05.02
162

211,795.
179,433.

ԱՈՒՋԵՈՒՆ

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

ՀԱՅԿԱԶՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

[illegible]

1999 ՏՊ

Ա. ՈՒՋԵՈՒՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԶՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՄՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

1865

h-8-160

Государственная
Гос. Библиотека
ЗАПАДНОЙ ОБЛАСТИ
г. Ереван
Армения

162

Ա. Ռ Ջ Ե Ռ Ն

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

Հ Ա Յ Ե Ր Է Ն Լ Ե Զ Ո Ւ Ի

ԱԲՐ — ԱԳԱ.

, Մեր այբուբենին առաջին նշանագիրն է՝ ձայնաւոր, որ կ'բռնի Ա յբ։
–Երբեմն լծորդ ուրիշ ձայնաւորներու. ինչպէս՝ աղտիւբ, եղտիւբ. Երբայ, Երբայէ. առնառ, օձառ, և այլն։
–Երբեմն ալ թարմատար. առեմ, առեամ. գնակ, գնկ։
–Ա. ն. մեկ, կամ առաջին. տ պիր, իլք։
–ա. քիւր, կամ տասը հազար. տ օն պիւր։
Ա՛. Ա՛ ա. մեջ. այ, ը, ան. տ եան, էյ։
Աբ. գ. Հրէից տասներկուերորդ ամիսը
Աբաս կամ Աբբաս, ու. գ. (Ա.) 1 Հայր. տ ապ, փէտէր։ — 2 վանահայր. տ բուհպան պաշը։
Աբալըի } գ. փռնգացընող խէժ մը. տ
Աբաբլուն } լիպան մաղրուպի։
Աբբայ, ի, ից. տ. Աբաս։ — կրճատուոր, մանաւանդ՝ ծնր կրօնաւորը։
Աբբանա. (Ա.). գ. բարձր տեղ։
Աբբասուհի, հոյ, հնաց. գ. կուսանաց վանքի մեջը կամ՝ մեծաւորը
Աբելի, ի. գ. բուռ. տ գալ։
Աբելուհի. գ. Աբելի քոյրը։
Աբեղաթաղ, ի. գ. կրօնաւորի թաղում։
Աբեղական } ի, աց. ա. կրօնաւորի։
Աբեղայական }
Աբեղայ, ի, ից. գ. Հաբեզայ. տ քէշիշ։
Աբեղայակերպ. ա. Հաբեզայի նման։
Աբեղայութի\|թե. գ. կրօնաւորութիւն.
Աբեղութիւն } տ քէշիշլիք
Աբեղանա. գ. Հաբեզանոց
Աբիւն } գ. (յ.) 1 ազքատ։ — 2 Աբեհ-
Աբեհանացի } նիա ազանգոլ։
Աբրահամեան, նանք. ա. 1 Աբրահամու յատուկ։ — 2 գ. Աբրահամու ցեղը։
Աբրամիանավորձ. ա. Աբրահամու փորձութիւնը վերաբերեալ, (Սաբեկայ ծառը)։
Ագամէ. տ. Ագատ։
Ագահ, ի, աց. ա. արծաթասէր, անագահ. տ թամանքնար, աձ կէօզ իւ։
Ագահաբար. մ. ագահութեամբ։
Ագահագոյն. ա. խիստ ագահ. տ փէք թամանքնար
Ագահակամք, աց. ա. ագահ։
Ագահական. տ. ագահի։
Ագահամիտ. ա. աչքածակ, աչք մնկող։
Ագահանամ. տ. Ագահեմ։
Ագահասիրտ. ա. ագահ սրտով։
Ագահեմ, եցի, չ. ն. 1 ագահութիւն ընել. տ թամա էմէմէք։ — 2 ձղռել. տ խասխըլէք էմէմէք։ — 3 աչք մնկել. տ կէօզ տիք մէք։ — 4 յափշտակել օտարի քանը։
–Ագահեմ զագահութիւն. ագահութեան նուէր ընկնալ։
–Ագահիմ. չ. տատիկ ցանկալ, աչք մնկել։
Ագահութիւն. գ. 1 տրկի սէր. տ թամա։ — 2 անագահութիւն. տ աձ կէօզ իւլիւք։ — 3 տատիկ յօժարութիւն (աղէկ մոգով)։ — 4 յափշտակութեամբ առնուած քանը
Ագաղաղ. տ. Աքաղաղ։
Ագան. ա. կանուխ ելլող, ջանք ունեցող, գործունեայ. տ չիւմէմ, մուգայէտ։
Ագանելի. տ. Հագնելու. տ կիյէճէք։
Ագանելիք. գ. Հագուստ, Հագնելիք. տ կիյէճէք, էօլաթ։
Ագանիմ, ագայ, ագնալ կամ ագուցեալ. հ. Հագնիլ. տ կիյմէք, կիյինմէք։
Ագանիմ. չ. 1 գիշերը տեղ մը ինձ ալ. Ճալ։

ֆ զօնմագ, գօնագ էթ մէք։ – 2 կինալ։
Ագանովէմ. գ. (ե.) հեղուկ բաներու ա-
ման. ֆ սու՝ շարաստ գասը։
Ագապ. գ. (յ.) աղքատաց կերակուր։
Ագապատէր. գ. աղքատաց սեղան ընդ։
Ագապատուն. գ. ուր որ աղքատաց սեղան
կ՚ըլլայ։
Ագաս, ի. ա. պոչատ. ֆ գուլբուգասուգ։
Ագարակ, ի, աց. գ. 1 արտ. ֆ չիֆթէլիք։ –
2 ունեցած գեօղերը. ֆ թօփրագ, արմա-
լըզ։ – 3 գեղ. ֆ քէօյ։ – 4 ա. գիւղական։
Ագարակաբաշխ, ի, ից. գ. արտերու վրա-
կերդու. ֆ չիֆթէլիք քեահեասը։
Ագարակային. ա. արտերու. ֆ չիֆթէլիկէ
տարիւ։
Ագարականամ. չ. անշէն մնալ. ֆ խարապ
օլմագ։
Ագարակիկ. գ. արտիկ. ֆ չիֆթէճիկէզ։
Ագեսաք, ի. գ. պոչէն տակը. ֆ գուլբուգ
աղեը։
Ագեւոր. ա. պոչ ունեցող. ֆ գուլբուգլու։
–Ագեւոր աստղ. պոչաւոր աստղ. ֆ գուլ-
բուգլու նըլըզ։
Ագեւորիմ. ա. Աւգորիմ։ [գուլբուգ։
Ագի, ագւոյ, նաև կամ հոլ. գ. պոչ. ֆ
Ագոյգք, ուցից. գ. 1 լծակ. ֆ սըրըզ։ – 2
օղակ. ֆ Հալգա։
Ագոն, ի. գ. (յ.) կռիւ. ֆ կիւրէշ։
Ագոնաւալ
Ագոնաբալ, բաց
Ագոնիատաչք, տայց } գ. խաղի մէջ կռուող.
ֆ վէճ հնլուլան, կիւ-
րէշէլ։
Ագոռանք. գ. դիզուած ցորեն։
Ագուգայք, յից. (յ.) գ. վազլակ. ֆ օլօւգ,
քլունկ։
Ագուռ. գ. 1 բուռ. ֆ ավուչ. – 2 ակիւռ.
ֆ թուղլա։ – 3 ա. պինտ. ֆ վիչք։
Ագուցանեմ, գուցի. ն. 1 հագցընել. ֆ
կիյտիրմէք։ – 2 անցընել խօթ եր. ֆ կէ-
չիրմէք, սօգմագ։ [մէք։
Ագուցանեմ. ն. տեղ տալ. ֆ գօնագ վէր-
Ագուցիկ. ա. նոր անցուցած. ֆ կիյտիրմիչ։
Ագուցիչ. ա. հագցընող. ֆ կիյտիրիչի։
Ագռաւ, ու կամ ոյ. գ. ագռաւ. ֆ գարկա
Ագռաւանամ. չ. ագռաւ գառնալ, սև-
Ագցան. ա. Աքցան։ [նալ։
Ագամոգնատ. ա. Ագամին հագածը՝ ու-
նեցածը։
Ագամանդին } 1 գ. ադամանդի։ – 2 ա. Ա-
Ագամայանդին } դամին կոդէն ծնած (Եւա)։
Ագամանդութիւն. գ. Ագամէն ծնածները։
Ագամական
Ագամայական
Ագամեան
Ագամայէն } ա. Ագամինը։
Ագամայինք. գ. ադամորդիք։
Ագամայուհի. գ. Ագամայ կինը՝ Եւա։

Ագամանդ, ի. գ. (յ.) 1 անդամանդ. ֆ
էլմաս։ – 2 մագնիս. ֆ մըղնաթըզ։ – 3 ա.
ադամանդէ։
Ագամանդական
Ագամանդեայ } ա. 1 անդամանդէ. ֆ
Ագամանդեան } էլմաստան, էլմաս։ – 2
մագնիսէ։ – 3 խիստ գի-
մացկուն. ֆ տայանըզլը. մէթին։ – 4 յա-
մառ։
Ագամեան. ա. Ագամինը։
–Ագամեանք. գ. ադամորդիք։
Ագաս, այ. գ. Հրէից վեցերորդ ամիսը։
Ագէն, ի
Ագին, այ } գ. (ե.) դրամ։
Ագէնաբուխ կամ Ագինաբուղխ. ա. դրամ-
տէն քաած՝ եղած։
Ագէնական
Ագէնային } ա. Ագեմ դրամներուն։
Ագինատիպ. ա. դրամներն նմանո։
Ագոնեայ
Ագոնայի } գ. (ե.) տէր, տէր իմ։
Ագր. ա. Աչքը։
Ագազանամ, ացայ
Ագազանիմ, ագազայ } չ. չորնալ. ֆ գու-
լումագ։
Ագազեմ, եցի
Ագազեցուցանեմ } ն. չորցընել. ֆ գու-
լումագ։
Ագազիմ, եցայ. ա. Ագազանամ։
Ագազու. գ. 1 բժշկական խոտ մը։ – 2
ծուռաւոր խոտ մը։
Ագազուն. ա. 1 չորցած. ձագած. ֆ ա-
ըրգ, զայիֆ։ – 2 խեղճացած, անբնակ
մնացած։
Ագազ. ա. աշխարհք չմուած։
Ագազութիւն. գ. աշխարհք չմուածութիւն։
Ագաս, ի, աց. ա. 1 անկախ. ֆ էզատ։
– 2 ինքնիշխան։ – 3 ազնուական. ֆ քի-
պար։ – 4 ազատած. ֆ խէլաս։ – 5 բաց,
արձակ. ֆ աչըգ։ – 6 բարձր (ձայն). ֆ
պիւլէնտ։ – 7 հեռի՝ ի. ֆ պէրի, էմին։ –
8 առանց արգելքի։
–Ագատ. մ. ազատութեամբ. ֆ սէրպէսթ։
Ագատաբանեմ. համարձակ խօսիլ. ֆ սէր-
պէսթ սէօյլէմէք։
Ագատաբար. մ. 1 ազնուականի պէս։ ֆ
քիպարճասը։ – 2 յօժարութեամբ. ֆ իրա-
տէմ իլէ։ – 3 համարձակ. ֆ սէրպէսթ-
թէքէմ իլէ։
Ագատաբարոյ. ա. 1 բնութիւնը ազնիւ.
ֆ ազա թապիէթլի։ – 2 սիրտը առատ։ –
3 համարձակ. ֆ սէրպէսթ։ [նիւ։
Ագատաբարոյութիւն. գ. բնութիւնը ազ-
Ագատաբերան. ա. 1 համարձակ զուրցող
կամ զուրցուած. ֆ սէրպէսթ։ – 2 մ. ա-
զատ բերնով. ֆ սէրպէսթճէ։
Ագատաբերութիւն. գ. ազատութիւը. ֆ
գուրթուլուշ։
Ագատագոյն. ա. աւելի ազատ. ֆ սէր-

պէսթիէ : – 2 մ. ազատութեամբ :
Ազատագործ . ա . ազատութեամբ բան տեսնող :
Ազատագունդ . ի գ . ազատ ցեղէ զօրք . տ ազատէկեան : – 2 ա . ամենաանարիւ ժողված . տ քիպար թ ագրմը :
Ազատագէմ. ի ա. ձնկատը բաց. տ աչըգ, սէրպէսթ : – 2 մ. յայտնապէս :
Ազատազարմ , ի
Ազատագեղ , գ.ոյ
Ազատաձնեայ } ա. ամենաական ցեղէ. տ քիպար , սօյգատէ :
Ազատագօր , ոբ . գ . ամենաական գօրք . տ ազատէկեան :
Ազատաժողով
Ազատախոսութ } ա. ամենաականներէ ժող. ված . տ քիպար թ ագրմը :
Ազատախօս . ա . համարձակ խօսող . տ սէրպէսթ սէօյլէյէն :
Ազատածին . ա . ամենաականէ ծնած . տ սօյգատէ : [սօյգատէ :
Ազատակ . ա . խիստ ամենաական . տ փէք
Ազատական. ի ա. ամենաականի յատուկ: – 2 համարձակ . տ սէրպէսթ :
Ազատականութի. գ. ի ազատութի. տ սէրպէսթլիք : – 2 ամենաականութիւն. տ քիպարլըգ : – 3 ազատ կամք . տ իրատէթ : – 4 ատատաձևռնութիւն . տ Ջէօմէրթլիք :
Ազատակին. գ. ամենաական կնիկ:
Ազատակից. ա. ի ուրիշի հետ ազատած: – 2 ամենաական ընկեր :
Ազատակոյտ. գ. մեծ երը. տ ըրՋալ քիպար:
Ազատազաց . գ . հասարակաց ջաղացք . տ իւմիւտի տէյիրմէն: [տ քիպար վայխոտ:
Ազատամայր , մօր . գ . ամենաական մայր .
Ազատամիտ. ա. ի միտքը՝ սիրար մտքուբ. տ գալոյի փաք : – 2 ատատաձևռն. տ Ջէօմէրթա : [րութիւն. տ փաքիզէլիք:
Ազատամտութիւն . գ . մտքի՝ սրտի մտք.
Ազատանամ, ացայ . է . ի ծառայութենէ ելլել. տ քէնտի պաշընա օլմագ : – 2 ազատ ըլլալ . տ գուրթուլմագ : – 3 ամենաականի կարգ անցնիլ . տ քիպար սայըլմագ:
–Ազատացեալ . ա . ի ինքնագլուխ : – 2 խաչատած : [րիՋալ քիպար :
Ազատանի , նուոյ . գ . պարտներ , մեծեր . տ
Ազատանման . ա . իշխանի նման :
Ազատաշխարհիկ . ա . պատուաւոր . տ ըր. գէՀլի, քիպար:
Ազատատեսաբք , տեսարց կամ տեսանց. գ. ազատ իշխաններ . տ ազալար:
Ազատատոհմ. ա. ի ամենի ցեղէ. տ սօյգատէ : – 2 գ. ամենաականներ. տ սօյգատէլէր:
Ազատատոհմիկ . ա . ամենաական ցեղէ . տ սօյգատէ :
Ազատատոհմութիւն . գ . ամենաականութիւն . տ սօյգատէլիք: [րըձր:
Ազատաբար , ի . ա. ազատող . տ գուրթա-

Ազատեմ, եցի . ն . ի խալըսել . տ խէլաս էթմէք , գուրթարմագ : – 2 վերցընել . տ ատֆ էթմէք:
–Ազատեալ . ա . ազատագրած:
Ազատերամ. ա . ազատներէն ժողված . տ քիպար թ ագրմը : [տ էզատ էթմէք:
Ազատեցուցանեմ, ցուցի. ն. ազատ ընել.
Ազատեցուցիչ } ա . ազատող , փրկիչ . տ
Ազատիչ } գուրթարըՋը :
Ազատիշխանական . ա . տիրական:
Ազատորդի . գ . ի ամենաականի զաւակ. տ պէյզատէ : – 2 ազատ մարդու զաւակ :
Ազատորևաբ , ևրոյ . գ . ամենաականներ , իշխաններ . տ ազատէկեան , ազալար :
Ազատութիւն . գ . ի ազատիլը : – 2 անկախութիւն . տ մուաֆիլըգ : – 3 համարձակութիւն. տ սէրպէսթիյէթ : – 4 անձնիշխանութիւն . տ իրատէթ : – 5 ամենաականութիւն . տ սօյգատէլիք : – 6 առատաձեռնութիւն . տ Ջէօմէրթլիք : – 7 մեծանձնութիւն. տ ալիՋէնաղլըգ : – 8 անկարգութիւն :
Ազատուհի . գ . ամենաական կին :
Ազատքնդ , ի կամ ոյ . գ . մայրի կարոս . տ մազանոս , նասլան քէրէվիզի :
Ազատօրէն . մ. ամենաականի պէս . տ քիպարՋա: [Ջագրնձ:
Ազտախուռմ. ա.ազտի պէս խռկած. տ գընՋ.
Ազտն, բին . գ . ազտ . տ սաչագ , քէօՋիւ :
Ազտնագող . գ. ազտով հմայութի ընող :
* Ազտոց . գ . թ ևրևս ջուլհակի սանտր, որուն վրայ ազտը անցուցած է:
Ազգ , ի, ից. գ. ի տեսակ. տ Ջինս – 2 սերունդ . տ միլլէթ : – 3 ցեղ . տ սոյ : – 4 տուն . տ սինսիլէ, սոյ սօփ : – 5 պորտ. տ Ջէտտ : – 6 գաբ , տաւն . տ գէման : – 7 հարիւր տարուան շրջան : – 8 ժողովուրդ. տ խալգ : – 9 կարգ , դաս . տ թ ագրմ , գրմ : – 10 կերպ . տ թ արդ:
–Ազգք. հնեթանոսներ. տ փութփէրէսթլէր:
– Գիրք Ազգաց. Դատաւորաց գիրքը:
–Ազգ ազգ . Ազգի ազգի . ի շատ ազգեր , շատ մարդիկ : – 2 ա. տեսակ տեսակ . տ սոյ սոյ , թիւրլիւ թիւրլիւ , պաղէթի պաղէթի :
–Ամենայն ազգ . ա . կերպ կերպ . տ հէր թիւրլիւ:
–Մի ազգ . մ. մեկ կերպով. տ սիր թիւրլիւ:
–Նոյն ազգ . նոյնպէս : [րնող:
Ազգաբան , ի . ից . ա . ցեղագրութիւն
Ազգաբանեմ, եցի . ն. որուց որդի ազգը պատմել . տ րէմի սինսիլէ էթմէք :
Ազգաբանութիւն . գ . ցեղագրութիւն. տ րէմի սինսիլէ:
Ազգագլուխ . գ . ազգի գլուխ . տ միլլէթ պաշը : [ծող :
Ազգագործ . ա . կերպ կերպ բաներ ստեղ-

Ազգաբիւր. ա. գ. ազգին մէջը համբաւած, և ազգահամբաւ։
Ազգաբոլեմ. ն. ազգը համրնել
Ազգախտան. ա. ազգական. տ խրսրմ։
Ազգախտանութիւն. գ. ազգականութիւն. տ խրսրմլզգ։
Ազգածին. գ. ազգի մը՝ ցեղի մը գլուխ։
Ազգածնութիւն. գ. ազգի առաջնորդ ըլլալը։
Ազգական, ի, աց. գ. 1 մէկ արիւնէ. տ խրսրմ։ — 2 մէկ ցեղէ. տ պիր սօյտան։ — 3 նման. տ պէնզէր։ — 4 ազգային. տ միլլէթէ տայիր։ — 5 ազգը ցուցընող. տ սօյունու պէյան էտէն։
Ազգականաբար. մ. ազգականի պէս։
Ազգականագոյն. ա. 1 մօտիկ ազգական. տ փէք նագըն։ — 2 խիստ նման. տ փէք պէնզէր։
Ազգականութիւն. գ. 1 մէկ ազգէ ըլլալը. տ խրսրմլզգ։ — 2 ցեղ. տ սօյ։ — 3 մէկ ըլլալը. տ պիրլիք։ — 4 մօտ ըլլալը. տ նագընլզգ։
Ազգականուհի. գ. ազգական կնիկ։
Ազգակից, կցի, ցաց. գ. ա. 1 մէկ ազգէ. տ խրսրմ։ — 2 բնութենական։ — 3 նման, յարմար. տ ուչկուն, ուչար։
Ազգակցաբար. մ. ազգակից ըլլալով. տ խրսրմ միասլը։
Ազգակցագոյն } ա. մօտիկ, ընտանի. տ
Ազգակցական } նագըն։
Ազգակցապէս. մ. ազգակցի պէս. տ խրսրմ կիսպի։
Ազգակցեմ. չ. } ազգակից՝ խնամի ըլլալ.
Ազգակցիմ. կ. } տ խրսրմ օլմագ։
Ազգակցութիւն. գ. ազգակից ըլլալը՝ սէր և է կնըպով. տ խրսրմլզգ, ազբաղալզգ։
Ազգահամար, ի. գ. ցեղագրութիւն. տ բլ՛ամի սիմսիլէ։
Ազգահամարեմ. ցեղագրութիւն ընել։
Ազգահամարիմ. կ. նոյն ցեղին մէջ գրուիլ. նոյն ազգէն ծագիլ։
Ազգահամարութիւն } ա. Ազգահամար։
Ազգահանութիւն }
Ազգահատութիւն. գ. ցեղին հատնիլը։
Ազգահաւ, ի. գ. ցեղին առջի պապը։
Ազգային, յնոյ, ոց. ա. 1 իր ազգինը, հոբենական։ — 2 հայրենեացը։ — 3 գ. ազգական. տ խրսրմ։
Ազգաշահութիւն. գ. ազգայնոց սէր։
Ազգաշաղախ. տ. Ազգապղծ։
Ազգաշաղախութիւն. տ. Ազգապղծութիւն։
Ազգասէր, ի, ից. գ. ազգի գլուխ, ազգի իշխան. տ միլլէթի պաշը։
Ազգասիրաբար. մ. ազգասիրի պէս։
Ազգասիրութիւն. գ. ազգի մը իշխանութիւն։
Ազգատէս. մ. մօտիկ՝ ընտանի ըլլալով։
Ազգապիղծ. ա. ազգականին հետ պղծութիւն ընող։

Ազգապղծաբար. մ. ազգականին հետ մեղանչելով։ [մեղանչելը։
Ազգապղծութիւն. գ. ազգականին հետ
Ազգասէր, սիրի, ցաց. ա. իր ազգը՝ ազգականը սիրող. տ միլլէթինի՝ սօյունու սէվգին։ [սէր։
Ազգասիրութիւն. գ. ազգի՝ ազգականի
Ազգատ առնեմ. ցեղը վերցընել. տ սօյունու սօփունու գալըրըմագ։
Ազգատոհմ, ի. գ. 1 ցեղ. տ սօյ, սինսիլէ։ — 2 ազգականաց ցեղ. տ խրսրմ; ազբաղալզգ։
Ազգատոհմականութիւն. գ. ազգականութիւն։
Ազգատոհմային. ա. ընտանի։
Ազգաւորութիւն. գ. ցեղ. տ սօյ սօփ։
Ազգի ազգի. ա. 1 կերպ կերպ. տ սօյ սօյ։ — 2 մ. զանազան կերպով. տ թիւրլիւ թիւրլիւ։
Ազգի } ա. մեծ ազգէ՝ տոհմէ (կնիկ). տ սօյ-
Ազգիկ } զատէ։
Ազգիկ. գ. պզտիկ ազգ։
Ազգովին } մ. բոլոր ազգովը. տ Ջէնտի
Ազգովին } իլէ։
Ազդ. գ. 1 զգալը, իմաց. տ տույ, հիսս։ — 2 նեըքին՝ բնածին ազդումն։
–Ազդ տամ, առնեմ. իմացընել. տ խապէը վէրմէք, իշարէթի էթմէք։
–Ազդ լինիմ. իմացուիլ. տ տույուլմագ, խապէը օլունմագ։
–Առնում զազդ (սեռ. ինդրով). իմանալ, զգալ։
–յԱզդոջ. տ. Առտի, յաստուջ։
–յազդոջ հալածանացն. հալածանքին առտիկ առնըը։
Ազդական, ի, աց. ա. 1 խորունկ իմացընող, կտրուկ. տ քէսգին։ — 2 Ջանչցուած։
Ազդարան, ի, աց. գ. 1 իմացընելու տեղ։ — 2 Հասկընալու միջոց։
Ազդարար, ի. գ. իմացընող նշան (վոզ, զանգակ, կոչնակ). [պէր, իշարէթի։
Ազդարարութիւն. գ. իմաց տալը. տ խապէր, իշարէթի։
Ազդեալ. ա. 1 զգալի։ — 2 զգայուն։
–Ազդեալիք. զգայարանք։
Ազդեմ, եցի. ն. չ. 1 իմացընել. տ տույուրմագ, խապէը վէրմէք։ — 2 բան մը ընել, ներսը հասցընել. տ թիէսիր էթմէք։ — 3 գործել, յաջողցընել։ — 4 բան մի գալ. տ եարամագ, քնար էթմէք։ — 5 տուն տալ. տ իչհամ էթմէք։
–Ազդիմ. 1 լուր ելլել։ — 2 իմաց տրուիլ։ — 3 (տր. ինդրով) զգալ։
Ազդեցանք. ա. Ազգը։
Ազդեցական } ա. ազդու, կտրուկ. տ
Ազդեցիկ } թէսիրլի։
Ազդեցողական }
Ազդեցութիւն } գ. 1 իմացընելը, ներգործութիւն, զօրութիւն,
Ազդեցումն }

դրդում: ֊ իշարկել, խաղալը, իշհամ – 2 ձայն:
Աղդեցուցանեմ. ն. 1 խմոց ընել: – 2 ներգործել, ընել: – 3 սաստկացընել – 4 շարժել, գրգռել (ուրիշը):
Աղդեցուիչ. ա. խմոց ընող. ֊ տուչ էսիձի:
Աղդեւոր. ա. Աղդական և Ատեւոր: – զդայուն:
Աղդիչ. ա. 1 խմացընող – 2 ներգործող:
Աղդողաբար. մ. աղդու կերպով. ֊ թէքիա [իչէ:
Աղդողաբեր. ա. աղդու:
Աղդողական. ա. Աղդական, և Աղդարան:
Աղդողասէս. մ. ուժով, սաստիկ. ֊ չխտ. ամէմ իչէ:
Աղդողարան. ա. Աղդարան:
Աղդողութիւն. գ. 1 աղդեցութիւն – 2 տուն տալը: – 3 զդալը: – 4 սաստկութիւն (հիւանդութեան):
Աղդոյ. ա. 1 սաստիկ յարմար, կտրուկ. ֊ քէսկին, նարաթ, ամէլի – 2 խորունկ (վէրք). ֊ մուսիպէթլի, մութէմիլու – 3 զդայուն: [֊ փէքձէչ:
–Աղդոյ կամ Ցաղդոյ. մ. ուժով, սաստիկ.
Աղդութիւն. գ. Հասկըցողութիւն:
Աղդումն, դմանն. գ. 1 գրգռում: ֊ ամէլ, իշհամ – 2 զդալը. ֊ հիսս – 3 խմոց, ձայն, խօսք. ֊ խաղալը: – 4 աստուածային լուսաւորութիւն մտաց: – 5 կնդանեաց բնածին զդացմունքը:
–Աղդումն առնում. գդալ. ֊ առյմագ:
–Աղդմամբ. գործքով, իրօք. ֊ ամէլ իլէ:
Աղգր. դևր, դևրք, բաց. գ. պուտ. ֊ պալտրը, գալչա: [արգա:
Աղգր, գևրի. շալակ, կռնակ. ֊ սըրթի,
Աղն, ազին, զինք, զանց. գ. 1 ազգ. ֊ միլէթի: – 2 ցեղ. ֊ սոյ, ձինա:
Աղն, ազունք. ա. ածնիւ (մարդ). ֊ զաուէ:
Աղնակից. ա. նոյն ազդէն:
Աղնիորդի. գ. ածնուականի զաւակ:
Աղնիւ, նուի, ուաց կամ ուից. ա. 1 լաւ՝ աղէկ ազգ. ֊ էչրէֆ, ասրլզատէ: – 2 աղէկ (բան մը), սիրուն, պիտուականի. ֊ սոյ, էլա, գրամէթլու – 3 սրբազան. ֊ ազիզ, չէրիֆ:
–Աղնիւ. մ. աղէկ, ընտիր կերպով:
–Աղնիւ. մ. միջ. շատ աղէկ, շատ ապրիա. ֊ փէք էյի, ածիէրիմ:
Աղնուաբար. մ. ածնիւ կերպով:
Աղնուաբարոյ. ա. ածնիւ բարք ունեցող:
Աղնուագոյն. ա. ա՛լ աղէկ, ա՛լ ածնիւ. ֊ էչրէֆ, միւքէրրէմ:
Աղնուագործ. ա. ածնիւ ցընող:
Աղնուագուէ. ա. անուշ սիրտ ունեցող. ֊ մէրհամէթլի: [֊ սոյզատէլիք:
Աղնուագոգութիւն. գ. ածնուականութիւն.
Աղնուական, ի, աց. ա. 1 ածնիւ ազդէ. ֊ ասրլզատէ, սոյզատէ: – 2 ածնիւ. ֊ էլա, կիւզէլ:
Աղնուականագոյն. ա. Աղնուագոյն: – ագուր (չէնք):
Աղնուականութիւն. գ. 1 ածնուութիւն. ֊ սոյզատէլիք – 2 առատաձեռնութիւն. ֊ ձէօմերթլիք – 3 ազէկութիւն. ֊ էյիլիք:
Աղնուակերպ. ա. ագուր. ֊ չիրկին, տիլպէր:
Աղնուանամ. չ. ածնիանալ. ֊ գրամէթլի օլմագ: [տէթլի:
Աղնուապաշտօն. ա. բարնպաշտ. ֊ իպա.
Աղնուապէս. մ. ազէկ. ֊ էյիձէ:
Աղնուատոհմ, ի, ից. ա. ազէկ ցեղէ. ֊ սոյզատէ:
Աղնուատուն. ա. բոյսերը ածնիւ:
Աղնուարար. ա. ազէկգընող, ագուրգընող:
Աղնուացուցանեմ. ն. ազէկցընել, բարնացընել:
Աղնուութիւն } գ. ածնիւ ըլլալը. ֊ սոյ.
Աղնուուութիւն } զատէլիք, էյիլիք:
Աղոխ, ի, ից. գ. 1 չհասած խաղող. ֊ գօրուգ: – 2 վայրի դդում:
Աղոխանամ. չ. 1 ազոխ ըլլալ. ֊ գօրուգ օլմագ: – 2 ակռան առնուիլ. ֊ տիշէրի գամնշմագ: [լուգ կիսալ էթմէկը:
Աղոխացուցանեմ. ն. ազոխ ընել. ֊ գօ.
Աթաբէկ. գ. Հայրապետ, խնամակալ, իշխան. ֊ աթաթէկ:
Աթաբէկութիւն. գ. աթաբէկի իշխանութիւն. ֊ աթաթէկլիք:
Աթաշակ ցաւ. ֊ ֆռէնկ ուչուգու:
Աթար. գ. կտոր կտոր չորցուցած քակոր վաճառելու համար:
Աթարոց, կամ Անթրոց. գ. փառն թխակ:
Աթեր, ի, ից } գ. ցորեն կամ խմորէ
Աթերայ, ի, ից } կերակուր:
Աթինեալ. ա. ծոպերով զարդարուն. ֊ թէլլի փունջ, սաչաքլը:
Աթիա. ա. Ակնիռ: [֊ աթխար:
Աթխար. (ար.) գ. վաղամեռուկ խոտը.
Աթղնատաչք կամ Աթզնատաչք. (յ.) գ. ըմբիշներ. ֊ վէ՛շլիմանլար:
Աթոռ, ոյ, ոց. գ. 1 նստարան. ֊ իսկէմլի, քիւրսի – 2 գահ. ֊ թախթ: – 3 իշխանութիւն. ֊ փայէ, մանսըպ:
–Աթոռ քրմական. զարիւր տաճարի. նմանութեամբ՝ սուրբ Կոյս, սուրբ խաչ, և այլն:
–Աթոռաք. հրնչտակաց կրօնից կամ առաջին գասը: [րիձի:
Աթոռագործ. ա. աթոռ շինող. ֊ իսկէմ.
Աթոռագործեմ. ն. աթոռ շինել:
Աթոռաժառանգ. գ. աթոռակալ, վերանոգ:
Աթոռակ, ի, աց. գ. 1 պզտիկ աթոռ. ֊ իսկէմճիձիք: – 2 (պտուկի) ոգք, տակը

Անհոգաբար, ի, ացի. գ. 1 յաջորդ, տեղը բռնող. տ եկբինէ կէչէն, խալիֆ: – 2 փոխանորդ. տ վէքիլ, վէզիր: – 3 պատիւ կամ իշխանութիւն մը ունեցող:

Անհոգաբարութիւն. գ. 1 յաջորդութիւն: – 2 փոխանորդութիւն. տ վէքալէթ:

Անհոգակից, կցի, ցաց. ա. 1 մէկուէդ նստող. տ պիլէ օթուրան: – 2 նոյն ժողովը նստած: – 3 փոխանորդ: – 4 էակից, փառակից:

Անհոգակցութիւն. գ. մէկուէդ նստիլը:

Անհոգային. ա. անհոգի: [չգումագ:

Անհոգանոց. չ. անհոգ նստիլ. տ քիւրսէ

Անհոգանի. գ. անհոգներ. տ քիւրսիչէր:

Անհոգասէր. ա. իշխանութիւն սիրող. տ մանսըպ սէվէն:

Անհոգընակալ. տ. Անհոգակալ:

Անհոգութիւն, յից. գ. գրէթ, ու գրեթուն կապը:

Անհոգ. գ. ոգ. տ. Առ անհոգ:

Անհոգ, անհոգ. տ. Անհոգ:

Անժան, յԱնժան. ա. մ. անժան. տ ուէնուզ:

–Անժանք. տ. Անժանք:

Անժամ. տ. Անժամ: [պահ, գրչմէթ:

Անժէք, էից. գ. անժէքը, յարգ՝ և պին. տ

Անժոյժ. տ. Անջոյժ:

Անլի. (կամ Անլի, անլոյ). գ. 1 սեռ, լեռ սեռ, սեռնակ. տ միլլ – 2 խոլըլիկ. տ անլապէնէիկ:

Անլաժար. գ. պղպեղի նման թթի մը ծառուղ, որ դեղին նէրկ կու տայ:

Անլապաղը. գ. (յ.) եղի՝ մեռնելի շէյ:

Անլապաղը. գ. թմ ապանցիկ մալմանիան մը:

Անլարեմ. չ. ամբէշնալ, ամլեխաճնել:

Անլաւունք, կամ Անլաւունք. տ. Բազմաստեղք:

Անլափ առնեմ կամ Անլափ առամ՝ն. ապահել, թմալլել. տ թմալամագ:

Անլեակ. գ. պզտի մեղմ ալիք:

Անլեւոյթ, ուից. գ. 1 հալւորութիւն. տ գօձալըք, փիրլիք – 2 կատարելութիւն. տ քեամիլլիք:

Անլեւոր, ի. գ. ա. հալւոր. Անդամակ մըրուք, տ գօձամանն, ագ սագալլը:

Անլեւորաթաւ. մ. ծնրու պէս: [խաղող:

Անլեւորիկ. գ. մեծ հատիկներով տեսակ մը

Անլեւորիմ, եցայ. չ. 1 հալւորնալ. տ գօձամագ – 2 մազերը Անդամկնալ. տ սաչը աղաբմագ:

Անլեւորոյթ
Անլեւորութիւն } տ. Անլեւոյթ:

Անլեւորուկ. տ. Անլեւորիկ:

Անլէգեա. տ. Անլէգեա:

Անլէզու, անլէզուք. (ա.) 1 անլէզուա երգ. – 2 անլէզուայով սկսած երգերը:

Անլէզուեմ. չ. անլէզուա երգել:

Անլէզուա. (ա.) օրհնեցէք զԱստուած:

Անլեհան } ա. մօրուքը Անդամակ ընկած՝
Անլեծաղիկ } Անդամկած. տ գըա՝ ագ սագալլը:

Անլեկած. ա. 1 անլեկածուած. տ չալգանմիշ: – 2 շփոթած, խառնած: [ծիմ:

–Անլեկած առնեմ, լինիմ. տ. Անլեկածեմ:

Անլեկածական. ա. անլեկածուած:

Անլեկածանք. տ. Անլեկածութիւն:

Անլեկածեմ, եցի. ն. տանկուվրայ ընել. տ չալգաթմագ, անթիւսթի էթմէք:

Անլեկածիմ, եցայ. կ. անլեկածութիւն քաշել. տ չալգանմագ, անթիւսթի օլմագ:

Անլեկածութիւն
Անլեկածումն } գ. անլեքնելի զարնուիլը. տ ֆուրթունա, Հարէքէթ:

Անլեանջ. ա. տանկուվրայ եղած, և ընող. տ անթիւսթի:

Անլեատան. ա. անլեքնելի երևցող:

Անլեփ կամ Անլեփ. գ. (ա.) այբ. տ էլիֆ:

Անլեփաբեամ. ա. շատ անլեք ունեցող:

Անլի, անլոյ կամ անլոյ. տ. Անլեք:

Անլի. յԱնլոյ ծեր. Հալւոր:

Անլի. գ. 1 Անախտակ: – 2 Երկանի քար. տ տէյիրմէն թաշը: – 3 լիսեռ. տ տինկիլ:

Անլեատատ. ա. անլեկածութեամբ սատակացած. տ փուրթունալը, տաղըալը:

Անլիւր կամ Անլիւր, անլեր կամ անլիւրոյ. գ. անլեր. տ ուն: [բանեցընել:

Անլիւրադիւթ. գ. կախարդ՝ որ անլեր կը

Անլեք, անլեաց. գ. 1 ծովուն կամ գետին վրը եղած փրփրած ջուրը. տ տալըա, մէվճ: – 2 խռովութիւն. տ Հարէքէթ, իզտիրապ: – 3 Անդամակ կամ Անդամկած մօրուք, մազերը. տ աղաբմըշ սաչ, ագ սագալ: – 4 ծերութիւն. տ իհթիյարլըգ: – 5 փոքանութիւն:

Անլոյ, ի, ից. գ. էգ ուղ. տ չէփիճ:

Անլոց. գ. մուտ գնդէ. տ էթիլի չէֆտաալի:

Անլոցագոյն. ա. Հնգանկ, կակուղ. տ նաֆաշ, միւլայիմ: [նէը:

Անլուց, անլի. գ. խորունկ տեղ. տ տէրին

Անլպուճ. գ. խոտ մը Հնդկայէն:

Անլուսա. գ. բժշկական խոտ մը:

Անլի, կամ Անլի, ի, իւ. գ. այբ տառը. տ էլիֆ, անլէֆ, անլֆա:

Անլիաբեանք } տաց գ. այբուբենք. տ է-
Անլիաւլիանք } լիֆպէ:

Անլք, անլից. գ. խոր տեղ. տ տէրին նէը: [տ քիմիա:
քէօշէ պուճաղ:

Անլքիմիա. գ. ոսկի շինելու տուտ արհեստ.

Անխ. տ. Անխ:

Անխ. մէջ. ահ, աւհ:

Անխազ. գ. Անդամակ աքիս. տ քաքում:

Անխախա. գ. ազատխա ծառը. տ տանճի:

Անխաղամ. տ. Անխատեմեմ:

Ախամախ . ա . տխմար . տ աՀմագ :
* Ախանկեալ. ա. իբր կապով Հատատած. տնօրինած :
Ախատրոյզ. ա. 1 մարդ Ճամբորդ : – 2 չկըրՃուած , բիրտ : – տ . և Ագնատրոյզ :
Ախատրուզեմ. ն . կողոպտել . տ նաղմա էՀմ մէք : [պարը՝ տաչաղը :
Ախաւնազգէս . գ . տնան գլուխ. տ տիրկկ
Ախեմ. տ . Ագեմ :
Ախերակ . ա . անշահ , փուճ . տ պօշ :
– յԱխերական , կամ յԱխերկան. մ. փուճ տեղը , տառանց ընտրելու . տ պապէս նէրէկ, նաՓիլէ : [ՃոՃ :
Ախժիք , կամ Ախժինք. գ. դիրտ. տ տօր_
Ախճապակ . տ . Ցախճապակ :
Ախճապակեայ . տ . Ցախճապակեայ :
Ախմար , ի , աց. ա . 1 տխմար. տ աՀմագ , գաղա , պէՀնի : – 2 տխմարի :
Ախմարաբար. մ. տխմարութեամբ. տ աՀմագ ձա :
Ախմարագոյն . ա . խիստ տխմար , տ փէք աՀմագ , շաշկըն :
Ախմարամիտ . ա . տխմար . տ պէՀն :
Ախմարապէս . մ. տխմարաբար :
Ախմարութիւն. գ. տխմարութիւն. տ շաշկընըգ , գաղալըգ :
Ախնեմօր . տ . Ցախնեմօր :
Ախոյան , ի , ից կամ աց } գ . 1 առջի կըտ_
Ախոյեան , եան , իւ } բիՀ , առաջ նեՀ_
տուօղ . տ սկըտէն կեշտի , իչխ : – 2 Հա_կառակորդ , թշնամի : – 3 յաղթանակ . տ ֆիւթիւհաթի ալամէթի :
Ախոյանաբար . մ. կուՀի պէս. տ իչխոՃէ :
Ախոյանական. ա, կուՀի. տ իչխոՃ տաիր :
Ախոյանակից . ա . նախանձօրդ :
Ախոյանապարձակ . տ . Ախոյան :
Ախոյենաբեկ . ա . թշնամին կոտրող՝ ըսպանող , կուրծ պատերազմող :
Ախոյենանամ. չ . դէմը ելլել . տ իչխոՃէ գալը չզգալ :
Ախոնգանոտ . ա . մեղձուտ . տ սէվտալը :
Ախոնգանք, նաց } գ. 1 փորուն մէջի գոր_
Ախոնգիկք, գկաց } ծարանքը , փորոտիք .
Ախոնդիք, դեաց } տ պէօյիւր : – 2 ատա_մաքս . տ միտէ : – 3 ՃՃոք . տ ագ ձիւէր :
Ախոռ , ոյ . գ . ախոռ . տ ախօր :
Ախոռապան } գ. 1 ախոռը նայող . տ սէյիս
Ախոռապետ } – 2 ախոռի վերակացու . տ մըրի ախօր , խիւահօր : [էտէձէք :
Ախոյժ . ա . ախորժելու . տ լէզիզ , Հազ
– Ախորժ յօժարութեամբ . սիրով , ուզելով . խօչանարագ , Հազ էտէրէք :
Ախորժք , ժից . գ . ուզածը . տ իչխահ , միւրատ , քէյֆ :
Ախորժաբար . մ. սիրող , ախորժելով . տ Հազ էտէրէք , բաղի օլարագ :

Ախորժագոյն } ա . աւելի ախորժելի . տ
Ախորժալից } վէք լէզիզ :
Ախորժալուր . ա . սիրով մտիկ ընող :
Ախորժակ. ա. ախորժելու. տ լէզիզ , խօշ :
Ախորժակ, ի, աց. գ . 1 բաղձանք, պատիճ ուզելը. տ արզու , հէվէս , մէյլ – 2 սիրած բանը՝ գործը . տ սէվտա , իշ կիւճ , մա_բիՃիէթ : – 3 առնութիւն , ունակութիւն :
Ախորժական . ա . 1 ախորժելու . տ Հազ էտէձէք : – 2 կամաւոր, յօժարութեամբ : – տ . և Ախորժակ . գ :
Ախորժակից . ա . կամակից :
Ախորժակութիւն. գ . 1 յօժարութիւն. տ իսթէՃէք : – 2 զուարճութիւն . տ լէզզէթ :
Ախորժահամ } ա . Համը ախորժելի . տ
Ախորժահաճոյ } տաՃելի , լէզիզ , լէզզէթլի :
Ախորժահատակ . ա . գեղեցիկ Հատակով :
Ախորժամ, ադի . տ . Ախորժեմ :
Ախորժանք . գ . ախորժելը . տ իչխահ :
– Ախորժանօք . մ. յօժար սրտով . տ Հազ էտէրէք :
Ախորժապէս . մ. սիրով . տ Հազ էտէրէք :
Ախորժաբար . ա . Հաճոյական . տ խօշ , լաթիֆ :
Ախորժելագոյն . ա . աւելի ախորժելի :
Ախորժելի . ա . 1 ախորժելու . տ խօչլանա_ձագ , խօշ , լէզիզ : – 2 յօժար , կամաւոր
Ախորժեմ, եցի . ն . 1 ախորժիլ , պատանց ուժիլ . տ խօչանմագ , Հազ էթմէք : – 2 կամաւոր յանձն առնել : – 3 միաքը գնել , սեպել : – 4 (զբօ) . ուրախացընել մէկը :
Ախորժեցուցանեմ. ն. ուզել տալ . տ խօչ լանտըրմագ :
Ախորժընդունելի . ա . ախորժով ընդունելու , ախորժելի :
Ախորժիմ, եցայ . չ . ախորժել , ուզել . տ Հազ էթմէք : [խորժելի ըլլալը :
Ախորժութիւն . գ . 1 ախորժիլը : – 2 ա.
Ախորժումն. գ. 1 ախորժիլը : – 2 կամաւ ընտրելը :
Ախորտ } տ . Ցախորտ , Ցահուր :
Ախուր }
– յԱխորտի կամ. պնդել , յամառիլ :
Ախուռնա, կամ Ագխուռնա, կամ Ալկաւնա. գ . Աբարիայի ծաղիկ մը :
Ախտ, ի, ից. գ. 1 կիրք, բնութիւն, շարժմունք . տ նէֆս , սէվտա , տէբտ , Հասրէթ : – 2 պակասութիւն, գէշ բնութիւն. տ պէհլուլ , թոզսիրաթ , գաղաՀաթ : – 3 ցաւ , հիւանդութիւն. տ իլլէթ , մարազ : – 4 Հեշտախտութիւն : – 5 գիջութիւն , սերմն : – 6 կանանց ամսականը :
Ախտաբար . մ. 1 ախտաւոր կերպով. անկարգաբար : – 2 բնութեան պէտքէն :
Ախտաբանկ . ա . հիւանդոտ . տ մարազլը , իլլէթլի :

Ախտաբեր . ա . 1 հիւանդութիւն բերող։ – 2 ցաւալի , թշուառ ։

Ախտաբերիմ , եալ . չ . ախտ մը ունենալ։

Ախտաբիծ . ա . 1 արատ՝ ախտ ունեցող . տ լէքէլի ։ – 2 գ . ազտ . տ լէքէ ։

Ախտաբոյժ . ա . բժշկողը . տ սաղալ ոըձը ։ [խուլլուք ։

Ախտաբոյծ . ա . իր ախտը պաշտող . տ պէտ.

Ախտաբորբոք . ա . ախտը բորբոքող . տ մա. բաղը ազտրըան ։

Ախտագործութիւն . տ . Ախտամոլութիւն։

Ախտագործ . ա . հիւանդութիւն բերող . տ զարարլը ։

Ախտաժէտ , ժետի , իւ , աց . ա . 1 հի. ւանդոտ , ցաւոտ . տ իլէնթլի , մարտագը ։ – 2 վնասակար , անառողջ (տեղ) ։ – 3 անկարգ ։

Ախտաժէտիմ կամ Ախտաժետիմ , տնալ . չ . հիւանդանալ . տ մարտագ սահապը օլ. մագ ։ [տ խասթէլիք , իլէնթ ։

Ախտաժէտութիւն . գ . հիւանդութիւն.

Ախտալի } ա . 1 ախտով մեղքալ լեցուն.
Ախտալից } տ մարտագը , տէրտլի ։ – 2 վշտալի ։

Ախտախնամատածին . ա . թացութենէ ծնած։

Ախտածք . տ . Ախտ ։

Ախտական , ի , աց . ա . 1 կիրք՝ ախտ ունե. ցող . տ նէֆսանի ։ – 2 ախտ պատճառող։ – 3 վշտացուցիչ ։

Ախտակը . ա . չարասէրը (սատանայ) ։

Ախտակիծ . ա . ախտաւոր , գէշ ։

Ախտակիր , կրի . ա . 1 ցաւոտ . մարտագ. ը ։ – 2 ախտաւոր . տ պէտ խուլլուք ։ – 3 կրթական , չարչարելի ։

–Ախտակիր լինել . կամաւոր բան քաշել ։

Ախտակից , կցի . ա . 1 ցաւակից . տ ածկցան. – 2 մեղսակից ։

Ախտակրական . ա . 1 ախտաւոր . տ խուլ. լուք ։ – 2 ցաւ քաշող . տ մարտագը ։

Ախտակրեմ , կրիմ , ն . կ . 1 ցաւ քաշել , չարչարուիլ . տ ինձինմէք ։ – ցաւակցիլ . տ ութրուլէշմէք ։ – 3 հիւանդութիւն ու. նենալ . տ մարտագը օլմագ ։ – 4 անկարգ կիրք ունենալ ։

Ախտակրութիւն . գ . 1 ախտ , հիւան. գութիւն . տ մարտագ , իլէնթ ։ – 2 ցաւա. կցութիւն ։ – 3 մեղմոյ կիրք , չարչա. րանք ։ [տէրտլէշէրէք ։

Ախտակցաբար . ցաւակից ըլլալով . տ

Ախտակցագոյն ա . Հատկանիշ . տ ածկզը։

Ախտակցեմ , իմ . չ . 1 ցաւակից ըլլալ . տ տէրտլէշմէք ։ – 2 նոյն ցաւը քաշել ։ – 3 անկարգութեան նուիրել ըլլալ ։

Ախտակցութիւն . գ . 1 ցաւակցութիւն . տ տէրտլէշմէ ։ – 2 յարուած , մեղի տէր . տ աշգ , տէվամ ։

Ախտահալած . ա . ըռընացընող . տ աղըղը ատֆ էտիճի։

Ախտահաւակ կամ Ախտահաւաք . ա . հի. անդութեան պատճառ ։ [թիւն։

Ախտահոտութիւն . գ . գիշերային գիջու.

Ախտամոլար . ա . մեղքի դէմ կռուող ։

Ախտամոլ } ա . ախտաւոր , մեղի . տ խուլ.
Ախտամոլի } լուք ։

Ախտամոլութիւն . գ . անարժան հեշտու. թիւն . տ էտէպսիզլիք ։

Ախտայինն . տ . Ախտական ։

Ախտանամ , ացայ . չ . 1 ցաւ քաշել , հի. անդնալ . տ ազըը չէքմէք , խասթա օլ. մագ ։ – 2 վնասուիլ . տ զարար չէքմէք , պօզուլմագ ։ – 3 գժարը գալ . տ ինձինմէք , կիւձինմէք ։ – 4 յարուիլ (գէշ բանի) . տ մէյիլ վէրմէք ։ – 5 կրթով մը բռնուիլ (ինչ. պէս վախով) ։

–Ախտացնել . ն հիւանդ . տ մարտագը ։ – 2 գիւտհար . տ ձինդի , սարալը ։

Ախտանկնալ . տ . Ախտաժէտ ։

Ախտանոց . տ . Ախտարկը ։ [ռուած ։

Ախտաշարժ . մեղքի գըգռող կամ գըգը.

Ախտաշարժութիւն . գ . մեղքի շարժմունք։

Ախտայալ . ա . ախտաւոր . մեղի ։

Ախտապալար . ա . նոյն ։

Ախտասէր , սիրի , բաց . ա . մարմնապաշտ. տ հէվայի նէֆսէ թաբալի ։

Ախտասիրեմ . ն . չ . ցանկասէրը ըլլալ։

Ախտասիրութիւն . գ . մոլութիւն . տ քէօ. թիւլիւք ։

Ախտատպան . ա . իր մոլութիւնը կատրող ։

Ախտարակ , ի , աց , գ . բնական բանկերը քննող փիլիսոփայ . տ իլմի հիքմէթի ահմիյէթ։

Ախտարակք . գ . բնական կիրք . տ թա. պիաթ , մէշրէպ ։

Ախտարակաց . մ . ֆիզիկապէս , գիտա. պէս . տ թապ՛էնէ , այդը ։ [կէթիւէն ։

Ախտարար . ա . ախտաւոր ընող . տ մարտագ

Ախտարծարծ . ա . ցաւերը գրգռող . տ մա. բաղը թէփրէտէն ։

Ախտարմոլ կամ մոգ կամ մաղ և Ախտար. մախ . գ . ախտարքը մոլի կերպով պրպըտող , մոգ . տ միւնէճճիմ ։

Ախտարք , կամ Ախտիարք . բաց . գ . 1 ասող. տ նըլտրզ , պախթ ։ – 2 բախտ գուշակող մոգեր . տ թաթիհ թաւթուձու միւնէճ. ճիմլէր ։ – 3 բնական կիրք ։

Ախտացուցանեմ . ն . հիւանդացընել . տ ութրուլ մարտագը էթմէք ։

Ախտաւոր , ի , աց . ա . 1 հիւանդ՝ մար. մնով կամ հոգւով . տ մարտագը ։ – 2 մեղ. կան . տ եօլսուզ ։ – 3 վնասակար . տ զարարլը։

Ախտաւորաբար . մ . մեղի կերպով . տ եօլ. սուզճա ։ [տ ձինդի , սարալը ։

–Ախտաւորաբար նեղոց ածեալ . այսահար.

Ախտաւորագոյն . ա . աւելի ախտաւոր :
Ախտաւորական . տ. Ախտական :
Ախտաւորիմ . ն . հիւանդացընել :
Ախտաւորիմ , նցայ . տ . Ախտանամ :
Ախտաւորութիւն . գ . 1 կիրք հոգւոյ և մարմնոյ , հիւանդութիւն . տ սէվտա , մնրազ : – 2 ախտ ունենալը :
Ախտափոխութիւն . գ . հիւանդութեան փոխագրական ըլլալը :
Ախտոր . տ . Աղտոր :
Ախտունակ . ա . ախտաւոր . տ մնրազլը :
Ախրիզան . գ . տեսակ մը ծաղիկ :
Ախցիվինց . ա . (ռմկ.) թուլամորթի , անկարգ . տ ըրզըզ :
Ա՛ծ . միջ . բնը . տ կէմիր , հայտէ :
Ած . գ . բերնլը :
Ած , ածք . գ . բերուկ Ձիւղ , պատկէն . տ ֆիտան , ֆիկիզ , կէօզ :
Ածական . ա . 1 աշխարհք նկած , հողեղէն մարդ : – 2 մակագրական (անուն) . տ վասֆ :
Ածանիմ , ածայ . հ . 1 միջքը կապել . տ գուշանմագ : – 2 բերուիլ . տ կէմիրիլմէք :
Ածանց , ի , ից . ա . գ . բառ՝ որ նորի մնանիկովը նոր նշանակութիւն մը կ՚ունենայ : [թեամբ առաջ գալով :
Ածանցաբար . մ . վնասնելով , յարմարու-
Ածանցական . ա . 1 ածանց շինող մնանիկ . տ միշմագ : – 2 ինչ որ կու գայ կ՚անցնի . տ թէզ կէչիմի : – 3 ոչնչէ նգած . տ ֆօգ-ման վար օմմաշ : [լը . տ Հասրլաճի :
Ածանցականութիւն . գ . ըլլալը , բնութիւ-
Ածանցիմ . չ . } 1 առաջ գալ , ըլլալ . տ
Ածանցոցիմ } Հասրլ օմմագ : – 2 բուն բառէն մնանիկով մը բխիլ :
Ածանցութիւն . գ . առաջ գալը : [ընել :
Ածանցուցանեմ . ն . առեղծնել , առաջ բե-
Ածանցուցիչ . ա . մէկ դին անցընող , հաղորդիչ , խաբող :
Ածեզաքի . տ . Ցածնգաքի :
Ածելեմ , նցի . ն . ածիլել . տ թրաշ էմիմէք :
Ածելի , լէյ . գ . 1 ածելի . տ ուստուրա : – 2 ա . բերուելու , բերող . տ կէմիրիլէն :
Ածեմ , ածի . ն . 1 բերել . տ կէմիրմէք : – 2 տեղէ տեղ տանիլ . տ կէօմիւրմէք : – 3 շարժել , բանեցընել . տ միւրմէք , գուլլանմագ : – 4 յորդորել , դրդել : – 5 պատել , կապել . տ գուշամագ , գուշանմագ : – 6 կամեցընել . տ տամլամագ : – 7 զրնել . տ վուրմագ , գործել էմիմէք : – 8 վնաս դնել . տ իւսմէք կէմիրմէք : – 9 բռնել . տ էլէ կէմիրմէք : –
–Ածեմ զնաց . վերջը գոցել : [10 Ձկնել :
–Ածեմ զՀնոս . ածիլել . տ թրաշ էմիմէք :
–Ածեմ մազ . մազ բուսցընել :
–Ածեմ զդռցով . կրակէ անցընել . տ ալէֆ-տէն կէչիրմէք :
–Ածեմ զդրունս . գուռը գոցել :
–Ձայս շուրջ ածեմ . աչուընները չորս դին դարձընել նայիլ :
–Ձայն ածեմ . խօսիլ :
–Ածել զոք զնւրւս . ուրիշը իրմէն քաշել , վատրկիլ :
–Ածել զմիմեանս . միմիկու հետ ընտանենցընել :
–Ածել թափել վազվզակի . միկէն խօսք մը վրայ բերել :
–Առանց ընդ բանս ինչ ածելոյ . առանց տարակուսելու կամ դէմ կենալու :
–Ձմուռս ածեմ , Ակն ածեմ , և այլն . տես Միտ , Ակն , և այլն :
Ածեցուցանեմ . տ Ցածեցուցանեմ :
Ածիչ . ա . բերող :
Ածխակէզ առնեմ . էրնել , մնխիր դարձընել . տ քիւլ էմիմէք :
Ածխանամ . չ . էրնիլ մնկիլ . տ քէօմիւր՝ քիւլ քէօսիլմէք :
Ածողագոյն . ա . ուժով քաշող :
Ածողեմ . ն . առնուլ բերել՝ տանիլ . տ իլէմիմէք :
Ածու , ոյ . գ . 1 ածուք . տ թարլա , օմագ : – 2 ապտիկ կամ քիչ բան մը :
Ածուառնալ . ա . ածու ածու բաժնած . տ թարլա թարլա : [գ . ածու :
Ածուենի . ա . ածուի մէջ բուսած : – 2
Ածութիւն . գ . բերելը :
Ածուխ } ածխոյ . գ . 1 գործելի . տ քէօ-
Ածուղ } միւր : – 2 մուր . տ խա :
Ածուճն . գ . բերելը :
–Ածուճն ի վերայ . գ . յաւելուած . տ իլավէ , էքլէմէք : [ակնահ :
Ակահ . (պ.) ա . տեղեակ . տ վուգուֆ ,
Ակագձնալ } ա. լնփլնցուն . տ տօփտօլու :
Ակագձուն }
Ակամոյ , ի , ից , այց . ա . 1 չուզնլով նգած . տ իրատէմօիշ : – 2 չդիտնալով նգած :
–Ակամոյ , յԱկամոյս , յԱկամոյ կամս , Ակամոյ կամաք . յԱկամոյ . յԱկամոյիս . յԱկամոյց . մ . չուզնլով , Ձորով . տ իսթէր իսթէմէզ , նաչարի , զօր ըլա :
Ակամոյապաղ . մ . չուզնլով . տ զօր ըլա :
Ակամոյացնալ կամ Ակամոյնցնալ . ա . նեղը մնած , ակամոյ յանցանք ըրած :
Ակամոյութիւն . գ . չուզնլը , առ Հարկի նգած բան . տ նաչարի պիր շէյ :
Ական , յական . գ . փոս , ծակ . տ ալ , տէլիք , լաղըմ :
–Ական Հատանեմ . ծակ՝ փոս բանալ . տ տէլմէք , գազմաք , լաղըմ աչմաք :
–Ական Հատանեմ առամնութեանն . } պղծնլ ուրիշի ա-
–Ական Հատանեմ զամնութեան . } մուսնութիւնը :

Ականաբեր. ա. գոհար ունեցող (հող):
Ականագոյն. գ. պատուական քարի գոյն:
Ականազարդ. ա. գոհարով զարդարած:
Ականախիտ, կամ Ականախտիտ. ա. գո. հարով լեցուն, աչք առնող. տ միւռնվհհերլի, կէօզ գամաշարըան:
Ականակապ. ա. գ. գոհարով բանած. տ միւռնվհհերլի: [նուռզ:
*Ականակնոց. ա. պայծառ, կամ տես.
Ականակերպ. ա. գոհարի նման. տ ռնվահիր միասլը:
Ականակիտ. ա. զուտ, փայլուն. տ զիւլալ,
Ականակոյտ. ա. գոհարով լեցուն:
Ականակուռ. ա. գոհարով խազած. տ փէք միւռնվհհերլի:
Ականահանգէտ. ա. Ականակերպ:
Ականահատ, ի, ից. ա. 1 ծակ բացող, պատ ծակող. տ լաղըմ աչան: — 2 գող՝ գերեզման բացող: [պօլու կիբատպօլու:
Ականամոմ, ոյ. գ. դեղին մոմ. տ փէրա-
Ականայեա. ա. Ականակապ: [տուզագ:
Ականատ, ի. գ. ակնատ. տ գափանճա,
Ականատես, ի, ից կամ ից. ա. 1 իր աչքովը տեսնող. տ քէնտի կէօզիւ իլէ կէօրէն: — 2 աչք տեմնուելու, տեսնուած. տ կէօզկ կէօրիւնիւը: — 3 մ. աչքի առջև. տ կէօզ կէօրէ:
—Ականատես լինիմ. տեսնալ:
Ականատեսակ. ա. Ականակերպ:
Ականատեսութիւն. գ. աչօք տեսնելը, նայուածք:
Ականաւոր, ի, ից. ա. երևելի, անուանի. տ մէշհուր, նամտար: [գըրվըրմէ:
Ականաքթիխի. գ. ակնթարթ. տ կէօզ
Ականաքող. գ. աչքին մուշկը:
Ականիմ. ն. 1 տեսնել, աչքել. տ կէօզէմ-մէք, կէօրմէք: — 2 ցըցընել. տ կէօսթէրմէք:
Ական, նոյ, նաց. ա. աչք ունեցող. տ կէօզլիւ, կէօրլէն, կէօրիւը:
Ականող, ի, ից } գ. աչք. տ կէօզ, չէշմ
Ականողք, ղ, ից } ի:
Ականոց. գ. անուի գուռտին ծակը, ուր լիսեռը կը մտնայ:
Ականջ, ի. մտնաւանդ՝ Ականջք, ջաց. գ. անկամ. տ գուլագ, կիւշ:
—Ձգեմ զականջ. ականջը քաշել:
—Ականջ ծռվռ. (ռմկ.) ծռվի խորչը:
Ականջալուր. յԱկանջալուրս. ա. մ. 1 անկրձով լսող կամ լսելով. տ գուլաղըլա իշիտէն, իշիտէրէք: — 2 անկրձով լսուած. տ գուլաղըլա իշիտիլմիշ:
—Ականջալուր լինիմ: անկրձով լսել. տ գուլագ ասմագ, տիւնէմէք:
Ականջալուրթիւն. գ. ականջով լսելը՝ լսուիլը: [(լուր):
Ականջական. ա. ականջէ ականջ անցած
Ականջամիան. գ. լսելու գործիք. տ գուլագ:
Ականջամուտ, մտի, ից. գ. անկամէն-տուք. տ մտագա պէօռէյի:
Ականջատ. ա. անկամը կտրած. տ գուլաղը քէսիք, գուլագսըղ:
Ականջացաւ, ոյ կամ ի. 1 գ. անկրձի ցաւ. տ գուլագ աղըրսը: — 2 ա. անկամը ցաւոտ. տ գուլաղը ադրըյան:
Ականջկեմ, կամ Ականջնեմ. յ. անկամ դնել, մտիկ ընել. տ գուլագ տամագ:
Ականջկոճ. գ. անկրձին վարի ծայրը, բլճակ:
Ականջկտիկ. գ. անկամ լսաձևիչ. տ հիլալ:
Ականջուիմ. գ. լսելը:
Ականք. ա. Ակունք:
Ականջանք } անց. գ. բնդրը եղջիւրները.
Ականջանք } տ գալէրլէրը:
Ականն. (յ.) գ. բնդրգ. տ գալէ, հիսար:
Ականատես, յականատեսի. գ. տպաՀով վկայ. տ սաքին նէր, էմինլիք:
Ական, ի. գ. կատուի աչք քարը. տ ֆրէնկի բաղամ, այնիհուր, չէշմի կիւրպէ:
Ական, ի, ից. գ. մանրիկ, նաւակ. տ սանտալ, գայրգ:
Ակար. գ. (յ.) ա. Աքսալար և Բաշխ:
Ակնզդամայ. (ե.) գնօղ արևան, գնրնգ-մանող տ մէզաբլըգ:
Ակրգնալ. տ. Ակազնալ:
Ակնթ. ակնի, շօք. գ. էկնէշ. տ չէնկէլ:
*Ակղեմ. ն. կրճել:
Ակռիա. յԱկռիաս կալ (բայի հետ կը բանի). յԱրճիտս կամ յԱրյիտս կամ յԱյրիտ. կալ. 1 ատքին մատուրներուն վրայ կեցած նկրկընալ անկամ դնելու համար, ուշադրութեամբ դիտել կամ մտիկ ընել. տ ուշամագ՝ տիգամի իլէ գուլագ ասմագ. հէյրան օլմագ: — 2 ուշի ուշով սպասել քանի մը: — 3 ուրախութենէն ոտքերը գետնէն կտրելու պէս ըլլալ:
Ակմբահոյլ. ա. բոլորը մէկտեղ եկած:
Ակմբիմ. յ. բոլորուիլ. տ պիրլքմէք:
Ակն, ական. գ. 1 աչք. տ կէօզ, չէշմ, այն: — 2 յոյս. տ իւմիտ: — 3 կասկած: — 4 ծակ, խորշ (ուռկանի, տապարի, գնրնգ-մանի). տ գօվուգ. տէշիք:
—Ակն խաչի. խաչի բեռնրուն մէջ տեղը:
—Ակն արեւու. արեգակ. տ կիւնէշ:
—Ակն շինուածոյ. շէնքին ծայրը՝ գագաթը:
—Ակն, ակնոց. տ. Ակնուռ:
—յԱկանէ յանուանէ. տեսքովը անուանուիլ:
—յԱկանէ. մ. յայտնապէս:
—յԱկանէ կոչեմ զոք. անուանովը կանչել:
—Առ Ականէ. երևակայութեամբ, երևսանց, դրսուանց. տ խաթը իչիւն:
—Ակն 'ի խոնարհ. աչքը վար. տ եէրէ պագարագ:

–Ակն 'ի ձանապարհ. աչքը ձամբան. տ կէօզիւ նօլտա։
–յԱկան իմօմափիլ. Ի քիմիմիլ Ական. ա. Թօմիմափիլ, Քիմիմիլ։
–յԱկն անկանիմ. աչքի ներնալ. տ կէօզէ իչիմէք, կէօրիւնմէք։
–յԱկն ուրկանիմ. ա ներնցընել. տ կէօզ. իմէրմէք։ – 2 աչքէ անցընել. տ կէսզտէն կէչիրմէք։ [լնամք ցուցընել։
–Ակն ածեմ 'ի վերայ ուրուք. ֆոգ տանիմ,
–զԱկն ուրկանեմ (բցռ. ինդ.). ներսէ ձրգել, անհոգ ըլլալ. եւ ուրիշին պրագմագ։
–յԱկն առնում. աչքը վրան ըլլալ. տ նազարը իւսմիւնտէ օլմագ։
–Ակն առնում. ա երեսպաշտութիւն ընել. տ խաթըր կէօնիւլ սայմագ։ – 2 ուրիշէն վէր սեպել։ – 3 ցանկալ։
–Ակն առնում (ուր. ինդ.). ընդունել (ինդրուածքը)։
–Ակն առնում. կր. աչքիլուիլ։
–Ակն զնեմ. ա աչք տնկել. տ կէօզ տիքմէք։ – 2 նուէր ըլլալ։ [էմմէք։
–Ակն կամ զԱկն տամ. նայիլ. տ նազար
–յԱկն գամ. ա աչքի տակ ինկնալ. տ կէօզէ իչիմէք։ – 2 հաձնելի ըլլալ։
–Առ ական կամ. աչքի առջև կենալ։
–Ըստ ակն անկանիմ. աչքէն վախչիլ, անտեսուիլ ըլլալ։
–Ընդ ակամբ հայիմ. ա ծուռ աչքով նայիլ. տ խոր պագմագ, էյրի՝ քէմ նազար իւէ պագմագ։ – 2 կասկածիլ, արհամարհել։
–Ընդ ակամբ լինիմ (ուժք). անհաձոյ ըլլալ։
–Ընդ ակն խոցեմ (ուրուք). յայտնի վնասուրել մէկը, կամ փախկազոյն մասին։
–Ճարպոյ զակամբ գալ. աչքը գառնալ, ձնըմբկուած կորիլ՝ անը կորսուիլ։
Ակն, ական, ականք, ականց. գ. գոհար. տ ձէվահիր։
–Ակն վանի. տ. Վանի։
Ակն, ական, յականէ, ակունք. գ. քուն ակը՝ բնական (ազբիւրի. ջրոյ, ալեաց). տ կէօզ, գայնագ, չէշմէ սար։ [նէշ։
–Ակն լուսոյ կամ տուընջեան. արև. տ կիւնէշ
Ակն, ակունք. գ. պինայ. տ փինէկ։
Ակնաբեր լինիմ. չորս գին նայիլ, աչքաբաց ըլլալ. տ աչըգ կէօզ օլմագ։
Ակնագնացութիւն. գ. աչքով նայուածքով ցանկանալը։
Ակնագործ, ի, ից. ա. գ. գոհար քանող. տ ձէվահիրճի։
Ակնախոխիլ | ա. աչք առնող, պայծառ.
Ակնախոխտ | կէօզ գամաշտրըրան։
Ակնածեմ, նցի | 1 խանիլ, քաշուիլ,
Ակն ածեմ, ածի | վախնալ. տ հիձառ էմմէք, չէքինմէք, խաթըր սայմագ։ – 2 աչքը վրան ըլլալ. տ նազար էմմէք, կէօզէմմէք։ – 3 չորս գին նայիլ. տ պագըշմագ, կէօզիւնիւ սօլաշտրըմագ։ – 4 կասկածիլ։ – 5 ամօթ ու ճնայ։
Ակնածելացուցանեմ. ն. խոչնցընել. տ ուրիանօրըմագ։
Ակնածու, ի, ից. գ. 1 տեսուչ. տ նազըր։ – 2 ա. խոչնող. տ մահձուազ։
Ակնածութիւն. գ. 1 պատկառանք. տ հիձառ, հիւրմէմ, բայէմ։ – 2 բանի մը վրայ աչք ունենալը. տ նազար, միւսալահէրէմ։
Ակնակալութիւն. գ. տ. Ակնկալութիւն
Ակնակալ. ա. Ակնակալ։
Ակնակապիճք, պձաց. գ. աչքին ամանը՝ ծակը՝ մէջը. տ կէօզ խոռնէսի, պէպէք։
Ակնակաւոյց. ա. աչքը տնկած նայող. տ տիգզամէլը պագան։
–Ակնակաւոյց լինիմ. աչքը տնկած նայիլ, սպասել. տ տիգզամէ իլէ պագմագ, պէքլէմէք։
Ակնակոյտ. տ. Ակնակոյտ։
Ակնակուիւ լինիմ. 1 աչքի դպչիլ. տ կէօզէ իլիշմէք։ – 2 աչքը տնկած նայիլ։
Ակնահաձոյ. ա. աչքին հաձոյ, կամ հաձոյ եղածը ուզող։
Ակնահաւրիմ, կամ Ակնհաւրիմ, կամ Ակնահաւրիմ. չ. աչքիլուիլ. տ նազար ալմագ, նազարտան վռնուլմագ։
Ակնանձև. ա. գոհարնեղուկ շինած։
Ակնաղբիւր. տ. Աղբիւրակն։
Ակնայայրատ. ա. գէշ աչքով նայող. տ նօլտուզ պագըշլը։
Ակնապակաս. ա. աչք չունեցող՝ կոյր։
Ակնապաբար. ա. աչք լեցընող՝ հնշտացը-[նող։
Ակնառնալ. ա. աչքի հաձոյ։
Ակնառեմ. տ. Աչառեմ։
Ակնառու, ի, ից. ա. աչառող. տ խաթըր սայըձը։
Ակնառութիւն. գ. 1 երեսպաշտութիւն. տ խաթըր կէօնիւլ պագմա։ – 2 պատկառանք. տ հիձառ։
Ակնաւայնել. ա. աչքի զուարձութիւն տուող. տ կէօրիւշիւ սեվջալը։
Ակնաւձիտ. ա. մաքուր ակնէ բխող. տ զիւլալ փունարտան ագան։
Ակնատ. տ. Ականատ։
Ակնատ. ա. առանց աչքի։
Ակնատեսութիւն. տ. Ակնագնացութիւն
Ակնարկեմ, նցի. չ. ն. 1 տեսնալ. տ կէօրմէք։ – 2 աչք ընել. տ իշարէմ էմմէք։ – 3 նայիլ մէյմի. տ պիր պագըշ պագմագ, նազար գըլմագ։ – 4 հրամմել, խանձնել. տ զիքը՝ իշարէմ էմմէք։ – 5 խոչնիլ. տ առ՝ հիձառ էմմէք։
–Ակնարկել կամաց կամ հրամանի (արարչին).

աստուածային հրաման, կամք, իշխանութիւն, զօրութիւն։ [էմ մէք։
Ակնարկի առնեմ. աչք ընել. տ կէօզ
Ակնարկութիւն. գ. 1 իշմար. տ իշարէմ։—2 նայուածք. տ պագըշ, նազար։—3 ծանուցումն. տ խապէր, պէշարէմ։—4 նըշանակութիւնը, միտքը. տ նիյէմ, ֆիքր, մանաւ։—5 աստուածային հրաման, կամք, իշխանութիւն։
Ակնարկուն. գ. 1 իշմար. տ իշարէմ։—2 աստուածային հրաման, կամք։
Ակնաւօրիւ օրիոյ. օրիոյ աչք՝ կոձակ բանալը։
Ակնաքարիւ. տ. Ականաքարիւ։
Ակնբացեմ. ն. ձակ՝ առուտակ բանալ՝ պարտէզը ջրելու, և այլն։
Ակնդի. գ. աչքին ձայրի պինտ մաշկը։
Ակնեղև. ա. 1 յայտնի. տ զահիր, աչիքնար։—2 մ. քաց կերպով. տ աչիքնարէ, կէօզ կէօրէ։
Ակնեղևաբար } մ. յայտնապէս։
Ակնեղևապէս }
Ակնընդնեմս. մ. տ. Ակն յանդիման։
Ակնթարթ. գ. աչից թարթը՝ թարթելը. տ կէօզ գըրպըմըմը՝ գըրպըմասը։
Ակնիտ. գ. գրասանելու աչքին հիւանդութիւն մը. տ կէօզնէնտէքի։
Ակնկալ. 1 գ. սպասելը։—2 ա. մտանեցած, պատրաստուած (պաճիժ)։
Ակնկալեմ, եցի } տ. Ակն ունիմ, կալայ։
Ակնկալեամ, լայ } —կը. Ակնկալիմ. Ակընկալելը, Ակնկալէի, Ակնկալի, իք։
Ակնկալութ. ա. սպասող յուսալ. տ միւնթէմ ազըր։
Ակնկալութիւն. գ. 1 յուսալը, սպասելը, յոյս. տ ինթիզար, իւմիտ։—2 վախ. տ իշքիլ, գօրգու։—3 դիտումն. տ նիյէմ, մէթամ։—4 աչքը վրան ըլլալը. տ նազար։
Ակնկապիճք. տ. Ակնակապիճք։
Ակնկառոյց. տ. Ակնակառոյց։
Ակնկառութիւն } գ. աչքը մնկած նայիլը։
Ակնկառուցութի } լը. ափգպամի։
Ակնկիր առնեմ. տ. Ակնարկի առնեմ։
Ակնկոյր. ա. աչքը կոյր։ [մէնաէ։
Ակնկոր. ա. երեսը կախած, սևերես. տ չէրլը
Ակնկորհմ, եցի } չ. երեսը կախել, վար
Ակնկորիմ, եցայ } նայիլ. տ եիւզիւ աշաղը օղմագ, ուէմանմագ։
—Ակնկորեմ (բցա.ինդ.). աչքը անդին դարձընել, չնայիլ։
Ակնկորութիւն. գ. ամօթ, խաղչութիւն. տ առ, բէզաչէմ։
Ակնհաւութիւն. գ. խորհելը, գողութիւն։
Ակնհար. ա. աչքիլաց. տ նազար տօգամնըդը։
Ակնհար կամ Առ ակնհար. գ. խրատուիլակ. տ գօրգուլուգ, ույուգ։
Ակնհարիմ. տ. Ակնահարիմ։
Ակնմիմ. տ. Ականամիմ։

Ակնյայտ } մ. աչից առջև. տ կէօզ
Ակն յայտնի } կէօրէ, էի աչքնարէ։
Ակն յանդիման }
Ակն յանդիմանն առնեմ զոք. յանդիմանելը
Ակն ունիմ, ակն կալայ. Ն. 1 յուսալ. ըսպասել. տ իւմիտ էմ մէք, գամլամմագ, պէքլէմէք։—2 վատահիլ, ապաւինիլ (տր. ինդ.)։—3 վախ ունենալ. տ իշքիլ էմ մէք, գօրգմագ։—4 աչք մնկել. տ կէօզ միքմէք։—5 սեպել, կրահել. տ սայմագ, սանմագ, զանն էմ մէք։ [աչք. տ կէօզ։
Ակնոեա, ի կամ ոյ. գ. օրիոյ կամ ծառի
Ակնոջաւութիւն. գ. ակընջի ցաւ։
Ակն վանի. մ. Վանի։
Ակնտես. 1 ա. աչքով տեսնուած։—2 գ. որչափ տեղ որ աչքով կը տեսնուի։
Ակնտեսութիւն. գ. աչքով տեսնալը։
Ակոնիտոն. (յ.). տ. Ընձախոտ։
Ակումբ. գ. կրակ պահելու տեղ. տ օճագ, ամէնչտան։
Ակումբ, ակըմբի, ից. 1 գ. ժողով, հանդէս. տ մէճլիս, ճէմիյէթ։—2 ա. բոլորուած։
—Ակումբ առնեմ, կապեմ, կապիմ. բոլորուիլ. տ չեվրէ ըմէ մագ։
Ակումբ. գ. սեղան. տ սէր սուֆրա։
—Ակումբ մաշկեայ. կաշիէ նստարան. տ սէրկի, սէռճատէ, փօսթ։
Ակումբահոյլ. տ. Ակմբահոյլ։
Ակումիտ, կամ Ակիւմիտ. ա. գ. (յ.). անքուն, հսկող. անհանգստից վանքը։
Ակունդ. տ. Ցակինթ։
Ակունք կամ Ականք. գ. ակունքէն բղխած
Ակրատ. գ. նախաճաշիկ։ [ջուրը։
Ակրկարհա. գ. խոտ մը. տ էօտրէ գահը, նուզլա օթու, տաղընտէսի։
Ակքան. (յ.). գ. փշի մը անուն։ [էվլէք։
Ակօս, ի, ից կամ ացւ. գ. հերկած ածու. տ
—Ակօս ձգեմ՝ պատռեմ՝ կատրեմ՝ հատանեմ՝ բեկանեմ՝ բանամ. հերկել. տ էվլէք աչմագ, չիֆթի սիւրմէք։
Ակօսաբեկ առնեմ. լինիմ. նոյն ընդ վ։
Ակօսահատ. ա. հերկող, հերկած։
Ակօսաձև. ա. ակօսի ձև ունեցող (Ճամբայ)։
Ակօսաձիգ. ա. 1 հերկող—2 հերկած։
Ակօսապատռատ. ա. ակօս բացող։
Ակօսատար. ա. հերկող։
Ակօսեմ. ն. հերկել, վարել. տ չիֆթի սիւրմէք։
Ակ, ի, ից. գ. 1 վախ. տ գօրգու, խավֆ։—2 գող. տ թիմիթչի։—3 իրմէ գուրս ելլելը. տ հէյրան, սէրկէրտանլըգ։
—Ակ առնեմ. վախցընել. տ գօրգութիմագ։
—Առ ակի. մ. վախէն, վախնալէն. տ գօրգուսունտան։
—Ակ ընդ ակ. մ. վախվըխնելով. քաշուելով. տ գօրգալտագ, չէքինէնլիք։ [գօրգմագ։
—Ձակի հարկանիմ. խիստ վախնալ. տ փէք

Ահա. մ. Նայէ՛, տե՛ս, մէյմ՛ալ նայիս որ. տիշ-
ի՛մ է, հա՛ – 2 մէյմըն ալ, մէկէն. ՝ հէմէն։
Ահա աւանիկ } մ. Նոյն ընդ վ։
Ահա աւասիկ }
Ահաբեկ. ա. վախ ձգող, վախնալու. ՝ զօր-
գուլու, հէյպէթիլի։
–Ահաբեկ առնեմ, լինիմ. ո. Ահաբեկեմ։
Ահաբեկեմ. ն. վախ տալ. ՝ զօրգուիմ ոգ։
–Ահաբեկիմ. վախնալ. ՝ զօրգմոգ։
Ահաբեկութիւն. գ. մեծ վախ, սրտի դող.
՝ ազիմ զօրգու։
Ահագին, գնի, ից. ա. 1 ահռելի. ՝ զօրգու-
լու, էօրֆլիւ, հէյպէթլի։ – 2 շատ մեծ, չա-
փէ դուրս. ՝ ամայրալ, հիքմէթլի։ – 3 մ.
սաստիկ կնըռռալ. ՝ շիաուէթ իլէ։
Ահագնագին. մ. ահագին կնըռռալ մը։
Ահագնագոյն. ա. խիստ ահաւոր։
Ահագնագոչ. ա. սոսկալի ձայն հանող։
Ահագնալուր. ա. սոսկալի, սարսափելի. ՝
գայէթ զօրգուլու (սէս)։
Ահագնակերպ. ա. կնըռռը ահաւոր։
Ահագնակի. մ. լուղալաւաւա. ՝ գայէթ զօր-
գալագ։
Ահագնակոշկոճ. ա. ծնծաղ վիտաճ։
Ահագնահայեաց. ա. նայուածքը ահռելի.
՝ էօրֆլիւ պագըշը։
Ահագնաշունչ. գ. ահաւոր վտանգ։
Ահագնատարփնակ. ա. պարիսպը ահագին.
՝ պէրիւք ղիատըը։ [՝ էօրֆլիւձէ։
Ահագնապէս. մ. շատ վախնալու կնըռռալ.
Ահագնաւաւաւօրէն. մ. սաստիկ բարկու-
թեան նշանով։
Ահագնաւոս } ա. տեսքը ահաւոր. ՝
Ահագնաւոսիկ } էօրֆլիւ։
Ահագնացայտ. ա. սոսկալի։ [թիւն։
Ահագնափոխութիւն. գ. ահաւոր վոփոխու-
Ահագնեմ, իմ. ն. չ. 1 վախցընել, վախ-
նալ։ – 2 ահաւոր երևցընել իսաքալ։
Ահագնեռանդ. ա. սոսկալի կնըռռալ եռացող։
Ահագնութիւն. գ. ահագին ըլլալը. ՝ էօրֆ։
Ահադիտակ. ա. Ահագնաւոս։
Ահակուռը. ո. Ահաբեկ։
Ահանամ. չ. վախնալ. ՝ զօրգմոգ։
Ահանգ, ի, ից. գ. (պ.) հանդէս. ՝ գիւղէթի,
Ահանի. գ. վախեր. ՝ զօրգուլար։ [ահէնկ։
Ահանգա. մէջ. ո. Հանգա։
Ահապարանոց. ա. վիզը անկած(ձի). ՝ կէր-
ման գըլման, կէրտէնքէչ։
Ահապարիակ. ա. վախ ձգող (հրամանն)։
Ահարկելի. ա. ո. Ահարկու։
Ահարկեմ. ն. վախ ձգել. ՝ զօրգուէթմոգ։
Ահարկու, ի, աց. ա. 1 վախ ձգող. ՝ զօր-
գուընճ։ – 2 վախ ունեցող – 3 ապաւորու-
թիւն ընող։
Ահարկութիւն. գ. 1 վախ ձգելը. ՝ զօրգուէթ-
մոգ։ – 2 ահաւորութիւն. ՝ էօրֆլիւլիւք

Ահարձական } ա. Ահարձին յատուկ։
Ահարձանան }
Ահացոյց. ո. Ահարկու։
Ահացուցանեմ. ն. վախցընել. ՝ զօրգուէթ-
Ահացուցիչ. ա. վախցընող։ [մոգ։
Ահաւադիկ }
Ահաւանիկ } մ. ահա. ՝ իշէթ։
Ահաւասիկ }
Ահաւեղագէս. ո. Ահաւեղագէս։
Ահաւոր, ի, աց. ա. 1 ահռելի, վախնալու,
սոսկալի. ՝ զօրգուլու, էօրֆլիւ, հէյպէթ-
լի։ – 2 վախցած կամ վախով եղած։ – ա-
վսեմ։ [զօրգուլու։
Ահաւորագոյն. ա. էւելօք վախնալու. ՝ վէք
Ահաւորագոչ. ա. ահեղ ձայնով։
Ահաւորալուր. ա. որ լսողը կը վախնայ։
Ահաւորական. ա. ահաւոր։ [քով։
Ահաւորահայեաց. ա. սոսկալի նայուած-
Ահաւորանամ. չ. ահեղ երևնալ, վախ
Ահաւորապէս. մ. ահեղ կերպով։ [ձգել։
Ահաւորառաւ } ա. ահեղ տեսքով. ՝ հէյ-
Ահաւորառաւսիկ } պէթլի, հիքմէթլի։
Ահաւորացուցանեմ. ն. ահեղ երևցընել։
Ահաւորափայլ. ա. ահեղ ու պայծառ։
Ահաւորութիւն. գ. 1 ահեղութիւն, ահեղ մե-
ծութիւն՝ զօրութիւն. ՝ էօրֆ, հէյպէթ,
հիքմէթ։ – 2 վախ, ահուդող. ՝ հիձաղ,
գօրգու։
Ահափնտա, փնտաք. ա. գ. ո. Ահաբեկ, Ահա-
բեկութիւն։
–Ահափնտա առնեմ. ո. Ահաբեկեմ։
Ահաքրտանիմ. չ. վախէն քրտնիլ. ՝ օրգ-
լէթմէն թէրլէմէք։
Ահաքրտնութիւն. գ. վախէն քրտնիլը։
Ահեակ, ևկի. ա. գ. 1 ձախ, ձախ կողմը. ՝
սօլ էլ, սօլ թարաֆ։ – 2 ձախլիկ։
–Ցահեակ. դէպ 'ի ձախը. ՝ սօլա սօղուս։
–Ցահեկէ. Ընդ ահեկէ. ձախ դին. ՝ սօլտան։
Ահեկակողմն, մանւ. գ. ա. ձախակողմն. ՝
սօլ թարաֆ։
Ահեկան, ի, աց. ա. ձախլիկը. ՝ սօլտաքի։
Ահեկան, ի. գ. Հայոց իննևերորդ ամիսը։
Ահեկայ, եայ, եաց } ա. գ. ձախլիկը. ՝
Ահեկին, ինք } սօլտաքի։
Ահեկիք, կեաց }
Ահեկութիւն. գ. ձախօրդութիւն. ՝ մուսիպէթի։
Ահեղ, ի, ից. ա. Ահաւոր։
Ահեղաբար. մ. ահեղ կերպով։
Ահեղագին } ա. խիստ ահեղ. ՝ գայէթ
Ահեղագոյն } էօրֆլիւ։
Ահեղագոչ. ա. ահեղ ձայնով. ՝ զօրգուընճ
Ահեղագէմ. ա. դէմքը ահեղ։ [սէօզլի։
Ահեղազարդ. ա. ահեղ ու վսաւաւոր։
Ահեղական. ա. ահաւոր, ահագին։
Ահեղակերպ } ա. սոսկալի, վսաւաւոր. ՝
Ահեղահրաշ } հէյպէթլի, հիքմէթլի, ա-

Ձայըպ։ [տոկալիս։
Ահնեզահս. ա. ահաւորութեամբ վազած, Ահեզահրաշութիւն. գ. ահաւոր և հրաշալի մեծութիւն։
Ահնեզամեծ. ա. շատ մեծ, շատ ահաւոր։
Ահնեզանամ. չ. կրակ կտրիլ՝ բարկանալ։
Ահնեզանման. ա. ահնեզ կերպ ունեցող։
Ահնեզանշան. ա. ահաւոր, զարհուրելի։
Ահնեզաշուք. ա. փառաւոր. տ հիքմէթլի։
Ահնեզասպայ. ա. զինուորները ահնեզ. տ սիփահիէլէի էօրֆլիւ։
Ահնեզաուս
Ահնեզաուսիլ } տ. Ահնեզակերպ։
Ահնեզինաձևամ. ա. ահաւոր (ձամբայ)։
Ահնեզութիւն. գ. ահաւորութիւն։
Ահնմ, կամ Յահնմ, եցի. ն. վախցընել. տ գօրզութմագ։ [գունդ։
Ահընկէց. ա. վախ ձգող. տ էօրֆլիւ, գօր-
Ահխահ. գ. (և.) եհոլա, որ էն՝ տէր Աստուած։ [խէն գոռալով։
Ահհաստատուն. ա. 1 տահմրակած։—2 մ. վա-
Ահհպաբանոց. տ. Ահտպարանոց։
Ահկի. գ. ահնկան ամիսը։
Ահմար. տ. Ախմար։
Ահոկ. գ. վնաս, պակասութիւն, մեղադրութիւն. տ զիան, գալար, քէտէր։
Ահոկամ, եցի. ն. վնասել. տ գալար վէրմէք։
Ահոկութիւն. տ. Ահոկ։
Ահուր. ա. Յահուր։
Աղ, ի, իւ, ից, կամոց. գ. աղ. տ դուզ, նէմէկ։
–Աղ երկնաւոր. Քրիստոսի ոչխարներուն սիրած աղը։
–Աղ ուխտի. Ուխտ աղի. Աղ կնքնալ. բանկամութեան նշան, անքակտելի սէր։
–Աղ առնուլ. Աղ և հաց ուտել. սեղանակից ըլլալ, հաստատուն բարեկամութիւն ընել. տ դուզ էքմէք նօլտուշը սըմագ։
–Աղ և հաց. սեղանակցութիւն, սէր։
Աղաբաղվիս
Աղաբանոս
Աղաբղան
Աղաբողոն
Աղաբողոնիկ } ի, աւ, աբ. գ. (յ.) վնասակու, կարճ փիլոն. տ նազմուրլուգ, նասիհաթսիզ։
Աղագ, ի, աւ. աղագս, յաղագս. գ. 1 Ձոր Ձաղակ, Ճնարք, գիւտ. տ իլաճ, չարէ։—2 կնոջ. տ ուտուլ, նօլ, էմարզ։—3 պատճառ. տ սէպէպ, վէճ՝։—4 Ճամբայ։
–Աղագաւ. պատճառավ, համար. տ սէպէպի իլէ, իչին—տես և Յաղագս։
Աղալեղաւ. ա. աղտի կամ մեղքի մէջ էմաղխուած։
Աղալեզու կամ Աղուալեզու. ա. 1 անուշ լեզու, կնգծաւոր։—2 աղտոտ բաններ խօսող։
Աղախաբշանք, նաց. գ. խշխշուք. տ նիւրէք նամնամաբ։
Աղախաբշնալ. ա. աղով խաշած։
Աղախաբշուն. գ. կսկիծ. տ նիւրէք ճէրսը։
Աղախին, խնոյ. նայք, նայց, նաց, նանց. նեայք, նեայց. գ. աղախին. տ հալայրգ, պէտիէմ, Ճարիյէ։ [րացի)։
Աղախնածին. ա. աղախնէ ծնած (հագա-
Աղախնական. ա. աղախինը։
Աղախնակից. ա. նոյն տիրոջ աղախին։
Աղախնայեմ
Աղախնանամ } տ. Աղախնեմ։
Աղախնանուն. ա. աղախին բառած։
Աղախնապէս. մ. աղախնի պէս. տ Ճարիյէ միասլը։
Աղախնեմ, եցի. ն. աղախնութիւն ընել. տ հալայրգլըգ էթմէք։
Աղախնորդի. գ. աղախնի զաւակ։
Աղախնութիւն. գ. աղախին ըլլալը. տ հալայրգլըգ։
Աղաճրի. ա. մատաղաշ. տ մահսըմ։
Աղակատանք. գ. զնխութիւն. տ սէֆիհլիք։
Աղահում. ա. աղէկ չնփած, կիսեփ. տ փիշմիշ փիշմէմիշ։
Աղաձայն կամ Աղի ձայն առնել. անդ անդ կանչելով ոչխարները ժողվել։
Աղաղ. գ. աղելը. տ սէփ։
–յԱղաղ գնեմ. տ. Աղաղեմ։
Աղաղակ, ի, աւ. գ. կանչել կանչուըտալը. տ չաղըրըշ պաղըրըշ, ֆէրնատ, նիտա։
–Աղաղակ բառնամ՝գնեմ՝առնեմ՝հարկանեմ՝տամ. տ. Աղաղակեմ։
Աղաղական. ա. կանչուրտալու (նրգ)։
Աղաղակեմ, եցի. չ. ն. 1 կանչել, կանչուրտալ. տ չաղըրմագ՝ պաղըրմագ, ֆէրնատ էթմէք։—2 կռուիլ։—3 բարձրաձայն նրգել։
Աղաղեմ, եցի. ն. աղով կակղցընել, աղադոց գնել. տ սէփլէմէք։
Աղաղմաղակեմ. ն. խռովեցընել, շփոթութիւն հանել։
Աղաղոց. գ. մրլի աղաղելու ատեն։
Աղամ, ացի. ն. 1 աղօթիքով մնծրել. տ էօյիւմէք, իւյիւմէք, թահն էթմէք։—2 ծնծնել, մանրցընել, լսնել. տ սէօյմէք, էզմէք, սահգ էթմէք։—3 ծամել, պատառել. տ չինէմէք, նըրթմագ։—4 խաբուտցնել. տ էյիլէմէք։
Աղամասուկ ածեմ. տակնուվրայ ընել, փճացընել. տ ալթիւսթ՝ գարմագարըշ էթմէք։
Աղամանը. ա. տխմար. տ պէօն։
Աղամանութիւն. գ. տխմարութիւն, անհոգութիւն. տ նատանլըգ, իհմալլըգ։
Աղամոդ. ա. աղեաց պէս ծուռ և գալարուած։
Աղամոխիմ, եմ. չ. 1 խառնուտմառն ըլլալ, ապրիս անդին ծռիլ. տ չալգանմագ։—2 սխալիլ. տ սահմագ, տաղըլմագ։
Աղամոդութիւն. գ. տարտղնելը. տ տաղըլմա։
*Աղանազդի
*Աղանազրօշ } ա. Ալանաց կամ ալնիս ազգէ կամ խուժդէ։

Աղանգանոյն, նուն, նաց. ա. Լատան։
Աղանդ, ոյ, ոց. ի, աց. գ. 1 մոլորութիւն, ծուռ հաւատք. 2 մեզհէպ, ֆըլդա, պէօլիւք։ — 2 կրօնք, օրէնք. 3 տուն։ — 3 մոլորութեան հետևող։ — ա. և Աղանդիք։
Աղանդաբանեմ. ն. մոլորութի սորվեցընել։
Աղանդաբանութի. գ. մոլորութի սորվեցը-
Աղանդաբեր. ա. աղանդ հնարող։ [նելը։
Աղանդագլուխ. գ. աղանդի մը գլուխ։
Աղանդագործ. ա. չարագործ։
Աղանդագիր. ա. աղանդ հնարող. 2 մեզհէպ իմաստ էտիէի։
Աղանդամոլութի. ա. աղանդով լի։
Աղանդական. ա. հերետիկոսական։
Աղանդակից. ա. մոլորութեան ընկերը։
Աղանդահայր. ա. հերետիկոսապետ։
Աղանդահնար. ա. նոր աղանդ հնարող. 2 եէնի մեզհէպ իմաստ էտէն։
Աղանդամոլութ լինիմ. աղանդի դէմ դնել։
Աղանդամիտ
Աղանդապաշտ } ա. Աղանդաւոր։
Աղանդապահ. գ. աղանդի գլուխ։
Աղանդապահական. ա. աղանդի գլխուները։
Աղանդաւոր. ա. Աղանդաւոր։
Աղանդաւորական. ա. աղանդի մը մէջ մնծցած կամ մնծցընող։
Աղանդաւոր, ի, ոց. ա. գ. 1 մոլորած, հերետիկոս. 2 էնչի պիտաաթի։ — 2 կախարդ. 3 պիւյիւ Ահի։ [լորել։
Աղանդաւորիմ. կ. հաւատքը փոխել՝ մո-
Աղանդաւորութիւն. գ. մոլորութիւն, կախարդութիւն. 2 եէնի մեզհէպ, պիւյիւ։
Աղանդեմ, եցի. ն. 1 կախարդել, աչք խաբել. 2 սրհըրլէմէք, պաղլամագ, այարթմադ։ — 2 ծուռ հաւատք հանել։
Աղանդելը. գ. կերակրէն եւտե թէ մէ ուտելիքները. 2 չէրէզ, նէֆայիս։
Աղանդիք
Աղանդիք
Աղանդութի } գ. կախարդական բաները. 2 պիւյիւ, ֆալ, սիհր։
–Աղանդութի. 1 կախարդութի։ — 2 մոլորութի, հերետիկոսութի։
Աղանդոսոյց. ա. մոլորութեան վարպետ։
Աղանձ. գ. 1 արմտիք բոհրելը։ — 2 (ամկ.) էրած՝ խարկած ցորեն կամ գարի։
Աղանձեմ. ն. աղընձել, բոհրել, խարկել, էրել մրկել. 2 գաւրամագ։
Աղանձուն. գ. աղընձելը։
Աղաչական. ա. աղաչանքի կերպով, անոյշ։
Աղաչակից լինիմ. միևնոյն աղաչել՝ աղօթել։
Աղաչանք, նաց. գ. աղաչելը, խնդրուածք. 2 նալվար, տիլէք, նիյազ։
–Աղաչանք կամ նամակ աղաչանաց, աղերսագիր. 2 արզուհալ։
Աղաչաւոր
Աղաչելիք } ա. աղաչող, աղօթող։

Աղաչելութիւն. ա. Աղաչանք։
Աղաչեմ, եցի. ն. չ. աղաչել, աղօթել. 2 հալվարմագ, նիյազ՝ տուա էթմէք։
Աղաչողութիւն. ա. Աղաչանք։
Աղաւաւանք. գ. 1 գուրգուրալը, սրտակցութիւն, բնական հակամիտութիւն։ — 2 կարեկցութիւն։
Աղաւէտ. գ. աղպէտ, ապրելու չափ կերակուր. 2 նաֆթագա։
Աղաջուր. գ. 1 ալի ջուր. 2 թուզլու սու։ — 2 ա. անզգամ, գէշ, պիղծ. 3 եաղմամագ։
Աղարիկոն. գ. (յ.) ծառի մը տունկ. 2 գաղրիդուն, աղարիդուն։
Աղարծի. ա. Աղաճրի։
Աղարձան, կամ Աղ արձան. աղէ արձան. 2 թուզտան տիքիլի թաշ։
Աղարտ վարեմ. 1 արտերը աղ ցանել։ — 2 աւերել, քանդել, փճացընել։
Աղարտանք. գ. նախատինք. 2 սիրէմ։
Աղարտեմ, եցի. ն. 1 վար գալնել, քամահրել. 2 խօրլամագ։ — 2 աւրել. 3 պօզմագ։
Աղարտութիւն. ա. Աղարտանք։
Աղացիկ. ա. աղացած, լուսած, մանրած. 2 իւյիւթլէնմիշ, տէօյիւլմիւշ։
Աղացումն. գ. աղալը. 2 իւյիւթմէք։
Աղաւալեզու. ա. Աղալեզու։
Աղաւաղ, ի, ոց. ա. աւրած, փտտած, վատուժ. 2 գուվիլէթսիզ, գաքուն։
Աղաւաղեմ, եցի
Աղաւաղեցուցանեմ } ն. 1 խանգարել, աւրել, վնասել. 2 պօզմագ, պէրպատ էթմէք։ — 2 արհամարհել. 3 խօրլամագ։
Աղաւաղիչ. ա. խանգարող. 2 պողուձու։
Աղաւաղութիւն. գ. տկարութիւն, անպիտանութիւն. 2 զայիֆլիք։
Աղաւաշ. ա. Աղուաշ։
Աղաւնաբեր. ա. աղաւնիին բերածը (ձիւղ)։
Աղաւնական. ա. աղաւնիի կերպարանք ունեցող։
Աղաւնակերպ. ա. մ. աղաւնիի նման, աղաւնիի տեսքով։
Աղաւնակերպիմ. չ. աղաւնիի նման ըլլալ։
Աղաւնաձագ. գ. աղաւնիի ձագ. 2 կէօյէրճին նաւլուսու, վալաղ։
Աղաւնանամ, ացայ. չ. աղաւնիի պէս ըլլալ։
Աղաւնանմանեմ. ա. Աղաւնակերպ։
Աղաւնապէս. մ. աղաւնիի պէս։
Աղաւնաթաձառ. ա. Աղաւնեթաձառ։
Աղաւնաթռռտ. գ. տեռտակ մը խոտ. 2 կէօյէրճին օթու, սայըլհամամ։
Աղաւնեակ. գ. պղտիկ՝ անուշ աղաւնի. 2 կէօյէրճինճիք։
Աղաւնեվաձառ
Աղաւնէվաձառ } ի, ոց. գ. աղաւնի ծախող. 2 կէօյէրճին սաթմաճու։
Աղաւնէտուն. գ. աղաւնոց. 2 կէօյէրճինճիք։
Աղաւնի, նուոյ կամ նոյ, նաց. գ. աղաւնի,

ազբենի. տկտօյէրձին, քէպիւթէր, համամէ։
Աղաւնիձ. ո. Աղաւնատօտ։
Աղափար. ա. ազ սիրող (օչխար)։
Աղափարիմ. չ. խոնիլ. տ ուխանմագ։
Աղբ, ղ, ղց. և ի, ից. գ. 1 մնառուխիւն. տ նէձասէխ, թէչա, թէղէք, կիւպրէ, փըշ-ղը։ — 2 նուաստուխիւն, խեղձուխիւն, աղքատուխիւն։ [չէօվլիւքաէ օխ ուբմագ։
–Ընդ աղբ գալ. աւրւքի պէս քաշ գալ. տ
Աղբարձն ղովչին. ընդ ևրբ, վորտիք. տ պա-ղըսագ, իշկէմլէ։
Աղբալից առնեմ. աղբով լեցընել։
Աղբախառն. ա. աղբով խառնած (հող)։
Աղբախուղբ. գ. մնառուխիւն, աւրւք. տ չէօր չէօփ։
Աղբակեր. ա. մնառուխիւն ուտող (խոզ)։
Աղբակիր. ա. մնառուխիւն տանող։
Աղբակոյտ, կուտ. ա. } գ. աղբիւս. տ
Աղբակուտց } չէօփլիւք։
Աղբաղբուկ. տ. Աղբղուկ։
Աղբաղբուտ. տ. Աղբուտ։
Աղբաձաշակ. տ. Աղբակեր։
Աղբանոց, ի, ից. գ. աղբի տեղ. տ կէղիվ։
Աղբապատիճ. ա. աղտեղուխեան մէջ բան պրպտող (խոզ)։
Աղբաստէր. ա. մնառուխեան մէջ մեծցած։
Աղբատնկուած. ա. աղբով մեծցած։
Աղբատնկի. տ. Աղբանոց։
Աղբատոհմիկ. ա. աղբի պէս, ապտուտ։
Աղբեղէն, դէնք. ա. գ. 1 ապտուտ — 2 մին-մտուխիւն։ [տ կիւպրէլէմէք, փըշգըրլամագ։
Աղբեմ. ն. դնոմնոր ապտուվ պարարտացընել։
Աղբերաբար. տ. Աղբիւրաբար։
Աղբերաբուղխ. ա. աղբիւրի պէս բխած։
Աղբերագոյն. ա. աղբիւրէն աւելի առատ։
Աղբերական. տ. Աղբիւրային։
Աղբերական, կան, կունք կամ կանք, կանց. գ. ջրի ակ. տ վաննաբ պաշը, կէօզ։
Աղբերաշոտ. ա. աղբիւրէ վազած։
Աղբերային. ա. աղբիւրի (ջուր)։
Աղբերանամ. տ. Աղբիւրանամ։
Աղբերացուցանեմ. տ. Աղբիւրացուցանեմ։
Աղբևայրդ. տ. Աղբատիճ։
Աղբևք, ևաց. գ. աղբիւս. տ չէօվլիւք, կիւպրէչիք, քիւլհիւք։
Աղբին. տ. Աղբուտ։
Աղբիոք, Աղբիւրք. տ. Աղբևք։
Աղբիւր, բնբ. բնբաց կամ բնբց. (գրի և Աղբևր.) գ. աղբիւր. տ վաննաբ, չէշմէ։
Աղբիւրաբար. մ. աղբիւրի պէս. տ չէշմէ կիպի։
Աղբիւրաբոյս. ա. աղբիւրի պէս բխած։
Աղբիւրակ. գ. աղբիւրիկ. տ վաննաբձըգ։
Աղբիւրակն. ա. Աղբերական։ [(առյուծ)։
Աղբիւրային. ա. աղբիւրի (ջուր). տ վաննաբ
Աղբիւրանամ, ացայ. չ. աղբիւրի պէս առատ վազել. տ ձնրի օլմագ, ձէրնան էմմէք։
Աղբիւրացուցանեմ. ն. 1 աղբիւրի պէս վազցընել. տ սաաթ էմմէք։ — 2 լեցընել. տ ծօլաուրմագ։ — 3 աղբիւր գործընել (քարը)։ — 4 աղբիւրի պէս առատացընել, աձեցընել։
Աղբիւրնդէն. ա. աղբիւրի ծնունդ։
Աղբիւրիկ. տ. Աղբիւրակ։
Աղբիւրսրբէն. մ. աղբիւրի պէս։
Աղբիւք. տ. Աղբիոք։
Աղբկուտց. տ. Աղբակուտց։
Աղբղուկ. գ. 1 հանքերու. ազտ, դիրտ. տ տօրթմուտքիւսիէ։ — 2 բժշկական արմատ մը՝ ծաղիկն անուշահոտ. տ քէտի օխմուս։
Աղբոտ. ա. ապտոտ. տ մուրտար։
Աղբոց, ի. գ. ասից Ճամբայ. տ չէշմէ։
Աղբուտ. ա. պարարտուխիւն գրած. տ կիւպրէչիլ։
Աղբրաց կամ Աղբևրաց կամ Աղբրանց աբիւն. եղերց արիւն ըսուած կարմիր խէժը. տ գարատաշ գանը։
–Աղբևրաց արիւն. կարմիր ծաղիկ մը։
Աղնայ ալճան. աղիկտոր. տ գուշ վորչէխի։
Աղնքաւիք. գ. ճենլի զրնուածք. տ չալղը, սազ։
Աղնքաւր. մ. անուշուխիւն, հանդարտ կեր-[պով։
Աղնրնկ. տ. Աղէրնկ, [
Աղնգանեմ. ն. սաստիկ ծնծնլ։
Աղնկատ. տ. Աղէկատ։
Աղնկարծ. տ. Յնդակարծ։
Աղնկէզ. տ. Աղէկէզ, Աղէխոշ։
Աղնհամ. ա. լեղուահամ. տ գուշուս, ածիւ։
Աղնդն, նդան, դունք, դանց. գ. 1 աղնդ. տ նայ. քէման, գավխա — 2 ջուրհակի աղնդ. տ հալաչ նայը։
–Ընդ աղնդանց. ադիկ նման նմաստներ։
–Մտանեմ ընդ աղնդն ձեռաք. աղնդ լաբել. տ նայը կէրմէք։
–Աղնդն Առաուծոյ. ծիրանի գօտի. տ էլէյհի սաղմա, քէմանի սափուանին։
Աղնդնագանեմ. հ. զէմ խօսիլ։
Աղնդնագուն. գ. կապարձ. տ թիլքէշ։
Աղնդնազբօշ. ա. աղնդով զինուած, ա-[զնդնաւոր։ [վամպուգ։
*Աղնդնած. գ. գդակ բամպակ. տ ալճըլմըշ
Աղնդնակ. ի. գ. ծիրանի գօտի։
Աղնդնակապարձ. գ. 1 կապարձ. տ թիլքէշ։ — 2 զինուորական գործ մը։
Աղնդնակնբագ. ա. աղնդի ձեռվ։
Աղնդնագիգ. ա. աղնդնաւոր։
Աղնդնային. ա. աղնդի նման (բանակը)։
Աղնդնաւոր, ի, ից. ա. գ. 1 աղնդ բանեցը-նող, նետաձետող. տ օգճու, քէմանքէշ, թի-լքնետաց, գավխաս — 2 կենդանակերպ մը. տ պիւրձի գալիս։
Աղնդնաւորիմ. չ. աղնդ բանեցընել, նետ ձետել։

Աղեղնաւորութիւն. գ. աղեղնաւորը ըլլալը. ս. քէմանքէշ լիք։
Աղեղնեմ. ն. աղեղով բամպակ զգելը։
Աղեմ. ա. Ցաղեմ։
Աղեմնաւորութիւն, տանց. գ. քնարին լարերուն վրայ շարժող մասուրները։
Աղեսական, Աղեսական, Աղեսաւոր } ա. Աղէսաւորը։
Աղերս, ի կամ ոյ, ից. գ. 1 ազաչանք՝ նրան. դիրք խնդիր իմանալով. ս. բիձա, նիյազ։ — 2 ընծայ. ս. փէշքէշ, հէտիյէ։ — 3 պարգև, շնորհք։ — 4 յոյս։ — 5 կապ, ընտանեութիւն։
—Աղերս լինիմ կամ արկանեմ. Ցաղերս անկանիմ կամ մատչիմ. խիստ ազաչել. ս. նալվար նագաս օլմագ, բիձա իւնէյագ էմմէք։
—Ցաղերս ածեմ կամ խոնարհցուցանեմ. գուխի շարժել։
—Ցաղերս գամ. գուխը շարժիլ։
—Ցաղերս ածեմ (ինչ). միջնորդ բռնել. ս. բիձաձը իւտիմագ։
—Աղերս, կամ Աղերս ազազանութիւն. պատասխան ջատագովական. ս. իլմիհալը, արզ։
—Աղերս. ա. տ. Աղերսական։
Աղերսաբար. ա. անուշ լեզուս. ս. խօշամէտա։
Աղերսաբանեմ. տ. Աղերսեմ։
Աղերսաբանութիւն. գ. 1 ազաչանք. ս. բիձա։ — 2 ջատագովութիւն. ս. էտլու, իլմիհալը։
Աղերսաբար. ա. անոյշ խօսող, կեղծաւոր, շողոքորթ։ [ող։
Աղերսագործ. ա. կանչելով ազաչող ազազող
Աղերսագործել. ա. խնդիր ներկայել. ազազող։
Աղերսալի } ա. ազաչելով ազազանելով
Աղերսալից } Եղած (խնդիրք, ազօթք)։
Աղերսական. ա. 1 ազազանական, սիրոյ առնելու, կանչուղ՝ անուշ։ — 2 Հայցական (Տոլով)։ — 3 Ջատագովական։ — 4 ազաչող, ազօթող։ [սական։
Աղերսակից. ա. ազաչող, միջնորդ. ս. չէֆֆա-
Աղերսակից. ա. ազաչող, խնդրող։
Աղերսանուէր. ա. ազաչանքի (ազօթք)։
Աղերսանք, նաց. գ. 1 ազաչանք. ս. բիձա, նիյազ, տուա։ — 2 խնդիր իմանալը։
Աղերսարար. ա. ազաչող։
Աղերսարկու. ա. ազաչող. ս. բիձա էտէն։
Աղերսարկուիթիւն. տ. Աղերսանք։
Աղերսաւոր. ա. Աղերսական։
Աղերսեմ, եցի. ն. չ. 1 ազաչել, պատգամել. ս. նալվարմագ, բիձա՝ նիյազ էմմէք։ — 2 խնդրել. ս. տիլէմէք։ — 3 իրաւունք գտնել. ս. էօզիւը տիլէմէք։ — 4 (զոհ) նուիրել։
Աղերսիմ (զինքն). միջնորդ ունենալ մը վրայ), կապուիլ անոր։

Աղեւաղեմ. ն. իմ տիլէմբսիլ։
Աղեւհաց, ի. ա. ազուհացի։
Աղէ. մից. հանգ. ս. հէյէ, տէ, տէյինտի, էյ։
Աղէբնկ. ա. Ձնդմանկ ընկած. ս. գըր։
Աղէգէտ. ա. նուագարան զարնել դիտցող։
Աղէգոյն. ա. աւելի աղուս։ [ս ասղէնտէ։
Աղէխաղչ. ա. ազիքը կտրտող, գուխը շատ. ս մէրհամէթլի։
Աղէխաղչ լինիմ } 1 ազիքը կտրտիլ, սիրտը
Աղէխաղչիմ. չ. } էրկիլ, կսկծալ։ — 2 սիրտը փորը հալիլ մնալիլ։
Աղէկ. (իրը ռմկ.) ա. լաւ, ազէկ։
Աղէկատ, ի. գ. բոր. ս. էօրէքէ։
Աղէկածծ. տ. Ցնդակածծ։ — խարդախ։
Աղէկէզ. ա. Աղէխաղչ։
Աղէկիզիմ. տ. Աղէխաղչիմ։
Աղէկիզութիւն. գ. կսկիծ սրտի. ս. նէւրէքք նամտամսը, սըզլամսը։ [տած։
Աղէկոտոր. ա. սիրտը կտրտող կամ կորըԱղէկոտորլինիմ. կսկծալ, խղձալ. ս. Ձիյէրի վարալամմագ։
Աղէձկեցակ. տ. Աղջկտակ։
Աղէյաբմար. ա. լարերը յարմար. ս. տիւզէնլի, ահէնկլի։ [Ձրլամմագ։
Աղէնամ կամ Աղենամ. չ. լեզընալ. ս. ա-
Աղէնեղգործութիւն. գ. ազեղի ուժ. ս. քիւչ գուվվէթի, նայ զարպը։
Աղէպատ, ի. գ. քնարին բարակ ծայրը՝ որուն վրայ կը հանգչին լարերը։
Աղէպնդութիւն. գ. լարերուն պնդութիւնը. ս. սագ տիւզլինի։
Աղէտ, էտի կամ նտի, կամ խի, ից. գ. 1 սրտի ցաւ, կսկիծ. ս. ձէր, սըզը, էյէմ։ — 2 ցաւ, սրտնեղութիւն. ս. միհնէթի, հալ։ — 3 փորձանք, չիւն. ս. տէրթ, պէլա։ — 4 պէս, չարաչարութիւն, չարիք. ս. զարար, ֆէնատ։ — 5 չար կիրք։ [դատանք։
—Աղէտ խնդրուածոց. խնդիր թափելը, պա-
Աղէտաբեր. ա. ցաւալի. ս. մուսիպլէթլի։
Աղէտանամ կամ Աղետանամ. չ. խնդիր գալ, խղձալ. ս. ձէրմագ։
Աղէտաւոր. ա. ցաւալի. ս. ձէրնաձագ։
Աղընդեր. տ. Աղանդեր։
Աղնեմաց. ա. ալիք հանելով վազող (ծով)։
Աղեմանեան. գ. ազատանդեան. ս. պլիէզլիկ։
Աղմաբք. տ. Ախտաբք։
Աղի, աղւոյ. գ. 1 ազիք. ս. պաղրսագ։ — 2 նուագարանի լար. ս. քիրիչ։ — 3 խուռէ. ս. սիւրիւ, աղըլ։ [2 լեզի. ս. ձէր։
Աղի, աղւոյ. ա. 1 աղը շատ. ս. դուզլու։ —
—Աղի քանք. կծու և զգաւորձալի խօսք։
Աղի և ոպրմ. տ. Աղիոպրմ։
Աղիայ, ի. կ. ազիւս. ս. թուզլա։
Աղիկ. գ. քիչ մը աղ. ս. դուզձրպագ։
Աղիկամ, իր, իւ. ա. ազատ իր կամքին, ս. միւռաէլէմ, քէնտի պաշընա։

Աղիկամուխիւն. գ. աղաս խչամուխիւն, անկախ ախտուխիւն մը։
Աղիճ. գ. քաղցած ախիրը։
Աղիճ, աղճի. գ. գէշ աղջիկ, բոզ. տ գահ-
Աղինճ. գ. եղինճ։ [ին, ֆահիշէ։
Աղիողորմ. ա. խղճալի, խնդճ, ողբալուկ. տ մուսիպէթլի։
Աղիտաբեր. ա. Աղէտաբեր։
Աղիտագոյն. ա. շատ աղէտալի։
Աղիտագործ. ա. Աղէտաբեր։ [վէրինի։
Աղիտաբար. ա. չարաչար չարչրկող. տ էզիյէթ
Աղիտաւոր. ա. դառն (անէծք)։ ա. և Աղէ-
Աղիտաւորութիւն. ա. Աղէտ [տաւոր։
Աղիւս, ոյ, ոց. գ. 1 չեփած աղիւս. տ քէրփիճ։ — 2 եփած աղիւս. տ խուղլա։
Աղիւսագործութիւն. ա. Աղիւսաշինութիւն։
Աղիւսադուռն. գ. գրսի մեծ դուռը։
Աղիւսախիւ, խուխ. գ. Համմանքով աղիւս բանիլը։
Աղիւսակ, ի, ից. գ. 1 պզտիկ աղիւս. տ խուղլանդրգ։ — 2 խոշոր խոշոր գրուածք, խիւ, և այլն. տ գիճ։
Աղիւսակաձև. ա. աղիւսակ շինած։
Աղիւսաձև. 1 ա. աղիւսի ձևով։ — 2 գ. կազմած գիրք։ [նուած։
Աղիւսաձոյլ. ա. աղիւսով լեցուցած՝ շի-
Աղիւսայգկամ Աղիւսեայգ. գ. աղիւսէ շինուած. տ քէրփիճ՝ խուղլաշխ(փուխլար)։
Աղիւսանմման. ա. աղիւսի նման (չորսանկիւնի բան, շաիփուզայ, խոշ)։
Աղիւսաչար } ա. աղիւսէ. տ քէրփիճճէն՝
Աղիւսաչէն } խուղլաշան նախիա։
Աղիւսարկ. ա. աղիւս շինելու։
Աղիւսարկ, ի } գ. աղիւս շինելը. տ քէրփիճ
Աղիւսարկութիւն } չիւիք, խուղլաձրլըգ։
Աղիւսեայ կամ Աղիւսայ. ա. աղիւսէ, կաւէ շինած. տ քէրփիճճէն, խուղլա իչի։
Աղիւսի առնում. ոկարանալ։
Աղիք, աղեաց. որ և Աղի. գ. 1 աղիք. տ գաբրն իչի, պաղերսագ։ — 2 գուխ. տ բահմ, մէր ճամէճ։ — 3 սիրելի զաւակ. տ Ճան ճիչէր։ — 4 լար. տ քիրիչ, թէլ։
— Ոչգի աղեաց. սիրելի զաւակ։
Աղխ, ի, ից. գ. 1 ախլակ, կղպակ. տ քիլիտ, պաղ, կէչմէկ։ — 2 օղակ, կոճակ. տ Հալգա։ — 3 բազմութիւն, ժողովուրդ. տ Հալգ։
— Աղխ չուոյ կամ տան. 1 կամ կարասիք. տ թէչէմիլէմ, նիւթ, պզերլըգ։ — 2 տուն տեղ. տ էվ պարգ, խալգ։
Աղխաձուռ. ա. կոշտ. տ գաստա, խօրնամ։
Աղխաղխեմ, նցի. ն. կապկրտել, դիզել, խակնել. տ սիզմէք, նըզմագ, նիւչէմէք։
Աղխամանդա, ի } գ. կապկրտած՝ դիզած
Աղխամանդանայ } բանը. տ ոչնկ ոչնկ՝ պապէմ պապէմ մալ, մամահ։
Աղխատրոյգ. ա. գ. խառնակ, խառնակուխմի. տ գալաթալըգ։ — 2 թանձր (լեզու)։
Աղխափակեալ. գոցած. տ գափալը, քիլիտլի։
Աղխեմ, նցի. ն. կղպել, գոցել. տ քիլիտլէմէք, գափամագ։
Աղխնեմոր. ա. Ցախնեմոր [կան, անարգ։
Աղխնեմորականագոյն. ա. խիստ ծառայական։
Աղխուձն. գ. գոցելը, գոցուիլը. տ քիլիտլէմէ։
Աղծատիզ, պզծի, ից. ա. պիղծ՝ գարշելի. տ մէքրուհ, մուրտար։ [տ քէրահէթլի։
Աղծատիզութիւն. գ. գարշելիպղծութիւն. տ
Աղծեալ. ա. աղած. տ սոլամուրա։
Աղծութիւն. գ. աղտեղութիւն, պղծութիւն։
Աղկատ, ի, ից. ա. 1 ագքաս, խեղճ. տ ֆագըր, սէֆիլ։ — 2 զուրկ. տ լազամըդ, մահրում։ — 3 փուճ, անպիտան, ձռգած. տ ազչագ, զէլիլ, Ճանսըզ։
Աղկատկիմ. չ. պակսիլ, չհոգալ. տ իհմալլըգ էթմէք, կէրի տուրմագ։
Աղկատկութիւն. գ. խեղճութիւն, անճարակութիւն. տ հագսըզլըթ, հօխտուլլուգ։
Աղկէր. գ. աղած ձուկ. տ դուզլու պալըգ։
Աղկիթն, ի. գ. (յ.) ծովու խոչուն. տ մարմըր։
Աղկր, ոց. գ. խազար. տ սազար։
Աղհացք. ա. Աղուհացք։
Աղճատաբանեմ. փուճ մուճ խօսիլ. տ պիհուճ սէօյլէմէք։
Աղճատական. ա. փուճ մուճ։
Աղճատամեմ. չ. փուճ մուճ խօսիլ։
Աղճատանք, նաց. գ. վնասաստութիւն, պատուս խօսքերը. տ հէյրխ, խիւրահաթ։
Աղճատեմ, նցի. ն. չարչրկել, ջանջղանել, ծեծել, փեռել, մաշել. տ պաշրնը էզմէք, էօրսէլէմէք։
Աղճատիմ, նցայ. չ. 1 խրթնիլ. տ պուճամագ, սայրզլամագ, չըլտրըմագ։ — 2 մեռնիլ, սպանուիլ։
Աղճատիչ. ա. չարչրկող, նախատող։
Աղճկակին. գ. մարի ատամնանի կնիկ, ա-
Աղճկամարդ. ա. Աղջկամարդ։ [պահին։
Աղճկատակ. ա. Աղջկատակ։
*Աղմնծոյց, ծցի. գ. աղ կապած։
Աղմկարար. ա. խռովարար. տ միւֆսիտ։
Աղմկեմ, իմ. ն. չ. ականաւոյ բնել՝ ըլլալ. տ ալիւսմի էթմէք՝ օլմագ։ [լուածք)։
— Աղմկեալ. ա. խռովութեամբ լցուած (գրո-
Աղմկիչ. ա. ականաւոյ բնող։
Աղմկութիւն. գ. խառնակութիւն. տ ֆէսատ
Աղմուկ, մկի, աւ, ից կամ ից. 1 գ. շփոթութիւն, իրար անցում. տ գարըշգալըգ, վէլվէլէ։ — 2 ա. շփոթած, խառնած։
— յԱղմուկ գամ. խառնիլ, շփոթիլ։
Աղնեթոր. ա. Ցախնեթոր։
Աղնձամ. ա. Աղանձամ։
Աղշխրեմ. ն. սոխալել. տ զօր էթմէք։
Աղոց. ա. Աղաղոց։ [լաս էթմէք։
— յԱղոց գնեմ. աղի թիչող գնել. տ սոլամա-

Աղու, ա. 1 աղը համի տեղը, անուշ. տ իմ աղի լու – 2 կեղծաւոր, խաղնաւոր. տ աղուլու։

Աղուաբանք, նից. գ. անուշ խօսք։

Աղուալեզու. ա. Աղալեզու։

Աղուական. ա. հնչառոյն, ցանկական. տ խօս։

Աղուամազ մազ. բարակ մազ. տ գըլ. իմիյ։

Աղուանամ. չ. կեղծաւորիլ՝ աղուհաւ պէս։

Աղուանելքէն. ա. Աղուանից (լեզու)։

Աղուաշ կամ Աղուաշիկ. ա. քաղաւիկ, խնդուկ. տ ախմագ, խաշմէր։

Աղուաշանամ. չ. քաղաւիկ՝ խնդոց ձեռնտալ։

Աղուաշօրէն. մ. քաղաւիկի պէս։

Աղուենաբան. ա. Աղաւնաբան։

Աղուենագրոշմ. ե. գ. աղուհի նշան. տ իմիլքի տամիալը – 2 ա. աղուհի նշան ածած. տ իմիլքի տամիալը։

Աղուենախաբան, ի, աց. գ. նոյն ընդ վ։

Աղուենակերպ դրոշմ. նոյն ընդ վ։

Աղուենացաւ. գ. մազ իմ ամոզ ցաւ. տ սաչ

Աղուենաքուն. գ. աւտքուն, իմ ևիմ ևքուն

Աղուեոնեի, նուց, նենաց. գ. աղուհի մորիմ. տ իմիլքի տէրիմի՝ քիւրքիւ, նաճէ։

Աղուէս, նոյ, ուց. գ. աղուէս. տ իմիլքի։

–Աղուէս խաբան. տ. Աղուենագրոշմ, ե։

Աղուէսուկ. գ. պզտիկ կամ խնդոյ աղուէս. տ իմիլքիմիքը։

Աղուիմ. գ. յակինիմ. տ եագուտ։

Աղուիմիւն. գ. ե աղեուիմիւն, չօռուիմիւն. տ գուզգուլուգ, ածիլուգ։ – 2 անուշ լեզու։ – 3 պղծուիմիւն (խօսքի)։

Աղուհաց. գ. աղուհաց. տ գուզ էքմէք։

–Աղուհացք, ցից. գ. աղհացք, մեծ պաք. տ պիչիլուք սրուձ։ [քը։

–Աղուհացք ամուտան. յինանց եանի պա-

Աղուհացամուտ. գ. մեծպաքի սկիզբը։

Աղուձակ, ի, ից. գ. կաղ աղ վայլուն. տ վայլագ գուզ վարչէսի։

Աղուն. գ. աղօն, ջաղացքը աղալու բան։

Աղունք, ունց. գ. չարիք, ծանր յանցանք, իմշուտաուիմիւն։ [լին։

Աղուոս. ա. (ամկ.) գեղեցիկ, սիրուն. տ շի-

Աղուսիմիւն. գ. անուշ խօսքեր, կեղծաւորուիմիւն։

Աղուրայ (յգ. աղուրայնի) } գ. Հուզ. տ
Աղուրի, ից } շահ, չըպուք,
աղալորիմ։

Աղուվոխ. ա. հացի աղի ապեւրախտ, նենդաւոր, վոխվոխամիտ. տ նամքէօր։

Աղպաբ. գ. 1 իմուիմիա, ծարիքս – 2 համեմ։

Աղպէտ. տ. Աղապէտ։

Աղջաղջ, ի. տ. Աղջամուղջ։

Աղջամիջնալ. ա. մէմնցած. տ գարալմիչ։

Աղջամիջին } ա. մուէմ, խաւարային. տ
Աղջամիջուտ } սիւմանալը, գարանլըգ։

Աղջամուղջ, մջի ի, իւ կամ աւ. գ. 1 մուէմ, խաւար. տ գարանլըգ, վուս, սիւմանու – 2 ա. խաւարային. տ գարանլըգ։

Աղջիկ, ջկան, ամբ կամ աւ. ջկունք, կանց. գ. 1 ախէիկ. տ գըզ։ – 2 աղջիկ զաւակ։ – 3 աղախին. տ խալայըգ։ – 4 ա. աղջիկ(կին)։

Աղջկական. ա. 1 աղջկանւ – 2 վաղաքշական։

Աղջկամարդ, ոյ, դիկ, դկաց կամ դաց. գ. ա. 1 մանկամարդ. տ կէնճ գարըս – 2 կինական բաղքով մնդ։

Աղջկորդի, դւոյ. գ. պուռնկորդի. տ փիճ։

Աղջկտակ. գ. մղոշ. տ էպէմ կիւմէճի։

Աղջմիջին. ա. ա. Աղջամիջին։

Աղջուխիւն. գ. մէծուխիւն. տ գաբանլըգ։

Աղջուր, ջոյ. գ. աղի ջուր. տ սալամուրա, դուզլուս սու։ [նէր, դուզլա։

Աղտ, ի, ից. գ. աղի հանք՝ տեղ. տ դուզլուս

Աղտ, ոյ. և ի, ից. գ. 1 ապտ. տ քիր, փիսլիք, չիրք, լէքէ։ – 2 ցեխ. տ չամուր, չօրագ։ – 3 հանքի դիրտ. տ ապրիմու, փատ – 4 աղի ընկնիր, ապայ. տ ապուդագ, մէշնէմէի։

Աղտախինք. գ. ապտ. տ լէքէ, փխլիք, քիր։

Աղտահանք. գ. նատուկ. տ օրմուրագ, սիւպիւր։

Աղտապտ
Աղտապտին } ա. աղի, լեղի. տ չօռ, դուզ
Աղտապտուկ } լու, ածը։

Աղտապտուկք, կամ Աղտապտուկ. գ. ապտ տեղ. տ չօրխոման, չօրագլըգ։

Աղտամուղտ. ա. Աղջամուղջ։

Աղտանամ. ա. Աղտեղանամ։

Աղտապիղծ. ա. պիղծ բան ընդ։

*Աղտեալ. ա. ապտեղած, ապտեղի։

Աղտեղաբանուիմիւն. գ. ապտեղի խօսքեր. տ չիրքին սէօհպէհմ։

Աղտեղաբուխ. ա. ապտեղի [քիրլի, փիս։

Աղտեղագոյն. ա. աւելի ապտոտ. տ գայէմ

Աղտեղագործ. ա. Ձագրագործ։

Աղտեղագործուիմիւն. ա. Ձագրագործուիմիւն։

Աղտեղալուր. անկրձի գանելու։

Աղտեղածուփ. ա. որ կը ծրլիայ ապտեղի բաներու մէջ (աշխարհ)։

Աղտեղահանգերձ. ա. ապտոտ լաթով. տ քիրլի ըուպալը։ [նիլ. տ քիրլէնմէք։

Աղտեղանամ, ացայ. չ. ապտոտիլ, ապտակա-

Աղտեղատէր. ա. ցանկատէր, գաղշնդի. տ մէքըուճ, մուբտալը։

Աղտեղացուցանել մ. ն. 1 ապտոտել, կեղտոտել, ձեռնոտել. տ քիրլէմէմք, պէրպատէմէմք – 2 խանգարել, աւրնել, պղտիկ ձգել. տ պօզմագ։

Աղտեղացուցիչ. ա. ապտոտող. տ քիրլէտէն։

Աղտեղեմ, եցի. ե. ապտոտել. տ քիրլէմէմք։

Աղտեղի, դւոյ, դեաց. ա. 1 ապտոտ, կեղտոտ. տ քիրլի, մուբտալ։ – 2 ամօթալի. տ այըպ։

Աղտեղութիւն. գ. 1 ապտոտութիւն, ապտ. տ փիսլիք, մուբտալըգ։ – 2 գարշութիւն, դէշութիւն. տ քէօթիլիք։

Աղտիմ: տե՛ս: չ. աղտոտիլ:
Աղտիւբ. տ. Ղեղտիւբ:
Աղտոր, ի, կամ ոյ. գ. ախտոր, ազտուբ. տ ոսմնագ, սիմմնագ, ֆամֆրի:
Աղտուեմի. գ. ազտ, բիծ. տ լէքէ, պէնկ:
Աղցաւոր, ի, աց. ա. 1 պէտք ունեցող, կաբօտ. տ հօխտաւլ, միւհթաճ: – 2 պիտուական, Հարկաւոր. տ էլզէմ, իգֆիլզալը: – 3 նեղը ընկած. տ զարուլֆի օլան:
Աղցաւորագոյն. ա. շատ Հարկաւորը:
Աղցաւորութիւն. գ. կարօտութիւն, պարագ ընութեան. տ իգֆիքա, իհֆիյաճ:
Աղցխինեղց. ափեղցըփնել, անշնորհք, անպիտան (մարդ):
Աղցվի, միք, մեաց. գ. շաբաթան՝ որ մեծ պաքին ըսուելու չէ:
Աղցք. ցից. գ. Հարկաւորութիւն. տ իգֆիքա. իհֆիյաճ, կէրէքլիք:
Աղփուն. ա. տկար:
Աղփ. տ. Աւփ, Ա՛յբ:
Աղփուցանեմ } ն. որոգայթը ձգել, բրնաղփուցանեմ } նել (օրսը). տ գափաղմագ, ֆռուֆմագ:
Աղքատ, ի, աց. ա. գ. 1 մուրացկան. տ ֆագըր, ֆուգարէ, միչէնճի: – 2 զուրկ, կաբօտ. տ մուհթաճ, միւհթաճ: – 3 նուաստ, խնդճ. տ միսքին, սէֆիլ: – 4 տկար, չնչին. տ զէլիլ, Հագիր:
Աղքատաբար. մ. խնդճարար, ազքատի պէս. տ ֆագըր՝ սէֆիլ կիպի:
Աղքատարոյծ. ա. ազքատները կերակրող:
Աղքատարուծութիւն. գ. ազքատները կերակրելը: [սէֆիլ:
Աղքատագոյն. ա. աւելի ազքատ. տ փէք
Աղքատազգեստեալ. ա. խնդճ Հագած:
Աղքատական. ա. ազքատի:
Աղքատականք. գ. ազքատ մարդիկ. տ ֆուգարէ ֆաղըմը:
Աղքատակերութիւն. գ. ազքատի բաներն ուտելը, զրկանք. տ զուլում:
Աղքատակերել. ա. ազքատի կերակ կեցող:
Աղքատակից. ա. ուրիշի պէս ազքատ. տ ֆուգարէ գարտաշ: [Հոգացող:
Աղքատահայեաց. ա. ազքատները նայող
Աղքատահանգերձ. ա. ազքատի զգեստ Հագած՝ Հագնող:
Աղքատաձև. ա. կամաւոր ազքատ:
Աղքատամիտ. ա. խելքը նօսր:
Աղքատանամ, ացայ. չ. 1 ազքատնալ. տ ֆագրը դաղմագ: – 2 պակսիլ, տկարանալ. տ էքսիլմէք:
Աղքատանի. գ. ազքատներ. տ ֆուգարէլէր
Աղքատանոց. գ. 1 Հոգեւտուն. տ ֆագրըխանէ: – 2 ազքատաց գանձանակ:
Աղքատանք. տ. Աղքատութիւն:
Աղքատապէս. տ. Աղքատաբար:

Աղքատասէր, սիրի, բաց. ա. ազքատի սէր՝ գութ ունեցող. տ մէրհամէթլի:
Աղքատասիրութիւն. տ. Ազքատասիրութիւն:
Աղքատասնոյց. ա. ազքատաց պէտ ընող:
Աղքատասնութիւն } գ. ազքատաց պէտ
Աղքատատուածութիւն } ընելը:
Աղքատատուաց. ա. ազքատներուն նուիրատուող: [տնտեսութիւն:
Աղքատատնեցութիւն. գ. ազքատի գէմ ա-
Աղքատատուր. ա. ազքատէ տուած:
Աղքատացուցանեմ. ն. 1 ազքատացընել. տ ֆագըր՝ սէֆիլ էթմէք: – 2 ցածցընել. տ ալչաթմագ:
Աղքատիկ. ա. ազքատիկ, խնդճ ազքատ. տ սէֆիլ ֆուգարէճիք:
Աղքատիմ, տեսա. տ. Աղքատանամ:
Աղքատիմեան } ա. անճարակ կամ կարճ-
Աղքատիմաց } խելքով. տ ագլը գըսաս:
Աղքատին. ա. ազքատուկ. տ գէյիլ, պայազը:
Աղքատուիճի. գ. 1 ազքատի վիճակ. տ ֆուգարէլիք, նօխտաւլուգ: – 2 կարօտութիւն. տ իհֆիյաճ: [գութ:
Աղքատասիրութիւն. գ. ազքատի վրայ սէր և
Աղքատաօրէն. տ. Աղքատաբար:
Աղօթ ուղուղս. ա. որ սրտէն աղօթք կը բղխէ:
Աղօթ սուի } ա. շատ աղօթքով:
Աղօթ սուիր } ա. շատ աղօթքով:
Աղօթ սուից } ա. շատ աղօթքով:
Աղօթականութիւն. տ. Աղօթականութիւն:
Աղօթական, ի, աց. ա. 1 աղօթքի. տ տուայէ տաիր: – 2 աղօթք ընող. տ տուաճը:
Աղօթականութիւն. գ. աղօթք, աղօթելը:
Աղօթակեր, Աղօթակիր. տ. Աղօթկեաս:
Աղօթակից. ա. մէկտեղ աղօթող. տ պիրիքտէ տուա էտէն:
Աղօթակից լինիմ } չ. մէկտեղ աղօթք
Աղօթակցիմ, ացայ } ընել. տ պիրլիքտէ տուա էթմէք:
Աղօթահայց. ա. մեղմոզական:
Աղօթածիծ. ա. աղօթքը երկընցընող:
Աղօթամատոյց, ուցի. 1 ա. աղօթք ընող (քահանայ). տ տուաճը: – 2 գ. ժամագիրք, աղօթքի գիրք. տ տուա քիթապը:
Աղօթայօրդոր. տ. մեղմոզական:
Աղօթանոց. ի, աց. գ. աղօթք ընելու տեղ, ժամ. տ իպատէթհկահ, մէճիտ:
Աղօթանուէր. ա. աղօթքը նուիրող:
Աղօթասէր } ա. ջերմեռանդ. տ իպատէթքեար: } քեար:
Աղօթասիրութիւն. գ. ջերմեռանդութիւն:
Աղօթատեաց. ա. աղօթքի պատ:
Աղօթատեղութիւն. գ. աղօթքի պաղիլը:
Աղօթատուն
Աղօթարան
Աղօթարանութիւն տուն } ա. Աղօթանոց:
–Աղօթարան. ա. աղօթքի (տեղ):

Աղօթ ապար } ա. 1 աղօթք ընող. 2 տուաձու-
Աղօթ աւոր } զգ. ուխտաւոր. 3 մղտեսի, հա-
Աղօթ արկուիթի. գ. աղօթք ընելը։ [ձի
Աղօթ եմ, եցի. ն. չ. 1 աղօթք ընել. 2 տուա
էթ մէք։ — 2 աղաչելով ուզել. 3 սիկ մէք։
Աղօթ ընկալ. ա. աղօթքը ընդունող. 2 տուա-
ղը գոպուլ էտէն։
Աղօթ կնար } ա. աղօթք ընող, միջնորդ, ա-
Աղօթ կնը } դաչաւոր. 2 էյէ ի, տուաձը։
Աղօթ կնուիթիւն. գ. աղօթք ընելը։
*Աղօթ ւոր. տ. Աղօթ աւոր։
Աղօթք, լ թից. գ. աղաչանք առ Աստուած.
2 տուա, խնդաւոթիւ, արդու։
–Աղօթս առնեմ. Ցաղօթս կամ. Կանխեմ
յաղօթս. աղօթ ել. 2 տուա էթ մէք։
–Աղօթս առնուիլ. օրհնուիլ. 2 տուա տի-
Աղն. տ. Աղուն։ [էմ մէք։
Աղնաւուղ. ա. գ. աղօրևցան, ջաղջըցան.
2 տէյիմէնէ։
Աղօշ. տ. Ուդէշ։
Աղօտ, ի, ից կամ աց. ա. 1 մշուշ, մթ ընշաղ. 2 գաղանցըգ, մուդցագ։ — 2 կարձ. 2 դըսսա, չիւզի։
Աղօտաբար. Ընդ աղօտ. մ. մթնշաղ կնդ-
պով, քիչ մը. 2 ազտան չօգտան։
Աղօտագոյն. ա. աւելի մուխ, այլ քիչ։
Աղօտածագ } տ. Աղօտ։
Աղօտական }
Աղօտաձայն. ա. ձայնը տկար. 2 զսիՖ սէօլի։
Աղօտաձայնիլ. ա. լուսը քիչ։
Աղօտանամ. չ. 1 մթնշաղ ըլլալ, մթ ընանալ։ — 2 գուշնալ, պակսիլ։ — 3 սդկ (վանկի)։
Աղօտանմանուիթի. գ. քիչ մը նմանուիթիւն։
Աղօտանուագ. ա. մուխ ու քիչ։
Աղօտապէս. տ. Աղօտաբար։
Աղօտաջահ. գ. ջահ մը՝ լուսը քիչ (լուսինը)։
Աղօտացուցանեմ. ն. մթնցընել, պակսեցընել, գոցել։
Աղօտերեւակ. ա. մթնշաղ երևցող (տստղ)։
Աղօտուիթիւն. գ. մթուիթիւն. 2 գաբարթը։
Աղօրի, ըոց, ըևաց. գ. 1 ջաղացք. 2 ալիւմէն, ասիյաբ։ — 2 աղացող. 2 իւլիւանէն։ — 3 ակռայ. 2 տիշ։
Աղօրհնէք. գ. աղ օրհնելու ազօթք։
ԱՀ, ահ. գ. 1 ահիլը, մեծնալը. 2 պէօյիւմ, արթմա։ — 2 ահաձը, ահքը (ծառին). 2 ֆիլիզ, պիթիմ։
Ահալ. գ. մաքրոզական քայս մը. 2 սինամէքիւ
Ահական, ի, աց. ա. 1 բուռնող, որ կրնայ մեծնալ. 2 պիթէք, նապիթ։ — 2 ահնցընող. 2 պէօյիւտէն։ [մեծնալ։
Ահակից լինիմ. մէկտեղ ահիլ, ուրիշի պէս
Ահաձարաձա. տ. Ահաձարաձա։
Ահաձարեմ, եցի. չ. աղաղակել. 2 էվէթմէք. տատմանմագ, ահէղէ էթմէք։
Ահաւ, ի, աց. ևոյ, ոց. գ. 1 սասպոն. 2 սա-
պուն, չօգանու. — 2 կռահիկ, կռահուկ. 2 սինիը, ինձէ տամաը։ — 3 ոձօրք, սաւիք. 2 թաւան, էօրթիւ թահթմասը։ — 4 ձիուվրայի զարդը. 2 բախեմ։
Ահաւասիկ } ա. 1 ՀԷյա. 2 սինիրլի։ — 2
Ահաւասիկն } պրկած. 2 կէբրվիշ։
Ահաւնմ. ն. բաղադրել՝ իրարու հնարանել հնդուկները։
Ահաբի. տ. Հահաբի։
Ահելական. տ. Ահական։
Ահնդուիթիւն. գ. ահիլը, մեծնալը։
Ահնմ. նցի. չ. 1 ահիլ, մեծնալ, երկընդնալ, ծլիլ ծաղկիլ. 2 պէօյիւմէք, արթմագ, ազմագ։ — 2 շատնալ. 2 չօգալմագ, քէսիր օրմագ։ — 3 ուռհանալ. 2 թթէօրէմէք, սէրփիլմէք։ — 4 ն. ահնցընել, մեծցընել։
Ահնցական. տ. Ահական։
Ահնցողուիթի }
Ահնցուիթիւն } գ. ահիլը, մեծնալը։
Ահնցումն }
Ահնցուն. ա. ծլած ծաղկած, մեծցած, մեծցող. 2 գաստա չէքէն, նապիթ։
Ահնցուցանեմ. ն. ահնցընել, մեծցընել. 2 պիւյիւթմէք, արթմրմագ։
Ահնցուցիչ. ա. ահնցընող։
Ահիմ, Ահցայ. տ. Ահնմ։
Ահիւն, ի կամ ոյ. և ահնան կամ ինի, նամն. գ. 1 տաք մխիթ. 2 քիւլ, խաքիթթէր։ — 2 մուր. 2 գուրում։ [2 քէօզ։
Ահիւնախառն. ա. մխրտով խառն (կրակ).
Ահիւնաթօրթոք. ա. մխիթէն բռընկած։
Ահիւնահամ. չ. մխիթ կտրիլ, մխրտիլ. 2 քիւլ քէսիլմէք։ [քիւլ էթմէք։
Ահիւնացուցանեմ. ն. մխիթ դարձընել. 2
Ահողական. ա. ահող, մեծցող։
Ահողականուիթի }
Ահողուիթիւն } գ. ահիլը, մեծնալը։
Ահուկ. տ. Երանք։
Ահուիմն, ահմանն. գ. ահիլը, մեծնալը, շատնալը. 2 իզտիյաա, թթաբագա։
Ահուիմնաձիգ կամ Ահուհնաձիգ. ա. ահնլով երկընցած։
Ահուն. ա. ահնցուն, ահող։
Ահնունահիւղ. ա. ձիւղերը ահնած. 2 տալը պուտագը։
Ահպարար. գ. շուտ շուտ խաղը ընող. 2 օգդ տպող, կէօզ պաղնձը։
Ահռեմ. ն. տրօրնել. 2 օխլամագ։
Ամ, ի, աց. գ. 1 տարի. 2 սէնէ, երլ։ — 2 տարիք. 2 նաշ։ — 3 թմուսկան. 2 թմարիկ։
–յԱմէ հա. մէկ տարիէն. 2 կէլէձէք երլ։
–Ամ յամ առնեմ. տարիէ տարի ձգել։
–Ամ յամէ, Ամ ըստ ամէ, Ամ զամի զկնի, Ամի ամի. տարիէ տարի. 2 երլտան երլտ, հէր սէնէ։
–Առ Ամին. նոյն տարուան մէջ։

Ամո. տ. Ամոյի։
Ամոզոնայք
Ամոզոնացիք
Ամոզոնուհիք
Ամոզոնք
Ամոզուհիք
Ամոզունեայք
Ամոզունիք
} գ. միաստնի ըստ ած կանանց ցեղը։
Ամոժանդ } ի, ից. գ. Թափուած կամ
Ամոժանտ } Թափուելու ադտեղութիւն, լուալիք. տ կէրիզ։ [(Ժամանակ)։
Ամոհամալ. ա. տարինկերով Համրուած
Ամողկամաբար. ա. Ամողկայ դէմ պատերազմ ընող (առն)։
Ամողճեղջիւր. գ. մողճեղջիւր, այծու կոտոշ՝ առատութիւն նշան։
Ամոմ, ացի. ն. վոխել, լեցընել. տ տէօքմէք, տօլատուիմագ։ [Թզդ չէքմէք։
–Ծարիր ամոմ. Ծարիրով օձել՝ քսել. տ բոս.
Ամոմէջք. գ. 1 քանի մը տարուան միջոց. տ պիր գաչ նրլ պատը։ – 2 իշխանութիւն մը ընդհատուիլ եան միջոց։ [տող։
Ամոյ. տ. Ամոյի։ – բարբարական պատը.
Ամոյաբնակ. ա. վայրենի. տ նապանի։
Ամոյական. ա. միևնակ ձգուած։
Ամոյանամ. յ. 1 անապատ դառնալ. տ խոտ՝ վէրան սլմագ։ – 2 հնոի ըլլալ։ – 3 անապատաքաշուիլ։ – 4 խափանուած մնալ. տ պոգդալ գալմագ։ – տ. և Ամանամի
Ամոյամոյել. ա. անապատի վայլած, անապատի մէջ ըլլալու՝ նման (բոյս)։
Ամոյացուցանեմ. ն. գաւառկացընել, հնչ.
Ամոյեմ. տ. Ամամ։ [ացընել։
Ամոյի, յոյ, յեաց. ա. 1 անբնակ, աւերակ. տ խոտաղ, վէրան, իսկիզ։ – 2 երևոի վայր ձգած, գուրկ, ազրմնի. տ Թէրք օլուն մուշ, մահրում։
Ամոյութի. գ. 1 աւերակ ըլլալը. տ խոտաղմի, Թէրքլ։ – 2 մինակութի. տ Թէնհալըգ։
Ամոն, ոյ, ոց. և ի, աց. գ. 1 ամոն. տ գաղ, գարջի։ – 2 գործիք. տ ալէթ։
–Ոսկից ամոն. ոսկեամոն. տ այագ գաղը։
Ամոնակ. գ. Ժամանակ. տ զէման, վագթ։
Ամոնականն, կամ Ամոնականն. ա. Ժամանակաւոր. տ զէմանի։
*Ամոնակութիւնն կամ Հինգամոնակութի. գ. Ժամանակ, կամ տարի։
Ամոնամ, մացայ. հ. ու. Ամամ։
Ամոննեմ, եցի. ն. ամնել, լեցընել. տ գաղ իչինէ տօլատուիմագ։
Ամոնոր, այ. գ. նոր տարի, տարեգլուխ։
Ամոնորաբեր. ա. նոր տարի ու պտուղ բերող։
Ամոչեմ, եցի. յ. ամբչնալ, խպնիլ, կաթմիլ. տ ուԹամնամագ, արլամնագ։
Ամոչեցուցանեմ. ն. ամբչցընել, խպնեցընել. տ ուԹամնարդմագ։ [դան։
Ամոչեցուցիչ. ա. ամբչցընող. տ ուԹամնարդ։
Ամոչկոտ. ա. ամբչկոտ. տ ուԹամնկան։
Ամոն, ան կամ դան, դունք. գ. ամոտ. տ նազ։ [2 էրած (բանկր)։
Ամոնեակէզ. ա. 1 ամոտը էրող (արև)։ –
Ամոնեամուտ. գ. ամրմուտք, արևագալած խեցգետնի։
Ամոնեայինն, յնոյ. 1 ա. ամրոտան. տ նազլըգ, նազլը։ – 2 գ. ամոտան նպաստակ։
Ամոնեանամայ. դիմագ. ամոտ կ'ըլլայ. տ նազ օլուբ։ [Թէփսի, սահան, Թէքնէ։
ԱմոսարակովՀ. գ. (ե.) ամոն, խան. տ
Ամոսլայել. տ. Ամոյամոյել։
Ամոսոտաբար. գ. (ե.) նեսի նպաստակ. տ նիշանկեաՀ։ [Թռչուն մը։
*Ամոտ. գ. տեղատակ մը հաւ կամ ջրային
Ամոտական } ա. ամրոտան. տ նազլըգ։
Ամոտային }
Ամոտայն. մ. ամոտը։
Ամոտայնի, նեոյ կամ նոյ. 1 գ. ամոտ. տ նազ։ – 2 մ. ամոտ տուն. տ նազլն, նազլտա։
–Ամոտայնոյ. մ. ամրոտնել. տ նազլտան պէս։
Ամոտանի. գ. ամոտ. տ նազ։ [լի։
–Ամոտանի, կամ նից. մ. ամոտը, ամրոտնէ. տ նազլն։
Ամոտանոց, ի, ից. 1 գ. ամրոտան տեղ. տ նազ էվի, նազլըգ, նայլտա։ – 2 ա. ամրոտան։
Ամոտատուն. ա. ամոտը մնած՝ մեծցած։
Ամոտատան } 1 գ. ամոտանոց. տ նազլըգ։
Ամոտատուն } – 2 ա. ամոտնային։
Ամոտատունք. գ. ամոտանոց, ընդարձակ սրահ կամ գահլեճ։
Ամոտի. մ. ամոտը, ամոտուան տունն։
Ամոտոց. տ. Ամոտանոց։
Ամոտոտ. գ. էգ գառն։ [տ տէօքմէք։
Ամոցուցանեմ. ն. Թափել, Թափիլ ընել. Ամր. տ. Ամպ։
Ամրակ. տ. Համբակ։ [տ սրբրգ։
Ամրառնալիք, լեաց. գ. քան վերցընելու ձող.
–Ամրառնալիք Թեղանեաց. վերն առած Թեղնիք կրծնաւորաց՝ նահապետ փորու բարի պէս։
Ամրառնամ, բարձի. ն. վեր վերցընել. տ նոգաբը գալտրդմագ։
–զգլուխ կամ զինքն. տպատամբիլ. տ պաշ գալտրդմագ, սէրպէսթիլէնմէք։ [լէմմէք։
–յինքն, կամ 'ի նոսա. տ նիւթլէնմէք, նիւքլէմմէք։
Ամրառնամ, բարձայ. յ. 1 վեր ելլել, վերնալ. տ նօգաբը չըզմագ, գալզմագ։ – 2 Համնիլ. տ նէԹիչմէք։ – 3 բարձրնալ, մեծնալ. տ փայէէ էրմէք, պիւյիւմէք։ – 4 հպարտանալ, ուռիլ. տ քիպիրլէնմէք։ – 5 կանգնիլ. տ տիրիլմէք։ – 6 վերադարձիլ. տ մէնտուպ օլմագ։ – 7 վերնալ։
Ամրասիկ. գ. մչկահոտ տանձ։

Ամբաստան, ի, աց. 1 ա. գատախազ. ՏՏ տա-
վածը, շէքվածը, խասխմ։
–Ամբաստան լինիմ. ամբաստանվել. Տ
շէքվա էթիմէք։ [վայէ տափը։
Ամբաստանական. ա. ամբաստանողին. Տ շէք-
Ամբաստանվիլ. ա. մեղադրվիլ։
Ամբաստանիմ, եցի. չ. ն. 1 ամբաստանու-
թիւն ընել. Տ շիքնայէթի էթիմէք, գովա-
մագ։ – 2 մեղադրել. Տ այբպէսամագ։ – 3
արհամարհել։
Ամբաստանութի. գ. գանգատ, մատնութիւն.
Տ շէքվա, շիքնայէթի, գովլայըշ, դամդ։
Ամբաստանք. գ. ամբաստանութիւն. Տ շէքվա։
Ամբար, oյ, oց. գ. 1 ամպար. Տ մահզէն, խա-
զինէ։ – 2 պահեստ կերակուր. Տ զահրէ։
Ամբարաբեր. ա. ուտելիք բերող. Տ զահրէ
կէթիրէն (պէյկիր)։
Ամբարակապետ. տ. Ամբարապետ։
Ամբարան } ի, աց. գ. ամպար. Տ
Ամբարանոց } խանդնէ։
Ամբարապետ, ի, աց. գ. կերակրոց վերակա-
ցու. Տ զահրէն էմինի, գաւխան նայիպի։
Ամբարեմ, եցի. ն. դիզել, պահել. Տ տէվ-
շիրմէք, երդմագ։
–Ամբարիմ, եցայ. ժողովիլ։
Ամբարիշտ, կամ՝ Ամպարիշտ, ըշտի, տաց.
ա. հաւատք օրէնք չունացող, անիրաւ, չա-
րագործ, անօրէն. Տ տինսիզ, քեաֆիր,
մուլհիտ։
Ամբարհաւաճ, ի, ից. ա. 1 ինքն իրեն հաւ-
նող, հպարտ. Տ մահզուր – 2 վեհ, փառա-
ւոր (գեղեցկութիւն)։
Ամբարհաւաճաբար. մ. հպարտութեամբ.
Տ զուրուր՝ գաֆիրա իլէ։ [քով։
Ամբարհաւաճամտանսիլ. ա. փառաւոր տես.
Ամբարհաւաճնիմ, իմ. չ. անապարծիլ, ուրա-
նալ. Տ խօրօզլանմագ, պէօպիւրլէնմէք,
մահզուրլանմագ։
Ամբարհաւաճնցուցանիմ. ն. ուրանցընել.
Տ գապարթմագ, մահզուրլամմագ։
Ամբարհաւաճէ. ա. խիստ փառաւոր(տեղ)։
Ամբարհաւաճութի } գ. հպարտութեամբ
Ամբարհաւաճութիւն } ուրանք. Տ մահզուր-
լուգ, ֆօտուլլուգ, գաֆիրա։
Ամբարհաւաճօրէն. տ. Ամբարհաւաճա-
Ամբարձ. ա. բարձր. Տ ևիւքսէք։ [բար։
Ամբարձագնաց. ա. վերէն գացող՝ քալող։
Ամբարձամիտ. ա. շատ վեր իմացող։
Ամբարձաճիգ. ա. շատ բարձր. Տ ֆէյէյէ սէր
չէքմիշ։ [Տ մահզուրլուգ։
Ամբարձամտութիւն. գ. բարձրամտութիւն.
Ամբարձային. ա. վերի, երկնքի. Տ հօգալըխ։
Ամբարձաստուա. ա. ահագնի. Տ էօրֆլիւ։
Ամբարձուդէզ. ա. ձղնըր բարձր։
Ամբարձումն, ձման. գ. 1 վեր երկնչը՝վերցը-
նելը. Տ հօգալըը գալդմա՝գալօրըմա։ – 2 ու-
ռիլը. Տ գապարթմա։ – 3 բարձր ըլլալը, բարձր
տեղ. Տ ևիւքսէքլիք, ևիւձէղլիք, թէփէ։
Ամբարձունի. ա. բարձր։ [սիզձէ։
Ամբարշտաբար. մ. ամբարշտի պէս. Տ տին-
Ամբարշտագոյն. ա. աւելի գէշ, ամէ չար. Տ
տահա քէօթիւ, փէք ֆէնա։
Ամբարշտանամ. տ. Ամբարշտամ։ [լիք։
Ամբարշտանք. գ. ամբարշտութի. Տ տինսիզ-
Ամբարշտապէս. մ. ամբարշտի պէս։
Ամբարշտամ, տիմ. չ. ամբարշտութիւն ընել.
Տ տինսիզլիք էթիմէք, քեաֆիր էթիմէք։
Ամբարշտութիւն, կամ՝ Ամպարշտութիւն.
գ. անօրէնութիւն, չարութիւն. Տ տինսիզ-
լիք, քեաֆիրլիք։ [լայըշ։
Ամբարտաւան. գ. դիզել պահելը. Տ երդեալ սագ-
Ամբարտակ, ի, աց. գ. 1 բարձր չինք՝ աշ-
տարակի պէս. Տ գուլէ, պիւրձ։ – 2 պատ,
թումբ. Տ հիսար, պէտէն, սէտտ։
Ամբարտաւան, ի, ից. ա. 1 հպարտ. Տ
մահզուր, ֆօտուլ, մուհթէքպիր։ – 2
վսեմ, փառաւոր։
Ամբարտաւանագոյն. ա. աւելի հպարտ։
Ամբարտաւանական. ա. հպարտի. Տ ֆօտուլ
Ամբարտաւանանամ. տ. Ամբարտաւանիմ։
Ամբարտաւանառաց. ա. հպարտութենէ
զզուած։
Ամբարտաւանեմ, եցի } չ. հպարտանալ.
Ամբարտաւանիմ, եցայ } Տ մահզուրլանմագ,
խօրօզլանմագ։
Ամբարտաւանութիւն. գ. հպարտութիւն.
Տ մահզուրլուգ, ֆօտուլլուգ, քիպր։
Ամբաւ. տ. Անբաւ, և Ամբոխ։
Ամբեղէն. տ. Ամպեղէն։
*Ամբեւտ. գ. սաղմ. կամ խլուրդ։
Ամբիծ, քծի, ծաց. ա. անարատ, պակասութի
մը չունեցող. Տ էնքէսիզ, սուչսուզ, փսք։
Ամբիկոն կամ Յամբիկոն. գ. (յ.) Յաւետաց
ոտանաւորի տեսակ մը։
Ամբիոն. տ. Ամբոն։
Ամբծաբար. մ. սուրբ սրտով։
Ամբծագոյն. ա. աւելի անարատ։
Ամբծախօս. ա. Աշմարտախօս։
Ամբծանամ. չ. անարատ ըլալ։
Ամբծապէս. տ. Անբծապէս։
Ամբծութիւն. գ. անմեղութիւն. Տ սուչ-
սուզլուգ, սալիհլիք։
Ամբոխ, ի, կամ oյ, ից. գ. 1 բազմութիւն.
Տ խալգ, ձէմիյէթ, էնպօւհ։ – 2 շփոթ-
թիւն, խառնակութիւն, խլրտ անցաւ. Տ
գալէպէ, գալապալըգ, վէրվէլէ, գաբըշը-
լըգ։ – 3 ա. խիտ, խռկած, ամէպ։
–Ամբոխ առնիմ. մարդ ժողվել՝ խռովութիւն
հանելու. Տ գալապալըգ չըգարմագ։
Ամբոխաբար. մ. Տ ամբոխ ժողվելով։
Ամբոխաբար. գ. (յն. ոմ.) Հաւատացեալ
Ճամբայ. Տ ուլու ևօլ, տիվան ևօլու։
Ամբոխաժողով. գ. ա. ամբոխ ժողված։

Ամբոխածից. ա. տակնուվրայ. ս տլճիւսմ։
Ամբոխական. ա. 1 ռամկական, խառնակաեան։ — 2 ուր որ բազմութիւն կայ։ [կայ։
Ամբոխականութիւն. գ. ուր որ բազմութիւն կայ։ Ամբոխամիջի. բազմութեան մէջ։
Ամբոխասատ. ա. շատուց և սատիկ (գոլը)։
Ամբոխասէր. ա. խառնուրդ սիրող։
Ամբոխարար. ա. տակնուվրայ ընող։
Ամբոխեմ, եցի. ն. խառնակել, տակնուվրայ ընել. ս գաղրշելըմնգ, տլճիւսմ էմ մէք։
Ամբոխիմ, եցայ. չ. խառնակիլ, տակնուվրայ ըլլալ. ս տալկալանմնգ, տլճիւսմ օլմնգ։
Ամբոխութիւն. գ. 1 խառնութիւն. ս գաղրշգլըգ։ — 2 բազմութիւն. ս խալգ։
Ամբոխումն. գ. պղտորումն. ս պիր թաղլ օլմասը։ [լասմ; իմմամ։
Ամբոկ (գոլծոյ). գ. լմնալը. ս էնձամ; մէ-
Ամբողջ, ի, ից. ա. 1 բոլոր՝ բոլանդակ. ս պիւթիւն, իմէմամ, իմէքմիլ, քնամիլ։ — 2 անաբատ. ս փաք, լէքէսիլ, զաբասըլը, քէսէրսիլ։ — 3 անվնաս։
Ամբողջ. մ. 1 բոլորովին։ — 2 առանց վնասուելու, ողջ առողջ։
Ամբողջախոհ. ա. Ողջախոհ։
Ամբողջախոհագոյն. ա. Ողջախոհագոյն։
Ամբողջական. տ. Ամբողջ։
Ամբողջանամ. չ. ամբողջնալ, լեցուն՝ առողջ ըլլալ։ [մնամ։
Ամբողջապէս. մ. լման. ս պիւթիւն, իմէ-
* Ամբողջի կամ Ամբոյտ. գ. յաւազ կամ միւռ ջնելու կենդանին։
Ամբոն, ի. գ. (յ.) ամպհան. ս բահչէ, միւռ.
Ամբոկ. ա. Ամբոկ։ [պէր։
Ամբոսա, ի, ից. գ. (յ.) ծոխուն պակսիլը, տեղատուութիւն։
Ամբուռք, ռից, կամ Ամբուռոյցք, ռուցից. գ. փոխի որիկ. ս գասըրզա, կիրտիպատ։
Ամբրաւ. ա. Ամրաւ։ [գրսը՝ շատապէր։
Ամբրաւոյն. գ. արմաւէ ծոխ. ս խուրմա լա.
Ամբի. ա. 1 առոյգ, հաստատ. ս գաւկի, առպիմ։ — 2 պտղաւէտ. ս պէրէքէմլի, միւմպիմ։ [նական։
Ամբի ագոյն. ա. աւելի հաստատ, և արդիւ-
Ամբի անամ. չ. ուռնանալ։
Ամբիոս, Ամբիւսոս. գ. (յ.) մեղեսիկ, սուսամբ. ս լեսէլ, Ձէպէլլէգուն։
Ամբիւթիւն. գ. զօրաւոր՝ ամուր ըլլալը, ուռնանալը։ [(ալիք)։
Ամբհաբախ. ա. կատաղութիւն զարնուող
Ամբհաբար. մ. անվախ, կատաղաբար. ս նոսխուգնար [մուգը զագիմ էտէն։
Ամբհամուզ. ա. կատաղինները սանձող. ս նա-
Ամբհամ. ն. 1 զօրացընել՝ որ չվախնայ։ — 2 չ. կատղել, անզուսպ ըլլալ։
Ամբհի, հոյ, հեաց. ա. անզուսպ, պինդ. ս զալըմ, նասխուգ, զագիմ որզ։
Ամբհութիւն. գ. անզուսպ կամ կատաղի ընլը. ս զալըմլըգ, սէրթլիկ։
Ամբն. ա. Ամէն, Ամենայն։ [նիչէ։
Ամբնաբաղում. ա. խիտ շատ. ս չօղ վէ չօղ։
Ամբնաբախտ. ա. ամէն կերպով երջանիկ, նրանալի։
Ամբնաբաղձ. ա. շատ բաղձալի։
Ամբնաբանական. ա. բոլորովին բանական։
Ամբնաբանտ. գ. գերեզման, դժոխք։
Ամբնաբաշխ. ա. ամենուն՝ ամէն բան բաշ-
Ամբնաբարեձեւ. ա. շատ սիրուն։ [խող։
Ամբնաբարեպաշտ } ա. շատ բարեպաշտ։
Ամբնաբարեպաշտիկ }
Ամբնաբարեպաշտութիւն. գ. շատ բարեպաշտութիւն։ [ինիկ։
Ամբնաբարեպաշտուհի. գ. շատ բարեպաշտ
Ամբնաբարի. ա. 1 ծայրագոյն բարի. ս էլլա, մէվլա — 2 ազէկին ազէկը. ս վէք էյիսի։ — 3 մ. խիտ ազէկ. ս վէք էյի։
Ամբնաբաբիք. մ. խիտ ազէկ. ս վէք էյի։
Ամբնաբարձր. ա. ամենէն բարձր, կամ ամէն կերպով բարձր։
Ամբնաբաւուք. մ. խիտ ազէկ. ս վէք էյի։
Ամբնաբաւ } անբաւելին Աստուած
Ամբնաբաւական } ամենաստ։
–Ամբնաբաւ. ամէն կողմանէ, ամէնմոտամէր։
Ամբնաբերք. ա. 1 ազէկ պտղաւոր։ — 2 շատ կերպ։ [թախտարար։
Ամբնաբերկրեալ. ա. ամենևին ուրախ, և ու-
Ամբնաբժիշկ. ա. ամենուն բժիշկը. Քիստոս փրկիչ։ [էքէլլի։
Ամբնաբիծ. ա. ամէն տեսակ ունեցող. ս վէք
Ամբնաբիւր. ա. ամէն բարիքով լեցուն։
Ամբնաբոլոր. 1 ա. կատարեալ։ — 2 մ. բոլորովին։
Ամբնաբոյծ. 1 ա. ամէնքը կերակրող, ամէն կերպով սնուցանող։ — 2 Հայկաստակ. ս տալ գաղու։ — 3 ամէն բանով գրգռուած (կիրք)։
Ամբնաբոյս. ա. ամէն բան բուսցընող։
Ամբնաբուժ. ա. ամէն ցաւը բժշկող։
Ամբնաբուղխ. ա. ուսկից ամէն ազէկ բան
Ամբնաբուխման. ա. անուշահոտ [կ'երէկ։
Ամբնագաղտնութիւն. գ. սատիկ գաղտնութիւն։
Ամբնագարշ. ա. խիտ գանելի. ս մէքրուհ։
Ամբնագեղ } ա. խիտ ազուր՝ ազէկ՝
Ամբնագեղեցիկ } բարիա. ս վէք կիւզէլ։
Ամբնագերագոյն. ա. ծայրագոյն։
Ամբնագէտ. ա. 1 ամէն բան գիտցող (Աստուած). ս հէմմուտան — 2 շատագէտ (մնդգ)։
Ամբնագիմած. ա. ամենագործ. [ս ալիմ։
Ամբնագիմութիւն. գ. շատ ողջմտութիւն։
Ամբնագիշեր. ա. բոլոր գիշերը զթամցող։
Ամբնագիտակ } ա. Ամենագէտ։
Ամբնագիտող }

Ամենագիտութիւն. գ. ամէն բան գիտնալը։
Ամենագիտուն. ա. 1 ամէն բանին ձագը գըտնող – 2 ուր որ ամէն բան կը գտնուի։
Ամենագլուխ. ա. ամենուն գլուխը՝ առջինը։
Ամենագոհար. ա. ամէն գոհալի վիճակ։
Ամենագոյ. ա. ուր որ ամէն բան կայ։
Ամենագոյն. ա. ամէն գոյն ունեցող, գոյնզգոյն։
Ամենագով, Ամենագովական, Ամենագովելի } ա. ամէն կերպով գովելի. ս մէմուէ։
Ամենագովեստ. ա. ուր ամէն գովեստ կայ։
Ամենագործ. ա. ամէն բան ընող (Աստուած)։
–Ամենագործ խորհրդատուութիւն (յ. ոչ). մեծ սատանութիւն։
Ամենագործութիւն. գ. 1 ամենակարողութիւն (Աստուծոյ)։ – 2 սատանութիւն (մարդու)։
Ամենագորով, Ամենագութ } ա. ամէնսիրով, ամենագթած։
Ամենագրաւ. ա. ամէնը իր մէջ՝ իր տակը բռնող։
Ամենագաժան. ա. ժանտին ժանտը։
Ամենագառ. ա. խաբնեայ, և ինսա տուող։
Ամենագէտ. ա. Ամենատես։
Ամենագժնդակ, Ամենագժնեայ } շատ գաժան ու գժնդակ։
Ամենագժոխ, Ամենագժուար, Ամենագժպատհ } ա. շատ գժար, անտանելի. ս փէք կիւճ, թէ համմիւլ օրունմազ։
Ամենագիր. ա. պատրաստ կեցած։
Ամենաելելի. ա. շատ եւնելի։
Ամենագազիր. ա. սատիկ պիղծ՝ գաշնելի։
Ամենագան. ա. ամէն ցեղ, ամէն կերպ. ս հէր թիւրլիւ։
Ամենագաղտ. ա. ամէն գարդ ունեցող։
Ամենագգաստ. ա. բոլոր խելքը գլուխը։
Ամենագգի. ա. ամէն կերպ. ս հէր ձինս։
Ամենագգեցիկ. ա. ամենուն խնացընող։
Ամենագեղուն. ա. լսվլնցուն. ս գաշգըն, ասլ սօլլալ։
Ամենագօսաբար. ա. խիստ զուարճալի։
Ամենագօր. ա. 1 ամենակարող։ – 2 անյաղթելի։ – 3 խիստ ամուր։ – 4 ամէն բանի յաղթող։
Ամենագօրութիւն. գ. ամենակարողութիւն։
–Ամենագօրութեամբ. մ. բոլոր ուժովը։
Ամենաթագաւոր, ի. գ. ամենուն թագաւորը՝ Աստուած։ [ս պօմ պօյ։
Ամենաթափուր. ա. գարտակ, պատ պարապ.
Ամենաթշուառ. ա. 1 խեղճին խեղճը. ս փէք սէֆիլ գուէմ տուգ։ – 2 չարաչար, խիստ գէշ։
Ամենաթշուառութիւն. գ. վերջին աստիճանի թշուառութիւն։ [սին)։
Ամենաժամ. ա. ամէն առենը ցրցընող (լուս
Ամենաժամանակ. ա. շուտ հասնող։
Ամենաժամանակ. ա. ժանտին ժանտը. ս ուրուբուզուն ուղբուբուզու։
Ամենաժողով. ա. բոլոր ժողովրդով եղած. ս իւմումի, զինեէքիլի։
–Ամենաժողով ասն կամ շահամաձառք. բազմութեամբ եղած ասն, հանդէս. ս այայ, զինեէքի, ասենամա, փանայըը։
Ամենաժուժկալ. ա. ամէն կողմանէ զգուշ
Ամենալաւ. ա. աղէկին աղէկը։ [շաւոր։
Ամենալաւութիւն. գ. ծայրագոյն լաւութիւն։
Ամենալի, Ամենալիր, լի, իւ, Ամենալից } ա. 1 լեփ լեցուն. ս ասլի ասլու, գաշգըն։ – 2 ամէն տեսակ բարիքով լեցուն։ [տութիւն։
–Ամենալիր. գ. ամենայն լուութիւն, առա
Ամենալիրք. ա. խիստ անեղուս։
Ամենալոյս, Ամենալուսատիւ, Ամենալուսաւոր } ա. բոլորովին լուսաւոր՝ պայծառ. ս գայէքի բուշէն, շէօհլէտաը։
Ամենալուր. ա. 1 ամէն բան լսող։ – 2 ամէն տեղ լսուելու։
Ամենալուութիւն. գ. ամէն բանի առատութիւն. ս պօլլուգ, պէրէքէքի։
Ամենալոյց. ա. 1 ամենքը լեցընող։ – 2 ամէն տեղ լեցընող։ [կերակրով։
Ամենախահութիւն. գ. մեծ անգամ ամէն կերպ
Ամենախաղաղ. ա. ամէն կողմանէ խաղաղ։
Ամենախայծ կամ Ամենախայտ. ա. խառուտիկ, պուտ պուտ. ս պէնէկ պէնէկ։
Ամենախառնաբար. մ. խիստ խառնակ կերպով։ [ջանք ունեցող։
Ամենախիզճ. ա. ամէն խղճմտանքի տան
Ամենախնամ. ա. զամէնքը ամէն կերպով հոգացող։ [քննող։
Ամենախնդիր. ա. ամէն բան պրպտող՝
Ամենախնկաւոր. ա. բոլորովին օրհնեալ, և անուշահոտ։
Ամենախոհութիւն. ա. Ամենախահութիւն։
Ամենախոր. ա. խիստ խորունկ։
Ամենախորժ. ա. շատ ախորժելի։
Ամենախուժմ. ա. Ամենաժողով։
–Ամենախուժմ մարտ. ա. Պանկրատիոն։
Ամենածախ. ա. 1 բոլորովին էրող մրկող, վնասցընող, հատցընող։ – 2 շատ ծախքով եղած. ս մասրաֆլը, փահալը, պօլ։
Ամենածակիկ. ա. 1 ամէն ծակիկ ունեցող։ – 2 խառուտիկ. ս պէնէքլի։ [է։
Ամենածաղրատեսլիէ. շատ ծիծաղելու բան
Ամենածայր. ա. ամէն դի տարածած (ծով)։
Ամենածայրագոյն. ա. անչափ, անգին։
Ամենածին. ա. ամենուն ծնողը՝ մայրը. (հող, հկեղեցի)։
Ամենածնող. ա. ամենուն ծնողը՝ առեղծողը։
Ամենակազմ. ա. շինքով շնորհքով յօրինած. ս փէք սիւզկիւն, սիւզէնլի։
Ամենակալ, ի, աւ. ա. 1 որուն ձեռքն է ամէն բան. ս հէր շէյին սահիպի։ – 2 ամ

նակարող. s գաւօրքի մուդլագ։
Ամենակալական. ա. ինչ որ ամենակալին կը պատշաճի։
Ամենակալութիւն. գ. ամենակալ ութիւնի, Ամենակառոյց, ի, ից. ա. 1 ամէն կերպով կառուցեալ, անկարօտ. s հէր գարաֆտան թէ էքմիլ, գուսուրսուզ, իհմիաձնըզլը–Զամբողջ. s թամամ, թէ էքմիլ – Շ շատ սատիկ։ – 4 շատ ծախքով եղած։ – 3 ամէն բան լըմընցընող. s հէր շէյի թէ էքմիլ էտիճի։
Ամենակատարութիւն. գ. 1 ծայրագոյն կատարելութիւն։ – 2 անարատութիւն, ամբողջութիւն։ – 3 մեծագոյն ըլլալը։
Ամենակալ. տ. Ամենակարող։
Ամենակարծ
Ամենակարծեան } ա. շատ կարճացեալ։
Ամենակարող. ա. ամէն բանի կարող՝ Ձեր ընող. s հէր շէյէ գաւորը, գաւօրքի մուդլագ։
Ամենակարութիւն. գ. ամենակարողութիւն. s գուարէթի քիւլլիյէ։
Ամենակարօտ. ա. խիստ կարօտ։
Ամենակեղծ. ա. բոլորովին խաբեբայ։
Ամենակեր. ի. ա. ամէն բան ուտող լափող՝ կուլ տուող (գ Ժոխք, կրակ)։
Ամենակերակրիչ. ա. շամինքը կշտացընող։
Ամենակերտ. ա. 1 ամէն բան ընող՝ Տնտեղ։ – 2 շատ վարպետութեամբ շինած։
Ամենակերտող, ի. ա. արարիչ ամենայնի՝ Աստուած։
Ամենակեցոյց. ա. ամենուն կեանք տուող։
Ամենակէզ. ա. ամէն բան էրող։
Ամենակիզելի. ա. որ խիստ գիւրաւ կ՚էրի։
Ամենակիր. ա. 1 ամէնը միջը առնող։ – 2 ամէնը իր բռնած բռնող։ – 3 ամէն բան քաշող։ – 4 ամէն կրից՝ ախտից ազատ։
Ամենակործան. ա. 1 բոլորը աւերող։ – 2 բոլորովին վար ձգող։
Ամենակուլ. ա. ամէնքը կուլ տուող (մահ)։
Ամենակուռ. ա. շատ ամուր։
Ամենակրող. ի. տ. Ամենակիր։
Ամենահակառակորդ. ա. ամենուն թշնամի։
Ամենահաձոյ, կամ Ձելի. ա. ամէն կերպով հաձոյ. s փէք մազպուլ, պէհնազլը։
Ամենահամ. ա. շատ համով, անուշ անուշ։
Ամենահամբաւ. ա. ամէն տեղ անուանը լսած։
Ամենահամեստ. ա. բոլոր բովանդակ։
Ամենահայհոց. ա. ամէն բան տեսնող։
Ամենահայր, Տոր. գ. ամենուն հայրը (Աստուած. Հայր Աստուած)։
Ամենահանգիստ. ա. բոլորովին հանգիստ։
Ամենահանգէս. տ. Ամենաժողով։
Ամենահանձար. ա. Հանճարը շատ։
Ամենահառաչ. ա. շատ հառաչանքով։
Ամենահաս. ա. 1 ամէն տեղ Հասնող։ – 2 ամէն բանի հասու՝ տեղեակ։
Ամենահասարակ. ա. ամենուն յարմար։
Ամենահասուիչ. ա. ամենուն առնչծողը։
Ամենահատ. ա. խիստ սուր՝ կտրուկ. s փէք քէսգին։
Ամենահատուցիչ. ա. ամենուն՝ ամէն բանի համար փոխարէն տուող։
Ամենահարիւ. ա. գաւր, կոկ. s տիւմ տիւզ։
Ամենահարուած. ա. ամէն դիէն զարնուած։
Ամենահարուստ. ա. խիստ հարուստ ու առատ. s փէք գէնկին վէ Ճէօմերտ։
Ամենահաւատուր. ա. ամէն բանի հաւատացող։
Ամենահաւաք. ա. 1 ուր ամէնքը կը ժողվին։ – 2 ամէնքը իրեն ժողվող։
Ամենահնգ. ա. խիստ հնգ. s փէք մազլում՝ թամբլը։
Ամենահնչուն. ա. հնչուն ու թնդուն, կակուղ, անուշ. s խօշ, հաֆիֆ, մլայիմ։
Ամենահոգի. տ. Ամենազօր։
Ամենահնար. ա. 1 ամէն բանին Ձարը գտնող. խիստ Ճարտար. s փէք հիւնէրլի, մնըթիֆէթլի, ուստաս – Շ չարարուեստ։
Ամենահնարապէտ. մ. կատարեալ արհեստաւոր։
Ամենահնարութիւն. գ. կատարեալ Ճարտարութիւն։
Ամենահոչակ
Ամենահռչակելի } ա. ազէկ անուանը ամէն տեղ եկած, ամէն կերպով գովելի։
Ամենահրաշ
Ամենահրաշափառ } ա. խելքէ վեր, անկարծելի, խիստ արմրնանալու. s փէք շաշըլաձնոզ, ադձայիպ։
Ամենահաւ. ա. ամէն Ձև՝ նմանութիւն ունեցող։
Ամենաղանդ. ա. ամէն աղանդէ։
Ամենահաւատացեալ. ա. լուսով լեցուն, բոլորովին պայծառ։
Ամենահշմարիտ. ա. ամենևին Ճշմարիտ։
Ամենամարտիկ. ա. ամէն կռուի յաղթող։
Ամենամեծուր. ա. բոլորովին սուրբ՝ մեծուր՝ ոչնախոհ։
Ամենամեծ, ի. ա. ամենէն՝ ամէն կերպով մեծ։
Ամենամեղ. ի. ա. ամէն մեղքի տէր. s պայէթի կիւնահքնաք։
Ամենամերձ. ա. բոլորովին մօտիկ. s փէք նազըք։
Ամենամիրկ. ա. սաստիկ մըրկ։
Ամենամուխ. ա. ամէն կողմանէ ւիրաւորող (նետ)։
Ամենամպարիշտ. ա. ամենևին ամբարիշտ։
Ամենամօտ. տ. Ամենամերձ։
Ամենայայտնի
Ամենայայտնիող } ա. 1 որ ամենուն կը յայտնի։ – 2 խիստ մեծ՝ շատ։
Ամենայայտնիական. ա. ամէն յայտնութիւն ընող։
Ամենայայտ. ա. խիստ յայտնի. s այան ա՚։
Ամենայաջողակ. ա. ամէն կերպով յաջողած։
Ամենայաւիտենաւոր իմութիւն. գ. քան զամէնքը առաջ եղեալ, գոհերէց ըլլալը։
Ամենայարգոյ. ա. յօրինած, բռնած. s սիւզ կիւն, սըրալը, հիւսիւնլիւ։
Ամենայարգութիւն. գ. կատարեալ կար-

գաւորութիւն։
Ամենայարմար } ա. խիստ յարմար, հա-
Ամենայարմարագոյն } մեմատ, ձամբով. տ
փէք ուչկուն, տիւզէնլի, նօլըս։
Ամենայարմարութիւն. գ. շատ յարմարութիւն։
Ամենայն, ի, իւ. ամենայնք, այնց կամ այ-
նից, իւք. ա. 1 ամէն, բոլոր. տ հէր, Ճիւմ-
լէ, ամմէ, քիւլլի, Ճէմի, պիւթիւն — 2
ամէն մարդ, ամէն բան. տ հէր քէս, հէր
շէյ, Ճիւմլէսի, քիւլլխէթի։ — 3 ո և իցէ
բան — 4 (յ. ոՀ) բոլոր աշխարհք. տ պիւ-
թիւն տիւնեա, ալէմ, Ճիհան։
—Ամենայն իրօք. Ամենայն իւիք. Ամենայ-
նիւ. յԱմենայնի. քան Ամենայնի. մ. բոլո-
րովին. տ էզ Ճիւմլէ, քիւլլխէն։
—Ընդ ամենայն. 1 բոլոր բոլորը. տ պիւթիւ-
նիւ, նէքիւնիւ, Ճէմի, օլուփ օլմՃաղը։ —
2 ա. միայն, մէկլիկը. տ պիւթիւն պիւթի-
—Ամենայն ուստեք. ամէն տեղից։ [նէ։
—Ամենայն ուրեք. ամէն տեղ։
—Ամենայն. մ. շատ շատ։
Ամենայնասիրաւ. ա. Ամենասիրաւ։
Ամենայորդոր } ա. բոլոր օրտանոց պատրաստ,
Ամենայօժար } ջանք ընող. տ փէք հավէսլի,
մուգայէտ։ [ղող։
Ամենայուշ. ա. ամէն բան յիշող, միշտ յի-
Ամենանահատակ. ա. կոբիՃ՚ներուն կոբի-
Ճը. տ խիստ պաշտ, պահարոր։
Ամենանաւակ. ա. բոլորովին անուանակ։
Ամենանզով. ա. նզովածին նզովածք. տմէլուն։
Ամենանկատ. ա. ամէն բան տեսնող։
Ամենանձուկ. ա. նեղվուկ. տ փէք տար, ին-
Ամենանոյշ. ա. շատ անուշ։ [ՃէՃիք։
Ամենանուաղ. ա. խեղՃ, քիչ միտացած։
Ամենանուատ. ա. ցած, խիստ վատ. տ ալ-
չագ, հագըր։ [ցրիկ (տուրը կոյս)։
Ամենանուշակ. ա. ամենեին անուշիկ, քաղ-
Ամենաշահ. ա. խիստ օգտակար. տ փէք
ֆայիտէլի, հասիլէթլի։
Ամենաշահութիւն. գ. անչափ շահ։
Ամենաշատ. ա. ամէն բարիքով լեցուն։
Ամենաչէջ. ա. բոլոր մաքուր անցած։
Ամենաչիջոյց. ա. բոլորովին մարդող։
Ամենաչխաբհիկ. ա. բոլոր աշխըքի։
Ամենաչնորհ. ի. ա. 1 ամէն շնորհքի տէր և
տուողք — 2 շնորհալից։
Ամենաչնորհող. ի. ա. ամէն շնորհք տուող։
Ամենաչաբ. ի. ա. գէշին գէշը. տ գայէթի քէօ-
թի, փէք ֆէնա, զալըմ։ [բաւն)։
Ամենաչարչարող. ա. ոտտիկ չարչկող (Փա-
Ամենաչքնազ. ա. շատ գնդեցիկ. տ փէք
տիլզէր։
Ամենապարհ. ա. ամէնքը պահող՝ հոգացող։
Ամենապայծառ. ա. խիստ պայծառ՝ լուսա-
ւոր՝ վայլուն, վառաւոր. տ գայէթի նուրա-
նի, բուշէն, մի-քէչ-էֆ։

Ամենապատճառ. ա. գերապատճառ։
Ամենապատուաստ. ա. բոլորովին զգաստած՝ տաբ-
արդնած՝ ցնղած։
Ամենապատուար. ա. լեփլեցուն. տ թաչկըն։
Ամենապատիժ. ա. ամէն պատժոյ արժանի։
Ամենապատիկ, տկի, կաց. ա. ամէն կերպ,
շատ կերպ. տ հէր սոյ, հէր թիւրլիւ։
Ամենապատիւ. ա. 1 խիստ խաբնեայ։ — 2
խիստ խաբուած։
Ամենապատիւ. ա. ամէն պատուոյ արժանի։
Ամենապատկապէս. մ. ամէն կերպով. տ
գաթի վէ գաթի։
Ամենապատկառ. ա. 1 խիստ սևերես։ — 2
ամէն յարգութեան արժանի։
ԱմենապատՃառ, ի. ա. ամէն բանի պատ-
Ճառ։ [լուչ։
ԱմենապատշաՃ. ա. խիստ պատշաՃ, վայե-
Ամենապատրաստ. ա. 1 ամէն կերպով պատ-
բաստ — 2 ապահով, ամուր։
Ամենապար. ա. կատարեալ պարու նման։
Ամենապարգև, ի. ա. 1 ամէն պարգև տը-
ւող։ — 2 ամենուն տուաՃ։
Ամենապարգևող. ի. ա. ամէն պարգև տուող։
Ամենապարծ. ա. որ է ամենուն պարծանք,
ամէն կերպով պանծալի։
Ամենապարկեշտ. ա. խիստ պարկեշտ. տ փէք
հիՃապլը, հիւրմէթլի։
Ամենապարտ. ա. բոլորովին պարտական։
Ամենապահ, ի. գ. 1 ամենուն վրայ ակ-
նայ. տ պաշ քեահեա — 2 զօրապահ. տ սէրասքէր։
Ամենապահութիւն. գ. ամենուն վրայ ակ-
նայութիւն։ [իլէ։
Ամենապէս. մ. ամէն կերպով. տ հէր վէՃհ
Ամենապէտ. ա. ամէն պիտոյքը ունեցող։
Ամենապիղծ. ա. ամենակողմանէ պիղծ. տ փէք
մէ-բուար, մէքրուհ։ [բլլալը։
Ամենապիտութիւն. գ. ամէն բանի պէտք
Ամենապոռնիկ. ա. բոզ. տ գահպէ։
Ամենապղծութիւն. գ. առաւոտութի պղծու-
Ամենապտուղ. ա. ամէն պտուղ տուող։
Ամենապօղակ. ա. ամենայապօղ։
Ամենառատ. ա. խիստ առատ. տ փէք պօլ,
փէք Ճէօմերտ։
Ամենառատութիւն. գ. անբաւ առատութի։
Ամենառաքինասէր. ա. խիստ ջևրմեռանդ։
Ամենառաքինի. ա. բոլորովին առաքինի։
Ամենառատակութիւն. գ. բոլորովին ջնջիլ,
կորուիլը։
Ամենառնչական. ա. բան և եղևնիլի։
Ամենառոտը. ա. ամէն տեղ ցրուած՝ շատցած։
Ամենառէր. ա. ամենուն սէր ցրցընող։
Ամենասխալ. ա. սխալանքով լեցուն։
Ամենատուրբ, սրբոյ. ա. 1 բոլորովին տուրբ,
տուրբն սրբոյ։ — 2 ամենամաքուր, սրբազան.
տ միւպարէք, էշրէֆ, միւգատտէս։
Ամենատպատ. 1 ա. բոլորը հատցընող՝ ջնջող։

– 2 մ. բոլորովին հատցընելով։
Ամենատատացուած. ա. ամէն բան ունեցող, ամենահարուստ։
Ամենատեղծ, ի Ամենատեղծիչ Ամենատեղծող } ա. ստեղծող բոլորից. s Հէվփսինի նաբատաեան։
Ամենատոյգ. ա. ամէն կերպով ստոյգ։
Ամենատրբազան. ա. ամէն կերպով սրբազան։
Ամենատրբապէս. մ. ամենայն սրբութեամբ, մաքրութեամբ։
Ամենատրբութի. գ. կատարեալ սրբութի։
Ամենատրբութի. ա. գ. ամենատեսը կոյս, Աստուածածին։
Ամենատփիւռ Ամենատփիւռ } ա. բոլոր չորս դին տփռած. s Հէրքիթ ապաճա նայրըմըշ
Ամենատքանչ Ամենատքանչելի } ա. խիստ սքանչելի։
Ամենաքաղցր. ի. գ. ամէն տեսակ բան ծաստող. s նայմանէր, աքեթ աը, չէրչի, պագդալը
Ամենավայելուչ. ա. խիստ վայելուչ. s փէք նօլըս, էրքեանըը, նագրշդգը։
Ամենավայելչանամ. չ. ամէն կերպով գեղեցկանալ։
Ամենավայելչապէս. մ. ամենայն վայելչութեամբ. s փէք մինասիպ՝ նօլըսնա։
Ամենավայր. ա. ամէն տեղ հանդող։
Ամենավատատակ. ա. շատ յոգնած։
Ամենավար. ա. զամէնքը կառավարող։
Ամենավարան. ա. 1 խիստ տարակուսած, շուարած։ – 2 խիստ տարտրդնող։
Ամենավեհ հագոյն. տ. Ամենավառ։
Ամենավէր. ա. ամէն դին վիրաւորուած. s Նարբը պէրէչի։
Ամենավիշտ. ա. խիստ ցաւագին։
Ամենավնաս. ա. շատ վնաս տուող։
Ամենավտամ Ամենավտեմ Ամենավտեմնական } ա. գերագոյն, ամենազարմանալի։
Ամենավտահ. ա. 1 խիստ հաւատարիմ։ – 2 համարձակ։
Ամենավրդով. ա. տակնուվրայ ընող՝ նզած։
Ամենավրէպ. ա. սխալմունքով լեցուն։
Ամենատատձար. ի. գ. մեծ տատձար, բոլոր աշխարհքս։ [տանտէրը (Աստուած)։
Ամենատանուտէր. գ. բոլոր աշխարհքիս
Ամենատար. ա. ամէն բան միջը առնող։
Ամենատարած. ա. ամէն կողմ տարածուած։
Ամենատարփիկ. ա. ամենացանկալի։
Ամենատգնդ. ա. շատ տգնդ։ [ջած։
Ամենատեղաց. ա. չորս դին ամբողջովին ցրուած։
Ամենատեղի. ա. ամէն տեղ լեցրնող՝ բռնող։
Ամենատենչ. ա. 1 ամենասիրելի։ – 2 շատ փափաք ունեցող։
Ամենատես, ի. ա. 1 ամէն բան տեսնող։ – 2 ամէնքը հոգացող։ – 3 շատ գեղեցիկ, նրևելի։
Ամենատեսակ. ա. 1 ամէն ցեղ. s Հէր թիւրլիւ, հէր նէվ, հէր ձինս։ – 2 ամենագեղեցիկ։
Ամենատեսող. ա. ամէն բան տեսնող։
Ամենատեսուչ. ա. զամէնքը հոգացող՝ կառավարող։
Ամենատեսչութիւն. գ. նախախնամութիւն։
Ամենատէր, տեառն. գ. ամենուն բացարձակ տէրը, Աստուած։
Ամենատխուր. ա. խիստ տրտում։
Ամենատաւն. գ. բոլոր տունը։
Ամենատունկ. ա. ուր որ ամէն ծառ կայ։
Ամենատուր. ա. 1 ամենուն տուող, առատ։ – 2 ամենուն տրուած։
Ամենատրտում. ա. շատ տրտում։
Ամենատուն, ի. գ. մեծ տուն։
Ամենարար Ամենարարող } ա. ստեղծող բոլորից. s Հէվփսինի նաբատաեան։
Ամենարարութիւն. գ. ամէն բանի ստեղծումն
Ամենարդար. ա. բոլորովին ոտոյգ (իմաստութիւն)։ [արժէք ունեցող։
Ամենարժէք. ա. բոլորովին արժանի, մեծ
Ամենարի. ա. խիստ կորիճ։
Ամենարմատ. ա. ամէն բարիքի արմատ։
Ամենարուեստ. ա. 1 շատ վարպետ՝ հնարատար. s փէք ուստա, հիւնէրլի, մարիֆէթլի, հէզարիֆէնտա։ – 2 խիստ խարդախ. s ֆէնտազ, հիլէբազ։
Ամենաւուրբ, ուրբք. գ. կենաց բոլոր օրները, հոգի ձևրաւթիւն։
Ամենափայլ. ա. շատ լուսաւոր։
Ամենափառ Ամենափառք } ա. խիստ փառաւոր. s նամնաք։
Ամենափառիմամ. ա. խիստ հարուստ. s փէք զէնկին։ [արդար լանաձոգ։
Ամենափափաքելի. ա. խիստ բաղձալի. s փէք
Ամենափթիթ. ա. սիրուն ծաղկած։
Ամենափոյթ. ա. ամէն ջանք ընող. s փէք մուգայէտ, գայրէթլի։
Ամենափորձ. ա. 1 ամէն բան փորձող (կրակ)։ – 2 փորձ ու ճարտար։ – 3 շատ փորձանքէ անցած։
Ամենափրկագործ Ամենափրկութագործ } ա. ամենուն վրկութիւնը տուող։
Ամենափրկիչ. կչի. ա. փրկիչ բոլորից, Քիւսուս։
Ամենաքաջ. ա. խիստ կորիճ, կորուկ։
Ամենաքաւ. ա. ամէն մեղքերը քաւող։
Ամենաքննին Ամենաքննող } ա. ամէնքան՝ ամէնքը քննող։
Ամենաքաժշտական. ա. յարմար, համեմատ. s ասըլը ուսուլլու։
Ամենալաւ. ա. խիստ յայտնի։
Ամենախիք Ամենախին } մ. 1 շատ ամենայնի, ամէն բանի, ամէն կերպով, ամբողջ. s Հէր վէնհիչ, պիւթիւն պիւթիւնէ, պիր թամամ, ձիպ։ – 2 բոլոր, ամէն կերպ. s պիւս

պիւթիւն։ [պէթեմ։
–Ամենևին իսկ. այժ, հապա. ֊ զահիը, կէ–
Ամենևքեան } նեցուն, ցուցց, նեսեան, նե–
Ամենևքին } սին. գ. 1 ամէնքն ալ. ֊ հէվ–
սի, Ձիւմիլ ալէմի–Զա. ամէն, բովանդակ.
֊ պիւթիւն, հէր։ [լիյէն։
–Ընդ ամենևեան. մ. բոլորը միասին. ֊ քիւլ–
–Ցամենեցունց. ամէն դիաց։
Ամենընդ ապձակ. ա. անչափ, առատ։
Ամենընդունակ. ա. ամէն բան ընդունող (պանդոկ)։ [տող (միաք)։
Ամենընտիր. ա. ամէն բան ընտրող՝ գա–
Ամենիքաւ. ա. խիստ ազդար. ֊ հայգ։
Ամենուստ, յամենուստ. մ. 1 ամէն դիաց, ամէն կերպով. ֊ հէր թ ապաքիսան։–2 ա. ամէն, բոլոր։
Ամենուրեքնատարաք. ա. խիստ շէն (սեղան)։
Ամէթիւսորեն. ա. Ամեթիոս։
Ամէն. մ. (և.) 1 ամէն, եղիցի. ֊ օրհնէն, պէրի, էվէթ։–2 սույց, իրաւ ըլնէ, ըլլըդ, հաստատ. ֊ էթ ահգիգ, սահիհ, հագըգէթ։
–Ամէնն. անոխտակ Աշխարհաւթի. Ասուած։
Ամէն, ամենի, ից. ա. 1 ամէն, բոլոր. ֊ հէրի, Ձիւմիլ, պիւթիւն։ – 2 ամէնքը, ամէն բան. ֊ հէր քէս, հէր շէյ։
Ամէն, Ամէնա. սկիզբն բարգաւթեանց. ինչ որ վերը գրինք, ամէն, ամենա, կը գրուին նաև է առաջ. օրինակի համար մեկ քա–նին ալ ասկից եաև կը գնենք։
Ամէնաբիւր. ա. Համրանքը անթիւ։
Ամէնադիւց կամ Ամենադից մեհենատ. կա–ռուն ամէն կուռքերու 'ի Հռոմ. Պան–թէոն ըսուած, որ եաքը նոյաև նկերեցին Ա–ստուածածնայ՝ թ ազգ. Հոյն ամենայնիւց։
Ամէնախոտալից. ա. բոլոր ցաւով լի։
Ամէնաձեղուն. ա. շատ եւ ելլցած։
Ամէնամբարիշտ. ա. ստոյիկ ամպարիշտ։
Ամէնամբիծ կամ Ամենամբիծ. ա. ամենե–լին անարատ։ [թի ժողովուած։
Ամէնամբօխ. ա. ամէն կողմանէ բազմու–
Ամէնայցելուս. ա. ամենուն Տանտող։
Ամէնանարատ. ա. բոլորովին անարատ։
Ամէնապետ. ա. ամենուն գլխաւորը։
Ամէնապիկար. ա. խիստ տկար։
Ամէնառատ. ա. խիստ առատ։ [նուն)։
Ամէնառիւծ. որպէս յն. Պանդալէոն (ա–
Ամէնարժեայ. ա. որ զամէն բան կ'արժէ, անգին։
Ամէնարմատ. ա. 1 ամենայն բարեաց ա–պիւր։–2 Տասատուած։
Ամէնաբիւր. ա. խիստ պայծառ։
Ամէնենքանեան. ա. ամենեքեան։
Ամէնենքևևէլի. ա. Ամենեքեան։ [ծուտ։
Ամէնենքկէտ. ա. խիստ վախկոտ, կատա–
Ամէնենքջանիկ, նկի. ա. շատ եքջանիկ, և բանելի. ֊ մուէթլուլ։

Ամէնենքջանկաբար } մ. խիստ եքջանիկ կեր–
Ամէնենքջանկասէս } պով, ամենայն առա–ուելութեամբ։
Ամէնըդձալի. ա. շատ վախաքելի։
Ամէնըմբռնող. ա. Ամենակալ։
Ամէնընդգել. ա. խիստ վարժած, ընտանի։
Ամէնընթաց. ա. ամէն դին վազող։
Ամէնընկալ. ա. ամէն բան մէջը առնող։
Ամէնիմաստ, կամ Ամենիմաստ. ա. 1 ամէն իմաստութիւն ունեցող։ – 2 խիստ խելա–ցի. ֊ փէք ագըլլը, ալիմ։
Ամէնիմաստաբար } մ. շատ բարակ խել–
Ամէնիմաստասէս } քով. ֊ փէք ալիմանէ, ագիլանէ։ [ալիմ, ագիլ։
Ամէնիմաստուն. ա. խիստ խելացի. ֊ փէք
Ամէնիմաց. ա. ամենագէտ, ամենիմաստ։
Ամէնիմացական. ա. իմացութիւը դիւրին։
Ամէնիշխան. ա. 1 տէր բոլորից՝ Աստուած, ամենակարող։ – 2 կառավար շատ օրնեքու՝ [մարդ։
Ամէնիշխող. ա. շատ գօրաւոր։
Ամէնողորմ, կամ Ամենողորմ, կամ Ամենո–ղորմած. ա. ամենագթած, որ ամենուն կ'ողորմի. ֊ մէրհամէթլի, շէֆգէթլի։
Ամէնողորմութիւն. գ. անբաւ գթութիւն։
Ամէնոսկի. ա. ոսկի պատած, բոլորը ոսկի կորած։ [նը ունեցող՝ պարունակող։
Ամէնունակ, կամ Ամենունակ. ա. ամէն բա–
Ամէնուսոյց. ա. ամենուն՝ ամէն բան սորվե–
Ամէնուրքի, ուհի. ամէն՝ իգական։ [ցրնող։
Ամէնափիւռ. ա. Ամենաափիւռ։ [լիւ։
Ամէնօրինակ. ա. ամէն կերպ. ֊ հէր թիւր–
Ամէնօրհնեալ կամ Ամենօրհնեալ. ելոյ. ա. ամէն կերպով օրհնած և օրհնելու արժա–նի. ֊ միւպարէք, միւթէպէրրիք։
Ամէնօրհնեալ } ա. գովելի, հռչակաւոր,
Ամէնօրհնեան } պատուական. ֊ ազիզ։
Ամէթիւսորեն. ա. Ամեթիոս։
Ամի ամի. տե՛ս 'ի բառն Ամ։
Ամիկ, ամկի կամ ամկան. գ. տարեկան ա–րու ուղ, այծու ձագ. ֊ էչփիճ, օղլաղ, ու–լաղ, թէքէճիք։
Ամիճ, ամճոյ, ոց. գ. 1 ուղ, վայրի որսերու ձագ։ – 2 փափուկ ուռնդիք անասնից։
Ամիս, ամսոյ, ոց, և ամենան, յամենան. գ. լուսնի շրջան մի. ֊ այ, մահ, շիւհուր։
–Ամիս յամսոյ. Ամսոյ ամսոյ. Ցամիսս. ամ–սէ ամիս, ամէն ամիս. ֊ հէր այ, այսան այսր, այսոր պէր, պէհէր մահ։
Ամիսայ, ի. այ ք, այից. և այիք, այեաց կամ այոց. գ. (ար.) ամիս, իշխան. ֊ էմիր, ագա, պէյ, վեզիր։
–Ամիր սպասալար. մեծ գօրավար։
Ամիրայական. ա. իշխանական։
Ամիրայապետեան. ն. իշխանապետ ըլլալ։
Ամիրայութիւն. գ. իշխանութիւն. ֊ պէյ–լիք, փաշալըգ, ագալըգ։

Ամիրապետ, ի, ց. գ. ամիրանալութիւն. ս խալիֆէ, էմիր իւլ իւմէրա։
Ամիրացուցանեմ. ն. ամիրայ դնել։
Ամիրութիւն } ա. Ամիրայութիւն։
Ամիրուն }
Ամլածին, ծնի. ա. ամուլ մորէ ծնած։
Ամլածնութիւն. գ. ամուլ մորէ ծնանիլը։
Ամլական, ի, ց. ա. ամուլին կամ ամլութիւն բան։
Ամլանամ, ացայ. չ. զաւակ չկարենալ բերել, անպտուղ մնալ. ս գըսըր օլմագ՝ գալմագ, հասըլմըզ պուլունմագ։ [բնել։
Ամլացուցանեմ. ն. ամուլ ձգել, անպտուղ
Ամլըգի, գւոյ. ա. գ. Ծոխհանէս կաթողիկոս, որ ամուլ Եղեսաբեմէն հրաշքով ծնաւ։ [ս գըսըրլըգ, հասըլմըզլըգ։
Ամլութիւն. գ. ամուլ ըլլալը, անպտղութիւն։
Ամպան, ի. գ. հագուստ, վերարկու. ս բուրպա, մինթան, քէբապէ։
Ամ Ձաբնը, ի, ց. ա. փափուկ ուռենիէ նեղ բերող։
Ամոլ, լոյ կամ լի. մանաւանդ՝ } ա. լուծ քա-
Ամոլք, լոց, լեյ, լեաց } շող՝ ջուխտակ բնկնը. ս չիֆթէ, պիր չիֆթէ։—2 գ. օգնական, մէկ սիրտ մէկ հոգի. ս իքիսի պիր Ձանտան։
—Ամոլ պարու. պարգևել. ս էլ պաշը։
—Ամոլք ջրաց. ա. Ամոլաջիլ։
—Ամոլք ի տառս. լծորդ տառերը։
Ամոլաջիլ, ջէի. գ. ջուխտ մը ջնջուղներ նստուկին կոզմը։ [բութիւն։
Ամոլութիւն. գ. զուգութիւն, զուգաւո-
Ամոխամ, կամ Ամողամ. գ. 1 մէկտեղ մեծցած՝ մնած, բնտանի։—2 ա. բնտանի, ձանօթ, սովորական։
Ամոխածին. գ. Նոյի մորգաբէն։
Ամուլ, ամլոյ, ոց. ա. 1 զաւակ չբերող (կին). ս գըսըր, ագիմ։—2 անպտուղ. ս հասըլմըզ, պիհասըլ, զայըֆ միւտմիեմ։
Ամուլածին. ա. Ամլածին։
Ամուսին, մոյ կամ նոյ, նաց կամ նէից. գ. ա. էրիկ կնիկ, էրիկը ։ կնիկը, հարսուսիւ-սայ, պսակուած կամ նշանած, կարգուած. ս էշ, եօլտաշ, զէվճ։
Ամուսնաբար. մ. լծակցութեամբ։
Ամուսնախորհուրդ. ա. կարգուիլ մտածող։
Ամուսնական, ի, ց. ա. կարգուածներու. ս ուրնեսայա կիրկինլէրէ տաիր։
Ամուսնակից. ա. Ամուսին։
Ամուսնանամ, ացայ. չ. 1 կարգուիլ, պսակուիլ. ս էվլէնմէք, ուրնեսայա կիրմէք, նիքահլանմագ։—2 իրարու գալ։
Ամուսնանալորձ. ա. կոյս. ս պիքիր։ [վէն։
Ամուսնասէր. ա. ընկերը սիրող. ս էֆլինիսէ-
Ամուսնացուցանեմ. ն. 1 կարգել. ս էվլէնդիրմէք։—2 կարգուիլ. ս էվլէնմէք։

Ամուսնաւոր, ի, ց. ա. գ. կարգուած, պսակուած. ս էվլի, մուհթէչիմ։
Ամուսնաւորեմ. ա. Ամուսնացուցանեմ։
Ամուսնաւորութիւն. ա. Ամուսնութիւն։
Ամուսնութիւն. գ. 1 կարգուիլը, պսակ. ս նիքահ։—2 մերձաւորութիւն։
Ամուսնութիւնընկալ կոզմանք. այր և կին։
Ամուր. ա. 1 հաստատ, պինդ, պիրկ, ապահով. ս գավի, միւհքէմ, վիէք, էմին, սաքին։—2 անժամանց։—3 մ. սաստիկ. ս սրգձա, փէք, գաթը։
Ամուր, ամրի, բաց, կամ ըոյ, ոց. գ. առատ, հով և բարձր տեղ, բերդ. ս էմին՝ սաքին՝ սարփ նէր, գալէ, գուրէ։
Ամուրի, ըոյ, ըեաց. ա. գ. չկարգուած. ս էրկէն, պէքեար։
Ամուք } ա. մեղմ, կակուղ, անուշ.
Ամոքախառն } ս միւլայիմ, հափիմ, իմիխ-
Ամոքիչ } տալը։ [մեղք. ս իմէրպիյէ։
Ամոքանք, նաց. գ. համ տալու բան, հա-
Ամոքարար. ա. համեմող, համ տուող. ս իմամա իմէրպիյէ գօյան։
Ամոքեմ, եցի. ն. 1 համեմելնել, անուշցնել, կակղցնել. ս էչզէմ վէրմէք, տինտիրմէք, իմէօրին էմմէք, կէվշէմմէք։—2 բարեխառնել, պնդացնել։—3 եփել, մարսել. ս պիշիրմէք, տինտիրմէք, հազմ էմմէք։
Ամոքումն. գ. 1 կակղնալը. ս կէվշէմ։—2 մարսելը. ս հազմ։
Ամպ, ոյ, ոց. գ. 1 առաջ. ս պուլուտ, էպը, սէհաբ։—2 սպունգ. ս սիւնգէր։—3 սպրդիմ մէջի Ձ՚Ձին։ [գարան։
Ամպարկը. ա. ամպ հանող. ս պուլուտ չըգարան։
Ամպագոյն. ա. մէմ՚նշող. ս պուլուտլու, պուլուտ։
Ամպագործ. ա. ամպ շինած։ [լուտի։
Ամպախառատ. ա. մ. 1 ամպերու վայրքաղող, քալելով։—2 գ. ամպերու տեղը։
—Ամպախառատ պարունակ. մ՚մնոլորտ։
Ամպախառն. ա. ամպոտ. ս սիւմմանլը։
Ամպախիճ } ա. ամպոտ (օդ)։
Ամպախիտ }
Ամպախրոխտ. ա. քարձրացած՝ դիզած (ալիք)։
Ամպածածուկ. ա. ամպով ծածկած։
Ամպածին. ա. ամպ բերող (օդ)։
Ամպահոլ առնեմ. կայծակով մռռցընել։
Ամպահարիմ. չ. կայծակէ զարնուիլ։
Ամպահարութիւն. գ. կայծակ. ս երլտըրըմ։
Ամպաձև. ա. Ամպաոսկի։
Ամպաճ՚ կամ Անպաճ՚ կամ Անոպաճ՚. գ. Ընոտոսոնոս պուղտ մը, պատմիչներ։
Ամպայարկ. ա. ծածքը ամպէ, ամպով պատած։
Ամպայարմար. ա. ամպով յարմարած։
Ամպայարոյց. ա. ամպերը հանող (Աբդիմողդ)։

Ամպային. ա. ամպէ, ամպոտ. ֊ պուլուտ֊ման, պուլուտլու։
Ամպայոյզ. ա. ամպերէն շարժած՝ առաջ եկած։ [զուած ամպեր։
Ամպայոյզք. գ. ամպերու դիզուիլը, դի֊
Ամպամած. չ. ամպ դառնալ. ֊ պուլուտ֊լանմագ։
Ամպամման. ա. մ. ամպի նման, ամպի պէս. ֊ պուլուտ միասլը։ [պղտորութի։
Ամպաշարժութիւն. գ. ամպերով լցուիլը,
Ամպաշող. ա. ամպին շողէն տաքցած։
Ամպաշուի որոտամ. ամպերը շփուելով ո֊բոտում հանել։
Ամպաչու. ա. 1 ամպերու վրայ գացող։ – 2 ամպերու մէջ (Համբայ)։
Ամպաչուիմ. չ. ամպերու մէջ Համբայ ընել։
Ամպաւար, ի, աց. ա. ամպերը քշող (հով)։
Ամպաանախլ. ա. ամպի տեսքով (սիւն, մէգ)։
Ամպար. տ. Համբար։
Ամպար. գ. ամպէը ծաղկը. ֊ անպէը, էպիր։
Ամպարիշտ, Ամպարհաւաճ. տ. Համբար"։
Ամպարտ. տ. Անպարտ։
Ամպացուցանեմ. ն. ամպ գարձընել։
Ամպաւոր. տ. Ամպոյին։
Ամպափայլ. ա. ամպի նման փայլած։
Ամպաքաոտակ. ա. ամպի նման։
Ամպեայ, Ամպեղէն } ա. ամպէ. ֊ պուլուտտան։
Ամպեմ. չ. ամպ դիզուիլ։
Ամպիճն. տ. Համբոյր։
Ամպոյտ. տ. Համբոյրի։
Ամպոտ. ա. 1 որոտացող ամպերով պատած։ – 2 գ. անձրևի ամպեր և որոտմունք։
Ամպուտոյզք, Ամպուտք } տ. Համբուտք։
Ամպրոպ, ի, աց. գ. փոթորիկ. ֊ գայ գըլխ. ամբի, գաբուամպա, գաբըշըգլըգ։
Ամպրոպաբեր. ա. փոթորիկ հանող։
Ամպրոպային. ա. 1 ամպ հանող՝ կայծակ ներող (Աստուած)։ – 2 բարձրութիւն ամպերուն հասնող։
Ամռագլուխ, գլխոյ, ոց. գ. ամռոյ կամ լուսնի առջի օրը. ֊ այ պաշը։
Ամռամիւ, թռուի. գ. ամռի թիւ։
Ամռական, ի, աց. ա. գ. 1 ամռուան. ֊ պիր այլագ, մահիանէ։ – 2 տեւական֊ութիւն. ֊ այլագ։ [մը ժամանակ։
Ամռականք. գ. 1 ամիսներ։ – 2 ամուսան
Ամռակէս. ա. գ. կէս ամիս. ֊ նաբըմ այ, այլն նաբըսը։
Ամռամուտ, մուի, ից. ա. Ամռագլուխ։
Ամռային. ա. ամռուան. ֊ պիր այլագ։
Ամռանահանջ, ի. գ. մէկ ազգի ամռուընքան զմէկայինը նա մնալը։
Ամռապակաս. ա. ամիսը պակաս, ինն ամիսը չլմընցած (ծնածը)։
Ամռապահանջող. գ. ամռէ ամիս պահանջող, վաշխառու. ֊ մամէլէնի։
Ամռատօն, ի, ից. գ. ամռագլխի տօնը։
Ամռաւոր, ի, աց } ա. մէկ ամռուան, ամ֊
Ամռնայ, սէի, ից } ռուան մը. ֊ պիր այ֊
Ամռօրնայ, ըէի, ից } լըգ, մահի։
– Ամռնայ պահանջող. ամռէ ամիս ուզող. ֊ այտան այա թաղալ էտէն։
Ամրաբերձ. ա. բարձր ու ապահով։
Ամրաբնակ, ի, աց. ա. մ. ապահով տեղ նստած, ապահով։
Ամրագոյն. ա. 1 աւելի ամուր և ապահով։ – 2 պինդ պահող։ – 3 աւելի հաստատ։
Ամրագործ. ա. ամուր ու բարձր շինած։
Ամրախիտ առնեմ. ծակուծուկ թխելը։
Ամրածածկիմ. կ. ծածուկ տեղ ապահով պահուիլ։
Ամրածածուկ. ա. 1 ապահով ու պինդ պահող. ֊ էյի էսիրկէյէն։ – 2 ապահով ծածուկ տեղ պահուած. ֊ աքին, էմին, կիզլի։
Ամրական, ի, աց. ա. գ. 1 ամուր, ապահով. ֊ էմին, մամուր, աքին։ – 2 ապահով տեղ, բնըդ. ֊ էմին նէր, գալէ։
– Ամրականք. բնըդը՝ ապահով տեղ նստողները. ֊ գալէլի, պէքչի։ [նախըմբը։
Ամրակառոյց. ա. ամուր շինած. ֊ միւհքէմ
Ամրակողմն. գ. բնըդին կողմը, քաղքին ամուր կողմը. ֊ գալէ։
Ամրակուռ. ա. պինդ, անվնասելի։
Ամրաձև. ա. ամուր, ապահով։
Ամրանամ, ացայ. չ. 1 ամրընալ, պատրաստուիլ. ֊ գավիլէնմէք, միւհքէմ՝ էմին ըլմագ, գուշանմագ։ – 2 ապահով տեղ քաշուիլ նստիլ. ֊ որդընմագ, գաբար պուէ֊մագ, իլթիճա էթմէք։
Ամրաշէն. տ. Ամրակառոյց։ [հուած։
Ամրապահ. գ. 1 բնըդապահ։ – 2 բնըդը պահող։
Ամրապահ, Ամրապահակ, Ամրապահեստ } ա. ապահով պահող, պահուած։
– Ամրապահեստ առնեմ, լինիմ, մնամ. ա֊դէկ պահել, պահուիլ։
Ամրապահիմ. չ. ապահով պահուիլ։
Ամրապատ. ա. ադէկ պատող, պատած (վահան, պարիսպ)։
Ամրապատմամ. ն. ադէկ պատել, պահել։
Ամրապարիսպ. ա. պարիսպը ամուր. ֊ միւհ֊քէմ հիսարըը՝ սիվրըը։
Ամրավերարկու. ա. ադէկ պարարկող՝ լաթի կամ ոտքի ամանի պէս։
Ամրացուցանեմ, ցուցի. ն. ամրընել, ու֊ժեղընել, զօրացընել, ապահովցընել, պահել. ֊ միւհքէմ վէ էմին էթմէք, գուվվէթի՝ իսթիհքամէտ վէրմէք, սագլամագ։
Ամրափակ, ի, աց. ա. մ. 1 ամուր գոցած, ադէկ մը գոցելով. հաստատ. ֊ էյի գափա֊

լը, սրգը սրգը։ – 2 գ. ամուր փակ, կղպակ. ֊ սրգը քիլիս ։

Ամխափակեմ, եցի. ն. 1 ազէկ գոցել. ֊ գաւիՀէ գոփամագ, քիլիսլէմէք, սէտտ էմէմէք։ – 2 ազէկ պահել պահպանել. ֊ էյիՀէ սագլամագ։

Ամխափակուիմ. գ. ամխուիմ. ֊ միւհքէմ։

Ամխոտանան. ա. Ձկները՝ մեռած ընկերը ուժովի։

Ամխոց, ի, ից. գ. 1 ամուր տեղ, ամխուիմ. ֊ էմին եէը, մէհմանէմ։ – 2 բնդ. ֊ գալէ, հիսար։ – 3 ամխուիմ եան գործիք, զէնք. ֊ բանիմ, սիլահ վռւսատ ։

Ամխոցագոյն. ա. աւելի ամուր շինած ։

Ամխոցանի. գ. ամխոցներ. ֊ գալէլէը ։

Ամխոցիկ. գ. բնդիկ, պզտիկ բնդ. ֊ գալէՀիք ։

Ամխուիմ ուն. գ. 1 ամուր՝ ապահով ըլլալը. ֊ գալիւիք, խոմիհքնամ; էմնիյէմ։ – 2 ապահով տեղ. ֊ էմին եէը, գալէ, հիսար ։

Ամիսիմ. ա. մ. 1 ամուր՝ ապահով, կծկած, հաւաքուած. ֊ իմ օրիմ օվ։ – 2 նեղ. ֊ տոր, Ձիւղի։ – 3 զուրկ, պակաս. ֊ մաՀրուէմ։

–Ամիսի կնանք. քաշուած կնանք ։

Ամիսիմ, եցի. ն. 1 ժողվել ժողվուիլ, իրենք քաշել, կծկել. ֊ իմ օրիմագ, տէմէքիր. մէք, չէքմէք։ – 2 բռնել, շրկել. ֊ էլէ կէիմիրմէք, օգտմագ ։

–Ամիսիմիմ. ւ սրդմիլ. ֊ սրդմագ։–2 պահուրտիլ, կծկրտիլ, քաշուիլ, սրմիլ. ֊ սիմէք, չէքիմէք։ – 3 տեղը գառնալ. ֊ նէրիմէ տէօմէք։–4 գոցուիլ, գազրիլ. ֊ գաւիտմագ, տաւրմագ։ – 5 նեղնալ, պակսիլ. ֊ տարլամագ, նէրիմիմէք ։

–Ամիսիմիլ. Հատոյ. Հատը անհետ ըլլալ ։

Ամիսուէմիւն. գ. չափաւորութիւն ։

Ամիսուէմն. գ. ամիսիմիլը, ամիսուիլը ։

Ամոթ, ոյ, ովլ. ամոթք, զամոթ ս. գ. 1 ամչնալը, ամչնալը, խիղ, խղճիլը. ֊ ար, հիՀնագ, ուիմանմագլըգ։–2 խոտորութիւն. ֊ այգ, բէզալէմ ։ – 3 ամոթ ալի բան. ֊ բրամայլըգ ։

–Ամոթ, Ամոթք. ամչնալու տեղ. ֊ այրագ,

–Ամոթ Համարիմ. ամոթ սեպել, խղճալ՝ ցած բան սեպել. ֊ այրագ սայմագ ։

–Ցամոթ առնեմ. Ամոթով կամ յԱմոթի առնեմ. Ընդ ամոթ Համարիմ. ամչցնել, խղճնցնել, խոտոր ընել. ֊ ուիմանտրմագ, բէզել էմէմէք ։

–Ցամոթ կամ Ցամոթի լինիմ. Ձամոթի իյամոթի կամ ընդ ամոթ Համարիմ. Ամոթով լինիմ. կամ. խղճիլ, խոտոր ըլլալ. ֊ ուիմանմագ, բէզել օրմագ ։

Ամոթաբեր. ա. ամոթ բերող, ամչնալու

Ամոթագեղ. ա. Ամոթխած։ [(բան)։

Ամոթագեղաց. ա. խոտոր եղած ։

Ամոթալիւլոյ, լեաց. ա. գ. 1 խղճալու բան. ֊ այրագ, ուիմանաձագ չէյ։–2 խոտոր ու խոտոր. ֊ Ձարիա

–Ամոթաւէք. 1 խղճալու գործ, գարշուիմ։ – 2 ամոթ ոյք ։

Ամոթալից. ա. 1 խոտոր խոյտառակ. ֊ բէզել, Ձարիա։ – 2 ամչկոտ, խղճկոտ. ֊ ուիմանկան։ – 3 ամոթխած ։ – 4 մ. խոյտառակաբար. ֊ բէզելՀէ ։

Ամոթածածուկ. ա. ամոթը ծածկող։

Ամոթածու. ա. ամոթ բերող ։

Ամոթական. ա. Ամոթալի ։

Ամոթակից. ա. ուրիշի ամչ խղճող ։

Ամոթահարիմ. չ. ամչնալ ։

Ամոթանք, նաց. գ. խիղ, խղճիլք. ֊ այրագ, բէզալէմ, բրամայլըգ ։

Ամոթապարտ, ի, իցամ. խղճելու բան ը-
Ամոթապարտանալ նող, խոտոր ուխտաւիլը. ֊ այրագը, բէզել։ [վիր. ֊ բրամայ ։

Ամոթալուս. ա. մ. սևեռուս, խոտոր ու խոտ.

Ամոթլեաց } ա. գրի և (Ամոթզած.
Ամոթխած, ի, իցամ) Ամոթզեաց). ամչկոտ, խղճկոտ, պարկեշտ. ֊ բրզէնլի, էմէպլի. էնլի հիՀնագ ։

Ամոթխածութիւն. գ. խղճկոտութիւն. ֊ ուիմանկանըգ, հիՀնագ, էաէպ ։

Ամոթզեաց. ա. ամչնալու ։

Ամոթոյ, Հոյգ. ա. գ. (ի սեռականէ Ամոթ բառին.) 1 խղճելու բան. ֊ այրագ։ – 2 ամոթը. ֊ այրագը ։

Ա՛յ. մկ. ովլ. ֊ էյ, Հայ, պրէ, եա, պէ Հէյ։

Ա՛յբ. ի, իւ. գ. Հայոց առջի գիրը։ Տե՛ս և Ա՛բի ։

Ա՛յբաՀարց. գ. ա. Ա՛բաՀարց, 1։

Ա՛յբբէն, ինք } գ. այբուբէն, գրիր. ֊ էլիֆ
Ա՛յբ և բէն } պէ ։
Ա՛յբուբենք

Ա՛յբենաւոր դիր. այբբենարան, քերականաց. ֊ էլիֆ Ձիւղիւ։

Ա՛յգ, ոյ կամ ու, ուէ, ուց. գ. 1 առջեւուս, առաուն. ֊ ման, սէտտահ ադարմանըս։ – 2 կանուխ առաւօտը, առաւօտ. ֊ չին առաւտ։ – 3 օր. ֊ կիւնո։ – 4 վաղուի օր ։

–Ընդ այգ. Ընդ այգս այգուն. մ. առաւոտանց, կանուխ. ֊ սապահլայըն, էրբէն ։

–Ցայգուէ. առաւօտանց. ֊ սապահլեայն ։

–Ա՛յգոյ, Ա՛յգուն. Ա՛յգոյ այգոյ. առաւոտանցը. ֊ սապահ, էրբ սապահ։ [տուան Ձ, 8 ։

–Ա՛յգուն, ուց. տե՛ս Ձայգոյ, Ցայգ, ՚ի Ա՛յգալաց, ի. գ. այգողք, ագողք ։

Ա՛յգածագիկ, կամ Ա՛յգոյ ծաղիկ. գ. տեսակ մը ծաղիկ է ։

Ա՛յգագող. ա. Ա՛բքագող։

Ա՛յգանամ. չ. լուսնալ. ֊ սապահ օլմագ ։

Ա՛յգաստղ. տեղ. գ. արուսեակ. ֊ սապահ ըլդըզը, զիւհրէ ։

Ա՛յգաւէտ. գ. էգիի տնդ. տ պաղ. եէրի։
Ա՛յգաւորիմ. տ. Ա՛յգորնմ։ [պաղպան։
Ա՛յգնգործ, ի, ից. գ. էգնպան. տ պաղՀր,
Ա՛յգնգործնմ. եգի. ն. էգի բանիլ։
Ա՛յգնգործութիւն. գ. էգիբանիլը. տ պաղ
Ա՛յգնմող, ի. ա. այգին ձգող։ [Հրլըգ։
Ա՛յգնկիմք, կամ Ա՛յգնկութք, կմոց. գ. էգի կմելը. տ պաղ պօղնւմու, գամիմաք,
Ա՛յգնկութ, կմի, թ ից. ա, էգի կմող. տ պաղ պօղուՀնու, գամիմաք։
Ա՛յգնմ՚ջք. գ. էգիին մէջտեղութիւնքը։
Ա՛յգնամ. տ. Ա՛յգանամ
Ա՛յգնատան, ի, ից
Ա՛յգնատանեայք, նայց
Ա՛յգնատանի, նէոյ, նէից } գ. էգնատան, էգիներ. տ պաղ, պաղպօ.տիքիք։
Ա՛յգնեղ. գ. օրմի մնկած տեղը։
Ա՛յգնէտ. տ. Ա՛յգաւէտ։
Ա՛յգնօրիմ. տ. Ա՛յգորնմ
Ա՛յգի, գւոյ, գնաց. գ. 1 էգի. տ պաղ, տիքիր։ –2 որմի. տ ասմա։
Ա՛յգողք. գ. մեռելին էգուց նղած պաշ–
Ա՛յգոյ. տ. Ա՛յգ, և Ջայգոյ։ [ծնօը։
Ա՛յգոյ գայլ. տ. Գայլնատ։
Ա՛յգորդ. տ. Ա՛յգնգործ։
Ա՛յգորնմ. յ. բարի լուսի երթալ. տ պուլուշմագ, Հուզուբա կէյմէք։
–Ա՛յգորնլի տեղն. գահլիճ. տ տէ Հնզ. տիւ վանիսանէ։ [վան վագիի։
–Ժամ այգորնլի. ժողովելու տաեն. տ տիւ
Ա՛յգու մնասնի. գ. տնասկ մը ծաղիկ։
Ա՛յգուն. ա. 1 առաւօտեան. տ սապահքի։
–2 ի. առաւօտանց. վաղը առաւուն. տ սապահլայրն, սապահընն, էրթիէսի կիւն։
–Ա՛յգուն այգուն. ամէն առաւօտ, առաւօտներըը. տ Հէր սապահ, սապահլարը։
Ա՛յգուց, յայգուց. մ. առաւօտանց, էգուց, մկալ առաւուն. տ սապահլայրն, էրթիէսի սապահ։ [ժամ։
–Ա՛յգուց. գ. առաւօտանց, առաւօտեան
Ա՛յդ. այգը կամ այդրիկ, այգը կամ այդրիկ, և այլն. ա. ատ, ատի, ատիկակ. տ
Ա՛յդանօր. տ. Ա՛յդր [շու, շօլ։
Ա՛յդապէս. տ. Ա՛յդպէս։
Ա՛յդգուշակ. տ. Ա՛յդպիսի։
Ա՛յդչափ. ա. մ. ատչափ. տ շու գրատար։
Ա՛յդպէս. մ. ատանկ. տ չէօյլէ, չէօյլէՀ, շու չէքիլ։ [լէսի, շուՀնուլայրն։
Ա՛յդպիսի. ուոյ, ուաց. տ. ատանկը. տ չէօյ–
–Ո՛վ այդպիսիդ, իքդ. (յ. ոՀ) ովլ խնկա–ցի, անխնկք. տ պէ՛ Հէյ ագըլը, նաւ ա–գըլագլար։
Ա՛յդր. մ. 1 Հոդ տեղը. տ շուբատաու–2 Հոդ տեղ. տ շուբայու –3 ա. ամո. տ չիւ։
Ա՛յդր, Ա՛նդր. մէկդի։
Ա՛յդրէն. մ. Ինորէն Հօտ տեղը. տ Հինէ՛ի էքբաղշուբայու–2 բանէն, ինքը տասըլ.քէնտիւ

Ա՛յդրէնածին. ա. գ. բանէն տեղացի, երկրը–ցի. քաղաքացի. տ անըլ վիլայէթլի, եէրլի։
Ա՛յդքան, ոյ. ա. առքան, առչափ. տ շու գատար։
Ա՛յլը, ի. գ. (յ. լտ.) 1 օգ. տ Հավա։ –2 Հևրա չպատուածութի օդոյ։
Ա՛յլիխա, յայլիխա կամ, յայլիխաս կամ. տ. յԱկՀիսա կամ։
Ա՛յժմ. մ. Հիմա, Հիմաձուկ. տ շիմոի, Հալա։
–Նէ այժմ. Էյ Հիմա. տ ոՀնտու։
–Ցայժմ. Մինչև ցայժմ. ինչուան Հիմա. տ շիմոիչէաէք, պու անկ կէլինձէ։
–Առ այժմ. Հիմակուց Հիմա. տ շիմոիլիք, շիմոիքի Հալոէ։
Ա՛յժմնածին. ա. գնո Հիմա ծնած։
Ա՛յժմնան. ա. Հիմակուան. տ շիմոիքի։
Ա՛յժմնէն. մ. Հիմակուընէ. Հիմընկուց, Հիմակ. տ շիմոիսոէն, Հէմէն շիմոի։
Ա՛յժմկ. մ. Հիմակ. Հիմաձուկ. տ շիմոիՀիք։
Ա՛յժմու, այժմուս, այժմուք, ուց. ա. գ. Հիմակուան, ատՀնիս նզածը, նևրկայ. տ շիմոիքի, էօնիւմիւզտէքի, գէմանիմիզին։
–Ա՛յժմուս, յայժմուս, զայժմուս, առ այժ–մուս. մ. Հիմակ, Հիմակուց Հիմա. տ շիմոի, շիմոիկիք։
Ա՛յի. մի՛ջ. այո, այ. տ նաւ։
Ա՛յլ. ոյ, ուս, լմէ (կամ յայլմանէ), լոց, լովք. ա. 1 ուրիշ, տարբեր, միւս, գրսի. տ էլ, գայըը, ախէը, տիկէը, պաշգա։ –2 մնացածը. տ պագը։
–Նէ այլն. Ա՛յլովքն Հանդերձ. մնացածն ալ ասոր պէս. տ սաիրլէրի տէ պուննա քէզալիք։
–Ա՛յլ յայլմէ լինիմ. ուրիշ մարդ դառնալ, շուարիլ. տ Թէպտիլ օլմագ, պիր Թ ատզ
–Ա՛յլ այլ. շատերը։ [օլմագ։
–Ա՛յլ այլոց, այլ այլում, այլ առ այլսվ. (յ. ոՀ) մէկմէկու, մէկզմէկ. տ պիրն պիրինէ։ [մէկը այնպէս։
–Ա՛յլ այն. . . . և այլ այն. մէկը այսպէս՝
–Ա՛յլ ընդ այլոց. կամ Ա՛յլ ընդ այլ. ա. մ. 1 խառն, չիրիմ, ընդհակ. տ գարըշըգ, պէ–ըաքա –2 խառնուելով. իրարու Հակա–
–Ա՛յլ ընդ այլ. մ. այլ և այլ կողմ։ [ռակ։
–Ա՛յլ ՚ի վերայ այլոց. նուազ նուազ, մէկին և–ոէնէն մէկալը։ [Հա, արթըգ, գայըը։
–Ա՛յլ. մ. այլ նա. գարձնալ. մէյմ՚ալ. տ տա–
Ա՛յլ կամ Ա՛յլ՝. շ. 1 Հապա. տ նաւ, ան–Հագ, իլա։ –2 այսու ամենայնիւ. տ ամ–մա. լաքին, վէ լաքին, նինէ։
Ա՛յլաբան, ի, ից. ա. գ. ուրիշ կերպ՝ օտար կերպով խօսող. խօսուած։
Ա՛յլաբանաբար. մ. 1 անմանն կերպով. տիս–Թիլաֆ իւզրէ։ –2 նմանութեամբ մը. տ մէ–Հագէն։ [միւԹ էշապի՛հ։
Ա՛յլաբանական. ա. առակաւոր. տ մէՀագի,
Ա՛յլաբանեմ. նցի. ն. 1 առակով նմանցու–

թեամբ խօսիլ. տ թէմնիլ իլէ անդլաթմագ։–2 բանը փոխնել, տ սէօհպէթի թէպոիլ էթմէք։

Ա.յլաբանութիւն. գ. 1 խորհրդաւոր բան, առակ, օրինակ. տ թէմնիլ, թէֆսիր, մէհազ– 2 տարաձայնութիւն. տ իհթիֆագորդլըգ։ [գայլը նիւզտէն։

Ա.յլաբար. մ. ուրիշ կերպով. տ պաշգա թարզ։

Ա.յլաբարբառ. ա. խօսքը՝ լեզուն տարբեր։

Ա.յլաբնութիւն. գ. բնութեան տարբերութիւն։

Ա.յլաբուն } ի, ից. ա. բնութիւնը՝ գոյացու-
Ա.յլագոյ } թիւնը տարբեր. տ ասլը՝ թափիէթի պաշգա, այլը։

Ա.յլագոյն, գունի, ից. ա. գ. 1 գոյնը տարբեր. տ գայլը բէնկ– 2 ա. մ. ուրիշ կերպ. տ պաշգա թիւրիւ։

Ա.յլագոյութիւն. գ. գոյացութեան տարբերութիւն։

Ա.յլագրծ, ի, ացի. ա. անշնորհք՝ գէշ բան ընող։ [տ պաշգա թարզ։

Ա.յլագունակ, ի, ացի. ա. մ. ուրիշ կերպ.

Ա.յլագունեմ, եցի. ն. 1 գոյնը՝ բանը փոխել. ուրիշ կերպ ձեւացընել. տ թէպոիլ էթմէք– 2 չ. կր. փոխուիլ, ուրիշ կերպ ըլլալ, ձեւանալ. տ թէպոիլ օլմագ։

Ա.յլագունութիւն. գ. ժդունութիւն։

Ա.յլադէն. ա. Ա.յլակզին։

Ա.յլադէմ. ա. 1 ձառագէմ. տ պէթէ տուրաթէլը, տուրաթիսդը– 2 մ. տարբեր կերպով։

Ա.յլազան, ի, ից. ա. } 1 ուրիշ կերպ, տար-
Ա.յլազանց տեսակ. ա. } բեր, չկարծուած,
Ա.յլազդ, այլ ազգ. ա. մ. } ուրիշ կերպով. տ
Ա.յլազգաբար. մ. } գայլը թարզ– 2 պէսպէս. տ թիւրլիւ [նէ. տ նօրմասո

–Ա.յլազգաբար. մ. 1 հնեմ անոսաբար– 2 չէ

Ա.յլազգագոյն. մ. ա. չուս տարբեր։

Ա.յլազգապէս. մ. ուրիշ կերպով։

Ա.յլազգի, գւոյ, գնաց. ա. գ. 1 գլխի ազգէ, այլազգ, հնեմ անոս. տ նէպանէի, էնէնէպի, ախէր միլլէմտէն– 2 ուրիշ ցեղէ, օտարական– 3 ուրիշ կերպ, տարբեր։

Ա.յլազգութիւն. գ. 1 հնեմ անոսութիւն– 2 պէսպիսութիւն։

Ա.յլազգունակ. մ. ուրիշ կերպով։

Ա.յլազն, զին, զինք. ա. գ. 1 այլազգի– 2 Ա.յլազնեայ. ա. այլանգակ [տարբեր։

Ա.յլազգկութիւն, կամ Ձայլազգկութիւն. գ. զրկութիւն. տ զուրմ [արմատ

Ա.յլաթիւ, թիւք. ա. ուրիշ համրանքի ալ

Ա.յլալեզու, ի, ացի. ա. 1 լեզուն տարբեր։ – 2 գ. տարբեր լեզու։

Ա.յլախառնութիւն. գ. օտար խառնուածք։

Ա.յլախնձլակ. ա. խնձորը խառուցած. տ չըլտրըմիշ, չըլտրըրպագ։

Ա.յլախոհ, կամ Ձայլախոհ. ա. ուրիշ կերպ մտածող. միտքը օտար [ասլը պաշգա։

Ա.յլածին, ծնի, ծնաց. ա. բանը ուրիշ. տ

Ա.յլակաբանեմ. ա. Ա.յլաբանեմ։

Ա.յլակամք. գ. տարբեր կամք՝ յոժարութիւն։

Ա.յլակարծիք, ծեաց. ա. անհաման կարծիք ունեցողներ։

Ա.յլակգին, ի, ից. ա. հաւատքը տարբեր. տ տինի այլը, գայլը մէզհէպլի։

Ա.յլակերպ, ի, ից կամ ացի. ա. գ. ուրիշ կերպ. տ պաշգա թարզ։

–Ա.յլակերպ յորինութիւն. այլաբանութիւն։

–Ձայլակերպս լինիմ. ա. Ա.յլակերպիմ։

Ա.յլակերպաբար. ա. այլակերպ. տ պաշգա թարզ։ [էթմէք։

Ա.յլակերպեմ, եցի. ն. փոխել. տ թէպոիլ

Ա.յլակերպեցուցանեմ. ն. ուրիշ կերպ փոխել։

Ա.յլակերպիմ, եցայ. չ. 1 իր կերպարանքը՝ կերպը փոխել. տ գայլը տուրէմէկիմէք։ –2 վերան գլուխը փոխելով՝ զինքը ծածկել. տ թէպոիլ գրյաճէմէկիմէք– 3 այլայլիլ. տ պաշկա թարզ օլմագ։

–Ա.յլակերպիմ յաչս ուրուք. ուրիշ կերպ երեւնալ։

Ա.յլակերպութիւն. գ. 1 պայծառակերպութիւն Քրիստոսի, վարդավառի ատեն– 2 ծրպտիլը. տ թէպոիլի տուրմէմ, թէնէվրէ– 3 տարբերութիւն, պէսպիսութիւն. տ Ֆարգ։

Ա.յլակերպումն. գ. այլակերպութիւն Քրիստոսի։

Ա.յլակութիւն. գ. տարբերութիւն [տոսի։

Ա.յլակրօն } ի, ից. ա. ուրիշ հաւատքի՝
Ա.յլահաւատ } դաւանանքի տէր. տ պաշգա մէզհէպտէն։

Ա.յլակրօնութիւն. գ. ուրիշ հաւատք ունենալը։ [նի)։

Ա.յլահամեալ. ա. համը կորսնցուցած (գի-

Ա.յլաձայն. ա. ուրիշ ուրիշ լեզուով։

Ա.յլաձայնիմ. չ. տարաձայնիլ։

Ա.յլաձև, ի, ից. ա. մ. 1 անտաղը, նոր. տ նէհի, ահայրաբ– 2 ուրիշ կերպով։

Ա.յլաձևապէս. մ. անհաման կերպով։

Ա.յլաձևեմ. խմ. փոխել, փոխուիլ։

Ա.յլաղանգ. ա. Ա.յլակրօն։

Ա.յլամիտ. ա. 1 ուրիշ միտքի վրայ– 2 խելքը թռուցած։

Ա.յլամտեմ. ն. խենդեցընել. տ չըլտրըթմագ։

Ա.յլամտութիւն. գ. խարդախութիւն։

Ա.յլայլ. այլայլս. ա. մ. 1 խառնակ, անհաման– 2 ա. անպատշաճ։

Ա.յլայլաբար. ա. օտար ձայն հանող։

Ա.յլայլագոյն. ա. բոլոր փոխուած. տ Ճիալ թէպոիլ [գունեցող խառն։

Ա.յլայլախառն. ա. մ. պէսպէսնութեամբ

Ա.յլայլած. ա. փոփոխած։

Ա.յլայլակ. ա. 1 պէսպէս. տ թիւրլիւ թիւրլիւ– 2 քիչ մը փոխուած. տ պիր ազ պաշգա։

Ա.յլայլական, ի, ացի. ա. 1 փոփոխող– 2 փոփոխական– 3 պէսպէս։

Ա յլայլանամ, ացայ. չ. այլայլել, փոփոխիլ։
Ա յլայլակից լինիմ. հնաոր փոփոխուիլ։
Ա յլայլատիս. մ. տարբեր կերպով. տ պաշ-
գա իմաց։
Ա յլայլատես. ա. տեսակ տեսակ. տ ասյ սայ։
Ա յլայլելի. ա. փոփոխական. տ միւեմ է զայիր։
Ա յլայլեմ, եցի. ն. փոփոխել, աւրել. տ եմ է ալ-
տիլ՝ ալեմիւսեմ է եմ մ-ք։
–Ա յլայլեմ. չ. փոխուիլ։
Ա յլայլիմ, եցայ. չ. 1 փոփոխուիլ. տ եմ է ալ-
տիլ օլմագ։ – 2 աւրուիլ. տ պօգուլմագ։ – 3
ծփիլ, պղտորիլ. տ ալեմիւսեմ օլմագ։
Ա յլայլիմաց. ա. մոլորած մարդով։
Ա յլայլը, ոյք. ա. այլանդակ։
Ա յլայլուա. ա. փոփոխական։
Ա յլայլութիւն. գ. 1 փոխուիլը. տ եմ է զայ-
իւր – 2 փոփոխիլը. տ եմ է ալ տուիւր – 3 տար-
բերութիւն. տ ֆարգ։ – 4 պղտորութիւն.
տ իզեմ իրապ։
Ա յլայլուկ. ա. փոփոխական։
Ա յլայլումն. ա. Ա յլայլութիւն։
Ա յլայլուսա. գ. ուրիշ կերպ ըլլալը։
Ա յլանամ. ա. Ա յլայլիմ։
Ա յլանդակ, ի, աց. ա. 1 անասնոց, անկարգ,
ցուցանքաւոր. տ պէմ, մինասիպէմ սիզ,
հագըշմագ, եօլսուզ, ադամալ ադամայիպ։ – 2
յանդուգն. տ մաղրուր, ուխնսիզ։ – 3 տարտ,
վայրենի, կոպիտ, անշնորհք. տ հասպանձը,
դարիպ, խօրհամ, եօղուն, հանեմալ։ – 4
հնարհիկոս։
Ա յլանդակարար. մ. անշնորհք կերպով։
Ա յլանդակագոյն. ա. խիստ այլանդակ։
Ա յլանդականան. ա. այլանդակ բան։
Ա յլանդակաշատ. ա. շատ այլանդակ։
Ա յլանդակատեսիլ. ա. այլանդակ տեսքով։
Ա յլանդակափառ. ա. չարափառ։
Ա յլանդակիմ. չ. այլանդակ ըլլալ։
Ա յլանդակութիւն. գ. 1 անկարգութիւն.
տ եօլսուզլուգ։ – 2 յանդգնութիւն. տ
մաղրուրլուգ, ուխնսիզլիք։
Ա յլանկար. ա. ուրիշ կերպով նկարած։
Ա յլանման. ա. մ. ուրիշ կերպ. տ պաշգա
իմաց, պէնզէմէգ։
Ա յլանշան. ա. նորատեսիլ։
Ա յլաշարժ. ա. ուրիշմէն շարժած։
Ա յլաշարժութիւն. գ. 1 ուրիշմէն շարժիլը։
– 2 օտար շարժմունք։
Ա յլաշխարհեայ, եայք, եայց. ա. գ. գըր-
ածի. տ եասպանձը։
Ա յլաշուն. ա. խորթ, անհարազատ։
Ա յլաշուքեն, շեմունք. ա. բնաւորուրիշ՝
Ա յլաշխնամ. ն. փոխոխել։ [սիրտը ուրիշ։
Ա յլաշխիկ յօրինուածն. այլաբանութիւն։
Ա յլատափ. ա. ուրիշ բանկերը չափող։
Ա յլատեպ. ա. Ա յլաբար։
Ա յլատիմեան. ա, ուրիշ բանկերուն արա-
մեր ամբանական սահմանը տուող։
Ա յլատացիկ. ա. այլաբանական։
Ա յլատացիկ իրք
Ա յլատացութիւն } գ. այլաբանութիւն։
Ա յլատեւ } ի, ից. ա. 1 ուրիշ ազգէ. տ էձ-
Ա յլատիկ } նէպիր – 2 ուրիշ տեսակ բան,
անմման. տ գայըը շէյ, էձ նամի մուխեմ է-
Ա յլատեսիմ. ն. այլայլել։ [լիֆէտէն։
Ա յլատկիզն, տկզունք. ա. օտարբնութիւն։
Ա յլատոթակայ, ի, ից. ա. պատահումի գոյա-
ցութեան վրայ կախած։ [գա իմաց։
Ա յլատարազ. ի, ից. ա. ուրիշ կերպ. տ պաշ-
Ա յլատարազաբար. ա. Ա յլատարազաբար։
Ա յլատեսակ, ի, աց. ա. տեսակը տարբեր,
ուրիշ կերպ. տ էնմայի մուխեմ էլիֆէտէն։
Ա յլատոհմիկ } ա. ուրիշ ցեղէ, օտար.
Ա յլացեղ. ի, ից } տ պաշգա սոյտան։
Ա յլատարակ. գ. զանազանութիւն։
Ա յլացաւ. ա. ուրիշ ախտ ունեցող։
Ա յլափառ, ի, աց կամ ից. ա. հնարհիկոս,
հնարաւոր. տ բաֆըզը։
Ա յլափառեմ, իմ. չ. հնարհիկոս գառնալ։
Ա յլափառութիւն. գ. հնարհիկոսութիւն.
տ բաֆըզլըգ, բաֆգ։
Ա յլափոխ. ա. 1 փոփոխուած, տարբեր։ –
2 խառնակ։ – 3 այլաբանական։ – 4 մ. ու-
րիշ կերպով։
Ա յլափոխեմ, եցի. ն. փոխոխել. տ տէյիշ-
էմ իւմէք, էմ է պէտիլ էմ մ-ք։
Ա յլափոխիկ. ա. փոփոխական։
–Ա յլափոխիկ յօրինուածք. այլափոխութիւն։
Ա յլափոխիմ. 1 փոխուիլ, այլայլիլ։ – 2 տար-
բերիլ. տ ֆարգը օլմագ։
Ա յլափոխութիւն
Ա յլափոխում } գ. փոփոխութիւն. տ
Ա յլափոփոխութիւն } տէյիշ, էմ է պէտիւլը
Ա յլափոփոխ. ա. կերպ կերպ, փոփոխա-
Ա յլգունակ. տ. Ա յլագունակ։ [կան։
Ա յլ կերթում } մ. ուրիշ անգամ, ուրիշ ա-
Ա յլ կերթէք } տեն. տ զայրի տէֆա։
Ա՛յլ և այլ. ա. գ. 1 ուրիշ ուրիշ. տ պաշգա
պաշգա – 2 պէտպէտ կերպով, խառն։
Ա յլ և այլ. ա. զանազան, կերպ կերպ. տ
էմ իւրլիւ էմ իւրլիւ, մուխեմ էլիֆ։
Ա յլ ևս. ա. 1 ուրիշ ալ. տ տահա զայրի։ –
2 ալ, մէյմ՛ալ. տ տահա, պիր տահա։
–Եւ այլ ևս. և այլն։
Ա յլընկալ. ա. օտար (վարք)։
Ա յլհմաստ } ա. ուրիշ մոքով խելքով
Ա յլհմաց }
Ա յլբզ. ա. ուրիշ. տ զայրի, պաշգա։
Ա յլութիւն. գ. տարբերութիւն. տ ֆարգ,
իւխեմ իլտֆ։
Ա յլուսումն. տ. Օտարուսումն։
Ա յլուսու, յայլուսա } ուրիշ տեղացւոյ.տ
Ա յլուսանք. յայլուսանքէ } զայրըմէ էտէնի։

Ա՛յլուր
Ա՛յլուրնին } մ: ուրիշ տեղ. ս գայլը ևէրակ:
Ա՛յլ ուրնք. մ: ուրիշ տեղ. ս պաշդա ևէրէ:
Ա՛յլպէս. տ. Ա՛յլպզ:
Ա՛յլտարազաբար
Ա՛յլուրինակ. ա.
Ա՛յլուրինակաբար } մ: ուրիշ կերպ՝կերպով. ս պաշդա թիւրլիւ:
Ա՛յն, ի, ից. գ. այդ, էդ, իծուկ. ս քէչի:
Ա՛յնազգեստ. ա. այծու մորթի հագուստ:
Ա՛յնահնծուկ. ա. այծի վրայ հնծած (Կատ. նոտ. և ժամանակը՝ որ կը վազէ կ'երթայ):
Ա՛յնահոտ. ա. այծու հոտ ունեցող:
Ա՛յնամարդ, ոյ. գ. կապկի տեսակ՝ մորգու
Ա՛յնաս. տ. Ա՛յնալ: [և այծու նման:
Ա՛յնատեսակ. ա. այծու նման՝ չատուտած Եգիպտոսի, պայն կամ մինդիս ըսուած:
Ա՛յնալ. գ. կաղամախու: [քէչի չօպանը:
Ա՛յնապան, ի, ից. ա. գ. այծու հովիւ. ս
Ա՛յնապաղ. տ. Ա՛յնքաղ:
Ա՛յնաման, նման, նմունք, մանց. գ. վայրի այծ. ս նապան քէչիսի, գարաձա, կէչիք սրզանը, ձէյրան:
Ա՛յնանմնաձև. տ. Ա՛յնանմնաձև:
Ա՛յնայ, ձէի, ից. ա. գ. 1 այծու մազէ չինած. ս խարար, չուլ: – 2 ցփսի. ս սօֆի, շալ – 3 այծու մազ. ս թիֆթիֆիկ:
Ա՛յնան. գ. այծնու:
Ա՛յնէղէն. ա. այծու մազէ չինած:
Ա՛յնէղջիւր, ջնու.գ.կնոգանակներ՝ձմեռան սկիզբը. ս օղլագ, ձէյփ պիւրձի, պիւրէ:
Ա՛յնէմանման. ա. այծնման նման:
Ա՛յնէնմնաձև նաւ. այծնմի ձեով սրընթաց նաւակ:
Ա՛յնէնիկ. գ. այծնամ փոքրիկ՝ էգ. (որ և յատուկ անուն կնոջ, Տաբիթա:)
Ա՛յնէնագործ, ի, ից. ա. բրդեղէն շինող. ս սօֆճու, թիֆթիֆճի: [չէլի էսլապ:
Ա՛յնէնական. գ. թաղիքէ հագուստ. ս քէ.
Ա՛յնէնի. տ. Ա՛յնէայ: [լիւսիւ:
Ա՛յնէրամակ, ի, ից. գ. այծէր. ս քէչի սիւ.
Ա՛յնէք. գ. ցփսի՝ ձիւնաւորի հագուստ. ս [ծէր. ս քէչի:
Ա՛յնի, ծւոյ. Ա՛յնիք, ծնաց. գ. այծ, այ.
Ա՛յնման, ոտք. ա. այծու նման ոտուընէրով
Ա՛յնքաղ, ի. գ. այծնմի տեսակ. ս սէյսէլ:
Ա՛յն, այնը, նմ, նու. կամ այնորիկ, նմիկ, նուիկ. այնոքին, ցիկ. ա. ան, անի. ս օ, ալ – Եւ այն. ան ալ. ս ծ տա:
–Ա՛յն. մկալ. ս օ պիր:
Ա՛յնգոյն, գունի, ից } տ. Ա՛յնպիսի, և Ա՛յն.
Ա՛յնգունակ. ա. մ: } պէս:
Ա՛յն զի. շ. վասն զի, քանզ որ. ս զիրա, չիւնքի, իլա քի: [ինքն:
Ա՛յն է, Ա՛յն ինքն է, Ա՛յն իսկ է. տ. Ա՛յս.
Ա՛յն իմն. մ: այնպէս:
Ա՛յն ինչ. ա.գ. այն. ս ֆիլան:
Ա՛յն ինչ. մ: 1 զեռ նոր. ս տահա եէնի, հէնիզ: – 2 շուտ մը, իսկոյն, մէկէն ի մէկ. ս հէմէն, պիրտէն, օ տահմէ, ֆիլհալ – 3 նրբօր՝ զեռ. ս տահա, իքէն:
Ա՛յն որ. տ. Որ:
Ա՛յնուգունակ. ա. մ: անանկ. ս էօյլէ:
Ա՛յնու զի. շ. զսոյնհետև. ս չիւնքի, օլ սէպպէն քի:
Ա՛յնուհետև. մ: շ. անկից ետև, անանկ ըլլալէն ետև, այլ. ս սրմէրզ, գայրը:
Ա՛յնչափ. տ. մ: 1 այնչափ. ս օլ գըտար, օ գատար, օլ տէրէճէնէ՝ մէրմէպէտէ: – 2 այնպէս: [քանըր:
Ա՛յնչափիք, փնաց. տ. այնչափ մարդիկ կա՛
Ա՛յնպէս. մ. անպէս, անոր պէս, անանկ. ս էօյլէ, օլ տէրէճէնէ:
Ա՛յնպիսաբար. նոյն:
Ա՛յնպիսի, ուոյ, սնաց. տ. 1 անանկ, անանկը. ս օմսալգ, էօյլէսի, մնճուլայըն: – 2 մ: անանկ. ս էօյլէ:
Ա՛յնպիսիաբար. մ: անանկ կերպով:
Ա՛յնքան, ոյ. կամ Ա՛յնքանի, նուոյ, նիք, նեաց. տ. 1 անքան, անչափ. ս օլ գատար: – 2 մ: ս օ գատար, օլ տէրէճէնէ:
–3 այնքան. այնչափ, ինչուան ան տեղն:
Ա՛յո. մ. 1 ատ տատանկ է, իրաւ, հա, հրամիրես. ս հէ՛, պէլի, էվվէլ: – 2 տ. ալ. գալ, իրաւացի:
Ա՛յսան, ի. տ. Ա՛յսանութիւն:
Ա՛յսանալից. ա. նախատինքով լեցուն:
Ա՛յսանամ, եցի. ն. ծաղր ընել, վրան ծիծաղիլ. ս մսոգպրա՝ իսմիհզա էմմէք, քէսինտիյէ արմագ. զէֆքէնմէք:
Ա՛յսանութիւն } գ. վրան ծիծաղելը, ծաղր. ս
Ա՛յսանութիւն } մսոգպրալըգ, իսմիհզա:
Ա՛յսբանք. տ. Եղերանք:
Ա՛յսն. գ. 1 խաղքութիւն, ամբիծալի պակասութիւն. ս այպ, այրլալ, ըէզալէթ: – 2 վրան խնտալը, ոնագ. ս իսմիհզա:
–Ընդ այսն. կատակով, ծաղր ընելով. ս շագայրլա, լաղիհֆէ իլէ: [տ. Ա՛յսանամ
–Ա՛յսն առնեմ: Ա՛յսն և կատակ առնեմ:
Ա՛յսնակատակ գուսան. միմոս. մուգալլիա:
Ա՛յսնակատակ լինիմ. տ. Ա՛յսանամ:
Ա՛յսնաբարող. տ. ծաղր ընող:
Ա՛յսնաբարութիւն. տ. Ա՛յսանութիւն:
Ա՛յսնամ. տ. Ա՛յսանամ:
Ա՛յսնիմ. չ. սրմիննալը
Ա՛յսնուածն. տ. Ա՛յսանուածն:
Ա՛յտիք. գ. Ձաղել զոռալը կամ ուտելը:
Ա՛յս, ոյ կամ ու, ոց. գ. 1 հավ, քամի. ս էօյն եէլը – 2 չար ոգի, զեւ. ս ձին, փէրի:
Ա՛յս, այսը կամ այսորիկ (կայ նաև բցա. յայսմ փոխանակ յայսմանէ). այսք կամ այսոքիկ. տ. ատ. ս պուռ, իշպուռ:
–Ընդ այս ընդ այն, ասպիս անդին:

–Մինչև ցայս. ինչուան հոս, այդչափ։
–Այս է. ա. Այսինքն։
Այսանկ } ա. Այսակիր։
Այսպնակ }
Այսահառն. ա. սառանայական։
Այսական. ա. պիւսական. ս ձէյթճանի։
–Այսականք. գ. սառանանք. ս Ձիւնէր։
Այսակիր, կրի, ցաց. ա. այսահար. ս Ձիւնլի, տիվ նաֆաղը, մէՃնուն։
Այսակրեալ. ա. այսահարած. ս Ձիւնլի։
Այսահալած. ա. սառանան հանող՝ քշող։
Այսահար, ի, աց կամ ից. ա. 1 գիւաՀար. ս Ձիւնլի, մէՃնուն, տիվաղը – 2 ւլեընուտ. ս սարալը, ֆռւֆռվրգալը։
Այսահարիմ. չ. գիւաՀարիլ. ս մէՃնուն օլմագ, գուատրմագ, չալարմագ։
Այսահարութիւն. գ. գիւաՀարութիւն։
Այսամիտ. ա. Այսական։
Այսամուտ } ա. Այսահար։
Այսամտնալ }
Այսայարան. գ. ֆէէատրան (դիւական)։
Այսանակ. ա. 1 այսպիսի – 2 մ. այսպէս, ասանկ. ս պէօյլէ։
Այս անգամ. մ. աս անգամ. ս պու մէֆտա
Այս անուն. ա. սա. ս Ֆիլան, Ֆալան։
Այսբար. ա. Այսպէս։
Այսգոյն, գունի, ից. ա. Այսպիսի։
Այսգունակ. ա. Այսպիսի, և Այսպէս։
Այս ինչ. տե՛ս բառն Ինչ։ [ս Նանի։
Այսինքն, Այսինքն է. շ. ըսել կ՚ուզեմ ֆէ.
Այս կերպ. մ. աս կերպով։
Այս նիշ. ա. Նէշ։
Այսոտ, ի, ացի. ա. Այսահար։
Այսուհետև. մ. 1 ասկից ետև, ալ, մնացողը. ս պուընտան սօնրա, պուընտան պէօյլէ, շիմտէն կէրի, արֆըզգ, գալօրքիս – 2 շ. ասանկ է նէ, հանգա. ս տէյինտի, խնիսի։
Այսչափ, իից կամ ացի. և այսչափիք, փեսաց. ա. մ. ասչափ. ս պու գաատը, պուընձա։
Այսպէս. մ. այսպէս, ասանկ. ս պէօյլէ, պու մինվալ իւզրէ։
–Ա՛յսպէս. ձեւ բարեմասնութեան կամ չափաբաժնութեան հանդիպած պայմանով։
Այսպէսօրէն. ա. Այսպիսօրէն։
Այսպիսաբար. մ. ա. ասանկ. ս պէօյլէ, պէօյլէ Ձէօնէ, պուընձուլայըն։
Այսպիսահաս. ա. ասանկ մեզի հասած՝ գըթած։ [լէսիս – 2 մ. ա. Այսպէս։
Այսպիսի, ուոյ, սնաց. ա. 1 ասանկը. ս պէօյ.
Այսպիսիսաբար } ա. Այսպիսաբար։
Այսպիսիսրէն }
Այսպիսութիւն. գ. ասանկ անասնկ ըլլալը։
Այսպիսրէն. ա. Այսպիսաբար։
Այսր. մ. 1 հոս. ս պուդայա – 2 ասդ. ս պուդ.
–Այսր անդր. ասդին անդին, հոս հան, մէկ դին մէկալ դին. ս օբայա պուդայա, էօթէդ պէրի։
–Այսր անդր լինել մնաց } ասդաիուսիլ,
–Այսր անդր հարկանիլ } երկբայիլ։
–Մինչև ցայսր. 1 ինչուան հոս. ս պուդայամաչ։ – 2 ինչուան աս առնիս. ս պու զամանատաք։
–Այսրքան. Այսր հատքան. ալ ասդին, եւս. ս ատա պէրի, սօնդան։
–Եւ այսր. 1 գէպ՚ի հոս, անկից վար. ս պէրիյէ, պէրիտէ, աշազը։ – 2 անկից ետև յոյնզգաբար. ս Ծտան պէրի։ – 3 անկից ետքը։ [դիւրաւ գառնալը։
Այսրանդրաձևութիւն. գ. ասդին անդին
Այսրանդրադարձութիւն. գ. Նոյն։
Այսրէն. մ. 1 նորանց հոս, նորէն. ս թէքրար, նէնթաէն, պէրի, պուդայա – 2 հոս. ս պուդատա, պուընտա։ – 3 գ. այս տեղը։
Այսքան, ոյ, կամ ի, ից } ա. 1 ասքան,
Այսքանի, նոյ, նիք, նիաց } այսչափ. ս պուգատը։ – 2 մ. այսքան. ս պուզըրատը։
Այսօր. մ. 1 առտ, աս օր. ս պուն կիւն, պէօյիւնը։ – 2 աս օրներս, մեր օրերը։
–Այսօր օր. աս օրս։
–Ցայսօր. Մինչև ցայսօր. Մինչև ցայսօր ժամանակի. ինչուան աս օրս. ս պու կիւնէ քէտէք, պէօյիւնէ քէտինչ։
Այսօրացին. ա. նոր ծնած, աս օրուան։
Այսօրնայ } ա. աս օրուան. ս պէօյիւնքի։
Այսօրնան }
Այտ, ի. Այտք, այտից. գ. ներս, ֆռւֆռ. ս նանագ, ալըրտա [գնել։
Այտաֆռիմ, րնալ. չ. նրնսէն վար վա.
Այտի կամ Այդի. 1 մ. ասկից, Հոսկից, ս շուընտան, շուրտաան, օնտաան – 2 Հին. ս օնտա։ – 3 ատ, գ։
Այտնուիմ, ուեայ, տուցնալ. չ. ուռիլ, ուռնուալ. ս շիշմէք, գաապարմագ։ [պարձրգ։
Այտոյց, ի. գ. ուռուց, ուռևցք. ս շիշ, գաապարմաղ։ [գաապրմաղ։
Այտուն, տանն. գ. 1 ուռիլը, ուռիլը. ս գաապրմաղը – 2 ուռևցք. ս գաապրմաղ։ – 3 գուլա տալը մագի՝ բծի. ս ֆիւլ, չիլ։
Այտուտ. ա. Այտի։ [գաապրմիմագ։
Այտուցանիմ. ն. ուռևցընել. ս շիշիրմէք,
Այտուցումն. ա. Այտուռն։
Այտչիմ. ա. Այտնուիմ։
Այր, առն, յառնէ, արամբ. արք, արանց. գ. 1 էրկի մարդ. ս Էր. էրքէք, մէրտ – 2 էրկի. ս զօՃա, էր, պէվՃ։
–Առն առամ. Առն կամ արանց լինիմ. կալգել, կալգուիլ. ս էվէրմէք, էվէնմէք, զօՃայա վէրմէք, վարմագ։
–Այր մարդ. էրկի մարդ։ [լուխ։
–Առ Այր, առ Այր մի, յԱյր. մարդ գը.
–Այր գաղամբ նկանել. իրար անցնիլ։
–Այր. մարդ բանալ մարդ. կոպիճ, մանր մարդ. ս էրքէկ, իլիա, պիւյիւք քիշի։

–Ֆաջ ապանց. տ. Ֆաջ։
–Ա՛յր այր. Ա՛յր զբնկեր. Ա՛յր ըստ առնէ. ամէն մ՛կը, մ՛կզմ՛կ, իրարու նման. ֊ Հէր պիբի, պիբէր պիբէ։ [զրար։
Ա՛յր, ի, ից, կամ Ա՛յրք. գ. քարայր. ֊ մանր։
Ա՛յրաբաբ. մ. 1 կոբչի պէս. ֊ խիտակ, մէրտանէ։ – 2 մեղի պէս հնմանիսի մարդ. ֊ ինսան կիսի։
Ա՛յրագողութիւն. գ. ուրիշի անէն մարդ գողնալը իբրեն ծառայութիւն ևան. ֊ խզմէմքնալ այրմ մասը։ [հասընդ թէրք էտէն։
Ա՛յրամոդ, ի, աց. ա. էրիկը թողած. ֊ գո.
Ա՛յրական, ի, աց. ա. 1 էրիկ մարդու։ – 2 մարդկեղէն։ – 3 արիական, առաքինի։
Ա՛յրակերպ. ա. մ. մարդու կերպարանքով. ֊ ինսան քիսվէթինտէ։
Ա՛յրակերպիմ, իմ. ն. չ. մարդու կերպարանքով ցրցընել, երևնալ։
Ա՛յրակին. ա. գ. արու էգ, նէրքինի։
Ա՛յրակորոյս. ա. էրիկը կորսնցընող։
Ա՛յրաձև. տ. Առնապատկեր։
Ա՛յրանամ. չ. 1 մարդ ըլլալ. ֊ ատամ օրմագ։ – 2 մարդանալ Որդւոյն Աստուծոյ։ – 3 այրիանալ։
Ա՛յրանման. ա. մ. մարդու ձևով, մարդակերպ. ֊ ատամ՝ ինսան շէքլինտէ։
Ա՛յրապատկեր. տ. Առնապատկեր։
Ա՛յրապէս. տ. Ա՛յրաբար։ [սէվինտ։
Ա՛յրասէր. ա. իր էրիկը սիրող. ֊ գօձասբնը
Ա՛յրասիրութիւն. գ. էրկանը սէր ունենալը։
Ա՛յրասիրտ. ա. էրիկ մարդու սիրտ ունեցող, կոբիճ։
Ա՛յրատան. տ. մարդատան։
Ա՛յրատանիմ. չ. մարդատան ըլլալ։
Ա՛յրատանութիւն. գ. մարդատանութիւն։
Ա՛յրատեղծութիւն. գ. մարդու ձև տալը
Ա՛յրատ. տ. Ցայրատ։ [անմոռնելոյն։
Ա՛յրատանամ. տ. Ցայրատանամ։
Ա՛յրատէր այր. Հալկևոր մարդ, տէրը (ծառային)։
Ա՛յրարար. ա. էրիկ մարդէ եղած։
Ա՛յրացաւնը առնեմ. էրկը աւրել. ֊ նեգմագ նրգմագ։
Ա՛յրացուցանեմ. ն. մարդ՝ կոբիճ ընել։
Ա՛յրաքոյ. ա. քոյ մարդ։
Ա՛յրևաց. (ուսոմ) Ցայրևաց տամ. էրկը. ֊ նեգմագ։
Ա՛յրելի. իք. ա. գ. էրող, էրկու բան։
Ա՛յրեմ, նեցի. ն. 1 էրկը. ֊ նեգմագ։ – Զկրակ ձգել, կրակ տալ. ֊ ամէն էշ վէրմէք. թմուխմուշճուրմագ։ – 3 Ձրագ՝ կրակ վառել. ֊ նեգմագ։ – 4 արևին տաքցընել. ֊ գըզտրըմագ։ – 5 սիրտը խշխշցընել, խշխշալ. ֊ նեգմագ, նանմագ, գըզմագ։
–Ա՛յրիմ ցատմամբ կամ 'ի ցատմանէ, կրակ կոբիկ բարկութենէն։
–Ա՛յրևալ գօտի. այրեցած գօտի։
Ա՛յրենամ, եցայ, եցնալ. չ. այրիանալ. ֊ տուլ գալմագ։
Ա՛յրենոց, ի, աց. գ. այրենելու տեղ. ֊ տուլ օտալարը։
Ա՛յրեցագործ. ա. այրող և թխունաւորնիւթերով շինուած. կրակ գործած (նետ)։
Ա՛յրեցած, ի կամ ոյ. գ. 1 էրուք. ֊ նանըգ։ – 2 մուր. ֊ խուր – 3 այրեցած գօտի. ֊ մին թագալի մահճուքէ։
Ա՛յրեցական } ա. էրող, էրելու։
Ա՛յրեցնալ }
–Ա՛յրեցական կամ Ա՛յրեցնալ կամ Ա՛յրեցանող գօտի. այրեցած գօտի։
Ա՛յրեցող. ա. էրող։
–Ա՛յրեցող ջնբմն. տեսակ մը ջնբմ։
Ա՛յրեցողական. ա. էրող, վառող, վառելու։
Ա՛յրեցողութիւն. գ. էրող ըլլալը։
Ա՛յրեցուած } տ. Ա՛յրումն։
Ա՛յրեցումն }
Ա՛յրեցուցանեմ. տ. Ա՛յրեմ։
Ա՛յր և ձի, առն և ձիոյ. տ. Ա՛յրուձի։
Ա՛յրընտիր. ա. գ. բնտրած կոբիճներ։
–Ա՛յրընտիր լինիմ. կոբիճները ժողվել։
Ա՛յրի, ըոյ, բնաց. ա. գ. 1 որբևայրի. ֊ տուլ, պիլվէ։ – 2 էրկանէն ձգուած և բաժնուած կին։ – 3 կինը մեռած. ֊ տուլ
Ա՛յրիկ. տ. Ա՛յրուկ։ [էր, էրմէլ։
Ա՛յրիութիւն. տ. Ա՛յրութիւն, 2։
Ա՛յրիչ. ա. էրող. ֊ նագան, նագար, նագրճը։
Ա՛յրոցեմ. ն. էրել։
Ա՛յրութիւն. գ. 1 էրիկ մարդ ըլլալը, մարդնեութիւն։ – 2 այրի մնալը, որբևայրութիւն. ֊ տուլլուգ։
Ա՛յրուկ. գ. մարդուկ. ֊ ատամճրգ, մէրտէք։
Ա՛յրուձի, այրուձիոյ կամ առնուձիոյ. գ. ձիաւոր զօրք. ֊ ամէն ասքէր, սիվահ։
–Ա՛յրուձի առնեմ. ձիաւոր զօրք ժողվել։
Ա՛յրումն, ըմանց. գ. էրելը, էրիլը։
Ա՛յրուք. գ. էրուք, էրածի մնացորդը։
Ա՛յրուանամ. չ. այրի գառնալ։
Ա՛յց. Ա՛յց և խնդիր. գ. նայիլը, պրպտիլը։
–Ա՛յց առնեմ. Ցայց եբանեմ. 1 ադէկ մը նայիլ, աչքէ անցընել. ֊ տիգգամի իլէ պագմագ, նազար էթմէք, կէօզէթմէք, կէօզէտէն կէչիրմէք։ – 2 ողրմիլ. ֊ քէրէմ՝ ի նայէթ էթմէք։ – 3 անս նրճալ. ֊ զկայրէթ էթմէք։ – 4 վրէժը առնել. ֊ էօտ ամմագ, հագդրնտան կէլմէք։
Ա՛յցալարութիւն } տ. Ա՛յցելութիւն։
Ա՛յցելականութիւն }
Ա՛յցելապէս. մ. այցելութեամբ։
Ա՛յցելարար. ա. այցելութիւն ընող։
Ա՛յցելիմ. տ. Ա՛յց առնեմ։
Ա՛յցելի է. տ. Ա՛յցեմ։
Ա՛յցելու, ի, աց. գ. 1 վրակնցու. ֊ նազըլ՝

միւսպաշիր։ – 2 պէտ ընող, ալքը վլուն. ֆ կէօզէտէն, գայբաան։ – 3 եպիսկոպոս։
–Ա յցելու լինիմ. ա. Ա յց առնեմ։
Ա յցելութիւն. գ. 1 նայուածք. ֆ պագըշ, կէօրիւշ, նազար։ – 2 քննութիւն, մտագրութիւն. ֆ թէֆթիշ։ – 3 վերակացութիւն. ֆ նազարէթ, միւսպէրէթ։ – 4 տես երթալը. ֆ զիյարէթ, թէշրիֆ։ – 5 գառաատառնական քննութիւն։ – 6 վերժինդրութիւն. ֆ ինթիգամ։ – 7 եպիսկոպոսութիւն։
Ա յցնեմ, եցի. ն. չ. ա. Ա յց առնեմ։
–Ա յցնելի է. ադէկվընայելու է. ֆ պէր էյի պագմալը, միւլահաղա էթմէլի։
Անաբող. ա. Աղաբողն։
Անագ իկամ ոյ. գ. կլայնկ. ֆ գալայ, էնիւգ։
Անագահ. ա. որ ագահ չէ։
Անագան. ի. ա. զ. 1 ուշ, ուշ ինացող, նոքի. ֆ կէՁ, կէՁիքմիշ, ածու։ – 2 ուշ առնող, իրի-կուան դէմ. ֆ կէՁվագրիմ, ագշամ իւսթիւ։
–Անագան. Անագան ուշնին. Անագան երբէք. մ. ուշ, ուշկնկ. նոքէն, էն նոքը. ֆ կէՁ, կէՁուէն կէՁ, նէյէն ուշնրա։
Անագանագոյն. ա. շատ ուշ։
Անագանահաս. ա. ուշ հասած (պտուղ)։
Անագանահոս. ա. ուշ ծափող (արիւն)։
Անագանաւալ. ա. ուշ ցանած. ֆ կէՁ էքթիլ։
Անագանացնալ. ա. ուշ ինացած։ [լէն։
Անագանկղ. ա. նոքէն նղած։
Անագանիմ, նցի. ա. Անագանիմ։
Անագանիմ. մ. 1 իրիկուն նղած, ուշկնկ. ֆ ագշամլայրն։ – 2 նոքը. ֆ կէՁուէն կէՁ, նէյէն ուշնրա։
Անագանիմ, նցայ. չ. 1 ուշանալ, ուշ գալ. ֆ կէՁիքմէք։ – 2 երկայն դիմանալ։
Անագանող, ի, ացող. գ. (յ.) ընծայ երցող, գրաքաբդաց։ [մնալը։
Անագանութիւն. գ. ուշանալը. ֆ կէՁ գալմա-
Անագանուածին. ա. մեծուսա տրվոզ։
Անագնայ. ա. կլայնկէ. ֆ գալայ։
Անագորոյն. որ և Անագորան, թուն, բոլն. ա. 1 անողորմ, անգութ. ֆ մէրհամէթսիզ, զալըմ, իրյանէթ։ – 2 անխնայ. ֆ ագըրսըզ, պէօնճ, օրանըզ։ – 3 անգնդջ։
Անագորոյնութիւն, կամ բունութիւն. գ. 1 անգթութիւն. ֆ զալըմլըգ։ – 2 այլանդակութիւն. ֆ օրանըզլըգ։ [խնդիր։
Անագորունագոյն. ա. աւելի անգութ, անողորմ։
Անագուամ. գ. տեսակ մը օդ կամ հով։
Անագան, ի կամ ոյ, ացող. ա. 1 հաստատակամ խնդիր ցնդէ. ֆ ասըլըզլը հագիր, ալչագ։ – 2 կոպիտ. ֆ իսըրևաճ, նամէրտ։ – Յքաննական. ֆ զորաքի։
Անագաստական. ա. ծառայական։
Անագաստականութիւն. գ. ագահութիւն. ֆ նէֆէսլիք, իսաթլիք։
Անագաստիլ. ա. չկատարելու։

Անագաստիկ. ա. ցած. ֆ ալչագ։
Անագաստութիւն. գ. 1 ցածութիւն. ֆ ալչալըգլը։ – 2 ագահութիւն. ֆ իսաթլիք։ – 3 կոպտութիւն. ֆ իսրևաճլըգ։
Անագաքամ
Անագաքմաքար
Անագաքմալիս } մ. ուժով, վայրենի, անգութ կերպով. ֆ զորպալը, զորպ իլէ, իսրյանէթէ։
Անագգաքար. մ. կորիճ չըլլալով։
Անագգական. ա. ագգական չունեցող։
Անագգակցութիւն. ա. ցածութիւն. ֆ ասյասուզլուգ։
Անագգային. ա. ագգը գիր չանցած։
Անագգի, գւոյ, գնաց. ա. ցած ազգէ. ֆ ասըլ պէչլիսիզ, ալչագ, հագիր։
Անագդ. ա. չմոացուած. ֆ իսապէրսիզ, նակահ, նամալիմ։
Անագդակ, ի, ացող. ա. խնդ. ֆ տէնկսիզ, իսլաշա կէլմէզ, չաբէսիզ։
Անագդական. ա. որ բան չըզգար։
Անագդականմ. չ. խնդ ըլլալ։
Անագդնալ. տ. Անագդ։
Անագդնլի
Անագդողական } ա. 1 որ չմոացուիր. ֆ տույուլմազ։ – 2 չմոացող. ֆ պէր չէյ տույմազ։
Անագնուականութիւն. գ. կոպտութիւն. ֆ իսրևաճլըգ, իսպնարլըգ։
Անաճեմայ. գ. (յ.) բանաղրանք, նզովք. ֆ ափօրօս, իլէնմ, լանէթ։ [լէմբք։
Անաճեմայնմ, եցի. ն. նզովել. ֆ լանէթլէմ-
Անաճոգ. ա. աճող չունեցող։
Անաճոգք. գ. հրեշտակաց գասըն՝ զանազանուած Աճոգք բուսած գասէն։
Անալանամ. չ. անլի՝ անհամ ըլլալ։
Անալէկոծ. ա. հանգարտ. ֆ սիւտ իլիմանն։
Անալի. ա. անլի. ֆ թուզսուզ։
Անալոցագոյն. ա. մտունդ չտուող։
Անալուխ. տ. Ընձուղտ։
Անախորժ. ա. 1 անհամ. ֆ տատսըզ, նահոշ։ – 2 որ չախորժիր. ֆ հազ էթմէյէն։ – 3 ախորժ չունեցող. ֆ իշթահսըզ։
Անախորժաբար. մ. չուզնլով։
Անախորժակ
Անախորժական } ա. Անախորժ։
Անախորժանայ. դիմազ. ախորժը կը կտրի. ֆ իշթահը քէսիլիր։ [նահոշ, նահագաուլ։
Անախորժնլի. ա. անախորժ, անհաճոյ. ֆ
Անախորժնլութիւն, կամ ժուելութիւն, կամ ժուէնն. գ. ահաճութիւն։
Անախտ, ի, ից. ա. 1 ցաւ՝ կիրք չունեցող։ – 2 անտապական։ [ապականաբար։
Անախտաբար. մ. 1 առանց ցաւի։ – 2 անտ-
Անախտագոյն. ա. աւելի անախտ։
Անախտածին. ա. առանց ախտի ծնած։
Անախտական. ա. մաքուր, անտապական։
Անախտականութիւն. տ. Անախտութիւն։

Անախտակիր. ա. 1 անչարչարելու – 2 անմեռ: – 3 կաթսիից չեղող:
Անախտակից. ա. ցաւակից չեղող:
Անախտակցութիւն. գ. անցեմութիւն:
Անախտանալի. ա. ամէն ցաւէ ազատ:
Անախտաստամ. չ. անախտ գանուիլ:
Անախտապէս. ո. Անախտաբար:
Անախտասէր. ա. ախտելու եաւէն չեղող, անաբատ:
Անախտաւորաբար. ո. Անախտաբար:
Անախտաւորութիւն } գ. ախտ մի չունենալը, կատարեալ առողջութիւն հոգւոյ կամ մարմնոյ:
Անախտութիւն }
Անանձնի } ա. որ չունի. տ էյիլմէզ, զայրի մայիլ:
Անանձու }
Անակնած } մ. առանց ակնածելու. տ իէքլիֆսիզ, միւլահազ. զասրզ:
Անակնածաբար }
Անակնածապէս }
Անակնածելի } ա. չկասող, չարս դնել չեղող. տ լայէմսիզ, արսըզ, սէրպէսթ:
Անակնածող }
–Անակնածելի. 1 ա. անյուսալի: – 2 մ: առանց ակնածելու. տ իէքլիֆսիզ:
Անակնածութիւն. գ. նկատմունք չունենալը, չքաշուիլը:
Անակնաւու. ո. Անաչառ:
Անակնաւութիւն. ո. Անաչառութիւն:
Անակնարկելի. ա. որուն չնայուիր:
Անակնարկութիւն. գ. չանանելու զգուշելը:
Անակնկալ. ա. 1 յոյս՝ կարծիք չեղած: – 2 յոյս չունեցող:
Անակնկալի կամ Անակնկալելի. ա. չկարծուած, չսպասուած:
Անակնկալութիւն. գ. յոյս չունենալը:
Անակնուելի. ա. Անակնկալ:
Անահ. ա. մ. անվախ. տ զօրգուսուզ:
Անահակ. ա. անվնաս. տ քէտէրսիզ:
Անահական. ա. Անահիտ, կամ Աբանեմիս ըսուած չաստուածուհիին:
Անազ. ա. անչի. տ տոխմազ, իծուզսուզ:
Անազած ծաղկի կամ ծաղիկ. աչքի իծութիւ: [մկիկ:
Անազազ. ա. չազած (մորթի). տ սէվկէնմիշ:
Անազամող. ա. չաւրուած, չմիժաղնած:
Անազանգ. ա. անսխալ:
Անազաչաւոր. ա. ազաչել չկրցող:
Անազազէտ. ա. ազպէտ չունեցող, կարօտ:
Անազաբանելի. ա. վար գալնելու բան չունեցող. տ սէօզ լօզ, գուսուրսուզ:
Անազաց. ա. չազացած:
Անազարի. ա. Ազաբոդին:
Անազելի. ա. չազած, Հոտած:
Անազնել. ա. մ. 1 առանց ազաչելու համարձակ խօսող – 2 յանդգնաբար – 3 առանց ազաչուելու (խօսիլ):
Անազնեբաչի. ա. որ չազաչելու

Անազնեբանելի. ա. որուն ազաչել չըլլալը:
Անազի. ա. Անազ: – ազիք չունեցող (նուագարան):
Անազջամուզջ. ա. մխուխիւն չունեցող:
Անազա, ի, ից } ա. ազատ չունեցող. տ քիրսիզ, լէքսիզ:
Անազատական }
Անազանելի }
Անազատագոյն. ա. ամենեւին ազատ չունեցող:
Անազատութիւն. գ. մարքուխի, անազատութիւն:
Անազօքիք. ա. ազօքիք չընող: [միւն:
Անազօտ. ա. 1 լուսաւոր, վառած. տ լուչին, նուրլու, սէյամսիզ – 2 մ. յայտնի. տ աշիքնաբ:
Անազօտաբորբոք. ա. միշտ վառած:
Անազօտական }
Անազօտապէս } ա. Անազօտ:
Անազօտելի }
Անաճ, ի, ից } ա. 1 որչաճիր. տ պէօյիմէզ, պիճմէզ – 2 Հոգած. տ արըզ: – 3 որ չաւելնար. տ արճմազ:
Անաճելութիւն. գ. չաւանալը:
Անամանակ. ո. Անժամանակ:
Անամանակաբար. ո. Անժամանակաբար:
Անամայ } ո. Անամեմ:
Անամայելի }
Անամբարհաւաճութիւն. գ. խնայարհամուութիւն: [մէսլեգի, ալչագ կէօնիւլլիւ:
Անամբարտաւան. ա. խնայարհ, հեզ. տ միւ
Անամբարտաւանութիւն. գ. խնայարհութիւն. տ մէսլեգի, ալչագ կէօնիւլլիւլիւք:
Անամբոխ }
Անամբոխական } ա. Հանդարտ. տ սաքին:
Անամբոխելի }
Անամբոխութիւն. գ. Հանդարտութիւն. տ սաքինէլիք, բաշմէմ:
Անամբոզջախոհ. ա. բոզջախոհ:
Անամիտագործ. ա. անխորհրդական. տ հիլէսիզ:
Անամիտութիւն. գ. ամուլ չըլլալը:
Անամուսնական }
Անամուսնացեալ } ա. ամուսնութիւն չգանելեցընող, կոյս:
Անամուսնութիւն }
Անամուսնութիւն. գ. 1 ազատութիւն. տ էրկէնլիք, պէքնարլըզ: – 2 միշտ կուսութիւն. տ պէքիրլիք:
Անամրելի. ա. 1 չկակըղցող – 2 անմաթնելի:
Անամոյ. ա. բաց (օդ). տ պուլուտսուզ, այըզ:
Անամխիթելի. ա. որ չպարծրկուիր:
Անամօմ, ի, ից. ա. 1 խիտ չունեցող, անեղեւս. տ ուէմ անմամ՝ արլամամազ, էտէպսիզ: – 2 անվախ, Հակառակ բաց. տ սէքսէօմ: – 3 ամրչնալու տեղ չունեցող – 4 մ. չխորհնելով. տ ուէմ անմամտան – 5 առանց խորհելու, քաշուելու. տ սէքսէօմ, չէքինմէյէ.
Անամօմ ազար. նոյն ընդ ի. մ: [բէր՝
Անամօմ ազոյն. ա. չատ սեւերես:
Անամօմ ական. ո. Անամօմ:

Անամօթ անամ, ացայ } է. անլսուելութիւն
Անամօթիմ, նացայ } լինել. ս էտէպսիզ-
չիք էթէմէք, արսըզլամամագ։
Անամօթ ապէս. մ. առանց ամչնալու։
Անամօթութիւն. գ. խիղճ չունենալը, անլսուելութիւն. ս ալսըզլըգ, էտէպսիզլիք։
—տես և Ժառելութիւն։
Անայլակերպութիւն. գ. միակերպութիւն։
Անայլայլ. ա. անփոփոխ։
Անայլայլաբար } մ. առանց փոխուելու։
Անայլայլած }
Անայլայլակ } ա. անփոխոխ։
Անայլայլական }
—Անայլայլակ վերադութիւնան. անոխակալ։
Անայլայլապէս. մ. առանց փոխուելու։
Անայլայլելի. ա. 1 անփոփոխ. ս տէյիշիլմէզ, թէ էդայիւբուլուզ։—2 մի և նոյն։—3 մ. առանց փոխուելու։
Անայլայլութիւն. գ. անփոփոխութիւն, նոյնութիւն, հաւատարմութիւն։
Անայլայլուկ. ա. Անխոցլուզուկ։
Անայլափոխ. ա. Անփոփոխ։
Անայպանելի. ա. չծպտուելու, չնախատուելու։
Անայր. ա. առանց էրկան. ս էրսիզ։
—Անայր կամ Անարանց. միշտ կոյս, էրկ մարդու հետ բան չունեցող։
—Անայր. անմարդ. ս ինսիզ։
Անայրելի. ա. որ չէրթիր. ս կանըմազ։
Անայրեց ծծուածը (ասմ.) քնական ծծուածը։
Անայրեցող. ա. որ չէրթար. ս նազմազ։
Անայրիք, անայրեանց. ա. ու էրկիկ մարդ չունի. ս էրքէկլիք էտէմէյինէր։
Անայցելու. ա. 1 մարդ չունեցող, անօգնական, երևակ ձգած. ս իմէրքս սըրանմուշ։—2 ուրիշի չհանուող։—3 անտրամ. ս զալիմ։
Անայցելութիւն. գ. անօգնական մնալը։
Անանապատ. ա. 1 անապատ անշէն չեղող։—2 աշխարհքի բաներէն չհետացած։
Անանգանելի. ա. անմեղադրելի. ս այըպլանմազ։
Անանգրդր. ա. անհանգիստ։
Անանեխայելի. ա. չհանայող. ս գըլյազ։
Անանկանելի. ա. 1 որ չհիւսուիր։—2 որ չինկնար։
Անանկոցին. ա. գետինը պառկած. ս տէօքիլմիշ։
Անանձն, ձին, ձինք կամ ձունք, ձանց կամ ձնից. ա. 1 մարդկային հոգի չունեցող. ս Հանըմըզ, պիհան, նաբէվան։—2 անկենդան։—3 անգոյ։
Անանձնասիրութիւն. գ. անձնասէրը չըլլալը։
Անանձնաւոր. ա. անձ՝ դէմք չունեցող։
Անանձնգոյ. ա. որ չպարծիր։
Անանձնյաղթութիւն. գ. փառասէրը չըլլալը։
Անանձուկ. ա. լայն ու արձակ. ս կէնիչ։
Անանձրև. ա. առանց անձրևի. ս եադմուրսուզ։

Անանուխ, նոյ. գ. անուխ, աննուխ. ծնանէ։
Անանուանելի } ա. 1 որուն անունն չարուիր,
Անանուն } Աստուած։—2 անպատմելի։—3 անունը չդիշուած։—4 ապէկ անուն չունեցող։—5 բացասութիւն, ոչ մարդ։
Անանուանութիւն. գ. առանց անուան ըլլալն Աստուծոյ, անճառութիւն։
Անանձնատ. ա. որ չդաժնուիր. ս այըրլմազ, այըրլամազ. (որպէս բանականութիւն՝ ի մոռացումն. Հայր Աստուած յՈրբւոյ)։
Անանձնատաբար. մ. առանց բաժնուելու. ս այըրլմայարագ։
Անանձնատական. տ. Անանձնատ։
Անանձնատակի } տ. Անանձնատաբար։
Անանձնատապէս }
Անանձնատելի. ա. Անանձնատ։
Անանձնպահ. ա. ուր որ բաժանուիմ չկայ. ս արասըզ, այըրլմազ։
Անանց, ի. ա. 1 անցք չունեցող, չանցնելու. ս կէչիլմէզ։—2 չանցնող, վերջ չունեցող. ս կէչմէզ, էպէտու։—3 չմարող։
Անանցական, ի, աց. նոյն ընդ վ. բառ իւրում։
Անանցանելի. ա. Անանց։
Անանցաւոր. ա. Անանց, բառ կրկին նշ։
Անանցութիւն. գ. չանցնիլը, մշտնջենաւորութիւն։
Անանփոխ. ա. Անամփոխելի։
Անանքառ. ա. անկաթառ։
Անաշխատ, ի, ից. ա. 1 չիյոգնող. ս եորուլմազ, զահմէյէ չէքմէզ։—2 հանգիստ. ս զահմէյէ սէզ։
Անաշխատ
Անաշխատաբար } մ. քիչ աշխատանքով. ս
Անաշխատապէս } զահմէյէ սէզ, գօլայճա։
Անաշխատական
Անաշխատանելի. ա. Անաշխատ։
Անաշխատութիւն. գ. 1 չաշխատիլը։—2 գիւրութիւն } գիւն. ս ախրէթ։
Անաշխարհ. գ. որ աս աշխարհքս չէ, անդրանձնի։—2 վարած քշած։—3 կամուրջ աշխրըքէ եկած, կրօնաւոր։
Անաշուանակ. ա. աշուանակ չունեցող։
Անաչառ. ա. 1 կարուկ՝ արդար. ս խադրը կէմնիւլ պազմազ։—2 անպատկառ, անամօթ. ս Հէյասըզ, արսըզ։
Անաչառ } մ. առանց երևսպաշտութեան.
Անաչառաբար } ս խադրը սայմայարագ։
Անաչառական. տ. Անաչառ։
Անաչառապէս. տ. Անաչառաբար։
Անաչառասիրեալ. ա. անաչառ քաշխող։
Անաչառատես. ա. անաչառ նայող՝ քննող։
Անաչառելի } ա. Անաչառ։
Անաչառոտ }
Անաչառութիւն. գ. 1 անաչառ ըլլալը. ս խադրը սայմամաս։—2 խառութիւն. ս քէս-

քինլիք, սէրմիլիք։
Անալեայ } ա. աչք չունեցող մարմնա-
Անաչք, չս } որապէս. տ կէօզսիւզ։
Անալ. տ. Անդամ։
Անալակ, ի, ացս. գ. 1 անդէաը գինի. տ տաճի, սուտուզ չէբատ։ – 2 ա-գուտ, տսակ, պարզ։ – 3 արտաքոյ կարգի, տասնիկ (գէշութիւն)։
Անալական, ի, ացս. ա. 1 չաւրուելու, չաւրուած, անարատ, անվնաս, անվուա. տպազուլմազ, չիւրիմէզ, էօրսէլէնմէզ, խաչիս, սաղ, փաք, փաքիզէ։ – 2 կոյս. տ պիքիր։ – 3 տուբը, անախտ. տ չէրիֆ։
Անալական } մ. անալական մնալով։
Անալականաբար }
Անալականագոյն. ա. առնելն անալական։ [կ'ըսէ։
Անալականագործ. ա. որ զմեզ անալական
Անալականածին. ա. կուսութեամբ ծնող. (տուբը Կոյս, և գերեզմանն Քրիստոսի)։
Անալականամամ, ացնալ. չ. անարատ պահուիլ, մնալ։
Անալականաբար. ա. անարատ պահով։
Անալականացու } ա. Անալական։
Անալականալի }
Անալականութիւն. գ. անեղծութիւն, անարատութիւն, անմահութիւն. տ իջատաօրնամազլըգ։
Անալաշաւ. ա. 1 անզեղջ. տ թէօսլէսիզ։ – 2 չտրտմող, ադէկ բրածին վրայ։
Անալաչխար } նոյն ընդ վ. և ապաշխա-
Անալաչխարելի } րութեան տեղիք չունեցող, անսխալելի։
Անալաչխարող. ա. չապաշխարող։
Անալաչխարութիւն. գ. անզղջութիւն։
Անալաւաժ. ա. առանց ապաւաժի։
Անալաստան. ա. փախչելու տեղ չունեցող։
Անալատի, ացս կամ ից. ա. գ. 1 անչէն. տ իրսիզ, վէրան, խարապ։ – 2 պարապ՝ անբնակ տեղ. տ չէօլ։ – 3 զուրկ, անմասն. տ մէմբուրք, մնհլուսի – 4 վանք. տ մանաստըր։
Անալատաքաղաքութիւն. գ. անապատ սիրելը. տ չէօլիւ սէվմէ։
Անալատաբնակ. ա. անապատը կնցող։
Անալատաբնակութիւն. գ. անապատական կեանք։
Անալատաբոյս. ա. անապատը բուսած։
Անալատագործ. ա. խիստ անչէն՝ աւերակ. տ չէօլիւն չէօլիւ։
Անալատագործ. ա. անապատը մշակող։
Անալատական, ի, ացս. ա. 1 վայրի. տ նէպանի։ – 2 Ճգնաւոր. տ ապատ, զահիտ, բուհպան։ – 3 Ճգնաւորական։
Անալատականութիւն. գ. Ճգնաւորութիւն. տ զահիտլիք։ [Ճգնաւոր։
Անալատակեաց. ա. գ. անապատ կնցող՝

Անալատահոս. ա. անապատը բնած։
Անալատային. տ. Անապատական։
Անալատանամամ. չ. 1 անապատ գառնալ. տ վէրան խարապ օլմագ։ – 2 Ճգնաւոր բլլալ։ – 3 զրկուիլ. տ մահրում գալմագ, թէրք օլմագ, խալի գալմագ։ – 4 հեռանալ. տ իրագ օլմագ։
Անալատասէր. ա. 1 անապատ սիրող, տ. անձնասէր։ – 2 Ճգնաւորնելը սիրող։
Անալատասնեայ } ա. անապատը մնծցած։
Անալատասուն }
Անալատացի. տ. Անապատական։
Անալատացուցանեմ. ն. անապատ դարձընել. տ խարապ էվմէք։
Անալատաւոր. տ. Անապատական։
Անալատութիւն. գ. միայնակութիւն. տ թէնհալիք։
Անալարան. ա. տուն չունեցող։ [հալզ։
Անալաւէն. ա. անօգնական։
Անալաւնիմ. չ. անօգնական մնալ։
Անալշելի. ա. անչփոթի (տեսնող)։
Անալուր. ա. մ. 1 անառակ։ – 2 չհաղթող, չհաղթուելով։ [մէ միչ։
Անալուսակ. ա. ապուակ չկերած. տ սիրէ նէ։
Անառ. տ. Անառիկ։
Անառագաստ. ա. 1 առանց առագաստի։ – 2 բաց, յայտնի։
Անառակ, ի, ացս. ա. 1 անամօթ, անլսելս. տ արարչ, էհէպսիզ, սէֆիհլէհվիլէթլի, միւսլիմ։ – 2 անկարգ, խառնակ. տ նօլսուզ, գաչըզ, նիզամսըզ, օրանսըզ։ [նաբաղ։
Անառակաբար. մ. անկարգաբար, յանդգնաբար։
Անառակիմ. ա. Անառակիմ։
Անառակիմ. նցայ. չ. անառակութիւն ընել. տ արարչանմագ, սէֆիհլիք էվմէք։
Անառակութիւն. գ. անկարգութի, կերպարանութիւն, մնետութիւն. տ նէֆճանիլիք, չէհվլէմ։
Անառաչնորդ. ա. մ. անառէրանչ, անպլուխ։
Անառաչնորդութիւն. գ. անիշխանութիւն։
Անառաւել. ա. չափաւոր։
Անառաւոտ. ա. որ չիլուանաց։
Անառաքինաբար. մ. անխոհեմաբար։
Անառաքինի. ա. անկարգ։
Անառիկ. ա. ամուր՝ ապահով (տեղ), որ չառնուիր. տ այլմնագ, մամուր [մագ։
Անառիկիմ. Անբառիկիմ. չ. զրաւ. տ անբառնալի։
Անառնելի. ա. 1 անառեղծ. տ նարատըլմազլըգ։ – 2 չօլտուր. տ օրմայանագ։
Անառողջութիւն. գ. հիւանդոտ ըլլալը. տ միչաղբըլըգ։
Անառաց. տ. Անառելի։
Անառացութիւն. գ. խօսելու անկարութիւն, պապանձութիւն։
Անառելի. ա. 1 անչառ. տ տէնիմլիգ, վաղի օրնմագ։ – 2 չքաւելու. տ տէնմէգ, ա. երկմտոտ նայողգ։ [կիսկի։
Անառնաբար. մ. անբանի պէս. տ հայվան

Անամնաբարոյ. ա. անբանի նման. ֊ Հայվանի։
Անամնաբոյծ. ա. անասուն պահող. ֊ Հայվանագէտ, գիտի, տաց. ա. անբանի հետ վերաբերող. ֊ Հայվան ըլա տալաչան։
Անամնագիտութիւն. գ. անասնոյ հետ խոսնակութիւն։
Անամնագոյն. ա. անբանէն գած. ֊ Հայվանագէտ. ա. անբանի դէրքով. ֊ Հայվան տըբաթը։
Անամնազանց. ի. տ. Անամնագէտ։
Անամնազանցութիւն. տ. Անամնագիտութիւն
Անամնազնուիլութիւն
Անամնազոհութիւն } գ. զոհ. ֊ գուբպան։
Անամնախառն
Անամնական } ա. անբանական. ֊ Հայվանի, վահշի։
Անամնակենցաղ. ա. անբանի կեանք վարող։
Անամնակերպ
Անամնաձև } ա. անբանի նման։
Անամնակուռը. ա. անասուն ապանող։
Անամնամեղ. տ. Անամնագէտ։
Անամնամիտ. ա. անբանի խելք ունեցող. ֊ պէսի, Հայվանի։
Անամնամոլ. տ. Անամնագէտ։
Անամնամոլութիւն. տ. Անամնագիտութիւն։
Անամնայինն. տ. Անամնական։
Անամնանամ, ածայ. ֊. անբան անասուն դառնալ. ֊ Հայվան կիպի օշմագ։
Անամնաշատ. ա. շատ անասուն ունեցող (երկիր)։
Անամնապաշտութիւն. գ. անասուն պաշտելը։
Անամնապէս. ա. մ. տ. Անամնաբար։
Անամնապիղծ. տ. Անամնագէտ։
Անամնապղծութիւն. տ. Անամնագիտութիւն
Անամնասնոյց. ա. կենդանիները պահելու յարմար (տեղ). ֊ Հայվանի պէսրէ՛նէկ (եէր)։
Անամնավայել. ա. որ անբանի կը վայլէ. ֊
Անամնաւթիւն. գ. անասունի նման (խոտ)։
Անամնաւորութիւն. գ. անբանութիւն։
Անամնենէն. տ. Անամնական։
Անամնիկ. գ. պզտիկ կամ խելօ՛ կենդանի. ֊ Հայվանճըղագ։
Անամնութիւն. գ. անասնոյ բնութիւն. ֊
Անամնուտ. ա. անասնական. ֊ Հայվանի։
Անամնօրէն. տ. Անամնաբար։
Անասուն, անոյ, ոց. գ. 1 անբան կենդանի՝ չորս ոտքով, գազան. ֊ Հայվան, Հայվանճամ, տավար, Ճանաւարհ – 2 անբան. ֊ դայրի՛ նամբզդ – 3 ա. անասնական. ֊ Հայվանի։
Անասուած. ա. ասուած չունեցող. ֊ զարհուրելի (երկին՝ գօտի). ա. աստղեղէն վեր եղած (տեղ)։
Անասունաբար, ի, ից. ա. 1 Անասնոյ չա-

տացող. ֊ նախիրատա, տխնամիլ, միւհլիտ։ – 2 անասունաձեւական։
Անասունաբարոյ. մ. անասունաձի պէս։
Անասունագոյն. ա. աւելի անասունաձ, ամբարիշտ։
Անասունաձախօս. ա. անասունաձի խօսող։
Անասունաձասէր. ա. անասունաձ սիրող։
Անասունաձասէրը. ա. զԱնասունաձ չսիրող։
Անասունաձաւր. ա. ոչ Անասնոյ ազդեցութիւնը չունի։
Անասունաձգիտութիւն. գ. զԱնասունաձ
Անասունաձութիւն } գ. անհաւատութիւն. ֊ տխնամիզլիք, փուլմփէրէսմիլիք, քնաճիլիք։
Անասունակ. ա. չասիրող, չկրցող, անձնատակ. ֊ գուտրէմիմիզ։
Անասնական պիղծ. իգացած. ֊ շիտխուխ։
Անասնահետ. ա. չկոխուող (Ճամբայ)։
Անասնանամ. չ. իմուէնալ. ֊ կէվչէմէք։
Անասնանց. տ. Անայր։
Անասնատ, ի, ից կամ ից. ա. 1 որ բիծ մը՝ պակասութիւն մը չունի. ֊ լէքէսիզ, գէրբէսիզ – 2 մաքուր, սուրբ. ֊ փաք, կիւնահսրզ, միւպարէք – 3 ամբողջ, ողջամիտ. ֊ թէմամ – 4 անկատած. ֊ շիւպհէսիզ։
Անասնատ. գ. ամիանոթաթար, որ կրակին մէջ չէրթիր ու աւելի կը մեքրուի։
Անասնատաբար } մ. մաքուր ձեւովս. ֊ թէմ-
Անասնատապէս } միզ, փաք։
Անասնատութիւն. գ. ամբողջութիւն, մաքրութիւն. ֊ լէքէսիզլիք, փաքլըգ, թէմամիզլիք։
Անասնատուհի. գ. կոյս անասնատ։ [միչէմ։
Անասնաբար, ի, աց. ա. 1 անեղ, չտեղծած, չեղած. ֊ նարատոլմամիշ, օրմամիշ – 2 ապրելիս մը չձեւացած. ֊ թէքմիլ օրմամիշ – 3 արմունիք չունեցող, երկիր չտանող, երկիր չունեցող։ – տե՛ս և Անտրակ։
Անասնատած } ա. չտեղծուած. ֊ նարատրական } տրըմամիշ։
Անասնարիչ. ա. որուն հնարտը չկայ։
Անասնարտադ. ա. որակ՝ համ չունեցող։
Անասնարտադութիւն. գ. բան մը չընելը։
Անասնարտուած. ա. Անասնատած։
Անասնբ. ա. չհամով, չհամելու։
Անասնգ, ի, աց կամ ից. ա. ցած, վարի, անպատիւ. ֊ բաղալէմսիզ, գրչմէմսիզ, խմիպարտըզ, պայաղը, ալչագ, էմնա։
Անասնգաբար. մ. անարգանօք, խնդ՛ կնբ. ֊ Հագիրանէ։
Անասնգագոյն. ա. խիստ նուաստ։
Անասնգագոյութիւն. գ. անասնգ գոյութիւն,
Անասնգալուր. ա. գէշ, քամահրելու (գործք)։
Անասնգահոգութիւն. գ. խոնարհամտութիւն։
Անասնգակենցաղ. ա. ցած վարքով։
Անասնգակերպութիւն. գ. անգարգութիւն

Անարգահաւանիլ. ա. խօսքի չկոչ, անգործ. տ գալոյի վիճք, մերժամիճ ծիլ։
Անարգամանք. ա. մ. նախատական մահով մեռած կամ մեռնելով։
Անարգամեծար. ա. 1 խեղճերուն ալ պատիւ. ու սէր ցուցընող — 2 խոնարհ։
Անարգամեծարութիւն. գ. իրմէ վարկնին ելնելը նայիլը։
Անարգամիտ. ա. ցած մտքով. տ ապշագ։
Անարգան, ի } գ. 1 ամօթ, նախատ.
Անարգանք, նաց } տինք. տ այրոյ, բրտ. վայելք։ — 2 վար գործելը. տ սէօյիւշ, սիթէմ, ազար։ — 3 նուաստութիւն. տ ալչագելք, հագարէմ։ [նալ։
Անարգանաւ. է. անարգ երևնալ, վար ինկ.
Անարգապէս. ա. Անարգաբար։
Անարգասաւոր, ի, աց. ա. արգիւնք չբերող, տկար, անպիտան. տ իշէ նարատնոց։
Անարգասաւորութիւն. գ. անպիտանութիւն։
Անարգասի. ա. անձև, չգոնած, չկոնած։
Անարգել, ի, ից. ա. 1 արգելք մը չունեցող, ազատ, համարձակ. տ պէրի, խալի, մուաֆ։ — 2 անզուսպ. տ զաղմ սըզ, իմ խաղսըզ։ — 3 անառակ։
Անարգել } մ. առանց արգելքի. տ էն.
Անարգելաբար } կէլխէ, մանիսիլ։
Անարգելական. ա. Անարգել, 1։
Անարգելապէս. ա. Անարգելաբար։
Անարգելաւորութիւն. գ. անժուժկալութիւն։
Անարգելութիւն. գ. 1 համարձակութիւն։ — 2 անժուժկալութիւն, անառակութիւն։
Անարգել, եցի. ն. չանգել, վար գործել, խազք ընել, նախատել. տ խօրլամազ, սայմամազ, բրամայ էմ մէք, խամի ըրնա ատգանմազ։
Անարգիկ. ա. 1 չնչին — 2 զգաստիկ։
Անարգիմաց. ա. ցած մտքով։
Անարգիչ. ա. անարգող։
Անարգողական. ա. անարգելու (խօսք)։
Անարգողապէս. ա. զուրիչը անարգել ուրոյ։
Անարգու (յբ. ուղ. կայ նաև Անարգունք). ա. անարգող։
Անարգութիւն. գ. Նուաստութիւն. տ հագարէմ։ — 2 անզգաստութիւն, խաղքութիւն, նախատինք. տ բրամայլըգ, բէզգէմ, պէտամլըգ։ — 3 խոնարհիլը, նուաստանալը։
Անարդ, ոյ կամ ի. ա. անզարդ, տգեղ, անշնորհք. տ ուսլուպսուզ, չխրքին, նահասդ։
Անարդակ. ա. 1 չկոնած, անհարմ։ — 2 անմանուն, գերազանց. տ պիմիսալ, պինազկու։
Անարդար, ոյ, ոց. ա. անիրաւ. տ ստալէմ սիզ, հնասքսըզ։
Անարդարագատ, ի, ից. ա. անիրաւ գատող։
Անարդարակ. ա. անյարմար։ [նազ։
Անարդարամիտ. ա. արդարագատաստանչը-

Անարդարութիւն. գ. անիրաւութիւն. տ ա. տալէմ սիզլիք։
Անարդի. ա. անշնորհք, ամօթ բան. տ այրոյ։
Անարդիլ. ա. անձնանք. տ հանգիստ, պիչիմիլ, տրզման, զրբիլան։
Անարդիւն. ա. անպտուղ. տ պիհասըլ։
Անարդութիւն. գ. տձևութիւն. տ պիչիմ սիզլիք։
Անարեգակն. ա. արեգակ չեղած, արև չունեցած (աշխարհքիս իրեք առջի օրերուն
Անարև. ա. արև չունեցող, մուխ։ [լոյսը)։
Անարժան, ի, ից. և ացի. ա. 1 որ արժանի չէ. տ նալայըգ, լայըգսըզ — 2 անիրաւ. տ նահագ։ — 3 անշնորհք. տ պիչիմ։ — 4 անմանքուր. տ նախիաթ — 5 մ. անիրաւութեամբ. տ նահագ եէրէք։ — 6 խայտառակաբար. տ բէզդէմ իլէ։ [2 անիրաւ. կերպով։
Անարժանաբար. մ. 1 անարժան ըլլալով — 2 անիրաւ. կերպով։
Անարժանագոյն. ա. շատ անարժան։
Անարժանագործ. ա. գէշ բաներ ընող։
Անարժանագործութիւն. գ. չարութիւն, պղծութիւն։
Անարժանապէս. ա. Անարժանաբար։
Անարժանաւոր. ա. անարժան։
Անարժանաւորութիւն. ա. Անարժանութիւն։
Անարժանի, նոյ, նացի. ա. Անարժան։
—Յանարժանի. անիրաւութեամբ. տ նահագ եէրէք։
Անարժանութիւն. գ. 1 անարժան ըլլալը. տ լայըգսըզ ըզգ. — 2 անվայել բան. տ այրոյ նալայըգ չէյ։
Անարի, ըոյ, ըոց. ա. 1 վախկոտ, անսիրտ. տ Ճանորգ, եխ ըէքմիզ, կէվէնէք, գօրգագ։ — 2 սեռմ չունեցող։ — 3 Արևաց՝ Պարսից տգէն գուրա եղողը։ — 4 վիճի խաբի, անձնանի. տ իրի վարչէ, իֆրամի պէօյիւք, տրզման։ [լոյ. տ կէվէնէքլիկիկ։
Անարիաբար. մ. ճիւրութեամբ, վախկոտաբար։
Անարիագոյն. ա. խիստ վախկոտ, անձնրկած։
Անարիական. ա. Անարի. [կամ։
Անարիութիւն. գ. վախկոտութիւն, անձնրկամութիւն. տ գօրգագլըգ, նամէրտլիք։
Անարիւն, բևան, եանց. ա. 1 արիւն չունեցող. տ գանսըզ։ — 2 անմարմին. տ ճինսիզ։ — 3 առանց արիւնի եղած (զոհ, պատարագ)։
Անարծաթի, ի, ոց կամ ից. ա. 1 առակ չառնող։ — 2 առանց առակի եղած։
Անարծաթասէր. ա. առկի աչք չունեցող։
Անարծաթութիւն. գ. առակ չվնտռելը։
Անարծարծելի. ա. որ չվառուիր, չտրօգուիր. տ ճուրճուրլամազ, ճագէրմէմէզ։
Անարհամարհ. ա. որ չարհամարհուիր։
Անարհեստ. ա. Անարուեստ։
Անարձակ } ա. որ չգործուիր, չգործուիլ։ տ
Անարձակելի } չէ օղլուլմազ, գուրծուլմազ։

Անարմատ. ա. արմատ չունեցող, չքաւոր. ՏՔՀԱԲԻԶ, պիճի՛ճկ։

Անարմատացուցանեմ. ն. արմատէն հանել չորցընել. ՏՔՀԱԲԱՀՆ գուբուխ մնաց։

Անարուեստ, ի, ից. ա. 1 արհեստ չգիտցող, անվարժ. Տ անհնաստի պիլմիզ, անհիմի, խամեհէմի, չօրիա։ — 2 հնոտրակ գործաւոր. Տ ըլինչկէր։ — 3 անշնորհք. Տ պիչիմիզ. պէմ։ — 4 պարզ. Տ պայազը, սաուէ։ — 5 արհեստ վերս, աննիւթ. Տ ինձան իչի տէյիլ, բուհանի։

Անարուեստ } մ. առանց վարպետու-
Անարուեստաբար } թեան. Տ մարիֆէթէմ սիզ,
Անարուեստապէս } թէվէքքէլի։

Անարուեստաչէն. ա. որ մարդու ձեռքով շինած չէ։

Անարուեստացեալ. ա. արհեստով չշինած։

Անարուեստութիւն. գ. արհեստ չգիտնալը. Տ մարիֆէթէմ սիզլիք, առէքմիլիք։

Անարութիւն. ո. Անօրինութիւն։

Անարտաբեկելի. ա. որ գուբս հանել չըլլար։

Անարտահզելի. ա. չկրճտող, չրաժնուող։

Անարտանձնառապարշ. ա. որուն ծայրը չկլլել։

Անարտաքաքերելի. ա. անհնքելի։

Անարտաքանալ. ա. գուբս չհանուած՝ չվերնուած։

Անարտեւանուն. ա. արտեւանունք չունեցող։

Անարտոսր. ա. արցունք չունեցող։

Անարօր } ա. չհնրկած չրանեցող. Տ գուբցած. Տ սիւբիւլմիշ,
Անարօրադիր } մէշ, իչէնմիշ։
Անարօրադրեալ }

Անաւագ, ի, ից կամ աց. ա. վարի կարգի, խնդչ, տկար. Տ ֆագըր, հագիր, զայիֆ։

Անաւազակելը. ա. խնդչներուն կեանքը կեղծ։

Անաւազիմ. չ. վատաւճնալ։

Անաւազութիւն. գ. խնդչութիւն. Տ ֆագըրլըգ։

Անաւարտ. ա. 1 ծայր ձեռք չունեցող. Տ նիհայէթէմսիզ։ — 2 պակասաւոր. Տ գուսուր. քէմնալըգ։

Անաւելաստացուցիչութիւն. գ. քչով գոհ ըլլալու

Անաւելի } ա. պարզ. Տ պայազը, սաՓի,
Անաւելորդ } սաուէ։

Անաւելորդութիւն. գ. աւելորդ բան չունենալը. ա. ապահով (տեղ)։ [նեննալը։

Անաւիղ. ո. Աղաբռնութ։

Անբադձական. ա. անբռնկանելի։

Անբազմացուցանելի. ա. առանց շատցընելու։

Անբաժ. ա. 1 գուրկ, հեռու, առանց. Տ լացաղալը, պէրի, պինասիզ։ — 2 չբաժնուած. Տ այըրըլմազ։

Անբաժան. ո. Անբաժանելի։

Անբաժանաբար. մ. առանց բաժնելու՝ բաժնուելու. Տ այըրմայարագ, այըրըլմասըն։

Անբաժանական. ո. Անբաժանելի։

Անբաժանականութիւն. գ. անբաժանելի ըլլալը։

Անբաժանապէս. ո. Անբաժանաբար։

Անբաժանաւոր } ա. չբաժնուելու. Տ այըրըլմազ, Ֆ ազսիմ օլունմազ։
Անբաժանելի }

Անբաժանութիւն. գ. չբաժնուիլը։

Անբաժանօրէն. ո. Անբաժանաբար։

Անբաժանցեալ. ա. զրկուած. Տ մահրում։

Անբաժին. ա. 1 բառանգութենէ կտրուած. Տ միրասանըզէսիզ։ — 2 անմասն. Տ լացգասըզ։ — 3 որ չբաժնուիր. Տ այըրըլմազ։ — 4 մէկ կտորէ. Տ նէզդիաբէ։

Անբախ. ա. անշարժելի։

Անբախտ, ի } ա. դժբախտ. Տ Ֆալէզ,
Անբախտելի } սիզ։

Անբախտութիւն. գ. դժբախտութիւն, ձախողութիւն. Տ պախթսըզլըգ, պէլա։

Անբաղաբար. ա. մ. } չքաղաքացած, պարզ։
Անբաղաքրելի. ա. }
Անբաղայ. ա. }

Անբաղաբար. մ. } պարզաբար, անպատճառ.
Անբաղայ. ա. մ. } Տ սէպէպսիզ, մահանա-
Անբաղայապէս } սըզ, շիւպհէսիզ։
Անբաղապէս. մ. }

Անբաղայ } ա. անմեղադրելի. Տ մահա-
Անբաղբաղայ } նասըզ։
Անբաղբաղելի }

Անբաղդատ. ա. անհամեմատ. Տ պինապէն։

Անբաղդատաբար. մ. առանց բաղդատութեան. Տ պիլմէհէշսիզ։

Անբաղդատական } ա. Անբաղդատ։
Անբաղդատելի }

Անբաղդատապէս. ո. Անբաղդատաբար։

Անբաղդատութիւն. մ. ո. Անբաղդատաբար։

Անբաղկացելի. ա. անյարմար. Տ ույմազ, իմ'մ իշլաճ էմմէյէնի։ [ժողված։

Անբաղհատաբուխն, քմեան. ա. մէկտեղ չըժողված։

Անբաղձալի. ա. անհաճոյ։

Անբաղձօգ. ա. 1 որ չունի յօգնելը, ս, գ, նու — 2 պարզ (բառ)։

Անբամբասս } ա. 1 անմեղադրելի. Տ այըպ
Անբամբասանելի } օլունմազ. այըպսըզ — 2 չքամբասուող։

Անբամբասաբար. մ. չմեղադրուելու կերպով։

Անբան, ի, ից. ա. գ. 1 բանականութենէ չունեցող. անասուն. Տ հայվան, դայրինամըզ։ — 2 անբանական, անխելք (բան). Տ ագըլսըզ։ — 3 բնական, զգայական, նիւթական։ — 4 անխօս, անբարբառ, մունջ։ — 5 առանց խօսքի՝ ձայն հանելու։

Անբանաբար. մ. 1 անբանի պէս. Տ հայվան կիպի, իմ'մ էվէքչէլէ։ — 2 առանց խօսելու։

Անբանագոյն. ա. խիստ անխելք։

Անբանական. ո. վիճակ, գոց. Տ այըլմազ։

Անբանական. ա. անբանի, անասնական. Տ

հայվանի։ [անէնգք։
Անբանականութիւն, գ. 1 անտեղութիւն։ – 2
Անբանանամ. չ. անբանի պէս ըլլալ. ֊ հայվան կիպի օրմագ։
Անբանապէս. ա. Անբանաբար։
Անբանաւոր. տ. Անբան։
Անբանաւորապէս. տ. Անբանաբար։
Անբանող, ի. ա. Չխօսող։ – 2 մեռած։
Անբանութիւն. գ. 1 անբանի բնութիւն. ֊ հայվանըզգ։ – 2 անխելքութիւն, անխելք խօսքեր։ – 3 անզգայութիւն, լռութիւն։
Անբաշխելի. ա. որ չբաժնուիր։
Անբաւ. ա. անբանաւոր, անտեղի։
Անբաւակ. ա. ձայն չհանող, մունջ։
Անբաւանալի. ա. որ չգոցցուիր։
Անբաւիր } ա. անմեղադրելի. ֊ մեղա-
Անբաւրական } նասրզ, պշրպսրզ։
Անբաւբաւ. ա. լեզու չունեցող, մունջ. ֊ տիլսիզ։
Անբաւբաւաբար. տ. Անձառաբար։
Անբաւբաւելի. ա. անձառելի։
Անբաւբաւութիւն. գ. լռութիւն։
Անբաւգաւաճ. ա. անարգ։
Անբաւգաւաճագոյն. ա. նուաստագոյն։
Անբաւդ } ա. որ չամիփոփուիր։
Անբաւդելի }
Անբաւդակ. տ. Ամբարտակ։
Անբաւեզգիութիւն. գ. անզգիութիւն։
Անբաւեզգօրծ, ի. ա. բարիք չգործող։
Անբաւելիաս. ա. բաւելիաս չունեցող. ֊ բիձառնբար օրմայան։
Անբաւելկամ. ա. բաւելկամ չունեցող. ֊ ուսմհու օրմայան։ [(պահք)։
Անբաւելկենդան. ա. առանց բաւելկենդանի
Անբաւեհաւութիւն. գ. անկարգութիւն։
Անբաւեմաւութիւն. գ. չարամաւութիւն։
Անբաւելէր. ա. չարաչէր։
Անբաւելփառապէս. մ. մնալը մոգով։
Անբաւելփորձ. ա. 1 միամիտ – 2 անչարմար։
Անբաւելփորձութիւն. գ. միամտութիւն։
Անբաւելքաւչելութ. ա. անշահ, անշնորհք։
Անբաւժ կամ Անբաւժին. տ. Անբաժան։
Անբաւժանելի. տ. Անբաժանելի։
Անբաւժութիւն. տ. Անբաժանութիւն։
Անբաւի, բ.ոյ, բ.ուց. ա. որ աղէկ չէ, աղէկ մը չէ. ֊ էյի օրմայան, էյի սայըմազ։
Անբաւիշտ. տ. Ամբաւիշտ։
Անբաւկական } ա. չգործող. ֊ էօվ-
Անբաւկանապէս (տե՛ս) } քէսիզ. մազըմ։
Անբաւկացող (մարգ) }
Անբաւկացողութիւն } գ. հզութիւն. ֊
Անբաւկութիւն } մազըմլըգ։
Անբաւձ. ա. բարձ չունեցող. ֊ եասաղգսըզ։
Անբաւութիւն. գ. չարութիւն։
Անբաւունակ. ա. Ձկնէր չունեցող. ֊ ֆինանսըզ, ֆինլեսիզ։

Անբաց. ա. չբացուած, չբացուելիք, գոց, անըլըտ
Անբացաբաժանելի. ա. չկենանալու։
Անբացակայ. ա. որ հեռու չէ։
Անբաւ, ի, ից. ա. 1 օրուն համնիլ չըլլալը, անչափ. ֊ հասրզ, նիհայէթսիզ, էօվչիւսիւզ – 2 անձառելի. ֊ տիլէ՝ վասֆկ կէլմէզ, թաւիր օլունմազ, հիսապսրզ – 3 ծայր ձոխ չունեցող։ – 4 անկարելի։ – 5 անտեղեակ։ – 6 մ. խիստ շատ, չափէ զուրս։ [կը բաժնուի։
Անբաւաբաշխ. ա. որ անթիւ կտորու միշտ
Անբաւաբար. ա. անհուն կերպով։
Անբաւագէտ. տ. Ամենգիտուն։
Անբաւագոյն. ա. շատ կերպ։
Անբաւագոր. տ. Ամենագոր։
Անբաւածաւալ. տ. Համատարած։
Անբաւականի. ա. 1 անկարող. ֊ գուժրէթսիզ։ – 2 որ հերիք չէ. ֊ եէթմէզ։ – 3 չկըշտացող, ժպգոհ. ֊ doymaz, գանաալի պիլմէզ – տես և Անբաւելի։
Անբաւականելի. տ. Անբաւելի։
Անբաւականութիւն. գ. անկարութիւն։
Անբաւակի. մ. անբաւ՝ անհուն կերպով։
Անբաւահայեաց. ա. ուր որ աչք չհասնիլը. ֊ կէօզէ կէօրմէյնճէ։
Անբաւահրաշ. տ. Գերահրաշ։
Անբաւայօդ. ա. անհամար բանով լեցուն։
Անբաւանամ, ացայ. չ. 1 անկարանալ – 2 անհամար ըլլալ։
Անբաւանգակնալ } տ. Անթուանգակնելի։
Անբաւանգակնելի }
Անբաւանգակութիւն. տ. Անպարագրութիւն։
Անբաւապատիկ, տկի. ա. շատաւելի. ֊ պին զաթ զէյատէ։ [մեզաւ։
Անբաւապատում. ա. անհամար պատ-
Անբաւապարգեւ, ի. անբաւ պարգեւ տուող։
Անբաւապէս. մ. անհնապէս։
Անբաւելի. ա. անչափ, անհաս։
Անբաւութիւն. գ. 1 անչափութիւն. ֊ նիհայէթսիզլիք, հասրզլըգ։ – 2 անթիւ բազմութիւն, մեծութիւն։
Անբեկանելի. ա. որ չկոտրիր. ֊ գըրըլմազ։
Անբեկար. ա. մ. տուրքէ ազատ. ֊ վէրկիտէն մուաֆ։
Անբեկելի } տ. Անբեկանելի։
Անբեկչելի }
Անբեղեաւոր } ա. անպտուղ, ամուլ. ֊
Անբեղուն } պէրէքէթսիզ, գըսըր, հա-
Անբեր } սըլսըզ։
Անբերան. տ. Անբարբառ։
Անբերելի. ա. 1 անտանելի, անբաւելի։ – 2 չգաշտանալու, չդիմանալու. ֊ չէքիլմէզ։
Անբերող. ա. չունեցող, անմասն։
Անբերութիւն. գ. անպտղութիւն. ֊ հասրըզլըգ։

Անբևեռնակ } ա. անպատուղ. ֊ Հասբ.
Անբևերի } լեռն սրգ։
Անբեմական
Անբեմացնել
Անբեմելի } ֊ չդուլցած, չգունա-
լու., կլոտուկ. ֊ քէսկին։
– ֊ ամբողջ, անաբատ։
Անբժշկաբար. մ. անբժշկելի ձևալով։
Անբժշկական, ի, աց. ա. չբռնանալու,
ձար չելլալու. ֊ չարէսիզ, իլաճսրզ։
Անբժշկապէս. տ. Անբժշկաբար։
Անբժշկելի. տ. Անբժշկական։
Անբժշկութիւն. գ. չբռնանալը, չբռնա-
նալու ցաւ։
Անբիծ, Անբծութիւն. տ. Ամբիծ, և այլն։
Անբնաբար. մ. բնութենէ ելը կամ դուրս։
Անբնական. ի, աց. ա. ֊ անշէն. ֊ զայրի մա-
մուր։ – ֊ առն տեղ չունեցող. ֊ զարիպ,
դուրսկեմ տէ օլան։ – ֊ անբնական։
Անբնականութիւն. ա. անբնական։
Անբնական, ի, աց. ա. բնութենէ դուրս,
բնութեան դէմ. ֊ զապիսեմ տէն նարիճ,
առէմտէն եմաշրա։
Անբնականապոյծ. ա. ստատիկ անբնական։
Անբնականապէս. մ. բնութենէ դուրս կերը-
Անբնաւոր. տ. Անբնական։ [պով։
Անբնաւորական. ա. բնական չնդած։
Անբնաւորապէս. տ. Անբնականապէս։
Անբնիկ. ա. օտար (տէր)։ [չբլար,
Անբոլորելի. ա. որ ամփոփել՝ բամանգակել
Անբոկ. տ. Ամբոկ։
Անբոզբոջ. ա. բան չբուացընող։
Անբոյժ, բուժի, ից. ա. անբժշկելի. ֊ ի.
լաճնբզ, չարէսիզ։
Անբոյս. ա. ֊ չբուացընող. ֊ զայրի մուժպիճ։
– ֊ չբուսած. ֊ պիճ մէզ։
–Անբոյս ՚ի հնրաց. մաղկրը ճափած։
Անբոմ. տ. Անբաւ։
Անբոմանդակ
Անբոմանդականան
Անբոմանդակելի, լոյ } ա. որ չամփոփուիր
տեղով՝ խնչ քով. ֊
հիչ պիրնէրէ՝ ազը-
լա սրդմազ, ֆէհմ օլունմազ։
Անբոմանդակութիւն. գ. անչափութիւն։
Անբորբոս
Անբորբոսային } ա. տնսակ մը ջնրմ։
Անբորբոք. ա. չբորբոքած։
Անբոց. ա. մ. առանց բոցի. ֊ ալէվսիզ։
Անբոցակէզ. ա. որ բոցի մէջ չայրիր. ֊ ա.
լէվսէ նամնմազ։
Անբուժ, ի, ից
Անբուժական
Անբուժելի } տ. Անբոյժ, Անբժշկա-
կան։
Անբուժողական. ա. դեղ ընել չկրցող։
Անբուխ. ա. անբեր։
Անբուն. ա. բնութենէն դուրս։
Անբուսածին. ա. չբուացընող։
Անբուսական. ա. չբուսնող։

Անբուք. ա. ձիւն բուք չունեցող։
Անբռնաբար. մ. առանց բռնութեան։
Անբռնադատ. ա. մ.
Անբռնադատաբար
Անբռնադատելի } առանց բռնադատե-
լու. ֊ զարուլեմ սիզ,
ձէվը էմմէյէրէք,
մէճպուր օլմայարագ։
Անբռնութիւն. գ. բռնութիւն չգործելը։
Անբրդաբեր. ա. որ բուրդ չբերբը. ֊ ևիւն
վէրմէզ, նաիսագսրզ։
Անբքալի. տ. Անբուք։
Անգ. տ. Անկ, և Ճանգ։
Անգազազուար. ա. օրինակ չունեցող։
Անգամ. մ. հնղ, տարգա. ֊ ատֆա, քէրբէ։
–Ա յս անգամ. Ա յն անգամ. առ՝ ան ան-
գամ. ֊ պու տֆա, օ տֆա։
–Անգամ մի. անգամ մը, մէյ մը։
–Առ անգամ մի. Հիմակուց հիմա, մէյ մը,
ան առնէն. ֊ շիմտիկիք, պիր տֆա, պիր նօր,
օ Հալտէ, օ էմնատէ։
Անգամ. շ. ալ. ֊ պիչէ, տաքի, տա, տէ։
Անգամազգեա, կամ գիւտ. ա. բանելու՝ ոտք
կոխելու տեղ չունեցող. ֊ Թռւեմուլմազ,
իլէմէզ։ [Ձ յամառ, պնդագլուխ։
Անգայ. ա. ֊ որ վար չէքնիր. ֊ էյիմէզ –
Անգայլի, ի, ից
Անգայլագդ
Անգայլագդելի } ա. չսահող, Հաստատ.
֊ զայմազ, տիւշմէզ։
Անգայլագդաբար. մ. ֊ չսահելով։ – Ձ
չսխալելով։
Անգայտագնդ. տ. Անգատագնդ։
Անգայտ, ի, ից. ա. ֊ նօսր, լոյնկկ, ցան-
ցառ. ֊ ոչրէք։ – Ձ բարակ. ֊ ինձէ, նուճգա։
Անգայտաբար. մ. նօսրնալով։
Անգայտական. ա. բամպակը նօսր։
Անգայտանամ. չ. ցանցբռնալ. ֊ ոչրէքլէնմէք։ [լէկկէմ մէք։
Անգայտացուցանեմ. ն. ցանցռցընել. ֊ սէյ-
Անգայտութիւն. գ. ցանցառութիւն. ֊ ոչ-
րէքլիք։
Անգանեմ, իմ. տ. Անկանեմ, նիմ։
Անգատագնդ. ա. որ վանդակ կամ վակ չու-
նի. ֊ գաֆէսսիզ։
Անգար, ի. գ. կէս գլխու ցաւ. ֊ պաշ ազ-
բոլը. չէգիգէմ։
Անգար. գ. Համար, կարգ, տեղ։
Անգարեմ. ն. սեպել։
Անգարիմ, նցայ. չ. որ և Ճանգարի լինիմ.
֊ բանի տեղ սեպուիլ, օրինաւոր՝ պատ-
շաճ համարուիլ։ – Ձ սահմանուիլ։
Անգարշ. ա. ֊ չգանող. ֊ իքրահ էմմէզ –
Ձ չգանելու. ֊ իքրահ օլունմազ։
–Անգարշ լինիմ. չգանիլ։
Անգաւառ. ա. Ճմոխառական։
Անգաւորիմ. տ. Ճանգաւորիմ։
Անգնդ. կամ Անգդ, գնդք. գ. անկդ, ձանկ.
֊ գուլի, չէնկէլ։

Անգեղ
Անգեղագէզ
Անգեղակայ
ա. տգեղ. ֊ չիքքին։
Անգեղազարգ. ա. գեղեցիկ չեղող։
Անգեղեցիկ. ա. 1 տգեղ. ֊ չիքքին։ – 2 ամէն գեղեցկութեան վրայ։
– Անգեղեցկին. գ. անտեղութիւն։
Անգեղեցկափորձասէր. մ. լաւը՝ գեղեցիկը ընտրել չգիտնալով։
Անգեղեցկութիւն. գ. տգեղութիւն. ֊ չիքքինչիք։
Անգեմ. ա. Ցանկամ։
Անգերազան. ա. գերազանց չեղող։
Անգերան. ա. գերան չունեցող. ֊ ախիկ-սիզ, հաթիքսիզ։
Անգերծել. ա. որ գերի չըլլալը։ [լով։
Անգեռօղ. ա. մ. գեղ մը չունեցող՝ չունենալ.
Անգզելի. ա. որ չգծուիր՝ չնեղուիր(քաբ)։
Անգէգ. ա. քիծ՝ արատ չունեցող. ֊ էնքէսիզ։
Անգէն. ա. իմաց չեղող։
Անգէս. ա. անմաղ. ֊ գըլըզ, իմ իւյսիւզ։
Անգէտ, գիտի, տաց. ա. 1 չգիտցող, տգէտ. ֊ պիլմիզ, աշմազ, պիլխասիզ։ – 2 մ. չգիտնալով. ֊ պիլմիյէրէք, պիլմիզ իքէն։
– Անգէտ. չգիտցուած. ֊ պիլինմիզ, նամալում։ [մանկ։
Անգիմաբար. մ. առանց խոշնալու. ֊ զալի-
Անգիմալի. ա. չխոշնալու։
Անգիմական } ա. անգուժ. ֊ խըչընէրէք,
Անգիմասէր } խային։
Անգիմելի. ա. Անգայթ։
Անգիմութիւն. գ. չգիմալը, անսաղմանութիւն. ֊ խըչընէրէքլիք։
Անգիժաս. ա. Խազգան։
Անգիժասարկու. ա. Անգուժասարկու։
Անգիծ. ա. 1 կարծր՝ որ կրկամ չգծնըլ – 2 գրելէն նշան չտուող։
Անգին. ա. 1 որ գին չունի. ֊ պահասըզ, փէք գըչմէլի։ – 2 մ. ձրի. ֊ Ճամա։
Անգինարար. ա. գինի չտուող ինքզինքը։
Անգինի. ա. գինի չունեցող։
Անգիշեր. ա. ուր գիշեր չկայ. ֊ կէՃէսիզ։
Անգիւղական. ա. իմացութիւն իւյունեցող։
Անգիւղութիւն. գ. իմաց չըլլալը։
Անգիտ. ա. Անգէտ։
Անգիտանալ. մ. 1 չգիտնալով. ֊ պիլմէյէրէք, պիլմէզ իւիլէ։ – 2 տգիտանալու – 3 չըգիտցող ձեւանալով։ – 4 անՃանալով։
Անգիտակ. ա. Անգէտ։ [վարժ յառնել։
Անգիտական. ա. 1 չգիտցող։ – 2 կրս՝ անգիտակութիւն. գ. անտեղեակութիւն։
Անգիտաւ. ա. Անգիտանաւ, 1։
Անգիտանաւ, ացայ. 1։ չգիտնալ. ֊ պիլմէզ, խատէրի օլմամագ։ – 2 կր. չգիտցըլիլ – 3 չ. անտեղեակ ըլլալ, չկարծել – 4 ընելիքը չգիտնալ, շուարիլ, գինքը մոռնալ. ֊ շաշըրմագ։

Անգիտացուցանել. ն. չգիտցընել։
Անգիտելի. ա. չգիտցուած, խելքչհասնելու. ֊ պիլինմէզ, ագըլ էրմէզ։
– Անգիտելի առն. կոյս անփորձ։
Անգիտաւ; տեւալ
Անգիտանաւ
ա. Անգիտանաւ։
Անգիտութիւն. գ. 1 չգիտնալը, անտեղեակութիւն. ֊ պիլմէզլիք, նատանըլըգ։ – 2 մեղք ոգիտութեան. ֊ խաթա։ – 3 չգիտցիլը. ֊ պիլինմէզլիք։
Անգիր. ա. մ. 1 չգրած. ֊ եազըլմամըշ։ – 2 որ չգրուիր. ֊ եազըլմազ։ – 3 կարգալ գրել
– Անգրագէտ. առանց գրի։ [չգիտցող։
Անգիրգ. ա. որ չկակըզնալը, խիստ, բիրտ. ֊
Անգիւղ. ա. Անգեղ։ [նմայա կէլմէզ։
Անգիւն. ա. Անկիւն։
Անգիտ. ա. 1 որ չգտնուիր. ֊ պուլունմազ, չարկ օլմազ – 2 անհնար. ֊ մէնէնաի եօգ։ – 3 անօգուտ, փուճ։
– Ճանգիտաս. մ. չգտնուելով. ֊ պուլմայընճա, պուլունմայընճա։
Անգլխահարկ լինիմ. գլխահարկ չտալ։
Անգլխաւոր. ա. գլխաւոր մը չունեցող։
Անգլխիմ. չ. սարկին գլուխը չմնալ։
Անգլուր. ա. Անգայթ։
Անգլուխ. ա. գլուխ չունեցող. ֊ պաշսըզ։
Անգծագիր
Անգծագրելի
ա. Անգաղագիր։
Անգծագրութիւն. գ. ուրուագիծ՝ օրինակ չունենալը։
Անգծական
Անգծելի
ա. Անգիծ։
Անգդ, գեղ, գեղաց կամ գեղդ. գ. անկդ. ֊ ոգոգաղաս – տե՛ս և Անգեղ, գ։
Անգթասէր. ա. 1 ուր որ չերկիւղիլը. ֊ կիտիլմէզ, կէչինմէզ – 2 ուր որ Հանգիստ չտեսնուիր. ֊ նէմի իչինմէզ – 3 վախկոտ, չգամբղ. ֊ իւրքէք, նէուրիւմէզ։
Անգթաց. ա. 1 ուր որ չգթալու. ֊ կիտիմէզ։ – 2 ուսկից որ մարդ չէ անցնիր։
Անգոգ. ա. խորշ չունեցող, շիտակ, կոկ։
Անգոլ. ա. Անգոյ։
Անգոհ. ա. ժոգոհ. ֊ խօշնուտսուզ։
Անգոհացող, ի, ացի
Անգոհացողական
ա. ամէներախտ. ֊ էյլիք սիլմէզ, նամէրէօր։
Անգոհացողութիւն. գ. անշնորհակալութիւն, ամէներախտութիւն։
Անգողական
Անգողանալի
ա. որ չգողցուիր. ֊ չալընմազ։
– Անգողական. ուր որ գող կամ գողութիւն չկայ։ [– 2 փուճ. ֊ նուճ, խէչալ։
Անգոյ, ի, իք. ա. 1 որ չկայ, ոչինչ. ֊ եօգ։
– Ճանգոյս. փուճ տեղը. ֊ նաճիկ։
– Ճանգոյս Հանեմ. վճռաբանել, ոչնչացընել։
– Անգոյ. անյայտ, անյուսալի. ֊ պէլէմիյէ օլմայաճագ։

Անգոյական. ա. պակասական։
Անգոյացեալ. պակասած, վնըցած։
Անգոյն. ա. գ. 1 գոյն չունեցող. ֊ բէնկոփոլ։ – 2 գոյն չունենալը. ֊ պօղուզլուգ։
Անգոյութիւն. գ. չգոյութիւն. ֊ նօգլուգ, հիչ ըլլնալը։
–Անգոյութիւնէ. ֊ չեղած՝ չգոյացած բա֊ [ներ։
Անգոյք, գուսից, իւք. գ. կիւք. ֊ ֆիէք֊ [բասըդ։
Անգոռոգաբար. մ. խռնարչ կերպով. ֊ ֆռանչ.
Անգոռոզութիւն. ա. Անհպարտութիւն։
Անգոմնաբար. մ. արհամարհելով, բանի տեղ չսեպելով։
Անգոմնասէր. ա. վար գալնել սիրող։
Անգոմնասիրութիւն. գ. արհամարհանք։
Անգոմնել, եցի. ն. արհամարհել, պախա֊ բակել, թօթվել, չսեպել. ֊ չէլմէք, պըլըգ պուրմագ, սայմամագ, խօրլամագ, ֆամ֊ գիր՝ բէտտո էֆմէք։
Անգոմնութիւն } գ. արհամարհութիւն
Անգոմնումն }
Անգով } ա. գովելատ, անարժան։
Անգովելի }
Անգոյծ, ի, ից. ա. 1 չգանազ, պարապ, ծոյլ. ֊ իշսիզ, կիւճսիւզ, ալաբա։ – 2 չեղած, չգտնած, որ չգտնուիր. ֊ օլմամըշ, իչէնմէ֊ միշ, իչէնմէդի։ – 3 ձեռքով արհեստով չչինած։ – 4 մ. չաշխատած։ – 5 բան չգ֊ տուած։ – 6 փուճ. ֊ նաֆիխ, ազչ։
–Անգործք. գ. չգործուած բաներըը։
Անգործագոյն. ա. աւելի անգործ։
Անգործական. ա. ծոյլ, գործ չսիրող։
Անգործելի. ա. 1 չգործազ–2 անիւնելգործելի։
Անգործիմ. չ. անգործ՝ անպիտան ըլլալ։
Անգործնական. ա. Անգործական։
Անգործութիւն. գ. 1 պարապ կենալը. ֊ իշ֊ սիզլիք, ալաբէլիք։ – 2 չգտնելը, բանի չկերկերը՝ չգալը։
Անգորով. ա. մ. անգութ. ֊ ամընմազ, մկը֊ համէմսիզ, խը յանէմ։ [նէմլիք։
Անգորովութիւն. գ. անգթութիւն. ֊ խը յա֊
Անգու. ա. Անկու։
Անգուէմ. ա. անողորմ, գթասիրտ. ֊ մկը֊ համէմսիզ, խը յանէմ։
Անգուժաս. ա. Վատքան։
Անգուժասաբար. ա. գաղտն խէժը բա֊ [ղող (երկիր)։
Անգուման (ա.) ա. անկարծելի, չսպաս֊ –Ցանգումանից կամ նիս. մ. յանկարծակի։
Անգումն. ա. Ցանկումն։
Անգունութիւն. գ. տժգունութիւն։
Անգուշակ. ա. մ. առաջուց չխմացընելով, յանկարծակի. ֊ խոպէխտիզ, գաֆիլ։
Անգուշեմ, Անգուշնեմ. ա. Անկուշեմ։
Անգուպար. ա. չգտնուելագտող։
Անգուտան, գ. տնտակ մը բոյս ու համեմ։

Անգուցանելմ. ա. Ցանկուցանելմ։
Անգտական } ա. Անգիւտ։
Անգտանելի }
*Անգտի. ֆ. ևրևա՝ բոզ։ [նտատան։
Անգրագէտ. ա. գրոց անտեղեակ. ֊ իւմմի,
Անգրատ. ա. առանց ձիւս, ոտքով. ֊ պէ֊ կիրսիզ, նալսըզ։
Անգրաւորական. ա. Անգիր։ [մրչ։
Անգրելալ, եըց, ոց. ա. չգրուած. ֊ նազըլմա֊
Անգրելի. ա. որ չգրուիր. ֊ նազըլմազ։
Անգրիմեմ. ա. Հանգրիմեմ։
Անգրութիւն. գ. չգրուած աւանդութիւն։
Անգօժատ. ա. Վատքան։
Անգօսացեալ. չիչըրցած. ֊ գուրտումըշ։
Անգօտի. ա. գօտի չունեցող. ֊ գուշագսըզ։
Անդ, ոյ, ոց. ևի, ից. գ. տրտներ. ֊ էքէն նէրի, չինֆի, ֆարլա։
–Անդք մեկնիից. կատաւնի հոգ. ֊ վազֆ։
Անդ. մ. 1 հոն, հոն տեղը. ֊ անատ, օնտա, օրտտա։ – 2 առնուով. ֊ գէմմինի էվայիտէ, օ վագրէ։ – 3 անդին. ֊ ալրէֆմէ։ – 4 գէշ ’ի հոն. ֊ օրայտա։ – 5 ան, ն. (գոր օրինակ ի խորանի անդ. ի վերանդ)– 6 ա. ան֊ տեղինը. ֊ օնտացի, օրտտացի։
–Անդ և անդր վաղվաղակի. մկկէն ’ի մկկ։
Անդադար. ա. 1 որ չդադրիր, շարունակ, անհանգիստ. ֊ տուրմազ, տուիմի – 2 մ. անդադար. ֊ տուրմատան, տայմա։
Անդադարաբար } մ. նոյն։
Անդադարագոյն }
Անդադարապէս }
Անդադարելի }
Անդալալ } 1 չորցած. ֊ գուրու։ – 2 ուր
Անդալարաբեր } որ կանաչ մը չկայ. ֊ նէչիմ֊ լիքտէն խարխի։
Անդամեմ. ն. անտիմել, ողջամէտ բնել. ֊ [տիւշինմէք, էնտիշէ էֆմէք։ [տիշ։
Անդամոյն. գ. անդէնք, մտմտուք. ֊ էն֊
Անդամ, ոյ կամ ու, ոց կամ աց. գ. 1 մա֊ սունք մարմնոյ. ֊ էգա, էնտամ։ – 2 բոլոր մարմինը. ֊ կէօվտէ, իւսթ։ – 3 մանն որ և իցէ բանի։]էէ։
–Անդամ անդամ. կտոր կտոր. ֊ փարչէ փար֊
Անդամաբեկ. ա. 1 տանտատ. ֊ ատագատ – 2 անդամները կտորտոր. ֊ էգալարը գըրան։
Անդամախիտ, ֆ. ա. գ. 1 բաժնած համ֊ բանքով անդամները–2 մ. պատատ պատատ։
Անդամալոյծ, լուծի, ծաց կամ ծից. ա. գ. ջղերը՝ անդամները ֆ ուղած՝ բռնուած, ֊ քէօֆթիւմ, մկճըռած։
Անդամալուծիմ. չ. անդամալոյծ ըլլալ։
Անդամալուծութիւն. գ. ֊ քէօֆթիւմ֊
Անդամախնդ. ի, ից. ա. տատզար. ֊ տատատատ։
Անդամախնդութիւն. գ. չորս գին բռնուիլը՝ ֆ ուղալը։ [մկ մարմին։
Անդամանկիծ, կծի, ցաց. ա. իրարու անդամ֊

Անդամակոյտ. ա. անդամներըը՝ կմախքներըը վերայէ վերայ դիզած։
Անդամակոտոր առնեմ. անդամներըը կտրըը.
Անդամահատ. ա. պակաս անդամով։
Անդամամատ. ա. անդամներըմուշտ՝ ցաւդողդ։
Անդամայաղեմ. ա. Ցաղեմանդամ։
Անդամանդ. ա. Ադամանդ։
Անդամապատ. ա. անդամներով պատած։
Անդամաւորիմ. չ. անդամներըը ուժգնանալ։
Անդանդաղ. ա. մ. որ չյորնանալը. ֆ. իւ. շէնմէզ, իմմանալըզ, չափուզ։
Անդանդաղաբար. մ.
Անդանդաղական. ա.
Անդանդաղաբար. մ.
Անդանդաղկի. ա.
} նոյն։
Անդանդաղեմ. նեղի. չ. անհոգ չըլլալ. ֆ. իմմալ էմ մէմ։
Անդանդաղութիւն. գ. գործունէութիւն. ֆ. իշխիւզալըզ, համառամէլըզ, գայրէմ։
Անդանօղ. մ. հոն, նոյն տեղը։
Անդաչն. ա. անհաշտ. ֆ. պարբշըգօրզ։
Անդաստան. ա. արտերու պահապան. ֆ. զօրաւոր։
Անդաունալի. ա. որ չդառնար. ֆ. տէօնմէզ, կէրի տէօնիւլմէզ։ — 2 մ. չդառնալով. ֆ. ասլա տէօնմէյէրէք։ [նատ էմ մէք։
Անդառնամ. չ. չդառնալ, յամառիլ. ֆ. ի.
Անդաս. ա. անկարգ. ֆ. սրբասրըզ, նօլսուզ։
Անդասաբար. մ. խառնիխուռն։
Անդասակից. ա. նոյն կարգէն դուրս։
Անդասելի. ա. խառնակ, շփոթ։
Անդաստութիւն. գ. անկարգութիւն։
Անդաստակ, ի, աց. գ. դրսի բակը. ֆ. աւլուս, հայաթ։
Անդաստան, ի, աց. գ. 1 արտերը. ֆ. էքինէնէրի, չինճիլիք, իմարլար։ — 2 արտորէից օրհնութիւն։ [սիզ։
Անդաստիարակ. ա. անկիրթ. ֆ. իմէրպիյէ.
Անդատ, ի, ից. ա. 1 անպարտ, գատաստանէ ազատ։ — 2 չքննուած, անչափառ։ — 3 չքննող, իրաւունք չընող։
Անդատապարտ, ի, ից. ա. 1 անմեղ. ֆ. սուչսուզ։ — 2 պարզևներու. ֆ. նիւզիւ. ագ։
Անդատապարտաբար. մ. առանց գատապարտութեան։
Անդատապարտական
Անդատապարտեալ
Անդատապարտելի
} ած. Անդատապարտ։
Անդատապարտութիւն. գ. անպարտ գըտնուիլը, ազատութիւն, արդարութիւն։
Անդատաստան. ա. մ. անիրաւ. ֆ. նահագ։
Անդատաւոր. ա. ուր որ դատաւոր չկայ. ֆ. հաքիմսիզ։
Անդաւձ, ի, ից. ա. գարձի չեկող. ֆ. տէօնմէզ, տէօնմէյէն, իմէօվակէսիզ։
—Անդաւձ. Անդաւձաբար. ա. մ. 1 չդարձնալով. ֆ. կէրի տէօնիւլմէզ. տէօնմէյէրէք։ — 2 անվոխոխ։
Անդաւձ
Անդաւձագիր, գրոյ
Անդաւձանի. (յոգն.)
} գ. (պրս.) կտակ, գիր կտակի. ֆ. վասիյէթի, վասիյէթնամէ։
Անդաւձաբար. մ. առանց եւս դառնալու։
Անդաւձական. ա. չդառնալու, չդարձող։
Անդաւձապէս. մ. չդառնալով։
Անդաւձութիւն. գ. անզղջութիւն. ֆ. իմէօվպէտիլիք։
Անդաւման. ա. անխնամ իմողած։
Անդաւաձան. ա. չխաբուած։
Անդաւաձանելի. ա. որ չկողոպտուիլը։
Անդաւաձանող. ա. անխաբող։
Անդաւևի. ա. չխաբուող։
Անդեայ, դէօյ, ոց կամ ից
Անդեայք, եայց,
Անդի, դէյ, ոց
} գ. նախիր, պախրէ, ևզ՝ կով. ֆ. սըղըր, տուար։
Անդեղև
Անդեղևուն
} ա. անշարժ, հաստատ. ֆ. իմէվ, իմէվլի։
Անդեղեայ, ի, ից կամ այց
Անդեղեայ, եայց, կամ զաց
} գ. դեղեամ. ֆ. փանդէխիր, իմիլնաք։ [սիւրմէք։
Անդեմ, նեցի. ն. արտը բանկլ. ֆ. չիճիմ։
Անդերանութիւն. գ. անդիի աշխատաւորի երանութիւն։
Անդերձապետ, ի. գ. պաշտօն մը մոդերու։
Անդև. ա. դև չունեցող. ֆ. Ադնսիզ։
Անդէմ. ա. դէմք մը չցըցընող։
Անդէն. մ. 1 հոն տեղը, նոյն տեղը. ֆ. անդէ, օրատա, օրասընտա։ — 2 շուտով մը, իսկոյն, նոյն ատեն. ֆ. տ ատմ, ֆիլհալ. որ և Անդէն իսկ, Անդէն և անդ, Անդէն առնմին, Անդէն վաղվաղակի։
—Անդէն. 1 ի սկզբանէ. ֆ. ասլընտան։ — 2 առաջուց. ֆ. Հէմմէն պիրտէն։ — 3 նորանց. ֆ. էնէն, իմէքսար։
Անդէնդրդ, ի, աց. գ. (գրի և Անդևուրդ, Անդիրդ, Անդևուրդ.) նախիր արածող. ֆ. սրղըր չօպանը։ [ֆ սրղըր չօպանլըզը։
Անդէնդրդութիւն. գ. նախրի հովուութիւն.
Անդէպ. ա. անհարկի, անչնորհք, անվայել. ֆ. մինասիպէմսիզ, պէմ։
—Անդէպ. յԱնդէպս. մ. կարգէ՝ առանձին դուրս. ֆ. նօրմազ։
—Անդէպք. գ. անվայել գործք։
Անդէս. ա. առանց դիտոդի՝ դիտուելու։
Անդէք. գ. անդիի աշխատաւորները։
Անդժնդակ, ի, աց. ա. որ այնչափ գէշ չէ։
Անդժնդակագոյն. ա. աւելի քիչ գէշ։
Անդժուար
Անդժուարանալի
Անդժուարին
} ա. որ այնչափ դժուար չիգար մարդուն։ ֆ. չէօքիլիր։
Անդժրնդի. ա. Անդրժնդի։
Անդի. ա. Անդևայ, և Անտի։

Անդիակ. գ. աստղի անուն։
Անդիլեալս. գ. (յ.) առիթ, ազնական։
Անդիմադրձ. ա. դէմ չկենցող։
Անդիմակայ. ա. որուն դէմ չկենցուիր։
Անդիմահար. ա. որուն դէմ չդրուիր. ֊ գարշը գոնմագ։ [գարշը սէրչէնմէգ։
Անդիմանձաելի. ա. որուն դէմ չկրնար. ֊
Անդիմանալար. ա. որուն դէմ դնել չըլլար։
Անդիոզդ. ա. Անդէորդ։
Անդիպաբար. ա. Անդէպ, մ։
Անդիպող. ա. անյարմար։
Անդիտելի. ա. չդիտուելու, չդիտող։
Անդիտում. ն. չտեսնող ըլլալ. ֊ կէօրմէզլիկ վրայմագ։
Անդիւր } ա. հանգիստ չտուող. ֊ սրգընեիր ըլլ։
Անդիւրական } [մ. Հանգստութիւն։
Անզլակի. ա. Անգուլ, մ։ [պրլտրզլըգ։
Անդլուխիւն. գ. գաղար չկնանալը. ֊ սա-
Անդղրդելի } ա. անշարժ, ամուր. ֊ իէ-
Անդղրդելի } ըչնմէգ, գամի։
Անդմտաածութիւն. գ. մտածութիւն։
Անդնդաբաժին. ա. ծովը պատռող։
Անդնդաբնակ. ա. խոր անդունդը բնակող։
Անդնդալիր. ա. մ. խորունկ հիմ գրած. խիտ խորունկ դնելով։ [մեծ (ծով)։
Անդնդալից. ա. խոր անդունդը լեցնող,
Անդնդալսող. ա. ¹ խիտ խորունկ. ֊ փէք տէրինն. – ² խիտ ընդարձակ (ծով). ֊ տէրինն տէրնա, էնկին։
Անդնդամիջն. ա. ծովէ դուրս եղած։
Անդնդական, ի, աց. ա. խորունկ, դժոխայինն. ֊ տէրինն, տիպսիզ։ – ² անդնդի մէջ
Անդնդական ծով. ովկիանոս։ [գտնուող։
Անդնդակորոյս. ա. ծովուն մէջ կորսուած։
Անդնդակուլ. ա. ծովու պէս կուլ տուող, շատ խորունկ։
Անդնդահնձգ. ա. խորքը պատռող։
Անդնդահոն } ա. ծով զարձած։
Անդնդահոս } ա. ծով զարձած։
Անդնդահիգ } ա. ծով զարձած։
Անդնդաղուզակ. ա. ծովային։ [կող։
Անդնդամիտ. ա. անդունդին նման ծած-
Անդնդամուխս լինիմ. ծովուն մէջ ալէկոծիլ։
Անդնդայնող. ա. խորունկին խորունկը։
Անդնդային, յինդ, ոց. ա. ¹ խորունկ։ – ² ծովայինս։ – ³ դժոխայինս։
Անդնդաշաժ. ա. խորքը շարժող։
Անդնդաչու. ա. ծովէ անցնող։
Անդնդապետական. ա. ծովու մէջ տիրողներու։
Անդնդապատոյտ. ա. ծովու տակ, ծովուները-
ման եղած։
Անդնդասոյզ
Անդնդասուզեալ } ա. ծովը ընկղմած։
Անդնդասվիժակ
Անդնդափակ. ա. խոր և անհուն։
Անդնդափոս. ա. խորունկ փոսով ծովու գոլ։
Անդնդափոր. ա. խորքը բացող, բացած։
Անդնդահնգետ. գ. դժոխքին իշխանը՝ սատանայէլ։
Անդնդելի. ա. մ. վար չդնելու, չդրած։
Անդոհ. գ. (պլ.) մոմմուք, հոգ. ֊ թաս, մէրաք։
Անդոհ } ա. մոմմուք բերող, վախ
Անդոհական } ձգող. ֊ ֆէսֆէսելի, թաս-
սալը։ [վէրճ էրմէք, ալճիւսէճ օլմագ։
Անդոհիմ, եցայ. չ. սիրտը նեղանալ. ֊ գասա-
Անդոհուելիւն. ա. Անդոհ, գ։
Անդողալի. ա. չդղալացող։
Անդողդոջ. ա. ¹ անշարժ, անփոփոխ։ – ² [մ. Հանգարտիկ։
Անդոյլ. ա. Անգուլ։
Անդոյր. ա. Անդորը։ [բաժ)։
–Անդոյր. ա. անդգամ, չարաչար (կատա-
Անդորը, յանդորը, յանդորբու. գ. ¹ հանգրստութիւն. ֊ կէնիչլիք։ – ² ա. ընդարձակ. ֊ կէնիշ, պօղ։
Անդորբարար. ա. Անդորբապէս։
Անդորբարիա. ա. սիրտը հանգիստ։
Անդորբանամ, ացայ. չ. տեղը՝ սիրտը ընդարձակ ըլլալ. ֊ կէնիչլէնմէք։
Անդորբապէս. մ. հանգստութեամբ, լայն սրտով. ֊ պօղճա, բահաթճա։
Անդորբացուցանեմ } ն. դիւրութիւն տալ.
Անդորբեմ } ֊ բահաթի վէրմէք։ –
Անդորբեցուցանեմ } կր. տ. Անդորբացանեմ
Անդորբիմ, եցայ. չ. տարաձութիւ. լայնանալ։
Անդորբիչ. ա. դիւրութիւն՝ հանգստութիւն տուող։
Անդորբութիւն. գ. դիւրութիւն՝ հանգրստութիւն տեղոյ և սրտի, խաղաղութիւն. ֊ կէնիչլիք, տատուէլիք, բահաթլըգ։
Անդուլ. ա. մ. գադար չունեցող, անդադար. ֊ տուրմագ, տուրմա։
Անդուլութիւն. գ. շարունակութիւն. ֊ միւտաւէմլիք։
Անդուղկցութիւն. գ. ¹ մի և նոյն տեղը երթալը։ – ² անդիի աշխարհը երթալը։
Անդունդ, դնդոց (կայ նաև Անդունդ). գ. ¹ անդունդ, խորք. ծով. ֊ տէրնա տէրինիչիկ։ – ² տակը, խորքը. ֊ տիպ, տէրինն նէրը։ – ³ դժոխք. ֊ Ջհէննէմ տիպիս։ – ⁴ գերեզման. ֊ մէզարը։ – ⁵ (անասնոց) նեղսի կոշիկը։
Անդուն. ա. զուտ չունեցող. ֊ գաֆուտուզ պաճասըդ։ [խօսող։
–Անդունն բերան կամ լեզու. յանդգնիլ
Անդուստ. մ. ¹ անկից, անդիէն. ֊ սրտատան, ծնտան, ⁰ պիրթ ադաճտան։ – ² անկից և առ. ֊ ծնտան պէրի։ [ուրախութիւնը։
Անդուրախութիւն. գ. անդիի աշխարհքի
Անդպիր. տ. Անուսումն։
Անդպրութիւն. տ. Անուսումնութիւն։
Անդստին. մ. ¹ բուն սկիզբէն, անկից,

իրմէն. ս Թա՛ օրատան, ասլընտան՝ –2 ա. բան. ս անբլ։
–Անգտին. մ. Անորանց. ս Թէքրար, նէնիմէն՝ –2 մկկէն. ս Հէմէն, Հէմանտէմի
Անգօրովելի. տ. Անեպկերելի։
Անգր. մ. 1 Հոն, դէպ՛ի Հոն. ս օրայատ– 2 մկզի. ս ոլ, Հայտէ՝– 3 ա. Հոն եղածը. ս օրատաքի՝– 4 ան, ն. ս օ՛, օ՛լ։
–Անգը և. Անգը ևս. Անգը քան. Անգը ևս քան. Եւեր. աւելի անգին. ս գիտէ, տա՜ Հա իւսթիւն, աշրըը, էվվէլ։
–Ես անգը. 1 աւելի անգին. ս տահա էօ Թէտէ՝– 2 Ետե. ս պէրի, անգրա։
Անգրաբերեսթիի. գ. ասպիս անգին շարժիլը։
Անգրագիր. տ. Արձանագիր։
Անգրագոյն ևս. ա. աւելի. ս գիտէ։
Անգրադարձ, ի. գ. 1 Երկար գալը. ս կէ. էկը կիտիր՝ – 2 վերադարձը. ս մուգագալէլ։ – 3 Թղթին պատասխանը. ս մէքթիւպ գարշըլըգը։ [րկատի Ձէվապ էմ մէք։
Անգրադաձեմ. ն. պատասխան տալ. ս
Անգրադարձի, ձին, ձեալ, ձիլ. գիմագ. 1 Եա դառնալ ետրանց՝ – 2 Եարէ աւաղ շրջիլ (բանին, բաւին), Հակառակը փո՜ խուիլ։
Անգրադարձութիի } գ. 1 Եա դառնալը. ս կէ՜
Անգրադարձութին } րի ուէնիւշ, ավաէմի։ – 2 խօսքին՝ բաւին դարձուածքը՝ – 3 պա՜ տասխան. ս Ձէվապ՝ – 4 Հատուցում. ս մուգագալէլ։
Անգրադարձուցանեմ. ն. Եա դարձընել։
Անգրաձի. տ. Ձանձրալի։
Անգրակ. տ. Անբակ։
Անգրանամ. յ. Ետրէն դառնալ, Եա դառնալ։
Անգրանիկ, Նկան կամ Նկի, կաց. գ. ա. 1 աաջինակ. ս իլք էվլատ, իլք էվվէլ տօղմուշ – 2 միաձին, մէկ Հատիկ. ս պիր Թանէձիք՝ – 3 առաջին. ս իլ. գ. պաշ, փիր։
Անգրանկագեղ. տ. աղտոտ անգրանիկ։
Անգրանկագոյն. տ. Երիցագոյն։
Անգրանկագիր. տ. առաջինակին դրուած։
Անգրանկածախ. տ. առաջինակները տատկե՜ ցընող։ [ծնող (մայր)։
Անգրանկածին, ծնի, նաց. տ. առաջինակը
Անգրանկածնուն. տ. առջի ծնածը։
Անգրանկամասոյց. տ. անասնոց անգրա՜ նիկներէն զոհ ընող կամ եղած։
Անգրանկանամ. յ. առջինակ ըլլալ։
Անգրանկապաշ. տ. պզտիկը մեծի կարգ ան՜ ցընող։ [անցընել։
Անգրանկացուցանեմ. ն. առջինակին տեղը
Անգրանկորդի. գ. անգրանիկ որդի։
Անգրանկութիւն. գ. 1 առջինակութիւն, իրաւունք առջի զաւակը ըլլալու։ – 2 ա՜ ռաջնութիւն։
Անգրաստաղորդութիի. գ. Հակագարձութիւն։
Անգրաւար. տ. Անգրուար։
Անգրաւարտիք, տեաց. գ. վարտիք. ս իլ ատնու, տմըրգ, տիպտիք, շալվար, չաշգըր։
Անգրացուցիչ. տ. ձանձրացընող։
Անգրաքայլեմ. յ. առաջ քալել, վազել՝ մէկալ դին անցնիլ։
Անգրդուական } տ. մ. որ չշարժիր, չեռաս՜
Անգրդուելի } տիր. ս Թէ էվրէնմէզ, Հարխ՜ քէմսիզ։
Անգրդուելիութիւն. գ. Հաստատութիւն։
Անգրը ևս. տ. Անգր։
Անգրէն. մ. 1 Ետրէն. ս Թէքրար՝ – 2 ևս. ս կէբի– 3 անոր տեղը. ս գարշըրգը՝ – 4 Ետոյն տեղը. ս օրայա՝ – 5 Ետոյն տաէն. ս Հէմէն, Հէման։
Անգրէնադարձութիւն } տ. Անգրադար՜
Անգրէնադարձութիւն } ձութիւն։
Անգրժական } տ. որ չգոդցուիր, անվնասո՜
Անգրժելի } րութիւն։
Անգրի, ըոյ, ըեաց. գ. (յ.) մեղքու ար՜ ձան. ս մէւՀէսսիմ աւրէմ։
Անգրիագործ. տ. 1 արձան չինող՝ – 2 ար՜ ձանի պէս չինած։
Անգրիանգ, ի, ացւ. տ. Անգրի։
Անգրիանդագործ, ի, ացւ } գ. տ. արձան շի՜
Անգրիաստեղծ, ի, իգ } նող. ս օյմանՃը։
Անգրինադարձական. տ. անդրադարձ, փո՜ խադարձ։ [մէն։
Անգրիտակ. գ. վայրի չամնու. ս եաղանի չէ՜
Անգրկղիք. գ. 1 արտին վրը տալը. ս կէյ՜ իրմէ՝ – 2 փոխելը. ս խոթիիքըա։
Անգրկում, ի, ացւ. տ. 1 անէծան. ս նիշանարզ, տամիատրզ՝ – 2 անկնաւնք, չգրչմնած, չմկրը՜
Անգրուար. տ. չգոմևըը։ [տուած։
Անգրուելի. գ. ծայրագոյն կատարելութիի։
Անգրուար } ի, ացւ. գ. 1 կառքի կամ պատ՜
Անգրուվար } գարակի լծուած ձի, ջորի՝ – 2
Անգրվար } կառք, սայլ – 3 խաբազ օձը,
Անգր քան. տ. Անգր։ [ատատնայ։
Անգւորդ. տ. Անգէորդ։
Անեզը, զեաց } տ. ծայր ձոմ չունեցող. ս նի՜
Անեզական } հայելի պէս։
Անեզականացուելի. գ. Հետևանքչունեցող
Անեզատակ. մ. յաւիտեան։ [բան։
Անեզացեալ. տ. եզր չունեցող՝ անբաւ
Անեզութիւն. գ. անչափութիւն։ (ծով)։
Անել } տ. 1 ուսկից եզրել չըլլալը. ս չը՜
Անելանելի } գըլնալ, չզգմալ՝ – 2 որ չկըր՜ նալ եզրել, անջնջելի՝ – 3 ուր որ եզրել չըլլալը։
Անելական. տ. ուսկից եզրել չըլլալը։
Անելորութիւն. գ. չեզրելը, չթխլը։
Անեկամտաբար. մ. քանի բնութենէ. ս աս՜ լընտան։
Անեղ, ի, ից կամ ացւ. տ. գ. 1 ինքնագոյ՝ Առաւած անսկիզբն. ս եարատըլմամըշ–

2 չեղած. ֊ օրմամբը – 3 չըլլալու. ֊ օրմայա-
ձոգ։ – 4 չգուանող։ – 5 կոյս (եօթն)։
Անեղաբար. մ. անեղ կերպով։
Անեղագոյն. ա. անպատճառ. (Հայը)։
Անեղածին. ա. 1 Առտուած / Առտուծոյ (Որ-
դի)։ – 2 չեղած (բան)։
Անեղական. տ. Անեղ։
Անեղակերտ. ա. առտուածաշէն։
Անեղակից. տ. էակից, Համագոյ։
Անեղահրաշ. ա. անեղ և հրաշալի։
Անեղանելի. տ. Անեղ։
Անեղաշէն. ա. Առտուծոյ շինածը։
Անեղապէս. տ. Անեղաբար։
Անեղապյր. ա. եղբայր չունեցող։
Անեղեալ. տ. Անեղ։
Անեղնաձին. ա. մուացածին, անգոյ։
Անեղնելութիւն. տ. Անեղութիւն։
Անեղծ, ի, ից } ա. որ չաւրիր, անապական,
Անեղծական } անմահ, յաւիտենական. ֊
Անեղծանելի } պզտուկմազ, խալից, սազ,
իֆսար օգնեմազ։
Անեղծապէս. տ. Անապականաբար։
Անեղծեալ. տ. Անեղծ։
Անեղծութիւն. տ. Անապականութիւն։
Անեղութիւն. գ. անեղ՝ անառեղծ ըլլալը։
Անեպակ. ա. մ. պակասութիւն մը չունեցող,
անվնաս. ֊ լէքէսիզ, զարարսըզ։
Անեպկելի. ա. որուն պակասութիւն մը չը-
դրուիր։
Անեպիսկոպոս. ա. եպիսկոպոս չունեցող։
Աներ. ոյ կամ ի. գ. 1 Հալած Հայրը. ֊ գայ-
նամա, փէտէրգէնու – 2 աներ բաց. ֊ գայ-
– Աներ Լիբանանու, որ և Լիբանաններ.
Երկրորդ Լիբանան։ [տուլսուզ, ագըրսըզ։
Աներաժիշտ. ա. անյարմար, տխմար. ֊ ու-
Աներաժշտագոյն. ա. անշնորհք. ֊ տատսըզ։
Աներաժշտականութիւն } երաժշտութիւն կամ
Աներաժշտութիւն } կարգ կանոն չգիտ-
նալը. ֊ սազ՝ ուսուլ՝ գայտէ պիլմէմէսի,
ույկուսուզլուգ։
Աներախտի, իք. ա. գ. և մ. երախտիքը չը-
գիտցուած, չգիտցող, և չգիտնալով։
Աներանամ. չ. անելը ըլլալ. ֊ գայնամա ա ծ-
մագ։ [նուլաբսըզ, կէմսիզ, գապմսըզ։
Աներանան, ի, ից. ա. սանձ չունեցող. ֊
Աներանանաբար. մ. յանդգնաբար։
Աներանանակ. տ. Աներանան։
Աներբ, ի. ա. անժամանակ։
Աներբաբար. տ. Անժամանակաբար։
Աներբական. ա. ժամանակի տակ չինկնող,
յաւիտենական։
Աներգելի. ա. չերգուելու։ [նուլը։
Աներգումն. ա. 1 երգում չընող – 2 գ. չերգ-
Աներկակ } ա. իրկուան չունեցող, լուսաւոր
Աներկի, ի } յաւիտեան. ֊ ագշամ պիլմէզ,
Աներկոյ } կէչէսի նօգ։

Աներեսանակ. տ. Աներասան։
Աներևակ. տ. Աներևոյթ, և Աներևութաբար։ [ին քևեռը։
–Աներևակն կոյս, կէտ, բևեռ. Հակառջայ-
Աներևական. ա. չերևնալու, չերևցող։
–կոյս. աշխարհքիս չերևնալու կողմը։
Աներևակի, յ Աներևակի. տ. Աներևակ։
Աներևան } ա. 1 որ չերևնար. ֊ կէօրիւնմէզ–
Աներևելի } 2 մ. չերևնալով. ֊ կէօրիւնմէյէ-
բէք – 3 անյայտ կերպով. ֊ պէլլ իսիզ։
Աներևան, իւից. ա. վարի առաքեանի, Հա-
սարակ (մարդ)։ [ընել։
Աներևեցուցանեմ. ն. պզտոտել, աներևոյթ
Աներևոյթ, ութի, ից. ա. 1 աչքի չերևցող. ֊ կէօրէ կէօրիւնմէզ, մուխթէֆի,
նապէտիտ – 2 ծածուկ. ֊ կիզլ իւ – 3 անստոյգ. ֊ պէլլ իսիզ – 4 անծանօթ։ – 5 աննշան. ֊ պայաղը։
–Աներևոյթ բայ. տ. Անօրինչ։
Աներևոյթ, յաներևոյթս } մ. չերևնալով,
Աներևութաբար } ծածուկ կերպով. ֊ կէօրիւնմէյէրէք, պէլլ իսիզ, կիզլիէ, սրբրէն։ [մէզ։
Աներևութական, ա. աներևոյթ. ֊ կէօրիւնմէզ
Աներևութանամ. չ. չերևնալ, աչք վերնալ. ֊ կէօրիւնմէմէք, կէօրիւնմէզ օլմագ,
նապէտիտ օլմագ։
Աներևութապէս. տ. Աներևութաբար։
Աներևութացուցանեմ. ն. աներևոյթ ընել. ֊ նապէտիտ էմէմէք, Լօղ էմէմէք։
Աներևութերակ. ա. որուն երակը չերևար.
֊ տամարը՝ Լօղու՝ իզի կէօրիւնմէզ։
Աներևութիմ. տ. Աներևութանամ։
Աներևութիւն } գ. չտեսնուիլը. ֊ կէօ-
Աներևութութի } րիւնմէզ օլմասը։
Աներևութուսատ. մ. չերևցած, յանկարծ.
֊ կէօրիւնմէզլէն, տխմանըզտան։
Աներկ, ոյ, ոց. ա. անաշխատ. ֊ զահմեթսիզ։
Աներկաթ. ա. առանց երկրքի՝ շղթայի,
արձակ. ֊ տէմիրսիզ, զինճիրսիզ։
Աներկասիրութիւն. գ. աշխատիլ չսիրելը։
Աներկատ. ա. երկու չբաժնուած։
Աներկբայ } ա. մ. անառարկելիօրէն, ան-
Աներկբայաբար } կասկած. ֊ շիւպհէսիզ, իշ-
Աներկբայապէս } կիսիզ, գօրգուսուզ։
Աներկբայելի }
Աներկբայութիւն. գ. անառարկելիօրէն ըլլալը.
֊ շիւպհէսիզլիք։
Աներկբանալի. տ. Աներկբայելի։
Աներկեղ. տ. Աներկիւղ։
Աներկեան. ա. մ. 1 անվախ՝ անկասկած.
֊ շիւպհէսիզ՝ գօրգուսուզ, աննը աչըգ։ –
2 Հանգիստ՝ ուրախ սրտով. ֊ Եիւրէք բա-
Համէլըդ յա։
Աներկնանութիւն. գ. անվախութիւն, գու-
թիւն. ֊ սավիլիք, Եիւզ ագըդը։

Անելիւղ, ի, ից կամ ից, ա. 1 անվախ. ՏՀ գօրգմունդ, գօրգուսուզ, պիսիէրմա՛ – 2 ուր որ վախ չկայ, անկասկած։ – 3 անելիւղած. Տ ալլահման գօրգմունդ։

Անելիւղ, յանելիւղ } մ. առանց վախի,
Անելիւզաբար } կամ վախենալու. Տ գօրգուսուզ, գօրգուսուզճա, ակբալէմՀՀ։

Անելիւզած, ի, ից. ա. 1 Աստուծմէ չվախցող. Տ ալլահման գօրգմունդ։ – 2 անվախ. Տ գօրգուսուզ։

Անելիւզածութիւն. գ. 1 վախ չունենալը Աստուծմէ կամ մարդէ։ – 2 անվախութիւն։

Անելիւզական } ա. Անելիւզ. ա. մ։
Անելիւզապէս }

Անելիւզացուցանեմ. ն. սիրտ տալ, կըտրիՀՀցընել։

Անելիւզութիւն. գ. 1 անվախութիւն, համարձակութիւն, կորՀութիւն. Տ գօրգուսուզութ, ՀիրաէթՀ, ՀէսապէթՀ։ – 2 անելիւզածութիւն, յանդգնութիւն։

Անելիւզուա. ա. ուր տեղ որ վախ չկայ։

ԱնելկՀաւատ. ա. մ. անելկըպայ, առանց երկմտելու։

Անելկմիտ } ա. անտարակոյս, անկասկած.
Անելկմտելի } Տ շիւպՀէսիզ, իշքիւսիզ։

Անելկմտաբար. մ։ առանց երկմտելու։

Անելկն. ա. երկունք չունեցող։

Անելկուանալի. ա. Անելկուանալի։

Անելկութիւն. գ. մէկ Հատիկ ըլլալը. Տ պիրլիք, այրըլմադըգ։

Անելկչոտ. ա. ԱնզարՀուրելի։

Անելկչոտութիւն. ա. Անելկիւղութիւն։

Անելկըագործելի. ա. չմշակուելու։

Անելկըաչափ } ա. երկրաչափութիւն
Անելկըաչափական } չդիտցող՝ չտըսած։

Անելկըաչէր. ա. աչխարՀքի Հետ չկապուած, առաքինական (կնանք)։

Անելկըագործելի. ա. օրուըներկրագործ չըլլալը

Անելկըագործ. ա. երկրագործութիւն չընող։

Անելչանիկ. ա. խեղճ. Տ սէֆիլ, գուխտուզ։

Անելիանալ. ա. չեփած։ [կիւՀՀնմէգ։

Անգայր. ա. որ չգարկանար. Տ էօվքէսիզ,

Անգանագան, ի, ից. ա. 1 միջակ, միջին, անտարբեր. Տ օրթա պալէթի, մուհայիր, միւտաՀ։ – 2 անփոփոխ։

Անգանագանաբար } մ. առանց բաժնուելու,
Անգանագանապէս } առանց փոխուելու։

Անգանագաննալ. ա. Անգանագան։

Անգանագաննելի. ա. անտարբեր։

Անգանագանութիւն. գ. անտարբերութիւն։

Անգանգ. ա. չդանգրուած, չխառնուած, որ ուրիշ բանի Հետ չխառնուիր։

Անգանգէա } ա. անխառ։
Անգանգխտող }

Անգանգխտաբար. ա. Անելկիւղաբար։

Անգանգխտնելի. ա. Անելկիւղ։

Անգանկ. ա. Անգանգ։

Անգատ, ի, ից. ա. 1 որ չգատուիր, անբաժանելի. Տ պէօլիւնմէզ – 2 որ չբաժնուիր. Տ այրըլմադ։ [մայարագ։

Անգատաբար. մ. միշտ միատեղ. Տ այրըլ-

Անգատական } ա. Անգատ։
Անգատանելի }
Անգատելի }

Անգարգացնել. տարիքը՝ չափը չառած, պզտիկ. Տ եէֆիմ։

Անգարդ, ի, ից } ա. մ. զարդ չունենցող, անարդ,
Անգարդաբար } տգեղ. Տ նիզամսըզ, պայաղը, չիրքին։
Անգարդական }

Անգարդանամ. չ. անգարդ մնալ։

Անգարդացուցանեմ } ն. զարդը վերցընել։
Անգարդնցուցանեմ }

Անգարդիմ. ա. Անգարդանամ։

Անգարդութիւն. գ. 1 տձեւութիւն։ – 2 անկարգութիւն։

ԱնգարՀուրելի. ա. Անելկիւղ։ [մէշ։

Անգարմ. ա. ցեղը Հատած. Տ ոջու թիւքէնմ-

Անգարմաբար. ա. Անտարմաբար։

Անգարմանալի. ա. չարմչնալու։

–Ոյ անգարմանալի. զարմանալու. Տ շաշըլաձագ, ածայըզ։

Անգարմապէս. ա. Անտարմապէս։

Անգաւակ, ի, ից. ա. մ. զաւակ չունենցող, զաւակը մեռած. Տ էվլատսըզ։

Անգաւականամ. ա. Անգաւակիմ։

Անգաւակեմ, նցի } ն. զաւկէ զրկել, տը-
Անգաւակնցուցանեմ } զաքը մեռցընել. Տ էվլատսըզ պրագմագ։

Անգաւակիմ, նցայ. չ. անզրկի մնալ. Տ էվլատսըզ գալմագ։

Անգաւակութիւն. գ. ամլութիւն, անզրկութիւն. Տ էվլատսըզլըգ։

Անգաւակունի, նւոյ, նեաց. ա. անտառ, կուխեան պատճառաւ անզրկի մնացող, Տ գըսըր, էվլատը օրմույան։

Անգբազ. ա. մ. չդնդած, անչափ. Տ տագտաղասըզ, տատուէ, բահաֆ, պագը պաչընտա։

Անգբաղաբար. ա. Անգբաղապէս։

Անգբաղական. ա. Անգբաղ։

Անգբաղապէս. մ. 1 Հանգարտիկ. Տ տագտաղասըզ. Հուզուր իչէ։ – 2 անդադար, առՀի բանը ան ընելով. որ և Առանց իրիք զբաղելոյ։ [սաւթիւն սիրող։

Անգբաղասէր. ա. առանձնութիւն և կաւ-

Անգբաղնալ. ա. Անգբաղ։

Անգբաղութիւն. գ. Հանգարտութիւն. Տ Հուզուր, տատուէլիք։

Անգբօս } ա. Անգբաղ, դաբար։
Անգբօսաբար }

Անգբօսութիւն. ա. Անգբաղութիւն։

Անգգաբար. մ. անգգալապէս։

Անգգալի, լւոյ, լեաց. ա. 1 որ չմանգուիր

ս տույժվող: – 2 որ չզգաք. ս տույժող:
Անզգած, ի, ից. ա. չզգացող. ս տույժող, տույժյալ:
Անզգամ, ի, աց. ա. խրատէ չառնող, անամօթ, անխելք, խենթ. ս որպէս, ահմոգ, տէլի, միւճախ: [քեր:
Անզգամաբանութիւն. գ. անզգամական խօս-
Անզգամաբար. մ. անզգամի պէս. ս չէրը էլէ, էհէպսիզ իյիլէ:
Անզգամագոյն. ա. աւելի անզգամ:
Անզգամամ. ն. յանդիմանել:
Անզգամացու ցանեմ. ն. աւելի գէշցնել:
Անզգամիմ, նցայ. չ. 1 անզգամութիւն՝ չարիք ընել, խելքէ նլլել, չարը անցնիլ: – 2 գիժը գալ. ս կիւձկինմէք:
Անզգամիտ. ա. չզգացող, չմտածող:
Անզգամութիւն. գ. խենթութիւն, չարութիւն. ս տիխանէլիք:
Անզգայ, ի, ից. ա. 1 չզգացող. ս տույժող, պիլաշըրա, ձանօրզ – 2 ապուշ, թմրած. ս պէօն, սէրսէմ:
–Անզգայ, յԱնզգայ, յԱնզգայս. մ. որ և
Անզգայաբար. չզգալով, առանց խմանալու, անխելքութենով. ս տույժայարագ, սէրսէմլիյիլէ, ագըըրզը ըզըլա:
Անզգայագոյն. ա. որ բնաւ չզգայ՝ չհասկընար, խելօք անխելք. ս սէրսէմլէն սէրսէմ:
Անզգայական. ա. Անզգայ: [սէմլի:
Անզգայանամ. ագայ. չ. թմրիլ, իբրև դուրս գալել. ս սէրսէմլէնմէք:
Անզգայապէս. ա. Անզգայաբար:
Անզգայացուցանեմ. ն. թմրեցընել. ս սէրսէմլէմէք:
Անզգայիմ, նցայ, այեալ. տ. Անզգայանամ:
Անզգայութիւն. գ. 1 չզգալը. ս տույժողը: – 2 թմրածութիւն, անխելքութիւն. ս սէրսէմլիք:
Անզգայուն, յոյ, ոց. ա. Անզգայ:
Անզգայական. տ. Զգայական:
Անզգապէս. մ. չմնացուելով:
Անզգաստ, ի, ից. ա. 1 անխրատ, անզգոյշ: – 2 խմած չաուած, անկարծ:
–յԱնզգաստոյ. յԱնզգաստից. յԱնզգաստուց. մ. առանց խմանալու, չզաուրաստուած, յանկարծ. ս տույմառան, գաֆիլ:
Անզգաստաբար. տ. Անզգայաբար:
Անզգաստութիւն. գ. թմրածութիւն, անհոգութիւն. ս սէրսէմլիք:
Անզգեստ, ի, ից. ա. լաւ չունեցող:
Անզգեստութիւն. գ. մերկութիւն:
Անզգոյշ, ուշի, ից. ա. 1 չզգուշացող, անհոգ. ս ասգընմազ, հաձաֆսըզ: – 2 յանկարծ. ս գաֆիլ: – 3 ամբութիւն չունեցող (պարիսպ):
Անզգոյշ } մ. առանց զգուշանալու, յանկարծ. ս ասգընմասան,
Անզգուշաբար } գաֆիլ: [շանալու եղած:
Անզգուշագոյն. ա. ամենևին առանց զգուշ-
Անզգուշալի. ա. 1 չզգուշացող: – 2 անհոգացած, չզգուշացած:
Անզգուշական. տ. Անզգոյշ:
Անզգուշացող. ա. անզգոյշ:
Անզգուշութիւն. գ. զգուշութիւն չընելը, անհոգութիւն:
Անզգօն, ի, ից. ա. անխրատ, անզգամ. ս հաշարը, սէնսիսիզ, ուսուլ տուբմազ:
Անզգօնացնեալ. ա. անմիտ: [քեար:
Անզեխ, Անզեղխ. ա. ժուժկալ. ս փէրհէզ-
Անզեկուցանելի. ա. անպատմելի:
Անզեղջ, զղջի, ից. ա. 1 չզղջացող, անդարձ. ս փիւշման օլմայան, թէօպէսիզ: – 2 չիզղջացուած. ս փիւշման օլմամըշ (կիւնահ): –3 որ եւս չզղջանար. ս փիւշման օլմամազ, կէրի ալընմազ: – 4 մ. առանց զղջալու:
Անզէն. ա. մ. չմրթած. ս պօղաղլանմամըշ:
Անզէնելի. ա. որ զէն չելլար. ս գուրպան օլմամազ: [լէշմիմիշ:
Անզեւտզեալ. ազէկ չտեղաւորած. ս նէրե-
Անզերծ } ա. 1 ուսկից ազատուած չըկայ. ս գուրթուլուշ նօգ:
Անզերծանելի } – 2 որ չարձրկուիր. ս էօ-
Անզերծական } զելմէզ, սէօքիւլմէզ:
Անզերծութիւն. գ. (յ. ոձ.) չձալելուկու տեղ, ազատհոլութիւն:
Անզուսպ. ա. անվնաս: [վուսատսըզ:
Անզէն. ա. մ. զէնք չունեցող. ս սիլահսըզ
Անզընկենալի. ա. ետ չդձգուելու:
Անզոզջ. տ. Անզեղջ:
Անզմնահաս. ա. չգալուած (արիւնքըրտ-
Անզոլիկ. ա. չզրկուած: [նել):
Անզլացողական. մ. առանց զլանալու:
Անզղջաբար. մ. 1 առանց զղջալու. ս թէօպէսիյէ: – 2 ըրած ազէկութենէն վերայ չզղջալով. ս էյիլիյէ փիւշման օլմայարագ:
Անզղջական. տ. Անզեղջ, բառամենայն:
Անզղջականաբար } մ. անզեղջ ձեւովով,
Անզղջականապէս } քաղաքավար ըլլալով:
Անզղջականութիւն. տ. Անզղջութիւն:
Անզղջանալի. ա. 1 ըրածին չզղջացող: – 2 անխոհեմ: – 3 անզեղջ, անզգաստ:
Անզղջապէս. տ. Անզղջականապէս:
Անզղջութիւն. գ. չզղջալը մեղքին. ս թէօպէսիլիք:
Անզմնաւասածելի. ա. խելքի տակ չիմնուող:
Անզնին } ա. անքննելի, անհասանելի:
Անզննական }
Անզննելի }
Անզոտանելի. ա. վար չիջնող. ս ինմէզ, ազամազ: [մ. առանց զօնի:
Անզօհ. ա. 1 որ զօհ չելլար, անտուրբ: – 2
Անզոյգ, զուգի, ից. ա. անմման, անչափելի.

ս Էշի նօգ, թէթ, ուլիուձաուզ։
Անզովանալի. ա. որ չգազիր. ս սօվուռմազ։
Անզուարթ. ա. տխուր։
Անզուարթութիւն. գ. տխրութիւն։
Անզուգաբար. մ. անհաւասարապէս։
Անզուգագոյն. ա. բոլորովին տարբեր՝ անմանման։
Անզուգական. ա. 1 անհամեմատ, անկշռելի. ս ույմազ։ — 2 անմտան, գերազանց. ս մեհնեաի նօգ։
Անզուգականութիւն. գ. անհաւասարութիւն, անհամեմատ մեծութիւն։
Անզուգակցութիւն. գ. կուռութիւն։
Անզուգապէս. ա. Անզուգաբար։
Անզուգելի. ա. Անզուգական, 1։
Անզուգութիւն. գ. 1 անհաւասարութիւն, անմանութիւն, անմիաբանութիւն։ — 2 կռուռութիւն։
Անզչարելի. մ. չնեղանալով. ս կիւՀնեմէ։
Անզբաւ } ա. անվերջանալի, անվախճան. ս նիհայէթսիզ, թէթիւքնէմէզ։
Անզբաւական }
Անզբաւապէս. մ. յաւիտեան։
Անզբաւելի. ա. Անզբաւ։
Անզրկող. ա. զրկանք չընող. ս զուրմ էթմէյէն։
Անզօր, ի. ած. ա. տկար, չսահկող, ուժ չունեցող. ս զայիֆ, գուվվէթսիզ, գուվվէթսիզ։
Անզօրագոյն. ա. Թոյլ տկար։
Անզօրական. ա. տկար, անկար։
Անզօրանամ. չ. տկարանալ։
Անզօրացուցանեմ. ն. տկարացընել։
Անզօրելի. ա. Ձաղ չելլալու։
Անզօրութիւն. գ. տկարութիւն, անկարութիւն։
Անէ, էք, էից } ա. գ. անգոյ, ոչինչ. ս
Անէակ } նօգ, հիւ։
Անէակից. կից. ա. որ մէկտեղ չեն ըլլար։
Անէծք, նիծից. գ. նզովք. ս պէտաուա, լանէթ, իլէնմ։
Անէութիւն. գ. չգոյութիւն, ոչնչութիւն։
Անէջ. ա. վար չիջնող, չինկնող. ս էնմէզ, Անէք. ա. Անէ։ [տիւշմէզ։
Անըզմալի } ա. որ ուզելու բան չէ։
Անըզմանալի }
Անըմբռնելը. ա. 1 անհամբերը. ս սապրսըզլըգ — 2 չհամբերելու. ս սապր սըռնմազ. չէբիլմէզ։
Անըմբռնելագոյն. ա. շատ անհամբերը։
Անըմբռնելի, լւոյ, լնաց. ա. 1 որ չքաշուիր. ս չէբիլմէզ։ — 2 անհամբերը. ս սապրըսըզ։
Անըմբռնելութիւն. ա. Անհամբերութիւն։
Անըմբռնի. ա. անպատշաճ. ս նազըշմազ։
Անըմբռնութիւն. գ. անպատշաճութիւն։
Անըմբռնաբար } մ. ձեռք չինկնալով։
Անըմբռնապէս }
Անըմբռնագոյն } ա. աւելի անըմբռնելի։
Անըմբռնելագոյն }
Անըմբռնական. ա. չքաշուող։
Անըմբռնելի, լւոյ, լնաց. ա. 1 որ չկրնայ քաշուիր. ս թութմուրմազ, էլէ կէլմէզ։ — 2 անխմանալի. ս ազըլա սըղմազ, ազըլ էրմէզ։
Անըմբռնիմ. չ. չքաշուիլ։
Անըմբռնողութիւն } գ. չքաշուիլը. ս թութմուրմազլըգ։
Անըմբռնութիւն }
Անըմգնելի. ա. 1 որ չխըմուիր. ս իչիլմէզ։ — 2 խմելիք չունեցող։
Անընդդիմադրանելի } ա. որուն զէմ խօսիլ,
Անընդդիմադրելի } զէմ դնել չըլլար։
Անընդդիմակ. 1 նոյն ընդ. վ։ — 2 անհակառակ, միաբան։ [լար։
Անընդդիմակաբար. ա. որուն զէմ առնել չըլ-
Անընդդիմակայ } ա. 1 որուն զէմ չկենցուիր.
Անընդդիմակաց } ս գարշը տուրտուլմազ՝ գծմազ։ — 2 զէմ չկենցող. ս գարշը տուրտամազ՝ գօյամազ։ [խռովարար։
Անընդդիմահար. ա. 1 անյաղթելի։ — 2 անԱնընդդիմահարութիւն. գ. թշնամանգութիւն։
Անընդդիմահարաբար. ա. ընդդիմութիւնը վերցընելով հաւասարութիւն ընելը, ընդդիմութիւնը վերցընելը որ հաւասարութիւն ըլլայ։ [նելի։
Անընդդիմահարելի. ա. Անընդդիմադրելի։
Անընդդիմամարտ. ա. զէմ չկենցող։
Անընդդիմանալի. ա. որուն զէմ չկենցուիր։
Անընդդիմադրել. ա. անխռովարար. ս էնկէլսիզ։
Անընդել, ի, ից. ա. 1 չսրսրած. ս ալըշմամըշ, ածէմի։ — 2 որ սրսրուած չէ. ս ալըշմըշ։ — 3 վայրենի. ս նահանի, զալըմ։
Անընդելական. ա. անսովոր, նոր։
Անընդելութիւն. գ. սովրած չըլլալը. ս ալըշըգմազլըգ։
Անընդելկուանալի. ա. Անյանկուանալի։
Անընդհատ. ա. 1 չմիջադատած. ս արասըզ։ — 2 չզատուող. ս այըրըլմազ։ — 3 մ. անդադար, շարունակաբար. ս արտը արասը ծըմայարագ, պիր տիւզիյէ, տայըմ։
Անընդհատաբար. մ. Նոյն։
Անընդհատութիւն. գ. չընդհատիլը, միակերպ շարունակութիւն։
Անընդհար. ա. որ չմիանար. ս ույմազ։
Անընդհարկանելի. ա. չզարնուելու։
Անընդմիջաբար. մ. անմիջապէս, քովէն. ս սրըա իւզրէ, մուգեմ էրմէն, պիր տիւզիյէ։
Անընդմիջելի. ա. մ. 1 անմիջապէս. ս ալըգգըզլըգ, էն նազըն։ — 2 որ չմնանար. ս նազլաշմազ, այըր։ — 3 անդադար։
Անընդոստ. ա. մ. անշարժ, ծոյլ, խոտաւիար. ս գըմըլտանմազ, թէվիրէնմէզ։
Անընդունակ. ա. 1 չընդունող, տեղիք չտուող, անյարմար. ս գաբուլ էթմէզ, կէօթիւքմէզ։ գաբիլիյէթսիզ։ — 2 ընդունելի չեզած. ս գաբուլ օլմազ։ — 3 որ չընդունուիր, չհաւանիր. ս իչինէ ալընմազ, սըղմազ։

Անընդունական. նոյն՝ ըստ ս նշ։
Անընդունակութիւն. գ. չընդունիլը, չհաւնիլը։
Անընդունելի, լ.ոյ, լեաց. ա. 1 անհաճոյ. ՝ գաղափար օրէնսդիր կէշմէդ։ — 2 մեա բաժին չունեցող։ — 3 անդիք չունեցող։
Անընդունելութիւն. գ. չընդունիլը։
Անընդունող. ա. չընդունող։
Անընթաց. ա. քալել չգիտցող։
Անընթեռնելի. ա. անկարդալի. ՝ օգուտնմազ։
Անընթեռնուած. ն. չկրծոտ կարդալու։
Անընթեռնուած. ա. ընթեռնուած չունեցող (պահք)։
Անընթերբիս. մ. իրիկուան հաց չուտելով։
Անընծայ. ա. չընծայուած։
Անընկալ. ա. Անընդունելի։ — մ. բան մը չառնելով։
—Անընկալ լինիմ. ն. չընդունիլ, մտիկ չընել։ — կր. ընդունելի չըլլալ։
Անընկալուչ. ա. մեա բաժին չունեցող։
Անընկենդի. ա. որ վար չինկնար։
Անընկեր. ա. մինաւոր. ՝ նաղընդզ։
Անընկերասէր. ա. առանձնասէր։
Անընկերելի. ա. Անընկեր։
Անընկէց. ա. չընկած. ՝ տիւշմէչէն։
Անընկղմելի. ա. որ չընկղմիր. ՝ ալեմ մազ։
Անընկճելի. ա. որ չյաղթուիր. ՝ ալեմ օշմազ։
Անընչանամ. չ. առակ չսիրել, ադքրանալ։
Անընչասէր, սիրի, բաց. ա. առակ չսիրող։
Անընչասիրաբար. մ. առակ չսիրելով։
Անընչասիրութիւն. գ. առակ չսիրելը։
Անընչատացիչ
Անընչատէր
ա. առակ չդիզող, կամ՝ որ ադքատ։
Անընչդրութիւն
Անընչուրութիւն
գ. առակ չունենալը, կամ՝ որ ադքատութիւն։
Անընտանեբար
Անընտանեպէս
մ. օտարի պէս, վայրենի կերպով։
Անընտանի. ա. 1 օտար։ — 2 անմտան։ — 3 անընտել. ՝ ալըշըգսըզ, նէպանի։
Անընտել. տ. Անընդել։
Անընտիր. ա. 1 անպիտան։ — 2 անտաղտ։ — 3 առանց ընտրութեան։
Անընտրաբար. մ. 1 անխորհրդաբար. ՝ թէ վէքէլէ ի — 2 անխտիր. ՝ թէ էքլէնճխզ։
Անընտրող, ի, աց. ա. ադէկ չքննող, ադէկը չընտրող, անխնդիր։
Անընտրողաբար. տ. Անընտրաբար։
Անընտրողական. ա. Անընտրող։
Անընտրողապէս. տ. Անընտրաբար։
Անընտրողութիւն. գ. անխնդրութիւն. ՝ միւլահազասըզլըգ։
Անընտրութիւն. գ. չընտրութիւնը։
Անբակեմ. տ. Անտակեմ։
Անբաժակիւս, Անտաժակիւս. ա. 1 պակասութիւն մը չունեցող. ՝ գուսաւսուզ, պէհնէսըզ։ — 2 խղճմտանքէ ազատ. ՝ կիւնահսըզ։
Անբաժանելի. նոյն ընդ. վ։

Անբաժանելիութիւն, Անտաժանելիութիւն. ա. անբաժան, անմոլար, շիտակ. ՝ էյիլմէզ, տափմազ, տահիհ, տօղրու։
Անբաժանելիութեական
Անբաժանելիութիւն
նոյն ընդ. վ։
Անբեմ. տ. Անտեմ։
Անբեմ ագաւոր. ա. առանց թմագաւորի. ՝ փատիշահսըզ։
Անբեմ ագաւորութիւն. գ. թմագաւոր չունենալը. ՝ փատիշահսըզլըգ։
Անբեմ ագուստ. տ. Անբեմ պաուստ։
Անբեմ ախանձ. ա. որ չթմախանձիր, չձանձրացընար. ՝ թմաճիզ էմ մէյէն։
Անբեմ ախանձելի. ա. անտրտում։
Անբեմ ադ. ա. մ.
Անբեմ ադուն. ա.
չթմաղուած. ՝ կէօմիւլմէմիշ։
մէմիշ։
Անբեմ ամբ. ա. առանց թմամբի. ՝ էյէբսիզ։
Անբեմ անալի. տ. Անբեմ ագ։
Անբեմ անի. գ. Հրէից թշխին ամիսը։
Անբեմ անոց. տ. Մ՚ենեւանդ։ — դինջակ։
Անբեմ անոցիկ. գ. ցորենի կապոց՝ թմ եին տակը զարկած։
Անբեմ առամ. ա. մ.
Անբեմ առամական
Անբեմ առամելի. ա.
որ չթմոռմիր՝ չթմօչնիր. ՝ սօղմազ, փէօղսիւզ, մէմիշ։
Անբեմ առամութի. գ. չթմոռմիլը. ՝ սօղմամասըզ։
Անբեմ առակ, ի. գ. թմ եին տակը. ՝ գօղճուգ ալըը՝ տիպի։
Անբեմ արգմանն. ա. մ. առանց թմ արգմանի կամ թմ արգմանութեան. ՝ թմ էքձիւմէ սիզ։
Անբեմ արգմանաբար
Անբեմ արգմանապէս
մ. անձառելի կերպով.
՝ թմ ապիրի օրմայարագ։
Անբեմ արգմանելի. ա. մեկնութեամբ առակ չհինկնող. ՝ թմ ապիր օրէնմազ, վատցիկ կէլմէզ։
Անբեմ արթի
Անբեմ արթի ակ
ա. մ. 1 անբեմ արթի, առանց աչքը թմ արթի ելլու. ՝ ասլա օյնամազ, տիք տիք։ — 2 անասյրեաց. ՝ օյ ալանմազ, նանըլմազ։
Անբեմ արթի ելի. Հին ընդ. վ։
Անբեմ արչամ
Անբեմ արչամելի
տ. Անբեմ առամ։
Անբեմ ած. ա. չթմըրծած. ՝ ըսլանմամըշ, ըսլանմազ, գօւլի գուրու։
Անբեմ աւալ. ա. չգլորած, անշարժ։
Անբեմ ափ. ա. 1 չբռնացած, վայրկեան մը չթմափած. ՝ գաւլը ատ օքիւլմի մէշ, գավէրը։ — 2 ծառն վար կամ մոգին դուրս չթմափած։
Անբեմ ափառելի. ա. տերևը չթմափած։
Անբեմ ափելի. ա. 1 որ ձեռքին չվերցուիր. ՝ գօվալըլմազ։ — 2 որ չպակսիր. ՝ էքսիլմէզ։
Անբեմ ափուր. ա. չպարպած, լեցուն։
Անբեմ աքնարաբար. մ. յայտնապէս։
Անբեմ աքուն
Անբեմ աքուստ
Անբեմ աքչելի
ա. որ չծածկուիր, յայտնի. ՝ կիզլէնմէզ, աշկնար։
Անբեմ աքուցանող. ա. ինքզինքը չծածկող, յայտնի։

Անթեղ, ի. գ. տաք մոխիր, մոխրած կրակ. ՚ք քէզ։

–Անթեղ հարկանեմ. անթեղել, անթեղել. ՚ք քիւլ իլէ էօրթմէք աճէ էշի։

Անթեղայ. ա. Անդեղայ։

Անթեմ, ի, կամ Անթեմն. գ. (յ.) նրբիցուկ, օշոշ. ՚ք փաթիլիա չիչէքլի։

Անթեմ, եցի. ն. անթեմ զարնել. ՚ք գօլեթուդա վուրմագ։

Անթեմերանալի. ա. ՚ որ չպակսիր. ՚ք էքսիլմէզ, անպակաս. ՚ք էքսիքսիզ. գոյութեան, պիր էմէճի, էմէքսիզ, էմէքսիլմէզ։

Անթեմերութիւն. գ. ամբողջութիւն։

Անթեւի, ից. ած. որ թեւ չունի. ՚ք գանատսըզ։

Անթիհիւպատոս } գ. (յ.) հիւպատոսի
Անթիխպատոս, ի, ից } փոխանորդ. ՚ք գօնսօլոզ վէքիլի։

Անթիխպատ. ա. հիւպատոսի փոխանորդութիւն։

Անթիխպատութիւն. գ. հիւպատոսի փոխանորդութիւն. ՚ք գօնսօլոզ վէքիլէյի։

Անթիխպատրիութիւն. (յ.) գ. պատրիկի փոխանորդութիւն։

Անթիւ, թիւոյ, ոց. ա. 1 անհամար. ՚ք սայըսըզ, հիսապսըզ – 2 թիւականի տակ չընկնող. ՚ք հիսապա՝ թիւրիխէ կէլմէզ։

Անթիւն. ա. Անթոյն։

Անթիւր } ա. Անվնաս, և Անբաւնաբիւր։

Անթիւրելի. ա. չնշանակելի, աննշան։

Անթլփատ, ի, ից. ա. 1 որ թլփատուած չէ. ՚ք սիւննէթսիզ – 2 հնեմանոս՝ որ հրեայ չէ։

Անթլփատութիւն. գ. 1 հնեմանոսութիւն, հնեմանութիւն – 2 չթլփատուած անդամ։

Անթմթմ. գ. անուրթիւն մէջտեղը։

Անթմնելի. ա. չնեղացող, անշարժ, ամուր։

Անթնշամանելի. ա. որ վար չգալընուիր։

Անթոզ } ա. անթոց, նեղութ չունեցող.
Անթոզելի } ՚ք ամէֆ օլմայան։

Անթոզութիւն, թիւնք. գ. 1 խոստութիւն – 2 անթոզելի յանցանք։

Անթոյլ. ա. չթուլցած, պինդ. ՚ք կէվչէմէզ։

Անթոյն, թոյնի, ից. ա. ուր որ թոյն չկայ. ՚ք զաղսըզ, զէհիրսիզ։

Անթոչակ, ի, ից. ա. 1 պաշար չառած. ՚ք զահրէսիզ, ազըգսըզ – 2 անհաղորդ։

Անթոչակութիւն. գ. հնազ պաշար չունենալը։

Անթոչուն, ուն. ած. թռոց չունեցող. ՚ք թօ-

Անթոցելի. ա. որ չգամնիւր, չպակսիր. ՚ք սըզմազ, էքսիլմէզ։

Անթուական } ա. Անթիւ։
Անթուելի }

Անթուլաբար. մ. չթուլնալով։

Անթուլանալի. ա. մ. ա. Անթոյլ։

Անթուլութիւն. գ. պնդութիւն, հաստատութիւն. ՚ք գալիլիք։

Անթունդ. ա. որ չթրնգալ, անշարժ։

Անթուրծ. ա. չթրծած։

Անթրիչ. ա. չթրծած։

Անթրծութիւն. գ. հինուն չըլլալը։

Անթրոց. ա. Անթոցոց։

Անթրտնգ կամ գս. ա. մ. առանց ձայն ձուն հանելու. ՚ք սաւս փուս, ֆըսրլթըրդը։

Անթօմաւիլի. ա. տեղէ մը չշարժող (աչք)։

Անժամ. ա. մ. 1 առնէ գուրս. ՚ք պիվագթի, մնահայրզ – 2 առնոր անցած. ՚ք վագթը կէչմիշ, գօնամայն։

Անժամանակնութիւն. գ. ժամանակէն գուրս ուռնալը, որկրամոլութիւն։

Անժամանի. ա. չհասնող, ուշ մնացող, չատիկող. ՚ք նէքթիչմիչէն, նէքթիշմէզ, էլէ էրմէզ։

Անժամանակ, ի. ա. մ. 1 առնէն առաջ չընկնող. ՚ք զէմնսըզ, էպէտի – 2 առնէն գուրս. ՚ք պիվագթի։

Անժամանակաբար. մ. 1 առանց ժամանակի, 'ի յաւիտենից – 2 առնէն չանցուցած. ՚ք հէմէն պիրտէնը – 3 առնէն գուրս. ՚ք վագըթսըզ։

Անժամանակական. ա. Անժամանակ։

Անժամանակապէս. ա. Անժամանակաբար։

Անժամանակաւոր, ի, ից
Անժամանակնալ
Անժամանակնոյ, կէի, ից
Անժամանակնան
ա. մ. ա. Անժամանակ։

Անժամանակութիւն. գ. յաւիտենականութիւն։

Անժամանելագոյն. ա. որ բնաւ չհասնիր։

Անժամեմ. չ. առնէնին կամ առնով չհասնիլ։ ՚ք անչափսըզ թիւն։

Անժամութիւն. գ. առնէն գուրս ըլլալը։

Անժանգ, Անժանկ. ա. որ ժանկոտ չէ. ՚ք փասսըզ։

Անժառանգ. ի, ից. ա. 1 ժառանգ չունեցող. ՚ք էվլատսըզ, վարիսի օլմայան – 2 ժառանգութենէ զրկուած. ՚ք էվլատլըգսան՝ միրասընտան ուիչէն։

Անժառանգեմ. ն. ցնդիլը ջնջել. ՚ք ՀԷՏսընի գալտըրմամագ։

Անժառանգութիւն. ա. Անզաւակութիւն։

Անժողով. ա. մ. 1 ուր որ կարգով կանոնով ժողովել չկայ – 2 առանց ժողովելու։

Անժողովութիւն. ա. առանց ժողովելի։

Անժոյժ, ժուժի, ից. ա. անհամբեր, անժուժկալ, չառնող. ՚ք սապրըսըզ, սապսըզ նամագ։

Անժուժաբար. մ. անժոյժ ըլլալով։

Անժուժալի. ա. Անժուժելի։

Անժուժականն. ա. Անժոյժ։

Անժուժանամ. չ. չհամբերել, չդիմանալ։

Անժուժելի. ա. չդիմանալու. ՚ք չէքիլմէզ, սապանըլմամագ։

Անժուժիմ, ևցայ. տ. Անժուժանամ։
Անժուժկալ, ի, ից. ա. չհամբերող, զինքը չզսպող, ցոփ. ֆ սասլըբսըզ, տայանմազ, սէֆիհ։
Անժուժկալաբար. մ. զինքը չզսպելով։
Անժուժկալիմ. տ. Անժուժանամ։
Անժուժկալի. տ. Անժուժկալ։
Անժուժկալութիւն. գ. ՝ անհամբերութիւն. ֆ սասլըբսըզլըգ, իճթիսալսըզլըգ։ – ՚ անմիաբրութիւն, գէշութիւն։
Անժուժութիւն. նոյն ընդ վ. բաս ևն նշ։
Անժպիտ. ա. չծիծաղող, անժիտ. ֆ կիւլմէզ։
Անժտելի. ա. չկակղցող խիստ։ [մէզ։
Անի. տ. Անիր։
Անիաս. ա. վոյզ զարնող։
Անիաբ. գ. ծաղիկ մը։
Ան՚ի բաց բառնալի. ա. որ չվերցուիր։
Ան՚ի բաց դնելի. ա. անփոփոխ։
Ան՚ի դուրս ելանելի. ա. ուակից ելլալ՝ անցնիլ չըլլալ։
Անիծ, անեծ. գ. ոչ՚ի հունտ. ֆ սիրքէ։
Անիծաբանութիւն. գ. անէծք տալը։
Անիծաբան. ա. ՚ անէծք բերող – ՚ անէծքի տակ եղող։
Անիծաբոյս. ա. անէծքով բուսած (վուշ)։
Անիծագրական. ա. անէծք բերող։
Անիծագրութիւն. տ. Անէծք։
Անիծական. ա. անէծք տալու, անիծած։
Անիծակուռ. տ. Անիծապարտ։
Անիծահաճութիւնակ. ա. անէծք բերող։
Անիծանենի. ա. անիծող։
Անիծանենիմ, ծ.ն. (հյց. ևաբ. ինդբ.) ա. նիծնել. ֆ լանէմ օգուտմազ, պէտտուա էմմէք, իչէնմէք։ [նող։
Անիծապարտ. ա. անէծքի տակ ձգող՝ ընկնող։
Անիծեմ, ևցի. տ. Անիծանենիմ։
Անիծիչ, ծչի, չաց. ա. անիծող։
Ան՚ի կապ գալի. ա. որ չկապուիր՝ չզոդիր։
Անիզձ. ա. չփափաքող. ֆ արզ էմմէյէն։
Անիմայ, ի, ից. ա. բան չհակըցող, անխելք. ֆ աշմազ, ուչօզ աղնամազ։
Անիմանալի, լ.ց.լնաց. ա. ՚ միտքի մէջ չբզմող. ֆ ֆէհմի օլունմազ։ – ՚ խելք չհասնելու, խելքէ վեր. ֆ անզաշըլմազ, ագըլ էրմէզ։ – ՚ անյայտ. ֆ պէլլի օլմազ։
Անիմաստ, ի, ից կամ աց. ա. ՚ անխելք. ֆ ագըլսըզ, ֆիքիւսըզ։ – ՚ անբան. ֆ հայվան։ – ՚ անզգայ, անխորհուրդ։
– ՚յ Անիմաստ. առանց խմանալու։
Անիմաստաբար. մ. անխել քաբար. ֆ ագըլսըզճա, աշմազլըգլա։
Անիմաստագոյն. ա. շատ անխելք։
Անիմաստասէր | ա. խմաստութիւն չսիրող։
Անիմաստասիրելի |
Անիմաստասիրութի | գ. անխելքութիւն. ֆ ա-
Անիմաստութիւն | գլսըզլըգ, աշմազլըգ։

Անիմաստանամ. տ. Անիմանամ։
Անիմաստասուն. տ. Անիմաստ։
Անիմաց | տ. Անիմայ, և Անիմանալի։
Անիմացական |
– Անիմաց. անզգալի։
Անիմացաբար. մ. առանց խմացուելու։
Անիմացութիւն. գ. ՝ անիմանալութիւն, անհասութիւն – ՚ անզգայութիւն։
Ան՚ի միկոյս թ աւալ. ա. միկ կոզմը չծածուկ։
Անինչ, անընչի, ից. ա. ՝ բան չունեցող, աղքատ. ֆ ֆագըր, եօխսուլ։ – ՚ գ. ո-չինչ. ֆ եօգ, հիչ։
Անիշխան. ա. ՝ իրմէ վեր չունեցող. ֆ իմանդըր – ՚ անգլուխ. ֆ պաշսըզ – ՚ միկի մը չկախուող – ՚ տէրութիւն չունեցող։ [նալ։
Անիշխանանամ. չ. իշխան՝ թագաւոր չունենալ։
Անիշխանութիւն. գ. թագաւոր կամ գլխաւոր մը չունենալը. ֆ փատիշահսըզլըգ, պաշսըզ նէզամսըզլըգ գալմա։
Անիշխանի. ա. ՝ օրուն իշխանի կամ տիրել չըլլալը. ֆ ալէմ սըմնյան։ – ՚ չըլլալու՝ չհամաձայնելու (բան)։
Անիսկ, ի, ից. ա. պատահական։ [սուն։
Անիսոն, ի. գ. անիսոն. ֆ էնիսուն, եանիսուն։
Անիւ, ի. ա. մ. որ բան մը չէ, ու չընար. ֆ նուֆ, պօշ, ավաբա։
Անիւանկ. ա. անտեղեակ. ֆ պէխաբէր։
Անիւական. ա. բան մը չունեցող։
Անիւան, ի, նուանք, նանց. ա. անմտամիտ, անձև։
Անիւաւ, ի, աց կամ ից. ա. ՝ իրաւունք չգիտցող. ֆ նահագ, չէրխիզ, առաչէմսիզ – ՚ անառակ (աչք)։
– Անիւաւ. ՚յ Անիւաւի. ՚յ Անիւաւս. մ. իրաւանց գէմ, փուճ տեղը. ֆ նահագ նէրէ, նահաֆլէ։
Անիւաւաբար. մ. նոյն ընդ վ։
Անիւաւագիր. ա. անիւաւութիւն գրուած։
Անիւաւագոյն. ա. մ. խիստ անիւաւ։
Անիւաւախոհ |
Անիւաւախորհ | ա. չարամիտ։
Անիւաւակից լինիմ. անիւաւութեան գործակից ըլլալ։
Անիւաւանամ. տ. Անիւաւիմ։
Անիւաւանք. գ. անիւաւութիւն։ [նէրէ։
Անիւաւապէս. մ. անիւաւ տեղը. ֆ նահագ
Անիւաւատեաց. ա. անիւաւութիւնը ատող։
Անիւաւացի. ա. մ. անիւաւ, անիւաւ տեղը. ֆ նահագ։
Անիւաւիմ, ևցի. ն. զրկանք՝ յանցանք ընել, վնասել. ֆ զարար՝ քէֆէր վէրմէք, զուլմ էմմէք։ [բար՝ զուլում չէքմէք։
Անիւաւիմ, ևցայ. կր. զրկանք քաշել. ֆ զարար
Անիւաւիմ, ևցայ. չ. անիւաւութիւն ընել. ֆ ատալ էմմիյէք՝ ինսանֆըզլըգ էմմէք։
Անիւաւիչ. ա. զրկող, վնասող։

Անիրաւութիւն. գ. 1 իրաւունք չունենալը—2 զրկանք, չարիք. ՏՍտալէթիմսիզ ի՛ք, զուլմ, Ջէվր—3 սուտ խօսք կամ գործք։ —Անիրաւութեամբ. մ. անիրաւաբար։

Անիրաւունք. գ. 1 անիրաւութիւն—2 իրաւունք չըլլալը։

Անիւ, անուայ, ոց. կի՛ուբ, ուաց. գ. 1 անիւ. Տթէքէրլէք, չարխ—2 տղոց խաղալիկ—3 կառքի հունար. Տչէլեման արապասը։ —Անիւ արեգական, լուսնի. արեւու կամ լուսնի գունար։

Անլայն } ա. նեղ. Տէնսիզ, տար։
Անլայնական }

Անլու, ի, ից կամ աց. ա. վատթար, գէշ. Տքէօթի, ֆէնա։

Անլուութիւն. գ. գէշութի՛ւն. Տքէօթիլիւք։

Անլսական. ա. լսա չունեցող։

Անլսելու, ի, աց. ա. լսելու չունեցող. Տխլսիզ, ախրն օլմայան։

Անլռնկլի. ա. 1 չլլալու. Տօլմայաճագ—2 չեղած. Տօլմամիշ—3 չծնած. Տտօղմամիշ։

Անլռնկլութիւն. գ. չեղոյութիւն—տես և Անեղութիւն։

Անլուծիւն. գ. լեցուն՝ հասուն չըլլալը, չլեցուիլը. Տտօղմամատը, տօղմամատաղ։

Անլիը } ա. որ չկըշտիր, չկշտացող. Տտօղ-
Անլից } մազ, տօղմազ։

Անլուկ. ա. որ չկշտըլըկուիր։

Անլծակից } ա. կոյս։
Անլծորդ }

Անլծակցութիւն. գ. չկարգուիլը, կոյս մնալը։

Անկամ. ա. անասնձ. Տէչմիսիզ։

Անլոյծ, լուծի, ից. ա. 1 որ չքակուիր. Տչէօզիւլմէզ։—2 որ չգաճառ։—3 ծոմ (բնան)։ [չգօրծղ։—2 անկնունք։

Անլոյս, լուսի, ից. ա. 1 լոյս չունեցող. Տլուսսուզ։—Անլոյս անկումն. վիժած։

Անլու, ի, աց. ա. չլսող, անկնազանդ։

Անլուայ, ի, ից. ա. չլուացած. Տնայգանմամրշ—տես և Անեմաւ։

Անլուայութիւն. գ. չլուացուիլը։

Անլուանալի. ա. որ լուացուելու պէտ չէ. Տնայգանըլմազ, աղարմազ։

Անլուանամ. չ. չլուանալ, չլուացուիլ։

Անլուաց. տ. Անլուայ։

Անլուացական. տ. Անլուանալի։

Անլուացութիւն. տ. Անլուայութիւն։

Անլուծ. ա. որ լծի տակ չէ, ազատ։

Անլուծական } ա. Անլոյծ։
Անլուծանելի }

Անլուծիչ. ա. անմահական։ [մէմզիւք։

Անլուծութիւն. գ. չքակուիլը. Տչէօզիւլմէ-

Անլուութիւն. գ. անկնազանդութիւն։

Անլուռ. ա. որ չիզձր. Տաւս տօղմազ։

Անլուսաբնակ. ա. մութ տեղ քնակող։

Անլուսաւոր. տ. Անլոյս։

Անլուսաւորեալ. ա. 1 խաւարային—2 անկնունք։

Անլուսաւորութիւն. գ. լոյս չունենալը։

Անլուսին. ա. լուսնակայ չեղած. Տմահիխիամապօղզ։

Անլուր. ա. 1 չլսող, մտիկ չընող. Տխլմէզ, տիւնէմէզլիգ—2 չկամակրցուող. Տանղաշըմազ—3 չլսուած. Տխլսիմէմիշ։

Անլսաբար. մ. } 1 առանց լսելու։—2 ան-
Անլսական. ա. } զգաստ—3 որ պէտք չէ
Անլսելի. ա. մ. } լսել։

Անլսելի. ա. 1 չլսուած. Տխլսիմէմիշ։—2 չլըսուելը. Տգուլագ տօղմազ։—3 խօսք մտիկ չընող. Տսէօզ տիւնկլէմէզ։

Անլսելութիւն. գ. 1 չլսելը։—2 չմսելը։—3 խօսքը մտիկ չընելը։

Անլսող. ա. անկնազանդ։

Անլսողութի՛ւն } գ. չմսելը, անկնազանդու-
Անլսութիւն } թիւն։

Անլսուլդ. ա. Անլսող։

Անլսարկեալ. չլըցուած։

Անլսարկելի. ա. չլըցուելու. Տտօղմազ։

Անլսութիւն. գ. չկըշտանալը. Տտօղմամազլըգ. (Ի բաւէն Անլիը)։

Անլսութիւն. գ. 1 անլսողութիւն—2 չկշտկըցութիւն. (Ի բաւէն Անլսուր)։

Անլսուն. ա. չկշտանալի. Տտօղուլմազ։

Անլցուցանելի. ա. Անլիը։

Անլքանելի. ա. մ. 1 երևակ չհեռալի։—2 սրտակուռ չըլլալով։

Անխաբ. ա. 1 չխաբուող. Տապահմազ։—2 անսահիկ. Տէմին, մամանուր—3 անխնդիր, ազատ։

Անխաբելոյ } նոյն ընդ վ։
Անխաբելի }

Անխաղամ. ա. առանց դլխի (մազ)։

Անխախտ } ա. չխախտած, պատուա-
Անխախտ } հանք չունեցող, ամուր,
Անխախտական } ամրողջ. Տգալի, միւհքէմ,
Անխախտելի } էօրսէլէնմէմիշ։

Անխած. ա. չխածած, չխայթած։

Անխակ. ա. Հասուն, սրտած. Տխամ ոէյիլ, ալըշ ըզգ, ուսուս։

Անխազագասկը. ա. անհանդ սրտ։

Անխազագութիւն. գ. խռովարարութիւն։

Անխազաց. ա. 1 անշարժ, անխռովարար. Տէէխիրլէնմէզ, գըմիլտանմամազ, էէխզոկ օլմազ։—2 անհոգոտ։

Անխառնուր } ա. անխառնած, որ չխառ-
Անխառն } նուիր. Տէէխմէմիշ, չխոշնիր. Տտօղմազ,
Անխառնելի } փէօհսիւմէզ։

Անխայտամ } ն. չ. 1 խոզմալ, խնայել,
Անխայտիմ, նքի } ձեռքը հեռացնել. Տգըյնամագ, գըյմամագ, էսիրկէմէք, ամըմագ—2 չխնայել. Տգըյմազ—3 զգուշացընել։

—Անխայտալ լինիմ. ազատ ըլլալ (բանէ մը)։

Անխայեցուցանեմ. ն. խնայել տալ, զգուշացընել, պահել։
Անխայութիւն } գ. 1 խնայելը, և 2 չխնայելը։
Անխայութիւն }
Անխայտառակելի. ա. խաղք չեզած, ձերմակներես։
Անխայրի. ա. անպատուական, անշահ։
Անխանգար. ա. չխանգրուած, չաւրած։
Անխանձ. ա. չխանձած, կայծ չդպած. ֊ գրվելոյձիմ՝ տօգանմամբ։
Անխանտաբար. մ. առանց նախանձելու։
Անխառն, ի, ունք կամ ուսք, անից. ա. 1 զուտ. ֊ սատէ, սաֆիւ – 2 չխառնրկած, անշփոթ. ֊ գաղըզգազըզ։ – 3 անբարեխառն, անժուժկալ։
Անխառնաբար. մ. չխառնուելով, անշփոթի կերպով։
Անխառնարնգոր. ա. անշփոթի։
Անխառնակ. ա. 1 անշփոթի։–2 անժուժկալ։
Անխառնակաբար. տ. Անխառնաբար։
Անխառնական }
Անխառնակելի } ա. անշփոթի։
Անխառնակութիւն. գ. 1 անշփոթութիւն։ – 2 մաքրութիւն։ [կելի։
Անխառնելի. տ. Անխառն, և Անխառնա-
Անխառնուած. ա. խառնուրդ չունեցող։
Անխառնութիւն. գ. 1 զգուշութիւն։–2 ա. ուանձնասիրութիւն։–3 չգուգիլը օտարի հետ։
–Անխառնութի. (յ.ոձ.) անբաբևխառնութիւն, անժուժկալութիւն. ֊ սէֆիհլիք։
Անխառնութիւն. գ. չխառնուելու բան։
Անխաւգախտ. ա. մ. խաւգախտութիւն չընող, արգար. ֊ հագըգհիլի, հիւրհօրդ, առատ։
Անխաւգախաբար. մ. սուտ գ. ֊ սահիհ։
Անխաբխախ. ա. առանց խարխխի՝ ներկաթի (նաւ). ֊ տէմիրսիզ (կէմի)։
Անխաբխար. ա. ամուր. ֊ գաւլի։
Անխաւշ. ա. հուժ. ֊ հաշլամամբ։
Անխաւար. ա. միշտ լուսաւոր։
Անխափան. ա. մ. 1 առանց արգելքի. ֊ էնկէլսիզ։ – 2 հարկաւ. ֊ հէլ հէլալէթ։
Անխափանական. ա. արգելք չունեցող։
Անխափանելի. ա. անխափան։
Անխելեկելի. ա. կատաղին չգալմնուած։
Անխելամտելի. ա. խելք չհամնելու։
Անխելութիւն. գ. անխելքութիւն։
Անխեղդ. տ. Անխիղճ։
Անխեռ. ա. հանդարտ, անխառն. ֊ ուսլու։
Անխեռութիւն. գ. հանդարտութիւն. ֊ ուսլուլուգ։
Անխղճի. ա. 1 որ չփրթիր. չքաժնուիր. ֊ այրըմազ, սէոգիւլմէզ։ – 2 հաստատ. ֊ գաւլի, միւհքէմ։
Անխղճութիւն. գ. 1 անխուղ ըլլալը, պինդ ըլլալը։ – 2 անտառկութիւն։

Անխէթ. տ. մ. անխառնաբար, անխիղճ, անվախ։
Անխիղճ. ա. մ. 1 խղճմտանքը մաքուր։–2 խիղճ չընելու։ – 3 խղճմտանք չունեցող. ֊ խնասփսըզ։– տ. և Անտեղեղծ։
–յԱնխիղճ. առանց կատկածանաց։
Անխիտ. ա. որ խիտ չէ. ֊ սէյրէք։
Անխլաբար. տ. Ձանխլաբար։
Անխլանամ. տ. Ձանխլանամ։
Անխլիբար. ա. 1 տեղէն չշարժած՝ պտրտելով ալ։ – 2 չքաննեցուցած, կոյս (հող). ֊ գուզլանըլմամիշ։
Անխլտաբար. մ. չշարժելով։
Անխլտալի. ա. անշարժելի, անշարժ. ֊ գըմըլտանմազ։
Անխնձգնելի. ա. չվհատցնելու։
Անխղճաբար. մ. խղճմտանք չունենալով չընելով. ֊ խնասփսըզճա, էհէքլիֆսիզ։
Անխղճագոյն. ա. տմենևին խղճմտանք չունեցող։
Անխղճական. տ. Անխիղճ։
Անխղճաչարչար. ա. որուն խիղճը չպրմներ։
Անխղճմտութիւն. գ. անխղճմտանքութի։
Անխմոր, ի, ից. ա. գ. առանց խմորի. ֊ խամուրսուզ, մայասըզ։
–Անխմոր, յԱնխմոր. մ. առանց խմորի, բաղարջ հացով։
Անխնամ. ա. 1 պէտ չունեցող. ֊ էհէրք օլմայանչը – 2 պէտ չընող. ֊ հաճաթսըզ, իհմալճի – 3 մ. անխնայ. ֊ գըյագճա։
Անխնամաբար. մ. անխնայ. ֊ գըյագճա։
Անխնամակալուս. ա. հոգացող մը չունեցող։
Անխնամական. տ. Անխնամ։
Անխնամապէս. տ. Անխնամաբար։
Անխնամարկելի. ա. Ձար չըլլար. ֊ չարըսիզ։
Անխնամեմ, նցի. ն. չհոգալ, պէտ չընել. ֊ էհէրք էհմալ, գայըրմամագ։
–Անխնամելի. անխնայ, անաչառ։
Անխնամութի. գ. անխնամ ըլլալը, ծուլութիւն. նախանձնամութենէ զրկելը՝ զրկութիւը։
Անխնայ. ա. 1 անողորմ, անխիղճ. ֊ զաւըմ, գըյագ, խնասփսըզ։ – 2 չձղդող՝ չձղդուած, առատ. ֊ պօլ պօլ։ – 3 անխնամ։
–Անխնայ, յԱնխնայ. մ. չխնայելով. ֊ գըյագճա, պօլ պօլ։
Անխնայաբար }
Անխնայապէս }
Անխնայելի } մ. նոյն ընդ ի։
Անխնայապէս }
Անխնայական. տ. անխնայ։
Անխնայեմ. ն. չխնայել։
Անխնայութիւն. գ. 1 չխնայելը իրեն, կամ ուրիշու – 2 (օգուն) գէշնալը։
Անխնդիր. ա. 1 անքննելի։ – 2 չխնտռուած։
Անխնդրոյ. ա. չուզող, չպահանջող։
Անխոհ } ի, ից. ա. չմտմտացող, անխելք. ֊
Անխոհ } տիւշիւնմէզ, ագըլսըզ. ֊ ֆիքիրսիզ։

Անխոհագոյն. ա. աւելի անխելք։
Անխոհականապէս. մ. անխոհեմութեամբ։
Անխոհականութիւն. գ. անխոհեմութիւն։
Անխոնջելացս. մ. անդադար՝ տեղը, անշնորհք կերպով։
Անխոհեմ, ի, ից կամ ից. ա. բարակ չմտածող, անխելք. ՚ ագըլսըզ, թէհսապիզ. թէհվեքէլի։
Անխոհեմական. ա. նոյն։
Անխոհեմութիւն } գ. անմտածութիւն, ան-
Անխոհութիւն } խելքութիւն. ՚ ագըլսըզլըգ, նատանլըգ, թէհսապիզիխ։
Անխոյզ. ա. ՚ չպրպտուող, անհոգ։ — ՚ անխզելի, որ չքակուիր։
Անխոնարհ. ա. ՚ բարձրնալ սէրտ — ՚ որ չխոնարհիր, չձըկիր։
Անխոնարհելի } ա. վեր բռնած,
Անխոնարհեցուցանելի } վար չիջնող, որ չձըկիր։ [ոխիր։
Անխոնարհութիւն. գ. վար չիջնալը՝ չձը-
Անխոնաւ. ա. չոր ցամաք. ՚ սուսուզ, գուվ գուրու։
Անխոնջ. ա. չյոգնող. ՚ նօրուլմազ։
Անխոնջաբար } մ. առանց յոգնելու։
Անխոնջապէս }
Անխոնջական. ա. անդադար։ [(ձայն)։
Անխոշոր. ա. հաստ՝ անախորժ չեզող
Անխոշտանկ } ա. ձեռ՝ չեխ չկերած, ան-
Անխոշտանկելի } մեզադրելի։
Անխոց. ա. առանց սրգելքի. ՚ էնկէլսիզ։
Անխոպանացեալ. ա. անօգուտ՝ անշահ չեզող։
Անխոտ. ա. չխոտած, ամրողջ, անարատ։
Անխոտաւէան. ա. մ. } անզեղջ. ՚ թէհսապէ-
Անխոտաւէանող. ա. } սիզ։
Անխոտաւէանութիւն. գ. խոտաւէանանք չցլտլը։
Անխոտան, իւից } ա. ընտիր, պատուական.
Անխոտանելի } ՚ էյի, մահանասըզ։
Անխոտոր. ա. չխոտորած, շիժչիտակ. ՚ ամամլազ, ոտոտօղլուս։
Անխոտոր } մ. շիտակ. ՚ ոտօղրուձա,
Անխոտորաբար } ամամլատան։
Անխոտորապէս }
Անխոտորելի. ա. մ. նոյն ընդ. վ. վ։
Անխոտորնաբար. մ. նոյն։
Անխոտորնակ } ա. մ. նոյն ընդ. վ. վ։
Անխոտորնակի }
Անխոտրութիւն. գ. շիտակութիւն. ՚ ոտօղրուլուգ։
Անխոր. ա. տափակ. ՚ նասսը։
Անխորամանկ. ա. անննդգ. ՚ հիլէսիզ։
Անխորամանկաբար. մ. պարզ մտքով։
Անխորասոյզ. ա. խորունկութիւն չունեցող։
Անխորհելի. ա. ՚ ՚ առանց մտածելու եղած։ — ՚ որուն խելք հասցընել չըլլար։
Անխորհուրդ. ա. ՚ բարակ բանի խելք չհաս-
ցընող. ՚ գապա, ագըլսըզ, նատանլը — ՚ չմտածած, անխոհեմական։ — ՚ անսրբազան։ — ՚ մտքէ չանցած, խելքէ վեր։
Անխորհուրդ } մ. առանց մտածելու. ՚
Անխորհրդաբար } թէհվեքէլի, հէմէն, շաշ-
գըն կերպի։
Անխորհրդագործ, ի, ից } ա. սրբազան բա-
Անխորհրդագործեալ } նի մտնոնակից չե-
զած, անտեղնակ։
Անխորհրդածութիւն. գ. անմտածութիւն։
Անխորհրդական. ա. ՚ անսրբազան. ՚ պայ-
ղը։ — ՚ առանց խորհրդոյ եղած։
Անխորհրդականութիւն. գ. անխոհեմութիւն։
Անխորհրդապէս. ա. Անխորհրդաբար։
Անխորհրդաւարժ. ա. անկիրթ մտքով, ան-
խելք։ [միւլահազա էթմէմէսի։
Անխորհրդութիւն. գ. անմտածութիւն. ՚
Անխորհրդօրէն. մ. անխելքութեամբ։
Անխորշ. ա. խորշ մը՝ ծակ մը՝ արատ մը չունեցող։
Անխորշ. ա. ՚ որ չքաշուիր. ՚ չէքինմէզ — ՚ մ. առանց քաշուելու. ՚ չէքինմէյէրէք։
Անխորշաբար. մ. առանց քաշուելու՝ խրտ-
նելու։ [սրզ։
Անխորշելի. ա. չերշնած. ՚ չէքինմէզ, առ-
Անխորտակելի. ա. որ չկոտրիր. ՚ գըրըլմազ։
Անխոց. ա. մ. } առանց վէրք առնելու. ՚
Անխոցոտելի. ա. } նարասըզ, վուրուլմազ։
Անխուզ. ա. ՚ որ պրպտուել չըլլալու — ՚ չպրպտուզ — ՚ չկտրած։ — ՚ որ չկտրուիր գէշ ձամբէ, անտառակ։
Անխուզաբար. մ. առանց քննելու, ընտրելու։
Անխուզելի. ա. անքննելի։
Անխուլ. ա. անմտոզաձայն, որ բանաւոր չէ, ծածուկ, առանձին. ՚ սէսսիզ սէսսասըզ, — յԱնխուլս. ծածուկ. ՚ սրբրկէն։ [կիզլ ի։
Անխուճապ. ա. հանդարտ։
Անխուճապութիւն. գ. հանդարտութիւն։
Անխում. ա. գինի չխմող։
Անխոով. ա. անշփոթ, խաղաղ. ՚ հայ-
բէթ սիզ, սիւքիւնի։
Անխոով } մ. խաղաղութեամբ. ՚ բա-
Անխոովաբար } հաճ իլէ։
Անխոովական. ա. Անխոով, ա։
Անխոովականութիւն. ա. Անխոովութիւն։
Անխոովապէս. ա. Անխոովաբար։
Անխոովասէր. ա. խաղաղասէր։
Անխոովելի. ա. Անխոով։
Անխոովութիւն. գ. խաղաղութիւն։
Անխոտիւ. ա. ՚ անխիղճ, համարձակ ՚ի չա-
բիս. ՚ ինսաֆսըզ։ — ՚ անտարբեր. ՚ թէհլիֆսիզ։ — ՚ պէսպէս, տարբեր։
Անխոտիւ, ըս } մ. առանց խորհելու. ՚ այրը
Անխոտաբար } սէչի էթմէյէրէք, թէհլիֆ-
Անխոտապէս } սիզ, թէհվեքէլի։
Անխոտելի. ա. ՚ անձնեաս, անտարբեր. ՚

զարաբարզ։ Ֆարգարզ–2 առանց խորհելու։
Անխորհ. ա. առանց արգելքի. ֆ Էնկէլսիզ։
Անխորհուրդ. գ. Համաձայնութիւն. ֆ սէբաչէսիլիք, իթէֆիճիլիք։
Անխրախոյս, Անխրախուսելի ա. անսիրտ, սիրտը դող. ֆ Ճէսարէթսիզ։
Անխրամ, Անխրամասելի ա. Անդգ՝ անցք չունեցող, որ չՆդգուիր. ֆ կէչիլմէզ։
Անխրատ, ի, ից. ա. 1 խելս. ֆ Նահիհ. նահրամազ – 2 չկրթուած, չտրթած. ֆ թահզիմսիզ – 3 անխելք. ֆ ազըլսըզ։
Անխրատաբար. մ. խելառութիւն, խօսք մտիկ չընելով. ֆ Նահիհճէ։
Անխրատական. ա. Անխրատ։
Անխրատապէս. ա. Անխրատաբար։
Անխրատելի. ա. խրատ չառնող։
Անխրատութիւն. գ. խելառութիւն, անկրթութիւն. ֆ Նահիհլիք, թահզիմսիզլիք։
Անխօթացեալ. առողջ. ֆ սաղ։
Անխօս, ի, ից. ա. 1 անբան, ոչ խելք՝ ոչ լեզու ունեցող. ֆ Հայվան–2 լեզուն չբացուած (տղայ)։ – 3 չնշանած (աղջիկ)։–4 անՆահելի։ – 3 մ. առանց խօսելու։
Անխօսագոյն. ա. Անբանագոյն։
Անխօսական. ա. Անխօս։
Անխօսելի. ա. անպատմելի։
Անխօսնագոյն. ա. Անխօսագոյն։
Անխօսող. ա. լեզուն չբացուած (տղայ)։
Անխօսութիւն. ա. Անբանութիւն։
Անխօսուն, սնոյ, ոց. ա. Անխօս, 1 և 2։
Անծագ. ա. ապիկ չցոլմած, լոյսը քիչ (լուսին)։
Անծագելի. ա. անըլտս, մուխ։
Անծալ. ա. չծալած. ֆ տիւրիւլմէմիշ։
Անծախ. ա. 1 որ չմուշիր՝ չՀատնիր. ֆ զայ՝ թէէֆֆ օլունմազ։ – 2 առանց ծախքի. ֆ խարճսըզ, մասրաֆսըզ։
Անծախաբար. մ. առանց Հատնելու, անՀատնում. ֆ թիւքէնմէզ, զայ օլմայաբազ, էքսիլմէզ։
Անծախական. ա. Անծախ, 1։
Անծախապէս. ա. Անծախաբար։
Անծախելի. ա. Անծախ։
Անծախող. ա. կծծի. ֆ խասխա, նէքէս։
Անծախոտ. ա. Անձխոտ։
Անծախութեամբ. ա. Անծախաբար։
Անծածկաբար, Անծածկապէս մ. յայտնապէս. ֆ այըդտան աչըդա, էվ աչքնաբէ։
Անծածկակիր. ա. Անծածուկ։
Անծածկամ. ն. ծածկոցը վերցընել. ֆ էօրթիւյիւ գալդըրմազ։
Անծածկոյթ. ա. առանց ծածկոցի, բաց. ֆ էօրթիւսիւզ, աչըգ։
Անծածուկ. ա. 1 բաց. ֆ աչըգ, աչքնաբէ։ – 2 գլխիբաց. ֆ էօրթիւսիւզ։
Անծակ. ա. չծակած. ֆ տէլիքսիզ։
Անծաղիկ. ա. առանց ծաղկի. ֆ չիչէքսիզ։
Անծաղրածու լինիմ. ծաղրածութիւն չընել. ֆ մասգարալըգ էթմէմէք։
Անծաղրացեալ. օրուն երեսը չխնտաւը. ֆ նիւզիւ կիւլմէզ։
Անծամ. ա. որ չծամուիր. ֆ չիյնէնմէզ։
Անծամածուռ. ա. չծրտմրուկած։
Անծայր, Անծայրագոյն, Անծայրածաւալ, Անծայրացեալ, Անծայրափակ, Անծայրենի ա. 1 ծայր Նոխ չունեցող, անսահման. ֆ նիհայէթսիզ։ – 2 անհաւատ. ֆ թիւքէնմէզ։
Անծայրութիւն. գ. ծայր Նոխ չունենալը։
Անծան, ի, ից. ա. անՀանաչելի. ֆ թանընմազ, պիլինմէզ, ազլա սըզմազ։
Անծանաբար. մ. անիմանալի կերպով։
Անծանակ. ա. անսարսռ (կոյս)։
Անծանակութիւն. գ. անսարսռութիւն։
Անծանր. ա. թեթեւ. ֆ խաֆիֆ։
Անծանրագոյն. ա. շատ թեթեւ։
Անծանրապէս. մ. թեթեւ կերպով. ֆ խաֆիֆճէ։
Անծանօթ, ի, ից. ա. 1 չՀանչցող. ֆ թանընմազ։ – 2 չՀանչցուած. ֆ թանընմազ, նամալում։
–Անծանօթ լինիմ. չՀանչնալ, չգիտնալ։
–/Անծանօթա. մ. չՀանչնալով. ֆ թանընմայարագ։
–/Անծանօթա լինիմ. ինքզինքը ծանկել. ֆ քէնտինի պիլմէմիշ մէք։
–Անծանօթ լինիմ յուշքէ. չՀանչնալ, ուրանալ (մէկը)։
Անծանօթաբար. մ. ինքզինքը չյայտնելով. ֆ նասդանէճէ կիպի։
Անծանօթանամ, ացայ. չ. 1 չՀանչցուիլ. ֆ թանընմամազ։ – 2 չՀանչնալ. ֆ թանընմամազ։
Անծանօթապէս. ա. Անծանօթաբար։
Անծանօթիմ, եցայ. չ. 1 չՀանչնալ. ֆ թանընմամազ։–2 չՀանչցուիլ. ֆ թանընմամազ։
Անծանօթութիւն. գ. 1 չգիտնալը. ֆ պիլմէզլիք։ – 2 չՀանչցուիլը. ֆ թանընմամա։
Անծառ. ա. ուր որ ծառ մը չկայ. ֆ ագաճսըզ, գըր։
Անծաւայ, ի, ից. ա. 1 ազատ. ֆ գուլ օլմայան։ – 2 ծաւայ չունեցող. ֆ խազմէքեալը սէմայան։
Անծաւայաբար. մ. ազատաբար։
Անծաւայական, Անծաւայելի ա. ազատ։
Անծաքելի. ա. Անծամ։
Անծարաւ, Անծարաւապէս ա. մ. չծարաւող, չծարաւելով։
Անծարաւելի ա. որ ծարաւիլ չատր։
Անծնդ, ի, ոց. գ. կաշագակ իռչունը. ֆ սագսըղան։

Ան՛ձկ } ա. որ ձկրանալ՝ անցնիլ չու-
Ան՛ձկական } նի, անփոփոխ, յաւիտե-
Ան՛ձկանալի } նական։
Ան՛ձկութիւն. գ. անփոփոխ կեանք։
Ան՛ձկուն. ա. Ան՛ձկ։
Ան՛ձին, ձնի. ա. 1 զաւակ՝ բերք չունեցող. ս. ոտղութիւնք, Հասրլորդ։ — 2 չձնած. ս. ոտղմամբ։ — 3 (ազէկութիւն) չձնանոզ՝ չունեցող։ — ա. և Անեղ։
Ան՛ձիր. ա. Անձիր։ [տուժնար։
Ան՛ձիւրելի. ա. ան որ չնիհարնար՝ չվա-
Ան՛ձկութիւն. ա. Անձկութիւն։
Ան՛ձմանկ. ա. ուր որ շուք չկայ. ս. քէօղկէսիզ։
Ան՛ձնանելի. ա. չձնոզ. ս. ոտղմայան։
Ան՛ձնանալ. ա. չձնած. ս. ոտղմամբ։
Ան՛ձնելաբար. մ. առանց ձնանելու, անձին։
Ան՛ձնելասէր. ա. ևնոմեան աղանդաւոր, (որ զԱստուած՝ անձին ըսել կ՛ուզէր, ա-նանկ որ միայն Հայր ըլլայ Աստուած, և ոչ Որդին և Հոգին)։
Ան՛ձնելութիւն. գ. 1 անձին ըլլալը Հօր Աստուծոյ։ — 2 անեզութիւն՝ իրեք անձին ալ։
Ան՛ձնդական, ի, աց. ա. զաւակ՝ բերք չունեցող, ամուլ. ս. ոտղութիւնք, Հասրլորդ։
Ան՛ձնդութիւն. գ. 1 ամլութիւն, անպտղութիւն։ — 2 անձին ըլլալը։
Ան՛ձնութիւն. գ. նոյն ընդ. վ. — ձնած բան ը ոչնչացնելը։ [Հանձին։
Ան՛ձնունդ. ա. 1 զաւակ՝ բերք չբերող։ —
Ան՛ձոզ. ա. մեղքի միջնորդ։
Ան՛ձոզութիւն. գ. մեղքի միջնորդ ըլլալը, գէշութիւն։ [մեղաւոր։
Ան՛ձոյլ. ա. գործունեայ. ս. իշխիւրաբ, Հա-
Ան՛ձոր } ա. որ չի ճամփը. ս. ոէօքիւլ-
Ան՛ձորելի } մէզ, սօլմազ։
Ան՛ձուրութիւն. գ. գործունէութիւն. ս. Հա-
Ան՛ձուկ. ա. Անձուկ։ [մաթաֆլըզ։
Ան՛ձուփ. ա. առանց ձփալու, ալեկոծ-քուր. ս. տոլկասրզ։
Անկ կամ Անգ, ի, ից. ա. 1 ինչ որ մեկին կ՛ինկնայ, պատշաճ՝ յարմար. ս. տիւշէր, ձայիզ, միւնասիպ։ — 2 յարմար (մարդ)։ — 3 ընկած, խեղճացած. ս. տիւշկիւն։ — տես և Ցանկ։ [յիզ տիր։
—Անկ է. կը վայլէ, կ՛իյնայ. ս. տիւշէր, Նա-
Անկ, ոյ, ից. գ. մեկուն պատշաճ՝ եղածը։
Անկ, ի, ից. ա. Անկուած, 1։
Անկազդուրական } ա. անձարակ. ս. չարէ-
Անկազդուրելի } սիզ։
Անկամ. ա. 1 պատրաստ չեղած, անզօրզ, անշնորհք. ս. Հազրսրզ, թէեոսրիքսիզ, տիւզէնսիզ։ — 2 անվայել (գործ)։
Անկամագոյն. ա. խիստ անպատրաստ։
Անկամութիւն. գ. անզօրզութիւն։
Անկաճն. ա. կաճէ զուրկ, առանց կաճի։
Անկաչի. ա. որ չքանուիր։

Անկախաղան. ա. չկախուած, օդուն մէջ կեցած. ս. մուալլէգ։ [շիւք, տիւշկիւն։
Անկած, ի, ից. ա. ընկած, ձգած. ս. տիւ-
—Անկած. գ. 1 կողոպուտ. ս. թալան, քէ-չէվիր։ — 2 (յն. և լտ. ոձոլ) ընկած մա-ռալ. ս. լէշ։ — տ. և Անկուած։
—Անկած արձիւ. ընկած արձիւ, ան ոտ-զն որ դևկտեմիների Հին կ՛երևայ։
Անկածութիւն. գ. ընկածութիւն, ցածու-թիւն. ս. Հագարէմ, տիւշկիւնլիք։
Անկակղանալի. ա. չկակըղցող. ս. ևուժնա-մազ, կէվէշմէզ, սէրթ։
Անկազ. ա. Անազ, 1։
Անկազկ. ա. Անկազկ, 1։
Անկազկութիւն. ա. Անկազկութիւն։
Անկամ. ա. 1 ակամայ։ — 2 մ. առանց ու-
Անկամաբար. մ. առանց ուզելու։ [զելու։
Անկամակութիւն. գ. պարապութիւն, ան-զգաստութիւն։ [ս նագըսլըգ։
Անկամակցութիւն. գ. խոսք չհամակլինալը.
Անկամայական. ա. ակամայ։
Անկամաւոր. ա. Ակամայ։
Անկամութիւն. ա. Անկամակութիւն։
Անկամք. ա. կամք չունեցող. ս. կէմսիել-սիզ, իրատէթսիզ։
—յԱնկամս. մ. չուզելով։
Անկայ, ի, ից } ա. որ չկենալը. ս. տուրմոզ,
Անկայական } կէչիձի, էյրէթի, գարար-
Անկայան } սրզ։
Անկայուն }
Անկայարան. ա. որ կենալու՝ Հաստատուե-լու տեղ չունի (ոտք)։ [նէ, տիպէք։
Անկան, ի. գ. պզտիկ ամանդ. ս. Հաւան, նա-
Անկանաբոխ. գ. ականջվճռ։
Անկանգնական } ա. կանգնիլ չկրցող. ս. գալ-
Անկանգնելի } գամազ։
Անկանգուն }
Անկանելի. ա. իյնալու։
Անկանել, անկի, անկ. ն. Հիւանդ, բանիլ. ս. էօրմէք, տօղուամազ։
Անկանիմ, կայ, կիր. չ. 1 ինկնալ, իյնալ. ս. տիւշմէք։ — 2 դիմել, յարիլ. ս. նանաչմազ։ — 3 վիճակիլ, յարմարիլ։ — 4 մասնուիլ, պաշարուիլ։ — 5 պակսիլ, դադրիլ, զրկուիլ։ — 6 զգաղիլ, պարապիլ։ — 7 վայ Համնիլ։ — 8 կառուիլ։ — 9 վրան դրուիլ։ — 10 յայ-ֆիուիլ։ — 11 տկարանալ։ — 12 մեռնիլ։
—Անկանիմ զդինեօք. չափէն դուրս գինի խմել։ [ձեղ։
—Անկանիմ զկնի. ետևէն իյնալ, Հալա-
—Անկանիմ 'ի միտս. խելքը գլուխը գալ։
—Անկանիմ 'ի մնաց. խելքը Հեռացնել. ս. չըլսրբմազ։
—Անկանիլ 'ի միտս, զմոսք, 'ի սիրտ. յիշել։
—Անկանիլ ընդ միտս. մոքէն անցնիլ, մը-տածել։

–Անկաճիկ երեսաց. ամեհի՛ն երեսը կա–
–Անկանիլ տան. ցեղի մը մաքիլը։ [խնդ։
–Անկանիմ՝ ի Հանապազորհ, յուղի, ՝ի չու. Ձմեռայ երթալ։ [րիլ։
–Անկանիլ հալածանաց. հալածանքը դազ–
–Անկանիլ հիմնոն. հիմ ձգուիլ։
–Անկանիմ ընդ ուժիք. կռուիլ, վէ՛ճ ընել։
–Անկանիմ զգանիւք. խօսակցուիլ բռնուիլ։
–Անկանիմ. իբր կը. գրուիլ։
–Անկնալ գ՛նիմ. պատկիլ ինձ. տ նաեի ըզ տուրմուզ։
–Տե՛ս և Գնաեին, Ա՛ն, Գիր, և այլն։
Անկանոն. ա. կարգէ կանոնէ գուրս։
Անկանոնական(գիրք). ա. աւետ. գրոց կարգը
Անկանուրդք. ո. Անկարուրդք։ [չմնաած։
Անկաշառ. ա. մ. [կաշառք չառնող, ա–
Անկաշառաառու. ա. [նաշառ. տ ըհրվէ՛ի ալ–
մագ, ըհրվէ՛ի սիզ։
Անկապ, ի, ից. ա. կապ չունեցող, ան–
ջուապ. տ պաղըզ, զապ՛ի սըզ։
Անկապելի. ա. որ չկապուիր. տ պաղանմագ։
Անկապուա [ա. ի որ չկորզուաուիր, չգող–
Անկապտելի [ցուիր. տ գաւիրըմագ, գայթ օլ–
մագ։ – 2 անվնաս, ապահով. տ էմին։
Անկառուցական [ա. որ չկառուիր. տ իւիշմէգ,
Անկառչելի [իւիշելմէգ։
Անկաս. ա. որ չծամուիր. տ չիմնէ՛նմէգ։
Անկասելի. ա. մ. նա չկենցող, չկենալով. տ
կէբի տուրմագ. վազ կ՛չմէգ։
Անկասիրու՛թ. գ. բանելու ջանք (մեղուաց)։
Անկասկած, ի, ից. ա. ի կասկած չունեցող.
տ իշ քիչելիգ, չիւպհէ՛սիզ։ – 2 անհոգ. տ վա–
զիճի՛սի օլմայան։ – 3 ապահով. տ էմին,
սաքին։
–Անկասկած. ո Անկասկածի. ո Անկասկածս.
ատանց վախի. տ գօրգուտուզ։
Անկասկածաբար. մ. նոյն ընդ վ։
Անկասկածագոյն. ա. աւելի ապահով։
Անկասկածաւոր [ա. Անկասկած։
Անկասկածելի [
Անկասկածութիւն. գ. ապահովութիւն։
Անկասկելի. գ. ան ատենն որ մեծ չուն ը–
տուած ատտը չկրնար։
Անկատար, ի, ից. ա. ի չլմնցած, պակա–
սաւոր. տ քէմալսըզ, գուսուր, էքսիք։ – 2
վերջ չունեցող. տ նիհայէ՛սիզ, չըգմագ։
Անկատարագոյն. ա. աւելի անկատար։
Անկատարագործ. ա. անկատար բան ընող։
Անկատարած. մ. անվախճան. տ նիհայ–
էմ՛սիզ։
Անկատարելի. ա. կատարելի չեղող։
Անկատարելաբար. մ. անկատար կերպով։
Անկատարելագոյն. ա. շատ անկատար։
Անկատարելագործ. ա. անկատար եղած։
Անկատարելակից. ա. անկատարելութեան
կցորդ։

Անկատարելապէս. ո. Անկատարելաբար։
Անկատարելի. ա. անկատար։
Անկատարելութի՛ [գ. պակասաւորութիւն,
Անկատարութիւն [պակսութիւն. տ էքսիք–
լիք, թագսիրամ։
Անկատարուն. ա. անկատար։ [էօրմէ։
Անկար. ա. չկարած, հիւանդ. տ տիքիւսիզ,
Անկար, ի, ից. ա. ի անկարող. տ գուվվէթ–
սիզ, գուսրէթսիզ – 2 չգլխաւոր. տ օլմայա–
Ձագ, գապիլսիզ, միւնթիւնասիզ։
–Անկար է. կարելի չէ, չգլխաւ. տ օլմազ, օ–
ղամազ, գապիլ տէյիլ, իմքնանը եօգ։
–Անկարացն է. ո Անկարացն է. անկարելի
է. տ գապիլսիզ տիր։
Անկարաբար. մ. անկարելի կերպով։
Անկարածանկելի. ա. որ չպարտըկուիր. տ
կիզէնմէգ, կիզի գալմագ։
Անկարանամ, ացայ. չ. չկրնալ. տէտէմմէք։
Անկարաւոր. ո. Անկարելի, ա։
Անկարգ. ա. կարգէ կանոնէ գուրս. տ ճոլ–
սուզ, նիզամսըզ, օրանսըզ, ատէթսէ՛ն
խարիճ։
Անկարգ, ո Անկարգ
Անկարգաբար
Անկարգապէս } մ. անկարգ կերպով։
Անկարգաւոր. ա. Անկարգ։
Անկարգաւորաբար. ո. Անկարգաբար։
Անկարգեմ, եցի. ն. խանգարել, աւրել. տ
զօզմագ։
Անկարգութիւն. գ. խառնակութիւն, աւ–
րուածութի՛ն. տ նօլսուզլուգ, օրանսըզլըգ։
Անկարելագոյն. ա. բոլորովին անկարելի։
Անկարելի, լւոյ, լեաց. ա. ի որ չկրնար ըլլալ.
տ միւմքիւնսիզ, գապիլսիզ։ – 2 անկարող։
–Անկարելի է. չկրնար ըլլալ. տ օլամազ, օլ–
մազ։
Անկարելի. գ. չկարուած հագուստ [մագ։
Անկարեկան. ա. կիրք չունեցող, անախտ։
Անկարեկիր [ա. ի գութ չունեցող. տ մէր–
Անկարեկից [համ էթմսիզ – 2 երեսէ չգած.
տ պիր տէրտէ՛ճ՛ինի եօգ։
Անկարեկցութիւն. գ. անգթութիւն։
Անկարելօր. ա. ի որ հարկաւոր չէ, աւելորդ։
– 2 իր հարկաւոր պէտքերը չունեցող։
Անկարի, ւոյ [ա. բան մը չ գործող, ան–
Անկարիք, եաց [ախտ, անկարօտ։
Անկարծ. ա. ի չկարծուած. տ դումէլմագ,
գաֆիլ – 2 անկասկած. տ չիւպհէ՛սիզ – 3
անպատրաստ, անզգոյշ. տ հազըրսըզ, սա–
գրնմագ։ – 4 չսնգուած. տ սայրըմագ։
–Անկարծս. մ. ատանց կասկածի. տ իշ–
քիչելիգ։ – տե՛ս և Ճանկարծ։
Անկարծաբար. մ. չկարծուած ատեն,
չկարծուած կերպով։
Անկարծական. ո. Ճանկարծական։
Անկարծական. ի ա. յանկարծական։ – 2
մ. ատանց կարծեցը, ստուգապէս։

Անկաբձակեայ } ա. Ցանկաբձակի։
Անկաբձակի }
Անկաբձահաս. ա. Ցանկաբձահաս։
Անկաբձամահ. ա. Ցանկաբձամահ։
Անկաբձելի. ա. Անկարծ։
Անկարծիս, իք. ա. մ. առանց տարակուսի. ս շիւպհէվով, իշքիւիշ։
Անկարծութիւն. գ. անկասկածութիւն։
Անկարկատ } ա. կարկրտան չբռնող. ս նա-
Անկարկատելի } մա իմութիմալ, էքլէնմէզ։
Անկարմ. գ. ծոց, գիրկ. ս գուձագ։
Անկարող, ի, աց. ա. 1 չկրցող. ս գաղջ օլմայան, գուվրէմիյէք —2 կարողութիւն չունեցող. ս նօխսուլ։
Անկարողանալ. ո. Անկարանալ։
Անկարողութի } գ. չկրնալը, չաւրիկլը. ս
Անկարութիւն } գաղջ օլմայան, գուվրէմիյէք, գայիֆլիք։
—Անկարութիւն է. անկարելի է։
Անկարութեան ցաւ. տ. Անզաւ։
Անկարուդդ. գ. կօչկին վարի կողմը, կամ վրի բնանը։
Անկարօտ, ի, ից. ա. 1 պակասութիւն մի չունեցող, աւնևոր. ս միւհթաճ օլմայան, վարլը։ — 2 անպակաս, առատ. ս պօլ — 3 չկեռացած, կարօտ չքնացած։ — տ. և Անկարօտաբար։
Անկարօտաբար. մ. առատութիւն. ս պօլ պօլ
Անկարօտական. տ. Անկարօտ։
Անկարօտանձնեմ. ո. ինքիրմէ քաշող։
Անկարօտութիւն. գ. լիութիւն. ս պօլլուգ։
Անկաւոր, ի, աց } (որ և Ցանկաւոր). ա.
Անկաւորեալ } պատշաճ, ալիժանի. ս ուիւշէր, Ճայիզ, լայըգ, միւնասիպ։
Անկաւի. ա. չդոցուած (բնբան)։
Անկնանք } ա. որուն կևանքը կևանք չէ,
Անկնաց } խնդճ. ս էօմիւրսիւզ, սէֆիլ։
Անկնքանոց, ի, աց. գ. հիւանդանոց. ս հաստալար։
Անկնդ. ա. վէրք չունեցող. ս պէրէսիզ։
Անկնզակարծ } ա. սուղգ. ս շիւպհէսիզ
Անկնզակարծելի }
Անկնզակարծապէս. մ. սուղութեամբ։
Անկնզե. ա. կնզե չունեցող, կնզևած. ս զաղաւզսուզ։
Անկնզծ, ի, ից } ա. պարզ սրտով, ան-
Անկնզծական, ի, աց } խաղտախ. ս խիւրնիւ-
Անկնզծաւոր, ի, աց } սիւ փաք, հագըզկեմ-լի, սաղրգ, սօղլուք։
Անկնզծաւորութիւն. տ. Անկնզծութիւն։
Անկնզծիկ. տ. Անկնզծ։
Անկնզծութիւն. գ. պարզութիւն սրտի, պարզմտութիւն։
Անկնդան } ա. անշուշտ, անզգայ. ս
Անկնդանական } պկսաՀրքս, Ճանսըզ։
Անկնդանաւոր }
Անկնդանաբնակ. ա. անբնակ։
Անկնդանակից. ա. ուրիշի կեանքին մասնակից չեղող։
Անկնդանի, նուց, նեաց. ա. 1 անշունչ, անզգայ։ — 2 անբնակ։
Անկնցաղ. տ. Անկեաց։
Անկեր } ա. մ. 1 բան չկերող, առանց
Անկերակուր } ուտելու. ս նէմիզ, նէմիքսիզ — 2 ուր որ կերակուր չգտնուիր։
Անկերակրելի } ա. 1 անուտելի, անվնաս
Անկերակրողական } սելի։ — 2 անկարօտ կերակրոյ։
Անկերակրութիւն. գ. 1 բան չուտելը. ս իշտահսզլըգ։ — 2 բարակ ցաւ. ս վէրէմ։
Անկերզ, ի, ից } ա. 1 անձև. ս պիչիմսիզ։ —
Անկերպարան } 2 անմարմին, աննիւթ։ — 3 վանկով չգտագած, անհնչան (ձայն)։
Անկերպագրելի, լուց, լեաւ. ա. ձևի տակ չինկնող, անմարմին։
Անկերպարանութիւն. տ. Անկերպարձի։
Անկերպաւոր. տ. Անկերպ։
Անկերպութիւն. գ. 1 ոձևութիւն. ս պիչիմսիզլիք։ — 2 անմարմնութիւն։
Անկեսա. ա. Առաւանգեմ։
Անկէզ. ա. մ. չէրած, առանց էրելու. ս նամսմզ, նամսմսուզ։
Անկէտ } ա. վերջ չունեցող, յաւի-
Անկէտական } տենական. ս նիհայէթսիզ, էպէտի։
Անկիճելի. ա. որուն պատղը չկիճուիր։
Անկիժատ. ա. Անգուժատ։
Անկիզաբար. մ. առանց էրուելու. ս նամսմսուզ։
Անկիզական. տ. Անկէզ։ [մնասան։
Անկիզայէն } ա. չէրող. ս նագմազ։
Անկիզանող }
Անկիզելի. տ. Անկէզ։
Անկիզեմ, նալ. ն. չէրել։
Անկին, կնոջ. անկանայք, նայց կամ նանց, ա. կնիկ չունեցող, ապատ. ս էրկէն, էրմէլ։
Անկիչ, կչի, չաց. ա. գ. բան բանող, ջուլհակ. ս ոտգուձու։
Անկիսակ. ա. մ. առանց տումարի կիսակին։
Անկիր. ա. 1 կերք՝ ցաւ չքաշող — 2 իր մէջը չառնող։
—Անկիրս. մ. առանց կերքի, առանց այլայլելու։
Անկիրընդունակ. տ. Անկիր։
Անկիրթ. ա. 1 չսորված, չվարժած. ս իմաչիմնիզ, ալըշմամըշ, ահմակ, պէխտալէր։ — 2 անսովոր. ս ահմայըզ։
Անկից. ա. չկրպած, չդոցուած. ս պիճիմ մը, գախանմամըշ։
Անկիւղ. գ. կոճկած հագուստ։
Անկիւն, կեան, եանց. գ. անկիւն. ս քէօշէ, պուճագ, զավիյէ։
—Անկիւնք սեմոտոյ. սեմոտին թևերը։
—Անկիւն հատանեմ. տ. Ական հատանեմ։

Անկիւնագիծ. ա. Տրամագիծ։ [թաշը։
Անկիւնակալ քար. վէմ անկեան. տ քէօշէ
Անկիւնական. ա. անկիւնքնր. տ քէօշէտէքիւ
Անկիւնահաս. ա. Ականահաս։
Անկիւնավէմ, վիմի, մաց. գ. ա. Անկիւնաքար։
Անկիւնաւոր, անկիւնի ունեցող. տ քէօշէլի։
Անկիւնաքար, ի. գ. անկիւնի քարը։
Անկրանելի. ա. որ կրկնելու բան չէ. տ նուաւոլմազ։
Անկ. ա. Անգղ. և Անգնեղ, գ։
Անկղճանալամ, ացայ. չ. չարաչար սէր կապել բանի մը. տ սէվմա վէրմէք, տառան մաց։
Անկնդրուկ. ա. խոնչ՝ նուէր չունենցող։
Անկնիք, կնքոյ, ոց. կամ Անկնքելի. ա. 1 որ կնքուած չէ. տ տամղաղոլ, մէօհիւրսիւզ, նիշանսըզ։ – 2 անկնունք։
Անկնունք, Անկնուք. ա. չմկրտուած։
Անկշիռ. ա. 1 կշիռքի չկկող, անչափ, անհաման. տ իմարիմ ըսըզ, էօլչ իւսիւզ, մէնէնտի եօգ։ – 2 չափ չգահողղ. տ չըրփըսըզ, օրանսըզ։ – 3 մ. չկշռած. տ իմարիմտամ։
Անկշռելի. նոյն ընդ վ. բան ան։
Անկշռելութիւն. գ. կշռել՝ չափել չկարենալ։
Անկշռութիւն. գ. բան չնեպելը։ [նալը։
Անկշռամբելի. ա. անմեզադրելի։
Անկոխ, ի, ից ա. գ. 1 մարդ չկոխած. տ պատ
Անկոխելի օրըմմիշ, իզսիզ, գրը, նաշան։ – 2 անմաւանելի. տ պաօրըմազ, նաշըրմազ։
Անկոծ. ա. չալէկոծած (լեռ՝)։
Անկողին, կամ Ընկողին, գնի. նաց կամ նից. և գնոյ, ոց. գ. 1 անկողին. տ տէօշէք, նամազ։ – 2 բարձ. տ նասարգ։ – 3 ամուսնական անկողնին–Համաձայնութիւն, լծակցութիւն։
–Խառն անկողինք. պոռնկութիւն։
* Անկողմանուելի. գ. պահկիլը, կամ պահկելու բարձ։ [գէվէնէ՝։
Անկողնակից, կցի. ցաց. գ. էրիկ կնիկ. տ
Անկողնակցութիւն. գ. չնակցութիւն։
Անկողնակիլեմ. անկողին ձգել. տ տէօշէք պըռագմազ, տէօշէկի նափմազ։
Անկողնոց, ի, աց. գ. անկողին. տ տէօշէք։
Անկողոպատ ա. որ չհեպղուիր, տպահով. տ
Անկողոպտելի օգուտլմազ, չալընմազ, էմինու։
Անկոյզ. տ. Ընկոյզ։
Անկոյս. ա. կոյս չեղող։
Անկոնիսոնին. տ. Ակոնիսոն։
Անկոշնեմ. ա. Անկուշեմ։
Անկոչ, ի, ից. ա. մ. 1 չկանչուած. տ տաւէթ օլունմամըշ, տպտպուլուգ։ – 2 որուն անուն չդրուիր։ – 3 թեմ չունենցող (նախկապոս)։
Անկոնեմ. տ. Անգոնեմ։ [կապոս)։

Անկոտոր. ա. որ չկոտրիր. տ գըրըլմազ։
Անկորանալի. ա. որ չՀրկիր, չծռիր. տ էյիմսիզ։
Անկորացուցանելի. ա. նոյն ընդ վ։ [մէզ։
Անկործան ա. վար չինկող, ամուր
Անկործանելի կեցած. տ նըզըրմազ, տիւշմէզ, մամուր։
Անկորնչելի. տ. Անկորուստ։
Անկորովութիւն. գ. տկարութիւն։
Անկորուստ ա. որ չկորսուիր. տ զայպ օլմազ, զայ օլմազ։
Անկու. ա. յարմար։
Անկուած, ոյ, ոց. գ. 1 բանուածք. տ տօգուչուք, էօրմէ։ – 2 բանած բան. տ իչէնմիշ՝ տօգունմուշ շէյ։ – 3 ինկնալը. տ տիւշիւր։ – 4 ա. պատշաճ։
Անկուածոյ, ի, ից. ա. բանած, հիւսած. տ տօգունմուշ, էօրմէ։
Անկուխիւն. գ. յարմարութիւն։
Անկումն, կման, կմունք, կմանց. գ. 1 ինկնալը, կործանիլը։ – 2 անկիւն։ – 3 բանուածք։ [նօքս։
–Անկումն արփւոյ. յարդգող. տ Հաձիլէր
* Անկումուշ. մ. յանկարծ։
Անկուչեմ նեղի. ն. չ. 1 աքացնել. տ
Անկուչնեմ թէքմէ վուրմազ, չիճեակ սալմազ։ – 2 թօխմէլել, չսեպել, ոտքի տակ առնել։ – 3 նո կենալ (անզգամուԱնկուշտ (ռմկ.). տ. Անյագ։ [թենէ)։
Անկուռ. ա. չաս մարդ չկոխած (Համշայ)։
Անկուռք. գ. ան որ կուռք չէ։
Անկուսնեմ. տ. Անգոսնեմ։
Անկոփ, ի, ից. ա. չտաշած՝ չկոփած, ձեռք չդպրուցած, ամբողջ. տ պիւրխիւն՝ Հնտամիչլա։
Անկոհինչ. ա. ձայնը կտրած. տ սէսսիզ։
Անկոիւ. ա. 1 որ չկռուիր. տ տէօյիւշմէզ, գավկասըզ։ – 2 որ կռուիլ՝ առնել չկըլլար. տ ալընմազ։
Անկռուելի, լոյ, լեաց. ա. 1 որ չառնուիր. տ Հէնկ իլէ ալընմազ, գարշը գօնմազ։ – 2 որ գաչիլ՝ բռնել չըլլար. տ տօգանըլմազ, իմուխմուլմազ, իլիշիլմէզ։
Անկռուութիւն. գ. կռիւ չընելը, Հանգստութիւն։ [տիզ։
Անկտակ. ա. մ. կտակ չըրած. տ վասիյէթմ
Անկտրելի. ա. չՀատնող (արցունք)։
Անկրական, ի, աց. ա. բան չքաշող, անձնասելի, անասպական։
Անկրակապան. ա. առանց կրակարանի։
Անկրելի. ա. 1 չքաշուելու։ – 2 անչարչա
Անկրճական. տ. Անկիրճ։ [րնելի։
Անկրճութիւն. գ. տրված չըլլալը, կրճութիւն՝ գործածութիւն չունենալը։
Անկրճնեմ. տ. Հանգրճնեմ։ [չՀրկիր։
Անկրկնելի. ա. 1 որ նո չգառնալու – 2 որ
Անկրտն, ից. ա. անՀաւատ. տ մէզՀէպսիզ։

Անկցնել. տ. Անկից ։
Անկցորդ, ի, ից, ա. անմնան. ֆ իշխագ օրմնայան, լագատրզ ։
Անկցորդութիւն. գ. մանանակից չըլլալը. ֆ պըրըլըզ ։
Անկքնել. ա. որ չՀրկիր. ֆ էյիլմիզ, նէնիլ=միզ ։
Անկոչիկ. ա. առանց կօշկի ։
Անհագագ. ա. անձայն, անշունչ ։
Անհալ, Անհալական } ա. մ. 1 որ չՀալիր, չՀալած, չաւրած. ֆ էրիմիզ, էրիմեմէն, էրիմիմէտէն ։ – 2 անմարս. ֆ հազմ օրունմազ ։
Անհալածնալ. ա. չՀալածուած ։
Անհակառակութիւն. գ. գէմ գան չգալը=ցնելը ։ [կողմը միտնելու ։
Անհակամիտաբար. մ. առանց հակառակ
Անհակամիտող. ա. անմիտիս ։
Անհակառակ, ի, ից. ա. 1 գէմ չկնցող. ֆ ույար։ – 2 անհնազան. ֆ էնկէլսիզ ։
Անհակառակաբար. մ. առանց գէմ խօսիլ չըլլալը. ֆ գարշը սէօյլէնմէզ ։ [սըզ ։
Անհակառակաբար. մ. միաբան. ֆ իմ տառաՀակառակագոյն. ա. բնաւ գէմ չկնցող ։
Անհակառակամարտ. ա. մ. առանց հակառակութիւն, առանց ընդդիմութեան ։
Անհակառակելի. ա. անտարակոյս ։
Անհակառակող. ա. գէմ չկնցող ։
Անհակառակութիւն. գ. հակառակ չըլլալը. ֆ իմ տառաՀալը. ֆ գարշը սէօյլէնմէզ ։ [չառ ։
Անհակատուր. ա. որ չՀակիր՝ չՀնազիր, անառաՀաղորդ, ի, ից. ա. 1 տ. Անկցորդ ։ – 2 հաղորդ կամ որդութիւն չառած, մնանաՀկցութիւնէ կարած ։ – 3 ուրիշներէն հնազացող, մէկի մը բարիք չընդող ։
Անհաղորդ, Անհաղորդական, Անհաղորդելի } ա. ինչ որ ուրիշի չկրնար հաղորդուիլ, իրեն յատուկ ։
Անհաղորդաբար. մ. առանց հաղորդուելու բըլըրսիլին ։
Անհաղորդութիւն. գ. 1 անհաղորդելի ըլլալը, յատկութիւն ։ – 2 կծծութիւն. ֆ խառիսլիք ։
Անհաճելի, Անհաճոյ } ա. չՀաւնելու, չհաճոյանալու. ֆ հազ օրունմայան, նախօշ ։
Անհաճոյանալ. չ. չսիրուիլ. ֆ սէվիլմէմէք ։
Անհամ, ի, ից, Անհամական } ա. անլի. ֆ տաղմ սըզ, լէզզէթսիզ ։
–Անհամ. անմիտ ։
Անհամանամ, ացայ. չ. անհաճնալ. ֆ տաղմ օրզլանմազ ։ [նին տարբեր
Անհամանիւթ, ղ, ոց կամ ից. ա. նիւթ նը=
Անհամառատ, Անհամառատելի } ա. մ. նրկար, միտառել, հատատուտ. ֆ ուզուն, գաւլի ։
Անհամար. ա. 1 անթիւ, համրանքի չիգար. ֆ հիտտըզրզ, սայրըզ, սայրլմազ – 2 մ. առանց համար պահանջելու ։
–Անհամար լինիմ յաղօթս. շարունակ աղօթք ընել ։
Անհամարական. ա. անթիւ, անհամեմատ ։
Անհամարձակ. ա. սիրտ՝ նրես չունեցող. ֆ Ջէսարէթսիզ ։
Անհամարձակելի. 1 նոյն ընդ վ. – 2 ուր որ պէտք չէ համարձակիլ, տրդիլած ։
Անհամարձակութիւն. գ. չհամարձակիլը. ֆ Ջէսարէթսիզլիք ։ [պաշար չունեցող ։
Անհամբաւ. ա. 1 չդիզած, չպահած ։ – 2 Անհամբաւեալ. 1 չհիմնցուած. ֆ խառէրը օրմնատան ։ – 2 չհիմնցած. ֆ խառէրի օրմնայան ։
Անհամբեր, ի, ից. ա. չհամբերող. ֆ սապրըզրզ, թէ Ջամմիւլսիւզ ։
Անհամբեր, Անհամբերելի } ա. չդիմանալու. ֆ սապը օրունմազ, տայանըլմազ ։
Անհամբերելի } ընդունազ, տայանըլմազ ։
Անհամբերող. ա. անհամբեր. ֆ սապրըզրզ ։
Անհամբերութիւն. գ. չհամբերելը. ֆ սապրըզրզլըզ ։
Անհամբոյր, բուրիչ, Անհամբուրելի } ա. վայրենի, կատաղի, անհաշտելի, անյարմար. ֆ խուչսուզ, պէթմ, իմլայա կէլմէզ, ուչկունսուզ, ուզուբսուզ ։
Անհամեալ. ա. անմիտ ։
Անհամեմութիւն. գ. անհամութիւն ։
Անհամեմ, նցի. ն. անհամցընել. ֆ տաթմըզլամմազ, տատրնը գալարըլմազ ։
Անհամեմատ, ի, ից. ա. 1 անբաղդատելի. ֆ մէնէնտի՝ ագլաթը նօգ, պէնզաթլը։ – 2 անհամաձայն. ֆ պէնզէմմէզ, ույումսուզ ։
Անհամեմատաբար. մ. առանց բաղդատութեան, անհամեմատ. ֆ պէնզամմէզլիկէ ։
Անհամեմատական, Անհամեմատելի } ա. Անհամեմատ ։
Անհամեմատութիւն. գ. անհամեմատութիւն, անչափութիւն ։ [իմ ուզազսուզ ։
Անհամեմատ. չհամեմատ. ֆ իմ բակմէյէսիզ, Անհամեմատ, ի, ից. ա. անպարկեշտ. ֆ էնէպսիզ, տաթսըզ ։
Անհամիմ, նցայ. չ. 1 անհամնալ. ֆ տաթսըզլամմազ։ –2 (իմոյնը) ուժը կորնցընել ։
Անհամոզելի. տ. Անհամոզելի ։
Անհամութիւն. գ. 1 համ չունենալը. ֆ տաթսըզլըզ։ – 2 անհամեմութիւն. ֆ էնէպսիզլիք ։ [անլի ընել ։
Անհամրանամ. ն. անհամրնել, անժուռ՝
Անհայհոյ. ա. առանց հայհոյելու ։
Անհայհոյաբար. մ. առանց հայհոյանքի ։
Անհայր, անհօր. ա. 1 մարմնաւոր հայր չունեցող՝ Աբրահամ ասկից մեր։ – 2 հօրը անունը գրքի մէջ չգրնցած՝ ինչպէս Մելքիսեդեկ։ – 3 որը կամ անհնտամ մնացած։ – 4 առաջնորդ չունեցող (վանք)։
Անհայրութիւն. գ. զաւկի տէր չըլլալը ։
Անհանգանակ. ա. անհաղորդելի, յատուկ։
Անհանգէտ, գիտի, տաց. ա. անհնման, անտե-

յարմար, անհաւասար. 3 միւթաղրգ կէս-մէյն, օյկունսուզ, միւնասիպէթսիզ։
Անհանգիստ, գոտի, ից. ա. 1 հանգստութիւն չունեցող. 2 բահաթսրզ, արատրզ, պիհուզուր –Ձմ. առանց հանգչելու, անդադար։
–Անհանգստից վանք. ակումիտ բռւաձ՝ իբր չպառկող կամ քուն չնղող՝ անդադար ազօթքի և ուսման եաևէ եզող կրօնաւորաց վանք։
Անհանգիստագոյն. ա. շատ անհանգիստ։
Անհանգիստութիւն. գ. անհաւասարութիւն։
Անհանգոյժ. ա. յոգնած. 2 եօրկուն։
Անհանգունակ. ա. նման չունեցող։
Անհանգչելի. տ. Անհանգիստ։
Անհանգստանմ. ն. (ա.մկ. ոձով) անհանգիստ ընել. 2 պիհուզուր՝ բահաթսրզ էթմ.ք։
Անհանգստութիւն. գ. անհանգիստ ըլլալը. 2 բահաթսրզլըգ։
Անհանդարտ, ի, ից. ա. որ հանդարտ չկենար. 2 թէք տուրմազ։
Անհանդարտութիւն. գ. խռովութիւն։
Անհանդերձ. ա. 1 ինչպէս որ պէտք է չպատրաստած, պարզ (ուտելիք)։– 2 հագուստ չունեցող։ [արաստ։
Անհանդերձելի. տ. անձարակ, անպատ-
Անհանդէպ. տ. Անդէպ։
Անհանդէս. ա. չփորձուած, անպիտան։
Անհանգիստութիւն. գ. 1 յոյսը պարապ ելլելը։– 2 խոտորիլը. 3 սահմա։
Անհանդոյժ կամ Անհանդգոյժ. ա. չդիմացող. 2 թահամմիւլսիւզ։
Անհանդուրժակ
Անհանդուրժական
Անհանդուրժելի } ա. 1 որ դիմանալու բան չէ. 2 տայանըլմազ, չէքիլմէզ։– Ձա-հաւոր. 2 էօրֆլու։– 3 համբերել չկըրցող. 3 սապր էտէմէզ։
Անհանձար, ի, ից կամ ացց. ա. անխելք. 2 ագրլըրզ, շաշգին։ [գընձա, տէլիմէդ։
Անհանձարաբար. մ. անխելքաբար. 2 շաշ-
Անհանձարագոյն. ա. շատ անխելք, խենթ։
Անհանձարական. տ. Անհանձար։
Անհանձարնգ. տ. Անհանձար։
Անհանձարնգագոյն. տ. Անհանձարագոյն։
Անհանձարութիւն. գ. անխելքութիւն. 2 ագրլըրզլըգ։
Անհաշիւ. ա. անհամար. 2 հիսապսըզ։
Անհաշտ
Անհաշտական
Անհաշտեցեալ
Անհաշտելի } ա. չհաշտուող, ոչ պատրաստ, չկակըղցող. 2 պարբշմազ, պարբշըգսըզ, իսլահ օլունմազ։
Անհաշտութիւն. գ. չարաչար թշնամութիւն։
Անհաս, ի, ից. ա. 1 օրուն հասնիլ չկայսր. 2 հէմէնէմէզ, հասնաշըլմազ։– 2 խելք չհասնիր. 3 ագըլ էրմէզ, ֆիքրէ սըղմազ։– 3 գաղտնի. 3 սէր։

–Անհաս. 1 չհասած. 2 խամ։– 2 անտեղեակ. 3 ագըլ էրմէմիշ, պէխասպէր։
Անհասակ. ա. 1 անձև, անկերպարան։– 2 տարիքը չառած։
Անհասակայ
Անհասական } տ. Անհաս։
Անհասականութիւն. տ. Անհասութիւն։
Անհասան. տ. Անհաս։
Անհասանամ. չ. 1 չհասնիլ. 2 էրմէմէք։– 2 չհասնուիլ. 3 էրիմէմէք։
Անհասանելի. տ. Անհաս։
Անհասապէս. մ. անձառաբար։
Անհասարակ
Անհասարակելի } ա. առանձնական, յատուկ. 2 պիրինէ մախսուս։
Անհասարակութիւն. գ. առանձնութիւն։
Անհասզութիւն. տ. Անհասութիւն։
Անհասութիւն. գ. 1 անհաս ըլլալը, անբռնելականութիւն, խելքի մտքի տակ չինկնալը։– 2 հասկընալ չկարենալը։– 3 եաևէն կամ խոտութեանը չհասնուիլը։– 4 տհաս ըլլալը, խակութիւն. 2 խամլըգ։
Անհասս, ի, ա. անստեղծ, աննիզ։
Անհատատա, ի, ից. ա. 1 որ հատատա չէ, խախուտ. 2 թէքմէլսիզ, էյրէթի, պիզապարս։– 2 թեւլամիտ, տկար։– 3 անվաւեր, անզօր։
Անհատատագոյն. ա. խիստ անհատատա։
Անհատատական. տ. Անհատատա։
Անհատատային, յնոյ, ով. ա. անցաւոր։
Անհատատապէս. մ. անհատատա ըլլալով։
Անհատատութիւն. գ. 1 անհատատա։– 2 անցաւորւ [հատատա չդրուիր։
–Անհատատութեան ոտից. ա. ուր որ ոտքը
Անհատատութիւն. գ. անհատատա ըլլալը, տկարութիւն, անստուգութիւն։
Անհատատուն, անոյ, ոց. տ. Անհատատա։
Անհատ, ի, ից. ա. գ. 1 որ չգաժանութիւն, հիւանդ, կէտ. 2 պէտիւնմէզ, չախս, զրկի։– 2 նզականը, նոյն տեսակէն մէկը. 3 սալճ պիբի, պիրճանէսի։– 3 չկտրած, չկարուածքիք. 3 քէսիլմէմիշ, քէսիլմէզ։– 4 շարունակ. 3 պիր տիւզիչէ։– 3 անզգակաս, անհամառատ. 3 թիւքէնմէզ։– 6 անհամմասս, նզական։
–Անհատ (յայլոց). նման (ուրիշներու)։
–Անհատ ժամ. աչքը գոցել բանալու միջոցը, րոպէ. 3 սանիէ։
Անհատ
Անհատաբար } մ. շարունակաբար, առանց կտրուելու. 3 միւտաւէմէմէթ իւզրէ, քէսիլմէյէրէք։
Անհատական, ի, աց. ա. անբաժանելի, անհատատ, շարունակ։
Անհատահոս. ա. անդադար, միշտ քխող։
Անհատանամ. չ. անհատ ըլլալ։
Անհատանելի. ա. 1 անբաժանելի։– 2 շարունակ։

Անհատապէս. տ. Անհատաբար։
Անհատեմ. ն. անհատ ընել, որոշել՝ եզական ընել։
Անհատուած } ա. անբաժանելի։
Անհատուածելի }
Անհատութիւն. գ. 1 եզականութիւն – 2 անհատական իրը։
Անհատուցումն. ա. որ չվճարուիր։
Անհաւազատ. ա. 1 օտար. տ նապաստակ։ – 2 ուրիշ եղբայր չունեցող, մէկ հատիկ։
Անհաւթի, ի, ից. ա. կոշտուպղպտ, չկոկած, անշնորհք. տ պիղծմնիզ, եօլսուզ, սարսափ։
Անհաւթի ադիտակ. ա. պղտնզակ։
Անհաւթի աբար. ա. անկարգ։
Անհաւթի եղի. որ չհաւթուիր, չկոկուիր։
Անհաւթութիւն. գ. կոշտութիւն, միակերպ չթղթելը, անշնորհքութիւն. տ տիւզկիւնսիւզ լիւք, սարսիլըգ, ույկունսուզլըգ։
Անհաւթչելի. ա. անվախ, ապահով։
Անհաւկ. ա. 1 տուրքէ ազատ. տ վէրկիսիզ։ – 2 որ հարկաւոր չէ. տ իպեմ իզաղըգ – 3 պատուէն ընկած. տ ազիլ։
Անհաւկաւոր } ա. ազատ, բռնութեան
Անհաւկելի } տակ չընկած։
Անհաղուած } ա. ծնծ չկերած, ճեպաս
Անհաղուածելի } չթաքած։
Անհաղն } ա. կոյս անապական,
Անհաղնական } միշտ կոյս մնացած։
Անհաղնացնել }
Անհաղց. ա. մ. առանց հարցընելու. տ սիւաղ էմ մէտէն, սորմամիշ, սորուլմամիշ։
Անհաղցափոխ. ա. միամիտ։ [Լէմէքսիզ։
Անհաց. ա. մ. առանց հացի. տ էքմէքսիզ։
Անհաւան, ի, ից. ա. 1 չմնող. տ տիննկլէմէզ, իմ տաճմ սրզ։ – 2 չհաւանացող։ – 3 գժաւորահաւատալի։ [նող։
Անհաւանական. ա. 1 չհաւնելու։ – 2 չհաւանող։
Անհաւանագէս. մ. չհաւնելով։
Անհաւանելի. ա. անհաճոյ. տ նամազպուլ։
Անհաւանիմ, նցայ. չ. մտիկ չընել, չհաւնիլ։
Անհաւանութիւն. գ. 1 անհնազանդութիւն. տ տէննկսիզլիք, իմ տաճմ սրզ։ – 2 չհաւատալը։ – 3 անհաւատալի եղելութիւն։
Անհաւասար, ի, ից կամ աց. ա. 1 հաւասար չեղող. տ ույմսուզ, պէրապէր օլմայան։ – 2 աչառող, անիրաւ։
Անհաւասար } մ. հաւասարութիւն
Անհաւասարապար } չպահելով. տ խաթիր
Անհաւասարարուն. ա. բնութիւնը տարբեր։
Անհաւասարական. ա. անհաղորդական։
Անհաւասարելի. ա. անհամեմատ։
Անհաւասարող. ա. աչառող, անիրաւ։
Անհաւասարութիւն. գ. աւելի՝ պակաս ըլլալը. տ ույմսուզլըգ։
Անհաւասաւաբար. մ. անստոյգ կերպով։
Անհաւաստի, ուոյ, ուաց. ա. անստոյգ, անյայտ. տ պէլլի խիզ, շիւպհէլի։
Անհաւաստութիւն. գ. անստուգութիւն. տ պէլլի խիզլիք։
Անհաւատ, ի, ից. ա. 1 հաւատք օրինք չունեցող. տ տինսիզ, իմանսըզ։ – 2 չհաւատացող. տ ինանմայան, իմ իզատսրզ։ – 3 գժաբ հաւատացող։ – 4 անհաւատ, անհնազանդ. տ սէզոզ անկլամազ՝ տինկլէմէզ, իմ տաճմ սրզ։ – 5 անհաւատալի. տ ինանըլմայաձագ։ – 6 անհաւատարիմ, խաղդախ. տ սէզոլինամէ տուբմայան, խային։
Անհաւատագոյն. ա. 1 աւելի գժաբ հաւատացող։ – 2 հաւատք սրբինք չունեցող։ – 3 աւելի գժուարահաւատալի։
Անհաւատալի, լւոյ, լեաց. ա. 1 չհաւատալու, գժուարահաւատալի. տ ինանըաձագ չէյ տէյիլ, ինանըլմազ։ – 2 չհաւատացող. տ ինանմայան։
Անհաւատամ, ացի. ն. չ. } չհաւատալ, չը-
Անհաւատանամ, ացայ. չ. } կրնալ հաւատալ. տ ինանմամագ, ինանամմամագ։
Անհաւատարիմ. ա. որ հաւատալու չէ, ապահով չէ։
– Անհաւատարիմ առնեմ. չհաւատալիք ընել։
Անհաւատարմագոյն. ա. աւելի անհաւատալի, անստոյգ։
Անհաւատարմանամ. չ. անհաւատալի ըլլալ։
Անհաւատամ, եցի. ն. չ. } ա. Անհաւատամ,
Անհաւատամ, եցայ. չ. } տանամ։
Անհաւատութիւն. գ. 1 հաւատքի պակասութիւն, չհաւատալը. տ իմանսըզլըգ, տինսիզլիք, ինանմամասըր – 2 անհաւատարմութիւն. տ խայինլըգ։
Անհեզեզ } ա. 1 անձնապնի, անշնորհք. տ
Անհեմեմ } պիղծմնիզ, հանզալ, եօլսուզ։ – 2 մ. պղտնզակ կերպով, անկարգաբար։
Անհեզեզութիւն } գ. պղտնզակութիւն. տ
Անհեմեմութիւն } պիղծմնիզլիք։
Անհեզագոյն. մ. բարկութեամբ։
Անհեզ. ա. որ չզանգազիր. տ իւշէնմէզ, գայրէթլի։ [իւշէնմէտէն։
Անհեզաբար. մ. առանց ծուլութեան. տ
Անհեզութիւն. գ. ջանք. տ ջահտ, գայրէթլիք։
Անհեշտ. ա. 1 գժուարին, անախորժ։ – 2 մ. առանց հեշտութեան՝ զուարճութեամբ։
Անհեշտակի կամ Անհեշտալի. ա. անախորժ, անհամ։
Անհեշտութիւն. գ. նեղութիւն, վիշտ։
Անհեա. ա. առանց հակառակութեան. տ իրբիրբրզ։
Անհեանալի. մ. միշտ մնալով։
Անհեա. ա. 1 հեռք չբռած. տ իլ ալագմայան։ – 2 ուր որ հեռք չկայ. տ իքսիզ։ – 3 մ. անզգաբար, շարունակ, իրարու հետ. տ արտ արտա։

–Անհետ առնեմ, լինիմ. հետքը չթողուլ, չմնալ. տիկնի իմ օգունու գալուըմագ, կէս լինամ մէք։
Անհետազօտ } ա. 1 անքննելի. 2 ագրէ
Անհետազօտելի } էրամգ. փիքրէ սրդմագ։ – 2 անգիւտ. տ պուլտունմագ։ – 3 անխորհուրդ։ – 4 անեղեւոյմ։
Անհետանամ. ա. Անհետ լինիմ։
Անհետացուցանեմ. ա. Անհետ առնեմ։
Անհետեմ } ա. Անհետ առնեմ, լինիմ։
Անհետիմ, եցայ } նիմ։
Անհետելի } ա. բացատական. տ օձմայա-
Անհետող } ձագ, եօգ։
Անհետողութի. գ. չշարունակելը. տ ատիմա։
Անհետուճն. ա. անհատանելի։
Անհնր. ա. մագ չունեցող. տ սաչսրգ։
Անհնդէք } ա. մ. առանց հնձռուա-
Անհնձուած } ծի, առանց նրկպատա-
կութեան։ [ղը գտնմագ։
Անհնրքնլի. ա. որուն գէմ չղրուիր. տ գաղ-
Անհզօր. ա. ակար։ [լը եօգ։
Անհիմն. ա. որ հիմ չունի. տ թէմէլսիզ. ատ.
Անհին. ա. նոր. տ նէնի։
Անհիւանդ. ա. առողջ։
Անհիւանդութիւն. գ. առողջութիւն։
Անհիւթ, ի, ից. ա. 1 չոր ցամաք. տ գուսի գուրու։ – 2 աննիւթ։
Անհիւթաբեր. ա. չոր ցամաք։
Անհիւթական } ա. աննիւթ, անմարմին,
Անհիւթական } բոլորովին հոգի։
Անհիւթանուագ. ա. ցամքած (ձիւղ)։
Անհիւթաւոր. ա. ցամաք։
Անհնքաբար. մ. առանց անձրկնելու. տ իւ. չնմանէն։
Անհլու. ա. անհնազանդ։
Անհլութիւն. գ. անհնազանդութիւն։
Անհմուտ. ա. չսորված. տ ամէն մի։
Անհմտաբար. մ. ոգիտաբար։
Անհմտանամ. չ. 1 չգիտնալ. տ ամէն օրմագ, պիլմէմէք։ – 2 չդիտցուիլ. տ պիլինմէմէք, կիրչի գաղմագ։ [տ ամէն միլիք։
Անհմտութիւն. գ. չգիտնալը, ոգիտութի.
Անհնազանդ, ի, ից. ա. 1 խօսք մտիկ չընող. տ միւթիւ օրմայան, իմ ասէ սրզ. ինատչը, ասիւ։ – 2 որ հպատակ չէ. տ բայէ օրմայան։ [օրմագ։
Անհնազանդելի. ա. որ չնուաձիր. տ ալի
Անհնազանդիմ, եցայ. չ. մտիկ չընել. տ միւթիւ օրմատագ, իմ ասէմ էմ մէք։
Անհնազանդութիւն. գ. մտիկ չընելը. յամառութիւն. տ իմ ասէ սրզ. ըգ, ինատ։
Անհնանալի. ա. որ չհրննալ, չանցնիր. տ էսկիմիգ, կէչմէգ։
Անհնար, ի, ից. ա. 1 անկարելի. տ միւնքեւնութ. գտպիլսիզ – 2 ձարը չկայ, չըլ-
լալու. տ չարէսիզ, օրմայաձագ։
–յԱնհնարից. անկարելի բան։
–յԱնհնարս մտանեմ. անձրկիլ, ընկղիքը չգիտնալ։
Անհնարագոյն } ա. որ ամենեին կարելի չէ.
Անհնարական } տ ասլա գաղիլսիզ։
–Անհնարագոյն. խիստ սատսիկ։
Անհնարանամ. չ. 1 նկքը՝ ձեռքը չգտնել։ – 2 անկարելի ըլլալ։
Անհնարաւոր } ա. Անհնար, և Ան-
Անհնարաւորական } հնարին։
Անհնարաւորութիւն. ա. Անհնարութիւն։
Անհնարելի. ա. 1 անկարելի։ – 2 որուն ձար ձարակ չկայ։ – 3 որուն առջև անկարելի բան չկայ։
Անհնարիմ. ա. Անհնարանամ։
Անհնարին. ա. 1 անկարելի, չըլլալու, որուն ձարը չկայ. տ գաղիլսիզ, միւնքիւնսիզ, չարէսիզ. – 2 խիստ սատսիկ. տ փէք քէսկին, նամուզ։ – 3 անառիկ. տ ալընմագ։ – 4 կարգէ՝ չափէ գուրս, խիստ շատ. տ աղբը, պէյիւք, չօգ, իֆրատի, ազիմ։
–յԱնհնարինս կրեմ. յԱնհնարին հնարս մտանեմ. 1 անկարելի ըլլալ. – 2 անձրկիլ։
–Անհնարին. Անհնարինս. մ. խիստ, չափազանց. տ փէք, գաճէր, շիտատլի իդէ։
Անհնարութիւն. գ. անկարելիութի, խիստ գժարութի. տ գաղիլսիզլիք, գայէմ կիւճլիք։ [չհնարելը։
Անհնութիւն. չ. միշտ նոր և նոյն ձևալը,
Անհոգ, ի, ից. ա. 1 ապահով. տ սաքին, էմին, գայտարզ տողտաղասըզ. – 2 որ փոյթ չընելը. տ հաձաթի սրզ։
–Անհոգ. յԱնհոգ. Անհոգս, յԱնհոգս. մ. ապահովութեամբ, անվոյթ ըլլալով. տ էմ նիյէմ իզըլ, գաստալիմսիզ, իմնալը ըղըլար։ [նալու։ – 2 անհոգութեամբ։
Անհոգաբար. մ. 1 առանց հոգալու՝ վախ-
Անհոգաբարձ. ա. երևսի վրայ հոգած։
Անհոգալի. ա. որուն վրայ հոգ ընել չաժենր։
Անհոգական. տ. Անհոգ։
Անհոգանամ, ացայ. չ. ապահով ըլլալ, հոգ չընել. տ էմին օլմագ, գայտը օլմամագ։
Անհոգացող. տ. Անհոգաբարձ։ [տալ։
Անհոգացուցանեմ. ն. ապահովընել, սիրա-
Անհոգնդուտ. ա. տկար։ [ձանսըզ։
Անհոգի. ա. հոգի չունեցող. տ լուհսուզ,
Անհոգող. տ. Անհոգաբարձ։
Անհոգութիւն. գ. 1 ապահովութիւն. տ էմնիյէթ, բահաթլըզ. – 2 անվոյթութիւն. տ հաձաթ սրզլըգ, թէմիզէլիք, իմնալըգ։ – 3 անզգուշութիւն։
Անհոլով, ի, ից } ա. 1 հոլով չունեցող (բառ).
Անհոլովական } –2որ չխոնարհիր. տ մէյիլ
Անհոլովելի } վէրմէզ։ – 3 անփոփոխ. տ տէյիշմէզ։

Անհոլովապէս. մ. առանց հոլովելու։
Անհոծ. ա. որ խիտ չէ, ցանցառ, կոշտ. ֆ սէլրէք, կէվրէք, գաղա, ֆիասլագ։
Անհոգաւորդ. ա. մշակող չունեցող, չմշակուած։
Անհոդմունքիւն. գ. հոմ չեզած հանդարտութիւն։
Անհոմացնել. ա. օտար դնել։
Անհոյժ. ա. Անհոծ։
Անհոս. ա. մ. որ չհեռանի՝ չդաժնուիր. ֆ տէօքիւլմէզ, այրըլմազ։
Անհոսանուտ. ա. ան որ վազող անցնող չէ, հաստատուն։
Անհոսելի. ա. 1 որ չհեռանիր. ֆ աշազա տիւշմէզ։ – 2 հաստատ, անփոխն և անսասան։
Անհոմանալի. ա. առանց զօնելոյ, չզովցող։
Անհոմիւ. ա. 1 հոմիւ չունեցող. ֆ չօպանսըզ։ – 2 անգլուխ։
Անհոմուրիւն. գ. 1 հոմիւ չունենալը. ֆ չօպանսըզլըգ։ – 2 անգլխութիւն։
Անհոտ. ա. հոտ չունեցող, չհոտած. ֆ գոքուսուզ։
Անհուն, հընի, հնից կամ հունց. ա. 1 անոգք՝ ոչ ծայր ունի չունեցող, անչափ, անհամար, անհատնում, անկարելի. ֆ կէչիտսիզ, ուճուզ, նիհայէթսիզ։ հատորը, գործիս։ – 2 մ. չափէ դուրս։
Անհուպ, հրպի, ից. ա. Անհպելի։
Անհուր. ա. 1 որ կրակէ չէրիր։ – 2 կրակէ չանցած, զուտ – 3 մ. առանց կրակի. ֆ ալէհսիզ։
Անհպական. ա. Անհպելի։
Անհպատակ. ա. խնամք չեղած։
Անհպատակութիւն. գ. անհնազանդութիւն։
Անհպարտ } ա. խոնարհ. ֆ ալչագ
Անհպարտանալի } կէօնիւլլիւ։
Անհպարտութիւն. գ. խոնարհութիւն։
Անհպաւոր. ա. հնաւոր գնացած։
Անհպելի, լոյ, լեաց. ա. 1 որուն չմօտեցուիր. ֆ նանաշըլմազ, տօգանըլմազ – 2 արգիլած. ֆ նասաղ։ – 3 մտիկ չկրցող. ֆ նանաշըմազ։ – 4 բան հնաւ. ֆասլը ուզագ։
Անհրաժարական } ա. ուսկից հրաժարիլ՝
Անհրաժարելի } փախչիլ չըլլար, հարկաւոր, անխուսափելի. ֆ կէչիլմէզ օլմազ, գաչըլմազ, փէք իգիմ զալը։
Անհրաժեշտ. մ. առանց մեծաս բաղում բանի. ֆ մէճպուրի օլմազ։
Անհրահանգ. ա. անկիրթ, անվարժ. ֆ էճիթսիզ, պիլկէսիզ։
Անհրամայելի. ա. որ չհրամայուիր. ֆ պույրուլմազ։
Անհրամանք. ա. մ. առանց հրամանի. ֆ իզնսիզ, քէնտի պաշընա։
Անհրամանատար. ա. առանց հրամայողի, առանց իշխողի։
Անհրապարակալ } ա. գաղտուկ. ֆ կիզլի։
Անհրապարակելի }
Անհրապուրելի } ա. որ չկաթուիր. ֆ ալտանմազ։
Անհրաւոյր } ծուկ։
Անհրատարակեալ. ձայնը դուրս չելած, ծածուկ։
Անհրաւէր. ա. անխնդրատու – ա. և Անկոչ։
Անձայն, ի, ից } ա. մ. ձայն չունեցող՝
Անձայնագոյն } չհնչող. ֆ սէսսիզ, սէսսիզ
Անձայնական } տառըզ։
Անձայնակից. ա. անմիաբան։
Անձայնակցութիւն. գ. անմիաբանութիւն։
Անձայնաւոր. ա. Անձայն։
Անձայնելի. ա. անձնաւելի։
Անձայնողդ. ա. ձայն չհանող։
Անձայնութիւն. գ. ձայն չհանելը, ձայն չելլելը. ֆ սէսսիզլիք, սիւքիւթ, սէրսէրլիք։
Անձանձիր. ա. մ. } որ չձանձրանար. ֆ օ-
Անձանձրանալի. ա. } ռանմազ, նօթուլմազ,
Անձանձրացող. ա. } օսանմազսան։
Անձանձրոյթ. ա.
Անձանձրութիւն. մ. յոժարութիւն։
Անձաւ, ի, աց. գ. այր. ֆ մաղարա։
Անձաւախիտ. ա. ուր որ շատ անձաւ կայ։
Անձաւանոց առնել. այրի մէջ նստիլ։
Անձաւամուտ. մ. այրի մէջ բնակող. ֆ մաղարատա օթիւրան։
Անձաւոր. ա. անձաւի նման, նեղ։
Անձեղն. ա. Անծեղ։
Անձեղուն. ա. ձեղուն չունեցող։
Անձեռազօրծ, ի, ից. ա. 1 ձեռքով՝ արհեստով չչինած, գերբնական – 2 բնական։
Անձեռակերտ. նոյն։
Անձեռապին. ա. Անձեռոց։
Անձեռոթիւ. մ. առանց ձեռքի։ [սիզ։
Անձեռն, ա. ա. մ. ձեռք չունեցող. ֆ էլ-
Անձեռնամուխ. ա. բանի մը ձեռք գաշող։
Անձեռնասղելի. ա. որ ձեռք չդայ՝ չըլնուիր. ֆ իմուզլանմազ։
Անձեռնարկելի. ա. որուն ձեռք գպչընել չըլլար. ֆ էլ վուրուլմազ, տօգանըլմազ, իմուզլանմազ։
Անձեռնընդել. ա. անվարժ. ֆ ալըշմամիշ, նապաճի, վահշի։ [ցած։
Անձեռնկալ. ա. մ. ձեռք բռնող մը չունե-
Անձեռնհաս. ա. 1 ուր որ ձեռք չհասնիր՝ – 2 չտեսնող. ֆ գաւրրսըզ։
Անձեռնհասութիւն. գ. չգաւորութիւն։
Անձեռոց, ի, աց. գ. ձեռաց սրբիչ. ֆ փէչքիր, մընտրամա։
Անձեռոցիկ. գ. պզտի անձեռոց. ֆ փէչքիճիք, մընտրամաճըգ։
Անձև, ի, ից. ա. 1 ձեւի տակ չընկնող. ֆ պիչիմի կէլմէզ։ – 2 անմարմին։ – 3 ձեւ չառած, ձեւ. ֆ պիչիմսիզ, նօթուտսուզ, պէճ։ – 4 մ. կոպտաբար։
Անձևաբար. ա. Անձևապէս։
Անձևական. ա. Անձև, 1։
Անձևապէս. մ. առանց ձեւի՝ զարդի։

Անձնացնել. ւ ոգևոր: – 2 անշնորհք բա-ներ ընող:
Անձնուխիւն. գ. անշնորհքութիւն, խոց-քութիւն. տ պիղծմնիզ իբ, պէմ լիք:
Անձէմ. ա. ձէմ չունեցող:
Անձիան կամ Անձիանի. գ. ծառի մը անուն:
Անձիր. ա. ապերախտ. տ էյլիք ֆանըմազ, նամէքէօր:
Անձխոտ, Անձխոտ, Ընձախոտ, Ընձա-խոտ. գ. խոտ մը. տ շահմէրտէ, շահմէրտէ:
Անձկաբեկ. ա. կարօտ, սրտակոտոր:
Անձկագոյն. ա. աւելի՛ նեղ. տ տահա տար:
Անձկալի. լ.ոյ, լնաց. ա. ւ կարօտով փափա-քելի, սիրուն. տ արզուլայան ձաղ, միւրատ էտէձէք. – 2 փափաքելով. տ հասրէմի չէ-Անձկական. ա. նեղ, բարակ: [քէրէք:
Անձկակարօտ. ա. խիստ կարօտած. տ աբ-զուլու, հասրէմլի:
Անձկամ, ացի. ա. Անձկանամ: [րած:
Անձկայրևաց. ա. կարօտով սիրտը էրոտ՝ է-
Անձկանամ, ացայ. չ. ւ կարօտ քաշել, փա-փաքիլ. տ հասրէմի չէքմէք, արզու լամագ, միւրատ էմմէք. – Ընկղմել. տ ատըլմամագ:
Անձկացուցանեմ. ն. նեղը ձգել. տ սրտը յա-ռազմագ: [ֆ կարօտ քաշել:
Անձկիմ, կեայ. չ. ւ նեղանալ. – 2 նեղնալ. –
Անձկոտ. ա. կարօտ քաշող. տ հասրէմլի:
Անձկութիւն. գ. ւ նեղութիւն տեղւոյ, ա-նունի. տ սարըղ. – 2 նեղութիւն սրտի, տառապանք. տ նէ իչէք սարըղը. սրգէմի: – 3 անձկալը. կարօտը, փափաքը. տ աբ-զու, հասրէմի, միւրատ:
Անձմեձ. ա. Անբուռ:
Անձն, ձին, ձինք, ձանց. գ. ինքը, ես, դուն, ան. տ քէնտիմ, քէնտին, քէնտիմիս
– յԱնձնէ. յԱնձանց. Անձամբ, բք. Ան-ձամբ անձին. ինքիմիկ, իր քովէն, ինք իր գլխուն. տ քէնտինտէն, քէնտի քէնտինէ:
– Ճանաչել ՚ի յանձնէ իւրմէ. ինքնիրենը Ճանչնալ: [մոռնալ:
– Մոռանալ զինեալ ընդ անձն. ինքնիրենը
– Խօսիլ ընդ անձին իւրում. ներս ընդ մի
– յԱնձն գալ կամ զԱնձամբ լինիմ. խել-քը գլուխը գալ:
– Անձին առնեմ կամ հրամայեմ. ինքը զին-քը սպանել. տ քէնտինէ զը յմագ:
– զԱնձամբ առնուն կամ արկանեմ. հոգ-նել, վրան առնել. ձիրը առնել:
– յԱնձն բեկանիմ. զԱնձամբ գառնամ. պարսիլ, գառնալ:
– զԱնձամբ լինիմ. խելաքնիլ:
– յԱնձն առնեմ, առնում. ա. Ճանձն
– յԱնձին ունիմ, կալայ. տ Ճանձն առ-նուն – խոտոռանալ, խոտորմանիլ:
– յԱնձնէ անկանիմ. կեանքէ զրկուիլ:
– Ձեռն յանձին հարկանեմ. համաձակիլ, յանդգնիլ, պարծիլ:
– Անձն՝ յատուածայինս. անձ, գէմք. տ վի-ճառ, սրճամէ:
– Անձն՝ ի մորդիկ. հոգի բանական. տ Ճան:
– Անձն, և մարմին. հոգի, և մարմին:
– Անձն՝ յայլ իրս. ւ շունչ. տնէֆէս. – 2 խա-կութիւն, գոյացութիւն, որ ոչինչ չէ՝ պա-տահած չէ: – Ամենայնին՝ կենդանի կամ մե-ռած մարդու. տ իէն, կէօմէկ, վիճուտ: – 4 նիւթ, իք, իր:
– Անձն. իւրաքանչիւր ոք, մորդ, մարդիկ. տ ինսան, հէրքէս, ատամ, Ճան: [պէր:
Անձնագնդոյ, կամ ի, ացս. ա. ողուղ. տ տիլ-
Անձնագով. ա. ինքզինքը գովող:
Անձնագովութիւն. գ. մեծապարծութիւն, մեսաֆառութիւն:
Անձնագործ. ա. Ինքնագործ:
Անձնագործ. ա. ինքը զինքը մեզադրող:
Անձնագիւր. ա. Անձնագիւր:
Անձնագոյժ. ա. որ ինքզինքը վարկը զարնէ:
Անձնագրութիւն. գ. իր անձնական ինչը ծառայութեան:
Անձնագօր. ա. զօրաւոր, կարիճ:
Անձնախոխոտ. ա. վատահ. տ քիւոմահ:
Անձնածանութիւն. ա. Անձնդիւրութիւն:
Անձնակամ. ա. ւ անձնիշխան. – 2 յաժամ կամաւ. – 3 ինքնահաւան, ինքնագլուխ:
Անձնակամիկ. ա. ւ ինքնահաւան. – 2 իսա-քը մէկ ընող (ուրիշն հետ):
Անձնակամիկութիւն. գ. ւ ինքնահաւա-նութիւն. – 2 կամակորութիւն:
Անձնակամութիւն. գ. ւ իր Ճաշակն ընե-լը. – 2 ինքնիշխանութիւն:
Անձնական, ի, ացս. ա. ւ հոգևոր, բանա-ւոր, ընչաւոր, կենդանական. – 2 անձինը, իրինը, յատուկ:
Անձնակից, կից. ք. ա. մէկ սիրտ մէկ հոգի:
Անձնակործան } ա. Հոգևկորոյս:
Անձնակորոյս }
Անձնահաճ, ի, ից } ա. ինքնահաւան. տ քիւո-
Անձնահաճոյ } մահ, մտայուր:
Անձնահաճակատ. ա. ւ ինքնահաւան. – 2 ինքնահաւանի:
Անձնահաճիմ. չ. ինքը իրեն հաւնիլ, կամքին ուզածն ընել:
Անձնահաճութիւն. գ. ինքնահաւանութիւն. տ քիւոմահլըգ, զուլում, քիպր:
Անձնահամայն. ա. բոլորովին հոգի:
Անձնահամբոյր. ա. սրտանց կապուած:
Անձնահանձար. ա. իր խելքէն հնարած:
Անձնահարութիւն. գ. մեղացուցանելն:
Անձնամահ. ա. Անձնասպան:
Անձնամահութիւն. ա. Անձնասպանութիւն:
Անձնամիամբ. ա. ւ ինքն իրեն գէմ. – 2 ինքզինքը պղծութեանց տալով. տ փուշա. – 3 պօռնիկ:

Անձնամոռաց լինիմ. ինքնիրեն դէմ կառուց-
Անձնայոգնոց. ա. ինքնայօժար։ [ում։
Անձնանախատ. ա. իր անձին նախատինք տուող։ [չող, մէկն ալ քին բան չներեցող։
–Անձնանախատ իմանի. մեղուին չփախ-
Անձնանամ, ացայ. չ. 1 անձնաւորիլ, հոգիանալ։ – 2 միաւորիլ ուրիշի հետ, մէկ անձն ըլլալ – 3 հոգևոր մարդ՝ կրօնաւոր ըլլալ։
Անձնանէծ. ա. ինքը զինքը անիծող։
Անձնանչափ. ա. իր չափովը, իրեն չափ։
Անձնապահ, ի, աց. ա. 1 մեծի մը քով պահապան։–2 իր անձը պահող, զգուշաւոր։
Անձնապահպանող. գ. ա. 1 անձնապահպանութ. գլուխ։ – 2 իր անձին ձարը տեսնող։
Անձնապանծ. ա. 1 մտափառ, պարծենկոտ։ – 2 պարծենալու արժանի (բան)։
Անձնապանծութիւն. գ. մտապարծութիւն։
Անձնապաշտ. ա. 1 կամապաշտ։ – 2 անձամբ ծառայող։
Անձնապատրաստ. ա. արթուն, զգաստ։
Անձնապարար. ա. ինքզինքը գիրցընող։
Անձնապարտ. ա. հոգւով չափ կամ ուրիշի հոգիին պարտական։
Անձնապէս. մ. հոգւով, հոգնպէս։
Անձնապէտ. գ. անձին պետոյքը։
Անձնապուր լինիմ } ինքը զինքը խաղ-
Անձնապուրծ լինիմ } սել, խաբել։ ֆ. քէնը կամ երեմ տինի գուրեմ արմագ, սէլամէթէ չըգմագ։
Անձնասէր, սիրի, լաց. ա. ինք զինքը սիրող։ ֆ. քէնտինի սեվլէն, քէնտի ֆահուշինէ պագան։ [իր շահը փնտռելը։
Անձնասիրութիւն. գ. ինքնասիրութիւն։
Անձնասպան, ի, աց. ա. ինքը զինքը մեռցնող։ ֆ. քէնտինէ զըլյան։
Անձնասպանուիլ. գ. ինքը զինքը սպանանելը։
Անձնաստահ. ա. ինք զինքը ծախող։
Անձնաստաց. ա. իր անձին հշնամի։
Անձնաստէր. գ. իր անձին տէր, ինքնագլուխ։
Անձնաստոյգ. ա. ինք զինքը էրող մկրտող, հոգին էրելու կոկիծ քաշող։
Անձնաստուր. ա. իրմէն տուած՝ հնարած։
–Անձնաստուր լինիմ. իր անձը մեռանելու կամաւ հնազանդիլ։ ֆ. թէօլիմ օլմագ, էվալսահ տէմէք։
Անձնացոյց. ա. ցուցամոլ, պարծենկոտ։
Անձնացուցանեմ. ն. իր հետը միացընել։
Անձնացուցութիւն. գ. ցուցամոլութիւն։
Անձնաւոր, ի, աց. ա. 1 անձն ունեցող։ – 2 հոգի ունեցող, հոգևոր, կենդանի։
Անձնաւորական, ի, աց. ա. 1 հոգևական, կենդանական։ – 2 ենթակայացեալ առանձնական անձնաւորութեան։
Անձնաւորապէս. մ. իր անձամբը։ [նելը
Անձնաւորացուցանեմ. ն. ենթակայացը-
Անձնաւորիմ, եցայ. չ. 1 հոգևորիլ, հոգի ունենալ։ – 2 ենթակայանալ, գոյանալ։
Անձնաւորութիւն. գ. 1 անձն, դէմք, ինքնութիւն, գոյաւորութիւն, իսկութիւն։ – 2 առանձնաւորութիւն, յատկութիւն։
Անձնգոհութիւն. տ. Անձնագոհութիւն։
Անձնգիւր. ա. իր հանգիստը փընտռող՝ նայող. ֆ. քէնտի գօլայըզընա՝ բահաթը-նա պագան։
Անձնգիւր, ի } գ. փափկասիրութիւն, գա-
Անձնգիւրութիւն } տարկակեցութիւն. ֆ. քէյֆ։
Անձնեայ } ա. մեծ, խոշոր և նշանաւոր. ֆ.
Անձնեղ } պէ օղրլըլը, կէօմէկլի, սրգալը, պըչկու պօսլու, իրի վաբչէ, կէօտէրիշլի։
Անձնընտիր լինիմ. իր հանգիստը փընտռել. ֆ. քէյֆինի արամագ։ [նել։
–Անձնընտիր առնեմ. ուզած մարդիկը առ-
Անձնի. գ. տեղակ մը ծառ։
Անձնիշխան, ի, աց. ա. իր կամքին տէր, ազատ, ինքնագլուխ, յանդուգն։
–Անձնիշխանիմ. գ. անձնիշխանութիւն։
Անձնիշխանաբար. մ. ազատ կամքը, յօժարութեամբ։
Անձնիշխանակառոյց. տ. Անձնիշխանուհի։
Անձնիշխանական. տ. Անձնիշխան. ա. գ։
Անձնիշխանապէս. տ. Անձնիշխանաբար։
Անձնիշխանութիւն. գ. 1 անձնիշխան ազատութիւն՝ կամք՝ յօժարութիւն. ֆ. հիւանի իխթիյար, իրատէթ։ – 2 ինքնագլխութիւն, բացարձակ իշխանութիւն. ֆ. քէյֆ, սէքսպէսթիյէթ, հիւքմ։
Անձնիւր. տ. Անցնիւր։
Անձնիք, նեաց. գ. բոլոր անձը. ֆ. կէօվտէ։
Անձնկամակ. տ. Անձնակամ։
Անձնկամակութիւն. տ. Անձնահաճութիւն։
Անձնկամութիւն. տ. Անձնակամութիւն։
Անձնութիւն. գ. անձն, ինքնութիւն։
Անձնհաճ, կամ հոյ. տ. Անձնահաճոյ։
Անձնհաճութիւն. տ. Անձնահաճութիւն։
Անձնյարգութիւն. գ. ցուցամոլութիւն։
Անձնպատուիր. տ. Անձնպատուիր։
Անձնսիրութիւն. տ. Անձնասիրութիւն։
Անձնտէր. տ. Անձնատէր։
Անձնտուր. տ. Անձնատուր։
Անձնտրէն. տ. Անձնապէս։
Անձոր. ա. ձոր չունեցող։
Անձուկ, ձկի կամ կոյ, կաց. ա. 1 անծուկ, նեղկուկ. ֆ. տար, տարաձիգ, սրգը, էնսիզ, ինձէ։ –2 քիչ։ –3 դժար, ծանր։ –4 կարօտագին (սէր)։
Անձուկ, ձկոյ, ով կամ աւ. գ. 1 նեղութիւն, տագնապ, վտանգ։ – 2 կարօտ, փափաք. ֆ. հասրէթ։
–յԱնձուկ արկանեմ զոք. նեղը խօթել։
–Անձուկ ունիմ. փափագել, կարօտիլ։
Անձուկ, Անձուկք. գ. նեղ տեղ ուր մար-

նալն ու ելքելը դժուար է, կիրճ։
Անձրև, ի, աց. և ոյ. գ. անձրև, եղանա-
ս հաղմուր, պարան։ [անձրև զարնելը։
Անձրևաբախ, խոչ. ա. գ. անձրև զարկած,
Անձրևաքաղ } ա. անձրև բերող։
Անձրևատուղես }
Անձրևամիանալ. չ. անձրևէն իջնիլ։
Անձրևամիացս. ա. անձրևէ իջնած, խխուռի
Անձրևամիտ. ա. անձրև իջուող։
Անձրևամիջ. տ. Անձրևաչիմք։
Անձրևախառն. ա. անձրևոտ։
Անձրևախառնիան լինիմ. անձրևը խառնանել։
Անձրևածին. ա տ. Անձրևաբեր–2 առատ,
յորդ. ֆ կիւր։
Անձրևածուխիւն. գ. անձրև բերելը։
Անձրևածուխիւն } գ. անձրև, անձրև
Անձրևածումն } զալը. ֆ հաղմուր, սա-
Անձրևածք } ղանագ։
Անձրևականք. գ. անձրևի կաթիլները։
Անձրևական. ա. անձրևոտ։
Անձրևակուռ. ա. անձրև խափանող։
Անձրևահար. ա. մ. անձրև կնքած։
Անձրևահոս. ա. անձրևէն բերած։
Անձրևահրահեղեղ. գ. անձրևի պէս կրակէ
Անձրևահաձ. ա. անձրևի նման։ [հեղեղ։
Անձրևաձիր. ա. անձրև բերող։
Անձրևայոյզ. ա. անձրևոտ։
Անձրևայոյզք. գ. առատ անձրև։
Անձրևանման. ա. Անձրևիկ։
Անձրևանմանիս. ա. մ. անձրևի պէս։
Անձրևաշարժ. ա. անձրևի կաթիլն նման
պէս շարուած։
Անձրևաչիմք. ա. անձրևի կաթիլն նման։
–Անձրևաչիմք. գ. անձրևի կաթիլներ. ֆ
հաղմուր առատ յալար։
Անձրևապէս. մ. անձրևի պէս։
Անձրևաջուր, ջոյ. գ. անձրևի ջուր. ֆ
հաղմուր առատ։
Անձրևատատա պատիճ. ջրհեղեղ։
Անձրևաստանուղ. ա. անձրևալ անած ջրած։
Անձրևիմ, եցի. ն. անձրև բերել. ֆ հատարը-
մագ։ [հաղմագ։
Անձրևիկ. գ. մանր. անձրև գալ՝ իջնալ. ֆ
Անձրևիմ. կ. անձրև առնել։
Անձրևօրէն. մ. առատութիւն։ [սի պարզ։
Անձրուկ. գ. պզտի ձուկ մի է. ֆ անչա, խամ-
Անղամայարատիայլ. ա. Անձնանձնչ։
Անղեակ } ա. որ զեկ չունի. ֆ տիւմին-
Անղեկ } սիզ։ [ծփոզ։
Անղեկավար. ա. առանց զեկի ծովու վրայ
Անձնահ, կամ Անձ'ի ձնահ. ա. անպատ-
շաճ, անվայել. ֆ ուղղաւորուզ, օգանոյզ,
հագիշխզիզ։
–Անձնահ, Անձնահս. մ. անշնորհք կերպով։
որ և Անձնահապէս։ [իշխզիզ։
Անձնաձանչ. ի, ից. ա. անլոյս, մուխ. ֆ

Անձնաձանչական. ա. խաւարային։
Անձնաձանչութիւն. գ. մթութիւն։
Անձայեմ, իմ, ից } ա. ձայն մը՝ ձիկ մը չհա-
Անձայեմելի } նող։
Անձանապատ. ա. անբանական։
Անձանաչելի. ա. անծանօթ։
Անձանաչող. ա. ազէկութիւն չդիտցող,
ազիտ, անխելք։
Անձանաչողութիւն. գ. բան՝ մարդ՝ չհաս-
կընալը, անխելքութիւն։
Անձանապարհ. ա. 1 ուր որ ճամբայ չկայ.
ֆ իմիզ –2 տեղիք չտուող. ֆ եէր վէրմէզ։
Անձանապարհ, ըհք } գ. չանցնուելու
Անձանապարհութիւն } ճամբայ. ֆ սարփ
Անձանապարհութիւն } եէր, կէչիլմէդ
եօլ, եօլ քէսմէմէք։
–Անձանապարհութիւն. ճամբայ ընե-
լու անկարող բլլալը։ [ած։
Անձաշակ. ա. 1 բան չկերած–2 համը չա-
Անձաշակ } ա. 1 որ չուտուիր. ֆ եէնմէզ–2
Անձաշակելի } բերան չկպուիր՝ չխմուած. ֆ
աղտոտ գծմամբ՝ կիրմէզ – 3 անմտան հա-
մով. ֆ չէշխեի պինագիր։
Անձաշակող. ա. չուտող. ֆ եէմէյէն։
Անձաշակութիւն. գ. բան չուտելը, ծոմ։
Անձապաղ. աչքուած, պիւնա, հասատատուն։
Անձառ, ի, ից. ա. 1 անպատմելի. ֆ վատ
օրէնսդուղ, տիրէ՝ վատին կէլմէզ – 2 բան-
լու բան չէ, ամբողջ ալի. ֆ սէօյլէնմէզ, այլպէս
Անձառաբար. մ. անպատմելի կերպով։
Անձառագայթ } ա. 1 անլոյս, մուխ – 2
Անձառագայթաձև } ուր որ արեւ չհասնիր։
Անձառագոյն. ա. աւելի անպատմելի։
Անձառագործութիւն. գ. չյիշուելու չա-
րիք. ֆ աղտոտ ալընմագ գազապահմի։
Անձառագութիւն. ա. անլոյս գիտութիւնէ։
Անձառախօս. ա. խօսքով հասկըցընել չը-
կրցող։
Անձառական. ա. 1 Անձառ։ – 2 գաս մի
փիլիսոփայից՝ որ իրենց կարծիքը չէին բաց-
Անձառաշխարհ. ա. անպատում և աքանելի։
Անձառաչնորհ. ա. անձառ շնորհք։
Անձառապատակերք. ա. անպատմելի տեսարան
Անձառապարզեւ. ա. անպատմելի կերպով
պարգեւած։
Անձառապէս. ա. Անձառաբար։
Անձառաբեմ. ա. Անձառ։
Անձառաբեմ. ն. չքանել, չդուրցնել
Անձառաբեմութիւն. գ. 1 անպատմելի ըլլալը։
– 2 քաղաքավարութիւն։
Անձար, ի, ից. ա. 1 անշնաբեր. ֆ չարէ-
սիզ, նապատ – 2 ձար չունեցող, խեղճ։
Անձարակ. ա. 1 անշնաբեր. ֆ չարէսիզ–2
տկար, խեղճ–3 մ. (ռմկ.) հարկաւ։
–յԱնձարկի կամ. ա. Անձարանամ։
Անձարակեմ. չ. տկարանալ։

Անհաւասարութիւն. գ. անկարելիութիւն. տ չարէսիզ օրմոց։
Անհանդամ. չ. հասը հասնիլ, անձկիլ. տ նաչար գալմագ։
Անհաւատուր. ա. Անհաւ
Անհաւիմ, եցայ. ո. Անհաւանամ
Անհաւութիւն. գ. անհնազանդութիւն. տ չարէսիզ օրմոց։
Անհեղ } ա. չհերգուած, չքաժ-
Անհեղական } նուած։
Անհետութիւն. գ. չարտօրալը, չկարենալ իմանալը։ [տի՝զանձը օրմայան։
Անհետ. ա. ազգ՝ ցնդ չունեցող. տ Անէտ.
Անհետութիւն. ո. Անազատութիւն։
Անհիտեմ, եցի. ն. տնօրէն անգամ ջնջիլ. տ Անէտութեան գաղարրմագ։
Անհիմնելի. ա. որ չի հերքուիր, խիտաւ
Անհնձմարիտ. ա. սուտ։
Անհնձմարտութիւն. գ. բուն իրաւ չգտածը
Անհնձարար. մ. խոնարհամիտութեամբ։
Անհնձութիւն. գ. խոնարհամտութիւն։
Անհողոպրելի. ա. ուր որ ազատուիլ չկայ, ձեռքէն փախչել չըլլալը. տ գուրբութուշ եօգ, գաղրմագ—2տես և Անկողոպտելի։
Անհոգնաբաշխ. ո. Անհոգնի,
Անհոգնի, նոյ, նեաց. ա. 1 չափէ դուրս մեծ՝խոշոր. տ հանճար. որմանն, հիչպէճլի։ — 2 անկարգ. տ օրանորգ։ [նեցող։
Անհոգմիջուկ. ա. մտգի պէս արմատները չու-
Անհոլ } ա. որ հզմով՝ միտրով չըլլալը. տ
Անհոլելի } էզիլմիզ, գըրըմագ։
Անհոխագ. ա. առանց ոտպրակի։
Անհոխանք }
Անհոխասէր }
Անհոխացու } ա. ո. Անհոխանձ։
Անհոխող }
Անհոխողութիւն. գ. անհոխանձութիւն։
Անհոկամտածական. ա. անմիտ (բան)։
Անհոկամտածութիւն. գ. անմտածութիւն։
Անհոկացական } ա. պիտութիւնան առակ չինկ-
Անհոկացելի } նող։
Անհոկացու. ա. ազէտ։
Անհոկելութիւն. ա. մոկելութիւն չունեցող։
Անհոս, ի, ից. ա. որ չմոնիր. տ էօլմիզ, պաղը, էպէտի, էօլումսուզ։
Անհոս, հս } մ. առանց մնանելու. տ էօլ-
Անհոսաբար } մակնո։
Անհոսաբեր. ո. Անհոսաբար։
Անհոսագոյն. ա. բուն՝ իսկապէս անհոս։
Անհոսագործ. ո. Անհոսաբար։
Անհոսագործեմ. ն. անհոսացընել։
Անհոսական. ո. Անհոս։
Անհոսահոտ. ա. խիտաւ անուշահոտ, անհոսահութիւն բուրող։ [ունեցող՝ոտուզ։
Անհոսհանձակ. ա. անհոսութեան հետ
Անհոսհանեմ, ացայ. չ. 1 անհոս ըլլալ, կնոգանտնալ — 2 անվնաս մնալ։
Անհոսհատէս. ո. Անհոսհաբար։
Անհոսհատուր. ա. անհոսհութիւն տուող։
Անհոսհաբար. ա. 1 անհոսհացընող, կնոգանտնաբար — 2 անհոսհական։ [հիտաբարգ։
Անհոսհաբձան. ա. ամիտութիւն չունեցող. տ
Անհոսհացու. ա. անհոսհական։
Անհոսհացուցանեմ. ն. անհոսհութիւն տալ, կնոգանտացընել։
Անհոսհացուցիչ. ա. անհոսհացընող։
Անհոսհկոնացու. ա. անհոս։
Անհոսհութիւն. գ. անհոս կնոգանտութիւն. տ էօլմէդիքը, էօլիւմսիզլիք։
Անհոսը, անհոսը. ա. միտրբաւնեցող. տ անտարգ։
Անհոսրնտական. նոյն։
Անհոսնել. ա. անխորհամանք. տ հիլէսիզ։
Անհոսնեկաբեր. ա. անգաւակ։
Անհոշ, ի, ից. ա. որ չմոնչիր. տ աշընհոգ, խիրնեմագ, հիէէֆ օրմոգ։
Անհոսաախուղ. ա. յոտակ։
Անհոսան, սին, սունք, սանց. ա. 1 որ չգտած-նուիր. տ պէօղիւնմէզ։ — 2 գուրկ. տ լաղա-սրգ, մնհրուտ։ [անմիջապէս։
Անհոսանապար. մ. 1 առանց կորուանքու։ — 2
Անհոսնաւուղ. ա. անխոհիր։
Անհոսնեմ. (բգ. խնգ.). ն. բաժին չհա-
Անհոսնիկ. ա. չգոհնուող։ [նել, զրկիլ։
Անհոսնութիւն. գ. մտան՝կոտր չունենալը։
Անհոսոյց } ո. Անհոպելի։
Անհոսոչելի }
Անհոսրգ. ա. 1 ուր որ մարդ չկայ, անշէն. տ վէրան, խոտաւ, ինսան եօգ։ — 2 տմոր-գի. տ առանմրդը եօգ, իզանսրգ, ալշագ։
Անհոսրգաբնակ. նոյն քան ան։
Անհոսրգագոյն. ա. անգութ. տ խիտանէքի։
Անհոսրգակոխ. ա. մարդ չկոխած, անբնակ։
Անհոսրգաձայն. ա. ուր որ մարդու ձայն չկայ, անբնակ։
Անհոսրգանամ. չ. անշէն մնալ։
Անհոսրգասէր } ա. տմարդի, անգութ,
Անհոսրգատիրելի } անողորմ։
Անհոսրգատիրութիւն. գ. տմարդութիւն։
Անհոսրգացուցանեմ. ն. անշէն աւերակ գործընել։
Անհոսրդի, իք. ա. 1 անհոսրգաբնակ։ — 2 տմարդի։ — 3 կնոտմարդի։
Անհոսրդիմ, եցայ. ո. Անհոսրգանամ։
Անհոսրդութիւն. գ. 1 տմարդութիւն։ — 2 անշէն մնալը։ [մագ։
Անհոսրեմ. ա. անկարելի. տ գաղիլսիզ, օլա-
Անհոսրեմութիւն. գ. կարելի չըլլալը։
Անհոսրեմուչ. ա. անփորձ, ազէտ։
Անհոսրմին, մնոյ, ոց. ա. 1 մարմին չունեցող՝ աննիւթ. տ հէնոսիզ, պիլա ՆէսէՏու — 2 մ. առանց մարմնոյ։
—Անհոսրմնիք. գ. հոգևորիք, հրեշտակք։

Անմարմնաբար. մ. անմարմին կերպով, հոգեպէս։

Անմարմնական
Անմարմնային } ա. Անմարմին։

Անմարմնաւոր, ացայ. չ. անմարմնի պէս լինել։

Անմարմնապէս. ա. Անմարմնաբար։

Անմարմնութիւն. ա. անմարմիններու մասին։

Անմարմնուհի, ի, աց
Անմարմնուկ, ի, աց } ա. Անմարմին։

Անմարմնութիւն. գ. 1 աննիւթականութիւն, հոգեղինութիւն – 2 նրբութիւն, անօսրութիւն։

Անմաղու. ա. Անմաղու։

Անմահական. ա. անմահ. տ հաղմ՝ օրուն։

Անմահ
Անմահական } ա. Անմահանալի։

Անմահականից. ա. մ. օգնական չունեցած։

Անմահանալի } ա. 1 անյաղթելի. տ զաւրը
Անմահաւոր } զօնմազ, ալէժ օրմազ, հէնիլմէզ։ – 2 անառակ (տեղը). տ ալճմազ։

Անմաքուր, քրի, կի՛ ց, ոց } ա. 1 ապտաս.
Անմաքրական, ի, աց } տ նաւթաք, մուրտարը – 2 այսահաք. տ Հինդի։

Անմաքրագոյն. ա. աւելի ապտաս։

Անմաքրապէս. մ. մաքուր չըլլալով։

Անմաքրասէր. ա. մաքրութիւն չսիրող։

Անմաքրելաւ. ա. Անմաքուր։

Անմաքրութիւն, նաց. ա. անմաքուր։

Անմաքրութիւն. գ. ապտասութիւն, ապտ. տ նոպիաքլըղ, մուրտարլըղ։

Անմեծար. ա. անպատիւ։ [անարգանք։

Անմեծարանք, նաց. գ. անպատուութիւն,

Անմեծարգի. ա. պատիւ չընծայող։

Անմեծարգութիւն. գ. խոնարհեցումութիւն

Անմեծարութիւն. գ. չմեծարելը. տ միամիտ ֆիւ նէյզիւնէ պոզմաճա։

Անմեծութիւն. ա. Անքանակ։

Անմեկին. ա. մ. 1 անբաժան։ – 2 անբաժանելի։

Անմեկնելի. ա. անբաժանելի։ [ցայցայտ։

Անմեկնելի. ա. 1 անբաժանելի։ – 2 անպատմելի։

Անմեկնելի
Անմեկուսաբար
Անմեկուսապէս
Անմեկուսելի
Անմեկուսի } մ. առանց հեռանալու. տ այրըլմաման։

Անմեղ, ի, աց կամ ից. ա. 1 մեղք չունեցող, անմեղուկ. տ կիւնահսըզ, պիկիւնահ՝ – 2 անպարտ, անվնաս. տ սուչսուզ, զարարսըզ – 3 անմեղկ. տ հիւլէսիզ։ – 4 միամիտ – Անմեղ, գս. մ. առանց մեղաց, անմեղ լըլլալով, անմեղութեամբ։ – օր և Անմեղաբար

Անմեղապիղծ
Անմեղապղծելի } ա. մեղապարտել ապաս. տ մեղքը օլմայան։

Անմեղապղծութիւն. մ. առանց մեղապրելու։

Անմեղապղծութիւն. գ. մեղապրելի չըլլալը։

Անմեղական. տ. Անմեղ։

Անմեղանամ. չ. անմեղ գտնուիլ, արդարանալ, սուրբ ըլլալ։

Անմեղանչական
Անմեղանչելի } ա. անվնաս. տ քիմսէյէ զարար վէրմիզ։

Անմեղապատուելի. տ. Անմեղապղծելի։

Անմեղապէս. մ. անմեղութեամբ։

Անմեղացուցանեմ. ն. անմեղ՝ սուրբ ընել։

Անմեղկելի. ա. չմեղացած, կարիճ, միակերպ։

Անմեղկութիւն. գ. չմեղանչելը, պինդ կենալը։

Անմեղութիւն. գ. 1 մեղք չգործելը. տ կիւնահ ՕլՄազլըգ։ – 2 մեղանչական գործ չընելը։ – 3 միամտութիւն։

Անմեղուկ. ա. անմեղ, հեզ։

Անմենաքնոյ. ա. (յն. ոձով) 1 անհամքնոտ։ – 2 անհամ։

Անմեռ. տ. Անմահ։ [մեռած։

Անմեռուկ, ակի. գ. վրմխրնիմ, կոձկորակ. տ սէմիզ օճաղ, ֆէրֆէհ հէնն։

Անմերժական
Անմերժելի } ա. չհեռացող, չպատուող։

Անմերկանալի. տ. Անկապուտ։

Անմերձ. ա. 1 որուն չմօտենալու իրաւունք – 2 մօտենալ չկրցող – 3 անմատչելի։

Անմերձակայ. ա. որուն մօտ կենալ չըլլալը։

Անմերձանալի. տ. Անմերձենալի։

Անմերձաւոր. տ. հեռաւոր։

Անմերձաւորութիւն. գ. հեռաւորութիւն։

Անմերձենալի. ա. 1 որուն մօտենալ չըլլալը. տ նամահըլմազ – 2 չդպչելու, չդպած. տ տօղանըլմազ, էլ տօղանմամըշ – 3 հեռու կենալու. տ սաղլնամազ – 4 հեռու կեցած. տ ուզագ։ [և Անմերձնայ։

Անմերձնայ. ա. մերձնայ չունեցող։ – տ.

Անմէտ. տ. Անմիտելի։

Անմիաբան. ա. առանց դիտելու։

Անմիաբան. ա. որ չմիաբանիր. տ իմմիմիֆագսըզ։ [օրմազ։

Անմիաբանիմ. չ. չմիաբանիլ. տ մուխմէլէֆ

Անմիաբանութիւն. գ. տարաձայնութիւն. տ իմմիմիֆագսըզլըգ։

Անմիաբանմանապէս. մ. մէկ տահմանի՝ մէկ իսկութիւն չունենալով։

Անմիաւորելի. ա. որ ուրիշի հետ չկրնար միաւորիլ։

Անմիջաբար. տ. Անընդմիջաբար։

Անմիջակ. ա. որուն մէջտեղը բան մը չգոյ. տ արասըզ, օրմասըզ։

Անմիջականաբար. տ. Անընդմիջաբար։

Անմիջելի. տ. Անընդմիջելի։

Անմիջնորդ
Անմիջնորդաբար
Անմիջնորդական
Անմիջոց } ա. 1 առանց միջնորդի։ – 2 անմիջապէս – տ. և Անմիջակ։

Անմիս. ա. մ. առանց մսի. ֊ ԷՄԻՍԿ ։
Անմիտ, մտի, տաց կամ տից. ա. 1 միտք խելք չունեցող, անբան. ֊ ՓԻՔԻՍԿ։ Հայվան – Զանխելք, խենդ, խել. ֊ ԱԳՔԼՍՐՂ, տէլի, շաշգըտ – ֊ անսիրտ, անձնաբակ. ֊ ՆԻՒԹՔԱՓԷ, ՀԷՍԱՐԷՄՍԻԳ – Հազէտ, անկիրթ. ֊ ԱՀՄԱԳ, ԹԷՐԱՓԻՂԷՍԿ ։ – ծ անխմանալու –ծ խմաստ՝նշանակուի չունեցող։
Անմխիթար. ա. մ. մխիթարանք չունեցող, խիստ տրտում. ֊ ԹԻՀԷՆԼԻՒՍԿ, ՄՀՂՈՒՍ, ԹԻՀՈՂԼի ալմաղ, փէք աղբը՝ կիւձ՝ ուէրալի։
Անմխիթարական. ա.
Անմխիթարապէս. մ.
Անմխիթարելի. ա. մ. } նոյն ընդ. վ ։
Անմնացական. ա. անցաւոր ։
Անմշակելի. ա. չվարած՝ չվանած ։
Անմոլար կամ Անմոլոր, ի, ից կամ աց. ա. 1 չմոլորած, չխոտորած, անսխալ, շիտակ, ողջամիտ. ֊ սաւմազ, համրլմազ, խաթի տալը – 2 հաստատուն (ինչպէս անմոլար աստղք և գունտ կամ շրջան երկրի). ֊ նոլունու՝ նէրքին շաշըմազ ։
Անմոլար
Անմոլարաբար
Անմոլարագոյն
Անմոլարապէս } մ. առանց մոլորելու՝մոլորելու. ֊ շրնելու. ֊ շաշըմատան ։
Անմոլարակք, կաց
Անմոլոր, ի, աց } գ. անմոլար աստղք ։
Անմոլորակ. ա. չմոլորող ։
Անմոլորապէս. ա. Անմոլարապէս ։
Անմոլորութիւն. գ. անսխալութիւն ։
Անմռայնալի. ա. 1 չմռնալու, չմռացուելու. ֊ ուռնուէմազ ։ – 2 չմռացող. ֊ ուռնուէմազ – 3 մ. առանց մռնալու, չմռացած. ֊ ուռնուէմատան ։
Անմռաց. ա. մ.
Անմռացաբար } նոյն ընդ. վ ։
Անմռացութիւն. գ. չմռնալը ։
Անմրրուրուի, ացի
Անմրուս, ի, ից } ա. մրրուկ չունեցող ; անմրուս. ֊ սաղալարզ, թիւյսիզ ։
Անմուխ. ա. ուր չբլլար խոհուխ՝ մնոխ ։
Անմուղ, մղի, ից. ա. տրմուղ, չքաննցուցած (էշ, կով). ֊ կէնձ՝, եամուզ ալըշմամբ (հայվան),
Անմուտ. ա. 1 մորը չմռնող (արև). ֊ պաթմազ (կիւնէշ) ։ – 2 ուր որ չմռցուիր. ֊ կիրիվէմզ ։
Անմուրձ. ա. առանց ուրագի. ֊ չէքիձնիզ ։
Անմուրուս
Անմուրուտ } ա. Անմրուս ։
Անմուրց. ա. մ. կապուր կապուրի չնկած ։
Անմռնչելի. ա. Անմռունչ ։
Անմռունչ, մռնչի, ից, կամ չոյ, ոց. ա. մ. մռնչէ, առանց ձայն մը հանելու. ֊ սուսփուս, սէսսիզ սէտասըզ ։
Անմռաթանամ. ն. խենդուխելքա խօսիլ ։
Անմռաթաթ. մ. խենդի պէս, անխելքաբար, չմոմոռալով ։
Անմռաթաթոյ. ա. անմիտ ։
Անմռագոյն, գունի, ից. ա. շատ անխելք ։
Անմռագիւթ. ա. անհոգ ։
Անմռագրելալ. չմրագոզ. ֊ սէօզ տինկիէմէզ ։
Անմռածելի. ա. մտքի տակ չինկնող ։
Անմռամամ, ացայ. չ. անխելք ըլլալ, անխելք բան ընել ։
Անմռանելի. ա. 1 ուր որ մռնել չըլլար. ֊ կիրիչմէզ – 2 մռնել չկըցող. ֊ կիրէմէզ – 3 չմռնող. ֊ կիրմէզ՝ պաթմազ (կիւնէշ) ։
Անմռառու. ա. խօսք չհասկըցող, անխելք ։
Անմռացի. ա. անխելք. ֊ ագըլսըզ ։
Անմռաւոր, ի, աց. ա. մտք չունեցող. ֊ հայվան ։
Անմռնելիմ. ա. բարեկամ չեղող, օտար ։
Անմռոխ, տնալ. ա. Անմռամամ ։
Անմռութիւն. գ. խենդութիւն, անխելքութիւն, անխելք բան, անխոհեմութիւն. ֊ ագըլսըզլըգ, աշմագլըգ ։
Անմռուր. ա. անզիլա, յատակ. ֊ տօրթաւսուզ, զիւլալ ։
Անմռաւոր. ա. հնաւոր, անպատշաճ ։
Անմռանելի. ա. Անմռնչելի ։
Անմռռել, Անմռռուլ. ա. Անմռռուլ ։
Անյագ, ի, ից կամ աց. ա. 1 անգահ, անկուշտ, ծակաչք. ֊ տօյմազ, առ կէօզլու ։ – 2 չկշտանալու. ֊ տօյուլմազ – 3 բանի մը նեղէն սաստիկ խնկած ։
Անյագ
Անյագաբար } մ. առանց կշտանալու, անգահաբար. ֊ տօյմայարագ, տօյուլմայարագ ։
Անյագագոյն. ա. խիստ անգահ ։
Անյագական. ա. Անյագ ։
Անյագապէս. ա. Անյագաբար ։
Անյագելի. ա. չկշտացուիր. ֊ տօյուլմազ ։
Անյագելութիւն. գ. չկշտանալը. ֊ սըրգմամիա ։
Անյագութիւն. գ. 1 անգահութիւն, ագահութիւն. ֊ տօյմազլըգ – 2 անչափ կարօտ. ֊ գաթը հավէս ։
Անյագուհի. գ. նոյն ընդ. վ ։
Անյագուրդ. ա. Անյագ ։
Անյագ, Անյագդ. ա. Անյաշտ ։
Անյան. ա. ոտին անդին չդրուող, միտքը վրան (աղօխք),
Անյաղթ, ի, ից
Անյաղթական
Անյաղթելի
Անյաղթուհի } ա. չըյաղթուող, տակ չմըտացող. ֊ ԱԿՆԻՄԱԳ, պաթ տէմիր օլան ։
Անյաղթուիլ. գ. անյաղթ ըլլալու [նալու ։
Անյամբ. ա. մ. չուշացող, առանց տրտնջա-

Անյայտ, ի, ից. ա. 1 անորոշ, չգիտցուած. 2 պէտք խիզ, նամալիւմ, սըրը, կիզ լի – 2 աննըւոյթ. 3 կէօրիւնմէզ։

Անյայտ, առ } մ. ծածուկ կերպով. 2 կիզ-
Անյայտաբար } լիճէ։

Անյայտագոյն. ա. աւելի մուխ, խորունկ։

Անյայտական. ա. Անյայտ։

Անյայտանամ. չ. անորոշ ըլլալ, չտեսնուիլ. 2 պէտք խիզ օլմագ։

Անյայտասուր. ա. Անյայտ։

Անյայտացուցանեմ } ն. չերեւցընել. 2 պէտ-
Անյայտեմ, նցի } լիսիզ կիմ մէք, նօղ-
Անյայտեցուցանեմ } կիմ մէք։

Անյայտիմ, նցայ. ա. Անյայտանամ։

Անյայտնելի. ա. անգիւտ. 2 պուլունմազ։

Անյայտնի. ա. Անյայտ։

Անյայտնութիւն } գ. գաղտնութիւն, մը-
Անյայտութիւն } ծուխիւն, անստուգու-
թիւն. 2 պէտք խիզ իք։

Անյանգ. ա. 1 անյարմար – 2 անմտան, ազատ – 3 վերջ չունեցող, անվախճան։

Անյանգագոյն. մ. անդադար։

Անյանգգնելի. ա. անհամարձակելի։

Անյանգիմնոյ. ա. որ յանգիմանել չըլլար,
Անյանկ. ա. Անյանգ։ [պատկառելի։

Անյանձնաւոր. ա. յանձ չառնող։

Անյանց, ի, ից } ա. յանցանք չունեցող. 2
Անյանցաւոր } սուչուտ, գաղափարդ։

Անյանցութիւն. գ. անմեղութիւն, անմեղ-
դանչականութիւն։

Անյաջ. ա. չտուխրած, չզոհած։

Անյաչող. ա. մ.
Անյաչողապէս. մ. } աննախանձ, ա-
Անյաչողկոտ, ի, աց. ա. } նանց նախանձու։

Անյապաղ. ա. չտնտնացող։

Անյապաղ
Անյապաղաբար } մ. առանց տնտրնալու.
Անյապաղապէս } 2 չտխուզ։
Անյապաղնկի

Անյապաղութիւն. գ. չտնտրնալը։

Անյապաւելի. ա. չկտրած (մազ). 2 գըր-
ւիլմամբ։

Անյաջ
Անյաջող } ա. մ. անյաղթանդ։
Անյաջողակ

Անյաջողնալ. չյաջողած, հակառակը ա-
[ռաջած։

Անյաջողութիւն. գ. անյաղթանդութիւն։

Անյաջորդ. ա. 1 յաջորդ չունեցող – 2 միշտնոյն ձեւացող, անփոփոխելի. 3 վերջին։

Անյառնելի. ա. տեղէն չշարժող։

Անյատակ } ա. որ տակ չունի, խոր-
Անյատակնելի } խորունկ. 2 տիպտիպ, փէք
տէրթին, տիպի պուլունմազ։ [մազ։

Անյապ. ա. 1 որ չյաջորդի չվակչիլ – 2 անյաջորդելի։

Անյապական. ա. անկանգնելի։

Անյապակից. ա. Անյապ։

Անյարաձոյց. ա. անհամեմատ։

Անյարգար
Անյարգարնալ } ա. չշըտկած, չկոկած։

Անյարիր. ա. որ չկրնար տանջ նլլել, անկանգնելի, անյառնելի. 2 գաղտնագող, գաղտընտազ։

Անյարկ. ա. 1 տուն տեղ չունեցող – 2 ծածկ չունեցող, վրան բաց։ – 3 մ. բաց տեղ կեցած։

Անյարմար. ա. 1 որ չյարմարիր. 2 ուշտազ, ուշըպատուշ, միտասիպէթսիզ։ – 3 չյարմարած, չկոկած։ – 3 արհնատով չշինած։

Անյարմարաբարոյ. ա. բարքը անյարմար։

Անյարմարագիր. ա. անյարմար գրող, գրած։

Անյարմարագոյն. ա. շատ անյարմար։

Անյարմարական. ա. Անյարմար։

Անյարմարապէս. մ. անյարմար կերպով։

Անյարմարելի. ա. չյարմարած։

Անյարմարութիւն. գ. չյարմարիրը. 2 ուշ-
կունսուզլուգ։

Անյարուչ. ա. անմիաբան, անյարմար։

Անյաւ. ա. ծայր ձիի չունեցող. 2 նիհար-
կիմ սիզ։ [մազ, թէլսիմ։

Անյաւելուած. ա. որ չաւելնար. 2 արհ-

Անյափշտակելի. ա. Անկապտելի։

Անյափշտակութիւն. գ. չյափշտակելը։

Անչեղ. ա. մ. անխոտոր, անսպասական. 2 տէյիշիլմէզ, թէզպիւր պուլմազ։

Անչեղաբար. մ. առանց այլայլութեան։

Անչեղագոյն. ա. ամենեւին անխոտոր։

Անչեղական
Անչեղաշրջելի } ա. Անչեղ։

Անչեղապէս. ա. Անչեղաբար։

Անչեղափոխ
Անչեղափոխելի } ա. ա. Անչեղ։

Անչեղափոխութիւն. գ. անխոտորութիւն։

Անչեղչեղուկ
Անչեղուլի
Անչեղչեղ
Անչեղչեղուլի
Անչեղչեղուկ } ա. մ. անխոտոր, անխոտո-
րապէս։

Անչեղութիւն. գ. անխոտորութիւն։

Անչեղուկ, գկի. ա. անխոտոր։

Անչեղսրէն. մ. ա. ա. Անչեղլի։

Անչնահայեաց. ա. նոյն չնայող։

Անչնազառնալի. ա. որ նոյն չդառնար։

Անչնազարձութիւն. գ. նոյն չդառնալը։

Անչնկուաբար } մ. անտարակոյս. 2 շիւ-
Անչնկուանաբար } հէսիզ։

Անչնկուանալի. ա. մ. անտարակոյս. 2 շիւ-
հէսիզ, սահիհ։

Անչիշտ. ա. անսխալական։

Անչիշտաբար } մ. անսխալականութեամբ։
Անչիշտապէս }

Անչիշտութիւն. գ. անսխալականութիւն։

Անչիտակ. ա. 1 մուգցուած. 2 նոսրպ։ – 2 մուգցող, անսխալական։ – 3 անձանօթ։

ս պէլլխիզ ։ – 4 հիմնովին , արմատէն (ջնջել)։ – 5 մ. առանց յիշուելու՝ յիշելու ։ [չառած ։
– յԱնյիշաոակաց. յիշելիք՝ պատարագուց
Անյիշատակացեալ. ջնջած, յիշատակը վերցրնել ։
Անյիշատակելի. նոյն բնդ վ ։ [ցուած ։
Անյիշատակեմ. ն. ջնջել, յիշատակը վերցընել ։
Անյիշատակութիւն. գ. չյիշելը. չյիշուիլը։
Անյիշելի. ա. մ. 1 մոռցուած , առանց յիշելու։ – 2 որ պէտք չէ յիշել ։
Անյիշեմ. ն. չյիշել , մոռնալ ։
Անյիշոդութի } ա. Անյիշատակութիւն , և
Անյիշութիւն } Անյիշաչարութիւն ։
Անյողդողդ } ա. մ. անշարժ , հաստատուն. ս ֆիդիբկնամդ, գաւվի , մամուր ։
Անյողդողդելի }
Անյոյզ. ա. 1 անքննելիւ – 2 անխտալ ։
Անյոյլ. ա. Անզանգած ։
Անյոյլաբար, կամ Անյուլաբար. մ. առանց ծուլութեան։ [ազգէն գուրս եղողը։
Անյոյն, յունի, նաց. ա. որ յոյն չէ, հոռոմի
Անյոյս, յուսի, ից կամ ից. ա. 1 յոյս չունեցող. ս իւմիտսիզ , մէյուս – 2 անյուսալի. ս ումուլմայաճագ –3 առանց յուսոյ։ –4 –Անյոյս լինիմ. յոյսը կտրել ։ [անսալոր։
Անյոզոզ. ա. կորձուքի չունեցող, ֆոյլ ։
Անյուզակ. ա. անքննելի ։
Անյուչ. ա. 1 չյիշող, մոռցող։ – 2 մոռցուած։ – 3 յիշելու անարժան ։
Անյուսաբար. մ. 1 առանց յուսոյ։ – 2 չկարծած , յանկարծ ։
Անյուսագոյն . ա . ամենևին չյուսալու . ս հիչ ումուլմայաճագ ։
Անյուսագրելի. ա. անմխիթար ։
Անյուսալի, լոյ, լեաց . ա. 1 չյուսալու. ս ումուլմագ , ումուլմայաճագ։ – 2 անյոյս. ս ումուտսուզ ։
Անյուսալից. ա. յուսակտուր եղած ։
Անյուսական. ա. Անյոյս ։
Անյուսանամ, ացայ. չ. ն . կ . 1 յոյս չունենալ , իւ եւրահաւատ ըլլալ ։ – 2 անյուսալի սեպել ։ – 3 յուսահատիլ ։
Անյուսաբար. ա. յոյս չտուող ։
Անյուսեմ, իմ. ն. չ. յուսահատցընել, յուսահատիլ ։ [միտսիզ ի՛ք ։
Անյուսութիւն. գ. յուսահատութիւն. ս իւմիտսիզ ։
Անյօքնամանակ. ա. շատ առնն չդիմացող ։
Անյօղ , ի, ից. ա . 1 չքաղաքրած , պարզ, անմեղ։ – 2 յօղ չունեցող. – 3 անմիաբան ։ – 4 վանելով չկտպած , աննշան (ձայն) ։
Անյօղաբար. մ. առանց կռպակցութեան։
Անյօղական } ա. Անյօղ ։
Անյօղաւոր }
Անյօղակալ. ա. Անյօղ, 4։
Անյօղաւորութի } գ. անյարմարութիւն ։
Անյօղութիւն }
Անյօժար, ի, ից. ա. 1 չյօժարող , չուզող, անսիրտ. ս իրատէմսիզ – 2 չուզած ։
Անյօժարաբար. մ. առանց ուզելու ։
Անյօժարական. ա. չուզածը, ակամայ ։
Անյօժարակաի. ա. Անյօժարաբար ։
Անյօժարութիւն. գ. չկամեցողութիւն ։
Անյօշելի. ա. կտոր կտոր չեղած , ամբողջ մնացած (մարմին) ։
Անյօրինաբար. մ. անյարմար կերպով ։
Անննախանձածազդու. ա. բոլորովին երևսէ ձգուած ։
Անննախանձ . ա . 1 նախանձ չունեցող . ս գրոզամանագ – 2 առատ. ս ձէօմէբա , գրնամագ, էսիրկէմէզ, էսիրկէնմէզ – 3 հաստատակ. չնախանձելու (կերպով)։
Անննախանձ } մ. ա. առանց նախանձելու. կամ խնայելու. ս գրոզամանսըզըաղ, ձէօմէնմէյաբաղ, մէսիրկիմիլէ ։
Անննախանձաբար }
Անննախանձամոլէս }
Անննախանձելի }
Անննախանձաւորութիւն. ա. Անննախանձութիւն , 1 ։
Անննախանձաս. ա. 1 նախանձ չունեցող ։ – 2 նախանձոտ չունեցող ։
Անննախանձութիւն. գ. 1 նախանձ չունենալը , եղբայրսիրութիւն ։ – 2 առատաձեռնութիւն ։
Անննահանջ } ա. 1 ետ չդարձող . ս կէրի տուրմազ – 2 ուսկից հրաժարիլ չըլլար. ս հէլ հէլալէմ էմմէլիւ
Անննահանջելի }
Անննաւազնաց. ա. ուր որ նաւ չրանիր ։
Անննաւատնա. ա. որ նաւատնա չունի. ս գաֆուսաամսըզ ։ [ֆասըզ , կէմիձխիզ ։
Անննաւատո. ա. որ նաւատեր չունի. ս թայ
Անննաւարկելի } ա. Անննաւազնաց ։
Անննաւելի }
Անննխ. ա. չփտած, չհոտած ։
Անննկ. ա. զոր նեղել չըլլար, անեաթիկ ։
Անննոց. ա. 1 անխափան . ս ֆէնամիզ , սաղըզ ։ –2 որ խարդախուած չէ ։
Անննոցելի. ա. չխաբուող, չխաբող ։
Անննոցութիւն. գ. անկեղծութիւն ։
Անննոտակալ . ա . նեաի դէմ պահպանութիւն չունեցող ։
Անննրանձնաւոր. ա. հոգին եղած ։
Անննրգործական } ա. բան չընող, ոկար
Անննրգործելի }
Անննրգործութիւն. գ. չնրգործելը
Անննրելի. ա. 1 անեծուչի ։ – 2 չդիմանալու ։ – 3 մ. անխնայ ։
Անննրկ. ա. որ նեղկ կամ բիծ չունի. ս պօյսուզ , էքքսիզ ։ [ապահով ։
Անննրհակ. ա. մ. նեղհակ մը չունեցող ։
Անննրհակայ } ա. դէմ չեղող , դէմ չկենցող ։
Անննրհական }

Աննեղատոպագրական. ա. տակը չինկնոզ։
Աննեցուկ. ա. անհաստատ. ֆ ոչ միլսոխ՝ սաֆրատոզ (կէմի)։ [կարօտ։
Աննիազ. ա. օրուն բան մը չպակսիր, անկարօտ։
Աննիազութիւն. մ. առանց պակսելու։
Աննիազական. ա. Աննիազ։
Աննիհոզ. ա. զօրաւոր, անյաղթ։
Աննինդ. ա. անքուն, արթուն։
Աննիշ. ա. բան չնշանակող, անօրոշ, անյայտ։
Աննիրհ } ա. չմրափող, անքուն. ֆ ույգու
Աննիրհնալի } պիլմէզ։
Աննիւթ, ի, ից, և ոց. ա. անմարմին, իմանալի։ [ֆիլէ։
–յԱննիւթ ո. մ. առանց պատճառի. ֆ նա-
Աննիւթապաշտ. մ. անմարմնապաշտ։
Աննիւթագոյն. ա. աւելի հնաոճ նիւթէն։
Աննիւթական. ա. Աննիւթ։
Աննիւթապէս. ա. Աննիւթապաշտ։
Աննիւթաւոր } ա. Աննիւթ։
Աննիւթնայ }
Աննիւթութիւն. գ. անմարմնութիւն։
Աննկատաբար. մ. չորս դին չնայած։
Աննկատնալ. ազէկ մը չնայած՝ չտեսած։
Աննկատելի. ա. ուր որ աչք չդնանիր։
Աննկարագիր. ի, ից. ա. չձևացած, անկեղծաբարոյ։
Աննկարագրելի } ա. նմանը չունեցող։
Աննմանելի
Աննման, ի, ից. ա. 1 որ նման չէ. ֆ պէնզէմզ, մուխլիէլիֆ։ – 2 անյարմար. ֆ ույկուտուզ – 3 անհամեմատ. ֆ մինէնոսիզ։
–Աննմանիք. գ. Աննման հնարամիտ։
Աննմանաբար. մ. առանց նմանելու։
Աննմանագոյն. ա. 1 խիստ աննման։ – 2 մ. անյարմար կերպով։ [չեղող (կենդանի)։
Աննմանագիւղի, գեղոյ, գեղաց. ա. նոյն տեսակէ
Աննմանակ } ա. Աննման։
Աննմանականի }
Աննմանակերպ. մ. տարբեր կերպով։
Աննմանատեսութիւն, սիրտ, տունք. ա. ո-
բուն մտաւորքը իրարու նման չէն։
Աննմանատեսութեամբ. մ. մտաւորքը տար-
բեր ըլլալով։
Աննմանատեսականի, ի, ից } ա. Աննմանա-
Աննմանատեսական, ք, ից } տեսութեամբ։
Աննմանապէս. մ. նման չըլլալով։
Աննմանատես, ի, ից. ա. այլեայլ ցեղերէ.
ֆ այլը այլը ոյլու՝ ձինոլի։ [զէնմէզ։
Աննմանելի. ա. օրուն նմանիլ չըլլար. ֆ պէն-
Աննմանի, նոյ, նեաց. ա. Աննման։
Աննմանոգ, ի, աց. ա. 1 աննման։ – 2 Ա-
նոման հնարամիտ։
Աննմանոգի. ա. նմանութիւն չունեցող։
Աննմանութիւն. գ. 1 չնմանիլը, տարբե-
րութիւն – 2 ամէն նմանութենէ վեր ըլլալը։
Աննոգելի. ա. չգնացող։ [Աստուծոյ։
Աննշան, ի, ից. ա. 1 նշան մը չունեցող. ֆ նէ-
շանոզ, պէլլ իսիզ։ – 2 հասարակ. ֆ պայ-
աղը։ – 3 անծանօթ։
Աննշան } ա. բան չնշանակող, յայտ-
Աննշանակ } նի նշանակութիւն մը չու-
Աննշանական } նեցող։
Աննշանակելի. ա. ծայրը չերևցող, անսահ-
ման։ [նակելը։
Աննշանակութիւն. գ. որոշ բան մը չնշա-
Աննշանաւոր. ա. հասարակ. ֆ պայաղը։
Աննշանեմ. ն. նշանը վերցընել՝ անյայտ ը-
նել. ֆ իզինի պէլլ իսիզ էմմէք։
Աննշմարելի. ա. որ չտեսնուիր, ուր որ բան
Աննշոյլ. ա. անլոյս, մուխ։ [չտեսնուիր։
Աննոգոգելի. ա. որ նորոգել չըլլար. ֆ նէ-
նիլէմէզ։ [գէնսիզ։
Աննուագ. ա. անզարգ. ֆ ուսուլսուզ՝ տիւ-
Աննուագաւոր. ա. նեղդաշնակութիւն չու-
նեցող (ձայն)։
Աննուազ. ա. անպակաս, անհատնում, ան-
կարօտ. ֆ էքսիլմէզ, թիւքէնմէզ։
Աննուազ } մ. առանց պակսելու՝ հատ-
Աննուազաբար } նելու։
Աննուազական }
Աննուազելի } ա. մ. նոյն ընդ վ վ։
Աննուազութիւն. տ. Անպակասութիւն։
Աննուազ } ա. որ չմարիր, միշտ լուսաւոր.
Աննուազելի } ֆ ակընմէզ, նուրանի։
Աննուաճ. ա. անզուգ. ֆ զաղիմսըզ։
Աննուաստագոյն. ա. նշանաւոր։
Աննուաստական. ա. վար չեզող։
Աննուաստապէս. մ. առանց նուաստանալ։
Աննուէր, ուիրի, բից կամ բաց. ա. 1 նը-
ւէրը մէջ չընող, ընծայ մը չունեցող – 2 ան-
տուրք, մանաւանդ՝ անգումի, անհատելի.
ֆ խիսմէթի, սէօզէ կէչմէզ, պարըշ պիլմէզ։
Աննուիրական } ա. անտուրք, Աստուծոյ
Աննուիրելի } նուիրելու բան չէ, հա-
սարակ. ֆ պայաղը։
Աննսեմ } ա. միշտ լուսաւոր՝ պայծառ.
Աննսեմանելի } ֆ նուրու էքսիլմէզ։
Անշահ, ի, ից. ա. 1 անպիտան, փուճ. ֆ
ֆայտասըզ, պիր շէյէ եարամազ – 2 բան
չշահող, ձեռքը պարապ – 3 մ. փուճ տե-
ղը. ֆ նաֆիլէ։
Անշահապար. մ. առանց շահ մը ընելու։
Անշահագոյն. ա. աւելի անշահ, փուճ։
Անշահաւէտ
Անշահաւոր } նոյն ընդ վ։
Անշահնկան
Անշահնկանութիւն. գ. անպիտանութիւն. ֆ
Անշահութիւն } ֆայտասիզլէք։
Անշաղախ. ա. չպերշարկած, մաքուր, աւրբ.
ֆ քիրպիճ, փաք, փաքիզէ։
Անշաղկապ. ա. շաղկապով չկապած։
Անշամանդազ } ա. որ միւշուխ պատած չէ.
Անշամանդաղելի } ֆ տիւմանսըզ, նուրանի։

Անշայեկան. ա. Անշահեկան։
Անշայեկանութիւն. ա. Անշահեկանութիւն։
Անշարադիր
Անշարադրեալ
Անշարադրելի } ա. չգաղթրած, պարզ։
Անշարակարգ. ա. ամէն կարգէ վեր։
Անշարժ, ի, ից. ա. հաստատուն, անսիսփոփ. ֊ թէ էփրէմեան. հարէքէթսիզ, մէյիլ վէրմէզ։
Անշարժ
Անշարժաբար } մ. հաստատ, անշարժ կեր֊ պով։
Անշարժագոյն } որ ամենևին չշարժիր. ֊ գը֊
Անշարժական } մըլտանմազ, թէ էպտիլ օլմազ։ [֊ թէ էմէզլի ի։
Անշարժահիմն. ա. հաստատ հիմ ունեցող.
Անշարժանամ. չ. անշարժ մնալ։
Անշարժապէս. ա. Անշարժաբար։
Անշարժելի. ա. Անշարժ։
Անշարժութիւն. գ. հաստատութիւն, անփոփոխութիւն։
Անշարժուն, ժնոյ, ոց. ա. Անշարժ։
–Անշարժուն իր. մէկուն հաստատուն կալուածնակ. ա. Անքանակ։ [լուածքը։
Անշաւիղ. ա. ուր որ ձամբայ չկայ։
Անշեղ, ի, ից. ա. չշեղած, չծռած, շիտակ. ֊ էյիլմէզ, ատատօղրու, տիք։
Անշեղաբար. մ. առանց խոտորելու։
Անշեղական } ա. Անշեղ։
Անշեղելի }
Անշեղութիւն. գ. չսղայլ ելը։
Անշեշտ. ա. առանց շեշտի գրած։
Անշէն, շինի, շինաց. ա. ուր որ շինք չըկայ. ֊ վէրան, խարապ։ – գ. անապատ. ֊ գըր, չէօլ։
Անշէջ, շիջի, ջաւ. ա. չմարելու. ֊ ափօնմէզ։ – մ. առանց մարելու. ֊ ափօնմէյէրէք։
Անշինութիւն. գ. անշէն ըլլալը։
Անշիջաբար. մ. առանց մարելու։
Անշիջական } ա. Անշէջ։
Անշիջանելի }
Անշիջաւազ. ա. միշտ բորբոքած։
Անշիջաւոր. ա. Անշէջ։
Անշիջող. ա. չմարելու։ [զան։
Անշնագնալ. ա. շնութեան չծնած, հարամ.
Անշնորհ, ից կամ ից. ա. ֊ անշնորհք, շինք շնորհք չունեցող։ – ֊ ապերախտ։
–Անշնորհառնեմ. չհանչնալ երախտաւորը, բարերարին երեսը չնայիլ։
Անշնորհալի. ա. անշնորհք։
Անշնորհական, ի, ից } ա. չգոհացող, ապեր֊
Անշնորհականի, լոյ } բախտ. ֊ նաձքէ օղլու
Անշնորհականութիւն. գ. ապերախտութիւն. ֊ նամքէ օղլուգ։
Անշնորհաւոր. ա. Անշնորհ։
Անշնորհութիւն. գ. ֊ անշնորհքութիւն։
֊ անշնորհականութիւն։
Անշնչաբար. մ. անշունչի պէս։
Անշնչական. ա. Անշունչ։
Անշնչանամ, ացայ. չ. ֊ շունչը պակսիլ. ֊ նուաղ գու. հուաղուիլ։ – ֊ մեռնիլ. ֊ Հանրնըն թէ էօլիմ էթմէք։
Անշնչապէս. մ. անշունչի պէս։
Անշնչաւոր. ա. Անշունչ։
Անշնչութիւն. գ. ֊ անզգայութիւն. ֊ Հանսրզըզ։ – ֊ մեռելը, մահ. ֊ էօլիւմ։
Անշշնջելի. ա. Անշշունչ։
Անշշուկ. ա. անձայն, խաղաղ. ֊ շամլըմա֊ սըզ, թէ էվաթ ուր օլմայարագ։
Անշշունչ. ա. ֊ անձայն, անխօս, մունջ։ – մ. առանց փուսիկ։
Անշող. ա. անլոյս։
Անշողոքորթելի. ա. անհաւան։
Անշրթելի. ա. որ չփրթիր, չգաւաւիր, ձեռքէ չընկնիր. ֊ գափմազ։
Անշուայտանալ. ա. առանց ցոփութեան՝ անառակութեան։
Անշունչ, շնչի, ից կամ ոց. ա. շունչ՝ հոգի չունեցող. ֊ նէֆէսսիզ, Հանսրզ։
–Անշունչ. գ. անշնչաւոր արարածք։
Անշուշտ. ա. մ. անտուտ, ատոյգ, անտարակոյս, հաստատ, ապահով. ֊ շիւպհէսիզ, թէ ահգիգ, սահին, եալանսրզ, էմին։
Անշուք. ա. անպատիւ, անարգ, անգործ. ֊ հագըր, սէֆիլ, պայաղը։
Անշտապողական. ա. չսրտոտացող։
Անշտեմնարան, նեայ. ա. գիտցած բան չունեցող, հաքը չմոռածող։ [սիզ։
Անշրջագայ. ա. շրջան չունեցող. ֊ տէվիրՆշրջական } ա. անշարժ, անփոփոխ. ֊
Անշրջելի } տէմնմէզ, թէ էօպտիլ օլմազ։
Անշփոթ, ի, ից. ա. ֊ չխառնուած, անայլայլելի. ֊ գաղրշգադր։ – ֊ անխառն. ֊ ալճիւսի օլմազ, պիր գարէր։
Անշփոթ
Անշփոթաբար } մ. առանց շփոթուելու՝ խառնակուելու. ֊ գաղրշմայարագ։
Անշփոթելի. ա. Անշփոթ։
Անշփոթութիւն. գ. անխառնակութիւն, անխառնուածք։
Անչ քանամ, ացայ. չ. գեղեցկութենէն՝ գարդէն պակսիլ. աւրուիլ. ֊ պօզուլմազ։
Անչ քացուցանեմ. ն. ֊ նուաստացընել։ – գարդը վերցընել։
Անչ քեզանամ
Անչ քիմ } տ. Անչ քանամ
Անչ քութիւն. գ. ֊ նուաստութիւն, անգարգարութիւն. ֊ հագարէմ, սէֆիլ իք։ – ֊ անպատուութիւն։
Անչոշափական } ա. որուն գպչիլ՝ ձեռք գար֊
Անչոշափելի } նել չըլլար. ֊ տօգանըլմազ։
Անչոշափութիւն. գ. անչոշափելի ըլլալը։

Անոգի. ա. անհոգի, անշունչ։
Անողբատ. ա. որուն բոլորտիքը չամիփոփուիր, անսահման, անբաւելի։
Անողբատացնել. նոյն ընդ վ։
Անոխակալ. ի, ից. ա. 1 որ չպահոտղ. տ էօձ՝ սագլամուզ։ – 2 Համբերող. տ սապրիլը։
Անոխակալութիւն } գ. որ չպահելը, ներողա-
Անոխութիւն } մտութիւն։
Անողոկ. ա. որ կոկ չէ. տ պայտոզ։
Անողորմ, ի, ից. ա. 1 անգութ, անխնայ. տ մէրհամէթսիզ, գալպի վիէք, գըյոգ։ – 2 ողորմութիւն չանի անարժան։
Անողորմ } մ. առանց ողորմութիւն չանի։
Անողորմաբար }
Անողորմած, ի, ից. ա. ողորմութիւն չտող. տ սատագա վէրմէյէն։
Անողորմածութիւն. գ. ողորմութիւն չտալը. տ սատագասըգլըգ։
Անողորմապէս. ա. Անողորմաբար։
Անողորմելի. ա. 1 խեղճ՝ մնացած։ – 2 չկըղճացող։
Անողորմիմ. չ. չողորմիլ, չկողճալ։
Անողորմութիւն. գ. չողորմիլը. տ մէրհամէթսիզլիք, գըյոգլըգ։
Անողոք } ա. որ կակղնալ չգիտեր, խիստ։
Անողոքնելի }
Անողոքութիւն. ա. Անփաղաքշութիւն։
Անողջախոհ. ա. 1 անմտաքուր, անհամեստ։ – 2 անխոհեմ։
Անողջամտիլ. ա. 1 չըգրնանալու, ձար չըլալու։ – 2 չգոցուած (վէրք)։
Անողջոյն. ա. առանց բարեւի գրած. տ սէլամսըզ։ [տ միւշկիվէշ, տաճկ սըզ։
Անոճ. ա. մ. անյարմար, անշնորհք (գրած).
Անոյժ. ուժի, ից. ա. տկար, անզօր, բանի տեղ չանցնող. տ գուվվէթսիզ, կէշմէզ։
Անոյշ, ուշի, ից, ոյշք կամ ուշունք. ա. 1 հաճոյ և անուշահոտ. տ էչզիէթլի, էչգիլուշլու։ – 2 ադէկ, պատուական. տ էյի, ալա
–Անոյշք, ուշից. գ. 1 անոյշ և ախորժելի բան, վիճակ։ – 2 արքայութիւն։
–Հոտ անուշից. անուշ հոտ. տ իթի աթը զօգու։
–Անոյշ. մ. ախորժելով, սիրով։
Անուն. գ. (լտ.) թ աշակ. տ էօվէֆէ, կէլիր, թ այլն թ այանաթի։
Անուշ. ա. Անոսա։
Անուպայ, ի, ից. ա. 1 կոպիտ, անկիրթ, տըմպըգի. տ եզուն, տէնկսիզ։ – 2 վայրի. տ եապանըլը։ – 3 մ. անշնորհք կերպով։
Անուսկը. ա. ոսկոր չունեցող. տ կէմիքսիզ։
Անուսա. ա. 1 վէր չցաւակոտ, անշարժ, խիստ։ – 2 Ձիւղ չունեցող (ծառ)։
Անուռն, տին. անուռք, տից. ա. ոտք չունեցղող՝ որ չքալէր՝ առաջ չերթար. տ այագսըզ։
–Անուռք. գ. ոտքին կոզմը, ոտքին ծայրէն դուրս. տ այագ թ արագիը։

Անուռնալուացք. ա. ոտքը չլուացող։
Անուռնաձայն. ա. մ. ոտքի ձայն չհանող, չելած։
Անուրակ, ի, ից } ա. պէտպիտութիւն չու-
Անուրակնալ } նեցող, անփոփոխ, զգալի ձևգոյն չունեցող։
Անուրդի, դւոյ, դնաց. ա. որդի չունեցող, որդիքը մեռած. տ էվլատսըզ։
Անուրդիմ, նցայ. չ. չաւկէ զրկուիլ. տ էվլատսըզ գալմագ։ [սըզլըգ։
Անուրդութիւն. գ. որդի չունենալը. տ էվլատ-
Անուրիչ. ա. 1 անուրոյ, անզանազան. տ այրըտ օլմամըշ, պէլլ իսիզ։ – 2 չցաւ ժնուող. տ այրըլմազ։ [բնական։
–Անուրիչ անուն. անուրոյ հատկական, վէր-
–Անուրիչ բայ. անեղեւոյթի բայ։
–Անուրիչ. մ. 1 առանց որոշման. տ այրըտ էթմէյէրէք՝ օլմայարագ։ – 2 առանց բաժնուելու. տ այրըլմայարագ։
Անուրիչութիւն. ա. Անուրոյութիւն։
Անուրմ. ա. պատ չունեցող. տ տիվարսըզ։
Անուրոգայթ. ա. անվտանգ։
Անուրոձ. ա. չորոձացող։
Անուրոնելի. ա. որ չքննուիր, չգանուիր։
Անուրոյ. ա. Անուրիչ – անսահման։
Անուրոյաբար. ա. Անուրիչ. մ։
Անուրոյագոյն. ա. շատ անուրոյ։ – 2 մ. առանց խորհելու։
Անուրոյակ } ա. 1 անուրոյ։ – 2 անբաժա-
Անուրոյական } նելի։
Անուրոյակի. մ. անուրոյ կերպով։
Անուրոյապէս. մ. 1 առանց որոշելու։ – 2 առանց բաժնուելու։
Անուրոյնելի. ա. 1 անուրոյ։ – 2 որ չորոշուիր, պղտի, թ նեթ և։ – 3 անբաժանելի։ – 4 մ. անուրոյ կերպով։ [չբաժնուիլը։
Անուրոյութիւն. գ. 1 անուրոյ ըլլալը։ – 2
Անուրոյումն. գ. չբաժնուիլը։
Անուրոյայն. ա. փոր չունեցող. տ գաբրնսըզ։
Անուրպիսութիւն. ա. տ. Անուրակ։
Անուրտալի. ա. որ չորտացուիր. տ ավամմազ։
Անուսագայութիւն. գ. անուրին գառնալը. տ թ էֆէքլէրէք ուէնմիշիլ։
Անուսաձև, ի. 1 ա. անուսի ձևով. տ թ էֆէքէր էյէյ պէնզէր։ – 2 գ. անսակ մը տանձանքի գործիք որ անուսի պէս կը գործի։
Անուսանաքար. ա. (ուրիշի) անուսը կրող։
Անուսանագէտ կամ գիւտ. ա. նոր բան շինող։
Անուսանագիտութիւն. գ. բան շինելու կարողութիւն։
Անուսանագործեմ. ն. նոր բան շինել։
Անուսանագրեմ. ն. անուսով գրել։
Անուսանադիր. ա. անուն դնող։
Անուսանադրեմ. ն. անուն դնել։
Անուսանադրութիւն. գ. 1 անուն դնելը՝ գրուիլը. տ թ էմզայէ։ – 2 բան յարմնելը՝

մեկնելու համար։
–Անուանադրութեամբ. մ. ասկ անուանով։
Անուանած. ա. անուն դրած, բռնած։
Անուանական. ա. 1 անուան պատշաճեալ։ – 2 սկիզբն հղալով, ուղղական։
Անուանակոթ, ի, ից. ա. անունը երևելի։
Անուանակից, կցի, ցաց. ա. 1 անուանակից. ս հէնեամ, առաջ։ – 2 անունը ունեցող. իբ վասյ կլոպ։ – 3 ասկ անուն ունեցող։ – 4 անուանի. ս նամանաւոր։
Անուանակից, կցի, ցաց. ա. նոյն անունը ունեցող. ս առաջ, հէնեամ։
Անուանակոչեմ, եցի. ն. անուն տալ՝ կանչել. ս առ գօմագ, թէ ամիյէ էթեմէք։
Անուանակոչութիւն. գ. 1 անուն, մկնաանուն։ – 2 անունը կանչելը՝ տալը։
Անուանակրութիւն. ո. Անուանակցութիւն։
Անուանակցիմ. յ. անուանակից ըլլալ։
Անուանակցութիւն. գ. նոյն անունը ունենալը. ս առաչլըգ։
Անուանառձայնեմ. ն. անունը տալ, անուանով կանչել։ [(հրամանն)։
Անուանայօրջօրջ. ա. անունովը կանչելով
Անուանանի. գ. անուններ։
Անուանաշատ. ա. շատ անուն ունեցող։
Անուանաւարութիւն. գ. անուն դնելը։
Անուանաւրկ, ի, ից. ա. անունը ելած, ձանձրծած, անունը աւրած. ս պէթնամ։
Անուանաւոր. ո. Անուանի։
Անուանաւորագոյն. ա. խիստ անուանի։
Անուանափոխեմ. ն. անունը փոխել։
Անուանափոխութիւն. գ. 1 անուան փոխոխումը։ – 2 պղաբանութիւն։
Անուանաքննութիւն. գ. բառ. հնարելը։
Անուանդրութիւն. ո. Անուանադրութիւն։
Անուանել. ո. կոչուելու։
Անուանեմ, եցի. ն. 1 անուն դնել՝ տալ, կանչել. ս առ գօմագ, թէ ամիյէ էթեմէք, չաղըրմագ։ – 2 անունը յիշել՝ բերան առնուլ։ – 3 անուանի ընել, հռչակել։ – 4 ասկ անուն մը տալ։ – 5 թէ արգմանել։ – 6 անգել։
Անուանի, նուոյ, նեաց. ա. անունը հռչակուած, երևելի. ս նամալէը, նամառը, առալը չանլը. մէշհուր։
Անուանուիմ } գ. կոչելը, կոչուիլը։
Անուանուիւն }
Անուաչջիկ. ա. անուի պէս գլորակող. ֆ թէքէալէնէն։ [միսալը։
Անուապէս. մ. անուի պէս. ս թէքէալէկ
Անուառնոսակ. ո. Անուաձև։
Անուաւոր. ո. անիւ ունեցող. ս թէքէալէկլի, չարխլը։ [կը. ս գօլճուգ։
Անուբ, անբոյ կամ թի, ոց. գ. թևին առ.
Անուբքայ. գ. 1 թևին առակ ուռևցք. ս քէօփէք մէճիւր։ – 2 վիշն առակը ուռևցք։
Անուժ. ո. Անոյժ։
Անուժագոյն. ա. աւելի տկար։
Անուժգին. ա. մեղմուկ, տկար։
Անուղի. ո. Անձնատպարհ։
Անուղիղ. ա. 1 ծուռ, շեղած։ – 2 սրանկիւն կամ բթանկիւն։
Անուղղաբար. մ. շեղելով, ծուռ կերպով։
Անուղղական. ո. Անուղիղ, և Անուղղայ։
Անուղղայ, ի, ից. ա. 1 անխրատ. ս խլաճախէմիշ, խլաթլը, ազգին։ – 2 ծուռ. ս էյրի, եանլըշ։
Անուղղապէս. ո. Անուղղաբար։
Անուղղավարք. գ. անկարգ վարք։
Անուղղելի. ո. Անուղղայ։
Անուղղիչ. ա. անզգակ. ս տիւմճսիզ։
Անուժակ. ո. Անոք։
Անուն, անուան, անք, անց. գ. 1 անուն. ս ատ, խոմ։ – 2 ազգի մեան բանիւ։ – 3 հռչակաւոր. ս նամի։ – 4 անձ. ս ինսան, Ադամ։ – 5 կոչուած՝ ատ անի անուանով։
–Այս անուն, Այն անուն, ուսն (մարդ, տեղ). իբր, իբրև. ս ֆալան, ֆիլան։
–Անուամբ, յԱնուն. (մէկուն) անունով, իշխանութեամբը, կալմանէ, գիտաւորութեամբը։
–յԱնուանէ, յԱկանէ յԱնուանէ. անուանով, տեղն ի տեղը. ս խոմի Խոմի իլէ։
–յԱնուն ուրուք. 1 միանաւորը մէկու մը համար։ – 2 մէկու մը կողմանէ։
–Առնել իւր անուն. անուն հանել։
Անուանագրծութիւն. գ. բառ. հնարելը, անուն առնդելը։
Անուանագրեմ. ն. անուն դնել։
Անուանագրութիւն. ո. Անուանադրութիւն։
Անուանակ, ի, ից. ա. 1 չունեցող – 2 որ չունեցուիր։ – 3 չգանուող։
Անուանակիր. ո. Անուանակիր։
Անուանայն. ա. պարապ չէ, լեցուն։
Անուանդ առնեմ. ցեղը ջնջել. ս էմօհուտմաղնաւ՝ Ինսանին գալտրմագ։
Անուանդրութիւն. ո. Անուանադրութիւն։
Անուանկնդիր կամ Անուանկնագիր. ա. անհնազանդ։
–Անուանկնդիր լինիմ. 1 չմնալ. ս գուլագ տամամագ, տինկլէմէմէք։ – 2 մնիկ չըլլալ. ս տինկլէնմէմէք։
Անուանկնդրութիւն. գ. անհնազանդութիւն
Անուանող, ի, ից. ա. չունեցող։
Անուանջ. ա. յաոաակ չունեցող, խոր (ծով)։
Անուշ. ո. Անոյշ։
Անուշաբուրաստ. ա. ձայնը անուշ։
Անուշաբոյր
Անուշաբուրեալ
Անուշաբուրիկ
Անուշաբուրիչ } ա. անուշահոտ. ս կիւզել գօղուլու, խօշպույ, ամպէրպույ։
Անուշազ. գ. ս նիշասըը։

Անուշախօս. ա. անուշ խօսող, անուշ ձայն ունեցող:
Անուշակ, ի, աց. ա. 1 անուշ. ֊ լէզիզ, լաթիֆ, հալավէթլի: – 2 ազնիւ. ֊ ազիզ:
Անուշակազգ, Անուշական } ա. անուշ:
Անուշակերգ. ա. անոյշ՝ ազնիւ (սրէնք):
Անուշակերակրութիւն. գ. համով՝ համեղ ըլլալը. ֊ լէզզէթլիլիք:
Անուշահամ. ա. համով. ֊ լէզզէթլի:
Անուշահամութիւն. գ. համեղութիւն:
Անուշահոտ. 1 ա. անուշ հոտ ունեցող. ֊ թաթլը գօգուլու: – 2 գ. անուշահոտութիւն:
Անուշահոտագոյն. ա. շատ անուշահոտ:
Անուշահոտանամ. չ. անուշ հոտ ունենալ՝ բուրել:
Անուշահոտացուցանեմ, Անուշահոտեմ, Եցի } ն. անուշահոտ ընել, անուշ հոտով լեցընել:
Անուշահոտութիւն. գ. անուշ հոտ. ֊ թաթլը գօգու, թաթլը գօգմասը, գօգուլամասը:
Անուշաձև. ա. ազուոր ձեւով տնկրուած:
Անուշաձայակ. ա. անուշահամ:
Անուշամոտութիւն. գ. համբլը, հաւնիկը. ֊ հազ էթմէսի, օլունմասը:
Անուշանամ, ացայ. չ. 1 անուշնալ: – 2 հնչ. Անուշաաաց. ա. անուշ երգող } տանալ:
Անուշապաք. ա. 1 անուշբընող, ախորժ. ֊ հազ էթմիւէն: – 2 անուշահոտ: – 3 ա. նուշնկու շինող. ֊ չէքէրճի:
Անուշացուցանեմ. ն. 1 անուշբընել. ֊ լէզզէթի վէրմէք: – 2 ախորժ ընծրնել. ֊ խոշ լանտըրմագ:
Անուշացուցիչ. ա. անուշբընող:
Անուշեմ. ո. Անուշացուցանեմ. – Համեմ. Անուշիկ. ո. Անուշակ: [մել:
Անուշիչ. ո. Անուշացուցիչ:
Անուշութիւն. գ. անմոռութիւն:
Անուշութիւն. գ. 1 համեղութիւն. ֊ լէզզէթի, հալավէթի: – 2 անուշահոտութիւն. ֊ թաթլը գօգու:
Անուշօդ. ա. օդը լաւ՝ անուշ:
Անուս, ի, ից. ո. Անուսումն:
Անուսանելի. ա. որ չսորվուիր. ֊ էօյրէնիլմէզ:
Անուսումն, սման, սմունք, մանց. ա. 1 չսորված, ուսում չգիտցող. ֊ օգուտմուշ օլմայան, իլիմսիզ, նատան, գապար: – 2 չսորվածը. ֊ պիլմէմիշի:
Անուսումնաբանութիւն. գ. ոգիտաբար խօսիլը: [ձա:
Անուսումնաբար. մ. ոգիտաբար. ֊ գապարձա:
Անուսումնագոյն. ա. խիստ ոգէտանալու:
Անուսումնականութիւն. ա. Անուսումնութիւն:
Անուսումնակից. ա. ուրիշի պէս ոգէտ:
Անուսումնութիւնկամ Անուսրմնութիւն. գ. ուսում չգիտնալը, անկրթութիւն. ֊ նատանլըգ, գապարլըգ, առնչմիլիք:
Անուտ. ա. չգիտցուած տեղէ:
Անուտուք. ա. 1 տեղւոյ անկարօտ: – 2 որ տեղէ մը չէ:
Անուտութիւն. գ. տեղէ մը չըլլալը:
Անուտ, Անուտուկի } ա. որ չուտուիր. ֊ նէնմէդ:
Անուր, բի. ա. անկարօտ ուրի՝ տեղւոյ. ֊ նէբսիզ:
Անուր, անրոյ. գ. օղակ. ֊ հալգա, թաասմա:
Անուրախաւէտ. ա. տխուր:
Անուրնք. ա. 1 տեղ մը չտմիսփիր: – 2 տուն տեղ չունեցող:
Անուրջ, անրրջոյ } գ. երազ. ֊ տիւշ, թուշ
Անուրջ քնրջից, ջոց } յա, խնչալ:
–Անուրջ. ա. ա. Անրջական:
Անոք. ա. մարդ չունեցող. ֊ սահմանրզ:
Անչաւ, ի, աց. ա. 1 սիրտը բռնի, անմիզ: – 2 ուր որ գէշ բան չկայ:
Անչարաբարոյական. ա. բարեսէր:
Անչարակնած ութի } գ. անհամառձակ առա-
Անչարակնութիւն } ռաձեռնութիւն:
Անչարայուշ. ա. Անչիշաչար:
Անչարայուշութիւն. ա. Անչիշաչարութիւն:
Անչարութիւն. գ. անմեղութիւն, անոխակալութիւն:
Անչարչար } ա. չարչարանքի՝ ախտի՝
Անչարչարական } նեղութիւն ունեցող. ֊ խա-
Անչարչարանք } կէնճէսիզ, պիր շէյ չէքմիչէն:
Անչարչարելի }
Անչարչարաբար. մ. առանց չարչարուելու:
Անչարչարութիւն. գ. 1 բան չքաշելը: – 2 անախտութիւն:
Անչափ, ի, ից. ա. 1 չափ չունեցող. ֊ էօլչիւսիւզ: – 2 չափի մէջ չըմանդակուող (ճառուած): – 3 չափն անցած. ֊ օրանսըզ:
–Անչափ, վս. յԱնչափս. մ. չափէ դուրս:
Անչափաբար. մ. նոյն ընդ վ:
Անչափագիր. ա. Անպարագիր:
Անչափագիւտ. ա. աւելորդ:
Անչափագոյն. ա. շատ չափէ դուրս:
Անչափական, Անչափակալ } ա. Անչափ:
Անչափակցութիւն. գ. անհամեմատութիւն:
Անչափանամ. չ. չափը անցնիլ:
Անչափապէս. ա. Անչափ, մ:
Անչափացուցանեմ. ն. չափը անցընել:
Անչափութիւն. գ. չափ չգտնելը, անհամեմատութիւն:
Անչափելի. ա. Անչափ:
Անչափութիւն. գ. 1 չափ չունենալը: – 2 չափ չգտնելը. ֊ էօլչիւսիւզլիք:
Անչոր. ա. թաց: [սիզ, իսլաղ:
Անչուան. ա. մ. չուան չունեցող. ֊ սիմսիմ.

Անչքութիւն. գ. չքանալը։
Անպ. տ. Ամպամած։
Անպագարտ. ա. որ վէրք՝ բիծ չունի. ս պէ-
Անպախ, խ, ացք. ա. 1 ձնաք չղպած. ս
տոգանըլմամբ, էօրսէլէնմ մէշ։ — 2 ան-
ձնաս, առիրող։ [լար. ս մահճանապար։
Անպախաբակկի. ա. որ վար զարնել չըլ-
Անպախելի. տ. Անպախ։
Անպակ. ա. տ. Անապակ։
Անպակաս. ա.մ. 1 անչհատնում. ս թիւքէն-
մէզ էքսիլմէզ։ — 2 չպակասած, անդադար.
ս էքսիլմէյէրէք, պիր տիւզիյէ։
Անպակասաբար. մ. անդադար։
Անպակասաբուղխ. ա. որ միշտ կը բխէ։
Անպակասագիր. տ. անպակաս գրած։
Անպակասնի. տ. Անպակաս։
Անպակասիմ. չ. պակաս չմնալ։ [դրիլը։
Անպակասութիւն. գ. 1 չպակսիլը։ — 2 չգա-
Անպահ, հը, հս. ա. պաք չբռնող։ — ա. և
Անպահակիմ. տ. Ըմպահկնմ։ [Անպախ։
Անպահապան, ա. 1 պահապան չունեցող.
Անպահնելի, ս պէքձխիպ։ — 2 անզգոյշ. ս
Անպահնեայ, սագրնմող, սագլսմող։
Անպահութիւն. տ. Անպահապանութիւն։
Անպահպան. տ. Անպահապան։
Անպահպանաբար, մ. առանց պահպանե.
Անպահպանապէս, լու, անզգուշութեամբ։
Անպահպանութիւն. գ. չպահնելը։
Անպահարան, նք. ա. որ չձարու իր, անհնար.
ս պէքձէրիմէզ. պէքձէրմէսի կիւձ։
Անպահոյ, ձու, ձի, ից. ա. 1 անզարդ,
պարզ. ս քիսմսիզ, սատ, պայազը։ —
2 անկնդ։ [ձա։
Անպահուձարար. մ. անզարդ. ս պայազը-
Անպահուձական, ա. Անպահոյ։
Անպահուձնի
Անպայազատ. ա. յարդարդ չունեցող, զա-
րակ չմնացած։
Անպայմելի, ա. որ չձամիր. ս փամիլա-
Անպայմելուն, մազ։
Անպայծառ. ա. մթնոտող։
Անպայման. ա.մ. չարիք դուրս. ս իքիրամէ։
Անպայքար. ա. չտարակուսելու (օրէնք)։
Անպանծալի. ա. անարգ, ամօթալի։
Անպանծութիւն. գ. անփառասիրութիւն։
Անպաշարելի. ա. չպաշարուող։
Անպաշտելի. ա. անպիտան։
Անպաշտելացեալ. ա. չպաշտուած։
Անպատանդ. ա. փոփանիք ազատ։
Անպատասխան. ա. պատասխանի։
Անպատասխանատու. տ. Անպատասխանելի։
Անպատասխանատուութիւն. գ. պատաս-
խանը, խօսք չունենալը։
Անպատասխանելի. ա. որուն պատասխան
տալ չըլլար. ս ձէվապ վէրիլմէզ։
Անպատասխանի. ա. 1 առանց պատաս-
խանի. ս ձէվապսըզ։ — 2 որ պատասխան
չտար. ս ձէվապ վէրմէզ։ — 3 պատասխան
տալու չէ. ս ձէվապ վէրմէյէձէք։
Անպատար. ա. չնեցուող։
Անպատարագ. ա. պատարագ չեղած (օր)։
Անպատարագելի. ա. որ չպատարագուիր.
ս գուրպան օլմազ։
Անպատարուն. ա. չհեցուած։
Անպատաս, խ, ից. ա. անպատշաճ. ս նօլ-
սուզ, նեզըշմսզ, ապէս։
Անպատասհարար. մ. անպատշաճ կերպով.
ս նօլսուզճա։
Անպատասհագոյն. ա. բոլորովին անպատ-
շաճ։ [կրնար ըլլալ։
Անպատասկախիչ, կիչք. ա. որ մէկուն չնե
Անպատասհալէս. մ. անպատշաճ կերպով։
Անպատասհացուցանելմ. ն. անպատշաճ ըլ-
լալը ցուցընել։
Անպատասհութիւն. գ. անպատշաճութիւն.
ս նօլսուզլուգ, միննաթսըզլմ սիզլիք։
Անպատեղբազմ. ա. պատեղբազմէ՝ փոքր ու-
թեամբ ազատ։
Անպատեղբազմանալ. ա. խոպոպասէր։
Անպատեղբազմասէր. ա. կռիւ չսիրող, վախ-
կոտ, ոկար։
Անպատեղբազմաւորձ. ա. կռիւ չմտած. ս
սէֆիլ կիրմէմիշ։ [ալընմամղ։
Անպատեղբազմիլի. ա. անպատիկ. ս ձէնկ իլէ
Անպատեղբազմող. ա. չկռուողող, հանդարտ։
Անպատժական. ա. ապատիժ։
Անպատժապարտ, ա.մ. պատիժ չունեցող.
Անպատիժ, ս ձէզասըզ։
Անպատժեմ. ն. պատիժէ ազատ ընել։
Անպատիր. ա. 1 որ չկատարի, ստրպար. ս մա-
մամլմազ, հիլէսիզ։ — 2 որ չկատարուիր, աչ-
քաբաց. ս ալդասնմամղ։
Անպատիւ, տուի, ից կամ՝ ացք. ա. ա-
նարգ. ս իլմիհալսըզլըգ, ալչագ։
— Անպատիւ զըտամ. ս գալգ։
Անպատական, ի, ից, ա. անյարմար, ան-
Անպատականաւորի, ացք, վայել. ս ույգուն-
Անպատականաւորեալ, սուզ, նեզըշգսըզ։
Անպատականաւորութիւն, գ. անյարմարու-
Անպատականութիւն, թիւն։
Անպատկառ, ի, ից, ա. 1 անևրնս. ս ու-
թիանմազ, արսըզ։ — 2 Անևրմակերնս. ս ու-
թիանմամազ նէյբի նօգ։
Անպատկառ, մ. չամիչնալով. ս ու-
Անպատկառաբար, թիանմայարագ։
Անպատկառապէս,
Անպատկառացոյց. տ. Անպատկառ, ըսա-
նի և ը նշ։ [պէս։
Անպատկառկլսալէս. տ. Անպատկառա-
Անպատկառնի. ա. 1 անևրնս. — 2 չամիչ-
ցընող, պարտքը չհանող (մէնտրդ)։
Անպատկառութիւն. գ. անևրնսութիւն. ս

ալալըլ ըդ, էակ պսիլ ւիք։ [չունեցող։
Անպատկեր. ա. պատկերք՝ ձևանու թիւն
Անպատնաւ, ի, ից. ա. 1 պատնաւ չեղող. 2 սէգ պօլմայան—2 պատնաւ չունեցող. ոչ ծնած, ոչ բնած. Հայր Անտուած։—3 անատնեղ, անկոտ. Որդի և Հոգի սուրբ։—4 պատնաւ մը՝ վախնան մը չունեցած. 5 սէգ պսիլ, վէպիլէպիլ։—6 պատնաւ մը չտուած, անմեղ, անմեղադրելի։—6 մ. առանց պատնաւի, և անիրաւ անկը։—7 անվրէպ, հաւկաւ. 8 հէլ հէլալէիլ։
Անպատնաւականան. ա. պատնաւ չունեցող։ [մը չունեցող։
Անպատնաւաւոր. ա. բանաւոր պատնաւ
Անպատնաւելի. ա. պատնաւ չեղող։
Անպատմաբար. մ. անպատմելի կերպով։
Անպատմական. ա. անպատմելի։
Անպատմապէս. ա. Անպատմաբար։
Անպատմելի. ո. Անպատում։
Անպատմուչհան. ա. մ. առանց սէր գնահատի։
Անպատշաճ, ի, ից. ա. անկարգ, անշնորհք. 8 մինասիպէիթիպ, Հայիպսիպ։
Անպատշաճաբար. մ. անշնորհք կերպով. 8 եօլսուզհա։
Անպատշաճագոյն. ա. շատ անպատշաճ։
Անպատշաճախօս. ա. աղէկ խօսիլ չգիտցող։
Անպատշաճական, նս. ա. մ. անպատշաճ, անպատշաճ կերպով։
Անպատշաճութիւն. ո. Անպատեհութիւն։
Անպատուաբար. ո. Անարգաբար։
Անպատուագոյն. ա. խիստ անարգ։
Անպատուագիր. ա. պատիւ չտուող։
Անպատուական. ա. 1 անպատիւ, անարգ. 8 իմիթպարսըղ։—2 անզգամ (մարդ)։
Անպատուականագոյն. ա. որ շատ վար է։
Անպատուաքէր. ա. 1 պատիւ չփնտռող—2 անարգ։
Անպատուաստ } ա. 1 որ չպատուաստը.
Անպատուաստանելի } ւիր. 8 աշ թիւթիմագ։—2 որ չկարկըտուիր. 8 էքլէնմէզ։
Անպատուաւոր. ո. Անպատիւ։
Անպատուացուցանել } ն. չպատուել, ա-
Անպատուեմ, նցի } նարգել։
Անպատուիթիւն. ո. Անպատուութիւն։
Անպատուհաս. ա. մ. անպատիժ. 8 ՆՂզապրպ, միւֆիթէ կէչմիչ։
Անպատուհամ, ոմի. ա. 1 անպատրաստելի. 8 նագ օլունմագ, տիլէ՝ վասֆէ կէրմէզ։—2 չլուսաւորած, չլուսաւած։—3 չպատմուչ։
Անպատուհութիւն. գ. անարգութիւն. 8 իմիթպարսըղ ըդ, հագարէթիւ, ազչագլըգ այըպը։
Անպատրաստ } ա. 1 անօգնական, կրքունէ ազատելիկ չըլլար, խէր չունեցող։
Անպատրաստանակ } նակ մը չունեցող—2 ո-
Անպատրաստաւ. ի, ից. ա. 1 չպատրաստուած. 8 իմէսպիքսիզ, հազըր օլմայան։—2 ա-

ներգործ. 8 սագլամսըզ։
—յԱնպատրաստի չքնիմ. 8 իմէսպիքսիզ պուլունմագ։ [վանսըզ։
—յԱնպատրաստից. յանկարծ. 8 գաֆիլ. ա-
Անպատրաստարար. մ. առանց պատրաստուելու, անզգուշաբար. 8 հազըր օլմայարագ, սագրնմայարագ։
Անպատրաստագոյն. ա. շատ անպատրաստ։
Անպատրաստական. ա. չպատրաստուած։
Անպատրաստութիւն. գ. 1 անպարզութիւն։—2 անպատրաստ գտնուիլը։—3 անզգուշութիւն, անհոգութիւն։
Անպատրելի. ա. որ չկարելուր. 8 պատմամագ։
Անպատրուակ. ա. մ. բաց. 8 աչըգ։
Անպար, ու, ուց. ա. պարկել չգիտցող. բանի մէջ չմուած։ [փոփոխ։
Անպարբերելի. ա. որ չպարտիր, անշարժ, անփոփոխ։
Անպարագայից. մ. միանգամայն։
Անպարագիծ } ա. 1 գծի մէջ չառնուիր, ան-
Անպարագիր } բովանդակելի, անսահման, անչափ։—2 անիմանալի, անպատմելի։
Անպարագրծնելի. ա. անբմբրնելի։
Անպարագրաբար. մ. անսահմանաբար։
Անպարագրական. ա. Անպարագիր։
Անպարագրապէս. ա. Անպարագրաբար։
Անպարագրելի. ա. Անպարագիր։
Անպարագրութիւն. գ. անչափութիւն։
Անպարապ, ի, ից. ա. 1 պարապ ատեն չունեցող. զբաղած—2 բանի հետ չպարապող. 8 ամարա։ [2 չպարտիլ. լեցուն ձեռք։
Անպարապանամ. չ. 1 պարապ չունենալ—2 պարապանք. ո. Անպարապութիւն։
Անպարապեմ, իմ. չ. 1 պարապրդ չմնալ, զբաղիլ։—2 ատեն չունենալ։
Անպարապութիւն. գ. 1 ատեն չունենալը, զբաղանք։—2 բանի մը չպարապիլը։
Անպարատելի. ո. Անվայրապահ։
Անպարար. ա. զգալի բանելով չմնծցած։
Անպարելի. ա. ուր որ պար չկայ։
Անպարզ. ի, ից. ա. քաղաքաբած։
Անպարխմանալի. ա. 1 անխմանալի, անքակտանգ ակնելի, անհատանելի։—2 մ. անխմանալի կերպով։—որ և Անպարխմացապէս։
Անպարիսպ, բսպի, պաց. ա. որ պարիսպ չունի. 8 հիսարսըզ, տուվարսըզ։
Անպարծ } ա. չպարծնցող։
Անպարծնելի }
Անպարծութիւն. գ. խոնարհութիւն։
Անպարկեշտ, ի, ից. ա. անհամեստ, ցած, անմաքուր, անվայել. 8 աչըգ մէշրէպլի, էտէպսիզ, փիս, նագըշդըզ։
Անպարկեշտաբար. մ. անհամեստութիւն։
Անպարկեշտագոյն. ա. աւտող խոսող. 8 սէֆիհ։
Անպարկեշտութիւն. գ. անշնորհքութիւն. 8 էտէպսիզլիք, էրքնամըզլըգ։

Անպարշտութիւն. ա. Աբիրատութիւն։
Անպարտը. ա. 1 որ չպարտուելու բնաւորութիւն ունի – 2 մ. անսահմանաբար։
Անպարտունակ, Անպարտունակելի } ա. անբռնադատելի, ոչ տեղ մը՝ ոչ խնչքի մէջ սղղմող։
Անպարտրելի. ա. որ չպարտրուիր։
Անպարսաւ, Անպարսաւագէս, Անպարսաւելի } ա. մ. անմեղադրելի. ս այրելանմմաղ։
Անպարտաւոր. ա. Անպարկեշտ։
Անպարտ, ի, ից. ա. 1 անմեղ. ս տուչտուզ, լազասրզ։ – 2 պարտական չեղող։ – 3 մ. պարտք ու յանցանք չունենալով. ս պօղ. Ան՝ զապահմիր օլմայարագ, նամհադ եէրէ։ [անյաղթելի. ս ԷՆՆիլմէզ։
– Անպարտ. 1 անյաղմամբ, անվախճան։ – 2 – Անպարտ է. պէտք չէ։
Անպարտագոյն. ա. աւելի անպատշաճ, աւելի անվերաբ։
Անպարտակ. ա. մ. ջիրուցան։
Անպարտականի, ի, ացք. ա. Անպարտ, և Անպարտելի։
Անպարտակիր. ա. 1 բան քաշելու պարտքական չեղած։ – 2 կամաւոր, զարմանալի։
Անպարտաւոր. ա. անպարտ։
Անպարտանալ. ֆ. յաղթուած։
Անպարտելի, լոյ, լեաց. ա. անյաղթելի. ս ԷՆՆիլմէզ, ալճ օլմազ։
Անպարտութիւն. գ. 1 անպարտականութիւն, անմեղութիւն։ – 2 անյաղթութիւն։
Անպարփակ, Անպարփակելի } ա. Անվայրափակ։
Անպերճ. ա. խոնարհ։
Անպերճասէր. ա. խոնարհութիւն սիրող։
Անպէտ, պիտի, տաց. ա. 1 անպիտան. ս իշէ նարամազ։ [Ցինիկ։
– յԱնպէտ, յԱնպէտս. մ. փուճ տեղ. ս նա.
– Անպէտս. պիտոյքը չունեցած, անխնամ։
Անպիղծ. ա. մաքուր, սուրբ։
Անպիտան, ի, ից. ա. բանի չեկող, փուճ, անարգ, վատթար. ս իշէ նարամազ, պօշ, աչչագ, էֆ՚նա։
Անպիտանաբար. ա. վհՆախօս։
Անպիտանագոյն. ա. խիստ անպիտան։
Անպիտանամ. ֆ. չարաչար գործածել։
Անպիտանանամ. ֆ. անպիտան ըլլալ։
Անպիտանացու. ա. Անպիտան։ [նել։
Անպիտանացուցանեմ. ն. անպիտանացը-
Անպիտանի, նւոյ, նեաց. ա. Անպիտան։
Անպիտանութիւն. գ. անշահութիւն վատթարութիւն։
Անպիտոյ, ի, ից. ա. պէտք չեղած, անպիտան. ս լազըմսըզ, պօշ չէյ։
Անպիտութիւն. գ. անպիտանութիւն։
Անպղծագ. ա. աչխատասէր։
Անպղծագործ. մ. առանց ծուլանալու։
Անպղծնձ. ա. առանց ամօթի։
Անպղծելի. ա. մաքուր պահած։
Անպղծոտ. ա. յստակ, անխառն, հանգարտ, չպղտորած։
Անպճնասէր. ա. զարդարանք չսիրող։
Անպնդաբար. մ. իմոյլ կերպով։
Անպնդակազմութի, Անպնդութիւն } գ. իմութիւն, իմութիւն, լամրմութի, անհաստատութիւն։ [լուիր։
Անպողոպատ. ա. ուր որ չանցնուիր՝ չիքանչ։
Անպուդ. ա. օժիտ չունեցող. ս Ջէնգզիլ։
Անպտակ. ա. մ. պտակ չառած, անվարձ։
Անպտղաբեր. ա. պտուղ չբերող, անպտուղ ընող։
Անպտղաբերութիւն. գ. անպտղութիւն։
Անպտղագոյն, Անպտղական } ա. Անպտուղ։
Անպտղանամ, Անպտղեմ } ֆ. անպտուղ ծառ, պտուղը կորսունցընել։
Անպտղութիւն. գ. պտուղ չունենալը, ամլութիւն. ս Հասրըմրլըգ, գըսրըլըգ։
Անպտուղ, պտղի, ից, կամ սյ. ա. 1 որ պտուղ չունի. ս ՄէյվԷսիզ, Հասրըմրլը – 2 օգուտ մը չտեսնող. ս Ֆայտէ կէօրմէյէն, իւձրէմեսիլ – 3 ամուլ. ս էվլատսրզ։
Անպտոպ. ա. Ամպոպ։
Անջախջախ կամ Անջաղեջախ. ա. չկոտրած, որ չկոտրիր։
Անջան, ի, ից. ա. 1 ջանք չունեցող. ս գայրէմսիզ – 2 անաշխատ, դիւրին. ս զահմէմսիզ, գօլայ – 3 մ. առանց աշխատանքու, դիւրաւ։ [այրը։
Անջատ, ի, ից. ա. զատուած, զատուատ. ս
Անջատաբար. մ. զատ զատ. ս այրը այրը։
Անջատական, ի, ացք. ա. 1 որ կընայ զատուիլ – 2 տրոհական (չաղկապ)։
Անջատակի. ա. Անջատաբար։
Անջատանեմ, Ջատի, Անջատեմ, Եցի, Անջատեցուցանեմ } ն. զատել, բաժնել. ս այրմնդ։
Անջատող, Անջատողական } ա. զատող։
Անջատողութիւն. գ. զատելը։
Անջատուած, ոյ, ոց, Անջատութիւն, Անջատուիմն, ամեան } գ. բաժնելը, բաժնուիլը։
Անջելանալի. ա. առողջ։
Անջիկ. ա. ուժգին ափ։
– Անջիկ առնեմ. ֆ. գործերը ընել։
Անջինջ. ա. 1 անջնջելի. ս պօզուլմազ – 2 որ ջինջ՝ մաքուր չէ։ [ՋՆջուիլ։
Անջնջագիր. գ. մաքուր գրուած գիր՝ որ
Անջնջական, Անջնջելի } ա. Անջինջ։
Անջօրան. գ. ոսպի տեսակ։

Անջունջ. ա. Անջինջ. և Աննեղելի։
Անջուր. ա. ուր ջուր չկայ, ծարաւէ, ջուր չխառնած. ֊ օդառուգ։
Անջրպագոյն. ա. սաստիկ ցամաք։
Անջրգի. գ. տ. ա. գ. ցամաք (տեղ). ֊ գօրաց, զօրաւոր։
Անջրգին
Անջրգրութիւն. գ. ցամաքութիւն։
Անջրելի. ա. անջնջելի։
Անջրպետ. ի. ագ. գ. 1 միջոց, արգել գ. հեռաւորութիւն, որոշում, տարբերութիւն. ֊ արա, պէօլմէ, արտազգ, էնտալդգ, մտպէյն, էնկէլ, ճաղգ։ – 2 ա. զատող, միջանկեալ։ – 3 զատուած։
Անջրպետական. ա. զատող։
Անջրպետապէս. մ. որշմամբ մը։
Անջրպետութիւն. գ. զատող վարագոյր։
Անջրպետեմ. եցի. ն. 1 բաժնել, զատել. ֊ պէօլմէք, այրըմագ։ – 2 միջոցը մրտնել. ֊ արա էրմէք, արայա կիրմէք։
Անջրպետութիւն. գ. 1 խորոց բաժանումն։ – 2 խոր, տարբերութիւն։
Անջրպետումն. գ. զատուիլը, բաժնուիլը։
Անաւահաւար. ա. Ամէն եղած։
Անաւամիկ, միւ. կաց. ա. գ. ամենաւական. ֊
Անակնկալ. ա. Անաակնկալ։ քիչիզատէ։
Անասխատ. ա. չզարդարած (հի), չեմամած. ֊ ռամխեմ սրգ (աքէ)։
Անասկ կամ Անասկի. ա. անհաս։
Անասո. ա. 1 անշարժ, հաստատուն. – 2 որ
Անասունելի. ա. անմնացուց։ չյաջիր։
Անասունութիւն. ի. ա. 1 ծայր հոգի չունեցող. ֊ նիհայէթսիզ, ուհնուգ, սըրբրսըզ. – 2 անչափ. ֊ էօրխիսիզ. – 3 չափէ դուրս. ֊ հատուէն լեմ ալար. – 4 անորոշ. ֊ պէյլ խիզ. – 5 անկանոն. ֊ գանունսուզ գործ։
Անասունութիւն. գ. տ. Անասունութիւն։
Անասունութիւն. գ. անչափութիւն։
Անասրտուկ. ա. անշարժ։
Անասրտութիւն. գ. անշարժութիւն։
Անասրտուկ. ա. անհոգ։
Անասրտուկ. մ. 1 յանդուգն, համարձակ, անվախ. – 2 անխռովաբար, անվրէպ։
Անասրտութիւն. գ. տ. Անասրտութիւն։
Անասրտուկ. ա

Անսիրելութիւն } գ. պակասութիւն սիրոյ,
Անսիրութիւն } փուխմոյ. տ մուհաղպէթ-
սիզլիք, հալէսսիզլիք:
Անսիրտ. ա. չհամակրաձակող. տ նիւրէք-
սիզ, ձէհաբէթսիզ:
Անսիւն. ա. ուր որ սիւն չկայ. տ սիրէքսիզ:
Անսխալ. ա. 1 առանց սխալի. տ նանըզլը-
սըզ – 2 որ չսրխալիր. տ նանըլմազ: – 3
ստոյգ. տ սահիհ, սաղ, էմին:
Անսխալ } մ. 1 առանց սխալի. տ պիր
Անսխալաբար } նանըզլը սլմայարագ: – 2
անտարակոյս, հաստատ:
Անսխալագոյն. ա. առևելի անսխալ:
Անսխալական. ա. Անսխալ:
Անսխալապէս. տ. Անսխալաբար:
Անսխալաստեղծ. ա. անսխալ ստեղծող:
Անսխալելի. տ. Անսխալ:
Անսխալընթաց. ա. շիտակ գործող: [լըգ:
Անսխալութիւն. գ. չսխալիլը. տ նանըլմազ-
Անսխոս. ա. անվախճան, անկաշառ:
Անսխուրան. ա. մ. 1 անկաշառ, անխնայ:
– 2 յանցանքին փոխարէն ոտյժ չտուած
(խաղըսելու համար):
Անսկզբնաբար. մ. 'ի յառիսնէից:
Անսկզբնագոյ. ա. սկիզբ չունեցող:
Անսկզբնագոյն, գունի. ա. ուր եւ է կերպով
սկիզբ և պատճառ չունեցող:
Անսկզբնական, ի, աց. ա. անսկիզբ, անեղ,
յիւնդենաւոր:
Անսկզբնականութիւն. գ. սկիզբ չունենալը:
Անսկզբնակից, կցի, ցաց. ա. յիւնդենակից:
Անսկզբնապէս. ա. Անսկզբնաբար:
Անսկզբնատէր. ա. անսկիզբն բաւը սիրող
(Աստուած ազանդաւորք):
Անսկզբնատիպ. տ. Անսկզբնակից:
Անսկզբնաւոր. ա. Անսկիզբն:
Անսկզբնաւորուի } գ. սկիզբ չունենալը,
Անսկզբնութիւն } ինչպէս անդնութիւն
Հօր. ինչպէս անժամանակ՝ անեղ ըլլալը՝
երից անձանց ալ:
Անսկզբնութիւնք. տ. Անսկիզբն:
Անսկիզբն, կզբան, բուինք, բանց. ա. 1 ան-
ժամանակ, յառիսնական, անեղ, ինչպէս
երկնք անձինք: – 2 անդին՝ անպատճառ,
ինչպէս Հայր: – 3 հաստատուն սկիզբ մը
չունեցող, անհիմն:
Անսկսանելի }
Անսկսեալ } ա. անսկիզբ, յառիսնական:
Անսկսումն }
Անսղալ. տ. Անսխալ:
Անմնար. ա. գլխի բաւն չունեցող:
Անմնունդ. տ. Անսին:
Անսոմնի. ա. փորը կուշտ:
Անսոմոր. ա. 1 չսրված. տ ալըշմամբ, առա-
մի: – 2 չսրմնուած, չսեմնուած. տ ալըշըլ-
մամբ, առէթմէն խաբիճ:

Անսովորաբար. մ. սովորութիւնէ դուրս, նոր
կերպով:
Անսովորական. ա. անսովոր, նոր:
Անսովորութիւն. տ. Ցօրաձևութիւն:
Անսուաղ. ա. մ. 1 փորը անօթի. տ գալնը ած-
– 2 բան չկերած. տ պիր շէյ նէմէյէրէք:
Անսուաղական. ա. քիչ ուտող, պզաք կերող:
Անսուաղանամ. յ. չուտել, չորցամաք կե-
նալ. տ օրուչ ֆռութմամզ:
Անսուաղութիւն. գ. 1 անօթութիւն. տ աչ-
լըզ: – 2 պաք, ծոմ. տ փէրհիզ:
Անսուգ. ա. մ. մէկը վրան չյագած. տ նասըզը
Անսուզան. ա. որ չընկղմիր. տ պաթմազ:
Անսուտ. ա. 1 որ սուտ չգործեր. տ նալան
սէօյլէմէզ, սատըգ: – 2 առանց սուտի. տ
նալանսըզ, խիլաֆսըզ, սահիհ:
Անսուրբ, սրբոյ, ոց. ա. պիղծ. տ նաճաք,
մուբտալ, հարամ:
Անսպառ, ի, առ. ա. անհատուած. տ ֆի-
քէնմէզ, հատալըզ հիսաբսըզ, նիհայէթ-
սիզ, էպէտի:
Անսպառաբար. մ. առանց հատնելու:
Անսպառական }
Անսպառելի } ա. Անսպառ:
Անսպառութիւն. գ. մշտնջենաւորութիւն,
անսպակասութիւն:
Անսպասաւոր. ա. ծառայող մը չունեցող:
Անսպի. ա. բիծ՝ վէրք չունեցող. տ նաբասըզ,
փէրէսիզ, զէրէսիզ, լէքէսիզ:
Անսպիտաբար } մ. խիստ մեքուր. տ պիր լէքէ
Անսպիտապէս } գալմայարագ, փիրի փաք:
Անսպոյծ } ա. որ սպառել չտար. տ ֆի-
Անսպառելի } քէնմէզ, կէբի գալմազ:
Անստաբար. մ. առանց սուտի:
Անստագոյն. ա. մ. բոլորովին անստուն:
Անստած. ա. երևակ ձգուած:
Անստահակ. ա. խեղուկութիւն չընող:
Անստամբակալի. ա. ուսկից չըլլալը գըուխ
Անստապէս. տ. Անստաբար: [քաշել:
Անստացական. ա. անստնող:
Անստացիկ }
Անստացիչ } ա. աղքատ, չքաւոր:
Անստացող }
Անստացողութիւն. գ. աղքատութիւն:
Անստացուած, ի, ից. ա. աղքատ:
Անստացուածութիւն. գ. աղքատութիւն
Անստացութիւն. նոյն: [կամաւոր:
Անստգիւտ. տ. Անբռստգիւտ:
Անստգտանելի. տ. Անբռստգտանելի:
Անստնելի. ա. որ ստուտ չելլելը:
Անստնդ. 1 տ. Անեղ – 2 Աստուծոյ յոր-
բաժբր: – 3 որ շինծու բան չէ:
Անստնդական. տ. Անեղական:
Անստնդանելի. տ. Անեզանելի:
Անստնելիւթ. տ. Անբռստնելիւթ:
Անստի. ա. անպատիւ, անկիրթ:

Անսոխ. ա. ծիծ կամ կաթ չունեցող։
Անսոնանելի, Անբռնանելի. ա. որուն վրա մը բռնել չըլլար։
Անստոյգ. ա. անորոշ։
Անստորագրական. ա. ուրիշի տակ չընկած։
Անստորակայ. ա. այն որ երկրաւոր չէ, երկնաւոր։
Անստուեր, ի, աց. ա. ուր որ շուք չկայ. տ քէօրկէսիզ, նուբանի, բուշէն։
Անստուերաբար. մ. յայտնապէս։
Անստուերագիծ } ա. պայծառ գրած։
Անստուերագիր }
Անստուերական } ա. Անստուեր։
Անստուերափայլ }
Անստուերութիւն. գ. բոլորովին պայծառութիւն։
Անստուերութիւն. գ. առատութիւն։
Անստրկանալի. ա. անզսպելի. տ թէօվլէսիզ։
Անսրբաբար. մ. անմաքրապէս, չսրբութիւն։
Անսրբազան, ի, ից. ա. անսուրբ, պիղծ, հնձի անուսական. տ նախաք, կիւնահքնար, մէհաքի։
Անսրբազանութիւն. գ. անսրբութիւն։
Անսրբազնաբար. մ. անարժանաւութեամբ։
Անսրբական. ա. Անսուրբ։
Անսրբապէս. ա. Անսրբաբար։
Անսրբելի. ա. անջնջելի, որ չսրբուիր։
Անսրբութիւն. գ. պղծութիւն։
Անսրտուն. ա. սրտիկը չունեցող. տ գալչասրտիկ. այծգրտիկ։
Անսրտացաւաբար. մ. անխնայ։
Անսրտացաւութիւն. գ. չեղձալը։
Անսրտութիւն. գ. անբարկացողութիւն։
Անսխափ } ա. անմխիթար։
Անսխափելի }
Անտաքանչելի. ա. պախարակելի։
Անփոյթ. ա. 1 որ վրը չդատքներ—2 անչարժ։
Անվախ. ա. մ. որ չվախնար, առանց վախնալու. տ գօրգուսուզ։
Անվախճան, ի, ից. ա. վերջ չունեցող, լմընալիք չունի. տ անսուզ, նիհայէթսիզ։
Անվախճանաբար. մ. յաւիտեան։
Անվախճանական. ա. Անվախճան։
Անվախճանապէս. մ. յաւիտեան։
Անվախճանելի. ա. Անվախճան։
Անվախճանութիւն. գ. վերջ չունենալը, յաւիտենականութիւն։
Անվախութիւն. ա. Անվերկիւղութիւն։
Անվահան. ա. առանց վահանի։
Անվաղիւ. ա. մ. վազուան օր չունեցած։
Անվաճառ } ա. որ չծախուիր, գին չունեցող. տ սաթի ըլմազ, պահայելնալ. չվայլած։
Անվաճառելի }
Անվայելչալ. չվայլած։
Անվայելուճի. ա. անվայելելի։
Անվայելուչ. ա. 1 անվայել. տ նազըշզազրզ, նազըշմազ, ալէխ։ — 2 անվայելուչ, անշնորհք. տ չիրքին։
Անվայելուչ } մ. անշնորհք կերպով. տ
Անվայելչաբար } նազըշմայարագ։
Անվայելչագոյն. ա. խիստ անշնորհք։
Անվայելչական. տ. Անվայելուչ։
Անվայելչապէս. տ. Անվայելչաբար։
Անվայելչութիւն. գ. անշնորհքութիւն։
Անվայր. ա. 1 տեղւոյ անկարօտ, անչափ։ — 2 անչէն։
Անվայրաբերելի. ա. անկործանելի։
Անվայրափակ } ա. որ տեղ մը չպարտը-
Անվայրենափակ } կուիր, անբռնազբակելի, անչափ, անսահման։
Անվայրենութիւն. գ. վայրենի չըլլալը, [վայրենուհի չընելը։
Անվան } ա. անյապաղ, անշարժ. տ հէ-
Անվանական } նիմէզ. պիր շէյ քնար էմ-
Անվանելի } մէզ, միւհքէմ։ — տ. և Անվկանդ։
Անվանդ. ա. որ չկապուիր, չյաղթուիր։
Անվանչխ. ա. առանց վանչխի. տ մամէլէսիզ։
Անվաստակ. ա. 1 յոգնիլ չգիտցող. տ նօթաէմազ, իւշէնմէզ—2 չաշխատող, ծոյլ. տ չալըշմազ — 3 անարգիւն, անշահ. տ էմէկսիզ։ — 4 չհնրկած, չթանած։ — 5 անմեան. տ լագաուրզ։ — 6 մ. առանց յոգնելու, առանց աշխատելու։ [զահմէթսիզ։
Անվաստակելի. ա. առանց աշխատանքի. տ
Անվատ. ա. որ ծոյլ չէ. տ իւշէնմէզ։
Անվաւանելի. ա. անհաւանում։
Անվերջ. ա. 1 վարուցան չեղած, չթանած. տ գըչ, նատանխ։ — 2 վերջը անկարգ։ — տ. և Անվախճ։
Անվերապահելի. ա. չերուած։
Անվերապահեցող. ա. վերապահ չունեցող, առանց վերապահի տրուած։ [չտրուելիք։
Անվերապահելի. ա. այն որ վերապահուելիք
Անվերջ, ի, ից. ա. չվերջացած, չտրուած, չկրճատած. տ աղշամամըշ, առնամի, թէզ,
Անվերջական. նոյն։ [թէքսիւէսիզ։
Անվերջապէս. տ. ծոյլ. տ թէքմէզ։
Անվերջութիւն. գ. բան չտրուիլը։
Անվերիչ. ա. անառաջնորդ, կամ անղեկ, անառանձ։
Անվերկ. ա. չկարծած, կամ անպայմանի։
Անվերկանելի. ա. բան չսպասուած։
Անվերձ. ա. մ. առանց վերջուց. տ իւէ-
ըէմէսիզ, պատիհէվա։ [րոշած։
Անվերձահատ. ա. մ. վերջը չկտրած. չո-
Անվերջ. ա. 1 չհատտալու, անհատատ, բանի չկտրող. տ պահմէթ ալ, գատարտըզ, դուվմէմէսիզ — 2 որ չանցնիր, չանպուրը, փուշ. տ կէչմէզ, սայրըմազ, պոշ։
Անվերջութեան. նոյն։
Անվերներ. ա. 1 անվախ, կորիճ, ժիր, համարձակ. տ գօրգմազ, սէրպէսթի, ձէսուր։ — 2 մ. առանց տնտնալու կամ տարակու-

անլուս. տ իշխէնամէն, էլլէնամէն։
Անվնհելի } նոյն։
Անվնհրաս }
Անվնհրաս թիւն. գ. չտնտաղը։ [գիր
Անվերադիր. ա. Անվերադիր և Անվերնա-
Անվերադիր. ա. իրմէն վեր դնելու բան չկայ։
Անվերադրելիութիւն. ա. վերադիր կամ յա-
ւելուած չունենալը։
Անվերակացու. ա. անտէր. տ ուահապետ։
Անվերակացութիւն. գ. անտէր ըլլալը։
Անվերապրելի. ա. որ չպատրաստիւր. տ էօլ-
թիւլմէզ։ [մեզ։
Անվերապրելու. ա. մ. վրան յոյժ չտնենցող,
Անվերծանութիւն. ա. Անբնմեկնելութեան։
Անվերնատիր. ա. վերնատիր չունենցող։
Անվերնատոյն. ա. իրմէն վեր չունենցող։
Անվերջ. ա. չվերնատիք չունի։
Անվերջութիւն. գ. վերջ չունենալը։
Անվէճ. ա. ուր որ վէճ չկայ, որ վէճ չվեր-
ցրնելը։ [րէնիզ։
Անվէր. ա. վէրք չունենցող. տ նարատոզ. պէր-
Անվեմար. ա. մ. անպատաս, անվոտանգ, ան-
վնասս. տ պօզուլմազ. քէտէրսիզ, էմնին, նա-
խ թ ասրզ։
Անվեմարագոյն. ա. ա. ւելի անվնասս։
Անվեմարական } ա. Անվեմար։
Անվեմարելի }
Անվեմարութիւն. գ. ապահովութիւն։
Անվհնաբարութիւն. գ. խօսք խօսելու
չիրնելը. տ իմ ա ա ա ր զ ը զ ը ։
Անվհնակ. ա. վհնակ՝ թնմ չունենցող։
Անվիշտ, վշտի, ից. ա. մ. վիշտ չունենցող.
տ ա ե ր ս ո ւ մ զ, գ ա յ ր ե զ ս ո ւ մ զ, թ ե կ ն ի ր ք ե ս ի մ զ։
Անվհրատ ը } ա. վերք չունենցող. տ նա-
Անվհրատ ը ւ ի } րատրզ, նորատնմնող։
Անվիայ. ա. ւ առանց վկայի. տ չահիտսիզ։
– 2 վկայի պէտք չունենցող։
Անվկանդ. ա. օրուն դէմ գննլ՝ յաղթնվ
չըլլալը. տ գ ա ր ը ն գ ա ն մ ա զ։ – ա. և Անվան։
Անվհատելի. ա. սիրտը չկտրած։
Անվհատ } ա. ւ որ չհատնիր կամ չը-
Անվհատական } հատուցիր. տ թ ի ւ ք ե ն մ է զ,
Անվհատելի } ի ն ր ա օ ր ն ն մ ա զ։ – 2 ան-
վերջ. տ նի հայէթսիզ։
Անվնաս. ա. ւ մ ի ւ ր ն վնաս չտուղ. տ զա-
ր ա ր ս ր զ։ – 2 անմեղ. տ ա ր չ տ ւ զ։
– Անվնաս. ա. մ. վնաս չքաշած. տ ք է տ է ր սիզ։
Անվնասաբար. մ. վնաս չտալով։
Անվնասական. ա. վնաս չքաշող։
Անվնասակար. ա. ւ վնաս չընող. տ զ ա ր ա ր-
ս ր զ։ – 2 որ չվնասուիր։
Անվնասացնալ. ա. վնաս չկրած։
Անվնասելի. ա. մ. ւ վնաս չքաշած, որ
չվնասուիր. տ ք է տ է ր սիզ։ – 2 վնաս չընող։
Անվնասիմ. չ. չվնասուիլ։ [տ զ ա ր ա ր ս ր զ։
Անվնասութիւն. գ. վնաս չընելը, չվնա-

սուիլը. տ ք է տ է ր սիզ ի ք։
Անվշտական. ա. առանց վշտի։
Անվշտակից. ա. անգութ։
Անվշտակցութիւն. գ. անգթութիւն։
Անվշտանալի. ա. Անվիշտ, և Անվշտակից։
Անվշտութիւն. գ. բան չքաշելը։
Անվստահ. ա. կասկածոտ։
Անվստահ } ա. կասկածելի. տ շ ի ւ պ-
Անվստահանալի } հ ե զ լ ի. կ ի ւ զ ե կ ս ի զ մ ե զ։
Անվտանգ }
Անվտանգաւոր } ա. ուր որ վտանգ չկայ. տ
Անվտանգելի } թ ե կ ն ի ր ք ե ս ի զ։
Անվտաւանդի. ա. չվարած, չքշած։
Անվտիտ. ա. մ. ւ չՀնազած, ուժը տեղը,
ոգի, գ ի մ ա զ կ ո ւ ն. տ ա ա զ, ա ա զ ա մ։ – 2
անվնաս։
Անվհզով. ա. մ. անխռով. Հաստատուն։
Անվհչ. ա. մ. ւ անխաղ, անատարակոյս,
ստոյգ. տ ե ա ն ր զ մ ա զ, խ ա ր ճ ա ր զ, շ ի ւ պ ի ե-
սիզ, թ ա ր Ժ գ ի զ։ – 2 ուսկից խաղտուր չը-
կայ, անհրաժեշտ։
Անվիպատոյն }
Անվիպական } նոյն։
Անվիպական }
Անվիպելի }
Անվիպութիւն. գ. շահութիւն, ազուգութիւն։
Անտագնապ. ա. ուր որ տագնապ՝ նեղու-
թիւն չկայ. տ ո ր գ ի լ ե զ ի սիզ։
Անտաժան } ա. դիւրին. տ զ ա հ մ ե զ-
Անտաժանելի } սիզ։
Անտած. ա. ւ հոգ չտարած, անհնանաւ. – 2
անհոգ, անփոյթ։ – 3 անպիտան։
Անտածութիւն. գ. անխնամ թողուլը։
Անտագնելի. ա. տեղէն չշարժելու, հաս-
տատուն։
Անտագական } ա. ւ հնշտ. ախորժելի. – 2
Անտագուն } առանց ձանձրանալու. դիւ-
րութեամբ։
Անտագնունկը. գ. չձանձրացընելը. տ նօր-
մանաք։ [տ գ ո ւ ր ա ս։
Անտամուկ. ա. թ ա գ ա ս ի թիւն չունենցող. չոր.
Անտանելի. լծոյ, լնաց. ա. ւ չտարուելու.
տ գ ա լ ա ր ը ր ը լ մ ա զ. կ է օ թ ի ւ բ ի ւ լ մ է զ. – 2 չ գ ի ւ-
շուելու. տ չ է ք ի լ մ է զ. թ է կ ն ա ն մ ի ւ լ օ ր ի ն-
մազ. գ ա գ ի լ ր ս ի զ. – 3 տեղ մը չզմզող. տ տ ի ր
կէչ՝ ա ղ յ ա ֆ ի ք ր է ս ր զ մ ա զ։ – 4 տանիլ
չկրցող. տ կ է օ թ ի ւ բ լ մ է զ։
Անտանգելի. ա. ւ չտանգուող. – 2 (ըստ յի-
ռնոյ) անխռով, անտագնապ. վնասը չզգացող։
Անտանգութիւն. գ. (յն. ռնոյ) ի ն ք ը ի-
ւ ր ն ք ն ա ւ ե լ ի ք ի ւ ն չ ը ն ե լ ը, ա ն տ ա գ ն ա պ ո ւ մ ի ւ։
Անտանօթ. ա. Անզգամ։
Անտաշ. ա. չտաշուած. տ ե ն ո ւ լ մ ա մ ը զ։
Անտաշագործ. նոյն։
Անտաշելի. ա. որ չտաշուիր. տ ե ն ո ւ լ մ ա զ։
Անտատալելի. ա. անչարժ։

Անտառ, ի, աց կամ ից. գ. 1 մորի. 2 օր. ման, սրմանկըզգ, պալգան: – 2 ա. անտառ գալձած: [արկային մազկըը:
–Անտառք արտևանաց. Թ ասրբեթիւնք ուն
Անտառաբըը. գ. բլրի վրայ անտառ:
Անտառաբոյծ. ա. վայրի:
Անտառախիտ. ա. ծառերը շատ, Ձղերը՝ տերևը շատ, շուք ընող:
Անտառակ, ի. գ. անտառիկ. 2 օրմանՃրզ:
Անտառահարութիւն. գ. փայտ կտրելը:
Անտառամոլ. ո. մեղաւոր՝ փշտա (տեղ). 2 օրմանա տէմիշ:
Անտառայար. ա. Անտառախիտ:
Անտառանամ. չ. անտառ դառնալ. 2 օրմանլամագ:
Անտառապ. ա. տառապանք չունեցող:
Անտառապատ. ա. անտառով պատած:
Անտառասնունդ. ա. վայրի:
Անտառատուն. գ. տուն անտառի ըսուած
Անտառաման. ա. անշարժ: [տեղը:
Անտար. ա. 1 որ քաշելու բան չէ. 2 չէքիլմէզ – 2 անընդունակ. 2 գաղիլիչէթիւիզ:
Անտարագրելի. տ. Անմերժելի:
Անտարած. ա. տարածութիւն չունեցող:
Անտարական. ա. տեղ մը չսղմող (Անտուած):
Անտարակամած. ա. անկասկած, սասյգ:
Անտարակոյս. ա. 1 սասյգ. 2 շիւպհէսիզ: – 2 ապահով. 2 էմին:
Անտարակոյս [մ. առանց տարակուսի:
Անտարակուսաբար}սի. 2 շիւպհէսիզ:
Անտարակուսելի. ա. որուն վրայ տարակուսիլ չըլլար. 2 շիւպհէ օլունմազ:
Անտարացոյց. ա. օրինակ չունեցող. 2 էօրնէկսիզ, մինէնտսիզ:
Անտարափոխ. ա. անփոփոխ:
Անտարափոխաբար. մ. անփոփոխութիւն:
Անտարժան. ա. առանց յոգնելու:
Անտարբերապէս. ա. Անխտիր– Իսկ ոմիզ. Անտարբերը, Անտարբերութիւն, տե՛ս Անգանգատութիւն, Անգանգատանութիւն:
Անտարտղ. ա. տեղ մը չսղմող:
Անտարտղշ. ա. 1 անտղշ. – 2 շարունակ
Անտարտղշաբար. մ. առանց ընդհատութեան:
Անտարութիւն. գ. անտանելի ըլլալը:
Անտարտամ. ա. անտարակոյս:
Անտարը, ի, ից. ա. 1 անհիթ, անմարմին, պարզ: – 2 գ. որ տարր չէ, գոյութիւն
Անտարբարար. մ. պարզապէս: [չունի:
Անտարբական. տ. Անտարբ:
Անտարբապէս. տ. Անտարբարար:
Անտարբափակ. ա. բնզտրձակ, անբաւ:
Անտեղ. ա. անկարօտ տեղւոյ:
Անտեղաբար. մ. անտեղի կերպով. 2 եօլսուզ ուզձա: [եօլսուզ:
Անտեղապոյծ. ա. մ. խիստ անվայել. 2 վէրք
Անտեղական. ա. 1 անշնորհք. 2 եօլսուզ – 2 տեղիք չտուող, անընդունակ:
Անտեղնական, ևկի, կաց. ա. 1 տգէտ. 2 պիվլուգիչ, նատան, պէխտապէր: – 2 անտեղի. 2 եօլսուզ:
Անտեղնկագոյն. ա. շատ անտեղեակ:
Անտեղնկութիւն. գ. չգիտնալը. 2 նատանլըզ, ամէմիլիք:
Անտեղի, ղւոյ, ղեաց. ա. 1 անկարօտ տեղւոյ. 2 եէրսիզ – 2 մ. տեղ չունեցող, չտեղնաւոր. 2 մէքեանսըզ. տէֆիրկինլի – 3 տեղ մը չնչանակող – 4 անտեղեակ: –Ճգ. ուր որ տեղ չկայ, աշխրքէ ալ դուրս:
Անտեղի. ա. 1 անպատշաճ, անվայել, աւելորդ. 2 եօլսուզ, միտասիպէթսիզ, ույկունսուզ: – 2 գ. անտեղութիւն:
Անտեղհատալի. ա. տեղիք չտուող, չընդունող, գէմ կնցող, պլինա:
Անտեղութիւն }գ. 1 տեղ մը չորդմիլը, ան-
Անտեղութիւն }չափութիւնս – 2 հատատատ տեղ մը չունենալը. 2 տէֆիրկինլիք:
Անտեղիք. գ. ուր տեղ չկայ: [տուզուգ:
Անտեղութիւն. գ. անպատշաճութիւն. 2 եօլ-
Անտենչալի. ա. չուզուելու:
Անտենչիկ. ա. չուզող, չցանկացող:
Անտես, ի, ից. ա. 1 անեղևոյթ, զգալի աչքի չերևցող, մեջտղ անբովանդակելի. 2 կէօզէ կէօրիւնմէզ, ֆէհմ օլունմազ: – 2 չտեսնուած, նոր. 2 կէօրիւլմէմիշ: – 3 չտեսնող, կույր. 2 կէօրմէզ:
–Անտես առնեմ, լինիմ. 1 երևոյթ չտալիլ, չնայուիլ – 2 աչքէ երևսէ ձգել. 2 եիւզէ էն պրագմազ: – 3 աչք գոցել՝ խիղճ, չտեսնող ըլլալ. 2 կէօզ նումմազ:
Անտեսաբար. մ. խիստ աղի կերպով, անհատութեամբ, աներևութաբար:
Անտեսակ, ի, աց. ա. 1 զգալի տեսք՝ կերպարանք մը չունեցող – 2 անձև. 2 պիչիմսիզ – 3 տեսք չունեցող, տգեղ. 2 չիրքինէ – 4 չտեսնուած: – 3 չտեսնող:
Անտեսական. տ. Անտես:
Անտեսանամ. չ. չտեսնուիլ:
Անտեսանելի. տ. Անտես:
Անտեսեմ, եցի. տ. Անտես առնեմ:
Անտեսփլ. ա. 1 որ չտեսնուիլը. 2 կէօրիւնմէզ – 2 չտեսնուած. 2 կէօրիւլմէմիշ – 3 տգեղ. 2 եիւզիւ պօզուգ: – 4 չտեսնող. 2 կէօրմէզ: [էրէք:
–Անտեսիլս. մ. չտեսնուելով. 2 կէօրիւնմէյ-
Անտեսոտութիւն. գ. անհոգութիւն:
Անտեսութիւն. գ. 1 չտեսնելը, կուրութիւն. 2 կէօրմէզլիք, քէօրլիք – 2 չտեսնուիլը. 2 կէօրիւլմէզլիք: – 3 երևոյթ չնայիլը, անհոգութիւն. 2 Հաճախմարզրդ:
Անտեսուչ. ա. երևսի վրայ ձգած. 2 պիչ պագանը եօգ:

Անտեղութիւն. գ. 1 խնդհնութիւն, խնդհները։ — 2 Աստուծոյ չնախախնամելը։
Անտեւ. ա. տեւել չունեցող. տ նափրագօրդ։
Անտերունչ կամ Անտէրունչ. ա. մ. 1 տէր մը չունեցող, ինքնագլուխ. տ տահապետը, քէնտի պաշտպան։ — 2 խնդհ. տ ոչ֊ֆիլ։
Անտեսական. ա. շատ չդիմացող. տ տայանմոգ։
Անտեսելի. ա. չդիմանալու. տ տայանելիմոգ։
Անտէր. ա. 1 ազատ, ինքնիշխան։ — 2 անտէր, խնդհ՝։
Անտէրչութիւն, Անտէրնչութիւն. գ. անգլխութիւն. տ տահապետը գալմասը։
Անտուչական. ա. չտուած, իրեն սեփական (փառք)։
Անտի. մ. նխ. և գերան. 1 անկից. տ օրատան, մտատան, օլ սէպէպտէն։ — 2 անդին. տ էօթէտէ, գարշըտտա։ — Ի ծառոյ անտի. 'ի լեռնէ անտի. ան ծառէն, ան լեռնէն։
Անտի, իր. ից, իրք. ա. գ. 1 ինչ որ կայ անդիի աշխարհը. տ ահրէթիտէքի, ահրէթիւ։ — 2 այն անդինը. տ օրանընքի։ — 3 ան բանէն՝ ան բաներէն։
Անտի. տիոյ, ոց. ա. 1 անկատար հատակոմ տարիքով։ — 2 տհաս (ազգ)։
—Անտի կամ անտիս առնել. կեանքը վերջացնել։
Անտիանիկ. (յ.) ա. անկոտակ։
Անտիական. ա. տղայ, տղայական. տ կէնճ, Անտիհնեմ. տ. Անդաստեմ։
Անտիութիւն. գ. տղայութիւն. տ չօճուգլուգ, հահիլիք։
Անտիպ. ա. անձև, անկնդպարան։
Անտիս. տ. Անտիական։
Անտիրանամ. չ. անտէր՝ անգլուխ մնալ։
Անտիրելի. ա. ազատ։
Անտիքրիստոս, ի. (յ.) գ. նենգ։
Անտխեղծ. ա. անապատ։
Անտխուր. ա. անտրտում։
Անտխրաբար. մ. ուրախ սրտով։
Անտխրական, Անտխրելի } ա. Անտխուր։
Անտկար, Անտկարանալի } ա. զօրաւոր։
Անտզարար. մ. անբաժանելի կերպով, կամ անքննաբար։ [կամ անփոխելի։
Անտղելի. ա. անբաժանելի, կամ անհնա,
* Անտղմնել. գ. տալանդեան ոճիկանատ
Անտնութիւն. գ. տուն տեղ չունենալը։
Անտոկ. ա. թոյլ, տկար։
Անտոկութիւն. գ. թուլութիւն։
Անտոհմ. տ. Անդոհմ։
Անտոհմ, ի, ից. ա. ցած ազգէ, խնդհ՝ անէ. տ ասըլսըզ, հագըր։
Անտոհմակ, Նոյն։ [Հիլիմհսիզ։
Անտոյժ. ա. տոյժ՝ տուգանք չունեցող. տ

Անտոչորելի. գ. որ չէրթը չմիկիր։
Անտուզ. գ. խոտ մը, կղմուխ. տ անտուզ օղիու, ռասէն։
Անտուն. ա. 1 տուն տեղ և ընտանիք չունեցող. տ էվի պարգը օղմայան, մէյնանսրզ, գաբիտ։ — 2 մ. պանդուխտի պէս. տ Անտուստ. տ. Անդուստ։ [գաբիտհՀէ։
Անտպագոյն, Անտպաւոր, Անտպաւորական } ա. անկնդպարան, անտման, անտորոշ. տ բէտպմ֊սիզ, միւսէվէյտէ, պէլ֊լիսիզ։
Անտրամելի. ա. չտեղուելու։ [լիսիզ։
Անտրամադրական } ա. վրան բան չի գտուիր
Անտրամադրելի } չի գտուիր. տ չտզըլմազ։
Անտրամախոհ, ի, ից կամ ից. ա. աղէկ չմտածող, չմտածած։
Անտրամախոհաբար. մ. առանց մտմտալու։
Անտրամախոհական. տ. Անտրամախոհ։
Անտրամիմացաբար. մ. առանց խելքի։
Անտրամաբար. մ. առանց տրտմելու, սիրտ֊լսիզ։
Անտրտմագին. ա. ուրախ։
Անտրտմագոյն. ա. 1 բնաւ տրտմութիւն չգնրող։ — 2 պահպա տխուր։
Անտրտմական. տ. Անտրտում։
Անտրտմապէս. տ. Անտրտմաբար։
Անտրտմութիւն. գ. անտրտում րլլալը։
Անտրտում. ա. 1 ուր որ տրտմութիւն չկայ. տ գամավէթսիզ, չէնո։ — 2 մ. չտրտմելով։
Անտրտունջ. ա. մ. 1 որ չտժգոհար։ — 2 առանց տժգոհելու։
Անտրտնելի. ա. տրտնի ցնծութիւն չընացած։
Անրակ, ի, ից. գ. վրէն առջեի ոսկորները՝ օդակի կամ կղպակի պէս. տ քիխա, քըսատէ։
Անրակատ, Անրակակնեալ } ա. պինդ գոդած՝ կղպած. տ հարդարը, խամուր։
Անրջաբանեմ. ն. քունիմդ երազելով խօսիլ. տ սայրգլամազ։
Անրջական. ա. երազի՝ քնոյ մէջ տեսած բան։
Անրջանամ. չ. ն. երազի մէջ տեսնել՝ խօսիլ. տ սայրգլամազ։
Անց, ի, իւ. անցք. ցից, իւք. գ. 1 անցնիլը. անցնելու Հանգոյց. տ կէչմէսի, կէչիտ։ — 2 Հրագին անցնիլը՝ մոլիլը։ — 3 նեղութեան դադրիլը։
—Անց և անց կամ Անց և անցս առնել. 1 քովէն անցնիլ երթալ. տ եանս չզրօզ կէչմէք։ — 2 վերի՛ն վերոյ նայիլ անցնիլ։
—յԱնցի. անցողաբար. տ իւտուրնէչիւ, կէչէրէքէն։ [կէչիպ կէչմէք։
—Անց և դարձ առնել. անցուդարձ ընել. տ
Անց. գ. (Թարգմանութի՛ն երբ. բառիս ֆառեզ) զառնք, զառիկ։ [տիւչիւք։
—Անց, անցք. ա. գ. անցուցած, վիժած. տ
—Անցք. գ. 1 կիրք. ախտ, վիշտ։ — 2 գլխէն անցած՝ եղած կամ րլլալիք բաներ. տ կէչիտ, գազա, էհվալ։ — 3 փորը նստելը։
Անցական. ա. անցաւոր (բան). տ կէչիչի։

Անցամուքելի. ա. որ չցամքիր. ֊ գուրսումազ։
Անցանակի. գ. զատիկ, պասէք, պասքայ։
Անցանելի. տ. Անցական։
Անցանիմ, անցի, անց. չ. 1 անցնիլ. ֊ կէս մէք, կիւզալ էմ մէք, մէրսէր էմ մէք։ –2 առաջ երթալ. գերազանցել, չափը անցնիլ. ֊ թէ էհամիւզ էմ մէք, պատմագ, աշխատագ։ – 3 չափը անցընել։ – 4 գանց ընել. դուրս երթալ. ֊ մէսամմա էմ մէք, գանոնու համար համագ։ – 5 հետամնալ – 6 աւարտիլ. երթալ, պակսիլ. ֊ պօղուէ մագ, կէշմէք, սամմագ։ – 7 մարիլ. ֊ սէօնմէք։ – 8 մեռնիլ – 9 մեռցուիլ թողուիլ. և այլն։
–Անցանիմ ըստ ժամանակս բնութեան. բնութիւնը ակաբանալ, ժամանակը անցնիլ (տալ ուսանողաց)։
–Անցանիմ բանիւ՝ գրով. խօսիլ, պատմել։
–Անցանել անցից. բաները անցնիլ՝ ըլլալ՝ հանդիպիլ։ [նուիլ։
–Անցանել զոմանէ. այլեք վերպիլ՝ չտես.
–Անցանիմ ընդ հուր. կրակով սրբուիլ աւանց էրելու։ [վիլ։
–Անցանիմ զգինեաւ. գինովութենէ սթա.
–Անցանիմ ընդ կին. պառկիլ։
–Անցանել ընդ քուն՝ի քուն. երազահոգեհանգիստ քաշել։
–Անցանիմ ընդ վտիճ իրիք. փոխառով տանել, խնամալ։ [նելըսը։
–Անցանել ընդ ինչ. թափանցել մինչև
–Անցանիմ ընդ գիծս. գիծը կոտրալ։
–Անցանիմ զբռ, ինչ · զոմանէ, զիւրից· ընդ ոք·ընդ ինչ
Անցանիմ զանցանիմ զոմանէ
} գերազանցել, անցնիլ։
–Ի բաց անցանիմ. դուրս ելլել գործքի. ֊ թէ աշխատագ՝ կիւմէք։
–Անցեալ. վիժած. ֊ սուչուք։
–Անցանիմ յաշխատից. մեռնիլ. ֊ կէշինմէք։
–Անցեալք. վախճանածներ. ֊ կէշմիշ հանդերու։
–Անցեալ զաւուրքդ, կամ ժամանակդ. ծերացած, պառաւած. ֊ գօհամիշ։
–Անցեալ ժամանակի. ծերութենէ առաջներ։
–Անցանել ընդ երևակս. իրիկուն ըլլալ։
Անցանիմ, անցայ. (իբր ածկ.). անցնիլ։
Անցանկ. ա. ցանկ չունեցող. ֊ չիմսիզ (պատ)։
Անցանկական
Անցանկութիւն
} ա. ցանկութենէ ազատ, և ազատ ըլլալը, չափաքիքը։
Անցապարծանութիւն
Անցասութիւն
} գ. անբարկացողութիւն։
Անցասուածն. ա. հնգ։
Անցարան, ի, ացւ. գ. 1 անցք. ֊ կէշիտա։ – 2 պահք, ուծն և զառն զատկական։
Անցաւ, ի, ացւ. ա. ցաւ՝ նեղութիւն չունեցող. ֊ ազըրսըզ, ուէրտսիզ, ազիր չէք. մէ միշ՝ կէօրմէ միշ։
Անցաւ } մ. ցաւ չզգալով. ֊ ազըր՝
Անցաւաբար } տէրտ չէքմէյէրէք։
Անցաւագին. ա. նեղութիւն՝ աշխատանք
Անցաւական. տ. Անցաւ։ [չունեցող։
Անցաւակից. տ. Անկարեկից։
Անցաւակցութի. գ. ցաւակից մը չունենալը։
Անցաւանամ. չ. ազատ ըլլալ ցաւէ։
Անցաւելի. տ. Անցաւ։
Անցաւոր, ի, ացւ. ա. գ. 1 անցաւոր, ձամբորդ. ֊ նօլտան կէշէն, նօլճու։ – 2 անհաստատ՝ անցաւոր. ֊ կէշիճի։ – 3 անցած գացած. ֊ կէշմիշ։ – 4 անցնելու. ֊ կէշէճէք, կէշիլիը։
Անցաւոր. տ. Ցանցաւոր։
Անցաւորական. ա. անցաւոր։
Անցաւորութիւն. գ. 1 մնացական չըլլալը։ – 2 անցնիլը (ծովէն)։
–Անցաւորութիւն. տ. Անցաւութիւն։
Անցաւութիւն. գ. 1 առողջութիւն, անախտութիւն։ –2 անցաւակցութիւն։
Անցիկ. ա. անցաւոր, ձամբորդ։
Անցիկ. գ. զատիկ։
Անցնդելի. ա. որ չընգիլը, չքրուիր, չկորսուիր։
Անցնդութիւն. գ. չընգիլը։
Անցնիւր, իւրք, իւրոց կամ իւրց. ա. իւրաքանչիւր (մարդ, կամ բանմը). ամէն մէկը, ամէն մէկինը, իրմինը. ֊ հէր գէս, հէր պիր, քէնտինին։
Անցնող. գ. տնսակ մը ջնրմ։
Անցնոր. ա. անպտուղ, անհոգ, անհոգաբար։
Անցնուրյն. ա. ամէն մէկին՝ զատ զատ։
Անցորդ, ի, ացւ. գ. անցաւոր զարձաւոր։
Անցուիմիւն. գ. անցնիլը, անցք (ծովու)։
Անցումն. գ. 1 անցնիլը, անցաւորութիւն։ – 2 անցնելու բաննըր։–3 մահ, կոտորած։
Անցուպ. ա. ցուպ չունեցող. ֊ սէյէնէ կալիք։
Անցուրտ. ա. որ չպաղիր։
Անցուցակ. ա. ուրիշի աչքին չերեցող, չտեսնուող։
Անցուցական. ա. 1 առանց ապացուցի։ – 2 որոշ դէմք չերեցնող։ – 3 չերեցող, չերեսնուող (Աստուած)։
Անցուցանիմ, ցուցի, ցուց. ն. 1 անցընել. ֊ կէշիրմէք, կէշիրմիմէք։ – 2 աւելցընել. –3 խոժել. ֊ սօգմագ, սաիլամագ։ –4 վերցընել, հեռացընել. – 5 հանել, արձրկել։ – 6 մարել. ֊ սէօնտիրմէք։ –7 գլխուն բերել. հանդիպցընել։ – 8(փափաքը, առնմութիւնը) լեցընել։ – 9 բանեցընել (կեանքը, տունը, աղէկ՝ գէշ)։ – 10 վճռել. և այլն։ [ցնել։
–Անցուցանիմ զանցուցանիմ. գերազանցնել։
–Անցուցանիմ քան զբռ, զոմանէ, զիւրք, զբռ. նոյն։

–Անցուցանեմ զգիս, զմեհեանս. կուռքերը՝ առաջնորդը վերցընել՝ ջնջել ։
–Ի բաց անցուցանեմ. քշել տանիլ։ [դնելը
–Ի մէջ անցուցանեմ. մէջ ձգելը, ի գործ
Անցուցանք. գ. օրացքի կապ. ֆ պաղպտագ։
Անցուհի եմ. գ. պալկնշտուհի եմ ։
Անցք. ա. Անց, անցք ։
Անցող. ա. առանց ցօղի ։
Անփախաւատ. ա. ուսկից որ փախչիլ չը լ-
լար. ֆ գաչըլմազ – 2 որ չփախչիր. ֆ գաչ-
մազ, նիմի մէգ ։ [գաչըլմազ։
Անփախչելի. ա. ուսկից փախչիլ չըլլար. ֆ
Անփախտուհի. գ. չկարենալ փախչիլը ։
Անփակ. ա. չգոցած, բաց. ֆ աչըգ ։
–Անփակ գիր. Ի, անուն Աստուծոյ, ևհովահ։
Անփակելի. նոյն ։
Անփաղաքշուհի եմ. գ. անկեզծուհի եմ ։
Անփայի. ա. անկոխ, անշէն (տեղ). ֆ
եառպան ։
Անփայտ } ա. առանց փայտի շինած.
Անփայտակերտ } ֆ օտունսուզ ։
Անփապ } ա. 1 ծակ՝ խորշ չունեցող։ –
Անփապելի } 2 խիտ ։
Անփառ, ի, ից. ա. փառք պատիւ չունեցող,
անարգ, նուաստ, խեղճ. ֆ նամըզլը, իմ աֆ-
բասըզ, պիիկզէմ, հագըր ։
Անփառաբար. մ. խոնարհաբար ։
Անփառագոյն. ա. նուաստագոյն ։
Անփառական. ա. Անփառ ։
Անփառասէր. ա. խոնարհ։
Անփառացի } ա. Անփառ ։
Անփառաւոր }
Անփառաւորութիւն. ա. Անփառութիւն։
Անփառութիւն. գ. նուաստութիւն, անար-
գութիւն, խոնարհութիւն. ֆ ալչագլըգ, հա-
Անփառունակ. ա. Անփառ։ [գաբէմ։
Անփառատ. ա. պատճառ չեղող. ֆ լազա-
սըզ, օէզէպսըզ ։
Անփառախտ. ա. առանց փառախտի ։
Անփարատ. ա. չփարատող (խաւար)։
Անփարատելի. ա. 1 ցրուելը՝ բժշկելը գը-
ժար։ – 2 անմխիթար ։
Անփարելի. ա. չսիրուելու, խորշելու ։
Անփարթամ. ա. աղքատ ։
Անփափագ կամ աք } ա. չփափաքող, կարօ-
Անփափագելի } տով չեզող։
Անփեղեմ կաշի. տղմառաջիկ. ֆ գըրպաճ։
Անփիճ, ուն. գ. նշան յաղթութեան՝ առըր
խաչ՝ նախկապահին ձեռքը ։
Անփշաքնը. ա. որ փուշ չունի ։
Անփշտնի. ա. որ չփշրիր, չջախջախուած ։
Անփոմ. ա. փոմ չունեցող, կոկ ։
Անփոխ. ա. որ չփոխուիր. ֆ ասէյիշլմէզ,
իմ էպտիլ օլմազ ։
Անփոխարինապէս. մ. իր բունը չփոխելով։
Անփոխառութիւն. ա. ուրուն բուն իսկութիւնը
չփոխուիր ։ [չփոխուիր։
Անփոխադարձ. ա. որուն գոյացութիւնը
Անփոխադիր } ա. Անփոխադրելի։
Անփոխադրական }
Անփոխադրապէս. մ. անփոփոխապէս ։
Անփոխադրելի. ա. անփոփոխ, անայլայլե-
լի, անշարժ, հաստատուն ։
Անփոխական. ա. Անփոխ։ [ուենեցող ։
Անփոխակ արծ, ի. ա. անփոփոխ կարծիք
Անփոխակարծելի. ա. անփոփոխ (խօսք)։
Անփոխակերծ. ա. որ չկործանիր, չջնջիր, ան-
կործան, անփոփոխ (գրի և Անփոխադարձ)։
Անփոխակերտութիւն. ա. Անփոփոխութիւն։
Անփոխահաւատ. ա. հաւատարէն չփոխուիր։
Անփոխան } ա. փոխարկինը չկայ, ան-
Անփոխանակելի } գին. ֆ ասէյիշէ կէլմէզ,
պահասըզ։ [նման, անփոփոխելի ։
Անփոխանման. ա. ամենևին նման, նոյն և
Անփոխանորդ. ա. անփոփոխելի ։
Անփոխանորդելի. ա. որուն տեղը բռնող
չըլլար, փոխարկինը չըլլար։
Անփոխաշարժ. ա. անփոփոխ, անշարժ ։
Անփոխաշարժութիւն. գ. անփոփոխութիւն։
Անփոխատարաբար }
Անփոխատարապէս } ա. Այնեղապէս ։
Անփոխարկաբար }
Անփոխարկելի. ա. անփոփոխ ։
Անփոխելաբար. ա. Այնեղապէս ։
Անփոխելի. ա. Անփոփոխելի ։
Անփոխարդ. ա. որ մէկդին չդառնուիր ։
Անփոխութիւն. ա. Անփոփոխութիւն։
Անփոյթ. ա. 1 անհոգ. ֆ հաձէթմէմիշ, իմ-
մազ էտիձի – 2 անխնամ, ծուլացած. ֆ իմ էլը՝
իմմազ օլմունտուշ, իսկի իմամընըզ ։
–Անփոյթ առնեմ. չհոգալ, հոգը չընել. ֆ
խօսքամազ, պագմամազ ։ [մազ ։
–Անփոյթ լինիմ. չհոգացուիլ. ֆ պագըլմա-
Անփոյթաբար. ի, ից. ա. չհոգացող. ֆ հա-
ձէթմի օլմայան ։
Անփոյթութիւն. ա. Անփութութիւն ։
Անփոշիշ. ա. 1 անպատասխան. ֆ ձէվա-
պը՝ հագը գալմայան ։ – 2 անպատ ։
– 3 ուրիշի վրայ ամբաստանութեան ա.
ախիճ չունեցող ։
Անփորձ, ի, ից. ա. 1 փորձ չեղած, անտե-
ղեակ. ֆ առէմմի, պիլմէյեն – 2 չզգաց. ֆ
գալը օլունտանմըշ, փօճմայա կիրմէմիշ, հէտ-
սէսէն կէչմէմիշ։ – 3 չարչն չփորձուած,
անչոպճի, անտարտ, մաքուր, առաքինի,
աւրբ, կոյս անփորձ յառնել։ – 4 գինքը չը-
փորձող՝ չքննող։ – 5 անքննելի։ – 6 մ.
առանց փորձանքի ։
Անփորձաբար. մ. փորձ չընդունով, ոգիա-
բար, առանց քննելու, ինք ի ինքեան ։
Անփորձաբերք կամ Անփորձաբեր. ա. որ
փորձի տակ չինկնար ։

Անփորձական. ա. կուսական։
Անփորձայաղթ. ա. յաղթել չտրված։
Անփորձապէս. ա. Անփորձաբար։
Անփորձնելի. ա. որ փորձնել չըլլալը։
Անփորձութիւն. գ. 1 փորձ չըլլալը. ս ամէն միւթք, Անհիւթք – 2 փորձութիւնէ ազատ ըլլալը։
Անփութ ալի. ա. 1 չփութ ացող – 2 անփոյթ։
Անփութասէր. ա. անտանացող, ծոյլ։
Անփութութիւն. գ. 1 անփոյթութիւն, անհոգութիւն. ս Համէմ միւթք, Իմմալըզ – 2 թոյլտուութիւն (Աստուծոյ)։
Անփուշ. ա. առանց փուշի։
Անփուտ, փոխ. ից. ա. չփտուիր. ս չիւրիւմէզ։
Անփոփ. ո. Անփոփ։
Անփոփոխ. ա. 1 որ չփոխուիր. ս տէյիշիլմէզ, թէ չէպոիլ օլմազ – 2 մ. անփոփոխապէս։
Անփոփոխաբուն. ա. բնութեամբ անփոփոխ։
Անփոփոխադիր
Անփոփոխական
Անփոփոխայնդ } նոյն ընդ. վ։
Անփոփոխականութիւն. ա. Անփոփոխութիւն։
Անփոփոխապէս. մ. առանց փոխուելու։
Անփոփխնելի. ա. Անփոփոխ։
Անփոփոխութիւն. գ. չփոփոխուիլը, նոյն և Անփոփոխութեան } նոյնպէս ընալը։
Անփտական
Անփտանդի } ա. ո. Անփուտ։
Անփտութիւն. գ. չփուտիլը. ս չիւրիւմէզիք։
Անփրկական. ա. ա. Անփրկանակ։
Անփրկանակ. ա. չխալըանալու։
Անփրկանաւոր. ա. որ խալըանալ չըլլալո՛տ ոը բան ալ տալով. ս գուրթարըլմազ։
Անփրկելի. ա. 1 որ չփրկուիր. ս գուրթուլամազ – 2 մ. չփրկուելով. ս գուրթուլմայարագ։
Անփքացութիւն. գ. չհպարտանալը։
Անքակ. ա. որ չքակուիր. ս ակըիւլմէզ, այըրըլմազ, քէսիլմէզ։
Անքակ } մ. չկընալով զատուիլ, անքակաբար } քաժանըլաբար, հատատակը պով։
Անքակագոյն. ա. որ բնաւ չըլլալը զատել։
Անքակական. ա. Անքակ։
Անքակապէս. ա. Անքակաբար։
Անքակութիւն. գ. միութիւն. ս սըգը՝ չէօզիւլմէզ պիրլիք։
Անքակուելի. ա. որ չքակուիր. ս նրգըրլմազ, սէօքիւլմէզ, այրըլմազ։
Անքահանայ. ա. մ. առանց քահանայի։
Անքահանայապետ. ա. առանց քահանայապետի։
Անքաղաք. ա. 1 քաղաք չունեցող. ս գաղիպ – 2 աւերակ։
Անքաղ աքակիցք. գ. օտար քաղաքներէ
Անքաղց } ա. կուշտ. ս թօգ, տօլու։
Անքաղցական }
Անքամահելի. ա. որ մաը չգաթնուիր։
Անքայլ. ա. առանց քալելու. ս ատըմսըզ (կիսոիշ)։
Անքան } ա. 1 որ չչափուիր, չափի
Անքանակ } տակ չինկնար, չափէ դուրս
Անքանակեալ } – 2 մշտ։
Անքաղխալը. ա. կորընձուելի չունեցող, թոյլ։
Անքաւաքնելի. ա. անելանք, յանդուգն։
Անքաւ, իւից կամ աց. ա. 1 չքաւորկարօտ. ս էհթիաճ, միւհթիաճ – 2 նուաստ։
Անքաւական, ի. ա. աննման, անյարմար։
Անքաւանալ, ացայ } չ. կարօտ ըլլալ. ս էհ-
Անքաւտիլ, նցայ } թիաճ գալմագ։
Անքաւութիւն. գ. չքաւորութիւն։
Անքարոզ. ա. 1 չհռչակած, իմաց չտուած. ս խապէրսիզ, տուչ էթմէմէտիւռ – 2 (քահանայական կարգէն) ինկած։
Անքաւելի. ա. անելոզելի, աննեղելի։
Անքէն. ա. որ ոխ չպահեր. ս քին սագլամազ, զարէգ թուլմազ։
Անքթել կամ Անքթիլ ականջ. աչք չըլը – յԱնքթել ականջ, աչք բանալ զոցելէն առաջ։
Անքթելի } ա. անշարժ. ս գրմըլտանմազ,
Անքթիթ } կէօզիւս գրմըրլմազ, տօզուն՝ տիք պագան։ [կ՚բսուի նաև Կոզամայր։
Անքիլոս կամ Անքիլոս. (յ.) ձուկ մը, որ
Անքինահան. ա. որ վրէժ չառներ. ս էօճ՚
Անքիլոս (յ.) գ. ծովու ժամակ մը։ [ալմազ։
Անքնին. ա. 1 անքննելի, գաղտնի. ս սրըր, արանմազ։ – 2 չորշուած. ս սըրայա գընմամիշ։ – 3 չքննող, չմտածող։
– յԱնքնինս անկանիմ. միտքը շուարիլ, խելքը չհաւանիլ։
Անքննաբար. մ. 1 անքննելի կերպով, անձառապէս – 2 առանց քննելու՝ մոմաալու։ – 3 անխորհրդաբար – 4 միամիտ սրբոտի։
Անքննական } ա. 1 անքնին։ – 2 առանց
Անքննելի } քննելու իմացած։
Անքննող. ա. չքննող, չսրբագրող։ [նայող։
Անքննողութիւն. գ. չսրբագրելը, նաև չմինկ-
Անքննութիւն. գ. 1 անքննելի ըլլալը, անհասութիւն։ – 2 անհակառակութիւն։ – 3 անմտածութիւն։
Անքոյթ, քուիթ, ից. ա. 1 խաղազ, անվտանգ, ապահով. ս տալկաւըզ, էմին, ոսքին – 2 ծածուկ. ս կիզլի։
Անքոյթութիւն. գ. ապահովութիւն, վտանգ չունենալը։
Անքուէմացեալ. ա. Անքոյթ։
Անքուն. ա. մ. 1 քուն չունեցող, չքնացող՝ ս ույումազ, ույգուսուզ – 2 արթուն կն

նալով. ֊ այրգ տուրարագ։
Անքրիստոնէաբար. մ. քրիստոնէութեան դուրս, անհաւատի պէս։
Անքրիստոս, ից. ա. ՔՐԻՍՏՈՍ չհանդուրժող։
Անքօղ. ա. առանց քօղի. ֊ փէրեխիզ, աչքզ։
Անօդնական, ի, աց կամ ից. ա. անտէր. ֊ Լարտամ Ձրտզ, Լարտմնզ, խնտատզ։
Անօգնականիմ, նցայ. չ. անտէր մնալ. ֊ Լարտմնզ գալմագ։
Անօգնականութիւն. գ. անտէր մնալը. ֊ Լարտմնզգզ։
Անօգուտ, օգտի, ից. ա. անշահ, փուճ. ֊ ՓահաէՀզ, ՄՆՉՃատմսզ։ [նաՓիկէ։
–Անօգուտ. ֊Անօգուտ. մ. փուճ տեղը. ֊ Անօգտաբար. ա. անշահ։
Անօգտագոյն. ա. աւելի անշահ։
Անօգտակ. ա. Անօգուտ։
Անօգտակար, ի, աց. ա. Անօգուտ
Անօգտակարագոյն. ա. Անօգտագոյն։
Անօգտութիւն. ա. Անշահութիւն։
Անօթ, ոյ, ոց, և ի, ից. գ. 1 աման. ֊ գաթլ – 2 կահ կարասի, հագուստ. ֊ գաթլգա Ձագ, ԹՀէՁՀՄԼԼԷԹ, էշնա, լուպա, մալ։ – 3 գործիք, զէնք. ֊ ալաթ, սիլահ փուսատ։ [մոյա էօսիւնՁ ամմագ։
–֊Անօթ առնուլ. փոխ առնուլ. ֊ գուլյան֊
Անօթաբեր. ա. կարասիք բերող. ֊ լուպա կէՀԹիրէն։ [գործիք։
Անօթագործութիւն. գ. բան շինելը, շինած
Անօթի. ա. Ասմի։
–Անօթեաց, ֊Անօթեաց, Անօթեց, Ի ֊Անօթեց, Անօթուց. մ. անօթի փոքանց. ֊ առՁ գաբընալ։
Անօթութիւն. ա. Անասւագութիւն։
Անօճան. ա. օգնութիւն՝ նպատակ չունեցող։
Անօսր, ի, ից, և անօսրուն, անօսուն. ա. 1 նօսր, ցանցառ, ԹՀեԹՀե, բարակ. ֊ սէյրէկ, ինՁՀ, նարին, գրէմ։ – 2 անխիտ, խամանալի։ – 3 պարզ, մզուած (գինի)։ – 4 մ. քիչ անգամ. ֊ սէյրէկՁՀ, ազ ատֆա։
Անօսրաբեր. ա. չնչին. ֊ նուճ։
Անօսրագեղ. ա. փափուկ տեսքով։
Անօսրագոյն. ա. մ. 1 յաւ նօսր. ֊ փէք սէյրէկ – 2 խիտ ակար։
Անօսրաթել, ի, աց կամ ից. ա. ԹՀեԹՀը բարակ. ֊ ինՁՀ գանասըը։
Անօսրական. ա. Անօսր։
Անօսրահոգ. ա. հոգը քիչ։
Անօսրամտութ. ա. մտաւունքը բարակ։
Անօսրամտութագոյն. ա. խիտ բարակ մտաւունքով. ֊ ինՁՀ, հաֆիֆ, նուճգա։
Անօսրամորմն. ա. մորմինը խիտ բարակ՝ ԹՀեԹՀե։
Անօսրանամ, ացայ. չ. նօսրնալ, բարկընալ. ֊ սէյրէկկէնմէք, ինՁՀկէնմէք։
Անօսրացուցանեմ, ցուցի. ն. նօսրցընել, բարկըցընել, սակաւացընել։ [ՀՆզ։
Անօսրափառաբար. գ. նեղ ու բարակ պղտիկ
Անօսրեմ, նցի. ա. Անօսրացուցանեմ։
Անօսրութիւն. գ. 1 ցանցառութիւն. ֊ սէյրէկլիք, ինՁՀկլիք, նուճգալզգ, զայխՁխլիք։ – 2 քիչութիւն։
Անօտար, ի, աց. ա. ընտանի։
Անօտարաբար. մ. կարգը պահելով։
Անօտարանալի. ա. չհնազացող։
Անօտարութիւն. գ. ընտանութիւն։
Անօրէն, բինի, նաց. ա. 1 օրէնք իրաւունք չպահող, անիրաւ (մարգ, գործ), անկարգ. ֊ ինաՀիսզգ, ատալէմսիզ, գալըմ, նահագ։–2 օրէնք չունեցող։
Անօրէնութիւն [գ. չարութիւն, մեղք. ֊ Անօրէնք [ոՀնսիզլիք, քէսմիւլլիք, կիւնահ։
Անօրինաբար. մ. չարութեամբ։
Անօրինագոյն. ա. խիստ չար։ [լալը։
Անօրինադութիւն. գ. օրէնք գտած չըլլալը
Անօրինախորհուրդ. ա. միտքը չար։
Անօրինածին. ա. չարիք հնարող։
Անօրինակ [ա. աննման, անհամեմատ. ֊ Անօրինակելի [էօրնէկլի՝ ՄՆէՀնաի նօգ։
Անօրինեմ, նցի. ն. [վնասել, անիրաւիլ, Անօրինիմ, նցայ. չ. [չարիք ընել։
Աչալոյս, լուշ, լուս. ա. Աչքալոյս։
Աչալուրջ. ա. Աչալուրջ։
Աչակկըտ, ի, աց. գ. աչկկըտ. ֊ չակիրտ, չայըրտ։
Աչակկըտաբար. մ. աչկկըտի պէս։
Աչակկըտական. ա. աչկկըտի (բան)։
Աչակկըտակից. կցի, ցաց. ա. գաղընկեր. ֊ հէմչակիրտ, չարիք։
Աչակկըտանոց, ի, աց. գ. գպրոց. ֊ մէքթէՀ. մէորէսէ։ [տինի սէՀիՀ։
Աչակկըտասէր. ա. աչկկըտը սիրող. ֊ չայիրտըրան. ա. Աչակկըտանոց։
Աչակկըտեմ, նցի. ն. 1 աչկկըտ ընել, սորվեցընել. ֊ չայիրտ էօնիւմէք, էօյրէթմէք։ – 2 կը. հ. սորվիլ. ֊ էօյրէնմէք։
Աչակկըտութի. գ. 1 աչկկըտութիւն. ֊ չայիրտլըք։–2 աչկկըտնալու–ցայցելութիւն։
Աչակկըտուհի, իք. գ. կնիկ աչկկըտ, հաւատացեալ։ [կնըտական։
Աչակկըտուհին. ա. Աչակկըտաբար, Աչալուրջ.
Աչահղանակ. ա. Շահնզակ։
Աչաբաց, ի, ից. գ. աշխարհ, հաճար. ֊ Աչգ. ա. Ճաշտ։ [չտաճար։
Աչգահակ. գ. ձկան անուն, ԹՀեԹՀև վիշապաձուկն։
*Աչեմ. ն. աչել, գիտել. ֊ կէօզԹմէք։
Աչխատատանեմ, ունիմ. ն. աշխատացընել, յոգնեցընել. ֊ զահմէթի վէրմէք, եօրմագ, հէլաք էթմէք։

Աշխատ լինիմ: չ. աշխատիլ, գաւրիլ, յոգնիլ. ֊ չալըշմագ, նօթուլմագ, զահմէթ չէքմէք, հէվլաք օլմագ:

Աշխատաբար. մ. յոգնելով. ֊ զահմէթ չէքմէլով:

Աշխատաբար. ա. շատ աշխատանք ունեցող. ֊ զահմէթլէ նէյբէլէնմիշ:

Աշխատագիր. ա. աշխատութիւն գրուած:

Աշխատագոյն. ա. մ. խիստ աշխատասէր. ֊ չօդ զահմէթլի, զահմէթլէ:

Աշխատագործ. ա. աշխատանքով հաղած. ֊ զահմէթլէ իշլէնմիշ:

Աշխատամբ

Աշխատասէր

Աշխատասիրաբար. մ. ժլատութեամբ. ֊ գայրէթի իշլէ՝ հավէս իլէ չալըշարագ:

Աշխատասիրագոյն. ա. 1 խիստ ժիր. ֊ փէք գայրէթլի: – 2 խիստ աշխատասէր. ֊ փէք զահմէթլի:

Աշխատասիրապէս. ա. Աշխատասիրաբար

Աշխատասիրեմ. բիմ. չ. սիրով աշխատիլ:

Աշխատասիրութիւն. գ. վոյժ. ֊ գայրէթլի, զահմէթի, էմէկ:

Աշխատացեալ. ա. յոգնած:

Աշխատասէր. ա. Վաստակաւոր:

Աշխատելի, լուծ, լեաւ. ա. ան որ կընայ աշխատիլ:

Աշխատեմ: եցի

Աշխատեցուցանեմ

Աշխատեցուցիչ

Աշխատեցուցող

Աշխատիմ: եցայ. 1 չ. ա. Աշխատ լինիմի – 2 ն. վաստկիլ, վաստկուիլ:

Աշխատիչ. ա. յոգնեցնող:

Աշխատութիւն. գ. 1 աշխատանք. ֊ էմէկ, ձահմէթ, զահմէթի, նօթկունլուգ, էզնէթի, տէրտ, պէլա – 2 աշխատած բան. ֊ իշ, իշ լէմ:

Աշխատաք, ից. գ. աշխատանք, նեղութիւն:

Աշխատ. գ. ոզը, լաց, վայնասուն. ֊ ֆէրեաթ, ֆիղան:

–Աշխատ գընեմ. վայնասուն ընել. ֊ նէվհա գըլմագ:

Աշխատական. ա. լոլօ՝ սպոյ բան:

Աշխատասէր. ա. ոզոմ՝ հաճասչանքով և

Աշխատան, ի. գ. լացի անգ

Աշխատանուագ. ա. ողբամուկ (ձայն):

Աշխատանք, նաց. ա. Աշխատ:

Աշխատապէս. մ. լացի կերպով:

Աշխարհաւանգ. ա. Աշխարհաւանդ:

Աշխարհաւանգիկ. ա. Աշխարհաւանդիկ:

Աշխարհաւանդ հանգոյց. իմագաւորական իմպին աշխարհքի գունաը պինտաքանող

Աշխարհաւոր. ա. լոկան:

Աշխարհիմ, եցի. ն. լալ ողբալ, լաց ընել:

–Աշխարհիմ զգլխս. գլուխը ծեծել:

–Աշխարհիմ. ա. Ապաշխարհիմ:

–Աշխարհիկ. լալու:

Աշխարհ, ի, ացք. գ. 1 աշխարհք. ֊ տիւնեա, ալէմ, ձիհան: – Ձամէն կոմի, բոլոր մարդկի աշխարհքի. ֊ տիւնեա ալէմ – 3 հայրենիք. ֊ վաթան: – 4 աշխրքիս մեռ մի. ֊ վիլայէթ, ճէմիէթէթ, էյալէթ, տիյարէթ օվրադ, սէմթ: – 5 աշխարքիս սէրը՝ սիրողները. ֊ ֆանի տիւնեա, ալէմիյան: – 6 աս կեանքս. ֊ պու տիւնեա:

–Վ երին՝ իմանալի՝ հանդերձեալ՝ կենդանեաց՝ աշխարհ. երկինք:

–Ջգալի աշխարհ. ծով ու ցամաք:

–Աշխարհ (յն. ոձով). աշխրքիս բանը, շահութիւն:

–Յ Աշխարհէ եղանեմ, փոխիմ. մեռնիլ:

–Ըստ աշխարհ հանեմ. աքսորանք, աքսորել. ֊ տիւրմէք, տիւրկիւն:

Աշխարհաբաժին. ա. աշխրքիս մէջ բաժնուած (ցեղ, մարդ):

Աշխարհաբանակ. ա. ամէն կողմանէ ժողվուած զօրք՝ ամբոխ:

Աշխարհաբար. մ: աշխրքի կերպով՝ խելքով

Աշխարհաբնակ. ի, ացք. ա. գ. երկրցի, տեզացի. ֊ էէրլի, էհալի:

Աշխարհաբոյժ. ա. զաշխարհք կենդակրող:

Աշխարհագիր, գրի-րաւ. գ. 1 մարգկան ցանկը՝ տեղով անունով գրած. ֊ գայտ, իմէֆֆիշ, քիւթիւք, տէֆթէր: – 2 աշխրքի պատմութեան գրոց, գիրք:

Աշխարհագոյժ առնեմ. 1 բոլոր աշխարք հաւաքել. քաթօզել: – 2 աշխրքի ազգե խոսք ընել:

Աշխարհագոչ. ա. բոլոր աշխարք հնչող՝

Աշխարհագործութիւն. գ. բոլոր աշխարք ապէկ անուն ունենալը:

Աշխարհագործ, ի. գ. ա. 1 աշխրքի տեղծողը: – 2 աշխրքի վրայ տեղծուած:

Աշխարհագործեմ. ն. աշխարհք տեղծել:

Աշխարհագործութիւն. գ. աշխրքի տեղծումը:

Աշխարհագուժեալ. ա. հաւաքուած. ֊ չալ

Աշխարհագումար. ա. բոլոր աշխարհքը մէկտեղ եկած. ֊ տիւնեա պիրիքմիշ:

Աշխարհագունդ. գ. գունա բուսաւորած. (ումկ. գնտակ՝ աշխարհք վրան գրած):

Աշխարհագրեմ. իմ. գիր անցընել, անցուիլ. ֊ տէֆթիրէ գայտ էմէկ, օվմագ:

Աշխարհագրութիւն. ա. Աշխարհագիր-

2 բոլոր աշխըքի՝ կամ մէկ մասին վրայ գրուածք. ֊ հէյնէքի տիւնեա, թէախթիխթի պիչաա, բէսմի էրզ։ [տած։
Աշխարհազատ. ա. ամենէն զատտպարշ։
Աշխարհազէզ. ա. աշխըքի չափ զիզած։
Աշխարհազէա. գ. լցուիլ։
Աշխարհազէատմ. ն. լցուիլ։
Աշխարհազարզ. ա. աշխըքի զարգ եղած։
Աշխարհազբօս. ա. աշխըքի զբաղանք ունեցող։
Աշխարհազդեաց. ա. մարգկեղէն(մարմին)։
Աշխարհազօր. ա. բոլոր աշխըքէն հաւած (զօրք)։ [դում։
Աշխարհամեծ ագ, ի. գ. աշխարհականի չափ.
Աշխարհամեծողմ. ա. գ. 1 աշխըքէ մեծնած, աշխըքում։ – 2 տիեզերական մեծում։
–Աշխարհամեծողմ առնեմ. ազգայնի մեծմամբ ընդ։
Աշխարհամեծողմութիւն } բոլոր աշխըքիս բըն-
Աշխարհամեծողմութիւն } նակիչքը. ֊ տիեզերանցն հաղգը, պիրիքմէսի։
Աշխարհամեծ. ա. երկրէ դուրս վաճառած։
Աշխարհամիլը } ա. աշխարք լեցընող։
Աշխարհամիլց }
Աշխարհամոլոյս. ա. աշխըքի լոյս տուող. ֊ արէմ էֆլաւզ։ [֊ աշէմ մէշհուր։
Աշխարհամոլուր. ա. բոլոր աշխարք լուսաւ.
Աշխարհամնամ. ա. աշխարհաշէն։
Աշխարհամոտ. ա. բոլոր երկրին մոտ երթալով։
Աշխարհամուժ. 1 ա. Աշխարհամեծողմ– 2 գ. բոլոր երկրով կռիւ եղելը։
–Աշխարհամուժ ազօթք. միաբանական հանդիսիւ. ազօթք։ [ռած։
Աշխարհամաւալ. ա. բոլոր աշխարհ սրիւ.
Աշխարհամծին, ծնի, իւ } ա. երկրցի, տեղա-
Աշխարհամծունդ } ցի. ֊ եէրլի։
Աշխարհամոտ, ու կամ ի, է. գ. ովկիանոս։
Աշխարհամուհ. գ. իմ ազուհի. ֊ սուլթան։
Աշխարհամուխ. ա. 1 աշխարք խառնակող – 2 աշխըքի ցաւը քաշող։
Աշխարհակալ, ի, ից. ա. գ. 1 մեծ իշխող։ ֊ ձիհանկիր։ – 2 նպաստող. ֊ փաշա – 3 աշխարհքը բռնող. ֊ տիւնեայը իմուիմեան, իմուիմուշ։
–Աշխարհակալ ծով. ա. Աշխարհամեծ։
Աշխարհակալութիւն. գ. իշխողութիւն։
Աշխարհական, ի, ից. ա. գ. 1 բոլոր աշխըրքի՝ աշխըրհով. ֊ ուրբ. տիմանաա։ – 2 աս աշխըրհիս. ֊ տիւնէնէվի, ալէմի։ – 3 աշխարք մնած կամ մեռնելու մարդ. ֊ տիւնեա աստամբ, մէհաղի։ – 4 երկրին բնակիչը։ – 5 աշխարհաբառ. ֊ զուգագը։
Աշխարհականաբար. ա. Աշխարհաբար։
Աշխարհականացեալ. կարգուած. ֊ էվլէնմիշ։ [նի կեանք։
Աշխարհականութիւն. գ. աշխարհականօրէն. մ. անուղի պէս. ֊ էվլի
Աշխարհակարգ. ա. աշխըրհի գործ։ [կիալի։
Աշխարհակաց } ա. աշխըրհ, կենցաղական,
Աշխարհակենց } աշխարհական։
Աշխարհակեր. ա. աշխարք լափող։
Աշխարհակերզ. ա. աշխարհականի։
Աշխարհակեցոյց. ա. աշխարք ապրեցընող, փրկող, խաղաղող։
Աշխարհակէզ. ա. աշխարհք էրող։
Աշխարհակիր. ա. 1 աշխարք ձեռքը բռնող։ – Չինչ որ աս աշխարքս կ'ըլլայ՝ կը քաշուի։
Աշխարհակիցս. ա. աշխըրհի չափ, աշխըրհի չափ կշռող։ [արձակ։
Աշխարհակոյտ. ա. 1 ամենը ժողված. – Չընդ-
Աշխարհակօրծան } ա. աշխարհաւեր. ֊ տիւ-
Աշխարհակորոյս } նեայը երգան՝ պզգան՝ խարտապ էտէն։ [նեայը եռուան։
Աշխարհակուռ. ա. աշխարք կրկղող. ֊ տիւ-
Աշխարհակցումիւն. գ. նոյն երկրէն ըլլալը. ֊ հէմշէհրիլիք։
Աշխարհահամար. ա. 1 աշխարհագիր, գրագիր. ֊ գայա էտիձի, քեամիլ։ – 2 գ. գիր, տետրակ. ֊ գայա, քեամիլիք։
Աշխարհահայեաց. ա. աշխըրհիս վրայ նայող։
Աշխարհահայր. գ. աշխըրհի հայր, Եղամ, Նոյ։
Աշխարհահնձ. ա. ամենը մէկտեղ հնձելով։
Աշխարհահեղեղ. ա. աշխարհք հեղեղող։
Աշխարհահղձոյց. ա. բոլոր աշխարհք խղդող։
Աշխարհահոգ. ա. աշխըրհի հոգ տանող։
Աշխարհահոգութիւն. գ. աշխըրհի հոգ տանիլը։
Աշխարհահաձև. ա. աշխարհքիս պէս չորս կողմով (խաչ)։
Աշխարհահամած. ա. չորս դին պատած։
Աշխարհահամառն. ա. աշխըրհի մանրիչ։
Աշխարհահամառուձն, տաձն կամ տրան. գ. մեծ նկեղեցին տուրը Սիոնի։
–Աշխարհահամառան կիրակի, ասն. զատկի երկրորդ կիրակին։
Աշխարհահամար. ա. Աշխարհահամար։
Աշխարհահամարդ. գք. գ. աշխըրհի մարդիկ։
Աշխարհահամբ, միջի, միջք. գ. 1 երկրին՝ քաղքին միջտեղը։ – 2 երկու աշխարհքի միջ եղած միջոցը։
Աշխարհահամբ, ի. ա. աշխըրհի տիրուն լինող։
Աշխարհահամբաւ դուձն. իմաստուրական դուռը. ֊ պապի հիւմայուն, գաթու։
Աշխարհահայիմ, յոյ, ոց. ա. 1 աշխըրհի ֊ տիւնեէվի։ – 2 աշխարհական, աշխըրհի մարդ։ – 3 հնաձաւոր աշխարհք, դրանքի֊ գաշտացը։
Աշխարհահայօդող. ա. բոլորը միասին։
Աշխարհահաք, այց. գ. ցամաքի կողմերը։
Աշխարհահանաձ. ա. ամենուն նաձելի. ֊ աէմէմ մէշհուր։

Աշխարհանորոգ. ա. ամենաւն նորոգող։
Աշխարհաշարժ. ա. աշխարհք շարժող։
Աշխարհաշէն. ա. 1 երկիրը շէն պահող, ամենաւն օգտակար–2 աշխարհքը առնգծող։
Աշխարհաշինութիւն. գ. աշխրքի բարեկարգութիւն։ [չափիլ։
Աշխարհաչափութիւն. գ. գիտնալը աշխարհք
Աշխարհատագահ. ա. աշխարհքիս պահապան (հրեշտակ)։ –2 գ. աշխարհքիս պահպանութիւն ընելը։ [պատահելու։
Աշխարհատապատահ. ա. բոլոր երկրի բնակիչն
Աշխարհատապատ. ա. բոլոր աշխարհք տարածած։
Աշխարհատապատաւոր. ա. աշխրքի պատմութիւն գրողը (Մոսէս, և դիրքը)։
Աշխարհատապարունակ. ա. աշխարք պատող (ովկիանոս)։ [գակող։
Աշխարհատապարփակ. ա. աշխարք բոլոր-
Աշխարհատալ. մ. աշխրքի կնքպով։
Աշխարհատապղտապ, ի, ից. ա. գ. Թափառական Ճամբայ. տ Ճառատ, ուղու նօթ, տիման նօթ։
Աշխարհատէր, տիրի, ըաց. ա. 1 աշխրքի խնդ. տ տիւնեա փէրէսմ, մէ Ճաղի։ – 2 Տայրենատէր։
Աշխարհատիրութիւն. գ. աշխրքի տէր։
Աշխարհատունգծ, ի. ա. տունգծող աշխարհի։
Աշխարհատփիւռ. ա. Աշխարհատածաւալ։
Աշխարհատվաղ. ա. գաղաքական, մնղկայինն
Աշխարհատվաղ լինիմ } աշխարհքի կարգ
Աշխարհատվաղիմ, ընալ } գոլ վարուիլ, կարգուիլ։ [բոլոր աշխրքին
Աշխարհատվարգապետութիւն. գ. քարոզելը
Աշխարհատվարութիւն. գ. աշխրքի կեանք վարելը, անցընելը։
Աշխարհատատած. ա. Աշխարհատխնամ։
Աշխարհատատանգ. ա. Աշխարհատածուփ։
Աշխարհատատրած. ա. չորս դին ափռած։
Աշխարհատտեաց. ա. աշխրքէ զգուած։
Աշխարհատտես. ա. 1 բոլոր աշխրքի աչքին երեցած։ – 2 աշխրքի հոգ տանող։
Աշխարհատտեսիլ. ա. Աշխարհատտես, 1։
Աշխարհատտեցուիլ. գ. աշխրքէն սէրը կտրելը։
Աշխարհատէր, տեարք. գ. Թագաւոր, իշխան։ [տուլմանու
Աշխարհատիկին, տիկնոջ. գ. Թագուհի. տ
Աշխարհտարած, ի. գ. ա. տունգծող աշխարհի։
Աշխարհտարարութիւն } գ. աշխարհք բո-
Աշխարհտարարութիւն } տունգծելը, աշխրքի տունգծուիլը։ [խմցընող։
Աշխարհտարբոյց. ա. բոլոր աշխրքի բան
Աշխարհտարձակ. ա. Աշխարհատարածած։ – Տայրենիքը գաթձրնող։
Աշխարհտացոյց, ցուցի, ից. գ. պատկերք աշխրքի կամ երկրի։
Աշխարհտաւանդ, գք, դից. ա. գ. ուտելու խմելու պանդոկ՝ խանութ, գինետուն. տ մէյխանէ, խումխանէ, խումրխանէ։
Աշխարհտաւանդիկ. գ. 1 պանդոկապետ. տ մէյխանէճի։ – 2 ա. կերուխուսի տուող։ – 3 երգող խաղցող։
Աշխարհտաւեր. ա. աշխարք աւերող։
Աշխարհտաւոր. ա. 1 աշխարհական, աշխրքի մարդ։ – 2 աշխարհային (բան)։
Աշխարհտափայլ. ա. բոլոր աշխարհք փայլող։
Աշխարհտաքաղաքացի. ա. աշխրքիս քաղքցի։
Աշխարհտաքարող. ա. բոլոր աշխարհք հրատարակուած։
Աշխարհտնեցի. ա. ան երկրէն. տ Եէրլի։
Աշխարհտիկ. ա. գ. աշխարհական։
Աշխարհտօրէն. ա. մ. 1 աշխարհիս կարգին համաձայն. տ ատէթի տէվլանի իւզրէ։ – 2 բոլոր աշխրքով։
Աշխատաւճն. տ. Աշխատաւ։
Աշխեհտաձի. գ. կարմիր գունով ձի։
Աշխէտ. ա. կարմիր գնդին. տ աթէշի, Թուրքումն Ձի, փօրթուգալի։
Աշխոյժ կամ Աժխոյժ, ուժի, ից. ա. կրքոտուկ. տ ազգըն, էշգլի, քէօկին, նաւուզ։
Աշխոյժք } գ. կորձուիլիւն, եռանդն.
Աշխուժութիւն } տ նաւուզլուգ։
Աշկատայ (ալ). մ. յայտնի կնքպով. տ աշխ. [քնարէ։
Աշմ. գ. ա. Ցաստիան
Աշնային. ա. Աշնանային։
Աշնայնի. ա. Աշնանի։
Աշնանաբնակ լինիմ. աշնան Թափիմ ըսիլ։
Աշնանային, յնոյ, ոց. ա. աշնան։
–Աշնանայնոյ կամ Աշնայնոյ. մ. աշնան առնէն։
Աշնանայք. ա. աշնանային բաներ։
Աշնանաւունկ. ա. աշնաւունկ։
Աշնանի, նւոյ. ա. գ. մ. աշնան նզաւակը. տ կիւզ, կիւզ էյլեամը, կիւզլիւն։
Աշնանանուագ. ա. աշնան մնած։
Աշնուտ. ա. Աշնանային։
Աշոլայ. ա. Աշարայ։
Աշուն, աշնան. գ. աշունք. տ կիւզ։
Աշտ. ա. Ցաշտ։
Աշտանակ, ի, ից. գ. Ճրագակալ. տ շամտան, շէմտան։
Աշտանակազարդ. ա. աշտանակներով զարդարած. տ շամտանըլա տոնանմիշ։
Աշտանակակիր. ա. աշտանակ ունեցող. տ շամտանըլը։ [կուած։
Աշտանակամած. ա. մոգերը ցից ցից տնկուած
Աշտանակեմ, եցի. չ. Հնձնիլ. տ պիտմէք, սիւռմէք օրմագ, պէչ նիշէսմէք։
Աշտարակ, ի, ից. գ. տ գուլէ, պուրճ։
Աշտարակագարդ. մ. աշտարակապէս։
Աշտարակագործ, ի, ից. ա. աշտարակ շինող։

Աշտարակագործութիւն. գ. աշտարակի շինքը՝ ի Բաբելոն։
Աշտարակաձև. ա. աշտարակի ձեւով զարդուած
Աշտարակաշէն } Աշտարակաշինող } ա. Աշտարակագործ։
Աշտարակաշինութիւն, ա. Աշտարակագործութիւն։
Աշտարակաքարկութիւն. գ. մեծ քարէ կոխ ոգ։
Աշտարակնակ } ա. աշտարակներ ունեցող.
Աշտարակնայ } ս գուլէլի։
Աշտարակնցի. ա. Մագդաղենացի (Մարիամ)։
Աշտանայ, Աշտէ, էի, ից-կի՝ Աշտէն. գ. տէգ։
Աշտենաւոր } Աշտէաւոր } ա. Նիզակաւոր։
Աշտիճակնել. ա. չոր ցամաք կլորդ։
Աշտիճագոյն. ա. խիստ աշտուճ՝ չոր ցամաք (ուտելիք)։
Աշտիճան. ո. Աստիճան։
Աշտիպ. ո. Ձաւար։
Աշտուճ, տձոյ, ովս. ա. չոր ցամաք, պարզ (Հաց). ս գուբռւ, նալբնըզ (էքմէք)։
Աչաբաց, ցք. ա. մ. աչքը բաց-բաց աչքով։
Աչագար. ա. աչքը աւրած, հաւկուր։
Աչագեղ, ոյ } Աչագեղեայ } ա. աղուոր աչուի։
Աչալուրջ. ա. արթուն, զուարթ, պարզ-երևս. ս սէբալեմ։
Աչալուրջք կամ Աչալուրջք, լրջոց կամ ջաց. գ. արտաքուսի միջոցը։
Աչալրջութիւն. գ. 1 պարզերևս համարձակութիւն—2 զուարթութիւն։
Աչախիլ. ա. աչք հանող։
Աչակապք, յից. գ. աչքին կեցուածքը։
Աչակաքաւ. ա. աչուընկերը խաղցող, աչքերին ազին անդին դարձընող. ս նազաքաչակորևմ. ա. Ակնկորևմ։ [պազ։
Աչաղանք. ո. Ցաշտաղանք։
Աչամէջ. գ. երկու աչքին միջտեղը։
Աչանամ, ացայ. չ. թօղթովին աչք կորչիլ։
Աչապատնալ. աչքը պատած։
Աչառ. գ. ո. Ակնառութիւն, ։
Աչառանք, նաց. ո. Աչառութիւն։
Աչառել, եցի } Աչառիմ, եցայ } չ. երևոյթաշառութիւն ընել, խնայել. ս խաթրը կէտնիլ սայմազ, իխմէ-բաղ էքմէք։
Աչառաւ } Աչառու } ա. մարդահաճոյ։
—Աչառու. աչք առնող, փառաւոր. գովաստանական, աչք խաբող։
Աչառութի } Աչառութիւն } գ. 1 երևոյթաշառութիւն—2 պատկառանք։ — 3 ո. և Ակնառութիւն, Ակնածութիւն։
Աչարձակ. ո. աչքառձակ, ապտի։
Աչարձակութիւն. գ. աչք անկելը, ապտիւթիւն, և ցանկութիւն։ [քի ցաւ։
Աչացաւ, ից. ։ ա. աչքը ցաւուռ ։ —2 գ. աչքի ցաւ։
Աչացաւու. ա. կոյր, չտեսնող։ [լրսը։
Աչացաւութիւն. գ. աչքի ցաւ. ս կէօզ ագրը։
Աչացի. ո. Ականի։
Աչացու. ա. աչիկայ, կոյր. ս քէօր, ոլիլ։
Աչափոր առնեմ. աչքը փորել՝ հանել։
Աչեայ, չէի, ից. ա. աչք ունեցող, տեսնող։
Աչեղ, ի, ից. ա. խոշոր աչուի, աղուոր աչեղէն, դինի, նաց. ո. Աչեայ։ [չուի։
Աչեր. ո. Աչք։
Աչիկ, աչիկունք. գ. աչք։
Աչիկայ. ո. Աչացու ։
Աչոց, ոցք. գ. ակնոց. ս կէօզլիւք։
Աչք, աչաց կամ աչից. գ. 1 աչք. ս կէօզ։ — 2 երևս (փոխաբերութեամբ)։
—Աչս առնում. աչառել։
—յԱչս բերեմ. մոտածել, երևակայել։
—յԱչս գնեմ. 1 բանի տեղ չտեսնել, քամիհրել։ — 2 աչքը առնել, հմայեցնել։
—Աչս արձակեմ կամ արկանեմ կամ բերեմ. աչք անկել։ [երևել։
—յԱչաց հանեմ, երևանեմ. աչքէն հանել՝
—Ըստ աչս դառնամ. վերը՝ ի վերոյ՝ առանց քննութեան դատաստան ընել։
—Ի վայր՝ ի խոնարհ արկանեմ զաչս յոյսերէ. մէկէ մը երևս գարձընել։
—Կալ աչաց. կուրնալ։
—Ունել զաչս ուրուք կաշառով. կաշառքով մէկուն աչքը կուրցընել։
—Առ աչս. 1 աչառանաք։ — 2 առ երևաց, աչքի երևցած, տուր։
—Առ աչաք կամ առաչաք ինչ. գ. ցնորական երևոյթ, երևակայութիւն տեսնուած բան։
—Առ աչաք. մ. 1 աչքին առջևը։ — 2 աչքին երևնալով՝ երևակայելով. ս խէյալ կիպի։
—յԱչս. 1 առջևը։ — 2 համեմատութեամբ։
—Աւազ աչք. միտք։ [(բանի մը)։
Աչքաւոր. (իբր ած.) ո. Աչեայ։ [նի։
Ապ. նախ. (բուսյն.) նախդիր բացառական։
Ապա կամ Ապայ, յապա, յապայ. ա. մ. ետքի, ետքը, ետևէն գալիքը, ետև. ս օրանագ, կէչէնէք, սօնդրա։
—Ապայից կարգ կամ ոճար. ի ոճսացուցի՝ շաբթու վերայ չդրած՝ իրարու ետև յիշած ոճիր սրբոց։
—Ապա, այի, այք. գ. ապագան։
Ապա, կամ Եւ ապա. մ. անկից ետև, երկրորդ, տապա թէ. ս սօնդրա, պատէ-հու։
Ապա-չ. ուրիշն, հապա, անանկ է՝ նէ, ալ՝ ս էօյլէ խէ, եաւ, ալ, հէլալէ թէ։
Ապաբան. ա. 1 անպատասխանի — 2 անբանաւոր։
Ապաբանեմ. ն. 1 ապիրևրան ընել — 2 պատասխան տալ, պզտարացընել։
Ապաբանութիւն. գ. 1 ջահագիտութիւն։

– 2 պապանձուիլ։ [տոսէ։
Ապաբնակութիւն. գ. (յն. ՈՃով) նկք. Ներգիպ.
Ապագայ, ի, ից կամ այց. ա. գ. 1 ապառնի. գալիք. ս կկէձէք, օլաձագ։ – 2 ուշ. ս կէձ։
Ապագով. ա. չգովելու, վար գործելու։
Ապագովանք, նաց. գ. վար գործելը, բամ.
Ապագովիմ. ն. վար գործել [բասանք։
Ապագովութիւն. ա. Ապագովանք։
Ապագործ. ա. անգործ, անկատար։
Ապագործութիւն. գ. նոր գործանալը, գէշնալը։
Ապադէմ. ա. աներևոյթ, անեղծ. ս ուրթիմ սըզ։
Ապա նիմ. շ. Ճապա թէ. ս էմմա, էյէր։
– Ապա նիմ ոչ. ապա թէ ոչ, չէ նէ. ս նօ դուսա։
Ապագէն. ա. 1 անգէն, տկար։ – 2 մ. ա. ասնց գէնքի. ս սիլահսըզ, փուսատսըզ։
Ապագօր. ա. Անզօր։
Ապաթարց, ի. գ. 1 մանկէկա կտրած բա. ռի. զոր օրինակ ապ՝ նիմ, այսինքն ապա նիմ։ – 2 նոքի կոմիր։
Ապա թէ. ա. Ապա նիմ։
– Ապա թէ ոչ. չէ նէ, Ճապա թէ չէ. ս նօգսա, նօդուսա։
Ապաթոյն. ա. անթոյն. ս գէհիրսիզ։
Ապաժամ. ա.մ. տարաժամ, առնէ գուրս. ս վագթսըզ։ [գող, անպիտան։
Ապաժամանակ. ա. նոր ճեացած, թոյլ, գան.
Ապաժամանութիւն. գ. յետնութիւն։
Ապաժամեան. ա. մտագոյշ. ս քիւչիւկ։
Ապաժոյժ, ժուժկ, ժուժ. գ. ա. 1 վարած ա. րիւն. ս գան ըէվան։ – 2 սիրտ չդիմանալու. ս նիւրէք տայանմազ։ – 3 ամ. սականին արիւնը գուրս չելած։
– Ընդ արիւն և ընդ ապաժոյժ գամ, կամ Ընդ քիրան և ընդ ապաժոյժ գամ. արիւն քլտոիլք ըլլալ։ [ֆիքիրլի։
Ապաժուժախոհ. ա. արիւն սիրող. ս գանլը
Ապալևագ. ա. առիշևոգ։
Ապալեր [ա. ուր բան չգտանիր. ս գըր, խա.
Ապալերկ [րագ, թաշլըդ։
Ապախանձևալ. ա. էրած, մըրկած։
Ապախուրևմ, եցի. ն. գլխարկը Ճանել. ս պաշ աչմազ։ [ըինաւոր։
Ապախտ. ա. 1 անպիտան. ս գալըդ։ – 2 ապտ.
– Ապախտ տեղիք. սրբագան տեղուանք։
Ապախտ առնեմ. չտեսնել, թօմիվել, զանց ընել. ս սայմամազ, խոր թօսիմազ։
– Ապախտ լինիմ. բանի տեղ չգտուիլ. ս պօշա չըզմազ, սայըլմամազ։
Ապախտանամ. չ. տ. Ապախտ առնեմ։
Ապախտաբար. ա. զանց ընող։
Ապախտաբք. բաց. գ. չար գուշակութիւն, Ճախորդութիւն. ս ալկա, քէօթի. ևըլըդզ։
Ապախտաւոր. ի, աց. ա. 1 ապերախտ. ս նամքէօր, միեսիազէտ։ – 2 բաբևգործ. թիւն չընող։ – 3 չարագործ։
Ապախտաւորագոյն. ա. աւելի ապերախտ։
Ապախտաւորիմ, ըևալ. չ. մէկուն բարիքը չհանչցուիլ, ապերախտութիւն ընդու. նել. ս էյլիկի թիանըլմամազ։
Ապախտաւորութիւն. գ. ապերախտութիւն։
Ապախտեմ. ն. ապրեցնել, միս՝ Ճուկ չօրցը.
Ապախտիք. գ. ապերախտութիւն [նելը
Ապակագործ, ի, աց. ա. գ. ապակի չինող, ս չիչէձի։
Ապակագործութիւն. գ. ապակի չինելը. ս չիչէձիլիք, պօնՃուգՃուլուգ։
Ապական. ա. աւրած, գէշ, աւրող։
Ապականաբար. մ. աւրելով։
Ապականաբեր. ա. բերքը աւրած. ս պօզուգ։
Ապականաբնակ. ա. որուն մէջ ապական. նութիւն կը բնակի։ [գրած։
Ապականագիր. ա. գիրը աւրած, գէշ բան
Ապականագործ, ի, աց. ա. խանգարող, գէշ։
Ապականագործեմ. ա. Ապականեմ։
Ապականագործութիւն. գ. պիղծ գործ։
Ապականալոյծ. ա. մաշարեր։
Ապականաւորութիւն. գ. ապականութիւն։
Ապականածին. ա. ապականելի ծնած։
Ապականածնութիւն. գ. ապականելի ծնած բլլալը. ս ասը պօզուգ օլմասը։
Ապականական. ա. Ապականացու։
Ապականակիր. ա. ապականացու։
Ապականակից. ա. անոր նման աւրուած։
Ապականահաշած. ա. ապականութիւնը վերցընող։
Ապականամիտ. ա. միտքը աւրած։
Ապականասէր. ա. մեղասէր։
Ապականագործ. ա. Ապականագործ։
Ապականացեալ. ա. աւրուած, գէշ։
Ապականացու, ի, աց [ա. մահկանացու,
Ապականելի, լւոյ, լեաց [անցաւոր. ս ֆանի։
Ապականացուցիչ. ա. Ապականագործ։
Ապականեմ, եցի. ն. 1 աչքին առնէն կոր. սունցընել, վհատցընել. ս նապէսթա՝ նօղ էյիմէք, իչինի թիօզունու պըռչմամազ։ – 2 խանգարել, աւրել. ս պօզմազ, պէրպատ էյիմէք։ – 3 պղծել. ս մուրտարլամազ։ – 4 սպաննել – 5 ջնջել։
Ապականիչ, նչի, չաց. ա. աւրող՝ վհատցնող։
Ապականութիւն. գ. 1 կորսուիլը. ս նօղ օլմասը։ – 2 աւրուիլը, աւրած ութիւն. ս պօզուլմասը, պօզուգլուգ։ – 3 գէշութիւն, գաջութիւն. ս մուրտարլըգ, իչէրլիլմա։ – 4 մարմնոյն աւելորդ պէտքը։ – 5 մեղը. ս էօլիւմ։ – 6 կտորած, ջարդ։
Ապականուիմ. գ. ապականիլը. ս պօզուլմասը։ [պիլէօր միասը։
Ապակաստաբաց. ա. ապակիի պէս. ս չիչէ
Ապակեակ, ևկի. գ. պզտի չիշ. ս չիչէձիք։
Ապակեայ. ա. ապակիէ։

Ապակեղ. ա. Ապակեղէն։ [տէն, շիշէ։
Ապակեղէն, գնի, նաց. ա. ապակիէ. տ շիշէ-
Ապակէգործ, ուի. ա. Ապակագործ, ուի։
Ապակէնման. ա. ապակիի նման։
Ապակի, կւոյ, կեաց. գ. 1 ապիկի. տ ապակինէ, շիշէ, պիլօր. Ճամ, սրբչէ։ — 2 շուշայ. տ շիշէ։ — 3 գաւաթ. տ գաւաթի։
Ապահաս. ա. Ապաթահ։
Ապահասցան } գ. 1 կնիկը արձրկել. տ պօ-
Ապահասցան, ի } չաթիմ, իմ ալագ։ — 2 իմ ուղիմ կամ գիր ապահասցանի. տ իմ ալագլամա։
Ապահասիւմ. չ. ամանակն ունենալ։
Ապահասիտա. ա. Ապաթահիտա։
Ապահասկ. ա. գ. ազատ, և ազատութիւն ի հարկաց կամ ի տուց. տ մանգ։
Ապահասկեմ. ն. ազատընել. տ մոնգ էմ մէք։
Ապահասութիւն. ա. Ապաթահութիւն։
Ապահասատա. ա. իմ նրանհասատ։
Ապահիւպատ. գ. հիւպատոսացու։
Ապահիւպատքոսութիւն. գ. նպաստքոսացու. ըլլալը։
Ապահով, ուիմ իւն. ա. Ցատպհով, ուիմ իւն։
Ապաձայն. ա. անձայն։
Ապաձեռն. ա. 1 ձեռքը պարապ. տ էլի պօշ։ — 2 անօգնական. տ նպարտնրզ։
Ապաձեռնութիւն. գ. չքաւորութիւն. տ նօգտուլըզ։ [նած օր, պաքը աւրելը։
Ապաղաս, կամ Ապղաս, իւից. գ. պաք չըըա-
Ապայ. ա. Ապա։
Ապանշան. ա. անասնոց, խորհ (կրծնք)։
Ապաշաւ, ի, ից կամ աց. 1 գ. նադքէն ցաւիլը. տ փուշմանըզ։ — 2 ա. խնդճ, ցաւալի։
— Ապաշաւ առնեմ, լինիմ. ա. Ապաշաւեմ։
Ապաշաւանք, նաց. գ. 1 գղջում, ապաշխարութիւն. տ իմ նօվալէ։ — 2 ա. Հարկի ցաւ սրտի. տ նիւրէք առնըլը։ — 3 խղճա-լը, մեղքընալը։
Ապաշաւեմ, եցի. ն. չ. 1 գղջալ, փոշմանիլ, ափսոսալ. տ իմ նօվալէյէ կէյմէք, փիւշման օլմագ, առնմագ։ — 2 խղճալ, մեղքընալ, խնայել. տ գրյմամագ։
Ապաշաւիչ. ա. գղջացնող։
Ապաշաւութի } ա. 1 Ապաշաւ, Ապաշա-
Ապաշաւութիւն } ւանք։ — 2 խղճութիւն, իմշուաւութիւն։
Ապաշխարակից. ա. մէկտեղ ապաշխարող։
Ապաշխարան, ի. գ. ապաշխարելու տեղ՝ միջոց։
Ապաշխարեմ, եցի. չ. ն. մեղքը լալ, ապաշխարանք քաշել. տ փիւշման օլմագ, իմ նօվալէ էմ մէք։ [բանող։
— Ապաշխարող. ապաշխարութեան կանոնը
Ապաշխարողական. ա. ապաշխարողինը։
Ապաշխարողաբարէք. գ. ապաշխարելու կանոն։ [ձակերու կանոն։
Ապաշխարողարձակէք. գ. ապաշխարողը ար-

Ապաշխարութիւն. գ. 1 ապաշխարելը, գղջում. տ փէշիմանըզգ, իմ նօվալէ։ — 2 ապաշխարանք։
Ապաշնորհ, ի, աց. ա. 1 ադէկութիւն չիձամնչցող. ապերախտ. տ էյլիք պիլմէզ, նամքէօր։ — 2 որուն ադէկութիւը չձամնչցուիր, երախտիքը չտեսնուած։ — 3 անշնորհք, անշարժ։
Ապաշնորհական } ա. ապերախտին երեսը
Ապաշնորհենի } տալու (մնկլայ)։
Ապաշնորհութիւն. ա. Ապերախտութիւն։
Ապաշուք. ա. առանց պատուի, առանց փառքի։ [էօյլէ խսէ։
Ապա աւրեմն. շ. աւրեմն, անանկ է նէ. տ
Ապա աւրեմն. մ. նորը նորը. տ սօն սօնուն-տա, նէօյէն սօնդրա։
Ապաջան. ա. անջան, ջանքը փուճ։
Ապառաժ, ի, ից կամ ից. գ. ա. պինտ քար, քարուտ. տ գայա, գայալը, գայալըգ։
Ապառաժահալ. ա. քարևրը հալող։
Ապառաժանամ, ացնալ } չ. 1 քար գառնալ,
Ապառաժիմ, ժնալ } քարուտ ըլլալ։ — 2 ապառաժի պէս ամուր ըլլալ։
Ապառաժոտ }
Ապառաժուտ } ա. քարուտ. տ գայալը։
Ապառն, ընի. գ. յարդէ անկոզին։
Ապառնի, նուոյ, նեաց. ա. գ. 1 ըլլալու, ըլլալիք, մէկալ աշխարհը. տ օլմէնագ, կէլէճէք, սալիր տիւնեա։ — 2 ըլլալիքը նշանակող՝ ժամանակ բայի, և ընդունելուն։
Ապառուժ. ա. 1 անխորտ, անամօթ, անզգամ, անկարգ. տ սէօզ տինկլէմէզ, արսրզ, ամէնկսիզ, օրանսըզ։ — 2 կարծր, բիրտ։
— Ապառուժանամ. մ. յանդգնաբար։
Ապառուժիմ. գ. ապացոյց, օրինակ։
Ապառուցնամ. ն. բացատրել. տ նօգ ալմէք։
Ապառութիւն. գ. 1 բացատութիւն. տ ինքնաբ։ — 2 արգելմունք. տ նասագ։
Ապառպարտմ. ա. Ապառպարտմ։
Ապառտան, ի, ից կամ ից. գ. 1 խոպտելու տեղ. տ սրզընաձագ նէր, փէնահկնահ։ — 2 վհան, ատպար. տ գազդան, սիփէր։ — 3 ա. յուսացած, վստահացած։
— Ապառտան չինիմ. ապաւինիմ. տ սրզընմագ, կիւվէնմէք։ [չը հասած։
— Ցոգիս ապառտան նեղ ընկած, նեղն շուն-
— Ապառտան է. յանձնուած է, ձեռքն է։
— Ապառտան առնեմ. 1 իմ ոզուլ՝ յանձնել. տ պրագմագ, բամպըլամագ, սրփարըշ էմ մէք։ — 2 ապաւինիլ. տ սրզընմագ։
Ապառտան. մ. միևնոյն, նոյն։
Ապառտանամ. ա. ապաւինիլ. տ սրզընմէշ։
Ապառտանապահ. ա. ապահով. տ էմին։
Ապառտանիմ, եցայ. չ. ապաւինիլ. տ սրզըն-

մագ, կիւվէնմէք։
Ապատանիչ. ա. Ապատան։
Ապատանութիւն. գ. ապաւինութիւն։
Ապատաւածութի. գ. անապատաւածութի։
Ապատ. ա. գ. չէն տեղ. ս չին, չէն, չէնլիք. (պ. ապատ, ապատան)։
–Ապատ, 'ի վերջ բառից.օրպէս՝կերտ,չէն,
Ապատեմ. ն. կարել հանել։ [քաղաք։
Ապատոմ
Ապատոմիկ } ա. Անտոմ։
Ապատութիւն. գ. բացատրութիւն։
Ապարահ, ի, ից. ա. 1 տեղատեղ, ամիսք՝ ամսականը բռնած. ս հայդուբ – 2 գ. տեղատեղութիւն–3 մարմնոյ պէտք՝դուրս թափելու։ – 4 արտաքնոց։
Ապարահանոց,ի } գ. արտաքնոց. ս Ջէմիչ,
Ապարահնդ } չէջմ։
Ապարահնդք.գ.մարմնոյ կարիքը՝ դուրս ե.
Ապարահիտ. տ. Ապարահ։ [լած։
Ապարահութիւն. գ. տեղատեղութիւն։
Ապարանագալոզ. ա. պալատի պէս. ս սեպայ պիչխիճնակ։
Ապարանջ } ի, ացւ. գ. ապրջան. ս պիլէ-
Ապարանջան } զիկ, էպրէնջէն։
Ապարանք,նից կամ նաց. գ. մեծ տուն, պալատ. ս սէրայ, գօնագ, էվ։
Ապարատան, ի, ից. ա. անասնաձ. ս նուլարսրզ, կէմ թուխմագ, պարշ փէք, զապխսրզ, նարամագ, ասի։
Ապարատանաբաբ. մ. գլուխ քաչելով։
Ապարատանանիմ, նեցի \չ.գլուխքաչելիմօք
Ապարատանիմ. նեցայ } վէլ. խոնարհութիւն իրենից։
Ապարատանութի } գ. ինքնագլխութիւն. ս
Ապարատանութիւն } ափլիք, զապխսրզ բզ։
Ապարզում, գմի, մաք. գ. ձիուն մատաքսեայ զարգ նրբ։
Ապարխանական. ա. Ղալատա, յանդուգն։
Ապարխանիմ. չ. մեծ ապանել. ս թաքիրա սաիմագ, սալտրմագ։
Ապարշայիկ. գ. պարսիկ գնդի մը անուն։
Ապատում, լուսք. կամ լուսին, լսունք. գ. կախուած Հոգիները, չուան(մլջանի). տիէշ, սաչագ, խի։ [մի. ս փօրնագ։
Ապարքտիաս, ոյ. գ. (յ.) հիւսիսայինքա.
Ապարօշ, ի. գ. գլխու կապ՝ զարգ. ս չէմպէրը, սարըգ, պօղմագ, չաիգը, փօշու, տիւլպէնտ։
Ապացոյց, ցուցի, ից. գ. 1 ցուցմունք. ս խապաիճ։ – 2 օրինակ. ս էօրնէք, թէմսիլ, խլրէթի։
Ապացուցական, ի, աց. ա. ցուցմունք ունեցող. ս խապաիճլը, թէմսիլի։
Ապացուցութիւն. տ. Ապացոյց։
Ապաւ. գ. 1 աչքի ապտ, Ջնգտուութիւն։ – 2 փորու լուծմունք։
Ապաւանդակ, ի, աց. գ. չուան. ս խի, բէնօձէն, գբնտագ, Հաչաիճ։
Ապաւառ, ի, աց. գ. քակոր, թմբիք. ս նէհնաւէթ, գապա էֆչան։
–Ընդ արիւն և ընդ ապաւառ գամ. արիւն քրտինք մտնել։ [նալ։
Ապաւառեմ.ն.դուրս ընել, մաքրել, լուա.
Ապաւառութիւն. գ. մաքրելը, լուանալը։
Ապաւասիկ.գ.պայուտակ.ս քէսէ,թմօրպա։
Ապաւարտակ. ա. անմաքուր։
Ապաւեմ. տ. Յապաւեմ։
Ապաւէն, էնի, նաց. գ. ապաստան, կրնակ, օգնական. ս սրընտաձագ նէր, փէնահ, սիփէր, արգա, նարտմ Ջր։
Ապաւիժիմ կամ վիժիմ. չ. վար թափիլ աւելորդաց։ [նէ պէնտ էթմէք։
Ապաւինեմ, եցի. ն. իրենքաշել. ս քէնտիՋապաւինիմ,եցայ. չ. վստահիլ, մէկուն իյնալ. ս սրընմագ։
Ապաւինութիւն. տ. Ապաւէն։
Ապաքէն, քինի. տ.Ապաքինութիւն։
Ապաքէն. մ. շ. ասոյգ, 'ի Հարկէ, Հապա, ս սահիհ, կերչէք։ [պէթի, էլպէթտէ։
Ապաքէն ցապաք. մ. 'ի Հարկէ.ս հէյ հէյ
Ապաքինացուցանեմ. տ. Ապաքինեմ. ն։
Ապաքինեմ,եցի.ն.ըրընացընել,առողջացընել.ս սաղալթմագ, էյի էթմէք,շիֆա վէրմէք։ – 2 ցրուել. ս տէֆ էթմէք։
Ապաքինեմ, իմ. չ. ապէկնալ. ս էյի օլմագ։
Ապաքինիչ. ա. բժշկող, Ջար ընող։
Ապաքինութիւն.գ. բժշկութիւն. ս շիֆա։
Ապ' նէթէ } մ. ա. Ապա նէթէ, Ապա
Ապ' նէթէ ոչ } թէ ոչ։
Ապելիոզ. գ. (յ.) արեւելեան քամի։
Ապեկ թոռն կամ թոռնիայ. թոռան թոռ։
Ապենիազ. ա. 1 անկարօտ. ս պինիյազ։ – 2 անպակասելի. ս թիւքինմէզ։
Ապերախտ, ի, ից. ա. 1 երախտիք չՃանչցող. ս էյլիք պիլմէզ, նամէՀօր, պիլմէֆան – 2 երախտիքը չՃանչցաւած. ս էյլիսի պիլմէմիշ։
Ապերախտագոյն. ա. աւելի ապերախտ։
Ապերախտիք, տեաց. կամ Ապերախտ, տից. գ. անշահ գործք՝ որ ընողը բարիք կը տեսնէ։
Ապերախտութիւն. գ. ապերախտութիւն չընՃանչելը. ս նամաքէօրլուգ, քէմիլիք։
Ապերանք. տ. Ցպերանք։
Ապերասան, ուհի. տ. Ապերասան, ուհի։
Ապերջճնական. տ. մեկրայ՝ երդուելի պէտ չէ ըսելու, քաւ։
Ապերջճնութիւն. գ. բացատրութիւն, ոչ։
Ապերնական. տ. Անբերական։
Ապիդոլեմ. տ. Ապազոլեմ։
Ապիդատ. ա. մորքի զաւակունք չունեցող։
Ապիզակ, ի. գ. կուրծքի զարդ։
Ապիզար. գ. ա. նըզուկ, նըզուած։

Ապիզխմ. կ. նզովելով ինծի (առա
Ապիկած. ա. ապկած. տ սրբոր։ [կրծնք մը)։
Ապիկաբ, ի, ից. ա. անկար, տկար։
Ապիկաբիմ, եալ. չ. տկարանալ։
Ապիկարութիւն. գ. տկարութիւն։
Ապիկէ գործութիւն. ո. Ապակագործութիւն։
Ապիկի. կ.ց. գ. 1 ապակի. տ Ջամ, սրուչ, պօնձուզ։ — 2 ուլունք. տ պօնձուզ։ — 3 սրուակ սրիւն Հանելու. տ շիշէ։ — 4 ապիկի. տ սրը։
Ապիկի.կամ Ապիկոյ փրփուր. գ. պատերուն վրայ եղած խոտ մը՝ որով ապակիները կը մնքրեն։ [րակել։
Ապիհարկում. ն. անհարկի տեղել, պախա
Ապիմակ. ա. անելիք, անզգամ։
Ապիրատ, ի, ից կամ ից. ա. 1 անիրաւ, չար։ — 2 անուղղի, անպատշաճ։ — 3 վատ քշած։
Ապիրատաբար. մ. անիրաւութեամբ։
Ապիրատասխօս. ա. չարաչնչու։
Ապիրատանամ, ացայ. չ. անիրաւիլ, չարանալ, գէշնալ։
Ապիրատանմ, եցի. ն. ձեռսել, զրկել։
Ապիրատիմ, եցայ. չ. ա. Ապիրատանամ։
Ապիրատութիւն. գ. անիրաւութիւն, անպատմութիւն, անտեղութիւն. տ քէօմիւթիւն, զուլմէմ, ինոսֆոլզուդ։
Ապխանամ, եցի. ն. ապուխտ ընել. տ պատրմա էմմէք, սէրմէք, գուրութմագ։
Ապրատ. ա. Ապրաբատ։
Ապրնապ բնբիմ. օգտել, սիրտը խշխշալ։
ԱպՀիւ կամ ԱպրՀիւ. տեսակ մը քնար կամ
Ապշանամ, ացեալ. ա. Ապշիմ։ [երգ։
Ապշնեցուցանեմ, ցուցի. ն. խելքը առնել, շուարեցընել. տ շաշըրմագ, Հէյրան էմմէք։
Ապշիմ, եցայ. չ. ապուշ ըլլալ, պագիլ մը նալ, շուարիլ, շոշմիլ. տ շաշըրմագ, մաճի գարմագ, ոսնմագ, Հէյրան օլմագ։
Ապշոպ. գ. շփոթմ. տ վէրմէկէ։
Ապշոպանմ, եցի. ն. յափշտակել, գողնալ, խլել. տ գաղկա ուրասընտա չալմագ։
Ապշոպիմ, եցայ. չ. շփոթիլ։
Ապշութիւն. գ. ուշը վրնտալը, շուարումը. տ պիհուշ օլմասը, շաշգընըգ, Հայրէմ, սէրկէրտանըգ։
Ապոկրիսիսըք. գ. նկնգնցոյ ապատաւորք։
Ապոպակ. և Ապոմամ. գ. Հին պապ, Հին
Ապոսեմ, Ապոսմնեմ. ն. չէ ըսել։ [մամ։
Ապուզանք. գ. անգուդող, վիճ։
Ապուզնոյ, ի, ից. գ. կապիկ. տ ապուզնէ, պուզնէ, շէպէկ։
Ապուխտ, ապխտոյ. գ. չեփած միս՝ աղած, փռած չորցուցած. տ պաստրմա։
Ապուշ. ա. 1 ուշը գացած, լմմրած, շուարած. տ շաշգըն, սէրսէմ, պէօն։ — 2 գ. շուարում։
— յԱպուշ առնեմ, արկանեմ, գարձուցանեմ, կրճեմ, կործանեմ. տ. Ապշեցուցանեմ։ [տալ։
— յԱպուշ գարձուցանեմ (ինչ). մոռցընել
— յԱպուշ կրճիմ. Հարկանիմ, անկանիմ, գառնամ, չինիմ։ տ. Ապշիմ։
Ապուռ, ապռի, ից. գ. 1 կողապուռ. տ Հաւլան, քէլէփիր։ — 2 կարճ. տ սլճա։
Ապուռ, կամ Ապուռ գաղան. գ. առաստելնալ գազանմը որ Հանապազօրեայ կը յափշտակէ։
Ապուսեմ. ն. բացատել։
Ապուսութիւն. տ. Ապատութիւն։
Ապուր. գ. 1 ապրելու կերակուր։ — 2 Համան. տ չօրպա։
Ապուրակի. տ. Ցապուրակի։
Ապուրան. գ. տեսակ մը խունկ։
Ապուրատ. տ. Ապրատ։
Ապուռն. գ. ապառած կտոր, բրդուձ. տ փաթչէ։ [բերել։
Ապռնմ, եցի. ն. 1 Հաւլել։ — 2 Հնոք
Ապապուռարեմ, Ապսուարեմ, Ապապարեմ, Ապապրեմ, Ապասապրեմ. ն. 1 նուիրել։ — 2 յանձնել, ապսպրել. տ սրփարրշ էմմէք, բամպըլամագ, Հիւսիմ էմմէք։
Ապստամբ, ի, ից կամ ից. ա. 1 գլուխ քաշող. տ ասի, զօրպա։ — 2 Հեռու, ատար։
— Ապստամբ՝ ի Հնազանդից կամ՝ ի գնդից. օրուն Ձայ՝ գնդ չըլլար։
Ապստամբական. ա. 1 ապստամբի բան։ — 2 ապստամբող։ [զօրպա Հաագրմբ։
Ապստամբակից. ա. ապստամբի ընկեր. տ
Ապստամբեմ, եցի. չ. ապստամբիլ, գլուխ քաշել. տ ասի՝ զօրպա օլմագ։
Ապստամբեցուցանեմ, ցուցի. ն. ապստամբընդունել, ոտք Հանել. տ պյարթմագ, ասի էմմէք։ [գրեալ։
Ապստամբեցուցիչ. ա. ապստամբելու գրգ
Ապստամբիմ. տ. Ապստամբեմ։
Ապստամբող. տ. Ապստամբ։
Ապստամբողական. տ. Ապստամբական։
Ապստամբութիւն. գ. գլուխ քաշելը. տ զօրպալըգ, ասիլիք։
Ապտակ, ի, ից, կամ ոյ, ոց. գ. 1 ապտակ. տ սիլէ, շամար, տաբանճա։ — 2 գարնուած։
— Ապտակ ածեմ, Հանեմ, դնեմ, մեռուցանեմ. տ. Ապտակեմ։ [եէմք։
— Ապտակ առնում. տ սիլէ՝ շամար
Ապտակալից առնեմ. չարաչար ապտակել։
Ապտակած. ա. ապտակ կերած։
Ապտակակոծ առնեմ. տ. Ապտակեմ։
Ապտակահարութիւն. գ. ապտակ զարնելը՝ ուտելը։
Ապտակաուս, ի, ից. ա. ապտակ զարնող։
Ապտակեմ, եցի. ն. ապտակ զարնել. տ սիլ

լէ վուբմագ, տապան Ձա չալմագ։ – կր. տապակ ուտել. տ սիլէ Լէմէք։
Ապատակուեն. գ. ապտակելը, իյը։
Ապայ, Ապրան. գ. ամանի մը ծանրութիւնն կշիռքը. տ տարա։
Ապրանք ընաց. գ. 1 ապրիլը, խաղալիքը, կեանք։ – 2 ապրելու բանելը, ապրանք. տ ըռզակ։ – 3 ապրուստ. տ կէչինէ Ձէք, մալ։
Ապրասաղ կամ Ապրասագ իւզ, Ապրասանայ իւզ. գ. բալասանի նեղը։
Ապրասամ, Ապրասամ. գ. բալասանի բոյսը։
Ապրացու. ա. 1 ապրելու միջոց (տապան նոյն)։ – 2 որ պիտի ապրի։
Ապրդում, դմիլ. ա. Ապարդում։
Ապրիմ, Լցի. չ. ա. Ապրիմ։
Ապրիմ } Ն. ապրեցընել, խա-
Ապրեցուցանել, ցուցի } լեցնել, պահել. տնա-
շամիմագ, խէլաս էլմէք, գուրբմ ամագ, սագլամագ։
Ապրեցուցանող } ա. ապրեցընող, խալըսող։
Ապրեցուցիչ }
Ապրեցուցողական, որ և Ապրեցուցանողական, Ապրեցողական. ա. խալըսելու։
Ապրեցուցողական, և Ապրեցողադէս. մ. խալըսողի պէս, խալըսող ըլլալով։
Ապրիմական } ա. Ապարիմանական։
Ապրիմանական }
Ապրիլ. ի. և Ապրիէլ. էլի. գ. չորրորդ ամիս հռոմէացոց՝ մարտէն ետքը։
Ապրիմ. Եցայ. չ. 1 ապրիլ, խալըսիլ. տ խէլաս ըմագ. գուրբմուլմագ, սագ գալմագ, նաշամագ։ – 2 պահուիլ մնալ։
Ապրիշմագործ. ա. մետաքս չինող (Ձէնի)։
Ապրիշմագործուիմ. գ. ապրիշում գործելը։
Ապրիշմի կամ Ապրիշմիմ. ա. ապրշմիլ, ապրշմիկէն. տ էպրիշմիմէն, խիւկումէն։
Ապրշում } չմի կամ շմայ. գ. (պ.) էպիւը.
Ապրշում } չիւմ. տ էպրիշմի, էպիւրիշմի, խիւկ։ – տ. Մետաքս։
Ապրշմիկէն. ա. ապրիշմիկ. տ խիւկ։
Ապրուեն, լմեն. գ. ապրիլը։
Ապրուստ. գ. 1 խալըսում. տ գուրբմուլուշ։ – 2 ապրուստ. տ կէչինէ Ձէք։
Ապրում, այ կամ ի. տ. Ապրուստ։
Ապիսոլմի. գ. Ջրի աման, կնիք։
Ապտոխս, ոքսի. գ. (յ.) պաքտաւորութիւն գրավ, մարդկ. տ թէմէնիկ։
Ա՛ջ, ոյ կամ ու կամ ի, ուց. ի. ք. յայիլ կամ յայմիլ. գ. 1 աջ Ձեռքը՝ կողմը. տ ասղ, ասղ էլ՝ թարաջի։ – 2 ա. աջ դիւնը. տ սաղ ըլլ, սաղաջի, սաղ։
Ա՛ջագահ. ա. աջակողմեան։
Ա՛ջագաս. գ. աջ կողմի գաւառ։
Ա՛ջամէն կողմ. աջ թեւէն կողմը։
Ա՛ջական, ի, աց. ա. Ա՛ջ, 2։
Ա՛ջակից. ա. օգնական, գործակից։
Ա՛ջակող, կողք, ղից. գ. աջ դիի կողերը։
Ա՛ջակողմ. ա. գ. 1 աջ կողմինը։ – 2 աջ կողմը։
Ա՛ջակողմեան, անք. ա. գ. սեռական Ա՛ջակողմի բառին, և իբր Ա՛ջակողմեան։
Ա՛ջակողմեան, եանք. ա. գ. աջ դիւնը. տ սաղ թարաջաքի, սաղ գօրաջաքի։
Ա՛ջակողմի, մեան. գ. 1 աջ կողմը. տ սաղ թարաջը։ – 2 ա. աջ կողմինը։
Ա՛ջակրօ. նոյն ընդ վ։ [ըլլալ։
Ա՛ջակցիմ, իմ, նալ. չ. գործակից՝ օգնական
Ա՛ջայլիս. ա. աջ կողմինը։ [չարժիլ։
Ա՛ջաւորիմ, բնալ. չ. աջոյը ապիկ վարուիլ,
Ա՛ջեակ, ակի, կաց. ա. Ա՛ջ. գ. ա։
Ա՛ջեայ, եայք կամ աջիք, եայց, եաց. ա. Ա՛ջակողմեան, եանք. ա. գ։
Ա՛ջիմ. ն. աջոյ փայփայել կամ մեծարել։
Ա՛ջիկ. ա. աջ դիւնը։
Ա՛ջին, ինք. ա. աջ դիւնը. տ սաղաջի։
Ա՛ջոյ, ի, ից կամ ից. ա. 1 յաջոյ, յաջմամբ, շիտակ, դիւրին. տ սաղ, ուղղ ըլլալ։ – 2 Ձարտարապետ, վարպետ. տ չէվիք, ուսուցիչ։
Ա՛ջոյագոյն. ա. աւելի յաջող։
Ա՛ջոյական, ի, ից. ա. 1 Ձարպիկ, բանուկ, վարպետ, չուստ. տ իշխիւզաբ, ևէմիկ, չէվիք։ – 2 յաջող, յաջմամբ. տ ուչկուն, ուզրլը։
Ա՛ջոյականաբար. ա. նոյն։ [ըլլալով։
Ա՛ջոյականիմիւն. գ. Ձարպկութիւն։
Ա՛ջոյականձեռն, ձեռք. ա. ձեռքը յաջող. տ հիւնէրլի։
Ա՛ջոյականձեռնաբար. մ. Ձարպիկ կերպով։
Ա՛ջոյականձեռնութիւն. գ. ձեռքի յաջողութիւն
Ա՛ջոյաբար. ա. յաջող։
Ա՛ջոյական, իմ. ա. Յաջոդական, իմ։
Ա՛ջոյուած, ոյ, ոց. գ. 1 գործելու Ձարտարութիւն։ – 2 գործի յաջող ատաջ երթալը։
Ա՛ջոյութիւն. ա. Յաջոդութիւն կամ Յաջոդուած կամ Յաջոդումն։
Ա՛ջոյ } ա. աջ. տ սաղ։
Ա՛ջու }
Ա՛ռ, ի, ու, իցի, ուք. գ. 1 առնուլը, առնուիլը. տ ալմասը, ալընմասը։ – 2 առած, կողոպուտ. տ քէչէփիր։
– Ա՛ռ և ապուռ. ա. Ձաբ։
– յԱ՛ռ յապուռ. մ. յափշտակելով [տնտ։
Ա՛ռ. նախիր. դ. պ՛ի, քուլ. տ ծառ ուտղու,
Ա՛ռ. նախագր. ուզղ. ինդր. 1 Համար. տ իչիւն։ – 2 բան. տ կէօրէչ։ – Յանդղ. տ ԵՒէրմէչ։ – 4 առ ինքն, քուլ։ – 5 դէմ. տ գաթրը։
– Ա՛ռ. սեռ. ինդ. 1 Համար. տ իչիւն։ – 2 ար. ինդ. քուլ. տ ԵՒանընտատ։
– Ա՛ռ. 1 առնելը, գիմացը. տ էնտիձտէչ։ – 2 բզտ. խ. Համար. տ իչիւն։ – 3 գծ. խ. քուլէն, քուլէնն. տ նագրիւն։ – 4 անոր առնելը, օրերը։ – 5 վրայ, վրան էջնելը։ – 6 Համեմատութիւն։
– Իսկ Ա՛ռ. ժամ մի, Ա՛ռ. ետեղ. Ա՛ռ. աչք. տ, ՚ի բառս ժամ, Եաղ. Աչք։

Առագաստ, ի, ից կամ ոց. գ. 1 վարագոյր. ֊ վէրտէ, է օրհիւ։ – 2 առագաստ. ֊ կէտ, Ճիպճիպիք, տիւիւն օտասը՝ էվի։ – 3 նէրքին՝ ծածուկ տեղ։ – 4 քոշ, ծածկոյթ։ – 5 նաւու առագաստ. ֊ էէրքէն։ – 6 աչքին բարակ մաշկը։ – 7 ան մաշկը որ սիրտու իմոքը կը բաժնէ լէրդէն ու վոյծաղէն։ – Ցգաստանութիւն, պատրուակ, խաբեպատիր։

Առագաստաբար. մ. ծածկելով մը։

Առագաստական, ի, ից. ա. 1 Կաթնեղջ. ֊ այլագձի։ – 2 ծածկեալ, մթին։

Առագաստանալ. ա. մ. առագաստի պէս. ֊ էէրքէն՝ վէրտէ միասը։

Առագաստանուէր. ա. Կաթնիքի նուիրած։

Առագաստապատ. ա. 1 Կաթնիքի առագաստի ծառայող։ – 2 Կաթնեղջ. ֊ այլագձի։

Առագաստափակ. ա. վարագուրով գոցած։

Առագաստափոր. ա. առագաստ լեցնող։

Առագաստնայ. ա. առագաստի։ (քամի)։

Առագաստում, ցին. ն. 1 վարագուրով մը պատել, գոցել. ֊ է օրհմէք։ – 2 աչքը կապել. ֊ վէրտէէրմէք։ – 3 առագաստ բանալ. ֊ էէրքէն աչմոգ, էէրքէնէրմէք։

Առագաստնցուցանել. ն. առագաստի մէջ բնակեցընել, վարագուրով պատել. (խոշհըզաբար կ'ըսուի Առաուածածնայ ըզԲրիստոս ծնանելուն համար)։

Առագաստիկ. գ. Կաթնիքի առագաստ. ֊ կէտէք, Ճիպճիպիք։

Առագրութիւն. գ. յաւելուած գրութեան, [մեկնութիւն։

Առագրել. ն. 1 քովը գնել, նէլցընել։ – 2 ընել, ըլլալ, տալ։ – 3 ընդդիմագրել։

Առագրութիւն. գ. տ. Առգրութիւն։

Առաժուբ կամ Առ աժուբ, Ընդ առաժուբ, Ընդ աժուբ. մ. ոտքի տակ, կոխկրտուելով։

Առած, ի, ից, կամ ոյ, ոց. գ. Հատարտակաց խօսք մը՝ առակ եղած, վէհո, պատգամ մարգարէական։

–Առածանի. առածներ։

Առած. 1 գ. առուիս։ – 2 ա. առնուած։

Առածանիմ. չ. վերաբերիլ, յարմարիլ, պատշաճիլ։

Առածանիմ
Առածիմ, ձնալ } է. պտըտիլ դառնալ։

Առածոյ. ա. օտար, նոր մուած։

Առածութիւն. գ. 1 առած։ – 2 պտոյտ։

Առակ, ի, ից. գ. 1 խրթին կամ խնդացի խօսք՝ Հանելուքի պէս. ֊ պիւմէնէ։ – 2 օրինակ, նմանութիւն. ֊ է օրնէք, իմէմիկ, խպրէմի։ – 3 չէ, ոՀ, կարգ։ – 4 խայտառակութիւն. ֊ Ճարիսիլիք, խպրէմի ալէմ։ որ և Առակ նշանակի։ – 5 ա. առակաւոր։ – 6 խայտառակ եղած։

–Առակք. Սողոմոնի առակաց գիրքը։

–Առակ օրինակի կենաց. ապրելու կերպ, վարքի օրինակ։

Առակաբան. ա. Առակախօս, և Առակաբանութիւն։

Առակաբանեմ. ա. Առակախօսեմ։

Առակաբանութիւն. գ. առակով խօսիլը, առակաւոր խօսք։

Առակագիր. ա. առակ գրող՝ Սողոմոն, և այլն։

Առակագրութիւն. գ. առակ գրելը, գրած առակ։

Առակախօս, ի, ից. ա. 1 առակ խօսող, (Սողոմոն, Սիրաք)։ – 2 առակաւոր։

Առակախօսեմ. ն. առակներով խօսիլ։

Առակախօսութիւն. գ. առակով խօսիլը, գիրք առակաց։

Առակական. ա. Առակաւոր։

Առակակերպիմ. չ. առակով նմանի դալ։

Առակակոծեմ. ն. վարպետ խօսքով նախատել. ֊ աչմա ալմագ։

Առակահարցուած. գ. Հանելուք հարցընելը. ֊ պիւմէնէ սօրմագ։

Առակայք, յից. գ. ըլլալիք։

Առականեմ, եցի. ն. ծակը՝ անցքը՝ աչքը՝ գոցել. ֊ գափամաք, չիմճէմէք։

Առականի. գ. առակներ։

Առականք, նաց. գ. 1 խաղքութիւն, ամօթ. ֊ Ճառխալիք։ – 2 գոցելու՝ պարտըկելու բաներ, անդամք. ֊ այլպէս։

Առակապատում. ա. առակ պատմող, գիրք առակաց։

Առակասէս. մ. առակով. ֊ թէմմիկէն։

Առակասաց. ա. առակով ըսուած։

Առակարկու, ի, ից. ա. Հանելուք զուրցող. ֊ պիւմէնէ սէօյլէյէն։

Առակարկութիւն. գ. ոամկին բերանը իյնալը, մկուն անուանը ծամծմուիլը. ֊ Հալգ սիրինէ սիւշմէսի, բէզալէթի։

Առակաւոր. ա. 1 առակով. ֊ թէմմիկլիւ։ – 2 խաղք. ֊ բէզիլ։

Առակաւորեմ. ն. առակով խօսիլ, Հասկրցընել։

Առակաւորութիւն. գ. առակով խօսիլը։

Առակեմ, եցի. ն. 1 առակ խօսիլ, օրինակ բերել, նմանցընել։ – 2 նշանակել, նշան տալ։ – 3 խայտառակել, խաղքութիւնը բանալ։ – 4 կեղծել, ձեւացընել։

–Առակեմ առակ. նոյն ըսած ես նշանակ։

Առակնշանակեմ. ն. նայիլ, նշանակել։

Առակոչութիւն. գ. խորհրդաւոր անուն։

Առակուածն, կմանն. գ. 1 առակաբանութիւն։ – 2 խայտառակութիւն։

Առամնայք. գ. կանանց անուականը։

Առանձկանիմ. չ. Հանդիսիլ։

Առանձին, ինն. ա. մ. 1 յատուկ, միանձնաւոր. ֊ քէնտինէ մախսուս, սոլի քէնտինին։ – 2 պարզ. ֊ սալէ, սատէ։ – 3 ուրիշ. ֊ պաշգա։ – 4 զատ, զատ զատ, միանակուկ,

ինքնիրեն. ֊ քէնաի քէնաինէ, եաղընըզ պաշգաձա, թէէ֊նաձա։ – 3 քաղարձա֊կապէս։

Առանձնաբար. մ. 1 մանաւորապէս – 2 ըստ ինքեան։ – 3 զատ զատ։ – 4 մինակուկ։

Առանձնագոյն. ա. աւելի մանաւոր։

Առանձնագործ. ա. իր յատուկ ըրածը։

Առանձնակ. ո. Առանձին. ա. մի։

Առանձնական, ի, աց. ա. 1 յատուկ, մասնաւոր – 2 զատուած։ – 3 անմասն։ – 4 միանձնական։

Առանձնականութիւն. գ. 1 իր առանձին բանը։ – 2 միայնակեցութիւն։ [(խուց)։

Առանձնակաց. ա. առանձին կեանքով։

Առանձնակի. ո. Առանձնաբար։

Առանձնականաբար. ո. Առանձնաբար։

Առանձնային. ո. Առանձնական։

Առանձնանամ, ացայ. չ. 1 մէկդի֊քաշուիլ, զատուիլ. ֊ պիւ նանաչէ֊քիվմէք, այրըլմազ։ – 2 զանազանուիլ. ֊ սէչիլմէք, ֆարգը օլմազ։ – 3 օտարանալ. ֊ լաթասը օլմամազ։ – 4 յատուկ ենթակայութեամբ անձնասոլիլ։

Առանձնանութիւն. գ. մանաւորութիւն, արտնութիւն. ֊ մուաֆիլըգ, հայգ֊դի խուսուսի, պէրամի։

Առանձնապէս. ո. Առանձնաբար։

Առանձնատէր. ա. առանձնութիւն սիրող։

Առանձնացուցանեմ. ն. մէկդի տանիլ։

–զանձն. առանձին֊քաշուիլ, առանձնանալ։

Առանձնաւոր. ա. 1 պարզ. ֊ սատէ։ – 2 անձնաւոր։

Առանձնաւորական. ա. մանաւոր, առանձնական, առնչական։ [կից։

Առանձնաւորակից. ա. առնչակից, իսկա֊

Առանձնաւորապէս. մ. ենթակայութեամբ։

Առանձնաւորեմ. չ. առանձին անձ ունենալ։

Առանձնաւորութիւն. գ. 1 յատկութիւն, տարբերութիւն։ – 2 անձնաւորութիւն, անձնու֊ – 3 մանաւոր բան։ – 4 եզականութիւն։

Առանձնեմ, եցի. ն. 1 վրան՝ անձը առնուլ։ – 2 իւրն ունիմանալ։

Առանձնի. մ. առանձին։

Առանձնոց, ի, աց. գ. միայնանոց։

Առանձնութիւն. գ. 1 միայնութիւն։ – 2 յատկութիւն, զանազանութիւն։

Առանց. ո. Առանցք։ [սուզ, մնակ։

Առանց. նխ. առանց, քաց ՝ի, թէզ. ֊ սըզ,

–Առանց քաւժելի. ա. Անքաւժելի։

–Առանց զուգական. ա. Անզուգական։

–Առանց ըմբռնելի. ա. Անըմբռնելի։

Առանցական, Առանցիկ. ա. ցնգաձի։

Առանցանեմ, նեմ. ցի. ցայ. չ. 1 առաջ անց. նիկ. ֊ կէչի վէրմէք։ – 2 տարիքը առնել. ֊ հաշինը արմազ։ – 3 իրմէն ելլել, ցնդիլ. ֊ պուհամազ, չըլաբըմազ։

Առանցանք, նաց Առանցկութիւն Առանցիկ Ձառ. գ. 1 ցնգաձի խոսքեր. ֊ պէհուտէ սէօհպէհի։ – 2 առասպել. ֊ մասալ։

Առանցութիւն. գ. քէչ մը դուրս ցցուիլը։

Առանցք, ցից. գ. 1 պարտակ թոզած տեղ, անցնելու միջոց. ֊ արաբգ։ – 2 ազդացք, ցցուածք. ֊ կիչտիրմէ, քինէչտ։ – 3 լինսեա. ֊ տինկիլ. միչ. սըրըգ, թըրգազ։ – 4 խորշ։

Առանցք. գ. տ. Առանցանք ըստ քնդ։

Առաջագ, կամ Առ աջագ, յԱռաջագոյ. ա. մ. առանձին, զատ, զատ տեղ։

Առ աչս. Առ աչօք. ա. Նէյ։

Առաչնեկութիւն. գ. 1 մանկեւոյթ։ – 2 լոկ երեւոյթ. ֊ խէյալ։

Առաչօքութիւն. նոյն ընդ վ. քնդ։

Առաւագայ. ա. Ագագայ։

Առաւալ, ի, աց. ա. գ. քարուտ կամ դժուար տեղ. ֊ սարփ։

Առաւալաձոր. ա. քարուտ ու ձորուտ։

Առաւալատէր. ա. քարուտ տեղ սիրող։

Առաւալբին. ա. 1 քարուտ։ – 2 քարուտ տեղոյ մէջ եղող։

Առ ապուր. գ. աւար, կողոպուտ. ֊ քէլէփիր։

Առաջ, ոյ, առաջք. գ. 1 առաջքը. ֊ էօն, էէբի, իլքւ։ – 2 սկիզբը. ֊ սիֆիմահ, պաշլանկըճ։ – 3 Ձուզ. ֊ պիր ուձուզ։

–զԱռաջս առնեմ. 1 առաջքը առնել, խաւնանել. ֊ էօնիւնիւ ալմազ, գաբզըլամազ, մէն էմմէք։ – 2 առջևէն երթալ, առջև բերանը կայնիլ. ֊ էէբսէն կիմմէք, էլչի֊

–Առաջս առնուլ. սկսիլ։ [օլմազ։

–Առաջս դնեմ. գլուխնիս բաժնել դիրքը։

–Առաջք. եզնըք (կօչկի). ֊ քէնար։

–Ընդ Առաջ, յԱռաջ, յԱռաջոյ. տ. իբ. Ց։

Առաջաբանութիւն. տ. Ցառաջաբանութիւն։

Առաջաբերութիւն. գ. առջև բերելը։

Առաջագահ, ի, ից. ա. լերան առջևը կեցող

Առաջագիր. տ. Ցառաջագիր [(գործք)։

Առաջագնաց. տ. Ցառաջագնաց։

Առաջագոյն. տ. Ցառաջագոյն։ – աւելի մեծ, գերագոյն։

Առաջադիր. ա. 1 առաջ գրած։ – 2 առջև կեցած։ – 3 գ. տ. Առաջադրութիւն։

Առաջադրեմ. ն. առջևը դնել. տես և Ցառաջադրեմ։

Առաջադրութիւն. գ. 1 առջևը գրած նըւէրք։ – 2 նպատակ։ – 3 առաջարկութիւն։ – 4 նախադրութիւն։ – տ. և Ցառաջադրութիւն։

Առաջախոս. տ. Առիթ (հարցնութեան)։

Առաջածին. տ. Անդրանիկ։

Առաջակայ, ի, ից. ա. գ. 1 մեծին դիմացը կամ քովը կայնող, գլխաւոր, խորհրդական։ – 2 առաջքը, երեսը։ – 3 մանաւանդ՝ առաջնիկայ, նեղկայ, մօտիկ ըլլալիքը։

Առաջակարգ. տ. Ցառաջակարգ։

Առաջակաց, ի, աց. ա. գ. 1 ա. Առաջակայ բան ա՛նը – 2 դիմացինը – 3 մինչտրդ։
Առաջակացութիւն. գ. 1 գլխաւորութիւն – 2 նախադասութիւն որամնթանական։
Առաջակռնին. գ. առջևի կողմը։
Առաջահայեցուածք. ո. Նախահայեցութիւն։
Առաջահաս. ո. Յառաջահաս։
Առաջաձայն. ա. առաջուց ըսած։ – ո. Յառաջաձայն։
Առաջաձիգ. ա. գէպ առաջ երկրնցած։
Առաջամուտ. ո. Յառաջամուտ։
Առաջամտաբոխ. ո. Յառաջամտաբոխ։
Առաջամուտ. ո. Յառաջամուտ։
Առաջանիւթ. ա. առաջին նիւթը՝ սկիզբը (պատմութեան)։
Առաջապահ, կամ Յառաջապահ, ից կամ ից. ա. գ. 1 բանակին առաջը պահողը. 2 յարգաձիր – 2 պահապան. 3 պիգձի։
Առաջապահեա. նոյն ընդ վ։
Առաջապատում. ո. Յառաջապատում։
Առաջապտուղ. գ. առջի պտուղ։
Առաջասուն. ա. առջևը մնուցած։
Առաջատարփ, ի, ա. առաջ՝ առաջնութեամբ վարիչ։
Առաջատնութիւն. ո. Յառաջատնութիւն։
Առաջատում. ո. Յառաջատում։
Առաջարկ. ա. գ. առաջ նետուող, առաջ նորդ։ [(բան)։
Առաջաբկեալ. ա. առջև դրած, միտքը դրած
Առաջարկեմ. ն. առջև դնել։
Առաջարկութիւն. գ. 1 առջև դնել՝ յիշեցնելը – 2 միտքը դրածը, դիտաւորութիւն. 3 նկատիւ – 3 առաջ տանիլը, գործադրութիւն – 4 ձեռք զարկած բանը, գործ – 5 ձեռնարկութիւն, առարկութիւն – 6 նախադասութիւն որամնթանական – 7 խօսք մը։ – 8 յառաջադիմութիւն, առաջ գալ՝ առնիլը։ – 9 առջևը ձգելիք. 3 փեշ իմիջ։
Առաջարկուեմ. ո. Առաջարկութիւն ըսած և ը նշ։
Առաջաւոր, ի, աց. ա. գ. 1 առջինը. 3 իւր – 2 առջի պտուղ. 3 իմաւրիճանաւ – 3 առջևի գրածը – 4 առջև կեցող՝ գլխաւոր – 5 առաջ, առջևէն գացող. 3 չամիը։
–Առաջաւոր պահք. պահք առաջաւորաց։
Առաջաւորութիւն. գ. 1 առջև գրած նշանը – 2 առջի պտուղ նուիրած – 3 առաջնորդութիւն, իշխանութիւն։ – 4 գլխի մը յառաջադասութիւն։
Առաջգուշակութիւն. գ. առաջուց գուշակելը։
Առաջնաւ, կամ գԱռաջնաւ, ին, ից, կամ յԱռաջև. մ. առջև, դիմացը. 3 զարշաւրնա, հետզհետէ։
–գԱռաջևս. առջևիններըս [առնուլ։
–գԱռաջևօք անկանիմ. առաջը հանդիպիլ՝

Առաջևմ. ո. Յառաջևմ։
Առաջէից հաց. ո. ի Յառաջաւորութիւն։
Առաջընթեր. ո. նախկայ։
Առաջնամարգմանութիւն. գ. առջի թարգմանութիւն։ [քիւ – ո. և Առաջին։
Առաջի. ա. (իբր ածկ.) առջի. 3 իւր էվվէլ
Առաջի. նխ. 1 առջևը, առջևը, դիմացը. 3 էօնիւնտէ, գալշըրնտա, էօնիւնէ, հանզուրնտա – 2 առջևէն. 3 էօնիւնտէն – 3 գէմը. 3 գալշը – 4 աչքին առջևը. 3 կէօզիւնէ։
Առաջի. մ. 1 նոյն ընդ վ. առանց ինդրոյ – 2 առջևը, առաջը, առջևէն, առաջ, դիմացը, դիմացէն։ (Վարի ընդ բայս՝ Ածեմ, Առնեմ, Դնեմ, Արկանեմ, Կամ, և այլն. պէսպէս առմամբ)։
–Առաջի դնեմ. վտանգի մէջ դնել։
–Առաջի դնեմ զքօր. զօրքը առջևէն քշել։
Առաջիակաց. ա. դիմացը կեցող։
Առաջի կայ. դիմազ. 1 նախկայ կեցեր է։ – 2 մտածուր, ապագայ, ըլլալիք։
Առաջիկայ, ի, ից. ա. 1 նախկայ։ – 2 մտածուր, ապագայ, ըլլալիք։
–Առաջիկայք. գ. ապագայ ժամանակ։
–յԱռաջիկայսն, կոյս. մ. ասկից ետև, անէն, ետքը. 3 շիմանէն ածնգլա։
Առաջիկողմանեք. ա. առջևիններըս
Առաջին, ջնոյ, ջնէ, ով, ոց, ովք. ա. 1 առջի, առջինը. 3 իւր, էվվէլքի. պիբինձի, փիրս – 2 առջինեկ։ – 3 առջի պտուղ։ – 4 գլխաւոր, պատուաւոր։ – 3 ապէկ, ապենիս։ – 6 առջևի կողմինը։
–Առաջինք. գ. մեր առջիններըս. 3 ամէնքս։
–Առաջին գրուիք. ո. Անգամագրկ։
Առաջին. մ. առաջ. որ և ասի՝ յԱռաջնում, յԱռաջինոմն, ընդ Առաջինոմն, և այլն. 3 իւր էվվէլ։
–Առաջին. նախ, առաջ, մէյմը որ. 3 պիրինձի, պիր քիր. խիմիտա։
Առաջնի. ո. Յառաջնի։
Առաջնագիրք. գ. առաջինն գիր (ա)։
Առաջնագոյն. ա. գլխաւորագոյն։
Առաջնագուշակ. ո. Նախագուշակ։
Առաջնածին. ա. 1 առջի զաւակ բերող (մայր) – 2 սկզբնագոյն ծնող (Հայր)։
Առաջնակ, ի, ից, ա. 1 առջի. 3 իւր։ – 2 առաջնորդ, հնդինակ. 3 փիր։
Առաջնականն. նոյն ընդ վ։
Առաջնակուռ. ա. առաջուց կլլող, կլլած։
Առաջնաձնաշակ. ա. առջի կերած (պտուղ)։
Առաջնայինն. ա. առջի։
Առաջնապահ. ո. Առաջապահ։
Առաջնապատիւ. ա. առաջինն պատուեալ։
Առաջնապատում. ա. առաջուց պատմած։
Առաջնապարգև, ի. գ. առջի պարգևը։
Առաջնաւգն. ա. Նախկնաբար։

Առաջնապատուղք. գ. հրեխայրիք։
Առաջնառաեղծ. ա. առաջին առեղծած (մարդ)։ – որ և Առաջնառաեղծուած (հրեշտակ)։
Առաջնառաքեալ. ա. առաջինը Քրիստոսի հրաւիրեալներուն։
Առաջնառաւել. ա. առաջուց առաւելած։
Առաջնառիպ. ա. Սկզբնատիպ։
Առաջնաւորութիւն. գ. գլխաւորութիւն։
Առաջնափայլ. ա. առաջուց փայլած։
Առաջնելոզդ } ա. առաջին, առջի. ֊ իւք։
Առաջնորդ }
Առաջնորդ, ի, աց. գ. 1 Նամբայ ցոյց տալով՝ առնոյ. ֊ գրկառնել – 2 Հնձքին բանող– Յգլխաւոր կառավար՝ հոգևոր և մարմնաւոր – 4 կնքահայր։ – 5 առջի շարքերդ, հնդհնակ (բան յետնոց)։ – 6 սկզբնապատճառ։ – 7 առաջնորդական միտք։
Առաջնորդագոյն. ա. գլխաւոր առաջնորդ։
Առաջնորդական, ի, աց. ա. 1 առաջնորդի կամ կառավարութեան բան։ – 2 առաջնորդող (միտք, խնդիր, ներբող կառավարի մղեկ)։
Առաջնորդականութիւն. գ. իշխանութիւն։
Առաջնորդապետ. գ. գլխաւոր առաջնորդ։
Առաջնորդապիրութիւն. գ. իշխանապիրութիւն։
Առաջնորդեմ, եցի. չ'ն. 1 Նամբայ ցոյց տալ. ֊ գրկառնել, եալ կէսօրէն էրկէն էմ էրթալիք էմ էտալիք, կիւթմէք, կիւթմէք։ – 2 տիրել, կառավարել. ֊ հինգմ էմէք։ – 3 առաջանալ։ – 4 գլուխ ըլլալ։
Առաջնորդիչ. ա. առաջնորդող։
Առաջնորդութիւն. գ. 1 Նամբայ ցոյց տալը՝ առաջ անելը. ֊ գրկառնելը՝ կէսօրէն էրկէն էմ էրթալիք էմ էտալիք – 2 իշխանութիւն, գլխաւորութիւն՝ հոգևոր և մարմնաւոր. ֊ հինգմիւնաւորյոգ, պաշ օրմնոցու – 3 կարգի առաջնութիւն։
Առաջոյ, ջոյք. ա. մ. 1 առջի. ֊ էծնողք։ – 2 առջինէն. ֊ էծնողէն. որ և ասի՝ Առաջոյ կոզմանէ։ – 3 մնառդա. ֊ հինգին հագընդարտա։
–Առաջոյ քան. մ. առաջ. ֊ էլմէլ։
Առաջու. մ. ա. առաջուց. ֊ էլմէլտիչ։
Առաջուառ. մ. 1 առաջուց։ – 2 առջինիկոզմէն։
Առաջոյ. մ. առջինէն։
Առաջ. ա. Առաջ։
Առառական. ա. 1 հառաչակ (անուն)։ – 2 կոչտկան, հանդիսական։
Առառականաբար. մ. արձակաբար։
Առառան, ի, իդ կամ աց. գ. չուան. ֊ բէչ. սէն, սիհիմ, իմ, ուազան, քէնտիր, հալամ։
Առառանակ, ի, աց. գ. բարակ չուան։
Առառանեմ. ն. 1 չուանով իմնալ բանել. ֊ քաշել։ – 2 ըռնել։ Հառևել, խօսիլ։
Առառանութիւն. գ. 1 առաջուած, Հառ։ – 2 առաջանութիւն։
Առառացութիւն. գ. 1 խօսք, Հառ։ – 2 անուանակոչութիւն։
Առառամ, առացի. ն. 1 կանչել (անունը)։ ֊ չաղբմնազ։ – 2 ըռնել. ֊ ոէմէք։
Առառութիւն. գ. 1 անունը կանչելը. ֊ առնելը վէրմէ։ – 2 խօսք. Հառ. ֊ սէօզ, սէյիչ։ – 3 բառ. ֊ լուդէթ։
Առառակ, ի, աց. (կամ լիք, լեաց). գ. 1 հինձու խօսք. պատմութիւն։ ֊ մառալ, մէսէլ։ – 2 առակ, Հանելուկ. ֊ պիլմէճէ։ – 3 լեզու. խնդագը. ֊ ոիլէլէ ոէօթեմ։
Առառակելաբար, ի, իդ կամ աց. ա. գ. առասպել խօսող, գրող։
Առառակելաբանառակիս. մ. առասպել գուրգնելու կերպով։
Առառակելաբանեմ. չ. առասպել գուրգնել. ֊ մառալ սէօյլէմէք։
Առառակելաբանութիւն. ա. Առասպել։
Առառակելաբար. մ. առասպելի կերպովմանութեամբ. ֊ թէմսիլէն։
Առառակելաբեր } ա. Առասպելաբան։
Առառակելագիր }
Առառակելագոյն. ա. առասպելինասպելը։
Առառակելագործեմ. ն. առասպել շինել. ֊ մառալ սիւզմէք։
Առառակելագործութիւն. գ. առասպել շինելը. ֊ մառալ սիւզմէսի։
Առառակելագրութիւն. գ. առասպել գրելը. ֊ մառալ եազմասը։
Առառակելախառնուածն. գ. առասպել խառնելը։
Առառակելախոս. ա. Առասպելաբան։
Առառակելական. ա. 1 շինծու. ֊ սիւզմէ, նամիմա, մառալ միտաղը։ – 2 առասպել խօսող. ֊ մառալ սէօյլէյէն։
Առառակելակոծ. ա. առասպելներ նետել։
Առառակելայօղ. ա. առասպել, սուտ։
Առառակելանուէն. ա. շինծու անուռնով։
Առառակելապատմիչ. ա. առասպելներով խոսքխրտոզ։
Առառակելապատմուած. գ. առասպել պատմուած։
Առառակելասաեղծեմ. ն. առասպել շինել. ֊ մառալ սիւզմէք։
Առառակելասաեղծուած. գ. առեղծուած
Առառակելափաթթութիւն. գ. առեղկութիւն հին առասպելներու։
Առառակելաքմեմ. ա. Առասպելաբանեմ։
Առառակելարկու. ա. Առասպելաբան։
Առառակելարկութիւն. ա. Առասպել։
Առառակելեմ. եցի. ա. Առասպելաբանեմ։
–Առառակելի. գիմ. առասպելով կը զբաղի։
Առառակելութիւն. գ. առասպել։
Առառակելօրէն. ա. Առասպելաբար։
Առառատակ, ի, աց. գ. գինի խմելու իմաստասէրի շատուկանի պէս ծոլանկելով. ֊ շամնաւար։
Առառատաղ, ի, աց. գ. 1 առիք, ծածք. ֊

արասիազ, [illegible]ավան։ – 2 Լրկինք։ – 3 բեր-
նին վերի կոզմը։
Առատաձակաձք, լաց. գ. ծածքին շէնքը.
տ չոմիը, մագաղաթամոտ
Առատաձակնալ. ա. առատաձոլ ծած.
կուած։ [նող։
Առատաձընիմ աց.ա. առ Առատած տա.
Առատ, ի, աց. ա. 1 լեցուն, անպակաս,
ձնի, շատ, լաւ. տ պոլ, պէրէքէմլի, զա-
նիմ, չօգ, էյի։ – 2 առատաձեռն. տ Ձէօ-
մէրտ։ – 3 անարատ, յատակ, պարզ։
–յԱռատոս. մ. առատաբար։
Առատաբան. ա. Ձնխաբան, Ձոռոմ։
Առատաբանութիւն. գ. Ձնխաբանութիւն
Առատաբաշխ } ա. առատ բաշխող. տ
Առատաբաշխող } Ձէօմէրտ։
Առատաբաշխութիւն. գ. առատաձեռնու-
թիւն. տ Ձէօմէրտլիք։
Առատաբեր. մ. առատապէս. տ պոլ պոլ։
Առատաբերդ. ա. առատաձեռն. տ Ձէօ.
մէրտ [առատ բերած։
Առատաբեր. ա. 1 շատ պտղաւոր։ – 2 ա-
Առատաբերիմ. ն. շատ բերել։
Առատաբերութիւն. գ. պտղաշատութիւն.
տ պոլլուգ, պէրէքէմլի։ [ալէֆլի։
Առատաբոց. ա. շատ բոց ունեցող. տ վիւր
Առատարու ղես, ուխ. ա. առատ բխող, բխած։
Առատագիւտ. ա. շատ գտնուած։
Առատագոյն. ա. 1 շատ առատ, և առա-
տաձեռն։ – 2 անհամեմատ։
Առատագործուիլ. գ. ա. Առատաձեռնուիլ
Առատագութիւն. ա. բազմագութիւն։ [սրտիւ։
Առատագուարճ. մ. առատութիւն, զուարճ
Առատալիր. ա. լիուլի լեցուն. տ ասփոսլու։
Առատալոյս. ա. լոյսը առատ։
Առատածագ. ա. բազմութեամբ ծագող։
Առատակամութիւն. գ. առատաձեռնութիւն
Առատահեղ. ա. առատ լեցընող։
Առատահոս. առատ բխած՝ վազած՝ նկած։
Առատաձեռն, ի, ից. ա. 1 առատ. տ Ձէօ-
մէրտ, քէրիմ, ճէլպահէմ։ – 2 առատ.
տ պոլ։ – 3 մ. առատապէս. տ պոլ պոլ։
Առատաձեռնեմ, նցի. ն. 1 առատ բաշխել,
պարգեւել, չնորհել. տ պոլ պոլ վէրմէք։ –
2 յ. առատաձեռն գտնուիլ։
Առատաձեռնութիւն. գ. առատաձեռն բը-
նոյթ. տ Ձէօմէրտլիք։
Առատաձիր. ա. առատ տուող, տուած։
Առատամիտ, մտի, տաց. ա. 1 խելքը շատ.
տ փէք ագըլը։ – 2 առատասիրտ. տ ալի-
Ձէնտպ, Ձէօմէրտ։ – 3 մ. լի սրտով։
Առատամտութիւն. գ. 1 խելացութիւն. տ
ագըլը ըլլգ։ – 2 առատաձեռնութիւն. տ
Ձէօմէրտլիք։
Առատանախանձ. ա. առատաձեռն
Առատանամ, ացայ. յ. 1 լեցուն ըլլալ,
լեցուիլ։ – 2 շատնալ, եւնլնալ, առատա-
ձեռն ըլլալ։ – 3 փոյթ տանիլ։ – 4 սիր-
տը նուիլ, ինքը զինքը ուտել, սիրտը նե-
լել, տալնալ. տ նիւրէյի [illegible]աշլամագ, գըզ-
Առատանիմ. նոյն ընդ վ. 4։ [մագ։
Առատաչնորհ, ի } ա. Առատաձիր։
Առատապարգև }
Առատապարգևող. ա. առատ տուող։
Առատապէս. մ. առատ առատ. տ պոլ պոլ։
Առատասքան. ա. սեղանը առատ։
Առատաստղակ. ա. Ցօղաշհոս։
Առատատուղ. ա. առատ տուող։
Առատատուր. ա. առատ տուող, տուած։
Առատատրիմ. ն. առատ տալ։
Առատատրութիւն. գ. 1 առատաձեռնու-
թիւն։ – 2 առատ տուրք։
Առատաբար, ի, ացի. ա. առատաձեռն։
Առատաբուսանիմ, ցուցի. ն. շատացընել,
եւնլցընել։
Առատաբուսիչ. ա. շատցընող։
Առատաբօդ. գ. առատ ցօղ՝ ցօղկոր։
Առատութիւն. գ. 1 շատութիւն. տ պոլ-
լուգ, պէրէքէմլի։ – 2 առատաձեռնութի-
տ Ձէօմէրտլիք։ – 3 պարզսրտութիւն, ազէկ
սիրտ. տ խիւլիւս փաքլըզը։
Առատուկ կամ Առատիկ, տկի, կաց. գ. ա-
ռատանալ, բարակ չուան. տ սիՁիմ, խիւ։
Առատում. ն. տպաւորել, կոխել։
Առարգելեալ. ա. սրգելուած, ընդհա-
տնալ (ձայն)։
Առարկ.իւ.ից. գ. 1 Հանելուկ. տ պիլմէՁէ-
– 2 ձեռնարկ, առարկութիւն։
Առարկած, ի, կամ ոյ. գ. 1 նոյն ընդ վ։
– 2 դիպուած։
Առարկանեմ, կեցի } առնալ – 2 յարել, կցել։
Առարկեմ, եցի }
Առարկու, ի, ացց. ա. 1 դէմ խօսող, դէմ
դնող։ – 2 առակ յարմարցընող։
Առարկուած, ոյ, ոց. գ. 1 Հանելուկ. տ
պիլմէՁէ։ – 2 ձեռնարկութիւն, ընդդի-
մութիւն։ – 3 դիպուած. տ գազա – 4
յարուածն, կցուածն։
Առարկութիւն. գ. 1 առաջարկութիւն, նա-
խադատութիւն, բան։ – 2 պատասխանի,
որակութիւն։ – 3 պատասխան։ – 4 կռիւ։
Առարտաբերիմ. ն. յայտնել։ [արիմդ։
Առաւել. ըց, լով. ա. եւնլի. տ գիտակ,
–Առաւել ես. մ. աւելի. տ ուսհադիւտէ,
–Առաւել. ն մ. եւնլօք, խիտ, շատ. տ փէք,
գիտակ էյի, գոյէմ, իճքրամ, չօգ։ – 2
շ. մնացուածդ. տ իլլա։
–Առաւել քան. ն նխ. աւելի քան, աւելի
վեր. տ (ճնաան) գիտակ, իւսմիւնու – 2 շ.
մնացուածդ. տ իլլա, [illegible]ուսուսաա, որ և Առա-
ւել գի, Առաւել իմէ։
–Ոչ այլ առաւել. մկ մ՚ալ (չընես)։

–Առաւել քան զառաւել. մ. եւ ելոք, շատ եւ ելոք. ս զայիմ, իմքամ, համեմ ինչ-
–Առաւելմբեր. մ. խիստ շատ [ատ:
Առաւելաբանութիւն. ո. Սաեղաբանութիւն:
Առաւելագոյն, գունի, ից կամ աց. ա. մ. ամ աւելի, ամ շատ, ամ ազէկ. ս ոտահա զկատե, չօգ իսեմիւն:
Առաւելագործ. ո. Սաեղագործ:
Առաւելագործեմ. չ. աւելի քան մի՝ մնծ քան մի ընել:
Առաւելագրեմ. ո. Սաեղագրեմ:
Առաւելագրութիւն. գ. աւելեալը, յաւելուած: [իմ աշխատ:
Առաւելազանց. ա. չափազանց. ս համեմատ
Առաւելազանցութիւն. գ. չափազանցութիւն, շատութիւն, մնծութիւն, մնոնացողութիւն [ցութիւ:
Առաւելացեղեամ. ն. կ. աւելի լեցընել, լցնել:
Առաւելամտիս. ա. իմանկագին:
Առաւելական. ա. 1 աւելի, գնեազանց: – 2 առաւելութիւն մը ցրցընող:
Առաւելակատար. ա. գնեակատար:
Առաւելահրաշ. ա. խիստ զարմանալի:
Առաւելանամ, ացայ Առաւելանիմ } ո. Սաեղանիմ, լիմ; լեամ: չ:
Առաւելանք. գ. շատութիւն, Ձնեութիւն
Առաւելաշխարհ. ա. ձնորհալի: [ցած:
Առաւելապահ. ա. աւելի պահուած՝ ինա-
Առաւելապատիկ. ա. մ. շատ աւելի:
Առաւելապատիւ. ածեմ: աւելի պատիւ տալ: [տիւ՝ իշխանութիւն ունենալը:
Առաւելապատուութիւն. գ. աւելի մնծ պա-
Առաւելապէս. մ. շ. 1 աւելի, եւ ելոք: – 2 մնծապանգ:
Առաւելապատաց. ա. 1 ազահ:–2 աւելորդ:
Առաւելապատացեալ լինիմ: աւելի շահիլ՝ հարստանալ:
Առաւելապատացութիւն } ո. Սաեղապատա-
Առաւելապատացութիւն } ցութիւն:
Առաւելապանչ. ա. աւելի պանչելի:
Առաւելապատիկ. ա. աւելի փառաւոր տես քան:
Առաւելացուցանեմ } ո. Սաեղնեամ: ն:
Առաւելնեմ, նցի }
Առաւելիմ, նցի } չ. աւելնալ. ս ապեմնալ:
Առաւելնկատութիւն. ո. Սաեղապատացութիւն:
Առաւելն. ա. եւ ելն:
Առաւելութիւն. գ. 1 շատութիւն, լինութիւն, յաւելուած. ս գիտակից, պոյագ, ապեմնալ – 2 գնեազանցութիւն – 3 չափազանցութիւն:
Առաւելում, ելի. ն. աւելցընել, մնծցընել, շատցընել. ս չօգալեմնալ, խղճայատ վերմիք, ապեմ ըրնալ:
Առաւելում, ելայ. կր. չ. 1 աւելնալ, շատնալ, մնծնալ. ս պօյանմնալ, չօգալմնալ, ապեմնալ: – 2 գնեազանցնել. ս իյէ ըլէ մէք, աշմնալ, կէչմէք:
Առաւելում, լմամ. ո. Սաեղնեութիւն:
Առաւիր, կի Առաւիր. մ. վայրապարք, վուձ տեղը. ս ավարէ, նաճիկէ:
Առաւուշ. գ. փառիուշ, խոպափուշ:
Առաւուր. ո. առօրեայ, օրուան:
Առաւօտ, ու, աւ. կամ է, իւ, ուց. գ. 1 առաւօտ. ս սապահ, տան – 2 օր:
–Առաւօտ առնեմ: ո. Սաեղօտեմ:
–Ընդ Առաւօտն, տս. մ. առաւօտը, առաւօտանց, առաւու, առաւուանց կանուխ. ս սապահուան, սապահլայըն, էր, էրքէն:
–Ընդ Առաւօտս առաւօտս. մ. առաւու առաւու, ամէն առաւօտ. ս հէր սապահ:
–Յառաւօտէ յառաւօտ. օր օրուան վրայ:
Առաւօտածագ } ա. որ առաւուն կը ցաթի՝
Առաւօտածին } կը ծնի:
Առաւօտական. ա. առաւօտեան:
Առաւօտանամ. չ. լուսնալ. ս սապահ օլմագ:
Առաւօտանայ, նան. ո. Սաեղօտին:
Առաւօտանիմ, նցի. չ. 1 առաւուն կանուխ կելլել. ս էրքէն գալգմագ:–2 առաւու բլալ, լուսնալ: [ս սապահքին:
Առաւօտին, անոյ, ոց. ա. առաւօտեան:
–Առաջ առաւօտին. արեւանակ. ս սապահ կելլագը:
–յԱռաւօտինն. մ. առաւօտնեքը:
Առաւօտնայ. ա. առաւօտեան, արև կելլու (կողմ):
Առաւօտոյ
Առաւօտու, ուն
Առաւօտուց } մ. առաւօտուն, առաւու. ս սապահլայըն:
Առաքական. ա. 1 ղրկուելու: – 2 հանդիսական: – 3 գործիական և քաղաքական (հոլով):
Առաքեալ, ելոյ, ով կամ աւ, ոց, ովք կամ օք. ա. գ. ղրկուած. ս էլչի, իլեալ, իմ էլչիմիզ:
Առաքելաբար. մ. առքր առաքելոց պէս
Առաքելակերտութիւն. ա. յառաքելոց բնաւ:
Առաքելագէտ. ա. առաքելոց ձեռքով գիտցուած (գիտութիւն):
Առաքելագոյն. ա. առաքելոց յարմար:
Առաքելագործ. ա. 1 առաքեալներէն ձեռնադրած: – 2 առաքելոյ գործք ընող: – 3 (մեռոնան). Գործք առաքելոց գիրքը:
Առաքելագունդ. ա. առաքեալներով ձեռացած: [քով:
Առաքելազաւան. ա. առաքելոց զաւանան-
Առաքելագիր. ա. առաքեալներէն գրած:
Առաքելախոտվեալ. ա. առաքեալները ըսպանած:
Առաքելախումբ. ա. 1 առաքեալներով ձեռացած: – 2 'ի պատիւ առաքելոց ժող-

մուած։
Առաքելախօս. ա. առաքելոցմէ զուրցուած։
Առաքելածանօթ լինիմ. առաքելոց քանիցը տեղեակ ըլլալ։
Առաքելական, ի, աց. ա. 1 առաքելոց պատշաճ՝ (գիրք)։ – 2 գ. առաքելոց գիրք կամ խօսք։
Առաքելականք. գ. առաքեալները։
Առաքելակարգ. ա. յառաքելոց կարգեալ։
Առաքելակից. ա. առաքելոց գործակից, և անոնց մէկը։ [տատած։
Առաքելահաստատ. ա. առաքելոցմէ հաստ.
Առաքելահող. ա. առաքելոցմէ բխած։
Առաքելահրամայն. ա. Առաքելադիր։
Առաքելանման. ա. առաքելոյ նման։
Առաքելանշան. ա. 1 առաքելոց գործքը՝ հրաշքը պատմող։ – 2 առաքելոց պէս նշանագործ։ [Թեան տուած։
Առաքելանուէր. ա. ինքզինքը առաքելու.
Առաքելաշէն. ա. առաքելոցմէ շինած։
Առաքելաշնորհ. ա. 1 առաքելոց շնորհքը ունեցող։ – 2 առաքելոցմէ շնորհած։
Առաքելաշուք, Առաքելաչափ, Առաքելապատիւ } ա. առաքելոց հատ. սար, անոնց պատիւը ելած։
Առաքելապետ, ի. գ. գլուխ առաքելոց՝ Պետրոս։
Առաքելաջահ. ա. յառաքելոց ջահած։
Առաքելաջան. ա. առաքելոց ջանքն ունեցող։ [մանուած։
Առաքելատահման. ա. առաքելոցմէ սահ.
Առաքելատաց. ա. առաքեալէ ըսուած։
Առաքելատան. ա. զառաքեալը ազատող։
Առաքելաբան. ա. առաքելոյ մը ժամ։
Առաքելացու. ա. խաւսուելու, որ կը ղրկուի. ֊ եօլանաձագ։
Առաքելաւանդ. ա. առաքելոցմէ աւանդած։
Առաքելաւաքող. ա. 1 առաքելոց քարոզչը։ – 2 առաքելոց պէս քարոզող։
Առաքելութիւն. գ. առաքելոյ կամ ղեսպանի պաշտօն. ֊ քէսալէթ, էյլէ իլճը։
Առաքելուհի, հւոյ, հնաց. գ. կոյս կամ կին՝ առաքելոց պէս քարոզող աւետարանի։
Առաքելօրէն. ա. Առաքելաբար։
Առաքեմ, եցի. ն. ղրկել, խաւսիլ, ուղարկել. ֊ եղլամագ, կէօնտէրմէք, իրսալ էմմէք, սալմագ։
Առաքինաբար. մ. առաքինի՝ կորիճ կերպով։
Առաքինարուեստ. առաքինութեան կամ առաքինեներու բնակարան եղող։
Առաքինագոյն. ա. աւելի առաքինի՝ կորիճ։
Առաքինագործ, Առաքինապեղծ, Առաքինազրկ, Առաքինական } ա. առաքինական, առաքինի մարդու յատուկ։ [գարաւած։
Առաքինազարդ. ա. առաքինութեամբ զարդարուած։

Առաքինական, ղունք. ա. առաքինի անձ։
Առաքինակից. ա. 1 գործակից բարուոյ։ – 2 կենցաղակից։
Առաքինակրօն. ա. առաքինի վարքով։
Առաքինահրաչ. ա. առաքինութեամբ զարմանալի։
Առաքինաձև. ա. առաքինական։
Առաքինանամ, ացայ. ֊. 1 առաքինութիւն՝ կորնճութիւն ցուցընել։ – 2 զօրութիւն՝ հրաշք գործել։
Առաքինապէս. մ. Առաքինաբար։
Առաքինաջան. ա. առաքինի ջանքով։
Առաքինասէր, սիրի, բաց. ա. առաքինութեան սէր՝ փոյթ ունեցող։
Առաքինասիրութիւն. գ. սէր և փոյթ առաքինութեան։
Առաքինաւարտակ. ա. առաքինի գործով։
Առաքինատեաց. ա. առաքինութեան և առաքինեաց տուեցող։
Առաքինատիպակ. ա. առաքինական։
Առաքինաբան. գ. նահատակաց վկայաբան, մատուռներ [տալ, կրճել։
Առաքինացուցանեմ. ն. զօրացընել, սիրտ
Առաքինացուցիչ. ա. զօրացընող։
Առաքինաւէտ, Առաքինաւոր } ա. առաքինական։
–Առաքինաւոր. առաքինի մարդ։
Առաքինաւորեմ. ն. առաքինի ընել։
Առաքինենամ. ա. Առաքինանամ [նեմ։
Առաքինեցուցանեմ. ա. Առաքինացուցանեմ։
Առաքինեցուցիչ. ա. Առաքինացուցիչ։
Առաքինի, նւոյ, նեաց. ա. 1 բարեպաշտ, բարեգործ՝ կորնճ՝ Նարպիկ հոգւով և մարմնով. ֊ ֆազիլէթլի, իյիա, մարիֆէթլի, հիւնէրլի, էլա։ – 2 արիական, վայելչական։
Առաքինիմ, եցայ. ա. Առաքինանամ։
Առաքինութիւն. գ. 1 բարեպաշտութիւն, կորնճութիւն, Նարպկութիւն հոգւոյ և մարմնոյ, բարի և գովելի գործք, քաջագործութիւն. ֊ ֆազլ, ֆազիլէթ, հիւնէր, իյիլիք, էյլիք, էյի ատէլ, նօլ էրքեանս։ – 2 ազէկութիւն, կատարելութիւն որ և է բանի։ – 3 հրաշք։ – 4 կնունքի պատուաստութիւն։ – 5 կառավարութիւն կառավարութեան կերպ։
Առաքիչ, քչի, Առաքող, ի } ա. 1 ղրկող. ֊ եղլայան, կէօնտէրիճի։ – 2 ծագող կամ բղխող։
Առաքումն, քման. գ. 1 ղրկելը, ղրկուիլը։ – 2 գուրս տալը, բխումն։
Առաքայութիւն. ա. Մակբայ։
Առբարձանեմ. ա. (կրակէն) նո առած։
Առբերան, ոյ. գ. եղերքը. ֊ քէնար, նագա, զընդէֆ։ [յինքեան կրել։
Առբերեմ. ն. 1 բերել, մատուցանել։ – 2

Առաքութիւն. գ. 1 յինքեան կրելը։ – 2 բանի մը վրայ դրուիլը։
Առբենամ, նացնալ. չ. մէջը բառնիլ, յառուկ ըլլալ։
Առբնաւորիմ. տ. Բնաւորիմ։
Առգամ. չ. գալ։
Առգին. գ. ա. գնելու բանին նշան, կամ [միջնորդ։
Առգնող. ա. առնող, գնող՝ կամ միջնորդ։
Առգոմ. Առգոյանամ. չ. ըլլալ, գտնուիլ։
Առգոյանամ. չ. մէկուն գոյանալ։
Առգոյք. ա. Գոյք։
Առգոտնիմ. չ. վիճակի մը մէջ գտնուիլ։
Առգրեմ, նցի. ն. սնապել, համրել։
Առգտաւեմ. տ. Բացդտաւեմ։
Առգնեմ, նդի. ն. 1 քովը գնել, կցել։ – 2 ընծայել, վերագրել։ – 3 սնապել, ենթադրել. տ սայմագ, սահմագ։ – 4 երևցընել. տ կէսօրի էրմէք։ – 5 ընել. տ էրմէք։ – 6 կը. ըլլալ, գտնուիլ։
Առ դուբս. տ. Դուռն, դուրք։
Առդրեմ, նցի. տ. Առգնեմ։
Առդրութի } գ. քովը գնելը՝ դրուիլը, յա-
Առդրումն } ւելուած։
Առեղ, ի, ից. գ. 1 անուին սեռին ծայրը։ – 2 կառքին՝ սայլին զնկը։
Առեղծանելի. ա. Հանելուկ մեկնող։
Առեղծանեմ, ծի } ն. 1 հանելուկը մեկնել,
Առեղծանում, ծի } տ պիլմէնէյի սէօքմէք։ – 2 աւրելը, քակել. տ պօզմագ։
Առեղծուած, ոյ. գ. 1 հանելուկ, առասպել. տ պիլմէնէ, մէօէլ։ – 2 Հանելուկին մեկնութիւնը։ – 3 աւրելը, փճացընելը։
Առեղծում. ծի. տ. Առեղծանեմ։
Առեմ, ես, է. քովը՝ նէրսը՝ ըլլալ, գտնուիլը։
Առ երի. տ. Երի։
Առեւանգ կամ Առեւանկ, ի, ից. գ. 1 առնուլ փախչիլը, կնկան յափշտակութիւն։ – 2 ա. խլրտը, օձ խլածը։
Առեւանգեմ կամ կեմ. ն. կնիկ՝ աղջիկ խլել փախչիլ։
Առեւանգութիւն. տ. Առեւանգ. գ։
Առեւգնայ առնեմ. տ. Առեւանգեմ։
Առեւգնաց առնեմ. վարել, քշել, ապրիս անդին քաշել։
Առեւրնդունակ. ա. ընդունող։
Առգանցանեմ. չ. զանց ընել։
Առէ, էի, էից } ա. գ. 1 մօտ եղածը, նեղկայ,
Առէակեալ } պատահումն։ – 2 էակ, զոյք։
Առէչ } առէչը կամ ջոյ, իչի, չէից. գ. ա-
Առէջ } ձէչը, բանուածքին երկայնքը, և ուղիղ ձգուածքին. տ էրէշ։
Առէք. տ. Առէ։
Առընդելական. տ. Ընդելական։
Առընդհանուցում. տ. Ընդհանուցում։
Առընդունիմ ընկալայ. ն. առնուլ, ընդունիլ։

Առընդունողութիւն. գ. մտնակցութիւն։
Առընեմ անամ. չ. 1 վազել։ – 2 անցնիլ երթալ։
Առընեն, էի նէք, էից էից. ա. քովը մօտիկ եղածը. տ նանընտաքի, եագընտաքի։
Առընեն. նեն. 1 քովը, մօտը. տ նանընա, նանընտա։ – 2 մէկէն՝ հետը, նոսէն։
Առընեն նըագոյն. ա. աւելի մօտիկ։
Առընեմ նըագըմ. ն. քովիկը՝ նոսէն գրել։
Առընեմ նըագիը. ա. քովիկը գըածը՝ դնելիքը։
Առընեմ նըագըութիւն. գ. կցուածք, յաւելուած։
Առընեմ նըակայ, ի, էց } ա. քովը կեցող՝ կը-
Առընեմ նըակաց ի, ից } գած, մօտակայ ընելը-
Առընեմ նըակից } կայ։
Առընեմ նըագրութի. տ. Առընեմ նըագրութի։
Առընեմ նըակացութիւն. գ. մօտ կենալը։
Առընեմ նըութիւն. գ. միձակայութիւն։
Առընկենում. չ. քամահրել, ոտքի տակ առնուլ։
Առընկմնալ. ա. մէջը թափուած։
Առընձեռնեմ. ն. ձեռք բերել, ձեռք ձգել։
Առընչուն. տ. Առընչունակ։
Առընսանանամ. տ. Ընտանենամ։
Առթագուցանեմ. ն. ծածկել, պահել։
Առթական. տ. պատճառ. եղող։
Առթեմ, եցի. ն. 1 միջնորդ ըլլալ հաշտութեան, յորդորել, իբեն քաշել։ – 2 քանի մը պատճառ ըլլալ, յարմարցընել, ձեռացտակէն բանիլ։ [նէնի չգտնուած
Առժամագիւտ. ա. նոր գտած, նորելուկ. տ
Առժամայն. մ. 1 նոյն առեն, իսկոյն. տ հէման, չիմուի, հէման օլաէմ, ֆիլհալ։ – 2 գնա նոր։ – 3 քիչ առեն։ – 4 յարմար առեն։ – 5 այն առենը, նոյն առենը։
–Առժամայն գնեմ. գինը կանխիկ տալ։
–Առժամայն մի. քանի մը ժամ, կամ մը առեն։
Առժամայն, այնք. ա. 1 նոր, նորելուկ. տ հէազէ, նէնի, նէնի չգտնուած։ – 2 ժամանակաւոր, անցաւոր, վայրկենական։ – 3 նեղկայ, հիմնակուան։
Առժամայնութի. գ. պատրաստականութի։
Առժամայս. մ. հիմակ, հիմակուց հիմա. տ չիմուի, չիմուիչէք։
Առժամայք, այս. ա. գ. անցաւոր բաներ։
Առժամանակ, ին } մ. այն առենը միայն, ա-
Առժամանակ մի } ւեն մը, քիչ առեն։
Առժամանակեայ, կէի, էց կամ եայց. ա. նեղկայ, անցնող, քիչ առենուան. տ զէմանի, կէչիձի։
Առժամանակեան. նոյն ընդ վ։
Առժամեայ } նոյն ընդ վ. և Առժամայն՝
Առժամեան } ըստ ամենայն նշ։ [հիմա։
Առ ժամ մի. մ. 1 առեն մը։ – 2 հիմակուց
Առ 'ի. նախդիր. առ. 'ի. յ. (տր. և բա-

ցառ. և նեղքոց.)։ [մար. տ իչին։
Առ՝ի. նախադր. (սեռ. և բցա. խնդ.)։ Հա-
Առիգած, ի, աց. գ. գոգնոց. տ փէշլիմանլը, ֆըլմանը։ [լը, ֆըլմանլը։
Առիգածնալ. գոգնոց կապած. տ փէշլիմանլը-
Առիճ, առճի, թ ած. գ. ա. 1 գլխաւոր պատճառ, սկիզբ, և գործակից. տ սորլ սէպէպլի։ — 2 միջոց, գործիք. տ սէպէպ, վէսիլէ։ — 3 միջնորդ ոմն և է բանի. տ միւսան-ձր։ — 4 առնող բնորդ՝ հարսը փեսին քով, միջնորդ հարսնեաց։
Առ իմ՞, առ իմ՞. մ. ինչի՞ն, ինչո՞ւ. տ նէտի՞ն կէլէ, նէ՞տէլի, նիչի՞ն։
Առինչ, առընչի, ից. ա. գ. 1 բոլորովին ուրիշի հետ կապ ունեցող, վերաբերեալը մեկայնիս։ — 2 կապակցութիւն, վերաբերութիւն մը։ [ունեցող։
Առինչունակ. ա. առինչ եղող, առնչութիւն
Առինչունակաբար. մ. առնչութեամբ։
Առինչունակութիւն. գ. առնչութիւն։
Առիչ. ա. առող, առնող. տ ալան, ալըճը։
Առիսաղութ. գ. վարի կողմը։
Առիւծ, ոյ կամ ուս. առիւծուհի կամ առիւծք, ծոց կամ ուց, ուք կամ ուք. գ. (գրի և Առեւծ, նոյնպէս հնչելով՝ յոր և նմանեալ.) 1 առիւծ. տ ասլան, արսլան, էօչ, շիր։ — 2 առիւծ կենդանակերպը, և աստղն՝ որ ասի Առիւծու սիրտ։ — 3 յատուկ անուն, որպէս Լեւոն, Ղեւոնդ։
Առիւծաբար. մ. առիւծի պէս. տ ասլան կիպի։
Առիւծագլուխ. ա. գլուխը առիւծու նման։
Առիւծագոյն. ա. 1 առիւծի կատաղի կամ կորիւն։ — 2 առիւծի գոյնով։
Առիւծագոյ. ա. առիւծի ձայնով։
Առիւծագէմ. ա. առիւծի գէմքով։
Առիւծախառն. գ. խառն ինքնասակաւ բանկայի և ընդհեղինաց։ [կապկի։
Առիւծակապիկ. գ. գազան նման առիւծի և
Առիւծակնբար. ա. առիւծի ձևով։
Առիւծակոբիւն, ըհան. գ. առիւծի լակոտ. տ ասլան նաւրուսու։
Առիւծաձև. ա. Առիւծանմանի։
Առիւծամարտիկ լինիմ. առիւծի հետ կռուիլ։ [նալ. տ ասլանլանմագ։
Առիւծանամ, ացայ. չ. առիւծ ըլլալ՝ գառնալ
Առիւծանմանութ. ա. մ. առիւծի նմանի։
Առիւծաչուն. գ. գազան՝ առիւծու և շան նման։
Առիւծապէս. ա. Առիւծաբար։
Առիւծասունիլ. ա. Առիւծանման։
Առիւծացուցանեմ. ն. առիւծ գործընել։
Առիւծնեի, նուոյ, նեաց. գ. առիւծի մորթի. տ ասլան տէրիսի։
Առիւծոսկր, կեր կամ կրի. գ. առիւծի ոսկր. տ ասլան կէմիկի՝ սիչէլբի
Առիք. գ. առաջատող. տ պրատիճ։
Առլեզ իւ. ա. Ցարալեզ։
Առլի. ա. լեզի լեցուն. տ մօփտօլու։
Առլինիմ, կամ Առլանիմ, եղէ. չ. քալը՝ հետը՝ մէջը ըլլալ, գտնուիլ։
Առլնում, լցի, լցայ, լցեալ. ն. կ. լեզլեցուն ընել՝ ըլլալ, լեցընել, լըցուիլ. տ օղլատուրմագ, օղլմագ։
Առլուզակ. ա. Լոզակ։
Առլսեմ. ա. Լսեմ։
–Առլսի. ի՛իմացուի, կ՛ըսուի։
Առլցուլ. գ. լցուիլը, կշռանալը։
Առլցուցանեմ. ա. Առլնում. ն։
Առխելեմ եմ } նցի. ն. հրել, խթել՝ առաջ
Առխելեմ } առնիլ։
Առխոկամ. ա. Խոկամ։
Առծառունկն. ա. Արծառունկն։
Առկամ. չ. մտա՝ քալը կենալ։
Առկայանամ. չ. 1 քալը կայնիլը — 2 հաստատ կենալ, տեղաւորուիլ — 3 գադրիլ։
Առկայացուցանեմ. ն. 1 հաստատել։ — 2 կեցընել, կայնեցընել. տ մէն էթմէք։
Առկայեմ, յիմ. ն. չ. նոյն ընդ ել։
Առկայծ
Առկայծնալ } ա. պլպլացող, մտրելու մօտ։
Առկայծնի
Առկայուն. ա. Հաստատուն։
Առկացուցանեմ. ն. առջեր բերել։
Առկոչեմ. ն. կոչել, անուանել։
Առկոչութիւն. գ. անուանակոչութիւն։
Առ կուռն. ա. Կուռն։
Առ Հաստատակ. ա. Հաստատակ։
Առ Հաստատակագոյն. ա. առիւծի ընդհանուր։
Առ Հարկանեմ. ա. Ընդհարկանեմ։
Առ Հաւատար. ա. Հաւատար։
Առհաւատչեայ կամ Առհաւատչէ, չէից, իւից, չեօք կամ չէիւք. գ. ա. բան մը որուած կամ առած՝ 'ի նշան հաւատարիմ խոստմանն, գրաւական, գրաւ, ձաշակ. տ փէչ, ռէհին, չէշնի։
Առհիմեմ. ա. Առխելեմ։
Առհնա. ա. Արահնա։ [նը ընծայել։
Առձայնեմ. ն. 1 կանչել։ — 2 մէկին անուանելով
Առձայնութիւն. ա. Նախաձայնութիւն։
Առձևանամ. ա. Առձևանեմ։ [հրնակ։
Առձևան. ա. ձևաքը՝ պատրաստ. տ հազըր
–Առ ձևան. մ. ձևաքը ունենալով՝ ըլլալով, սիրով շուտով, պատրաստ։
–Առ ձևան փոխ. ա. Ձևանափոխ։
Առձևանեմ, եցի. ն. 1 ձևաք ձգել. տ էլէ կէլմիշլիք, ամադլամագ, զալմի էյլէմէք։ — 2 տալ, ընծայ ընել։
Առձևանպատրաստ. ա. Առձևան, մ։
Առձևանպատրաստաբար } ա. մ. մէկէն, շուտ
Առձևանպատրաստագոյն } տսկ. տ էնկինի հազըրտա, գօլայ, գօլայնա, էնկզէն։
Առձևանպատրաստութիւն. գ. շուտութի։

Առձնակատիմ. տ. Ճակատիմ։
Առձնաոտարչական նրգ. Ձամիու վրայ նրդելու բան։
Առմնատուցանեմ. տ. Մատուցանեմ։
Առմնատիմ. տ. Մատիմ։
Առմներձնեամ. տ. Մերձենամ։
Առմնանեմ. չ. նեղս տալրդիլ։
Առյատպա. ա. 1 ապագայ։ – 2 մ. վերջը, ետքը։ – 3 ասակէ՝ անկէ ետքը։
Առյատպէք. գ. ետքի ըլլալիքները, ապագան։
Առն, առին, ինք. գ. վայրի ոչխար կամ գառն։
Առնաթար. մ. էրիկ մարդու պէս, կորձի պէս. տ էրքէկձէ, խիտձէ, մէրտանէ։
Առնագոյն. ա. բուն մարդու վայելած կորձի գոյն։
Առնագէն. գ. 1 զէնք. տ ձէնկձի սիլահը։ – 2 մ. զինաւոր, զէնքով. տ սիլահլը։
Առնական. տ. Էրկական։
Առնակերպ. ա. մ. էրիկ մարդու ձևով։
Առնակին, կնոջ, կանոչք, նանց. գ. ա. կարգուած կնիկ. տ էվլի գալը։
Առնակնութիւն. գ. կարգուածութիւն կնկան։
Առնակոյս, կուսի. գ. նշանած աղջիկ։
Առնաձև. ա. էրկի մարդու ձևով։
Առնամոլն. տ. Արուամոլ։
Առնամոլութիւն. տ. Արուամոլութիւն։
Առնայն. ա. էրկինէն առնուած՝ Եւա։
Առնանուն. ա. մ. մարդու նմանո։
Առնանոց. ի, աց. գ. էրիկ մարդոց կոմի՝ տան մէջ. տ սէլամլըգ։
Առնաչափ. ա. մարդաչափ։
Առնապատկեր, ի, աց. գ. մարդու արձան։
Առնապատկերագործ, ի, աց. գ. արձան շինող։
Առնապէտ. տ. Առնաբար։
Առնասպան. տ. Էրասպան։
Առնասպանեմ. տ. Էրասպանեմ։
Առնացի. տ. Էրկական։
Առնաքաջ. ա. կորիձ մարդ։
Առնելի, լոյ, լեաց. ա. 1 ընելիք։ – 2 ընող։
Առնեմ, արարի, արաս. արարեալ, արարող կամ առնող. առնելին. 1 ընել, անել. տ էթմէք, իթմէք, էյլէմէք, իյլէմէք, նաիմագ։ – 2 սուզնել. տ նարայիմագ, տիւզմէք։ – 3 փոխել, զարձընել։ – 4 ունենալ. տ էսինմէք։ – 5 ղրկել։ – 6 (ուրիշ բայի հետ). ընել ասալ. տ էթմիրմէք։
–Առնեմ ընդ ուամբ. խօսքը մէկ ընել ուրիշի հետ։
–Առնեմ զոք 'ի վերայ (ուրուք). վրայ հասնել։
–Առնեմ յոգ. մէկու մը յանձնել (բան մը)։
–Առնեմ որդիս. զաւակ ծնանիլ։
–Առնեմ ջուր. ջուր քաշնցընել։
–Պարգեւս առնեմ ոմանց. պարգեւ ընել մէկու մը։
–Առնեմ. առորոգութիւն՝ կրնալ ներհակ։
–Առնիմ, արարայ. կր. ըլլալ. կ' ըլլայ։
Առնէտ, նիտի, տաց. գ. նաւուս մեծ մուկ. տ կէմի սիչանը, պէօյիւք սիչան։
Առնի. ա. էրկի մարդու, այրական։
–Առնի անդամք. ծնողական անդամք։
Առնլի. ա. առնող. տ ալան։
Առնհատութիւն. գ. խօսքակապ, նշան, և պատկ։
Առնմանիմ. տ. Նմանիմ։
Առնշանակեմ. ն. նշանակել։
Առնութիւն. գ. կարձութիւն, առաքինութիւն։
Առնութիւն. գ. էրկի ունենալը։
–Բազում առնութիւն. չատ էրկի ունենալը։
Առնում, առի, առ. (երբեմն նաև Առաւ փոխանակ Էառի). ն. 1 առնուլ կամ առնել, բռնել. տ ալմագ, իթուիմագ։ – 2 ձեռք բերել. տ էթինմէք։ – 3 վերցընել. տ գալարբմագ։ – 4 (քաղաք) առնուլ, տիրել. տ ֆէթհ էթմէք։ – 5 յափշտակել, խոտխտանել, գողնալ – 6 գործածել. տ գուլլանմագ։ – 7 հակընդալ – 8 առեղկանալ, միտք առնուլ – 9 ձեռք զարնել, սկսիլ։ – 10 յաջողիլ։ [լընմըշ։
–Առևալ, առնցնալ. առած. տ ալմըշ, առ։
–Առնուամ նլանեմ. իրեն քաշել։
–Առնուամ զդրունս. զռնակը գոցել։
–Ահ առնուամ. Սաբաւթ առնուամ, և այլն. վախնալ, զգուշալ։
–Խուժմ առնուամ. ժողովուիլ, գունդ ըլլալ։
–Առնոյր առնէը ոք. երանի թէ մէկն ընէր։
–Առ, առէք. Ահկ, ահկէք, հայտա։
Առնում. կ. առևալ լինիմ։
Առնումն. տ. Առումն։
Առնչակից. ա. մէկտեղ յարաբերութիւն։
Առնտամ. տ. Նատիմ։ [ունեցող
Առշեղ
Առշեղապէս
Առշեղնալ } մ. մէկի ծռած։
Առոգ, Առոգանամ. տ. Առոյգ, և այլն։
Առոգագաւակ. տ. տակը գիրուկ՝ լեցուն։
Առոգանապէս. մ. ջնելով, ուռճացընելով։
Առոգանամ. ն. ջուր տալ, ջնել. տ սուլտմագ, սու վէրմէք։
Առոգանձն. տ. գիրուկ, ուժով։
Առոգանութիւն. գ. ադեկ արտաբերութիւն 'ի կարգալն՝ շեշտով բթմով և այլն։ – տ. և Ոռոգումն։
Առոգացուցանեմ. տ. Առոյգացուցանեմ։
Առոգամ, եցի. 1 տ. Առոգանամ, Ոռոգամ։ – 2 արտաբերել։
Առոգիչ. տ. ուռճացընող, օյժ տուող։
Առոգութիւն. տ. Առոյգութիւն։
Առոգումն. գ. ջնելը, ջուր տալը։
Առոջ, ի, ից կամ ից, ոց. ա. 1 ոջ. տ ասպ, խօշ, թէնաֆուսլիխ։ – 2 ամբոջ, անպակաս. տ պիւթիւն, թէքմիլ։ – 3 առոջաբար. տ հասիլէթլի։ – 4 ոջ-

ջամիա, միտքը շիտակ ։ [և Հոգւոյ)։
Առողջաբար. մ. առողջութեամբ (մարմնոյ
Առողջարեր. ա. Առողջարար։
Առողջարերութիւն պտղոյ. գ. ազէկ ըս-
տուդ տալը ։
Առողջագոյն. ա. խիստ առողջ ։
Առողջագոյն. ա. Առողջարար ։
Առողջախոհութիւն. գ. ողջախոհութիւն,
ողջմտութիւն ։
Առողջախորհուրդ. ա. Ողջամիտ։ [մարդ։
Առողջական. ա. առողջի, առողջութեան յար-
Առողջամիտ. ա. Ողջամիտ։
Առողջանալ. չ. խելօք կենալ ։
Առողջանութիւն. գ. պարկեշտութիւն,
զգաստութիւն ։
Առողջային. ա. Առողջական ։
Առողջանալ, ացայ. չ. բարենալ, ազէկ-
նալ. ֊ տպաւորմագ. էյի օրմագ, շիֆա պուլ-
Առողջանդամ. ա. Ողջանդամ։ [մագ։
Առողջապէս. ա. Առողջաբար ։
Առողջատուն
Առողջարար, ի, աց
Առողջարարական
ա. բարենպաստող, օգտա-
կար. ֊ հասիէթլի, ֆայ-
ուէլլի, մէնֆաաթլը ։
Առողջարարութիւն. գ. առողջարար ըլլալը։
Առողջացուցանել. ն. բարենպաստել. ֊ ա-
զալեմտագ, շիֆա վէրմէք ։
Առողջացուցիչ. ա. բարենպաստող։
Առողջմտութիւն. ա. Առողջամտութիւն։
Առողջութիւն. գ. 1 ողջ առողջ ըլլալը. ֊
ռաղլըգ, խաշլըգ։ — 2 պարզմտութիւն. ֊
սօզլուլօգ։ [տիրի, իմազէ։
Առոյգ. ա կարի՛ճ, մատաղ, ընդունակ. ֊ տինճ,
Առոյգաբար. ա. ֊ պալարըը սօզու՝ սէմիզ։
Առոյգաբանակ. ա. Առոգաբանակ։
Առոյգանալ. ացայ. չ. ուռճանալ, փայ-
լիլ. ֊ իմ օրէմէգը, սէրփիլմէգը ։
Առոյգացուցանել. ն. ուռճացընել ։
Առոյգութիւն. գ. 1 կորնութիւն, պժ. ֊
տինճլիք, իմնաիւբիւսիլութիւն, զուարկիմ։
— 2 լաւ պայծառութիւն, առատուի ։
Առոյգի. ա. մ. առանձին, զատ։
Առոտնել. ա. Ընդոտնել [մանը)։
Առոտնհարու. ա. ոտքի տակ առնող (հրա-
Առոտնհարութիւն. գ. արհամարհութիւն։
Առու, ի. ի. ե. ոյ, ով, ոց, ովք կամ օք. գ. 1
վազուկ ջուր, պզտի գետ. ֊ սուճըղազ, բր-
մաց, չայ։ — 2 ջրի համբայ, փողոսկ, ներակ.
֊ սու հօլու, սրըզ, օլուգ, խէնտէկ, տա-
Առուաբար. մ. վազուկ ջրի պէս։ [մարո
Առուած, ոյ, ոց. գ. 1 առած բան, ստար
բան։ — 2 կաշառք։
Առուածու. ա. պալատէզը ջուր քաշելդրնող։
Առուակ, ի, ից. գ. պզտիկ առու ։
Առուահանք
Առուամէջ
գ. ջրանցք. ֊ սու հօլու, էվ-
լէք ։ [առուո
Առուաբեան, կամ Առու տրեան. ա. Աբեան-
Առուգագոյն. ա. աւելի կարմիր, լեցուն։
Առուգանամ. ա. Առոյգանամ։
Առուգանամ. մ. կորնութեամբ։
Առուգութիւն. ա. Առոյգութիւն։
Առուկ. ա. առնող, ձեռք խլող ։
Առուկեան. ա. անցաւոր։
Առումն, առման. գ. առնուլը, առնուիլը.
֊ ալմասը, ալընմասը։
Առումն, յառմանի. գ. մարդնեղութի. Քրիս-
տոսի ։
Առունկնձառ. ա. 1 անկաշխ՛ի վար փսիքը-
սացող. քսու. — 2 գ. քսութիւն ։
Առուոյտ կամ Առուտ, ի, ից. գ. երկը-
կնուկ խոտը. ֊ նամէ, նամնա։
— Առուոյտ կապոյտ, կամ սեաւ. խոտ մի
է. ֊ տիվ սիւսիւսէմ։
Առպատչանաթաթ. մ. ա. պռոշանի։
Առպատպատատ. ա. Առձեռն ։
Առջատ. ա. Արջառ։
Առտտանամ. ն. ունենալ ։
Առտտեղծեմ. հայ. ն. տեղծել։
Առտուգիմ. չ. առոյգ ելլալ ։
Առտուերգիր. ա. շքի պէս, առ. աչօք։
Առվիկեմ. ն. վկայել ։
Առտանիմ. հ. առնուլ տանիլ ։
Առտարտրշեմ. ն. ազէկ զանազանել։
Առտարտրշութիւն. գ. ազէկ զանազանելը։
Առտնին, կամ Առ. տնին. մ. ա. 1 տանը
մէջ, տուներ. ֊ էվտէ։ — 2 տնական, տա-
նըր. ֊ էվտէքի ։
Առտուեմ. հայ. ն. մատուցանել, առանձնել
Առտուութիւն. գ. տալը ։
Առցեղ, ի, ից. ա. ազգային, ներսիր։
Առցուցանեմ. տ. Ցուցանեմ։
Առփոխեմ. տ. Փոխեմ։
Առփրձեմ. ն. ձեռք զարնել, ջանալ ։
Առք. տ. Առ, առք։
Առքտիւռոս. տ. Աբրտոռոս։
Առօրեայ, ըէի, ից. ա. 1 օրուան, նոյն օ-
րուան, մէկ օրուան. ֊ պիր կիւնլիք, նէվ-
միւ. — 2 մէկ քանի օրուան. ֊ պիր գաչ կիւն-
լիք։ — 3 անցաւոր. ֊ կէչիճի՛։ — 4 տմէն օ-
րուան. ֊ հէր կիւնլիք ։
Առօրեական. ա. տմէն օրուան։
Առօրեն. մ. նոյն օրը, իսկոյն։
Առօրենակեմ. ն. Համեմատել ։
Առ օրն. մ. 1 ան օրու։ — 2 օր կու գայ՝ օր։
Առ, առն. (լ.) գ. Հին գրաբար մը։
Առած, ի. գ. ըսածը ։
Առական, ի, աց. ա. բանական։
Առար կամ Առարին (յ.). գ. առակ. ֊ ապչէ։
Առարան. գ. բժշկական արմատ մը։
Առացած, ի. գ. զուրցածը, զուրցուածք. ֊
տէյիշ, սէօզ ։
Առացական. ա. արտաբերական։
Առացուած, ի կամ ոյ, ոց. գ. լսուած

բան, խօսք, Հառ։
Ասացուվի, Ասացուած, Ասելուվի } գ. ըսելը, ըսուիլը, խօսք։
Ասելի. ա. ըսելու։
Ասեղն, Ասիղն, ասղան, գունք, ղանց · գ · ասեղ · տ իլնէ, իկնէ, սիւզէն։
Ասեղնագործ. ա. Ասղնագործ։
Ասեղնաձեւնաւոր. ա. ծեւով կաթուած։
Ասեղնակարկատ. ա. քաթած, ասղով կարկըտած՝ հիւսած։
Ասեմ, ասացի, ասա. ն. 1 ըսել, խօսիլ. տ սիմէք, ակմէք, այբէմագ, սէյլէմէք – 2 անունը տալ։ կը՛. կ՛ըսեմ. տ ատ՛նիլու – 3 (Հաւս) խօսիլ. տ էօքմէք։
–Ասեմ. ըսել կ՛ուզեմ. այսինքն. տ նանի։
–Չասեմ. չեմ ըսեր. չըսեմ։
–Ասացեալ, կամ Ասիցեալ. ասիցելոց, կամ ասելոց. ըսուած։
–Ասացեալքն ասեն. սուրբ գիրքը կ՛ըսէ։
–Ասող, կամ Ասացող. ըսող։
Ասիածին. ա. ասիացի, ասիական։
Ասիասպատի, ած. գ. Ասիոյ կողմի իշխան։
Ասիպ, այ } գ. (և.) անուն անձանոմ
Ասիպայ, ի } իճաչնոյ, որ իմաստնի և պատգիլ, յոռոգ։
Ասկն. ա. Սուտակին։
Ասպանագործ. ա. Ասղնագործ։
Ասպանի, նւոյ, նեաց. գ. գնդակ. տ իսիլիք։
–Ասպանիկի Ասղնիկ կախարգայ. տ պիւլիւ իսիլիսի չոգրնը՝ նազըրը։ – որ և Ասղնանի։
Ասպնագործ, ի, ից. ա. բանած. տ սիւզէնիւ։
Ասղնագործուվիւն. գ. ասեղով բան բանիլը. տ սիւզէնի իշի։
Ասղնաձոռոգ կամ Ասղանեվոռոգ. ա. գ. խոշոր կամ կարգ կարգ քուրմի պէս հագուստ. տ խաբար, խրխաբ։
Ասղնաձեւ. ա. ասղոյ ձեւացած (նշան մաքիթոյ վրայ)։
Ասղնանի, նւոյ, նեաց. գ. կախարդական բանիլը գնդակնէ կամ իմկէ. տ պիւլիւ իմագրը։
Ասղնաչափ. ա. մ. ասղի չափ. տ իչնէ գառաբ։
Ասղնեայ } ա. Ասղնագործ։
Ասղնագործ }
Ասձի. գ. կնբակուբ. տ աշ։
Ասմունդն. ա. Նըկնագոյն։
Ասող, ի. ա. ըսող. ազդող, տուն տուղդ – ա. և Ասիչ։
Ասողուվիւն. գ. խօսելու կարողուվիւն։
Ասպական. ա. ասոյի ազգէ։
Ասպիակ կամ Ասպեակ. ակի. գ. 1 կծու բան. Ջարեղէն՝ իմբեռուրի ձեռով. տ Ջէրձէր, քիքիչ, Համզէ։ – ն կառմ։
Ասպիճն. մ. ասոյի նըգաւոյ. տ սիւրնանձաւ
Ասպիճ, ընաց. գ. 1 ասոյի ազգը. և անունց

Ասպիրը. տ սիւրնանիչէր, շամ վիլայէմիւ – 2 ասպիտանեայք։
Ասուկայ, էի, ից. ա. Ասուի։
Ասուկղ, ի, ացւ. ա. բրդոտ. տ նախագլը, նիւնլիւ։ [լուզէմ։
Ասուխիւն. գ. խօսք, բառ. տ սէօզ, սէյիշ,
Ասուի, ասուոյ, ուենաց. ա. 1 բրդէ, բրդուզէն. տ նախագտան, նիւնտէն, նիւն։ – 2 գ. բրդէ լամ։
Ասուձն, ասմունք. ա. Ասացուած։
Ասուն, ասնոյ. ոց. ա. գ. բանական, խօսող։
Ասուպ. ա. Թահիչ։
Ասպ. գ. (պ.) ձի, (բարդութիւնանց մէջ միայն կը բանի)։
Ասպազայ. գ. ա. Ասպուզան։
Ասպաղէն, զինի, նաց. գ. 1 ձիու զարդ. տ ամի վուսատը՝ բախտը, ամէնը սկսողը. – 2 ա. մ. ձիաւոր զինեալ, ձիու զարդերով։
Ասպաղինեմ. ն. ձին զինել՝ կռուելու։
Ասպակ. գ. (ուռենիքի) պատառ կամ փշրանք։
Ասպականասպատ. ա. գ. որսորդ շուն՝ ձիաւոր որսորդի. տ ավէնի քէօփէյի, զաղար։
Ասպականի, նւոյ, նեաց. գ. որսորդ՝ ձիով ու շներով. տ ավէնը։
Ասպահապետ, ի, ից. գ. ձիաւորներու զօրապետ. տ աթէլը սէրտարէչիւ։
Ասպահարակական. ա. Հալուական. տ չոպանի, նայլատա կէզէն։
Ասպանդակ կամ տակ. Ասպատան կամ տանդ. գ. ասպանդակ. տ իւզէնկի։
Ասպանջական. ա. Ասպնջական։
Ասպատալաբ. ա. Սպատալաբ։
Ասպատան } ախոռը պահած՝ բուած
Ասպատանիկ ձի } ձի։
Ասպատ } ի, ացւ. գ. ձիով վրայ վազելը,
Ասպատակ } և վազող. տ չէմէչ, ազըն, չէմէճի, ազրնձը։
–Ասպատակ սիրեմ կամ արձակեմ, առաքեմ, դնեմ, տամ, առնեմ, կառնեմ. ձիաւոր զօրք սիրել՝ կողոպտելու համար. տ չէմէչձի եալամագ, չէմէչձիլիք էմէմէք – որ և Ասպատակեմ։
Ասպատակայարձակ. ա. ասպատակի պէս յարձակող. տ չէմէչձի մնալը։
Ասպատակաւոր, ի, ացւ. ա. գ. ձիաւոր՝ վրայ վազող. տ աթլը՝ չէմէչձիլը։
Ասպատակեմ. եցի. չ. 1 ձիով վրայ վազել. տ ազըն էմէմէք, սիւրնալ էմէմէք – 2 ասպիկ վազել։ [սիւրնալ։
Ասպատակի. ՛Ասպատակի. մ. վազելով. տ
Ասպատ. ի կամ ոյ, ացւ. գ. վահան. տ գալգան։
Ասպատրանկ. գ. պզտիկ վահան. տ գալգան փալչէսի։
Ասպատազէն. ա. վահանով զինեալ։
Ասպատահասպատ. ա. վահանով խաղացող։
Ասպատախտա. ա. քովէ քով շատ վահան-

Ներում։ [տ գալդանը նէֆէր։
Աստղաբակիր, կրի, բաց. ա.գ. վահանաւոր.
Աստղաբակող, ի. ա. գ. մէջքը վահան ունեցող. տ ոչխարնաէ գալդան։
Աստղաբահաւ, ի, ած. ա. վահանով ձեռքը բայ բացող, վահան պատռող. տ գալդան ըլա ելլ քէսէն, գալդան քէսիձի։
Աստղաբաւեա, ուէի. ա. Աստղաբանո, ուէի։
Աստղաբաւոր. տ. Վահանաւոր։
Աստղաբաւորութիւն. գ. վահան գործածելը. տ գալդան գուլլանմա։
Աստղաբափակ. տ. Վահանափակ։
Աստղարեմ. է. վահան գործածել. տ գալդան գուլլանմագ։
Աստղարէկ } [բիզի, բիսի. սաց կամ սից. գ.
Աստղարէս } 1 ձի վազցնելու ոճը. տ ասի մէյտանը։ – 2 չափ ձիավազի մը՝ 125 քայլ երկրաչափական։ – 3 բաց տեղ. տ մէյտան։ [էլտէն պրագան։
Աստղբընկէց. ա. վահանը ձգող. տ գալդանը
Աստղբիսախաղաց. ա. Աստղարէս։
Աստղբիսական. ա. աստղարէզի։
Աստղբիսեմ. է. հրաստղակին մէջ ապրիլան զինվորել. տ մէյտանտա սէյիրմի մէք։
Աստղեա, ի, աւ կամ իւ, ած, օք. գ. ձիաւոր, իշխան. տ սիփահ, ամէնը պէյզատէ, միւսէլլիմ։
Աստղեաւթիւն. գ. իշխանութիւն տպանտի։
Աստիա. (յ.) տ. Աստղաբ։
Աստղնջական, ի, ից կամ ից. ա. 1 հիւրընկալ, օտարասէր. տ միւսաֆիր գազուլ էտէն, միհմանտար, էվ սահաբը, գէնագ սահաբը – 2 ընդունակ – 3 առիթ։
Աստղնջականեմ. տ. Հիւրընկալեմ։
Աստղնջականութիւն. գ. 1 հիւրընդունիլը, ընդունուիլը. տ միհմանտարլըգ։ – 2 հիւրընկալը. տ միւսաֆիրլիք։
Աստուզան. գ. Ծակի անուն։
Աստուձակ, ի, ից. գ. սոխակի տեսակ մը։
Աստուձ, պուբ, փուբ. գ. կարմիր ծաղիկ մը։
Ատա. գ. մ. 1 հոս, հոս տեղը. տ պուրատա, պուրնատա։ – 2 առ աշխարհքս. տ պուր տիւնեատա։ – 3 հոս. տ պուրայա։ – 4 ա. իբր այս, ա՛ յօդ։
Ատաագոյն. ա. աւելի ազդու, առատիկ։
Ատաակոս, կամ Ատաւսոս, կամ Ատաքոտաս. գ. (յ.) խնդգնոլին. տ ըսատագօզ։
Ատանդեմ, նցի } ն. 1 ապրին անդրին
Ատանդեցուցանեմ } տանիլ բերել. տաբաղրնել։ – 2 շփոթել։
Ատանդիչ. ա. շփոթեցընող։
Ատանդութիւն } գ. տատանուելին։
Ատանդումն }
Ատանօր. մ. 1 հոս տեղը. տ պուրատա։ – 2 առտեղ, հիմակուան. տպուրտնըն չիմիքիր։
Ատառ. գ. առաջառ. տ առիմ առ։
Ատաբխտայք. (յ.) քաղաքացիք (Ամէնքի)։
Ատեղաբան } ի, ից. ա. գ. ախտաբ, մոգ.
Ատեղաբանակ } տ միւնէճ՛ձիմ։
Ատեղաբանութիւն. գ. մոգութիւն. տ իլմի նիւճում, միւնէճ՛ձիմլիք։
Ատեղաբաշխ, ի, իցս. ա. գ. աստղաբաշխ. տ էչլի հէյնէթճի։
Ատեղաբաշխական. ա. աստղաբաշխական։ – 2 գ. աստղաբաշխութիւն։
Ատեղաբաշխականագոյն. ա. վարպետ աստղաբաշխ։
Ատեղաբաշխութիւն. գ. աստղաբաշխութիւն. տիլմի հէյնէթճի։ [դի նման ըլլալ։
Ատեղաբոբրոքմունք. գ. տատանելը, տատանուիլ։
Ատեղագնեմ. ա. աստղերով զարդարուած (եկեղեցի)։ [բաշխ, մոգ. տ միւնէճ՛ձիմ։
Ատեղագէտ, գիտի, տաց. ա. գ. աստղաբաշխ։
Ատեղագիտական. ա. աստղաբաշխական, մոգական։
Ատեղագիտութիւն. գ. մոգութիւն. տ իլմի հէյնէթճի, միւնէճ՛ձիմլիք։
Ատեղագիւտ, ի, իցս. տ. Ատեղաբաշխ։
Ատեղագործ. ա. աստղերու պէս անհամար։
Ատեղազարդ } ա. աստղերով զարդարուած
Ատեղազարդ, լից } [ած, լեցուն։
Ատեղախտուած. ա. խոհած աստղերու նման։ [բրահամ)։
Ատեղածին. ա. հայր բազմութեան (Ա-
Ատեղական. ա. երկնային, լուսեղէն։
Ատեղակառոյց. ա. աստղերով շինուած։
Ատեղակուռ. ա. աստեղաց պէս խոհած։
Ատեղահաճ. ա. աստղերով կախարդութիւն ընող՝ գուշակող։
Ատեղահաջ. ա. պարտադ տեղը հաջող (շուն)։ [սալը։
Ատեղաձև. ա. աստղի ձեւով. տ երլտրզ մի-
Ատեղաձիգ. գ. աստեղները. տ ուչար երլտրզլար։
Ատեղաձնաձանչ. ա. փայլուն աստղի նման։
Ատեղաձնանաչ. տ. Ատեղագէտ։
Ատեղաձնեմ. ա. երկնային։
Ատեղանամ, զացնալ. չ. 1 աստղերու չափ շատնալ – 2 աստղի պէս երևնալ։
Ատեղանեի. գ. աստեղները։
Ատեղանիչ. ա. աստղի նման։
Ատեղանկար. ա. աստղի պէս գաշուած։
Ատեղանման. տ. Ատղանման։
Ատեղանշան. ա. աստղերով նշանած (Պատանդիանոսի խաչը)։
Ատեղանշմար. տ. Ատեղագէտ։
Ատեղապէս. մ. աստղի պէս. տերլտրզ կիպի։
Ատեղատեսակ } ա. աստղի նման. տ նըն-
Ատեղատիպ } տրզ միտալը։
Ատեղատուն, տան. գ. Համատեղութիւն, կենդանակերպ. տ պիւրճ, ախթէբ։

Աստղափայլ. ա. աստղի պէս փայլող։
Աստղեայ } ա. 1 աստղէ. 2 երկրորդական,
Աստղեան } երկրորդական. – 2 աստղին. 3 երկրորդութիւն։
Աստղնագոյն. ա. աստղի փայլման պէս։
Աստղօրէն. մ. ա. աստղի նման։
Աստղօրէնութիւն. (յ. ոձով) ա. Աստղաբաշխութիւն։
Աստեմ. ա. Հաստեմ, և Ազդեմ։
Աստուածոր, ի, աց. ա. Հաստատուն, պինդ, զօրաւոր, ընտիր։
Աստէն. մ. 1 հոս տեղը. 2 պուբատան, պուբանձրգուա։ – 2 հոս տեղէն։ – 3 հիմա, կուբնէ. 3 շիմտիտէն։
–Աստէն և աստ. շատով. հիմա. 3 անիտէ։
–Աստէն. ա. աստեղի, հիմակուան։
Աստէնք. գ. ներկայ բանները։
Աստէք, կամ Աստ էք, էից. ա. գ. հոս եղածները, ներկաւորը բանները։
Աստի. մ. աստից, ասկից, ասկէ, սրկից, հոսկից. 3 պուբատան, պուտնատան։
–Աստի և անդր. ասկէց նաքը։
–Աստի անտի. չորս գիէն։
–Աստի և անտի. մէկ գիէն՝ մէկալ գիէն։
–Աստի անտիք, տից. ա. երկու գիտեններն ալ։
–Աստի. ա. գնալան. յայսմանէ, ասկից։
–Աստի. ա. հոս տեղինը, աշխարքիս, ժամանակաւոր. 3 պուբատաքի, պուտնատաքի, պուտիւնեանները։
–Աստիք, տեաց. երկրաւորք, մարդիկ, աշխարհքս. 3 պուբատան։
Աստի, տուր, տօղ. տիք, տեաց կամ տից. ա. 1 հաստատ, պինդ, աստիկ, դիմացկուն, առաքինի. 3 գաղի, նամուզը – 2 գ. հաստատութիւն, ոյժ, աստկութիւն. 3 գաղիւիք։ – 3 կարիճ՝ հաստակ սկսած, պատանեկութիւն, երիտասարդութիւն. 3 տիւնա՝ չազ նաշ։
Աստիձան, կամ Աշտիձան, ի, աց. գ. 1 սանդուխի տուք. 3 մէրտիվէն այսղը՝ պատմաղը, պատմագ, տէրէձէ։ – 2 նշան և վիճակ բարձրաւեր։ – 3 սան յարկը. 3 գաղի։ – 4 յառաջադիմութիւն. 3 էչէրլէմ։ – 5 տարբերութիւն. 3 ֆարգ։ – 6 իշխանութիւն, պատիւ. 3 մէրթէնպէ, բիւթպէ, փայէ։ – 7 նկնղեցական կարգ։
–Աստիձան աստիձան. հնազհնուէ։
–ի Աստիձան մնալու հասանելի. մնալուան դուռը հասնիլ։ [ունենցող։
Աստիձանաժառանգ. ա. բարձր աստիձան
Աստիձանակից. ա. նոյն աստիձանին ունեցող։
Աստիձանաձև. ա. աստիձանի նման։
Աստիձանաւոր, ի, աց. ա. գ. 1 կղերիկոս, կարգաւոր։ – 2 սանդուխի տուք ունեցող։
Աստիձանիմ, նեալ. ձ. 1 կարգով վեր ելլալ՝ բարձրանալ. աստիձաններով բարձրանալ։ – 2 ալիքներուն պձալըձալն աստիձանի ձեւով։
Աստին. ա. Աստի. ա. հաստատուն։
Աստիք, տեաց. ա. Աստի, իք. ա. գ։
Աստղ, տեղ, տեղք. աստեղք կամ նղունք, նզաց կամ նզց, նզաք կամ նզբք. գ. աստղ. 3 երկրորդ, նէձմ, ախտէր։
–Աստղ առաւօտին կամ տուս. արուսեակ։
–Աստղ թափելալ՝ սլացեալ՝ սահելալ. ա.
–Աստղ. ժ ժմակ մը ծովու։ [թափիլ։
Աստղաբաշխութիւն. ա. Աստեղաբաշխութիւն։
Աստղագէտ. ա. Աստեղագէտ։
Աստղագուշակ. ա. աստղով ցրցուցած։
Աստղալոյս, լուսոյ. գ. աստղի լոյս։
Աստղահաձառ. ա. աստղերով լեցուն։
Աստղական. ա. աստղերու վերաբերեալ, երկնային (գունտ)։
Աստղակերպ. ա. աստղի նման։
Աստղահաւր լինիմ. գէշ օգուն ազդեցութիւն ընել ձեռաուիլ։
Աստղահմայ. ա. աստղերով հմայական ընող։
Աստղահպատէր. ա. աստղով հպատիրուած։
Աստղահաձանձանչ. ա. Աստեղահաձանձանչ։
Աստղային շուն. աստղ՝ օր շուն մեծ կամ փոքր կ'բսուի։
Աստղանկար. ա. Աստեղանկար։
Աստղանման. ա. աստղի նման։
Աստղանշան. ա. մ. աստղով կամ աստղի նման երեցած։
Աստղապսակ. ի. գ. աստղէ պսակ։
Աստղաջահընկալ. ա. աստղը լոյս տալով ջահ բռնողի պէս։
Աստղավար երկին. աստղալից երկինքը։
Աստղատեսակ. ա. աստղի նման։
Աստղատուն. ա. Աստեղատուն։
Աստղացուցանեմ. ն. աստղի պէս ընել, աստեղաց կարգը անցընել։
Աստղաւոր երկին. աստղալից երկինքը։
Աստղիկ, տղկան կամ տղկայ. գ. 1 արուսեակ։ – 2 Ափրոդիտէ չաստուածուհի ցանկութեան։
Աստղկան. ա. ափրոդիտական, ցանկական։
Աստոյ, կամ Աստուս. ա. Ազդոյ. և Աստի՝ իբրև հաստատուն։
Աստուած, աստուծոյ. գ. առեղծող և տէր մեր. 3 ալլահ իմաստէ. իմանցը։
–Աստուած, աստուածք. և լայնաբար՝ հրեշտակք, և մարդիկ։
–Աստուածք, աստուածոց կամ աստուծոց. չաստուածք հնէին անուաց, դիք, կուռք։
–Աստուծոյն. Աստուծոյքն. Աստուծոյ բանները։ [լսելու
–Աստուծով. երդումն է, ինչպէս ուզիկ, վայ-

–Աստուծմէն, երգուեալ 'ի գիս։
Աստուածասէր, ո. Աստուածազգ։
Աստուածաբան, ի, ից, ա. գ. 1 Աստուծոյ վերայ խօսող, և Աստուծոյ բանը խօսող, մարգարէ, առաքեալ, վարդապետ եկեղեցւոյ։ – 2 մանաւանդ կերպով Յովհաննէս աւետարանիչ, և Գրիգոր Նազիանզացին։ – 3 աստուածաբանական։
Աստուածաբան, իւիւ. գ. Աստուծոյ խօսք։
Աստուածաբանաբար. մ. աստուածաբանի պէս, աստուածաբանելով։
Աստուածաբանագոյն. ա. որ զինքը մեծ աստուածաբանի տեղ կը դնէ։
Աստուածաբանակ. 1 ա. աստուածախօս՝ Մովսէս։ – 2 գ. Աստուծոյ բանակ։
Աստուածաբանական. ա. աստուածաբանից կամ աստուածաբանութեան յարմար։
Աստուածաբանականն. գ. ձեռնարկութիւն։
Աստուածաբանականութիւն. տ. Աստուածաբանութիւն։
Աստուածաբանեմ, եցի. ն. Աստուծոյ վերայ խօսիլ, Աստուծոյ բանները ձեռնարկել։
Աստուածաբանութիւն. գ. 1 Աստուծոյ վերայ խօսիլը՝ գրելը, խօսուածը՝ գրուածքը, մարգարէական՝ առաքելական՝ վարդապետական. ՚ի լմի իլմի խիւսայ։ – 2 դիցաբանութիւն, հեթանոսական առասպել։
Աստուածաբաշխ այ. քահանայի ձեռքը։
Աստուածաբար. մ. 1 իբրև Աստուած, ըստ որում Աստուած։ – 2 Աստուծոյ կերպ։ – 3 ըստ Աստուծոյ, հոգևորապէս։
Աստուածաբարբառ. ա. 1 աստուածային ձայնով եղածը, խօսածը։ – 2 ՚ի պատիւ Աստուծոյ երգող։
Աստուածաբարձ. ա. զԱստուած կրող (սուրբ Կոյս, խաչ, և այլն)։
Աստուածաբեր. ա. յԱստուծոյ առաջ եկած։ [պէս եղած։
Աստուածաբերան. ա. Աստուծոյ բերանի
Աստուածաբնակ, ի, ից. ա. Աստուծոյ բնակարան եղած։
Աստուածաբոյլ. տ. Սրբագործութիւն։
Աստուածաբոյս. ա. Աստուծով բուսած։
Աստուածաբուղխ. ա. յԱստուծոյ կամ Աստուծով բխած։
Աստուածաբուն. ա. Աստուծոյ յատուկ։
Աստուածագամ. ա. զԱստուած գտնած։
Աստուածագեղ. ա. աստուածային՝ հոգևոր գեղեցկութիւն ունեցող։
Աստուածագէտ. ա. 1 աստուածածանօթ։ – 2 զԱստուած գիտնալ ուզող։
Աստուածագիծ
Աստուածագիր } ա. Աստուծոյ գրածը։
Աստուածագիտութիւն. տ. Աստուածգիտութիւն։

Աստուածագիւտ. ա. Աստուծոյ գտածը։
Աստուածագնաց. ա. որով կ'ըլլայ առ Աստուած երթալ։
Աստուածագոյն. ա. 1 աւելի աստուածային և սրբազան։ – 2 աստուածակերպ։
Աստուածագործ. ի, ից կամ ից. ա. 1 յԱստուծոյ գործած։ – 2 Աստուծով եղած։ – 3 աստուածացընող։
Աստուածագործական. ա. նոյն։ [բարար։
Աստուածագործական. ա. ձեռնացընող, սրբարար։
Աստուածագործապէս. մ. Աստուծոյ յարմար կերպով։
Աստուածագործեմ. ն. 1 աստուածացընել, սուրբ ընել։ – 2 քահանայագործել։
Աստուածագործութիւն. գ. 1 աստուածապէս գործելն Քրիստոսի, գործք փրկչին։ – 2 սրբագործութիւն, քահանայագործութիւն։ – 3 Հոգևոր գործ։
Աստուածագուխ. ա. Աստուծոյ պէս գլուխ ունեցող։ [ղած։
Աստուածագումար. ա. Աստուծով միկտեղ
Աստուածագրեալ. ա. Աստուծմէ գրած։
Աստուածագրութիւն. գ. Աստուծմէ գրած բան։
Աստուածագաւառ. ա. Աստուծոյ վէռաձը։
Աստուածագաւազանեալ. ա. Աստուծմէ հոգացուած։ [(կուսական ստինք)։
Աստուածագիւաց. ա. Յիսուսի կաթ տուող
Աստուածագիր. ա. յԱստուծոյ գրած։
Աստուածագրչիւ. ա. 1 յԱստուծոյ գրած։ – 2 Աստուծով կնքած։
Աստուածազան, ի, ից. ա. սրբազան, աստուածարեալ, աստուածային։
Աստուածազանազոյն. ա. աւելի սրբազան։
Աստուածազարդ, ի, ից } ա. 1 յԱստուծոյ
Աստուածազարդեալ } զարդարած։ – 2 սրբազան կերպ ունեցող։ – Յովսէփ, աստուածային, սրբազան։
Աստուածազաւակ. ա. Աստուածմէ ծնած։
Աստուածազգացիկ. ա. յԱստուծոյ առնաստուած։
Աստուածազգեաց, եցի, ից. ա. 1 զԱստուած կրող՝ ունող իր սրտին մէջ։ – 2 յԱստուծոյ առած (պարգև), կամ գիրկը առած (մանուկ, Իգնատիոս)։
Աստուածազգեստ, ի, ից. ա. 1 նոյն ընդ. ն։ – 2 ունող հոգի մարգարէական, աստուածարեալ։
Աստուածազգեստիւ. ա. Աստուածարեմ։ 2։
Աստուածազգի, զեայ, գեաց. ա. Աստուածազան։
Աստուածազդ. ա. յԱստուծոյ ազգեալ՝ աստուածխնամ։
Աստուածազերծ. ա. սեղանակապուտ։
Աստուածազին. ա. Աստուծոյ համար մորմռուած։

Աստուածազէն. ա. Աստուծով զինուած։
Աստուածազոյգ. ա. 1 Աստուծոյ հնգով զոյակուած (Ադամ Եւա)։ – 2 միացեալ ընդ բանին Աստուծոյ (մարդկութիւն Քրիստոսի)։
Աստուածազուարճ. ա. Աստուծով կամ յԱստուած զուարճացած։
Աստուածազօր } ա. ուր Աստուծոյ զօ-
Աստուածազօրական } րութիւնը կայ։
Աստուածախիզ. ա. Քրիստոսի աստուածութիւնն ուրացող։ [կարծող։
Աստուածախաբ. ա. զԱստուած խաբել
Աստուածախաչ. ի. գ. Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ խաչը։
Աստուածախառն. ա. 1 միացեալ անշփոթ ընդ աստուածութիւն (մարդկութիւն Քրիստոսի)։ – 2 Աստուծոյ հետ սիրով միացած (մարդիկ)։
–Աստուածախառնն սեղան. տուրք Կոյս՝ մարդ. ճնարան Բանին։ [գնդութիւն։
Աստուածախառնութիւն. գ. խորհուրդ մարդ.
Աստուածախնամ. ա. 1 զոր Աստուած կը խնամէ։ – 2 անօրինական։ – 3 աստուածային։ [դրդած։
Աստուածախոժ. ա. Աստուծմէ խժդուած՝
Աստուածախոհ. ա. Աստուածխմաստ։
Աստուածախոյզ. ա. զԱստուած փնտռող։
Աստուածախոշոր. ա. Աստուածառատ։
Աստուածախօսուն. ա. Աստուծոյ խոստացող, կամ խոստովանող զԱստուած։
Աստուածախուժ. ա. Աստուածազուրմայր։
Աստուածախրատ. ա. յԱստուծոյ խրատուելով, ուսեալ։
Աստուածախօս, ի, աց. ա. 1 Աստուծոյ հետ խօսող։ – 2 Աստուծոյ բանը կամ Աստուծոյ վրայ խօսող։ – 3 Աստուծով խօսուած։ – 4 ուր որ Աստուած խօսեցաւ։ – 5 Աստուծոյ հետ դէմ յդրած։ – 6 Աստուծոյ հարս գրուած։
Աստուածախօսակ. ա. աստուածաբան։
Աստուածախօսանիմ. ն. 1 աստուածաբանել։ – 2 խօսել Քրիստոսի իր աստուածային բնութեամբ։
Աստուածախօսութիւն. գ. 1 Աստուծոյ խօսելը։ – 2 աստուածաբանութիւն։
Աստուածածագ. ա. յԱստուծոյ ծագած։
Աստուածածաղիկ. ա. Աստուծով ծաղկած։
Աստուածածան. ա. զԱստուած ձանչցող, ձանչցող։ [նող։
Աստուածածանոյց. ա. զԱստուած ձանչցընող։
Աստուածածանութիւն. ո. Աստուածածանօրհնութիւն։ [ցող կնիկ մարդ։
Աստուածածանուհի. գ. զԱստուած ձանչցող։
Աստուածածանօրհ, ի, ից. ա. 1 զԱստուած ձանչցող, հաւատացեալ։ – 2 յԱստուծոյ ձանչցուցած՝ յայտնած։

Աստուածածանօրհութիւն. գ. ձանչնալը զձշմարիտ Աստուած։
Աստուածածաւալ. ա. Աստուծմէ սփռած։
Աստուածածին, ծնի. ա. գ. Աստուծոյ ծնող բան մարմնոյ, մայր Աստուծոյ, տիրամայրը, կոյսն Մարիամ։
Աստուածածնանալ, ծնիցնալ. յԱստուծոյ ծնած սուրբ մկրտութեամբ։
Աստուածածնանելական. ա. կարող զԱստուած ծնանելու։
Աստուածածնանելութիւն. գ. 1 յԱստուծոյ ծնանիլը սուրբ աւազանաւ։ – 2 աստուածածին ըլլալը։
Աստուածածնող. ա. գ. 1 սուրբ Աստուածածին։ – 2 Հայր Աստուած։
Աստուածածնողութիւն. գ. աստուածամայրութիւն։
Աստուածածնութիւ. գ. 1 յԱստուծոյ ծնանիլը մկրտութեամբ։–Հաստուածածնեցու Հիղագրութիւն։ [կանչելը մգներուն։
Աստուածածուխիւն. գ. հաստուածնները
Աստուածակազմ. ա. Աստուծոյ շինածը։
Աստուածակամ. ա. Աստուծոյ ուզածը։
Աստուածակամութիւն, ի. գ. ծիրանի գոտի. 5 իշխիմ ազգմա։
Աստուածակայ. ա. Աստուծոյ տեղ եղած։
Աստուածակայծակն. ա. ուր որ սերմիկին աստուածային կայծ մը ունէր։
Աստուածականն, ի, աց. ա. աստուածային. 5 իշահի, իշպպանի։ [աուած։
–Աստուածականն. աստուածութիւն, Աստուածականութիւն. ո. բոլորովին աստուածային։ [նուած։
Աստուածակառոյց. ա. Աստուծմէ շինուած՝ քերուելէն պէտ [ծուխ եամբ։
Աստուածակառոյց. ո. կատարեալ աստուածային։
Աստուածակարգ. ա. յԱստուծոյ կարգաւորած։
Աստուածակարծնալ. ա. աստուած սեպուած, ինքզինք աստուած սեպող։
Աստուածակեաց. ա. որով կամ ուր որ կ'ըլլայ կեալ յԱստուած։
Աստուածակերպ. ա. մ. աստուածանմման, Աստուծոյ պէս։ [նմանցընել, նմանիլ։
Աստուածակերպանիմ, իմ. ն. կ. Աստուծոյ
Աստուածակերպութիւ. գ. նմանմանութիւն։
Աստուածակերտ. ա. Աստուծմէ շինուած՝ գործուած։ [քը։
Աստուածակերտութիւ. գ. Աստուծոյ շինուածակէզ առնիմ. ն. կրակով էրել՝ զոր իբրև նուէր կը պաշտէին Պարսիկները։
Աստուածակիր. ա. 1 զԱստուած կրող՝ ի սրտի։ – 2 զԱստուած ունեցող իր մէջը իսկապէս։ – 3 աստուածային բնութեան հետ միաւորեալ։ – 4 յԱստուծոյ կրեալ,

աստուածային։
Աստուածակից. ա. 1 Նոյն աստուածութիւնը ունեցող (երկրանմէնք)։—2 միաւորեալ ընդ աստուածութեան Բանին (մարդկութիւն Քրիստոսի)։—3 Աստուծոյ մօտակից (հրեշտակ, մարդ)։ [(տես)։
Աստուածակոխ. ա. Աստուծոյ ոտքը կոխած
Աստուածակողմն, ման ա. գ. Աստուծոյ կողմը կամ կողմնակոյս կողմին նէյն նոյնը, նեցածը։ [կողմնապահ։
Աստուածակողմնապահ. ա. չաստուածները
Աստուածակոչ. ա. յԱստուծոյ կանչուած։
Աստուածակոչոյս. ա. Աստուած տալական
Աստուածակոփ. ա. Աստուծմէ տաշուած։
Աստուածակրօն. ա. զԱստուած կրող։
Աստուածակրութիւն. գ. Աստուծոյ ակնածում կամ բնակարան ըլլալը։ [տական։
Աստուածակրօն. ա. բարեպաշտ, բարեպաշտ
Աստուածահալած. ա. 1 Աստուծմէ հալածուած։—2 զԱստուած հալածող։
Աստուածահաճոյ } ի, ից. ա. Աստուածահաճոյական } ծոյ հաճոյ. տ ալ
լահա մոգպետ։ [Ինչ կ'ելպտի։
Աստուածահաճոյաբար. մ. Աստուծոյ հաճոյական կերպով։
Աստուածահաճոյութիւն } գ. Աստուծոյ հաճոյական կենաք, Աստուածահաճութիւն } բարեպաշտութիւն [(շրմունք)։
Աստուածահամբոյր. ա. զՔրիստոսպագնող
Աստուածահայեաց. ա. Քրիստոսի վրայ նայող (աչք)։
Աստուածահայր. հօր. գ. 1 Քրիստոսինախահայր, մանաւանդ Դաւիթ։—2 Քրիստոսի հօր տեղ բռնող՝ տուրբ Յովսէփ։
Աստուածահանգիստ. ա. Աստուծոյ հանգչած (տեղ)։ [տութիւն ունեցող։
Աստուածահանճար. ա. աստուածային գիտ
Աստուածահաշտ. ա. զԱստուած հաշտեցնող։ [(պատիժ)։
Աստուածահաս. ա. Աստուծմէ եկած
Աստուածահաստատ. ա. Աստուծոյ հաստատուած։
Աստուածահաւ. ա. յԱստուծոյ պատժուած։—2 յԱստուծոյ նետած (կայծակ)։
Աստուածահաւատուածք, ծոց } գ. Աստուծոյ Աստուածահաւատք, ըստ } ըրկած հաւատացեալներ։
Աստուածահաւատարիւ, իւ. ա. Աստուծոյ հաւատարի եղած, աստուածանմման։
Աստուածահաւաք. տ. Աստուածագումար։
Աստուածահեղ. ա. Աստուծմէ վազած՝ եկած։ [(պատկ)։
Աստուածահիւս. ա. յԱստուծոյ հիւսուած
Աստուածահոս } ա. յԱստուծոյ առատ
Աստուածահոսան } բխած։
Աստուածահօտ. ա. Աստուծոյ մօտ եղող։
Աստուածահրահանգ. ա. Աստուծմէ լուսաւորուած։ [մեցած։
Աստուածահրամանն. ա. յԱստուծոյ հրամայուած։—Աստուածահրամանք. գ. Աստուծոյ հրամանը, պատգամը։ [շալի։
Աստուածահրաշ. ա. աստուածայինն և հրաշալի։
Աստուածահրաշաբար. մ. աստուածայինն կերպով, աքանչելապէս։
Աստուածահրաւիրակ. ա. 1 յԱստուծոյ կանչուած։—2 առ. Աստուած մտնեցնող։
Աստուածահամայնութիւն. գ. մարդաբէութիւն, բան տեսանն։
Աստուածահէն. ա. աստուածանման։
Աստուածահիր. ա. Աստուծմէ պարգեւած։
Աստուածահնձող. ա. զԱստուած հնձող։ [սող։—2 յԱստուծոյ բռնուած։
Աստուածահնաս. ա. 1 Աստուծոյ վրայ խօսող։
Աստուածահնչիւն, մար. տ. Աստուածածին։
Աստուածահոտած. ա. Աստուծոյ մօտը (խաչը)։
Աստուածահոտոդ, ոյ. (ըստ յ.) գ. Աստուածայր. Աստուած մարդացեալ, Քրիստոս տէրն մեր։ [նորդ՝ Քրիստոս։
Աստուածահոտմին. ա. Աստուած և մարմին
Աստուածահոտոտ, ի, ից. 1 ա. Աստուծոյ դէմ կռուող։ 2 ապահա գործը Հինկ ա։ չեան։—2 գ. Աստուծոյ դէմ կռիւ։
Աստուածահոտոտիմ. չ. Աստուծոյ դէմ կռուիլ։ [կռիւ, կռուիլը։
Աստուածահոտոտութիւն. գ. Աստուծոյ դէմ
Աստուածահոտքուր. ա. Աստուծով մարքրուած, սուրբ և մաքուր։ [րող։
Աստուածահմնդար. ա. զԱստուած մեծարող։
Աստուածահնձոյ, ի, ից կամ ացւ. ա. 1 Աստուծոյ մնաւորդ՝ ընտանի։—2 Աստուծոյ մօտ տանող։
Աստուածահնձած. ա. յԱստուծոյ կչռած՝ որոշուած։ [մուգրնող։
Աստուածահմուաց. ա. զԱստուած մուգրող։
Աստուածահմուխ. ա. 1 յաստուածայինս խօսքունկը մուած։—2 աստուածայինս բանով մխած ջրած՝ պղպղատիճանած։
Աստուածահմտութիւն. գ. չաստուածներու կարգուիլը։ [ւած։
Աստուածահմուտ. ա. Աստուծոյ տեղիք որ
Աստուածայագեմ. ա. Աստուծոյ յաղթութեան նշան։
Աստուածայայտ. ա. Աստուծմէ յայտնուած։
Աստուածայայտնութիւն. գ. Աստուծոյ երեւնալը՝ կամ յայտնուիլը տեսիլքով, մարգեղութեամբ, աստղով, մկրտութիւն՝—2 ասն Տեառնէ։
Աստուածային, ի՛նոյ, ոց կամ ինց. ա. 1 Աստուծոյ յատուկը՝ և վերաբերեալը. տ իմաստնի, խելամտային։—2 աստուածանմման, տուրբ, սրբազան։ [տուած։
—Աստուածայինն. գ. աստուածութիւն, Աս-

–Աստուածայինքն. Աստուծոյ բանները։
Աստուածայնաբար. մ. աստուածայինկերպով մը։
Աստուածայնագոյն. ա. աւելի աստուածայինը։
Աստուածայնագործ. ա. Աստուծմէ գործած։
Աստուածայնատէս. ա. Աստուածայնաբան։
Աստուածայնութիւն. գ. 1 աստուածայինխոհութիւն։ – 2 աստուածակերպութիւն։ – 3 սրբութիւն։
Աստուածայոյս. ա. յոյսը Աստուծոյ վրայ դրած։
Աստուածայօրգոր. ա. Հոգևոյ [գրած։
Աստուածայրական. ա. իբր աստուածամերձկային, քրիստոնական։
Աստուածայօրինեալ. ա. Աստուծմէ շինուած։ [տուծոյ փառացրու։
Աստուածանախանձ. ա. վեհժինդիր Աստուածանամ, ացայ. չ. 1 Աստուծոյ նըմանը ըլլալ՝ պէսպէս կերպով։ – 2 չաստուածոց կարգն անցնիլ։
–Աստուածացեալ. միաւորեալ ընդ Աստուծոյ։ [նաց։
Աստուածանայնացս. ո. Աստուածահայրանալ։
Աստուածանաւրէն, գք. ա. զԱստուած անարգող։ [Ձանչնալը։
Աստուածանգիտութիւն. գ. զԱստուած չգիտնալը։
Աստուածանէնգ. ա. ուխտազանց։
Աստուածանելի. ա. Աստուծով նեղուած՝ գրած՝ տագնապած։ [ղը)։
Աստուածանէրհատ. Աստուծոյ նատած (տեղը։
Աստուածանկար. ա. Աստուծով նկատուած։
Աստուածանման } ա. Աստուծոյ նման՝
Աստուածանմանելով } կերպով մը։
Աստուածանմանանկերպութիւն. ո. Աստուածանմանութիւն։
Աստուածանմանապէս. մ. Աստուծոյ նըմանելով՝ նմանութեամբ։
Աստուածանմանութիւն. գ. Աստուծոյ նըմանը կամ հետևող ըլլալը։
Աստուածանշանութիւնք } գ. աստուածայինաքանչելիք։
Աստուածանունն. մ. Աստուծոյ անունն տալով (պատուել)։
Աստուածանուանական. ա. Աստուծոյ անունը կամ տարօրինակ վերաբերեալ։
Աստուածանուանութիւն. գ. Աստուծոյ անունը կամ տարօրինակութիւն։ [հաւոր։
Աստուածաշահ. ա. Աստուծով շահած, շահաստուածաշարժ. ա. յԱստուծոյ շարժած։
Աստուածաշէն. ա. յԱստուծոյ շինած։
Աստուածաշնորհ. ա. 1 յԱստուծոյ տրուած։ – 2 Աստուծոյ շնորհքով զարդարած։
Աստուածաշնչաբար. մ. Աստուծմէ շնչուած։
Աստուածաշունչ. ա. 1 յԱստուծոյ տուն տուած, Հոգևով սրբով գրած (գիրք)։ – 2 յԱստուծոյ տուն առած, հոգևկից։
Աստուածաշուք. ա. Աստուածապատիու։
Աստուածաշօշափ. ա. Ցիսուսի դպչողՁևոքով։
Աստուածաչարչար, ի, ից. ա. 1 գՔրիստոս աստուած չարչարող (Հրեայք)։ – 2 հերետիկոս՝ որ աստուածութեան չարչարանք կուտայ։
Աստուածաչարչարութիւն. գ. մոլորութիւն աստուածաչարչարից։ [նած։
Աստուածապահ. ա. յԱստուծոյ պահպանած։
Աստուածապաճոյճ. ա. զՅիսուս հագուեցնող (սուրբ Կոյս)։ [ծառ. ցաթած։
Աստուածապայծառ. ա. յԱստուծոյ պայծառացած։
Աստուածապաշտ, ի, ից կամ աց. գ. 1 սրբոտանց պաշտող զԱստուած, բարեպաշտ։ – 2 ա. բարեպաշտական։
Աստուածապաշտագոյն. ա. աւելի աստուածապաշտ եղեալ։
Աստուածապաշտիմ. չ. ածապաշտ ըլլալ։
Աստուածապաշտութիւն. ո. Աստուածպաշտութիւն։
Աստուածապաշտուն. ա. աստուածապաշտ։
Աստուածապատ. ա. զԱստուած պատող։
Աստուածապատիժ. ա. գ. Աստուծոյ պատիժը։ [տուած՝ հոգևոր աստիճանով։
Աստուածապատիւ. ա. յԱստուծոյ պատուեցեալ։
Աստուածապատուկը. ա. Աստուծոյ նման։
Աստուածապատուամոքար. մ. Աստուծմէ լըսած։ [տուիքած։
Աստուածապատուէր. ա. յԱստուծոյ պատուիրած։
Աստուածապատում. ա. 1 Աստուծոյ վրայ խօսող։ – 2 յԱստուծոյ լուած։
Աստուածապարակ. գ. աստուածայինխոսքը։
Աստուածապարարկ, արկք. ա. գ. պարը բըռնող՝ Աստուծոյ կամ չաստուծոյ առջև։
Աստուածապարգև } ա. յԱստուծոյ
Աստուածապարգևակ } պարգևած։
Աստուածապարուի. գ. պաշտօն Աստուծոյ։
Աստուածապաստական. ո. Աստուածպահոտական։
Աստուածապէս. մ. բան պրեմ Աստուած, աստուածայինգործութեամբ։
Աստուածապատուգ. ա. Աստուծմէ տրուած։
Աստուածապորտ. ա. իր փորը աստուածացընող։
Աստուածապսակ } ա. յԱստուծոյ ծագ
Աստուածապսակեալ } և պսակ առած։
Աստուածապրնջոյց. ա. Աստուծով աղաչած (ծարգմանութիւն անուանս Ցիսուս բուզիտ)։
Աստուածառաք. ա. Աստուծոյ ղրկածը, յԱստուծոյ ղրկուած. ֆ կատհոլիկէն կՀէն, գըտնէ, ծառք։

Աստուածաստատ. ա. Աստուծոյ բարկութեամբը եղած։
Աստուածասաց. ա. յԱստուծոյ ըսուած։
Աստուածասէրմն. ա. բարեպաշտութեան սէրմ ունեցող։
Աստուածասէր, սիրի, բաց. ա. ոչ Աստուած սիրող, չնվիրեալ աստուածապաշտ։ – 2 բարեպաշտական։ – 3 Աստուծոյ սիրածը՝ սիրելին։
Աստուածասիրաբար. մ. աստուածսիրութիւն։
Աստուածասիրագոյն. ա. խիստ սիրելի Աստուծոյ։
Աստուածասիրակ. ա. բարեպաշտական։
Աստուածասիրեմ. կ. իբր և Աստուած սիրել։
Աստուածասիրութիւն. տ. Աստուածսիրութիւն։
Աստուածատեսչ. ա. զԱստուած մեծցընող, կնքցընող։
Աստուածատպան, ի, ից. ա. 1 Ջրիփառս սպանողն՝ խաչ հանող։ – 2 կուռքը ջարդող, կրակը մարող։ [պաննելը։
Աստուածատպանութիւն. գ. զՋրիփառս
Աստուածատնկեմ, ի, ից. ա. 1 յԱստուծոյ տնկուած։ – 2 շինուած շինող։
Աստուածատնկեմն. ն. 1 աստուած տնկել՝ ձեռնարկել։ – 2 կր. յԱստուծոյ տնկուիլ։
Աստուածատնկութիւն. գ. 1 մարգարէութիւն բանին Աստուծոյ։ – 2 խորհուրդ մկրտութեան։ [քանչելիք։
Աստուածատեսչ. ա. աստուածային և բան
Աստուածափառ. ա. Երկիւղած, 1։
Աստուածափառաձառ. ա. 1 զԱստուած ծառայող (Ցուդա)։ – 2 սիմոնական։
Աստուածափառաձառութիւն. գ. սիմոնական
Աստուածափայել } ա. ինչ որ Աստուածափայելուչ } ծոյ կը վայլէ. ֊ թանգերը յայ նագրչաց, լայրգ օ֊ ձեան։ – որ և Աստուածափայելչական։
Աստուածափայելչաբար } մ. աստուածա֊
Աստուածափայելչապէս } փայել կերպով,
Աստուածափայելչութիւն } պրութեամբ. ֊ թանգերը յայ նագրչաբաց։
Աստուածափայր. գ. Աստուծոյ տեղիք։
Աստուածափառ. ա. յԱստուծոյ վառած։
Աստուածափար. ա. յԱստուծոյ կառափառած, շռկած։
Աստուածափշիռ. ա. Աստուծմէ վճռուած։
Աստուածափրկիչ, չից. ա. գ. Աստուծոյ պատուհասը։ [Աստուծմէ սիրուող։
Աստուածատարփ. ա. զԱստուած սիրող։
Աստուածատեաց, եցի, ցաց, կամ ցից. ա. 1 զԱստուած ատելով։ – 2 ատելի Աստուծոյ. որ և Աստուածատելի։
Աստուածատես, ի, ից կամ ից. ա. 1 զԱստուած տեսնող, Աստուծոյ հետ տես֊ նուող, Իսրայէլ։ – 2 աստուածանմման
Աստուածատեսազոյն. ա. աւելի ընտանի, կամ նման Աստուծոյ։
Աստուածատեսակ, ի, ից. ա. 1 աստուածանմման, աստուածակերպ։ – 2 իսրայէլեան։ [նման կերպով։
Աստուածատեսակաբար. ա. աստուածա֊
Աստուածատեսակագոյն. ա. աւելի աստուածանմման։
Աստուածատեսական. ա. 1 Աստուծոյ տեսութեան յատուկ։ – 2 գնդ տեսնելը։
Աստուածատեսակութիւն. գ. աստուածանմանութիւն։
Աստուածատեսիլ. ա. Աստուածատեսակ, 1։
Աստուածատեսող. ա. զԱստուած տեսնող
Աստուածատեսութիւն. գ. 1 զԱստուած տեսնելը։ – 2 Աստուծոյ և աստուածայնոց տեղեկութիւն։ – 3 տեսիլ աստուածային։
Աստուածատեցող. ա. զԱստուած տեսող։
Աստուածատեցութիւն. գ. տեսութիւն Աստուծոյ։
Աստուածատիպ. ա. Աստուածատեսակ, 1։
Աստուածատուն, անկոյ, ոց. ա. յԱստուծոյ տնկած։
Աստուածատուր, տրոյ. ա. 1 յԱստուծոյ տրուած, Աստուծոյ պարգեւը. ֊ ալլահ֊ին վէրմիշ, փէշքէշ։ – 2 աստուածաշունչ (գիրք)։ – 3 գ. յատուկ անուն, որպէս Թէոդոս. ֊ ալլահվէրմիշ, հիւտավէրմիշ։
Աստուածատուրութիւն. գ. զԱստուած ցընծող նմանութիւն տեսիլքով։
Աստուածատօնակ. ա. աստուածային տօն, կամ տօնը կատարող։
Աստուածատրաբար } ա. 1 աստուածա֊
Աստուածատրատրողական } ցընող հնոյհքով սրբատար։ – 2 յԱստուծոյ եղած։
Աստուածատրատրութիւն. գ. 1 խորհուրդ մկրտութեան։ – 2 չաստուածոց կարգը դնելը։ – 3 յափշտակութիւն, հիացումն հոգւոյ։
Աստուածատրնակ. տե՛ս բայն Աստուածատրեմ։ [պելով։
Աստուածատրնեալաբար. մ. Աստուծոյ պէս սե֊
Աստուածատրնեմ, եցի. ն. 1 Աստուած սեպել, աստուածացընել։ – 2 կր. մարգարէանալ, հոգւով հարբենալ, իբրև զուրս ելլել, յափշտակուիլ։
–Աստուածատրնեալ. 1 Աստուծոյ նման եղած, հոգեկից, սուրբ։ – 2 աստուածային, տիրական։
Աստուածատրժան. տ. Աստուածափայլուչ։
Աստուածատրկու. տ. Աստուածատրող։
Աստուածատրութիւն. գ. յափշտակութիւն կամ տրբեցութիւն հոգւով։ [նող։
Աստուածատցաս. ա. զԱստուած բարկացը֊
Աստուածատցուցանեմ. ն. 1 աստուածացընել, Աստուծոյ նմանցընել։ – 2 միաւորել.

Միածնին զմարմին ընդ աստուածութեա՛ իւրում։ – 3 փախարկել Յիսուսի գՀացն 'ի մարմին իւր աստուածային։ – 4 հնեմանոսաբար չաստուածացընել զմիկը, կամ զմիկ բանը։

Աստուածացուցիչ. ա. աստուածացընող։

Աստուածաւանդ, ի, ից. ա. յԱստուծոյ աւանդած, գրուած, ապօրինած։

Աստուածաւանդապէս. մ. Աստուծոյ տըւածին պէս։ [փախցընող։

Աստուածափախոյց. ա. Աստուծոյ ընդհՀքը

Աստուածափայլ. ա. Սրբափայլ։

Աստուածափառ. ա. Աստուծմէ փառաւորած։ [պանած քաղաքը։

Աստուածաքաղաք, ի. գ. Աստուծոյ պահ-

Աստուածաքաղեր, ցունք, ցունց. ա. Աստուծով քաղցրացած։ [կամ փորած։

Աստուածաքանդակ. ա. յԱստուծոյ գրած

Աստուածաքարոզ
Աստուածաքարոզիչ } ա. զԱստուած քարոզող, հաչակող։

Աստուածգիտութիւն. գ. զԱստուած ճանչնալը։

Աստուածեան. ա. աստուածային։

Աստուածեղականն. ա. Աստուածեղութիւն։

Աստուածեղբայր, բօր. գ. Եղբայր տեսած՝ Յակոբոս։

Աստուածեղէն, զինի, նաց. ա. 1 աստուածային։ – 2 աստուածաշունչ (գիրք)։

Աստուածեղութիւն. գ. աստուածանալը։

Աստուածերան. ա. Աստուծմէ երանուած։

Աստուածերգ. ա. զԱստուած երգող։

Աստուածերևութիւն. գ. 1 Երևնալն կամ տեսիլ Աստուծոյ։ – 2 աստուածայայտնութիւն։

Աստուածերկիւղ. ա. աստուածավախ։

Աստուածերկիւղածութիւն } գ. աստուածավախութիւն }

Աստուածզօրութիւն. գ. Աստուծոյ՝ աստուածային զօրութիւն։

Աստուածընդելի. էից. գ. ազնիւ զինի՝ դիւցազանց արժանի։ [զածը։

Աստուածընդէմ. ա. Աստուծոյ գէմ ևն։

Աստուածընկալ. ա. 1 ընդունող Աստուծոյ՝ պէսպէս կերպով։ – 2 Աստուծմէ ընդունած։

Աստուածընտիր } ա. յԱստուծոյ ընտրած։
Աստուածընտրեալ }

Աստուածխմաստ, ի, ից. ա. մանակից աստուածային խմաստութեան։

Աստուածխմաստութիւն. գ. տեղեկութիւն աստուածային բանից։

Աստուածխմաց. ա. Աստուածխմաստ։

Աստուածխոկ. ա. Աստուծոյ խօսած (տեղ)։

Աստուածխօսութի՛. գ. 1 Աստուծոյ հնազխօսկը։ – 2 Աստուծոյ խօսքը։ – 3 աստուածաբանութիւն։ – 4 աղօթք։

Աստուածկցորդութիւն. գ. Աստուծոյ հետ միանալը։ [ննջը, յայտնութիւնը։

Աստուածյայտնութի՛. գ. Աստուծոյ յայտ-

Աստուածօրհի, գւոյ, ոց. գ. 1 Որբին Աստուծոյ միածին։ – 2 ըստ հնեմանոսաց՝ չաստուածոց ընտանի։ [(աղաղակ)։

Աստուածորոտ. ա. Աստուծոյ որոտացած

Աստուածութիւն. գ. 1 անսահման բնութիւն և իշխութիւն Աստուծոյ. 2 ալլահլըգ, իլահիյէթ։ – 2 Աստուած. 3 ալլահ, թանղրը։ – 3 կաւաքնը։

Աստուածուհի, իք. գ. չաստուածուհի։

Աստուածունակ, ի, աց. ա. 1 զԱստուած ունող՝ ընդունող՝ կրող. (տուրբ Կոյս, խաչ, եկեղեցի)։ – 2 աստուածանմման, տուրբ։

Աստուածուսոյց. ա. յԱստուծոյ սորված, սորվեցուցած։

Աստուածուստ. յԱստուծուստ. մ. ա. Աստուծմէ, Աստուծոյ կողմանէ. 3 ալլահհան, իլահիյէթէն։

Աստուածուրաց, ի, ից. ա. զԱստուած ուրացող, ապստամբ յԱստուծոյ։

Աստուածպաշտութի՛. գ. 1 զԱստուած ճանչնալը ու պաշտելը, բարեպաշտութիւն։ – 2 բարի գործք։

Աստուածպատուութի՛. գ. պատուէն զԱստուած։

Աստուածպնծական, ի, աց. ա. Աստուծոյ տէրութեանը յարմար, աստուածավայելուչ, ամենատէր։ [մենատէր։

Աստուածպնտականագոյն. ա. բոլորովին ա-

Աստուածպնտականապէս. մ. աստուածային իշխանութեամբ։

Աստուածպնտականու՛ի } գ. Աստուծոյ տէրութիւնը, աստուածային իշխանութիւն, աստուածութիւն, Աստուած։

Աստուածսիրաբար. ա. Աստուածսիրապէս։

Աստուածսիրական. ա. Աստուծոյ սիրոյն վերաբերեալ։ [Աստուծոյ սիրովը։

Աստուածսիրապէս. մ. զԱստուած սիրելով։

Աստուածսիրու՛ի. գ. զԱստուած սիրելը, սէր Աստուծոյ. 3 ալլահ մուհապպէթի։

Աստուածտեսութիւն. ա. Աստուածատեսութիւն։

Աստուածօրէն. մ. ա. 1 աստուածապէս։ – 2 աստուածակերպ, աստուածային։ – 3 Աստուծոյ օրէնքին յարմար։

Աստուածօրհնեալ. ա. Աստուծմէ օրհնուած։ [տուած։

Աստուածօրհնութիւն. գ. օրհնելը զԱստուծոյն, ծոյքն. տ'ի բան Աստուած։

Աստուձ. ա. Աշտուձ։

Աստուստ. մ. 1 աստիճ, ասկից. 3 պուրտան, պունտան։ – 2 աս բանէս, աս քա-

նոխ. տ պունուներ – 3 հոս, աս կողմը. տ պուբատա, պէրիտէ. որ և Առա ուրևին։
Առատոդարձն. գ. (յ.) գործիք առատ նայելու. տ ուառուլրատ։ [գործիք։
Առատոնամի. գ. (յ.) առատաբաշխական
Առատաբեն. մ. ա. 1 ամպից, հոս, հիմա։ – 2 հիմակուան։ – 3 հիմիկուընէ։
Առատ. մ. տ. Ախյոր, և Առատ։
Առը, առըչ կամ բուռ, և կամ առուռ, առրուկամ առնըը, առուռց կամ առրոց. գ. ոչխարի բուռդ՝ կտրած և մաքուր, և բրդեղէն հագուստ. տ Նօն, նիւն, նափագ։
Առրաբեր.ա.բուռդ բերող՝ տուող. տ նիւնիւ։
Առրաբերութիւն. գ. բուռդ տալը իրմէն։
Առրաբոյս. տ. Առրաբեր։
Առրագործ, ի, աց. ա. բրդէ բան շինող. տ նիւնձի, առվառֆի։
Առրագործեմ. ն. բրդէ բան բանիլ։
Առրագնաց.ա.ոչնչրի մորմի՝ բուռդ հագած։
Առրակերպ. ա. բրդի նման Ձևրմակ։
Առրավաճառ, ի, աց. ա. բուռդ կամ բրդեղէն ծախող։
Առրաուսակ. տ. Առրակերպ։
Առրարար. ա. բուռդ տուող։
Առրափայլ
Առրափառ } ա. Ձևրմակ բուռդի պէս փայլուն։
Առրաքաուակ. տ. Առրակերպ։
Առրևայ, բէի, ից } ա. որ և Առուեղէն.
Առրեղէն, ղինի, նաց } բրդէ, բրդեղէն. տ նափագաուան, նիւն իշի։
Առրոթակ. ա. բրդի նման Ձևրմակ։
Առփոզէրն (յ.). գ. անուշահոտ տունկ մը։
Ապ, ասից. գ. բոսուածք, խոզք, ըսածը. տ ոէյիշ, ոէ ինի։
Ատակ. ա. 1 ատիկով, կարող. տ գաարը։ – 2 դիմացկուն. տ ատյանըզլը։ – 3 գ. ատիկնըլ կարողութիւն։
Ատակ լինիմ
Ատակեմ, նցի } է. 1 ատիկել, կրնալ ընել. տ էաէ պիկիք, գաարը օլմագ, էլինաէն կէլմէք։ – 2 ժամանակ գտնել։
Ատաղձ, ի, ից. գ. նիւթ, փայտեղէն. տ քէրեսթէ։
Ատաղձագործ, ի, աց. ա. գ. Հիւսն. տ ուրլրկէր։
Ատամնահան, ի, աց. գ. ակռայ քաշելու գործիք. տ քէրթիէթին։
Ատամնացեմ. ն. խածխրծել։
Ատամոցի. մ. ակռաններով. տ ուրչի իլէ։
Ատամն, մանն, մունք կամ ատամնիկ, մանց. գ. ակռայ, կէռիք. տ ուրչ, ուէնտ, ուէնտան։
– Ատամունս Հանեմ կամ բուռուցանեմ. ակռայ հանել, ակռաններ գալ։
– Ընդ ատամունս ատամ պատասխանի. կէս բնբան կմիրմովով պատասխանել։
– Ատամն ածեմ. տ. Ատամնացեմ։
– Առնուլ ատամանց. ակռան առնել. տ գամմաշմագ։
Ատամնաքեմ. ա. ակռայ Հանելու (գործիք)։ [տ ուրչէրի ուէօքիւլմէք։
Ատամնաքեմ լինիմ. ակռանները ժամփել.
Ատամնալից առնեմ. խածնել։
Ատամնախիլ առնեմ. ակռանները խլել. տ ուրչէրինի սէօքմէք՝ չըգարմագ։
Ատամնակարկաչ, չս. ա. մ. ակռանները կըձռատացընող՝ կրձրտելով։
Ատամնահան. տ. Ատամնհան։
Ատամնառուն. ա. ակռային գպչող՝ կամ ակռան առնող (բան)։
Ատամնառութիւն. գ. ակռան առնելը. տ գամմաշմասը, գամմաշարըմասը։
Ատամնառիլ առնեմ. ա. ակռաններով խածնել՝ վիրաւորել։ [տելլըը։
Ատամնատակ. գ. ակռային տակերը, լինը
Ատամնացաւ, ի. գ. 1 ակռայի ցաւ. տ ուրչ ացրրսը։ – 2 ա. ակռայի ցաւ քաշող։
Ատամնացի. տ. Ատամնացի։ [ուրչի իւ
Ատամնաւոր, ի, աց. ա. ակռայ ունեցող. տ Ատայան. (աբ.) Հարկ։
Ատեամ, նայ, նայը. տ. Ատեմ. նցի։
Ատեան, էնի, ից. գ. 1 գատաբան. տ տալվա նէբի, տիվան, տիվանխանէ, մէհքէմէ։ – 2 գատաստան, ու գատաւորք. տ չէբահաէմ, հիւքքեամ, հաքիմիէբը, գատըլար։
– Ատեան եկեղեցւոյ. ժամուն մէջ տեղը, խորանի առջև՝ վերի սրահը։ [վի ատէան։
– Ատեան հոգմոյ. սատուկքամի, աղէկ հոգ
Ատելաբար. մ. ատելութեամբ մը։
Ատելական. ա. թշնամական։
Ատելիւլոյ, լնաց. ա. 1 թշնամի սեպուած. տ ատու, ատիւմի։ – 2 ատեցող, թշնամի։
Ատելութիւն. գ. թշնամութիւն. տ քին, զաւէզ։
Ատեմ, նցի. չ. չսիրել, չուզել, զզուիլ. տ նիւզ չէվիրմէք, սէվմէմէք։
– Ատեցող. Ատեցնալ. ատող. ատելով։
Ատենաբանեմ. նցի. չ. ատենի մէջ խօսիլ, քարոզ տալ։ [տիլը։
Ատենաբանութիւն. գ. ատենի մէջ խօսուած.
Ատենաբար. մ. 1 հրապարակաւ. տ մէյատանտաւ – 2 գատաստանի օրինօք։
Ատենագրութիւն. գ. գիւան. տ քիւթիւկ, գայտ։ [տ տիվան՝ սրը քեաթիխի։
Ատենադպիր. գպրի, բաց. գ. քարտուղար։
Ատենախօս լինիմ. տ. Ատենաբանեմ։
Ատենախօսութիւն. գ. ատենաբանութիւն
Ատենակալ, ի, աց. ա. գ. գատաւոր. տ տիվանը ադամը։
– Ատենակալ գպիր. տ. Ատենադպիր։
Ատենական, ի, աց. ա. ատենի վերաբերեալ, հրապարակաւ եղած բան. տ տիվանա միւթէալիգ, մէյտանտա օլան։
Ատենակից. ա. ատենի մէջ պաշտպան։
Ատենահաս. ա. գատաստանի ատեն հասնող, կամ ատենով հասնող։

Առևնահրաշ. ա. հրապարակի մէջ զարմանալի
Առևնաւաճառ, ի, աց. գ. գառաւոր։ [լիր
Առևնաւաճի}
Առևնաւաուն} տ. Առևան, 1։
Առևնագարշ լինիմ. գառաւաուան տալուիլ։
Առևցուածն, ցման. գ. առևլը, առևլուելիք։
Առիկամ. տ. Առաւկամ։
Առիճաղ. տ. Պատիճաղ։
Առոք. ա. մ. լիք, լեցունկնկիլ. տ տօլու, լիօգ, լիօգնա։
Առոքահօտկ. ա. Հասկնըը լեցուն։
Առոքահատ. ա. Հատնըը լեցուն, գիրուկ։
Առոքանամ. տ. Առոք։
Առոքանամ, ացայ. չ. լցուիլ հատնրուն. տ տօլմագ, օլմագ։
Առոքաատնիկ. տ. Առոք։
Առոքացուցանեմ. ցուցի.ն.լեցունել. տլիօգ էմ մէք, լիալանտրմագ, սէմրմէք։
Առոքուելիւն. գ. լեցունուելիւն։
Առտիկնցի. ա. աքենացի, աքենական։
Առտիկէաատան, ի. գ. Առտիկէ գաւառ Աքենէնքի։
Առրագոյն, գունի, ից} ա. Հրագոյն, կրակ
Առրագունակ} ցաքենցընող։
Առրական. ա. կրակէ։
Առրաշէկ. ա. կարմիր կրակի պէս։
Առրաշիկանամ. չ. կրակի գոյն առնել։
Առրօրակ}
Առրօրական} ա. Առրագոյն։
Առրուհան. ի, աց. գ. կրակատուն Պարսից. տ ազէր խանել, աքենէշհէ, աքենէշ շիա։
Արաբովքի. (և.) չոր լիուզ։
Արագ, գք կամ գունք. ա. 1 չուտ. տ չիւսքի, չափուգ։ –2 սուր (աչքով)։
–Արագ. մ. շուտով. տ լիէզ։
–Արագ արագ. շուտ շուտ. տ լիէզ լիէզ։
Արագաբանուելի. գ. շուտ շուտ խօսիլը։
Արագագիծ
Արագագիր, գրի, րաց} ա. շուտ գրող։
Արագագիրը. ա. շուտ մը գրագրկող։
Արագագնաց. ա. շուտ քալող։
Արագագնացուելիւն. գ. շուտ քալուածք, վազել կրնալը։ [փէք չափուգ։
Արագագոյն. ա. մ. խիտ շուտ, լիևքիև. տ
Արագագործ. ա. շուտ բան ունենող։
Արագազ. տ. Արագազ։
Արագազնըծ լինիմ. շուտ աղաղակել։
Արագահեև. ա. սրաքևոիչ։
Արագահոգ. ա. նեղնկիլ (մեղք),
Արագահոիչ. ա. սրահոիչ։
Արագահոչուելիւն. գ. սրահոիչ ըլլալը։
Արագալեզու. ա. լեզուն պատգ, բերանը խօսք ունենցող։ [նի։
Արագալոյծ. ա. օր շուտով կ'աւրուի կ'անցնող։
Արագալուր. ա. անկաձը առաւ, շուտով մը տիկ ընող՝ հասկըցող։

Արագախաքիկ. տ. Դիւրախաբ։
Արագախաղաց. ա. սրընթաց։
Արագախաղացուելիւն. գ. շուտ շարժիլը։
Արագախամուր. ա. շուտով լծուռմ։
Արագախօրժակ. ա. (լսել) սատիկ ախորժող։
Արագախօս. ա. շուտ խօսող, լեզուանի։
Արագահայեաց. տ. Արագահայեաց։
Արագահաշտ. ա. շուտ հաշտուող։
Արագահաս. ա. 1 շուտ հասնող – 2 մ. յանկարծ։ [սուննալը։
Արագահասուելիւն. գ. շուտ հասնիլը, հասնիլ
Արագահիս. ա. շրջանակին վրայ շուտով դարձող։
Արագաձեռ. ա. խիտ շուտ, չուստ։
Արագամահ. ա. յանկարծամահ։
Արագամաշ. ա. շուտ մաշող։
Արագամէտ. ա. դիւրաշարժ։
Արագամիտ. ա. սրամիտ։
Արագայագ. ա. շուտ կշտացող։
Արագայաղեմ. ա. շուտով դիւրաւ յաղթող։
Արագանամ, ացնալ. տ. Արագամ։
Արագաշարժ. ա. շուտ շարժող, ձարպիկ. տ չափուգ, չիւսքի։
Արագաշարժագոյն. ա. աւելի շուտ շարժող։
Արագաշարժուելիւն. գ. շուտ շարժիլը. տ չափուգելուգ։
Արագաշրջանակ. ա. արագ շրջան ընող։
Արագապէս. մ. 1 շուտով. տ չափուձագ, լիէզձէ։ – 2 նոր. քիչ առեն է՝ որ։
Արագաուռ, ուի, աց. ա. շուտ միաք առնող, սրամիտ. տ ալրմիլը։
Արագաօխալ. տ. Դիւրաօխալ։
Արագաուսուկը. ա. շուտ մը շուք ձգող անցնող (կենդանի)։ [տով անցնող։
Արագավախձան. ա. շուտ վախճանող, շուտ
Արագավէժ. ա. շուտով հակամիտող։
Արագաուես
Արագաուեսիկ} ա. սրաուես։
Արագաուեսագոյն. ա. աւելի սրաուես։
Արագաուեսուելիւն. գ. սրաուեսուելիւն։
Արագաւէր. ա. շուտ աւրուելու՝ աւրուած։
Արագափոխ
Արագափոփոխ} ա. շուտ փոխուող, անհաստատ։
Արագաքայլ. ա. շուտ քալող. տ չիւսքի։
Արագեղ. ա. շատ չուստ։
Արագիմ, նցի. չ. արտորոշ, շուտ հասնիլ. տ էվէրլէմէք, էվմէք, աձէրէ էմէմէք, թէզ եվէրիշմէք։
Արագիմ, նցի
Արագնցուցանեմ} ն. արտորցընել, փութացընել. տ էվէրտրմէք, աձէրէյէ գօմագ։
Արագընթաց. ա. սրընթաց, վազուկ. տ նիւքիւք, չափուք։
Արագիլ, գլի, լաց. գ. 1 արագիլ. տ լէյլէք, լագլագ. – 2 ձկնկուլ. տ մարթի, պալըգչին։

Արագոտն. ա. վազուկ. ս այտը չափուգ։
Արագոտնութիւն. գ. վազուկութիւն։
Արագութիւն } գ. 1 շուտութիւն. ս չա-
Արագումն, գման } փուգլուգ, թէզլիք։ – 2 փութալը. ս սէյիրմէ։
Արագուն. ա. սրընթաց, սուբ։
Արագուսումն. ա. Արագառու։
Արաքէզ. տ. Ցարաքէզ։
Արած, իից կամ ոյ, ոց. գ. 1 վէրքի արատ, բիծ. ս պէրէ, լէքէ, թէմիզէլի, գըձըգ։ – 2 ա. արատ ձգող։
Արածանելի. ա. Արածելի։
Արածանի. գ. Եփրատ գետ։
Արածելի, եցի. ն. արծել, հմլուել. ս օթ-լաթմագ, կիւթմէ։
Արածելի, ծիմ. հ. 1 արծիլ. ս օթլանմագ։ – 2 ուտել, էրել լափել. ս թէէլէֆ էթմէք, եալայըի սիւփիւրմէք, նագմագ։ – 3 փուճ տեղ եւտէ ընկնալ. ս արաըսըրա սիւշմէք, թաղալ սլմագ։
Արական, ի, ից. ա. էրիկ մարդու կամ արուի յատուկ. ս էրքէբէ՝ էրքէկէ մախսուս, միւզէքքէր։
– Արական թիւ. գաս. ս թէէք։
– Արականք. տ. Առնի անդամք։
Արական կամ Արնկան. գ. գալուկ. ս էրագան, սաբրլըգ։
Արահետ, ի, ից. 1 ա. գ. կոխուած՝ բանուկ ճամբայ. ս իչէք՝ Ճառատէ եօլ, տիման եօլ։ – 2 հիմնովին (ջնջել)։
Արահետեմ. գ. ապահով Ճամբով երթալ։
Արամազդ, այ. գ. Դիոս կամ Զեւս չաստուած՝ չնծներու Հայրը. ս հիւբմիւզտ։
– Արամազդայ գօտի. ծիրանի գօտի։
– Արամազդայ մէղրակ. լուսնթագ։
– Արամազդաշխարհ. գ. գարդ, կարգ, գըքի մը անուն։
Արամբեմ, եցի. ն. կարգել ազջիկը։
Արամբի, բուց, բեաց կամ բուց. ա. գ. էրիկ ունեցող, էրկան տէր, կարգուած կնիկ։
Արամեան ազն. Հայ ազգը, իբր Արամէն սերած։
Արամուբ. տ. Ցարամուբ, Զարամուբ։ – ամպ, մէգ, մուխ։
Արամեամ. տ. Արիանամ։
Արանցի. տ. Արական, կամ Առնի։
Արանց ծագիկ. գ. լօշ, թաղլէ։
Արանք. տ. Առնի անդամք։
Արապիկ. գ. պզտիկ արատ։ [(քար)։
Արատաց, իից կամ ոյց. ա. պիծ, կարծր
Արատ, ոյ, ոի կամ աւ, ոց. գ. բիծ, պակասութիւն, վնաս. ս լէքէ, զէրըբ, ալամէ, այպ, նօգսանլըգ, քէտէր։
Արատական } ի, ից. ա. բծաւոր. ս զէրէլի,
Արատաւոր } լէքէլի, նախաք։
Արատահայեաց. ա. գէշ նայուածքով։
Արատաւորութիւն. գ. արատ ունենալը։
Արատեմ, եցի. ն. արատաւորել, աղտոտել, վնասել, արատ գնել։
Արատիմ. (պատը) պատռիլ՝ Ճեղքիլ։
Արատութիւն. գ. արատ ունենալը։
Արար, ոյ, ոց կամ իւ. գ. 1 բանուածք, շինք, բան գործ. ս իշ։ – 2 երկրագործութիւն։ – 3 երկրի բերքը։ – 4 ունեցած տեղը, ինչք. ս վարլըգ։
Արարած, ոյ, ոց. ա. գ. 1 ստեղծած, եղած, ստեղծուած. ս եարաթըլմըշ, օլմուշ, մախլուգ, մախլուգաթ։ – 2 գործք. ս ամէլ, իշ։ – 3 ստեղծելը, իւր. ս եարաթըլըշ։
– Արարած գիրք, Արարածոց գիրք, Արարածք. Ծննդոց գիրքը։
Արարածական. ա. եղած, ստեղծած։
Արարածապատում. ա. աշխարքիս ստեղծուածը պատմող (Մովսէս)։
Արարակ. ա. ընող։
Արարական. ա. ստեղծուած։
Արարակերպ. ա. ստեղծուածի նմանութ։
Արարիչ, ըչի, չաց. ա. գ. արարող, ընող, ստեղծող. ս եարաթըճը, խալիգ էտէն, վար էտէն, իճատ էտէն։
Արարող, ի, աց. 1 նոյն ընդ վ։ – 2 բանաստեղծ։ [ծական։
Արարողական. ա. գործողական, ներգործական։
Արարողականութիւն. գ. ընելու կարողութիւն։
Արարողութիւն. գ. 1 ընելը, ընելու կերպ։ – 2 ծէս, խորհրդաւոր սովորութիւն։
Արարուած, ոյ կամ ի. գ. 1 ընելը, րլլալը, գործք։ – 2 որակութիւն, որպիսութիւն։
Արարութի } նոյն ընդ վ։
Արարութիւն } [ծագէս։
Արարչաբար. մ. ստեղծողի պէս, աստուածային։
Արարչաբուխ. ա. Աստուծմէ բխած։
Արարչագիր. ա. յԱստուծոյ գրած։
Արարչագործ, ի, աւ. ա. 1 արարիչ, ստեղծող։ – 2 ստեղծողէն եղած։
Արարչագործական. ա. Արարչական։
Արարչագործակից. ա. Արարչակից։
Արարչագործապէս. ա. Արարչաբար։
Արարչագործեմ. ն. 1 ստեղծել. ս եարաթմագ։ – 2 ընել. ս էյիմէք։
Արարչագործութիւն. գ. 1 ստեղծուածը, ստեղծելը, ստեղծուիլը։ – 2 մկրտութիւն։ – 3 ընելը, շինելը, Ճարտարութիւն։
Արարչագիր. ա. յԱստուծոյ գրուած։
Արարչանոգիր. ա. զԱստուած փառաւոր։
Արարչական, ի, աց. ա. 1 ստեղծողէն յաստուկ՝ վայլած։ – 2 ստեղծող, ընող։ – 3 եղած։ [ծողէն։
Արարչականութիւն. գ. կարողութի ստեղ-
Արարչակերտ. ա. Արարչագործ։
Արարչակերտագործութիւնք. գ. Աստուծոյ ստեղծած բաները։

Արարչակիր. տ. Աստուածակիր։
Արարչակից, կցի, ցաց. ա. 1 մէկուն ստեղծող՝ Հոր հետ Որդի և Հոգի սուրբ։ – 2 մէկուն ստեղծուած։
Արարչակցութիւն. գ. 1 արարչակից ըլլալը։ – 2 գործակցութիւն ծնողաց ընդ Աստուծոյ։
Արարչանորոգ. ա. յԱստուծոյ նորոգած։
Արարչապաշտ. ա. աստուածապաշտ։
Արարչապաշտում. ա. պատմող զԱստուծոյ և զարարածոց նորա (Մոսէս)։
Արարչապարգև. ա. Աստուծոյ պարգևածը։
Արարչապետ, ի. գ. ստեղծող, բուն պատ.
Արարչապէս. տ. Արարչաբար [ձառ։
Արարչասահմանեալ. ա. ստեղծեալն սահմանուած։ [2 արարչականն։
Արարչաստեղծ. ա. 1 աստուածաստեղծ։ –
Արարչատուն. տ. աստուածատուն։
Արարչատիպ. ա. աստուածակերպ։
Արարչատուր. տ. Աստուածատուր։
Արարչաւանդ. տ. Աստուածաւանդ։
Արարչեղէն. տ. Աստուածեղէն։
Արարչընկալ. տ. Աստուածընկալ։
Արարչութիւն. գ. 1 ստեղծելը, ստեղծուիլը։ – 2 ստեղծողին զօրութիւնը։ – 3 աստուածութիւն, Աստուած։
– Արարչութիւնք. արարածք Աստուծոյ։
Արաց, ի. գ. Հայոց վիճակորդ ամիսը։
Արաքաջանաւոր. չ. կորիւն ըլլալ։
Արաքացի. ա. Արաք քաղքէն, կամ առջի բարեկամ Թագաւորի։
Արբ. գ. կերխուրմ։
– յԱրբ կոչիմ. սեղանի կանչուիլ։
Արբանակիմ. տ. Արբանեկիմ։
Արբանեակ, ակի, կաց. գ. 1 սպասաւոր, ծառայ, մանչ. 2 խազիքեքաթը, գուլ, խաւտիմ, պէնաէ։ – 2 գործակից. 3 նարարմ Ներ։
Արբանեկական. ա. ծառայական։
Արբանեկիմ, նեցի. չ. 1 ծառայել. 2 խազիքեմ էքեմ մէք։ – 2 ընել՝ տալ պէտք եղածը։
– Արբանեկիմ ցանկութեանց. կրից տալ ինքզինքը։ [նեցընել։
Արբանեկիցուցանեմ. ն. գործածել, բանեցընել։
Արբանեկութիւն. գ. ծառայութիւն, պաշտօն։
Արբեալ. խմած, խմելով։ [ոմն։
Արբեալիք, լեաց. գ. արբեցութիւններ։
Արբենամ, նացայ, նցող, նցեալ կամ բեալ. չ. 1 հարբենալ, գինովնալ. 2 սէրմայ ըլլալ։ – 2 ուրիշ մը խմցնել. 3 էյհաղ ըսլանմագ։
Արբեցաւ. ա. գինովի։
Արբեցութիւն. գ. 1 հարբեցութիւն, հարբածութիւն, գինովութիւն. 2 սէրմայութիւն. 3 պէրէքէթլի, մահսուլլու։
Արբեցուցանեմ, ցուցի. ն. 1 հարբեցնել, գինովցնել, խմցընել. 2 սէրմայ էքեմ մէք, քէյֆ վէրմէք։ – 2 ջրել. 3 սուլամագ։
Արբեցուցիչ. ա. խմցընող, գինի կամ ջուր տուող։
Արբի, արբ. տ. Ընկեր։
Արբիմ, եցայ. տ. Արբենամ։
Արբշիռ, շռի, ռաց կամ ռից. ա. հարբեցող, հարբած, կերխուրմ սիրող, մսխող, անառակ. 2 իշկիճի, պէքքի, սէֆիհ։
Արբեցողութիւն } գ. շռայլութիւն, մսխելը, հարբածութիւն. 2
Արբշռութիւն } պէքքիլիք։
Արբշռական. ա. հարբեցող, մսխող։
Արբոն. (յ.) գ. գլուխ։
Արբուն, բման. գ. 1 խմելը. 2 իշմէպի։ – 2 խմելու բան. 3 իշկի։
Արբուն. ա. խմելու յարմար. 2 իշխիր։
Արբուն, բունք, բանց, բամբք. գ. 1 կորիճ հատակ, կոճռուխեան տարիք. 2 իյիտլիք, կէնճլիք, տինճլիք։ – 2 հաստատութիւն, ոյժ։
Արբուցանեմ, բուցի, բա. ն. 1 խմցընել. 2 իշխիմէք։ – 2 ծարաւը անցընել. 3 սուսուզլուղու կէչիրմէք։ – 3 ջրել. 3 սուլամագ։ – 4 հարբեցընել. 5 սէրմայ էքեմ մէք։
Արբուցիչ. ա. խմցընող։
Արբուցումն, ցման. գ. 1 խմցընելը։ – 2 խմելը։ – 3 խմելիք։ – 4 ջրելը։
Արգագոյն. ա. պատուականագոյն։
Արգագրիր նուէր. յիշատակ մը ժամը կառած՝ դրած։
Արգաժողով. ա. ուր ազէկ բաները կը գրուին։
Արգահատանք. ա. Արգահատութիւն. 1։
Արգահատեմ, եցը. չ. ն. 1 (տր. խնգր.) ազիքը կտրտելով խղձալ, գիմալ, ողորմիլ, ափսոսալ, ցաւիլ. 2 աձըմագ, մէք համէմ էքեմ մէք, էսիլկէմէք։ – 2 (տր. և հյց խնգր.) ազաչել պաղատիլ՝ գութ շարժելու։ – 3 ափսոսիլ, մխիթարել։
Արգահատութիւն. գ. 1 գիմութիւն, ցաւակցութիւն։ – 2 ազաչանք՝ պաղատանք։
Արգանակ, ի, աց. գ. խաշու, մսի ջուր. 2 էքեմ սույու։ [բահմ։
Արգանդ, ի կամ ոյ. գ. մորը փորը. 2 գալն,
Արգանդակեղ. գ. կանանց ցաւ մը։
Արգանդակից. գ. 1 մէկ մօր ծնիլը։ – 2 ա. հասակակից. 3 գաղտնաւոր։
Արգասալիք } ա. բարեբեր, շահաբեր. 2 պէրէքէթլի,
Արգասաւոր, ի, աց } մահսուլլու։
Արգասաւորական }
Արգասաւորեմ. ա. Արգիւնացուցանեմ։
Արգասաւորութիւն. գ. պտղաբերութիւն, առատութիւն. 2 պէրէքէթլի, մահսուլլու։
* Արգասիական. ա. մեծագին, պատուական։
Արգասիք, սեաց. գ. արդիւնք, պտուղ, վաստակ, բարի գործք. 2 հասըլաթի, իշ, քեաթ, ամէլ, ֆիքիլ, սէվապ։
Արգասու. տ. Արգասաւոր։

Արգաստէր. (յ.) գ. արուեստաւոր, գործարան։ [բարի, յարգելի։
Արգաւանդ. ա. 1 բերրի, բարեբեր։ — 2
Արգաւանդաբեր. ա. բարեբեր, պիտուկ։
Արգաւանդահող. ա. հողը պարարտ՝ շատ
Արգաւանդամիտ. ա. խելացի։
Արգաւանդապտուղ. ա. պտղաւէտ։
Արգաւանդեալ. ա. բերրի։
Արգաւանդութիւն. գ. 1 պարարտութիւն, բարեբերութիւն։ — 2 բարի՝ յարգելի բ[լոր։
Արգաւոյր, ի, աց. ա. Արգոյ։
Արգել. Արգելք, ոց. իւք. գ. 1 արգելք. ֊ ինկել, մնալ։ — 2 բանտ. ֊ հաստ։
—Արգել առնեմ, լինիմ, արկանեմ, տամ. արգելք ըլլալ, խափանել. ֊ մէն էմ մէք, մնալ սմմագ։ [փամմագ։
—յԱրգել արկանեմ. չըս գին գոցել. ֊ գա-
Արգելագործութիւն. ա. Արգելութիւն։
Արգելական, ի, աց. ա. 1 տեղ մը գոցուած. ֊ գափանմիշ, մահալուա — 2 Ձգնաւոր — 3 Ձգնաւորական։
Արգելականութիւն. գ. Ձգնաւորութիւն։
Արգելան, ի, աց. գ. 1 գոց տեղ. ֊ գափալը ինչը, հաստ, զընտան։ — 2 արգելք. ֊ ինկիլը
Արգելանաւոր. ա. 1 բանտը արգելած. ֊ մահալուա — 2 Ձգնաւոր։
Արգելանիմ, գելայ. (կր. Արգելըմ բայ֊ին.). արգելուիլ։
Արգելանոց, ի, աց. ա. Արգելան, 1։
Արգելաշունչ. ա. գ. շնչարգել. ֊ արգնկիֆէա։
Արգելափակ, նից. գ. կուռանաց վանք։
Արգելափակութիւն. գ. ժուժկալութիւն։
Արգելաւան, ան
Արգելաւան, ի, աց } ա. Արգելան, 1։
Արգելաւոր, ի, աց. ա. Արգելական, 1։
Արգելաւորութիւն. գ. 1 ժուժկալութիւն, ինքը զինքը զսպելը։ — 2 Ձգնաւորութիւն։ — 3 գոց տեղ. ֊ հաստ։
Արգելեմ, եցի. ա. Արգելըմ, լի։
Արգելիչ, լչի, չաց. ա. արգելք եղող։
Արգելլի, լոյ, լեաց. ա. արգիլած։
Արգելոց, ի, աց. գ. որսի կենդանեաց փակարան։
Արգելութիւն. գ. ինքզինքը բռնելը, լռելը։
Արգելում, գելի, գել. ն. 1 արգիլել, թող չտալ, խափանել. ֊ գոյ վէրմէ՛մէք, էնկէր օլմագ, եասագ էմ մէք, մէն էմ մէք, մնալի օլմագ, զսպել էմ մէք։ — 2 գոցել, նեղօր արգիլել. ֊ գափամմագ, ալը գոմագ, հաստ էմ մէք։ — 3 պահել։ — 4 սիրել։
—Արգելում զանձն. ինքզինքը բռնել։
—Արգելում. ա. Արգելեմ, լի։
Արգելում, լմեան. գ. արգիլելը, արգելուիլը. արգելք։
Արգենաէս. գ. (յ.) հովի մը անուն։
Արգիական. ա. Արգոսքաղաքին կամ Արգեացւոց յատուկ։
Արգին. (յ.) ա. Ձնդմակ։
Արգիտ. գ. (յ.) աստղ. ա. Թռիչ։
Արգիւթն. գ. (յ.) արծրմէ ստակ։
Արգոթ, այ. գ. (և.) տօպրակ. ֊ խաթար։
Արգոյ. ա. 1 պատուական, ընտիր. ֊ էրէ֊մէնտ, իմիպալը, գըյմէթլի։ — 2 գործուն, ազդու։ — 3 հարկաւոր։
—Օր Արգոյ. լուր օր. բանի օր. ֊ իշ կիւնիւ։
Արգոյնաւք, կամ Արգունաւք. իբր Արգունաւորեալք. նաւավարք արգունեան նաւու արգիացւոց։
Արգունդ. ա. Ցարգունդ։
Արգ, ու, ուց. գ. շէնք շնորհք, զարդ. ֊ պիչիմ, նօրատմ, տիւզէն։
Արգ. մ. որ և Արգ ևս, առ. Արգ. 1 հիմն, հիմնաձուկ. ֊ շիմոի, հալա, հէնիւզ։ — 2 ա. հիմնական, նոր. ա. Արգին
—Արգ հաստ. նոր հաստ նորած։
—Արգ վաստակաւոր. շատ տարի մնացած։
Արգ. շ. որ և՝ Նոյնպէս արգ. Բայց արգ. կրնայ ասանկ ալ ըսուիլ, ասանկ ըլլալէն ետև, ուսումի հետևեալ. ֊ էյ շիմոի, տէհնոտի, իմոի, վէյտ
Արգահիմ. չ. կործանիլ. ֊ տէվրիլմէք։
Արգածին. ա. նոր ծնած. ֊ նէհնի տօղմուշ։
Արգակ, ի, աց. ա. շիտակ. ֊ տիւզ, տիւզկիւն։
Արգակագոյն. ա. աւելի շիտակ։
Արգակեմ. ն. շտկել. ֊ տիւզէլթմէք։
Արգակնատես. (յ.) գ. աստեղաստուն մը։
Արգայիւն. ա. Արգի։ [տան։
Արգաստունկ. ա. նորատունկ. ֊ նէհնի ֆիտ
Արգաւ. ոյ, ոց. ա. 1 շիտակ, իրաւունք սիրող, անմեղ, հաւատարիմ. ֊ սաղրգ, ամալէթլի, սալիհ, հազը սէվէն։ — 2 ուղիղ, ձշմարիտ. ֊ տօղրու, հագ։
—Արգաւն. արգաւուի. ֊ հագ, տօղրուլուգ։
—Արգաւ. մ. արգաւութեամբ, շիտակ. ֊ սաղրգանէ, տօղրու, ամալէթի իլէ։
Արգաւաբան. ա. շիտակ խօսող։
Արգաւաբանութիւն. գ. 1 Ձշմարտախօսութիւն։ — 2 Ջատագովութիւն անձին։
Արգաւաբաշխ. ա. արգաւ բաժնող։
Արգաւաբար. ա. Արգաւ. մ։
Արգաւագիտող. ա. շիտակը գիտցող։
Արգաւագնաց } ա. շիտակ մարդ, արդաւ,
Արգաւագնացիկ } առաքինի։
—Արգաւագնացք. ցից. գ. շիտակ և անվնաս քալուածք։
Արգաւագոյն. ա. աւելի արդաւ։
Արգաւագործ. տ. Բարեգործ։
Արգաւագործել. ն. արդաւ բան ընել։
Արգաւագործութիւն. գ. արդաւ գործք, արդաւութիւն։
Արգաւագաւ, ի, ից. ա. արդաւ գաւառ։

անաչառ. ե առանձնական, հագուստ։
Արդարագատապէս. մ. իրաւամբ։
Արդարադատարարուն } գ. արդար դատաստան. ե հագուստ շէնքի։
Արդարադատութիւն }
Արդարադատութիւն } բառեր։
Արդարալուր. ա. իրաւամբ չարչրկած։
Արդարախնդիր. ա. իրաւունք փնտռող։
Արդարախոհ, կամ խորհ, ի, ից. ա. միտքը՝ սիրտը շիտակ։
Արդարախոհութիւն. գ. շիտակ մտքի՝ սրտի տէր ըլլալը։
Արդարախօս } ա. շիտակը խօսող, ճշմարտախօս. ե ստոյգ
Արդարախօսող } ուսուցանող սէօյլէյէն, խիչաֆըզլ։
Արդարածնել. գ. սուրբ ծնել։
Արդարական, ի, աց. ա. ե շիտակ. ե ստոյգ, գտաբոլը, հագուստ — 2 գ. շիտակը, իրաւունք, արդար հատուցումն. ե հագուստ։
Արդարական. ա. արդար, իրաւունք ունեցող։ [կշռաւոր — 2 գ. արդար կշիռք։
Արդարակշիռ. ե ա. արդարութեամբ կշռող,
Արդարակշռութիւն. գ. արդար կշիռք։
Արդարակրօն. ա. ե կրօնքի կերպով արդարութիւն պահող, խիստ շիտակ մարդ։ — 2 բոլորովին արդարութեամբ եղած։
Արդարահայեաց. ա. Արդարախոհ։
Արդարահայց. ա. իրաւամբ ազաչող։
Արդարահրահանգ. ա. արդարութեամբ կրճուած։
Արդարահաւանութիւն. գ. արդար ձեռնադրութիւն։
Արդարահոն. ա. արդարութեամբ գործարուած։
Արդարամիտ. ա. անվրէպ շիտակ։
Արդարամիտ, միտի, տաց. ա. միտքը շիտակ, հաւատարիմ։
Արդարամտութիւն. գ. հաւատարմութիւն։
Արդարանամ, ացայ. չ. ե արդար՝ սուրբ ըլլալ, մեղքէն մաքրուիլ։ — 2 անպարտ՝ անմեղ գտնուիլ։ — 3 արդար ձեռնադրել — ձիաստքը ստոյգ ելլել։ — 4 իրաւունք ունենալ. ե հագիը օրմագ։
Արդարանման. ա. Արդարացի։
Արդարապատում. ա. մ. շիտակը պատմող, պատմելով։
Արդարապէս. մ. ե արդարութեամբ, իրաւամբ. ե ստոյգ իսկ, հագուստ իւղէն։ — 2 ստոյգ, իսկապէս. ե սահին, ճշմարիտ։
Արդարասէր, սիրի, բաց. ա. արդարութիւն սիրող. ե հագիը օհվէն։
Արդարավայելուչ. ա. Արդարացի։
Արդարավճիռ. ա. արդարութեամբ վճռուած։
Արդարացի, ցւոյ, ցեաց. ե ա. իրաւամբ եղած. ե հագուստ, մուսիմահագուստ — 2 մ. արդար իրաւամբ։
Արդարացուցանեմ, ցուցի. ն. ե արդարացընել, իրաւունք տալ։ — 2 մեղքը քաւել, սուրբ ընել։ — 3 անպարտ՝ ազատ ընել։ — 4 ստոյգ ցուցընել՝ հաստատել՝ խօսքը, միտքը։
Արդարացուցիչ. ա. արդարացընող։
Արդարաքարոզ. ա. արդար հռչակուած։
Արդարաքննիչ. ա. արդարութեամբ քննած։
Արդարև. ե մ. իրաւ, իրաւցընէ, ըղըզ. ե կէրչէքտէն, սահին, սըտգըլա, հագըգէմ։ — 2 ա. ստոյգ, անտարակոյս, ճշմարիտ, բուն. ե սահին, անօլ։
Արդարընկալ. ա. բարևսէր։
Արդարմտութիւն. տ. Արդարամտութիւն։
Արդարութիւն. գ. ե արդար ըլլալը, շիտակութիւն, և արդար գործք, իրաւունք. ե ստոյգ լուգ, սատըգանէլիք, հագուստ, ատաղէմ։ — 2 մանաւանդ առաքինութիւն՝ պահող զհաւատարութիւն իրաւանց։ — 3 արդարացընելը։ — 4 արդարանալը։ — 5 առաքինութիւն, սրբութիւն։ — 6 հաւատարութիւն։ [լող։
Արդարութիւնաբեր. ա. արդարութիւն բե-
Արդարուհի. ա. արդար կնիկ. (Անահիտ չաստուածուհի)։
Արդարուսոյց. ա. արդարութիւն կամ ճշմարտութիւն սորվեցընող։
Արդեան. ա. հիմնական. ե շիմիքի։
Արդեմ, եցի. ն. ձևացընել, կոկել, ղրղել, շտկըտել. ե ուզիմէմ։
Արդ. նաև. տ. Արդ. մ։
Արդեօք. մ. (բայէն եաև դրած, իբր Արդեամք, և Արդար.) իրաւ, իրաւցընէ, 'ի հարկէ, կարծեմ թէ. ե շուպհէսիզ, սահին, թահգիգ, հէվէ, էլպէթէ, պէլկէ, գահիր, կէրէք, հայ հայ։
Արդեօք. մ. (բայէն առաջ կամ եաև). միթէ. ե մի՞, մի՞, ա՞ճաղա, նօքսամ՞նէ։ տէրսին։
Արդեօք. շ. մ. 1 ուրևէ հիմա, հայագա. ե տէ՞իմուի, իշխէ։ — 2 հիմակուց հիմա. ե շիմի, շիմիքիք։
Արդեօք. շ. գնեմ՞ք թէ, թէ էպէ՞ա և։
Արդէն. Արդէն իսկ. մ. 1 պահմի առաջ, առաջուց. ե էվվէլ, տէմին։ — 2 ինչուան հիմա. ե շիմիյէ՞տէր։ — 3 հիմակուընէ, հիմակուց, առջևնէա. ե իչէէ շիմիտէն, շիմիտիէ՞ր։ [ախ, շիմիտիէ՞ր։
Արդի. Արդիւնա. մ. հիմնապէս. ե հէմմէն, շիմ։ — Արդի ծնեալ. նոր ծնած. ե նէյնի ծօղմուչ։
Արդի, դիք, դեաց. ա. գ. հիմնականալ, նեղկայ. ե շիմիքի, զէմանէ միղին։
Արդիւն, դեան, գեամբ, մանաւանդ՝ Արդիւնք, գեանց, գեամբք կամ գեաք. գ. 1 ծովի բերքը՝ բարիքը. ե պէր, պէրկիւզար, պէրէքէլի, մահսուլ, մարագդա։ — 2 գործք, բաներ. ե իշ, ամէլ. ֆիիլ։ — 3 ունեցածը, տան բաները։ — 4 իրաք ըլլալը՝ 'ի գործ դրուիլը։

–յԱրդիւնս ածեմ, կամ գամ. ա. Արդիւնացուցանեմ. Արդիւնանամ։
–Արդիւնք լինել. կատարուիլ։
–Արդիւնքի.իւրք,իսկապէս,գործքով(Իսկ Արդիւնք՝ բուս յետնոց. ա. Աւժանիք, Վաստակ, Վարձք, Շնորհ, Երախտիք)։
Արդիւնաբեր.ա.բարերար.տ պէրէքէմլի։
Արդիւնաբերել.ա.բարերարել։
Արդիւնագործ. ա. 1 արդարար։ – 2 Արհեստագործ։
Արդիւնագործեմ. ա. Արդիւնացուցանեմ
Արդիւնագրեմ. ն. գրածը ընել, կամ իրօք բուն բանը գրել։
Արդիւնաժողով. ա. բնիքը ժողովոց։
Արդիւնաքի, լից. ա. բնիքը ադեկ։
Արդիւնաբար. ա. լաւագործեան բարիքով։
Արդիւնական, ի, աց. ա. 1 ադեկ աշխատող, արդիւնաւոր. տ էմէկլի։ – 2 գործնական, շահնկան. տ իշէ նարաար, ֆահտէլի։
Արդիւնականաւոր. նոյն ընդ վ։
Արդիւնականութիւն. գ. 1 գործքով կատարելը։ – 2 օգտակարութիւն։
Արդիւնակատար.ա. 1գործքով կատարող, բարեգործ,ադեկ աշխատող։ – 2 գործքով կատարեալ։
Արդիւնակատարութի՛ւն.գ. լմնցընելը, լմննալը, յաջողութիւն։
Արդիւնանամ, ացայ. յ. 1 արդեամբք՝ իրօք ըլլալ, գլուխ ելլել։ – 2 բաւականիլ,գոհանալ։
Արդիւնաշատ. ա. պտուղը՝ բնիքը շատ։
Արդիւնապէս. մ. լեցուն բարեօք։
Արդիւնաբախտ. ա. բարերից։
Արդիւնաւոր. ա. բարերար։
Արդիւնաւորեմ. ն. պտղաբեր ընել։
Արդիւնաւորութիւն. գ. պտղաբերութիւն։
Արդիւնարար. ի, աց. ա. 1 երկրագործ, բնիքը՝բարիք հասցնող։ – 2 պտղաւոր, բարերար։
Արդիւնարարութիւն\գ.1 երկրագործու՛թի։
Արդիւնարկութիւն ⎫– 2 պտղաբերութի՛։
Արդիւնացուցանեմ, ցուցի՛ւն. 1բուսցընել, հասցնել, իրօք ընել–2 արդեամբք սաստկել, գլուխ հանել. տ պիճիմլէք։
Արդիւնաւոր ⎫գործնական, պիտանի,
Արդիւնաւորական ⎭շահնկան։
Արդիւնաւորականութիւն. ա. Արդիւնականութիւն։
Արդիւնաւորեմ, նցի. ա. Արդիւնացուցանեմ՝ բուս կրկին՝ նշ։ – վարձք ասլ։
Արդիւնաւորութի՛ւն.ա. Արդիւնարարութի՛ւն
Արդիւնաքաղ. ա. երկրի բնիքը քաղող՝ ժողովող (մշիւնն)։
Արդիւնեմ. ա. Արդիւնաւորեմ
Արդիւնք. ա. Արդիւն, դիւնք։

Արդ հարցական. նոր հարսնը։
Արդն,դեան,դունք, դեանց. ա.Դեղարդն։
Արդնակիր. ա. Տիգաւոր։ ⎫կամ։
Արդնաձեւ, տիպի, գաւ. գ. դեղարդի նը-
Արդնաւոր, ի, աց. ա. Տիգաւոր։
Արդնընկէց. ա. ակռ կամ ուրիշ բան նետող՝ խաղալով։
Արդու, ուի, ուաց. գ. չափ մը(աշխարհի, ցորենի). տ իրտէմ։
Արդուն. մ. հիմնակուան։
Արդուած, ոյ. գ. ձև։
Արդվանական. ա. 1 հիմն կոտրուած։ – 2 ա. ՚ի բառն Արդ։
Արեանագին. ա. Արիւնրաւչան։
Արեանաձոպաղ. ա. արտնըռայ (ձեռք)։
Արեանապարտ. ա. արեան պարտական։
Արեանառաւ ⎫ուի, ուաց. (լինի յոքն. և
Արեան առաւ ⎭Առուք արեան կամ արեանց) նոյն արիւնէ՝ազգական.տխրսրմ,ազբապար։
Արեանաւրբուս. ա. Արիւնաւրբուս։
Արեանեղանգ. ա. Արիւնեղանգ։
Արեանհեղութիւն. գ. մարդասպանութիւն. տ գանղըլըգ։
Արեացի. ա. կարիճ. տ Չէպպար, Հաւուզ։
Արեգ, ի. գ. Հայու ութ հերթով ամիսը։
–Արեգ քաղաք. Հելիոպոլիս, արեգական քաղաք։
–Արեգ (գուռն քաղաքի). արեւելեան։
–Ի յԱրեգ կուտէ. արեւելքէն։
Արեգակն, ական, կանէ կամ կնէ, կամբ. կունք, կանց. գ. արեգակ, արև. տ կիւնէշ, շէմս, աֆիմաղ, միհր, խորշիտ։
–Արեգակն արդարութեան. Քրիստոս։
–յԱրեգակն կոյս. դէպ ՚ի արեւելք։
–Արեգական մեղր. անօսակ մէն խոտ։
Արեգակնաբար. ա. Արեգակնապէս։
Արեգակնաբարձ. ա. արեգակը ծածկող։
Արեգակնաբեր. ա. արեգակը բերող։
Արեգակնածագ. ա. արեւելեան։
Արեգակնածագութիւն. գ. արեւ կամ արեւի պէս ցաքիլը։
Արեգակնածաւալ.ա.արեւու պէս լոյս ծաւալած։ ⎫նէշ լիք, քէօշքիմահտափօշ։
Արեգակնակ ի.աց.գ.պայծառ շինք.տ կիւնէշ
Արեգակնական. ա. արեւուն։
Արեգակնակապ. արեգակը գերազանցող։
Արեգակնակերպ. ա. արեւի նման։
Արեգակնակէզ. ա. 1 արեւի պէս էրող – 2 արեւէն էրած, որ և. Արեգակնակիզած։
Արեգակնակիզութիւն. գ. 1 արեւու էրելը։ – 2 արեւէն էրիլը։
Արեգակնակոխ. ա. արև կոխած (անգ)։
Արեգակնահայեաց. ա. արեւուն նայող։
Արեգակնահրաշ ⎫ա. 1 խիստ լուսաւոր՝
Արեգակնահնեմ ⎭պայծառ։ – 2 արև շատ սեանող։

Արեգակնային, յոյ, նոց կամ նայինց կամ նայից. ա. արևի յատուկ, արևէն ցաքած։
Արեգակնանամ. չ. արև գաղնալ։
Արեգակնանաւոտ[ի]ւթիւն. գ. արևուն անցնիլը ծուխ վրայէն։
Արեգակնանի, նւոյ. ա. Արեգակնային։
Արեգակնանման. ա. մ. արևու նման։
Արեգակնաշէն. տ. Արեգ քաղաք։
Արեգակնապաշտ, ի, ից. ա. արեւապաշտ. տ կիւնէչէ ի[ւ]թափըՀր, աՁիի[ւ]մապիէրէօմի։
Արեգակնապէս. մ. արեգական նման. տ կիւնէչէ կիպի։
Արեգակնասոյզ. ա. արևը ընկղմող, խաւարՁընող. տ կիւնէչէ պաճ[ի]ըրան, գաբարման։
Արեգակնատունչիկ. ա. արև սիրող՝ պաշտող։
Արեգակնատես
Արեգակնատեսակ
Արեգակնատեսիլ
ա. արեգակի նման, արեւու պէս։
Արեգակնաւոր, ի. գ. պարունակն արեւու։
Արեգակնափայլ. ա. մ. արեւու նման փայլած։
Արեգակնաքառակ
Արեգակնորակ
ա. Արեգակնակերպ։
Արեգակնօրէն. մ. ա. արեգական պէս։
Արեգաւէտ. ա. միշտ արև անող։
Արեգնածաւալ. ա. Արեգակնածաւալ։
Արեգնակէզ. ա. Արեգակնակէզ։
Արեգնապաշտ. ա. արև պաշտող։
Արեգնափայլ. ա. Արեգակնափայլ։
Արեգուն[ի] արեգդէմ. տ կիւնէչէ[ւ]ի, գույ.
ԱրեգՁնը [ի]մաւ, – 2 արեւէն ոտքցող։
Արեկ. ա. 1 գօրաւոր, ամուր. – 2 սաստիկ, աւելի, վեր. տ նախուզ, եկ։
–Արե՛կ կամ Ա՛ր՛եկ, արի՛ եկ. եկիր եկուր։
Արեկան. գ. գալուկ. տ սարըլըգ, էրէքցան։
Արենագին. ա. արեամբ գնած։
Արենագոյն. ա. Արիւնագոյն։
Արենագանգ. ա. Արիւնագանգ։
Արենաճաճ աճաւոտ[ի]ւթիւն. գ. արեւնճաճ աճախ ըլլալը։
Արենակաճ. ա. Տեառատեա։
Արենաճան. ա. արեւնճաճախ։
Արենաոգիա. ա. արեւնաէր. տ զանըր։
ԱրենաՁուր. ա. [ճ]արախտա արիւն։
Արենացայտ. ա. վճան արեւուն ցաճկած (յաճ)։
ԱրենՁեղուճ[ի]ւթիւն. ա. ԱրեանՁեղուճիւն։
Արենէք. գ. նոյն արիւնէ, ազգականներ։
Արենուռնակ. ա. արիւնռունեցող։
Արև, արեւու, յարևէ. գ. 1 արեգակ, լոյս արեգական. – 2 Ցնծութի[ւ]ն։ – 3 կեանք. ուստի ասի՝ Սըղնուտ յարև արքային
–Արև կրնամ. ապրիլ։ [քը առնել։
–ՅԱրևէ արկանեմ. զԱրև Հատանեմ. կեանքը
–ՅԱրևէ անկանիմ. մեռնիլ։
–ՅԱրևու. ՅԱրևի. լուսավ. տ էրքէն, կիւնաքամ[ի]ւտան։ [ցայճ։
Արևագալ. ի կամ ոյ. գ. արեւցաճ, արևաՁագ։
Արևադէմ, գիմի. գ. արեւածագիկ. տ կիւնէչիչէյի, այ չիչէյի, ոէվէ ճ[ի]ապանը։
Արևածայրք. ա. Արևագալ։
Արևակ. ա. Արեգակն։
Արևական. ա. արևու (անսճ)։
Արևականագոյն. ա. աւելի զօրաւոր, ազգու։
Արևակէզ. ա. արեւէ էրած։
Արևակիզանիմ, զայ. չ. արեւէ էրիլ։
Արևակն, ական կամ ակին. ա. Արեգակն։
Արևահաւքք. ա. Արևագալ։
Արևաչրեաց առնեմ. արեւով կամ արեւու տաքուն էրել։
Արևաչաշտ, ի, ից կամ աց. ա. արև պաշտող։
Արևացայճ. ա. Արևագալ։
Արևափառ. ա. արեւի նման լուսաւոր։
Արևեայք. ա. Արևելեայք։
Արևելաբոյս. ա. դրախտին մէջ բուսած։
Արևելաժառանգ. ա. արևելեան կողմը ժառանգող։
Արևելածագ. ա. արևելեան։
Արևելական. ա. արևելքի կողմէն, արևելքի։
Արևելակողմն. գ. արևելքի կողմ։
Արևելակոյս. 1 գ. արևելեան կողմ – 2 ա. արևելքի (կողմ)։
Արևելայինն. ա. արևելեան։
Արևելայք. ա. Արևելեայք։
Արևելաքեղան. ա. արևելքէն ցաճած։
Արևելեայ. ա. արևելեան, արևելքի։
–Արևելեայք, եայց. գ. արևելքիք։
Արևելեան. ա. արևելքի կողմինը։ [ցօգ
–Արևելեան ցօղ. արև ելլելու մօտ ինջած
Արևելիք. գ. արևելքիք։
Արևելք, ելից. գ. 1 արեւուն ելած կողմը. տ կիւնէ ոտզուտա, մէշրըգ, շարգ, անատօլու։ – 2 արեւուն ելլելը – 3 արևելքիք։
Արևիկ. գ. սիրուն արև, արեւուկ. տ կիւնէչէ
Արևիշաշ. ա. առվերախտ։ [Ճիք։
Արևկայ. ա. արև (օր), բաց (օդ)։
Արևմայր կամ մարք. գ. արևը մայրը մտնելու տաեները, տեղը։
Արևմուտք, մտից. գ. 1 արևը մայրը մտնելը. տ կիւնէչէնին պաճ մտալը, կիւնը պաճ ըլլալը։ – 2 արև մտնելու կողմը. տ պաճը, դարպ, մտղըրպ։ – 3 արևմտեան ազգ։
Արևմտական
Արևմտային
Արևմտեայ
Արևմտեան
ա. արևմուտքի կողմ եղածը. տ դարպի։ [կիչ։
–Արևմտեայք, եայց. գ. արևմուտքի բնակիչ
Արեշատուճ[ի]ւն. գ. երկայն կեանք. տ ուզուն էօմր, չօգ նշամանօգ։
Արեւտահն. ա. Արեգակն։
Արեւպաշտ. ա. Արեւապաշտ։
Արեւցայճ. ա. Արեւագալ։

Արծն. գ. պաղչել. ՝ շապ։
Արչ, ի. գ. (յ.) 1 չաստուած պատերազմի։ – 2 հրատ մկրտական։
Արչեան գաշտ. Արչի գաշտ, այսինքն հրապարակ պատերազմական վտրձներու։
Արչնկմնեմ. ն. կարբառել։
Արչմնի. գ. յարչմնուեմ. ՝ այրգլգագաու
Արչմնաքար. մ. արճուն ըլլալով. ՝ այրգ օլաթագ։
Արչմնագոյն. ա. աւելի արճուն։
Արչմնական. ա. արչմնուեմնան, արճուն։
Արչմնամիտ. ա. միտքը արճուն [մագ։
Արչմնանամ, ացայ. չ. արճընալ. ՝ գյանրգ։
Արչմնաչեայ. ա. աչքը արճուն։
Արչմնացուցանեմ. ն. արճընցընել։
Արչմնեայ
Արչմնեան } ա. արճուն. ՝ գյանրգ։
Արչմնուեմիւն. գ. 1 արճուն ըլլալը. ՝ գյանրգագ։ – 2 արցունք. ՝ կէտզ նաշը։
Արչմուեմն, ի՛ման. ա. Ջարչմուեմն։
Արչմուն, ի՛նոյ, ոց. ա. զարչմուն, խնկքը գլուխը, աչքարաց. ՝ գյանրգ, այրգ։
–Արչմուն կամ յԱրչմունս լինիմ. ա. Տրքնիմ. և Ջարչմուեմ։
–Ուն ընգ. արչմունս լինիմ. կէս քուն կէս արճուն ըլլալ։
–Արչմուն, յԱրչմուն, յԱրչմունս. մ. արչմուն առնլը. ՝ գյանրգագաու։
Արչմունագնաց. ա. միշտ գացող, վազող
Արչմչիմ. ա. Ջարչմչիմ [(գնա)։
Արչրկամ Ակրը, թնր, թնրկը. գ. (յ. կամ աս.) տարր, տառ, յօդ՝ ս, գ, ն։
Արժան, ի, ից. ա. գ. 1 պատշաճը, վայելուչ. ՝ Ձայիզ, տէյէր, տիւշէր, միտասիպլի – 2 պէտք եղածը, արժանաւորը. ՝ Ձայիզ օլան։ – 3 ժէյէքը. ՝ տէյէրի։ – 4 ժաման. ՝ ուձուզ։
–Արժան. գ. 1 արժանաւորութիւն. ՝ լայըզլըգ. լիչայագաի։ – 2 իրաւունք. ՝ հագգ։
–Ըստ Արժանի. արժանապէս. ՝ լայըգը իւզրէ։
–Արժան է. 1 պատշաճ է, ինը վայէ. ՝ Ձայիզ՝ միտասիպ տիր, նազըշլու։ – 2 կ՚ժէյ. ՝ տէյէր։
–Արժանք. կնիք՝ որ սարկին ժէյէք գնէ։
Արժանաբանութիւն. գ. խօսք՝ արժանի սուտ խոստմին։
Արժանաբար. ա. Արժանապէս։
Արժանաբնակ. ա. արժանի բնակութեան։
Արժանագոյն. ա. արժանաւորագոյն, սրբագոյն։
Արժանագով
Արժանագովելի } ա. գովելու արժանի. ՝ մէտհ օլունաձագ։
Արժանագործ. ա. արժանաւոր գան ընող։
Արժանաժառանգ. գ. արժանաւոր ժառանգ, արժանապէս ժառանգած։
Արժանալուր. ա. լսելու արժանի, միսիկ ընելու բան։
Արժանախնամելի. ա. հոգալու արժանի։
Արժանական. ա. արժանաւոր։
Արժանակատարելի. ա. կատարելու արժանի։ [ժանանալ կրցող։
Արժանակար. ա. խիստ արժանի, կամ արժանակչիւ. ա. չափաւոր։
Արժանահայեաց. ա. նայելու արժանի։
Արժանահայեց. ա. օրինաւոր խնդրած, ընդունելի։ [ած՝ գլխու նկած։
Արժանահաս. ա. արժանապէս վայ հա-
Արժանահաւատ, ի, ից } հաւատալու արժանի. ՝ ինանաձագ, ինանըլըգ։
Արժանահաւատարմագոյն. ա. աւելի արժանի հաւատալու։
Արժանահրաշ. ա. հրաշալի։
Արժանայաղթ. ա. արժանի յաղթութեան։
Արժանանամ, ացայ. չ. արժանի ըլլալ. ՝ լայըգ օլմագ։
Արժանապար
Արժանապատիժ } ա. պատժոյ արժանի։
Արժանապատիւ. ա. 1 պատուոյ արժանի։ – 2 պատուական։
Արժանապատուապար. մ. ըստ արժանւոյն։
Արժանապատուելի. ա. պատուոյ արժանի։
Արժանապարտ. ա. 1 իրաւամբ պարտաւոր գտուած։ – 2 խիստ արժանի, ընդունելի։
Արժանապէս. մ. ըստ արժանւոյն, վայելչապէս, իրաւամբք. ՝ լայըգնէ, հագգ իւզրէ։
–Արժանապէս Աստուծոյ կամ Ջնորհաց. արժան ըլլալով. ՝ լայըգ օլարագ։
Արժանապատում. ա. արժանապէս սաստիկ՝ ահաւոր։
Արժանապաքանչ. ա. զքանչելի։
Արժանապայելուչ. ա.
Արժանապայելչագոյն. ա.
Արժանապայելչապէս. մ. } արժանի և վայելուչ, պէտք եղածին պէս, արժանաւոր պատուով։
Արժանապատմելի. ա. ոտնձգանքի արժանի. ՝ դաղէպէ վաձիպ։
Արժանապարծելի
Արժանապանել
Արժանապանելի } ա. շատ փափաքելի, սիրելի, ցանկալի։
Արժանապահել, ի, ացի. ա. 1 տեսնելու արժանի եղող։ – 2 տեսնելու արժանի։
Արժանապահելի. ա. տեսնելու արժանի. ՝ կէօրմէձէք շէյ։
Արժանապատճառանամ. ն. 1 արժանի ընել՝ սեպել. ՝ լայըգ էթմէք՝ սայմագ։ – 2 այսչափ կ՚ժէյ ընել. ՝ պահաքէմէք, տէյէրինի տէմէք։
Արժանաւոր, ի, ացի. ա. 1 արժանի եղող՝ եղած. ՝ լայըգլը, էրգանի, լայըգ, միւսթահագգ։ – 2 արժան, վայելուչ, յարմար. ՝ մինասիպ, ույկուն, Ձայիզ, հագգ, եալըս։

– 3 մ. արժանապէս. ս լայըզը իւզըէ։
Արժանաւորագոյն. ած. աւելի արժանաւոր, պատուական։
Արժանաւորանամ, ացայ. տ. Արժանաւորիմ։
Արժանաւորապէս. մ. 1 արժանի ըլլալով։ – 2 արժանապէս, վայելչապէս։ – 3 իրաւամբք. ս լայըզը իւզըէ, հագդ իւզըէ, միւս֊ֆահագդ։
Արժանաւորիմ, նցի } ն. արժանի ը֊
Արժանաւորնցուցանեմ } նել՝ սեպել. ս լայըզդ էֆմէք՝ սայմագ։
Արժանաւորիմ, նցայ. չ. արժանի ըլլալ՝ գտնուիլ (վարձքի մը). ս լայըզդ՝ էրզանի օրմագ։
Արժանաւորութիւն. գ. 1 արժանի գտուիլ, արդիւնք՝ ազէկութիւն ունենալը. ս լայըզլըք, լիյագաթի, իսթիհաատ, սէվապ, էնէր, էրզանըլը – 2 պատիւ, իշխանութիւն, հեղինակութիւն, չափը, յարգը. ս մանաւուազ, փայէ, տէրէճէ, լայըղը, տէյէրլը։
Արժանապատիւ. ած. արժանապէս գոցող, գոցած։
Արժանապայլ. ած. ամէն կողմանէ արժանի։
Արժանապատ. ած. փառաւոր, արժանի գովեստներու։
Արժանաւոր. արժանի եղած։
Արժանաւոր արժանաս. գինը՝ արժէքը գնել՝ վճռել տալ, կնիք՝ գրշմ տալ. ս սիքկէ պատմագ, տէյէրլրնի պէյտն էֆմէք։
Արժանացուցանեմ. տ. Արժանացուցանեմ
Արժանընդունակ } ած. ընդունելու արժա֊
Արժանընկալ } նի, հաճոյական. ս մագ֊ պուլ։
Արժանի, նւոյ, նեաց. ած. 1 արժանաւոր, յարմար, պիտանի (անձ, բան). ս լայըգլը, էրզան, նագըշըր, իշէ նարար։ – 2 ժուղ, որ կ'ուժէ. ս տէյէր։
–Արժանիք. գ. 1 յարգը, արդիւնքը. ս լայրգլըգ, հագգ, էմէկ։ – 2 արժանաւորութիւն։
–Ըստ Արժանեաց. ըստ Արժանւոյն. յ Արժանի. մ. արժանապէս, իրաւամբք. ս լայըգը՝ հագդ իւզըէ։
–Արժանի, նիս, նեօք. մ. ինչպէս որ պէտք է. ս լայրտինա կէօրէ։
–Արժանի է. պատշաճ է, կը վայլէ։
–Արժանի առնեմ, լինիմ. տ. Արժանաւորեմ, իմ։ [– 2 արժէքը։
Արժանութիւն. գ. 1 արժանաւորութիւն։
Արժանք. գ. 1 արժանաւորութիւն։ – 2 արժէքը։ – 3 կնիք որ իրի մը արժէքը կը յայտնէ։
Արժեմ, ժէ, ժեն. չ. ածէլ. ս տէյմէք։
Արժէք, էից, եօք. գ. արժէքը. ս տէյէրլը, գըյմէթ, ֆիաթ, փահա։
Արի, արւոյ, արեաց. ած. պատառ, կոբիճ, ուժավէշ. ս եարաբ իչխա, նէուբէքլը, ձիրաէճի, չի, պահատըր, ձէրահանէճ, չահպազ։
–Արիք. Պարսիկք և Մարք զիրենք ասանկ կը կոչէին, իսկ գրսի ազգերուն՝ Անարիք կ'ըսէին։
Արիաբան. ած. կոբիճ խօսքով։
Արիաբար. մ. կոբիճի պէս. ս խիտճէ։
Արիաբար, բք, բաց. ած. բարբը կոբիճ, առաքինի։
Արիագոյն, գունի, ից. ած. 1 աւելի կոբիճ, շատ զօրաւոր. ս խիտ, չօգ խիտ։ – 2 ած. մ. շատ ապէկ. ս փէք էյի։
–Արիագոյն յաղթութիւն. պատուաւոր և կատարեալ յաղթութիւն։
Արիական, ի, աց. ած. 1 կոբիճի, կոբիճ։ – 2 պարսկական։ [բիւթի։
–Արիականն. արիական մաս հոգւոյս, ա֊
Արիականագոյն. աւելի կոբիճ։
Արիանամ, ացայ. որ և Արեւանամ, Արեանամ. չ. կոբիճ ըլլալ, զօրանալ։
Արիանոս, ի, աց. գ. արիոսեան հերետիկոս։
Արիապէս. տ. Արիաբար։
Արիաչան. ած. կոբիճ, չանասէր։
Արիացուցանեմ. ն. սիրտ տալ, զօրացընել։
Արիացուցիչ. ած. սիրտ տուող։
Արիաքայլ. ած. քալուածքը կոբիճ։
Արիշ. գ. (իբր ածկ.) սարսիինայ. ս սամսըք։
Արիոսարար. մ. Արիոս հերետիկոսին պէս։
Արիոսական, ի. ած. տ. Արիանոս։
Արիոսանամ. չ. Արիոսի տղանգին հետեւիլ։
Արիոսական. տ. Արիանոս։
Արիոսութիւն. գ. Արիոսի տղանգը։
Արիւղի. գ. (և.) վայրի կանաչեղէն մը. ս եէպանի զավզավէճ։
Արիւնութիւն. գ. կորձանութիւն, կոբիճ սիրտ, ուժ, քաջութիւն. ս փէքլիք, պահաղրլըգ, տիկաւէրլիք, իյիլիք։
Արիւսատակական. ած. Արիւսատակի (խրատ)։
Արիւսատակականք. գ. Արիւսատակի հետեւողները։
Արիւսատակարար. մ. Արիւսատակի կերպով բարակ ու խրթին ոճով։
Արիւն, արեան, եանց. գ. 1 արեան. ս գան, խուն, տէմի – 2 ազգականութիւն, կտորած։ – 3 ազգականութիւն։ – 4 ած. արուն։
–ՅԱրիւնէ. նոյն արիւնէ՝ ազգական։
–Արիւն հանեմ կամ իմ. սպանեմ, հատանեմ, իմ ոզուս. արեան առնել. ս գան ալմագ։
–Ընդ Արիւն գամ. արուն իմ սպանել, մեռնիլ։
–ՅԱրեան առնեմ. արեանոտել։
–Արիւն անկանել. արիւնհեղութիւն ըլլալ։
–Արեան խառնակութիւն. ազգասպանութիւն։
–Արիւն խաղողոյ՝ որիոյ. քաղցու, գինի։
Արիւնաթաժակ. գ. արեան գաւաթ։
Արիւնաթրնը չինիմ. արուն վախնալ։
Արիւնաթրուղիս. ած. 1 ուսկից արուն կը վազի։ – 2 արուն վազցնող։

Արիւնագեղ. ա. սուրբ արիւնով չբիծաւորուած գեղեցկացած։
Արիւնագոյն. ա. արեան գունով, կամ կարմիր. ֆ գան գրմիզը։
Արիւնագործուխիւն. գ. արեան ընելը՝ բլալը մարմնոյ մէջ։
Արիւնագուբ. ա. արեան գուբ։
Արիւնազանգ. ա. արիւնխմած, արիւնարբու։
Արիւնազարգ. ա. Արիւնագոյն։
Արիւնագնաց } ա. արիւնով նեղուած։
Արիւնագնաւեալ }
Արիւնախմաչ } ա. արիւնխմաչ, արիւնարբու. ֆ գանաց պուլանմիշ։
Արիւնախմաւ }
Արիւնախմաւալ }
Արիւնախոր. ա. Արիւնաբուղխ, ։
Արիւնախից. ա. արիւնով լցած։
Արիւնախանձ. ա. արեան ծծող՝ խմող, արիւնկոտ. ֆ գանդը Ձանաւոլը։
Արիւնախառն. ա. արիւնոտ. ֆ գանդը։
Արիւնախորշ. ա. արեան սիրող։
Արիւնածուծ. ա. արեան ծծող՝ բնջնով կամ գործքով։ [ուտող (կին)։
Արիւնակամ. ա. արիւն կամիցդրնող, տե-
Արիւնակայ, ի, ացի. գ. գոհի արեան համար՝ խնկամանի նման։
Արիւնական. ա. Արիւնագանգ։
Արիւնակեր. ա. արիւն կերող, կամ ընող։
Արիւնակերպ. ա. արեան նման։
Արիւնակերպիմ. ֆ. արեան գոյն ունենալ։
Արիւնակից. ա. ֆ ազգական։ — ֆ կերպով մը մանակից։
Արիւնահամ. ա. արեան համ ունեցող։
Արիւնահան, ի, ացի. ա. իրմէն կամ ուրիշէն արեան հանող, վիրաւորող։
Արիւնահեղ, ի, ից. ա. արեանաչէ, մարդասպան. ֆ գանդը։
Արիւնահեղուխիւն. գ. մարդասպանուխիւն։
Արիւնահոս. ա. արեան վազդրնող, վազած։
Արիւնահոսուխիւն. գ. տեղատուխիւն
Արիւնայեղուխիւն. գ. արեան շաղուխիւն՝ լեցնելուխիւն։
Արիւնանախանձ. ա. Արիւնախանձ։
Արիւնանաման, ացայ. ֆ. արեան վախուիլ՝ կարիլ, արեանցամիլ։
Արիւնանկիկ } ա. արեանով նեղուած՝
Արիւնանկիկեալ } տոգորած. ֆ գանա պուլանմիշ, գան պօյալը։
Արիւնանման } ա. արեան նման. ֆ գանա
Արիւնանշան } պէնգէր, գան մրսալը։
Արիւնաշաղախ. ա. Արիւնախմաչ։
Արիւնաշաս. ա. արեան շաս։
Արիւնաչէն. ա. արեանհեղուխիւն շինուած։
Արիւնապարտ. ա. արեանաչէ. ֆ գանդը։
Արիւնասակաւ. ա. արեանը քիչ (ծնը)։
Արիւնասէր. ա. արեան սիրող (գազան)։

Արիւնասիրուխիւն. գ. արեան սիրելը։
Արիւնավէժ. ա. արեանը վազդող, տեղատուած։
Արիւնաւոս } ա. արեանի տեղաքով գու-
Արիւնաւոսնակ } նող։
Արիւնաւոսիկ }
Արիւնաւորբու. ա. արեան խմող, արիւնկոտ. ֆ գան իշխանի, գանդը։
Արիւնաւորբուխիւն. գ. արիւնհեղուխիւն։
Արիւնաւցայխ կի՛ ցայտ. ա. արիւնխմած։
Արիւնաւցայտ. գ. արեան ցայխկըտուք։
Արիւնաւուցանեմ. ն. արեան փոխնել, իր սուրբ արիւնը ընկ գինին։
Արիւնաւէտ. ա. արիւնով լեցուն։
Արիւնաւոր, ի, աց. ա. արեան ունեցող. ֆ գանդը օձան։
Արիւնաքամ լինիմ. արիւնը քամուիլ։
Արիւնբերն աւուրք. կանանց ամսականին օրերը։
Արիւնեմ, եցի, ել. արեանաել. ֆ գանաքմագ։
Արիւնեռանդն. ա. մ. որուն արիւնը կ՛եռի։
Արիւնեռանգ. ա. արեանի գունով. ֆ գան բէնկլի։
Արիւնեռեալ. ա. կատաղի գէմքով։
Արիւնընծայ. ա. արեանով նուիրած։
Արիւնըմբշաւուխիւն. ա. արեան կարմիրուխիւն. ֆ գանգըզըլ բզը։
Արիւնըռուշտ. ա. ֆ կարմիր. ֆ գըզըլ, պօզարագ, գան բէնկլի (կէօզ, եիւզ)։ — ֆ արիւնըռայ. ֆ գանա պուլանմիշ։ — ֆ ապանող. ֆ գանդը գամիմաբ։
Արիւնհեղուխիւն. գ. արեան ընելը, մարդասպանուխիւն, ջարդ. ֆ գանդըզըգ, գըբկըն։
Արիւնոազոգ. ա. արեանով ամեան։
Արիւնոտ. ա. ֆ արեանոտ, արեանոտած. ֆ գանա պուլաշըգ։ — ֆ արեանը շատ. ֆ գանդը չօգ։
Արիւնոտակ. ա. Արիւնակագ։
Արիւնոտ. ա. Արիւնոտ։
Արիւնոտուշտ. ա. Արիւնըռուշտ։
Արիւնքաթ, ի. գ. արեան դադրեցնող՝ կամ արեանի գունով քաթ, արեանքաթ, արեանի քաթ. ֆ Հաձաբիւլէմ, շաուինէ, շաուինէ՛, մէրհիմէք իմաշը։
Արծաթ, ոյ, ոց. գ. ֆ արծաթ. ֆ կիսիշ սիմ։ — ֆ արծաթ նգին. ֆ կիսիշ իմագըմիւ։ — ֆ Հնդմանկ սուակ. ֆ ագձէ։ — ֆ սուակ. ֆ մետ, զէնկինկիք։
–Արծաթ կենդանեաց. ա. Անգիկ։
Արծաթագին, գնի. ա. գ. ֆ ասրկով գնած, գնուած։ — ֆ գնուած ծառայ՝ գնբի. ֆ քէօլէ, ասլա. մէմլուք, նէսէմկէմ։
Արծաթագիւտ. ա. արծաթահանք։
Արծաթագոյն. ա. արծրիի գունով. ֆ կիսիշ բէնկինաէ, կիսիշլի։
Արծաթագործ, ի, ացի. ա. գ. ֆ արծրիի բան շինող. ֆ գուլումճի։ — ֆ արծրիի շինած. ֆ գուլումճան, կիսիշճէն։

Արծաթագործական. ա. արծրբիի բա-
նուածք. տ կիւմիւշ իչի։
Արծաթագործութիւն. գ. արծաթի Հանե-
լը. և բանիլը. տ մաւէնձիկիք, նալբնդգ,
գուլում Ձուլուգ։
Արծաթագործանան. ա. Արծաթագոյն։
Արծաթագոծ. ա. արծրբիով սծած. տ կիւ-
միւշ գաւիլը, օրսմալը։ [ւուլեանմիւ։
Արծաթաժողով. ա. սահակ դիլոգ անիւա-
Արծաթածախ. արծրբիի Նմանը (իմն)։
Արծաթածառայ. ա. արծրբիի ծառայ
գարձած։
Արծաթածրար. ս. Փանքարտաթաքոյց։
Արծաթահատ. ա. արծրբիով կտած։
Արծաթահատութ. ա. սահակ կնբոգ։
Արծաթահալուբիի. գ. արծաթի Հալեցընելը։
Արծաթահանգէտ. ա. արծրբիի պէս. տ կիւ-
միւշ միասլը, պէմ պէյազ։
Արծաթահանք. գ. արծրբիի Հանք. տ կիւ-
միւշ մաւէնի, կիւմիւշհանի։
Արծաթահող. գ. արծաթի ունեցող Հող։
Արծաթաձոյլ. ձուլի.ից.ա. 1 արծաթի կամ
արծրբիէ բանիւ ածուգ — 2 արծրբիէ իմա-
ծու՝ շինած։ [լուն։
Արծաթաձաձանչ. ա. արծրբիի պէս փայ-
Արծաթանման. ա. արծրբիի նման, պայ-
ծառ։ [տած. տ կիւմիւշ գաւիլը։
Արծաթապատ, ի, աց. ա. արծրբիով պա-
Արծաթափա } ա.ուրիշէն արծաթի կամ րո-
Արծաթաւոր } տակ առնող. տագնէ պատ։
Արծաթասանձ. ա.արծրբիէ անձաւունեցող.
տ կէսի՝ տիղկինի կիւմիւշտէն։
Արծաթասէր, սիրի.բաց.ա.արծրբիի խնդգ,
ագահ. տ կիւմիւշ կէօզիւ, իմանքսաբ։
Արծաթասլաձառ, ի, աց. գ. լուսնյատիսխ.
տ սարսաֆ։
Արծաթատեսաց. ա. սարկի սէր չունեցող։
Արծաթատեսակ } ա. արծրբիի նման, ար-
Արծաթատեսակ } ծրբիի գունով. տ կիւմիւշ
բէնկի, կիւմիւշի։ [գուլում Ձի։
Արծաթափայլ. ի, աց. գ. արծաթագործ. տ
Արծաթափայլութիւն. գ. արծրբիի արժէք.
տ կիւմիւշ փահասը՝ ակչէկի։
Արծաթափայլ.ա.արծրբիի պէս փայլուն։
Արծաթափոխառու. ա. արծաթը շահով
տուող. տ մաւէչէնի։
Արծաթաքանդակակերտ. ա. արծրբիէ
քանդակներով։
Արծաթանան. ա. արծրբիէ։
Արծաթանգէն, գինի, նաց. ա. գ. արծրբիէ.
տ կիւմիւշագէն, կիւմիւշը [լամագ։
Արծաթանմ.նեցինն.արծրբիով.տկիւմիւշ գավ.
Արծաթանի, թեայ, թենաց. ա. Արծաթանգէն։
Արծաթանունակ. գ. գանձանակ։
Արծաթասիրութիւն } գ. ագահութիւն. տ
Արծաթասիրութիւն } իմանալ։

Արծարծանիմ, (ծի) ն. 1 հրահրել, վա-
Արծարծանմ, եցի, նալ ել. տ աղշարբմագ
(աքէչի), իմուքմուշտուբմագ — 2 գրգռել,
նորոգել. բանեցընել. տ թէչփրէքի մէք, թա-
գէչէմէք. գուլանմագ — 3 կր. այժ ա-
նուել. տ գուլվէչի ալմագ — 4 հոգի ա-
նուել. տ Ձանըլանմագ — 5 վառուիլ. տ
թէչփրէչմէք։
Արծարծիչ. ա. վառող։
Արծարծուիլ } գ. վառիլը, վառուիլը։
Արծարծուիլ }
Արծիւ, ծուի. ա. Արծուի, ծուոյ։
Արծնեմ, եցի. ն. տաքցուցած երկաթով
կամ գունաւոր մոմով տախտակի վրայ
Արծուս. ա. Ածուս։ [նկարել։
Արծուաբար. մ. արծուի պէս։
Արծուաբեր } ա. արծուի պէս իմաչող։
Արծուաթռիչ }
Արծուագէմ. ա. արծուոյ դէմքով։
Արծուակերպ. ա. արծուի նման։
Արծուաձանկ. գ. խոտ մը. տ կէյիք տիլի,
գարկա այաղը։
Արծուանմանութ. ա. արծուի նման։
Արծուանշան. ա. Արծուէնշան։
Արծուատատակերը. ա. արծուի կերպարան-
քով։ [ծուած (իմն)։
Արծուատատարած. ա. արծուոյ պէս տարա-
Արծուատանոկ. ա. արծուի նման։
Արծուէկեր. ա. արծիւ տանող. տ գարիմալ
կէօղիւրէն։
Արծուէնշան. ա. արծուէ դրօշակ. տ գար-
իմալ պայրաղը։ [պուս։
Արծուէս.գ.(գաղղ. արքվէզ) արքևպիսկո-
Արծուի, ծուոյ, ծուենց. գ. արծիւ. տ գար-
իմալ, գարագուշ։ [Ձանկ։
–Արծուոյ Ձանկ կամ մագիլ. ա. Արծուա-
Արծուիք. գ. տևսակ մը ջրգողութիւն։
Արծնագործութիւն. գ. ծաքիլի ըլլալը։
Արծաուանգն, կամ կն. ա. ծաքիլի. տ գար-
իմալ պուլաունելու։
Արկ, ի. արկք, կից. գ. 1 Ձգուածք, Ձգած
բան — 2 փորձանք։ — 3 խոտամունք։
Արկած, ի, ից. գ. 1 պատահար, փորձանք,
վիշտ. տ գաղա, պէչա, մուսիպէթի։ — 2 դրը-
սէն մուտ՝ վրայ եկած վնասակար բան մը։
–Արկած. ա. վրայ Ձգած։
Արկածաբեր. ա. փորձանք բերող, փոր-
ձանքաւոր։
Արկանելի, լոյ, լեաց. գ. վերարկու, վրայ
Ձգելու լաթ, դրսի Հագուստ, ծածկոց. տ
Ձիւռպէք, պինիչ, էօրթիւ, պաշլըգ, փէշ-
տիմալ։
–Արկանելի. ա. Ձգող, լնցընող։
Արկանիմ, տկի, արկ. ն. 1 Ձգել, նետել,
դնել. տ աթմագ, պրագմագ, զօմագ — 2
գպչիլ. տ տօգունմագ։ — 3 խօթել. տ սազ-

մագ,կիլտիրմէք։ – 4 փռնել. տ սէրմէք, տէօշէմէք։ – 5 լեցընել. տ ատլտուրմագ, պօշամէմագ։ – 6 հագնիլ, հագուեցընել. տ կիլմէք, կիլինմէք, կիլտիրմէք։ – 7 վերցընել. տ գալտրմագ։ – 8 վառն ձգել, մուր քսել։ – 9 ընել, շինել. տ էմմէք, նամագ։

–Ցինքն արկանել. իրեն քաշել. տայարմագ։

–Ձևն Արկանեմ. ձեռք զարնել. տ էլ վուրմագ, պաշլամագ։

–Արկանեմ փոխարէնս. փոխարէն խոստանալ։ [վառն։

–Արկանեմ սէր կամ գուխ ընդ. սէր ձգել

–Արկանեմ գուխս առաջին (ուրուք). խնդիր եմ առնել։ [առնուլ։

–Արկանեմ ոգի. 1 քաջալերուիլ։ – 2 շունչ

–Արկանեմ 'ի սուր սուսերի. ջարդել։

–Արկանեմ յուղով ձանապարհէ (զոք). մոլորցընել, ձամբէ գուրս հանել։

–Ընդ միմեանս Արկանեմ. իրարու հետ ձրգել. տ պիրիպիրինէ սիւշիւրմէք։ – ան'ս և 'ի բառս Ձայն, Գոյժ, Խաղ, Խուսկ, Երգ, Գոռձ, 'ի Վայր, և այլն։

Արկանիմ. կ. ս. Անկանիմ։

Արկանիմ, կայ, կնալ կամ կուգնալ. հ. հագնիլ, հագուիլ. տ կիլմէք, կիլինմէք։

Արկիչ. ա. նետող։

Արկղ. կնդ, գաց. գ. սնտուկ, տապանակ, զանձանակ. տ սանտրգ, սանտրգձա։

Արկղագործ } ա. սնտրկի՝ տապանի պէս
Արկղակերտ } շինած։

Արկղիկ. գ. սնտրկիկ. տ սանտրգձա։

Արկնոց. գ. վանդակ գազանները, հաւեղէնները։

Արկուած, ոյ, ոց. կամ ի, ից. գ. ձգուածք, նետուածք, հնարք, վրայ գալը, վրայ եկած բանը, փորձանք, վնաս. տ աֆէմ, սիւշիւշ, գազա։

Արկումն, կման. գ. ձգելը, ձգուիլը։

Արկօզ. գ. համասաեղութեան մը անուն։

Արմ. ս. Ահ։

Արհական. ա. զարհուրելի։

Արհամարհ, ի, ից. ա. բանի տեղ չդրած, անարգ, անպիտան. տ խօր, ալչագ, ֆիլուշմայէ, գէլիլ։

–Արհամարհք. ս. Արհամարհանք։

Արհամարհաբար. մ. անարգաբար։

Արհամարհանք, ացի. գ. 1 անարգանք, չսեպելը, անհոգ ըլլալը, ծաղր ընելը – 2 արհամարհելի բան։

Արհամարհապէս. մ. արհամարհութեամբ։

Արհամարհելութիւն ընչից. առակը բանի տեղ չդնելը։

Արհամարհեմ, եցի, (կ'առնէ նաև պամ. ինդիլը). ն. անարգել, չսեպել, վար զարնել. տ խօրլամագ, սայհամագ, աշաղա վուրմագ։

Արհամարհիչ } ա. արհամարհող, չսեպող.
Արհամարհող } տ խօրլայըճը, ալչնկիզ։

Արհամարհութիւն. ս. Արհամարհանք։

Արհաւիրք, ացաց. գ. սաստիկ վախ՝ աւելի փուճ տեղը, երևակայութեան ստուերէն, վախնալու բան կամ երազ. տ գօրգու, գօրգուլուգ։

Արհաւրանք. նոյն։

Արհաւրառնական. ա. զարհուրելի կերպարանքով տեսք ունեցող։

Արհևպիսկոպոս, կի՝ Արքիեպիսկոպոս, կամ Եպիսկոպոս արքի. ս. Արքեպիսկոպոս։

Արհնաւ. ս. Արուեստ։

Արհնաւակութիւն. գ. արհնաւ գիտնալը։

Արհնաւամարտ. ա. արուեստի մէջ վարժ։

Արհնաւածիկ. գ. խեղճ արուեստ [պնաւ։

Արհնաւոր, ի, աց. ա. արհնաւ ունեցող։

Արհնաւութիւն. ս. Ընդունայնարհնաւութիւն։

Արհի, կամ Արհ, ի. (յ.) առաջին, գլխաւոր։ [բագոյն։

Արհիական. ա. արքեպիսկոպոսական, գե.

Արհիմն, մնի կամ մնի կամ մնոյ. գ. չարի սառուած։

Արհուրանք. ս. Զարհուրանք։

Արձագանգ, ի. մնանաւանդ } 1 գ. արձա-
Արձագանգք, գաց } գանք. տ բ'նտաի սէտա, նանգու – 2 ա. արձագանք տուող. տ սէս վէրէն։

Արձակ, ի, ացի. ա. 1 արձրկած, ազատ. տ չէօզիւք, մանդիլը – 2 չկնքած (թուղթ)։ – 3 ընդարձակ, մեծ. տ կէնիշ, նայրմիր – 4 ազատ, ինքնիշխան – 5 մ. բացարձակապէս։ [ոտանաւոր և ոչ իրմէն։

–Արձակ բան. Տառարակ և ռամկական, ժէ

–Արձակ աւուրք. լուր օրեր, և ուղիք օրեր։

–Արձակ. նխ. հետու մնալով։

–Արձակ, յ Արձակի, յ Արձակս. մ. առանց կապի, իմոյլ կերպով, ազատաբար, անխափան, չգոցած, պաղպաղէս։

–Արձակ արձակ. մ. համարձակ։

–Արձակ համարձակ. ա. մ. 1 համարձակութեամբ, պարզ երևոյթ – 2 բացարձակապէս։ [թիւն։

–Արձակ. գ. ազատութիւն, համարձակու.

–Արձակ չինել. արձրկուիլ, բռնիլ։

Արձակաբար. մ. բացարձակապէս, ազատաբար, պաղպաղէս։

Արձակագիր. գ. պարագիրը վճռած ըլլալուն ձեռագիր։

Արձակախօսութ. արձակ համարձակ խօսող։

Արձակական. ա. բացարձակ։

Արձակահիր, ի, ացի. ս. Հերարձակ։

Արձակահիմն. ա. հիմն լայն։

Արձականամ. չ. ընդարձակիլ։

Արձականիստ. ա. Լայնանիստ։
Արձականոց, ի, ց. տ. Արձակարան։
Արձականքնաց. գ. արձակում, թողութիւն։
Արձակապաշտօն. ա. օրուն պաշտօնը կը կայնի կը քշէ։
Արձակապէս. տ. Արձակաբար։
Արձակասուն. տ. Ընդարձակասուն։
Արձակավայրք. գ. արտաքսման. տ վարրշ։
Արձակարան, ի. գ. 1 ձիերն արձրկելու տեղը, տազարիքին ծայրը. տ մէյտան, ամֆիմէյտանը։ – 2 տազարէզ։
Արձակաքաղաք. տ. անպարիսպ (քաղաք)։
Արձակեմ, եցի, եաց. ն. 1 արձրկել, կապը քակել, նետել, թող տալ. տ չէօզմէք, գզ վէրմէք, պօշամագ, հաղ էֆմէք, ազատամագ, ոէֆ էֆմէք։ – 2 խրբկել, խաւրել. տ նօլտամագ, կէօնտէրմէք, տալը վէրմէք։ – 3 ձգել, նետել. տ աֆիմագ, պրագմագ։ – 4 դուրս տալ. տ տրշարը վէրմէք։ – 5 սփռել. տ նայմագ։ – 6 վէրը վերցընել. տ գալտրըմագ։
–Արձակեմ զթուղթ. կնիքը քակել՝ բանալ
–Արձակեմ զոգի. հոգին աւանդել։
Արձակեբաան, Արձակեբաանակ } ա. մ. անասնձ. տ նուռ, լարտըզ, կէմիճ։
Արձակիմ, եցայ. չ. 1 արձրկուիլ, նետուիլ երթալ։ – 2 փարատիլ ցաւը. տ ոէֆ օլմագ։
Արձակիչ. ա. արձրկող։
Արձակութիւն. գ. 1 ազատութիւն, ընդարձակութիւն։ – 2 միջոց, հնարաւորութիւն։
Արձակուտ, ձակի, ձակ. ա. Արձակեմ, ըստ ամենայն ինչ։
Արձակումն, կմանն. գ. արձրկելը, արձրկուիլը, քակելը, քակուիլը, թող տրուիլը։
–Արձակմանն. գիր ազատհարցանի։
Արձակուրդ. նոյն ընդ վ։
Արձան, ի, ց. գ. 1 անկած քար. տ ոիքի մի լճաշ, քիւթիւկ, մէղար լճաշը, միլ։ – 2 ինչ և իցէ քար, քարի կտոր։ – 3 քարէ սահմանակ՝ վրան յիշատակ մը գրած։ – 4 հաստատուն գրուածք, յիշատակ։ – 5 մարդու կամ կենդանւոյ արձան։ – 6 քարէ փայտէ կուռք։
Արձանագիր, գրի, ց. գ. 1 սիւն կամ անկած քար՝ որու վրան յիշատակ գրուած կայ։ – 2 մակագրութիւն, խորագիր։
Արձանագործ. ա. քարէ չինած։ (Իսկ արձան չինող, ուն՝ Քանդրիագործ)։
Արձանագրեմ, եցի. ն. Հաստատուն քան մը գրել, յիշատակը գրել։
Արձանագրութիւն. գ. 1 հաստատուն գրուածք, յիշատակ։ – 2 մակագրութիւն։
Արձանախիտ. ա. քարուտ, պինդ քարկոտ։
Արձանախոտ լինիմ. հաստատ յիշատակը ընել։
Արձանական, ի, ց. ա. գ. 1 արձանի՝ քարի վերաբերեալ։ – 2 գերեզմանական (Ճառ)։ – 3 յիշատակարան՝ ազիկ, կամ գէշ։ – 4 մնայնագրութիւն։
–Արձանական աշակերտ՝ վէմ. Պետրոս առաքեալ։
Արձանական } ա. արձանի պէս մնկած,
Արձանականոյց } քարաշէն, հաստատուն։
Արձանակեմ, եցի. տ. Արձանագրեմ։
Արձանանամ, ացայ. չ. 1 քարի պէս մընկուիլ կենալ, տոիքիկիպ տուրմագ։ – 2 հաստատուիլ, կռթընիլ։ – 3 քար կտրիլ, քարտնալ։
Արձանաշար. ա. ուր որ շարուած քարեր կան։ [պաշտելը։
Արձանապաշտութիւն. գ. կռոց արձանը
Արձանացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 հաստատ կանգնել՝ մնկել, ամրցընել։ – 2 անշարժ կայնեցնել, արգիլել, խափանել։ – 3 յաղթել, յաղթանակ կանգնել, խազք ընել։ – 4 հաստատ գրել, յիշատակ թողուլ։ – 5 քարացընել։
Արձանացուցիչ. ա. 1 ամրացընող։ – 2 նորոգող։ – 3 արգելող, դադրեցընող։
Արձանաքանդակ, ի. գ. քարի վրայ փորած գրութիւն։
Արձանեակ. ա. արձանէ։
Արձանեութիւն } գ. արձանի պէս մընկելը՝ հաստատելը,
Արձանեումն, նմանն } կանգնուիլը։
Արձանեունակ. ա. Վխմածին։
Արձայլ, ձուլի. ար և Արձուղ, Արձող, ի, ց. գ. ուռկան, ցանց. տ ազ, թօր, ըղըպ, չէպէքէ։
Արձիճ, Հրձիճ կամ Հրձի. ա. Կապար։
Արձիճակապ. ա. կապարով կպցուցած։
Արմ, ի, ով կամ մտմ. արմք. գ. ծառի բունին ստորին մասը։ – ուն և Ջարմ։
Արմախարխախ. տ. Հաստատմամբ։
Արման, ի, ց. գ. խոշոր սալաքար, կամ տեղւոյ կեդրն։ [գործ, ծուխիւն։
Արմանագործ, ծուխիւն. ա. Ջարմանագործ,
Արմանական, Արմանաքի. ա. Ջարմանագիր։
Արմանամ. ա. Ջարմանամ, և Ընդարմանամ։
Արմատ, ոյ, ոց. (կայ յԱրմատոց, քք. ըց.) գ. 1 ծառոց բուսոց ստկի ու վկրի նրևցած արմըտները, մնգմգուկը, կռճը, բունը. տ քէօք, տիպ, պիւն, ըրգ։ – 2 ազգի՝ ցեղի սկիզբը։ – 3 բանի մը սկզբնապատճառ, ծագը, ծաւիճ. տ մոլ, զաֆ։ – 4 վերջի ծայրը, տակը, հիմը, հնտքը (լեռան, գրի, մանդուխի, ծովի, և այլն)։
–Կին արմատ. կնիկ մարդ։
Արմատագէտ. ա. արմըտներու տեղեակ։
Արմատախիլ. ա. մ. արմըտնէն խլած, խլեցրի։
Արմատախլեմ, իմ. արմատէն հանել՝ հա-

նուիլ։
Արմատակեր. ա. արմատներ կերող, խոտե-
Արմատակուրծ. ա. արմատ կրծող ուտող։
Արմատահատ. տրի, տրաւ. ա. արմատը՝ արմատէն կտրել՝ կտրած։
Արմատահատ առնեմ. արմատէն կտրել։
Արմատանամ, ացայ. չ. արմատ կապել՝ բռա-
նել, հաստատուիլ. տ քէօք սալը վէրմէք, քէօքէնմէք։
Արմատաջինջ առնեմ. արմատէն ջնջել։
Արմատարկուիթիւն. գ. արմատ ձգելը։
Արմատացուցանեմ. ն. արմատ ձգել տալ. տ քէօքէնտիրմէք։
Արմատաւոր. ա. արմատ ունող. տ քէօքլու։
Արմատաքի, քին. մ. արմատոտը, արմա-
տէն. տ քէօքտէն։
–Արմատաքի խլեմ, խմ. արմատէն հանել՝ հանուիլ. տ քէօքիւնտէն գօվարմազ չը-
գարմազ, նէսքի էմմէք՝ օլմազ։
Արմատեղէն, դինի, նաց. ա. արմատի։
Արմատեմ, եցի. չ. ա. Արմատանամ։
Արմատիք. հօբ. ա. Արմատ, և Արմունք։
Արմացուցմն. ա. Զարմացուցմն։
Արմաւ, ոյ կամ ու, ոց. գ. 1 ամիւռ, ամբ-
բաւ. տ խուրմա, թէէմի–2 արմաւի ողկոյզ. տ խուրմա սալգըմի։ – 3 ձառը. տ խուրմա
ագաճը։ – 4 տերևը. տ խուրմա նամիրաղը։
–Արմաւ. 1 մեղրագ անուն։ – 2 խոտի անուն։
– 3 թռչնոյ անուն. որ և Փիւնիկ կոչ։
–Հնդիկ արմաւ. բոյս մըն է բժշկական. տ
թէէմիի հիւտիւ։
Արմաւաջուր, ջրոյ. գ. արմաւի ջուր կամ
մուզ. տ խուրմա սուլու՝ պողը։
Արմաւատան, ի, աց. գ. 1 արմաւ մնկուած
տեղ. տ խուրմալըգ, խուրմահման, նէխլա-
թման։ – 2 Փիւնիկէ։
Արմաւեայ
Արմաւենեայ } ա. արմաւենուոյ։
Արմաւենաբեր. ա. արմաւի ձիւղեր բերող։
Արմաւենի, նւոյ, նեաց. գ. ա. 1 ամբաւ-
ենի. տ խուրմա ագաճը։ – 2 արմաւի ձի-
ղեր։ – 3 արմաւի ձիղերու ձեռք գործուած։
–Արմաւենեաց օր, ոյն. ա. Ծաղկազարդ։
Արմաւօղի. ա. Ամբրաւօղի։
Արմդրականի՛ Որմզդականք. գաղաք. Դիոս-
պոլիս, Արամազդայ՝ Որմզդի քաղաք։
Արմէնք, կամ Արմենք. ա. Հայք։
Արմիան. գ. (յ.) առագաստ. տ Եղէգէն։
Արմիգի. մ. արմաւնկոտ։
Արմն. ա. Արմ՝ իւ։
Արմնեմ, Արմնիմ՝ եցայ. ա. Արմատանամ։
Արմնկաչափ. գ. արմկի կանգուն. տ քիւ-
չիւք արշըն, էնաազէ։
Արմուկ } մկան, կամբ կամ կաւ. մկունք,
Արմունկ } կանց կամ կաց. գ. 1 արմնկ. տ
արխեայք – 2 ոտքի մանր ձիւղերը։

Արմուաժողով. ա. արմուխք ժողովոյ։
Արմուխք, ուաց. գ. 1 երկրի բնիկք՝ պղտիկ
արմատներէ առաջ եկած, ցորեն, գարի,
և այլն. տ թէէքէք, էքին, Հասրլը մահ-
սուլ։ – 2 արդիւնք, բերք։
–Արմուխ. ա. Արմուխք, և Արմատ։
Արշալոյս, սաւ Ա րշալուս. (ռմկ.). իսկ ըստ
դրոց՝
Արշալուրջ, շք. կամ Արշալուշ, Աշալուշ,
շք, շս. գ. մ. (ընդ՝ նախդրով) առաւոտ
մուխնիմութիւն, արևագալ, դիշերանց. գնա
մ՚էօտեն. տ չին սապահլայըն՝ կէօզ սէչէր
սէչմէզ, ատան, շաշմազ, սուպհ սէօքիւլ-
միշ սէօքիւլմէմիշ։
Արշակունի, նւոյ, նեաց. ա. գ. Արշակայ
պարթեւի ցեղէն։
Արշաւ. աւք. ա. Արշաւան, անք։
Արշաւակի. մ. վազելով. տ սէյիրտէրէք,
Արշաւակից. ա. գործակից՝ գօշարազ։
Արշաւահանդէս. ա. հրապարակի մէջ վա-
զող. տ մէյտանտա գօշան։
Արշաւան, ի գ. վազք, ընթացք, վազ
Արշաւանք, նաց վազելը. տ նիւրիւյիւշ,
սէյիրտիշ, գօշուշ, ըկմիշ։
–Արշաւանս դնեմ. վազել։
–Ձիոյ Արշաւանք. ա. Ասպարէս։
Արշաւանեմ. չ. վազել. տ գօշու թուխմազ։
Արշաւանի. ա. Արշաւակի։
Արշաւասոյր. ա. սուր՝ շուտ վազող, վա-
զուկ. տ չաբուկ։
Արշաւատեղ. գ. ընթացքի հրապարակ։
Արշաւեմ, եցի. չ. վազել, վազ վազել. տ
սէյիրթմէք, գօշմազ, ասպարըմազ, նիւ-
րիւյիւշ էմմէք, իւսմէխնէ վազմազ, սիւր-
սաղ էմմէք։
Արշաւեմ, եցի ն. վազցընել. տ գօշ-
Արշաւեցուցանեմ տուրմազ։
Արշաւիմ, եցայ. ա. Արշաւեմ. չ։
Արշաւուն. ա. Արշաւան։
Արքիեպիսկոպոս. ա. Արքեպիսկոպոս։
Արքիմանդրիտ. ա. Արքիմանդրիտ։
Արծաթ, ոյ. գ. դեղին պղինձ. տ փիրինճ.
(ըստ յ. ոսկեպղինձ)։
Արծու, արուի, ուաց. ա. էրիկ մարդ, մանչ,
կարիճ, և որձ կենդանի. տ էր, էրքէկ, գէ-
քէր։
Արծուազարդ. մ. արական սեռով լեզուաց։
Արծուագէտ, գիտի, տաց. ա. մանչուկ հետ
խնկող. տ զուլամճարտա։
Արծուագիտութիւն. գ. տղամարդական մեզք.
տ զուլամճարտալըգ։
Արծուագոյն. ա. աւելի կարիճ։
Արծուագնդ. ա. Արծուագէտ։
Արծուական, ի, աց. ա. էրիկ մարդու՝ մանչ-
կու բան. տ միւշէքքէր։
Արծուամարտի, աց կամ ից. ա. Արծուագէտ

Արուամիտիմ: չ. մանչու հետ իյնալ:
Արուամիտութիւն. ա. Արուագիտութիւն:
Արուայիկ. ա. արաբացի:
Արուանամ կամ Արուանամ: չ. արխանալ կորձի պէս:
Արուապզծութիւն. ա. Արուագիտութիւն:
Արուասէր. ա. Արուագէտ:
Արուասպան. ա. էրիկ մորդ սպաննող:
Արուատնական. ա. կորիճ, կորձի պէս:
Արուարձական, ի, աց ա. 1 սահմանակից.
Արուարձայինք, յից, ից ս սընըրտաշ – 2 քաղքին դրսերը բնակող. ս վարըշաս օխտ ուրան [վարօշ, վարըշ:
Արուարձան, ի, աց. գ. քաղքին մոտերը. ս
Արուարձանական, հայք. ա.գ.ա. Արուարձական, և Արուարձան:
Արուացանկութիւն. գ. մանչու հետևէ իյնալը: [քէյֆ չէվիրմէք:
Արուացուցանիմ: ն. արու գարձընել. ս էր.
Արուգ. անիհար, չոր, անպտուղ. ս արըգ, գուրու, մէյվէսիզ:
Արուենա, ի, իւ կամ աւ, ից, աց. գ. 1 արհետ, հնարք, հարտարութիւն. ս զէնահոմ, սանամէ, հիւնէր, մարիֆէթ, փիշէ, ուսուլ – 2 սատանութիւն. ս ֆէնա, ամլ, հիլէ: – 3 հրաշ գ. ս հիքմէթ, միւճիզաթ: – 4 հրէշ. ս ահայիպ՝ զարիպ նէսնէ: – 5 վարպետ բան. ս ուսուս իշի:
Արուենաբան, ի, ից կամ աց. ա. Հարտարաբան:
Արուենաբանիմ: ն. Հարտարաբանել:
Արուենաբանութիւն. գ. Հարտարաբանութիւն:
Արուենաբար, կամ Արհենաբար. մ. արհետով, վարպետութեամբ:
Արուենագէտ, գիտի, տաց. ա. գ. 1 վարպետ. ս էհլի սէնաաթ, ուսթաս, ուսուս, փիշէքեար – 2 մէկ բանին խենդը. ս աշըգ, թաշիպ: [տաւոր ըլլալը:
Արուենագիտութիւն. գ. Հարտար արուեն.
Արուենագիր. ա. վարպետ գրող, գրած:
Արուենագիտա, գիտի կամ գոի, տաց. ա. արհետ գանող, վարպետութիւն գտած:
Արուենագոյն. ա. աւելի Հարտար:
Արուենագործ. ա. գ. արուենաւոր:
Արուենագործիմ: ն. 1 արհետով շինել: – 2 չարիք հնարել: – 3 հրաշք ընել:
Արուենագործութիւն. գ. վարպետ՝ զարմանալի բան:
Արուենախառն. ա. Հարտար՝ զարմանալի
Արուենախօս, ի, ից կամ աց. ա. քերականութեան՝ Հարտասանութեան ուղղակի:
Արուենախօսիմ. ն. արհետով ձևով խօսիլ՝ մեկնել:
Արուենախօսութիւն. գ. արհետով՝ ձևով խօսիլը:
Արուենական, ի, աց. ա. 1 արհետական, Հարտար. ս սէնահոմլը, միւէնտաս – 2 արհետաւոր: – 3 վարպետ. ս ուսուսաւ – 4 չարիք հնարող:
Արուենական. ա. գ. 1 երաժշտական, և երաժիշտ, և երաժշտութիւն. ս մուսիքի, սազէնտէ, հանէնտէ, ուսուլ: – 2 Ձայն արուենականաց. յարմարութիւն, ներդաշնակութիւն: – 3 Ազգ արուենականաց. միաձայնութիւն երգոց:
Արուենականագոյն. ա. աւելի վարպետ, Հարտար. ս հիւնէրլի, մարիֆէթլի:
Արուենականութիւն. գ. 1 Հարտարութիւն: – 2 Հարտարապետութիւն:
Արուենականիմ, նցի. ն. 1 արհետով վարպետ շինել. ս ուստալըդըլա նափմագ: – 2 Հարել Հարտարել, շահրտել, հնարք ընել. ս ույսուլսմագ, սիւզմէք, ֆէնա էմմէք:
Արուենականկատամ: ն. արհետով շինել:
Արուենականիսուած. ա. գ. վարպետ բանած:
Արուենականից, կցի, ցաց. ա. արհետականից. ս սէնահոմաաշ, էսնաֆնան օլմա:
Արուենականցութիւն. գ. գործակցութիւն:
Արուենահնտալ. ա. արհետով շինած (Հանիպայ): [սած, յօրինած:
Արուենահիւսակ. ա. արհետով հիւսած:
Արուենայարմունք. ա. գեղեցկայարմար:
Արուենան, Արուեստան, Արուեստան, Արուենական կոչմն, Արուեստան կոչմն. գ. Բարենուան:
Արուենանոց, ի, աց. գ. գործատուն. ս քէրհանէ, սիւքեան:
Արուենապատ, ի, աց. գ. 1 վարպետ. ս ուսուս, ուսուս պաշըր – 2 արտրիչ, Աստուած: [սահցնել:
Արուենապատիմ: ն. արուենաւով շինել՝
Արուենապէս. ա. Արուենապաբար:
Արուենասէրը. ա. ուսուսմնասէրը:
Արուենասիրիմ, նցի. ն. ուսուսմնասիրութեամբ աշխատիլ՝ պրըպտիլ:
Արուենասիրութիւն. գ. Հարտարութիւն, փոյթ. ս մարիֆէթ, գայրէթ:
Արուենատան, ի, աց. գ. 1 խանութ: – 2 գալոց: [նոգ՝ շինուած:
Արուենատար. ա. վարպետութեամբ շինած:
Արուենատացեալ. արհետով շինած:
Արուենաուեր, ի, աց. գ. 1 արհետաւոր, արհետի տէր, բանող. ս սէնահոմքեար, փիշէքեար, իշխ – 2 վարպետ, Հարտար. ս ուսուս, մարիֆէթլի: – 3 Հարտարապետ, առևծող: – 4 արհետական, վարպետ բան, հնարալի: [պէս:
Արուենաուերաբար. մ. արուենաուերի
Արուենաուերագոյն. ա. Արուենագոյն:
Արուենաուերական, գ. արհետաւոր,

Ձաթատար ։
Աբուենատաւորակից. տ. Աբուենատակից։
Աբուենատաւորապէտ. տ. Աբուենատաքար ։
Աբուենատաւորում. ն. արհեստով շինել, Ձարտարել, Հնարել ։
Աբուենատաւորիչ. ա. արհեստով շինող, ըստնդծող, արուեստական ։
Աբուենատաւորութիւն. գ. 1 արհեստ, Ձարտարութիւն – 2 նենգութիւն։
Աբուենագիտութիւն. գ. Հնարագիտութի, վարպետութի, վարպետագիտութի. տ ուսմունք, հիւնէր, ուսում ։
Աբուենատեմ կամ Աբշենատեմ, նգի. տ. Աբուենատաւորեմ։ [տ սէնտամէնդ։
Աբուենատիկ, Աբշենատիկ. գ. պզտիկ արշենատ.
Աբուենատութիւն. գ. արուեստ, Ձարտարութիւն ։
Աբուենատիրութի. տ. Աբուենատատիրութի։
Աբուէգ. ա. կէսկէս. տ Հէմ էրբէկ հէմ տիշի ։
Աբուժիւն, կամ Աբուժիւն. գ. 1 ա. բուժութիւն, կարճութի. տ էրկիք, մէրալիք, էյիտիք, մէրտանէկիւ – 2 առաքինութի։ – 3 արու ըլլալը. տ էրքէկլիք։ – 4 կարըձուխեան հատակ՝ նշան ։
*Աբուձանակ հանեմ. նկարչին ուրուագիծ մը շինելը ։
Աբուզագոյն. ա. աւելի կարճ, զօրաւոր։
Աբուս. գ. խունկի տեսակ մը։
Աբուսական. ա. արուսկի նմանը ։
Աբուսնակ, կամ Աբոսնակ, նկի. գ. 1 ա. բուսնկ մորթակ. տ սապաՀ՝ տան ներսը ղը։ – 2 գիշերաւարտ – 3 սապայէլ ։
– Աբուսնակ. արեգակ, արև. Կրիատոս։
– Կրիատոսի արուսնակ. Ցիկ. կապտագետ ։
Աբուսնկաձև. ա. արուսնկի նմանը, պայծառ։
Աբուրի. ա. պղնձէ, պղնձի ։
Աբուք. տ. Աբուզ ։
Աբջ, ոյ, ոց. կամ ու, ուց և ից. գ. 1 աբջ. տ այը, այու, տիւպպ, խորտ–2 մեծ յղկիչ գործիք հիւսան. տ պէօյիւք քիւշմէրէք։
– Մ'ենծ և փոքր Աբջ. սայլք. տ եէսի ներսըզ, տիւպպի էքպէրը, տիւպպի ասպար ։
– Աբջու խաղալ. վայրի խաղալ. տ ընապպրտիւպ ։
Աբջամուկն. գ. տեսակ մը կենդանի ։
Աբջային. ա. 1 աբջու։ – 2 հիւսիսայինի։
Աբջաս, ոյ, ոց կամ ացս. գ. նշ ու կով, պախրէ, գաւար. տ տաւար, սրդըր, պուդա, էօքիւզ, ինէք, ոանա, պուզաղը ։
Աբջասաբար. մ. պախրէի պէս. տ տաւար միասին ։
Աբջասագլուխ. գ. աբջասի գլուխ ։
Աբջասակաշի. գ. եզան՝ կռնակ կաշի. տ սըզըլ տէբիսի ։
Աբջասահատ. ա. տ տաւար գըրըձը ։
Աբջատամնահ, մահք. գ. պախրէներու ջարդ. տ տաւար գըրկընը՝ էօլէմի ։
Աբջատամիս. գ. պախրէի միս ։
Աբջատամնրմի. տ. Աբջատակաշի։
Աբջաջիվ, ջուի, ջուց. գ. պախրէի ջիղ. տ պուդա սինիրի, գըրպաձ ։
Աբջատաբան } գ. Վոսփորան. տ Պօղազ իչի։
Աբջատէանց }
Աբջատութիւն. գ. քնութիւն եզան՝ կռնակ. տ սըղըլըզ ։
Աբջատպ, ոյ. կամ Աբջատպն, նի. գ. տ զաձ, լաք, զաձի գըպըրըչ գալա պոյա, կէօզ իաչը ։ [– 2 գ. Քանաք։
Աբջատպանեկ. ա. արջատպով նեկած։
Աբջենի. գ. աբջու մորթով գգեստ։
Աբջնաբոլոր. տ. բոլորակին մուտի։
Աբջնագոյն. տ. մէնագոյն, սևագոյն։
Աբջնագաւ, աւ, ուց. գ. սև ագռաւ. տ գուչկուն, գալա գարկա ։
Աբջն. գ. մուտի սեւ։
Աբջնագգենում. չ. սևեր Հագուիլ ։
Աբջնագգեստ. ա. սևեր Հագած, սգաւոր։
Աբջնաձոյր. տ. Աբջնագոյն ։
Աբջնայեղց. ա. բոլորակին սեւ։
Աբջնատես }
Աբջնատեսակ } ա. սևատեսիլ, սեւ։
Աբջնդեղ, ի կամ ոյ. գ. սև սոխի՝ սեւուկ հընտիկ, սեւու գնդիկ. տ չէօրէկ օթու ։
Աբջատակ. գ. գետնախնձորի տեսակ. տ եէր սօմուռնու, մաՀաձա շալգամը, պուխուրի մէրիէմ էլմասը ։
Աբսին. տ. Աֆէդ ։
Աբտ, ոյ, ոց. գ. երկիր, գետին, Հող, սրտոտէք, արտեր. տ արզ, էրզ, չիֆթիլիք։
Աբտ', աբտա', յարտ', յարտա', նաբտա'. 1 անպիտան նախդիր՝ բացառական Հոլով շինող (իբր 'ի, յ.)։ – 2 'ի բաղադրութիւնս կամ 'ի բաղդութիւնս՝ է իբր արտաքս, դուրս, բաց. և այն բառք ևս դուն ուրեք վարկիք ։
Աբտաբաժանեմ. չ. դուրս երթալ բաժնուիլ ։
Աբտաբանամ. ն. դէպ 'ի դուրս բանալ ։
Աբտաբերական. ա. բերնէն դուրս բերող, բերած ։
– Աբտաբերական բան. Ձայնաւոր խօսք։
Աբտաբերեմ, նգի. ն. 1 դուրս բերել՝ Հանել. տ արշաբը կէֆիրմէք, չըգարմագ։ – 2 ընդարձակել. տ նայմագ։
– Աբտաբերեմ զբան. խօսիլ. տ սէօյլէմէք ։
Աբտաբերիմ. չ. դուրս գալ, միաքը ցնդիլ։
Աբտաբերութի } գ. խօսքը կամ ուրիշ բան
Աբտաբերութիւն } դուրս տալը ։
Աբտաբնակ. ա. գլուխն եկած, օտարական։
– Աբտաբնակ առնեմ. աքսորել, քշել։
Աբտաբնակութիւն. գ. օտարութիւն։
Աբտաբոյս. գ. բուսածը, ծնունդը։

Արտագծեալ. ա. փորագրած։ [մեռնիլ։
Արտագնամ. չ. աս աշխարհքէս երթալ,
Արտագնացական. ա. երկնցած՝ լայնցած։
Արտագոչեմ. ն. աղաղակել։
Արտագոչութիւն. գ. աղաղակելը։
Արտագրեմ. ն. գրել։
Արտագաւառեմ. ն. որոշել, բացորոշել։
Արտագաւառիւ. գ. դուրս տալը. ֊ի՝ աշխարհս։
Արտագարձուածն. գ. նորէն դառնալը։
Արտադրական. ա. Արտաքնական։
Արտադրեմ. նցի. ն. 1 դուրս գնել, ծնանիլ։ – 2 առջևը գնել, տալ։ – 3 բացատրել, շարադրել, հառել, մեկնել, թարգմանել։
Արտադրութիւն. գ. բացատրութիւն, դրուածք, վարդապետութիւն, միտքը յայտնելը, խօսիլը։
–Արտադրութիւն հաւատոյ. հաւատամք։
Արտազանցեմ. չ. պատուիրանը անցնիլ։
Արտազեղում. չ. դուրս վազել. ֊ի՝ աշխարհ։
Արտազեղուածն. գ. դուրս վազելը։
Արտաթափիմ. չ. կայծը դուրս ցայթկել։
Արտաթորիմ. չ. դուրս վազել. ֊ ագմագ։
Արտաթորութիւն, Արտաթորուածն. գ. 1 դուրս վազելը։ – 2 դուրս ելած աւելորդ բնութեան՝ի բոլոր մնացեալն։
Արտալած } ա. Հալածեալ, Հալածա-
Արտալածական } կան, վտարած քշած։
Արտալածեմ. նցի. ն. Հալածել, քշել, դուրս ընել. ֊ սիրտք, զամմագ։
Արտալածիկ. ա. Արտալած։
Արտալածիչ. ա. Հալածող, վտարաիչ։
Արտալածութիւն, ուած. գ. Հալածուած. ֊ սիրիկին։
Արտախնէք, լաց. ա. խնէքը թաւցած։
Արտախոյր, կամ խուր, ի. գ. 1 ա. Արտախուրակ։ – 2 նմանու թեամբ՝ կանանչկղնի մը։ – 3 մոլորակ մը, (լուսնէ մաղ, կամ նշեակ)։
–Արտախոյր պսակ կամ պսակի. ա. Արտախուրակ, Վիժակ, Ապարօշ։
Արտախուզեմ. ն. 1 ագին պղպեղել։ – 2 ագին մը կտրել։
Արտախուրակ, ի, աց. գ. 1 խուրին՝ թագին դիսի կապը, փաթթոց. ֊ պարշ էօրթիւ-սիւ, տիւլպէնտ, սարըգ, փօշու։ – 2 խոպանի ծածկոց. ֊ էօրթիւ։
Արտախուրեմ. ն. թագով պսակել։
Արտածագուածն. գ. դուրս ծագիլը՝ յայտնուիլը։ [ցանեմ։
Արտածագկեցուցանեմ. ա. Ծաղկեցուցանեմ։
Արտածագկիմ. ա. Ծաղկիմ։
Արտակամ, կացի կի՛ ցայ, ցեալ } չ. հևում՝
Արտակայիմ, յեալ } դուրս կնալ, հրաժարիլ, հեռանալ։
Արտակայութիւն. գ. հեռաւորութիւն, միջոց։

Արտակարդեմ. ն. զատել, որոշել։
Արտակացութիւն. գ. իրի դուրս ելլալը, հիացումն, ափշութիւն. ֊ հէյրան, սէրկէրտանլըգ։ [հանել։
Արտակերտեմ. ն. դուրս բնել, սեղանի
Արտակէտ, կիտի, իւ. ա. գ. Ճանկ ունեցող, կամ Ճանկով դուրս քաշող. կամ կամրնախայտ ձուկը. ֊ ալա պալըդը։
Արտակիւնեմ. ն. 1 պատ պատ զարդարել։ –2 կարիով բռնել. ֊ ոլիայըլա թութմագ, չզարմագ, ակնթագին ինձի չզարմագ։ – 3 ցնցել. ֊ սիւրթմէք։
Արտակիրք, կրից. գ. ա զառ կիրք կամաւորս։
Արտահալած. ա. Արտալած։
Արտահալած առնեմ } ն. ա. Արտա-
Արտահալածեմ } լածեմ։
Արտահալածանս առնեմ (սեռ. ինդրով). նոյն ընդ վ։ [պատնել։
Արտահանեմ. ն. 1 դուրս հանել։ – 2 ըսրտահանութիւն. գ. 1 դուրս հանելը։ – 2 դուրս հանած նիւթը։
Արտահանուածն. գ. մահ։
Արտահարեմ. ն. յանդիմանել։
Արտահնդում } ն. դուրս վազցնել։
Արտահոնեմ }
Արտահնչուածն. գ. արտաքին հնչումը։
Արտահոսուիլ. գ. դուրս վազելը, վազածը։
Արտահունձ. ա. Արտահունձ։
Արտաճայնեմ. ն. արտաբերել, ըսել։
Արտաճայնութիւն. գ. արտաբերութիւն, բարբառ։
Արտաճգեմ. ն. դուրս ձգել։
Արտաճգութիւն. գ. դուրս քաշելը։
Արտաճառ. ա. բաց խօսած, կամ վիճաբանական։
Արտաճառեմ. ն. 1 յայտնի ձառել, դուրս տալ։ – 2 հակաճառիլ։
Արտաճառութիւն } գ. 1 խօսուածք։
Արտաճառուածն, ածունք } – 2 հակաճառութիւն։
Արտամերժեմ. ն. դուրս վանտել։
Արտամերժուածն. գ. զրկուածն։ [կուիլ։
Արտամիկանամ. չ. ի բաց մեկնանալ, պըրպէտ։
Արտամիտեմ. չ. խառնըվիլ։ [պէտ։
Արտայայտ. ա. ա. խիտ յայտնի, յայտնապէտ։
Արտայայտեմ, նցի. ն. 1 յայտնի ընել, յիշեցնել, նշանակել, մեկնել – 2 դուրս տալ։
Արտանուագ, կի՛ Արտաքոյ քան զնուագող. ա. եզանակէ դուրս, անյարմար եղանակով. ֊ զայտէտէն՝ ուսուլտան խարխ։
Արտաչէկ } ա. կրակ զարձած, կապ-
Արտաչիկագոյն } կորմիը։
Արտաչիկանամ, ացայ } չ. կրակ կտրիլ, կապ-
Արտաչիկիմ } կորմիը ըլլալ. ֊ գրգռիլ։
Արտաչնչական. ա. մեռնող։ [մագ։
Արտաչնչանամ, ացեալ. չ. մեռնիլ։

Արտաշնչեմ, եցի.ն. 1 հոգին փչելը – 2 շունչ առնել տալ։

Արտաշնչութիւն, գ. 1 շոգի՝ գոլըշի դուրս տալը։ – 2 շնչառութիւն։ – 3 հառաչանք։ – 4 հոգին աւանդելը։ [նեղքին։

Արտաշնչումն. գ. 1 նոյն ընդ ել.–2 ազդումն

Արտապատմեմ. ն. պատմել։

Արտապատմութիւն. գ. պատմելը։

Արտապղտուայ. ա. Ամբէն դուրս

Արտաւութիւն. գ. մեկդի առնելը։

Արտասահման. ա. չափէ դուրս

Արտասահման առնեմ ն. քշել. ֊ սիրտ֊մէջ, սրտերուն տրշաղը չըգտմագ։

Արտասահմանեմ, եցի ֊ մէջ, սիրտիկին էմ֊մէջ, սրտերուն տրշաղը չըգտմագ։

Արտասահմանութիւն } գ. աքսոր. ֊ սիրտիկին։

Արտասահմանումն }

Արտասանեմ, եցի.ն. Ձառել, կարդալ խօսիլ, նկարագրել։

Արտասանութիւն. գ. Ձառ, պատմութիւն, նկարագրութիւն կամ ստորագրութիւն պատմական։

Արտասեմ. ա. Արտասանեմ։

Արտատրեմ. ն. չ. դուրս վազել արցունքը։

Արտատւարը } ա. արցունքոտ. ֊ հաչը։

Արտատւարուխ }

Արտատւագին }

Արտատւագոչ. ա. 1 արցունքով աղաչող։ – 2 մ. արցունք թափելով։

Արտատւաթոր. ա. արցունք վազցնող, կամ կաթեցընելով։

Արտատւաչիր. ա. } արցունքով լեցուն, ար֊

Արտատւաչից. մ. } ցունքով։ [նած։

Արտատւախառն. ա. հետը արցունք խառ֊

Արտատւածոր. ա. Արտատւաթոր։

Արտատւակաթիլ. ա. արցունք վազցնող՝ վազցուած։

Արտատւակից լինիմ } հետը լալ. ցաւա֊

Արտատւակցորդ ,, } կցիլ։

Արտատւահառաչ. ա. հառաչանքով ու արցունքով (աղօթք, ձայն)։

Արտատւահոս. ա. Արտատւաթոր։

Արտատւայեղէակ՝ յեղց. ա. Արտատւաչից։

Արտատւատկը. ա. առատ արցունք թա֊

Արտատւեղ. ա. չարունակ լացող։ [փոր։

Արտատւեմ, եցի. ն. չ. արցունք թափել, լալ. ֊ կէօզ հաչը տէօքմէք, աղլամագ։

–Արտատւելի. 1 լալու արժանի։ – 2 արտատւալից։ [թափելը։

Արտատւսնեղութիւն. գ. լալը, արցունք

Արտատւք, տւաց. գ. արցունք. ֊ կէօզ հաչը, տէմ, էշք, սիրիշք։

–Արտատւս արկանեմ կամ իջուցանեմ կամ հեղում. և ,,Արտատւս Հալկանիմ՝՝ցընդիմ՝ լինիմ. ա. Արտատւեմ։

–Արտատւս առնեմ ումեք. ուրիշը լացընել։

Արտատփեմ. ն. դուրս տփռել։

Արտատղեմ. չ. դուրս ցամքիլ։

Արտատղիկ. ա. դուրս ցամքող՝ վախչող։

Արտատղքք, բաց. գ. արտերը։

Արտատաբ, ի, աց. ա. գ. 1 արտ վարող. ֊ չիֆթճի, էքինճի։ – 2 արտ, վարած կամ վարելու տեղ. ֊ չիֆթի, չիֆթլիք, թաղլա։ – 3 արտի մը չափ տեղ. ֊ տէօնիւմ։

Արտատարեմ. ն. 1 վարուցան ընել. ցանել. ֊ չիֆթի սիւրմէք, էքմէք։ – 2 դուրս վաճառել։

Արտատեղէ. տ. Անտեղի։ [կնքոյ։

Արտատիպ. ա. գ. տպաւորած, կնիք, նշան

Արտատոմ. ա. օտար, ոչխարագակ։

Արտատուեմ, նալ. ն. դուրս տալ, ըսել։

Արտատպաւորը. տ. Արտատիպ։ [րել։

Արտատպաւորեմ. ն. վերի ի վերոյ տպաւորել։

Արտատրճեմ. ն. որոշել, գաւել։

Արտատրութիւն. գ. դուրս տալը, թափելը։

Արտատւազդահաւ, ու. գ. ձինկուլ թըռչուն մը։

Արտափ. (պ.) տ. Արդու, գ։

Արտափախչեմ. չ. դուրս վախչել. խաղըսիլը

Արտափայլեմ, եցի } ն. դրսէն ալ փայլել։

Արտափայլեցուցանեմ } լեցընել՝ երեցընել։

Արտափայլեմ. լիմ. չ. դրսէն ալ փայլիլ, երեւնալ, ցամքիլ։

Արտափայլութիւն } գ. պայծառութիւն։

Արտափայլումն }

Արտափոխիմ. չ. դուրս հանուիլ, ելլել։

Արտափչեմ. ն. 1 շունչ առնել՝ տալ։ – 2 հոգի շունչը փչել։ [վայրկեան։

Արտափչումն. գ. շունչ առնել տալ մը,

Արտաքաղեմ. ն. դրսէն քաղել։

Արտաքին, քնոյ, ոց. ա. 1 դրսի. ֊ տըշաքի, խարիճ։ – 2 օտար, հեռաւոր, դրսեցի. ֊ էչ, նատանճը։

–Արտաքին դրուն } ա. Անհ֊

–Արտաքին հրապարակք դրանց } դաստակ։

–Արտաքինքն. հնէիմաստ մետաֆիզիք, փիլիսոփայք։

Արտաքնախոր հուղ. ա. ուռմունքը օտար։

Արտաքնայարդար. ա. դրսէն միայն մաքուր։

Արտաքնոց, ի, աց. գ. դուրս ելլալու՝ կալնաց տեղ, ասիճ Ձամնայ. ֊ էմ աչքս, չէշմէ, էվինէ, քինճի։

Արտաքոյ. նխ. մ. 1 գուրսը, դուրս, գրսէն. ֊ տըշարտա, տըշարը, տըշարտան։ – 2 զատ. ֊ այլը, մեռէ։ – 3 հեռու. ֊ ուզագ։

–Արտաքոյ ինքնան լինել. միտքը վերցնել։

–Արտաքոյ մեռաց. խելքը կորուսած։

–Արտաքոյ կուսէ. դրսի կողմէն։

–Արտաքոյք. գ. դրսի կողմերը, բաները։

Արտաքուստ. մ. 1 դրսէն, դրսեւանց. ֊ տըշարտան, էմ աչքատան։ – 2 ա. դրսի. ֊ տըշարքի։

–Արտաքուստ իւր. իրեն կողմանէ (ըսել)։

–Արտաքուստ կողմանէ. դրսի կողմէն։
–Արտաքուստ արտաքս. դրսէ՛ի դուրս։
Արտաքս. մ. դուրս, գուրսը. ֊ արշաւել, արշաւեցուց։
–Արտաքս քան.աւելի դուրս, անկէ դուրս։
–Արտաքս քան զկարծիս. խելքէ դուրս (հրաշք)։
–Արտաքս եղանել յինքնէնէ, ընդ կամ՛ ըստ դուման, ըստ հնարս. իրմէն դուրս ելլալ, դանէ՝ հնարքէ դուրս, և այլն։
–Արտաքս ելանելիս.դուրս երթալը՝ելլալը. ֊ իմաշխատ չըգտնա, հանդիպի։
Արտաքսաբերութիւն.տ.Արտաքսելու իմի։
Արտաքսագոյն. ա. աւելի դուրս եղածը։
Արտաքսաձայնութիւն.տ.Արտաձայնութիւն։
Արտաքսանալ. չ. դուրս ելլալ, մեռնիլ։
Արտաքսանկեմ, եցի, եաց. ն. դուրս հանել, վռընտել։
Արտաքսանկուածն, կմանն. գ. դուրս հանուիլը, վռընտուիլը։
Արտաքսաչնչուածն.գ. շունչը դուրս տալը։
Արտաքսաւաքաբար՝ մ. երեմնէ, բովեմամբ
Արտաքսաւաքօրէն՝ (Հոգւոյն սրբ)։
Արտաքս տաւաքուածն կամ գնալն. գ. և. լուածն, բովուածն (Հոգւոյն սրբոյ)։
Արտաքսատահմանն առնեմ. տ. Արտատահմանն առնեմ։
Արտաքսեմ, եցի. ն. ֊ դուրս ընել, վռընտել. ֊ զօմմագ – 2 քշել. ֊ սիւռմիքը – 3 խաղցնել. ֊ սէլամիքիմ չզգացմագ։
Արտաքսեցուցանեմ. նոյն ընդ վ։
Արտաքսընկեցութիւն.գ.դուրս վռընտուիլը։
Արտաքսիչն.գ. քշողը։ [ելլելը։
Արտաքսողութիւն. գ. մղը վռրէն դուրս
Արտաքսուածն. տ. Արտաքսանկուածն։
Արտելութիւն. գ. ձամբէ դուրս ելլալը։
Արտեմուհի. գ. Արտեմիս չաստուածը։
Արտերևիմ. չ. դուրսը երևնալ։
Արտերևութիւնամ. չ. երևակայել։
Արտեան, ի. նուէնք, նուէց կամ նաց. գ. ֊ (եզ.) լերան գլուխ. ֊ իմ էփէ։ – 2 (յոգն.) իմ արմիչ։ աչքի կողը մազերով. ֊ կէօզ գափաղը, քիվիրք։
Արտիկ. գ. ալաի՝ վայրի ոչխար կամ գառն. ֊ նապան գոյուհաւ։
Արտիւտ. տ. Արտոյտ։
Արտհունձ. գ. արտը հնձօղ։
Արտոգեմ. տ. Ոգեմ։
Արտոյտ կամ Արտուտ, ի. գ. աբեղաձագ. ֊ չայրը գուշտ,իմ ոյզար,գուպպէր, գուժ սրը։
Արտօրայ,ի,ից կամ ոց՝ գ. արտօրէք, արտօրենայ,ըէի, ից՝ անը. վարտուցան։
Արտօրոշեմն.ն. զատել, որոշել, զանազանել։
Արտուղի. ա. ֊ զարտուղի, ձամբէ դուրս. խատացած, օտարս – 2 գ. ծուռ. ձամբայ։
Արտուղութիւն. գ. ֊ ձամբէ դուրս ելլալը։ – 2 դուրս ցցուած՝ ելած բան։
Արտունձ. տ. Արտհունձ։
Արտունեութիւն. գ. արտծնութիւն, մասնաւորութիւն, առանձին պատիւ մը։
Արտուստ. տ. Արտաքուստ. մ. տ։
Արտուտ. տ. Արտոյտ։
Արտծնութիւն. տ. Արտունեութիւն։
Արտօսր. տ. Արտասուք։
–Արտօսր արկանեմ՝կաթեցուցանեմ՝իջեցուցանեմ. տ. Արտասուեմ։
–Արտօսր անկոց. ծառի խէժ. ֊ զամգ։
Արտօսրաչեր. տ. Արտասուաբեր։
Արտօսրաթուղթ.տ.արցունք բնող բեխերվ։
Արտօսրագոչ. տ. Արտասուագոչ։
Արտօսրագործ.տ.արցունք պատճառող։
Արտօսրաթոր. տ. Արտասուաթոր։
Արտօսրալից, լից. տ. Արտասուալից։
Արտօսրածին. տ. Արտօսրաբուղխ։
Արտօսրակից. տ. Արտասուակից։
Արտօսրահառաչ. տ. Արտասուահառաչ։
Արտօսրահեղ լինիմ. արցունք թափիլ։
Արտօսրահեղութիւն. գ. արցունք թափիլը։
Արտօսրահօս՝ տ. Արտասուաթոր։
Արտօսրիջոյց՝
Արտօրայք, բնայք. տ. Արտորայ։
Արտօրէն.բենի,նաց՝ տ. արտաքոյ կարգի, անկարգ։
Արտօրինագոյն՝
Արուանամ, Արուսիթիւն. տ. Արիանամ, Արիութիւն, Արուեիթիւն։
Արփ, ի. տ. Արփի, փուշ։
Արփագեղջ. գ. արև և լուսին։
Արփագունի. տ. լուսաւոր։
Արփագարդնալ. տ. լուսազարդ։
Արփամէ ևեմ. չ. երկինքի մէջ թռչիլ։
Արփական. տ. Արփային։
Արփաձաձանչ. տ. Արփիաձաձանչ։
Արփամերձ. տ. արևի մօտիկ։
Արփայագնաց. տ. Արփեգնաց։
Արփային, յնոյ,ոց. տ. արևի մօտ, երկնային, լուսաւոր, հրեղէն, եթեներական։
Արփանկար. տ. Արփիանկար։
Արփաւոր, ի, ից. տ. գ. լուսաւոր։
Արփաւորեմ. ն. լուսաւորել։
Արփաւորիչ. տ. լուսաւորիչ։
Արփափայլ. տ. Արփիափայլ։
Արփեան, փենի, ից. տ. Արփային։
Արփեգնաց լինիմ. օգապարիկ մը ընդել, թռչիլ երթալ (թռչնոյ, ձիու)։
Արփենի, նւոյ, նեաց. տ. Արփային։
Արփի, փւոյ, փեաց. գ. արևի մօտ տեղ, արեգակի պարուրակը, երեքը, վերի օդը, լուսաւոր երկինք, հրեղէն կամար, լոյս. ֊ հաւա, ֆէյէք, կէօք, նուր
Արփի կամ Արփին. տ. տ. Արփային։
Արփիաբաշխ. տ. Լուսաբաշխ։

Ալիփաբնակ ա. Լուսաբնակ։
Ալիփաթողք } ա. լուսով բոլորված։
Ալիփաթողբոք }
Ալիփաթուղեւ. ա. Լուսաթուղեայ։
Ալիփնագնդ. ա. արեւի՝ լուսնի գնդաձեւութիւն ունեցող, հրաշագնդ, լուսափայլ։
Ալիփագնաց. ա. Ալիւնգնաց։
Ալիփագիտակ. ա. բարձր և պայծառ։
Ալիփագան. ա. Երկնային (ցնդ.)։
Ալիփագաթղ } ա. Լուսագաթղ։
Ալիփագաթղնակ }
Ալիփագնեստ. ա. Լուսագնեստ։
Ալիփաձիեւմ. ա. Ալիփաձիեւմ։
Ալիփախտագաց. ա. արեւէն ցաւմած։
Ալիփածագ. ա. լոյս ծագող։
Ալիփածաւալ. ա. Ալիփատարած։
Ալիփական. ա. Երկնային, արեգակնային։
Ալիփակերպ. ա. լուսատեսիլ, հրակերպ, հրեշտակք։
Ալիփակիզն. ա. Լուսակիզն։
Ալիփահրաշ. ա. լուսապայծառ, երկնային։
Ալիփահրաշութիւն. գ. անշափ պայծառութիւն։
Ալիփահրատ. ա. լուսավառ, լոյս կամ կրակ ցամքեցնող։ [պայծառ։
Ալիփահնահնանչ. ա. լուսահնահնանչ, լուսա-
Ալիփահնեմ. ա. Երկնահնեմ, Լուսահնեմ, և Լուսաղգնաց։ [ծառացած։
Ալիփամաքուր. ա. լուսով մաքրուած՝ պայծառ։
Ալիփամեղ. ա. Ալիփամեղ։
Ալիփամիտ. ա. լուսաւորնալ միտք։
Ալիփանամ. չ. պայծառանալ։
Ալիփանկար. ա. Լուսանկար։
Ալիփանմանեւ. ա. մ. արեւի՝ լուսնի պէս, պայծառ լուսով։
Ալիփանշոյլ. ա. Լուսանշոյլ։
Ալիփանուէր. ա. կրակի կամ արեգական պաշտամանն նուիրած։
Ալիփապահոյհ. ա. Լուսապահոյհ։
Ալիփահեղ. ա. արեւու նման լուսաւոր։
Ալիփահակիզեմ. ա. առաւօտ բնծայել։
Ալիփահաստեմ. ն. լուսաւորել։
Ալիփահատարած. ա. արեւու նման տարածուած։
Ալիփահատուր. ա. լուսեղէն։ [ծուած։
Ալիփահանիլ. ա. արեւու նման։
Ալիփահացայտ. ա. լոյս ցայտեցնող։
Ալիփահցնցուղ. ա. երկնքէն կամ առաւօտեան դէմ ցնցղուած՝ սիրուած (ցօղ)։
Ալիփաւոր. ա. լուսաւոր, երկնային։
Ալիփաւորիմ. չ. լուսով զարդարուիլ։
Ալիփափայլ. ա. լուսափայլ, ամենապայծառ։ [անաղ։
Ալիփափայլեմ. չ. լուսափայլիլ, պայծառանալ։
Ալիփափայլութիւն. գ. լուսափայլութիւն։
Ալիփնամիեւմ. ա. Ալիփամիեւմ։
Ալիփնափայլ. ա. Ալիփափայլ։
Ալբաձին. ա. Ալբայաձին։

Ալբակաղին. ա. Ալբայական կաղին։
Ալբական. ա. Ալբայական։
Ալբակորոյս մայր. իմ ազաւոր զաւկէն զրկուած մայր։ [չահ, խան, խաքան։
Ալբայ, ի, ից. գ. Իմ ազաւոր. տ փառիչահ։
–Ալբայ ալբայից. Իմ ազաւորներու Իմ ազաւոր. տ շահինշահ։
Ալբայաշալ. մ. Իմ ազաւորի պէս։
Ալբայաբնակ. ա. Թագաւորաբնակ։
Ալբայագունդ, գնդի. գ. Իմ ազաւորի քով եղած զօրքը։
Ալբայազատ. ա. Իմ ազաւորական, տկիւզիսէ, էզատ – Հ յատուկ անուն՝ Գուշդազատ
Ալբայական. ա. Իմ ազաւորի ազգական։
Ալբայածաղիկ, ղկի. գ. գաշտի ծաղիկ մը։
Ալբայածին. ա. Ծիրանածին։
Ալբայական. ա. Իմ ազաւորական։
–Ալբայական կաղին. անոյշ կաղին. տ Ֆրենղ. լատ այլոց՝ նուշ։
Ալբայակերպ. ա. Իմ ազաւորակերպ։
Ալբայակին, կնոջ. գ. Իմ ազուհի, դշխոյ։
Ալբայանամ. ա. Իմ ազաւորի քաղցրութիւն (Նամբայ)։
Ալբայանամ. չ. Իմ ազաւոր ըլլալ՝ լսուիլ։
Ալբայանիստ. ա. Իմ ազաւորանիստ. տ վայրիմ ախիմ, ասիմանէ։
Ալբայաչէն. ա. Իմ ազաւորէ՝ կամ Իմ ազաւորի վայել շինած։
Ալբայաչնորհ. ա. Ալբայակերպ։
Ալբայաչուք. ա. Իմ ազաւորական պատիւ ունեցող։
Ալբայաչուք. ա. գ. Իմ ազաւորական հանդերձութիւն. տ հիւնքնար կէսչիւ։
Ալբայապատիւ. ա. Իմ ազաւորավայել։
Ալբայասէր. ա. Իմ ազաւոր սիրող։
Ալբայատապան. ա. Իմ ազաւոր տպաւնող։
Ալբայատուր. ա. Իմ ազաւորէն արուած։
Ալբայատան, ի, աց. գ. Իմ ազաւորի պալատ, և քաղաք։
Ալբայական. ա. Իմ ազաւորական։
Ալբայնեղացը. բօր. գ. Իմ ազաւորի նեղոյցը։
Ալբայնեի. ա. Իմ ազաւորական, պատուական, ալբենի։
Ալբայօջ. ա. գ. Իմ ազաւորին զօրքը։
Ալբայիկ. գ. խոտ մը։ [լիակոտ։
Ալբայիկ ած, կամ Օձ ալբայիկ. ա. Բազմ-
Ալբայիկոնի, նուոյ, նեաց. գ. անոյշ կաղնի կամ նշի ծառ։
Ալբայոզի, գուոյ, գեաց. գ. ։ Իմ ազաւորի ոտայ. տ շահզատ։ – Հ մեծին որդի Աստուծոյ՝ Յիսուս Քրիստոս։
Ալբայութիւն. գ. Իմ ազաւորութիւն, տէրութիւն. տփառիչահշնոզ, զրբայր ըզ տէրվէրեմ։
–Ալբայութիւն Աստուծոյ, Հօր Քրիստոսի, Երկնից. Երկնաւոր զրախտ, բան արքայութիւն, և տէրութիւն Աստուծոյ յԵր-

կինս և յերկրի, նկնդեցի Աստուծոյ, նոր օրէնք ։
Արքայութիւնաբեր. ա. մեզի արքայութիւն տուող (տէրն)։ [տալեաւ։
Արքայուհի, հոլ. գ. թագուհի, դշխոյ. տ
Արքայօձիկ. տ. Բասիլիսկոս։
Արքայօրէն. մ. ա. թագաւորի պէս, թագաւորական ։
Արքազարդիկը զահկան. թագաւորի ա. նուիրով կոխուած տակ. տ սիկրէկի ագէ։
Արքաւուն, նք. գ. քրիստոնեայք ըստ թագաւորաց ։
Արքեան. ա. արքայական, թագաւորի։
Արքեպիսկոպոս, ի, աց. գ. (յ.) մեծ եպիսկոպոս, եպիսկոպոսապետ, հայրապետ։
Արքեպիսկոպոսանալ, ի, ացի. գ. արքեպիսկոպոսութեան դլխաւորը՝ մեծը նոյն է և Մեծ եպիսկոպոսանալ, Մեծ արքեպիսկոպոս, Աւագ եպիսկոպոսանալ։
Արքեպիսկոպոսութիւն. գ. գիտակցուած թիւն, հայրապետութիւն ։
Արքերէց. գ. (յ.) աւագերէց ։
Արքէնամ. մ. ՚ի պատիւ երեսաց քոց, քու խաղերդ համար – 2 տ անգէրմի
Արքիդիական. (յ.) ա. Սարկաւագապետ։
Արքիմանդրիտ. (յ.) տ. Փարախապետ, Վանահայր, Աբբայ ։
Արքինի, Արքին, Արքի. (քառ. ռմկ.) ա. պատուական, ազնիւ ։
Արքունազարդ. մ. թագաւորի պէս։
Արքունազգեստ. ա. թագաւորական կնքով գրոշմած (նշան, տուրք խագ.)։
Արքունական, ի, ացի. տ. Արքունի։
Արքունականագոյն, ա. աւելի արժանի թագաւորի ։ [մուած ։
Արքունակոյտ. ա. թագաւորին համար ժողովուած։
Արքունաձեմ. ա. թագաւորի քալած, թագաւորական (Ճամբայ)։
Արքունանամ. չ. թագաւորի պէս ապրիլ ։
Արքունաշէն. ա. թագաւորաշէն ։
Արքունավայել. ա. թագաւորավայել ։
Արքունատուր. ա. թագաւորին տրուած։
Արքունեան. տ. Արքունի ։
Արքունի, նոյ, նեաց. ա. թագաւորական. տ շահի, փատիշահի, աւլեմանի ։
–Արքունի գինի. տ. Թասաւն գինի ։
–Արքունի Ճանապարհ, գործոյ. թագաւորական Ճամբայ. տ սիման նօլու։
Արքունիք, նեաց. գ. 1 պալատ. տ սարայ, գաւիթ։ – 2 թագաւորական գանձ. տ միրի։ – 3 պալատականք. տ սարայլըլար ։
Արքունեաւ, յ Արքունեաւս. մ. 1 թագաւորական գանձին. տ տէվլէթմէնի, գաւիթան ։ – 2 թագաւորական գանձէն. տ միրիմէն ։
Արքունական, նք. ա. գ. (յ.) աշխարհին, այսինքն հիւսիսային քամի։
Արքսորս. գ. (յ.) աղջու պոչ, հիւսիսային աստղ միւ։
Արօս. գ. չհնկուած նկիկը ։
Արօս. գ. թռչնոյ անուն՝ արագիլ կառնակի չափ ։
Արօսանամ. չ. անպիտանանալ, կորզանալ. տ արբգլանմագ, գրըլանմագ ։
Արօտի. գ. սիմն ծառն և պտուղը. տ իւվէզ, իւվէզ ագաճը։
Արօտի. ից. գ. արծնելու խառ, և դաշտ. տ նէմ, օթ, օթլուգ, օթլագ, չայըր նէրթի
Արօտաբոյծ. ա. գ. արծող հովիւ. տ չօպան։
Արօտական, ի, ացի. ա. գ. 1 արծող կենդանի, որ կ՚արծի. տ օթլաները հայվան։ – 2 հովիւնելը. (նուիրագրի արտայնել). տ չօպան թագրմիր – տ. և Արօտ
Արօտակից լինիմ. միկտանդ արծիլ։
Արօտանամ. չ. արծիլ. տ օթլանմագ։
Արօտատեղի. գ. արծնելու տեղ ։
Արօր, ոյ, ով. կամ ի, աւ, իս. գ. հարօր. տ սապան, փիւրուդ։
–Արօր առնեմ. հնկնել ։
Արօր. գ. թռչուն՝ վայրի բազի պէս, արօր, Ձիւնարօր, Ձիւնձարօր։
Արօրաբար. մ. հնկնելու կերպով ։
Արօրագիր. ա. հարօր Ձգող (եզը)։
Արօրագիր առնեմ ՚ն. հնկնել, վարել. տ
Արօրագրեմ, եցի [չիֆթի՝ սապան՝ փիւրուդ սիրմէք, դիրաֆթի՝ նատասա էթմէք։
Արօրագրութիւն. գ. հնկիր
Արօրաձիգ. գ. հնկուած արտ [նեմ։
–Արօրաձիգ առնեմ. տ. Արօրագիր առ։
Արօրայեղ. ա. գ. հնկած գետին ։
Արօրանամ. տ. Հարօրանամ։
Արօրավար, ի. ա. գ. հնկնելու կամ հնկած գետին ։
Արօրեմ, եցի. ն. տ. Արօրագրեմ։
Աւ. տառ. տե՛ս Օ ։
Աւ, կամ Աբ. գ. ամիս Ասորոց և Յբր. ։
Աւազ, ի, ացի. տ. գ. 1 մեծ, մեծը, մեծնըդ. տ պիւյիւք, պէօյիւք, աւլու, ադաէքթէր, պիւպիւրը։ – 2 նկիկի մը տիրող իշխանը։
–Աւազ որևար. տ. Որևար ։
–Աւազ աչք. Հոգեոյն աչքը, միտք։
Աւազագոյն, գունի, ից. ա. աւելի մեծը,
Աւազագործ. ա. մեծագործ։ [մեծնըր։
Աւազախառն. ա. մեծնըր մէկտեղած։
Աւազական. ա. մեծ, մեծի յարմար։
Աւազամեծար. ա. մեծ և պատուական։
Աւազայնի. տ. Աւազանի։
Աւազանամ. չ. մեծնալ ։
Աւազանի, նոյ, նոյ, կամ նեաւ, նեօք. գ. մեծամեծք, մեծնըր, խոշորգականք. տ պիւյիւքլիկան, այան, ադալար։ [Ձանի։
Աւազաշաւիղ. ա. փոսաւոր, մեծ աստի-

Աւազափոշ, ոյ, գ. ա. մեծ փոշ. ՚ պիւյիւք պօռու ։
Աւագբէրց, եր, իցու. գ. գլխաւոր քահանայ. ՚ պաշ փափաղ ։
Աւագբէրցութիւն. գ. գլխաւոր քահանայի
Աւագոյն. գ. ծերութիւն. ՚ քնամիլ իք։
Աւագոլնար. ա. Որնար ։
Աւագութիւն. գ. 1 մեծութիւն. ՚ պիւյիւքլիւք։ – 2 ծերութիւն. ՚ քնամիլ իք։
Աւագուհի, հւոյ, հնաց. գ. 1 սրբատուհի, կուսանաց վանքի մայրը, մեծ մատրանաւ։ – 2 մեծ խանումն։ [պառաւ։
Աւագօրէն. մ. ա. 1 մեծի պէս։ – 2 մեծի
Աւադիկ. մ. 1 ահա. ՚ իշտէ, ահէկա, ահնան։ – 2 հանգա. ՚ հայտէ։
Աւազ, ոյ, ով կամ աւ, ոց. գ. աւազ. ՚ գում, բէմզ. լիկ։
Աւազաբար. մ. աւազի պէս։
Աւազադիր. ա. աւազով գրած (ասմունք)։
Աւազալից. ա. աւազով լցուն։
Աւազախիր. ա. աւազի մէջ խրած, խրելու։
Աւազածին. ա. աւազին մէջէն բուսած. (արաբացիք) ։
Աւազածիր . ա . ծովեզր ։
Աւազակ, ի, աց. գ. ա. յայտնի գող, թալլոզ, մարդ զարնող Ճամբու վրայ. ՚ ևօլ քէսիճի, Հարամի, օղրը, բահդէն, բահտար։
Աւազակաբար. մ. աւազակի պէս։
Աւազակաբարոյ, ի, ից. ա. աւազակի նըմանի ։ [նուած ։
Աւազակախողխող. ա. աւազակներէն զարՈւազակակից. կցի, ցաց. ա. աւազակի ընկեր. ՚ Հարամի նաթարը։ [կուբ ըլլալ ։
Աւազակակուբ լինիմ. աւազակներու կերա-
Աւազականաց. գ. աւազակներու տեղ. ՚ Հարամի նեմի տաղը։ [(ծով).
Աւազակապ. ա. աւազով կապած՝ պատած
Աւազակապնտ, ի, ից. գ. աւազակներու գլուխ ։
Աւազակապէս. ա. Աւազակաբար ։
Աւազակարան. ա. Աւազականոց ։
Աւազակացեալ . ա. աւազակի ։
Աւազակեմ, նեցի. ն. չ. զարնել թալանել ։
Աւազակոյտ. ա . աւազի պէս շատուրը (ազգ) ։ [լոմիլիք ։
Աւազակութիւն. գ. մարդ զարնելը. ՚ Հարամի նեմի։
Աւազակուռ զանիչ. ա. Հրուք ։
Աւազակուռ. ա. 1 ուր որ շատ աւազակներ կան։ – 2 աւազակաբարոյ ։
Աւազակօրէն. ա. Աւազակաբար։
Աւազահիմն. ա. հիմը աւազ. ՚ թէմէլի գումռան։ [գումրու՝ քիրէչլի։
Աւազամած . ա. աւազով կլոր կապած. ՚
Աւազան, ի, ից. գ. 1 աւազան. ՚ Հաւուզ, Հավզ, ապտան։ – 2 գուռ. ՚ Հավգէք, գռբնաւ։ – 3 ամպու. ՚ թէկքնէր։

–Աւազան մկրտութեան. ՚ մկրտարան։ – 2 մկրտութիւն, ապաշխարութիւն։
Աւազանադրդ. ա. մկրտութեան հնորհքով։
Աւազանածին. ա. մկրտուած ։
Աւազանագաձոյ. ա. մկրտութեամբ գեղեցկացած ։
Աւազանաւազանակ. ա. մկրտութեամբ նորած։
Աւազանումն. ա. աւազի նման, անթիւ, դիզուած ։
Աւազանօրհնէք. գ. մկրտարանի օրհնութիւն։
Աւազաշէն. ա. աւազի վրայ շինած։
Աւազասոյզ. ա. աւազին մէջ թաղուող ։
Աւազատիպ. ա. Աւազանման։
Աւազափուլ. ա. աւազի վրայ ըլլալով փլչող։
Աւազաքառակ. ա. Աւազանման։
Աւազեղէն. ա. աւազէ. ՚ գումռան, գումըլու ։ [լամազ։
Աւազեմ, նեցի. ն. աւազտանել . ՚ էլլէնի գումըլ
Աւազի
Աւազին
Աւազուտ } ա. աւազոտ. ՚ գումրու ։
Աւազոց. ա. Աւազոց ։
Աւազ. մ. 1 վայ, ափսոս . ՚ ամա՛ն, օ՛հ, նազըգ։ – 2 գ. խնդութիւն, ազգ լաց։ – 3 ա. (իբր ած.) վատուժ. ՚ զայիֆ։
–Աւազ արկանեմ. Ողոկս կոչեմ. վայ ընել, խնդալ ընել։
Աւազաթեր . ա. բօյի բերող, պատճառ թշուառութեան, վնաս բերող։
Աւազաթոյս. ա. անպիտան բան բուսցընող։
Աւազական, ի, ից. ա. ցաւագին։
Աւազաձայնութիւն. գ. ողորմալի ձայն։
Աւազանք. նաց. գ. ախուվախ։
Աւազապէս. մ. խնդալով։
Աւազեմ. նեցի. ածսսալ, լալ, վայ վայն ընել, բնել, խղճալ ։
Աւազիկ } ա. խղճուկ, ողորմելի. ՚ զավալ։
Աւազուկ } լը. օֆֆիլ։
Աւազումն, զմանի. ա. Աւազանք։
Աւան, ի, ից. գ. գեղաքաղաք . ՚ գասապա, չէհիրճիք։
Աւանագնօղ, կամ գնդ. գ. պզտի գիւղաքաղաք. ՚ գասապաչիրգ, քէյ։
Աւանագնօղուկ. գ. պզտի գիւղաքաղաքներ ։ [ճէօնմէք, չէհիրչէնմէք։
Աւանանամ. գ. գնդ գառնալ. ՚ գասապայա
Աւանապէն. գ. մեծ գեղ։
Աւանապետ. ա. Խառապետ։
Աւանդ, ի, ից, կի, ից. գ. 1 պահելու տրուած բան. ՚ էմանէթի։ – 2 կտակ. ուխտ. ՚ վասիկի, չարթի։ – 3 օրէնք, հրամանի պահելի։ – 4 աուրք, ընծայ։ – 5 աւանդութիւն, աղօթութիւն։ – 6 խորհրդաւոր բան։
Աւանդագիտութիւն. գ. աւանդութիւնը գիտնալը ։
Աւանդագիրք. գ. պատմութեան գիրք։

Աւանդագիր. ա. աւանդի պէս գրուած։
Աւանդական, ի, աց. ա. 1 աւանդող — 2 աւանդած։
Աւանդակիր. ա. աւանդը պահող։
Աւանդակրոյս. ա. աւանդը կորնչեցնող։
Աւանդամուռաց. ա. առած աւանդը մոռցող։
Աւանդապահ, ի, աց. ա. աւանդը պահող. օրինապահ։
Աւանդապահութիւն. գ. աւանդապահ ըլլալը։
Աւանդառու, ուի, աց. ա. աւանդը առնող՝ որ պահէ. ֆ էմանէմի ալըճը։
Աւանդատու, ուի, աց. ա. աւանդը տուող, աւանդատուր, տրի, աց. անգին տէրը. ֆ էմանէմի սահիպը։
Աւանդատուն. գ. ևկևդեցւոյ պահարան։
Աւանդեմ, եցի. ն. աւանդ տալ, ձեռքը տալ, անցընել, յանձնել. ֆ էմանէմի վէրմէք՝ գօմագ, իմ էսլիմ էմի մէք։
—Աւանդեմ զոգի. Հոգին տալ. ֆ Ճանընը իմ էսլիմ էմի մէք, իմ էսլիմ օրունմագ։
Աւանդեմ, կամ դիմ. չ. (՛ի բառէս Աւիւն). ցնորիլ, մոլեգնիլ. ֆ ազլը չէլինմէք, գուսուրմագ։
Աւանդիչ. ա. աւանդող։
Աւանդիք. գ. աւանդք, աւանդութիւնք։
Աւանդութիւն. գ. 1 աւանդած հետգին՝ տէր՝ տալութիւն, ուտում, կրօնք, օրէնք, կարգ. ֆ իմ էսլիմ; արիթըշ, իմ էմնիհ, ա. տէմ, իմ էօրէ, գայտէ։ — 2 աւանդելը, տալը։ — 3 յանձնառութիւն, պատուէր։ — 4 պատմութիւն անգիր. ֆ իհմայէմ, էսէր, խապէր։
—Աւանդութիւն հօրմ անանից. հօրմ անունից իմ արդմանութիւն։
Աւանդուն. գ. 1 աւանդելը։ — 2 Հոգին տալ.
Աւանիկ. մ. ահա. ֆ իշտէ։
Աւաչ կամ Աւաջ, ոյ, ովս. կամ ի, աւ, իս. գ. 1 ձայն, երգ. ֆ աւազ, սէտա, գոյտէ։ — 2 լեզու։
—Աւաչ ասեմ. երգել։
Աւաչական. ա. եղանակաւոր։
Աւաչեմ, եցի. ն. չ. երգել, եղանակել։
Աւասիկ. մ. ահա. ֆ իշտէ։
—Աւասիկ եմ. Հրամէ՛. ֆ պույուր, լէպալի։
Աւատ. ա. Հաւատ։
—յԱւատ գործեմ. Հաւատացմունքի ընել։
Աւատամ. ա. Հաւատամ։
Աւատացուցանեմ. ա. Հաւատացուցանեմ։
Աւաւի կամ ոյ, աւ. ագ կամ իցգ. պաճի, կողպուտ. ֆ քէէֆիփը, իմ պալան, չիքնաը, ասոյում, ասոյումլըգ, նառման։
—Աւաւ, յԱւաւ, յԱւաւի՝ ածեմ; տանիմ; առնում; Տարկանեմ, կամ Աւաւի առնում՝ իմ պալնել իմ պանել, պաճիլ, գնել գնել։ ֆ իմ պալամագ, նառմա էմի մէք, պաճ էմի մէք — կը. լինիմ, Տարկանիմ, նկճամ և այլն։
Աւարաբաշխ, խը. ա. աւար բաժնող։
Աւարաբար. մ. աւարի պէս։
Աւարամանն, մին. գ. աւարին բաժինը։
Աւարառու, ուի, ուաց. ա. 1 աւար առնող, բաժնող։ — 2 ոմի ձգած։
Աւարառութիւն. գ. աւարելը. ֆ իմ պաճամա։
Աւարեմ, եցի. ն. յափշտակել. ֆ գաֆիմագ, իմ պալամագ։
Աւարութի } ա. Աւարառութիւն։
Աւարութիւն }
Աւարտ, ի. գ. վերջ, վերջանալը. ֆ պծնու, պիհիմ մէսի։
Աւարտաբանեմ. մ. խօսքը լմնցընել։
Աւարտաբանութի. գ. վերջի խօսքը՝ գիրքը։
Աւարտաբար. մ. մինչև վերջը։
Աւարտագործեմ. ն. կատարել. ֆ պաշ էմի մէք։
Աւարտական. ա. լմնցնալու, լմնցած։
Աւարտակէտ, կիտի. գ. վերջակէտ։
Աւարտահատակ. ա. 1 բարձրահատակ։ — 2 տարիքը լեցուն։
Աւարտուղ. ա. հազուագիւտ բառ՝ երկու վերջ։
Աւարտեմ, եցի. ն. 1 լմնցընել, գլուխ հանել. ֆ իմ էքմէք՝ պաշ՝ իմ էքմիլ էմի մէք։ — 2 ջնջել, քանդել։
—կը. 1 վերջի ծայրը հասնիլ, գնրագանցել։ — 2 վախճանիլ, մեռնիլ։
—Կէտ աւարտակէտ. վերջակէտ։
Աւարտումն, տման. գ. լմնցընելը, լմնալը, կատարումն, վերջ։
Աւարտուն, տնոյ, ոց. ա. լմնցած, կատարեալ. ֆ պիհիմ մէշ, իմ էքմիլ։
Աւաքեմ, եցի } ն. 1 ցաւը փարատել. ֆ
Աւաքեցուցանեմ } սաղալամագ, ուէֆ էմի մէք։ — 2 հաւաքել. ֆ իմ օփ էմի մէք։
Աւեալ. (՛ի բառէս Աւիւն) ցնորած. ֆ չըլէ։
Աւել. գ. աւել. ֆ սիւփիւրկի։
—Աւել ածեմ. աւլել. ֆ սիւփիւրմէք։
Աւելաբանեմ. ն. աւելորդ բաներ խօսիլ. ֆ պոշ պոշ սէօյլէմէք։
Աւելաբանութիւն. գ. աւելորդաբանութիւն, վիճախօսութիւն։
Աւելագոյն, գունի, իցգ. ա. 1 այլ աւելի. ֆ տահա չիատէ։ — 2 էւելօք, շատ. ֆ չօգ։
Աւելագործ } ա. հնաարքիբ, աւելորդ
Աւելագործակ } բանի նուէր ընկնող, վուճ՝. ֆ ամարէ, պոշ։
Աւելագործեմ. ն. աւելորդ տեղը աշխատիլ. ֆ չօգ՝ ամարէ չալըշմագ։
Աւելագործութիւն. գ. վուճ՝ աշխատանք, ֆ պոշ գաֆմէք։
Աւելագործ. ա. շատ գործող՝ աշխատող։
Աւելադրեմ. ն. էւելցընել. ֆ իւտէ գօմագ, ալիմ ըրմագ։
Աւելալանց. ա. 1 չափազանց. ֆ օրանըզլը — 2 յանցանքը շատ. ֆ չօգ գապահմէլը։

Աելախնդիր. ա. հետաքրքիր. տ պօշ չէր. էրին արտը սրրա տիւշէն։
Աելախոս. ա. փնախոս. տ պօշ պօղազ։
Աելախոսութիւն. ա. Աելաբանութիւն։
Աելած. գ. աելլուք. տ սիւվրիւնիմիւ, չէօր չէօվ։ [րիւձի։
Աելածու. ա. գ. աելող, մաքրող. տ սիւվիւ-
–Աելածու տանէարին. ապատաւոր և հոգացող տանէարի բանելուն։
Աելակելութիւն. գ. շատակերութիւն։
Աելահոգութիւն. գ. աելորդ հոգ։
Աելաձայնութի. գ. մեկնութն. տ լաղապ, մահլէգ։
Աելամորմ. ա. աելորդ մորմ ունեցող։
Աելատաց, իւց կամ ից Աելատացու, ուի, ուաց Աելատացուած } ա. ագահ. տ եմանաքնար, անկէզուիւ։
Աելատացուածութիւն Աելատացութիւն } գ. 1 աելորդ ցանկութիւնը. չից, ագահութիւն. տ եմանաւ – 2 ատրկի շատութիւն. տ զէնկինիւք։
Աելատրամեակայ. ա. տարածութիւնը մեծ։
Աելեմ կամ Աելիմ, եցի. ն. աելել. տ սիւվիրմաէք։
Աելի, լոյ, լեաց. ա. 1 էւելլ, էւելի. տ գիտակ, պրմերգ։ – 2 աելորդ. տ լազըմ սրգ։ – 3 'ի վերս – 4 լաւագոյն։
–Աելի չիմնէք. բանէ մը գործս ինկած, գործ մնացած։
–Աելիք մորմոյ. գ. ապա։
–Աելիք, լեաց. գ. երբուն երբուն համեմած ամիսներուն աելցած հինգ օրը։
–Աելիք կամ լի. գ. օր և բան Աելենաց, Աելի իմն. խօսքի չափազանցութիւն։
–Աելի անուն. տ. Աելաձայնութիւն։
–Աելի. մ. ա. Առաւել։
Աելհոգ. ա. աելորդ հոգ ընող։
Աելհոգութիւն. ա. Աելաձայնութիւն։
Աելլոլ, ի, ացի. ա. գ. 1 էւելլորդ, փուճ. տ գիտակ, աշխոյժ, պօշ – 2 էւելցածը, էւելլուքը, մնացածը. տ պրմերգ։ – 3 (յն. ձով) կռնաց իմիւ. տ իմէքի – 4 հատաբակ (մարդ)։ – 5 գործ, պարապ, անմտաներ։
–Աելլորդ. մ. փուճ տեղը. տ նոճիլէ։
–յԱելլորդացն. էւելլօր. տ գիտակի իլէ։
–Աելլորդ. մ. բաց 'ի, աելի եւս։
–Աելլորդ առն. առ։
Աելլորդաբար. մ. 1 աելլորդ տեղ. տ պօշ ընէնա։ – 2 առատապէս. տ պօլ պօլ։
Աելլորդագործ. ա. Աելագործ։
Աելլորդածախիչ, խից. գ. էւելլորդ ծախող. տ պօշ մսսրաչի։
Աելլորդական. ա. էւելլորդ։
Աելլորդանամ. չ. աելնալ։
Աելլորդութիւն. գ. 1 աելի բան։ – 2 չափազանցութիւն։
Աելոց. ա. Աելոց։
Աելուածք. գ. աելորդ նիւթերը։
Աելուկ. գ. կանանչեղէն մը, աելուկ, էւելիկ. տ աչխատն օվժու, իմաշաէվմ։
Աելուկք. ա. Աելած։
Աելում, լի. ն. ա. Աելնեմ, և Յաելում։
Աելուք. ա. Աելած։
Աելոկնեմ, իմ. չ. 1 աւադել, ափսոսալ. տ նաղըգ ոէվէք, անհմտագ։ – 2 խնդրնել։
Աելտ կամ Աելք. գ. աելնիք, բարև։
Աելտաբան. ա. աելտաւոր, աելտաբանիչ։
Աելտաբանեմ. ա. Աելտեմ։
Աելտաբերգաւոր. ա. աելտաւոր վայելչագրուած։
Աելտաբեր, ի, աց կամ ից. ա. աելտիս բերող. տ միւժտէչի, միւժտէլի։
Աելտաբերեմ. ն. աելտիս բերել։
Աելտագիր. ա. գ. աելտիս բերող իմաստիչ. տ միւժտէլի մէքիմուզ։
Աելտագրեմ. ա. Աելտաբանեմ։
Աելտագրող. ա. աելտաբանիչ։
Աելտագրութիւն. գ. աելտիս կամ աելտաբան գրելը։ [նող, գուարճացած։
Աելտագուարճ. ա. աելտաւոր գուարճացը-
Աելտաից. ա. Աելտալի. տ միւժտէլի։
Աելտալուր. մ.
Աելտածին. ա. աելտաւոր ծնած։
Աելտահնչող. ա. աելտիս տուող։
Աելտաձայնեմ. ն. աելտաւորել։
Աելտախնալ. խիտ առած, ուռած։
Աելտամիտոյց. ա. Աելտաբեր։
Աելտապատճէն. ա. Աելտագիր։
Աելտապարգև. ա. 1 աելտիս տուող՝ ուրախացընող – 2 խռովացնալ (աելտաւոց երկիր)։
Աելտաստուա. ա. աելտաղ. տ միւժտէ վէրչէն
Աելտարան, ի, ացի. գ. 1 տուրբ աելտարանը. տ ինձիլի չէրիֆ։ – 2 աելտաւոր քարոզութիւն Քրիստոսի առաքելոց։
Աելտարանաբար. մ. բան աելտարանին։
Աելտարանագիր, գրի, գրաց. ա. գ. աելտարան գրող, աելտարանիչ։ [եղածը։
Աելտարանագործ. ա. բան աելտարանին
Աելտարանագրիմ. չ. աելտաւորութիւ։
Աելտարանագրութիւն. գ. աելտարան գրելը, գիրք աելտարանի։
Աելտարանաժառանգ. ա. աելտարանի ժառանգ եղած՝ հաւատքով։
Աելտարանական. ա. Աելտարանիկ։
Աելտարանականութիւն. ա. 1 աելտարանի վերաբերեալ – 2 աելտարանիչ։ – 3 աելտաւոր։
Աելտարանականայիւն. ա. Աելտարանական, 1։
Աելտարանականաւանդ. ա. աելտարանը աւանդող։
Աելտարանաչահ լինիմ. իմ չահը փնտռել քարոզելեան պատճառով։

Աւետարանագրութիւն. ո. աւետարանին պատմածը, պատմագր։
Աւետարանագէտ. ո. Աւետարանագիր։
Աւետարանատուն. ո. աւետարանի գըրախտին մէջ անկուած։
Աւետարանացոյց. գ. ցանկ աւետարանի ընթերցուածներուն։
Աւետարանիմ, եցի. ն. 1 աւետարանին բանը քարոզել։ – 2 աւետաւորել. տ միւժոէ վէրմէք։ – 3 հաչակել. տ չամ էթմէք։
Աւետարանիկ. գ. պզտիկ աւետարան մը։
Աւետարանիչ, նչի, չաց. գ. ա. 1 աւետարան գրող. տ քաւլիթիպ իւլ ինձիլը – 2 աւետարանը քարոզող – 3 աւետիս տուող. տ միւժոէ վէրէնն։
Աւետարանութիւն. գ. 1 աւետիս տալը։ – 2 աւետարանչի պաշտօնն – 3 աւետարանի քարոզութիւն, վարդապետութիւն, խօսք։
Աւետարանչական. ա. աւետարանչի յատ. [մար։
Աւետաւոր, ի, աց. ա. գ. 1 աւետիս տուող. տ միւժոէճի, միւժոէչի։ – 2 խոստացուած. տ իգրար օլունմուշ։
Աւետաւորական. ո. Աւետարանական։
Աւետաւորիմ, եցի. ն. 1 աւետիս տալ. տ միւժոէչէմէք։ – 2 ուրախացընել. տ շատ էթմէք։
Աւետաւորութիւն. ո. Աւետիք, Աւետարանութիւն։ – Աւետմանն օրն։
Աւետաքարոզ. ա. աւետիս տուող. տ միւժոէ վէրէնն, չամ էտէն։
Աւետանացաքեր. ո. Աւետաքեր։
Աւետում, եցի. ո. Աւետաւորում; Աւետարանում։
Աւետիք, տեաց, տեօք. գ. 1 աւետիս. տ միւժոէ, միւճոէ, խայրըլը խապէր, հաւետիս։ – 2 խոստմունք. ուսուի։
–Երկիր աւետեաց. երկիրն խոստացեալ, պաղեստին։
–Տօն Աւետեաց. Աւետում։
Աւետչեայ, չէի. գ. աւետիք բերողին արբուած պարգեւը. տ միւճոէլիք։
Աւետօրէն. մ. աւետեաւք եղած։
Աւետ. ա. ուրախ, աւետարեր. տ վէրմէն, վիրմէն, ավարէ, խապար։
Աւետ. գ. 1 աւետիլը, քանդուիլը. տ երգըլմիւ – 2 աւետարեր. տ վէրմէնէ։
–յԱւետ գալձուցանեմ. կը. յԱւետ դառնամ; լինիմ; մնամիմ. ո. Աւետիմ, իմ։
Աւետած, ոյ կամ ի, ոց. 1 գ. նոյն ընդ վ։ – 2 ա. աւետ, անուշը աւետած, կամ եւթսի վրայ մնացած (կին)։
Աւետածուխ. գ. աւետարեր անասպատ մնացող։
Աւետարեր, ի, աց. 1 ա. աւետած քանդուած. տ վէրմէն, խապար։ – 2 գ. աւետարէնները. տ վէրմէնէ։
Աւետակազմն. ա. խիստ աւետարեր. տ փէք
Աւետանք, նաց. ո. Աւետումն։ [խապար։
Աւետիմ, եցի. ն. աւետել՝ քանդել. տ խապար էթմէք, երգմագ, պօշմագ։
Աւետիչ. ա. աւետող. տ երգուան, պօշմաճ։
Աւետուած, ոյ, ոց. գ. աւետելը, աւետիլը. տ
Աւետումն, ըմանց. երգըմ։
Աւգան. գ. (ա.) երգիչ։
Աւէտ. ո. Աւետ։
Աւէտ. ո. Յաւէտ։
Աւէտախոսագիր. ո. Յաւէտախոսագիր։
Աւելմիմն. գ. (յ.) 1 իմաւելս խոտը, կաղնիջնան. տ աճիլմիմն, էճիլմիմն, ակըմնան, կիսաթմ մէ սինաբ։ – 2 տ նուշլա օթմուս, նիւզէկ, տաղընտիկ։
Աւելիմ. ո. Աւելում։
Աւելմ, եալ, Աւոց. ո. Աւանդիմ; յ։
Աւելչ, Աւելչ-գրի և Աւելշա, Աւելշ, Աւելիճ. գ. Տիւեմ վազած՝ կնդանի կամ մեռնալ մալմէն, ծառէ, եղի՝ մեռնի պէս, ջրի՝ առ՝ ունի՝ թաղախի պէս։
Աւելս. ո. Աւաւիս։
Աւելն. գ. աղգուամ մը բնութեան դրդում, ցանկութիւն. տ էշխ, էշգ։
Աւշակ կամ Օշակ. գ. (ար.) 1 ծառի մը խէժ։ – 2 կանանչ հանք մը քիմակի ու անուշաջրի նման. տ ուշէք, իշշէք, իշէ՛, քէշտիս, չատրը ուշաղը։
Աւտլոց, Աւտլոց կամ Աւելոց նլանիմ. գուբա՝ մը ցամքկել, մէկդի փախչիլ, խրտիլ։
Աւտղական } ա. 1 խրտան. տ իւրքէր – 2
Աւուղական } խնդրոմէնդ ցամքկրտագ։
Աւտղ կամ Օտղ. գ. պառաւ, տարիքը առած կնիկ։ [տուրք։
Աւր. (յ.) 1 ո. Օգ, Միւք – 2 ո. Օր, ա.
Աւր. գ. մազ. տ սաճըտ։
Աւտ. գ. 1 առաւտուն ակիզբը – 2 աւետիք։
Ափ, ոյ, ով. գ. բուռ. տ էլին իչի, ավուչ։
–Ափ յափոյ. մ. Համառօտ. տ էլ էլգ էլտէն, Հաղպէնէ։
–Ափս գափի Հարկանեմ. ծափել ուրախութենէ կամ շուարելէն. ո. ն. Օ. տ ծափի։ [ատ տեղուանք։
Ափափայ, այք, այից. գ. գիւղ ու տպա.
–Ափափայ գնամ. ձեռքով ոտքով քաւրբտելով ժայռուտ տեղերէ վեր ելլալ։
Ափամէջ. գ. գ. ափին մէջը, ափը։
Ափաչափ. գ. ափ մը։
Ափարիի. ո. Աբրաբի։
Ափիբնանն առնեմ, լինիմ } ն. պապանձ.
Ափիբնանեմ, եցի } ցընել, պապանձիլ. տ ազգինը գուխաթմագ, գաւխամագ, ազգը գաւխանմագ։
Ափիկ. գ. պզտի ափ. տ ավուչճըղազ։
Ափիմեհինոս. ա. (յ.) օրըստօրական. տ հէր

կիւնդիւք (սրճման)։
*Ափինգ. թ՝երևս՝ ափինքս։
Ափիոն. գ. (յ.) մեկնին հիւթը. տ խաշխաշ տառիասը, աֆիոն։
Ափլափնիմ. չ. կոյր աչքով կամ մուրճ տեղը՝ շօշափելով երեսպատով երթալ։
Ափլէզ. գ. տպտակ. տ սիլէ։
Ափխազ. գ. կտրած գինի կամ քացախ։
Ափկից. ա. մ. երկու բուռ. տ իքի ափուչ, ափուչա։
Ափն, ափին կամ ափան, ափամբ, ափունք, անց, ամբք. գ. 1 գետի՝ ծովի եզր. տ գետը, քէնարը, եզրը— 2 ծայր. տ ուշ, լէպ, եզագա, եզագրն՝ էթրաֆ։
Ափնածիր. ա. եզերքով պատած. տ քէնարլը։
Ափնի, ինք. գ. ընկած ինացած բան, թափթրփուք. տ տէօքիւնտիւ։
Ափշեմ } ա. Ապշեցուցանեմ։
Ափշեցուցանեմ }
Ափչիմ. ա. Ապշիմ։
Ափչուիմ } ա. Ապշութիւն։
Ափչուէն }
Ափշուցեալ. ապշած։
Ափսեայ, եայ ք. մանուանոց } գ. սկուտառակ,
Ափսէ, էի, էք, էից } սինակ, տաշտ. տ թաս, քեասէ, թաղագ, լէնկէր, սահան, թէրփան։
Ափսիմեղս. ա. Ցափսիմեղս։
Ափսինդ. ա. Օշինդը։
Ափսոս. մ՝ջ. ափսոս, մեղք. տ վայ՝, եազըղ։
Ափսոսեմ, կամ Ափսոսամ. ն. ցաւիլ, ցաւակցիլ. տ աձրանագ, եազըգ տ՝մէք։
Ափփիկայիս. ա. Ափփիկէի, Լիբիայի։
Ափրագիսեան } ա. Աստղկեան։
Ափրագիսակեան }
Ափրագիսէ, կամ Ափրագիս. ա. Աստղիկ, Ձ։
Ափցի. մ. ափով, թաթով։
Ափփուլ. մ. (ս.) հինայ աչ։
Ափփուսամ. (ս.) առանձին, գոց։
Աք, ի, ից. գ. ոտք, ձիւ, ոտափիկ. տ այագ, փաչա։ [նիլ։
—Ընդ աք առնիմ. ոտքով քալելով տա-
Աքաղաղ կամ Աքաքաղ. գ. 1 թռչնի մէջ ժնեխ— 2 մանր ձ՝ձի, որդ պանրի, մրթի, մոմի։ [որձակ. տ խօրօզ։
Աքաղաղ, ի, աց, կամ ոյ, ոց. գ. աքլոր,
Աքաքր. ի, աց. գ. պարարտ թռչուն վայրի։
Աքացանիք } գ. ոտքնի,
Աքացանք, նաց, նօք կամ նի } ձիւնէր։
Աքացնիք, լեաց. ա. ոտքով զարնողներ։
Աքացնիմ, եցի. ն. չ. ոտքել. տ թէքմ՝ չիթիթէ վուրմագ։
Աքացի. մ. ոտքով. տ այաղըա, թէքմ իլէ։
Աքացիք, ցեաց. ա. Աքացանք։
Աքացուսիմ. ա. Աքացնիմ։
Աքնացք, եցաց. գ. ոտք, ձիւ, ոտափիկ. տ այագ, փաչա։ [ձիք, քաքուա։
Աքիս, աքսի, ից. գ. մկնհալասուկ. տ կէլին-
Աքլալ } (իբր ռամկ.). ա. Աքաղաղ։
Աքլոր }
Աքծան. ա. Աքցան։
Աքսանիմ. ա. Աքսասանիմ, և Աքացնիմ։
Աքսասամ } ն. չ. վեր վեր ցատկել,
Աքսասանիմ, եցի } ոտքը թօթվել, ոտքով զարնել. տ սըչրամանք, չաղալանմագ, թէքմիլէմիք, թէքմիլ սալմանք։
Աքսասիմ. չ. Նոյն ընդ վ։
Աքսոր, աքսորք. ից } գ. քշուիլ, քշուելու-
Աքսորանք, նաց } տեղ. տ սիւրիճիէն։
Աքսորիմ, եցի. ն. քշել. տ սիւրմէք։
Աքցան, ի, աց. գ. աքծան. տ գըսաճ, մաշէ, քէլիլէթիէն։
Աքցասանիմ. ա. Աքսասանիմ։
Աքֆիան. ա. Ափիոն։

Բ

Բ. Բաղաձայն ասա՝ անձայն բսուածնեելէն. անունը Բէն. Երկրորդ գիր Հայոց։
—Լծորդ է ընդ պ, վ, ւ. զոր օրինակ՝ ամյաբիչա, ամպաբիչա. բմնեմ, բմնեմ։ Ամբաս, Սմպատ. Բարսեղ, Բասիլիոս, Վասիլ։
—Մ գրէն վերջը երբեմն չգրուիր. զոր օրինակ՝ թմբրիմ, թմբիմ։ նոմիմ, նոմիմ։ անուամբզ, անուամբ։
—Բ. ք. Երկու, կամ երկրորդ։
Բա. 1 շղ. թէ, որ. տ քի— 2 մ. իրաւ որ, ըզզրդ. տ կէրչէք, պան— 3 մ՝ջ. ա. Բարէ։
Բաբ. գ. (պ.) պատ, դուռ. տ գափու։
Բաբանիմ, եցի. ն. չ. 1 իրաւու գալնել. տ չագըշմագ։ — 2 գալնել (դուռը), չալել։
—Բաբանիմ. կր. 1 գալնուիլ ինկնալով. տ վուրուլմագ, չալփըլմագ։ — 2 ապիս անդին թռապտարկիլ՝ գալնուիլ։
Բաբանիսեան } (տունն, խմոմն. գ. գալ-
Բաբանուսեան } նուածք, գալնելու ձայն. տ վուրուշ, վուրուլուշ, գարգալ։
Բաբան, ի, աց. գ. 1 բանբան. տ պապա սաման, մէնձէնիգ։ — 2 խոզալիկ մը. տ սանկալափիշան։
Բաբանաքար, ի, իս. գ. բաբանի քար. տ մէնձէնիգ թաշը։

Բաբելական } ա. գ, բաբելոնցի. ֊
Բաբելացի, ցուոյ,ւոց } պապկել ի,պապտատալը ; պապտատաի ։
Բաբելոնեացի . նոյն ընդ վ ։ [հմյոսէ։
Բաբէ. մ ջ. ւֆ այ, պա՛, էպա՛ — 2 հայպա.֊
Բաբէական. ա. զարմանալու։
Բաբունիձ. ա. Պապունիձ ։
Բագ. գ. 1 բնկնի կապ. ֊ պաղ։ — 2 բաժին, ժառանգութիւն. ֊ վայ, պաձ։
–Բագ ալվանանիմ, անկանիմ. մանանակից ընենլ, ըլլալ ։
Բագամիա. ա. վոփոխամիտ ։
Բագնմ. ն. բաժին հանենլ ։
Բագին, գնի, նաց կամ նից կամ նեաց. գ. 1 կուռքի անգան. ֊ գուբպանկնահ, մինբապա — 2 զոհարան Աստուծոյ, սեղան, բեմ։ — 3 տաճար կառց, կառուցուն. ֊ վուխմանէ ։
Բագձաձարար. մ. միաառղ։
Բագձաձական. ա. Հաւաքական ։
Բագձաձնմ, նցիւն. մէկտեղել, բոլորել, ամբագձաձուծն. գ. ժողվելը։ վուվիլ ։
Բագնագիտութիւն, կամ Բագնագիտութիւն. գ. քրմպետն բագնին գոլ մասնաւոր։
Բագնաձև. ա. բագնի ձեով։
Բագնայարկ տաձար. կառուցուն։
Բագնապետ, ի, ից. ա. Քրմապետ։
Բագնասէր. ա. կուռք սիրող ։
Բագոզդ, ի, ից. ա. մանակից. ֊ իշխագ։
Բազ,ուոց,կամ իւից.գ.֊ էօրուէկ, պաշ։
Բազակ. ա. Բանդակ ։
Բազան } գ. (և.) ։ կառուէ ձնրմնկ շաղիկ.
Բազէն } ֊ պէզաէն՝ քէշէնտէն պէյազ կէօմլէք։ — 2 աուրբ նուիրուած հագուստ
Բազմն, ի } (յ.) գ. 1 նստարան. ֊ սէթի,
Բազրնակ, ի } ոէ տիր, փէքէ։ — 2 պառկելու տեղ. ֊ քէրէվէթի ։
Բազայ } ի, էց. գ. բազէ թռչունը. ֊ տօ֊
Բազէ } ղան, շահին, աշմանաձա, չազըր, ավ գուշու ։
Բազէական, ի, ից } ա.բազէ տանող.֊ պազ֊
Բազէ կիր,կրի,ցաց } տալ ։
Բազկակից, կցի, ցաց. ա. թևակիուն֊ք. ֊ նստարմ ձը ։
Բազկաձիգ. ա. թևը տարածող ։
Բազկամրցութիւն. գ. ձևագրմ թևով կռիւ. ֊ կիւլէշ ։
Բազկանոց. ա. Ազատանիգան ։
Բազկաջոց. ա. ձևագը յաջողակ։ [գրատ
Բազկատարած. ա. ձղկը տարածած, ձգ.
Բազկատարած. ա. մ. թևևրը բացած. ֊ գօլալըննը նայմըշ։ [տարածելը։
Բազկատարածութիւն. գ. թևևրը բանալը՝
Բազկարձակ. ա. ձղկը երկնցուցած. ֊ տալը պուտագլը ։
Բազկացի. մ. թևակը. ֊ գօլալա, տիրսէկ էլէ ։

Բազկեմ, եցի. ն. ։ թևևրը կորցնել — 2 խօսքը համառօտել, բովանդակել. ֊ գըսալէմմագ, իսկի իսաբ էմմէք։
*Բազկոց. գ. բազմոց, խաչակալ ։
Բազկուրար. ա. Բազպան ։
Բազմաբաժ } ա. կնբակ կնբպ. ֊ սօյ սօյ,
Բազմաբաժին } պապկել պապկել ։
Բազմաբաղձ } ա.խիտ փափաքելի.֊ իէք
Բազմաբաղձիկ } արզուլանամագ ։
Բազմաբան. ա. ։ շատզրուց. ֊ լաֆչաղան։ — 2 ձնհաբան. ֊ էրքիաղը տիւզ։ — 3 շատ խօսքի կարօտ ։
Բազմաբանագոյն. ա. ատտիկ շատզրուց։
Բազմաբանեմ. ն. ֆ. նրկայն խօսիլ. ֊ չօգ սէօյլէմէք,նանշամագ,կէվէզելիք էմմէք։
Բազմաբանութիւն. գ. շատխօսութիւն. ֊ լաֆ։
Բազմաբաշխ. ա. ։ շատնրու բաժնած։ — 2 շատ բաշխող ։
Բազմաբառութիւն.գ.շատ բառնր՝ խօսքեր։
Բազմաբար. մ. ա. յոքնակի, շատ կնբպրվ։ [ձայն կայ ։
Բազմաբարբառ. ա. ուր շատ լնկու կամ
Բազմաբարոյ, բոյք. ա. կնբակ կնբակ բնութիւնան տէր ։
Բազմաբարականան. ա. շատ բանի հնբիք. ֊ չօգ շէյէ նապաբ՝ նէթէնէր։ [մը անունն
Բազմաբեղ. ։ ա. բնբքը շատ — 2 գ. խոպի
Բազմաբեղուն. ա. ։ բնբքը՝ պտուղը շատ, ֊ պէրէքլիլի, մնհաուլու։ — 2 շատ զաւակ բնբող։ — 3 շատ կնբպ, շատ։
Բազմաբևեռն. ա. ատտիկ բնձնաւորուած։
Բազմաբնբ. ա. ։ Բազմաբնբուն բուռ ամենայն նշ։ — մ. առատութիւնամբ։
Բազմաբնբանական. ա. շատ բնբնալ կողմնբով (կանխիկ) ։
Բազմաբնբ. ա. շատ բարձր ։
Բազմաբնբութիւն. գ. շատ բնբք ունենալը. ֊ պէրէքլիլի։ [գէլի, պէնէքլի։
Բազմաբիծ. ա. շատ բիծ ունեցող. ֊ չօգ լէքպաղլի, պինէքլի։ [ասկէրի չօգ։
Բազմաբիւրաւոր. ա. ։ նոյն։ — 2 զօրքը շատ. ֊
Բազմաբնակ, ից. ա. բնակիչը շատ, շէնտ ֊ չ հալնսի չօգ ։
Բազմաբոջոջ. ա. ծիլերը՝ ձղկերը շատ։
Բազմաբոյլ. ա. շատուոր. ֊ սիւրիւ սիւրիւ։
Բազմաբոյծ. ա. ապկ բատած, բատղ։
Բազմաբոյս. ա. բոյսը շատ, ուռձացած։
Բազմաբորբոք. ա. ատտիկ բորբոքած։
Բազմաբոց. ա. շատ բոց ունեցող. ֊ ալէվլի չօգ, գայէմի ալէվլի։
Բազմաբուխ, բուղխ. ա. առատ բխող՝ բխած ։ [թիւրլիւ թիւրլիւ գօգուլու։
Բազմաբուրևան. ա. շատ հոտեր հանող. ֊
Բազմագահութիւն. գ. մնձագահութիւն։
Բազմագանձ. ա. ։ խիստ հարուստ. ֊ չօգ

զէնկին։ – 2 սուզ. տ պահոցը։
Բազմագաւառ. ա. շատ գաւառով։
Բազմագլուխ. ա. միայն շատ (անասուն)։
Բազմագէտ. ա. 1 շատգէտ. տ ալիմ։ – 2 ուր որ շատ գիտնալու բան կայ։
Բազմագիւղ. ա. շատ սնաղող, խնկնոզ։
Բազմագիւղութիւն. գ. շատ գուխ ունենալը։
Բազմագին, գնի. կմ Բազմագնի, նոյ կամ նոյ. ա. սուզ. տ պահոցը, գրչամիջին։
–Բազմագին. մ. խիստ շատ։
Բազմագիր. ա. շատ կնիք գրած։
Բազմագիւտ. ա. որ շատ կընայ գտուիլ։
Բազմագլեխան, Բազմագլխի, Բազմագլուխ ա. շատ գլխով, գլուխը շատ. տ չօգ պաշտը։
Բազմադէնաց. ա. բանուկ (Ամիրայ). տ իշխէք, ուրբ. (եօթ)։
Բազմադրամ, գունի, ից կամ աց. ա. 1 աւելի շատ. տ գիւտաւէ։ – 2 գունդգունդ. տ բիւնկի չօգ հիւրիլիւ, կէօնէ կէօնէ։ – 3 մ. շատ կնդպ. տ չօգ հիւրիլիւ։
Բազմադրոշ. ա. Մենադրոշ։
Բազմագով, Բազմագովիւտ ա. շատ գովելի, հոչակաւոր։
Բազմագոյն. ա. Ամենագոյն։
Բազմագոյս. ա. սէրը շատ։ [Համէմելի։
Բազմագոյն. ա. շատ գեղեցիկ. տ չօգ մէր.
Բազմագոյնար ա. շատուր, շատ։
Բազմագունակ, ի, աց. ա. 1 գունդգունդ. տ կէօնէ կէօնէ։ – 2 շատ կնդպ. տ չօգ հիւրիլիւ։
Բազմագունական, Բազմագունեան ա. գունդգունդ. տ բիւնկի չօգ։
Բազմագունդ. ա. 1 շատ, շատուր. տ սիւրիսիւրիւ։ – 2 զօրքը շատ. տ ասկէրի չօգ, չօգ ասկէր։
Բազմագունի. ա. գունդգունդ. տ պէնկ պէնկ, կէօնէ կէօնէ։
– Բազմագունի անի, ակօն, ականց. գ. 1 նէլէկոթան, սամի. տ քէհրիպար, քահրիւաբա, սամանի գաւիան։ – 2 գունդգունդ գոհարներ։
Բազմադաշն լինիմ. նորմանէ սատակ եղծանիլ դաշինք դնել, խնդք տալ։
Բազմադասեալ. դաս դաս բաժնուած։
Բազմադարձ. ա. անդադար դարձող. տ տէվնուիւքմէ տէվնէր։
Բազմադարձութիւն. գ. փոփոխական ըլլալը։
Բազմադարման. ա. ազէկ խնամ տանող, տարած։
Բազմադէն. ա. 1 շատ չատուած պաշտող։ – 2 շատ գէն ունեցող. տ չօգ ձինչի։
Բազմադէզ. ա. շատ գիզուած, ծանր։
Բազմադէմ. ա. 1 շատ երես՝ դէմք ունեցող. տ չօգ սրճաթիլը։ – 2 կերպ կերպ, շատ կերպ. տ հիւրիլիւ. հիւրիլիւ։ – 3 մ. շատ կերպով։
Բազմադէս. ա. սրատես։
Բազմադիմակ. ա. շատ կերպ։
Բազմադիմի. ա. 1 պէսպէս. տ հիւրիլիւ հիւրիլիւ։ – 2 շատ։ – 3 մ. շատ կերպով։
Բազմադիմութիւն. գ. շատ գէմքով ըլլալը։
Բազմադուռն. ա. գռնները շատ. տ գափուսու չօգ։ [Ձայի։
Բազմադրուագնալ. ա. զանազան. տ հէրլ.
Բազմադրուագութիւն. ա. Բազմադիմութիւն։
Բազմադրուատ. ա. գովաստնակալ։
Բազմազան, ի, ից. ա. շատ կերպ. տ ոչ ոչ, պապէհի պապէհի, չօգ հիւրիլիւ։
Բազմազանագոյն. ա. աւելի շատ կերպ։
Բազմազանիմ, նեալ. յ. շատ կերպով ըլլալ։
Բազմազանութիւն. գ. պէսպիսութիւն։
Բազմազաւամ. ա. խիստ պատուածխրտճանի բան։
Բազմազարդ. ա. մ. խիստ զարդարուն։
Բազմազարդութիւն. գ. շատ զարդարանք։
Բազմազգամիտ. ա. շատ զգամիտ։
Բազմազաւակ. ա. շատ զաւկի տէր. տ չօգ էվատ սահպը։
Բազմազաւակութիւն. գ. զաւկի շատութիւն։
Բազմազօգ. ա. շատ հոգ ունեցող. տ մաղմաղը։
Բազմազգեան. ա. շատ ազգերու։
Բազմազգի, գոյ, գեաց. ա. տեսակ տեսակ. տ ոչ ոչ, չօգ հիւրիլիւ։
Բազմազգութիւն. գ. շատուր ազգեր։
Բազմազգուշալի. ա. ազէկ նայելու։
Բազմազեղ, Բազմազեղուն ա. խիստ առատ, շատ. տ պօլ պօլ, իմաշգին։
Բազմազեղութիւն. ա. Սպառազինութիւն։
Բազմազին, զինի, զանց. ա. Բազմազգի։
Բազմազուարճ. ա. շատ զուարճալի։
Բազմազօր, ի, կամ ու. 1 ա. շատ զօրաւոր։ – 2 գ. շատուր զօրք։
Բազմախոհ ազատասրտութիւն. գ. մէկ տեղի շատ իմ ազատ ունենալը։
Բազմախնամ. ա. 1 շատ հոգալու. տ տատամալը, գալատալըգլը։ – 2 նեղսրտութիւն։
Բազմախոտ. ա. իմ ատախսով լեցուն։
Բազմախնդրութիւն. գ. շատ իմ նրմի՝ տեսնել ունենալը։
Բազմախնձ, Բազմախնձան ա. իմ նեղը շատ. տ չօգ գաղտնիքը։
Բազմախիւ. ա. իմ իւր շատ, շատուր. տ չօգ, տայրսըզ։
Բազմախիւղ. ա. տըզ մըզը, ծուռտումուռ, կնճռատուր. տ էյրի պիւրիւս, պյդըզը։
Բազմախոյն. ա. տատիկ իմ ունեցող։
Բազմաժամանակ, ի, աց. ա. Բազմամամանակեայ։
Բազմաժամանակագոյն. ա. աւելի շատ տեւական, դիմացկուն։

Բազմաժամանակեայ, կէի, իջ կամ եայց. ա. 1 շատ տարեց, շատ տեւնուան, հին, երկար ապրող՝ դիմացող. ս նաշրը, էօ. կի, գաւիմ։ – 2 մ. շատ տեւն. ս չօգ զէման։

Բազմաժամանակեան. նոյն ընդ վ։

Բազմաժամանակէութիւն. գ. շատ տարիք. ս էօմիւր չօգրուղու, ուզուն էօմիւր։

Բազմաժառանգ. ա. ժառանգներով շատ

Բազմաժողով. ա. 1 մարդիկը շատ. ս հալդը չօգ, մամուրչէն։ – 2 շատուց. ս փէք չօգ։ – 3 գ. բազմութիւն. ս չօգրուգ։

Բազմաժողովրդական. ա. ժողովուրդը՝ ժողովողնելը շատ [քեփչէի (սազ)։

Բազմալար. ա. շատ տէրք ունեցող. ս չօգ

Բազմալեզու. ա. զանազան լեզուներով։

Բազմալի, ալիք, ալեաց. ա. 1 շատ ալիք ունեցող. ս չօգ տալղալը։ – 2 գ. շատ ալիք. ս չօգ տալղա։

Բազմալի }ա. 1 շատ լեցուն. ս փէք տօրու։
Բազմալիք} – 2 խառնաձանձը շատ. ս հալ գը՝ գալաղալողը չօգ։

Բազմալոյս. ա. լոյսը շատ. ս փէք պյոլը, նուբանի, լուչէն։

Բազմալուր. ա. շատ բան լսող։

Բազմախաղ. ա. խաչէութիւնը՝ սխալը շատ. ս փէք սպասարձը, նանգը ըլը չօգ։

Բազմախազ. ա. շատ խազով (նրգ)։

Բազմախահ. ա. շատ տեսակ կնբակութ. նեղով. ս թիւրլիւ թեասիլը։

Բազմախաղ. ա. ուր շատ խաղ կ'ըլայ։

Բազմախազալի. ա. խիստ ձիուն. ս օյնագ, չէվիկ։

Բազմախազազ. ա. 1 իրարու կապուած՝ կըցած, շատ բանէ խառնած։ – 2 շատ գիզած։ [մունակ)։

Բազմախազազց. ա. շատ նաքը գալիք (ժա.

Բազմախազչ. ա. շատ խաչով (չուրչառ)։

Բազմախառն. ա. 1 պէտպէս բանէ խառնած։ – 2 պէտպէս ձայնով։

Բազմախաղդախ. ա. սասաիկ խաղդախ

Բազմախել. ա. խելքը շատ. ս չօք ազըլը՝

Բազմախիտ. ա. 1 խիտ, խռնած. ս սրգ։ – 2 բանուկ (Ամէրայ). ս խչէք (նօթ)։ – 3 մեռ մեռ բաժնած, ձըղձղած. ս տալը պուտագը (չէյ)։

Բազմախնայեի, խղնայեի. ա. թասախտած. ս թէչէնննիչ օլմուշ։ [նամբը։

Բազմախոհութիւն. գ. շատ խոհ, շատ գինի

Բազմախնամ. ա. խնամքը շատ

Բազմախնդիր. ա. սասաիկ՝ աւելըդ տեղը պրպտող։

Բազմախնջոյց. ա. ուր որ շատ հարկիք կ'ըլլայ. ս չէն, գինենէթլի։

Բազմախոհեմ. ա. շատ խոհեմ։

Բազմախոզխող(նրկաթի, տուբ). ա. շատ ջարդ ընող. ս գըբան, գըբկըն էտիճի։ [լու։

Բազմախոյզ. ա. հետաքրքրական, պրպտող–Բազմախոյզ լինիմ. շատ պրպտել։

Բազմախորան. ա. շատ ցցունք ունեցող (սապատաբա). ս խանէսի՝ պէչալէսի չօգ։ – տես և Խորանաշատ։ [ձևլօգ։

Բազմախոցհ. ա. շատ մտածուած կամ մտա.

Բազմախորհուրդ. ա. խելացի. ս ապրելը

Բազմախոշոշակ. ա. էլող տօչօղող։

Բազմախորտակ }ա. կտրտած, ջար.
Բազմախորտակելի}գ. բ. ուղ։

Բազմախորաիկ. ա. շատ տեսակ կնբակութ. նեղով (հարկիք). ս թասամը մասրաֆը չօգ։

Բազմախորհակութիւն. գ. տեսակ տեսակ կնբակութիւնները. ս թիւրլիւ թիւրլիւ նէ. ֆայիա՝ թեասամ։ [ցուած։

Բազմախոց. ա. սասաիկ խոցող և խո.

Բազմախուզեմ. ն. շատ պրպտել։

Բազմախուզութիւն. գ. հետաքրքրութիւն։

Բազմախումբ. ա. շատութ։

Բազմախուռն. ա. խռնած խռնած. ս գա. լաղալողը, չօգ։ [լիւ։

Բազմախռիւ. ա. խռիւը շատ. ս չէօղ չէօվ.

Բազմախռով. ա. շատ խռոված, խռո. վութիւն հանող։

Բազմախտանան. ա. շատ հիւանդութիւն ունեցող. ս մարգը՝ ախտի չօգ։

Բազմախտուի. գ. հիւանդոտուի. ս մարդ

Բազմախօս, ի, ից. ա. 1 շատսուց. ս չօգ սէօյլէը, ֆալֆարա, տիլզադ – 2 շատ բանի վրայ խօսող (գիրք)։

Բազմախօսութիւն. գ. շատախօսութիւն։

Բազմածախ, ի, ից. ա. ծախքը շատ, վատաւուր, ոտղ. ս խարճը չօգ, մէսարիֆլի, թեաֆիլաղը, պահալը։

Բազմածախութիւն. գ. շատ ծախք ընելը։

Բազմածագիկ. ա. շատ ծագիկ ունեցող. ս չիչէքլի, կիւչէն։

Բազմածառ. ա. շատ ծառով։ [տէրը

Բազմածառայի, ից. ա. շատ ծառայներու

Բազմածաւալ. ա. շատ տարածուած։

Բազմածիծաղելի. ա. խիստ ծաղելի. ս փէք կիւլէնէք։

Բազմածին. ա. շատ զաւակ բերող։

Բազմածիր. ա. մեծ շրջան ընող։

Բազմածնութիւն. գ. բազմածին ըլլալը։

Բազմածնունդ. ա. Բազմածին։ [թիլը։

Բազմածուփ. ա. խիստ ծփած. ս չալգըն.

Բազմակ, ի, աց. գ. 1 ձրագ, մամ. ս չէրադ, սիրտձէ – 2 ձրագաբան. ս շամտան, զանաթը

Բազմակայ, ի }գ. 1 ձրագակալ։ – 2 ձր.
Բազմակակալ }բագ։ – 3 ձրագաբան։ – 4 ունելիք աշտանակին. ս մամ մազաղ։ – 5 սեղան նստող. ս տավէթլի։

Բազմակամարակապ. ա. կամար կամար. ս քէմէր քէմէր։

Բազմական, ի, ած. գ. 1 սեղան նստող. և սեղանի հրաւիրուած. ս միւսաֆիր, ասավէֆէլի, տիւիւնձի։ – 2 Հանդիսական. ս մէճլիսէ օլան։ – 3 սեղան. ս սուֆրա, մէճլիս, սէղմի – 4 նստարան, բարձ. ս սէօֆէ, սէօձնաակ, տէօշէմ։ – 5 պատուոյ աստիճան։ – 6 կոչունք։ – 7 խումբ, դաս։

Բազմականակից. ա. սեղանակից։

Բազմականատուն. ս. Կոշնատէր։

Բազմակապ. ա. կապերը՝ խազերը շատ. ս չօգ ծնագլը։

Բազմակառ. ա. փառաւոր. ս միւքէլլէֆ։

Բազմակատար. ա. 1 շատ կատարեալ – 2 (ըստ յն. ոճոյ) բազմածալ։

Բազմակարօտ. ա. շատ բանի պիտանաւորութիւն ունեցող. ս չօգ շէյէ իհթիյաճը օլան։

Բազմակաց. ա. շատը մէկտեղ կնցող,

Բազմակեաց. ա. 1 երկար տարիք – 2 ուրիշներու հետ ընակող՝ միաբանակեաց կրօնաւոր։

Բազմակերութիւն. գ. շատակերութիւն։

Բազմակերպ
Բազմակերպական
Բազմակերպի, իք
ա. շատ կերպ. ս չօգ իհթիլլի։

Բազմակերպութիւն. գ. շատ կերպ ըլլալը՝ երևնալը։

Բազմակեցիկ. ա. Բազմակեաց։

Բազմակեցութիւն. գ. շատ տպրիլը։

Բազմակրմնանոց. ա. գ. շատ նստաբանութիւն սեղան։

Բազմակի
Բազմակին
ա. մ. յորինակի, շատ, շատ կերպ։

Բազմակին. ա. 1 շատ կնկան տէր։ – 2 շատ անգամ կարգուած մարդ։

Բազմակից. ա. սեղանակից։

Բազմակն, ական, կունք, կանց. ա. բազմանոց, շատ աչքով։

Բազմակնութիւն. գ. 1 շատ աչք ունենալը։ – 2 շատ կնկան տէր ըլլալը։

Բազմակշիռ, շռի, ից. ա. ծանր կշռող։

Բազմակոխ
Բազմակոխելի
ա. ուր շատ մարդ կ'երթայ (առն)։

– Բազմակոխ լինիմ. տեղ մը շատ երթալ։

Բազմակոխութիւն. գ. կոխկրտուիլը։

Բազմակոհակ, ի, ից. ա. շատ ալիք հանող. ս ասպրալը, ֆուրթունալը։

Բազմակոյս, կուսի, ից. ա. 1 շատ դիպած. ս երջան երջան – 2 խոհակ. ս գալաթալը գալը, սիւրիւ սիւրիւ – 3 գ. շատութիւն, դէզ դէզ. ս գալաթալըգ, փիւմէլէր։

Բազմակուռ. ա. շատ չորչրկող, չարչրկած։

Բազմակրկին. ա. կարգ կարգ, կրկին կրկին. ս սըրա սըրա, գաթի վէ գաթի։

Բազմակրութիւն. գ. շատ կերպ կիրք։

Բազմահազար, զարք. ա. գ. հազարաւորնոց ս պինլէր։

Բազմահաձոյ. ա. խիստ հաճոյ. ս չօգ մեգ[ասպրելը։

Բազմահամ, ոյ, ոց. ա. պէսպէս համով, շատ համով։

Բազմահամոյր. ա. Բազմահմիւ։

Բազմահամբոյր. ա. խնդ մը դիպած պահած։

Բազմահամբոյր. ա. երևելի. ս փէք նամտար, մէշհուր։

Բազմահամբուր. ա. շատ համբուրող. ս չօգ

Բազմահայեաց. ա. Բազմատեսիլ։

Բազմահանդէս. ա. շատ բան ըրած՝ շատ բան քաշած, երևելի. ս մէշհուր։

Բազմահանճար. ա. շատգէտ, ձեռնատու. ս ագըլլը, ֆիրասէթլի։

Բազմահառաչ. ա. 1 ախուվախ ընող։ – 2 ողբալի – 3 հառաչական։

Բազմահատ
Բազմահատակ
ա. հատուածները շատ. ս չօգ

Բազմահատուած. ա. շատ կտոր՝ մաս ունեցող։

Բազմահարկի. ա. շատ յարկերով. ս իքիլէթի

Բազմահարուած. ա. ծանր փետի արժանի։

Բազմահարուածեան. ա. չարաչար ծանր (փայտ)։

Բազմահարուստ. ա. հարուստ ու երևելի։

Բազմահաւաք. ա. շատ բան ժողվել, մէկտեղած, շատուրը։

Բազմահնձ. ա. Բազմահատաչ։

Բազմահնոց. ա. շատ յարմած։

Բազմահնտ. ա. 1 շատ ձամբով – 2 շատ ձամբով քալող։

Բազմահնչ. ա. մարդ շատ [լսող։

Բազմահնչակ. ա. Ձեղքուած. ս նարըղ երբ-

Բազմահնչուած. ա. ատամիկ հնչուածով։

Բազմահնացիկ. ա. շատ զարմանալի։

Բազմահիւս. ա. պղպջիքը շատ, խառնիկաման։

Բազմահիւսակ. ա. շատ հիւսուած։

Բազմահիւսութիւն. գ. շատ հիւսութիւն։

Բազմահմուտ. ա. բանիբուն, շատգէտ. ս էնլի վուգուֆ։

Բազմահմտութիւն. գ. շատգիտութիւն։

Բազմահնար. ա. 1 Ձարտար. ս հիւնէրլի, ֆիրասէթլի – 2 խարնեայ. ս ֆէնտազ։ – 3 վարպետ բան. ս ուտաս իշի։ – 4 խրէկական. ս ասլաթալը, տուզաղը չօգ։

Բազմահնարագէտ. ա. շատ Ձարտար։

Բազմահնչուն. գ. շատ ու մեծ ձայն։

Բազմահոգ. ա. շատ զբաղած։

Բազմահոգակ. ա. որ շատ հոգ կ'ուզէ։

Բազմահոգանալ. չ. Հնատքրքրել։

Բազմահոգութիւն. գ. զբաղմունքի շատութիւն։

Բազմահոլով. ա. 1 շատ պտրտուլ, մեծ ազդեցոյ ունեցող։ – 2 չորս դիմ սփռած։

Բազմահոն. ա. խառնած, շատուրը։

Բազմահոմանի, նուց, նեաց } ա. շատ կին.
Բազմահոմեան } կամ եռակ
ինկնող : [իւ. սիւրիւ :
Բազմահոյլ. ա. գաւ գաւ, շատուտը. տ սիւ.
Բազմահոտ } ա. առատ մաղող, շատ.
Բազմահոտան } տ
չոգ ազար, կիւռ :
Բազմահոտառատ. ա. շատ հոտաւէտ . տ փէք
գօդուլու : [պիչինի չոգ :
Բազմահոտնձ. ա. հոտնձքը՝ բերքը շատ. տ
Բազմահուռչ. ա. շատ ձայնը հանող :
Բազմահուր. ա. կրակը շատ :
Բազմահձակ. ա. հձակաւոր :
Բազմահրաշատուր. ա. սքանչելի :
Բազմահայն. ա. 1 ձայնը գօրաւոր՝ ատտիկ,
— 2 շատ կերպ (լեզուներ) :
Բազմահնձն. ա. 1 շատուտը, խել մը, շատ
ձեռքս — 2 շատ ձեռքով, կերպով :
Բազմահնձնական. նոյն :
Բազմահնձնութիւն. գ. 1 միատեղ ջանք.
տ պիրկիք : —2 շատուտքիւն. տ չոգլուգ :
Բազմահձ. ա. մ. շատ կերպ. տ քիւրկիւ
քիւրկիւ :
Բազմահիգ. ա. շատը մկկոտ ընտաճ :
Բազմահոյլ. ա. ադէկ ձուլուած :
Բազմահոտգ. ա. տեսակ տեսակ ապանդոփ
Բազմահէտ. ա. շատկսկիծ : [(ապզ) :
Բազմահղ. ա. քիչը շատ. տ չոգ քիրիշի
Բազմահսի. ա. շատ վաճառք ունեցող :
Բազմահանձնչ. ա. լուսաւորիչ, պայծառ :
Բազմահանմուկ. ա. խաւտուտիկ, փայփլուն.
տ ալաճա : [գրող :
Բազմահաւ . ա. երկայն խօսող, երկայն
Բազմահաւագոյեմ . ա. Բազմահանչ :
Բազմահիզ } ա. շատ ձգնորով. տ տալը
Բազմահիւղ } պատուագլը :
Բազմահ՛ձիք. գ. շատ կերպ ձ՛ձիներ :
Բազմամագիչ. ա. Ձանկերը շատ կամ մեծ.
տ իրի փէնչէլի :
Բազմամաղձ. ի, ից . ա . մաղձը շատ . տ
զաճիքարլը, սէվտալը :
Բազմամանի, ի, ից } ա. մանուածքը՝ ոլորքը՝
Բազմամանակ } կռինձը շատ, պրը մոլոր :
Բազմամանակ, ի, ից. ա. երկար ատենքը-
շող (տուտ, ձայն) :
Բազմամանի. ա. Բազմամանի :
Բազմամանկ. ա. ատտիկ խորամանկ :
Բազմամանկուի. գ. շատ գաւկի տէր ըլլալը :
Բազմամանուած } ա. Բազմամանի :
Բազմամանուածոյ }
Բազմամանուկ , մանկութիւնը . ա . շատ գա-
ւակ ունեցող :
Բազմամանի. ա. 1 մոտութիւնքը շատ, քաղա-
դրած, — 2 շատ կերպ, պէտպէտ :
Բազմամանութագոյն. ա. աւելի շատ :
Բազմամանութագոյն. ա . Բազմամանութագոյ :
Բազմամանութիւն. գ. շատ մտս ունենա-
լը, շատ կերպ բաժնուիլը :
Բազմամատոյց. ա. առատ տրուած :
Բազմամարդ. ա. մարդաշատ, գօրքը շատ. տ
Հարգը՝ Լ՛Հալիսի չոգ, ասկէրի չոգ :
Բազմամարդացուցանեմ. ն. շինցընել :
Բազմամարդի }
Բազմամարդիկ } ա. Բազմամարդ :
Բազմամարդոյ }
Բազմամարդութիւն. գ. 1 մարդկան ամիլը,
շատնալը : — 2 շատութիւն, բազմութիւն :
Բազմամարմին. ա. մուտ. տ Լ՛ճլի. կ՛օվտէլիւ :
Բազմամարտ, ի, ից. ա. շատ կռիւ. մուտ
Լատ, քաջ, անյաղթելի :
Բազմամեաբիչտ. ա. խիտ անօրէն՝ չար :
Բազմամեծ. ա. 1 շատուտը. տ գալատալըգ-
լը — 2 խոտնակ, տակնուվրայ. տ ալճիւտտ
— 3 գ. բազմութիւն. տ Հալգ, գալատալըգ :
Բազմամեծութիւն. գ. խոտնակութիւն :
Բազմամեայ } ա . տարիքը շատ , շատ տա-
Բազմամեան } րուան, հին . տ նայլը, չոգ
եըլլըգ՝ սէնէլիք :
Բազմամենաբ. ա. 1 շատ պատուոյ արժա-
նի — 2 շատ պատուով :
Բազմամեղ, ի, ից կամ ից. ա. մեղքը շատ.
տ փէք կիւնահքնաբ, տուչլու :
Բազմամեղութիւն. գ. մեղքի շատութիւն :
Բազմամեռաբս. ա. մեռաքը շատ. տ խիէչլի
չոգ : [ընբայ. տ տօլապը՝ ֆէնտի չոգ :
Բազմամեքենայ, կամ մենքենայ. ա. խա-
Բազմամթեր. ա. մէջը շատ բան պահած պահած :
Բազմամի , մեոյ . ա . Բազմամեայ :
Բազմամիս. ա. գէր. տ սէ միզ :
Բազմամիտ. ա. շատ խելացի :
Բազմամութիւն. գ. երկար կեանք. տ էօ-
միւր չոգլուգու, չոգ երկար :
Բազմամուսն. ա. շատ կնկան տէր, շատ
էրկի մարդու գացած :
Բազմամուսնացեալ. ա. շատ անգամ կար-
գուած : [գուիլը :
Բազմամուսնութիւն. գ. շատ անգամ կար-
Բազմամուսութիւն. գ. մեռած ըլլալը, լեցու-
նութիւ. տ սէ միզ իք , շիմանլըգ, Ձ՛նսիմիքը :
Բազմամուածութիւնք. գ. շատ մուածու-
թիւնները՝ հոգերը :
Բազմամուութիւն. գ. խելացութիւն :
Բազմամթեան. ա. ամթեը՝ խայտառա-
կութիւնը շատ :
Բազմամոր. ա. առատիկ չաղախոտ :
Բազմամոք. մ. շատ ատրիճներով :
Բազմայագ. ա. գ՛ժուարաւ. կշտացող :
Բազմայածնան. ա. շատ պտրաող :
Բազմայանց, ի, ից. ա. մեղքը՝ յանցանքը
շատ. տ գալաճահթը չոգ :

Բազմայատուկ. ա. շատին ձայնը հանող (երաժիշտ մը)։
Բազմայարդար } ա. խիստ յարմար. ՚ս փէք
Բազմայարմար } տիւզէնլի, մոլիճէճլի։
Բազմայեղ } ա. շատ կերպ, պէսպէս.
Բազմայեղանակ } ՚ս ճիւրլիւ ճիւրլիւ.։
–Բազմայեղանակ. խորամանկ, սատանօրդի. ՚ս ֆէնտպազ։ [ճաշկերն
Բազմայեղց. ա. լեվի լեցուն, շատ. ՚ս պոլ,
Բազմային. ա. շատ։
Բազմայոյզ, յուզի, ից. ա. գ. խառնակ, խառնակուճիւն։
Բազմայորդ. ա. չափէ դուրս։ [գայրկեճլի
Բազմայորդոր. ա. խիստ չանացող. ՚ս փէք
Բազմայր, աւն. ա. 1 շատ էրկան տէր եղած (կնիկ)։ –2 մորգաշատ (քաղաք)։
Բազմայրուիլ. գ. շատ մորգու կնիկ ըլլալը։
Բազմայօդ. ա. 1 յօդուածը՝ կապը՝ խառնուրդը շատ։ –2 շինծու, ստայօդ. ՚ս տիւզմէ։ –3 մ. կտոր կտոր. ՚ս փարա փարա։
Բազմայօդուիլիւն. գ. բազադրուիլիւն շատ բանէ։
Բազմանախատ. ա. 1 սատիկ նախատասկաու։ –2 սատիկ ցած՝ նուաստ։
Բազմանակ. ա. յոքնական։
Բազմանակեայ. ո. Բազմաժամանակեայ։
Բազմանամ, ացայ. չ. 1 շատնալ. ՚ս չօղալմագ, տրճմագ, քէսիր օլմագ։ –2 լցուիլ. ՚ս տօլմագ։
Բազմանասուն. ա. շատ անասունով։
Բազմանիւթ. ա. 1 նիւթը շատ. ՚ս քէրէստիճէսի չօգ։ –2 խառնուրդիւնը շատ. ՚ս տօղասլաը ֆէնտի չօգ։ [խորամանկ։
Բազմանկ. ա. 1 հիւսուածքը շատ։ –2 շատ
Բազմանկար. ա. գունագուն։
Բազմանկիւն, ի, ից. ա. շատ անկիւն ունեցող. ՚ս չօգ քէօշէլի։ [գուած (կնիկ)։
Բազմանկողին, ոջոյ, ոց. ա. շատ հնդ կարբազմանձուկ. ա. շատ կարօտուլ։
Բազմանշան } ա. շատ քան ցըցնող՝ նշանբազմանշանակ } նակող։
Բազմանշանակապէս. մ. պէսպէս մտքով։
Բազմանշոյլ. ա. առատ լուսով։
Բազմանուագ. ա. շատ եղանակ ունեցող կամ նուրզիկական. ՚ս գայտէսի ուսուցուս չօգ, ասֆէնկլի։ [ւառնած։
Բազմանուաճ. ա. խիստ նուաճող կամ նուբազմանուէր. ա. ուր որ շատ նուէրք կայ։
Բազմանուն, ուան, անց. ա. շատ կերպ անուն ունեցող։
Բազմանուանաբար } մ. 1 յոքնակի – 2 շատբազմանուանապէս } անուանով, շատ կողմանէ։
Բազմանուանուիլիւն. գ. շատ կերպ անուն ունենալը։
Բազմաշահ. ա. 1 խիստ օգտակար. ՚ս չօգ ֆայտալը, քեարլը։ – 2 շահոգ. ՚ս չօք քեսը էակն։
Բազմաշահոգոյն. ա. աւելի շահ տուող։
Բազմաշահուիլիւն. գ. շահ, վաստակ. ՚ս քեսը։ [ֆիհանը՝ ֆիլհալ չօգ։
Բազմաշառաւիղ. ա. շատ Ճիւղ ունեցող. ՚ս
Բազմաշար. ա. օգակնները շատ՝ երկայն (շղեայ)։ [խական։
Բազմաշարժ. ա. որ շատ կը շարժի, փոփոբազմաշարժուիլի. գ. շատ կերպ շարժիլը։
Բազմաշարաւ. ա. խիստ ճարահատած, վատած։
Բազմաշաւիղ. ա. տարբեր Ճամբայ քալող։
Բազմաշխատ. ա. շատ աշխատասէր. ՚ս զահմէճլի, կիւճ։
Բազմաշխատուիլիւն. գ. շատ աշխատանք քաշելը. ՚ս չօգ զահմէճի։
Բազմաշնորհ. ա. 1 շատ պարգև տուող։ –2 շատ շնորհք ունեցող։
Բազմաշնորհաբաշխ. ա. շատ շնորհք բաշխող։ [լոլ։
Բազմաշուրթ. ա. զանազան լեզուներ
Բազմաշուք. ա. շուքը մեծ (ծառ)։ – տես և Մեծաշուք։ [քալելը։
Բազմաշրջուիլիւն. գ. շատ տեղ՝ աշխարհ
Բազմաշրջուն. գ. պէսպէս փոփոխմունք, դարձուած։
Բազմաչփոխ, կի՛ շփոյիլ. ա. խառնուս շփոխ։
Բազմաստուա. ա. ԲազմաՃիւղ։
Բազմաչարչար. ա. չարին չարը, խիստ գէշ։
Բազմաչարչարուած. ա. շատ չարչարուած։
Բազմաչարչարանքի. ա. շատ չարչարանք քաշել առած։ [պէսպիսի։
Բազմաչափ. ա. չափը շատ. ՚ս էօլչիւսիւ
Բազմաչեայ, եայ } ա. շատ աչք ունեցող։
Բազմաչեան } Բազմաչի, ին }
Բազմապատիկ. ա. շատ պարտառանքով։
Բազմապատկիչ. ա. խիստ զարգացուն. ՚ս տիւզէնլի, քէրըմէլի։
Բազմապայծառ. ա. 1 փայլուն՝ սիրուն. ՚ս լուսէղէն, գայէթի նուրանի։ – 2 փառաւոր, մեծաշէն, մեծածախ. ՚ս միւքէլլէֆ։
Բազմապայծառուիլիւն. գ. (յն. ոձով) շատ ծախք. ՚ս չօգ մսրաֆ։
Բազմապատիժ. ա. շատ պատժոյ արժանի։
Բազմապատիկ, ակի, ակաց. ա. 1 տեսակ տեսակ. ՚ս չօգ ճիւրլիւ, զանի զանի, էֆզուներ – 2 (յն. ոձով) պատասխանի, մեծագին. ՚ս գըյմէճլի, պահալը։
–Բազմապատիկ առնեմ, լինիմ. 1 շատցընել, շատնալ. ՚ս չօղալճմագ, չօղալմագ։ – 2 բազմապատկել. ՚ս զարպ էճմէք։
–Բազմապատիկ մ՚շատ կերպով, շատ աւելի. ՚ս գանի վէ գանի պիաճէ սիյրէ, չօգ ճիւրլիւ։
Բազմապատիր. ա. խիստ խոթող։
Բազմապատիւ. ա. շատ պատուաւոր, պա-

առւական, մեծագին. տիճի խալովը, պահ՝ալը։
Բազմապատկաբար. մ. 1 շատ կերպով, շատ էական – 2 բազմապատկելով. տ զարպ էակերէք։
Բազմապատկագոյն. ա. շատ աւելի։
Բազմապատկանամ. բ. 1 շատնալ. տ չօգալմագ, քէսիր օլմագ։ – 2 բազմապատկիլ. տ զարպ օլունմագ։
Բազմապատկապէս. ա. Բազմապատկաբար։
Բազմապատկառ. ա. շատ խոշոր։
Բազմապատկում. ե. 1 շատացնել, էական ցնել, վրայ գնել. տ չօգալեցնագ, քէքսիր էմ մէք։ – 2 կրկնել. տ քէքրարլամագ։ – 3 բազմապատկել. տ զարպ էմ մէք։
Բազմապատկող. ա. շատ կերպարանքով, շատ կերպ. տ չօգ սուրէմլի, չօգ քէ արդ։
Բազմապատկեցուցանում. ա. Բազմապատկեմ։
Բազմապատկութիւն. գ. 1 շատ կերպ ըլլալը՝ ընելը։ – 2 շատնալը, շատցնելը։ – 3 շատութիւն. տ պոլլուգ։ – 4 Թուաբանութեան երրորդ գործը. տ զարպ – 3 (յն. πολ) պատասխանութիւն։
Բազմապատուականագոյն. ա. շատ աւելի ազէկ։
Բազմապատում. ա. պէսպէս ոճով գրուած։
Բազմապտղ. ա. 1 առատաձնութեան – 2 առատ տրուած։
Բազմապտղիկ. ա. ազէկ պտղատու։
Բազմապտղութեան. ա. որուն մէջը կամ տակը շատ բան կայ։
Բազմապարտ, ի, իդ } ա. շատ պարտքի
Բազմապարտիք, տեաց } տէր։
Բազմապատութիւն. գ. առատապտութիւն։
Բազմապէս. մ. շատ. տ պօլ պօլ։
Բազմապիսի. ա. շատ կերպ, շատ. տ չօգ թիւրլիւ, չօգ։
Բազմապտղաբեր } ա. շատ պտուղ բերող,
Բազմապտղական } պտուղը շատ. տ չօգ մեղ-
Բազմապտուղ } տուլլու։
Բազմաջան. ա. առատաժանելի. տ զահմէթլի։ – 2 մ. շատ ջանքով [հանել ըլլալ
–Բազմաջան լինիմ. շատ աշխատիլ, շատ
Բազմաջոխիր. ա. որ շատ կենդանիք կան։
Բազմաջուր, ջրի. ա. ջուրը շատ. տ սուլու պօլ։
Բազմաձայն. ա. խիստ առատ. տ պօլ։
Բազմաձիկ. ա. շատ անգամ ածնուած։
Բազմատաճ. ա. խիստ լայնծուն։
Բազմատաց. ա. Բազմաքան։
Բազմատացութիւն. ա. Բազմաքանութիւն։
Բազմատեղեաց կամ տիզեաց. ա. զէշ կնիկ՝ որ շատ մնդղ ունի։
Բազմատեր. ա. շատ գործի՝ իմ առնելու տէր։
Բազմատերմամ. ե. շատցընել։
Բազմատեղամ. ա. 1 շատ գործի տէր։ – 2 շատ տի հնար խառնակող։
Բազմատիւն. ա. շատ տիւնով։
Բազմատխալ. ա. շատ սխալող։
Բազմատնտունդ. ա. ազէկ տնտունդ առած։
Բազմատուն. ա. շատպուց. կամ շատ տնտունդ տուող։
Բազմատպի. ա. շատ վէրքով։
Բազմատացուած, ի կամ ոյ, ոց. ա. Հատրուած. տ զէնկին։
Բազմատացութիւն. գ. Հարստութիւն։
Բազմատեղ. ա. Բազմատեղք։
Բազմատեղն, դան, դունք, դանց } ա. 1 Հին-
Բազմատեղնեան } ըր շատ. տ տալլը պուտագը, տալգըմ տաշագ։ – 2 Հնագոյն թուղ. տ շաւգալը։
Բազմատեղք, դաց. գ. բոյլք. տ սիւրէյնա, էօլքէր, փէրվիզ։ [գարտաշլար։
Բազմատոգ. 1 նոյն բնդ վ։ – 2 տայլք. տ նէյտի
Բազմատուած. ա. Բազմատուածնեան։
–Բազմատուածք. գ. կուռքերը։
Բազմատուածաբար. մ. Հնեմանոտաբար։
Բազմատուածնեան. ա. չատուածներու՝ կամ ց վերաբերեալ (մոլորութիւն)։
Բազմատուածութիւն. գ. Հնեմանոտութիւն, կռապաշտութիւն։
Բազմափիւռ. ա. շատ տարածուած։
Բազմաքանչ. ա. 1 հրաշալի։ – 2 հրաշագործ։
Բազմաճաշակ. ի, ից. ա. ուր որ շատ առուտուր կայ. տ պազիրկեան նեմիաղը։
Բազմաճայնութիւն. ա. շատ վայնուչ։
Բազմամառ. ա. առատիկ վառած։
Բազմամատակ } ա. 1 յոգնած։ – 2
Բազմամատակնեալ } յոգնեցընող, տա-
ժանելի։
Բազմամէջ, վիզի, պաց. ա. 1 շատ պատմուճի գրող։ – 2 Աղեքսանդրոս անուանով պատմագրի մը մականունն։ [նարտ փէրէ։
Բազմամէջ, վիզի, բաց. ա. վէրքը շատ. տ
Բազմամիշտ. ա. շատ բան քաշող, քաշելու։
Բազմամնաս. ա. վնասատակար. տ չօգ զարարլը։
Բազմամտանդ, նդ } ա. վատնգաւոր. տ չօգ
Բազմամտանդաւոր } թէհլիքէլի։
Բազմամղոմ. ա. առատկնուվրայ եղած, բնող. տ ալճիւսեճ։ [նանըլան։
Բազմամբէպ. ա. շատ սխալանքի տէր. տ չօգ
Բազմատագնապ. ա. խիստ տագնապած. տ գայէթ սըզլէմլի։ [կուած։
Բազմատանջ. ա. շատ տանջուած, ձեռ-
Բազմատապ. ա. սրտին կրակը շատ։
Բազմատար. ա. մեծ՝ լայնկիկ. տ կէնիշ, իչինէ չօգ շէյ պլըր։
Բազմատարած. ա. Բզկայն, շատուտր։
Բազմատարր. ա. շատ նիւթի չինուած։
Բազմատեղեակ. ա. շատ բանի տեղեակ։
Բազմատենչալի } ա. շատ փափագուած։
Բազմատենչելի }
Բազմատես. ա. Բազմաչեայ։

Բազմաեռուսկ, ի, աց. ա. մ. շատ կերպ, կերպ կերպ. ս Ըմբլիւ Ըմբլիւ, ոչ ոչ, կէ՞նէ կէ՞ծ։ [ս պատկէմ։

Բազմաեռակուեմիւն. գ. պէտպիսուեմիւն.

Բազմաեռսիկ, իկ. ա. գ. նոյն ընդ վ վ։

Բազմաեռսիկ } ա. Բազմաչեայ։
Բազմաեռող }

Բազմաեռուեմիւն. գ. շատ բան տեսնելը։

Բազմաեռութիւն. ա. տեսիլը շատ։

Բազմաեռական. ա. շատ գիմացող։

Բազմաեռը. ա. շատ տիրոջ ծառայող։

Բազմաեռի, ոյ. ա. տարիքը շատ, (ծերութիւն Բազմաեռիպ. ա. շատ կերպ։ [Սիմէոն)։

Բազմաեռսուր. ա. շատ տրտում. ս գայէմ մանկտուն։

Բազմաեռսմ. ա. ։ առատ, բարերար։ — ։ շատուտր, մարդաշատ։ [չոգ ֆիտանլը։

Բազմաեռունկ. ա. տունկն ու բոյսը շատ. ս

Բազմաեռտուեմ. ա. շատ տրտում։

Բազմաեռսար. ա. բազմաերեսանի։

Բազմաեռգիւն. ա. բարերար. ս մանկտուլուս։

Բազմաեռժանիկ, իք. ա. արժանիկ. ս հագ, մուսեմ ահագ։ [սահաղը։

Բազմաեռծամեմ. ա. շատ տարիքի տէր. ս չոգ մալ

Բազմաեռկածնան. ա. վտանգաւոր. ս չոգ քեմ հէնքեքլի։

Բազմաեռմսուր. ա. շատ արմատ կառած։

Բազմաեռուսուր, ի, ից. ա. շատ վարպետ (մարդ, բան). ս հիւնէրլի, մարիֆէթլի։

Բազմաեռտսր. ա. շատ արցունք թափող։

Բազմացեղ, ղից. ա. ցեղը մեծ, անորոշ. ս ոչ-ու չոգ, պէչէ խսկ։

Բազմացիր. ա. մ. ցիրուցան. ս տարտաղնի։

Բազմացնող. ա. հոգ ընելու. (բան). ս չոգ տարտարալը։ [չոգ։

Բազմացրնան. ա. ցրունը շատ. ս պուդրասըր

Բազմացուն, ցման. գ. շատնալու։ [ըրմիշ։

Բազմացուն. ա. շատ սիրած. ս չոգ նայ-

Բազմացուցանեմ, ցուցի. նս. շատացընել, էշնլցընել. ս չոդալեմագ, արեմ ըրմագ, քեմ էքսիր էքեմ։

Բազմաեռաղնէի. ա. շատ սիսատալու, շատ խեղճ. ս չոգ ազըսազագ, ազըլը։

Բազմաեռարտուեմիւն. գ. կատարելութիւն։

Բազմաեռը, ի, աց. ա. շատուտր. ս իիքրաեմ, չոգ։

Բազմաեռագոյն. ա. Բազմագոյն։

Բազմաեռագական, ի, աց. ա. ։ շատուտր, չոգ-նական. ս միւչիրէմի։ — ։ շատ. ս չոգ ։ — ։ մ. շատ անգամ. ս չոգ տէֆա։

Բազմաեռագաչս. մ. շատ անգամ։

Բազմաեռագուեմիւն. գ. բազմաեռեմիւն։

Բազմահոգող. ա. շատը կերող լափող։

Բազմահայլ } ա. փայլիրուն, պայծառ։
Բազմահայլագոյն }

Բազմահառ. ա. մեծ փառքով, շատ փառաւոր։

Բազմահարեմամ. ա. շատ հարուստ։

Բազմահօղս. ա. Բազմահոմոս։

Բազմահոյեմ. ա. շատ ջանքով եղած։

Բազմահորձ. ա. ։ շատ բանի փորձ։ — ։ փորձ ձանրը շատ։

Բազմահորձուեմիւն. գ. տեղեկուեմիւն։

Բազմահոմոս. ա. շատ փոխոխական։

Բազմաքանդակ. ա. վարպետառատ. ս ուս-տալըզլը։

Բազմաքանքար. ա. Հարուստ. ս չոգ քէ սէլիր։

Բազմաքննիս. ա. ։ շատ պրպտող. ս միւեմմագ-սը։ — ։ շատ քննելու, հոգալու։

— Բազմաքննիս առնեմ. շատ քննել։

Բազմաքննողագոյն. ա. ամենայն պրպտող։

Բազմաքննուեմիւն. գ. հետաքրքրուեմիւն. ս խմմիքսամ։

Բազմալ. ա. շատացած։

Բազմալախտ, իից } ա. Երախտիքը շատ։
Բազմալախտ }

Բազմալախտուեմիւն. գ. շատ աղէկութիւն. ս չոգ էյլիք։

Բազմալամ. ա. խումբ խումբ. ս սիւրիւ սիւրիւ, պէօլիւկ պէօլիւկ։

Բազմալան } ա. շատ Երջանիկ, Երա-
Բազմալանաւէտ } նաւէտ։

Բազմալանգ,նկ. ա. գունգգուն. ս բէնկ բէնկ։

Բազմալանանան. ա. Բազմալան։

Բազմալգելի, լ.ոյ. ա. ամենագովելի։

Բազմալգուեմիւն. գ. շատ սպասելութիւն։

Բազմալնաուեմիւն. ա. Բազմագիմելիւն։

Բազմալջանիկ. ա. խիստ Երջանիկ։

Բազմալջանկուեմիւն. գ. Երանուեմիւն։

Բազմալցու ցանեմ, ցուցի. նս. պատուիրել շատ-տնցընել. ս օհ ուրեմագ։

Բազմալինաց. ա. պէտպէս բաներով Լեցած (անոյշ իւղ)։

Բազմամնծայ. գ. շատ ընծայ։

Բազմամտիկ. ա. խիստ ագահ. ս փէքնէքէս։

Բազմամ, նցայ. չ. նատիլ՝ պատուով կամ Հանգիստ, կամ տեղացը. ս օհ ուրմագ, նան կէլմէք, նէրկէշմէք։

Բազմամնուած, ի, ից. ա. շատ Լսնատուն՝ Լեզացի. ս չոգ ապրլը։

Բազմամշնանուեմիւն. գ. շատ իշխաննելու՝ Եւ ազգ ուրնելու միատեղ կառավարութեիւն, տէրութեիւն։

Բազմամրուեմիւն. գ. հետաքրքրուեմիւն։

Բազմամք. գ. նատելու տեղը. ս ոչ տիրկէր։

Բազմամպնջգելի. ա. շատ լալու՝ շատ ցաւագին (բան)։

Բազմամկոյզ. ա. շատ տղրուզով (տղի)։

Բազմայեմ. գ. տալ Համատանութիւնը։

Բազմանկի. ա. տնկին շատ. ս ալճաննու չոգ։

Բազմաոտ } ա. Բազմաձիւղ։
Բազմաոտեայ, նան }

Բազմաոտնի, նոյ, նեաց. ա. ։ շատ ոտքով.

տ չօգ այագլոր – 2 գ. պոռիպոդ. տ բիսաս֊ փօթի : – 3 Համառոտեղութիւն մի։

Բազմանուագութիւն. գ. շատ ուրդով ըլլալը։

Բազմնրակ, ի, աց. ա. կերպ կերպ, գունագոյն ։

Բազմնրդի, գ.ոյ, ոց. ա. Բազմազաւակ։

Բազմնրդութիւն. ա. Բազմազաւակութիւն։

Բազմնրիչ. ա. մ. շատ կերպ, գանազան։

Բազմնրոգայիճ. ա. որոգայիճով լցուած. տ տուզագը՝ իճ էն էլիքէսի չօգ ։

Բազմնրոնութիւն. ա. Բազմաբնութիւն։

Բազմոց, ի, աց. գ. 1 նստելու տեղ, աթոռ. տ սէտիւրիճ ալատ – 2 բնմին գահը։ – 3 խաչակաւ – 4 դիրքը՝ կախուածքը պտղոց։

Բազմութիւն. գ. շատութիւն, շատուրջութիւն. տ չօգլուգ, քէօբէճ, վաֆրկէճ, հալգ, գալապալըգ, Ճիւմհիւր, ասքէր ։

Բազմունակ. ա. օրուն մէջը շատ բան կայ։

Բազմունակութիւն. ա. Ամէնատացութիւն։

Բազմուամնաբար. մ. գիտնօրէն ։

Բազմուամնութիւն. գ. գիտնականութիւն։

Բազմուայց. ա. շատ բան տօրվնցնող։

Բազմուատնի, ոնի, անց. ա. գիտնական, մեծ կարդացող. տ ալիմ, օգուտուշ, էֆէնտի իրճան ։

Բազմուատնութիւն. ա. Բազմուամնութիւն։

Բազմուբախ. ա. մ. շատ ուրախ ։

Բազմօրնայ, բէի, ից. ա. 1 շատ օրուան. տ չօգ կիւնլիք – 2 տարիքը շատ. տ կոշէր, պէրիսօրտաար – 3 մ. շատ օրերով. տ կիւն֊ լէրէ ։

–Բազմօրնայ գալ. դալը շատ օր քշել ։

Բազմօրինակ, ի, աց. ա. շատ կերպ, կերպ կերպ. տ չօգ իմաստ, իմիւրլիւ իմիւրլիւ ։

Բազմօրինակ
Բազմօրինակաբար
Բազմօրինակապէս
Բազմօրինակաւ
Բազմօրինակօք
} մ. շատ կերպով. տ չօգ իմիւրլիւ ։

Բազմօրհնեալ. ա. շատ օրհնեալ ։

Բազմօրհնութիւն. ա. շատ օրհնութիւնով (արքաացութիւն, փառք՝ ի բարձունս). շատ կերպով օրհնելու արժանի ։

Բազուկ, գկի, կաց. գ. 1 իմ. տ գօլ, պա֊ զու։ – 2 ուժ. տ գուրբէճի։ – 3 ձիւղ. տ տալ։ – 4 ձակնդեղի տերև. տ բազը, բազու։

–Բազուկ առ բազուկ. մ. խառնք խառնիճ։

Բազում, գմի, մաց. ա. 1 շատ. տ չօգ, իմիւ֊ բաթի, պիսեաու։ – 2 գ. շատ բան, բաներ. տ չօգ չէյ ։ [քիչ, չօգու։

–Բազումք. գ. շատունք, շատ մարդ. տ չօգ

–Բազում. Բազում ինչ. Բազումս. մ. ա. շատ, խնդ մը. տ չօգ, փէք, հայլը, իմ֊ բաթի, գաթը ։

–Բազմնք. մ. շատ կերպով ։ [պէտ գաչ։

–Ոչ բազում. քիչ, քանի մը. տ չօգ ազ իէ,

–Բազում՝ այն է. մեծ մասը. տ չօգու։

–Բազում՝ անգամ. շատ անգամ, շատ հնզ. տ չօգ ոէֆա՝ քէրրէ, նիչէ քէրրէ։

–Բազում ուսուքը, ուրնքը. ա. Ուսուքը, Ուրնքը ։ [ըլլալը։

Բազումանուագութիւն. գ. շատ մարդու կնիկ

Բազումխոցհութիւն. գ. շատ բան մտածելը։

Բազումխոցհամ. ա. շատ ոգրմած, ոգրմու֊ թիւնը շատ ։

Բազումնւամնութիւն. ա. Բազմուամնութիւն։

Բազումնիկութիւն. գ. շատ սիրելը։

Բազպան, ի, աց. գ. բազկատրան, ձեռնու֊ բար. տ պազու պէչնա, գօլչագ։

Բաղընիք. գ. 1 ամնդուխին կամ գահոյից կամբընելիքը՝ երկու դիէնս – 2 անկողին։

Բաղտաան, ոտին կամ ոտան. գ. ամնդուխին ատտիճանը՝ ոտքերը. տ այագ, պատամագ։

Բամբիկենի. ա. Թևղու։

Բամբրան. ա. Բազրան։

Բաժ, ի, ից. 1 գ. բաժին, մաս աղքատ֊ նի, տուրք, մաքս. տ պաճ, պաժ, փայ, հիսէ։ – 2 ամհմանուած վիճակ, բախտ։ – 3 ա. մանուածկից։

–Բաժ առնում (ինչ ընդ խիք). փոխա֊ րէչն՝ վարձք առնել ։

Բաժակ, ի կամ ոյ, ոց. գ. 1 գաւաթ. տ գա֊ տէհ, քնասէ, պատէ։ – 2 գինի բաժկով, ըմպելիք։ – 3 չորչարանք, խաչ։ – 4 սէր, ուրախութիւն։ – 5 ծաղկանց գաւաթա֊ ձև մասը ։

Բաժակագող. ա. գաւաթը գողցող։

Բաժակալ. ա. գաւաթը բռնող (ախսէ)։

Բաժակակալ. ա. գինի բաժնող, բաժնելու։

Բաժակամանն. գ. բաժկամանն (ախսէ)։

Բաժակնան. ա. մէկ գաւաթի չափ։

Բաժակիմ, եցի. ն. գաւաթի ձևով փոս բանալով ջրնել. տ օձագ աչքով աուլամագ։

Բաժակիկ. գ. գաւաթիկ. տ գաւէ ճէնէք, քնասէ ճէնէք ։

Բաժակից. ա. մանուակից։ [հաւասար

Բաժամիտ. ա. երկու մարդի վրայ, թէ երկ֊

Բաժամտութիւն. գ. թէ երկհաւասարութիւն. տ փիրիչը չամթալը ըլլալը։ [բաժին։

Բաժան, ի, ից. ա. գ. 1 բաժնուած։ – 2

Բաժանաբար. մ. բաժնուելով, բաժին բաժին, զատ զատ։

Բաժանած. ա. բաժնուած. տ պէօլինմիշ։

Բաժանակ. ա. Բաժակ ։

Բաժանակալ. ա. բաժինը առած, ժառանգ։

Բաժանակամ. ա. բաժնուիլ ուզող, անմիաբան ։

Բաժանականն, ի, աց. ա. 1 բաժնուած, բաժնուելու, մանուականն – 2 պատող, որոշող ։

Բաժանակից, կցի, ցաց. ա. մանուակից, ընկեր. տ հիսէտաար, իշխագ, օրթագ։

Բաժանասէր, սիրի, բաց. ա. 1 բաժնել սիրող, բաժանող – 2 նեստորական։
Բաժանասիրութիւն. գ. բաժնել սիրելը։
Բաժանարար, ի, աց. ա. 1 ժառանգութիւնը բաժնող. ֊ միրաս պէօլիւնիւ, գասխի – 2 օրէնդր. ֊ այրան էտիչի։ [նուելիս։
Բաժանաւոր. ա. 1 բաժնի մէջ ունէր – 2 բաժ-
Բաժանեմ, նցի \ն. 1 մաս բաժին ընել՝
Բաժանիմ, նցայ \տալ, բաժնել. ֊ փայ էմ֊ մէք, պէօլմէք։ – 2 բաժին առնուլ։ – 3 գտանել. ֊ այրըմագ։ – 4 կր. գտաւիլ. ֊ այրըլմագ։ – 5 երկմտիլ, տարակուսիլ։
–Բաժանեմ. որոշել, զանազանել։
Բաժանողական. ա. որ կընայ բաժնել։
Բաժանողականութիւն \ գ. բաժնելու կարո-
Բաժանողութիւն \ղութիւն։
Բաժանորդ, իւց. ա. մասնակից. ֊ հիսսէ֊
Բաժանութիւն. տ. Բաժանումն։ [տար
Բաժանումն, նման. գ. 1 բաժնելը, բաժին. ֊ պէօլիւշ, պէօլիւքլիկ, թէֆէրրիւգ, գասխի – 2 գտանելը, գտաւիլը. ֊ այրըլըգ, իֆթիլրագ։ – 3 տարաձայնութիւն. ֊ իխ֊ լիմիֆագըղըգ, ֆըրգատ – 4 տարբերու֊ թիւն, օրոշում. ֊ ֆարգ, իմագսիմ։
Բաժապան. ա. մանր՝ բաժին ունեցող։
Բաժապանս. գ. մանրամասնութ. ֊ պաճառ, կէօմիւքճիւ։ [֊ պահ՝ սլմագ, վէրմէք։
Բաժակ, նցի. ն. մանր առնուլ կամ տալ.
Բաժին, ժնի կամ նոյ, նիոյ, նոց, ժևանց. գ. 1 մաս. ֊ հիսսէ, գասխի, գրամիէմ, նահսիպ, պէհրէ։ – 2 բաժնուած ըլլալը. ֊ այրըլըգ, ֆարգ, իխթիլաֆ։ – 3 իրարմէ բաժնելը։ – 4 կլիմայ. ֊ իգլիմ։
Բաժինք. գ. տարակոյս, երկմտութիւն։
Բաժնակից. ա. մասնակից։
Բաժնորդ. ա. բաժին ունեցող։
Բաժնուն. գ. մանրամասնութ. ֊ կէօմիւքճիւ։
Բալ, լի, իցց. 1 կեռաս. ֊ քիրազ, պալաւ, ալու պալաւ։ – 2 բալ. ֊ ֆիշնէ, վիշնէ։
Բալ, լի, իցց. գ. 1 մէգ, մշուշ. ֊ փուս, տիւ֊ մանի։ – 2 ա. միգապատ, ամօթ լցուց. ֊ տիւ֊ մանլը, գամանլը։
Բալախ. 1 ա. անպիտան, փուճ։ – 2 գ. ան֊ պիտանի խոտ՝ սէզի պէս։
Բալաձև. ա. մշուշի պէս. ֊ փուս կիպի։
Բալաձիգ. ա. մշուշ բնթող. ֊ տիւմանի կէ֊ լիքէն։
–Բալաձիգք. գ. օդու մ՚ինութիւն։
Բալասան, ի, աց. գ. խէժ մը է. ֊ պալսամ, պէլէսան, պալասան։
Բալասանիկ. տ. Բալաձև։
Բալնէն. գ. կեռասի՝ բալի ծառ։
Բալիճ. գ. յաղեցուցին տրուած զարգ. ֊ չէ֊ լէնիկ, օսլուձ։
Բալղինջ, ղնջի, ջաց կամ ջից \ գ. պիծակ, ի֊
Բալղինջիկ, ղնջկի \ չամեզուկ։
Բալուտ. ա. մշուշ պատած. ֊ տիւմանլը։
Բալուտ. գ. վայրի կաղին. ֊ փալամուտ, պէլութ։
Բախ. գ. մէկուն կամ իրարու զարնուիլը։
Բախտ, ի, իցց. ա. խելքը զարնուած, փա֊ խուն, խենթ. ֊ չալըգ, չըլկըն, տէլի, տի֊
Բախտախեմ. տ. Բարեխեմ։ [վանէ։
Բախտախտումն. տ. Բարեխտումն։
Բախեմ, նցի. ն. 1 զարնել (գուռը). ֊ գաղմագ, չալմագ։ – 2 զարնել (կուրծ֊ քը), ծեծել. ֊ վուրմագ, տէօյմէք։ – 3 զար֊ նել՝ զարնուիլ (հովի, ծովի, և այլն)։ – 4 նաւագլան զարնել. ֊ չալմագ։ – 5 ևս զարնել. ֊ չալմագ։
–Բախեմ, իմ. 1 իրարու զարնել՝ զարնուիլ, դպչիլ. ֊ չալմագ, չալըշմագ, տէօյիւշ֊ մէք։ – 2 հանդիպիլ. ֊ բասմի կէլմէք։
–Բախիմ արտասուաք, արցունքով աչքը֊ նները լեցուիլ։ [տալ։
Բախեցուցանեմ. ն. զարնելով՝ ձայն հանել
Բախիւն. տ. Բախտումն։
Բախտաբար. ա. քնարահաք՝ մաղ ու գօր֊ ծիքը. ֊ սաղ չալան՝ պալմագ, քիրիշ։
Բախտութիւն. տ. Բախտումն։
Բախտումն, խտման. գ. զարնելը՝ զարնուիլը. ֊ վուրուշ, վուրուլուշ, զարպա։
Բախտաւիճ. գ. 1 բաղդ. ֊ պախթ, թա֊ լէհ, նասիպ, գրամիէմ, ֆէլէք, ուղուր – 2 բարեբախտութիւն – 3 Ձնակատագիր հնձմանասաց։ – 4 դիպուած։
–Ի բախտէ. մ. բաղդովին։
Բախտաբաշխ. ա. բախտ բաշխող, բաշխելու։
Բախտագիւտ. ա. բաղդը նայող. ֊ ֆալճը։
Բախտագրութիւն. գ. Ձնակատագիրը։
Բախտամեծ. ա. բաղդը բաց։
Բախտանոց, ի, աց. գ. կռատուն։
Բախտապարգեւ. ա. բարիք պարգեւող։
Բախտացի. մ. բախտէն, դիպուածով. ֊ թա֊ լէհ հինուէն, բասթ կէլէ։
Բախտաւոր, ի, աց. ա. բանուկ բաղդ ու֊ նեցող. ֊ թալէհլի, թալիհմէնտ։
Բախտաւորել \ գ. բանուկ բաղդ ունենալ։
Բախտաւորութիւն \ լը. ֊ թալէհլիլիք։
Բախտիմ. չ. բախտով ունենալ, վիճակ ելլալ։ [ծուն)։
Բածին. գ. ուտելիք մը (թէրեւս մա֊
Բակ, ի. ից կամ աց. գ. 1 գաւիթ. ֊ հաղթ, հայաթ։ – 2 գաւիթ ոչխարաց. ֊ ագըլ։ – 3 առանդամանց միջոցը – 4 գոմի, շէջ֊ նակ։ – 5 գուռնա (արևտ.)։
–Բակ արեգական, լուսնի. արևուն կամ լուսնին բոլորտիքը երևցած պղտիկ ծի֊ լանի գոտին. ֊ հալմանի, հալէթ, շաուկը։
–Բակ ունիմ, առնուիմ. պատել. ֊ գուշաթ֊ մագ։
Բակաձև. ա. մ. բակի ձեւով, բոլորաձև։

Բակաղեմ. տ. Բակնգամ։
Բակատարար. մ. շուրջանակի։
Բակատական. ա. Հաւաքական։
Բակառնեմ, եցի. ն. չորս դիէն մէջ առնուլ, չորս դին պատել. տ գուշեմ մագ։ [բռնել։
Բակարգել առնեմ. չորս կողմն պաշարել՝
Բակնգամ } ի, աւ. գ. տոպրակ. տ թօղպա,
Բակնգէմ } թղուպա, հէյպէ, հէպիկէ։
Բակլայ, ի, ից. գ. ¹ բակլայ. տ պագլա — ² մանր բակլայ. տ ֆասուլեա, մրսրը պագլասր։
Բահ, ի, ից. գ. բահ. տ պէլ, չափա, քիւրէկ։
Բահեմ. ն. բրնել, փորել։
Բահաւանդ, ի, ից կամ աց. գ. գործ կատնանց, կամ տպրանջան. ոտքի կամ ձեռքի կապ։ [պիլէ։
Բաղ. մանրիկ, իբր Կից, Համ, Հաղ, փաղ. տ
Բաղաբաղեմ. տ. Բաղբաղեմ։
Բաղարուշա. տ. Բաղափուշտ։
Բաղագասեմ. տ. Բաղդասեմ։
Բաղագրական. ա. վերայ գրած՝ կցած։
Բաղագրեմ, եցի. ն. մէկտեղ դնել կցել. տ պիլէ գօմոգ, դաթմագ։
Բաղագրութիւն. գ. մէկտեղ դնելը՝ խառնելը՝ միացընելը. տ թէչբիլ։
Բաղազան, ի, ից. ա. կից, յարմար. տ ուլաշըգ, պիլիչիք, միւլհագ։
Բաղազանագոյն. ա. յարմարագոյն։
Բաղազանեմ. ն. կցել, յարմարել։
Բաղազանութիւն. գ. ¹ մէկմէկու յարմարութիւն, կապակցութիւն։ — ² միասնաբանութիւն։ [կանութիւն։
Բաղազանումն. նոյն։
Բաղախոհական. տ. Բաղխոհական։
Բաղախոհիմ. չ. տրամաբանել։
Բաղախոհութիւն. տ. Բաղխոհութիւն։
Բաղախորհուրդ. տ. Մխախորհ։
Բաղաձայն, ի, ից. ա. գ. ուրիշ տառի հետ կցելով ձայն հանող գիր. տ պիտաւիթի։
Բաղաձայնական. ա. միաբանական։
Բաղաձայնակի. մ. համաձայնութեամբ։
Բաղաձայնիմ. չ. համաձայնիլ։
Բաղաձայնութիւն. գ. ձայնակցութիւն, յարմարութիւն ձայնից։
Բաղայք, այից կամ այց, այիւք. գ. ¹ կըցկըցած պատճառ, պատճառանք, յանցանք. տ պէհանէ, մահանա, վէսիլէ, սուչ։ — ² պատճառ. տ սէպէպ։
Բաղայօղ. տ. Բաղյօղ։
Բաղանապան. տ. Բաղանէպան։
Բաղանապետ, ի, աց. գ. բաղնէտէր. տ համամճի, կէղմապան։
Բաղանապօղ } ի, աց. գ. բաղնէպան. տ
Բաղանէպան } համամճի, պէրճի, նաթը, թէլլաք։ [թապխանէ։
Բաղանիք, նաց. գ. բաղնիք. տ համամ, թապխանէ։
Բաղանուանեմ. ն. մէկտեղ անուն տալ։
Բաղանուանութիւն. գ. նոյն անունը կամ նշանակութիւնը ունենալը։
Բաղանտ. գ. ծնծղալու փայտ. տ տայագ։
Բաղատական. ա. մէկտեղ՝ շատին բաժնը, բանաձ։
Բաղատանեմ. տ. Բալատան։
Բաղարկեմ } ն. մէկտեղել — կր. մէկտեղ-
Բաղարկոցեմ } դել, օշնել։
Բաղարջ, ի, ից, կամ աց. և ոյ, ոց. գ. ա. անխմոր հաց. տ համուբուդ, ֆաթիր, մայասրդ։
Բաղարջակերութիւն } գ. բաղարջակերաց
Բաղարջակերք, բաց } ասն. տ խամուբուդ պայրամը։
Բաղարջնայ. տ. բաղարջէ, բաղարջ։
Բաղարջընծայ. տ. անխմոր նուիրած։
Բաղափուշտ, փշտիւ. գ. փամփուչտ. տ գալափուշա, գալօգ, տոպան, քիւմիզտան։
Բաղբաղայք, այից կամ այց } տ. Բաղայք։
Բաղբաղանք, նաց }
Բաղբաղեմ, եցի. ն. կըցկըցել, պատճառանք բերել, մեղադրել. տ պէհանէ էթմէք, մահանա պուրմագ։
Բաղբաղութիւն. տ. Բաղայք։
Բաղբանական. ա. հաւաքաբանական (շաղկապ՝ ուրնին)։
Բաղբանութիւն. գ. հաւաքաբանութիւն։
Բաղբանչեմ. տ. Բարբանչեմ։ [գանք։
Բաղբաղանք, և Բաղբանչութիւն. տ. Բաղչաղ-
Բաղբաղեմ. տ. Բարբանչեմ։
Բաղբաղ կամ Բաղբակ. տ. ջրաբաղ։
Բաղդ. տ. Բախտ։
Բաղդատեմ, եցի. ն. շարադատել, բաղդատել
Բաղդատութիւն. գ. շարադատութիւն, շարադրակարգութիւն, շարադրութիւն։
Բաղդատական, ի, աց. ա. ¹ համեմատական, ընտրողական։ — ² առնչին պակասը ցնցղնող։ — ³ բաղդատութեամբ ստոյգ։
Բաղդատեմ, եցի. ն. ¹ քովէ քով դնելով գտնել կշռել, համեմատել, նմանցընել. տ չապշարմագ, թէչպիհ էթմէք. — ² միացընել. տ պիր էթմէք։
Բաղդատութիւն. գ. ¹ համեմատութիւն. տ թէչպիհ։ — ² նմանութիւն. տ թէմսիլ։ — ³ միաբանութիւն. տ պիրլիք։
Բաղեկութիւն } գ. եղբայացութիւն. տ նէ-
Բաղեղութիւն } թիհէ, խուլաէի քէկամի
Բաղեղն, եղան. գ. ¹ բաղեղ. տ սարմաշըգ։ — ² վրանաձագուկ. տ չատրը չիչէյի։
Բաղեմ, եցի. ն. կցնել պլլել, պատել։
* Բաղէպութիւն. գ. բախտաձութիւն, կամ ինքնահաւանութիւն։
Բաղիատր կամ Բալիատր, տրի, կամ լատեր. գ. (յ.) ¹ բարեան. տ մէնէֆէնիգ։ — ² նետ, սլաք։
Բաղխոհական. տ. իբր հետ և ուրիշի հետ

մամնալու, խորհուրդ ընելու՝ ընկերքի վրայ ։ [մուտ ընել ։
Բաղխոհիմ, նցայ. հ. աղէկ խորհուրդ ընել՝
Բաղխոհութիւն. գ. խորհրդակցութիւն, խորհուրդ, հանձար ։
Բաղկակից. ա. կցորդ, համաձայն։
Բաղկակցիմ, նցայ. ձ. յարմարիլ, միանալ ։
Բաղկանամ, ացայ. չ. 1 կցելով մէկ ըլլալ, բաղադրիլ – 2 կայանալ – 3 մէկտեղ կն֊
Բաղկապեմ. ա. Շաղկապեմ [նալ ։
Բաղկացական. ա. բաղկացընող, կացուցիչ ։
Բաղկացող ա. մէկտեղ՝ քովը կնցող, օգ֊
Բաղկացու նական ։
Բաղկացութիւն գ. 1 բաղադրութիւն, կազ֊
Բաղկացումն միւռածք – 2 հնար և նոյնը ըլլալը – 3 կրթուութիւն։ [կազմիլ ։
Բաղկացուցանեմ. ն. բաղկացընել, ընել ,
Բաղկացուցիչ. ա. բաղկացընող։
Բաղհակապարձութիւն. գ. մէկտեղ իրա֊ րու տեղ դրութիւը ։
Բաղհակադրութիւն. գ. մէկտեղ իրա֊ րու դէմ դրութիւը ։
Բաղհաւաքութիւն. գ. 1 հաւաքականութիւն – 2 համաբարդութիւն։
Բաղհիւսական. ա. իրարու հնար հիւսող՝ մա֊ նող – տնօ և ջրկաման ։
Բաղհիւսեմ, նցի. ն. իրարու հնար հիւսել ։
Բաղձալի, լեաց. ա. 1 բաղձալու, ցան֊ կալի – 2 բաղձանք ունեցող։
Բաղձալի Բաղձալից ա. լի բաղձանօք, կարօտալի։
Բաղձական. ա. բաղձալու։
Բաղձամ, կամ՝ Բաղձանամ, ացայ, ձա. չ. փափաքիլ, յուժարիլ, ուզել սրտանց՝ կա֊ րօտալ. տ ախորժանագ, հավէսնմէք, մու֊ բան էսմէք ։
Բաղձանք, նաց. գ. իղձ, փափաք, կարօտ. տ ախորժ, միբան, հավէս, հասրէթ ։
Բաղձացուցանեմ. ն. բաղձանքը շարժել ։
Բաղձնուամ. տ. Բաղձամ։
Բաղձող. ա. բաղձացող ։
Բաղձութիւն. տ. Բաղձանք։
Բաղձուիմ, ձմամ. գ. բաղձալը, բաղձանք։
Բաղձք, ձից. նոյն ընդ վ֊ ։
Բաղմատ, ի, ից կամ՝ ացի. ա. մօտեցող, ան֊ կատարելան շաղկապ՝ եթէպէտ, զի եթէ։
Բաղյօդ. ի, ից. ա. կցած, կցելիք յօդերը՝ ս , գ , ն ։
Բաղնտապան Բաղնևապան ա. Բաղանէպան։
Բաղշտակ. գ. ջրային անուշահոտ բոյս մը. տ կիր՝ էկիր օձու, վաժիս, վաձ։
Բաղտամնեմ. տ. Բալտամնեմ [այս ըսելը։
Բաղատարագութիւն. գ. տարատութիւն, Բաղջնակ. տ. Մոլոշ ։
Բաձկիմ, ի, ացի. գ. ըստ դրոց՝ պատմուձանի և վերարկու, հագուստ ընդհ. կտոպայ. (իսկ ատմկ. իբրև տձկ. նէյէկ, զըպուն)։
Բաձկնական, ի, աց. գ. բաձկնութիւն, լաթիկ։
Բամ. շ. որ, թէ. տ քիւ ։
Բամա. գ. (ե.) ղօնի բարձր սեզան, բեմ ։
Բամբ, ի, ից. ա. գ. քնարին հատա թելը, խոշոր ձայն. տ պամ, պէմմ ։
Բամբակ, ի, ից. գ. բանբակ, բամպակ. տ փամպուգ, փամուգ, փէմմէկ ։
Բամբակենի, նեաց, նեաց. գ. բամպուկի բոյսը։
Բամբասա, ի. տ. Բամբասանք։
Բամբասական. ա. բամբասանքի։
Բամբասանք, նաց. գ. բանբասանք, մեղա֊ գրանք. տ ֆասլ, զէմմի, դայպէթէ ։
Բամբասատէր, սիրի, րաց. ա. բամբասանք սիրող, մեղադրող ։
Բամբասաւոր. տ. Բամբասական։
Բամբասեմ, նցի. ն. բանբասել, դէշ խօ֊ սիլ, անունը կտրել, վատ գործել, մեղա֊ գրել. տ ֆէնա՝ գայպէթ սէօյլէմէք, զէմմի՝ ֆասլ էթմէք։
Բամբասիմ. նոյն ։
Բամբասողական. տ. Բամբասական։
Բամբասողութիւն Բամբասութիւն տ. Բամբասանք։
Բամբերգողին. ա. բամբ՝ հատա ձայնով երգող ։
Բամբիռն, բրան. և Բամբիռ, բրի. գ. թա֊ գուհի, դչնոյ, մեծ խաղ ուն. տ խասսէքի, վախակ սազ էթան ։
Բամբիռն, բռան. գ. նուագարան մի է. տ սաղ, չալղը ։
Բամբոց. գ. եղեգի տեսակ մը, պամպու։
Բամբռատաց. գ. բամբիռ զարնող. տ սա֊ զէնտէ՝ հանէնտէ ։
Բայ. շ. 1 որ. տ քիւ – 2 հատա. տ նա, պա, պէ։ – 3 կ՚ըսէ, ըսաւ. տ տէը, տէմիս
Բայ, ի, ից. գ. 1 բայ՝ քերականութեան մէջ . տ ֆիիլ։ – 2 բառ մը . տ լուղէթ ։ – 3 բան, խօսք ։
Բայ, ի, ից. գ. 1 գազանները բայոց՝ բոյն. տ գօմուգ, նուվա, ին, նամազ ։ – 2 քա֊ ռունք պահելը. տ չիվէ, ձիվէ։
Բայածական. ա. բայէ առաջ եկած. (զոր օրինակ սիրուն և սիրիչ՝ ի սիրելոյ)։
Բայանամ, ացայ, ացեալ չ. բայել, բահիլ, Բայեմ կամ յիմ, եցի, եալ տնուտատա՝ իմաստ օձուգանագ, սաքին օզմագ, չիվէյէ կիրմէք՝ Բայբան, բայբանեաց. գ. հակաձառու֊ թիւն, վիճաբանական խօսք ։
Բայոց, ի, ից. գ. գազանի որջ, արջու բոյն։
Բայց. շ. 1 միայն, միայն թէ. տ լաքին, էմ֊ մա, ամմա, անձագ, ֆագաթ ։ – 2 բայց եթէ, եթէ ոչ, հապա. տ նա, անձագ, ֆագաթ , կյա ։
– Բայց ՚ի, նախ. տ. Բաց ՚ի ։

–Բայց 'ի. ոչ միայն։
–Բայց պրպ. մ. հիմն. տ է՛յ, ախիմեի։
–Բայց եթէ. Բայց միայն. շ. տ եա, ֆա-զաթ, անձագ, մէյէր։ (Աբբևնն աւելա-դրութեամբ կը գործածուի Բայց եթէ)։
–Բայց միայն 'ի. նխ. տ. Բաց 'ի, ։
–Բայց սակայն. շ. անոլ. ալ. տ վէ լաքին։
–Բայց յայտնեի. առանց առոր։
–Բայց ոչ. ապա թէ ոչ ։
Բան, ի, ից. գ. խօսք. տ սէօզ, քէլիմէ, լաֆզ, լագըրտը ։
–Բան տեառն. պատգամ. տ էմր, քէլամ, քէլիմէթմուլլահ։ [ազէ, ագըլ ։
–Բան. բանականութիւն, խելք, միտք. տ
–Բանն. Բանն Աստուած. Բան Հօր. Բան Աստուծոյ էական. միածին որդին Աստուծոյ. տ խալուլլահ։
–Բան. բառ. տ լուղէթ։
–Բան. Համեմատութիւն, պատճառ. տ վէճհ, հիսապ, միւնասէպ, մազուլէ։
–Բան. լեզու. տ տիլ, լիսան։
–Բան առ բան. մ. ամէն մէկ խօսքին. տ քէ-լիմէ պէքէլիմէ։
–Բան կամ բանս 'ի գործ առնեմ. ձեռք զարնել, սկսիլ։ [դնել ։
–Բանս առնեմ՝ առնեմ՝ կապեմ. խօսք կապել՝
–Ի բանի ունիմ. բանի տեղ դնել։
–Պահանջեմ յումեքէ բան. օգնել որ խօսք ասէ ։
–Բան առ. ։ խօսք տալ, խոստանալ. տ սէօզ վէրմէք։ – 2 Համար տալ. տ հիսապ՝ ձէվապ վէրմէք։
–Բանս արկանեմ առ ոք. տ. Բանագնաց լինիմ։ [խօսիլ ։
–Ի բան ձգեմ. բանի տեղ դնել ու վրան
–Ի բանի առնեմ; Ի բանս արկանեմ. Հա-միզել, իրեն քաշել։
–Ընդ բանիս առնեմ. բանադրել։
–Զբանիւք առնեմ. խօսքի բռնել։
–Զբանիւք անկանիմ. խօսքի հետ ըլլալ. տ սէօզէ տալմագ։
–Բան ել՝ կալաւ. խօսք՝ ձայն եղաւ ։
–Ի բանս եկու առնեմ. խօսքով որսալ. տ ալտաթմագ, այարթմագ։
–Բանս արկանեմ. տ. Բանագնաց լինիմ։
–Որպէս իմ բանս է. Ըստ իմում բանի. իմ կարծիքս, ես կ՚ըսեմ թէ. տ զաննըմտա։
–Ի բան առնիմ՝ արկանեմ. բանեցընել, գործածել. տ զուլլանմագ։
–Բան, բանք. Ընդ այնր չեն ինչ բանք. անոր խօսքը չըլլար, պետք չունի։ – Մի՛թէ բանք ինչ իցեն, ինչ կ՚ըլլայ եղեր, ինչ կայ որ։
Բան, բանեան կամ բանիս, նրոյ. գ. բան, բաներ, իր, իրք. տ իշ, շէյ, նէսնէ, մնսատ
Բան, բանիս կամ բանք. գ. ։ վայրի կաղին և ամէն պտուղ իւղային և դառն։ – 2 ծա-ղիկ, ծաղկի եղ՝ օծուելու տաք նրբկիսնե-րը. տ ամիւղէ, հէյլէ, հէյլեճ։
Բան, բանիս. գ. պան, մեզրի ամէողջ բձի-ձը՝ բազալջը ։
Բանաբեր. ա. Բանբեր ։ [էյէ իչքը։
Բանաբերութիւն. գ. դեսպանութիւն. տ
Բանագէտ, գիտի, տաց. ա. ։ բանգէտ, վար-պետութիւն – 2 բան մը գիտցողը։
Բանագիտութիւն. ա. Բանգիտութիւն։
Բանագիր. գրի, բաց. ա. բան գրող, գիրք շարադրող ։ [լուս. տ մահճանա գօմագ։
Բանագիւտ լինիմ: բան մը գտնալ մեզադրե-
Բանագնաց լինիմ: խօսք խօսիլ ծածուկ։
Բանագործութիւն. գ. գործ։
Բանագործիմ. գ. ։ յարմարցընել խօսքը։ – 2 'ի գործ դնել ։
Բանագործութիւն. գ. բան ձեացընելը՝ խօ-սիլը, առած, առակ, մարգարէի բան։
Բանագուակ լինիմ: ա. Բանագիւտ լինիմ։
Բանագուութիւն. գ. բան՝ պատճառ գըտ-նալը, ձարտարութիւն ։
Բանագրութիւն. գ. գրուածք, շարադրութիւն։
Բանագիր. գ. խոստմունք։
Բանադրանք, նաց. գ. ։ բանադրելը, բա-նադրիլը, նզովք, անաթեմ էմա. տ աֆօրօզ, լանէթ։ – 2 մեզադրութիւն։ – 3 խոստ-մունք. տ սէօզ վէրմէսի։
Բանադրեմ, նցի. ն. ։ նզովքով կապել՝ ա-լաշլէ. տ աֆօրոս էյմ ըք։ – 2 մեզադրել ։
Բանադրութիւն. ա. Բանադրանք բան ոն և ի՛նչ ։ [արուեստով գրելը։
Բանագարգութիւն. գ. գարդարուն ոճով և
Բանագնեութիւն. գ. խօսքով դէմ դնելը։
Բանագուրկ. ա. խելքը կարճ, խնդան։
Բանագլուխ. գ. ։ բանիքի սէբ։ – 2 բաղ-նէպան ։ [նախեմարտ։
Բանագի, լոյ, լիք, լեաց. գ. բանիք. տ ա-
Բանախօս. ա. առնախօս։
Բանախօսութիւն. գ. առնախօսութիւն։
Բանանձնութիւն. ա. խելացի, ձարտար։
Բանակ, ի, աց. գ. զօրաց խումբ. տ օրտու, ասքէր ։
–Բանակ առնում: բանակիլ ։ [նը՝ պալատը։
–Բանակ ալբուենի. Հաագաւորին բնակարա-
Բանակ. գ. տախտակ գաստառանաց, Ա-Հարմնելն կրծանացը ։
Բանակակից. ա. ։ նոյն բանակէն եղող։ – 2 նոյն պարէն եղող, պարակից։
Բանակամէջ. միջի. գ. բանակին մէջ տեղը։
Բանական, ի, աց. ա. ։ միտք և խօսք ու-նեցող, տրամաբան կենդանի՝ մարդ. տ նայ-վանի նաթիգ։ – 2 խօսքով բռնացող։
–Բանականն. գ. տրամաբանութիւն. տ լո-ձիգա, մանթիգ, իլմի մանթիգ ։
Բանականապաշտ. ա. Բանականագէտ։

Բանաստեղծ, իչ կամ աց. ա. 1 ոտանաւոր բան շինող. 2 շայիր, դաղի, հաֆըզ – 2 առակ կամ առասպել շինող – 3 Ձոռոմ, Ձալապար։

Բանաստեղծ (բան) ա. 1 քնըճողական։ Բանաստեղծական – 2 վարպետ շինած (բան)։ – 3 շինծու, խաբէական։

Բանաստեղծել. ն. բան ստեղծել։

Բանաստեղծութիւն. գ. 1 տաղաչափութիւն, 2 շաիրլիք, շիիր, իմի արուեստ – 2 վարպետ բան՝ գրուածք։

Բանաւաճառ. ա. 1 բան ծախող, խմաստակ – 2 շահու համար խօսող։

Բանաւէտ լինիմ. վիճել, հակաճառիլ։

Բանաւճառ. ա. Բանբեր [վար գործող։

Բանաւճիռ. ա. քննող, վճիռ տուող։

Բանատեղ. գ. խօսակցութեան տեղ։

Բանատուր. ա. 1 բանականութիւն տուող – 2 աղջատար։

–Բանատուր լինիմ. խօսք տալ։

Բանատուրութիւն. գ. Համաբ տալը։

Բանաքանակալ. ա. տախտակ դատաստանի կրող կուրծքին վրայ։

Բանաքար, ի, աց. ա. 1 բանաստեղծ։ – 2 քարոզիչ, առնախօսա – 3 Հնազանդ։

Բանաքարութիւն. գ. 1 բանաստեղծութիւն։ – 2 Ձարտար խօսուածք։

Բանաւոր, ի, աց. ա. գ. 1 բանական, միտաւոր, և խօսող։ – 2 խելացի. 3 ազգէ՛ը՝ – 3 գիտուն։ – 4 Նիւթ ապէս խօսող։ – 5 խօսքով եղած։–6 բանաւորական, Հոգևոր։

Բանաւորաբար. ա. Բանականապէս։

Բանաւորագոյն. ա. գիտնական։

Բանաւորական. ա. բանաւորի պատշաճ։

Բանաւորապէս. ա. Բանականապէս։

Բանաւորութիւն. գ. 1 բանականութիւն – 2 խոհեմութիւն, խելացութիւն, խելք՝ – 3 խելքը գլխէն՝ սրտովը։

Բանափոխոխ. ա. Բանաչուրջ։

Բանաքաղ. ա. 1 վուէ՛ բաններ պրպտող՝ կղկրցող – 2 բան գողցող՝ ի սուրբ գրոց՝

Բանաքննութիւն. գ. խնդիր, վէճ։

Բանբանաքար. ա. Բարբանաքար։

Բանբասանք. ա. Բամբասանք։

Բանբեր, ի, աց կամ ից. ա. լուր բերող, 2 խոպէր կէ՛ իրէն, էլչի։

Բանգ կամ Բանկ. գ. բանկ խոտը. 2 պան օթու, պէնճ, սէյքէրան։

Բանգէա. ա. Բանագէա։

Բանգիտութիւն. գ. 1 բան գիտալը, գիտութիւն – 2 բնական գիտուն՝ հմուտ՝

–Վէրնայէն բանգիտաւ. աստղաբաշխաւ՝

Բանական, ակի, բաց. ա. մտքիկնեքով ձևացած (լեռ.)։ [– 2 աղէկ մտածած։

Բանականագոյն. ա. 1 աղէկ տրամաբանող։

Բանականապէս. մ. մտքդու պէս, խելքով, իրաւամբ։ [միտք։

Բանականութիւն. գ. մտքկութիւն, խելք,

Բանականող. ա. Բանակնող։

Բանակարգ. 1 ա. խելքով կարգաւորած։ – 2 գ. վերի բաածը։ [րել։

Բանակարգեմ. ն. կարգի վրայ առնել գը-

Բանակարգութիւն. գ. կարգաբանութիւն։

Բանակեցող, հաևող. հաղ. գ. 1 բանակէն ինջած տեղը. 2 օրաւ օթաղը, գնացագ, մէնզիլկահ։ – 2 բնակելու տեղ։

Բանակեցուցանեմ. ն. բանակ դնել. 2 օրաւուց գուբմագ։

Բանակիմ, եցայ. չ. (բանակին) իմնալ՝ տեղաւորուիլը. 2 գնումագ, նիւզուլ էմմէք։

Բանակօրով. ա. Ձոռոմ, կարուկ խօսքով։

Բանակռիւ, կռուի, ուաց. ա. հակառակասէր, հակաճառող։

Բանակռիւ լինիմ [չ. վիճել. 2 գաւկա

Բանակռուիմ, եցայ [նիզա էմմէք։

Բանակռուութիւն. գ. վէճ. 2 միաճառէլ, նիզա, խոտահա, նէֆսանիկմէ։

Բանակրկիտ. ա. խօսք պրպտող՝ խառնող, վար զարնող։

Բանակցութիւն. գ. խօսակցութիւն։

Բանահիւս, ի, աց, կամ ոյ. ա. բանաստեղծ, բան շինող։ [ծուիր։

Բանահիւսուիմ. գ. բան շինելը, բանաստեղծ

Բանաձև. գ. խօսակցութեան ձև՝ կերպ։

Բանաձիգ լինիմ. խօսք նետել, բարկանալ։

Բանաձառեմ. ն. Ձառել, խօսիլ։

Բանաձարտակ. ա. բան որոճացող։

Բանամբացի, բաց, ցեալ. ն. 1 բանալ. 2 աչմագ, քիւշատէ՝ իդնար էմմէք, ֆէքմէ՛ էմմէք – 2 զրկել, Ձամբել – 3 չ. ծլիլ։

–Բանամ և Բանիմ։ Բացնալ լինիմ։ կր. 1 բացուիլ. 2 աչքլմագ։ – 2 Հեռանալ զատուիլ (շինքին քարերն իրարմէ)։

Բանամնարի, ից. ա. Բանակռիւ։

Բանամնարիկ. ա. խօսքով կռիւ ընող։

Բանայեղց. ա. խօսքը տեղը, առատ։

Բանային, յնոյ, ոց. ա. Բանական։

Բանանամ, ացայ. չ. բան՝ խօսք ձևանալ։

Բանապուրջ. ա. խօսքին նա դարձող։

Բանապահ. ա. բառը պահող, պահած՝ առանդի պէս։

Բանապահանջ. ա. խօսքի համար պահանջ.

Բանապանձոյն. ա. Ձռոմաբան։ [ջող։

Բանապանձուձութիւն. գ. Ձռոմաբանութիւն։

Բանապատկամիմ. չ. խօսակցութեամբը պատկառելի ըլլալ։

Բանապատմութիւն. գ. Ձառ, վիպասութիւն

Բանասէր, սիրի, բաց. ա. ուսումնասէր,

Բանասիրաբար. մ. ուսումնասէրը կերպով։

Բանասիրութիւն. գ. ուսումնասիրութիւն։

Բանատուր. ա. 1 ոտանաւոր բան շինող. 2 շայիր, դաղի, հաֆըզ – 2 առակ կամ առասպել շինող – 3 Ձոռոմ, Ձալապար։

Բանատուր (բան) ա. 1 քնըճողական։

Բանատուրական – 2 վարպետ շինած (բան)։ – 3 շինծու, խաբէական։

Բանատուրեմ. ն. բան ստեղծել։

Բանատուրծութիւն. գ. 1 տաղաչափութիւն, 2 շաիրլիք, շիիր, իմի արուեստ – 2 վարպետ բան՝ գրուածք։

Բանաւաճառ. ա. 1 բան ծախող, խմաստակ – 2 շահու համար խօսող։

Բանաւէտ լինիմ. վիճել, հակաճառիլ։

Բանաւճառ. ա. Բանբեր [վար գործող։

Բանաւճիռ. ա. քննող, վճիռ տուող։

Բանատեղ. գ. խօսակցութեան տեղ։

Բանատուր. ա. 1 բանականութիւն տուող – 2 աղջատար։

–Բանատուր լինիմ. խօսք տալ։

Բանատուրութիւն. գ. Համաբ տալը։

Բանաքանակալ. ա. տախտակ դատաստանի կրող կուրծքին վրայ։

Բանաքար, ի, աց. ա. 1 բանաստեղծ։ – 2 քարոզիչ, առնախօսա – 3 Հնազանդ։

Բանաքարութիւն. գ. 1 բանաստեղծութիւն։ – 2 Ձարտար խօսուածք։

Բանաւոր, ի, աց. ա. գ. 1 բանական, միտաւոր, և խօսող։ – 2 խելացի. 3 ազգէ՛ը՝ – 3 գիտուն։ – 4 Նիւթ ապէս խօսող։ – 5 խօսքով եղած։–6 բանաւորական, Հոգևոր։

Բանաւորաբար. ա. Բանականապէս։

Բանաւորագոյն. ա. գիտնական։

Բանաւորական. ա. բանաւորի պատշաճ։

Բանաւորապէս. ա. Բանականապէս։

Բանաւորութիւն. գ. 1 բանականութիւն – 2 խոհեմութիւն, խելացութիւն, խելք՝ – 3 խելքը գլխէն՝ սրտովը։

Բանափոխոխ. ա. Բանաչուրջ։

Բանաքաղ. ա. 1 վուէ՛ բաններ պրպտող՝ կղկրցող – 2 բան գողցող՝ ի սուրբ գրոց՝

Բանաքննութիւն. գ. խնդիր, վէճ։

Բանբանաքար. ա. Բարբանաքար։

Բանբասանք. ա. Բամբասանք։

Բանբեր, ի, աց կամ ից. ա. լուր բերող, 2 խոպէր կէ՛ իրէն, էլչի։

Բանգ կամ Բանկ. գ. բանկ խոտը. 2 պան օթու, պէնճ, սէյքէրան։

Բանգէա. ա. Բանագէա։

Բանգիտութիւն. գ. 1 բան գիտալը, գիտութիւն – 2 բնական գիտուն՝ հմուտ՝

–Վէրնայէն բանգիտաւ. աստղաբաշխաւ՝

Բանգն. ա. Բանկն, և Բանիկ ։
Բանգ. ա. Բանտ, և զոյա զկնի։
Բանդագուշան, շանք, շանաց. գ. ցնորք, երևակայութիւն, փուճ խօսքեր. ֆ լաճ, խելայալ, վիհմ։
Բանդագուշացուցանեմ } ն. խելքը առնել,
Բանդագուշեմ, նցի } շուարեցընել. ֆ շաշըլմամբ ։
Բանդագուշիմ, նցայ.չ.ւ խելքը կապուիլ՝ տարտըղնիլ, խենդուանիլ բաներ մոռանալ՝ խօսիլ. ֆ այլայլամոգ, խելայալմամբ. – 2 ցնորած ձևանալ ։
–Բանդագուշնալ շղջիմ. գառարկապրտպտրտիլ ։
Բանդախառն. ա. կապակցեալ, յարմար. ֆ ուռուցիկ, սիւզնիլի (սազ)։
Բանդակ, ոյ, ով. գ. (բառ. ռմկ.) պտղի քամուք՝ ևիած. ֆ մուրապալա։
Բանդեմ. ո. Բանեմ։
Բանդիւն. տ. Փանդիւն։
Բանեակ, լը. գ. խօսք սղաղակ, կռիւ, վէճ. ֆ գավկա, նիքա։ – ա. և Բան, նեակ, ներ։
Բաներդ, ի, աց. ա.ւ Ձոռոմաբան. ֆ սիլպագ, ֆասիհ, էհլի քէլամ։ – 2 բանաւոր, մըտաւոր։
Բաներգարար. մ. Ձարտասան կերպով։
Բաներգէն, դինի, նաց. ա. բանական, խօսական։
Բաներբոց. ա. Բանակռիւ։
Բանընդդէմ լինիմ. դէմ խօսիլ։
Բանընկերութիւն. գ. միաբանութիւն, մէկ խօսք ընելը ։
Բանիբուն, նք. ա. խօսքի բանի տեղեակ, Ձարտասան. ֆ էլֆաղը սիւզ, սլիմ։
Բանիկ, բանկունք. գ. փուճ կամ շինծու խօսք ։
Բանիմաստ } ա. խելացի (խօսք, խօսող)։
Բանիմաց }
Բանիջոյց. ա. բանիբուն, բաներդ ։
Բանիցինդիր. ա. վէճ հանող, կռիւ հանող։
Բանկայ (չքմ. ուղ. բանքկան. հյդ. զբանսկան). ա. խօսքը անցուկ. ֆ սէ օղիւ կէշէր։
Բանկն, կուանք. գ. անպիտան խօսք, առասպել։
Բանկնարկեմ. ն. առասպելել [պել։
Բանհոգ, ի, աց. (բառ. ռմկ.) հոգաբարձու, բանի վրայ եղող ։
Բանձառ. (բառ. ռմկ.) պուտ պուտ, ցրըցրնքած ։
Բանոթակ } ի, աց. ա. Բանաքաղ, Բանաբոսող } կրկիտ ։
Բանչի. գ. ծառի մը անուն՝ ի Վ.իլու։
Բանջար, ի, իւ կամ՝ աւ, աց, աք. և ոյ, ով, ոց, ովք. գ. ւ կանանչեղէն, խոտեղէն. ֆ նէշիւլիք, զավզավաճի, սէպզէ, նէպաթի։ – 2 բանձար. ֆ չիֆքիմտիւբ։ – 3 բազուկ բանձար. ֆ բազը։
Բանջարաքուա } ա. կանանչեղէն ուռուց ։
Բանջարակեր }
Բանջարաճաշակ }
Բանջարաճաշակութիւն. գ. խոտեղինով սպրիսը ։
Բանջարանոց, ի, աց. գ. խոտեղէններու պարտէզ. ֆ պոսթան։
Բանջարավաճառ. ի, աց. գ. բանջարածախ, խոտեղէն ծախող. ֆ զավզավաճի ։
Բանջարաւոր } ա. խոտեղէն, կանանչուվ. ֆ
Բանջարեղէն } նէշիլ, նէշիլիք։
Բանջարիկ, կունք. գ. քիչ մը խոտեղէն ։
Բանսարկեմ, նցի. ն. բան խառնել, քաշքրշել, բամբասել. ֆ սաս չէբ մէք, զամի էֆմէք, խիլաֆ անդազիմագ ։
Բանսարկու, ուի, ուաց. ա. գ. ւ բան խառնող, չարախօս. ֆ զամմազ, գօվլայըճը, մնաֆիզ։ – 2 սատանայ. ֆ շէյթան։
Բանսարկութիւն. գ. չարախօսութիւն, սատանութիւն. ֆ զամմազլըգ, լիֆլիֆլաս, շէյթանլըգ ։
Բանսեռ. առնեմ (զրգ). խօսքով ոգաալ ։
Բանսեցիկ. ա. գիւրահաւան, խաբուող։
Բանսուտ. ա. ստախօս, չարախօս։
Բանտ կամ Բանդ, ի, ից. գ. բանտ. ֆ զընտան, հապս։
Բանտած. ա. բանտ գրուած. ֆ մահպուս։
Բանտակալ } ի, աց. ա. բանտ գրուած,
Բանտակեան } բանտարկեալ, բանտած. ֆ մահպուս։
Բանտամուտ. նոյն ընդ վ։
Բանտապահ } ի, աց. գ. բանտի պահապան,
Բանտապան } և գլխաւոր. ֆ զընտան ագէք,
Բանտապետ } Ձիսի, զընտանապան, զընտանձը պաշը, զընտան աղասը ։
Բանտապան. գ. բանտ. ֆ զընտան։
Բանտարգելալ. տ. Բանտարկեալ ։
Բանտարգել կամ Բանդարգել, ի, ից. ա. բանտը արգիլած, բանտած. ֆ մահպուս։
–Բանտարգելք. գ. բանտ։
–Բանտարգել առնեմ. ո. Բանտեմ։
Բանտարգելիք, լեաց. բանտարկեալներ։
Բանտարգելող. ա. բանտող ։
Բանտարգելութիւն. գ. բանտը արգելուիլը։
Բանտարկեալ կամ գեալ, եղեալ, ուց. ա. բանտգրուած. ֆ մահպուս։
Բանտաւոր, ի, աց. նոյն։
Բանտեմ, կամ Բանդեմ, նցի. ն. բանտ դընել. ֆ զընտանա գամագ, հապս էֆմէք։
Բաշ, ի, ից, կամ ով. գ. ձիու և ուրիշ կենդանեաց մազը. ֆ փէշ, փիւշ, նէչէ, փէրչէմ։
Բաշահատ. ա. մազը կարճ (ձի). ֆ թայ ։ – ա. և Բոյոյ ։
Բաշխ, ի. մանաւանդ Բաշխք, խից. գ. ւ բաժին, բաժ, տուրք, հարկ. ֆ պաճ, խարաճ, վէրկի։ – 2 վճռակ, բախտ, ճակա-

տագիր. ֊ ան՝ն Նաղըսը՝ – ֊ աքաղաղ, ա֊կաղ, մանր Ա՛ՃԻ՝ որդ ։

Բաշխական, ի, աց. ա. բաշխող, բաշխած, տրամաբաշխական. ֊ գաղմ Էսիձի՝ ։

Բաշխակից, կցի, ցաց. ա. գ. մանրակից կամ ահմանակից արտերու ։

Բաշխաուսը. ո. Բաշխական՝ ։

Բաշխեմ, եցի. ն. 1 բաժնել, գառնել – 2 բաժին տալ, պարգև տալ, պաշխել. ֊ փայ էլմ՝ էք, պէօլմ՝ էք, հիսէ պաշխ էլմ՝ էք, պաղշամագ ։

Բաշխիչ. գ. պարգև. ֊ պաշխիչ ։

Բաշխիչ. ա. բաշխող ։

Բաշխողական. ո. Բաշխական՝ ։

Բաշխողակից. ա. մէկուզ պարգև բաշխող ։

Բաշխողութիւն. ո. Բաշխումն ։

Բաշխոյք. գ. բաշխելու պարգև ։

Բաշխութիւն
Բաշխումն, խման } գ. բաշխելը, բաշխուիլը ։

Բաշկուլ. գ. Հաւի տնասակ մը՝ ։

Բաշտա. գ. բազէի նման թռչուն մը ։

Բաչիւն. գ. անառնոց ձայնը ։

Բաջազանք, նաց. գ. 1 շառխաստութի՛ն, փը֊ձախաստութիւն, ցնդածի խօսքերը. ֊ հէր֊գէ, պիհուտէ սէօզ՝ – 2 ցնորք, մտքի ծփիլը. ֊ խէյալ, իւրնա ։

Բաջազնցուցանեմ. ն. մեծաբանել ։

Բաջազիմ, նցայ. չ. 1 նրազապատում և շին֊ծու բաներ դուրս տալ. ֊ սայրգլամագ, նա֊պանա սէօյլէմէք՝ – 2 ցնդիլ, ձառապղիլ. ֊ տաղըլմագ ։

Բաջազումն, զմանց. ո. Բաջազանք ։

Բաս, ի, ից. գ. 1 մարգու ձայն՝ բան նշա֊նակող, որով խօսք կը շինուի. ֊ լուզէմ, լաֆզ, քէլիմէ, սէխիւն՝ – 2 բարբառ, լե֊զու. ֊ լիսան, տիլ, զէպան՝ – 3 նդանակ. ֊ փէքտէ, ուսուլ ։

Բասագիրք. գրոց կամ գրաց. տ. Բասգիրք ։

Բասակաց. ա. բասերով կազած՝ զարդա֊րած՝ [նիլը զձայնս կից, զոյգ, Համ։

Բասակցութիւն. գ. կցումն բասից, և ու֊

Բասաչ, ի կամ ոյ. գ. մկնիկը, պռաչը ։

Բասաչեմ, նցի. չ. 1 բասանչել, պռաչել, պռաչտալ, մկնել. ֊ մէլէմէք՝ – 2 սրտին ցաւէն պռաչ ։

Բասաչումն, չմանց. տ. Բասաչ ։

Բասացի. ա. անուանը մեծ, Հռչակաւոր, Հա֊րեւտա, փառաւոր. ֊ մէշհուր, նամտար, քէլըմէքլի՝ [լութիւն։

Բասացութիւն. գ. մեծութիւն, փառաւո֊

Բասգիրք, գրոց. կամ Բասգիր, Բասի գիրք. գ. բասարան. ֊ լուզէմ քիթապը ։

Բասնալի. գ. շարժուն սասացուած ։

Բասնագիք, լեաց. գ. 1 ձող՝ ծանր բանը վեր վերցնելու. ֊ սըրըդ, թըրգաղ – 2 կոմ ։

Բասնամ, քաբձի, բանձ. ն. իակ կ. Հ. Բաս֊նիմ, և Բասնամ, և Բարձեալ լինիմ. ։ վեր֊ցընել, տանիլ. ֊ գալօրըմագ, արմագ, կէօ֊թիւրմէք՝ – 2 շալկել. ֊ նիւքլէնմէք, թա֊շըմագ՝ – 3 վեր վերցընել – 4 մէջէն վեր֊ցընել – 3 վրան դնել, բեռնաւորել. ֊ նիւք֊լէթմէք՝ – 6 կշռել – 7 դիմանալ, կրնալ տանիլ. ֊ տայանմագ, կէօթիւրէ՝ գալ֊տրըա պիլմէք ։

– Բասնամ զցաւս. ցաւու Համբերել ։

– Բասնամ թ ոզում, կամ Բարձի թ ոզի առ֊նիմ. երնսէ ձգել. ֊ թ էքը էթմ՝ էք ։

– Բասնամ զգլուխ. գլխատել. ֊ պաշընը քէսմէք՝ – տնս և Ձայն, Կական, Բողոք, Ճիչ բասնամ ։

– Բասնամիմ. իբր Բասնիմ. բարձուիլ ։

Բաս. շ. ա. Բա, Բամ՝ [կ՝ասնէն ։

Բասիլեկ. (յ.) ձնգքի երակ՝ ուսկից արիւն

Բասիլիսկոս. գ. (յ.) ալքայիկ օձ, քարբ ։

Բասիր. ա. բասրելի, պարսաւելի ։

Բասա, ի, ից. գ. քախտ, երջանկութիւն ։

Բասայեղց. ա. բարեբախտ ։

Բասասրան, ի, աց. գ. կապարան, բանտ ։

Բասաւեան, տեաց, տեսմ, տեաւնք. գ. կակուղ և փափուկ նատարան. ֊ սէտիր ։

Բասրաբանիմ, եցայ. կ. մեղադրուիլ ։

Բասրական. ա. մեղադրական, զրպարտա֊

Բասրայիւն. ա. Պասրայի ։ [կան ։

Բասրանք, նաց. գ. մեղադրանք, բամբաս֊նանք. ֊ զէմմ՝ ։

Բասրատէր. ա. մեղադրող, բամբասող ։

Բասրեմ, եցի. ն. 1 մեղադրել, պարսաւել, բամբասել, վար զարնել. ֊ զէմմ՝ էթմ՝ էք, պրպտամագ, ասո չէքմ՝ էք, մանանա պու֊մագ՝ էթմ՝ էք – 2 նենգել, խաբել ։

Բատ. ա. Բաղ ։

Բար. 1 (ըստ Ե.) որդի – 2 (ըստ Հյ.) պէս, ի մանբայս ։

Բարաբ. գ. կկոց. ֊ մէգիւզ ։

Բարակ, ի, աց. ա. բարակ, փափուկ, մանր. ֊ ինձէ, նուճիգա, նազիք ։

– Բարակ. մ. ուշագրութի՛ն առմ՛ ։

– Բարակ ցաւ՝ Ջնքմ. մաշտոյ. ֊ ինձէ ազըը, վէրէմ ։

Բարակ. գ. որսի շուն. որ և Բարակ որսա֊կան. ֊ ավ քէօփէքլի ։

Բարակ. տ. Բոլոր ։

Բարակագոյն. ա. աւելի բարակ ։

Բարակագործութի՛ն. գ. բարակ մանուածք ։

Բարակամանս. ա. բարակ մանող, կամ մանած ։

Բարակամանգ, կամ Բարկամանգ. ա. ա֊նոյշ ձայնով վանկով ։

Բարակաձոյզ. ա. բարակ վզով ։

Բարակութիւն. գ. բարակ՝ նիհար ըլլալը ։

Բարակուռ. ա. ուռկերը՝ ձկները բարակ ։

Բարակաւս. ա. միտքը սուր ։

Բարամբունք. գ. վանդակին ձողերը ։

Բարամուխ. գ. բոլոքերբուտաբի. տ պէրէքէմի։
Բարաշխ. ա. 1 պինտ, պիրկ, խիտ. տ փէք, գաբմի ։ – 2 բիրտ(բարբ). տ գապատ (Ըստ հին բռ. Բար, Հատտ. Բարաշխ, կատուղ, գիրգ)։
Բարատպան, ի, աց. գ. գռնատպան. տ գափուռնու, տէրպան, վէրտէտաբ։
Բարատնետ. ածն ։
Բարատնտարտ. մ. բարբը ձևացընելով, չխոստովին խօսք տալով, կամ հետը խօսելով։
Բարատնական. ա. բարբը ձևացուցած։
Բարատնուելիւն. գ. 1 խօսք առ անխօսս, կամ անոնց բնութիւն։ – 2 այլաբանութիւն, խորհրդաւոր բան ։
Բարատնաց. ա. Բարիատնաց։
Բարացուցական. ա. բարբը՝ կիրքը յրդրնող։
Բարաւորի, աց. գ. վնբի չէմը. տ իւսմ էչիք ։
Բարաւորութիւն. գ. բարբ, բնութիւն, տաւորութիւն. տ հատպիսի, տատի ։

Բարբանջ
Բարբաջ, ի, ից
Բարբանջանք
Բարբաջանք
գ. փուճաբանութիւն խօսք, ջրջոց, պառաւական ա՜ռասպել, կախարդի մեմրի, առց, փոխանօսութիւն. տ հեղրէ, պիհաւտէ սէօզ, լաճ, տաճիւր տուճիւր սէօյլէյիշ։

Բարբանջեմ
Բարբանջեցուցանեմ
Բարբաջեմ
ն. չ. փուճ և անհնչել բանալը խօսիլ. ցնդածի պէս խօսիլ. տ հեղրէ՝ հաւէ սէօյլէմէք, նանջամագ, ապրդլամագ։

Բարբանջուիւն
Բարբաջուիւն
ա. Բարբանջ։

Բարբանջուտ. ա. փուճաբանութիւն խօսող։
Բարբաջողական. ա. պառաւու։
Բարբառ, ոյ, ոց. գ. 1 մարդու ձայն, խօսք. տ ինսան սէսի, լուդէմի, սէ օզ – 2 լեզու. տ լիսան, տիլ – 3 անասոյ ձայն մը, աղաղակ. տ սէս, սէտա, սուազ, սէլէնկ – 4 խօսող։ –Բարբառ առնեմ առ ոք. պառաւլով կանչել մէկը։
Բարբառակից. ա. 1 ձայնակից։ – 2 բառակից։
Բարբառակոծեմ. ն. ձայն տալ, դուռը ըլալով։
Բարբառակցիմ. ա. Ձայնակցիմ։
Բարբառեմ, եցի. տ. Բարբառիմ։
Բարբառեցուցանեմ. ն. խօսիլ տալ. տ սէօյլէմէք, տիլէ չըզարմագ։
Բարբառիմ, եցայ. հ. 1 արտասբևրևլ, խօսիլ. տ սէօյլէմէք, մուգավէմէք էմի մէք, քէլամ էմի մէք։ – 2 կանչել, ձայն տալ. տ սէս վէրմէք, սէտա էմի մէք, սուազ գաղտրմագ։
Բարբառոզ. ա. աղաղակ հանող (իմաչուն)։
Բարբառուիւն. գ. խօսիլը։
Բարբարանք. գ. 1 զրոյնելու մէջ տարտաղուսիլը։ – 2 ժամանակ չտեսնելը, չհասնիլը։

Բարբարեմ, կի՝ բիմ, եցայ. չ. ժամանակ չտեսնել, չատիկնել, տունն չունէի ըսել։

Բարբարիանոս
Բարբարիկ
Բարբարիկոն
տ. Բարբարոսական, և Բորբորիանոս։

Բարբարոս, ի, աց. ա. գ. օտարազգի՝ հնչելեղանացմէ դուրս գըսի ազգ, այլազգի, խուժադուժ, ծանրալեզու, վայրենի. տ պարպարոյշ, եաղանէր, նադանի, խօյրամի ։
Բարբարոս. տ. Բարբարոսիք ։

Բարբարոս
Բարբարոսական
Բարբարոսիկ
ա. օտարազգի բան, օտար, խուժադուժ. տ նադանի ։

Բարբարոսագոյն. ա. աւելի բարբարոս։
Բարբարոսական. տ. բարբարոս։
Բարբարոսանամ. չ. բարբարոս գառնալ ։
Բարբուտ, ի, իդ. գ. (պտ.) տևական մը նուագարան. տ պէրպուտի, պիւրպուտի ։
Բարգաւաճ, ի, ից. ա. փառաւոր, անուանի, ուռճացած, ծաղիկ, ուրախ զուարթ. տ մէշհուր, շէն, սէրբիլմիշ, իչէրլէմիշ, ալա։
Բարգաւաճագոյն, գունի, ից. ա. 1 աւելի փառաւոր – 2 կորիճ հասակով ։
Բարգաւաճական. տ. Բարգաւաճ։
Բարգաւաճանամ. տ. Բարգաւաճիմ։
Բարգաւաճանք, նաց. գ. փառաւորութիւն, փառք պարծանք, պայծառութիւն ։
Բարգաւաճասէր. մ. առատ փառաւոր։
Բարգաւաճեմ, եցի. ն. մեծցընել, առաջ քաշել ։
Բարգաւաճիմ, եցայ. չ. մեծնալ, փառաւորուիլ. տ պէօյիւմէք, իչէրլէմէք։
Բարգաւաճութիւն. տ. Բարգաւաճանք։
Բարդ, ի, իդ. գ. դէզ, դիզած խոտ կամ հունձ. տ նըղըն։
Բարդ. ա. իրարու վրայ դրած, որ պարզ չէ, երկու իրիք բառէ մէկ բառ նըգած. տ գամի գամի, գամի մէր։
Բարդած. ա. նոյն ընդ. կամ բազաբաժան, պարզութիւն չունող ։
–Բարդածք. գ. տե՛ս Բարդ. գ։
Բարդեմ, եցի. ն. դիզել, իրարու վրայ դընել. տ նրդմագ ։

Բարդութիւն
Բարդուիւն
գ. դիզելը, դիզուիլը։

Բարեագործ. տ. Բարեգործ։
Բարեախորժ. տ. Բարեհաճ։
Բարեանուն. ա. անունը բարի։
Բարեասաց. տ. բարի խօսող։
Բարեասնաց. տ. Բարիասնաց։
Բարեացապաշտ. ա. բարեպաշտ։
Բարեացապաշտ, ի, իդ. ա. բարիք ընող, երախտաւոր. տ էչիլիք էաւնէի, էմէքտաշ։
Բարեաւ. մ. 1 աղէկ, բարով. տ էչի, խօշնուտ – 2 ողջ առողջ. տ սաղ ըդ սէլամէթի իլէ։
–Բարեաւ եկիր. բարով եկար. տ սէֆա կէլ-

տին։
– Բարեաւ կամ Բարեօք ինամ. ինամ բարով կեցիք բարով ընել, ընել։ տ խոշնա գալն տէմիք։
Բարեբախտ, ի, ից կամ աց. ա. բախտաւոր, երջանիկ։ տ պախեմեալ, պահպոյ, թաղէնիի, սաստկեմիլի, ուղուլլու, մուխլու։
Բարեբախտաբար. մ. յաջողութեամբ, բախտով մը։
Բարեբախտագոյն. ա. աւելի յաջողակ։
Բարեբախտանամ. չ. երջանկանալ։
Բարեբախտապէս. ա. Բարեբախտաբար։
Բարեբախտիկ. ա. Բարեբախտ։
Բարեբախտիմ, նցայ. չ. բախտաւոր ըլլալ, բախտը բանիլ։
Բարեբախտութիւն. գ. երջանկութիւն. տ իմպէհ, տէվլեթ, ուղուբ, գըսմէթ, սաստկեմ, իգպալ։
Բարեբաղդ. ա. Բարեբախտ։
Բարեբան. գ. ա. Բարեբանութիւն։
Բարեբան } ա. գովասանական, օրհ-
Բարեբանական } նելոյական, արժանի բարեբանութեան։
Բարեբանակից. ա. մէկտեղ բարեբանող։
Բարեբանակցութիւն. գ. մէկտեղ օրհնելն գԱստուած։
Բարեբանապէս. մ. արժանապէս։
Բարեբանեմ, նցի. ն. օրհնել, գովել, բարի բարի բաներ ըսել. տ մէտհ էմ մէք, էօյմէք, խայրը ուսա էմ մէք – 2 գԱստուած վառաւորել. տ համտ էմ մէք, շիւքը էմ մէք։
Բարեբանիչ. ա. բարեբանող։
Բարեբանիք } գ. ն աղէկ խօսիլը, աղէկ
Բարեբանութի } խօսքը, գովեստ. տ մէտհ,
Բարեբանութիւն } էօյիւշ, իմէ նմիլ – 2 օրհնութիւն՝ գովութիւն՝ վառաբանութիւն Աստուծոյ. տ համտ, շիւքիւր
– Օր բարեբանութեան. բարեբանելու կամ բարեբանող օր. ծագկաղարդ։
Բարեբաշխ. ա. ն բարիք բաշխող – 2 աղէկ բաժնած։
Բարեբաշխութիւն. գ. առատաձեռնութիւն։
Բարեբաստ. ա. Բարեբախտ։
Բարեբաստագոյն. ա. Բարեբախտագոյն։
Բարեբաստանամ. ա. Բարեբախտիմ
Բարեբաստապէս. ա. Բարեբախտաբար։
Բարեբաստիկ. ա. Բարեբախտ։
Բարեբաստիմ. ա. Բարեբախտիմ։
Բարեբաստութիւն. ա. Բարեբախտութիւն։
Բարեբար, բարբ } ա. բարբը աղէկ, բարե-
Բարեբարոյ, ի, ից } սիրտ, հանգարտակաւոր, անոյշ. տ խօշ իմսպիհէմլի, նասլաշ, միւրվէմլի, լեմիճ։
Բարեբարձ. ա. բարիքներով բեռնաւորած։
Բարեբարոյագոյն. ա. աւելի բարեսիրտ։
Բարեբարոյութիւն. գ. քաղցրաբարոյութիւն։
Բարեբարու. ա. Բարեբարոյ։
Բարեբարութիւն. ա. Բարեբարոյութիւն։
Բարեբարուոյ } ա. ա. Բարեբարոյ։
Բարեբարք }
Բարեբեզուն } ա. պտղաբեր. տ պէրէքէմ-
Բարեբեր } լի, մահսուլլու։
Բարեբերութիւն. գ. պտղաբերութիւն։
Բարեբոցոյց. ա. ծլած ծաղկած, ուռճացած։
Բարեբոյս. ա. ն աղէկ բան բուսցնող։ – 2 աղէկ բուսած, գովելի վարքով։
Բարեբուխ. ա. ն բարիք բղխող։ – 2 աղէկ բխած։
Բարեբուն. ա. բունը աղէկ. տ գսմէը էյիւ։
Բարեբունձ. ա. աղէկ հոգ ունեցող։
Բարեբուսա. ա. աղէկ կերակրուող, աղէկ սնած։
Բարեգեղ. ա. աղուոր. տ տիլպէր
Բարեգեղեցկութիւն. գ. աղուորութիւն։
Բարեգիծացնալ. մարգասիրնալ։
Բարեգիծութիւն. գ. բարեգործ՝ գիշած սիրտ ըլլալը. տ բահմէթ, մէրհամէթ։
Բարեգիտութիւն բարուց. (յ. ոձով) բարեվարութիւն։
Բարեգնաց, ի, ից. ա. աղէկ քալուկ, վազուկ (գետ). տ խօշբէխ։
Բարեգոյակ. ա. բարի առեղծուած։
Բարեգոյն. ա. լաւագոյն։ [կով։
Բարեգոյն. ա. գոյնը աղէկ. աղէկ եղանա-
Բարեգովիլ. ա. շատ գովելի։
Բարեգովիմ. չ. գովելի ըլլալ, օրհնուիլ։
Բարեգործ, ի, աց. ա. ն աղէկ մարդ, բարեպաշտ. տ էյի ատմ էլլի, սաղլըմ – 2 աղէկութիւն ընող, բարերար. տ էյիլիք էհիձի, էմէկտաշ, վէլի նիմէմ։ – 3 Աստուած բարերար՝ մարդասէր։ [կին նշ։
Բարեգործակ, ի, աց. նոյն ընդ վ. ըստ կըր-
Բարեգործական. ա. բարեգործի բան։
Բարեգործականամ. ա. Բարեգործեմ։
Բարեգործապէս. մ. մարդասիրապէս։
Բարեգործեմ, նցի. ն. չ. ն աղէկ բան ընել։ տ խայրը ամէն իշէմէք – 2 աղէկութիւն ընել. տ էյիլիք էմ մէք։ [երջանկանալ։
– Բարեգործեմ. (յ. ոձ) ն բարիք գտնել – 2
Բարեգործութիւն. գ. ն բարի գործ, աշխատութիւն – 2 հասարակաց բարի մը։ – 3 բարեբարութիւն։ – 4 բանները աղէկ երթալը։ – 5 բարեկարգութիւն։ – 6 բնական գործոց կարգով կատարուիլը։ – 7 օգուտ։
Բարեգոռով. ա. գութի ու սէր ցոյցնող։
Բարեգոռովիմ. չ. գութ ու սէր ցոյցնել։
Բարեգոռովութիւն. ա. Բարեգթութիւն։
Բարեգուէմ. ա. բոլորովին գիշած. տ մէր-
համէթլի, բահմէ։ [բուսած ըլլալը։
Բարեգտաւորութիւն. գ. աղէկ կարգի մէջ դր-
Բարեգտանութիւն. գ. աղէկ գտանելիք։
Բարեգէմ. ա. տեսքով աղուոր։

Բարեդէպ. ա. վայելուչ, յարմար։
Բարեդիմումիթիւն. գ. աղաւորութիւն, վայելչութիւն։
–Բարեդիմումիթիւն ցուցանել. (ազէկ վարուելով) երես չներկցընել։
Բարեդիպուածիթիւն. գ. յաջողութիւն։
Բարեգիր. ա. գիրքը ազէկ, հաստատուն։
Բարեգուառանել. ա. խիստ գովել։
Բարեգուժ. ա. ապերախտ. տ նամբնաւր։
Բարեգործ. ա. զարդարուն, բարեկարգ, պատշաճաւոր. տ տիւզկիւն, կիւզէլ, էյի։
Բարեգործաբար } մ. կարգով կանոնով, վայ.
Բարեգործապէս } եղեալապէս. տ լաղզմընա կէօրէ, նօլուշա։ [մէք։
Բարեգործել, եցի. ն. կարգաւորել. տ տիւզ.
Բարեգործութիւն. գ. բարեկարգութիւն. տ նօլ էյլեմէն, տիւզկիւնլիւք։
Բարեգործ; ի, ից. ա. ազէկ ցնդէ. տ ասըլ զաուէ, չէլէպի [տէր ըլլալը։
Բարեզաւակութիւն. գ. ազէկ զաւկրնեբու
Բարեզգայ, ի կամ ոյ, ից. ա. խնդացի, խնդրգ. տ ագըլը, ուտուլու։
Բարեզգայութիւն. գ. խնդրութիւն։
Բարեզգեաց } ա. բարեզարգ, բարեկարգ։
Բարեզգեսան }
Բարեզգեսանութիւն. գ. 1 վայելուչ հագուիլը։ – 2 բարեկարգութիւն։
Բարեզկեցց. ա. ազէկ ձայն առուղ։
Բարեզուարթ } ա. ուրախ զուարթ։
Բարեզուարթ }
Բարեզոյց. ա. խօսքը անգա։
Բարեընկալ. ա. 1 սիրալ ընդունող՝ լսող։ – 2 առաքինի, բարեգործ։
Բարեընկալութիւն. տ. Բարեընկալութիւն։
Բարեժամ. ա. ազէկ առնի, յարմար։
Բարեժամանութիւն. գ. միջոց մը. տ պիր ազ վագրի, արալըգ։
Բարեժամութիւն. գ. 1 յարմար առնե. տ մուհայլ, ֆըրսանաա։ – 2 (նպաստակաց) բարեխառնութիւն։
Բարեժառանգութիւն. գ. առատ ժառանգութիւն. տ էյի միրաս։
Բարեժիտ, կամ Ժպիտ. ա. անույշ ծիծաղ. տ թեթեւ կիւլէբու [վերը դիւբինու
Բարեժողով. ա. 1 ազէկ ժողովուած։ – 2 ժող.
Բարեժուժկալութիւն. գ. շատ ժուժկալութիւն։
Բարելաւ. ա. ազէկ ու լաւ, շատ ազէկ. տ փէք էյի, էլա։
Բարելաւութիւն. գ. ազէկութիւն։
–Բարելաւութիւնք. մեծամեծ բարիքներ։
Բարելի } ա. բարիքով լեցուն. տ պէրէ.
Բարելից } քէմլի։
Բարելուծութիւն. գ. (յն. օձով) ազատ արձակ ըլլալը։
Բարելուութի } գ. լիութիւն բարեաց։
Բարելուութի }
Բարենաաձն, ձին կամ ձնի, ից. ա. 1 նաաձը ազէկ, միջակ. տ միւլայիմ, հագիմ, իլմխաղը, սէբինա։ – 2 պողը կոտրած. տ ըղըձագ։
Բարենաաձնագոյն. ա. աւելի բարենաաձն։
Բարենաաձնական. ա. Բարենաաձն։
Բարենաաձնապէս. մ. զով. տ սէբինա։
Բարենաաձնեմ, եցի. ն. կակղցընել, անուշցընել. տ միւլայիմ էմմէք։ [ապրող։
–Բարենաաձնեալ. ա. ազէկ՝ զիւրութիւն
Բարենաաձնութիւն. գ. 1 ազէկ նաաձնուածք, չափաւորութիւն. տ միւլայիմլիք, գաբաղ։ – 2 պարկեշտութիւն, ժուժկալութիւն. տ իմխաալ։
Բարենիդձ. ա. ազէկ նդձմնանքով։
Բարենինամ. ա. գեմած ողջմած՝ նախանինամող, որ և Բարենինամող։
Բարենինամաբար. մ. գեմով [նայիլ։
Բարենինամամ. ն. չ. գեմալ, ազէկ աչքով
Բարենինամութիւն. գ. նախանինամութիւն, մարդասիրութիւն։ [նդող։
Բարենինդիր, դրի, ացս. ա. ազէկութիւն եառնէ
Բարենխոհ, ի, ից կամ ից. ա. 1 ազէկ մրամտացող, խնդացի, խոհեմ, և սիրտը բարի. տ ագըլը, խոշ եմսիէմլի։ – 2 ողջամիտ. տ աղլու ֆիքիրլի։
Բարենխոհութիւն. տ. Բարենխորհրդութիւն։
Բարենխոնարհ. ա. Ակնմարիտ խոնարհ։
Բարենխորհ. տ. Բարենխոհ։ [գնդ։
Բարենխորհիմ. նախն. ազէկը մտածել և ուզել։
Բարենխորհող, ի, ից. տ. Բարենխոհ։
Բարենխորհութիւն. տ. Բարենխորհրդութիւն։
Բարենխորհուրդ. տ. Բարենխոհ։
Բարենխորհրդութիւն. գ. խոհեմութիւն, խնդացութիւն, և բարենպաստութիւն։
Բարենպատ, ի, ից կամ ուց. ա. 1 ազէկ խրատներ տուող. տ էյի նասահաթ վէրէն։ – 2 ազէկ խրատուած, կրթուած. տ թէրպիխէրլի, միւէտտէպ։ [տ թէրպիխլիք։
Բարենպատութիւն. գ. ազէկ կրթութիւն.
Բարենոյս. ա. անուշ լսելու. տ ասմէը տիկլի։
Բարենոյս, ի, ից կամ ից. ա. միջնորդ. տ բիձնէձը, շիֆաաճը, միյանձը։
–Բարենոյս մեր կ'ըսուին սուրբերը, և սուրբ բանները։
–Բարենոյս վասն մեր առ Հայր կ'ըսուի Քրիստոս ըստ մարդկութեանն։
–Բարենոյս կ'ըսուի Հոգին սրբ՝ որպէսզի խնդրիչ։
Բարենոյսական. ա. բարենոյսող։
Բարենոյսակից. ա. մէկտեղ բարենոյսող։
Բարենոյսանք. տ. Բարենոյսութիւն։
Բարենոյսեմ, եցի. ն. բարենոյս ըլլալ, միջնորդել, աղաչել, աղօթել. տ բիձնա՝ շիֆաաճի էմմէք։
Բարենոյսութիւն. գ. միջնորդութիւն, աղաչանք, աղօթք. տ շիֆաաճի, բիձնա, բիձնաճի. գ. ազնիւ ծագիկ։ [Հքլագ։

Բարեծանոյց. ա. աղէկը հասկցընող։
Բարեծնութիւն. գ. 1 պտղաբերութիւն։ – 2 աղնուականութիւն։
Բարեկամ, ի, աց. ա. գ. 1 անձին պէս ուրիշի բարիք ուզող և ընող։ – 2 իրեն սիրելին, սիրական, սրտակից, ընտանի. ՏՈՍՄ, սէվկիլի, եարան, աշնա, պաշ ՏՈՍՄ, այագտաշ, եօլտաշ։
Բարեկամաբար. մ. բարեկամութեամբ. ՏԼԷքլինճիփվ, ՏՈՍՄ կիպի։
Բարեկամախօսք. գ. բարեկամի խօսք։
Բարեկամական. ա. բարեկամի յատուկ։
Բարեկամանամ, ացայ. չ. բարեկամ ըլլալ. ՏՏՈՍՄ օլմագ։
Բարեկամապէս. տ. Բարեկամաբար։
Բարեկամասէր. ա. բարեկամը սիրող. ՏՏՈՍՄ ՏՈՒՆՈՒ սէվէն։
Բարեկամիմ, իմ. ն. կր. բարեկամ ընել՝ առանալ՝ ըլլալ. ՏՏՈՍՄ Է֊Մ ՄԷՔ՝ Է֊ՊԻՆՄԷՔ. օլմագ։
Բարեկամացութիւն. գ. իր հանգիստը՝ իր բարիքն ուզելը։ [պարըշտըմագ։
Բարեկամացուցանեմ. ն. հաշտեցընել. Տ
Բարեկամիկ. գ. սիրելի բարեկամ։
Բարեկամութիւն. գ. բարեկամ ըլլալը. Տ ՏՈՍՄԼՈՒԳ։ [ՃԱՆՅԼՈՂ
Բարեկամուհի, իք. ա. գ. կնիկ բարեկամ՝
Բարեկաւոր. ա. աղէկ կառավարող։
Բարեկարգ. ա. կարգաւորեալ. Տ նիզամլը, սրբալը։
Բարեկարգաբար } մ. կարգով կանոնով. Տ
Բարեկարգապէս } եօլլու եօլունճա։
Բարեկարգեմ, եցի. ն. աղէկ կարգաւորել. Տ նիզամլամագ։
Բարեկարգութիւն. գ. 1 աղէկ կարգ կանոն. Տ նիզամ, եօլ, էրքեանո – 2 աղէկ գաւառապետութիւն։
Բարեկեաց, կեցի, ցաց. ա. 1 աղէկ ապրող, ապրելու. Տ էյի կէյնէնէ, կէյնէնէ Ն֊Ք՝ – 2 մէնաւանդ՝ փարիսեական, ցուխ. Տ զԷՔՔ սէֆա սիւրէնո, սէֆիհ։
Բարեկենդան, իւ, աց. գ. բարեկենդանք, բուն բարեկենդան, և չարաճճի ապաքի բարեկենդան. Տ էյի քէմիլէրի, պէրզէտանո։
Բարեկենդանանամ, ացայ. չ. ուրախ օրեր անցընել։ [շարաճճի։
Բարեկենդանապատրաստ. գ. բարեկենդանի
Բարեկենդանացուցանեմ. ն. բարեկենդան ընել, ընել տալ։ [Բարեկենդան
Բարեկենդանի, ՆԱՅ կամ ՆՈՅ, ՆԱՑ. ա.
Բարեկենդանութիւն. գ. 1 աղէկ և ուրախ կեանք, աղէկ օրեր տեսնալը՝ անցընելը, ուրախութիւն, յաջողութիւն. Տ էյի կիւնէր, զԷՔՔ սէֆա, ՃԻւմլիւէր – 2 բարեկենդան։ [ըիւնէ՛ն
Բարեկընդ. ա. աղէկ երևցող. Տ էյի կէօ֊

Բարեկընդութիւն. տ. Բարեձևութիւն
Բարեկնատ. ա. շէնքը սիրուն։
Բարեկնցիկ. տ. Բարեկնաց։
Բարեկնցութիւն. տ. Բարեկենդանութիւն։
Բարեկիր. ա. 1 աղէկ վիճակի մէջ եղող, ուրախ գտնուող. Տ էյի՛ խօշ – 2 աղէկ վարող, բարեբարոյ, ընտանի, հաւատարիմ – Բարեկիր առնեմ. ուրախացընել. Տ խօշ լանտըրմագ։ [գիտցած բաներ։
Բարեկիրեմ. ա. աղէկ կրթուած, փորձած
Բարեկիրճա. ա. աղէկ կրթող, հաւատար։
Բարեկիրմի, նցայ. չ. 1 աղէկ վիճակ ունենալ, առողջ ուրախ ըլլալ. Տ էյի խօշ պուլունմագ, քէյֆի նէրինտէ օլմագ։ – 2 բարեբարութիւ. Տ էյլիք պուլմագ։
Բարեկրութիւն. գ. հանգստութիւն, փափկութիւն – տես և Բերկրութիւն, և Բարեկենդանութիւն։
Բարեկրծի, ից. ա. վարդը աղէկ՝ առատքինի։
Բարեկրթութիւն. գ. բարեպաշտութիւն։
Բարեկրօնք. գ. աղէկ կրօնք՝ կրօնաւորութիւն։
Բարեհաձիմ, նցայ. չ. 1 հաւնիլ, աղէկ սեպել. ուզել – 2 հաճոյանալ [պուլ։
Բարեհաճոյ. ա. շատ հաճոյական. Տ մազ֊
Բարեհաճոյանամ, ացայ. չ. 1 հաճոյ գրաւնուիլ. Տ մազպուլ օլմագ։ – 2 (լու. ոձով) խիստ հաճել հաւնիլ. Տ փէք հալ էյմ ՄԷՔ, պէյէնմէք։ [մազպուլլուգ։
Բարեհաճութիւն. գ. հաճոյ գտնուիլը. Տ
Բարեհամ, ի, աց կամ ից և ոց. ա. համով, անոյշ. Տ լէզիզ, տաթլը։
Բարեհամբաւական. ա. գովելի մասին հաստատութիւն ընող։
Բարեհամբաւ. ա. 1 աղէկ անուն ունեցող, անուանի. Տ նամնաթ, մէշհուր – 2 բարեհամբաւող, գովող։
Բարեհամբաւաբար. մ. գովականաբար։
Բարեհամբաւեմ, եցի. ն. հռչակել, գովել Տ մէտհ էյմ ՄԷՔ։
Բարեհամբաւութիւն. գ. աղէկ անուն ունենալը, գովեստ։ [մադհ։
Բարեհամբոյր. ա. 1 սիրուն, աղէկ։ – 2 հաճելի։
Բարեհայեաց. տ. Բարեդրահայեաց։
Բարեհայց. ա. աղէկ բան խնդրող։
Բարեհանգէպ. ա. յարմար եկած։
Բարեհանգէս. ա. ամենաւն գովելի։
Բարեհանձնար. ա. խելքով եղած։
Բարեհաշտող. ա. ներողամիտ։
Բարեհասակ } ա. չափահաս. անգրոխ։
Բարեհասակաչափ } տ պոյու պոսլու։
Բարեհաստատութիւն. գ. աղէկ հաստատութիւն, դիմացկունութիւն. Տ գայըմլըգ, գավլիք։
Բարեհաւատ. ա. բարեհաւատ։
Բարեհաւ. ա. աղէկ սկսած, յաջող, բարեբախտ. Տ ուղուրլու, ուղուր կէլմիշ։

Բարեհաւան, ի, ից. ա. սիրով անսացող. ՝ Համաշ, միաբան, ուսյալ։
Բարեհաւանութիւն. գ. անսացողութիւն. ՝ Համաչ ըզգ, սէրօք՝ կէմ կէլմէսի, ուսյալութիւն։
Բարեհեղ. ա. հեզ և քաղցր։
Բարեհնչութիւն. ո. Բարեկենդանութիւն։
Բարեհնար. ա. Յաջտար։
Բարեհնարութիւն. գ. Յաջտարութիւն։
Բարեհնչակ. ա. քաղցրաձայն։
Բարեհնչութիւն. գ. քաղցրաձայնութիւն։
Բարեհոգութիւն. գ. բարեհոգութիւն։
Բարեհաչակ. ա. լաւ կերպով բաղ՝ ըսուած, Բարեհաչակապէս. մ. այլ աղէկ համբաւով։
Բարեհաչակել. եղի. ո. Բարեհամբաւել։
Բարեհաչակութիւն. ո. Բարեհամբաւութիւն։
Բարեհրամայն. ա. աղէկ հրամանն առուող։
Բարեհրաւէր. ա. ՝ի բարին յորդորող։
Բարեհրեշտակ. ա. գ. աւետիս բերող. ՝ Միւնէճի, խայրը խապէր կէթիրէն։
Բարեձայն. ա. անուշ ձայնով։
Բարեձայնութիւն. ո. Քաղցրաձայնութիւն։
Բարեձև. ա. վայելուչ, պարկեշտ. ՝ պիչիմլի, նազըշզլը, նէզլու էրքեանլը։
Բարեձևագոյն. ա. վայելչագոյն։
Բարեձևազարդեալ. ա. աղէկ սիրուն զարդարած։ [կարգ բլլալ։
Բարեձևանամ. չ. 1 զգաստանալ – 2 բարեկարգուիլ։
Բարեձևապէս. մ. վայելչութեամբ։
Բարեձևեմ. ն. աղէկ ձեով շինել՝ վայելչացընել։
Բարեձևութիւն. գ. 1 վայելչութիւն – 2 բարեկարգութիւն – 3 պարկեշտութիւն – 4 բարի ձևանալը, կեղծաւորութիւն։
Բարեձիր. ո. Առատաձիր։
Բարեմանկութիւն. գ. շատ զաւկի՝ թոռան տէր ըլլալը։ [ղէկ բան։
Բարեմասն, սին. ա. գ. 1 երջանիկ – 2 ա.
Բարեմասնաբար. մ. առատապէս։
Բարեմասնական. աղէկ բանի հասած։
Բարեմասնութիւն. գ. 1 բարեբախտութիւն, երջանկութիւն, չնորհք, փառք – 2 չափազանցութիւն մեռածից, վայելչութիւն։
Բարեմատոյց. ա. բարիք տուող։
Բարեմարդիկ, կք. ա. երեսպաշտներ։
–Բարեմարդիկ լինիմ. երեսպաշտուի բնել։
Բարեմարդութիւն. գ. կեղծաւորութիւն, երեսի պատրուակ։
Բարեմարտ. ո. Քաջամարտիկ։
Բարեմարթ. ա. խիստ մարթ։
Բարեմիտ, մտի, մտաց. ա. 1 միտքն ալ սիրտն ալ բարի. ՝ ոտղուս ֆիքիրլի նիւրէքլի. սաղ. 2 զուարթ։ – 3 մ. անվնաս, անմեղ։
Բարեմիտք. գ. աղէկ գիտաւորութիւն։
Բարեմիացող. ա. բարեսէր միացող։
Բարեմիջն. ա. 1 կայտառ, առողջ – 2 հանգիստ սրտով – 3 աղէկ։
Բարեմոտաց. ա. երախտամոռաց։
Բարեմոռաբար. մ. բարի մտքով՝ սրտով։
Բարեմոռագոյն. ա. աւելի բարեմիտ, յօժար սրտով։
Բարեմտեմ. եցի. չ. յօժարութեամբ հնազանդիլ, հանդիսատ սրտով համբերել։
Բարեմտութիւն. գ. 1 բարիհոգութիւն, բարեսրտութիւն, անխարդախութիւն – 2 միաղգասիրութիւն – 3 ներողամտութիւն – 4 զուարթութիւն – 5 միամիտ հնազանդութիւն։
Բարեյաղթ } ա. կատարեալ կերպով յաղթող,
Բարեյաղթող } աղէկ յաղթութիւն ըրած։
Բարեյաղթութիւն. գ. պատճառի յաղթութիւն։
Բարեյայտ. ո. Քաջայայտ։
Բարեյանդգնութիւն. ո. Բարեյանդգնութիւն։
Բարեյաջմամբ. ա. աղէկ յաջմամբ՝ վայրէջք։
Բարեյաջմութիւն. գ. աղէկ յաջմութիւն, խաղաղութիւն։
Բարեյեղանակ. ա. աղէկ եղանակով։
Բարեյիշատակ. ո. Բարեյիշատակ։
Բարեյիշատակիմ. չ. աղէկ անունով յիշուիլ։
Բարեյոյս. ա. աղէկ յոյս ունեցող, վըստահ, լի յուսով։
Բարեյօրդոր. ո. Բարեյօրդոր։
Բարեյուսութիւն. գ. Հաստատուն յոյս։
Բարեյօդ. գ. չափակցութիւն, համեմատ։
Բարեյօժար. ա. բարեսէր։
Բարեյօժարութիւն. մ. սրտանց. ՝ Ճանտան։
Բարենախանձ. ա. 1 աղէկ բանի նախանձ ընկնող – 2 աղէկին դէմ նախանձոտ։ [լով։
Բարենախանձել. բարի օրինակի հետեւե-
Բարենամ, եցայ. չ. աղէկնալ, լաւնալ. ՝ Էյի օմմագ։
Բարենշան, ի, ից. ա. 1 աղէկ նշան ունեցող, բարեգուշակ – 2 բախտաւորնշանակող, յաջող – 3 վայելուչ, պայծառ։
Բարենշանութիւն. գ. բարեգուշակ ըլլալը։
Բարենշմար. ա. բարի բանի նշան եղած։
Բարեշահութիւն. գ. օգտակարութիւն։
Բարեշաչիւն. ա. անոյշ խչտոցով վազող (ջուր)։ [նող։
Բարեշաւիղ. ա. աղէկ Ճամբայ գալով՝ ցրցը-
Բարեշէն. ա. շէն, բարեվիճ։
Բարեշինութիւն. ո. Բարօրութիւն։
Բարեշնորհ, ի, ից կամ ագ. ա. չէնք չնորհք ունեցող, սիրուն. ՝ լամիկ. միւքէրրէմ։
Բարեշնորհակալութիւն. գ. չնորհակալութիւն, փառք տալը Աստուծոյ։
Բարեշնորհակալ. մ. չնորհակալութեամբ։
Բարեշնորհութիւն. գ. 1 չնորհք – 2 չնորհաշատութիւն – 3 չնորհակալութիւն։ – 4 արտաւնութիւն – 5 (յն. ոչ՝) ուրբ խորհուրդ հաղորդութիւն, որ և Գոհութիւն կ՚ըսուի։

Բարեշնչութիւն. գ. անոյշ փչելը. ս էյի էս-մէսի։
Բարեշունչ. ա. 1 ազէկ փչող. ս էյի էսէր, ֆէրահ, հալատար։ — 2 շնչեալ Հոգւով
Բարեշուք. ա. Բարեձև։ [սրքով։
Բարեշքապէս. ա. Բարեձևապէս
Բարեշքութիւն. ա. Բարեձևութիւն։
Բարեչափութիւն. գ. չափակցութիւն, համեմատութիւն. ս հիւսիւն։
Բարեպաշտ, ի, ից կամ աց. ա. 1 աստուածապաշտ, աստուածավախ, առաքինի, արգար. ս սաղրգ, սալիհ, տիմսաբ, զահիտ, սոֆի։ — 2 բարեպաշտական։
Բարեպաշտաբար. մ. բարեպաշտ կերպով, բարեպաշտութեամբ։
Բարեպաշտագոյն. ա. առելի բարեպաշտ։
Բարեպաշտանամ. ա. Բարեպաշտամ։
Բարեպաշտապէս. ա. Բարեպաշտաբար։
Բարեպաշտելի. ա. պաշտելու, մեծարելու։
Բարեպաշտութիւն. ա. Բարեպաշտութիւն։
Բարեպաշտամ, եցայ, ել. բարեպաշտի գործք
Բարեպաշտիմ, եցայ [ընել, ազէկ աստուածապաշտ ըլլալ, բարեպաշտութիւն ապրիլ։
Բարեպաշտիկ. ա. 1 բարեպաշտ — 2 բարեպաշտական։ — 3 սրբազան, աստուածայինի։
Բարեպաշտութիւն. գ. 1 աստուածպաշտութիւն, երկիւղածութիւն, առաքինութիւն, ուղղափառութիւն և բարեգործութիւն միասին։ — 2 մեծարանք, Տարկիք, ծառայութիւն. ս իլթիֆամ, իբրամ։ — 3 արդարութիւն. ս սալիհլիք, տիմսարլըգ։ — 4 (յունական) ծեռազ և Տայրենեաց պէտք և դաժ պատիւ և սէր։
Բարեպաշտուհի, Հւոյ. ա. բարեպաշտ կնիկ։
Բարեպաշտօն. ա. Բարեպաշտ
—Բարեպաշտօն. գ. բարեպաշտութիւն։
Բարեպաշտօնեայ. ա. Բարեպաշտ
Բարեպատեհ, ի, ից. ա. ազէկ յարմար. ս փէք միննասիպ։
Բարեպատիւ լինիմ: ազէկ պատիւ գտնալ։
Բարեպատճառ. ա. օրինաւոր։
Բարեպատշաճապէս. մ. վայելչապէս
Բարեպատուեմ, եցի. ազէկ պատուել։
Բարեպատրաստ. ա. Դիւրապատրաստ։
Բարեպարգև. ա. Առատապարգև։
Բարեպարիշտ. ա. Բարեպաշտ։
Բարեպարտ. ա. Բարեացապարտ։
Բարեպետական. ա. Առատաձեռնական։
Բարեպետութիւն. գ. առաջին պատճառ բարեաց, աստուածպետութիւն։
Բարեպղծութիւն. գ. ազէկ պղտորելութիւն. ս պէճի պէրբէրէճի։
Բարեպուղ. ա. Բարեբեր։
Բարեջան. ա. ազէկ ջանքով։
Բարեսազդեմ. ա. ազէկ տեղեամ Հնգելավ
Բարեսաց. ա. բարեխօս, միջնորդ։
Բարեսացութիւն. գ. բարեխօսութիւն։
Բարեսերմնութիւն. գ. ազէկ Տունտա ունենալը՝ ցանելը։
Բարեսէր, սիրի, բաց. ա. 1 սիրող զբարին և զբարեվարութիւն, սիրար բարի, մարդասէր, քաղցր։ — 2 մարդասիրական։
Բարեսիրաբար. մ. մարդասիրապէս։
Բարեսիրութիւն. գ. ազէկութիւն, մարդասիրութիւն։
Բարեսկզնական. ա. բարեպաշտական։
Բարեմնութիւն. գ. ազէկ մեծցընելը՝ մեծնալը։
Բարեմտունդ. ա. 1 ազէկ մտած՝ մեծցած։ — 2 փափկասուն։ — 3 ազէկ մտունդ աուտոր։
Բարեստացուածք, ծոց. գ. ազէկ սեպհուածք. ս էյի մալ մէլալ։
Բարեստաւեր. ա. ազէկ շուք ձգող։
Բարեվայելուչ. ա. խիստ վայելուչ, սիրուն, պատուական. ս փէք կիւզէլ, նազըշկալը, եօլլու էրքեանլը։
Բարեվայելչական. նոյն։
Բարեվայելչանամ. չ. ազէկ յարմար գալ։ [կերպով։
Բարեվայելչապէս. մ. վայելուչ՝ յարմար
Բարեվայելչացուցանեմ. ն. զարդարել։
Բարեվայելչութիւն. գ. 1 վայելուչ գեղազարդանք, կարգ կանոն, գեղեցկութիւն — 2 ազէկ վայելք, զբօսանք, զուարճութիւն։
Բարեվաստակ. ա. ազէկ՝ շատ աշխատող։
Բարեվար. ա. կարգաւորեալ։
Բարեվիճակ. ա. բարեկարգ, ամէն կերպով ազէկ։ [կութիւն։
Բարեվիճակութիւն. գ. ամէն կերպով ազէկութիւն։
Բարեվաստահութիւն. գ. ազէկ Տամարձակութիւն։
Բարետաւիղ. ա. ներգաշնակաւոր (նուագարան). ս տիւդէնլի, տիւդկիւն (սազ)։
Բարետեսակ, ի, աց. ա. 1 տեսքով, սիրուն, աղուոր, վայելուչ. ս կէօսթէրիշլի, կիւզէլ, նազըշկալը — 2 քաղցրահայեաց, բարեսէր
Բարետեսակապէս. մ. ազէկ աչքով, ազէկ [սրտով։
Բարետեսութիւն
Բարետեսիլ. ա. Բարետեսակ։
Բարետեսութիւն. գ. վայելչութիւն։
Բարետէր, կամ Բարէտէր, տեարք. գ. ազէկ տէր՝ տէրեր. ս էյի ադա, ազալար, ա. դամ փաշամ։
Բարետիպ. ա. վայելուչ, ազէկ։
Բարետօհմ, ի, ից կամ աց. ա. 1 ազէկ՝ մեծ ցեղէ. ս ասըլզատէ, քէշիզատէ։ — 2 ազնիւ. — 3 բարեբեր։
Բարետօհմանամ. չ. պտղաբեր ըլլալ։
Բարետօհմիկ. ա. Բարետօհմ։
Բարետօհմութիւն. գ. 1 ազնուականութիւն. ս ասըլզատէլիք — 2 Տամագոյութիւն — 3 Հոգևոր ազէկութիւն։ — 4 մեծութիւն։ — 5 պտղաբերութիւն։

Բարեառուբ,արի,բաց } ա. տուող՝ պատճառ
Բարեառող,ողի,ղաց } բարեաց։
Բարեարական. ա. բարեբարական։
Բարեարապէս. մ. առատապէս տալով։
Բարեարող. ա. Բարեառուբ։
Բարեարուեթիւն. գ. 1 բարի բարի տուբք։ — 2 շնորհակալութիւն։
Բարեբաբ, ի, աց. ա. գ. 1 բարիք, ազէկութիւն ընող. մարդասէր. ֊ էլլինք էտիձի, քէբիմ, էմէքտաշ։ — 2 բարեաց պատճառ։ — 3 բարեբարական։ — 4 բարեգործ, ազէկ մարդ։ [գասիբական։
Բարեբարական. ա. բարեբարի յատուկ, մարդասիրական։
Բարեբարապէս. մ. մարդասիրապէս։
Բարեբարեմ. նեցի. չ. ազէկութիւն ընել. ֊ էլլինք էմիմէք։
Բարեբարութիւն. գ. 1 նրախտիք, ազէկութիւն. ֊ էլլինք, իհսան, նիմէթ, ֆազիլէթ։ — 2 մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն։ — 3 բարեգործութիւն, բարի գործք։
Բարեգիանիկ, նկի, կաց. ա. երանելի։
Բարեգիանկանամ. չ. յաջողութիւն գտնալ։
Բարեգիանկութիւն. գ. 1 մեծ երջանկութիւն, սրտի հանգստութիւն։ — 2 ազէկ բաներ։
Բարեցուցանեմ. ն. ազէկցընել, լաւցընել։
Բարեւէտ. ա. 1 բարեբեր։ — 2 բարեաք լի։
Բարեւք. ա. Բարիք, Բարեաք։
Բարեփառ, ի, աց. ա. 1 փառաւոր, պանծալի, պատուական, երջանիկ. ֊ միւքէլլէֆ. շէօհրէթլի, մէշհուր, ազիզ։ — 2 ուղղափառ, ուղղափառական։ [ընփառ։
Բարեփառագոյն, գունի, ից. ա. աւելի բարեփառ։
Բարեփառապէս. մ. ուղղափառապէս։
Բարեփառաւորութիւն. ա. Բարեփառութիւն ; 1։
Բարեփառութիւն. գ. 1 փառաք պարծանք, փառաւորութիւն, երջանկութիւն. ֊ շան շէօհրէթի, նամ. — 2 ուղղափառութիւն։
Բարեփարթամ. ա. շատ հարուստ։
Բարեփափաք. ա. մեծ ախորժակ։
Բարեփոզ. ա. փորձ և ընտիր հանդիսացած, պանծալի։
Բարեփոխութիւն. գ. լաւութիւն։
Բարեփոխիչ. ա. ազէկ փոփոխող։
Բարեք. ա. Բարեքի։ [տեսքով։
Բարեքաձև, ի, ից կամ ից. ա. ազէկ ձևով, Բարեքաշքաշէս. մ. վայելչ՝ պարկեշտ օ. ըէնքով։ [պատրկնկ։
Բարեքեմ, եցիւն. գրսէն ազէկ ձևացընել, Բարեքի. քւոյ, ւոց } ա. ազէկ, ազէկուկ, Բարեքիկ } լաւիկ, կօկ, կոկիկ. ֊ էյի, էյիձէ։
Բարեքող. ա. ազէկցընող, լաւցընող։
Բաւէ. շ. (ձմ.) գնէ. ֊ պալէ։
Բարէազգի. ա. Բարիազգի։
Բարէասացութիւն. գ. բարեխոսութիւն։
Բարէգրուատելի. ա. երջանիկ։ [նուէր։
Բարէգործութիւն. գ. ազէկ բանի հետզհետէ։
Բարէգործ. ա. խելացի, խոհեմ։
Բարէգիւնել. ա. ազէկ գիւտաած։
Բարէընկալութիւն. գ. սիրով ընդունող ըլլալը։ [տալը։
Բարէժամանակ. ա. բարեխառն. ֊ հալա֊
Բարէկամենամ. ա. Բարեկամանամ։
Բարէյանգգնութիւն. գ. գովելի համարձակութիւն։
Բարէյիշատակ, ի, աց. ա. ազէկ անուն ձգող։
Բարէյոյզ. ա. ազէկութիւն խնդրող։
Բարէյորդոր. ա. յաժար ՚ի բարին։
Բարէյորդորութիւն. գ. ջանք և փոյթ ՚ի բարին։
Բարէպարգեւութի՛ւ. Առատաձեռնութիւն։
Բարէստեղծող. ա. ազէկ բան ստեղծող։
Բարէտեսակ. ա. Բարեսեսակ։
Բարընկալութիւն. ա. Բարէընկալութիւն։
Բարժակ. ա. Բաժակ։
Բարժանակութիւն. ա. Բաժանութիւն։
Բարժանեմ. ա. Բաժանեմ։
–Բարժանող. իրը բաժանելու, բաժանելի։
Բարժանողութի } ա. Բաժանութիւն։
Բարժանութիւն }
Բարի, բւոյ, բնաց. ա. ազէկ, լաւ, ընտիր, հաճոյ, ազուոր. ֊ էյի, ալա, կիւգէլ, խայր։
–Բարի գիւս. ազէկ՝ լեցուն գիւս։
–Բարի, Բարիք. գ. 1 ազէկութիւն, ազէկ բան նկր. ֊ էյլիք, խայր, ֆայդա։ — 2 առաքինագործ. ֊ մէլ մէլալ։ — 3 Հանգստութիւն, յաջողութիւն. ֊ խօշլուգ, քէմալ բահթէ։ — 4 բարեգործութիւն։ — 5 օգուտ, շահ։ — 6 երկրի բերք։ — 7 ողջութիւն, խաղա֊ [ղութիւն։
–Բարի. մ. ազէկ։
–Բարեաւ, Բարեաք. առնս ՚ի կարգին. և Բարւոք։ [նկրտ։
–Բարեացքն. ազէկ մարդկինկնալուն բա֊
–Բարով իմն. սիրով մը։
–Բարի. մ. բարով. ֊ խօշ։
Բարիբ. շ. ա. Բարիք։
Բարիազգի. ա. ազնուական, պատուական։
Բարիանամ. ա. Բարենամի
Բարիանուն. ա. անունը ազէկ, անուանի։
Բարիանունութի՛ւ. գ. բարի անուն ունենալը։
Բարիաչատ. ա. բարիքը՝ բերքը շատ. ֊ պէ֊ Բարիասաց. ա. Բարեսաց։ [րէքէթլի։
Բարիասացութիւն. ա. Բարեսացութիւն։
Բարիասաց. ա. բարին ատող, չարասէր։
Բարիասաւ. ա. Բարեսաւ, Բարեսպական։
Բարիարարած. ա. ատեղծուածքը բարի։
Բարիգաւառայ. ա. ազէկ երկրէ։
Բարիբնակ. ա. բարին ընդունող։
Բարիխոսիչդութի՛. ա. Բարեխոսիչդութի՛։
Բարիկենդան. ա. Բարեկենդան։

Բարիկրիմ, բնաբ. ա. Բարեկրիմ։
Բարիչիշատակ, ի, աց. ա. յիշատակի արժանի, բարի յիշատակ թողած։ [լուս։
Բարիսան. ա. բարիք բերող. տ այսր ուղղ. բ.
Բարիորդեութիւն. գ. շատ ու ազէկ զաւակը. նեղու տէր ըլլալը։
Բարիք. իբ. Բարիով, բարեաց, բարեաք. որ և Բարւոք. մ. ա. ։ ազէկ. տ էյիւ։ – 2 ազէկ մ.. տ էյիՀէ։
Բարիքագոյն. ա. ած. ազէկ. տ էյիսի։
Բարիքագործ. մ. ազէկ մը. տ էյիՀէ։
Բարիքարար. ա. բարեգործ։
Բարիքարար. գ. բարեարարութիւն։
Բարիքարիսակ. ա. Բարեսիրական։
Բարիքրիմ, եցայ. չ. ։ բախելով ցնորիլ։ – 2 գայթակղիլ։
Բարկ. ա. ։ խիստ եռալու՝ կծու, կարուկ. տ քէսքին, սարսի, իմի։ – 2 բարկասիրտ. տ սէրմէ, եաուաշ – 3 մ. սաստիկ, խիստ. տ փէք։
–Բանկ ծիծաղիմ. քանի քանի խնամալ։
–Բարկ բարկ. մ. սաստիկ, կամ՝ ստէպ ստէպ։
Բարկագոյն. ա. ։ աւելի բարկ։ – 2 աւելի սաստիկ կատաղի։
Բարկալի. ա. բարկութեան մէջ լեցուն։
ԲարկաՀայիմ. ա. սաստիկ Հայհոյ (կատ. կատ.). տ չամիրը չամիրը։
Բարկանալ, ացայ. չ. ։ սրտողիլ, նեղանալ. տ տարտղնալ, էօվքէլէնմէք, զազպէ կէղմէք։ – 2 դժարը գալ. տ կիւՀէնմէք, ինՀինմէք, փիւշման օլմագ։ – 3 սաստկանալ, տարթնալ. տ ազմագ, գրգռմագ։
–Բարկանալ յուժքէ. քէնալ ուրիշի Հետ աւրուիլ, ապատամբիլ։
–Բարկանալ 'ի չար ցանկութիւնս. գէշ կրքերով բորբոքիլ։
Բարկասիրտ, սրտի, տաց. ա. բարկացող. տ էօվքէլի, թէզմիզաՀ, թիմիխ։
Բարկասրտութիւն. գ. բարկացողութիւն [լիք)։
Բարկացայտ. ա. սաստիկ վէր ցաւիկով (ա-
Բարկացկոտ
Բարկացող } ի, աց. տ. Բարկասիրտ։
Բարկացոտագոյն. ա. խիստ նեղսիրտ. տ փէք թիմիխ։
Բարկացողութիւն. գ. բարկասրտութիւն։
Բարկացութիւն. գ. պատՀաս. բարկութիւն։
Բարկացուցանել, ցուցի. ն. ։ սրտոզընել, նեղացընել. տ տարտղնել, էօվքէլէնտիրմէք։ – 2 բարկ ու սաստիկ ընել, տաքցընել, գրգռել. տ ազտրմագ, գրգռրմագ։
Բարկութիւն. գ. ։ բարկանալը. տ էօրքէ, էօվքէ, տարկընտգ, խրշմ, զազպէ։ – 2 սաստկութիւն. տ քէսքինլիք, եաուաշլուգ։ – 3 ծանրութիւն (բնաբան)։
–Դառնամ 'ի բարկութենէ. բարկութիւնը Հանդարտիլ։
–Բարկութիւն, կամ Հրացան բարկութիւն. կայծակ. տ եըլըրըմ, պարգ, շիմշէք։
Բարձ, ի, ից. գ. ։ գլխու բարձ. տ եաստըգ, մէնէտ։ – 2 նստարանի բարձր. տ սէտիր։ – 3 պատիւ. տ փայէ, մանսուպ։ – 4 նաւերուն նստարանը. տ սէթ։
Բարձ, Բարձք. Հաւանկանաչ և ուրիշ ձեւերու խաթիխը։
–Բարձք ոտից. ազդր, ձիւ. տ պալտըր, գալչա, պաճագ։
Բարձաբեկ լինիմ. ազդերը ջարդուիլ. տ գալչասը գըրըլմագ։ [փալուըդ։
Բարձաբեկութիւն. գ. կազութիւն. տ թօ-
Բարձաբերձութիւն. գ. բարձր պատիւ. տ պէյլիք փայէ։
Բարձակից, կցի, ցաց. ա. գ. ։ սեղանակից. տ Հէմզէլէմ, Ճէլիս։ – 2 պատուակից, աթոռակից։
Բարձակալիմ. պատուոյ Համար կռուիլ. տ սէրը տալասը սիւրմէք։
Բարձակրեմ. ն. շալկել. տ Հիւքլէնմէք։
Բարձակցութիւն. գ. աթոռակցութիւն, իշխանակիցք։ [տիլը տալասը։
Բարձաձգութիւն. գ. պատուոյ կռիւ. տ սէ-
Բարձապան, ի, աց. գ. գինուորի ձիւերուն պահող զօսՀ. տ թօզլուգ, տիզլիք, գալչըն։ [ռակից ըլլալ։
Բարձառել լինիմ. պատուոյ Համար, աթոռ-
Բարձաւանդակ. տ. Բարձրաւանդակ։
Բարձգահ, ի. գ. իշխան։
Բարձերէց, ցք. ա. գ. գլխաւոր, նախագահ, գլխաւորութիւն, առջի տեղ. տ սէթիլը պաշը, իլք, իլք սէթիլ։
Բարձ և թօղ. տ. Բարձի թօղի։
Բարձընկալ. ա. իշխանաւոր, մեծ սաստիճանի։
Բարձընտիր, տրի, բաց. ա. գլխաւոր ընտրուած։
–Բարձընտիրը լինիմ. առջի տեղը վիճառիլ։
Բարձի թօղի առնեմ. երեսէ ձգել. տ եիւշ տէն պլագմագ։
Բարձիկ. գ. պզտի բարձ։
Բարձիչ. ա. վերցընող. տ գալարրան։
Բարձնակաբ, նեղոյ. գ. բարձիկներ, պզտի կակուղ բարձեր. տ նաստըՀըգլար։
Բարձնական. ա. բարձր, փառաւոր։
Բարձողութիւն. գ. վերցընելը. տ գալարրմասը։
Բարձաւանդակ. տ. Բարձրաւանդակ։
Բարձուենակ, նենկի, կաց. գ. բարձուենիկ, բացվենիկ. տ դօյուն՝ զըման չիչէյի, գօյուն օթու, գայաւէ։
Բարձումն, ձման. գ. վերցընելը, վերցուիլը։
Բարձուսս. Ի բարձուս. մ. բարձրէն, վերէն. տ եիւքսէքտէն, եօգարուսան։
Բարձուցանեմ, ձուցի, ձո. ն. բնագրընել, վերցընել. տ եիւքլէմէք, իւսթիւնէ գօմագ։
Բարձր, ձուս, ձուէ, ձամբ կամ ձու, ձունք,

ձանց, ձամիք. ա. 1 բարձր. ֊ս նիւքսէք, նիւ֊ ՀԷ, ալի, պալատ – 2 պատուով վեր՝ ն. բնակի՝ մեծ, պերճ. ֊ս միւքէլէֆ, ազնիւ, ա֊ զնիւչեան։ [փէք, գամբ, պիւլէնտ։

–Բարձր (ձայն). ամուր, սաստիկ, պինդ. ֊ս

–Բարձր, բարձունք. գ. 1 բարձր տեղ. ֊ս իմէ֊ փէ։ – 2 բարձրութիւն. ֊ս նիւքսէք նէյր։

–Բարձունք, ձանց, ձունս. 1 երկինք երկ֊ նից. ֊ս նիւքսէք կէօյ։ – 2 լեռներ, լեռնե֊ րուն՝ ծառերուն ծայրը։ – 3 բարձր տեղ շինած զոհասան։

–Բարձր առնել, լինիմ. վեր վերցնել, օրհ֊ նել, փառաւորել. բարձրանալ, փառաւո֊ րուիլ։ [առաք փառաք։

Բարձրաբազուկ. ա. մ. զօրաւոր, յաղթող։

Բարձրաբան, նս. ա. մ. մեծաբան, մեծա֊ բանելով։

Բարձրաբանական. ա. բարձր բաներ խօսող։

Բարձրաբանիմ. չ. մեծաբանել։

Բարձրաբանութիւն. գ. բարձր և վեհ ոճ։

Բարձրաբար. մ. բարձր՝ վեհ կերպով։

Բարձրաբարբառ. ա. մ. ձայնը բարձր, բարձր ձայնով. ֊ս նիւքսէք սէօյլէ, գամբ ասաղ էլէ. որ և Բարձրաբարբառաձայն։

Բարձրաբարբր. ա. Բարձրաբերձ։

Բարձրաբերձ. ա. պատուոյ բարձր։

Բարձրաբերձութիւն. ա. պատուոյ բարձր։

Բարձրաբերձր, ի, ից կամ ից. ա. խիստ բարձր. ֊ս փէք նիւքսէք, նիւՀէ, բիֆամիլը։

Բարձրաբերձութիւն. ա. Վերամբարձութիւն։

Բարձրաբնակ, ի, ից. ա. վեր տեղուանք՝ կամ երկինքը բնակող։

Բարձրաբուն. ա. բուն՝ ձոզը բարձր։

Բարձրագագաթն, թան, թունք. ա. գա֊ գաթը բարձր. ֊ս նիւքսէք թէփէլի։

Բարձրագահ. ա. 1 ամբոխը պատիւը բարձր։ – 2 դիրքը բարձր, փառաւոր։

–Բարձրագահք, հից. 1 առաջին ամբոխ՝ պա֊ տիւ։ – 2 բարձր տեղ։

Բարձրագահոյք. հից. գ. բարձր ամբոխ. ֊ս նիւքսէք սէօրէկ։

Բարձրագահութիւն. գ. բարձր աստիճան՝ պատիւ ունենալը։ [կինք։

Բարձրագաւառ, ի. գ. վերի աշխարհք, երկ֊

Բարձրագեղ. ա. բարձր ու գեղեցիկ։

Բարձրագլուխ. ա. 1 գլխաւոր, գերազանց։ – 2 ձակատը բաց, ձերմակերես. – 3 մ. գլուխը վեր ունկնդրել. որ և առի Բարձրի֊ գլուխ։

Բարձրագնաց. ա. բարձրէն թռչող (արծիւ)։

Բարձրագոյն, գունի, ից կամ աց. ա. մ. աւելի բարձր (որ և է կերպով)։

Բարձրագոչ. ա. Բարձրաբարբառ։

Բարձրագէզ. ա. վերը գիպած՝ փրփրած (ա֊ լիք)։

Բարձրագէմ. ա. ամբարտաւան։

Բարձրագէտ
Բարձրագիտակ } ա. տեսքը՝ դիրքը բարձր։

Բարձրադէմ. ա. գիներըը բարձր (խաչ)։

Բարձրադիմ
Բարձրադիմակ } ա. բարձր՝ վերէն թռչող։
Բարձրադիմակ } ֊ս նիւքսէք ուչան։

Բարձրադիմակութիւն. գ. բարձր թռչիլը։

Բարձրադնդրիկ, նս. ա. բարձր լեռներ ու֊ նող։ [ար (Աբրահամի խոնարհութիւնը)։

Բարձրախառն. ա. իր բարձրութիւնը հե֊

Բարձրախոհեմ. չ. յանդգնութիւն վարուիլ։

Բարձրախոհութիւն. գ. 1 մեծ մեծ բաներ մտածելը – 2 յանդգնութեամբ մեծ մեծ մտածելը։

Բարձրախորհուրդ. ա. վեհ մտքով։

Բարձրախուռմբ, խմբի, ից. ա. Երկնախուռմբ։

Բարձրախօս. ա. բարձր խօսող։

Բարձրածայր, ի, ից. ա. ծայրը բարձր։

Բարձրածայրեալ. վերի ծայրը հասած։

Բարձրածայրութիւն. գ. գերազոյն բար֊ ձրութիւն։

Բարձրածնութիւն. գ. գէպ՝ի վեր բաւնիկը։

Բարձրակալ. ա. ատիճանը բարձր. ֊ս նիւք֊ սէք ատիճէլի։

Բարձրակալեմ. մ. բարձր ձայնով (լալ)։

Բարձրակայ. ա. դիրքը բարձր. ֊ս նիւքսէք։

Բարձրակառոյց. ա. բարձր կանգնած։

Բարձրակառոյց. ա. բարձրածայր։

Բարձրակոհակ
Բարձրակուտակ } ա. 1 ալիքները բարձր. ֊ս իրի ասպետը։ – 2 վեր գիպուած. ֊ս հօգաբոը ստորու կրցելը։

Բարձրահայեաց. ա. վեր՝ բարձր նայող։

Բարձրահայեցիկ. ա. բարձր դիրք ունեցող։

Բարձրահայեցողութիւն. գ. վերի բաները մտածելը, բարձր խորհուրդներ։

Բարձրահասակ, ի, աց. ա. բարձր հասակ ունեցող. ֊ս ուզուն՝ նիւքսէք պոյլու, պոյ֊ լու պօսլու։

Բարձրահնչակ. ա. բարձրաձայն։

Բարձրահռչակ. ա. չորս դին հռչակող, բարձրաձայն։

Բարձրաձագիկ. ա. բարձր ձգելով։

Բարձրաձայն. ա. Բարձրաբարբառ։

Բարձրաձայնեմ. ն. հռչակել, քարոզել։

Բարձրաձայնութիւն. գ. բարձր ձայնով կանչելը. ֊ս չաղըրչ պաղըրչ։

Բարձրաձեղուն. ա. տախիչը բարձր. ֊ս նիւք֊ սէք իմամները։

Բարձրաձեռն. ա. Բարձրաբազուկ։

Բարձրաձեւ. ա. բարձր ձեւով։

Բարձրաձիչ. ա. բարձր ձուացող, կամ ձչա֊ լով. ֊ս նայդաբոլը։

Բարձրամայր
Բարձրամայրի } ա. երկայն վայտէ։

Բարձրամիտ, մտի, տաց. ա. մեծսիրտ, հը֊ պարտ. ֊ս մարդուբ։

Բարձրամուր. ա. բարձր ու ամուր։

Բարձրամտեմ, եցի, ել. չ. հպարտանալ, գոռոզանալ. ս մեղսուրլանմամբ, պէսպիսի մեղքերով։

Բարձրամտութիւն. գ. հպարտութիւն. ս մեղսուրլուց։

Բարձրայարկ. ա. բարձր շէնքով. ս նիւթ. Բարձրայինք, յոց. գ. բարձր օդին մէջ եղած բաները։

Բարձրայօն, ի, ից. ա. ի ամբարտաւանութեան. ս ֆօտուլ, միւթէքէպիր։ –2 գուրս ելլելու ցած (լեզուն դիրք)։

Բարձրայօնակ. նոյն։

Բարձրայօնական. ա. ամբարտաւանական։

Բարձրայօնութիւն. գ. ամբարտաւանութիւն. ս քիպիրլիք, ֆօտուլլուք։

Բարձրանամ, ացայ. չ. ի բարձրանալ, վեր ելլել. ս նիւթական, իրմիջա պուլմագ, եօգաղը գալգմագ։ –2 ածիլ, աստիճանալ. ս պիւյիւմէք, ալմագ։ –3 մեծնալ, փառաւորուիլ. ս նիւՀ օլմագ, ուլուլանմագ, իսմիլա պուլմագ։ –4 բարձրամտիլ. ս պէսպիսիլէնմէք, խօրօլլանմագ, դուրուլ եմ մէք։

Բարձրանիշ. ա. նշանաւոր բարձրութեամբ։

Բարձրանձն. տ. Բարձրահասակ։

Բարձրանշան. ա. աքանչելի, հրաշալի։

Բարձրաշէն. ա. բարձր շէնքով. ս նիւթէք պինա։

Բարձրաշուք. ա. բարձր և պՀաւոր։

Բարձրաուղէշ. ա. բարձր Ճիւղ ունեցող։

Բարձրափաթիւ. ա. փառաւոր, հռչակաւոր։

Բարձրապատում. ա. մ. բարձր բաներ պատմող, պատմելով։

Բարձրապարանոց, ի, աց. ա. վիզը անկած, հպարտ, գոռոզ։

Բարձրապարանոցութիւն. տ. Բարձրամտութիւն։

Բարձրապարիսպ. ա. բարձր պարիսպով. ս նիւթէք տուէլլուղ։

Բարձրապարտ. ա. բարձրամիտ։

Բարձրապէս. մ. բարձր կերպով։

Բարձրապաղպղիմ. ա. բարձր Ճղներով տնդրուիլով։

Բարձրապտիղ. ա. բարձր Ճղները բարձր։

Բարձրաստղանամ, ացայ. չ. հպարտանալ, վիզը անկել. ս խօբօզլանմագ։

Բարձրաստղիմ, եցայ, ել. ս մեղսուրլուց։

Բարձրաստղութիւն. գ. ամբարտաւանութիւն.

Բարձրավիզ, վզնի, ից. ա. վիզը անկած՝ արնկոզ. ս սէրտէրՀէվա, մեղսու։

Բարձրաստաբած. ա. շատ վեր տարածած։

Բարձրաուսուկ. ա. բարձր ականջով։

Բարձրացուցանեմ, ցուցի, ել. ի բարձրացընել, բարձրցընել, վեր Հանել, վեր վերցընել. ս նիւթէքլէ՝ նօգաղը գալորմագ, իմլալ էմ մէք։ –2 մեծցընել. ս թաղիմ էմ մէք։ –3 փառաբանել զԱստուած. որ աւելի կ՚ըսուի Բարձր առնեմ։

–Բարձրացուցանեմ զաչս. ա. մուր կանչել. ս չաղըրմագ։

–Բարձրացուցանեմ զիրս. բանս մեծցընել, ծոմ ացընել։

Բարձրացուցիչ. ա. բարձրացընող։

Բարձրաւանդ. ա. բարձր ձայնով տրուած (քարոզ)։

Բարձրաւանդ. տ. Բարձրաւանդակ։

Բարձրաւանդակ, ի, աց. կամ բարձու. աւանդակի. ա. գ. ի խիստ բարձր. ս վէք նիւթ։ –2 բարձր տեղ՝ շէնք. ս նիւթէք էէր՝ էմ էվէ՝ պինա, տաղ պաշը, ուչուրում, սէմ։

Բարձրաւանդայարկ. ա. բարձրաշէն։

Բարձրաքարոզ. ա. բարձր ձայնով քարոզող։

Բարձրաքաշաց. ա. բարձր Ճիւղերով տաքնըտի. ս նիւթէքէ այագը։

Բարձրաքիմ. ա. քիմը բարձր։

Բարձրբարձ. տ. Բարձրաբերձ։

Բարձրգագաթեմն. ա. Բարձրագագաթեմն։

Բարձրնայ, նըզ. գ. ա. անուն Աստուծոյ. կամ ամենաբարձր. ս Հագ էթաալա, ալլահ էթաալա։

Բարձրնգէթիւ. ա. բարձր կառուցուածով. ս նիւթէքէ՝ ուզուն պուչուզլուլու։

Բարձրնմ. ն. բարձրացընել։

Բարձրընթաց. ա. Բարձրաթռիչ։

Բարձրիչ. տ. Բարձրացուցիչ։

Բարձրմտութիւն. տ. Բարձրամտութիւն։

Բարձրութիւն. գ. ի բարձրութիւն. ս նիւթէքլիք, նիւՀէնիք, պալալըգ, բիֆալէ։ –2 բարձր տեղ։ –3 բարձրնալը, մեծութիւն, փառք։ –4 բարձրամտութիւն։

Բարձրուղէշ. ա. Ճղները բարձր. ս նիւթէքէ տալլը։

Բարձրունակ. տ. բարձր։

Բարձրպարանոց. տ. Բարձրապարանոց։

Բարչ. տ. Բաշ։

Բարոյախօս, ի, ից կամ աց. ա. գ. կենդանեաց բարուց վրայ խօսող։ ս խօսփէ։

Բարոյախօսեմն. բարուց՝ բնութեանց վրայ

Բարոյածին. տ. Բնածին։

Բարոյական, ի, աց. ա. գ. ի բարուց վերաբերեալ՝ վարդապետութիւն, գիրք, մեկնութիւն, տառաբինութիւն։ –2 բարոյախօսութիւն։ –3 բարեբարոյութիւն

Բարոյականաբար. մ. բարոյական մտքով

Բարոյականապէս. կարգով։

Բարոյակից, կից. ա. բնութիւններն յարմար. ս ույկուն գաալէմլի։

Բարոյապէս. տ. Բարոյականապէս

Բարոյք, ոյից, իւք. տ. Բարք։

Բարուլ. մ. ափրուլ։

Բաբռե. 1 ած. Ձամբարուշ, Պաբիկ։ – 2 կաչաղակ կամ ագռաւ,տգեղ ձայնով թռչուն. ֊ ալա գարկա, չիրճագ,կամ իսիկնօս,սաըը գուշ։

Բարուախօս. տ. Բարոյախօս։

Բարուական. տ. Բարոյական։

Բարուիլ. գ. (ռմկ.) վառօդ. ֊ պարուիլ։

Բարուիլիւն. գ. 1 ադեկուիլիւն, լաւուիլիւն. ֊ էյիւլիւք, էյլէք, խոյր։ – 2 բարիքներ, ադեկ բաներ. ֊ էյի շէյլէր, պէրէքէթ, ֆազլ։

Բարունակ, ի, աց. գ. 1 պտղատու ձիւղ։ – 2 շաւաւիղ, ոսո. ֊ շալա, շահ, ֆիտան, սալ։ [զարդարած։

Բարունակազարդ. ա. պտղատու ձիւղով

Բարունակաձև. ա. Ձիւնման

Բարունակացնալ } բարունակէ բուսած. ֊
Բարունակնալ } Ֆիտանտան պիթմէ։

Բարուր } գ. 1 շինուած կըցկըցած
Բարուրանք, նաց } պատճառներ. ֊ պէհնէ, մահանա, վէսիլէ։
Բարուրք, ըս } – 2 մեղադրանք,զրպարտուիլիւն. ֊ իֆթիրա։ – 3 իրաւունք, բանաւոր պատճառ. ֊ հագգ։ – 4 պատճառ, առիթ. ֊ սէպէպ։

Բարուրգ. գ. բարք, բնաւորուիլիւն։

Բարուրեմ. չ. անուշուիլնամբ վարուիլ։ տ. Բարուրեմ։

Բարուցիուիլիւն. գ. 1 ադեկի ընտրուիլիւն ընելը. ֊ թիապիէմ տահսայըլը ք։ – 2 հնարատուիլիւն, ճանկուիլիւն. ֊ իէբա։

Բարանալ. խառնակ, խարդախ. ֊ գարըշըգ, գալալ։ [2 ած. Բասրեմ, 2։

Բարսեմ, նցի. ն. 1 պարսաւել, հայհոյել։ – Բարամունք,մունց. գ. (պ.) գաւազան մոգական, զոհ ընող քրմին մանր գաւազանները, որ ընդ քրմին մանր գաւազանները գիրքը կարդացողին ձեռքը։ [գավազ։

Բարտի, տւոյ, տնաց. գ. Հաղնի ծառը. ֊

Բարրանք. տ. Բարուրանք։

Բարրևի. ա. խաբէական։

Բարրնեմ կամ բրմ։չ. 1 պատճառներ կըցկըցնել։ – 2 կնզծաւորիլ։

Բարսյական. տ. Բարոյական։

Բարուր, կամ Բարիւր, ւոջոց, ւոքս. ա. մ։ 1 ադեկ, սիրուն. ֊ էյի, խոշ։ – 2 շոկէ շիտակ. ֊ էյիձէ, ասղրուս։ – 3 ադեկ մը. ֊ էվ էյի [չէ. ֊ էյի տիր, էյի տէյիլ։

–Բարուր է. ժչ է Բարուր. ադեկ է, ադեկ

–Բարուր լիուի. ադեկ կ'երևնայ, հաձոյ է. ֊ էյի կէօրիւնիւր, խոշ սայըլըր։

–Բարուր կամք. կամաւոր յօժարուիլիւն

Բարուրապէս. նոյն։ [էյլիք էլեմէք։

Բարուրեմ, նցի. ն. ադեկուիլիւն ընել. ֊

Բարք,բուց, բուք կամ բիւք. կամ Բարոյք, ոյից, իւք. գ. 1 բնուիլիւն, բնաւորուիլիւն, բնական սովորուիլիւն, սովորուիլի ըրած՝ ադէկ՝ գէշ. ֊ լիապիէմ, խույ, սովէմ։ – 2 նպատակ, կնիք. ֊ լիամուր, լիէօրէ։ – 3 Ձանաչմունք, կարծիք, վկըզբունք։ – 4 կամք, յօժարուիլիւն։ – 5 օրէնք, կրօնք, սովորուիլիւն – 6 ախորժ. ֊ քէյֆ։ [լիլիկ, նօթուն։

Բարքախոտոտ. ա. խոտոտ բնուիլնամբ. ֊

Բարօրուիլիւն. գ. ադեկ օր՝ օրը, հանգըստուիլիւն, յաջողուիլիւն. ֊ էյի կիւնլէր, սուրուր, ռէվիւլ։ [աչըզ։

Բաց, բացաւ, բացօք, 'ի բաց. ա. բաց. ֊

–Բացաւ գլխով. ւ գլխիբաց։ – 2 անամօթաբար։

–Ի բացի. մ. բաց տնդ, դուրս տնդ. ֊ աչըզտա, նապանտա, օվատա, գըրտա։

–Ի բացոյ. մ. բաց ըլլալով։ [–2 առանց։

Բաց'ի. նխ. ւ'ի զատ, ուրիշ. ֊ գայըր,մեաէ։

Բաց, կամ Բացա. իբր անպէտ նախդիր բացատական. 'ի, յ – և մանրիկ բառագրական, կամ բարդիչ, 'ի բառից։ Բաց, և ի բաց. (մեծ մասն՝ յոյն ոճով. օտար'ի հայկաբանութենէ)։

Բացաբառնամ. ն. մէկդի վերցընել։

Բացաբարձողական. ա. վերցընող, բարձող (գմեղս աշխարհի)։ [ցընելը։

Բացաբարձութիւն, ձուսին. գ. մէկդի վերբացաբերանակալ. բերանաբացնալ։

Բացաբիծ. ա. բիծը յայտնի. ֊ էլէքսիպէլլի։

Բացաբնակ. ա. օտար երկիր գնացող, բնակող, գաղթական։ [թականութիւն

Բացաբնակութիւն. գ. օտարութիւն, գաղ֊

Բացագանչ. ա. ատտիկ պոռացող։

Բացագանչեմ. չ. ատտիկ ձայնով պոռալ։

Բացագանչութիւն } գ. 1 ատտիկ ձայն, կանչ
Բացագանչումն } նելը – 2 արձագանգ։ – 3 առած, վճռական խօսք։

Բացագլխութիւն. գ. գլխաբաց ըլլալը։

Բացագլուխ, գլխով կամ գլխաւ. ա. մ. գլուխը բաց, բաց գլխով. ֊ պաչը պչըզ։

Բացագնամ. չ. Համարձակ քալել։

Բացագնաց լինիմ. օտարութիւն երթալ։

Բացագնացութիւն. գ. օտարութիւն։

Բացագոյ, ի, ից. ա. բացակոյ, հնձաւոր. ֊ ուզագտա օլան, ուզագտաքի։

Բացագոյն. ա. մ. նխ. 1 հնձու, հնձաւանց. ֊ ուզագ, ուզագտան։ – 2 հնձաւոր(ազգ)։

Բացագործեմ. ն. ընել, կատարել։

Բացագործութիւն. գ. հնձաւութիւն. ֊ ուզագործ։

Բացագտնամ } չ. երևս գարձընել,
Բացագտաձ առնեմ } փախչել. ֊ նիւզ չէ֊
Բացագտանեմ, իմ } վիրմէք, գայմագ։

Բացագտաձութիւն. գ. Հրաժարումն

Բացագտաձուցանեմ. ն. ետ գարձընել՝ քըշել։ [յանդուգն, անամօթ։

Բացադէմ, գիմի. ա. 1 Համարձակ։ – 2

Բացագրեմ, նցի. ն. 1 մէկդի դնել՝ ընել – 2 բաց՝ յայտնի առաջը դնել, բացատրել։
Բացագոշմեմ. ն. յայտնի տպաւորել, նը. շան դնել։
Բացագրութիւն. գ. 1 մէկդի դնելը – 2 բա. [ցատրութիւն։
Բացաժողեմ. ն. ազէկ հարցնել։ [լալ։
Բացալինիմ. չ. մէկդի կրճատ, նեղկայ չըլ.
Բացալուանամ. չ. լուալ, մաքրել վրայէն։
Բացալքանեմ, լքի. ն. մէկդի ձգել, կրճ. սի վրայ թողուլ։ [լամագ։
Բացախայտամ. չ. մէկդի ցատքել. տ արչը.
Բացախուժ. ա. բաց տեղ ժողովուղ։
Բացախոսութիւն. գ. յայտնի խօսիլը, խօսք, ծանուցուած, որոշում։
Բացածագեմ. ն. չ. յայտնի՝ գուրս ցաքիլ։
Բացածանուցանեմ. ն. յայտնի ընել։
Բացածանօթանամ. չ. անյայտ մնալ։
Բացածնեմ. ն. ծնուցանել։
Բացածուքի. գ. հարկաւորիլ չուզած տեղը հասնիլ, անտեղութեան մէջ ինկնալը։
Բացակամ, կացեալ. չ. հեռանալ։
Բացակայ, ի, ից. ա. հեռու կեցող, հեռաւոր, օտար։
Բացակայանամ
Բացակայիմ } չ. հեռու կենալ՝ գտնուիլ։
Բացակայութի } գ. հեռակայութիւն, հե.
Բացակայումն } ռու կենալը, հեռաւորութիւն։
Բացական, ի, ացի. ա. 1 հեռաւոր. տ ուզագուտ օրան – 2 գուրս տեղ կեցող. տ աչքագուտ – 3 բացուած, բաց. տ աչքգ։
Բացականագոյն. ա. շատ հեռու։
Բացականութիւն. տ. Բացակայութիւն։
Բացակատակեմ. ն. կղզոպտել, մերկացնել, վերցընել։
Բացակատարեմ. ն. ընել՝ կատարել։
Բացակատարած, ոյ, ոց } գ. 1 եղած բան՝
Բացակատարումն, ըմանն } արարած. – 2 լը. լումն – 3 գործք։
Բացակացութի. գ. հեռանալը, օտարութիւն։
Բացակոմմանք. գ. հեռու կոչմունը՝ բնակիչ.
Բացակոչեմ. ն. անուանել։ [քը։
Բացակուրութիւն. գ. բաց աչքով բան
Բացակուր. ա. անկատար։ [չանութիւնը։
Բացակտրեալ. կտրած ձգած։
Բացահալածեմ. ն. գուրս հալածել։
Բացահայեաց աչօք՝ ակամբ. աչօք բացօթ։
Բացահայիմ. չ. ազէկ նայիլ։
Բացահանեմ. ն. գուրս հանել, վտարանել։
Բացահնչումն. տ. Բացագանչութիւն։
Բացահռամ. ն. հեռացընել։
Բացահռութիւն. գ. 1 հեռացումն – 2 ա. Բացանցութիւն։
Բացահռումն. տ. Արտահռութիւն։
Բացաձայնեմ. ն. 1 յայտնի ձայնով ընել։ – 2 լայնաբար բացատկակ խօսիլ։
Բացաձայնութիւն. գ. 1 պարզաբար ըսելը։ – 2 լայնաբար խօսուածք։
Բացաձգեմ, ձգիմ. չ. հեռու ընել՝ ըլլալ, ազատ ընել՝ մնալ։
Բացաձիգ. ա. հեռաւոր. տ ուզագ։
Բացաձառութիւն. գ. բացատրութիւն, նշանակութիւն, իմաստ։
Բացամրժեմ. ն. գուրս վռնտել. տ գօմմագ։
Բացամրժութիւն. գ. վռնտուիլը. տ գօմռուածը։
Բացայայտ. ա. բաց և յայտնի. տ աչքգ։
Բացայայտակի } մ. յայտնապէս. տ ակ.
Բացայայտապէս } աչքերևոյթ։
Բացայայտեմ, նցի. ն. 1 յայտնի ընել, նշանակել, ծանուցանել – 2 բացատրել, մեկնել – 3 գուրս տար – 4 բանալ։
Բացայայտիչ. ա. 1 յայտնող, նշանակող։ – 2 բացատրող, մեկնող։
Բացայայտանեմ. տ. Բացայայտեմ։
Բացայայտութիւն. գ. բացատրութիւն, մեկնութիւն։
Բացայայտումն. գ. գուրսը յայտնուիլը։
Բացայիշատակ, ի, աց. գ. յիշելու արժանի խօսք՝ գործք, բացատրած. որ և Բացայիշեցեալ։
Բացանաւեմ. չ. նաւ մտնել երթալ։
Բացանշանեմ. ն. նշանել, նշանակել։
Բացանցական. ա. որ կ՚անցնի կ՚երթայ, աւելորդք բնութեան։
Բացանցութիւն. գ. 1 փորը քշելը, գուրս երթելը – 2 մէկ մասը գուրս հանելը։
Բացաշխեմ, ջեցի. ն. հակառակը գործելը (խօսքը)։ [նել (խօսքը)։ [երթելը։
Բացապաւառութիւն. գ. փորը գուրս ել.
Բացաջնջիմ. չ. աւրուիլ ու մէկդի տարուիլ։
Բացատաբար. մ. չէ ըսելով։
Բացատական, ի, ացի. ա. 1 չէ ըսելու կամ ըսուած (խօսք)։ – 2 բացատրական, հաստատելու։ [մէ։
Բացատայց իբր ՚ի տայց, ՚ի տացանէ. տատնց.
Բացատացութիւն. տ. Բացատութիւն, և Բացաձայնութիւն։
Բացատեմ, նցի, եա. կամ տացի, տաս. ն. յայտնի վճռաբար ըսել։ (Դակ ոչ ըսել կամ ուրանալ, տե ՚ի գիրս՝ Բացատացեմ և Ապուսեմ՝ անպէտ ոձով)։
Բացատութիւն. գ. 1 յայտնի խօսք՝ վճռական։ – 2 ոչ ընելը, չէ ընելը. որ և Բացատումն։
Բացատատեմ. ն. անհոգութեամբ աւրել։
Բացատատն. գ. հեռու տեղ։
Բացատատեմ. չ. մէկդի ցատքել։
Բացատատր, ի, ացի. գ. բաց տեղ, գուրս տեղ։ տ աչքգ նէբ, օվա, գրբ։
Բացատհարեմ. տ. Բացակատարեմ։
Բացատձայնութիւն. գ. ընելը, գործքով կա.

տարելը։
Բացատ, ի, ից կամ աց, օք. գ. 1 միջա-վայր, հեռաւորութիւն. ս ատա, ատալըգ։ – 2 քաղքէ դուրս տեղ. ս վարըշ։
–Բացատ. ա. հեռաւոր, բացսթնեայ, դատարկ։
Բացատեմ. ն. բաժնել, հեռացընել։
Բացատուեմ, եցի. ն. 1 աւանդել, տալ։ – 2 բացայայտել, մեկնել։ – 3 զատել, որոշել, մէկդի ընել, ձգել, նետել։
Բացատութիւն. գ. տարածութիւն։
Բացատպատրոնեմ. ն. յայտնի օրինակով ցուցընել։
Բացատրապէս, կամ Բացագրապէս. մ. 1 զատելով որոշելով, ընտրողութեամբ։ – 2 բացատրութեամբ։
Բացատրեմ, եցի. ն. 1 աւանդել, տալ։ – 2 բացայայտել, մեկնել։ – 3 զատել, որոշել, մէկդի ընել, ձգել, նետել։
Բացատրեհեմ. ն. բաժնել, որոշել։
Բացատրհուեմ. գ. բաժնել հեռացընելը, և բաժնուիլ հեռանալը։
Բացատրութիւն. գ. 1 աւանդելը, տալը։ – 2 մեկնութիւն։ – 3 մէկդի դնելը, կտրելը։ – 4 որոշումն, զանազանութիւն։ – 5 տարածութիւն։
Բացարան, ի, աց. 1 գ. բալէ խը։ – 2 ա. բացող։
Բացարձակ, ի, ից. ա. 1 բաց ու արձակ, բնդարձակ։ – 2 համարձակ, ազատ, անխափան։ – 3 հեռու, հեռաւոր։ – 4 մ. արձակաբար, ազատաբար, պարզաբար։ – 2 լոյշը քայլով։
Բացարձակեմ, եցի. ն. 1 դուրս ցատքցընել։ – 2 բանալ արձակաբար։
Բացարձակութիւն. գ. 1 բնդարձակութիւն, լայն ու արձակ տարածութիւն, ազատութիւն։ – 2 միջոց, հեռաւորութիւն։
Բացացուցական. ա. ազատացուցական, հատուցուածն (Հմարտութիւն)։
Բացացուցանեմ. ա. Ազատացուցանեմ։
Բացաւորութիւն. գ. հեռաւորութիւն։
Բացափախչիմ. չ. հեռու փախչիլ։
Բացափայլ. 1 ա. պայծառ, յստակ։ – 2 մ. պայծառապէս։
Բացափայլագոյն. ա. պայծառագոյն։
Բացափայլական. ա. պայծառ։
Բացափայլապէս. մ. պայծառապէս։
Բացափայլեմ, եցի } ն. պայծառացը-
Բացափայլեցուցանեմ } նել, ծագել, յայտնի ընել։
Բացափայլեմ, եցի } չ. պայծառ փայլել,
Բացափայլիմ, եցայ } ծագիլ, յայտնի երևնալ, հանդիսանալ։
Բացափայլութիւն. գ. պայծառութիւն։
Բացափայլումն, մանմամբ. գ. պայծառութիւն, լուսաւորութիւն։
Բացափաչաուեմ. փաչաուել, հեռացընել
Բացափախնալ. ա. զանազանուած։
Բացափոխեմ. ն. փոխել, դարձընել։
Բացաքարոզեմ. ն. հաչակել։
Բացբարձական. ա. 1 պակսեցընող, աւերող։ – 2 բացասական, պակասական, բառ՝ որ ունի ան, ատ, չ մասնիկները։
Բացբարձիչ. ա. վերցընող։
Բացբարձումն. Ի բաց բարձումն. Ի բաց բարձութիւն. գ. 1 բան մը վերցընելը, պակսեցընելը, աւերելը, կորուստ։ – 2 բացասութիւն, չէ ըսելը։
Բացեայ, ցէի, իցք. ա. տ. Բացակայ։
–Ի բացեայ. տնօ 'ի տառն Ի։
Բացերասանակեալ. ա. սանձը խղած։
Բացերես. ա. պղտզերես, Հակառակ բաց։
Բացերեսաբար. մ. յայտնապէս։
Բացերեսութիւն. գ. 1 համարձակութիւն։ – 2 յայտնի ըլլալը։
Բացերես. ա. մ. յայտնի։
Բացերևակ. ա. յայտնի և բնդարձակ։
Բացերևակաբար. ա. Բացերև։
Բացերևական. ա. միտքը յայտնող (խօսք), վերնական՝ այն կամ ոչ ըսելով։
Բացերևակի. մ. յայտնապէս։
Բացերևակիմ. չ. յայտնի ըլլալ։ [արձակ։
Բացերևապէս. մ. 1 յայտնապէս։ – 2 համ.
Բացերևեմ } ն. յայտնի ընել՝ ը-
Բացերևեցուցանեմ } նել։
Բացերևիմ. չ. յայտնի երևնալ։
Բացերևցնեմ. ն. որոշակի ըսել, յայտնել։
Բացերևութիական. ա. յայտնի։
Բացերևութիւն. գ. 1 յայտնի ցուցում, պարզութիւն։ – 2 յայտնի երևնալը։ – 3 (յն. ոձով) միտքը յայտնի խօսքով յայտնելը, վերնական խօսք, է կամ չէ ըսելը։
Բացերևութիւն, բեւեռնք. գ. յայտնութիւն, յայտնի երևնալը։
Բացէ. Ի բացէ. մ. հեռու. ս ուզած, կերթի։
–Բացէ՛ի բաց. Ի բացէ 'ի բաց. Բացի՛ բաց. 1 շատ հեռու, հեռուանց. ս ուզածնան ուզաղա։ – 2 բոլորովին, խափա, բնաւ։
Բացընկնցիկ. Ի բաց ընկնցիկ. ա. երևոյթ ձգած, մէկդի նետած։
Բացէչ. ա. բացող. ս այան։
Բացնփիկ. Բացնփնիկ. ա. վերը 'ի վերոյ պատրաստած. ս էրթիլուէ՝ եարըմ աչքդ։
–Բացնփիկ խոզամ. զգեստները բանալ գոցել՝ ներքինը զարդերը ցուցընելու համար։
Բացկացութիւն. գ. ա. Ի բացկացութիւն։
Բացորոշաբար. մ. բացայայտ, որոշակի. զատ։
Բացորոշեմ, եցի. ն. 1 մէկդի որոշել, զատել, ընտրել։ – 2 որոշակի նշանակել, սահմանել, կարգաւորել։
Բացորոշիչ. ա. զանազանող։

Բացորոշութիւն. գ. 1 զատուածն, զանազանութիւն – 2 ընտրողութիւն, կարգաւորութիւն. որ և ասի Բացորոշումն։

Բացութիւն. գ. 1 բաց ըլլալը. s այրգլխոց։ – 2 միջոց. s արտլեզ։

Բացուածք, ցմանս. գ. բացուիլը. s այրըմաղ։

Բացուսեմ. ն. բացասել։

Բացուստ. ի բացուստ. մ. հեռուանց. s ուշագոման, կրբագոման։

–Բացուստ՝ի բաց. տ. Բացէ՝ի բաց։

Բացօթեայ, ևգէ, զաց} ա. մ. դուրս տեղ

Բացօթեայ, թէի, էից} կեցած. s կէձէ կիւնաիւզ աչգոտա՝ գըրոտա տուբան։

Բացօթեամ կամ թի մ. չ. գիշեր ցորեկ բաց տեղ կենալ՝ մնալ։

Բաւ. գ. Հանգելու բռնելու ծայր՝ ձեռի. s օմնօր, հատատ, ուձ, նիհայէմ։

Բաւական. տ. Հատուած – ատակ, կարող։

Բաւական, ի, աւ., աց. ա. 1 հերիք, չափաւոր. s ևէմէ էր, էվ էյիւ – 2 շատ, խնդ մը։ – 3 գոհ. s գանաաթէ էտիձի։ – 4 ատակ, կարող, ձեռքը հասնող. s գատըր, ևէմէ էր, էտէ պիլէ՛ն։ – 5 յարմար, արժանաւոր. s հատատը օլան, լայըգ։ – 6 երկար (ժամանակ)։

–Բաւականն. Ատուած ամենաբաւական։

–Բաւական. գ. 1 կարողութիւն, չափ. s քիֆայէմ, գուարէմ։ – 2 պէտք, պիտոյք։

–Բաւական է. դ իմաց. հերիք է, կը բաւէ. s ևէմէ էր, ևէմիչիր։

Բաւական } մ. 1 բաւականատպէս, հե-
Բաւականաբար } րիք։ – 2 կարողութեամբ կամ պիտանաւորութեան չափով։

Բաւականաբոյս. ա. հերիք կամ շատ բան բուսցընող։

Բաւականաբուղխ. ա. հերիք կամ առատ [բխած։

Բաւականագոյն. ա. մ. հերիք, բաւականէն էլ։ [թիւն առաջ։

Բաւականագործութիւն. գ. ընելու կարողու-

Բաւականագործ. ա. ամենակարող։

Բաւականամ. տ. Բաւականանամ։

Բաւականանամ, ացայ. չ. 1 հերիք սեպել, գոհ ըլլալ. s ևէմէ էր ոէմ՛ք, գանաաթէ էմէմ՛ք, խոշնուտ օմնագ։ – 2 առիկել, հատնիլ, կարենալ. s գատըր օլմագ, էրմ՛ք։ – 3 արժանի սեպել (ընելու). s իրմ՛իքնաագ էմէմ՛ք։

–Բաւականանայ. դ իմաց. հերիք կ՛ըլլայ, կը բաւէ, կ՛օգտէ. s ևէմէ էր, էլ վէրիր։

Բաւականապէս. մ. 1 հերիք։ – 2 կարողապէս, հզօրնգապէս։

Բաւականացուցանեմ. ն. 1 գոհ ընել. s խոշնուտ էմ՛ք։ – 2 կարող և արժանի ընել. s գատրը՝ լայըգ էմ՛ք։

Բաւականաւոր. ա. չափաւոր։ [րոգ ըլլալ։

Բաւականեմ, նեալ. չ. 1 շատանալ – 2 կա-

Բաւականութիւն. գ. 1 չափաւորութիւն, հերիք եղած պիտոյքը, հերիք ըլլալը։ – 2 կարողութիւն։

–Բաւականաւորեմ. տ. Բաւականաբար։

Բաւանդակ. տ. Բովանդակ։

Բաւանդակապէս. տ. Բովանդակապէս։

Բաւանդակեմ, իմ. տ. Բովանդակեմ, իմ։

Բաւանդակութիւն. տ. Բովանդակութիւն։

Բաւանք. գ. գիւն, վարձք։

Բաւեմ, նցի. չ. ն. 1 կրնալ տանիլ, հասնիլ, առիկել. s ևէմի իշմ՛ք, կէօմի իւմ՛ք, էտէ պիլմ՛ք, գատրը օլմագ։ – 2 հերիք ըլլալ. s ևէմէ էր օլմագ։ – 3 բոյնել, բովել, համբերութեամբ սպասել։ – 4 գիմանալ, հանգիլ. s տայանմագ, ևէմի իշմ՛ք։

Բաւեցուցանեմ. ն. բաւեցընել, օգտակցընել. s ևէմի իշտիրմ՛ք։

Բաւիղ, ւդի, զաց. գ. լաքիրթինեմոս. s հաղորդեմաձ, տօրագ։

Բաւղակ, ի, աց. նոյն։

Բաւղակաձև. տ. լաքիրթինեմոսի նմանն։

Բաւբակ կամ Բօրակ. տ. Բորակ։

Բաբասական. ա. զարմացական, զոմզոմական, բ՛ՀՆ շատ ազիկ ընկնող։

Բբեմ. տ. Բիբեմ։

Բբիւն, կամ Բբբիւն. գ. Հայն բազմութեան կամ յաղթութեան. s վահճըրտը, քիւթիւրիւ։ – տ. և Բոմբիւն։

Բբչամ. տ. Բջնամ։

Բբջիմ, կամ Բբջջիմ, ևցայ. չ. բիբելը անկողով կամ շարժելով նայիլ. s գոյուլուփ պագմագ։

Բգնգ, ի. գ. փաթեթ, ծրար. կամ ընդհանէն լեցուն ամանի մէջ։

Բգնաշխ} բգնշխէ, խաց. գ. հիւպատոս,
Բգնշխ} գուբա, զօրավար, կոմիսարպետ. s փաշա, խան, պէյ, պէյլէր պէյի, գօնսօլօզ

–Փոխանակ բգնշխի. անթէ խաւտոս. s փաշա վէքիլի, միւտէլլիմ։

Բգնշխութիւն. գ. բգնշխի իշխանութիւնը. s փաշալըգ, պէյլէր պէյի մնծնտւսլու։

Բեզնկ. գ. (Ա.) նորոգութիւն շէնքի, նորոգելու տեղ. s մէրամէթ։

Բեզակ, կամ Բեզնկ. գ. (Ա.) լոյս, փայլակ, արեգակ. s շիմշէք, շէմս։ [նգ։

Բենճ կամ Բենճ. գ. (Ա.) քամած չէքի,

Բեղեաք, այ. գ. (Ա.) ապստամբ, ժանտ, սատանայ, ապստամբել։

Բեկ. ա. 1 կոտրած. s գըրըգ։ – 2 զրկացած։ – 3 սիրտը կոտրած։

Բեկանեմ, բեկի, բեկ. ն. 1 մաս մաս՝ կոտրըտուր ընել, կոտրել. s տօղրամագ, փարչա փարչա քէօմէք, ուգխամ մագ։ – 2 կոտրել. s գըրմագ։ – 3 պատռել, զրկացնել. s փարաղամագ։ – 4 ուժը կոտրել, տկարացընել։

–Բևկանեմ զսիրտ. 1 սիրտը շարժել։ – 2 սիրտը կոտրելը – 3 վանցընել, խռովցընել։
–Բևկանիլ սյտի. 1 սիրտը տրտմիլ, սիրտը կոտրիլ, չդիմանալը – 2 խանարհիլ՝ զղջալը – 3 վախնալ, լքանիլ։
–Նախանձոտ բևկանիմ. տ. Նախանձաբևկ
–Բևկանիմ անդրէն, արձագանգ տալ՝ ըլլալը։
Բևկոր, ի. գ. 1 սրբուհի տուրք. 2 պատ, վէրկի, սալևան։ – 2 մնծի մը փոխանորդ. 3 վիճակ։
Բևկացուցանեմ. տ. Բևկանեմ։
Բևկբևկում, եցի. ն. իմ. չ. 1 կոտրըտալ, կոտրըտուիլ, տալկալ, ծռևլ, ծռմըռկիլ։ – 2 տկարացընել։
Բևկբևկումն, կման. տ. Բևկումն։
Բևկեմ, եցի. տ. Բևկանեմ։
Բևկիմ, կեցայ. կր։
Բևկոտեմ, եցի. ն. կոտրըտալ, աւրել. 2 փափ. իմ փարէ էմ մէք, ևրդմագ, պօզմագ։
Բևկոր, ի. գ. կոտրածի կտոր. 2 գրբըգ փարչէ։
Բևկուած. գ. կոտրուիլը։
Բևկուիծ. տ. Բևկուեմ։
Բևկուն կամ Բակուղ, կնդ, ևղջ. գ. (ձ.) գաւազան. 2 տէյէնէկ, ասիա։
Բևկուեմ, կման. գ. 1 կոտրևլը, կոտրուիլը. 2 գրբմասը, գրբրլմասը։ – 2 ջարդ. 3 գրբկընէ։ – 3 վնաս մարմնոյ կամ հոգւոյ, կործանումն։ – 4 կսկիծ։ – 5 զղջում։
Բևկչիմ. չ. կոտրուիլ։
Բևկտեմ, եցի. ն. չորս դիէն կոտրըտալ։
Բևկտու. ա. դիւրաբևկ, փշրևլի։
Բևկտումն, տման. գ. 1 կոտրտևլը, տկը։ – 2 իմաստասիրեմ ևմ բան։
Բևնդ կամ էգ, ոյ, ոց կամ ի, ից. գ. կրտաւ ազնիւ ու բարակ, իմևլը՝ մանածը՝ քանածը և չինած լաթը. 2 բևնձ պէզ, տիւլպէնտ, քէմէն։
Բևնձագործ. ա. կտաւ չինող։
Բևնձագործութիւն. տ. Բևնձղևայ։
Բևնձագգեաց
Բևնձագգեսա } ա. կտաւ հագած։
Բևնձատիպ. ա. բևնձի նմանող։
Բևնձևայ } ա. բարակ կտաւէ. 2 բևնձ
Բևնձևղէն } պէզտէն, տիւլպէնտ։
Բևշմռևմ. գ. (ձ.) գազան, սատանայ։
Բևղ. գ. (բառ. ամ.) պևխ. 2 պըչրզդ։
Բևղմևարևր. ա. պտղաբևր. 2 մէյվէտար, պէրէքէքէմլի։
Բևղմևաւոր, եմ. տ. Բևղևաւոր, եմ։
Բևղն. տ. Բևղուն։
Բևղևաւոր, ի, ից. ա. բարևրևր, և բազմաձին. 2 մանաւանդ, պէրէքէքէմլի։
Բևղևաւորագոյն. ա. աւելի բևղևաւոր։
Բևղևաւորեմ, եցի. ն. բազացընել, բարևրևր ընել, պտուղ՝ զաւակ բևրել։
Բևղևաւորութիւն. գ. ազէկ պտղաբևրութիւն։
Բևղուն, դնոյ. գ. բևրք, պտուղ, սրդիւնք, սևրմն, ծնունդ. 2 պէրէքէքէմ, հասրէ, մանաւանդ։
Բևմ, ի, կամ ոյ, ից. գ. (յ.) տաճան, աթոռ գաւազանական. 2 քիւրսի, տիվան։ – 2 ամպհան։ – 3 վիրնաակողմ տաճարի, տուրք սևռանոյ կամ խորանի տեղ. 2 միմպէր, մէմպէր։ – 4 բարձր տևղ, նստարան. 2 սէտէ, սէմ։
Բևմական, ի, ից. ա. 1 պաշտօնևայ տուրք բևմին, տարկաւագ, քահանայ։ – 2 ամպհանի։
Բևմնատաց ութիւն. գ. քարոզ. 2 վազ։
Բևմն, ի. տ. Բևմ։
Բևմնական. տ. Բևմական։
* Բևնաձև. տ. բևմական։
Բևնակոչ. գ. շաբաթևան խաղ մը։
Բևռն, ռբն, ռունք, ռանց. գ. 1 բևռ. 2 հիւք, պարս – 2 ապրանք. 3 մալ, տէնկ։
Բևռնաբարձ, ի, ից. ա. բևռը վերցընող. 2 հիւքիւ գալտըրան, պտրքէշ։
Բևռնաբարձող. ա. բևռ դնող, բևռցընող։
Բևռնաբևր. ա. բևռ բևրող։ [2 հիւքչէտէն։
Բևռնական. ա. 1 ծանրաբևռնի – 2 ծանր (խօսք). [համբևրող։
Բևռնակար. ա. կարող բևռան տանելու։
Բևռնակիր. ա. գ. 1 բևռ տանող՝ կևնդանի կամ մարդ։ – 2 բևռնակրութիւն։
Բևռնակրեմ. ն. բևռ՝ ծանրութիւն տանիլ։
Բևռնակրութիւն. գ. 1 բևռ կրևլը. 2 համալրդ։ – 2 ուրիշի ծանրութիւը քաշելը։
Բևռնառու. ա. որ կընայ բևռ վերցընել։
Բևռնարկեմ իմիկամիք. ն. շալկել. 2 հիւքլէնմէք։] – 2 ծանրս։
Բևռնաւոր, ի, ից. ա. 1 բևռնաւորևալ։
Բևռնաւորեմ, եցի. ն. բևռցընել. 2 հիւքհևնեմ, նևալ. նոյն։ [լէմէք։
Բևռնընկեցումն. գ. բևռը վար ձգելը։
Բևր, ի, իւք. գ. բևրումն, ընդմացք. 2 կէրկ։
Բևր, ոյ, ոց, կամ ի, ից. գ. 1 նրկրի բևրք՝ բարիք. 2 պէր, պէրէքէքէմ, մանաւանդ, հասրէ։ – 2 առատութիւն՝ ապէկ կամ դէշ բանևրու։ – 3 ծնունդ կևնդանեաց։
Բևր. մ. Հանպա, նկէք. 2 ոչ, չայտէ։
–Բևր ասեմ, կամ Բևրջիր ասեմ. Ե՛կ բևր ասեմ, Բևր առաջիդ. 2. որպէս թէ ըսենք, զոր օրինակ. 3 մէսէլա։
Բևր. գ. նրաժշտական խաղ մը։
Բևրան, ոյ, ով, ոց, ովք. կամ իւ, աւ, օք. գ. 1 բևռան. 2 ապրդ, տիհան, ֆիւտմ, ֆէյտմ։ – 2 շրմունք։ – 3 անցք, դուռ։ – 4 գետի՝ լճի ընդմացք՝ ծով։
–Բևրան սրոյ. թէրի բևրան, կարող կողմը. 2 գրբրճ՝ ապրդ, նալրմի։
–Բևրան. սկիզբ, ռաջի բևրանը։
–Բևրան. 1 անձ, գէմք, ինքը։ – 2 բևրնէն նևած չխոսիլ։

–Ըստ բերան. մարդ գլուխ։
–Ի բերան ուսանիմ. բերուց սորվիլ։
–Ի բերան. Ի բերանոյ. մ. 1 բերնուց. s աղբատան, էղալէր – 2 բերնէ բերան։
–Ի մի՝ րնդ մի բերան. միաձայն։
–Բանս՝ի բերան գնեմ ուրուք կամ ումք. տուն տալ. s էլեմէնթ։
–Ի բերանս լինիմ. պատասխանիլ։
–Բերան՝ի բերան. 1 բերնէ բերան, ծայրէ՝ի ծայր։ – 2 դիմացէ դիմաց։
–Բերան՝ի վայր, Ի վերայ բերանոյ. բերնի վրայ, բերնովքս՝ի վար, երեսն՝ի վար. s հիւզիս գոյու։
–Ի բերանս լինիմ. հարկանիմ. տապալիմ. երեսին վրայ իյնալ։
–Բերան. 1 բերնի խոց մը։ – 2 կանանց արգանդին մօտ խոց մը։
Բերանաբաց } ա. ժ. 1 բերանը բաց։բաց
Բերանաբացնալ } բերնով. բաց բերան. s աղզը աչըզ։–Զարմանքէն բերանը բաց։
–Բերանաբաց լինիմ՝ի կերակուրս. անգամ հուխեամբ ուտել։
Բերանաբացիմ. ն. 1 անդուռն բերանով խօսիլ – 2 ծակ մը բանալ բերնի պէս։
Բերանաբացիկ լինիմ. բերանը բաց մոռիկ ընել։
Բերանաբացուիմ. գ. բերանաբաց ըլլալը։
Բերանալիր. մ. լեցուն բերնով. s ասըւ աղզըըլա։
Բերանալոյծ. Բերանալուծի հաց Ճաշակել. ծոմը ժամանակին աւրել։
Բերանալուծուիմ. գ. ծոմը՝ պաքը աւրելը։
Բերանակապ. ի. գ. 1 բերնի կապ, սանձ. s կէմ, խանդըրմա։ – 2 ա. մ. բերանը կապկրպած, կղպած, պապանձած։
Բերանանամ. ագայ. բերնի պէս բացուիլ, ճռափիլ՝ վաղըընել։ [նալ՝ բացուիլ։
–Ի միասին բերանանամ. բերան բերնի բա-
Բերանացանիմ. ն. բերնէն դուրս հանել, բխել։
Բերանացաւ, ոյ կամ ի } գ. բերնի ցաւ,
Բերանացաւուիւն } խոց։
Բերանացի. մ. բերնով. s աղզըըլա։
Բերանացուցանիմ. ն. բերնի պէս ընել, բանալ։
Բերանաւէն. ա. դիպուածի մը համար գըրուած անուն. (զոր սրինակ Մոսէս, Ջրէ հանած, և այլն)։
Բերանաւնապէս. մ. պատահմունքէ անուն գնելով։
Բերանաւնուիւն. գ. պատահմունքէ մը անուն առնելը։
Բերանեամ, եցի. ն. պապանձեցընել. s աղզընը արգամադ։–կ. 1 պապանձիլ. s աղզը գոփանմադ։ – 2 երեսի վրայ իյնալ։ = 3 կերածը քիմէն բերնէն գալ։
Բերդ, ի, իւ կամ աւ, ից, իւք. գ. բերդ։ s գալէ։
Բերդագիւղ. գ. բերդով գիւղ։
Բերդակ. գ. պզտի բերդ։
Բերդակալ, ի, աց. ա. գ. բերդին գլխաւորը. s գալէ ազատը, տիզտար։
–Բերդակալք. Բերդակալանք. գ. բերդի գլխաւորները. s գալէ ասկէրի։
Բերդամարտուիւն. գ. 1 բերդի հետ ձեռկուիլը։ – 2 ձեռկուելու աշտարակը։
Բերդամէջ, միջի. գ. բերդին ներսը. s գալէնին իչի։
Բերդամուտ լինիմ. բերդը մտնալ, առնել։
Բերդամոց, ցք. ա. Բերդ։
Բերդայինք, յնոց. գ. բերդին միջիններըս. s գալէլիէր։
Բերդանաւ. գ. բերդի պէս մեծ նաւ։
Բերդանման. ա. բերդի պէս. s գալէ միասը։
Բերդապահ, ի, աց. գ. բերդին պահապան. s գալէ պէջհիսի։ [նող։
Բերդատապալ. ա. բերդ քանդող կործան-
Բերդատեղի. ա. Ամրակողմն։
Բերդատէր, տեառն. գ. բերդակալ. s գալէ աղասը, տիզտար։
Բերդատուր. ա. բերդը տուող՝ մատնող։
Բերդարգել առնեմ. ն. բերդի մէջ փակել։
Բերդարէք } գ. բերդը։
Բերդեր }
Բերդացիք, ցեաց. ա. Բերդայինք։
Բերդաքաղաք, ի. գ. բերդ ունեցող՝ բերդի պէս քաղաք։ [կիւղ։
Բերդաքաղաքացիք. գ. ամուր քաղքի բնա-
Բերդաքար. գ. ապառաժի մէջ շինուած բերդ։
Բերդեան. գ. 1 բերդէր։ – 2 բերդապահք։
Բերդզեղ. ա. մաղձը երկնցած՝ փսխաստած։
Բերդնոցդ կամ դիք, դեաց. գ. բերդաւոր. s հիսարլը, գալէլի։
Բերդորայ } գ. բերդը։
Բերդորէք }
Բերեմ, բերի, բեր. ն. 1 բերել. s պէրմ՝ պուրայա կէմիրմէք։ – 2 իր վրայ ուզենալ՝ երեցընել՝ ցըցընել։ – 3 պատաբերել։ – 4 համբերել, քաշել, դիմանալ. s չէքմէք, տայանմադ, սապը էմմէք։ – 5 առնիլ. s կէօմիւրմէք։
–Ընդ բերանն բերել. փսխել։
–Ոգի բերեմ. հոգի առնուլ։
–Բերեմ՝ի համար, զՀամար. համբել։
–Ի գործ բերեմ. ընել՝ կատարել – տե՛ս և ՝ի բառն Ուշ, Դէմք, Ի դուրս, և այլն։
–Բե՛ր. մ. տե՛ս ՝ի վեր։
Բերելի, լւոյ, լեաց. ա. Բերդ։
Բերիմ, կամ Բերնալ լինիմ. կ. յ. 1 շարժիլ, դիմել, յօժարիլ, մտիլ։ – 2 վարուիլ, կենցաղավարիլ։ – 3 իմացուիլ, նշանակիլ,

վերաբերիլ։
Բեր 'ի մէջ. ա. քան խառնող։
Բերիւղ. ա. Բիւրեղ։
Բերիւր. ա. Բերբի։
Բերկրաբեր. ա. ուրախութիւն բերող։
Բերկրաբերձ. ա. շատ ուրախական։
Բերկրազուարճ. ա. ուրախ զուարթի։
Բերկրալի. ա. ուրախալի, ուրախ։
Բերկրալիր
Բերկրալից } ա. ուրախալից։
Բերկրական. ա. ուրախական։
Բերկրակից. ա. ուրախակից։
Բերկրահամբոյր. ա. խնդասիրութեան ու քաղցր։
Բերկրահոտ. ա. զուարճալի հոտով։
Բերկրամիտ. ա. խնդամիտ։
Բերկրանոց, ի, աց. գ. պատշգամ. տ քէօշկ։
Բերկրանք, նաց. տ. Բերկրութիւն։
Բերկրապատառ. ա. ուրախալից։
Բերկրասիրեմ. ա. զուարճանալ։
Բերկրարար. ա. Բերկրեցուցիչ։
Բերկրացուցանեմ. տ. Բերկրեցուցանեմ։
Բերկրելի. ա. ուրախալի։
Բերկրեմ, եցի } ն. ուրախացընել. տ շաղ
Բերկրեցուցանեմ } էմ մէջ, սէվինտիրմէք։
Բերկրեցուցիչ. ա. զուարճացընող։
Բերկրիմ, եցայ, եալ կամ եաւ. չ. ուրախանալ, խնդալ, ձնալ, զուարճանալ, զուարճանալ. տ սէվինմէք, շաղ օլմագ։
Բերկրիչ. ա. Բերկրեցուցիչ։
Բերկրութիւն. գ. ուրախութիւն, խընաւէտ, ցնծութ. տ սէվինճ, շաղլըգ, սուրուր, սէվգի։ [տալը, և ձիւծաղիկը։
Բերկրուկն, բանն. գ. ուրախանալը, խընդ-
Բերձաբերիմ. չ. գէպ 'ի վեր դիմել։
Բերձակատար. ա. Բարձրակատար։
Բերձրութիւն. ա. Բարձրութիւն։
Բերուկ կամ Բերիկ. ա. Բերբի։
Բերուն, բանն. գ. 1 բերելը, բերուիլը։ — 2 շարժիլը, վարուիլը, քալելը։ — 3 դիպուած։ — 4 յաջորդութիւն, հակամուտութիւն։ — 5 պատահելութիւն, բերք։ — 6 սատկութիւն (ասլի, հովի, և այլն)։
Բերուն. ա. Բերբի։
Բերուստ. գ. բերելը, կրելը տանիլը։
Բերբի, բուոյ, բնաց. ա. քարերեր. տ մահուելը, պէրէքէմլի։
Բերբիւր. նոյն։
Բերք. ա. Բեր։
Բեւեկն, ոյ. գ. բեւեկ, ուռիւն. տ էրմէնէիճ։
Բեւեկնի, նոյ, նեաւ. գ. 1 բեւեկն ծառը. տ էրմէնէիճ ագաճը — 2 գիհի. տ արարձ։
—Բեւեկնոյ խիժ կամ կաէդ. գ. տ չամ սագըզը։
Բեւեռ, ի, աց. գ. գամ. տ մէխ, էքօսկը, միամաղ, գամա, չիվի։
—Բեւեռով գլխեռ. թ ափով. մալուխ գմալուխը կը հանէ. տ չիվի չիվիի չըգարըր։
—Բեւեռ. 1 առանցք երկնից անշարժ. տ սիմկիլ, մըհվէր։ — 2 լիսեռ։ — 3 կեդրոն բոլորակի։
Բեւեռած
Բեւեռակապ } ա.մ. գամած, գամեալ կապած։
Բեւեռապինդ
Բեւեռապինդեմ. ն. գամել։
Բեւեռեմ, եցի. ն. 1 գամել. տ մըխլամագ։ — 2 անշարժ հաստատել, կապել, միացընել։
Բեւեռիչ. ա. գամող։
Բեւեռումն. գ. գամելը, գամուիլը։
Բեւեկ կամ Բեւեկի. ա. Պեւեկ։
Բեր, կամ Բէր, ի, ից. ա. մջ. 1 շահ, լաւ, մեծ, զօրաւոր. տ փէր, պէօյիւք։ — 2 վայր. տ փէ՛ՀՀ, փէ՛Հ փէ՛Հ։
Բզաք. գ. արտ այծ կռատած. տ պիւզ։
Բզզամ; ացի, ամ } չ. Ձանձի՝ մեղուի ձայն
Բզզիմ; եցի, եամ } Հանել, տզզալ. տ վզզլատմագ։
Բզզումն, կամ Բզզանք. գ. վըզ վըզ ձայն Ձանձի, մեղուի. տ սիւնէք՝ աաը սէսի։
Բէկ, էգի կամ եղոյ } գ. ամէն տեսակ բըզ-
Բզիւ, զոյ, ոց } զոզ Ձ՛Ձի, մանաւանդ ապտեղասէր. տ պէօձէք, տրզ տրզ պէօձէյի, պուլտուզուլու պէօձէք։ — տ. և Բրնձհան։ [օրչան գուլաղը։
Բզուկ. գ. մինականջ խոտը, սամուխ. տ
Բէնզկերուդ, այ, աւ. գ. (և.) 1 Բահաղ չաստուծոյ Ձանձը, Ձանձիկ աստուածն Ակկարոնի։ — 2 սատանայ, սադայէլ։
Բէժ, Վէժ. գ. ծածկոց, վարագոյր. տ վէբատէ։
Բէկ, ի. գ. (տՀ.) իշխան. տ պէյ։
ԲէՀ. տ. Բէջ։ [տ մխակ քէհռիւ։
Բէշկ մշկոյ, բէշկի մշկոյ. գ. մշկոյ կաւոյ.
Բէջ, կամ ԲէՀ, բիձի, աւ. գ. 1 կաճառակ, քամակ. տ սրբի, փիւշի։ — 2 Ջաւղհակի սանրին բանելիքը։
Բըբիւն. ա. Բբիւն։
Բըւիձակ. ա. Բուիձակ։
Բիմ ազոյն, գունի, ից. ա. 1 խիստ գոյլ, տկարացած (գոյացութիւն)։ — 2 աւելի բուիմ անկիւն քան ներկրաչափից։
Բիմահայեաց. ա. վատասոնա, հակուր։
Բիմացուցանեմ, ցուցի } ն. բիմացընել, գոյ-
Բիմեմ; եցի } ցընել, աւրել. տ
Բիմեցուցանեմ } քիւնտ էմմէք, քէօրլէմմէք։
—Ըստ քերականաց՝ Բիմել, ձայնը վար իջեցընել, բուիմ նշանակ որոշել։
Բիմիմ; եցայ. չ. 1 գոլշնալ, գըլնալ։ — 2 (աչքը) վատիլ՝ գէշնալ։
Բիմիկ. (ռմկ.) տ. Սպասուր։
Բիմութիւն. գ. գլուխիւն, գոյլ ըլլալը. տ քէօքին օլմամասը, քիւնտ օլմասը — ան՛ս և Բուիմ՝ ըստ քերականաց։
Բիմարեր. ա. բիմոտ՝ ջրոտ (աչք)։

Բժժագործ. գ. կախարդ. ս թիլիսմՃի։
Բժժագործութիւն. գ. կախարդական գործք։
Բժժանք, նաց [գ. դնդի մանրատուփիկ,
Բժիժ, բժբժոյ, ոց [սուտ դնդ և նշան կախարդի. ս Համայիլ, թիլիսմ։ [պիտի։
Բժիշկ, ժշկի, կաց. գ. բժիշկ. ս Հէքիմ, թա-
–Բժիշկ (վիրաց). վիրաբոյժ. ս Ճէրրահ։
Բժշկաբանիս. ա. բժշկութիւն բաշխող (Հնոք)։
Բժշկաբար. ա. Բժշկապէս։
Բժշկական, ի, աց. ա. 1 բժշկի՝ բժշկութեան յատուկ։ – 2 առողջարար։ – 3 բժշկութեան ունակ։
–Բժշկականն. գ. բժշկի՝ բժշկական գիրք։
Բժշկականութիւն. գ. բժշկութիւն. ս Հէքիմլիք։
Բժշկաձևոք. գ. բժշկութիւն տուող Հնոք։
Բժշկայն, յնոյ, ոց. ա. Բժշկական։
Բժշկանոց, ի, աց. ա. Բժշկարան։
Բժշկանք. նաց. գ. բժշկական բաներ։
Բժշկապետի, աց. գ. բժիշկներու գլուխ. ս Հէքիմ պաշը, պաշ Հէքիմ։
Բժշկապետաբար. մ. Հարտարութեամբ բժշկելով։ [բժշկել։
Բժշկապետիմ; եցի. չ. ն. Հարտարութիւն
Բժշկապէս. մ. բժիշկի պէս. ս Հէքիմ միասրը, ՀէքիմՃէ։
Բժշկարան, ի, աց. գ. 1 բժշկի տուն՝ խանութ. ս Հէքիմ խանէսի՝ տիքեանը։ – 2 բժշկութեան գիրք։ – 3 տեղ և դեղ բժշկութեան։ – 4 առողջարար։
Բժշկարար. ա. առողջարար. ս Հասիհիմլի։
Բժշկեմ; եցի. ն. 1 դեղ ընել, պէտ ընել. ս ԻլաՃ՝ թիմար էմ մէք, գայրըմազ։ – 2 առողջացընել, ողջ ընել. ս սաղլըմազ էյի էմ մէք, սաղալմմազ, շիֆա վէրմէք։ – 3 շտկել, պակասութիւնը լեցընել՝ անցընել։ – 4 (յ. ոձով) պաշտել և վէՃը լուծանել։
Բժշկիչ. ա. բժշկող։
Բժշկութիւն. գ. 1 բժշկելը, իլը. ս ԻլաՃ, թիմար, էյի էմէմէի, օղմասը։ – 2 բժշկականութիւն, արհեստ բժշկի. ս Հէքիմլիք։ – 3 (բուս յն. ոձով) պաշտօն, ծառայութիւն։
–Բժշկութեանն. բժշկութեան ծախքը
Բժշկօրէն. տ. Բժշկապէս։
Բժոժ. գ. մեռածքի խոզակ։
Բժոտ. ա. Ճպռոտ. ս չամաղլը։
Բժոտիմ. չ. Ճպռոտիլ։
Բժուժ. տ. Բժիժ, կամ Բժժանք։
Բիբ, բբբի, բբաց. գ. աչից բիբը. ս պէպէք, կէօզ պէպէկի, Հատագա, մէբսիւմէք։
–Ընդ Հարկանիմ ընդ բիբ ական. Ընդ բիբս տամ. աչքին դպչիլ։
Բիբեմ; եցի. չ. Հագնելու Հայն Հանել՝ բի բի, Ճիվ Ճիվ։

Բիբոտ, ի, աւ. գ. ծառի մը մշակը, և Ե-գիպտոսի եղեգի տերև՝ որ թղթի տեղ Հին ատենը կը գործածէին։
Բիժ, բըժոյ. գ. 1 աչքի աղտ, Ճպռուտ, Ճպռոտութիւն. ս չափագ։ – 2 բիծ՝ ժանկ արծըթի։ – 3 բիծ, արատ. ս լէքէ։
Բիլ. գ. բացագոյն կապոյտ։
Բիծ, բըծի, լց. կամ բծոյ, ոց. գ. 1 արատ, աղտ. ս լէքէ, պէրչ։ – 2 յանցանք, պակասութիւն. ս էքսիքլիք, գուսուր, սուչ, նօգսան, այըպ, քիր, փիսիք։ – 3 հիւանդութիւն Հոգւոյ և մարմնոյ։ – 4 մուխ նշանակը. ս պէնէկ։ – 5 կածոսիկ. ս սիվիլճիկ, չրպան։ – տե՛ս և Խծբիծ։
–Բիծ դնեմ. Բիծս կարկատեմ; չիեմ; արկանեմ։ Ի բիծ տանիմ. Ի՛նեըրոյ բծի դընեմ (զբք). արատ դնել, մեղադրել, վար գալնել. ս լէքէ գօմագ, պէՀանէ պուլմագ, խօրլամագ։ [պիղծ։
Բիծ. ա. որ և Փիծ. տգեղ, պակասաւոր,
Բիծխի. գ. տեսակ մը ծառ։
Բիկար, ի, աց. գ. (լ.) փոխանորդ. ս վէքիլ։
Բիձհայեաց. ա. բէՃի՝ քամակը նայող. ս քիւբէկ պագըճը։
Բիտ. գ. Հատու տոքի Ճանկ. ս մանմուզ։
Բիտան. գ. ձկան մի անուն։
Բիբ, բբի, աց. գ. Հատս գաւազան. ս ասփա, դէբտէտոմ։
Բիբա, բբոյ. ա. 1 պիրկ՝ վայրի պէս. ս սէրթ, փէք։ – 2 կոպիտ, պինդ գլուխ, փայտի կտոր. ս խայրաթի, տիք, պըի, պաշը փէք։
Բիբ, բոբ կամ բի կամ բոյ. բոբ կամ բոց՝ ա. գ. 1 տասը Հազար. ս ծն պիւր։ – 2 անթիւ անՀամար, շատ. ս Հատորդ Հիսապորդ, պինդէր։
–Բիբ, Բիբիս, Բիբոս. մ. բիւր անգամ, շատ կերպով, կերպ կերպ։
Բիբաբաշխ. ա. շատ բան բաշխող՝ առատ։
Բիբաբաւան. ա. շատ անգամ բաւած։
Բիբաբաւութիւն. գ. շատ անգամ բսելը։
Բիբաբեղուն. ա. շատ առատ։
Բիբաբեր. ա. շատ բան բերող։
Բիբաբիծ. ա. շատ մեղադրանք դնող։
Բիբագլեխ. ա. բազմագլուխ։
Բիբագոյն. ա. մ. գունդգունդ. ս ալաՃա, պէնէկլի։
Բիբագործ. ա. շատ չարիք ընող։
Բիբադէմ. ա. Բազմադէմ։
Բիբագիր. ա. մ. շատ կերպ, շատ կերպով. ս պիւն թիւրլիւ։
Բիբակ. ա. Բիբեակ։
Բիբակաձեա. ա. Բազմանման [անուն
Բիբական. ա. Բիբաւոր – 2 գ. բեղդի մը
Բիբակեղծ. ա. Սանձակեղծ։
Բիբակերպ. ա. շատ կերպ, բիւր կերպ։
Բիբակերպական. ս պիւն թիւրլիւ։

Բիւրակն } ա. շատ ակունքով։
Բիւրակնեայ }
Բիւրակնքանալ. ա. բիւր կնքով կնքուած՝ գոցուած։
Բիւրակօրծան. ա. շատ կօրծանած։
Բիւրահոս. ա. առատ վազով՝ վազընթաց։
Բիւրամանեայ. ա. Բազմամանեայ։
Բիւրամարդ. ա. շատուոր մարդկիններու (բազմութիւն)։ [նէլիք, վէք էկին
Բիւրամանն. ա. շատ տարուան. ֆ չօգ սէ-
Բիւրայլին. տ. Բիւրաւոր [անգամ։
Բիւր անգամ. մ. տասը հազար անգամ, շատ
Բիւրաշէնայ. տ. Բազմաշէնայ։ [պուած։
Բիւրաստաւաշար. գ. շատ տնական դի-
Բիւրատատիճ. ա. բիւր պատժոյ արժանի։
Բիւրատատիկ. ա. բիւրաւոր, բիւր կնքով, անթիւ։ — 2 մ. բիւր անգամ աւելի. ֆ ան պին գամ, գայէմ զիսաւէ, չօգ տէֆտա։
Բիւրատատկեան. ա. նոյն ընդ. վ.։
Բիւրատատկեմ, իմ. ն. կ. բիւրատատիկ ընել, ըլլալ։
Բիւրատարտ. ա. բիւր պարտքի տակ։
Բիւրատալի Ադգահակ. (պ.) Հին պարսիկ իշխանի մը անունն՝ որպէս թէ բիւրաւոր ձիերու տէր։
Բիւրատատեղն. ա. Ձիերը շատ։
Բիւրատաքանչ. ա. շատ հրաշալի։
Բիւրատատեակ. ա. շատ կերպ. ֆ չօգ թիւրլիւ։
Բիւրաւոր, ի, աց. ա. գ. 1 մէկ բիւր, շատ բիւր, խիստ շատուոր, անհամար բազմութիւն, և անհամար բազմութիւն — 2 բիւր զօրքի մը գլուխ — 3 շատ բանով մեծցած։
Բիւրեակ, Նկի, կաց. ա. գ. 1 բիւր թիւր — 2 բիւրաւոր։
Բիւրեզ, եղի, աց. գ. բիւրեզ քար, գոհար մի տեսակ մը. ֆ պէզաաի, էրզէգ։
Բիւրեղ, եղի կամ բիւրղի. և Բիւրղայ, ղայք. զուտ ապակի. ֆ պիլլօր, պիլլուր։
Բիւրեղանման. ա. բիւրեզ քարի նման։
Բիւրեղեայ. տ. Բիւրղեայ։
Բիւրենի, ինք. ա. բիւրայինի, բիւրաւոր։
—Բիւրենոյ բիւրաւոյ. բիւր անգամ բիւր։
Բիւրեցոյ. մ. բիւր անգամ։
Բիւրզաբեր. ա. ուսկից բիւրեզ կ'ելլէ։
Բիւրղեայ կամ զայ. ա. բիւրեզէ. ֆ պիլլօրտան, պիլլօր։
Բիւրտատեան. ա. բիւրաւոր Ձիերով։
Բլթակ, ի, աց. գ. անկէնին բլթիը՝ վարի ծայրը, կակուղ մասը. ֆ գուլագ նուամնաղ, նէրմէկիւշ։
—Բլթակ լերդի. տ. Լերդաբոյժ։
Բլթիկ, բլթի, թ աց. գ. կակուղ Ձագիկ բոլոքանակ, խմբելոզէն պէսպէս նիւթած. ֆ սոմուն, փիսուէ, ֆօտուլա, պօղաչա, պէօրէկ, լօգմա։
—Բլթիկ թզոյ. տ. Պաղատիկ։
Բլթիկեն կամ թենան. գ. բլթիկի պէս նղած կոշտ. ֆ նասըր։
Բլխամ, կամ Բլղամ. ոյ և Պլղամ. (ռմկ.) մեղաս, և տղոյնք. ֆ պալղամ։
Բլղամոտ. ա. մեղասը շատ. ֆ պալղամլը։
Բլշակ, ի, աց. գ. ծածկոց, կամ խուփ։
Բլշակնիմ, եցայ. չ. աչքը պուշ կամ գուշ ընել՝ աւրուիլ՝ մթնցնել. ֆ տուէմնեալմագ, գարարմագ (կէօզիւն)։
Բլշակնութիւն. գ. աչքի բթնութիւն, պուշ կամ հաւկուրի պէս. ֆ կէօզ զայիֆլիկի, տուէմնելը օմմաը։ [լուսիր
Բլշանամ. չ. մթնցնել՝ տկարանալ աչքի և
Բլշացուցանեմ } ն. գաւշընել, մթնցընել։
Բլշնցուցանեմ }
Բլուզ } տ. Բղուզ։
Բլուզ }
Բլուր, բլոյ կամ բլրի, բոց. և բլեր, նբր. գ. լեռնակ. ֆ թէփէ, պայըր։
Բլրաբար. մ. բլրի պէս։ [բրձրգ։
Բլրակ, ի, աց. գ. բլրիկ. ֆ թէփէճիք, պայ-
Բլրակնըալ } ա. մ. բլրի նման, բլրի ձևով,
Բլրաձև } բլրի չափ։
Բլրացիւ, ցեայ. ա. բլուրը նստող. ֆ պայըրլը։
Բլրիկ. տ. Բլրակ։
Բխեմ. տ. Բղխեմ։
Բխեննամ. չ. տ. Բղխեմ։
Բծաբարոյ. ա. պակասաւոր բարքով։
Բծախառն } ա. ազտոտ. ֆ քիրլի, էչքէլի։
Բծական }
Բծամիտ. ա. միտքը գէշ։
Բծաւոր, ի, աց } ա. ազտոտ, արատաւոր. ֆ
Բծաւորական } քիրլի, էչքէլի։
Բծաւորեմ. եցի. ն. ազտոտել, արատաւորել. ֆ քիրլէմմէք, քիրլէմէք։
Բծաւորութիւն. գ. արատ, բիծ, ազտոտութիւն, ախտաւորութիւն։
Բծեմ, եցի. ն. մուր քանել, մեզագրել. ֆ քիրլէմմէք, իֆլեմիրա էմմէք։
Բծիծ, բծծի կամ ծոյ. գ. ոջիլ. ֆ քէհլէ։
Բծկան, բծկանք. ա. գ. արատաւոր, արատ։
Բծկանաւորութի } տ. Բծաւորութիւն։
Բծկանութիւն }
Բծկիմ. չ. ազտոտիլ, արատաւորիլ։
Բծոտիմ, տեալ. չ. բծաւորիլ։
Բղջակ. տ. Պղպջակ։
Բղխութիւն. գ. բխում, բխիլը։
Բղխեմ, կամ Բխեմ, եցի. ն. չ. 1 բխիլ՝ բխալ՝ ազբիւրի, ծիլի, և գոլորշիի պէս — 2 բուսցընել, բուսնիլ. ֆ պիթիրմէք, պիթիմէք, ֆիլիզ աալմագ։ — 3 դուրս տալ, վեր տալ. ֆ տըշարը վէրմէք, չըգարմագ։ — 4 կաթիլցընել. ֆ տամչըթմագ։ — 5 վազցընել. ֆ ագտարմագ։ — 6 վազել. ֆ ագմագ, թռչմագ, Ձարի օրմագ։ — 7 պրձակրձակալ, բուրիլ. ֆ գայնամագ, պուրգուլ՝ գօգու չըգարմագ, չըգմագ։

–Բղխել. 1 ծնանիլ կամ ծնուիլ Ոգւոյ։ – 2 բխուիլն Հոգւոյն սրբոյ։
Բղխեցուցանեմ. ն. բխել տալ։
Բղխիմ. ա. Բղխեմ։
Բղխիչ. ա. բխող։
Բղխոզաբար. մ. բխելու կերպով։
Բղխողութիւն. գ. 1 բխելը։ – 2 շխիլը՝ իբր ելլողութիւն։
Բղխոր, Բղխորոս. (յ.) շրջառս, գետին, մակառուն Կոստատայ Հօր Կոստանդիանոսի։
Բղխումն, կի Բխումն, խման. գ. 1 բխելը, բխուլը, բխիլը։ – 2 անձառ ելումն Հոգւոյն սրբոյ, և ինքն Հոգին սուրբ. որպէս աղբիւր, գետ, ձառագայթ, շունչ՝ի սրտէ և՝ի բերանոյ, ծաղիկ կամ պտուղ յարմատոյ և՝ի բնոյ միանգամայն. որ է ելողութիւն՝ի Հօրէ և յՈրդւոյ միանգամայն։
–Բղխումն առ լայնաբար և ծնունդ Որդւոյ՝ի Հօրէ։
–Բղխումն. իբր բխոզ։
Բղուկ
Բղուղ, ղի
Բղոզ, ի
գ. բղուկ, բղիղ. ե գաւառ. նոշ. քիւվ, Ձարա, Լէնար։
Բղջախոհ, ի, ից կամ ից. ա. 1 պղծութիւն սիրող, ցանկասէր։ – 2 չարամիտ։
Բղջախոհական. ա. ցանկական, զէշ մտքով։
Բղջախոհութիւն. գ. 1 չար ցանկութիւն, պղծութիւն։ – 2 չար միտք։
ԲՃԻՀ. ա. Բջիջ։
Բմբիւն. ա. Բոմբիւն։
Բնաբան, ի, ից. գ. 1 բուն բանը սուրբ գրոց։ – 2 բնագիր։ – 3 վկայութիւն՝ի գրոց։
Բնաբանաբար. մ. բնական կարգով՝ ձևով։
Բնաբանական. ա. 'ի բնէ բանական։ – 2 բնախօսական։
–Բնաբանականն. գ. բնաբանութիւն. ե փիլիսոփայութեան. ա. Բնախօսական։
Բնաբանութիւն. գ. 1 բնախօսութիւն. ե փիլիսոփայութիւն, իմն հիքմէթ։ – 2 բնաբան սուրբ գրոց։ – 3 Աշմարիտ բացատրութիւն։
Բնաբար. մ. ա. բնութեամբ, և բնական, բուն. ե ասլընտան, ասլ։
Բնաբարձառնեմ, լինիմ. բոլորովին ջնջել, ջնջուիլ։
Բնաբարութիւն. գ. բուն բարութիւն։
Բնաբնակ. ա. բուն իր բնակութիւն, հայրենիք նահ։
Բնաբոյս. ա. Ընդաբոյս։
–Բնաբոյսք. ինքնաբոյս բաներ։
Բնաբուն. ա. 1 բուն 'ի բնէ. ե ասլ. զաթ։ – 2 ընդաբոյս, բնական։
Բնագաւառ, ի, ից. գ. Հայրենիք։
Բնագնդան, ի. գ. տան մեծ գերանը։
Բնագիր, գրի, բաց կամ բոց. գ. ա. 1 սկզբնաբնագիրն սուրբ գրոց՝ ըստ հին օրինակաց և թարգմանութեանց։ – 2 բնաբան, վերնագրութիւն։ – 3 արձանագիր և յիշատակագիր վախճանելոյ։ – 4 սուրբ գրոց մէջ գրուած։ – 5 հին կտակարան։
Բնագիր, գրի, ցաց. գ. բուն բանակ, վրան զարկած տեղը։
Բնագոյն. ա. բուն և գլխաւոր։
Բնագրիք. գ. բանակին ինջած տեղը՝ դիրքը։
Բնագրանց
Բնագրանցաբար
ա. մ. մեթաֆիզիկական։ մեթաֆիզիկապէս։ (ուստի համաբնաբանութիւնն լաւ եսթարգմանելի է բնագրանցութիւն. այս ինքն գիտութիւն իրաց՝ որ 'ի վեր են քան զդգալի բնութիւնս)։ [ցոզ։
Բնագրգռնալ. ա. բուն զարգարանք ունենալ։
Բնախօսաս, ի, ից
Բնախօսասական. ի, ից
ա. բուն խօսուած, բարուց օրինակ եղած 'ի խօսս այլոց։
Բնախօս, ի, ից կամ ից. ա. գ. 1 խօսող զգալի էակաց բնութեան վրայ։ – 2 բանասիրասօս, առակախօս։ – 3 Աշմարտախօս։ – 4 Դնախօս։
Բնախօսեմ. նշ. ն. ց. 1 զգալի բնութեանց վրայ խօսիլ։ – 2 ազէկ քննել, սոյգը ըսել։
Բնախօսութիւն. գ. 1 բնաբանութիւն, փիլիսիզա։ – 2 ազէկ քննութիւն։ – 3 բուն լեզուին բառը։
Բնածին. ա. բնութեամբ անանկ ծնած, բնութեան մէջ անկած, բնական։
–Բնածին բարք կամ օրէնք, Բնածին բնութիւն, Բնածին բարոյք. Ընդաբոյս օրէնք, Ընդաբոյս բարոյածինք, Ընդաբոյս բնութիւն, Ընդաբոյս բնութեան բարք. Ընդաբոյս բարք կամ բարոյք, Բնական շարժութիւն. բնածին զգայմունք։
Բնակ, ի, ից. գ. ա. 1 բուն նկրկրցի, անդացի. ե վիլայէթլի. Անկլի. – 2 բուն տեղը բնակարան. ե մէքեան։
–Բնակ. ա. 1 բուն. ե ասլ, զաթ։ – 2 տարրական. ե Անգլերէնէ գալմիչ։
–Բնակք. գ. բնակութիւն մեռնելոյ, գերեզմանի. ե մէզար։
Բնակարար. մ. բուն բնակչի պէս։
Բնակական. ա. բնական։
Բնակակից. ա. բնութեան նահ, բնական։
Բնակակից, կցի, ցաց. ա. 1 միասնակ բնակող. – 2 նմանօրէն. – 3 բնական։
Բնակակցութիւն. գ. միասնակ բնակութիւն։
Բնական, ի, ից. ա. 1 բնութեան հետ կատարած. – 2 յատուկ իրանց. – 3 բուն։ – 4 բնախօս, և բնաբանական. – 5 տարրերութիւն արուի և իգի. – 6 բնակող։
–Բնական այր. բնական բանեկը՝ բնութիւնը քննող փիլիսոփայ։
Բնականաբար. մ. 1 բնութեամբ։ – 2 յատ-

մարապէտ – 3 բնակչի պէտ – 4 ընտանեբար։

Բնականագոյն. ա. 1 աւելի բնական՝ ընտանի – 2 մ. խիտ բնական կերպով։

Բնականամ, ացայ. չ. 1 բնակիլ – 2 ընտանենալ։

Բնականապէս. տ. Բնականաբար։

Բնականութիւն. գ. ազգակցութիւն։

Բնակապէս. մ. բնական կերպով։ [նոց։

Բնականանուագ. ա. բնանի սիրով մուտքա-

Բնակարան, ի, աց. գ. տուն՝ տեղ. տ տուրագ, մեքենան, խանէ, գօնագ, մեքենի

Բնակարձիք. գ. Հին կարծիք, նախապաշարումն։

Բնակաւէտ. ա. միշտ բնակելու յարմար։

Բնակաւոր, ի, աց. ա. 1 հաստատ բնակող, ճեռացականի – 2 բնական։

Բնակափոխութիւն. գ. տեղափոխութիւն, պտնդխոտութիւն։

Բնակիմ, նցայ } ճնալ, նսանիլ. տ սաքին օլ-
Բնակիմ, նցայ } մագ, օմ ուրմագ, գնմագ, տուրմագ։

–Բնակէ, կի. կնացէ, ցի. կը. գիմագ. (յս. ոՀնալ) կը բնակուի, բնակարան կ՚ըլլայ։

Բնակեզող, նաեղ. տ. Բնակարանի

Բնակեցուցանեմ, ցուցի. ն. 1 բնակեցընել, նստեցընել. տ օմ ուրմագ, նէրկէշտիմք։ – 2 բնակութիւն շինել՝ ընել մէկ տեղ մը. տ նափմագ։

Բնակեցուցիչ. ցչի. չաց } ա. մարդիկ բերող
Բնակեցուցող, ի. աց } տեղ մը բնակեցնող, քաղաք շինող. տ կէօչ կէմիրիպ՝ շէհիր գուբան։

Բնակէտ, կիտի. գ. վերջակէտ։

Բնակիչ, կչի. չաց. ա. գ. 1 բնակող. տ է՛հալի։ – 2 բնակեցընող։

Բնակիմ. տ. Պնակիմ։

Բնակից, կչի, ցաց. ա. 1 բնութենակից, իրը էակից, համագոյակից։ – 2 բնական, բնութենան հետ կապած։ – 3 մէկտեղ բնակող։

Բնակութիւն. գ. 1 բնակիլը։ – 2 բնական բան, տեղը։ – 3 սահմանակցութիւն։ – 4 սովորութիւն։

Բնակունակ կայանք. գերեզման։

Բնակցաբար } մ. բնական կերպով, բնտանի
Բնակցապէս } ըլլալով. յարմարապէս։

Բնակցեալ. ա. բնական եղած, միացած։

Բնակցութիւն. գ. 1 համագոյութիւն, միանականութիւն։ – 2 համաձայնութիւն երբ նութենան, բնտանութիւն։ – 3 միաւորդ

Բնաձոր. գ. մեծ ձոր։ [բնակիլը։

Բնամատնան. գ. վաւերական գիրք։

Բնամէծ. ա. բուն հատ։

Բնանամ. տ. Բնաւորիմ։

Բնաշարժիմ. չ. յօժարիլ։

Բնաշխարհ, ի, աց. գ. 1 աշխարհ բնակելու տեղը։ – 2 տէրութեան մը բուն երկիրը։ [Երկրինը։

Բնաշխարհիկ. ա. 1 բուն երկրացի։ – 2 իր

Բնասրիմ. գ. խաղողի որթին բուներ։

Բնաջնջագ. գ. անզամի մը գլխաւոր ջիղերը։

Բնաջինջ առնեմ, լինիմ. խափան ջնջելիլ

Բնատաբ. գ. մեծ լեռ։

Բնատուտ. գ. մեծ տուտ։ [մասը։

Բնատակ, կամ Բնատակախ. գ. վարի աբ-

Բնատէր, տնառն, տնրանց կամ տէրաց. գ. բուն տէրը. տ ասել քէնաի սահապը՝ ազատը։

Բնաւգանեմ. տ. Շուրջբնաւգանեմ։

Բնաւ, ի, ից. ա. բոլոր բոլորովին, ամէն. տ պիւրիւն, քիւլլի

–Բնաւ } մ. տ բոլոր, իսպառ. տ հէփ. պիւ-
–Բնաւ իսկ } լիւն – 2 շ. համայն. տ հէմէն – 3 հապա. տ նաւ [տ հիշ, ասլան։

–Բնաւ ոչ. Ո՛չ բնաւ. Բնաւ իսկ ոչ. իսկի.

–Ընդ բնաւ. 1 ամէն տեղ. տ հէր նէրէ՝ նէրտէ։ – 2 բոլոր բոլորը. տ ՀԷմի, նէրքիւնիւ։

Բնաւաբար. տ. Բնաւ, մ. 1։

Բնաւանմ, նցի. ն. բոլորովին սահմանել՝ բռնադատել, տիրապէս խոստանալ. տ իէրքմիլ գսմագ։

Բնաւանի } տ. Բնաւ. մ
Բնաւանն }

Բնաւոր. տ. Բնական։

Բնաւորաբար. տ. Բնաւորապէս։

Բնաւորագոյն. տ. Բնականագոյն։

Բնաւորական. տ. Բնական, և Բնախօսա

–Բնաւորական մեղք. սկզբնական մեղք։

Բնաւորականագոյն. տ. Բնականագոյն։

Բնաւորականապէս. տ. Բնաւորապէս։

Բնաւորապէս. մ. 1 բնականաբար, իսկապէս, փիլիսոփապէս – 2 յարմարապէս։

Բնաւորիմ, նցայ. չ. 1 սորվիլ եմ, բնութենէս է. տ ատէթիմ տիր, ալըշմըշըմ – 2 բունիլ, ծնիլ, բլլալ. տ պիթմէք, մէյատա նա կէլմէք. Հասել սմագ։

Բնաւորութիւն. գ. բնութենէ յատկութիւն։

Բնափոր. ա. բնական փոքած. տ զանի բնտանի գաղջմիշ՝ ալըշմըշ (մաղարա)։

Բնաքննութիւն. գ. բնութենան քննութիւն

Բնդնուն կամ Բնդիւն, դուռն, դռունք, դռանց. գ. բզէդ. տ պօգ պէօՀէչի, պուլդուռ պէօՀէկ, ասնուռդան։

Բնդոլիմ. ն. խառնաբնդոլել, աւրել։

Բնէ՛ի բուն. ա. բանիբուն՝ պզտիկութ սոր-

ված. ֊ ասղընտան՝ զամբ ընտան ալիմ։
Ի Բնէ. ա. Բուն։
Բնի, բնւոյ. ա. բուն, նոյն ինքը։
Բնիկ, բնկի. ա. 1 բուն, յատուկ. ֊ ասլ, զամբ։ – 2 ազգի մը արմատը։ – 3 բուն ներկրցի, անզացի։ [Ճագ ագռէ։
Բնիծ, ի, ից. գ. խիտ մանը ատակ. ֊ ուռ
Բնուելենակիր. ա. նոյն բնուելեան տէր։
Բնուելենակից. ա. Բնուելիւնակից։
Բնուելիւն. գ. 1 իսկուելիւն, գոյացուելի. ֊ զամբ, նիհատ, ֆ ապիամբ, ատրուշ, հաբատրաբշ, պիլիմի – 2 էակ մը, բան մը, արարածք. ֊ չէյ, չէյլէր։ – 3 տարերք. ֊ իւնսիւ, անատրր։ – 4 որոշումն արուի իգի։ – 5 որոշումն պէտէս բանելու։ – 6 մտքի որոշումն, խելք, գիտաւորութիւն. ֊ նիկէմ, Ֆիքիր, իշարէմ։ – 7 ենէմ ակայուելի, անձ։
–Բնուելեամբ. ա. Ֆիզիգապէս, իսկապէս։ – 2 ենէմ ակայապէս, անձնաւորապէս։
Բնուելիւնաբար. մ. բնուելի, Ֆիզիգապէս։
Բնուելիւնական. ա. Ֆիզիգական։
Բնուելիւնակից, կցի, ցաց. ա. 1 նոյն բնուելիւնը ունեցող, համագոյակից։ – 2 նոյն բնուելեան մասնակից, նման բնուելեամբ։
Բնուելիւնակցուելիւն. ա. Համագոյութիւն։
Բնուելիւնասէր. ա. բնուելիւնը սիրող։
Բնուստ } մ. բնուելեամբ. ֊ ասղընտան,
Ի Բնուստ } զամբ ընտան, զամբը։
Բնչեմ, եցի. չ. պռոչալ, պռոչալ։
Բնչուածն. գ. կենդանեանց և գոչծիքի ձայնք
Բոբ, ի կամ ոյ. գ. կողով. ֊ սէվէթ, զէմպիլ։
Բոբոզոն. (յ.) ա. Գոմիշ։
Բոգ, ոյ } գ. Հէնդկեան ըսուած խաղը։
Բոգի }
Բոգ, իւից կամ աց. ա. գ. գէշ կնիկ. ֊ ֆահիշէ, գահփէ, բսախուռ։
Բոգաբար. մ. բոգի պէս։
Բոգաբարոյ. ա. բոչախոհ։
Բոգաբոյծ } ա. բոգ պահող մարդ, բոգի
Բոգակաց } նուէր ընկնող. ֊ զահփէչէն,
Բոգակից } զէմբերէ, զանի։
Բոգահամանի }
Բոգահամ. ա. բոգութիւն աչխարհ՝ նուէր իյնող։
Բոգանամ. չ. բոգ դառնալ։ [բոգ։
Բոգանոց. ի, աց. գ. 1 բոգի տուներ – 2 բոգի խնդ, պռոնիկ մարդ։ [Բոգ։
Բոգապետ. գ. բոգնոցին գլխաւորը, մեծ
Բոգատէր. ա. բոգի խնդ։
Բոգատպան. ա. զբոգը սպանող։ [նող։
Բոգատուն կամ Բոգատուն, տան. գ. բոգա-
Բոգնան. գ. բոգեր։
Բոդրդի. գ, պռոնիկորդի. ֊ վէչէմոխլնար
Բոդուելիւն. գ. պռոնիկութիւն, բոգի գործք։
Բոզայիտ. գ. գիրք մը Պարսից մոգերուն։
Բոլը-ւի, ոյ, ի. կամ ով, ից, իւք. ա. բոլան-

դակ, ամիողջ, ամէն. ֊ ոլիւելիւն, հէվի։
–Բոլոր, Բոլորն. 1 գ. բոլոր բանը, ամիողջն։ – 2 ա. գ. կլոր, կլորակ. ֊ տէյիրմի, միւռեվվէլը, չէվրէ, չէմպէրը, Հալգա, տայրէ։ – 3 գ. պատյան. ֊ տէվրւ։ – 4 (արեւուն) սկաւառակը։ [ռանցքը։
–Բոլոր. 1 շրջան, գունտ – 2 երկնից ա-
–Բոլոր. 1 կոկոն. ֊ գընչէ, գոնձառ – 2 բոլորգիծ։
Բոլոր, Բոլորիւ, ով } մ. բոլ բոլորվին, բոլ
Բոլոր բոլորովին } ամենայնի, ի սպառ. ֊ պիւսպիւելիւն, քիւլլ իյէն։
Բոլորաբար. մ. կլորակի՝ շրջանի պէս։
Բոլորաբուխ. առ. ատ, շատ։
Բոլորագիշեր. գ. բոլոր գիշերը։
Բոլորագոյն. ա. մէկ գոյն բոլորը։
Բոլորագունդ, գնդի. գ. ամիողջ շրջան։
Բոլորագէզ. ա. մեծ՝ ամիողջ գէզ նգած։
Բոլորազարդ. ա. բոլոր զարդարուած։
Բոլորալոյս. ա. բոլոր լուսաւոր։
Բոլորալուսին. ա. Միջնալուսին։
Բոլորածիր. գ. 1 բոլորակ գիծ՝ շրջան։ – 2 կլոկլորը։ [զգեստ շինած։
Բոլորածիրան. ա. գ. ծիրանեագ բոլոր մէկ
Բոլորակ, ի, աց. ա. կլորակ, կլոկլորը, բոլոր՝ ամիողջ, կատարեալ. ֊ նուէլարլազ, միւսէմէտիր։
Բոլորակ. գ. կլոր բան, գունտ, շրջանակ, շրջան. ֊ չէվրէ, տէվրւ։
Բոլորակաբար. մ. } կլոկլորը. ֊ նուս նուս
Բոլորակագոյն. ա. } վարլագ։
Բոլորակածիր. ա. }
Բոլորակաձև, ի կամ ոյ. գ. ա. կլոր ձև, և ձևով։ [լլալը։
Բոլորակաձևութիւն. գ. կլոր կամ կէս կլոր
Բոլորակամ. ա. մ. բոլորը մէկ կամբ։
Բոլորական. ա. չորս գիչէն պատող՝ ընդ-
Բոլորականագոյն, գունի, ից. ա. ընդ հան-
Բոլորակապէս. ա. Բոլորակաբար։
Բոլորակատար, ի, ից. ա. ամենանէն կատարեալ, ամիողջ, բոլանդակ։
Բոլորականատակութիւն. գ. կենդանական մարմնոց և Կենդանատեսակ բոլորակութիւն։
Բոլորակերպ. ա. ամէն կերպ, բոլոր։
Բոլորակերտ. ա. 1 կլորակ – 2 բոլանդակ։
Բոլորակերտեմ. ն. 1 բոլորը ստեղծանել – 2 նամանգրենել։
Բոլորակի. մ. շուրջանակի, պտրտելով։
Բոլորակութիւն. գ. կլորութիւն, բոլորտիքը։
Բոլորակցութիւն. գ. լրումն, բոլանդակութիւն։
Բոլորահաւատ. ա. բոլոր հաւատքով։
Բոլորահնչ. ա. Համահնչ։
Բոլորահոլիա. ա. որ ամէն տեղ տարածուած հոլովի պէս է։

Բոլորաձև, ի, ից. ա. կլոր, կլորակ. ՚ Նուվարլագ, տէյիրմի, միւտէվվէր։
Բոլորաձոյլ. ա. միակտուր ձուլածու։
Բոլորամատն. ա. Բոլորակատար։
Բոլորամիտ. ա. ողջամիտ, կատարեալ։
Բոլորայարմար. ա. ամենայարմար։
Բոլորանման. ա. կլոր ձևով (լեռ)։
Բոլորաշէն. ա. կլորաձև։
Բոլորապէս. մ. 1 բոլորովին. ՚ պիւսպիւլիւթիւն, պիր լիէմամ։ — 2 ընդհանրապէս — 3 կլոր ձևով — 4 շրջանակաւ։
Բոլորապատնոց. ա. բոլորտիքը զարդարող։
Բոլորապակ. ա. պակի ձևով։
Բոլորապատուղ, պտղոյ, ոց. ա. գ. բոլոր պտղովը նուիրած, ոզջակեզ։
Բոլորասեր. ա. կըսկըրըլ՝ սիրուն։ [տար։
Բոլորավիճակ. (յն. ոձով) տ. Բոլորակատ
Բոլորատար. ա. բոլորովին վերցուած։
Բոլորատես } տ. Բոլորաձև։
Բոլորատեսակ }
Բոլորատէգ. ա. կլորաձև նրկաթեայ (նիզակ)։
Բոլորաւէտ. ա. բոլոր, բոլանդակ։
Բոլորափայլ. ա. բոլորովին պայծառ։
Բոլորահառաչեմի. գ. շատ փառաւորեմի։
Բոլորնակ, բնկի. գ. գունտ նրկնից, ուխեզնք։
Բոլորնզակերպ. ա. բոլորաձև պայծառ։
Բոլորնմ, նցի. ն. 1 բոլորել, պլորել, հիւսնլ — 2 չորս դիէն պատել — 3 ամիսուիլ, ժողովուրդ — 4 կատարել, բոլանդակել — 5 աւելցընել, վրայ գալնել։
Բոլորնքանան, ընցուն } գ. ամէնքը, բոլորն
Բոլորնքին, ընցուն } ալ, բոլոր։
Բոլորնմիջ. տ. Բոլորովիմիջ։
Բոլորշի } տ. Բոլորաձև։
Բոլորշի }
Բոլորովիմիջ } մ. 1 ամենևին, բոլանդակ, իսպառ, ընաւ, ընաւ։ ՚ պիւս պիւլիւթիւն, պիր լիէմամ — 2 ինչուան (ան բանն ալ ընել)։ — 3 ա. բոլոր։
Բոլորուած. գ. շրջանակ, շրջապատ։
Բոլորութիւն. գ. 1 ամբողջութիւն — 2 կլորութիւն։
Բոլորումն, ըման. գ. 1 բոլորը, պատիլը, շրջան — 2 ամբողջութիւն, բոլանդակութ։
Բոխ. տ. Բոհ, և Աւելորակ։ [թիւն։
Բոխասեր կամ սէր. ա. անցքը գժար. ՚
Բոխի. տ. Բոգ։ [սարի։
Բոխոհեմ. տ. Բոհբոհեմ։
Բակ. ա. մ. բոպիկ. ՚ նալըն, նալըն այագ։
Բոկագնաց. ա. բոպիկ քալող։
Բոկանամ, ացայ. հ. իր ոտքին ամանը հանել. ՚ այագ գտալընը չզգալմագ։
—Բոկացնալ, ցնլոյ. բոպիկ ձնացած. ՚ փապուռնուզ։
Բոկանի, իք. ա. մ. բոպիկ, բոպիկ ոտքով։
Բոկացուցանեմ. ն. ուրիշի ոտքին ամանը հանել։
Բոկեղ, ի, իս կամ աս. գ. կակուղ հացիկ բոլորակ կամ մանեկաձև. ՚ սիմիթ, հալգայ։
Բոկոտն. ա. մ. բոպիկ ոտքով. ՚ նալըն այագ։
Բոկութիւն. գ. բոպիկութիւն։
Բոհ. ա. անշէն՝ աւերակ, խառաբայրն. ՚ խարապ։
Բոհ. գ. շղիք. ՚ սալնա։ [վազընել։
Բոհբոհեմ կամ Բոհբոհեմ. ն. շղիքը
Բոհմանք, մանց. գ. սպառնալիք, վախ։
Բոյ, ի. կմ՝ Բոյիկ, ղկի. գ. բանջարիանոցն՝ պէտպէտ. օրպէս տմ. նապատ քէբէվիզէ, և տէնէմ բօխու, լաշուր, և այլն։
Բոյոջ, ի, ից կամ ացս, իւք. և ոյ, ոց, ովք. գ. 1 ծիլ. ՚ ֆիտան, ֆիլիզ, նէնի ֆիտանս — 2 կռնակ. ՚ օլմամըշ ինձիլը — 3 Ջիւղ ազգի, ծնունդ։ — 4 պղպեջկակ, ցամքկող ջուր. ՚ փիւսկիւբմէ, ֆըշգըրմա։
Բոյոջազարդ. ա. ծլած ծաղկած։
Բոյոջաթափ. ա. ծիլերը՝ կռնակները թափած։ [լի։
Բոյոջախտ. ա. ծիլերը շատ. ՚ չօգ ֆիլիզ
Բոյոջանամ, ացայ } չ. ծլել. ՚ ֆիլիզ
Բոյոջնմ, նցի } լէնմէք։
Բոյոջնցուցանեմ. ն. ծլեցընել։
Բոյնայ բիբ. (յ.) ծայրը կապաւ գնուած՝ ներ ունեցող գաւազան կամ խարազան. ՚ գուրշուն թօփու ուչէնէկ՝ գամչը։ — ան՛ս և Պղեմբատ։
Բոյնկ. տ. Բոյ։ [ֆէչէ։
Բոյնկ, ի, իս. գ. բոյկ. ՚ թօռւբի, թէռւբի,
Բոյնուկ, կըկի, կրկաց. գ. բոյկի պէս եղած նոր կոտոշ, պլպըրուկ. ՚ պուչնուչնուզազ, թազէ պուչնուզ։
Բոյոն, ի. գ. (յ.) փիլոն, աղաքողն. ՚ պինիշ, քէբաքէ, ֆէբաճէ։
Բոյոք, ոյ, ովք. ած. գ. գանգատ, ամբաստանութիւն, ադաղակ լալով. ՚ շէքվա, շիքայէթ, ֆիղան, տատխֆիրնատ։
—Բոյոք բառնամ, Հարկանեմ, արկանեմ, ունիմ, կալդամ. տ. Բոյոքնմ։
Բոյոքնմ, նցի. չ. գանկըռիլ, իրաւունք խնդրել, կանչել լալով. ՚ շէքվա՝ շիքայէթ էմ մէք, տատխֆիրնատ էմ մէք։
—Բոյոքիմ 'ի բամբասանս. բամբասանքի [նտեղ ըլլալ։
Բոյոքիչ. ա. բոյոք ընող։
Բոյոքումն. տ. Բոյոք։
Բոյոքաւորութիւն. գ. 1 բոլորատարութիւն։ — 2 չարամտութիւն։ [գուբրատ։
Բոմբիւլտ. գ. (յ.) շնորհ օդի. ՚ խիէք
Բոմբիւն, նք. գ. 1 մեծ ձայն մը անընդհատ։ — 2 արձագանգ։
Բոյմ, բուէթոյ կմ՝ բուէթի, թաց } գ. բուէթ,
Բոյմն, բուէթին, թանց } մինդ մարդ. ՚ պաշ փարմագ։ — ան՛ս և Բուէթակ։

Բոյժ, բուժի, ժող. գ. դնդ, Ձար։
Բոյլ, Քոյլ, բուլից. գ. խուռմ. տ սիւբիւ, պէօլիւկ։ (Իսկ ռմկ. Բոյլ-տես Բազմատեղք)։ [նուագիլ։
–Ի բոյլ անկանիլ (ծանուցց). ի ներքեւ
Բոյծ, կամ Բուծ. գ. մնունդ, Ձարակ։
Բոյն, քունոյ, ոց. 'ի քունոյ կամ նէ, նի. գ. 1 քուն. տ նուաղ – 2 խորշ, ծակ։
Բոյս, քուսոյ, ոց. գ. 1 բոյս. տ պիճմիչ, նէշխիւիք, օճլուգ, ֆիլիս։ – 2 ծնունդ։
–Բոյս բարուց. Բարք քուսոց. Բոյսք բնութեան. բնաւորութիւն. տ ի ապիճիչ, խուլ, Բոյսաբձակ. ա. Բուսաբձակ։ [պիճիմ։
Բոյսն. ա. Պոյսն։
Բոյր. գ. բուրիլը։ [ցուլ։
Բոնոս, կամ Բոնոսոս, ի. գ. (յ.) վայրի
Բոնջաս. գ. գեղին քարձաւենիկ. տ սարը զրնան չիչէյիր
Բոչինեմ. ա. Ըմբոչինեմ։ [միտիլ։ ի։
Բոչոյ կամ Բուչոյ, ի, ից. գ. պզտիկ ձի. տ
Բոս, ոյ, ոց. գ. բուսիլ. տ նաթան առլոր։
Բոսոր, բայ. գ. (ա.) արիւնի գոյն. տ պօզաբաց, գլոզլ, գլոմիզը, չիլա՝ գան ըչնկի։
Բոսորաթուղթ. ա. արիւն բնած։
Բոսորագոյն. ա. արիւնի գունով։
Բոսորաձեռնազարդնալ. ա. կարմիր գունով զարդարուած։
Բոսորած. ա. կարմրցած։
Բոսորակայլակ. ա. պուտ պուտ կարմիր։
Բոսորային
Բոսորանըկնալ
Բոսորատիպ
Բոսորնըմանգեան } ա. արիւնի գունով, կարմրուկ։
Բոմ, ու կամ ոյ. բոմք, մուց կամ մաց. գ. 1 հալոց, հնոց. տ օձագ, ֆուրուն։ – 2 կրակարան, բուրիա, կրակ։ – 3 փոռ, քննութիւն։ – 4 հանք. տ մատէն։
Բոմական. ա. Բաւական։
Բոմամ. ա. Բոմիմ։
Բոմանգակ, ի. ա. 1 քոլոր, ամբողջ, ամէնը. տ պիճմիւն, հէվի։ – 2 մ. բոլորովին. տ պիւս պիճմիւն, իմամամ։ – 3 ա. հնչիք. տ նէքմիչիր, թէքմիչ։ – 4 սահմանաւոր. որ և Բոմանգակնալ։
–Բոմանգակ լինիմ. կարող ըլլալ։
Բոմանգակաբար. նոյն ընդ. մ։
Բոմանգականամ. չ. հնչիք սնալ. տ գանոսաթի էճմէք։
Բոմանգակապէս. ա. Բոմանգակ. մ։
Բոմանգակիմ, եցայ. կ. չ. 1 մէջը առնել, սրդմնցընել. տ իչինէ ալմագ, սրդսրըմագ։ – 2 ժողվել. տ իմալ էճմէք, տէվէշ իմէք, պիրիք տիրմէք։ – 3 լմնցընել. տ պիճմիմէք։
Բոմանգակիմ, եցայ. կ. չ. 1 սրդմիլ. տ սրդմագ։ – 2 լմնալ. տ պիճմէք։ – 3 բաւել, առիկնել. տ նէճմէք, էտէ պիլմէք։ – 4 կատարեալ ըլլալ առաքինութեամբ։ – 5 զանազանուիլ։
Բոմանգակիչ. ա. պարունակող։
Բոմանգակուած. գ. լուսաւ, վերջ։
Բոմանգակութի
Բոմանգակութիւն } գ. 1 պարունակութիւն, և պարունակող։ – 2 կատարութիւն, ամբողջութիւն։ – 3 պէտք նեղացը։
Բոմիմ, եցի. չ. բաւել, ժմնել, առիկնել, պիմանալ. տ նէճիլմէք, նէճմէք, էտէ պիլմէք, տայանմագ (Իսկ ռմկ. Բոմիլ, բոյնել, է տպասել. տ պէքլէմէք)։
Բոմիճայք. գ. խնկեղէնք. տ պուհուր։
Բոմիրեմ. ն. բոմրիլ. տ գաժուրմագ։
Բոսաս, ի, ից կամ աց. գ. որդ. Ճճի. տ գուրտ, սազաւճան, պէօճէք, պիճ։
Բոսասակեր. ա. որդէ՝ Ճճիէ կերուած։
Բոսասակերիմ, ընալ. չ. որդէ ուտուիլ։
Բոր, ոյ, ոց. գ. բորսուիլ, քոսոտութիւն. տ ույուզ։
Բորակ, ի, աւ. գ. բուրակ. տ պուրէ, պուրագ, պուրէի էրմէնի, նամբուն, կէօկէ ըչիկէ։
Բորբ, ի կամ ոյ. 1 գ. ցամաք ըլայ։ – 2 ապաքուիլի. ջկտմուիլիւն։ – 3 մ. գ, մուիլ, մշուշ։ – 4 ա. առատ, յորդ։
Բորբոս, ի կամ ոյ. գ. մլաժուիլի. տ քիւֆ։
Բորբոսահամ. ա. մլաշ. տ քիւֆլիւ։
Բորբոսահոտութիւն. գ. մլաժուիլիւն. տ քիւֆ գօղուտու։
Բորբոսային. ա. մլաշ. տ քիւֆլիւ։
–Բորբոսային չնբոն. տ չիւրիւք հիւմմառ
Բորբոսիմ, եցայ. չ. մլալ. տ քիւֆլէնմէք։
Բորբորիանոս
Բորբորիտ, ի, ից
Բորբորիտան } ա. (յ.) տղմնաքր, գարշելի, վատաշատ. տ մուրտար, մէքքուհ, ֆահիշ։
Բորբոք. գ. ա. 1 բռընկիլը, վառուիլը, բոց՝ – 2 բռընկած, վառած։
Բորբոքախառն
Բորբոքաւոր } ա. կրակոտ, վառած. տ ատէշլի, ատէշմուշմուշ։
Բորբոքեմ, եցի
Բորբոքեցուցանեմ } ն. բռընկցընել, հրահրել, վառուիլ, էրիլ. տ իմուիմուշմագ, իմուիմուշտուրմագ, գրգռտրմագ։
Բորբոքիմ, եցայ. կ. չ. 1 բռընկիլ, հրահրիլ, վառուիլ, էրիլ. տ իմուիմուշմագ, ալէվլէնմէք, նամնմագ։ – 2 բուրիլ։
Բորբոքիչ. ա. բռընկցընող։
Բորբոքուիլիւն. ա. Բորբոք, և Բորբոքումն։
Բորբոքումն, քման. գ. բռընկցընելը, բռընկիլը։
Բորբոնա, բնի, ից
Բորբնի, նոյ, նոց, նեաց } գ. գերեզմանոցը փոքր գաղաւ. տ գերեզման։
Բորբ կամ Բորբն, ի, ից
Բորբմնիմ, ի, ա. գ. (ա.) սաստիկ վառիլ։
Բորոտ, ի, ից կամ աց. ա. քաւոտ, ուրուկ. տ ույուզ, ալա էճէնլի, Ճիւաման։
Բորոտանամ, ացեալ. ա. Բորոտիմ։

Բորտանմ, նցի ⎫ն. բորտա ընել. տ ույ-
Բորտանցուցանմ ⎭ուզանտրմագ։
Բորտոիմ, նցայ, եալ. չ. բորտանալ, քոստա-նալ. տ ույուզ օլմագ։
Բորտուսթիւն. գ. քոստուսթիւն. տ ույուզլուգ, ձուստանլըգ, էպարսուն։
Բոց,ոյ, ովք. բոցք. գ. 1 բոց. տ ալէֆ, ալէվ։ – 2 սատափկ լոյս, տաքուԹիւն։
Բոցագոյն, նք. ա. գ. 1 բոցի գունով, բոցի նման. տ ալէվ կիսի։ – 2 սատափկ տաք։
Բոցագէզ. ա. բոցը շատ
Բոցաղաղ. ա. բոցավառ։
Բոցաղեստ, ի, ից. ա. բոցեղէն։
Բոցալեզու. ա. բոցեղէն լեզուով։
Բոցալի. ա. բոցով լեցուն։
Բոցալոյս. ա. բոցի պէս լուսով։
Բոցախառն. ա. կրակոտ, էրոտ։
Բոցախմբեցնալ, ելոյ, ոց. ա. չորս դին բոցով պատած։
ԲոցածագուԹիւն. գ. հրափայլուԹիւն։
Բոցածախ. ա. բոցով էրոտ։
Բոցածաւալ. ա. կրակ ցաքկեցրնող։
Բոցածիւն. ա. կրակէ ծնած, կրակ ծնող։
Բոցակերպ,ի,ից ⎫ա. հրակերպ, բոցի նման
Բոցակերպեալ ⎭փայլած։
ԲոցակերպուԹիւն. գ. բոցի նման բլալը։
Բոցակէզ. ա. 1 բոցի պէս էրոտ – 2 բոցի մէջ էրած։
–Բոցակէզ առնեմ,զնեմ:բոցով էրնել, էրիլ։
Բոցակիզարար. մ. էրնելով։
Բոցակիզագոյն. ա. խիստ տաք՝ էրոտ։
Բոցակիզեմ, նցի.ն.էրնել մրկրկլ.տ եագմագ։
Բոցակիզիմ, կամ զուտ. կր. չ. 1 էրիլ մրկիլ – 2 սիրտը ուռչրիլ, աղիքը կաըլտիլ։
ԲոցակիզուԹիւն ⎫գ. բոցակիզկը։
Բոցակիզումն ⎭
Բոցակիծ. ա. բոցի պէս կէոզ։
Բոցակնագոյն. ա. բոցի պէս աչքերով։
Բոցահամ. ա.բոցով խանձած (կնբակուբ)։
Բոցահրիմ. չ. էրիլ։
Բոցաձև. ա. Բոցաձեւ։
Բոցաձաձանչ. ա.պայծառ՝լուսաւոր՝վառվռուն. տ նուրանի, շաւքլը։
Բոցաձեռ. ա. բոցը ասդին անդին տարածած. տ ալէֆչէնմիչ։
Բոցայրեմ. ո. Բոցեղէնի։
Բոցայօդ. ա. կրակէ յօդուածով։
Բոցանամ.չ.բոց դառնալ.տ ալէվ քէսիլմէք։
Բոցանիչ. ա. Բոցաձաձանչ։
Բոցանիւթ, ի, ից. ա.գ. բոցինման, լուսաղէն բնուԹեամբ, հրնշտակ. տ մէլայիքի։
Բոցանման. ա. բոցի նման։
Բոցանշան ⎫ա.մ. բոցի պէս վայլուն, կրակ
Բոցանշոյլ ⎭ցաքկեցրնող։
Բոցաշարժ. ա. բոցի պէս վեր շարժող։
Բոցաշաւիղ. ա. բոցի պէս նկած։
ԲոցաշնչուԹիւն.գ.բոց պռաԹկալը.տ ալէվ աթէշ փիւսկիւրմէօլ։ [կիւրէն։
Բոցաշունչ.ա.կրակ Թափող.տ աթէշ փիւս-
Բոցապատ առնեմ. բոցով պատել։
Բոցամնոյց. ա. բոցով բորբոքած։
Բոցամառնալ.ա.բոցի պէս վառած՝չհնացած։
Բոցատապ առնեմ. կրակով տաքցրնել։
Բոցատապաղոյն. ա. խիստ էրոտ, տաք։
Բոցատես ⎫ա. որուն տեսքը բոցի կը նը-
Բոցատեսակ ⎬մանի, բոցի նման. տ ալէֆ
Բոցատեսիլ ⎭միտալը։ [(վարդ)։
Բոցատեսիլ. ա. որուն տեսիլը բոց կը նմանի
Բոցատիպ. ա. Բոցատեսիլ։
Բոցարան. ա. բոց ունեցող։
Բոցարձակ. ա. բոց արձկող։
Բոցացուցանեմ. ն. բռընկցընել։
Բոցափակ. ա. բոցով փակած (դրախտին դուռը)։
Բոցափայլ. ա. բոցի պէս փայփլուն։
Բոցափայլեմ, նցի ⎫չ. բոցի պէս փայլիլ.վա-
Բոցափայլիմ,նցայ ⎭ռուիլ։
Բոցեղէն, ղինի, նաց. ա.գ. 1 բոցէ շինածի պէս, լուսեղէն։ – 2 հրնշտակք։
Բռւռռռռ, ոց. գ. բռւ.տ պայգուշ, պուհ։
Բռւաքաոտակ. ա. բռւի պէս։
Բռւէ՜. գ. բռւ։
Բռւթի, բրթի. ա. գուլ, ծանր. տ գլուխ, քէօմէկ, աղբը, հանգալ, գաղտ։
–Բռւթի.առօգանուԹեան առ նշանը (՝)ըստ քնրականաց։ [Ճապնէն լայն։
–Բռւթի անկիւն՝ըստ երկրաչափից՝90աստի-
Բռւթիակի, ացց. որ և Բոյթի. գ. նուռագաբանի բալլի քը. տ քէմէնջէ անաՀտարը։
Բռւթիակ. (որպէս ռամկ. փոխած) ա. Փռւբայ։
Բռւթիանկիւն, կամ Բթիանկիւն. ա. բռւթի անկիւն ունեցող՝ ըստ երկրաչափից։
Բռւթիէն. ո. Վիթի։ [տ մահմանա
Բռւժ. գ. բիծ, ազտ, արատ, պակասուԹիւն.
Բռւժակ, ի, ացց. ա. բժշկող։
Բռւժականի,ացց.ա.1 առողջարար. բնընացընող – 2 բժիշկ – 3 գ. դեղ։
Բռւժան.1ա. բժշկող։ – 2 գ.ա. Բռւժանք։
Բռւժանիմ. չ. բժշկուիլ։ [Ճարակ։
Բռւժանք,նաց. գ. բժշկուԹիւն,դեղ,Ճար
Բռւժարան. գ. բժշկելու տեղ։
Բռւժեմ, եցի. ն. 1 բժշկել, առողջացընել, լաւցընել. տ շիֆա վէրմէք ։ էյի էթմէք։ – 2 խաղցնել, օգտել, օգնել. տ խէյրա էթմէք ։ գուրթարմագ ։ գայըրմագ, եարարմագ։ – 3 կր. խաղցնիլ. տ գուրթարլմագ։
Բռւժիչ. ա. բժշկող։
ԲռւժկուԹիւն. գ. 1 բժշկուԹիւն։ – 2 խաղցուած։ [Թիւն։
Բռւժուածն.գ.1 բժշկելը, իլը։ – 2 ազատուբռւժք. ո. Բոյժ։

Բուբիճակ կամ Բըբիճակ. գ. [Թռչուն մը. տե՛ս Բոբ, Բուէճ, և Կատկամ]
Բուբիճնիկ. գ. խնկեղէն, կամ պահարկ. ՚ս պուհուր, պահար։
Բուլ. գ.(լ.) մուլ, կնդակ։
Բուլսաակ. գ. ծաղկի անուն։
Բուծ, բըծի, բծաց կամ բծոց. գ. կաթըն. կը գառնուկ, և ուլ։ [ս պէսպէսիք։
Բուծանեմ; բուծի,ըոյծ. ն. բառ պահել.
Բուծարան,ի,աց.գ. տեղ և նիւթ բառելու։
Բուծեմ, նգի. տ. Բուծանեմ։
Բուծին, ծնոյ. գ. պատրոյգ. ՚ս ֆիլմիլ։
Բուծուքն, ծնան. գ. գարման, մնունդ։
Բուղէ. գ. բխած ծիլ։
Բուճուճ. գ. փշոտ կճնակ շագանակի։
Բուն, բընի կամ բնոյ, իւ կամ աւ, ից, իւք. գ. 1 արմատէն վեր ելած մնկոց և բուսոց շիտակ հատակը, կոճ։ – 2 աշտանակին կոթը պատուանդանուն։ – 3 տէգին կոթը, գլուշակի՝ խաչի գաւազանը։ – 4 սկիզբ, հիմ, պատճառ, հին բանելը, առջիններըː
Բուն. 1 ա. բնական՝ հին՝ իսկական, հաստատ, նոյն ինքը. ՚ս անոր, զաճ, խաս, էօզ – 2 խոպան՝ բողոտիկն (ջնջել)։ – 3 մ. իսկապէս։
–Ի բուն. Ցբուն. Մինչև ՚ի բուն. Մինչև ցբուն. Ի բնի. մ.ամբողջ, բոլոր, ինչուան Հոգը։
–Ի բնէ. սկիզբէն, հնուց, առաջուց. ՚ս առ բընտան, զաճ բնտան, էվվէլբնտէն ատի և ի բնմէ. Ի բնոյէ. Ի բնուստ։
–Բնէ ՚ի բուն. 1 մ. իսկապէս, յատկապէս։ – 2 խորը մտնող, բանիբուն, գիտուն։
–Բուն. գ. 1 յատուկ բնութիւն։ – 2 փոխ առած առակին գլուխը։
–Բուն, բանակ, և բանակին զօրքը և կապարան։
Բունաւորիմ,նգայ } ա. Բունեմ, իմ։ չ։
Բունաւորմ, ացայ }
Բունդք. ա. Խնդբունդ։ [ւորել։
Բունեմ, նգի. ն. իբրև բոյնին մէջ տեղաՔունեմ, նգի } չ. բոյն դնել, բոյնը նստիլ,
Բունիմ,նգայ } տեղաւորուիլ. ծածուկ տեղ մը.ՙս նուխա գամագ, նուխատա օֆուրմագ, օֆմագ էֆմէք, նէրկէշմէք։
Բունիկ. գ. պզտիկ բոյն. ՙս նուխաճըգ։
Բուննծ. գ. Հոգատարութ. ՙս քէսէք։
Բուննակալ. գ. (գուռ.) Հաւու բոյնին մէջ գրուած մնունաւորը Հաւկիթի, որպէս զի Հեն ածէ։ [ՙս նուխայիմնի։
Բունկէն.ա.խորշ խորշ շինած բունի պէս.
Բունկն. ա. Բանկն։
Բունպան. ա. Կուտպան։
Բուշա, բըշաի կամ ոյ. գ. 1 փամփուշտ. ՙս գալաբուշա, գաղագ։ – 2 բշտիկ, ուռնցք, պղպջակ. ՙս գաղարճըգ, քէօփիւք։
Բուռ, բըռոյ, ովս. գ. 1 կիր. ՙս քիրէչ, քէչ, սարուճ։ – 2 գաճ. ՙս ալչը, ալչը քիրէչ, սրսխա պալչըրզը, Հիստ – 3 նաւեմ.ՙս սիւլիւկէն, գինճ ֆիրէ, սէրէնճ, գրզել պօյատ – 4 ապիկի. ՙս սըր։
Բուռն, բըռին կամ բռան, ամբ. բռունք, ռանց, ռամբք. գ. 1 բուռ. ՙս ալուճ, Հնուճամ։ – 2 ձեռք, կարողութի, իշխանութի։
–Բուռն Հարկանեմ. ձեռք զարնել, զպչել, բռնել, փոխեմ Հուիլ, սկսիլ. ՙս էլ փուրմագ, Հուխմագ, սարբմագ։
–Ի բուռն առնում, արկանեմ. զԲռամբ առնեմ,արկանեմ.ապ ձգել՝ առնուլ, բռնել, տիրել.ՙս էլէ կէլմիրմէք,Հնուխմագ,զապխէմ մէք։
–Ի բուռն ունիմ կամ դնեմ զոգի կամ զոգիս. մեհուան փոռանը դնել զինքը։
–Բուռն.գ.բռնութիւն, զրկանք, սաստկութիւն. ՙս զօր, Հէպը։
–Բուռն լինիմ. բռնանալ։
–Բուռն, բռան, բռունք. ա. գ. բռնաւոր, տիրող ուժովը, քաջ Հոգաւոր, կորիճ, զօրաւոր, ուժով մարդ, խիստ, սաստիկ. ՙս զօրլու, նամուսլու, քէսկին։ [զօր Հէ։
–Բուռն.մ.ՙս զօրաւոր կերպով. ՙս Հօրով. ՙս [տուբան։
–Բուռն Թէ. Հապիւ Թէ։
Բուռնաղիք.ա.բուռը լեցրնող.ՙս ալուճ տօղ
Բուռնաքեր, ի, ից կամ ից. ա. գ. 1 բուռ ցրնող – 2 բուռնած, ծառ, վայատ
Բուռնագնեամ. ա. բռնով Հնաւով գաղգաղ
Բուռնածին. ա. բռնած։ [բռնած։
Բուռնակ, ի, ից. գ. բռնած բան. ՙս պիճմէ, ֆիլիզ, ֆիտան, տալ, ադամ։
Բուռնականն, ի, ից. ա. գ. որ կը բռնէի՝ կը մնծնայ, բռնող բան։ [ւորած։
Բուռնակից. ա. ՙ մկատող բռնած։–2 միաբ
Բուռնեմի, սայ, սիր. չ. 1 բռնիլ. ՙս պիճմէք։ – 2 առաջ գալ, ծնանիլ, ծագիլ,ակըսիլ, առնիլ։
Բուռնաբձակ. ա. առատ բռնողը։
Բուռնաբձակութիւն. գ. բռնողընելը, բռնուռդ. ա. բռնողընող, ծնող։ [նիլը։
Բուռողօրէն. մ. բռնելու կերպով։
Բուռուկ. գ. 1 բռնած՝ ծնած բան։ – 2 պզտի՝ խեղճ բոյս։
Բուռուքն, սմն. գ. բռնիկը. ՙս պիճմէ մէջ։
Բուռուցանեմ, ռուցի, ռե. ն. բռնցընել. ՙս պիճմէ իչմէ մէք։
Բուռուցիչ. ա. բռնցընող։
Բուռտ. գ. ծովային բոյս մը որ քարի պէս կ'ըլլայ. ՙս մէրճան, պիտմէ։
Բուտ, բըտոյ կամ բտի. գ. կնբ, կնքակոյր. ՙս նէչկէձէք, նէմ, գլուտ։
Բուտ. ա. Գնբնտուտ։
Բուրթազուրմի } ա. անուշահոտ։
Բուրթալի }

Բուբանոց, ի, աց. գ. բուբիկաս. ֆ պուհրան։
Բուբաստան, ի, աց. գ. 1 պարտէզ. ֆ ֆիրտէվս, պուլխեման, պօսթան – 2 դաշտ – 3 (ըստ յ.) արուարձան. ֆ վարըշ։
Բուբաստանանման. ա. պարտիզի նմանո։
Բուբաստանանալ. պարտիզի պէս ծաղկած։
Բուբաստանանալք, նայց կամ նաց. գ. պարտէզներ [խնկել։
Բուբացուցանեմ, ցուցի. ն. բուբնցրնել,
Բուբգն, բրգան, գունք, գանց. գ. ա. 1 աշտարակ, և անոր նման բարձր շէնք. ֆ գուլէ, պիւրճ։ – 2 կոթող. ֆ տիքիլի քար աշտ, մէզար քար աշտ։ [նաիւագ, նաիւաղ։
Բուբգ, բբրգոյ, ոց. գ. բուրգ. ֆ նօթ, նիւն,
Բուբգամարշ. գ. տնասակ մը խաղող։
Բուբեմ, նցի. ն. Հոտը՝շոգին՝ ծուխը դուրս տալ – 2 չ. Հոտը սփռիլ։ [Բուբեմ, 1։
Բուբեցուցանեմ. ա. Բուբացուցանեմ, և
Բուբիչ. ա. բուլոզ։
Բուբհան. (ա.) գ. Հիւանդութեան վերատանզաւոր օրը. ֆ պուհրան։
Բուբուաս, ի, աց. գ. բուբվաս, խնկանոց. ֆ պուխուրտան, միւճմէր, միճմէրլիք։
Բուբուճն, լմնոյ. գ. բուբլոլը։
Բուբուվաս կամ Բուբվաս. տ. Բուբուաս։
Բուբք, բուբից. գ. բուբլոլը։
Բուք, բբ բոյ. գ. Հովով խառն Հիւն. ֆ քիչ, քիուչիան, գառ. սաղանաղը։
Բոգ. ա. Բոգ։
Բչաս, Բչեմ. տ. Բնչեմ։
Բչիւն. տ. Բնչուճն, Բառաչ։
Բչոզական. ա. բառանչոզական։
Բչեմ. տ. Բնչեմ։
Բչիչ, բչչ ի, չաց. գ. 1 մեղուի մեղրն ծակոտիքը. ֆ գօվանի կէօզէրի՝ խանէչի։ – 2 Հոգին բնբանը, խռչափող՝ փողի ձեռով։
Բչոզ } ա. բառանչող։
Բչոզական }
Բչչանք, նաց. գ. բզզանք մեղուաց։
Բառածնի. ա. բառոլ ծնիլած. ֆ սրվալը, պառանանալը։
Բառգումիիիմ կամ ՞փխտ. տ. Ոպռգոմփխտ
Բառնմ, նցի. ն. ծնիլել. ֆ սրվալամագ, պառանանա էմ մէք։
Բառնաբար. մ. 1 բռնի, Հնօրոլ, Հնօրոլցրնելոլ. ֆ զօր իլէ, զարպ՝ Հէպը իլէ։ – 2 առ Հարկի. ֆ լաիլաճ։
Բառնաբարական. ա. բռնադատող, զօրաւոր (խօսք)։
Բառնաբարայն. մ. բռնի։
Բառնաբարբառ. ա. բռնի երկբարբառ սերպուած՝ ըստ քերականաց։ [ըսուիլը։
Բառնաբարբառութիւն. գ. բռնի երկբարբառ
Բառնաբարեմ, նցի. ն. նեղը խոմել, նեղել, չարչըրկել, բռնադատել։
Բառնաբարու, ուք. ա. չարչրկող, բռնաւոր։
Բառնագոյն, գունի, ից. ա. աւելի զօրաւոր՝ ուժոլ. ֆ զօրլուճար։
Բառնագործ. ա. բանիկը գժաբ, խիստ, կարծր. ֆ կիւճ՝ իչլէնիբ, սերթ։ [րտկան։
Բառնադատ, ի, աց. ա. բռնաւոր, բռնաւորական։
Բառնադատագոյն. ա. բռնաւորագոյն։
Բառնադատական. ա. բռնական. ֆ զօրաքի։
Բառնադատանք. գ. բռնութիւն. ֆ զօր։
Բառնադատեմ, նցի. ն. 1 նեղը խոմել՝ ոտիպել. ֆ զօր էթմէք, իւոմէ վէրմէք, զօրլամագ։ – 2 ուժոլ՝ բռնութեամբ տակը ձդել, նեղը խոմել, չարչըրկել։
Բառնադատիչ. ա. բռնադատող։ [կաւ։
Բառնադատողական. ա. ստիպողական, Հարբառնադատու. ա. բռնադատող։
Բառնադատութիւն. գ. բռնութիւն, Հարկ. ֆ զօր, զարպ, Հէպը։
Բառնազօսաբար. մ. բռնութիւր. ֆ Հէպլէ։
Բառնազօսած. ա. քաշքշած։
Բառնազօսեմ, նցի. ն. բռնադատել, բռնի իրեն քաշել։
Բառնազօսիկ. ա. բռնադատական։
Բառնազօսութիւն. գ. բռնադատութիւն, բռնութիւն։
Բառնագնցիկ. ա. բռնի առած Հագած։
Բառնաժանի, նուոյ, նեաց. ա. ստակալի ակռաներն ունեցող – 2 գազան մը մեկ նղջիւրով՝ փղէն մեծ։ [լեցրնող։
Բառնալիր. ա մ. լեցուն ձեռքով. – 2 ա. ձեռք
Բառնախոսական. ա. զօրաւոր դէմ կնցող։
Բառնակալ, ի, աց. ա. գ. բռնութեամբ տիրող, բռնաւոր։
Բառնակալեմ, նցի. ն. չ. բռնութիւր տիրել։
Բառնակալու, ուք, աց. ա. Բռնակալ։
Բառնակալութիւն. գ. բռնութեամբ առնուլը՝ տիրելը, բռնաւորութիւն։
Բառնական. ա. 1 բռնութեամբ նզած. – 2 բռնազական, փորը պնատացնող։
Բառնակռիւ, կռուի, ուաց. ա. գ. կատուր կպուրի խաղը, խաղցողներ։
Բառնահարկեմ, նցի. ն. 1 ուժոլ իրեն քաշել, բռնադատել, չարչըրկել. – 2 բռնցի զրնել։
Բառնահարութիւն. գ. 1 ոտի ձգելը՝ բռնելը. – 2 բռնելու տեղ, առիթ. ֆ գուլի, սէպէ. – 3 մտքով ըմբռնելը։
Բառնաձգեմ. ն. բռնի քաշել։
Բառնաձգութիւն. գ. բռնաբարութիւն։
Բառնաձիգ. ա. բռնի իրեն քաշող, չարչրկող։
Բառնամաշ, ի, ից. ա. 1 բռնի սպանուած չարաչաւոք, ուրիշի ձեռքէն մեռած. – 2 ինք. զինքը սպանուած։
Բառնամաշիկ. նոյն։ [Բռնամաղ. տ. Ըմբռնաղ։
Բառնամոտ. ի. գ. ձեռքով կռուբաղ, կռուբտիլը. ֆ փէ հլիվան, փէ հլիվանլըգ։

Բռնամարտիկ, տկի, կաց. ա. 1 ձեռքով կռուող. 2 փէհլիվան։ – 2 կռուելը գիժար, անառիկ։

Բռնամարտիկ կռիւ. Բռնամարտիկն Բռնամարտակռւելի Բռնամարտաւելիւն } գ. կռուը կռուբի գալը. 2 կռուողի՝ մեծ ուժ տէրութիւն։

Բռնամարտական. ա. ձեռքով կռուելու։

Բռնանամ, ացայ. չ. ուժով ձեռքի տակ առնել՝ տիրել, զօրանալ ուրիշներու վրայ, բռնակալութիւն քշել. 2 զարկ ըլլալ՝ ձէպը իրէ տէվլէթի սիւրմէք, ալի էմմէք, իսմի օլմագ։

Բռնաշունչ. ա. մ. սատիկ փչող, փչելով։

Բռնաստակ, ի, ացս. ա. Ձորով պակուած։

Բռնաստակք, կաց, կօք. գ. բռնցի ապտակ. 2 կռուելու։

Բռնատիրեմ, նցի. ն. բռնի քշել տանիլ։

Բռնաւէժ. ա. ուժով վերչին վար ձգող։

Բռնաւոգ. գ. կոմ. 2 սաիւ։

Բռնաբկեմ. ն. ձեռք զարնել, սկսիլ։

Բռնաբկութիւն. գ. ափով բռնելը՝ բռնուիլը։

Բռնաճգուցանեմ. ն. զօրացընել, տէր ընել։

Բռնաւոր, ի, ացս. ա. գ. 1 բռնակալ, զօրաւոր իշխան՝ ի թագաւոր – 2 ուժեղ, զօրաւոր, սաստիկ – 3 բռնակալ։

Բռնաւորաբար. մ. բռնաւորի պէս։

Բռնաւորագոյն. ա. աւելի զօրաւոր, աւելի սոսկալի, բռնական։ [– 2 սոսկալի։

Բռնաւորական. ա. 1 բռնաւորի յատուկ։

Բռնաւորասպան. ա. բռնաւոր սպաննող։

Բռնաւորեմ, նցի. ն. 1 բռնագաւել՝ զուրկը կամ ղինքը։ – 2 բռնանալ, տիրել։ – 3 կը. բռնութիւն քաշել։

Բռնաւորութիւն. ա. Բռնակալութիւն, Բռնութիւն [ձեռք նեղութ. քար։

Բռնաքար, ի, աւ. բինք, բանց, բամբք. գ.

Բռնեմ, նցի. ն. բռնել. 2 թռւթիմագ։

Բռնի. մ. որ և Բռնիւ, ՚ի Բռնի. ա. Բռնաբար։

Բռնխէթք. գ. բռնցի խթելը, զարնելը։

Բռնութիւն. գ. 1 բռնագաւելը, բռնանալը։ – 2 Հարկ՝ ազատութենան դէմ. 3 զօր, զարգ, Ձէպը։ – 3 իշխանութիւն, սաստ։ – 4 սաստկութիւն, ուժգնութիւն. 5 քէսկինլիք։

Բռնուձն, նման. գ. բռնելը, ըմբռնելը։

Բռնցի. մ. ափով, բռւռով. 2 նուիրուելու։

Բոչոգ. ա. խառնակ, շփոթմ։

Բոչոյ. ա. Բոչոյ։

Բոեմ, նցի. ա. Բուծանեմ։

Բոկան. ա. բաւած, մնած. 2 պէտէնմիչ։

Բրաբիայ. ա. Բրաբիան, 1։

Բրաբիան, ի, ացս. գ.(յ.) 1 յաղեմանակ, պապակ, ծրմուռներ – 2 բրաբիոն ծագիկ, շուշան. 3 զամպագ, մէկէդը։

Բրաբիոնեայ. ա. բրաբիոնէ շինած (պապակ)։

Բրազոհ առնեմ. չարաչար ծեծել։

Բրած, ի. գ. 1 փորելը։ – 2 փորած տեղը։

Բրածեծ, ծեծք. կամ Բրածեծ գան. գ. ծեծ. 3 քէօթէկ, ապտագ։ [տալ, ուտելը – Բրածեծ առնեմ, լինիմ: գաւազանով ծեծ

Բրածոյ, ի, իցս. ա. փորած (տեղ, շինք)։

Բրածոյք. գ. Հանք. 3 մետէն։

Բրաջարդ առնեմ. ծեծով կտրտել։

Բրաւուր, ի, ացս. ա. գ. փառուր. 3 ասիլոգ։

Բրգագզեալ Բրգագզեալ } ա. գրգռրգած՝ քրձքրձած Հագուստով, քրջկոր Հագած։

Բրգագործութիւն. գ. բուրդ մնունելը։

Բրգագզեաց. ա. բրգռտ, բրգլախ։

Բրգեղ. տ. Բրգագզեաց։

Բրգեայ, դէի, իցս Բրգեղէն, դինի, եաց } ա. գ. բրդէ Հագուստ

Բրգեմ, նցի. ն. 1 Հաց բրգել՝ ջարդել. 2 ոտքատմագ, քէամէք։ – 2 բրցընել, ծածկել վրան։ [՚ի բարկութիւն։

–Բրգեմ ՚ի բարկութիւն. գրգռել՝ շարժել

Բրգգզեալ. տ. Բրգագզեալ։

Բրգոն. գ. բրգած Հաց, Հացի պատառ։

Բրգոտ. գ. թռչուն որ արծուոյն ինկած ձագը կը սնուցանէ. կ՚բսուի նաև Ծիւնէ։ [քանդել. 3 գազմագ, օյմագ։

Բրեմ, նցի. ն. փորել, փոս՝ ծակ բանալ։

–Ի հիմանց բրեմ. հիմնայատակ ընել։

Բրեր. գ. բիրեր, Հատ գաւազաններ։

Բրէզած. տ. Բրաւուր։

Բրէտ, բրտոի, տացս. գ. պիծակ, իլլեզու։

Բրինձ, բրնձոյ. գ. բրինձ. 3 փիրինձ։

Բրինձ, բրնձի. գ. (յ.) իշխան։

Բրինձատեղ. տ. Բռնջատ։

Բրիչ, բրչի, չաւ. գ. փայտտուռ. 3 գազմա։

Բրոզական. ա. Հանքէ. 3 մետէնտէն։

Բրուաեմ. գ. բրնել։

Բրուտ, բրտի, տացս կամ տից. գ. Հողէ ամանները շինող. 3 չէօլմէքձի, չէօմլէկձի։

Բրչակ. տ. Պրչակ։

Բրչան. գ.(իբր ածկ.) Հացի բրգուած կամ ջրցած բաղարջ։ [պատ։

Բրտագոյն. ա. խիստ բիրտ, անկիրթ. 3 գա-

Բրտանամ, ացայ. չ. պնտանալ, պինտանալ կարծրնալ, սառիլ, փայտ կտրիլ. 3 փէքլէնմէք, նստրը պագլամագ։

Բրտակութիւն. տ. Խտտպարանոցութիւն

Բրտպարան. գ. բրուտի գործարան։ [մէք։

Բրտացուցանեմ. ն. բրտացընել. 3 փէքլէնդի-

Բրտեայ Բրտեղէն } ա. Հողէ՝ բրուտէն շինուած։

Բրտեղէն. տ. Խտեղբար։

Բրտութիւն. գ. խտտութիւն, կարծրութիւն։

Բքտընը. ա. 1 բուք՝ ձիւն բերող, խառնակ (Հովը) – 2 ձիւնապատ, ձմեռը

բուքը առասիկ։
Բքագնաց լինիմ. բուքի մէջ քալել։
Բքալուկ. ա. բուքէն չաղչկած։
Բքախառն. ա. խառնակ բքով. ս թուխ ձանրը։
Բքախնդր կամ Բքահնդձ առնիմ. բքով ձիւնով խզդել։
Բքածնծ. ա. բուք՝ ձիւն կեցած։
Բքայոյզ }
Բքայօրդոր } ա. Բքախառն։
Բքանամ, ացեալ. չ. ձիւն բուք հանել՝ բերել, մերկիլ։
Բքաչաչալ. ա. բքով չաղչկոտ, չաղչկած։
Բքաբար. ո. Բքաբեր։
Բօթ, ի կամ ոյ. գ. գէշ՝ սև՝ բօթ լուր. ս ֆէնա խառպէր։ [լոգ – 2 բօթ ալիս
Բօթաբեր, ի, ից կամ աց. ա. գ. 1 բօթ բեր
Բօթազոյց. ա. նոյն ընդ վ։
Բօթալի }
Բօթալից } ա. բօթով լի՝ լեցուն։
Բօթաւոր լինիմ. բօթ տալ։
Բօթնամ, նցի. գ. գէշ լուր տալ։ – կր. Բօթիմ, թեցաւ. գէշ լուր ընդունիլ։

Գ.

Գ. Դիմ, բաղաձայն տառ, երրորդ գիր Հայոց. փոխուկ քան զԿ, և թաւ քան զՆ. և անոնց հետ լծորդ է. զոր օրինակ կը գրուի, անկիւն, անգիւն. վտանգ, վըտանկ. գայթագղիմ, գայթակղիմ, և այլն։ Գրի և թագչիմ, թագչիմ. չոքայ, չոգոյ. պատրիարգ, պատրիարք։
–Գ.ձ.նբեք, կամ նբրարգ. ս խչ, խչիւնձիւ։
Գաբ, ի. գ. 1 գաբին տակն. ս բանէշնաւ – 2 բնթան։ – 3 վայոյէ ձանկ։
Գաբնզէն. ո. Բաղէն։
Գաբձիլ, ձլի. գ. խաչնդեղի բոյսը, խործուխ, խոշծուիլ, գաբն. ս բռխաձ, թռուչուռ
Գագաթն, թան, թունք, թանց. գ. 1 գագաթ՝ մազրու և լերանց. ս չէկնատ, թէփէ։ – 2 գլխուն վերի ոսկրը. ս պաշ չաղնոզ՝ թաւոր – 3 բոլոր գլուխը՝ կտրած, չորցած. ս գաճա, քէլէխ։ – 4 տեղի գագաթան, Գողգոթա. գլուխ գանկի. տեղ։
Գագաթնագաչն. ա. առանց գաբգի (սապատաւոր)։
Գագաթնանամ, ացեալ. չ. գագաթը նլլալ։ ս թէփէչէ չըգմագ։
Գագաթնաւոր. ա. բարձր գագաթ ունեցող։
Գագաչիմ, նցայ, նալ. չ. խրոխճիլ, ցնդիլ, ցնդածի պէս խօսիլ. ս պունամագ, պիհուտէ սէօյլէմէք, հէլզէ էթմէք։
Գագաչոտ. ա. 1 ցնդած։ – 2 խելեխիցած, անպարկեշտ, ցոփ։
Գագացնել. չ. աքաղաղին գագաթը կոկոսելը՝ յաղթողի պէս։ [ղընե
Գադիշ, դշի. գ. խոտի և ցօրենի դէզ. ս նը.
Գազ, ի, ից. գ. փուշի տեսակ. ս կէզ։
–Գազ կամ Կազ. մոչի թաւուխը։ [քիւլ։
Գազազ կամ Գազախ, ի, ից. գ. մխիթ. ս
Գազազազէմ. ա. մխրճոտ երեսով կրակապաշտ։ [սիլմէք։
Գազազանամ, ացայ. չ. մխրճիլ. ս քիւլքէ.
Գազազացուցանեմ. ն. մխիթ գործընել։
Գազան, ի, ից. գ. 1 վայրի կենդանի գիշատուչ. ս Հանասաւար – 2 գիշատ, մեծ օձ կամ ձուկ։ – 3 գազանաբարոյ մարդ։ – 4 ա. գազան գործած. ս ազդըն։
Գազանաբար. մ. գազանի պէս։
–Գազանաբարք. ա. գ. տե՛ս գորս գիտե։
Գազանաբարոյ, ի, իցաա. 1 գազանի բնութ.
Գազանաբարուհի, ացթիւն ունող, անգութ. ս Հանասաւար թագուհիի, գըլյագ։ – 2 կատաղած. ս գուռուբմուշ, ազդըն։
Գազանաբարոյութիւն } գ. կատաղութիւն,
Գազանաբարուհիւն } անգթութիւն. ս ազդընըգ, վահշէթ։
Գազանաբարքք. գ. գազանի բարք։
Գազանաբնակ, ի, ացա. ա. գազանէ պատռած կամ խածուած։
Գազանաբնակութիւն. գ. գազանէ պատռիլը։
Գազանաբնակ, ի, ացա. ա. 1 ուր գազաններ կը բնակին. ս Հանասաւար նահազը – 2 որ գազաններու հետ կը բնակի. ս Հանասաւարայր բլար օթուրան։
Գազանաբնութիւն. ա. գազանիբնոյթ։
Գազանաբոյծ, բուծի, իցա. ա. գազան պահոզ. ս Հանասաւար պէսլէյէն։
Գազանագէշ. ա. Գազանաբնակ։
Գազանագոյն, գունի, իցա. ա. աւելի վայրենի՝ կատաղի, սասիկ. ս նաւրուզ, հիասէթլի, վահշի։
Գազանադէմ. ա. գազանի նմանո։
Գազանախառն. ա. կիսագազան։
Գազանածախ. ո. Գազանաբնակ։
Գազանածախք. գ. գազաններու ծախքը։
Գազանակ, ի, ացա. գ. գազանիկ. ս Հանասաւրըգ։
Գազանական. ա. գազաններու յատուկ, և գազանի նման. ս վահշի, սէթլի, նաւրուզ։
–Գազանական դէղ. թիւ ղակէ. ս հիկմաթ։
Գազանակեաց կեանք. գազանի կեանք։

Գազանակերը. ա. Գազանակուր։
Գազանակերել, ի, ից. ա. գազանի կերպա-
րանքով. ֊ Ձանասլար միսալը։
Գազանակերպութիւն. գ. գազաննելոյս կեն-
դանեաց ձևով երևնալը։
Գազանակուռ. ա. Գազանուռ։
Գազանակուր. ա. գազանի կերակուր եղած։
Գազանակուռիւ, ուի, ուաց. ա. գազանի
հետ կռուող. ֊ Ձանասլարլա տէօյիւշէն։
Գազանանձև. ա. Գազանակերպ։
Գազանանմարտ, ի, ից ⎫ ա. գ. գազանի
Գազանանմարտիկ, տկի, կաց ⎬ հետ կռուող,
և կռիւ. ⎭ [կռուիլը։
Գազանանմարտութիւն. գ. գազանի հետ
Գազանանմիտ, մտի, մտաց. ա. Գազանա-
բարոյ։ [թիւն։
Գազանանմտութիւն. ա. Գազանաբարոյու-
Գազանայիւն. ա. Գազանական։
Գազանանանամ, ացայ. չ. 1 գազան գառնալ
– 2 գազանութիւնը ցուցընել – 3 կատ-
զիլ, սրդոիլ. ֊ գուռուրմագ, ազմագ։
–Գազանանանամ՝ի վերայ մահու. մահուան
վրայ զօրանալ՝ բռնանալ։ [լաս պէնզէր
Գազանանմանն. գազանի նման. ֊ Ձանասլա-
Գազանաշունչ. ա. գազանի պէս շնչող։
Գազանապէս. ա. Գազանաբար։
Գազանասիրտ. ա. գազանի սիրտ ունեցող։
Գազանասունց. ա. իր մէջը գազան մնա-
ցանող (Ն եզեկ.)։ [ունենալը։
Գազանասրտութիւն. գ. գազանի սիրտ
Գազանատեսակ. ա. գազանի նման։
Գազանացուցանեմ. ն. 1 գազան դարձը-
նել – 2 կատղեցընել։
Գազանաւէտ. ա. Գազանուռ։
Գազանեղէն. ա. Գազանական։
Գազանեմ, եցի. չ. ա. Գազանանամ։
Գազանեցուցանեմ. ա. Գազանացուցանեմ։
Գազանընկէց առնեմ. գազաննելու առջև
ձգել՝ որ պատառէ։
Գազանիմ, եցայ. չ. ա. Գազանանամ։
Գազանութիւն. գ. 1 գազանի բնութիւն։
– 2 գազանաբարոյութիւն. ֊ Ձանասլա-
լըգ, Հայվանլըգ, վահշիլիք, նամըս-զըգ։
Գազանուռ. ա. ուր շատ գազան կայ. ֊ Ձա-
նասլարլը։ [զանակաո։
Գազանօրէն. մ. ա. 1 գազանաբար – 2 գա-
Գազար. գ. 1 ծոնպիճ. ֊ Ձէզը, կէզը, Հա-
վուճ։ – 2 բանձար. ֊ չիւքիւնտիւր։
Գազերբուակ. գ. խնկենկէն մը։
Գազի խիժ կամ խէժ կամ կէժ. գազ վու-
չէն արմատէն ելած ձուխը. ֊ քիմիւկ։
Գազպէն, կամ Գազապէն. գ. մանանա. ֊
գազպին, կէզէնկիւպին, կէզէնպու. գուա-
բէխի Տէլիլասլը – տեօ և Ասեոիս։
Գալար, ի, ից. գ. 1 օղերք, փաթոյթ. ֊ գան-
գալ էյկէշ. պիւքիւլիւշ – 2 որոի Ձգմուքը,
ոզորմուկք։ [լաֆողերու Ձայնը
Գալարահնչուն, չման, չմանի. գ. գալա-
Գալարափող, ոյ, ոց կամ ից. գ. օղլած վող-
֊ Թրամփէթա, պիւքմ պօրու։
Գալարեմ, եցի. ն. 1 ոլորել, փաթթուիլ.
֊ պիւքմէք, էյիշտիրմէք։ – 2 սիրտը Ձմլել,
ոգիքը կորընել։
Գալարեցուցանեմ. նոյն։
Գալարուն, բման. գ. գալարելը, իջը։
Գալարուն. ա. ոլոր մոլոր. ֊ գանգալ գանգալ։
Գալդոշիւն. ա. Գլդլոյնք։
Գալիլեազուարձ, ի, ից. ա. գալիլեացի
զուարձացող։
Գալջս. գ. (յ.) 1 աքաղաղ. ֊ խօրօզ – 2
կուռա Հաւ. ֊ ըսլըզ։
Գալուստ, լստեան. գ. գալը. ֊ կէլիշ։
Գահ, ու կամ ոյ, ուց. և ի, ից. գ. աթոռ
պատուաւոր՝ փառաւոր, պատիւ, իշխանու-
թիւն. ֊ կեահ, թռնահ, քիւրսի, սէրիր։
Գահ, ի, ից. գ. դարուվար՝ բարձր տեղ. ֊
սէքի, ուչուրում։
Գահագլխութիւն. ա. Գահերիցութիւն։
Գահագլուխ, խք. ա. գլխաւոր, պատուով՝
աթոռով մեծ։ – 2 գ. առաջին աթոռ, պա-
տուաւոր տեղ։ [օղակ։
Գահակ, ի, ացս. գ. 1 աթոռ, աթոռիկ – 2
Գահակալ, ի, ացս. գ. 1 աթոռի տէր, իշ-
խան, գլուխ – 2 աթոռակալ։ [նատիլ։
Գահակալեմ, եցի. չ. իշխանութիւն ունի աթոռ
Գահակալութիւն ⎫ գ. իշխանութիւն, գլխ-
Գահակայութիւն ⎭ խաւորութիւն. ֊ թռնահ,
փայէ, մանսուպ։
Գահակարգիմ. չ. պատուով նստիլ։
Գահակեմ, եցի. ն. չորս դին պատել։
Գահակից. ա. Աթոռակից։
Գահակցիմ, եցայ. չ. մէկտեղ նստիլ։
Գահակցութիւն. ա. Աթոռակցութիւն։
Գահամեծար իշխանք. աւագանի, մեծերը.
֊ ազալալը, բիւճալ քիւլար։
Գահանշան, ի, ացս. ա. արքայազուն։
Գահանստիմ, ուեալ. ա. Գահակալեմ։
Գահապետ. ա. նախագահ։
Գահատէր. ա. 1 իշխանութիւն՝ մեծու-
թիւն սիրող – 2 սեղանի վրայ մեծ նըս-
տելու սէր ունեցող։ [մեծութեան։
Գահատիրութիւն. գ. սէր իշխանութեան,
Գահավէժ. ա. գահէն վար ընկած, ինկնալու։
Գահավէժ առնեմ, ընիմ ⎫ վերէն վար ձը-
Գահավիժեմ, վիժիմ ⎭ գել, ինկնալ. ֊
ուչուրտմաան աշաղը պրագմագ, տիւշմէք։
Գահավիժութիւն. գ. 1 վերէն վար ինկնա-
լը։ – 2 գահուվար տեղ. ֊ ուչուրում։
Գահաւանդ, ի, ացս ⎫ գ. բարձր և գահուվար
Գահաւանդակ ⎭ տեղ, լերան գլուխ. ֊
ուչուրում, թէփէ։
Գահաւոր, ի, ացս. ա. 1 գահի պահապան. ֊

թախտ պէքձ՛իսի, թախտը կէօզէտէն։ – 2 գ· գահ· տ թախտ։

Գահաւորակ, ի, աց· գ· 1 նստարան և հանգրստարան թագաւորի ։ տ թախտ, ոսկի, ձիպինկէք, թախտիրէվան – 2 կասկարայ· տ բակառա։

Գահաւորիմ, նգայ· չ· պատիւ ելլալ՝ գոնալ

Գահաւորութիւն } գ· պատիւ, իշխանութիւն· տ

Գահնղութիւն } մանաւանդ տէրէձ՛էի, պայէ։

Գահնիմ, նցի· ն· ուժով իջեցնել՝ զրնել, հրել· տ սալմագ, չալըմագ, վաւրմագ, խթի վէրմէք։

Գահնրէց, նրիցու, նրէցք կամ նրիցունք· գ· ա· նախագահ, գլխաւոր, մեծը։

–Գահնրէցք· գ· 1 գահնրիցութիւն։ – 2 առաջին՝ պատուաւորը աթոռ, իշխանուհի

Գահնրիցագոյն· ա· աւելի պատուաւոր։

Գահնրիցութիւն· գ· 1 նախագահութիւն, գլխաւորութիւն։ – 2 գահասիրութիւն։

Գահընկալ· տ· Գահակալ։

Գահընկալիմ· տ· Գահակալիմ·

Գահընկալութիւն· տ· Գահակալութիւն։

Գահինք· գ· գահաւանդք· տ ուխտուրմ։

Գահմունք· տ· Գահաւորութիւն։

Գահնամակ· գ· յանձնագրաւոր նամակ։

Գահոզ, ոյ, ոց· գ· թագակալող որսորդաց· տ սեվիլէթ։ [աթոռներ։

Գահօյանի, նուոյ, նոյ· գ· գահերս, փառաւորս

Գահօյք, ոյից· գ· 1 աթոռ բարձր ու փառաւոր· տ թախտ, մէնթէշ, կնահ։ – 2 անկողին· տ տէօշէկ, քիւրէվէտ, ձիպինկէք։ – 3 ժանեակ· տ թախտիրէվան, թէՀՀէրէ։

Գահրշակ· գ· պատուհան մը։

Գաղագնամ· ն· խոսքով քարկոծել, կՀնել։

Գաղատոս, ի, աց· գ· քարգործ· տ թաշՀի, հէՀ՛Հաբ։ [եասիրսը։

Գաղատոսաշէն· ա· քարուկիր· տ թաշՀիր

Գաղափար, ի, աց· գ· 1 կաղապար, օրինակ· տ գալըպ, էօրնէկ, ըէամ; թիմաալ։ – 2 իդէատ

Գաղափարնամ, նցի· ն· օրինակել, նմանցընել, ձևացընել· տ թէշքիլ՝ թաս ինչ էթմէք, գալըպլամագ։

Գաղափարութիւն· գ· նմանութիւն, օրինակ։

Գաղթ, ի, ից· գ· 1 տեղափոխութիւն, պանդրխտութիւն, գնալութիւն, փախուստ, հատուած· տ կէօչ, հիՀրէթ, թէրքի տիյար։ – 2 փախչողներու խումբը։

Գաղթական, ի, աց· 1 ա· փախստական խոլըսած· տ գաչգընն։ – 2 գ· հատուած· տ պէօլիւք։

Գաղթականութիւն· տ· Գաղթ։

Գաղթայր, աձն· գ· փախած մարդ։

Գաղթանոց· ա· փախչելու տեղ։

Գաղթնամ· նցի· ն· քշել տանիլ։

Գաղթնամ· նցի } չ· մեկզի երթալ, փախչիլ,

Գաղթիմ, նգայ } ապաւինիլ· տ կէօչմէք, թէրքի տիյար էթմէք, գաչմագ, սրդընմագ։

Գաղձն, ձին· գ· գեշ խոտ՝ էգիի վնասակար, գաղձ, քաղ, այգու գալն· տ քշուշ, քշուխ, աքշուս, քուսքուխ տ

Գաղձնաւոր· տ· գաղձ շատ բուսած (էգի)։

Գաղձ· տ· Գաղջ։

Գաղուխ, գաղխի· տ· Գաղխ։

–Ի գաղուխ ելանել 'ի բնակութենէն· բընակութիւնը թողուլ երթալ։

Գաղջ, ի, ից· ա· գաղձ, եղկ· տ ըղըգ, ըղըձագ։

Գաղջանամ, ացայ· չ· տաքութենէն պաղիլ

Գաղջացուցանեմ· ն· պաղեցընել։

Գաղտ } մ· նախ· գաղտուկ, գողտուկ,

Գաղտաբար } ծածուկ· տ կիզլի, կիզլիՀէ, Հալվէթի։ [վիշմէք։

Գաղտաձնաց լինիմ· գաղտուկ երթալ· տ սիՀ

Գաղտագող } ա· մ· գողի պէս ծածուկ, պահուըտելով,

Գաղտագողացեալ } ծածկուելով· տ կիզլիՀէ, խրըսըզ կիպի։

Գաղտագողի } ծածկուելով· տ կիզլիՀէ, խրըսըզ կիպի։

Գաղտագողօնք· գ· գողութիւն, ծածուկ Հնարք· տ խրըսըզլըգ, ֆէնտալըգ։

–Ի գաղտագողօնս անկանիմ· ծածուկ պահուըտիլ՝ բան մը տեսնելու Համար։

Գաղտազէն· գ· ծածուկ պահած զէնք· տ կիզլի սիլահ։ [մը, կաշառել

Գաղտախեմ Եմ· ն· ծածուկ կամեցը ատակ սրխ

Գաղտական· տ· գաղտնի։

Գաղտականութիւն· տ· Գաղտնութիւն։

Գաղտակաց· ա· գաղտուկ կեցած։

Գաղտակեր· ա· գաղտուկ կերող։

Գաղտակիծ· ա· ծածուկ՝ յանկարծակի կՀոգ՝ խածնող։

Գաղտակծիծ· ա· գաղտուկ բան վերցընող, վնասող, նենգող։ [ւածնութիւն

Գաղտակծութիւն· գ· նենգութիւն, գաղտակող } տ· Գաղտիկու։

Գաղտակուր } տ· Գաղտիկու։

Գաղտակուր, կրի, րաց· գ· խեցեմորթ, ժըժմակ պատեանք ունեցող· ինչպէս՝ միտեա, ոստրէ, սատափ, և այլն։ [մորգրիտ։

Գաղտակրական մարգարիտ· սատափէ նված

Գաղտակրայ, ի, ից կամ այց· տ· Գաղտակուր։

Գաղտակրաքաղ, ի, աց· տ· սատափ ժողվող։

Գաղտաձիգ· ա· ծածուկ տեղից նետած։

Գաղտամնաբար· տ· ծածուկ կերպով կատող։

Գաղտամնա, կամ մնաս· տ· մ· գաղտուկ մնող՝ մնալով՝ խաբէութեամբ։

Գաղտանոց· գ· բան պահելու գաղտուկ տեղ։

Գաղտաշունչ· տ· գողտուկ ժուռ եկող։

Գաղտասպատիր· տ· ծածուկ կերպով խաբող։

Գաղտասպէտ· տ· Գաղտասպար։ [խրբոզ։

Գաղտատու, ուի, ուաց· ա· գողտուկ առնող, խլող, խածնող։

Գաղտատոյր· ա· գողտուկ սպրդող, մնոզ։

Գ աղտիկ. ա. Գաղտուկ։
Գաղտիկուր կամ կուռ, կռի. գ. Ջղախտա, նգան լեզու. ֊ լիսանի սէվը։
Գաղտնագնաց. ա. Գաղտագնաց։
Գաղտնագործ, գործք. ա. գ. 1 գողտուկ բան ընող։ – 2 գաղտնի գործք։ [կիզէ։
Գաղտնածածուկ. ա. խիստ ծածուկ. ֊ փէք
Գաղտնակոր. ա. Գաղտիկուր։
Գաղտնակուր. ա. ծածուկ կերող՝ կրծող։
Գաղտնաձիգ. ա. Գաղտաձիգ։
Գաղտնամարտ. ա. Գաղտամարտ։
Գաղտնաչշունչ. ա. ծածուկ փոխացոգ։
Գաղտնի, նւոյ, նեաց. ա. ծածուկ. ֊ կիզլի, սագլը, սըրը։
–Գաղտնիք. գ. ծածուկ բաներ, խորհուրդ, սիրտ, խորունկ տեղ. ֊ սրրը։
–Գաղտնի, նեաւ, նեաք. Ի գաղտնիս. մ. գաղտուկ կերպով. ֊ կիզլ իՀէ, սրրըվ։
Գաղտնօրգայիմ. ա. ծածուկ որոգայիմով. ֊ կիզլ ի տուզագլը։ [նէք։
Գաղտնութիւն. գ. 1 ծածկութիւն։ – 2 գաղտ.
Գաղտոցական. ա. ծածուկ կերպով բանող։
Գաղտութիւն. ա. Գաղտնութիւն։
–Գաղտուքեամբ. մ. ծածկաբար։
Գաղտուկ. մ. գողտուկ, ծածուկ կերպով. ֊ կիզլ իՀէ։
Գամ, նկի, նկ, նկայք, նկնալ. չ. գալ. ֊ կէլ մէք։ – տա՛ս ՚ի բառն Մ՚իաք, Ա՚Հուաճն, Լ՚լուաճն. և այլն։
–Գալ.(պէսպէս ինդլով.) իրարու հետ ինկնալ. բանի մը հետ ըլլալ, բանի մը պղծոր. կիլ, փոխուիլ. միաբանիլ, վաճառիլ և այլն։
–Ջբանիւք գամ. շատ խօսիլ, շատզրուցութիւն ընել։ [տանալ։
–Ցինքն գալ. խելքը գլուխը գալ, գոտ.
–Գալ բանի. խօսքը կատարուիլ՝ ըլլալ։
–Ոըչտի իւր գալ էր. ձեռքէն եկածին չափ։
–Գամ ՚ի կամս, ՚ի կարծիս, բան կտմաց, բան կարծեաց, բան բանի ուրուք կամ բան ուրուք. գիջանիլ, հաւանիլ, ուրիշին կարծիքին միաբանիլ։
–Ցառիս գամ. ազաչանքն ընդունիլ։
(Երբեմն ալ աւելորդ տեղը կը դրուի՝ զարդի համար. ինչպէս Եկին եբեր փուշ՝ փոխանակ Եբեր փուշ բանալու)։
–Ե՛ղ. եկայք. եկուր. եկէ՛ք. ֊ Հայաէ։
–Գալոց. ան որ պիտի գայ։
–Գալիք. րլլալիք. ֊ կէլէՀէք։
Գամ, գամոյ կամ մաւ. գամք, գամս. գ. 1 զօդ, երկու բան իրարու հետ միացընելու՝ փակցընելու Հնարք։ – 2 յայծոց դիպուած մը, Հնարք, Ձար, ձեռք՝ ոտք բանելու տեղ, յարմարութիւն, պատՃառ. ֊ վագա, չարէ, էլէչիկ, վէսիկէ, գուլփ։ – 3 ոտք փակցընելու՝ դնելու տեղ։ – 4 առնն մը, Հեղ, անգամ, տարպաս. ֊ քէլբէ, տէֆա։
–Գամ մի, Առ գամ մի, Առ գամ, Գամաւ միջ. մէյմը, մէյմը որ։
–Գամաւ գամաւ. մ. շատ մեղամ։
–Գամ քան գդամ. մ. կամաց կամաց, քանի կ՚երթայ նէ. ֊ եամաշ եամաշ, կիմիտիք Ջէ։
Գամ, ոյ, ոց. գ. գամաւածք. ինչպէս Երկամագամ։
Գամագիտ կամ Գամագիւտ լինիմ, կամ Գամագիծ գտանիմ. 1 Ձար մը ընել՝ վնասել, տարիկել, ուզածը տալ չտալ, ձեռք երկնցընել, դէմ դնել. ֊ չարէ պուէմագ, գուլի ալմագ, այագընա նէր էմ մէք, պէՁէրմէք։ – 2 մեղադրել. ֊ մանհանա պուէ։
Գամագտանիմ. նոյն։ [մագ։
Գամապետ. գ. գնդապետ, զօրապետ (Բայց աւելի ուղիղ կ՚երևայ Գունտապետ. տես)։
Գամեմ. ն. գամել. ֊ մըխլատագ։
Գամիճ. գ. շուն մեծ. ֊ սամսուն քէօփէյի։
Գայթ, թի, թից. գ. գթիլը, սկզբիլը, գայթակղութիւն, որոգայթ։
–Գայթ ՚ի գայթ. Գայթ ՚ի գայթի. մ. ա. թոյլ, անհաստատ. ֊ էյբէթի։
Գայթ. գ. փոքու քաղ։ [գայթ։
Գայթակղ, ՚ի գայթակղի. ա. Գայթ ՚ի
–Ի գայթակղի. գաղթական գացած, օտար երկիր գացած։
Գայթակղական. ա. 1 գայթակղելու բան։ – 2 գայթակղեցուցիչ։
Գայթագղանք, նաց. ա. Գայթագղութիւն
Գայթագղեմ. չ. ա. Գայթագղիմ։
Գայթագղեմ, եցի [ն. գայթակղեցը.
Գայթագղեցուցանեմ [նել, սահեցընել, մեղք ձգել, փորձանքի բերել. ֊ տիւշիւրմէք, կիւնահա սագմագ, ֆէնա խալէմ վէրմէք։
Գայթագղեցուցիչ. ա. գայթակղեցընող։
Գայթագղիմ, եցայ. ող և Գայթակղիմ, գեմ. չ. 1 սահիլ, գլորտրկիլ. ֊ գայմագ, տիւշմէք, վուրուլմագ։ – 2 յաղթուիլ (առաջնայէն)։ – 3 զարնուիլ։
Գայթագղող, ի, ից. ա. որ կը սահի կամ կը սահեցընէ։
Գայթագղութիւն կամ Գայթակղութիւն. գ. 1 սրգելք, որոգայթ, վնաս, չար օրինակ. ֊ ալ, տուզագ, էնակէլ, ֆէնա խալէմ։ – 2 գաղթականութիւն, պանդխտութիւն։
–Առանց գայթագղութեան. մ. անվնաս։
Գայթագղումն. գ. գայթակղիլը, ինկնալը, սխալանք։
Գայթական. ա. Գաղթական, 1։
Գայթականք, նաց. ա. Գայթականն։
Գայթեմ, եցի [չ. սկզբիլ, սահիլ, սխալիլ.
Գայթիմ, եցայ [ֆ գայմագ, տիւշմէք, խալէմ էմ մէք։
Գայթող, ի, ից. ա. 1 գիւրագայթ, սխա.

լական։ – 2 լաքծուն, խնկնալու։
Գայթուձն, թման. գ. ոտքը սահիլը, սրբասլանք։ [խըշտ
Գայխան, ի, աւ. (յ.) գ. տէգ. ֊ մրգլուպ,
Գայխոնաքար. մ. տէգի պէտ
Գայխուէթիւն. գ. գլխաւոր գառաւորուի։
Գայլ, ոյ կամ ու, ոց. գ. գայլ. ֊ գուբա, զէշպ, կիւրք։ – Ի և անուն գնոյ։
Գայլ ի, իւ. գ. բկրնի գնլոց. ֊ քէչէփչէ։
Գայլաբար. մ. գայլի պէս. ֊ գուբա միսաղը։
Գայլաբարոյ. ա. գայլի բնաւորութիւն ունեցող. ֊ գուբա թմապիէթլի։ [գուբա աղօգլը։
Գայլաբնակն. ա. գայլի բնաւն ունեցող. ֊
Գայլագլուխ. ա. գայլու գլխով։
Գայլագառաւ. գ. ագռաւի տեսակ մը։
Գայլախաղ, ի, ից. գ. ա. կաթծր՝ սուր քար. ֊ չագմագ գաղը։
Գայլախաղայ. ա. գայլախաղէ շինած։
Գայլակնը. ա. գայլէն կերուած։
Գայլակնոպ. ա. գայլու նմանո։
Գայլակորիւն. գ. գայլու լակոտ. ֊ գուբա ճավլուտու։ [կիպի օղմագ։
Գայլանամ, ացնալ. չ. գայլ դառնալ. ֊ գուբա
Գայլապատառ. ա. մ. գայլէ բոլոքատած։
Գայլապէս. ո. Գայլաբար։ [բնուած։
Գայլաս, ի, ից. ա. գայլէ առնուած՝ խլած՝
Գայլասանանալ. ա. գայլէն ցրուած։
Գայլեղէն. ա. գայլու։
Գայլենի, նուոյ, նեաց. ւ ա. գայլու. ֊ գուբամսմաճառաւ։ – 2 գ. գայլու մորթի. ֊ գուբա տէրիսի՝ քիւրքիւ։ [պուլղուր։
Գայլհկոն, ի, ացւ, կամ ոց. գ. գնլհկան. ֊ պիչ,
Գայլհատ. ո. Գաղձն։
Գայլութիւն. գ. գայլու բնութիւն։
Գայլ, ի, ից. գ. կայլ, ցեղո ; աղբ. ֊ չամ՝ մուբ, պալչըգ, չօրագ, մուրտալըգ։
Գայլաբեր. ա. ցեղո բերող՝ տանող։
Գայլագնել. ո. Գաղագնել։
Գայլալիճ. ա. ցեղոտ. ֊ չամուրլու։
Գայլամ; ացի ; չ. գաղիլ, պաղկիլ. ֊ նաթ֊
Գայլեմ; նցի ; մագ։
Գայլանոց, ի, ացւ. գ. ւ նաստուկ տեղը. ֊ օճուրագ։ – 2 աղբանոց, ապեղուկ տեղ։
Գայլիմ, նցայ, ելալ. չ. ւ ցեղոտիլ, աղտոտիլ։ – 2 պաղկիլ։
Գայլոց. ո. Գայլանոց։
Գայլա. ա. խիտ. ֊ սրգ։
Գայտութիւն. գ. խիտ ըլլալը։
Գան, ի, ից. գ. ձեռ. ֊ քէօղէկ, տայագ, վուրուշ, գաբագ։
–Գան Հարկանեմ. ձեռնել. ֊ տէօյմէք։
–Գան լմնեմ, արբի. ձեռ ուտել. ֊ քէօղէկ՝ տայագ նէմէք։
Գանաբեկ. ա. ձեռ կերած։
Գանալի ; ա. չարաչար ձեռուած. ֊ նարա
Գանալից ; փերբ։
–Գանալից առնեմ. ապէկ մը ձեռնել, նախատել։
Գանաձեռն. ո. Գանալեկ։ [տել։
Գանահաւ չինիմ ; ձեռ ուտել. ֊ քէօղէկ՝ տայագ նէմէք։
Գանահաւիմ, բնալ ;
Գանաապարտ. ա. ձեռի արժանի։
Գանաարբուէթիւն. գ. ձեռ ուտելը։
Գանգ կամ Գանկ, ի, ից. գանկք կամ գանգունք. գ. գլխուն ոսկորը. ֊ չանագ, պաշչանաղը՝ թմաղը, գաֆա։
Գանգատակ առնեմ. իրաւամբք յանդիմանել, երեսը գալնել։
Գանգատնցուցանեմ. ն. գալնելով ձայն հանել տալ. ֊ մուրմագ, չալմագ։
Գանգատ. գ. գանկատ. ֊ շէքվա, շիքնայէթ։
Գանգատիմ, նցայ. չ. գանկրտիլ, տրտընջալ։
Գանգիւն. գ. զարնուածքի ձայն, արձագանգ։
Գանգուր. ա. գռուզ. ֊ գըվըրձըգ, գըվըր։
–Գանգուրք. գ. ոլրբք։
–Գանգուրք ֆոց՝ ալեաց. մանր ալիքներ, ալեաց վէտ վէտ պձալըճալը։
Գանգուրագնդ ; ա. գնդեցիկ գռուզ (մազ).
Գանգրագնդ ; ֊ կիւզէլ գըվըրմի
Գանգրագոյն. ա. աւելի գռուզ։
Գանգրական ; ա. գռուզ մազով. ֊ գըվըրձհնելը ;
Գանգրահնել ; նըգ։
Գանգրահեր. ա. ոլրած, ժողվըտած։
Գանգրեմ. ն. մազը ոլրել։
Գանգրուած. ո. Գանգուր։
Գանգք, գից. ո. Գանգիւն։
Գանեմ, նցի. ն. ւ ձեռնել, գալնել. ֊ տէօյմէք, քէօղէկ պատմագ։ – 2 ծաղը ընել, չհնել. ֊ այբպլամագ, ազաըլամագ։
Գանըմպուէթիւն. ո. Գանաարբուէթիւն։
Գանկ. ո. Գանգ։
Գանձ, ու, ուց. և ի, ից. գ. ւ գանձ. ֊ խազինէ, խազինէ։ – 2 նրգ կամ տաղ – 3 սրբոյն Կիւրղի ձեռագրանական գիրքը։
–Փորը գանձ. քսակ։ [ընելու Համար։
Գանձագին առնեմ. տարկով գնել՝ յիշատակ
–Գանձագին. ա. գնծու (ծառայ)։
Գանձալից. ա. գանձով լեցուն։
Գանձակ, ի, ացւ. գ. վոլ, աղիք. ֊ նանձուք, քէսկ։
Գանձակալ. ո. Գանձապահ։
Գանձակողոպուտ ; ա. գ. ւ գանձէին
Գանձահատ, ի, ացւ կամ ից ; բան գողցող. ֊ նան քէսիձի, քէսիձի, խըրսըզ։ – 2 գծնձուկէն՝ գրպանէն բան գողցող։
Գանձակցաւ. ա. (իբր ռմկ.) ջրմաթինեղութիւն ունեցող։
Գանձանակ, ի, ացւ. գ. գանձի պահարան, սնտուկ. ֊ խազինէ, սանտըղձա, քէսկ։
Գանձապահ. ա. գանձ պահող։
Գանձապատ. ա. ստակը շատ։
Գանձապահ, ի, ացւ. ա. գ. գանձի պահա֊

պան. ս խաղնէտաբ։
Գանձապետութիւն. գ. գանձի պահպանութիւն. ս խաղնէտարըգ։
Գանձասէր. ա. Արծաթասէր։
Գանձատուն, տան, գ. գանձ. ս խաղնէ։
Գանձարան, ի, աց. գ. 1 գանձ. ս խաղնէ, մխոզէն, տմպաբ։ — 2 բան պահելու տեղ։ — 3 Գիրք գանձուց։
Գանձաւոր, ի, աց. ա. գ. 1 գանձապահ. ս խաղնէտաբ։ — 2 գանձող, դիզող։
Գանձաւորապետ. ա. Գանձապահ։
Գանձեմ, եցի. ն. գանձել, դիզել. ս խաղնէ՝ մալ երդմագ, տագլամագ։
Գանձուն. ա. գանձի տէր, բարելիցի։
Գանուածք, նման. գ. ծնունդ, տանջանք։
Գանչակ. տ. Գանձակ, և Գանչակ։
Գանչեմ, եցեալ. չ. ձայն հանել, կանչել։
Գանչութիւն. գ. ձայն, գոչիւն։
Գառագնդ կամ գիղ, գղի, իւ, աց. գ. երկրէ վանդակ՝ արգելան գազանաց. ս գաճէս, գափան, քէվէնկ, եամշագ, քիւմէտ։
Գառագնդեմ. ն. բանտել. ս գափաճիմագ։
Գառագիղ
Գառագիւ } տ. Գառագնդ։
Գառագղամանան. ա. վանդակի նման. ս գափան միսալը։ [ս եամշըրմագ։
Գառացուցանեմ, ցուցի. ն. պահակեցընել.
Գառեմ, ռիմ. տ. Գայռեմ։
Գառն, ռին, ռանց. գ. գառ, գառնուկ. ս գուզու, պաղանա։
Գառնաբարոյ. ա. գառնուկի բարքով։
Գառնագմանկ, Գառնագմանկիկ, Գառին գըմանկ. գ. հիմնական. ս գայա գօբուզու, գուզու գուլաղը։
Գառնագնաց
Գառնագնատ } ա. գառնուկ ձևացած։
Գառնագնեն. ա. գառն միրճելու, զատկական։
Գառնագլեն
Գառնագլենութիւն
Գառնագլենութիւն } գ. պասկը. ս գուբպան պայրամը։
Գառնալեզու, ի. գ. գառնլեզու, ջոջխոտ մանր տերեով. ս սինիրլի նափրագ, լիսան իւլ համի։
Գառնածին. գ. գառան ծնողը (ոչխար)։
Գառնականջ. գ. բոյս մը։
Գառնամիտ, մտի, ատց. ա. հեզսիրտ։
Գառնամոլք. գ. ջուխտ մը գառնուկ։
Գառնանաման, ացայ. չ. գառնուկի պէս ըլլալ. ս գուզուլյա տէվմէք։
Գառնանմանութ. ա. գառնուկի նման։
Գառնացու ցանեմ. ն. գառնուկ զարթընել։
Գառնդմանկ. տ. Գառնագմանկ։
Գառնեայ, էի
Գառննէն, նոյ, նեաց } ա. գառան (մորմէ)։
Գառնիկ. գ. գառնուկ. ս գուզուճուք։
Գառնութիւն. գ. գառան բնութիւն. ս գուզուլուգ։
*Գաւաթեմ. ն. փորը թխել (կերակուրը)։
Գաւաթս, ի, ից. գ. զոլալի ծառ. ս գըչըլ։
Գաւիթն. տ. Վ ին։ [Ձրդ ազաձը։
Գաւ. ա. մ. ծուռ. ս էյրի։
–Գաւ կամ Ի գաւ Հայիմ. ծուռ նայիլ. ս էյրի պագմագ։
Գաւած. ա. Հիւանդ, տկար։
Գաւաղութիւն. գ. աղիքը խանդարիլը, փոքհարութիւն. ս նիւրէք սիւրմէսի, իսհալ։
Գաւաս կամ Գաւու, ի. գ. շանաձանձ, տիզ. ս կէնէ։
Գաւգաշեմ կամ իմ, եալ. տ. Գագաշիմ։
Գաւգաչանք կամ ջանք, նաց. տ. Բաղքաջանք։
Գաւգափուն
Գաւգափք } գ. ծնդուն, կոխկրտած տախտակներու կամ ցամքրտուելու ձայն։
–Ի գաւգափս յառնեմ. ցամքել, պարի մէջ ցամքրտուիլ։
Գաւգմանակ, ի, աց. գ. զարդ սաղաւարտի, գլխարկի. ս սըղուճ, չէլէնկ։
Գաւնայ, կամ Գաւիճ. տ. Գաւնեղէն։
Գաւնեղէն. ա. գաւիսով դիւթուհի ընող. ս արփա պիւյիճիւսիւ։ [մուկ, կոկորդալի։
Գաւնելի կամ Գաւրնելի. ա. ցաւագին, ողորմելի։
Գաւնհատ, ի, իւ, աց կամ ից. գ. 1 գաւիի հատ. ս արփա ճանէսի։ — 2 չափ մէկ գաւիի կամ ցորենի. ս կէվլի։
Գաւնհատաձև. ա. գաւիի ձևով. ս արփա պիչիմինտէ։ [էքմէկի։
Գաւնհաց, ի, ից. գ. գաւիէ հաց. ս արփա
Գաւնեղէն, ղինի, նաց. ա. գաւիէ. ս արփաման, կէվլի, կէվլին։
Գաւնջուր, ջոյ. գ. գաւիի ջուր. ս արփա սույու, կէվլաբ։ [նուշ։
Գաւչալիւր. գ. գաւիի ալիւր. ս արփա ունի։
Գաւչկորկոտ. գ. գաւիի կորկոտ։
Գաւչվոխմինգ. գ. գաւիէ ուտելիք։
Գաւրնկէց. տ. Գաւնգիւմ։
Գաւրի, ւոյ, ւնաց. գ. 1 արմտիք մին է. ս արփա, կէվլ։ — 2 ա. գաւնեղէն։
–Գաւրի ձգեմ. գաւրինեանալով դիւթել։
–Գաւրի. չափ մէկ գաւնհատի։
Գաւնային, յնոյ } 1 ա. գաւնեանային. ս պա-
Գաւնայնի, նւոյ } հարիւ։ — 2 գ. դարման. ս պահար։ [րմն, պահարատու։
–Գաւնայնի կամ նոյ. մ. գաւնան. ս պահարատու։
Գաւնանաբեր. ա. գարուն բերող։
Գաւնանաբոյս
Գաւնանաբուղս } ա. գաւնան բուսնող. ս պահարատ պիճինի։
Գաւնանագնդ. ա. կանաչագնդ։
Գաւնանագործ. ա. գարուն ընող։
Գաւնանագայր. ա. գաւնան առաւոտեան (գիտ)։
Գաւնանական. տ. Գաւնայնի։ [(գիտ)։

Գարնանամուտ, մուխ. գ. գարնան առջի օրը, մարտի 21։
Գարնանային. ած. Գարնայինի։
Գարնանանամ, ացեալ. չ. գարուն գառնալ։
Գարնանաշաբաթ. ած. Գարնանապայծառ։
Գարնանանաց. մ. գարնան։
Գարնանի. ած. Գարնայինի. ած. մի։
Գարնանուդյն. Գարնանոդյն. մ. գարնան։
Գարշ, ի, ից. ա. գարշելի, զզուելի, գէշ. տ փխ, մէքբուշ։ [տ քէշահէբ։
–Գարշք. գ. գարշելի բաներ, գարշութիւն.
Գարշաքանութիւն. գ. պիղծ խօսք. տ ֆահշ։
Գարշաքար. մ. գարշելի կնքոյով անամնեմ աքար։
Գարշագոյն. ա. աւելի գարշելի։
Գարշագործութիւն. գ. պիղծ գործք։
Գարշախառն } ա. աղտեղասէր։
Գարշախնդիր }
Գարշահոտ, ի, ից. 1 ա. գէշ հոտով, հոտած. տ ֆէնա գօզուլու – 2 գ. գէշ հոտ. տ պէտ գօզու։
Գարշահոտեալ. ած. գէշ հոտով։
Գարշահոտութիւն. գ. հոտածութիւն, գէշ հոտ, գէշութիւն։
Գարշանամ, ացայ. չ. պղծիլ մարմնով կամ հոգւով, խառնակիլ. տ մէքբուշ օլմագ, մուրթաբլանմագ, փիսիկմէք։ [տ այըսը։
Գարշանք, նաց. գ. գարշելի բան, ամօթ.
Գարշապար, ի, աց. գ. ոտքին կոնը, ոտից տակը, և հետքը. տ էօքչէ, ասասան, իզ։
–Ետ եռնդ ի գարշապարս իւրից. անմիջապէս նոքը, մէկէն։
Գարշասէր. ած. աղտեղասէրը։
Գարշատեսակ } ած. զզուելի տեսքով։
Գարշատեսիլ }
Գարշելագոյն. ած. շատ գարշելի։
Գարշելապէս. տ. Գարշաբար։
Գարշելի, լոյ, լիք, լեաց. ա. գ. 1 զզուելի, պիղծ. տ փխ, մէքբուշ, մուրթար, մէնֆուր – 2 գարշելի բաներ՝ կուռքեր. տ իքրահ էտէձէք շէյլէր։
Գարշելութիւն. ած. Գարշութիւն։
Գարշեմ, եցի. չ. գարշելի սեպել, զզուիլ։
Գարշելես. ած. Երեսը գարշելի։
Գարշեցուցանեմ, ցուցի. ն. պիղծ սեպել, պղծել. տ իքրահ էթմէ փրմէք։
Գարշեցուցիչ. ած. 1 զզուող – 2 զզուեցնող։
Գարչիմ, եցայ, եալ կամ եցեալ. չ. 1 գայթիմ. տ իյրէնմէք, իքրահ էթմէք – 2 գայթելու ըլլալ, պղծիլ։
Գարչութիւն. գ. պղծութիւն, գանելու բան, աղտեղութիւն. տ իքրահ էտէձէք շէյ։
Գարշուկն. գ. զզուուկն. տ իքրահ։
Գարշունակ. ած. գարշելի, զզուելի։
Գարուն, գարնան. գ. առջի գարուն. տ իլք պահար, պահար ֆասլը, իլկի։
Գարունաբեր. ած. գարուն բերող, գարնան բուսած։
Գաւազ, ի. գ. (պ.) բազէի ձագ. տ կիւվէզ։
Գաւազան, ի, ացւ. գ. 1 կենդանիները քշելու բարակ ձող. տ չըպուգ, տէյէնէկ, ասաղ – 2 իշխանութիւն. տ մանսուպ, փայէ – 3 ծնծ. տ քէօթէկ – 4 կարգ. տ սըրա, տէֆթէր։
Գաւազանաբուղխ. ած. Ձիւղ հանող։
Գաւազանահար, ի, ացւ. ա. գաւազանով կամ գաւազանը զարնող։
Գաւազանահերձ. ած. գաւազանով պատռած (ծով)։ [գիւթութիւն։
Գաւազանահմայութիւն. գ. գաւազանով
Գաւազանաձև. ած. գաւազանի ձևով։
Գաւազանաստատ. ած. գաւազանով վախցընող՝ վախցուցած։ [նէկլի, ասալը։
Գաւազանաւոր. ած. գաւազանով. տ տէյէ-
Գաւազանգիրք. գ. կաթուղիկոսաց կարգին գիրք։
Գաւազանեմ, եցի. ն. ծնծել. տ տայագ չալմագ, տէյմէք։
Գաւազանեցութիւն. տ. Ձագնեցութիւն։
Գաւաթ. գ. գաւաթ. տ գաւադ։
Գաւակ, ի, ացւ. գ. ձիու և ուրիշ կենդանեաց՝ նաև մարդու նաւի կողմը. տ սագը, քէֆէլ։
Գաւառ, ի, ացւ. գ. 1 մանաւանդ նրկիր, կողմ, հայրենիք. տ վիլայէթ, մէմլէքէթ, նահիյէ, սանճագ, վիլայան։ – 2 վիճակ, թեմ։
Գաւառակ, ի, ացւ. գ. գաւառիկ, գեղեր։
Գաւառակալ, ի, ացւ. ա. գ. գաւառապետ. տ այան, վէզիլ, միւսէլլիմ։
Գաւառական, ի, ացւ. ա. գ. 1 նրկրցի. տ վիլայէթլի, նէյլի։ – 2 իր նրկրին ընտանի։
Գաւառակից, կցի, ցաց. ա. նոյն նրկրէն. տ միյաղլը, հէմշէհրի։ [մանը՝ կողմերը։
Գաւառակողմն, մանց, մանց. գ. նրկրին սահ-
Գաւառակոյս. ա. նոյն նրկրէն ժողված։
Գաւառամէջ. գ. գաւառին մէջ տեղը։
Գաւառային, ինոյ, ոց. ա. Գաւառական։
Գաւառապետ, ի, ացւ. գ. 1 նրկրի՝ կողմի՝ տան վրակեցու, գործակալ, գնդապետ. տ հաքիմի էյալէթի, վէքիլսարճ, սուպաշը։ – 2 օրթուու հոգաբարձու. տ վասի։
Գաւառապետաբար. մ. վրակեցուի պէս։
Գաւառապետական. ած. գործակալի յատուկ։
Գաւառապետեմ, եցի. չ. ն. վայ կենալ, հոգալ։
Գաւառապետութիւն. գ. վրակեցութիւն։
Գաւառասիրեմ. չ. իր նրկիրը սիրել։
Գաւառատնուչ. ած. Քորևպիսկոպոս։
Գաւառատէր, տեառք. գ. նրկրի մը տէր։
Գաւառացի, ցւոյ, ցեաց. ա. գ. նրկրցի. տ նէյլի։

Գ·աւարա, ի, ից· գ· կոբնկ դեղին խոչոր· ֆ կնաւէլոս, սարը տարը։
Գ·աւեզ· ա· գաւակը լայնկնկ։
Գ·աւիթ, թի, թաց, ից· գ· 1 տան քակը· ֆ հայաթ, ավուս· –2 գոմ· ֆ աղբ։
Գ·աւիկ, ւկայ· տ· Վ֊ին։
Գ·քայաթ· գ· բնակարան, տուն։
Գ·քացի, կամ Գ·քնցի· ա· գուքը բնակող։
Գ·գուաղնմ· տ· Գ·ըգուաղնմ։ [լուծ։
Գ·գուանք, նաց· գ· վայվայուածն, ողջագուրկ։
Գ·գուասէր· ա· վայվայել սիրող։
Գ·գունմ, եցի· ն· վայվայել, շոյել, ողջագուրել, աղէկ պահել· ֆ օգչամագ, գուՀագլամագ, սարըլմագ, պէսպէմիք։
–Գ·գուել զանձն իւր· իր պատիւը պահել ուրիշի առջև։
Գ·գուեցուցանեմ· նոյն։
Գ·գուիչ· ա· գգուող։
Գ·գուողական· ա· վայվայելուն։
Գ·գուուածն· տ· Գ·գուանք։
Գ·դակ (Ծադկանց)· գ· վարի սկիհի ձևով ընդունարանը, որուն մէջ կը ծլի Ծաղիկը։
Գ·զականի· գ· գաստկներ։
Գ·զակաւորեցուցանեմ· ն· դլուխը գոտակ
Գ·գուզնմ· տ· Գ·ըգուաղնմ։ [գնել։
Գ·եդդուբ, այ· գ· աւազակ· ֆ չէմէՀՀի, քէսէՀՀի, զատաբ։
Գ·նել } գ· պատառուածք, Ճնգք։ –
Գ·եղուբիւն } տե՛ս և Գ·էդ։
Գ·նել, գելք· 1 դ· գելոց· ֆ քէլէփՀէ։ – 2 ա· ոլոած, պիրկ։ [բիւ։
Գ·ելամբիւբ· ա· Ծուռաւոածա· ֆ էյլի պիւյ·
Գ·ելանիմ կամ Գ·ելաւանիմ· չ· պրկիլ, տանջուիլ – տե՛ս և Գ·ելում։
Գ·ելաս, ի· գ· կելաս, կտաւատ ձեռագործ և թրջած նոր հանելու համար։
Գ·ելաւան, ի, ացւ· գ· գործի տանջանաց՝ պրկելով Ճղմելով· ֆ խաչէնՀէ։
Գ·ելիկոն· տ· Գ·այլիկոն։
Գ·ելոց, ի, ացւ· տ· Գ·ելաւան։
Գ·ելում, գելի· (կր· Գ·ելանիմ, գելայ)· ի ապկրպակել, ոլորել, տրորել, Ճղմել, սրխմել (մարմինը, սիրտը)· ֆ գրադրելագ պատրաստուածագ, սրգմագ, ինՀիմիք։
Գ·ելուածն, լման· գ· Ճմլելը, Ճմլուիլը։
Գ·ե՛հ· գ· 1 փոս, վիհ, գերեզման, քար գիզուած· –2 հօտ ոչխարաց։
Գ·ե՛հան· գ· հնոց· ֆ քիւլհան։
Գ·ե՛ՀՆ, ի կամ ոյ, իւ· գ· վիհ տրամուիթ, կրակի ձոր, դժոխք, հնոց անչէջ· ֆ ՀէՀՆէմ։
Գ·ե՛ՀՆաբորբոք·ա·դժոխքի պէս բորբոքած, բորբոքող։ [ցրնոց։
Գ·ե՛ՀՆազարդ· ա· դժոխքին կրակը էւէլցնող։
Գ·ե՛ՀՆաժառանգ· ա· դժոխքի ժառանգ։
Գ·ե՛ՀՆական· ա· դժոխական։

Գ·ե՛ՀՆակից·ա· պատժակից ՚ի դժոխս։
Գ·ե՛ՀՆահաս· ա· դժոխայիւն։
Գ·եղ, ի, ից· տ· Գ·իւղ։
Գ·եղ, ոյ, ոց· գ· 1 գեղեցկութիւն· ֆ կիւզէլլիք, հիւսն, տրլպէրլիք· –2 երեսք, տեսք· ֆ նիւզ, կէօսթէրիշ։
–Գ·եղ նմանս· տ· Գ·եղնմանս։ [լիւ։
Գ·եղաբնակ, ի, ացւ· ա· գեղը նստող· ֆ քէյ֊
Գ·եղագոյն· ա· աւելի տեսքով։
Գ·եղագուշակ· տ· Գ·եղագան։
Գ·եղագրեմ· ն· տղուոց գրել՝ զարդարել։
Գ·եղազան, ի, իցՀ
Գ·եղազանակ, ի, ացՀ
Գ·եղազանեալ } ա· գեղեցիկ, պայծառ, վայելուչ։
Գ·եղազանակք·գ· գեղեցիկ զանազանութիւն։
Գ·եղազատ կամ Գ·եղազատ· գ· արու ձի՝ կապէ ազատ և ընարիր· ֆ ՃինՀ ալէ, քէսՀէյլեան։
Գ·եղազարդ, ի, ից·ա·գեղեցիկ, զարդարուն։
Գ·եղազարդեմ, եցի· ն· տղուոց զարդարել, գեղեցկացընել· ֆ կիւզէլ տունաֆմագ։
Գ·եղազարդութիւն· գ· վայելչութիւն, պայծառութիւն։ [զարնել։
Գ·եղածափեմ· չ· գեղեցիկ կերպով ծափ
Գ·եղածիծաղ· ա· զուարթերես։
Գ·եղածփիմ· չ· մեղմուկ ծփծփալ։
Գ·եղակ, ի, ացւ· գ· գեղիկ· ֆ քէյՃիլէդ։
Գ·եղական· տ· Գ·եղաւոր, 2։
Գ·եղականութիւն· գ· գեղացութիւն· ֆ քէյլիլիք։
Գ·եղադէշ· ա· տղուոց, տղուորիկ, սիրուն, պինա տղէկ· ֆ տիլակէր, կիւզէլ, լաֆիֆի։
Գ·եղադէշադար· մ· տղուոց կերպով։
Գ·եղադէշադոյն· ա· խիստ գեղեցիկ։
Գ·եղադէշադիտակ· նոյն։
Գ·եղադէշութիւն· գ· տղուորութիւն։
Գ·եղաՃնմիմ· չ· գեղեցիկ Ճնմիլ։
Գ·եղամիջ· գ· գեղի կամ գեղերու մէջ տեղուանք։
Գ·եղայարմար· ա· վայելուչ, փառաւոր։
Գ·եղայինն· գ· գեղացի, գեղի բնակիչ։
Գ·եղայօրէն· ա· գեղեցիկ օրինած։
Գ·եղանի, նւոյ· ա· տեսքով երեսլի, գեղեցիկ· ֆ կիւզէլ, տիլպէր։
Գ·եղանք· գ· գեղը· ֆ քէյլէր։ [կունք)։
Գ·եղաշարեալ· ա· գեղեցիկ շարուած (ա֊
Գ·եղաշխատակ· ա· շիկշխատակ բարձր։
Գ·եղաշուք· ա· փառաւոր տեսքով։
Գ·եղապատՃոյՃ·ա·1 գեղեցիկ զարդարուած· –2 գունելով զարդարող։
Գ·եղապայծառութիւն· գ· զարմանալի առ֊ղուորութիւն։ [ծալի՝ պանծացող։
Գ·եղապանծ· ա· գեղեցկութեամբ պանծ֊
Գ·եղապանծութիւն· գ· փառաւորութիւն։
Գ·եղապատիւ·ա·գեղեցիկ ու պատուական։
Գ·եղապաշաՃ· ա· վայելուչ, փառաւոր։

Գեղատպար. ա. ուր կայ գեղեցիկ պարաւորութիւն։
Գեղատպարեմ, եցի. ն. չ. 1 մէկտեղ պարել՝ ուրախանալու – 2 աղէկ առաջ երթալ։
Գեղատպարիմ. չ. ամէն գիւղ աղաղակ ըլլալ։
Գեղատպարչը. ա. բազմութիւն գեղեցիկ։
Գեղատպարութիւն. գ. մեծ պար երգելով. տ խօսքա, բազա, արհեստ։
Գեղատպարուհի. ա. ամէն կողմանէ գեղեցիկ։
Գեղատպարնակ. ա. ամէն կողմանէ գեղեցիկ տաղաց։
Գեղատպանեալ. գեղեցիկ տաղած։
Գեղատտաղարթ. ա. սիրուն հնչելով՝ տեւելնա։
Գեղատտանեալք. գ. գեղեր. տ քէօյէրը։
Գեղատտախտակ. ա. աղէկ պատկերը քաշող։
Գեղատիպ. ա. գեղեցիկ տեսքով։
Գեղատխուր. ա. անզգալ, մուխ։
Գեղարդն, գնան, նանց. կամ դան, գանց. գ. տէգ. տ մլուազ, հարպա, խոշտ, սիւնկիւ։
Գեղարդնախոց
Գեղարդնապատա } ա. տէգով խոցուած։
Գեղարդնաւոր, ի, աց. ա. տիգաւոր. տ մրզ.
Գեղարէք. գ. գեղը. տ քէօյէրը։
Գեղացի. գ. (իբր ածկ.) գեղացի։
Գեղաւոր, ի, աց. ա. 1 գեղեցիկ. տ կիւզել, տիլպէրը – 2 պար բռնող։
Գեղաւորութիւն. գ. գեղեցկութիւն։
Գեղաքաղաք, ի, աց. գ. մեծ գեղ. տ գասապա։
Գեղգեղ. գ. գլխարկիկը. տ թէքէլլէկ տէօնիւմիւ։
Գեղգեղանք, նաց. գ. ձայնի եղանակները, խաղ, մեղեդի. տ գայտէ, մագամ, ուսուլ։
Գեղգեղապիսյլ. ա. գեղեցիկ վարփետ։
Գեղգեղեմ, եցի. ն. 1 խաղալուն ձայնով երգել, եղանակել. տ իղլամագ, ձէօշմէք, չըղրմագ։ – 2 գեղեցիկ զարդարել։
Գեղգեղուձն, ղման. ա. Գեղգեղանք։ – ազէսպէս գեղեցկութիւն։
Գեղեարդն. ա. Գեղարդն։
Գեղեղեմ. ն. ազատորդցնել, փառաւորցընել։
Գեղեղէշ. ա. Գեղադէշ։
Գեղեր. գ. շատ գեղք. տ քէօյլէր։
Գեղերևեմ. ն. երևոյթ գուշակութիւն։
Գեղեցեմ. ն. գեղեցիկ գոյն տալ։
Գեղեցիկ, ցկի, կաց. 1 ա. աղուոր, սիրուն, տեսքով, աղէկ, լսելիս, աղէկուկ. տ կիւզել, տիլպէրը, խօշ, նազըրդլը, կէօսթէրիշլի, լաֆիթի, փէք էյի։ – 2 մ. խիստ աղէկ. տ փէք կիւզել, էյիձէ, յոլչաս։
Գեղեցկաբան. ա. աղէկ՝ վարպետ խօսող. տ մլիր քէլամ, մուսթաղիճ։
Գեղեցկաբանութիւն. գ. զարդարած ոճ։
Գեղեցկալաւ. մ. աղէկ կերպով. տ էյիձէ։
Գեղեցկաբարբառ. ա. անուշ խօսող։
Գեղեցկաբանութիւն. գ. լաւաբանութիւն։
Գեղեցկաբոյս. ա. գեղեցիկ բուսած։
Գեղեցկաբուղխ. ա. Բարեբուղխ։
Գեղեցկագեղ. ա. գեղեցիկ տեսքով։
Գեղեցկագիծ. ա. գեղեցիկ գրած։
Գեղեցկագին. ա. աղուորիկ, սիրուն։
Գեղեցկագիր. ա. գեղեցիկ գիր գրող, Ճարտար գրիչ. տ խօշնիւվիս, խաղդաղ։
Գեղեցկագիւտ. ա. Ճարտար, պատուական։
Գեղեցկագոյն, գունի, ից. ա. 1 աւելի գեղեցիկ, լաւագոյն։ – 2 մ. աւելի աղէկ։
Գեղեցկագործ. ա. 1 գեղեցկացընող։ – 2 ա. աղէկ շինած։
Գեղեցկագործութիւն. գ. գեղեցիկ բան ընելը։
Գեղեցկագունութիւն. գ. աղուոր գոյնութիւնները, աղուոր գոյն։
Գեղեցկագաստութիւն. գ. աղուոր կարգ՝ շարք։
Գեղեցկադէմ. ա. աղուոր դէմքով։
Գեղեցկադէպ. ա. աղէկ յարմար։
Գեղեցկադիմութիւն. գ. դէմքի աղուորութիւն։
Գեղեցկադիտակ. ա. աղուոր տեսքով։
Գեղեցկադիր. ա. դիրքը աղուոր. տ հիւսիւն։
Գեղեցկալան. ա. Գեղազան։
Գեղեցկալանութիւն. ա. Գեղազանութիւն։
Գեղեցկաղաղդ. ա. Գեղաղդ։
Գեղեցկաղաղդեմ. ա. Գեղաղդեմ։
Գեղեցկաղաղդութիւն. ա. Գեղաղդութիւն։
Գեղեցկամիտոյլ. ա. աղուոր գունով։
Գեղեցկամեայաղաղ. ա. որ աղէկ կարգի մէջ դրուած է։
Գեղեցկամեայատուց. ա. աղուոր խատուտիկ. տ պէնէկլէրի կիւզել։
Գեղեցկամտաւն. ա. բարեխառն։
Գեղեցկամտաւ. ա. Գեղեցկաբան։
Գեղեցկամտաւութիւն. ա. Գեղեցկաբանութիւն։
Գեղեցկամտաղկ. ա. նոր և աղուոր ծաղկած, կարմիր. տ եագըլըդլը, կէնճ։
Գեղեցկամտաւալ. ա. աղէկ տարածած։
Գեղեցկամտին. ա. գեղեցիկ ծնած։
Գեղեցկակազմ. ա. շէնքը գեղեցիկ։
Գեղեցկակազմութիւն. գ. գեղեցիկ շէնք, աղուոր ստեղծուած։
Գեղեցկական. ա. գեղեցիկ։
–Գեղեցկական գօտի. ծիր խաւարման։
Գեղեցկակարգ. ա. բարեկարգ, վայելուչ։
Գեղեցկակարգութիւն. գ. 1 բարեկարգութիւն – 2 գեղեցիկ շարք, դասաւորութիւն։
Գեղեցկակնդակ, ի, ից. ա. աղուոր կերպարանքով. տ կէօսթէրիշլի, վիճահեղի։
Գեղեցկակնդակագոյն. ա. աւելի աղուոր տեսքով։
Գեղեցկակնդակացուցանեմ. ն. աղուորցընել։
Գեղեցկակնդակութիւն. գ. 1 կերպարանքի աղուորութիւն։ – 2 պայծառակերպութիւն Քրիստոսի։
Գեղեցկակնդեմ. ն. գեղեցիկ շինել։
Գեղեցկահայեաց. ա. աղուոր նայուածքով, կերպարանքով։
Գեղեցկահիաց
Գեղեցկահրաշ } ա. հիանալի գեղեցկութիւն, աքանչելի. տ հէյրան օլա-

Ձագ , մանր գալաձագ ։
Գեղեցկաձայն. ա. ազուռը ձայնով, ձայնը անուշ . ՝ խօշնէվա ։
Գեղեցկաձայնեալ . քաղցր եղանակած ։
Գեղեցկաձայնութիւն . գ . քաղցրաձայնութիւն , անուշ երգ՝ եղանակ ։
Գեղեցկաձև. ա. ձևը ազուռը, բաբևկարգ. ՝ հիւսիւնիլու, եալլու էրբևնելը ։ [նող ։
Գեղեցկաձի. ա. ազէկ ձի ունեցող, և հնձ-
Գեղեցկաձիգ } ա . ազէկ նետող . ՝ նի-
Գեղեցկաղեղն } շանձը ։
Գեղեցկաձաշակ . ա . համեղ, անուշ . ՝ էչզեվէթլի, էմաթլը ։ [կութի ։
Գեղեցկամանկութիւն . գ . գեղեցիկ մանկ-
Գեղեցկամանուկ, նկուճք. ա. գ. 1 ազուռը ազայ ունեցող։ – 2 ազուռը ազայ ։
Գեղեցկամանն. ա. Համեմատ. ՝ հիւսիւնիլու։
Գեղեցկամանութիւն. գ. չափակցութի. ՝ հիւսիւն ։ [մըրմնով ։
Գեղեցկամարմին , մնոյ , ոց. ա . գեղեցիկ
Գեղեցկամիտ . ա . խելացի ։
Գեղեցկամօրուս . ա. մօրուքը սիրուն. ՝ կիւզէլ սաղալըը ։
Գեղեցկայաղեղ. ա. կորիճ՝ յաղեղող ։
Գեղեցկայարմար . ա . խիստ համեմատ . ՝ նագըչզըգը , հիւսիւնիլու ։
Գեղեցկայարմարութի } գ . վայելչութիւն,
Գեղեցկայօգութիւն } չափակցութիւն ։
Գեղեցկանազ. ա. նաղելի գեղեցկութեամբ, գանձալի , գեղապանծ ։
Գեղեցկանամ, ացայ. չ. 1 ազուռնալ, ազէկ՝ սիրուն և սիրելի ըլլալ. ՝ կիւզէլլէնմէք։ – 2 (յ. ոձով) պարծիլ . ՝ կիւվէնմէք ։
Գեղեցկանիսաւ. ա. ազուռ դիրք ունեցող (լեռ). ՝ կիւզէլ օթուրումլու (տաղ)։
Գեղեցկանուագ. ա. ազուռ եղանակով. ՝ գայաէսի կիւզէլ ։
Գեղեցկանուն . ա. անունը խորհրդաւոր ։
Գեղեցկանսիհ. ա. ազէկ հանդամանքով։
Գեղեցկաչար . ա . Գեղեցկայարմար ։
Գեղեցկաչէն . ա . չէնքը ազուռ , սիրուն շինած . ՝ միւքէլլէֆ, պէնագիր ։
Գեղեցկաշուք. ա. փառաւոր. ՝ խօրամլը։
Գեղեցկաշքեղութի. գ. ազէկ զարդ՝ տեսք։
Գեղեցկապատկեր. ա. զարդարուն. ՝ տօնանմիշ, իւնէլանը ։
Գեղեցկապանծ . տ . Գեղապանծ ։
Գեղեցկապատիկ . ա . անսքովը խաբող ։
Գեղեցկապատակը . ա . գէմքը գեղեցիկ ։
Գեղեցկապարանոց. ա. ազուռ վիզ ունեցող . ՝ կիւզէլ կէրտանլը ։
Գեղեցկապարծիկ. ա. պարծելու, պանծալի։
Գեղեցկապէս . մ. ազուռ , ազէկ. ՝ կիւզէլ , խօշ ։
Գեղեցկապտուղ . ա. ազուռ պտուղ ունեցող . ՝ մէյվէսի կիւզէլ ։

Գեղեցկասէր . ա . ազէկ բանը սիրող ։
Գեղեցկասիրաբար . մ. ազէկ բանով սիրելով ։
Գեղեցկասիրութիւն. գ. գեղեցիկը սիրելը։
Գեղեցկատեսող . ա . ազէկ մտուցած ։
Գեղեցկատեսն . ա . ազուռը Ձգևրալ. ՝ կիւզէլ ֆիտանլը ։
Գեղեցկավայելուչ. ա. բաբևվայելուչ, խիստ սիրուն . ՝ վէյք կիւզէլ , ույկուն ։
Գեղեցկավայր . ա . տեղը գեղեցիկ։
Գեղեցկավէպ. ա. ազէկ պատմած (գիրք)։
Գեղեցկատարփնալի. ա. բաղձալի , սիրելի ։
Գեղեցկատես } ա. 1 ազուռ՝ սիրուն տես-
Գեղեցկատեսակ } քով. ՝ կէօսմէ էրիշլի, կիւ-
Գեղեցկատեսիլ } զել։–2 պայծառ , յայտնի . ՝ նուբահի , աչըգ ։
Գեղեցկատեսութիւն. գ. 1 գեղեցկութի։ – 2 գեղեցիկ բան տեսնելը ։
Գեղեցկատիպ . տ . Գեղատիպ ։
Գեղեցկարար . տ . Գեղեցկագործ ։
Գեղեցկարարութի. տ . Գեղեցկագործութի։
Գեղեցկարմատ . ա . արմատը գեղեցիկ ։
Գեղեցկարուեստ . ա . Ձարտար . ՝ ուստա (իշ , իշլէյէն) ։
Գեղեցկացուցանեմ, ցուցի . ն. ազուռցընել, զարդարել. ՝ կիւզէլլէթմէք, ուզնաթմագ ։
Գեղեցկացուցիչ . ա . գեղեցկացընող ։
Գեղեցկափայլ . ա . պայծառ , վայելուն ։
Գեղեցկաքանդակ . ա . ազուռ փորուածքով , բանուածքով ։ [դէլ սազգրմիը ։
Գեղեցկոգեկոյզ. ա. սիրուն կուզերով. ՝ կիւզէլ
Գեղեցկատն . ա. տոքը վայելուչ , վայրկ ։
Գեղեցկատուութիւն . գ . վայրկութիւն ։
Գեղեցկորդութիւն . գ . ազէկ զաւակընեբու տէր ըլլալը ։
Գեղեցկորշաբար. մ. ազէկ ընտրողութի ։
Գեղեցկութիւն. գ. ազուռութիւն, վայելչութիւն , ազէկութիւն . ՝ կիւզէլլիք ։
Գեղեցկուղէշ . տ . Գեղեցկատեսն ։
Գեղեցկօրէն . մ . ա . գեղեցիկ ։
Գեղձ , ի , ից. գ. 1 սաստիկ իզձ՝ փափաք , ձկտիլը՝ նետուիլը սրտով ։–2 ձկտած մտնոր , խոյլ ։ – 3 բաղնիք կամ պատուղ բոյս . ՝ սարմաշըգ ։
Գեղձամ, ացայ } չ. բաղձանքով փաստիլ ։
Գեղձիմ, եցայ } ձկտիլ , փղձկիլ ։
Գեղձուկն, ձման. գ. 1 բաղձալը, ձկտիլը ։ – 2 ազիքը կտրտիլը , փղձկիլը ։
Գեղմն , մանց, մանց. գ. բուրդ. ՝ նափագ, նափազը , նիւն ։
Գեղմնաբարձ } ա. չխուզած , բրդոտ. ՝ նա-
Գեղմնաւէտ } փագլը ։
Գեղմնաւոր
Գեղմնան . գ . օրինակ, ուղղագիծ, վեր՛ի վերոյ նմանութիւն և ոչ կատարեալ կնք-

պարանք ։
Գեղուզէշ . ա . Գեղեցկատեսիլ ։
Գեղում . ա . Գեղում ։
Գեղջային , յնոյ , ոց . ա . գեղացի , գեղի մարդ . ֊ քէօյլիւ ։
Գեղջաւագ . գ . գեղի իշխան , գղիւռ ։
Գեղջկայ , ջկի , ից . ա . Գեղջային ։
Գեղջկերէց , ըիցու . գ . գեղի տէրտէր , քահանայ ։
Գեղջկաբանակ . ն . գեղացւոյ՝ առնկի լեզուով խօսիլ ։ [Ճառ ։
Գեղջկապէս . մ . գեղացիի պէս . ֊ խօսիլ ։
Գեղջուկ , ջկի , կաց . ա . գ . ՙ գեղացի . ֊ քէօյլի . , խօսակից ։ – ՚ռամկական ։
Գեղօն , ծնք . գ . ՙ վայելչութիւն , պայծառութիւն ։ – ՚պարոյր երգ ։ – ՚պար՝ երգով ։
Գեղօրէք , էից . գ . գեղերը . ֊ քէօյէրը ։
*Դէնգեղամ կամ Գենգեղում . չ . զոդերտալ . ֊ ՚իմիմքէմէք ։ [լիմն ։
Գենեսիս իմ . (յ .) իմ հարազատս , մտերիմ ։
Գեռ , ի , ից . ա . Գայռ ։
Գեռաթմաթախ . ա . ցխտա . ֊ չամուրըլու ։
Գեռտրաս . գ . որտրդ . ֊ ուխը ։
Գեռտ , ոյ , ոց . և ի , աւ . գ . գեռտ . ֊ չայ , ըրմագ , ագաթ ատ , բուտ , նէֆը ։
Գեռտաբար . մ . գեռտի պէս . ֊ չայ կիպլի , սէլ կիպլի ։
Գեռտաբուղխ . ա . գեռտ բխող ։
Գեռտագնաց . ա . ՙ ուր որ գեռտ կ՚անցնի ։ – ՚գեռտի պէս տատուռմեմամբ ։
Գեռտախտացուցանեմ . ն . գեռտի պէս վազցընել ։
Գեռտախտնուէնք . գ . երկու գեռտի իրարու հետ խառնուած տեղը ։
Գեռտածին . ա . գեռտէ հանած ։
Գեռտակուր առնեմ } գեռտը ձգելու խըղ-
Գեռտահեղձ առնեմ } դել . ֊ չայա աթըլ-
Գեռտահեղձիկ առնեմ } ատղմագ ։
Գեռտահեռեմ , եալ . ն . չ . գեռտի պէս վազցընել , վազել . ֊ չայ կիպլի ատարըմագ , ագմագ ։
Գեռտահերձ . ա . գեռտը պատռող ։ [մագ ։
Գեռտահոս . ա . գեռտի պէս վազող ։
Գեռտահռեմ . ա . Գեռտահեռեմ , նր ։
Գեռտամեռք . գ . ջրի մէջ մեռնիլը ։
Գեռտամէջ . գ . երկու գեռտի մէջ եղած միջոցը ։
Գեռտամիյն . ա . գեռտը թաւիած՝ ընկղմած ։
Գեռտայարտյեք . գ . գեռտերուն բարձրանալը . ֊ չայ թաչմասը ։
Գեռտայեղ . ա . Գեռտամիյն ։ [տուագ ։
Գեռտային , յնոյ , ոց . ա . գեռտի . ֊ չայէ մէնագեռտաձառ , ազայ . չ . գեռտ ձեռնարկ ։
Գեռտանատ , ի կամ ուս . գ . գեռտի նաւ . ֊ չայ կէմիսի՝ գայըղը ։
Գեռտապատ . ա . գեռտով պատած ։
Գեռտառ . ա . Գեռտափն ։
Գեռտառու . գ . գեռտի ձիւղ ։
Գեռտասոյզ } առնեմ , լինիմ . գեռտը ընկըղ-
Գեռտավէժ } մել , իյ ։
Գեռտավիժութիւն . գ . գեռտը ձգելը , ձգուիլը ։
Գեռտավտակ . ա . գեռտէն եղած (առուակ) ։
Գեռտատար լինիմ . գեռտն ՚ի վար քշուիլ երթալ ։
Գեռտարծաւի , ծուոյ . գ . ձկնորս թռչուն մը ։
Գեռտափն , փին , փուոյ , փանց } գ . գեռտի նըգը .
Գեռտեղը , եղնը , երուց } ֊ չայ քէնարը ։
Գեռտընկէց . ա . գեռտը ձգուած ։
–Գեռտընկէց կամ Գեռտընկէցիկ առնեմ . գեռտը նետել . ֊ չայա աթմագ ։
–Գեռտընկէց հրամայ . գեռտ ձգելու հրամայել ։
Գեռտիմ , եալ . ա . Գեռտանամ ։
Գեռտին , ինոյ , ոց , ՚ի գեռտի , նօթ կամ նոմք . գ . երկիր , հողի երես , յատակ . ֊ նէր , թօփրագ , գէմին ։
–Ի մէջ Գեռտին , Ընդ մէջ գեռտին . մէջտեղը . ֊ օրթայա , մէյտանա ։
–ՂԳեռտնի . ընդ Գեռտին . ՚ի Գեռտնի . ՚ի Գեռտին . գեռտինը . ֊ նէրէ ։
–Մատնեմ կամ պչնեամ ընդ գեռտին . գեռտինը մտնել , ամբոխով վար նայիլ ։
–Ի Գեռտին անկանել խիք . բանի մը մկրդի ձգուիլը՝ մեռցուիլը ։
–Գեռտնի աղիք կամ պատուղ . երկմայր , որդ . ֊ նէրը սօղուլճանը ։
Գեռտնաբեկ . ա . գեռտնի վրայ պառկող ։
Գեռտնաբիր . ա . գեռտին փորող (խոզի քիմի) ։
Գեռտնաբոյս . ա . ցած (ծաղիկ) ։
Գեռտնագնաց , ի , աց . ա . Հողին երեսը քալող ։
–Գեռտնագնաց Հանապարհորդեմ . ուրքով Համբայ ընել ։
Գեռտնաթմաւալ . ա . գեռտինը թմպըլտրկող ։
Գեռտնախնձոր , ոյ . գ . ՙ գեռտնի խնձոր . ֊ նէրը էլմաները , փամփամ . –ՀԵրփցուկ խոտոր ։
Գեռտնախշտայ } ա . չոր գեռտնի վրայ պառ-
Գեռտնախշտի , իք } կղիք , պառկող ։
Գեռտնախշտի կամ իկ լինիմ } չ . գեռտնի վրայ
Գեռտնախշտիմ } պառկիլ . ֊ նէրը իւսմիւնատ նաթմագ ։
Գեռտնախշտութիւն . գ . Հողի վրայ պառկիլը ։
Գեռտնախոր Հօտրդ . ա . երկրաքարշ , աշխարհասէր ։
Գեռտնախոս . գ . մեռնողները Հանող խօսեցնող կախարդ ։
Գեռտնածածկոյթ վերարկու . գերեզման , գերեզմանի Հող ։
Գեռտնածին . ա . գեռտնին երեսը բուսած ։
Գեռտնական . ա . երկրի , երկրական ։
Գեռտնակոխ } ա . գեռտինը կոխող , երկրա-
Գեռտնակոխող } ւոր , մահկանացու ։
Գեռտնակոչ , ի , ից . գ . կախարդ . ֊ նէր ՚ի ՚ճաչ Հրոը , նէրը Հինի ։
Գեռտնակոչութիւն . գ . դիւթութի . ֊ նէրը

ֆալէնըլըզը ։
Գեռնահայեաց . ա . գեռիները նայող ։
Գեռնահարկ . գ . գեռնի համար հարկ ։
Գեռնահարց , ի , ից } ա . Գեռնակոչ ։
Գեռնաձայն , ի , աց }
Գեռնամնձեալ . գեռիները կպած ։
Գեռնամուտ . ա . Հողի տակ մտնող ։
Գեռնային . ա . Գեռնական ։
Գեռնանախանձ , ի , ից կամ աց . ա . գեռիները քաւող՝ կամ սիրող, ցած, անարգ ։
Գեռնանախանձութիւն . գ . նրկրպտիլութիւն, գեռնի հետ վիճկիլը ։
Գեռնանամ, ացայ . չ . գեռնի հաւասրիլ ։
Գեռնանկողին . գ . գեռնի վրայ անկողին ։
Գեռնաշարժ , ի , ից . ՚ գ . շարժ , ժամ . ՚ զեղզեղէլ ։ — ՚ ա . գեռնի վրայ սողոսկող ։
Գեռնաչխատ լինիմ. գեռնի վրայ պառկիլ ։
Գեռնաչափ . ա . Հողին երեսը չափող ։
Գեռնաչափութիւն . գ . Հողին երեսը չափելը ։
Գեռնաւիծ , ու , ուց . գ . մեծ մողէզ . ՚ քէլէմունը, պուքէլէմ ։
Գեռնաստղ . ա . որ գեռնի վրայ կը սողայ ։
Գեռնաստղութիւն . ա . Գեռնանախանձութիւն
Գեռնաստոր, լր . գ . գեռիները փուելու բան . ՚ խալխ, քէչէ, Հասըր ։ [նանախանձ ։
Գեռնաստրատ . ա . Գեռնախոշոր, և Գեռ-
Գեռնաստրած անկողին } ա . Գեռնախոշոր
Գեռնաստրածութիւն } տութիւն ։
Գեռնաստրածիմ . չ . գեռնի վրայ պառկիլ ։
Գեռնաստուի . գ . ծառի տեսակ մը ։
Գեռնաստուն, տան, տանց . գ . ՚ տան գեռնափոր մասը . ՚ նէր էվի ։ — ՚ բջիջներուն տակի կողմը ։ [տինը փորելնինին
Գեռնաստրատուն լինիմ. մրմնալ խոզի՝ գեռ-
Գեռնափոր . ՚ ա . գեռնի տակ փորած , տաղ-նրկրպայ ։ — ՚ գ . գեռնաստուն ։ — ՚ ական . ՚ լաղմ ։
Գեռնաքարշ , ի , ից . ա . գեռիները քաւող, նրկրպասէր, վայրաքարշ , ցած , նուաստ ։
Գեռնաքարշիմ . չ . գեռնաքարշ ըլլալ ։
Գեռնաքարշութիւն . գ . գեռիները քաւիլը, ՚ գեռնեմ . ա . Ջգեռնեմ ։ [սողալը ։
Գեռաօրէն . ա . Գեռաբար ։
Գեռ . գ . լաց, ողբ, կանչուըռտանքը ։
—Գեռ գոբծեմ . լալ, ողբալ ։
Գեռ . ՚ նխ . վեր, աւելի քան . ՚ զկատէ ։ — ՚ ա . մ . վեր նղոզ, պատուաւոր ։
Գեռաբղեամ, եցի . ն . առատ բխել ։
Գեռաբնաբար . մ . բնութենէ վեր ։
Գեռաբնագոյն , գունի , ից . ա . նրկրաւոր բաներէն շատ վեր ։
Գեռաբնակ . ա . նրկինքը բնակող , բնութիւնը գերագոյն ։
Գեռաբնակապէս . մ . գերագոյն բնակութենաւ՝ բնութենաւ ։ [վեր ։
Գեռաբնապէս . մ . գերբնապէս , բնութենէն վեր ։
Գեռաբնութիւն . գ . գերագոյն բնութիւն, գերազանցութիւն քան զբնութիւն ։
Գեռաբուղխ . ա . առատաբուղխ ։
Գեռաբուն , բնի , ից . ա . Հաստատակ բնութենէ՝ կարգէ վեր . ՚ թաղիաթէն կամ բիճ, անհիպ ։
Գեռագահութիւն . գ . բարձրութիւն պատուոյ, մեծութիւն ։ [փայլ ։
Գեռագեղեմ . ն . գերագոյն կերպով փայլ ։
Գեռագերեմ . գ . գերագոյն գլուխ ։
Գեռագոյ , ի , իւ . ա . գերագոյն բնութենէ՝ գոյութենէ քան զամենայն , որ է Աստուած ։
Գեռագոյ (բայ) . գերագոյն է ։
Գեռագոյակ } ա . աստուածային, ծայ-
Գեռագոյական } րագոյն, երկնային ։
Գեռագոյապէս . մ . ծայրագոյն կերպով ։
Գեռագոյն , գունի , ից . ա . ՚ գերազանց, ծայրագոյն . ՚ ազէմ, ալա, ուլու, էքսէլէր — ՚ վերագոյն, աւելի բարձր . ՚ իւսմիւնա
Գեռագոյութիւն . գ . գերագոյն բնութիւն ։
Գեռագով . ա . ամենագովելի ։
Գեռագուն ակ } ա . գերազանց, գերագոյն ։
Գեռագուն ական }
Գեռագունակապէս . մ . գերազանցապէս ։
Գեռագունակութիւն } գերազանցութիւն, ծայ-
Գեռագունութիւն } րագոյն ըլլալը ։
Գեռագասեմ, խմ . վեր դնել՝ գրուիլ ։
Գեռագրական, ի , ից . ա . ՚ գեր՝ ի վերոյ եղածը, գերազանց — ՚ նշան ծայրագոյն աստիճանի — աէս և Ցաբանաւոր ։
Գեռագրապէս . մ . գերբնապէս ։
Գեռագրեմ . ն . վեր դնել . վրայ դնել ։
Գեռագրութեան . ա . ծայրագոյն գովելի ։
Գեռագրութիւն . գ . ՚ յաւելուած ։ — ՚ գերազանցութիւն ։
Գեռազան . ա . անհամեմատ . ՚ մինչեւ ի օդ ։
Գեռազանց . ա . շատ վեր, գերագոյն . ՚ փէք Եիւքէք՝ Եիւէէ, հէվփինտէն իւսմիւն ։
Գեռազանց } մ . ՚ գերազանց կերպով ։
Գեռազանցաբար } ՚ իւսմիւն օրարագ ։ — ՚ Եիւքինչեան կերպով ։ [իւսմիւն
Գեռազանցագոյն . ա . շատ գերազանց . ՚ փէք
Գեռազանցական . ա . գերազանց , չափազանց ։
Գեռազանցեմ, եցի . չ . ՚ զու բիչնելը անցնիլ՝ վեր գտնուիլ, գերազանց ըլլալ ։ — ՚ զանց
Գեռազանցիկ . ա . Գերազանց , [ընել ։
Գեռազանցիմ, եցայ կամ անցայ . ա . Գերազանցեմ ։
Գեռազանցութիւն . գ . ՚ շատ վեր անցնիլը, գերագունութիւն, մեծութիւն — ՚ չափէն անցնիլը ։
Գեռազանցորէն . ա . Գերազանցաբար ։
Գեռազարդ , ի , ից . ա . զարդը շատ վեր, աստիճանը՝ կարգը բարձր, և գերաշխարհիկ ։
Գեռազարդաբար } մ . ՚ վեր աստիճանաւորապէս ։
Գեռազարդապէս } խիստ ազէկ — ՚ գերաշ-

խարհիկ կարգով ու կերպով հրեշտակաց, անմարմնապէս։
Գերազարգագոյն. ա. աւելի գերաշխարհիկ։
Գերազարգանալ. ո. Գերազարգ։
Գերազարգութիւն. գ. հրաշալի զարդ՝կարգ։
Գերազօր. ա. բոլորովին կարող։
Գերաթռչիմ. չ. վեր թռչիլ։
Գերալիր, լրի. ա. բոլորովին լեցուն, ամենատարեալ։
Գերալոյս. ա. գերագոյն լուսով։
Գերալուսութիւն. գ. գերազանց լոյս։
Գերաղօթական. ո. Գերալիր։
Գերալցամէջ. մ. շատ առատութեամբ, կատարելապէս։
Գերարհութիւն. գ. ծայրագոյն լիութիւն՝ կատարելութիւն՝ մեծութիւն։
Գերահանչ կամ հանչ. ա. խիստ ուռած՝ ոտքած, շատ փքացեալ՝ հպարտ. ֆ փէք գապարմիշ, ֆօտուլ։
Գերած. ա. գերի եղած։
Գերածանօթ. ա. շատ ճանչցուած։
Գերածաւալ. ա. շատ տարածած. ֆ թէ աշկըն։
Գերածութիւն. գ. վեր տարուիլը։
Գերակայ, ի, ից. ա. տեղը՝ատոիձանը վեր՝ բարձր, գերագոյն, գերազանց։ [տակը։
–Գերակայք. գ. վերինք, ատեղդ, և հրեշ.
Գերակայաբար. մ. գերակայ ըլլալով։
Գերակայացնալ } վեր կեցած, բարձր ըլլալ։
Գերակայնալ }
Գերակայութիւն. գ. բարձրութիւն, գերազանցութիւն։
Գերական. ա. մ. աւելի վեր։
Գերակատար. ա. ամենեին կատարեալ, գերազանց, ծայրագոյն, աւելի վեր։
Գերակատարեմ. ն. խիստ աղէկ կատարել։
Գերակատարութիւն. գ. գերագոյն կարգ։
Գերակացնալ անդամ. գլուխ։
Գերակենդան. ա. բուն անմահ։
Գերակշիռ. ա. անհամեմատ։
Գերակոխեմ. ն. վրայ երթալ կոխել։
Գերահեղնալ. առատ, զեղնալ։
Գերահերկեմ. ե. ն. լաւ մը հերկել։
Գերահնչնալ } խիստ համբաւաւոր, հռչակաւոր։
Գերահռչակ }
Գերահռչակեմ. ն. խիստ հռչակել՝ գովել՝ քաջաղել։ [երեւի, շատ վեր։
Գերահրաշ, ից. ա. խիստ հրաշալի, սքանչելի։
Գերահրաշագործ. մ. հիանալի կերպով։
Գերահրաշացնալ } աւելի սքանչելի եղած։
Գերահրաշնալ }
Գերահգեմ. ն. վեր հանել, բարձրացընել։
Գերահնհանչ. ա. խիստ լուսափայլ։
Գերահնութիւն. գ. մեծ յառաջադիմութիւն ընելը։ [տուրը։
Գերամաքուր. ա. ամենամաքուր, ամենասրբաւոր։
Գերամբառնամ, բարձի, և ձայ. ն. կ. չ. շատ վեր վերցընել, երթալ։ [գերագոյն։
Գերամբարձ. ա. խիստ բարձր, գերահայ։
Գերամբարձիկ լինիմ. չ. շատ վեր երթալ։
Գերամբարձիչ. ա. շատ վեր վերցընող։
Գերամբարձութիւն. գ. ծայրագոյն բարձրութիւն։
Գերամբարձումն. գ. աւելի վեր երթալը։
Գերայաղթ. ա. ծայրագոյն յաղթող։
Գերայաղթեմ. ն. ծայրագոյն առտիճանի յաղթել։
Գերայարձակեալ. ո. Գերածաւալ։
Գերան, ի, ից. աւ կամ իւ, սք կամ ովք. գ. գերան. տ իմանան տիրէյին, մէրմէկ։
Գերանակեր } ա. մէջը գերան ունեցող
Գերանակիր } (աչք կնդձաւորի)։
Գերանաձև } ա. գերան գարձած. տ տիրանացնալ } րէկ միասը։
Գերանաւեմ. չ. ալիքներուն վրայ նաւել։
Գերանբաւ. ա. ամէն անբաւութենէ վեր։
Գերանդաբեր } ա. մեծ մանգաղներով զինեալ (կառք). տ թէրըփանըը։
Գերանդազէն }
Գերանդի, դւոյ, դեաց. գ. 1 մեծ մանգաղ. տ թէրըփան։ – 2 պզտիկ մանգաղ, յօտաց. տ օրագ, տէմիրճալէ։
Գերանծանօթ. ա. անհամանաչելի։
Գերանկար. ա. երկնային կերպով նկարուած։
Գերանձն. ա. մեծանձն։
Գերանձնական. ա. մեծանձնական։
Գերանձնանամ. չ. վեհագոյն ըլլալ։
Գերանձնաւոր. ա. ամենեին անձնաւոր։
Գերանմահ. ա. բուն կեանք։
Գերանուն. ա. ամէն անունէ վեր։
Գերանստեալ. ա. երկինքը բնակող (աստղը)։
Գերաշարժ. ա. գերագոյն կերպով շարժող։
Գերաշխարան. ա. ուր է մեծ ողբ՝ լաց։
Գերաշխարհ, ի, ից } ա. 1 աշխարքիս և աշխարհս
Գերաշխարհագոյն } հականաց կարգէն շատ
Գերաշխարհական } վեր տէ՛ս և Ընաշխար.
Գերաշխարհային } հիկ, և Գերազարգ։ – 2
Գերաշխարհիկ } երկնային, վերին, աստուածային, հրեշտաքաշխարհի կարգէն վեր։
Գերաշխարհիկ, Գերաշխարհական. մ.
Գերաշնորհ. ա. երկնային շնորհքով լի։
Գերաչար. ա. խիստ չար։
Գերաչափ. ա. չափազանց, անկարգ։
Գերապահոյ. ա. հաստատակ զարդէ վեր։
Գերապայծառ. ա. խիստ պայծառ, երևելի, փառաւոր։
Գերապայծառութիւն. գ. լուսափայլութիւն, փառաւորութիւն։
Գերապանծ, ի, ից. ա. շատ պանծալի։
Գերապանծութիւն. գ. մեծ պարծանք, պարծենկոտութիւն։
Գերապատիւ. ա. պատիւը մեծ, մեծագին.

ս փայէօի պէօյիւք, գըմ.էվլի։
Գերապատճառ. գ. գերագոյն՝ առաջին պատճառ։
Գերապատուելի. մեծ պատուոյ հասած։
Գերապատուի. ա. անպատուելի։
Գերապատուոյ. ա. մեծ պատուոյ հասցընող։
Գերապատուութիւն. գ. աստիճանի մեծութիւն։
Գերապրիլ. ա. բոլորովին պարկ՝ զուտ (Ճատուած)։
Գերապարծ
Գերապարծանալ } ա. խիստ պարծելու, պարծանք ընդցող, պարծելով։
Գերապետագոյն
Գերապետական } ա. իշխանութիւնը վերը։
Գերապէս. մ. գերագոյն կերպով։
Գերառատանալ
Գերառատելլալ } ա. խիստ առատը, չափազանց։
Գերասահման. ա. 1 սահմանէն դուրս. ս պրնըրտան աղշարը։ – 2 չափազանց. ս էօչ չիւսիւզ։ [րիլ՝ վակէնիլ։
Գերաստիրտիմ, տեալ. չ. ամենեւին միաւորիլ։
Գերասկզբնագոյն
Գերասկիզբն } ա. ամէն սկիզբէ վերը։
Գերաստացութիւն. գ. Հոխութիւն, հարստութիւն։
Գերաստիճան. ա. մ. խիստ բարձր։
Գերաստիճանեալ. մեծ աստիճան եղած։
Գերաստուածանալ. ա. բարձրանալ, անձառելի աստուածութեան։
Գերաքանչելի. ա. խիստ զարմանալի։
Գերարկայ. ա. հրաշալի մարտիրոս։
Գերառատ
Գերառատիկ } ա. 1 օրառատ։ – 2 վերը նայող։
Գերառատնալ. ա. 1 ամէն առատէ վերը։ – 2 գերագոյն։
Գերաւարտ. ա. խիստ հեռու։
Գերաւրժանի. ա. շատ արժանաւոր։
Գերաւրուագ. ա. գ. առատ արցունք։
Գերաւրուագրական. ա. շատ արցունքոտ։
Գերափի, փւոյ, փից. ա. արեւու կամաքէն վերը, լուսեղէն, գերապայծառ, երկնային։
Գերափիախաղաց. ա. երկնքէն ցածած։
Գերափայլ. ա. լուսափայլ, գերապայծառ։
Գերափայլեմ. չ. պայծառ փայլիլ։
Գերափառ. ա. վեհափառ, հրաշափառ։
Գերափառագոյն. ա. գերազանց։
Գերափառական. ա. Գերափառ։
Գերափառիմ. չ. բարձր փառք ելլել։
Գերափոխեմ. ն. փոխել, բարձրացընել։
Գերաքանակ. ա. ամէն չափումնէք վերը։
Գերբն. գ. ջնջոց, քուջ. ս փաչալար։
Գերբնաբար. մ. 1 բնութենէն վերը՝ դուրս։ – 2 աննիւթապէս, մեծ ազիւզդապէս։
Գերբնականութիւն. գ. բնութենէն վերը վիճակ։ [բնապէս։
Գերբնապէս. ա. Գերբնաբար, և Գերա-
Գերգովելի. ա. շատ գովութեան արժանի։
Գերդաստական, ի, աց. ա. Գերդաստանիկ։
Գերդաստան, ի, աց. գ. 1 բոլոր տունը՝ ծառաներով, կարգ պաշտօնէից. ս էվ պարգ, այալ, էհլի պէյիմ, խզմէմքնար իմ ագըմը։ – 2 կալուածք. ս միւլք, իմ էսարըփ։
Գերդաստանակից
Գերդաստանիկ, նկի, կաց } գ. ծառայ, աղախին, ծառանը, ծառայակից. ս խըզմէմքնար, Նարիյէ, գափու եօլտաշը։
Գերեակ կամ Գերեկ. գ. ոմ գերի. ս սէֆիլ եէսիր։
Գերեգին. գ. գերւոյ գին։
Գերեզարձ. 1 գ. գերիներուն ազատութիւն, եւ գառնալը։ – 2 ա. ազատիչ գերեաց։
Գերեզմին, ի, աց. գ. իմ ալելու տեղ. ս մեզար, իմ իւրպէ։ [(գող)։
Գերեզմնաբաց. ա. գերեզմին քացող
Գերեզմնաբնակութիւն. գ. գերեզմինը բնակիլը։ [բնալ գողութիւն։
Գերեզմնաբրութիւն. գ. գերեզման փո-
Գերեզմնական, ի, աց. ա. գերեզմնի՝ իմ աղման յատուկ (Նաև՝ Նեղբող)։
–Գերեզմնական վայրք. գերեզմանոց։
–Գերեզմնականք. մեռեալք։
Գերեզմնակից. ա. մէկտեղ իմ աղուած։
Գերեզմնակուր. ա. իմ աղուած՝ հող դարձած։
Գերեզմնակրկիա, կրկոփ, տաց. ա. գերեզման պղպտող՝ գող, և գաղան։
Գերեզմնակրկտութիւն. գ. գերեզման պըղպղելը (քան գողնալու մտքով)։
Գերեզմնահաս. ա. Գերեզմնակրկիա։
Գերեզմնամնծար. ա. պատիւ ընող գերեզմանի (իւզաբնըք)։
Գերեզմնանամ, ացայ. չ. վրայ իտակ մնալ։
Գերեզմնապատիւ. ա. Գերեզմնամնծար։
Գերեզմնասէր. ա. գերեզման զարդարել սիրող։
Գերեզմնատեղի, ղւոյ
Գերեզմնատուն, տան } գ. գերեզման, իմ աղուելու տեղ, գերեզմաններոց. ս մէզարլըղ։ [(մեռել)։
Գերեզմնատուր. ա. գերեզման իմ աղուած
Գերեզմնատնկ, եցի. ն. իմ աղել. ս կէօմմէք։
Գերեմեափ. ա. գերին խաղցող։
Գերեկ. ա. Գերեակ։ [կերը
Գերեկից, կցի, ցաց. ա. գերութեան ընկերանան. ա. գերի ազատող։
Գերեմ, եցի. ն. գերի բռնել՝ առնուլ. ս եէմէք՝ կիրիֆթիմաք էմ մէք. թուրմուզ։
Գերեսասնեայք, նայց կամ եաց. գ. գերիք, բազմութիւն գերեաց։
Գերեվար, ի, աց. գ. գերի վարող՝ առնող. ս եէսիր էսիճի։
Գերեվար լինիմ
Գերեվարիմ } գերի երթալ. ս եէսիր օլմագ, իմ ուրմուզմագ։
Գերեվարութիւն. գ. գերի վարիչը՝ երթալը։

Գերերևակ. ա. խիստ պայծառ։
Գերերևակութիւն. գ. լուսափայլութիւն։
Գերերևիմ, եցայ. չ. գերագոյն երևնալ։
Գերերի. գ. պատիւ ու ծագի անուն։
Գերերջանիկ. ա. խիստ բարեբախտ։
Գերընդարձակ. ա. խիստ ընդարձակ։
Գերի, ըոյ, ըեաց. գ. 1 գերի. տ հէսիր, եասըր, [ծ ուէզ։ – 2 խուժք գերեաց։
–Գերի, Գերիք. գերութիւն։
–Գերի առնուիմ, վարեմ, տանիմ. ա. Գերեմ։
Գերիմ. կր. 1 գերի երթալ – 2 բանի քաշուիլ (բանի մը)։
Գերիմաստ, ի, ից. ա. խիստ իմաստուն, խելացի։ [Գերիմացեալ։
Գերիմաց. ւ նոյն։ – 2 խելքէ վեր. որ և ասի՝
Գերիմացական. ա. հրեշտակայիւն։
Գերիշխանական. ա. ամենիշխան։
Գերիչ, չի, չաց. ա. գերող. տ հէսիր թուրքմանն։
Գերիս. ո. Կարաս։
Գեր 'ի վերոյ } նախ. մ. աւելի վեր, շատ
Գեր 'ի վերոյ քան } աւելի. տ իւսթիւն, գիւաառ։
–Գեր 'ի վերոյ լինել (իմիք). յաղթել (բանի մը)։ [գերազանցելը։
Գերիվերութիւն. գ. աւելի վեր ըլլալը,
Գերծ. ա. ածիլած։
Գերծանեմ, ծի } ն. ածիլել, մազը կտրել. տ
Գերծեմ, եցի } թրաշ էթմէք, եսմատ,
Գերծում, ծի } գերծմագ, գերծմագ։
Գերծումն, ծման. գ. ածիլուիլը. տ թրաշ, սաչ գերծմասը։
Գերհրաշացեալ. ա. գերազանց։
Գերման, ոյ. ա. 1 մանր, մանրած, բարակ (ալիւր), փափուկ (հաց). տ խաս, ինճէ, սիմիս ունու։ – 2 Ձերմակ. տ պէմ պէյազ։
Գերմանական. ա. մանրած։
Գերմաստ, ոյ. կամ Գերմաստոյ պատուղ. գ. ընդեղէն մը. տ թիւրմիւս, բուամալար։
Գերպարգոյ. ա. շատ պատուական։
Գերուիմ. գ. 1 գերի ըլլալը. տ հէսիրլիք։ – 2 գերիները. տ հէսիրլէր։
–Ի գերութիւն կամ 'ի գերութեան վարեմ, իմ. գերել, գերուիլ։
Գերումն, ըման. գ. գերելը, իլը։
Գերունակ, ի, աց. ա. գերազոյն, գերազանց։
Գերունակաբարձր. փառք. մեծ փառք։
Գերունակայութիւն. գ. բարձրութիւն։
Գերունական } ա. գերազանցական, ծայ.
Գերունական, ի } բագոյն։
Գերունականապէս. մ. գերազանցապէս։ [ցող։
Գերունականափառ. ա. գերագոյն փառք ունե.
Գերունակեալ. բարձր, մեծ։
Գերունակութիւն. գ. գերազանցութիւն, մեծութիւն։
Գերչութիւն. գ. գերելը։

Գերպարծունակ. ա. ազէկ մէջը առնող։
Գերասորակայ. ա. վարի բաներէն վեր։
Գերվարագուրեմ. ն. խիստ ազէկ ծածկել։
Գերփանք, նաց. գ. գերփիլը, գերփիլը. տ թալան, եաղմա, զարէմ։ [ուօք։
Գերփառունակ. ա. մ. փառքը մեծ, շատ փա.
Գերփիմ, եցի. ն. ուժով փրցընել, թալանել, գերել գերփիլ, զարնել, աւրել. տ Ձէյրէն ալմագ, եաղմա՝ խարապ էթմէք։
Գերփիմ. չ. քաշուիլ. տ չէքիլմէք։
Գերփող. ա. կղօպտող, գերի ընող։
Գերփումն, փման. տ. Գերփանք։
Գեր քան. նխ. 'ի վեր քան, աւելի քան. տ իւսթիւն, զիւաառ։
Գերօրինակ. ա. գ. գերագոյն օրինակ, օրինակին շատ վեր։ [գեղ. տ քէոյ։
Գեւղ. որ և Գիւղ, Գեօղ, Գեղ, ի, ից. գ.
Գեւղական. գ. գեղեր. տ քէոյլէր։
Գեօղապետ. տ. Գիւղապետ։
Գեօղաստայք } տ. Գեղաստանայք։
Գեօղաստանք }
Գեօղաստեայք }
Գէզել, ու կամ ի. գ. բուլդ. տ եափաղը, եօն, եիւն։
Գէզմ, եցի. ն. գզել՝ գզելի կամ բուրդի պէս. տ եիւն՝ փամպուգ սէմմագ։
–Գէզաւ. ա. ցնորած, ափեղցըփնդ խօսող։
Գէզեամ, եցի. ն. Ձանկելով քաշել։
*Գէմ, եցայ. չ. գալուիլ վիճելի։
Գէզը, գզըի, լաւ. գ. խոիր շինելու սէզ. տ հասըր սէմու՝ սազը, գօվա։
Գէզոց, ի, աց. գ. հիւսած մատուկ. տ սէվէմ սանտըգ, սանտըգձա, գուէմու։
Գէզոցիկ, ցկան. գ. պզտիկ գզոց։
Գէղ. գ. բնական գզած կամ գծած նշան, Ձնգք, բիծ. տ չէքէ, պէրէ, պէնէք։
Գէմ, կամ Գեմ. շ. 1 գոնէ. տ պարի, պաբէ. հիչ օլմազսա։ – 2 միայն. տ սալճ։ – 3 Թէ որ, միայն թէ։
Գէղ. ա. ծուռ. տ էյրի։
Գէղ, գիլի. ա. Գել։
Գէձ. ա. Գէջ։
Գէ՛ն քո. շ. մ. ա. Ուրքէն։
Գէշ, գիշոյ, ոց կամ ուց. և ի. գ. 1 մեռած մորմին, որս մեռած, սատակ, դի. տ լէշ, մէյիտ։ – 2 կտրած բանի կտոր։
–Գէշ. ա. (ամպ.) յոռի, անախորժ։
Գէշ գէշ } մ. բզկիկ բզկիկ, բզբքտկլով։
Գէշագէշ }
Գէշագործ. ա. Գիշագործ։
Գէշութիւն. (որպէս ամպ.) չարութիւն։
Գէջ, գիջոյ, ոց կամ ջի, ջաց. ա. 1 թաց. տ եաշ, նէմ, նէմնաք։ – 2 գէշ մարդ, գէշ կնիկ. տ զանի, չէհվէլէլի։
Գէջ ականջաց. գ. ակընջի հիւծը՝ աղտոտութիւնը։

Գէս, գիսոյ կամ սի, սոց, սուց, սաց. գ. երկայն մազ. ֊ սաչ, վէրքէմ։
Գէտ, գիտի, տաց կամ տից. ա. 1 բան գիտցող. ֊ պիլիձի, ալիմ։ – 2 Ձանչուոր. ֊ աշնաւ – 3 գիտցած, գիտնլի. ֊ պիլինիլու – 4 գ. սուտ մարգարէ. ֊ պիլկիձ, միւնէձ ձիմ, օգուձու, կէօզ պայրձը, ֆալձը։ –Գէտս առնեմ։ կախարդութիւն ընել։
Գէր, գիրի, բաց. ա. գիրուկ, պարարտ. ֊ սէմիզ։
Գէրացուցանեմ։ տ. Գիրացուցանեմ։
Գէրութիւն. տ. Գիրութիւն։
Գիաբար. մ. գիտով, գիտալով։
Գիագին. ա. գուիմը շատ։
Գիալի. ա. 1 գիտցուս – 2 գիտալից։
Գիալիր. ա. գուիմը շատ։
Գիաժ, ի, աց. ա. գիծոտ, կակուղ սիրտ, ողորմած սիրտ. ֊ աձիրգլը, մէրհամիթլի, շէֆգէթլի, բահման, բահիմ։
Գիաժաբար. մ. գիտութեամբ, մարդասիրաբար. ֊ մէրհամիթի իլէ։
Գիաժագոյն. ա. աւելի գիաժ։
Գիաժագործ. ա. գուիմ ցուցընող։
Գիաժող. ա. գիաժ։ [թիւն։
Գիաժութիւն. գ. գիաժ սիրտ, գիտու-
Գիաժօրէն. մ. գիտութեամբ։
Գիական. ա. գուիմ ցուցընող։
Գիակցութիւն. գ. իրարու վրայ գուիմ ունենալը։
Գիամ, ացայ, գիաւ. չ. 1 գուիմ շարժիլ, խորհել, ձալ, ողորմիլ, խնայել. ֊ բահմ՝ մէրհամիթի՝ թէքրահհիւմ էմ մէ, էսիրկէմ մէ։ – 2 փափաքիլ. ֊ արզու էմ մէ։
Գիապէս. տ. Գիտաբար։
Գիասէր. ա. գիաժ սիրտ, գութգութ բացող։
Գիասիրաբար. մ. մարդասիրապէս։
Գիասիրեմ. չ. սիրով գիտալ, գութգութալ։
Գիասիրութիւն. գ. մարդասիրութիւն, գութ, սէր։
Գիարկութիւն } գ. 1 պաղատանք – 2 գուիմ
Գիարկումն } ձգելը, շարժելը, շարժիլը։
Գիեմ, եցի. չ. որ և Գայիեմ. Գայիեակիմ. սանիլ, սկըզբիլ. խնկնալ. ֊ գայմագ, սիւշմէք, վերջումագ, նանըլմագ։
Գիեմ, եցի } ն. խնկնալու պատճառ
Գիեցուցանեմ } ըլլալ. ֊ գայտըրմագ։
Գիմի, եցայ. տ. Գիեմ. չ։
Գիոտ. տ. Կիոտ։
Գիոտիմ. տ. Կիոտիմ։
Գիութիւն. գ. գիտալը, գուիմ, ողորմութի, խղճալը. ֊ քէրէմ, բահմ, մէրհամիթ։
Գիուցանեմ. ն. գիուլցընել, մեղկացընել։
*Գիուցեալ. ա. կիուցեալ, անզամալեայ։
Գիօրէն. տ. Գիտաբար։
Գժատ. գ. կձատ, մմնպատ, կամ կակըղցած մամ. ֊ շէմ։
Գժգմագոյն. ա. խոժոռ, ժժգոյն։
Գժգմիմ, եցայ. չ. խոժոռիլ. ֊ կիւձէնմէք։
Գժգմնեցուցանեմ զերեսս. երեսը կախել։
Գժգմնիմ, եցայ. չ. տ. Գժգմիմ։
Գժգմնութիւն } գ. խոժոռութիւն, երես
Գժգմութիւն } կախելը. ֊ մահզունլուգ տալկընլգ։
Գժիա. ա և մ. տհաձնելի, խիստ, գժալը գալու ծանր (խօսք). [տիրմէք։
Գժտեմ, եցի. ն. իրմէ ուեցընել. ֊ կիւձէնմ.
Գժտիմ, եցայ. չ. իրմէ իլ, տատոիլ, աւրուիլ. ֊ կիւձէնմէք, խաթը գալմագ։
Գժտութիւն. գ. տհաձութիւն, անմիաբանութիւն. ֊ խաթը պօզուգլուգը, իրմէ իֆագտրգլը։
–Գժտութեամբ հայիմ. խօրը մօրը նայիլ։
Գի, գիոյ, ոց. գ. գիհի. ֊ արարձ։
Գիլ, գիլք. գ. ձգելու քար. ֊ թաշ։
–Ի գիլ գամ. գլորտրկելով գալ (անուոյ)։
Գիծ, գծի, ից կամ աց. և գծոյ, ոց. գ. 1 գիծ. ֊ չըզը, չզկը, խաթիթ։ – 2 գիր. ֊ նազը։ – 3 բիծ, նշան, սպի. ֊ պէնկ, պէրէչ։ – 4 շտկութիւն, շարք. ֊ չըզը, տիզի։
Գիհ. գ. (ոչխարներու) խուռմէ. ֊ սիւրիւ։
Գիհ. տ. Գիլ։
Գիհաճմայք. գ. գիլ՝ քար ձգելով հմայելը։
Գիհագոյն. տ. Գիճագոյն, և այլն։
Գին, գնոյ, ոց. և ի, ից. գ. 1 ժաժոյէք. ֊ գըմէթի, պահա, սէչէր։ – 2 գնելը, առուտուր, վճարք. ֊ սաթիլն ալմասը, ալըշվէրիշ։ – 3 գնծու բան. ֊ ալընմիշ չէյ։ – 4 փոխարէն։ [պահա քէմէք։
–Գին հաւանեմ, արհանեմ. գին կտրել. ֊
–Գնոյ առնում։ Գնոց առանամ. գնել. ֊ սաթիլն ալմագ։
–Գնոյ տամ. ծախել։ [տեղ առնուլ։
–Գինս տանիմ՝ ինդրեմ. վճարքի՝ վարձքի
Գինածագիկ. տ. Գինեծագիկ։ [բանը։
Գինաշահաւոր. ա. գնող՝ ծախող անգին
Գինասեաց. ա. գինի չսիրող՝ ատող։
Գինաւրհնաց, ի, ուաց. ա. գինի խմող, սեղանակից։
Գինաւրհնութիւն } գ. կերխում, մեծ սե-
Գինաւրհնութիւն, բման } ղան. ֊ տաւիէթ, գիաֆէթ։
Գինաւրհնուք, քուաց }
Գինաւէտ. տ. Գինեւէտ։
Գինդ, գնդի, դաց կամ գից. գ. 1 օղ՝ անկըձի, քէմի. ֊ քիւփէ, մէնկիւշ։ – 2 օղակ. ֊ Հալգա. որ և Գուինդ։
Գինեակ, եկի, կաց. գ. քիչ մը գինի. ֊ շաբաձէրլագ։
Գինեբեր կամ Գինեբեր } ա. աղէկ խաղող
Գինեբուղխ, կամ բուխ } ու գինի բուացընող (էգի, որթ)։
Գինեգոյն. ա. գինիի գունով. ֊ շարապ ըչնկիմատ, փաթլիձան իչնկի։

Գինեզանցութիւն } տ. Գինեզինութիւն։
Գինեզինութիւն }
Գինեզէն. ա. խմած, խմցուցած, գինով. տ սէրմօշ։ [լսնմագ։
Գինեզինիմ, նեալ. չ. գինովնալ. տ սարհօշ-
Գինեզինութիւն. գ. գինովութիւն, հարբածութիւն, հարբեցութիւն. տ սարխօշութ։
Գինելից. ա. գինով, հարբած. տ սարխօշ։
Գինեխաղութիւն. տ. Գինեզինութիւն։
Գինեխմած. գինի խմած, հարբած։
Գինեխում. տ. Գինըմպու։
Գինեծախ. տ. Գինեվաճառ։
Գինեծաղիկ. գ. ։ ծաղիկ ընկած խաղողենոր ազոխ։ — Ջ խոտ մը։
Գինեկարաս. գ. գինիի կարաս. տ քիւփ, ֆըչը։
Գինեկէզ. ա. գինով էրած, հարբած։
Գինեկիզութիւն. գ. գինովութիւն, հարբածութիւն, խում. տ սարհօշութ, իչկի։
Գինեհամ. ա. գինիի համ ունող։
Գինեհան. գ. գինի հանելու աման՝ նը. կայն կոճով։
Գինեհատ. ա. գինիէ կտրուած։
Գինեհատութի. գ. գինըը գինիէն կտրելը։
Գինեհար. ա. գինին գլխուն զարկած, գինով, գինեմոլ։
Գինեհարիմ, նեցայ. չ. գինին գլուխը զարնել, գինովնալ։
Գինեհարութիւն. գ. գինովնալը, գինովութիւն. տ սէրմօշութ, պէքթիլիք։
Գինեհոտ. ա. գինի հոտող։
Գինեճանութիւն. տ. Գինեհարութիւն։
Գինեմ, նեցի. չ. շափաւորը գինովնալ, գինին քիչ մը աւելի անկել, շինուիլ. տ չինկինմէք, պաչը տուումանլամմագ։
Գինեման. գ. գինիի աման՝ մեծ, պզտիկ. տ շէրապ գապը։
Գինեմոլ, ի, աց. ա. գինիի մոլի՝ խենդ, գինեսէր, հարբեցող. տ պէքբի, ձիւնիւճ։
Գինեմրուր, մրոյ. գ. գինիի գիւտ. տ շարապ տօրմուսու։ [գինի կտրիլ։
Գինենամ, նեցայ. չ. գինիի մէջ թաթխուիլ։
Գինենապաշ լինիմ } տ. Մատուակնմ։կու-
Գինենապաշտութիւն } թիւն։
Գինենկուր, ի, աց. գ. գինիի վրակեցու։
Գինենկէր, սիրի, բաց. ա. գինի՝ խում սիրող. տ իչկիճի։ [տ մէխանէճի։
Գինեվաճառ. ի, աց. ա. գ. գինի ծախող.
Գինեվաճառիկ արուեստ. գ. գինի ծախելը. տ մէխանէճիլիք։
Գինետեսակ } ա. գինիի տեսակ, գինիի գու-
Գինետեսիլ } նով։
Գինետու. ա. գինի տուող՝ բաշխող։
Գինեփրուր, ուք. տ. Գինաբրու., ա. ուք. գ։
Գինեւէտ. ա. շատ կամ աղէկ խաղող ունի գինի բերող։ [Գինե՛։
Գինէքերը. Գինէհաբ, և այլն. տե՛ս ի վերջ

Գինըմպելիք. տ. Գինաբրուք։
Գինըմպու. ի, աց. ա. գինի խմող, խում սիրող. տ իչճի, իչկիճի։
Գինըմպուի } տ. Գինաբրութիւն, Գինաբ-
Գինըմպուք } բուք։
Գինի, նւոյ, նեաց. գ. գինի. տ շիրա, շէրապ, պատէ, իչկի։
—Ընդ գինի կամ գինիս մտանեմ. զԳինեաց անկանիմ. ի Գինւոջ լինիմ. ագէկ մի խըմել, գինովնալ։ [նալ։
—Գինւոյ գալ զակամբ. գինիէն աչքը գառ-
Գինիճ, գնճոյ, ոց. գ. Համեմ. տ քիշնիշ։
Գինոտ. ա. գինիոտ։
Գինութիւն. գ. գինովութիւն։
Գինտ. ա. Գինդ։
Գիշ. տ. Գէշ։
Գիշագէշ. տ. Գէշագէշ։
Գիշախաւնճ կամ խանճ } տ. Գիշակեր։
Գիշախաւնճանալ }
Գիշախոտ. գ. խոտ մը։
Գիշակեր, ի, աց. ա. հաւ մի որ ուտող՝ ըզըքոտելով. տ ըրըճըճը, լէշ եէյէն։
Գիշահոտ. ա. գէշ հոտով. տ լէշ գօգուլու։
Գիշահոտութիւն. գ. գէշ հոտ. տ լէշ գօգուլու։
Գիշամուխ. տ. Գիշակեր։ [գուսու։
Գիշատիմ, նեցի. ըզը քոտել. տ փաթալամագ։
Գիշատնասակ գիր. փաչատած՝ գէշ գիր։
Գիշաքարշ. ա. սատակները քաշկռտող։
—Գիշաքարշ առնեմ. սատակի պէս քաշկըռտել։
Գիշեմ, նեցի. տ. Գիշատիմ։ [չէմ։
Գիշեր, ի, կամ ոյ, աց. գ. գիշեր. տ կէճէ,
—Գիշերաւ. որ և գրի Գիշերեաւ, Գիշերոյ. մ. գիշերով. տ կէճէ իլէ։
—Ջհասարակ գիշերաւ. մ. կէս գիշերուն. տ նարը կէճէօտ։
—Ջտիւն ամենայն և զգիշերն ամենայն. մ. բոլոր օրը՝ գիշեր ցորեկ. տ պիւթիւն կիւն՝ կէճէ կիւնտիւզ։
Գիշերաթեր. տ. գիշեր բերող։
Գիշերաթուն. տ. գիշերնոցը քալող, բնութեամբ գիշերային։ [կէճէ կէգէն,
Գիշերագնաց. տ. մ. գիշերնոցը քալող. տ
—Գիշերագնաց լինիմ. գիշերանց փախչիլ. տ կէճէյլէ գաչմագ։
Գիշերադէմ. տ. տե՛ս ներեա։
Գիշերադէս, դիտի, տաց. տ. Գիշերատաք։
Գիշերաժամ, ու. գ. ։ ժամ գիշերոյ։ — Ջ գիշերային ժամերգութիւն։
Գիշերախաւն. մ. գիշերանց. տ կէճէյլէն։
Գիշերական, ի, աց. տ. գիշերուան. տ կէճէքի, չէպի։
Գիշերակերպ. տ. խաւարային։
Գիշերակոյր. տ. Հաւկուբ. տ կէօշիւ սէչմէգ, չափագլը։ [գակ)։
Գիշերակուլ. տ. գիշերը կուլ տուող (ագե-

Գիշերահաւ. տ. Ճիզջ։
Գիշերահէն. ա. գիշերուան աւազակ։
Գիշերաղուէս. գ. մեծ խլուրդ։
Գիշերամարտ, ի, ից. և Գիշերամարտիկ. ա. գիշերը կռուող։
Գիշերամարտ
Գիշերամարտուհի } գ. գիշերային կռիւ։
Գիշերամուկն. գ. ջղջիկ։
Գիշերամրրիկ. ա. գիշերով ալէկոծած։
Գիշերայած
Գիշերայածու } ա. գիշերը պտրտող։
Գիշերայինն, յնոյ, ոց. տ. Գիշերական։
Գիշերայն. մ. գիշերանց, գիշերով. գիշերը. ֊ կէձէչէչին, կէձէտէ, կէձէ։
Գիշերանամ, ացայ. չ. գիշերնալ, մթնանալ, գիշերը կոխել՝ վրայ հասնիլ. ֊ կէձէ օլմագ, գաբանըդ պատմագ։
Գիշերանման. ա. մ. գիշերի նման։
Գիշերաշրջիկ. ա. գիշերը քունի մէջ ելլող պտրտող։ [Հապան. ֊ պէքձի։
Գիշերապահ, ի, աց. ա. գ. գիշերուան պահապանութիւն. ֊ պէքձիլիք։ [ընելը։
Գիշերապահք. գ. գիշերը պահպանութիւն
Գիշերապաշտութիւն
Գիշերապաշտն, տան } տ. հնգում մեծ ծեսերու կամ կիրակամուտի։
Գիշերապետ. ա. հնգողական։
Գիշերապետը. ա. խաւարապետը։
Գիշերապար, ի. 1 գ. արուսեակը՝ երբոր առաւօտն մնայնէին լոտը կ'երևայ. ֊ ագշամ երլտրգը, գիւհրէ։ — 2 խոտ մը։ — 3 ա. մ. գիշերը ձամբայ ընող՝ ընելով։
Գիշերապառեւ
Գիշերապառնակ
Գիշերապառեսիկ } ա. գիշերապառնիկ, սևապառնակ։
Գիշերապահ. գ. օր ամբողջ, գիշեր ցորեկ։
Գիշերապատ. ա. գիշերը արծող (հովիտ)։
Գիշերաց. 'ի Գիշերաց. մ. գիշերանց։
Գիշերացուցանեմ. ն. գիշեր ընել, մթնցը.
Գիշերևական. ա. գիշերայինն։ [ընել,
Գիշերընթաց. ա. գիշերը քալող։
Գիշերի
Գիշերոյն, ոյն } մ. տ. Գիշերայն։
Գիշերութիւն. գ. գիշեր։
Գիշերօթի առնեմ
Գիշերօթիմ ընեմ } չ. գիշերը դուրս կենալ։
Գիշուէթիւն. (ռմկ.) գեղութիւն։
Գիշտ, գշտի, կամ ոյ. գ. գլխարկ կամ գոտկ արևգոյն, կնգուղ, զոմի, կամ մաշկէ հագուստ, մուշտակ։
Գիջագոյն. ա. 1 աւելի թաց, տկարթիոյլ։ — 2 թուլամորթի. ֊ Եարան Եօլտաշը օլան։
Գիջագործ. ա. թաց, ջրատ։
Գիջալից. ա. ցանկասէր, անառակ։
Գիջական. ա. թաց, և ցանկական։
Գիջականութիւն. գ. թացութիւն։
Գիջակենցաղ. ա. անառակ (վարք)։
Գիջանն, կան, կունք, կանց } ա. ջրջրկած տէ֊
Գիջանենայ, նայք } քով, ձնագոտ ֊ կէօղիւ պօզուգ, չամագլը։
Գիջահամ գինի. մքլած կամ ջրհամ գինի։
Գիջամոլ. ա. անառակ։
Գիջամոլութիւն. գ. անառակութիւն։
Գիջայինն, յնոյ, ոց. ա. թաց. ֊ նէմ։
Գիջանամ, ացայ. չ. 1 ջրջրկիլ. — 2 թացանալ, անառակիլ։
Գիջաշաղախ. տ. Գիջագործ։
Գիջասէր. ա. անառակ։
Գիջացուցանեմ, ցուցի. ն. ջրջրկել, թուլցընել, կակղցնել։ [Գձիմ,
Գիջիմ. չ. 1 թրջիլ. ֊ ըսլամմագ։ — *2 տ.
Գիջին. ա. Գիջային։
Գիջութիւն. գ. 1 թացութիւն, ջրջրկոտութիւն. ֊ նայլըգ, նէմլիք, նէմնաքլըգ։ — 2 անառակութիւն, վատաշտութիւն։
Գիսաբուղես. ա. մազ բուսցընող իրմէ։
Գիսագերծ. ա. մազը կտրած։
Գիսախիտ. ա. փայտատած մազերով։
Գիսակ, ի, աց. գ. երկայն կամ հիւսած մազ. ֊ փէրչէմ։
Գիսակագեղ. ա. գեղեցիկ մազերով, բրգով։
Գիսակալ. տ. Ծամակալ։
Գիսական. ա. երկայն մազով։
Գիսաձնազագ
Գիսաձնակ } տ. Հերաձակ։
Գիսաւոր, ի, աց. ա. 1 երկայն մազերով. ֊ փէրչէմլի, ուզուն սաչլը։ — 2 բրգվլախ. ֊ նափագլը։ — 3 ուխտաւոր Աստուածոյ, նազովեցի, վանական յոյն։ — 4 գ. պոչաւոր աստղ. ֊ գուչլուգլու նըլտրզ։
Գիսաւորեալ մազկ. բրգոտ մորթ. ֊ քիւրք։
Գիսաւորութիւն. գ. երկայն մազ ունենալը. ֊ փէրչէմլի օլմասը։
Գիսա, գսի, ից. ա. Գիւտ։
Գիսագոյն. տ. Գիսաձագոյն։
Գիտակ, ի, աց. ա. գիտցող, տեղեակ. ֊ պիլէն, վուգուֆ, աշնա։
–Գիտակ առնեմ. խնայ տալ, խնայցընել։
Գիտակակից. ա. նոյն բանը գիտցող։
–Գիտակակից միաք. խղճմտանք։
Գիտական, ի, աց. ա. 1 գիտնական։ — 2 գիտցնող։ — 3 գուշակական, մոգական։
Գիտակամամ. չ. տեղեակ ըլլալ։
Գիտակացուցանեմ. ն. տեղեկացընել։
Գիտակից. տ. Գիտակակից։
Գիտակութիւն. գ. տեղեկութիւն։
Գիտակցապէս. մ. ապէկ գիտնալով։
Գիտակցեմ. չ. ապէկ ձանչնալ։
Գիտակցութիւն. գ. խղճմտանք. ֊ գալպ ոէբուն, զամիր։
Գիտահաւց, ի, ից. տ. Վհկահաւորցու։

Գիտանամ, ացայ. հ. 1 օտարի հետ խառնակիլ։ – 2 գիտնալ։
Գիտանոց, ի, աց. գ. բախտանոց, կառաւուն։
Գիտանք. գ. գիտնալը։
Գիտասուէթիւն. տ. Գիտասէթիւն։
Գիտաց առնեմ. իմացընել։
Գիտացուցանեմ. ն. գիտցընել, իմացընել։
Գիտասէրական. ա. գիտցողի, գիտնալու։
Գիտասէրեմ. չ. գիտնալ։
Գիտելի, լ-ոյ, լնաց. ա. 1 գիտնալու. ֆ պիլինէ՛ն՛էք, պիլիմէլի։ – 2 գիտցուած, գիտցած. ֆ պիլինիր, պէլլի։ – 3 գիտացու, ճանչցուր. ֆ աշնա, պիլտիմ։
Գիտելութիւն. գ. գիտելը, գիտութիւն։
Գիտեմ, տացի, տանի, տել, տող, կամ տացող. չ. 1 գիտնալ, ճանչնալ, տեղեկանալ. ֆ պիլիմէք, թէ անբանց մը գործ՝ ակնահ ոլմագ։ – 2 սեպհել. ֆ զանն էթէմէք։ – 3 տալը ըլլալ, տրիկնել. ֆ էյի պիլմէք, էտէ պիլմէք։ – 4 մերձաւորիլ, զուգիլ։
Գիտենամ, նալ. ն. 1 գիտնալ։ – 2 մերձաւորիլ, խառնակիլ։
Գիտնաբար. մ. գիտնոյ պէս։
Գիտնագոյն. ա. աւելի գիտուն։
Գիտնական, ի, աց. ա. 1 ուսումնական, գիտութեան յատուկ. ֆ իլմի, իլմի՝ իւլեմէյ մախսուս։ – 2 գիտուն, կարդացող, հմուտ, բանիբուն. ֆ ալիմ։ – 3 գ. տուտ մարգարիտ. ֆ օգուձու, ֆալձը։
Գիտնականագոյն. տ. Գիտնագոյն։
Գիտնականութիւն. գ. գիտուն ըլլալը, գիտութիւն, հմուտութիւն. ֆ իլմիտարլըգ։
Գիտնապէս. մ. գիտունի պէս, հմուտաբար, գիտնաբար։
Գիտնաւոր, ի, աց. գ. 1 գիտնական, գիտուն. ֆ ալիմ, իլմիտար։ – 2 հոգևոր։
Գիտնաւորութիւն. տ. Գիտնականութիւն։
Գիտող, ի, աց. ա. 1 գիտցող. ֆ պիլէնի, պիլիր։ – 2 գիտուն. ֆ ալիմ։ – 3 մարգարէ։
Գիտողաբար. մ. գիտնալով, գիտնաբար։
Գիտողական. ա. գգացող, ըմբռնող։
–Գիտողականն. գ. կարողութիւն գիտելոյ։
Գիտողապէս. տ. Գիտողաբար։
Գիտողութի՛. գ. Ճանաչողութի՛, գիտութի՛։
Գիտուած. տ. Գիտումն։
Գիտութիւն. գ. ստոյգ Ճանաչութիւն, ուսում, իմաստութի՛։ ֆ պիլիչ, իլմ, մարիֆէթ։
–Գիտութիւն լինի. գիտնամ. ֆ մալիւմ օլամ
Գիտուն, տնոյ, ոց. ա. 1 բան՝ ուսեալ գիտցող, իմաստուն, գիտնական. ֆ իշ պիլիր, ալիմ, իլմիտար, արիճ։ – 2 տեղեակ. ֆ վուգուֆ, աշնա։ – 3 դէտ, գուշակ. ֆ պիլիճի՛, միւնէճ՛ճիմ։ – 4 գիտացու, յայտնի. ֆ պէլլի, մալիւմ։
–Գիտուն առնեմ. իմացընել։
Գիւր, գլոյ, ով. գիրք, գլոց, ովք. գ. 1 գիր, գրուածք. ֆ նամը, հարֆ, հուրուֆ, խաթթէ։ – 2 բարեագիր. ֆ մէքթուպ, քնարըտ, նամէ։ – 3 տուրը գիրք։ – 4 օ և իցէ գրեանք. ֆ քիթաթ, քիթաթլար։
–Գիր առնեմ, հանեմ. գրով յայտնել։
–Գիր հաստատեմ. հրատարակութեամբ գրուածք մը պատչէն կախել։
–Ի գիր արկանեմ, հանեմ. ի գրի առնեմ. ի գրի՝ գգրի հարկանեմ. գիր անցընել, ֆ նազմագ, թահրիր էթմէք, ինշա էթմէք։
–Ի գիր՝ընդ գրով անկանիմ, լինիմ. գրուիլ. ֆ նազըմագ, տէֆթէրէ կէչմէք։
–Զգրով գգրովք գամ. գրոց հետ պարապիլ. ֆ քիթաթլարը տէվիրմէք։
Գիրանամ, ացայ. չ. գիրնալ, եղ կապել. ֆ սէմիզլէնմէք, սէմիրմէք։
Գիրապարար. ա. պարարտ, բուռած։
Գիրարարութիւն. տ. Գրարարութիւն։
Գիրացուցանեմ, ցուցի. ն. գիրացընել, գիրցընել. ֆ սէմիրթմէք։
Գիրացուցիչ. տ. գիրցընող։
Գիրգ. տ. վարսուկ մանգան. ֆ նազիք։
Գիրեմոզ. գ. մատենագիր, հեղինակ։
Գիրկ, գրկի, կաս, մանաւանդ գ. 1 գոգ՝ծոց բացած՝թեւ եղրով. ֆ գոյուն, գուչաղ, սաաղր։ – 2 գրկաչափ. ֆ գուլաչ, ալշըն, էնտազէ։
–Գիրկս արկանեմ. Գիրկ ընդ գիրկս խառն լինիմ (ումեք). ողջագուրել. ֆ գուչաղլամագ։
–Ընդ գիրկս մտանեմ. ազնդ քաշել, նետը նետել. ֆ նայ չէքմէք։
–Գիրկ ընդ գիրկ խառնիմ. Գիրկ ընդ գիրկ խառն լինիմ. Գիրկ ընդ խառն կամ Գրկընդխառն կամ Գրկախառն լինիմ։ ըմբռշտամաբտութիւն ընել. ֆ կիւրէշ թութմագ, սաղըլմագ։
–Գիրկ ընդ խառն կռիւ կամ մարտ. զօտեկռուութիւն, ձեռքով կռիւ. ֆ կիւրէշ։
Գիրկընկալ. տ. Գրկընկալ։
Գիրութիւն. գ. պարարտութի՛. ֆ սէմիզլէք։
Գիրք, գրոց. տ. Գիր, և Գրեան։
Գիւղ, գեղջ, ջիւ. կամ ղի, իւ, ից, իւք կամ օք. գ. գեղ. ֆ քէօյ, գարիյէ։
Գիւղակ. գ. պզտի գեղ։
Գիւղապետ. գ. գեղի գլխաւոր։
Գիւղաստանանոյք. տ. Գեղաստանանոյք։
Գիւղաւան. գ. մեծ գեղ։
Գիւղաքաղաք. տ. Գեղաքաղաք։
Գիւտ, ի, ից, և ոյ. գ. 1 գտնելը՝ գտնուիլը կորուածին՝ փնտռածին, հնարք, ճարտարութիւն, վաստակ, օրս. ֆ պուլուշ, իճատ, փէյտա, շիքեաթ։ – 2 շահ, օգուտ. ֆ ֆայտա։
–Ընդ չգիւտ. մ. չըլլալով, չգտնուելով։

–Գիւտ. ա. 1 գտուած, գտունելիք. 2 պուճուճունը: – 2 գտնող. 3 իմաստասիրի:
Գիւտական. տ. Գիւթական:
Գլաձաւալ. ա. քարի պէս գլորտկած:
Գլան, ի, ած. գ. գլան. 3 օգլազը, պէրճ:
Գլանամ, ացայ. չ. գլնալ, գուլնալ:
Գլաջարգ առնեմ. քարով ջարդել:
Գլգլունք. գ. Թաւալած բաներու կըլտըր կըլտըր ձայն, կակաց, խշտոց:
Գլեմ, եցի. ն. գլորտկել. 3 նուաղտամագ, տէրիմիմք:
Գլեմ. ն. չ. 1 անցնիլ, յաղթել. 2 նէնամք, Թէփէ իւսթիւնէ կէմիրմէք: – 2 յօժարիլ, Հակամիտել:
–Գլեմ զձեռն. ձեռքը նրկնցընել: [Հիլ:
–Գլել զոք զինքնամբ. իրեն ձգել մէկը, շահ
Գլեսացնեալ. գլեխրաց. 3 պաշը այլոգ:
Գլեսագաբ, ի, ած. ա. գլուխը խանգարած, և գլուխը խանգարող:
Գլեսագարիմ. չ. գլուխը խանգարիլ:
Գլեսագարութիւն. գ. 1 գլխու ցաւ՝ ծանրութիւն. 2 պաշ աղբրըը՝ աղբրըդը: – 2 գլխու փորձանք. 3 պաշա պէլա:
Գլեսագնդ, ի, ած. ա. ածիլուած. 3 Թրաշ օլմուշ, էտէպսիզ:
Գլեսագնդածութիւն. գ. գլեսագնդ ըլլալը:
Գլեսագիր, գրոյ. գ. 1 գլխու վրայի գիր: – 2 գլեսատառ, մեծ գիր. 3 սիւլիւսի:
Գլեսագիր, գրի. գ. 1 լաչակ. 2 պաշըդգ էօրթիւ, նիգապ: – 2 ուր որ տուբբի մը գլուխը պահած է:
Գլեսածածկոյ. գլուխը՝ վրան ծածկած. 2 պաշը՝ իւսքիւ էօրթիւլիւ: [քաշիլ:
Գլեսածանրիմ, բնար. չ. գլխու ծանրութիւն
Գլեսածանրութիւն. գ. գլխու ծանրութիւն:
Գլեսակառ. ա. պնդագլուխ, յամառ, անամոթ. կամ խնդքանը չհնած՝ յամառ ցուցած:
Գլեսակարգութիւն. գ. բռնադատութիւն, ցանկ. 3 ֆիհրիմէ:
Գլեսակորիմ, եցայ, նար. չ. գլուխը՝ երեսը վար կախել ամօթով. 2 ուտիանմագ:
Գլեսահատեմ, իմ. ա. Գլեսատեմ:
Գլեսահատութիւն. ա. Գլեսատութիւն:
Գլեսահար տէր, բռնաւոր, պատիժ. 2 պաշշա պէլա:
Գլեսահարկ. գ. սակ, Հարկ. 3 խարաճ, սաճ
Գլեսանի, նւոյ. գ. գլուխք, գլուխնեը, գլխընեը. 3 պաշլար, քէլլէլէր:
Գլեսանոց, ի, ած. գ. գլխարկ, սաղաւարտ. 3 պաշլըգ, Թաս:
Գլեսաշուք կտաւ. գլուխը փաթթած լաթ:
Գլեսապահ. տ. Թիկնապահ:
Գլեսապան, ի, ած. ա. Գլեսանոց:
Գլեսապատ, ի, ից. գ. գլխու փաթթոց. 3 փոշտա, չալմա, սարըգ:
Գլեսապարտ. տ. Մահապարտ:
Գլեսապետ. գ. զօրապետ. 3 սէրասքէր:
Գլեսապետութիւն. գ. զօրապետութիւն, գլեսաւորութիւն:
Գլեսապինդ վարչամանկ. լաչակ:
Գլեսավարձեալ. գլուխը վար ծռած:
Գլեսատ. ա. գլուխ կտրող՝ կտրած:
Գլեսատեմ, եցի. ն. գլուխը կտրել. 3 պաշընը քէսմէք:
Գլեսատութիւն. գ. գլուխը կտրելը, կտրուիլը
Գլեսատումն. գ. 3 գաթիլ, գաթել:
Գլեսարկ, ի, ած. գ. գլխու ծածկոց. 3 պաշլըգ: [կախուիլ:
Գլեսարկիմ, իմ, եալ. գլուխը վար կախել՝
Գլեսացաւ, ի, ած. ա. գլխու ցաւ. քաշող:
Գլեսացաւութիւն. գ. գլխու ցաւ. 3 պաշաղրընը:
Գլեսաւոր, ի, ած. ա. գ. 1 գլուխ եղող, եւ ունեցի (անձ, բան մը). 3 պաշ, իլք, ադա, պէօյիւք: – 2 վերին ծայրը (ծառերուն):
Գլեսաւորագոյն. ա. 1 աւելի մեծ, երեւելի: – 2 միանգամայն: [– 2 բռնադատող:
Գլեսաւորական. ա. 1 գլեսաւոր, երեւելի:
Գլեսաւորապէս. մ. 1 գլեսաւոր բանի կոչումնէ: – 2 բռնադատելով:
Գլեսաւորեմ, եցի. ն. գլուխ Հանել, բռնադատել. 3 պաշա չըգամմագ, պիրիմքէ:
Գլեսաւորիմ. չ. 1 գլեսաւոր ըլլալ. 3 պաշ օլմագ: – 2 գլուխ կապել (բուսոց). 3 պաշ պագլամագ:
Գլեսաւորութիւն. գ. 1 գլեսաւոր ըլլալը. 3 պաշ օլմա: – 2 բռնադատութիւն. 3 իրմամի
Գլեսաւորօրէն. մ. բռնադատելով:
Գլեսախառիմ, եցայ. չ. պաակի Հանիլ:
Գլեսախոնան, ի. գ. երեսախոնան (Էրբխանոսի):
Գլեսեմ, եցի. տ. Գլեսաւորեմ: – (կառց) գլուխը կոտրել՝ կոտրտանել:
Գլեսիբաց. մ. բաց գլեսով. 3 պաշը այլոգ:
Գլեսիվայր. մ. գլեսիվար. 3 պաշ աշադը:
Գլեսիվայրեալ. երեսը կախած, գլեսակոր. 3 պաշը՝ Թիւգիւ սարգ:
Գլեսիվայրեմ, լիմ. չ. գլուխը վար կախել՝ կռնտալ, վար նայիլ:
Գլեսիվեր. մ. գլուխը վեր, շիտակ:
Գլեսլեմ. ն. բոլոր խլել:
Գլեսովին. Ի գլեսովին. մ. 1 բուն ինքը անձամբ, ինքն ալ. 3 քէնտի պիրէ, անբա: – 2 գլեսովին, իր գլեսուն վրայ: – 3 սորկին
Գլեսօրէն. տ. Գլեսաւորօրէն: [գլեսոլք:
Գլոր. տ. Թաւալգլոր:
Գլոր. գ. երկաժշտական խազ մը: [կամ:
Գլորակամ. տ. ուրիշը ձգել ուզողկամ չարա-
Գլորական. ա. կործանելու պատճառ:
Գլորասէր. ա. գլորվել սիրող, անկարգ:
Գլորեմ, եցի. ն. գլորտկել, վար ձգել, կոր-

ծանել. ֊ թէ՝ էքզէկուտէմէք, տուշիւմէք։ –կը. ինկնալ. ֊ տուշմէք։
Գլորեցուցանեմ. նոյն ընդ նս
Գլորեցուցիչ } ա. կործանող։
Գլորիչ }
Գլորուիլ } գ. 1 գլորիլը. ֊ տուշմէ. խա-
Գլորումն, ըման } բալ։ – 2 արգելք. ֊ էն-
կէլ, մանիլ։
Գլորուկ. ա. կլորիկ։
Գլուխ, գլխոյ, ոց. գ. 1 գլուխ. ֊ պաշ, սէր, բէտ։ – 2 ծայր. ֊ թէ՝ էվէ, ուռ, ինհայէթ։ – 3 գլխաւոր, կառավար. ֊ պաշ, բէյ։ – 4 մարդ գլուխ. ֊ առամ պաշընա։ – 5 բա-
տրիկի գլուխ՝ գումար. ֊ ագձէ պաշը՝ նէօ-
քիւնիւ։ – 6 գլխակարգութիւն գրոց՝ բա-
նից. ֊ պապ, ֆասլ։ – 7 վերջ, վախճան։
–Ի գլուխ հանեմ՝ տանիմ՝ ածեմ՝ բերեմ. Գլուխ առնեմ. գլուխ հանել. ֊ պաշա չը-
գարմագ։
–Ի գլուխ կրանեմ; հասանեմ, գամ; երթեմ. կատարուիլ. ֊ պաշա չըգմագ, պիթմէք։
–Անկանիմ զգլխով. յանկարծ վրայ հաս-
նիլ (զօրաց)։
–Կամ՝ ի գլուխս առաջնորդ՝ զօրապետ ըլլալ։
–Երկանեմ զոք զգլխով ուրուք. գլխին վրայ տնկել, գլուխը հանել իրրև չար վարձանք, տէր ընել։ [ՄԽ գնել։
–Դնեմ զգլուխ ՚ի կշիռս. կեանքը վտանգի
–Գլուխ մի բանի հարցանեմ. կէտ մը, էա-
կան մասս մը հարցընել։
–Եմ մի ՚ի գլուխ. տարի մը առջոջ։
–Գլուխք. ամբոջ բանը (որ մէկը գոգնէ էն)։
–Առաջին՝ երկրորդ գլուխ. առջի՝ երկրորդ գիրք (գրուածքի մը)։
Գլուխն, գլխան. գ. կործանում։
Գխատր. տ. Գղեհոր։
Գխատրահամ. տ. Հաոմը տոհմ՝ գխատրի ազգ։
Գծագիր, գրի, րաց. գ. 1 գրած բան, կնիք, օրինակ, նմանութիւն. ֊ խաթէ, բէտմ, էֆ-
վիր։ – 2 Նկարուածք։ – 3 գրած. ֊ նազըլը։ – 4 գրագիր. ֊ նազըճը, խաթէճի։
Գծագրական. ա. 1 գրած, ձեւացած։ – 2 գրագրի։
Գծագրեմ; եցի. ն. ծրագրել, ձեւացընել. ֊ նազմագ, իմլա՝ էֆ տաւիր էմէմք։
Գծագրութիւն. գ. տիպ, օրինակ. ֊ բէտմ, էֆ տաւիր, տուրէմ, միւռէվէտ։
Գծած, ի, աց. գ. գրած գիր. ֊ նազը, միւռը, տամըա։
Գծաւորութիւն. գ. տպաւորութիւն։
Գծեմ; եցի. ն. 1 գծագրել. ֊ չըզմագ։ – 2 գրել. ֊ նազմագ, գայա էֆմէք։
Գծոդակ. (ռմ. ոձոմ) նուագած գրիչ։
Գծուծ, ծի. տ. Գձուձ։
Գծուծն. գ. 1 գծելը, ձգելը։ – 2 գրելը։
Գծուքն. մ. գծի պէս. ֊ չըզը միասլը, ինչէ՞ք։
Գձագոյն. ա. աւելի անարգ, նուաստ։
Գձակերպ. ա. խնդմ հագած, ձեացած։
Գձաձեր. ա. նուաստութիւն սիրող։
Գձաձուկ. ա. խնդմ տնտզով։
Գձեմ; եցի. ն. } նուաստացընել. նուաս-
Գձիմ, եցայ. չ. } տանալ. ֊ լօր թուխմագ. հագըր գալմագ։
Գձուխիւն. գ. նուաստութիւն, աղքատութիւն. ֊ ալչագլըգ, հագարէմ։
Գձուձ, գձոյ. ա. անարգ, փուճ, խնդմ. ֊ պայաղը, հագըր։
Գղաւկ. գ. տնօրակ մը ձուկ։
Գղեր, ի. գղերք, երց, րիւք. գ. (յ.) վիճակ, ժառանգութիւն, վիճակաւորք, ժառանգաւորք, ուխտ, և ուխտի մանկունք։
Գղերիկոս, ի, աց. գ. կղերիկոս։
Գղղիկ, կամ զուկ, գկոյ. գ. նետին վարի ծայրը, կոխը. ֊ կէզ, օգ կէզի, կէտուք։
Գղեհոր, ոյ, կամ ի. գ. գխատր. ֊ մազը, էֆտ։
Գղեհորահամ. տ. Գխատրահամ։
Գձնցուցանեմ. ն. ծռել։
Գձիմ, եցայ. չ. գուձը ծալլել, կձիլ. ձըկկիլ, չոքիլ. ֊ տիզ չէօքմէք։
Գմբեայ. տ. Կմբեայ։
Գմբեմ կամ Գմբէմ, եմի, եցայ. գ. գումբէթ. ֊ գիւմպէթ, գուպպէ։
Գմբեմաձև. ա. կամարաձև։
Գմբեմայարդ. տ. Գմբեմարդ։
Գմբեմայարկ. ա. ծածքը գմբեմաձև։
Գմբեմաշէն. ա. գմբեմ ունցող (շէնք)։
Գմբեմարդ. ա. գմբեմի նման։ [ակլի։
Գմբեմաւոր. ա. գմբեմի ունցող. ֊ գուպպէ-
Գմբեմաւորեմ. ն. վրան գմբեմ շինել։
Գմբեմեայ. ա. գմբեմաւոր. ֊ գուպպէլի։
Գմիմ, եցի. կամ Գմեղեմ, լի. ն. պատկընցնել, քնացընել։
Գմիր. ա. (բաւ. ռմ.) զօրաւոր։
Գնաչի. ա. գնալու, գնալիք. ֊ կէզիլիը, կէ-
չիլիը, կիտիլիը։ [ալընմիշ։
Գնաձոյ, ի, ից. ա. գնծու, գնած. ֊ սաթէլը
Գնամ, գնացի, գնամ. չ. 1 երթալ, քալել. հասնիլ. ֊ կիթմէք. նիւբիւմէք, բէվան օլմագ, վարմագ։ – 2 ժուռ գալ, քաղաքավարիլ. ֊ կէզմէք, կէզինմէք, հարէքէթ էթմէք։ – 3 գալ. – 4 երթալ, բռնիլ։ – 5 կորսուիլ, բանը բուսնիլ։
–Գնամ զձանապարհ. զձանապարհ, ըզկողմանիք. ձամբայ երթալ, վարք վարիլ. ֊ եօլ էթմէք, կէչինմէք։
–Գնամ առաջ երթալ, անցնիլ, վարիլ։
–Գնամ զկնի. զկնա Գնամ. նաեւ՝ երթալ. ֊ արտըսըրա կիթմէք։
–Գնալ բանից առ. ոք. խօսքը ազդել։
–Գնալ սրտի. զուշակել, զգալ հոգւով։
–Ընդդէմ գնամ; զէմ կենալ։

–Գնալ կամ գալ՝ի պէտս. բանի գալ։
–Գնալ ալուենաի. ալուենաը անցուկ ըլլալ, բանիլ։ [տևէն ըլլալ։
–Ի պէտս իւր գնալ. իրէն պիտոյիցն և.
–Գնա. եկուր, հանգա. տ տէ՛, հայտէ։
Գնայական. ա. Գնալի։
Գնայուն. ա. շարժական, քալուկ. տ նիւթիւք, տուբմազ։
Գնաց. Գնացք, ցից, իւք. գ. 1 նրբիալը, ընթացք, շարժուած, Ճամբայ, Հնաք. տ նիւթիւշ, գաուէմ, նօղ, իզ։ – 2 քալելու տեղ. տ սօֆա։ – 3 վաքը, կեանք, դիմանալը, և այլն։ [ձուլթիւնս։
–Գնացք գինւոլեան նրատոց. նրատափոր.
–Գնացք լերանց. լերանց գօտիները։
–Գնաց նաւուց. ա. նաւարկելի (գետ)։
Գնացական, ի, աց. ա. 1 գացող, Ճամբորդ, վախտական։ – 2 վախճանած։
Գնացականութիւն. գ. նրբիալը։
Գնացակից. ա. ընկերը. տ նօլտաշ։
Գնացարար. ա. ուրք Հանող, քալել տուող։
Գնացող. ա. քալուկ (ձի)։
Գնացողական. ա. Ճեմական։
Գնացողութիւն
Գնացութիւն
Գնացումն, ցման } գ. ա. Գնացք։
Գնացուն. ա. Գնայուն։
Գնացուցանեմ, ցուցի՛ն. ստք Հանել, քալցընել. տ նիւթիւթիմ՛ք, ըչման էմ՛ք։
Գնացուցիչ. ա. Գնացարար։
Գնդածաղիկ, դկի. գ. գնտածաղիկ, արու բացվէնիկ. տ պապունճ՛Ի, գըւան չիչէյի։
Գնդակի, ացի. գ. գնտակ, գունտ. տ թօփ, կիւնտէ, կիւլլէ։
–Գնդակ տանելոց շրջանակ. տ վարմագլըգ։
–Գնդակ աչուանակի. նռնաձև գարգ։
–Գնդակ ասպղական. նրկնագունտ։
–Գնդակ օրհոյ. օրհոյն ծունկը. տ ատմ պուտաղը, պօղուճա, ֆիլիզի։
–Գնդակ մեղուաց. մեղուներու պար. տ ատրը սիւրիւսիւ։
–Գնդակ, կենդանեաց և ձկանց մարմնոյն կոշտը. տ Հայվանաթի նասրըը։
Գնդակալ. գ. օղին օղակը. տ քիւփէ Հալգաբ։ [լագ։
Գնդական. ա. կլորակ. տ նուէմիու, նուէմլը։
Գնդականի, Նցի. ն. կապել կունտ կապով կամ օրհի ծայրով։
Գնդակից. ա. գաւակից. տ պէօլիքգաշ։
Գնդաձև, ի, ից. ա. 1 գնտակի ձևով կունտ, կլոկլոր. տ թօփ, նուէմիու, նուս նուէմլըլագ։ – 2 կամարաձև, օղլրած։
Գնդաձևական. նոյն։
Գնդաձևութիւն. գ. կլորութիւն։
Գնդանամ, ացայ. չ. կունտ՝ գնտաձև ըլլալ։
Գնդանոց, ի, աց. ա. Գինով, 1, և Գնդակալ։
Գնդապետ, ի, ից. գ. գունդի գլուխ. տ պէօլիւք պաշը։
Գնդապետս. մ. կունտի պէտ [լաձև։
Գնդատեսակ, ի, ից. ա. գնտաձև, կամարաձև։
Գնդատեսակութիւն. գ. կլորութիւն, կամարակերպութիւն։
Գնդատեսիլ. ա. Գնդաձև։
Գնդատեսութիւն. ա. Գնդաձևութիւն։
Գնդեմ, եցի. ն. կընտալ, կունտ ընել։
Գնեմ, եցի. ն. ծախու առնել. տ սաթըն արմագ, էմ՛ք։
Գնձահատ. գ. գնձի Հատիկ. տ քիշնիշ։
Գնձաջուր. գ. գնձի ջուր։
Գնչեմ. ա. Գնչեմ։
Գնչու, ի, ից, կամ Գնչուս. ա. թօմ՛ով, թըլուաս. տ քէքէչ, փէփէկի, փիլթէք։
Գշկուր, կըլ. գ. չոր քակոր, փթիր, տարտ. տ թէզէք։
Գշկրհոտ. ա. քակոր Հատող։
Գոբդայ. Գոբդայ. գ. գուբդայ, բաժանմունք քանի մի սաղմոսաց՝ մինչէ՛ի փառք Հօր։
Գոբդայադաբ
Գոբդադաբ } մ. լոլորնլլոլ. տ թօփ էոփսլ։
Գոգ, ոյ, ոց. գ. 1 ծոց, գիրկ, խորշ, լաթի ծալք. տ գօյուն, գուձակ, պուձակ, էմ՛էկ, չուգուր, գօլուգ։ – 2 ծոխ, ևրկրի, առագաստի ծոց։ – 3 ա. գոգած. տ չէօքմիւշ։
–Գոգ գործեմ կամ Գոգս առնում. առագաստն ուռիլը։
Գոժ, գոգ՛կր, ջկր. գ. ցեխ, ցուր, ցեն. ն. ըսէ՛, ըանլ. տ ամ՛, տէմ՛ք։
–Գոժ, գոգցես ըմէ կամ իմն. շ. ըսէ՛ ըմէ, սեպէ՛ ըմէ. տ սայ քի, սանքի։
Գոգած. գ. ծոց, խորանկութիւնը։
Գոգակից. ա. նոյն գոգը նստած։
Գոգաձև. ա. փոս. տ չուգուր։
Գոգանամ, ացայ. չ. փոսնալ։
Գոգաւոր. ա. փոր կապած, խոռոչ Հագած նկատէն, գրէն ալ ուռած։
Գոգնեմ, եցի. ն. 1 փոցրնել. տ չէօքիւրմ՛էք։ – 2 պատել, պարուրնակել, ամփոփել։
Գոգնաւ. գ. տնսակ մը նաւ կամ նաւակ։
Գոգնեմ. չ. բորոտիլ. տ ուչուզ օլմագ։
Գոգնոց, ի, աց. գ. ուրկանոց. տ Հիւանդի Հասատալարը։
Գոգի, գուց, գնաց. ա. գ. բորոտ, քոսոտ. տ ուչուզ, Հիւանդ։
Գոգութի. գ. քոսոտութի. տ Հիւանդմըգ։
Գոզ. ա. Մէզ։
Գոզընդան. գ. պոչ. տ այլղ։
Գոզնեմ. տ. Միզեմ։
Գոմեան. ա. Գուլեայ։
Գոլ, ի. գ. տաքութիւն, շոգ, մասլ։
Գոլախառն. ա. ամպգոլ, տաք գոլորշիով խառն։

Գոլանամ, ացայ. չ. տաքնալ։
Գոլացուցանեմ. ն. տաքցընել։ [տալը։
Գոլշաձև. ա. գոլորշիի պէս. ֊ պատղոյ մի-
Գոլշանամ, Գոլորշանամ. չ. գոլորշի դառ-
նալ՝ վրը տալ։ [ձև։
Գոլշատնտակ, Գոլորշատնտակ. ա. Գոլշա-
Գոլշի, Գոլորշի } ֊ պատղոյ, պտղի, պտուղ։
Գոլշոտ, ա. գոլորշիով. ֊ պտղոյ պես։
Գոհ. ա. գոհ. ֊ խօշնուտ, գայլէ, բաղդ։
Գոհաբան. ա. գոհ և գովիչ։
Գոհաբանական. ա. գոհացողական։
Գոհաբանակից. ա. մէկտեղ գոհացող։
Գոհաբանեմ, նգի. ն. չ. գոհանալով օրհ-
նել՝ գովել՝ փառաւորել։
Գոհաբանութիւն. գ. գոհութիւն՝ ուրախ
սրտիւ և բերանով։
Գոհաբար. մ. գոհ սրտով, գոհանալով։
Գոհական. ա. Գոհացողական։
Գոհանամ, ացայ. չ. գոհութիւն տալ,
շնորհակալ ըլլալ. ֊ շիւքր էմ մէք՝ վէր-
մէք։ (նաև նախդր. տր. կ՚առնէ)։
–Գոհանամ յԱստուած. գաւանիլ՝ խոստո-
վանիլ զԱստուած։
Գոհար, ի, աց. 1 գ. ազնիւ քար. ֊ կէվհէր,
Ջէվհէր, Ջէվահիր։ – 2 ա. ազէկը, բա-
նը. ֊ էլաօը, ասյ։ [տևղ։
Գոհարան. գ. գոհութեան և գաղթութեան
Գոհացողաբար. ա. Գոհաբար։
Գոհացողական. ա. գոհութեան նշան։
Գոհացողակից. ա. Գոհաբանակից։
Գոհացողութիւն. գ. գոհանալը, գոհութիւն,
շնորհակալութիւն, երախտագիտութիւն։
Գոհութիւն. գ. շնորհակալութիւն, փառք
տալը Աստուծոյ. ֊ շիւքր, մէմնունիէթ։
–Գոհութիւն, կամ Ըստ գոհութեան.
տալը գաղթութիւն, սրբութիւն։
Գոզ, ոյ, ոց. գ. ա. 1 բան գողցող. ֊ խըր-
սըզ, օղրլը – 2 գողի յատուկ։
Գողաբար. մ. գողի պէս. ֊ խըրսըզլայրն։
Գողակից, կցի, ցայ. ա. գողի ընկեր. ֊ չէրիգ։
Գողակցիմ. չ. գողակից ըլլալ։
Գողակցութիւն. գ. գողակից ըլլալը։
Գողահան. ա. գողին վերաւցածը։
Գողալիժաբար կամ Գողալիժաբար. մ. գո-
ղի կնրպով՝ նմանցրով։
Գողամիտ. ա. որուն միտքը գողնալ է։
Գողանամ, ացայ. ն. 1 գողնալ. ֊ չալմագ։
– 2 խորել, խաղդախնել, ոլսալ, շնալ։
–Գողանամ. 1 գաղտուկ բան տեսնել, վար-
պետութեամբ խաբել. ֊ տէք էմ մէք։ – 2
Տնաբքով վերցընել, փաթաթել։ – 3 գոցել.
֊ գափամագ, էօրմէմէք։
–Գողանամ զմիտս, զսիրտ. խաբել։
–Գողանիմ. կր. գողցուիլ։
Գողանք. գ. գողութիւն, գողցած բան։

Գողապէտ. տ. Գողաբար։
Գողարար. ա. գողի կերպ։
Գողացիկ. ա. գողցած, գողտուկ։
Գողդարան. ա. գողին գողցած բանը պահելու
Գողեան. գ. գողեր։ [մէք։ – 2 գողնալ։
Գողիմ, նգի. ն. 1 ծածկիլ, գոցիլ. ֊ էօրթ-
Գոզկ. տ. Գոզտ։
Գողութիւն. գ. 1 գողնալը, գողցուած բան.
֊ խըրսըզլըգ, օղրլըգ, չալընմըշ շէյ։ – 2
խարդախութիւն. ֊ ֆիւնտալըգ։
Գողուղի. գ. գողի ձամբայ, ծածուկ ձամ-
բայ. ֊ կիզլի եօլ՝ կէշիտ։ [բան։
Գողումն, ղման. գ. 1 գողնալը։ – 2 գողցած
Գողուն. տ. Գողունի, ։
Գողունի, նւոյ, նեաց կամ նէից. ա. 1 գող-
ցած. ֊ չալընմըշ։ – 2 անօգտաբազատ (հայր
եղած). ֊ հարամ։
Գողտ կամ Գողկ. տ. Մաղիձք։
Գողտր. ա. փափուկ ու անուշ։
Գողտրաբարբառ. ա. անուշլեզու, կակուղ
խօսող, կեղծաւոր։
Գողտրական. ա. Գողտր։
Գողտրիկ. ա. կակուղիկ, անուշիկ։
Գողօն, ի } գ. գողցած բան. ֊
Գողօննայ, նէի, էից } խըրսըզ մալը, հա-
Գողօնք, նից } րամ։
Գողօրէն. տ. Գողտրաբար։
Գոնազմ, ի. գ. ազնիւ քար, սաւտակ։
Գոնամորս, բուս. գ. քօշնիրօտ, աճիլի-
մոն, բոյս և խէժ։
Գոնանք. տ. Կոնանք։
Գոնդակ. գ. խոտ մը օգտակար հագի. ֊
ֆարֆարա, ասլան փէնչէփ։
Գոմ, գոմ, գոյ. գոյր. գուցէ. գոլ. չ. կայ,
կը գտուի, է. ֊ վաթ, ըմմ, լմմ, տիր։
–Գոլ. ոյ, ով. գալ, գալը։
–Գոլով. որ էն, որ էր։
Գոմ, ոյ, ոց. գ. անասնոց ախոռը. ֊ աղըլ,
աէրը, մանարա։
Գոմամուտ լինիմ. գոմը մտնել. գոմը կենալ։
Գոմէշ, մշոյ, մշաց. գ. գոմէշ. ֊ Ջամուշ,
մանուա, սաւ սրդըբը։
Գոմիզ. տ. Գուամիզ։
Գոմոր. գ. չափ, գրիւ, քոռ, արդու։
Գոյ, ի, ից. գ. 1 որ կայ, էակ, գոյութիւն,
գոյացութիւն. – 2 ըլլալը։ [մալ մէլալ։
–Գոյք, և Գոյ. ինչք, ունեցածը. ֊ վալըգ,
–Գոյիւ, գոյիւ իւրով, գոյիւ չափ. մ. բո-
վանդակապէս, բոլոր։
Գոյակ, ի, աց. տ. Գոյ։
Գոյական, ի, աց. ա. գոյաւոր, գոյացական։
Գոյականութիւն. գ. գոյացութիւն, խոհութիւն։
Գոյակից, կցի, ցայ. ա. 1 համագոյ, էա-
կից. – 2 նոյնատնտակ։
Գոյակցութիւն. գ. գոյակից ըլլալը։
Գոյանամ, ացայ. չ. իրօք ըլլալ, տեղծուիլ,

ենթակայանալ, բաղկանալ. ֊ օշմագ։
Գոյանիմ. չ. նոյն։
Գոյանուն թի. գ. էական անուն, որ էն։
Գոյապետ, ի. գ. արարիչ, ստեղծող։
Գոյապետութիւն. գ. արարչապետութիւն Աստուծոյ։
Գոյապէս. մ. էապէս, իսկապէս։
Գոյարան, ի. գ. } աղբիւր գոյութեան, ստեղ-
Գոյարար, ի. ա. } ծող։
Գոյարարողական. ա. արարչական։
Գոյարարութիւն. գ. ստեղծագործութիւն։
Գոյացարար. մ. բան գոյացութիւնէ, էապէս։
Գոյացական. ա. գոյացութիւն ունող։
Գոյացողական. ա. գոյացութիւն ընող։
Գոյացողապէս. մ. գոյանալու կերպով։
Գոյացողութիւն. գ. բաղկացուցիչ իսկութիւն։
Գոյացութիւն. գ. 1 գոյութը բան, իսկութիւն, բնութիւն – 2 գոյակը, իրք – 3 ենթակայութիւն, անձնաւորութիւն – 4 գոյաւորութիւն, արարչութիւն, արարած։
Գոյացումն. գ. ստեղծումն։
Գոյացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 գոյացընել, ստեղծել։ – 2 բաղկացընել։ [կացընող։
Գոյացուցիչ, ցչի. ա. գ. 1 ստեղծող։ – 2 բաղ-
Գոյաւոր, ի, աց. ա. 1 գոյութիւն ունող։ – 2 էական, անձնաւոր։ – 3 ունևոր, հարուստ, ձոխ. ֊ վարդ։
Գոյաւորիմ. չ. 1 գոյանալ։ – 2 մեծնալ։
Գոյաւորութիւն. գ. 1 գոյացութիւն, գոյութիւն, ենթակայութիւն։ – 2 ունևորութիւն, ունեցածը. ֊ վարդոց, մալ մէլալ։
Գոյեզ, ի, ից. ա. որ կայ՝ թէ՛ գոյացութիւն և թէ՛ պատահումն յատուկ։
Գոյեղաբար. մ. էապէս, յատկաբար։
Գոյեղագոյն. ա. աւելի յատուկ, յատկեղ։
Գոյեղէն, դենի, նաց. ա. գ. 1 գոյաւոր, գոյացական։ – 2 արարած։
Գոյեղենաբար } մ. գոյացականապէս։
Գոյեղենապէս }
Գոյեղենութիւն. գ. գոյացընող և պահպանող զօրութիւն։
Գոյեղութիւն. գ. բլլալը, ստեղծութիւն։
Գոյեղուա, զուտի կամ զաի, ից. ա. գոյա-
Գոյեւոր. ա. Գոյաւոր։ [ցական։
Գոյէ, էի, իր. գ. ա. Գոյ։
Գոյժ, գուժի, ից. գ. 1 գուժ, բօթ. ֊ ֆէնա խապէր – 2 գէշ դիպուած, գժբաղդութիւն։ – ա. և Գոյշ։
–Գոյժ առնեմ, արկանեմ, տամ. բօթ բերել։
–Գոյժ. կոծ, Ձիչ, բաղաք. ֊ վայնասէր, ֆիղան, գըլամէճ։ [գոչումով։
Գոյժակոխիչ. ա. լալով պոռալով, գոռում
Գոյիքաւակ. գ. ինկեղէնի տեսակ։
Գոյն, գունոյ, ոց կամ ից, և գունի, ից. գ. 1 գոյն. ֊ կէտնէ, բէնկ։ – 2 նեբկ. ֊ պոյաս։ – 3 գունդգունդ բաներ. ֊ պոյալը չէյլէր։ – 4 կերպ, տեսակ։ – 5 գալուկ. ֊ սարըլըգ։
Գոյնանիմ. մ. պէսնման. ֊ կէտնէ, միասլը։
Գոյն. գ. երաժշտական խազ մը։
Գոյնագոյն. ա. մ. գոյնզգոյն. ֊ բէնկ բէնկ։
Գոյշ, Գուշ, Գոյշ լեմ, Գոյշ ուրևք. մ. գուշէ, մի գուշէ, զդոյշ կեցիր, չըլլայ թէ, վախնամ որ, Հապա յանկարծ. ֊ սագըն, սըմայա քի, գաֆիլ։
Գոյութիւն. գ. 1 իրօք բլլալը՝ կալը՝ գըտնուիլը։ – 2 Աստուած, աստուածութիւն։ – 3 արարածոց գոյանալը, բաղկացութիւն։ – 4 գոյաւոր էակք, արարածք։ – 5 գոյացութիւն, իսկութիւն։ – 6 ենթակայութիւն, անձ։ – 7 ունեցածը, ինչք։
Գոյումն. գ. գոյութեան պատճառ։
Գոյք, գոյից. ա. Գոյ, ի, ից։
Գոնգ, ի, աց. գ. ուռենի արմատ մը։
Գոնգեղ, ի, աց կամ ից. գ. շաղգամ. ֊ շուլկամ։ [֊ էօլէֆկ ագիէօխ։
Գոնգխարխան, ի, ից. գ. (լ.) սարկի անուն.
Գոնդասատպ. ա. Գոնդասատպ։
Գոնեա. Գոնեայ. Գոնէ. շ. 1 գէթ. ֊ պատիչ, հիչ օշմազսա – 2 թէ երևս. ֊ պէլքի, հէյէ, պիչէ – 3 նաև, ալ։
Գոնձանամ. ա. Գանձանամ։
Գոնչակ, ի, աց. գ. քոչիկ, պզտիկ ոչխար։
Գոնչ. ա. 1 պակասաւոր, սակաւ. ֊ սագաստ – 2 կանոգրուխ. ֊ քէչ պաշըր։
Գոնչամ, ացնալ. չ. պակսութիւն՝ տակարութիւն մը ունենալ, կամ քաոսիլ։
Գոնչութիւն. գ. պակասութիւն, կամ քաոսութիւն։ [պիւ։
Գոչ. ա. գոչող. մնխրագոյն. ֊ պօզ, զինձա-
Գոչ կամ Գոչ. ա. քարձ. ֊ քէօսէ։
Գոչատպիտակ. ա. Անբմիկով սեաւ խառնած։
Գոչաւորագոյն. ա. ձայնը ամենը։
Գոչեմ, եցի. չ. կանչել, կանչուրտուկ, պռատալ, պռոչալ, ձուատ. ֊ չաղըրմագ, պաղըրմագ, Հայդըրմագ։
Գոչեցուցանեմ, ցուցի. ն. ձայն հանել տալ։
Գոչիւն, կամ Գոչումն, չմանց. գ. մեծ ձայն. ֊ չաղըրդըշ, պաղըրդըշ, Հայդըրդըշ, ախ, ախաս։
Գոչող. ա. 1 ձայն հանող – 2 գոչեցընող։ կաւկաւ հանող (բանջարեղէն)։
Գոչողական. ա. մեծաձայն։
Գոչումն. ա. Գոչիւն։
Գոռ, գոռք. գ. գոռալը, կուռ կուռ, որաստմ, կռիւ. ֊ կիւրիւլթիւ։ [նախիւղ։
Գոռ. ա. ահռելի, զօրաւոր. ֊ էօրֆլի։
Գոռական. ա. աստղիկ. ֊ քէվկիւն։
Գոռամ, ացայ կամ ացի, ցեց. չ. մըրմըռալով կուռ ելլալ, գոռգոռանալ, պռոչալ, մեծ ձայն հանել՝ պռոտալու պէս. ֊ կիւրիւլթէք, խօրօզլանմագ։
Գոռանիս կամ ռոս, և Գոռանդ, ռոյի կամ ոյ. գ. իշամեղու. ֊ նապան առըսը, գէնաղու։

Գոռոզ, ի, աց կամ ից. գ. 1 բռնաւոր. ֊ Նաեւ՝ հիւքիւմտար՝ փաստիչտ, ՀԷպպար, զալիմ: – 2 ա. բռնաւորական, հըպարտական. ֊ զօրղու, էօրֆլիւ:

Գոռոզաբար. մ. բռնաւորի պէս, հպարտութեամբ: [թեամբ:

Գոռոզաբարոյ կամ բու. ա. գոռոզ բնաւ-

Գոռոզագոյն, գունի, ից. ա. աւելի հպարտ. ֊ քիպիր:

Գոռոզական. ա. գոռոզի յատուկ:

Գոռոզահարիմ, ընալ. յ. գոռոզին ձեռքէն նեղութիւն՝ զրկանք քաշել:

Գոռոզամիտ. ա. գոռոզ, հպարտ:

Գոռոզանամ, ացայ. յ. մեծութիւն՝ բան ծախել, հպարտանալ. ֊ խօթօզլանմագ, քէսիմ՝ քիպիրլիք էթմէք: [թէքէպպիր:

Գոռոզասիրտ. ա. մեծսիրտ, հպարտ. ֊ միւ-

Գոռոզասպան. ա. բռնաւորըսպաննող (Դիտա գՊռանոս): [ցընելը:

Գոռոզասպանութիւն. գ. բռնաւորը մեռ-

Գոռոզիմ, գնալ. ա. Գոռոզանամ:

Գոռոզութիւն. գ. 1 բռնաւորութիւն. ֊ Ձէպր, զուլմ: – 2 հպարտութիւն. ֊ մեղ-

Գոռոս. ա. Գոռնիս: [լուղլուգ:

Գոռոչ. գ. գոռում գոչում:

Գոռումն, ումն } գ. գոռալը, գոռոզութիւն, Գոռութիւն } իշխանութիւն և ոմն:

Գոս. գոսք կամ գոսկը. գ. (ամպ.) մեծ թըմբ. քուկ. ֊ քէօտ: [վեան. ֊ էօյիւշ, մէտՀ:

Գով. ի. գովք, վից. գ. գովութիւն, գո-

Գովաբանել. ն. գովութիւն տալ:

Գովաբանութիւն. գ. գովասանք. ֊ մէտՀ:

Գովական. ա. գովելիական:

Գովան. ա. գովելի:

Գովանք, նաց. գ. գովասանք. ֊ մէտՀ:

Գովաշատ. ա. շատ գովելի. ֊ մէտՀի չօգ:

Գովասէր. մ. գովելի կերպով:

Գովասան, ի, ից կամ աց. ա. 1 գովեստ ըսող, գովող. – 2 գ. գովասանութիւն:

Գովասանական. ա. գովեստական:

Գովասանականութիւն. ա. Գովասանութիւն:

Գովասանել. նեցի. ն. գովել, գովասանք տալ:

Գովասանութիւն. գ. գովասանք, նկըրող. ֊ էօյիւշ, մէտՀ:

Գովասաց, ըցք } ա. Գովասան, 1:
Գովասացկի }

Գովասացութիւն. ա. Գովասանութիւն:

Գովելի, լւոյ, լեաց. ա. գովելու, գովութիւն արժանի. ֊ մէմնուՀ, Համիտ:

Գովեմ, նցի. ն. գովեստ տալ, Հռչակել, փառաւորել, նրանի տալ. ֊ էյմէք, մէտՀ էթմէք, ապիէլին օգուտմագ:

–Գովիմ. չ. պարծիլ. ֊ էօյիւնմէք:

Գովեստ, ի, ից. (կայ գործ. նաեւ գովեստանամք). գ. գովութիւն. ֊ մէտՀ:

Գովեստական. ա. գովեստի:

Գովիչ, վչի, չաց. ա. գովող:

Գովոպակ. գ. խնկեղէնի տեսակ մը:

Գովոցութիւն } գ. գովելը, իրը, գովեստանք,
Գովութիւն } օրՀնութիւն՝ գոՀութիւն.
Գովուեմն, ումն } ֊ էօյիւշ, մէտՀ:

Գօբզ. գ. կարպետ, և քուրջ. ֊ խալի:

Գօրդայք, այից. գ. կոճակայք՝ որոց լեզուն աւրած է կամ ծռած:

Գօրծ, ոյ, ոց. գ. 1 գործք, բան մը, աշխատանք, պաշտօն. ֊ իշ, ամէլ, խազմէթ, քեար: – 2 բանեւածք, շինք. ֊ իշ: – 3 գործքը, վաթքը. ֊ ամէլ:

–Ըլլը գործոյ կի՝ գործաց. ձարպիկ մարդ. ֊ իշկիւզար ատամ:

–Գործք Աստուծոյ կի՝ տեսանն. արարածք:

–Գործ է. մեծ բան է, բանը ընելն է, վարպետութիւն՝ կորովութիւն է. ֊ իշ ճ տուր քի, պիւյիւք՝ կիւճ շէյ տիր:

–Գործ առնեմ ինչ կամ գնեմ իմիք. ֊ ջանալ. ֊ ՃաՀմէթ էթմէք: – 2 բանեցընել.

–Գործ գնեմ. յանձնել: [֊ իշկէթմէք:

–Ի գործ բերեմ կի ածեմ. կատարել:

–Գործոց լինիմ. բանի հետ ըլլալ:

–Ի գործ ածեմ, արկանեմ, տանիմ, կամ Ընդ գործ արկանեմ: գործադրել, գործքով ընել, գործածել, բանեցընել, բանի բերել. ֊ իշկէթմէք, էթմէք, գուլլանմագ, իշէ նաղաթմագ:

–Ձեռն 'ի գործ արկանեմ կի առնեմ. ձեռք զարնել, սկսիլ. ֊ էլ վուրմագ, պաշլամագ:

–Ի գործի կամ. աշխատիլ:

–Ի գործ անկանիմ. 'ի գործ գըռուիլ, գործուիլ, մշակուիլ (երկրի):

–Ընդ գործ մոռանեմ (անատնոյ). երկիր վարելու բանեցուիլ:

–Գործով. գործքով, իրօք:

–Գործ առ գործով. Ընդ գործով. մ. երկրորդաբար, վերը 'ի վերոյ. ֊ էյրէթիւսլէթիւնքէօյիւ:

–Գործք. շարականի Հարցին վերջին մասը:

Գործաբեկ. ա. գործը՝ աշխատանքը փըճացընող:

Գործած, ոյ. գ. 1 բանուածք, շինք. ֊ իշլէմէ, նախիմա: – 2 ա. գործուած, յղկած, պատրաստուած (կաշի):

Գործակ, ի, աց. ա. հնգենակ, բուն ընողը. ֊ էլ պաչը, ուսթա, վիրը:

Գործակալ, ի, աց. գ. 1 անդի մը՝ երկրի մը կառավարը, իշխան. ֊ Հաքիմի էյալէթէ, վալա, բէյ: – 2 տնտես, վերակացու. ֊ վէքիլտար՝, քեաՀեա:

Գործակալութիւն. գ. 1 իշխանութիւն, վարկեցութիւն. ֊ իշխանլիք: – 2 գործք ընելը, բանիլը. ֊ իշէմէ, իշ կէօրմէ:

Գործական, ի, աց. ա. 1 գործնական, գործ-

քով ըլլալիք՝ ընելիք. ֊ ամէն ի֊2 գործքով ընող, գործունեայ. ֊ իշէ֊հղի, իշխիւզաբ։
֊Գործականք. գ. գործիքներ։ [մագ։
Գործականեմ, նցի. ն. ընել. ֊էիմ մէք, նափ֊
Գործականութիւն. գ. գործք, շինք. ֊ իշ։
Գործակից, կցի, ցաց. ա. գործքի ընկերը, մէկտեղ աշխատող, օգնական. ֊ պիլէ իշէիձի, նաւաղրմէր, արգասաշ։
Գործակցաբար. մ. գործակից ըլլալով։
Գործակցեմ, նցի. ն. գործակից ընել կըցնել
Գործակցիմ, նցայ. ֊. գործակից ըլլալ։
Գործակցութիւն. գ. օգնութիւն. ֊ նաղրմէ։
Գործաձեռն. ա. Ձեռագործ։
Գործամխիմ. ֊. բանի մէջ մանել։
Գործային. ա. գործունեայ. ֊ իշխիւզաբ։
Գործանոց. գ. խանութի, գործատուն. ֊ տիւքեան, մէքեան։
Գործառնիմ. ֊. ըլլալ։
Գործառնութիւն. գ. բան գործ, պաշտօն, ծառայութիւն. ֊ իշ, ամէլ, մասլահաթ։ (Գտանի գրեթէ և Գործառութիւն)։
Գործասէր, սիրի, րաց. ա. աշխատասէր, գործունեայ. ֊ համարաթի, իշխիւզաբ։
Գործասիրաբար. մ. փութիով. ֊ գայրէթի իշէ, հաւէս իշէ։
Գործասիրեմ. ն. աշխատասիրել։
Գործասիրութիւն. գ. փոյթի ըլլալը. ֊ համաթաթի ըլգ։ [նող։
Գործաստաղիկ. ա. գործք տալով շահեցը֊
Գործավար, ի, աց. գ. բանաւորներու վրա֊կեցու. ֊ միւպաշըր։
Գործավարութիւն. գ. 1 վրակեցութիւն։ – 2 բանի բերելը՝ գալը, գործադրութիւն։
Գործատաց. ա. ծոյլ. ֊ թէէմնիկէ։
Գործատունք. գ. շալակաւոր վար֊ձի անձերը։
Գործարան, ի, աց. գ. 1 խանութի. ֊ տիւքեան, քէրխանէ, մէքեան։ – 2 գործիք. ֊ ալաթ։ – 3 բնական գործիք, գործարանք, մասուրք, զգայարանք. ֊ էզա։
Գործարանական. ա. գործարանքներու ուղղող (մարմին)։ [նալը։
Գործարանութիւն. գ. գործարանք ունե֊
Գործարարութիւն. գ. գործառնութիւն։
Գործաւոր, ի, աց. ա. գ. 1 բանաւոր, աշխատասէր, բանող, գործ մը ընող. ֊ իշէի, իշէէյէն։ – 2 միակ, հողագործ. ֊ պաղճը, ըրթաթի։ – 3 գործունեայ, զբաւոր, աղգու. ֊ ամէլի
Գործաւորագոյն. ա. աւելի գործունեայ։
Գործաւորական. ա. ընող, գործող. ֊ էաէն։
Գործաւորապէս. ա. Գործասիրաբար։
Գործաւորութիւն. գ. 1 գործք, աշխատանք, աշխատասիրութիւն. ֊ իշ, ամէլ, խըզմէթ, էմէկ։ – 2 պրակ, գլուխ բանի. – 3 նվիրգործականութիւն, ազդողութիւն. ֊ էիմէսիր։
Գործեակ, եկի, կաց. գ. պզտիկ՝ հնչէն գործիք մը, աղքատիկ ուտեստ (առաքելոց)։
Գործեան. գ. գործք, նուիրի բաներ։
Գործելական. ա. գործիք՝ գործարանք ունեցող։
Գործելի, լեղ, լեաց. ա. 1 ընելիք, ըլլալիք։ – 2 նպատ։ – 3 գործող, ընող, բանող. ֊ էաէն, իշէէյէն։
Գործելի. գ. (ամ.) ածուխ. ֊ քէօմիւր։
Գործելիական. ա. բանեցրնելու (նկիր)։
Գործեմ, նցի. ն. 1 բանիլ. ֊ իշէէմէք։ – 2 ընել. ֊ իմէմէք, էյէէմէք, նափմազ։ – 3 նուիրգործել, ազդել. ֊ իմէէսիր էմէմէք։ – 4 առեղծել։ [(ուրիշի)։
֊Ճանապարհ գործեմ. Ճամբայ բանալ
Գործեղ. գ. բան մը ընելու տեղ, գործարան։
Գործի, ձեղ, ձեաւ կամ ձեղ. ձեաց կամ ձեղ, ձեաք կամ ձեղք. գ. 1 գործիք. ֊ ալաթ, ալաւատ, վասաւատ։ – 2 բնական գործիք, գործարանք։ – 3 բարոյական գործիք, միջնորդ, միջոց, առիթ։
Գործիական, ի, ից. ա. 1 գործիքական, գործարանական, մէքենական։ – 2 գործնական, նիւթագործական։
Գործիարան. գ. գործիք բարոյական։
Գործիարուեստ. գ. գործաւոր, աշխատաւոր։
Գործիչ. ա. գ. գործող, ընող, շինող. ֊ իշէէյէն, էսիձի, նափրճի։
Գործնական. ա. Գործական։
Գործոյք, ոյից. գ. բանի նկող բան, կամ ընելու բան, ընելիք։
Գործուած, ոյ, ոց. գ. գործուածք, շինք, բանուածք, բան. ֊ իշ, իշէէմ։
Գործութիւն. գ. գործողութիւն, գործք։
Գործուն [ի, ից կամ ից. ա. 1 բան ընող։ Գործօն [բան տեսնող. ֊ ամէլ իշէ էաէն, իշէէյէն, միւէսսիր։ – 2 բանեցուցած (նկիր)։ – 3 աշխատասէր. ֊ գահմէթլի, կիւճի։
Գործունեայ [նէի, իից, կամ նեայ, նեաց։ Գործնեայ [ա. 1 աշխատասէր, բանասէր, աշխատասէր, ոգևորասէր. ֊ իշէէյիձի, իշէ֊ձի։ – 2 ընող. ֊ էաէն։
Գորշ, ի, ից. ա. մխնագոյն, ցօղնագոյն, մխրագոյն. ֊ պօզ, պօզարագ, էմէր, պուդռասի, գահվէ ըէնկի։
Գորշախայտ, ի, ից
Գորշախայտիկ, ից
Գորշախայտիկ, ից
Գորշախատիկ
Գորշախատուկ
} ա. գորշ ու ձիւմանկ
} նաման։
Գորշապահանջ, ի, աց. գ. օղի օդակ, գլխի զանոց, անկըձի ու գլխի զարդ։
Գորով, ոյ, ոց. ևի, ից. 1 գ. սաստիկ գութ, սէր բնական. ֊ մի. հապպէմ, գայրը, մէրհամէմ։ – 2 ա. գորովական, սիրտ ձիլող

Գորովագին, Գորովագոյն, Գորովագութ՝ ա. ած. (ծնող, զաւակ, սիրտ) գութգութացող, հատկսկիծ, գութը սէրը շատ. մէջ չհամեմելի, լուսաճաճանչ. մի չօգ։ — 2 սրտանց նեղուղ. ած նանաման աճելու։ — 3 մ. ոգիը կորընտելով. ած Նան վէրէրէք։

Գորովաձայն, ի, ից. գ. գորով շաղախող ձայն։

Գորովամած, ացի. ու. Գորովեմ։

Գորովամոյր, մարք. ա. մօրը վերայ գութգութ։

Գորովամիտ. ա. մեծ գթով սիրով։

Գորովանք, նաց. ու. Գորով։

Գորովասէր. ա. բարեգութ։

Գորովասիրութիւն. գ. գթասիրութիւն։

Գորովեմ, եցի. ն. չ. գութգութալ գթով ու սիրով, սիրել ու կրնկրծալ. ած Նանաման սէվմէք՝ ամէրմագ։

Գորովութիւն, վմանց. գ. գթասիրութիւն։

Գորտ, ոյ, ոց. և ի, ից. կամ ու, ուց. գ. գ՚ըտ. ած գութպաղաղ, պաղաղ։

Գուբ, գբոյ, ոց. կամ գբի. գ. 1 Հոր. ած գուբ, — 2 փոս. ած չուգուբ։ — 3 բջիջ, խորշ։

Գուբգոյ. ու. Գորգոյ։

Գուգաղ, ի, աց. գ. անկիրթ զօրք. ած ասկէր։

Գուզ գուզ. մ. կուզ կուզ, կծկած, կամաց կամաց. ած ուսուլ իլէ։

Գութ, գբթոյ, ոց. գ. 1 գթութիւն, աղէք, սիրտ, սէր, ցաւակցութիւն. ած բահմ, մէր Համէթ, գայդը, մուհապպէթ, Նան ածրաբ։ — 2 պատառանոք սրտանց. ած բիՆա, նէյազ, էօղութ։

— Ընկանիմ գութ ս առաջի. խնդ՚ թափիլը

— Ունկանիմ գութ զոմանք. գթալ։

— Գութ արկանիմ. սէր ձգել բանի մը։

— Նեղիմ զգութ. սիրտը՝ սրտին կլլելը զսպել։

— Գութ սիրոյ՝ գորովոյ. ու. Գորով, 1։

Գութա կամ Գութայ, ի. գ. գութան, քաղթան, մեծ արօր շատ ջուխտ եզներով խոտ բունկ հնրկելու պիտոյ երկիրը։

Գութք, գթաց. գ. Գոթացիք։

Գուժ. ու. Գոյժ, գուժիւ։

Գուժարար. մ. գուժկանի պէս։

Գուժարեր. ու. Գուժկան, 1։

Գուժակաբիչ. ա. Հանսորդ. լուր պռաւացող՝

Գուժամ, ացի. չ. Նուալ, կանչուրտել։

Գուժապարտ. ա. ողջալի, ցաւալի։

Գուժաւար. ու. Գուժկան։

Գուժաւոր, ուի, ուաց. ա. գօթ տուող, չարիք գուշակող՝ սպառնացող։

Գուժարկի, ի, աց. ա. 1 գօթ բերող Նուալ։ — 2 բողոք ընող։

Գուժարկեմ. ն. գօթ տալ։

Գուժաւոր. ու. Գուժկան, 1։

Գուժեմ, եցի. ն. չ. 1 Նուալ, կանչուրտել, լալ, ողալ. ած Հայդարա՝ վայնասէն էթէմ։ — 2 Ինչ՝ գուժ բլլալ տարածուիլ։ ած վայնասէն սէսի իշխոխլմէք՝ Հայդըմագ։

Գուժիւն. ու. Գուժուիմ։

Գուժկան, ի, աց. ա. գ. 1 գօթ արձակ, ան՝ չար լուր բերող։ — 2 Նուաչող։ — 3 գուժ, գօթ։

Գուժկանել, ժմանց. գ. կանչուրտուիլը. ած Հայդարա, վայնասէն։

Գուլ. ու. Բուլ։

Գուլայ. ու. Գուրայ։

Գուռ, կամ Գուռն. գ. ափ, ափիկից. ած ափ։

Գուղձ, գղձի Գ. Հօղի կոշտ, մէկ բուռ

Գուղձն, գղձան Հող. ած քէխէր, քիւլիւչէ։

Գուռ, գուռք. գ. Ծնկան կոճը՝ ծալքը։

— Ի գուռն իջանիմ՝ Հալկանիմ՝ կամ՝ Ծունկ չոքիլ. ած տիզ չէ գռմէք, տիզ իւմէ իւնէ կէլիա՝ Եէրէ սէրիլմէք։

Գուռ. ա. 1 որուն Ծունկը գիւրաւ կը ծալուի՝ կը Նկի։ — 2 կծծի. ած նէքէս, էլի փէք։

* Գուռնդ, ի. կամ Գուռնամ, ի. գ. տնասակ մը կենդանի։

Գուռմ կամ Գուռմարտակ առնեմ. ու. Գուռ

Գուռնակ, ի, աց. գ. մեծ կառք կամ սայլ. կառքի կամ սայլի կազմածք Հանդերձ մէն բաներէն։

Գուռնապետ. գ. գնդապետ։

Գուռնար, գուռնարք, ից կամ աց. 1 գ. բազմութիւն ժողված. ած Նէմ, Նէմնամէ։ — 2 ու. մ. բազմութիւն ետեւէն։

— Գուռնար գնեմ ընդ ումանք. մէկուն Հետ

Գուռնարական. ու. շատուրտ։

ԳուռնարաՀոդով կամ յոդով. ա. շատ շատուրտ։

Գուռնարեմ, եցի. ն. 1 ժողվել, մէկտեղել. ած Նէմ էթմէք, թօփլամագ, պիրիքտիրմէք։ — 2 Հաշուել բոլորը. ած սայմագ։ — 3 խառնել, նեղել։

— Գուռնարիմ. 1 կռուի պատրաստուիլ, զարնուիլ։ — 2 ինքնիրմէն կռուիլ, խըռպնել։

Գուռնարութիւն Գ. ժողվելը, ժողվելու, Գուռնարումն, ման բազմութիւն, բռնութիւն, Հաշիւ։

Գուռնարտ. ա. ժողվուած։

Գուռնարտակ, ի, իւ, կամ աւ, աց. 1 գ. բազմութիւն, խռնուած զօրաց, բանակ. ած Հիւմ. հիւթ, ասքէր, լէշքէր, օրտու։ — 2 փունջ, շարք. ած տիզի, թօփ։ — 3 ու. ժողված, մէկտեղած. ած թօփլանմիշ։

— Գուռնարտակ առնեմ. գնեմ. կազմեմ. սրինեմ. զօրք ժողվել. զօրք արձակել. ած ասկէր ժողվել. զօրք արձակել. որ և Գուռնարտակեմ։

— Ի գուռնարտակի. պատերազմին երթալ մէջ։

Գուռնէթէ. ու. Գմբէթ։

Գուռնէթեակապ. ու. Գմբեթեաւոր։

Գուռնգ կամ մրգ, ի, կամ ոյ. գ. մէգ, ջրաւոր, շէա. ած սիսիք, խոտաբոյս։

Գուռմիզ. Ղմուզ, Խըմիզ. գ. ձիու կամ կամ Գուռն. ու. Ծնրպ։ [ջիձակ։

Գուռն գործեմ կամ գնեմ, Գուռն ի գործ առ

նեմ. ջանք ընել, ջանալ, ոյժ տալ, դէմ դնել, հնարք ընել. ֊ Ձահ էթեմք, չաքըշմագ, զոր էթեմք, ձէնկիէշմք, հէր ուտտալըզը գուլլանմագ։

Գուռագնդ. ա. աղուոր գունով, գունզգուն. ֊ բէնկ բէնկ, տիլզէր։

Գուռագնդալ } նոյն։
Գուռագնդան }

Գուռագնդեմ, եցի. ն. գունով գնդացկացը-[նել։

Գուռագոյն } ա. գունզգուն, տես Գոյ-
Գուռագունակ } նագոյն։

Գուռագոյնագնդ. տ. Գուռագնդ։

Գուռագոյզգեմ. տ. Գուռագնդեմ։

Գուռակ. ֊ նխ. պէս, բան. ֊ կէօնէ, կէօբէ, կիպի, միասլը, պէնդէր։ – ֊ մինչպէս, զոր օրինակ. ֊ այնի, սանքի, մէսէլա։

Գուռնակ, ի, աց. գ. գոյն, կնբոջ տեսակ, ցեղ, զանազանութիւն։

–Գուռնակ գուռնակ կամ Գուռնակս գուռնակս. ֊ ա. պէսպէս, զանազան. ֊ իւրաքանչիւր իւրաքանչիւր։ – ֊ մ. պէսպէս կերպով. ֊ իւրաքանչիւր պէս իւրաքանչիւր։

Գուռնակագործ. տ. Գուռնագնդ։

Գուռնակաւորեալ } ա. պէսպէս գունով
Գուռնակեալ } զարդարուած։

Գուռնակութիւն. գ. նմանութիւն, պէսպէսութիւն, գնդացկութիւն։

Գուռնագործ. ա. գունդերով զարդարած։

Գուռնագործ. ա. վաճառական գունով։

Գուռնատ. ա. գունը նետած, գունաթափ. ֊ բէնկի սալմուշ։

Գուռնատեմ, տիմ. ն. կ. չ. գունը աւրել, աւրուիլ, նետուիլ. ֊ սալմագ։

Գուռնատութիւն. գ. ժէգունութիւն։

Գուռնաւոր, ի, աց. ա. գունը տեղը. ֊ բէնկլի։

Գուռնաւոր. ա. ջանացող, քալուկ (ձի). ֊ Ձահըզը, ևիւրիւք։

Գուռնաւորեմ, բիմ. ն. կ. չ. գոյն տալ, առնուլ, ներկել. ձևանալ. ֊ բէնկ վէրմէք, ալմագ։ [ադէկ կամ պէսպէս։

Գուռնաւորութիւն. գ. գոյն ունենալը, գոյնը

Գուռնափոխիմ } գոյնը փոխել. ֊ բէնկի-
Գուռնափոխ լինիմ } նի տէյիշիվիրմէք։

Գուռնափոխութիւն. գ. Փրիստօի այլակերպութիւնը։

Գուռնդ, գնդոյ. և գի, գիւ, գաւ. և Գուռնա, գնդոյ. գ. ֊ կուռնա, կնտակ, շրջանակ, կամար. ֊ կիւնաէ, կիւլէչ, տայըխ։ – ֊ երկինից կամարը, լուսաւորաց մարմինը։ – ֊ անիւ. ֊ թէքէրլէկ։ – ֊ կանթեղին՝ աշտանակին մէջ տեղը։

Գուռնդ, գնդի, գաց կամ գից. գ. մէկտեղ եկած բազմութիւն, գօրք. ֊ սիւրիւ, հալգ, տաքէը, պէօրիւք, օրթա։

Գուռնդ գուռնդ } ա. մ. շատուրը, առատ. ֊
Գուռնդագուռնդ } սիւրիւ սիւրիւ, հուռ հուռ։

Գուռնդեայ. գ. գնդաւոր խաղալիք։

Գուռնդաղար. տ. Սաղար, Սպասաղար։

Գուռնդատապել, Գուռնդատապէլ. գ. (լ.) ա. խոտատպեմ. ֊ իմիսհօր։

Գուռնեայ } ա. գունաւոր, գունը տեղը, ա-
Գուռնեան } դուստ գունով. ֊ բէնկլի, բէնկի

Գուռնեղ } կիւրկէղ, գոյս բէնկլի։

Գուռնեմ, նցի. ն. ֊ գոյն տալ, ներկել. ֊ բէնկ վէրմէք, պոյամագ։ – ֊ ձևացընել. ֊ կէօսթէրմէք, կէօզ պոյալամագ։

Գուռնեղանգ. տ. Գուռնագոյն։

Գուռնչ. տ. Գունչ, և Գնչու։

Գուռնտ. տ. Գուռնդ, և Գնդակ։

Գուռնց, կամ Գուռնս. գ. (յ. լտ.) կամար։

Գուռչ, ի. գ. միակատար փայտէ տաշտ, թաս։

Գուռչ. տ. Գոյշ, և Զգոյշ։

Գուռչակ, ի, աց. գ. ա. ֊ մարգարէացող՝ իրաւ կամ սուտ, նշան տուող, մատնիչ, յայտնող. ֊ փէյղամպէրը, խապէրը էտիէր։ – ֊ սև՝ չար լուր բերող։ – ֊ օրինակ, նշան։

Գուռչականան. ա. յայտնող, ցուցնող։

Գուռչակաւոր. ա. ազգէն ցուցուած, յայտնի։

–Գուռչակաւոր լինիմ. գուռչակուիլ, խնայցուիլ, յայտնի ըլլալ։

Գուռչակեմ, եցի. ն. մարգարէանալ, յայտնել, նշան տալ. ֊ զայիթ սէօյլէմէք, իշաբէմ էթեմք, տուայրմագ։

Գուռչակոզական. տ. Գուռչականան։

Գուռչակութիւն. գ. ֊ մարգարէութիւն. ֊ փէյղամպէրլիք։ – ֊ նշան մը. ֊ ալամէթ, տէլալէթ, նիշան։ – ֊ ծածուկ ազդարարութիւն, մատնութիւն. ֊ խապէրլը։

Գուռչակուհի, կնոջ. նոյն ընդ վ։

Գուռչանամ. տ. Զգուռչանամ։

Գուռչոտ. տ. Ծնրոտ։

Գուռպար, ի, աց կամ ից. գ. ֊ կպուր կըպարի գալը. ֊ Ձէնկիէշմէ, Ձէնկ, չագրըշմա։ – ֊ գետաւոր առտղի տեսակ։ – ֊ տ. Գուռմար։

–Գուռպարս նատիլ. Ձկառնգ նատիլ. ֊ թօփ սէմուրմագ։

Գուռպարադիր. տ. Հանգիստագիր։

Գուռպարած. գ. ֊ տ. Գուռպար, ֊ ֊ ֊ նախանձընդդէմ կաթ պատուոյ մը համար։

Գուռպարայաղճ. տ. յաղճոտ, վատ նկարող։

Գուռպարեմ, և բիմ. չ. կռուիլ, կպուր կպուրի գալ. ֊ ոէօյիւշմէք, չաղրըշմագ։

Գուռպարուհի, բուն. տ. Գուռպար, ֊

Գուռն. գ. (ռմկ.) գուռնա, բաղնեց տ. ուռպանը։

Գուռսան, ի, աց. գ. տ. ֊ նրգնցող մարդ կամ կնիկ. ֊ խանէչնատէ։ – ֊ թմրուկ զարնող կնիկ. ֊ տայրէ չալան։ – ֊ միմոս. ֊ մուզալլիտ։

Գուռսանական. տ. գուռսանի չաուուկ։

Գուռսանամ. տ. գուռսանի բանելուն խնդ։

Գուսանամուտ լինիմ. գուսաններու հետ
Գուսանասէր. ած. Գուսանամոլ։ [նատիլ։
Գուսանութիւն. գ. երաժշտութիւն և խաղ աշխարհական. ֊ խանէնտէլիք, թագլիտ ցուցնու։
Գուրշ. գ. մեծ թմբուկ. ֊ քէօս։
Գուրպայ, ի, ից. գ. գուլպայ. ֊ չօրապ։
Գուց. ած. Կուց։
Գուցէ, Գուցեկրբէք, Գուցէ թէ. մ. 1 մը գուցէ, չըլլայ թէ. ֊ սադըն, օրմայա քիւ – 2 թէևիս, կընայ ըլլալ որ. ֊ պէյքի, ըլա պիտիը քի։ [կուա ընել սպիքի։
Գոգաւոր. չ. 1 կոկաւոր սգաւութի – 2 կուա
Գոլանոց. ած. Գոլնիկ։
Գոլնիկ, ի, աց, կամ ից. գ. քաղքի մէջ տեղատնքը, ամցուգաբէի տեղը. ֊ մէյտան, սօգագ։
Գոլնիկի, հկի, կաց. ած. գ. ոամիկ, վարի մարդիկ, գեղացի, տխմարը աշխարհական. ֊ պայազը, էտնա, այագ թագըմը։
Գոլնիկի, հկաց. գ. գոլնիկներ։
Գոլնօրէն. մ. ած. ամիկի պէս։
Գոզարութիւն. ած. բուլղը գոռոզ. ֊ գըվըրձըգ։
Գոդի. գ. կաճի տուող վայրի խոտ մը։
Գոխ. գ. 1 փողոց. ֊ սօգագ։ – 2 ցեխ. ֊ սօգագ չամուրու։ [թուզու։
Գոհի, գոհի, Ձաց. գ. ագռաւ. ֊ ուլսի
Գոլափ, ի. ած. կերող, լափող։
Գոգիմ. չ. կծկռտիլ։
Գոմոն. ած. Գոմշի, և Գոմէշի։
Գոյիճ, կամ օճ, ուճ. ած. Գոճի, և Գոմշի։
Գոռուզ. ած. Գոնգուրու։
Գոռութիմ. չ. ժոզվուիլ, հաւաքուիլ։
Գոտակ, կամ Գոտակ, ի, աց. գ. գլխու գըտակ՝ կտակ. ֊ ալաճէ՛ին, թէ աքնա, ֆէտ։
Գոտակ, ի, աց. ած. գոնող, հնարող. ֊ պուլուհու, իձաա՝ փէյտա էտիձի։
–Գոտակաւ. մ. սայդ գոնալով. ձիշդ, հատ. տատ կերպով. ֊ սահիհ, թահդիգ, թըվիքը թըվիքըսընա, թամամը թամամընա։
Գոտանիմ, գտի, գիտ, գոռալ, գոտոր. ն. ֊ գոնել. ֊ պուլմագ, իձաա՝ փէյտա էթիմէք։ – 2 կարենալ։
–Գոտանիմ, գտայ. հ. որպէս Գոտանամ։
–Գոտանիմ. կ. գոլ, լինել, կալ, երևիլ. ֊ պուլօհմագ, կէօրիւնմէք։
Գոտանք, նաց. գ. գոնալը։
–Ձբան գոտանք. չինծու բան. ֊ տիւզմէ չէյ։
Գոտիչ. ած. գոնող. ֊ պուլուձու, իձաա՝ փէյտա էտիձի։
Գոտոզական. ած. գոնող. ֊ պուլուձու։
Գոտոցիմ. չ. գոնուելու ըլլալ։ [իձաա
Գոտումն, գոտմանն. գ. գոռում. ֊ պուլուշ,
Գրաբանական. ած. գրոլ եղած, գրծու։
Գրաբանութիւն. գ. գրոլ եղած բան։
Գրաբար. մ. գրելով։
Գրագէտ, գիտի, տաց. ած. կարդացող. ֊ սգումուշ, ալիմ, էհլի իլմ։
Գրագիծ. ած. գրող. ֊ նազըձը, նազոլը։
Գրագիտութիւն. գ. կարդացողութիւն. ֊ իլմ, իլիմոտլըգ։
Գրագիր, գրի, բաց. ած. գ. 1 գիրք շարադրող, հնդկնակ, գրական մարդ. ֊ միւէլլիֆ – 2 աղէկ գիր գրող. ֊ նազըձը։
Գրագիտութ, ի. գ. գիր գոնալը. ֊ նազը իձաար։ [Ալլըգ, քնաթիսալիք։
Գրագրութիւն. գ. նօտարութիւն. ֊ նազը։
Գրադարձ, ի } գ. տոզադարձ։
Գրադարձուի }
Գրադող, ոյ. գ. թանաք. ֊ միւրէքքէպ։
Գրադարդ. ած. գրոց վկայութիւնով զարդ։
Գրախնեց, ի. ած. Նշանախնեց։ [զարած։
Գրակ, ի, աց. գ. 1 մէկ պզտիկ տաս մը։ – 2 մէկ քանի տող մը։
Գրակազմ. ած. գիրք կազմող։
Գրակալ, ի, աց. գ. 1 բան մը գրելու տախտակ։ – 2 գիրք վրան գնելու շէնք։
Գրական, ի, աց. ած. 1 գրագէտ։ – 2 վարժապետ քերականութիւն։ – 3 գրաւոր, քերականական։ – 4 փորագրած, քանդակած։
Գրականութիւն. գ. գրաւոր արհեստ և քերականութիւն. ֊ իլմի սարֆ։
Գրակատ, ի, ից. ած. Հնդ։
Գրակարգութիւն. գ. գիրք գրելը։
Գրակարդացի, ի. գ. գիրք կարդացող, ընթերցող, զպիր. ֊ միւտէրրիս։
Գրակարդացութիւն } գ. ընթերցողութիւն,
Գրակարդացումն } կարդացմունք։
Գրակէս. գ. 1 յոխո կամ նօտ՝ կէս գրի չափ տառ. երբայականու։ – 2 պատիւ տառիւ։
Գրակնտիկոն, կամ Գրակնդիկոն, ի. գ. պզտիկ նշան մը, գիծ մը, խաղնելիլ էրեխայ օրօշում մը։
Գրահայեաց աչք. շատ կարդացող։
Գրահանգ լինիմ. նահանջ ըլլալ։
Գրաձև. ած. գրով ձևացած, գրած։
Գրամատուկ } գ. ած. (յ.) գրա-
Գրամատուկոս, ի, ից } կան, քերական՝ քերականութիւն աղէկ գիտցող, ուսումնական մարդ. ֊ օգումուշ, էհլի իլմի սարֆ։ [գրականութիւն։
Գրամատուկութիւն. գ. քերականութիւն,
Գրայարկ. գ. գրատուն. ֊ քիթապհանա։
Գրայիպայ. (յ.) գ. պատառ։
Գրանոց, ի, աց. գ. գրքատուն, գրքարան. ֊ քիթապհանէ, քիթապ ամալատը։
Գրապահ տեղի կամ տուն. գրատուն, մատենադարան, դիւան։
Գրապան, ի, աց. գ. 1 հագուստին ծայրերը. ֊ զինձէֆ։ – 2 վակաս. ֊ սմուգզուգ։
Գրապանակ, ի, աց. գ. 1 հմայկ. ֊ համայիլ։ – 2 վակաս։ – 3 գրպան. ֊ ձէպ։

Գրասէր, սիրի, րաց. ա. զրքի՝ կարդալու սէր ունեցող։
Գրաստ, ու, ուց. գ. 1 նստելու՝ կամ բեռ կրելու անասուն, մանաւանդ էշ. ս պէյկիր, էշէկ, մէրքէզ։ — 2 անասուն. ս Հայվան։ — 3 ա՛կռան, կոպիտ. ս գաղա։
Գրաստական. ա. անասնական. ս Հայվանի։
Գրաստաւոր. ա. գրաստ վարող։
Գրաստ. գ. (որ գրի և Գրաստ.) 1 Հագուստ, զինուորական վերարկու։ — 2 քղանցք. ս փէշ, էմէկ, պինաֆի, իթըրաք։
Գրաքաբ, ի, աց. ա. կախարդական բան գրող։
Գրաքարութի. գ. կախարդական գրուածք։
Գրաւ, ի, աց կամ ից. և ու, ուց. գ. 1 գաւշինքի ապահովութիւն. ս կիրվ, բէհին, իմուհոռ, փէշ։ — 2 գաւշինք. ս գաւլէ, պէտ։ — 3 ձեռագիրը. ս էլ Նազրոը։
–Գրաւուց. մ. գրաւ տալով։
–Գրաւ մնոյ զանձն գնեմ. մնոյուան վազել, մնոյուան առջև նեցուիլ։
Գրաւագիր, գրի, րաց. ա. գաշինք գնող. ս պէյս իմուհամն։
Գրաւաթաւի լինիմ. գրաւով խալըսել։
Գրաւական, ի, աց. գ. 1 գրաւ գրած բան, նշանակութիւն, խալըսելու գին. ս փէշ, փէշման։ — 2 գաշինք, և գաշինք գրնող. ս պէյս, պէյս իմուհամն։
–Գրաւական գնեմ՝ ի մէջ. գաշինք գնել. ս պէյս իմուհամով։
Գրաւականեմ, եցի. ն. գրաւ տալ, փոխանակել, գինը վճարելով խալըսել։
Գրաւականութի. գ. գրաւ գնելը, գրուիլը։
Գրաւաճարկ, ի, աց. գ. ա. գրաւով հաբկ պահանջելը, և պահանջող։
Գրաւաճարկութի՝ } գ. գնանի՝ արտերու
Գրաւաճարկումն } բաժանմունք. և անոնց տուրքը։
Գրաւեմ, եցի. ն. 1 առնելիքի տեղ գրաւ առնուլ. ս բէհին ալմագ։ — 2 փոխանակել, վաճառել, գինը տալով խալըսել։ — 3 ուրիշին բանը իրեն ընել՝ բռնել, իրեն հետ կապկրպել, տիրել, ափ ձգել, բռնադատել. ս զապթ էմէմէք, էխթիմէք, և այլն։
Գրաւոր, ի, աց. ա. գրած, գիրքը անցած. ս նազըլը։
Գրաւորաբար, մ. գրածին պէս, նիւթ առ պէս՝ բան հին օրինաց։
Գրաւորական, ի, աց. ա. գրած՝ մանաւանդ սուրբ գրքին մէջ, օրինական, մատենական, նշանագրական։
Գրաւորականեմ. ն. գրել, մատենագրել, շարադրել։
Գրաւորապէս. մ. գրուածքով (աւանդած)։
Գրաւորիմ, եցայ. չ. գիր սորվիլ, կարգալ սորվիլ։
Գրաւորութիւն. գ. գրուածք, գիրք։
Գրաւուճն. գ. գրաւելը, իրը։
Գրգամ, ացայ կամ ացի. չ. գուրգուրալ, փայփայել. ս էսիրկէմէք. Հանսման ազգմագ։
Գրգանամ, ացայ. չ. փափկանալ, գրգիլ։
Գրգանք, նաց. գ. գրգռելը, իրը, փափկութիւն։
Գրգաբան, ի. գ. գրտնտ փափկութեան։
Գրգեամ. ա. Գրգամ։
Գրգեմ, եցի. ն. գիրգ և փափուկ պահել, փայփայել. ս նազիք պէյսիմէք։
Գրգեցուցանեմ. նոյն։
Գրգիմ. չ. 1 ա. Գրգամ։ — 2 գրկուիլ, փաթաթուիլ։ — 3 փայփայուիլ, գոհուիլ, ուրախանալ, խնամալ։
Գրգիչ. ա. փայփայելով պահող։
Գրգիւ. գ. խրախրա, հակառակութիւն, գրգռում, գրգռութիւն։
Գրգնակ, լկի, կաց } գ. քրքրած հին հա-
Գրգոյլ, լոյ, լաց } գուստ, քրջլակ գուրջ. ս էսկի լոսպա։
Գրգռանեմ. չ. փափկութիւններէ հրաժարիլ, խնդամ ողորմելի հագնիլ՝ ըլլալ, մարմինը Ա՛նչել։
Գրգռանք } ա. Գրգանք։
Գրգռութիւն }
Գրգռեմ, եցի } ն. գրգիռ տալ կամ ուղ-
Գրգռեցուցանեմ } գրգռել, վառել բանի մը. ս գըզըրդմագ, ազդըրդմագ։
Գրգռիչ, ոյչի, չաց. ա. գրգռող։
Գրգռութիւն. գ. 1 գրգիռ, խրախրա։ — 2 գրգռելը, գրգռիլը։
Գրգրամ. չ. հաւու կրակրռալը։
Գրգամ. չ. խոշոր ձայն հանել, խանչել խոզի, խոխոջալ ջրի։
Գրգանք, նաց. գ. յորձանք. ս սէլ, կիրտապ։
Գրեան իմ. ա. 'ի Գրեամ։
Գրեայ. ա. Գրէ։
Գրեան, գրենոյ } գ. 1 գրքեր. ս քիթապ-
Գրենանք, գրենաց } լար։ — 2 գրեր. ս նազըլաթ։
Գրեմէ. տե՛ս 'ի Գրեամ։
Գրելիք, լեաց. գ. գրածը։
Գրեղէն, դինի, նաց. ա. 1 գրաւոր, գրած։ — 2 մագազամէ։
Գրեմ, եցի. ն. 1 գիր գծել թղթի վրայ, գիր անցընել, շարադրել. ս նազմագ, իթահըր էմէմէք։ — 2 փորագրել. ս չըզմագ, օյմագ։ — 3 պատկերք գրել՝ քաշել. ս սուրէթ նազմագ, չէքմէք։ — 4 վերաբերիլ, ընծայել, տալ։ — 5 վերագրել, սեպել, բանի տեղ գնել. ս սայմագ։ — 6 գրով հանդչել (մէկը)։
–Գրեայ. Գրեայ իմ. Գրէ՛ իմ. Գրէ՛ նէմէ. Գրեմէ. տե՛ս որ, գիր իմ. ս սանքի, սայ։
–Գրեացուք. սեպենք իմ։ [քի,
Գրէ կամ Գռէ, էք, էից. գ. կառնգ իմաչուքը. ս իմուրնա։
Գրէմախաղաց. ա. 1 սահեցընող (քար)։ — 2 մոլորեցընող։

Գրեթէ հարեմ. ն. Ջարդել, Ջարդուբուրդ ընել։
Գրեթող, ի, աց. ա. Խաբեբայ, խաբէական։
Գրեմնէ. ն. սահեցընել, մոլորցընել, խաբել։
Գրեմի. 1 ա. սահեցընող։ — 2 սահուն։ — 3
Գրեմիչ. ա. Խաբող, խաբեբայ։ [մ. սահեցնող
Գրեմուաղեմ. տ. Գրգռւաղեմ։
Գրեմցեմ, նցի. ն. Թօթվել, հրել, զարնել (կանրկով)։ տ Իմմէք, վռւրմագ։
Ո. Գրիգորի Խոտ. գ. մարևմխոտ. տ գայռւն
Գրիկ. գ. գրքոյկ. տ քիմաագնդ։ [դավչանի։
Գրիչ, գրչի, չաց. ա. գ. 1 գրող, նօտար, գրագիր. տ Նաղըձը, քնաքիմ գ։ — 2 (յ. ածով) նկարիչ։
–Գրիչ. գ. 1 գրելու գօրծիք, նղէգ, փետուր. տ գաչէմ։ — 2 գործիք փորագրութեան։
Գրիւ, գրուի, ուաց. գ. չափ մը՝ արդուէն ապրիկ. տ էօյչէք, էօյչիւ։ — տե՛ս և Գրուան։
Գրկաբարձ. ա. գրկին վրայ կրող՝ կրուող։
Գրկաբարձիկ. տ. գիրկ առնուող։
Գրկաբերեմ. ն. գրկել բերել։
Գրկալիր. ա. լեցուն գրկի չափ (ագեղ լցած, գուբի սիրոյ տարածած)։
Գրկախառն. ա. 1 գիրկ գրկի նկած (սիրով կամ կռուելով)։ — 2 Հաստատ միացած՝ կապուած։ [Թուխլ։
Գրկախառնիմ. չ. գիրկ գրկի գալ, փաթ-
Գրկախառնութիւն. գ. փաթթիմուիլը, կռուելը. տ գուձաղլամա, տէօյիւշ։
Գրկակից. ա. Գրկախառն։
Գրկակցութիւն. գ. 1 ընտանեութիւն, միութիւն սիրոյ։ — 2 անբաժանելի միութիւն
Գրկանք, նաց. գ. գրկելը, սէր։
Գրկաչափ. գ. գիրկ մը. տ գուլաճ։
Գրկապատ. տ. Գրկախառն։
Գրկապատիմ. չ. փաթթիմուիլ. տ ապրըմագ։
Գրկապինդ. ա. մ. գրկովը պինդ բռնող, բռնելով. տ գուձագլայըլ։
–Գրկապինդ ընդ ազնգն մնամնեմ. ապէկ կամ ուժով քաշել աղեղը։
Գրկատապած. ա. գիրկը բացած։
Գրկապան. ա. գ. գրկող, ոգջագուրող. և ոգջագուրելու յարմար։
Գրկարկեմ. ն. գրկել։
Գրկարկութիւն. գ. գիրկ գրկի նկած կռիւ։
Գրկեմ. ն. գիրկը առնել։
Գրկընդխառն. տ. Գիրկընդխառն։
Գրկընկալ. ա. գիրկը նդած (աղայ). տ գուձաղատա օլան (մահըմ)։
Գրկոյք, Գրկուընք, Գրկուք } գ. գրքոյկ, գրքուկ. տ քիմաագնդ, քիմաագնդագ։
Գրնակ. տ. Գռնիակ։
Գրմնընչ. գ. Հաւերուն կռնատը, մուկն զէն պարկը, բնքան ստամոքսի. տ գուբսագ։
Գրօհ, ի, ից. գ. 1 բազմութիւն. տ կիւրհի, խալգ, իւմմէթ, միլէթ։ — 2 ազգ, ազգակից։ — 3 Ջուխտ մը՝ մէկ սիրտ մէկ հոգի։ — 4 ալէսպէս բաներ՝ կնդանի կամ անկեն-դան՝ մէկտեղ մնացածուած։
Գրօհ կմ՝ Գռօհ տամ [բազմութիւն խառնել
Գրօհեմ, Գռօհեմ, իմ [խուռն վրայ վազել. տ սիւրաալ նիւրիւլիւշ էմմէք։
Գրոց, ի, ից. գ. փորելու գրիչ. տ գալէմ։
–Գրոց. գրանոց, գրքնը։
Գրուագ. ա. քրէական յանցաւորը։
Գրուան, ի, ից. գ. շինիկ չափը. տ բըրվլաղ։
Գրուանիկ. գ. պզտիկ գրուան։ [կոզ։
Գրուանոզ. ա. գրուանին տակը գինքը ծած-
Գրուէիւն. գ. գրնլը, գրուածք։
–Գրուի թագաւորաց. Գիրք թագաւորաց։
Գրուիճ. գ. մանր մաքախ։
Գրուճին. գ. գրնլը, գրուիլը։
Գրչագիր. ա. գ. գրչով գրած, ձեռագիր, բոլորգիր կամ նօտրգիր գրած։
Գրչակ. գ. Նուագաց գրիչ։
Գրչամանի, ի. գ. գրիչ պահնլու տուփ. տ գալէմլիք, տիվիթ գալէմ։
Գրչաւոր. գ. գրիչ. տ Նաղըձը։
Գրչաւորութիւն. տ. Գրուէիւն։
Գրչութիւն. գ. արհեստ գրչաց, գրնլը. տ Նաղըձլըղ, Նաղը։
Գրպակաս. ա. պակասաւոր օրինակ գրքի։
Գրպան. գ. գրպան. տ Ձէպ, Ձէյպ։
Գրջլի. ա. Գրգլի։
Գրտակ. գ. Հաց մը. տ Ֆօտուլա, սօմուն։
Գրքուկ. տ. Գրկոյք։
Գօշ. տ. Վ.օշ, և Գոշ։
Գօչնմ, նցի. ն. պռաւելով կամ վախցընելով վրայ վազել բզը քանլու։ [լումուշ։
Գօս, ի, ից. ա. Չորցած, քոռտած. տ գուլօսագոյն. ա. աւելի չոր՝ ցամքած։
Գօսական. տ. Գօսի
Գօսանամ, ացայ. չ. չորնալ (ծառի, ձեռքի), վայտ կտրիլ. տ գուբուամագ։
Գօսացուցանեմ, ցուցի. ն. չորցընել (վայտի պէս). տ գուբուամագ։
Գօսացուցիչ. ա. Չորցընող։
Գօսութիւն. գ. Չորութիւն, չորնալը։
Գօտածութիւն. գ. կռռւքտիլը. տ կիւլէշ։
Գօտևլած. ա. գօտի կապած. տ գուշագլը։
Գօտևւած. ա. գ. գօտի կապող, կապելը։
Գօտևւոր, ի, աց. ա. գօտի կապած. տ գուշագլը։
Գօտևւօրեմ, նցի. ն. } գօտի կապել, սօթ-
Գօտևւօրիմ, նցայ. չ. } տուիլ. տ գուշագ պաղլամագ, գուշանմագ։
Գօտևւորութիւն. գ. գօտի կապելը՝ կապած ըլլալը։ [տ գուշագպըղ։
Գօտիչցած, Գօտիչցած. ա. գօտին արձկած.
Գօտիկապիւ. լինիմ. կռռւքտիլ. տ կիւլէշ

թուխմամբ, կիւլէշմէք։ [լիվանըզդ։
Գօտեկառուցիկ. գ. կռիւ. ֊ կիւլէշ, վէճ։
Գօտեմարտ. ա. գ. 1 կռտուղ. ֊ կիւլէշ թուխմամբ։ – 2 կռիւ. ֊ կիւլէշ։
Գօտեմարտ լինիմ } ա. Գօտեմարտիմ, տեղայ, տեսայ } կռիւ լինիմ։
Գօտեմարտութիւն. ա. Գօտեկառուցիկ։
Գօտեպինդ կամ Գօտեպինդ. ա. պինդ կազդուրող զգօտին, գօտի կապած։
Գօտեպնդիմ. ա. Գօտեպինդիմ։
Գօտի, տեղ, տեղաց կամ տեղց. գ. 1 գօտի, կամար. ֊ գուշագ, քէմէր, զիւննար։ – 2 պէսպէս կամար երկնից. – 3 լերան բոլորտիքը, լերանց շարք։ – 4 տան վերի շրջանակը՝ պատկանեալ առնմիքը։ [լան։
–Գօտի (երիվարի). թամբին գօտին. ֊ քօշ։
–Գօտի տատասկաձև, տերեւանման. ծիրանի գօտի։
–Գօտի առնել. գօտի կապել իրեն կամ ուրիշի, սօֆա տուիլ. ֊ գուշագ պաղտամագ, գուշանմագ։
Գօտիաձեւ, ուի, ուաց. ա. որ ինքիրեն կընայ գօտի կամ կամար կապել. ֊ գուշագլը, քէմէրլի, տէլի գանըր։
Գօտիացնալ. ա. գօտիի ձեւ առած։

Դ

Դ. Դասղոլորդ գիր Հայոց-շաղաձայն անձայն՝ միջակ ընդ Տ. և Թ., որոց լծորդ է. ուստի կը գրուի՝ ընդանի, ընտանի. գունտ, գունդ. քանտ, քանդ. իմակարդ, իմակարմ. սաղարմ, սաղարդ։
–Դ. ձ. չորս. չորրորդ։
–Դ. յօդ. իբր զու, զա, այդ. զոր սրինակ տուրգ սրբոց. Որդիդ միածին. Հոգիդ Աստուածութիւնդ. արձակեա զծողովուրդդ. յաղանցդ յոյդ ցանէ։ [ատիկակ. ֊ չու։
Դա, զրա. զոքա, զոցա. զնր. ատ, տաի, Դա աւազիկ. չ. ան՝ա. ֊ իշակ, ակ, էյ, հան
Դաբիր, բայ. գ. (և.) նեբսի կողմը տա. Ձայնն՝ ուսկից կը խօսէը Աստուած, աստուածային պատգամի կամ գաղտնի տեղ։
Դաբիրայօրէն. ա. գաբիրի պէս յօրինուած։
Դաբնային. ա. դամնիկ. ֊ իմ էֆենտիներ
Դաբնի, կամ Դամնի, նուոյ, նեաց. գ. (յ.) սարդ ծառը. ֊ տէֆնէ ագաճը, ասի և Դամնէ, Դամնիկ, Դաբնիկ։
Դաբր. ա. Դաիր։
Դագ. ա. չատ վրայ տուղ. ֊ իմ ամիկ էտէն։
–Դագ դնեմ (ումէք). նմանցուիմ ընել, որոգայթ դնել։
Դագագ, ի, աւ. մանաւանդ } գ. 1 մեռնիլ
Դագաղք, զաց, զօք } Ձաղ. ֊ իմ պուիմ, իմ էՁկերէն։ – 2 տապակ. ֊ սաճ։
Դագաղաւոր. ա. Ձաղը տանող։
Դադալ. գ. դադրիլը, հանգիստ. ֊ տուրուշ, բահաթ։
–Դադարք. բնակարան, տեղ. բոյն, գոմ. ֊ մէքեան, լուանէ. քիւմէս, եուվա, աղըլ։
Դադարանք. ա. Դադարութիւն։
Դադարեմ, եցի. չ. 1 դադրիլ, կենալ, հանգչիլ. եւս կենալ. ֊ տուրմագ, տիմէք. – 2 տեղ մը իջնալ. ֊ գօնմագ։
Դադարեցուցանեմ, ցուցի. ն. դադրեցընել. ֊ տիւտիրմէք, մէն էթմէք։
Դադարիկ. գ. քիչ մը հանգչելու տեղ։
Դադարիմ, եցայ. տ. Դադարեմ։
Դադարուիմ. ա. Դադարութիւն։
Դադարութիւն. ա. Դադարումն։
Դադարումն, րման. գ. դադրիլը, կենալը. ֊ գարար վէրմէ, քէսիլմէ, վազ կէլմէ։
Դադարուն. ա. դադրող, կեցող, անշարժ։
Դաժան, ի, ից. ա. անհամ, տհաս, լեղի, գէշ, անողորմ, դժնդակ, տաժանելի. ֊ ա. Ձր, կիւճ, սէրթ։ [զալիմ։
Դաժանաբարբոյ կամ բու. ա. խիտ. ֊ սէրթ։
Դաժանաբոյս. ա. բոյսը դաժան։
Դաժանագոյն. ա. աւելի դաժան։
Դաժանական. տ. Դաժան։
Դաժանահամ. ա. անհամ։
Դաժանահոտ. ա. հոտը գէշ, հոտած։
Դաժանաստան. ա. գաժան ու աստիկ։
Դաժանատեսակ. ա. տեսքը դաժան։
Դաժանաւոր. ա. դաժան, դժնդակ։
Դաժանիմ, եցայ. չ. դժուրը գալ, երևոյթ իմ ուցընել. ֊ կիւՃինմէք։ [էրկի։
Դաժանմանք. գ. սարը Դամանաւոյ. ֊ շամ
Դաժանու, նուոյ. տ. Դաժան։
Դաժանութիւն. գ. անհամութիւն. ֊ տաժանութիւն, ՁՃրութիւն, սէրթլիք։
Դալ, ի. գ. 1 մնը տակի կամրը. ֊ աղուշ, լի ալա – 2 գալարի գունով գեղին կանանչ։
Դալարական. ա. խոտաւէտ Ձայնով։
Դալարիկք. տ. Դայլայլիկք։ [գալ։
Դալարկեմ. ն. աշխատութիւն եամ Ձարկել՝ Ձա.
Դալարկիմ, եցայ. չ. աշխատիլ, գործել. ֊ չալըշմագ, գայրէթ էթմէք։
Դալարտ. գ. տակը, տոպրակ, կամ իմաւր. ֊ գրպան, Ձինկ ալէթի։
Դալար, ի կամ ոյ. ա. 1 կանանչ. ֊ նէշիլ – 2 իմաստ, մատաղ. ֊ իմ ազէ, քէօրփէ։
–Դալար. գ. կանանչեղէն, խոտ. ֊ նէշիլլիք՝

Դաստաբերութիւն. ա. 1 կանանչեղէն բուսցընող – 2 կանանչութիւն ունող։
Դաստաբերը լինիմ, բուսցընել. տ պիճիր.
Դաստաբերեմ, ընցի, մէք։
Դաստաբերութիւն. գ. կանանչ բուսցընելը։
Դաստաբոյս. գ. ա. կանանչ բուսած, բուսցընող։
Դաստագեղ. ա. սիրուն կանանչ։
Դաստագոյն, գունի, ից. ա. աւելի կանանչ. տ կէշիկ, թաղէ։
Դաստագոյնութիւն. գ. կանանչեղէն գարդ։
Դաստագոյնաց. ա. կանանչցած։
Դաստական. ա. կանանչ։
Դաստակը, ի, ից. ա. խոտակեր։
Դաստակերութիւն. գ. խոտ ուտելը։
Դաստահնձ. ա. մեղը նոր բուսած չբուսած։
Դաստաձի. ա. գաստ, մատղաշ։
Դաստանամ, ացայ. չ. 1 կանանչնալ, ծը. ջիլ. տ կէշիկնամ, ֆիլիկնամ։ – 2 զբաղրեմանալ – 3 ուժ առնել ծնանելոյ։
Դաստապահ. ա. կանանչ պահող (ցօղ)։
Դաստաւայր. գ. ա. կանանչ տեղ։
Դաստաբարբառ. ա. կանանչցընող, բուսցընող։
Դաստաբացամաք. ա. կանանչնալը չորցընող։
Դաստաբացուցանեմ, Դաստաբուցուցանեմ ն. կանանչցընել, բուսցընել. տ կէշիկէմ, թաղկէմ։
Դաստաբնդէն, դինի, նաց. գ. կանանչեղէն. տ կէշիկ։ [նալ։
Դաստաբեմիմ. չ. կանանչցընել, կանանչնալ։
Դաստաբի, բւոյ, բնաց. գ. կանանչ խոտ, կանանչեղէն. տ կէշիկ, օթլուգ։
Դաստաբութիւն. գ. կանանչութիւն, մատղաշութիւն. տ կէշիկ, թաղկէք։
Դաստաբուտ. ա. կանանչ, թաց. տ թաղէ։
Դաստափիլ. ա. ահագին։
Դաստկագոյն, Դաստկատ, ի, ից } ա. գնդինացաւ, գնդընացած. տ սարսռցընել։
Դաստուկն, լկան, Դաստունկն, լկան } գ. դաստուկ, գնդինացաւութիւն. տ սարսռցընել։
Դակու, ուի, ուաց. գ. ուրագ. տ քէսէր, պալթա։
Դահ. ա. հնցած. տ խարխ, պայտի։
Դահադրամ. գ. (պ.) տանտոց. տ օնլուգ։
Դահական. ա. գահ, հին, ձևրագոյն։
Դահանութիւն, մանց. գ. 1 ուտելու խմելու ընծայ, տուրք – 2 կերակուր – 3 կաշառք։
Դահանակ. Ակն գահանակ. գ. ամենիւ քար՝ կանանչ ու գեղին. տ ակ հնէ, ակ հնէ ձ։
Դահեկան, ի, ից. գ. ստրկի չափ մը, տասնոց՝ արծրեմի կամ ոսկիի. տ մահէի, ղուռուշ, և այլն։
Դահեկանահատ, ի, ից կամ ից. ա. տուտ տուակ տալոց՝ կտրոց. տ գալպազան։
Դահիճ, հձի, ձաց. գ. 1 գահիճ. տ ձէլլլատ – 2 անգութ. տ զալիմ, ձէլպպարտ։
Դահլիճ, Դահղիճ, լձի, ձաց. գ. ատեան. տ ակհլիզ, տիվանխանէ։
Դահճապետ, ի, ից. գ. գահիճներու գլուխ. տ ձէլլատ պաշը։
Դահնայ. գ. մագզրծի դանակ, կացին։
Դահուձ. (պ.) ա. Սալամբռ։
Դաղձն, ձինս. կամ Դաղձ, ի. գ. 1 գուբրակ, վայրի նանէ. տ ֆուրճանաձ, կիւվէի օթու, նապատ նանէսի։ – 2 տե՛ս և Գաղձն։
Դաղմատ, Դաղմատացի. գ. ա. 1 Սլաւոն, Խրվաթ։ – 2 և լոտացի, ֆռանկ։ – 3 լատինական։
–Դաղմատք. Լատինք, Հռոմայնցիք։
Դաղմատերէն. մ. լատիներէն, Հռոմայեցւոց լեզուով գրով։
Դամ, դամք. գ. օրոգայթ. տ տուզագ։
Դամ. գ. դէմ, ձայնակցութիւն երգի. տ ակմ։
Դամարիմ, ընաց. չ. շուարիլ, շլանալ։
Դամարձակ, կամ Դէմակալ, ի, ից. գ. բազմութիւն մարդկ զնողներու՝ մկկի կու։
Դամարութիւն. գ. շուարիլը։
Դամչան, ի, ից. գ. երևելի գնբնզմանն, չերքիմ. տ թիւրքէ։
Դամբանագէշ. ա. գնբնզմանի մէջ հատած։
Դամբանակ. գ. պզտի դամբան։
Դամբանական. ա. գնբնզմանական։
–Դամբանականն, Դամբանական երգ. ողբերգութիւն։
Դամբարան, ի, ից. ա. Դամբան։
Դամբարանեմ, եցի. ն. թաղել։
Դամին, ի. գ. սալոր՝ մանաւանդ Դամասկոսի. տ շամ էրիյի, պարտաղ էրիյի։
Դայեակ, եկի, կաց. գ. ծծմայր. տ տայէ, սիւտանա, տատա։
–Դայեակ. գ. 1 էրիկ մարդ՝ դաստիարակ, ձևոքը մեծցընող. տ ուտտա, լալա – 2 հոգացող, տածող – 3 ազգակից։
Դայեակորդի. ա. Դայեկորդի։
Դայեկաբար, Դայեկապէս } մ. դայեկի՝ կամ հօդաբարձ։
Դայեկամտունդ, Դայեկատոհմ } ա. կամենեղբայր։
Դայեկեմ, եցի. ն. ձևոքը մեծցընել, հոգալ, կրծել. տ էլինտէ պէյիւրմէք, պէսլէմէք, թէրպիյէ էրմէք։
Դայեկորդի, դւոյ, ւոց. գ. կամենեղբայր. տ սիւտ գարտաշը, հէմշիր։
Դայեկութիւն. գ. 1 ծծմարութիւն. տ տայէլիք, պէսլէյիշ։ – 2 կամենեղբայրութիւն. տ հէմշիրլիք։
Դայլ. ա. Դալ։
Դայլայլիկ, Դայլայլիկք } գ. խաղուն ձայն, խաղ. տ ըէ ըէլէնիւմ։
Դան. գ. դանակ, կամ խրճան։
Դանակ, ի, ից. գ. կորոյ. տ պըչաղ։

Դանակացիտ. ա. դանակով Ձեղքրտտող։
Դանգ, կամ Դանկ, ի, ացս. գ. 1 տրէմին չոր. բոզք մասը, և մէկ բանի մը վեցերորդ մասը, Հատիկ. ս տանէ. –2 Ածքի մանր ատակ, փոզ. ս էն էնկէ. փուլ, ֆուլ, մանկըր, ագօէ։
–Դանկի միոյ. Երկուց կամ երից դանակաց. չնչին թեմեն բան, մէկ երկու տարկնոց. ս իքի ագօէլիք։
Դանգաշահուեթիւն. գ. տատակ՝ փող վատը. կիլը. ս ագօէ գազանմասը։ [ջէլիք։
Դանգարժնայ. ա. մէկ տարկնոց. ս պիր ագ.
Դանգակէս. գ. կէս տատակ՝ փոզ. ս Հարըմ ագօէ։
Դանդաղ. ա. ծանրաշարժ, կամկաբ, ծոյլ, թմրամորթ. ս կէվէնէք, աղբը թէնփրէնիձի, իշէնկէն։
Դանդաղաբար. մ. տնտնալով. ս իշէնէրէք։
Դանդաղագին } ա. խիստ դանդաղ, աւելի
Դանդաղագոյն } ծոյլ, ձանձրկոտ։
Դանդաղամած. ա. թմանձրցած, լըզտ կապած. ս գօյռւ, տուրկուն։
Դանդաղանք, նաց. տ. Դանդաղութիւն։
Դանդաղեմ, եցի } ն. ծանրաշարժ ընել,
Դանդաղեցուցանեմ } ծանրացընել. ս իշէնտիմէք, աղբրլամմագ։
Դանդաղիմ. եցայ. ևս և Դանդաղեմ, եցի. չ. տնտրնալ, ուշ շարժիլ. ս իշէնմէք, կէձգըմըլտանմագ, իմմալը ըզ էմմէք։
Դանդաղկոտ, ի, ացս. ա. ծանր շարժող, ծոյլ. ս թմէմկէլ, իշէնկէնէ։
Դանդաղութիւն } գ. տնտնալը, կամկաբութ.
Դանդաղումն } թիւն, ձանձրութիւն. ս իմմալը ըզ, թէմկէլիք։ [նելը։
Դանդան. գ. (պ.) ակռա, ակռայի նման բա.
Դանդանաւանդ, ի, ացկամ ից. գ. 1 տանձ. ս գանձըրմա, կէմ։ –2 երատանակ. ս տիզկինէ։ [ագած. ս տիզկինէլ պաղը։
Դանդանաւանդակապ. ա. պախուրցով կա.
Դանդաչ, ի, ից. գ. տաղին անգին երեսա. լը. ս տէմիրկինէլիք, խէչալ։
Դանդաչագոյն } ա. երեսուն։
Դանդաչական }
Դանդաչանք, նաց. տ. Դանդաչ։
Դանդաչեմ, եցի. չ. 1 երեսալ, տատանիլ, ցնդիլ, մէկ խելքի վրայ չկենալ, ցնդածի պէս խօսիլ. ս սայըգլամագ, խէչալ կէսըմէք։ –2 երեսակայել, սխալցընկնել խօսիլ։
Դանդաչեմ, եցի } ն. երեսցընել, ցընդացուցանեմ } դեցընել։
Դանդաչկատ. ա. երեսուն, ցնդած։
Դանդաչուեթի } ա. Դանդաչ։
Դանդաչուեմն }
Դանդաչուն. ա. երեսուն։
Դանդիհան. գ. գերեզմանի մուեթ և փառ. թիւն. կամ վախնալու վիճակ։
Դանդող. տ. Դոնդող։
Դանկ. տ. Դանգ։
Դաշխուբան, ի, ացս. գ. կուժ, մեծ ամանի, պղտի կոնք. ս սէֆէլը Թասը։
Դաչն, չին, չանց. գ. զաշ, խօսքակապ. ս ահէթ, շարթ, գավէ։
–Դաչն Հաւատոյ. Հանգանակ, Հաւատամք։
Դաչն, չինք. գ. ձայնի եղանակ, նեղագաչնակութիւն. ս ուսուլ, գայտէ, ահէնկ։
Դաչն. ա. մ. չափաւոր, մեղմ, կամացուկ, Ձամբուկ. ս Համաշ, ուսուլ իլէ։
Դաչնադիր. ա. դաշինք գրած. ս շարթլը։
Դաչնակ, ի, ացս. գ. 1 թմուր. ս խանչէլը։ –2 եղանակ, պէտպահութիւն։
Դաչնականք, նաց. գ. անուշ երգ։
Դաչնակապէս. մ. եղանակով. ս տիւզէն՝ ահէնկ իլէ։
Դաչնակաւոր. ա. եղանակաւոր. ս ահէնկլի։
Դաչնակաւորութիւն. տ. Դաչնակութիւն։
Դաչնակեմ. ն. ձայնը յարմարել. ս տիւզէն վէրմէք։
Դաչնակից, կցի, ցաց. տ. Դաչնաւոր։
Դաչնակորոյս. ա. դաշինքը աւրող. ս շարթը պոզան։
Դաչնակութիւն } գ. ձայնակցութիւն, միաբա.
Դաչնակումն } նութիւն. ս տիւզէն, ուսուլ, ահէնկ, իմմիխճագ։
Դաչնաւոր, ի, ացս. ա. 1 դաշնակից. ս շարթլը, իմմիխճագլը։ –2 դաշնակաւոր. ս ահէնկլի։
Դաչնաւորեմ, եցի } ն. չ. խօսք դնել, խօսք
Դաչնաւորիմ, եցայ } տալ դաշ դնել. ս ահէլաշմագ, իմմիխճագ էմմէք։
Դաչնաւորութիւն. գ. 1 դաշ, ուխտ, ձայնակցութիւն. ս ահտ, շարթ, իմմիխճագ։ –2 մեղմութ, չափաւորութ։
Դաչոյն, շոյնի. գ. թմուր. ս խանչէլը։
Դաշտ, ի, ացս. գ. 1 բաց ու հարթ տեղ. ս սվա, գըր, սահրա, նայլա։ –2 ընդարձակութիւն. –տե՛ս և Տաշտ։
Դաշտ. գ. երաժշտական խազ մը։
Դաշտաբերան. գ. դաշտին սկիզբը՝ վերջը։
Դաշտագետին. ա. տափակ՝ լայն (տեղ)։
Դաշտակ, ի, ացս. գ. դաշտիկ. ս օվաձըգ։
Դաշտականս, ի, ացս. ա. 1 դաշտի, տափակ լայն. ս օվալըգ։ –2 գ. դաշտանցի. ս օվալը։
Դաշտականութիւն. գ. դաշտային տեղ լըլալը։
Դաշտականութիւն, մանս. գ. դաշտային տեղ։
Դաշտահարթ. ա. դաշտի պէս տափակ։
Դաշտահան. ա. մ. դաշտի նման, տափակած։
Դաշտամուխ լինիմ. երթալ դաշտ մտնել։
Դաշտապատակ. տ. Հարթապատակ։
Դաշտային, ի, ոյց. ա. Դաշտականս։
Դաշտան, ի, ացկամ ից. գ. 1 աւելցուք արիւն, ամսականս. ս այլըգ, Հայգ։ –2 ա. ամիսը տեսնողը. ս գան կէօրէն, Հայըգ։

Դաշտանամ, ացայ. չ. դաշտի պէս տափակիլ. ՚ տիւզ օվա օլմագ։
Դաշտանիկ. ա. Դաշտան. ա։
Դաշտանուհի. ա. Դաշտան. գ։
Դաշտավայր, ի. ած. գ. ա. դաշտ տեղ։
Դաշտացուցանեմ, ցուցի. ն. տափկեցընել, դուբլել. ՚ նամ նասը՝ տիւզ էթմէք։
Դաշտաւոր. ա. Տաշտաւոր։
Դաշտաւորիմ. ա. Դաշտանամ։
Դաշտիմ, եցի. ա. Դաշտացուցանեմ։
Դաշտոտայք, ըէից. գ. դաշտեր. ՚ օվալար։
Դառ. ա. թ. տառ։
Դառն, ա՛ին կամ ա՛նի, ա՛նց կամ ա՛ինց. ա. 1 լեղի. ՚ աչը՝ 2 դաժան, դժնդակ, ժանտ՝ 3 գ. տե՛ս Դառնիմ, 1։
Դառն
Դառնաբար } տ. Դառնապէս։
Դառնաբարոյ, ի, ից. ա. ժանտ, անգութ. ՚ նաւլուզ, զալիմ։
Դառնաբարոյութիւն. գ. անգթութիւն. ՚ նաւլուզլուգ, զալըմլըգ։
Դառնաբեր. ա. լեղի բան բուսցընող, լեղի։
Դառնաբուղխ. ա. լեղի բխող։
Դառնագոյն, գունի, ից. ա. 1 աւելի լեղի, գէշ։ – 2 մ. խիստ դառն։
Դառնադաժան
Դառնադառն } ա. չարաչար։
Դառնադող, ղգ. գ. լեղի դող։
Դառնադէմ. ա. ժանտ դէմքով։
Դառնաթոյն. ա. խիստ թունաւոր. ՚ փէք զէհիրլի։
Դառնաթորմն. ա. լեղիի հետ խառնած։
Դառնալի, լիր. ա. լի դառնութեամբ։
Դառնալուր. ա. չքաւելու, դառն ու տրտում։
Դառնախայրի. ա. դառն պտուղ տուող։
Դառնախորհուրդ. ա. չար մտքով։
Դառնածնը. գ. չար ծնը։
Դառնակոծ. ա. սաստիկ լացող՝ լալով։
Դառնակոտոչ
Դառնակոծոչ } ա. չարաչար կանչուըռտտող. ՚ պաղըրտան։
Դառնակսկիծ. ա. չարաչար կսկըծցընող։
Դառնահամ. ա. լեղի. ՚ աչը։
Դառնահամբոյր. ա. ժանտ, դաժան։
Դառնահայհոյ. ա. ժանտ նայուածքով։
Դառնահառաչ. ա. սխուվախ ընող։
Դառնահաւ. ա. քուն դառն. ՚ ասլընասան աչը։ [նրգ։
Դառնահոգի. ա. սիրտը էրած. ՚ Ճանը նա-
Դառնահոտան. ա. լեղի վազող՝ բխած։
Դառնահոտ. ա. հոտած, կծու։
Դառնահաշակ. տ. Դառնահամ։
–Դառնահաշակ լինիմ. լեղի Ճաշակիլ։
Դառնամ, զարձայ, զա՛րձ կամ զարձիր (նաև զարձ՛ երբորդ դէմք կատար.). չ. 1 նա զալ. ՚ աչ՛նմէք, կէրի կէլմէք։ – 2 նա կինալ. ՚ կէրի տուբմագ, վազ կէչմէք։ – 3 փոխուիլ, ուրիշ բան ըլլալ. ՚ պիր չէյէ տէօնմէք, օլմագ։
–Դառնալ աւուր. իրիկուն ըլլալ։ ՚տե՛ս և ՚ի բառս Ընդդէմ, Փախուստ։
Դառնամահ. ա. մ. չարաչար մեռցընող, մեռնող, մեռնելով։
Դառնամաղձայ
Դառնամաղձոտ } ա. մաղձը շատ, շատ մաղձոտ. ՚ տաջբալը, գարա սէվտալը։ [ոխ. ՚ սէվտա, քին։
Դառնամաղձութիւն. գ. ժանտութիւն,
Դառնամահն. ա. դառնութեան ամանի պէս, լեղի բանով լեցուն։
Դառնայոյժան. ա. սաստիկ՝ աշաւոր յոյժանքով։
Դառնանամ, ացայ. չ. 1 լեղընալ. ՚ աչը-լանմագ։ – 2 նեղանալ. ՚ կիւՃինմէք։
Դառնանիրհ. ա. քունը գէշ՝ անհանգիստ։
Դառնանմնան. տ. Դառն, 1 և 2։
Դառնաշխատ. ա. խիստ աշխատասէր. ՚ գայրէթ գահմէթլի։
Դառնաշուկ. ա. չքաւելու շընկոց հանող։
Դառնաշունչ. ա. 1 սաստիկ կծու փչող։ – 2 կատաղի, դառնացեալ։
Դառնապարհակ. ա. տաժանելի. ՚ կիւՃ։
Դառնապէս. մ. դառն և ցաւագին կերպով. ՚ աչը նեբէքմէն։ [աչը։
Դառնապտուղ. ա. պտուղը լեղի. ՚ մէյվէսի
Դառնասիրտ. ա. սիրտը լեղի՝ ժանտ։
Դառնավէր. ա. խիստ վիրաւոր. ՚ փէք նարալը։
Դառնավիժան. տ. Դառնահոտան։
Դառնատատգնաց. ա. սաստիկ տագնապներցընող։
Դառնատեսիլ. ա. չարաչար, տոսկալի։
Դառնարբոյց. ա. որ դառնութենէն չկարմուխը. ՚ փէք աչը, իչիլմէզ։
Դառնարկութի. գ. դառնութի բերող բան։
Դառնարմատ. ա. արմատը լեղի. ՚ քէօքիւ՝ ասլը աչը։
Դառնացող, ի, ած. ա. 1 սիրտը լեղի, ժանտ, խեղ։ – 2 զնդ բարկացընող, տաքտամլի։
Դառնացողութի
Դառնացութիւն } ռ. ութի, տաքտամլըութիւն։
Դառնացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 լեղիցընել. ՚ աչը լամմագ։ – 2 սիրտը էրել, նեղացընել, բարկացընել կամ վշտացընել զԱտուած. ՚ կիւՃինտիրմէք, գըզըրտմագ։
Դառնացուցիչ. ա. 1 լեղիցընող։ – 2 նեղացընող։
Դառնացութիւն. տ. Դառնացողութիւն։
Դառնաքամն. տ. Դառնանիրհ։
Դառնենի. ա. Դառնապտուղ։
Դառնիմ, նայ, Ճաց. և Ճոյ. ած. գ. 1 լեղի հազալ. ՚ աչը մաթօլ։ – 2 ա. դառնալեղի։
Դառնիմ, նինք. տ. Դառն։

Դ·առնոտեան· ա· Ձգները լեզի· տ աձը ֆիտանելը՝ տալը։
Դ·առնորակ· ա· Համր դառն· տ աձը։
Դ·առնորձոզ· ա· չարութիւն մուածող։
Դ·առնութիւն·գ· 1 լեզուիթիւն, լեզի Համ· տ աձելըզգ։ — 2 նեղութիւն, նեղոբաւութիւն· տ սրգլէխի, տարկընելըզգ։ [ուշող։
Դ·առնութիւնաբեր· ա· լեզուիթիւն բերող՝
Դ·աս, ու, ուց, աուէ կամ սէ, սիւ կամ տալ, սիւք·գ· 1 կարգաւորեալ բազմութիւն, կարգ բազմութեան զօրաց· տ պէտլիւք, սիւրիւ։ — 2 շարք, աստիճան· տ տիզի, սրբա·բիւթիւպէ։ — 3 ժամու դասը։ — 4 ուսման Համաբը· տ տէրս։
Դ·ասաբանելի· ն· կարգի վրայ առնել։
Դ·ասագլուխ, գլխոյ կամ խի, խաց· գ·նը· գոյնեբուն գլխաւորը։ [բայա կէչմէք։
Դ·ասագրիմ, նցայ· չ· կարգը անցնիլ· տ սը·
Դ·ասագաս·ա·մ· կարգ կարգ, խումբ խումբ· տ պէտլիւք պէտլիւք, սրբա սրբա
Դ·ասադասիմ, անալ· չ· խումբ խումբ ըլլալ։ [չի· տ գաչգրնը։
Դ·ասալիք·ա·ոը իր դասը կը թողու կը փախ·
Դ·ասալքութիւն· գ· փախստականութիւն· տ գաչգընըզգ։
Դ·ասախումբ· ա· Ցօգնախումբ։ [մէնիթ։
Դ·ասախմբութիւն· գ· Հանդէս· տ գինիկիմ, Դ·ասակ, ի, աց· գ· Նուաստ դաս, մանաւանդ անբանից խումբը· տ սիւրիւ, հէրկէէկ։
Դ·ասակագնդ· դ· գնդիցիկ խումբ։
Դ·ասական, ի, աց· 1 ա· ուր որ կարգ կայ· տ սրբալը։ — 2 գ· դաս Հնուկակ զօրաց· տ նայա սոքէր։ [լինք, թաղմ։
Դ·ասակարգ, ի·գ· դաս, կարգ· տ սրբա, պէս·
Դ·ասակարգեմ, նցի· ն· կարգ անցընել· տ սրբայա կէչիրմէք։ [կցուիթիւն։
Դ·ասակարգութիւն· գ· կարգ, և դասա·
Դ·ասակերա, ի, աց· ա· Դասագլուխ։
Դ·ասակից·անոյն կարգը նորոգը·տ նօլտաշ։
Դ·ասակցեմ, նցի· ն· դասակից ընել։
Դ·ասակցեմ, նցի
Դ·ասակցիմ, նցայ } չ· դասակից ըլլալ։
Դ·ասակցութիւն· գ· 1 դասակից ըլլալը։ — 2 դաս, խումբ։
Դ·ասահոյլ·ա· խմբով մեկտեղ ժողովուած։
Դ·ասապետ, ի, աց· գ· գասի՝ խմբի՝ կարգի մը գլուխ· տ պէտլիւք պաշը։
Դ·ասապետեմ, նցի· չ· խմբի գլուխ ըլլալ։
Դ·ասապետութիւն·գ· տաճկան գլխաւորութիւն՝ զօրաց և հրետանակաց, կարգ կարգ։
Դ·ասավար, ի, աց· ա· Դասագլուխ։
Դ·ասասուն, տան, գ· ուսուցչապան, Ն·մոբան։
Դ·ասարար· ա· դաս դաս բաժնող։
Դ·ասաւոր· ա· դաս դաս բաժնուած։
Դ·ասաւորեմ, նցի, ն· կարգը դնել՝ անցընել· տ սրբայա գօմագ։
Դ·ասաւորութիւն· գ· կարգաւորութիւն։
Դ·ասեմ, նցի· ն· նոյն դասը՝ կարգը դնել, կարգաւորել· տ տիզմէք, տիզիւէ՝ սրբայա գօմագ, կէչիրմէք։
Դ·ասեցուցանեմ· Նոյն։
Դ·ասուիմի
Դ·ասուցմն } գ· դասաւորութիւն, կարգ։
Դ·աստ· գ· (պ·) Հնոք· տ էլ։
Դ·աստածեմ· ն· Հնոքով ծրագրել՝ գրել։
Դ·աստակ, ի, աց· գ· Հնոքի նմանը, Հնոք· տ սէրտէսա, պիլիկ։
Դ·աստակեաղ, եան, գ· Նոյն։
Դ·աստակերա, ի, աց կամ ից· գ· Հնոքի չէնք՝ սիրով շինած տեղ, կաղուածք· տ չիզիմլիք, ագարէմի։ — տե՛ս և Ձնռակերա։
Դ·աստասպակք· գ· սեղանի բարակ ուռկիք, Համրնդէնք։
Դ·աստասպան, ի, աց· գ· Հրի կոթ· տ գասդէ։
Դ·աստասպրիկք· գ· սեղանի անօթներ։
Դ·աստատակ, ի, աց· գ· Հնոաց սրբիչ, Ի·աշկինակ, մաքուր կտաւ· տ փիշկիր, տէսմիմէլ։ [տաւոր։
Դ·աստաքար· ա· գ· (պ·) վարպետ ալիհնա·
Դ·աստիարակ, ի, աց· գ· իր Հնոքը մեծցընող՝ կրթող՝ վարպետ· տ ուսթա, խոճա, մուէլլիմ։ [Թող։
Դ·աստիարական· ա· դաստիարակող, կրթ·
Դ·աստիարակապէս· մ· դաստիարակի պէս
Դ·աստիարակարան· գ· կրթարան, և կրթող։
Դ·աստիարակեմ, նցի· ն· 1 ուսում ու մտքդաստիարութիւն սորվեցընել, կրթել, Համբայ բերել· տ Թէրպիյէ էմմէք, Թալիմ էմմէք։ — 2 առաջնորդել — կր· կրթուիլ, սորվիլ։
Դ·աստիարակութիւն· գ· կրթութիւն· տ Թէրպիյէ, Թալիմ։
Դ·աստղութիւն· տ· Հնոնտուութիւն։
Դ·ատ, ի և ու, ից· գ· դատաստան, իրաւունք· տ ատա, չէրեաֆ։
–Դատ առնեմ· 1 դատել, իրաւունք ընել։ — 2 դատապարտել։
–Դատ լինել (ումիք)· իրաւունք ունենալ։
–Դատ դնեմ· իրաւունքը վիճտալ։
–Դատ խնդրեմ, կամ առնում· վէճ խրնդրել դատաստանով։ [տանը տեսնել։
–Դատ առնում· դատել (մէկուն) դատա·
–Դատ տամ՝ Հատուցանեմ· Համար տալ՝ պատիժը քաշել։
Դ·ատապուիթիւն· գ· վՀիռ· տ իլամ, սիՀիլ։
Դ·ատաստան, ի, ից· գ· 1 ատեան, ամբաստանող· տ խասիմ, տատլանը, չէքվաձը։ — 2 ո· Դատախազութիւն։
Դ·ատախազ լինիմ
Դ·ատախազիմ
Դ·ատախազիմ
Դ·ատախազ դնեմ ընդ } չ· բողոքել· տ չէքվա՝ տատլանըզգ էմմէք։

Դատաստանք, նաց} գ. բողոք, ամբաս-
Դատաստանութիւն} տանութի. տ շէքվա, տավա ։
–Դատաստանութեամբ ունել (ինչ). ուրիշներէն հակառակութիւն կրելով ունենալ (բան մը) ։
Դատախնդիր. ա. իրաւունք ընող ։
–Դատախնդիր լինիմ. իրաւունք փնտռել, դատաստան չանալ ։
Դատակից, կցի, ցաց. ա. Դատախազ, 1 ։
Դատակնիք, կնքի, քաւ. գ. վճիռ, որոշումունք. տ սիճիլ, հինքմի շէր ։
Դատակշիռ լինիմ. շիտակ դատիլ ։
Դատան, անք. ա. Դատաստան ։
Դատապարտ, ոք. ա. պատժապարտ. տ սուչլու, հինքմ օլունմուշ ։
–Դատապարտ առնեմ. ա. Դատապարտեմ։
–Դատապարտ, ի. գ. 1 յանցանք, –2 դատապարտութիւն ։ [դատապարտելու ։
Դատապարտական. ա. դատապարտող, և
Դատապարտականից. ա. պատժականից ։
Դատապարտանք. գ. պատիժ ։
Դատապարտարան. գ. պատժոյ տաւիղ ։
Դատապարտեմ, եցի. ն. դատապարտել, վճռել՝ որ պատիժը գտնէ. տ գազա էվմէք, գաթիլնէ հինքմ էվմէք ։
Դատապարտիկ. ա. Դատապարտ ։
Դատապարտիչ. ա. դատապարտող ։
Դատապարտութիւն. գ. պատժապարտութիւն, պատիժ. տ հինքմ, ձէզա ։
–Դատապարտուի տամ. պատիժը կրել ։
Դատաստ, ա. դատ ջղող. տ տավա սիւրէն ։
Դատաստան, ի, աց. գ. 1 դատաստան. տ շէր, շէրաաթ, հինքմ; տատ ։ –2 տեսիան. տ տիվան, մէհքէմէ ։ –3 պատիժ ։
Դատաստանագիրք. գ. դատաստան ընելու կիրք բան օրինաց և կանոնաց ։
Դատաստանական. ա. դատաստանի բանի
Դատաստանաւոր. ա. դատաստան ունեցող. տ տավասը օլան ։
Դատաստանող, ի, աց. գ. դատաստանաբան. տ մէհքէմէ ։
Դատավարժ. ա. մեծավարժ, խելացի ։
Դատավճիռ, վճռի, ռաց. տ. Դատակնիք։
Դատավճռակից. ա. մէկտեղ վճռող ։
Դատարան, ի, աց. գ. 1 տեսիան, դատաստանարան. տ տիվան, մէհքէմէ ։ –2 դատաստան ։
Դատարկ, ի, ացս. ա. դարտակ, պարապ, փուճ. տ պոշ, իշսիզ, աւարա ։
Դատարկաբան, ի, ից. ա. 1 փճախօս. տ պոշ պօղազ լաֆազան ։ –2 գ. դատարկաբանութիւն ։
Դատարկաբանեմ, եցի. չ. փուճ բաններ խօսիլ. տ լաֆ սիւրմէք ։
Դատարկաբանութիւն. գ. փճախոսութիւն. տ լաֆ, պոշ պօղազլըգ ։
Դատարկամիտ. ա. պարապ առնեսան ։
Դատարկախոյզ. ա. փուճ բաններ պրպտող ։
Դատարկակեաց. ա. պարապօրդ ։
Դատարկակոր. ա. պարապ ուտող ։
Դատարկաձեռն. ա. ձեռքը պարապ, ընծայ մը չբերող. տ էլի պոշ ։
Դատարկամիտ. ա. փուճ մտածող ։
Դատարկայած. ա. դատարկաշրջիկ ։
Դատարկանամ, ացայ. չ. պարապ կենալ՝ մնալ՝ եղլալ. տ պոշ տուրմազ՝ գալմազ ։
Դատարկանձն, ձնոյ. ա. պարապօրդ. տ աւարա ։ [քէլլէ ։
Դատարկապէս. մ. փուճ տեղ. տ բոշ էվվէլ-
Դատարկապորտ. ա. պարապ կենալով փորը լեցընել ուզող. տ պոշ պօղազ, տալգալուգ ։
Դատարկասաց. տ. Դատարկաբան ։
Դատարկատուն. ա. դատարկակեաց. տ հօվարտա, հայտուտ ։ [տէն ։
Դատարկարան, ի. գ. հանգչելու տեղ՝ ա-
Դատարկացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 պարապ անցընել. տ պոշ կէշիրմէք ։ –2 պարպել, գատրկել. տ պոշլամազ ։
Դատարկաւորութիւն. տ. Դատարկութիւն։
Դատարկութիւն. գ. 1 պարապ կենալը, չգտնիլը. տ իշսիզլիք, աւարէլիք ։ –2 դատակ՝ անպտուղ՝ անմասն գտնուիլը ։ –3 ունայնութիւն, աւելորդութիւն ։
Դատաւոր, ի, աց. գ. 1 դատաստան կրող. տ գազալը, հաքիմ ։ –2 իշխան, կառավար ։
Դատաւորաբար. մ. դատաւորի պէս ։
Դատաւորական. ա. տ. Դատաւոր ։
Դատաւորանոց, ի, աց} գ. դատաստանարան. տ մէհքէմէ ։
Դատաւորարան} ։
Դատաւորութիւն. գ. դատաւոր ըլլալը. տ հաքիմիլիք, գազալըգ ։
Դատափիլա. ա. 1 դատի մէջ փնտռտուած, զրկանք քաշող ։ –2 զրկանք ընող ։
Դատափիլա առնեմ} անիրաւ տեղ նեղել՝
Դատափիլանամ, նալ} քաշքրշել ։
Դատեմ, եցի. ն. } 1 դատաստան ընել, վճռել. տ շէրաաթ քէսմէք ։ –2 դատապարտել. տ գաթիլնէք հինքմ էվմէք ։ –3 պատժել ։
Դատիմ, եցայ. հ. } ձիւռ կրծոտել. տ բէլաաթ քէսմէք ։ –2 դատապարտել. տ գաթիլնէք հինքմ էվմէք ։ –3 պատժել ։
–Դատեմ կամ իմ հրով, օրով կամ ի տուբ, յոգի, և այլն. էրկել, ջարդել, մռռցընել ։
–Դատիմ ընդ. դատաստան երթալ ուրիշի հետ. տ տավայա չըգմուշ ։
–Դատիմ. սեպհել. տ գըրաս՝ գանն էվմէք ։
–Դատիմ. աշխատիլ ։
Դատինք. գ. դատ, դատաստան ։
Դատիչ. ա. 1 դատող, դատաւոր ։ –2 նեղացուցիչ ։ [թեամբ ։
Դատողաբար. մ. ադէկ կշռելով, խոհեմու-
Դատողական. ա. աւելի ադէկ դատող՝ կշռող ։

Դատողական, ի, աց. ա. 1 գատելու՝ դատաստանի բան : – 2 դատող :
Դատողապէս. ա. Դատողարար:
Դատողութիւն. գ. 1 գատելը՝ կշռելը, դատաստան, կարծիք. ֊ հիւքմ; գլուխ: – 2 դատաւորութիւն. ֊ հաքիմլիք:
Դատուհի. գ. դատաւորի կնիկ:
Դատումն, ման. գ. 1 գատելը, ընտրողութիւն. ֊ թէմիզլիք, հիւքմ – 2 աշխատանք. ֊ զահմէթ :
Դար, ու, ուց. գ. 1 տարիներու շրջան՝ հազարամ, հարիւրամ. նուիրուած մր. ֊ ասէվը, տէյիր, նիւզ նըլ : – 2 պատ մը. ֊ պիր կէօպէկ : – 3 ազգ :–4 տարիք, հասակ:
Դար, ի, ից. գ. 1 բարձր տեղ՝ դարուակար՝ գետնէղը. ֊ սկէմ, ուչուրում – 2 տեղի մը քիմէ. ֊ պուրուն :
–Դարիւ և դարիւ (գալ գնալ). ինչուան վեր ընցուած (վազելը գետի). ֊ քէնարըդը սուբ պատարագ ևիւրիւմէք:
Դար. ա. գ. Ջուխտ. ֊ չիֆթէ : [մը:
Դարագուխ. գ. տարիներու չափ մը՝ գլուխ
Դարագրութիւն. գ. աշխոյքի դարերու վերայ գրուածք :
Դարաղիր. ա. մինչև հիմունքերը՝ նկերքը լեցուած (ջուր): [Անկէզ:
Դարակի, աց. գ. բլրակ. ֊ թէպէք, սկէմ.
Դարակոձատ, ի, աց. ա.գ. գարի կոձատ եղած հիւս. ֊ չիֆթէ հէյք կէչ օլմն տայը:
Դարահոս առնեմ; գործեմ՝ն. վերէն վար՝
Դարահոսեմ; եցի, եալ [դարուվար ձրգել. ֊ ուչուրումնան աշաղը պրագմագ: – կր. ինկնալ. ֊ սիւզմէք: [ուռնեցող :
Դարահոսակաս. ա. լայն՝ ուռած Ձոկատ
Դարան, ի. աց. գ. 1 դնելու պահելու տեղ. ֊ տօղաղ, հիւձիւրէ : – 2 ծածուկ կնեղուս՝ պահուըտելու տեղ. ֊ տօղաղ, քէմին : – 3 որոգայթ. ֊ տուզաղ:
Դարանագար. մ. պահուըտելով:
Դարանագործ. ա. դարան գործող:
Դարանագործեմ. ա. Մ՝ևքնեայեմ:
Դարանագործութիւն. ա. Դարանակալութիւն:
Դարանակալ, ի, աց. ա. 1 դարանը նստող՝ պահուըտած. ֊ տուզաղ գուբան: – 2 քոմը նստած, սիմռակից:
–Դարանակալ լինիմ. 1 դարան գործել : – 2 սխալիկ ընել, շարունակել :
Դարանակալութիւն. գ. դարան, որոգայթ. ֊ տօղաղ, տուզաղ :
Դարանակապեմ [ն. որսալ, բռնել. ֊ ավ.
Դարանակեմ [լամազ, հիւրիմազ:
–Դարանակեմ. ն. գաղանի բանելը գործս
Դարանեամ. ա. Դարանիմ: [Հանել :
Դարանամուտ, մտի, ից. ա. Դարանակալ :
Դարանամուտեմ. չ. դարան նստիլ՝ պահուըտիլ :
Դարանամուտութիւն. ա. Դարանակալութիւն:
Դարանայայդ առնեմ. ազէկ նայիլ՝ զգուշանալ որոգայթէն:
Դարանանամ; ացայ. ա. Դարանիմ:
Դարանապետ, ի, աց. գ. 1 մանուածոյ խմբի զօրագլուխ : – 2 աւազակապետ:
Դարանաւանդք կամ Դարաւանդք տան, գ. ծածք, ձևղուն, առիք:
Դարանափոր. ա. Դարափոր [նորել :
Դարանեցուցանեմ՝ն. խորհրդական բան հրամայել, պահուըտիլ ու սպասել. ֊ վուսուլա կիրմէք, կէօզկեմէք – 2 տեղ մը կնեղալ, ֊ սարին օլմազ: – 3 շահմարան ժողովիլ՝ գրուիլ : [վուհու, սէլամ:
Դարատան, ի, աց. գ. դռնապան. ֊ գաֆուհու – տե՛ս և Դարապան, և Դարանապետ :
Դարատանատան. ա. գժոխքի դռնապանները ձևռքը եղած: [սլէգ:
Դարատղղող. գ. դարի սղղող. ֊ սաձ՝ պիր.
Դարատուն, ի, աց. գ. ծառնոց. ֊ տիրկիս.
Դարաւէժ. ա. Գահաւէժ: [լմանո:
Դարաւանդ, ի, աց. գ. բարձր գիրք՝ դուրս երկնցած. ֊ սկէմ, ուչուրում:
Դարաւանդք. ա. Դարանաւանդք:
Դարաւին. գ. գարուվար գետնէղը. ֊ նօգուշ չայ քէնարը :
Դարաւոխ. գ. ժամանակի փոփոխութիւն:
Դարաւոխ, իւից գ. քարանձաւի պէս տեղ :
Դարաւոր վարի յարկ :
Դարաւուլ. ա. գարուվար տեղացի փլած (քար) :
Դարբին, բնի, նաց. ա. երկաթագործ, պղնձագործ. ֊ չիլինկիր, տէմիրճի:
Դարբնական. ա. 1 գարբնի յատուկ: – մեքենական, ծառայական :
–Դարբնականն. գ. դարբնութիւն:
Դարբնայք. գ. դարբինները, [քանիք:
Դարբնեմ, եցի. չ. դարբնութիւն ընել:
Դարբնիչ. ա. դարբնող, շինող :
Դարբնոց, ի, աց. գ. դարբնի խանութ. ֊ տէմիրճի՝ շիլինկիր սիրքանոր:
Դարբնութիւն. գ. երկաթագործութիւն. ֊ տէմիրճիլիք, շիլինկիրլիք:
Դարբուկ. ա. Դնդրուկ:
Դարգիճ, գճի. գ. մահիճ, պատգամակ. ֊ գարնօջա, լէհճիէրէկ, քիրէվէտ:

Դարգձակալ. ա. պատգարակի մէջ նըստած (հիւանդ)։
Դարգձաձև. ա. պատգարակի նմանո։
Դարեհական. գ. Պարսից հին դրամ մը։
Դարեհացիք. գ. Դարեհի ջրի մատղիկ։
Դարեմ, դարեալ. տ. Դադարեմ։
Դարեւանդ. տ. Դարաւանդ։
Դարժան. տ. Դաժան։
Դարժանութիւն. տ. Դաժանութիւն։
Դարիւթիւբէ. տ. Տարիւթիւբէ։
Դարիձակ, ի, աց. գ. կազապար՝ բան թաւալելու. տ թիէրձէ։
Դարիձնիկ } գ. դարսանելիք, դարսանի. տ
Դարիսանի } տաբշին. տ. Կիսամամո։
Դարձ, ի, ից. գ. դառնալը, դարձուածք. տ ուէմնիւշ։
–Դարձ առնեմ. ւ դառնալ։ – 2 դարձընել։
–Դարձ. կամ Դարձ վոխադրենի, վոխադրէն. տ պէտէլ, գարշըլըգ։
Դարձ. մ. դարձեալ, նորէն։
Դարձագարձ, ի. գ. ւ կրկին կրկին դառնալը՝ նորոգութիւր։ – 2 նա գառնալը։
–Դարձագարձ առնեմ շուտ շուտ դառնալ։
Դարձառած. ա. կրկնող, ունակացնալ, տարուած. տ խոյ էսխնմիշ։
Դարձառածութիւն. գ. ւ չար ունակութիւն։ – 2 խառնակութիւն։
Դարձասէր. ա. դիւրաւ դարձող (չար)։
Դարձաբան, ի, ան. գ. տեղի ապաշխարութեան։ [խարող։
Դարձաւոր, ի, ան. ա. ղղջաւոր, ապաշխարող։
Դարձաւորաբար. մ. դառնալով։
Դարձաւորութիւն. գ. դարձի գալը, ղղջում։
Դարձգարձիմ, նցայ. չ. գարձմըդրձկիլ, դարձմըշտըկիլ. տ ուէմնուիքէ ուէմնմիք։
Դարձնալ. մ. նորանց, կրկին, մէյ մ՚ալ. տ թէքրար, նէյնէ, նէնէմէն, պիր տահի։
Դարձողացի լինիմ. քովէն անցնիլ։
Դարձոզապէս. մ. դառնալով, վոխանակու։
Դարձուած, ոյ, ոց. գ. ւ դառնալը, խառնըմիը։ – 2 վոխադրէնը. տ մուգապէլէ։ – 3 շրջան, պտոյտ։ – 4 իրեմնութիւն, խնամտ։ – 5 պատասխան. տ ձէվապ։
Դարձուութիւն, կամ Անգլ. ՚ինա գարձութիւն, գ. անդրադարձութիւն։
Դարձուձն, ձմեան. գ. դառնալը, դարձ։
Դարձուցանեմ, ուցի, ձի. ն. գարձընել, նա խաւրել, վոխել. տ ուէմնուիրմիք, չէվիրմիք։ [տեաց վոխադրէն ընել։
–Դարձուցանեմ զկաշխոս իւիք. նրանից
–Դարձուցանեմ զմտոք. վոխել։
Դարձուցանողական. ա. գարձընելու կարող։
Դարձուցանողութիւն. գ. դարձընելու կարողութիւն, դարձընելը։
Դարմանի, ոյ, ոց. և ի, ից. գ. ւ Ձար ու Ձարակ. տ ուէրմանը – 2 պէտ, հոգ. տ թիմար – 3 պիտոյք, պաղուատ, ուտելիք. տ նէյիձէք իչէձէք – 4 հիւանդներու պղտպղուած սակաւակերութիւն։
–Դարմանն տամ. ա. Դարմանեմ։
Դարմանական. ա. պէտ ընելու, կեանքը հոգալու։
Դարմանատրեմ, նցի. ա. Դարմանեմ։
Դարմանատրութիւն. տ. Դարմանը։
Դարմանաւոր. ա. ւ դարմանի կարօտ։ – 2 դարմանած, բուժած։
Դարմանեմ, նցի. ն. պէտ ընել, հոգալ, մնուցանել. տ թիմար էմմիք։
Դարմանիչ, նչի, չաց. ա. դարմանող։
Դարմանոց, ի, ից. գ. դարմանելու տեղ. տ թիմարխանէ, հասթէալար։
Դարմանութիւն. տ. Դարմանը։
Դարչին. գ. փշուտ ծառ մը։
Դարչոյն. տ. Դաչոյն։
Դարչունակալ, ի, ից. ա. սուսերաւոր. տ զըլըճլը, խանչէրլի։
Դարուճն. տ. Դաղարուճն։
Դարուճնակ. գ. Հարսնուկ. տ կէլինճիկ չիչէի։
Դարպաս. տ. Դարպասպան [տար։
Դարպասպան. գ. պալատական. տ սարայ-
Դաւ, ոյ կամ ուս, ուվ. գ. ւ նենգ, խաբէութիւն, օրոգայթ մահու. տ հիլէ, տուզակ։
Դաւաբեր. ա. ւ վտանգաւոր, վնասակար։ – 2 խարդախ։
Դաւադիժող. ա. խաբէութեամբ ընող՝ հղած։
Դաւաճան, ի, ից կամ ից. ա. նենգագործ. տ ճիէնատալ, հիլէլի։
–Դաւաճան կամ Դաւաճանք. գ. տ. Դաւաճանութիւն։
Դաւաճանաբար. մ. նենգութեամբ։
Դաւաճաննաւ, կամ նաւ. կամ նաք. մ. նենգութեամբ, խաբէութեամբ։
Դաւաճանեմ, նեցի. ն. խաբխրբել, օրոգայթ ձգել, վարպետութեամբ բան ուզել առնուլ. տ օղլատ էմմիք։
Դաւաճանիչ }
Դաւաճանող } ա. խաբխրբող, վնասող։
Դաւաճանողական }
Դաւաճանողութիւն. տ. Դաւաճանութիւն։
Դաւաճանութիւն. գ. նենգութիւն, խաբէութիւն, օրոգայթ. տ հիլէ, տուզակ։
Դաւաճանութիւն, նմանն. գ. խաբելը, խըր։
Դաւանական. ա. Հաւատքի։
Դաւանակից. կցի, ցաց. ա. Հաւատակից։
Դաւանահամբոյր. նոյն։
Դաւանալան. ա. Վ կայարան։
Դաւանաւոր, ի, ից. ա. դաւանող։
Դաւանեմ, նցի. ն. [հաւատքը խոստովանիլ, կայել, ընդունիլ. տ իղրար էմմիք։
Դաւանիմ, նցայ. հ. ինչ՝ Հաստատակ, վ
Դաւանիչ. ա. դաւանող։

Դաւանութիւն } գ. Հաւատքի հաստատութիւն՝
Դաւանուածն } բնկնող ալ, դաւանանք. ս խղբար։
Դաւանք, նաց. գ. խոթէութիւն, զրկանք։
Դաւեմ, եցի. ն. խոթել. ս տէք էթմէք, ալտամմագ։
Դաւթական } ա. Դաւթի մասգասրէնից յա-
Դաւթեան } տուկ։
Դաւթիսդարմ կամ Դաւթազարմ. ա. Դաւթի ցեղէն։
Դաւիլ, գ. գիր գաշնն. ս թեաֆվիլ։
Դաւոդական. ա. խոթէական։
Դաւոդութիւն. գ. խոթէութիւն։
Դաւուածն, ուծան. գ. խոթելը, իր։
Դափեմ, եցի. չ. թմբուկ զարնել. ս թէֆֆ՝ տալուլ չալմագ, չալընմագ։
Դափիւն, փուն } գ. թմբուկի ձայն. ս թէֆֆ՝
Դափուածն } տալուլ սէսի, շամանթա, փաֆթըրտը։
Դափնի կամ Նէ. տ. Դաբնի։
Դափը Հաւատնեմ. ձիւն՝ ոտքով գետինը գաղնել փորելը. ս թեափըրտամագ։
Դգալ. տ. Դրգալ։
Դգըշեմ. Դգնչեմ. տ. Խոխոջեմ։
Դգրչիւն, Դգրշուածն, Դրգրնչուածն. գ. ձրի ձայն. ս ուռ Կաղըլըքըտը, չաղլամագ։ — 2 խաչող ձայներ. ս շամանթա, կիւրթլիւթիւ։ — 3 աչքին խաղալը՝ առանց անդին նայուածքը։
Դգմենի, նաց. գ. գդուռի բոյսը. ս գաղագ։
Դգշուտ կամ Դգշուտ. ա. Ձրդձրը խոտ (մորդ)։
Դգուռեմ. տ. Գրգռեմ։
Դգում, դգմոյ, կամ մն. գ. դգուռ. ս գաղագ։
—Դգում գառն. տ. Արիսվեճ։
Դեգաղ. գ. Ծովային կենդանի մը։
Դեգերք. տ. գ. տեղ մը կեցող, կենալը։
Դեգերանք, նաց. գ. 1 տեղ մը կենալը՝ ուշանալը՝ անտնալը, զբաղիլը. ս էյլէնմէ։ — 2 քանի մը մուտքութիւն ընելը։ — 3 արձանալու տեղ։
Դեգերնցուցանեմ. ն. տեղ մը կեցընել։
Դեգերմ, եցայ. չ. 1 տեղ մը կենալ։ — 2 քանի մը հետ ըլլալ, զբաղիլ, տանն անցընել, տխրիկ ընել. ս էյլէնմէք, գալիպ օլմագ։
Դեգերուածն, լման. տ. Դեգերանք։
Դեգեւեմ, եցի } ն. երկրցընել. ս սալ-
Դեգեւեցուցանեմ } լաֆմագ։
Դեգեւիմ, եցայ. չ. տագին անդին շարժիլ՝ երերալ, դողդոջալ, գլորտկիլ. ս սալլան-մագ, չալդամմագ։
Դեգեւկոտ. ա. դողդոջուտ։
Դեգեւուածն, ումն. գ. տատանուածն, անհանգստութիւն։
Դեգնուկ. գ. թռչնուն մը։
Դեղիական, ացի. ա. Դեղիա քաղքի կամ քայիա (պատգամախօսութիւն)։
Դեղիին, փինի կամ փնի, նաց. գ. (յ.) խոզի ձուկ, ծովի խոզ. ս ծնուզ կամ խոզնուս պալըղը։
Դեհեհանք. ա. գ. անհանգստութիւն, պղտորութիւն։ — 2 ա. անհանգստ մարդ։
Դեկան. տ. Դահեկան։ } ս ծն պաշը։
Դեկանիան. գ. (լ.) տանուտէութիւն, գլխաւորութիւն։
Դենդիւղ. գ. կոզմ, լեւ, գի. ս թարաֆ, նան։
Դենկանութիւն. տ. Կռուասկալութիւն։
Դենգելան, կամ Դենգելան, ի, ացի. գ. կռասկալ, աշխարքի մը տէր։
Դեղ, ոյ, ոց. և ի, ից. գ. հիւանդի՝ վէրքի՝ աչքի՝ ձեռի մը ձայր ձարակ. ս իլաճ։
—Դեղ մահու. թոյն. ս զէհիր։ } մայիլ։
—Դեղ կախարդական. ս պիւսիւ, չըզըն, հա-
—Դեղ գաղար. առողջարար խոտ։
—Դեղ անուշահոտ եղ. ս միսկ նաղը։
—Դեղ. նարկ. ս պոյա, բէնկ։
—Դեղ. սեաղնոց, թանաք. ս միւրէքքէպ։
—Դեղ կամ Թեղ. գէզ. ս նըզըն։
Դեղագեղեմ. ն. գեղեցիկ նկարել։
Դեղագէտ. գ. կախարդ։
Դեղագիտութիւն. գ. կախարդութիւն։
Դեղագործ, ի, ացի. գ. տ. 1 դեղ շինող. ս էզաձը։ — 2 թոյն շինող — 3 նարկագործ. ս պոյաձը, նագդաշը — 4 նարկած. ս պոյալը, նագրշըը։
Դեղագործեմ. ն. նարկել. ս նագրշլամագ։
Դեղագործութիւն. գ. պատկերահանութիւն։
Դեղագիր, գրի կամ գրոյ. ա. գ. 1 դեղդիր, դեղ դնող։ — 2 աչքին դեղ դնելու գործիք. ս հիլաչ։
Դեղագրեմ. ն. թոյն դնել։ } զէհիր։
Դեղագծեմ. ի, ից. գ. դեղեցիկ. ս փան-
Դեղախունկ. գ. առողջարար խունկ, խէժ։
Դեղած. ա. թունաւորած։
Դեղական. ա. դեղի յատուկ։
Դեղակուռ լինիմ. 1 թունաւորուիլ. ս ագուլանմագ։ — 2 թունաւորած մանիլ։
Դեղահատ, ի, իք } ա. գ. կախարդական դեղ
Դեղահատուած } կամ թոյն, և տուողը։
Դեղահարեմ, եցի. ն. դեղել, թունաւորել. ս ագուլամագ։
Դեղահունդ. գ. ուռկի չոր պտուղներ։
Դեղանի, ից. գ. մուրացկանի տոպրակ, կամ հագուստի ծայր. ս փէշ, էմէկ։
Դեղանկար. ա. նկարով քաշուած. ս պոյալը։
Դեղանման. գ. ա. Գեղմման։
Դեղապետական. ա. բժշկական։
Դեղաւնալ, նոյ. ա. դեղած. ս զէհիրլէնմիշ։
Դեղաւոյ, ուի, ուաց. ա. 1 դեղ տուող, բժիշկ — 2 կախարդ. — 3 թոյն տուող։
Դեղաւուեմ, եցի. տ. Դեղեմ։
Դեղաւուիլ } գ. 1 դեղ տալը՝ ընդը-
Դեղաւուածն } ս էֆքիմլիք. — 2 կախար-

դուխիւն. ֊ Ձաղլըղ։ – ֊ Թոյն. ֊ զէհիր։ – ֊ Հրապուրանք. ֊ այաղիմ։

Դեղարան, ի. ա. գ. դեղոց. ֊ էջաձը տիւքքանը, էջալար։

Դեղաբեցուիւն. գ. Թոյն խմցընելը։

Դեղաբուիւն. գ. Թոյն խմելը։

Դեղ. գ. գեղիլ։

Դեղդիր, գլոյ. ա. Դեղագիր։

Դեղեխ. ա. Դաւադիր։

Դեղեխանք. ա. Դեխեխանք։

Դեղեխեալ կամ Դեխեխեալ. պղտորած, աղակնած, խառնակ, ծփծրփած, կամ գեղած։

Դեղիմ, նգի. ն. ֊ գեղ ընել՝ տալ. ֊ իյաճ վերմիք։ – ֊ Թունաւորել, կախարդել. ֊ զէհիրէմիք. պիւյիւէմիք։ – ֊ Նեղիլ. ֊ պօյալամագ։

Դեղըմպուիւն. գ. ֊ գեղ խմելը, և խմել տալը։ – ֊ Թոյն խմելը, խմցընելը։

Դեղճափ. ա. Դեղաճափ։ [լալ։

Դեղին, գնի կամ գնոյ. ա. շէկ. ֊ սարը, գումը

Դեղիչ. ա. կախարդ. ֊ Ձաստու։

Դեղձ, ի, ից. գ. գեղձ. ֊ շէֆտալի։

Դեղձան, ի. ա. բաց գեղին. ֊ սարըմ Թըռաց, աչըց գումալ։

Դեղձանամագ. ա. մազը շէկ։

Դեղձենի, նուոյ } գ. գեղձի ծառ. ֊ շէֆ-
Դեղձի, ձուոյ } տալի ազգ։

Դեղձուկ. գ. պղպկիկ կամ փոփուկ գեղձ, գեղձիկ։

Դեղնագոյն
Դեղնագունեան } ա. գոյնը գեղին

Դեղնագունիմ, ևցայ. չ. գեղնիլ. ֊ սաղրարմագ։

Դեղնախուռնկ. գ. ֊ գեղին խուռնկ. ֊ սարը քիւնեիւք։ – ֊ գեղին նելկ. ֊ սարը պօյաս

Դեղնանամ. ա. Դեղնագունիմ։

Դեղնաուելն լինիմ. տեսնելը գեղնիլ։

Դեղնացաւ
Դեղնացաւուիւն } ա. Դալկութիւն

Դեղնացուցանեմ. ն. գեղընցընել. ֊ սաղրարմագ։

Դեղնափայլ. ա. գեղին գունով փայլած։

Դեղնդեղ. ա. Դեղնախուռնկ. ֊։

Դեղնեղէն. գ. գեղ մը, կամ Ձրագուս

Դեղնեմ, ևցի
Դեղնիմ, ևցայ } ա. Դեղնագունիմ։

Դեղնուա, ի, ացւ. ա. գեղին. ֊ սախ սարը։

Դեղնուիւն. գ. գեղին գոյն, և գեղնիլը. ֊ սարը բչնել, սարարմա։

Դեղնուց, ի. գ. Հաւկըմիին միջուկը. ֊ ևուրմուրմա սարըսը, իչի։ [գէհիրի։

Դեղոտ, ի, ից. ա. գ. գեղած, Թունաւորը. ֊

Դեղոց, ի, ացւ. ա. Դեղարան։

Դեղուկ. ա. Դեղոտ։

Դեղջ. ա. Դեղձ։

Դեղտայ. ա. Դեղատուն։

Դեղփիական. ա. Դեղփական։

Դեմարքոս. գ. (յ.) իչխան ժողովրդական։

Դեմար, ի. գ. (յ.) Հոգ. երկիր, մարդկան մայրը, չաստուածուհի գետոյ։

Դեմիտրածին. ա. Հոդածին։ [տիւն, տիյնւ

Դեն, ի, ից. գ. Հեռանոցաց Հաւատք. ֊

Դենագարձ, ի } ա. Հաւատափոխ. ֊ մուրթ
Դենակրօյս } Թատ։

Դենար, ի, ացւ. գ. (լ.) տասնոց, գահեկան. ֊ սնդուգ։

Դենիմագղեղն. գ. կրծնք Պարսից։

Դենպետ, ի. գ. գեղի գլուխ, մեզպետ։

Դեռ. մ. ֊ ինչուան հիմա. ֊ տահաւ – ֊ նոր. ֊ Հինուզ, Հինի – ֊ տարիք, տունե – ֊ հիմա։

Դեռաբոզոջ. ա. մատղաշ. ֊ քէօփիէ։

Դեռաբոյս, բուսի, ից. ա. նոր բուսած, մատղաշ. ֊ Թաղէ ֆիտան, կէնճ։

Դեռաբուսիկ. ա. մատղաշիկ. ֊ քէօփիէճիք։

Դեռագիւտ. ա. նոր գտնուած։

Դեռագոյ, ի, ից. ա. նորկոյս։

Դեռահաս. մ. ա. նոր եղած. ֊ Թազէ Թազէ։

Դեռախոս. ա. նոր լեզու ելած։

Դեռախոսուիւն. գ. նոր լեզուն ըացուիլը։

Դեռածաղիկ. ա. նոր ծաղկած։

Դեռածին, ծնի, նաց. ա. ֊ նոր ծնած. ֊ Հինի տօղմա։ – ֊ նոր մայր եղած։

Դեռակոյս. ա. նորկոյս։ [Հիմ։

Դեռակրկիթ, կրկնի, ից. ա. Համրակ. ֊ ա-

Դեռաճասակ, ի, ացւ. ա. Հասակը՝ տարիքը պղտիկ, տղայ։ [լամըշ։

Դեռահասուակ. ա. նոր սկսած. ֊ Հինի պաշ-

Դեռահասուտ, ի, ից. ա. նոր Հասուտացեալ։

Դեռահինչ. ա. նոր պտտալ սկսող (տղայ)։

Դեռամուտ, մտի, ից. ա. քանի մ՚ի նոր մը-

Դեռավարժ, ի, ից. ա. նորավարժ։ [տած։

Դեռավկ, ի, ացւ. ա. նորավկ. ֊ Հինի հէլէն։

Դեռ ևս. մ. ֊ ա. Դեռ։ – ֊ (յ. ոձով) քիչ մնաց որ. ֊ ազ գալըը քի։

Դեռ ընդ դեռ. ա. Դեռադեռ։

Դեռընթաց. ա. նոր վազել սկսող։

Դեռընտիր. ա. զինուորութիւն նոր մտած։

Դեռապակ, ի, ացւ. գ. պատգարակ. ֊ Թախտիրէվան։ [էյէ։

Դեռապան, ի, ացւ. գ. լուր տանող. ֊ շաթըը,

Դեռապանագնաց լինիմ. դեռապան երթալ։

Դեռապանութիւն. գ. դեռապանի պաշտօնը. ֊ էյէթլիք։

Դեռ. աս մանրիկը բառնալու սկիզբը կը գըտնւի իբր փոխանակ տեղը, տուա, ներկայ։

Դեռայ, ի. գ. տուտ փոխանորդ, ներկայ, չքահանայ։ [֊ խաղնէ տարու

Դերանդերձապետ, ի, ացւ. գ. գանձապետ.

Դերանիկ. գ. անդրանիկ՝ Աստուածէ ուխտուած։

Դիմաւոր, ուան, անք, անց. գ. բառ՝ առնուան տեղը գրած, ինչպէս նա, դու, և այլն։
Դիմաւորութիւն. գ. 1 նոյն ընդ վ. ըստ քեր։ – 2 ըստ հանգամանաց՝ հասարակ անուն որ յատուկի պէս առած, կամ յատուկը իրը հասարակ։
Դիմաքրիստոս, ի. գ. նենգն, տուտ Քրիստոս։
Դիմբուկ, բկի, կաց. ա. գ. խոշտաքոքոշ քարուտ տեղ. տ սարի, թմաշէ բդ։
Դիմի, դիմիք. ա. 1 փուճ, անպիտան. տ պօշ, նաճիկի։ – 2 աւերակ. տ խարապ, գերբ։
–Դիմի, 'ի Դիմի, 'ի Դիմիս առնեմ, կամ հանեմ, կացուցանեմ. փնացընել, աւերել. տ պօշա չըգարմագ, նօղ էթմէք։
–Ի դիմի նլանեմ. Դիմի լինիմ. փնանալ. տ պօշա չըգամագ։
–Ի դիմի նլանեմ. ազատիլ, խալրսիլ։
Դիմիանամ, ացայ. չ. 1 փուճը նլլել, փըճանալ. տ պօշ՝ պօշա չըգմագ։ – 2 խանգարիլ. տ խարապ օլմագ։
Դիմիանք, նաց. գ. անպիտանութիւն։
Դիմիացուցանեմ } ն. անպիտանացընել,
Դիմիևցուցանեմ } խոպանացընել. տ նա, պան՝ խարապ էթմէք։
Դիմիմ, եցայ. տ. Դիմիանամ։
Դիմիութիւն. տ. Դիմիանք։
Դիմհատուցական. ա. 1 փոխարինական, վերբերական բառ։ – 2 արժան և իրաւ. տ մեւտատագ։
Դիմհատուցութիւն. գ. փոխարինական՝ վերբերական բառիը գնելը։
Դիմհիւսական. ա. Հարատեւական։
Դիմհիւսապէս. ուղղ՝ Դիմհիւսապէս. ա. խիտ հիւսապէս։
Դիմձակ, ի, աց. գ. 1 կոր կօրդոց. տ թէքրնի։ – 2 կարուձակ. տ Ձիրմէ Ձի, փաղուձ Ձու։
Դիմձան, ձնոյ. գ. դիմձան. տ խիլիք։
Դիմխուկ. տ. Ցիմխուկ։
Դիմ, գիւի, ւոց. գ. սատանայ, դիւանք. ոգի. տ տէվ, Ձին, շէյթան։
Դիւանամ. տ. Դիւսալամ։
Դիզի. գ. ձի. տ ասի, Ձինս ասի, քէօշէյլեան։
Դէզ, գիւղ կամ զոյ. գ. կուտաց, գիւղած բան. տ նըղըն։ [քիւմէ քիւմէ։
Դէզադէզ. ա. մ. դէզ դէզ. տ նըղըն նըղըն,
Դէզաւոր. տ. Ուռուցիկոտ։
Դէզէլիկք. տ. Դալայլիկք։
Դէզ. տ. Դէզ։
Դէմ, դիմի, մաւ. մանաւանդ } գ. 1 երես. տ
Դէմք, դիմաց, մոք } նիւզ, սուրաթի։ – 2 կողմ, դիմացը, դէմը, տեղը, կնոջ. տ թաղաճի, գաղջըսը, նիւզիւ, թմաքլ։ – 3 անձն. տ վիճուտ։ – 4 նշանակութիւն – 5 օրինակ – 6 դիմադիրք, նպատակ, պատճառ։ [անուանոլը։
–Ի դիմաց, Ի դէմն, անոր կողմն՝ քովինէն՝
–Ի դէմն ցատմանն. բարկութեան կերպով, բարկութեամբ։
–Դէմք. (ըստ յ. ոձոյ) աչք, տեսութիւն։
–Դէմ գնեմ, կմ Դէմն առնեմ. տ. Դիմեմ։
–Ի դէմն ածեմ կամ բերեմ. յիշեցընել, առջեր գնել։ [կէլմէք։
–Ի դէմն գամ. դիմացը գալ. տ հուզուրա
–Զդէմ ունիմ զուրաք. դէմ գնել. տ գաղշը տուրմագ։ [նուիլ. տ չազըմագ։
–Ի դիմի կամ զդիմի Հարկանիմ. ուժգ. զարհուրեցուցանեմ։
–Դիմիս. նլանեմ. վազելով առջին երթալ։
–Ցառնայն դէմն. ամէն կողմանէ։
Դէմ, Ի դէմ. նես. դէմը, դէպ 'ի. տ գաղշը, ծնա տօղրու։
Դէմ առ դէմ } մ. դիմադիմ, երես երեսի.
Դէմ 'ի դէմ } տ նիւզ պէ նիւզ, գաղշը պէ գաղշը։
Դէմ յանդիման. մ. նես. 1 դիմացը, առջեր, երես երեսի. տ գաղշըսընա, գաղշըսընատ։ – 2 անձամբ. տ քէնտի։
Դէն. մ. ձայն ուրախութեան. տ այիէլրիմ։
Դէպ, դիպի } գ. դիպուած, դիպուղութիւն.
Դէպք, դիպաց } տ ուշ, կէլիշ, գալա, բասի։
–Դէպ լինի. կը հանդիպի. տ վագր օլուր։
–Դէպ կամ Դէպք տալ. պատահիլ. հանդիպիլ։
–Դէպ. մ. դիպուածով։ [դիպիլ։
Դէպ, դիպի, 'ի դիպում. ա. յարմար, պատշաճ. տ ուդուն, միւնասիպ։
–Ի դէպ. մ. արժանապէս, ըստ պատշաճի. տ լայըգ իւգրէ։ [Ձայիզ տիր։
–Ի դէպ է. կը վայլէ, կարելի է. տ կէրէք։
–Դէպ է կամ Ի դէպ է. կընայ ըլլալ. տ գապիլ տիր։
–Ի դէպ գամ, նլանեմ. յարմար գալ. տ ուդուն կէլմէք, բասի կէլմէք։
Դէպ. նես. դէպ 'ի. տ ծնա՝ օրայա տօղրու։
Դէպ և դէպ. մ. շատ յարմար, տեղն 'ի տեղը. տ չաֆ տչաֆի, նէյլն նէյլինէ։
Դէպուզէպ. մ. ջիտակ, անվրէպ. տ տիք տիք, տիգդաֆի իլէ։
Դէպուդիպ } մ. շիմ չիտակ. տ ոօս տօղ-
Դէպուդրակի } րու։
Դէպ վերջ. տ. Դէպ 'ի վերջ։
Դէտ, գիտի, տաց. գ. տ. 1 գիտող. տ կէօզ Ձիւ, տէրձի – 2 լրտես. տ չաշուտ – 3 գիտանոց. տ պէրձի զուլէսի – 4 (յ. ոձոյ) նպատակ. տ նիշան նէրսի։
–Դէտ ունիմ, առնեմ. ուշ դնել։
Դէտակն ունիմ, կալայ. հ. 1 ուշ դնելով նայիլ. տ կէօզէմէք – 2 տպասել. տ պէքլէմէք – 3 փոփձիլ առնուլ, դիտել։
–Դէտակն 'ի վեր ունիմ կամ ամբառնամ. դիտել. տ տիգդաֆի իլէ պագմագ։
Դիզգրչիւն, Դիզդրչութիւն. տ. Դիզգրչիւն։
Դժարան. ա. դժուար խօսող։

Դ·ժակ }
Դ·ժականի } ա. բարբարոսական։
Դ·ժականութիւն. գ. բարբարոս՝ վայրագ՝ անգութ բարքի տէր ըլլալը։
Դ·ժաւ. տ. Դ·ժուար։
Դ·ժգըմիմ, նցայ } չ. դժկամակիլ, դժուրը գալ,
Դ·ժգըմիմ } տ կիւՀինմէք, առնմագ։
Դ·ժգոյ. ա. տժգոյ, Հիգոհացող։
Դ·ժգոյութիի. գ. տժգոյմանք, Հիգոյութիի։
Դ·ժգունութիւն. գ. տժգունութիւն. տ պօ. զուգ ըՀնկ։
Դ·ժխեմ, խնմի կամ խմի, ացց. ա. (պ.) անզգամ, ժանտ. տ պէխոսէլ։
Դ·ժխեմութիւն, Դ·ժխմութիի, Դ·ժխմութիւն. գ. անզգամութիւն, ժանտութիի։
Դ·ժկամ. ա. տՀաՀոգ, չուզող։
Դ·ժկամակ, ի, ացց. ա. 1 անՀաՀոյ. տ Հազ ծուռնամազ—2 չարասիրտ, ապերախտ։
Դ·ժկամակ լինիմ, գտայիմ } չ. տՀաՀիլ,
Դ·ժկամակիլ լինիմ } դժուրը գալ,
Դ·ժկամակամ, կամ } նեղանալ. տ կիւՀինմէք, տաղտկացագ։
Դ·ժկամակութիւն. գ. տՀաՀութիւն, նեղսրտութիւն, բարկութիւն։
Դ·ժկեղութիի. գ. տգեղութիի. տ չիլգինիլիք։
Դ·ժկտ. ա. դժնդակ, գժուարին։
Դ·ժմիտ, մոի, տացց. ա. 1 դժնեայ մտօք։ —2 խաղ քաւխաւնը. տ բէղել։
Դ·ժնաբարբ, քուց. ա. դաժան. տ զալիմ։
Դ·ժնակ. ա. ժանտ, դժնդակ։
Դ·ժնակն. ա. չարակն, աչքը գէշ։
Դ·ժնահայեացք ա. ժանտնայուածքով. տ պէխի պագըշը։
Դ·ժնամիտ. տ. Դ·ժմիտ։
Դ·ժնաոսիկ. տ. Դ·ժնէաոսիկ։
Դ·ժնդակ, ի, ացց. ա. 1 գժար ու անտանելի, գէշ, չարաչար, սաստիկ. տ կիւՀ, քէօքիւ, ֆէնա, զալիմ, շիատէիլի, մուսիպէթլու—2 (յ. ոՀով) զօրաւոր, Հարատար. տ նավուզ։
Դ·ժնդակաբար. մ. խստութիւնամբ, չարաչար կնպատել։
Դ·ժնդակաբարբառ. ա. ՀայՀոյիչ։
Դ·ժնդակաբարոյ. ա. ժանտ բարքով։
Դ·ժնդակագոյն, գունի, ից. 1 ա. աւելի կամ խիտ գէշ—2 մ. չարաչար։
Դ·ժնդակաբուբ. ա. չքնաութիւնը. տ իշխուիլմիչ։
Դ·ժնդականամ, ացայ. չ. 1 գժարը գալ. տ կիւՀինմէք—2 սաստկանալ։
Դ·ժնդակապէս. մ. խիտ սաստիկ, չարաչար։
Դ·ժնդակասիք. ա. սաստիկ ինասակար վիրաւորող (Հոգի)։
Դ·ժնդակատես. ա. չտեսնելու. տ կէօրիւմէկիլէՀէք։
Դ·ժնդակատէգ. ա. խիտ սուր, սէգի պէս։
Դ·ժնդակարմատ. ա. արմատը գառն։
Դ·ժնդակութիւն. գ. գէշութիւն, չարիք. տ նավուզլուգ, պէչա։
Դ·ժնեակ }
Դ·ժնեայ, նէի, ից } ա. Դ·ժնդակ։
Դ·ժնեատեսակ. տ. Դ·ժնէատեսիլ։
Դ·ժնեմ. տ. Դ·ժնդականամ։
Դ·ժնէաբար. մ. ա. չարաչար, գէշ։
Դ·ժնէագոյն. տ. Դ·ժնդակագոյն։
Դ·ժնէատեսիլ, կամ Դ·ժնեատեսիլ. ա. տեսքը գէշ։
Դ·ժնէՀոտութիւն, կամ Դ·ժնահոտութիի. գ. Հոտածութիւն, գէշ Հոտ։
Դ·ժնէութիւն. գ. 1 դժնդակութիւն—2 դժկամակութիւն։
Դ·ժնէվարք. ա. վարքը անպիտան։
Դ·ժնի. ա. 1 դժնեայ, դժնդակ—2 դժար ըլլալը։
Դ·ժնիկ, նկի. գ. 1 փուշ. տ ագ տիքէն, գարա չալը։—2 ա. դժնդակ։
Դ·ժնութիւն. տ. Դ·ժնէութիւն։
Դ·ժոխ. ա. դժնդակ, ժանտ։
Դ·ժոխաբանեմ. ն. ՀայՀոյել։
Դ·ժոխաբար. մ. դժոխքի պէս։
Դ·ժոխաբարկ. ա. չարաչար բարկ՝ խիստ։
Դ·ժոխաբարոյ }
Դ·ժոխաբարք } ա. ժանտ, դաժան։
Դ·ժոխաբեր. ա. անտանելի։
Դ·ժոխաբնակ, ի, ացց. ա. դժոխքի՝ գերեզմանի մէջ նստող։
Դ·ժոխաբոյժ } ա. գժար բժշկուելու,
Դ·ժոխաբուժելի } անբժշկելի։
Դ·ժոխագիւտ. ա. գժուարագիւտ։
Դ·ժոխագոյն. ա. խիտ դժնդակ, գժուար։
Դ·ժոխադատելի. ա. որ դժոխքէն շատ վար չմնար։
Դ·ժոխազատութիւն. գ. գէշ կնքոպով յօդ դնելը՝ լեզուաց մէջ։ [անտանելի։
Դ·ժոխազատ. ա. գատելը գժար, պղշելը
Դ·ժոխազատութիւն. գ. գատելու գժարութիւն
Դ·ժոխազգի. ա. ցածազգի։ [լումիւնը
Դ·ժոխազնեայ. ա. դժոխայինն, գժար։
Դ·ժոխալուացյ. ա. լուանալը գժար։
Դ·ժոխալուր. ա. լսելը անախորժ, ախուր, մուխ։
Դ·ժոխախնա. ա. անտանձ, մղձի։
Դ·ժոխականութիւն. գ. խնառութիւնը
Դ·ժոխական, ի, ացց. ա. դժոխքի, լմնդոսի, գերեզմանի, դժնդակ։
Դ·ժոխակնդան. ա. վարքը մղձի։
Դ·ժոխակէզ. ա. դժոխքի մէջ այրող՝ էրեւոդ։
Դ·ժոխակուլ. ա. դժոխքը ընկղմած։
Դ·ժոխահասանելի. տ. Դ·ժուարհասանելի, 1։
Դ·ժոխահաւատալի. ա. դժար Հաւատալու։
Դ·ժոխահնա. ա. դժոխային տանելու ունող։
Դ·ժոխահրաւէր. ա. դժոխք Հրաւիրող։
Դ·ժոխաձևնալկնլի. ա. անՀաշտ, խօսքի

չնկոդ։ [(ազահուԹիւն)։
Դ·ժոխաձև. ա. դժոխքինմանմիշտ կրկնող
Դ·ժոխամաքառ. ա. կռուիլը դժար։
Դ·ժոխային, այնոյ, ոց. ա. 1 դժոխքի – 2 դժնդակ, դժուար։
Դ·ժոխայոյս. ա. անոյս. ֆ ումուտսուզ։
Դ·ժոխանամ, ացայ. չ. դժարը գալ, խժռուիլ, սիրտը խառանալ։
Դ·ժոխանաւարկուԹիւն. գ. անյաջող նաւարկուԹիւն։
Դ·ժոխաշարժ, ի, ից Դ·ժոխաշարժագոյն Դ·ժոխաշարժելի } ա. դժուարաշարժ, շարժիլը՝ փոխուիլը դժար. ֆ զգրկըտանմասը կիւձ։ [սուիր։
Դ·ժոխասպաս. ա. անմատոյց, հնտը չխօ.
Դ·ժոխասպնտ, ի. գ. սազայէլը
Դ·ժոխատէս. մ. չարաչար։
Դ·ժոխատեսիլ. ա. չարաչար, դժնդակ։
Դ·ժոխատեսակ Դ·ժոխատիպ } ա. ոգեղ. ահռելի. ֆ չիր. քին, էօրֆլու։
Դ·ժոխարգելլի. ա. Դ·ժուարարգելլի։
Դ·ժոխարմատ. ա. արմատը դառն։
Դ·ժոխեմ, եաղ. ե չ. ԹԹուիլ, կատղիլ, սիրտը խառանալ – 2 ն. խորը խոթել։
Դ·ժոխեղանելի. ա. դուրս նլելը դժար։
Դ·ժոխերասան Դ·ժոխերասանակ } ա. անասնաձ, խեռ. ֆ խիսիլ, կէմ կէլմէզ։
Դ·ժոխերես. ա. ժանտ. ֆ սուրաթ սրզ։
Դ·ժոխըմբելը Դ·ժոխըմբելըտգոյն Դ·ժոխըմբելելի } ա. չդիմանալու, անտանելի. ֆ տայանըլմազ, չէքիլմէզ։
Դ·ժոխընկալ. ա. 1 բռնելը դժար, անասնաձ, – 2 անհամբեր։ [ԹիւնԹ։
Դ·ժոխընկալուԹիւն. գ. անասնաձ բռնուԹ
Դ·ժոխին. ա. դժուարին, տաժանելի։
Դ·ժոխոտնալի. ա. անյագ շատակեր։
Դ·ժոխոտնալի. ա. որսալը՝ բռնելը դժար։
Դ·ժոխք, խոց. գ. 1 դժոխք. ֆ ՀէՀէնէմ։ – 2 լճմնդոտ – 3 գերեզման։
Դ·ժուար, ի, ացի. ա. դժար. ֆ կիւձ, չէքիմ։ – ի դժուար լինիմ։ Հոգեվարքը քաշել – ի դժուար անկանիմ։ վտանգի մէջ ինկնալ – Դժուարք բերեմ։ վշտանալ – Դժուարք ընդունիմ. դժար անցնելու տեղեր։
Դ·ժուարաբախտ. ա. դժբախտ. ֆ թալէհսիզ։
Դ·ժուարաբան. ա. խրթին [բան։
Դ·ժուարաբանուԹիւն. գ. խրթին խօսք՝
Դ·ժուարաբառնալի. ա. վերցնելը դժար. ֆ գալըրըմասը կիւձ։
Դ·ժուարաբաղոյ, ի, ից Դ·ժուարաբաբք } ա. խիտ բնուԹիւն. ֆ սէրԹի թհասիէԹլի։
Դ·ժուարաբաւոյ. ա. 1 գոց – 2 խրթին։
Դ·ժուարաբերեան. ա. 1 ծանր։ – 2 յոչնած գազրած։
Դ·ժուարաբեր Դ·ժուարաբերելի } ա. ծանր. ֆ ագըր։
Դ·ժուարաբժշկելի Դ·ժուարաբոյժ Դ·ժուարաբուժելի } ա. որ դժար կը բժշկուի, Ճար ընելը դժար. ֆ չալէսիզ։
Դ·ժուարագիծ. ա. անզծելի. ֆ չըզըլմազ։
Դ·ժուարագիտելի. ա. գիտնալը՝ սորվիլը դժար։
Դ·ժուարագիւտ, ի, ից. ա. գտնելը՝ գտնուիլը դժար. ֆ նատիր, ազ պուլունուր։
Դ·ժուարագիւտուԹիւն. գ. դժար գտնուիլը։
Դ·ժուարագնալի Դ·ժուարագնաց } ա. անցնիլը՝ քալելը դժար։
Դ·ժուարագոյն, գունի, ից. ա. աւելի դժար, դժնդակ, խիստ [էուԹիւն։
Դ·ժուարագոլուԹիւն. գ. վատաՀամբա.
Դ·ժուարագործ. ա. 1 ընելը դժար. ֆ էԹմէկի կիւձ։ – 2 գ. դժուարին գործ։
Դ·ժուարագտանելի. ա. Դ·ժուարագիւտ։
Դ·ժուարագարձ. ա. դժար դարձող։
Դ·ժուարադէպ. ա. Դ·ժուարագտագտաՀ։
Դ·ժուարադիտելի. ա. Հասկընալը դժար, խորունկ։
Դ·ժուարաԹմարզմանելի. ա. մեկնելը դժար։
Դ·ժուարաԹմափ. ա. ԹմբԹվելը՝ ազատիլը դժար։ [կուտայ։
Դ·ժուարաԹող. ա. որ դժուար ԹողուԹիւն
Դ·ժուարաԹմուելի. ա. Հասնիլը դժար։
Դ·ժուարաժայռ. ա. տպաւորուԹիւն։
Դ·ժուարաժուժելի Դ·ժուարաժուժելի } ա. դիմացնալը դժար. ֆ տայանըլմազ։
Դ·ժուարալոյծ, լուծի, ից կամ ացի. ա. 1 քակելը՝ մեկնելը դժար. ֆ չէօզմէի կիւձ։ – 2 գ. դժուարաւ Հալող։
Դ·ժուարալուանալի Դ·ժուարալուացի, իացի } ա. լուալը մաքրելը դժար, որ դժուար կը սրբուի։ [և Դ·ժուարաքակ։
Դ·ժուարալուծանելի. ա. Դ·ժուարալոյծ։
Դ·ժուարալուր. ա. 1 զոր ընելը ծանր է։ – 2 լսելը՝ Հասկընալը դժար։ – 3 անՀաւատալի. – 4 դժար լսող։
Դ·ժուարախառն. ա. որ դժար կը միանայ։
Դ·ժուարախառնուած, ոյ. գ. գէշ խառնուածք (օշ)։ [ժար։
Դ·ժուարախոնել. ա. քակելը՝ քակուիլը դը.
Դ·ժուարախիլ Դ·ժուարախնել } ա. խլելը դժար. ֆ սէօքմէկի կիւձ։ [խանալը։
Դ·ժուարախնդուԹիւն. գ. դժուար ուրախանալը։
Դ·ժուարախոհ. ա. մտքի ծանր նկող։
Դ·ժուարախոտորելի. ա. որ դժուարաւ կը խոտորի, անայտա (գատաստան)։
Դ·ժուարախտորելի. ա. որոշելը դժար։
Դ·ժուարածան. ա. Ճանչնալը դժար։
Դ·ժուարածին. ա. 1 զաւակը դժար բերող։ – 2 դժար ծնած (զաւակ)։
Դ·ժուարածող. ա. դժարուԹիւն Հանող։
Դ·ժուարակալ. ա. բռնելը դժար։
Դ·ժուարական. ա. դժար, դժնդակ։

Դ·ժուարականգնելի. ա. որ դժարը կըկանգնի։
Դ·ժուարականութիւն. գ. դժարութիւն, չյաջողելը։
Դ·ժուարակառոյց. ա. կառուցելը դժար։
Դ·ժուարակարծելի. ա. հասկընալը դժար։
Դ·ժուարակեաց, Դ·ժուարակենցաղ } ա. 1 առանալնալ, կեանքը վշտօք անցընող։ – 2 խեղճ, թշուառ։ [կերող։
Դ·ժուարակերակող. ա. դժուարութեամբ։
Դ·ժուարակէզ. ա. որ դժար կ'էրի։
Դ·ժուարակիր, կրի, բաց. ա. 1 վերցընելը դժար, չքաշուելիք. ֊ գաղտըղծելոյ, չէքքիմէզ։ – 2 դիմացկուն. ֊ տայանքդ։ – 3 նեղութիւն քաշող։ – 4 ցաւակցող։
Դ·ժուարակցանելի. ա. որ դժուար կըկըլլուի. ֊ նուագութեամբ։
Դ·ժուարակօթ. ա. ուր որ չքալուիր. ֊ նիւթիւլէզ, կէչկիմէզ։ – 2 գ. քարաւտանող ուր չքալուիր։
Դ·ժուարակողոպուտ. ա. խլել Հանելը դժար։
Դ·ժուարակորզ, ի, ից. ա. փրցընելը դժար։
Դ·ժուարակուռ. ա. կիմնել՝ քաղելը դժար։
Դ·ժուարակաբ } ա. 1 հնաոը կառուիլը դժար, անառիկ։ – 2 առատիկ կառուող։ [տրըմասը կիւէ, աղբր։
Դ·ժուարակառնելի } ա. 1 տանելի. ֊ հագ օգնամայաձագ։ – 2 գ. ժաքընկող. ֊կիւէնէն։
Դ·ժուարակընկելի. ա. վերցընելը դժար. ֊ գալ։
Դ·ժուարակուելիութիւն. գ. ծանրութիւն։
Դ·ժուարահալ. ա. դժար մարսող։
Դ·ժուարահաճ } ա. 1 տհաճելի. ֊ հագ
Դ·ժուարահաճելի } օգնամայաձագ։ – 2 գ. ժաքընկող. ֊կիւէնէն։
Դ·ժուարահամբոյր. ա. քովը մտիլը դժար։
Դ·ժուարահամուելիութիւն. գ. լեզուելիութիւն, անհամուելիութիւն։
Դ·ժուարահայհոց. ա. տեսքը գանելի։
Դ·ժուարահանգիստելի. ա. դժար հանգիստող։
Դ·ժուարահանգուրժելի. ա. որուն չկամքերուիր. ֊ տայանքդ։
Դ·ժուարահաս. ա. 1 նուիրէն հանելիը դժար։ – 2 հասկընալը դժար, խրթին։ ֊ չէ֊ [թին։
Դ·ժուարահասանելի. նոյն։
Դ·ժուարահասու. ա. Դ·ժուարահաս, 2։
Դ·ժուարահասուն. ի, ից. ա. 1 դժար հասնող, հասնելցընելը դժար, խոտո. ֊ տէրեմ։ – 2 չհասնելու, դժար գալօս։
Դ·ժուարահաւատ. ա. դժար հաւատացող։
Դ·ժուարահաւատալի. ա. որ այնչափ հաւատալ բան չէ։ [տալը։
Դ·ժուարահաւատութիւն. գ. դժար հաւատալը։
Դ·ժուարահաւաք. ա. ժողվելը դժար։
Դ·ժուարահնձ. ա. ուր որ ասատիկ թշնամութիւն կայ։
Դ·ժուարահնար } ա. դժուար. ֊ կիւէ։
Դ·ժուարահնարն }
Դ·ժուարահոտ. ա. ծանր՝ գէշ հոտով։
Դ·ժուարահնձանութիւն. գ. դժուարութիւն։

Դ·ժուարահաշակ. ա. չուտուելու. ֊ կէ֊ նիլմէզ, աղէտա գնումով։
Դ·ժուարահնաս. ա. խրթին. ֊ չէթիւն։
Դ·ժուարամիտ. ա. դժուարաւ կպչող։
Դ·ժուարամարհ. ա. 1 որ դժար կը մնանի. ֊ թիւնքդէլի էօլմէզ։ – 2 չարաչար մնանող. ֊ էզկիթիլէ էօլմէն։
Դ·ժուարամնանաւոր. ա. Դ·ժուարամնանաւոր։
Դ·ժուարամնաւոյց } ա. քովը մտիլը դժար.
Դ·ժուարամնաչելի } ֊ նանաչելնուող։
Դ·ժուարամնար } ա. Դ·ժուարակարիւ։
Դ·ժուարամնարիկ }
Դ·ժուարամնարուր. ա. որ դժար կը մոքրուի։
Դ·ժուարամնաւանալի. ա. վերցընելը դժար։
Դ·ժուարամող. ա. դժար մեռանչող։
Դ·ժուարամուռ. ա. որ դժար կը մանիր։
Դ·ժուարամրկ. ա. մեկկացընելը դժար։
Դ·ժուարամէզ. ա. ջրմաթի նեղութիւն [քաշող։
Դ·ժուարամիտ. ա. Դ·ժմիտ։
Դ·ժուարամուտ. ա. մտնելը դժար։
Դ·ժուարամրթելի. ա. անուշցընելը՝ կակղացընելը դժար։
Դ·ժուարամտութիւն. գ. դժնէութիւն։
Դ·ժուարայաղթ. ա. որ դժուար կը յաղթուի։
Դ·ժուարայոյս. ա. յուսալը դժուարին։
Դ·ժուարանամ, ացայ. չ. 1 դժար սնանկել։ – 2 դժարը գալ, նեղանալ. ֊ կիւէնէնէ կէլմէզ։ – 3 (յ.ոձով) ծանրութիւն տալ. ֊ աղբրդագ վէրմէզ։
Դ·ժուարանինջ. ա. դժար քնացող, քունը չառնող. ֊ կիւէ ուչգունէ վարան։
Դ·ժուարանկատելի. ա. նայիլը՝ տեսնելը դժուարին։ [նուն ունենցող։
Դ·ժուարանուն, անունք. ա. դժար ա֊
Դ·ժուարանք, նաց. գ. դժուարը գալը. ֊ կիւէնիւք, խաթըրնա տօգանմա։
Դ·ժուարաշարժ, ի, ից } ա. որ դժար՝ ծանր կը շարժի, անվոխոս։
Դ·ժուարաշարժագոյն }
Դ·ժուարաշարժելի }
Դ·ժուարաշարժութիւն. գ. դժար շարժիլը։
Դ·ժուարաչէն. ա. չէնքը դժուարին։
Դ·ժուարաչընչեմ. չ. շնչարգելու ունենալ։
Դ·ժուարաչնչութիւն. գ. շնչարգելութիւն. ֊ նէֆէս տարլըղը։
Դ·ժուարաչուչ. ա. ջրանեղուք (օդ). ֊ աղբը (հաւա)։ [պղպտիլը։
Դ·ժուարաշշբջ. ա. ուր դժար է քալել
Դ·ժուարապականելի. ա. անվուա. ֊ չիւրիմէզ։
Դ·ժուարապահ } ա. պահելը դժար. ֊
Դ·ժուարապահելի } ապրտանաը կիւէ։
Դ·ժուարապատահ. ա. ուր որ դժուարկամ դժնդակ քան կը հանդիպիս։
Դ·ժուարապատահութիւն. գ. ահաւորութիւն. ֊ էօլՓլելիք։
Դ·ժուարապատահումն, հման. գ. ձախող֊

գումիւն. տ տէրտ. պէլա։
Դ·ժուարապատմելի. ած. Դ·ժուարապատում
Դ·ժուարապատմութիւն. գ. խրթնութիւն,
Դ·ժուարապատում. ա. պատմելը՝ մեկնելը դժար. տ չէմին, կիւղ՝։
Դ·ժուարապէս. մ. 1 դժար, հազիւ. տ կիւղ՝ պէլա։ – 2 կամքին դ պէլելով։ – 3 չարաչար։
Դ·ժուարաջինդ } ա. ջնջելը՝ մաքրելը՝
Դ·ժուարաջնջելի } քաւելը դժար։
Դ·ժուարառնելի. ած. 1 միտք առնելը դժար, կամ՝ անընդունելի։ – 2 անառիկ (բերդ)։
Դ·ժուարառու. ած. Անառիկ։
Դ·ժուարառանձ. ա. խնդ. տ ասէնկոփ։
Դ·ժուարաւաց. ած. Դ·ժուարապատում
Դ·ժուարաւաւաց. ած. դժար առանալու։
Դ·ժուարաւորիմ, ուեալ. չ. դժարը գալ. տ կիւղ՝էնամք։ [սալի։
Դ·ժուարավայր, բր. գ. անցքը դժար. տ
Դ·ժուարաւհատակ. ած. բանիկը դժար, կոշտ։
Դ·ժուարաւիձոզ. ած. կռուասէր. տ ինատձր։
Դ·ժուարատես, ի, ից կամ աց. ա. 1 մուխ, խրթին։ – 2 աղէկ չտեսնող, կարճատես, հաւկուր։
Դ·ժուարատեսակ. ա. 1 ոգեղ։ – 2 դժուան։
Դ·ժուարատեսանելի. ած. մուխ, խրթին։
Դ·ժուարատեսիլ. ած. դժարտեսնող՝ ըմբռնող։
Դ·ժուարատեսութիւն. գ. մխուխ, խրթխ. նութիւն։
Դ·ժուարատակ. ա. դխմնալը՝ համբերելը դժար. տ ասյանորլմագ։
Դ·ժուարատամ. մ. դժար, Ճոթով. տ կիւղ՝իլէ, կիւղ՝։
Դ·ժուարատուր. ած. դժուարութիւն ունող։
Դ·ժուարափաստարան, ի } ա. արդարացը-
Դ·ժուարափաստարանելի } նելը դժար։
Դ·ժուարափոխ } ա. որ դժար կը փո-
Դ·ժուարափոխելի } խուի. տ թէկվէքելլ ի
Դ·ժուարափոփոխ } ոէչիչիլմէգ։
Դ·ժուարափուռ. ած. որ դժար կը փոսի. տ չիւրիւմէսի կիւղ՝։
Դ·ժուարաքակ. ած. քակուիլը դժար. տ թէկվէքելլի չէօզիւլմէգ՝ երդբլմագ՝ սէօզիւլմէգ։
Դ·ժուարաքննիմ. ած. քննել՝ որոշելը դժար։
Դ·ժուարլանելի. ած. գուրա ելլելը դժար. տ չըգըլմագ։
Դ·ժուարնեցաղիչ. ած. նեղիչ երաշնելը բերող։
Դ·ժուարնեցաւոր. ած. Դ·ժոխնեցաւոր։
Դ·ժուարնվնաց. ած. որ դժուար կ'նվի՝ կը մնարուի։
Դ·ժուարրմբելը } ա. Դ·ժոխրմբելը։
Դ·ժուարրմբելագոյն }
Դ·ժուարրմբելելի }
Դ·ժուարրմբռնելի. ած. 1 բռնելը դժար։ – 2 հասկրնալը դժար։
Դ·ժուարընկալ. ած. 1 անհամոյ, անընդունելի։ – 2 անսանձ։ – 3 դժար հաւնող։
Դ·ժուարընդել. ած. անսալով, դժուարին։
Դ·ժուարիմ, նցայ. չ. 1 դժարը գալ՝ նեղանալ, նեղիլ. տ կիւղ՝էնամք, խօշանմամագ։ – 2 դժարութիւն կրել. տ զոր չէքմէք։
Դ·ժուարիմանալի } ա. 1 հասկրնալը դժար,
Դ·ժուարիմաց } մուխ, խրթին. տ չէմին, կիւղ՝։ – 2 դժար հասկրցող. տ կէչ՝ անդրայան։
Դ·ժուարիմացութիւն. գ. խրթնութիւն։
Դ·ժուարին. ած. 1 դժար. տ չէմին, կիւղ՝, աղբը։ – 2 դժնդակ, խիստ։ – 3 ծանր հիւանդ։ – 4 նեղացող։ – 5 բուռ՝ գուլ (մարդ)։ [– 2 խրթին։
Դ·ժուարմանուած. ած. 1 որբը՝ կոխնդ չտաս։
Դ·ժուարոտ. ած. արգելք մը ունեցող։
Դ·ժուարորոշ } ա. որ դժար կ'որոշուի։
Դ·ժուարորոշելի }
Դ·ժուարորս } ա. որսալը՝ բռնելը, և
Դ·ժուարորսալի } ըմբռնելը դժար։
Դ·ժուարութիւն. չ. 1 դժարութի. տ կիւղ՝լիւք։ – 2 դժարը գալը. տ կիւղ՝էնամքլիք։
– Դ·ժուարութիւն քաշուց. դժնդակութիւն։
Դ·ժուարուզող } ա. շոկելը՝ շոկուիլը դը-
Դ·ժուարուզելի } ժար, անուղղայ. տ զատիմ-
պուզ, ասէնկոփ։ [լմուլմագ։
Դ·ժուարուանելի. ած. բռնելը դժար. տ լմուլմագ։
Դ·ժուարուանելի. ած. ասրվիլը դժար։
Դ·ժուարուսուն. ած. ոգէտ, ոգիտակաս։
Դ·ժուարուսութիւն. գ. 1 բիմամուութիւն։ – 2 ուսման մեծութիւնը։
Դ·ժուարտուտ. ած. անցքը դժար. տ սարփ։
Դ·ժուարտուտելի. ած. ուտելը դժար. տ նէմէսի կիւղ՝։
Դ·ժուարտանալի } ա. տանալը դժար. տ է-
Դ·ժուարտաց } սինմէսի՝ գազանմասը կիւղ՝։ [խնդ՝ աղքատ կնոջ։
Դ·ժպահպոյն, կամ Դ·ժպրհպոյն. ած. մ.
Դ·ժպաշտութիւն. ած. Ամբարշտութիւն։
Դ·ժպատեհ. ած. 1 ած. Անպատեհ։ – 2 խոժոռ։
Դ·ժպարիչ. ած. Ամբարիշտ։
Դ·ժպարտեցուցանեմ, ցուցի. ն. չարաչար վար ձգել կամ պարտաւորել։
Դ·ժպհի. ած. անհամոյ, ծանր, խիստ։
Դ·ժպհիմ, նցայ. չ. դժարը գալ. տ կիւղ՝էնամք։
Դ·ժպհութիւն. գ. անյարմարութիւն, անպիտանութիւն։
Դ·ժրամիտ. ած. չարամիտ, կամ խաղաւած։

Դժբանք, նաց. գ. նենգութիւն, խաբէութիւն, անիրաւութիւն. ս հիլէ, տէք։
Դժբեմ, նեղ. ն. չ. խարդախել, անիրաւել, սանել։
Դժբիչ, Դժբոզ } ա. խարդախող, սուտ, ձեւասող։
Դժբոզաբար. մ. խարդախութեամբ, նենգութեամբ։
Դժբոզութիւն } ա. Դժբանք։
Դժբութիւն } [լէշ։
Դի, դիոյ, ոց. գ. մարմին մեռելոյն, մեռել. ս
Դիագող, ի. ա. 1 մեռելը գողցող—2 կուռքը պահող [տող։
Դիազարգ, ի, աց. ա. մեռել զմռսող՝ պատրաստող։
Դիազարգիկ. ա. մ. պատրաստած, պատրաստված։
Դիազարգութիւն. գ. մեռել պատրաստելը, [ռաստում։
Դիանկոծ առնեմ. մեռելին բանկոծը հանել՝ [լել։
Դիաշող. ա. մեռել թաղող. ս մկզարձր։
Դիաշուալ կացուցանեմ. զմռսել տալով՝ գետինը փոխել—կր. փոխուիլ։
Դիաքիկ, թիկի, կոլ. գ. (յ.) կոակ. ս վասիլեմ։
Դիալօթաս. գ. (յ.) տրամախօսութիւն։
Դիակ. 1 ա. Դիակին—2 կռնչկին մէկ կողմը, թիակը։
Դիակալ. ա. մեռելը ուսնող (գնելզմանն)։
Դիակապուտ, պոփ, տաց կամ տից. ա. մեռելներուն թաղուղ՝ հանուածքնող։
Դիակիկ, կրի, լաց. ա. 1 մեռելը վրան կրող (գագաղ)։—2 անկենդան բանը իր հետը տանող. (յղին՝ նոր ապրիլը, հոգին՝ զմռսվիլը)։ [ս լէշ, Ձկնագէն։
Դիակն, կան, կունք, կանց. գ. գի, մեռելը։
Դիակնանամ, ացայ. չ. լինալ մեռնիլ, մեռելի պէս փոխուիլ։ [Դիակապուտ։
Դիակոզապուտ, պոփ, տից կամ տաց. ա.
Դիակոզապուտող. նոյն։
Դիակոն. (յ.) ա. Սարկաւագ։
Դիակոյտ } ա. իրարու վրայ դիզած (մեռելներ)։
Դիակուտակ }
Դիահանութիւն } գ. մեռելի թաղում։
Դիահանք, նաց }
Դիանամ, ացայ. չ. ա. Դիմել։
Դիաչուռ. ա. մեռելի նման քալող։
Դիապահ. ա. մեռելի պահապան։
Դիապաշտութիւն. ա. Դիցապաշտութիւն։
Դիապահանմն. պահանջել. ս քէ ֆինէլէմք։
Դիապահիկ. ա. 1 պահանջող—2 պահանջած։
Դիապաուութիւն. ա. Դիազարգութիւն։
Դիասեանգ լինիմ } կամի ուտելով անանիլ։
Դիասուն ,, }
Դիասուն. ա. Կամենասուն։
Դիասուն. գ. (յ.) ասուպ. ա. Թռիչք։
Դիաւ. գ. (յ.) թաղ, և պահապան թաղի։
Դիացիկ. ա. Դինեցիկ։
Դիացուցանեմ. ա. Դինեցուցանեմ։
Դիզանք. ա. Տիզանք։
Դիզբաքմայ, իւից. գ. (յ.) ա. Երկզրամեան։
Դիեացիկ. ա. Դինեցիկ։
Դիեմ, նեցի. ն. Դիմի, նեցայ. հ. ծիծ ուտել, ծծել. ս սիւս էմմէք, էմմիէմք։ [ուտող։
Դիեցիկ, ցկի, կաց. ա. կամի ուտող, ծիծ
Դիեցումն, ցման. գ. ծիծ ուտելը, և տալը։
Դիեցուցանեմ, ցուցի. ն. ծիծ տալ, կամի տալ. ս սիւս վէրմէք, էմմիրմէք։
Դիզադէզ. ա. Դէզադէզ։
Դիզակուտակ. ա. կոյտ կոյտ դիզած։
Դիզան. ա. դիզուած։
Դիզանամ, ացայ. չ. դէպ ի վեր դիզուիլ, բարձրանալ. վերնալով (ծխի)։—2 մէկմէկու վրայ նստիլ։ [մաց, տիզմէք։
Դիզանեմ, դիզի. ն. դիզել, բարձրել. ս նրդ.
Դիզանիմ, զայ. կ. չ. իրարու վրայ դիզուիլ։
Դիզացուցանեմ. ա. Դիզանեմ։
Դիզափայտ. ա. ուր փայտի դէզ կայ։
Դիզեմ, նեցի } ա. Դիզանեմ։
Դիզում, զի }
Դիզեաւալ. ա. Դիզեաւալ։
Դիմ. ա. Դինմ։ [Ձարտասան։
Դիկատոր. գ. (լ.) 1 վրակնցու իշխան։—2
Դիկլիկոն, Դիկլիկոն. գ. (յ.) նեղաչն փորը պատող մաշկը։
Դիմաբանեմ. ա. Ընդդիմաբանեմ։
Դիմաբանութիւն. ա. Ընդդիմաբանութիւն։
Դիմաբար. մ. առը դէմ, նեղհակառ։
Դիմագրաւ, ի, ից. ա. մ. առաջ նետուող, կռիւ, յանդուգն. ս սէբպէնմէ։
Դիմագրաւեմ, նեցի } չ. առաջ նետուիլ. ս
Դիմագրաւ իմ, նեցայ } սալը վէրմէք, սալորը-մագ—կր. պաշարուիլ, շուրջիլ։
Դիմագրաւութիւն. գ. Համարձակութիւն։
Դիմազանութիւն. ա. Դիմադարձութիւն։
Դիմադարձ, ի, ից. ա. դէմ դարձող, դէմ կայնող. ս գարշը տուբան։
Դիմադարձեմ, նեցի } չ. դէմ կենալ. ս գարշը տուրմագ։
Դիմադարձիմ, նեցայ }
Դիմադարձութիւն. գ. Հակառակութիւն, ընդդիմութիւն, արգելք։
Դիմադրական. ա. դէմ դնելու։
Դիմադրեմ. ա. Ընդդիմադրեմ։
Դիմադրութիւն. ա. Ընդդիմադրութիւն։
Դիմախօսեմ. ա. Ընդդիմախօսեմ։
Դիմանկ, ի, ից. գ. 1 դէմք, երես, կերպարանք, կերպ. ս նիւզ, սուրբէմ, թմարզ—2 դէմք, անձն—3 պատուական. ս էօրթիւ, մասգարա—4 դէմը, դիմացի կողմը. ս գարշը։—5 Հակառակ։—6 ա. իւրաքանչիւրի յատուկ։—7 դէմն կնցող։
Դիմակալ լինիմ } դէմ դնել՝ կայնել. ս
Դիմակայ լինիմ } գարշը գամագ՝ տուրմագ։
Դիմակայ, եալ }
Դիմակայութիւն. ա. Ընդդիմակայութիւն։

Դիմակաց. տ. Ընդդիմակաց։
Դիմակացիմ. չ. տ. Դիմակայիմ։
Դիմակացող. ա. Ընդդիմակաց։
Դիմակեցուցիչ. գ. նմանութիւն։
Դիմակցեմ, կամ ցիմ. չ. դիմացինին դէմ գնել։ [մացկունութիւն։
Դիմակցութիւն. գ. 1 դէմ գնելը – 2 դի-
Դիմահար. ա. Ընդդիմահար։
Դիմահարիմ, եցայ. կ. դիմահարէ մի խա-
փանուիլ։ [թէնիլ։
Դիմաձայնական. ա. Երևոյթ զրնելու. տ սի-
Դիմաձայնեմ. չ. դէմ խօսիլ [մարտ։
Դիմամարտ, ի, աց կամ ից. տ. Ընդդիմա-
Դիմամարտիկ. տ. Ընդդիմամարտիկ։
Դիմամարտիմ. տ. Ընդդիմամարտիմ։
Դիմամարտութիւն, տ. Ընդդիմամարտութիւն։
Դիմայարակայութիւն. տ. Ընդդիմայարա-
կայութիւն։
Դիմանամ, ացայ. չ. 1 ընդդիմանալ. տ զար-
շը տուրմագ։ – 2 դիմանալ. տ տայանմագ։
–Դիմացնալ. դիմուղ, անձնասուղ։
Դիմառ, ի, ից. ա. գ. 1 ուրիշի բերնէն խօ-
սուղ։ – 2 որոնց բերնէն որ կը խօսուի։
Դիմառական. ա. ուրիշի բերնէն խօսելու,
որ և Դիմառնական։
Դիմառնութիւն. գ. ուրիշին դէմքը ձևացը-
նելը, մեխօսից բերնէն խօսիլը։
Դիմառութիւն. գ. ուրիշի դէմք առնուլը,
խօրհրդաւոր միտք մը։
Դիմացու. ա. դէմ կեցող։
Դիմացուածք, ոյ կամ ի [գ. դիմացկունութիւն
Դիմացումն [դէմ գնելը։
Դիմաւոր. ա. 1 առանձին դէմք ունեցող, անձ-
նաւոր։ – 2 կենդանի, իսկական։
Դիմաւորիմ. չ. Համեմատիմ։
Դիմելութիւն. տ. Դիմացումն։
Դիմի. նշ. չ. 1 առաջ երթալ դէպ ի. տ
նիւթիւմէք՝ տալը վէրմէք. – 2 ապաւինիլ.
տ արգնամագ։
Դիմնկնա. գ. (յ.) Հարկ ժողովոլ։
Դիմնցական. ա. դիմող, գացող։
Դիմնցումն, ցման. գ. դիմելը։
Դիմնցուցանեմ, ցուցի. ն. վազցընել. քը-
շել. տ նիւթիւմէք, ծիւթիւ վէրմէք։
Դիմի. նշանեմ. դիմել. դիմացը նշանել։
Դիմնա, ի, ոյ. գ. (յ.) Հաստատակի՝ տեւու-
թեան գաձա. տ ագջէ, միշի։
Դիմնական. ա. Հաստատակաց, եմչըական։
Դիմնատաւ. ա. Հարկատու. տ խաղաձկիւ-
զար։ [Հալգ։
Դիմնա. գ. (յ.) Ժողովուրդ, ամբոխ. տ
Դիմնութիւն. գ. նմանութիւն, կնքար
Դիմուածն, դիմմունք. տ. Դիմնացումն։
Դինար. ա. Դենար։
Դինխոս, Դինխոս. գ. Բաքոս չնած գի-
նին՝ հաբրնցութեան։

Դիոտատ, կամ Դիոտեա. գ. (յ.) ա-
ռանց ապակիի դիտակ հին երկրաչափից։
Դիոս, ի. կամ Դիա, դիոյ, աւ. գ. (յ.) որ
և Զևս. Երամազդ՝ Հայը չատաւածոց։
Դիտակուբանչան. ա. Դիտակուբացուց նը-
շանը կրող (նաւ)։
Դիտակուբացիք, ցուց } գ. Դիտել տզաք, Նը-
Դիտակուբք, կուբից } կատութիւնք՝ առատ-
զաց կարգին մէջ. տ էքիպէնը
Դիտաբան. ա. յարմար բան խօսող։
Դիտաբանութիւն. գ. յարմար խօսուածք։
Դիտակ, ի, աց. ա կամ ած. 1 գ. աչքիս գոր-
ծուած լաթի. տ տիպար – 2 ա. դիպակէ։
Դիտակագործ. ա. դիպակէ բանած՝ գոր-
ծած։ [ծելը՝ բանիքը։
Դիտակագործութիւն. գ. դիպակէ գոր-
Դիտակագնեալ. ա. 1 դիպակ հագնող –
2 դիպակէ. տ տիպար։
Դիտակակիտուած. ա. դիպակէ բանած։
Դիտական. ա. յարմար. տ ուշգուն։
Դիպաշ. 'ի Դիպաշոյ. գ. բանա՛քիչ ա-
ռնելի համար. տ կէօզ Հափար։
Դիպաշառ. ա. բանտը ևղողը. տ մահպատ
Դիպաձգութիւն. գ. վարպետնետնեռելը։
Դիպազնէն, եղունք. ա. աղէկ նետ նետող.
տ էյի օգնոս, թիրէնտազ։
Դիպան. ա. պատշաճ, յարմարնմաներ։
–Դիպան պատահիմ, եղանեմ. գայլիլ՝ զար-
նուիլ՝ դէմ եղնել. տ տօգուշմագ, չաթըշմագ։
Դիպանաւոր, ի, աց. ա. յարմար. տ ուչկուն։
Դիպանիմ. ն. տ. Դիպան պատահիմ։
Դիպաւոր. ա. 1 յարմար։ – 2 պատահա-
կան. տ բատա կէլէնը։
Դիպաւորագոյն. ա. աւելի յարմար։
Դիպաւորապէս. մ. յարմար կերպով. տ ուչ-
կունէնա։
Դիպաւորութիւն. գ. 1 յարմարութիւն. տ
տիւչիւշը – 2 դիտաւորութիւն, նպատակ.
տ նիէթի։
Դիպեցուցանեմ, ցուցի. ն. զգցընել, հան-
դիպցընել. տ բատա կէլթիրմէք, ուչտուրմագ։
Դիպի. տ. Դիպող։
Դիպի, ին, եցաւ [դիմազ. չ. 1 հան-
Դիպիմ, եցայ կամ ապայ] դիպիլ. տ բատա
կէլմէք։ – 2 զպչիլ. տ տօգունմագ։ – 3
զառնալ ըլլալ։
Դիպկից. ա. մօտիկ, կից, դրացի։
Դիպող. ա. յարմար, պատշաճ. տ ուչկուն,
նայիզ, միւնասիպ։
Դիպողաբանութիւն. տ. Դիպաբանութիւն։
Դիպողաբար. տ. Դիպողապէս։
Դիպողագոյն. ա. յարմարագոյն։
Դիպողական. ա. 1 պատշաճական։ – 2 դի-
պուածական [չարար։
Դիպողապէս. մ. պատշաճապէս, վայել
Դիպողութիւն. գ. 1 յարմարութիւն։ – 2

յաջողակութիւն։ – 3 բաղդ, յաջողութիւն։
Դիպոյ. մ. դիմացը։
Դիպոյք. գ. պատահած պէսքը։
Դիպուած, ոյ, ոց. գ. 1 պատահմունք. ֊ գազար, վազար – 2 դպչիլը, դպած տեղը։
Դիպուածաւոր. ա. պատահմունքով եղած։
Դիպուկ. ա. յարմար։
Դիպուկն, պման. գ. 1 հանդիպուկն, դիպուած։ – 2 դպչիլը, զարնուիլը։
Դիտակ, ի, աց. գ. 1 տեսք մը՝ բարձր բան մը՝ որ աչքի դէմ կու. գայ (ծառ, պատուդ, լեռ, դիտանոց, դէմք, աչք, կնքարարանք). ֊ ծայր. ֊ տիւտար, տիւտէր – 2 դէտ. ֊ կէօզ ձիւ, պէքձիւ – 3 ֆռղեմ, նամակ. ֊ քեաղըտ։
Դիտակաւորիւթիւն. ա. Դիտակաւորութիւն։
Դիտակառայելուչ. ա. տեսքով, շնորհքով. ֊ պօյլու պօսլու։
Դիտան. ա. Դիտանոց։
Դիտանոց, ի, աց. գ. 1 դիտողի՝ պահապանի աշտարակ. ֊ կէօզձիւ՝ պէքձիզուէնսի – 2 բարձր տեղ, խաչ, ամպիան։ – 3 ա. բարձր. ֊ նիւքսէք։
Դիտապայծառ. ա. բարձր ու պայծառ։
Դիտապատ, կամ Դի տապատ. ա. դի կամ դիի պէս ընկած։
Դիտապետ, ի, աց. գ. դվսաւոր տեսուչ, Աստուած, և փոխանորդ Աստուծոյ, քահանայապետ, տրքևպիսկոպոս, եպիսկոպոս, առաջնորդ. ֊ նաղըր։
Դիտապետական. ա. առաջնորդական։
Դիտապետութիւն. գ. հայրապետութիւն։
Դիտապետուիլ. մ. առաջնորդաբար։
Դիտաւոր. ա. դիտող. ֊ կէօզձիւ։
Դիտաւորական. ա. աղէկ նայելու։
Դիտաւորիմ, նեցի. ն. աղէկ նայիլ՝ դիտել։
Դիտաւորութիւն. գ. 1 ուշադիր նայուածք, դիտում, միտք, խորհուրդ. ֊ միւլահաղա, ֆիքըր – 2 տեսչութիւն, առաջնորդութիւն. ֊ նաղըրութիւն – 3 ծայր։
Դիտիմ, նեցի. ն. չ. 1 ազէկ նայիլ, ուշ դնել, պզտրտիլ աչքով և մտքով տեսնել. ֊ կէօզ էֆմէքր – 2 աչք անցընել. ֊ նօգլամագ, սիւզմէք։ [Հայրապետու
Դիտող, ի, աց. ա. գ. տեսուչ, եպիսկոպոս,
Դիտողական. ա. Դիտաւորական։
Դիտողութիւն. գ. առաջնորդութիւն, եպիսկոպոսութիւն։
–Դիտողութիւն առնիմ. աղէկ նայիլ՝ դիտել։
Դիտուիլն, տման. գ. դիտիլը, դիտաւորութիւն։
Դիր, դրի, ից. և զրոյ, ոց. գ. 1 դնելը, դրուիլը – 2 դիրք, կարգ, կերպ – 3 բնաբան – 4 նոքին դրած բան, որ բնական չէ։ – 5 գնելնզման, տապան տրբոց – 6 կաղապար. ֊ գաղըպ – 7 բանին մէջ՝ բուի կամ տոքակէա դնելու տեղ։
–Դրիւ. ա. զրական։
–Դիրք. վիճակ։
Դիր. գ. խազ մը։
Դիրգ լինիմ. դրգիլ, յորդորիլ։
Դիր և տար առնիմ. ցրուիլ, ցիրուցան ընել. ֊ ֆ տարուէմսր էֆմէք։ [ազնական։
Դիցազնական, Դիցազնական. ա. Դիւցազ֊
Դիցազգական. ա. չոստուածոց ցեղէն։
Դիցախառն. ա. Դիւցախառն։
Դիցախնձոյր. ա. կոց խնձոր տուած. ֊ փուֆլարա ֆ տարի։
Դիցակրօն [ա. կառապաշտ, կառապաշտա֊
Դիցապաշտ [կան. ֊ փուֆ փէրէսթ։
Դիցապաշտագոյն. ա. սաստիկ կառապաշտ։
Դիցապաշտութիւն. գ. կառապաշտութիւն։
Դիցասէր. ա. Կառամոլ։
Դիցատունակ. ա. կուռքերու տօն կատարող։
Դիւաբախ. ա. գ. դիւահար, դիւահարական, դիւահարութիւն։
Դիւաբախիմ. չ. դիւահարիլ։
Դիւաբախութիւն. գ. դիւահարութիւն։
Դիւաբար. մ. սատանայի պէս. ֊ չէլեման՝ ձին կիպի։
Դիւաբերան, ի. ա. հայհոյիչ։ [ղած։
Դիւաբնակ. ա. սատանայի բնակարան եւ֊
Դիւաբնակութիւն. գ. բնակարան դիւի։
Դիւագին. ա. կատաղի՝ դիւահարի պէս։
Դիւագնիմ, նեցայ. չ. դիւահարիլ. ֊ գուզուրմագ։
Դիւագոյն. ա. սատանայէն առնուի զօրաւոր։ [իշխի։
Դիւագործ. ա. սատանայական. ֊ չէլեման
Դիւագունդ. ա. սատանայի խումբի պէս. ֊ ձին սիւրիւսիւ կիպի։
Դիւագրգիռ. ա. սատանայէն գրգռած։
Դիւադարան. ա. Դիւաբնակ։
Դիւադարման. ա. սատանայէն դարմանուած։ [չէլեման սուբաթլը։
Դիւադէմ. ա. սատանայի դէմք ունեցող. ֊
Դիւադող. ա. սատանայէն դողացող։
Դիւաերգ. ա. դիւական երգ երգող՝ սիրող։
Դիւազեաց [ա. փորը սատանայ մտած.
Դիւազնցիկ [֊ ձիւնի։
Դիւազնցութիւն. գ. սատանայի տեղից տալը. նման ըլլալը։ [մանայինն նման։
Դիւազգի. ըք. ա. սատանայի ցեղէն, սա֊
Դիւաժողով. ա. սատանաները ժողվող։
Դիւալքուկ. ա. դիւահար։
Դիւախաբ. ա. սատանայէն խաբուած։
–Դիւախաբէլինիմ. եղազախրծութիւն ունենալ։
Դիւախանգաբիմ. չ. դիւահարիլ։ [նալ։
Դիւախրախտ. ա. սատանայական։
Դիւախօս. ա. այսահար՝ դիւի բերնէն խօսող. ֊ ձիւնի։ [լսողը. ֊ պիւլիւձիւ։
Դիւականաղդ. ի, աց. գ. դիւական կա֊
Դիւական. ա. չարասէր։ [չէլեմանի։
Դիւական, ի, աց. ա. սատանայական. ֊

Դիւակերտ. ա. սատանաներէն շինուած։
Դիւակից, կցի, ցաց. ա. դիւաց մանանակից։
Դիւակոչ. ա. դիւանքը կանչող։
Դիւակործան. ա. դիւահնաբ, հոգի կորսընցընող։
Դիւահալած. ա. դիւանքը հալածող։
Դիւահաղորդ. ա. դիւաց մանանակից։
Դիւահար, ի, աց. ա. սատանայ ունեցող. ֊ Ջինի։
Դիւահարեմ, եցի, ել. } չ. սատանայէն բռնա-
Դիւահարիմ, եցայ, նուիլ. } նուիլ. ֊ Ջինահէն չարչարուիլ, Ջինի սլմագ։
Դիւահարութիւն. գ. սատանայէն բռնուիլը. ֊ Ջինիկիք։
Դիւահարցուիմ. գ. սատանայի բան հարցընելը։ [դուիմ։
Դիւահմայութիւն. գ. դիւական կախարդ-
Դիւահոտ. ա. ուր որ դիւի հոտ կմ վախը կայ։
Դիւաձար. ա. Ձարխոտ։ [(կուռք)։
Դիւաձոյլ. ա. դիւի անունով լմ ձուած
Դիւաձօն. ա. սատանայի նուիրած։
Դիւաձնունձն. ա. 'ի պատիւ դիւաց զոհած՝ էրած։
Դիւամոլ } ա. սատանայէն կատղած, կամ
Դիւամոլոր } կուց սիրուր մոլորած, կամոլ։
Դիւամոլեալ. ա. կամոլ։
Դիւամրկնալ. ա. սատանաներով վոխմորկած (գժոխք)։
Դիւային, յիոյ, ոց. ա. Դիւական։
Դիւայոդոր. ա. սատանայէն գրգռած։
Դիւան, ի, աց. գ. 1 լմ ազատ որական մեծ տեղ և սրահ, տունն. ֊ տիվան, օօֆտա։ – 2 գրքատուն, յիշատակարան. ֊ քիմ ապխանէ, քիմ իւր։ – 3 գալոց. ֊ մէքմէ էզ։
Դիւանագիր. ա. գ. յիշատակարան գրող, գրած։
Դիւանագլուխ. ա. Դիւանապետ։
Դիւանագպիր. գ. ա. տունեագպիր. ֊ տիվան քեաճիխալի։
Դիւանագպրութիւն. գ. դիւան, կամ դիւանագպիրներ։ [հուած։
Դիւանական. ա. դիւաններու մէջ պա-
Դիւանամ, ացայ. չ. սատանայ գառնալ, կատղիլ. ֊ չէյլմանա տէօնմէք, գուտուրմագ։
Դիւանապահ. ա. դիւանը պահուած։
Դիւանապան, ի, աց } գ. գպիր. ֊ տէֆթէրտար։
Դիւանապետ }
Դիւանմանութ. ա. մ. դիւմնման։ [կախարդիւ։
Դիւանոց, ի, աց. գ. սատանայական տուն՝
Դիւանուէր. ա. սատանայինուիրած, պիղծ։
Դիւանուն. ա. դիւի անուն ունեցող՝ Դիոս, Յաստուած։
Դիւաշունչ. ա. դիւի հնտևող՝ նմանո։
Դիւապաշտ. ա. 1 կռապաշտ, կամ դիք և դիւանք պաշտող – 2 կռապաշտական։

Դիւապաշտութիւն. գ. դիւաց և կռոց պաշտօն։
Դիւապատիր. ա. դիւի խաթէուիմէ եղած։
Դիւապատկեր. գ. դիւինման արձան, կուռք։
Դիւապեաս. գ. սադայէլ։
Դիւասաստափ. ա. դիւական վախ ձգող։
Դիւասարսուռ. ա. 1 չարաչար սարսռալի ուռող։ – 2 սատանայէն դողացող։
Դիւասերմ. ա. սատանայէն ցանած։
Դիւատանջ. ա. դիւահար, մոլեգին։
Դիւատեսակ. ա. սատանայի պէս սևերես։
Դիւատուր. ա. դիւական։ [չօպանը։
Դիւապած. ա. սատանաներու հովիւ. ֊ Ջին
Դիւացոյց. ա. դիւէն ցըցուցած. կամ դիւանք ցըցընող։
Դիւափակ. ա. դիւանց ձեռքով գոցած։
Դիւափաղանգ. ա. Դիւագունդ։
Դիւեմ, ի, աց կամ ից. գ. կախարդ, մոգ, լմ ոմիչ. ֊ կէօզ պայընճը, պիւյիւճիւ, ֆալճը։
Դիւեմաբան. ա. խօսքով կախարդ, գուշակ. ֊ ֆալճը, միւնէճճիմ։
Դիւեմաբանեմ. ն. կախարդի պէս խօսիլ։
Դիւեմաբար ասեմ. տ. Գուշակեմ։
Դիւեմակախարդ, ի, աց. գ. բուն կախարդ։
Դիւեմական, ի, աց. ա. կախարդական։
Դիւեմականութիւն. տ. Դիւեմութիւն։
Դիւեմանամ. չ. կախարդութիւնէ բռնուիլ։
Դիւեմարան, ի, աց. գ. տուն և տեղի կախարդութեան։
Դիւեմեմ, եցի. չ. կախարդել, սուտ մոգարհեստել. ֊ պիւյիւճիւլիւք էմի մէք, ֆալ աչմագ՝ օգուտմագ։
Դիւեմութիւն. գ. կախարդութիւն։
Դիւեմութիւն. գ. սատանութիւն. ֊ չէյլմանլըգ։
Դիւապետ. տ. Դիւապետ։
Դիւը, ի, ից. 'ի դիւրի, ըսջ. գ. 1 գուբ, գուբան տեղ. ֊ տիւզ, տիւզ օվա։ – 2 ա. հնշտ. ֊ գօլայ։ – 3 աղէկ. ֊ խօշ, սէֆալը։ – 4 գ. դիւրութիւն, Հանգստութիւն. ֊ գօլայլըգ, բահաթլըգ։
Դիւբաբան. ա. բանսուր. ֊ Հագ։
Դիւբաբանագոյն. ա. աւելի Հաւանական։
Դիւբաբանութեամբ. մ. իբաւամբք, բանաւոր պէս. ֊ Հագճա։
Դիւբաբար. մ. դիւրաւ. ֊ գօլայճա։
Դիւբարութիւն. գ. պարզամտութիւն։
Դիւբարբք. ա. միամիտ, բարեսիրտ։
Դիւբաբեկ. ա. որ դիւրաւ կը կոտրի. ֊ գըբըլմասը գօլայ։
Դիւբաբեր. ա. դիւրին, առձեռն պատրաստ. ֊ գօլայ էլէ կէլիր, Հազը էլտէ։
Դիւբաբերեմ. չ. դիւրաւ տանիլ, Տանիլերկը
Դիւբաբերութիւն. գ. (յ. ոձով) պատրաստութիւն, առատութիւն։
Դիւբաբժկեցի } ա. բժշկելը դիւրին. ֊ իլաճը
Դիւբաբոյժ } գօլայ, գօլայճա էյի օլուր
Դիւբաբնութիւն. գ. բնական յօժարութիւն

Դիւթաբոյս. ա. դիւթաւ բուսնող։
Դիւթագայթ, իւից
Դիւթագայթակղ
Դիւթագայթող
Դիւթագթնել
ա. դիւթաւ գլորտկող՝ ինկնող, սխալական, և ուր որ դիւթին է ինկնալը. ս գօլայ տիւշէր, տիւշիւրիւր։
Դիւթագայթակղութիւն
Դիւթագթնելութիւն
գ. սխալականութիւն, դիւթաւ իյնալը։
Դիւթագիծ. ա. դիւթաւ գրուած։
Դիւթագին. ա.մ. ահան. ս ուձուզ։
Դիւթագիւտ. ա. 1 որ դիւթաւ կը գտնուի. ս պուլունմասը գօլայ։ –Ձոր դիւթաւ կը հասկըցուի. ս գօլայ անդրաշխարհ։ –Դիւթագիւտ լինիմ. դիւթաւ գտնել, գըտնուիլ. ս գօլայնա պուլմագ, պուլունմագ։
Դիւթագլոր. ա. Դիւթագայթ։
Դիւթագլորութիւն. գ. սխալականութիւն։
Դիւթագնալի
Դիւթագնաց
ա. դիւթաւ երթալու (նաւի՝ բայ). ս կիթմէօվ գօլայ։
Դիւթագոյն. ա. մ. աւելի դիւթին. ս փէք գօլայ, գօլայնա։
Դիւթագործ. ա. 1 ընելը դիւթին։ – 2 դիւթաւ [ընող։
Դիւթագործակից լինիմ. դիւթաւ գործակից ըլլալ չարի։
Դիւթագործել. ա. ընելը դիւթին։
Դիւթագործող. ա.(յ. ոձով) յօժարի չարին, և խեղկատակ, խոտանկար։
Դիւթագործուհի. ա. գիտակար, գիջանող։
Դիւթագուշ. ա. Ձկիլը դիւթին։
Դիւթագտանելի. ա. Դիւթագիւտ։
Դիւթագրգռութիւն. գ. դիւթաւ գրգռիլը՝ շարժիլը, փոփոխականութիւն [դիւթին։
Դիւթադաշնալի. ա. նոր դաշնալը՝ զղջալը
Դիւթադասակցութիւն. գ. աղուոր յաջողութիւն (եղանակաց)։
Դիւթադատնալի. ա. միտք բնդունիլը դիւթին։
Դիւթադարձ
Դիւթադարձիկ
ա. դիւթափոխող, դիւթաւ դարձող՝ պտըտող. դիւթաւ [տիկ ընելը։
Դիւթադարձութիւն. գ. դիւթաւ խօսք մը։
Դիւթադաւաճ. ա. որ դիւթաւ կը խաբուի՝ կը բռնուի։
Դիւթադէպ. ա. դիւթին և յաջմնոյ։
Դիւթադէտ. ա. ադէկ նայող, անվնասող
Դիւթադիտելի. ա. Հնչ, քաղցրաթարոյ։
Դիւթադժուիլի. ա. Դիւթագաւ։
Դիւթադայլայացող. ա. շուտ բարկացող։
Դիւթադնդիծ լինիմ. դիւթաւ ազատիլ։
Դիւթադիմաւոր
Դիւթադիմաւորիչ
ա. որ դիւթաւ կը [մին, շուտ կը [մաշնի. ս [մէնգ գօզուլուբ՝ փէ օրսիւլիւբ։
Դիւթադիմաւորիմ. գ. այգնելուն դիւթաւ [մաւրիմելը։
Դիւթադիմափ. ա. որ դիւթաւ կը [մափի, հա-
Դիւթադիմել
Դիւթադիմուիլ
ա. Համրնելը դիւթին. ս գօ-[լայ տայլըլը։
Դիւթադնդիծ. ա. որ դիւթաւ կը քակուի։
Դիւթադուծութիւն. գ. [մուլութիւն. ս կէվշէքլիք։
Դիւթադուամ. ա. լմընը՝ Ձմրնելը դիւթին, կա-կուղ (հոգի). ս օսմանմասը գօլայ, նուամշաղ (յ[մափէմ)։
Դիւթադուր. ա. 1 հնչուն մտիկ ընող, անկաձ դնող. ս գօլայնա գուլագ վէրմէն – 2 մտիկ դնելը, ուշադրը, պարզ, յստակ. ս գօլայ անդրաշխարհ, էշիմ մէօվ խօշ։
Դիւթադրելի. ա. դիւթաւ լսուող [խաբող։
Դիւթադրող. ա. դիւթաւ խաբող։
Դիւթադրուագ. ա. Դիւթադրուժ։
Դիւթադրամուր. ա. Դիւթադիմաւոր։
Դիւթադոյնագոյ. ա. որ դիւթաւ կ'արհամարհուի։
Դիւթադորժելի. ա. Հաճոյական։
Դիւթադորուակ. ա. շուտով մէկզի հակող (կամք), փոփոխական։
Դիւթադուածախ. ա. 1 որ շուտով կը մաշի՝ կը վնասայ։ – 2 շուտ մաշող՝ հատցընող։ – 3 դիւթաւ մնխող, ձևերը բաց, առատաձեռն. ս Ձէօմբրա – 4 քիչ ծախքով և-դած. ս մասրաֆը ազ։
Դիւթադուածախնաց
Դիւթադուածախնելի
ա. որ շուտ կը մաշի. ս չօղ տայանմազ, էրիր, գուլուբ կէչէր։
Դիւթադուածախութիւն
Դիւթադուածախումն
գ. շուտ մաշիլը։
Դիւթադուածան. ա. յայտնի. ս պէլլի։
Դիւթադուածանօթաձեւ. մ. դիւթաւ հասկընալով։
Դիւթադուածաւալ. ա. դիւթաւ տարածուող։
Դիւթադուեմ. ն. դիւթաւ պատրաստուիլ։
Դիւթադիմ
Դիւթադնուդ
ա. Հնչադիմ։
Դիւթադնուդիմ. գ. դիւթաւ տղայ բնկնելը։
Դիւթադուդիմ. գ. յօժարութիւն, Հակումն։
Դիւթակալի. ա. որ դիւթաւ կը բռնուի։
Դիւթակապուտ. ա. Թռչունը՝ խաբնելը դիւթին։
Դիւթակաս. ա. կանխելը՝ մնծնելը դիւթին։
Դիւթակատար. ա. որ դիւթաւ կ'ըլլայ։
Դիւթակէզ. ա. որ դիւթաւ կ'էրի կը մրկի։
Դիւթակիշիւ. ա. արդար, անվնաս։ [նիլ։
Դիւթակոխ. ա. ուր դիւթին է կոխել՝ անց-
Դիւթակողոպուտ. ա. Թռչունը՝ առնելը [(խաշնկ)։
դիւթին։
Դիւթակոնոպ. ա. վրցընելը դիւթին
Դիւթակոչնել. ա. նոր կանչելը դիւթին։
Դիւթակոչնիչ
Դիւթակոչնանիչ
ա. կոչնանիչը՝ ինկնալը դիւթին։
Դիւթակուռնել. ա. հնաւ կառուիլը դիւթին։
Դիւթակրնելի. ա. 1 քաշելը՝ համրնելը դիւթին։ – 2 Թնեմ և, չափաւոր։

Դիւրակրութիւն. գ. 1 դիւրաւ այլայլիլը – 2 աղէկ վիճակ։
Դիւրահալ. ա. որ դիւրաւ կը հալի, կամ կը մաշի, կը մարսուի։
Դիւրահամբոյր. ա. Համբելը դիւրին։
Դիւրահամբոյրը. ա. անոյշ, քաղցրաբարոյ։
Դիւրահանդիպելի. ա. Դիւրամիջանալի։
Դիւրահաշո. ա. որ դիւրաւ կը հաշուուի, հնար է հաշուել։
Դիւրահաշուագոյն. ա. մ. Հնազանդագոյն։
Դիւրահաշուութիւն. գ. դիւրաւ հաշուուիլը, հնար է հաշուիլ։
Դիւրահաս. ա. 1 Հասկընալը դիւրին – 2 ձեռք բերելը դիւրին – 3 շուտ հասնող։
Դիւրահասանելի. Նոյն բան ինչ և Ը նշ։
Դիւրահասոյց. ա. դիւրաւ հասցընող, հասկընող, և հասկընալի։
Դիւրահասու. ա. Հասկընալը դիւրին։
Դիւրահասութիւն. ա. Դիւրընկալութիւն։
Դիւրահաւան, իից. ա. 1 դիւրաւ հաւանող, հնազանդ. բարնմիտ, շուտ խաբուող – 2 դիւրաւ հաւանելի։
Դիւրահաւանութիւն. գ. Տկար հնազանդութիւն։
Դիւրահաւատ. ա. շուտով հաւատացող. հաւանող։
Դիւրահաւատալի. ա. 1 որ դիւրաւ կ'աւատացուի – 2 որ դիւրաւ կ'աւատացընէ։
Դիւրահնդ. ա. որ դիւրաւ կը վազէ, կը թափի, վազուկ։
Դիւրահնչաբար. մ. Հնչուն կերպով։ ֊ գս.
Դիւրահնչական. ա. Հնչուն, և հնչական։ ֊ գիտ։
Դիւրահնչութ. մ. Հնչուն կերպով։ ֊ գօրայն։
Դիւրահնչքնելի. ա. միջոցը՝ թէ օրինակը դիւրին։
Դիւրահնոտանդ. ա. Դիւրահաւան։
Դիւրահնար. ա. 1 Հնարը դիւրին, կարելի. ֊ գօրայ։ – 2 Հնար գտնող, հնարաւոր։
Դիւրահնար } մ. դիւրին հնարքով. ֊
Դիւրահնարաբար } գօրայիւղրէս։
Դիւրահնարութիւն. գ. Հանգիստ կեանց ջանք։
Դիւրահնչելի. ա. Ձայնը հանելը դիւրին։
Դիւրահոս. ա. 1 քաղաղ (ջուր). ֊ նիւթիւք (առ.)։ – 2 դիւրաւ վար իյնող – 3 Երկբառնալը։
Դիւրահոսիմ. չ. դիւրաւ վար երթալ։
Դիւրահոսութիւն. գ. դիւրաւ վար երթալը։
Դիւրահուագ } ա. Դիւրամիջանալի։
Դիւրահպելի }
Դիւրաձեռն. ա. դիւրաւ ձեռք ձգելի։
Դիւրաձիանալարշ. ա. Վատնող դիւրին։
Դիւրաձիգակ } ա. ուտելը դիւրին և ա-
Դիւրաձիգակելի } խորժելի (դեղ)։
Դիւրամարշ. ա. որ դիւրաւ կը մարսի (կրակէ, ցնցէ)։
Դիւրամատոյց. ա. Դիւրամիջանալի։
Դիւրամեզ. ա. դիւրաւ մեզանչող։
Դիւրամեռ. ա. դիւրաւ մեռնող։
Դիւրամերձ. ա. որ դիւրաւ կը մտնենայ։
Դիւրամիջանալի. ա. օրուն մտնենալ՝ քովը երթալ դիւրին է։
Դիւրամիտ. ա. դիւրաւ հակող, յօժար։
Դիւրամոռանալի } ա. որ շուտ կը մոռցուի.
Դիւրամոռացող } ֊ գօրայ ունեցուածքը։
Դիւրամուռ. ա. 1 մնալը դիւրին – 2 դիւրաւ մնող։ [լայնա կիրքեր։
–Դիւրամուռ լինիմ. դիւրաւ մնալ. ֊ գօ.
Դիւրանքնելի. ա. ախորժելի. ֊ խօշանա-ձագ, խօշ կէլէձէք։
Դիւրանուիրութիւն. գ. սրտանց յօժարութիւն։
Դիւրանիմաբելի. ա. իմելի հաբեանց։
Դիւրայաղթ. ա. դիւրաւ յաղթուող։
Դիւրայանց. ա. դիւրաւ ոնտղող՝ մեղանչող։
Դիւրայարմար. ա. խիստ յարմար, յաջող։
Դիւրայարոյց. ա. որ դիւրաւ ոտք կ'ելլայ՝ կը դրգռի։
Դիւրայեղ. ա. որ դիւրաւ կը փոխուի։
Դիւրայեղութիւն. գ. դիւրաւ փոխուիլը։
Դիւրայիշատակութիւն. գ. յիշելը դիւրին ըլլալը։
Դիւրայոյս. ա. բարեյոյս. ֊ սրտով ըլլիւնեան։
Դիւրայորնաց } ա. Դիւրակէզ։
Դիւրայորնի }
Դիւրանախանձ. ա. շուտով նախանձող. ֊ հէ-ինչ հավէսլէնիլ՝ արտաբերա տիւշէն։
Դիւրանամ, ացայ. չ. դիւրութիւն՝ հանգիստ գտնել. ֊ հաֆիֆլէնմէք, բահաթլանմագ։
–Դիւրանայ. զիմագ. դիւրութիւն կ'ըլլայ. ֊ հաֆիֆլիք՝ բահաթլըգ օլուր։
Դիւրանկելի. ա. Ներելը դիւրին։
Դիւրանկ. ա. Դիւրակրծան։ [նող։
Դիւրանկանելի. ա. դիւրաւ խնդող՝ կրծանող։
Դիւրանկար. ա. դիւրաւ նկարուող։
Դիւրանցան } ա. դիւրմանց, Տանկրնալը
Դիւրանցանը } դիւրին։ [նուիր։
Դիւրանցասական. ա. որ դիւրաւ կը քաժանուի։
Դիւրանց. ա. 1 շուտ անցնող. ֊ ճէկ կէչէր – 2 որ դիւրաւ կ'անցնուի. ֊ գօրայ կէչիլիր։ [֊ փէք գօրայ կէչիլիր։
Դիւրանցագոյն. ա. անցնիլը շատ դիւրին։
Դիւրանցութիւն. գ. անցաւորութիւն, անհատատութիւն։
Դիւրանցուկ. ա. Դիւրանց, ։
Դիւրաշահ. ա. դիւրաւ վաստկող։
Դիւրաշահութիւն. գ. ադէկ վաստակ, հարստութիւն։
Դիւրաշարժ, ի, իից. ա. որ դիւրաւ կը շարժի, շարժուն, փոխոխական։
Դիւրաշարժաբար. մ. դիւրին շարժելով։
Դիւրաշարժագոյն. ա. աւելի դիւրաշարժ։
Դիւրաշարժելի. ա. Դիւրաշարժ։
Դիւրաշարժութիւն. գ. փոխոխականութիւն

Դիւրաշէն. ա. որ դիւրաւ կը շինուի։
Դիւրաշէնք. ա. որ շուտ կը մարի. ֊թիւ, սէօնէր։ [կը վոխուի։
Դիւրաշուրջ. ա. որ դիւրաւ ժուռ կու գայ,
Դիւրաշուք. ա. ադէկ շուք ձգող. ֊ էյի քէօր֊ կէլի։ [դիւրին։
Դիւրաչրջելի. ա. ասդին անդին տանիլը
Դիւրաչուիմ. ա. որ դիւրաւ կը շփոթի։
Դիւրաչշահագոյն. ա. խիստ յայտնի։
Դիւրաչափ, ի, ից. ա. չափելը դիւրին։
Դիւրաչրջ. ա. որ շուտ կը չրջնայ։
Դիւրաչրջիկ. ա. վախկոտ, խրտան. ֊ գօր֊ ղագ, իւրքէր։ – ֊ դիւրաւ վնասուող։
Դիւրաչրխիմ. չ. վախնալ, խրտիլ։
Դիւրաչրխան } ա. որ շուտ կ'աւերուի
Դիւրաչրխանելի } կ'անցնի. ֊ տայանմանդ։
Դիւրաչրտաւոյ. ա. գոնելը դիւրին. ֊ գօ֊ լայ պատրաստուիլ։ [պատրաստուիլ։
Դիւրաչրտիւր. ա. դիւրաւ խարուող. ֊ թիւ
Դիւրաչրտուիմ. ա. մ. մեկնուիլը դիւ֊ րին, դիւրիմաց։
Դիւրաչրտաչրտուն. ա. պատրաստ ու յօժար։
Դիւրաչրտարելի. ա. Դիւրաչրտիր։
Դիւրաչրտարելի. ա. յաղթելը դիւրին։
Դիւրաչրփ. ա. Դիւրաւ։
Դիւրաչրուր. ա. ուսկից դիւրին է ազատիլը։
Դիւրաչջեա. ա. շուտ տաքցող. ֊ թիւ, գլըզար։
Դիւրաչջինչ } ա. որ դիւրաւ կը ջընջուի. ֊
Դիւրաչջնջելի } թիւ, սիլինիր՝ գայպ սլուր։
Դիւրաւ } ա. որ դիւրաւ կամ սիրով
Դիւրաւիկ } կ'առնուի։
Դիւրաւնելի. ա. ընելը դիւրին։ [նդած։
Դիւրաւոր. ա. դիւրաւ առնուած՝ գնբի
Դիւրասահութիւն. գ. դիւրաւ գլըրիլը։
Դիւրասազայ } ա. Դիւրագայթ։
Դիւրասայթաք }
Դիւրասարսռանելի. ա. որ շուտով կը սարսռի։
Դիւրասէր. ա. իր հանգիստը փնտռող։
Դիւրասիսալ, ի, ից } ա. սխալական. ֊ թիւ
Դիւրասխալելի } նանրլըր։
Դիւրասնունդ. ա. փափկասուն. ֊ նազիք պէօյիւմիւշ։
Դիւրասողոպ } ա. Դիւրագայթ։
Դիւրասողոպակելի }
Դիւրասողութիւն. գ. սարասուիլ, Հա ըսկըր։
Դիւրասուն. ա. դիւրաւ կրթուելի՝ դաս֊ տիարակելի։ [րին է։
Դիւրասպառակ. ա. ուր յարձրկիլը դիւ֊
Դիւրասռաց. ա. որ դիւրաւ կը գնուի. ֊ է֊ տենմէսի գօլայ։
Դիւրասռնդ. ա. որ դիւրաւ կը շինուի. ֊ գօլայ պիչիմի կէլիր, իշլէնիր։
Դիւրասրտութիւն. գ. սրտի հանգստութիւն։
Դիւրասխնան. ա. Ադագ ասխնան։
Դիւրասաձառ. ա. Դիւրագին։ [նիշ։
Դիւրասայր. ա. դուր ու լայն. ֊ սիւզ վէ կէ֊

Դիւրասանելի. ա. Դիւրաձախ, ի։
Դիւրասաւոր. ա. ադէկ՝ ուրախ ապրող։
Դիւրասվնաս. ա. Ձարտիկ. ֊ գօլայ իշ պէ֊ Ձիրլէն։
Դիւրասվնաս } ա. որ դիւրաւ կը վնա֊
Դիւրասվնասելի } սուի։
Դիւրատարր. ա. 1 Համբերելը դիւրին։ – 2 Հասկընալը դիւրին։ [կընալը դիւրին։
Դիւրատես. ա. 1 տեսնելը դիւրին։ – 2 Հաս֊
Դիւրատեսակ. ա. տափակ. ֊ Հասար։
Դիւրատիպ. ա. վրան բան տպելու յար֊ մար. ֊ գօլայ պատրլըր։
Դիւրատրտաւոր. մ. դիւրաւ տեղիք տալով։
Դիւրատրտաւ. ա. Հանգիստ տուող։
Դիւրարհամարհ } ա. որ դիւրաւ կ'ար֊
Դիւրարհամարհելի } համարհուի։
Դիւրարուեստ. ա. Ճարտար, յաչխողակ։
Դիւրացոյց. ա. դիւրինը ցացատրուող, դիւրին։
Դիւրացուցանեմ, ցուցի. ն. դիւրացընել, լմնլմնցընել, Հանգչնցընել. ֊ գօլայլամադ։
Դիւրաւ. 1 մ. Հնչտ կերպով, առանց գժա֊ րութեան. ֊ գօլայ, գօլայճա։ – 2 ա. դիւ֊ րին, ադէկ։ [զէլ։
Դիւրաւաչ. ա. ձայնը անուշ. ֊ տալազը կիս֊
Դիւրաւոր. ա. մ. դիւրին, դիւրաւ։
Դիւրաւորութիւն. գ. Հանգստութիւն։
Դիւրափակ. ա. դոցելը դիւրին, ադէկ դոցած։
Դիւրափխրաւ } ա. որ շուտով կը փխրի՝ կը
Դիւրափխրանելի } փշրի՝ կը քայքայի։
Դիւրափուխր }
Դիւրափոխ, ի, ից } ա. փոփոխական, ան֊
Դիւրափոխելի } Հաստատ։ [մն)։
Դիւրափուչ. ա. դիւրաւ փչող կամ փչած (քա֊
Դիւրափոփոխութիւն. գ. անՀաստատութիւն։
Դիւրաքակ } ա. որ դիւրաւ կը քակուի,
Դիւրաքակելի } կը ցրուի։
Դիւրաքակութիւն. գ. անՀաստատութիւն։
Դիւրաքակուելի. գ. դիւրաւ խախտիլը՝ կործանիլը։
Դիւրաքայլ. ա. քալել անցնիլը դիւրին։
Դիւրաքամող. ա. որ դիւրաւ կը փոթուի՝ կը քանդակուի։
Դիւրաքաղց. ա. Վայրաքաղց։
Դիւրաքննելի. ա. որ դիւրաւ կը քննուի։
Դիւրաւաւ. ա. Դիւրաւ։
Դիւրաւնդ. ա. որ դիւրաւ կ'աւերուի. ֊ թիւ, պօզուլլուք։
Դիւրաւմ, ացի. ն. չ. 1 դիւրութիւն՝ Հանգիստ ապրուստ, օգուտ մը ընել. ֊ գօլայլըդ՝ էյլիք էթմէք։ – 2 դուրս գալ. ֊ տիւզելմէք։
Դիւրաւրագ. ա. շուտ շարժող։
Դիւրաւրատան } ա. Հանգստարան (տի). ֊ Եա֊
Դիւրաւրատանակ } վաշ (տի)։
Դիւրաւրմիր. ա. որուն դիւրին է Համբերելը

Դիւրըմբռնելի. ա. 1 բռնելը՝ որսալը՝ խաբելը դիւրին։—2 Հասկընալը դիւրին։
Դիւրըմբռնողական. ա. դիւրաւ բռնող՝ որսացող՝ խաբող։
Դիւրըմբռնութիւն. գ. դիւրութիւն բռնելու։
Դիւրընդունակ. ա. Դիւրընկալ, 1։
Դիւրընթաց, Դիւրընթացիկ } ա. մ. շուտ վազող, վազելով։
Դիւրընթացութիւն. գ. արագընթացութիւն։
Դիւրընթերց. ա. կարդալը դիւրին։
Դիւրընծայ. ա. դիւրաւարտ։
Դիւրընկալ. ա. 1 դիւրաւ ընդունող՝ առնիք առնող։—2 դիւրաւ ընդունելի, հաճելի, դիւրիմաց, պարզ։
Դիւրընկալութիւն. գ. պարզութիւն։
Դիւրընձեռնելի. ա. 1 դիւրաւարտ։—2 դիւրաւ յանձն առնող։
Դիւրիմանալի. ա. դիւրաւ հասկըցուելու։
Դիւրին, ընդ, ոց. ա. 1 հեշտ. ֆ գօլայ, աւան։—2 հանդ. ֆ խոշ, միչիւֆ։—3 դուրս, դուրան. ֆ սիւզ։
Դիւրիչ. ա. հեշտացնող. ֆ խօչանտրըան։
Դիւրաստոյգ. ա. որ շուտ կը մեռնի։
Դիւրաւ, Դիւրանի. ա. Դիւրաւ։
Դիւրաւարձելի. ա. որուն կը դիւրին. ֆ այրըտ էթմէսի՝ սէյմէսի գօլայ։
Դիւրաւարտ } ա. որ դիւրաւ կը բռնուի. ֆ գօլայ լիւթիւրլը։
Դիւրաւթիւն. գ. դիւրին բլլալը. ֆ գօլայլըզ, սիւզլիւք, բահամլըզ, սէֆտ։
Դիւրաւսոյց } ա. դիւրաւ վարժող՝ սովոր, մնաւրաց. ֆ ալըշկը։
Դիւրաւսուելի. գ. մնաւրացուելիութիւն։
Դիւրաւսնուիլ. ա. Դիւրաճախ, 1։
Դիւրացաւութիւն. գ. չնճնելու վայ խոցք։
Դիւրացեալ. ա. դիւրացանց յատուկ։
Դիւրացեան. ա. Դիւրացն։
Դիւրացն, դին կամ զան, զունք, զանց. գ. 1 չաստուածներու ցեղը անցած։—2 քաջ, կարիճ, խիստ առաքինի։—3 կիսաստուած։
Դիւրացնաբար. մ. դիւրացանց պէս՝ յատկապէս։
Դիւրացնական. ա. 1 դիւրացանց յատուկ։—2 քաջ, և առաքինական։
Դիւրացնականութիւն. ա. Դիւրացնականութիւն։
Դիւրացնային, Դիւրացնացեալ, Դիւրացնեալ, Դիւրացնեայ } ա. Դիւրացնական։
Դիւրացնութիւն. գ. դիւրացն բլլալը։
Դիւրախառն. ա. Դիւրացն։
Դիւրախնդալ. ա. Դիւրախնդալ։
Դիւրական. ա. կուռքի, սատանայական։
Դիւրականութիւն. գ. կռապաշտութիւն։
Դիւրակառար. ա. կատ պէտ ընդալ։
Դիւրակրօն. ա. Դիւրակրօն։
Դիւրամոլ. ա. կատ խնդք առած։
Դիւրայիւն. ա. դիւրացն, դիւրացնական։
Դիւրապաշտ. ա. կռապաշտ, կռապաշտական։
Դիւրապաշտութիւն. ա. Դիւրապաշտութիւն։
Դիւրընկէց լնալ. Ոլիմպոս լնալ։
Դիք, դից, դիւք. գ. չաստուածներ. ֆ փուխլար, Ճինէլր։
Դիքտիոն. ա. Ընդհիպոխոն։
Դլամ կամ Դղամ, ացայ կամ ցի. ֆ. գաղար կենալ, դադրիլ։
Դլբին, Դլբին. ա. Դելբին։
Դլփունք երեքասնեանք. դելփական նաւ։
Դկզամ կամ Դկլամ, այ կամ ու. գ. Ծիգրիս գետը. ֆ Ճաղ իւլ արխալ։
Դկուղ կամ Դկուլ. գ. լուբիա. ֆ ափէնկ, պէօյրիւնճ։
Դղնակ, ևկի, կաց. գ. դղնկ, բնդղ քարձր տեղւոյ վրայ. ֆ գալէ, Ճիաար։
Դղնակապարիսպ, լսպի. գ. բնդղին պատը. ֆ Ճիաար տիվարը։
Դղնկաձև. ա. աշտարակի՝ բնդղի ձևով։
Դղրդ. գ. դող, սարսուռ. ֆ սարսըլըշ։
Դղրդեմ, եցի } ն. դողդղընել, սարսռել. ֆ սարսըլմագ.—կը. սարսիլ. ֆ սարսըլմագ.—որ և Դղրդամ. չ։
Դղրդեցուցանեմ } ն. նոյն ընդ ինքն։
Դղրդումն, դմանն, անց } գ. սարսելը, սարսիլը. ֆ սարսըլըշ, սալճիւսա օլմասը, արաչէտ։
Դղրդուն } ա. սարսելի, սարսիլ. ֆ սարսըլըշ, սալճիւսա օլմասը, արաչէտ։
Դղջի. գ. ծառի մը անուն։ [գայրուգ։
Դմակ, ի, ացի. գ. ոչխարի պոչ. ֆ սիւմ, չէն։
Դմբիչ. ա. Թմբիչ։ [չէն։
Դմին իբի. շ. առօր. Համոզ. ֆ պուճուն իւ-
Դնգնդ. ա. կակուղ։
Դնգնդ. ի, ացի. գ. Ճնճղուղ, Ճնճղուց, անս և Ճուկն, 2։
Դնգուն. ա. Ճնգուն։
Դնդղանք, նաց. գ. 1 դնդղներ, դնդղեղ, ա-լիք, ծիանք։—2 վիշ։
Դնդնչում. ա. Դնդչում։
Դնդոդ. ա. երերուն, շարժուն։
Դնդչեմ, եցի. կամ չեմ, եցայ. չ. 1 ջրի ձայն Հանելը, և բուռաց շարժիլը։—2 նուագ. գաբանի գործիքը։
Դնդչեցուցանեմ. ն. ձայն Հանել տալ։
Դնդչում, չման. գ. խշտաց տերևներու ջրի. ֆ Ֆըշըրթը։
Դնեմ, նգի, նդիր, նգ. գիր, գիք. ն. 1 գընել. ֆ գօյմագ.—2 տեղել. ֆ սայմագ։
—Դնեմ. 1 ընել, կարդել. ֆ էթմէք։—2 տալ. ֆ վէրմէք։
—Դնեմ զուշկն. մոխիկ ընել, լսել։
—Դնեմ առ միմեանս ընդգէմ միմեանց. Հա-

մեմատել, բաղդատել։
–Դնեմ զսիրա՝ զսիրաս (՚ի վերայ իրիք). ֆ հոգալ։ – 2 սիրտը կոտրիլ լքանիլ։
–Դնեմ ՚ի սրտի. մոռնալ։
–Դնեմ առաջի իմ. առաջադրել։ [մը)։
–Դնեմ գործ ումեք. յանձնել մէկուն (բան
–Դնեմ զանձն (ուրուք). գնահատը վճռել (մէկը)։
–Դնեմ զանձն իմ ՚ի վերայ այլոց, կամ զոգի ՚ի բանին. վտանգի դնել իւրզինքը։
–Ակն դնեմ ումեք. մէկուն վրայ գէշ մըտքով աչք ունենալ։
–Դնեմ գիրս. գիրք շարադրել։
–Դնեմ մոռացն. մոռնալութիւն, միտքը դը–
–Դնանիմ. գրուիլ։ [բած նպատակը։
–Դրնալ. իբր նպատակ. գրուած, դրած,
Դշխեմ. ո. Դժխեմ։ [դնելով։
Դշխոյ, ի, ից. գ. թագուհի, թագաւորի մայր, կամ կին. ֆ սուլթան։
Դշխոյութիւն. գ. տիկնութիւն. ֆ խաթունութիւն։
Դոզոզ. ա. Դունդոզ։
Դօլ. ա. Դոյլ։ [ֆ տէյիմէն խուներուած։
Դօխն, խն, ամբ. գ. ջաղացքի գոմ՝ձագար.
Դող, ի, ից. գ. ֆ դղալը, սարսիլը – 2 ջնջիլ մի տարուած. ֆ թիւիլիչ։
–Զդղոլ հարկանիմ. դղալ։
–Ի գոլոլ կացուցանեմ. դղալցընել։
Դոդ. գ. խազ մը։
Դոդալի. ա. դղալուն, տակալի։
Դոդամ; ացայ կամ ացի, դա. չ. դղդըղալ, սարսիլ, սարսափիլ. ֆ թիւիլիչ մէք։
Դոդանի, զդոդանի. ո. ՚ի Դոդուման։
Դոդացուցանեմ. ն. դոդացընել, դոդցընել. ֆ թիւիլիչ իլմէք, սարսմագ։
Դոդացուցիչ. ա. դոդացընող։ [ընդուն։
Դոդղոջ, կամ Դոդղոչ. ա. դղդղոջուն, և–
Դոդղոջամ, կամ չամ } չ. դղդղալ. ֆ թիւիլիչ
Դոդղոջնամ, կամ չնամ } թիւիլիչ թիւիլիչ մէք։
Դոդղոջուն, կամ չուն } ա. Դոդղոջ։
Դոդղոջունն, կամ չունն. գ. դղդղոջալը։
Դոդուիմ } գ. դոդ, դոդալը, սարսուռ, սա–
Դոդուն } կուտ, վախ. ֆ թիւիլիչ, թիւիլիչ մէք, դողդոջ։ [իւրքմէք։
–Ի դոդման լինիմ. դոդալ. ֆ թիւիլիչ մէք,
–Զդոդման՝ զդղդմանի՝ զդոդմանի՝ զդոդմանի՝ զդոդոջանի հարկանիմ. դոդալ. սարսիլ. ֆ թիւիլիչ մէք, սարսըլմագ։
Դոձ. Դոձի խխ. գ. ֆ տնասակ մը խխ. ֆ չէօզ, թիչնկի լաքը։ – 2 նամակ կնքելու նիւթը։
Դոմեոիկա. ա. Հաւատագիր։
Դոյզն. ա. ֆ քիչ մը, քչիկ, ալտիկ, չնչին, խնդձուկ. ֆ ազաձրգ, ձիւզի, սկիզբ, զայիֆ։ – 2 հատաւակ. ֆ պայաղը։
–Դոյզն. մ. քիչ մը. ֆ պէր ազ
Դոյզնաբար. ա. Դուզնաբար։
Դոյզնագիտ. ա. սակաւագիտ։
Դոյզնժամանակեայ. ա. քիչ տեւողական, սակաւակեաց։ [գօղաւ
Դոյլ, դուլի կամ լոյ, ից. գ. դոլ. ֆ գօվա,
Դոյն, դոյնի. դոքին, դոցին կամ ցուն, ցուն. գնդան. ա. գ. ատի, ատիկա՝ որ ը սի. ֆ չուա, քէնտի։
Դոյն. Դոյնինչ. ա. մ. ա. Դուն, և Դոյզն։
Դոյնգուենակ. մ. ատանկ, ատոր նմանը։
Դոյնչափ. ա. մ. ատչափ, նոյնչափ. ֆ չուգատար, օղ գըտար։
Դոյնպէս. մ. ատանկ. ֆ չէօյլէ, չէօյլէճէ։
Դոյնօրինակ. ա. մ. ատանկ. ֆ չէօյլէ։
Դոյը. ա. Դիւք, և Դիւքութիւն – ա. Հանգստացընող։
Դոնդող, կամ Դոզդոզ. գ. դանդող, թանձր հեղուկ. ֆ փխտի, փէլթէ։
Դորակ, ի, աց. գ. չափ մը, վարդ. ֆ պարտատ – ան՝ ս և Չիմէնտ։ [ձևով։
Դորակաձև. ա. դորակի կամ ակաւատակի
Դորայ, այոյ, ըայք, յոց. ա. գ. ատորը. ֆ շուշնունքի։
Դորտուիմ; եցայ. չ. չարաչար անօթի նալ՝ ծարաւիլ, թշնալ, մաշիլ. ֆ պայըլմագ։
Դու, քո. դուք, ձեր. գնդան. գ. դուն. ֆ սէն,
–Ի քէն. քնդնէ, քոյ. քովէդ։ [սիզ։
Դուարձ, ից. գ. արջառ և ոչխար. ֆ տավար։
Դուարձնի զգեստ. ոշնրի կամ կենդանւոյ մորթէ հագուստ։
Դուդաք. գ. թուխթակ. ֆ տուտուգ գուշու։
Դուզնաբանագոյն. ա. քիչ՝ կարճ խօսքով։
Դուզնաբանեմ. ն. չ. քիչ մը՝ համառօտ խօ–
Դուզնաբանութիւն. գ. կարճ խօսք [սիլ։
Դուզնաբար. մ. թենթև կերպով, վերՙի վերոյ, անխտիր. ֆ պայաղըձար։
Դուզնամանականան. ա. քիչ տեղնուան։
Դուզնաքնայ, քեի, իւ. քոյ, քոյ. քեիցք, քնայց. ա. ֆ չնչին, թենթև, հատաւակ. ֆ պայաղը։ – 2 քիչ. ֆ ազ – 3 մ. քիչ մը. ֆ ազաձրգ։
Դուժ, ի, ից. ա. խուժազուժ, բարբարոս. ֆ պարպարըշ, նէպան, խայլաճի։
Դուլ. գ. գադար, հանգիստ։
–Դուլ տամ. թող տալ։
–Դուլ առնեմ. գադրիլ, հանգչիլ։
–Դուլ և պատուէր. ջանք, յորդոր։
Դուխտ. Ի բաղդութիւնս՝ որպէս գուստր։
Դուկան. գ. գնդան. ֆ մէրթէկ։
Դում. գրմոյ. գ. Հարբուխ, իջուածք. ֆ նէ–
Դուն. ա. Դոյզն։ [վազիկ, զուքամ, չնչին։
–Դուն ինչ. ա. Դոյզն ինչ։ [նըրէք։
–Դուն ուրուք. քիչ անգամ, քիչ տեղ, հազիւ
Դուռն. ա. Դաշտն։
Դունոյ Հատիկ. լոբիատ. ֆ ֆասուլիա։
Դունչ. գ. դունչ. ֆ չնչնէչ։

Դուռայ. գ. Հագուստ, ձև. տ ԹԷՔՐԻ։
Դուռէն. ա. Սալամբ։
Դուռն, դրան, դրունք, դրանց. և Դուրք, դրաց. գ. 1 դուռ. տ գավիթ, պատ, տէր։ —2 ի՞մագաւորական պալատ։
—Առ դրան, Առ դուրս. դրան քով։
—Ի դուրս 'ի դուրս. մ. գնել դուռ. տ տէրպէտէր։ [կանք. տ սէրայ, գավիթ։
—Դուռն տղքունի. պալատ, և պալատա-
—Դուռն Ալանաց կամ Ճորայ, Կասպից, Պահլաւայ. անոք՝ կիրճ՝ լերանց. տ տէմիր գավը, տէրպէնտ։
—Դրան Նախկոպոս. Հայրապետի կամ Իշխանի քով եղած նախկոպոս։
—Դրան Երէց. պալատի կամ նախկոպոսաբանի քահանայ։
—Ալաստքին դրունք. գաւիթ։ [ընել։
—Դուրս գտանիմ (իրացն). Ձեր գտնալ՝
Դուստր, դստեր, նչք, նրաց կամ նրց. գ. աղջիկ զաւակ. տ զրզէվատ։
—Դստերք քաղաքի. քաղաքի մը գնդերը։
—Դուստր սիանի. հին և նոր նկեղեցի։
Դուստրիկ. ա. Դստրիկ։
Դուր, դրոյ. կամ դրի. գ. 1 հիւսանց կըտրոցը, քերիչը, և այլն։ —2 գրի պատիւ։ —3 ա. Հարմ, շիտակ. տ տիւզ։
Դուրգն, դրգան, 'ի դրգանէ. գ. բլուտի անիւը. տ չէօմլէքճի չարդը։
Դուրք, դրաց. ա. Դուռն [դուռը։
—Դուրք դրանն. դրի դուռը, գաւիթն
—Ի դուրս. մ. 1 գնել դուրս, գէալ 'ի դուրս. տ տրշարը, պէրիւ։ —2 նո (տալ)։
—Ի դուրս բնկնիմ. դուրս տալ (մազքին մէջ պահածը)։ [վար, իշեան, բզնէվ։
Դուքս, դքսի. գ. (լ.) առաջնորդ, զօրաւ
Դումիմ, նցի. չ. 1 ոտքով գնտինը գարնել ոտքով խաղալ։ —2 գարնել, ծնծնել։
Դումիւն, կամ Դումուն, փմանս. գ. ոտքի ձայն. տ փամբըտը։
Դպիր, դպրի, բաց. գ. 1 կարգացող, գրագիր. տ օգումուշ, նազընճը, քնամիթ։ —2 ժամու ընթերցող, երգիչ, տիւտացու։
Դպրանոց. ա. Դպրոց։
Դպրապետ, ի, աց. գ. 1 տանեղպիր. տ որը քնամիթի։ —2 դպրոցի վարժապետ։
Դպրոց, ի, աց. գ. դպրատուն. տ մէքթէպ։
Դպրոցական. ա. դպրոցը տրված, գիտնա
Դպրոցական. ա. աշակերտական։ [կան։
Դպրոցանոց } գ. դպրատուն. տ մէքթէպ։
Դպրոցատուն }
Դպրութիւն. գ. 1 գրագիտութիւն, կարդացուրիւն, գիրք, ուսմունք, դիտան, գլոց բաժանմունք։ —2 աստիճան ընթերցողութեան։
Դռակն, ի կամ այ. գ. (յ.) վիշապ. տ ամժէր։ [օձի պէս գոյնզգոյն։
Դռանկոնաւ, ի կամ այ. գ. ա. վիշապական,
Դռընպան. ա. Դռնապան։
Դռնաբաց. ա. 1 դուռ բացող։ —2 ակզընապատնաւոր։ —3 գ. դռնապանուհի աստիճա-
—Դռնաբացք. գ. ա. Դռնբացէք։ [նը։
Դռնակ, ի, աց. գ. պղտի դուռ. տ գափըճքը։
Դռնապահ. ա. Դռնապան, ։
Դռնապան, ի, աց. գ. 1 դրան պահապան. տ տէրպան, գավուճու։ —2 դռնապանութեան աստիճան ունեցող։
Դռնապանուհի. գ. դռնապան աղջիկ։
Դռնափակնալ. ա. որուն դուռը փակով կզպուած է։ [մէ, ըէզէ, մանտալ։
Դռնափակք, կաց. գ. դրան փակը. տ սիւրգէ։
Դռնբաց. ա. Դռնաբաց։
Դռնբաց, ի } գ. արարողուի ժամու դուռը
Դռնբացէք } բանալու՝ ծագկազարդչին օրը։
—Դռնբացք կամ Դռնաբացք նկեղեցւոյ. նաւակատիք։
Դռնչեմ, նցի } ն. 1 թնտացընել։ —
Դռնչեցուցանեմ } 2 կակըղցընել։
Դռնչիմ, նցայ. չ. 1 թնտալ, անկածը խօսիլ։ —2 տալիլ ատտիկ ձայնի, անկածը քոս կտալը։ [նը։
Դռնչիւն, չմանս. գ. խոշոր՝ տատտիկ ձայ-
Դռոմիմ. ա. Դռոյմ տամ
Դռոյմ. գ. բազմութիւն, խուռն
Դռոհ տամ. Դռոմ տամ } բազմութիւն վը-
Դռոյմ տամ. Դռուխ տամ } լոյ վազիլ. տ սիւրսալ՝ հիւձիւմ էմ մէք։
Դռուն. գ. տեսակ մը թռչուն։
Դստերագիր, Դստրագիր, գրի, բաց. գ. հոգևորական աղջիկ. տ Ջանն էվլատը գըզ։
Դստիկան, ի. գ. տան ծածքը և յարկը։
Դստրասէր. ա. իր աղջիկները սիրող։
Դստրիկ. գ. պղտի աղջիկ. տ գըզՃըղազ։
Դսրսիլ, կամ Դրսուլ. գ. վար գալնելը, նահատիճք։
—Դսրսիլ առնեմ, լինիմ. ա. Դսրսիլեմ, իմ։
Դսրսիլական. ա. նախատական։
Դսրսիլանք, նաց. ա. Դսրսիլ։
Դսրսիլեմ, կամ Դրսուլեմ, նցի. ն. վար գալնել, քամահրել. տ խըղամագ։
Դսրսիլիմ. չ. խաղք ըլլալը
Դսրսիլիչ. ա. քամահրող։
Դսրսուլեմի } ա. Դսրսիլ։
Դսրսուլեմն }
Դրաքացուրիւն. ա. Դռնբացէք։
Դրագմ, կամ Դրաքմայ. գ. (յ.) դրամ, արամ. տ տիրճէմի
*Դրախանք. գ. կտած բան՝ աղտ։
Դրախտ, ի, ից կամ աւ, ից կամ ացի, ք. գ. 1 պարտէզ մեծ, ծառնոց։ —2 Եդեմայդրախտը, և արքայուր. տ պաղ, պաղչէ, Ջէննէթ։
Դրախտաբաց. ա. դրախտը բացող։
Դրախտաբուղես. ա. դրախտէն բնած։
Դրախտաձնան. ա. դրախտի մէջ բուսած

մեծցած։ [նոցի՝ ծառի նման ըլլալ։
Դրախտանամ, ացնալ. չ. գրախտի՝ ծառ.
Դրախտապան. գ. 1 Ադամ–2 պաշտիղպան։
Դրախտապետ. ա. արքայութիւնէ գլխաւոր։
Դրախտաւունկ. ա. գրախտի մէջ անկած,
Դրածակ, ի, ից. ա. գրոսի ձակոզ [բուսած։
Դրական, ի, ից. գ. 1 իրօք նշած, իրական։ –2 տեղական։ –3 անուանադրական։ –4 յետոյ գրած, սառցական։ – 5 ՚ի գոյն դնելիք։
–Դրական մակբայ. (յ. ոձով) ապառնի դիմաբուլիր։
Դրականապէս. մ. գրական կերպով, անուն մը նոքին դնելով։
Դրակից, կցի, ցաց. ա. գ. գրացի, մտաս. ուր. ֊ գծնչու, նագրն, հէմ Ձխլալ։
Դրակնատես, Դրակնոտես. գ. (յ.) օ. ձաձև ձկնէր։ [շարիւն։
Դրակնդիկն. ա. Գրակնոտիկն, Ճաւաբ.
Դրակցութիւն. գ. գրացութիւն, գրացիներ. ֊ գծնչուլուգ, գծնչուլար։
Դրահայեաց. ա. դէպ՚ի գուլա ծառած (կնձ. գանեաց ուրք)։
Դրամ, ոյ, ոց. և ի, ից. գ. 1 գրամ, տրամ. ֊ տիրեմ, տիրէմ–2 առակ. ֊ ագձէ, փարատ։
Դրամաժողով. ա. 1 առակ ժողվող։ – 2 Տարկաւոր։ [ոսկիր։
Դրամակէս. գ. կէս տրամ արծաթի կամ
Դրամակիսեայ. ա. կէս գրամանոց։
Դրամակշիռ, կշռոյ. գ. վող. առակ, կամ ուրիշ բան՝ մէկ տրամի կշիռքով։
Դրամակոխ, ի, ից. ա. իր գլխէն առակ կոխող. ֊ գալպազան։
Դրամեմ. ն. առակ պատրաստել՝ վճարել։
Դրամիկ, մկունք. գ. քիչ առակ։
Դրանգ, ի, ից } 1 գրսի գուռքը–2 գուռ,
Դրանդի, դւոյ, դեաց } անցք գրան չափ։
Դրանիկ, նկի, կաց. կամ Դրանկ, ի, աց. գրան մասը, թաղաւորական ի՚ինանաւոյ. ֊ սէրայը, սէրայաթաղ կամ՝ գուռը նստած, գուռը նստող։
Դրասանգ, ի, աց. գ. գրան վրայ կախած ձաղկէ զարդ ամէն։ [բասման։
Դրասա, ի, ից կամ աց. ա. Դրախտ, և Դաս. Դրասա } ա. Գրասա։
Դրասա }
Դրացի, ցւոյ, ցեաց. ա. գ. գրակից. ֊ գծնչու, էհմաձի, նագրն։
Դրացութիւն. ա. Դրակցութիւն։
Դրացուհի, ի, ից. գ. ապաշխարող՝ գրան գուռը սպասող, կամ ժամու գրան ծառայող։
Դրագմայ. ա. Դրագմ, և Դրամ։
Դրգալ, ի, աւ կամ ալ, աց կամ ից. գ. գրգալ. ֊ գաշըգ։ [֊ տիրեմ մէք։
Դրգեմ, Եցի. ն. գրգռել, գրգռուիլ, շարժել։
Դրգեցուցանեմ. նոյն։
Դրգիչ. ա. գրգող, գրգռող։
Դրգնջիւն. ա. Դրգջիւն։ [չիչ (լեզուի)։
Դրգուադեմ. չ. 1 կակազել–2 ըլիւտալ, թիլ։
Դրգուադեմ, կամ իմ. ա. Գրգուադեմ։
Դրգուեմ, Եցի. ն. տատիկ գրգռել, խախտել, տեղացը շարժել. ֊ նէրբիսէն օյնալ։
Դրգուեցուցանեմ. նոյն։ [մազ։
Դրգռելիւն. գ. գրգռելը, գրգռուիլը։
Դրգռանք, դմանց } գ. շարժուձն, խախտուձն։
Դրգռուձն }
Դրգջիւն, Դրգնջիւն, Դրգջուձն, ջմանց. գ. տատրատց, պատաւական խօսքեր։
Դրժադաւ. ա. նենգաւոր։
Դրժանք, նաց. գ. նենգութիւն, խաղտախտութիւն, զրկանք, վնաս. ֊ հիլէ, տէք։
Դրժելի. ա. դիւրաթեսանելի։
Դրժեմ, Եցի. ն. որ և Դժրեմ. վնասել կամ մեռցընել խաբէութեամբ, ուխտը՝ խօսքը չպահել, խաղտախել, անիրաւել. ֊ տէք իլէ զուլմ էհմէք, զրմագ։
Դրժոգաբար, պէս. ա. Դժողաբար։
Դրժոգականն. գ. խարդախութիւն։
Դրժոգութիւն } ա. Դրժանք։
Դրժութիւն }
Դրիհ, զրհի. գ. կծիկ հմնյական. ֊ համայիլ, չագըն։
Դրիհաքաղաք. գ. (յ.) Հղեբէ շինած պատ։
Դրնգեմ. ն. ձիւն՝ ուրք գետինը զարնելը։
Դրնգիւն. գ. 1 խառնակ ձայն, շիւոմ. ֊ վախըրտը, հարըլըճը։ – 2 ձիւն՝ ուրքը գետին զարնելը։
Դրոյլ. գ. գուռ բացող գոցող, դռնապան։
Դրոյաք. գ. ծամնակալ, գլխի մնգեղուն կապ։
Դրոշմ, ի, աւ կամ իւ. գ. 1 կնքած նշան, կնիք, տպագած տեղ. ֊ մէօհիւր, տամղա, նիշան, տաղտանմըշ Եէր։ – 2 ձեռնագիր. ֊ խմչա։ – 3 կնիք ՚ի թղթի։ – 4 խորհուրդ, զրոշմի, մեռնի օծուձն։ – 5 նշան, օրինակ։
Դրոշմաբար. մ. զրոշմի կամ օծման պէս։
Դրոշմած. գ. պատկեր, արձան։
Դրոշմական. ա. տպաւորած, ձեռագած։
Դրոշմագեաւ. ա. զրոշմի՝ կնիքը գուցը- [տամղալը։
նող։
Դրոշմաւոր. ա. կնքած, նշան ունեցող. ֊
Դրոշմաւորութիւն. գ. գրաւածք, օրինակ։
Դրոշմեմ, Եցի. ն. 1 տպաւորել, նշան դնել, գրել, փորել. ֊ տամղալամագ, չըզմագ՝ նշան գծմագ, նագմագ։ – 2 կնիք կամ ձեռք դնել գրի, տաղտանել. ֊ խմչալամագ։ – 3 մեռնիմ օծել։ – 4 փորել, քանդակել։
Դրոշմիչ. ա. գրոշմող (բուս ամենայն նշ)։
Դրոշմուձն, շման. գ. կնքելը, արձանագրուիլ։
Դրուագ, կամ ակ, ի, աց. գ. 1 գարդ և բնական՝ դրած, անանց գլուխը կամ խորանը ազուցած։ – 2 գլուխ բանի, հատուած,

վարդապետութիւն, աւանդութիւն։
Դրուագեմ, եցի. ն. շուրջ պատել զարդով, յարմարել. ս զոսկեմագ, զուշմիմագ, զբի և Դրուագրեմ։
*Դրուականուն. գ. զարդարող անուն. ս խա. Դրուատ. տ. Դրուատիք։
Դրուատական. ա. գովեստի։
Դրուատայեղց. ա. մ. լի գովութեամբ։
Դրուատանք, նաց. տ. Դրուատիք։
Դրուատարան, Դրուատուղ } տ. Դրուատական։
Դրուատեմ, եցի. ն. 1 գովել. ս ՄԽՀ էքմէք, էօյմէք — 2 քանդակել։
–Դրուատեալ (բանք) շողոքորթիչ (խօսք)։
Դրուատիք, տեաց. գ. գովեստ. ս ՄԽՀ, էօյիւշ։
Դրուատուէն, նոյն։
Դրուգ. տ. Դաւթի։
Դրուժիւն. գ. 1 գնելը, գրուիլը, գիրք — 2 չարադրութիւն, խօսք — 3 առուտրութիւն — 4 առաջարկութիւն, խնդիր։
–Դրուժք. բառ Դրուժեան. Խոքը գրած ըլլալով, ոչ թէ ուժեամբ՝ այլ ընտրեալ կամ որդեգրութեամբ։
Դրուժ. 1 գ. նենգութիւն, խարդախութիւն — 2 ա. նենգող, խարդախ։
Դրուժան. տ. խարդախ, չար։
Դրուժն, դրմունք. գ. գրած բան, օրէնք։
Դրունազ. գ. (իբր ռմկ.) խոտ մը. ս չամման օձու։
Ի գրեալնիկ } մ. տ. գրեկն. ս տըշարտան։
Ի գրեաստ }
Ի գրեալնի լինիմ. ժուռ գալ՝ նրթալ։
Դրսավ, Դրսավեմ. տ. Դսրավ, Դսրավեմ։
Դրօշ, աւ, ուց. կամ ի, ից. գ. գրօշակ, կըտոր լաթ՝ գործ տնօր կախած, նշան տէրութեան. ս սանձագ, պայրագ, ալէմի
–Դրօշ, գրօշք. գ. փորած արձան, կուռք։
Դրօշագործու. ի. գ. արձան կամ կուռք շինելը։
Դրօշած. տ. Դրօշուած [նար. ինքրագ։
Դրօշակ, ի, ից. գ. լաթին ծայրը. ս քէշ
Դրօշակիր, կրի, կրաց } գ. տ. գրօշ բանող. ս
Դրօշուղ } պայրագտար։
Դրօշակից. գ. նոյն գրօշակն ունեցող, նոյն ազգէն եղող։
Դրօշեալ, եալ } տ. գ. քանդակած, փորած արձան, կուռք։
Դրօշեալք, եալց }
Դրօշեմ, եցի. ն. փորել, տաշելով քերելով կուռք շինել։
–Դրօշեալ գիրք նուիրականք. խորհրդաւոր նշանագիրք Եգիպտացւոց։
Դրօշուած, ոյ, ոց. գ. փորուածք։
Դքսութիւն. գ. բդեշխութիւն. ս պէկլիք, փաշալըղ, սէրասքէրլիք։
Դօգօշ. տ. Քարամօմօշ։
Դօլ. տ. Դոյլ։
Դաստաքան. տ. Պատժանակ։

Ե

Ե. Եչ. Հինգերորդ տառ Հայոց. Հայնատառ, կամ սկզբնատօրիչ Հայերէն՝ իչ, նման միջանկեալ յ տառի։
–Ե ծորդ է բնդ է, և ի։
–Ե. ե. Հինգ. Հինգերորդ։
Եաւիմն. տ. Եսիմն։
Եբենեայ. տ. ապատոզ. ս էպէկնուտան։
Եբենոս, ի. գ. ապատոզ. ս էպէկնուտ։
Եբիձաղ, ի. գ. վերարկու. ս նափունձան։
Եբրայական, ի, ից. 1 տ. Եբրայեցւոց յատուկ — 2 գ. Եբրայեցի, Հրեայ։
Եբրայակիր. տ. Եբրայեցւոց քով եղածը։
Եբրայաւանդ. տ. Եբրայեցւոց աւանդութեան պէս։
Եբրայեցերէն. մ. Հրէաբէն. ս իպրանձա։
Եբրայեցի, ցւոյ, ւոց. ա. գ. 1 Հրեայ. ս նահապի — 2 Եբրայական — 3 մ. Եբրայեցերէն։
Եգիպտական. ա. Եգիպտոսի. ս մըսրի։
Եգիպտակրծան. ա. Եգիպտոսը կործանող. ս մըսըրը եըգան։
Եգիպտացք. գ. Վիտաց այրուձեն, գիրք Հարանց վարք։
Եգիպտատանջ. ա. Եգիպտացւոց չարչարող։
Եգիպտացի, ցւոյ, ւոց. ա. գ. 1 գիտուն — 2 Եգիպտոսի բանի։
Եգիպտուհի. ա. գ. գիտուն կնիկ։
Եգնատիոս. տ. Կոնտիոս։
Եգուց. տ. Ակռգուց։
Եգած, ոյ, ոյ. տ. Եգուած։
Եգեմ, այ. գ. (և.) Սգին, փափկութեամբ գրաստ, գրաստին տեղը։
Եգեմաքուղ } տ. գրաստէն բլուած։
Եգեմածին }
Եգեմական. ա. գրաստի յատուկ, կամ նման։
Եգեմահիւս. տ. գրաստի ծագկընկերով հիւսած։
Եգեմային. տ. Եգեմական։
Եգեմանման. տ. գրաստին նման։
Եգեմաստանկ. տ. Եգեմի տնկած (գրաստ)։
Եգեմնան. տ. Եգեմական։
Եգոլ. տ. գնող։
Եգուած, ոյ, ոց. գ. գիրք Հանգամանաց, գնելոց։
Եգ, եզոյ. յեզոյ, յեզոջէ, յեզէ, ի՛ ն՛ եզէ,

ա. մէկ, մէկ հատ. ֊ պիր, նէք։
Եզաբան, ի, ից. ա. միաբան, խօսքընդին մէկ։
Եզաբար. ա. միաձէս, միաբան։ — 2 առանձին։
Եզաբոյն. ա. բոյնը մէկ, անբաժանելի։
Եզաթմբիմ, նգայ. ֊. նոյն գաւը մտնել։
Եզակ, ի, աց. 1 ա. մէկ, միակ։ — 2 գ. մէկ կամ միաւոր թիւը։
Եզական, ի, աց. ա. մէկ հատիկ, մէկ հատ.
Եզականապէս } մ. մէկ մը կամ մէկ քանը
Եզակի } նշանակելով. ֊, միաբիբէ տի։
Եզականութիւն. գ. միաբնի առանձնաձեւութիւնն, անհամեմատութիւն ի մէջ տեղ. ծոցին և տեղձուածոց։
Եզաձի, ոյ. գ. 1 միաւոր մէկ մասիդ մը։ — 2 արձակ ձի մը։ — 3 պզտիկ նաւակ. ֊ քէչէք։
Եզամիա. ա. միամիտ, սրտակից։
Եզանամ, ացայ. ֊. մէկտեղ գալ, ժողվուիլ. ֊ պիրիքմէք։
Եզանգամ. մ. միանգամ։
–Որ եզանգամ. ուր որ, ինչ որ։
Եզապէս. մ. եզակի, միապէս։
Եզ առ մուռ. մ. մէկմէկու։
Եզաւանգ. ա. միաւանդ։
Եզաւեռակ. ա. միաւեռակ։
Եզարած կամ Եզառած, ի, ից. գ. հնադիք սրամտաբանական։ [բերող։
Եզարար, ի, ից. ա. միացընող, մէկտեղ
Եզեռակ, կամ Եզեռակի. ա. գ. մի և նբ. բնակ, մի առաուած երեքանձնեայ։
Եզերական, ի, ից. ա. 1 ծայր ունեցող, չափչըփած։ — 2 մօտ տեղացի, սահմանակից։
Եզերանամ, ացայ } ֊. 1 ծայր մը հասնիլ. ֊
Եզերիմ, նցի } քէնաբա՝ գլուխ վերմաղ։ — 2 պարտաւնակիլ. ֊ սրտմաղ։
Եզերուիլ, բանի. գ. վերջաւորութիւն, վերջ։
Եզն, եզին, եզանց. գ. 1 եզ. ֊ սրտը, էօքիւզ։ — 2 ցուլ կենդանակերպը. ֊ սէվիր։
–Եզին ագի. խոտ մը. ֊ սրտը գուլգուզու։
–Եզին աչք. 1 երիցուկ ծաղիկը. ֊ կնամէչչի։ — 2 ա. Եզնակն։
Եզնալեզու. գ. ջազխոտ՝ խոշոր տերևով. ֊ լիսանիւլ սէվը։
Եզնամուծ. գ. եզան լուծ. ֊ պօյունտուրաղ։
Եզնախոց, յք. գ. չինծու՝ խառն կենդանի, եզան ու խոյի նմանու։ [գառապր։
Եզնածախ. ա. եզան միս ծախող. ֊ սրտը
Եզնակ, կամ Եզնիկ. գ. հոլթ, աղքատի հոլթիւկ. և յատուկ անուն։
–Առուծոյ եզնակ, կամ Ոսկի եզնակ. ձիձի թեաւոր փայլուն. ֊ կիւլ պէօճէյի։ –տե՛ս և Խարազուլ։ [պարտախախուց։
Եզնական. գ. սև խաղող խոշոր՝ մատո,
Եզնաձնաշակ. ա. եզան՝ կովու միս ուտող. (Հիլաս՝ Հերակլի ընկերը)։
Եզնամոլոյ կամ ի. ոլք, լից } գ. 1 ջուխտ եզ
Եզնամոլի, լիք, լնաց } զանց՝ մէկտեղ աշխատող։ — 2 գործակից։
Եզնանոց } գ. եզնելու դոմն. ֊ սրտը
Եզնոց, ի, աց } ախորը։
Եզնաչք. ա. Եզնակն։
Եզնավար } ա. գ. հօտաղ, եզնելը քշող։
Եզնող } ա. գ. հօտաղ, եզնելը քշող։
Եզող, ի }
Եզունապէս. մ. միևնաւորիկ, միևնակուկ։
Եզր, եզնը, եզերք. եզերք, բաց, լոք, լովք, կամ եզերքք. գ. 1 ծայր. ֊ քէնար, ուշ։ — 2 ծոմուշ գետի ափին։ — 3 վերջը, նաքը. ֊ նիհայիճ։ — 4 բառ ի ծայրս նախատառաւեր։
–Եզը ունիմ. ՅԵզը եղանեմ. վերջանալ, լմննալ։ [գետ
Եզրաձիրանի. գ. ծայրերը զարդարուն ըզ
Եզրական. ա. 1 վերջ ունեցող, սահմանաւոր։ — 2 սահմանակից։
Եզրակացութիւն. գ. 1 ծայրը հասնիլը. ֊ իմմամի։ — 2 ձեռնարկութեան լրումը. ֊
Եզրանամ. ա. Եզերանամ։ [նէմէ։
Եզրացուցիչ. ա. լմննցընող, եզրակացուցիչ։
Եզրեղէն. գ. պղպատաւ գաւնի. ուսկից՝ Եզրեղէց պատուղ։
Եթ. ա. Եւնէթ։
Եթեր, ի, աց. գ. (յ.) վերի օդ, երկինք. ա. Երկի։
Եթերաճաղաց }
Եթերական }
Եթերաձնիմ }
Եթերային } ա. երկնային, օդային։
Եթերամման }
Եթերևան }
Եթերընթեաց }
Եթերակէզ. ա. օդուն մէջ էրած։
Եթերացայտ. ա. երկնքէն ցաթքած՝ ծաթած։ [թերթ։
Եթերթ կամ Ցեթերթ. գ. կրկին կրկին
Եթէ. շ. 1 թէ որ. ֊ էկէր։ — 2 երբոր. ֊ նէզաման։ — 3 թէ պէտ։ — 4 (բանի, ընեմ)նէ. ֊ խէմ, խէն, խէ։ [ան ալ։
–Եթէ, եթէ. թէ ա, թէ ան. ան ալ,
Եթէ. հրց. միթէ, թէ, մի. ֊ ա՞նայ։
Եթէ. թէմ. որ. ֊ քի։
Եթէ ոչ. շ. 1 բայց եթէ, միայն. ֊ ֆաղաթէ, ևս սաքի։ — 2 ըլլալէն առաջ։
Եթիա կամ Եթիայ, ի, այց կամ աց. գ. (յ.) հողամաղ, ձկնկուլ. ֊ գարապաթիաց։
Եթէնամացի, Եթէխամացի, Եթէռամացի. ա. գ. խաժրկի. ֊ հապէշ։
Եւ, ի, իւ. նշ, նշից, իւք. գ. 1 նեռանէն գուրս նետելը. ֊ չըգըշ։ — 2 վեր նետելը։ — 3 անցք, ձամբայ, գուռ։ — 4 վերջ։ — 5 յաջողութիւն, հնարք։ — 6 ցաթնելը, արևին ցաթնելու կողմը։ — 7 բիթլը։ — 8 բերք նը-

կբի։ – 9 շրջան։ – 10 աղբ։ – 11 ծակոտ։ – 12 աշխարհ հրաժարիլը։ – 13 Ելից գիրքը։

Ել, ելոյ, լծ. ա. Եմ։

Ելագ, կամ Ելակ, ի, աց. գ. 1 խմորուկ. 2 չիլէք։ – 2 մանիշակ. 3 գօձաձեմիշի։

Ելամուտ, ոգ. գ. ելլալու մտնալու տեղ։

Ելանելի, լիք, լեաց. ա. 1 ելլալու. 2 չրգամագ։ – 2 գ. աստիճան. 3 մէրտիվէն։

Ելանեմ, ելի, ելեր, ել. ել. չ. 1 ելլել. 2 չրգմագ։ – 2 ծագիլ, բխիլ. 3 հասլ. օլմագ։ – 3 հոչակուիլ, տարածուիլ. 3 չաղ օլմագ։ – 4 վեր ելլել, վրան ելլել։ – 5 հնձնիլ, նասիլ։ – 6 վիճակիլ, խնկնալ։ – 7 ըլալ, կատարուիլ։

–Ելանեմ բառ. դուրս ելլել։

–Ելանեմ ընդ աւր. ինքը զինքը սպանել։

–Ելանեմ ընդ ինչ. բանի մը պատասխանել՝ ետեւէ ըլալ։

–Ելանել առ ոք. (խօսք մը) մէկու մը վրայ յարմարիլ՝ ելլել։ [անցնիլ։

–Ելանել ի սիրտ (աւրուք). սրտէն՝ մոքէն

–Ելանեմ ի վերայ իրաւանց այլոց. ուրիշներուն իրաւունքն յափշտակել։

–Ելանել զմիմեանսիք. ջանալ մէկմէկու յաղթելով առաջ նեռուիլ։ – տես և ի բառն Եչք, Խաչ, Ոգի, Ընդ առաջ, և այլն։

Ելեկառելէն. ա. սամէկ. 2 քէհրիւպար։

Ելեկառիան, Ելեկառն, ի. գ. (յ.) սամէ. 2 քէհրիւպա։

Ելեւել, ելեւեալ առնեմ. 1 մէկմէկու յաղթելու ջանք ընել։ – 2 իրարու վրայ գալ։

Ելեւէջ, զելեւէջս. գ. ելլալը ու իջնալը. աստիճան։

–Ելեւէջս առնեմ. ելլալ իջնալ։

Ելեւմտաբ, ելեւմտից. գ. 1 ելլալը ու մտնալը. ելլող մտնողներ. – 2 Ամէնեսեանց։

Ելեվանդական բոլսահիւն. (յ.) փրկան, փրկիչ մորթի նման քօղ։

Ելի. ա. ըլլալու։

Ելիք. գ. (յ.) ասուպի տեսակ՝ ոլորելը վ վար իջնելով։

Ելլազական. ա. Հռոմեացի։

Ելլինացի. ա. գ. Հին Հռոմ. 2 եաէնանի։

Ելոզ, ի, աց. ա. ելլող բլոզ։

Ելոզաբար } մ. ելլալու՝ բխելու կերպով։
Ելոզապէս }

Ելոզութիւն. գ. 1 ելլումն, բխումն։ – 2 (մոքի) բարձրանալը։ [2 ալլահ։

Ելոհա, Ելոհէ, Ելոհի կամ Ելոյէ. (և.) ած.

Ելուզակ. ա. Ցելուզակ – յանդուգն։

Ելուզակութ. ա. աւազակութիւն սոված։

Ելուզանեմ, ուզի. ն. Հանել։

Ելուզումն, զմանս. գ. դուրս տալը, ելլելը։

Ելուիւրիւն. գ. ըլլալը, պատկերը գոյութիւն։

Ելումն, ելմանս. գ. ելլալը. 2 չրգմասը։

Ելուժուտ, մոյ, իցս. ա. Ելեւմուտք։

Ելուն } գ. ելունդ, ուռեցք, խոխոռուկ. 2 գազազձրգ։ – տես և Խոլեսեցգեսիւ։
Ելունդ }
Ելունդն, ելնդան }

Ելուտ, ելտեան. գ. 1 ելլելը։ – 2 ուռեցք։

–Ելուտ քուայ. դուրս տաւած բանս։

Ելուցանեմ, ուցի. ն. վեր ելլել տալ, ոտք հանել. 2 այազա գալարըմագ։

Ելք. 1 տ. Ել, ելք։ – 2 ուռեցք։

Եկ, ի, աց. գ. ա. երկրցի դարձած, դրսեցի. 2 էՀՆԷպի։

Եկ, ի, ից. գ. գալը. 2 կէլիշ։

–Եկք. եկածը. 2 կէլիր։

–Եկք անձրեւի. անձրեւ գալը՝ իջնալը։

–Ի վերայ եկք. վրայ գալը, գլխուն եկածը։

–Ի դրուստ եկք. օտար բաներ։

Եկակոչ. ա. առեւտուր կանչուած։

–Եկակոչ առնեմ. գաղտագողի կանչել. 2 էմիրչէրի տէմիք։

Եկամոյծ. տ. Եկամուտ։

Եկամուտ, մտի, իցս կամ աց. գ. ա. 1 դրսէն եկած՝ քաղքցի եղած, նորեկ, նորահաւատ։ – 2 նոր մուտ՝ օտար բան, էւելլուած, որ բնական չէ։ – 3 առացական։

Եկամտական. ա. էւելցած, օտար։

Եկամտեմ, եցի. չ. գալ մտնել, էւելնալ։

Եկապաշտեայ կամ տէ. գ. ծառայ, կամ օտար տեղէ եկած ծառայ։

Եկապաշտի. տ. Երկապաշտ։

Եկաւորեմ, եցի } չ. ելլել գալ. 2 կէլէ
Եկաւորիմ, եցայ } վէրմէք։

Եկաւորութի } գ. գալը. 2 կէլմէսի, կէլէ
Եկեղութիւն } վէրմէսի։

Եկեղեցաբար. մ. Եկեղեցւոյ ձեւով կերպով

Եկեղեցաբերութ, բերոյ կամ բի. գ. բերելը մը ժամու վրայ գոցած։

Եկեղեցաբոյս. ա. Եկեղեցիէն առաջ եկած։

Եկեղեցագաւառ. գ. Եկեղեաց գաւառը։

Եկեղեցազարդ. ա. Եկեղեցւոյ զարդ արող։

Եկեղեցախոսութ. գ. խորհուրդներով Եկեղեցի

Եկեղեցական, ի, աց. ա. գ. 1 Եկեղեցւոյ (բան). – 2 պաշտօնեայ Եկեղեցւոյ, կղերիկոս, աբեղայ, գաշտայ, եպիսկոպոս։ – 3 վարդապետ, մենինէ։ [գով։

Եկեղեցականապէս. մ. Եկեղեցական կերպով

Եկեղեցականութի. գ. Եկեղեցական կարգ։

Եկեղեցականուս } ա. ժամ ծախող, ժամ
Եկեղեցակողոպուս } մէն բան գողցող, սրբապղծ։

Եկեղեցակարգ. գ. Եկեղեցական կարգ։

Եկեղեցաձեւ. ա. ժամու ձեւով։

Եկեղեցանամ, ացայ. չ. ժողվիլ, Եկեղեցի

Եկեղեցաշնորհ. ա. Եկեղեցւոյ պատած։

Եկեղեցապահ } գ. Եկեղեցւոյ պահապան
Եկեղեցապան }

Եկեղեցապատիւ. ա. Եկեղեցւոյ պատիւ ընող։

Եկեղեցապէս. մ. բոլոր 'ի մի հաւաքուելով։ [աւան։
Եկեղեցաւան. գ. Եկեղեցւոյ սեփհական
Եկեղեցացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 ժողվել, մէկտեղել։ – 2 ժամու պէս ընել։
Եկեղեցացուցիչ. ա. եկեղեցասէր, ժողովող, քարոզ տուող, առնեսբան։
Եկեղեցեան. ա. գ. Եկեղեցական։
Եկեղեցի, ցւոյ, ցեաց. գ. կոչումն, և կոչական. ժողով, ժողովուրդ, ժողովարան։
–Հին Եկեղեցի. տունն Իսրայելի։
–Նոր Եկեղեցի, կամ Եկեղեցի Քրիստոսի. ժողով հաւատացելոց 'ի Քրիստոս։
–Եկեղեցի հելլենացւոց. ժողով և տունն Յունաց յԱթինս։
–Եկեղեցի. տաճար. ժամ։ տ քիլիսէ։
Եկեղեցպան. տ. Եկեղեցեպան։
Եկեղեցպանութիւն. գ. Եկեղեցւոյ պահպանութիւն ընելը։
Եկեղեցօրհնէք, նեաց. գ. նոր շինած ժամ, մը օրհնելը։
Եկեղեսիաստէս, Եկկլեսիաստէս. (յ.) գ. 1 ժողովող, առնեսիաս, վարդապետ։ – 2 ժողովող գիրքը, ևս և Երգ Երգոցը։
Եկեղեսիաստիկոս. ա. գ. Եկեղեցական, ժողովական, անուն պատուոյ մեծ վարդապետի։ [Աղբ.յոց։
Եկող, ի, ացս. (ածկ.). ըստ գրոց, Եկեալ,
Եկուէմն. գ. գալը։
–Ի վերայ եկուէմն. վրայ գալը՝ Հասնիլը։
Եկբան. տ. Ակբան, Ոքոց։
Ե՛Հ } մՋ. ահ, ահ. տ այհ, հէյ։
Եհէ }
Եղ, ոյ. տ. Իւղ։
Եղ, ի, եղում. 1 գ. ըլլալը, ստեղծում։ – 2 ա. եղական, ստեղծած։
Եղագ, ի, ացս. գ. 1 սովորական Ձամբայ. տ եօլ եօլագ։ – 2 դեղ, Ձար, Դնալք. տ չարէ, իլաճ։
Եղագլխութիւն. տ. Իւղագլխութիւն։
Եղակ, ի. ա. գ. 1 եղելոց արարիչ։ – 2 մայր Բանին մարմին եղելոյ։ – 3 մարդ եղեալ Բանին անեղական։ – 4 արարած։
Եղական, ի, ացս. ա. գ. 1 ոչնչէ եղած, ստեղծած. տ օրմանշ, վար օրմուշ։ – 2 եղած բան։
Եղականապէս. մ. ստեղծուածի կերպով։
Եղականացուցանեմ. ն. ստեղծել, ընել։
Եղականութիւն. գ. 1 ստեղծական ըլլալը։ – 2 ծնունդ եղելոցս։
Եղակարծ. տ. Ցեղակարծ։
Եղակից լինիմ. մէկտեղ ըլլալ՝ գանուիլ։
Եղամ. գ. (և.) սրահ՝ կամարակապ։
Եղամեան. գ. Ձիմամեան։
Եղան, ի, ացս. գ. երկրագործի երկու իրեք մատով Հանելի. տ չաճաչ։
Եղանակ, ի, ացս. գ. 1 ըլլալու կերպ, բան նին գործուածքը. տ թարզ, ուտուլ։ – 2 Ձայնի երեւիջը. տ գայաէ։ – 3 փոփոխութիւն օդոյ, և չորս ժամանակի տարուոյն. տ էյամ։
Եղանակական. ա. եղանակի (տարուոյն քան)։
Եղանակակից. տ. Երգակից, ։
Եղանակամայր. տ. Աղերամայր։
Եղանակաւոր. ա. եղանակով. տ մագամլը։
Եղանակեմ, եցի. ն. երգել. տ օղումագ։
Եղանգ. տ. Եղագ։
Եղանելի, լւոյ, լեաց. տ. Եղական։
Եղանիմ, եղէ կամ եղայ, եղոք կամ եղեաք, լինք. չ. եղնիլ, ըլլալ. տ օլմագ։
–Եղեցի. տ. մէն։
–Եղեցի եղեցի. տ. մէն տ. մէն։
–Մի եղեցի. քաւ լիցի. տ Հայշա։
–Եղեալ, եալք. տ. Եղական։
Եղանութիւն. գ. 1 ըլլալը, ստեղծում, ծնունդ։ – 2 արարածք, եղած բաներըս։
Եղասո. (յ.) տ. Եղեին։
Եղար, ի, ացս. գ. մէկուն կնիկը, ընկերը։
Եղարամայր. տ. Եղերամայր։
Եղարկեմ, եցի. ն. եղով օծել. տ նաղամագ։
Եղաւորիմ, բնեալ. չ. գոյանալ, ըլլալ։
Եղբայր, բօր. բարբ, բարբ, բց, բբ. գ. 1 եղբար. տ գարընտաշ, պիրատէր։ – 2 մօտաւոր ազգական։ – 3 ընկեր, հաւատար։
–Եղբայր ոմն, կամ ոմանք յԵղբարց. կրօնաւոր։ [յաղագս եղբօր, ժառանգելոյ ընել
Եղբայրաբաժին առնեմ. բաժին առել հաւասար։
Եղբայրաբար. մ. ա. եղբօր պէս։
Եղբայրագոյն. ա. խիստ ընտանի մօտաւոր։
Եղբայրագութիւն. ա. եղբօրը վրայ գութգութածող։
Եղբայրազաւ }
Եղբայրազրաւ } ա. եղբօրը արիւնը մանող։
Եղբայրաթիւ. ա. եղբայր անպուտած։
Եղբայրական. ա. եղբարց յատուկ։
Եղբայրակցութիւն. գ. 1 եղբայրութիւն։ – 2 կրօնաւորաց միաբանութիւն։
Եղբայրանամ, ացայ. չ. եղբօր պէս ըլլալ։
Եղբայրանոց, ի, ացս. գ. վանք. տ մանաստըր։
Եղբայրաշահ. ա. սիրով ղեղբայրը շահող։
Եղբայրապէս. տ. Եղբայրաբար։
Եղբայրասէր, սիրի, բաց. ա. եղբայրը սիրող. տ դարտաշլըղընը սեվէն։
Եղբայրասիրութիւն. տ. Եղբայրսիրութիւն։
Եղբայրատան. ա. եղբայրը տանեղ. տ գարտաշընըն գանընա կիրէն։ [նելը։
Եղբայրատանութիւն. գ. եղբայրը տանեղ
Եղբայրաւանդաւոր. ա. եղբայրը ծախող՝ մատնող։
Եղբայրառուաց. ա. եղբայրը առնցող։
Եղբայրառնսակ. տ. եղբօր նման. տ գարտաշ միասը։ [լութիւն։
Եղբայրառնցութիւն. գ. եղբօրը դէմ առնեղբայրիկ. գ. եղբայր (փաղաքշական)։

Եղբայրորդի. գ. Եղբօրը տղան։
Եղբայրութիւն. գ. 1 Եղբայր ըլլալը. 2 գաբընատչըգ – 2 վանականք, վանք։
Եղբայրսիրութիւն. գ. Եղբարց սէրը. 2 գարամաշ մուհապէթի։
Եղբորս. ա. Եղբերդոտ։
Եղբօրասպան. ա. Եղբայրասպան։
Եղբօրորդնակ, կը } գ. 1 Եղբօրը
Եղբօրորդի, ոջոյ, ւոց կամ նաց } տղան կամ աղջիկը. 2 Եկեղեցւոյ – 2 Հօրեղբօր տղան։ – 3 քրոջը զաւակը։ – 4 ընտանի սիրելի, կամ Եղբայր։
Եղեամն, եղեման, անց. գ. Եղեմ. 2 գրաղը։
Եղերդոս. գ. (յ.) վրացի կոչ. 2 պուլնուզ օձ ու, գարաձա օձ։
Եղեգնան. ա. Եղեգէ։ [նուտի։
Եղեգնաբերան. գ. բնբան կամ մուտք Եղեգ.
Եղեգնաբնակ. ա. Եղեգնուտը ընակող. 2 գամիշլըգտա օձ ուրան։
Եղեգնաբոյս. ա. Եղեգի բոյս. 2 գամիշլը։
Եղեգնախառն. ա. Եղեգով խառնած։
Եղեգնախոնկ. գ. Հոտաւէտ խունկ մը։
Եղեգնախութ. ա. Եղէգի կտորս անքի պէս. 2 գամիշ չէօփիւ։
Եղեգնահոս. ա. Եղեգնոտ։
Եղեգնահէն. ա. Եղէգի ձեւով. 2 գամիշ պիչիմի։
Եղեգնաձեմ. ա. Եղեգնուտ։
Եղեգնաձէն. ա. Եղեգէ շինած։
Եղեգնապուրակ կամ պրակ, ի, ից. գ. Եղեգնուտ տեղ. 2 գամիշլըգ։ [ոջոյ։
Եղեգնասեր. ա. Եղեգի տեսակ. 2 գամիշ
Եղեգնասունկ. գ. Եղեգի բոյսը։
Եղեգնացուպ. գ. Եղեգէ գաւազան. 2 գամիշ ասչէնէկ։
Եղեգնափրփուր. գ. ազի փրփուր որ Հնդիներու եղէգները կը պատէ։
Եղեգնաքար. ա. Եղեգնաքար։
Եղեգնանոյ. ա. Եղեգէ. 2 գամիշ։
Եղեգնուտ, ի, ից. ա. Եղեգնաստ. 2 գամիշլը – 2 գ. Եղեգնոտ տեղ. 2 գամիշլըգ։
Եղելագոյն. ա. ապէն եղած, անցած. 2 օր մուշ կէչմիշ։
Եղելութի. գ. 1 ըլլալը. 2 օմնալը – 2 առեղծուածը. 2 Եղերական պատմութիւն։ – 3 ասանկ անանկ ըլլալը։ – 4 արարածք, եղած բաներըն
Եղեմնահատան. ա. Եղեմով խառնուած. 2 գըրաղըլը։ [բաղը չալմիշ։
Եղեմնաճաշակ. ա. Եղեմէ զատնուած. 2 գը.
Եղեմնատատ. ա. Եղեմի տակ ծածկուած։
Եղեմնատկու. ա. Եղեմ թերազ. 2 գըրաղը կէմիչիլն (չալա)։
Եղենդնայ. տ. Եղինգնայ։
Եղենդնաքար. տ. Եղինգնաքար։
Եղենդնայ } տ. Եղինգնայ։
Եղենկնայ }
Եղեռն, ան կամ բան, Եղերք կամ Եղբ-

բունք. գ. չարիք, վնաս. 2 պէլա։
Եղեռնագործ, ի, աց. ա. չարագործ. 2 ֆէսաատ պաշը։
Եղեռնագործութիւն. գ. չարագործութիւն։
Եղեռնաթիւր. ա. դէպ ի չարիս ձգած, չարաշէր։
Եղեռնալուր. ա. չարիք ընելու յօժար։
Եղեռնական, ի, աց. ա. չար, գէշ (մարդ, գործ)։
Եղեռնահամ. ա. գէշ, անհամ, վնասակար։
Եղեռնային } ա. չար, ժանտ, վնասակար։
Եղեռնաւոր }
Եղեռնապէս. մ. անօրինաբար։
Եղեռնաւոր. գ. կտտրած, չարաչար մահ։
Եղեռնաւորիւն. գ. չարիք։ [թիշուա։
Եղերական. ա. 1 ողբալի, ողբերգական – 2
Եղերամայր, մարք. ա. գ. լալկան կնիկ։
Եղերդ, ի, աց. կամ ղերդ, ոյ } գ. Եղերդակ. 2
Եղերգն, Եղերգան, անց } հիւսնիսւա,
Եղերդակ, Եղերդնակ ի, աց } ամէր մարսլ։
Եղերերգութիւն. գ. ողբ, վայտատուն. 2 աղւոյքշ։
Եղէրիւն, Եղէրեան. գ. 1 մայր. 2 չամի – 2 կադամանա. 2 գաւազ – 3 ցախ աւելի թուփ, սազէտակ – 4 ամիսնոցին աղիկը. 2 շահէրմէնի – 3 լուրիա. 2 ֆասուլեան – 6 գնդածաղիկ։
Եղէրաափայր, ի, ից. գ. մայր փայտ, նամի տնտակ. 2 սէրվի ագաճ։
Եղէրաափայրանայ } ա. մայր փայտէ. 2 չամ
Եղէրնայ, նէի, ից } ճան, սէրվի ագաճանի
Եղէրնի, նուոյ, նեաց }
Եղեփանդական } ա. Եղեփանդական
Եղեփանդեան }
Եղէգ, Եղեգի կամ Եղեգի, գաւ կամ գով. գ. վայրի եղէրգակ. 2 նաալան մարօլու, ամէր մարօլ։
Եղէգն, Եղեգան. գունք, գանց. գ. 1 Եղէգ. 2 գամիշ – 2 Եղեգէ գրիչ. 2 գալէմ. – 3 Եղեգնուտ թուղթ. – 4 կանգուն. 2 արշին – 3 խնկի տնտակ. տ. Խունկեղէգն – 6 ձեղ, ձիգ. 2 սափ, սիւրմի, սամանի թիւրիւ։
Եղէգնաձև. տ. Եղեգնաձև, և այլն։
Եղէգնիկ կամ Եղեգնիկ. գ. պզտիկ կամ բարակ Եղէգ. 2 գամիշճէրգ։ [մէջ։
Եղի, Եղւոյ. գ. կամեցողամբ ցորէն հասկին
–Եղի խանձնալ. տ. Մուրկ։
Եղէնճ, Եղէնճոյ կամ Եղէնճ. կամ Եղինճ. գ. 1 Եղինճ. 2 բարբրպատ – 2 խեցեմորթ մը։
–Եղէնճ սերմն. բաղեղ. 2 սարմաշըգ։
–Մշկան Եղէնճ. լեղակ. 2 չիվիտ։
Եղիշոյ. ա. 1 փափուկ։ – 2 ողորկ։
Եղնատաճն. գ. (յ.) նռատատոսակ բանջ. արմիւ։
Եղեցի ք. ընկնք ք. դնկնք ք։
Եղջ. գ. աւրելը, մերժելը։

Եղծ } ա. աւրած, անձև, չինծու. ֊ Եղծ զեղծ } պօզուգ, գալպ։
Եղծագործ. ա. ապականող, վնասակար, գէշ։
Եղծագործիմ. յ. խառնակուիմիւն ըլլալ։
Եղծագործուիմիւն. գ. անզգամուիմիւն, անօրէնուիմիւն։
Եղծագրեմ. ն. գէշ գրել։
Եղծական } ա. ապականացու, անցաւոր,
Եղծանելի } մահկանացու։
–Եղծական. ա. վնասող։
Եղծանեմ, ծի, եղծ. ն. 1 աւրել, ապականել. ֊ պօզմագ։ – 2 վար զարնել, աւրիլի սածը մերժել։
Եղծամիտ } ա. միտքը ապականած։
Եղծամտակալ }
Եղծանուած. ա. Եղծական։
Եղծապիղծ. ա. վարքը աւրած, գէշ։
Եղծաւորութիմ. գ. պակասուիմի, աւրիլը։
Եղծեմ, եցի } ա. Եղծանեմ։
Եղծնում, ծի }
Եղծուած, ոյ, ոց. գ. ապականուիմիւն։
Եղծուիմիւն. ա. Ջեղծուիմիւն։
Եղծումն, ծման. գ. 1 աւրելը, աւրուիլը. ֊ պօզուգլուգ, պօզմասը, պօզուլմասը։ – 2 ուրիշի խասքը մերժելը։
Եղկ. ա. գաղջ. ֊ ըլըձագ։
Եղկագոյն. ա. խիտ գաղջ. ֊ ըլըձաձրգ։
Եղկական. ա. ողբական, ցաւալի։
Եղկանք. ա. Եղկուիմիւն։ [պաղեցընել։
Եղկացուցանեմ, ցուցի. ն. գաղջացընել,
Եղկելի, լւոյ, լեաց. ա. 1 խեղճ, թշուառ. ֊ սէֆիլ, զաւալլը։ – 2 ողբական, ողբմանկ. ֊ ասէլլը։
Եղկեմ, եցի. ն. 1 ափսոս ընել։ – 2 երեսը զարնել, մրթի վրագ ընել, վայ տալ. ֊ վայ պաչընա տէմէք։
Եղկուիմիւն. գ. (Եղուկ բառէն) ողբմալու. թիւն, խեղճուիմիւն. ֊ Հագարկիմ, սէֆիլիք։ [֊ ըլըգլըգ։
Եղկուիմիւն. գ. (Եղկ բառէն) գաղջուիմի.
Եղճանամ, ացայ. յ. աղաչել պաղատիլ. ֊ Եալվար եագաբ օմադ։
Եղղադական. ա. Ելլադական։
Եղղադացի }
Եղղենացի } ա. Ելլենացի։
Եղղէն, ննք }
Եղմինի. Եղմնի փեղմնի. Փելմնի Եղմնի. ա. (և.) առ անուեռւոլ. ֊ Ֆալան, Ֆիկան (Նէր)։ [կէյիք։
Եղն, եղին. եղինք, եղանց. գ. եղնիկ. ֊
Եղնգնաբերան, ոյ, ոց. գ. ըղունկի ծայրը, միսը. ֊ Թըրնագ ուձու՝ աղզը։ [Հնասր։
Եղնգնահատակեան. գ. ըղունգ կտրելու ար.
Եղնգնաքար, ի, իս. գ. ըղունկի գոյն քար. ֊ սիւլէյմանի, պալդամի, Նէշիմ։
Եղնգնեայ քար. նոյն ընդ վ։

Եղնոսան, ոսին, կամ Եղոսն, ոսան. գ. եղնիկի ոսք։ [իք Եաղլուսաս։
Եղնորիմ, ու, ուց. գ. եղնիկի հօրիմ. ֊ կէյ.
Եղոցնմ. յ. ըլլալու ըլլալ։
Եղուզակ. ա. Ցելուզակ։
Եղուզակուիմիւն. ա. Ցելուզակուիմիւն։
Եղուզակօրէն. տ. Ցելուզակաբար։
Եղուկ. մ. յ. վայ, վայ. ֊ Նագրդ։ [վայլը։
–Եղուկ. ա. խեղճ, ողորմելի. ֊ սէֆիլ, զաւ.
–Եղուկս գոչեմ. վայ ընել։
–Ցեղուկս անկանիմ. խեղճ Թափիլ։
Եղուկնեմ, նցի. ն. եղկելի ընել, Թշուառացընել։
Եղունգն, եղընգան. գունք, գանց. գ. 1 ըղունկ. ֊ Թըրնագ։ – 2 քերելու գործիք ըղունկի ձեռվ։ – 3 բան փորելու գրիչ։ – 4 խուռնկ կամ անուշահոտ փայտ՝ ըղունկի գունովւ։ – 5 ա. Եղնգնաքար։
Եղունգն. տ. Ելունգն։
Եղու յ. գ. արգելք։
Եղուս, եղաի, ից. ա. գոյացական։
Եղջննի. ա. Եղջերենի։
Եղջեր, ոյ. ա. Եղջերեայ (փող)։
Եղջերաբոյս. ա. եղջիւր բուսցընող (կէնդանի)։
Եղջերագնդ. ա. գնդանցիկ կառուցուածով։
Եղջերակնձիմ. ա. քիմբ՝ պատիճը պինդ եղջիւրի պէս – 2 գ. ընգեղջիւր. ֊ քէրքէրան։
Եղջերաւոր. ա. 1 կառոյ ունեցող. ֊ պուչնաւոր։ – 2 մահիկ ունեցող (լուսին)։
Եղջերեայ, ջերոյ, ջերեաւ կամ բաւ, րեայց, բեօք. ա. գ. եղջիւրէ՝ փող. ֊ պուչնուզտան պօրու։
Եղջերեղէն. ա. եղջիւրէ։
Եղջերենի, նւոյ. գ. եղջիւրի ծառն ու պտուղը. ֊ քէչի պուչնուզու։
Եղջերիկ, կամ Եղջիւրիկ. ա. պինտերեա, կաչի երես. ֊ աւրամիզ, առաջ – 2 գ. օձ եղջիւրաւոր։
Եղջերու, ուի, ուաց. գ. 1 եղնիկ, մանաւանդ արուն. ֊ կէյիք։ – 2 մեղրակի մը անուն։
Եղջերուաձաւ, ի, աց. ա. եղնիկ զարնող։
Եղջերուաքաղ, ի, ից. գ. շինծու կնդանի՝ կէսը եղջերու՝ կէսը այծ։
Եղջերցեմ, նցի. գ. կառոյով զարնել։
Եղջիւր, ջեր, ջերք, ջիւրիս, ջերիս. ջիւրք, ջերք, ջերաց, ջերց, ջերբք, ջերօք, բովք. գ. կառոյ. ֊ պուչնուզ։
–Եղջիւր իւղոյ. եղջերէ եղի ամանի։
–Եղջիւր սեղանոյ, զօրու. անկիւն, թև, եղջերաձև զարդ։
–Եղջիւր. զօրութիւն, ոյժ։
–Եղջիւր ածեմ. զոռոզանալ։ [նուզաս։
Եղջիւր. գ. եղջերենիի պտուղ. ֊ քէչի պուչ.

Եղջ իւրաքանչ. ա. կատոշ ունեցող։
Եղջ իւրահանդիպանալ. պնտացած, անեղի։
Եղջ իւրահար. գ. եղջիւրէ նուագարանի գործիք. ֊ պուխնուզ եղ ազինէ։
Եղջ իւրացուցանեմ. ն. պնդացընել։
Եղջ իւրաւոր } ա. Եղջերաւոր։
Եղջ իւրևոր }
Եղջ իւրիկ. ա. Եղջերիկ։
Եղջ բունեմ. Եղջ իւրնեմ. ա. Եղջերնեմ։
Եզտիւր, տեր. գ. լճակ, ջրատեղ. ֊ պաեմ ագ։
Եզտպակ. ա. Եզերդակ։ [տիր, վար։
Եմ, ես, է. էական բայ. եմ, կամ. ֊ իմ, սիմ,
Եմակ, ի, ացս. գ. անասուն տնդ, ձոր — ա. և Ծ·մակ։
Եմիսրան. ի, աւ կամ ով } գ. (յ·) ուսա-
Եմիսրա } նոց նպիսկոպո-
սի՝ խոյներով։ [֊ ալեմ։
Եմեմ. նախզիր բազադրական. ընդ, տակը.
Եմեմ ագրեմ. ա. Սատրագրեմ։
Եմեմ ագրութիւն. ա. Սատրագրութիւն։
Եմեմ ագաւաքար. մ. բազդատնդով։
Եմեմ ագաւութիւն. գ. 1 շարժմունքը ու ձայնը խօսածին հետ յարմարցընելը։ — 2 (ըստ յետնոց) կարծիք. ֊ թ ահմին։
Եմեմ ագրեալ. գ. (ըստ յետնոց) Եմեմ ակայութիւն, անձ։
Եմեմ ագրեմ, եցի. ն. 1 տակը ձգել, վար գնել — 2 տեղաւորել։ — 3 կացուցանել, հաստատնդ — 4 բան մը առաջ մտաւ ընթա գնել իբրև հիմն ուրիշ խօսքերու։
Եմեմ ագրութիւն. գ. 1 տակը առնելը։ — 2 առաջարկութիւն, դիտաւորութիւն։ — 3 առջևինագաւակը։ — 4 կախմունք, հիմն։ — 5 խնդիր Աղատասանից՝ որոշ պարագաներ — 6 Եմեմ ակայութիւն, իբր անձ կամ յ· խիսդասխս։
Եմեմ աւանեալ, եալք, եալց կամ եաց. ա. գ. ինչ որ կայ լուսինէն վար։
Եմեմ ածեմ. ն. տակը գնել, աւելցընել։
Եմեմ ակայ, ի, ից. ա. գ. 1 տակը եղածը։ — 2 առջևը եղածը, առարկայ։ — 3 անձը կամ իր, գոյացութիւն, ոյու վրայ կ'ըլլան պատահմունք։ — 4 նախադասութիւն մէկ եզրը՝ որուն վրայ առորոգեալը կ'ենայ յարմարիլ։
Եմեմ ակայական. ա. Եմեմ ակային բազկացընող։
Եմեմ ակայանամ, ացայ. չ. 1 իրօք ըլլալ՝ գոնուիլ, տեղաւորուիլ, բազկանալ։ — 2 Եմեմ ակայ ըլլալ վրայ եկած բաներուն։
Եմեմ ակայացուցանեմ. բան մը ձևացընել։
Եմեմ ակայիմ, եցայ, կացեալ. չ. 1 իրօք ըլլալ։ — 2 Եմեմ ակայ ըլլալ։
Եմեմ ակայութիւն. գ. իրականութիւն, գոյացութիւն, և անձնաւորութիւն. (ըստ պէտ պէս առմանն յ· ձայնիս՝ խիսդասխս)։
Եմեմ ակարգեալ. վարը դրած կամ գնելիք։
Եմեմ ակացութիւն. գ. 1 ա. Եմեմ ակայութիւն. և Առանձնաւորութիւն, իրը յատկութիւն։ — 2 կապուած ըլլալը խաչի վրայ։
Եմեմ ակացուցանեմ. ն. Հաստատել, կեցընել, ընել։ [կակէտ։
Եմեմ ակէտ, կիտ. գ. 1 տորակէտ։ — 2 մա-
Եմեմ ածգութիւն. գ. բանի մը տակ ինկնալը՝ մնալը։ [ջը գրած (յօդ, ս, գ, ն)։
Եմեմ ամեական. ա. 1 մնացական։ — 2 վեր-
Եմեմ ամեամ. չ. Հաստատ կենալ՝ մնալ։
Եմեմ ամեայ, ի, իս. գ. 1 մեծ տպաւորութիւն՝ բարդ բառերու։ — 2 նշան տնելու ը տառը, կամ որոշ Հնչելու։
Եմեմ անկեալ. տակը ընկած։
Եմեմ առնեմ, արարի. ն. սեպել, կարծել։
Եմեմ արկիմ, կեալ. չ. տակը ինկնալ։
Եմեմ ացոյց. գ. քովը գրած ցուցումը։
Եմեմ ացուցանեմ. ն. բանը ցուցընել։
Եմեմնաշէն. ա. ամպարշտութեամբ շինուած, խարխուլ։ [պալըզը։
Եմբեղէս. գ. (յ·) սձաձուկ. ֊ եբլան
Եմբեր. գ. (յ·) ձեռաց սրբիչ։
Եմպրեսս, ի, ացս } (յ·) փոխարքայ, մեծ իշ-
Եմպրքոս } խան. ֊ փաշա, վէզիր։
Եմպրքոսական. ա. Եմպրքոսի յատուկ։
Եմպրքոսութիւն. գ. փոխարքայութիւն, իշխանութիւն. ֊ փաշալըգ, վէզիրլիք։
Եմնէս, ի. գ. ծովային կենդանի մը, խեչ-
Եմբր. ա. Եմբրանք։ [ցեմնըխ։
Եմբրական. ա. վար զարնող՝ զարնելու։
Եմբրանք, նաց. գ. վար զարնելը, մեղադրութիւն, ամբէ. ֊ ազար։
Եմբրիմ, եցի. ն. վար զարնել, մեղադրել։ (նաև որ. խնդ). ֊ այբպլամադ։
Եմբրիչ. ա. վար զարնող։
Եմբրումն, բման. ա. Եմբրանք։
Եմիլիա. գ. (յ·) գետնաշարժի կնրպ մը գէպ ի վար։ [լիսոփայի հետևողներ։
Եմիկուրեանք, եանց. գ. Եմիկուրոս փի-
Եմմանիկոս. գ. (յ·) բաղպան. ֊ գօլչագ։
Եմպակոպոս, ի, իս, աւ. կոպաւունք, կամ կոպաք, ացս, և ից. գ. (յ·) վերատեսուչ վերակացող, այցելու, Հայրապետ, Տվիճ և առաջնորդ եկեղեցւոյ. ֊ փիսքոփոս։
—Աւագ Եպիսկոպոսաց, Գլուխ կամ Գլխաւոր Եպիսկոպոսաց, Մեծ Եպիսկոպոս, Ցառաջնեպիսկոպոս. ա. Արքեպիսկոպոս։
Եպիսկոպոսական. ա. Եպիսկոպոսի յատուկ։
Եպիսկոպոսակից. կցի, ցաց. գ. գործակից Եպիսկոպոսի, քորեպիսկոպոս։
Եպիսկոպոսանիստ } գ. Եպիսկոպոսա-
Եպիսկոպոսանոց. ի, ացս } բան, պատրիարգա-
բան, կամ ոսկեսարան։
Եպիսկոպոսապետ. ի, ացս. գ. արքեպիսկոպոս, Հայրապետ, պատրիարգ, կամ ոսկեսարան, պապ։

Եպիսկոպոսապետութիւն. գ. արքեպիսկոպոսութիւն, կաթողիկոսութիւն։
Եպիսկոպոսարան, ի, ացս. ա. Եպիսկոպոսանոց։ [նել։
Եպիսկոպոսացուցանեմ. ն. Եպիսկոպոս ը-
Եպիսկոպոսական. գ. Եպիսկոպոսներ։
Եպիսկոպոսութի. գ. պաշտօն եպիսկոպոսի։
Եպիտրոպոս, ի, ացս. գ. (յ.) հոգաբարձու, գործակալ, երեսփոխան։
Եռ, ի, իցս. 1 գ. Եռք։ — 2 ա. Եռըռղ։
Եռ. գ. 1 եռալը, պըռպռալը, եփ։ — 2 ա. տաք. s գայնաթ (սու)։
Եռաբաժին առնեմ. իրեք բաժին ընել. s իւչէ պէօլմէք։ [նոյն բառ։
Եռաբարառ. ա. ուր երեք անգամ կայ
Եռաբերկրեմ. չ. սաստիկ ուրախանալ։
Եռաբորբոք. ա. սաստիկ բորբոքած։
Եռագիծ. ա. իրեք գիծ ունեցող։ [նեայ։
Եռազարդ. ա. 1 հրաշազարդ։ — 2 երեքանձ
Եռազարդեանս. ա. երեքկոգեանս։
Եռաթիւ. ա. երեք թուով։
Եռաթիւնեալ. սաստիկ թուանաւորած։
Եռաժուեան. ա. երեք թուով, անձամբ։
Եռաժանի. ա. Երեքժանի։
Եռալութիւն. գ. մեծ ալէկոծութիւն։
Եռալոյս, լուսոյ, ով. գ. երբեակ լոյս։
Եռալուսեան. ա. երբեակ լուսով, երեքանձնեայ։ [(ժամ)։
Եռախորան. ա. իրեք խորան ունեցող
Եռակ, ի, ացս. ա. Երբեակ. ա. գ։
Եռակաթար. ա. Երբակի։ [իւչ աչքեա։
Եռականգուն, գնոյ. ա. իրեք կանգուն. s
Եռականութիւն. ա. Երբորդութիւն։
Եռակրճպանոց. ա. իրեք նստարանով (տեղ՝ ուսելու խմելու). s իւչ սէոթըլի։
Եռակի. 1 մ.ա. Երբակի։ — 2 ա.ա. Երբեակ, 1։
Եռակրկին. ա. Եռապատիկ։
Եռահամար. ա. իրեք թուով։
Եռահասակ. ա. իրեք հասակի չափ (մարդուս)։
Եռահիւս, ի, իցս. ա. իրեք կարգ հիւսած. s իւչ գամ էօրմէ։ [սրբեանս
Եռահիւսակ. ա. սուրբ սուրբ սուրբ, երեք. — Եռահիւսակ պսակ. իրեք նիւթով կամ գունով պսակ։
Եռահիւսեալ } նոյն ընդ վ. վ։ [նըհիւնգ։
Եռահիւսեակ }
Եռահնգեկին. ա. իրեք անգամ հինգ, տասն
Եռահոգի. ա. իրեք կնոջ զանազանեալ։
Եռահոս. ա. իրեք կողմ վազող (աղբիւր)։
Եռահրաշ. ա. իրեք կերպով հրաշալի։
Եռաձայն. ա. Եռահիւսակ։
Եռաձևութեան, զուտն. գ. երբորդ չափ. s իւչհիւնճիւ գամի։ [ցոդ։
Եռաձմռապարհ. ա. իրեք ձմրայ ունեն-
Եռաձեղ. ա. իրեք ձղով։
Եռամ, ացի կամ ացայ. եռացեալ կամ եռեալ. չ. 1 պըռպռալ, եփիլ, եփ ելլալ. s գըփըր գըփըր գայնամագ։ — 2 վառուիլ. s իւրեմուշտագ։ — 3 վխտալ. s գայնամագ, նայրլմագ։
Եռամանակ. ա. իրեք առնուան (տարիքի, կամ եղանակի, ձայնի)։
Եռամանն սին, անից } ա. իրեք մանն ունեցող
Եռամանեայ, եայց } (պէսպէս կերպով)։
Եռամայ } ա. իրեք տարուս, իրեք տարուան.
Եռամեան } s իւչ երլլըգ, իւչ նաշընտա։
Եռամեծ, ի, ացս. ա. իրեք կերպով անուանը մեծ. (ըստ յն. տրիսմեգիստոս՝ Հերմէս փիլիսոփայ եգիպտացի)։
Եռամեծար. ա. շատ մեծարելի։
Եռամիակամ. ա. երեքը միկ կամք ունեցող (տէրութիւն)։
Եռամուսին. ա. իրեք էրիկ ունեցած։
Եռամեայ. ա. իրեք ամսու՝ ամսուան. s իւչ այլըգ։ [ծածք։
Եռայարկ, ի, ացս. ա. գ. իրեք յարկ, իրեք
Եռայարկեան. նոյն. ա։
Եռանգ. ա. իրեք գազաթիւ գլխով (կնը. բերոս շուն առաստակնալ)։
Եռանդ, ի, յեռանդէ, յեռանդ կամ յեռանդն. գ. մ. երկիկ չէ՝ միկալ օր. s էօթէ
Եռանդաւիղ. ա. Եռանդնաւիղ։ [կիւնս։
Եռանդեան. ա. միկալ օրուան. s օպիր
Եռանդն, գեան, գեամբ. յեռանդան, գանէ. զեռանդս. գ. 1 պըռպռալը, եփ, եւ վառուիլը. s գայնայրշ, հէբարէթ։ — 2 աչքնեղուն իրար անցնիլը։ — 3 բաղձանաց եւ կրից սաստկութիւր։ — 4 որդեծուն վխտալը։
Եռանդնաթափ. ա. ցանկութիւնէ ազատող։
Եռանդնաւիղ. ա. տաք սրտով [նող։
Եռանդնակայծակ. ա. կայծեր ցամքկեցը-
Եռանդնական. ա. եփ եղած։
Եռանդնայորդոր. ա. մեծ եռանդով բաղձանքով։
Եռանդնաշարժ. ա. եռանդնաւոր [ըած։
Եռանդնաչէջ. ա. սաստիկ բորբոքութիւն մա-
Եռանդնապատոյտ. ա. բորբոքած պատուա- [գականն։
ներ ընդ։
Եռանդնասէր. ա. Ջերմեռանդ, Ջերմեռան-
Եռանդնացուցանեմ } ն. վառել, բորբոքել։
Եռանդնեմ, նցի }
Եռանդնոտ, ի, ացս. ա. Ջերմեռանդ, տաք, վառուած, եփ եղածի կամ բորբոքածի պէս։
Եռանդնուտ. նոյն։
Եռանդուածն, դմանն, մամբ. ա. Եռանդն։
Եռանդուն. ա. 1 վառած, բորբոքած։ — 2 սաստիկ տաք։
Եռանկիւն, կեանն. կամ կիւնի, լից, ացս } գ. ա. ի-
Եռանկիւնի, նեայ կամ նոյ, նեաց } րեք անկիւնով. s իւչ քէօշէլի։ [կամ էիւր։
Եռանձնաբեիւ. ա. գ. իրեք անձանց թուով

Եռանձնական. ա. երկքանձնեայ։
Եռանձնաւորութիւն. տ. Երրորդութիւն։
Եռանձնեայ } ա. երկքանձնեայ։
Եռանձնեան }
–Եռանձնեայք. գ. իրիք մանկունքը։
Եռանձնութիւն. տ. Երրորդութիւն։
Եռանուն. ա. իրիք անուն ունեցող։
Եռաշարժ. ա. սատիկ շարժաձ։
Եռաչքուհ. ա. իրիք չորք ունեցող։
Եռաչափ. ի. ած կամ ից. ա. գ. իրիք ոտքով կամ ձայնով չափած։
Եռաչափեան. ա. իրիքով պարունակուող։
Եռապատիկ, ակի, կաց. ա. իրիքապատիկ. տ իւչ գաֆ։
Եռապատկեմ. ն. իրիքապատիկ ընել։
Եռապատուհան. ա. իրիք կերպ պատիւ ունեցող։
Եռապակ. ա. իրիք պակ ունեցող։
Եռասայր. ա. իրիք սրերով բերնով (սէգ կամ սուր)։
Եռասեռեան. ա. իրիք կերպ բան ունեցող։
Եռասլգ. ա. եւի եղլալով բնկղմուգ, ընկղմած։
Եռասիչ, կամ Եռասուիչ. ա. իրիք շուխ՝ ձայն հանող. տ իւչ թէղլի սազ։
Եռամանկ, ի, ից. ա. իրիք մանկով հղացուի։
Եռասունեայ. ա. իրիք անդամ տասը։
Եռատունչ. ա. սատիկ բաղձանքուի։
Եռատեսակ. ա. իրիք կերպ. տ իւչ սոյ։
Եռատրակ, ի. ա. գ. իրիք մասուի։
Եռատրոհ, ի, ից. ա. գ. իրիք բաժնուած, իրիք բաժնուիլը։
Եռացական. ա. պըհալըձացող։
Եռացեալ ակն. տ. Սուտակն։
Եռացուցմն, ցման. տ. Եռանդն բան եամ նչ։
Եռացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 եւի հանել, խիտ տարբրընել, տաք տաք վազցընել. տ գայնաֆեմագ, գայնալ գայնալ տէրքմէք։ –2 վհատացընել։ [մի տեսակ մը։
Եռացուցիչ. ա. 1 եւի հանող – 2 գեռնատաքը։
Եռափափագ } ա. խիտ փափաքելի, ա-
Եռափափաքեան } մենացանկալի։
Եռեմ. տ. Եռամի
Եռբնծայ. ա. իրիք ընծաներով նուիրուած։
Եռիէա. կամ Եռևւս, սունք. գ. (յ.) եռբէց. տ փափագ։ [տաղ, երգ։
Եռմիս, կամ Երմնայի, ած կամ ից. գ. (յ.)
Եռոտանի, նուոյ. գ. ա. իրիք ոտքով. տ սա-
Եռուէն, եռմեան. տ. Եռանդն։ [ձայգ։
Եռուցանեմ. տ. Եռացուցանեմ։
Եռօրեայ, բէի. ա. գ. մ. իրիք օրուան, իրիք օր. տ իւչ կիւնլիք, իւչ կիւն։
Ես, իմ. մեք, մեր. դերան. ես. տ պէնի
Եսայեան. ա. Եսայի մարգարէին։ [ծը։
Եսայեական. ա. Եսայի մարգարէին տեսա-
Ես ընդ. եղ. մ. մէկէն, եռեկէն, նոյն ա-ստեն. տ հէմմոտէմ, պիրտէն։ [բայբլա
–Ես զնոյէ. եռեկ եռև. տ ասա ասուա, սը-

Եռեղ, զեռեղ, աձ. եռեղ. տ. Եռղ, Զե-ռեղ։
Եռեղագրեմ. եցի. ն. գծագրել տեղ մը։
Եռեղակալ, ի, ացք. գ. ա. 1 կուսակալ. տ փաշա։ –2 տեղաւորած, անշարժ. տ էնթրէշմէնը
Եռեղակալութիւն. գ. տեղ բռնելը, կենալը։
Եռեղական. տ. Տեղական։ [լէշմէք։
Եռեղանամ. ացայ. չ. տեղաւորուիլ. տ էնթ-
Եռեղապահ, ի, ացք. ա. գ. տեղապահ, տեղը բռնող, աթոռակալ. տ վէքիլ։
Եռեղապահութիւն. տ. Տեղապահութիւն։
Եռեղաէր. տ. տեղը սիրող, որ չուզեր շարժիլ։
Եռեղափոխ. ա. տեղը փոփոխող (մկղօրակ)։
Եռղ, եռեղ, զեռղ. գ. տեղ. տ էնը, եռբռ։
–Ա՛ռ եռեղ. մ. հնտեղը, մէկէն։
–զԵռղ առնուամ. կանչ առնել, կենալ
Ե՛ր. լե՛ր, եղեր. տ ժէ։ (տեղ մը)։
–Ո՛ղջ եր. ժողջ եղեր։
–Ե՛ր. տ. Ի՛ր։ [էվվէք, չափուգ։
Երագ, ի, գք կամ գունք. ա. շուտ. տ թէկ,
–Երագ, երագս, երագունս. Երագ երագ. մ. շուտ մը, շուտ շուտ. տ թէկ թէկ, չափրնաք։
Երագաբար. մ. շուտով. տ թէգէն։
Երագագիր. ա. 1 արագագիր – 2 արագ նըկարիչ։ [փուգ։
Երագագնաց. ա. շուտ վազող՝ քալող. տ չա-
Երագագոյն. ա. աւելի շուտ. թէ մէ, յաջող։
Երագագրեմ. ն. շուտ գրել։
Երագագ, ի, ից. կայ յք. ուզ. և երագագանք. գ. կենդանիք բռնելու ցանց. տ թօր, ագ։
Երագագնդ. ա. շուտով խաղցող։
Երագագոյաւելի. ա. քիչ առնուազն չափը եղած. տ էյրէքթի։ [թռչնլով։
Երագահեձ. 1 ա. սրահեձիչ։ – 2 մ. շուտ
Երագահեձիչ. ա. սրահեձիչ։
Երագահեձութիւն. գ. սրահեձիչ բլլալը։
Երագայոյզ, լուծ, ից. ա. շուտով թռուցող։
Երագալուր. ա. 1 շուտ լսող, անկամը սուր – 2 արագամիտ։
Երագախաղաց. ա. շուտ վազող։
Երագախօս. ա. շուտ շուտ խօսող, լիքը-տացող։ [(բրս)։
Երագածագ. ա. ցամքելուն պէս հասնող
Երագածին. ա. շուտով ծնանող։
Երագակատար. ա. շուտով եղած, ընող։
Երագահաւ. ա. շուտով հասնող՝ մնալով։
Երագահալութիւն. գ. շուտով մնալը։
Երագահայեաց. ա. աչքաբաց, սրատես։
Երագահաս, ի, ից. 1 ա. շուտով հասնող։ – 2 գ. շուտ հասնիլը։
Երագահոս. ա. շուտով վազող անցնող։
Երագաձի. ա. շուտ վազող ձի ունեցող։ նիւբիւք ասիլը։
Երագաձեմ. ա. քալըկ (ձի)։

Երագամէտ. ա. դիւրաւ հակամիտող։
Երագամիտ. ա. ձարպիկ մտքով. ֊ զէյրէք։
Երագամտութիւն. գ. սուր միտք ունենալը։
Երագայնգ. ա. որ շուտով կը փոխուի։
Երագանամ. յ. շուտ քալել, վազել։
Երագանցուկ. ա. Վաղանցուկ։
Երագաշարժ. ա. որ շուտ կը շարժի։
Երագաշարժագոյն. ա. որ դիւրաւ կը շարժի։
Երագաշարժութիւն. գ. շարժման արագութիւն։
Երագապէս. մ. շուտով, շուտ շուտ, քիչ առնուի մէջ, քիչ առնէն եաւս։
Երագասքար. ա. փութկոտ, անհամբեր. ֊ Եւ բերչի չափուգ, սապը էտէ մէգ։
Երագասլաց. ա. սրաթռիչ։
Երագասխալ. ա. որ անգադար կը սխալի։
Երագաւուր. ա. շուտ կտրող կամ շուտ վազող։
Երագափոխանման. ա. կարճառաւ։
Երագաւուն. ա. 1 սրաւուն — 2 նախաւուն։
Երագաւուր. ա. որ շուտով կ'աւրուի։
Երագափոխութիւն. գ. շուտ փոփոխիլը։
Երագափոյթ. ա. յանկարծական։
Երագափոփոխ. ա. որ շուտ կը փոփոխուի՝ կը շարժի։
Երագափոփոխութիւն. գ. շուտով փոփոխիլը։
Երագարագալ. ա. շուտ քալող՝ վազող։
Երագանմ, նցի. ւյ. արտորալ. ֊ էվէլէյմէք։ — 2 ն. արտորցընել, շուտ ընել։
Երագընթաց. ա. շուտ վազող, քալուկ, արտորագոյ. ֊ չափուգ, նիւրիւք։
Երագիմ. ա. Երագամ, ւյ։
Երագմտութիւն. գ. արտորանք, շուտութիւն։
Երագոտն. ա. Երագոտն։
Երագոտնագոյն. մ. արտորնագ, շուտով։
Երագութիւն. գ. շուտութիւն, յաջողակութիւն. ֊ թէզլիք, չափուգլուգ։
Երագումն, գման. գ. փութալը, սրընթաց ընթացքը։ [տիւշ, լույս։
Երագ, պ, ոց, ովք կամ իւք. գ. Երագ. ֊
–Երագ անասնամ. ա. Ցներազանամ։
–Ցներագի անցք անցանել. Ցներագս լինիմ. գիջանալ։
Երագագէտ. ա. 1 Երագահան։ — 2 փութ բաներու հետ զբաղած։
Երագագատ. նոյն. լատ. ն. ֆ։
Երագագիւմ. ա. Երագ մեկնող. ֊ տիւշ ֆալէնըր։
Երագագիւմութիւն. գ. Երագահանութիւն։
Երագախոսք լինիմ՝ ֊ա. Երագակոծ լինիմ։
Երագախոսքիմ՝
Երագախոսքութիւն. ա. Երագափոխութիւն, ւյ։
Երագախոտ. ա. Երագահան, փնձախոտ։
Երագական. ա. Երագի բան, խոթէական։
Երագակոծ լինիմ. Երագափոխութիւն ունենալ։ [գուշակ։
Երագահան, ի, ացս. գ. Երագ մեկնող, սուտ հնարող։
–Երագահան Երագոց. իր գլխէն Երագնիր բաներ կարկըտնլով և կամ յայտնութիւն Աստուծոյ։ [գուշակել։
Երագահմայ լինիմ. Երագնելով սուտ բաներ։
Երագայոյգ կամ յոյս. ա. փութ, խոթէական։
Երագանամ. ա. Ցներագանամ։
Երագագատիր. ա. Երագի պէս խոթէական։
Երագաուս. ա. Երագ տեսնող. ֊ տիւշ կէօրբէն։
Երագաուսութիւն. գ. Երագ տեսնելը։
Երագատիպ. ա. Երագի նման. ֊ տիւշ կիպի։
Երագացոյց. ա. 1 Երագ կամ տեսիլք ցուցընող (Աստուած)։ — 2 Երագահան։
Երագացուցանիմ. յ. Երագի մէջ տեսնել։
Երագափորձիմ. յ. Երագափորձութիւն ունենալ։
Երագափորձութիւն. գ. 1 Երագի մէջ թացութիւն. որ և Երագափոքձ։ — 2 Երագահանութիւն։ [կամ Երեքսրբեան։
*Երագգայիք կամ Ցներագգայիք. սրբազան,
Երագընդհան. ա. Երագահան։
Երագիմ, նցայ, նցաւ. յ. 1 Երագ տեսնել։ — 2 Երագ Երևիլ։
Երաժիշտ, ժշտի, տաց, կամ տից. գ. 1 վարպետ բան նրգող. ֊ մուսիգի աչնա, խանէնտէ, սազէնտէ։ — 2 Երաժշտութիւն։
–Երաժիշտքն. մուսայք։ [իւրէք։
Երաժշտաբար. մ. Երաժշտի պէս. ֊ ուսուլ
Երաժշտագործնմ. ն. ադիկ յարմարցընել։
Երաժշտակ, ի, ացս. ա. գ. ադիկ նրգող՝ մարդ և իգական։
Երաժշտական, ի, ացս. ա. 1 Երաժիշտներու յատուկ։ — 2 ադիկ նրգող։
–Երաժշտականն. գ. Երաժշտութիւն։
Երաժշտականութիւն. գ. Երաժշտաց արհեստը. ֊ մուսիգի։
Երաժշտանամ, ացայ. յ. Երաժիշտ ըլլալ, ադիկ յարմարիլ, միաբանիլ։
Երաժշտապետ, ի, ացս. գ. Երաժիշտներու գլուխ, գասապետ։
Երաժշտացուցանիմ. ն. Երաժիշտ ընել։
Երաժշտիմ. յ. Երաժշտութիւն ընել։
Երաժշտութիւն. ա. Երաժշտականութիւն։
Երախ, ի, ացս. 1 գ. բերան. ֊ աղըզ։ — 2 ա. Երահ։ [֊ սաւի, գապըչ։
Երախտակալ, ի, ացս. գ. Իւրի՝ դանակի կոթ.
Երախտագիտութիւն. գ. Ճիւռ բնաւորը քաշելը։
Երախտայ, ի, իցս. գ. 1 Երևիլայ, նոր ծնածը. ֊ մահսուտ։ — Հոմարտ տղայ։ — 3 անկնութիւնք՝ որ մեծահասակ պիտի մկրտուի, նոր հաւատք ևկած։ [մը, չգիտնալ։
–Երախտայ լինիմ Իմիք. տգէտ ըլլալ բանի
Երախտայական. ա. տղայական։
Երախտայանամ, ացեալ. յ. Մկրտելեաց կոչ գը մանել՝ կրճուիլ։

Երախայացուցանեմ, ցուցի } ն. կրթել՝ մր-
Երախայեցուցանեմ } կրտսուելու պատրաստել։

Երախայութիւն. գ. մկրտուելու պատրաստութիւն մեծահասակներու։

Երախայրիք, բնաց, նաց. գ. առջի պտուղ, կանուխ հասած բերք. ֆ թուրքմանատ։

Երախան, ի, անք, նաց. գ. 1 սեզան, սեզանակցութիւն. ֆ ՄՀ 1ին։ — 2 խուռֆ. ֆ —Երախանք. բնական, շրթունք։ [սիբիր։

Երախանիմ. չ. մէկուն կերակուր ուտելը

Երախձան, ի, աց. գ. բնչնի կապ. ֆ կէմ

Երախտագիտ. ա. երախտիք գտած. ֆ էյլիք կէօրէն, կէօրմիւշ։

Երախտագործ, ի, աց. ա. երախտիք ընող, բարերար. ֆ էյլիք էտէն։ [ընել։

Երախտագործեմ. ն. երախտիք՝ ազէկութիւն

Երախտագործութիւն. գ. ազէկութիւն, երախտիք. ֆ էյլիք։ [էյլիք պիլմէզ։

Երախտակրօրէս. ա. ապերախտ. ֆ նամքէօր,

Երախտահաւատ. ա. երախտագէտ

Երախտահաւատութիւն } գ. երախտագի-
Երախտահատուցութիւն } տութիւն։

Երախտամոռ } ա. ապերախտ. ֆ նամ-
Երախտամոռաց } քէօր։

Երախտամոռացութիւն. գ. ապերախտութիւն։

Երախտանամ, ացեալ չ. երախտիք անընել՝ օգտիլ։

Երախտանք, նաց. գ. երախտանքը, երախտիքը երեսին տալը՝ ամբաստանելով։

Երախտապարտ. ա. 1 երախտիք պարտական։ — 2 երախտանք պարտական։

Երախտաստու. ա. Երախտագիտ։

Երախտաւոր, ի, աց. ա. 1 ազէկութիւն ընող, բարերար. ֆ էյլիքսաւր, էյլիքսահիպ։ — 2 երախտագէտ, երախտաւորին համար աշխատիլ ջանացող։

Երախտաւորիմ, նցայ. չ. 1 երախտիք տեսնել, օգտիլ։ — 2 ազէկութիւն ընել։

Երախտաւորութիւն. գ. բարերարութիւն, երախտիք. ֆ էյլիքսաւրլըղ, էյլիք։

Երախտեմ, նցի. ն. չ. ազէկութիւը երեսը զարնելով խանգրընել. ֆ մինեէմ էյմէք։

Երախտիք, տեաց. գ. 1 ազէկութիւն. ֆ էյլիք, նիմէմ։ — 2 բարի գործք՝ աշխատանք՝ վարձուց և պարծանաց արժանի, արդիւնք. ֆ էյլիք։ — 3 երախտանք, երեսը զարնելը. ֆ մինեէմ։

Երակ, ի, աց. գ. 1 արեան Համշանները. ֆ տամար։ — 2 ջիղ. ֆ սինիր

—Երակ Հատանեմ՝ առնում. արիւն առնել. ֆ գան ալմագ։ [պագմագ։

—Պնդեմ զերակս. երակը նայիլ. ֆ նամըը

Երակահատ, ի, աց. ա. գ. երակէն արիւն առնող՝ հանող՝ մարդ և գործիք. ֆ Ձիլբաճի, պէրպէրլը, նէշթէրլը

Երակահատութիւն. գ. արիւն առնելը. ֆ գան ալմասը։ [նմանն։

Երակաձև. ա. երակէն ելածի պէս, երակի

Երական. ա. հետացած, փախած. կամ թշուառ, ողորմելի։

Երականի. գ. երակներըս։

Երահ. Երահիկ. ա. փառաւորուած, ուրախ։

Երամ, յոց. ն. ի, ից, աց. գ. ժողով. խումբ, բազմութիւն. ֆ սիւրիւ, զիւմբէ։

—Երամ երամ. ա. մ. խումբ խումբ. ֆ սիւրիւ սիւրիւ։

—Երամ. ա. ժողուած, բոլոր։

Երամաբար. ա. Երամովին։

Երամախմբեալ. ամբոխ մէկտեղ ժողուած։

Երամակ, ի, աց. գ. կենդանեաց խումբը. ֆ հէրկիւլէ, սիւրիւ։

Երամակակայ. գ. ուր երամակը կեցած է։

Երամական. ա. մէկտեղած. ֆ պիրլիքտէ, թօփ։

Երամակապան, ի, աց. գ. երամակի գլուխ՝ պահապան. ֆ սիւրիւ պաշը, սէյիս պաշը։

Երամակրձակ. ա. մ. արձակ երամակի պէս

Երամակացեալ } խումբ եղած, ժողովուած. ֆ
Երամակեալ } սիւրիւ օլուի, թօփլամըշ։

Երամակից. ա. նոյն խմբէն, գասակից։

Երամաղ, ի. կամ Երամաղի, զոյ. գ. ոտից բազմութիւն։

Երամանամ, ացայ, մացեալ. չ. մէկտեղիլ, խումբ կազմել. ֆ թօփլանմագ։

Երամապետ, ի, ից կամ աց. գ. խմբի գլուխ, գասապետ։ [գութիւն։

Երամապետութիւն. գ. խմբի մը առաջնորդութիւն։

Երամասէր. ա. իր խումբը սիրող. ֆ սիւրիւսէվէն այրըլմազ։

Երամացուցանեմ. ն. ժողվել. ֆ թօփլամագ։

Երամեան. ա. Երեմեան։

Երամիկն } մ. խմբով. ֆ սիւրիւ իլէ։
Երամիւրէն }

Երան. ա. Երանէք։

Երան և տաննեան. (պ.) Երեաց և անապատից, Պարսից և զրօի ազգաց։

Երանագոյն. ա. աւելի երանելի։

Երանալից } ա. Երանաւէտ։
Երանախառն }

Երանական. ա. երանութեան յատուկ։

Երանակոչ. ա. կոչող յերանութիւն։

Երանահնչուն. ա. երանելի և հրաշալի։

Երանամ. ա. Հեռանամ։

Երանաշնորհ, ի, ից. ա. երանելի, շնորհալի։

Երանապատ. ա. իբրև երանելեաց գլուխ։

Երանաւորութ. ա. երանի կամ երանութիւն տուող։

Երանաւետական. ա. Երանաւէտ։

Երանաւետական. ք. 1 երանելով. — 2 երանութեան աւետիս առած։

Երանաւէտ. ա. ամէն կերպով երանելի։

ներջանիկ, ցանկալի։
Երանաւոր. ա. երանական, երանելի։
Երանափառ. ա. երանելի և փառաւորեալ։
Երանգ, ոյ, ոց. գ. 1 գոյն, նկարկ. ս բիւնկ, պօյա։ — 2 տեսակ. ս պատկեր, թագմի
–Երանգ երանգ. գունագունա. ս բիւնկ բիւնկ, կիւնակիւն։
Երանգաւոտան}
Երանգաւոտուն}ա. գոյնզգոյն։
Երանգանկրիւթիւն. գ. նկարկաթրուքի. ս պօյածիլլգ։
Երանգանկար. ա. գոյնով նկարուած։
Երանգանկարութի. գ. նկարի գոյն տալը։
Երանգամ, նալ. ն. գոյն տալ, նկրկիլը
Երանական. ա. բարեբաստ, երջանիկ։
Երանական. ա. երանելի։
Երանելագոյն. ա. երանագոյն։
Երանելի, լեայ, լեաց. ա. երանի տալու արժանի, երջանիկ. ս սաատէթլի, գութլու։
Երանելուհի. ա. երանուհի։
Երանիմ, եցի. ն. 1 (որ. և հյց. խնգ.) երանի տալ, երանիկ ընել. ս նէ՛ մուԹլու ուչ մէք — 2 երանելի ընել։
Երանի. 1 մ՚ց. երանիկ, երանիկ անոր՝ որ. ս մուԹլու, նէ՛ մուԹլու։ — 2 ա. երանելի։ — 3 գ. երանուԹիւն
–Երանի տամ. ա. Երանիմ, 1։
–Երանի Թէ. մ՚ց. երանիկ Թէ, ախ Թէ. ս քէշքէ, պուլաքի։
Երանիկ. ա. Երանելակ։
Երանոգական. ա. Երանական։
ԵրանուԹիւն. գ. ծայրագոյն երջանկուԹի. ս մուԹլուլուգ։
–ԵրանուԹիւնք տեսան. Քրիստոսի վՀՃանէն՝ երանի աղքատաց, և այլն, որ կ՚ըսուին ուԹ կամ բնաւ երանուԹիւնք։
–ԵրանուԹիւնք աչխարհի. ՀալատուԹիւն, բնաւք, բարիք. ս մալ մէլալ։
–ԵրանուԹիւն քո. ձեր, իւր. սրբուԹիւդ, տէրուԹիւնդ, մեծուԹիւնդ։
Երանուհի, Հոյ. ա. երանելի տուրք կին։
Երանք, նաց, նօք. և Երան, ի, աւ. գ. վարի կողք, մէջք, նստուկ, աձուկ. ս պէլ, գալչա, պալտըր, օԹուրագ։
Երաչխ. ա. տ. Աչխէտ։
Երաչխ. Երաչխիք, խնաց. գ. 1 գրաւ. ս փէչ, քէֆիլ իք։ — 2 երաչխաւորուԹիւն։
–յԵրաչխի առնուիմ, առնեմ. 1 երաչխաւոր ըլլալ. ս քէֆիլ օլմագ։ — 2 խօսք տալով ինն առնել, գովը պահնել ս իւմիւնէ ալմագ։ [չահատ։ — 2 երաչխաւորուԹիւն։
Երաչխաւոր, ի, աց. ա. գ. 1 վկայ. ս քէֆիլ, Երաչխաւորիմ, եցի. ն. 1 երաչխաւոր ըլլալ՝ որ ուրիշը ազատի. երաչխաւոր տալ զՄէկը՝ որ ինքը ազատի. ս քէֆիլ օլմագ, վէքիլ։ — 2 խօսք տալ. վկայ ըլլալ. ս սէօզ վէրմէք։

ԵրաչխաւորուԹիւն. գ. վկայ ըլլալը. ս քէֆիլ իք։
Երաչխէպ. խէպք. գ. 1 չարչարանք, վիշտ. ս միհնէԹ, ազուր։ — 2 վէրք, վէրքի կապտուԹիւն։
Երաչխիք. տ. Երաչխ։
Երաչտ, ի, ից. կամ ոյ, ոց. և ու. 1 գ. չորուԹիւն, անձրևի պակասուԹիւն. ս գուրաղլըգ։ — 2 արևու տաքը։ — 3 ա. չոր, ցամաք. ս գուրու։
Երաչտահաւ. ա. չորուԹենէ վնասուած։
Երաչտահաւ, ու. գ. ծիրանի գոյնով Թըռչունմըոր Մղուներու Թիւնամի է։
Երաչտանամ, ացեալ. չ. անձրև չունենալ, ցամքիլ։
Երաչտաւունկ. ա. չոր տեղ անկած։
ԵրաչտուԹիւն. 1 ա. Երաչտ, 1 և 2։ — 2 պատպակուելու, տաստիկ ծարաւ. ս սուսուզլուգ։
Երաչտուտ. ա. անջուր, չոր։
Երասան, ի, աց} գ. 1 լիամ. ս կէմ, տիզկին,
Երասանակ} նաւլաղ, պաշըլըգ։ — 2 շտկելու գործիք, դեկ. ս տիւմէն։
Երասան. տ. Ցներասան։ [չընել։
Երասանակազանց լինիմ. ԹօԹվիլ, մտիկ
Երասանակալ.մանուածանց} ա. գ. 1 կառավար. ս արտալա-
Երասանակակալ, ի, աց} Ջը։ — 2 դնկավար. ս տիւմէնճի
Երասանակակալեմ}տ. Սանձակոծեմ։
Երասանակոծեմ}
Երասանակեմ, եցի. ն. կառավարել։
Երասանամ. տ. Ցներասանամ։
Երաստ, ի, ից. կամ ու, ուց. գ. դաս, կարգ, ժողով, ատեան։ [րագ։
Երաստանք, նաց. գ. նստուկ տեղ. ս օվ ուերաստոյ. տ. Երաստոյ։
Երբ, երբի, զերբեն. գ. ատեն, ժամանակ, երբ ըլլալը։
Երբ. մ. 1 երբ, երբոր. ս նէ զաման, հաչան քի։ — 2 երբեմն. ս կնահ, պազի քէրէ։ — 3 չ. քանի որ. ս չիւնքի։
–Երբ ուրեմն. ժ և իբ ժամանակ։
Ե՞րբ. մ. ե՞րբ, ո՞ր ատեն. ս նէ՞ զաման։
–Առ ե՞րբ. նոյն է։
–Ցե՞րբ. որ և Մինչև յե՞րբ, ցե՞րբ. ինչուան ե՞րբ, քանի՞ մէկ. ս նէչէ՞չէ՞ք, նէչէ՞ պիրա
–Ե՛րբ իցէ՛ գի. մ՚ց. ահ ե՛րբ պիտի ըլլայ որ։
–Երբ իցէ. երբ ալ որ ըլլայ, որչափ որ ալ ըլլայ։
Երբեմն. մ. 1 ատենով, ատեն մը. ս պիր վագըմ։ — 2 ատեն կ՚ըլլայ որ. ս կնահ։
–Իր երբեմն. յԵրբեմն ժամանակի. ատեն մը. ս զաման ըլար
–Երբեմն երբեմն. յԵրբեմն երբեմն ժամանակս. ատեն ատեն. ս պազի պազի։
Երբէք. Երբեք. 1 մ. երբեմն, ատենով ըլլայ որ — 2 կ՚ըլլայ որ. ս հիչ։
–Ո՛չ երբէք. Մի՛ երբէք. ա. Ոչ. Մի։

–Երբէք երբէք· Երբէք ուրեք· տ. Երբեմն երբեմն։

Երբուծ, ծոյ, ոց· գ. կուրծքին միաբ. տ ուէշ։

Երգ, ոյ, ոց· գ· եղանակաւոր բան, խաղ· տ իր, թիւրքիւ, մանիւ։

–յԵրգ արկանեմ· երգի բանեցընել, խաղ կանչել՝ խաղք ընելու մտքով· տ թիւրքիւ չզպամագ, քէօնիլթիյէ ալմագ։

Երգաբ, կամ Աւրգաբ, այ· գ· (ե.) տեղ մը, գիւղ մը, ծառ մը։

Երգաբան, ի, ից· ա· գ· 1 երգող, երաժիշտ· – 2 բանահիւսական։

Երգաբանեմ, նեցի, ն, երգով օրհնել, երգել։

Երգաբանութիւն· գ· օրհնաբանութիւն, փառաբանութիւն, գովեստ։

Երգագիր· ա· ռոմանաւոր։

Երգագրեմ· ն· ռոմանաւոր գրել։

Երգագրութիւն· գ· ռոմանաւոր շինելը, քանաստեղծութիւն։

Երգակ, ի, աց· ա· գ· երգով՝ մաղթ և թախտուն։

Երգական· ա· երգի, երգով։ [միաբան։

Երգակից, կցի, ցաց· ա· 1 ձայնակից։ – 2

Երգակցեմ, նեցի, ն· յ· 1 մէկտեղ երգել, ձայնակցիլ։ – 2 միաբանել։ – 3 ձայնը գտնալ, արձագանգ տալ։

Երգակցութիւն· գ· ձայնակցութիւն։

Երգահան, ի, աց· ա· գ· երգ հանող, երաժիշտ, ողբերգակ։

Երգաձայնութիւն· տ· Երգաբանութիւն։

Երգայարդար· տ· Երգահան։

Երգասէր· ա· երգ սիրող։

Երգատրութիւն· տ· Երգաբանութիւն։

Երգատրութիւն· գ· 1 փառատրութիւն երգով։ – 2 երգելը, երգ։

Երգաւան, ի, աց· գ· 1 նուագարան· տ տագ։ – 2 երգի գիրք։ – 3 երգելու՝ պարելու տեղ։

Երգարկ· ա· երգ շինող, երգեցող։

Երգարկութիւն· գ· երգելը։

Երգեհոն· տ· Երգիոն։

Երգեմ, եցի, ն· 1 օրհնել, տագ շինել ու բանել, խաղ կանչել· տ թիւրքիւ չաղըրմագ, օզումագ։ – 2 սաղմոսարան՝ քնաը գալնելը· տ տագ չալմագ։ – 3 հնչակել գոհութեամբ· տ մէտ էթմէք։

Երգեցիկ, ցկի, կաց· ա· գ· երգող, բան կանչող· տ Հանէնտէ։

Երգեցող, ի, աց· 1 նոյն ընդ վ։ – 2 շարականներ՝ տագներ շինող· առ երբն Ոսմանեան, առ երբ Ներսէս Կլայեցւոյ։ – 3 սաղմոսասաց, գպիր։ – 4 ձայնել (թռչուն)։

Երգեցողական· տ· Երաժշտական։

Երգեցողութիւն· գ· երգելն, երգարանութիւն, նկեղեցւոյ կարգացմունք։

Երգիծանեմ, գիծի, ձեալ կամ ծանեալ· 1 պատառաւել՝ ձգձգել՝ հանգչցընել (իրաք կամ նմանութեամբ)· տ երբեմն զանազան։

լաթմագ։ – 2 գծել, նշան մը ընել· տ չզըմագ։ – 3 կծել, կռնել, կսկծցընել, սիրտը խըչխըշցընել, խաղք ընել։ – 4 կր· փոքռիլ։

Երգիծանիչ· ա· երգիծանող։

Երգիծանութիւն, Երգիծանումն, Երգիծումն } գ· 1 պատառաւածք։ – 2 խըճխըճուք։

Երգիծացանեմ, ուցի· և Երգիծեցուցանեմ, ցուցի· տ· Երգիծանեմ։

Երգիծն, ի, աց կամ ից· գ· երգեհոն, նուագարան· տ էրկանուն, մըզգալ։

Երգիչ, գչի, չաց· ա· գ· 1 երգող, երաժիշտ· տ լանէնտէ։ – 2 հռչակող· տ չալ էտէն։

Երգոց-նոյն ընդ վ· առաւել յատուկ Դաւթի, որ և Հոգևերգող։

Երգոցաբարբառ· ա· ձայնով երգելու։

Երգոցական· ա· Երաժշտական։

Երգոցասէր, սիրի, բաց· ա· երգ կամ երգել սիրող։

Երգոցութի, Երգոցութիւն } գ· երգ, երգի ձայն։

Երգումն, մունք· գ· երգ, երգելը։

Երգունազարդեմ· Երգունանեմ· ն· գունեղ զարդարել։

Երդ, ոց, ոց· գ· 1 երդիք· տ պատ, տամ պատասխ – 2 տուն, տունցիք· տ էվ, օճագ։

Երդակից, կցի, ցաց· ա· գ· գրացի· տ գմշու։

Երդահանք· գ· տնեղու Համիանքը։

Երդաչէն· ա· տնաշէն։

Երդաւոր· գ· տնեցիք, տուն· տ օճագ։

Երդմնազանց, ի, ից· ա· երդումը աւրող· տ եէմին պօզան։ [չպահելը։

Երդմնազանցութիւն· գ· երդումը աւրելը։

Երդմնախոս· տ· Երդմնազանց։

Երդմնական· ա· երդման բան։

Երդմնակեր· տ· Երդմնազանց։

Երդմնակերութի· գ· սուտ երդում ընելը։

Երդմնակուռ· ա· երդումով հաստատած։

Երդմնահատ, ի, աց· ա· երդում ընելու սովոր։

Երդմնահատ լինիմ, Երդմնահատիմ } փուճ տեղը կամ սուտ երդում ընել։

Երդմնահատութիւն· գ· փուճ՝ սուտ երդում· տ խիլաֆ եէբէ անտ։

Երդմնայեղ· տ· Երդմնահատ։

Երդմնապահ· ա· երդումը պահող։

Երդմնապատիժ· ա· սաստիկ երդմունքով սաստող (Դրամեան)։ [ունեցող։

Երդմնասէր· տ· երդումն ընելու մոլութիւն

Երդմնասիրաբար· գ· երդումի մոլութիւն։

Երդմնասխալ, ի, աց· տ· Երդմնազանց։

Երդմնատուր· տ· սուտ երդող։

Երդմնատուութիւն· տ· Սուտերդմնութիւն։

Երդմնաւոր լինիմ· երդում ըլած ըլալ։

Երդմնեմ· չ· երդուիլ։

–Երդմնելի· տ· Երդնելի։

Երդմնեցուցանեմ, ցուցին. 1 երդումընցընել. տ նէմին էմ-ի-իրմէք։—2 Առաւծոյ անուշով չնհել գիւանց։—3 դիւթել. երդումի ձևավ։

Երդմնեցուցիչ, ցչի, չաց. ա. գ. երդումընցնող, դիւանց չնհող։

Երդմնի, նւոյ կամ մնոյ, նիք, նօք. գ. ա. երդում; և երդուող։

–Երդմնի լինիմ. երդնուլ։

Երդմնուրաց. ա. Երդմնազանց։

Երդմնուրացութիւն. ա. Սուտերդմնութիւն։

Երդնի, լոյ, լեաց. ա. ան՝ որոյ անուանվրայ երդումը կ՚ընդայ։

Երդնում, դումն, դեալ. ն. չ. երդում ընել, երդուիլ, երդուընալ. տ նէմին էմ-ի-իրմէք։

Երդում, նցայ. չ. (ռամկականն վերնոյն)։

Երդումնորդ, ի, աց. կամ ոյ, ոց. գ. տուն և անձինք։

Երդումն, դմանն, անց. գ. 1 երդում. տ նէմին, անուն։—2 ինքը զինքը նզովելը։

–Երդումն առնում. 1 երդումը չպահել։—2 երդուիլ փուճ՝ տեղը։

–Երդումն տամ. ա. Երդմնեցուցանեմ. 1։

Երդումնասիրութի. ա. Երդմնասիրութի։

Երեակ. ա. ա. Երբեակ, 1։

Երեակ. ա. Երեկ։

Երեամ, զերեամ, յերեամ. 1 մ. իրեք տալ. տ իւչ երլ, իւչ սէնէ։—2 գ. երրորդ տալիս. տ իւչիւնէ սէնէ։

Երեամ, երեմիլ } ա. իրեք տալուան. տ
Երեմի, մւոյ կամ մոյ } իւչ սէնէրէք՝ երլլեգ։

Երեմն առնալ } ա. Երիմացնալ։
Երեմն առնալ }

Երեխայ. ա. Երախայ։

Երեխայութիւն. ա. Երախայութիւն։

Երեկ, զերեկ, ցերեկ, ընդ երեկս, առ երեկս, ցերեկս, յերեկս. 1 գ. երեկոյ, իրիկուն. տ ազշամ։—2 մ. իրիկուան դէմ. տ ազշամայրին։—3 գ. արեւմուտք։—4 գիշերաւոր աստղ (Աչլ է Երէկ. տես)։

Երեկածին. ա. Երիկածին։

Երեկամամ, ացի. չ. 1 իմնալ մնալ տեղ մի։—2 ցորեկը անցընել մէկ բանով։

Երեկանիմ. ա. Երեկանամ։

Երեկանիրհասէր. ա. իրիկունընէ կանուխ կեկ պառկիլ սիրող։

Երեկեան. ա. Երիկեան։

Երեկեմ, եցի. ա. Երեկանամ։

Երեկոյ, ի. յերեկոյ, ցերեկոյ, ընդ երեկոյս. 1 գ. իրիկուն. տ ազշամ։—2 մ. իրիկուան դէմ. տ ազշամայրին։

–ցԵրեկոյն. մ. իրիկուան դէմ։

Երեկոյանայ, ացաւ, ցեալ. զիմազ. 1 ի. իրիկուն ըլլալ. տ ազշամնամազ։—2 ուշանալ. ինչուան իրիկուն. տ ազշամնամազ։

Երեկոյի } ա. երեկոյեան, իրիկուան. տ
Երեկոյին } ազշամքի, ազշամընե։

–Երեկոյին. մ. իրիկուան դէմ, իրիկունը։

Երեկոյն. մ. իրիկունը. ա. Երեկուն։

Երեկոլ. ի. ա. Երեկոյ։

Երեկօրեայ, եայք, եայց. ա. գ. 1 իրիկուան։—2 իրիկուն։—3 արեւմտեան։

–յԵրեկօրեայ. մ. 1 իրիկունընէ. տ ազշամանա։—2 իրիկունը, իրիկուան դէմ. տ ազշամ, ազշամա տօղուս։

–Երեկօրեայց ծով. արեւմտեան ծով, առանդեան ովկիանոս։

Երեկօրեան. ա. իրիկուան։

–Երեկօրեան պաշտօն. երեկոյեան՝ իրիկուան ժամ։ [տ ազշամ։

Երեկօրի, ւոյ կամ ոյ, ւեաց. գ. իրիկուն։

–Երեկօրի. մ. իրիկուան դէմ։

Երեկօրին. 1 ա. իրիկուան։—2 մ. իրիկունը, իրիկուան դէմ։

Երեկօրնական } ա. 1 իրիկուան։—2 արեւ-
Երեկօրնեայ } մտեան։

Երեկութիւն. գ. ցորեկ ատենը։

Երեկուն. 1 գ. իրիկուն։—2 ա. իրիկուան։—3 մ. իրիկուան դէմ, իրիկունը։

Երեկուանամ. ա. Երեկանամ։

Երեկօթք, թից, թիւք. գ. իրիկուան իջնալու տեղ. տ ազշամ գնալը։

–Երեկօթս առնում, առնեմ. իրիկունը մնալ իջած տեղը. տ գնազ էմ-ի-իրմէք։

Երեկօրի. ա. Երեկօրի։

Երեմեան, մենի, ից } ա. իրեք տալու՝ տա-
Երեմենի, նւոյ, նեաց } լուան. տ իւչ երլլեգ, իւչ նայընտա։ [և այլն։

Երեչխաւոր, խեւոր, բեմ. ա. Երաչխաւոր, Երեմի. ա. Երեամի։

Երեչտ. ա. Երաչտ։

Երես, ի. մանաւանդ } գ. 1 դէմք. տ նիւղ,
Երեսք, սաց, օք, ովք } չէ հրէ, սուրթի։—2 անձ. տ վիճուտ։—3 աչք. տ կէօզ։

–Երեսք. 1 երեսպաշտութիւն. տ խաթրու-2 գրքի տետր. տ կէօսթէրիչ։

–Երես առնում. ակնածել, խոսքը կատարել. տ խաթր պազմազ։

–յԵրեսս. դիմացը, երեսին։

–Երես երես. Երես առ երես. դիմադէմ. տ նիւղ պէ նիւղ։ [մի շուռ ելլել։

–զԵրեսս հասանեմ. դնեմ. դէպ ի տեղ։

–յԵրեսս բերեմ. գամ. յայտնի ընել, ըլլալ։

–յԵրեսս անկանիմ. երեսնալ։

–Երեսք, պէսպէս ոճով. մէկի մը՝ մէկ բանի մը ներկայութիւն, ցոյցք, կերպ, կողմ, դիտաւորութի, միտք—տես և Դէմք։

–Երեսք բանից. խոսքին միտքը։ [կողմնէն։

–յԵրեսաց իմ, քո, նորա. իմ, քոյ, անոր։

–յԵրեսաց (ուրուք). (մէկու մը) ընդդէմ։

–Հաց Երեսաց. ա. Առաջաւորութիւն։

–Երեսս առնում: 1 աչառել, երեսպաշտութիւն ընել – 2 անխօսիցը երկնչին խօսիլ:
–Երեսք. գիմակ. տ առերեսի, մուրաքալա:
Երեսագիր, գրոյ, ոց. գ. Թղթի հասցէն, երեսը: [մադէմ խասակեցիր:
Երեսախօս լինիմ, կամ Երեսախօսեմ: գի.
Երեսական. ա. երեսի յատուկ:
Երեսան. ա. Երասան:
Երեսանակ. ա. Երասանակ:
Երեսառամ: չ. երեսաւորիլ. տ կէօրիւշմէք:
Երեսաւոր, ի, աց. ա. կորիճ կերպով գէմ
Երեսեմ կամ սիմ: ա. Երեսառամ: [կլլոզ:
Երեսնակ, կամ՝ նակ. գ. խոտ մը, անիծած ծաղիկ. տ գոյուն՝ գուղտ պուճաղի, ղաֆիլէ:
Երեսնամեայ
Երեսնամեան, մենի, ից
Երեսնամենի, նուոյ, նեաց
Երեսնամի, մուոյ, մեաց } ա. գ. մ. երեսուն տարեայ, երեսուն տարուան, երեսուն տարիներ
Երեսնաւոր, ի, աց. ա. մէկին տեղը երեսուն գերող:
Երեսնեակ. ա. երեսուն մը, երեսուներ:
Երեսնեմեան. ա.
Երեսնենի, մուոյ. ա.
Երեսնենիոյն. մ: } ա. Երեսնամեան:
Երեսնեվրկակ. գ. երեսնեվրկի թիւը:
Երեսնեվրկի, ի, աց. ա. երեսնեվրկի. տ օֆուզունէ:
Երեսնեւերկու. ա. երեսունուերկու:
Երեսնիցս. մ: երեսուն անգամ: տ օֆուզ քէրէ:
Երեսնօրեակ
Երեսնօրեայ } ա. երեսուն օրուան:
Երեսուն, սնի, ից. ա. երսուն. տ օֆուզ:
Երեսունեակ թիամբայ. ա. երեսունըակ թիը տարուան:
Երեսպաշտութիւն. գ. մարդահաճութիւն:
Երեսուսու. գ. Հարսին երեսուսի ընծայ:
Երեսփոխան, ի, աց. գ. փոխանորդ. տ վէքիլ:
Երեք, յերերի. 1 գ. գող. գողդրզալը. տ Թիլիքէչիլ, տալըանմասը: – 2 ա. երեքուն:
–Երերև տատան լինիմ: քաբբարլաման ըլլալ:
Երերագին
Երերալի
Երերալից
Երերածուի } ա. մ. երերուն: [ցընել:
Երերամ: ացի. 1 ո. Երերիմ – 2 ն. երերը:
Երերանք, նաց. ո. Երեր:
Երերիմ, եցայ. չ. երերալ, գողդրզալ. տ տալըանմագ, Թիլիքիմէք:
Երերիւր. ո. Երերհարիւր
Երերութիւն
Երերումն, ըման } ո. Երեր:
Երերուն. ա. գողդրջուն:
Երեսաթար. մ: գեալի կերպով: [քէչլեան:
Երեակ, ի, աւ. գ. մոլորակ մը. տ զուհալ,
Երեակ, ի, աց. գ. 1 տեսք, երեւոյթ, երեւցընող, պատկեր, նշան, օրինակ – 2 երազ: – 3 ա. երեւելի, նշանաւոր:
Երեակայացուցանեմ, ցուցի. ն. միտքին դիմացը դնել, միտքը հանգչեցընել:
Երեակայեմ, եցի. ն. միտքին մէջ ձեւացընել, գեալի կերպով ըմբռնել. տ խէյալլառնագ, խէյալ էքմէք:
Երեակայութիւն. գ. 1 ներքին զգայութիւն, ըմբռնումն. տ խէյալ: – 2 յայտնի ցուցում: – 3 ադէկ ձանաչմունք:
Երեակայաւորիւն. գ. երեւոյթ, տեսք:
Երեակեմ: ա. Երեակայեմ
Երեակերպք. գ. դիշերային երեւոյթներ
Երեակի. մ: երեւելի կերպով, յայտնապէս
Երեակիմ: չ. երեան երթալ
Երեակութիւն. գ. 1 երեակայութիւն. տ խէյալ: – 2 ներքին և արտաքին ցոյցք:
Երեան, յերեան, յերեանի. 1 գ. երեկը: – 2 ա. երեւելի: [նել:
–Յ Երեան գամ: Հանդէմ: յայտնի ըլլալ, ըներ
–Յ Երեանի. ա. յայտնի, երեւելի, անուանի:
Երեանամ: չ. երեւնալ:
Երեապէս
Երեւելաբար } մ: ա. Երեւելապէս
Երեւելագոյն, գունի, ից. ա. 1 խիստ յայտնի, նշանաւոր – 2 մ. շատ յայտնի կերպով:
Երեւելական. ա. երեւելի, գեալի:
Երեւելանամ: չ. յայտնի երեւնալ
Երեւելապէս. մ: յայտնի. տ էվի էշկեարէ:
Երեւելի, լւոյ, լեաց. ա. 1 աչքի տակ ընկած. տ կէօզէ կէօրինիւր – 2 նշանաւոր, անուանի, պայծառ, մեծ. տ մէշհուր, նամտար: – 3 Թափանցիկ. տ շէֆֆ:
–Երեւելի առնեմ: յայտնել. տ աշխարհաբար՝ պէյան էքմէք:
–Երեւելի է. յայտնի է: [ցընել:
–Յ Երեւելի առնեմ: գուբա Հանել
Երեւելոյթ. գ. երեւոյթ:
Երեւելութիւն. գ. երեւելի ըլլալը, երեւնալը, երեւոյթ, տեսք, արտաքին ցոյցք:
Երեւնամ: չ. երեւնալ, երեւիլ:
Երեւնցուցանեմ, ցուցի. գ. 1 երեւցընել, ցուցընել. տ կէօսթէրմէք – 2 գուբա տալ:
–Երեւնցուցանեմ զերեսս. այց առնել, տես երթալ:
Երեւնցուցիչ. ա. երեւցընող, ցոյցընող:
Երեւիլ, ի. գ. քոս, ժանկ, և բուսոց վնասակար չ'ՀԻ:
Երեւիմ, երեւեցայ, եալ կամ եցիր. չ. 1 երեւնալ. տ կէօրինմէք – 2 գուբա երեւիլ, բուսնիլ. ցամքիլ:
–Երեւիլ (յ. ոձով) ծնունդ Որդւոյ, և բղխումն Հոգւոյն սրբոյ:
–Երեւիմ: 1 գտնուիլ, ըլլալ – 2 Հանդիպիլ:
–Երեւի. կը կարծուի, կը թուի. տ կէօրինիւր, գերան օրունուր

Երկիք, երևելք. գ. երագ, երևակայութիւն։
Երևոյթ, ուժի, ից. գ. երևնալը, երևցած բան մի՝ իբրև՝ սուտ, տեսք, ցոյցք, նմանութիւն, երագ, երևակայութիւն։
Երևոյթ. ա. 1 երևելի, զգալի։ — 2 նշանաւոր։ — 3 խայտառակ։ — 4 աչքի երևցած, առերևոյթ։
Երևոր. ա. երբորդ մասը։
Երևութաբար. մ. առ երևոյթս, առ աչօք։
Երևութական, ի, աց. ա. 1 սոսկ աչքի երևցած։ — 2 առ աչօք անպտղ գէշմարիտ մարդ եղութիւնը։
Երևութանալ, ացայ. ն. 1 երևակայել, ըմբռնել, ձևացընել, կարծել, երազել։ — 2 չ. երևնալ իրօք կի տեսիլքով, ձևանալ։
Երևութանք, նաց. ա. Երևոյթ. գ։
Երևութապէս. մ. երևելապէս, միտքնապէս։
Երևութացուցանել. ն. ձևացընել տալ, կարծել տալ։
Երևութիւն. գ. 1 երևնալը, տեսք, յայտնութիւն։ — 2 երևոյթ մը, երևակայութիւն։ — 3 մակերևոյթ։
Երևութութիւն. գ. երևակայութիւն։
Երևութուտ. ա. երազական, երևակայական։
Երեուքն, եմեան, անց. գ. 1 երևնալը, երևցածը, տեսք, տեսիլք։ — 2 մակերևոյթ, երես։ — 3 առ աչօք բան, երևակայութիւն։ — 4 (յ. ոձով) Ծնունդ Ոգւոյ, և բղխումն Հոգւոյն սրբոյ։
—Երևուքն Աստուծոյ կամ աստուածային. յայտնութիւն, աստուածայայտնութիւն։
Երեփ, երեփուն. գ. (յ.) երէց, քահանայ։
Երիք, կամ Երիս, երից, երիւք. ա. 1 իրիք. ս իւր։ — 2 իրիք անգամ։ — 3 երրորդ։
Երիքամեայ. ա. երեք ամեայ։
Երիքամեան. ա. երեք ամեայ։
Երիքամեայ } ա. երեք ամեայ։
Երիքամեան }
Երիքայարկ. ա. երեք յարկ։
Երիքայարմար. ա. իրիքով յարմարած՝ շինած։
Երիքանկիւն } ա. երեք անկիւն, երեք կողմ։
Երիքանկիւնի }
Երիքանձնական } ա. իրիք անձն ունեցող, մի Աստուած.
Երիքանձնաւորական } ցող, մի Աստուած.
Երիքանձնեայ } որ է տուրբ երրորդութիւն։
Երիքանձնեան }
Երիքաչի. ա. իրիք աչքով։
Երիքապատկածաւ. ա. քսանվեցն լցեալ։
Երիքաւագաստեան. ա. իրիք առաքաստով. ս իւր հէլքէնեան։
Երիքաստուածեան. ա. գ. իրիք անձին տեղը իրիք Աստուած դնող հերետիկոս։
Երիքարիւր. ա. Երիքհարիւր։
Երիքարձին, կամ ձի, կամ ձիւ. գ. իրիք ախտյով երկաթ. ս գզալըն։
Երիքարմատեան. ա. իրիք արմատով կամ [ճիւղով։
Երիքարմին. ա. Եռաղյտ
Երիքբաղձեան. ա. շատ բաղձալի։
Երիքբնական, կի նի, կամ Երիքբնաբանեան. ա. Երիքապրի։
Երիքբոլորաձև. ա. իրիք կլոր ձև ունեցող։
Երիքգլխի, կամ խեան. ա. իրիք գլխով։
Երիքգլխեմաւիր. ա. Եռապարկ։
Երիքգանգեան. ա. երկու իրիք սորկնոց. ս իրի իւր ագձիլիք։
Երիքեան կամ քին, եղունց կամ եղուն. զերեսեան կամ սին. երիքուքիք. գ. իրիքն ալ. ս իւրիւ տէր։
Երիքերանեան. ա. երիցս երանելի։
Երիքերևեան. ա. Եռաղյտ
Երիքթևեան. ա. իրիք ծայր ունեցող (նետ). ս իւր ագըզը։ [քաթիզեան։
Երիքթիզեան. ա. իրիք թիզաչափ. որ և Երիքթիզուառեան. ա. խիստ ողորմելի։
Երիքժամանակ. ա. իրիք ժամանակ ունեցող (բայ)։
Երիքժամեայ } ա. գ. իրիք ակռայով։
Երիքժանի }
Երիքին. ա. Երիքեան։
Երիքլարեան. ա. իրիք թևով։
Երիքլուսեան. ա. Եռալուսեան։
Երիքխոպանի. ա. Եռախոպան։
Երիքկարգեան. ա. իրիք կարգ. ս իւր սրբոյ։
Երիքկին, կնի կամ կնոջ, կինք, կնաց. ա. մ. իրիք կարգ, իրիքով, երրորդ, իրիք անգամ։
Երիքկին, կնոջ կամ կնոջ. ա. իրիք անգամ կարգուած (մարդ)։
Երիքկղի. ա. Երիքկուղ։
Երիքկնակ, ի, աց. ա. գ. 1 իրիք թիւր։ — 2 իրիք կարգ (բան)։
Երիքկնակի. ա. Երրակի։
Երիքկնայարկ. ա. Եռայարկ։ [քրքրել։
Երիքկնոտիլ առնեմ. մէկ բանը պղպղտել,
Երիքկնեան. մ. իրիք անգամ։
Երիքկնեմ, եցի. ն. իրիք անգամ կրկնել. ս իւր գաճ էթմէք։
Երիքկուղ. ա. կուղը՝ ոլորքը՝ հիւսուածը իրիք կարգով. ս իւր գաճ։
Երիքկուսի. ա. Եռանկիւն. ս իւր քէօշէլի։
Երիքկրկին. ա. իրիք ծալք ունեցող (նիւթ)։
Երիքհազարեան. ա. իրիք հազարով։
Երիքհարիւր, ոյ, ոց. ա. իրիք հարիւր. ս իւր նիւզ։
Երիքհարիւրքերին. ա. գ. իրիք հարիւրն ալ. ս իւր նիւզիւ տէր։

Երեքշեղեան. ա. Եռավանկ։
Երեքշերուանեայ. ա. Եռայարկ։
Երեքձառագայթեան. տ. Եռալեզու
Երեքմանեայ } ա. Եռամանեայ։
Երեքմանեան }
Երեքմատեան. ա. իրեք գլխի մէջ եղած՝ գանուած (բան)։
Երեքմտանի. ա. իրեք հղով։
Երեքմտեան. ա. իրեք դռնով մէկմէկու հետ։
Երեքնակի. տ. Երեքկին։
Երեքնշանեան. ա. իրեք անգամ նշան տրուած, խմորուցած։
Երեքշաբաթի. գ. իրեքշաբթի. տ սալը։
Երեքտոտանի } ա. Եռոտանի։
Երեքտոտեան }
Երեքուղեկեան. ա. իրեք ուղով՝ քիչ մը մէջ։
Երեքչափեան. ա. իրեք չափով, կամ խնամ մեծ։
Երեքպատիկ. ա. Եռապատիկ. տ իւղ գաթի։
Երեքպայծառ. } ա. 1 խիտ պայծառ։
Երեքպայծառեան } – 2 եռալոյս, երեքանձնեայ։
Երեքպարարեան. ա. իրեք պարարով. տ իւղ հիսալը։ [աղզուր։
Երեքպայրի. ա. իրեք տեր բերնով. տ իւղ
Երեքպահեան. ա. իրեք բակով։
Երեքպրաւացուխի. գ. օրինուխի՝ երգ, տուբր տուբր տուբր բսելով։
Երեքպրեան, բեռի, իւ, ից. ա. գ. 1 երիցս տուբր՝ ամենայն երբորդութիւն – 2 ձայն, երգ, ուր որ իրեք անգամ տուբր կ'ըսուի, ինչպէս տուբր Աստուած՝ տուբր և հզօր՝ տուբր և անմահ։ – 3 երիցս սէր բսող (սէրսիրեք)։
Երեքպրեներուխի. ա. Երեքպրաւացուխի։
Երեքվտակեան. ա. իրեք հղով (գետ)։
Երեքտակեան, կամ կէն. ա. իրեք շարքով (մեղրջիւր)։
Երեքտասան, ի, ից. ա. 1 տասն իրեք. տ ան իւր – 2 տասն իրեքերորդ։
Երեքտասանակի. մ. տասն իրեք անգամ։
Երեքտասանամեայ } ա. տասն իրեք
Երեքտասանամեան, ենի, ից } տարու՝ տարեան. տ ան իւր հաշիւնտու։
Երեքտասաներորդ, ի, աց. ա. տասն իրեքերորդ. տ ան իւրհիւնհիւ։
Երեքտասանեքեան, կի՝ քեր. եղունց, ցուն. ա. գ. տասն իրեքն ալ. տ ան իւրիւ տէր։
Երեքտասանօրեայ. ա. տասն իրեք օրուան (հիմարայ)։
Երեքփայլեան. ա. իրեք փայլ ունեցող։
Երեքփսատարեան. ա. ամէն փսատարելի տրժանի, իրեք անձն ալ նոյն փսատաք փսատարել, ինչպէս որ կը գտանինք երբոր կ'բսենք փսատ Հօր, և այլն։
Երեքփսփսոցեան. ա. շատ փսփսաքեր։
Երեքքաղաքեան. ա. իրեք քաղաք մէկտեղ. որ է Տրիպօլիս. տհ. Դարաղլաւ։
Երեքքարեան. ա. իրեք քարով։
Երեքօձեան. ա. իրեք օձութիւն ունեցող։
Երեքօրեայ, բէի, ից. ա. մ. 1 իրեք օրուան. տ իւղ կիւնլիւք – 2 երբորդ օրը. տ իւշխունհիւ կիւնիւ։
Երեքօրեմ, հցայ. չ. իրեք օր մնալ մէկ տեղ մը. որ և ասի Երեքաւրեմ. երեք անգամ օրերը կրկնել։
Երէ, կամ Էրէ, ոյ, ոց. գ. 1 վայրի կենդանի, ոյս. տ եապան հայվանը, տավ։ – 2 ո և իցէ կենդանի։
–Երուանք. երէք, երէներ։
Երէգ, երիզի, զաց. 1 ա. քարուտ՝ կաշտ՝ չբռանած (տեղ). տ խարտաշ – 2 գ. աւերակ տեղ. տ խարտաշ եէր։
Երէկ, յերէկին, երիկուն. մ. երեկ. տ տիւն։
Երէկ, երեկի կամ էկի կամ իկի, յերեկէ կամ յերիկէ, զերէկն. գ. երեկուան օրը. տ տիւնքի կիւնւ։
Երէկածին. ա. երէկուան ծնած։
Երէսոս, ի. գ. կէնդանիք որ ալու տեղ։
Երէվայրի, իք. ա. Երէ։
Երէց, երիցու կամ ցոյ, ցուէ, ցամբ կամ ցու. ցուենց, ցանց. ա. գ. 1 կարգով մը առաջ, մեծը. տ պէօյիւթիւ – 2 աւելի առաջ, հին – 3 քահանայ, տէր Հայր. տ վարդապ։
–Երիցանց երէց. քահանայապետ։
–Գոյն երիցանց. (առ. օձով) քահանանբուն մէջ անուանիւ։
–Երէց գահ. առաջին տեղը՝ աթոռը։
Երէցաւուրց. ա. տարիքով մեծ։
Երէցնգոյլը, բարք. գ. քահանայի հղոյլը։
Երէցութիւն. տ. Երիցութիւն։
Երէմ, ի. ից. գ. երեմալը. տ կիսով։
Երեմամ, (չգոյ). երեմ, երեմայք, երեմեալ. չ. 1 երեմալ. տ կիսիմէք – 2 առաջ երեմալ, շարունակել (բանի մը)։
Երեմանամ. նոյն. երեմալ. տ կիսի վէրմէք։
Երեմենկ, ի, աց. ա. գ. 1 երկու գացող. տ կէշէն կիսէնւ – 2 երեմալ գալը. տ կիսի կիսիլը – 3 վարձ։
–Երեմենկք. դէպք, դիպուած։
–Երեմենկ ծոմու. անդադրութիւն և մեկընեմացութիւն [վրեմա վու մամայ։
–Երեմենկս առնում. մէր վար գալ. տ
Երեմենկս առնեմ, առնում } չ. երեմալ գալ. տ
Երեմենկեմ, կիմ } կէշլիալ կիսիմէք։
Երեմենկութիւն. գ. երեմալ գալը. տ կէշէ կիսիլը։
Երեմումն, իմանե. գ. 1 երեմալը – 2 մոռալը։
Երի, երւոյ. ւով. գ. կէնդանւոյն առջի ոտքերուն ձիւը. տ պուտ, ոտ օչ։
Երի, առ. երի, յերի. նախ. քովը, մէկտեղ. տ հանընտա։

Երիզ, ի կամ ոյ. գ. 1 երկայն բարակ՝ պատեբու լամի. ս չէբիտ – 2 մեռելի պատանք՝ կապկըպած։

Երիզապատ. ա. մ. բարակ կտաւով պատած։

Երիզապարգև. ա. իր պատանքովը պարգևուրուած (Ղազար)։

Երիզապնդ, պնդի, դաց / Երիզապնդեալ / Երիզապնդեայ } ա. 1 փաթթուելիաճ, զօրացած՝ երկայն բարակ կտաւով – 2 պատուղ (կտաւը)։

Երիզուտ վայրք. ա. Երիզք

Երիմ, ի, աց. գ. իրիմ, սեռ. ս չիմի։

–Երիմ ուռ. երիմի պէս ձիւղ պրած՝ ձրդքրուած մնկի մէջ խոթելու համար։

Երիմ ամանալ / Երիմ ացնալ } հալած մաշած, ազատած, սեցած, խեղճ. ս երրիմըգ մըրիմըգ։

Երիմանակ. գ. տեսակ մը կտաւ որ կ'ուտուի։

Երիկածին. ա. երնկուան՝ նոր ծնած։

Երիկամունք, մանց. գ. 1 երիկամ, պոլսկի. ս պէօպրէք։ – 2 գաղանիք սրտի։ – 3 պարարտութիւն։

Երիկամնամ կամ նիմ. ա. Երեկամնամ։

Երիկեան. ա. երեկուան. ս տիւնքի։

Երիկուն. ♂ Երիկունն. մ. իրիկունը. ս ագշամ, ագշամ իւսմիւ։

Երիմացնալ. ա. Երիմացնալ։

Երինջ, երընջոյ, ոց. կամ ու, ուց. գ. 1 էրբինճ, նոր կով, պզտի կով – 2 Հարս, կնիկ։

Երիս. ա. Երեք։

Երիվար, կամ Երիւար, ի, աց. գ. 1 ագէկ ու քաշուկ ձի. ս ևիւրիւք ամի։ – 2 հնձնալու ձի։ [ցող. ս ամի օղլանը, ակիյա։

Երիվարարոյծ, բուծի, ծաց. գ. ձի հոգաբ

Երիվարական. ա. ձիական, հնձելական։ – 2 գ. ձի հնձող. ս սէյիս, պլինճի։

Երիվարաշատ. ա. շատ ձիով (տեղ, մարդ)։

Երիվարասպարութիւն. գ. ձի քշելը։

Երիվարիմ. ն. չ. ձիավարիլ, կառավարիլը

Երիվարիկ (փիղ). ա. որ հնձնելու և վարելու կու գայ ձիու պէս

Երիվարութիւն. գ. հնձելութիւն, պատրաստ ուսմ. ս ամանը, գանելը, ձահիլը

Երիտասարդ, ի, աց. գ. ա. կորիճ. ս տէլի

Երիտասարդական. ա. կորիճի բան։

Երիտասարդանամ, ացնալ. չ. կորիճ մարդ ըլլալ. ս ծառամ օղմագ։

Երիտասարդանոց, ի, աց. գ. կորիճ նելու կրճուելնան տեղ։ [ձէ։

Երիտասարդաձև. մ. կորիճի պէս. ս խիտ–

Երիտասարդութիւն. գ. կորիճ հասակ. ս խիտիլիք, ձահիլիք [ագիկ

Երիտասարդուհի, հւոյ, հեաց. գ. կորիճ

Երիւր կամ Երրիւր. ա. գ. մ. 1 երրորդ, երրորդ անգամ. ս իւչիւնճիւ։ – 2 իրիք։

Երից անգամ. ա. Երիցս անգամ

Երիցագոյն, գունի, ից կամ ացս. ա. 1 աւելի մեծը, ծերագոյն, հին. ս պէօյիւք։ – 2 վերագոյն. ս իւսթ, իւսթիւն։

Երիցագունութիւն. գ. առաջնուց ըլլալը։

Երիցախոսութիւն. ա. քահանայից բարձրութիւն։

Երիցակին, կնոջ. գ. իրիցկին. ս փոփատրան։

Երիցակից, կցի, ցաց. ա. քահանայակից, աշխատակից։

Երիցանամ, ացայ. չ. մեծի կարգ անցնիլ։

Երիցանի. գ. երիցուհք, քահանանոց։

Երիցապետ, ի, աց. գ. առաջնորդ. փոխանորդ եպիսկոպոսի։

Երիցացուցանեմ, ցուցի. ն. մեծցընել կարգով մը, վեր դնել։

Երիցուհիւն. գ. 1 մեծ ըլլալը. ս պիւյիւքլիւք։ – 2 առաջնուհիւն. ս իլէրլիլիք։ – 3 քահանայութիւն, եպիսկոպոսութիւն, առաջնորդութիւն։ [փոխիա։

Երիցուկ, ցկի, կաց. գ. իրիցուկ. ս փոխ–

–Երիցուկ վայրի. ապրիմ մռնիմ ծաղիկը։

Երիցունիք, նեաց. գ. երիցուհք. քահանայք։

Երիցս / Երիցս անգամ } մ. իրիք անգամ. ս իւչ քէրրէ։

–Երիցս (ընդ. ածականի յ. ոձով) յոյժ, վեր, գեր, ամենայն։

Երիցօրեայ. ա. Երեքօրեայ։

Երիւր. գ. / Երիւրած. ա. } յօրինուած, աղէկ, դուրս։

–♂ Երիւր ածեմ. շահիլ, կոհիլ։

Երիւրեմ. 1 ա. Ցերիւրեմ։ – 2 կրճիլ։

Երիւրուիմն. ա. Ցերիւրուիմն։

Երկ, ոյ, ով. մանաւանդ / Երկք, կոց, կովք, կօք } աշխատանքի գործք, աշխատասիրութիւն։

–Երկս արկանեմ. ջանալ, աշխատիլ։

Երկաբնակ. ա. 1 երկու տեղ բնակող – 2 երկու բնութիւն դաւանող։

Երկաբուղխ. ա. կրկին բղխող։

Երկաբուն. ա. բունը կրկին, երկու կերպ։

Երկագլուխ. ա. երկու գլխով. ս իքի պաշլը։

Երկագմբէթի. ա. երկու գմբեթով

Երկագործեմ. ն. աշխատասիրել։

Երկադաւան. ա. երկու անձ դնող՝ ի Ֆրբիտոս, նեստորական։

Երկադիտակ զգայարանք. աչք։

Երկադուռն. ա. երկու դռնով (բան յուն. տեղի տեսակ մը)։

Երկաղն, կամ գնի. ա. կրկին

Երկաղօր. ա. երկու ոյժ կամ կերպ ունեցող։

Երկաթ, ոյ, ոց. և ի, իւ, ացի, իւք. գ. 1 երկաթ. ս տէմիր։ – 2 երկրեմէ գործիք, սուր և այլն։ – 3 շղթայ։ – 4 կարծր բան, ուժեղ, երկաթի օրհող (Աշտ Բ.)։

Երկաթագամ. ա. երկրեմով պնդած, երկաթի անցուցած։ [խառատ։

Երկաթագիր. ա. երկրեմէ գրչով գրած, գրե–

Երկաճագործ, ի, ից. ա. գ. 1 Երկաճեղէն շինող. 2 տէ միւնդիւ – 2 տե՛ս Երկաճագամ։
Երկաճագործի, ծ.ոյ, ծ.ւոյ. գ. Երկրէ գործիք։
Երկաճագործութիւն. գ. դարբնութիւն. 2
Երկաճամանգ. ա. Երկաթը ժանկոտած։
Երկաճածայր. ա. ծայրը երկաճ։
Երկաճակապ. տ. Երկաճագամ, և Շղթայակապ։
–Երկաճակապ առնեմ. երկրէ ի գործ։ 2
Երկաճակարծր. ա. Երկրէ ի պէս կարծր։
Երկաճակուռ. ա. Երկրէ ոյ կռած շինած։
Երկաճակորութիւն. գ. Երկրէ ի հանք. 2
Երկաճահանք, նաց. տէ միւս մետէնի։
Երկաճահալութիւն. գ. Երկաճ հալեցընելը։
Երկաճահատ, ի, ից. 1 ա. Երկրէ ի հանք փորող. 2 տէ միւս մետէնձիի։ – 2 գ. Երկրէ ի հանք. 2 տէ միւս մետէնի։
Երկաճահատել. ա. Երկաճի զարկած։
Երկաճահար լինիմ. բժշկաց Երկրէ ին տալ կը ինկնալ։
Երկաճաձոր. գ. Երկրէ ի հանք. տեղ ոյ ա.
Երկաճանամ, ացեալ. չ. Երկաճ կորիլ, խառնուիլ։
Երկաճանիգ. ա. Նիգը Երկրէ է. 2 տէ միւս
Երկաճապատ. ա. Երկրէ ոյ՝ շղթայով պատած։
Երկաճապինդ լինիմ. շղթայով կապուիլ։
Երկաճեղէն, ղենի, նաց ա. Երկրէ է, Երկաճի, ի. ոյ, ենաց կաճէ շինած. 2 տէ միւսն։
Երկաճիւ. ա. կրկին, երկու։
Երկաժեղս. գ. աշխատութենէ քաշուիլ՝
Երկաձեղս. տ. Երկխոս։
Երկախոտանեմ, իմ. չ. գործակից ըլլալ։
Երկախոտիք. ա. երկու բանէ միացած, բազդեալ։
Երկածին. ա. միածնէ ընդհակ՝ նշանաբան
Երկակ, ի, ից. գ. երկու թիւը, կրկնակ,
–Երկակ եռակ կամ կիւ. վնց։
Երկական. ա. եզակաձի յոգնակաձի մէջ տեղը ի՝ բան յ. քերականաց, երկու նշանակող։
Երկականգուն. տ. Երկկանգուն։
Երկակենդան, Երկակենցաղ, Երկակենցիկ ա. որ ջրի մէջն ալ ցամաքն ալ կը կենայ. 2 հէմ ապի՝ հէմ ի թուրապի։
Երկակի. 1 մ. երկու կերպով. 2 իքի ի թուրլիւ։ – 2 ա. երկու, կրկին։
Երկակին. տ. Երկկին։
Երկակիսակ. ա. երկու և կէս կրկին, որ է հինգ, տասին կ'ըսէ։
Երկակիսեմ. ն. երկու բաժնել։
Երկակիւթ. բոց. տ. Երկաքանչիւր։
Երկակճղակ. տ. Կճղակաբաշխ։
Երկակշիռ. ա. երկու մասն ալ հաւասար, գիշերը ցորեկ հաւասար ընող։
Երկակողմ, մանաւանդ ա. երկու կողմով. 2
Երկակողմանի իքի ի թարաֆլը։
Երկակտուր. ա. գ. ինչ երկու կտոր գիծ, տրամագիծ։
Երկահոսան. ա. երկու բերան վազող։
Երկաձիւ. ա. երկու ոտքով. 2 իքի այցագլը։
Երկամեայ, ի, ից. ա. երկու ժամանակամբ երկար և տուղ տալ ընող։
Երկամեայի. գ. հաւասար բաժանութիւն։
Երկամի. տ. Երկեմեան։
Երկայն, ի, ից. ա. 1 երկան. 2 ուղղուն։ – 2 հեռու. 2 ուղագ. – 3 երկար առոգանութեամբ. (գիր)։
Երկայնաբազուկ. տ. Երկայնաձեռն։
Երկայնաբան. տ. շատախօս, երկարաբան։
–Երկայնաբանիք, կամ Երկայնաբան բանք. երկարաբանութիւն, երկայն խօսք։
Երկայնաբանիմ, նեցի. չ. խօսքը երկընցընել, երկան՝ շատ խօսիլ։
Երկայնաբանութիւն. գ. շատախօսութիւն։
Երկայնաբաշ. ա. բաշը երկայն (ձի)։
Երկայնաբաւիղ. ա. սրունքները երկայն։
Երկայնագնաց. ա. հեռու (ճամբայ)։
Երկայնագոգ. ա. գոգը՝ ծոցը երկայն։
Երկայնագոյն, գունի, ից. ա. մ. աւելի՝ շատ երկայն։
Երկայնագոյնակ. ա. կոթը երկայն
Երկայնագէզ, զիզի, զաց. ա. բարձրահասակ, բարձր դիզուած։
Երկայնամիտ. տ. Երկայնմիտ։
Երկայնամտութիւն. գ. Երկայնմտութիւն։
Երկայնանդնոտ. ա. երկար՝ գունդը երկան։
Երկայնականի. տ. երկայն։
Երկայնականաց. ա. շատ՝ երկան ապրող. 2 չօգ՝ ուզուն կաշայան։
Երկայնականգագոյն. ա. աւելի շատ ապրող։
Երկայնականգուի. գ. 1 երկայն կեանք. 2 ուզուն կամ– 2 երկար կենակցիքը՝ ընակիքը։
Երկայնակոթ. ա. կոթը երկայն։
Երկայնահասակ. ա. երկայն հասակով. 2 ուզուն պոյլու։
Երկայնահասակագոյն. ա. խիստ երկայն հասակ ունեցող. 2 չօգ ուզուն ևս քան։
Երկայնահատ. ա. երկայն (սուր)։
Երկայնահեր. տ. մազը երկան. 2 սայը ուզուն։
Երկայնահոգի. տ. Երկայնամիտ [զուն։
Երկայնաձգեմ. ն. երկընցընել, երկայն քշել տալ։
Երկայնաձգութիւն. գ. երկան քշելը։
Երկայնաձեռն, ձեռն. ա. մէկ՝ կամ երկու ձեռքն ալ երկան, ինչը երկան. 2 էլի՝ գ. լու ուզուն։
Երկայնաձև. ա. երկայն ձեւով
Երկայնաձիգ. ա. 1 երկան. 2 ուզուն – 2 երկարատև, երկար – 3 հեռու՝ հեռուանց
Երկայնաձիւղ. ա. երկան ճղերով [նետող։

Երկայնամազիլ. ա. Հանկը երկայն։
Երկայնամտութիւն. գ. երկայն մտաւ ընել։
Երկայնամիտ, մտի, տաց. ա. երկար համբերող. տ փէչ սապրլը։
–Երկայնամիտ լինիմ. տ. Երկայնամտեմ։
Երկայնամտաբար. մ. երկայնմտութեամբ։
Երկայնամտանամ, նցի. չ. երկար համբերել, ներողամիտ ըլլալ. տ սապը էմ մէջ։
Երկայնամտութիւն. տ. Երկայնմտութիւն։
Երկայնամօրուս, ա. մօրուքը երկան, երկան մօրուք. տ ուղղն սապալը։
Երկայնաձամ, ացայ. չ. երկրննալ. տ ուզանմագ։ [տ ուզուն օթ ուզուտմը։
Երկայնանիսա, նստի, իւ. ա. դիրքը երկան։
Երկայնաչափ. ա. խիստ երկայն. տ էշլիւսիւ ուզուն։
Երկայնաչափութիւն. գ. երկայնութիւն՝ բարձրութիւն։
Երկայնապատում. ա. երկան պատմող. տ ուզուն ուզատրյա նագլ էտէ։
Երկայնապարանոց. ա. վիզը երկայն։
Երկայնաբերած. ա. խիստ տարածուած. տ ուզուն հայրմիը։ [ցընել։
Երկայնացուցանեմ. տ. Երկայնեմ. երկրնացընել։
Երկայնաւանդ. ա. երկարապատում։
Երկայնաւոր քառանկիւն. կանոն, երկրաչափական ձև։
Երկայնաւուրս, Երկայնաւուրց } ա. երկայն ապրող։
Երկայնաբիթի. ա. երկայն քիթ ունեցող. տ ուզուն պուրուն։
Երկայնբանութիւն. գ. երկայն խօսքեր։
Երկայնեմ, նցի. ն. երկրնացընել. տ ուզալմագ, ուզանտրրմագ։
Երկայնժամանակեայ, Երկայնժամանակեան } ա. երկայն ապրող. երկան առնուած։
Երկայնմտութիւն. գ. երկար համբերութի, ներողամտութիւն. տ իմահամիւզ, սապր։
Երկայնութիւն. գ. ։ երկանքը – ։ հեռաւորութիւն – ։ երկրննալը – ։ շատ դիմանալը. տ ուզունլուգ։
Երկայնօրեայ լինիմ. շատ օրեր ապրիլ։
Երկան, ի, ից կամ ից. գ. ջաղացք, երկանք, երկանի քարը. տ տէյիրմէն, տէյիրմէնի
–Երկան իշոյ. մեծ երկանաքար։ [իմաշը։
–Ն ներքին երկան. ներքնակ. տ ալթ իմաշը։
–Վ երին երկան. վերնակ. տ իբ՝ իւրմէ իմաշը։
Երկանաբեկ. ա. մ. երկանով կոտրող՝ կոտրըելով։
Երկանաքաց. գ. ջաղացքան. տ տէյիրմէնճի։
Երկանաքար (վէմ, արձան). ա. գ. երկանի քար. տ տէյիրմէն իմաշը։
Երկանուն, ուան, անց. ։ ա. երկու անուն ունեցող. տ իբի սալը։ –2 գ. երկու անուն։ – 3 մ. երկու անուամբ։
Երկաշաւիղ. ա. երկու ներհակ ձամբայ գացող – տմն և Երկշաւիղ։ [ներգող։
Երկասանձ. ա. երկու կէրպ պարծանքու.
Երկապաշտ, ի, ից. Երկապաշտեայ. ուրիշի ալ՝ իր անձին ալ ուզածը ընող, շողոքորթի հաճկատակ. տ տալգամուզ։
Երկապատակ. տ. Երկապատակ։
Երկաջոկիմ. տ. Երկջոկիմ։
Երկասէր. սիրի, բաց. ա. աշխատասէր. տ գայրէմլի, իշխիւզար։
Երկասիրաբար. մ. աշխատասիրաբար։
Երկասիրական. ա. ջանքով եղած.
Երկասիրեմ. տ. Աշխատասիրեմ։
Երկասիրութիւն. տ. Աշխատասիրութիւն։
Երկաւանգ, ի, ից } ա. երկու վանիով հեգով։
Երկաւանկ }
Երկաւատակ. տ. Կրկնաւատակ։
Երկաւեմ, նցի. ն. երկու բաժնել, զանազանել. տ այէօլմէք, այըրմագ։
Երկատեսակ. ա. ։ երկու կերպ. տ իբի թիւը լիւ։ – 2 պայծառ, յստակ։
Երկատեսակաբար. մ. աւելի յստակ կերպով։ [պայծառ։
Երկատեսակագոյն. ա. (յ. ոՀով) աւելի
Երկատեսակութիւն. գ. (յ. ոՀով) յստակութիւն։ [նութիւն։
Երկատութիւն. գ. բաժանութիւն, զանազա-
Երկար, ի, աց. ա. ։ երկայն ըստ ժամանակին, և ըստ շարունակութեան. տ ուզուն։ – 2 ձայն երկայն առնէն քշող, որուն ներհակն է սուղ, կարճ։ – 3 մ. շատ մը. տ հայլըձա։ – տմն և Ընդ երկար։
–Երկար, կամ Երկարք. գ. երկայնութիւն։
Երկարաբան. տ. Երկայնաբան։
Երկարաբանեմ. տ. Երկայնաբանեմ։
Երկարագոյն, նա. ա. մ. աւելի երկայն, խելմը։
Երկարակեաց. տ. Երկայնակեաց։
Երկարակեցութիւն. տ. Երկայնակեցութիւն։
Երկարաձգական. տ. Ձգարաձգական։
Երկարաձգեմ. տ. Ձերկարաձգեմ։
Երկարաձգութիւն. տ. Ձերկարաձգութիւն։
Երկարաձիգ. տ. Երկայնաձիգ, և Ձերկարաձիգ։
Երկարաձմեան. գ. երկան ձմեռ։ [բաձիգ։
Երկարայաւէտ. ա. շատ երկայն։
Երկարայուշ. ա. երկար յիշուելու՝ յիշողը։
Երկարամամ, ացայ. չ. ։ երկար դիմանալ – 2 երկրննալ հնչման ձայնի. տ ուզանմագ, չօգ սիւրմէք։
Երկարապատում. ա. որուն պատմելը՝ մեկնելը երկայն կ՚ըլլայ. տ նագլի ուզուն։
Երկարատեւութիւն. գ. շատ դիմանալը։
Երկարացուցանեմ, ցուցի. ն. երկրննալ։
Երկարաւոր. ա. երկայն, հեռաւանց։
Երկարդնեայ. ա. երկու բերնով (տէգ)։
Երկարեմ. տ. Երկայնեմ, և Ձերկարեմ։
Երկարմատեան. ա. մանիքեցի աղանդա-

Երկիցս } մ. երկու անգամ։ տ իբի
Երկիցս անգամ } տէ՛ք։
–Երկիցս երկիցս պահեմ։ երկերկու օր պաք բռնել։
Երկիւղ, ի, իւ, ից. գ. վախ. տ զօրգու։
–Չերկիւղի Հարկանիմ։ ս. Չահի Հարկա-
Երկիւղածեկ. ա. Ահաբեկ։ [նիմ։
Երկիւղածին. ա. ահագին, և ահաբեկ։
Երկիւղազարդ. ա. աստուածավախ, պարկեշտ, բարի օրինակ տուող։
Երկիւղալիր } ա. 1 վախը շատ, շատ վախ-
Երկիւղաղիճ } նալու, վախ ձգող. տ զօր. գունդ, էօրֆլիւ։ – 2 վախկոտ – ՚ն մ. վախտով, վախնալով։
Երկիւղահատոյց. մ. վախկոտելով. տ զօրգաբագ։
Երկիւղած, իւ, ից կամ ից. ա. 1 աստուածավախ, աստուածապաշտ, առաքինի. տ էՀլի եմ իւ – 2 վախցող. տ զօրգագ։
Երկիւղածաբար. մ. 1 երկիւղածութեամբ։ – 2 վախկոտութեամբ։
Երկիւղածագոյն. ա. աւելի երկիւղած։
Երկիւղածական. ա. երկիւղածի։
Երկիւղածամիտ. ա. երկիւղածները կամ երկիւղածութիւնը պատուող։
Երկիւղածութիւն. գ. 1 աստուածավախութիւն. տ խանջի խիւտա։ – 2 վախկոտութիւն։
Երկիւղական. ա. 1 վախնալու. տ զօրգունդ։ – 2 երկիւղածներ։ – 3 վախ ունեցող։
Երկիւղապէս, կամ Երկեղապէս. մ. վախով, խրպնելով։ [նալը։
Երկիւղութիւն. գ. աստուածնալին վախ-
Երկիւղուկ. ա. Երկեղուկ։
Երկիք. ա. Երկ։
Երկլեզու. ա. Երկլեզու։
Երկլուանելայ. ա. երկու ամուսին. տ իբի այլ, իբի այլոց։ [մալ՝ ֆէսատ։
Երկխորհուրդ. ա. նենգաւոր. տ ֆիքրի չամալ՝ ֆէսատ։
Երկկաօ, ի, իդ կամ ից. ա. լեզուն խաբզաս. տ իբի տիլի։
Երկծով, ա. երկու ծովի միջտեղը. տ իբի տէնիզ՝ պօղազ՝ ալտընը։
Երկկանգուն, գնոյ կամ ոջ. ա. երկու կանգունի չափ. տ իբի արշին։
Երկկերպանան } ա. երկու կերպ, երկու կեր-
Երկկերպի, իք } պարանքով կերպով։
Երկկին, կնոջ կամ կնոյ. երկկանայք, նանց. ա. երկոցդ անգամ կնիկ առած։
Երկկնեմ. ն. էէս ընել։
Երկկնակի. ա. Երկակի, 1։
Երկհազարեան. ա. երկու հազարն։
Երկհամ. ա. երկու համ ունեցող. տ իբի էէզզէմլի։
Երկձայն, ի, ից. ա. 1 երկբաբբառ։ – 2 նենգհակ ձայնելով։ – 3 անմիաբան։
Երկձի, ոյ, ոց. 1 ա. երկու ձիով։ – 2 գ. Ջուխտ մը ձիու կառքով կռիւ. տ նարըշ։
Երկձեղ, Երկձիղ } ա. գ. երկու ձղով. տ իբի
Երկձիւղ, ձղի } տալը, չամալը։
Երկձիղ, ղոյ }
Երկձնգթիմ, նցայ. չ. երկու ձըղգուիլ, բաժնուիլ։
Երկմտաննի } ա. երկու մտաով ակադայով.
Երկմտանի } տ չամալ։
Երկմտարմին, ինոյ, ոց. ա. երկու մարմին ունեցող, խառնակ (կենդանի)։
Երկմիտ, մտի, տաց. ա. իմ երեսհատտա, տատակուտած, խորդախ. տ չամալ Ֆիքիրլի։
–Երկմիտս չինիմ։ վախվըխնել, կասկածիլ. տ շիւպհէլէնմէք, զօրգմագ։
Երկմտութիւն. ա. անստոյգ. տ շիւպհէլի։
Երկմտում, նցի. չ. 1 տարակուսիլ, կասկածիլ, վախնալ. տ շիւպհէլէնմէք – 2 հաւատարմութիւն պակսիլ։
–Երկմտում յուսիք. օտարանալ սկսիլ մէ։
Երկմտութեամբ, ցուցի. միաբանութիւն չունենալ բաժնել։
Երկմտութիւն. գ. 1 կասկած, կասկածոտութիւն։ – 2 անմիաբանութիւն։
Երկնի, կան, կամբ } գ. 1 տղաքներքի ցաւ.
Երկունք, կանց, ամբք } տ տղոց թումմասը։ – 2 առանց ցաւի պատրաստութիւն ծնանելու։ – 3 իր և է առատպանք, վիշտ, դըժուար գործք, ցաւագին սիրտ, հառաչանք։
–Երկին Հարկանիմ։ տղարկոցի ցաւը բռնել։ [երկնքի չափ բարձր։
Երկնաբարձ. ա. 1 երկինքը վեր կրող։ – 2
Երկնաբարձր. ա. երկինքի պէս բարձր։
Երկնաբարձրագոյն. մ. մինչև երկինք բարձրացընելով։
Երկնաբացիկ. ա. երկինքը բացող։
Երկնաբեր. ա. երկնքէ բերուած։
Երկնաբերձ. ա. երկինքը հառնող բարձրութեամբ։
Երկնաբերձագոյն. մ. գերագոյն կերպով։
Երկնաբիւր բանակք. հրեշտակաց բիւրաւոր բանակները։
Երկնաբնակ. ա. երկինքը բնակող։
Երկնաբուխ. ա. երկնքէ բխած։
Երկնագէղ. ա. երկնքի գեղեցկութեամբ։
Երկնագէտ. ա. աստեղաբաշխ։
Երկնագնաց. ա. 1 երկինքը քալող՝ կտրող՝ լծուղ – 2 երկինք երթալու, կամ տանող։
Երկնագոյն. ա. 1 կապոյտ երկնքի գունով. տ կէօք, մաւի։ – 2 խոտ բարձր։
Երկնագոչ. ա. գէտ ի երկինքը կանչող։
Երկնագործեմ. ն. 1 երկինքը առնել։ – 2 երկնքի նման ընել։
Երկնագումար. ա. 1 երկնաւոր բազմութիւն։ – 2 երկինք երկիր միտեղ նկած։
Երկնագուշակ. ա. երկնային բանիւ գուշակող։

Երկիցս } մ. երկու անգամ։ տ իբի
Երկիցս անգամ } տէ՛ք։
–Երկիցս երկիցս պահեմ։ երկերկու օր պաք բռնել։
Երկիւղ, ի, իւ, ից. գ. վախ. տ զօրգու։
–Չերկիւղի Հարկանիմ։ ս. Չահի Հարկա-
Երկիւղածեկ. ա. Ահաբեկ։ [նիմ։
Երկիւղածին. ա. ահագին, և ահաբեկ։
Երկիւղազարդ. ա. աստուածավախ, պարկեշտ, բարի օրինակ տուող։
Երկիւղալիր } ա. 1 վախը շատ, շատ վախ-
Երկիւղաղիճ } նալու, վախ ձգող. տ զօր. գունդ, էօրֆլիւ։ – 2 վախկոտ – ՚ն մ. վախտով, վախնալով։
Երկիւղահատոյց. մ. վախկոտելով. տ զօրգաբագ։
Երկիւղած, իւ, ից կամ ից. ա. 1 աստուածավախ, աստուածապաշտ, առաքինի. տ էՀլի եմ իւ – 2 վախցող. տ զօրգագ։
Երկիւղածաբար. մ. 1 երկիւղածութեամբ։ – 2 վախկոտութեամբ։
Երկիւղածագոյն. ա. աւելի երկիւղած։
Երկիւղածական. ա. երկիւղածի։
Երկիւղածամիտ. ա. երկիւղածները կամ երկիւղածութիւնը պատուող։
Երկիւղածութիւն. գ. 1 աստուածավախութիւն. տ խանջի խիւտա։ – 2 վախկոտութիւն։
Երկիւղական. ա. 1 վախնալու. տ զօրգունդ։ – 2 երկիւղածներ։ – 3 վախ ունեցող։
Երկիւղապէս, կամ Երկեղապէս. մ. վախով, խրպնելով։ [նալը։
Երկիւղութիւն. գ. աստուածնալին վախ-
Երկիւղուկ. ա. Երկեղուկ։
Երկիք. ա. Երկ։
Երկլեզու. ա. Երկլեզու։
Երկլուանելայ. ա. երկու ամուսին. տ իբի այլ, իբի այլոց։ [մալ՝ ֆէսատ։
Երկխորհուրդ. ա. նենգաւոր. տ ֆիքրի չամալ՝ ֆէսատ։
Երկկաօ, ի, իդ կամ ից. ա. լեզուն խաբզաս. տ իբի տիլի։
Երկծով, ա. երկու ծովի միջտեղը. տ իբի տէնիզ՝ պօղազ՝ ալտընը։
Երկկանգուն, գնոյ կամ ոջ. ա. երկու կանգունի չափ. տ իբի արշին։
Երկկերպանան } ա. երկու կերպ, երկու կեր-
Երկկերպի, իք } պարանքով կերպով։
Երկկին, կնոջ կամ կնոյ. երկկանայք, նանց. ա. երկոցդ անգամ կնիկ առած։
Երկկնեմ. ն. էէս ընել։
Երկկնակի. ա. Երկակի, 1։
Երկհազարեան. ա. երկու հազարն։
Երկհամ. ա. երկու համ ունեցող. տ իբի էէզզէմլի։
Երկձայն, ի, ից. ա. 1 երկբաբբառ։ – 2 նենգհակ ձայնելով։ – 3 անմիաբան։
Երկձի, ոյ, ոց. 1 ա. երկու ձիով։ – 2 գ. Ջուխտ մը ձիու կառքով կռիւ. տ նարըշ։
Երկձեղ, Երկձիղ } ա. գ. երկու ձղով. տ իբի
Երկձիւղ, ձղի } տալը, չամալը։
Երկձիղ, ղոյ }
Երկձնգթիմ, նցայ. չ. երկու ձըղգուիլ, բաժնուիլ։
Երկմտաննի } ա. երկու մտաով ակադայով.
Երկմտանի } տ չամալ։
Երկմտարմին, ինոյ, ոց. ա. երկու մարմին ունեցող, խառնակ (կենդանի)։
Երկմիտ, մտի, տաց. ա. իմ երեսհատտա, տատակուտած, խորդախ. տ չամալ Ֆիքիրլի։
–Երկմիտս չինիմ։ վախվըխնել, կասկածիլ. տ շիւպհէլէնմէք, զօրգմագ։
Երկմտութիւն. ա. անստոյգ. տ շիւպհէլի։
Երկմտում, նցի. չ. 1 տարակուսիլ, կասկածիլ, վախնալ. տ շիւպհէլէնմէք – 2 հաւատարմութիւն պակսիլ։
–Երկմտում յուսիք. օտարանալ սկսիլ մէ։
Երկմտութեամբ, ցուցի. միաբանութիւն չունենալ բաժնել։
Երկմտութիւն. գ. 1 կասկած, կասկածոտութիւն։ – 2 անմիաբանութիւն։
Երկնի, կան, կամբ } գ. 1 տղաքներքի ցաւ.
Երկունք, կանց, ամբք } տ տղոց թումմասը։ – 2 առանց ցաւի պատրաստութիւն ծնանելու։ – 3 իր և է առատպանք, վիշտ, դըժուար գործք, ցաւագին սիրտ, հառաչանք։
–Երկին Հարկանիմ։ տղարկոցի ցաւը բռնել։ [երկնքի չափ բարձր։
Երկնաբարձ. ա. 1 երկինքը վեր կրող։ – 2
Երկնաբարձր. ա. երկինքի պէս բարձր։
Երկնաբարձրագոյն. մ. մինչև երկինք բարձրացընելով։
Երկնաբացիկ. ա. երկինքը բացող։
Երկնաբեր. ա. երկնքէ բերուած։
Երկնաբերձ. ա. երկինքը հառնող բարձրութեամբ։
Երկնաբերձագոյն. մ. գերագոյն կերպով։
Երկնաբիւր բանակք. հրեշտակաց բիւրաւոր բանակները։
Երկնաբնակ. ա. երկինքը բնակող։
Երկնաբուխ. ա. երկնքէ բխած։
Երկնագէղ. ա. երկնքի գեղեցկութեամբ։
Երկնագէտ. ա. աստեղաբաշխ։
Երկնագնաց. ա. 1 երկինքը քալող՝ կտրող՝ լծուղ – 2 երկինք երթալու, կամ տանող։
Երկնագոյն. ա. 1 կապոյտ երկնքի գունով. տ կէօք, մաւի։ – 2 խոտ բարձր։
Երկնագոչ. ա. գէտ ի երկինքը կանչող։
Երկնագործեմ. ն. 1 երկինքը առնել։ – 2 երկնքի նման ընել։
Երկնագումար. ա. 1 երկնաւոր բազմութիւն։ – 2 երկինք երկիր միտեղ նկած։
Երկնագուշակ. ա. երկնային բանիւ գուշակող։

Երկնաելք. ա. Երկինք ելլելու (տանդուղք):
Երկնազարդ. ա. Երկնային գարդով:
Երկնագէն. ա. Երկնային գինքի պէս:
Երկնաթռիչ. ա. 1 Երկինքը թռչող — 2 բարձրաթռիչ — 3 գէպ 'ի երկինք թռչընող:
Երկնաժառանգ. ա. Երկնքի ժառանգ՝ ժառանգող:
Երկնաժողով. ա. Երկնային ժողով:
Երկնալից. ա. Երկինքը լեցընող:
Երկնալոյս. ա. Երկնքի լուսով:
Երկնալարչ. ա. օդը՝ երկինքը խարշատող:
Երկնախոհ, ի-ից ա. Երկինքը՝ երկնաւոր
Երկնախորհ բաները մտածող:
Երկնախուժ. 1 ա. Երկնագուժար — 2 երկնային լսելի նման:
Երկնածագ. ա. Երկնքէ ցած ած:
Երկնածաղիկ. ա. Երկնային ծաղկի պէս:
Երկնածոցան. ա. Երկնքէն կաթած՝ իջած:
Երկնակազմ. ա. Երկնաստեղծ:
Երկնակաձառ. ա. Երկինք զարդարող (առաջնորդ):
Երկնակամար. ա. Երկնից կամարին նման:
Երկնական. ա. Երկնային:
Երկնակառոյց. ա. 1 երկինքը շինած — 2 երկինքը շինող:
Երկնակատար. ա. գլուխը երկինքը հասնող:
Երկնակեաց ա. 1 երկինքը կնոջ՝ բնակող — 2 երկնային վարք ունեցող:
Երկնակերպ. ա. Երկնքի կերպով՝ գունով:
Երկնակէզ. ա. Երկնքէն նկած կրակով էրած:
Երկնակից լինիմ. Երկանց՝ վշտաց մասնակից ըլլալ:
Երկնակոխ. ա. Երկնքին մէջ քալող:
Երկնակոչին. գ. Երկինք:
Երկնակրօն. ա. Երկնային վարք ունեցող:
Երկնահաձոյ. ա. աստուածահաճոյ:
Երկնահայեաց. ա. Երկինք նայող:
Երկնահանգէտ ա. Երկնքի նման՝ հաւատացեալ:
Երկնահանգոյն
Երկնահանդէս. ա. Երկնակրօն:
Երկնահանձար. ա. Երկնային մտքով լեցուն:
Երկնահաչ. ա. Ընդ երկնահաչ:
Երկնահաս. ա. Ինչուան երկինքը հասնող:
Երկնահաստատ. ա. Երկնային զօրուն բան:
Երկնահար. ի-աց. ա. կայծակէ զարնուած. ֆ երբորբմնան վատաբուչ:
Երկնահարթ. ա. 1 երկնքի պէս բարձր: — 2 երկնքի նման:
Երկնահաւասար. ա. Երկնքի հաւասար:
Երկնահնչող. ա. Երկրքէն եկած (ձայն):
Երկնահոյլ. հոյլք, հալից. ա. գ. Երկնաւոր բաց բաժանմունքներ, և բաժանմունքներ:
Երկնահոս ա. Երկնքէն վար եկած՝
Երկնահոսական վազած:
Երկնահրաշ. ա. Երկնային և հրաշալի:
Երկնահրաւէր. ա. մ. Երկինքը հրաւիրած:
Երկնահրաւիրակ. ա. Երկինքը հրաւիրող:
Երկնահնգուն. ա. որուն ծածքը երկինքն է, կամ երկնից նման:
Երկնահնձ. ա. Երկնքի նման:
Երկնահնիգ. ա. Երկնահաւասար:
Երկնահիր. ա. Երկնքէն հրի սրուած:
Երկնահնձնագարհորդ. ա. Երկնագնաց:
Երկնահնձմ. ա. 1 Երկնային — 2 երկինքը քալող:
Երկնահմած. ա. Երկնագոյն ներկած:
Երկնամիջակ, ի. ա. գ. Հասարակածի, հասարակած:
Երկնամիջոց, ի, աց. գ. Երկնքի տարածութիւնը
Երկնամիջոցակէտ. գ. Երկնից միջակէտը:
Երկնայարկ. ա. ծածքը կամ շինքը երկնքի նման:
Երկնային, յոյ, ոց. 1 ա. Երկնքի յատուկ, Երկինքը եղած, երկնաւոր. ֆ կէտ յատկի — 2 գ. Երկնայինք. հրեշտակք:
Երկնահամ; ացայ. չ. Երկնքի նման ըլլալ:
Երկնանձև. ա. Երկնքէն անձրևի պէս եկած:
Երկնանման. ա. Երկնքի նման:
Երկնաշաւիղ. ա. Երկնից հնամուռ, երկինք երթալու:
Երկնաշնորհ. ա. Երկնահիր
Երկնաշրջան. ա. Երկնքի շրջանին չափ:
Երկնաչափ. ա. Երկնից չափ բարձր:
Երկնաչուռ. ա. 1 Երկինք դնացող — 2 Երկինք երթալու: — 3 օդու մէջ թռչող:
Երկնապահնչ. ա. Երկնապարզ:
Երկնապատ. ա. զերկինք պատող՝ բոլորակող:
Երկնապատիկ. ա. Երկինքը պտտելով շրջող:
Երկնապարիւ, իւ. ա. Երկինքը պարող:
Երկնապարգև. ա. Երկնահիր
Երկնապարզ. ա. 1 Երկինքը պարզող՝ տարածող: — 2 գէպ 'ի երկինք տարածած՝ բացած:
Երկնապարծ. ա. Երկնքի պարծելու՝ պանծալի:
Երկնապիշ. ա. շիտակ երկինքը վերնայող՝ ֆ կէտ ոտքու գոյութեան պագանն:
Երկնապող. ա. մ. վարէն վեր գէպ 'ի երկինքը բնած՝ նետուած, բարձր ձգած՝ բզգուելով:
Երկնառատ. ա. Երկնքէն առատապէս եկած:
Երկնառաք. ա. Երկնքէն խաւրած:
Երկնասահան. ի, աց. ա. Երկնքին սահանքները բանալով վար վազած:
Երկնատեսք. ա. սերունդը երկինքէն:
Երկնատեղծ. ա. Երկնից ստեղծող:
Երկնավայելուչ. ա. Երկնքի վայլած:
Երկնավաստակ. ա. Երկնքի համար աշխատող:
Երկնավտակ. ա. Երկնքէն գետի պէս վազած:
Երկնատարած. ա. Երկնքի պէս տարած.

ծուած։
Երկնատարափ. ա. Երկնաեղաց, 1։
Երկնատեղաց. ա. 1 երկնքէն անձրևի պէս եկած։ – 2 երկնքէն անձրև վազցնող։
Երկնատեսակ. ա. երկնքի պէս, երկնագոյն։
Երկնատեսական. ա. երկնային տեսիլք տես.
Երկնատուր. ա. երկնքէն տրուած։ [նող։
Երկնացեղկ. ա. երկնքի ցեղէն, հրեշտակական։
Երկնացոյց. ա. երկինքը ցոյց տնող (գործիք)։
Երկնացուցանեմ. ն. երկինք գալ ձրնել։
Երկնաւեսիք, տեաց. գ. երկնաւոր աւետիք։
Երկնաւոր, ի, աց } ա. Երկնային։
Երկնաւորական }
Երկնաւորապէս. մ. երկնային կերպով։
Երկնաւորութիւն. գ. երկնային ըլլալը։
Երկնափարախ. ա. երկինքը ժողված։
Երկնաքաղաքացի, ցւոյ, ցւոց. ա. 1 երկնքի քաղքեցի։ – 2 երկնային վարք վարող։
Երկնաքառակ. տ. Երկնամնմանս։
Երկնական. տ. Երկնաբնակ։
Երկնեմ, եցի. ն. 1 տգաբնըքի ցաւ քաշել, ցաւակը բերելու մօտ ըլլալ – 2 ցաւագնիլ, հառաչել, կարօտով սպասել. տ ահ ու վայ էմ մէջ։ – 3 չարիք նիւթել՝ հնարել – 4 պատճառել, առաջ բերել, աչխատանքով բան մը գործել հանել։ [կուած։
Երկնընթաց. ա. դէպ՝ ի երկինք վազող՝ շտա.
Երկնիչ. ա. երկնող, ծնող։
Երկնուղէշ. ա. երկնային ձգով, երկնային բան բուսցնող։
Երկնուստ. ՅԵրկնուստ. ՚ի ՅԵրկնուստ. մ. երկնքէն. տ կէտյոէն։
Երկնչեմ, երկնայ, կիր, կերուք, կուչեալ. չ. վախնալ. տ գօրգմագ։
Երկնչոտ, ի, ից. ա. Երկչոտ։
Երկնչոտագոյն. ա. աւելի վախկոտ։
Երկնչոտութիւն. տ. Երկչոտութիւն։
Երկնօրէն. մ. ա. երկնքի պէս։
Երկչաբաթի, ի կամ ու } գ. ա. երկուշաբաթի. տ փառաւ իրքէսի։
Երկչաբաթի, թւոյ կամ թով } շաբթի. տ փառաւ իրքէսի։
Երկչապաւանգ. ա. Երկապանկ։
Երկչաւիղ. ա. կրկին ձնամրոլ մտքով. տ չաւթալ։ [չաւթալ։
Երկչուրթն. ա. երկու բերնով, ծայրով. տ
Երկոտանի, նւոյ, նեաց. ա. գ. երկու ոտքով. տ իքի այագը։
Երկոտանութիւն. գ. երկոտանի ըլլալը։
Երկոտասան, ի, ից. ա. 1 տասնւերկու. տ ծն իքի։ – 2 երկոտասաներորդ։
Երկոտասանաժամեայ } ա. տասնւերկու
Երկոտասանաժամեան } ժամով, կամ ա նոնց նմանութեամբը։
Երկոտասանապատնեայ. ա. տասնւերկու լուսնով (տարի)։
Երկոտասանակնեայ. ա. տասնւերկու պատուական քարերով։ [ձառագայթով։
Երկոտասանաձառագայթ. ա. տասնւերկու
Երկոտասանամանութիւն. գ. տասնւերկու մաս ունենալը։
Երկոտասանամեայ } ա. տասնւեր
Երկոտասանամեան, ենի, ից } կու տարուան՝ տարեկան. տ ծն իքի երկրգ, ծն իքի հաշտասա։ [կու իքը։
Երկոտասանանեղնակ, ևկի, կաց. գ. տասնւեր
Երկոտասաներորդ. ի, ից. ա. տասնւերկու երորդ. տ ծն իքինձի։
Երկոտասներնեքեան, կամ եքին, եցուեց, կամ ցուն. ա. տասնւերկուքն ալ։
Երկոտասնիցս. մ. տասնւերկու հեղ. տ ծն իքի քէրբէ։
Երկորակ, ի } ա. երկու կերպով գտնուող.
Երկորական } տ իքի իրեցիս, իքի բէնկիս։
Երկու. երկուք (ուղղ. և գործ.). երկուց. երկուս (հյց. և ուղղ.) 1 ա. երկու. տ իքի։ – 2 երկրորդ։ – 3 մ. մէկ մ՚ալ ու. տ իքինձի՝ քի, սանիկէն։
– Երկուք յերկուց. երկուքը ինքիրեննուն։
Երկուական. տ. Երկական։
Երկուակենան. ա. երկու ակունքով (ջուր)։
Երկուանամ. տ. Ցերկուանամ։
Երկուանք. տ. Ցերկուանք։
Երկուացուցանեմ. 1 տ. Ցերկուացուցանեմ։ – 2 երկու բաժնել։
Երկուբմիւն. տ. Երկուութիւն։
Երկուկանգնեան. տ. Երկկանգուն։
Երկունք. տ. Երկն։
Երկուշաբաթի կամ թի. տ. Երկշաբաթի։
Երկուորածին, ծնի, նաց } ա. ջուխտակ ծը
Երկուորակածին } նող. տ էքիզ տոզուբան։
Երկուորական. ա. 1 տ. Երկական։ – 2 կրկին. տ իքի գաթե։ [գարտաշ։
Երկուորակից. ա. ջուխտակ եղբարք. տ էքիզ
Երկուորեակ, ևկի, կաց } ա. գ. 1 ջուխ
Երկուորի, ւոյ, րիք, րնաց } տակ. տ էքիզ։ – 2 ջուխտ. տ չիֆթէ։ – 3 ամուսնիք. տ հայտ։ – 4 ջուխտակ ծնող. տ էքիզ տոզուբան։
Երկուսութիւն. գ. երկու ըլլալը։ (Դրի ռմկ. և Երկուասութիւն)։
Երկուպատ. տ. Երկպատիկ։
Երկուցանեմ, կուցի. տ. Երկեցուցանեմ։
Երկուօրեայ. տ. Երկօրեայ։
Երկոքեան, կոցունց } ա. գ. երկուքն ալ. տ
Երկոքին, կոցուն } իքիսի տէ։
Երկչոտ, ի, ից. ա. վախկոտ, խրտան. տ գօրգագ, իւզքէք։
Երկչոտաբար. մ. վախկոտութեամբ։
Երկչոտիմ, եցայ. չ. վախվըխել։
Երկչոտութիւն. գ. վախկոտութիւն. տ գօրգագլըգ։

Երկպահ. ա. երկու օրն անգամ մը ուտող։
Երկպառակ, ի, ից. ա. երկու բաժնուած, անմիաբան, հակառակ. ֊ իրի ֆըրգա օ֊ լունմուշ։
Երկպառակիմ, եցի. ն. ա. Երկպառակտեմ։
Երկպառակիմ, եցայ. չ. հակառակիլ. ֊ ֆըրգա օլմագ։
Երկպառակութիւն. գ. անմիաբանութիւն, տարաձայնութիւն. ֊ իմի թիֆագըլըգ, ֆըրգա։
Երկպառակտեմ, եցի. ն. երկու բաժնել։ [մէկմէկէ զատել։
Երկպառակտուն. ա. կրկին, երկու դիաց պատող՝ պատած։
Երկպառիկ, ակի, կաց. ա. մ. կրկնապատիկ, կրկին. ֊ իրի գամի։
Երկպառկաբար. մ. երկու կերպով. ֊ իրի [մարդ իլէ։
Երկպառկութիւն. գ. 1 կրկին ըլլալը։ – 2 կեղծաւորութիւն։
Երկպաւոյանան. ա. երկու պարիսպ ունեցող. ֊ իրի հիսարըը՝ սուրվարըը։
Երկջոկիմ. չ. երկու խումբ բաժնուիլ։
Երկսայր } ա. գ. երկու բերնով կողմով
Երկսայրի } իմաստ. ֊ իրի նիւզիւնէ գըրէնէ։
Երկսայրասուր. ա. երկու կողմով կտրող։
Երկսուսեր } ա. երկու դիաց շուք ունեցող։
Երկսուսերեան } [կոց ունեցող։
Երկվանկ. ա. Երկվանկ։
Երկվերարկու. ա. երկու վերարկու կրնած։
Երկտաբրական. ա. երկու նիւթէ կազմուած։
Երկտեակ. ա. Երկտեակ։ [ցող։
Երկտիբեան. ա. երկու տէր ունեցող՝ ձանձ֊
Երկտի. ա. 1 երկու։ – 2 երկրորդ, կրկին։
Երկտիւ. գ. մ. երկու օր։ [արշեաու։
Երկրաբաժանականութիւն. գ. երկիր բաժնելու։
Երկրաբարձ. ա. երկրի վեր, օդային։
Երկրաբերը. ա. հողը վարող (խոզ)։
Երկրաբոյս. ա. գետնի բուսած։
Երկրաբոյսեղէն. ա. գետնի բոյսած։
Երկրագնաց. ա. գետնի վրայ քալող։
Երկրագնացութիւն. գ. գետնի վրայ քալելը։
Երկրագործ, ի, ից. ա. գ. 1 երկիր բանող՝ վարող, մշակ. ֊ չիֆթճի, էքինճի։ – 2 երկրագործականութ. – 3 երկրի նեղած, հողէ շինած։
Երկրագործական. ա. մշակական։
Երկրագործապէս. մ. աշխատասիրաբար։
Երկրագործեմ, եցի. ն. երկիր բանիլ, մշակել։
Երկրագործութիւն. գ. 1 մշակութիւն, հողագործութիւն. ֊ չիֆթի սիւրմէսի, չիֆթիճիլիք։ – 2 արդիւնք երկրի։ – 3 աշխարհշինութիւն։ – 4 աշխարհասիրութիւն, աշխարհայնի գործոց նոսէ ըլլալը։
Երկրագուժար. ա. բոլոր երկրէս ժողված։
Երկրագրող. ա. աշխարհագրութիւն շինող։
Երկրագրութիւն. գ. աշխարհագրութիւն երկրի. ֊ իմ ահվալի սիլսաս, բիմմի էրզ
Երկրադատեմ. ն. ըստ աշխարհի գատել։
Երկրադարձ. ա. երկրի վրայ պտրտող։
Երկրադէտ, դիտի, տաց. ա. գետինը ճանչող՝ անասնոց պէս։
Երկրամշակ. ա. աշխարհասէր։
Երկրամիտ. ա. վարչին իմաստող [յերկրէ։
Երկրաժեղտ. գ. հրաժեշտ՝ ձանձրութիւն
Երկրաշէն. ա. աշխարհք լեցընող։
Երկրախաղ. ա. գետինը էրող։
Երկրախուսմբ. ա. Երկրագուսմբ։
Երկրածին, ծնի, նաց } ա. գ. ազամորգի. ֊
Երկրածնակ } իրի տիւնեան։
Երկրածնունդ }
Երկրածուփ. ա. երկրի վրայ ծփած, կամ զերկիր ծփող։
Երկրակալ. ա. աշխարհակալ. ֊ Ճիհանկիր։
Երկրական. ա. երկրաւոր, հողեղէն, աշխարհական. ֊ իմ օփրագտանս։
Երկրակեաց, կեցի, կեցաց. ա. երկրիս վրայ բնակող, ապրող։ [լուսող։
Երկրակենցաղ. ա. աշխարհի կերպով վա֊
Երկրակիր. ա. աշխարհահայհոյ (կեանք)։
Երկրակիրութիւն. գ. կլիմայ, աշխարհի չորս
Երկրակոխ. ա. երկրի վրայ կոխող։ [կողմը։
Երկրակործան. ա. աշխարհաւեր։
Երկրահոտով. ա. Երկրամիտ։
Երկրահոտ. ա. գետնէ եղած ջուր։
Երկրահոտոտ. ա. հողուն մօտեցած՝ ծռած։
Երկրահող. ա. նման երկրի։
Երկրամած. ա. գետնի կապած։
Երկրամեզ. ա. երկրի մեջտեղը մնալակնած։
Երկրամիջ. ա. Երկրամած։
Երկրայիս, յիսոյ, ից. ա. հողեղէն, աշխարհասէր. ֊ տիւնեէ։ [նեղուլը։
Երկրայք, այից. գ. երկիր՝ իր մէջը եղած։
Երկրամասնական. ա. Գետնամասնական։
Երկրամեամ, ացայ. չ. երկրաւոր մնալմիս առնուլ։
Երկրաշարժ. ա. գետնաշարժ հանող։
Երկրաչափ, ի, ից կամ ից. ա. գ. 1 երկիր՝ գետին չափող. ֊ միւհէնտիս – 2 երկրաչափական։ [մեան յատուկ։
Երկրաչափական, ի, ից. ա. երկրաչափու֊
Երկրաչափականն } գ. երկրաչափութիւն
Երկրաչափականութ }
Երկրաչափեմ. ն. երկիր չափել։
Երկրաչափութիւն. գ. երկիր չափելու ուս֊ մունք. ֊ հէնտէսէ, իլմի զէմին։ [սէր։
Երկրապաշտեայ, տէի, էից. ա. աշխարհա֊
Երկրապատան վերարկու. գ. երկրզմանս։
Երկրապարար. ա. հողը պարարտացընող։
Երկրապարիսակ. ա. ցամաքը պատող (ծով)։
Երկրապէս. ա. մ. մնալիաւոր։
Երկրապէտ. ա. 1 գետինը միայն նայող (անասուն)։ – 2 երկրին բանները մտածող։
Երկրասէր. ա. 1 աշխարհասէր։ – 2 հայրե֊

նաակը։
Երկրաախրաբար. մ. աշխարհասիրութեամբ։
Երկրաախրութիւն. գ. 1 սէր աշխարհի։–2 սէր երկրագործութեան։
Երկրանուագ. ա. աշխրքի կերպով ձնած։
Երկրաստղ, ոզիկ. ա. Գետնաստղ։
Երկրաստղութիւն. գ. Երկրի վրայ սողալը։
Երկրասոյզ. ա. գետինը անցած, կամ թաղնված։ [հողի տակ ձնած։
Երկրատեղծ. ա. 1 տեղծող երկրիս։–2 Երկրավաստակ. ի, ացւ. ա. Երկրագործ։
Երկրավաստակութիւն. ա. Երկրագործութիւն։
Երկրավար. ա. աշխարհային, աշխարհասէր։
Երկրաւոգեստութիւն. գ. գետնի վրայ պատկիլը։
Երկրաւորած. ա. Երկրաւորփակ։
Երկրաւոնակ. ա. Հողի նման։
Երկրացի. ա. Նոյն երկրէն, հայրենակից։
Երկրաւոր, ի, ացւ. ա. Երկրի վրայ եղած, հողէ եղած, երկրային, աշխարհասէր. ֊ երգն, թիւթապի, թիօփրագոան, տիւնակ։
Երկրաւորական. նոյն։ [վիր։
Երկրաւորութիւն. գ. աշխարհասիրութիւն։
Երկրաւորօրէն. մ. աշխրքիս կերպովը։
Երկրափոր. ա. 1 Հողու մէջ փորած։–2 Հող փորող։
Երկրաքարշ, ի, ից. ա. 1 գետինը քաշող, գետնի կպած։–2 աշխարհասէր։
Երկրաքարշական. նոյն։
Երկրաքարշիմ. չ. երկրի վրայ սողալ։
Երկրաքարշութիւն. գ. գետինը քաշիլը, ցածութիւն, աշխարհասիրութիւն։
Երկրեղէն. ա. Հողեղէն։
Երկրիկ. Երկրիկք. ա. Երկիր։ [Երկիր։
Երկրիկ, երկրկոյ. ա. գ. երկրցի. կամ պզտիկ
Երկրմայր. գ. 1 տղուն. ֊ սողուլման։–2 խոտ՝ կարմիր կամ կապոյտ ծաղիկով։
Երկրորդ, ի, ից կամ ից, աւ, իւ, օք, իւք. ա. 1 Երկրորդը. ֊ իքինձի։–2 նա որ ետքէն եկաւ։–3 երկրորդական, հետագայ։
–Երկրորդք. գ. երկու անգամ կարգուած նշանակ։ [Ամի, տարի։
–Երկրորդ. մ. երկրորդ, նորը, յետոյ. ֊ իքինձ։
–Երկրորդ անգամ. մ. 1 միւսանգամ. ֊ իքինձի տէֆա, պիւտահա։–2 մէյմ՚ալ. ֊ իքինձի։
–Երկրորդանգամեայն. երկրորդանգամինին։
Երկրորդաբանութիւն. գ. յաւելուած։
Երկրորդաբար. մ. երկրորդ կերպովը։
Երկրորդագոյն. ա. (յ. ոձով) յետնագոյն, աւելի յետոյ։
Երկրորդագիր. ա. երկրորդ անգամ գրած։
Երկրորդական. ա. 1 ա. երկրորդ կարգի։–2 գ. երկրորդ անգամ կարգուող։
Երկրորդականք [գ. երկրորդ պատկ, երկրորդականք, նաց] կրկրդ անգամ կարգուողներ։
Երկրորդեան. գ. երկրորդ անգամ կարգուող։
Երկրորդեմ, եցի. ն. նորէն ըսել, կրկնել, առնել։
Երկրորդիչ. ա. կրկնող։ [ջևը դնելը
Երկրորդութիւն. գ. 1 կրկնութիւն, յաւելուած։–2 երկրորդ կարգի ըլլալը։–3 երկուութիւն։
Երկրորդումն, դման. գ. կրկնումն։
–Երկրորդումն օրինաց. նորէն կրկնելը և յիշեցնելը Աստուծոյ օրէնքը։
Երկրորդուսան. նոյն, իրը ցանկ, քաղուած։
Երկրուստ. ա. երկրային, հողեղէն։
Երկրպագական. ա. երկրպագութեան եղանակը։
Երկրպագակից. ա. միևնոյն երկրպագելու։
Երկրպագեմ, եցի, եալ. ա. Երկիրպագանեմ։
Երկրպագնցուցանեմ. ն. երկրպագութիւն ընել տալ։
Երկրպագու, ի, ացւ. ա. երկրպագող, երկրպագութիւն ընող. ֊ սէֆէտ գըլան։
Երկրպագութիւն. գ. պատիւ. ֊ սէֆէտ, խաւատէթ։
Երկրպագունք. ա. Երկրպագու, ուք։
Երկրօրէն. մ. ա. աշխրքիս կերպովը։
Երկցեղ [ա. երկու ցեղ եղած՝ բաժ
Երկցեղեալ [նուած, անմիաբան։
Երկցեղութիւն. գ. անմիաբանութիւն, տարաձայնութիւն։
Երկփեղկ. յԵրկփեղկս լինիմ. ա. Երկպառակ, Երկպառակիմ։
Երկփեղկեմ, եցի. ն. երկու բաժնել, քակել։
Երկք. ա. Երկու
Երկքանքարաւոր. ա. երկու տագանգ կշռող։
Երկօթի աւուրք. երկու օրուան միջոց։
Երկօթիմ, եցայ. ա. Երկօթս առնեմ։
Երկօրեայ. ա. մ. 1 երկու օրուան։–2 երկու օր. ֊ իքի կիւնի։
Երմակ. ա. Երամակ։
Երմէս. ա. Հերմէս։
Երմիս. ա. Եռմիս։
Երնեակ. մ. երիսկ, երանեւ։
Երնջակ [ի. գ. երինձակ, վայրի կանկառ,
Երնջան [վուշ՝ որուն միջուկը կ՚ուտուի. ֊
Երնջնակ] գրը սէֆնէվէճ, քէնկէր։
–Երնջնակի տակ. ա. Բոգ։
Երոեմ. ա. Իրոեմ։
Երուանք. գ. վայրի՝ որսի կենդանիներ։
Երուսաղէմանամ. չ. Երուսաղէմ պէս ըլլալ, խաղաղիլ։
Երուսաղէմեան քաղաք. Երուսաղէմ։
Երջանիկ, նկի, կաց. ա. 1 բաղդաւոր. ֊ ուղղութիւն։–2 գ. երջանկիք. հրնշտակք։
Երջանկաբար. մ. երջանիկ կերպով, յաջող։
Երջանկագուժար. ա. ուր ժողված են երջանիկ անձինք։
Երջանկագունդ. ա. երջանիկներէ հաւաքուած (խումբ)։

Երջանկազարմանք. ա. երջանիկ ցնծութ։
Երջանկական. ա. ունող երջանկութեան։
Երջանկակրօն. ա. հրեշտակային։
Երջանկահաւատ. ա. արքակրօն։
Երջանկանամ, ացայ. չ. երջանիկ՝ ուրախ զուարթի ըլլալ, կամ զինքը սեպել։
Երջանկապէս. ա. Երջանկաբար։
Երջանկասլացք. գ. երջանկութեան ուղղ։
Երջանկաւէտ. ա. խիստ երջանիկ։
Երջանկափառ. ա. երանելի փառօք։
Երջանկութիւն. գ. երջանիկ վիճակ, մեծ բարեբախտութի. տ գութ լալու, տխկիթ։
Երբ. գ. 1 հիւթ՝ օր մէջը որդ կը վխտայ, փտութիւն, ապականութի, բորբոս, խմբաթար – 2 ա. Երեր, ւ – ՅՒ բարդութեան՝ օրպէս Եա. երեք, երրորդ, երից. կամ շատ, յոյժ։
Երբաբուն. ա. բուն երբեակ և մի։
Երբագաբձ. ա. խիստ շարժուն գալմուածոյ (ալիք)։
Երբագեայ. ա. երեքանձնեայ։
Երբախումբ. ա. երբեակ և մի։
Երբակ ⎫ա. Եռակ, Երբեակ, և Երբա-
Երբական ⎭շարժ։ [երրորդ։
Երբակի. ա.մ. իրեք կերպով իմ ուսոյ, իրեք.
Երբաշարժ. ա. իրեք կերպ փոփոխած, ուսական մի տարաշխութիւն (ըստ յ.)։
Երբեակ, եկի, կաց. 1 ա. երրորդաւոր, երեքանձնեայ։ – 2 գ. երրորդ մի իւր, իրեք։
Երբերգելի. ա. երից գովելի։
Երբերջանիկ. ա. ամենաերջանիկ։
Երբի. ա. իրեք (օր)։
Երբիբ. ա. Երիր
Երրորդ. ի, ացի կամ ից. 1 ա. երրորդը. տ իւ. չիւնձիւ – 2կարգով մը երրորդ։ – 3 գ. իրեք մասին մէկը. տ իւչիւնձիւ վայրը։
–Երրորդ. իրեք անգամ կատգուածներ։
–Երրորդ. մ. երրորդաբար. տ իւչիւնձիւ։
–Երրորդ. երրորդ անգամ. տ իւչիւնձիւ տեղ, իւչիւնձիւ [երեքանձնեայ։
Երրորդաբար. մ. իրրև երրորդութի, որպէս
Երրորդաբիւ խոսան. երրորդ երկինքը։
Երրորդական, ի, ացի. ա. 1 ուր կայ իրեք բան. տ իւչիւնձիւ – 2 երեքանձնեայ։
Երրորդականութիւն. ա. Երրորդութիւն։
Երրորդեան. գ. երրորդ անգամ կատգուած։
Երրորդեմ, եցի. ն. իրեք կամ երրորդ անգամ ըսել։
Երրորդութիւն. գ. 1 իրեք անձնաւորութի՛ ի մի Աստուած. տ իմ իսկ – 2 ուր որ իրեք իմ. կայ մէկ կերպով մը։
Երրօրեայ. ա. Երեքօրեայ, Եռօրեայ։
Երփն, ի, իւ. փուճք, փինից. գ. գոյն. տ լինկ, չէշիւտ։
–Երփն երփն, կամ Երփն առ երփն. ա. գ. մ. գունզգուն, պէսպէս. տ լինկեամուզ, չէշիւտի։
Երփնագեղ. ա. գեղեցիկ գունով։
Երփնագոյն ⎫
Երփնագունակ ⎬
Երփնագունեալ ⎭ա. գունզգուն, պէսպէս
Երփնազանագեղ ⎫գունով փայլած՝ զար-
Երփնազանեալ ⎬զարուած։
Երփնազարդ ⎬
Երփնազարդեալ ⎭
Երփնագրեմ. ն. գոյներ տալ (նկարին)։
Երփնամերձ, ի, ից. ա. գունզգուն փայլով տեսիլով։
Երփնական. ա. գունզգուն։
Երփնանկիք. գ. գունզգուն նկարիկը։
Երփնանկար. ա. գունզգուն նկարներով։
Երփնատուր. ա. 1 գունզգուն՝ աչք առնող։ – 2 երկայն բարակ (գաշտ)։
Երփնատիպ. ա. Երփնագոյն։
Երփնատուն ծառ. պէսպէս ծառեր։
Երփնափայլ. ա. պայծառ՝ ազուր գոյնեղով։ [գոյներով փայլփլելը։
Երփնափայլութիւն. գ. պայծառ՝ ազուր
Երփնեմ, իմ. չ. փայլիլ։
Երփնեղանգ ⎫ա. Երփնագոյն։
Երփնեղունակ ⎭
Երփներփ ⎫
Երփներփիկան ⎬ա. գունզգուն։
Երփներփնական ⎭
Երք. գ. շան ցաւ մը կամ քոս։
Երքոյնատ. ա. Որքնոտ։ [– 3 մինչեւ։
Եւ. չ. 1 ուս. տ մէկ։ – 2 ալ. տ ու, տա, պիկէ։
–Եւ, Եւ. իմ՛, իմ. ալ. ալ. տ հէմ, հէմ. ու՛, ա՛. կէրէք, կէրէք։
–Եւ արդ. առ ասանկ ըլլալէն նաեւ, ուրեմն հիմա. տ կի, ակիմիոի, իմոի էօյլէ իսէ։
Եւայական. ա. Եւային յատուկ։
Եւայեանք. ա. գ. Եւային աղջիկներ։
Եւեթ ⎫մ. չ. միայն. տ եալնըզ, սալի,
Եւ եթ ⎭ֆագաթի։
Եւթն. ա. Եօթն, և այլն։
Եւղ. ա. Իւղ, և այլն։
Եւութիւն. գ. ունեւորութիւն, ինչք։
Եւս. չ. մ. 1 ալ. տ տաշա, հէմի – 2 ա. աւելի, մեծ։
–Է՛ւս. ալ աւելի. տ տաշա գիւատէ։
–Է՛ւս քան. նէս. աւելի. տ գիւատէ։
–Եւս քան. մ. գաւնեալ։
–Եւս քան զեւս. շատ աւելի, եւեւլօք, եւեւէն ալ նմանատիպ։
Եւտիքիանոս, ի, ից. ա. գ. Եւտիքական, հետեւող Եւտիքեսի հերետիկոսապետի։
Եւրակիկլիտ. գ. (յ.) արեւելեան քամի հիւսիսահանդէն արտուտկած։
Եւրանաոս. գ. (յ.) արեւելեան հարաւային քամի։ [պէսպէս։
Եւրոս, ի, ից. գ. (յ.) արեւելեան քամի՝

Եփ, եփոյ. գ. եփ, եփուածք։
Եփիմ, եցի. ն. 1 եփել. տ փիշերմիք։ — 2 մտանել. տ սինափրմիք։
–Եփիլ սրտի (առ ցաւոց). սիրտը եփիլ, ինքզինքը ուտել, սիրտը եղյալ։
Եփնիլ կամ Փէնէ. գ. (յ.) ա. Բրդոտ։
Եփեցական, ի, ից. ա. արհեստով եփած
Եփիչ. ա. եփող։ [(հզ. խոնկ)։
Եփոյ, ի, իցԵփոց, ի, ից} գ. եփիլը կամ եփած բանն։
Եփուկ. գ. եփած բան։
Եփուա, կամ Եփուդ. գ. (ե.) վակաս, զգեստ քահանայական։
Եփուտաւոր, ի, ից. ա. եփուտ հագած։
Եքեմէրան. (յ.) ձկնավան, ձկնորսական։
Եքինէխա. գ. (յ.) նաւակալ ձուկը։
Եքինոս. գ. (յ.) ծովու ժժմնիկ փշոտ՝ կոզնի պէս. տ գաբա թիքէն։
Եօթանամնամեայ} ա. եօթանասուն տարուան. տ եէթմիշ նաՀընտաւ։
Եօթանամնամեան} Եօթանամնամի}
Եօթանամնամեակաւոր. ա. եօթանասուն վտակ ունեցող (գետ)։ [տուն թիւը
Եօթանամնակ, եկի, կաց. գ. եօթանամնամեակի} ա. մ. եօթանասուն անգամ. տ եէթմիշ տէֆա։
Եօթանամնամեկին} Եօթանամնամեկնեալ, եկի, կաց. ա. գ. եօթանամնամեցրած թիւը։
Եօթանամնամեցրած, ի, ից. ա. եօթանասնամեցրած. տ եէթմիշճէնտի
Եօթանամնամեցիս, կի՝ նիկ. մ. եօթանասուն անգամ. տ եէթմիշ քէրէ։ [եէթմիշ։
Եօթանասուն, սնի, ից. ա. եօթանասուն. տ –Եօթանասունք. գ. 1 եօթանասունուերկու աշակերտք Քրիստոսի։ — 2 աստուածա. շունչը երբայականէ՝ ի յոյն թարգմանող առքբինեըը։
Եօթանամնիկ կամ ին. մ. եօթն անգամ, եօթը հնդ. տ եէտի քէրէ։
Եօթանամնիքեան, կի՝ Եօթանէքեան} նեցուկց,
Եօթանամնէքին, կամ Եօթանէքին} նեցուկ. ա. գ. եօթն աղ. տ եէտխեէ։
Եօթն, եօթին, եօթնի, եօթան. եօթանի կամ եօթնիւ. եօթանք, եօթանց, եօթնից, եօթանցք. եօթնեան, եանք, եօթանքք. ա. (գրի Եւթն, Եաւթն, Իւթն.) եօթը. տ եէտի։
–Եօթնանք. Սուրբ Հոգւոյն եօթն սարկաւագք։
–Եօթն գորովթիւնք. գլխաւոր հնչուտակք։
–Եօթն. (և. ոձով) բազում, շատ։
–Եօթն անգամ. եօթը անգամ, շատ հնդ. տ եէտի քէրէ, շօգ տէֆա։
Եօթնամաժին. ա. եօթը բաժին կամ կոտրած, սայլք բաւած աստղնեղուն կլիմայի։
Եօթնամաբնական. ա. եօթը բնութիւն։
Եօթնամաբուղխ. ա. Եօթնամաբխեան։
Եօթնամագխակ} ա. եօթը գիսակով (Սամ.
Եօթնամագխեան} փառն). տ եէտի փէրչէմլի։
Եօթնամագլխի} ա. եօթը գլխով. տ եէտի
Եօթնամագլուխ} պաշլը։
Եօթնամագունակ (հնոչ՝ն). ա. Եօթնամաբխին։
Եօթնամագրական. ա. եօթնամագրեան։
Եօթնամագրեանք, ենից. գ. եօթը ձայնաւորք գրերու վասն գիրք Համաբոդական արհեստի՝ աւետարդապաշտական։
Եօթնամադուն, դրունք. ա. եօթը դռնեբով. տ եէտի գափուլը։
Եօթնամադնեան. նոյն։
Եօթնամաղան. ա. եօթը տեսակ՝ կերպ։
Եօթնամիխ. ա. ուր որ եօթը լիճ կայ. ինչպէս անունս Քրիստոս, Համատին, և այլն։
Եօթնամոլոր} ա. եօթը կամ շատ լոյս
Եօթնամուտեան} ունեցող, եօթը Հրագունք
Եօթնամագեան} կանխենդով։
Եօթնամծին. ա. եօթը կամ շատ զաւկի ծնող՝ մայր։
Եօթնամեան. ա. եօթը, եօթը հատ։
Եօթնամեացեալ. ա. եօթը դար կենցող (աշխարհք). [մապատիկ։
Եօթնամեկի. ա. մ. եօթն, եօթն անգամ, բազ.
Եօթնամենեան. ա. եօթը տարեկանութ ունեցող։
Եօթնամենքեան. ա. եօթը կնքով, եօթը կնքով գոցած։ [վազող։
Եօթնամոհոան. ա. եօթը կամ շատ տեղաց
Եօթնամոր, ոյ. ա. գ. եօթը մոր ունեցող. տ եէտի տէրէկի՝ տէրէ։
Եօթնամոտի. ա. եօթը ոտիք ունեցող նուագարան. տ եէտի քիրիշ՝ քիթէլ ի։
Եօթնամոճառագայթեան. ա. եօթը Հառագայթով։
Եօթնամոհրագ} ա. եօթը ջահ ունեցող. տ
Եօթնամոհրագեան} եէտի գանտիլլի, ըղձգը։ [եօթնամոտի, բազմապատիկ։
Եօթնամոմանեայ. ա. եօթը մատն ունող։
Եօթնամոմայ} ա. Եօթնամոմեան։
Եօթնամոմեան}
Եօթնամոմեայ, եայք կամ սայք. ա. եօթը ամսուան. տ եէտի այլեգ։
Եօթնայարկ. ա. եօթը յարկ ունեցող (տուն). տ եէտի գաթ (էվ)։
Եօթնանկիւն, կեան} ա. եօթը անկիւն ունեցող. տ եէտի քէօշէ։
Եօթնանկիւնի, նեայ} [եէլի։
Եօթնանշոյլ. ա. Եօթնալոյս։
Եօթնաշաբաթեայ. ա. եօթը շաբթուան. տ եէտի Հաֆթէյլեգ։ [գոյն սրտոյ։
Եօթնաչնորհ. ա. ուր է եօթն շնորհք Հոգւոյն։
Եօթնաչոշեան. ա. եօթը լուսով (Հրագ)։
Եօթնաչոչկան. ա. եօթը շրջանաւ դարուվ։
Եօթնաչեայ} ա. եօթը աչքով. տ եէտի
Եօթնաչի} կէօզլիւ։
Եօթնաջահեան. ա. Եօթնաձրագեան, և

Եօթնապիսեան։
Եօթնառնակին } գ. Եօթը անգամ կաթ-
Եօթնառնակայ կին } ուած կին։
Եօթնատեղեան. ա. ուր են Եօթը կամարք մեղրակաց և բազմութիւն առատագոյ հատատութեան, և բոլոր Երկինք, և աքաղաքայութիւն։
Եօթնատոնոն. ա. Եօթը Ձրոյ կամ ջահով (աշտանակ). տ Եէտի տալը ը՝ գանակիլ ի
Եօթնատոտիանեան. ա. Եօթը ատոտիանոյ. տ Եէտի տէրէ Ձէլի, այսպէս։ (գետ)։
Եօթնատոտկեան. ա. Եօթը վտակով
Եօթնատոս } ա. Եօթնայեայ։
Եօթնատոսեարանեայ }
Եօթնապիեան } ա. Հոգւոյն սրբոյ Եօթն
Եօթնապիննի } յայտնիչնորհքը, կամ նոյն
Եօթնապին } պարգեաց շնորհաց՝ լուսաւո-
Եօթնապինն } լեալ պայծառացեալ. կամ ըստ յ. Եօթնապիայլ. և այլն։
Եօթնաւոր. ա. ուր է Եօթը Ճիւղ։
Եօթնգիսակ. տ. Եօթնագիսակ։
Եօթնգարեան. ա. Եօթը գար, կամ Եօթը հազար տարի գնահատող։
Եօթնեակ, եկի, աւ. կամ իւ, ացի. ա. գ. 1 Եօթը, Եօթը հատիկ. տ Եէտի, Եէտի ինաչնէ։ – 2 շաբաթ մի. տ հաֆթեաւ
Եօթնեան. տ. Եօթնի
Եօթննկի } ա. մ. Եօթը կարգ՝ տեսակ՝ ան-
Եօթննկին } գամ. տ Եէտի գաթէ, Եէտի քիւրդիւ, Եէտի քէրըթ։
Եօթննեան. ա. Եօթը տաքաւան. տ Եէտի հաշտնաւ
Եօթնեռանդեան. տ. Ցօղգեռանդ։
Եօթներկակ, րկկի, կաց. ա. գ. 1 Եօթը, Եօթներորդ մի։ – 2 Եօթննկին Եօթներորդ օրը, ոչ է շաբաթ։ – 3 Եօթներորդ դասը աշխարհաւ – 4 Եօթներորդ տարին մեղրոյ։
–Եօթներկակ կամ Եօթներրկակ. ըստ տուժարագիտաց՝ կիրակագիր, կիրակին ցրցնող, և հետեւարար շաբաթուն օրերը։
Եօթներորդ, ի, ացի. ա. Եօթներորդ. տ Եէտինճի։ – 2 գ. Եօթնակ մը, շաբաթ մը, Եօթն օր, Եօթն ամիս, Եօթը տարի։
–Եօթն Եօթներորդք տանց. 49 տարի, որոյ յաջորդը կ՚ըլլայ՝ յիոնելորդ, և յոբելեան կ՚ըսուի։
–Եօթնատասն Եօթներորդք Դանիէլի. 490 տարի, Դանիէլ մեղգարկին տասնէն ինչտաս՝ ի Քրիստոս։ [նել։
Եօթներորդեմ, նդի, ն. Եօթն անգամ կրկնե-
Եօթներորդութիւն. գ. Եօթներորդաց Համ։
Եօթներրկակ. տ. Եօթներկակ [բանքը։
–Եօթներրկակ օրինք. տասնաբանեան պատուիրանք։
Եօթնեքեան, քին, տ. Եօթնեանքեան։

Եօթնիցս } մ. Եօթն անգամ. տ Եէտի
Եօթնիցս անգամ } տի քէրըէ։
Եօթնկաշեան. ա. Եօթը կաշիով չինուած։
Եօթնհազարեակ, եկի } ա. Եօթը հազար
Եօթնհազարեան գաբ } տարուան։
Եօթնձնագագայեան. տ. Եօթնագոյն։
Եօթնձրագեան. տ. Եօթնաձրագեան։
Եօթնեմնեակ. տ. Եօթնամնեակ։
Եօթնչղջագոյք } ա. Եօթը չղջան ունեցող։
Եօթնչղջական }
Եօթնսաստեայ կամ եան. տ. Եօթնսաստնեան։
Եօթնուղիչ. տ. Եօթը Ճիւղ ունեցող։
Եօթնուտան. Եօթնեւտան. ա. տանը-Եօթը. տ ան Եէտի։
Եօթնուտանեամեայ կամ ամի. տ. տանը-Եօթը տարեկան. տ ան Եէտի նաշընտաւ
Եօթնուտանեղորդ. տ. տանը Եօթնեղորդ՝ տ ան Եէտինճի։
Եօթնպատիկ. տ. մ. Եօթը անգամ աւելի, Եօթը հնգ. տ Եէտի գաթէ, Եէտի քէրըէ։
Եօթնպատկեմ. Եօթը անգամ կրկնել։
Եօթնպարեան. տ. Եօթը խմիով գաւաթ շրջանաւ։
Եօթնպարաւնակ. տ. Եօթը շրջանակուն։
Եօթնպարպակեան. տ. Եօթը պարիսպ ունեցող. տ Եէտի հիսարլը։
Եօթնսեմնեայ. տ. Եօթը սեմնոյ։
Եօթնփոխնեան. տ. Եօթը փոխ ընող, Եօթը փոխնէ անցած։
Եօթնօրեայ. տ. Եօթը օրուան. տ Եէտի կիւնլիւք։

Զ

Զ. Զ տ. վեցերորդ գիր Հայոց. բարձայն տառ. կնաձայն, և կրկնակ ըստ յ. նուքը, և լծորդ ընդ ս. զի զբի զգեստ. զգեստ. զգալ. զգալ (խմել ըզգալ զի այլ. –Զ. ին. վեց. վեցերորդ։ [է սրգալ)։
Զ. նախգիր Հայցականի, պատմականի և պարտականի. զըր օրինակ, Աբոլ զերկին և զերկիր. Երկինքը ու երկիրը Լուսոյ էր։ քն. քեզի համար Կայրն զնահատ. քոլորքը։
–Զ. ի արմատաւոր կամ զօրութիւն մի տառ. արմուն, զարթուն, արմնալ, զարմնալ։

ընկենուլ, զընկենուլ. անցանել, զանցանել. իջանել, զիջանել. գնալ, զգնալ։
Չազեր, զբի, բաց կամ բից. ա. 1 գէշ, գարշելի. ֊ չիբքին, մուրտալ։ – 2 մ. չար՝ գէշ կերպով։
Չազուաբան. ա. աղտոտ խօսք խօսող։
Չազուաբանեմ. ն. աղտեղի խօսիլ։
Չազուաբանութիւն. գ. աղտոտ խօսք, չիշոց. ֊ փխ լաղբլըղ։
Չազուաբերան. ա. բերանը գէշ. ֊ փխ աղբղլը։
Չազուագին } ա. խիստ գանելու, խիստ տղ-
Չազուագոյն } գեղ։
Չազուագործ, ի, աց. ա. 1 գէշ՝ գարշելի բաներ ընող։ – 2 գանելու, զգուելու։
Չազուագործեմ. չ. պղծութիւն ընել։
Չազուագործութիւն. գ. պիղծ գործ մարմնավաշտից և կաւազաշտից, գէշութիւն, գարշելի գործք։
Չազուագուբ. ա. պիղծ՝ գէշ գուբ։ [մեն)։
Չազուամորմի. ա. գարշելի. ֊ մուրտալ (հայ.
Չազուալի, լւոյ, լնաց. ա. գարշելի, գանելի. ֊ մէքրուշ, մուրտալ։
Չազուալից. ա. խիստ գարշելի. ֊ ճխա, մուրտալ։
Չազուալուբ. ա. անկրնկի գանելու. ֊ գուլաղ քիրլէոճէն։
Չազուախաս. ա. Չազուաբան։
Չազուախասութիւն. ա. Չազուաբանութիւն։
Չազուական. ա. Չազկր։ [տելը։
Չազուակերութիւն. գ. գարշելի բաներ ու-
Չազուակերպանալ. ա. գարշելի կերպարանք գաբձած, տգեղացած։
Չազուակերպութիւն. գ. տգեղութիւն։
Չազուահոտ. ա. գէշ հոտով։
Չազուահոտիմ. չ. գէշ հոտիլ։
Չազուահոտութիւն. գ. գէշ հոտ, հոտատ ծութիւն։
Չազուաձայն. ա. ձայնը՝ կամ ըսածը գէշ։
Չազուամ. չ. գանիլ։
Չազուանամ, ացայ. չ. 1 գէշ՝ գանելի ըլլալ. ֊ մուրտալլանմագ։ – 2 գանիլ. քաշուիլ. ֊ իքրահ էմիմէք, չէքիլմէք։
Չազուաշահութիւն. գ. սասկի սէր, ագահութիւն։
Չազուաչէս. մ. գէշ. ֊ ճիճնա։
Չազուասէր. ա. գարշութիւն սիրող։
Չազուասկիզբն. ա. սկզբնաւորութիւնը գէշ
Չազուասես, ի, ից } ա. գարշելի տես-
Չազուասեսակ, ի, աց } քով, գէշ. ֊ չէքբին։
Չազուասեսիլ
Չազուացուցանեմ, ցուցի. ն. գարշելի ընել. ֊ մուրտալլանմագ։
Չազուելի. ա. զգուելի։
Չազուիմ, նցայ, նալ. չ. 1 գանիլ. ֊ խրէն-մէք։ – 2 ազտոտիլ, գանելու ըլլալ. ֊ մուրտալլանմագ։

Չազուտի, ուոյ, ուաց. ա. գ. գարշելի բան, կուռք։
Չազուութիւն. գ. ազտեղութիւն, պղծութիւն, ամօթալի խօսք և գործք. ֊ մուրտալլըգ, փխլէք։ [֊ ազ, Ճիւղի, զայիֆ։
Չաժած. ա. քիչ, քչուրը, խեղճ, Ճռղաճ.
Չականամ, նցի. ն. աղէկ մը նայիլ. ֊ տիգ-գաթ իլէ պագմագ։
Չակատիմ, նցայ. չ. 1 խնդրի պէս բանի մը համէ իյնալ. ֊ աչըգ օլմագ։ – 2 կատղիլ. բարկութեամբ։
Չահանդիմ, նցայ. չ. վախվըխնել, խրտիլ. ֊ իւրքմէք։ [նալ. ֊ գօրգմագ։
Չահի հարկանիմ, հարայ. չ. խիստ վախ-
Չահոմիմ. չ. պատշաճիլ։
Չաղիվ առնում. ա. Աղիվ առնում։
Չաղփաղփութի } ա. Չաղփուն։
Չաղփաղփուն }
Չաղփաղփուն. ա. 1 խախուտ. ֊ թէմել-սիզ, էյրէքթիւ։ – 2 անվաւեր։
Չաղփուն. գ. սահիլը՝ վար իյնալը։
Չամբեղ, Գ-զակ զամբղայ. գ. զամբ. ֊
Չամբիկ. գ. էգ ձի. ֊ գըթաղ։ [պաշըգ։
Չամբիւզ, կամ բիզ, բզի, ից, ացւ. կամ ցւ, ոց. գ. սակաւիկ. ֊ գէմպիզ։
Չամբուռ. գ. (պ.) օտար մեղու։ [մեղ։
Չամնեի հարկանիմ. ամբչնալ. ֊ ուխանե-
Չայգոյ. մ. առաւօտը. ֊ սապահըն, էր-թէնի սապահ։ [Ա յլիմագ։
Չայլախոլչ. Չայլիմագ. ա. Ա յլախոն,
Չայլազկութիւն. ա. Ա յլազկութիւն։
Չայլոց կերութիւն. ա. Կերութիւն։
Չայրագին } ա. մ. բարկացած. ֊
Չայրագնաբար } ապրղբն։
Չայրագնացուցանեմ } ն. կատղեցընել. ֊
Չայրագնցուցանեմ } գուռուբթիմագ։
Չայրագնիմ, նցայ. չ. սրդողիլ, կատղիլ. ֊ ղազէպէ կէլմէք, էօվքէլէնմէք։
Չայրագնութիւն. գ. սաստիկ բարկութիւն, կատաղութիւն. ֊ ղազէպ, էօվքէ։
Չայրական. ա. մղեգնական։
Չայրանամ, ացայ. չ. 1 խիստ սրդողիլ, ահաբնալ, տակնուվրայ ըլլալ, գժ ապը գալ. ֊ ապրըլմագ, գրըմագ, գուռուբմագ։ – 2 նեղանալու նշան ապլ։ – 3 սաստկանալ. ֊ ազմագ։
Չայրանք, նաց. գ. սաստկութիւն։
Չայրացկոտ, ի, ից. ա. բարկասիրտ, տաք. ֊ թէզմի ձագ, էօվքէլի։
Չայրացութիւն } գ. խիստ գժապը
Չայրացուկք կամ ուք } գալ՝ նեղանալը,
Չայրացումն, ցմանց } բարկութի. ֊ կիւ-
ձէնմէք, էօվքէ։
– Չայրացումն. ապտականալը. ֊ ազմապը։
Չայրացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 սրդողցընել, նեղացընել. ֊ ապրըլմագ։ – 2 սաստկացը-

նել. ֊ ազատել մագ։
Չայլայի
Չայլուխի
Չայլուկք
Չայլուշն, ըման
Չայլուց, ցք, ցաց } գ. բարկութիւն, սաստկութիւն, խշխշուք, սրտի կրուք. ֊ զազիպ, էշմ. քէ, խըրս, խըշմ։
Չանազան, ի, աց կամ ից. ա. 1 ցեղ ցեղ, պէսպէս, կերպ կերպ. ֊ սոյ սոյ, թիւրիմիթիւրիմ։ – 2 (ըստ յ. ոձոյ) գերազանց, շատ ազէկ՝ աղուոր, անմման։
Չանազանաբան. ա. պէսպէս խօսքերով։
Չանազանաբար } մ. 1 ուրիշ ուրիշ՝ պէս-
Չանազանագոյն } պէս կերպով։ – 2 (ըստ յ. ոձոյ) գերազանց կերպով։
Չանազանախոհ. ա. օտար մտքով։
Չանազանակ, կք. 1 ա. ա. Չանազան։ – 2 գ. զանազանութիւն։ [նազանոտ։
Չանազանական. ա. 1 զանազան։ – 2 զա-
Չանազանահաւաք. ա. զանազաններէն
Չանազանաձև. ա. Չանազան։ [ժողված։
Չանազանամասամբ. չ. տարբերութիւն։
Չանազանապէս. ա. Չանազանաբար։
Չանազանացուցանեմ. ն. կերպ կերպ զարդարուն ընել, ազէկցընել։
Չանազանափայլ. ա. պէսպէս փայլեցող։
Չանազանաւիմիմ. ա. գոյնզգոյն։
Չանազանեալ. ա. Չանազան։
Չանազանեմ, եցի. ն. 1 զատել, որոշել. ֊ սէչմէք, պըղտա էմ մէք։ – 2 փոփոխել, կերպ կերպ ընել։
–Չանազանիմ. (յ. ոձով) գերազանցել։
–Չանազանեալ. գոյնզգոյն, գեղեցիկ, անմման։
Չանազանութիւն } գ. որոշումն, պէսպիսութիւն. ֊ ֆարգ, թիւրիմիթիւր։
Չանազանուած. ա. պէսպէս կերպով տածոզ՝ տածած։
Չանալութիւն. տ. Ընձուղտ։
Չանակ. գ. կոյր. հասիկ. ֊ թմանէ, ապր։
Չանապ. գ. (ար.) վիշապ հմմտանաւորութեան պոչը. ֊ գ'նալի թիւրիմիթիւր։
Չանգակ, ի, աց. գ. զանկակ, բռժոժ. ֊ գ'նկ, չանկ, չընկըրտագ։
Չանգակագանչ. ա. մ. զանգակի ձայնով։
Չանգակաձայն. ա. որ զանգակի ձայնով։
Չանգականի. զանգակներ։ [կ'ըլայ։
Չանգակաւոր, ուն, անց. գ. զանգակի տեղ. ֊ չանկ գուլէպի։
Չանգակեմ, եցի. ն. զանկակներով բռժոժներով զարդարել (ձիանքը)։
Չանգանեմ, զանգի, գնը, գնալ } ն. շաղուելը,
Չանգեմ, եցի, եմ } միացընել, մալակռնել. ֊ եօզուրմագ։
–Չանգանիմ. կր. լեցուիլ, լի ըլալ. ֊
Չանգապան. տ. Չանկապան։
Չանգէտ լինիմ. տ. Չանգիտեմ։
Չանգիկ. տ. Չանկիկ։
Չանգիտագոյն. ա. խիստ վախկոտ։
Չանգիտակ. ա. վախկոտ։
Չանգիտականաբար. ա. երկիւղալի։
Չանգիտանամ, ցայ, ցայց. տ. Չանգիտեմ։
Չանգիտանք, նաց. գ. վախ. ֊ գօրգու։
Չանգիտեմ, եցի. չ. վախնալ, վախվըռնալ խրտիլ. ֊ գօրգմագ։
Չանգիտեցուցանեմ, ցուցի. ն. վախցընել, խրտնեցընել. ֊ գօրգուիմագ։
Չանգիտեցուցիչ. ա. վախ բերող։
Չանգիտութիւն } գ. վախկոտութիւն,
Չանգիտութիւն, տման } վախ. ֊ գօրգագըդ, գօրգու։
Չանգուած, կամ Չանկուած, ոյ, ոց. գ. շաղուած բան, մէկ խմոր հաց. ֊ գ'մնոր, քիւլիչէ։
Չանգուիմ, գման. գ. զանգակը, իլը։
Չանգիկ, գկի, գկաց. գ. ա. Գաւթից ազգ մի՝ աղանգ, գիւղ, մաց. և մանկիկ. հնուող գինուի կամ Չրագաշտայ ախտաբուսական գլխին։ [նալ։
Չանխնալաւամ. չ. խնդագարիլ, խնդիմիմ։
Չանխնալաւար. մ. 1 գաղտուկ. ֊ կիզլիմ՝։ – 2 անտրոշ կերպով։
Չանխնամ, ացայ. 1 չ. ծածկուիլ, չգիտցուիլ. ֊ կիզլի գալմագ, տուչ յամանագ։ – 2 ն. գիտնալու չդիտցող կամ խուչ ձևանալ. ֊ պիլմէմէք, պիլմիգ օլմագ։
Չանխնամեմ. նայն։ [լը, խուչ ձևանալը։
Չանխնանք, նաց. գ. ծածկուիլը, մոռցուիլ։
Չանխնացուցանեմ, ցուցի. գ. գոցել, պարսպակել. ֊ կիզլէմէք։ [նել։
Չանխնիմ, եցայ, եալ. տ. Չանխնամ։
Չանխնութիւն. տ. Չանխնանք։
Չանխուլ, խուլք, խլից. ա. 1 ծածուկ, գաղտնի, անյայտ. ֊ կիզլի՝։ – 2 ապէր, անտեղեակ. ֊ պէխապէր։ – 3 առանց խուլ. ֊ պիլմէդիկդէն կէլմէ։ [լալը։
–Չանխուլ. գ. ծածուկ տեղ, ծածուկ ըլ-
–Չանխուլ. մ. գաղտուկ. ֊ կիզլի՝։
–Չանխուլ. նխ. ուրիշէն ծածուկ. ֊ հէվսիրտէն կիզլի։
Չանկ. Չանկակ. տ. Չանգակ։
Չանկակնայ. տ. զանգակի ձևով։
Չանկակիկ. տ. Չանկիկ։
Չանկանեմ. տ. Չանգանեմ։
–Չանկանիմ (գիւխք). յօրիլ (բանի մը հետ)։
Չանկապան, կամ Չանգապան, ի, աց. գ. ծուռնկը՝ ձիւը պահող մեծ գուլպայ. ֊ թօզլուգ։
Չանկիկ. գ. պզտի լեզու. ֊ տիլճիկ։
Չանկուած. տ. Չանգուած, և Չանկաւած։
Չանց, զանցք, ցիւք. գ. չափէն անցնիկը, վնը անցնիկը, հնոզուլ անցնիկը։
–Չանց առնեմ. ֊ հնոզուլ անցնիլ, երնալ

Չնայիլ, անհոգ ըլլալ. ֊ կէշի վէրմէք, պրա-գըպ կէշմէք. (կ'առնէ նաև ու. խնդիր)։ –2 գնրագանցնել, յաղթել. ֊ աշմագ, իւսթ չզգմագ։ [թաղ։

–Չհլոլ զանց առնեմ. կրակէն անցնիլ նը-

–Զանց առնում. վախչիլ։

–Զանց չենիմ. զանցառութիւն ըլլալ, մոռ-ցուիլ թոզուիլ։

Զանցանեմ, զանցի, ցնը. կամ ցնայ, ցնաը, ցնալ. չ. 1 գնրագանցնել, վեր անց-նիլ, առաջ անցնիլ. ֊ աշմաք. որ և Ան-ցանեմ զանցանեմ։ –2 զանց առնել. թող-ըլ անցնիլ. ֊ պրագմագ, պագմամագ։

–Զանցանեմ զարաֆը, զամանութեամբ. կարգուած կնկան ուրիշի հետ մնալ գոր-

Զանցաստմնեն. ա. Օրինազանց։ [ծնլը։

Զանցաւորութիւն } ա. Օրինազանցութիւն։
Զանցումն, ցման }

Զանցուցանեմ, ցուցի. ն. 1 անցուընել, վեր անցնիլ, վեր ըլլալ. ֊ աշըրմագ, կէշմէք։ –2 նւնլցընել, վեր անցընել։ –3 վայէն անցընել, փաճացընել. ֊ պաշա չզգալմագ, սամրրմագ։ –4 վերցընել։ –5 մնալի խո-թիլ. ֊ կիւնահա ասգմագ։

Զաչողեմ. ա. Ցաչողեմ։

Զաչացու, ի, աց. ա. աչքը աւրած, աչք չունեցող, կոյր, հաւկաւր. ֊ կէօղիւ սա-գատ, քէօր, ալիլ։

Զառամանեմ, կամ ծիմ, ծի } ն. չ. 1
Զառամանիմ, կամ ծիմ, ծայ, ծնայ } նոտ քա-շնել, աւրնլ. ֊ կէրի չէքմէք, պօզմագ։ –2 վոխնել, զարձընել։ –կը. 1 բանի մը կա-պալիլ, խոտորիլ, աւրուիլ, խնդի պէս խաբուիլ. ֊ թիալիպ օլմագ, գալբրլմագ, պօզուլմագ։ –2 գլրնլ, էյնալ. ֊ սիւշմէք։

Զառամանք, նաց } գ. խոտորումն, նե-
Զառամուժն, ամանց } տուիլը՝ գէշ բանի մէջ մտնելը։

Զառամ, ի, աց. ա. գ. տարիքն անցած, հալտը, պառաւ, խռճած. ֊ գօճամըշ, պունամըշ։

Զառամնգոյն. տ. աւելի ծեր։

Զառամնամ, ացայ, ցնալ. չ. հալտրիլ, պառկիլ, խռճիլ. ֊ գօճամագ, պունամագ։

Զառամութիւն. գ. նաքի հալտրութիւն, պառաւութիւն։ [նոգ գարձող չկայ։

Զառանց. ա. ապահով (տեղ), ուր որ անց-

Զառանցական. ա. խռճածի՝ ցնդածի (խօսք)։ [Զառանցեմ։

Զառանցանեմ, անցի կամ անցնայ. տ.

Զառանցանք, նաց. գ. խռճածի՝ ցնդածի՝ խնդի խօսք և գործք. ֊ տէրի սէօհպէթիւն։

Զառանցեմ, նցի. չ. 1 տարիքը առնել. ֊ գօճամագ։ –2 խռճիլ, ցնդիլ. ֊ պունա-մագ։ –3 խնդի պէս բրածը էթիմ-նալ. ֊ քէնահնաէն չզգմագ։

Զառանցութիւն. տ. Զառանցանք։

Զառանցուցանեմ, ցուցի. ն. 1 խելքէ հա-նել. ֊ պրոպէմագ։ –2 չափը անցընել։

Զառաջատուն, կամ Առաջատուն. տ. Ճեռ-նատուն։

Զառաջաւոր, ի, աց. ա. 1 վրակեցու, գըլ-խաւոր. ֊ պաշ, էօնտէքի։ –2 առջևը ե-ղած, դրած. ֊ էօնիւնտէքի։ –3 դիմացը կեցող։

Զառաջաւորութիւն. գ. առջևը գնելը։

–Հաց զառաջաւորութեան, կամ զառաջիւից, կամ երեսաց. սեղանի վրայ գրուած հացը տաճարին մէջ։ [էօնիւնէ, էօնիւնտէ,

Զառաջնաւ, ջնաք. մ. առջևը, գիմացը. ֊

Զառաջնեմ. տ. Ցառաջնեմ։

Զառաջին. ա. առաջին, առջի։

Զառաջինն, կամ ջինն. մ. առաջ, առա-ջուց, նախ և առաջ, գլխէն. ֊ իլք էվվէլը

Զառաջս ունիմ. տ. Առաջ, ջք։

Զառիկ. գ. մինդնդ. ֊ ըշան օշոտ, զըռնըգ։

Զառ 'ի թոափ, ի, ից } ա. գ. գա-
Զառ 'ի կոդ. Զառ 'ի կոդնալ } լուվալը, մէկդի պառկած, քովընտի՝ քիշ մը ծռած, կռնրկի վրայ պառկած. ֊ էնիշ, նօգուշ, էնիշլի։

Զառ 'ի հնտ. ա. գուբ, գուբան. ֊ սիւզ։

Զառ 'ի վայր, ի, ից. գ. ա. գալուվալը. ֊ նօգուշ աշաղը, էնիշ։

Զառ 'ի վեր, րի, րք. գ. ա. գարվիլը. ֊ նօ-գուշ նօգալը, նօգուշ։ [դագ

Զառ 'ի վերակ. գ. պզտի գաղ. ֊ նօգուշճէր

Զառնաւուխտ, ի, ից. գ. ա. տաւնի կամ կնքպատի լաքի (խաւմաշ)։

Զառքաշ, կամ Առքաշ. գ. գետին քը-տուղ աքնիւ հագուստ։

Զաստուածաբհամարհութիւն. գ. ԶԱս-տուած անարգելը։

Զատ. ա. մ. նախ. 1 զատ, զատած. ֊ այըը, պաշգաձառ –2 'ի զատ, ուրիշ. ֊ գայըը, մնաղ։ –3 հետու. ֊ ուզագ։

Զատագոյն. ա. աւելի հետու։

Զատամէն. ա. թէ ներըը իրարու չկըպած։

Զատած, ի կամ ոյ. գ. մինոց. ֊ ադա, ադալըգ։

Զատական, ի, աց. ա. 1 զատուած, անին-մանը։ –2 զատուելու, բաժնուելու։

Զատանամ. չ. զատուիլ. ֊ այըըլմագ։

Զատապաշտ. տ. օտարապաշտ։

Զատանեմ, տի. կը. Զատանիմ, տայ } զատել,
Զատեմ, նցի, նալ. կը. Զատիմ } զա-
տուիլ. ֊ այըըլմագ, այըըլմագ։ [բնչը

Զատ 'ի զատ. մ. ա. զատ զատ, ուրիշ ու-

Զատիկ, տկի, կաց. գ. տօն զատուելու Իս-րայէլացւոց ՅԵգիպտոսէ, և գառն զատ-կական. տօրը Ցարութեի Քրիստոսի. պա-սէք, պասքա

Զատկանամ. չ. զատիկ ըլլալ, ընել։

Ձաւկաշաբաթի, ու. գ. սրի շաբաթի, ծաղկազարդէ ՚ի զատիկ։ [մարտ
Ձաւկատոմարի. գ. զատիկ գտնելոյ տուր
Ձաւնուտ. տ. Ձաւչիմ։
Ձաւուելիւն. գ. ՚ի զաւուիլը, հնուս կենդանի։ – 2 իրիք բաժանմունք չափման՝ երկայն, լայն, խոր։ [նուիթիւն։
Ձաւուն, ումն. գ. որոշումն, զանազանութիւն։
Ձաւուցանեմ, ուցի, ում. ն. ՚ի զաւել, զաւդնել. ֊ այլըլմագ։ – 2 Ձաւուցոյ նուիրել. ֊ առնմագ։
–Ձաւուցեալ, եալք. ա. գ. ՚ի նուիրած, նուէրք ընդմած, նզմիլք։ –2 քաղքին դուրսը, վիճակ, բաժին. ֊ վարըշ, պէշմէ, հիսաէ։
Ձաւուցումն, ցման. գ. որոշմունք, բաժանմունք, վիճակաւ բաժին, կարգ։
Ձաւչիմ, զաւայ կամ զաւնայ, ուցեալ. չ. զաւուիլ, բաժնուիլ. ֊ այլըլմագ։
Ձաթամուր, կամ Ցաթամուր. ՚ի ա. սաստիկ. ֊ զօրաւոր, զարպլը, քէսկին։ –2 իմանձր – 3 գ. բռնուելիւն։ – 4 իմանձրութիւն։
Ձարգալի. ա. կորնչուիլ և տարիք հասած։
Ձարգանամ, ացայ. չ. առաջ գալ, առաջ երթալ. ա՛նիլ, մնծնալ. ֊ խէրի կէղմէք։
Ձարգանք, նաց. գ. մնծութիւն ձախողը. ֊ իւնէման, քէսիմ։
Ձարգացնէլ. տ. Ա՛նիցուն։
Ձարգացումն, ցման. գ. առաջ գալը, հասունը բերը. ֊ պիւյիւմէօն։
Ձարգացուն. ա. մնծցած, զարգացած։
Ձարգացուցանեմ, ցուցի. ն. մնծցընել, ա. ուռչ առնիլ. ֊ պիւյիւմէմէք։
Ձարգուն. ա. կարմիր տարիքով. ֊ կէնճ իյիտ։
Ձարպ, ու, ուց, ուք կամ իւք. գ. ՚ի զարգարանք. ֊ զինուիլ, սալճանակի։ – 2 (յոռնամ) կարգ, կազդուրութիւն. աշխարհք։
Ձարդարեր. ա. զարդ տուող։
Ձարդագնող
Ձարդագնողնալ } ա. տուչ զարդարած։
Ձարդալից. ա. զարդարուն։
Ձարդախօս. ա. բան ծախող։ [գին։
Ձարդակից. ա. միանակից զարդին կամ կալ.
Ձարդանք. գ. զարդարանք։
Ձարդաշատ. ա. շատ զարդ ունեցող։
Ձարդաշուք. ա. Ձարդագնող։
Ձարդասէր. մ. վայելչասէր։
Ձարդասէր, սիրի, բաց. ա. զարդարանք սիրող, զարդարուկաս. ֊ սիւզէն ոէվեսաօրնասաս։
Ձարդասիրական. նոյն ընդ վ։
Ձարդասիրի. ա. զարդասիրի բան։
Ձարդասիրութիւն. գ. զարդարանքի սէր։
Ձարդար. գ. զարդարանք, զարդարութիւն։
Ձարդարագիր. ա. վարպետ ձեռ գրած։
Ձարդարանք, նաց. ա. Ձարդ, և Պաճաճանք։

Ձարդարեմ, եցի. ն. սազել, կոկել, շինել շուքտանել. ֊ տունամիմագ, տիւզմէք։
Ձարդարեցուցանեմ. նոյն։
Ձարդարիմ, եցայ. հ. զարդարուիլ, գուիլ կազդուիլ։
Ձարդարիչ. ա. զարդարող։
Ձարդարկուտ. տ. Ձարդասէր։
Ձարդարուած, ոյ, ոց. գ. զարդարանք։
Ձարդարուիմն, ըմանն. գ. զարդարելը, իլը։
Ձարդարուն. ա. զարդարուած, սազած, կոկ, սիրուն. ֊ տունամիշ, տիւզկիղիւ։
Ձարդափայլ. ա. մ. զարդով փայլած։
Ձարդափայլեմ, լեմ. ն. չ. գնդեցիկ զարդարել, փառաւորցընել. գնդեցիկ զարդարով փայլիլ։ [զարդի բաներ։
Ձարդեր, երք. գ. զարդք, զարդարանք։
Ձարդի, զարդիս. տ. Արդի, իր։
Ձարդիա. մ. հիմա, հիմաձուկ. ֊ չիմոր։
Ձարդուելիւն. գ. զարդ։
Ձարդուն. տ. Ձարդարուն։
Ձարեկ. գ. ծովեզնըբի խոտ մը։
Ձարեմիմ. տ. Ձարեմնեմ։
Ձարեմխուժ. ա. խուժ՝ քնէ արեմընցած. ֊ մնհմուր։
Ձարեմնական, կամ Արեմնական. ա. արեմեան, խնկէրը գլուխը։
Ձարեմնանամ. չ. արեմընալ։
Ձարեմնում, եմնայ, եմիր, եմուցեալ. չ. ՚ի զարեմիլ, արեմընալ. ֊ այանմագ։ – 2 վերՙ վրայ գլնել, վառուիլ, տատկանալ։ – 3 մնրկէն խնկերը գլուխը գալ։
Ձարեմում, եմման. գ. արեմնուելիւն։
–Ի զարեմման Հարկանիմ. արեմուն կենալ, հսկել։
–Ի զարեմմի. յարեմնուելն նման
Ձարեմուն, եմնոյ. տ. Արեմուն։
Ձարեմուցանեմ, եմուցի, եմ, եմուցեալ. ն. արեմընցընել, ձայն տալ, կանգնել, վառել. ֊ այանտրմագ, սէս վէրմէք, գազտրմագ։
Ձարեմուցիչ, ցչի, չաց. ա. արեմընցընող, յորդորող, վառող։ [արեմընտալը։
Ձարեմուցումն, ցման. գ. արեմընցընելը։
Ձարեմչիմ, եմնայ. տ. Ձարեմնում։
Ձարկ, ի, ից } գ. զարնուածք, նե-
Ձարկած, ոյ կամ ի } տուածք. ֊ ուեմբէ զարկ։
Ձարկ. գ. շարականի խաղ մը։
Ձարկանեմ, կի, զարկ, կնալ. ն. զարնել. ֊ վուրմագ, չալմագ։
–Ձարկանիմ. զարնուիլ. ֊ վուրուրմագ։
Ձարկուած, ոյ, ոց } գ. զարնուածք, նե-
Ձարկումն, կման } տուածք. ֊ վուրուշ։
Ձարկուցանեմ, կուցի, կուցեալ. ն. սաստիկ զարնել. ֊ չալմամագ։
Ձարհուրագին. ա. մ. սոսկալի. սոսկալիք։

Չարչուրած. ա. վախցած, սարսափած։
Չարչուրական. ա. 1 զարհուրելի, սոսկալի – 2 վախկոտ։
Չարչուրանք, նաց. գ. սաստիկ վախ, վախնալու բաներ. տ գօրգու։
Չարչուրելի. ա. խիստ վախնալու, սոսկալի. տ գօրգունակ։
Չարչուրիմ } ն. խիստ վախ-
Չարչուրեցուցանեմ, ցուցի } ցընել. գողացընել. տ գօրգուիմագ։
Չարչուրեցուցիչ. ա. խիստ վախցընող, խրտնցընող։
Չարչուրիմ, եցայ. չ. խիստ վախնալ, լուծն պատռիլ՝ փրթիլ։ տ գօրգմագ։
Չարչուրկոտի, աց. գ. 1 վախկոտ, խրտան։ – 2 աչխատանքէ փախչող։
Չարչուրուքն, լման. գ. վախնալը, վախ, գող. տ գօրգու։
Չարմի, իդ, իք կամ աք. գ. ցնդ, զաւակ, մնացորդ. տ սոյ։
Չարմազան. ա. զանազան և զարմանալի։
Չարմազանական. նոյն։
Չարմազանութիւն. գ. տարբերութիւն, պէսպիսութիւն. տ ֆարգ, պապէխ։
Չարմանագեղ. ա. զարմանալի տեսքով։
Չարմանագիծ. ա. զարմանալի գլուաձև։
Չարմանագործ, ի, աց. ա. 1 հրաշագործ։ – 2 արհեստով սրմրննալու բան ընող – 3 զարմանալի, սքանչելի։
–Չարմանագործք. սքանչելիք, հրաշք։
Չարմանագործեմ. ն. զարմանալի բաներ ընել, զարմանալի կերպով ընել։
Չարմանագործութիւն. գ. զարմանալի գործք, սքանչելիք։
Չարմանագրեմ, եցի. ն. զարմանալի կերպով գրել, նկարել, զարմացընել։
Չարմանազան } ա. զարմանալի, վայե-
Չարմանազանելագ } լուչ, սքանչելի։
Չարմանազանութիւն. գ. զարմանալի պէսպիսութիւն, առաւորութիւն։
Չարմանալիօտ. գ. Հանգստատան մարմնոյն Քրիստոսի՝ նայէն իջնցընելու առնն։
Չարմանալի, լւոյ, լւոց. ա. սրմրննալու, խելքէ դուրս. տ շաշլամագ, ահայիալ։
–Չարմանալիք. 1 սքանչելիք, հրաշք։ – 2 զարմանք, առաջութիւն։
–Չարմանալիք առնուլ զրգ. զարմանալ։
Չարմանալիութիւն. գ. հրաշալի բան։
Չարմանական. ա. զարմանալի։
Չարմանակերտ. ա. շէնքը զարմանալի։
Չարմանահիւս. ա. զարմանալի հիւսուածք։
Չարմանահնաշ. ա. զարմանալիս հնաշալի։
Չարմանամ, ացայ. չ. սրմրննալ. տ շաշմագ։
–Ինքն յինքեան զարմացեալ լինել. միտքը վերանալ, յանկարծակիւիլ։
Չարմանաչէն. ա. Չարմանակերտ։
Չարմանապէս. մ. հրաշալի կերպով, սրմրննալով։
Չարմանասքանչ. ա. խիստ հիանալի։
Չարմանատես. ա. զարմանալի տեսքով։
Չարմանատեսութիւն. ա. Հիացուիս։
Չարմանատիպ. ա. զարմանալի, շատ գեղեցիկ։ [շաշլամագ։
Չարմանաւոր. ա. զարմանալի, սքանչելի. տ
Չարմանութիւն. գ. զարմանալի բան, հրաշք։ [դշնոյ։
Չարմանուհի. ա. գ. զարմանալի հարսն,
Չարմանք, նաց. գ. արմանք, զարմանք. տ իմաստ ձիւալ։
–Չարմանս առնեմ. զարմանալ։
–Չարմանք. ա. Չարմ։
Չարմացական } ա. արմրննալու, զարմա-
Չարմացողական } ցող, զարմացընող, հիացական։
Չարմացուիս, ցման. գ. արմրննալը, արմանք, հիացուիս, մոքով յափշտակուիլը. տ իմաստ ձիւալ։ [արմրնցընել։
Չարմացուցանեմ, ցուցի. ն. զարմացընել,
Չարմացուցիչ. ա. զարմացընող, հիացընող։
Չարմանք. ա. Չարմանք։
Չարտագոյն, կամ գուն. գ. (պ.) գեղին ծաղիկ, նարկ. տ զէրտէկիւն։ [ասիա։
Չարտուղի. ա. մ. Ձամբէ դուրս, խոտորած. տ
–Չարտուղի հանեմ (զոք ի հաւատոց և այլն). մոլորցընել։
Չարտուղիմ. եցայ. չ. Ձամբէ դուրս ելնել, շեղիլ, ծռիլ. տ սահմագ։
Չարշ, ի. գ. 1 լնդլանոտ, կենարար, գեղնի կաղնի. տ քէմէտիս, պէլլիւթիւ էզդ. քրսամձրք մնմմուտ։ – 2 միամիտ և մոխրագոյն ծառուտ մը՝ Հաւէն մնծ։
Չաւակ, ի, աց. գ. իր ծնունդը՝ սերմնդը, տղան, տղաքը, տոհմ. տ էվլատ, օձագ։
Չաւակաբար. մ. զաւկի պէս. տ էվլատձառ։
Չաւակագործեմ. ն. զաւակ՝ սնեցօրդ ծառզուլ։
Չաւակակիր. ա. իր զաւկընները կերոջ, որ է Կաննոս, ժամանակ՝ ամէն բանը հաստցընող։
Չաւակակցութիւն. գ. եղբայրակցութիւն, նոյն ծնողքի զաւկութիւն։
Չաւակասերուի. գ. զաւկընները սերունդ։
Չաւակութիւն. գ. զաւկութիւն, որդեգրութիւն. տ էվլատլըգ։
Չաւեշտասարս. ա. Կատակերգու։
Չաւշան. ա. Ճօշ։ [քուսի
Չափրան. Չաւխրան. Չաֆրան. ա. Փըր-
Չբաղական. ա. զբաղած։
Չբաղանք, նաց. գ. զբաղմունք, մոքով տարտղնիլը. տ տաղտադաղ։
Չբաղապէս. մ. զբաղնըվ։
Չբաղասէր. ա. խաղալիկ սիրող (տղաք)։

Զբաղեմ, Նգլ. ն. զբաղնցընել, տարբ. Զբաղեցուցանեմ } տրղնել։
Զբաղիմ, Նցայ. չ. 1 պատսպրել, պարապիլ. 2 տարտարեցայ կիրմէք. – 2 տարտրղնիլ, առնոր փուռ առ անցընել, դանդաղիլ։ – 3 ցնդիլ, ցրուիլ։ – 4 ֆանքով և մուտ. դրութեամբ նուիրել ըլլալ։
Զբաղկատ. ա. տարտրղնած, խիստ զբաղած։
Զբաղնում. տ. Զբաղիմ։
Զբաղոտ. տ. Զբաղկոտ։
Զբաղութիւն } գ. զբաղմունք, տարտրղ-
Զբաղումն, զմանի } նած ութիւն, ցնդածութ, զինքը մոռնալը քնով. տ տարտաղաս։
Զբուսցիկ. տ. Զբօսուցիկ։
Զբօսանամ, ացայ, ցնալ } չ. զբօսանք ել-
Զբօսանիմ, սայ, սեալ } լել, ժուռ գալ, սիրտը բացուիլ, հովիրվիկ. տ կէկլինմէք, սէֆալանմագ, էյլէնմէք. ֆէլրահլանմագ։
–Զբօսանամ, Զբօսանիմ. զբաղիլ, ցնդիլ. տ փէրիշան օլմագ։
Զբօսանք, Նաց. գ. 1 հանգիստ՝ զուարճութիւն. տ սէֆա, ֆէլրահլըգ։ – 2 անզբաղութիւն, խօսքի հետ ըլլալը. տ լաֆ։ – 3 երեւակայութիւն. տ խէյալ։ – 4 աչխըքի հոգը, անշահ զբաղմունք. տ տաղտաղալ։ – 5 ախք, ալէկոծութիւն. տ տալդա, փըրիմը.
–Զբօսանք ծովու. ախք։ [նաւ։
Զբօսասէր. ա. զբօսանք սիրող, զարտապղղ։
Զբօսասիրութիւն. գ. զարտապղղութիւն։
Զբօսացուցանեմ } ցուցի. ն. զբաղեցընել
Զբօսեցուցանեմ } ազէկ կամ փուռ բաՆուել մը. տ էյլէնտիրմէք։ [և Զբաղիմ։
Զբօսնում, զբօսայ, սիր. տ. Զբօսանիմ,
–Զբօսնուլ (մուտց յաղորդ.). ցնդիլ, ցրուիլ։
Զբօսուածք, ամաս. տ. Զբօսանք, 1։
Զբօսուցանեմ, տուցի, տ՛. տ. Զբօսեցուցանեմ։
Զբօսուցիկ. ա. 1 բարձր բան՝ որով աչք և միտք կը զբօսնուին։ – 2 անտրաշ, տարտամ։
Զգալականագոյն. ա. աւելի զգալի։
Զգալապէս. մ. զգալի կերպով. նիւթապէս, զգայութեան տակ ինկնալով։
Զգալի, լւոյ, լւոց. ա. գ. 1 զգալու. աչքի տակ ընկած բան. տ տէյամնագ։ – 2 զգացող, զգայուն։
–Զգալի իրօք. մ. տառգութիւն, Նշմարտութիւն։
–Զգալիք. գ. զգայարանք։
Զգածիմ, ծայ, ծիր, ծնալ. հ. չ. Հագուիլ, վրան առնելնալ, մտլակնիլ. տ գուշանմագ, իւսթիճնէ ալմագ, պուլաշմագ։
Զգածնում, ծայ. Նոյն։ [կապկըլը։
Զգածուածն, ծման. գ. Հագնիլը, գօսիի պէս
Զգածուցանեմ, ծուցի, ծ՛. ն. կապկըցնել, պըլըշարկել։
Զգամ, զգացի կամ ացայ. զգա, ացնալ. ն. չ. զգալ, իմանալ, Հասկընալ. տ տույմագ (հյց. և տր. Նզրով)։
–Ընձէն զգամ. Զգամ Նեղուց՝ մուց, Նեղքը գուԼսը՝ կամ ինքն իրեն գալ։
–Ընձէն զգամ. բանաւէրութիւնը բացուիլ, ինքզինքը դիանալ։
–Զգամ. (բցա. Նեղ.) Նեղաբերիլ, զգաստանալ. տ այըլմագ։
Զգայաբար. տ. Զգայապէս, և Զգալապէս – մուտ. տրաբար, իմանալի կերպով։
Զգայագոյն. ա. աւելի զգայական, թանձր։
Զգայագրկ. ա. անզգայ։
Զգայական, ի, ացք. ա. 1 զգայութիւն ունեցող, զգացող. տ տույան, տույար. – 2 բան Հասկրցող, զգաստ։ – 3 զգայութեան տակ ընկած, զգալի։
–Զգայականք. գ. 1 զգալի բաներըր։ – 2 անբան կենդանիք։ – 3 զգայարանք։
Զգայականագոյն. ա. աւելի զգալի, դիւրիմաց։
Զգայականապէս. մ. զգալի կերպով։
Զգայակից լինիմ. Հետ զգալ։
Զգայակցութիւն. գ. ինքը զինքը Հասկընալը։
Զգայապէս. մ. զգալի կերպով։
Զգայափոխութիւն. գ. զգայութեանց բաՆելուն սէր։
Զգայարան, ի, ացք. գ. 1 Հինգ զգայութիւն, բմբռնելու Նանչնալու գործիք, սիրտ, միտք. տ Հասկ։ – 2 ա. զգայական, զգալի։
Զգայաւոր. ա. զգացող, բմբռնող, իմացող։
Զգայեկան. տ. Զգայական։
Զգային, ինք. ա. 1 զգայուն։ – 2 զգալի, նիւթական։
Զգայութիւն. գ. զգալը, Նանաչումն։
–Զգայութիւն առնում. Ի զգայութեան լինիմ. զգալ։
–Զգայութիւն առնում, տամ. Բ. Նրեմ՛ի զգայութիւն. զգացընել, իմացընել։
–Զգայութիւն. Նեղք, Նոհնմութիւն, բզգաստութիւն։
–Զգայութիւն. տ. Զգայարան։
Զգայուն. գ. զգալը, զգացումն։
Զգայուն, յնոյ, ոց. ա. 1 զգացող, բմբռնող. զգայական. տ Հասկ։ – 2 Հասկրցող, Նեղացի, զգաստ։ – 3 զգալի, երեւելի։ – 4
–Զգայունք. գ. զգայութիւնք } իմանալի
Զգայունական } ա. զգայական, մտաՃնական։
Զգայուածոյական } ։
Զգայս, ի, ից. գ. զգեստ, որձկալը, կերածը վրէ տալը. տ կէյիմիչ։
Զգայեմ. Նեղ. ն. } զգեստել, որձկալ. տ կէյ-
Զգայեմ. Նցայ. հ. } իմէք։
–Զգայեմ կամ Զգաստեմ ազատեցութիւնամբ թաքնիլ։
Զգայուածի } գ. որձկալը, որձ, վրէ տուած՝
Զգայուածն } դուրս տուած բանը։

Չգաւա, ի, ից. ա. խնդքը գլուխը, արհամարհուն, խնդացի, պարկեշտ. տ այրգ, քնամիլ, ագըլուր [տալ։
–Չգաւա առնեմ։ 1 զգաստացընել – 2 իմաց
–Չգաւա լինել ուժք գիմաքէ իմաց տրուիլ. զգալ. իմանալ։
Չգաստաբար. մ. զգաստութեամբ։
Չգաստագոյն. ա. աւելի զգաստ։
Չգաստաբոյս. ա. պարկեշտ խոտող։
Չգաստական. ա. զգաստի՝ զգաստութեան յատուկ, խնդքի բան։
–Չգաստական կրօնք կամ առաքինութեան. իմաստասիրութեան, բարոյական փիլիսոփայութեան։
Չգաստամիտ. ա. խնդրք, պարկեշտ։
Չգաստանամ, ացայ. չ. 1 խնդքը գլուխը գալ, ինքնիրեն գալ, խնդքնալ – 2 (յոհով) իմաստասիրել, առաքինանալ։
Չգաստապէս. մ. զգաստութեամբ։
Չգաստասէր. ա. 1 սիրող զգաստութեան, առաքինութեան։ – 2 իմաստասէր։
Չգաստասիրեմ. չ. զգաստասէր՝ առաքինի ըլլալ։
Չգաստասիրութիւն. գ. 1 սէր զգաստութեան, առաքինութեան – 2 իմաստասիրութիւն։
Չգաստացուցանեմ, ցուցի. ն. խնդքը գլուխը գալ։
Չգաստացուցիչ. ա. զգաստացընող։
Չգաստութիւն. գ. 1 արհնութիւն. տ այրգ։ – 2 պարկեշտութիւն, ողջախոհութիւն, չափաւորութիւն. տ փէրհիզքնարըգ, քնամիլ իր։ – 3 իմաստասիրութիւն, առաքինութիւն ցանք։
Չգաստուն, անոյ, ոց. ա. Չգաստ։
Չգացութիւն. գ. զգայութիւն, կիրք։
Չգացումն, ցման. գ. 1 խնդրք հասնիլը՝ բացուիլը – 2 ազդելը. իմաց տալը. նշանը
Չգացուցանեմ, ցուցի. ն. իմացընել, հասկրցընել. տ տուչութեամբ, խոսակը վէրմէք։
Չգացուցիչ. ա. յիշեցընող, իմաց տուող, տրամընդունող։
Չգինիք. գ. հագուստ [նիկ. տ կիմէք։
Չգինուի. զգեցայ, ցիր, ցեալ. ն. հ. հագ–
–Չգինուլ ի անկին զմարմին. մարմնանալ, մարդկային բնութի առնուլ, մարդանալ։
Չգեա հանեմ
Չգեամ } ա. Չգայամ։
Չգեստ, ուս, ուց, կամ ի, ից. և ոյ, ով. գ. հագուստ, լաթ. տ բուստ, էսլաղ։
–Չգեստ ոտին. կօշիկ։
Չգեստական. ա. հագուստի բան։
Չգեստաձարոյր. ա. զգեստի պէս պատող։
Չգեստասիրութիւն. գ. աղէկ հագուստի խնդք ըլլալը։
Չգեստաւորեմ, եցի } ն. հագընել. տ
Չգեստաւորեցուցանեմ } կիմնոտիմէք։
Չգեստաւորիմ, եցայ. հ. ա. Չգենում։
Չգեստիկ. գ. խնդիք հագուստ. տ բուստ։
Չգեանեմ, եցի. ն. գեներ ձգել՝ գալնել՝ խրթնել. տ եէրէկ չարփմագ՝ վըրմագ՝ սափլամագ։
Չգեցանեմ. ա. Չգեցուցանեմ։
Չգեցութի
Չգեցուճն } գ. հագնիլը, հագնուիլը։
–Մարմնոյ զգեցմամբ. մարմինն առնելով։
Չգեցուցանեմ, ցուցի. ն. հագընել. տ կիմոտիմէք։
Չգեցուցիչ. ա. հագուեցընող. տ կիմոտիճի։
Չգլեամ գիւռ. չ. գիմին գլուխը գալնել։
Չգնամ, ացի. չ. ժուռ գալ. տ կէզմէք, կէզմինմէք։
Չգոյշ, զգոյշք, ի զգուշի. ա. գ. 1 զգուշաւոր, աչքաբաց, ուշադիր, նկիւ զած. տ կէօզիւ աչըգ՝ սագըն օլսուն – 2 սպասիող. տ սաքին (նէր)։
–Չգոյշ լինիմ. Չգոյշ կամ. 1 զգուշանալ. տ սագընմագ – 2 ուշ դնել, աղէկ նայիլ. տ միգամի էմմէք։
–Ի զգուշի առնեմ զրք. զգուշութեամբ պահել, սպասողընել, պահել։
Չգուշն. գ. զգացումն, զգալը, կրնալը, ցաւ։
Չգուշաբար. մ. զգուշութեամբ, հոգ տանելով. տ սագընարագ, էյի պագարագ։
Չգուշագոյն, ոյնք. ա. 1 աղէկ զգուշաւոր, ուշ դնող – 2 անվտանգ, սպասիող։
Չգուշակ. ա. 1 զգուշանալի, աղէկ նայելու։ – 2 զգուշաւոր – 3 սպասիող։
Չգուշակ. ի, ացայ. ա. զգուշացընող, գուշակ։
Չգուշական. ա. 1 զգուշանալու։ – 2 զգուշաւոր, նկիւ զած։ – 3 Հնութաւորական։
Չգուշականագոյն. ա. սպասիողագոյն։
Չգուշականութիւն. գ. զգուշաւորութիւն։
Չգուշակեմ. ն. գուշակել։
Չգուշակի. տ. Չգուշապէտ։
Չգուշակից լինիմ (անսովորօրով) ուրա–
Չգուշակցութիւն (խակցութիւն սպասիողութեան և յաջողութեան։
Չգուշահայեաց. ա. արիւն (աչք)։
Չգուշանամ, ացայ. չ. 1 զգոյշ կենալ, հեռու կենալ. տ սագըն օլմագ, սագընմագ։ – 2 աղէկ նայիլ, աղէկ պահել. տ էյի պագմագ։ [բանելը։
Չգուշանք, նաց. գ. զգուշութիւն, զգուշալի
Չգուշապէս. ա. Չգուշաբար։
Չգուշացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 զգուշացընել. տ սագընտրմագ։ – 2 զգուշութեամբ պահել – 3 յիշեցընել. տ խոսակը վէրմէք։
Չգուշացուցանողաբար. մ. ուշադրութիւ մըտիկ ընելով։
Չգուշացուցիչ. ա. զգուշացընող, խրատիչ, խրատական։
Չգուշաւ. տ. Չգուշնաւ։

Չգուշաւոր. ա. ապահով, անվտանգ, ամուր. ֊ օաքին։ – (ահմ. ոճով՝ զգուշաւոր. ա. Չգոյշ.)
Չգուշաւորական. ա. զգուշանալու։
Չգուշաւորապէս. մ. ադէկ պահելով։
Չգուշնալ. մ. զգուշութիւնամբ, ուշ դնելով, ադէկ նայելով՝ հոգալով։
Չգուշոզական. ա. ադէկ պահող։
Չգուշութիւն. գ. զգուշանալը, ուշադրութիւն, ադէկ պահելը, ձգտութիւն, ապահովութիւն։
–Չգուշութեամբ. մ. զգուշութեամբ, ադէկ նայելով. ֊ ուսուլ իլէ, թէհնիքէօվիզ։
Չգօն, ի, ից. ա. 1 խնձոր, խնձորիկ, հանգարտ, անմեղ. ֊ ուսու։ – 2 խնձորի, խմաստուն. ֊ ագռաւը, ալիմ։ [տական։
Չգօնաբար. մ. հանգարտաբար, հանգարտական։
Չգօնաբարոյ. ա. հանգարտաբարոյ։
Չգօնագոյն. ա. հնդագոյն։
Չգօնական. ա. խնձոր տէր։
Չգօնամբոտ. ա. Չգօն։
Չգօնանամ, ացայ. չ. խնձորնալ, վարժիլ. ֊ ուսանութեամբ, ալըշմագ։
Չգօնապէս. ա. Չգօնաբար։
Չգօնացած. ա. խնձորցած։
Չգօնացուցանել. ե. խնձորցնել, ընտանեցնել. ֊ ուսանութեամբ, ալըշտրըմագ։ [տութիւն։
Չգօնաւորութիւն. գ. գիրք Սողոմոնի, խմաստութիւն. գ. 1 խնձորութիւն. ֊ ուսուլուգ – 2 խնձոր, խնձորութիւն, խմաստութիւն. ֊ ագռաւ, ագռաւրլըգ։ – 3 գիրք Սողոմոնի՝ առակաց, և խմաստութեան, և այլն։
Չգօսացուցանել. ա. Գօսացուցանել։
Չդան, գենի. գ. վնաս, գէն. ֊ գիւան, գործարք։
Չդ. ա. Չբդ։
Չելանել. չ. կարգէ դուրս կամ վեր ելլել։
Չելխ. Չելխի. ա. Չեղջ, և այլն։
Չելխագոյն. ա. սասոսկ գեղեր։
Չելկուցական. ա. իմաց տուող՝ տալու։
Չելկուցանել, կուցի, կո. ն. իմաց տալ, հասկըցընել. ֊ տուլուրմագ, խապէր էթմէք։
Չելկուցումն, ցման. գ. լուր. ֊ խապէր։
Չեղալից. ա. Չեղխալից։
Չեղանիմ. ա. Չեղում։
Չեղջ, կամ Չելխ. ա. 1 սրընխատուն, սրկըզդուն, խախուտ. ֊ գայդընձագ – 2 չապիկ գուբա, փոանգաւոր. ֊ աչրըը, թէհնիքէլու – 3 չափազանց կնըխուսի ևտիկ և զդող, անառակ. ֊ սէֆիհ, շէհվէթլի։
Չեղխագօրծութիւն. գ. անառակութիւն։
Չեղխալից. ա. լնփլնցուն. ֊ թաչկըն։
Չեղխանամ. չ. ա. Չեղխիմ։
Չեղխանք կամ Չելխանք. ա. Չեղխութիւն։
Չեղխաւէր. ա. զեղխութիւն սիրող։
Չեղխեմ, եցի. չ. ա. Չեղխիմ։
Չեղխիմ կամ Չելխիմ, եցայ. չ. չափը անցընելով սխալիլ, կնըխուսի չտիկ չպահել. ֊ աչըմագ, եանըլմագ, իչկիչէ տալմագ։
Չեղխութիւն, կամ Չելխութիւն, կամ Չելխութիւն. գ. 1 չափազանցութիւն. ֊ աչքը շէչ, թաչկընըգ։ – 2 անառակութիւն, չափազանց կնըխուսի, ցոփութիւն. ֊ սէֆիհլիք, նէֆսանիչէմ, շէհվէթ։
Չեղխուն. գ. զեխիկը, զեխութիւն։
Չեղծ, ի, ից. ա. 1 թաւալմրիմ, շրընխատի, անկարգ, աւրուած, գէշ. ֊ պօզուգ, կեվշէք, շէհվէթլի։ – 2 անհոգ, անպատրաստ։ – 3 գ. թաւալութիւն, անհոգութիւն, անզգուշութիւն։ – 4 մ. անհոգութեամբ։
Չեղծագործ. ա. գէշ (ընտր, նպատ)։
Չեղծամտութեամբ. ա. ապականամտութեամբ։
Չեղծանամ, ծի, ցեղծ (ն. 1 աւրիլ, խանգաւրիլ. ֊ պօզմագ, պէշպատ էթմէք։ – 2 ընկրմիլ, խաբիլ. ֊ պատթըմագ, ալըտմագ։ – 3 յափշտակել, գողնալ – կրկ. աւրուիլ, չարաչար վնասուիլ, յաղթուիլ, պակասիլ, սխալիլ։
–Չեղծանամ զգաստութեան (ընչիք). (առ կով) գառաւորնալ աւրիլ։
Չեղծանգուցանել. նոյն։
Չեղծիչ. ա. աւրող, խանգաւրող։
Չեղծմտութիւն. գ. խնդագարութիւն։
Չեղծութիւն. գ. անկարգութիւն։
Չեղծուցանել, ծուցի, ծո. ն. խանգաւրել, խնդքէ հանել, խաբել։
–Ինն զեղծուցանելն. խաբէական՝ վուռ՝ փաստած խոսք։
Չեղծչեմ. ա. Չեղծանամ, և Չեղչեմ։
Չեղծչիմ. չ. զեղծանիլ, աւրուիլ, խաբուիլ, դղջալ, գժտիլ գալ։
Չեղուած, ոյ, ոց. գ. վնասութիւն։
Չեղում, զեղի, զեղ. ն. և կր. զեղում կամ զեղանիմ, ղայ, ղեալ. լնփլնցուն ընել՝ լնցնել, դիզել, դիզուիլ, շատնալ, թաւիթըփիլ. ֊ թաչըմագ, տօղտուրմագ, թաչմագ։
Չեղումն, դման. գ. 1 վնասութիւն. ֊ պօլլուգ, թաչկընըգ։ – 2 խնդնվնասը, չափը անցնիլը։ [տօփտօղտ, թաչկընն։
Չեղուն. ա. լնփլնցուն՝ թաւիթըփնլով. ֊
Չեղուցանել, ղուցի, ղո. ն. լնփլնցուն ընել։
Չեղչեմ, եցի. ն. 1 մէթընցընել, շուք ձգել՝ – 2 ծածկել։ – 3 շուքի պէս վրայէն անցնիլ. ֊ իւմէթիւն քէօյիւ կէչի վէրմէք։
Չեղջ, զեղջի, իւ կամ ով. 1 գ. խոչնդը, կակրղցած սրսի կակիծ. ֊ փիւշմանլըգ, թէօվսէլ, ուռը – 2 ա. դղջացող։
Չեմել կամ Չեմուղ. ա. Չեռնող։
–Չեմել կամ Չեմուղ պահեմ. ադէկ՝ ա. պահով պահել։

Ջեմպէմ: չ. մեղքընալ գալի շարժիլ, վըտանգի ազատիլ:
Ջեն. գ. զոհ. ս գուբպան:
Ջենագործութիւն. գ. զոհագործութիւն:
Ջենածոյի, ից. ա.գ. մորթած, զոհ եղած:
Ջենական. ա. մորթելու, զոհական:
Ջենակաը. ա. վնասակար, զէն տուող. ս զարարը, զինաքեար:
Ջենարան, ի, աց. գ. 1 զոհարան, սեղան. ս գուբպանկեահ, միհրապ – 2 մորթելու տեղ, միս կտրելու գործիքներ:
Ջենարար. ա. զէն ընող. ս զինան վէրէին:
Ջենելութիւն. գ. զոհ:
Ջենեմ, եցի. ա. Ջենուիմ:
Ջենի, Ջենիք վնաց. գ. 1 մորթելու՝ մանաւանդ զոհ ընելու անասունը, զոհ. ս գուբպանիլ – 2 մորթած միս. ս քէսիմիշ էմ:
Ջենում, զենի, զէն. ն. զենանիմ, զենայ. կր. 1 մորթել, զոհել. ս պօղազլամագ, գուբպան քէսմէք – 2 մորթը հանել. ս տէրի. սիրի չըգարմագ:
Ջենուիմ, զենման. գ. մորթուիլը, և զոհ. ս գուբպան: [նայըշ:
Ջեռալութիւն. գ. վնասալը, եռալը. ս գայ.
Ջեռամ, ացի կամ ացայ, ար. չ. 1 տղալ. ս սիրթիւնմէք, սիրիւքլէնմէք – 2 վըխտալ. ս գայնամագ:
Ջեռացուցանեմ. ա. Եռացուցանեմ:
Ջեռեմ. ա. Ջեռամ:
Ջեռնական. ա. զեռնոյ՝ սէնլու յատուկ:
Ջեռնացեալ. ա. զեռնոյ նմանը:
Ջեռնում. չ. 1 (ջուրը) վնասալ, եփ ելլալ, եռալ: – 2 երեսը այլայլիլ՝ տաքնալ (տագնապէ կամ նեղութենէ):
Ջեռուիմ, ռմանս. գ. վնասալը:
Ջեռուն, ռնոյ, ոց. 1 գ. ջրային կենդանի: – 2 ամէն կենդանի՝ որ կը շարժի կամ կը վըխտայ. ս հաշրաթի – 3 միջատ, նետը, բզէզները: – 4 ա. վըխտացող, շարժուն:
Ջեռուէս. գ. արաբացի գայլ:
Ջեռնդ, ի, իւ կամ աւ. 1 գ. տեղ: – 2 ա. մ. տեղաւորուած, հաստատուն:
Ջեռնդ առնում, Ջեռնդանամ } չ. տեղաւորուիլ, կենալ, կանգ առնել:
Ջեռնդում, եցի } տեղաւորել, կանգ առնել:
Ջեռնդցուցանեմ } նել տալ. ս նէրէնէ տիրմէք:
Ջեռնդիմ, եցայ. չ. 1 տեղաւորուիլ, կանգ առնել, գադրիլ. ս նէրէնէմէք – 2 նուաճուիլ, հանդարտիլ նստիլ:
Ջեռնդուած } գ. տեղաւորութիւնը, կենալը,
Ջեռնդութիւն } մնալը, հանդարտութիւն. ս
Ջեռնդումն } նէրէնէմիտի:
Ջեռմագնդ առնում. ա. Եռշաւում:
Ջերգ } նախ. զեա, ընտր, պէս, ինչպէս,
Ջերթ } նման. ս կիպի, պէնզէր, միսալը:

*Ջերկնեմ կամ Ջերթնեմ. չ. թողուլ անցնիլ, չհոգալ:
Ջերեամ. Ջերկեամ. ա. Երեամ, Երկեամ
Ջերիկութիւն. գ. (բառ անաստգ.) զլահ հագնիլը:
Ջերծ. 1 ա. ազատ, արձակ, ապահով. ս խէլաս, ազատ, էմին, սաքին – 2 գ. ազատութիւն, խալըսում. ս խէլասլըգ, խլմազ:
Ջերծած. ա. խալըսած:
Ջերծանեմ, զերծի. ն. 1 ազատիլ, խալըսիլ. ս խէլաս էմմէք – 2 քաշիլ հանել. ս սայմագ:
Ջերծանիմ, ծայ, ծիր. չ. 1 խալըսիլ, պրըծիլ. ս խէլաս օլմագ – 2 ձեռքէն ելլել, փրթիլ. ս էլտէն գայմագ՝ չըգմագ – 3 փախչիլ:
Ջերծիմ } նոյն:
Ջերծնում }
Ջերծում, զերծի, զերծ. ն. վըտէն քաշել հանել, խլել. ս սայմագ:
–Ջերծում. կր. խալըսիլ. ս գուրթուլմագ:
Ջերծուեմն, ծման. գ. 1 խալըսում. ս գուրթուլուշ – 2 խլելը. ս չէքիլի ալմասը:
Ջերծուցանեմ, ծուցի, ծո. ն. խալըսել. ս խէլաս էմմէք:
Ջերծուցիչ. ա. խալըսող. ս խէլաս էտիճի:
Ջերծչիմ. ա. Ջերծանիմ:
Ջեւ. գ. Դիտ, Աբամազդ:
Ջեփիւռ, ի, ից } գ. արեմտեան քամի. ս
Ջեփիւռոս, ի, ից } պատի սառը:
Ջղուանք, նաց. գ. 1 զրկանք. ս զուլմէթ – 2 գանիքը. ս իքրահ:
Ջղուեմ, եցի. ն. 1 վար զարնել, չարչրկել, զրկել. ս խորլամագ, զուլմ էմմէք: – 2 արհամարհել:
Ջղուեմ, եցի. չ. զղուիլ, գարշիլ:
Ջղուիչ. ա. չարչրկող, զրկող: [փուսատ:
Ջէն, զինու, ուց կամ ից. գ. զէնք. ս սիլահ,
–Ի զէն գնամ, ընթանամ, դառնամ. զէնք առնելու վազել:
–Հին զէնն. կիր:
Ջէնբնկէց. ա. զէնքը վար ձգող:
Ջէնձեռնակ. իբր ապառաժինակ:
Ջըմբաղ. Ջըմբիլ. Ջընդամ. Ջընգան, և այլն. ա. Ջմբ. Ջմբ. Ջնգ:
Ջընդակապետ. ա. Ջինգապետ:
Ջընկենում, կնցի, կնա. ն. մկզի ձգ նել, վար ձգել, վար զարնել, նա ձգել. ս պրագմագ:
Ջրեափ անցանեմ. ա. Թափ անցանեմ:
Ջի. չ. վասն զի. ս զէրէ, զիրա: [քի:
Ջի. չ. 1 որ, իմ. ս քի – 2 որպէս զի, որ. ս
Ջի. Եւ զի. չ. որովհետև. ս չիւնքի:
Ջի. Ջի և. չ. մինչդի. ս ո գատար քի:
Ջի. գ. ուղղ. և հյց. ինչ, ինչ բան, զինչ. ս նէ, նէ վար:

–Ձի է զի. ինչ կայ որ, ինչու՞, ինչ բանի համար, ինչ եղաւ որ. ս նմչեն, նեաւ՞ն կէլէ, նէ՛ վալ քի՞։
–Ձի՞ առ իս, քեզ, և այլն. ինծի՛ քեզի ինչ, ինծի՛ քեզի ինչ կայ։
Ձի. մ. ինչպէս, որչափ. ինչ (ազէկ պարմանայի). ս նէ, նէ գաւառ, նամանդ։
Ձիա՞ղ, կամ Ձի ալդ. մ. 1 ինչպէս. ս նամալդ նէ՛ չէքիլ – 2 ինչու՞. ս նէ՛ ատչի – 3 ինչպէս, որչափ – 4 ինչպէս որ։
–Ձիալդն, զգիարդն. գ. ինչպէս ըլլալը։
Ձիալդապէս. մ. ինչ կերպով որ ըլլայ։
Ձիպդուպէս. մ. ինչպէս հանդիպի նէ. ս բաստա կէլէ, կէլիչի կի՛ զէլ։
Ձիգն. գ. տեսակ մի ձուկ։
Ձիլ. ա.գ.(ռմկ.) բարակ.սուր (ձայն)։
Ձիկ. գ. շրջանակ, ծնօտ, նզր. ս զիհ.զէհ.
Ձիկէն. մ. ինչպէս. ս նէ՛ կէօնէ։ [քէնարի
Ձիղա. ա. Ձեղա։
Ձիղջ. ա. Ձեղջ։
Ձի մի.Ձի մի նըբէք. շ. մ. որ չէ, որչըլայ թէ, չըլայ որ. ս քի օլմասըն, օլմայա քի։
Ձինա. (յ. հոլով) գՁնա, գՊ-իտ։
Ձինագործ. ա. գէնք շինող։ [դուխըր
Ձինագործութիւն. գ. գէնք շինելը, և հա-
Ձինագործնալ
Ձինագնաց
Ձինագնաս
Ձինագնասնալ
Ձինալից
ա. գէնք հագած. ս սիլսահլը։
Ձինակառ. ա. գէնքի բան։
Ձինակիր, կրի. բաց.ա. 1 գէնք կրող. ս սիլսահար – 2 գէնք հագած. ս սիլսահլը։
Ձինակից. ա. պատերազմակից։
Ձինակրութիւն. գ. գէնք կրելը։
Ձինակցիմ, նցայ. չ. մէկտեղ կռիւ նըբեմալը։
Ձինակցութիւն. գ. մէկտեղ կռիւ նըբեմալը։
Ձինահամբարձնալ լինիմ. գէնք վերցընել. ապատամբիլ. ս պաշ գալըրըմագ, ասի օչ մագ։ [լսվ. ատամանութենամբ)։
Ձինահար. ա. զարնուած,վիրաւորած (սիր.
Ձինահար. մ. (պ.) ողորմի՛, խնայէ՛։
Ձինահարիմ, ցնցայ, ընալ. չ. խոցուիլ. ս վաւրըլմագ, նարալանմագ։
Ձինամարտիկ. ա. զինուած զինուոր. ս սիլսահլը ատչը։
Ձինամարտութիւն. գ. գէնքով կռիւ. ս սիլսահլը ատչըիւշ։ [խանէն,
Ձինանոց, ի, աց. գ. զինարան. ս Ձէպէ.
Ձինաշարժ.ի,իկ.ա.գէնք շարժել գիտցող։
Ձինապատանեաք, տունից. գ. գէնքի պատանան. ս սիլսահ վաւրաան գադը։
Ձինապետ.ի,աց. ա. գ. գլխաւոր զինուոր։
Ձինապէտ. մ. գէնքով, գէնքի ուժով։
Ձինառնաց. ա. գէնքէ՝ կռուէ փախչող։
Ձինաւոր. ա. Ձինուոր։
Ձինաւորիմ. ա. Ձինուորիմ։
Ձինաքաղ. ա. ընկած կամ ընկածներուն գէնքը քաղող։
Ձինդակապետ. գ. (յ.) զօրապետ։
Ձինեմ, եցի. ն. | գէնք հագցընել, հագ-
Ձինիմ,եցայ. չ. | նիլ, վառնել, վառուիլ. ս սիլսահլամագ, սիլսահլանմագ։
Ձինուոր, ի, աց. գ. 1 զինուոր. ս սիլսահլը, ՀէնքՀի – 2 զինուոր գրուած, աշխարհականն։
Ձինուորաբար. մ. զինուորի պէս, գէնքով։
Ձինուորագրութ. ա. զօրագրութ։
Ձինուորական. ա. 1 զինուորի՝ զինուորութեան յատուկ. ս ասքէրի, ՀէնկիՀ – 2 զինուոր. ս ՀէնքՀի։
Ձինուորակից,կցի, ցաց. ա. 1 զինուորի ընկեր. ս էշմՀէնկ, նօլտաշ – 2 գործակից։
Ձինուորանամ. չ. զինուոր ըլլալ։
Ձինուորապետ. ա. Ձօրապետ։
Ձինուորապէս. մ. զինուորի պէս։
Ձինուրնամ, եցի | ն. 1 զինուոր գրել՝
Ձինուրնցուցանեմ | ընել – 2 զինել։
Ձինուորիմ, եցայ. հ. 1 զինուորութեան մտնել. ս ՀէնքՀի նազըրմագ – 2 զինիլ, վառուիլ. ս սիլսահլանմագ։
Ձինուորութիւն. գ. զինուորական կարգ, խումբ զօրաց. ս ՀէնքՀիլիք, ասքէրլըք և Ոպառատչինութիւն։
Ձինուրուհի. գ. զինուոր կնիկ։
Ձինուրօրէն. մ. զինուորի՝ կօրՀի պէս։
Ձինչ. գ. ա. Հյց. և ուղղ. 1 ինչ, ինչ բան. ս նէ՛, Հանկը շէլի – 2 որ բան, որ. ս Հանկըսը, Հանկը շէլ, նէ՛ օլաՀագ – 3 մ. ինչու՞, ինչպէս. ս նմչեն, նամա՞րդ։
–Ձինչ և ինչ իցէ կամ իցեն. ինչ և իցէ, որ և իցէ։ [կիսլի, պէնզէր, միասլը
Ձինչ. նախ. ինչպէս, պէս, զնա, ընտոր. ս
Ձինչգէն. ա. ինչ՛ն եղած, ինչպէս բան։
Ձինչ էն, էնն, էուն. գ. ինչ ըլլալը, զինչութիւն, իսկութիւն։
Ձինչ ինչ. գ. մ. ինչ, ինչ բան։ [ընող
Ձինչհամարար. ա. ուզածը և ուզածին պէս
Ձինչուզինչ. ա. գ. զրկած ինչ բաներ, ինչ՛ը. ս նէլչը։
Ձինչպէս. ա. մ. 1 անպէս, չնչին, շինծու. ս պոշ, ոփուզմէ – 2 խելքին նկածը. ս քէֆինէ։ [սրլը
Ձինչպիսի. ա. ինչ կերպ. ս նէ՛ չէքիլ նամ
Ձինչպիսակէն. մ. ինքնագլուխ, իր ուզածին պէս. ս քէֆինէ։
Ձինչպիսութիւն. գ. ինքնագլխութիւն, իր Հաճոյքը. ս քէֆ, Թէվէքելլի իր։
Ձինչ սրինակ. մ. ինչպէս, ինչ կերպով
Ձիս. գ. Հրկից ամիս մի։
Ձիցագոյն. ա. աւելի ցած՝ վար իջած։
Ձիջական. ա. խոնարհական։

Ջիջանիմ, զիջի. ա. Ջիջանիմ. 2։
Ջիջանիմ, ջայ. չ. 1 վար իջնալ, կակըղնալ, թուլնալ, պակսիլ. 2 էնդիք, ազալմագ։ –2 նեղնալ, անդիք տալ, ուբիշի յարմարիլ. 3 ուշմագ, խամրիլը հոշ էթմիք։
Ջիջուքիւն } գ. վար իջնալը, խոնարհ-
Ջիջուքլիւն, ջիման } հումիւն։
Ջիջուցանիմ, ջուցի, ջի. ն. ցածցընել, սըմքնցընել. 2 էնտիրմիք, պաստըրմագ, ալչագալթմագ։
Ջիսա, ըզատի. ից, իւք, ովք, օք. (կայ նաև ք. ուղղ. զատւի)։ գ. 1 նատուկը՝ ինչուան ծունկը. 2 պուտ, գալչա, պալարը։ –2 նաւին նստարանը՝ յատուկը, կողերը հանդերձ տախտակամածովը։
Ջիւրեմ, բիմ։ բնաբ. ն. չ. իրար անցընել՝ անցնիլ, շինկոց հանել. 2 պիրի պիրի իւէ տիւրիւմիք՝ տիւշմիք։ [բուս։
Ջիրկ. ա. զուրկ, անմահ. 2 մազուլ, մահ.
Ջիւգին. գ. խուճկի տեսակ։
Ջիւրռիլն նըմիալ. ինքիր գինքը սպանանել. 2 քէնտինէ գլխմագ, քէնտի քէնտինի էօլտիւրմիք։
Ջլանալ։ացայ, ցիւն. 1 զրկանք ընել, յափշտակել. 2 զուրմ էթմիք, հագդինը քէսմիք։ –2 լենայելով տալ։ –3 ուրանալ. 2 ինքնաբ էթմիք։ –Ալիւրնտել, նրնտէ իմ. զրուլ։ – (Ոչինպէս կ՚ըլլայ նաև կրաւորականը)։ [նաև։
–Ջլանալ գոկիլ. (բանի մէ) չմնալը՝ փնտ-
Ջլացուցիլթիւն } գ. 1 զրկողութիւն. 2 զուլմ
Ջլացուքիւն } ապերախտութիւն. 3 նամքնսըզուգ։ –3 ուրացուքն. 2 ինքնաբ։
Ջլուքիկլի, կամ Ջլիկնալ. ա. Նիմիմ։
Ջկայ առնուտ. ա. Կայ, կայք։
Ջկնա. գ. ղրկը. 2 մանչմուլա։
Ջկնագոյն. ա. խիտ կնու, ժանտ (ասք)։
Ջկնանք, նաց. գ. խշխշուք, որսի էրուք։
Ջկնել, նցի. 1 ն. կնել, խոցնել։ –2 չ. ա. Ջկնիմ։
Ջկնեցուցանել, ցուցի. չ. կակըծցընել, կռնել. սիրտը ծակել՝ էրկլ՝ խշխշցընել, թիթուեցընել. 2 գըզըրմագ, ձանրնը նագմագ։
Ջկնեցուցիչ. ա. կակըծցնող։
Ջկնիմ, նցայ. չ. տաքնալ, սիրտը էրկլ, խշխշալ, էրկլ մրկիլ, դժարը գալ. 2 գըգմագ, կիւռէնմէք, ձանը ձիլէրի նանմագ։
–Ջկնիմ գինւով. Հարբնալ։
Ջկնուքիւն, ցման. ա. Ջկնանք։
Ջկնի. 1 նախ. Հետը կոխելով, նաև, նուէն, նաքի կողմը, նաքը. 2 արտը սրբա, սընդաս։ –2 մ. նաևէն, նաև՝ նաքը. 3 արտասան, սընդաս։
–Եւ որ զկնի. և այլն. 2 պագը։
–Ջկնի կամաց իւրոց ածել զոք. իրմէն կամքին հպատակեցընել։
–Ջկնիս, զկնիաց կամ զկնից. գ. նաևիւնելը, ետևցածնելը. 2 սընդոսքիկը։
Ջկնիագոյն. մ. առևլի նաքը՝ նաև։
Ջկնիրնեմ ացարաք. մ. նաևէն նըմիալով։
Ջկրկռանք, նաց. գ. ձգըռտալը, կեռացը վեր տալը. 2 պէչիւրմէք։
Ջհնա. նխ. Հետը կոխելով, նաև, նաևէն, նաքը. 2 արտըսրբա, սընդաս։
–Ջհնտ. հնտ, հետ, հետը. 2 պիչէ, պէրապէր։
–Ջհնտ. մ. նաքը, նաև։
–Ջհնտ կամ զկնի նըմիամ, գնամ, գամ, լինեմ. շրջիմ. նաևէն նըմիալ. հետևիլ։
–Ջհնտ կամ զկնի պնդիմ, յարձակիմ, նլանեմ. մոռնամ. վաթիմ, լինիմ, և այլն. նաևէն վազել՝ ինկնալ՝ քշել։
Ջհնտնըմիանք, նաց. գ. հետևանք։
Ջհնտնըմիւքիւն. գ. նաևէն նըմիալը։
Ջղալ, ի. գ. զղալ, չուտ. 2 գըզըլէրգ։
Ջղնալ. նըց. ա. Ջկնա։
Ջղջալի } ա. լի զղջմամբ, զղջացող, ող-
Ջղջալից } բական։
Ջղջախոհ }
Ջղջական }
Ջղջականաբար. մ. ողբալով, զղջմամբ։
Ջղջամ, ացի, ա } չ. 1 զղջալ, ցաւիլ.
Ջղջանամ, ացայ, ցիր } 2 փիւշման օրմագ, թէօվպէ էթմիք։ –2 ափսոսալ, ողբալ։ –3 կարեկցելով միտքը փոխել, սիրտը՝ գոթիր շարժիլ։
Ջղջասիրտ. ա. զղջացող սրտիւ։
Ջղջացուցանեմ, ցուցի. ն. զղջացընել։
Ջղջացուցիչ. ա. զեղջ բերող։
Ջղջաւոր. ա. տալագիսաղող, Ճգնաւոր։
Ջղջիմ. ա. Ջղջանամ։
Ջղջկոտ. ա. զղջացած։
Ջղջմոտաբար. մ. զղջացեալ միտքով։
Ջղջուքիւն } գ. 1 զեղջ, զղջում. 2 փէչի-
Ջղջումն, ջման } մանըզգ։ –2 ափսոսալը։
Ջհանապարհայն. ա. Ճանապարհ։
Ջմածիմ. չ. սասփիկ կպչիլ։
Ջմայլական. ա. վայելելու, կշտացընող. 2 գանազագ, հօշանազագ։
Ջմայլանամ. ա. Ջմայլիմ. 1 և 2։
Ջմայլեցուցանեմ, ցուցի. ն. 1 առատ խըմցընել, վայելել տալ. 2 գանա գանա իչիքմէք, հօշանազըմագ։ –2 կերակրով թխանցընել (մկը)։
Ջմայլեցուցիչ. ա. զուարճութիւն բերող։
Ջմայլիմ, նցայ. չ. 1 կուշտ մը վայելել անոյշ բանելիքը, զուարճանալ, զուարթանալ, կշտանալ հոգւով կամ մարմնով. 2 գանազագ։ –2 յագիլ, կերակրով թխիլ։ –3 (ա մկ. ոձով) մայլիլ. 2 մայիլ օրմագ։ Լսաո նախնեաց Հիանամ, Հըրաշանամ։

Չմայլութիւն } գ. կուշտ վայլելը, կշտանալը.
Չմայլուիմն } ս գանդաղութիւն, ծոյութիւնը։
Չմբազ, ապտ. գ. ծանր զրաղանք, հոգ, շուարում. ս տէրտ, պէրտ։
Չմբաղիմ, եցայ. չ. մանուածքի մէջ իյնալ. ս գասէվէմի չէքմէք։
Չմբլիմ, կամ Չմբիմ, եցայ. չ. թմբիլ՝ մանուածագործել, սրմբիլ, սրքիլ. ս սրզմագ, սրզմագ։
Չմբուլ. տ. Սմբուլ։ [ուչուշմագ։
Չմիլին, ի, աւ. կամ Չմիղին, զնի. գ. (յ.) կարոց, ածելի. ս գալէմ թրաշ, ուսթուրա։
Չմի՞. մ. ինչի՞ն, ինչո՞ւ. ս նէգաէ՞ն կէլէ, նիչին։
Չմիւռնիա, կամ Չմիւռնեան. գ. (յ.) միջատ մը. ս իպէկլէմի պէօճէյի։
Չմիւռս (նզ. և յտգն. ուղղ. և հյց.) զմայոյ կամ սի, սաւ, սաց, սօք. գ. խունկ և իւղ անուշահոտ՝ լեղն համ. ս միւռ, միւռլու։
Չմնաթկը. ա. զմուռս քերող (երկիր) ։ տ. Չմնասլից. տ. Չմնասլից։ [Չմնասթկը։
Չմնասեամ. չ. զմիլ, զմնսիլ։
Չմնեմ. տ. Չմնանմ։
Չմնոնասթկը. տ. Չմնասթկը։
Չմնոննի, նեայ, նեաց. գ. զմուռս կաթել, քսող տանկ։ [զմնիքսան։
Չմնոնիտեան քար. (յ.) գոհարի տեսակ. ս Չմնասթկը. ա. զմուռս կաթիլ քսող։
Չմնասլիր } ա. սմքռասիլ լեցուն։
Չմնասլից } ա. սմքռասիլ լեցուն։
Չմնանմ, եցի. ն. զմքռասիլ պատել։
Չմուռ տեմ. տ. Մխու
Չմուռտեմնիւն. (ուղղ. և հյց.) գ. մը. տատնութիւն, խորհուրդ։
Չմիւնցուցանեմ. ն. թմիւնցընել։
Չմիմ. տ. 1 Չմբիմ։ — 2 գլուխը գատնալ՝ պտըտիլ։
Չմիխտեայ, տէի, տեաց } ա. զմուռխտէ. ս
Չմիխտի, տւոյ, տեաց } գիւմիխիւ։
Չմուխտ, բիտոյ կամ տի, տաց. գ. զմնքրուտ. ս գիւմիխիւտ։
Չնդամ, ացի, ա՛. ն. չ. 1 խնայել, վրան գողդրդալ. ս էսիրկէմէք։ — 2 գոզալ. ս թիմիրէմէք։
Չնդան, ի, աւ. գ. զննատան, բանտ. ս Տափտ։
Չնդանարգել } ա. Բանտարգել։
Չնդանաւոր } ա. Բանտարգել։
Չնդանեմ. տ. Բանտեմ։
Չնդացուիմն, ցմուն. գ. խնայելը, գողալը։
Չնեին, կամ Չընեին, զնոյ, ով. գ. 1 քննութիւն, փնտրտելը. ս արայըշ։ — 2 Հանդէս, տեսարան. ս կէօրիւշ, սէյիր։
Չնեսա. տ. ցած, վար նստած՝ իջած։
Չնեղ. գ. (ռմկ.) շղեայ. ս զինճիլ, զինճիր։
Չնեռական. տ. 1 տ. Չնեռլիւ։ — 2 զինաւոր։
Չնեռական, ի, ացւ. գ. քննութեան կամ գատաստանի տեղի։
Չննելի, լւոյ, լեաց. տ. ձեռքի՝ ոչքի տակ ընկած, զգալի, տեսանելի, շօշափելի։
Չննեմ, եցի. ն. քննել՝ հետաքրքրել ձեռքով կամ ոչքով, նայիլ, անտղել. ս սընամագ, սէնէմէք։
Չննութիւն } գ. վնտրտելը. ս արայըշ։
Չնտաագոյն, գունի, ից կամ ացւ. տ. աւելի վար, ցած. ս ալչագ։ [լագ։
Չնտաագունութիւն. գ. ցածութիւն. ս ալչագլագ։
Չնտանիմ, Չնտանիմ, տայ. չ. վար իջնալ. ս էմմէք։ [էնտիրմէք։
Չնտաուցանեմ, տուցի, տւ. ն. իջեցընել. ս
Չոզիակոս. գ. (յ.) կենդանական, կեն. գանակերպից կամ որ։
Չոհի, ից. գ. ողջակէզ. ս գուբպան, ֆիտան
— Չոհ առնեմ (զրք). սպանանել։
Չոհագործեմ. տ. Չոհեմ։
Չոհագործութիւն. գ. զոհ մատուցանելը, պատարագ. ս զէպհ, ֆիտան
Չոհալ. տ. Եբեւակ։
Չոհական. ա. զոհելու, նուիրական։
Չոհակեր, ի, աց. ա. զոհ կերող։
Չոհամատոյց. ա. զոհ ընդուն։
Չոհանոց, ի, աց. գ. զոհ ընելու տեղ, սեղան, գործիք։
Չոհատուն. գ. զոհի տեղ, կատարուն։
Չոհատրութիւն. տ. Չոհագործութիւն։
Չոհարան, ի, ացւ. գ. 1 զոհի տեղան, բագին. ս գուբպանկեահ։ — 2 զոհի տմանների։
Չոհարար. ա. զոհ ընդուն։
Չոհաւոր, ի, ացւ. ա. 1 զոհած, նուիրած։ — 2 զոհական։ [քէնտէր։
Չոհեմ, եցի. ն. զոհ ընել, նուիրել. ս գուբպան
Չոհեալ. գ. կուռ զոհի մեա։
Չոհեայ. տ. Աբուսնակ։
Չոզալ. տ. Զոզալ, Հոյն։
Չոմ, ոյ. գ. անհատատա կամ շարժուն կամ ընդ գետնոյ, նաւանկնոյ լատատած կամարջ. ս կէշիտ, քէօփրիւ։
Չոմաքատակ. տ. կամիջի նմանութ
Չոյգ, զուգի, իւ. զոյգք, զուգաց, գոք, կամ գից, գիւք. տ. 1 երկու հատ, երկնքակ, զոյգ հատ. ս իքի թանէ, իքիշէր, չիֆթ։ — 2 հաւասար, անոր չափ. ս էշ, պէրապէր։
— Չոյգք. գ. 1 զոյգ հատակ, զոյգ մը. ս պիր չիֆթի։ — 2 կառք (երկու կամ չորս ձիով)։
— Չոյգ. 1 մ. միապէս, մէկ չափով, միատեղ. ս պէրապար, պէրապէր։ — 2 տ. մ. նոյն չափ, հաւասար։
— Չոյգ. նախ. նման. ս կէօրէ։
— Չոյգ ընդ, կամ Չոյգ. խոչդ. ս հէմէն
— ի զոյգ. մ. միասեղ։
Չոյգանուն. տ. նման կամ նոյն անունով։
Չոյգերկնային. տ. Աստուծոյ նման։
Չոյգոտատա, ի, ացւ. գ. պատերազմակից.

ս հոլտաշ։
Չոչ. ա. գէշ, տմնեմաղիւ։
Չոչոռեմ. տ. Չոշոռեմ։
Չոպայ, ի, ից. գ. 1 ծոխբրիւ. ս զաթբրիւս – 2 մշտիկ, սրսկելու կապոց։
Չոփ. ա. հոմ, պաղուկ. ս սէրբին, սօուգ։
Չոփաձութիւն. գ. զոփութիւն. ս սէրբինդիք։
Չոփական. ա. զոփ, զոփացընող։
Չոփամարմին. ա. մորմինը պաղուկ (ծե. [րութիւն)։
Չոփային. տ. Չոփական
Չոփանամ, ացայ. չ. 1 պաղըշարկիկ, հոմահարիլ, հովիրիկիլ, հանգչիլ. ս սէրբինդիկ, ֆէբահլանմագ։ – 2 պաղիլ. ս սօուդմագ։
Չոփարար. ա. պաղըշարկող։
Չոփացուցն, ցման. գ. պաղըշարկիկը. ս սէրբինդէնմէ, սէրբինդիք։
Չոփացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 պաղըշարկիլ, պաղիցընել, շուք ընել, հովահարիլ. ս սէրբինդէմ մէք, սօուդմագ, քէօղկէ էմ մէք։ – 2 ծրծոց դնել. ս ըսալամմագ։
Չոփացութիւն. տ. Չոփացուցն։
Չոփացուցիչ. ա. պաղըշարկող. ս սէրբինդիմիձի։
Չոփոզ, կամ Չուզ, ոզի, աց. ա. գ. 1 ընկեր, գործակից. ս նարան, հոլտաշ։ – 2 խնդիրը գործընող. ս այարտրձը։
Չոփոզակից. ա. ընկերակից։
Չոփոզիմ, նցայ. չ. գործակ ընկերութիւն ունիմ՝ բազմութիւն եմ։ [լոգ, օրինագլոգ։
Չոփոզութիւն. գ. ընկերութիւն. ս նարանլըգ։
Չոփութիւն. գ. պաղուկութիւն, պաղութիւն. ս սէրբինդիք, սօուդլուգ։
Չոր օրինակ, կամ Չոր. մ. շ. ինչպէս ինչ կերպով որ, օրինակի համար, ըսենք թէ. ս նիձէ քի, մէսէլա։
Չորեկ. տ. Սորեկ
Չուարակ, ի, աց. գ. 1 եզ, հորթ, մոզի. ս բըղըր, տամառ – 2 ցուլ կենդանակերպը։
Չուարակագլուխ. ա. ցլագլուխ (ահաւոր չի մեծին Նաբուքոնոսորի)։
Չուարակաձեւութիւն. գ. նշանը մորթելը։
Չուարակափակ, ի. գ. նշանելու բակը՝ զոհի։
Չուարակափիկ. գ. խառնակ կենդանի՝ եզան ու ոչխի նման։
Չուարականաձ. ա. եզի, հորթի։
Չուարափակ. տ. Չուարակափակ։
Չուարիմ. ա. արմուն ու խնամում երևնալ, ուրախ. ս շաղ, կիւլէր եիւզէ ի վէ այըզ։
Չուարիմարար. մ. ուրախ զուարիմ։
Չուարիմացնիմ
Չուարիմագոյն
Չուարիմացուցնեալ
Չուարիմադէմ [լոգ։
Չուարիմամեռիչ. ա. ուրախ կերպով ընդունող։
Չուարիմալի ⎫ա. լի զուարիմութիւն, չնոր-
Չուարիմալից ⎭հալի։
Չուարիմալոյս. տ. պայծառ։
Չուարիմածաղիկ. ա. կայտառ, ուռճացած։
Չուարիմակամ. տ. Չուարիմամիտ։
Չուարիմական. ա. ուրախակամ։
Չուարիմակերպութիւն. գ. զուարիմ դէմք, պայծառութիւն։ [ցոլ։
Չուարիմակից. ա. մէկտեղ խնամում ունեցող։
Չուարիմահայեացս. ա. անուշ նայուածքով, տեսքով։ [լուսափայլ։
Չուարիմանձանձն. ա. պայծառափայլ, Չուարիմամիտ. ա. ուրախ սրտով, ազնիկ, չէնս։
Չուարիմամտութիւն. գ. չէնս ու առատ սիրտ։
Չուարիմանամ, ացայ. չ. 1 ուրախ զուարիմ ըլլալ, զուարճանալ, սիրտը բացուիլ. ս քէֆի կելմէք։ – 2 ուռճանալ, հպարտիլ – 3 հակել, արմուն ու զդասա կենալ։
Չուարիմանուն. ա. անուշ անունով։
Չուարիմաչար. ա. արմուն ի չարիս, չարսէր։
Չուարիմապէս. մ. ուրախ զուարիմ սրտով։
Չուարիմառատ, ի, ից. ա. զուարիմ ու առատ սրտով տուած, և տուող։
Չուարիմառատութիւն. գ. առատաձեռնութիւն։
Չուարիմասազարիմ. ա. ծլած ծաղկած։
Չուարիմատես ⎫ա. կայտառ, ուռճա-
Չուարիմատեսակ ⎬ցած։
Չուարիմատիպ ⎭
Չուարիմատերև. տ. Չուարիմասազարիմ։
Չուարիմարար. ա. զուարիմութի բերող։
Չուարիմացուցանեմ, ցուցի. ն. զուարիմացընել, սիրտը ածածել, արիմընցընել, զօրացընել. ս քէֆ վէրմէք։
Չուարիմացուցիչ. ա. զուարիմացընող։
Չուարիմերևս. ա. խնամում երևս։
Չուարիմմտութի. տ. Չուարիմամտութի։
Չուարիմութիւն. գ. 1 ուրախ զուարիմ չէնս ըլլալը. ս շաղլըգ, չէնլիք։ – 2 խնդիքը գլուխը ու աչքերաց ըլլալը, ժրութի. ս այըգլըգ, ֆիքրաէմ։
Չուարիմուն, թնոյ, ոց. ա. արմուն զարմունն, խնդիքը գլուխը, աչքերաց. ս օյունըդ, այըգ։
–Չուարիմուն, նք. գ. հրնշտակ։
Չուարձ. ա. 1 ուրախ զուարիմ, չէնս. ս շաղ։ – 2 սիրտ բացող. ս սէֆալը։
Չուարձ ⎫մ. ուրախ կերպով, խնամու-
Չուարձարար ⎭մով։
Չուարձաբոյս. ա. առոյգ և ուժով աճեցող (ծառ.)։
Չուարձագոյն. ա. աւելի զուարճալի։
Չուարձաբնծայք, յից. գ. ուրախարար բերք։ [սէֆալը, խօշ։
Չուարձալի. լոյ, լեաց. ա. ուրախալի. ս –Չուարձալիք. գ. աշխըրքիս զուարճութիւնները։

Ջուարձալից. ա. ցնծալից. ֊ փէք չազ.խօշ։
Ջուարձախառն. ա. ուրախութեան հետ խառնած (վախ)։
Ջուարձական. ա. Ջուարձալի։
Ջուարձականութիւն. գ. խնամուհի
Ջուարձակից } ա. ։ ուրախակից։ – 2
Ջուարձահաղորդ } ուրախ զուարթ։
Ջուարձաձայն. ա. ազուոր ձայն ունեցող. ֊ խօշ սէրլի։
Ջուարձանամ, ացայ. չ. ։ ախորժելով սիրտ բացուիլ, զուարճանալ, ուրախանալ. ֊ սէֆալանմագ, քէֆ չամմագ։ – 2 ծիծղիլ ծաղկիլ. ֊ նէշխէնտքը։
Ջուարձանք. ա. Ջուարճութիւն։
Ջուարճատեսակ } ա. ուրախալի. ֊ սէֆա-
Ջուարճատեսիկ } լը, խօշլանաձագ։
Ջուարճարան. գ. ուրախութեան տեղ։
Ջուարճարար. ա. ուրախացնող։
Ջուարճացած. ա. զուարճացեալ. ֊ քէֆի կէլմիշ։
Ջուարճացուցիչ, ցման. գ. զուարճանալը, բան կրկին նշ։
Ջուարճացուցանեմ, ցուցի. չ. հնչտացը. նել, ուրախացընել. ֊ սէֆալանտըրմագ։
Ջուարճութիւն. գ. սիրտը բացուիլը՝ եղ կացիլը. ֊ քէյֆ, շազլըգ, ձիւմպիւշ։
Ջուարճուճն. նոյնն
Ջուգաբաժանեմ. ն. հաւասար բաժնել։
Ջուգաբան. ա. միաբան, համաձայն։
Ջուգաբանեմ. ն. համաձայնել – կը. միաբանիլ, մէկ սնտուիլ։
Ջուգաբանութիւն. գ. համաձայնութիւն։
Ջուգաբար. մ. նմա. հաւասար, միակերպ, նոյնպէս, նման։
Ջուգաբարբառ, ի կամ ոյ. ա. համաձայն, նման հնչմամբ, փոխն ի փոխ բառած։
Ջուգաբարոյութիւն. գ. համաձայնութիւն, միաբանութիւն սրտանց։
Ջուգաբնակ. ա. որ հաւասար կը շարժի։
Ջուգաբնիմ, բնալ. չ. գալ միանալ. համաձայնիլ, համաձայնիլ։
Ջուգաբնակ. ա. գրացի։
Ջուգաբնակ լինիմ } մէկտեղ բնակիլ, կե-
Ջուգաբնակութիւն } նակցութիւն։
Ջուգագնդցիկ. ա. նման գնդցիկութեան։
Ջուգագոյն. ա. մ. բոլորովին հաւասար, և հաւասարապէս։
Ջուգագոյութիւն. գ. մէկտեղ ըլլալը։
Ջուգագործ. ա. նոյնպէս բնող։ [նիլ։
Ջուգագրեմ. իմ. մէկ կարգ անցընել, անց-
Ջուգագրական. ա. համեմատ, նման։
Ջուգագրեմ. ն. մէկ կարգ մտցընել։
Ջուգագրագրարարեմ. չ. միասին պարտաւորիլ։
Ջուգագրբեմ. չ. միասին գրաւնալ։
Ջուգադրեմ. ն. բաղդատել։
Ջուգադրութիւն. գ. գաշնադրութիւն։
Ջուգամիտ. ա. ։ նոյն համոզմունքով – 2 հա.
Ջուգամիտ. ա. ամուսակից։ [մոգոյ։
Ջուգամիտեմ, եցի. ն. նոյն կարգը դնել։
Ջուգալինեմ. չ. հետը կենալ։
Ջուգայցեմ. բոլորովին խակած։
Ջուգախառաց. ա. մէկտեղ առաջ գացող։
Ջուգախառնեմ, եցի. ն. մէկտեղ խառնել, բաւելխառնել։
Ջուգախառնութիւն. գ. մէկտեղ խառնուիլը, միանալը, բաւելխառնութիւն։
Ջուգախնդիր. ա. մէկտեղ վիճող։
Ջուգախնդրութիւն. գ. վիճաբանութիւն։
Ջուգախնամ. ն. ծակելը ադէկ մը գոցիլ
Ջուգախորհուրդ լինիմ. մէկտեղ խորհուրդ ընել յարմարցընել։
Ջուգախտացող. ա. նոյն ախտը՝ նոյն մեղքութիւնն ունեցող։
Ջուգածին, ծնի, նաց. ա. Երկուօրեակ։
Ջուգածիրանի. ա. կայսերակից, աղքայակից։
Ջուգական, ի, աց. ա. հաւասար, համեմատ, բնական – տնօ և Ամիրակից, և Ջամագոյական։ [– 2 համագոյութիւն։
Ջուգականութիւն. գ. ։ հաւասարութիւն։
Ջուգակաց. ա. Շաղկաց։
Ջուգակապանք. ա. Կապակցութիւն։
Ջուգակապեմ. ա. Շաղկապեմ։
Ջուգակաշխեմ. ն. ։ կարգաւորել – 2 շարագրել։
Ջուգակացուցանեմ. ն. բաղկացուցանել – կը. բաղկանալ։ [լալով։
Ջուգակենակցաբար. մ. ջուխտ ջուխտ ըլ-
Ջուգակերպութիւն. ա. Կերպարանակցութիւն։
Ջուգակից. ա. մանուկից նոյն կրից, շարչարակից։
Ջուգակից. կցի, ցաց. ։ գ. կռակից, ընկերը, կնիկը կամ էրիկը. ֊ նօլատչ, էնէ – 2 ա. հաւասար, մանուկից, նման. ֊ պէրապէր, էշ, ալէնգէր – 3 կենակից. ֊ գաֆատար։
Ջուգակշիռ. ։ ա. հաւասար՝ ծանրութեան, ադէկութեամբ. ֊ պիր աղըրըգտա՝ գարէրատ. – 2 գ. հաւասարութիւն. ֊ գարէր։
Ջուգակշռեմ. ն. ։ համեմատել – 2 հաւասարցընել։
Ջուգակշռութիւն. գ. իրարու հետ հաւասարցընելը, հաւասար դատելը։
Ջուգակռիւն, ման, մանց. ա. գ. հաւասարակռիւնան՝ բան երկրաչափից։
Ջուգակրան, ի, ից. ա. նոյն կարգը՝ վարքը ունեցող։
Ջուգակցապէս. մ. հաւասար կամ նման կերպով. ֊ պիր գարէր, պէրապէր։
Ջուգակցեմ, ցի. ն. չ. միաբանել իրարու

ցընել, միանալ, հաւասարիլ։
Զուգակցութ. ա. մ. մանակից, կից։
Զուգակցութիւն. գ. 1 լծակցութիւն – 2 կապակցութիւն – 3 ազգակցութիւն – 4 համագոյութիւն։
Զուգահաղորդութիւն. գ. սեղանակցութիւն։
Զուգահայր, հօր, հարբ. գ. հօր տեղը բռնող՝ հօր պէս՝ հօրևղբայր։
Զուգահանգէտ. ա. բոլորովին իրարու նըմանի։ [լայ։
Զուգահանդերձնալ. ո. նոյնպէս պիտի ըլ-
Զուգահասակ. ի, ացի. ա. նոյն տարիքը ունեցող. 2 պօյտաշ, այգադաշ։
Զուգահաւան. ա. միաբերան
Զուգահաւասար. ա. 1 ամէն կերպով հաւասար. 2 պէրապէր – 2 մ. միապէս. 3 պէրապէր։
Զուգահաւասարիմ. ն. հաստատուիլ, չինչիլ։
Զուգահաւասարիմ. չ. ամենևին նմանը ըլլալ։
Զուգահաւասարութիւն. գ. հաւասարութիւն ըստ ամենայնի։
Զուգահաւաքիմ, իմ. ն. չ. մէկտեղ՝ միասին ժողվիլ, ժողվըլիլ։
Զուգահաւաքուն, քման. գ. մէկտեղ ժողվիլը, ժողվուիլը։
Զուգահնդմունք. գ. մէկէն վազելը՝ վրայ իջափիլը։ [պիլը։
Զուգահնտ. մ. մէկէն, միատեղ. 2 հիմա,
Զուգահիւսանալ. շարուած։
Զուգահնչիւն, չման, անց. ա. արձագանգի պէս՝ դիմացէն ձայն ունալով։
Զուգահնչուակ. ա. հնչուակի նմանը։
Զուգաձայն, ի, ից. ա. համաձայն, ձայնակից. 2 հէմահազ. մուաֆըգ։
Զուգաձայնաբար | մ. ձայնակցութեամբ,
Զուգաձայնապէս | միաբան։
Զուգաձայնիմ, նցայ. չ. ձայնակից՝ նրգա-
Զուգաձայնութիւն. գ. համաձայնութիւն։
Զուգաձանապարհ. ա. միատեղ ճամբայ ընող։
Զուգաձանապարհորդել } գ. 1 զուգընդ-
Զուգաձանապարհորդութիւն } հայացութիւն։ – 2 (յ. ոռնոյ) սիւնդոգոս, ժողովուրդ – 3 միաւորութիւն։
Զուգաձառութիւն. գ. նոյն բանը խօսիլը։
Զուգամանուկ, սին, տունք, տանց. 1 գ. հաւասար մանուկ՝ բաժին – 2 ա. մանուկը հաւասար, հաւասար պահուելով մնացած – 3 կրկին մնացած – 4 յարմար։
Զուգամանանապէս. մ. մանկակցութեամբ, նմանապէս։
Զուգամանանիմ. ն. համեմատիլ։
Զուգամանութիւն. գ. 1 հաւասարութիւն – 2 համեմատութիւն։ – 3 մանկակցութիւն։

Զուգամէտ. ա. հաւասար հակած, հաւասար [նել, միանալ, միաբանիլ։
Զուգամիաւորիմ, իմ. ն. չ. կցել, միացը-
Զուգայարիմ. ն. միացընել։ [անցընել։
Զուգայարմարիմ, նցի. ն. իրարու կապել՝
Զուգան, ի, ացւ. ա. գ. իր ջուխտը՝ ընկերը, ջուխտակիները։
Զուգանամ, ացեալ. չ. միաբանիլ։
Զուգանմանութիւն. գ. նմանակցութիւն։
Զուգանուն. ա. Հոգանուն։
Զուգանունադէս. մ. համանուն՝ միատեղ ըլլալով։
Զուգանունութիւն. գ. համանունութիւն։
Զուգաշար, ի, ացւ. ա. գ. միաղառութիւն, վանկ։
Զուգաշարիմ. ն. նոյն կարգը շարել։
Զուգաշաւիղ. ա. ձամբու ընկեր, հաւասար քալող, ընկեր, միասիրտ, նման. 2 նօլտաշ, ազբան։
Զուգաչուրեմն. ա. լեզուներին մէկ։
Զուգաչափ. ա. հաւասար չափով։
Զուգաչափիմ. ն. հաւասար չափել։
Զուգաչափութիւն. գ. հաւասարութիւն։
Զուգապահիմ. ն. հաւասար պահել։
Զուգապահիւ, տուի. ած կամ ոց. ա. պատուակից, հաւասար պատուով, միակնոյ։
Զուգապատուութիւն. գ. հաւասարութեան պատուոյ, աստիճանի, արժէքի։
Զուգապարակցիմ. նցի. ն. դասակից ընել։
Զուգապարիմ. չ. պարակից՝ դասակից ըլլալ։
Զուգապարութիւն. գ. դասակցութիւն։
Զուգապէս. մ. 1 հաւասարապէս, նոյնպէս. 2 քէջալիք – 2 յարմարապէս, ևնոյնպէս – 3 միանգամայն, միատեղ։
Զուգաստղակից. ա. Զուգաձայն։
Զուգաստուած. ա. 1 հաւասար Աստուծոյ։ – 2 միանգամայն Աստուած։
Զուգաստուածութիւն. գ. Աստուծոյ հաւասար ըլլալը։
Զուգավէրակ. գ. առ՝ի շնդ դիրք աստղաց՝ մէկմէկու նայելով։
Զուգատարած. ա. միակնոյ տարածուած։
Զուգատեսութիւն. գ. հաւասար տեսութիւն աչաց։
Զուգատիպ. ա. իրարու նման։ [դած։
Զուգատուն. ա. նոյն աստեղատան մէջ ևՉուգատունիմ. ն. մէկտեղ տօն ընել։
Զուգաց. մ. միատեղ, ջուխտ
–Զուգաց նստանիլ. քովէ քով նստիլ։
–Զուգաց զուգաց. ջուխտ ջուխտ. 2 չիֆթ չիֆթ։
Զուգաւորիմ. նցի. ն. միացընել, նոյն կարգը խառնել։ – կր. 1 համաձայնիլ։ – 2 կենակցիլ – 3 լծակցիլ. մէկտեղ գալ. 2 պիր օլմագ։
Զուգաւորութիւն. գ. 1 հաւասարութիւն, միաբանութիւն, համեմատութիւն։ – 2 հա-

սարական, գիշերուան և օրուան հաւասարութիւն – 3 կենակցութիւն, ընկերութիւն – 4 լծակցութիւն

Զուգափայլիմ. չ. միկ կերպով փայլիլ:

Զուգափայլութիւն. գ. հաւասար փայլուածք:

Զուգափառ, ի, ացս. ա. 1 փառակից: – 2 զուգադատ: – 3 (յ. ոՃով) հաւասարակից, նոյն կարծեաց տէր:

Զուգափառութիւն. տ. Փառակցութիւն:

Զուգափարագող. ա. ուրիշի հաւասար փափագ յուզող:

Զուգափչուածն. գ. Համախոհութիւն:

Զուգաքանակ. ա. նոյն չափով:

Զուգեմ, եցի. ն. 1 Զուգակշռել: – 2 միացընել: – 3 յարմարցընել. ՏՀիմիկ. ուշադրութ. մագ, գաշնագ: – 4 հաւասարել, համեմատել. Տ պէրապէրիկ:

Զուգերգող. ա. երգակից, ձայնակից:

Զուգերկնային. տ. Զոյգերկնային:

Զուգընթաց, ի, իցս. 1 ա. միատեղ վազող՝ քալող, մրաբանս – 2 մ. տ. Զոյգ ընդ:

Զուգընթացութիւն } գ. միաբանութիւն, ժո-
Զուգընթացումն } ղով:

Զուգիցս. մ. 1 երկու անգամ, կրկին: – 2 նոյնչափ:

–Զուգիցս զոյգ. մ. 1 հաւասարապէս. Տ պատապարապար: – 2 երկու անգամ նոյնչափ: – 3 կրկին ջանալով. Տ իբր զամի չիմիմ:

Զուգութիւն. գ. 1 հաւասարութիւն, միաբանութիւն. Տ պէրապէրիկ: – 2 ջանալ ըլլալը: – 3 լծակցութիւն, պատակ: – 4 ջանալը. Տ պէրկիկ, չիմիշկնամբս – 5 միաբանութիւն, կենակցութիւն:

Զուգօրնայ, բէի. ա. զիշեր ցորեկ հաւասարող:

Զուգօրէն. ա. միակերպ, հաւասար:

Զուգօրէնութիւն. գ. Հաւասարութիւն, միակերպութիւն:

Զուգօրութիւն. գ. Հաւասարակած, գիշեր ցորեկ հաւասար նգած օրը. Տ իմիհաւրիւլ էչրի վէն նիհար. նէվուզ (գաղնան), միհրիճան (աշնան):

Զուգայ } գ. սորկի անուն և չափ:
Զուգէ, ի, իցս }

Զուգիրակ, ի, ացս. գ. զուգիկ, կրկնական. Տ կէօյէ կի օմու:

Զուլամիմ, զնաց. չ. գլորտկիլ ձրտի վրայ. Տ իմիմիկ իւսմիւնէ կէլմիք:

*Զուկ. գ. կենդանւոյ ատինք:

Զուկ, կամ Զուկի. ա. Սառչուն, Սառնուրակ, Շնը:

–Ձոր զուկի. չամչախունկ, մորմոյ խունկ. Տ գարա քիւնիւք, պուհուր մէլէմ:

–Զուկի ձէմ. Տ գարա քիւնիւք նազը:

Զուկին. ա. Զուկ կամ Զուկի, Զուգին:

Զունար. գ. (յ.) գօտի. Տ գուշագ:

Զուռ. ա. Զռիզ:

Զուսպ. ա. զսպած, սխմած, ամփոփ, քաշուած:

–Զուսպ և զերծ՝ ի մարգկանէ (տնղի). զրնակութենէ հեռու (տեղ):

Զուտ, զտոյ, ոց. ա. պարզ, յստակ, մանր. Տ իմիմիզ, փաք, սաֆի, խատ:

Զուր. ա. փուչ. Տ պօշ, նէհոգ:

–Զուր. Ի զուր. Ընդ զուր. Զուր ուրեմն. մ. փուչ տեղը, պարապ տեղ. Տ նաֆիլէ, պօշ:

Զուրտաստակ. տ. Զրտաստակ:

Զուրտիկ կամ փայ. տ. Ընձուղտ:

Զուրկ. տ. Զիրկ:

Զօփամ, ացայ կամ ացի. չ. 1 զոլալը, զոլ-զոլալ. Տ զընկըը զընկըը՝ թիրիկ թիրիկ թիրիկմիք: – 2 հոգալ, շատրիլ, տագնապիլ. նոյն:

Զօփան. տ. Նաստիլ:

Զօքանչ, ի. գ. զընբանչ. Տ գայնանա:

Զչալամամ, ացայ, ցեալ } չ. 1 զժարը գալ:
Զչարիմ, ընցայ, ընալ } չարամտալ, չքաշնել. Տ կիւչէնմիք, չէքէմիմիք – 2 ցաւիլ, տրտմիլ (բարի մտքով):

Զչարութիւն. գ. զժարիլը, չքաշնելը:

Զձի. գ. ծառի մը անուն:

Զսպեմ, եցի. ն. ժողվ ըտնել, քաշնել, փաթթուելնել. Տ ուչմիւրմէք, պիւրմէք:

Զսպումն. գ. ժողվըտնելը, ամփոփելը:

Զտտփոկ. գ. կաշիէ վարտիք:

Զոռնչում. ն. մեղազրել. կամ ծածկել՝ գոցել:

Զսրիկ հուշք. գ. մանր զիատ

Զտնդեմ կամ Ըզտնդեմ, իմ. տ. Զնտնդեմ, իմ:

Զտեմ, եցի. ն. 1 մաքրել, հալեցընելով զատել. Տ խոլը էմիմիք – 2 մաքրել՝ փայլեցընել զինքը:

Զտիչ. տ. զտող:

Զտուիլ } գ. 1 զտելը, զտիլը: – 2 զտուն,
Զտուն, զտանան } զտող:

Զբաքան, ի, իցս. տ. փուչ՝ բան խօսող:

Զբաքանաբար. մ. փուչ խօսելով՝ բամբասելով:

Զբաքանեմ. ն. չ. փուչ խօսիլ, զրպարտել. Տ իմիմիքա էմիմիք: Իմիմիքա:

Զբաքանութիւն. գ. փչախօսութիւն. Տ լոֆ:

Զբազատ. ա. փուչ մտքով, անհիմն, անպէտ. Տ իմէմիքէլէ, նէհոգ:

Զբազատեմ. ն. փուչ գատել, զրպարտել:

Զբազատութիւն. գ. անիրաւութիւն:

Զբաղեչական. ա. Զբաղաշտ պարսիկ մարդին յատուկ:

Զբախաբ. ա. փուչ՝ տեղը՝ տաւթի խաբող:

Զբախնդիր եմ, կամ լինիմ. ն. փուչ տեղ նստիլ ընկերանալ, փուչ բան ընել. Տ ավարա իչ կէօրմէք: – 2 հետաքրքիր ըլլալ:

Զբախոշնուդ. ա. միտքը փուչ, անխելք:

Զբախօս, ի, ացս. ա. փչախօս. Տ լոֆազան:

Զբախօսանք. ա. նոյն:

Զրախօսութիւն. գ. փուճ՝ խնդուխնդալը խօսք, և զրպարտութիւն. ՚ հէրզէ, իթթիհամ

Զրահ, ի. զրահք. հից. գ. զրահ. ՚ զրըհ

Զրահաբարձ. ա. զրահը վերցընող՝ տանող

Զրահագործ, ի, ից. ա. զրահ շինող

Զրահագնատ, ի, ից կամ ից. ա. զրահաւոր

Զրահամրոյթ. ա. մրոյթը զրահի պէս տալու

Զրահանք. Զրահնանք. գ. բլրի պէս դէզ, բլրակ. ՚ թէփէ, նըզդըր

Զրահապատ
Զրահաւոր
Զրահաւոր, ի, աց } ա. զրահաւոր. ՚ զըրհլը

Զրահաւորիմ. յ. զրահ հագնիլը

Զրահնգնդ. ա. գետի պէս փուճ վազող, աստիկ պղտոր

Զրահնմ, նցի. ն. զրահ հագցընել

Զրահնտ վարիմ, ընքիմ, լինիմ. փուճ տեղը նուաէ խնկնալ՝ բլլալ

Զրահնտական. ա. փուճ, անշահ

Զրայահուր. ա. պղպեղ ու խնդիմ բան

Զրապանդ. ա. ընապարձ

Զրապաշտ
Զրապաւիշտ } ա. կառապաշտ

Զրապարձ. ա. ընապարձ

Զրաչան, ի, ից } ա. փուճ աշխատող, աշխատասէր

Զրարեւտրութիւն. գ. ՚ փուճ ջանք. ՚ ջարիք հնարելը

Զրաւ. գ. հոգի ծայրը, նզոյ, վախճան, հատուած, մահ. ՚ նէֆիհէ, սան, ուճ, թէրէֆ, զայ [կնանքին զրկուիլը

Զրաւամահ լինիմ. փուճ տեղ մնանիմ

Զրաւարար. ա. կնանքը հատցընող, մոռցընող, ինսաակար

Զրաւնմ, նցի. ն. ՚ լմընցընել, կատարել. ՚ պիճի իրմէք. ՚ կնանքը վերցընել. ՚ կր. մոռնիլը

Զրաւեցուցանեմ. ն. վնասէ խալըցընել

Զրախտաս. ա. Անախտաս

Զրախտութիւն. ա. Անախտութիւն

Զրեաղ, Զրեայ, Զրայ. ա. Զրահ

Զրեկ. Զրեհնմ. ա. Զրահ. Զրահնմ

Զրեհակիր. ա. Զինակիր

Զրեհիկ. ա. Զրահաւոր

Զրեհին. գ. Երաժշտական խազ մը

Զրեւանդ. գ. բայս մը, որ օգտակար է ծննդականներու և ծոյներու. ՚ զէրա վինա. տես Սրանգին

Զրկած. զրկեալ. ՚ մահրում

Զրկահաւանք, նաց. գ. զրկանք. ՚ զուլում

Զրկանական, ի, աց. ա. զրկում ընող

Զրկանք, նաց. գ. ՚ անիրաւութի, վնաս. ՚ զուլում, քէֆէրը — ՚ զուրկ մնալը. ՚ մահրում գալմապը

Զրկնմ, նցի. ն. ՚ զուրկ ընդուլ, իրաւունքը կտրել. ՚ զուլմ՝ գաղը էֆէմքը — ՚ զրաւել, յափշտակել — ՚ կր. զրկուիլ, պակսիլ, նո մնալ. ՚ մահրում՝ կէրի գալմագ

—Զրկիմ. յ. պարապը նլլալը

Զրկիչ. ա. զրկող, զրկանք ընող

Զրկոզական. ա. զրկոզի, զրկելու

Զրկոզութի
Զրկութիւն } գ. զրկանք, անիրաւութիւն

Զրոյց, զուցի կամ ցոյ
Զրոյգք, զուցաց } գ. Նուագ խօսք, պատմութի, առակ, խօսակցութի. ՚ նագլ, մէսէլ, սէօզլէմ

—Զրոյց. գործ, բան. ՚ իշ, մատտէ

—Զրոյց արկանեմ. խօսքաթնել

—Զրոյց տալ. համբաւ հնչել, ձայն նլլել

Զրոյցասէր. ա. շատախօս [ըսուիլ, ըսելը

Զուցաբան. ա. պատմաբան, պատմականեր

Զուցաբանեմ. ն. պատմել, ձառնել

Զուցաբանութիւն
Զուցակարգութի } ա. Զրոյց, և Զուցաբանութիւն

Զուցակարգեմ. ա. Զուցաբանեմ

Զուցասէր. ա. Զրոյցասէր

Զուցատու. ա. լուր տանող

—Զուցատուր լինիմ. լուր տանիլ. ՚ խապէր կէօթէրմէք

Զուցատնգ. գ. խօսակցութեան տեղ

Զուցատրաբար. մ. պատմելով

Զուցատրնմ, նցի. ն. յ. ՚ պատմել — ՚ բացատրել — ՚ խօսակցիլ

Զուցատրութիւն. գ. ՚ պատմութիւն, ձառ. ՚ նագլ — ՚ մեկնութիւն, բացատրութիւն — ՚ խօսակցութի, տրամախօսութիւն

Զուցարար. գ. լուր տանող. պատմող

Զուցնմ, նցի. ն. ՚ զուրցել, պատմել, տանդութեամբ. ՚ նագլ էֆ մէք, սէօյլէմէք — ՚ բացատրել — ՚ խօսակցիլ

Զպաւտի. ա. զրպարտող. ՚ իթթիհամբր — ՚ գ. զրպարտութիւն. ՚ իթթիհամ

Զպարտաբար. մ. զրպարտելով

Զպարտանք, նաց. գ. զրպարտութիւն

Զպարտնմ, նցի. ն. ՚ անիրաւ տեղը պատուրել, չարչրկել, վնասել. ՚ քէտէր՝ զուլմ էֆ մէք — ՚ զրպարտել, մէջ զցընել, աւրել. ՚ իթթիհամ էֆ մէք — ՚ մեղադրել

Զպարտիչ, տչի, չաց. ա. ՚ անիրաւող, զրկող. ՚ զուլումքնար — ՚ զրպարտող, չարախօս. ՚ իթթիհամբր

Զպարտութիւն. գ. ՚ զրկանք, անիրաւութիւն — ՚ զրպարտութիւն, չարախօսութիւն. ՚ իթթիհամ

Զփախչիմ. յ. պատրօնէ փախչելով. ՚ ա. Ձիւլէ կէն գալը վէրմէք

Զփածանեմ. ա. Սփածանեմ

Զօգ, ի, ից. գ. Հատատ կապ, փակցընող՝ միացընող բան. ՚ պալ, պիճիկչիքէն, լէհիմ [նելը

Զօգակապութիւն. գ. փակցընելը, միացը-

Ջօդամանեալ. կըծկըցած, չինծու։
Ջօդանմ, եցի. ն. կցել, փակցընել, կապել. ֊ պաղատագ, պիճի խոխրմէք։
– Ջօդել՝ի սրտէ իւրմէ. ինքնիրեն՝ մոքին մէջ յարմարցընել
Ջօդուած. ո. Ցօդ, Ցօդուած։
Ջոհալ. ո. Ջոհալ։
Ջոշ. ո. Ջոշ։
Ջոշասացուխիւն. ո. Ջոշաքաղուխիւն։
Ջոշաքաղ. ի, ից կամ ացի. ֊ ա. անասնեմաթալ տաակ քաշող, ագահ, աչքատակ. ֊ խամաքնալու – ֊ մ. ագահուխեամբ. ֊ ասրըզ խամա ըլալ։
Ջոշաքաղիմ, եցի. ն. ֊. ֊ ամենայն կերպով տաակ քաշել – ֊ իր կողմն մոդ քաշել։
Ջոշաքաղուխիւն. գ. չորաչող սորկի սէր, ագահուխիւն. ֊ սրսրզ խամա։
Ջոշտա. ա. անագահ, անոտակ, գէշ։
Ջոշտասիլրք. գ. ցոխուխիւն։
Ջոշտանալ. ա. աչքատակ, ցանկատէր։
Ջոշտանմ, եցի. ն. ուրիշի աչքը իրնն քաշել, կախարդել, որսալ։
Ջոշտուխիւն. գ. անագահ ցանկուխիւն, աչքատակուխիւն, ցոխուխիւն. ֊ սէվալ։
Ջօխուխիւն. նոյն։
Ջօր, ու, ու. լուխ կամ րէ, ըաց, ըօք. և բաւ, լով, լուց, լովք. գ. զօրք. ֊ ասքէր։
– Ջօր հաասնեմ կամ առնեմ. զօրք ժողվել
Ջօր. (արմատ Ջօրելոյ) գ. ֊ զօրութիւն, այժ. ֊ գուվվէթ, զօր – ֊ մարմնոյ այժ։
Ջօրաբար. մ. ուժով. ֊ զօրըւնար։
Ջօրագլխական նաւ. ծովակալին նաւը. ֊ գափտան վապա կէմիսի։
Ջօրագլխակից. ա. գործակից զօրագլուխ։
Ջօրագլխանալ. գ. զօրագլուխներ։
Ջօրագլուխ, գլխի, խաց. գ. զօրքին մէկ մասին գլուխը. ֊ վապա, սէրասքր։
Ջօրագոյն, գունի, ից. ա. մ. աւելի ուժով, կորնի պէս. ֊ գուվվէթլիսի, գուվվէթլիկէ։
Ջօրագուաչ. ա. զօրքը ղուարնացընող։
Ջօրաժողով. գ. զօրք ժողված, կամ ժողվելու տեղ։
– Ջօրաժողով լինիմ. զօրք ժողվել՝ ընդրանօք. ֊ ասքէր տէվշիրմէք – ֊ վերայ գալել. ֊ կիւրնիւշ էմմէք։
Ջօրախաղացլինիմ. զօրքը քշել, վերայ երթալ. ֊ սիւրաալ էմմէք։
Ջօրական, ի, ից. գ. ֊ զինուորք՝ զօրք. ֊ ասքէր ։ – ֊ պահապան զօրք. ֊ պէքճիլէր։
– Ջօրական. ֊ զինուոր մը. ֊ նէնկէր։ – ֊ ա. զինուորական, զօրաց, – ֊ զօրաւոր, կորնի։
Ջօրականական. ա. զինուորական։
Ջօրականուխիւն. գ. զինուորուխիւն։
Ջօրականուհի. գ. կնիկ զինուոր։
Ջօրակից. ա. զինուորակից. ֊ նօլտաշ։
Ջօրահատոյց առնեմ, լինիմ. զօրք ժողվել. ֊ ասքէր այրըտ էմմէք։
Ջօրամարտ } գ. մեծ պատերազմ. ֊
Ջօրամարտուխի } նէնկ, մուհարիպէ։
Ջօրանամ, ացայ. չ. ֊ այժ՝ սիրտ առնել, կորնճնալ, տիրել. ֊ գուվվէթլէնմէք, իւսէթ օլմագ։ – ֊ սատկանալ. աւելնալ. ֊ ազմագ։ – ֊ ազդել, նպըգործել
Ջօրանիսա. ա. գ. զօրքի տեղ. ֊ ասքէր օ֊ թաղնա. ֊ սէրասքէր։
Ջօրապահանջ. ա. որ կը հարկաւորի զօրք տալ
Ջօրապնա, ի, ից. գ. զօրագլուխ, և սպա֊
Ջօրապնամ. ո. Ջօրավարմամ
Ջօրապէտ. մ. ֊ ուժով, կորնաբար – ֊ տիրապէտ, խելապէտ – ֊ սատկապէտ
Ջօրաստէր. ա. սիրող զինուորութեան։
Ջօրավար, ի, ից. գ. մեծ կամ պզտիկ զօրապետ. ֊ չէրի պաշը, սէրասքէր։
Ջօրավարական. ա. գ. ֊ զօրավարի յատուկ։ – ֊ զօրավարութիւն. – ֊ առաջնորդող։
Ջօրավարմամ, եցի. չ. ն. զօրքին առաջնորդել, զօրավար ըլլալ. ֊ սէրասքլըխք էմմէք, սէրասքէր օլմագ։
Ջօրավարութիւն. գ. զօրքի առաջնորդ ըլլալը. ֊ սէրասքլըխք։
Ջօրավիզ } ա. գ. ֊ իմ և իմիսնէք, կռնակ
Ջօրավիզն } նշած. ֊ հատորմ՝ն։ – ֊ օգնական, գործակից, պաշտպան, ֆատագոմ. ֊ իմարաճլըսը։
Ջօրացնելութիւն. գ. փոխմ. ֊ գայրէթմ։
Ջօրացողատրապէտ. մ. այժ տալով, զօրացընելով։
Ջօրացուցանեմ, ցուցի. ն. զօրացընել, սիրտ տալ, ուժովցընել, ամրցընել. ֊ գուվվէթլէնտիրմէք։
Ջօրացուցիչ. ա. զօրացընող։
Ջօրաւոր, ի, ից. ա. ֊ ուժեղ, ուժով, սրտոտ, կորնի, ամուր. ֊ գուվվէթլի, քէսկին, համառ, գօրող։ – ֊ կարնչի, հնազանդող։ – ֊ մ. կորնի պէս. ֊ խյիտ կիպի։
Ջօրաւորաբար. մ. ուժով, կորնչէն. ֊ խյիտնէ, գուվվէթլիկէ։
Ջօրաւորագոյն. ա. աւելի զօրաւոր։
Ջօրաւորական. ա. զօրացընող։
Ջօրաւորանամ. ա. Ջօրանամ։
Ջօրաւորապէս. ա. Ջօրաւորաբար։
Ջօրաւորութիւն. գ. զօրեղութիւն, կազդուխիւն։
Ջօրեղ. ա. կարնչի։
Ջօրեղ, ի, ից. ա. ուժեղ, զօրաւոր, գիմացկուն, ուժգին. ֊ գուվվէթլի, զօրաւոր։
Ջօրեզագոյն. ա. Ջօրաւորագոյն։
Ջօրեզակերպ. ա. զօրաւոր։
Ջօրեզանամ, ացայ. չ. ուժ առնել։

Ըրեղապէս. ա. մ. ուժով. ս գուվվեթի իվէ, զօրութեամբ

Ըրեղէն. ա. զօրաւոր։

Ըրեղութիւն. գ. այժ, կարողութիւն. ս գուվվեթ, գուրբէթ։

Ըրնամ, հցի. չ. կրնալ, Ձար ընել, օգտել, գիմանալ. ս գաւրը օլմազ, էտէ պիլմէք։

Ըրէն. 1 նխ. (սեռ. ընդ.) ըստ օրինի և ըստ օրինակի, պէս, նման, կերպ,կերպով, ս կիպլի, միասրը – 2 մ. շ. զոր օրինակ – 3 իբը, օրպէս թէ. ս սանքի, կէօյաւ

Ըրէնա. նոյն, 1։

Ըրըներ լինիմ. ընտրանօք զօրք ժողվել։

Ըր Հանաապազ. մ. 1 ամէն օր. ս հէր կիւն, տայմա։ – 2 բոլոր օրը. ս պիւթիւն կիւնս

Ըրութիւն. գ. 1 այժ, կարողութիւն, կորըձուէթիւն, ամրութիւն. ս գուվվեթ։ – 2 նպրգործութիւն, ազդեցութիւն, յաջողութիւն. ս թէէսիր – 3 նշանակաւթիւն, գիտաւորութիւն. ս ֆիքը, նիյէթ։ – 4 հրաշք, սքանչելիք. ս միւՀիւգաթ։ – 5 նեմ ակսիւութիւն, անձնաւորութիւն, գոյացութիւն – 6 ստրկի կոդմանէ այժ։

–Ըրութիւն. գ. 1 զօրք. ս ասքէր։ –2 նրկնից զարդը, հրնշտակք, աստղք։

–Ըրութիք. մանաւոր դաս հրնշտակաց։

–Ըրութնան. (նրդ. ոձով) զօրաւոր կամ զինուորական։

–Ըրութնամբ. մ. 1 ուժով, աստիճ։ – 2 կարողութնամբ, մտքով, և ոչ ներգործութնամբ՝ իրօք։

Ըրութիւնակիր. ա. մկ բանին զօրութիւնը ունեցող։

Ը

Ը. է. նօթնևրորդ տառ Հայոց. Հայնաւոր արձակ՝ անփակ, նրկար։

–Ը ծորդ ընդ և, ա. զոր օրինակ, էբէ, նրկ. ամէնօրէնևալ, ամենօրէնևալ. բազէ, բազա. Ը ւրոպէ, Ը ւրոպա։

–Ը. է. նօթն. նօթնևրորդ։

Ը, էի, էն կամ էնն. էլն, զէն, յէէն. գ. Ասուած, որ էն, ան։

Ը, էի, էք, էիք կամ էաք կամ էոք. գ. ինչ որ եղած կայ, արարածք։

Ը՛. մ. ով, ա, այ. ս հէյ, նա։

Ը՛ զի, է նրքանեն, է ուրէք, է՛ր զի. մ. 1 նրքանեն. ս պազի, կնահ։ – 2 մէկ կոդմանէ. ս պիր թարաֆտան։

Ը՛ որ.էն որ. 1 գ. ոմն, ոմանք. ս պիրի, պազըր, պազըլար։ – 2 մ. նրքանեն. ս պազը ոէֆա։

Ըակ, ի. 1 գ. որ էն Ասուած։ – 2 պատրիարք – 3 ա. էակից, Համագոյակից։

Ըակ, ի. էակք, կաց. գ. ասեղծուած, ինչ որ եղած է ու կայ, բան մը, բաներ. ս մախլուգ, մախլուգաթ։

Ըական, ի, աց. 1 գ. ինքնագոյ էակ, Ասուած, անեղ, անեղական, աստուածեղէն։ – 2 գոյաւոր բան մը – 3 ա. գոյացական, իսկական։

–Ի միասին էական. ա. Միսանական, 1։

Ըականաւոր, ացայ. չ. բնական ըլլալ. ս մաէնաան օլմազ։

Ըականութիւն. գ. 1 իսկութիւն Ասուածոյ, աստուածութիւն, Ասուած։ – 2 Համագոյութիւն։ – 3 գոյաւոր բաներ. ս մախլուգաթ։

Ըակից, կցի, ցաց. ա. իսկակից, բնութեան [նակից, Համագոյ։

–Ըակից նրկալ. մէկուն ու կից գտուած։

Ըակցութիւն. գ. Համագոյութիւն։

Ըանալ, ացայ. չ. 1 գոյն Ասուածոյ, իրօք բնապէս անանկ ըլլալը – 2 արարածոց գոյանալը, ասեղծուիլ. ըլլալ. ս վար օլմազ, նարատըլմազ։ – 3 գիմանալ. Հնալ։ – 4 մարդ նգանիլ միաձնիլ, մարգանալ։

Ըապէս. մ. ա. իսկապէս, գոյացապէս, և իսկական, Հշմարիտ. ս հագըգէթ, ասըլ։

Ըացութիւն. գ. գոյաւորութիւն։

Ըացուցանեմ, ցուցի. ն. գոյացընել, ասեղծել՝ իրօք կամ մտօք. ս նարամմազ։

Ըացուցիչ, ցչի. ա. գոյացընող, ասեղծող. ս նարատան։

Ըաւորութիւն. ա. Էականութիւն, 1։

Ըգ, իգի,իգաց կամ իգից. ա. գ. 1 կին – 2 մատակ, քած. ս միչի։

Ըինարուն. ա.ձաձայնն բնութի ունեցող։

Ըլ. Ըլոհիմ. գ. (և.) Ասուած. ս ալլահ։

Ըլի Ըլի. (և.) Ասուած իմ. Ասուած իմ։

Ըկօրձ, կամ Ձայ. գ. չարակամի խազ մը։

Ը՛հա. մ՛ջ. (ռմկ.) վահ, ահա ահաւիկ։

Ըմք, զէմ. գ. գաղտ բաւլ իքի ծակը։

Ըն. ա. Ը, և Որ էն։ [խաչ։

Ընընձայ. ա. զԱսուած ընծայող իրմէ՝ սէր

Ընկոմիա. (յ.) ա. Ներբողեան։

Ընչ, իչոյ,ոց, կամ ու, ուց. գ. 1 էշ. ս էշէք, մէրքէպ։ – 2 մեքենայ պատերազմի՝ չորս ոտքով ու անուռվ – 3 քնարի թմբկաձև կամ ընկերքը։

Ընչայծառն, ծառան, մուկ, մանց. գ. իշուձման վայրի այծ։

Էութիւն. գ. 1 խոհեմութիւն, ըմռեմի, գոյացութիւն. 2 զոհ: – 2 աստուածութիւն, Աստուած: – 3 գոյութիւն, իրօք ըլլալը: – 4 էակ անձնաւոր, նոյն ինքն: – 3 (յ. ոճով.) ինչք, ունեցածը. 5 վարիչ, մալմէ ըլալ: |միւն ունող:

Էութիւնագոյ. ա. խոհեմութիւն՝ գոյացուցիչ, իմի, էջի, էջք, իջից, իւք. գ. իջնալը. 2 էնմէ, էնէն: – տե՛ս և Ելևէջ:

–Էջս առնեմ: իջնալ. 2 էնի վէրմէք:

–Էջք և ելք առնեմ: ելլալ իջնալ:

Էջ, իջի, ից, իւք. գ. իջելի ելլես մը, ելլելու մէջ վերէն վար բաժանմունք. 2 եիւզ, սահըճիկ:

Էր |մ: 1 որուն, ինչ բանի. 2
Էր վասն, Վասն էր |նէնիին, հաճար շէյին:
Էր սակս, Էրմէ |–2 ինչու, ինչու համար, ինչ
Էր առագաւ |միսը, ինչէ՞ն. 3 նիչին,
Էր ընդէր |նէսաչ՞ն, նաւորը |այգ:

Էրան. գ. 1 մեղմ՝ անոյշ օդ՝ հովէ – 2 կամ

Էրէկ. ա. Երէկ:

Էրիւբ. ա. Երիւբ:

Էրմէմ. ա. Էր:

Ը

Ը. լմ. ուէլերորդ տառ Հայոց. ձայնառաւ՝ ներգործութեամբ կամ զօրութիւն դրուած. զոր օրինակ բառագ, բշտապառագ, շառաւ յ'ոգևլից, գ'ղձալի. յլլնդևլից, զղձալի'տա, 'նգ-լուա, ընդ-ծնուդ, ծննդեան. ծընունդ, ծընընդեան. գիր, գրոյ. գրոյ կառափումն, կառափման. կառափըմ'ան

–Ը. յ. ուէ. ուէլերորդ:

Ըչ'ն, Ը'ն, Ը'նը. մ. (ոմ.) ո'ն, վայ:

Ըղոզ կամ իզ. ա. Ուղոզ:

Ըղոզեմ: ա. Ուղոզեմ:

Ըղոզիմ: ա. Ուղոզիմ:

Ըղոզութիւն. ա. Ուղոզութիւն:

Ըղձաբեկիմ. չ. բաղձալ, ցանկալ:

Ըղձագոյն, գունի, ից կամ ացւ. ա. աւելի բաղձալի:

Ըղձալի, լոյ, լեաց. ա. 1 բաղձալի, ցանկալի, սիրելի – 2 փափաքոտ

Ըղձալիր, լից. ա. մ: փափաքավ լի:

Ըղձակաթ. ա. 1 ըղձի նշան: – 2 ըղձալի: – 3 կախարդական, ըղձութեամբ պէտ

Ըղձականութիւն. գ. 1 փափաքելի ըլլալը: – 2 իղձ, փափաք:

Ըղձակերտ. ա. 1 շարժող և լեցնող բաղձանաց, պատուական, սիրուն, ցանկալի: – 2 փափաքոտ – 3 իղձով չինած. 5 հաւկէսէ նախընկոյ:

Ըղձակերտաբար. ա. Ըղձակերտ, 1 և 3:

Ըղձակերտութիւն. գ. 1 իղձ, փափաք: – 2 ձախտութիւն:

Ըղձաձայնութիւն. գ. անուշ ձայն՝ նուագակ:

Ըղձամ, ացի, ձայ |չ. ն. 1 իղձ՝ փափաք

Ըղձանամ, ացայ, ցիր |ունենալ, բաղձալ: փափաքով ուզել, խնդրել, աղօթել եղ. 2 արգելանոց, ախտ հոտիւ նախրարմանց: – 2 հմայել, գուշակել. 3 ֆալճրլըգ կբմէք:

Ըղձանք, նաց. գ. բաղձանք. 5 արզու:

Ըղձապատում. ա. իր ուզածը՝ կամ հարցընողին ուզածին պէս խօսող, սուտ մարգարէ, նրազահաս. 5 ֆալչը:

Ըղձաւէտ. ա. շատ բաղձանօք կամ բաղձալի:

Ըղձաւոր. ա. 1 փափաք ունեցող, սիրտը ելած. 5 հաօրէմլի – 2 բաղձալի:

Ըղձափափաք. ա. 1 շատ փափաքելի: – 2 փափաքող:

Ըղձափափիկութիւն. գ. ցանկալի փափիկութիւն:

Ըղձիկ լինիմ: փափաքիլ, բաղձալ:

Ըղձութիւն. գ. 1 իղձ, փափաք, բաղձանք. 5 արզու: – 2 սուտ գուշակութիւն. 5 ֆալչրլըգ: |լէք:

Ըղձուկն, ձմն. գ. փափաք. 5 արզու, ակ

Ըղբդ. ա. Ուղբդ:

Ըղբկ. ա. Ուղբկ:

Ըղբկաղութիւն. ա. Ուղբկաղութիւն:

Ըղտապան. ա. Ուղտապան:

Ըմբահկեմ: ա. Ըմպահկեմ:

Ըմբան, կամ Ըմպան. գ. կոկորդին մէջ խամրու անցքը:

Ըմբեմ: ա. Ըմպեմ:

Ըմբեռանամ, նցի. ն. 1 բերանը կզակել, ձայնը վար քաշել տալ, պատանդեցընել. 5 ազգինը գափամմագ՝ տրգամագ: – 2 ատամներին բերանը կապել:

Ըմբեռնելի. ա. տանելի. 5 չէքիլիր:

Ըմբեռնեմ: ա. Համբերեմ:

Ըմբեռութիւն. ա. Համբերութիւն:

Ըմբիչ, բշի, շաց. գ. կռուի խաղ ընող. 5 կիւ բէշչի, փէ հիւմանա

Ըմբշական. ա. ըմբիշի. 5 փէ հիւմանի

Ըմբշամարտ, ի, ից. 1 գ. ըմբիշ. 5 փէ հիւմանի – 2 ա. ըմբիշներու. 5 փէ հիւմանի

–Ըմբշամարտ, մարտք. գ. ա. Ըմբշամարտ:

Ըմբշամարտասէս. մ. ա. ըմբիշներու պէս. 5 փէ հիւմանի կիպի: |հիւմանի

Ըմբշամարտիկ, տկի, կաց. գ. ըմբիշ. 5 փէհիւ-

Ընչեղմնդաթիմ. եցայ. չ. ըմբիշի կռիւ ընել. ֊ կիւրէշմէք։
Ընչեղմնդաւութիւն } գ. ըմբիշներու խաղ,
Ընչեղմնդուհիւն } կռիւ. ֊ փէ հիւանդութիւն, հիւծէշ։
Ընչեղնական. ա. Ընչեղնական։
Ընչին, իւ-ից. ա. 1 շատ յարմար, պատշաճ, շատ վայելուչ. ֊ միւնասիպ — 2 հաւանական, [նագըշըր։
–Ընչինէ. գ. ինձ. կը վայլէ. ֊ ձայիլ տիր,
Ընչուհանիմ, եցի. ն. } անգամին և ամէն քա-
Ընչուհանիմ, եցայ. հ. } բիքէն ձաշակել՝ վայ-
լել. համը առնել, ուզածին պէս քանեցը-
նել. ֊ նէմէք, լէզզէթինի ալմադ։
Ընչուհանիչ. ա. վայելուչ։ [շող, խնա։
Ընչուտ. ա. գութ ցաւոդող, գլուխ քա-
Ընչուտանամ, ացայ. չ. վերը՝ դուրս ցատ-
քել, վերը վերը ինկնալ, գլուխ քաշել, ծռիլ-
վիլ. ֊ պաշ գալտրըմադ։
Ընչռնած. բռնուած։
Ընչռնական. ա. բռնող, հակըցող։
–Ոչ ընչռնական. անհատանելի։
Ընչռնադ. գ. Նոյեմբերի իէ օրը, ոչխըրնե-
րուն գլուխն ու ոտները քաշուելու առնուր։
Ընչռնամ, եցի. ն. 1 բռնել, առի ձգել. ֊
ինսանմադ, էլէ պրադմադ, էրմէք — 2 մըտ-
քով ըմբռնել, խնդքը հասնիլ, հակընալ.
֊ ֆէհմ էրմէք — 3 (ցանածը) քաղել։
Ընչռնիչ. 1 ա. բռնող։ — 2 գ. հիւանդ
գործիք մը։
Ընչռնողաբար. ա. Ընչռնողապէս։
Ընչռնողական. ա. բռնող, յարմարակող
(կոկորդ)։ [(հոտ խնկոց)։
Ընչռնողականագոյն. ա. չորս դին բռնող
Ընչռնողականութիւն. գ. բռնելու ուժը։
Ընչռնողապէս. մ. պինդ բռնելով, մէջը
պարունակելով. հասատատ, տիրապէս։
Ընչռնողութիւն } գ. կարողութիւն ձեռքը ու
Ընչռնութիւն } մտքով բռնելու, ներկայ-
ծանանութիւն։
Ընչռնուիլ, նամ. գ. 1 բռնելը, բռնուիլը.
֊ ինսանմադ, ինսանմադ — 2 զսպելը,
ամանալը — 3 մտքով ըմբռնելը, հասկըցը-
ղութիւն։ [֊ գաաէհ, ինսան։
Ընչպակ, ի, ից. գ. խոնջու ամանի, գաւաթ.
Ընչպակից. ա. սեղանակից։
Ընչպահակեցուցանեմ. ա. Ընչպահկեցու-
ցանեմ։ [անկոխիչ։
Ընչպահանք, նաց. գ. խնամութիւն. ֊
Ընչպահկեմ, եցի } չ. անսանձ անպատուշ
Ընչպահկիմ, եցայ } քալել, անհնազանդ
ապստամբ ըլլալ. գլուխ քաշել. ֊ նուլաը-
ըզ կէմսիզ կէզմէք, պաշ գալտրըմադ։
Ընչպահկեմ, եցի } ն. պահուըց անցը-
Ընչպահկեցուցանեմ } նել ու խաղցընել
ուզածին պէս. ֊ տիզկինի չէքմէք։
Ընչպահկութիւն. ա. Ընչպահկանք։
Ընչպանակ. 1 գ. ա. Ընչպակ։ — 2 ա. խմելիք։
Ընչպանոց. ա. Ընչպակ։
Ընչպևլական. ա. Ընչպևլի, 1։
Ընչպևլի, լւոյ, լևաց. 1 ա. խմելու, խմուե-
լու. ֊ իչիլէձէք։ — 2 խմոց. ֊ իչէր։ — 3 գ.
խմելիք, խում. ֊ իչկի։ — 4 խմելու գաւաթ։
Ընչպևլիքախառնոց, ի, ից. գ. գինիի գա-
ւաթ, ինսան։
Ընչպևմ, ացայ, ածք. կամ ընչպեցի, պետ. ն.
խմել՝ ջուր կամ գինի և այլն. ֊ իչմէք։
–Ախբևալ. խմելով, և խմած, հարբած։
–Գան կամ առատակ ընչպևմ. ձեռ ուտել. ֊
ատայաք՝ սիլէն նէմէք։
Ընչպիկ } ա. Ընչպակ։
Ընչպոց }
Ընչպուհիւն. գ. խմելը։ [ն. ի. յ. ց։
Ընդ. նախդիր անպետական, իբր Ընդ, ներս,
Ընդնեանամ. ա. Ընդնեանամ։
Ընդռնեմ. ա. Ընդռնեմ։
Ընգնդձանիմ. ա. Ընդգնդձանիմ։
Ընգղայք. գ. առատապետալ ձիւաղք կամ
գնք կամ հրեշք ծովու։
Ընգձեմ. ա. Ընդձեմ։
Ընգոդին. ա. Անկողին։
Ընգոյզ. ա. Ընկոյզ։
Ընդուձն. մ. ծունկ չոքած։
Ընգրկեմ. ա. Ընդրկեմ, և Ընդգրկեմ։
Ընդ. նախդիր՝ արտականի, ներգոյականի.
գէպ ի, գէմ, պէս, առնելը, հետ. ֊ (ծառ)
ատղուս, (տէօրթ) թարաֆա, թարաֆտա,
(օլ) կիւնէէրտէ, (կէօրսիւիւ) կիպի, (պի-
պի պիրի) իչէ։
Ընդ. նախ. սեռ. խնդ. 1 միտանակ, տեղը.
֊ էէքինէէ — 2 տակը. ֊ ալէճնատ — 3 տր.
խնդ. հետ, հետը. ֊ պիլէ, իլէ — 4 նոյն
առնել. ֊ հէմ'նէ — 5 վրան. ֊ իւստիւնէէ — 6
գծ. խնդ. տակը. ֊ ալէճնատա, ալէճնատ։
–Ընդ այս և ընդ այն. 1 տարբ տեղը մէջ-
֊ արատընատա — 2 բոլորը մէկտեղ. ֊ պիւ-
թիւնիւ պիրաէնէ։
–Ընդ այնու ժամանակաւ. այն առնելուն։
–Ընդ շատ և ընդ փոքր. քիչ մը առնի՝
քիչ մը պահատ։
Ընդաբոյս. ա. բնական, ընտանի. ֊ ատլ ։
Ընդաբուտ. ա. հընտակ ընդհանուր մնած։
Ընդաճուր հարկանեմ. թէ. անցընել. չար-
գելը — տէ և Առաճուր։
Ընդաձին. ա. Ընդաբոյս, և Ընդածին։
Ընդ ակամբ հայիմ. ա. Սկսիլ [խոտաբ։
Ընդականութիւն. գ. անուշ նայուածք,
Ընդականաց. ա. մէկտեղ կեցող։
–Ընդականաց լինիմ. մէկտեղ կենալ։
Ընդականը. ա. Ընդականը, և Ընդաբուտ։
Ընդականից. ա. անակից, ընկերը, ընտանի. ֊
ալըշըգ։

Ընդաղօտ. ած. Աղօտ – սաստիկ կարճ, սաստիկ մանր (բուպէ)։
Ընդաղօտանամ. ած. Աղօտանամ։
Ընդաղօտասեռիլ. ած. մթնշաղ, մուխ կնկ. պոլ ունենալ։
Ընդաձեմ. ած. Ընդաձեմ։
Ընդամեամ. ած. Ընդամեամ։
Ընդանեկան, Ընդանի. ած. Ընտանեկան, Ընտանի, և այլն։
Ընդանեմական. ած. Թևերն տակը եղածը։
Ընդ աչմ. ած. Ընդ աչ։
Ընդ առաջ. մ. առջևը։
Ընդառաջ եղանեմ, երթամ Ընդառաջեմ, եցի } չ. դիմաւորել։ ս գալըզալմագ։
–Ընդ առաջ երթամ* (իմիք). բանի մը ենթակայ իմալ, փափաքիլ։
Ընդառաջայք. գ. պահապաններ, առջևի կողմն պահողներ։
Ընդ առաւսան, կամ առ. ած. Առաւօտ։
Ընդասէր. ած. ընդհանրին սիրող։
Ընդարձակ, ի, աց. ած. 1 լայնարձակ, լանուարձակ. ս կէնիշ, էնլիս – 2 լանսիպտ. ս կէնիշ նիւթքին։ – 3 անսահման. ս զամբսըզ։
–Ընդարձակ. մ. 1 արձակ կերպով, դիւրաւ, երկար։ – 2 ցոփութեամբ։
–յԸնդարձակի. կապանքէ ազատ ըլլալով, արձակ եղած առներ։ [տեղ խօսող։
Ընդարձակաբան. ած. Ընդարձակաբար. մ. ած. լայնարձակ, առատապէս։ [հնաւոր գնացող։
Ընդարձակագնաց, ի, աց. ած. 1 ցոփ – 2
Ընդարձակագոյն. ած. 1 աւելի ընդարձակ, երկայն – 2 առանելի, քաշուելու։ – 3 մ. ընդարձակաբար։
Ընդարձակաձեռն. ած. ձեռքը բաց. ս ձէօմէրթ, պոլ։ [միտ։
Ընդարձակամիտ. ած. լայնսիրտ, երկայնամ.
Ընդարձակամտութիւն. գ. լայնտրութիւն։
Ընդարձակայարկ. ած. լայնատարած չէնքով։
Ընդարձականիստ. ած. Արձականիստ։
Ընդարձակապէս. ած. Ընդարձակաբար։
Ընդարձակասէր. ած. ընդարձակիլ սիրող։
Ընդարձակատուն. ած. ազատ՝ փափուկ մեծցած, ցոփ։
Ընդարձակատրաք. 1 գ. մեծ սրաք. ս պիւյիւք տուֆա, մէյտան։ – 2 ած. ընդարձակ սրտով։ [բան կը տանի։
Ընդարձակատար. ած. լայնարձակ, որ շատ
Ընդարձակատարը. ած. նիւթը՝ տեղը արձակ, ընդարձակ, երկայն։
Ընդարձակատեսակ. ած. ընդարձակ։
Ընդարձակեմ, եցի. ն. 1 լայնցընել, մեծցընել. ս կէնիշլէմէք, պօլլաշտըրմագ։ – 2 դիւրացընել. ս գոլայլըգ՝ լաշխեմըգ վերմէք։ – 3 արձկել. ս չէօզմէք։ [նակ։
Ընդարձակկատանակ. ած. Արձակերատա-
Ընդարձակկցուցանեմ. ած. Ընդարձակեմ։
Ընդարձակիչ. ած. դիւրացընող։
Ընդարձակութիւն } գ. 1 լայնութիւն, մեծուԸնդարձակումն } թիւն, երկայնութիւն, դիւրութիւն. ս կէնիշլիք։ – 2 առատութիւն։
–Ընդարձակութիւն. խոսլութիւն։
Ընդարմ. ած. գ. թմրած բան մը։
Ընդարմանամ, ացայ. չ. թմրիլ, վայրկըրիլ. ս ույուշմագ։
Ընդարմացուցիչ. գ. թմրիլը։
Ընդարմացուցանեմ, ցուցի. ն. թմրեցընել. ս ույուշտուրմագ։
Ընդարմացուցիչ. ած. թմրեցընող։
Ընդաւազեմ, եցի. ն. աւազն՝ հողի տակ թաղել. ս կէօմմէք։
Ընդգերանեմ. ած. Ընդգերանեմ։
Ընդգեղձանեմ. չ. կախկըռիլ, տղոց լալէն մնդմնիլը՝ ոտիկ ոտիկ գալը. ս աղլայըփ պայըրմագ։
Ընդգձիմ, եցայ. չ. չոքիլ. ս չէօքմէք։
Ընդգոդնեմ, եցի. ն. ծոցը առնուլ, իր մէջը ունենալ։
Ընդգրկեմ, եցի. ն. գրկել, գիրկը առնել. ս գուչաղլամագ։ – տես և Ընդրկեմ։
–Ընդգրկեմ գձեռն 'ի վերայ բանջոյց. ձեռք ձեռքի անցընել կուրծքին վրայ։
Ընդգօտեմ. ն. մէկուն գօտկել՝ կապել։
Ընդդէմ, դիմի, մաց. ած. դէմը, ներհակը, դիմացինը. ս գարշը, ապսի, զըմ։
Ընդդէմ. Ընդ դէմունս. ներհակ. ս գարշը։ – 2 դիմացը, դիմացէն, առջևէն. ս գարշըսըՆուտ, գարշըսընաստ – 3 փոխանակ, վասն։
–Ընդդէմ կամ, գառնամ, դնեմ, գառնիմ, և այլն. հակառակ կամ փոխանակ գըտՆուելիս։ [կալ կոզմանէ. ս ոնա գարշը։
–յԸնդդիմէն, ըԸնդդէմն. մ. ներհակը, մէ–
–Ընդդէմ հակառակութիւն. հակառութիւն։
Ընդդէմնահաւ. ած. Ընդդիմնահաւ։
Ընդդէմդարձութիւն. գ. դիմադարձութիւն։
Ընդդէմդիպիչը. գ. հակառնակ եկիչը։
Ընդդէմնուաստց. ած. դէմ կեցող, հակառակ եղող։
Ընդդէմ յանդիման. դիմացի դիմաց։
Ընդդիմաբաժանեմ. ն. դիմադէմ բաժնել, դնել։
Ընդդիմաբան. ած. դիմահաւ, կարծր։
Ընդդիմաբան լինիմ } դարնուիլ. ս չադըՆընդդիմաբանիմ } մագ։
Ընդդիմաբանութիւն. գ. դիմակացութիւն, կարծրութիւն։
Ընդդիմաբան. ի, ից. ած. դէմ խօսող։
Ընդդիմաբանեմ. ն. չ. դիմախօսել, առարկել. ս գարշը սէօյլէմէք։
Ընդդիմաբանութիւն. գ. դիմախոսութիւն, հակառնառութիւն, հակառութիւն. ս ագսի սէօյլէմէսի։

Ընդդիմաբար. մ. Ներհակաբար։
Ընդդիմագրաւեմ. ն. գէմը առնել։
Ընդդիմագրաւիմ. չ. գէմը կռնել։
Ընդդիմադարձ, ի, ից կամ ից. ա. գէմ կեցող, հակառակորդ։
Ընդդիմադարձ լինիմ
Ընդդիմադարձիմ } հակառակիլ
Ընդդիմադարձութիւն. գ. 1 հակառակութիւն – 2 դիմադէմ դարձուածք՝ նայուածք։
Ընդդիմադարձուցանեմ. ն. ներհակ կողմը դարձընել՝ փոխել։
Ընդդիմադիպ. 1 ա. գէմ դնող – 2 գ. ա. Ընդդիմադրութիւն։
Ընդդիմադրաբար. մ. գէմ դնելով՝ ըլլալով։
Ընդդիմադրեմ. նգի. ն. դիմադէմ դնել, ներհակաբար բաղդատել։
Ընդդիմադրութիւն. գ. դիմադրութիւն, ապարտախառն։
Ընդդիմախօս. ա. Ընդդիմաբան։
Ընդդիմախօսեմ. ա. Ընդդիմաբանեմ։
Ընդդիմախօսութիւն. ա. Ընդդիմաբանութիւն։
Ընդդիմակ, ի, ից. ա. 1 ներհակ, ներհակ կան. ֊ գաղջը – 2 հակառակորդ. ֊ խառիմ։
Ընդդիմակաբարոյ. ա. հակառակ բարքով։
Ընդդիմակազմութիւն. գ. ապրածութիւն, անզգայութիւն։
Ընդդիմակալ. ա. Դիմակալ։
Ընդդիմակայ, ի, ից. ա. գէմ կեցող՝ կայնող՝ եղող. ֊ գաղջը առաքան։
Ընդդիմակայեմ. չ. գէմ կենալ։
Ընդդիմակայութիւն } գ. 1 խօսքին գէմ կայնիլը՝ իր բանը հաստատելով – 2 դիմադէմ կռուիլը։
Ընդդիմակայումն }
Ընդդիմակաց. ա. ներհակաց։
Ընդդիմակաց, ի, ից. ա. 1 գէմ կեցող, գէմ եղող. ֊ խառիմ, գաղջը առաքան – 2 դիմացինը, առջևինը. ֊ գաղջառաքի։
Ընդդիմակացու, ի, ից. նոյն ընդ վ. 1։
Ընդդիմակացութիւն. գ. գէմ կայնիլը. ֊ գաղջը առաքան։ [֊ խառիմ
Ընդդիմակից. կցի, ցաց. ա. հակառակորդ.
Ընդդիմակողմն. գ. ներհակ կողմը, ներհակը
Ընդդիմակռուեմ. չ. դիմադէմ կռուիլ։
Ընդդիմակրութիւն. գ. ներհակութիւն յատկութեան կամ բնութեան։
Ընդդիմակցութիւն. գ. մէկմէկու գէմ ըլլալը. ֊ գաղջը։
Ընդդիմահար. ա. 1 դիմահար – 2 գէմ կեցող, ներհակ – 3 գաղջ ըլլալին առթիվ՝ հակառակ – 4 դիմացինը վանող, պաշտպան։
Ընդդիմահարական. ա. գիմահարական։
Ընդդիմահարիմ. չ. դիմադէմ գալ։
Ընդդիմահարութիւն. գ. 1 իրարու գալնութիւն – 2 բաղդատութիւն։
Ընդդիմաձայն. ա. անհամաձայն։

Ընդդիմամարտ, ի, ից կամ ից. ա. գէմ դնող՝ կռուող, հակառակորդ, թշնամի. ֊ խառիմ, տիւշմին։
Ընդդիմամարտաբար. մ. հակառակութեամբ։
Ընդդիմամարտական. ա. գէմ կեցող։
Ընդդիմամարտիկ. ա. Ընդդիմամարտ։
Ընդդիմամարտիմ, անցայ, տևալ. չ. դիմադէմ կռուիլ։
Ընդդիմամարտութիւն. գ. դիմադէմ կռուիլը։
Ընդդիմամիտեմ. ն. դիմացէն հրել։
Ընդդիմայարակայ, իւ, իք
Ընդդիմայարակայութիւն } գ. զօրաւոր ձևնայարկութիւն, նախ տեղիք տալով հակառակորդին, ետքը սրբելով ու ձշմարիտը հաստատելով։
Ընդդիմանամ, ացայ. չ. գէմ կենալ. ֊ գաղջը տուրմուզ՝ գօմուզ։
–Ընդդիմանող. գէմ կեցող։
Ընդդիմանեցուկ. ա. գ. դիմացէ դիմաց բերող, նեցուկ. ֊ գաղջը եղելը տայագ՝ տիրակից։
Ընդդիմանութիւն. տ. Դիմանութիւն։
Ընդդիմաց. ա. գէմ խօսող։
Ընդդիմացութիւն. ա. Ընդդիմաբանութիւն։
Ընդդիմատուր. ա. գէմ դնել տրված, հակառակատր։
Ընդդիմատուրութիւն. գ. գէմ դնելը։
Ընդդիմատրած. ա. ներհակ կողմը ձկտած՝ ձկտող։ [հակառակ, ներհակ
Ընդդիմատիպ. ա. 1 դիմահար. կարծր։ – 2
Ընդդիմացուածն, ցմանն. գ. գէմ կենալը. ֊ գաղջը առաքան։ [գաղջը։
Ընդդիմաւոր, ի, աց. ա. ներհակ. ֊
Ընդդիմափառ, ի, աց. ա. ուրիշի փառաց կամ կարծեաց ներհակող. ֊ զրկի։
Ընդդիմաքննութիւն. գ. դիմադէմ քննութիւն, բաղդատութիւն. ֊ իմէշխի։
Ընդդիմանալ, ի, աց. ա. ընդդիմացող։
Ընդդիմաւորք. ա. գ. հակառակք, վրի աչխարքի մարդիկ. ֊ իմաչխի էլ էրզրումլանք։ [տակառակիլ
Ընդդիմիմտիմ. չ. հակառակն ըլլալ, գալ։
Ընդդիմիմութիւն. գ. գէմ ըլլալը, կայնիլը, ներհակութիւն. ֊ զրկիլը։
Ընդդիբութիւն. գ. խիստ հաճիկը. ֊ փէք
Ընդդնեմ. չ. (վէձ) ընել։ [հաղ էմ մ սիս
Ընդնել, ի, ից. ա. ընտել, սովոր, վարժած. ֊ ալըշտգ։ [սակցող։
–Բանից ընդնել (ուսանք). (մէկու մը հետ) խօսակցել։
Ընդնեաբար. մ. ընտանի կերպով։
Ընդնեագոյն, գունի, ից. ա. աւելի ընտանի։
Ընդնեակ. ա. Ընդնել։ [տանեկան։
Ընդնեական, ի, աց. ա. 1 սովորական – 2 ընտանեկան։
Ընդնեակից, կցի, ցաց. ա. ընտանի սիրելի, սրտակից. ֊ սրբատաշ։
Ընդնեակրիմ, եցայ. կր. սովորութեամբ կրթիլ վարժիլ. ֊ ալըշմագ։

Ընդելակցիմ. ա. Ընդելակըմիմ։
Ընդելանիմ
Ընդելանիմ, ելայ կամ ելցայ
Ընդելնում, ելնալ
(գլբին միտքը), գնդծանիլ։ բան մը։
–Ընդելանիմ առնել ինչ. ջանալ ընել
Ընդելաստը. ա. ընկերաստը։
Ընդելացուցանիմ, ցուցի. ն. սովիցընել, վարժեցընել. տ սովշարըմագ։
Ընդելուզանիմ, ուզի, զեալ. ն. 1 իրարու հագցընել՝ կցել. հիւսել, շարել. տ կնճռըմիք, կէյիրմէք։ – 2 տակէն հանել. տ չըգարմագ։ – 3 ա. Ընդելացուցանիմ։ – 4 չ. ջանալ, փոյթ ընել։
Ընդելուզուած, կամ զած. գ. հիւսուածք։
Ընդելուզումն, զմանի. գ. հիւսուածք, շարք, կարգ։ սովրածութիւն. տ սովշարագը։
Ընդելութիւն. գ. ընտանութիւն, սովրիլը։
Ընդելուցանիմ, ուցի, ցեալ. ա. Ընդելացուցանիմ։
Ընդեղձանիմ, նիմ. չ. աղաչել պաղատիլ. տ նպաւոր եղազար օրմագ։ առնըլ։
Ընդենկ, Ընդենկք, կս. մ. իրիկուան դէմ
Ընդենկայնամիտ. ա. Երկայնամիտ։
Ընդենկայնիմ, նցայ. չ. երկննալ
Ընդ երկար. մ. 1 երկար առնն, խնդ մը. տ չօգ, չօգ զէմին։ – 2 ուշ։
Ընդ երկար առնիմ
Ընդերկարաձգիմ, իմ
Ընդերկարիմ, իմ
ն. չ. երկընցընել, երկրննալ, ուշացընել, ուշանալ. տ ուզամիմագ, ուշանմագ, կէձիքտիրմէք, կէձիքմէք։
Ընդերկարաձիգ. ա. խիստ երկայն։
Ընդերկարատեւ. ածայ. չ. երկայն քշնէր
Ընդերկարութիւն. գ. ժամանակի երկայնութիւն։ ջող, պարապ տեղը հաջողը։
Ընդերկնաձգ. ա. դէպ՝ի վեր երկինքը հա-
Ընդերկուարար երեսի. կատարելի կ՝երեւնայ. տ շիւպէնիլի կէօրմէնիլը։
Ընդերկուանամ, ացայ
Ընդերկուիմ, եցայ
չ. ա. Ցերկուանամ։
Ընդերք, կամ Ընտերք, բաց. գ. փորոտիք, ագիք, փոր, միջք. տ պաղըը, գարըն իչի, պէրը։
Ընդզարմանամ. չ. սաստիկ զարմանալ։
Ընդզգալիմ. չ. խիստ զգալել. շեշտիլ։
Ընդէր. մ. 1 ինչուէ. տ նիչին։ – 2 օրմէնտուէ. տ չիւնքին։
Ընդիկ. գ. քիչ մը հունդ՝ հընտուղէն. տ թօհում ձուագ։
Ընդիկտին
Ընդիքտին
ի, իւ կամ աւ. գ. (լծ.) շըրջան առանըշինգ տարուան. մանաւանդ Կատանդիանոսին խաչ տնտնելէն ետեւ, յամի տեառն 313։
Ընդինքնահաճ. ա. ինքնիրմէն հաճնած։
Ընդլծնալ. մկկոնդ լծուած։
Ընդխառնիմ, իմ. իրարու խառնել, խառնուիլ, զարնուիլ
Ընդկանգնիմ. չ. ոտքի վրայ ելլել։
Ընդկոչմնալ. դէպ՝ի մէկ կողմը ծռած՝ պառկած. տ նամպէյի։
Ընդկուսակիմ. չ. իրարու վրայ դիզուիլ
Ընդկրկիմ. ա. Ընկրկիմ։
Ընդհաղորդիմ. չ. մասնակից ըլլալ
Ընդ հանու. բ
Ընդ հանուր
մ. ամէն տեղ, ամէն կողմ. տ հէր
Ընդ հանուր
Ընդհանուր, նրի, ից, կամ նրոյ, ոց. նուրբ, նուրց, նուրբք. ա. ամէն՝ բոլոր, հասարակաց, բոլոր աշխարքի. տ ալէսսէվի, իւմումի։
Ընդհանուրասիրութ. ա. ամէն տեղ տարածուած։
Ընդհանրապէս. ա. աւելի ընդհանուրի
Ընդհանրական, ի, ից. ա. բոլորական, սիւնհրակաև, կամ ուղիղ. տ իւմումի, ալէսսէվի։ նուրբ
Ընդհանրականապէս. ա. աւելի ընդհա-
Ընդհանրականալ. ա. Ընդհանրանալ։
Ընդհանրաւարած. ա. չորս դին տարածուած։
Ընդհանրութիւն. գ. բոլորութիւն
Ընդհատ. ա. նխ. մ. տարբեր, զատ, քիչ, վար. տ ֆարգը, ազ ընդ։
Ընդհատ, ի, ից. գ. միջոց. տ արա, արա-
Ընդհատումի
Ընդհատումն
գ. միջոց տալը, կտրիլը. տ արա վէրմէ, տ
Ընդհատ. ա. մերձաւոր, յար, մօտ
Ընդհարիմ. ա. Ընդհարկանիմ։
Ընդհարկանիմ, հարի. ն. զարնել, զարնիլ. տ տօգամմագ։
Ընդհարկանիմ, հարայ. ն. չ. իրարու զարնուիլ, մէկի մը հետ բնկնալ, զարնիլ. տ չաթըշմագ, վուրուլմագ։ ընել։
–Ընդհարկանիմ ընդ Ճանապարհ. Ճամբայ
Ընդհարկիմ. ն. ծառայեցընել։
Ընդհարկանութիւն
Ընդհարութիւն
Ընդհարումն
գ. զարնելը, զարնուիլը, զարնիլը, դարնիլը։ նալ։
Ընդհարցաքննիմ. չ. հարցընել տեղեկանալ։
Ընդհատ. ա. Հատ։
Ընդձեռնիմ, եցի. ն. 1 ձեռքովը կամ ձեռքը տալ. տ էլտէն էլէ վէրմէք։ – 2 իրեն քաշել։ տ էլի էլէ։
Ընդ ձեռն. նխ. ի ձեռն, միջնորդութիւ
Ընդ միջ. ա. Մէջ։
Ընդմիմեանս, բք, բաց կամ բց. ա. մէկը մէկալին տակը ընկած, ինքը ուրիշի տակ ըլլալով ինքն ալ ուրիշը իր տակը ունեցող։
Ընդմիջաբար. մ. մէջը բան մը ձգելով կամ ձգած, մէկ կնքագով մը՝ վարպետութիւն մը։
Ընդմիջաւիղք. գ. Ճամբուն մէջի գիծը. տ օրմա եօլ։
Ընդմիջակութիւն. գ. մէջ տեղը բան մը ձգելը՝ ինկնալը։

Ընդմիջեմ, եցի } Ն. չ. 1 մէջ մտնել. 2 օր-
Ընդմիջեմ, եցայ } ձ ազատմագ–2 խափանել.
3 էնկել օլմագ – 3 կէսը հասնիլ. 3 նարըմ
օլմագ:

Ընդմիջնաւաքիզք. ա. Ընդմիջաւաքիզք:

Ընդմիջութիւն. գ. միջակ. 3 օրթ ագարէր:

Ընդմոռանամ. Ն. խոխմալ:

Ընդմուտ. ա. ագդու:

Ընդմտածութիւն . ա . Մտածութիւն:

Ընդմտանամ, մտնալ. չ. 1 խորունկը մըտ-
նել, թափանցել. 3 իչէրի կիրմէք – 2
տակը մտնել. 3 ալէրինա կիրմէք:

Ընդմտաւալ, ի, աց. մտնացող, հոգ ընող,
սիրտը դնող:

Ընդյերկարօդութի. ա. Յերկաքաւգութի:

Ընդոծին, կամ Ընտոծին, ծնի, նաց. 1 ա.
գ. տան մեղք եղած, տան տղայ. 3 էվ ու-
շաղը – 2 ա. Ընդաբոյս:

Ընդողնանամ, ացնալ. ա. Ընդողնիմ:

Ընդողնամ. Ն. գէպ ի ետև տանիլ (վիզը):

Ընդողնեցուցանամ, ցուցի. Ն. 1 նրնս տալ,
գլխէ հանել. թուլցընել. 3 նիւգ վէրիմ'
պաշտան չըգալմագ – 2 հալտատացընել:

Ընդողնիմ, եցայ. չ. 1 կռնակը տալ՝ անհոգ
նստիլ, ծուլնալ, զուարձանալ, հագուիլ
պըզուիլ. 3 նալանմագ, կիյինէի գու-
շանմագ – 2 հալտատանալ:

Ընդոյը. ա. Հանգարտ, աղէկ. 3 Հաղիմ:

Ընդոստ. ա. մ: 1 վեր ցատքող, ցատքելով
– 2 վեր ցատքացընող – 3 ատգնէք չնգած:
–Ընդոստ ընդոստ. մ: 1 վեր վեր ցատքելով
– 2 սրտագրգռով: [փուճ էտէր:

Ընդոստախօս. ա. մեծ մեծ խօսող. 3 փամֆ

Ընդոստական. ա. ցատքնցընող:

Ընդոստանիմ } տնայ, տուցնալ. չ. տնղէն
Ընդոստիմ } վեր ցատքել, տակնուվրայ
Ընդոստնուամ } ըլլալ. 3 սըչըրամագ, տալտըլ-
Ընդոստչիմ } մագ, իւրքմէք:

Ընդոստուածն, ոմանն. գ. վեր ցատքկը:

Ընդոստուցանամ, տուցի, տուցնալ. Ն. 1
վեր ցատքնցընել, գըդնել, մշտնել. 3 իւր-
քիւմէք, տիւրէմէք – 2 խախտել, տե-
զին հանել:

Ընդոստուցիչ. ա. մշտող, վեր ցատքնցընող:

Ընդոստուցուածն. ա. Ընդոստուածն:

Ընդոտնամ, նցի. Ն. ոտից տակ առնել. 3
այլ ալէրինա ալմագ:

Ընդոտնիչ. ա. ոտքի տակ առնող [առնել:

Ընդու ընամ, նցի. Ն. վիզը ոլորել՝վիզն տակը

Ընդունակ, ի, աց. ա. 1 ընդունող. 3 գա-
պուլ էտիմի – 2 յարմար ևնթակայ, ու-
նող, կրող, մտնտակից. 3 գապլիլ իչնագ –
3 ընդունելի. 3 մագպուլ:

Ընդունական, ի, աց. Նոյն ըստ ամենայն Նշ:

Ընդունակապէս. մ: մտնտակից ըլլալով:

Ընդունակից. ա. Նոյնպէս՝ մէկտող ընդու-
նող: [ընդունիլը, մտնտակցութիւն:

Ընդունակութիւն. գ. ընդունակ ըլլալը,

Ընդունայն. 1 ա.փուճ. 3 պոշ – 2 մ.փուճ
տեղը. 3 նաֆիլէ:

Ընդունայնաբան, ի, ից. ա. փճախօս:

Ընդունայնաբանութիւն. գ. փճախօսու-
թիւն, փուճ՝ դատարկ խօսք. 3 լաֆ:

Ընդունայնագործութիւն. գ. անպիտան
գործք:

Ընդունայնաշխատ. ա. փուճ՝ աշխատանք
քաշելով եղած: [սած:

Ընդունայնախօս. ա. փճախօս, փուճ՝ խօ-

Ընդունայնական. ա. Ընդունայն, 1:

Ընդունայնակարծ. ա. մեռապարծ, մեռափա-
ռական:

Ընդունայնակայ, կամ կաց. նոյն ընդ. վ:

Ընդունայնակոխեմ. Ն. փուճ տեղ ջա-
նալ վեր թռչիլ:

Ընդունայնառնեմ. ա. Ունայնառնեմ:

Ընդունայնասիրատ. ա. անխնէք:

Ընդունայնանամ, ացայ. չ. 1 փուճ բանի
նուէր ինկնալ. 3 պոշ պուլունմագ – 2
փուճը ելլել. 3 պոշա չըգմագ:

Ընդունայնապարծ. ա. մեռապարծ, մեռա-
փառական:

Ընդունայնաջան. ա. Ջրաջան: [դող:

Ընդունայնասոյր. ա. փուճ բանի նուէր ե-

Ընդունայնավատասակ. ա. Ջրավատասակ:

Ընդունայնապերճնասութիւն. գ. անշահա-
հնաս [ըլլալը. 3 պոշ՝ նաֆիլէ չէյ:

Ընդունայնութիւն. գ. փուճ բան,փուճ՝

Ընդունարան, ի, աց. գ. տեղ կամ տունն,
բնակարան. 3 գապ, նէբ:

Ընդունելական. ա. ընդունելի:

Ընդունելի, լւոյ, լաց. ա. 1 ընդունելու-
արժանի, հաճոյական. 3 մագպուլ – 2 ըն-
դունող, ապաւէն, օգնական. 3 գապուլ
էտէն, նարըմ էր:

Ընդունելութիւն. գ. 1 ընդունիլը, ընդու-
նակութիւն. 3 գապուլ էթմէ մէք, – 2 հիւր.
ընկալութիւն, տեղան. 3 տավիթի – 3 ըն-
դունելի ըլլալը. 3 գապուլ օլմար: – 4 ըն-
դունուած տավրութիւն. 3 տաւիթի օլուն-
մար – 5 մտնտակցութիւն. 3 իչնագլըգ: –
6 մտան բանի՝ մտնտակից բայի և տեսակ:

Ընդունիմ, ընկալայ, ընկալ. լարուք կամ
լայք. ընկալնալ, ընդունել. չ. 1 իբեն տա-
նուլ, իր քովը առնել. 3 գապուլ էթմէ մէք:
– 2 օգնական ըլլալ. 3 նարըմ էթմէ մէք:
–Ընդունիմ յաւազանէ. կնքահայր ըլլալ:
–Ընդունելիւն. կր. կ'ընդունուի. 3 գապուլ
օլունուր: [տրվիլ:
–Ընդունել յինքնան. (գիրք մը) բնբնուց

Ընդունիչ, նչի, չաց. ա. ընդունող, ըն-
դունարան:

Ընդունողականագոյն. ա. աւելի ընդունակ:

Ընդունողականութիւն. ա. Ընդունակութիւն։
Ընդունողութիւն. ա. Ընդունակութիւն, և Ընդունելութիւն։
Ընդունում. գ. ընդունիլը, ընդունելութիւն։
Ընդունչաբերում. ա. ի բիմուտոյ ընտ՝ կախարդական շարժմունքով. – 2 քիմիա ստ. կէս մըմալով (խոսք)։
Ընդուստ. ա. Ընտուստ։
Ընդչարիմ. ա. Չարիմ։
Ընդպահկիմ. ա. Մնդահկիմ։
Ընդ վայր. ա. Վայր։ [լաճ։
Ընդվայրաբանութիւն. գ. վիճախօսութիւն։
Ընդվայրաբեր. ա. բարբարական. s ան-տիրկին, հօսլատաս։
Ընդվայրաբոյս. ա. աւելորդ բուսած, անպիտան (արմատ)։
Ընդվայրագնաց. ա. Ընդվայրաբեր։
Ընդվայրագործ. ա. գաւառկապրօ։
Ընդվայրախոյզ. ա. փուճ հետաքրքիր։
Ընդվայրախօս, ի, ից. ա. 1 վիճախօս. s լաֆազան։ – 2 կախարդ. s Ձնտուս։
Ընդվայրախօսութիւն. գ. փուճ կամ կախարդական խօսք։
Ընդվայրած. ա. փուճ տեղը ասզին անդին պտրտող, վիճախօս։
Ընդվայրածախ. ա. որ փուճ տեղը կը ծախսէ։ [շտահախօսութիւն։
Ընդվայրածութիւն. գ. պարապ պտըտիլը։
Ընդվայրական. ա. փուճ, պարապ։
Ընդվայրակոչիկ. ա. փուճ աշխատող։
Ընդվայրահայեաց. ա. փուճ տեղ ասզին անդին նայող։ [անպիտան։
Ընդվայրահաս. ա. վար զարնելու, անպտղ։
Ընդվայրահարիմ. ն. վար զարնել, անպտղ։
Ընդվայրաձառ. ա. վիճախօս։ [գնել։
Ընդվայրամիտ. ա. փուճ բաներու խելքը տուող, անմիտ։
Ընդվայրայած. ա. Ընդվայրած։ [ղը։
Ընդվայրայամբայրում. բայրայումին փուճ տեղ։
Ընդվայրայոյզ. ա փուճ բաներ պրպտող։
Ընդվայրայօն. ա. ընթրիքնիլը ասզին անդին պարտըզընող, ցոփ։
Ընդվայրանամ. չ. պարապ՝ գաւառկ մը-նալ, վիճանալ։ [սիրող, ցոփ։
Ընդվայրասաձոյձ. ա. փուճ զարգարանք։
Ընդվայրասասիւ. ա. արհամարհած, անարգուած։
Ընդվայրասար. ի, ից. ա. գաւառկապրօ։
Ընդվայրասյան. ա. Չբաջյան։
Ընդվայրասնունդ. ա. վայրի. s նապաստ։
Ընդվայրատուն. ա. գաւառկապրօ, թիւրամորթ. s հօսլատաս, չսիկլէն։
Ընդվայրատատակ. ա. Չբատատակ։
Ընդվայրատանջ. ա. պարապ տեղը տանջուող։ [խրթին վակչիլ։
Ընդվայրաքաքարձիմ. չ. գետինը քրտուիլ աշխատիլ։
Ընդվայրաքնին. ա. փուճ հետաքրքիր։
Ընդվայրաքնուութիւն. գ. փուճ հետաքրքրութիւն։
Ընդվայրընկնցիկ. ա. երևակ ձգած, փուճ։
Ընդվայրընկէց առնիմ. վար զարնել։
Ընդ վայրի. ա. մ. փուճ տեղը։
Ընդվայրք, բաց. գ. գաւառկապրօ մարդիկ. s պաշը պօշ առամիաբ։
Ընդվզիմ. եցի. ն. վիզը ոլորել՝ չախչախել։
Ընդվզիմ, եցայ. չ. 1 վիզը անկել, գլուխ քաշել, առտուտքիլ. s տիք տուբմագ, խօբօզ լանմագ։ – 2 գլխիվայր իյնալ։
Ընդտեղակալ. ա. տեղը կեցած։
Ընդրեմ. ա. Ընտրեմ։ [եաղմոգ։
Ընդօրինակիմ. ն. օրինակել. s էօրնէկլենիբ
Ընդմաղրիմ. եցի. ն. 1 տակը դնել, ձգել, կոխել, կոխկրտել. s չըղնամագ, պատմագ։ – 2 տեղաւորել, առջևը դնել. s նէրկէշտիբմէք։
Ընդմաղրութիւն. գ. 1 տակը առնելը, կոխկրտելը։ – 2 առաջարկութիւն, դիտաւորութիւն։
Ընդմակայ. ա. Ընդմակայ։ [րութիւն։
Ընդմակայութիւն. ա. Ընդմակայութիւն։
Ընդմամ, թայ, թայր. ա. Ընդմանամ։
Ընդմանալի, լւոյ, լեաց. ա. ընդմացող, վազող։
Ընդմանամ, թացայ, թացիր, կի՛ թայ, կամ թայց. չ. վազել. s ակչիրթմէք, գօշմագ։
Ընդմանաց. գ. ղենջակ. s փռասթէլա, փէշտիմալ։
Ընդմաց, ի, իւ. Ընդմացք, ցից, իւք. գ. վազելը, և Ձամբայ. միջոց, կերպ, վարմունք. s գօշուշ, կէղեչ կիսիչ։
– Ընդմացք ջոց. ջրին վազելը. s ագընսոր։
Ընդմացաբար. ա. Չկնիրընդմացարար։
Ընդմացական. ա. վազելու, վազող։
Ընդմացակից, կցի, ցաց. ա. ուղեկից, գործակից, ընկեր. s նոլտաշ։
Ընդմացակցութիւն. գ. գործակցութիւն. s նոլտաշլըգ։
Ընդմացատեղ } գ. վազելու տեղ. s
Ընդմացարան, ի, աց } մկրտան։
Ընդմացազական. ա. Ընդմացական։
Ընդմացողութիւն } ա. Ընդմաց, ցք։
Ընդմացութիւն }
Ընդմացուցանեմ. ցուցի. ն. վազցընել, քալցընել. s գօշտուբմագ, նիւրիմէք։
Ընդմացք. ա. Ընդմաց, ցք։
Ընդմեռնէ. լւոյ, լեաց. ա. կարգացող, կարգողու, կարդացուելու։
Ընդմեռնում, թի եցայ, ցիր. չ. կարդալ. s օգուտագ – կր. կարդացուիլ. s օգուտմագ։
Ընդմեր. ա. Ներընդմեր։
Ընդմերակայ, ի, ից կամ աց. ա. քովը կեցող, մօտաւոր. s նագրին։

Ընծեղակից կամ Ընծեղակից. ա. հաց. կից, սեղանակից։ [Նաց։
Ընծեղբցական. ա. կաթղատու. ՏՕգուն.
Ընծեղբցակից. ա. մկաեղ կաթղացող։
Ընծեղբցանիմ, նիմ. ա. Ընծեղեռնում, իբրև կաթղալ, կաթղացուիլ։
–Ընծեղբցանիմ. տրվիլ. միոք առնել։
–Ընծեղբցանելիք, լեաց. կաթղացող, կաթղալ ուզող։
Ընծեղբցանուելիւն. գ. կաթղալը։
Ընծեղբցատեր, սիրի, բաց. ա. գրատեր, ուսումնատեր։ [դալու. հետ ըլլալ։
Ընծեղբցատիրեմ. ն. սիրով կաթղալ, կաթղալ ուզել։
Ընծեղբցատիրութիւն. գ. կաթղալու սէր։
Ընծեղբցարան, ի, աց. գ. կաթղալու գիրք։
Ընծեղբցիչ } ա. գ. ՏԿաթղացող. Տ
Ընծեղբցող, ի, աց } օգուտ եան – Ջ ժամու մէջ գիրք կաթղացող, ուսանող կամ թարգմանող. որ և Վ կրնանող։ – Յ կաթղացող միտք. Տ օգուտ ուշ։ [գրագէտ
Ընծեղբցողական, ի, աց. ա. կաթղացող։
Ընծեղբցողութիւն. գ. Ի կաթղալը։ – Ջ կաթղացողութիւն։ – Յ ժամու ընծեղբցող ըլլալը։
Ընծեղբցուած, ոյ կամ ի, ոց. գ. կաթղացուածք. և գրքին բանը. Տ օգուտ ուշ։
Ընծեղբցուածագիր, գրոյ } գիրք ընծեղբցուած
Ընծեղբցուածագիր, գրի } ծոց, Նաշոց։
–Կոչումն ընծայութեան Կիւրղի գիրքը։
Ընծեղբցուածասէր. ա. Ընծեղբցասէր։
Ընծեղբցութիւն. ա. Ընծեղբցողութիւն։
Ընծեղբցումն, ցման. գ. կաթղալը, կաթղացուիլը։ [մունք։
Ընծեղբակից. ա. Ընծեղեակից։
Ընծեղաատու, ի, աց. ա. սեղան ընող, տան տէր. Տ տաւիղի Էսթէր։
Ընծեղեմ. նցի. ն. չ. սեղան նստիլ, կերակուր ուտել։ [Տ ազգամ եմ տամ։
Ընծեղբք, ընաց, բնօք. գ. իւիկուան սեղան.
Ընծեղոեմ. ն. Ի նեղս խոեմել, խոեմելով պատուել։ – Ջ խեմել, մշակել։
Ընծեղոտ, կամ Ընձեղոտ. ա. Անձիտաս, և Ակնեղոտ – եան և անեմ առամ ծաղիկը։
Ընծեղ կամ Ընձեղ, ի, ից. գ. պղտիկին մեծի տրուած բանը։ Տ հետիւէ։
–Ընծեղ լինիմ. ընծեղալ։
Ընծեղաբար. մ. ընծեղի պէս։
Ընծեղաբեր, ի, աց կամ ից. ա. ընծեղ բերող։ Տ հետիւէ կերեիւնը – (ըստ յ. նաև՝ նիշակակիր եիկնապահ. որ և Ընծեղաբերական)։ [նեղուն կ'իյնայ։
Ընծեղաբերական. ա. ինչ որ ընծեղ բերող։
Ընծեղաբերիմ, նցի. ն. չ. ընծեղ մատուցանել։ – (սպասաւորիմ իբրև նիշակակիր)։
Ընծեղաբերութիւն. գ. ընծեղ մատուցանելը, ընծեղ, նուէրք։
Ընծեղական. ա. նուիրական։
–Ընծեղական գիր, եիւղի. վկայական, յանձնարարական գիր։
Ընծեղամատոյց. ա. ընծեղ մատուցանող։
Ընծեղանամ. չ. ընծեղուիլ, արուիլ։
Ընծեղանոց կամ Ընծեղոց սեղան. ընծեղարան պատարագի խորանին [լով։
Ընծեղատար. ա. մ. ընծեղ տանող, տանելով։
Ընծեղատարը լինիմ } ա. Ընծեղաբերիմ։
Ընծեղատարիմ }
Ընծեղատու } ա. ընծեղ տուող, արուած։
Ընծեղատու }
Ընծեղատուութիւն. գ. ընծեղ տալը։
Ընծեղատան, ի, ից. գ. ընծեղից՝ նուիրաց սեղան։
Ընծեղատուր, ի, աց. ա. ընծեղ բերող, ընծեղ տալու բան ունեցող։ [բեր։
Ընծեղբեր, կամ Ընձաբեր. ա. Ընծեղատբեր։
Ընծեղբերութիւն, կամ Ընձաբերութիւն. ա. Ընծեղատբերութիւն։
Ընծեղիմ, կամ Ընձայիմ, նցի. ն. Ի ձեռքով ընծեղ մը՝ նուէրը մը տալ առջի պատուոյ Աստուծոյ բերել. Տ հետիւէ էրեմիք – Ջ բան մը առջի բերել, առջև դնել, զիմացը հանել, տալ, սեղալ։ – կր. Ի զիմացը երթալ, դուրսը երեւնալ, բռնիլ – Ջ ընծեղ ընդունիլ։
Ընծեղանցուցանելի, ցուցի. ն. Ի ընծեղալ (բան ամենայն առման)։ – Ջ գովելի ըլլալ. ընդհակառակն, գովելով յանձնել. Տ բամբասանոց։ [ող, բռնցընող։
Ընծեղանցուցիչ. ա. գուբ առող, պատճառող։
Ընծեղիչ. ա. ընծեղող, նուիրող։
Ընծեղութիւն. գ. Ի ընծեղալը, ընծեղալուիլը – Ջ գիմացը երթալը՝ դնելը, ցոյցք, պատցոյց։ [կան գիր։
–Թուղթ ընծեղութեան. ընծեղական՝ վկայական գիր։
–Կոչումն ընծեղութեան. կրճուիլի մկրտուելի անձանց։
–Ընծեղութիւն լուանի. լուանի ծեսուն։
Ընծեղուիմ, կամ Ընձուիմ. գ. Ի ընծեղալը, ընծեղուիլը – Ջ գիմացը երթալը – Յ ընծեղ։
–Առաջնորդ ընծեղուեան. կնքահայր։ [սիս։
–Ընծեղուիմն լուանի. լուանի նորիլը, նոր լուսիս։
Ընծեղատրութիւն. ա. Ընծեղատուութիւն։
Ընծեղեցնեմ, Ընծեղուցնեմ. ա. Ընծեղուցնեմ։
Ընծեռնում, նցայ. չ. Ի ըղձալ ցանկալ, տարածուիլ, փայլիլ, պայծառանալ, ըղձ տալ. Տ երջանկութիւն, ըղձալի վիճակ – Ջ ըղձ ընդունիլ. Տ ըղձ արմատ։
Ընծեռատ. ա. Ընձեռատ։
Ընկալիչ. ա. Ընկալուչ. Ի։
Ընկալող, ի, աց. ա. ընդունող։
Ընկալում. ա. Ընդունիմ։ (ըստ յանոց՝ Ընկալնում)։
Ընկալումն. գ. ընդունիլը։
Ընկալուչ, լչի, չաց. ա. Ի ընդունող. Տ գալու էակներ – Ջ փիլոսոփայութ. Տ եառւգլու,

նիշանելը – 3 ընդունելի։
– Խօսակ. ընկալուչ. հարմարացու առջիկ։
Ընկամիմ, ընկնալ. (ամփ.) ընկնալ. ա. Ընկամիմ։
Ընկատակիմ. չ. կապկրպուիլ, կաշկանդիլ։
Ընկենդիմ. ա. նեռուելը, արհամարհելուն։
Ընկենուիմ, կնցի, կէց կամ կնաց, կնաւ. ն. ձգել, նետել. տ պրազմագ, ամֆմագ։
– Ընկենուամ. 1 հանել, գրկել, փոխել – 2 արհամարհել։
– Ընկենուամ յերևոյց. երևակ ձգել։
– Ի վերայ միմեանց ընկենուել գլանցաւոր յանցանքը իրարու վրայ ձգել։
Ընկեր, ի, աց. գ. գործակից, արտակից, բարեկամ, վաճառակից, մասնակից, նման. տ Նար, բէֆիգ, նօլտաշ, այագտաշ։
– Ընկեր գընկեր. մէկզմէկ։
Ընկերաբար. մ. ընկերի մը պէս։
Ընկերադաւ. ա. ընկերին վնասող՝ սպանող։
Ընկերակից, կցի, ցաց. ա. ընկեր. տ արգաւաշ։ [սարիկ։
Ընկերակցիմ, նցայ. չ. ընկերանալ, հաւասարիլ։
Ընկերակցութիւն. գ. ընկերութիւն, միաբանութիւն. տ նօլտաշլըգ։
Ընկերահաշտ, ի, իք, նօք. ա. 1 ռամկավարական կառավարութիւն սիրող – 2 անիշխան, ինքնագլուխ։
Ընկերահաշտական, ք. ա. 1 ռամկապետական՝ ժողովրդական իշխանութիւն (նրկիր, օրէնք, մնդիկ)։ – 2 ք. հաւասար ընկերներ։
Ընկերահաշտութիւն } գ. ա. Ընկերհաշտութիւն։
Ընկերահաշտիք, տեաց } Ընկերահաշտ, տից }
Ընկերահեղձոյց. ա. նղբայրը խղդող՝ նեղը ձգող։
Ընկերանամ, ացայ. ա. Ընկերակցիմ։
Ընկերանի. գ. ընկերներ։
Ընկերասէր, սիրի, բաց. ա. նղբայրասէր։
Ընկերատեաց. ա. նղբայրատեաց։
Ընկերաւոր, ի, աց. ա. ընկեր ունեցող. տ նաբանելը։ [նաբարիմ էմ մէք։
Ընկերեմ, նցի. չ. օգնել, պաշտպանել. տ
Ընկերհաշտութիւն. գ. 1 ռամկապետութիւն, ժողովրդական իշխանութիւն – 2 ազնուապետութիւն – 3 անիշխանութիւն։
Ընկերշահիմ, նցի. ն. չ. ընկերներ ժողվել. տ նաբան նօլտաշ վիչյատ էմ մէք։
Ընկերութիւն. գ. ընկեր ըլլալը. տ նօլտաշլըգ, օրմագլըգ։
Ընկերսիրական. ա. նղբայրսիրական։
Ընկերսիրութիւն. գ. նղբայրսիրութիւն. տ գաբատաշ մաս Հատպէմի։
Ընկնցիկ. ա. նրևակ ձգած, կամ ձգելու։
– Ընկնցիկ առնիմ, լինիմ. ձգել, նետել, ձգուիլ, ինկնալ. տ էմ էրք էմ մէք, օլմագ։

Ընկնցութիւն. ա. Ընտանեաց ընկնցութիւն։
Ընկնցումն, ցման. գ. նետելը, նետուիլը։
Ընկնցուցանիմ. ա. Ընկենուամ։
Ընկնցուցիչ. ա. գ. վար ձգել կամ ինկնալ տուող, գետնաշարժի անասուն՝ գետինը պատռող։
Ընկիճանալ կամ. գէմ կայնիլ, արգելք ըլլալ. տ գարշը տուբմագ։ [քիլ։
– Ի ծունր ընկիճանալ կամ. գձիլ, ծունկ չոքիլ։
Ընկլեամ, կլեցի, կը, կլայ, լայց, լեր } կուլ
Ընկլուզանիմ, լուզի, լայց կամ լայց, լի } տալ, վար քաշել ընկղմել՝ խղդել. տ նուիմագ, պաճըրմագ, տիպինէ էնտիրմէք, էնմէք։
Ընկլուզիչ. ա. կլուզ, խղդող։
Ընկլուզուամն, զման } գ. կլլելը, ընկղմելը, խորտնկը իջնցընելը՝ իջնալը։
Ընկլումն, կլման }
Ընկղմելութիւն. ա. Ընկղմութիւն։
Ընկղմիմ. նցի. ն. ջրի տակ իջնցընել, խրտնկը խոժել, ջրի մէջ խղդել. տ պաճըրմագ – կր. խրիլ. տ պաճրմագ։
Ընկղմեցուցանիմ, ցուցի. նոյն։
Ընկղմիչ. 1 ա. ընկղմող – 2 գ. ծովու առագաստ։
Ընկղմութիւն } գ. ընկղմելը, իյնը. տ պաճրմագ
Ընկղմումն, զման } իջնցնելը, պաճրմագը։
– Ընկղմումն քարի. խորտնկ քարն ըլլալը։
Ընկնամ, կամ Ընգնամ, նցի. ն. 1 գետնցնել, չոքնցընել. տ չէ օքտի ըմէք – 2 ձրնշել, ձկմել, տակը առնել, տրնքնցընել. տ պաշընը էզմէք, ալճ էճմէք – 3 արգելք ըլլալ. ա. Ընկիճանալ կամ։
Ընկնձանամ. ն. կոծանել. տ ափլիմէք։
Ընկոզն. ա. Անկողին։
Ընկոզմնանեցուցանամ } ն. պառկեցընել. տ
Ընկոզմնեցուցանամ } նամ բրմագ։
Ընկոզմնանիմ, նցայ, կամ Ընկոզմնիմ, Ընկոզմիմ, Ընկոզնիմ. չ. պառկիլ. տ նամ մագ, նան կէշմէք։
Ընկոզմնեցուցումն. գ. 1 պառկիլը, պառկուածքը. տ նամբրմի – 2 գլխու կամ կռնկի տեղը ամոռի վրայ։
Ընկոզնակից. ա. Անկողնակից։
– Ընկոզնակից լինիմ. մէկին կողմը պառկիլ, կողնակից ըլլալ. տ ույմագ։
Ընկոյզ կամ Ընգոյզ, ուզի, ից կամ ց. ն ուզոյ, ոց. գ. ընկուզ. տ Ճէվիզ։
– Ընկոյզ աղքայական. ապնիւ տեսակ ընկուզ։ [Ճէվիզի)։
– Ընկոյզ Հնդկաց. նարկիլ. (և տ Հինտիստան
Ընկուզաբեր. ա. ընկուզ բերող (ծառ)։
Ընկուզազարդ } ա. գ. ընկուզի ձեավ զարդ։
Ընկուզաձև }
Ընկուզի կամ Ընգուզի, զոյ, զեաց. գ. ընկուզի ծառ. տ Ճէվիզ ագաճըր։
Ընկուզուտ. ա. ուր որ ընկուզի ծառ շատ

կայ. ս Ձէվիզլիք։
Ընկուզն. ո. Ընգուզան
Ընկրկեմ, նկի.ն. նտ դարձընել դէպ՚ի կրա-
նակը կամ կրունկը, քշել, տակը առնել. ս
Ձէրի չէքմէք, չէվիրմէք, ալեի էքմէք։
Ընկրկեցուցանեմ. նոյն։
Ընկրկիչ. ա. Նտ ընող։
Ընձախոտ. ո. Ընձխոտ
Ընձայ. ո. Ընծայ, և այլն։ [տէրիսի
Ընձեղնի, նուց. գ. ընծու մորեի. ս գաթլան
Ընձեռայք. գ. բալի ձեռք. ս վիշկիճ
Ընձեռեմ, նցի. ն. ՝ ձեռքը տալ, աւան-
գել, ընծայել. ս վէրմէք, Թէսլիմ էքմէք,
աունմագ — ՚ ձեռք զարնել, վոխնել. ս Էլ
վուրմագ։
Ընձեռեմ՝ զ.ուրիչի ձեռքէն ընդունիլ, ու-
Ընձեռիմ՝ զել առնուլ. ապ ձգնել, ձեռքը
ունենալ. ուրիշը մեզի մէկ բան մը հաս-
տատ՝ յանձնել։
Ընձեռիչ. ա. տուող, պատճառ նղող։
Ընձեռութիւն. գ. տալը՝ աւանդելը՝ ձեռքը
կամ բերնով կամ գրով, ձառ, վարդա-
պետութիւն, աւանդութիւն։
Ընձեռուն, ռմնո. գ. տալը, պարգեւելը։
Ընձիւղ, ի կամ ոյ. գ. Ձիւղ, ծիլ. ս Ֆիլիզ,
Ֆիտան։
Ընձիւղեմ, նցի. ն. Ձիւղ՝ ծիլ արձկնել,
բուսցընել. ս պիլէնմէք — կը. ծլիլ, բուս-
նիլ. ս Ֆիլիզլէնմէք։
Ընձիւղուցիչ, ումն. գ. բուսցընելը, բուսնիլը։
Ընձուխտ, նցայ. չ. բնակ, բուսնիլ, ծլիլ. ս
փիւսկիւրմէք — տ. և Ընծուխտ։
Ընձուղտ, ըղտու, ուց. գ. կենդանի՝ ընծու-
ղէս խառուածիկ և ըղտու պէս բարձրա-
բարձրավիզ, ուղղինձ. ս գիւրաֆէ։
Ընծաւնամեայ. ա. բնանամեայ. ս ոօգսան
նաշընտաս։
Ընչեմ ալ առնեմ, լինեմ՝ ն. չ. ասրկէ
Ընչեմ ալիմ, իմ՝ մերկացընել,
մերկանալ։ [ծամեռսէր։
Ընչաժողով, ի. ից. ա. առակ ժողովոյ, ար-
գեանալ, առևդուրիլ. ս վար սրմագ։
Ընչաշատ. ո. Ընչաւէտ։
Ընչատապուկ. ա. ունչքը՝ քիմը պռուա-
կնցընող (կապիկ)։ [ագահ։
Ընչաւէր, սիրի, բաց. ա. արծամեռսէր,
Ընչաւէր լինիմ՝ ասրկի սէր կապել, ա-
Ընչասիրեմ՝ գահնել։
Ընչասիրութիւն. գ. ագահութիւն. ս Թամահ։
Ընչատացաւ, ի, աց. ա. առակ վատասրկող՝
ունեցող։
Ընչաւանաւութիւն. գ. պանդոկի մէջ բա-
նը ծախելը, շահասիրութեան համար
հիւրընկալութիւն ընելը։
Ընչասան. ա. մնծող։
Ընչատնաց. ա. առակը ատելով՝ բան չան-
Ընչաց, յընչաց. տ. Ունչ։ [ալող։
Ընչացուցանեմ. ն. գոյացընել, առևդնել.
ս վար էմմէք։
Ընչաւէտ, ետի, ից կամ աց. ա. հարուստ,
ասրկի տէր. ս զէնկին։
Ընչաւէտանամ կամ ւետանամ. չ. հարստա-
նալ. ս զէնկինլէնմէք։
Ընչաւէտութիւն կամ ւետութիւն. գ. հարս-
տութիւն. ս զէնկինլիք։
Ընչաւոր, ի, աց. տ. Ընչաւէտ։
Ընչաքաղց, ի, ից. ա. ասրկի քաղցած,
ագահ։
Ընչաքաղցութիւն. գ. ագահութիւն։
Ընչեղ, ի, աց. տ. Ընչաւէտ։
Ընչեղագոյն. ա. աւելի փարթամ։
Ընչեղանամ, ացայ. տ. Ընչաւէտանամ։
Ընչեղէն, գինի, նաց. ա. յորնէ եղած, գոյ-
աւոր, երևելի։
Ընչեղութիւն. տ. Ընչաւէտութիւն։
Ընչիկ, ընչկան՝ գ. ունեցած քիչ մը բանը,
Ընչուկ՝ ապրիկ՝ ոչինչ բան։
Ընչո՛ւ. մ. ինչո՛ւ. ս Նիչին։
Ընչում. տ. Ընդում։ [տէնո
Ընծամիւռ. մ. ամէնէն, տակէն. ս քէօքիւն-
Ընծուղտ, ծղտոյ կամ ու, ոց կամ ուց. գ. և-
բինջ, մեծ հօրեմ։
Ընտաբոյս. տ. Ընդաբոյս։
Ընտակեր. տ. Ընդակեր, Ընդակերս։
Ընտանագոյն. տ. Ընտանեգոյն։
Ընտանակցեմ. չ. ընտանենալ, մօտիկ ըլլալ։
Ընտանակցութիւն. գ. ընտանութիւն, մաս-
նակցութիւն։
Ընտանամ կամ Ընդանամ, ացայ. չ. հնա-
նի երեմ. ս թօհնաձիանմագ։
Ընտանանամ. տ. Ընտանենամ։
Ընտանանալ. տ. Ընտանենալ։
Ընտանասուն. տ. Ընտասուն։
Ընտանացուցանեմ. տ. Ընտանեցուցանեմ։
Ընտանենակ, նկի, կաց. ա. գ. տան մարդ,
իր մարդը։ [լինջսիզ։
Ընտանեբար. մ. ընտանի կերպով. ս թէէք-
Ընտանեբարութիւն. գ. ընտանութիւն։
Ընտանեգոյն. ա. ընտանի, ընտանի. ս ասլ։
Ընտանեգոյն, գունի, ից կամ աց. ՚ ա-
ւելի ընտանի — ՚ վարժած — ՚ յարմար։
— ՚ յատուկ։
Ընտանենական. ա. ընտանի, վարժ, հնդուկ։
Ընտանենականագոյն. ա. շատ ընտանի։
Ընտանենկից. ա. ընտանի, մեղաւոր, ընտա-
կակից։ [(Ղևղոն, Հեքմղէս)։
Ընտանենկոտոր. տ. իր ընտանիքը ջարդող
Ընտանենկցութիւն. գ. ընտանութիւն, բնա-
կակցութիւն։
Ընտանեմ. տ. Ընտանենցուցանեմ։
Ընտանենում, նցայ. չ. մօտիկ ըլլալ, մտա-

նակցիլ, վարժիլ. ֊ ալըշմագ։
Ընտանեսէր. ա. ընտանիքը և ընտանութիւն սիրող։
Ընտանեսիրտ. ա. Ընտասրտուն։
Ընտանեցուցանեմ, ցուցի. ն. ընտանեցը նել, մտիկցընել, վարժեցընել, սովնցընել. ֊ ալըշտրըմագ։
Ընտանեցուցիչ. ա. ընտանեցընող։
Ընտանի, կամ Ընդանի, նուց, նեաց. ա. գ. 1 տան մարդ, տնեցի, Տանէս որ. ֊ էվ տատմը, նապըն։ – 2 սովրական, յատուկ, բուն. ֊ մարդ։ – 3 ձեռնասուն, ընտել, սրեռնական (կենդանի կամ տունկ, որ վայրի չէ)։
Ընտանիայ, և Ընտանուհի. գ. (յ. աձավ) 1 հին մատ կամ քոյր նախնապապուն։ – 2 հին ազգական։
Ընտանութիւն. գ. ընտանի ըլլալը, մերձաւորութիւն, համանութիւն. ֊ խըսըմ ազգապալըգ, ալըշտրըգ։
Ընտանուտ. ա. Ընտուտ։
Ընտասուն, կամ Ընդասուն } ա. 1 տուր
Ընտանեսունդ, կամ Ընդանեսունդ } նը մեծցած, տունը նատող։ – 2 ընտանի։
Ընտել. Ընտելութիւն. ա. Ընդել, Ընդելութիւն։ [շարժ կենցող։
Ընտեզակաց. ա. Ընդն տեղը կապուած՝ անշարժ կենցող։
Ընտեղ. ա. Ընդեղ։
Ընտիր, ոյց, ոց, կամ բի, ից. 1 ա. բանիմ, պինդ ազգի. ֊ էշիսի, ալա, ակշմէ։ – 2 գ. ընտրութիւն։
–Ընտիր ընտիր. ազգէ ընտրը։
–Ընդ ընտիրս Տանիմ. ընտրել։
–Ընտրոյ տէր, առաջք. ընտրելու տէր եղած, ուզածին պէս որոշող (գատաւոր)։
Ընտրծին. ա. Ընդրծին, և Ընդրծոյ։
Ընտրուստ, կամ Ընդրուստ. մ. առնէ, տալ, ըսել մէջէն, նախքան, իրմէն, իր կամքը։
Ընտրաքանեմ. ն. ազգէ խօսքերով գովել։
Ընտրագոյն. ա. Ընտրելագոյն։
Ընտրական, իւ, ից. ա. բանիմ, ընտրած. ֊ ալա։ [նութիւն։
Ընտրականութիւն. գ. 1 լաւութիւ. – 2 քրնընտրան, իւ, աւ } գ. ընտրելը, բերը, ընտրանք, նաց, նօք } տրութիւն. ֊ ակշմէ։
Ընտրագէտ. մ. ընտրութիւնամիր։
Ընտրեալ, նոյց, ոց. ա. Ընտիր, 1։
Ընտրելագոյն. ա. 1 աւելի ընտրելի։ – 2 խիստ ընտիրը։
Ընտրելական. ա. Ընտրական։
Ընտրելակից. ա. մէկտեղ ընտրուած, նոյն պէս ընտիր։
Ընտրելաշնորհ. ա. ընտիր և շնորհալի, կամ ընտիր շնորհքներ բաշխող։
Ընտրելի. ա. 1 ընտրելու։ – 2 ընտրած։
Ընտրելութիւն. գ. ընտրեալ ըլլալը։
Ընտրեմ, եցի. ն. գատելով ազգէն առնուլ։ գատելով ընտիրս անել. ֊ էօրիւնտիւլմէք։
Ընտրիչ. ա. ընտրող } [էօրիւրմէք։
Ընտրողաբար. մ. քննելով գատելով ընտրութիւն ընելով։
Ընտրողական. ա. որ կընայ որոշել՝ ընտրել։
Ընտրողականութիւն. գ. ընտրողութիւն։
Ընտրողապէս. ա. Ընտրողաբար։
Ընտրողութիւն. գ. կարողութիւն ընտրելու, որոշողութիւն։
Ընտրուան. ա. Ընտրան։
Ընտրութիւն. գ. 1 ընտրելը, բերը, որոշումն, գատումն։ – 2 գանազանութիւն։ – 3 համամատութիւն, չափաւորութիւն։
Ընտրուկք. գ. անխառն ընտրած՝ ժողովածու բաներ։
Ընտրումն, ումանց. գ. ընտրելը, իլը։
Ընդնագիր. ա. Ընդնագիր։
Ընդնի. մ. ընդնիրնին։
Ընշտապ. Ընշտնմպան. ա. Շտապ, և այլն։
Ընաուել. գ. (աբ.) առաքնալ. ֊ բէտալ։
Ընաքիան. Ընդիան. գ. (անկ.) սամիթ. ֊
Ընբմշաքար. ա. Ումշաքար } [բէկինէ։
Ընբմշալիկ լինիմ. գնատակնանալով հմայնալ
Ընբնդեղէ իւր, կամ Ընգնդեղէ իւր, ջկր, բաց. գ. քիթին վրայ կոտոշ մը ունեցող գազան. ֊ քէրքէտան։
Ընբնդունք, Ընդունք, գանց կամ գաց, ամբ. գ. քիթի, քիթին ծակերը. ֊ սրուընան։
Ընիշտ. ա. Ուիշտ։
Ընուսմբ. ա. Ուսմբ։
Ընուսպ. գ. (ալ.) պոպէն եղած քամուք՝ եփած. ֊ փէքմէզ, մուրապալա։
Ընսիաբ. գ. (անկ.) բժշկական խոտ մըն։
Ընսիակ. ա. Սիակ։
Ընսունգ. ա. Սունգ։
Ընտ. նախ. 1 պէս. ֊ կէօրէ։ – 2 անոր նուիրէն՝ յաջողաբար։ – 3 դուրս, անդին, քան։ – 4 պէս, նմանն։
–Ընտ սիմէ. ինչպէս, որը օրինակ։
–Ընտ իւրիք. Ընտ իմիք. կերպով մը, միասմէ մը։
–Ընտ արուէ. մ. ինչպէս որ. ֊ նիհէ քի։
–Ընտ առ 'ի կողմն կոյս կամ Ընտ առ 'ի կողմն կուսէ. կողմնակի (ազգականութեի)։
Ընտանձնեմ, եցի. չ. շարկել. վրան առնել. ֊ նիւքլէմէք, գալըրըմագ։
Ընտանձնեմ ('ի վերայ այլոց) } ն. ուրիշի
Ընտանձնեցուցանեմ } կռնակը գցնել. բեռցընել. ֊ նիւքլէմէք։
Ընտանձնութիւն. գ. կռնակը առնելը, հաշնիլը։
Ընտարուդիմ. ա. Զարուդիմ։
Ընտիւս, ի, ից. 1 գ. մեղադրանք, յանցանք. ֊ այըպլըմա, սուչ։ – 2 ա. մեղադրե-

քու. ֊ այլպէսնաև։
–Ըստգիւտ լինիմ (ումից). մեղադրել, -(յումից). մեղադրուիլ։
–Ըստգիւտ լինիմ. 1 (յ. ոմով) գիտնալ, ճանչնալ։ – 2 հասնիլ (փափաքածին)։
–Ըստգիւտ. մ. ամօթով, խղճմտանքով։
Ըստգիւտանք. ա. Ըստգոտանք։
Ըստգիւտանքի. ա. մեղադրելի, արհամարհելի։
Ըստգիւտեմ. ո. Ըստգոտնեմ։
Ըստգոտնեմ, գոի, ըստգիտ, գուտա. ն. 1 մէկի մը վրայ մեղադրելի բան գտնել, մեղադրել, զատապարտել. ֊ այլպէսմոգ, մեղանա գօմոգ։ – 2 յանցանքը բռնել։
Ըստգոտանք, նաց. ո. Ըստգիւտ, 1։
Ըստնգրագոյն. ա. չափէն աւելի ազէկ։
Ըստնբիւրեմ, Ստնբիւրեմ, նցի. ն. Ջամբէ դուրս հանել, խոտորցընել, մոլորցընել. ֊ նօքսան չգործմոգ, սափրըլմոգ։
Ըստնբջ. ո. Ստնբջ։
Ըստնդիաց. ա. Ստնդիաց։
Ըստիմնեմ, նցայ. չ. ոգի տալն Հագնիլ. ֊ չնգմէ՝ փապուճ կ'ելմէք։
Ըստիքս. ո. Ստիքս։
Ըստհուն. ա. Նկրհուն։
Ըստմնանայք, նանայց կամ նեց կամ սինց կամ սանց. ա. մնանաւորք, առանձնակեաց, անհաղք։
Ըստմիօյէք. գ. Ձեռացածնելը մէկիկ մէկիկ։
Ըստնմայք. յց. գ. անոր նմանները։
Ըստնմանէք. գ. անոր նման նկրմնելը։
Ըստ որում. ո. Ըստ։
Ըստօրակ. գ. տեսակ մը կտաւ։
Ըստ օրէն. նխ. պէս, նման. ֊ կէօրէ։
Ըրջուի, ուաց. սեռականն բառիս Ուրջուս։

Բ

Բ, բ. բո. բնութիւն տառ. Հայոց. բառաձայն՝ անձայն, Թանձր քան զԴ. Տ. լուծոյ անունց դէմ. զոր օրինակ Թակարիմ, Թակարդ. կամ Թայ, կատայ. ընդ, ենթ։
–Բ. թ. բնո. բնութիւն։
Բաբոր. գ. լեռան անուն. որ և Թաբորա-կան լեռան։
Բագ, ի, աւ. կամ իւ. կամ ով, աց կամ ից, իւք, օք, ովք. գ. պատկ. ֊ Թաձ։
–Բագ առնում. Թագաւորիլ։
–Բագ գնեմ, կապեմ (անձին). Թագաւորել – (այլում). Թագաւորեցընել
–Բագ ի գլուխս. մ. գլուխը Թագ դրած, Թագ ունելով։
Բագագանգուր. ա. մազը Թագի ձեւով
Բագագլուխ. ա. պսակաւոր։
Բագագործ. ա. Թագ շինող։
Բագագիտակ. ա. Թագաւորակերպ։
Բագագիր, գրի, գաց. ո. Թագաւորին գլուխը Թագը գնող (իշխան)։
Բագագործ, Բագագործեան, ա. մ. Թագով զարդարուած, Թագաւորած։
Բագագործեմ, նցի. գ. Թագով զարդարել, պսակել, Թագաւորեցընել։
Բագագրմ, ի, ից, Բագագրն, ի կի՞ ոյ, ից ա. Թագաւորացն։
Բագագնաց. ա. Թագ դրած։
Բագագրմուհի. ա. Թագաւորացն կոյս։
Բագաժառանգ, ի, աց. ա. Ժառանգ Թագաւորութեան։
Բագակալ, ի, աց. ա. Թագաւոր, Թագուհի, Թագիզբի զաւակ, Թագական. ֊ Թագաւոր։
Բագակալան. ո. Թագաւորական։
Բագակապ. ո. Թագադիր. – 2 ինքնիշխան Թագաւոր նշան. – 3 Թագաւորական։
Բագակասեմ, իմ. Թագաւոր դնել, գիրել։
Բագակասութիւն. գ. Թագաւորելը, Թագաւորցընելը։
Բագակառոյց. ա. Թագը հաստատող։
Բագակերպանալ. Թագաւոր ձեւացած։
Բագակիր. ա. Թագ ունեցող։
Բագակից, Բագակցեալ ա. Թագաւորակից։
Բագայօրէն. ո. Պատկառելով։
Բագանմման. ա. Թագի նման (մազ)։
Բագապատ, Բագապատիւ ո. Թագապարգ։
Բագապատիւ. ո. Թագառու, 1։
Բագառու. ա. 1 Թագ առնող, Թագաւոր – 2 փեսայ նշան։
Բագառուհի. ա. Թագ առնող, Թագաւորելու։
Բագառուի. գ. նշանակ մը կամ խազ։
Բագաւոր, ի, աց. գ. 1 Թագաւոր. ֊ գըրալ, շահ, փադիշահ։ – 2 փեսայ. ֊ կիւվէյի։
–Բագաւոր կենդանեաց. առիւծ, արծիւ, և այլն. և ծաղկանց՝ վարդ, շուշան, և այլն։
–Բագաւոր. երկաթ ժամագրքի, որ կը սկսին՝ Թագաւոր յաւիտեանս։
Բագաւորաբար. մ. Թագաւորի պէս։
Բագաւորաբնակ. ա. ուր Թագաւոր կը բնակի, արքայանիստ։
Բագաւորագիր մատենից. գիրք Թագաւորաբեանց առաւելաձայնչին մէջ։
Բագաւորագոյն. ա. Թագաւորէն մեծ։
Բագաւորագէմ. ա. Թագաւորի գէմք ու-

նեցող։ [զարդարուած։
Թագաւորազարդ. ա. Թագաւորի պէս
Թագաւորազարդի, ի, աց Թագաւորագին, գնոյ, գնաց Թագաւորագին, գնի, նոց, գանց ա. 1 Թագաւորաց կան ցնդէ՝ անէ. տշահ. զարդ։ — 2 Թագաւորի մեծաւոր, պարտականն. տ սէրապիդ։
Թագաւորական, ի, աց. ա. Թագաւորաց՝ Թագաւորութեան յատուկ. տ հիւնքեանարի։
Թագաւորական օձ կամ իժ. տ. Ալքայիկ օձ։
Թագաւորականագոյն. ա. Թագաւորներու նման գոյնի։ [կան իշխանութեան։
Թագաւորականութիւն. գ. Թագաւորական։
Թագաւորակաց. ա. Թագաւորաբնակ։
Թագաւորակերպ. ա. Թագաւորի նման։
Թագաւորակից, կցի, ցաց. ա. 1 Միկտեղ Թագաւորող, նոյն աթոռի տէր։ — 2 Թագաւորի մասնակից։ — 3 Նոյն առն կամ գազանի նստող։
Թագաւորակցիմ. չ. Թագաւորակից ըլլալ։
Թագաւորահայր, հօր. գ. Թագաւորի հայր, կամ հայր անգաւած։ [գանք ընող։
Թագաւորանարգող. ա. Թագաւորի անարգ։
Թագաւորանիստ. ա. Թագաւորի նստատեղ (քաղաք), Թագաւորաբնակ. տ ասիթանէ, փայիթախէ։
Թագաւորանք. գ. ալքունիք. տ սէրայ։
Թագաւորապէս. ա. Թագաւորաբար։
Թագաւորասատ. ա. Թագաւորի հրամանով. տ փատիշահ հէօքմիւնէ՛։ [մանի)։
Թագաւորասուն. ա. Թագաւորական (քաղ.
Թագաւորացարար. ա. Թագաւորավայել։
Թագաւորացնալ } 1 Թագաւոր եղած,
Թագաւորացուցեալ } դրուած։ — 2 Թագաւորական (քաղաք)։ [փատիշահ օլմուշ։
Թագաւորիմ, եցի. չ. Թագաւոր ըլլալ. տ
Թագաւորիմ, եցայ. 1 Նոյն, անոնցմէ ո. Հոմի։ — 2 Թագաւորութիւնը քշնել
— Թագաւորնալ. պահանջել։ [քաղաք։
— Թագաւորնալ քաղաք. Թագաւորական
Թագաւորնցուցանեմ, ցուցի. ն. Թագաւորնցընել, Թագաւոր նստեցընել. տ փատիշահ էմմէք՝ գտնուիլ։
Թագաւորոտի. գ. Թագաւորի ոտքի։
Թագաւորութիւն. գ. 1 Թագաւորի իշխանութիւն. տ փատիշահլըգ։ — 2 Թագաւորի կառավարութիւն։ — 3 Թագաւորին տան մարդիկը. տ փատիշահ Թագաւորը, մէմալիքի մարդիկը։ [կնոջ։
Թագեմ, եցի. ն. Թագաւոր ընել, պատ.
Թագընկալ. ա. Թագ ընդունող։
Թագընկալեմ, եցի. չ. Թագ ընդունիլ։
Թագընկալութիւն. գ. Թագաւորելը, պատկուելը, Թագաւոր օծուիլը, Թագ դնելը։
Թագընկէց. ա. Թագը վար ձգող։
— Թագընկէց առնեմ զոք. Թագաւորութենէ ձգել։
Թագկապութիւն. տ. Թագակապութիւն։
Թագնուտ. Թագչիմ. տ. Թաքչիմ։
Թաքուած. գ. Ծածուկ տեղ։
Թագուհի, հւոյ, հւոց. (կայ գործ. և Թագուհեմ.) ա. գ. կին Թագաւորը, Թագաւորի կին, կամ մայր կամ քոյր. տ սուլթան։
— Ընծանութեամբ՝ Եկեղեցի, և յուսիս։
Թագուհութիւն կամ Թագուհւոյթիւն. գ. Թագուհիի իշխանութիւն. տ սուլթանլըգ։
Թագէական. ա. Թագէոս առաքելոյն յատուկ։
Թազնեմ, նցի. չ. վազել. տ սէյիրթմէք։
Թաթի, ի, ից. գ. 1 Թաթիկ, ոտիկ. տ էլ, այագ։ — 2 Կշիռքի աչքը։ — 3 պարտատոկի մէջը։ [պուլաշզգ։
Թաթախ. ա. Թաթխած, պրլըշտրկած. տ
Թաթախեմ. տ. Թաթխեմ։
Թաթակիչ. գ. Թաթի ձեռք ակիչ։
Թաթաչատ. ա. Թաթի իկնելը կամ ոտիկը ներս կոտրած։ [դունկը Ջղքած։
Թաթաչնճռ. ա. ոտիկը Ջնդք, ոտքի բ.
Թաթաչնճռութիւն. գ. Թաթաչնճռ ըլլալը։
Թաթաղեմ. ն. 1 Թաթի դնել. տ. Թաթաւեմ։ — 2 Ծնծնել. տ տէյմէք։
Թաթազան. ա. կոխած, կաած, լնցուն. տ ըզգը, սըզգը, ոտփոշու։
Թաթառ, կամ Թաթիւռ, թռոյ, ով. գ. մլրկած ամպ՝ որ վերէն կ՚իջնայ. տ խորթ ուռ (Ասոյգը գրկի է, Թաթառ ան. մարգարէ Թաթի)։
Թաթաւեմ, նցի. ն. Թաթի դնել, մնալակոնել պրլըշտրկել, թրջիլ, խոխոռ ընել. տ պատրծոտ, տալարմագ, տազմագ, պուլշարմագ, ըսալաթմագ։
Թաթաւնցուցանեմ. Նոյնն [դուրկը։
Թաթաւումն, ումն. գ. Թաթի դնելը, Թաթի
Թաթաւուն } ա. ըսրսրուքին Թաթի դած՝ խոխոռ
Թաթաւուչ } խոխոռ, խոխոռ, լնցուն, ըսցուած, խխոռ
Թաթիմ, նցի. ն. ոտիկով կամ ոտիկը գետնի՝ վար ձգել, կրծանալ. խաբել։ Թի փի իւտիւնէ կէմի իրմէք, ատաթմագ։
Թաթոուլ. թռոյ, ոց. գ. առջևի Թաթի՝ ոտիկ՝ ուրք կ՚նդամնուած. տ այագ։
Թաթպան, ի, աց. գ. ձնաձոց. տ էլտիվէն։
Թաժայ, Թաժամ, Դաժայ. ա. գ. (ռմկ.) Թաղամ. տ Թագա, Թազէ։ (ըսուռնալենաց Դալաթը)։
Թալամ } չ. Թուլնալ, մարմրիլ։
Թալանամ, ացայ } տ պայըլմագ։
Թալաս, կամ Թալասմն. գ. է գ կամ կըտած ոչխար, այծ։ [տ սարսափեցուցմագ։
Թալեալ խոտաղամ. մորիլ ու Թաղլըսրկիլ։
Թալխայ. գ. Բարակ գնդակ. տ Թիւն։

Թալկամ, կաս. չ. երես դարձընել, խրտիլ։
Թալկանամ, ացայ. չ. 1 մարիլ, մարմրիլ, սիրտը անցնիլ կամ կտրվիլ. ֊ պայքլմագ, նիւբէչի քէռիլմէք՝ գլըլմագ։ – 2 Թան. ձրանալ (արևան)։
Թալկացուցիչ. ա. մարիլ բերող [բան։
Թալկացումն. ցման. գ. վհլնոտուիլ. ֊ սա.
Թալուկ. գ. մարմիւք, գլխաւ պատւ. ֊ նիւբէք պուլանմասը՝ պայքլմասը, պաշ ոէօնմէսի։
Թախանձ, իւից. գ. 1 ազաչանքով ձանձրացընելը. ֊ նալվար նազար օլմասը, Թախձիզ էմէ սիւ – 2 Թախտուիլի, տրտունիլի, ձանձրուիլի, նեղսրտուիլի. անհամնիլի. ֊ նիւբէք գըրըգլըգը, սասան, տատսըգլըգ։
–Թախանձք. օժիտ. ֊ Ջէհիզ
Թախանձաբարմանդամ կնքալով. ֊ տատսրգձան։ [տանջալ։
Թախանձագին. մ. ազաչանքով պաղատ.
Թախանձագոյն. ա. խիստ անհամ, տրտուտ։
Թախանձալից. ա. ցաւագին, գժուալիւն։
Թախանձական. ա. ձանձրալի, նեղիչ։
Թախանձանք, նաց. ա. Թախանձ. 1 և 2 նշ։
Թախանձելի. ա. ձանձրալի, նեղիչ։
Թախանձեմ, նցի. ն. շատ ազաչել, ձանձրացընել. ֊ պէկաբ՝ Թաձիզ էմէմիք։
Թախանձեցուցանեմ. նոյն։
Թախանձեցուցիչ. ա. ձանձրացընող, նեղիչ, անհամ։ [տանջանալիք։
Թախանձիմ. չ. նեղիլ, կարօտիլ, տրտմիլ։
Թախանձումբիւն. գ. 1 նեղը խոհելը՝ մրմնելը. ֊ սըգլէմէ, սըգըտա սօգմասը՝ կիւմէսիւ – 2 նեղսրտիլը, ձանձրուիլի. ֊ սասան, պէչալըգ։ – 3 սաստիկ պէտք, կարօտութիւն (քանի մը), նեղութիւն, Ֆարկ։
Թախանձումն. ձման. ա. 1 շատ ազաչանք։ – 2 նեղսրտութիւն, տհաճութիւն։
Թախիծ. ա. Թաղիծ։ [Թուղիծ։
Թախիծել. գ. (ապ.) գրած կամ գրելի
Թախիծ, խծի, իւ. գ. 1 պատի կսկիծ՝ դուրս տուած, նեղսրտութիւն, մռայնութիւն, տրտմութիւն. ֊ Թաստ, գաստիկէմ։ – 2 Թախանձանք կողկողելով
–Թախիծս արկանեմ. ա. Թախանձեմ։
–Թախիծ. ա. տրտմական, նեղիչ։
Թախծագին } ա. ախտւր, ցաւագին։
Թախծագոյն }
Թախծալ. ա. ախտւր գէմքով։
Թախծալի } ա. լի տրտմութեամբ, տխուր,
Թախծալից } տխրական։
Թախծական. ա. տրտմական, ցաւագին։
Թախծանք, նաց. ա. Թախծութիւն։
Թախծալի. ա. Թախծական։
Թախծեցոյց. ցանեմ. ն. տրտմեցընել։
Թախծիմ, նցայ. ձ. մռայնոտ տրտուտ կնալ, նեղսրտիլ. ֊ մահդուն օլմագ։
Թախծոզական. ա. տրտմեցընող, նեղիչ։
Թախծութիւն. գ. տրտմութիւն տրտունջ և բնսի, նեղսրտութիւն. ֊ գասէվէմ, սըգլէմ, ացիագանութիւն, ածը։
Թակ, ի, աւ. կամ Թակն, կան, կամբ. 1 Թակ. ֊ Թօգմագ, Թօփուր – 2 Ախան պէս կննդանի մը։ [կը կամ շուրջառու։
Թակալակ. գ. լատին սարկաւագաց շապիկ։
Թակակոխ. ա. Թակով կոխող, կոխած։
Թակաղ, ի } գ. կոշնակի Թակ. ֊ չանկ
Թակաղաղ } Թօգմագը։
Թակաղակ. գ. կոշնակի պղտի Թակ։
Թակաղակ } գ. սևան գլուխ. ֊ տիրէկ
Թակաղաղ } պաշը։
–Թակաղակ. ան խոյակը կամ կապն ոչ երկու՝ տիւներն իրարու հետ կը ջոդէ՝ գլուխներնէն։
Թակարդ } ի, ացի, օք. կամ ից, իւք. գ. 1 կեն-
Թակարճի } դանիք բռնելու գործիք, որ-զայլի, ցանց, մեքենայ վանդակաձև՝ պատող պահպանող. ֊ տուզագ, ազդ, չէպքէն։ 2 վանդակ. ֊ գաճէա, փաբմագը։
Թակարդադիր. ա. որոգայթի լարող։
Թակարդապատ } ա. Թակարդով պատող, պատած։
Թակարդապատանաւ }
Թակարդապատիր. ա. Թակարդով խաբեալ։
Թակարդափակեմ, նցի. ն. Թակարդի մէջ փակել։
Թակարդեմ, նցի. ն. 1 որոգայթով պատել, բռնել, կապել. ֊ տուզագա պըռգմագ։ – 2 որոգայթ լարել. ֊ տուզագ գօմագ։
Թակն. ա. Թակ։
Թակնակուռ. ա. Թակակոխ։
Թակոյաբուղխ. ա. Կանայ Գալիլեացւոց Թակոյկէն բխած (դինի)։
Թակոյկ, կաւկի, կով, կուկաց, կոյկք, կոյկաց. կամ Թակոյք, կոյս. գ. 1 սափոր. ֊ ափսի – 2 փայտ. ֊ քնասէ։ – 3 ան ձևով զարդք աշտանակին։
Թաղ, ի, ից. գ. քաղքին մասն մասն տեղացիք. ֊ մահալէ, սէմթ։
Թաղ. ի, աւ, իւ. կամ Թաղն, զոյ, զևաւ. գ. Թաղիք, կաշ. ֊ քէչէ։
*Թաղաթաւ. ա. մերկ գլխով (կին)։
Թաղակ, ի, ից. գ. Թաղիքէ սաղաւարտ։
Թաղակից լինիմ } չ. մէկտեղ Թաղաւիլ։
Թաղակցիմ, նցայ }
Թաղանգայ. ա. մաշկ կապած։
Թաղանթ, Թաղանդ. ոյ, ից. և ի, ից կամ ից. գ. 1 բարակ մաշկ. ֊ զար. – 2 ձաղկ քաղքերի։
Թաղանթաձև } ա. Թաղանթի պէս. ֊ զար
Թաղանթազարդ } կիպի։
Թաղանթաձև. ա. մաշկաձև։
Թաղանթապատաձև. Թաղանթով պատած։

Թաղանթիմ. չ. բարակ մաշկ կապկլ։
Թաղանդ, ձևմ. ա. Թախանդ, ձևմ։
Թաղամաւոր, կամ Թաղամնաւոր, ի, ած. յա. գ. կռատած, կուրս, մաղևալ, Հղմած։
Թաղար, ի, ած. գ. իմաղար, ղղար, գնղար. պատուկ. ֆ չէօմլէք, սագսի։
Թաղնայ. ա. իմաղիք, կաՀնդէն. ֆ քէչէ, քէչէիտէն։
Թաղնդուիթիւն. ա. Թաղուածք։
Թաղնի, նգի. ն. Հողի տակ դնել, խոր տեղ մը ծածկել. ֆ կէօմմէք, տէֆնին էյիմէք։
Թաղնդրգիչ. գ. ողնդրգակ։
Թաղի, ի, ից. գ. իմախդ. ֆ տօմատզ էլէմատը։
Թաղի. գ. 1 ա. Թաղ, կաՀ։ — 2 ըղդտա կանկառ։ [մէք։
Թաղիանամ, ացայ. չ. իմաղկիլ. ֆ քէչէլէնմէք։
Թաղծ. ա. Թախիծ։
Թաղկանամ. ա. Թաղկիմ։
Թաղկամարս. ա. մագնըդը իմաղիք դարձած։
Թաղկիմ, նցայ. չ. իմաղիքի պէս խիստ ըլլալ, կծկիլ, իմանձրնալ։
Թաղկուիթիւն. գ. իմանձրութիւն, խտութիւն։
Թաղկուծն, կմանն. գ. 1 իմաղկիլը, խտանալը։ — 2 իմաղկանալը։
ԹաղՀար, ի, ած. կամ Թաղհալ. գ. գլխարկ կանանց իմաղարի ձևով. ֆ իմաքնա։
Թաղմանական. ա. իմաղման (կանդէլ)։
Թաղնորգ. ա. նոյն իմաղին մէջ բնակող. ֆ մահալէլի։
Թաղուծն, ղմանն. գ. իմաղում. ֆ կէօմիւլմէսի։
Թաղուն. ա. սխած, կոխած, խխա, ամուր. ֆ սըգը, իմըգը։
Թաղքիմ. ա. Թաղկիմ։
Թամ. գ. իշնամ։
Թամը, ի. ած. գ. 1 ալուխ, կօրգին. ֆ սէմիչ։ — 2 կնդանիին ոտդը. ֆ պալարը։
–Թամիս Հալկանիմ
–Թամը ՚ի նուտս գնիմ } ա. Թամգիմ։
Թամշահարնամ. ն. ա. Թամգիմ։
Թամգատակ } 1 գ. ապգրտի լաթ, քուրջ.
Թամգատց } ֆ չուլ. խրըդատ — 2 ա. ցընցոտ։
Թամգնամ, նցի. ն. ձիուն կազմածքը վրան գնել. ֆ էյէրը՝ սէմիչը՝ փալան իմազմագ։
Թայլ. ա. Թաղիմ։
Թայրամշոտք կամ Թարամշոտք. գ. ընտանէնք, մերձաւորք. ֆ իրըմ՝ ազրապար։
Թան, ի, ից. գ. իմաց ուտելիք, ապուր. ֆ աշ, չօրպա։ [նէքէ։
Թանագ, ի, ից. գ. նրկամիէ իմիմնդ. ֆ իմ-
Թանաճառ, ի, ից. ա. գ. ապուր՝ իման չուտագ՝ ձգնուիմնան համար։
Թանամ. իմացի, իմաց. ն. և կր. իմացայ, իմանալ. իրչնել. իմամնել. ֆ ըրալմմագ, ուսյա ազմագ, պամիրմագ։

Թանագ, ի, աւ-կամ ով. գ. մեղան. ֆ միւրէքքէպ։
Թանգ. ա. 1 տ. Թանկ։ — 2 գ. իմամբէն գօտին՝ կապը, իմախտուր. ֆ գօլան։
Թանգար, ի, ած. գ. 1 վաՀանական. ֆ իհէՀար։ — 2 պանդոկապետ. ֆ մէխանէՀի։ — 3 տուգ ծախող։
Թանգարական, ի, ած. ա. իմանկ, տուգ. ֆ վահալը, գըլմիմիլի։ [ֆ խազինէ,
Թանգարան, ի, ած. գ. գանձարան, գանձ.
Թանգուզնամ. նցի. ն. քաշուիլ, սկզիլ և լլալ. ֆ սիվիշմէք, գայբնմագ։ [ալէտ
Թանևիմաց. ա. իմանի մէջ նիսած, ապուրի
Թանիմ, ի. գ. 1 իմաղանիի պէս բան, մաշկ. ֆ փէըտէ։ — 2 Հղկը. ֆ տոլ պուտագ։
–Թանիմ ապակւոյ. ապակիի իմափանցիկ իմըմիմ։
Թանիկ. գ. ապուրիկ. ֆ չօրպաՀըգ։
Թանկ, կամ Թանգ, ի, ից. ա. տուգ, ծանր. ֆ վահալը, աղըր։
Թանկա. գ. (բառ. ռմկ.) գանկ, տառակ։
*Թանկանգար. տ. Թանգար։
Թանկար. տ. Թանգար։
Թանկուռչի. տ. Փօրանկնալ։
Թանկութիւն. գ. տգութիւն. ֆ վահալըըգ։
Թանձր, ձուռ կամ ձրուռ, ըոյ. ձուռք, ձրուռք, ձրոյք. 1 ա. իմանձր, Հաստ, խոշոր, գէր. ֆ գալըն, իրի, գապա, սրգ։ — 2 մ. ֆ սրգ սրգ։
Թանձր. գ. չըի իմաչուն պարտատու։
Թանձրաբարբառ. ա. իմանձր՝ Հաստ ըրլիմուռնքով, լեզուով։
Թանձրաբնութիւն. գ. տխմարութիւն։
Թանձրագոյն, գուռն, ից. ա. 1 աւելի կամ շատ իմանձր։ — 2 իմանձրամիտ. ֆ գաստու։
Թանձրագանգատ. ա. ծանրաշարժ։
Թանձրամիտ. ա. գիրուկ. ֆ սէմիզ։
Թանձրամիտ. մ. շատ նեղուելով։
Թանձրամուռք. ա. Հղկը ուռնցող. ֆ տօլը պուտացրը։ [Հաստ։
Թանձրալար. ի, ից. ա. չուռաններըը՝ իմելնըը
Թանձրալեզու. ա. լեզուն Հաստ՝ ծանր, գըժար Հասկընալու։
Թանձրախոտ. ա. շատ իմանձր (ամպ)։
Թանձրախոտ. ա. խիտ, իրարու վրայ նկած. ֆ սըգ։ [ցուած։
Թանձրախոտ. ա. ատստիկ իմնած ու լե-
Թանձրախոտ մնր. ոխմ, խորունկ շաղախ. ֆ պամագ չամուր։
Թանձրախուռն. ա. շատ ու խիտ. ֆ սըգ։
Թանձրակնդև. ա. Հաստ կնդևով։
Թանձրահոգ. 1 ա. Հոգը շատ ու պարտատու։ — 2 գ. իմանձր Հոգով գնալին, Հոգի կշտանը՝
Թանձրաձև. ա. իմանձրկնկ. ֆ գապամ։
Թանձրամած. ա. իմանձրու կպչուն. ֆ սրգ, գոյու։
Թանձրամածութիւն. գ. խտութիւն։

Թանձրամայրի. ա. խիտ անտառով. ՝ սրգ օրմանլըգ։
Թանձրամանուկ. ա. մատունքը Թանձր՝ խիտ։
Թանձրամանուկաբար. մ. խոշոր կտորները ընտրելով կամ գնելով։
Թանձրամանուագործ. ա. աւելի Թանձր։
Թանձրամանուքիւն. գ. Թանձրութիւն մասանց։
Թանձրամարմին. ա. մարմինը՝ նիւթը Թանձր։
Թանձրամարմնութիւն. գ. գիրութիւն. ՝ ախմիզլիք։
Թանձրամիս. ա. գիրուկ. ՝ սէմիզ։
Թանձրամիտ, մտի, ստց. ա. միտքը Թանձր. ՝ գաղափ, գաղջն գիտնալի։
Թանձրամտիլ, ի, ից. ա. գ. Թանձր մտիլ, Թանձրամտիլ. ա. Թանձր ծնոտ՝ միտով։
Թանձրամտութիւն. գ. գիրութիւն. ՝ սէմիզլիք։
Թանձրամտութիւն. գ. մտքի Թանձրութիւն. ՝ գիտնի գաղջնլըգը, գաղջլըգ։
Թանձրայատակ. ա. յատակը՝ գետինը Թանձր, խոր։
Թանձրայիւն. տ. Թանձր։
Թանձրայնի, նուոյ, նեաց. ա. Թանձր, Թանձրանամ, ացայ. չ. 1 Թանձրնալ, հասարնալ, խտանալ, մակարդիլ, շատնալ, սառկանալ, խստանալ, կարծրնալ – 2 Թանձր մարմին առնուլ։
–Թանձրանալ երկիւղի. վախը սառկանալ։
–Թանձրացնալ. խիտ, Թանձրկնիլ։
Թանձրանիւթ. ա. Թանձր (մարմին)։
Թանձրապէտ. մ. մարմնապէտ։
Թանձրապորտ. ա. փորը մեծ, Թանձր։
Թանձրաստաղաթիւ. ա. տնրնկնելը՝ Ձիղնը խիտ։ [Թանձրամիտ։
Թանձրասիրտ, սրտի, ստց. ա. խստասիրտ, Թանձրասառնդ, ի, աց. ա. սառնդուածքը Թանձր. ՝ քաղա (սառամ)։
Թանձրասպիւռ. ա. Թանձր (խաւար)։
Թանձրատարած. տ. Թանձրամած։
Թանձրատարածուի. ա. յորդ անձրեւ. ՝ սրգ նադմնըգ՝ սաղանագ միասլը։
Թանձրատես. ա. Թանձրամիտ։
Թանձրատեսակ
Թանձրատեսիլ } ա. Թանձր, խիտ։
Թանձրացուցանելի. Թանձրացընել. Հատորցընել, զգալի ընել։
Թանձրափուշ. ա. փշոտ. ՝ չօգ Թիքէնլի։
Թանձրլնի, նեցի. ն. ա. Թանձրացուցանիմ։
Թանձրութիւն. գ. լայնութիւն՝ խորութիւն, հաստութիւն, խտութիւն, գիրութիւն, Թանձրամտութիւն։
–Թանձրութեի ծնրութեի. խորին ծնրութիւն։
Թանոտ. ա. (բնութիւն) Թանով պղպեղկած, ՝ խաչալ։ 2 արիւն նրբամած. ՝ մայասըլ։
Թանչակալ. ա. Թանչ ունեցող։
Թանչնի. ն. 1 ալեսպղուր ձայներ հանել արբեցած մէջտեղը – 2 տ. Թառանչնի, 1։
Թանց. նախ. առանց, ի զատ, գուրս. ՝ մանէ, սրգ։
Թաշկինակ, ի, ից. գ. Թաղկինակ, քրտինք սրբելիք, երեսսրբիչ. ՝ Թէչ՝ նիւզ սիլէնէք, մահրամա, Թէսմիմէլ։
Թաչնի. ն. շուտ շուտ՝ բնկնէ Թափուկ ըսել (աղօթքը)։
Թաղալուձն. տ. Թաւալուձն, Տապալուձն։
Թաղրի. տ. Դրիճ։
Թաղ. Թաղը կամ Դաղը. գ. հաւի՝ Թռչնոյ հանգչելու, և պտուղ կախելու Ձիղը՝ փայտը։ [պօզուգ։
Թաղամ. ա. Թռամած, Թշնած. ՝ սօլմուշ։
Թաղամիմ, նցի. չ. տ. Թաղամիմ – ն. տ. Թաղամնցուցանեմ։
Թաղամնցուցանեմ, ցուցի. ն. Թռամեցընել, Թշնեցընել. մարել. ՝ սօլտիրմագ, սէօնտիրմէք, պօզմագ։
Թաղամիմ, նցայ. չ. Թռամիլ, Թշնիլ, մարիլ. ՝ սօլմագ, պօզուլմագ, սէօնմէք։
Թաղամուիմ
Թաղամուիմն } գ. Թռամիլը, Թշնիլը։
Թաղանչ. Թաղաչ, ի, ից } գ. 1 սաղ
Թաղանչանք. Թաղաչանք, նաց } տիկ հառաչանք. ՝ ախ, ահիզար – 2 ցաւ սառտիկ, Թանչ. ՝ աղրը։
Թաղանչնիմ, նցի
Թաղաչնիմ } չ. 1 սառտիկ հառաչանք ընել. ՝ ախտուվախ էքմէք, ուճ աման էքմէք – 2 սառտիկ խոտուկ ունենալ։
Թաղանչումն
Թաղաչումն } տ. Թաղանչ, Թաղաչ։
Թաղափ. գ. մեծ ձուկ մը. ՝ մէրսին Ձիւնսիւ
Թաղ, ի, իւ. գ. (բաղ ա.մ.) տաշտ, պնակ. ՝ Թաս։
Թաղամ, ացի
Թաղել, ղացոց } չ. 1 շինարգելք ըլլալ, հինքը ընկնուիլ. ՝ Թէրքնէֆէս սէմագ – 2 Թաղասլել. ՝ Թաղա էքմէք։
Թաղու, ի, աց. գ. դանկի չորրորդ մասը. ՝ մանղըը։
Թաղուն. ա. Թաղոգ, հնացող, շնչարգելլ, և անոյազարաւ ուռնալու միջոցը։
Թաղուն գինի. (յ.) Թաղա կղզիին ազնիւ գինի. (որ և Ն.ղբուծի գինի)։
Թաղամ. չ. հնալ. տ. Թաղամ։
Թաղանախագործ. գ. Թաղի կամ հնապաղակի մէջ ձևացած խաղերը. ՝ օյուն, գօմիտիա, Ձամաշայ ըզգ։
Թաղանթաձէր, սիրելացաս. ա. Թաղոն՝ խաղօրդ։ [բանացաւ։
Թաղանթախուքիւն. գ. սէր խաղալու տեսակ։
Թաղար, տնոր. տնրգ, տնրց կամ տեղաց. գ. (յ.) 1 Թաղարնի խաղ, կամ խաղալու տեղ.

՝ մէյտան օյաւնու, մէյտանու – 2 Համդիսանք. ՝ սէյիրձիլէր
–Շուրջ զվտառներն. ամիփիթէատրոն։
Թատրատաս, ի, ացի. ա. Հանդիսատես. ՝ սէյիրձի։
Թատրաձուք. ո. Թատրոն։ [իրին։
Թատրախ, ոյ, ոց. կամ ի, ացի. գ. շարաւ. ՝
Թատրախայից. ա. Թատրախով լեցուն։
Թատրախածոր. ա. Թատրախոտ, Թատրխոտ։
Թատրախածուծ. ա. գէշ արիւն ծծող (սրդրուկ)։ [տած մաշկը։
*Թատրախապգել. գ. Թատրախին վրան պատ
Թատրախեցուցանեմ. ն. Թատրախոտել։
Թատրախիմ, եցայ. յ. Թատրխոտիլ։
Թատրահատ, կամ Թատրհատ, այ. կամ Թատրհամա. կամ Թատրհատայ. գ. կուռքին, որ և Ա՛նզքամ կըսուի։
Թատրը. ո. Թատրի.
Թատրմանն, ի, ացի. ա. գ. (գրի և Թատրմանն.) ՝ մէկ լեզուէն մէկալը դարձընող. ՝ Թէրճիմանն – 2 մանրիչ սուրբ գրոց, կամ խրիմին քահանայ – 3 գ. Թատրմանութիւն։
Թատրմանեմ, եցի. ն. ՝ ուրիշ լեզու մը գալ հընել. ՝ Թէրճիւմէ էիմէք – 2 մեկնել. ՝ Թաճիսիլ էիմէք։
Թատրմանիչ, նչի, չաց. ա. գ. ՝ Թատրմանող, մեկնող – 2 մատենագրող անուն սրբոյն Սահակայ և Ա՛նտռապայ, և անոնց աշկերտներուն։
Թատրմանութիւն. գ. ՝ Թատրմանելը, և Թատրմանած բան կամ խօսք – 2 մեկնութիւն, բացատրութիւն. ՝ Թաճիսիլ։
Թատրմանչագիր. ա. Թատրմանիչներէն գրուած։ [գար։
Թատրմանօրէն. մ. Թատրմանաբար, մեկնաբանաբար։
Թատրճափական. գ. Թատրճիլ՝ աչք բանալ գոցել մը, վայրկեան, լոպէ։
Թատրճափանք, նաց. գ. անտրնալը, փուճ առնն անցընելը. ՝ օյալանմասը։
Թատրճափնցուցանեմ, ցուցի. յ. փուճ պըտըցընել, պարապ տեղ քալցընել. ՝ Թաղմա կէզիմտիրմէք։
Թատրճափիմ, եցայ. յ. առնն անցընել, պարապտիլ, անտրնալ. ՝ օյալանմագ։
–Թատրճափիլ ական. այից Թատրճափելը, վայրկեան մը։
Թատրճափութիւն, փման. ա. Թատրճափանք։
–Թատրճափութիւն ական. ա. Թատրճափական։
Թատրճիլ կամ Թատրճիլ ական կամ աչացաչից Թատրճիլը, աչք բանալ գոցել մը. ՝ կէտզ Թատրճըմը։
Թատրճեւանք. ա. Ա՛բռնանի՝ (յոյն)։
Թատրհանութիւն. գ. (պ.) ապատութիւն ՝ի Տարկաց։
Թատրհատաս, ի, ացի. ա. ՝ Թատրճափ, անպիտան, փուճ, չնչին, աւելորդ, կրցկըցած։ – 2 անուն շաղկապի, որ առանց Տարկի ալ կը գըսուի։
Թատրհատցուցանեմ. ո. Թատրհատցուցանեմ
Թատրհատցուցանիմ. ո. Թատրհատիմ։
Թատրհատիմ, եցայ
Թատրչինակ. ո. Թատչինակ։
Թատրչիչ, չչի. կամ Թատրսիս, սսի, սսայ. կամ ակն Թատրչի. գ. (Լ.) յակինթի. կամ ծովագոյն կապուտ ակնիւ քար։
Թատրց. նխ. ո. Թանց։
Թատրփ. գ. գնտէն բացուած Ձամբայ՝ Տրկանէն որպէս Տամարս։
Թաց. ո. Խմնաւ, Գէջ։
Թացանամ. ո. Գիջմանամ։
Թացութիւն. ո. Խմնաւութիւն, Գիջութիւն։
Թացուցանեմ, ուցի. ն. ո. Թանամ։
Թաւ, ի, ացի, կամ ու, ուց. ա. գ. ՝ Թանձր, խիտ – 2 մաղտա, բրգտա. ՝ Թիւղլու – 3 Տատա ու Թանձր Ձայն – 4 վերջին տառ Եբրայեցւոց՝ նշան Տազիր։
Թաւազէտ. ա. մազը շատ. ՝ կիւմիւշ սաչլը։
Թաւազլը. ո. Թաւալագլը։
Թաւազլուխ. ա. գլուխը Թանձր մազով։
Թաւազոյն. ա. աւելի Թանձր կամ մազոտ։
Թաւազործ. գ. Տաշոյ բաներ շինող՝ կաբոյտ
Թաւախուփ. ա. խիտ Թփնտով։
Թաւալ. ՝ գ. Թապլըրկիլը. ՝ ուվալէյնի՝ ուսիր – 2 ա. Թապլըրկած։ – 3 մկկի պատկած։
–Առ 'ի Թաւալ. դարուվար, գարուվեր
–Թաւալ քանից. պատ՝ մէջէ մէջ գաղձուածընտով Տօտակցութիւն։
Թաւալագլոր. Թաւալդլոր. մ. Թապլըրկնելով. գլորտրկնելով. ՝ ուվալէյնիփ՝ նուվալըմըշըփ։ [(քար)։
Թաւալագնաց. ա. գլորտրկնելով գացող
Թաւալագոյն, գաւնի, ից. ա. մկկին աւելի պատկած, ծռած. ՝ էյիլմիչ։ [կան
Թաւալական. ա. որ կը գլորտրկի. Տօլվա.
Թաւալանիմ. յ. Թաւալիլ, գլորտրկիլ
Թաւալագլոր. ո. Թաւալագլոր։
Թաւալիմ, եցի. ն. ո. Թաւալեցուցանեմ
Թաւալեցուցանեմ, ցուցի. ն. գլորցընել, գլորտրկել, Թապլել, Թապլըրկիլ. ՝ ուվալէյէմէք, ուվալըրլեմէք։ [պատկիլ
Թաւալիմ, եցայ. յ. գլորտրկիլ, փռուիլ
–Թաւալիմ (առ Տնչ). Տակամիտել (քանի մը)։
Թաւալոց. ի, ացի. գ. գարուվար տեղ, կամ ատման տեղ՝ ուր Տնկածնները կը Թապլըտրկին։ [տիլը – 3 չեղիլը – 4 պատրիկը
Թաւալումն, լման. գ. ՝ գլորիլը – 2 պատա.
Թաւախուռ. ա. ուռճացած։
Թաւամազ } ա. մազոտ։ [քիրկ
Թաւամազայ }
Թաւամուլ, կամ Թաւ ամուլ. անպատիկ

Թաւշայատակ. ա. տակը մազոտ (Հնդկաստան)։
Թաւշայծու. ա. ընգուխներըը մազոտ. ֆ գաշ.
Թաւշանամ, ացայ. չ. խիտ ըլլալ՝ տերևով կամ մազով, Համալնալ, Թանձրնալ։
Թաւշածի. ա. բզկլակ. ֆ Թխկլիկ։
Թաւշացուցանեմ. ն. տերևով Ճղերով կամ մազով ծածկել։
Թաւշատեմ. ն. քաշատակել։
Թաւթափեմ, իմ. ա. Թօթափեմ, և Թաթափեմ։
Թաւիլ. (ռմկ.) ա. Տապկել։
Թաւուզ. ի գ. անտառ. ֆ օրման – 2 ա. տ. Թաւուտ։
Թաւուզիւն. գ. խոտուզիւն, Համատուզիւն. ֆ Թխկլիկ-լիւք։
Թաւուտ. ա. անտառապին, խիտ
Թաւի, ոյ կամ ու, ից կամ ուց. գ. 1 տակը, յատակը. ֆ տիպ – 2 սատկուզիւն և տատկուզիւն շարժման։
–Թաւի կամ Ընդ Թաւի կամ Ջ Թաւի անցանել. Թափանցել. ֆ կիրթռ կէշմէք, աշմագ։
–Թաւի անկանիմ կամ մտանիմ. Նոյն։
–Թաւի կամ Ընդ Թաւի անցուցանեմ, Հանեմ, Հատուցանեմ. խորունկը խոթել, մէկ դիէն մէկալ դէն անցընել. ֆ սափլամագ, կէշլիրմէք։
–Թաւի առնում. ա. Թափառիմ։
–Թաւի տամ. ուժ տալով խոթել՝ զարնել։
–Թաւին ընդ Թաւին, կամ Թաւինի Թաւ. մ. Թափանցելով, կամ Թափանցիկ ըլլալով։
Թաւիան, ի, աւ. գ. ան ազիքն ուակից դուբս կը Թափին մարմնոյն աւելորդքը։
Թափանշոյլ. ա. Թափանցիկ։
Թափանց առնեմ. Թափանցկութիւն տամ պայծառ վայլիլ։
–Թափանց առնեմ. խորունկը խոթել, մէկալ դէն անցընել. Թափանցնել։
Թափանցական \ա. մէջը մտած, միացած,
Թափանցային \Թափանցող, Թափանցիկ։
Թափանցանց. ա. մէջը մտած, խոթած, միաւորած։
–Թափանցանց լինիմ՝ բնիմ՝ նլանիմ. Թափանցնել, մէջը մտնել, անդին անցնիլ։
Թափանցանցալոյս. ա. Թափանցիկ, պայծառ։
Թափանցանցութիւն. գ. Թափանցկութիւն, անցնելիք։
Թափանցեակ. ա. Թափանցիկ։
Թափանցեալ, կամ Թաւի անցեալ. Թափացած, մէջը մտած՝ անցած։
Թափանցիկ. ա. Թափանցանց։
–Թափանցիկ լինիմ. ա. Թաւի անցանիմ։
–Թափանցիկ. (ռմկ. ոձով) Թափանցելի՝ լուսոյ. (ըստ գրոց Ներնէսի, և Պայծառ)։
Թափանցութիւն, մ՚ներաւանդ՝ Թաւի անցուցանելը ու անցնիլը։

Թափառ. ա. մ. պարապ պտըտող, պտըտելով։
Թափառական, ի, աց. ա. աստանդական, բարբարական. ֆ տէտիրկլիմ
Թափառականութիւն. գ. բարբարական ու պարապ ըլլալը. ֆ տէտիրկլիլիք, ավարաքզ։
Թափառանք, նաց. գ. պարապ պտըտիլը, մոլորիլը։
Թափառիմ, նացայ. չ. ապրին անդին պարապ պտրտիլ. բարբարական՝ մոլորական ընթիլ. ֆ տէտիրկլին՝ ավարա կէզմէք։
Թափառանակի. մ. Թափառելով, վազելով. ֆ ափալ Թափալ։
Թափառատ. ա. Թափառական։
Թափառուկն. ա. Թափառանք։
Թափնալ ատող. ատուզ։
Թափնալ ուղեղ. ըղեղը պակաս՝ անխելք։
Թափեմ, եցի. ն. 1 վաճել, պարպել, լեցընել. ֆ տէօքմէք, պոշալամագ, տօլտուրմագ։ – 2 ձեռքին խալըսնալ՝ առնուլ. ֆ խէլաս էյմէք։ – կր. Թօղուլ, զրկուիլ, անցնիլ, Հրաժարիլ։ [լեցընել մաշնցընել։
–Թափեմ զոգի. Հոգին Հանել, սիրտը Հա-
–Թափեմ զքաւուն, զոխս (՚ի վերայ ուրուք). բարկութիւնը՝ վրէժը Հանել, կատարել։ [տալ, մոռնիլ։
–Թափեմ ՚ի բաց զոգի. (անասունը) Հոգին
–Թափեմ զոք ՚ի կենաց. սպաննել։
–Թափեմ ՚ի միմեանց (զարս ՚ի կռուի). կռուողներն իրարմէ բաժնել։
–Թափեմ զոյժ. կրցած ջանքն ընել։
–Թափեմ կապուտ կամ աւար բազում. կամ գկապուտ սատիկ. շատ աւար առնել։
–Թափեմ զքանն յուսիքէ. խօսքը բերնէն առնել։
–Թափեմ զդինի, կամ Ցորժամ Թափի գինին. Հարբածութենէն խելաբերիլ. ֆ սէրխոշլուզու սալմագ։
–Թափեմ զանձն, կամ Թափիմ. խոնարհցընել զինքը, նուաստանալ, խոնարհեցուցանել Ուրուչոյն Աստուծոյ զանձն ՚ի մոլորութենան։
–Թափիմ. կատարուիլ (Հրաշխաւորութիւնը)։
–Թափիմ յիմեքէ. ազատիլ բանէ մը։
–Թափիմ. Հայրենիքը Թողուլ, պանդխտիլ
–Թափիմ ՚ի խնդաց կամ ՚ի մտաց. խնդալ գարել։ [կէ մը։
–Թափիմ յուսիքէ ՚ի բաց. Հեռանալ մէ-
–Թափիմ գտնոյ. գոյնը նետել, գոյնը Թափիլ. ֆ սօլմագ։
–Թափիմ Հրոյ (յիմեքէ). կայծ ցատքել։
Թափընթեաց. ա. սատիկ վազող (գետ)։
Թափրփափիլ որոյ. (ռմկ. ոձով) Թրթռիլ Թրթռնետիլ. ֆ Թրթռըռտամագ։ – ա. Թնդամոլ
Թափփչ, փչի, չաց. գ. 1 լաւի լուացող՝ Հնդկաստանի. ֆ նայգայըճը, չամաշըրճը։ – 2

ըուագքը ծնծելու միջոցը. ֊ իմագան՝ – 3 ա. վրեմ ացընող, պատրող՝ – 4 կառուցվելը Համոզելով իրարմէ բաժնող՝

Թափուռն, փռան. գ. 1 պատրելիքը, իմափուռ ընելը, պակսիլը՝ – 2 խոնարհիլն Որդւոյն Աստուծոյ՝

Թափուռտ, փոյց. գ. (բաւ. ա մկ.) Ձաղ. տնաշ՝

Թափուր. ա. 1 դատարկ, պարապ. ֊ պօշ՝ – 2 անօշնական ընացած՝ – 3 անմնուն՝

Թափուր, ի. գ. դնփուր, փայտէ տուան. ֊ իմագլա, իմէփնի

Թափուրիմ, ացայ } չ. պարպիլ. ֊ պօշալ՝

Թափրանամ, ացայ } մագ՝

Թափրութիւն. գ. դատարկութիւն՝

Թափօր, ի, աւ. գ. անդադարանօրհնէք՝

Թաքիաքուն } ա. մ. պահուըտնելով՝

Թաքիաքուր, ըք }

Թաքնաբար. մ. ծածուկ, գողտուկ. ֊ կիզւ ի֊

Թաքնագոյն. ա. աւելի ծածուկ՝ [Ձէ՝

Թաքնախորհուրդ. ա. գաղտնիք մ՝ ուսնցող, միտքը ծածուկ՝ [կուիկ՝

Թաքնանամ, ացայ. չ. ծածուկ մնալ, ծածկուիլ

Թաքնապէս. ա. Թաքնաբար՝

Թաքնի. ա. մ. տ. Թաքուն, և Թաքնաբար՝

Թաքնութիւն. գ. ծածկութիւն, գաղտնիք՝

Թաքնում, Թաքնում. տ. Թաքչիմ՝

Թաքուն, քնոյ, ոց. ա. ծածուկ, գող. ֊ կիզւ ի֊ – ի իմաքուն. մ. ՝ի ծածուկ՝

Թաքուստ, քստի, իւ, կամ քստանան, նամք. գ. ծածկուիլը, պահուըտիլը, պահուելու տեղ. ֊ կիզիչնիմի, կիզիչնիձէք եկէք՝

–Թաքստիւ. մ. ծածկաբար՝

–Թաքուստ. ա. գաղանի. ֊ սրբր՝

–Թաքստանալ լինել } ծածկուիլ, պա֊

–ի իմաքուստ մնանել } հուըտիլ՝

Թաքուցանեմ, քուցի, քմ. քուցանող կամ ցոյցնալ. որ և Թագուցանեմ՝ն. գող՝ գողտուկ պահել. ծածկել. ֊ կիզւ ի սագլամագ՝

Թաքուցումն. գ. գող՝ գաղտուկ պահելը՝

Թաքչիմ, քնայ, քիր, քուցնալ. չ. ծածկուիլ, պահուըտիլ, գողուիլ. ֊ կիզիչնիմէք՝

Թաքստոյք, տէից } ա. գ. պահուըտած֊

Թաքստոյք, տոյից } ՝նելը, պահծունելը՝

Թաքստոյք } գ. ծածուկ տեղ՝

Թաքստոց, ի, ից }

Թելեկ. տ. Թանակ՝

Թեզան, ոյ կամ ի, ից. գ. իմ նշացու. ֊ ատչ, էրիչ – տ՝ն և Թեզանիք՝ [անմէ՝

Թեզանաւ, ի, ից. ա. իմ նշնիքը կարձ՝

Թեզանաւոր, ի, ից } ա. գ. իմ նշնիքով Հա֊

Թեզանանայ } գուստ, նշկայն իմ հուզ֊ զգեստ՝

Թեզանիք, նեաց. գ. Թեզնիք, իմ նշնակ. ֊ գաշիտան գծու՝

Թեմէ, ի, աց. կամ ոյ, ոց. ա. 1 իմ նէ՝ ֊ խաչիչ՝ – 2 դիւրին. ֊ գօլայ՝ – 3 ջուտոմ. ֊ չափուգ՝ – 4 ակար՝ – 5 գ. դիւրութիւն՝

–Թեմէ, Թեմէ ա, Թեմէ ամ. մ. շուտով, դիւրաւ. ֊ իմ էգձէ, գօլայ Ձա՝

Թեմէ ատրաբ. մ. արագ, դիւրաւ՝

Թեմէ ատբեաձ. ա. բնաւը իմ նէմ է, դիւրին՝

Թեմէ ատբեաձութիւն. գ. դիւրութիւն՝

Թեմէ ատգին. ա. 1 աժան. ֊ ուՁուզ՝ – 2 իմ նէմ է ատգոյն՝

Թեմէ ատգնաց. ա. դիւրաւ քալող, քալուկ՝

Թեմէ ատգնացութիւն. գ. շուտ քալելը. ֊ այլագ չափրգլըզը՝

Թեմէ ատգոյն, գունի, ից. ա. 1 աւելի իմ֊ էմ է, ու արագ՝ – 2 դիւրագոյն՝ – 3 նուաստագոյն՝ – 4 իմ նէմ է ամիտ՝ – 5 մ. իմ նէմ է֊ ւաբար, դիւրաւ՝

Թեմէ ատգոծ. ա. իմ նէմ է շինած (բոյն)՝

Թեմէ ատմէ } ա. արագաշէմ ախչ՝

Թեմէ ատմէ ախչ }

Թեմէ ատխտրտիկ. ա. իմ նէմ է՝ քիչ կերակրով՝

Թեմէ ատկամ. ա. իմ նէմ է ատչլիկ՝ [(անգամ)՝

Թեմէ ատկան, տ. Թեմէ ատ՝

Թեմէ ատկի. մ. իմ նէմ է կերտուիլ՝

Թեմէ ատհող. ա. Հողը քիչ՝

Թեմէ ատմիտ, մտի, տաց. ա. խելքը իմ նէմ է, քաջմտակը ընող. ֊ ագլը՝ գիշնի Հաճիճ՝

Թեմէ ատմնոմ, տնաց. չ. իմ նէմ է ատմիտ ընելով, իմ նէմ է բանի մը պէս շարժիլը՝

Թեմէ ատմտութիւն. գ. անխելքութիւն, անմտաձութիւն՝ [ֆիֆլէնմէք՝

Թեմէ ատնամ, ացայ. չ. իմ նէմ է նալ. ֊ Հա֊

Թեմէ ատնգամ. ա. դիւրաշարժ մարմնով՝

Թեմէ ատնք, նաց. գ. իմ նէմ է ատչիկութիւն. ֊ գէվգէ կլիք՝

Թեմէ ատշարժ. ա. շուտ. ֊ չափրք՝

Թեմէ ատպէս. տ. Թեմէ ատբար՝

Թեմէ ատցուցանեմ. ցուցի. ե. իմ նէմ է ացընել, իմուլցընել, վերցընել, քիչցընել. ֊ Հաֆիֆլէմէք՝

Թեմէ ատցուցիչ. ա. իմ նէմ է ացընող՝

Թեմէ ատմ. տ. Թեմէ ատցուցանեմ՝

–Թեմէ ախմ. տ. Թեմէ ատնամ՝

Թեմէ ատրնթաց. 1 ա. իմ նէմ է ըլլալով ա֊ րագ շարժող՝ – 2 մ. շուտով՝

Թեմէ ատւթիւն. գ. 1 պակասութիւն ծանրութեան, նօսրութիւն, արագութիւն, իմուլութիւն՝ – 2 իմ նէմ է ատմտութիւն, անմտաձութիւն, խոպոպութիւն՝

Թեմէ ատւմն. գ. իմ նէմ է ատւթիւն, և դիւրութիւն՝

Թեմմուք, ուս. գ. կարծիք, փորձ Երկրայ֊ կան՝

Թենլ, ոյ, ոց. գ. 1 դնրձան, դնրձանի պէս բարակ բան. ֊ իմէլ – 2 շարք, հիւսուածք՝

Թենլագիր. ա. միաք ձգող, սուն տուող՝

Թենլագիր լինիմ } միաքը բան ձգել, սուն

Թենլագրանմ, նցին. } տալ, անկանձը կամ քկրա֊ նը գնել. ֊ իլգ ա էմմէք՝

Թելադրութիւն. գ. յորդոր, ազէկ կամ գէշ խրատ, տեղեկութիւն։
Թելակ, ի, աց. գ. Թի կամ ղեկ նաւի։
Թելակալ, ի, աց. գ. գործակալ, անառակ, հոգաբարձու։
Թելամասոյց. ա. Թել տուող։
Թելիին. տ. Դելիին։
Թելիմ. տ. Թելիմ, 1։
Թեկն, կամ Թէկն, Թիկան, կամբ. 'ի Թիկնի. (տես Թիկունք.) 1 Թև, կռնակ. 2 օմուզ պաշը, գօլ — 3 օգնականութիւն — 4 նաւքի կողմը, գլխին կռնակը, նաւքը։
—Թեկն ածեմ զիրիք. նաւէ խնդալ, ձկտիլ։
—Ջիշխանի Թեկն ածեմ. իշխանի կնպազ առնուլ՝ ձեռացընել։ 5 պէտիւք Թաւալուլ էմ ։
—Թեկն ածեմ ուսք՝ օմանց. 1 Թև Թիկունք կռնակ ըլլալ, Թեր ելլել։ — 2 զուրք, ուսք. ուրիշի վստահանալ, ուրիշը կռնակ առնել։ [տամնիլ
—Թեկն ածեմ ընդդէմ ուրուք. ապրս.
—Թեկն՝ի Թեկնին. մ. ուսերը շարժելով. կորտուելով ։
Թեկուէ. ա. Թեւ, 'ի Թեւէ։
Թեղ. գ. դէղ. 5 նըղին ։
Թեղեայ ծառ } գ. տ. Պաղի, և Կնձնի։
Թեղի, ղւոյ }
Թեղոշ. գ. 1 կաղնի — 2 ա. Սալոյ։
Թեմ, ի, կամ Թէմ, Թիմ, մոլ. գ. վիճակ եպիսկոպոսի։
Թեման, այ. գ. (եբր.) միջօրէ, հարաւ։
Թեպեկ. գ. կապիկ. 5 մեյմունու։
Թեռ. գ. չուխայէ կամ բրդէ Թել։
Թեր, ի, բ. գ. կողմ. 5 Թաղաքի։
—Ի Թենի՝ 'ի Թերէ ուրուք. կուսակից ըլլալ մէկուն մը, Թեր ելլել։
Թերաբան. ա. խօսքը անկատար։
Թերաբանութիւն. գ. 1 անկատար կամ սխալ խօսք։ — 2 Ջանալը սխալ գտնել ուրիշի գրքին մէջ։
Թերագաց. ա. կիսատ բացած։
Թերաբորբոք. ա. քիչ մը վառած կամ բորբոքած։ [ձէ։
Թերագոյն. ա. մ. պակաս կերպով. 5 էքսիք-
Թերագրեմ, եցի. ն. 1 Թեղի կամ Թիւր գրել։ խարդախել գիրքը։ — 2 մէկզի քշել։
Թերամոխ լինել գինւոյ. կէս մը ալիքընել Տարբածութենէ։
Թերալից. ա. Թերակատար։ [չդնել
Թերամեմ. ա. վեր՝ի վերոյ բանել, անկատ
Թերածին. ա. անկատար ծնած։
Թերական. ա. Թերի։
Թերակատար. ա. մ. կիսկատար. 5 գուշուր։
Թերակատարութիւն. գ. անկատարութիւն, պակասաւորութիւն։
Թերակարգ. ա. իր կարգին մէջ անկատար։
Թերակէ. տ. Թիւրակէ։
Թերահալ. ա. կէս հալած։
Թերահասակ. ա. հասակը անկատար, տհաս։
Թերահաւատ, ի, ից. ա. 1 Թերահաւատ, կասկածնակ հաւատք կամ յոյս չունեցող։ — 2 անհաւատ։ [ւոտ։
Թերահաւատագոյն. ա. աւելի Թերահա-
Թերահաւատամ, ացի } չ. ազէկ մը չհաւա-
Թերահաւատիմ, եցայ } տալ, չուզել հաւատալ, Թերահաւատ ըլլալ, տարակուսիլ։
Թերահաւատութիւն. գ. Թերահաւատութիւն, հաւատոյ պակասութիւն, կասկած։
Թերահմուտ. ա. տեղեկութիւնը պակաս։
Թերահմտաբար. մ. ազխատութեամբ, քիչ գիտնալով։
Թերահոգ. ա. անհոգ. 5 հաձախելու։
Թերամիտ. ա. պակասամիտ, Թերահաւատ։
Թերամտեմ, եցի. ա. Թերահաւատեմ։
Թերամտութիւն. գ. պակասամտութիւն, Թերահաւատութիւն։
Թերայոյս. ա. կատարեալ յոյս չունեցող։
Թերայրնաց. ա. խամնձող, կէս էրած (փայտ)։ [— 2 Թերահաւատիլ ։
Թերանամ, ացայ. չ. 1 պակսիլ. 5 էքսիլմէք։
Թերանգամ. ա. պակասաւոր անդամով։
Թերանուն. ա. դերանուն՝ անուան կատարելութենէն ետ մնացած ։
Թերանուութիւն. 1 նոյն ։ — 2 մականուն։
Թերապետութիւն. գ. իբրև կողմնապետութիւն, գործակալութիւն։
Թերատաւոյց. ա. կէս տաւած։
Թերատրութիւն. տ. Թերամտութիւն։
Թերաւարժ, ի, ից. ա. անվարժ, կիսկատար տրված. 5 աձամի ։
Թերաւունս. ա. 1 տեսութիւնը պակասաւոր։ — 2 ազէկ չտեսնուած՝ չհասկըցուած։
Թերաւունամ. ն. ազէկ չնայիլ. 5 էյի պագմամագ։ [հոգութիւն
Թերաւունութիւն. գ. ազէկ չնայիլը, ան-
Թերացուցանեմ, ցուցի. ն. պակսեցընել. 5 էքսիլմէք ։
Թերավ } գ. (Ե.) 1 տան կուռքը. 5 Թը-
Թերավիմ } լըսըմ։ — 2 հնէիմաստական տուն։
Թերաքամ. ա. 1 անկատար, պակաս կամ Թուլ Թողած, խոշած. 5 էյրէնթիւ — 2 կիսաբաց (դուռ)։ — 3 անօրոշ (լոյս)։
Թերաքամնալ. պակաս կամ Թուլ խոշած, կէս մնալ. 5 էյրէնթի գօնմուշ (գրըչէ գրընըսա)։
Թերեհաւատ. (իբր ռմկ.) տ. Թերահաւատ, և այլն։
Թերեմաթուտեղնալք. ցեղոց. կոզմ կոզմի հետ՝ դիմացէ դիմաց կռուելով, կռուողները։

Թնդնեամ. չ. օտարանալ, հեռանալ (մէկէ մը)։
Թնդնեցուցանեմ. տ. Թնդացուցանեմ։
Թնդուա. մ. շ. 1 գուշէ, արգելօք. 2 ապէլքի, աձնապար – 2 հրց. միթէ։
–Թնդուս ասել. երկբայիլ, տարակուսիլ։
Թնդրմանոց. խմածէն մնացած գաւաթին տակը, տրկուք։
Թնդրմի, ի, ից. գ. տնդուն, տնդունի կամ թղթի պէս բարակ բացուածք կամ ծակը ունեցող և թղթեռունդ։ 2. նափրագ, վրագ, թմբնէքէ։
Ը նդրմիմ. չ. թնդրմի թնդրմի բացուիլ՝ ծիլ։
Թնդուի, բոյ կամ բոյ, բնաց. ա. 1 անկատար, կիսատ, պակասաւոր, պակաս. 2 էքսիք, գուռուբ։ – 2 թնդաշխատ – 3 անտեղեակ։
Թնդի. 1 գ. մատն, կողմ։ – 2 կէսը. 3 հատը։ – 3 պակասութիւն – 4 մ. անկատար։
Թնդիակէ. տ. Թիւրակէ։ [տարապէս։
Թնդիմ, հոգոյ. տ. Թնդանամ։
Թնդիսորով. ա. թնդիսաշ։ [լի։
Թնդիտօս. ա. աւրած ձայնով. 2 պօզուգ ակռա։
Թնդմնի, ի, գ. (յ.) տաք, տաքուկ բան, տաքցուցած գինի։
Թնդութիւն գ. պակասութիւն. 2 էքսիքլիք։
Թնդուդիր. տ. որ աղէկ շիտակ չէ, սիրտը կաղացած է։
Թնդումպ. տ. Թնդրմնկալ։
Թնդուռուճն. տ. տգէտ, մնդրամիտ։
Թնե, թնոյ, ոց. գ. 1 թե. 2 գանատ – 2 բազուկ. 3 գօլ, էլ։ – 3 բազկատարած ափովիք. 2 գօլաթը նայկըն տուտ – 4 օգնութիւն. 3 հատորմ։
Թն նատաց. 1 գնկ. 2 տիւմէնտ – 2 թիակ. 3 քիւրէքտ – 3 առագաստ. 4 նէլքէն։
–Թնք նրկրի. տարածութիւն, կողմերը։
–Թն բանակի. զօրքին առ ան կողմը. 2 գօլ
–Թն գառագրի. վանդակին դռնակը. 2 գատատ, քէփէնկ։
–Թն տաճարի. բարձր տեղը։
–Թնե, կամ 'ի Թնէ տուրհանդակաց. անկիւն պարսպի, կամ կոզակ, կամ գինարան։
–Թն արկանեմ. տ. Թնարկեմ։
–Թն 'ի Թն հարեալ. կից. շարունակեալ։
Թնաբերմ. տ. Թնակոխեմ։
Թնաբոյս լինիմ
Թնաբուսիմ, տնալ
Թնաբուսիկ լինիմ } թնեաւորիլ. 2 գատատանմամբ։
Թնաբուսութիւն. գ. թնեցու վիճակը։ Տնտեսն բուսնիլը։
Թնագիտ լինիմ. թնեաւորիլ։
Թնագնցնալ
Թնագնցիկ } թնեաւորած։
Թնագուարճ. ա. սիրուն թնեցով։
Թնամած առնեմ. թնեցը վրացնել. 2 գատատարքնը նօտարքնը նօրմագ՝ քէսմէք։
Թնամածիմ. թնեցը փրթիլ։
Թնապի. ա. շատ թնե ունեցող. 2 տօղու գատատը, գանատ բլա տօղու։
Թնածածուկ լինիմ. տ. Թնատքօղնմի
Թնածնմ, ծնալ. ն. չ. 1 թնեցը շարժել, թռչիլ ուզել։ – 2 ջանալ առաջ նրթալ, վեր նլնել։
Թնակ, ի, ից. գ. 1 պզտի թնե. 2 գանատ Ճրղագ, գօլՃրղագ։ – 2 դրօշակ հագուստի. 3 փէշ, ուճ։
Թնակատ. տ. Թնատոր
Թնակիպիմ. զնալ. թնեցը էրկլ։
Թնակից. տ. մնտիկ, քովէն գացող։
–Թնակից լինիմ. թնեաւորիլ։
Թնակոխնմ. նցն
Թնակոխիմ, նցայ } 1 չ. ջանալ, ձկտիլ. 2 գայրէքմի էթմէք, չափանմագ։ – 2 թնեցը զարնելով ջանալ թռչիլ։ – 3 ն. կրճել։ – 4 քաշել, յօժարեցընել (մէկը)։
–Թնակոխել 'ի. առհմանակից ըլլալ (գատատի մը ուրիշ գատատի հետ)։
–Թնակոխել զմիմեանս. թնե թիկունք ըլլալ իրարու։
Թնակոխութիւն
Թնակոխումն, խմամն } գ. ջանք, փոյթ, ուժ. 2 տուժնատիրութիւն. 3 գայրէքմի։
Թնակուռ լինիմ. տ. Թնակոխնմ։
Թնակցիմ. նցայ. չ. թե թնի կցիլ։
Թնահանմնմ. ն. չ. 1 թնեցը քանալ՝ տատանմիլ – 2 ձկանց լողալու։ [յուն։
Թնահնրձ, ի, ից. տ. գ. թնեաւոր, թնրատ
Թնամնուխ լինիմ. տ. Թնակոխնմ։
Թնանամ, ացայ. չ. թնեաւորիլ. 2 գանատանմագ։
Թնապատ լինիմ
Թնապատիմ } չ. տ. Թնապօղնմ։
Թնապատիմ. իմ. ն. չ. թնեաւորցընել, թնեաւորիլ, թռչիլ։ [թնեցը փոքթիծոց։
Թնապատիպակ. տ. թնեցով փոքթուիծած,
Թնապնտ. գ. թնե մը զօրաց զօրապետ։
Թնապօղնմ, նալ. ն. թնեցովը զինքը ծածկել՝ փոքթուիլ՝ պատել պատկառանքով – կր. թնեցով ծածկուիլ։
Թնատարած. ա. թնեցը տարտծած՝ բացած, բազկատարած։
Թնատնալ. թնեցը կտրած։
Թնատրհամն. տ. շատ թնեցով վնասնան։
Թնարկնմ, նցի. չ. 1 թնեցով հոմանի ըլլալ, պաշտպանել – 2 թնեցով փոքթուիլ – 3 ջանալ տիրել, վրայ ըլլալ։
Թնարկութիւն. գ. 1 հոմանատութիւն։ – 2 թնեցը շարժելը։
Թնարկումն, կման. գ. ղեկի՝ թիերուն աստիճան անդին շարժիլը։

Թևացեմ. ն. [թևերովը զարնել՝ ա-
Թևացեալ լինիմ. բ. [քացնելու պէս. ֊ զա-
նատլաթ ըլա չափմագ, չտրիբլմագ։
Թևաւոր, ից. ա. թև ունեցող, թռչող. ֊ գանատլը, առչագլը, քէօչքլու։
Թևաւորեմ. ն. թև տալ, թև բուացընել։
Թևաւորիմ, եցայ. բ. թևաւորուիլ. ֊ զա-
նատլանմագ։ [տող ըլլալը։
Թևաւորութիւն. գ. թևաւոր ու փնտրա-
Թևաքաղիմ. բ. թևերովը ծածկել, ինքզինքը։
Թևեկան. գ. (յ.) փոքրիկ. ֊ գայլ, թռչ-
ֆան։
Թևեմ, եցի. բ. թևաւորուիլ, թռչիլ։
Թևձակ, ից, գ. նաւու թիւրեակ-գնկի։
Թևի, ոյ, ոց. գ. ֊ թռչնի թևի. ֊ քէվէյկ
– 2 ձկան թևի. ֊ փուլ։
Թևիակիզ լինիմ. ցորնեղ թևի ուտել։
Թևիաճրճիմ. ա. մորթը թևուիա. ֊ փուլլուս
Թևիւտ, ից } նոյն ընդ ւվ։
Թևիւտակ }
Թևիւսկ, փկան. գ. Ձևրմակ քոս մորթոյ
վրայ՝ առանց բորտուելնանի։
Թևքեմ, եցի. ն. ֊ ձեռնելով ծռելով շինել,
կոկել, սրել – 2 կրճել։ – 3 յարմարցընել։
– 4 ժուռ տալ, գաւաչընել։
Թզաբեր. ա. թուղ բերող (թզենի)։
Թզահասակ. ա. Թզուկ։
Թզան. ա. Թզան։
Թզաչափ. ա. մ. }
Թզաչափաբար } թիկ մը. ֊ պիր գարշ։
Թզնան }
Թզենական. ա. թզի։
Թզենատաղտրեմ. ա. թզի ձիւղերով։
Թզենատատ } ա. թզի տերև պատած. ֊
Թզենեկասփած } ինձիր եաիրացը գուշան-
միշ։
Թզենի, նւոյ, նեաց. գ. թզի ծառ. ֊ ին-
ձիր ագաձը։ [ձէ։
Թզուկ, թզկի, կաց. ա. գ. գաճաճ. ֊ ձիւ-
Թէ. շ. ֊ եթէ, թէ որ. ֊ էյէր – 2 (երբ.
ոձով) երբ թէ. ֊ սանքի – 3 յայտ է թէ,
այսինքն թէ, իբր թէ – 4 թէ և, թէ և
պէս և – 5 մինչև, մինչև որ։ [սա մը։
Թէ. շ. միթէ, արդեօք. ֊ աձնապա, նոգ-
Թէ. շ. որ. ֊ քի, տէյի։
Թէատրասէր. ա. տեսարան՝ խաղ սիրող։
Թէատրեան, ի, ից կամ ից. գ. տեսարան,
խաղի՝ հանդէսի տեղ. ֊ փէ֊հլիվան նէբիւ։
Թէ և, շ. թէպէտ և, ըլլայ ալ, ալ նէ. ֊
պիլէ, ֆարզա։
Թէզգ. գ. թելլ, թելերու շարք։
Թէմ, թիմոյ. գ. թեմ, վիճակ, գաւառ.
ա. Թեմ։
Թէ ոչ. Եթէ ոչ. շ. ապա թէ ոչ։
Թէպէտ. թէպէտև. շ. ֊ ալ նէ, ալ, ի-
րաւ որ. ֊ նէյլէյն, ֆարազա – 2 ինչ որ ալ
– Թէպէտ, թէպէտ. թէյ, թէյ. ալ, ալ. ֊
կէրէք, կէրէք. հէյ՛մ, հէյ՛մ։
Թէվնի, կամ Թրէվնի, նւոյ, նեաց. գ.
թռուիի ծառ. ֊ թռուի աղաձը – տիմ և
Մօլաթզնի։
Թիթու, կամ Թրիթու, ուոյ, ոց. ա. ֊ թը-
թու. ֊ էքշի – 2 լնդի, կծու. ֊ աձը, քէօ-
քին։
Թիթուաբար. մ. թիթու կերպով, կծու՝
ժանտ գիմիք, դէշ աչքով. ֊ էքշիձէ։
Թիթուաբեր. ա. բնբբը՝ պտուղը թիթու։
Թիթուագոյն. ա. աւնի կամ շատ թիթու,
կծու, դժնդակ, խիստ։
Թիթուակնցող. ա. խստակեաց։
Թիթուահամ. ա. համը թիթու։
Թիթուասեաց. ա. ֊ թիթու – 2 խստակեաց։
Թիթուենի. ա. թիթու, թիթուաշ. ֊ էքշիրէք։
Թիթուենցուցանեմ, ցուցի. ն. ֊ թիթուենցը-
նել. ֊ էքշիմէք։ – 2 ատամնցընել. ֊ ին-
ձիմէք։ [գինով
Թիթուիկ. ա. ֊ քիչ մը թիթու – 2 չըսխտած
Թիթուուիի } գ. թիթու համ, թիթուուիք.
Թիթուիիւն } ֊ էքշիկը։
Թիթոկիչ } գ. թրիթոչ, թիթուաբաշ, թըն-
Թիթոնիչ } թրակիճ. ֊ գուզու գուչաղը։
Թի, թիոյ, ոց. գ. նրկիր փոքրլու, և նաւը
քշելու թիակ. ֊ քիւրէք։
Թիակ, ի, ից. գ. ֊ նաւակի թիի – 2 նր-
կիր փոքրլու թիւ։
Թիաւոր. ա. թիով աշխատող։
Թիզ, թզի. թիւս. գ. թիզ. ֊ գարշ։
Թիլիճեղն, թիլիճան, թիլիճուղք կամ թիլի-
ղըներ. գ. թիանագ. ֊ թէնէքէ, չամաճա
թէէլի. վարագ։ [մարգուցածք
Թիլիճոլնակաց. ա. թիլիճոլներով յար-
Թիլիճուն, թիլիճուղք. (գլխ և թիլիճղուղք)
գ. թիլիճունիկ. ֊ քէվլինէկ։
Թիլ, թլի. գ. հոտաբոյս։
Թիլ, թլոյ, թլերք. գ. թլացք. ֊ թըլըմտմ.
Թիկանոց. ա. Թիկնոցով։
Թիկն. ա. Թևկն, և Թիկունք [հմայող։
Թիկնագէտ. ա. կռնակի ախտերը նայելով
Թիկնագլամ, եցի. ն. կռնակը՝ ետևը ձգել,
արհամարհել. ֊ արհամար պրագմագ։
Թիկնամեռս, ոյ, ոց. գ. կռնակով և թևե-
լով մեռս. ֊ նասրանատձագ խակէմին,
քիւրսի։ [֊ արգասը՝ օմուզու խէչ։
Թիկնանստան. ա. մ. կռնակի հետ միատեղ.
Թիկնանիկ. ա. կռնակը քերթված՝ խախ-
ուած. ֊ նարդըլը։
Թիկնածեմ. ն. ետևէ իյնալ։ [արգաս
Թիկնակից. ա. կռնակ նզող, օգնական. ֊
Թիկնամէջ. մէջք. գ. կռնակին մէջտեղը.
֊ արգա օրթասը։
Թիկնանոց, կամ Թիկնոց, ի, ից. գ. կըռ-
նակը ձգելու վերարկու՝ փիկան։

Թիւնապահ, ի, աց. ա. գ. 1 պահապան
Թիւնատուն, ի, աց. ա. գ. 1 պահապան
Թիւնատուն, ի, աց. ա. գ. 1 պահապան
Թիւնատուն

Թղթագրութիւն. գ. նամակագրութիւն։
Թղթական. ա. 1 թղթի բան։ — 2 տրական (հոլով)։
Թղթամատոյց լինիմ. գիր տալ, գրով հաս[կ'ըլլայ]
Թղթապահ } ի, աց. ա. գ. առնադպիր.
Թղթապան } ս սրբ քնաթիթալ։
Թղթատար } ի, աց. գ. ա. թուղթ տանող.
Թղթատու } ս սայը։
Թղթեան } թուղթենը, բարեագիրները. ս մէք.
Թղթենը } թուղթէրը
Թղթեմ, նցի. ն. թուղթ գրել՝ խաւրել. ս մէքթուղ նազմագ՝ իրապ էթմէք։
Թղթիմ, կամ Թղթկիմ. չ. թաղկիլ. խառնալ, թաղիքնալ. ս քէչէ կիպի սրգըլանմագ։
Թմբատ կամ Թամբատ. տ. Թամբատեան։
Թմբիչ, կամ Դմբիչ, բչի, բչաւ կամ չով, գ. բան ծնծելու գաւազան. ս չըպուգ։
Թմբիր. գ. 1 թմրութիւն։ — 2 թմրեցընող դեղ։ — 3 ա. թմրեցընող։
Թմբիւն. տ. Թնդիւն. տ. և Իոմբիւն։
Թմբկահար, ի, աց. ա. գ. թմբուկ զարնող. ս թէնճի վուրուճու։
Թմբկահարիկ. գ. տպայ՝ թմբուկ զարնող։
Թմբկահարութիւն. գ. թմբուկ զարնելը։
Թմբուկ, բկի, կաց. գ. թմբուկ. ս թէնճի, տաւուլ. տիւմպէկէնճ։ — 2 անկրճի թմբրիճ. առուն մուշկը։ — 3 թմբուկ զարնելու գաւազանը, և առվին ծնծ ու գործիք տանջանաց։
Թմբրագնդ. ոյ, ոց. գ. թմրեցընելու դեղ։
Թմբրալից. ա. թմրեցընող, և թմրած բոլորովին։
Թմբրական. տ. Թմբրեցուցիչ։
Թմբրեմ. ն. տ. Թմբրեցուցանեմ։
Թմբրեցուցանեմ, ցուցի. ն. թմրեցընել. ս ույուշատըմագ։
Թմբրեցուցիչ. ա. թմրեցընող. ս ույուշատըճու։
Թմբրիմ, նցայ. չ. 1 թմրիլ. ս ույուշմագ։ — 2 ապշիլ միտք. ս շաշըպ գալմագ։
Թմբրոտական. տ. Թմբրեցուցիչ։
Թմբրութիւն. գ. թմրութի. ս ույուշմաքր։
Թմբրութիւն, ըմնոյ. նոյն։
Թմուզ. գ. ա. 1 թմրութիւն։ — 2 թմրած։
Թմրական. ա. 1 թմրած։ — 2 թմրեցընող։
Թմրեցուցանեմ. տ. Թմբրեցուցանեմ։
Թմրեցուցիչ. տ. Թմբրեցուցիչ։
Թմրիմ. տ. Թմբրիմ։
Թնաշխատ. գ. խաւողի կուտ. ս իւզիւմ չէքիրտկիր։ [կ'ըլլայ։
Թնդական, ի, աց. ա. ինչ որ թնդալով։
Թնդամ, ացի. տ. Թնդիմ։
Թնդեմ, նցի. ն. թնատցընել, շարժել, ցնցել. ս թէքըրտամագ, թէ էփըրէմ մէք, տարմագ։
Թնդեմ, նցի } չ. թնդալ. թնատ ելլել. ս
Թնդիմ, նցայ } թէքըրտամագ, սըչըրամագ։
Թնդիւն } գ. թնատ, դիքըրտոց.
Թնդումն, դման, անց } ս քիւթիւթիւ փաթիլըրտը։ [գործիք։
Թնեմոց. գ. ցնցելու՝ սրսկելու՝ խառնելու
Թնծկամ } չ. կորիւնելու քծնելուն ձայ-
Թնձկամ } նը. ս ինչէմիք։
Թնդուկ. գ. ուտելու ընծիր առնկ. ս մանթիւ։ [կիպիս
Թշնամաբար. մ. թշնամիի պէս. ս տուշմինճա
Թշնամական. ա. թշնամիի կամ թշնամութիւն։
Թշնամանաբար. մ. նախատելով. ս սիքի էմ էտիրէք։ [ս սիքի էմտիրէք։
Թշնամանագիր, գրի, գրաց. ա. նախատիչ.
Թշնամանալից. ա. նախատական, սիրատատղոզ. ս սիքի էմլի։
Թշնամանական. ա. չարտկամ։
Թշնամանականալ. ա. նախատական։
Թշնամանանամ, ացայ. տ. Թշնամիմ։
Թշնամանասէր. ա. 1 նախատող — 2 թշնամութիւն սիրող։
Թշնամանատիպաբար } մ. նախատելու կամ
Թշնամանատիպաբար } թշնամանութիւն սիրողի պէս։
Թշնամանանամ, ացի. ն. նախատուիլ՝ անարգել թշնամաբար. ս սիքի էմ վէրմէք։
Թշնամանանդի } ա. նախատող, սիրատատղոզ։
Թշնամանդիկ } ա. նախատող, սիրատատղոզ։
Թշնամանիչ } ա. նախատող, սիրատատղոզ։
Թշնամանողութիւն } գ. նախատինք, անարգանք, յիշաց, նայհայհանք, նաց } անք. ս ազար, սիքի էմ, սէօյիւշ։
Թշնամաքար. տ. Թշնամաբար։
Թշնամիանամ, նացայ, նցնալ } չ. թշնամանալ. ս տուշմինճա
Թշնամիմ, նցայ, մնալ } նալ. ս տուշմինճա
Թշնամի, մ ոյ, մաց. ա. գ. թշնամի. ս տուշման
— Թշնամի լինիմ. տ. Թշնամիանամ։
Թշնամութիւն. գ. տանելութիւն, օխ. ս տուշմինլիք։
— Թշնամութեամբ լինիմ, կամ ի թշնամութիւն գառնամ. տ. Թշնամիանամ։
Թշուառ, ի, աց. ա. խեղճ տղորմելի, անշնորհք. ս սէֆիլ միսքին։
Թշուառական. տ. խեղճուկ խօսող։
Թշուառաբար. տ. Թշուառելի [բազոյնս
Թշուառագոյն. տ. խիստ տղորմելի, վատթարագոյն։
Թշուառական, ի, աց. տ. Թշուառ։
Թշուառականագոյն. տ. Թշուառագոյն։
Թշուառականութիւն. տ. Թշուառութիւն։
Թշուառակից լինիմ. ցաւակից, խղճալ։
Թշուառահոգոց. տ. Թշուառացընող։
Թշուառամիտ. տ. անխնդիք, խև. ս միքքին։
Թշուառայնդ. տ. լի թշուառութեամբ։
Թշուառանամ, ացայ. չ. խեղճ տղորմելի ըլ-

լալ, շինքը՝ հնարհքը երթալ, աւրուիլ. ֊ սէ֊ ֆիլ՝ միաքին օլմագ, պօղուլմագ։
Թշուառանք, նաց. տ. Թշուառութիւն։
Թշուառապէս. մխիթարաբար. ֊ ցաղրըմանէ։
Թշուառացուցանեմ, ցուցի. ն. ֊ խեղճ ընել։ — ֊ ախտաւոր ընել տալ։
Թշուառացուցիչ. ա. խեղճ ընող։ [դած։
Թշուառաքիրան. ա. ողորմի քրանքով ֆ֊
Թշուառելի. ա. աղետալի։
Թշուառութիւն. գ. ձախորդութիւն, խեղճութիւն, տառապանք. ֊ սէ֊ ֆիլիլիք, թա֊ լէհսիզլիք։ [կնիկ։
Թշուառուհի, հւոյ. գ. խեղճ տառապեալ
Թոբեկ. գ. Թ նրևս՝ Թեպեկ. տե՛ս
Թոգ. ա. Թոք։ [ղը։
Թոդան. գ. սիփիա. ֊ միւրէքքէպ պալը֊
Թոդոխա. տ. Աղօցնդղիւր։ [փէլթէք։
Թոխմոխ. ա. Թլուատո, կակաղ. ֊ փէ֊փէ,
Թոխմոխախոս. նոյն։ [փէլթէքլիք։
Թոխմոխախոսութիւն. գ. կակաղութիւն. ֊
Թոխմոխատ. ա. կրճատած, կակաղ ընդնուկ։
Թոխմոխեմ. եցի. չ. ֊ կակազել. ֊ փէ֊փէլէ֊ մէք։ — Չե֊մոքին մէջ ուշացընել (անվայել խորհուրդներ)։
Թոխմոխութիւն. տ. Թոխմոխախոսութիւն։
Թոժիւն, ի, ից. գ. աղջու ձագ։
Թոխսոր. գ. կուզ կենդանին։ ֊ սամսար։
Թոխսրն, ի, աց. գ. օձի տեսակ։
Թոհ և Թոհ. կամ Թոխ և Թոխ. գ. վիհ, ան֊ դունդ, խորք. ֊ հէրճ մէրճ, գաբրշմարըշ։
Թոժ. Թոժ անդր. Թոժ լինէ. տ. Թոզուիմ։
Թոզանայ, ցան, ացաւ, ցան, ցնալ. գի֊ մագ, ֊ Թոզ կը տրուի. ֊ գօյ վէրմիկր — Թոզուիլ, նա կնալ. ֊ կէվզէմէք, վազ կէշմէք։ [շանմրը։
— Թոզացնալ (կին). արձրկած (կնիկ). ֊ պօ֊
Թոզաբան, ի, աց. գ. ուր որ ձիները վազ֊ լաւ Թոզ կուտան, տազարիզին գլուխը։
Թոզացուցանեմ, ցուցի. ն. Թոզ տալ. ֊ գօյ վէրմէք, խլին վէրմէք։
Թոզիչ, դչի. ա. որ մեղքը կը Թոզու, նեղող, քաւիչ. ֊ միւհիզ։
Թոզութիւն. գ. ֊ Թոզ տալը, արձրկելը, նեղութիւն, ազատութիւն, քաւութիւն. ֊ պազրշամասը, ասիգ։ — Թոյլտուիլ, հրամանն. ֊ բուզտաֆի։
Թոզում, Թոզի, Թոզ. Թոզնալ, խակ կը. Թոզանիմ կամ Թոզում, Թոզաւ, դան, և այլն. ֊ Թոզուլ. ֊ պազամագ։ — Թոզուլընել։
— Թոզում } ժամանակ տալ. ֊ մէօհլէթ
— Թոյլ տամ } վէրմէք։
— Թոզում առնել. ֊ զանց ընեմ ըսելու։ — Թոզ Թէ, ուր մնաց որ։
— Թոզում հնար կամ գՀնար. մաղ Թոզ տալը։
— Ձայն Թոզում. ձայն արձրկել։
— Թոզուլ զըք ի մահուանէ, ազատել մա֊ հուընէ։
— Թոզ. մ. Թոզ ըլլայ, Թոզ երթայ ընէ. ֊ գօյ վէրմէք՝ էթմէյին, ակէ՛ հայտէ։
— Թոզ. մէկզի գիր, առանց, դուրս, ի զատ. ֊ գօյ վէրմէ, սայմա, պիր նէյնա պըրագ, մա֊ տէ, սրգ։
— Թոզ. չըռնեմ։ [գալտը քի — ֊ զիր Թէ։
— Թոզ Թէ. շ. ֊ ուր կը մնայ. ֊ նէ՞րտէ
— Թոզ լիք լինիմ. երնեկ իմանալ. ֊ նիւզմէ֊ Թոզութիւն, դման, գ. Թոզուլը։ [տիւշմէք։
Թոյլ, Թուլ, ոց. կամ Թուլի, ից. ա. մ. Թուլ, ձգած. ֊ կէվշէք։
— Թոյլ առնեմ. Թոյլ տամ. տ. Թոզացու֊ ցանեմ. Թոզուիմ
— Թոյլ տամ. զանց ընել։
— Թոյլ լինիմ. Թուլութիւն՝ ազատութիւն տրուիլ։
Թոյլագոյն. տ. Թուլագոյն։
Թոյլանգամ. տ. Թոյլ։
Թոյլատարած. ա. Թոյլ կերպով
Թոյլտուութիւն, և Թոյլատուութիւն. գ. Թուլ տալը. ֊ իզին, էմր։
Թոյղ տամ. Թոզ տալ։
Թոյն, Թուննայ, ոց. կամ ի, ից, և աց. գ. Թիւն, մահադնղ. ֊ աղու, օձ, զէհիկ։
Թոյնաւոր. ա. տ. Թունաւոր։
Թոյր, ի, ից. գ. գոյն. ֊ բէնկ։
Թոյր. տ. Թուր, ։։
Թոյրաձուխ. ա. Թխագոյն, սևագոյն։
Թոնգիր, գրի, իւ } գ. Թանիր. ֊ Թան֊
Թոնգրուք } արը։
Թոնիր, նրոյ կամ րի։
Թոնձ. ա. ձևռնաւոր, արտաուղր. ֊ սա֊ գաւ, չօլաղ։
Թոնձ. գ. Ծոմ. ժամանակ կամ խնդեմորեմ մը։
Թոշակ, կամ Թոշակ. ի, աց. գ. ։ Ձամբու պաշար. ֊ նոյ խորհրդոց — ֊ նիւանծ կնրա֊ կաւր — ֊ Հոգևոր պիտոյք — ֊ գործի ծախք, տարի տարակ և կնրակուր. ֊ էօլէֆէ։
— Թոշակ յետին կամ վնրջին. Հիւանդի տա֊ լու Հաղորդութիւն, սրբութիւն։
Թոշակակնը. տ. առանց տուակի ուտող. ֊ Ձնապա զանխրիլ նէյիձի։ [֊ չիչպօղալըդ։
Թոշակակնրութիւն. գ. որկրամոլութիւն։
Թոշակատար լինիմ. պաշար տանիլ՝ տալ. ֊ զանխրիլ կէօհիւրմէք՝ վէրմէք։
Թոշակացնալ. սեզանակիր։ [խրիլ վէրմէք։
Թոշակեմ, նցի. ն. պաշարով Ձամբնալ. ֊ զա֊
Թոշամիմ, նցայ. չ. Թօշնիլ, Թոռամիլ։
Թոռամահ. տ. մ. ծնծալ վէխտալ մեռ֊ նող, մեռնելոյն։
Թոռնեմ, նցի. ն. ծնծալ վէխտալ, Թմրնել։
Թոռփուն, կամ Թոռուփն, պման. գ. Թո֊ պնլը. խը։
Թոռոլոց, ի, աց. գ. ծնծնլու կամ յօտնըս֊ գործիք։

Թոռլեմ. ն. կոտքաւորել [չուվալորլը
Թոռակուռ. գ. մսխահի, կամ հնրիւն. ս
Թոռասպ. ա. Թոռոպ
Թոռն, ախն, առուն, առնց. գ. զաւկի զաւակ, Թոռ. ս Թօռուն [Թոռնելը
Թոռնակից, կցի, ցաց. ա. նոյն պապուն
Թոռնիայ կամ Թոռնեայ. գ. ՝ էգ. Թոռը: — 2 Թոռան Թոռը
Թոռնորդի, կամ Թոռորդի. գ. Թոռան զաւակը
Թոռոպ, ի, ից. գ. ՝ կարկըտան զգեստ: — 2 ցանցի պէս հիւսած հագուստ՝ գլխի
Թովիմ, նցի. ն. կախարդի կերպ կարգալ՝ փախած. ս սրհրդրամագ, պիւրիւչիմք
Թովիչ, վչի, չաց. ա. գ. սխալու կարգացող, կախարդ. ս սահրը [հրդրագլրգ
Թովչութիւն. գ. կախարդութիւն. ս սը-
Թոր, Թորք. գ. ա. ջրի պէս վազելը, վազածը, վազդընոզ — 2 արցունք
Թորացուցանեմ, ցուցի. ն. վազդրնել, կաթեցընել. ս ագրեմագ, սլզարդմագ
Թորգոմեան, Թորգոմական, Թորգոմեան } ա. Թորգոմէն ծնած, յաւելեան, Հայկական, արամեան. ս էրմէնի
Թորեմ, նցի, Թորեցուցանեմ } ա. Թորացուցանեմ
Թորեմ կամ Թորիմ. չ. վազել, կաթել. ս ագմագ, սրզմագ
Թորիմ կամ Թորիմն. ա. Ջուրիակ, Սակամանել, ի Ագնալեղու
Թորիոզ. ա. (ամկ.) յուռթի, ուռճացած
Թորիոզնցուցանեմ. ն. Թորիոզցընել, ուռճացընել [ըլլալը
Թորիորեմ, իմ, եալ. չ. շատ Թորիլ, խոխոջ
Թորիորնցուցանեմ. ա. Թորացուցանեմ
Թորիոցումն. ա. Գիջուիթիւն
Թորչակ. ա. Թոշակ
Թորուն, լմնոն. գ. վազելը. ս ագմաղ
Թուաբնութիւն. գ. ՝ գումար. ս հիսապ — 2 Թուական. ս Թարիխ
Թուական, ի, ից. ՝ գ. Թուին, քանի մը սկզբած համարներ տալին՝ Թուական. ս Թարիխ — 2 ա. համարներ տակ ընկած
—Թուականն. գ. Թուաբանութիւն. ս էլմի Թարիգ
Թուականութիւն. գ. ՝ Թուաբանութիւն. ս էլմի բագամ — 2 համարներ, հաշիւ. ս հիսապ — 3 Թուական. ս Թարիխ
Թուակարգիմ. չ. կերպով մը համեմատիլ
Թուակից, կցի, ցաց. ա. նոյն կարգի մէջ համրած
Թուակցեմ. ն. նոյն կարգը անցընել
Թուակցութիւն. գ. նոյն կարգի ըլլալը, հաւասարութիւն, համապատասխանութիւն
Թուայ, ի, ից. կամ Թուայ. գ. (ամկ) ՝ Թուներ — 2 Թուներու պէս կայ նաև տապակ կամ կաստարայ
Թուելական. գ. Թուաբանութիւն
Թուելնց երգ. առանաւոր՝ որոյ չինած երգ
Թուելութիւն. գ. համարում, կարծիք
Թուելում, նցի. ՝ համրել, հաշուել. ս հիսապ էրմէկը, սայմագ — կը. Թուիմ, իմք. ՝ կարծուիլ, գինքը կարծել — 2 համրուիլ — Թուի, ին. գիմազ. կը սեպուի, կ՚երևնայ, կարծեմ որ. ս կէօրիւնիւը, զանըրմատ
—Թուից. (ամկ.) Թուելցաւ. ս կէօրիւնտիւ
—Թուելեալն, Թալքն. կարծիք, համարում, վարգապետութիւն
Թուելցուցանեմ, ցուցի. ն. կարծեցընել, ընդրնել. ս զանն էրմտիմքիք
Թուզ, Թզոյ, ոց. կամ Թզի, ից. գ. ՝ Թզենիի պտուղ. ս ինՃիր — 2 Թզի ձևով ուռնգը
Թուխ, Թըխոյ կամ Թխոյ, ոց. գ. Թխենիի պտուղ. Թուխ (սև, ու Ձնդմակ)
—Օշարակ Թխոյ. Թխու օշարակ, Թուխի օշարակ. ս Թուխ շիրօպու
—Թուխ կամ Թուխք. ս մայասըր
Թուխակ. ա. Գուգաք, Գապկայ
Թուխի աչաց, կամ Աչաց Թուխի. գ. Թխեղեան. ս ուստրգ Թաշլը
Թուխ. ա. Թուենի [ս զանն, գլյատ
Թուխք, Թուեաց. գ. կարծիք, համարում
Թուլաթաթ. ա. Թուլակին
Թուլագոյն. ա. մ. աւելի կամ խիստ Թոյլ Թուլկնկ. ս կէվշէք, կէվշէքձէ
Թուլաղաչնակեալ. Թուլցած Թմրուելի ձայնին պէս
Թուլակին. մ. Թոյլ կերպով. Թուլութեամբ
Թուլամտութիւն. ա. Թոյլ մտքնութիւն
Թուլամիտ, մտի, տաց. ա. անձնապակ, անսիրտ, ծոյլ [ս կէվշէք
Թուլամորթ, ի, ից. ա. փափկասէր, կնասեր
Թուլամորթիմ, նցայ, չ. կնասիրել. ս կէվշէքլիք [լութիւն վարուց. ս կէվշէքլիք
Թուլամորթութիւն. գ. ցոփութիւն, Թուլամտութիւն. ա. Թուլաթաթութիւն
Թուլանամ, ացայ. չ. Թուլնալ. վար իջնալ. ս կէվշէքմէք, էնմէք
Թուլասիրտ, սրտի, ից կամ ից. ա. անձնապակ, վախկոտ, անհոգ. ս նիւրէքսիզ. Ձէսարէմսիզ
Թուլաստութիւն. գ. Թուլութիւն, անհոգութիւն
Թուլասաւրն. ա. Թոյլ մարմին ունեցող
Թուլասան. ա. Նապաստիկ, ՝:
Թուլացուցանեմ, ցուցի. ն. ՝ Թուլցընել. ս կէվշէքմէք — 2 Թող տալ. ս գոյ վիլմաք
Թուլութիւն. գ. ՝ կակղութիւն, Թուլամտութիւն. ս կէվշէքլիք — 2 Թոյլատուութիւն. ս իզին, լուզսաֆ
—Թուլութիւն առնեմ. ա. Թուլացուցանեմ

Թուխ, Թըխոյ, ած. ա. սև, մուխ գույն. ֊ սիյահ, զաբա։ [Հագնել։
–Թուխ զգենում. Ի Թուխս Համակիմ. սևնը
–Թուխ զգեցուցանեմ. Ի Թուխս Համակնամ. սեցընել. սուգ ընտնցընել։
–Ի Թուխս նստիլ Հաւուց. ա. Թխեմ։
Թուղթ, կամ Թուխպ, Թուղպ. գ. մազոյ, մուշ, կամ սև ամպ։
Թուղթ, Թըղթոյ կամ Թղթի, ոց. գ. 1 Թուղթ. ֊ քնաղատ – 2 բարեագիր, նամակ. ֊ մէք-Թուպ։ [գրել. ֊ մէքԹուպ եաղմագ։
Թուղթագրեմ կամ Թղթագրեմ. ն. նամակ
Թումբ, Թըմբի, կամ Թմբոյ. գ. 1 բարձր հող, հողաբլուր. ֊ պէտէն, պէտուտ – 2 բարձր շրջանակ կողից նաւու։
Թունաթանը, կամ Թիւնաթանը, ի, ից կամ ից. ա. Թոյն ունեցող՝ ձգող. ֊ զէՀիվլի։
Թունաթուխ. ա. ոք իրմէն Թոյն կը ըմպէ։
Թունաձգող, ոյ կամ ի. գ. Թոյնի դէմ դնող. ֊ փանգէՀիվ։
Թունաճաւի լինիմ. իր Թոյնը՝ բարկու Թիը ուրիշի վրայ Թափել։
Թունաւալի } ա. Թունաւոր. ֊ զէՀիվլի։
Թունաւալից }
Թունաւորու. ա. Թոյն ձգող. ֊ զէՀիվրտար, զէՀիվլի։ [զէՀիվլի։
Թունաւոր կամ Թիւնաւոր. ա. Թունալից. ֊
Թունաւորաբեր. ա. Թունաբեր։
Թունաւորագոյն. ա. աւելի Թիւնաւոր։
Թունաւորութիւն. գ. Թիւնաւոր ըլլալը, Թոյն ձգելը։ [դիւն։
Թունդ, Թնդոյ, ՚ի Թնդոջ. ա. Թինդ, Թընդ.
Թունեմ, նցի. ն. Թիւնաւորել. ֊ զէՀիվլեմք։ [ամբար, նաՀանգ։
Թուշ, Թշի կամ Թշոյ. Թուշք. գ. Թուշ. ֊
Թուշաթաթ, կամ Թուխշաթաթ. մ. շողոքոր. Թելով. Համակելով ։
ԹուշուԹիւն, կամ ԹուխշուԹիւն. գ. շողոքորԹուԹիւն։
Թուտ. ա. Ձորագած, ակոր (պոտուղ)։
Թուտ. գ. 1 մեծ պատառ՝ բերան կամ Թուշը լեցընող։ – 2 ա. Թուշ։
Թուր, Թրոյ. գ. 1 սուր. ֊ գըլըՀէ – 2 ծովային Ձուկ մը։ – 3 կկոց։ – 4 շաթակաՀնի խազ մը։
Թուրմ. ա. Թորմի
Թուրծ, ըՀք. գ. (պ.) օրՀնք, [լուսՀ։
Թուրբինջ, ընջոյ կամ ջի. գ. Թուրբինչ. ֊ Թուրբինջ խառնՀելիայի բոյսը. ֊ ԹուրբունՀան, գօվան օխտու, օղուլ օխտու։
Թուրծ, Թրծոյ. գ. 1 Թուշ. ֊ ավուրտ – 2 կրակով պնդացընելը։ – 3 ա. կրակով պնդացած՝ պինդ։
Թուրծ. ա. Թրծած։
Թուրմ. ա. Թրմած. Թրջած, Թաց, կակուղ։
Թուրջ. գ. Թրջոց։
–Ի Թուրջ ածկանեմ, դնեմ. Թրջոց դնել. ֊ ըալաԹմագ։
Թուփ, Թփոյ, ոց. գ. Թուփ, Թփիկ. ֊ աքաՀՀոգ, չալը չըրփը – 2 Թաւ՝ տնտուալից ՀԻդ։ [նատաբան։
Թուփայ, ի. գ. Թփերով շինած տնակ,
Թուք, Թքոյ, ոց. գ. Թուք. ֊ Թխկրփուք։
Թոք, ոյ, ոց. կամ Թոգ, Թոգք. գ. 1 Թոք. ֊ ագ ՀԻյէր – 2 Թոքք (ծոլական). ծովու մաղ. ֊ տէՆիոզ անասոր։
Թոքակէս. գ. Թոքին կէսը։
Թոքաուաջք. գ. Թոքին կողմը։
Թոքատուն, կամ Թոքաուն. գ. Թոքին տեղը։
Թոքացաւ, ոյ կամ ի. գ. ա. 1 Թոքի ցաւ։ – 2 Թոքի ցաւ ունեցող. Թոքած։ (Խոկ ամ. Թոքալ՝ կ Հազալ)։
Թոքացաւութիւն. գ. Թոքի ցաւ։
Թոռալիր. Թուշը լեցուն, Թուշ լեցընող։
Թոռանեմ, Թռեալ. ա. Թռչիլ։
Թոռռամ, աքայ կամ ացի [չ. Թռչըտիլ։
Թոռռանմ, կամ Թրթռանմ, նցի [Թռիմիլ. ֊ չըփրնամագ։ [մը Թռչող առուալ. ֊ չիՀոպ։
Թոռիչ. և Թռիչ աստղ. գ. աստղի պէս լոյս
Թռիչք. գ. Թռչիլը. ֊ ուչուշ։
–Ի Թռիչս. մ. օգոս մէջ կախուած, կալծնս Թէ կը Թռչի. ֊ մուալիչ Հ։
Թռչնեմ. ա. Թռչիմ։
Թռուցանեմ, ուցի, ցեալ. Թռուիլ. ն. 1 Թռցընել. ֊ ուչուըմագ։ – 2 (գինս) Թևերը բացնալ. ֊ գանատալըմնը նայմագ։ – կր. Թրռչիլ. ֊ ուչմագ։
Թռչան, ի, ից. գ. Թռչիլը։ [իքՀոր
–Ի Թռչանի, Թռչելու աստեն. ֊ ուչարտ։
Թռչարան, ի, ից. գ. որ կընայ Թռչիլ կամ Թռցընել զինաւը. ֊ ասլաւ Հէչքէն։
Թռչիմ, Թռեալ, Թռիր, Թռուցեալ. չ. Թռչիլ Թռչելու պէս վազել. ֊ ուչմագ։
Թռչնաբաստ, ի, ից. գ. մեծ Թռչուն մը սև յամրաակիչ, ագռաւ կամ ուղուր։
Թռչնամեն, չմեան. գ. Թռչիլը, ֊ ուչուշ։
Թռչուն, չնոյ. ոց. գ. Թռչուն. ֊ գուշ։
–Թռչուն. ա. Թռչող, Թռչնոյ պէս վազող. ֊ ուչան։
–Թռչուն բան. բնբնկ Թռած խօսք մը։
Թռչծնծ առնեմ. Թրթռ ծնծնել. ֊ գըլըձ-Թրանէ. գ. Թռչուն մը։ [լամագ։
Թրասկիա. գ. (յ.) արեւմտեան հիւսիսի քամի՝ Թրասկիոյէն գէպ ՚ի Ցունաստան
Թրթռամ. ա. Թռնռամն [փչող։
Թրնմ, նցի. ն. շաղուիլ, Հնչիլ. ֊ նօղուրմագ։ [գուզու գուլաղ։
Թրմնձուկ, չկի, կաց. գ. Թրմնձնուկ. ֊
Թրմուր, Թրմըոյ, ոց. գ. որդ. ֊ Թրըմըլ։
Թրմեմ. չ. Թրմռալով ծածանիլ։
Թրմռուձն, ռմեան. գ. Թռռմռալով ծածանելը՝ ՀոՀմիլը լուսոյ։

Թըմբակ. ա. որ շուտ շուտ կը թռթռայ, կամ կը գարձմըշտրկի, ձաբատալեզուանի, խաբէական, առախաս՝ անուշ լեզու. ֊ խոշտիկ, ոխլպազ, լաֆազան։

Թըմբլական. ա. դիւրաւ գարձող, որ կը թռթռայ (կաւաք)։

Թըխջ. ա. Թուրջ։

Թըխք, Թըքի, քաց գ. ֊ ևգան քակոր. ֊ թէ֊ կէք։ – ֊ որ և իցէ տղա, նաև մարդու։

Թըծնիլ, նեցի. ն. գ֊ետացընել կրակով, կաւեղէնը եփուն ընել. ֊ փիչիրմէք, գուրաթմէք։ [մէքձի ֆուրունաւ։

Թըծոց, ի, աց. գ. բրուտի փուռ. ֊ չէօլ֊

Թըծուիլ, ծմանն. գ. Թըծնիլ. իր։

Թըծուն. ա. Թըծած. ֊ փիչկին։

Թըմնիլ, նեցի. ն. շաղուել. կակղցընել. Թրջոց դնել. ֊ նօզուրմագ, նուէշլեմմագ, ըսլամմագ։

Թրմուռ, կամ Թրմուզ. (յ. և աղ.) գ. բակլայի տնասակ. ֊ մլաղը փագլաօր։

Թրնգիւն. գ. չընկոց. ֊ շամֆըտաւ։

Թրնջի, ջւոյ, ջնաց. գ. Թուրունջի՛ ձառ. ֊ Թուրունձ՝ աղաձը։

Թրունջ, Թրնջոյ. տ. Թուրինջ։

Թրուշայ, ի, ից. գ. ֊ քուրջ. ֊ պէդ փարչաօր։ – ֊ ուլունք. ֊ պընձուզ։ – ֊ որ և իցէ չնչին՝ հասարակ բան։

Թրջան. ա. գ. Թրջնալ, և Թրջնիլ։

Թրջնիլ, նցի. ն. Թրջնել, Թրջոց դնել, խըսխում ընել. ջրասել. ֊ բարեմմագ։

–Թրջիմ. կր. Թաթի գուիլ, խխում ըլլալ։

–Թրջիմ գինւով. գինովնալ։ [֊ բարմամագ։

–Թրջիմ ամպճով կամ առ ամպճոյ. ամպճով Թաթիխուիլ կամ քրաքնիլ։

Թրթաժոռվ. ա. Թրիք ժոռվող։

Թրթան, ի, աց. գ. աւելորդը՝ Թրիքի պէտ։

Թրթռնալ. չ. Թրիք՝ աղբ գառնալ։

Թփամուռ. ա. Թփերու մէջ մնող։

Թփատնակ. ա. Թռուփի նմանո։

Թփուտ, ի, ից. ա. գ. Թփաս, Թուփերը շատ. ֊ չալըլըգ, չալըլը։

Թքալից. ա. Թքոյ լցուած, Թքուած։

Թքակոծ առնել } ն. Թուքումնալ տալ։

Թքակոծել, նցի }

Թքանիլ, Թքի, Թուք. Թքնալ. չ. ն. ֊ Թքընել. ֊ Թի֊քիւրմէք։ – ֊ Թուքումնալ տալ. ընդ անապզել։ – ֊ նեղանչն գուլա տալ։

Թքաքաղ, ի, ից. գ. Թուքը Թռնուող քարթ

Թքեմ, նցի. ա. Թքանելի։ [օձ։

Թքիքեմ, նցի. չ. Խրատու. նաև կամ ասդին անդին Թքընել։

Թքնում. ա. Թքանելի։

Թօզ. գ. (ամկ.) փոշի, կալի մանրուք։

Թօխմախանք. ա. Թօխմախուձն։

Թօխմախիմ, նցի. ն. ֊ Թախիրմիլ, Թօխմախիլ, Տալիրմիլ, ձգել ցուցնել. ֊ սիկքմէք, տէօքմէք, տապրեմմագ։ – ֊ կը. մէկդի նըՀատ. ֊ պրագըպ կիմմէք։ – ֊ կրակ՝ կայծ ցատքել. ֊ ամէշ գրկելէրմ սաչըլմագ։ – ֊ խասրսիլ. ֊ գուրեմուլմագ։

–Թօխմախիմ զրք՝ ի տաացուածոց. մէկուն տաացուածնելն առնել։

–Թօխմախիմ զանկօղենս. անկողինը շտկել։

–Թօխմախիմ, իմ. շարժիլ. իլ. գողցընել, գողալ։ [ցընել։

–Թօխմախիմ զտուր. Թուրը շարժել՝ խաղ֊

–Թօխմախիմ զարտանատնս. շուտ շուտ աչքը բանալ գոցել։

–Թօխմախիմ (գքաղաք). կործանել. ցընցել գետնաշարժով, Թօխմիլ։

–Թօխմախիմ, իմ. Թախիլել, Թախիտուիլ։

–Թօխմախիլ, կամ իլ ակաս. աչք բանալ գոցել մը, ակնթարթի մը. ֊ կէօզ Թարեմըմ, տապրգէ։

–Ձվաձառօք Թօխմախիմ. առուտուրի ևտնէ ըլլալ։

Թօխմախուձն, փմանն. գ. Թօխմախիլը, իլը, բատ տմիտայն նշ։

Թօխոմ. գ. ակնթարթի մը։

–Թօխոմ ակաս. գ. ակնթարթի մը, աչքին Թարթը կամ կոպը։

Թօն, ի, ից. գ. Թախտաւ, Թաացուիքիւն. ֊ սաղանագ, սէլ։

Թօնընկէցք. գ. շատ անձրեւ. ֊ սաղանագ։

Թօնաւտ. ա. անձրեւաս, խիտ Թաց. ֊ նէմ նագ։

Թօշ } ա. (ամկ.) ցոփ, շատ լայն. ֊ կէ֊

Թօշկօշիկ } նիշ, պօշ։

Թօշակ. տ. Թօշակ։

Թօչնացուցանելմ. ն. Թուլընել։

Թօչնիմ, նցայ. հ. Թռանիլը ալէս Թուչնալ։

Թօսնիմ. վոխանակ գրելոյ Թագնիմ, որ է վազել։

Ժ.

Ժ. ժէ. տասնևմրդ տառ Հայոց, բազաձայն կիսաձայն, լծորդ շ գրին հետ. զոր օրինակ՝ շժդնհ, նշդնհ. ժժոյժ, աշխոյժ. Աժդահակ, Աշդահակ. և գ գրին հետ, ինչպէս մագիստրոս, մաժիստրա. Դիոգենէս, Դիոժէն։

–Ժ. ժ. տասն, տասնեակ։
Ժամ. գ. 1 խնդուն. ֆ խռմփուփիւն։ – 2 խռիւ. ֆ չարը չորփը։ – 3 գնուսաշարժ։
Ժամմունք, կամ Ընդժման բժժանաց. կախարդական բաներ, ձայն կամ գրուածք։
Ժամուսն. գ. (ամկ.) նրկրաշարժ. ֆ զէրզէլէ։
Ժախ. ա. ժահ, և ժախուկ (Իսկ ամկ. Ժախ, Ժախուսւթիւն։ ֆ չէօրչէօխ և Ժախնոց, Ժախնոց. ֆ չէօխլիւք. ֆարաշ)։
Ժախուկ. գ. որ և Ժախ, Ժաղիս. կաղանչան բոյսը, կաղնչնայ. ֆ նապանի ֆոտրփ, պուրչաղագ։
Ժահ, ի, ից. կամ ս, ուց. գ. գէշ հոտ, տգանգութիւն. ֆ ֆէնա գօգու, մուրտար չէյ։
Ժահագիսւթիւն. գ. տգնդութիւն. ֆ պէշի սուրսաթ։
Ժահահոտիլ. գ. տգոնդի՝ մեղաւոր հոգւովն
Ժահահոտ, ի. ա. հոտած. ֆ ֆէնա գօգուլու. որ և Ժահահոտանալ։
–Ժահահոտ, ոյ. գ. Ժահահոտութիւն։
Ժահահոտիմ. չ. գէշ հոտիլ։
Ժահահոտութիւն. գ. գէշ հոտ, հոտածութիւն, հոտած բան. ֆ ֆէնա գօգու, գօգմուշ շէյ։
Ժահատեսակ
Ժահատեսիլ } ա. տգոտա, Ժանկոտ։
Ժահատեսակութիւն } գ. տգնդութիւն, անչնորհքութիւն
Ժահը. ի. գ. Թոյն. ֆ զէհիր։
Ժամ, ու, ուս կամ ս. ուց կամ ացուքկամ օք. գ. 1 մասն ժամանակի, ժէ ժամ ցերեկի, և ժէ գիշերի. ֆ սահաթ։ – 2 տաւն. ֆ վագթ։ – 3 մասն բոպէի յատուկոց շարժմանն, և վայրկեան ծննդեան բան առաւոտեան ախտացուց։ – 4 բաժանումնք բոպէից բան տումարագիտաց՝ որս ցաթելու և մրտնելու տաւնին։ – 5 տարւոյն եղանակնելը։ – 6 ժամերգութիւն։
–Ժամ առնեմ. պատարագ լինել. ապօթել։
–Վ յան ժամու, կամ Ի տըրան ժամու. խոբանն վկայութեան Մովսեսի տաւն։
–Ժամ Տարկանեմ. կոչնակ կամ զանգակ զարնել՝ ժամ (այսինքն յինկղեցի) ժողվելու Տամար։
–Ժամ գնեմ. տամ, առնեմ, ունիմ. տաւն մի որոշել. ֆ վագթ գօմագ։
–Ժամ տամ. 1 Տանիլ։ – 2 խոյց ընել։
–Ժամ գտանեմ, ժամ առնում. յարմար տաւն՝ միջոց գտնալ։
–Ժամու. ժամու. տանի տաւն։
–Ժամ է. գիմաղ. տաւնն է. ֆ վագթը սրբ։
–Սա ժամ մի. Ընդ ժամս. մ. Տիմակուսի. մս. ֆ ինտիվիք։
–Սա այն ժամ կամ ժամու. Ի ժամուն. Ի ժամին. ան տաւնը, ան պահինին, ֆ ս ջամանուն։
–Ի ժամին. Նոյն ժամին. միևնոյն տաւնը։
–Ժամու. Ի ժամու. մ. ազէկ տաւնին, տաւնը, տաւնով. ֆ վագթի սահաթինակ։
–Ի մի ժամ. մի և նոյն ժամանակին։
–Ժամ 'ի ժամ. Ժամէ 'ի ժամ. Ժամ քան զժամ. Ժամ ընդ ժամ. տաւն տաւն, պահ պահ, կամ շարունակ. ֆ կնահատա պիր։
–Ժամ 'ի ժամ սահմանեմ. Ժամէ 'ի ժամ առնեմ. ժամէ ժամ ձրգձրգել. ֆ սահաթ սահաթա պրագմագ։
–Ժամն ժամն. Ընդ ժամն ժամն, Ժամ ընդ ժամ. պահ պահ. ֆ կնահատա պիր։
–Ժամէ ի ժամ. շարունակ, անդադար։
–Ժամ. (որպէս ամկ.) ժուժ. Տնգ, անգամ։
Ժամաբակ. գ. (իբր ամկ.) նկնդնցուոյ բակ։
Ժամաբաշխ, ի, ից. ա. ախտաւոր ծննդեան՝ տուտ գուշակ։
Ժամագիրք, գրոց. գ. ժամերգութեան գիրքը։
Ժամագիւտ. ա. գ. 1 տաւնոցաց դիրք, և դիտողը։ – 2 դիպուածախաչ. ֆ բասէթ իշխ, գաֆիլ։
Ժամագիտ, դիտի, տաց
Ժամագիտակ, ի, աց
Ժամագիտական, ի, աց } ա. գ. 1 տաւնոցաց տաւնելը դիտող, և դիտողութիւն։ – 2 գործիք դիտողութեան։
–Ժամագիտ. Ժամագիտակ կէտ. տաւնոցաց նայիլն արեւագործին կէտը։
Ժամագիտեմ. Ն. տաւղերը դիտել։
Ժամագիր. ա. 1 տաւն գրած, խօսք գրած. ֆ մէօհլէթի գօմուշ։ – 2 տեղով տաւն գրած. ֆ նէբի իլէ սէօզ գօմուշ։
–Ժամագիր. գ. ա. Ժամագրութիւն, ։
–Ժամագիր տաւնեմ կամ լինիմ. տաւն կամ տեղ որոշիլ. ֆ սէօզ քէամէք՝ գօմագ։
Ժամագրական. ա. ա. Ժամագիր. ա։
Ժամագրեմ. Նգի. Ն. ա. Ժամագիր տաւնեմ
Ժամագրութիւն. գ. 1 խօսք գնելը, որոշած տաւնը. ֆ մէօհլէթի։ – 2 կնտաքին ուժանիւն միջոցը, մտհուսան կէտը. ֆ էՀէդ։
Ժամակաղ լինիմ. ա. Ժամագիր լինիմ։
Ժամակարութիւն. ա. Ժամագրութիւն։
Ժամակարգութիւն. գ. Ժամագրութիւն, ժամատագրութիւն։
Ժամահամբոյր. ա. անցաւոր, Ժամանակաւոր։
Ժամահաս } ի, աց. գ. Ժամ կանչելու կոչնակ, զանգակ։
Ժամահանդէս }
Ժամամուտ, մտի, ից. գ. պատարագի սկզբնաւորութեան Նրգ կամ կցորդ։
Ժամայեղ, ի, ից. ա. գ. փոփոխական ժամերով, և փոփոխուելի ժամանակի։
Ժաման. ա. շատ Տանդուղ, գործունեայ. ֆ իչէրի կէչէն։
–Ժաման առնեմ կամ ածուցանեմ. ա. Ժամանեցուցանեմ։
Ժամանակ, ի կամ նան, աց. գ. 1 տաւն. ֆ

ժամանի ։ – 2 տարի. ֆ սէնէ ։ – 3 դար. ֆ հայ-
ր ջէման ։ – 4 հասակ, մարդու կեանք. ֆ
նաշ ։ – 5 վախճան կենաց. ֆ էջէլ ։ – 6
չորս եղանակ տարւոյ. ֆ էյնամ ։ – 7 ներ-
կայ վայրկեան ։ – 8 յարմար առեն. ֆ
վագիթ ։ – 9 ա. ժամագրութիւն, է։
–Ժամանակ բայից. ա. Ձամանակ
–Ժամանակաւ. մ. առնուազ ։
–Ընդ կամ Ըստ ժամանակս ժամանակս.
առեն առեն. ֆ վագիթինէ կէօրէ, պատը
քէրբէ ։
–Ընդունել զժամանակօք.տարիքն առնել ։
–Ոտ ժամանակս. մ. ած. այժմ. ֆ շիմտիկիը։
Ժամանակաբար. մ. առենի մը կազկլով ։
Ժամանակաբեխ. ա. առենի մը մէջ քը-
լուած՝ բուսած ։
Ժամանակագիր, գրի, րաց. ա. գ. առեն.
նեբու վրայ գրոզ. ֆ էչլի թէէվարիխ։
Ժամանակագիւտ. ա. որով կընայ գտնուիլ
ժամանակ. ժամանակագրական։ – 2 գ. ժա-
մանակագրութիւն ։
Ժամանակագործ. ա. ժամանակաչափ։
Ժամանակագրական. ա. ժամանակագրուե
յատուկ, պատմական, և տումարական։
Ժամանակագրել, նգի. ն. առենները վրայ
գրել ։
Ժամանակագրութիւն. գ. առենները կար-
գով պատմութիւն. ֆ թէէվարիխ ։
Ժամանակազանց. ա. առենը անցած. ֆ
վագիթը կէչմիշ։ [ոզոր
Ժամանակախոյզ. ա. առենները պրպը.
Ժամանակական, ի, ից. ա. ։ առենի. ֆ գէ-
մանի ։ – 2 ժամանակաւոր, անցաւոր – 3
ժամանակագրական։
–Ժամանակական. աս առենիս, հիմա-
կուան. ֆ գէմանէ միզին, շիմտիքի
Ժամանակակէտ. գ. որոշուած առեն. ֆ քէ-
սիկիչ վագիթ, մէօհլէթ։ [նի (անձինք)։
Ժամանակակից, կցի, ցաց. ա. նոյն առե-
ցրնող (լուսաւորք երկնից)։
Ժամանակաձգութիւն. գ. ջանք Աբիմանա-
աց՝ ժամանակ գնելու անժամանակ բա-
նին ։ [անցած, հինցած։
Ժամանակացեալ. ա. ժամանակներ վրան
Ժամանակացոյց. ա. առենը ցուցընող
Ժամանակաւոր, ի, աց. ։ ա. քիչ մը առե-
նուան, աս աշխարհիս. ֆ գէմանի ։ – 2 ժա-
մանակագրական ։ – 3 մ. քիչ մը առեն. ֆ
պիր ազ վագրէմ։ [(տարւոյ է տարի)։
Ժամանակաւորեալ. նոյն առենը Համեմատ
Ժամանակաւորիմ. չ. ուշանալ
Ժամանակաւորութիւն. գ. առենի տակ մըտ-
նելը անժամանակ բանին ։ [լոզ
Ժամանակափայլ. ա. առենի մը մէջ փայ-
Ժամանակեայ, կէի, ից կամ կնոյց. ա. ։

ժամանակաւորը, անցաւորը. ֆ գէմանի ։ – 2
ժամանակի տակ մնած ։ – 3 գ. աս աշ-
խարհիս, աս աշխարհիս բաներըը. ֆ պու տիւ-
նեա [կանչ բառիս ժամանակ
Ժամանակեան. ա. ։ նոյն ընդ. մ. ։ – 2 սեռա-
Ժամանակիմ, նգի. ն. ։ առեն գնել, ժամա-
նակ որոշել. ֆ մէօհլէթի վէրմէք, վաուէ զօ-
րագ ։ – 2 ժամանակ անցընելը
–Ժամանակիմ. չ. նշանուիլ, խօսք ու ժամա-
նակ որոշել կարգուելուն։
Ժամանակ. ա. Ժամանաւորիմ
Ժամանաւորիմ. չ. սպասել։
–Ժամանաւորիմ. չ. կաղ մը առեն կանչ
առնել կամ ուշանալ։
Ժամանիմ, նգի. չ. ։ հանգիլ. ֆ նէֆէսիչմէք ։
– 2 կանուխ չարժիլ, առաջ հանգիլ. ֆ տավ-
բանմագ։ – 3 առիկել, առեն գտնել. ֆ վագ-
թի օլմագ, նէֆէսիչէ պիլմէք ։ – 4 հանգիլ,
հաւաստարիլ։ [ֆ նէֆէսիչտիրմէք։
Ժամանիցուցանեմ, ցուցի. ն. հաղցընել.
Ժամանիմ, նգայ. չ. ա. Ժամանիմ
Ժամանոց, ի, աց. գ. բաժկամանի
Ժամանութիւն } գ. հանդիպը. ֆ նէֆէսիչ-
Ժամանումն, ման } մէօխ։
–Ժամանումն պղոցց. հաստնաալը. ֆ փիչ-
մէօխ, օլմուշլուգ։
Ժամաչաբ, ի, գ. ռամկին չար ժամ բսածը.
ֆ քէօթի սահաթ։ [նայիլը։
Ժամապահ. ա. գ. առենին ադիկ նայող.
–Ժամապահ լինիմ. առենը գիտել սպասել։
Ժամավաճառ. ա. առենը պարապ անցընող։
–Ժամավաճառ լինիմ. առենը փուճ տեղը
ծախել [նելը։
Ժամավաճառութիւն. գ. առեն կորընցը-
Ժամաւոգ, ի, աց } գ. պղծիք ընկերը
Ժամաւոգի, ոջոյ, ոջոց } տեղ, ժամ, մա-
տուռ ։
Ժամաւոտ. ա. առենով իմաց տուող՝ ար-
դիւնցնող. ֆ վագիթի իչէ սէօ վէրմէ։
Ժամաւուն, ման. գ. ժամուն առենը՝ կիզ
կամ քուրը։
–Ժամաւուն Հրկիզ. Հրեանելուն ժարդ-
վարանը. ֆ սիմսար [նայ։
Ժամարար, ի, աց. գ. պատարագիչ քահա-
Ժամացոյց, ցուցի, ից. գ. ա. ժամերը ցուցը-
նող գործիք կամ գծեր. ֆ սահաթ։
Ժամացուցակ. գ. նոյն ընդ. մ
Ժամիմ. ա. Ժամանեմ
Ժամուց. գ. յիշեցիք, պատարագուց։
Ժայթքեմ, նգի. ն. դուրս տալ. փսխել. ֆ
գուսմագ։ [մասրը
Ժայթքումն, քման. գ. փսխելը. ֆ գուս-
Ժայնաւոր. ա. Ժամեւոր
Ժայռ, ի, ից. որ և Ժեռ, Ժիռ. գ. ։ կնռ,
կեռիք, ակռայ ակռայ ցցուած. ֆ ախչ։ –
2 քար լեռ, ապառաժ. ֆ գայա

Ժայռաւոր, ի,ացի.ա. 1 ակռայ ակռայ։ –2 Հալուէի կամ խնկի մը տեսակ։
Ժայռքնիմ. տ. Ժայռքնիմ։
Ժանեմիուակ, ի. ա.ակռայի համմանքով։
Ժանեաւոր. տ. Ժանեաւոր։
Ժանգ կամ Ժանկ, ոյ, ովը. գ. Ժանկ. տ փտառ։
–Ժանգ քարի. քարիքոս։
–Ժանգ բուսց. տ. Երևիլ։
–Ժանգ ցաւ. Ժանտախտ։
–Ժանգ լծոյն. տ գէհիլ։
Ժանգաբեր կամ Ժանկաբեր. ա. մահաբեր, լծունաւոր։
Ժանգաբուղխ. 1 նոյն։ –2 պղտոր (ջուր)։
Ժանգագոյն. ա. Ժանտախտի նմանո։
Ժանգալից. ա. Ժանկոտ. տ փտալը։
Ժանգախառն. ա. լծունաւոր. տ գէհիլը։
Ժանգախառնակ. նոյն։
Ժանգական. ա. Ժանկոտ։
Ժանգակեր. ա. Ժանկէ կերուած՝ ուրած։
Ժանգակիր. ա. Ժանկ ունեցող. տ փտալը։
Ժանգահամ. ա. Ժանտ համով։
Ժանգահար. ա. 1 Ժանկոտած. տ փտալը։ –2 ցնցոտած, փտուած։
Ժանգահարնալ. նոյն։
Ժանգահաւասա. ա. չարախառն։
Ժանգահած. ա. տաստիկ Ժանկոտած։
Ժանգահոտ. ա. Ժանտահոտ, ի։ [լծիւն։
Ժանգահոտութիւն. ա. Ժանտահոտաւ
Ժանգահամ. չ. Ժանկոտիլ. տ փտալնամագ։
Ժանգաջուր. գ. վնասակար ջուր։
Ժանգաս, կամ Ժանկաս. 1 ա. ա. Ժանգահար, ան և քո նշ։ –2 գ. Ժանգոտ՝ որ է Ժանկ պղնձի, և կանաչ նկարկ. տ Ձիենկնաս։
Ժանգածածկոյթ. ա. Ժանկածածկ։
Ժանգածութիւն. գ. որդնահարութիւն, փտութիւն։
Ժանգածնիկ ջուր. տ. Ժանգաջուր։
Ժանգալիկ } ա. լծոյն ձգող, լծունաւոր։
Ժանգաւոր }
Ժանգոտ. ա. Ժանկոտ, և լծունաւոր։
Ժանգոտիմ, նցի } ն. Ժանկոտանիլ. տ
Ժանգոտուցուցանեմ } փտացանարգմագ։
Ժանգոտիմ, նցայ. չ. 1 Ժանկոտիլ. տ փտանամագ։ –2 ազտոտիլ. տ քիչքիչմիլ։
Ժանգ. տ. Ժանտ, և զօրս գինի։
Ժանեղ, ի, ացի } ա. խոշոր կնոխքներով.
Ժանեւոր, ի,ացի } Ժանեւոր։
Ժանիչնա. գ. Ժանիքի հետք՝ նշան։
Ժանիր, ւոյ } գ. 1 կնոխք, գազանի
Ժանիք, նեաց, նեօք } ակռանները՝ մանկի պէս. տ ոխր։ –2 ազօրիք ակռաններ։
Ժանկ. տ. Ժանգ, և զօրս գինի։
Ժանուէ, ուի, աւ. կամ Ժանուար, ի, աւ. գ. գահաւորակ ձիու՝ փղի՝ կառքի վրայ. կամ մանաւանդ՝ ձի, փղ, կառք՝ գահաւորակով. տ լծախիրհան։
Ժանտ, կամ Ժանդ, ի, ից կամ ացի. ա. գաժան, գաղջնկի, գէշ, չար, վատաճաք, վնասակար. տ քէօմիւ, չէհրէսիզ, տուրամըզ, գեանքնաւոր։
–Ժանտ. գ. Ժանտախտ։
Ժանտաբար. մ. Ժանտ կերպով։
Ժանտաբարոյ կամ րուս, ի, ից. ա. 1 Ժանտ բարք ունեցող, անզգամ. տ պէհմիուշլու, չէհրէսիզ, ուղուրսուզ, զալիմ։ –2 անպարկեշտ։
Ժանտաբեր. ա. Ժանտութիւն ունեցող։
Ժանտաբոյր } ա. լծունալից (բերան)։
Ժանտաբուղխ }
Ժանտագոյն, գունի, ից. ա. աւելի Ժանտ՝ անզգամ, և մահաբեր։
Ժանտագործ, ի, ացի. ա. 1 չարագործ, Ժանտ։ –2 ապականիչ, վնասակար։
Ժանտագործութիւն. գ. չարագործութիւն։
Ժանտամէզնի, նոյ. տ. Ծղոտամէզնի։
Ժանտամուղիզոյ. գ. մղոտամէզնիի պտուղ։
Ժանտաժող. ա. Ժանտութեամբ լեցուն (գրուածք)։
Ժանտաժուռ. ա. Ժանտին Ժանտը, գէշին գէշը. տ միւսիւպէհ, խայթն։
Ժանտալից } ա. Ժանտ, ու Ժահահոտ,
Ժանտահառն } գէշ, հոտած. տ մէքրուհ։
Ժանտահոտ, կամ Ժանտ ահոտ, ի, ից. գ. Ժանտահոտ, մահ. տ նաւմուբնաձ, [լծաւէտ։
Ժանտահոտակ. գ. նոյն։
Ժանտահոտականա. ա. Ժանտահոտի յատուկ։
Ժանտահոս. ա. Ժանտ ու մղոտ խոսող՝ [ախտ։
Ժանտահոսակն. ա. գ. տ. Ժանտ, և Ժանտահոսանք։
Ժանտահոսանքոտութիւն. գ. վատաճաքութիւն։
Ժանտահամ. ա. Տամը Ժանտ, գէշ։
Ժանտահամութիւն. գ. Ժանտահամ եղելութիւն։
Ժանտահոտ. 1 ա. գաղջահոտ, հոտած. տ գօգուտ ճիճու։ –2 գ. գէշ հոտ։
Ժանտահոտանալ. հոտած. տ գօգունալ։
Ժանտահոտութիւն. գ. գաղջահոտութիւն. հոտածութիւն. տ ճիճու գօգուտ։
Ժանտամնչ. 1 գ. Ժանտախտ։–2 ա. Ժանտախտական։
Ժանտամիտ. ա. դաժան, չար։
Ժանտայիս, յնոյ, ոց. ա. Ժանտահան։
Ժանտանանամ, ացայ. չ. գէշնալ, աւրուիլ. տ [ծէրթիլմէք, պօզուլմագ։ [պաշտող։
Ժանտապաշտօն. ա. գաղջնալի՝ գէշ բաներ
Ժանտապատուհաս, ի. գ. Ժանտամահ՝ տ [ծառն գազէպի՝ խըղմն։
Ժանտատեսակ. տ. Ժանտատեսիլ։
Ժանտատեսակութիւն. գ. անշնորհք տեսք, տգեղութիւն (խաւարի)։
Ժանտատեսիլ. ա. տեսքը Ժանտ, գԺղակ, տգեղ. տ տուրամըզ չիրքին։

Ժանտացուցանեմ, ցուցի. ն. ատրել, խան. կրկ. տ պօզմագ, պէրպատ էմ մէք։
Ժանտացուցիչ. ա. ատող, խանկլող։
Ժանտափուշ, փշոյ. գ. ժանտ՝ խայմոզ փուշ մը։
Ժանտոմիաց. ա. Ժանտամիտ։
Ժանտակէն. ա. ժանտ, պիղծ, գարշելի։
Ժանտութիւն, կամ Ժանգութիւն. գ. չարագործութիւն, վատմտութիւն, գէշութիւն. տ ֆէսատ, խըրամկիլիք։
–Մահ ժանտութեան. ժանտամահ։
Ժապաւէն, էնի, նաւ կամ նետ. գ. 1 Հագուստին և ուրիշ բանի ծայրերուն գործը ու պինտ պահոցը. տ զընարֆ, շէրիտ –2 խաւարած արեգակին վրայ նշանած լուսոյ շրջանակը [Ճիճիլի։
Ժապաւենաւոր. ժապաւէն ունեցող. տ զընարֆլը։
Ժառանգ, ի, ից. ա. գ. 1 Հարազատ որդի կամ օրինգիր, կամ մերձաւոր, որուն կ'իյնայ հօրը, կամ ուրիշի բանները. տ վարիս, միրասխոր։ –2 ժառանգութիւն։ –3 ժառանգաւոր, ևինդիկատոր
Ժառանգամնդիւ. ա. ժառանգութեան ոգի՝ պահանջող։
Ժառանգակալ, ի, ից. նոյն ընդ վր։
Ժառանգակից, կցի, ցաց. ա. ժառանգութեան մասնակից։
Ժառանգակցալ. ս. ժառանգակցի ընդունիլ, եղբայրանալ [նեղ
Ժառանգակցեմ, նցի. ն. ժառանգակից ընդունիլ։
Ժառանգակցեմ, նցայ. չ. ժառանգակից ընկալ։ [ժառանգութեան։
Ժառանգակցութիւն. գ. մասնակցութիւն
Ժառանգապահ. ա. բուն ժառանգութիւն ունեցող կամ պահող։
Ժառանգաւոր. ա. ժառանգութի տուող։
Ժառանգաւոր, ի, ից. ա. 1 ժառանգութի իրաւունք ունեցող ու տարող. տ վարիս, միրասխոր –2 որ պիտի ժառանգէ։ –3 վիճակաւոր ևկեղեցւոյ հզևրիկոս, ևինդիկատոր։
Ժառանգաւորապետ. մ. ժառանգելու կնոջ պէս, ատանգութեան։
Ժառանգաւորութիւն. գ. 1 ժառանգ ընելը, ու ժառանգելը իրաւունքը –2 վիճակաւորութիւն, հզևրիկոսութիւն։
Ժառանգեմ, նցի. ն. 1 ժառանգութիւն առնել՝ վայելել, և բան մը ձեռք բերել իրաւունքը. տ վարիս օրինագ, միրասխոր ևէմ մէք, մինչ օրինագ։ –2 ժառանգելընկել։
Ժառանգեցուցանեմ, ցուցի. ն. ժառանգելընել, ժառանգ ընել։
Ժառանգեցուցիչ. ա. ժառանգելընող։
Ժառանգիչ. ա. ժառանգող, վայելող, տէր։
Ժառանգորդ, ի, ից. ա. գ. ժառանգ, ժառանգող, տէր. տ միրասխոր, վարիս, ժառանգորդեմ. ս. ժառանգեմ [հատ։
Ժառանգութիւն. գ. 1 ժառանգելու և ժառանգած բաները. տ միրաս, հիասէ։ –2 իր կալուածքը, բուն ինչքը. տ միւլք։ –3 ժառանգելը, վայելելը։ –4 վիճակ, բեմ, հոգևոր իշխանութիւն։ –5 ատաձան ևկեղեցական։
Ժեխ. ա. Ժահ։
Ժեւռ, կամ Ժեռ, ժռի, ից. գ. ա. Ժայռ։
Ժեռաւոր. ա. Ժայռաւոր։
Ժժակ. ա. Ժժմակ։ [էրօյէսիս
Ժժան, կամ Ժըժան, ի, ից. գ. խոխ. տ
Ժժմակ, ի, ից. գ. 1 Ջնջի ծոխոր և ցամաքիր –2 խժլտոց, խժռաց։ –3 Ջնգուռն։
Ժժմակնեալ. ա. ժժմակնեալ յատուկ։
Ժժմունք, կամ Ժժմանք. ա. Ժժմակ։
Ժիժի. գ. (ամկ.) Ջնգուռն. տ Ջրըմբը պէօՋնչի։
Ժիժմակ
Ժիժմանք
Ժիժմունք } ա. Ժժմակ, բուռ ամենայն նշ։ [Ջիճիռ
Ժիպակի, ա. կամ ած. գ. մղկիկ. տ ժիռա,
Ժիռ, ժռի, ից. ա. Ժայռ, և Ճիռ։
Ժիռ. ա. 1 հնաոճրքիր։ – 2 յանգուգն և առնիչ ընկնող, լիրբ։
Ժիռի, ժիրք, ժրաց. ա. 1 կոշիկ, բան տնտող՝ ընող. տ չուստ, գուարնիքի, գուռնիկ, կիխտ –2 կոշտնի քան, արիւական։
–Ժիռ. ի ժիռ. մ. շուռով, շուռ շուռ. տ ֆէլէզէկ։
Ժիռաժիռ. ա. ապիկ կոշիկ, կոշիկնիկ։
Ժլատ, ի, ից. ա. ագահ, կծծի, ծակաչաք, անկուշտ. տ ֆամաքնաղ, խըսխոտ։
Ժլատամամ, ացայ չ. ագահութիւն ընել. տ Ժլատիմ, նցայ [խրախրաքօղ՝ ֆամա էմ մէք։ [իմայութիւն. տ նազկսլիք։
Ժլատութիւն. գ. ագահութիւն, կծծութիւն,
Ժխոր, ոյ կամ ի. 1 գ. չխմած ձայն, շշնկոց. տ վէրվէրէկ։ –2 ա. խռնակ. տ գաբըշտգիք։
–Ժխոր կալնու զոր. խնչքը գլխէն կ'երթայ։
Ժխորիմ, նցի. ն. ատկնոտվայ բնել, պըղտորել. տ ալիւխոմ էմ մէք։
Ժխորումն, բմանց. գ. շշնկոց. տ վէրվէրէկ։
Ժխտանք, նցի. ն. 1 ուրանալ, բացասել. տ ինքնաբ էմ մէք, – 2 ապերախտ գտնուիլ։ տ նամիւսլուգ սուրտունմագ։ – 3 ննջել, խաբել։
Ժխտիմ, նցայ. գ. կնդմատրիլ, ձևանալ։
–Ժխտիմ. ժամել, այսինքն համարձակիլ, յանդգնիլ։
Ժխտողութիւն. ա. Ժխտութիւն
Ժխտութիւն. գ. ապերախտութիւն. տ նամքնաչուգ։ [թասանք։
Ժղմնիկ. գ. 1 մանր մունչ գիտելիք։ – 2 բզ.
Ժղմնիմ. ա. Ժխորնիմ։
Ժմնան. Ժմնան. մ. (ամկ. ահմէ) 'ի ժամնան, 'ի գիշ ժամնանակի, առաւօտեան։

Ժամկոս. ա. եղեռը կալնՀմրտած, կմ ծի-
Ժամբոտ. ա. յանդուգն, լիբք։ [ծաղրելու
Ժամբոտիմ. չ. յանդգնիլ։
Ժամուտ. ա. Ժպիտ [պէ։
Ժամրաք. գ. կասկայի տնտակ մը. ֆ խիյարշէմ
Ժամոհիմ, նցայ. չ. ժպտիլ, քթին տակէն ծի-
ծաղիլ, քմծիծաղ ըլլալ. ֆ կիւլիւմսէմէք։
Ժամուռմն. գ. ժպիտ, քթին տակէն ծի-
ծաղիլը։
Ժողնիմ, նցայ. չ. ջղջղիլ, հոգիլ, ըլկիլ։
Ժողով. ա. 1 ժողված, հաւաքումն — 2
ամփոփած։
Ժողով, ոյ, ոց. գ. 1 շատուր միատեղ. ֆ չո-
ղու պիլիքտէ, Ռէմ — 2 գէզ։ ֆ նըղըն, —
3 ջոկ. ֆ սիւրիւ։ — 4 ժողովուրդ. ֆ Ռէսմ։
Հուր։ — 5 Համախոհութիւն. ֆ գաղտաղողգ,
վէրվէրէ։ — 6 միաբանութիւն, վանք. ֆ մա-
նաստիրը։ — 7 խորհուրդ, սիւնհոդոս. ֆ միւ-
շաւէրէք։
—Ժողով հաւատացելոց. եկեղեցի, ժամ, տուն։
Ժողովաբար. մ. ընդհանրապէս, ժողված,
միաբան։ [ժողված։
Ժողովածոյ կամ ծու. ա. ասպիէս անդիէն
Ժողովական, ի, ացս. ա. գ. 1 ժողովքի յա-
տուկ, սիւնհոդոսական։ — 2 գիրք ժողովգոյ։
Ժողովակից լինիմ. Ռկտնդ. ժողովիլ։
Ժողովակոյտ. գ. բազմութիւն ժողովրդեան։
Ժողովանոց. ա. Ժողովարան, և Եկեղեցի։
Ժողովապետ, ի, ացս. գ. ա. ազգի ժողովոցը, հն.
գլխաւոր միաբանութեան։
Ժողովապետ. ա. Ժողովաբար։
Ժողովասէր. ա. ընկերական։
Ժողովարան, ի, ացս. գ. 1 ժողովելու տեղ,
տաճար. ֆ տիեմանը — 2 օթեան նրկնից, արև-
քսյուքէն։ — 3 եկեղեցի, ժամ. ֆ քրլմէչ։ —
4 սինոգոկա. ֆ սինոմա։ — 5 մշկիմ. ֆ Ճամփ։
—Ժողովարան. եկեղեցասուէս գիրք. ժողո-
վոց։ [վոց, խոտովարար
Ժողովարար. ի, ացս. ա. մարդիկ գլուխը ժող-
Ժողովեղբայր, բօր, բարք. գ. միաբանութեան
եղբարց ընկերացս։
Ժողովեմ, եցի. ն. 1 ժողովել, դիզել. ֆ պիրիք-
տիրմէք, ֆրտըլամագ։ — 2 ժողվուիլ, քա-
դիլ. ֆ տէվէֆիմէք։ — 3 տուէը առնուլ. ֆ
գոպոլ էֆեմէք։ — 4 հաւաքաբանել, մա-
կաբերել, ձեռնարկելով հաւնեցընել. ֆ
խոպամի էֆեմէք, գանտըրամագ։ — 5 միացը-
նել՝ շուտակ կամ ծուռ մտօք։ — 6 գումար
ընել. ֆ Ռէմ՝ հիսապ էֆեմէք։
—Ցինքեան ժողովիլ. ինքիլին գալ. խելքը
գլուխը ժողվիլ։ [ամենայն նշ։
Ժողովնոց, նոցս. ա. Ժողովարան՝ ըստ
Ժողովիչ. ա. ժողվող։
Ժողովիմ, ի. գ. 1 ժողովուրդը քարոզի՝ խը-
րատի ժողվոլ։ — 2 վարժապետ իմաստու-
թեան, Սողոմոն՝ և անոր մկ գիրքը։

Ժողովուածն, վմանս. գ. ժողվելը, իլը։
Ժողովուրդ, վրդեան, դեամբ, դեանց. կամ
վրդի, դէ, դով, դոց. գ. մարդկանց ժո-
ղով, ամբոխ, ազգ. ֆ Ռէմաաթէ։
—Ժողովուրդ տեսաւն. հին և նոր Խրայէլ,
եկեղեցի Աստուծոյ։
—Ժողովուրդ. 1 իր մարդիկը. ֆ էֆենտիճ։ — 2
աշխարհականք. — 3 ժամու մէջ աստանա-
—Ժողովուրդ. դք. սինակոկա. ֆ սինոմա։
Ժողովրդաբնակ. ա. Մարդաբնակ։
Ժողովրդագրեմ. ա. գ. Ժողովրդապետ։
Ժողովրդամնամ. ա. Ժողովուրդը հոգացող։
Ժողովրդական, ի, ացս. ա. գ. աստաչնորդ,
և աստաչնորդական։
Ժողովրդական, ի, ացս. ա. աշխարհական։
Ժողովրդահիզ. ա. մարդկան միտը ուսոց՝
հաստատուած (ժամտամանէ)։
Ժողովրդակնցոյց. ա. ժողովուրդը ազատող։
Ժողովրդակիմ. չ. ժողովրդեան վրայ դրուիլը
Ժողովրդանոց, ի, ացս. ա. Ժողովարան։
Ժողովրդապետ, ի, ացս. գ. 1 ժողովարանին
մեծը. ֆ քնահնա, խոխամ պաշը։ — 2 ա-
ւագերէց, աստաչնորդ։
Ժողովրդապետան. ա. մարդիկը ջաղդող։
Ժողովրդավար. ա. կառավար ժողովրդեան։
Ժոյժ. գ. Համբերելու ոյժ, դիմանալը. ֆ
սապը։
—Ժոյժ ունիմ, կալայ, ժոյժ առնեմ. զին-
քը բռնել, դիմանալ. ֆ սայանմագ։
Ժոյժկալ. ա. Ժուժկալ։
Ժուայֆեմ. ն. զուրս վռնել՝ փսխել։
Ժուժալի. ա. Համբերելի։
Ժուժամ, ացայ կամ ացի. չ. ա. Ժոյժ ու-
Ժուժեմ, եալ, եցի [նիմ։
Ժուժկալ, ի, լից, կամ ացս. 1 ա. զինքը զս-
պող, պարկեշտ, պահեցող. ֆ քէնտինի ճեռ-
ճեան, ըսպէհլի. փէրհէզքեար — 2 դիմաց-
կուն, զգուշաւոր. ֆ սայանըզլը, գուվվէթլի։
—Ժուժկալ լինիմ կամ կամ. ա. Ժոյժ ու-
նիմ, Ժուժկալեմ։
Ժուժկալաբար. ա. Ժուժկալապէս։
Ժուժկալագոյն. ա. աւելի Ժուժկալ։
Ժուժկալական. ա. Ճգնաւորական։
Ժուժկալակից. ա. Ճգնոզակից։
Ժուժկալապէս. մ. Համբերելով, զինքը բռնե-
նելով, կարճուելեամբ։
Ժուժկալաւոր. ա. Համբերութեամբ տա-
նող, տարաւած։
Ժուժկալեմ, եցի. չ. 1 դիմանալ. ֆ սայան-
մագ։ — 2 պինտ կենալ. ֆ գավլի տուրմագ։
— 3 պաք՝ ազօթք՝ Ճգնութիւն ընել։ — 4
հրաժարիլ գինիէն և ուրիշ բանէրէն. ֆ
վէրհէզ ճեռճեամագ։ — 5 Ն. ազդել։
—Ժուժկալեալ լինիմ. ա. Ժուժկալեմ. բաց
՝ի վերջին նշ։
Ժուժկալեցուցանեմ. զանձն. նոյն ընդ վ։

Ժուժկալիմ, եցայ. չ. տ. Ժուժկալեմ. բաց 'ի վերջին նշ.։
Ժուժկալոտ. ա. Ժուժկալ, զինքը բռնող։
Ժուժկալութիւն. գ. 1 զիմանալը, համբերութիւն, կարճութիւն. 2 ապրանքով տուրմուռը, ռասպը, խիտիք։ — 3 մանրմասնաւորը բռնելն կամաւ. հրաժարիլը, պահեցողութիւն, պալակեշտութիւն, ձգնութիւն. 4 փէրհիզ, փէրհիզքնարլըգ։
Ժուկ. գ. (ռմկ.) ժամ, ժամանակ։
Ժուամ, 'ի ժամն. 'ի ժամն. գ. ժամ, ժամանակ։
Ժուամմիմ. անգամմը, երբեմն։ [նակ։
Ժուռ. (ռմկ.) ազխ. 2 գօրուգ։
—Ժուռ ժուռ քաղեմ. ահաւնակ փրցընել։
—Ժուռռումեռ մեռանիմ. շուտ մեռնիլ։
—Ի ժուռ գամ. շրջիլ։
Ժպիտ. գ. ժպտիլը, քմծիծաղ. 2 սրբիմատ։
Ժպիրհ, ժպրհի, հաց. ա. 1 լիրբ, անլրեա, յանդուգն. 2 տուրաքիրզ։ — 2 գ. տ. ժպրհութիւն։
Ժպտական. ա. ժպտելով։
Ժպտանք. գ. ժպտիլը. 2 սրբիմատ։
Ժպտիմ, եցայ. չ. ժմռիկ. քմծիծաղ ընել, քիմին տակէն ծիծաղիլ. 2 կիւլիւմ սէմէք, սրբրիմագ։
Ժպտուռն, ռմռն. տ. Ժպիտ։
Ժպրհաբար. մ. լրբութիւն, յանդգնութիւն։
Ժպրհնալ. տ. Ժպիրհ։
Ժպրհիմ, եցայ, և Ժպրհեմ. չ. յանդգնիլ, համարձակիլ. 2 Ձէսարէթի էմմէք։
Ժպրհութիւն. գ. լրբութիւն, անլրնութիւն, յանդգնութիւն, համարձակութիւն. 2 արսըզլըգ։
Ժռատ. գ. Ժուռ, ազխ։
Ժռութիւն. գ. Ժուռ ըլլալը, խակութիւն։
Ժտատոյն. ա. խիտ լիրբ, յանդուգն (մարդ խոսնոդ (ազգատ)։
Ժտանք, նաց. գ. տատիկ (մանկանց), ազաչանք պաղատանք. 2 նարվալ նագատ օլմասը, պէկզար էմմէսիս։
Ժտեմ, եցի. ն. 1 շատ ազաչելով ուզել. 2 սիկէմէք։ — 2 Ժոխլ. սիրտ ընել. 3 Ձէսատրէմի էմմէք։
Ժտեցուցանեմ, ցուցի. համարձակեցընել։
Ժտիմ, եցայ. չ. 1 անլրնութիւն ընել. յանդգնիլ, համարձակիլ. 2 Ձէսարէթի էմմէք։ — 2 Ժտիլ, ազաչելով ուզել։
Ժտոտութիւն. գ. անլրնութիւն։
Ժտուքիւն. գ. լիրբ ախլրնութիւն, անլրնութիւն. 2 արսըզլըգ էտիմ սիկէմիմ՝ սիկ-
Ժբաբոյս. տ. Ջաղջաբոյս։ [կէմիմ։
Ժբագլուխ. ա. Ժիր, գործասէր, կարճ, ձարպիկ. 2 զայրէթլի։
Ժբագոյն. ա. աւելի Ժիր։
Ժբական. ա. Ժիր, արխական։
Ժբակացութիւն. գ. Ժիր ըլլալը։
Ժբահաս, ու. գ. աշխատասէր մարդուն ջայիւն։
Ժբանամ, ացայ. չ. կարճ ըլլալ, զիմանալ, սիրտ ընել. 2 խիտ օրմագ, ռասպանմագ։
Ժբանձնակ, ի, աց. տ. Ժիր, Ժրագլուխ։
Ժբապէս. տ. Ակրիաբար։ [2 զայրէթլի։
Ժբաջան, ի, ից. ա. գործասէր աշխատող.
Ժբասէր. նոյն։
Ժբամասնակ. նոյն։
Ժբացուցանեմ, ցուցի. տ. Ժրացընել, զօրացընել, սիրտ տալ. 2 Ձէսարէթի էմմէք։
Ժբիմ, եցի }
Ժբիմ, եցայ } չ. տ. Ժբանամ։
Ժբութիւն. գ. կարճութիւն, գործասիրութիւն. 2 զայրէթի։
Ժբքեմ. տ. Ճքեմ։
Ժօռատ. ա. ակռաները թափած, ակռապղիկ, ատանը նկած՝ ակռան չբռնող։

Ի

Ի. ին կամ ինի. մեռատանները զոգ տան Հայոց. ձայնաւոր՝ երբեմն երկար, երբեմն տուղ։
—Ուրիշ ազգի բառերուն հետ նոյն կը մնայ բաղաձայնէն առաջ. Իսպահակ, Իգնատիոս, Իտալիա. իսկ ձայնաւորէ մը առաջ՝ 'ի մեզ կ'ըլլայ յ. Յակոբ, Յետու, Յիսուս, Յովք, յոմա, Յուստոս։
—Ի. իբ. ուրիշ ազգի պէս 'ի մեզ չհնչէ՝ ինչ, օրպէս առ. Իւսէֆ. կիւլ, կիշնահ, էօլմիւ. այլ՝ իբրև հու. ուսոի կը գրուի նաև Ն'ե. զոր օրինակ, միւս, մեռ, աջմիւր, աղջեւր. Հարիւր, Հարեւր Ա'յլ է և Ին, իբր Իմ. զոր օրինակ, Իմիւ, կամ Իմիմ. և-րիւար կամ Երիմար։
—Ի. ին. քան. քանեզորդ։
Ի. նախդիր, որ. բդհ. Ներգոյ. ինչպէս՝ 'ի տուն, 'ի տապան. 'ի տանէ, 'ի տապանէ. 'ի տան, 'ի տապանին։
Ի. նշդ. ց. մինչև, չափ։
Ի բարձուստ. տ. Բարձուստ [կնարէ։
Ի բաց. տ. գ. բաց, յայտնի. 2 աչդգ, էշ.
Ի բաց. մ. 1 միջոցը բաց, հեռու. 2 ուզագ, աչդոտ, պիր Իմարաֆատ — 2 գուրս. 3 արշաւրու — 3 նաք. 4 կէրի։

–Իբաց առնեմ. հնազդունել. տ տէֆ էթմէք։
–Ի·բաց առնեմ. բառնամ. վերցընել. տ գալ-
որմաղ։ [էթմէք։
–Ի բաց գնեմ. մեկի ի՛նել. տ պիր թարաֆա
–Ջոգի ՚ի բաց գնեմ. մահը աչքը առնել։
–Ի բաց անցուցանեմ. վերնաել, հնազ-
գունել։
–Ի բաց լինեմ ՚ի յաղէ. ազատիլ վախէն։
–Ի բաց կամ. նա կենալ. տ վազ կէչմէք։
–Ի բաց. մ. շատ հնազու, սատիկ. տ զայէթ.
զոր օրինակ, Ի բաց յառաջացեալ. Անգր
՚ի բաց անշահութիւն. Ա՛յր քաջ ՚ի բաց
հին, և այլն։
Ի բացդրութիւն. գ. մեկդի ձգելը։
Ի բացնալ. նախ. մ. ա. 1 հնազու. տ ուղագ։
– 2 հնազուանց. տ ուղագաան – 3 դուրս
անդ. տ այրգաան։
Ի բացէ. նախ. հնազու. տ ուղագ։
Ի բացէ ՚ի բաց. ա. Բացէ ՚ի բաց։
Ի բացընկնցիկ. ա. երևոյթ ձգած, ցած, ան-
շահ. տ այլագ, քէօմիւ։
Ի բացի. ա. Բացի [լութիւն։
Ի բաց կացուցիչ. գ. (յ. ոձով) ապստամբ
Ի բաց որոշուածք. գ. աւելորդք մնալիներ։
Ի բացուստ. ա. Բացուստ
Ի բաց տալ. մ. քաւ լինի. տ Հայտ։
Ի բաց վախչողական. մեկդի կնցող, խորշող։
Ի ընէ. ա. Բուն։
Իբր. նախ. մ. շ. 1 պէս. տ կիպի – 2 ինչպէս.
տնաաբէ – 3 զոր օրինակ. տ նիմէ քի, մեսէ-
լաս – 4 երբոր. տ Հայտն քի – 5 որ. տ քի։
–Իբր. ինչպէս. տ նաաբէ։
Իբր. Իբր սոյն թէ, Իբր նիթէ. շ. որպէս թէ,
կարծես թէ, ըստնք թէ. տ սանքի, կէօյաս
Իբրամէն, մնաս. կամ մինաս. գ. մնացոր.
Իբրև. նախ. պէս. տ կիպի [գաց գիրքը
Իբրև. մ. երբոր. տ Հայտն։
Իբրև. շ. 1 իբր թէ, զրնթէ. տ սանքի, կէօյաս
– 2 որպէս զի, որ. տ քի։ – 3 որովհետև. տ
չիւնքի։
Իբրև այն թէ, Իբրև զի թէ. շ. նոյն ընդ վ։
Իբրև՛ զի. մ. ոմէ մրչափ, իրաւ որ. տ այն
նէ գաաար, նէ կիւզէլ սահին։
–Իբրև զի. շ. 1 վասնզի, որովհետև. տ չիւն-
քի։ – 2 (յ. ոձով) մինչ զի։
Իբրև թէ. շ. իբր թէ. տ կէօյաս
Իբր զի, Իբր թէ. շ. նոյն ընդ վ։
Իբրու. ա. Իբր, Իբրև. և այլն, ըստ առն.
Իգ. ա. Էգ, իգի [նայն ոձոյ։
Իգաբար. մ. իգական բառով ըստ քերա- [կան։
Իգագոյն, գունէ, իգ. ա. էգի պէս սեռով,
Իգախաղութիւն. ա. Իգամոլութիւն
Իգախառնութիւն (զօրաց). գ. կնիկ մարդուն
զինուոր ըլլալը։
Իգական, ի, աց. 1 իգաց՝կանանց յատուկ.
տ սիչիւ միւհէնիզ։ – 2 կնական պէս իթոյլ։
–Իգականն. գ. էգ, կին։
Իգակերպ. ա, իգի կամ կնական կերպով։
Իգամոլի, աց կամիթց } ա. իգի կամ կնական
Իգամոլիչ, լչեաց, լչեաց } նաև ընկնող. տ զէն-
փարէ։
Իգամոլիմ, եցայ. չ. իգամոլ ըլլալ։
Իգամոլութիւն. գ. իգամոլ ըլլալը. տ զէն-
փարլըկ։
Իգանամ, ացայ, ցնալ. չ. 1 կնատիպ լինալ.
նալ. տ կէվզէմէք – 2 կնիկ ձևանալ. տ գա-
ըըլըզ էթմէք։
Իգաչարչար. ա. կնիկ մարդ չարչարող։
Իգապէտ. մ. կնական պէս. տ գարը կիպի։
Իգասէր } ա. իգամոլ, կնիկ սիրող. տ զէն-
Իգասիրաց } փարէ։ [ըլլալը։
Իգասիրութիւն. գ. կնիկ սիրելը, իգամոլ
Իգացնելութիւն. ա. Իգամոլութիւն
Իգացութիւն. գ. իգանալն, էթուլըթիւն
Իգացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 էթուլըընել,
գէշըընել. տ կէվզէմէք – 2 ներքինացը-
նել. տ խատըմ էթմէք։
Իգութիւն. գ. 1 լինութիւն իգի, կանացի
բարք – 2 էթուլութիւն
Ի դնէն. Ի գնէն. ա. Դնէն
Ի գէպ. ա. Դէպ
Իգոյ. գ. (յ.) 1 անոանէ նիւթոյ, ամէն
բաներ զոր կերպարանքը – 2 ըստ հռով-
մայեցւոց տասներկինգերորդ օրը մարտի,
մայիսի, յունիսի, հոկտեմբերի. և տասներ-
կերորդ օրը ուրիշ ամիսներուն
Ի գուբա. ա. Դուբան, գուբր
Ի գուր. ա. Զուր
Ի իմկանց, կունս. ա. Թիկունք
Իժ, իժից. գ. օձ. տ էնկէրէք, սարը երբան
–Իժ. ա. օձի նման չար
Իժաբար. մ. իժի՝ քարքի՝ օձի պէս
Իժաբոյծ, ի, ից. ա. օձի բարքով։
Իժամիտ. ա. օձի միտ ունեցող։
Իժամոուսկ, ի. ա. գ. միւս մը տարևկան
բոլորակի։
Իժակաու. ա. օձի
Իժակորիւն, բնան, նանց. գ. իժի ձագ. տ
էնկէրճէք նամրուսաս։
Իժահոտ. ա. իժի զարնուածք։
Իժանման. ա. օձանմանութ
Իժացնալ. ա. Իժաբարոյ։
Իլ, Իլոյ } գ. իլկ. տ իկ, մըզրէլ։
Իլկ, իլկի, կաւ }
Իլիքսաիմն. ա. Ելիքսաիմն
Իլուլ. Հրէից ամիսներուն վեցերորդը։
Ի խոնարհուստ. ա. Խոնարհ։
Ի խորաստ. ա. Խոր
Իկոնամիա. ա. Կոնոմիա
Իկոսահեդրոն. գ. (յ.) քսանանիստ (մար-
մին երկրաչափական)։

Ի հերուն հետէ. ա. Հերուէ։
Ի ձեռն. ա. Ձեռնէ։
Իղձ, ղձի, ից. գ. 1 բաղձանք, յօժարութիւն. 2 արդուզարդ։ – 3 ազօթք։
–Իղձ լինիմ. փափաքիլ։
Իղձ, ղձի, իւ կամ աւ, ից. գ. ա. աւտ մարգարէ, կախարդ՝ այր կամ կին. 2 ֆալչըր։
–Իղձք. գ. աւտ գուշակութիւն, աւտ պատ.
Ի ձեռ. ա. Ձեռ։ [գամի տեղ։
Իմ, իմոյ, իմք, իմոց. 1 դերան. ա. իմ. 2 պէտիքիւ – 2 գ. իմ բաներս, ազգականներս, և այլն։
Իմ իմիք. միր բանի, իւոյ բանի. 2 նէյէ։
Իմածին. ա. ինծմէ ծնած, առաջ եկած։
Իմանալաբար. մ. իմանալի կերպով Հոգւոյն։
Իմանալագոյն. ա. մ. աւելի Հոգևոյէն։
Իմանալապէս. ա. Իմանալաբար։
Իմանալի, լոյ, լեաց. 1 ա. իմանալու, մտքով Հոգւով Հասկընալիք, Հոգևոյէն, աննիւթ էութ – 2 ա. գ. իմացող, մտաւոր – 3 Հոգևոյն էակ, հրեշտակ։ – 4 մտքովս միտքը կամ Հոգին [ղլամալը։
–Իմանալի է. գիմազ. Հասկընալու է. 2 անիմանալութիւն կամ լուսիի. գ. աննիւթ ակատութիւն։
Իմանամ, իմացայ, իմիմ կամ իմիմց կի՛ իմացիր. ն. Հ. 1 իմանալ, Հասկընալ, մտքով ըմբռնել. 2 անդրամագ։ – 2 տրամադրանալով մակաբերել – 3 զգալ, զգայութիւն եամբ ըմբռնել – 4 մտածել. 5 սիրհունմէք։ – 5 կարծել. 2 գլխոս էիմիէք։ – 6 հնարել, Հարմարել. 2 իհնաս էիմիէք։
–Իմանիմ. կր. իմացուիլ. 2 առյուլմադ։
–Իմանող. ա. իրը իմացող։
Իմանողական. ա. Իմացական։
Իմաստ, իւ, իցս. գ. 1 բանին միտքը՝գիտութիւնը. 2 մտնար։ – 2 իմացողութիւն, Հասկըցողութիւն։ – 3 իմաստութիւն, գիտութիւն, ուսում. 2 իլմ, ֆիրասէթ։ – 4 Հարմարութիւն, Հնարք, արհեստ. 2 հիւնէր – 5 մտածութիւն, մտքի գիւտ. 2 իհէք ֆէքքիւր – 6 միտք, խելք. 2 ֆիքր, ագըլ։
Իմաստաբան. ա. խելացի բան խօսող, իմաստունն (Սողոմոն)։
Իմաստաբանիչ. ա. իմաստութիւն բանիցող։
Իմաստաբար. մ. իմաստութեամբ, խելացութեամբ. 2 ալիմանէ։
Իմաստաբերն. ա. իմաստութիւն բերող։
Իմաստագոյն. ա. Իմաստնագոյն։
Իմաստագործ. ա. 1 խելքով բան ընող – 2 իմաստութիւն առեղծող։ – 3 խելքով և ղաղ, իմաստութեամբ շինած։
Իմաստագործութիւն. գ. առեղծուածն իմաստութիւնը։
Իմաստազնող } ա. ըլ իմաստութեամբ, խոհա
Իմաստազից } խելացի։
Իմաստախոզ } ա. իմաստութիւն առնէ ընկած։
Իմաստախնդիր }
Իմաստախոհ. ա. Իմաստախորհ։
Իմաստախոհութիւն. գ. իմաստունն մտածութիւնը։
Իմաստախորհ, ի } ա. խելացի. 2 ագըլ-
Իմաստախորհուրդ } լը։
Իմաստակ, ի, աց. ա. 1 գինքը իմաստուն կարծող կամ սեպուած, անունը ելած, Հարստասան. 2 ալիկիձ։ – 2 իմաստակական։
Իմաստական. ա. 1 խելացի (բան, գործք, անձն)։ – 2 իմաստակական։
Իմաստականութիւն. ա. Իմաստակութիւն։
Իմաստակարար. ա. իմաստակական։ [խելք
Իմաստակեմ, եցի. ն. իմաստակութիւն ծախսել. 2 պլիկիձիք։
Իմաստակիր. ա. իմաստութիւն ունեցող, խելացի։
Իմաստակութիւն. գ. իմաստակի բան, բանդ
Իմաստահայեաց. ա. որ իմաստութեամբ կը քննէ, խելացի։
Իմաստահանձար. ա. իմաստութեամբ լի
Իմաստանձն. ա. Իմաստակիր։
Իմաստանոյշ. ա. մեկի իմաստակ։
Իմաստայեզ. ա. Իմաստազեղ։
Իմաստանամ. ա. Իմաստնանամ։
Իմաստապատում. մ. իմաստութեամբ պատմող, պատմած։ [եամ
Իմաստապարգև. ա. պարգևիչ իմաստութեամբ
Իմաստապետ. գ. գլուխ իմաստասիրաց։
Իմաստապէս. մ. 1 իմաստութեամբ։ – 2 Հնարտարութեամբ։
Իմաստասէր, սիրի, բաց. ա. գ. 1 իմաստութիւն սիրող, փիլիսոփայ. 2 ֆէյլէսուֆ։ – 2 բարոյական իմաստութեամբ ելևէջի, զգաստ, խոհեմ, Հեզ և Համբերող – 3 Հին զեցական երգիչ, գալապետ – 4 իմաստասիրական։ [խելքով, առաքինութեամբ
Իմաստասիրաբար. մ. փիլիսոփայի պէս,
Իմաստասիրագոյն. ա. 1 աւելի խելացի և առաքինի։ – 2 իմաստասիրական։
Իմաստասիրակ. ա. 1 իմաստասէր, և իմաստասիրական։ – 2 իմաստակ։
Իմաստասիրական. ա. փիլիսոփայական, առաքինական։
Իմաստասիրականմ. ա. Իմաստակմ։
Իմաստասիրակից լինիմ. միաբան իմաստասիրել [քինի գանուիլը
Իմաստասիրանամ. չ. իմաստասէր և առաքինի լինիլ։
Իմաստասիրապէս. ա. Իմաստասիրաբար։
Իմաստասիրեմ, եցի. ն. չ. 1 իմաստութեամբ եամ բնկնալ – 2 խելք բանեցընել, տրամաբանել – 3 մտակաբերել, գուշակել։ – 4 ազիկ մը քննել. Հասկընալ, Հարկ, Հարստասել։ – 5 իմաստութեամբ խօսիլ, գրել։ – 6 առաքինի վարք ունենալ, խելոք կեցնալ, խելք տալիլ։

Իմաստասիրութիւն, գ. 1 իմաստութեան սէր, փիլիսոփայութիւն. 2 իմի հիքմէթ։ — 2 իմաստուն վարդապետութիւն։ — 3 նենգ — 4 առաքինութիւն, բարի վարք։

Իմաստասպան, ա. անխելք. 3 ագրեսիզ։

Իմաստատուր } ա. իմաստութիւն տուող,
Իմաստաւար } իմաստուն ընող։ [նեմի

Իմաստացու ջանեմ. ա. Իմաստնացուցա.

Իմաստացուցիչ, ա. Իմաստնացուցիչ

Իմաստացուցիչ, գ. իմաստնացնող ըլլալը։

Իմաստաւոր, ա. ուր որ խելք կայ։

Իմաստաւորական, ա. խելքով։

Իմաստգիտութիւն, գ. իմաստութիւն, գիտութիւն։

Իմաստնաբար, մ. իմաստութեամբ, խելքով։

Իմաստնագիտեմ, չ. իմաստուն՝ բանգէտ ըլլալ։ [սէրը։

Իմաստնագիտ, ա. Հնաբանագէտ. 3 Փիլիսո.

Իմաստնագոյն, գունէ, ից. ա. աւելի իմաստուն, խելացի, խոհեմ; խորագէտ։

Իմաստնագործ, ա. Իմաստնաբար

Իմաստնագործ, ա. զօրաւոր խելքով։

Իմաստնախնդիր, ա. իմաստուն ըլլալու և տեւէ ընկած։ [ծած։

Իմաստնախորհ, ա. խելքով մտածող, մտա.

Իմաստնական, ա. 1 իմաստնոյ և իմաստութեան յատուկ։ — 2 իմաստուն։

Իմաստնականութիւն, գ. իմաստակութիւն։

Իմաստնանամ, ածայ. չ. 1 խելացի ըլլալ, խելք սորվիլ։ — 2 բան հասկընալ։ — 3 իմաստասիրի՝ խելացի մարդու՝ առաքինի վարք ունենալ, խելք կենալ։ — 4 խելքը գլուխը ժողվել։

Իմաստնապէս, ա. Իմաստաբար

Իմաստնասէր, ա. Իմաստասէր [գլուխ։

Իմաստնատան, ի, գ. խելքին տեղը՝ որ է

Իմաստնաբար, ա. խելք սորվեցնելով։

Իմաստնացու ջանեմ. ցուցինեմ. 1 խելք սորվեցնել, խելացի ընել։ — 2 խելքը պատկերել։ — 3 խելքը գլուխը բերել, զգաստացնել [տացընող։

Իմաստնացուցիչ, ա. խելացի ընող, զգաս.

Իմաստնասէր, ա. խելացի [զգաստանալ

Իմաստնասիրեմ, բնաբ. չ. խելք սորվիլ,

Իմաստնութիւն, գ. 1 բարձրագոյն գիտութիւն, կատարեալ խելք՝ միտք, փիլիսոփայութիւն, մանաւանդ աստուածաբանութիւն. 2 հիքմէթ, իլմ, իլմի հիքմէթ։ — 2 ծայրագոյն իմացականութիւն Աստուծոյ, Ծնողիդ մտաց Հոր՝ Որդի։ — 3 մտքի, կայքին ուժ, մտաց բացութիւն, բարակութիւն, Հոգեբանութիւն, խելք. 3 իմ, ագէ, ֆիլոսաֆէ։ — 4 խոհեմութիւն, խորհուրդ։ — 5 զգաստութիւն, ժուժկալութիւն։

–Իմաստութեամբ, մ. 1 խելքով. 2 ագիլանէ։ — 2 մաւորաբար։

Իմաստութիւնախնդիր, գբի. ա. իմաստութեան փնտռող։ [լացի կնիկ։

Իմաստուհի, հւոյ. ա. գ. իմաստուն՝ խելացի կին։

Իմաստուն, անոյ. ոց. ա. 1 իմաստութիւն ունեցող, գիտնական, խելացի. 2 ալիմ, օզուամուշ։ — 2 փիլիսոփայ։ — 3 իմաստակ։ — 4 բան հասկընցող, խելք բանեցընող. 3 ա. լիմ։ — 3 խոհեմ։ — 6 Նախատաբ, վարպետ. 8 ուստա։ — 7 արդար, առաքինի, աստուածապաշտ [նի, և գրոց նորա։

–Իմաստունն, յատկացեալ անուն Սողոմոնի։

–Իմաստուն. ա. իմաստնական։

–Իմաստուն. մ. իմաստութեամբ։ [նեմի

–Իմաստուն առնեմ. ա. Իմաստնացուցա.

Իմաւմէն } գ. (յ.) վիճակ, բախտ,
Իմաւմին } Նախատագիր. 3 աննըն
Իմաւմինէ, նէի } հագըսար։

Իմաց, իմացք, ցից. գ. 1 իմացութիւն, իմաստ, խորհուրդ, միտք։ — 2 խելք, ըղձիք։

–Իմաց առնեմ. իմացընել. 3 խատէր էմ.

–Իմաց չինեմ. իմանալ, հասկընալ. 3 անդգամութ։ [լունակ, ան չգալու

Իմացագոյն, ա. բոլորովին իմանալի՝ խոհեմ

Իմացական, ի, աց. ա. 1 մտքով և ոչ աչքով տեսնելիք։ — 2 իմացող, միտք ունեցող։

–Իմացականն, նա. գ. միտք, կարողութիւն իմանալոյ։

–Իմացականք. գ. Հրեշտակք, Հոգեղէնք։

Իմացականաբար } մ. իմանալի կերպով,
Իմացականապէս } գերազանապէս

Իմացականութիւն, գ. մտաւորութիւն, իմացողութիւն։

Իմացող, ա. բան հասկըցող. 3 արիֆ։

Իմացողաբար, մ. իմանալի կերպով

Իմացողական, ա. 1 իմանալի և իմացող։ — 2 մտաւորական։

–Իմացողականն, գ. միտք, խորհուրդ։

Իմացողապէս, ա. Իմացողաբար։

Իմացողութիւն, գ. իմանալն, ըմբռնումն, իմացական կարողութիւն։

Իմացուած, ոյ, ոց. և ի, իս. գ. 1 իմացողութիւն, միտք, և ծնունդ մտաց, խորհուրդ։ — 2 իմաստ, գիտաւորութիւն բանին։ — 3 խոհեմութիւն։ — 4 զգալն, ըմբռնումն [նումն։

Իմացուածութիւն, նոյն

Իմացութիւն, գ. 1 իմացումն, ըմբռնումն, մտածութիւն։ — 2 իմաստ, միտք բանին։ — 3 իմացական զօրութիւն, միտք։ — 4 ազդումն, զգալն։

–Իմացութիւնք, գ. Հրեշտակք։

Իմացումն, ցման, անց. գ. 1 իմանալը, իմացութիւն, հասկըցողութիւն, հասկընալը. 2 մտածութիւն։ — 3 միտք։ — 4 զգալը։

–Իմացմունք, գ. խորհուրդք, հնարք, ձեռ միտք։

Իմացուն, ցնոյ, ոց. ա. Իմաստուն։

Իմացուցանեմ, ցուցի. ն. իմացընել, հասկըցընել. տ անդամիմագ։
Իմացք. ա. Իմաց, ցք։
Ի մէրկուց. ա. Մերկ։
Ի մէջ. Ի միջի. ա. Մէջ։
Ի միասին. մ. 1 միասին, միկտեղ. տ պիըլիքէ։ — 2 (սուտ ոձով) միանգամայն. տ հէմ։
Ի միասին էական. ա. Միանական։
Իմն, յիմնմէ. (իսկ հոլովքդ՝ Իրիք, իմիք, յիմիքէ, իւիք, կազմին ի ձայնիցս՝ Իր, իք)։ չէզքն ձայնիս Իմն. ա. 1 մէկ բան մը, իք մը. տ պիը չէյ։ — 2 (յաճախաբար՝ ի զարդ, կամ՝ գրեթէ. տ սանքիս։
— Իմն իմն, իրիք իրիք, իւիք իւիք. մէկ քանի, պէտպէտ. տ պազը պազը չէյլէր։
Իմնապէս } մ. մէկ կերպով մը, ըստ իմիք. տ
Իմնէ } պիը (յաճախ) սանքիս։
Իմնական } ա. ա. Իմ, իմոյ։
Իմնին }
Իմնգ. ա. գ. իմ քանիներ։
Իմոմանն. մ. կըցածիս չափ, իմ կողմանէս. տ հատուիմ կէօրէ։
Ի մոտոյ. ա. Մօտ։
Ի նանիր. ա. Նանիր։ [կամ խոռնկ։
Ինգրէ, կամ Ինկրէ. գ. տեսակ մը հալուէ
Ինգիկոխոն. Ինգիքոխոն. ա. Ընգիկոխոն։
Ի նէրքոյ, Ի նէրքս. ա. Ներքոյ, և այլն։
Ինծ } ընծու կամ ձու, ուց. գ. ինձ, ունձ.
Ինձ } տ գավըրան։ [սիմոնէն։
Ինձէն. մ. ինձմէ, ես ինձմով. տ պէնքէն։
Ինն, ինուիք, ինուինց. կամ Իննուիք, ինուուց, ինուուք կամ իննամիք. ա. գ. ինը. տ ոօգուզ։ [պէտ
Իննաբար. մ. ինը դաս հրեշտակներու։
Իննագիրկ. ա. ինը գիրկ. տ ոօգուզ գուլաձ։
Իննագլխի } ա. ինը գլխով. տ ոօգուզ պաշ-
Իննագլուխ } լը։ [պըղնձ։
Իննականգունն. ա. ինը կանգուն. տ ոօգուզ
Իննակին. ա. Իննակ։
Իննակնեան. ա. ինը աչքիը ունեցող. տ ոօգուզ գուշպուղու։ [փապչալը։
Իննամնանայ. ա. ինը կտորով. տ ոօգուզ
Իննամնայ } ա. ինը տարուս, տարուան. տ
Իննամնեան } ոօգուզ տէնէլիք, նաչընտա։
Իննամնայ, տէի } ա. մ. գ. ինը ամուս կի-
Իննամնեան, տէնի } ամուսեան. տ ոօգուզ պըլըգ։
Իննաչափնանեան. ա. ինը ատրճանակով կարգալ կատարել։ [ւը, ինըս
Իննեակ, նկի, կաց. ա. գ. ինը թուով թիւ.
Իննեբաժշտեան. ա. ինը ուժական նուագածանով նգած։
Իննեկնակ, նկի, կաց. ա. 1 ա. Իննեակ։ — 2 իննեերորդ։
Իննեերորդ, ի, աց. ա. իննեերորդ. տ ոօգուզունճու։ [ոօգուզ։
Իննետասան, սին, սանց. ա. տասնուինը. տ ունզ
Իննետասնամեայ. ա. տասնուինը տարուան՝ տարեկան. տ ունոօգուզ սէնէլիք. նաչընտա։
Իննետասնեակ, նկի } ա. գ. 1 տասնուինը
Իննետասներեակ, ակի } թուով։ — 2 տասնուինը տարուան չափ արժէ։
Իննետասներորդ, ի, աց. ա. տասնուիններորդ. տ ունոօգուզունճու։
Իննեքեան } ածուց. ա. գ. ինն ալ. տ ոօ-
Իննեքին } գուզու տա։
Իննիզեան. ա. ինը թիզ. տ ոօգուզ զարըշ։
Իննհարիւր, ըոյ. ա. ինը հարիւր. տ ոօգուզ եիւզ։ [ւազան)։
Իննհարուածնայ. ա. ինը հարուածի (գա-
Իննուտասան. ա. Իննետասան։
Իննուտասնամեայ. ա. Իննետասնամեայ։
Իննուտասներորդ. ա. Իննետասներորդ։
Իննպատիկ. ա. մ. ինը անգամ՝ կարգ. տ ոօգուզ գաթի։
Իննսնամեայ, մէի } ա. մ. իննսուն տարե-
Իննսնամեան, մենի } կան. տ ոօգուզան նաչընտա։ [րորդ։
Իննսներակ. ա. գ. իննսուն թիւը, իննսներ-
Իննսներեակ. կամ նան. ա. Իննսնամեայ։
Իննսներեակ. ա. Իննսներակ։
Իննսներորդ, ի, աց. ա. ընդհանրական. տ ոօգուզանճունճ։
Իննսուն, իննսնի կամ իննսնի, ից. ա. ընդհանուր. տ ոօգուզան։ [լիւք։
Իննօրեայ. ա. ինը օրուան. տ ոօգուզ կիւնլիւք։
Ինչ. ա. մէկ, մը, իք մը, քանի մը. տ պիը, պիը գաչ։ — 2 գ. բան մը. տ պիը չէյ։ — 3 թափառաբար՝ ի զարդ։
— Ո՛չ ինչ. Մի՛ ինչ. իակի. տ հիչ, սաղա։
— Ինչ ինչ. տ. Իմն իմն։
Ինչ. ա. մ. (ոմկ.) ինչ. տ նէ։ — տե՛ս Ջինչ. և Առ ինչ։
— Ցինչ օրինակ, Ցինչ կամն, և այլն. (որպէս ոմկ.) ինչ, որ, որպիսի. տ հանկը, նամըդ։
Ինչ, ընչի } գ. ինչ որ կայնել, նգած բան.
Ինչք, ընչից } տ վար տան չէյ, մախլուգ։
— Ինչք. ունեցած բաները, առաջուածք, տուակ. տ մալ մլըլ։
Ինչականութիւն. ա. Առընչութիւն։
Ինչասացուց. ա. Ընչասացուց։
Ինչեղութիւն. ա. Ընչեղութիւն։
Ինչպիսի. ա. Ջինչպիսի։
Ինչպիսութիւն. ա. Ջինչպիսութիւն։
Ինք. ա. Ինքն։
Ինքագէն. ա. Ինքնագէն։
Ինքն ինքեան կամ ընքեան, կամ իւր և իւրեան. գ. ինքը. տ քէնտի տե՛ս և Անձն։
— Ինքն. ա. (յ. ոձով) նոյն, բուն. տ այըլ։
— Ինքն առ ինքն. Ինքն յինքն. ինքնիրմէն, ինքիրմէն. տ քէնտի քէնտիմէն։

–Ինքն. ինքիրն եղած բան մը։
–Առ ինքնան կամ յինքնան. ինքիրմն, մըտքին մէջ (ըսել)։
–Ցինքն գալ. խելաբերիլ։
–Գնալ յինքնան, կամ յինքնանս. իր տեղը կամ իրմնելուն քովը երթալ։
–Ցինքն հայիլ. ինքն իր վրայ միաձնայիլ, ինքն իրեն հաւնիլ։
–Ինքնամբ, ամբք. մ. ինքիրմով. իր գլխուն, ՚ք էնտինտէն, քէնտի պաշտնա
–Ինքն ըստ ինքնան. իր բնութեամբը, խակապէս, ինքիրմէ։
–Ինքն յինքնան. ինքը մինակ։
–Ըստ ինքնան. ա բուն էութեանն կամ գոյացութեանն, և ոչ ըստ պատահմանու – 2 առանձին. ՚ն նայելով։ [նէն նըսած։
Ինքնաբանական. ա. իր խօսքովը, իր բերնէն
Ինքնաբանութիւն. ա. Ինքնախոստովանութիւն
Ինքնաբար. մ. ա. 1 ինքնայօժար – 2 յատուկ, իւր [ըստ ինքնան բարի
Ինքնաբարի. ա. բուն բարի, իսմով ինքն
Ինքնաբարձակ. ա. ինքիրն շարկող։
Ինքնաբարութիւն, և Ինքնաբարերարութիւն. գ. բուն բարութիւն և բարերարութիւն։
Ինքնաբաւ [ա. ինքը իրեն հերիք, ուինքնաբաւական [րիչի անկարօտ։
Ինքնաբաւութիւն. գ. անկարօտութիւն։
Ինքնաբերը, ի, ից, օք. ա. գ. ինքնիրեն բուսած բաներ [նած։
Ինքնաբերական. ա. ինքնիրեն բուսած՝ծը։
Ինքնաբերիմ. չ. ինքիրմէ գալ։
Ինքնաբերութիւն. գ. առանց ցանելու բուսնելը բուսածը։
Ինքնաբնակ. ա. բնական։
Ինքնաբնակաբար. մ. բնականաբար։
Ինքնաբոզոզ. ա. ինքիրմէ ծլած։
Ինքնաբոյս. ա. 1 ինքիրմէն բուսնող. ՚ն քէնտի քէնտինէ պիմէն։ – 2 բնական։
Ինքնաբուղխակամ բուխ. ա. 1 ինքիրմէ վազող (ջուր). ՚ն ազար (աւ)։ – 2 իրմէն բըղխող. ՚ն քէնտինտէն ագարբան։ – 3 ինքնայօժար, կամաւոր։
Ինքնաբուն. ա. բնական, բունէն. ՚ն ատրէ, գաֆ։
Ինքնագաւառանայ, նայք, նայց. ա. գ. բուն երկրցի. ՚ն նէրլի։
Ինքնագնդցիկ. ա. բուն՝ իսկական գնդցիկ՝ գնդցկութիւն (Աստուած)։
Ինքնագնդցկաբար. ա. բուն իրմէն գնդցկացընող։ [նալով։
Ինքնագէտ. ա. մ. ինքնիրեն գիտցող գիտ
Ինքնագիր, գրոյ կամ գրի. ա. գ. իրմէն գրած, իր ձեռագիրը, բնագիր։
Ինքնագիւտ. ա. 1 իր գիւտը, իրմէն գտնուած։ – 2 ինքիրմէ գտնուած, գուրս եկած։
Ինքնագլուխ. ա. ինքիր գլխուն. ՚ն քէնտի պաշտնա։

Ինքնագոմ. ա. Ինքնագոյ։
Ինքնագոյ, ի. ա. 1 որ ինքիրմէն կայ, անեղ, որ էնյաւիտենական (Աստուած)։ – 2 ինքնագոյական, աստուածային։ – 3 բան ինքան ենթակայացնալ (գոյացութիւն)։
Ինքնագոյական. ա. 1 ինքիրմէ գոյացած կարծուածը հնէմանոաց (նիւթ)։ – 2 Աստուծով եղածը, ոչ մարդկային գործ։
Ինքնագոյն. ա. բուն ինչպէս որ է յինքնան։
Ինքնագործ. ա. մ. 1 ինքնիրեն բացարձակ գործող, ինքնագոր (Աստուած)։ – 2 իր ձեռքովը ընող իր բանը, աշխատասէր – 3 ինքնագլուխ քալող. ՚ն խմիզ – 4 ինքնահնար. ՚ն քէնտի պաշտնա էհնար էհմիչ, օմուշ։ – 5 բնական։ – 6 անաշխատ։
Ինքնագործանմ, նցի. ն. իր անձամբը ընել։
Ինքնագործութիւն. գ. 1 ինքիրմէն ընելը։ – 2 իր յատուկ գործքը։
Ինքնագտակ. ա. իրմէն գտած՝ հնարած։
–Ինքնագտակ լինիմ. իրմէն գտնել՝ հնարել։ [նուած։
Ինքնագրաւ. ա. ինքիրեն մէջը մնած՝ մտա
Ինքնագրութիւն. գ. ինքն իր ձեռքով գրելը։
Ինքնադատ. ա. 1 ինքը իրմէն դատուած։ – 2 ինքնագլուխ դատաւոր եղած։
Ինքնադատապարտեալ. ա. իրմէն դատապարտած։ [կէլէ։
Ինքնադէպ. ա. դիպուածական. ՚ն բասա
Ինքնադէտ առնեմ. ինքն իր բանին ուշ դնել։
Ինքնադէմ [մ. 1 զէմ առ զէմ. ՚ն Ինքնադիմաքար [նիւզ պէ նիւզ – 2 ինքը անձամբ։ [տուզու։
Ինքնադէր. ա. իրմէն գրուած. ՚ն քէնտի գրտ
Ինքնադիտակ. ա. ինքը զինքը նախատող։
Ինքնադրամագլուխ. ա. իր դլխէն չինած, չինուած։
Ինքնադրդ [ա. ինքնիրեն զարդարուած,
Ինքնադգեստ [բնական, բնականի պէս
Ինքնադարձիչ. ա. ինքիրեն դարձնցող, ինքզինքը դարձնցրնող։
Ինքնադէն. ա. բնական զէնքով (գազան)։
Ինքնազօր. ա. 1 ինքիրմէն ամենակարող։ – 2 ինքնակալի պէս՝ իր ուժին կռթնած։
Ինքնազօրութիւն. գ. բուն իրեն բացարձակ կարողութիւնը։
Ինքնախիւս. ա. իրմով համրուած, ինքը զինքը համրող (խիւս)։ [զէ հիլէ։
Ինքնախիչն. ա. բուն խուռուռ. ՚ն ասըլ
Ինքնաժամանակ. ա. անժամանակ, ինքը իրեն առնն անպուած։
Ինքնաժառանգ. ա. բուն իր հայրենի ժառանգութիւնը եղած։
Ինքնաչոյս. ա. գ. 1 ինքիրմէ լուսաւոր։ – 2 բուն լոյս
Ինքնաչուր. ա. 1 անձամբ լողալ։ – 2 միրոզ

մոիկ ընող։ – 3 միայն իրեն խելքին մոիկ ընող։

Ինքնախաղաց. ա. ինքիրմէ վազուկ (ջուր)։

Ինքնախոհ. ա. իր խելքէն մոռացած։

Ինքնախորհ. ա. մ. ինքնայօժար։

Ինքնախօս. ա. իր բնրնով խօսուած, իր գլխովը գրած։

Ինքնախօսութիւն. գ. 1 իր խօսած բանը։ – 2 ընախօսութիւն։ [պայծառ։

Ինքնաձագ լոյս. անեղ և անսկիզբն լոյս՝ միշտ

Ինքնածին. ա. 1 ինքիրմէ ծնած՝ նաձ՝ բուսած։ – 2 ինքը միայն ծնող՝ կուսութեամբ։

Ինքնակալ, ի, աց. ա. գ. 1 ինքնիշխան, ա. զօր ինքնագլուխ։ – 2 կայսր։ – 3 թագաւորական։ [կայսերական։

Ինքնակալական. ա. 1 ինքնիշխանական. – 2

Ինքնակալութիւն. գ. 1 կայսերութիւն։ – 2 անձնիշխանութիւն։

– Ինքնակալութեամբ. 1 անձնիշխանաբար։ – 2 առաջ նետուելով, ինք իր գլխուն։

Ինքնակամ (կայ յգ. ուղ. և ինքնակամինք) ա. 1 ուզելով հազածը. 2 յարմար օրագ։ – 2 անձնիշխան, իր կամքին տէր։ – 3 կամապաշտ։ – 4 յօժար, պատրաստ։

Ինքնակամ } մ. յօժարութեամբ, կա-
Ինքնակամայ } մաւ։

Ինքնակամական. ա. Ինքնակամ, 1 և 2։

Ինքնակամութիւն. գ. 1 անձնիշխան կամք։ – 2 կամապաշտութիւն, յօժարութիւն։

– Ինքնակամութեամբ. կամապաշտութեամբ, յօժարութեամբ։ [կարծեաց (նիւթ)։

Ինքնակայ. ա. ինքիրմէ հազած՝ հնեցած ոտաց

Ինքնակայութիւն. գ. ինքնագոյութիւն, անեղութիւն Աստուծոյ։

Ինքնականի. ա. իրենը, յատուկ։

Ինքնականուն. ա. ինքը իրեն կանուն, ինքն իր կանունն ունեցող։

Ինքնականութիւն. գ. նոյնութիւն։

Ինքնակապ, ի. ա. գ. որ բանով որ մէկը ինքզինքը կապը է։ [ցած։

Ինքնակառոյց. ա. ինքիրմէ կանգնած՝ կերկնակատար. ա. 1 ինքիրմէն կատարուած, ամենակատարեալ (Աստուած)։ – 2 իր բանիովը կատարեալ՝ ամբողջ։ – 3 մ. կատարելապէս։

Ինքնակատարաբար. մ. կատարեալապէս

Ինքնակատարութիւն. գ. անպակաս կատարելութիւն։

Ինքնակաց. ա. Ինքնակայ, և Ինքնագոյ։

Ինքնակացութիւն. գ. ինքիրմէ ըլլալը, կամ գոյը։

Ինքնակեանք, կենաց, նօք. գ. բուն ինքն կեանք, աղբիւր կենաց՝ Աստուած։

Ինքնակենդանանալն. նոյն։

Ինքնակերպ. մ. իր բուն կերպարանքովը։

Ինքնակի. ա. Ինքնին, 1։

Ինքնակիր. ա. իր, իրենը։

Ինքնակմեալ. ա. ինքիրեն աւրած կամ կոտրած։ [մանելու։

Ինքնակշտամբելի. ա. ինքը իրմէն յանդիմ-

Ինքնակոչ. ա. մ. առանց ուրիշէն կանչուելու ինքիրմէն եկող։ [ինքիրմէ ընկած։

Ինքնակործան. ա. ինքը զինքը կործանող,

Ինքնահալած. ա. ինքիրմէ փախչող. 2 քէնսի քէնտինէ գաղկող։

Ինքնահակառակ. ա. ինքնիրեն հակառակ։

Ինքնահաղորդութիւն. գ. ինքիրմէ բարիք ընդունելը ուրիշի։ [պէչէնմիշ, քիպիր։

Ինքնահաճ. ա. իրեն հաւնող. 2 քէնտինէ

Ինքնահաճիմ, ձնալ. չ. հպարտանալ. 2 մտադրել ըլլամագ։

Ինքնահաճոյ. ա. 1 ինքնահաճ, և ինքնահաճականի։ – 2 իրաւացը. 2 քէֆինէ։ – 3 ինքնայօժար։

Ինքնահաճոյութիւն } գ. 1 հպարտութիւն. 2
Ինքնահաճութիւն } մտադրութիւն գ։ – 2 իր յօժարութիւնը։

Ինքնահայեաց, կամ Յինքնահայեաց. ա. որ իր վրայ միայն կը նայի, ինքնիրեն հաւնող։

Ինքնահաս. ա. հասած ու ինքիրմէ ընկած (պտուղ)։ [կամ ձեռնելու։

Ինքնահարուած. ա. ինքը զինքը ձեռող,

Ինքնահիմն. ա. իրմէն հիմը դրած։

Ինքնահիւսակ. ա. իրմէն հիւսուած։

Ինքնահիւսեմ. ն. ինքը հիւսել։

Ինքնահոգաբուսակ. ա. ինքիրմէ հոգէն վեր բուսնող։

Ինքնահրամայ. 1 ա. ինքիրմէն հրամայ ուսող, ինքնիշխան, յօժարակամ. 2 մ. յօժարութեամբ։ – 3 ինքնիրեն։

Ինքնահաձոյն, ի. ա. իրմէն հաձոյ ուսող՝ ըսող, ըսուած։

Ինքնահնգաւն. ա. ինքը իրեն ուխտ հնացած։

Ինքնահնձան. ա. մ. 1 իր հնձոքովը ընող, ըրած։ – 2 ինքնիրեն։ – 3 հնձոքը մեծցած։ – 4 ինքիրմէ նետուող, յանդուգն։

– Ինքնահնձան լինիմ. 1 յանդգնիլ։ – 2 հնձոք զարնել՝ սպաննել։

Ինքնահնձնադրեալ } ա. ինքիրզինքն հնձա-
Ինքնահնձնադրելի } դրուած. 2 քէնտի պարծելու մանարպա կիրճէն [խաչ)։

Ինքնահնձ. ա. իր հնձովը նման հազած (խրճի՝

Ինքնահնձա. ա. Ինքնահաց։

Ինքնահնձան. ա. Անձնահնձան։

Ինքնամաղց, տուչի. 1 ա. ինքիրմէ առաջ բերող, բերած։ – 2 դիպուածական։ – 3 գ. դիպուածք. 2 բաստ։

Ինքնամաղկ. ա. դիպուածական։

Ինքնամատ. ա. ինքը իր հետը կռուող։

Ինքնամեռ. ա. առանց բռնութեան ինքիրմէ մեռնող։ [նելը։

Ինքնամիլորութիւն. գ. ինքը զինքը մոլորեց-

Ինքնամոլ. ա. մ. ինքիմքին խոհուող, խոհուելով։
Ինքնայայտնագոյն. ա. աւելի ինքիմք
Ինքնայայտնական. ա. ինքիմք յայտնուած։
Ինքնայոդոր } 1 ա. ինքիմք յորդորուած՝
Ինքնայօժար } յօժարած. պատրաստ, կամաւոր — 2 մ. իր կամքը. 3 իրատէմի իչէ։
Ինքնայօժարութիւն. գ. կամաւորութիւն. 3 իրատէմ։
Ինքնանախանձ. ա. իր անձին վրէժխնդիր։
Ինքնանախատ. ա. ինքը զինքը նախատող։
Ինքնանամ, ացայ. չ. չափահաս ըլլալ, ինքն իրեն տէր ըլլալ, ամիլ, մեծնալ, նոյն վիճակը պահել։ [ընող։
Ինքնանեղգոր. ա. ինքնիրեն նեղգործող՝
Ինքնանեղգործութիւն. գ. ինքիմք նեղգործելը։
Ինքնանեղկ. ա. ինքիմք մոլակոնած։
Ինքնանմման. ա. իրեն նման։ [ըլլալը։
Ինքնանմմանութիւն. գ. ինքը իրեն նման
Ինքնանուէր. ա. ինքը զինքը նուիրող։
Ինքնանուն. ա. որ ինքիմքն անուն ունի, ուրիշի չկոչուած։
Ինքնաշարժ, ի, ից. ա. 1 ինքիմք շարժող՝ շարժած, կենդանի։ — 2 ինքնայօժար։
Ինքնաշարժաբար. մ. ինքը զինքը շարժելով, ազատաբար։
Ինքնաշարժողական. ա. ինքնիրեն շարժող։
Ինքնաշարժութիւն. գ. ինքնաշարժ ըլլալը։
Ինքնաչար. ա. ըստ ինքեան չար։
Ինքնաչափ. ա. իր մասամբը չափուած։
Ինքնապահանջ. ա. ինքն իր խելքովը պահանջող։
Ինքնապատ. ա. 1 ինքն իրեն վստահացած. 3 քէնտինէ կիւվէնմիշ, ֆօտուլ։ — 2 միամիտ. 3 սադիւկ։ [բերը։
Ինքնապատիրութիւն. գ. ինքը զինքը խաբելը։
Ինքնապատում. ա. մ. անձամբ պատմող, պատմելով։ [յօժար։
Ինքնապատրաստ. ա. ինքիմք պատրաստ,
Ինքնապարծ. ա. Ինքնապանծ։
Ինքնապարտաւ. ա. ինքը զինքը վար գնահատող։
Ինքնապարտ. ա. ինքիմք պարտաւորը՝ յանցաւոր։ [մեղ։
Ինքնաստղջ. ա. ըստ ինքեան առողջ, անարատ։
Ինքնասահման. ա. 1 որ իրմով կը սահմանի, անսահման։ — 2 որ կրնայ սահման (որոշում) չընել իրեն ալ՝ ինչպէս ուրիշի։
Ինքնասանձ լինիմ. ինքը զինքը զսպել։
Ինքնասասան. ա. ինքը իրեն բռնութիւն ընող։
Ինքնասաց. ա. իր բերնովը ըսած։
Ինքնասէր. 1 ա. Անձնասէր։ — 2 ա. Ինքնայօժար, 1։
Ինքնասիրութիւն. ա. Անձնասիրութիւն։
Ինքնասպան. ա. Անձնասպան։
Ինքնասպաց. ա. իր անձին համար սպառցած՝ ժողված։ [քէնտի իչնատը։
Ինքնասպեղծ. ա. իր խելքէն հնարած. 2
Ինքնասպեղծութիւն. գ. իր խելքին գիւտը. 3 տիւզմի շէյ։
Ինքնասպառակայ. ա. գ. ըստ ինքեան ներթևակայացեալ, գոյացութիւն։
Ինքնասպասածանալն } գ. ինքնութիւն ասածութիւն } տուածութիւն։
Ինքնասպասկող. ա. իրեն վայելուչ. 3 քէնտինէ նագըշը՝ տիւշէը։
Ինքնասպար. ա. իր անձին կառավար։
Ինքնասպարզապետ. ա. ինքիմք սորված՝ վարպետ եղած. 3 քէնտինէ ուստաօլած։
Ինքնասպարզապետութիւն. մ. ինքիմք սորվելով։
Ինքնասպարժ. ա. ինքնիրեն կրթուած։
Ինքնասպակայ. ա. ինքը իրեն վկայ եղած։
Ինքնասպես. ա. 1 իր աչքովը տեսնող, ականատես — 2 ինքնիրեն մտքով տեսնող, ա. դէպ հասկըցող — 3 անձամբը եւիւցած՝ տեսնուած։ [փոխոխապէս։
Ինքնասպեսակաբար. մ. իր տեսակովը, անփոխանակաբար։
Ինքնասպեսական. ա. իր աչօք կամ մտօք տեսած։ [ըմբռնող։
Ինքնասպեսող. ա. ինքիմք հասկըցող, սադիւկ
Ինքնասպեսութիւն. գ. անձամբ տեսնելը ու հասկընալը — 2 զինքը տեսնելը, ինքնաձանաչութիւն։
Ինքնասպէր, տեառք կամ տէրք. ա. 1 իր անձին տէր, անձնիշխան։ — 2 իր բանին տէր — 3 ինքնակալ — 4 ինքնագլուխ, անկախ։
Ինքնասպէրութիւն. գ. 1 անձնիշխանութիւն — 2 ինքնիշխան տէրութիւն։
Ինքնասպիրամ, բեալ. չ. ինքնիշխան կերպով տիրել։
Ինքնասպիրութիւն. ա. Ինքնասպէրութիւն։
Ինքնասպուն. ա. ինքնաբոյս։
Ինքնասպար. ա. իր շինածը։
Ինքնասպգոյ. ա. ինքը զինքը բանի տեղ դնող, անձնահաճ։
Ինքնասպհամարհութիւն. գ. 1 ինք զինքը քամահրելը, խոնարհութիւն. 3 աչքդ կէ ծռիլը իւր — 2 խնդ՝ ապրիլը։
Ինքնասպձակնջիկ. ա. ինքիմքն ըղձած՝ սրձակուած։
Ինքնասպմատ կամ Ընքնասպմատ. գ. բուն սրմատ, սկիզբն։ [նայող։
Ինքնասպշուշ. ա. հետևակ՝ ոտքով քալող՝
Ինքնասպատ. ա. ինքիմք լմընցնող։
Ինքնասպուր. ա. 1 իրենը, բնական։ — 2 ինքնագոյ։ [նչցող՝
Ինքնասփայլ. ա. իր վրան փայլմունք ունեցող։
Ինքնասփափագ. ա. 1 ըստ ինքեան կամ իրեն փափաքելի։ — 2 ինքիմք փափաք ունեցող։

Ինքնափոքր. ա. իր վրայ փոքրած, անձամբ ըրած։ [տանոզ
Ինքնաքարշ. ա. ինքը զինքը առաջ քաշող՝
Ինքնակամ, ակի, կաց. ա. գ. 1 ինչ որ ինքն իրեն բնութեամբ կ՚ըլլայ, կը բուսնի. 2 քէնափնտէն օգան՝ պիճէն։ — 2 ինքիմէ եկած՝ փախած։ — 3 պատահական։
Ինքնեղ. ա. 1 ինքիմէ եղած՝ ըստ հնէ ա-նոտաց՝ նիւթ։ — 2 բնական, առանց արհես-տի։ — 3 անեղ, որ էն ինքնագոյ։
Ինքնեղութիւն. գ. բանիս հնէ անոտական, ինքիմէ ըլլալը՝ չտանեղած։
Ինքնենթ. ա. բուն ինքը։
Ինքնէրևակ. ա. ինքիմէ յայտնի։
Ինքնէրկրայ կամ բնայ, այգ. ա. 1 երկրցի. 2 հէրկի։ — 2 գետնէ բուսած մարդիկ, ա. թէ հնացիք ըստ առասպելաց։ [տուած։
Ինքնէ. գ. որ ինքնիմէ կայ, անեղ. Աս.
Ինքնէակ. ա. Ինքնագոյ, և Ինքնեակ։
Ինքնէանալիս. գ. ինքնագոյութիւն։
Ինքնիմաստութիւն. գ. բուն իմաստութիւն Աստուած։
Ինքնիմաց. ա. 1 որ ինքիմէն կ՚իմացուի։ — 2 ինքիմէն գիտցող։
Ինքնին. ա. մ. ինքիմէ, ինքնիրէն. 2 քէնաի քէնափնտէն։ — 2 ա. գ. մ. ինքը, անձամբ. 2 քէնաի։
Ինքնիշխան. ա. 1 անձնիշխան, ազատ կա-մաք։ — 2 անձնիշխանական։ — 3 գ. իշխան բացարձակ, տէր բոլորից, ինքնագոր։ — 4 տիրական։
Ինքնիշխանաբար. մ. 1 ազատաբար, տի-բաբար։ — 2 ինքիմէ, իր գլխէն։ [կան։
Ինքնիշխանական. ա. ազատական, տիրա-
Ինքնիշխանապէս. ա. Ինքնիշխանաբար։
Ինքնիշխանութիւն. գ. 1 անձնիշխանութիւն. 2 հնումի իրաւունք։ — 2 առանձնական իշ-խանութիւն, (ըստ յետնոց) հնդհնական։ թիւն։ — 3 բացարձակ տէրութիւն։ — 4 ինքիմէ ուզելը։
Ինքնյայտնապէս. մ. ինքը զինքը յայտնե-լով. 2 էլէ տիւշմիշ՝ գազահմէ իչնտէ։
Ինքնյառաջածութիւն. գ. իր բուն գոյութիւն։
Ինքնյօժար. ա. Ինքնայօժար։
Ինքնոգոր. ա. ինքն իր հնարը կատարող։
Ինքնութիւն. գ. 1 խոհութիւն ինքն գոլոյ՝ ըստ ամենայն գիմաց, ներհակայութիւն, և առնչական ներհակայութիւն, անձնա-ւորութիւն։ — 2 բնութիւն, աստուածու-թիւն, ինքնագոյութիւն։ — 3 ինքիմէ ըլ-լալը, ինքնագլխութիւն, ազատութիւն։ — 4 բուն իմն, ինքն, անձն։
Ինքնուս. ա. Ինքնուսումն։
Ինքնուսմնաբար, Ինքնուսմնակի, Ինքնուսմնապէս } մ. ինքիմէ սորվածի պէս, բնականաբար։
Ինքնուսոյց. ա. ինքիմէն գիտցող։
Ինքնուսումն, սման, մունք. մանց. ա. 1 ինքիմէ սորված։ — 2 բնածին, բնական։
Ինքնուսումնակ. նոյն։ [ւօր։
Ինքնուրոյն. ա. իրենը առանձին, մնա-
Ինքնուրոյնաբար. մ. առանձին և մնա-ւոր կերպով։ [մնաւորութիւն։
Ինքնուրոյնութիւն. գ. առանձնութիւն,
Ինքնօրէն. ա. 1 իր մնաւորօրէնքովը վա-րուող, ազատ (քաղաք)։ — 2 ինքնագլուխ, ինքնահաճ. 2 քէնաի պաշճնաւ։ — 3 մ. ինք-իմէ, բնութեամբ։ (դրի և Ինքնօրէն)։
Ինքնօրինակ } մ. մնաւոր կերպով։
Ինքնօրինակաբար }
Ինքնօրէնութիւն. գ. ազատութիւն՝ իր խել-քովը վարուելու. 2 քէյֆ։
Ինքօրէն. տ. Ինքնօրէն։
Ի՛շ. մ. (ած.) հիշ, վիշ, ամ։
Իշակ, ի, աց. գ. իշուկ, խեղճ մարդու էշը։
Իշակէս. կնոյ, կնոջ. գ. կիսէշ, ջորի. 2
Իշակիսի. նոյն։ [գամէրը։
Իշազաց. ա. էշէ ազացուած։
Իշամոլուկ, մոլկի. ա. գ. իշու քուակ. 2 սրիա։
Իշայր, րոյ. գ. վայրի էշ կամ արու էշ։
Իշան կամ Իշանք, նաց. գ. իշուանք, էշեր։
Իշանամ. տ. Գիմնամ։ [ակ։
Իշանդամ, ի. ից. ա. իշու անդամով, անա-
Իշաւայր, ի, ից կամ աց } գ. վայրի էշ. 2 նէ-
Իշավայրի, բոյ, բնաց } պան էշէկի։
Իշափար, ի, աց. ա. գ. 1 էշ քշող, իշպան. 2 էշէկձի։ — 2 էշ քշելու խարազան։
Իշացուլ, ցլու, լուց. գ. խելքէ տանեղծած արևակայական կենդանի։
Իշաքեղ. գ. 1 տ. Ազատքեղ։ — 2 տ. Վա-
Իշեան. տ. Իշան։ [ւառուկ։
Իշեապք. գ. էշք, և իշավայրիք։
Իշնբամ. գ. էշնբու խառնք։
Իշխան, ի, աց. գ. 1 տէր, մեծ, գլուխ, հրա-մայող. 2 խան, ազա, սահապ, պաշ, հաքիմ։ — 2 զօրաւոր, իշխող, կարող. 2 գաւորի։
—Իշխանաց իշխան. իշխանապետ. 2 պէյլէր պէյի։
—Սուղ իշխանք կամ Իշխանութիւն. տ. Սուղ։
—Իշխան լինիմ. 1 տէր ըլլալ, իշխանութիւն ունենալ։ — 2 համաձակիլ։
Իշխանաբար. մ. հնդհնակաբար, ազատա-բար. համաձակութեամբ։
Իշխանագոյն. ա. աւելի գլխաւոր։
Իշխանագործ, ա. Իշխանապարտ։
Իշխանանշանք. գ. իշխանի ցնդէ. 2 պէյ-գաճ։
Իշխանակալութիւն. գ. իշխանութիւն վարելը։
Իշխանական. ա. իշխանաց և իշխանութե-յատուկ։ — 2 բացարձակ, անկախ։ — 3 անձն-

իշխան, ազատ, կառավար։ – 4 իշխան, իշխող, գլխաւոր։ – 5 գ. առաջնորդական միաբ, անձնիշխանութիւն։
Իշխանականաբար. մ. իշխանի պէս։
Իշխանականագոյն. ա. Իշխանագոյն։
Իշխանականութիւն. ա. Իշխանութիւն։
Իշխանակից, կնոջ, նաև. գ. իշխանի կնիկ. ֊ գաւրիս։
Իշխանակից. ա. Իշխանական։
Իշխանակից, կցի, ցաց. ա. մկտեզ իշխանութիւն քշոյ, պատուակից։
Իշխանակցութիւն. գ. իշխանակից ըլլալը։
Իշխանանալ. գ. իշխանք, պարծանալ. ֊ պէչէլը։
Իշխանանամ, ացայ. չ. իշխան ըլլալ, տիրել։
Իշխանանիստ. ա. ուր որ իշխանը կը նստի։
Իշխանաշուք. ա. իշխանական պատուով։
Իշխանապանծ. ա. իշխանութիւն ծախող։
Իշխանապետ, ի. գ. մեծ իշխան, իշխանների գլխաւոր։ [ըլլալը։
Իշխանապետութիւն. գ. իշխանների գլուխ
Իշխանապերձ. ա. Իշխանապանծ։
Իշխանապէս. ա. Իշխանաբար։
Իշխանասացատ. ա. իշխանական ախտաւորութիւնամբ. ֊ էօրֆլու։
Իշխանասէր. ա. իշխանութիւնն նոսկ ընկնող, փառասէր։ [ասիրութիւն։
Իշխանասիրութիւն. գ. մեծամտօտ սէր, փառասիրութիւն. գ. մեծամտօտ սէր, փառասիրութիւն։
Իշխանատուն, տան, անց. գ. ֊ իշխանին տունը։ [տուղ։
Իշխանատոհմ. ա. իշխան ընող, իշխանութիւն
Իշխանացուցանեմ. իշխանութիւն նան հասցընել։
Իշխանատէր. ա. փառաւոր իշխանի պէս։
Իշխանատոհմ, ից. գ. իշխանութիւն տակ եղող, հպատակ. ֊ իմ տոհմի, ըսյաս։
Իշխանախոհ լինեմ. իր իշխանները փոխել, վար ձգել։
Իշխանիկ. ա. գ. խոլիճ և սխրուն իշխան։
Իշխանողջի, եք. գ. իշխանի տղայ։
Իշխանութիւն. գ. ֊ իշխան ըլլալը, տիրելը, տէրութիւն, իշխազաւորութիւն. ֊ հինգ մէմ։ – 2 կարգութիւն. ֊ գաւուրքի։ – 3 առաջնորդութիւն. ֊ հինգմի։ – 4 տէր ըլլալը. ֊ սահիպլիք։ – 5 արժանապատուութիւն. ֊ չան, մէրթէմէպէ։ – 6 իշխանի, վիճակ, հնչղնցական իշխանիւ։ – 7 ազատութիւն, անձնիշխանութիւն. ֊ քէնտի էլինտէ օգտուելու։ – 8 հանդուգնակութիւն, հրամանի. ֊ բուխաթի, խրիս։
–Իշխանութիւնք. ֊ 1 հնչեղական գաս մը։ – 2 ամենայն հնչեղներ։
Իշխանուհի, հոյ. գ. իշխան կնիկ, կամ իշխանի կնիկ։ [տուկ։
Իշխանախրական. ա. իշխանախրութիւն ունեցող։
Իշխանախրութիւն. ա. Իշխանախրութիւն։
Իշխանցին. ա. Իշխանաբար։
Իշխեմ, նցի. չ. ֊ 1 իշխան ըլլալ, տիրել. ֊ հինգմ էմ մէք։ – 2 նեղութիւն, համրերնալ, կրնալ. ֊ ամ ըլմիոգ, ձէ սաբէմ էմ մէք։
–Իշխեցեալ. ա. Իշխանաւոր։
–Իշխեցող. ածէ, տիրող, իշխող։ [ձակ։
Իշխեցողագոյն. ա. աւելի զօրաւոր՝ համարձակ։
Իշխեցողական. ա. իշխանական, իշխող։
Իշխեցուցանեմ, ցուցի. նե. իշխել տալ, իշխան գնել։
Իշխեցուցիչ. ա. իշխել տուող։
Իշխոտ, ի, աց. ա. գ. ածէ. ֊ ագա, սահան։
Իչխոյ վարուեցող. գ. վայրի վարուելակ. ֊ էշէք խոյտալը։
Իշկընական. ա. Ջուխտակ։ [գաստար։
Իշնապէս. մ. ա. իշու պէս, իշու չափ. ֊ էշէք
Իշոտղի, գոյ. գ. ֊ 1 իշու քուռակ. ֊ տրփան։ – 2 իշու ծնունդ, էշ։ – 3 ջորի։
Իշոցք. ա. Ցիշոցք։
Իշուկ, իշկան. գ. ֊ յաւանակ. ֊ տրփան։ – 2 անարգ էշ. ֊ էշէքձիկ։ – տե՛ս և Իշոյ վա.
Ի՛շտ. մ. գ. (ամբ.) ուղ. ֊ այդ, հնազան։ [ըունդ։
Իշտրեմ. ն. արհամարհել։
Իշտրմուզ. գ. (ալ.) ա. Ջայլամ։ [պէտք։
Ի պատճառս, Ի պէտս. տ. Պատճառս, Պէտք։
Իպալէ, Իպլագին. (յ.) Հիւրեմացի հրապարակ. ֊ ամի մկրտանը։
Իջանեմ, իջի, էջ. չ. ֊ 1 իջնալ. ֊ էնմէք։ – 2 խոնարհիլ – 3 ինկնալ։ – 4 յայտնութիւն ընել։ – տե՛ս և Իջամանիմ։
–Ի միտս իւր իջանել. խելքը գլուխը ժողվել։
Իջանիմ, իջայ. չ. Իջնալը
Իջամանք, ի. վանք, նաց. գ. Ճամբորդին իջնալու տեղը. ֊ գմնագ, խանը։
Իջամանիմ, եցայ. չ. Ճամբու վրայ տեղ մը իջնալ. ֊ գմնագ էմ մէք։
Իջաւան. տ. Իջամանը։
Իջաւանիմ. տ. Իջամանիմ։
Իջաւոր, ի, աց. ա. գ. Ճամբորդ՝ տեղ մը իջնող. ֊ գմնագ, միւսաֆիր։
Իջեման. տ. Իջամանը։
Իջեցուցանեմ. տ. Իջուցանեմ։
Իջևան. տ. Իջամանը։
Իջևանատուն. տ. Իջամանը։
Իջևանիմ. տ. Իջամանիմ։
Իջուանատեղ. տ. Իջամանը։
Իջուանն, Իջմանն. գ. Իջնալը. ֊ էնմէք, էնմէյ։
Իջուցանեմ, Իջուցի, Իջի. ն. ֊ 1 Իջեցընել, ինջնցընել. ֊ էնտիրմէք։ – 2 պատմութիւնը շարունակել։
Իջուցիչ. ա. Իջեցնող. ֊ էնտիրիճի։
Իջուցումն, ցման. գ. Իջեցընելը, Իջնալը։
Իոխ, իոխայ կամ իոխասայ. գ. (յ.) Ծիրանի գօտին՝ յատուկ ածուին ազգին։ Հնոյն այսինքն օգոյ ազգին։
Ի սակս. տ. Սակս, Ի Սակս։
Իսահակեան. ա. Իսահակայ յատուկ։

Իսրոյլիզէ, կամ Սբօյլիսէ. (յ.) ՚ի քա-
գուհ սմն (կնոջն), շատ սպրի սպրիս. տ
չօգ հաշատ
Իսկ, ի, իւ, ից կամ ոց. 1 գ. բուն գոյացու-
թիւն, գինութիւն. տ գաթ: — 2 ա. գոյա-
ցական, իսկական, առյգ. տ էօգ, անշ: —
3 յատուկ (հնաուն)։
Իսկ. շ. 1 բայցէհ. տ ու՛, ատ, ֆագաթ,
լաքին, ամմա — 2 հապա, անանկ է՛նէ. տ
Եա, էօյլէ իսկ: — 3 այ. տ ՀՆՄ, պիկի: — 4
թ ամանատ՚ ՚ի գործ։
Իսկաբանեմ, նգի. ն. յատկապէս խօսիլ
առյգը ըսել, առուգել։
Իսկաբանութիւն. գ. առյգ խօսք, առուգութիւն
Իսկաբար. ա. Իսկապէս
Իսկագոյն, գունի, ից. 1 ա. բուն և յա-
տուկ, ան ապկիր, գնրագոյն: — 2 մ. իս-
կապէս։
Իսկական, ի, աց. ա. 1 գոյացական, յա-
տուկ, բուն: — 2 առուեածային
— Իսկականն. գ. Առուեած։
Իսկականութիւն. գ. 1 բուն էութիւն: —
2 առուեածութիւն։
Իսկակից. ա. Էակից։
Իսկակցութիւն. ա. Համագոյութիւն։
Իսկանձնմ. ա. ապ. Ատուած ըմբռնել։
Իսկապառում. ա. Ձգմորառապառում։
Իսկապէս. մ. յատկապէս, առուգապէս,
էապէս, մըրա նոյն միտքով։
Իսկ պէս. շ. պարզ հնուն, Հապա. տ էյ, ուէյնիր
Իսկաքանչ. լաւ եա՛ Իսկաքանչ. ա. իսկա-
պէս առաջնակ, կամ իսկապէս աքանչելի։
Իսկ նիմ է. Իսկ ասլ՝ նիմ է. շ. Հապա ինչ,
ինչ որ. տ Եա էյէր, էյ, Եա՛։
Իսկ և իսկ. մ. իսկոյն, միկի՚ն ՚ի միկ. տ ա-
նիսկ, հիմիկուն
— Իսկ և իսկ. 1 իսկապէս: — 2 անկարկատ։
Իսկի. մ. (ռմկ.) բնաւ իսկ. տ հիշ, ասլա։
Ի սկզբանէ. ա. Սկիզբն։
Ի սկզբանէական, ի, աց. ա. յատկանա-
կան, անսկիզբն, առուեածային։
Իսկիզբն, բան, յիսկզբանէ, իբր Ըսկիզբն.
ա. Սկիզբն։
Իսկ ինչ. 1 ա. Իսկ նիմ է: — 2 այլ ինչ. տ
Իսկոյն } մ. նոյն ատեն, միկի՚ն ՚ի միկ,
Իսկոյն իսկ } չուռավ. տ հիմիկուն, պիտիկուն
Իսկութիւն. գ. 1 բուն էութիւն, գոյացու-
թիւն. տ անշ, գաթը: — 2 անձն — 3 բուն
իրը, Ձգմորառութիւն
Իսկուհիւսոյ. ա. գ. 1 իսկապէս, բուն իմա-
գուհի սիրամարդ: — 2 դշխոյ ինձի մայր։
Իսմայէլացն գին, գնոց
Իսմայէլական, ի, աց } ա. գ. Իսմայէլի ցե-
Իսմայէլացի, ցւոյ, ցեաց } դին, Հագարացին
Իսմայէլեան, եանց
Իսմոյր, յից, յոյր. ա. գ. Հոս եղածնները,
երկրաւորք։
Ի սպառ. մ. ինչուան ետքը, բոլոր բոլոր-
վին. տ սծնունատաք, պիւս պիւնիւն, պիր
Իսպառասքէն. ա. Սպառասքէն [թամամի
Իսպառասպառ. ա. Սպառասպառ։
Իստակուխիւն. ա. Ցուտակութիւն։
Իստեղծուած. ա. Ստեղծուած։
Ի տուրէ. Ի տուրէ. ա. Սուր, և այլն։
Իսրայէլադունդ. ա. Իսրայէլէ ժողովուրդ։
Իսրայէլացն. գ. Իսրայելացիք։
Իսրայէլութիւն. ա. Իսրայելի քաղաքութիւն։
Իսրայէլական. ա. Իսրայելի՝ Յակոբ նա-
հապետին յատուկ, հրէական։
Իսրայէլանամ. ածայ. չ. Իսրայէլի նման
ըլլալ, կամ անոր գործակից սեպուիլ
Իսրայէլասէր. ա. Իսրայէլացիները սիրող։
Իսրայէլեան. ա. Իսրայէլական։
Ի վաղու, Ի վաղնջուց, Ի վաղուց. տնս ՚ի
Ի վայր, Ի վէր. տնս ՚ի Վ։ [տան Վ։
Ի վայրաձիգ. ա. Վայրաձիգ։ [տացընել
Ի վայրացուցանեմ. ն. վար բերել, նուա-
Ի վերայ. նխ. մ. 1 վրայ, վրան, գէպ ՚ի
վրայ. տ իւմիւնէ, իւմիւնէն՝ — 2 վրայ-
ագր. Համար. տ իչին, ուղուհա, էօմիւրիս
Ի վերայ գրութիւն. գ. վրայ գնելը
Ի վերոյ, Ի վերուստ, Ի վեր քան—տնս ՚ի Վ։
Ի տարտաղաբուեց. ա. Տարտաղտար։
Իր, իրի, իրք, իրաց. գ. իրք, իք. բան մը. տ
չէյ, եշնա իշ, նէմանէ՚ [բաներ
— Իրաց իրաց. մէկ իրս. պէսպէս՝ քանի մը
— Իրօք. գործքով, առյգ. տ կէրչէք: — տնս
և գինի՝ Իրաւ։ [Հէր վէհ՝ հէ՚։
— Ամ՚ իրօք. ամէն կերպով. տ հէր հմիւրիս.
— Յիր արիանամ. գործածել, բանի բերել։
Իրագէտ, գիտի, առյ. ա. տեղեակ, հանդա-
հաս. տ վուգուչ, աշնաս
Իրագործ, ծք, ծաց. գ. եղած բանկր։
Իրագործեմ, նգի. ն. բան մը ընել. տ իշէ-
մէք, պիճիլմէք։
Իրագործութիւն. գ. գործք, ընելը կամ
եղած բան. տ մասլահաթ։
Իրագիտող, ի. ա. Իրագէտ։
Իրադատ կամ Իրադատ լինիմ. 1 տնեղակ
ըլլալ, տնեղկանալ. տ առյմաք — 2 իմացը-
նել. տ առյտրմաք։
Իրադեկ լինիմ. 1 անձամբ հասնիլ, հասկը-
նալ. տ գուշագնա ակնմէք, անդամագ։ —
2 հետաքրքրել. տ արամագ թ արամագ։
Իրագնագոյն. ա. աւելի տեղեակ։
Իրագնութիւն. գ. տեղեկութիւն, քննութիւն
Իրաժոյգ. ա. հետաքրքրող՝ պրպտող, պըր-
պտուելու բան։
Իրական, ի, ից. ա. 1 բանի մը յատուկ,
կամ գործածական — 2 իրօք եղած։
Իրական. գ. ա. Արևական (գ.), և Արեւկան։
Իրակարգութիւն. գ. բանկարգութիւն։

Իրակներութիւն } գ. 1 իր, բան մը, իրա-
Իրակներութիւն } գործութիւն։ – 2 զգու-
շաւոր քննութիւն։ [չէր։
Իրակութիւն. գ. բան մը, բան գործ. ֆ իր,
Իրահամարձակ, ի, ից. ա. բանի մը նե-
ատուղ, յանդուգն. ֆ սարսրըրքիր, սէր-
պէսթի։ [ւոր մտան մարմնոյ. ֆ կէօվտէ։
Իրան, ի, ից. կի՛ նուէրք. նանց. գ. գլխա-
–Իրանութիւն, նանց, նաց. ծամելիք, քնելք.
ֆ գուլաղ իճօղու։ [ըլլալ։
Իրանալ, ացնալ. չ. բան մը ըլլալ, իրօք
Իրասիրութիւն. գ. զգաղմունք սիրոյ։
Իրավհար. ա. գործ սեւնող՝ լմընցնող։
Իրար. յ՛ Իրար, ընդ իրար, յիրարս. ան-
Իրնար, Իրերաց, և Ա՛իմանց. մ կմ կու.
ֆ պիր պիրինէ։
Իրացուցանեմ. ն. իրօք կատարել։
Իրաւ. մ. ա. գ. իրօք, ստուգապէս, շիտակ,
սույգ. ֆ կէրչէք, հագըզկէմ։
–Իրաւ առնեմ. իրաւունք ընել. ֆ հագ շէ-
րաթի քէսմէք։
–Իրաւ տամ. 1 իրաւունքը տուչը տանիլ՝ հա-
տուցանելով։ – 2 իրաւունքն ընտրել։
Իրաւաբան, ի, ից. ա. 1 սույգ խօսող, ար-
դար գատախազ։ – 2 իրաւամբք ըսած։
Իրաւաբանեմ, եցի. ն. չ. իրաւը ընել, ի-
րաւամբք հատուտել. գատախազել։
Իրաւաբանութիւն. գ. սույգ խօսք, արդար
գատաստան, գատախազութիւն։
Իրաւաբար. մ. իրաւամբք. ֆ հագգ իւզրէ։
Իրաւաբեր. ա. իրաւարար։
Իրաւաբերական. մ. իրաւամբք վարուիլ։
Իրաւագէտ. ա. 1 իրաւը գիտցող։ – 2 օ-
րէնագէտ։
Իրաւագիտութիւն. գ. 1 իրաւանց՝ օրինաց
ուսնկութիւն։ – 2 սույգ ձշմարտութիւն։
Իրաւագոյն. ա. մ. աւելի իրաւամբք։
Իրաւագործեմ. ն. տուգել իրաւամբք։
Իրաւագատ, ի, ից. ա. 1 իրաւ գատաստան
ընող, անաչառ. ֆ հագգ, տուղէթլի։ – 2
իրաւ գատուած, արդարացած։
Իրաւագատութիւն. գ. արդար գատաստան։
ֆ հագգ շէրաաթի։ [իրաւունքը։
Իրաւազարդ. ա. որուն զարդ և վառք է
Իրաւախոհ, կամ խորհ. ա. 1 իրաւը մտա-
ծող, արդար դատող. ֆ տուղէթլի, սա-
ղըգ։ – 2 խոհեմ, խելացի, շիտակ. ֆ սաղ-
տէրեան։ – 3 բարեսէր, միաբան. ֆ ուլար։
Իրաւախորհուրդ. ա. Իրաւագատութիւն։
Իրաւախորհուրդ. ա. Իրաւախոհ։
Իրաւախօս. ա. շիտակը խօսող. ֆ տօղրու
սէօյլէյիճի, սույգ։
Իրաւակ } ա. իրաւ և արդար։
Իրաւական }
–Իրաւակ. ա. իրաւատէր։
Իրաւակշիռ. ա. Արդարակշիռ։

Իրաւահաճ. ա. իրաւամբ հաճոյ, ոչ վայ
րահաճ, հաւատարիմ (շուն)։
Իրաւամբք. ա. Իրաւունք։
Իրաւամբիմ. ա. իրաւամբք մերժելի։
Իրաւանամ, ացայ. չ. 1 արդարանալ։ – 2
սույգը գտակընալ։
Իրաւապէս. ա. Իրաւարար։
Իրաւասէր. ա. սիրող իրաւանց։ [նել։
Իրաւասիրեմ. ն. իրաւամբք արդարացը-
Իրաւասոյզ. ա. իրաւունքը ընկզմող՝ կուլ
տուող։
Իրաւարար, ի, ից. գ. ա. դատաւոր, իրա-
ւունք ընող. ֆ հաքիմ, գատը։
Իրաւարարութիւն. գ. դատաստան՝ և դա-
տաւոր արդար։
Իրաւացի, ցւոյ, ցնաց. ա. 1 արդար, շի-
տակ. ֆ տօղրու։ – 2 օրինաւոր. ֆ գազ։ – 3
իրաւամբ եղած. ֆ մուսթահագգ։
–Իրաւացի է. արժան և իրաւ է. ֆ հագ տըր։
–Իրաւացի. մ. իրաւամբք. ֆ հագգ իւզրէ։
Իրաւացիկ. նոյն։
Իրաւացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 արդարացը-
նել, իրաւունք տալ. ֆ հագ վէրմէք – 2
տուգել. ֆ թաստիգ էթմէք։
Իրաւացուցիչ. ա. արդարացընող։ [րուած։
Իրաւափաս. ա. արդիւնքով վաստաւո-
Իրաւընտիր. ա. իրաւունքը ընտրող (գա-
Իրաւի. ա. Իրաւացի, և Ցիրաւի. [տաւոր)։
Իրաւօրէնք, եցի. գ. բան մը ընել, ձեռք
զարնել։
Իրաւորութիւն. գ. նպաստ բանիւ։
Իրաւութիւն. ա. Իրաւունք։
Իրաւունք, ւանց, ւամբք. գ. 1 արդարու-
թիւն, արդար գատաստան, արդար պատ-
ճառ. ֆ հագգ, շէրի շէրիֆ, շէրաաթ։ –
2 կարգ կանոն, կարգաւորութիւն, տուղ-
ղութիւն. ֆ թէօրէ։ – 3 նկատում. ֆ կէրիւ
–Իրաւունս գնեմ կամ առնեմ. օրինաք գա-
տել, արդարացընել կամ վրէժ լնդրել. ֆ
շէրաաթի կէօրմէք, հագգընը հագգ էթմէք
–Իրաւունս համարիմ կամ վարկանիմ. իրեն
ազէկ երեւնալ, ազէկ տեսնել. ֆ հագգ՝ մինա-
սիպ սայմագ՝ կէօրմէք։
–Իրաւունս տամ կամ ցուցանեմ. 1 զինքը
ջատագովել, պատճառները ըսել. ֆ քէն-
տինի սաղտ չըգարմագ, հագգընը սէյլէ-
մէք։ – 2 ա. Իրաւ տամ, 1։
–Իրաւամբք կամ տամբ. յԻրաւունս. մ.
արդարապէս. ֆ հագգ իւզրէ։
Իրափակ. ա. մէկ բանը ազէկ պահող։
Իրաքաջ. ա. իրօք քաջ, կամ խիստ քաջ։
Իրենաը, գիրենաը, յիրենաը } գ. իրար իրարու,
Իրերաց, նրօք, նաս } մէկմէկ, մէկմէ-
կու. ֆ պիրի պիրինի, պիրի պիրինէ։
Իրիմ. ա. Ղրիմ։
*Իրիկացք. գ. իրիկուն. ֆ ագշամ։

–Ընդ իրիկացքն. մ. իրիկուան գէմ։
Իրիկնան. ո. Երիկնան։
Իրիս. ի. Իրիտ, տեայ. ո. Իռիս։
Իրիցագոյն. ո. Երիցագոյն։
Իրիցուհիւն. ո. Երիցուհիւն։
Իրիցուկ. ո. Երիցուկ։
Իրիցունք. ո. Երէց. ցունք։
Իրոդաբար. ո. Իրօրէն։
Իրոդական. ա. իրական, ներգործական։
Իրոդութիւն. գ. իրականքիւն, իր, բան գործ.
Իրոցնմ. ն. բան մը ընել։ [տ մասլահաթ։
Իրօրէն. մ. իրաք, իրապէս։
Իգէ. Իգէ ազնուք. կ'ըլլայ մը. տ օլա պիլիր մը, օլաձագ մը։
–Իգէ. ըլլայ որ, պատահի՝ յաջողի որ։
Իդէ գի. չ. է գի. երբեմն. տ կնահ։
–Իդէ գի. իդէ գի. երբ՝ մն, երբեմն։
Իդի՛ իմ. մ. շ. մ՚ջ. 1 միմիմ, արդեօք. տ ա. Հապա, հիւ օլա պիլիր մի՞ – 2 երանի իմ էր, մ՚րը պիտի ըլլայ. տ պուլայքի, քէշքէ։
Իցիւ, Իցիւ իմ. մ՚ջ. 1 ա՛ւ ուր է, երանի՛ իմ է. տ պուլայքի, նէ մանիմ։ – 2 ինչու. տ նէյին։
Ի՛ւ. մ. (՚ի բառէս Ի՞նչ, Ձի՞նչ.) ինչմէ, ինչի՞ն. տ նէյէ, նէտի՞ն։
–Ի՛ւ իւիք. ի՞նչ բանով. տ նէյէ։
Իւիք. (՚ի բառէս Ինչ, և Իմն, Իք.) մէկ բանով մը։ [ւէր իւէ. կնահ կնահ։
–Իւիք իւիք. քանի մը բանով. տ պազ չէյ.
Իւմանեաքին. Իւմանեասուն. ո. Եօթանասունք, Եօթանասունն։
Իւժ. ո. Իժ։
Իւղ. ղ. ոց. գ. 1 եղ. տ նաղ։ – 2 ձէյթ. տ գէյլեին նաղը։ – 3 կաղապ. տ լիէրէ նաղը։
–Իւղանոյշ, իւղ անուշունք. մեռան, անուշահոտ ծաղկենաղու եղ, խունկ։
Իւղաբեր, ի, ից. ա. խնկաբեր, Յիսուսի գերեզմանին անոյշ եղերը ու խնկերը բերող (Մարիամանք)։
Իւղաբուղես. ա. եղ բղխող իրմէն։
Իւղագլեմէ, եցի. ն. խորհրդաւորելով մեկնի գլուխը օծել։ – կր. օծուիլ, նուիրուիլ։
Իւղագլեուիւն. գ. օծումն, նուիրումն, արքայանուիւն (Աշմալիտ կամ սուտ)։
Իւղագլուխ. ա. գլուխը օծած, նուիրած, արքայան, սատուածալիտալ։
Իւղագործ, ի, ից. ա. գ. անուշ եղերը շինող. տ միսկէրի։ [նած։
Իւղագործանալ. անուշահոտ եղով խառնուիլ։
Իւղագործութիւն. գ. անոյշ եղ շինելու արհեստ։ – տես և Իւղագլեուիւն։
Իւղամուխ. ա. եղով տոգոցած, եղով թաթխուած։
Իւղալի, լիը, լից. նոյն։ [ընձ-Քրիստոսի։
Իւղաւան, ի. գ. տեղի օծման, մոյր օծման։
Իւղաւորութիւն. ո. Իւղագործութիւն։
Իւղարկեմ. ն. եղոտել, օծել։
Իւղաւորական. ա. անուշահոտ։
Իւղեմ, եցի. ն. եղ քսել, եղոտել, օծել. տ նազլամագ, նաղ սիւրմէք։
Իւղենի, նւոյ, նեաց. գ. անուշահոտ պըտղոց կամ բնկոց և իւղոց ծառ։
Իւղեփեաց, եցի, ցաց. ո. Իւղագործ։
Իւղեփեցական. ա. իւղեփեցի արհեստով շինած։ [արհեստ. տ միսկէրիլիք։
Իւղեփեցութիւն. գ. անոյշ եղերը շինելու
Իւղենձիւղ. ա. եղ՝ ձէթի տուող (ձիթենին)։
Իւղիկ. գ. քիչ մը եղ՝ ձէթ. տ նաղէըղազ։
Իւնձ. ո. Ինձ։
Իւպոհակոն. (յ.) ո. Կիսասարկաւագ։
Իւրլոյ, ոց. ա. իրը, իրներ. տ քէնտիններէքի։
–Ի՛ւր է. յատուկ է։
–Ի՛ւր առնել. ո. Իւրացուցանեմ։
–Յիւր. իրեն։ [էմրաՃի։
–Իւրքն. ա. գ. իր մարդիկը, ազգայինք. տ
Իւր, կամ Իւրնան, բնաքր կամ բն կամ բնաւ, նանք, նանց. գ. (Հոլովականն բառախ Ինքն, կամ անձն.) ինքը, իր, իրենի, իրենք, իրենց. տ քէնտինէն, քէնտիէրիր։
–Իւր ինքնան. բուն ինքը՝ իրենը. տ անոր քէնտի, քէնտինին։
Իւրաբնակ. ա. իրեն բնակելու (տեղ)։
Իւրագիր. ա. իր գրած (բանը)։
Իւրախօս. ո. Խօսնայր։ [բաներ։
Իւրածին. ա. 1 իրմէն ծնած։ – 2 իսկական,
Իւրակայան. ո. Իւրաբնակ։ [տիրին։
Իւրական, ի, ից. ա. իրենը, յատուկ. տ քէնտիներէ։
Իւրակերտ. ա. իր շինածը՝ ստեղծածը։
Իւրակից. ա. իրեն կամ իրենին նմաներ։
Իւրահոգ. ա. իր բանը միայն հոգացող։
Իւրային, յնոյ, ոց. ա. Իւրական։
–Իւրայինք. գ. իր մարդիկը, իր բանները։
Իւրանման. ա. իրեն նման կամ ընտանի։
Իւրաչէն. ո. Իւրակերտ։
Իւրապէս. մ. յատկապէս, առանձնապէս։
Իւրաստեղծ. ա. իր ստեղծածը. տ քէնտի եաբանած տրդը։ [տիր։
Իւրատուր. ա. իր տուածը. տ քէնտի վէրիր։
Իւրացնալ. իրեն յատուկ անել։
Իւրացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 իրեն յատկացընել. տ քէնտինէն էլմէք։ – 2 տիրել. տ քէնտինէ ալմագ։
Իւրաքանչիւր, (եզ. յորն. ուղղ. սեռ. տր.) չիւրոյ, յում, յով, ոց, ովք. ա. գ. ամէն մէկը. տ հէր քէշ, հէր պիր։ [նոյն։
–Իւրաքանչիւր օր. ուրուք. (եզակի միայն.)
Իւրնակ. ո. Իւրական։
Իւրնան, նանք, նանց. ո. Իւր, Իւրնան։
Իւրնանցական. ո. Իւրական. [(կուռք)։
Իւրնանցակուռ. ա. իրենց կռած՝ շինածը
Իւրնանցայինք, ոյոց, ովք. ա. գ. իրենց բանները, մարդիկը, ընտանիքը։

Իւրնանցանման } ա. իրենց նման, բնոյց
Իւրնանցաոարան } բանին պէս։
Իւրնանցի. մ. ինքնիրեն, անձամբը։
Իւրոյին. (անհոլով) իւրական, իւր, իր, ի-
րենը. ֊ քէնտիներ։
Իւրսմաբար } մ. ֊ ինքնիրեն, անձամբը, ինք-
Իւրսմի } նիմ, դիւրաւ. ֊ քէնտի քէն-
Իւրսմին } տիներէն, գոյացաւ – ֊ իր կա-
մքը. ֊ հիւանի բիզասը իւէ։
–Իւրսմաբար. զատահմանքսվ, ղիտուածսվ։
–Իւրսմի. գ. ինքը, նոյն ինքն։
–Իւրսմի կամ Իւրսմին. ա. իր, իւրսվ ան-
ձամբ։ [նեղը։
Իւրսւթիւն. գ. ֊ յատկութիւն – ֊ իւրացը-
Իւրսւրոյն. ա. յատուկ իրենը, բուն։
Ի՛ք. բայ. է՛, գոյ, կայ – ան՛ս և զգացասա-
կանն Ձիք։ [֊ իք մը, մէկ։
Իք կամ Իքն. գ. ֊ ինչ որ կայ, բան մը։ –
–Իքեր. բաներ։
Ի քմքմել ական. տ. Քմքմել։

Լ

Լ. լիւն. երկբաոասանելորդ տաս. Հայ-
ոց. բաղաձայն՝ հատս ի կարգէ կրկնա-
կաց, բաբակ՝ լծորդ է ղ տառին հետ,
ինչպէս՝ լոզակ, ղողակ. լեզի, ղեղի. Լեան,
Ղեոնդ. այլ, այդ՝։
–Լ. լ. երեսուն. երեսներորդ։
Լաբարան. (լտ.) գ. կայսերական դրօշ՝ ո-
րուն վրայ Կոստանդիանոս նայն ու Քրիս-
տոսի անուան սկզբնատառները քաշել
տուաւ։
Լաբիւրինթոս. տ. Լամիւրինթոս։
Լազուլիւն. գ. (յ.) իմ ու լամպրիւն, ան-
առակութիւն։
Լաժուարդ } գ. լաճիվէրտ քարը և գոյնը.
Լաժուրդ } ֊ լաճիւվէրտ։
Լալ, ի. գ. ազնիւ քար, և գոյն։
–Լալ, ոյ. տ. Լամ, լացիր։
Լալագին. ա. մ } լալու, լալով. ֊ ազատյա-
Լալախառն. ա } ձագ, ազատյատագ։
Լալական, ի, աց. ա. գ. ֊ լացկան, լալկան.
֊ ազատյաձի, կիրեսան։ – ֊ ողբական։
–Լալականն. գ. լալու կատարութիւն։

Լալականութիւն. գ. լալկանութիւն։
Լալական. ա. լալով կանչուըռտող։
Լալահառաչ. ա. լալով հառաչող։
Լալասող, ի } գ. լալու կամ լաց եղած
Լալեցող, Լսսեղ } տեղ։
Լալի, իք, լնաց. ա. լացող։
Լալիւն } գ. լաց, ողբ. ֊ ազատյրէ, ֆի-
Լալիք, լնաց } զան։
Լալութիւն } գ. լաց, ողբ. ֊ ազատյրէ, ֆի-
Լալումն, լմնոյ } զան։
Լալուա. ա. լացող։
Լալօնք, նից. գ. նոյն ընդ ս. և Լալեցող։
Լախուր, ի. գ. կարուա. ֊ քէրէվիզ։
Լախտ, ի, իւ կամ ոց. գ. գուռնա, բնոյ, խա-
բազան. ֊ թօփուզ, տէյֆնէկ, գամչը։
Լական, ի, ացի. գ. (յ.) կռնիք. ֊ էչէյէն։
Լականագէտ կամ դէտ. ա. գ. կռնիքին ջու-
րը գիտող կախարդ։
Լակեմ, նցի. ն. լսելիմ։
Լակիչ. տ. Ղակիչ։ [մուտա խչի
Լակիւտացի, ցւոյ. ա. մուտացի. ֊ մուտալը,
Լակուտ, ի, կամ լակտոյ. գ. շան ձագ։
Լակտամ. ն. տատաիկ լսելի։
Լամ. գ. մանչ. ֊ օղլան, ուշագ։
Լամ, լացի, լաց. ն. չ. լալ, ողբալ, արցունք
թափել. ֊ ազատմագ։
–զԼալ առնում, զԼալ Հարկանիմ, զԼալ լե-
նեմ. լացը գալ, լալ։
Լամայու. գ. ծառի մի անուն։
Լամբ, ի, ից կամ ից. գ. օղակ. ֊ Հալզա,
ասլիք, գուլի։
Լամբատը, տաց. գ. (յ.) ջահիլը, և օղը
երեսցած ջահիլ նման լոյս։ [Լապակը։
Լամբար կամ Լամպար. տ. Ղամբար, և
Լամբիմ. ն. վրան առնուլ, շարիլ։
Լամբիւրինթոս } գ. (յ.) պատճուկ Համբով
Լամբրինթ, ի } տնող, մանելը դիւրին՝ նլիւ-
լը գժար։
Լայն, ի, ից. ա. լան. ֊ էնլի, կէնիշ։
Լայնագոյն. ա. աւելի լայն. – ֊ մ. ընդ-
արձակ լանկնկ երկնկնկ. ֊ կէնիշձէ, պօլճա։
Լայնագէմ. ա. լայն դէմքով. ֊ էնլի սու-
լաթլը։
Լայնագիր. ա. լայն և ընդարձակ դիրքով։
Լայնաճեռ. տ. Ա՛նճաճեռ։
Լայնաճիկութիւն. ա. կանոակը լայն, կորիմ։
Լայնալանջ. ա. կուրծքը լայն. ֊ կէօյիւշլիւ։
Լայնալիճ. ա. ծոցը ընդարձակ լճի պէս
լցուած (ցաղող)։
–Լայնալիճ. գ. մեծ ցաղող։
Լայնալիր. ա. Լայնատարած։ [երեքին
Լայնախորհուրդ. ա. լայնսիրտ. ֊ կէնիշ նիւ-
Լայնածաւալ } ա. Լայնատարած։
Լայնածիր }
Լայնակամար. ա. կամարը լայն (գօտի)։
Լայնակայլակ. ա. տատաս ջոկ։

Լայնատան, ա. Լայն
Լայնակօս. ա. լայն ակօսնեը ունեցող. ֊ հէնիչ էվէլքլիւ
Լայնաձայն. ա. Հառնարձակաձայն
Լայնաձիգ. ա. Լայնատարած
–Լայնաձիգք (երկրի). գ. ընդարձակ տարածութիւն [Էնկի
Լայնանկատ. ա. Հակառը լայն. ֊ անունը
Լայնամիջոց. ա. լայն միջոցով դիրքով
Լայնանամ, ացայ. չ. լայնանալ, մեծնալ. ֊ էնալէնմէք
Լայնանիստ. ա. տարածուած. ֊ նայըմլը
Լայնապատկեր. ա. Լայնագէմի
Լայնապարանոց. ա. վիզը լայն
Լայնաչիլ. ա. Ընդլայնիլ [լով
Լայնաստղալիճ. ա. լայն տերևներով Ձղե-
Լայնափիւռ. ա. Լայնատարած
Լայնատարած. ա. լայնկնկ ու երկնկնկ տարածուած, ընդարձակ, ահագին. ֊ էնալի պօյլու [ծուխիւնս
Լայնատարածուիլն. գ. ընդարձակ տարած
Լայնատարբ. ա. լանուարձակ
Լայնատերև. ա. տերևնեը լայն
Լայնացուցանեմ, ցուցի. ն. լայնցընել, մեծցընել. ֊ նայմագ, ուզալեմագ
Լայնափորց, ի, ացի. գ. 1 լայն՝ արգուն Ձամբայ. ֊ տիեան նօլաւ – 2 Հրապարակ. ֊ մէյտան – 3 ա. լայն փորոցավ. ֊ կէնիչ ոտգագլը [տարկաւագին
Լայնափոր. գ. լայն նախորտ կամ շտափիկ
Լայնորդնդութիւն. գ. ըզունգը լայն ըլլալը. ֊ իմ ըլնագլալըն էնդիլխին
Լայնորդնդն կամ կին. ա. լայն ըզունկ ունեցող. ֊ էնալի իմ ըլնագլը
Լայնում, եցի. ն. 1 լայնցընել, ընդարձակել. ֊ նայմագ – 2 գիւղութիւն՝ ընդարձակութիւն տալ. ֊ կէնդրէիք՝ քահանայլըգ վէրմէք – 3 բանալ, պալպել. ֊ աչմագ
Լայնորեա. ա. Լայնագէմի
Լայնորդացանեմ. ա. Լայնեմ
Լայնչի. ա. լայնկնկ, տափակկնկ
Լայնութիւն. գ. լայնքը, տարածութիւն, մեծութիւն. ֊ էնալիլիք, էնալ
Լայնուղք. նոյն
Լայնտնկի. գ. լայն տերևավ կազամախ
Լայքա, կամ Լաքայ, ի. գ. նեղկ բացագոյն կարմիր. ֊ լէօք
Լանջաբերձ. ա. կուրծքը մեծ. ֊ կէօյիւսլիւ
Լանջագնդ (կամար). գ. կուրծքի գոլոր. ֊ կէտաունլըգ [գուձագլայան
Լանջակից. ա. գրկախառն. ֊ պէրի պէրինի
Լանջակոմն, ման, անց. գ. լեռան կողմը՝ կուրծքի նման
Լանջանոց, ի, ացի. գ. 1 կուրծքի զարդ – 2 վկայ լանջաց քահանայապետութիւն – 3 ատրար սարկաւագին

Լանջապահ, ի, աց
Լանջապան
Լանջապանակ
ա. գ. կուրծքի զրահ. ֊ կէօյիւս Ձէպէհի, սէնէպէնտ
Լանջատանիլ. ա. կուրծքի ձեռվ
Լանջք, ջաց, ջօք կամ ջիւք. գ. կուրծք. ֊ կէօյիւս, սինէ
Լաշկամաշկ. ա. Լեշկամաշկ
Լաշկար, ի, աց. գ. զօրք, գունդ զինուորաց. ֊ լէշքէր, ասքէր
Լապտեր, ի, աց. գ. (յ.) Ճրագ, կանթեղ, ջահ. ֊ ֆէնէր, գանտիլ, մաշալա
Լապտերակալ. ա. Ճրագ ունող՝ քաշող
Լաջուարդ. ա. Լազուարթ
Լաստ, ի, իւ, ից կամ աց, իւք. գ. 1 տափակ նաւ, կապած տախտակք, տապան Ղոյի. ֊ սալ – 2 Նաւուս ողնայարք, – 3 մահձի տախտակ [քայնել
Լաստակոտոր առնեմ. կազմուածքը քայքայուիլ
Լաստափայտ. ի. ա. Լաստ, և Տապան Ղոյի
Լաստեմ, եցի. ն. շինել՝ կազմել, Ճաստատել, պատրաստել. ֊ չաճմագ
Լաստնեի. ա. լաստ շինելու յարմար (ծառ)
Լատան. գ. անուշահոտնիւթ մը, լատէն
Լատին, ի, աց. գ. ա. Հռովմայեցւոց ազգը և լեզուն
Լատտատեմ. չ. (լ.) 1 հաճիլ – 2 կծնել ուրիշի անունը, բամբասել
Լաւ, ի, ից. ևլոյ, լաց, օք, նօք. գ. 1 չուանֆ. ֊ խի, սիձիմի – 2 օրօգաչիճ. ֊ իլմէք, տուզագ – 3 վանդակ. ֊ գաճէխ – 4 ազիք կամ ճենչ քնարի. ֊ քիւրշ – 5 վզի ջիղը կամ ոտնայարը, և անօր կծկիլը – 6 Ճամբու մէնն. ֊ միչ – 7 անասկ մը սմն
Լաւաքաժին, ինք. ա. գ. 1 չուանալ չափած բաժին բաժին – 2 չուանալ բաժնելը, կամ լաւ նկրտաչափութիւնեամբ
Լաւագիր առնեմ. չուանալ չափել. ֊ չըփրլըլա էօլչմէք՝ նիշան գծմագ
Լաւահաղացութիւն. գ. չուանի վրայ հաղալը. ֊ Ճամպազը ըզգ
Լաւահնգոյ լինիմ. չուանէ կախուիլ, խըզգուիլ. ֊ իսի իլէ ասրլմագ, պազտրմագ
Լաւախիլ, ի ք. ա. գ. չուանի վրայ ապառնիկներ խազցնող. ֊ հէյաձը, գուզլաձը
Լաւաձիգ. գ. չուան քաշած կամ քաշելիք
Լաւանոց. գ. իմաչոց վանդակ. ֊ գուշ գաճէխա [էօլչին
Լաւաչափ. ա. չուանալ չափող. ֊ չըփրլըլա
Լաւաչափիմ. չուանալ չափել. ֊ չըփրլըլա էօլչմէք [գամիչէմէք
Լաւասլգիմ. ն. ադիքով պրկել. ֊ քիսիչէ
Լաւաչիճակ. գ. միճակ չափելու չուան
Լաւիմ, եցի. ն. 1 ազնիւ ձիգ քաշել. ֊ կէչմէք – 2 պտգայիմ լարել. ֊ աուզագ գուչմագ
–Լաւիմ պաշ. մազերը մէջ անկել

Լաւութիւն, բմման. գ. լաւնալը, իլը։
Լաց. գ. ողբ, լաց. տ աղայլըշ։
Լացուցանեմ, ուցի. ն. լացընել. տ ազատեմ։
Լաւ, ի, ագ. ա. 1 ազէկ, ա՛լ ազէկ. տ էյի։ – 2 պատուական. տ էլար։ – 3 շահաւոր. տ ֆայտալը։
–Լա՛ւ է. ընտրելի է. տ էյի տիր։
–Լաւ. Լա՛ւ ևս. ա. Բաւական, և Աւագոյն։
Լաւութիւն. մ. ազէկ, ազէկ մը։
Լաւաբարութիւն. գ. լաւ բարք։
Լաւահեռնիմ, եցայ. հ. ազէկ բնա շալկել
Լաւագոյն, գունի, ից կամ ագ. 1 ա. մ. ա՛լ ազէկ, խիստ լաւ. տ էյիսի, վէրք էյի։ – 2 գ. լաւութիւն, ուղղութիւն։
–Լաւագոյն կնամք. Հանգերձեալ կեանք։
Լաւագունութիւն. գ. խիստ ազէկութիւն։
Լաւագիւ. ա. ազէկ ձեւով՝ ունէ։
Լաւախօս. ա. անոյշ լեզուս. տ թաթլը տիլլի։
Լաւածանօթ. ա. ազէկը Ճանչցող։
Լաւակամ. ա. բարեհաչը, ընկերին բարի ուզող։
Լաւականութիւն. գ. բարեհաչութիւն, բարեկամութիւն։
Լաւական. ա. լաւ։
Լաւակեաց. ա. Հանգիստ՝ փափուկ ապրող։
Լաւակն. ա. անոյշ նայուածքով։
Լաւահայեաց, եցի, ցաց. ա. միտքը՝ սիրտը բարի։
Լաւամանկութիւն. գ. ազէկ տղոց տէր
Լաւամտութիւն. գ. յօժար սիրտ, հոգի միտք։
Լաւանամ, ացայ. չ. 1 ազէկնալ, ազէկ ըլլալ. տ էյի սլմագ։ – 2 գօրանալ, տիրել։
Լաւաջուցանեմ, ուցի. ն. լաւցընել, ազէկցընել, լաւ ցուցընել։
Լաւախտաց, ի, ից. ա. ազէկ բան հասկըցող, միտքը շիտակ, խելացի։
Լաւրնաւ. կամ Լաւ արնաւ, արնոյ. գ. ազէկ՝ կօրիճ մնդիկ։
Լաւութիւն. գ. 1 ազէկութիւն, բարեպաշտութիւն, կարճութիւն, ազէկ բանները. տ էյիլիք։ – 2 առաքինութիւն։
Լաւլաւ. գ. (յ.) փաթախ, վանք։
Լափ, ի, ից. գ. լափելու լիզելու բան (հնդուս), կակուղ ուտելիք տղոց. տ լափա։
Լափահաւ. եցի. ն. 1 չափաչալ լափել, խառնաթել, արիւնը խմել։ – 2 նախատել։
Լափիմ, եցի. ն. 1 լզել ագահաբար, լափլըփնել, լակել. տ լափլամի՝ լաքլաք ելմիք էյմիք, նալամագ։ – 2 բոլորը ուտել խմել, կլլել, հատցընել. տ եուլմագ։
Լափլիզ } ա. մ. լափող, լիզող, լափելով
Լափիլող } կուլ տալով։
Լափլիզեմ. ն. լափելով լիզել ազէկ մը։
Լափուն, փման. գ. լափելը, իլը։
Լաքա. ա. Լայքա։

Լեալ, կամ Լիեալ. ա. Լիսիմ։
Լեառն, լերին, ունէ, բամբ. բլուր, լանջ. գ. լեռ, սար. տ տաղ։ } տան տաղար։
–Ջլեառն լեռնայն. մ. լեռնէ՝ իլեռ. տ տաղ։
Լեառնաբնակ. ա. Լեռնաբնակ։
Լեառնագագաթն. ա. բարձրագագաթը (լեռ)։
Լեառնագաշտ. ա. Լեռնագաշտ։
Լեառնագէտ. ա. լեռնաբնակ՝ դէպի գէտ։
Լեառնական. ա. Լեռնական։
Լեառնակեաց. ա. Լեռնակեաց։
Լեառնակերպ. ա. լեռան պէս։
Լեառնակոյտ. ա. Լեռնակոյտ։
Լեառնահայեաց. ա. ուր լեռները կ'երեւին՝ կան։
Լեառնահանգէտ. ա. Լեռնանման։
Լեառնանման. ա. Լեռնանման։
Լեառնային. ա. Լեռնային։
Լեառնանամ. ա. Լեռնանամ։
Լեառնացայտ. ա. լերան պէս վեր ցոռքող (աղբիւր)։ } Ճիչէր։
Լեարդ, լերդի կամ զոյ, գից. գ. լերդ. տ
Լեգէոնէ. կամ Լէգէոն, ի, ից կամ ագ. գ. (լ.) գունդ և դաս զինուորաց, իբր 6000, կամ 6666։
Լեգէոն } ա. մեծ խմբով, բազմու-
Լեգէոնախումբ } իթ. որ և Լեգէոնական։
Լեգէոնաչաբ. ա. գիւաց լեգէոնի պէս չաբ։
Լեզու, զաբի, աւ, ագ, սք. կամ զուց, ոմ, ոց, ովք. գ. 1 լեզու. տ տիլ։ – 2 բարբառ, ազգաց լեզուն. տ լիսանու։ – 3 խօսած բանը։ – 4 խօսող, ազգ։ – 5 բանի մը ծայրը։
–Լեզուի տամ. բերան տանուլ, համարձակ խօսիլ։
–Ի լեզու գամ. լեզու ելլել, կարնալ խօսիլ։
–Լեզու կոչկի. կոչկին լեզուին նման ծայրը։
–Լեզու արձակեմ առ. մեղադրել, բամբասել։ } նուիլը։
Լեզուարամանութիւն. գ. լեզուներու բաժանում։
Լեզուաշատ, ի, աց կամ ից. ա. շատլուծ, փչախօս, լեզուին տուող, խենդուկմնոց խօսող. տ նանչագ, լաճաղան։
Լեզուագարեմ, եցի. տ. Լեզուագարիմ։
Լեզուագարիմ, եցայ. չ. փուճ՝ կամ չարաչար խօսիլ, լեզուին տալ, նախատել, հայհոյել. տ նանչամագ, լաճ սիւրմէք։
Լեզուագարութիւն. գ. փչախօսութիւն, լեզուին տալը, խենդի խօսքեր. տ նանչ, լաճ։
Լեզուագիտաց. ա. լեզուներ՝ մեկնութիւններ գիտցող։ } սելու չնորհք։
Լեզուախօսութիւն. գ. զանազան լեզու խօսիլ
Լեզուածայր. ա. լեզուի ծայրամբ խօսած։
Լեզուակ, ի. գ. պզտի լեզու. տ տիլճիք։
Լեզուակապ. ա. մ. լեզուն կապուած. տ տիլի իմուիմուլմուշ՝ իմուիմուգ։
Լեզուահատ. ա. մ. լեզուն կտրած. տ պիլի

քէսիլիկ, քէսիք։ [տիկնի քէսմէք։
Լեզուահատում, եգի. ն. լեզուն կտրել. տ
Լեզուային, ի՛նոյ, ոց } ա. շատզուց, շատա-
Լեզուանի, նւոյ } խօս. տ ախլատ, կէ-
վէզէ։
Լեզուանեմ, եցայ. ա. Լեզուագործիմ։
Լեզուանութիւն. տ. Լեզուագործութիւն։
Լեզուատ. տ. Լեզուահատ։
Լեզում, լեզի, լե՛զ. ն. լըզել, լիզել, լափել. տ նալաճագ։
Լեմիմ, եցայ, եալ. չ. (յ.) լմուլնալ, լմլմիլ, լըզմիլ, վշտանիլ։ [մի։
Լեցուիս. գ. (յ.) վարչն ուղը պարտուած քա-
Լեկան. տ. Լակատ։ [Ծ. աղիքը։
Լեղ. տ. 1 Լողտ։ — 2 տ. Լեղի — 3 տ.
Լեղախառն. ա. լեղւով խառնած. տ էօտ լէչ գարըշըգ։ [տ չիվիտ, նիկ։
Լեղակ, ի, աց. գ. մշկան եղնիկ, հրնգիկին.
Լեղական. տ. Լողականատ։ [ատ։
Լեղահամ. ա. լեղւոյ պէս գառն. տ էօտ կիսլի
Լեղամ, ացայ. տ. Լողիմ։ Լուղիմ։
Լեղանգ. գ. կնբակուբմբ կարգ կարգ չինած։
Լեղի, ղւոյ կամ ղոյ, ղնաւ. գ. կենդանիի լեղին. տ էօտ։ [ատ։
Լեղութիւն. գ. գառնութիւն լեղւոյ. տ էօտ
Լեղում. չ. ջուր մէջ հաւնելով արտրել, ջուրով հալել։
Լեշկի. ա. որ և Լաշկ, Լաշկ. մաշկի պէս լըկի, մաշած. տ աչքմոշ, թիւխսիւզ։
Լեշկամաշկ, ի, աց. գ. լըկի մաշկ, մաշը թափած մորթ. տ թիւխսիւզ տէրի։
Լեշկեայ, կէի. գ. մորթէ զգեստ. տ քիւրք։
Լեշկիմ, եցայ. չ. մաշիլ։
Լեպեշոն. ա. անընթնս, լիրբ. տ առարզ։
Լեռնականցութիւն. տ. Լեռնականցութիւն։
Լեռնարևիմ. ա. լեռան պէս բարձր՝ մեծ։
Լեռնաբլուր. ա. բլուրաձև լեռ։
Լեռնաբնակ, ա. լեռը բնակող, Ձմեռուր, և Ձմեռուրական։
Լեռնագիւղ, ի, իցս. գ. լեռնային գիւղ։
Լեռնագնաց. ա. մ. լեռները գացող, նը-
թալով։
Լեռնագաշտ, ի, աց } գ. գաշտիկ՝ լեռներց քո-
Լեռնագաշտակ } ղը կամ մէջը։
Լեռնամէջ ափեան. մ. լեռնէն վար գալով։
Լեռնախոյզ. ա. լեռները պտրտող՝ պըրպը-
տող (աւազակ)։
Լեռնախոյս. ա. լեռները փախչող կամ պտը-
տող (աւազակ)։ [պայըր։
Լեռնակ, ի, աց. գ. պզտի լեռ, բլուր. տ
Լեռնական, ի, աց. ա. 1 լեռնային, լերան
յատուկ. — 2 լեռը բնակող. տ տաղը։ — 3
լեռը քաշուած (Ձմեռուր)։
Լեռնակարկառ. ա. լերան պէս երկնցած։
Լեռնակեաց } ա. գ. 1 լեռը կեցող, լեռնե-
Լեռնակեցիկ } րը բնակող. — 2 Ձմեռուր։

Լեռնակեցութիւն. գ. Ձմեռուրութիւն։
Լեռնակողմն, մանց. գ. լերան կողմերը, լեռնային տեղ։
Լեռնակոյտ } ա. լերան պէս դիզած։
Լեռնակուտակ }
Լեռնակուլ. ա. լեռը կուլ տուող։
Լեռնահանգէտ. ա. Լեռնամեան։
Լեռնահոտով. ա. լեռներով պատած։
Լեռնաձև. ա. լերան ձեւով. լերան նման։
Լեռնաձոր, ոյ } գ. լերանց մէջը եղած ձոր։
Լեռնամէջ, ջիք }
Լեռնամուտ. ա. լերանց մէջ մտած՝ պա-
հուըտած։ [ռընեցի. տ տաղը։
Լեռնային, ի՛նոյ, ոց. ա. 1 լեռնատ։ — 2 լե-
Լեռնայս. ա. Լեռնատ։
Լեռնանամ, ացայ. չ. լերան պէս բլլալ, բարձրնալ՝ մեծնալ։
Լեռնանման. ա. լերան պէս. տ տաղ կիպի։
Լեռնաոէք. ա. լեռները սիրող։
Լեռնավայրք. տ. Լեռնակողմն։ [փած։
Լեռնատափափ. ա. լերան կտրի պէս թա-
Լեռնացայտ. տ. Լեռնացայտ։
Լեռնացուցանեմ. ն. լերան պէս մեծցընել։
Լեռնատնայք, նայց. գ. լերան տակերը բը-
նակողներ։ [կողմը. տ տաղ էմէչիւ։
Լեռնատն, տան, տանց. գ. լերան տակի
Լեռնտզնայք, նայց. գ. ա. լերան կողմերը բնակողներ։
Լեռնտրէն. մ. ա. լերան պէս։
Լեռած. գ. ծեծած՝ մանրած բան։
Լեռան, ի, աց. գ. բան լռտելու քար։
Լեռում, լեսի, լե՛ս. ն. լռտել. տ էզմէք, ուէյմէք։ [զուանք։
Լեռուըք. գ. ալիքնելէն լռտած մաշած տե-
Լե՛ր. մ. հնապատ, ևկուբ. տ Հայտէ։
Լերանցամէջ. տ. Լեռնամէջ։
Լերդ. տ. Լեռդ։
Լերդաբևկ. տ. Լերդացաւ։
Լերդաբևկեմ. ն. լերդապատառ ընել, խիտ վախցընել. տ էօտլիւնիւ գօվարմագ։
Լերդաբոյծ, բուծի. գ. լերդին վարի Ձոխը։
Լերդախառն, ոյ կամ ի. գ. գետնի կաղնի, կնեատաբ. տ պէլութիւ էրզ. գըսաամըզ մարմուտ։
Լերդախոց. ա. լերդը վիրաւորած։
Լերդակեղ. ա. սիրտը կտրած, էլած պտռուկ
Լերդակից. ա. արեւնակից, գաւակ կամ ընտանի սիրելի, սրտի կտոր. տ Ձան Ձխէր։
Լերդակողմն, մանց } գ. լերդին կողմը։
Լերդակոյս կողմն }
Լերդահատոր. տ. Լերդակից։
Լերդահմայ. ա. լերդով գուշակութիւն ընող։
Լերդահմայ լինել } լերդը նայելով սուտ
Լերդահմայութիւն } գուշակութիւն ընել։
Լերդաւարչաբ. ա. լերդը՝ սրտիքը կտրտող. տ Ձխէր՝ նիւրէք աձըրը վէրէն։

Լ՚երգացաւ, ի, աց. կամ ոյ, ոց. գ. ա. լերգի ցաւ, և լերգի ցաւ քաշող. ֊ Ձիկէը ազբըը, Ձիկէը ազըըը չէքէն։
Լ՚երգըակ. ա. լերգի նման. ֊ Ձիկէը միաալը։
–Լ՚երգըակ քար. գ. լերգի գունով քար մը։
Լ՚երիւամբ ինդ. ա. լեռը թ՚նտացընող։
Լ՚երկ, ի, ից. ա. 1 վրան մնալ չուզնցող. ֊ թիւ, սիւղ։ –2 բարակ՝ կակուղ ձայն (տառից)։
Լ՚երկամարմին } ա. ողորկ, առանց մազի՝
Լ՚երկամորթ } փետրի՝ թ՚ևերի։ [ուլմագ։
Լ՚երկանամ, ացայ. չ. լերկ մերկ ըլլալ. ֊ ացր.
Լ՚երկնամ. ն. 1 մազը հանել վրայէն։ –2 կողոպտել, մերկացընել։
Լ՚երկմորթութի } գ. մազկապօտութիւն. ֊
Լ՚երկութիւն } թիւ յատիզքի։
Լ՚եւ թամեան, այ, կամ ի. գ. (և.) վիշապ կամ մեծ ձուկ։ [ուշտրուտ։
Լ՚եվ առ լեվ. ա. մ. խոր ու դարտուվար. ֊
Լ՚էգ էօն. տ. Լ՚ագէօվ։
Լ՚ի, լ՚եոյ, ոց. ա. 1 լիք, լեցուն. ֊ ոօլու, պօլ։ –2 ամբողջ, լման։
–Լ՚ի աւուրբք. տարիքը առած ծեր։
–Լ՚ի և լ՚ի. ա. մ. 1 լեռւ լի, լեցուն, լիակատար. ֊ ոօվ֊ոօլու։ –2 ծայրէ՚ի ծայր։
–Լ՚ի՚ի Լ՚ի. մ. լեցուն, լման. ֊ ոօվ֊ոօլու, պիր թ՚ամամ։
–Լ՚ի կատարեալ. Լ՚ի բոլանդակ. ա. մ. լեցուն, կատարեալ, բոլոր բոլանդակ. ֊ պիր թ՚ամամ, թ՚էքմիլ։
–Լ՚ի առնեմ. լեցընել. ֊ ոօլատուրմագ։
Լ՚իաբանական. ա. նրգմանիկ. ֊ չոգ թ՚ագէ՚հիւ։
Լ՚իաբեր. ա. պտղալից. ֊ պօլ, պէ՚րէքէմլի։
Լ՚իաբերան. ա. մ. լեցուն բերնով. ֊ ագզը ոօլու։ [թ՚ամչկին։
Լ՚իաբուռն կամ բուռ. տ. տատ. ֊ պօլ,
Լ՚իաբուռն. ա. մ. ամբ լիք. ֊ ոօլու. ա֊վուձ՝ – տա՛ս և Բ՚առնպիր։
Լ՚իագիտութիւն. գ. կատարեալ գիտութիւն, ամէն բան գիտնալը։
Լ՚իագիւղ. ա. մ. լեցուն ծոցով. պինդ քաշած ագնդով։
–Լ՚իագիւղք. գ. ագնդեաւորներ։
Լ՚իագոյն. ա. 1 աւելի լեցուն։ –2 աւելի կատարեալ։
Լ՚իամէն. տ. թ՚ևը կամ տարից ոտքը շատ։
Լ՚իամոյն. ա. լիք ու լոյն, անպակաս։
Լ՚իամիտ. տ. Լ՚այնպէ՚ս, և Լ՚իագիւղ, ի։
Լ՚իալիր. տ. Լ՚ի և լի։
Լ՚իալոյս. ա. լուսով լի՝ լցացած (լուսին)։
Լ՚իալուսին. գ. 1 լցացած լուսին։ –2 ա. պայծառ. լուսնկայ եղած (գիշեր)։
Լ՚իախոհ. ա. անպակաս միաւորութիւն։
Լ՚իախնկայ. ա. խունկով լեցուն։
Լ՚իախորհուրդ. ա. առատ մտքով։
Լ՚իախորտիկ. ա. շատ կերակրով կշտացած։
Լ՚իածէր. ա. 1 ընդարձակ (ծով)։–2 լեփ. լեցուն։ [թ՚իւն
Լ՚իակատարութիւն. գ. լիութիւն, առատութիւն։
Լ՚իակատար. ա. մ. ամէն կերպով կատարելապէս։
Լ՚իակոխ. ա. լեցուն հնձանը ադէկ կոխող։
Լ՚իակոչ ձայն. ա. խելքը կատարելապէս շատ խելացի։
Լ՚իաձայն. ա. կատարեալ ձայն ունեցող (տառ)։ [ձայնաւոր
Լ՚իաձայնապէս. մ. լեցուն ու կատարեալ։
Լ՚իաձեռն. ա. մ. լեցուն ձեռքով. ֊ էլի ոօլու, ոօլու էլ իլէ։
Լ՚իաձիգ. ա. 1 լեցուն ագնդով նետ նետող։ –2 ադէկ բաշած քաշած (աղեղ)։
Լ՚իաձիր. ա. բարիքով լեցուն, առատ։
Լ՚իամագիլ. ա. ըղձակատարը խոշորկակղ (արծիւ)։ [2 կշտացնել. ֊ ոօյմագ։
Լ՚իամամ, ացայ. չ. 1 լեցուիլ. ֊ ոօլմագ։ –
Լ՚իամասաւոր. ա. 1 լեփլեցուն. ֊ ոօվ֊ոօլու։ –2 լիակատար. ֊ թ՚էքմիլ։ [ձեռն։
Լ՚իամարգել. ա. պտղերը շատ, առատ։
Լ՚իամեայ. մ. առատապէս, անպակաս, կուշտմը. ֊ պօլ պօլ, պիր թ՚ամամ։
Լ՚իամեղս. ա. պտղալից. ֊ մէյվէլի։
Լ՚իամեծար. ա. ընդարձակ, շատ ունակ։
Լ՚իամեծար. ա. լեցընող, լցուցիչ։
Լ՚իամուցանեմ, ցուցի. ն. 1 լեցընել. ֊ ոօլատուրմագ։ –2 կշտացընել. ֊ ոօյուրմագ։ –3 լիացընել. ֊ պիր թ՚ամամ էվ մ՚ը։
Լ՚իամուցիչ. ա. լեցընող։
Լ՚իամոր. ա. լի և անպակաս։
Լ՚իանուն. ի. գ. լեցանոց ծառին կնդրուկը։
Լ՚իանուս. ի. գ. Անոնք լիանանու. ըսուած լեռը՝ ուր կ՚ըլլայ կնդրուկ։ [մը։
Լ՚իանուսայ, նայք. ա. գ. (յ.) նաւի տեսակ
Լ՚ի բնական. տ. Լ՚իաբնական։
Լ՚իբիա. գ. մանր աչխարհի՝ որ հիմա Ափրիկէ կ՚ըսուի։ [պատ։
Լ՚իբիական. ա. Ափրիկէի երկրին հետ կը-
Լ՚իբիմն } գ. վերարկուի պէս հագուստ. ֊
Լ՚իբիոն } լիպատ։
Լ՚իբոխնիկ. տ. Լ՚իանոտոս։
Լ՚իգլխեան } տ. Լ՚ինգլխան.
Լ՚իգլխան }
Լ՚իզամամ, զի. տ. Լ՚իզում, Լ՚եզում, Լ՚ափամ։ [֊ նաբատմագ։
Լ՚իզաջինջ առնեմ. ջնջել՝ լցնլով լափելով։
Լ՚իզամ, նցի } ն. 1 լզել. ֊ նալատմագ։ –2
Լ՚իզում, լիզի } լափել. հատցընել։
Լ՚իմ. գ. (յ.) քար, քարընկէց մը։
Լ՚իկ, ըկի կամ լկի. գ. 1 լիճ. ֊ կէօլ։ –2 աւազան, կոնք։
Լ՚ինն, լկան. գ. թուին նոյն ընդ Լ՚ական։
Լ՚իկոնոս, կամ Ղ՚իգղինոս. գ. (յ.) քար. ըէ՚ շինած, փայլուն մարմարէ՚ն՝ որ պտլանա կ՚ըսուի։

Լ֊իզատ, կամ Լ֊իզատն, ի. գ. (լ.) կտա֊կով թզուած բան, Նիւթաւոր։
Լ֊իճ՝ լճի, լճաւ. գ. անոյշ ջրի ծովակ. ֊Լ֊իճ հրոյ. գիժօրք։ [կէօլ
֊Լ֊իճ յուսոյ. աչք։
֊Լ֊իճ ապերասն. աղեղին բացուած մէջտեղը
Լ֊իմն, ի, ից կամ ից. գ. (յ.) լեռն. ֊ իլիմն։
Լ֊իմպոս, ի, գ. (լ.) հին արդարոց և հիմա֊կուան անկնունելք ազգ հոգիներուն անդր։
Լ֊ինգիրն, կամ Լ֊ինգիրն, ի. գ. (յ.) քա֊բի անուն, իբր ևղնգնաքար։ [էթի։
Լ֊ինդ, ընդ, դաց. գ. լինել, կեանքը. ֊ տիշ
Լ֊ինելաբանութիւն. գ. Օ֊ննդոց գրքի պատ֊մութիւն, ազգաբանութիւն։ [Ննգ։
Լ֊ինելոց, ոց գ. ա. գ. ըլլալու, ըլլալիք. ֊ օյա֊
Լ֊ինելութիւն. գ. 1 ըլլալը՝ ի ժամանակի, առեղծուած, Ծնունդ, գիրք Օ֊ննդոց։ – 2 առեղծուած, յԱառուծոյ եղած բան։
Լ֊ինիմ, նիս, նէ ի. ըեր, ըլլուք, լինալ կամ լինալ. (առն և Եզանիմ, եղէ.) 1 ըլլալ, գոյանալ, գտնուիլ. ֊ օրմագ։ – 2 Ծնանիլ, ծագիլ. ֊ տօղմագ, Հասըլ օրմագ, զուՀուր էմ մէք։ – 3 կենալ. ֊ գալմագ, տուրմագ։ – 4 գործուիլ, կատարուիլ։ – 5 պատահիլ։ – 6 վախտուիլ։ – 7 զգաղիլ։
֊Լ֊ինել աձն. կարգուիլ (կնոջ)։
֊Լ֊ինել ընդ կնոջ, կամ ընդ միմեանս. զու֊գիլ, խառնուիլ։ [լուիլ, կենակցիլ
֊Լ֊ինել ընդ ումեք. մէկու մը հետ վա֊
֊Լ֊ինին առնել կամ գործել. 1 կրնան, կը Նա֊մարձակին՝ ըսել, ընել. – 2 կ՚ըսեն, կ՚ը֊նեն։
Լ֊ինոցեմ. չ. (յ. ոձով) ըլլալու. ըլլալ
Լ֊ինուածն. գ. ըլլալը։
֊Լ֊ինուածն որդւոց. զաւկի ծնունդ։
Լ֊իմ. մ. ա. լիապէս, անպակաս, լման. ֊ պօղ, պօղ։
Լ֊իութիւն. գ. 1 լի ըլլալը. ֊ ստոյգութիւն։ – 2 կշռանալը. ֊ ստոյմաբար։ – 3 լուանի լրումը
Լ֊իւլի. ա. Լի և լի։
Լ֊իւլլուածոլէն. մ. լնգուն. ֊ ստիպօղուն
Լ֊իսեան, լսեան, կամ լեսեան, անց. լիս֊ուանք. լսեանք. գ. 1 ծնկան կամ ձիւնը֊ու ոլնայարի ոսկրունները. ֊ ինձիք, օ֊նուրդա քէմիւր։ – 2 լսեա. ֊ աղբրդագ։
֊Լ֊իսեա. ա. Սնեն։
Լ֊իտ, լտեր, նրք, նրց. գ. (յ.) չափ տաս֊ուերկու ունկիներ (Իսկ Հայաստանի լիտրը է հիմա վեց Հօխա)։
Լ֊իր, լրի, լրիւ, լրից, իւք. գ. լրանալ, բա֊վանդակութիւն։ [ցընել
֊Լ֊իր արկանել. փոսը լեցընել օր բարձրա֊
Լ֊իրը, լրի, ից. ա. անաղնիմ, անկրկնա. ֊ ուիմանամագ արկանեցագ։
Լ֊ից, լիցք. գ. 1 ոտքի ոսկոր՝ ազդ լսապա֊լիկ. ֊ աչզգ։ – 2 քուէ. ֊ զարգ։
Լ֊իւանօտուս, ի. գ. (յ.) լիքիական նօտուս, Ափրիկէէն փչած Հարաւ։
Լ֊իւգրիան. ա. Լինգիրն։
Լ֊իւդ, Լ֊իւդիմ. ա. Լոզ, Լոզիմ
Լ֊իփս, ի. գ. (յ.) Լիբիայէն կամ Ափրի֊կէէն փչած արեւմտեան քամի. ֊ գարա հէլ։
Լ֊կանք, նաց. գ. չարչարանք, Ծեծ, վիշտ, նեղութիւն. ֊ ձէֆա։
Լ֊կեմ, եցի. ն. 1 չարչրկել, տանջել. ֊ ինձ ձիմ մէք։ – 2 բանաքարկել զաղջիկ՝ զկինն։
Լ֊կիչ. ա. չարչրկող։
Լ֊կոց. ա. Խոզանոց, Ւ։
Լ֊կութիւն. գ. լկանք։
Լ֊կումն. գ. լկելը, խըր։
Լ֊ուկ. գ. Նեղութիւն, չարչարանք։
Լ֊ծաթափ. ա. լուծը կրող, մանաւանդ ըլ֊քաղցր լուծն Ֆրիսաոսի։
Լ֊ծափիր. ա. ուրիշի վրայ լուծ կամ ծան֊րութիւն մը դնող։
Լ֊ծակ, ի, ից. գ. 1 Երկայն ձող՝ բան վեր֊ցընելու. ֊ սրբրդ։ – 2 կշիռքի ձողը՝ ծիրը, կշիռք. ֊ իմէրազի գօլու, իմէրազի, գան֊իմ աւ։ – 3 խաչի ծիներըն։
Լ֊ծակից, կցի, ցաց. ա. գ. 1 մէկտեղ լուծը քաշող, ընկեր. գործակից. ֊ նօլտաշ։ – 2 էրիկ կնիկ, ընկեր. ֊ էնձի։ – 3 լծորդ (տա֊ւար)։
Լ֊ծակցիմ, նցայ չ. ֊ իրարու հետ ընկ֊նալ, կռուիլ, վիճիլ. ֊ նիզամլաշմագ։
Լ֊ծակցութիւն. գ. Հակառակութիւն, կռիւ, վէճ. ֊ գավկա, նիզա։
Լ֊ծակցական. ա. կռապակցական։
Լ֊ծակցաւոր. ա. միանգամայն տուած։
Լ֊ծակցիմ, նցի. ն. չ. 1 իրարու կապել՝ կապուիլ, միացը֊նել, միանալ. ֊ գաշմագ, պիրէչմէք։ – 2 կարգիլ, կարգուիլ. ֊ էվլէնմիրմէք, էվ֊լէնմէք։
Լ֊ծակցութիւն. գ. 1 նոյն լուծը քաշելը։ – 2 ամուսնութիւն։ – 3 կապակցութիւն, ընկերութիւն։ – 4 լծորդութիւն բայից, և լծորդ ըլլալը տուածի։
Լ֊ծափիր. ա. լուծ քաշող։
Լ֊ծան. գ. ա. Լծակ, ւ. և Լծկան։ [ջողղ
Լ֊ծատանջ. ա. ծանրութիւն տալով տան֊
Լ֊ծրձակ. ա. արձակ՝ ի լծոյ, լուծը թօթ֊վող։ [կամ էրիկը թօղուլը։
Լ֊ծրձակութիւն. գ. լուծը քակելը, կնիկը
Լ֊ծում, նցի. ն. 1 մէկ լուծի տակ դնել. ֊ գօշ֊մագ, թաղմագ։ – 2 կապակցել, կցել։ – 3 նման ձայնով տուածը իւրաքանչիւր տեղ դնելը
֊Լ֊ծել զանձն յինչ. բանի մը ետեւէ ըլլալ
Լ֊ծընդդէմ. ա. լուծի դէմ կեցող։
Լ֊ծընկէց. ա. լուծը թօթվող, անհնա֊

դանգ, տալտամբ։
Լծկան. ա. լուծի եկող (եզ)։
Լծնքարձ. տ. Լծաքարձ։
Լծորդ, ի, աց. ա. 1 նոյն լծի տակ, ընկերը, կցորդ։ – 2 մնուատոր տառևր՝ որ իրարու տեղ կը գրուին [բայը, քոյր։
Լծորդաձին. ա. նոյն ծնողաց զաւակ, եղ-
Լծորդեմ, եցի. ն. 1 լծել, կցորդել։ – 2 տառ տառի տեղ դնել։
Լծորդութիւն. գ. 1 կապակցութիւն։ – 2 բայից խոնարհմունքը կամ պէսպիսութիւնը։ – 3 տառերուն իրարու տեղ գրուիլը։
Լծորդօրէն. մ. մէկ կերպով մը կապակցելով, միաբան, զոյգ զոյգ։
Լծվար. գ. մէկ օրուան վարած արտ. 5 կիւնդիւք ակմնիւմ։
Լկաձև. տ. Լձաձև։ [Լմակ։
Լամ. գ. պախարց. 5 եուլաք։ – ան՛ա և
Լամաթաթ. ա. լկամ հիւսող. 5 եուլաքճի։
Լկիմ. չ. կակղիլ. հալիլ (սառին)։
Լկնիմ, եցայ. չ. 1 լքիլ. 5 պարզկամնամագ։ – 2 համրձակիլ։
Լկնութիւն } գ. լքութիւն. 5 պարզկերդ։
Լկութիւն }
Լկտաբարդ. տ. Լկտէզարդ։
Լկտամ } ածայ. չ. շփանալ, խնդեվինալ,
Լկտանամ } բացուիլ. 5 պարզկամնամագ, տատպրզկամնամագ, պզկրմագ։
Լկտանոց, ի, աց. գ. բոզանոց։
Լկտանք, նաց. ա. Լկտութիւն։
Լկտնամ, եցայ. ա. Լկտանամ, Լկտիմ։
Լկտեցուցանեմ, ցուցի. գ. լքացընել. խնդել. հանել։
Լկտէբանութիւն. գ. անպարկեշտ խօսքեր։
Լկտէզարդ. տ. անպարկեշտ զարդ հագնող։
Լկտի, ուոյ կամ ոյ, ուաց կամ աց. ա. շրլիխտի. բաց, երևսը պատռած. 5 էահէպ սիգ, պզկրդ։ [նամ։
Լկտիմ, եցայ. չ. նոյն ընդ Լկտամ, Լկտանամ։
Լկտիք, ուաց, ուազք. (լ.) գ. պատռտրակ. գահաւորակ. 5 էհոխտիրէվանո։
Լկտութիւն. գ. բացութիւն, աներևսութիւն. 5 պզկրդկերդ։
Լնաժուռ ի կամ ու. գ. մեծ լիճ, ծովակ։
Լնակ, ի, աց. գ. 1 լիճ կամ ծովակ պզտիկ. 5 կէօլ – 2 աւազան. 5 հաւուզ։
Լնամէջ, մէջի. գ. լճին մէջտեղութիւնքը։
Լնանամ. չ. լճի ջրերուն պէս անշարժ կենալ՝ հոտիլ։
Լնափն, ափին } գ. լճին՝ ծովակին եզերք. 5
Լնեզր, եզեր } կէօլ քէնարը, գէյբ։
Լմակ, ի, աց. գ. լկամ, պախարց. 5 եուլաք։
Լմանի, 'ի լմանս. ա. մ. (ամկ. ոձով) ամբողջ, բոլոր [խել, կակղել. 5 նազուքմագ։
Լմեմ, եցի. ն. լմել, ձմլել, շազուել կո-
Լմլմամ. ա. Լմլմամ։
Լմշտոց, ի, աց. գ. օրօրոց. 5 պէշիկ։
Լմնթիւն. գ. լմնել, կուլ տալը, անպահ ուտելը. 5 չիշպզտզկերդ։
Լնգած. ա. Հարած, զարկած։
Լնգամ. ն. խնոցել, կամբը Հարնել՝ եղը հանելու համար։
Լնում, լքի, լից, լքեալ. ն. խակ կը. ընում կամ ընանիմ կամ ընիմ, լքայ. 1 լնցընել։ 5 տօլտուրմագ։ – 2 լնցընել. 5 թիէքմիչ էքմէք։ – 3 կշտացընել. 5 տայուրմագ։ – 4 տա-
– Լնում դաղնդ. ձիգ քաշել [բածնել։
– Լնում գձևեն. 1 քահանայի ձեռքը բանդնել՝ որ Աստուծոյ նուիրէ, քահանայ ընել – 2 քահանայութիւն ընել։
– Լնուլ լուսնի. լուսմ ըլլալը
Լոգանամ, ացայ. չ. 1 լուացուիլ, լողալ. 5 էայգամամագ, իւզմէք։ – 2 ջուր տրուիլ ծառերու՝ տունկերու։ [ջրոիլ
Լոգանք, նաց. գ. լուացուիլ, մաքրութիւն
Լոգարան, ի, աց. գ. 1 աւազան, բաղնիք։ – 2 լուացուիլ [րել
Լոգացուցանեմ, ցուցի. ն. լուանալ, մաք-
Լոգութի } ա. Լոգանք։
Լոգումն }
Լոկ, ոյ, ոց, ոկք. 1 ա. տոկ, պարզ. 5 սալճ։ – 2 տոկական, Հատարակ (մարդ, գինուոր)։ – 3 անպարզ։ – 4 նկ. գարտակ, անմնամն, առանց. 5 պօշ, մնցնուած, պզտ։ – 3 մ. տոկապէս, միայն. 5 սալճ։
– Լոկ օր. լուր օր. 5 իշ կիւնիւ։
Լոկաբար } մ. 1 տոկապէս. 5 սալճ։ – 2
Լոկ 'ի լոկոյ } պարզապարզ. 5 պոյաղըՀատ։
Լոկաւոր. ա. քան չունեցող, մերկ։ [մագ
Լոկամ, եցայ. չ. գարտակ մնալ. 5 պօշ գալ։
Լոկութիւն ընչից. գ. չքաւորութիւն. 5 եօխտուլուգ։ [իւզմէքի
Լող, լողք. կամ Լոյդ, լոյդք. գ. լողալը. 5
– Լող քար. (ռմկ.) տանիքը կամ կալը շտկելու քարէ գլան։
Լողակ, ի, աց } ա. գ. ջրի կէնգանի, ձուկ.
Լողական } 5 պալըգ, տու Հայվանաթը։
Լողամ, ացայ, զամ }
Լոդիմ, եցայ, եմ } չ. լողնալ. 5 իւզմէք։
Լողեմ. ն. լող քարով գործել։
Լողորդ, ի, աց. գ. ծովուն տակը իջնող. 5 իւզիւճի, տալկըճ։
Լոմայ. տ. Լումայ։
Լոմիամամ. ն. բնբնի մէջ ոլորցընել ուտելիքը կամ խօսքը, լոմիլմել, լոմինել, ծամծմել։
Լոյծ. ա. ջրած, ջրջրկած, վազուկ, հալած, ծուլ, կակուղ, նօսր, բարակ. 5 միլոյխ, եուշջագ, կէվշէք, տուլու, էրիմիչ, ինձ, [խաթիֆ։
Լոյզ. տ. Լոդ։
Լոյս, լուսոյ, ով. լոյսք. գ. 1 լուս, ճրագ, պայծառութիւն. 5 ըշըգ, նուր, այսրլըգ։ – 2 Հոգևոր՝ իմանալի լոյս։ – 3 ա.

ընգակ ։ – 4 աչքս։ [ին պէս։
–Լոյս, լոյս աչաց. սիրելին աչքի պէս՝ լու-
–Ի լոյս. յայտնի գուբս տեղ. յայտնապէս.
տ էջքեանպէ։ [ըլլալ։
–Ի լոյս ածեմ՝ հանեմ՝ գամ. յայտնի ընել՝
–Լոյս առնում. լուսաւորիլ ։
–Լուսով. լոյս՝ ցորեկ առնելու
Լոյսանուն. ս. Լուսանուն։
Լոյսընկալ. ս. Լուսընկալ. Առաւաւծրնկալ ։ [պահ։
Լոյսիոյց երգք. գ. երգիկի լուսամուտ. տ
Լոյն. ս. Լուսն։
Լոյսք. ս. Լուսունք։
Լոչտակ. ս. Լուտակ։
Լովիաս. գ. (յ.) լուբիա, լուպիա. տ պէտ-
բիւլէ. ֆասուլ ։
Լը, ի, ից. գ. լըսամարգ. տ պըլըրդէին։
Լըսամարգ, ի, իւ, աց } գ. նոյն ընդ վ.
Լըսամարգի, գւոյ կամ գոյ } (իբր աւելի գի-
բուկ լը)։
Լըձ, ոյ. մանաւանդ՝ } գ. շոգիք. տ սա-
Լըձն, ձին, ձունք, ձանց } լեաս։
Լըձնային, յնոյ, ոց } ա. շոգիքի նման, շո-
Լըձնաւոսական, ի, աց } գիի՝ գոլշտիքի՝ ծու-
խի պէս [լը, և հիւթ գոլշտիքի պէս։
Լըձնաւոսականութիւն. գ. լըձնի նման բնա-
Լըձնեմ, եցի. ն. սկսան առնել. տ գամնաշ
արբմագ։
Լըսուտ. գ. անամնիմ՝ բաց երգ։
Լըտա. ա. ծոյլ. ծոյլ. լեկաճ, անշարժ. տ
հէնմպէլ։
Լըտանիմ, նցայ, նալ. չ. յոգնիլ դադրիլ
Լըտուտ, տուի, աց. գ. անվնաս օձ գան-
գղող, զոր ռամիկք ծիրլըսամ և պահպան
Լտան կը կոչեն. տ սարը նըլտան
ըրցք. ցից. գ. ջղերուն քաշուիլը, անդա-
մից ոլորիլը։
Լու, լուոյ, ոց. գ. լու. տ փիրէ ։
Լու. (ի բայէս Լսեմ, լուայ.) գ. լսուիլը.
տ աուչ, խոսպէրտ [էմ մէք։
–Լու առնեմ. խնացընել. տ չամ խոսպէր
–Լու լինիմ. լսուիլ. տ իշխոիլմէք, չամ խո-
սպէր սրմագ։ [տէրէք։
–Լու ի լու. նխ. լսելով. լսուելով. տ իշի-
Լուագեղ, ոյ կամ ի. գ. լսելի գեղ. լսելագեղ.
լսելատ. տ պատէնկ։
Լուալի, լսոյ } գ. ի լուացարան, բաղնիք.
Լուալիք, լսաց } տ համամամ. – 2 ոտից ձամ-
բայ. տ չէշմէ։
–Ջուր լուալեաց. լուացուք. տ չիրքէֆ։
Լուանալի, իք. գ. բոլակ, նիւթ լուացող
մաքրող ։
–Լուանալիք, լեաց. ա. ի լուացք ընծայնելը.
տ հայգայրէնլու – 2 գ. բաղնիք. տ համամամ։
Լուանամ, լուացի, լուա կամ լուանա. ն.
ի լուալ. տ հայգամագ ։ – 2 մաքակնել,
պլըշտրկել։
–Լուանամ զբք. նախատուել (Խակ զլաը ինչ,
է ուրանալ) –կը. լինի Լուանամ, և Լսա-
նեմ. որպէս և Լուացայց. հ. իբր լուացիցէ։
Լուանամ (լուացայ) զանլումն առն. վիժել։
Լուարան. ի, ից. գ. լուացարան, աւա-
զան, կոնք. տ հաւուզ գուրնա, լէյէն ։
Լուացած. ա. լուացնալ. լուացուած։
Լուացան ջուր } գ. լուացուք, լուացքի
Լուացքջուր } ջուր։
Լուացանոց. գ. լուալու տեղ [ջրով։
Լուացանք, նաց. գ. ցօղուք բաժակի՝ պարզ
Լուացարան, ի, ից. գ. ի լուալու տեղ և
աման. տ նըզանամագ նէր, հաւուզ գուբ-
նար – 2 գործի մաքրութեան, մաքրութեի ։
Լուացարար, ի, ից. ա. գ. լաւի լուացող.
տ չամչըրձի։
Լուացիկ. ա. լուացուելու (աման) ։
Լուացիչ. ա. լուացող, մաքրող ։
Լուացողական. ա. մաքրողական։
Լուացուք, ի, ցուք. և Լուացուկք. գ. ծնա-
ցորդ ջրոյ. լուացուք։
Լուացութիւն. գ. լուացողութի, մաքրելը։
Լուացումն, ցման. գ. ի լուանալը, լուացուի-
լը, մաքրութիւնն, առաբ աւազան, մկրտու-
թիւնն. տ նըյգայրէլ, նըյգանամագ, թի էմիզ-
լիք – 2 բաղնիք. տ համամամ։
Լուացք, ցից. նոյն ընդ վ ։
Լուբիա. ս. Լոլիաս։
Լու ի լու. ս. Լու։ [կամ ոջլի պէս։
Լուիճ. գ. Ա՛ձի ճեսասակաբ բուսոց՝ լուի
Լուծ, լծոյ, կամ ի, ոց. գ. ի սամնոխքի ձո-
ղը՝ ջուխտ մը եզան վզնոցն վրայ. տ պոյ-
ունտուրագ – 2 ծանրութիւն, բեռ. տ ա-
զըրլըգ, նիւք ։
–Լուծք եզանց. ջուխտ մը եզ. տ չիֆթէ։
Լուծք. զոյգ. տ չիֆթէ։
–Լուծ, կամ լուծ կշռոյ. ի կշռաքին թաթը՝
թիւը, կշիռք. տ թէրազի, գանմաբ. թաթ-
թը – 2 կշիռ կենդանակերպը
–Լուծ լուծ. (ոմն.) զոյգ զոյգ. տ չիֆթէ չիֆթէ։
Լուծագոյն. ա. աւելի լոյծ՝ հեղուկ
Լուծական, ի, ից. ա. ի լոյծ, հեղուկ, գրն-
գնելի(խօսք). քայքայելի. փոփոխական(բա-
նաբ) ։ – 2 քակող. հալոզ. – 3 փորը լուծել՝
քշել տուող ։ – 4 ուտիքի (կերակուր)։
Լուծականութիւն. գ. հեղհեղուկութիւն,
թուլութիւնն
Լուծանամ, լուծի, լոյծ. ն. ի արձրկնել, քա-
կնել, աւրնել. տ չէօզմէք, պօզմագ ։ – 2 փա-
րատել, ջնջել. տ ոչնչ էմմէք, սիլմէք ։
– 3 գժար բանը քակնել, բացատրել, մեկնել
– 4 պաքը կամ ծոմը աւրել ։ – 5 կանոնը՝
հրամանը կոտրել – 6 թիւլըննել, կակղըց-
նել, հալել. տ կէվշէմմէք, էրիմմէք։
–Լուծանամ զկնաւս, Լուծանիմ՝ ի կնաց.

մաքցընել, մաքնիլ։
–Լուծանիմ վրէժս. տ. Վրէժ։
–Լուծանիմ. թեւընալ, մարիլ։
–Լուծանիմ. իշխանութենէն ինկնալ։
–Լուծանիմ ուրեք. տեղ մը իջնալ (ձիէն, կառքէն), տուն մը մտնել հիւրի պէս. ֊ գնումագ, էնումք, գալմագ։ [վնաստ
Լուծանք, նաց. գ. աւերիլը, քակտիլը,
Լուծաւալ. տ. Փիլաքս, 2։
Լուծեալ. տ. անզամալոյծ։
Լուծեմ, եցի. տ. Լուծանեմ։
Լուծիչ, ծչի, չաց. տ. աւերող, քակտող, վնըջցընող։ [ծուծ։
Լուծլիլը.(ռմկ.) ըղնդի զոյգ նըրակը, ըղնդ։
Լուծոզապէս. մ. լուծուած ոտլով, քաշատրութեամբ։
Լուծուած, ոյ. գ. 1 թուլութիւն, տկարութիւն։ – 2 պաքը աւրելը։
Լուծուիթիւն. գ. կակղութիւն, թուլութիւն. ֊ կէվչէքլիք։
Լուծուկն, ծման. գ. 1 արձրկելը, իյը. ֊ չէօզմէ, չէօզնէլմէ։ – 2 թուլութի. ֊ կէվչէքլիք – 3 մահ. ֊ էօլիւմ։ – 4 դլամանը՝ կարգը կանոնը աւրելը, աւրուիլը. ֊ պօզմաը, պօզուլմաը։ – 5 իշխանութենէն ինկնալը։ – 6 փորը քշելը։
Լուկ, լկան. տ. Լոկ, 1։
Լուղ. տ. Լոդ։
Լուղակ. տ. Լողակ։
Լուղական. տ. Լողական։
Լուղամ, ղեմ, ղեմ. տ. Լոզամ, Լոզիմ։
Լուղիչ. ա. լողացող։
Լուղորդ. տ. Լոդորդ։
Լումայ, ի, ից. գ. մանր ստակ. ֊ ազգէ, մանրազգ։ [վոխառութեան։
Լումայական. տ. մանր բարկի, և լումայաՀ
Լումայափոխ } գ. Հատուածանա. ։ անլումայափոխ.ի,ից } դանաւոր. ֊ սարդաքի։
Լումափոխ. գբ. գ. մէկ լումայ արժող ստակ։
Լուռ ցանեմ, ուցի. լուժ. ն. լսելցընել. ֊ ի. շիմահիմիկք, տուլումագ։
Լուռ, լռի, լռաց. ա. լուռ կեցող, չխօսող։ ֊ տուռ [սմագ։
–Լուռ լինիմ կամ կամ. լուռ կենալ. ֊ տուռ
–Լուռ լուռ. Լուռ մնռ. ա. մ. լռիկ ձնչիկ. ֊ տուռ փռուռ։ [դուռը խօսող։
Լուսաբան. ա. յայտնի հասկըցընող, ա.
Լուսաբանեմ, եցի. ն. յայտնի հասկըցընել։
Լուսաբաշխ. ա. լոյս բաշխող՝ օրհնելով, օծելով, և այլն։
Լուսաբեր, ի, աց. գ. 1 լոյս ունող՝ տուող։ – 2 լուսամուտ, պատուհան։ – 3 արուսեակ՝ առաւօտը երեցած. իակ իրիկուան դէմը՝ գիշերավար. ֊ զօհլա, գիւհէ։ – 4 աստեղք, արեգակ։
Լուսաբերան. ա. քերնէն լոյս բխող։
Լուսաբղխութիւն. գ. լոյս բխիլը։
Լուսաբնակ. ա. լուսաւոր երկինքը բնակող։
Լուսաբոլոր. տ. Լուսալիր։
Լուսաբողոջ. ա. որուն Ձիւզը լուսոյ պէս է։
Լուսաբորբ } ա. լուսով բորբոքած՝ վառ
Լուսաբորբոք } ած։
Լուսաբուղխ. ա. լոյս բխող։
Լուսագէղ. ա. մ. լուսոյ պէս գեղեցիկ, լուսով գեղեցկացեալ։
Լուսագիտութիւն. գ. լուսաւոր գիտութիւն
Լուսագնաց. ա. գէպ՝ ի լոյս կամ լուսով գնացող։
Լուսագունդ. ա. հրեշտակաց խումբ։
Լուսագուն. գ. լուսոյ գոյնը, աչք։
Լուսազարդ.ի,ից. ա. լուսով զարդարուած, լուսաւոր [լուսած ու փայլած։
Լուսազարդափայլ. ա. լուսով զարդա.
Լուսազարդեմ, եցի. ն. լուսով զարդարել, պայծառացընել։ – կը. պայծառանալ, փայլիլ։
Լուսազարդութիւն. գ. լուսով փայլիլը։
Լուսազարմ, ի, ից. ա. գ. հրեշտակ, հրեշտակային մանուկ։
Լուսազգած } ա. լուսազարդ,
Լուսազգեաց, եցի, եցիք } պայծառազգեաց, լուսափայլ, և նման [լլլալ։
Լուսազգենում, զգեցայ. յ. լուսազգեաց
Լուսազգեստ, ի, ից. տ. Լուսազգեաց։
Լուսազգեստիմ, ուեալ. ն. լուսազարդ լլլալ։
Լուսազգեստութիւն. գ. պայծառութիւն։
Լուսազգեցիկ. տ. Լուսազգեաց։
Լուսազուարթ. տ. Լուսազարդ։
Լուսամաղանիթ. տ. լուսով պատած։
Լուսամեհ. տ. լուսեղէն թեւով։
Լուսամեհեմ. յ. լուսեղէն թեւով թռչիլ։
Լուսամոյթ. տ. պայծառ գունով։
Լուսամօրթ. տ. հրեշտակ, և հրեշտակայնման, լուսամեհ։
Լուսալի } տ. 1 լուսով լցուած, խոխոր
Լուսալիր } պայծառ։ – 2 լացեալ լուսին։
Լուսալուսկան. տ. ամենալուսաւոր։
Լուսալուսիթիւն. գ. 1 կատարեալ պայծառութիւն։ – 2 լուսնի լուսին։
Լուսածագ. տ. լոյս կամ լուսոյ պէս ցօղիոյ։
Լուսածագիմ. եցայ. յ. լուսոյ պէս ցօղիլ
Լուսածագոյ. ի, ից. տ. լոյս ցօղիոյ
Լուսածաղիկ. տ. լուսոյ պէս ծաղկած, պայծառ։
Լուսածաւալ. տ. Լուսասփիւռ։
Լուսածին. տ. 1 ծնող լուսոյ՝ (աւրը աստուածածին)։ – 2 լոյս ցօղիոյ, լուսափայլ
Լուսածնեալ } 1 որպէս լուսոյ եղած, պըՀ
Լուսածնունդ } տուած։ – 2 լոյս ցօղիոյ
Լուսածնութիւն. գ. որպէս լուսոյ ըլլալը՝ պըտուիլ ևամբ։

Լուսակազմ. ա. լուսէ շինած, լուսեղէն։
Լուսակազմիմ. կր. լուսէ շինուիլ։
Լուսակալ, ի, աց. գ. ա. 1 Ննջարան. 2 շամուան, գանտիլ։ – 2 Ջահընկալ, մում բռնող։
Լուսականաը, ի, ոլ. գ. լուսեղէն կամարք։
Լուսական. ա. լուսաւոր, լուսացած։
Լուսակարկաչ. տ. Լուսանձանձնչ։
Լուսակերպ, ի, ից. ա. գ. լուսաւոր կերպարանքով, հրեշտակը, լուսեղինք։
Լուսակերպանալ. մ. լուսոյ պէս։
Լուսակերպանամ, եցի. ն. լուսոյ նմանը պայծառացընել։ [ծառուիլ իւն։
Լուսակերպութիւն. գ. լուսոյ նման պայ-
Լուսակերտ. ա. Լուսակազմ։
Լուսակիզ. ա. 1 բուրդը լուսոյ պէս վայլեցնող։ – 2 լուսով վառած բոլորած։
Լուսակիր. ա. 1 լոյս ունեցող։ – 2 ծնող լուսոյ՝ սիրամարգ։
Լուսակոծնալ. ապեի լուսէն զարնուած։
Լուսակրօն. ա. սրբակրօն։ [գործած։
Լուսահիւղ, կամ յեղց. ա. լուսով լցած՝ տո-
Լուսահնար. ա. մարդը լուսի պէս ձերմկած։
Լուսահլաշ. ա. հրաշալի լուսով։
Լուսահէտ. ա. լուսոյ նման, պայծառ։
Լուսահետագոյն. ա. պայծառագոյն։
Լուսահետութիւն. գ. պայծառութիւն։
Լուսահիր. ա. լուսոյ կատարելութիւն ունող։ [վարիքուն։
Լուսահնանձնչ. ա. լուսով կամ լուսոյ պէս
Լուսահնմ. տ. Լուսագնաց։
Լուսամիտ. ա. լուսաւոր մտաք։
Լուսամուտ, մտի, ից. գ. ա. պատուհան, ուսկից լոյս կը մտնէ. տ փէնճէրէ, պահառ։
Լուսայարկ. ա. ծածքը լուսաւոր։
Լուսայեղց. տ. Լուսահիւղ։
Լուսայիս. ա. լուսեղէն։
Լուսանայ, այր, այսւ, ալ. գ. լուսնել. լուսնալ. բացուիլ. տ ագարմագ, աչքբմագ։
Լուսանկարկ. ա. 1 լուսով ազդուած։ – 2 լուսաւոր բան գրող։
Լուսանկութիւն. ա. լուսեղէն, հոգեղէն։
Լուսանկար. տ. Լուսագրգ։
Լուսանմանն. ա. լուսոյ նման։ [փայլ։
Լուսանչոյլ. ա. լոյս ցանկ կեցընող, լուսա-
Լուսանոգ. տ. Լուսագրգ։
Լուսանոգեմ. եցի. ն. պայծառացընել։
Լուսանուն. ա. որ լոյս կը կոչուի, Ա-տուած, հրեշտակ։
Լուսանուշապէս. մ. լոյս անուշութեամբ։
Լուսանուշութ. գ. մեկնիս Լուսակուշ, Լուսան, կենդանի սրատես՝ ինչպէս յօսազ. տ վարշաք։
Լուսանցոյց
Լուսանցք } տ. Լուսամուտ
=Լուսանցք, կամ Լուսանց. 1 աչք։ – 2 չղլած կոմիքը՝ ծայրերը իրենին կամ գրքին։ [տուող։
Լուսաշարժ. ա. ի լուսոյ շարժած, կամ լոյս
Լուսաշաւիղ. ա. 1 որուն ճամբան և ընթացքն է լուսաւոր։ – 2 առաքինի։ – 3 անմոլար։
Լուսաչեմ. ա. կաթիլները լուսոյ նմանող։
Լուսաչուք. տ. Լուսափայլ։
Լուսաչուս. տ. Լուսաշաւիղ։
Լուսապաճոյճ. ա. լուսով գեղեցիկ զարդարուած, լուսափայլ։
Լուսապայծառ. ա. 1 լուսով կամ լուսոյ նման պայծառացեալ։ – 2 յոտակ, յայտնի։
Լուսապատառ. ա. 1 ընդլեցուն լուսով։ – 2 լրացեալ (լուսին)։
Լուսապատիւ. տ. Լուսափայլ։
Լուսապատրոյկ. ա. պատրուգը լուսաւոր։
Լուսապարգև. ա. 1 լոյս պարգևող։ – 2 ուղղող զկատարելութիւն լուսոյ։
Լուսապէս. մ. լուսոյ պէս. տ նուր միսալը։
Լուսապսակ, ի, աց. ա. 1 լուսեղէն պսակ առած։ – 2 որուն պսակն է լուսոյ նման։
Լուսապճայեղց. ա. լուսեղէն ջահերով
Լուսառատ. ա. առատ լուսով։ [լցուած։
Լուսատահման. ա. բուն լուսոյ տեղ եղած, աստուածընկալ։ [զարգարած։
Լուսատարազ. ա. լուսեղէն տերևներով
Լուսատարան. տ. Լուսատնակ։
Լուսատնունդ. ա. լուսով ծնած՝ Քիսուսի ձեռաց տակ։
Լուսատպիտակ. ա. լուսոյ պէս ձերմակ։
Լուսատուգ. տ Լուսագնաց։
Լուսատունգ. ա. լուսաւոր առնղծուած։
Լուսափիւռ. ա. լոյս սփռող՝ չորս դին տարածող, լուսոյ պէս սփռած։
Լուսավառ. ա. լոյսը վառած, լուսոյ պէս վառած։
Լուսավառնալ. լուսով վառած՝ լցուած։
Լուսավառութիւն. գ. Ճրագավառութիւն, պայծառութիւն։ [զարդարած։
Լուսատատմիկ. ա. իր բաղմութիւնը լուսով
Լուսատարդ. ա. լուսով ազդուած։
Լուսատուց. ա. լոյս չսիրող։
Լուսատնչիկ. ա. լուսոյ փափաքող։
Լուսատես. ա. 1 լոյս տեսնող (աչք)։ – 2 տեսքը լուսաւոր։ [շող կիպլի։
Լուսատնական. ի, ացւ. ա. լուսոյ նման. տ ը-
Լուսատնականագոյն. ա. պայծառագոյն։
Լուսատնականութիւն. գ. պայծառութիւն։
Լուսատնեսիկ
Լուսատնեսիկ
Լուսատիպ } տ. Լուսատնական։
Լուսատ. ա. քիչ մը լոյս ունող։
Լուսատու, ի, ացւ
Լուսատուիչ, չի, չաց } ա. լոյս տուող՝ ընդհանուր կամ իմանալի, լուսաւորիչ։

Լուսապան, ի, աց. գ. 1 աչք։ – 2 պատուհան։ – 3 մկրատ, ակռելի։
Լուսապար, ի, աց. ա. գ. ժամու ձրագնեղբուն վրակեցու, ժամի հոգաշող։
Լուսարգել. ա. արեւը կեցընող (Ցեհու)։
Լուսարկու. ա. Լուսազգեաց։
Լուսարձակ. ա. լոյս ցայտեցընող։
Լուսարմատ. ա. արմատը լոյս։
Լուսարշաւ. ա. Լուսաշաւիղ։
Լուսարփի կամ Լուսոյ արփի. ա. Լուսափայլ։
Լուսացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 լոյս տալ, լուսաւորել։ – 2 գիշերը լուսցընել, կենալ ինչուան՝ ի լոյս։ – 3 ճերմակ հանել, յայտնի ընել։
Լուսացուցիչ. ա. Լուսաւոր։
Լուսաւոր, ի, աց. ա. լոյս ունեցող, պայծառ, յստակ, փայլուն. ֆ այրընկը, նուբանի։
– Լուսաւոր առնեմ. ա. Լուսաւորեմ։
– Լուսաւոր, ըք. գ. աստեղք, արեգակ, լուսին, և նմանութեամբ՝ առաքեալք, մարգարէք, վարդապետք, և այլն։
Լուսաւորաբար. մ. 1 պայծառութեամբ։ – 2 յայտնապէս։
Լուսաւորագոյն. ա. մ. պայծառագոյն, [յայտնագոյն։
Լուսաւորական. ա. որ կընայ լուսաւորել, լուսաւորուլ։
Լուսաւորամիտ. ա. Լուսամիտ։
Լուսաւորապէս. ա. Լուսաւորաբար։
Լուսաւորատեսլագոյն. ա. աւելի լուսաւոր տեսքով։
Լուսաւորեմ, նեցի. ն. 1 լուսաւոր ընել, լոյս տալ, աչքի կամ մտքի, ցաճել. ֆ նաւբրան տրբմագ։ – 2 յայտնել, բանալ. ֆ պէչան էֆեմ ինքս։ – 3 առաքը հաւատքը ազովնցընել, և մկրտել։
Լուսաւորեմ, նցի. ն. } փայլիլ. ֆ փոքլա-
Լուսաւորիմ, նցայ. ձ. } մագ։
Լուսաւորնցուցանեմ, ն. լուսաւոր ընել, լոյս տալ։
Լուսաւորիչ, ըչի, չաց. ա. գ. լուսաւորող, լոյս տուող՝ որ և է կերպով. ինչպէս արեգակ, Աստուած, հրեշտակք, գլխաւոր սիրք, և իրբև սեպհական կոչմամբ աւետրն Գրիգոր մեր լուսաւորիչը։
Լուսաւորութիւն. գ. 1 պայծառութիւն. լոյս։ – 2 լուսաւորելը։ – 3 յայտնի տեղեկութիւն։ – 4 լոյս հաւատոյ։ – 5 մկրտութիւն։
Լուսափայլ } ա. լուսով կամ լուսոյ պէս
Լուսափայլակ } փայլուն, պայծառ, լոյսակ, յայտնի. ֆ միւնէվէր, այրընկը։
Լուսափայլեմ, նցի } ն. պայծառանալ,
Լուսափայլիմ, նցայ } փայլիլ. ֆ նբլտրբմագ։
Լուսափայլութիւն } գ. 1 պայծառութիւն,
Լուսափայլումն } փայլիլելը։ – 2 գնդատպայծառութիւն։ [պայծառ։
Լուսափառ. ա. փառաւոր լուսով, խոհատ
– Լուսափառք. գ. փառաւոր լոյս։
Լուսափափագ. ա. յայտնի և սիրափափաքով։
Լուսափեսացու. ա. լուսաւոր փեսութենընկրով։
Լուսափթիթ. ա. լուսով ծագկած։
Լուսեղէն, ղինի, նաց. ա. լուսէ շինած, լուսաւոր, անմարմնի։
– Լուսեղինք. գ. հրեշտակք։
Լուսերակք կաց. գ. աչքի լուսոյ ջիղերը։
Լուսերամք, մից. ա. գ. դասք սրբոց և հրեշտակաց։
Լուսերանգ. ա. լուսապայծառ, լուսափայլ։
Լուսերևութիւն. գ. լուսափայլութիւն, լուսաւորութիւն։
Լուսերկին. ա. Լուսերանգ։
Լուսերկեաց. ա. Լուսաշաւիղ։
Լուսընկալ. ա. 1 ընդունարան լուսոյ։ – 2 աստուածընկալ։
Լուսընկալութիւն. գ. լոյս ընդունիլը։
Լուսիկ. գ. պղտիկ՝ ի ևեթ և լոյս մի, անուշիկ լոյս։
Լուսին, սնի, իս, կամ սոյ, ով. գ. 1 լուսին, լուսընկայ. ֆ այ։ – 2 ամիս։
– Ամագլուխ լուսին. նոր լուսին, նոր ամիս։
– Լուսին ձիոց. ձիերու լուսնաձև գարշկամ պայտ։ ֆ նալ։
Լուսն, լուսունք. գ. աչքին լուսը գոցող՝ Ննջման կնդե. ֆ կէօզ փէրտէսի
Լուսնագանչ. գ. ըղձալին ցանկալէն խնդիմութիւն (լուսնին ազդեցութեամբը)։
Լուսնագիր. գ. նոր լուսնի օրերու նշան՝ գիրը։
Լուսնաձիւ. ա. լուսնի օրերով համրած։
Լուսնաժէտ. ա. Լուսնոտ։
Լուսնալեր. ա. գ. լուսնի լոյսը։
Լուսնախախիտ. գ. լուսնի օրերուն տարբերութիւն աւետրգազաշտական։
Լուսնակ, ի } գ. 1 լուսնի լոյսը, լուսընկայ,
Լուսնակայ } լուսընկայի լոյս. և անոր նման պայծառութիւն մեծնշոյ. ֆ մահիթաբ։ – 2 լուսնով գիշեր։
Լուսնականն, ի, ացս. ա. 1 լուսնի յատուկ։ – 2 ամսականն։ – 3 լուսնոտականն։
Լուսնականն. նայն ընդ Լուսնակ. և կամ լուսընկայինն նայելով գիտեցող։
Լուսնահաս, ի, ացս. ա. Լուսնոտ։
Լուսնաձև. ա. նոր լուսնի ձեւով. ֆ մէհվէրի
Լուսնային. ա. Լուսնականն։ [լուսնի։
Լուսնանաւութիւն. գ. նաւի պէս քալելը։
Լուսնապաշտ, ի, ացս կամ իցս. ա. լուսնի պաշտող. ֆ այս թէմափան։
Լուսնապէս. մ. լուսնոյ պէս. ֆ այ միաթլի։
Լուսնասեսիլ. ա. լուսնոյ տեսքով. ֆ այս

պէնզէր։ [ցրնոզ հաշիւ։
Լուսնացոյց, ցուցի. ա. գ. լուսնի օրերը ցու-
Լուսնաւոր, ի, աց. ա. Լուսնական։
Լուսնաւորական. ա. լուսնկայ եղած (գի-
շերը). ֊ մահիճ տալը։
Լուսնեակ կամ նկի, նկը, կաց. ֊ 1 ա. Լուս-
նաւոր։ — 2 վերնատունի մուտք։
Լուսնիծագ, ի, իւ կամ աւ. գ. երևելի մե-
լրակ՝ Ա. լրամագդ կամ Դիոս չաստուած սե-
պուած. ֊ միշտիէրի, պէրձիա, հիւրմիւզտա։
Լուսնիկ. ա. Փառաւոյ։
Լուսնոտ, ի, ից կամ աց. ա. գ. լուսնի հետ
կապուած հիւանդութիւն. և անուններ-
զը. ֊ այլը, իմումաբզգը։
Լուսնոտիմ. չ. լուսնոտ ըլլալ։
Լուսնունակ. ա. լոյս ունեցող։
Լուսոտել. ա. պախարակելու։
Լուսոտիան. ա. նախատական. ֊ ազարկը։
Լուսոտիոդ. ա. նախատող, հայհոյող։
Լուստամ, ացայ, ն. չ. վար զարնել, նախա-
տինել, բամբասել, անիծել, հայհոյել։
Լուստանամ. նոյն. ան և Լուսանամ զբ։
Լուստանք, նաց. գ. նախատինք, անարգանք,
անէծք։
Լուստաս, կամ Լուտաս. գ. տունկ և խոտ.
֊ ատէմ, հէնտէգուգա, կիւլկիւլանի մըտիւ։
Լուտուտ. գ. ֊ չէմէլէմպիճ, կամ գուշ
նէմի։
Լուր, լոյ, ոց. և լրի. գ. ֊ 1 լսելը, լսուիլը.
֊ իշխոխը — 2 համբաւ. ֊ չաւլ — 3 թղթըռվին
լսող, ծածկագէտ Աստուած։ — 4 քաջա-
զրութիւն — 5 ձայն։ — 6 հնազանդութիւն։
— Լուր առնեմ, լինիմ. խնացընել. ֊ խապէր
վէրմէք, կէլմէք։
— Լուր գնեմ. մտիկ գնել։
— Ի լուր լուր. նեմ. լսուելով։
— Լուր. ա. ֊ 1 միայն։ — 2 անպահոյ։
— Լուր ծբ. ֊ 1 բան բանելու սբ. ֊ իշ կիւնիւ
— 2 (ասիկ) ամբողջ սբ մը։
Լուրիմ. ա. ֊ 1 քաց կապոյտ, երկնագոյն։
— 2 տ. Լուրջ, 2։
Լուրջ, լրջի, ջաց. ա. ֊ 1 քաց կապոյտ. ֊ սիւռ
մալխի, աչըզ մալխի։ — 2 զուարթ, պարզ,
երևուն։ — 3 արթուն, խելքը գլուխը. ֊ այըզ։
— Ի լրջէ, Ի լրջաց, Ի լրջնաց, Ի լրջուց, Ի լրջ.
ջոյնի կամ ուրի. մ. արթուն եղած առա-
ւօտը. ֊ այըզլըգտան։
Լուրա. տ. Լրտուս։
Լուցական. ա. վառող, վառելու։
Լուցանիմ, լուցի, լուց. ն. վառիլ, բռնկ-
ցընել, էրնել. ֊ նագմագ, իմումիուշտուբմագ։
Լուցկի, կիք. կաց. գ. վառելու կամ վա-
ռող բան մը. ֊ գավ։
Լուցումն, ցմանն. գ. վառելը, վառուիլը։
Լուք } գ. անալուս. ֊ միւրէք քէշ պալըզը։
Լոք }
Լպիրծ. ա. սահուն, սահփըռտուկ. ֊ գայ-
Լպիրշ. ա. լիրբ. ֊ արսըզ։ [փընճագ։
Լպուտ. գ. աղեղով բամբակ գզող. ֊ հա-
լաճ։
Լպրծագոյն. ա. խիստ սահուն։ [չիւնո
Լպրծական. ա. սահփըռտուկ, դիւրահրին-
Լպրծնիմ, եցի. ն. } ֊ 1 սահնցընել, սկըզ-
Լպրծիմ, եցայ. կ. չ. } ցընել. ֊ գայտըրմօգ։
— 2 սկըզիլ. ֊ գայտագ։
— Լպրծիմ. լրբանալ։ [մար. ֊ լըզան։
Լպրծուկ, գ. ֊ 1 Ա. Ձի. ֊ սօղուլճան։ — 2 ազո,
Լպրծուտ կամ ծուտ. տ. Լպիրծ։
Լպրշաբար. տ. Լրբաբար։
Լպրշական. տ. Լպիրշ։
Լպրշանք, նաց. տ. Լպրշութիւն։
Լպրշիմ, եցի. ն. չ. երևսը պատռիլ, երևսի
Լպրշիմ, եցայ } ջուրը կտրտընցընել, սկըզած
ըլլալ. ֊ արսըզլամմագ։
Լպրշութիւն. գ. լրբութիւն, աներեսութիւն,
անկարգ յաւակն. ֊ նիւզսիւզ իւք, աբ-
սըզըգ։ [նական (խուց)։
Լսական, ի, աց. ա. լուռ կենալու, առանձ-
Լսակաց, իից. ա. լուռ կեցող, ճգնաւոր։
Լսանիսա }
Լսասէր } նոյն։
Լսարան, ի, աց. գ. լուռ կենալու տեղ,
լուռ կեցած վիճակ։
Լսելեայն կամ Լսելեան. մ. նախ. ա. ֊ 1
լռիկ, ծածուկ, անձայն. ֊ կիզլիճէ։ — 2
լուռ. ֊ սիւքիւթ, նալընըզ։ — 3 առանց.
֊ սըզ, սիզ։
Լսելութիւն. գ. լսելը, լսուիլը։
Լսիմ, եցի. չ. ֊ 1 լուռ կենալ, ձայնը քա-
շել, չխօսիլ ձեռնալ, համբերել. ֊ սուս օղ-
մագ՝ տուրմագ։ — 2 հանդարտիլ, դադրիլ.
֊ սիւքիւթ տուրմագ։
Լսնցուցանիմ, ցուցի. ն. լսնցընել, խօսիլ
չթողուլ, հանդարտեցընել, դադրեցընել.
֊ թիւքիւն էթմէք։
Լսնցուցիչ. ա. լսնցընող։
Լսիկ. ա. մ. լուռ մունջ. ֊ սուս փուս։
Լսիկ մնջիկ. տ. Ա՛նջիկ։
Լսին. ա. մ. լուռ, լսիկ։
Լսկաց. տ. Լսակաց։
Լսութիւն. գ. ֊ 1 լուռ կենալը. ֊ սաքիթ
լիք, սիւքիւթ։ — 2 հանդարտութիւն։
Լսումն, լսմանն. նոյն ընդ վ։
Լսուն. տ. Լսին։
Լսական, ի, աց. ա. լսելու, որ կրնայ լսել։
Լսասէր, սիրի, րաց. ա. ֊ 1 բանասէր, ուսու-
մնասէր. — 2 լսել ուզող՝ սիրող։
Լսասիրութիւն. գ. ուսումնասիրութիւն։
Լսարան, ի, աց. գ. ֊ 1 ականջ, անկաճ. ֊
գուլաղ — 2 առևան, հանդիսարան. ֊ տի-
վան — 3 գպրոց երևելի. ֊ մէքթէպ։
Լսարութիւն, գ. լսելը, կարողութիւն լսե-

լոյս, անկաձ։
Լսելափակ. ա. անկաձը գոցած, գոցող։
Լսելի, լսոյ, լսեաց. ա. լսելու, որ կրնայ լսուիլ. ՏԻՒՄԻԼԻ։
–Լսելի առնեմ. լսեցընել. Տ ԻՄԻՄԻՒՄՔ։
–Լսելի լինիմ. հաշակուիլ, և ընդունելի ըլլալ. Տ ԻՄԻՄԻՒՄՔ։ [ՒՆ։
Լսելի, լսից. ա. գ. լսող, միտիկ ընող. Տ ԻՄ.
–Լսելիք, լսեաց. գ. ՝ ականջ, անկաձ. Տ գուշագ – 2 լսելը, անկաձ դնելը։
Լսելութիւն. գ. 1 լսելը։ – 2 միտիկ ընելը։ – 3 անկաձ։ – 4 ձայն։ – 5 խնդիրքը ընդունուիլը։
Լսեմ, լուայ, լուր, լուեալ կամ լսեալ, (կայ և լսեաց). ն. 1 ձայնը կամ խօսքը՝ անկաձը հասնիլ. Տ ԻՄԻՄՔ։ – 2 հասկընալ. Տ անդլամագ։ – 3 անկաձ՝ ուշ դնել, միտիկ ընել, մտիկ. Տ ՈՒՐԻՔՔ։
–Ձլսելոյն կամ Ձլուելոյն առնեմ. չլսելու։
–Լսեմ զինո. հոտ առնել։ [գալնել։
–Լսող, ի, աց. 1 լսող, միտիկ ընող, մտոգ։ – 2 աշակերտ. Տ շայիրտ։ [ՈՒՐԻՔ։
Լսեցուցանեմ, ցուցի. ն. լսեցընել. Տ ԻՄԻՄ.
Լմնագոյն } ա. 1 Ներմիկած. Տ ազարմըշ։ –
Լմնաձև } 2 փայլած. Տ փարլագ։
Լմնանամ, ացայ. չ. Ներմիկնալ, քիչ մը փայլիլ. Տ ազարմագ, պիր ազ փարլամագ։
Լմնացուցանեմ } ցուցի. ն. տգեղ Ներմնակ
Լմնեցուցանեմ } ընել, ապականել. Տ ա. զարհմագ, սօլտուրմագ։
Լմնիմ, եցայ. ա. Լմնանամ. – 2 կեղտիլ։
Լոզական. ա. Լսական։
Լոզասէր. ա. Լսասէր։
Լոզութիւն. գ. 1 լսելը, միտիկ ընելը. Տ իմիմա, իմիմաթ։ – 2 անկաձ. Տ գուշվէթի տամիէ։ – 3 մտելը, Հնազանդութիւն. Տ իմիմաթ։
Լոյս լինիմ. լսել ու հասկընալ։
Լուսին, լսման. գ. լսելը, Հնազանդութիւն. Տ իմիմա, իմիմաթ։
Լուրգ. գ. լսելը։
Լուսա. ա. Լուսուսի։
Լսական. ա. լսացընող, լսացած։
Լսականութիւն. գ. անպակաս լսացընութիւն։
Լսականութիւն. գ. միտքան լսուելն, բոլանդակութիւն։
Լսանամ, չ. 1 լսում ըլլալ լսուելի. Տ ասլմագ – 2 հշտանալ. Տ ասլմագ։
Լսապատար. ա. Խաղապատար։
Լսապէս. մ. լիսապէս, առատապէս, կատարեալապէս. Տ իմիմաթ, պօլ պօլ։
Լսացուցանեմ, ցուցի. ն. լսեցընել. Տ ասլտուրմագ։
Լսբաբանական. ա. լիրք քան խօսագ։
Լսբաբար. մ. լսբութիւն. Տ ասլսբալ ըզբլայ։
Լսբագոյն. ա. խիստ լիրք։
Լսբախօս. ա. լիրք խօսող։
Լսբանք, նաց. ա. Լսբութիւն։
Լսբաբար. ա. լսբութիւն ընող։
Լսբնամ. ա. Լսբիմ։
Լսբնեի, նւոյ. ա. Լիրք։
Լսբիմ, եցայ. չ. լսբանալ, երեսի ջուրը կոբնցընել, յանդգնիլ. Տ ասլսբզանմագ։
Լսբին. ա. Լիրք։
Լսբութիւն. գ. անլսնելութիւն, յանդգնութիւն. Տ ասլսբզագ։
Լսիագոյն, գունի, էց. ա. աւելի կապտագոյն, մ՚Ներագոյն։
Լսիալոյս. ա. մ՚Ներշագ լուսով։
Լսիանամ, ացայ. չ. կապուտակիլ, մ՚Ներագոյն ըլլալ։ [՚ի մուխը կանուխ։
Լսիանաւոտիլ լոյս. մ՚Ներշագ լոյս, մուխ՚ն
Լսիաւէիութիւն աչաց. աչքի մ՚Ներութիւն։
Լսիս. ա. Լիր։
Լսութիւն. գ. 1 լսում, լիութիւն, ամբողջութիւն, լնցուներութիւն, առատութիւն, կուշտութիւն. Տ ասլսլուգ, իմիմաթլուգ, պօլլուգ, իմաչկընլուգ։ – 2 լմընցնալը, կատարումն. Տ իմիմաթ, պիմիմէսի։ – 3 բոլորքագ.
–Լսութիւն. ա. Լսուր [մուխ իներ։
Լսումն, լսման. գ. 1 լսանալը, լիութիւն, բովանդակութիւն. Տ ասլսլուգ, իմիմաթլուգ։ – 2 կշտանալը. Տ իմիմաթ։ – 3 առատութիւն. Տ պօլլուգ։ – 4 լմընցնալը, կատարումը. Տ իմիմաթ, էնձամ։
–Ի լսումն ածեմ. կատարել։ [լսուիլ։
–Ի լսումն գամ՝ եկանեմ՝ հասանեմ. կատարիլ։
–Լսումն. միաբան բառմունքի ձեւ։
–Լսումն լսանի. տանը չորս օրուան լուսին։
–Լսումն. գ. լուր, լսելը։
Լսումնօրէն. մ. լիով, լիուլի։
Լսուտա. ա. Լսանալ։
Լսուտեմ, եցի. տ. Լսանեմ։
Լսջաբար. մ. խելքը գլուխը, ըրածը գիտնալով։
Լսջագէմ. ա. գուարթի դէմքով։
Լսջակապուտակ. ա. երկնագոյն։
Լսջամբառ. ա. մ. արձանագրութիւն մտքով, խելքի գլուխը. Տ այբգ։
Լսջամտանք. ա. Լսջմտութիւն։
Լսջանամ, ացայ. չ. արձընանալ, խելքի գլուխը ըլլալ. Տ այբգանմագ։
Լսջացուցանեմ, ցուցի. ն. արձընցընել, գուարթացընել, պայծառացընել։
՚ի Լսջէ, ՚ի Լսջեաց. տ. Ուրջ։
Լսջիմ. տ. Լսջամիմ։
Լսջմութիւն. գ. 1 գուարթութիւն. Տ չէնլիք – 2 առատաձեռնութիւն. Տ ՀԷՕՄԼՈՒՔ։
Լսջոյ. տ. Ուրջ։
Լսանս, ի, աց. ա. գ. 1 դիտող. Տ չաշուտ – 2 մտանիչ։ [չաուկ։
Լսանական. ա. լսանի կամ լսուելութեան

թոնատացուիլ. տ. Լ թոնատութիւն
Լ թոնեմ, նցի. ն. գիտել. տ չաշըղամագ։
Լ թոնատութիւն. գ. գիտողութի. տ չաշուտ-
Լ ցած. ա. լցնալ, լցուած։ [լոգ։
*Լ ցարան. գ. չոնմարան նաւի. տ ամպար։
Լ ցիչ. տ. Լ ցուցիչ։
Լ ցողական. ա. որ կրնայ լեցընել, լեցընող, կշտացընող։
Լ ցուցանեմ, լցուցի, լցի. ն. 1 լեցընել. տ ասլուսումագ։ – 2 կշտացընել. տ ասլուսումագ։ – 3 լմընցընել, կատարել. տ իձիա էմ մէք։
Լ ցուցանողական. տ. Լ ցողական։
Լ ցուցիչ. ա. լեցընող, կշտացընող, կատարող։
Լ ցուցողական. նոյն։
Լ քանամ. տ. Լ քանիմ։
Լ քանեմ, ւքի, ւկը. ն. նրնսի վրայ կամ ձեռ-քէ իջուցել. տ պրագմագ։
Լ քանսիմ; լքայ. կ. չ. նրնսի վրայ մնալ, անձրկիլ, լղթիլ, իջուիլ. տ կէ, վէմ մէք, իկը-լէրի քէ սիլմէք, հէլաք սլմագ, վազ կէշմէք։
Լ քանտա. ա. որ պիտոյ ձգուի, անցաւոր։
Լ քամ, նցի. տ. Լ քանեմ, և Լ քուցանեմ։
Լ քնցուցանեմ. տ. Լ քուցանեմ։
Լ քնուամ. տ. Լ քանիմ։
Լ քուիլիւն. տ. Լ քուիմ։
Լ քուիմ, լքայ. գ. 1 նրնսէ ձգելը, ձեռքէ իջուցելը. – 2 անձրկուիլիւն, իջուլուիլիւն, պրտակուրուիլիւն։
Լ քուցանեմ; լքուցի, լքի. ն. իջուլցընել, պիրտի կտունել, լղթիցընել. տ կէ, վէմ մէք։
Լ քուցուիմ, ցմայ. գ. պրտակուրուիլիւն, անձրկիլը։ [քէլաքէ։
Լ օգիկ, գկի, կաց. գ. վերարկու. տ պիւնիշ,
Լ օղ, Լ օղակ, Լ օղամ. տ. Լ ող, և այլն։
Լ օշ. գ. բոյս մը. տ պուհուր մէյրէմ էլմասը, թամէնի գուլաղը։
Լ օշտակ կամ Լ օշտակ. գ. 1 օրթի պատա-ռուկ, ձերմակ օրթի. տ ուրուներուլ ֆաշա-բատ – 2 լըշտակ՝ Հայաստանի մէջ արմատ մինչ ոտի կերպարանքով. տ ապրուսանէմ, հիւնկի, էրէք քէօքիւ։
Լ օռ, կամ Լ օռ, ի կամ ոյ. գ. գոլտնքուրդ. տ նօսուն։ [նօսունըլուլ։
Լ օռաբոյս. տ. ուր որ լօռ շատ կը բուսնի. տ
Լ օռամարդք. գ. լօռ բուսած տեղ. տ սազ-լըգ, նօսունլու նէր։
Լ օռասեմ՝
Լ օռի սեմ՝ գ. լօռի սերմ. տ քէօտէրէ։
Լ օռաւէտ. նոյն ընդ Լ օռաքոյս։
Լ օռայ կամ Լ ռաս. տ. Լ աւրաս։

Խ

Խ. խէ. երկրատառանեքորդ տառ Հայոց. բաղաձայն՝ ի կարգէ կրկնակաց, փափուկ հնչելի քան զԽր Ե բրայեցւոց և Եբրայեցւոց՝ Պարսից և Թուրքաց նման. մատ՝ի Հ, որուն հետ լծորդ է. ինչպէս, խաղք, հաղք. խրատախ, հրատախ. Ռախաբ, Ռահաբ կամ Հռահաբ։
– Լծորդ է և գբին հետ. սանդուխք, սանդուղք. վախճան, վաղճան։
– Խ. խ. քառատուն, կամ քառատնեքորդ։
Խաբ, խաբք, ից. գ. խաբէութի, և սխալ-լուիմն. տ հիլէ, տէք, նանզըշ։
– Խաբ գործեմ կամ տամ. խաբել. տ տէք էմ մէք, տուշագ գուրմագ։
– Ընդ խաբս, կամ Ընդ խաբ. մ. անգիտու-թեամբ, սխալմամբ, խաբելով։
– Խաբ. տ. խաբող, խարուած։
Խաբանութիւն. տ. Խաբէութիւն։
Խաբանք, նաց. գ. խաբէութիւն. տ ֆէնտ
Խաբան, ի, աց. գ. գործիք խաբելոյ։
Խաբայ, նայք, էից. տ. խաբէբայ։
– Խաբեայ կերպարանք. դիմակ. տ մասգարա։
Խաբէբական. տ. խաբէական։
Խաբէբայ, ի, ից. տ. 1 խաբող, կեղծաւոր. տ ալտատըճը, տօլանտըրըճը, հիլէգար, թէլպիս – 2 խաբէական։ – 3 գ. որսալու կեր. տ ավլայըճը նէմի [ծաւոթութիւն։
Խաբէբայութիւն. գ. նենգութիւն, կեղ-
Խաբէբեայ, բերէի, ից. տ. Խաբէբայ։
Խաբէական. տ. Խաբէական։
Խաբէայ. գ. տուտ սրէկայ։
Խաբեմ, նցի. ն. 1 խաբխըբել. տ ալտաթմագ։ – 2 ծաղր ընել։
Խաբեպատիր. տ. բոլորովին խաբէական։
Խաբէական. տ. խաբելու յատմար բան, տուտ, շինծու։
Խաբէութիւն. գ. խաբելը. տ ալտաթմասը։
Խարիչ. տ. խաբող, խաբէբայ. տ արտատըճը։
Խաբկանք, նաց. գ. խաբէութիւն, սխալ-լանք, խաբուիլը։
Խաբկեմ, նցայ, չ. խաբուիլ. տ ալտանմագ։
Խաբողական. տ. խաբէբայ, խաբէական։
Խաբողական. տ. խաբելով օրացող։
Խաբողութիւն. գ. խաբէբայութիւն, խա-բելը։

Խաբուսիկ } ա. 1 խաբիչ։ – 2 թ. ալեգմանութիւն
Խաբուսիկ } անուանս Յակոբ. ՚ս ալտատոլՀՀ։
Խաբուհի. ա. գ. խաբնբայ (կին)։
Խաբումն, բ. գ. խաբելը, խաբուիլը։
Խաբուսիկ. ա. խաբուսական, հնարքով մը խաբող. ՚ս ուսուլ իւիՀ՝ ուսուա ալտատոլՀ։
Խազ. գ. թուր, սուր կրկսայրի. ՚ս գլխՀՀ, խատաւիչ։
Խազ, ի, ից. գ. 1 գիծ, գիր. ՚ս խաթիթ։ – 2 շարականի նշանները։ – 3 սիւներու, ձեռքի, նեաի խորունկացած գիծը։
Խազ. ա. 1 քանի մը չարաչար վատուած՝ սոր-ված. ՚ս գլզմիր, թալխպ օլմուշ – 2 խակ, տհաս։
Խազած. ա. գ. գծած տեղ, գիծ։
Խազիմ, նցի. ն. 1 գծել, գծագրել, բզբքաել. ՚ս չգմագ, թիֆթիկ թիֆթիկ էթմէք։ – 2 էլել։
Խազմ, ի, ից. գ. կռիւ, պատերազմ, վէՀ. ՚ս ՀՀնկ, գաւկա, նիզաւ
– Խազմ առնեմ. վէՀ ընել։
Խազմագործ. տ. Խազմարար։
Խազմական. ա. կռուազական, խռովական։
Խազմուառ } ի, ից. ա. կռուարար, խռո-
Խազմուարար } վարար։
Խազմուարարութիւն. գ. կռիւ, խռովութիւն։
Խազմուշ, մլոյ. գ. մլած քաղցու, նոր գինի. ՚ս մուսթաֆա։
Խազմութիւն. տ. Խազմ։
Խաթարեմ, նցի. ն. աւրել, խանգարել, վնասել, ապականել. ՚ս պոզմագ, պէրպատ էթմէք։
Խաժ, ի, ից կամ ից. ա. Հաստրկնկ, լեցուն կնկ. ՚ս գաղաձա, սրգձա։
– Խաժ գոյն կամ գունով. մթնագոյն քան գՀնթմակը, կապուտկնկ, երկնագոյն, մանուշակագոյն, և այլն։
Խաժաբանեմ. ն. տգիտութեամբ՝ խակութեամբ խօսիլ։
Խաժագոյն. ա. խաժ գունով. երկնագոյն։
Խաժակն, ական, անց. ա. խաժաչք, կապուտաչուկ. ՚ս ալա կէօզ իւ, սիւտ մաւի-սի կիպի։
Խաժակնութիւն. գ. խաժակն ըլլալը։
Խաժամուժ. ա. գ. բազմութիւն վարի կամ Հասարակ մարդկան. ՚ս պայաղը՝ գաղա Հալգ, պյագ թագրմիր։
Խաժութիւն. գ. տգիտութիւն, տխմարութիւն, խակութիւն։
Խալ. գ. բնական նիշ. ՚ս պէՀնկ։
Խալամ, ի կամ ոյ. գ. անասունի գանկ, չոր գլուխ. ՚ս գաֆա, քէլլէ։
Խալամվիճ. մ. գլխոտը. ՚ս գաֆասըլար։
Խալաւակայք. գ. սեան գլուխ՝ պէտպէտ զարդերով, և կախած զարդերը։
Խալաւիկ, ըկի, կաց. գ. տղոց խաղ մը։
Խալե. գ. Արաբիայի ծագիկ մը։
Խալեզուն, ի. գ. (ա.) 1 խնուճՀ. ՚ս պոյ-նուզլուը պէօՀՀք, սալեանկէօզ – 2 խորն-ջաձև մէջէ մէջ շէնք։
Խալիփայ, ի. գ. (ա.) յաջորդ, յետա-ձնաց, ամիրապետի յաջորդներըը։
Խալխալ. լայք. տ. Խոզէք։
Խալոկ. գ. Արաբիայի ծագիկ մը։
Խալտիմ, նցայ. չ.(ռմկ.) խալտէնալ-սլսալ. ՚ս խալթի էթմէք։
Խախալ. տ. Խալըրալ։
Խախալեմ, նցի. ն. խալրալով մաղել։
Խախամիք. տ. Խահմիք։
Խախանջեմ. ն. այլանդակ ձայն Հանել։
Խախանք, նաց. գ. քահքահ ծիծաղ. ՚ս քահ-քահ։
Խախաչ առնեմ. (ռմկ.) կարկառա ընել։
Խախաց, ի, ից. գ. պանրի մակարդ կամ ընկերը գաւին խախացոցէն. ՚ս սիւտ՝ եօղուրտ մայասը։
Խախացեմ, նցի. ն. մակրդել, խախցել։
Խախացուց. ի. գ. տառմիքս գաւին և որձող կնդպանուոյ խախցուց. ՚ս միտէ, գլըզ պայըր։
Խախուտ. ա. խախտած, խարխլած, անհաստատ, փտտած. ՚ս սիւչՀէք, չիւրիւք, զայիֆ, էյրՀէթի։
– Խախուտ գ. տեղէն խախտիլը, օտարուիլ։
Խախտալուր. ա. կոկորդաձայն՝ Ֆաղդէացւոց կամ Խազտեաց պէս։
Խախտած. ա. գ. խախուտ՝ աւրած տեղը։
Խախտեմ, նցի. ն. տեղէն շարժել, աւրել, քակտել. ՚ս թէփրիթմէք, գլմիլտաթմագ։ – 2 գաղթական խրկել։
Խախտուիլ, տնան. գ. աւրելը, տեղը փո-խած. տ. Հաս և խած։
Խածական չինիմ. յանկարծ խածնելով բանի մը Հաճն առնել. ՚ս չալըշ պլմագ։
Խածանեմ, ծի, խած. ն. 1 խածնել, խթել, խայթել, կՀնել, գալնել (օձի, կարձի). ՚ս ըսըրմագ, տալամագ, սօգմագ, վըրմագ։ – 2 սիրտը տագնել, խղճայընել. ՚ս Հանըմը եազմագ։
Խածանողական. ա. որ կրնայ խածնել։
Խածանողութիւն } գ. խածնելը, կՀնելը։
Խածանումն }
Խածատանք, նաց, գ. խածատելը, խածած տեղը։
Խածատեմ, նցի. ն. 1 խածխրձել. ՚ս ըսըրմագ։ – 2 խոցոտել. ՚ս նարալամագ։
Խածատումն, տման. գ. խածատելը, իր։
Խածեակ, նկի. գ. պզտիկ խածի Հնգաձեան։
Խածի, ծւոյ, ծեաց. գ. մանչկեղէն պարկը՝ բնական ստամոքսի թաղանթոց, և այլն, կտաւագ. ՚ս գուրսաղ։ – 2 ծառի տեսակ մը։
Խածիմայ, ի, ից. գ. ոՀնիկ՝ թռչուն, մանաւանդ իրենց ամուսնան. ՚ս էօլէնիչ։

Խածուած, ոյ, ոց. գ. խածնելը, և խածած տեղը։ [իլը։
Խածուքն, ծման. գ. խածնելը՝ խայթելը։
Խակ, ի, ացս. ա. 1 անհաս, խամ (պտուղ, տոպրակ, բիւրեղի պէտ հաւկիթ)։ – 2 խեղ. ֊ նաբատաց։ – 3 անգուեմ. ֊ խիյանէթ։
Խակաբարոյ. ա. անմանրպէն, անտղորմ։
Խակագոյն, գունի, ից. ա. աւելի խակ՝ անհաս, նոր, տղայական։
Խակագործ, ի, ոց կամ ից. ա. չարագործ, խեղ, տգետամբ. ֊ Ճահիճ, տէնկսիզ։
Խակագործութիւն. գ. խեղութիւն, տգղայամտութիւն, տգետամբութիւն. ֊ Ճահիճք, տէնկսիզք, զգլոպալըգ։
Խակախորհութիւն. գ. տղայական մտածութիւն։
Խակակիճ առնեմ. խակ խակ կծել՝ քաղցել։
Խակակուտ. ա. գ. 1 խակ քաղած, կծծուած – 2 անկատար ծնունդ։ – 3 նոր Հզմած հաց (ձէթի)։
Խակամիտ. ա. պակասամիտ. ֊ Ճահիճ։
Խակամտական. ա. պակասամտի (քան)։
Խակամտութիւն. գ. պակասամտութիւն. ֊ Ճահիճք, գաղալըգ։
Խակասիրտ. ա. խոտասիրտ։
Խակաւարժ. ա. վարժութիւն չունեցող։
Խակութիւն. գ. 1 անհասութիւն պտղոյ՝ հասակի՝ խնձոց. ֊ խամրըգ, ահէմիկք, Ճահիճք։ – 2 տմարդութիւն, խոտասրտութիւն, անգիտութիւն, խեղութիւն, տգետամբութիւն. ֊ նաւթազգուշ, նաբատմագրութ, պէտխոյ։ [֊ թամամ։
Խահ, ի. խահք. հից. գ. կնիք, կնքակուր.
Խահագործնամ, եցի. ն. նվիել. ֊ փիչկրմիք։
Խահագործութիւն. տ. Խահարարութիւն։
Խահակիր, կնքոց. տ. Խոհակիր, կնքոց։
Խահակնքութիւն. տ. Խոհակնքութիւն։
Խահանիք, ի, ացս} ա. գ. կնքակուր նվիող.
Խահապար, ի, ացս} ֊ աշձիր։
Խահարարութիւն, թիւնք. գ. 1 կնքակուր նվիելը. ֊ աշձիրլըգ։ – 2 տեսակ տեսակ կնքակուրներ. ֊ թիւրլիւ թիւրլիւ. թամամլար։
Խահնամ, եցի. ն. 1 նվածը խանգարել, էրկել, չորցընել. աւրել. ֊ պօզմագ, նագմագ, պէրպատ էթմէք։ – 2 Հալեցընել. մաշեցընել։
Խաղ, ուս, ուց. կամ ոյ, ովս. և ի, ից. գ. 1 խաղ, խաղալիք. ֊ օյուն, օյունճագ։ – 2 ծիծաղ, կատակ. ֊ շաքա, կիւլքիւշ։ – 3 թամբանի տեսարան։
– Խաղ առնեմ, խաղ ունիմ. վրան ծիծաղիլ. ֊ մսաքարա էթմէք, զէֆքզէնմէք։
– Խաղ լինիմ. խաղք ըլլալ։
– Ընդ խաղ արկանեմ զիրան. բանը կատակի դարձընել։ [(զարմանի)։
Խաղ. գ. 1 երաժշտական խաղ մը։ – 2 խորշ
Խաղ, ի, ացս. գ. խաղաղ՝ ծանծաղ ջուր, ջրատ տեղ. ֊ կէօլ, Ճամ Ճիմէ։
Խաղաբանեմ. ն. չ. կատակ ընել. ֊ շաքա
Խաղաղըր. տ. Թաւալգլոր։ [էթմէք։
Խաղալի. տ. Խաղալիք։
Խաղալիկ, լկի, կաց. 1 ա. խաղցող, պար բռնող – 2 գ. խաղկըլլիք. ֊ օյունճագ։
Խաղալիք, լեաց. գ. 1 խաղկըլլիք. ֊ օյունճագ։ – 2 խաղ. ֊ օյուն։ – 3 անդամներուն խաղկըլը. ֊ օյնագ։ – 4 շոշափելիք։
Խաղաղութիւն. գ. խաղալը, խաղ։
Խաղախ. գ. նաւակ. ֊ քէլէք, գայըգ։
Խաղախորդ, ի, ացս. ա. գ. կաշկգործ, մորթը մաքրող, կաշի չինող, և կարող կաշկեղնաց. Ճան. ֊ թամպալա, թէպալագ, կէօնճի։
Խաղակ, ի, ացս. ա. գ. գեռ տղայ՝ որ խաղալ կը սիրէ։
Խաղակատակ. ա. խնդկատակ։
– Խաղակատակ լինիմ. խնդութեամբ կատակներ ընել. ֊ մսագարալըգ էթմէք։
Խաղակից. ա. միևնոյն խազցող. ֊ օյունտաշ, արգատաշ։
Խաղակցութիւն. գ. խաղալն տղայաբար։
Խաղաղ. ա. հանդարտ, հանգիստ, պարզ. ֊ սաքին, բահաթ։
Խաղաղ } մ. հանդարտաբար, հանդարտ-
Խաղաղաբար } տիկ. ֊ միլայիմ, նաւաշ։
Խաղաղածնակ. ա. հանդարտ նստած։
Խաղաղածնաց. ա. ուր անխռովք կրնայ քալուիլ (Ճամբայ)։
Խաղաղագոյն. ա. աւելի հանդարտ։
Խաղաղագործնամ. ն. խաղաղացընել, հաշտեցընել։ [ծած։
Խաղաղածաւալ. ա. հանդարտիկ տարած
Խաղաղական, ի, ացս. ա. գ. 1 խաղաղ, հանդարտ, խաղաղութեան բան, խաղաղասէր, խաղաղարար – 2 ժամերգութիւն հանգստեան։ – 3 գոհ հաշտութեան։ – 4 վկայական թուղթ ազգատաց տրուած։
Խաղաղականագոյն. ա. աւելի հանդարտ
Խաղաղականագէս. մ. խաղաղութեամբ, հանդարտութեամբ։
Խաղաղականութիւն. գ. հանդարտութիւն։
Խաղաղականաց. ա. հանդարտ, խաղաղասէր։
Խաղաղակոյտ. ա. գ. անշարժ կացած՝ ծածկած կոյտ կամ դէզ։
Խաղաղակրօն. ա. հանդարտ վարուք։
Խաղաղահնդ. ա. խաղաղութիւն սիրող՝ տուող։
Խաղաղամբոխ. ա. խռովիչ խաղաղութեան։
Խաղաղամիտ. ա. խաղաղասէր։
Խաղաղանամ, ացայ. չ. խաղաղիլ, հանդարտիլ, հաշտ ըլլալ. ֊ տինմէք, բահաթ էթմէք, պարըլ կէօրիւշ օլմագ։
Խաղաղաշարժ. ա. մ. հանդարտ շարժմամբ։
Խաղաղապահ. ա. խաղաղասէր։
Խաղաղապարգև. ա. խաղաղութի պարգևող։

Խաղաղապատճառ. գ. գլխաւոր խաղաղութեան։
Խաղաղապէս. ա. Խաղաղաբար։
Խաղաղասէր, սիրի, րաց. ա. խաղաղութիւն սիրող։ [Հով կը փչէ։
Խաղաղափիգ կամ սիք. ա. ուր որ հանդարտ
Խաղաղափիւմ. չ. խաղաղութեան սիրով վարուիլ։
Խաղաղախրութիւն. գ. սէր խաղաղութեան։
Խաղաղատուր. ա. խաղաղութիւն տուող։
Խաղաղարար, ի, աց. ա. խաղաղութիւն ընող, հաշտեցնող. ֊ պարբշտրբձիր
Խաղաղարարութիւն. գ. խաղաղութիւն ընելը։
Խաղաղացու. ա. Խաղաղական։
Խաղաղացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 խաղաղել, հանդարտել. ֊ հուդուլ վէլմէք։ – 2 հաշտեցնել. ֊ պարբշտրբմագ։
Խաղաղացուցիչ. ա. հանդարտեցնող։
Խաղաղաէտ. ա. խիստ խաղաղ, հանդարտ։
Խաղալեմ, եցի. ն. 1 հանդարտեցնել։ – 2 ծածկել, գոցել. ֊ գաւսմէմագ։
Խաղալեցուցանեմ. տ. Խաղաղացուցանեմ։ [վուս։
Խաղալիկ. մ. հանդարտիկ. ֊ բաշխէ, աւա
Խաղաղիմ, եցայ. տ. Խաղաղանամ։
Խաղաղութի. գ. 1 հանդարտութիւն, հանգիստ, առողջութիւն, ապահովութիւն. ֊ էմինլիք, հուզուլ, սալղագ, բաշխէլղագ։ – 2 հաշտութիւն. ֊ պարբշ, պարբշղագ, աւէշ։
– Խաղաղութեան. խաղաղական։
– Խաղաղութեամբ. մ. խաղաղապէս, հանդարտ։ [գևս։
Խաղաղութիւնապարգեւ. տ. Խաղաղարար
Խաղաղուն. գ. հանդարտիլն։
Խաղաղուն } ա. խաղաղ, խաղաղական։
Խաղաղուա }
Խաղաղօրէն. ա. Խաղաղիկ։
Խաղամ, զացի, զաւ. չ. 1 խաղալ. ֊ օյնամագ։ – 2 վխտալ. ֊ գայնամագ, սրչղրնամագ։ – 3 վրայ երթալ՝ վազել, Համբայ երթալ. ֊ սալմագ, սալը վէլմէք, սիւրսալ էմմէք։ – 4 ծիծաղիլ. ֊ մուզարա էմմէք, գէֆգէֆէնմէք։ – 5 կատակ ընել. ֊ շաքա էմմէք։ [խախտ ըլլալ։
– Խաղամ, ացայ. չ. խաղալիկ դառնալ,
– Խաղալ գիտց. գուշիը շարժիլ։
Խաղանք. տ. Զաղանք։
Խաղապատան, անք } գ. վաճառելիքը, կո-
Խաղապատանիք } տրըտուելիք ապիկ ապիկ գալով։
Խաղապատամ } չ. պըղծուիլ՝ լալով ա-
Խաղապատիմ, եցայ } զալ երթալ կատրըտուիլ ապիկ ապիկ գալով. ֊ աղտոյապագ եալվար նագատ օլմագ։
Խաղաջ առնեմ. ատտրգնել, կարկտայ ընել։
Խաղասէր, սիրի, րաց. ա. խաղ սիրող. ֊ օյնապազ։

Խաղատան, ի, աց. գ. խաղի տեղ, թատր. ֊ օյունն եէրի՝ մէյտանը։
Խաղաց. 1 ա. շարժուն, վազուկ։ – 2 սահող, անցնող։ – 3 գ. խախտաց։
Խաղացական. 1 ա. շարժուն, վազուկ։ – 2 գ. հմայք՝ ի խաղալոյ անդամոց կամ աչաց։
Խաղացութիւն. տ. Ցաւաթղթատութիւն։
Խաղացուկ. ա. գ. խաղցող ձեռատակ. ֊ չէնկի։
Խաղացումն, ցման. գ. շարժուձեւ, վազելը. ֊ հիւթիւլթի, ագմանը։
Խաղացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 տեղէն շարժել, առաջ քշել, անցընել, տանիլ. ֊ կէօշ էմմէրմէք, սիւրմէք, կէօհիւրմէք։ – 2 ջուրը վազցընել. ֊ ագրէմմագ։
– Թաւալցլոյ խաղացուցանեմ. 1 գլորկել։ – 2 վիրաւորած գետինը փռել։
Խաղացք. ցից. տ. Խաղացումն։
Խաղաւար, ի, աց, օք կամ ից. գ. 1 ըրշտած ուռենք. ֊ գաղարչըղ, չըղաւ։ – 2 ժանտախտի ուռենք. ֊ խխարչըղ։
Խաղը. տ. Հաղթ։
Խաղակեմ. ն. որոգայթի մէջ ձգել. ֊ տուզաղա պրագմագ, թուզմագ։
Խաղիկ. գ. տղու խաղ։
Խաղխաղայր. տ. Խաղաղիկ։
Խաղխամ. ի, աց. գ. խաղ խաղ հիւսուածք, վանդակ, վանդակին մատուցանելը. ֊ գաֆէս, փարմագլըղ։
Խաղխամայ. ա. վանդակի նման. ֊ գաֆէս գաֆէս, փարմագլըղլը։
Խաղկոց. գ. խաղկըլիք. ֊ օյունձագ։
Խաղձալուզ, ձք. գ. կրձուկ, կռձիկ. ֊ կէյլէք, սալը սինիր։
Խաղձունք. տ. Մուկն, զ։ [մալա։
Խաղձնկիմ. մ. մռայլիլ, դէմ չմալուած, ամ.
Խաղղ, ղի. ած. գ. խաւազ, հաղղ. ֊ իւզիւմ։ [խաղղի հատ. ֊ իւզիւմ իմանէք։
– Գետուղ խաղղոյ, կամ Խաղղագետուղ՝
– Աբիւն խաղղոյ. գինի. ֊ շարապ։
Խաղղաբնակ. տ. խաղղ քաղաքնող։
Խաղղագործ. ա. խաղղով լեցուն։
Խաղղախառն. գ. վայրի սրճի՝ ոչխի գնդ։
Խաղղնոյ, նոյ. գ. ոլիմ. ֊ աստար։
Խաղղնփնաց. գ. խայծաղիկ, ձՀի որ խաղղին Հանմելու առնուը կ՚ներմայ. ֊ գաղաւգլաս ալէօձնկի։
Խաղղիկ. գ. 1 պզտի խաղղ. ֊ իւզիւմճիք, ուշագ իւզիւմ։ – 2 վչի խաղղ՝ իմ իմիքին իւզիւմիս։ – 3 շանխաղղ. ֊ իմ իւզիւմիս։ [գաս, կոկոզիմ. ֊ տիկձիք։
Խաղղիկ. որ և գլխ Խաղաղիկ. գ. պզտի լիճ։
Խաղաւարտ. տ. Խաղաւարտ։
Խաղաւարտացուցանեմ. ն. չքանցընել. ֊ գաղարլեմագ։

Խաղալիք. գ. խաղք ընելու բան, զուարճութիւն [տուիլ իւն։

Խաղուկ. ած. Խաղակ։

Խաղտալնզու
Խաղտալըզը
Խաղտախուզու } ա. իմանձը լնզուզուի։

Խաղտնալ (կամ Խաղտնալ). գ. խաղնըզուլ

Խաղտիք. (յ.) Սկիւթացիք։ [նըգալան։

Խաղք. գ. ռամկականն խաղ բառիս. տ մնագալա, ձնախ։

Խամ. ա. (պ. և ռամկ.) հոտ, և խակ, անվտիճ, անվարժ, անկիրթ։

–Ի խամուց. 1 գնա խամ ըլլալով, գնո չվաճած (գինի)։ –2 գնո անվորձ։ [մնագ

Խամամամ, ացայ. չ. խամնալ. տ խամնան

Խամըայուքիւն. գ. զուգընթացութիւն, շատութիւն [կապուած (չի)։

Խամճաւոր. ա. կաշուով կառքին դնկին

Խամճկըք. գ. (ռամկ.) կզակ. տ չէնակ։

Խամուքի. գ. կաշին ոտով ձիերը կը լծաւին և կառքին դնկին կը կապուին։

Խամուքի. գ. անվարժութիւն. տ անկիրթք։

Խամխամամ, ացայ. չ. իմոտիլ, իմօշնիլ, իմուխալ, աւրուիլ, չորնալ, վնասուիլ. տ օշմագ, պոզուլմագ, գաւրումագ, կէշմիք։

Խամխացուցանեմ
Խամնեմ, նցի
Խամնեցուցանեմ } ն. իմօշնեցընել, խամրնել, անպիտանացընել տօշտուրմագ, պոզմագ։

Խամնիմ, նցայ. չ. ա. Խամխամամ։

Խայիմ, ի, ից. գ. 1 խայիմոց, խիման. տ մնտուէ, պիզ. –2 (բանի մլ.) տկար մասը, վար գալնալու կողմը։

Խայիմաշալ. գ. վուշ չաթաչալ խայիմոզ

Խայիմաշալում. ն. խայիմոցալ գալնալ

Խայիմայիմամ. ած. Հայիմայիմամ։

Խայիմամ, նցի. ն. խոմնել, խածնել, կծնել. կէնել. տ ոսգմագ, վուրմագ։

Խայիմչ. ած. խայիմոզ (խզէմնուանք)։

Խայիմոզական. ած. որ կրնայ խայիմել

Խայիմոզութիւն. գ. խայիմոզ ըլլալը, խայիմուածք

Խայիմոց, ի, ից կամ ից. գ. սուր խայիմոց կարձի և ուղիշ բանելու. տ պիզ, տիքէնու։ –Խայիմոցք. խայիմուած, վէրք։

Խայիմոցաւոր, ի, ից. ած. խայիմոց ունեցող։

Խայիմոցում. ած. Խայիմամ։

Խայիուած, ոյ, ոց
Խայիուճիւն, իմանը } գ. խայիմելը, խածածը, վէրքը։

Խայծ, ի, ից. գ. 1 կնդ ձկան. տ նէմ։ –2 կոտը, մանր, նշան. տ փաղչէ, նօգտաւ։

Խայծամ, նցի. խայծիմ, նցայ. չ. 1 խայծ ինկնալ խաղողին, հատունալ. տ ալաձա տիւշմէք, գըցնըմագ, գաղտագմագ, օլմագ։ –2 պոզոց կապմընալ սկսիլը։ –Խայծիմ. խայիմուիլ։

Խայծնցուցանեմ, ցուցի. ն. խայծնցընել. տ ալաձալըմագ։

Խայծկնը. ած. ուրիշն բաժինը կնտրող։

Խայծկոտ. ած. խատաւսիկ։

Խայծզան. գ. խանձիկ, լամի կտոր խածծած՝ որ կ'ըլլայ աքնի կամ վէրքը պատելու բան։

Խայծոտ. ած. խատաւսիկ. տ ալաձա։

Խայծոտիմ. նցայ. չ. խայծոտ ըլլալը

Խայծու. ած. Խայծոտ։

Խայծուած, ոյ. գ. խաղողին խայծիլը. տ ալաձա տիւշմէք։

Խայտ, ի, ից. ած. խատաւսիկ. տ ալաձա։

Խայտաբղէտ, կամ դետ. ած. պուտ պուտ խայտուց, բծնըր ունեցող. տ ալտ, ալաձա, նագըշըր, պէնէքլի։

Խայտաբղէտութիւն, կամ դետութիւն. գ. բծնըր ունենալը, պուտ պուտ ըլլալը. տ ալաձալըգ, լէքէ, պէնէքլ։

Խայտալից. ած. Խնդալից։

Խայտախտրի
Խայտախտրիւ } ած. սև ու ձերմակ պուտ պուտ. տ պէյազ սիահ պէնէքլի։

Խայտախնդութիւն. գ. Ձեռալով խնդալը։

Խայտակն. ած. զուարթի աչքով, անոյշ նայուածքով։

Խայտամ, ացի. չ. 1 Ձեռալ, վխտալ, ուրախութենէն վեր վեր ընկնալ, չիմանալ. տ սրչըրամագ, գրմանմագ։–2 դուրս ցատքել։ –Խայտամ զիւիք. ըմբոստանալ, ապստամբիլ [նոգ։

Խայտամոհ. ած. մնչելով խնդտալով մեռնող

Խայտանկար. ած. խատաւսիկ, գիմդգոյն։

Խայտանք, նաց. գ. 1 Ձեռալը, ուրախութիւն։ –2 բնութեան բոլորտումը։

Խայտապխակ, ի, աց. ած. Խայտախտրիւ։

Խայտառակ. ած. մ. խաղքաւխաղնը, չորդին բաց, ամօթ ալող, անշնորհք. տ այըալը։

Խայտառակաբար. մ. խայտառակ կերպով։

Խայտառակագոյն. ած. աւելի անշնորհք։

Խայտառակամամ. մ. խայտառակ մնալով։

Խայտառականք, նաց. գ. 1 խայտառակութիւն, խաղքութիւն. տ իչգիչիք, պըզտ–2 անարգանք։ –3 ած. ամօթալի գործք. մնտնուիլը ի գաղտութիւն։

Խայտառակիլ. ած. Խայտառակ։

Խայտառակիմ, նցի. ն. 1 խաղք ընել. տ Ձնախ՝ ըէգիլ էմմէք–2 պղծել, ապականել։

Խայտառակնցուցանեմ. Նոյն։

Խայտառակիչ. ած. խաղք ընող։

Խայտառակութիւն. գ. խաղքութիւն, ամօթ, Ձախտանք. տ ըէգիլէմ, Ձնախլիք։

Խայտասպիտակ. ած. Խայտապխակ։

Խայտացումն. գ. Ձեռալը։

Խայտացուցանեմ, ցուցի. ն. բծաւորել. տ պէնէք պէնէք էմմէք։ [քար։

Խայտաքար. ած. պուտ պուտ խայտուցող

Խայտուած, ոյ կմ. ի. գ. խատաւսիկ նշան,

գին. ֊ զէրէ, չըզը, պէնէք։
Խայտութիւն. ա. Խայտուց։
Խայտուտա. ա. (ռմկ.) ա. Խայտաբղէտ։
Խայտուճն, տման. գ. խայտալը, ճխտալը։
Խայտուց, ուցք. խառտուիկ նշան, պուտ պուտ բաներ. ֊ ալաճա, պէնէք։
Խայտաբղէտութիւն. ա. Խայտաբղէտութիւն։
Խայտատուն. (ռմկ.) ա. Խայտախտութիւն։
Խայրի, բոյ կամ բոյ, բնաց. գ. բնիկը, պըտուղ, ընձայ. ֊ Հասլամէ, մէյվէ։
Խան, ի, ից. գ. մեծ տիպէ. ֊ սինի, տահան, սէրէյ։ [վաղչէ, գըղնեմ ըս
Խան. գ. վշրանքի պէս կտոր, կտորակ. ֊
Խան. (առաւել ռմկ.) իջևանատեղի, օթևան. ֊ խան, մէնզիլխանէ։
Խանաթի. գ. Ճամբայ, կամ միաւոր երթալը։
Խանակիր լինիմ. գլխուն վրան խան վերցընել. ֊ սինի՝ սէրէյ կէօթի իւրմէք պաշընատա
Խանգար. ի. գ. խանգարիչը. ֊ պօղուգլուգ։ — 2 խռովութիւն։ — 3 ա. խանգարած. ֊ պօղուգ։ — 4 ծուռ (գաւոիկ)։
Խանգարիմ, նցի. ն. խանկրել, աւրել, տակնուվրայ ընել, խռովել. ֊ պօղմագ, պէրպատ էթմէք։
— Խանգարիմ. քանի մը հետ զրաղիլը
Խանգարեցուցիչ } ա. խանգարող, աւրող։
Խանգարիչ }
Խանգարութիւն } գ. խանգարելին, չիրճի,
Խանգարումն, լման } խառնակութիւն։
Խանդ, ի, ից, և ոյ. գ. 1 սրտի վառումը՝ խանդիլը, կարօտալ զիմով, նախանձով, և ուրիշ կրնաք։ — 2 յոժարութիւն, փոյթ, և ուանդ. ֊ Հավէս, էշխ։
— Խանդ առնեմ. վար զարնել, յանդիմանել, ամբաստանել։
Խանդագործիմ. լինիմ. խանդագործիչ։
Խանդակ. (ռմկ.) խրամ, փոս. ֊ խէնտէք։
Խանդակաթ, ի. 1 ա. սիրտը վառուած կըտսալ զիմով սիրով։ — 2 մ. կարօտանօք, սիրով։ [լալ։
Խանդակաթիմ, թնալ. չ. խանդակաթի ըլ
Խանդակարօտ. ա. սիրով կարօտցած։
Խանդակնդ, նցի. ն. (ռմկ.) խրամ բանալ. ֊ խէնտէք աչմագ։
Խանդագակաթ. ա. մ. տ. Խանդակաթ։
Խանդագական. տ. Խանդագատական։
Խանդագանք. տ. Խանդագատանք։
Խանդագատ. ա. գոլումական, գոլումային։
Խանդագատագին } ա. մ. շատ կարօտալ
Խանդագատագոյն } գուրգուրալով պաղատանքով։
— Խանդագատագոյն. ա. աւելի գիւրագրով։ [բացող։
Խանդագատակիր, կից. ա. գոլումային, գուրգուրալու։
Խանդագատական. ա. գոլումական, գուրգուրանքով, թախանձագին, պաղատանքով։
Խանդագատակից. ա. մէկտեղ պաղատող։
Խանդագատանք, նոց. գ. սրտանց պաղատանք, գուխ, գուրգուրալը, կարօտ, սէր։
Խանդագատական. ա. Խանդագատական։
Խանդագատանիմ, նցի } ն. ի գուխ շարժել՝ պաղատանքով։
Խանդագատացուցանեմ } ժել՝ պաղատանքով։
Խանդագատիմ, նցայ. չ. 1 գուրգուրալ, գուխ շարժիլ, սրտիքը կտրտիլ. ֊ աչխմագ, մէրհամէխ էթմէք։ — 2 գուխ շարժել, ազդել պաղատիլ։ ֊ նալվար նազալը սիմագ։
Խանդագատող. ա. սիրտ շարժող (ձայն)։
Խանդագատուխի } ա. Խանդագատանք։
Խանդագատուճն }
Խանդամ, ացայ կամ ացի. չ. խանձիլ, սրբոտիլ, նախանձիլ, բախալիլ. ֊ գըսգամնագ։
Խանդանք, նոց. գ. նախանձ։
Խանդացուցանեմ, ցուցի. ն. նախանձեցընել։ [էօրսէչէմէք, չէքիչտիրմէք։
Խանգեմ, նցի. ն. չարչկել, ձմլըրկել. ֊
Խանգի առնեմ. տրտմեցընել։
Խանգումիւն. գ. նախանձ։
Խանգումանդ, ի. գ. մաշնիս, և անդամմանդ. ֊ մխլատրգ, էլմաս։
Խանեմաղ. գ. խանեմաղ. ֊ քանեմաղ։
Խանեմէփաթ. գ. բոյսի մը անուն. ֊ կիլիտ սեմու, պագլէմի իւլ զագէլ։
Խանեմուճք. գ. ծոպ. ֊ փիւսկիւլ, սաչագ։
Խանծեմ. տ. Խանձեմ։
Խանձ կամ Խանծ, ի, ից. գ. 1 խայծ, կեր օրոյ. ֊ եէմի — 2 լուցկիք. ֊ գաւ։
— Խանձ առնուամ. խանձիլ, վհակիլ. ֊ տատամնանք։
— Խանձ արևան. տ. Ընթիւնախանձ։
— Խանձ. (ռմկ.) խանծ, խանծի Հատ։
Խանձակաւն լինիմ. տ. Խանձիմ։
Խանձատ. տ. էրած։
Խանձատեմ, նցի. ն. } խանծել, իլ. էրել,
Խանձատիմ, նցայ. կ. չ. } մխկել, իլ։
Խանձատուր, ըրոյ, ոց. գ. բալուլ. ֊ գունատագ, տարդը, պաղըրտագ։ [լը։
Խանձարբատագատ. ա. բալուլած. ֊ գունատագ։
Խանձարբատագատ լինիմ, եղէ } չ. բալուլիլ։
Խանձարբատագատիմ, նցայ } ֊ գունատագըլա տալըլմագ։
Խանձարբատագատուխիւն. գ. բալուլութիւն։
Խանձարբատուր. ի. տ. Խանձարբատագատ։
Խանձարբեմ, նցի. ն. բալուլիլ. ֊ գունատագըլա տալմագ։ [մագ։ — 2 արեւուն կ՚ելլը։
Խանձեմ, նցի. ն. 1 խանծել, էրել. ֊ նագ-
Խանձեցուցանեմ, ցուցի. ն. վհակցընել, կպըցընել. ֊ եաթիշտրմագ։ [մագ։
Խանձիմ, նցայ. կր. խանծիլ, էրիլ. ֊ նանձիմ, նցայ. չ. չարաչար վհակիլ մէկ քանի մը. գէշ սովորութիւն ընել. ֊ ուլայմագ, ալըշմագ։

Խանձիր. գ. խանձի հոտ, մուխ, մուր։
Խանձուղ, ի, աց. գ. 1 խանձած վայր. 2 նորը նանմիշ օտուն, քէօսքիւ։ – 2 կրակ դարձած լուսան որ հրաբուխ լեռնէն կը վազէ։ [ծիկ։
Խանձոզանամ, ացայ. չ. խանձառիկ, խանձոզիմ } նշի. ն. էրնել մրկել, չարա-
Խանձոռնիմ } չար խանձել։
Խանձոց. գ. կաքճի. տ օճեատ
Խանձուն. գ. պղտոց խայծիկը։
Խանձքահամ } ա. խանձի՝ խանձա-
Խանձքահամեալ } ծի համ՝ հոտ ունեցող,
Խանձքահոտ } նման մրնձահոտ։
Խանձքահոտեալ }
Խանուխ, նիմ ի, ից կամ Խանուխիկ. գ. 1 կլոպակ. 2 տիւքքանոն – 2 գանձարան. 3 ամպաթ, մանդազան – 3 հնոց. 4 մատիկ։
Խանուխայք, յից. գ. խանուխիներ. տ տիւքքանոնք։ [հերը։
– Խանուխք աղեաց. ծոմուն խորագոյն խոր-
Խանուխապան, ի, ացի. գ. խանուխապան. տ տիւքքանոն սահապետ։
Խանչանամ, ացայ. չ. ուռիլ, հպարտանալ. տ գասպարմագ։
Խանչիմ, նշի. չ. պոռալ, գռալ. տ պղպղըմագ, զրզըմագ։
Խանչուն } չմուն. գ. ձայն իշոյ, խոշոր ձայ-
Խանչումն } ներ. տ պղպզըրոյ, զրզոյրոյ։
Խանչումն, չմուն. գ. 1 ուռեցք, ուռիլը, հպարտանալը. տ գասպարմասը – 2 մեծու-թիւն, տարածութիւն, ծանրութիւն. տ պէօյիւմէսի, նայըմ. պղպզոյք։ – 3 բոր-բոք կրակի և կրից. տատիկութիւն. տ իմուշմասը։
Խանսար. գ. (ռմկ.) խանթիար. տ գանթիար
Խանտ. ա. ամօթիալի, խայտառակ, պլըշ-տրկած մեղքով. տ պէրպատ, միւսիպէթի։
Խանտալայ. գ. (պ.) միւռիկ, փայտոջիլ. տ իմախտա պիթի։ [լոգ։
Խանտաձութի. գ. նախանձ. տ գըզգանճ-
Խանտամ. ա. Խանդամ։
Խանտանք, նաց } ա. Խանդանք։
Խանտաւորութի }
– Խանտանք. բորբոքումն ցանկութեանն։
Խանտութիւն. ա. Խանտաձութիւն։
Խաշ. գ. լուսադեղ, կամ ըստ այլոց՝ խաշնդեղ. [իմուխ՝ ցանգ շինելու, ցից։
Խաշար. 1 ա. ա. Խոշոր – 2 գ. խարճ.
Խաշախ. ա. Խաբչախ։
Խաշիմ. ա. Հաշիմ, և Խարշիմ։
Խաշխաշ. ա. Մանկոն։
Խաշմ. ա. Հաշմ։
Խաշմանգամ. ա. Հաշմանգամ։
Խաշմութիւն. ա. Հաշմութիւն։
Խաշն, շին, շինք, շանց. գ. 1 ոչխարնեղու այ-ծերու բազմութիւն. տ գոյուն վէ քէչի

պիւրիւսիւ։ – 2 ամէն արծող և ուտուելու անասուն։
Խաշնաբոյծ, բուծի, իցի } ա. գ. Հովիւ. խա-
Խաշնապարան, ի, ացի } շանց. տ չոպան։
Խաշնապարանութիւն. գ. Հովուութիւն. տ չոպանլըգ։
Խաշնագնեաց. ա. ոչխարի գնեցո հագած։
Խաշնամանկ, ոյ կամ ի. գ. ոչխարներու մէջ ընկած մանկ, ջաղդ. տ գոյուն գըրկընդ։
Խաշնահրութիւն. գ. ոչխարի շահուութիւն տէր։
Խաշնապած, ի, ացի } ա. գ. արծող խաշանց.
Խաշնարօտ, ի. իցի } տ գոյուն չոպանդ։
– Խաշնարօտ. գ. ոչխարներ՝ որ կ'արծին։
Խաշնաւէտ. ա. շատ ոչխար ունեցող։
Խաշնդեղ, ի կամ ոյ. գ. բոյս մը որ մանրը-զական դեղ կ'ըլլայ. տ ըխվէնտ։
Խաղոյ, ի } գ. արգանակ, մսի ջուր. տ էֆ
Խաշու, ուոյ } սուլյու – տէ՛ս և Խաշիւն։
Խաշումն. ա. Հաշումն։
Խաչ, ի, ից. գ. 1 սուրբ խաչն Քրիստոսի. – 2 ամէն չարչարանք, վիշտ. տ հաչ, չարմագ։
– Ի խաչ հանեմ. խաչել։
– Ի խաչ երանեմ. խաչուիլ։
– Խաչ առնեմ կամ հանեմ. խաչակնքել։
Խաչաբարձ. ա. 1 խաչը վրան առնող, կրօ-նաւոր. – 2 խաչակիր զօրք։
Խաչագիւտ. գ. գիւտ խաչ։ [ազան)։
Խաչագըտ (ա.ա.գիւտը խաչ անկած (գա-
Խաչադրշմ. ա. խաչի ձևով, խաչով կնքած։
Խաչադրոշ նշանակ. խաչվոր. տ հաչաչէմ։
Խաչադրշնալ. խաչի գրոշով։
Խաչազարդ. ա. խաչով զարդարած։
Խաչազդեցաց, զդեցի, իցի } ա. խաչը վրան
Խաչազդեցիկ } առած, խաչը կը-
րող, չարչարակից Քրիստոսի, հետևողաց Քրիստոսի յաուուկ [չակիր զօրք։
Խաչագնաց, ի, իցի. 1 նոյն ընդ վ. – 2 խա-
Խաչագնաւոր. նոյն ընդ վ վ։
Խաչանձև. ա. խաչին ձևը։
Խաչապուայ առնեմ. ջուր օրհնել՝ խաչը մէջը խոխնելով։ [գրութ։
Խաչակալ, լաց. գ. բաղմից՝ ուր մի խաչը կը
Խաչական. ա. խաչի յաուուկ, խաչաձև, և խաչագնաց։ [նգաւ։
Խաչակառք. գ. խաչն՝ որ Քրիստոսի կառք
Խաչակնիպ. ա. մ. խաչի ձևով։
Խաչակնիսր. ա. խաչաձև շինած։
Խաչակիր, կրի, բաց. ա. 1 խաչը վրան կրող, Քրիստոսի համար Ձգնող. – 2 Ձգնողա-կան, առաքինական։
Խաչակից, կցի, ցաց. ա. Քրիստոսի հետ խաչուած, չարչարակից Քրիստոսի։
Խաչակնիք. ա. ուր կայ կնիք խաչին։
Խաչակնքեմ, նքի. ն. խաչով օրհնել, և երեսը խաչ հանել։
Խաչակրան, ի, իցի. ա. վարքը կրօնքը հե-

անոց Քրիստոսի խաչին, խաչ քաշող, Խաչող, և Խաչողական, խաչի և խաչապաշտից յատուկ։

Խաչակցեմ, ցեալ. ն. մէկուն խաչել։

Խաչակցիմ, նցայ. չ. մէկուն խաչու իլխաչակից՝ չարչարակից ըլլալ։

Խաչակցութիւն. գ. խաչակից ըլլալը, մասնակցութիւն չարչարանաց Քրիստոսի։

Խաչահան, ի. Հանք կամ նուիրք նաց՝ զՔրիստոս։

Խաչահանաւ, նուի, նուք, նուաց՝ առ խաչ հանող, խաչող, հրնայ, և մեզաւոր։

Խաչահանութիւն. գ. խաչ Հանելն, խաչնելը։ [խաչի ձեր։

Խաչաձեւ. ւ ա. խաչի ձեւով նգածը – 2 գ.

Խաչամած. ա. խաչին գամուած։

Խաչամած. ա. մ. խաչով մեռած՝ մեռուցած։

Խաչամահ. ա. մ. խաչով մեռած՝ մեռուցած։

Խաչամատն. գ. տուրք խաչին կամ մէկ մատ մը։

Խաչամատուրիւն. գ. տուրք խաչին գէմ կատուելը։ [ցած։

Խաչայարդար. ա. խաչով օրհնած՝ զարդարած։

Խաչանամ. չ. խաչ ըլլալ՝ ձեւանալ։

Խաչանիշ. ա. մ. խաչի նշան ունեցող, ունելով։ [փոքոն)։

Խաչանկար. ա. վրան խաչեր քաշած (նմ.

Խաչանմանն. ւ ա. խաչի նման, խաչաձեւ։ – 2 մ. խաչի ձեւով։

Խաչանմանեալ. ա. Խաչանման. ւ։

Խաչանմանութիւն. մ. Խաչանման. ւ։

Խաչանշան. ւ ա. Խաչանիշ – 2 գ. նշան խաչի։

Խաչապաշտ. ա. խաչ քաշող, խաչակից Քրիստոսի, խաչով չարչարուած։

Խաչապահ. գ. տեղւոյ մը կամ եկեղեցւոյ մը յատուկ քահանայ։

Խաչապայծառ. ա. խաչով պայծառացած։

Խաչապաշտ, ի. ից կամ ից. ա. որ կը պաշտէ զխաչելեալ փրկիչն և զխաչ նորա, քրիստոնեայ։

Խաչապէս. մ. ւ խաչի պէս, խաչի ձեւով։ – 2 խաչ քաշելով։

Խաչապսակ. ա. խաչով իրեն պսակով զարդարուած, խաչով կեանքը լմնցուցած։

Խաչասիեմ, եցի. ն. խաչի ձեւով բնեկը բանալ։ [լացմանն խաչի։

Խաչավերաց. ի. գ. խաչվերաց, տեղ վերա։

Խաչատապած. ա. խաչի ձեւով բնեկը բացած։

Խաչատեաց. ա. միշտ խաչի։ [նակ, ի, ից. ա. մ. խաչի տեսքով ձեւով։

Խաչատեսակ, ի, ից. ա. մ. խաչի տեսքով ձեւով։

Խաչատեսակաբար. մ. խաչի ձեւով։

Խաչատեսիլ } ա. Խաչատեսակ։
Խաչատիպ }

Խաչատուր, տրոյ. ա. գ. խաչին տրուած։

Խաչարմատ. ա. արմատը խաչ։

Խաչացուցանեմ զձեռս. ն. խաչի ձեւով ձեռքերը տարածել։

Խաչաւատ. ա. խաչով լմնցած։

Խաչափայլ. ա. խաչով փայլած։

Խաչափայտ, ի, ից. գ. վայրս խաչի, տուրք խաչի՝ որուն վրայ Քրիստոս բնեռնեցաւ։

– Խաչափայտ. բոյս մը. տ օտ, այր գուլազ. ա. Փեննա, և Կոկաջ։

Խաչափառ. ա. Խաչափառ։

Խաչաքարոզ. ա. քարոզող զնայ՝ խոսքով և գործով։

Խաչգիւտ, ի. գ. ւ գիւտ խաչին Քրիստոսի, և տօն նորին – 2 տեղք՝ ուր գտաւ տուրք խաչը՝ ի Գողգոթա։ [չեալը։

Խաչելեալ. ի խաչ գլեալն Քրիստոս, խա։

Խաչելութիւն. գ. խաչ գլլելը, խաչուիլը Քրիստոսի։

Խաչեմ, եցի. խաչող կամ խաչեցող, խաչեալ. ն. ի խաչ Հանել, խաչի վրայ գամել. տ Հայա չըգործմագ։

Խաչենակ կամ նակ. գ. չորքոտանի մը։

Խաչեցող կամ Խաչող. ա. Խաչեմ։

Խաչիչ. ա. խաչող։

Խաչհանութ. ա. Խաչհանութ։

Խաչունակ. ա. խաչ ունեցող, կրող, բերող։

Խաչվերաց. ա. Խաչավերաց։

Խաչխոս. գ. ազգային արարողութիւն մը ի խորհուրդ պահքին։

Խաչօրհնէք. գ. օրհնութիւն խաչի։

Խապազ. խապզի. գ. (ա.) Հացազգած. տ էքմէքի, խութապազ։

* Խապուճայարկ. փառն գմբեթի նմանն։

Խառ. գ. փղոսկր ծռուի։

Խառամանեմ } ն. չուան մանել։
Խառմանեմ }

Խառան, ի, ից. գ. ւ չուան. տ օղան, պող, քէմէնա – 2 փայտէ անուր պատժաւորնելու վիզն անցուցած. տ ծառան, լարի։ [քաշքշած։

Խառանաձիգ. ա. մ. չուանով կապած։

Խառանեմ, եցի. ն. չուանով կապել. տ խիղ իրէ պաղլամագ։

Խառատեմ. ն. ւ քայքայել – 2 խառնըծելով ապիխ անդին ձգձըգել

Խառատուիլն. գ. քայքայում։

Խառեմ, եցի. ն. ւ ոլսելով փրցընել (հաւտան վիզը). տ պիւքիւլ գօփարմագ – 2 բզեզնկով Հդիլ՝ խրելը։

Խառխառատ. ա. ոլոած (սիեն)։

Խառն, ի, ից. ա. ոչ պարզ. բազադրած՝ կցած՝ շաղած՝ միացուցած. տ գաբրըդ։

– Խառն. ւ Հատարակ, անխտիր, տարբերական. տ պայազը, ալէօ-վիլէ. – 2 անկարգ, պիղծ. – 3 ամէն ժամ՝ առանց ժուժկալութեան (ուտել)։ [լիքակ։

– Խառն. մ. նխ. մէկուն, միասին. տ պէր։

Խառն ի խուռն. ա. Խառնիխուռն։

Խառն, մանաւանդ | գ. 1 խառնուրդ, բա-
Խառնք, նից | զադրութիւն – 2 զու-
գաւորութիւն, մերձենալու մերձաւորու-
թիւն. ֊ պիրկից, չիճաչէնմէնի։
Խառնաբանդ-ար. ա. խառն խառնուրդով, ան-
շահ. ընտանական։
Խառնարնդոր. ա. Խառնափնդոր։
Խառնագազան. ա. գ. խառնակ կենդանի՝
առատպէրնալ։
Խառնագնաց. ի, ից. գ. խառնակ վարուք,
ցոփ. ֊ սէֆիհ, հօլաւոր։
Խառնագոյն. ա. խառնակ գունեղութիւն
Խառնագործ, ի, աց. ա. չարագործ։
Խառնադող, դք. գ. մաքրազական, փոխո-
զական գնդր։
Խառնադրամ նշանք. խառն կնքագիր դրօ-
շակներ։ [ագործ։
Խառնախառն, ի, ից. գ. խառնուրդ խառն
Խառնախազդում. խառն կնքագիր իրարու
փակչիլ, խառնուիլ, կնքագ կնքագ միաւորիլ։
Խառնախորհ. ա. խառնակ և խորհ։
Խառնախուժ. ա. որ և իցէ օտարականի։
Խառնախուց կաշիկք. պանդոկ խառնակ
մարդկանց։
Խառնախառն. ա. աւելորդի հնոտ խառ-
նուած. ֊ չէօրչէօփ իվէ գաթըրըզգ։
Խառնախօս, ի, աց. ա. 1 խառնակ խօսքե-
րով լեզուներով։ – 2 ազգաց լեզուով։
Խառնախօսութիւն. գ. 1 շատախօսութիւն,
ծաղրաբանութիւն։ – 2 խնդիրատակութիւն,
անշնորհք և անմիաբան զրոյցք։
Խառնակ, ի, աց. ա. 1 խառնուած, շփոթ,
անորոշ. ֊ գաթըրըզգ։ – 2 պիղծ անպուտած ըստ
Հրէից, հասարակ, ազատ. ֊ էթրըճ, պայ-
ազգ, քիրլէ, փիս։ – 3 մեղք պղծաշրջուած։
– Խառնակ. գ. 1 խառնուրդ, կապակցու-
թիւն։ – 2 միջաւորութիւն։
– Խառնակ. գ. Խառնիճաղանձ։
Խառնակաբան. ա. մ. հասարակ բանի մի
պէս. ֊ պայազգ պիր սէօզ կիպի։
Խառնակնաց, կնգի, ցաց. ա. փոխանակ
թարգմանելոյ՝ Մերաքանակնաց, (Այլ՝ Խ
Խառնակնգիկ)։
Խառնակնիմ, նցի. ն. չարաչար խառնել,
շփոթել. ֊ գաթըրտրմագ։
– Խառնակիմ, նցայ. չ. 1 անխոով վարուիլ,
կենդակցիլ, մանակցիլ։ – 2 իրարու զար-
նուիլ կռուիլ։ – 3 օտարի հնոտ մերձաւո-
րիլ, պղծիլ։
Խառնակնոր. ա. խառնակ բաներ ուտող։
Խառնակնգիկ. ա. 1 վարի տաճկանի մարգ։
– 2 անկարգ վարուք։
Խառնակոխ. ա. ամէնուն առջի տակ՝ հա-
սարակ կամ անասունք տեղ։ [անուն
Խառնակոչութիւն. գ. շփոթ ձայն, անյայտ
Խառնակութիւն. գ. 1 շփոթութիւն, խառ-
նուրդ. ֊ գաթըրըգլըգ։ – 2 խառնուրդ,
զանգուած։ – 3 մերձաւորութիւն՝ մանա-
նաւանդ ընդ օտարի։
– Խառնակութիւնք տառապաց. զուգընթա-
ցութիւն ըստ ախտաբաց։
Խառնակուճ, կմանց. նոյն ընդ վր
Խառնակրօն, ի, ից. ա. 1 խառնակ վարուք։
– 2 ռամիկ։
Խառնաձայն. գ.մ. 1 խառնաշփոթ ձայնուիլ
– 2 ա. խառնակ ձայն։
Խառնաղանձ | ի, ից. գ. ա. 1 խառնիճա-
Խառնաղանջ | ղանձ, բազմաբնութիւն ամ-
կին, ամբոխ. ֊ ձնշիկ խալգ, գալաթալըգ։
– 2 ամպականի, կամ խառնիխուռն. ֊
պայազգ, գալաթալըգլըգ։
Խառնամանի | ա. իրարու հնոտ խառ-
Խառնամանեաց | նուած։
Խառնամարդ. ա. մարդին տկուքը, մարդուք
Խառնամածն | ա. խառնուամանն,
Խառնամածնեալ | խառնակ. ֊ գաթը-
գաթրըզգ։ [մնամբ։
Խառնամբոխ. ա. մ. խառնակ բազմու-
Խառնամիս, մսոյ. գ. Հասարակ ուտելու միս։
Խառնամխիմ | չ. անկարգ կնքագով
Խառնամխիս լինիմ | գալ մտնել։
Խառնապատառ. ա. մ. զանազան բաները մի կտոր պատռելով։
Խառնասէր. ա. հնոտասէր, ցոփ։
Խառնասիրտ. ա. խառնակ վարքով։
Խառնարան, ի, աց. գ. 1 աման՝ գինի լե-
ցընելու՝ խառնելու, կարաս, ֆաս, գա-
լաթ։ – 2 մարմնաւորեան Փրկչին՝ երբեմն սա-
փոր ոսկեղէն, բաժակ կենաց, սուրբ Կոյս։
– Խառնարան Հնինատոսի. ըստ քերթո-
ղաց՝ Ետնոտ լերան կրակարանը։
Խառնաբաժակ. ա. 1 անորոշ տրտաքերուած։
– 2 ուրիշ նեռներու հնոտ խառնիխուռն նե-
ռուած (նեռ)։
Խառնափնդոր, ի, աց. 1 ա. խառնիխուռն,
անկարմանը, շփոթ։ – 2 մ. խառնակ կեր-
պով, անորոշակի։
Խառնափնդորապէս. մ. նոյն [շփոթելը
Խառնափնդորիմ, նցի. ն. խառնակել,
Խառնգնաց. ա. Խառնագնաց։
Խառնելի, լւոյ, լիք, լեաց. գ. 1 ըմպելիք
լեցուցած կամ խառն։ – 2 բերան դրած
բուխ լերին։
– Խառնելիք ի հաց. զնկին նկուղ կոմք կա-
պած չուանները։
Խառնեմ, նցի. ն. 1 միկտող խառնել,
կամ լեցընել ըմպելիքը. ֊ գաթըշտրմագ,
գաֆմագ։ – 2 բան բանի հնոտ միացընել,
կցել, զանգել, բազադրել։ – 3 մանաւանդ՝
անշփոթ միաւորել զկրկին քնութիւնս՝
զաստուածային և զմարդկային ի մի անձն
Քրիստոսի։ – 4 ն. կ. միաբանել, կապել

սիրով, և կազուիլ, յարիլ։ – 5 խոհել, խոհեուիլ։ – 6 զարնուիլ կռուով։ – 7 զուգիլ բան մարմնոյ։

–Խարեկամութիւն խառնեմ. բարեկամութիւն կամ բարեկամանալ։

–Խնկոյ խառնեմ. խունկ բանեցընել։

–Ջհոգս խառնեմ. լռզալ ծովու մէջ։

Խառնրնթաց. ած. Խուռնրնթաց։

Խառնիխուռն, կամ Խառն ի խուռն. մ. 1 խառն կնկպով, անկարգաբար. 2 գործ, գործք. 3 խնդիր, ալէկոծութիւն։ – 3 խնկոյ փչածին համեմատ. 3 բանս կէշէ, սալսափթիթը։

Խառնիխոսութիւն. ա. Խառնախոսութիւն։

Խառնիճ, նճի, ճաց. գ. մանր մարախ, որ և Խարագուլ, Ջրմնակ։

Խառնիճաղանճ, կամ Ճաղանջ, ի, ից. գ. ա. Խառնաղանճ։

Խառնիչ, նչի, չաց. ա. 1 խառնող՝ որ և ի կնկպով։ – 2 գործիք բան մը խառնելու, խառնիճ։

Խառնիխոսութիւն. ա. Խառնախոսութիւն։

Խառնուղութիւն. ա. Խառնուածք։

Խառնուց. ա. Խառնարան, Խառնելի։

Խառնուած, ոյ, ոց. գ. 1 բաղադրութիւն, և բաղկացեալ բանիկ – 2 խառնուածք, հիւթերուն բնական խառնուրդը իրարու հետ, և հիւթերը – 3 շօշափելիք։ – 4 միաւորութիւն անշրջմեծ։ – 5 արձնակցութիւն և արձնակիցք – 6 սերունդ, ցեղ – 7 խազալիք, յօդուածք – 8 ագոյգք, կապ – 9 միաբանութիւն ձայնից, սիրոյ, և այլն։

Խառնուածոյ, ի, ից. ա. պէսպէս բանիերով բաղադրած, խառնած. 3 գարշելի, գարհուրելի։

Խառնուիճն } գ. 1 խառնելը՝ խառնուիճնումն } նուիլը, բաղադրութիւն։ – 2 անշրջմեծ միաւորութիւն։ – 3 միաբանութիւն, կնճակցութիւն։ – 4 մերձաւորութիւն։ – 5 իրարու զարնուիլը կռուելու։ – 6 գետ գետի հետ խառնուած տեղը։

Խառնուրդ. գ. 1 խառնուիլը՝ զարնուիլը զօրացու։ – 2 միաբանութիւն, կցորդութիւն։ – 3 գետ գետի հետ խառնուած տեղը։

Խառնչեմ. ն. իրու զբաղիլ, զբաղու ձայն հանել։

Խառնվար. ած. Խառնավար [նեղը։

Խառնեակ. ա. խեղճ, զրկեալ։

Խառուղ. գ. չօրցած խազող, կամ խազողէ եփած բան [մը։

Խառար, կամ Խալար. գ. Աբրաթոյ ծաղիկ

Խաբ. գ. անասնոց բուռ, խոտ։

Խաբ, կամ Խառ. գ. փուշ։

–Խարի պտուղ. փշոտ եղինջի պտուղը։

Խարաբաճան. գ. (պ.) գինեսուն, ցնծալ, խանդ։

Խարարուղ. գ. մամուլ կամ քերիչ հիւանդից։ ած. բէնտէ։

Խարագուլ. գ. խառնիճ, մորախ տեսակ մը։ – տե՛ս և Եզնակ Առաւ. ծոյ։

Խարազան, ի, ից. գ. վարիչ իշոյ, մորակ։ ած. գամչի։ [գուբս քշելու։

Խարազանահարած առնեմ. խարազանով

Խարազանեմ, իմ. ն. կ. խարազանով ծեծել, ծեծ ուտել։

Խարազխոց. ա. (ք.) ոխ պահող։

Խարաղն. ա. գ. խոշոր նիհիկ լախ, քուրջ։ ած. չուլ, խարար։

Խարաղնագոյն. ա. խիստ խոշոր, գեղջուկ. ած. փէք գաղա, գառագնա։

Խարաղնագղնաց. ա. մ. հաստ լախ կամ խարագն հագած։

Խարաղնագղնատ, ի, ից կամ ուց. 1 ա. նոյն ընդ վ։ – 2 գ. խարագն. ած խարար, չուլ։

Խարաղնաւոր. ա. նոյն ընդ վ վ

Խարակ, ի, ից. գ. առագաստ քար, կարծր քար. ած գայար։

Խարակաձև. ա. մ. կարծր քարի պէս

Խարական. ա. խարկլով՝ խարանով բժշկող։

Խարակիմ, եցի. ն. 1 խարկել, էրկ մինկել։ ած գամուրմաղ։ – 2 տաքցընել – 3 մորթնել, օծել – 4 կր. արմտեաց նուիրը՝ հաւնունալ։

Խարակիչ. ա. էրող մինդող [գըրնեմ։

Խարամ. գ. Հալելի բանելու մանրուք. ած

Խարամանի, նւոյ, նեաց. գ. 1 չար հրեշտակ, դև. ած սեվ, տէվ, էհլէմիշ։ – 2 չար օձ։

Խարան, ի, ից. գ. 1 տաք երկրիմով խարնելը, և խարած տեղը. ած նազը, տազ։ – 2 գըշմ, կնիք։ [գայթ։

Խարաւ. գ. 1 գուբ, խոխոռաւ։ – 2 որ-

Խարբ, ի, ից. գ. Թուր, տուր։ [բանդակ։

Խարբ. ա. 1 անիրաւ, անզգամ։ – 2 ա. Խարբալ. գ. Մեծ մաղ. ած գալպուր։

Խարբալիմ, եցի. ն. մաղել, տակնուվրայ ընել մաղելու կերպով, փորձել. ած էլէմէք, ալիշեմ էլէմէք։ [փիլը։

Խարբալուճն, լման. գ. փորձութիւն, ծփծփ-

Խարբանգակ, ի, ից. ա. (պ.) Խարբեցող, ուռող խմոր [ծնանիմ։

Խարբուղ. բուզի կամ բզի, զաց. ա. Էշ-

Խարբութիւն. գ. անիրաւութիւն, անառակութիւն։ [քեամ; նէվաղիլ։

Խարբուխ, բխի, խաց. գ. Խարբուխ. ած գիւք-

Խարգախ, ի, ից. ա. խաբեբայ, նենգաւոր. ած հիլէբազ։

Խարգախագոյն. ա. աւելի խարգախ։

Խարգախական. ա. խարգախութեան բան։

Խարգախամիտ. ա. խաբեբայ։

Խարգախանամ. ա. Խարգախեմ։

Խարգախանք, նաց. ա. Խարգախութիւն։

Խարգախեմ, եցի. ն. է. նենգութիւն ընել։

խաբխբբել, չարիք հնարել. ֊ ֆէնն էբ֊մէք, ատամի մեզ։

Թարգախէ, խչի, չաց } ա. խաբդախող,
Թարգախող, խ, աց } խաբդախութիւն՝ չարիք բնազ նենգութիւնամբ։

Թարգախութիւն. գ. 1 նենգութիւն, խաբանութիւն, չարութիւն. ֊ հիլէ, տէք։ – 2 անարժան գործք. պղծութիւն։

Թարգախումն, խման. գ. խարգախութիւն, չարիք [րել։

Թարգաւանակ լինիմ. չարիք՝ ման հնա֊

Թարգաւանական. ա. չարիք՝ ման հնա֊բելու բան։

Թարգաւանիմ, նցի. ն. 1 ջանալ խաբել ՚ուս կօրծանել. վերէն վար ձգել. ֊ ատամի֊մեզ էֆէկ իւտուիւնէ կէֆ իրմէք։ – 2 նենգութեամբ ապանել. ֊ տէք իլէ էօլտիւրմէք։ – 3 մեզք խոճել, պղծել։

Թարգաւանութիւն. գ. 1 հնարք չարութեան, որոգայթ. ֊ հիլէ, տէք։ – 2 մեզք խնկելը, ապականութիւն։

Թարգաւանք, նաց. նայն։

Թարիմ, նցի. ն. 1 էրեկուայ գիշեր ընել, տաղել, աչքը փորել տաք երկաթով. ֊ տաղլամագ, նագմագ։ – 2 խանձել, խորվել (սիրտը, մորքը). ֊ գաւօ֊բմագ։

Թարիւգանիմ. ա. Հարիւգանիմ։

Թարի. գ. արդ։

Թարխա, բախ, խաց կամ խից. գ. 1 պատառ, ուտելի. ֊ պաատմագ։ – 2 կարճ միւն՝ ամպհանի պէս։ – 3 Հիւսերը։

– Թարխա նաւուս. նաւին երկաթը՝ Հանկը. ֊ կէմի տէ մորի, չէնկէր։

Թարխահաձև, կամ Թարխահան. ա. սեան՝ խարխի նմանո։ [սխտմունք։

Թարխալանք, նաց. գ. խարխլացութիւն, Թարխալիմ, նցի. ն. խարխորիլ, խախտիլ, աւրիլ. ֊ էֆ էմէլինի սէօգմէք, նրգմագ։

Թարխարիմ, նցի. ն. 1 նայն ընգ ւս֊2 քերմիշտրկնել, խառամիշտրկել. ֊ էօլտէլէմէք։

– Թարխարիմ պէժնգակութիւնա. անցնալ վշտաց յիշատակը նորոգել։

– Թարխարիմ գմուռս (ուբուք). խառնել, շիոխմել (ուբիշի մորքը)։

Թարխարիչ. ա. խարխորդ։

Թարխարուն, բանո. գ. խարխարելը, իլը։

Թարխարուն. ա. Թարխուլ։

Թարխափ, խ, ափք. ա. Թարխափ, ընդ Թարխափա. մ. կաւրի պէս շօշափելով և երնբաղալ, գուրգուրալով։

Թարխափ. ա. Թարշափ։

Թարխափանք, ն. նաց. գ. խարխափելը, տատանուն։

Թարխափիմ, նցի. չ. ն. 1 կոյր աչքով կամ մուխի տեղը՝ շօշափելով երնբաղալով երթալ, գուրգուրալ։ – 2 տերևի պէս տատանիլ։ – 3 տերևներու շարժիլը։

Թարխափուն, փանո. գ. խարխափելը։

Թարխափ, իմ } ա. Թարխալիմ, Թարխա֊
Թարխիմ, իմ } բանի

Թարխնճիմ. չ. (ռմկ.) իշուն գառլը։

Թարխուլ կամ Թարխուր. ա. խրլխրլած, խախտուտ. ֊ էչրէֆիի, իմէ֊մի լըիզ։

Թարձ, խ, ից. և ձուէնք. ձանց. գ. 1 եղեգնուտ տեղ. ֊ գամըշլըգ, սազլըգ։ – 2 խիտ տեղ։ [չուտ։

Թարմեայ (ակն). ա. տեւտ (գոհար). ֊ սըր֊

Թարշապատիմ. չ. տաքէն էրիլ մրկիլ։

Թարշատիմ, նցի. ն. չարաչար խոշտել, էրել մրկել. ֊ նագմագ, գաւօ֊բմագ։

– Թարշատիմ ՚ի ծարաւոյ. պատպակիլ։

– Թարշատիմ գիմ֊ով գորովով. ազէ֊խարշիլ, կսկծալ։

Թարշատուն, տման. գ. խարշատելը, իլը։

Թարշափ } գ. տերևներու խշրտոց։
Թարշափուն }

Թարշափիմ. չ. տերևներու խշրտոց Հանելը։

Թարշափուն. ա. որ շարժմամբ խշրտոց կը Հանէ, (ինչպէս տերև, բանջար. խոտ)։

Թարշիմ, նցի. ն. 1 խարշել. ֊ Հարշամագ։ – 2 էրել, տուորել. ֊ նագմագ։

Թարշուն, շման. գ. խարշելը, խարշուիլը։

Թարսկ, լուկի, կաց. գ. վառած կրակ, կրակի կայծելը. ֊ աբեէշ, գօբր։

– Թարսկ արկանեմ՝ վառեմ՝ լուցանեմ. կրակ վառել։

Թարսուանք, նաց. գ. խնդձութիւն, թըշառութիւն, գէշ օրերու Հանդիպելը։

Թարսիմ. չ. խնդձիլ, չարչրկիլ։

Թարսկածին. ա. կրակէ եղած, կրակի֊

Թարսկիմ. ն. եփել, խորվիլ

Թարսկիմ, կեալ. կրակ կարիլ

Թարսուն, բման. գ. տաղելը, իլը։

Թարսւրեալ. մ֊Թագած, մ֊Թին կամ Թուռմած։

Թարսխաձև. ա. Թարխաձև [(սէեն)։

Թարսխատուր. ա. խարսխի վրայ Հաստատած

Թարսխիմ, նցի. ն. անշարժ Հաստատել իրը խարսխի վրայ կանգնելը. ֊ տէքմէք։

Թարտի. 1 ա. Հարտի։ – 2 գ. մեծ ձի կամ էշ՝ որ սերընդեան ուժ ունի։ – 3 կընիկ ցանկացող [խուրտէ։

Թարտ, խ, իցգ. խարտուք. ֊ էչէնէֆի,

Թարտածոյ, խ, ից. ա. խարտած, խարտացած. ֊ էչէչէնմէք։

Թարտաշ } տեղ. ա. խարտեշ, շնկ. ֊ գուռ֊
Թարտեշ } լալ, կիւչկիւլիւ։

Թարտեշագեղ. ա. գնդացիկ խարտեշ գունով։ [կագոյն։

Թարտեշագոյն. ա. խարտեշ գունով, շի֊

Թարտեշանուէտ. ա. խարտեշ մօրուքով։

Թարտեշանամ, ացնալ. չ. շիկագոյն ըլլալը

Խաբեութիւն. գ. դեղին կապիւտիկ։
Խաբեամ, եցի. ն. խաբուսիկ. տ էյէլէմէք։
Խաբուէշ, եշի. ա. Խաբեբայ։
Խաբուշագեղ. ա. Խաբեբայ։
Խաբուշուկ. ա. Խաբուշագեղ։
Խաբուց, ի, ից. գ. խաբուսիկ. տ էյէ։
Խաբուրբար. ա. Չարաբաղար։
Խացփրեմ, եցի. ն. պատճառանք բնբել, ծուռ կնբռնով մեկնել։
Խացփցի. գ. Հատ նիւթէ հագուստ։
Խաւ, ոյ կամ ու. գ. 1 բարակ բուրդ պըտ-զը և լաթի վրայ. տ խոտ, հաւ, տիւմանի, թիւր։—2 կլկնատածք, կուղ. տ խաթ, գաթ։—Խաւ՝ի խաւ. Խաւ՝ի խաւոյ. բարդ բարդ. տ գաթ գաթ, գաթ մը։—Խաւ՝ի վնը մուշտակ. բուրդը դուրս և մորկ կողմը ներս մուշտակ։
Խաւար, ի, աւ. գ. 1 մուխ. տ գարանլըգ։—2 կուրութիւն մտաց, մթութիւն իրաց, գժոխք, սատանայ։—3 վիշտ անմխիթար, տրտմութիւն։—4 մուխ կամ պղտոր բան մը։—Ի խաւար գառնամ. խաւարիլ, մթնիլ։—Խաւար. ա. մուխ, պղտոր։
Խաւարաբանգարգել առնեմ. մուխ բանտի մէջ արգիլել [խաւարած։
Խաւարաբեր. ա. 1 խաւար բնբող։—2
Խաւարաբնակ, ի, աց } ա. 1 մուխը բնակող։
Խաւարաբնակեալ } ՚ի խաւարի նստած։
—2 ուր խաւար կայ, խաւարային, գժոխային։
Խաւարաբոբր, կամ բոբրոտ. ա. մթնշաղ։
Խաւարագնաց. ա. մուխ առնն քալող։
Խաւարագիր. ա. մուխը կոխած։
Խաւարագործ } ա. մթով պատած՝
Խաւարագործեալ } պաշտպանած խաւարբան, մուխ, խաւարային։
Խաւարագործեալ } ա. մուխը անպակաս։
Խաւարախառն. ա. մուխը անպակաս։
Խաւարած. ա. մթընցած։
Խաւարական. ա. Խաւարային։
Խաւարակնաց. ա. մուխի մէջ կնցող։
Խաւարակնցաղ, ոյ. գ. աս մուխ աչ-խարհք՝ մեղօք մթնցած։
Խաւարակերպ. ա. խաւարի նման, մուխ։
Խաւարակոյր. ա. մթով կուրցած։
Խաւարակուռ. ա. 1 մուխը կուռ տուող (լոյս)։—2 խաւարի մէջ ընկղմած (հնեմա-նոս, սատանայ)։
Խաւարակուռ. ա. բոլորովին մուխ. տ գա-թը գարանլըգ։
Խաւարաշաղած. ա. մուխը ցրուող։
Խաւարաչոգի. ա. պղտոր գոլի փչող։
Խաւարաչրուէր. ա. գէզ՝ի խաւար չրաչ-էիզ։
Խաւարամած } ա. մթով պատած։
Խաւարամածեալ }
Խաւարամիա. ա. միտքը պղտորող։
Խաւարամոլոր. ա. մթով մոլորըցնող, մուխ տեղ տանող։ [թնել, մոնելը
Խաւարամուտ առնեմ, լինիմ. մուխը խա-
Խաւարայած. ա. մուխի մէջ պարտող։
Խաւարայարկ. ա. մուխ ծածկով, գժո-խային։
Խաւարայեզ. ա. Խաւարակուռ։
Խաւարային, չնոյ, ոց. ա. մուխ, ուր մը-թութիւն կամ խաւար կայ. տ գարանլըգ։
Խաւարանամ, ացայ. ա. Խաւարիմ, եցայ։
Խաւարանիւթ. ա. քաղորմլին խաւար։
Խաւարապշրող. ա. ՚ի խաւարի պտրտող (գև)։ [փնչիլ
Խաւարաշօշափ. ա. ուր կայ խաւար շօշա-
Խաւարապատ } ա. մթով՝ խաւարով
Խաւարապատեալ } պատած։
Խաւարասէր, սիրի, բաց. ա. խաւար՝ գի-շեր՝ մեղք՝ մոլորութի՝ գաղտնի չար գործք սիրող։
Խաւարասնունդ. ա. մուխի մէջ մեծցած։
Խաւարատոյզ. ա. խաւարի մէջ ընկղմած։
Խաւարատոհմ. ա. մուխի՝ մթութ սերմած։
Խաւարատանջ. ա. խաւարով տանջուած։
Խաւարատեսակ. ա. խաւարին նման, մուխ, գէշ, պղտոր։
Խաւարատեսութիւն. գ. մթութիւն։
Խաւարարգել } ա. մուխ տեղ արգի-
Խաւարարգեալ } լուած՝ փակած՝ գոցած։
Խաւարեայ, եայք. ա. Խաւարային։
Խաւարեմ, եցի. ն. չ. ա. Խաւարեցուցա-նեմ. Խաւարիմ։
Խաւարեցուցանեմ, ցուցի. ն. խաւարըցնել, մթնցընել, կուրցընել, մարել. տ գարան-լըգ էթմէք, գարարմագ, ակսնութիւնք։
Խաւարեցուցիչ. ա. խաւարեցընող։
Խաւարիմ, եցայ. չ. մթընանալ, խաւար գառնալ, զրկիլ՚ի լուսոյ. տ գարանլը ոլ-մագ, գարանլըգ պատճառ։
—Խաւարիլ արեւու, լուսնի. արեւու կամ լուսնի խաւարիլը. տ իմուիլմագ։
Խաւարին. ա. խաւարային, մուխ. տ գա-րանլը, գարանլըգ, տիւմանլը։
Խաւարծի. գ. մատաղ բոյս, որմէ ու ծիլ՝ տ քէօրփէ՝ իմազէ պիճի միշ շէյ, ֆիկիզ։
Խաւարծիլ. գ. 1 խործոտիլ, գարծիլ. տ յա-վէնտ—2 խորձուիլ. տ սամա ֆիկիզի։
Խաւարութիւն. ա. Խաւարումն։
Խաւարումն, ման. գ. խաւարիլը, լուսոյ պակսիլը՝ լուսաւորաց, աչաց, մտաց. տ այ կիւն իմուիմալը։
Խաւարուտ } ա. գ. խաւարային,
Խաւարուտ, չոյ } մուխ, և մուխը, խա-ւար. տ գարանլըգ։
Խաւարչական. ա. խաւարած։
Խաւարչական. ա. Խաւարչային։

Խաւարչամ, ոմի. չ. մթնել, մթնցնել։
Խաւարչոտ } ա. մուխ, մշուշ. ֊ գոլանդը,
Խաւարչոտն } ոխմանդը։
–Ի խաւարչոտի. գ. մուխ տանդը։
Խաւարտ, ի, ից կամ ից. գ. ուտելու խոտենդէն, կանանչեղէն. ֊ նէշելիք։
Խաւարտածին. ա. 1 խաւարտ բուսցընող – 2 խոտով մեծցած։ [վանող։
Խաւեակ. գ. Հողէ փարչ. ֊ պարտագ, գաւ.
Խաւեղ (կէզակուր). ա. կարգ կարգ՝ վրայէ վրայ. ֊ քաթ քաթ։
Խաւեղագէտ. ա. Ախաւեղագէտ։
Խաւխաւիկ } ա. Խաւ։
Խաւխաւոյք }
Խաւիղ. գ. պարտէզ, կամ պարտիզի մէջ լոքիւբինեմօտ։
Խաւշին. տ. Խոշին։
Խաւտղախոտ. ա. Խազդազախոտ։
Խաւտղմաղձական. ա. մաղձային խառն ընդ մաղասի։
Խափ, ի, Խափք. գ. 1 բռնելը՝ բռնուիլը (խաբելով ծրագրելով)։–2 խափանուելն, արգելք։ – 3 յանկարծական ի մափ կրիլ։
–Ի խոփ տամ. (ամկ.) փոխ տալ։
Խափական լինել պտոի. պտոի ի՝նդալը՝ բարեխնդը։
Խափան, ի, ից. ա. գ. 1 արգելք. ֊ էնկէլ – 2 գաւառարկութիւն. ֊ ամբաստանդ։ – 3 գաւառակ, անգործ. ֊ ամարա, պօշ։ – 4 խափանուած։
–Խափան առնել. խափանել։
Խափանածոյ. գ. խափանած մնալը, և խափանման միտքը։
Խափանածոյ, ի } 1 գ. նոյն ընդ վ։ – 2 ա.
Խափանածու } խափանելի
Խափանական. ա. խափանող, խափանելի։
Խափանիմ, ից. ն. խափան՝ արգելք ըլլալ, չթողուլ, գադրեցընել – կր. գադրիլ. ֊ էնկէլ սմանդ։
–Խափանիմ. խափուցանել, կամ խոթելով արգիլել. վար ձգել. ֊ առաջդա գափաթ.
–Խափանիմ. ուռանալ։ [մնդ։
–Խափանիմ. չ. արգելք ըլլալ։
Խափանիցուցանիմ. նոյն։
Խափանիչ } ա. խափանող, արգելող։
Խափանիչ, նչի, չաց } լող։
Խափանողական. ա. որ կրնայ խափանել։
Խափանուած, ոյ. ա. Խափանուիմն։
Խափանուածոյ. տ. Խափանածոյ։
Խափանուիմն. տ. Խափանուիմն։
Խափանուիմն, նմանն. գ. 1 խափանելը, խլը, գադրիլը, վերցուիլը։ – 2 գաւառարկութիւն. ֊ ամբաստանդ, գափանմա գալմա։
–Խափանուիմն առնել. խափանել։
Խափարական } ա. Հատաձայնող. ֊ գաղա
Խափարաձայն } ակլիկ։

Խափուն, փնայ, փուցնալ. չ. խփելով կմ կափուցանելով մարիլ, գադրիլ, կուբնալ. ֊ գափանմագ, սէօնմէքսէյէմէք. քնօրլէնմէք։ [պէշ։
Խափչիկ. ա. գ. Եղեռնպատճէն, և Ղնդիկ. ֊ Հաւ.
Խափուցանիմ, փուցի, փուցուալ. ն. խփելով գոցելով մարիլ, կուբցընել. ֊ գափաթմագ, սէօնտիւրմէք. քէօրլէմէք։
Խափուցումն, ցմանն. գ. Խափուցանելը, և
Խափչիմ. տ. Խափնուիմ։ Խափնուիլ։
Խաքան, այ. գ. (Թ.) Թագաւոր, ինքնագլուխ իշխան. ֊ խաքան, խան։
Խբարղնայ, նայք. գ. խնկաման (խունփոլ)։
Խնդ } ի, ից կամ ից. ա. 1 շիլ. ֊ շաշի – 2
Խնձի } ցաւոտ տեղը աչքով։
Խնդաչուիմն. գ. 1 շիլ ըլլալը։ – 2 ցաւոտ աչք ունենալը։
Խնձագին } ա. ծուռ նայուածքով. ֊ էյրի
Խնձագէմ } պագարագ։
Խնձաչար. ա. ծուռ նայուածքէն զարնուած. ֊ էյրի պագըշտան վուրմուշ։
Խնձաչարիմ. ն. 1 նախանձիլ, աչքիրելը – 2 Թշնամանալ։
Խնձամ, ացի կմ ացայ. չ. 1 ծուռ նայիլ, հիւնանալ, նախանձիլ. ֊ էյրի պագմագ։ – 2 աւրուելով նոտ կենալ, ոխ պահել. ֊ քիւմէք։ [2 կաղալ։
Խնձնամ, նցի. ն. 1 խմել, ըմպել, քշել։ –
Խնձի. մ. խնձիւ, խօղը մղելը ծուռ նայուածքով. ֊ էյրի, տարկըն։
–Խնձի գնամ. անպատմի կեանք անցընել։
Խնձկալ. ա. խղճմտանքը զարկած, ցաւագին։
Խնձկեմ, նցի. ն. կոտորով կամ ուրիշ բանով զարնել, խմել, խայտել, չարչըրկել. ֊ պօյնուզուա տագուամագ, վուրմագ, սօգմագ, ինձիմէք։ [գող։
Խնձկիչ. ա. խմող, խոժոռ, զարնող, գող.
Խնձկուածն, կմանն. գ. խնձկելը, խլը։
Խնձուածն, Թմանն. գ. պտոի խոտաուկ, խայտ
Խնժ. տ. Խէժ, Խիժ։ [խղճի։
Խնլաբնեմ, նցի. ն. խնչքը գլուխը կամ վրան բերել. ֊ այրըմագ, ագլէնը պարչնա կէմէ իրմէք։
Խնլագալ. ի, ից. ա. խնչքը աւրած, բանուկ, խնդգ. խև. ֊ ագըլըզգ, տիմանէ։
Խնլագալական. ա. խնչագալի յատուկ։
Խնլագալանք, նաց. գ. խնչագալիքը։
Խնլագալեցուցանեմ, ցուցի. ն. խնդգեցընել։ [֊ չըըրըմագ։
Խնլագալիմ, նցայ. չ. խնդգնալ, ցնորիլ.
Խնլագալութիւն. գ. խնդգութիւն, խնչքի պակասութիւն. ֊ ագըլըզգ ըգ, տէլիկլիք։
Խնլամ ափեմ, նցայ } տ. Խնլագալիմ։
Խնլամ ափ լինիմ }
Խնլահատած. ա. խնչքը զաւրձացընող։

Խեղամուտ. ա. խորունկ միտք դնող, հասկըցող, տեղեակ. ֊ վուգուֆ, աշնար
– Խեղամուտ առնեմ, լինիմ. տ. Խելամտացուցանեմ, Խելամտիմ։
Խելամտիմ. եցի. չ. ապէկ հասկընալ, տպավիլ. ֊ վուգուֆ ըլլալ։
Խելամտեցուցանեմ, ցուցի. ն. խելքը խոթել, հասկըցընել, տպավիցընել. ֊ էօյրէմէ֊մէք, աղլամիմագ։ [կրթոզ։
Խելամտեցուցիչ. ա. խելք տպավիցընող,
Խելամտութիւն. գ. տեղեկութիւն, գիտութիւն, փորձ ըլլալը. ֊ վուգուֆ, մանրիֆէմ։
Խելայեղ, ի, ից. ա. խելքը ժաւռ եկած, խառնակ, քախաւկ. ֊ ադըլըզըզ, տիվանէ։
Խելայեղեմ. տ. Խելագարիմ։
Խելայեղութիւն. տ. Խելագարութիւն։
Խելաշրջիչ. տ. Խելայեղ։
Խելագաւառակ, տակի, տակաց. կամ տկի, տկաց. գ. ըղեղին գլխի մաշկը. ֊ պէյնին զարը։
Խելաւոր } ա. խենդ. խելառ. ֊ տէլի։
Խելոտ }
Խելացի. ա. խելօք. ֊ ագըլլը։
Խելացնորը, ի. ից. ա. խելագար, խելագատակած։ [մարմնիք ֊ պայըլմագ։
Խելացնորիմ, եցայ. չ. ի խելագարիլ։ – 2
Խելացնորեցուցանեմ. ն. խենդեցընել, խելքը առնել. ֊ ագըլները չէլմէք։
Խելացնորութիւն. գ. խենդութիւն։
Խելք, լաց, լօք. գ. ի ըղեղ. ֊ պէյնի։ – 2 խելք ու միտք, Հարտարութիւն. ֊ ագըլ, ֆիքը, ֆիքրաէֆէ։
– Խելս խառնեմ. խելք բանեցընել, վարպետութիւն ընել. ֊ ագըլ իշլէմէ մէք։
– Խելօք. մ. խելքով, վարպետութեամբ. ֊ ուսուլ իլէ։
– Խելք կամ ջայ կամ գետոց. գլուխը՝ սկիզբը՝ մուտք. ֊ պաշ։
– Խելք նաւին. ի նաւուն սկիզբը՝ ուր է ղեկը. ֊ գըշի։ – 2 նոտարան նաւու կամ նաւակի. ֊ պանքա, մնոդար։
Խելքիմ. տ. Խղճիմ։
Խեղդեկոտ. մ. ծուռաւմուռ, ծռմռկելով, կաղալով. ֊ էյրի պիւյրիւ, քիօփալ մօփալ։
Խեղ, ի, ից. ա. ի անդամը ծռած, պռաւաւուր, պակասաւուր. ֊ սագատ, չաղփըդ։ – 2 գէշ, տգեղ. պիղծ. ֊ պէչի, չիրքին։
Խեղաթիւրութիւն. գ. բարքը անշնորհք ըլլալը. ֊ խուլլուգ օլմասը։
Խեղաթիւր. ա. ի ծուռաւմուռ. ֊ էյրիպիւյրիւ։ – 2 Համբակ գուրս, խնդ. ֊ տէնկսիզ։
Խեղաթիւրիմ, բևալ. չ. ծռիլ, խոտորիլ։
Խեղաթիւրութիւն. գ. ծռութիւն, անկարգութիւն [լարբզ։
Խեղախեղ. ա. խիստ խեղ. ֊ կէմնիզ, նաւ֊
Խեղախեղութիւն. գ. անսանձութիւն։
Խեղակաս. ա. պակասաւոր. ֊ խուլլուգ։
Խեղակասակ. տ. Խեղկասակ։
Խեղանդամ. տ. Խեղ։
Խեղանք, նաց. գ. խեղութիւն։
Խեղդ. տ. Խղդ։ [յարիլ՝ փակչիլ։
Խեղդամ, եցայ. չ. կապկըպուիլ, չարաչար
Խեղդ, ի, ից. գ. խղդելու չուան, խեղդելը, խղդուիլը. ֊ պօղուշ, իլմէք, իփ։
– Խեղդ արկանեմ կամ առնեմ անձին. ինքը զինքը խղդել։
– Խեղդ ընդ անձն (այլոց) արկանեմ. ի չուանով քաշել սպանել, խղդել – 2 սասսիկ նետել։
– Ի խեղդ գամ կամ մտաբերեմ. ինքը զինքը խղդել. ֊ քէնտի քէնտինի սմանագ՝ պօղմագ։ [նելով։
Խեղդամահ. ա. տ. խղդուելով մեռած, մեռ֊
– Խեղդամահ առնեմ, լինիմ. չուանով խըզդել, խղդուիլ. ֊ իփ իլէ պօղմագ՝ պօղուլմագ։ [նելը, մեռնիլը։
Խեղդամահութիւն. գ. խղդելով մեռցը֊
Խեղդան, ի, ից } գ. խղդելու չուան, գոգ֊
Խեղդելիք, լնաց } ձիք. կախազան։
Խեղդարկեալ. տ. Խեղդամահ։
Խեղդարկութիւն. գ. տ. Խեղդամահութիւն
Խեղդեմ, եցի. ն. ի խղդել. ֊ պօղմագ։ – 2 նետը խոխել, հոգին հանել։
– Խեղդիմ. ձաֆիլ, դժուարիլ։
Խեղդիչ. ա. խըղդող. ֊ պօղուչու։
Խեղդուիմ. չ. խըղդուիլ. ֊ պօղուլմագ։
Խեղդողական. ա. խղդելու, խղդող։
Խեղդուն, դմանէ. գ. խըղդելը, իլը։
Խեղեմ, եցի. ն. մէկ անդամը կտրել. ֊ սագամէ լամագ։
Խեղճ. գ. ի մանր ընդոյն բանին կտորը. ֊ փայ, փաչիչ։ – 2 ջուխտակը. ֊ էքիզ։
Խեղկատակ, ի, ից. ա. ի անշնորհք կատակ ընող, ցոփ. ֊ տէնկսիզ՝ չիրքին շագա էօչու։ – 2 անշնորհք (խօսք)։
Խեղկատակ, կաց } տ. Խեղկատակութիւն,
Խեղկատականք, նաց } [ընել։
Խեղկատակեմ, եցի. չ. խեղկատակութիւն
Խեղկատակութիւն. գ. անշնորհք և անամօթ կատակ. ֊ չիրքին մնոգսըզլըգ։
Խեղկեմ, կեալ. չ. չարաչար խեղդել
Խեղկութիւն } գ. խեղութիւն, տգեղութիւն։
Խեղճութիւն }
Խեղճ, խղճի, Ճաց. ա. (ամբ.) խեղճ ոգոյմեղի. ֊ սէֆիլ, զաւալլը։
Խեղճ, խղճի. գ. ի խղճ (մտաց), խըղճմըտանք, խղճիդ զարկած բան։ – 2 կակիծ, ցաւ սրտի, նեղսրտալը։ – 3 կասկած, վախ։ – 4 կարծիք։
Խեղճմիտք, մտաց } տ. Խղճմտութիւն
Խեղճմտութիւն }

Խեղուելիւն. գ. պակասելիւն կամ տգեղելիւն անդամից. ս սագաստլըգ։
Խեղտեսակ. ա. տգեղ. ս չիրքին [պուգ։
Խեճնալ, ոյ, ովէ. գ. խըճնալ, կճնալ. ս գա-
Խենգ. ա. Խենիմ։
Խենկն. ա. Խենկէ։
Խենկաբար. մ. լըքաբար, ցոփ կերպով. ս եօսմանճա, ապրզճա։
Խենկագոյն. ա. աւելի ցոփ, ծուլամորթ։
Խենկանամ, ացայ. չ. չլըսելսոխելոյ կենդանի վարել. ցոփ ըլլալ. ս օչֆիհ կէվչէք օլմագ։
Խենկացուցանեմ } ն. ծուլըցնել. ցոփ ը-
Խենկեցուցանեմ } նել ։
Խենկիմ, նացայ. ա. Խենկանամ։
Խենկութիւն. գ. ցոփութիւն, ծուլութիւն, չլըսելսոխութիւն. ս կէվչէքլիք, եօսմանլըգ։
Խենկէ. եշխ, աց կամ ից. ա. ցոփ, ծուլամորթ, չլըսելսոխ, անձրկած, ծոյլ, գէշ անպիտան. ս կէվչէք, եօսման
Խենկէութիւն. ա. Խենկութիւն
Խենիմ. ա. յիմար։
Խենիմական. ա. խենդի բան, անխելք։
Խեչակ. գ. ամենի ձի։
Խեչերանք, նաց. գ. խոշտանգ, մանրուք, մնացորդք. ս տէօբիւնաիւ, գըրընիմըր։
Խեչ. գ. խաղողի չեչը։
Խեչատիաս } ի. գ. խեչխփար. ս չաղանօզ,
Խեչեփար } փառուբիտ։
Խեւ. ի, ից. ա. ։ անասնձ, ապատամբ, չմըռոզ. ս գաւուր, եաբանմազ։ – 2 խուլը. ս խօր – տմն և Հեւս։
Խեւաբարոյ. ի, ից. նոյնս։
Խեւաբարութիւն. ա. Խեւութիւն։
Խեւական. ա. խեւերու յատուկ, խեւս։
Խեւամ, ացայ. չ. հեւալ, հիւանդալ, մըխալ. ս կիւՀՆէմէք, տաբըլմագ։
Խեւաստամբակութիւն. գ. խեւութիւն, ապստամբութիւն։
Խեւեմ, եցի. չ. խեւութիւն ընել, ապստամբիլ. խրտխրտ ու խռռալու ի Հանել։
Խեւնեմ. չ. նեզաասրափիլ, չկրնալ Համրերել։
Խեւութիւն. գ. անՀնազանդութիւն, ապստամբութիւն. ս եաբանմազլըգ, նագըրլըգ։
Խեր. գ. տնտակ մը մնածուն։
Խերեւէշ. եշխ, ից կամ աց. ա. Լուսնյայ։
Խերեւէշս խերեւէշս. բաբաք բաբաք, մնալը, թերթի թերթի։
Խերչեւտանք, կամ Հերչատանք. խեչերանք, կաղը բաները, մնացորդք։
Խեց, ի. գ. Հողէ ամանն. ս տէսթի, պալաոագ։ – տմն և Խեցի. Հեցւ
Խեցագործ, ի, աց. ա. գ. բրուտ. ս քիւրքճիօՀն, ծուռլաճը, չէօլմէքճի։
Խեցակաւկառ } ա. խեցիներով շինած. ս
Խեցակոյտ } քէրվիճՀէն՝ ծուռլատան հաւրըմըշը։

Խեցանման. ա. խեցեմորթի կերպի նմանող։
Խեցատ. գ. ապուսի կաղ. ս քիւրէմիտ փսըլ-
Խեցատեսակ. տ. Խըցատեսակ։ [չէօփ։
Խեցբեկ. ա. կըցկըտուր, կոտրատած, ծըռմըռտրկած. ս. գըրըգ, էզիք պիւչիւք, քէ-
սիմլիւ [տած, ալևատղուր (լեզու)։
Խեցբեկագոյն, գունի, ից. ա. խիստ կատըր-
Խեցբեկոր. տ. Խեցբեկ։
Խեցգետի, ուոյ, տիք, տեաց } Խգ. մեծ
Խեցգետին, ինոյ, ոց, կամ ինի, ից } խեչե-
փառ գետոյ և ծովու, կարկինոս. ս խըճա-
գաս, սէրկէման։ – 2 կենդանակերպի ա-
Խեցեայ. տ. Խեցեղէն [նուն։
Խեցեգործ. ա. Խեցագործ։
Խեցեկոյտ. տ. Խեցակոյտ։
– Խեցեկոյտ վՀիւ. Եմեննացուց վՀիւ՝ մարդ քշելու կամ մեռցնելու՝ խեցիի վրայ գրած, և քուէի պէս ձգած տիի մը մէջ։
Խեցեղէն, դինի, նաց. ա. կաւէ շինած. ս թօփրագտան՝ ծուղլատան, քիւրէմիտտէն։
Խեցեմորթ, ի, ից. գ. ։ կարծր կեղևով ժժմունք. ս գաղուզլու պէօՀէք։ – 2 կարծր կեղևը. – 3 (ընկոյզի) կճեպ։
Խեցեյարկ. ա. կղմինտրէ յարկ ունեցող։
Խեցեցուցանեմ. ն. կաւը պնդացընել՝ թրծելով։
Խեցի, ցւոյ, ցեաց. գ. ։ թրծած կաւ, կղմինտր, և կտորը. ս տագօր, ծուղլա, չաղաղ չէօլմէք, տէսթի գըրըգը։ – 2 փշրած մնասուկք, փշուրներ։ – 3 կարծր կեղև խեցեմորթի. ս կէմիք, գաղուգ։ – 4 ոսկրատ կեղևով կոկորդիլոս։
– Խեցի. ա. տ. Խեցեղէն։
Խեղխեղափ, ի, ից կամ աց. գ. գլխի տաւի կտոր, գիծ, նշան։
Խեփոր, ի, աց. գ. ։ խեցեմորթի կեղև՝ խըփելու բանալու։ – 2 վարագոյր խօսիցս։
Խզեմ, եցի. ն. ։ փրցընել, կտրել, կոտրել, Հդքել, պատռել, կտրել նետել. ս քէսմէք, նըրբիմագ։ – 2 մարդ կտրել փետռել, Հդեղել. ս գրըփմագ, եօլմագ։ [քէսմէք։
– Ընդբինեա խզեմ. ընդբինացընել. ս խատրմ
Խզիչ. ա. խզող, կտրող
Խզիւն, խզմանն } գ. խզելը ըստ ամենայնի։
Խզումն }
Խզտեմ, եցի } ն. չարաչար խզել, կոտրել,
Խզտտեմ } Հդքըրտել։
Խզուն, ի, ից. գ. խռռան, խուզած խոտին մնացածը։
Խէթ, խնթի կամ խիթի, ից. գ. ։ ապգեղք, գայթակղութիւն, վտանգ. ս էնկէք։ – 2 խոլոր նայուածք. ս էշրի պագըշ։ – 3 կասկած, վախ. ս իշթիլ, գօրգու։
Խէթ, խնթի. գ. ։ խայթ խղձի, խրդմտմունք։ – 2 խիթք՝ խոտաուկ, շաւ։ – տմն

և Խնեմ, Խնդ։
Խէժ, կամ Խէգ. ա. Խիժ։
Խէնէշ. ա. Խնենէշ։
Խէշ, կամ Խեշ, ի, ից. գ. 1 խեչակ. 2 ապա-
ազ։ –2 խեչափառ։ –3 Հագուստի գրպա-
նը. 3 Ձէպ, գոյուն Ձէպի։
–Խէշ. նոյ գլխ. 3 գրէշ, արա, էնգսէ։
Խըմէ. ա. Գուէմիզ։
Խըմամ. ա. Խիմամ։
Խըման, ի, աց. գ. խայթ, խըմելըս գոր-
ծիք, խայթոցով գաւազան. 3 մեղուի։
Խըման. ա. կոտորով զարնող։
Խըմանամ. ա. Խ ա ն ա մ ։
Խըմել, նցի. ն. խոմել, գայլիլ, հրել, մըշ-
տել, կռնել, գըդնել. 3 տիւրըմ մէք, տօ-
գանմունգ։ [շաւելու։
–Կաշտաս խըմեմ. ձեռքը տուակ սխամել կա-
–Խըմ իմ ընդ քաբիւ. քաբի տակ մտնել
իմ խմուիլ։
–Խըմիմ, կամ Խըմնիմ կամ Խըմնուիմ.
ձեռքը խոմել ուտելու, ծամը աւրել խը-
մուիմուլ։
Խըմոտ. ա. արգելք նղող փորձանքաւորը,
գժուար (բան)։
Խըմուէն, խըմման, անց. գ. խըմուիմ, նա-
ւակատիք։
Խժարար. մ. բարբարոսի պէս։
Խժական. ա. բարբարոսական։
'ի Խժգան կամ. յամառ՝ խիտ կենալ. 3
տիք տուրմագ։ [ոչնկսիգ։
Խժգժագոյն. ա. աւելի ժանտ. 3 խիյանկիթ,
Խժգուժ. ա. Խուժադուժ, Խարբարոս,
Խժական։
Խիար, Խիարիկ, Խիարուկ. 1 ա. Վարսենգ։
–2 Նմանուելեամբ՝ կիտրան. 3 ազամ գա-
լուններ։ –3 ուռենց վարսենգի ձևով։
Խիզախ. ա. Համարձակ, վատահ. 3 սէր-
պէխթի։ [յանդգնաբար։
Խիզախաբար. մ. Համարձակուելեամբ,
Խիզախական. ա. Համարձակ, յորդորական։
Խիզախիմ, նցի. չ. 1 Համարձակիլ, քաջա-
լերիլ, յանդուգն ձեռք գարնել. 3 սէր-
պէխթիլիք՝ Ձէպարկիմ էթմէք։ –2 մնձի՝
կորձի պէս առաջ նետուիլ, պարծիլ, մեծ
մեծ խօսիլ. 3 պէխթիւլէնմէք։
Խիզախնցուցանեմ, ցուցի. ն. Համարձա-
կնցընել, քաջալերել։
Խիզախիւն } գ. Համարձակիլը, Հա-
Խիզախուելիւն } մարձակուելիւն, նե-
Խիզախուիլ, խման } տուիլը. 3 ներփիւշ
էթմէք, սալորմաք։
Խիզան, ի, աց. գ. (ռմկ.) խեղճ անակ, և
բնաւանիք, ողաք։ [ցնծ։
Խիզաք, Խիզաքնամ. (ռմկ.) տ. Սղոց, Սղո-
Խիմ, խիմոյ կամ խիմոյ, ոց. և խիմի,
կամ խիմ, ից, գ. 1 խոտաուկ, ցաւ. 3
սանձը, ագը։ – 2 խոց, վէրք, ուռնց։
– 3 ժայռ, ծովու մէջ քարս. 3 գայտ։ – 4
կոկորդիլոս։ [ձաւ։
Խիմ. գ. լեռնելու մէջ խոր տեղ քարան-
Խիմամ, ացայ. չ. 1 կասկածիլ, վախնել.
3 իշխիլէնմէք, գոլգմագ։ – 2 խոլոր նայիլ։
հիւանդել, միայլ։ – 3 օտարանալ իր յան-
ցանքովը։
Խիմացուցանեմ (ն. խիղճը զարնել. 3 ի-
Խիմեմ, նցի [չէբաէն տիւրմիւլմէք,
քէնաճնի նէմէք։
–Խիմեմ. տ. Խիմամ, 1։
Խիմուէն, իմման. գ. 1 խղճմտանքի խոմե-
լը։ – 2 կասկած, վախ։
Խիժ, խժի կամ խիժի. գ. խէժ, ձուխ. 3
զամիւ, չամ սագրոլը։
Խիլ. գ. 1 փետռելը, փետրառելը, փոլե-
լը։ – 2 խլելը, յափշտակութիւն։
–Խիլ ըլկանեմ. փետռել, փետրառել, տըն-
տրոլել. 3 ագամագ՝ իմ ագամագ։
Խիլայ. տ. Խլայ։
Խիմաւբաս. (նզ. յոք.) Հատած իմուք և
այլ ապահանուիմիւն, գաղշահոտ բան։
Խիծ. տ. Խիղճ։ [իմնատակ։
Խիկոր, ի կմ այ. (բառ ռմկ.) խմնատուն,
Խիղ. ա. խեղ. իբր պիղծ, գաղշելի. 3 քրիս,
փիս, իմըրֆատ։ [տեղը կը կրզպէ։
Խիղ. գ. բուռաց ոլքած ծիլը, որ Հատած
–Խիղ ըլկանեմ կամ առնում զծնկօք. նր-
կու ձեռքի մատնելով ծուռնկը կզպել՝ մրա-
մուռքով նատած առնելը։
–Խիղ. ա. խեղ մը, շատ և խառնակ։
Խիղդ. տ. Խեղդ։ [տաց։
Խիղծ, կամ Խիծ. գ. խիղճ կամ խիղճ մը-
Խիզճ, խզճի, իւ, կամ խզճոյ. ոմ. գ. ոլ
և Խիղճ մտաց. 1 խղճմտանք, տաքա-
կոյս, մեզք, արատ. 3 զամիւր, գալպ, տե-
լուն։ – 2 կասկած։ – 3 նեղուելիւն։
Խիղճ. ա. 1 խեղճ։ – 2 արատաւոր, չար։
–Ի խղճի լլինել մտաց. միաքը՝ սիրտը ան-
հանգիստ ըլլալ։
–Խիղճ պահեմ. խղճմտանք ընել։
Խիղճմտուելիւն. տ. Խղճմտուելիւն։
Խիմ, խճի, ից. գ. խոշոր աւազ, քարի
մանրուք. 3 չագըլ իմաշ։
Խիճդ, խնդի կամ դոյ. գ. ուրախութիւն. 3
սէվինճ։ [Ձինտէն։
–Ընա խնդին. ուրախութենէն. 3 սէվին-
Խինձ, խնձի. գ. 1 գունձ, խոլոր, ծոց։ – 2
Խինձ, խնձի մտան, կտոր, կերուք, ձոխ։
Խիշտ, խշտաց. տ. Խշտիք, տեսց։
Խիպար. գ. իմերնա շաղախ, շաղուած հող
և կիր։
Խիպկիկ, կի, կաց. գ. (ռմկ.) խոլկիկ, և-
րևակայած գիշերային կերպարանք։
Խիտա, խտաի, իւ, ից. կամ աւ, ացի. տ. 1

կարծր, պինա, պիրկ. ֊ փէք, սէրմ։ – 2 դժար, սաստիկ, դժնդակ. ֊ նավօւզ, կիւն։ – Խիտ, կամ Խտուիւ. մ. սաստկութիւն ամպ, չարաչար. ֊ սէրմէն, նավօւզնա։

Խիտ, խտի, ից. ա. 1 ոխած, սրխմած, իրարու վրայ նկած, լեցուն. ֊ սրգ, թօզ, ըրրխտալ։ – 2 մ. իրարու նոյն. ֊ սրգնա։ – Խիտ առ խիտ. քովէ քով, շատ, շարունակ. ֊ սրգ սրգ։ – Խիտ ընգ խիտ. նոյն։

Խիտամայրի. ա. խիտ ծառերով։

Խիտասպրճի. ա. Սպրճի ախիտ։

Խիր. գ. Անբանակ մանուշակ. ֊ պէչող մէնէքշէ։

Խիրտ. ա. մ. խրտչող, խրտած, խրտնիլով, ֊ իւրքէք, իւրքէրէք։ – Խիրտ խիրտ լինիմ. վախնալ, խրտիլ։ – Խիրտս ի խիրտս կամ խիրտ 'ի խիրտս. ա. 1 անհատատ, երերուն։ – 2 մ. խրտնելով։ – 3 կասկածելով։

Խից. գ. գոցելը, գոցելու բան. ֊ սրգաձէ։ – Խից արկանեմ. գոցել, տնկել, պատ քաշել։

Խիւ. գ. սարեակ. ֊ գալա ծ ամբուր։

Խիւս, ոյ կամ ի. գ. 1 փոխինդ, պղիւրով և ֆած անուշ, խաւիծ. ֊ պուլտմէձ, լափտա – 2 բուսած հաւտերին հիւթը։

Խիխակ. գ. ատող կամ համատատութիւն մը։

Խլաբարոյ. ա. չլուզ, անհետաքրքիր։

Խլագոյն. ա. խիտ խուլ դժար լսող։

Խլայ, կամ Խիլայ. ի, ից. գ. պղնիւ հագուստ, բարակ լաթի. ֊ խլաթի, գաճիմանի։

Խլայեմ, կամ Խիլայեմ, նցի. ն. խիլայ տալ 'ի պատիւ, կառայ հագցընել. ֊ գաճիմանի կիլտիրմէք։

Խլամամ, ացայ. խուլնալ, խլնալ. ֊ սաղըր։

Խլատեռ. գ. կանանց խիլայ, բարակ լաթի։

Խլացուցանեմ, ցուցի. ն. խլցընել, խլացընել. ֊ սաղըլըլմմագ։

Խլեմ, նցի. ն. 1 արմատէն հանել, քաղել, փրցընել. ֊ սէօքմէք, քէօքէն չզարմագ։ – 2 ակռան քաշել, աչքը փորել. – ֊ շէնքը աւրել. – ֊ մէջտեղէն վերցընել, ջնջել. – ֊ ձեռքէն խլել, յափշտակել։

Խլեփ, ի. գ. անուշահոտ աւազնի։

Խլիկք } գ. քիթի հիւթ, խլիք.
Խլինք, լանք } ֊ սիւմքը։

Խլիչ. ա. խլող (որ և է կերպով)։

Խլիշն. 1 ա. Քաղցկեղ. – 2 խլշպի նման ծածուկ գործող, խորամանկ։

Խլխլական. ա. Խարխուլ։

Խլխլեմ, նցի. ն. 1 քաշքշել, շարժել խլելու փրցընելու աւրելու համար. – 2 փաւէ պատճառները մէջ բերել։

Խլխլեմ. (՛ի Խուլ բառէ.) 1 աւտ խուլ ըլլալ, լսել անցնիլ. – 2 քաշքշելով լուռ

Խլուրբաթաձ. ա. Խզուրբաթաձ [կենալ։

Խլնիք. ա. Խլինք։ [զըլզգ։

Խլուխիւն. գ. խուլ ըլլալը, խլնալը. ֊ սա-

Խլումն, խլմանն. գ. խլելը, խլք։

Խլուրդ, խլրդի, ից } գ. գետնի մուկ. ֊
Խլուրդն, խլրդան, անց } հէր սրչանր։

Խլուրտիւն } ա. Խզուրբաթիւն։
Խլխուտիւն }

Խլրդնի, նւոյ, նևաց } 1 գ. ա. Քաղցկեղ։
Խլրդնի } – 2 ա. խլրդի նման մուճի սիրտ, սև ու գաղշնլի։

Խլրդնի. ա. Խլխլրդնւ։

Խլրտակնք, ացի. գ. դիւրաւ խլրտուղ շընչակք. շնչափող։

Խլրտամ, ացի, ար } չ. մեմ շարժիլ, խլրտիլ.
Խլրտանամ, ացայ } ֊ գըմըլտանմագ։

Խլրտնցուցանեմ } ն. շարժել. ֊ գըմըլտացնմ։
Խլրտեմ, նցի, եա } մագ։

Խլրտեմ, նցի } ն. ա. Խլրտամ։
Խլրտիմ, նցայ }

Խլրտուքն, տմանն. գ. խլրտիլը, շարժմունք. ֊ թէ էվրէնիշ, գըմըլտանըշ։

Խլսայեմ, թնալ. ա. Խզխայեմ, և այլն։

Խմնջական. ա. խմնջոց. ֊ քիշնէչէն (ախտ)։

Խմնջականն } գ. ձիու յատկութիւն,
Խմնջականութիւն } խմնջալու կարողութիւն. ֊ քիշնէչիլ։

Խմնջեմ, կամ Խրմնջեմ, նցի. ն. 1 խմրնջալ. ֊ քիշնէչմէք։ – 2 բարձրաձայն պոռալ (մարդու)։

Խմնջիւն, ջման. գ. 1 խմրնջալը. ֊ քիշնէչիլ։ – 2 բարձրաձայն ծիծաղ. ֊ քահքահա։

Խմնջուն. ա. Խմնջիւն, 2։

Խմնջիւն, ի, ից կամ ացի } գ. խոտնձ, կռնձ աղնիւ, կռնաքեղ, արուսեկ. ֊ խակէրչէճի պէօճէչի, իրի սիւմքը. լիւ պէօճէչք։

Խոուն. ա. Խզխայեմ, 1։

Խոճաբար. ա. մեղադրելի։

Խոճբիծ, բծի, ից կամ ացի. գ. 1 բծի նման, արատ, մեղադրանք, կասկած, պատճառանք. ֊ գէրբէ, լէքէ։ – 2 մանր պրբոտուլը, քննութիւն. ֊ թէֆթիշ։

Խոճբծեմ, նցի. ն. հետաքրքրել, քաջքրշել, վար զարնել. ֊ մահմառա գօմագ։

Խոճիպ. գ. խոճիպ, կար օր ըլլալով և ամ. փոխելով կ'ըլլայ։

Խոճկեմ, նցի. ն. տխել. ֊ տրգամագ։

Խոճուճ, խոճոյ. գ. քիմանի սանտրուք. ֊ իւսթխփիւ [փոխել. ֊ պիւքմէք։

Խոճպեմ, նցի. ն. խոճիպ ընել, ոչնչով ամ.

Խոզաուղի. գ. քարայրի տնակի տուղ, այլն բնիղնհնմի։

Խոզնջոյնք. ա. Խզուջին, Խմնջիւն։

Խոչկ, խոչկան. գ. պրպտիկ խուղ հիւզ խը-

ձիկ. ֊ գօլիվաձիգ։

Խղճայիմ, ի, ից. գ. 1 փառած հիւթի խայթածի՝ վէրքի, թարախ. ֊ իրին։ – 2 փրաոած խոտերէ եղած նիւթի որ ննջկի կուգայ։ – 3 ուռնգք։ – 4 օրէ՝ Ա՛Ձի՝ վհատացող։ – 5 կեղծաւորութիւն։

Խղճայիմնմ, նցի. ն. 1 վէրքը գրգռել՝ քրքքելու։ – 2 գոցել կամ բանալ թիւնամուիթիր։

Խղճայիմիմ, նցայ. չ. թարախ կապել, թարխոտիլ, ուռնիլ. ֊ իրին պաղատանգ, շիշմէք։

Խղճայիմուն. գ. վէրքին թարախոտիլը։

Խղճիմնմ. չ. կպչիլ, յարիլ քանի մը։

Խղճնջնմ. ա. Խճնջնմ, 1։

Խղճնջուն. ա. Խճնջուն, 1։

Խղճնջոցականն. գ. խճրնջալը։

Խղճաքատ լինիմ. խղճմտանքը զարնել։

Խղճալի. ա. խղճալու, խղճուկ, խնդճ. ֊ սէ֊ֆիլ, զաւալլը։

Խղճախառն. ա. մ. խիղճ ունեցող, խրղճմտանքը զարնելով։

Խղճական. ա. 1 խիղճը զարնող, յանցաւոր։ – 2 խղճալի, խնդճ։

Խղճամ, ացայ կամ ացի. չ. 1 խղճմտանք ընել, տարակուսիլ, խղճել, ետ քաշուիլ։ – 2 (ամխ.) գթալ, ցաւակցիլ. ֊ ումբմագ։

Խղճամիտ. ա. խղճահաս, կարճամիտ։

Խղճաչարչար. ա. խղճմտանքը տանջող (մտքեր)։

Խղճամ, նցի. չ. 1 խիղճ ընել, քաշուիլ, խրղճմտանքով կամ խղճալով ծփծրփիլ։ – 2 մէզքի մէջ սեպհլ զուրիրը։

Խղճմտական. ա. խղճմտանքով եզած։

Խղճմտանք, նաց. գ. (ամխ.) խիղճ մտաց. ֊ գալլ, իմսաֆ։

Խղճմտամ, նցի } չ. խղճմտանք ընել, խրղճմտանքը զարնել։

Խղճմտիմ, նցայ }

Խղճմտութիւն. գ. խիղճ մտաց, խրղճմտանք։

Խղճրտիւն. գ. խրտիլ մէ բաժմութեանն կամ իրաչող, ձղելաց, չիսմ ձայն. ֊ ձըզելը, շամաֆաս։

Խղճնջնի, աց. կամ Խղճնջուն կամ ջրդն. գ. կոզինձ, կոխլանձ, խաչխուն. ֊ սիւ֊մի֊քչիւ պէօձէք։

Խճամած. ա. մանր քարերով կամ աւազով ու կիրով փակցուցած։

Խճաքար. գ. խճի նման՝ մանր քար, կամ քարէ պզտիկ պատ։

Խճայ. ա. աւերակէ, աւազէ, խիճէ։

Խճճմ, նցի. կամ խճճնմ. ն. 1 խճճնել, խիճ ու կիր խառնելով պատել՝ ծեփել գոցել։ – 2 խճողել, տխել. ֊ ումբմագ։

Խճիմ. ա. Խճուճմ։

Խճող. ա. խճողած, տխած. ֊ սրգը, տօլու։

Խճողմ, նցի. ն, տխել, կռել. ֊ ումբմագ։

Խճողիմ. չ. ժողմուիլ, գիզուիլ։

Խճողումիւն. գ. կռելը, տխելը։

Խճուդ. գ. տխած բան, նրշիկ. ֊ աւճաւգ։

Խճուճ. ա. Խճողումիւն։

Խմայնմ. ա. Հմայնմ։

Խմբագիր. գ. ասդիէն անդիէն ժողվելով շինուած գիրք, բոլոր ազգի պատմութիւն մը, գիրք թագաւորութեանց։

Խմբագրած. ա. մէկտեղ ժողվող, ժողված։

Խմբագրնմ, իմ. ն. կ. ժողվել, ժողվիլ. ֊ պիւրիքտիրմէք, պիւրիքմէք։

Խմբագրծող, ի. ա. բովանդակող, ատեղ։

Խմբագրծութիւն. գ. միաբան ժողով։

Խմբական. ա. հաւաքական, միաբան։

Խմբակից, կցի, ցաց. ա. 1 դասակից։ – 2 կնքուխուժի ընկեր։

Խմբակցիմ, նցայ, ա. Դասակցիմ։

Խմբակցութիւն. 1 ա. Դասակցութիւն։ – 2 կնքուխուժ. ֊ մէչիտ – 3 բաղաքութիւն։

Խմբաղան, ի, աց. գ. ժողովարան, ակնվեցիկ։

Խմբաւոր. ա. մէկտեղած, հանդիսաւոր։

Խմբաւորնմ. ա. Խմբեմ։

Խմբաւորութիւն. գ. բազմութիւն, ժողով։

Խմբեմ, նցի. ն. 1 խումբ ընել, ժողվել (զօրք). ֊ Ա՛Ի֊մէք, (ազգէր) իրարմագ։ – 2 ուռնախմբել։ – 3 միացընել, մէկտեղել. ֊ պիւրիքտիրմէք։

Խմբութիւն } գ. ժողվելը, իլը։

Խմբուճն }

Խմեմ, նցի. ն. ըմպել, և քամել, ծծել. ֊ իչմէք, սիւզմէք։

Խմոր, ոյ, ոց. գ. խմոր. ֊ մայա։

Խմորած. ա. Խմորուն։

Խմորեմ, նցի. ն. } խմորել, խմորիլ. ֊ մայա֊

Խմորիմ, նցայ. կ. չ. } լամագ, մայա գտմագ, մայիչէնմէք։ [նած։

Խմորուն. ա. խմորոտած, խմորով մալակո֊

Խմորուկ. գ. նլակ. ֊ չիչէք։

Խմորուն. ա. գ. խմորած, խմոր ունեցող խմորը հասած. ֊ մայալը։

Խմուճն. գ. խմելը, ծծելը, իրեն քաշելը։

Խնամ, ոյ, ոց. գ. խնամք, հոգ, փոյթ, պէտ, մտմտուք. ֊ գայդը, տիւչիւնէ, գայրեմ։ – Խնամ ածեմ, ունիմ, տանիմ. խնամել, հոգալ, պէտ ընել. ֊ գայրմագ։ – Խնամով մ. հոգ տանելով, յոժարութիւն, սիրով. ֊ գայրեմ իչէ, տիգգամ իչէ։

Խնամաքար } մ. խնամով, խնամելով։

Խնամագոյն }

Խնամագութիւն. ա. Գործակցութիւն։

Խնամակից. ա. Գործակից։

Խնամախօսիմ. չ. խնամախօս ըլլալ, նչանել։

Խնամած } ա. հոգ տանող, հաւկրա֊

Խնամածական } կից։

Խնամածնմ. ն. հոգատարութիւն ընել։

Խնամածու, ուի, ուաց. ա. գ. 1 պէտ ը֊

Ծող, հոգացող, աղէկ նայող. ֊ գայլերը ձէր, մուգպէտ, մուպաշը։ – 2 Հոգաբարձու՝ գործակալ տէրութեան. ֊ քահանայ, վէքիլ։
Խնամածութիւն. գ. Հոգատարութիւն, խընամք, գուբե. ֊ միւպաշէրէվի։
Խնամակալ, ի, աց. ա. 1 Հոգ տանող, հոգաբարձու. ֊ գայլերը ձէր, վէքիլ։ – 2 Խնամոզական, նախախնամական։ [տանիլ։
Խնամակալեմ, եցի. չ. խնամք ունենալ՝
Խնամակալու, ի, աց. ա. Խնամակալ։
Խնամակալութիւն. գ. 1 խնամածութիւն, խնամք։ – 2 Նախախնամութիւն Աստուծոյ, և Աստուած բարեխնամ։
– Խնամակալութեամբ. մ. Հոգ տանելով, ուշ դնելով։
Խնամական. ա. խնամող, խնամոզական։
Խնամնամ, ացայ. ա. Խնամմնամ։
Խնամսալու, ի, աց. գ. գլխաւոր հոգաբարձու. ֊ քահանայ պէս։
Խնամտառ. ա. խնամքը չատ։ [ցընելը։
Խնամտասիրութիւն. գ. սիրով խնամք ցուցանելը, փոյթ։
Խնամտառու, ի, աց. ա. 1 Հոգաբարձու. ֊ գայլերը ձէր։ – 2 ուշադիր. ֊ գայլէվի։
Խնամտառութիւն. գ. Հոգաբարձութիւն, խնամք, փոյթ։
Խնամտարար. ա. Խնամածու։
Խնամտրկեմ, եցի. չ. ն. պէտ ընել, հոգալ, խնամել. ֊ գայլերմագ։
Խնամտրկու. ա. Խնամածու։
Խնամտրկութիւն. ա. Խնամակալութիւն։
Խնամտուղ. ա. խնամք ունեցող, խնամոզ։
Խնամտուրիմ. չ. խնամտնալ։
Խնամտուրութիւն. տ. Խնամութիւն։
Խնամխաս. ա. խնամութիւն խօսող։
– Խնամխաս գնամ. ազ ջնիկտես երթալ։
Խնամտմ, եցի. ն. Հոգալ, պէտ ընել, խնամք ցուցընել, խնամով պահել, ազէկ նայիլ, նախախնամել. ֊ գայլերմագ, պագմագ, կէօզէվիմէք, պէչէվիմէք, սագլամագ։ – տես և Խնամտրկեմ։
Խնամտնամ, եցայ. չ. խնամի ըլլալ, խնամութիւն ընել։
Խնամի, մ.ոյ, մեց. ա. գ. խնամի. ֊ հընամի, խըսըմլըգ կէնի։
Խնամիչ. ա. խնամող, նախախնամող։
Խնամոզական. տ. Խնամական։
Խնամոզականն | գ. խնամք, խնամակալ-
Խնամոզութիւն | լութիւն։
Խնամոզուիլ. մ. ա. խնամող ըլլալով, բաւնեխնամ։
Խնամտա, ի, աց. ա. խնամքը՝ գուբէը շատ, գիաձ, գուբզուբացող։
Խնամութիւն. գ. ազգակցութիւն՝ գաւակ տալով առնուած. ֊ հրնամըլըգ, խրսըմիաշմա։
– Անկտաւամ խնամութիւն. խնամութիւն ընել։

Խնամնէի. տ. Խնամի։
Խնամ, այք. գ. խնայելը։
– Խնայ առնեմ. խնայել։
Խնայական. ա. խնայող, խնամական։
Խնայական, մի խնայեար. տ. Խնայեմ։
Խնայեմ, եցի. չ. 1 գիտալ, նենգել, չուզել վճարել, պատիժը պակասցընել. ֊ գլխմագ, աձըմագ, էսիրկէմէք։ – 2 Ձդեղով պահել. ֊ խրսխըս՝ էլի փէք օլմագ։
Խնայեցուցանեմ. ն. ընել չճաղուել։
Խնայութի | Խնայութիւն | գ. խնայելը, նենգելը, գուբե։
Խնգանոց, Խնգեմ. տ. Խնկանոց, Խնկեմ։
Խնգաբարոյ. ա. ուրախ գուարթ։
Խնգագին. ա. ուրախութեամբ լի։
Խնգագոյն. ա. աստիճ ուրախալի։
Խնգագգեցիկ. տ. Խնգալիճ։
Խնգալի | ա. ուրախական, ուրախալի, լի
Խնգալիճ | ուրախութեամբ։
– Խնգալից լինիմ. շատ ուրախանալ։
– Խնգալից. մ. ամենայն ուրախութեամբ։
Խնգական. տ. Ուրախական։
Խնգակից լինիմ. ուրախակից ըլլալ։
Խնգահոտ. տ. Խնգամոտ, ։։
Խնգակցական. ա. ուրախակցութիւն բան։
Խնգահրաւէր. ա. յուրախութիւն կանչուած, ուրախութեամբ հրաւիրեալ, հրաւիրող։
Խնգամ, ացի, գա. չ. ուրախանալ, խընդալ. ֊ շատ սլմագ, սէվինմէք։
– Խնդալ. ոգջոյն, ողջ ըլլալ, շատ բարև։
– Բազում խնդալ առնեմ. ճնա բարով ըսել՝ ընել, ճողուել երթալ. ֊ վէճաղաշմագ, իմնազէմ ալմագ։
Խնգամնա. ա. մ. ուրախութիւն, ուրախութիւն։
Խնգամոլ | գ. 1 մոլեխինդ, ճոռնաւոր
Խնգամոլի | խոտ. ֊ պալարտուկ։ – 2 ա. խիստ խնդասէր՝ ուռնեցող։
Խնգամոտաբար. մ. ուրախ պտոյտ։
Խնգամոտական. ա. ուրախ գուարթ։
Խնգամոխմ, եցայ. չ. գուարճանալ, խընդալ. Ձիսալ։
Խնգամոտութիւն. գ. ուրախութիւն պտոյտ, խնդասէր, գուարթութիւն. ֊ շաղկապ։
Խնգանք, նաց. ա. Խնգութիւն։
Խնգասոս. ա. խնդասէրներ։
Խնգապան. գ. ա. ուրախութեան տեղ։
Խնգապար. ա. ուրախացընող։
Խնգացական. տ. Ուրախական։
Խնգացուցանեմ, ցուցի. ն. խնգացընել, ուրախացընել. ֊ շաղ էվիմէք, սէվինտիր։ [մէք։
Խնգասուր. ա. ուրախ. ֊ շաղ
Խնգեանդ, բուանդք. գ. 1 խորտուբորած՝ ծակուծուկ մասունք։ – 2 բիծ, արատ։ – 3 ա. խորտուբորտ, անհարթ, անկարգ։
Խնգիլ, գըոյ, ոյ. գ. խնգրելը, փնտռելը։

փնտռուիլը. 3 արտյրը։
–Ի խնդիր լինիմ՝ երթամ՝ գամ՝ ելլանիմ՝ շրջիմ՝ անկանիմ. խնդրել, ուզել, փընտռտել. 3 արամագ. Ի արամագ։
–Խնդիր առնեմ. նոյն է։
–Խնդրոյ համարիմ զիր ինչ. երկբայելի՝ քննելի սեպել բան մը։
–Խնդիր. քննութիւն, հարցմունք, վէճ, լուծուելու տարակոյս մը. 3 էքզէմէն, միւնաճէլէ։
–Խնդիր. 1 խնդիրք, խնդրուածք, ուզած բանը. 3 տիլէք, իսթէհսիի շէյ։ – 2 պահանջմունք. 3 Ի ալէպ։
Խնդրութիւն. գ. խնամուժ, ուրախութիւն. 3 սէվինճ, շադլըք։
Խնդուքն, գման. նոյն։
Խնդրակ, ի, աց. գ. 1 մարդ փնտռտող. 3 ապայըձը։ – 2 վէճ ընող։ – 3 օգնել ուզող. 3 եարտըմճը։
Խնդրական. ա. գ. 1 փնտռտելու քննելու բան, ուզելու նշան։ – 2 փնտռտող, ուզող։
Խնդրատար. ա. խնդիրքը կատարող։
Խնդրանք, նաց. գ. 1 խնդրուածք։ – 2 խընդիր մը քննուելու։
Խնդրելին. գ. ուզած բանը, խնդիրքը։
Խնդրեմ, ներ. ն. 1 փնտռտել, ուզել գըտնալ. 3 արամագ։ – 2 հարցընել, քննել. 3 սորմագ։ – 3 պահանջել. 3 Ի ալէպ էմէք։
–Խնդրեմ. ուզել. 3 խմէ էմէք, ֆիքրինէ գօմագ։ [3 տիլէմէք։
–Խնդրեմ. խնդիրք ընել, աղաչելով ուզել.
Խնդրողական. ա. փնտռտող, ուզող։
Խնդրուած, ոյ, ուածք, ծաց կամ ծոց. գ. խնդիրք, աղաչանք, աղօթք. 3 տիլէք, տուար [գրուածք։
Խնդրութիւն. գ. 1 քննութիւն։ – 2 խընդրութիւն վճիժուց. տ. Վ քէժիսնդրու։
Խնձան. ա. Ծոդուն [Ի իւն։
Խնձիկ, ծոյ, ից, իւք. գ. ծիծաղ, անչնորհք խնամուժ, խաղ. 3 քահքահա, ծուռն։
Խնձղալից. ա. լի ծիծաղով։
Խնձղամ, ացայ կամ ացի. չ. խաղալ խընտալ անելնատարար։
Խնձղանք, նաց. տ. Խնձիկ։
Խնձոր. ա. Խնձոր։
Խնձուղ. ա. գ. լիքը ծիծաղող, և ծիծաղ։
Խնկաբեր, ի, ից կամ աց. ա. 1 խունկի խէժ կաթեցընող, անուշահոտ բան դուրս տարող։ – 2 խունկ և անուշ եղեր բերող Ի գնընթացն Ֆրիսատոսի, իւզաբերք։
Խնկազարդ, ի, ից
Խնկազդեաց, զդեցի, ից
Խնկազդեստ, զդեստի, ից } ա. խնկաբեր, իւզաբերք (կաղնայք)։
Խնկալի
Խնկալիք } ա. մէջը խունկ լեցուն։
Խնկալից. ա. Հարբած լցուած խնկերու հոտ
տով գինիի հետ խառնած (փղեր)։
Խնկախառն. ա. խնկով խառնած։
Խնկածաղիկ. տ. Խնկոցկուզիկ։
Խնկածուռ. ա. բուրվառ Ի խնկոց կամ Ի գխունկ։
Խնկակալ. տ. գ. սեզան խնկոց Ի տաճարի. – 2 խնկատեղ։
Խնկահոտ. ա. խունկ բուրող, անուշահոտ։
Խնկաղաց, ի, աց. գ. խունկ աղալու, և աղացած խնկի տեղ։ – 2 խունկ աղացող և աղացած խունկ։
Խնկամատոյց. ա. խունկ մատուցող։
Խնկապին, ինոյ, ոց. ա. խնկեղէն, խնկի տեղ։
Խնկանոց, ի, աց. գ. բուրվառ, խունկ ծխելու աման. 3 պուհուրտան։
Խնկանուէր. ա. խնկի պէս նուիրած, նուիրական, Հաճոյական։
Խնկանք, նաց. գ. խնկելը, խունկ։
Խնկապատառ. ա. խնկալից, Հաճոյական, անուշահոտ։
Խնկապէս. մ. խնկի պէս. 3 քիւնիւք կիպի։
Խնկարան. ա. խնկամանի, և բուրվառ։
Խնկարկեմ, եցի. ն. չ. 1 խունկ ծխել բուրվառել։ – 2 պաշտօնք մատուցանել։
Խնկարկու. ա. խունկ ծխող։
Խնկարկութիւն. գ. խունկ ծխելը։
Խնկաւէտ. ա. խնկալից, անուշահոտ։
Խնկաւոր. տ. Խնկաբեր։
Խնկաւոր } ա. խնկելու արժանի, օրհ-
Խնկաւորեալ } նեալ, տուրբ։
Խնկաւորութիւն. գ. խնկով պատուելը, և պատուականութիւն [կան, տուրբ։
Խնկելի. ա. խնկելու, օրհնելու, պատուական։
Խնկեմ, եցի. ն. խնկելով եղերով պատել, զմայել, օծել։ – 2 անուշ հոտով լեցընել։ – 3 (ըստ յ. ոձոյ) զոհել, մատուցանել։ – 4 (փղերը) հարբեցընել։ – 5 խնկարկել, խունկ ծխել։ – 6 մեծարել, բարեբանել, օրհնել։ – 7 նուիրել։
–Խնկեալ. տ. 1 Խնկելի, Խնկաւորեալ։ – 2 գինովցնող (գինի)։
Խնկենի, նւոյ, նեաց. 1 գ. խնկաբեր ծառ։ – 2 ա. անուշահոտ։ – 3 խնկալիր։
Խնկեփնեաց, եցի, ցաց. տ. Իւղեփնեաց։
Խնկիկ. գ. պզտիկ խունկ։
Խնկիչ. ա. խնկող, անոյշ հոտ բուրող։
Խնկոցկուզիկ, կի զակ կամ զուկ. գ. խընկածաղիկ, անուշահոտ ծաղիկ՝ ոդիկոլի հատնելու պէս մէկ փունջ, մանրմասն, գոյուն նավշանի, Հնոտաս
Խնձոր, ոյ, ոց. կամ ի, ից. գ. 1 խնձոր, պոմ, ալմա, էլմա։ – 2 պատուկ բոլորակ, – վահանին պտոյտ։
–Խնձոր վայրի. պոմ. 3 Հալըձ։ [ցուկի։
–Գ.նանի խնձորկամ Խնձոր խոտ. տ. Մեմ.
–Խնձոր. գ. պոմ. 3 հանդագ։

–Խնձոր. գ. խնձորենի, խնձորի ծառ. ֊ էլմա ազաձը ։
Խնձորաբեր. ա. խնձոր տուող, պտղաբեր։
Խնձորակուլ. գ. դեղ մը՝ խնձորի պէս ուտելու՝ կուլ տալու ։
Խնձորենի, ուց, ենաց } գ. խնձորի ծառ ։
Խնձորի, ւոյ, ենաց } ֊ էլմա ազաձը ։
Խնձորիկ. գ. պզտիկ կամ սիրուն խնձոր.
Խնձոտեմ. ա. Խնձղամ [֊ էլմաձըդ։
Խնձոյք, կամ Խնջոյք, ոյից, ից. կամ Խնձոյ կամ ջոյ, ի, ից. գ. ֊ 1 կնքուած, հարսնիքի սեղան. ֊ զիաֆէթէ, մէհլիս – 2 հանգէս ուրախական. ֊ զիննէթէ, պայ֊ – ՚ի ամբոխ հանգիսի. ֊ հաւզ, զալապալըզ։
Խնձոյական. ա. խնձոյից յատուկ։
Խնոցէհար, ի, աց. ա. գ. խնոցին զարնող՝ շարժող։
Խնոցի. գ. կաթը ծնծղելու կամ շարժելու աման՝ կարագը զատելու համար։
Խնուամ, խցի, խիւց. ն. խցել, խծկել, արգելել, գոցել. ֊ զափամագ, արգամագ։
Խնչափող. ա. Խնչափող ։
Խնչեմ } չ. ֊ 1 խանչալ խոզի. ֊ խնչիը սէ֊
Խնջեմ } սի չըգարմագ ։ – 2 քիմով նշան տալ չհաւնելու՝ ծիծաղելու – 3 (ռմկ) քիմի
Խնջիանջեմ. ա. Խխնջեմ։ [տալ ։
Խնջոյք. ա. Խնձոյք։
Խնջուական. ա. Խբանիճանական։
Խնջուն. ա. Խդունջ։
Խնուուղ. ա. Ընջուի [լը ։ մզկտագը ։
Խշաւուր, ի, աց. ա. նիզակաւուր. ֊ խրշտ֊
Խշտեակ, եկի. կաց } գ. պատկերը տեղ
Խշտի, տւոյ. մնանաւանդ } գ. տնտի վրայ. ֊ նա֊
Խշտիք, տեաց } իմագ ։
Խշտիմ. ն. վայր զարնել ։
–Խշտրելի. արհամարհելի, նուաստ։
Խոզ, ի. ից կամ աց. գ. ֊ 1 խոզ կենդանին՝ որուն վրայէն կ՚ըսուի Կինձ, Վարազ. ֊ ուսմագ ։ – 2 համաստեղութիւն մը։
–Խոզի կաշի. (օգտէս յ.) շան կաշի։
–Խոզի մագ. ա. Ձաբխատ։
–Խոզի վուշ. վուշ մը. ֊ ուսմագ իխէնի։
Խոզ. գ. խնց, հնց, անուոյ և կամարի շրջանակ ։
Խոզաբար. մ. խոզի պէս. ֊ ուսմագ կնպի։
Խոզաբոյծ, ի, ից. ա. խոզի բազէ ունող, պտղոնաաէր։ [ծակտեր։
Խոզաբոյծ. ա. գ. խոզապահ, և խոզաբա֊
Խոզաբուտ. ա. խոզի ուտելիք։
Խոզագնաց. ա. խոզի ձամբան գացող ։
Խոզակ, ի, աց. գ. վայրի ծառերու պատ֊ ղը. ֊ գօզալագ – տն֊ և Կոզակ։
Խոզական. ա. խոզի նման, խոզի (բան)։
Խոզակերը. ա. խոզին կերուած։
Խոզակերպ } ա. խոզի կերպով։ ձեւով ։
Խոզաձև }
Խոզաձագակ. ա. Խոզաբուտ։
Խոզամիտ, մտի, տաց. ա. խոզաբաղդ, թմանձամիտ, պտուզասէր։
Խոզան, ի, աց. գ. խուզած ցօղունի տեուք, ծեղ, կոխ. ֊ տամնի թիւրիւ, տախ, գոյտեր։
Խոզանամ, ացայ. չ. խոզի նման ըլլալ. ֊ ուսմուգա տէմմէք։
Խոզանանամ, ացնաց } չ. խոզանի պէս ցը֊
Խոզանիմ, անեաց } ցուիլ, խոզի մազի պէս անկուիլ ։
Խոզանեմ. ն. խոզանի պէս ցցել ։
Խոզանոցն. ա. Խոզակերպ։
Խոզանատեղ. գ. խոզանի պէս կամ խոզի մազի պէս մազ ։
Խոզաշաւիղ. ա. Խոզագնաց։
Խոզապարկեշտ. ա. Խոզաբուտ։
Խոզասպանութիւն. գ. խոզ սպաննելը, խա֊ զելը ջարդելը ։
Խոզավազս. մ. խոզի կերպով վազելով ։
Խոզատանձ, ի, ից } գ. խոզի տանձ, վայրի
Խոզի տանձ } տանձ, և անոր նման ուռենք. ֊ ախլատա արմուտու, եաբանի արմուտու։
Խոզաբած, ի, աց կամ ից. ա. ֊ 1 խոզերու հօտիւ՝ հոգացող. ֊ ուսմուգ չօպանը ։ – 2 խոզաբածի կերպ (վարք, կեանք)։
Խոզաուէտ. ա. խոզ շատ ունեցող ։
Խոզեան. խոզեր. ֊ ուսմուգքար։
Խոզենի, նւոյ, նեաց. ա. գ. ֊ 1 խոզու միս. ֊ ուսմուգ էթի – 2 խոզու կերպարանք։
Խոզերամանկ, ի, աց. գ. խոզերու բազմութիւն. ֊ ուսմուգ սիւրիւսիւ՝ հէրկէլէսի։
Խոզկաղին. գ. վայրի կաղին՝ խոզի կերակուր. ֊ վալամուտու։
Խոզութիւն. գ. խոզի բնութիւն, բարք, նմանութիւն. ֊ ուսմուգքու գ, խնգիրլիք։
Խոզուկ. գ. ոչնի՝ պզտիկ խոզի նման, փշատ մազկոտով ։
Խոխ, Ի խոխէ. (իբր Խէխ, խեխիւ.) գ. մ. ֊ 1 խոխնդալով. կռնդալ։ – 2 նախանձելով ։
Խոխ. գ. աղիկոմիա, ծուխգնդեակ արտուտու։
Խոխական աւուրք. խոխ իմացնոյ աւուրներ, հով չեզած օրեր։
Խոխեմ. ն. (ռմկ.) խայխիլ, ճչտիլ ։
Խոխիչ } (ռմկ.) խայխիչ, խխիչ, խա֊
Խոխոզ } խոզ ։
Խոխոտեմ. ն. ֊ 1 խնխիւ՝ նախանձով նայիլ, խորը նայիլ – 2 արհամարհել ։
–Խոխտանալ. խոխտացած, տկար, կամ տըն֊ ցած, հուսած։
Խոժոռ. ա. ֊ 1 խոռ, խորը, ժանիքոտ, ծուռ. ֊ էչքի – 2 խոշոր, կոշտաւոչոտ։
Խոժոռադէմ. ա. ձաւաղէմ, ահռելի. ֊ էչ֊ ըէսիզ. չիբքին։
Խոժոռադէմ, դիմի, մաց. ա. նբևոր կա֊ խած, ժանիքոտ, ահռելի

Խաժառանկ. ա. աչքը գեշ։
Խաժառամիտ. ա. գաժան, ժանտ։
Խաժառաւանա. ժանիքով, ահռելի նայուածքով։
Խաժռամիտ, նցայ. ա. երևսը կախել, ժանիք ընել. ֊ կիւՀինամէք, տարբրմագ։ – 2 ազը խառնակիլ, երկինքը մէ ընել։
Խաժռաուէիւն. գ. խաժռիլը, տրտմութիւն։
Խալային, յոյ, ոց. ա. խոյլի պէս բշտած՝ ուռած։ [մագ։
Խալիճ, նցի. ն. տմբոխը ցրուել. ֊ տաղմիճ։
Խալնեցգնոի, առոյ. գ. խնդգնաիի պէս խոյլ, քաղցկեղ, կերցաւ. ֊ շիրխիճնէն։
Խամուկն, ակաս, անց. գ. անկամութեան նման գիրերայիւ իճ ձուն, չղնկ կամ բուի տեսակ։
Խանգ. ա. խաժռա։
Խանգիւմ. չ. խորը նայիլ։
Խանգճ, ի. կամ Խանգճան. գ. խոտ կանգնաչափ՝ ծաղիկը կարմիր և բացագոյն։
Խան. ա. Խահ, և Խուխ [աւետ։
Խանապետական. ա. շինծու, մտացածին,
Խանամ. ա. Նկամ։
Խանան. ա. Խոհան։
Խանակ. ա. Խոհակ։
Խանոզ. ա. մ. աշատուր, կսկոզ։
Խանոզ. իրր ականջ չդնող։
Խանամ. ա. Ջուտ (տեղ)։
Խանամաձիգք. գ. երկրընացած խոխոմներ։
Խանամամ, նցի. ն. խնամ ընել, Ջնկլ. ֊ տաւ լամագ։
–Խանամամ. Ջուր բնել՝ վազել։
Խանամք. մաց. գ. 1 տնող Ջրանցք՝ լեռնային ձորերու մէջ՝ ձայնիւ հանելով – 2 առուտա՝ Ջուտ. ֊ գօրու, սրմանու։
Խանոջանք. ա. Խանոջք։
Խանոջամ, նցի. չ. Ջրի վազելը՝ ձայնը հաւնելով. ֊ ֆըշըր ֆըշըր սէլ կիպի ագմագ։
Խանոջիւն, Ջման } գ. Ջրի ձայն։
Խանոջք. Ջից }
Խանտամ, նցի. ն. } կրցկրցել մորթով, քո-
Խանտամ, նցայ. հ. } վիս հնաբել, Ջանալ։
Խած. ա. Հոծ։
Խակ, ի, ացի. 1 գ. մոմիսալը, մտածութիւն, փոյթ մտաց և կամաց։ – 2 ա. մտածող, խոհեմ; կշռոզ՝ գատող՝ ընտրող։
–Ի խակ ալկանամ. հոգալ, մտածել։
Խոկամ, ացի կամ ացայ, կայ, կացող, կոզ. ն. չ. մտմըտալ, մտածել. խնդք տալ. միտքով ու սրտով ուզել. ֊ տիւշիւնմէք ֆիքիր էյմէք, գծուլմագ։
Խոկասէք. ա. մտածել սիրող։
Խոկութիւն, կմանու. գ. մտածութիւն. ֊ իմէ֊ Խոհ. գ. ա. Խոկ, 1։ [ֆիքիրքիւր
Խոհ, ի, իցք. գ. խոհ, կերակուր, եփոց, խորտիկ. ֊ իմաամ։
Խոհագործ. ա. Խոհակեր։
Խոհալք. գ. ալք կամ մէիկն խորչք մբատց, կամ խոհերք։
Խոհական, ի, ացի. ա. 1 խոհեմ, խոհեմական, խնդացի. ֊ ուսլու։ – 2 առաջուց մտածած, կամաւոր։ – 3 խորամանկ։
–Խոհականաբար. գ. խոհեմութեամբ, խնդք. ֊ ագըլ, ֆիքրաէմ։
Խոհականաբար. մ. խոհեմութեամբ։
Խոհականագոյն. ա. խոհեմագոյն, աղէկ մտածող, մտածած։
Խոհականալիր. ա. խմաստալից։
Խոհականամ, ացայ. չ. իրր խմաստանալ։
Խոհականալէս. մ. խոհեմապէս, խնդքով, խորհրդով։
Խոհականութիւն. գ. 1 խոհեմութիւն, խնդացութիւն, խնդք. ֊ ագըլ ըրլոգ, ագլ։ – 2 զգօնութիւն, հանձար, բանականութիւն. ֊ ագըլ – 3 խորհուրդ, մտածութիւն. ֊ իմէֆիքքիւր – 4 իմաստ, միտք բանին. ֊ մանաս։
Խոհակեր, ի, ացի. գ. կերակուր եփող. ֊ աշէր։
Խոհակերաց առեն. ա Խոհակերոց։
–Խոհակերք. ա. Խոհակերութիւն։
Խոհակերական. ա. կերակուր եփողի վերաբերեալ. ֊ աշէրլայ միւֆաղիզ։
Խոհակերանոց. ա. Խոհակերոց։
Խոհակերապետ. գ. գլուխ խոհակերաց. ֊ աշէր պաշը. և գահճապետ. ֊ Ճէլէպի պաշը։ [սպասաւոր։
Խոհակերեմ. նցի. ն. կերակուր եփել, և
Խոհակերոց, ի, ացի. գ. խոհակերանոց. ֊ աշխանէ, աշէր տիւքքեանը։
Խոհակերութիւն. գ. խոհակերի գործ. ֊ աշէրլըգ, աշէր իշի։ [անդը։
Խոհամամամ. չ. գլորիլ վերէն ի վար խոր
Խոհամութիւն. գ. խորհրդածութիւն, մտածութիւն։
Խոհանոց. ա. Խոհակերոց։
Խոհարձաւ, ի, ացի կամ իցք. ա. գ. կերակուր եփող ու ծախող. ֊ տիւքքեանը աշէրլը, մէյխանէճի։
Խոհարձաւեմ. ն. չ. կերակուր եփել ու ծախել. ֊ աշէրլը տիւքքեանը ընել։
Խոհարձաւութիւն. գ. պանդոկ, կապելայ. ֊ խան, մէյխանէ։
Խոհարան, ի, ացի. գ. մտածելու բան տեղը, միտք, խնդք։
Խոհարար, ի, ացի. ա. Խոհակեր։
Խոհարարանոց } գ. ա. Խոհակերոց։
Խոհարարոց, ի, ացի }
Խոհեակ. գ. խոհակերնոցը աշխատող. ֊ աշէրլը եամացը։
Խոհեմ, ի, ացի կամ իցք. ա. 1 խնդացի. ֊ գրլլը. – 2 խորհրդակ մտածող, հասկցող։
Խոհեմաբար. ա. Խոհեմապէս։
Խոհեմագոյն. ա, Խոհականագոյն, Իմաստագոյն։

Խոհեմապարտ. ա. խոհեմութեամբ զարգացուած։
Խոհեմական, ի, աց. ա. խոհեմի՝ խելացիի
Խոհեմականութիւն. ո. Խոհականութիւն
Խոհեմակից. ա. Խորհրդակից։
Խոհեմամիտ, մտի, ստաց. ա. խոհեմ, խելացի, մտաբաց։
Խոհեմանամ, ացայ. չ. խոհեմ գտնուիլ, խնամատարն՝ զգաստ ըլլալ։
Խոհեմասիրաբար} մ. խոհեմ սիրով վա-
Խոհեմասիրաբար} րուելով։
Խոհեմասիրեմն. խոհեմութեան սէր ցուցընել։
Խոհեմասիրութիւն. գ. խոհեմ սիրով ընտանուելիութիւն [վնցընել։
Խոհեմեմ. նեղ. ն. խոհեմցընել, խելք սորվեցընել։
Խոհեմեմիզ. ա. Հանդարտ քաղցր։
Խոհեմութիւն. գ. 1 խոհականութիւն, խնամատարութիւն, խելացութիւն – 2 ըղձելի մարդը՝ իբրև խելքը պատուղ՝ պահող։
Խոհեմուհի. Նոյն բառ ամէն նշ։
Խոհեր, ի, ից. գ. 1 հառաջ ցնկս. 2 զօգմուշ չամաբը, չիրքէֆ – 2 որն է գանելու բան, գէշ բան։
Խոհերական, ի, աց. ա. ազատ, ցնկոտ, գաղջնկի. գէշ. 2 մէքրուհի։
Խոհերիմաց. ա. միտքը գէշ. 2 ֆիլնատ
Խոհեցողական. ա. խելքի բան։
Խոհիմութիւն միտք կամ դէմք. խոհականութիւն, զգամնախօհութիւն, հաւաքաբանութիւն։
Խոհիմ. նեցայ. հ. ո. Խորհիմ. և Խոհեմեմ նամ։
Խոհկերութիւն. ո. Խոհականութիւն։
Խոհոզ. ա. մտածող, խորհրդական։
Խոհուեմն, հման. գ. մտածութիւն, խոհեմութիւն։
Խոհուն. ա. խոհեմ, խելացի։
Խողխողեմ. եցի. ն. 1 մոլեմնալ, սպաննել, մահուան դատը հատցընել. 2 պղտորամտագ, էշախլումբ. գամել էշի մէջ, հէլլաք էշի մէջ։ – 2 տանջել։
Խողխողիչ. ա. սպաննող։ [նութիւն։
Խողխողութիւն, գմեն. գ. սպաննելը, սպանութիւն։
Խողխոնջեմ. չ. ամուր խնամալու ձայն ելնել։
Խողխոջեմ} չ. տաուխ պէս վազել. 2 ջրի-
Խողխոջանեմ} ջրի վրայէն սպմագ. որ և Խողխոջանք. ո. Խոխոջիւն [խոջեմ։
–Ջաա՛ի վայր խողխոջանք. ընութեան տալ, եղբայր իմ ափիլը։
Խողխոջեմ. ո. Խոխոջեմ։
–Ի վեր խողխոջեմ. վեր տալ, փոխել։
Խողմնունք. ո. Խաղմնունք։
Խողոխ. գ. ուրթ։
Խողոմեալ. ո. Խոխոմեմ։
Խողովակ} ի, աց. գ. 1 փողրակ, ջրորգան.
Խողուակ} 2 օղուզ, լիւլէ, պղտուր – 2 արաքնոցի փողրակը. 3 գուպռուզ – 3 հրակ. 4 տատմոր – 4 համառաւղութիւն մէր
Խոճկոր, կամ Խոչքոր} ի, աց. գ. խոզի
Խոճկորակ, Խոչքորակ} ձագ. 2 տօմուզ նամբուտու։
Խոճոյ. ղեմ. ա. Խճոյ, ղեմ։
Խոճոճ. գ. մոմնուք. քնութիւն մոաց։
Խոճոճեմ. նցի. ն. մոմնալ, մոաց մունքի մէջ ըլլալ, որճնել մոքով։
Խոմաբեմ. բնցայ. չ. տխրիլ։
Խոյ, ի, ից, կամ ոց, ովք կամ օք. գ. 1 ապր. ոչնաբ. 2 գօչ – 2 անուն կնդանակերպ. 2 համբր – 3 պատնբազմի մեքենայ. 2 մնձնչնիք։
Խոյակ. ի, աց. գ. խոյի գլխու պէս վերնալարիսխ անան, և շինքի կապ. 2 տիրկ իւսիի՝ պաշտ, մագասլամա։
Խոյակատ. ա. Հոյակապ։
Խոյակաւոր. ա. խոյակ ունեցող (սիւն)։
Խոյանամ, ացայ. չ. խոյի պէս նետուիլ, արտօրնօք վրայ վազել. 2 գօչ կիպի գօչմագ, նիբիւյիւճ էմմէք։
Խոյաքիմ, Խուաքիմ. ա. մեծ կամ ոչխարի նման քիմ ունեցող։
Խոյգոզութիւն. գ. խոյին ոսկի դնշմն գոզնալ՝ բան առասպելաց. աղջիկ՝ կնիկ յափշտակելը։
Խոյանոք. խոյնը, խոյանք. 2 գօչտար։
Խոյնջէլ. ա. խոյի նոջ իւր ունեցող։
Խոյղ. խուղի, իւ, ից, իւք. գ. փնտրտուք. փնտրտուիլը, հարցփորձ, քնութիւն. 2 ապայըշ՝ թապայըշ։
–Խոյղ կամ ի խոյզ ալկանեմ. ի խոյզ նլանեմ՝ անկանիմ։ Խոյզ առնում. Խոյզ և խնդիր առնեմ. տ. Խուզեմ. Խուզտկեմ։
Խոյթ, խթի, ից. տ. Խիթ. Կոկորդիլոս։
Խոյլ, խուլի. գ. խուլ, ուռնցք։
Խոյլիկ. գ. տնտակ մը ուռնցք։
Խոյս տամ. որ և Խոյս առնում. Խոյս լինեմ յումքէ. կրկել, կծիկը դնել, մկկի նրմալ. 2 տատաշմագ։
Խոյր. խուրի, ից. գ. գլխարկ պատուաւորց, թագ, վարձիցոց. 2 պաշտպգ, քիւլահ։
Խոյրագործ. ա. Խոյրատաշ։
Խոյրագործ. ա. խոյր կամ թագ գնող՝ շինող։
Խոյրակերպ. ա. խոյրի ձեւով՝ նման։
Խոյրապատակազարդ. ա. խոյրով թագով պատկառած։
Խոյրատաշ. ա. խոյր շինող. 2 թագ՝ իշէ՛ իշէ։
Խոյտ. ի, աց կամ ից. գ. խոյի կոատի պէս օգակ. 2 չինկէլ գուլփ։
Խոնատանեմ. գ. (պ.) օրհնեալ. Պատրիարքական պատարագին պատուոյ անունն էր։
Խոնարհ. ի, աց կամ ից. ա. ցած, ցածկնկ. վար, խոր. 2 աչչագ, աշաղատ։
–Ի խոնարհ. մ. նխ. 1 վարը, դէպ ի վար

– 2 խոնաբՀ, մեղմ; ցած ձայնով։
–ԽոնարՀ-նուաստ, խնդՀ, վարի ստորին-նի. տ էնոա։
–ԽոնարՀ. առաքինի՝ որ իր վրայ նուաստ կարծիք ունի, և ուրիշի դիւրաւ կը խոնարհի. և խոնարհական. տ ալչազ կէօնիւլ իւ։
Խոնարհաբար. մ. խոնարՀ կերպով, խոնարհութեամբ, սիրով։
Խոնարհագնաց. ա. վար վազող (ջուր)։
Խոնարհագոյն, գունի, ից. 1 ա. աւելի ցած, խոնարՀ սիրտ։ – 2 մ. դէպ՚ի վար. տ աշագը ուօղուս։ – 3 վարը, ետև. տ աշաղտաս։ – 4 խոնարՀ կերպով։
Խոնարհագործ. ա. խոնարհութիւն գործած։
Խոնարհախորհուրդ. ա. խոնարհամիտ։
Խոնարհախոստութիւն. գ. հասարակ ոՀով խոստիւն՝ առանց Հաստատութեան։
Խոնարհական. ա. 1 խոնարհաց յատուկ։ – 2 վարի – 3 ենթադրելի՝ ըստ բնականաց։
Խոնարհակոյմն. գ. ցած՝ վարի կողմ։
Խոնարհահակ. ա. որ դէպ՚ի վար կը հակի։
Խոնարհահայեաց. ա. վար նայող, խոնարհամիտ։
Խոնարհահիգ. ա. ՚ի խոնարհութիւն իջած, խոնարհամիտ, մեծ, տաց. ա. խոնարհ մտքամբ. տ աշխագ կէօնիւլ իւ։
Խոնարհամտաբար. մ. խոնարհութեամբ։
Խոնարհամտանամ. չ. խոնարհութիւն վարել։
Խոնարհամտութիւն. գ. առաքինութիւն խոնարհութեան. տ աշխագ կէօնիւլ իւլիւք։
Խոնարհահաէս. ա. Խոնարհաբար։
Խոնարհահիտ. տ. Խոնարհամիտ։
Խոնարհնմ. նեղ. ա. Խոնարհնցուցանեմ։
Խոնարհնցուցանեմ, ցուցի. ն. 1 վար իջնցընել. տ աշաղը էնտիրմէք։ – 2 իշնն քաշել. տ մէյիլ էթմէք։ – 3 տակը առնել, նուաստացընել, մեղմացընել. տ պասարըմագ։ [նել ընկերը՝ Հպնելով, Հնչելով։
–Խոնարհնցուցանեմ զանձն. խոնարհնցնել։
Խոնարհնցուցիչ. ա. խոնարհնցնող։
Խոնարհնցումիւն. գ. ուրիշի ձեռքով խոնարհիլը։
Խոնարհիմ, նցայ. չ. 1 վար իջնալ, ծռիլ. տ էնմէք։ – 2 զինքն ինչ, յանձնել, յանձն առնուլ. տ մէյիլ վերմէք։ – 3 նուաստանալ, տակը ինկնալ, Հպնիլ, զիջանել։ – 4 խոնարհութիւն ընել. տ իճ էվլատըս էթմէք։
Խոնարհիմ յաչս. ծերանալ։
–Օձն խոնարհնցաւ. իրիկուն եղաւ։
–Խոնարհիլ քայիւք. լծորդիլ։
Խոնարհմամութիւն. տ. Խոնարհամտութիւն։
Խոնարհութիւն. գ. խոնարհութեան առաքինութիւն, խոնարհամտութիւն. տ աշխագ կէօնիւլ։ – 2 ցածութիւն, վար ըլլալը. տ աշաղլըգ։ – 3 լծորդութիւն քայիւք։
Խոնարհումն, հմանս. գ. 1 խոնարհիլը, զիջանիլը, վար իջնալը, ծռիլը։ – 2 լծորդութիւն։
–՚ի Խոնարհուստ. մ. վարէն. տ աշաղտանաս։
Խոնաւ, ի կամ ոյ, և ու, ուք. ա. գ. Թաց, ջրոտ, և Թացութիւն. տ նէմ; նէմնաք, նաշ։
Խոնաւագոյն. ա. աւելի Թաց։
Խոնաւալից. ա. ջրալից։
Խոնաւախոյղ. ա. ջրի մէջ բան փընտռող։
Խոնաւակաս. ա. Թաց, ջրայինս։
Խոնաւակերտ. ա. Թացութիւն ընել՝ ջրել եղած։
Խոնաւային. ա. 1 Թաց. տ նաշ։ – 2 ջրի մէջ եղածը. տ սուսաքիւ։
Խոնաւայոյզ, յուզից. գ. Թացութեան էւելնալը, տիրելը (յօդս)։
Խոնաւանամ, ացայ. չ. Թացնալ, Թրջիլ. տ նէմլէնմէք, ըսլանմագ։ [սուլըս։
Խոնաւաոսկ, ի, աց. ա. հեղհեղուկ. տ
Խոնաւարար. ա. Թացութիւն բերող։
Խոնաւացուցանեմ Խոնաւեմ; նցի Խոնաւեցուցանեմ } ն. Թրջիլ. տ ըսլաթմագ։
Խոնաւիմ; նցայ. չ. Թաց ըլլալ, Թրջիլ. տ ըսլանմագ։ [նաշլըգ։
Խոնաւութիւն. գ. Թացութիւն. տ նէմլիք, նաշլըգ։
Խոնաւուն. ա. Թաց։
Խոնաւուտ, ի, ից. ա. 1 Թաց, ջրոտ. տ նաշ, սուլըս։ – 2 Թոյլ. տ կէվշէք։ – 3 գ. Թացութիւն։ [– 2 մէջը. տ իչինտէ։
Խոնձ. ՚ի Խոնձ. մ. նախ. 1 վար. տ աշաղը։
Խոնձան, կամ Խոնջան, ի, ոյ. Խոնձանունք կամ Խոնջանունք, նանց. գ. մէջքի՝ վարտիքի կապ. տ ուշդուբ։
Խոնձիմ. ա. Խոնջիմ։
Խոնջ. գ. 1 խոնջութիւն, յոգնածութիւն. տ նօրկունըզ։ – 2 ա. յոգնած. տ նօրկունը։
Խոնջական, ի, աց. ա. յոգնեցընող, աշխատանի. տ զահմէթլի վէրիճի, զահմէթլի։
Խոնջան, ջանունք. ա. Խոնձան։
Խոնջանք, նաց. ա. Խոնջութիւն։
Խոնջամատակ. ա. Խոնջական։
Խոնջիմ, նցայ. չ. յոգնիլ. տ նօրսունմագ։
Խոնջութիւն } գ. յոգնիլը, յոգնածութիւն, աշխատանք. տ նօրսունմաս, նօրկունըզ։
Խոնջումն, ջմանս }
Խոշիւն, որեւ Խոչիւն. գ. խոշորութիւն, դրութեան։
Խոշոշ. ա. Մարդախոշոշ։
Խոշոշիմ, նցի. ն. ա. Խոշկոտիմ։
Խոշոտ. գ. խոտ չոր, խոտիւ. տ չէօփ չէօպի։
Խոշոր, ի, ից. 1 ա. կոշտ, խոշտութեամբ, հաստ, խիտ, կարծր, կշտութեամբ, խոշիկ, գժաբ, անախորժ. տ սոլակ, սէրթ, կիւճ, գաղտ, վէք, պայազ. (ինչպէս նիւթ մը, ոգեստ, Հոմիայ, ձայն, խօսք, քար) – 2 մ. կոշտ կերպով. տ գաղտաձար։ [գաղտ
Խոշորաբարբ. ա. բարբը կոշտ. տ նօգուն
Խոշորագեղ. ա. ձեռագիր
Խոշորագիր. ա. անպիտան գրով գրած։

Խոշորագոյն, գունի, իգ. ա. աւելի կոշտ, խիստ, պինտ, հաստկնիկ, անշնորհք։
–Խոշորագոյնս. մ. խստութեամբ (խօսիլ)։
Խոշորագործ. ա. պարզ, խիստ (մարք)։
Խոշորագնաց } ա. հաստ բան հագած. ֊
Խոշորագնեաց } գառա կխչնմիշ։
Խոշորած. ա. անպարզ երևցած, խառամներ։
Խոշորահանդերձ. տ. Խոշորագնաց։
Խոշորաձայն, ի, ից. ա. հաստ ձայն ունեցող. ֊ գառա սէրլի։
Խոշորաձաշակ. ա. աղքատօրէն ուտող։
Խոշորանամ, ացայ. չ. ֊ կոշտնալ. ֊ գառ պալանմագ։ – 2 գիրնալ. ֊ սէմիրմէք։
Խոշորապէս. մ. Հաստ կերպով, մեր ՝ի մեր բանց. ֊ գառագձար։
Խոշորավար. տ. Խստակրօն։
Խոշորացուցանեմ, ցուցի. ն. խօսքը աստաղացընել, յանդիմանելով տրամեցընել։
Խոշորութիւն. գ. խստաւթիւն. ֊ սէրլմէլիք, սարսիլգագ։ – 2 գժուարութիւն. ֊ կիւձլիւք, աղբրլգագ։ – 3 հաստութիւն. ֊ գառալգագ։
Խոշտակ. տ. Խոշտակ։
Խոշտամ կամ անամ, ացայ. չ. ծնկուրընե ըը տկարանալ, կաղանալ։
Խոշտանգալից. ա. մ. չարաչար տանջանօք։
Խոշտանգանք, նաց. գ. խիստ տանջանք, ձեռ փէտ. ֊ խաչնձէ, տայագ, քէսմէկ։
Խոշտանգեմ, եցի. ն. ձեռնել, չարչրկել, տանջել. ֊ խաչնձէ՝ սիյասէթի վէրմէք։
Խոշտանգիչ. ա. չարչրկող։
Խոշտանգութիւն. գ. պատիժ, տանջանք։
Խոշտանկանք, տանկել. տ. Խոշտանգանք։
Խոշտանկութիւն. տ. Խոշտանգութիւն։
Խոշտար, կամ Խոստար, ի, աց. գ. խոստակ, տղայ, զաւակ, սան, որբ. ֊ չօճուգ։
Խոչ, ի, ից կամ ոց. գ. ՝ արգելք. ֊ մանի, իլճիք, էնկէլ։ – 2 ոչինչի փուշ, և այլն։
Խոչառ լինել անասնոց. եղջերու՝ կռվելու կաղալով քալելը։
Խոչընդակէս. գ. աչքի արգելք։
Խոչընդոտ } գ. ոտքի արգելք։
Խոչոտ }
Խոչոր, Խոչորակ. ա. Խոձկոր, բակ։
Խոպ. գ. ելած մազ։
Խոպամ, ացայ կամ ացի. չ. վհատալ, խաղալ, ցաւրել (անասնոց)։
Խոպան, ի. ա. գ. չքանած կոշտ երկիր. ֊ նապան, գերը, չէօլ, խարապ։
Խոպանագոյն. ա. աւելի անբերը՝ չքանած։
Խոպանանամ, ացայ. չ. անբերը՝ փշաթեր ըլլալ. ֊ նապանի՝ պիչհալը օղմագ։
Խոպանացուցանեմ } ն. անպիտանացընել.
Խոպանեմ, եցի } ֊ խարապ էթմէք։
Խոպանութիւն } ա. Խոպանացութիւն։

Խոպոպ, պաց. տ. Խոպոպիք։
Խոպոպամ. ն. մազը ելլել։
Խոպոպի. ա. գ. գանգուր, գանգրաւոր. ֊ գըլըրձըգ, փիւսկիւլլիւ։
Խոպոպիք, պեաց. գ. ոլոած մազ, մազերու հիւսուածք. ֊ քնաքիւլ։
Խոռ. ա. խորած, պակասուր։
Խոռ, կամ Խոռն. գ. ա. Ճանկխոռ։
–Խոռ (պարսպի). գ. խրամատած կողմը։
Խոռապետ, ի, աց. գ. կուրապապատ. ֊ պալայ ապատը, բիձնալ։
Խոռնամ, եցի. ն. պակասցընել, խոռոչ՝ ծակ բանալ, խրամատել։ [գօվռագ։
Խոռոչ, կամ Խոռոջ, ի, աց. գ. փոս. ֊
Խոռոչանամ, ացայ } չ. խոռոչ ըլլալ, փոս-
Խոռոչիմ, եցայ } նալ։
Խոռոտ. գ. ա. Խոստումն, և Խոռոտմանութիւն. ֊ իզբալը։
–Ի խոռոտ ածեմ. բան խոստանալով ընել կամ ընդունել տալ, խոստովանել տալ։
–Ի խոռոտ գամ. չիտակը ընել՝ խոստովանիլ։
–Խոռոտ լինիմ մեղաց. խոստովանիլ։
Խոռոտ, ի. Խոռոտ. տ. Խոռոտուց։ [գրոմ։
Խոռոտաբանեմ. ն. խոռոտանալ խօսքով կամ
Խոռոտաբանութիւն. գ. խոռոտութիւն բանիւ կամ գրով, յառաջաբանութիւն։
Խոռոտակ, ի, աց. ա. Խոշտար։
Խոռոտակգալք. գ. ազգականները, ժառանգք։
Խոռոտանամ, ացայ. չ. ՝ խօսք տալ, ուխտել. ֊ սէօզ վէրմէք։ – 2 յոյս տալ, և սպասնալ։ – 3 յանձն առնուլ։ [լալու։
–Խոռոտանամ զանձն. խօսք տալ հարս ըլ-
–Խոռոտանամ. տ. Խոռոտմանիմ։
Խոռոտար. տ. Խոշտար։
Խոռոտացութիւն. տ. Խոռոտութիւն։
Խոռոտացուցանեմ. ն. ստոյգը ընել տալ, խոռոտմանցընել. ֊ իքրար էթմէրմէք։
Խոռոտման առնիմ. դաւանիլ, գոհանալ։
Խոռոտման լինիմ. ՝ խոռոտմանիլ առած բախտիքը, գոհանալ։ – 2 հաւատքը՝ ձըշմարտութիւնը դաւանիլ։ – 3 մեղքերը խոստովանիլ։ – 4 յանձն առնուլ, խօսք տալ։
Խոռոտմանաբար. մ. ՝ փառք տալով։ – 2 դաւանելով։ – 3 խոռոտմանք ըլլալով։ – 4 ամենուն ընդունելի՝ ստոյգ՝ անոռոտ բակոյս ըլլալով։ [հոգևոր դաւաւոր։
Խոռոտմանագաւառ. գ. խոռոտմանաշէօր
Խոռոտմանագրամ, ոյ. գ. անարժան տակ՝ խոռոտմանցընելու համար առած։
Խոռոտմանական. ա. ՝ ինչ որ նշան կ՝ըլլայ դաւանութեան։ – 2 խոռոտմանոզական, մարտիրոսական։
Խոռոտմանակից. ա. ՝ միաբան, ձայնակից։ – 2 մկրտեզ դաւանելի։ [նութիւն։
Խոռոտմանակցութիւն. գ. միաբան դաւա-
Խոռոտմանաշայր, շօր. գ. քահանան՝ ա-

րուն մեջքընիս կը խոտոռմանիք։
Խոտոռմանագոյր, քեռ. ա. Խոտոռմանագուսար։
Խոտոռմանիմ, եցայ. հ. {1 չիտակը զուրցել, Խոտոռմանիմ, եցայ. հ. {ներխոհիքը յայտնել ու չնորհակալ ըլլալ. 2 իգրար եմ. մէք։ — 2 գաւանիլ՝ Աչմարտութիւնը ընդունիլ։ — 3 յանձն առնուլ. 4 գոպուլ էմ մէք։ — կր. ընդունելի ըլլալ. 5 գոպուլ օյաւնմագ. — 4 խոտոռմանանք ըլլալ, ապաշխարել։ — 5 խօսք տալ. 6 սէօզ վէրմէք։ [վանցընել։
Խոտոռմանեցուցանեմ, ցուցի. ն. խոտոռ.
Խոտոռմանող, ի, ացի. ա. Աչմարիտը տոյգ գաւանող, Քրիստոսի Համար չարչարուող, մարտիրոս։
Խոտոռմանողական. ա. 1 Հաւատքի գաւանութեան, և գաւանողաց յատուկ։ — 2 մեղքը խոստովանելու վերաբերեալ։ — 3 Աստուծոյ գոհութիւն տալու բան։
Խոտոռմանողակից. ա. նոյն գաւանանքը ունեցող։ [ըլլալը։
Խոտոռմանողութիւն. խոստովանիլը, գոհ
Խոտոռմանութիւն. գ. 1 գաւանութիւն Հաւատոյ և Աչմարտութեան. 2 իգրար — 2 մեղքերը խոստովանիլը դիջմամբ, խոր. Հաւորդ ապաչխարութեան — 3 ստոյգութիւն — 4 գոհութիւն և փառաւորութիւն Աստուծոյ. 5 Համո, չիւքիւր։ — 3 խոստմունք առ Աստուած, ուխտ. 8 ակնի, միւբատ։ — 6 խոստմունք։ — 7 նահատակութիւն. 8 չէ Հատիլ։
Խոտոռմանօրէն. ա. Խոտոռմանաբար
Խոտոռուկ. ա. Խոտրակ։
Խոտուկ. ա. Խիմ։
Խոտուկ (գիմիք է). յանձն առնող։
Խոտուկ լինիմ. խոստովանիլ, չիտակը զուրցել. 8 ոտզուտուն իգրար էմ մէք։
Խոտուն, ումն. գ. 1 խօսք տալը, խոստանալը, և խոստացած բանը. 8 սէօզ վէրմէք, վատ։ — 2 խոստովանիլը. 8 իգրար — 3 ուխտ, կրօնաւորութիւն։ — 4 Հաստատութիւն, նշանութիւն։ — 5 աւետիք, խոստացուած պարգեւ։
Խոսրովեան. ա. Խոսրով իմ ազատորի կամ եղբայրութիւն։ յատուկ, իմ ազատորական, կամ եղբայրական (խազ). 8 խիւսրէվեանի
Խոսրովեան. ա. Խոսրովու որդին կամ իրեն բանը։
Խոտ, ոյ, ոց. գ. խոտ. 8 օմ, օմլուգ։
Խոտաբեր. ա. աղէկ խոտ բուսցընող։
Խոտաբոյծ. ա. խոտով մնած։
Խոտաբուղխ. ա. առատ խոտով։
Խոտաբուս. ա. 1 խոտով մնած՝ ապրող։ — 2 խոտակէր։ [սար)։
Խոտագնաց. ա. խոտով ծածկուած (մը-
Խոտաչէց. ա. լեցուն խոտով, խոտը շատ։
Խոտակ, ի, ացի. գ. քիչ մը խոտ՝ կանանչ։
Խոտահան. ա. խոտիւ։
Խոտահնը, ի, ացի. ա. խոտ ուտող։
Խոտակից. ա. Խոտաչէց։
Խոտահամբար. գ. պահածու խոտ դիզած։
Խոտաճաշակ. ա. Խոտաճարակ։
Խոտաճարակ, ի, ացի. ա. մ. 1 խոտով ապրող (կենդանի)։ — 2 բանջարով ապրող (Ադնաւորը)։
Խոտաճարակութիւն. գ. խոտով ապրիլը, Ադնաւորութիւն։
Խոտան, ի, իդ կամ ացի. ա. անպիտան բան մի պէս մկնի ձագ, բանի չնիկող, դէշ. 8 իշի ետրամագ, ֆէնար
— Խոտան առնեմ. ա. Խոտեմ։
— Խոտանաւ մ'փուչ տեղը, միշտ ատ աբար, չարաչար։
Խոտանեմ, նող. ա. Խոտեմ։
Խոտանիլ. ա. խոտի նման, խոտնելի։
Խոտացնալ. ա. իբր՝ գէշացած (կրկիր)։
Խոտաւէտ. ա. խոտը առատ՝ շատ. 8 օմլուգ։
Խոտաքննիչ. ա. խոտերու զօրութիւնները [քննող։
Խոտաչ. ա. խոտէ։
Խոտեղէն, ղինի, նաց. ա. 1 խոտէ, խոտի նման. 8 օմլուան, օմի կիպի։ — 2 խոտէ հիւսած, խոտէ անկողին, խոտիր. 8 Հասըր
Խոտեմ, եցի. ն. մկնի ընել, երեսէ ձգել. 8 բէտտա էմ մէք։
Խոտիչ. ա. վար գործող, նախատակաւոր։
Խոտոր. ա. ծուռ, մոլար. 8 էյրի, սափտա
— Խոտոր Հանեմ. ծռել. 8 սափտրմագ։
— Խոտոր խոտնակութիւն. ատրքնը ցնդէ կենդանեաց իրարու. Հետ խառնակիլը։
Խոտոր
Խոտորագոյն
Խոտորակի } մ. ծուռ կերպով, և կողմնակի. 8 էյրի, էյրի պիւյրիւ։
Խոտորախօս. ա. չարախօս։
Խոտորաչէր. ա. սիրող մոլորութեան։
Խոտորաւոր. ա. խոտորած, մոլորած։
Խոտորեմ, եցի {ն. 1 խոտորցընել, մկ-
Խոտորեցուցանեմ {դի տանիլ՝ քաշել, գոր ձրնել. 8 սափտրմագ։ — 2 ծռել. 8 էյմէք։ — 3 մոլորցընել. 8 նանըլմամագ, այարմամագ։
Խոտորեցուցիչ. ա. մոլորցընող, խանգարող։
Խոտորիմ, եցայ. չ. 1 մկնի ծռիլ, գառնալ մեռնիլ. 8 սափտրագ։ — 2 խորշիլ, ստորնալ. 8 էյրի տուրմագ։
Խոտորկուրը. գ. գրանցքին կտրուածքը. 8 պլայիշ, խուրտէ։
Խոտորնագոյն. ա. ծուռ բան մը։
Խոտորնակ, ի, ացի. 1 ա. խոտորած, ծռած. 8 էյրի, սափտ։ — 2 գ. կողմնական մնած կամ ճիւ խաչի։
— Խոտորնակ, նակս. մ. ծուռ մուռ, ծուռ ծուռ. 8 ազսի, էյրիէէ։

Խոտրնաեական. նոյն [տիլ։
Խոտրնակեմ, իմ. չ. ապիս անդլնե պատ.
Խոտրնակի. մ. ա. ու. Խոտրնակ, կոս. մ։
Խոտրութիի } գ. ծռութիւն, ծռիլն, մղո-
Խոտրուն } ըութիւն, մղք. ս էլլիլիք, ևանդղշ, կիւնաշ։
Խոտուն, ումն. գ. խոռանը, իլը։
Խոտոց, ոցոյ } գ. ։ ոլորի՝
Խոտուց, ուցի, ցաց, կամ ցոյ, ցոց } ձնկան ոսկորը և ծոլքը, գուռը, Ճիւը. ս ոտիզ գոսիաղը, ոտիզ։ – 2 յօդուած, խաղ անդամից. ս օյնագ։
Խոր, ոյ, ոց. ա. ։ խորունկ. ս տէրին, չուգուր – 2 խրխին, ս չէլիին։ – 3 սաստիկ, ծայրագոյն. ս գայէլի, փէք։
Խոր, 'ի խորոյ } գ. ։ խոր տեղ, խորութիի,
Խոր, խորք } փոս. ս տէրին նէր, տէրինլիր։ – 2 ծոլուս անդունդ, խոր ծով. ս տէրնա, տէնիզ։
–ի Խոր. դէպ 'ի խորը՝ խորունկը, խոր կնը-ոլով, չորաչար. ս տէրինէ, տէրինաէ, փէք։
–ի Խրամ, ի Խորուսա. մ. խորունկէն, տա-կէն, արմատէն, 'ի հիմանց, վարէն։
Խորաբանութիւն. գ. խորունկ բան, վար-պետութիւն։
Խորագէտ, գիտի, տաց. ա. խնդացի, վար պետողի. ս արիֆ, վագըֆ։
Խորագիտագոյն. ա. աւելի խնդացի։
Խորագիտութիւն. գ. խնդացութիի, Ճար-տարութիւն, վարպետողիութիւն. ս ա-գըլ, մարիֆէթ, ֆիքրաէֆէտ։
Խորագնաց } ա. ։ խոր ծովը Ճամբայ ը-
Խորագնաց } նող։ – 2 երկայն (ձոր)։
Խորագոյն, գունի, իցս. ա. ։ աւելի խոր, ցած, ներսով. հնաու։ – 2 խորունկ, խրը-թիին։ – 3 մ. խորունկ կերպով, ներսի կող-մերը. որ և Խորագունաբար [ցած։
Խորագոց. ա. խորունկը մտած՝ Հասկը-
Խորաձիչ. ա. խորին՝ հնաուէն թռչող
Խորախոսմ. ա. խոր չրի անցքեր ուն-ցող (ձոր)։ [ծուկ։
Խորախորհուրդ. ա. միտքը խորունկ՝ ծա-
Խորախոս. ա. ։ խոր և վարպետ բան խո-սող։ – 2 կոկորդէն խօսող։ [քնու
Խորախոսութիւն. ա. խրխին՝ մուխ խօս-
Խորած. գ. փոս։
Խորակ. գ. շարմանդուն, ալիւրի տեղակ մը։
Խորակն. ա. աչուքները խորունկ՝ ներս քաշուած։ մէլլի։
Խորահիմն. ա. հիմը խոր. ս տէրին խիչ-
Խորաձոր, ոյ, ոց. գ. խորունկ ձոր՝ լեռնե-րու մէջ. ս տէրին՝ չուգուր տէրէ։
Խորամանկ կամ մանգ, ի, ից. ա. ։ խո-րագէտ 'ի չար կողմն, նենգագործ, խար-դախ. ս ֆէնտաղազ։ հիլէկազ։ – 2 խորա-գէտ 'ի բարի կողմն։
Խորամանկագոյն. ա. սաստանորդի. վար-պետորդի։ [չարութիւն։
Խորամանկագործութիւն. գ. սատանութիի, Խորամանկեմ, ևցի. ն. ։ խաբելով ինասել, նենգութիի ընել. ս հիլէկ իլէ ալտաթմագ, տէք էմէ մէք – 2 չարիք նիւթ ընել. ս ֆէնատ գուրմագ։
Խորամանկիմ, ևցայ. հ. նոյն ընդ ևս – չ. վարպետութիւն ընել։
Խորամանկութիւն. գ. ։ սատանութիւն, ս տէք, հիլէ։ – 2 Ճարտարութիւն, վար-պետութիւն – 3 հնգնութիւն, ծաղր. ս մէզաք։
Խորամիջ. ա. մէջը՝ ներսը խոր. ս իչի տէրին։
Խորամիջն. ա. մ. խոր՝ մուխ տեղը նստած։
Խորամիջոց. ա. մէջտեղը խոր։ [նելով։
Խորամուխ. ա. մ. խորունկը մտնող, մըտ-
Խորամուտ. գ. ջրին մէջ իջնող. ս տալկըճ։
– Խորամուտ լինել մ. խորը մտնել. ս տալմագ։
Խորայատակ. ա. տակը խոր. ս տիպի տէրին։
Խորային. ա. ծովային, անդնդային։
Խորայոյզ. ա. խոր չրի մէջ բան փընտռող։
Խորայորձան. ա. ջուրը՝ ալիքը խոր։
Խորան, ի, ից. գ. վրան, տաղաւար, մա-նաւանդ գմբեթաձև ծածկով. ս չատըր։
– Խորան վկայութիւն առնել. չադժանան տաՃար Ասատուծոյ յանապատի։ [կամարները։
– Խորան, կամ Խորանք երկնից. երկինք։
– Խորան. սեղան նոյ ժամու մէջ, բեմ։
– Խորան արքունի. թագաւորին բնակարա-նը. ս իմ հիւղոզ, տիվանու։
– Խորան. ։ բնակարան. ս օթաղ։ – 2 աղիս-տակի խորշ. ս խանէ։
Խորանաբնակ, ի, ից. ա. վրանաբնակ. ս չատըրլը, կէօչէր էվլի։
Խորանագիր. գ. խորագիր, վերնագիր։
Խորանագործ. ա. վրան չինող։
Խորանագործութիւն. գ. գաղաւորութիւն ի խորանս երկնից։
Խորանաձեւ } ա. գմբեթաձեւ, կամարա-
Խորանակապ } կապ։
Խորանակոյս. ա. վրան կորոյզ. ս չատրՃի։
Խորանակից. ա. միևնոյն բնակող, գաղակից։
Խորանակցութիւն. գ. գաղակցութիւն։
Խորանհաստութի. գ. տեղ մը վրան դնելը։
Խորանաձև. ա. մ. գմբեթաձև, վրանաձև. ս գուպպէլի, չատրը պիչիմինտէ։
Խորանամ, ացայ. չ. խորնալ, խորունկնալ վրանալ, ուսում և մթ ընկնալ. ս տէրին-լէնմէք, չուգուր օլմագ։
Խորանայատ. գ. տաՃար և խորան կանգնող։
Խորանայորդար. ա. Ճարտարապետ խորա-նին վկայութիւն։ [մանս։
Խորանայարկ. ա. գմբեթաձև, երկնքի նը-
Խորանանման. ա. Խորանաձև։ [(ծածկ),
Խորանաշատ. ա. շատ խորան ունեցող

Խորանաշէն. ա. Խորանաձեւ։
Խորանաշինութիւն. գ. շէնք խորանին վրայ դնելու արուեստ։
Խորանաւոր. ա. վրանով. Համբորդութիւն ընող. ՝ Յաստրըզլա կէօշ էտէին։
Խորանապահ, ի, աց. ա. վրանի պահապան. ՝ Յաստրը պէքճիին։
Խորանարար. ա. Խորանակար։
Խորանարդ, ի, աց. գ. քառակուսի վեց երեսով ամէն կողմն հաւասար. ՝ քեռակ, զառ — սև և Գունայ, և Գամբեմ արդ։
Խորանաւոր, ի, աց. ա. վրանաբնակ. ՝ Յաստրըզը։
Խորանափեղկ, ի. աց. գ. վրանի փեղկը՝ վարագոյրը՝ լաթէ կամ մուշմէ. ՝ Յաստրը փէրտէսի, տէրսի։
Խորանգ, կամ Խորանկն առնեմ. փոխանակ գրելոյ ըստ յն. Խորան կանգնեմ։
Խորանեայ եկեղեցի. վրանով ժամ ձևացուցեալ։
Խորանեմ. ն. խորան չինել։ [ցած։
Խորանյարկ. ա. Խորանայարկ։
Խորանք. գ. խորամանկութիւն, նենգ, ոգոգայթ։ [սող (ազգ)։
Խորաշուրթն. ա. խորունկ՝ կոկորդէն խօսող։
Խորաջուր. ա. Ջուրը խոր. ՝ սուլու տէրսին։
Խորասոյզ, սուզի. ՝ ա. խորը ընկղմող՝ ընկըղմած, խորունկ — ՝ գ. խոր տեղ, խորութիւն
— Խորասոյզ առնեմ, ընկղմիմ. ՝ պաճըղմամ։
— Խորասոյզ լինիմ. ընկղմիմ. ՝ պաճմամ։
Խորասուզեմ, նցի ՝ն. ՝ ընկղմիմ, իյ. ՝ պաճըղմամ։
Խորասուզեմ, նցայ ՝ի ըղմամ, պաճմամ։
Խորավէմ. գ. քարայր. ՝ մաղարա։
Խորաբեղուն. ա. խոր (քուն)։
Խորաբմաս. ա. արմատը խոր. ՝ տէրսին քէօքիւ։
Խորացուցանեմ, ցուցի. ն. ՝ խորցընել, խորունկը խոռիլ ՝ն. ՝ քննելը՝ հասկընալը դժար, մուխ, բարակ։ [մազած ցորեան։
Խորբալ, կամ Խորբալ. գ. մազ. կամ
Խորգ, ոյ, ոց. գ. խոշոր մազկէն, քուրձ. ՝ խարազ, չուալ, գրըլան կէօմլէք, չուվալ։
Խորգագգած, կամ գգեաց ՝ ա. Խարազ նազգեաց, և Քրձազգած։
Խորգեղէն, դենի, նաց. ա. գ. մազեղէն. ՝ ապա, քէչէ։ [իմուլնա։
Խորգ, ոյ, ոց. կամ ու, ուց. գ. կառնկ. ՝
Խորգամ; ացի. չ. ՝ խոկալ, խաղալ. ՝ խըրտամագ։ — ՝ Ծուխս ալիքը խօսիլ։

Խորգագործ. գ. կառնկներու խումբ։
Խորգեան. գ. կառնկներ. ՝ իմուլնալար։
Խորգուհի, դմնու. գ. խորգալ, խորգալու։ [ձայն։
Խորհրդի. ա. խորդոզ, խաբեբայ։
Խորհամ; եցի. ն. ՝ խորունկցընել, փոսել. ՝ չուգուր էմ մէք։ — ՝ խորը լմացնել, ծածուկ պահել. ՝ տէրսինէ գօմագ, կիզէի սագլամագ։
— Խորհամ. ՝ պակասեցընել, գողնալ. ՝ քէօմէք, էքսիլմէմէք, չալմագ։ — ՝ ուրիշի բանը իրեն քաշել — ՝ խանգարել։
Խորհ, իհի, ջաց. գ. ծուխն կամ գետին մէջ իջնող. ՝ տալկըն։
Խորհ, ոյ, ոց կամ ից. և ու, ուց. ա. ՝ անհարազատ. ՝ էօկէ, էօյէ։ — ՝ ապօրինաւոր ծնունդ. ՝ փիչ։ — ՝ խորգակս. ՝ գալոզ։
— Խորհ. պատ գրած՝ իբրև Խորդ, այսինքն կառնկ. ՝ իմուլնա։
— Խորհ. ա. կոշտ, անհարհ։
Խորհաբարոյ, ի, ից. ա. բարքը՝ վարքը՝ վարդապետութիւնը խորհ և օտար։
Խորհակաղն. ա. կոշտ (խօսք)։
Խորհակից. ա. գ. խորհ հզօրը կամ քոյր։
Խորհանամ, ացայ. չ. խորհի պէս օտարանալ, անհարհ չկոհած ըլլալ։
Խորհապար. գ. ա. Խորգապար։
Խորհաւանակ. ա. խորհ, օտար, անհարհ։
Խորհացուցանեմ, ցուցի. ն. խորհ ացընել, օտարացընել։ [մարդութիւն։
Խորհութիւն. գ. անհարազատութիւն, տգիտ։
Խորհ, կամ Խուրհ, կամ Խորհն, կամ Խորն. ա. կարդացող, ընթերցող, մեկնիչ. (սուրբն Եփրեմ)։
Խորհմաց. ա. խմաստը խոր, դժուարիմաց։
Խորհն. ա. ՝ խոր, խորունկ. ՝ տէրսին — ՝ խորհին, մուխ. ՝ չէհհին։
Խորհնք. գ. խոր տեղ։
Խորհչ. ա. մաս մը վերցընող, գող։
Խորհախ, բսխոյ կամ խի. գ. ՝ մամոխ մեղր, մեղրով բՀՆՁ. ՝ կիւմէՀ պալը։ — ՝ խիտ, փոխիմդ, պլակինդի, զաճ ա. ՝ քահին, պօզաչա, քէֆէ։
Խորհս, ի, ից. գ. ՝ օձու չափիկ. ՝ նըլանի տէրսին՝ կէօմլէյիս — ՝ մորհի կենդանացու, կենդանագ. ՝ տէրսի, գապուգ։ — ՝ պոռուզ նետու՝ սերմանու կՀնագ։
Խորհամամ; ացնալ. չ. կաշիի պէս ըլլալ։
Խորհաւոր. ա. մաշկ ունեցող, փնՀնկաւոր, կենդանոտ. ՝ տէրսինի, գապուգլու։
Խորհոլիմ; եցայ. չ. ՀնգիլըլՀիլ (հաղց), քացուիլ։
Խորհաբատ, ի, ից. գ. խորունկ փոս, գուբ, գերեզման, դժոխք, կորուստ. ՝ տէրսին չուգուր, հէնաէգ, ֆէնտ։
Խործիլ. ա. Խորձուիլ։
Խործուիլ. գ. ՝ խործիլ. ՝ ըէվէնտ։ — ՝

տ. Խորձուիլ։
Խորհ, ի, լց. կամ ոյ, ոց. մ. խորհուրդ, մըտածութիւն, միտք. կարծիք։
Խորհաբանեմ. ա. Խորհրդաբանեմ։
Խորհակից. տ. Խորհրդակից։
Խորհնդակական. ա. մտածող, տրամաբանող։
Խորհնդական } գ. մտածութիւն, խորհուրդ
Խորհնդութիւն } մտաց։
Խորհիմ, եցայ, հնալ կամ հնեցեալ. հ. 1 մտածել, մտմտալ, ողջմտել ընել. 2 տիւ շիւնդ. ֆիքը էմ մէք։ — 2 խելք տալ, ուշ դնել. 3 տիգդաթ էմ մէք։ — 3 միտքը դնել, ուզել, ջանալ. 5 նիյէմ էնմէք, խեմ էմ մէք։ — 4 կարծիք ընթալ, կարծել, ճանչնալ. 5 գէյտա էմ մէք։
Խորհիմ ընդ՝ բան ինքնան. ինքիրնը մըտածել։ [շավէրէ էմ մէք։
— Խորհիմ ընդ այլում. խորհուրդ ընել. 5 միւս
Խորհուածն. գ. մտածութիւն, միտք։
Խորհուրդ, հրդոյ, ոց. կամ դի, իւ, և գեան, դեամբ. գ. 1 մտածութիւն, տրամաբանութիւն. 5 ֆէֆէքթիւր։ — 2 խորհրդակցութիւն, խրատ. 5 միւշաւէրէ։ — 3 գիտաւորութիւն, միտք, իմաստ. 5 նիյէմ, ֆիքր։ — 4 խելք. 5 ագլ, ֆիրասէթ։ — 5 գաղտնիք. 5 հիքմէթ, սըրր։ — 6 օրինակ, նշան. 5 ալամէթ։ — 7 Նկեղեցւոյ խորհուրդներ, պատարագ, հաղորդութիւն։
Խորհրդաբանեմ, եցի. ն. կ. տալ խորհուրդ ընել։
Խորհրդաբար. մ. խորհրդով. գիտմամբ, խնքքով. 5 ագիլանէ։ — 2 ծածուկ կերպով. 5 սրբրէն։ — 3 խորհրդաւոր գիտաւորութեամբ, օրբաղան և աստուածային կերպով. 5 հիքմէթ իլէ։
Խորհրդաբան. տ. Խորհրդակից։
Խորհրդաբեր. ա. խորհրդաւոր։
Խորհրդաբերեմ, եցի, ն. 1 մտածել։ — 2 խորհրդով մէջ բերել [մեխանութիւն։
Խորհրդաբերութիւն. գ. մտածութիւն, տրամախոհութիւն, գիտի, ատց. ա. խորհրդակից, խելացի, խմաստուն։
Խորհրդագոյն. ա. աւելի գաղտնի։
Խորհրդագրեմ. նալն. գաշնագրել ծածուկ։
Խորհրդագրած, ի, ից կամ ից. ա. աստուածային հաւատոյ մասնակից, անդրանիկ, և արվեստը գ։
Խորհրդագրծ. ի չինիմ. տ. Խորհրդագրեմ։
Խորհրդագրեմ, եցի, եալ } Նոյն ընդ վ։
Խորհրդագրութեամբ }
Խորհրդագրութիւն. գ. Հոգևոր ուսումն և վարդապետութիւն։
Խորհրդագրող. տ.
Խորհրդածեմ, եցի. ն. Խորհրդագրած։
տիւ շիւնդ. — 2 սրբ ան խորհուրդ մը կատարել, կամ նշանակ — կը. Համեմատիլ, նմանիլ։
Խորհրդածու, ուի, ուաց. ա. 1 մտածող։ — 2 խորհրդական։ — 3 կատարող սրբազան խորհրդոյ։ — 4 մանաւանդ խորհրդագրած։
Խորհրդածութիւն. գ. 1 մտածութիւն, խորհուրդ մտաց։ — 2 խորհրդաւոր նշանակութիւն։ — 3 սուրբ խորհուրդք Եկեղեցւոյ, գաղտնիք հաւատոյ, կատարումն սրբ խորհրդոց, պատարագ, նուէր։ — 4 խորհուրդ, գաղտնիք. 5 հիքմէթ, սըրր։ — 5 աբարողութիւն Եկեղեցւոյ։
Խորհրդակ. ի. աց. ա. կատարող խորհրդոց։
Խորհրդակալ. ի, ից. ա. Խորհրդակից։
Խորհրդական, ի, ից. ա. գ. 1 խորհրդակից, ատենակալ, խելացի. 5 էրպաթը տիւան, ագըլլը։ — 2 Հոգևոր կանոն, քահանայութիւն։ — 3 ատենական։ — 4 խորհրդաւոր, գաղտնի. 5 հիքմէթլի, սրբր։ — 5 սրբազան, աստուածային, խորհրդոց Եկեղեցւոյ յատուկ։ — 6 կատարող կամ մասնակից սրբ խորհրդոց։ — 7 խորագէտ։
Խորհրդականագոյն. ա. 1 աւելի խորհրդաւոր և սրբազան։ — 2 աւելի խորհրդագիտ, աստուածամերձ։ — 3 խոհականագոյն, լաւագոյն։ [և գաղտնի խորհրդով։
Խորհրդականապէս. մ. խորհրդաբար, սրբ
Խորհրդականեմ. տ. Խորհրդածեմ։
Խորհրդականութիւն. գ. 1 խորհրդակցութիւն. 5 միւշաւէրէ։ — 2 խոհեմութիւն, խելացութիւն։ — 3 բան նեղբին գիտումը։ — 4 սուրբ հաղորդութիւն, պատարագ։ — 5 խորհուրդ, գաղտնիք. 5 հիքմէթ, սըրր։
Խորհրդակատար, ի, ից. ա. 1 միաբան գործակից մտածած բանին։ — 2 կատարող սուրբ խորհրդոյ։
Խորհրդակատարելաբար. մ. խորհրդաբար։
Խորհրդակատարութիւն. տ. Կատարումն։
Խորհրդակիր. կրի, րաց. ա. 1 խորհրդոյ տեղակ։ — 2 խորհուրդ մը ունեցող։
Խորհրդակից. կցի, ցաց. ա. գ. խորհրդական, ատենակալ, խորհուրդ տուող, գործակից. 5 էհլի մէշվէրէ, նասիհաթի վէրիճի։
Խորհրդակրօրյա. ա. անխափ. 5 ագըլըրլը։
Խորհրդակցապէս. մ. խորհուրդ՝ խրատ տալով։ [տալ։
Խորհրդակցեմ. եցի. ն. Խորհուրդ՝ խրատ
Խորհրդակցիմ. եցայ. ն. խորհրդակից ըլլալ։
Խորհրդակցութիւն. գ. 1 խորհուրդ մը տալը, խրատ։ — 2 մեկտեղ խորհիլը, ատենք։ — 3 մտածութիւն, խոհականութիւն։ — 4 մասնակցութիւն գաղտնեաց, կամ պատարագի։
Խորհրդահանձնար. ա. հանձնարար։
Խորհրդայեղց. ա. շատ խորհրդաւոր։
Խորհրդանի. գ. խորհուրդներ
Խորհրդանոց. ի, ից. գ. 1 խորհուրդի տեղ,

առնան. ֊ ուխտաւոր – 2 ընծայարան՝ խորհրդեան քուր – 3 միտք՝ ուր կ՚ըլայ խորհիլ։

Խորհրդաշատ. ած. Խորհրդայնոց։

Խորհրդապահ, ի, աց. ա. խորհուրդ՝ գաղտնիք պահող։

Խորհրդապետ, ի, աց. գ. գլխաւոր խորհրդական, գաղտնեաց տնօրեակ։

Խորհրդապէս. ա. Խորհրդաբար – 2 մաս. նաւոր խորհրդով մրն – 3 ծածկապէս – 4 սուրբ խորհրդոյ կերպով։

Խորհրդաւոր, ի, աց. ա. սուրբ խորհուրդ մը առնոզը, միստագոգ։

Խորհրդաւորութիւն. ա. Խորհրդածութիւն։

Խորհրդաւորեղծ. ա. սուրբ Երրորդութեան խորհրդակցութեանէն առնուծած։

Խորհրդատուր. գ. պատարագամատոյց գիրքը։

Խորհրդատուն, տան. գ. 1 ժամուն պահասանը։ – 2 ընծայարանը։ – 3 վանքի ժողովարան։

Խորհրդատուք. գ. հնէմանոտաց իրիք տարբին անգամ մը նուած գիշերային ուծը։

Խորհրդարան, ի, աց. գ. 1 խորհուրդ բնելու տեղը, ժողովարան, առնան. ֊ ուխտաւոր – 2 սուրբ խորհրդոց տեղը և գործիք, միբոտարան, նկնդեցի, խաչ, և այլն։ – 3 միաբանութ խորհելու տեղը, միտք, սիրտ։

Խորհրդաւոր, ի, աց. ա. 1 գաղտնի խորհուրդ մը ունեցող – 2 խնդիր գլուխ ըրած։ [ընծայուած։

Խորհրդաւորեալ. խորհրդաւոր նուած կամ

Խորհրդաւորութիւն. գ. խորհրդական ըլլալը, խորհուրդ տալը։ [չկնցող։

Խորհրդափակ. ա. մէկ մարքի՝ խնդիրի մը վրայ

Խորհրդել, եցի. չ. խորհուրդ ընել։

Խորհրդօրէն. մ. խորհրդով, միտած նալով։

Խրձաւիլ. գ. օրիմի ձիլ. ֊ առմա ձիլիքի, ձիլիզ։

Խրձունձ. գ. քուրջ, շոր, ապատ լոմ։

Խոշ, ի, ից. գ. 1 խոտոչ, փոս, ծակ, անկիւն մը։ ֊ գօմռ գ, քէօշէ պուձաղ։ – 2 ծուռ ծոց, գոգ. ֊ գօշ, գուշ։ – 3 փոխ, փոխ փոխ նուած՝ կերպարանած լոմ կամ մարմին. ֊ պուրուշուգ։ – 4 արատ – 5 մեղաւորութիւն – 6 հոգին ուռած առագաստ

– Խոշ հոգ. ա. Խոշակ։

– Խոշ առնուլ (առագաստի). գոգ առնուլ, հոգին ուռիլ։ [սխիէլը

– Խոշ. ա. գաւուած, առանձին (տեղ). ֊

– Խոշիւ բան. մեղեին՝ ծածկած խօսք։

– Խոշտ քաղեմ. ա. Խոշաքաղ առնեմ։

Խոշակ, ի, աց. գ. 1 առաջիկ տարբ, տարբ քամի, հարաւային քամիի ինաս. ֊ առմ՝ նէլի, սէմէմի – 2 չորութիւն, նեղութ

Խոշակաբեր. ա. որ խոշակ կը բերէ։

Խոշակագնաց. ա. ուր որ խոշակ կը փչէ։

Խոշակախառն. ա. տարբ քամիով խառնուած։

Խոշակահար. ա. տարբէն՝ խոշակէն զարնուած։

– Խոշակահար առնեմ, լինիմ. տարբ քամի զարնել, տարբ քամիէ զարնուիլ։

– Խոշակահար. մ. տարբ քամի զարնելով։

Խոշակահարիչ. ա. խոշակի պէս ինաս բ

Խոշակահարութիւն. տ. Խոշակ։ [նող։

Խոշակահնձ, Խոշակայնոց, Խոշակային, Խոշակաչող } ա. 1 խեղ տարբ, էլող տղորող։ – 2 խոշակէն չըրցած։

Խոշակնուա. տ. Խոշակահար։ [տնող։

Խոշակատուն. ա. տակը մնունդ առած՝ տարբ

Խոշակաւրկամութիւն. գ. երեսին խոշոր խոշոր ըլլալն և կերպարանիքը։ [քաշուած։

Խոշանկեալ. կերպարանած, ծնեմ ըրած,

Խոշանք, նաց. ա. Խոշուն։

Խոշաքաղ առնեմ կամ ժողովեմ. փոխ փոխ ընել։ [լուած։

Խոշղէն. ա. փոխ փոխ իրարու վրայ ձալ

Խոշեմն. չ. տ. Խոշնցուցանեմ, և Խոշեմ

Խոշեցուցանեմ. ցուցի. ն. նուաքաղել, խոշունեցընել, հնուացընել. ֊ կէրի չէքմէք։

Խոշեցուցիչ. ա. խոշունցընող։

Խոշիմ, նցայ. չ. 1 նուաքաղիլ. ֊ չէքիմէք, կէրի տալմագ։ – 2 խոշնիլ, աննուածութիւն ընել. ֊ հիմնագ՝ առ էքմէք, նամբէ տալմագ։

– Խոշիմ. խոշոր խոշոր ըլլալ։ [ծրատոց։

Խոշիւն. գ. խշրատոց, համբրատոց, փա-

Խոշխոշան, ի, աց. գ. 1 փոխ փոխ ձալ լուածք։ – 2 ա. փոխ փոխ նուած։

Խոշմանկեալ. ա. երեսը կերպարանած։

Խոշոմիմ, նցայ. չ. կերպարանիլ, ծնչիլ։

Խոշոտ. տ. Խոշոտ [ծրատիլ, աւրիլ՝

Խոշուն, շման. գ. քաշուիլը, զգուշութիւն, խնայ. ֊ հիմնագ, գայթնմասոր։

Խոռխոռ, Խոռոխոռիմ, տամ. Խոռոխոռալ։

Խոռոխոռապատած. տ. Խոռխոռ, և այլն։

Խոռոչ. գ. կաւուածութիւն, կոյս աղջիկ։

Խոռոչէնի. գ. կանանց բնակարանի կողմը ֊ Հարէմլիք։

Խոռոչագուխ. ա. Գոռոչագուխ։

Խոռոչած, ի կամ ոյ. գ. խոռոչած. ֊ քէպապ. քիւրդասար։

Խոռոչակակիծ. ա. սիրտը խոռոչած կակիծով։

Խոռոչանք, նաց. գ. էրած պատի պաղատանք։ [մէք – 2 ծիծեղ՝

Խոռոչեմ, եցի. ն. 1 խորչիլ. ֊ քէպապ էմէք։

Խոռոչիմ, նցայ. չ. 1 կակիծալ, գիծ գիծ էրած սրտով ապաչնել. ֊ նիւրէկի վիրաւորմամբ, ափսոսանք, նաղար նգոյ օրմագ։

Խոռոչոյ, վոյ. ած. Խոռոչած։

Խոռոչուիլ, ուիմ՝ } գ. խորչիլը, խորչիլը՝
Խոռոչ, ի խորչիլ } – տե՛ս և Գոռոչ։

Խորութիւն. գ. 1 խորունկութիւն. ՚ս տիւրինքը – 2 թանձրութի՛ մարմնոյ բան կը-կրաշատիցը – 3 խրթնութիւն, մթութիւն բանի՛ – 4 նրկայնութի՛ (մազի)։

–՚ի Խորասո. ա. Խոր։

Խորուտք. գ. ջրի խորութիւն։

Խոտիփիտ. ա. խոր, անգունդ։

Խորտիքք, նաց. գ. խորտիս տեղերը։

Խորտաբորտ, տք, ա. գ. 1 խոր-տաբորտ – 2 գաբուփոտ։

Խորտակեմ, նեցի. ն. մանրել, կոտրտել, ջարդել. ՚ս ուվաթմագ, գըմագ։

Խորտակիչ. ա. 1 կոտրօղ – 2 Սատանայ։

Խորտակումն, կման. գ. 1 կոտրելը, կոտրիլը, յաղթութիւն, յաղթուիլը, սրտակոտրութիւն։ – 2 կատարեալ պղծութիւն։

Խորտիկ, տկի, կաց. գ. պէտպէտ կերակուր (նաև բանջարեղենէ). ՚ս թաամ։

Խորտակերութիւն. գ. շատակերութիւն, կերխում։ [՚ս աշձը։

Խորտակաբար, ի, ացց. ա. գ. կերտակուր նիւոզ։

Խորտակաբարութիւն. ա. Խոհակերութիւն։

Խոլք. ա. Խոր, լըք։

Խոց, ի, ից կամ ոց, ոց. գ. վէրք՝ զարնուածքով կամ ինքիւրմէն եղած. ՚ս նալա, չըզան։

–Խոց. ա. վիրաւոր. ՚ս նարալը։

Խոցալից. ա. վիրաւորուած, ցաւալից։

Խոցահարեմ. ա. Խօցեմ։ [ցաւիլ։

Խոցանամ. յ. խոցնալ, խոց կամ վէրք բանալ։

Խոցացուցանեմ. ն. վէրք բանալ, խոցբանալ։

Խոցաւոր. ա. խոց ունեցող. ՚ս նարալը։

Խոցնեմ, նեցի. ն. 1 վիրաւորել, զարնելով խոց տալ. ՚ս նարալամագ, ոզմագ, վըրմագ։ – 2 սիրտը ծակել, խրչխրչցընել։

Խոցոտեմ, նեցի. ն. 1 չարաչար կամ նուիրէ նուիրէ խոցել. ՚ս նարաւիչըխ կըմիչքը–2 խըղճմունքը խայթել։

Խոցոտիչ. ա. խոցող, խոցոտող։

Խոցոտումն, ոման. գ. խոցոտելը, իլը։

Խոցուած, ոյ, ոց. գ. խոց, վէրք։

Խոցումն, ցման. գ. 1 խոցելը, իլը. – 2 խոց, վէրք. – 3 կսկիծ սրտի։

Խուակ. գ. աստղ կամ հառաստեղուզի մը։

Խուեմ, նեցի. ն. 1 չարչրկել, գպչել, քշտել. ՚ս ինձիրեմքը – 2 հարցմունքներով նեղել։

Խուզակ, ի, ացց. ա. պըտտող. ՚ս արայըձը։

–Խուզակք. Ակնոպտիկեան մէկիսոփայք։

Խուզակագոյն. ա. մանր պըտըտող՝ միջնատող։

Խուզական. ա. պըտտող, պըտտելու։

Խուզանեմ. ա. Խոզանեմ։

Խուզարկ, ի, ացց ա. փնտրտուող, քննող. ՚ս մէկ մէկի էտմեն

Խուզարկու

Խուզարկութիւն, ի. ա. Հարցաքննութիւն։

Խուզեմ, նեցի. ն. 1 խոյզ և նման ինչ ընել, պըպտել, փնտրտել, քննել. ՚ս ատամոգ մատամագ – 2 գըգռել, ածածել։

–Խուզեմ. մազը կամ խոտը կտրել. ՚ս քէչմէք, գըլըխմագ։

Խուզողական. ա. քննող, քննողական։

Խուզողութիւն } գ. քննութիւն, հետա-
Խուզուն, զման } քննութիւն։

–Խուզուն հնձած. մազը կտրելը, կուլակ բանալը (գըլըաց)։

Խուխ, խխի, ից, կամ խխոյ, ոց. գ. 1 խոչընդոտանք, քաւ գայխակղութիւն. ՚ս էնկէլը – 2 խորխ լինելու կամ շարաչարութիւն՝ անկած խայխոց։ [գայաս։

–Խուխք. ժայռ, ջրի մէջ ցցուած քար. ՚ս

Խուժ, խուժի կամ խժի. խուժաց կամ ից. ա. գ. օտարազգի, հնխմանոս, բարբարոս. ՚ս պարպարըշ։ [րոս, բարբարոսական։

Խուժադուժ, ի, ացց. նոյն ընդ ս. բարբարոս։

Խուժադուժական. ա. Բարբարոսական։

Խուժանումբ. ա. բարբարոսնելին ժողոված։

Խուժական
Խուժային } ա. Բարբարոսական։

Խուժան, ի. գ. խառնիճաղանճ, խառնակ բազմութիւն, խառնակութիւն. ՚ս գալապալըզ, Հալդ, գալըշգալըզ։

Խուժատան, ի. գ. խուժիկ ազգի նրկիր՝ ի Պարսկաստան։ [քարտ ազգնը։

Խուժատանեայք, նայց կամ նաց. գ. բարբարոսք։

Խուժդն, խժդան. ո. Ի խժդան կամ։

Խուժդուժ. ա. Խուժ, Դուժ։

Խուժեմ. նեցի. չ. բազմութի՛ վրան վազելը։

Խուժիկ, ժկի, կաց. ա. գ. խուժատանի մարդ։

Խուլ, խլի, ից. ա. 1 խուլ. ՚ս սաղըր։ – 2 անլսունչ, անխօս – 3 չլսուելու (բան)։

Խուլակոյր. ա. խուլ ու կոյր։

Խուլինջ. գ. կաղնիկի ուռնցք մը։

Խուլըլըտիւն. գ. աղաւնիներու կռկռոց. գայիս ձայնը։

Խուլութիւն. ա. Խօլութիւն։

Խուխ, խխոյ. գ. թանձր թուք. ՚ս թիւքըթուք, պալդամ։

Խուխայ, ի. գ. խուժան. ՚ս Հալդ։

Խուղ, խղի, ից, կամ խղոյ. գ. խուց, խցիկ, հիւղ, տաղաւար. ՚ս գուլիպէ, գօլիվար։

Խուղակ. ա. Խողովակ։ [չէ՛սվ։

Խուղք. գ. աւերակ, ամուռութիւն. ՚ս չէ՛օր-

Խուռ. գ. վախցընելու, վախցընող բան. ՚ս գօղգուլուգ։

Խուռնապ, ոյ կամ խուխ, ից. գ. 1 տագնապ, շփոթ, իրար անցում. ՚ս փէրիշանլըգ, տազտազա – 2 խալխ, աչքի երևոյթ. ՚ս Ճիվիչկի։

Խուռնապական. ա. շփոթ, խառնակ։

–Խուռնապական առնեմ. վախցընել, փախցընել։

Խուձապանք, նաց. ա. Խուձապ։
Խուձապեմ, եցի } ն. շփոթիլ, վախցը-
Խուձապեցուցանեմ } նել, տակնուվրայ ընել։
Խուձապիմ, եցայ. չ. շփոթիլ, տակնուվրայ ըլլալ, իրար անցնիլ վախով ապտռալով, ապտռալ. տ ալեհուպի օմագ։
Խուձապուձն, պման. ա. Խուձապ։
Խուժ. գ. խազ երաժշտական։
Խուժ. գ. խռնիլ, կելուխուժ։ — տե՛ս և Ջարիխուժ։ [2 միշտ գինովի
Խուժան. ա. 1 ջարիխուժ. տ մահմուր — Խուժանութիւն. գ. 1 ջարիխուժ ըլլալը. տ մահմուրլուք — 2 միշտ գինով ըլլալը։
Խուժդ, խժդի, ից. գ. 1 բազմութիւն ժողված, զօրաց դունդը, գաս. տ Ազիմիրը, Ֆօփ ասքէր — 2 Հանդէս. տ ալայ։
— Խուժդ առնեմ՝ գոլնեմ. ժողվիլ՝ միկուռնիլ. տ Ֆօփլամագ։
— Խուժդ առնում. ժողվիլ. տ Ֆօփլանմագ։
Խուն, Խուն ինչ. ա. քիչ, քիչ մը. տ Ազիզի, ազ, ազաձրգ։
— Խուն մի. մ. քիչ մը, կաթ մը. տ ազաձրգ։
Խունաբևռ. ա. քիչ մը բարձր։
Խունաւազութիւն. պէսպէս Համեղ ուտելիքներ շինելու արուեստը։
Խունգ. ա. Խունկ։
Խունդ բունդք. ա. Խնդբունդ։
Խունկոդ մնական. ա. գ. աստրասական, երգմանն նմանն, Հայ, Ազմարիա, արգարև։
Խունկ, խնկոյ, ոց. գ. 1 գնդին խունկ. տ քիւնեիւք — 2 բուրումն, խնկարկութիւն, Հատ անուշութիւնաներ։
— Խունկ արկանեմ. խնկել, ծխել։
— Կարմիր խունկ. շեր ծառի խէժ։
— Հառամի խունկ, կամ սպիտակ խունկ. լառատ. տ լատէր։
Խունկնկէգն, նկնգան. ա. Նգնգծախունկ։
Խունձ. ա. Խուրձ։
Խուշիւն. ա. Խօշիւն։
Խուպան. ա. Խոպան։
Խուպանիմ, եցայ. չ. խոպանանալ, կամ խափանիլ, կամ որպէս ամպ. խաղնիլ։
Խուպանուձն, նմանո. գ. աւերութիւն։
Խուռն, խռան. գ. 1 խռնած կամ խռնիւթիւնաներ բազմութիւն, շատութիւն. տ գաղաղագ — 2 ա. խռնած, խռակած. տ բրբնոտմ, սրգ։ [խռան կերպով, անօրէն։
— Ան. խուռն, կամ Ի խուռն Ի խուռն. մ.
— Խուռն. մ. խուռն խուռն. տ սիւրիւ սիւրիւ։
— Խուռն, Ան. խուռն. ապտռնած, շփոթած բար։ [բրբնոտ։
Խուռնախիտ. ա. խռնակ. տ սրգ վէ գա-
Խուռնաձագանգ. ա. Խառնիմաստ։
Խուռնամանուած. ա. խիտ, իրարու հնա միւսուած՝ խառնուած։

Խուռնասաղարթ. ա. շատ տերևով ձգեղով։ [վէ սրգ։
Խուռնեղամ. ա. շատ բազմութեամբ տ չօգ
Խուռնընթաց. ա. մ. շատուռը մէկտեղ վազզ, վազելով։
Խուռնձագանգ. ա. Խառնիմաստ։
Խուսամ. ա. Խուսանի [նութիւն
Խուսափանք, նաց. գ. փախուստ, ապաւինութիւն
Խուսափեմ, եցի. չ. 1 փախչելով, խոյս տալ ապաստնօք կամ վարպետութեամբ. տ ակվիշմէք — 2 Համարձակիլ, յանդգնիլ — 3 շեղիլ, մէկ կողմ իյնալ։
Խուսափիմ, եցայ. նոյն
Խուսափուկ կամ ուկ. ա. փախչուտոտ. տ սիվիշէն։ [վիշ։
Խուսափումն, փման. գ. փախչելը. տ սիվիշէն
Խուսամ, եցի. չ. խոյս տալ, միկողմ ընթալ, քաշուիլ, կշտկել, տ սամաշմագ։
Խուսցուցանեմ, ցուցի. ն. Հնազանդեցնել, խաղցնել։
Խուսխուռնամ, եցի. չ. ա. Խուսափեմ. 1։
Խուսումն, սմանո. գ. փախուստ։
Խուրմ կամ իմ. ա. Խօրմ։
Խուրձ, խրձանո, խրձանութ, ձանց. գ. կապոց, միասնչ քաղած բուսոց. տ ակվիլ։
Խուրմ. գ. խազ երաժշտական։
Խուց, խցի. գ. սենեակ. տ օտա։
Խուփ, կամ Խուփն, խփան. խփումն, խրփանց. գ. 1 խուփ. տ գափագ — 2 գռնակ, փեղկ։
Խոփ, ոյ, ոց. գ. 1 արօրի կամ մանի երկաթեղ. տ սապան ակվիրիս — 2 երկրքիչ ցեղ. տ չատրը գաղղոր։
Խոպիզ. գ. Ֆօնէնչէն տակը կախուած պիօ կամ ուռնց։
Խոպիմ. ա. Ղաբիմ, Խուպանիմ
Խոռան. ա. Խուռն, խռան։
Խոռոչ. գ. Տեռեղէն մը։
Խռամ. ա. Խեռամ։ [տ չորը չորին
Խռիւ, խռուոյ. գ. չոր Ազիր՝ Ֆօսիլիփոյք
Խռկիմ, եցի. ն. խռանիխուռն գիզել, խռանակել. տ երդմագ, գաղմագաղղոչ էֆէմէք
Խռնդան, ի. գ. խոռ մը. որ և կ՚բուսի Ձկան մանհարաք. տ սրդոր գուլբուդը։
Խռնեմ, եցի. ն. ռաասիկ ժողվել, միկզմէ հնել։ — կր. ժողվիլ, դիզուիլ. տ երդմագ, Ֆօսիլամագ. երդոլմագ, Ֆօսիլամագ։
Խռնուռեալ. ա. խուռն դիզած։
Խռնուիմիւն. գ. դիզուիլը. տ երդոլմաղ։
Խռնչեմ, եցի. չ. խռխռալ. տ խրդլամագ։
Խռնջայլ, կամ Խռնչոտ կամ Ջոտ. գ. խրդունջ՝ Ջրի և ցամաքի. տ օիւմիւքլիկ պէօճէք։ [Ֆրը քրքիրը ծամել։ — 2 քրքրտամ, ացի. ն. 1 մմռալ։ —
Խռչոփեմ. ն. Ֆօռամիցրնել, կծկել։
Խռչոփուք. գ. կծկուածն, Ֆօռամիլը։

Խոսնափայլ. ա. ոսկի պէս փայլուն։
Խոտ. 1 գ. խրախտ, խռովութիւն, շփոթ։ — 2 ա. խռոված, պղտոր։ [պոռ։
Խոտաբար. մ. պղտոր պռոտ, թիթու կնը-
Խոտաբեր. ա. խռովութիւն բերող։
Խոտախուժ. ա. Խոտայոյզ։
Խոտակամ. ա. խռովութիւն սիրող։
Խոտական. ա. ուր կայ խռովութիւն մը, խռոված, անհանգիստ։
Խոտամիտ լինիմ. միտքին մէջ խռովիլ։
Խոտայոյզ. ա. խռովութիւն հանող, խիստ խռոված, այլայլած։
Խոտանք. ա. Խոտութիւն։
Խոտարար. ա. խռովութիւն սիրող՝ հանող, անհանգստար։ [թիւն։
Խոտարարութիւն. գ. հակառակասիրու-
Խոտարան. գ. խռովութիւն կամ խռոված տեղ։
Խոտարար, ի, աց. ա. խռովութիւն ընող՝ հանող. s օրհ այլ գարշտարար։
Խոտարարութիւն. գ. տպռոտամբութիւն, խռովարարութիւն։
Խոտարկու. ա. Խոտարար։
Խոտիմ, եցի. ն. տակնուվրայ ընել, պըղտորել, վախցընել. s այիւսեմ էմ մէք։
Խովնցուցանեմ, ցուցի. նոյն։
Խովնցուցիչ. ա. Խոտիչ։
Խովիմ, եցայ. հ. չ. տակնուվրայ ըլլալ, ալէկոծիլ, շփոթիլ. s այիւսեմ օրմագ։
Խոտիչ, վչի, չաց. ա. խռովարար. s օրհ այլ գարշտարար։
Խոտիկոտ. ա. Խոտայոյզ։ [Խռով ևղող։
Խոտութիւնաբար. ա. խռովութիւն պատ-
Խոտութիւն. գ. խռովարութիւն, շփոթութիւն. s գարշտարագ, ֆէտատ։ — 2 բարկութիւն. s տպռիընագ։ — 3 այիք, այէկոծութիւն. s տէ՞նիզ տալկատը, ֆըրթմ ընատ։
Խոտոտ. ա. Խոտայոյզ։
Խուանան. ա. խռովի նման. s չէ օր չէ օ. վիչ՝ չայը չըվիչյա պէ՞նզ էր։
Խուանամ, ացայ. չ. խռովի պէս ըլլալ, չըմնալ, ծելմնալ, խոցիլ, ոգևշնալ, մնգնըր կըրնամ՝ թիլ. s գուրումագ, պոզուլմագ, քէ՞չէ՞նմ՞ք։
Խուանանակ } ա. Խուանան։
Խուենէն }
Խուիմ, ուեալ. ա. Խուանամ։
Խչակ. ա. Խչափոգ։
Խչակունք. ա. Խոտուցք։
Խչափոգ, ոյ կամ ի. գ. խռչակ, շնչի ու ձայնի գործիք. s խրըթլաւրուգ։
Խչոտիմ. չ. կուրծքը խռխռալ։
Խպոտ, ի, աց կամ ից. ա. անշնորհք, հաստ, անախորժ (բարբ, ձայն). s գռապա, սէրթմ։
Խջուակ. ա. Խռնգատ։
Խուուիմ. գ. ուռնցք, ուռիլը։

Խսար, Խսալեմ. (անշ.) պաշարուիմ. s մուհասրէ։
Խսիր, խսրի. ա. Փոխաթ, և Պարիխ։
Խստաբախ. ա. խիստ գպչող (ձմեռ)։
Խստաբան. ա. խստութեամբ՝ խրոխտ խօսող։ [թիւն. s սէրթ սէօյլէյիշ։
Խստաբանութիւն. գ. խրոխտ խօսակցու-
Խստաբար. մ. 1 խիստ, ամուսիկ, կորուկ կերպով. s սէրթ, քէսկինճէ։ — 2 անզգամաբար. s սրգ, սրգ՞ա։
Խստաբարոյ. ա. խիստ բնութեան տէր։
Խստաբարոյութիւն. գ. խիստ բնութիւն s սէրթ թապիէթ։
Խստաբնութիւն. գ. շատ խռկած բեռ, կամ՝ նաւ՝ ծանր բեռ բարձած։
Խստարուտ. ա. կարծր՝ դժուր ծամելու։
Խստագոյն, գունի, ից. ա. աւելի խիստ, պինդ, ամուսիկ, անողորմ. s փէք, սէրթ։
Խստախոս. ա. Խստաբան։
Խստակրօնաւորութիւն } գ. խիստ վարք, Խստակրօնութիւն } նութիւն։
Խստաձայն. ա. կՀող ձայն ունեցող, անախորժ։
Խստամաղձոտ. ա. ամուսիկ մտաղ ունեցող։ [(արդ)։
Խստամարմին. ա. Հաստ ու պինդ մարմնով
Խստամբակ, ի, աց. ա. խեղ. s նարամանդ։
Խստամբակութիւն. գ. խեղութիւն. s եղելութեանզգոյ։
Խստամբերող } ա. խստութեամբ համբերող,
Խստամբեր } Խնդող, Խնդաւորական, չարքաշ։ [վարժ նցընել։
Խստամբերնցուցանեմ. ն. Խնդութեան
Խստամբերութիւն. գ. Խնդութիւն, Խնդաւորութիւն, չարքաշութիւն։
Խստամիտ. ա. Խստաբարոյ։
Խստանամ, ացայ. չ. 1 պնդանալ, ամրընալ, կոշտ ըլլալ. s փէքլէնմէք, սէրթլէնմէք։ — 2 սիրտը քար կարծիլ, յամառիլ. s թիաշ քէօկիլմէք, հնաւտ էմմէք։ — 3 խոտ մտիկ չընել. s գարշը տուրմագ։ — 4 խրոտութիւն ցուցընել, չհնազանդիլ. s նաւմշամամագ, քէսկինլիք կէօսթէրմէք։
Խստաչունչ. ա. 1 խիստ փչող. s քէսկին էսէն։ — 2 խոտաբարոյ. s թիաշ նիւրէքլի։
Խստապարանոց, ի, աց. ա. խոտ չմրսող. s տիք, հնաւտ։
Խստապարանոցութիւն. գ. անհնազանդութիւն։
Խստապէս. ա. Խստաբար։
Խստապինդ. ա. կարծր. s փէք։
Խստասիրտ, սրտի, տաց. ա. 1 քարասիրտ, յամառ. s թիաշ նիւրէքլի։ — 2 անգութ. s գլյագ։ — 3 յանդուգն. s փէքսիսրդ։ — 4 տաք՝ բարկ բարուք. s քէսկին։
Խստաորութիւն. գ. 1 խոտաբարոյ ըլլալը։ — 2 տատակութիւն, բարկութիւն. s սէրթլիք։

Խտտալար. ա. 1 խիտ բազուկ. 2 սէրմի թափելիքի. – 2 չալքաշ. 3 Ձնաճաքնար։
Խտտալարութիւն. գ. չալքաշութիւն. 3 Ձնաճաքնալըզք։
Խտտալզուիթիւն. խտաք չմնալը։
Խտտալէր. ա. մէկզքը տատիկ։
Խտտալիզ. ո. Խտտալարանոց։
Խտտացուցանեմ, ցուցի՛ն. 1 պնտացընել, կարծրացընել, իմաստ ու իր կամքը ընել։ – 2 տատակացընել։
Խտտաքար. ա. գ. կարծր քար։
Խտտրախ. ա. 1 բնբռնող խիտ (ձի), անառնձ, խնա. 3 կէմ կէմէգ, պաշը փէք. – 2 անհնազանդ, առնձառնակ. 3 զապճիսրգ։
Խտտրախութիւն. գ. անառնձ՝ խնա ըլլալը։
Խտտրատան. ո. Դժոխքատան։
Խտտրնա. ա. խիտ նրնատ, դաժան։
Խտտիմ. չ. պնդանալ։
Խտփ. ո. Խիտ. մ։
Խտտտանալ. ա. Ձղնըը պինդ՝ կարծր։
Խտտր, ոյ կմ՛ ի. գ. սխտոր. 3 սամնուտագ։
Խտտրակ, կամ ըուկ. կամ՝ Խտտրաւկ. գ. խիտ և կաշտ քոտտութիւն, նրնիանգատկան բորտութիւն։ (Իսկ ռմկ. Սխտրուկ կամ՝ Խտտրուկ. 3 վարմագ իւզնւմիւ.)։
Խտտութիւն. գ. 1 խիտ ըլլալը, պնտութիւն, կարծրութիւն. 3 վէրքիկ. սէրմիկ. – 2 յամառութիւն. 3 ինատնդրզգ։ – 3 տատկութիւն, բարկութիւն, չարը անցնիլը. 3 օրանորզ ըզգ, նամուզուզգ, քէսկինիկը։
Խտտաբ} մ. խիտ խիտ, շարունակ. 3 սրգ։
Խտտգին} սրգ։
Խտտրոջոջ. ա. Բոզոջախիտ։
Խտտծատ. ո. Տնկախիտ։
Խտտկան. ա. խիտ։
Խտտտմ, ացայ. չ. խիտ ըլլալ. 3 սրգլանմագ, սրգըլանմագ։
Խտտցուցանեմ, ցուցի՛ն. խտացընել, շատցընել։
Խտփ. ո. Խտփել։
Խտմ, խտնալ. ո. Խտտամ։
Խտր, խտրայ, ոց. գ. տարբերութիւն. 3 այլը սէչի, ֆարգ։
–Խտրիք. խտրանք, առնլոզատպաշտութիւն. 3 իմանի պաճըլը տուքիչէմ։
Խտղամ. ո. Խտղտամ։
Խտփ. ա. ախորժելի, հնչտալի։
Խտտանք. ո. Խտտուածն։
Խտտնլի. ա. 1 հնչտասէր, անտտակ (աչք). – 2 ախորժնլի, հնչտալի։
Խտտամ, նցի
Խտտեցուցանեմ
Խտտկամ, նցի} ն. 1 խտտնցընել, խըտտզտել. 3 գըձնըգլամագ։ – 2 կձնել. 3 գամաչոըբմագ։ – 3 գլգռնլ։ – 4 հնչտացընել, սիրտը առնտել. 3 հնչյանտրմագ։
Խտտուածն, ամանն. գ. 1 կձնելը, խըտտզտելը. 3 գըձնըգլամամասը, գամաչմամասը։ – 2 ցանկութեան գրգիռը։
Խտտատուր. ո. Խտտրատուր։
Խտտուիթի. գ. խտտուիթի, շատուիթի. 3 սրգլըգ։
Խտտամ. ո. Հպտիմ։
Խտտանք. ո. Հոգտանք, և Գատրանք։
Խտփղ, տղոյ, ոց
Խտտղանք, նաց} ա. Խտտուածն։
Խտտղամ
Խտտղատամ} ո. Խտտամ։
Խտտղուածն. ո. Խտտուածն։
Խտտզամ. չ. խտտլլ։
Խտտղամայ, ի, ից. ա. գէմքը նայելով բռնաւթիւնը գուշակող. 3 տահիպ ֆիրասէթի։
Խտտանք, նաց. գ. 1 Ձիշդ նայիլ անատրելը քանելը պինտ պահելու, անշիմն գուշակութիւն, խիզմ, կարծիք, տոկրութիւն, աւանդութիւն. 3 ֆիրասէթ, տատէթ. – 2 աւելըզատպաշտութիւն։
Խտտպէտ. մ. որշակի, գուշակնամբ։
Խտրնլի, լոյ. ա. գուշանտրու։
Խտրամ, նցի՛ն. 1 Ձիշդ տատրնլութիւն դնել, խոզնլ, ընտրնլ, գուշանտլ, պահնլ. 3 այրը սէչի էմմէք, ֆարգ գտմագ, ասֆաւնա պագամագ՝ իմուիմագ։ – 2 վար զարնել, անտրգնլ։ – 3 քննել, փնտռնլ։
Խտրիչ. ա. որշտղ, քննող։
Խտրտղութիւն. ա. կախտղի բան հարցնտղ. 3 ֆալնչյա վարան։
Խտրչք. գ. ընտրնլու՝ գուշանտրու բան։
Խտրց, ի, ից. գ. 1 որշմունք, տատրնլութիւն. 3 այրը սէչի – 2 միջոց, միջամկնալ արգելք. 3 ատա, ատալըգ, պէչմէչ։ – 3 խտրնլու, զանազանելու (բան)։
Խտրցամ, իմ. ն. Ն. տատրնլ, որշնլ։
Խտրութիւն. ո. Խտրանք, Խտրց։
Խտրտմն, րմնտ. գ. խտրնլը, իւր։
Խրախ, խրտխնք, խից, գ. սնգտան ուրախութիւն, կնրնտւմ։ 3 Ձիւմնիւշ, պիտֆէֆէ։
Խրախ. ա. խիտ ուրախ։
–Խրախ լինիմ, առնտմ. ուրախանալ, ա՛խ[խտրացընել։
Խրախալից. ո. Ուրախալից։
Խրախական. ո. Խրախճանական։
Խրախակից. ա. 1 ուրախակից. – 2 անգտնակից։
Խրախամիտ. ա. խիտ ուրախ, ուրախ զբաղմնամիտ. գ. նոյն։
–Խրախամիտ լինիմ. զուարճանալ։
Խրախամտութիւն. գ. ուրախութիւն արտքսութիւն։
Խրախանամ, ացայ. չ. ուրախանալ, խրախճանալ. 3 շատ օրմագ, քէյֆ չսիմագ։
Խրախանք, նաց. գ. ուրախութիւն, զուարճութիւն։
Խրախատու. ա. ուրախացուցիչ։
Խրախտան, ի, ից. գ. ուրախութիւն անգ, շէն անգան։
Խրախտալ, ի, ից. ա. անգան ընող, ուրա[խացընող։

Խրախացուցանեմ, ցուցի. ն. ուրախացընել՝ աւելի սեղմով. ֊ շատ էմ մէք։
Խրախացուցիչ. ա. զուարճացընող։
Խրախճանագոյն. ա. աւելի հանդէս քան սեղանի վրայ։ [յատուկ, ուրախացընող։
Խրախճանական. ա. սեղանի ուրախութեան
Խրախճանակից լինիմ. մէկտեղ սեղանուրախութ, ուրախանալ։
Խրախճանեմ, ացայ. չ. ուրախ՝ չէն սեղան վայելել. ֊ շատ օրմագ։
Խրախճանութեան. ո. Խրախրանութ։
Խրախճանեմ. ո. Խրախճանեմ։
Խրախճանութիւն. գ. 1 շէն սեղան, մեծ պատիւ և ուրախութիւն, խնճոյք. ֊ գիտ ֆիէմ։ – 2 ցնծութ, հանդէս. ֊ չէնղիք, զինք։
Խրախճանք, նաց. նոյն։ [նկէմ։
Խրախճանուցանեմ, ցուցի. ն. մեծապանքով ուրախացընել։
Խրախոյս. գ. յորդորանք, սիրտ տալը՝ առնելը. ֊ ևիւրնէք, գայրէմ, նաստիֆաթ։
– Խրախոյս տամ՝ կամ մեռուցանեմ. սիրտ տալ. ֊ գայրէմ վէրմէք։
– Խրախոյս քաշանամ՝ կամ հարկանեմ. ձայն հանել կոքիմ՝ սրտով։
– Խրախոյս. ա. յորդորագ, յորդորական։
Խրախութիւն. գ. 1 մեծ սեղան, կերխութ. ֊ գիտ ֆիէմ։ – 2 խնդութ. ֊ շաղլըգ։
Խրախունք. գ. նոյն բան ու նշ։
Խրախուսանք. ա. Խրախոյս։
Խրախուսեմ, նցի. չ. ն. կանչել, սրտալ կոքիմ՝ սրտով. քաջալերել. իւ. վստահ լինել. զօրանալ, ապահինել. անվախ վայ վագել. ֊ իչխուճ չազդանագ. կիւվէնմէք, օգնմագ։
Խրախուսութիւն. տ. Խրախոյս։
Խրամ, ի, ից. կամ օյ, ոց. գ. պատի՝ պալապի պատուածք, քաղքին քոլըրտիքը բացած առու, և ցանկ. ֊ խէնտէկ, չիմի, չիմիճք։ [վել, չմնալ։
Խրամնկատում. ն. ամանը կոտրել, ինամ։
Խրամնկարկատ. ա. բացած տեղը գոցող, պատը՝ ցանկը կարկտող։
– Խրամնկարկատ տանեմ՝ լինիմ. պատին պատուածքը կարկտել։
Խրամնհատ. ա. պատուածք բացող։
Խրամնհատութիւն. գ. պատուածք ընելը։
Խրամնպահ, նք. ա. գ. պատի պահպանը։
Խրամատ, ի, ից. տ. Խրամատութիւն։
Խրամատեմ, նցի. ն. պատը՝ ցանկը պատուել, ձեղքել. ֊ առւվարը՝ չիմի հատնագ, քէսմէք։
Խրամատիչ. ա. պատող, ձեղքող։
Խրամատութիւն. գ. պատուածք, բացուածք, ձեղք։
Խրան. ա. Խան, և Խրխար։
Խրասան, ի, աց. գ. Հրասան, փամփուշտ, խրխրիք մզէն կի՝ մղուն մը տեղ. ֊ ֆիշէնգ։
Խրատ, ու, ուց, ուք, կամ օք, իք. և ոյ, ով, ովք. գ. 1 խրատ. ֊ էօյիւտիմ էմպիհ, նասիհաթ։ – 2 խորհուրդ։ – 3 գիտութիւն։ – 4 կարգ, օրէնք։
Խրատաբանեմ. ն. չ. խրատ տալ։
Խրատաբանութիւն. գ. խրատ, առած։
Խրատաբար. մ. խրատ տալու՝ կրթելու կերպով։
Խրատագիր. ա. խրատի հանար գրած։
Խրատած. ա. խրատ տուած, խրատուելով։
Խրատական. ա. 1 խրատելու յարմար։ – 2 խրատող։
Խրատահնազանդ } ա. խրատը իրմէն հե-
Խրատանազանդ } ռացընող, խրատը ա-
Խրատատու. տ. Խրատու։ [ռնցող։
Խրատարան. գ. խրատի ատիճի՝ միջնորդ։
Խրատարար. ա. խրատող, խրատական։
Խրատ. գ. 1 խրատ տալ. ֊ նասիհաթ՝ էօյիւտ վէրմէք։ – 2 ծեծել, պատժել. ֊ տայագ՝ գէօմէկ վէրմէք։ – կրխրատելքը գլուխը գալ։
– Խրատմ. հ. (յ. ոձով) առջիկ. կրճուխլ։
Խրատնկալութիւն. գ. գգաստութիւն։
Խրատիչ, տչի, չաց. ա. խրատող, կրճող։
Խրատուած. (ռմկ.) խրատուել։
Խրատութիւն. գ. իբր հանձար։
Խրատուկ. տ. Խրատու, ։
Խրատու, տուի, կամ տուոյ, ուաց. ա. գ. 1 խրատ տուող՝ բանի կի՝ չար։ – 2 խրատ տալը։
Խրատուական. ա. խրատ տալու բան։
Խրատուութիւն. գ. խրատ տալը, խրատ։
Խրաց, ացք. ցից. գ. 1 արնախի՝ կոշկի կապ. ֊ չարըգ պաղը։ – 2 հագուստի կապերը։
Խրացատնական. ա. խրացի՝ կապի նման։
Խրացնմ, նցի. ն. խրացով կապել։
Խրմմ, նցի. ն. [խոմնել՝ խոմուիլ աւա-
Խրմմ, նցայ. կ. չ. [կի, հոգի, ցնախ մէջ. ֊ ոգդմագ, ոգդուլմագ։
* ի Խրմմն քոլըրակի. կնգանը, միջինկէտը։
Խրմմին, մնոյ, ոց. ա. 1 անպարզ, անձև, մուխի. ֊ պիչիմնիկ, այրընագ։ – 2 մխին, դժուարիմաց, խորին. ֊ չխմին, կիւճ։
Խրմմինն. գ. արեմնանան կողմը։
Խրմնագլնատ, ի, ից. ա. հատ բան՝ սև հագած։
Խրմնամած. ա. մխին, դժուարիմաց։
Խրմնամածամտկլխի. ա. խեղճ բանով ծածկած։
Խրմնամածաձուկ. ա. մուխի ու խրխին (կղզու)։ [գով։
Խրմնահայհոց. ա. ոգեղէն՝ ոխաւրնայուած։
Խրմնամամ, ացայ. չ. 1 պակսիլ իր զարգէն, վայելչութիւնը կորընցընել. մխազնիլ։ – 2 անպատանալ, նոր ծնալ։ – 3 գժտիլ

հաճելցուիլ։ [պոմ։
Խրճիթաձեւակ. ա. անգալոց, և մուխի կնիք.
Խրճիթանգագ. ա. մուխի գունով, մխնչագոյ։
Խրճիթի. ո. Խրճին (ըստ ամենայն նշ.)։
Խրճիթին. ո. Խրճիթին։
Խրճիթուիլիւն. գ. մխուիլիւն։
Խրխիմ, նցայ. ո. Խրնամ, խմ։
Խրխինջ. գ. խնծնելը. ֊ քիշնէլիշ։
* Խրխիչ. գ. մնոր մնէնր չնչին բան։
Խրխնձամ կամ ջամ, նցի } ո. Խրնջնամ։
Խրխնջնամ, նցի }
Խրխնջիւն. ո. Խրնջիւն։
Խրխոր. գ. փխրունք, փշուրք, մասունք որբ. ֊ խորփաթ, խիւրան։
Խրձադիրիմ, գնալ. չ. խուրձ խուրձ՝ փունջ փունջ դիզուիլ։
Խրձանամ, ացայ. չ. խուրձ մը՝ կապոց մը։
Խրձնամ, նցի. ն. խուրձի պէս ընել, մազերը մնկել։
Խրձուիլ. ո. Խորձուիլ։
Խրձիլ, Ձիի, իծ. գ. կամ Ձիոյ, իծց. գ. խցկիլ, խնդձ խուց. ֊ սուռնըզ, գուլպէն։
Խրձնիկնս. ո. Խորշոմնիլ։
Խրթին. ա. գոռոզ, ամբարտաւան, յամառ, ապուշ, անխոհեմ, համառ. ֊ ամէն բան իմանալու, մտքերս բանալով, էօրգիլու։ [համառամտութիւն։
– Խրթին, ոյ. ասլ. գ. հպարտութիւն,
Խրթնամ } մ. յամառ դնաբար. ֊ անբոլէտ-
Խրթնատար } ձէ, էօրգիլէն։
Խրթնատպան }
Խրթնատպիլ }
Խրթնատպիր } ա. խիստ յամառ. ֊ քէնէ-
Խրթնատպան } մինակ կնալէնմիշ, անբոլէտմի։
Խրթնամանութիւն. գ. անխոհեմ համառ. ձակութիւն։ [նոզ։
Խրթնաձնչական. ա. աստիճ ձայն հա-
Խրթնաձայն. ա. մեծ մեծ խօսող։
Խրթնաձև. ա. կլոպը պարծենկոտ։
Խրթնատամ } ացայ. չ. գոռոզանալ, ան-
Խրթնատնամ } վախ վախ վազել. մեծ մեծ խօսիլ, պարծենալ. ֊ ամէն բան իմանալ, մտքերս բանալով, խօսքզանամագ։
Խրթնատնք, նաց. ո. Խրթնատուիլ։
Խրթնատպան. ա. գոռոզ, պարծենկոտ, պանծալի։
Խրթնատուցանամ. ն. համառձակնցընել։
Խրթնատիմ, նցի } ո. Խրթնատամ։
Խրթնատիմ, նցայ, ատալ }
Խրթնատիմ. ո. Խրթնատ. մ։
Խրթնատիւիլիւն } գ. գոռոզութիւն, հա-
Խրթնատուիլիւն, տմամբ } մարձակութիւն, անվախ սիրտ. ֊ խօսքզանամագ, խիճիճնաբ։
Խրտակ. ո. Հրտակ։
Խրտանամ. ո. Խռտանամ։
Խրտանդամ. ն. հինուկին լամիկը կարկտանել։ [Ռէֆը։
Խրտիկ. գ. կինաբարիս՝ կարմիր ներկ. ֊ գինաքար, ուր ոտքը կը խրի։
Խրտնամ. ա. խրտան. ֊ հրըչցել, խուրքէք։
Խրտնախրտ (խրտնխրտ) լինիմ. խրտիլ. ֊ խուրքէք։
Խրտնուամ. ո. Խրտչիմ, և Շրտնուամ։
Խրտուիլ, ի կամ ոյ. գ. խրտուիլակ, խրտչակ, խուճ, ծանակ. ֊ գօրգուլուգ։
Խրտուցանամ, տուցի, ցնալ. ն. խրտնցընել. ֊ խուրքիմիք։ – 2 գրդնել. ֊ տիւրճիմիք։
Խրտուցումն, ցման. գ. խրտուամ [մէք։
Խրտչան. ո. Խրչան։ [չիկ. ֊ խուրքիմիք։
Խրտչիմ, տնայ, տուցնալ. գ. խրտիլ, խրտնամ։
Խրտնիկնս. ո. Ռրտնիկնս։
Խցանան. ա. գոցած, ոխած։
Խցանամ, խցի, խից. ո. Խնուամ, խցիմ։
Խցուրգնէ } ա. իր խցին մէջ սրգիլած, ա-
Խցուր } ռանձին նստող՝ Ձգնաւոր։
Խցամ, նցի. ո. Խնուամ, խցիմ։
Խցիկ, խցկան կամ խցկի, կուռք, կանց. գ. պզտիկ խուց մը, սնակ. ֊ օտաձրգ։
Խցիչ. ա. գոցող, սխող։
Խցկամ. ն. ֊ գոցել, փակել. – 2 ո. Խցկամ։
Խցկնամ. գ. խցնը. ֊ օտարուր։
Խցկումն. գ. գոցուիլը։
Խցումն, խցմանը. գ. գոցնելը, գոցուիլը։
Խփանամ, խփի, նխուփ, խուփ } ն. խուփը
Խփամ, նցի, խփնամ, նաց } ելան գնել, գոցել. ֊ գափամագ։
Խփընկից. ա. խուփը ձգող (կաուռ)։
Խփնամ. չ. խիտ իլ գոցուիլ։
Խփումն. գ. խիտուիլը, գոցուիլը։
Խփուցանամ, փուցի, խիտ. ո. Խփանամ, գափուցանամ։
Խօմ, ի. ից. ա. հիւանդ, տկար. ֊ հաճ, քէֆսիզ, մնձաղագ, զայիֆ։
Խօմակից լինիմ. հիւանդի կաւակցիլ։
Խօմամիտ, մնի, տաց. ա. տկարամիտ, մտքը բանաձր, ծոյլ, չարամիտ։
Խօմանամ, ացայ. չ. ֊ հիւրընդնալ, տկրանալ. ֊ խոսքմալամագ։ – 2 ցաւ մը գտնել, սիրտը վիրաւորիլ։
Խօմատատնամ լինիմ. հիւանդ ձևանալ։
Խօմատիտ, սրտի, տաց. ո. ծոյլ, թոյլ անգիտուն. ֊ իշմալչը, թէշմիկլ։
Խօմութիւն. գ. ֊ հիւանդութիւն, տկրութիւն. ֊ խոսքմ նչիք, մնգագ։ – 2 ծուլութիւն, թէշմիկլիք։
Խօլ, ի, աց. ա. ֊ անխնայ, խնդգուկ, [բոլ
ագրցրգ. – 2 խելագ. ֊ սէֆիլ։
– Ընդ խօլ. մ. անխնայաբար, անխղճորեն.
– Խօլ առատութիւն. մնծագութիւն։
Խօլանան. ա. խնդգուճնագ։

Խօլանամ, ացայ |չ. 1 խնդճննալ. ֊ չըլտըր-
Խօլիմ, եցայ |մագ։ – 2 խեղդ՝ ըլլալ. ֊ սէֆիլէնմէք։
Խօլնջան. գ. քոյսի մը կամ ծաղկի արմատը։
Խօլութիւն. գ. անխելքութիւն, խենդութիւն. ֊ ագըլսըզլըգ, մէլիխիք։
Խօմ, կամ Խօզ. ա. Խուխ։ [ապտ։
Խօմաթևրնտ. ն. չ. խուխ՝ պարզամ գոլա
Խօնասէր, սիրի, լաց. ա. Համով ուտելիք և խմելիք սիրող։
Խօշիւն. գ. 1 խշրտոց, շխրտոց, ձայն. ֊ չամաշիա։ – 2 լնդունի կապուխը, չկրնալ խօսիլը տրտմութենէն։ [չկրնալ
Խօս. 1 ա. Խօսք, Խոսք. – 2 աքաղաղին կանչը։
Խօսակակից. ա. Խօսակից։ [լաքան։
Խօսական. ա. 1 բանական։ – 2 Հարտա-
Խօսակցութիւն. ա. Խօսակցութիւն։
Խօսակից, կցի, ցաց. ա. Հնար խօսող. ֊ սէօհպէթի էտէն։
– Խօսակից լինիմ. իրարու հետ խօսիլ. ֊ սէօհպէթի՝ խորհրդա էթմէք, սէօյլէշմէք։
Խօսակցիմ, եցայ. չ. ա. Խօսակից լինիմ։
Խօսակցութիւն. գ. միմիկու հետ խօսիլը. ֊ սէօհպէթի, խորհրդա։
Խօսանակ. ա. լեզուանի, Հարտասան. ֊ էլֆասը տիւզ։
Խօսարան, ի, աց. գ. լեզու, բերան։
Խօսարկութիւն. գ. խօսիլը. ֊ սէօյլէյիշ, սէօզ։
Խօսելի, լոյ, լեաց. ա. խօսող. ֊ սէօյլէյէն։
Խօսիմ, եցի. ու. Խօսիմ, եցայ։
Խօսնցուցանիմ, ցուցի. ն. լեզու հանիլ. ֊ սէօյլէթմէք։
Խօսիմ, սեցայ, եաց կամ եա, եալ. Ֆ. 1 խօսիլ. ֊ սէօյլէմէք, լաքրտը էթմէք։ – 2 Հառելը, պատմիլ. ֊ նաղլ էթմէք։
– Խօսիմ լեզուս կամ 'ի լեզուս. զանազան լեզուներ խօսիլ։ [Հալ։
– Խօսիմ 'ի սրտի. մտածելը, մտքին մէջ տր.
– Խօսիմ 'ի խաղաղութիւն, կամ 'ի հաշտութիւն խաղաղութիւն ընել. ֊ պարըշ՝ միւսալէհա էթմէք։
– Խօսիմ 'ի. խօսք դնկել ծածուկ, լրտեսութիւն ընել։
– Խօսիմ՝ նշանել, նշանուիլ, պսակուիլ. ֊ նիշանլամագ, նիշանլանմագ։
– Խօսիլ Հաւու. աքաղաղին կանչելը. ֊ էօթմէք։
Խօսնակ, ի, աց. գ. ա. 1 աքաղաղ. ֊ խոչոզ։ – 2 ձայն տուող աւետաբեր։ – 3 բարեխօս, փաստաբան։
Խօսնական, ի, աց. ա. 1 որ կրնայ խօսիլ, բանական, Հարտաբ խօսող։ – 2 խօսող՝ բերան, լեզու։ – 3 միջնորդ Հարցնախօսութիւն։
Խօսնակից. ա. խօսք տանող բերող։
Խօսնայր, տան, արամբ. ա. գ. 1 փեսացու. ֊ նիշանլըսը։ – 2 Հարս առած՝ երկու դիւղ կոյս մնալով, տէրն Ցոխսէփ ասուածածնայր՝ պահապան Կուսին։
Խօսող. ա. Խօսուն, 1։
Խօսողական. ա. 1 խօսելու յարմար՝ յատուկ։ – 2 խօսիլը նմանցնող (մոչուն)։
Խօսողականն. գ. խօսելու կարողութիւնը։
Խօսողութիւն. գ. կարողութիւն խօսելոյ, խօսիլը։
Խօսութիւն. գ. 1 խօսիլը։ – 2 բանականութիւն, կարողութիւն խօսելոյ։
Խօսուն, ման. գ. 1 խօսին։ – 2 Հարտնախօսուն, նշանուած, նշանելը, նշանուիլը։
– Ի խօսման կալ. նշանած ըլլալ։
Խօսուն, ման, օց. ա. գ. 1 բանական, խօսելու կարողութիւն ունեցող, խօսող. ֊ նաթիգ, միւթէքէլլիմ, սէօյլէյիճի։ – 2 բանաւոր, խօսողական։
Խօսք, սից, սիւք. գ. 1 խօսք. ֊ սէօզ։ – 2 Հառարակաց զրոյցք. ֊ սոյլէնմէք ունէմ ունիմ։ – 3 մուրի խօսակցութիւն ինքնիրեն. ֊ էնտիշէ, ֆիքր։ – 4 Հառ, պատմութիւն, գիրք. ֊ էթէյլիճ։
– Խօսս դնեմ կամ առնեմ. բան չարաղրել։
– Խօսս արկանեմ կամ առնեմ. խօսիլ։
– Ի խօսս առնեմ. ու. Խօսնցուցանեմ։
– Ի խօսս գամ կամ մատչիմ. սկսիլ խօսիլ, խօսակցիլ։
– Խօսք ընդ Հատուածոյ. աղօթք։
– Խօսք Հաւու. աքաղաղին կանչելը։
Խօսող, կամ Խօսոզ, ի, աց. ա. 1 ան որ կը խօսի։ – 2 վարպետ խօսող, յատակ և Հարտաբ խօսող. ֊ տիլսըզ։ – 3 միշնորդ Հարցնախօս։ – 4 աքաղաղ, և ուրիշ խօսող էթուն. ֊ խորոզ, էօթէն գուշ։

Ծ

Ծ. ծա կամ ծայ՝ երկնաստանիորդ առաջ Հայոց. քաղաձայն կիսաձայն և կրկնակ, միջակ ընդ գ, և ձ. որուն նման լծորդ է. ինչպէս, պանձալ, պանծալ. ընձայ, ընծայ. ինձ, ընձու. ինծ, ընծու. գձուձ, գծուծ. ձաղ, ծաղ։
– Երբեմն ուրիշ տառերու հետ ալ. մատչիլ, մտծանիլ. առնչն, ծնող. ձուղ. ծկոյթ,

Ծկոյճ . Ձնաձկամ, ձանձայ . Ծուռ , Ճիւը . Ծորիլ, տորիլ, Ճորիլ . Ծածանիլ , ատանիլ, տատանիլ. Ծուռ, Տիւրոս. Սիգոն, Ծայգան ։

–Ծ. ձ. յիսուն, յիսնեղորդ։ [Ճկվիլ։

Ծագ,ի,իւ.աց. զբ. գ. ձայլ, Ճոճ . ։ ուձ, Ծագախոտ. ա. Ձագախոտ։

Ծագական. ա. ձագելու բան, ցամքած։

Ծագակից. ա. մկունդ ցամքոդ։

Ծագամ, եցի. ն. ցամքեցընել, եւնցընել։

Ծագամ, եցի, չ. ցամքել, եւնալ. ծնիլ,

Ծագիմ,եցայ} քսիլ. ։ ուօդմագ , չըգմագ։

Ծագեցուցանեմ, ցուցի. ն . ցամքեցընել, ցամքիլ տալ ։

Ծագոզական. ա. ցամքոդ։

Ծագոզութիւն. գ. ցամքելը, իւը։

Ծագումն. ա. Ծակատամ։

Ծագումն , գման. գ. ։ ըլոս ցամքելը , ա. բնելք , փայլելը , լուսաւորութիւն ։ – 2 ծնունդ, քնուած. ։ ուօդուշ, ղուհրդ։

Ծամ . ա. Ծայմ ։

Ծամբին. ա. Ծոմբին ։ [ըիւամ

Ծալ , ձալք. գ. ձալք, ձալուածք. ։ տիւ.

–Ծալ առնում. ՝ջուր ՝ջրի վրայ ձալուիլ ։

–Ծալ ՝ի ձալ առնում. ոլլիկ, ձամբուկիլ։

Ծալ, Ծալաքար. ա. Ծաղ, Ծաղաքար։

Ծալած , ոյ , ոց} ա. ձալք ունեցող, ոլ

Ծալածոյ, ի,ից} բած, պլորած. ։ տիւրիւմ լիւ, տօլաչըգ ։

Ծալիմ, եցի. ն. ձալիլ , պլորիլ. ։ տիւրմիք, գամ գամ էմիք։

Ծալոմի. մ. ձալքոմ, ձալքած։

Ծալումն, լման. գ. ։ ձալքս – 2 Ճանձրութիւն, խառնիճիւն։

Ծախ , ոյ կամ ու . Ծախք, խից , իւք. և ուց կամ օց, ոլք . գ. ։ ձախք . ։ խառն, մասրաղ։ – 2 Հատնիլը, մաշիլը, վնաս, մրսխտզութիւն. ։ ճէլիկ, զայ ։

–Ծախ, ձախք. (ռմկ.) վաճառումն, վաճառք. ։ սամիրշ, սամիմասր։

Ծախական. ա. շատ մաշտոզ, անցաւոր։

Ծախիմ, եցի. ն. ։ ձախք ընել, Հատցընել , մխռել , անցընել. ։ խառն՝ ճէլիկ էմիք , կէշիմիք ։ – 2 մաշել , լափել , ապականել, կորնցընել. ։ զայ էմիք։

–Ծախիմ. (ռմկ.) ձախել , վաճառել. ։ սամիմագ ։

Ծախիչ } ա. գ. Հատցընող, լափող.

Ծախոզական} ։ զայ էսիչ։

–Ծախոզական. ձախելի, Հատնելիք։

Ծախոզութիւն. գ. մխռոզութիւն. ։ խրտաճ։

Ծախումն,խման. գ. Հատցընելը, Հատնիքը։

Ծածանիմ, եցայ . չ. շարժիլ՝ ձփալ (ջրի, խոտոյ). ։ սալյանմամն, մէվլէնմիք։

Ծածանումն , նման. գ. ձսխուն ձփիլը. ։ տէնիլ մէվլէք, մէվէ, սալյանմասր։

Ծածի, ձւոյ, ձնաց. ա. Ծիձաուն։

Ծածկաբար . մ. ձածուկ , ձածկելով . ։ կեղծիմէ։

Ծածկագէտ, գիտ. ա. գաղտնիքը գիտցող (Աստուած). ։ տէրունիմի պիլէն։

Ծածկագիտութիւն. գ. գաղտնիքը գիտնալը։

Ծածկագլուխ. ա. գլուխը ծածկած։

Ծածկագոյն, գունի, ից. ա. մ. խիտ ծածուկ։

Ծածկամիտ. ա. իր միտքը՝ խորհուրդը ծածուկ պահող ։

Ծածկանք, նաց. գ. ձածկութիւն։

Ծածկապատում. ն. պատելով ձածկելը։

Ծածկապէս . ։ ա . Ծածկաբար ։ – 2 ա. ձածուկ։

Ծածկատես , ի, ից կամ ից. ա. ։ ձածկագէտն Աստուած ։ – 2 մեղք ձեւացող սուտ մարգարէ ։ – 3 իր խիղճը պիտցող ։ – 4 Հոգեւոր։

Ծածկաքան, ի, ից. գ. ։ վասյ առնելու կամ գոցելու բան . ։ էօրթիւ , եօրգան ։ – 2 պատարկող , ապատատան . ։ սրընաձագ նէր։ [ան նչ ։

Ծածկելիք , լեաց . ա. Ծածկաբան, ըսան

Ծածկում, եցի. ն. ։ ձածկել՝ պահել. ։ սագլամագ. – կր. պահուըտիլ. ։ սագլանմագ։ –3 պատրկիլ, գոցել, պատել. ։ էօրթմէք։

–Ծածկնալ. ա. մուխ, խրթիւն։

–Ծածկում զրք իւիք . բանալ մը գուիչը գերազանցել ։

Ծածկիչ. ա. գ. ։ ձածկող, ձածկոց. ։ էօրթիւ. – 2 խուփ. ։ գափագ ։

Ծածկոյթ , կուիւ, ից. գ. ։ ձածկուիլ, ձածկելը , պատելը , Հովանաւորութիւն, գաղտնիք . – 2 ձածկոց, պատրկող բան. ։ էօրթիւ . – 3 մուխ խօսք . – 4 ա. ձածուկ։

Ծածկոց, ի, ից. գ. ։ քօղ, շուք. ։ էօրթիւ. – 2 ձածք տուն։

Ծածկուիմ. տ. Ծածկոյթ (ըստ ամէնց),

Ծածկումն, կման. գ. ձածկելը, իւս։

Ծածուկ , կք . ա. ։ գաղտնի , գող . ։ կիզիչ . – 2 ձածկած։

–Ծածուկք. գ. ։ գաղտնիք . ։ սրրը ։ – 2 ձածկելու մասուն՝ մարմնոյ։ [բայ

–Ծածուկ. ՝ի Ծածուկ. մ. ա. Ծածկաբար։

Ծակ, ուս, ուց. և ի, ից. ։ գ. ձակ. ։ տէլիք, – 2 ա. ձակ, ձակած. ։ տէլիք, տէլենմիշ։

Ծակախիխ լինիմ. ձակ ունելու աստիճան խոխռիլ ։

Ծակամուտ, մտի, ից. ա. ձակնըը մտնող։

–Ծակամուտք. գ. Փախչելու տղանգաւորելու։ [ատան։

Ծակատոյզ. ա . ձակը մտած , նկած քա-

Ծակեմ, ևցի. ն. ծակել. ֊ ակլմբք, նոր մագ, աշմագ։
–Ծակեմ զքանակ-բանակը Հնդեվ անցնիլ։
Ծակոտ, ի, ից կամ ից. ա. ծակ, ծակ ծակ, ծակծկած. ֊ ակլիք ակլիք։
Ծակոտեմ, ևցի. ն. ծակծկիլ։
Ծակոտկեան } ա. ի ծակ ծակ. ֊ ակլիքլիք։
Ծակոտկէն } 2 իրենի և ակուռքի հնոտակ։
Ծակոտուած, ոյ, ոց. գ. ծակ տեղ։
Ծակուած, ոյ. գ. ծակած տեղ։
Ծակոտի. գ. ծակեր, ծակ ծակ։
Ծագ կամ ծալ. գ. ծայր ծայր չինած իմբրեզէն. ֊ քնահի, պէօրէկ, վոգլաւտ։
Ծաղամանակ. ա. Ձաղածանակ։
Ծաղաբար, ի, ից. գ. ծայրով իմբրեզէն բացող. ֊ քնահիճի, պէօրէկչի։
Ծաղբաստ. ա. ծաղրելի։
Ծաղիկ, ղկան, կունք, կանց, և ղկի, կաց. և կոյ, կոց. գ. 1 ծաղիկ. ֊ չիչէք – 2 ալ. զոց հիւանդութիւն – 3 ո և իցէ իրաց առաջնուագոյն և գերագոյն մասունքը
–Ծաղիկ գունոյ. առջի վառ գոյնը՝ որ կոտքը
–Աբանց ծաղիկ. ա. Լօշ։ [կը իմանին
–Ծաղիկ գինւոյ. բոլբոս. ֊ քիւչի։
–Ծաղիկ պղնձոյ. ժանգառ. ֊ Ձէնկեարի։
–Ծիծառան ծաղիկ. ցեղ մը իմուզ, ակուռք, և խոտ՝ դեղ ունի։
Ծաղիկընձիւղ. ա. ծաղիկը դուրս ուուած։
Ծաղկաբար. մ. անհատաբար ծաղկի պէս, կուսութեամբ։
Ծաղկաբերը, ի, ից. ա. ծաղիկ բուսցընող։
Ծաղկաբերիմ, ևցայ. չ. ծաղիկ տալ, ծաղկիլ
Ծաղկաբոյս գոյն. ծաղկի գոյն ընանալու։
Ծաղկաբուղխ. ա. ծաղկած. ֊ կիւրէնի։
Ծաղկագոյն. ա. մ. ծաղկի գունով։
Ծաղկագրիմ, ևցայ. չ. ծաղկի պէս բուսնիլ գեղեցիկ քաշուածքի նմանիլ։
Ծաղկազարդ, ի, ից կամ ից. ա. ծաղկընդով զարդարած, ծաղկի պէս ուռճացած։
–Ծաղկազարդ գ. արմատնեանց ոմն, ծառազարդար։
–Երկրորդ ծաղկազարդ. Համբարձման և տնի կիրակին։
Ծաղկազարդեմ, ևցի. ն. ծաղկընդով զարդարել [զարուիլլ։
Ծաղկազարդութիւն. գ. ծաղկընդով զարդ.
Ծաղկագեղաց, զեղցի } ա. ծաղիկը շատ,
Ծաղկագեղատ, ի, ից } ծաղիկ բուսուցած՝ դուրս ուուած. ֊ չիչէքլի, չիչէք վէրմիշ։
Ծաղկազերծ լինիմ. ծաղիկը իմ ափիլ։
Ծաղկազուարճ. ա. ծաղկընդով կամ ծաղկի պէս զուարճացած։ [նով։
Ծաղկահամբոյր. ա. ծաղիկնդը իմուռնցը.
Ծաղկահամ լինիմ. ծաղիկը իմ ափիլ։
Ծաղկաժողով. ա. ծաղիկ ժողվող. ֊ չիչէք տէվշիրէն։
–Ծաղկաժողով առնեմ. ծաղիկ ժողվել։
Ծաղկալից } ա. ծաղկով լեցուն. ֊ չի.
Ծաղկախիտ } չէքլէ մօլու։
Ծաղկախտայուց. ա. ծաղկի պէս վրան նիշերը ունեցող։
Ծաղկածաւալ. ո. Ծաղկալից։
Ծաղկածին. ա. Ծաղկաբեր։
Ծաղկակալ. ա. մէջը ծաղիկ դնելու (աման). ֊ չիչէք գաթը՝ իմ էլիմխոխ։
Ծաղկահամ. ա. ծաղկի համ՝ հոտ ունեցող (խմիլիք)։
Ծաղկահաւաք. ո. Ծաղկաժողով։
Ծաղկահիւս. ա. ծաղկընելով հիւսած։
Ծաղկահոտ. ա. ծաղկի հոտ ունեցող (գինի, մամ)։
Ծաղկահոտագոյն. ա. աւելի ծաղկահոտ
Ծաղկաձև. ա. մ. ծաղկի նման. ֊ չիչէք միսալը։ [պէս
Ծաղկայօրինուորակ. ա. գոյնզգոյն ծաղկի
Ծաղկանամ, ացայ. ո. Ծաղկիմ
Ծաղկանկրկ. ա. գ. 1 գոյնզգոյն նկրկող. ֊ պօյաձը, նաղըձը։ – 2 գոյնզգոյն նկրկած։ [չիչէքլիք, չիչէք պաղչէսի։
Ծաղկանոց, ի, ից. գ. ծաղկի պարտէզ. ֊
Ծաղկաշատ. ա. ծաղիկը շատ
Ծաղկապատկեալ. ա. ծաղիկնընը զարդարող (գոյն)։ [բուած
Ծաղկապայծառ. ա. ծաղկընելով զարդա.
Ծաղկապանծ. ա. ծաղկի պէս դեղեցիկ։
Ծաղկապէս. ա. մ. ծաղկի նման։
Ծաղկավայելուչ. ա. ծաղկի պէս սիրուն։
Ծաղկավարս. ա. ծաղիկնընը դուրս ուուած երկայն մազերու պէս։
Ծաղկատարփակ. ա. սիրուն ծաղկընդով։
Ծաղկատեսակ. ա. ծաղկի նման. ֊ չիչէք կիպլի։
Ծաղկատուն. գ. ծաղկազարդի տունը։
Ծաղկացու. ա. ծաղկած, ծաղկնկէք։
Ծաղկաւազատակիտակալ. բոլոր ծաղկընդով բանած՝ զարդարած։
Ծաղկաւետատամ. չ. ծաղկընելով զարդարուիլ՝ լլուիլ։ [ծաղկիլ։
Ծաղկաւետեմ, իմ. ն. կ. ծաղկնցընել,
Ծաղկաւէտ. ա. ծաղիկը շատ, ծաղկալից. ֊ չիչէքլի, կիւլլէնի։ [լիւնի։
Ծաղկաւէտութիւն. ա. ԾաղկազարդուԾաղկափայլ. ա. ծաղկընելով փայլփլած (դգնատ)։ [նալով։
Ծաղկափթիթ. ա. մ. ծաղիկ բացող, բաԾաղկաքաղ առնեմ կամ լինիմ կամ նբնիմ. ֊ ծաղիկ քաղել։ – 2 ընտիր բաններ քաղելով գրել։ [նելը)։
Ծաղկաքաղիկ ա. ծաղիկ ժողվողի (մատաԾաղկեայ } ա. ծաղկէ. ֊ չիչէքտէն, չի.
Ծաղկեղէն } չէքլիւ։
Ծաղկեմ, ևցի. ն. ա. Ծաղկեցուցանեմ

Ծաղկեմ, եցի | չ. 1 ծլիլ ծաղկիլ, ուռ-
Ծաղկիմ, եցայ | Նմանակ, զուարճանալ.
ֆ չիշէքլէնմէք, չիշէք վէրմէք, աչըլմագ։
– 2 մըռուքը նոր քաւանիլ։ – 3 մըռուքը ըս-
կըսիլ Ձնըմրկիլ. ֆ գրը սիւրմէք, ապար-
մագ։ – 4 չենչոտիլ, բոլոտիլ։ – 5 յաջո-
ղութիւն ունենալ։
–Ծաղկաբ. ապուրը, վայելուչ։
Ծաղկըմանգ. ա. Ծաղկի գունով։
Ծաղկեցուցանեմ, ցուցի. ն. Ծաղկեցընել,
փայլեցընել, զարգարել։ [լեցընել
–Ծաղկեցուցանեմ բոլոտութիւն եամը բոլոտ
Ծաղկեցուցիչ. ա. Ծաղկեցընող։ [իմափր
Ծաղկընկէց. ա. որուն Ծաղիկը շուտ կը
Ծաղկիմ. տ. Ծաղկեմ. չ։
Ծաղկոց, ի, աց. գ. Ծաղկի պարտէզ, բու-
րաստան. ֆ չիշէք պաղչէսի, չիշէքլիք։
Ծաղկու. ա. Ծաղրածու, միմոս։
Ծաղկուտ. ա. Ծաղկաւէտ։
Ծաղր, զու կամ ղնը, և զրու. գ. 1 Ծի-
ծաղ խընտալը. ֆ կիւլկիւշ. – 2 Ծիծաղելու
բան. ֆ մասգարալըգ։ – 3 խանդք ըլլա-
լու բան։
–Ծաղր առնեմ կամ դնեմ, հեղուկ. 1 ու-
րիշի վրայ խնտալ. ֆ կիւլկիւշմէք, գէ՛ֆքլէն-
մէք։ – 2 կատակ ընել. ֆ շաքա՛ մասգարա-
լըգ էյիմէք։
–Ըննդ Ծաղր արկանեմ. նոյն բան ու նշ։
–Ծաղր լինիմ. խառք ըլլալ. ֆ իչդիլ օլմագ։
Ծաղրագոյն. ա. չատ Ծաղրական։ [կան
Ծաղրալից. ա. խիստ ծիծաղելի, Ծաղրա-
Ծաղրախառն. մ. Ծիծաղախառն։
Ծաղրած. ա. միմոսական։
Ծաղրածու, ի, աց. ա. 1 Ծիծաղընող, մի-
մոս, միմոսական. ֆ մասգարա, մաւգալիա։
– 2 Ծիծաղելու. ֆ կիւլէնճէք։
Ծաղրածութիւն. գ. միմոսութիւն։
Ծաղրական, ի, աց. ա. 1 Ծիծաղելու. ֆ
կիւլէնճէք, մասգարա։ – 2 միմոսութիւն
ընող. ֆ մաւգալիա։
–Ծաղրականն. գ. Ծիծաղականութիւն։
Ծաղրականագոյն. ա. խիստ Ծաղրական։
Ծաղրակատակ. ա. խնդասիրով կատակ
ընող։
Ծաղրախէս. մ. Ծիծաղելով, կատակով։
Ծաղրասէր. ա. Ծաղրածութիւն սիրող։
Ծաղրարար, ի, աց. ա. Ծաղր ընող։
Ծաղրաքաշակ. ա. բարբառային խնդասացող։
Ծաղրեմ, եցի. ն. Ծաղր ընել, վրան խըն-
դալ. ֆ գէ՛ֆքլէնմէք։ [Ծաղր ըլլալ։
Ծաղրելաւոր լինիմ. բաղմութեանն առջև
Ծաղրելուս. ա. խնդասիրական։
Ծամ, ի, աց. և ոյ, ոց. գ. զարգարած մազ,
մազերուն զարդը, չինեօս մազ. ֆ ուզուն
սաչ, քնաքիւլ, գիւլիւֆի։
Ծամածուռ. ա. կամակոր, այսինքն Ծուռ-
ուռմուռ. ֆ էյբիպէճբիւ։
Ծամածռեմ. ն. Ծռել, Ծռմռկել։
Ծամակալ, ի, աց. Ծամկալ, մազկալ. ֆ
սաչ պաղը։
Ծամամուռ. ա. որ Ծամի կը նմանին։
Ծամելի, լոյ | գ. վերի ու վարի Ծամե-
Ծամելիք, լեաց | լիքները. ֆ գուլաղ ֆիօ-
զու, սաչալ պաչը։
Ծամեմ, եցի. ն. Ծամել՝ ուտել, խածնել՝
տրորել, ոտնձգել. ֆ չէյնէմէք, չէյնէմէք։
Ծամիմ. գ. Ֆիբր. ֆ ոսքրըզ։
Ծայդ | ա. Ծամի, պահապան, կիսաս.
Ծայմ | Նախատական բառ. ասմկաց՝ իբր
ֆ ևերի՛ ի Հաւասար։
Ծայմինասէր. ա. մանր։
Ծայմբին, ընի. գ. Ծամբին. ֆ զամբիւն։ –
անս և Ջօպայ։ [նաբ։
Ծայր, ի, ից. գ. Ծար, Ակռ. ֆ ուչ, քէ-
–Ծայր ի ծայր. Ծայրիւ և ծայրիւ. Ծայրէ
–Ծայրք արկու. տ. Արևածայրք։ [Ծայրք
–Ծայրք. 1 վերանց գագաթնելը։ – 2 ո և
իցէ իրաց ամենաւարդյն մասունքը։
Ծայրաբար. մ. Ծայրէ Ծայր, Ծայրագոյն
կերպով։ [գագաթէր։
Ծայրագագաթեմ. ա. վերի Ծայրը, բուն
Ծայրագիրևրական. ա. գիշերուան սկիզբը
կամ վերջը եղած։
Ծայրագոյն, գունի, ից. ա. Ծայրը եղած
կամ հասած, վերը, բարձր, խոշունկ. ֆ չի-
նեվէ, իւսքիւն, տէրին, ազիմ, էքթէր։
Ծայրագունութիւն. տ. Ծայրութիւն։
Ծայրագիտակ. ա. խիստ պայծառ, մա-
քուր, յստակ։
Ծայրագործելոյ. չորս դիմէն զարդարած,
ամէն դիմէն պայծառացած։
Ծայրագլուխ առք. գողդոջուն, ոտքը ադիկ
չդնող։ [լամ
Ծայրաթիւ. ա. բոլոր հիմնած. ֆ սրըսրը-
Ծայրաթիւ. ա. լուծ լեցուն. ֆ տօփ տօլու,
գրի և Ծայրաթից։
Ծայրաթութիւն. գ. Ծայրագոյն լիութիւն։
Ծայրախոշունգ. ա. Ծայրագոյն խոշունկ
գով, խոշ և անհաս։
Ծայրախուզ. ա. Ծայրերը կտրող։
Ծայրածաւալ. ա. չորս դիմն սփռած։
Ծայրական. ա. Ծայրագոյն։
Ծայլ ակաբմիր. ա. Ծայրերը կարմիր, ակն-
գոյն ցամաք (ասի)։
Ծայրակուռը | ա. Ծայրերը կտրտած՝ կը-
Ծայրակուռ | տրտած, կոտրտրած. ֆ
ուճլարը քէսիք, փարչա փուբչա։
Ծայրահնձ | ա. Ծայրը հնձած, սաս.
Ծայրահնձանալ | ակն պատուելով։
Ծայրայայտագոյն. ա. խիստ յայտնի, նոյ
Ծայրայանգգ. գ. վերջաւորութիւն (երդց
տողից). ֆ զաքիյէ, մէնզումէ։

Ծայրայապաւէչ. ա. կտրող, վնրջնող։
Ծայրայեղ. ա. գէշն անցած, չարիք գործող, մեկալ ծայրը։
Ծայրանալ, ացեալ. չ. ծայրը հասնիլ, կատարեալ՝ գերազանց ըլլալ։
Ծայրապատառ. ա. Ծայրալիր։
Ծայրապատուկը, պուկոց } գ. Ձղնրուն ծայրը, բերը, բարձր Ձղնր։
Ծայրապատուղը, պուղոց }
Ծայրասրամիտղութիւն. գ. չարաչար բարկութիւն։ [ակրը փախցընել։
Ծայրատ առնմ (ինչ). բանալ առնն բան։
Ծայրատաշ. ա. ծայրը տաշած։
Ծայրատաշեմ. ն. ծայրը տաշել։
Ծայրատեմ, նցի. ն. ծայրը՝ ծայրերը կրճատել. ֆ ուձուռնալ քէսմէք, թերըալ կիմէք։
Ծայրատութիւն. գ. կրճատութիւն, կտրելը՝ պակսիլը։ [ծայրը՝ պատուղը։
Ծայրատունկը, տնկոց. գ. ծառերուն ծայր։
Ծայրաձակ } ա. ծայրը բարձր տարած,
Ծայրաձակեալ } ծռած, արձակ համարձակ երկրնալով։
Ծայրաձակութիւն. գ. ընդարձակութիւն։
Ծայրացուցանեմ. ն. վերի ծայրը հասցընել, գերազանց ընել։ [փայլը։
Ծայրափայլ. ա. խիստ փայլած, գերափայլ։
Ծայրափառեմ. ն. մեծ պատուով փառաւորել։
Ծայրափոխիմ. չ. սաստիկ յուզիլ [ւորնել։
Ծայրափիճիճ. գ. ծայրի ճարմ ծիլը. ֆ նէնի ճիճաներ։
Ծայրաքաղ առնեմ. ն. ծայրերը կտրտել, կրճատել, պակսեցընել, կտրտրտուցնել։ – ֆ կրճկոտուր քաղել։ – ֆ ընտրանոք ծայրէ ծայր քաղել, համառօտել։
Ծայրաքաղաք, ի. գ. քաղքին ծայրը բնակ, վերը շինած բնակ։
Ծայրաքաղեմ. ն. կճկլոտուր քաղել։
Ծայրատեմ. ն. բաժնել, կտրել։
Ծայրութիւն. գ. ծայր, ծայրագոյն բարձրութիւն, գերազանցութիւն, կատարելութիւն. ֆ նիւձնչլիք, իճկմիլիք, ինչ ուձու՝ պաշը՝ փիրիս։
Ծայրուխուզ Ընձնեմ. հասկերը փրցընելով քաղել։
Ծանակ, ի, ոց. ա. գ. ֆ մնրէ մնրկ ծննդի պէս խայտառակ, խոտրուխապկը. ֆ բէշ գիլ պէ իմնամ – ֆ խոտրութիւն, խայտառակութիւն. ֆ բէշիլիք, ձնրխալիք։
– Ծանակ առնեմ. վրան խնտալ. ֆ իւսքիւնէ կիւլմէք, բէշիլ կիմէք։
Ծանակագոյն } ա. ամենէն խայտառակ,
Ծանակականագոյն } ամենձալի։
Ծանականամ. չ. խայտառակ ըլլալ։
Ծանականք, նաց. գ. խոտրութիւն, ամենձ, ամենձալի բան. ֆ բէշիլիք, ձնրխալիք, պլըպ։
Ծանականմ, նցի. ն. ֆ խոտրութիւը դուրս հանել՝ բանալ, խոտոր ընել. ֆ բուռավայ՝ բէշ գիլ՝ ձնրխա կիմէք։ – ֆ կր. խայտառակ բաներ ընել, և խոտոր ըլլալ։
Ծանակիչ. ա. խոտոր ընող, ծաղր ընող։
Ծանակութիւն. ա. Ծանականք։
Ծանծ, ոյ, ոց. գ. (ցորենի) կձնձ և յարդ։
Ծանծաղ, ի, ից կամ ոց. ա. ֆ ձանծախ, խորութիւնը քիչ՝ ջրի կամ հողին, և խնքին և խօսքին. ֆ տէբինլիկի սմմայան։ – ֆ դանդաղ, ծոյլ։
– Ի ծանծաղ հանիմ. խորունկին դուրս քաշել, գործը գիւրացընել։
Ծանծաղագոյն. ֆ ա. մ. վեր՝ ի վերոյ, քիւ. ֆ խօսիւն քէօյիւ։ – ֆ ա. բամպակը նօսր։
Ծանծաղամիտ. մարի, տաց. ա. քիչ հասկնալի, բամբակը նօսր. ֆ հօպպա, գէվզէք։
Ծանծաղասիրտ. ա. նեզսիրտ, վոքրոգի, վախկոտ։
Ծանծաղուտ. ա. Ծանծաղ. ֆ ոլղ։
Ծանծաքեմ, նցի. ն. ծամ ծրմնլ, լրբնձլկկլը
Ծանուցանեմ, նուցի, նո. ն. ձանչցընել, հասկըցընել, խնացում տալ. ֆ անղլաքմագ, պիլտիրմէք։
Ծանուցիչ. ա. ծանուցող, ծանուցանող։
Ծանուցումն, ցման. գ. ծանուցում, յայտարարութիւն։
Ծանր, նու, ուն, նունք, նունց. ա. ֆ ծանրը, ֆ ազգը, չէքճին, կիւնի – ֆ սաստիկ, շատ. ֆ չիտէքլի, գայէքճ չօգ, փէք։ – ֆ ծանր կամ հասա ձայն, քաւ, բաւք։ – ֆ ծանրաշարժ. ֆ հանճաղլի – ֆ աշխատասէր. ֆ ղօհմէքլի – ֆ ծանրագլխի, սուղ. ֆ պահալը. – ֆ գէշ, ժանտ։
– Ծանր կին. յղի կին։ [ժար. ֆ աղբրձաւ
– Ծանր, Ծանուն. մ. ծանր կերպով, գործ
Ծանրաբան. ա. խօսքերը ծանր՝ խիտ. ֆ չէքիմէդ։ [տիքնամէդ։
Ծանրաբար. մ. ծանրութիւն տալով, խրթնաբարբառ. ա. լեզուն ծանր։
Ծանրաբեկ. ա. ծանրութենէն կոտրած։
Ծանրաբեռն, ռին, ռինք, ռանց. ա. բեռը ծանր, ֆ ազգը նիւքլիւ։
Ծանրաբեռնեմ, նցի. ն. բեռը ծանրացընել, ծանր բեռ դնել – ֆ կ. նմ. բեռնաւորել, ծանր բեռ վերցընել՝ քաշել։
Ծանրաբեռնի, նւոյ, նեաց. ա. Ծանրաբեռն։
Ծանրաբեռնիք. գ. ծանր բեռնիք։
Ծանրաբեռնութիւն. գ. ծանր բեռ, գործաւորութիւն։
Ծանրաբերձ. ա. ֆ վերցընելը գժար։ – ֆ բեռը ծանր. ֆ ազգը նիւքլիւ։
Ծանրաբուղխ. ա. որ ծանր ու ձնռասակար ջուր կը բխէ։ [փահալը։
Ծանրագին, գնի, ից. ա. սուղ, թանկ. ֆ
– Ծանրագին, Ծանրագնոյ. մ. սուղ սուղ.

՝ փաղաքշական։
Ծանրագլխեմ, խնամ. ա. Գլխածանրիմ։
Ծանրագլխութիւն. ա. Գլխածանրութիւն։
Ծանրագնաց. ա. Ծանրախառաց։
Ծանրագնիւ. ա. Ծանրագին։
Ծանրագոյն, գունի, ից. ա. աւելի կամ շատ ծանր. ՝ տղբրձան։
Ծանրագործ. ա. ծանր յանցանքի տէր։
Ծանրագիւութիւն. գ. (յ. ոձով) դժբախտութիւն, խեղճութիւն։
Ծանրամեծ. ա. խիստ տրտում, տրտմնկան։
Ծանրանդրդուն. ա. լնդուն ծանր. ՝ տիլի աղբր։
Ծանրալիր
Ծանրալից } ա. բոլորովին ծանր, անշարժ։
Ծանրալուծ. ա. ծանր լուծ կրող։
Ծանրալուր. ա. 1 անկամ ծանր, խօսք չհասկըցող – 2 դժար լսելու՝ քաշելու։
Ծանրախառաց. ա. ծանր քալող, ծանրաշարժ։ [մարմնոյ, գիրութիւն։
Ծանրախրտութիւն. գ. Ծանձրութիւն
Ծանրախօս, ի, աց. ա. դժար խօսող, լեզուն ծանր [սելու՝ լեզուի։
Ծանրախօսութիւն. գ. դժարութիւն խօսելու։
Ծանրական. ա. Ծանր։
Ծանրակ, ի. ա. մ. Ծանր։
Ծանրակիր. ա. ուժնիկը՝ վերցընելը դժար։
Ծանրահամ. ա. համի ծանր՝ անուշարժ։
Ծանրահայեաց. ա. ակար առնող (աչք)։
Ծանրահարկ. ա. ծանր հարկեր դնող։
Ծանրահոտ. ա. ծանր հոտով։
Ծանրահոտութիւն. գ. գեշ հոտ. գեշ հոտ ունենալը։
Ծանրաձայն, ի, ից. ա. Ծանրախօս. որ և խոշտախօս, խորաշուրթեան։ [թեամբ։
Ծանրամարմին. ա. ծանր մարմնով. ՝ Համ.
Ծանրամեզ, ի, ից. ա. ծանր մեզաց տէր, բազմամեզ։ [2 մանկ չքնող։
Ծանրամիտ. մտի, տաց. ա. 1 բթամտիտ։
Ծանրամտիմ, նցայ. չ. դժարը գալ, տրտնջել. ՝ կիւ Ձէնամք։
Ծանրամտութիւն, գ. 1 բթամտութիւն։ – 2 խստասրտութիւն։ – 3 տրտակուռութիւն։
Ծանրանամ, ացայ. չ. 1 ծանրնալ. ՝ տղբրլանմամբ։ – 2 ուրիշի բեռ րլլալ – 3 ապատկանալ։ – 4 նեղանալ. ՝ կիւ Ձէնամք։ – 3 դժար կրնալ. ՝ կիւ Ձկրլմք։
– Ծանրանալ աչաց. 1 քունը կոխել։ – 2 ծեր րլլալուն՝ ոտիկ չանանելը։
– Ծանրանալ կնոջ. յոի րլլալ։
Ծանրանամ. չ. ծանր ծանր նաւարկել։
Ծանրանդամ. ա. անդամներն ծանր, ծանրաշարժ։
Ծանրանուր. ա. որուն ծառայութիւն ծանր է։
Ծանրաշարժ. ա. 1 որ ծանր կը շարժի։ – 2 որ դժար է շարժելու։
Ծանրաշնչութիւն. գ. հնչառութիւն դժարութիւն։
Ծանրապատիւ. ա. 1 ծանրագին. ՝ պրմիքիլի – 2 շատ պատուաւոր, պատուական։
Ծանրապէս. մ. ծանր կերպով, խիստ. ՝ տղբրձան, փիլք։ [վար իջնցընող։
Ծանրապուղ. ա. պուղը ծանր՝ հղիները
Ծանրասիրտ. ա. 1 խռտասիրտ, յամառ – 2 դանդաղ, ծանրաշարժ։
Ծանրատոտիկ. ա. ոտամիքը ծանրցած։
Ծանրասրտութիւն. ա. Խռտասրտութիւն։
Ծանրատատակ. ա. ծանր և անուանելի։
Ծանրատրոփ, Ծանրատրոտ. գ. խոտ նրաժշտաց։ [թընցող։
Ծանրաքաշութիւն. ա. քունը ծանր. դժար արթնցառուելն լինիմ հինհինալ, տրտղիլ, խիստ դժարը գալ. ՝ կիւ Ձէնամք։
Ծանրացառնամ, ցուցի. ն. ծանրցընել, առատկացընել. ՝ տղբրլութիւն։
Ծանրացուցիչ. ա. ծանրցընող։
Ծանրքուն. ա. քունը ծանր։
Ծանրիմ, եցի } չ. ա. Ծանրանամ
Ծանրիմ, նցայ, րնաց }
Ծանրկացառնամ. ա. Ծանրացառնամ։
Ծանրմիներլլի. ա. Դժոխրմիներ։
Ծանրոց, ի, աց. գ. կաղ կարասի, իր բանները, ապրանք. ՝ տղբրլոց, բրրոց։
Ծանրութիւն. գ. 1 ծանրութիւն. ՝ տղբրլոց – 2 մեծութիւն (պատուիրանքի)։
Ծանօթ, ի, ից. ա. գ. 1 Ճանչուր, գիտացուն. ՝ պիլմիք, ապրան։ – 2 (ըստ յ. ոձով) աշկերտ. ՝ շայիրտ։ – 3 սիրելի, մտերիմ – 4 Ճանչցող, և այլն։ [գուցի։
– Ծանօթ. Ճանչցող, գիտացող. ՝ աշնայլօ։
– Ծանօթ. գ. Ճանչուրութիւն։
– Ծանօթս առած. 1 յայտնել ՝ պիլմիքիդ, աշիքնար էմմիք – 2 Ճանչուրութիւն ընել։ [սիզ։
Ծանօթ ածար. մ. ընտանեբար. ՝ թէքլիֆսիզ։
Ծանօթագոյն. ա. 1 խիստ ընտանի Ճանչուր. ՝ սրգ ագրան։ – 2 խիստ յայտնի. ՝ պէ ապէլլի։ – 3 մ. յայտնի կերպով. ՝ հէքեաթել։
Ծանօթական. ա. Ծանօթ, բան նմ.
Ծանօթանամ, ացայ. չ. 1 Ճանչնալ, գիտնալ, տեղեկանալ. ՝ աշնա օլմագ, բանըմագ։ – 2 յայտնուիլ, Ճանչցուիլ, ընտանենալ. ՝ աշիքնար օլմագ, ալըշմագ։
Ծանօթաբար. ա. Ծանօթաբար։
Ծանօթացուցանեմ. ն. տեղեկացընել, բանանեցընել։ [պէյան, պէլլի։
Ծանօթաւոր. ա. Ճանչցուած, յայտնի. ՝
Ծանօթոյս լինիմ. յայտնի րլլալ։
Ծանօթութիւն. գ. 1 Ճանչուրութիւն. ՝ աշնալըգ։ – 2 Ճանչցուրութեան կամ առանձ-

նաւորութիւն անձանց յԱստուած ։
Ծառանութիւն. նոյն ընդ վ ։
Ծառ, ոյ, ոց. գ. առնակ պազատու կամ անպտուղ. ։ ագռաղ։
–Ծառ կացուցանեմ զՀներս. մաղելը դիզել՝ մնկել՝ ցցել ։
Ծառաբեր, բերք. ա. գ. ծառը շատ, անոտ. ։ [քէոս)։
Ծառագնաց. ա. գոյզող ծառը եղէզ (Զաքէոս)։
*Ծառադրիւ. ա. ծառ. պաշտող ։
Ծառազարդ. ա. ծառերով զարդարած (պտղատէզ) ։
Ծառախիտ. ա. շատ ծառերով ։
–Ծառախիտ լինիմ. ծառերուն մէջ պահուըտիլ ։
Ծառայ, ի, ից. գ. սպասաւոր, մանչ, ըստ բուկ. ։ գուլ խրգմէիքեանը, պէնահ։
Ծառայաբար. մ. ծառայի պէս ։
Ծառայաբարոյ, ի, ից. ա. ծառայի բարք ունեցող ։
Ծառայագոյն. ա. ցած ծառայ։
Ծառայագործութիւն. ա. Ծառայութիւն։
Ծառայազուարք. ա. գ. ընտանիքով ծառայ՝ սորուկ գանուածներու
Ծառայածին, ծնի, ծաց կամ նից. ա. ծառոյէ կամ ազատնէ՝ սորկէ ծնած։
Ծառայական, ի, աց. ա. ։ ծառայի կամ ծառայութեան յատուկ ։ – 2 մարդկային, Քրիստոսի կամ ուր ծառայութեան բան։
Ծառայակերպ. ա. մարդկային (Քրիստոս սի անօքմնականք)։
Ծառայակից, կցի, ցաց. ա. նոյն սիրոջ ծառայ. ։ գաւիտ. նօլատաչը, հէմվերզմէքի։
Ծառայակցաբար. մ. իբրև ծառայակից։
Ծառայակցիմ, ցեմ. չ. միասին ծառայութիւն ընել ։ [ընող։
Ծառայամիաբար. ա. իր ծառային պատիւ
Ծառայամիտ, մտի, տաց. ա. ւցան, անխելք։
Ծառայանամ, ացայ. չ. ծառայ՝ գնչի ըլլալ, ծառայութիւն ընել. ։ գուլ՝ քէօլի օլմագ, խրգմէքի էմմէք։
Ծառայապէս. ա. Ծառայարար։
Ծառայապատում պատուիրամ. ծառանելէն գրգռած կռիւ։
Ծառայասէր. ա. Ծառայածին։
Ծառայեմ, եցի. չ. ծառայութիւն ընել, ծառայ՝ հարկաւոր ըլլալ, սպասաւորել. ։ գուլլուգ՝ խրգմէքի էմմէք։
–Ծառայեմ բանից. նիւթական բաներու կապուիլ։ [նել, ծառայ ընել։
Ծառայեցուցանեմ, ցուցի. ն. ծառայեցնել։
Ծառայեցուցիչ, ցչի, չաց. ա. ծառայեցնող, տիրող ։
Ծառայութիւն. ա. ծառայի գաւակ։
Ծառայօրէնաբար, կամ Ծառայ օրէնաբար, հրոյ. գ. ծառայ մարդկի, հպատակք. ։ բայէնէրու
Ծառայութիւն. գ. սպասաւորութիւն, հրպատակութիւն. ։ խրգմէքի։
Ծառայվայելուչ, կամ Ծառայավայելուչ. ա. ինչ որ ծառայի կը վայլէ, ծառայական։
Ծառան. գ. կայթի, պոչ ։
Ծառանամ, ացայ. չ. ծառի պէս բարձրանալ, վեր ելլել ։
Ծառաստէր. ա. ծառ սիրող (այծ)։
Ծառաստան. գ. անտառ։ [զարդարու
Ծառաւիրացս (ոսն). գ. ծաղկազարդ, ծառ
Ծառաւոյնկ, ունկոյ, ոց. ։ գ. ծառնոց, անտառ. ։ սպառնիզ։ – 2 ա. ծառեր ունկող։
Ծառացուցանեմ. ն. ծառի պէս բարձրացընել ։
Ծառաւէտ. ա. ծառուտ, ծառնոց։
Ծառափիճիճ. ա. ուր որ ծառերը ուռճացեր են ։
Ծառզարդար. ա. Ծաղկազարդ։
Ծառուտ. ա. ծառոտ. ։ ագռաճլըգ։
Ծաւկնմ } նգի. ն. ։ ծամել, ծամ ծրմել. ։
Ծաւքնմ } չէյնէմէք։ – 2 ուրիշի անուանը ծամ ծրմել ։
Ծաւրօգական, անք. ա. գ. ծամող, ակռայ։
Ծաւքուճն, քման. գ. ծամելը, ուտելը, ճաշակուճն։
Ծաբաւ, ոյ, ով. և ու, ու. գ. ծարութիւն, ծարաւ. ։ սուսուզլուգ։
–Ծաբաւ. ա. ծարաւի. ։ սուսամըշ ։
Ծաբաւաբար. մ. ծարուածի պէս, ծարուելով։ [պակած, կարօտ։
Ծաբաւագոյն. ա. խիստ ծարուած, պա
Ծաբաւական. ա. ծարաւի, ծարուած։
Ծաբաւաճիւտ } ա. ծարաւելէն մարմնը
Ծաբաւաճիւծ } լող՝ ճաճնող. զրկի և
Ծաբաւաճիւծեալ } Ծաբաւաճած։
Ծաբաւանամ } չ. տ. Ծաբաւիմ։
Ծաբաւնամ } չ. տ. Ծաբաւիմ։
Ծաբաւնամ } չ. տ. Ծաբաւիմ։
Ծաբաւի. ւոյ, ւիք, ւեաց. տ. ծարաւ, ծարուած, ծարուող, ջուր չունեցող, և կարօտած, պակասած. ։ սուսուզ, սուսամըշ ։
Ծաբաւիմ, եցայ. չ. ծարուիլ, ծարուելնալ, պապակիլ, փափաքիլ. ։ սուսամագ. (կ՚տեսնուի նաև գործական ձեզիր)։
Ծաբաւկոտ. ի, աց. ա. խիստ ծարուած, պապակած ։
Ծաբաւոտ. ա. ծարուածի
Ծաբաւութիւն } գ. ծարաւ, ծարուիլը։
Ծաբաւուճն, ումն } գ. ծարաւ, ծարուիլը։
Ծաբաւուտ. ա. ջրի կարօտ, անջուր (տեղ). ։ սուսուզ ։
Ծաբիւրըոյ, ոց } գ. ծարոյր. ։ սիւրմէ, բաց
Ծաբոյր } ֆրգ։
Ծաբիւ քար } գ. չբուած՝ անպատած ծա
Ծաբուր } րաւր. ։ բասիրգ ֆաշը, կէշ
Ծաբրաքար } ֆաշը։

Ծարաւիմ [ն. ծարաւը քաշել. տ սիւբ-
Ծարբնեմ, նցի [մ՝ բասիերդ չէքմէք։
Ծաւալ, ի, աց. գ. ա. սիռիլը, Հապաղիլը. և տարածած, սփռած (ջուր, լոյս, Հայն, և այլն)։
Ծաւալական, ի, աց [ա. որ կը սիռի կը տա-
Ծաւալային, յիոյ [րածի, կակուղ, և ըն-
զարձակ։ [դիլ։
Ծաւալանամ, ացայ. չ. ծաւալիլ, Հապա-
Ծաւալատոյզ առնեմ. տարածուելով ընկըղ-
մել (նկիկա)։
Ծաւալեմ, նցի. ն. սիռել, տարածել, վազ-
ցընել. տ սէրմէք, նայմագ – կր. Հապա-
զիլ. տ նայըլմագ։
Ծաւալեցուցանեմ, ցուցի. նոյն։
Ծաւալումն, լման. գ. տարածուիլը, վա-
զելը (ջրին), սիռիլը։ [լանձրդ։
– Ծաւալումն հրոյ. կրակոտ ուռնցք. տ նը-
Ծաւի կամ Ծաւիկ. ա. պլօւզ, անուշա-
չուի. տ կէզ՝ պահկէօզ իւ, գայուն կէօզ իւ։
Ծափ, ոյ կամ ից, ոց. գ. ծառի զարնելը (ափ
ափի հնա). տ քըրքըշէ։
– Ծափ զծափի Հարկանեմ. Ծափս կամ
Ծափ կամ Ծափի Հարկանեմ. Ծափ
տամ. ծափել ուրախութիւնէ կամ շուա-
ղելէն։
Ծափաձայն. ա. մ. ծափ զարնուզ, զարնելով։
Ծափեմ, նցի. ն. ծափ զարնել։
Ծափծափեմ. չ. կափկափել, շիլշփիլ, ակ-
ռաները կրճռալ։ [խօսիլ։
Ծեխենեխեմ. չ. ցրխը փրխը՝ ցեցի փիցի
Ծեծ. ա. Գան, Հարուած։
Ծեծած վշոյ. խծուծ. տ իւռմէ իւփիւ, գա-
մըշ խմիլիւ։ [պէտ
Ծեծածած, ոյ. գ. ծեծած բան՝ խծուծի
Ծեծեմ, նցի. ն. զարնել, ծեծել. տ վուր-
մագ, տէօյմէք։
Ծեղ. գ. բուռց ծիլը՝ եղէգը, յարդ։
Ծենքենայ. ա. Ծեքենայ։
Ծեր, ոյ, ոց. ա. գ. ծեր, Հալուռը. տ խա-
Ձա, է՛ղիմ իյար։ [պապը
– Ծերք. ծերակոյտ. տ ագ սագալ, տիեան էր-
Ծեր. ա. Ծիր, ա. և գ։
Ծերաբար. ա. Ծերունաբար։
Ծերացոյց լինիմ. ա. Ծերասացնեմ։
Ծերագոյն, գունի, իցս. ա. աւելի ծեր, տա-
Ծերաժողով. ա. Ծերակոյտ. աւ [րիցը
Ծերածեր. ա. շատ ծեր։
Ծերածին. ա. ծեր ծնողք ծնած։
Ծերական, ի, ացս. ա. ծերոց՝ ծերութեան
յատուկ։ [ցած։
Ծերակից, կցի, ցաց. ա. Հոյնպէս ծերա-
Ծերակոյտ, կուտի, իս. տ գ. ժողով աւագան
խորհրդական ծերոց, մեծերը. տ տղայոց,
երիտասարդ տիեան։ – 2 ծերերու բազմու-
թիւն։ – 3 ա. ծերակուտական, սինկղի-
տիկոս։
Ծերանամ, ացայ. չ. Հալուռիլ. տ գՀնամագ։
Ծերանոց, ի, աց. գ. ծերերու հիւանդա-
նոց կամ բնակարան։
Ծերասածեմ, նցի. ն. ծերերը Հոգալ, ծե-
րութիւնը պէտ ընել։
Ծերասածութիւն. գ. ծերութիւնն պէ-
տը՝ խնամքը։
Ծերասիրեմ. ա. ծերու կերպարանքով։
Ծերացուցանեմ, ցուցի. ն. ծերացընել։
Ծերասուրց. գ. ծեր, պառաւ, տարիք։
Ծերիմ. կր. թանաքին տարածուիլը՝ պրո-
Ծերոյթ. ա. Ծերութիւն [դիլը։
Ծերութիւն. գ. տարիոց ըլլալը. տ գՀնամ,
գՀնամանութագ – տե՛ս և Պառաւութիւն։
Ծերուհի. ա. Պառաւ։
Ծերուն. ա. Ծերունեան։
Ծերունաբար. մ. խելացի ծերու պէտ
Ծերունագոյն. ա. աւելի ծեր, և ծերու
գունով։ [առնն ծնած։
Ծերունածին. ա. ծնողաց ծերութեանն
Ծերունական. ա. Ծերական [հնացած։
Ծերունանամ. ա. ծերացած, ծերական, հին,
Ծերունի, նոյ, նեաց. ա. գ. 1 Հասուն,
ծեր, ծերուկ. տ գՀնամանու – 2 ծերական։
Ծերպ, ի, ից. գ. ծակ բացուած, Հնդք.
տ տէշիք, գօվուգ։ [արտերգ տչմագ։
Ծերպեմ, նցի. ն. քիչ մը բանալ խուփը. տ
Ծերքեմ. ա. Հնդքեմ։
Ծերուն. ա. Ծերունի
Ծեփ, ոյ, ոց [գ. ծեփելը, և ծեփելու նիւթ.
Ծեփած, ոց [տ սուաւ [լափաւ։
Ծեփելիք. գ. զեղի Համաւ շինած խիւս. տ
Ծեփեմ, նցի. ն. ծեփ տալ. տ սուաւմագ,
սուաւլամագ։
Ծեփկեմ. նոյնս [պոչին ծայրը։
Ծեփուկ. գ. 1 ծեփ, մանկ մը պատած։ – 2
Ծեքաբանեմ. չ. խօսքը ծամծմկել, կատակ
ընել [կերլով
Ծեքածուռ. ա. մ. ծուռտումուռ, ծամծմ-
Ծեքական. ա. ծռած, ծամծմկած։
Ծեքեմ, նցի. ն. ծեքել, ծռել, ծամծմ-
կել. տ էյմէք. էյտիրմէք։
Ծեքենայ, ոյց, ոյց [գ. ծռմկիկը, ձայնը
Ծենքենայ [ծռմկիկը, և ցիցի փի-
ցի բան։ [րտրելիքներ
Ծէս, ծիսի, իցս. գ. (բառ յունաց) ա. Աբա-
Ծիածան, ի, աւ. գ. 1 ծիրանի գոտի, կա-
մարձ կամարը գոտի, երկայն գոտի, անա-
պակ. տ էլէկիմ սաղմա։ – 2 բակ արեւ.
լուսնի
Ծիածանաձաւալ. ա. ծիածանի պէս ձը-
գուած, գեղեցիկ փայլած։ (Գուցէ պրելի
էր Ծիրանաձաւալ) [ծագկի տակ
Ծիխ կամ Ծիխ բանին. գ. վայրի տակ,
Ծիլ. ա. Ծիզ

Ծիծ. ա. Սոխ, և Տիտ։
Ծիծազ. տ. Ծազ։
Ծիծաղագոյն. ա. աւելի ծիծաղելի։
Ծիծաղալիտ. ա. մ. ծիծաղելու պէտ, զուարթ։
Ծիծաղածաւալ. ա. ծիծաղելու կերպով (ջրի շարժուածն). տ կիւլէր եիւղիւ։
Ծիծաղական. ա. 1 ծիծազ ունեցող, ծի. ծաղելու. տ կիւլիւՀիւ, կիւլէր։ – 2 ծաղրական։ [ղորդ լիմ։
Ծիծաղականութիւն. գ. ծիծաղելու կա-
Ծիծաղահոս. ա. անոյշ ալիքներով (ծով)։
Ծիծաղանք, նաց. գ. ծիծաղ, ծաղր։
Ծիծաղապէս. մ. տ. Ծիծաղալիտ։
Ծիծաղելի, լւոյ, լնաց. ա. ծիծաղելու, ծաղրական. տ կիւլէՀԷք, կիւլիւնէՀԷք։
Ծիծաղեցուցանեմ. ն. ծիծաղցընել. խըն. տացընել. տ կիւլտիւրմէք։ [կիւլմէք։
Ծիծաղիմ, եցայ, յ. խնտալ, ծիծաղիլ. տ
Ծիծաղծաւալ. տ. Ծիծաղածաւալ։
Ծիծաղկոտ, ի, աց. ա. որ շատ կը ծիծաղի, և կը ծիծաղընէ։
Ծիծաղութիւն. գ. ծիծաղիլը։
Ծիծառն, առան, առունք, ուանց. և Ծի. ծեռն, ծռան, ռունք, ուանց. գ. 1 ծի. ծառնիկ, ծիծեռնիկ, ծծռնուկ. տ գըլլան. ղըՀ։ – 2 Համառօտելով եիեան անուն։
– Ծիծառն. տխակ. տ պիւլպիւլ։
Ծիծառնուկ, նկի, կաց. գ. տխակ. տ պիւլ. պիւլ – ուն և Ծիծառն, բուռ մը նը։
Ծիծեռն } ա. Ծիծառն. (իսկ ումկ. ծիծեռ.
Ծիծեռն } նիկ, ծիծռնիկ կամ ծծռնիկ՝ է նաև Հախարակ)։
Ծիղ, ծղոյ կամ ծղի. գ. ծիլ, Հիւղ. տ տալ։
Ծիմիլ. տ. Ծմիլ։
Ծին, ծնի, իցս, և ծնունք. գ. 1 ծնունդ, ծագումն, բուն. տ տօղուշ, ասլ։ – 2 մէկ կողմը ազգանուի մըտ – 3 քնականներ, տալի, տ պէՀնիկ, պէՀնկ։
– Ի ծնէ. մ. ծնած ատենէն, անանկ ծնած. տ ասլը տօղուշտան, տօղուշտանտան։
Ծիտ, ծտի, իցս. գ. ՀՆձՀուղ. տ ափրչէ։
Ծիր, ծրոյ, ով. կամ Ծրի. բաւ. գ. բոլորտիքը, շրջան. տ չէվրէ, ափրէ։
– Ծիր կաթին. (յ. ոՀով) յարդդող. տ սամանի օղրըը, քէՀքէշան, Հաճիլէր ևօլու։
– Ծիր. ա. դաբատակ, կամ ցրաւած։
Ծիրայեն, յնոյ } ա. գեղեցիկ բոլորտիքով։
Ծիրայնի, նւոյ }
Ծիրան, նոյ, նով. կամ նի, նաւ. գ. պատկուկ. տ ֆիւճՀէի էլմՀնի, գայիսի, գէրտալի (լեզի կտոլ)։ [ղորտաւու։
Ծիրանագոլ կարմիր. յարդգոյն. տ սամանի
Ծիրանագոյն. ա. ծիրանի գունով, կարմիր. տ գըրմըզը։
Ծիրանազգեստակ. ա. ֆագաւորական։
Ծիրանազարդ. ա. ֆագաւորական ծիրանեաք զարդարած։ [դերով սաղել։
Ծիրանազարդեմ. ն. գեղեցիկ կարմիր զար-
Ծիրանազգեաց, զգեցի, ից } ա. ծիրանի
Ծիրանազգեստ, ի, իցս } Հագած, ֆագաւորական
Ծիրանազգեստեալ } զգեստով զարդարած։
Ծիրանածին. ա. իր Հօրը ֆագաւորական ծիրանագոյն՝ ոսկեփայլը
Ծիրանածիլ. տ. Ծիրանագոյն։
Ծիրանածագ. տ. Ծայրակարմիր։
Ծիրանածաղիկ. ա. կարմիր ծաղկըներով։
Ծիրանածայր. ա. ծայրերը կարմիր՝ կամ ոսկեգոյն. տ գէրտիշտալը։
Ծիրանածաւալ. ա. գոյնզգոյն փռալված. տ մէվլի, մէնէվլի։
Ծիրանածին. ծնի } ա. իր Հօրը ֆագաւորա-
Ծիրանածնունդ } ֆական ատենը ծնած։
Ծիրանածուխն. ա. լամը ծիրանիէ, սուդ, պատուական։ [միրա
Ծիրանական. ա. ծիրանիէ, գեղեցիկ կար-
Ծիրանակիզն. ա. բուրդը ծիրանիի նմանո
Ծիրանակիր. ա. Ծիրանազգեաց։
Ծիրանանամ, ացայ. յ. ծիրանեաց գոյն առնել, կարմրնալ։ [կած։
Ծիրանանկարկ. ա. ծիրանեգոյն նկարկոզ, նկը-
Ծիրանանկարկեալ. ծիրանեգոյն նկարած, կարմրցած, և նկարկըտի։ [ծախոզ
Ծիրանավաճառ. ա. ֆագաւորական չափ
Ծիրանացուցանեմ. ն. կարմրցընել։
Ծիրանաւոր. տ. Ծիրանազգեաց։
Ծիրանափայլ. ա. կարմիր և գոյնզգոյն փայլուն։
Ծիրանափառ. տ. Ծիրանազարդ։
Ծիրանեգոյն. տ. Ծիրանագոյն։
Ծիրանեվաճառ. տ. Ծիրանավաճառ։
Ծիրանեփինեան } ա. ծիրանեգոյն
Ծիրանեփինին }
Ծիրանեփինեմ, նեալ. յ. տ. Ծիրանանամ
Ծիրանէզարդ. ա տ. Ծիրանազարդ։ – 2 գ. զարդ ծիրանեաց։
Ծիրանէզգեաց. տ. Ծիրանազգեաց։
Ծիրանէծաղիկ. տ. Ծիրանածաղիկ։
Ծիրանէկիզն. տ. Ծիրանակիզն։
Ծիրանէկիր. տ. Ծիրանազգեաց։
Ծիրանէվաճառ. տ. Ծիրանավաճառ։
Ծիրանէփառ. տ. Ծիրանազարդ։
Ծիրանի, նւոյ, նիք, նեաց. գ. տ. գեղեցիկ կարմիր խառն դեղինի Հետ, ծիրան պտղոյ նման, վարդագոյն, ոսկեգոյն, մանուշակագոյն. ծովագոյն, երկնագոյն. տ գըրմըզ. խակէրլէֆ։
– Ծիրանի, կամ Ծոխ. ծիրանի. ա կոնքեղի կամ ապուսեկ խանձմերկի արևուտ գոյնը.

կամ՝ անուղ՝ նեղկած [illegible]ագաւորական ըզգեստ։ – 2 ա. ծիրանագոյն. ֆ զըրմըզը, պատկ. բնդ, ալ. մինէվիշ։

Ծիրանեթիւն. գ. ծիրանի գոյն։

Ծիրա, ծրտի. գ. աղբ [illegible]ոյց. ֆ տուլ։

Ծիւ, ծիւք. նոյն ընդ վ. կմ արմատ ծուէն բառին։ Գլխի և Ծիւղք. [illegible] ֆ չէօրչէօփ։

Ծիւրական. ա. հալոզ մաշող։

–Ծիւրական անատ. ա. Հալ և մաշ։

Ծիւրանիմ. ա. Ծիւրիմ։

Ծիւրիմ, նեցայ, բնալ. կ. չ. Ծիւրիմ, նեցի. և Ծիւրնցուցանեմն. ֆ նիւրիմ։ հալցընել. հալել մաշել. ֆ աղըդլամիմագ, էլրիմիմք։ – 2 նիհարնալ, վատուժնալ, հալիլ մաշիլ. ֆ զայիֆիլէնմիք, էլրիմիք։

Ծիւրութիւն. գ. նիհարութիւն, տկարութիւն, տձեւութիւն [illegible]իլը։

Ծիւրուն. գ. տկարութիւն, հալիլը, մաշ։

Ծլամն. ա. որ ծիլ կը ձգանի, բարակ ձիլ պէս բուսած։

Ծլարձակութիւն. գ. ծլիլը, ծլելը՝ ձիւղեր արձակելը։ [ղեմ. ղնմի։

Ծլեմ, Ծլնցուցանեմ, Ծլիմ. ա. Ընձիւ– Ծլիմ. ֆ գուբօ ցատկել. վախել։ – 2 խախտիլ

Ծխախ, Ծխախտան ֆ ա. ծխոտ, մխոտ, մխուտ։

Ծխակեր. գ. ծխատէր, ժողովրդապետ, աւագերէց։

Ծխակիր. ա. ծխոտած։

Ծխահանք. գ. ծխանք, մխանք. ֆ օճաղ։

Ծխամած. ա. մխոտ։

Ծխան, ի. ած. ա. Ծխահանք։

Ծխանելիք. լնաց. գ. ծխելիք. խնկեղէնք։

Ծխանիմ. ա. Ծխամ։

Ծխանոց. ի. ած. գ. բուրվառ։

Ծխաշունչ. ա. գոլշշախառն։

Ծխատեսակ. ա. մուխի պէս, գոլշշոտի նման. ֆ էթիւթիւն՝ պուդրա մխալը։

Ծխատեսակագոյն. ա. աւելի նման մուխի. գոլշշոտիկ։

Ծխատէր. ա. Ծխակեր։

Ծխատուն. գ. տունը՝ որ քահանայի մը ծուխ կ՚բռնէ։ [սիւրէնն։

Ծխացուցիչ. ա. մխալ տուող. ֆ էթիւթիւ։

Ծխնալ. ա. Պղինձ ծխնալը

Ծխնելիք. ա. Ծխանելիք։

Ծխնի, նեցի. ն. խուռնկ ծխել. ֆ էթիւթսիւլէմիք, պուխուրլամագ։

–Ծխնի. ծուխ՝ մուխ ընել՝ կամ տալ. ֆ էթիւթսիւ էմիք։

Ծխիմ, նեցայ. չ. մուխ հանել, մխալ. ֆ էթիւթիւն չըգարմագ՝ էմիք, էթիւթմիք։

Ծխիչ. ա. խուռնկ ծխող, բուրող։

Ծխնեղէն. ա. Ծխահանք։

Ծխնի. ա. Ծղնի։

Ծխոտիմ, նեցայ. չ. մխոտիլ, մրոտիլ։

Ծծակ. գ. ուռնցք լնզուակին կողմը. ֆ ոխլէնիք, ոխլ ալիք։

Ծծմ, նեցի. ն. ծուծը քաշել՝ խմել, ծիծ ուտել, բոլորը ոտկլ. ֆ ոռմագ, էմիք, սիւզմիք։

Ծծիւք. գ. ծծած ոտոգ։

Ծծմարկը, Ծծմախառն, Ծծմիաբեր, Ծծմախառն ա. ծծուռք ունեցող. ֆ քիւքսուլիւ։

Ծծմածին. ա. ծծուռքէ ծնած՝ վառած (կրակ)։ [ցող։

Ծծմահամ. ա. ծծուռքի համ՝ հոտ ունեցող

Ծծմահոտ. ա. ծծմիոտ այրած։

Ծծմաքաթ. ա. ծծուռքի պէս քաթացած (կինն Ղ՚ամտայ)։ [ոչնո

Ծծմեայ. ա. ծծուռքէ (լինի). ֆ քիւքիւրտ։

Ծծուռք, ծծըմբոյ. գ. ծծուռ, ծրծուռ. ֆ քիւքիւրտ, քիւքրիմ։

Ծծուն, ծծմուն. գ. ծծնլը։

Ծկաւորիւ. ա. Ծկրաւորիւ

Ծկիկ մաշն, Ծկուիճ, Ծկուիճ, Ծկոյճ, ուճի կամ ճոյ ֆ քիւչիւք՝ սրըչկո փոքրամագ։

Ծկամ. չ. ձգտուալ։

Ծկրաւորիւ. գ. հրատ մկրտական։

Ծղանոց. գ. ճեռի զարդ։ [բուղլար

Ծղացի. մ. ճեռով բռնցի. ֆ գօղուլա, նուռ

Ծղի, Ծղոյ. մանաւանդ գ. ճեռ, այսինքն բաղուկ, բոլ ճեռքը՝ ձեռքով և մատուրներով. ֆ գօլ, գօղտը, պիլէկ մի էլ։

–Ծղիս՝ի վերս ամբառնամ կամ՝ ի վերս մտնեմ՝ պարծեմ՝ ճեռքը սօճաել, սօճատուիլ. ֆ սրպամագ, սրպամագ։

Ծղնի, նուոյ, նիք, նեաց. գ. ծխնի, դրան կռունկն. ֆ բիղղ։

Ծղուկ. ա. Ծղի։

Ծղրիդ, կամ Ծղրիճ. գ. աշնան Ձպուռ գիշերային՝ որ ապտիկ մորաթի կը նմանի. ֆ ձրըձրը, չրճլագ։

Ծզան, իւից, կամ ուս, ուց. գ. բուսոց եղջիկը՝ շիտակ, կամ ծիլի պէս յօդ յօդ։

Ծմակ, ի, աց. գ. ա. ֆ արեւելեան քամի. – 2 արեւելեան կողմ. – 3 արեւ չեզած՝ շուք տեղ լճանալու մէջ, պաղուկ ու խաց ձոր։

Ծմակային. ա. անարև, շուք. ֆ քէօրկէլի, կիւն կէօմէզ։

Ծմականման. ա. ծմակը նմանած (մշուշը)։

Ծմակացնալ. ցած, մուխ. ֆ չէաքմիւչ գաբարմիշ։

Ծմակնցուցանեմ, ցուցի. ն. շուք ձգել, մթնցընել. ֆ քէօրկէ էմիք, գաբարթմագ։

Ծմակեցուցիչ. ա. մխնցնող։
Ծմակիւն. ո. Ծմակոյին։
Ծմել. գ. 1 շոմին, բռնանալ. 2 շուռ մին, խաֆանալ։ – 2 ուրիշ անհամ բանջար մը. 3 եէմանիյէ։ – 3 ո. Ծխմել։
Ծմլաթաւիճ. ա. սրունքները իրարու ցած։
Ծմլեիմ, դնալ. չ. Անկողնած ըլլալ, ոգևսպառ ըլլալ. 2 հիւանդ պէրպառ ըլլալ։
Ծմլիմ, նցայ. չ. Անկիլ իմանիլը սիրտը մէջը կտորիլ, լքանիլ, շուռալիլ, տրտմիլ։
Ծնականն. ո. Ծննդական։
Ծնականագոյն. ա. բնդնաւոր, պատգաբեր։
Ծնանելիւլլայ. ա. գ. զաւակ բնդրող, մայր, ծնողք։
Ծնանիմ. Ծնայ, Ծնանալ. հ. 1 զաւակ բնդնել, զաւակ ըլլալ, Ծնանիլ, Ծնիլ. 2 ծագուիլ, ծագմամ։ – 2 անանդ ծագուիլն միւսծնին 'ի Հօրէ։ – 3 առեղծնիլն Սաուէծոյ զմեզ, և շնորհօք մկրտութեան իրեն որդիք սնանիլ։ – 4 պատգաբերիլ, առաջ բնդնել, ընել, ըլլալ։
Ծնգ՝. ա. Ծնկ՝։ [կամնալ։
Ծնգրտիմ. չ. անդամները քաշուիլ, կարկիպ։
Ծնդիւ. բ. ի կամ լոկ. գ. ծուռկ չոքիլը։
Ծնդրադուխի } ա. Ծնդրադուխիւն։
Ծնդղդուխի }
Ծնեբնկ, ի, աց. գ. բոյս մըն է. 2 գուշգճնմագ։ [սիրոյ յաուսկ։
Ծնեպատչ. ա. զաւակը սիրող, Ծնողական
Ծնելի, լիք, լեաց. ա. Ծնանելի։
Ծնելութիւն. գ. 1 Հայրութիւն, մայրութիւն. 2 ազգականութիւն, զաւակութիւն. 3 ազգ, էվատղգ։ – 3 մկրտութիւն, որ է վերսին Ծնունդ։
Ծներ. գ. երաժշտական խաղ մըն
'ի Ծնէ. ա. Ծին։
Ծնէբնկ. ա. Ծնեբնկ։
Ծնիմ, Ծնայ, Ծնանալ. կր. Ծնիլ. 2 ազգմամ։
Ծնիլ, Ծնի. ա. գ. Ծնագ, Ծնանող, Հայր, մայր, պատճառ։ [բազդ, պերպատ։
Ծնծղայիլիկ. գ. Ծնծագ, ցնծալ. 2 չանգ։
Ծնծղայ, և Ծնծաղ. գ. գրի կնգղ, կռնգղ։
Ծնկակապ. ա. Ծունկ Ծունկ. 2 պատգաճ, տիւրիւմքիւ։
Ծնկանամ, ացայ, ցնալ. ա. Ծնկիմ։
Ծնկաուէր. ա. տաւնը նաւիլ սիրող, պատկհչտ։
Ծնկիմ կամ գնմ, նցի. ն. } 1 Ծունկը կտրնկիմ կամ գիմ, նցայ. չ. } րածի պէս ընել՝ ըլլալ, չոքնցնել, չոքիլ, Ծնչել, իլ, Տալիմ մարիլ, բանի մը բանեւիլ՝ կապուիլ, – 2 Ծունկ կապել, օրհի, այգիի
– Ծնկիմ 'ի, ա. բնդ (ինչ). մնալութեամբ բանի մը նուիրել իրնալ։
Ծնկիկ. ա. Ծնեբ։
Ծնկնաձիչ. գ. նիկու ծնկան ցցողը։
Ծնկներ. ա. Ծնեբ։
Ծնկոտ. ա. 1 հոյլ, ծոյլ։ – 2 գինքը Ծնչող, ընկնող – 3 մկ բանի մը Կակամլատոզ։
Ծնկու չափ. մ. ինչուան ծնկուընկը Հասած (ջուր)։
Ծննդաբախտ. գ. ա. Ծննդաբաշխութիւն
Ծննդաբան, ի, ից. ա. սուտ գուշակող մեկուն ծնելու տաւնը դիտելով. աստղահմայ. 2 Թալէհ նա մկրտուած իւրեանց։
Ծննդաբանեմ, նցի. ն. չ. Ախտագրութիւն ընել։
Ծննդաբանութիւն. գ. 1 Ախտագրութիւն, ցեղին տանը պատմութիւնը, կարգը. 2 բնմին սինոսիկ։ – 2 ախտագրք, աստղահմայութիւն։
Ծննդաբաշխ Ծննդոցք } գ. սուտ գուշակութիւն ախտագրաց՝ մեկուն ծնելու տաւնը դիտելով, գիրք տաւեղաց մեկուն ծնած տաւնը, կենդանակերպանելուն գիրքը կենդանեաց ծնընդեան բաղդատելով։
Ծննդաբաշխ բախտ
Ծննդաբաշխական
Ծննդաբաշխութիւն
Ծննդաբնիմ. կ. Ծնիլ. պատգրիլ։
Ծննդագործ, ի, ից կամ ացս. ա. Ծննդեան պատճառ կնդրով մը, Ծննդական, բնդնաւոր։ [– 2 մարթին մէջ բաներ մտածելը։
Ծննդագործեմ. ն. 1 Ծնանիլ. պատճառել։
Ծննդագործութիւն. գ. զաւակ բնդնելը, բնդնաւորութիւն։
Ծննդական, ի, ացս. 1 ա. որ կընայ Ծնանիլ զուրիշը, որ պիտի Ծնանի. 2 ազգութեամբ։ – 2 բնդնաւոր. 3 պէրէքէթի – 3 գ. Ծննդոց գործարան, գործիք – 4 Ծնած։
Ծննդականագոյն. ա. խիստ բնդնաւոր. 2 չոք պէրէքէթիլի։
Ծննդականութիւն. գ. 1 զաւակ բնդնելը, բնդնաւորութիւն։ – 2 արտագրութիւն։
Ծննդակարգք. գ. կարգ և ժամանակ Ծնընդեան։
Ծննդակնդութիւն. գ. իր Ծնածը ուտելը։
Ծննդակից, կցի, ցաց. ա. 1 մէկտեղ Ծընած. 2 էքիզ – 2 Հասակակից. 3 նաշտաչ։ – 3 բնական. 4 ազգնտան։ [բանք։
Ծննդանոց, ի, ացս. գ. Ծնանելու գործարան։
Ծննդապետ, ի, ացս. գ. նախնիք. 2 ալեւոր, սէրսկէչ։
Ծննդնեական } ա. Ծննդնեան։
Ծննդնեի }
Ծննդոցք. ա. Ծննդաբաշխ։
Ծնոզաշար. մ. Հօր պէս, մայր պէս։
Ծնոզագոյն. ա. բնդնաւոր, բաւնքներ։
Ծնոզագութ. ա. Ծնողական գութը շատ։
Ծնոզական, ի, ացս. ա. Հայրական, մայրական, պատճառող։ [Ծնած։
Ծնոզակից, կցի, ցաց. ա. Նոյն Ծնողքէ
Ծնոզանման. ա. մ. Ծնողքին պէս
Ծնոզասէր. ա. Հայրասէր, մայրասէր։

Ծնողութիւն. գ. 1 ծնող ըլլալը – 2 քեզ-նաւորութիւն։
Ծնոց, ի, աց. ա. Ծննդանոց։
Ծնունդ, ի, ոց. գ. Ծնուելիք, գաւակ, բերք, ըլլալը, գործքը։
Ծնունդ, ծննդեան, դաց. գ. 1 գաւակ և բերք բնութիւնը։ 2 ծնիլը, ըլլալը։ 3 տօղուշ, տօղմաթը, օրմաթը – 3 գաւակ, բերք։ 4 օգուտ, էվլատ։
–Ծնունդ, Ծնունդք. ա. Ախտագրք, 1։
–Ծնունդք կամ գիրք ծննդոց. աստուածաշնչին առջի գիրքը։
–Ծնունդ լուսնի. նորիքը։
–Ծնունդ վոխոց. շաշ, վաշխ. ե մանէլէ։
Ծնունք. ա. Ծիւն։
Ծնուցանեմ, ուցի, ծնեմ. ն. 1 տղաբերքի օգնել – 2 արտադրել, բուսցընել։
Ծնուցիչ, ցչի, չաց. գ. 1 դայեակ. ե էպէ։ – 2 ծնող, մայր։
Ծնչական. ա. Ծննդական՝ բառ ևմ նշ։
Ծնչութիւն. ա. Ծնունդ, Ծննդակատարութիւն։
Ծնրագրական. ա. ծունկ չոքելով եղածը։
Ծնրագրեմ, եցի. չ. ծունկ չոքիլ. ե տիզ չէօքմէք։
Ծնրագրութիւն. գ. ծունկ չոքիլը, երկրպագութիւն. ե տիզ չէօքմէ սի, սէճտէ։
Ծնրեալ. ծնկան պէս ծալուած, օղած (մազ)։
Ծնօղ, կամ Ծնող, ի, աց. ա. գ. 1 հայր, մայր. ե վալիտ, վալիտէ։ – 2 պատճառ։
Ծոատ, ի, ից. գ. 1 երեսին երկու կողմը. ե չէնէ։ – 2 գաւիթ պէս շրջանակ. ե զէր նէրսան։ – 3 շրթունք իրաց, եզերք. ե քէնար, փէչուակ, ղընէֆ։
Ծոատաքակ առնեմ. ծնօտները կոտ. ել. ե չէնէլէբինի սէօքմէք։
Ծոմօր, ոյ. և Ծոմօրին, կամ Ծոմբրին, կամ Ծոմբուն, իմբոյ կամ իմրոյ. գ. Ծամբրին. ե զամբրին։
Ծոծոր. ա. Ծործոր։
Ծոծրակ } գ. դիմուն նաևի կողմը. ե
Ծոծրակ, ի, աց } էնսէ, էնքաֆ։
Ծոպակ. ա. Ծուղակ։
Ծոմ, ոյ, ոց. ա. գ. կատարեալ պահք, օրը մի կ ժամ ուտելը. ե փիլ հրիզ, օրուձ։
Ծոմական. ա. ծոմի, պահոց յատուկ։
Ծոմանամ, ացայ. չ. ծոմ՝ պահք պահել։
Ծոմապահութիւն } ա. Ծոմ, և Պահք։
Ծոմոպահք, հոց }
Ծոմաջան. ա. մ. ծոմ բանելու, բռնելով։
Ծոմացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 ծոմ բռնել տալ – 2 ծոմ ընել՝ ան օրը։
Ծոմեմ. ա. Ծոմանամ։ [պէլ։
Ծոյլ, ծուլի, ից կամ աց. ա. ծուլ. ե թէմ
Ծոչ, ի, ից կամ աց. գ. երիվ. ե ատլազ, զինէֆ, փիւակիւլ։
Ծոպաձև. ա. ծոպի ձևով։
Ծոմ, ու, ուց. գ. 1 ժողով ազի ջրի՝ մեծ, փոքր, և լինի՝ անուշ ջրի. ե ոէնիզ, սէվնա, կէօլ – 2 բոտ տալը գլոց՝ նաև արեւմուտք, կամ Միջերկրական ծով. և Հնդկաց, կամ Կարմիր ծով. Մեռեալ ծով, և Ոսկեհանոտ – 3 աւազան, մեծ աւազան – 4 ա. ծովի
–Ծովու ծիրանի. տ. Ծիրանի։ [նմանո
Ծովաբաժին լինիմ. ծովը պատուել։
Ծովագնաց } ա. մ. ծովով գացող, նաւով
Ծովագնացիկ } ճամբայ լինող։
Ծովագնացութիւն. գ. Նաւարկութիւն։
Ծովագոյն. ա. ծովու գոյնով. կանանչ, կապոյտ, երկնագոյն, և արև գրնելով՝ մանուշակագոյն, ծիրանագոյն։
Ծովագոյս. ա. ծովու նման։
Ծովագօտ. ա. ծովը ցամքեցընող։
Ծովախաղանիք, իթաց. գ. ծովին եղած կակուղ բան, սպունգ։
Ծովախիաց. ա. Ծովամոյզ։
Ծովալիճ, լճի, իս կամ ով. գ. ծովու պէս լիճ, մեծ լիճ։
Ծովալիմ. ծաւալիք. ե նայըլմազ։
Ծովալոտ. ա. ծովի պէս խորունկ։
Ծովածածուկ ա. ծովուն տակը ծածկուած։
Ծովածանակ. ա. ծովի մէջ լսաղք եղած՝ յայտնուած։
Ծովածաւալ. ա. ծովի նման տարածած։
Ծովածին. ա. ծովէն ծնած՝ եղած։
Ծովածիր. ա. չորս գիշեր ծովով պատած։
Ծովածուփ. ա. ծովի մէջ ծփծրտած, ալէկոծած։
Ծովածփանք, նաց. գ. ալէկոծութիւն։
Ծովամբիկն. ե ա. Ծովածուփ։ – 2 ծովի պէս ծովոց (աչք)։ [– 2 աւազան, կոնք։
Ծովակ, ի, աց. գ. 1 պզտիկ ծով. մեծ լիճ։
Ծովակալ, ի, աց. ա. գ. ծովու ուժը, զօրավար ծովու. ե ամիրալ էմիրի, տէնիզ սարդարը, գաղուտան փաշա։
Ծովակալեմ, ացի. չ. տիրել ծովու՝ կզգեցաց։
Ծովական. ա. ծովի բան։
–Ծովականք. գ. ծովու կենդանիք։
Ծովակնցաղ. գ. աս աշխարհքիս ծովուն նման խռովալից կեանքը։
Ծովակոծութիւն. գ. ալէկոծութիւն։
Ծովակոմն, կի կոմ, մանս, մանց. գ. ծովին կողմը, Հրէաստանի արեւմտեան կողմը։
Ծովակոմն կոյս } նոյն ընգ վ։
Ծովակոյս կոմին }
Ծովակուռ. ա. ծովէն կլլած, ընկղմած։
–Ծովակուռ լեր. գ. ծովը ընկղմիլը։
Ծովակուտակ. ա. ծովէն դիզուած։
Ծովակուր. ա. ծովի կերպակուր եղած, խրդ գուած։ [կից որ ծովը կը տեսնուի։
Ծովահայեաց. ա. ծովու վրայ նայող, ուս-

Ծովահանձար. ա. Ծովու պէս ընդարձակ հանձարով։
Ծովահնդձ, ի, ից
Ծովահնդձիկ
Ծովահնդձոյց
Ծովահնդձուկ
} ա. Ծովը խղդուած. ֊ ած. Ներքեւ պօղալմուշ։
Ծովահնդձող. ա. Ծովու մէջ խղդող։
Ծովահնձած
Ծովահնձիկ
Ծովահնձող
} ա. մ. Ծովը պատառող, պատառնելով։
Ծովահոս. ա. Ծովի պէսկի Ծովը վազող։
Ծովահնձանձ. ա. անլոյս Ծովու խորքին պէս։
Ծովամաքուիկ. ա. մ. Ծովու վրայ կառուցող, կառուելով։ [կոխ։
Ծովամեծատեաիւն. գ. Ծովու՝ նաւելու։
Ծովամեց կամ՝ Ծովամեաց. ա. Ծովը լիա֊փած, Ծովու մէջ թիքցած, խղդուած։
Ծովամէջք. գ. Ծովին մէջտեղութիւնը ֊ ած. Ներքեւ օրհնաբար, տէրնա պատար։
Ծովամոյն առնեմ. Ծովը լիացնել, խղդել։
Ծովամուխ, մէխ, խաց. ա. ։ Ծովու մէջ մտած, կղզիի բնակիչ։ – ։ Ծովը խղդած։
– Ծովամուխ լինիմ. Ծով մտնել, նաւով երթալ։ [թևառիս։
Ծովամտոյց. ա. խորտնկը մտած գիտուն։
Ծովայածուկ. ա. Ծովու վրայ պտըտող ֊ ած. Ներքեւ ոտլաչան։
Ծովայիւն, յեոյ, օց. ա. Ծովու բան։
– Ծովայինք. գ. յուշկապարիկք, կամ համր բարուք առատակելնալք։ [ըլալ։ լեռ։
Ծովանայ, ացայ, ցեալ. դիմաց. Ծովի պէս
Ծովանկիկ. ա. Ծովաքոյն։
Ծովանման. ա. մ. ։ Ծովու նմանու։ – ։ կապտ գոյնով (աչք)։
Ծովանցիկ. ա. Ծովը անցնող, անցած։
Ծովաչափ. ա. Ծովը չափող։
Ծովաչուս. ա. նաւով գացող, Ծովու ձամբու բան։
Ծովապատ. ա. Ծովով պատած (կղզի)։
Ծովապատիճ. ա. Ծովով պատուժոյ՝ պատուժած։ [չատուած Ծովու։
Ծովապնա. ա. ։ Ծովակալ։ – ։ Պոսիդոն՝ ծովու ընկդմիլը։ – ։ ալէկոծնալ (ջուրերը)։
Ծովասպաս. ա. Ծովու նմանու։ [ընկդմիլը
Ծովասպզ առնեմ, լինիմ. Ծովը ընկդմիլ,
Ծովասատակ. ա. Ծովու մէջ աշխատող։
Ծովավիժ. ա. մ. Ծովը թափող, թափած, թափելով։
Ծովատեղ. ի, ից. գ. Ծովու մօտ տեղ։
Ծովատիպ. ա. Ծովի նմանու, Ծովագոյն։
Ծովատպել. ա. Ծովով սահմանուած՝ արձակուած։
Ծովավըշաւ. ա. Ծովու վրայ քալող։
Ծովաքաւլ. գ. Ծովու ցուլ ըսուած չինծու կենդանի։
Ծովացուցանեմ. ցուցին. Ծովի պէս ընել, առատացընել, լեցընել, մկտեղել։
Ծովափնեայ. ա. Ծովեզերեայ։
Ծովաքաւսակ. ա. Ծովինման. ֊ ած. Ներքեւ կիպլի։
Ծովեզերակայ
Ծովեզերային
} ա. Ծովեզերեայ։
Ծովեզերեայ, եայք. եայց. ա. գ. Ծովու եզերքը եղածը, բնակիչը. ֊ ած. Ներքեւ Նաւթին, ակրնալը։
Ծովեզերեայք, այց. ա. գ. Ծովեզերեայ ուղեւանք։
Ծովեզր, եզերք կամ եզերի, եզերք կամ եզերաւ, եզերաց, երք կամ երաք. գ. Ծովու եզր. ֊ ած. Ներքեւ քէնաբը, գլուխ, նալը։
Ծովեզրեայ. ա. Ծովեզերեայ։ [կող։
Ծովեզրեցի, ցիք. գ. Ծովին եզերքը բնակող։
Ծովեկէն. ա. Ծովակաու։ [քաշել։
Ծովեմ, եցի. գ. Ծովով երթալ, Ծովի բաներ
Ծովեցի զօրք. Ծովու՝ նաւու զօրք։
Ծովընթաց. ա. Ծովագնաց։
Ծովընկէց, կամ Ծովընկեցիկ առնեմ՝ լինիմ. Ծովը ձգել, ձգուիլ։
Ծովիկ. ա. Ծովակ։
Ծովոլէն. մ. Ծովու պէս ընդարձակուիլ։
Ծոր, ոյ կամ ի. գ. Հագուըջ. ֊ ֆրէնկ իզմիր, իքէն իւզիմիր, էմպէրպաթիա
Ծոր. գ. Ծռած՝ չբի պէս վազած բան։
Ծորածոյ, ի, ից. ա. առանց սխմելու ենթրմնկ վազող (կոյս մեզը). ֊ օգուտ պարզ։
Ծորամ, կամ Ծորանամ, կամ Ծորնամ. ա. Ծորնիմ. ։
Ծորան, ի, ից. գ. ։ չբի պէս վազելը, և վազելու բան, առու, փոզրակ, խողովակ, աղբիւր. ֊ լիւլէ, չէշմէ։ – ։ ա. վազող, ընթ։
Ծորացուցանեմ. ա. Ծորևցուցանեմ։
Ծորևլի. ա. վազող, թափող։
Ծորևմ, եցի
Ծրիմ, եցայ
} չ. չբի պէս վազել, վազիլ, փուռնը երթալ. ֊ աղմագ, պայմագ։
Ծորևմ, եցի
Ծորևցուցանեմ
} ն. վազցընել, կաթեցընել, ագարակ, ագարտմագ, ոռոգանք։
Ծորևնի, նւոյ. գ. ծոր պոռչի թիւեիր։
– Ծորևնոյ օդապակ. ծորի ջուրը ևփած. ֊ ֆրէնկ իզմիր չէքպէթիւ։
– Ծորևնի. կուևնի. ֊ սազըզ աղաձը։
Ծորի. գ. կծոմուած. նայ ընդ վ։
Ծորձոր, ոյ, ոց. կամ ի, ից. գ. ձոր ձորի նման՝ լեռներու մէջ տեղուտնք. ֊ ոչխար։
Ծորձոպակ, ի, ից. գ. ։ ձորիկ. ֊ ոչխարնք։ – ։ ա. և Ծոռձոպակ։
Ծորձորագ. ա. ծորձորի ձևով։
Ծոսանմն, լամն. գ. ծորիլը, թորթորիլը, վազելը, անցաւորութիւն. ֊ ագըշ, ագանաը, ագըպ կիմ մէ։

Ծառուն, ընդ } ա. լոյծ, վազուկ։
Ծոլուա }
Ծաց, ոյ, ոց. գ. 1 գոգ և գլուխ ամիսփաթ. 2 գօյուն, գուռնաղ։ – 2 սրտի՝ ծովու խորշ. 3 քէօրֆէզ, պուռնազ։
Ծոցածաղկենի. ա. Ծոցածիր։
Ծոցածիր, ծնի. ա. յիսկուխենէ Հօր ծընեալ միածին։
Ծուաքիմ. փախիմաւիլ, ամիսփուիլ, պատ[հուրտիլ։
Ծուէնք. գ. ծիւ ծիւ՝ բզիկ բզիկ եղած կըտոր, քաւըշ. 2 փարչէ, փալէ։
Ծուլաքար. ա. Ծուլապէտ։
Ծուլագոյն, գունի, ից. ա. խիտ ծուլ։
Ծուլաթից. ա. բոլորովին ծուլ։
Ծուլամ, ացայ. ա. Ծուլանամ։
Ծուլամտաւիլի. գ. ծուլութիի, անհոգութիւն
Ծուլանամ, ացայ. չ. ծուլնալ, իծուլնալ, անտրնալ. 2 իէմպէկլիք՝ էհմալըդ էիմէք։
Ծուլանք, նաց. գ. ծուլնալը, ծուլութիի։
Ծուլապէս. մ. ծուլաւիենամի, անտրնալով. 2 կէվշէքձէ։
Ծուլացուցանեմ, ցուցի. ն. ծուլացընել։
Ծուլացուցիչ. ա. ծուլցընող, ձանձրաւիի բերող։ [լիք։
Ծուլութիւն. գ. ծուլութիւն. 2 իէմպէկլ
Ծուխ, ծխոյ, ից. գ. մուխ. 2 իհւիհիւն, տաւխան։
Ծուծ, ծծոյ. գ. ծծնլը, ծծնլու բան։ (ամկ. ակօրի ուզնը, բուն միջուկը)
Ծուծք, ծծոց. գ. քիին ծակերը որ հոտը կամ օդը կը ծծեն։
Ծուղակ, ի, ից. գ. որոգայթ. 2 տուղագ։
Ծուղամ. տ. Ծուլամ, Ծուլանամ։
Ծուղուխիւն. ա. Ծուլուխիւն։
Ծունգն, կի Ծունգ } ծնգան, ամկ. ծունգք.
Ծունկն, կի Ծունկ } ծնգաց, գօքկի գովք. գ. ծունկ. 2 տիզ։
Ծունկ. գ. շալականի խոզ մը։
–Ծունկ բուսոց կամ տիմոյ. մայրան. 2 պոզաւմ, ֆիլիզ տիպի։
Ծունը կամ Ծունդը. նոյն ընդ վ։
–Ծունը կրկնեմ, արկանեմ, մտաուցանեմ, գնեմ, խոնարհեցուցանեմ. կամ Ի ծունը իջանեմ. ծունկ չոքիլ. 2 տիզ չէօքմէք։
–Ընա ծունը լամ. միամինակ լալ։
–Ծունը կապեմ. բոյսերու կապ կապ ընել. 2 պոզաւմ պաղտամագ։
Ծունդգութիւն. ա. Ծնրադրութիւն։
Ծուպ. ա. Ծոպ, և Ծուպի։
Ծուպ՝ի ծուպ. մ. ալիք ալիք. 2 տալղա տալղա։ [րի, նամխուրի։
Ծուռ, ծռոյ. ա. ծուռ մուռ. 2 էյրի պէյ.
–Ծուռ առնում. գալարիլ (օձի)։
Ծուռքիմ. ա. քիմը ծուռ։
Ծուսի, ծիւի, ծուխք. գ. 1 ծիխը. ալէկոծուխիւն, տանկաւլայ ըլլալը, զբազմունք, հոգ. 2 չայգընթիը, տաղտալա – 2 խնգիր, քննութի. 3 իհէֆիւիէ, ալայըշ։
Ծուխ. տ. Ծոպ։
Ծպաւօր. տ. Ծկրաւօրի։
Ծպնեմ, նցի. ն. կպցընել, փակցընել։
Ծպտեմ, նցի. ն. } 1 Հագուստը փոխել. 2
Ծպտիմ, նցայ. չ. } իհէպտիլ էիմէք, օձմագ. – 2 ուզ մը խոհեղոյն ծածկել, ըզծպել, ամիսփիլ, ոքօղել։
–Ծպտիմ. 1 ծռիլ բանէ մը զգուշանալու համար. – 2 սկզբէլ, փախչիլ։
Ծռամիզ. ա. ծռվիզ. 2 պոյնուզ էյըի։
Ծռանմ, նցի. ն. ծռնլ. 2 էյմէք, պիւքմէք։
Ծռուխիւն. գ. ծուռ ըլլալը. 2 էյբիլիք։
Ծրաքոլըլ, ի, իւ. գ. գծած շրջանակ։
Ծրագիր. գ. ա. 1 շրջագիր, տուռնըագիծ. 2 միւսէլէմէ, ըհամի – 2 կարգով գրած. 3 սըրտէն եռացըմիշ։ [մէք, շրջմագ։
Ծրագրեմ, նցի. ն. գծագրնլ. 2 ըհամ էիմ
Ծրագրութիւն. ա. Ծրագիր, 1։
Ծրանամ, ացայ. չ. բակ կապնլ։
Ծրար, ի, ից. գ. ծրարոց, կապոց, կծիկ, քսակ. 2 չըգըն։
Ծրարաւէր. ա. ծրար սիրող։
Ծրարեմ, նցի. ն. փաթթութիւնել, կապկպել, ամիսփնլ. 2 չըգրն՝ պօղչա էիմէք, ամամագ։
Ծրարոց. ի. տ. Ծրար։
Ծրափակեմ. ն. չորս դիէն պատել։
Ծրտիմ, նցայ. չ. մաշակմնիլ, իհաթխուիլ աղտեղութենան մէջ։
Ծրտեմ. ա. Ծրագրեմ։
Ծրծում. (ամկ.) ա. Ծծումն։
Ծրտիմ, բնաւ. չ. տրտիլ, ծխիլ։
Ծրտունք, ի մէջ ծրտունք. գ. ծուխ. 2 պոզաւմ։
Ծրտամ, նցի. ն. 1 ծխու իհոգալ կամ առնել իհոգոց. – 2 դահկիի ձգել ձկանց։
Ծփալի, կամ լից. ա. մ. ծփծրփած, ծրփծրփելով։ [2 չայգընթիըլը, տաղտալը։
Ծփական. ա. ալէկոծած, տանկաւլայ։
Ծփամ. տ. Ծփիմ։
Ծփանք, նաց. ա. Ծուխ, 1։
–Ի ծփանի կամ. ծփիլ։
Ծփելի. ա. ալէկոծ։
Ծփեմ, նցի } ն. ալէկոծնլ. 2 չայգաթիմագ։
Ծփեցուցանեմ }
Ծփիմ. նցայ. չ. ծփալ, ալէկոծիլ. 2 չայգանմագ։
Ծփին. ա. ծփծրփած, շաւժուն։
Ծփոց. գ. ա. խնոցի։
Ծփուռն, ծփման. գ. ծփիլը, ծփանք։
–Խնձաց ծփուռն առնեմ. ցնորիլ, մոլմնիլ։
Ծփունք. ա. Ծուխ, 1։
Ծօ, Ծօյա. ծմ տոյ. 2 օղլան։
Ծոզակ. ա. Ծուղակ։

Կ

Կ. կնն. Հնդեւոպականներէն տուա. Հայոց բաղաձայն անձայն, միջակ ընդ գ և ք. ուսոի և յծոլոգ անունց հնտ. ծունկք, ծունգք. անկ, անգ. գայթակղիլ, գայթագղիլ. ծակկել. քնել. պառկիլ. քիլ. կանուիլ, քանուիլ։

–Կ. կ. վաթեռուն. վաթեռնեղորդ։

Կա. կալ, ընկալ, անա. տ ալ առնառ

Կաբոս, ի. գ. (յ.) ամման. տ գաղ։

Կագ, ի, կամ ց. գ. վիճ, կռիւ. տ գավիկան

Կագագալիմ ոյց. ա. կռիւ հանող. տ գավիկաձիր

Կագական. ա. կռուի

Կագացող. ա. կագող, կռուող։

Կագնմ; նգի | ն. վիճնել, կռուիլ, կռուըտիլ.

Կագիմ; նգոյ | տ գավիկան՝ նիզա էիմ քը։

Կազ, ի. գ. 1 լաթի մը. տ կէզի – 2 ա. Կնքաքաոս (Նոկ ասիկ. Կազ կամ Գազ, է փոքր կանգուն)

Կազագործութիւն. տ. Ոսոսկչանկութիւն

Կազդուրական. տ. Կազդուրնգուցիչ։

Կազդուրագուցանեմ | ն. Հասոտտ կնգըն-

Կազդուրեմ; նգի | նել, ամըրցընել, զո-

Կազդուրնգուցանեմ | բացընել. տ գավիճ. [բնրել՝ կցկրցնել։

էիմ քը։

–Կազդուրեմ պատճառ. պատճառանք

–Կազդուրեմ. չ. կազդուրիլ. զօրանալ։

Կազդուրնգուցիչ. ա. ամրցընող. Հասոտտող։

Կազդուրութիւն | գ. ամրութիւն, Հասոտ-

Կազդուրումն | տութիւն։

Կազմ. ա. մ. պատրաստ, օրինաձ. տ Հագըր, թիէտարիքըն։ [չինք. տ թիագըմ։

Կազմ; ոյ կամ ի. գ. կազմուածք, ըրդ.

Կազմագործութիւն. գ. կահկարասի շինելը։

Կազմած, ոյ, ոց. և ի, ից. գ. 1 չինք, շինուածք. տ Հառիր, պինառ – 2 կահ կարասի, զարդերը. տ թիագըմ, էշնառ – 3 մեռած. նոյ կազմուածք։

Կազմական. ա. լաւ պատրաստուած (կնրատկուր)։ [մուածք։

Կազմակերպ. ագբ. ա. գ. կազմուած, կազ-

Կազմակերպում. նգի. ն. չինել, կոկել, Հնաոյնելը. տ ութիւնք։

Կազմակերպութիւն. գ. Հնարաւոր կազմուածք։

Կազմարան. տ. Գործարան։

Կազմել; նգի. ն. չինել, շտկըտել, կոկել, պատրաստել. տ նափմագ, ութիւնք, տօնամ մագ. էիէիմ իսկ էիմ քը, Հագըլամագ։

–Կազմամ գիրս. գիրք կապել։

Կազմիկ. ա. կոկ, կոկիկ. տ ութիւնկիւն։

Կազմիչ. ա. կազմող, չինող, զարգարող, պատրաստող, տանգծող։

Կազմուղական. ա. վարպետ։

Կազմոյ | գ. ծաթի ըրնե. տ զաթի ըրնե։

Կազմուրնի ունդ | գ. ծաթի ըրնե. տ զաթի ըրնե։

Կազմոց. ի. տ. Գործարան։

Կազմուած, ոյ, ոց կամ ի. տ. Կազմած։

Կազմուիմ. գ. կազմիլ, իլը։

Կազպին. տ. Գազպին։ [տամյաւ

Կաթ, ի, ից. գ. կաթիլ, կաթ մը, պուտ. տ

–Կաթ մի. պուտ մը, քիչ մը. տ պիր ազամ ըրդ։

Կաթ պուս, ի, ոց. գ. (յ.) մաքուր, զուտ (Ան անուններ իրենց կուտային Տվատաման կամ Կուտտման ազանգատուրքը)

Կաթեղբ, ի, ոց. գ. (յ.) Նատպան, ա-

Կաթիլ, ի. գ. (պ.) կոմս [թոռ

Կաթիմ; նգի. չ. 1 կաթկըթիլ. տ տամյամագ։ – 2 ցամքիլ. տ շաղգ ութիւնք։

Կաթնգուցանեմ, ցուցի. ն. կաթնգընել. տ տամյաթմագ։ [– 2 կաթնգը, վազելը։

Կաթիլ, թիլոյ, ոց. գ. 1 պուտ. տ տամյաւ

Կաթիկ. գ. պըտիկ մը. տ տամյամբրդ։

Կաթիմ; նգոյ. տ. Կաթնմ։

Կաթին, թիւն, թանց. գ. կաթ. տ պիւտ։

Կաթնաբնբ. ի, ից կամ ոց. ա. առաւտ կաթ

Կաթնաբոյծ. տ. Սանդնայ։ [տուռգ։

Կաթնաբուծնմ; նգի. ն. կաթ՝ ծիծ տալ։

Կաթնաբուծութիւն. տ. Կաթնաբնբ

Կաթնագոյն. ա. կաթի գունով։

Կաթնաման | տ. Սանդնայ։

Կաթնամնկը | տ. Սանդնայ։

Կաթնակնբագոյն. ա. խիտ պղտիկ, կաթի ուտող (տղայ). տ փէք մանկտի

Կաթնամիր | տ. կաթնատու, իր զա-

Կաթնամայոյց | կնի ծիծ տուող։

Կաթնապօխ. գ. կաթին ապրիլը՝ ծիծ։

Կաթնանամ; ոցայ. չ. կաթի գառնալ. տ պիտ էիմ քը։ [տագ։

Կաթնաջամբ. ա. 1 կաթ տուող – 2 կաթ ու-

Կաթնատոյն. ա. կաթով մեծցընող։

Կաթնատուութիւն. գ. կաթ՝ ծիծ ուտելը։

Կաթնատուն. ա. | կաթով սնած, սնու-

Կաթնատուն. ա. մ. | ցող և սնուցանելով։

Կաթնապրտու | տ. Սանդնայ։

Կաթնակնբ | տ. Սանդնայ։

Կաթնակնբագոյն. ա. նոր ծիծ ուտող, պղտըկիկ տղայ։

Կաթոգի | ա. մ. պիտը՝ Հոգին կաթ ելլու

Կաթոգին | պէս գուրգուրացող, գուրգուրալով, շատ կաթոտով փափաքով. տ աբ-

զուարճանալ, հաղթելի։
Կաճոզնիմ, եղայ.չ. խիստ կարօտով գուբ. գուբալ. փափաքիլ սրտանց. ֊ արզու՝միւսոյն էմ մէջ, հասկէմ չէքմէք։
Կաճողիկնայ, կէի, իլ կամ կնայլ. ա. գ. (յ.) կաճուղիկնայ՝ ընդհանրական (իմըղեմը). ֊ բիտալէի առնի։
Կաճողիկնցի. ա. մայր ժամուն (քահանայ)։
Կաճողիկ, էի, իւ. ա. գ. (յ.) 1 կաճուղիկ, ընդհանրական (նկնդեցի Ք.բիստոսի)։ – 2 մայր ժամ՝ գմբեմոլ – 3 կաճուղիկնայ իմ։
Կաճողիկեական. ա. Կաճողիկնայ։
Կաճողիկոս, ի. կոստունք, կամ կուք, ոսց. գ. ա. (յ.) 1 կաճուղիկոս, ընդհանուր պատրիարք մէկ ազգի։ – 2 հայրապետ, եպիսկոպոսապետ, քահանայապետ, պապ ընդհանուր նկնդեցւոյ։ [տուէր
Կաճողիկոսական. ա. կաճուղիկոսաց յատ.
Կաճողիկոսարան, ի, ոց. գ. տուն և սիճոս կաճուղիկոսի, հայրապետանոց։
Կաճողիկոսութիւն. գ. 1 պատիւ և իշխանութիւն կաճողիկոսի, հայրապետութիւն։ – 2 (յ. ոձով) արքունի հաստատութիւն. ֊ քահանայ պէյլիք։
Կաճոտ, ի, ոց կամ ից. ա. ցանկասէր, գէշ մարդ, գէշ կնիկ։
Կաճուած, ոյ, ոց, և ի. գ. կաճելը, և կաճիլ. պատ. ֊ տատմանոյ, տատմայ
Կաճուճ, իմ. գ. կաճելը։
Կաճոտ, կամ Կատոտ, ի, ից. գ. խոզկին, մեծ պղինձ, պղտիկ պղինձ, պատուկ. ֊ գազան, թիւնաւիլէ։
Կալ, ոյ, ոց, և ի. գ. 1 ցորենի կալ, և կանելու ցորենի դէզ. ֊ հատմանո. – 2 բակ յատատոցաց. ֊ հալէճի։
Կալական. ա. Կալանաւոր։
Կալակատոյց. ա. կալի պէս գլուած, իրար վրայ գրած։
Կալանական. ա. Կալանաւոր, 1։
Կալանաւոր, ի, ոց. ա. գ. 1 բռնուած բանտրած, կապած. ֊ իմուիմուգ, մահապատ. – 2 բռնող, պահիչ. ֊ իմուիմուհու, հիլլատոր։
Կալանաւորական, ի, ոց. ա. գ. բանտրած կապած, կամ բանտապետ, կամ բանտի բերէք չինող. ֊ չիլինկիր։ [դրատիրոջ։
Կալանաւորութիւն. գ. բռնուիլը, բանտրուիլը։
Կալանդնամ, կամ Կաղանդնամ, եցի. ն. պատնել կապկրտել (կոտրած տեղը). ֊ սալմագ, պատղամագ (գրբրգիչը կբի)։
Կալանդնամ եցի. ա. ած ձգնել, բռնել. ֊ իմուիմագ, հատատ էմ մէջ։
Կալանք, նաց. գ. բռնել կապելը, բանտելը, բանտ. ֊ իմուիմատոր, հատատ էմ մէջ տեղ
Կալաշ. ա. (ար.) բանտուկ, խնդիմ. ֊ քէչէ։
Կալապետ, ի, ոց. գ. կալին տէրը. ֊ հալքատեղ. ա. Կալ։ [մանատեղը։
Կալաքար, ի, գ. կալէքարը, տղ ալքարին, խոտի մը մնխիր՝ աղի պէս քարացած. ֊ գալի, սօսատ։ [կապած։
Կալ և կապ. գ. ա. բռնել կապելը, բռնած
Կալտամ, կամ Կալնտամ. ա. Կալտամ, կալին Ունիմ, կալայ։
Կալտական. ա. բռնելու ոյժ ունեցող։
Կալտութիւն. գ. զօրութիւն, կալտութիւն, սատանայը։
Կալտի, ատոյ, ատաց. ա. կալը աշխատող (նզը), կամնատայլը քաշող. ֊ հալմանձի։
Կալտայ. գ. կալք, կալելը. ֊ հալմանալը։
Կալտած, ոյ կամ ի, ոց. գ. 1 ունեցած կամ ձեռք ձգած տեղը. ֊ միւլք։ – 2 բռնելը, տէրութիւն, իշխանութիւն. ֊ զապթի, հիւքմ։
Կալտկատ լինիմ. կատարել, կաշկանդիլ։
Կալտամ, կալի, նկալ կամ կալ, կալէք. ն. 1 ունենալ, բռնել, արգիլել. ֊ թուիմագ, մէն էմ մէջ։ – 2 կը։
Կալտուն, լմանս. գ. 1 բռնելը, բռնուիլը։ – 2 բանդկացութիւն – 3 ունակութիւն, կիրք, յօժարութիւն – 4 վերաբերութիւն մը, կապակցութիւն։
Կախ. ի կախ. մ. կախած, կախուած ձեռքով. ֊ ասրլը, ասրգրգ։
Կախադան, ի, ոց. գ. 1 կախելու՝ առնչելու գործիք, խաչ. ֊ տար աղաչի, իսկէնձէ աղաչի։ – 2 կախուիլը, կախ ձեռքը (մարքի). ֊ ասրլմասը, մուալէգ գալմասը։
Կախադանագործ բուրաստան, Կախադանաբուրաստան, Կախադանաւոր բուրաստան } գ. կախուած չէնք՝ քանուածք՝ պատրէգ. ֊ ասրլը՝ մուալէգ ատմալգ, պահչէ։
Կախադանեմ, իմ. ն. կախել, կախուիլ. ֊ ատմագ, ասրլմագ։
Կախան. ա. Կախադան։
Կախարդ, ի, ոց. գ. ա. կախարդ. ֊ ֆալչի, պիւլիւճի։
Կախարդաբար. մ. կախարդի պէս։
Կախարդագիտութիւն. գ. կախարդութեան արհեստ։
Կախարդական. ա. կախարդի յատուկ, խաբէական, խարդախ։
Կախարդանք, նաց. գ. կախարդի գործ. ֊ պիւլիւ, ֆալը [խարդախութիւն։
Կախարդասաը, ի, ոց. ա. կախարդ, կախարդեմ, եցի. ն. դիւթել. խաբել. ջրաւալ, կապ ընել, կապել. ֊ պալտամագ։
Կախարդիք. ա. Կախարդանք։
Կախարդութիւն. գ. դիւթութիւն, մոգութիւն, խաբէութիւն. ֊ պիւլիւճիլիք։
Կախեմ, եցի. ն. Կախիմ, Կախեալ կամ կ. կախել. կախուիլ. փակչիլ, կապուիլ. ֊ աս

մագ, ասըլմագ, զագմագ, կէրմէք, սէրմէք, ասըգընմագ, պաղամագ, պաղանմագ։

Կախիմ։ կ. ինքզինքը կախել։

Կախուձն, խման. գ. կախուիլը։

Կածան, ի, աց. գ. բարակ՝ նեղ անցք։

Կածանեմ. չ. նեղ տեղէ անցնիլ։

Կակազ, ի, աց կամ ից · ա. խօսուած. տ քէքէչ, փէփէչ։ [փէչէմէք։

Կակազեմ, ացի. չ. կզկզալ, կմկրմալ. տ փէ.

Կակազուա, ի, աց. ա. Կակազ։

Կակազուձն. գ. կակազելը։

Կակայիմ։ ա. Կայկայիմ։

Կական, ի, աց. գ. Ձիւ, Ձուալը, գոռում գոչում. տ նայզաթար [ընելը։

–Կական բառնամ. Ձուալ, գոռում գոչում

Կական
Կականաթար } մ. օգթալով. տ էգիւր էօքիւրը

Կականաթարձ
Կականագոչ } ա. մ. Ձուացող, Ձուալոլիք

Կականալի
Կականալիք
Կականաւոր } ա. լալագին. տ ճիղանլը։

Կականեմ, ացի } ն. չ. Ձուալով լալ օգթալ.

Կականիմ, ի ցայ } տ տատիճիրնատ էմ մէք։

Կականող. ա. օգթալի ձայն Ղանող (մ ոչուն)։

Կականուձն, նման. ա. Կականի

Կակաչ, կամ չուն. ա. Կայկաչ, չուն։

Կակաչեմ. ն. աքաղաղին պոռալը։

Կակաչուձն. գ. Ձուալը, պոռալը։

Կակաղ, կամ Կակաշ, ի, ից կամ աց. գ. ։ կակաչ ծաղիկը. Կարմրուկ. տ լալէ ։ – 2 (վայրին). տ կէչինՁիկ չիչէկ։

Կակիլրակ, կամ Կակճիրակ. գ. կախա գլխ ղը. տ խխրըչէմնէկ։

Կակղաբան. ա. անօյշ լեզու (կեղծաւոր)։

Կակղագոյն, գունի, ից. ա. կակուղիկ. տ նուշնաՁիգ, նագիք, կէվէչՁիք։

Կակղական. ա. կակուղ։

Կակղամիտ. ա. միտ կակուղ. տ նուշնագ էմելի։

Կակղամտիմ. գ. մտքիդ կակուղ կենդանի։

Կակղամտութիւն. գ. միտ կակուղ ըլլալը։

Կակղանամ. ացայ. չ. ։ կակըղնալ. տ նուշ շամագ, կէվշէմէք։ – 2 սիրտը կակըղնալ, զաբթի գալ։

Կակղապէտ. մ. կակուղ կնրպոսի։

Կակղացուցանեմ, ցուցի } ն. կակղցընել, փափկացընել, մեղմել, թուլցընել. տ նուշնաթմագ, կէվշէմէք։

Կակղեմ, ացի
Կակղնցուցանեմ

Կակղացուցիչ. ա. կակղցընող։

Կակղատ. ա. Կակուղ։

Կակղութիւն. գ. փափկութիւն, թուլութիւն. տ նուշնագլըգ, կէվշէկլիք։

Կակղուդէշ. ա. Ձգնըր կակուղ։

Կակղութիւն, դնան. գ. կակղելը, իյլ։

Կակուղ. կղզ կամ կղչ. ա. փափուկ. տ նուշ շագ, նագիք։

Կահ, ի, ից. և օբ, ուց. գ. կահ կարասիք, սաման, գործիք, շալուական իներ. տ ալէճ, էշեա, մալ մէյտ։ [գոմագ։

–Կահ առնեմ՝ ունիմ. գործիքնանել. տ ալը.

Կահակալ, ի, ացի. ա. գ. բանուոր. տ ըրղաճի։

Կահակիր
Կահակալ } ա. քեւռ տանող։

Կահաւորեմ, եցի. իմ, եցայ
Կահաւորութիւն Համարիմ
Կահնմ, եցի. հիմ, եցայ } ն. չ. Ձահաւոր և Ձարկաւոր ըլլալ, ջանալ, Ձարտարել, յարմարիլ, շինել, պատրաստել. տ միւնասիպ կէօրմէք, տիւզմէք։ [գաթը, տէխթիխ

Կահոյք, ոյքի, ոց. գ. Ջրի սաման. տ սու

Կահոյութիւն. գ. Հարկաւորութիւն. տ կէրէկլիք։ [իմօխալ։

Կաղ, ի, իւ, աց, իւք կամ օք. ա. կաղ. տ

–Կաղ՝ի կաղ. Կաղ՝ի կաղս. Կաղս՝ի կաղս. Կաղ ընդ կաղ. մ. կաղ կաղ, կմկրմալով, վախվըխելով, Ձորով, կամաց կամաց, սանկ նանկ. տ իմ օխալ իմ օխալ, չաբթըդ չըբթըդ, կիւ Ձնգէլա [լով (քալել)։

–Կաղ՝ի կաղս. կամացուկ և իմ ներս և կոխան

Կաղագոյն. ա. ։ աւելի կաղ՝ տկար՝ նուա մնացած։ – 2 անյարմար։

Կաղակարծ
Կաղակարծելի } ա. մ. կակածելի. տ շիւալ

Կաղակարծելի } հէլիւ – տա և Կեղակարծ։

Կաղակարծեմ. ա. Կեղակարծեմ

Կաղակարծութիւն. ա. Կեղակարծութիւն։

Կաղկրկին. ։ ա. մ. եղկու գին կաղացող, կաղալով։ – 2 ա. եղկու մոքով (խօսք)։

Կաղաղ, ի, ից կամ աց. գ. գազանի տեղ. տ Ձանաւոր նախ առը։ [դուանք։

Կաղաղանք, նաց. գ. կաղալի նման տեղ

Կաղաղացնալ. ծաձուկ տեղ նստած։

Կաղամ, ացայ կամ աչի. չ. կաղ քալել. տ իմ օխալլանմագ, ազամագ։

Կաղամախ, ի, ից
Կաղամախի, խայ, խաց } գ. կախմախ. տ գամագ։

Կաղամոր, ի, աց. գ. (յ.) իմանալի ամնա. տ տիպիմ, օգգար [Ղանաթ, քէչէմ

Կաղամբ, ի, ից կամ աց. գ. կաղամբ. տ լա

Կաղամբակուրծ. գ. կաղամբի միջուկը։

Կաղամբավանձառ, ի, աց. ա. գ. կաղամբ ծախող. տ լահանաՁը։

Կաղամբիա
Կաղամիա } գ. խնկի տեսակ։

Կաղանամ, ացայ. ա. Կաղամ

Կաղանգ, ի. Կաղանգք, գաց. գ. (յ.) ամ ագլոխ, ամնամուտ, և տարեմուտ. տ այ պաչը, նըլ պաշը։

Կաղանգացոյց, ցուցի. գ. գուշակական մանտուխի. ըստ յՀնոնց՝ և օրացոյց։

Կաղանգեմ. ն. չ. ա. ։ Կաղանգեմ – 2 կաղանգչէք տալ։

Կաղանդիկն, ի. գ. տարեգլուխ, կաղանդ։
Կաղանչան, կամ Կաղանչան, չանան, կաղընչան. գ. կաղանչային՝ կաղնչոյի տակ, կաղնաձիւղ խոտ պէսպէս՝ վոր լուծող. տ սիւռիւլէն, սիւռիւռէ։
Կաղապարը, ի, ացս. գ. կաղապար. տ գալըպ – տն և Կաղափար։ [գործը)։
–Կաղապար արկանել: օրինակ տալ (մէկուն
Կաղապէս. մ. կազմ նմանս։
Կաղացուցանեմ, ցուցի. ն. կաղացընել, չբլթոդուլ հասկնալու քաղել, խոտորցընել։
Կաղաւեմ, եցի. չ. պաղ կենալ սձի՝ ձմեռ
Կաղ ՚ի կոզ. ա. Կաղ։ [առնելու
Կաղնի, եցայ. ա. Կաղամի
Կաղին, գնոյ. գ. 1 կաղնապտուղ. տ ֆըն-ըրդ։ – 2 վայրի կաղին. տ գային, գայն, պէլլուտ, փալամուտ
–Կաղին. կաղնի ծառս [դին։
–Կաղին արքայական. ա. Արքայական կա-
Կաղկանձեմ: չ. ձայն ձագի կաղկընձնել, կընձըկընձալ. տ ինլէմէք։ [չալ
Կաղկանձողական. ա. վընկվընկալով աղա-
Կաղկաջահոս. ա. Կարկաջահոս
Կաղնին. ա. Կաղջին
Կաղնածին. ա. կաղնի ծառէն բուսած։
Կաղնահատուն. գ. ծառի վրայ հասած կաղին [լոց։
Կաղնահաւ, ի, ացս. ա. կաղնի ծառեր կըն-
Կաղնապտուղ. ա. Կաղին
Կաղնատուս. ա. կաղին տուող։
Կաղնատուն. գ. կաղնեաց տեղ։
Կաղնի, նեաց կամ նոյ, նեաց. գ. 1 ծառ վայրի կաղնոյ, մշայ. տ մէշ, փալամուտ։ – 2 ընտանի կաղնիի ծառ կամ թուփ։
–Գեհենի կաղնի. ա. Լնդդախտ։
Կաղնուտ. գ. սէզի տեսակ մը։
Կաղուէխէն. գ. կաղ ըլլալը. տ թօխալըգ։
Կաղպաղ. ա. Կաղապար։
Կաղջին, ջնոյ. որ և Կաղնին, Կաղչին. 1 գ. ծնփերու ցեխ. տ սըլամ – 2 ա. կաւուռ,
Կաղտի. գ. ուռնիկք մը։ [կպչուն։
Կաճ, ի, իւ. գ. ճաղիք. տ քէչէ։ [ուն
Կաճակուռ. ա. կռած կաճէ. տ սրգը քէչէ-
Կաճառ, ի, ացկամ ից. գ. Հանգէս, ա-ուեան, բազմութիւն. տ պիլլիք, ճէնիս, խալգ։
Կաճառախիտ. ա. շատոր մէկտեղ եկած։
Կաճառական. ա. Հանդիսական։
Կաճառակից. ա. Հանդիսակից, կենակից, խոտակից։
Կաճառաձեմ. ա. Հանդիսաւոր։
Կաճառանոց. գ. 1 ճկուն ժողովուրդ ուեր – 2 գէզ, շեղջ։
Կաճառեմ, եցի } չ. մէկտեղիլ, կենակցիլ։
Կաճառիմ, եցայ } խոտակցիլ։
Կաճառօրդ, ի, ացս. ա. Կաճառականից։
Կաճառուհի, ուհւոյ. գ. խոտակցուհի, կենակցուհի։
Կաճենայ, կամ Կաճէ, ճէի, իւ. ա. կաճէ շինած, կամ հագած. տ քէչէճէն, քէչէլի։
Կաճղիալակ. գ. կաճէ հիւսուածք. տ քէչէ։
Կաճին, ճնոյ կամ նի. գ. բուն ալմաստը թել թել։
Կամ. գ. ա. Կամն, և Կամք, և Կոր։
Կամ. Եւ կամ. Կամ թէ. շ. կամ, և կամ։
–Կամ, կամ թէ. և ոչ։ [տ եան, եախտա-
Կամ, Կամք. գ. կամութիւն, ծամութիւն, կամնարաձեւութիւն։
Կամ, կաս, կայ, կացի, կաց, կացէք. չ. կայնիլ, կենալ. տ տուրմագ։
–Կալ. կեցայ կենալու, տեղաւորուելու. տան ատօրգումի եանց մէկը։
–Կամ, կայ, չկայ. գոյ, չեք։
–Կամ. ապրիլ, այդպէս տեղն կենալ։
–Կամ. Հաստատուիլ։
–Կամ. դադրիլ։
–Կամ. Կամ ձնամ. տպաստել։
–Կամ ձնամ յիմիք. շարունակել բան մը, յարատեւել։
–Կալ բանի. խօսքին կատարուիլը։
–Կայ իքրտաւոյի կայ, պահեստ կայ կը ձնայ։
–Կամ ՚ի վերայ. ի հատու ըլլալ, հասկընալ – 2 վրայ կենալ, վրակնդու ըլլալ։
–Կամ հակառակ, ընդդէմ կամ. գէմ կենալ – տն և Կալ՝ Առաջի, ի քաց, ՚ի Սպասու, յԱղօթս, և այլն։
Կամարգլոր. ա. մ. կամար գլորած։
Կամարձաց. տ. իր կամարը հետևոդ [րիլ։
Կամարձագ լինեմ: կամար թողուլ, հրաժա-
Կամարհաւ. ա. Համարհաւ, Համարձիւ։
Կամարծին. ա. կամար եղած. տ քէֆինէ, նիսապէմինէ։
Կամարկ, ի, ացս. ա. ուղածը, հաճոյ, ա-նոյշ, կամացուկ. տ լամիճի – 2 մ. ախորժ կնոպով, յօժարութեամբ։
Կամարկք. գ. 1 ուզած բանները. տ քէֆ, օէֆաս – 2 հրամայուած ուռնիկք։
Կամարկագոյն. ա. մ. աւելի ախորժանօք։
Կամարկան. ա. կամքի բան։
Կամարկատար } ա. ուրիշի կամքը կատա-
Կամարկատարու } րող, հաւատարիմ, հնա-
–Կամարկատար. իր կամքը ընող։ [զանդ։
Կամարկատարութիւն. գ. մէկուն կամքը կատարելը սիրով, հնազանդութիւն. տ իմտաթի։
Կամարկար. ա. 1 յօժարակամ, ազատօրէն և սիրով ընող՝ եղած, անձնիշխան։ – 2 կամարկաս։ – 3 յօժարակ, հաճոյ։
–Կամարկար միտք. ա. Կամարկարութիւն։
Կամարկաս } մ. ուզելով, սրտանց ա-
Կամարկարաբար } զատին պէս, սղէկ մը։
Կամարկարաբէս } զատին պէս, սղէկ մը։
Կամարկարաբէս }

Կամակալիլ. ա. կամքով սահմանուած։
Կամակալիմ, բնալ, լոզ. չ. իր կամքովը շարժիլ, կրնալ ընել։
Կամակալող. ա. 1 ինքնիշխան, զօրաւոր – 2 յաջողակ, կարիճ, կրցող ընել։
Կամակալութիւն. գ. 1 ինքնակամ յօժարութիւն, անձնիշխան ազատութիւն զէպ ի լաւը կամ վատթարը. 2 բանիլի, քէֆ։ – 2 կարողութիւն, իշխանութիւն։
Ի Կամակալուց. մ. իր կամքովը, ուզելովը։
Կամակատոյց. ա. իր կամքը ընող՝ պաշտող։
Կամակից, կցի, ցաց. ա. մէկ սիրտ՝ մէկ հոգի. 2 սրտակից։
Կամակոյր } ա. 1 կամաքաձև, ոլոած,
Կամակոր, ի, ից } ծառած, ծռմըռկած, ծռուռուտուռ, մռլած. 2 էյլի պիլլիս։ – 2 ևս քաշուող անհոգութիւնամբ (ուսմունքէ), ծոյլ։ – 3 յամառ։
–Կամակորս. մ. ծռուռմուռ, ոլոր մոլոր։
Կամակորախաս. ա. ծուռ՝ մռլալ բան խօսող։ [լել. 2 էյմէք, պօզմագ։
Կամակորիմ, եցի. ն. ծռմըռկիլ, խանգամ։
–Կամակորիմ յուսմունէ. ուսմունքէ փախչիլ, ծուլանալ։
Կամակորութիւն. գ. ծռուռթի, խոտորումն։
Կամակութիւն. գ. Համոյքը։
–Հնչ. կամակութիւնք. փափկութիւն, հեշտասիրք մարմնոյ։
Կամակրկիմ. ձեալ. չ. կամակից ըլլալ։
Կամակցութիւն. գ. միաբան հաւանութիւն։
Կամահաճոյ. ա. Կամակատար, և Կամապար։
Կամահաճութիւն. ա. Կամակատարութիւն։
Կամամոհ լինիմ. ինքը զինքը սպանանել։
Կամամատ. ա. կառաւէլը, կամապաշտ։
Կամամոտածական. ա. մեկամոտածական, իր խելքէն հնարած, չինծու։
Կամայ, ի, ից կամ այլց. ա. կամաւոր, կամքը ու գիտնալով եղած։
Կամայ. մ. կամաւ, ուզելով։
Կամայական, ի, ից. ա. իր սրտէն փրթած. 2 քէնաի կէօյնիւնտէն զօսմուշ։
Կամայաէտ } ա. կամաւոր, յօժարական,
Կամայօրդը } ինքիրմէ շարժած, սիրով և
Կամայօժար } ղած։
Կամապաշտ. ա. իր կամքը պաշտող, յամառ. 2 ինատչի։
Կամապաշտիմ. չ. իր կամքը պաշտել, յամառիլ. 2 ինատ էթմէք։ [ինատ։
Կամապաշտութիւն. գ. յամառութիւն. 2
Կամաս. գ. զգեստ. 2 ձամէ։
Կամասէր. ա. Կամապաշտ։
Կամար, ի, ից. գ. 1 կամար, զօսմ. 2 քէմէր, գուշագ, չէմնէկը։ – 2 կամարնեալով շէնք. 3 քէմէր ալիր – 3 գմբէթի, խորան, շրջանք երկնից։
Կամարագործեմ. ն. կամարի պէս շինել։
Կամարազարդ. ա. կամարներով զարդա-
Կամարածու. ա. գօսի կապոզ [րած։
Կամարակազմ. ա. կամար շինող։
Կամարակապ. ա. կամարներով կապած. 2 քէմէրլի, քէմէր ալիր։
Կամարակերպ. ա. կամարի կերպով։
Կամարակիցք. գ. կամարին մէջտեղի քարը. 2 քէմէրլի պաշը՝ սրբեալը։
Կամարաձգութիւն. գ. կամարի ձգուածք։
Կամարաձև. ա. մ. կամարի ձևով։
Կամարապարկ. ա. գմբէթեմաւոր։
Կամարառնամ, ացեալ. չ. կամար ձևանալ։
Կամարանի. գ. կամարներ. 2 քէմէրլէր։
Կամարանման. ա. մ. կամարի նման, գըմբեթեմաձև։
Կամարապատ. ա. Կամարակապ։
Կամարաւոր. ա. կամարի ձևով։
Կամարաւոր, ի, աց կամ ից. ա. 1 ուրիշի կամքը ընող, սիրով ծառայող, հնազանդ։ – 2 ասուածահաճոյ, պաշտօնեայ Աստուծոյ, կրօնաւոր։
–Տէր կամարաւոր. ինքն Աստուած կառավող զկամն և զկիսզրածաց, կամ իր կամքը գըլխ ուածող. և ակր զօրութեամբ՝ երկնային զօրաց. որք անվախ կատարին զկամն նոյ։
Կամարաւորեմ. ի, աց. նոյն ընել ինչ։
Կամարաւորութիւն. ա. Կամակատարութիւն։
Կամարաւոր. ա. կամարներ օձնեցող. 2 քէմէրլի, գուշագլը, տալ գուշագ։
Կամաւ. 1 մ. կամքով, ուզելով. 2 կէօնիւլ իլէ – 2 ա. կամաւոր, կամայական։
Կամաւոր, ի, աց. ա. ազատ և յօժար կամքով եղած. 2 կէօնիւլլիւ, իրատէլի։
Կամաւոր } մ. ուզելով. 2 իրատէլի իլէ։
Կամաւորաբար }
Կամաւորական. ա. Կամաւոր։
Կամաւորապէս. ա. Կամաւորաբար։
Կամաւորիմ, եցայ. չ. յօժարիլ։
Կամաւորութիւն. գ. կամաւոր ըլլալը։
–Կամաւորութեամբ. մ. կամքը, կամքով. յօժարութեամբ։
Կամբի, լոյ, լնաց. ա. կամեցող, ուզող։ որպէս և Ակամբի, չուզող։
Կամբութիւն. գ. կամեցողութիւն, կամք։
Կամենամ, եցայ, եցող. (անկ.) ուզենալ, ուզելու ըլլալ – ան և Կամիմ։
Կամեցող, ի, աց. ա. 1 ուզող. 2 խոհէյէն – 2 ուզուած, կամաւոր։
Կամեցողական. ա. որ կրնայ ուզելը։
Կամեցողապէս. մ. ուզելով, կամքը։
Կամեցողութիւն. ա. Կամբութիւն։
Կամեցուցանեմ, ցուցի. ն. ուզեցընել, յօժարեցընել։
Կամ իմ. ա. Կամ. չ։
Կամիմ, մեցայ, մեաց. մեցնալ. մեցող, կամ

կամող , մլ. ն. կամիլ, կամենալ , ուզել, ուզենալ. ֊ խմէ ֊մէք։
–Կամիմ ընդ, ՚ի . հաճիլ , յօժարիլ։
–Կամէր լուսանալ . ափոխ լուսնալ , լուսնալու վրայ էր։
–Ձկամիմ: (արժանի) չսեպել՝ չսեպնալ ։
Կամիլեմ, նգի . ն . կամալ՝ գօսի կապել , ձիջքը պատել. ֊ գուշանմագ։
Կամն, մին, մունք, մանց } գ . կամ, կամին ,
Կամնաւորիչ, ի, իցդ } ձառձառաք , ցուլն կամելու ապլ ։
Կամչանամ, և Կամչոտիմ. չ. ։ կամապաշտութիւն ընել –2 խոստանալ և կուրնալ
Կամող, ի, ացւ. տ. Կամեցող [սրտիւ
Կամոյն } մ. կամալ , իր կամքը . ֊ իրա֊
Կամոյնն } տէմի իչէ։
Կամուխեան. գ. կամք, ուզելը։
Կամուրջ , մրջի կամ մուրջիր, ջաց. գ . կամուրձ, կամուրձ. ֊ քէօփրիւ։
–Խնձը կամրջաց } ա. ՚ի Խնձը։
Կամրջախնձը }
Կամրջեմ, նցի. ն. կամուրջ կամ կարմրջով կապել։
Կամփոակ, ի, ացւ. գ. որ և Կամնակ, Կամոակ.(յ.) նղնաման՝ չիշ –տ՚ն և Սլտւակ։
Կամք , մաց, մաք . գ. կամքը, և ուզածը. ֊ կէօնիւլ, միւրատ։
–Ըստ կամ. մ. ուզածին պէս. ֊ խմէ էտիչ կիպի ։
–Ի կամաց. մ. ուզելով. ֊ խմէ էյէլէք։
–Ցոյ կամաց. ակամայ, չուզելով ֊ զորուլա։
–Կամ՝ է, Կամք ևն. ապէկ կ՚երևնայ. ֊ էյի կէօրիւնիւը, խմէ էր։ [Ձայքը կատարել։
–Կամն առնեմ ումեք . ուրիշի կամքը՝ հաՂամք . տ . Կամ. գ .
Կայ. գ. գոյացութիւն։ [կայ։
Կայ . ա. ։ կայուն, հաստատուն ։ –2 նեղ֊
Կայ, ՚ի կայի, գկայ } գ. կենալը, կենալու կամ
Կայք, յից, իւք } կեցած տեղը, կեցուածք, կացք. ֊ տուբուչ, տուբմասը։
–Ձկայ առնում: կենալ, կայնիլ, դադրիլ ։
Կայական. ա. տեղը կեցող՝ կեցած։
Կայականութիւն. գ. կայունութիւն, վճռակ։
Կայան, ի, ից. գ. ։ կենալն, կենալու տեղը – 2 իր քուն տեղը, բնակարան, կողմ։ – 3 հաստատ կենալը, դադրիլը։ – 4 ա. կայուն, հաստատուն։
Կայանամ } ացայ. չ. տեղաւորիլ, կայնիլ,
Կայանանամ } դադրիլ. ֊ տուբմագ։
Կայանաւոր. ա. կայուն, հաստատուն։
Կայանաւորիմ, բնակ. տ. Կայանամ
Կայանաւորութիւն } գ. կենալ մնալը։
Կայանութիւն }
Կայարան, ի, ացւ. գ. կենալու տեղը։
Կայաւորանամ. տ. Կայանամ
Կայեան, ենի, իցդ. տ. Կայան։
Կայեանաւոր. ա. կենալու (տեղ)։ – տ. և Կայանաւոր։
Կայենական. ա. հաստատուն (տեղ)։
Կայէնատիպ. ա. կայնի նման, չար։
Կայթ, ի, իցդ. գ. կիթաց, կտրուկ սապատ. ֊ սէփէլէմ, քիւճիէ։
–Կայթք, թի իցդ. ցատքռտել, տոքի դիքռտոց, շարժմունք. ֊ քըլքըշէ, թէփրէտի։
Կայթանեմ } չ. ցատքել, ցատքռտել, ծափ
Կայթեմ, նգի } զալնել. ֊ գըլըսամագ, թէփրէչնէք ։
Կայթիւն , կամ թեան, թիմն , անդ . գ. ցատքռտելը, տոքով ձեռքով շարժմունք՝ [ձայներ։
Կայթիք. տ. Կայթք
Կայթոտ. ա. ցատքռտող։
Կայթուանի. տ. Կայթիւն։
Կայինուհի, հւոյ. գ. քոյր և կին Կայնի։
Կայլակ, ի, ացւ. գ. կաթիլ. պուտ. ֊ տամլա, գաթէյէ։
Կայլակաձոտ. ա. կաթիլի պէս վազող։
Կայլականամ, ացայ } չ. բնել, ջրի կամ ա֊
Կայլակեմ, նգի } բանն վազել՝ ցաթիկել. ֊ ագմագ, սըղմագ։ [ցընել։
Կայլակնացուցանեմ. ն. բնեցընել, վազ֊
Կայլակումն, կմանց. գ. բնելը, վազելը։
Կայծ, ի, իցդ. ա. կած, կայծ. ֊ գըլգլձրմի։
–Կայծ. կրակի գոյն քար . տ . Կարկհան։
Կայծախառն } ա. կայծերով խառն. ֊
Կայծակախառն } քէօզլի։
Կայծակալ. գ. կայծ կամ ո և իցէ տաք բան բռնելու գործիք։
Կայծականամ, ացեալ. չ. կրակ դառնալ՝ կարմիր. ֊ աթէչ քէսիլմէք։
Կայծակեմ, նգի. չ. կածկըռտել, կածկըռտալ և կայծակ զարնել. ֊ չիմչէք չագմագ։
Կայծակն, կան, կունք, կանց. գ . ։ կայծ, և վառած կրակ. ֊ գըլգլձրմի – 2 կայծակ. ֊ նըլտըրըմ։ – 3 կածռաիկ . ֊ խրդարձրգ ։ [փայլ։
Կայծակնաբորբոք. ա. վառուած , լուսաչքով։
Կայծակնաբուղխ. ա. կրակ ցաթիկնցընող. ֊ աթէչ սաչան։ [կեցոյն։
Կայծակնագոյն, գունոյ. ա. Հրագոյն, ոսկեգոյն։
Կայծակնամած. ա . կրակ թափող. ֊ աթէչ փիւսկիւրէն։
Կայծակնակերպ. ա. կրակի նման։
Կայծակնահանու . ա. կրակ հանող՝ ցաքնցընող։
Կայծակնահար առնեմ } կայծակով կամ
Կայծակնահարեմ } կայծակի պէս զարնել։ [լոյս ցատքռտցընել։
Կայծակնաձայնանգուցանեմ. ն. կայծ
Կայծակնամաքուր . ա. Հրաշալի կայծով կրակով մը մաքրած (Եսայի)։
Կայծակնաչուն. ա. կայծակի պէս։

Կայծակնատաք. ա. կայծով կրակով խորո-
կուած։ [տաբասի ձգոդ։
Կայծակնատարափ. ա. կայծով կրակով
Կայծակնաւար. ա. կայծ՝ կրակ զօրաձգող,
զարբին՝ և իր գործիքը։
Կայծակնաւարտ. ա. կրակէ մազ ունեցող։
Կայծակնատարած. ա. չորս դին կայծ՝ կր-
բակ տարածող։ [կայծակ ֆաշխող։
Կայծակնատարափ. ա. անձրևի պէս կրակ՝
Կայծակնատանիչ. ա. որ կրակին կը նմանին։
Կայծակնացայտ. ա. որ կայծակ կը ցատ-
քեցընէ։
Կայծակնացոլ. ա. փայլակնացայտ։
Կայծակնաւուր. ա. կայծ՝ կրակ ունեցող։
Կայծակնափայլ. ա. Հրափայլ։
Կայծակուձիւ, կման, մունք, մանց. գ. կած-
կըտելը, կայծ կրակ։
Կայծանամ. չ. կրակ կոթիլ։
Կայծանիշ. ա. կայծի պէս կարմիր։
Կայծի. գ. կայծ, կարկհան քարը։
Կայծոռիկ. գ. կածոռիկ, էլող ուռենք։
Կայծոտ. ա. կայծ ցատքեցընող։
Կայծու, կամ ուկ. գ. կածու փուշ՝ ոզնիի
նման. ֆ կէվէ։
Կայծքար, ի. գ. կածքար. ֆ չագմագ ֆաչը։
Կայկայիմ, նցայ. չ. Հառաչոտիլ. ֆ նէր-
էշմէք, գաւիլէնմէք։
Կայմ. տ. Կամ։
Կայմառ. տ. Կամառ։
Կայմ, ի. ից. գ. նաւին մէջ անկած սիւնը. ֆ
սէրէն, տիրէկ։ — 2 առագաստ։
—Կայմք. ոտայնանկի եղէգներ, ասկ. Հընձ.
ղանէք ըռուած։
Կայուիթիւն } գ. Հառաչոտուն կենալը,
Կայուձիւ, յման } դադրիլը, տեղ, դիրք։
Կայուն. ա. տեղը կեցող՝ ձեացող, Հառաչոտ.
ֆ գայիմ, գաւիմ։
Կայունութիւն. գ. գիմացկունութիւն։
Կայրին. գ. անգամ, պոյ։
Կայս. գ. օգը պղտորող քամի։ [գրածը։
Կայսերագիր. ա. կայսեր գրածը՝ ստորա-
Կայսերաբար. ի. ից. ա. կայսեր ցեղէն։
Կայսերալուր. ա. կայսեր Հրամանը լսեցը-
նող (փող)։ [սարիւ
Կայսերական. ա. կայսեր. ֆ գայսարի, չա-
Կայսերակերպ. ա. կայսեր կերպարանքով
կերպով, ֆաթաւորական։
Կայտ. ած, բաց. գ. (լ.) Ցուլիոս Կեսա-
րին յաջորդ՝ Հռոմայ ֆաթաւոր, ինքնա-
կալ. ֆ գայսէր, չասար. խնիէրաթոր։
Կայտառ, ի, աց. ա. 1 ազէկ, ազուր, սի-
րուն, զուարթ, վխտացող, ցատքռտոդ,
վառվռուն. ֆ լաֆի ֆիք, շիրին, չիւսֆ։ — 2
ձուկ, ջրի և ցամաքի շարժուն կենդանի.
ֆ պալըզ։
Կայտառական. ա. վառվռուն։
Կայտառութիւն. գ. կայտառ ըլլալը։
Կայտեր. գ. կայծի կամ խայտուցի ոչ-
նշաններ (ապակիի)։
Կայտիճ, տաց, ոց, կամ ի, աց. գ. 1 կայ-
տառալը — 2 տ. Կայտառ, 2։
Կայտառական. ա. ցատքռտոդ. ֆ սրչըրայան։
Կայտառամ, ացի } չ. ցատքռտիլ, վխտալ կեն-
Կայտառնամ, նցի } դանութ. ֆ սրչըրամագ,
Կայտառիմ, նցայ } գայնամագ։
Կայտառնցուցանեմ. ն. ցատքեցընել։
Կայտառիկատակ. գ. կից. ֆ ֆէքմէ։
Կայտառնակ. ա. մէջը ձկներ ունեցող։
Կայք. տ. Կայ, գ. ։ [նուռ։
Կանաթոս, Կանովթոս. (յ.) ատոռի մը ա-
Կանամբի, ըւոյ, բևաց. ա. կոթգուած մարգ,
կնիկ ունեցող, տնուր. ֆ էվլի։
Կանայկան. ա. Կնոջական։
Կանանի, նուոյ կամ նոյ. գ. կանայք, կնիկ-
ներ. ֆ գադրլար։
Կանանոց, ի, աց. գ. տանը կանանց կողմը,
և վանք կուսանաց կամ կանանց. ֆ Հա-
րէմլիք, տիշ էվլի մէքեանը։
Կանանցաբարոյ, ի, ից. ա. կնկան պէս
վախկոտ, ֆոյլ։
Կանանցախաս. ա. կնկան պէս խօսող (կամ
Կանանցախոյզ կանանց Հետէ ընկնող։)
Կանանցածին, ծնի, ծնաց. ա. գ. կնոջ
գաւակ, ադամորդի. ֆ ինսան էվլատը։
Կանանցական, կամ ցեկան. ա. կանանց
յատուկ։
Կանանցահանդերձ. ա. կնկան Հագուստով։
Կանաչ, ի կամ ոյ. ա. 1 կանանչ. ֆ եէշիլ.
ֆաղէ։ — 2 կանանչեղէն. ֆ եէշիլլիք։
Կանաչաբոյս. ա. մատաղաչ՝ կանանչ բուսած։
Կանաչագեղ. ա. կանանչով գեղեցկացած։
Կանաչագոյն. ա. 1 կանանչ գունով։ — 2
աւելի կանանչ։
Կանաչազարդ }
Կանաչազարդնալ } ա. կանանչութիւն զար-
Կանաչազգնաց } դարուած, սիրուն կա-
Կանաչազգնատ } նանչ։
Կանաչազուարճ }
Կանաչախայտ. ա. կանանչ պիսակ՝ խայ-
տուց ունեցող։
Կանաչաձև. ա. մատաղաչ. ֆ ֆաղէ։
Կանաչային. ա. Կանաչ։
Կանաչանամ, ացայ. չ. կանանչնալ, ծիլ
ծլտկիլ. ֆ եէշիլլէնմէք։
Կանաչատապազարիմ. ա. կանանչ տերևներով։
Կանաչատապազարիմութիւն. ա. Դալարութիւն։
Կանաչացուցանեմ, ցուցի. ն. կանանչցը-
նել. ֆ եէշիլլէնտիրմէք։
Կանաչաւէտ. ա. Կանաչազարդ։
Կանաչիմ, նցայ. ա. Կանաչանամ։
Կանաչօրակ. ա. կանանչ գունով. ֆ եէշիլ։
Կանաչութիւն, կամ Կանաչուիթիւն. գ. ։

կանանց գոյն։ – 2 գեղարուեստիւն, մատղաշութիւն. ֊ նկշիւղք, թաղէլիք։
Կանաչ. ա. Կանաչ։
Կանաչաբար. մ. կնկան պէս. ֊ գինանէ։
Կանաչածին. ա. Կանանցածին։
Կանացի, ցւոյ, ցեաց. ա. կնկան յարմար, կնիկներու բան՝ կերպ՝ պէս, տկար, թոյլ. ֊ գինանէ, միւներնէս, կէսկէս։
Կանացիք. գ. 1 կիները. ֊ գարբեղար – 2 կանանց ամսականը։
Կանաչի, իից. գ. կանաչի. ֊ քէնէպ, քէնաիր։
Կանգառ. ա. Կանգար։
Կանգնագնդ. ա. կանգուն կեցած՝ սիրուն։
Կանգնական. ա. կանգնած։ [գուն։
Կանգնաչափ. ա. կանգուն մը, այսչափ կան-
Կանգնաչափութիւն. գ. կանգնով չափելը։
Կանգնաւոր, ի, ից. ա. շիտակ կայնած. ֊ տօղրու, տիքիլի։ – տե՛ս և Կանգնաչափ։
Կանգնեայ } ա. Կանգնաչափ։
Կանգնեան }
Կանգնեմ, եցի. ն. ոտքի վրայ շիտակ կայնեցընել, վեր վերցընել, տնկել, շինել. ֊ գաղարմագ, տուբտուրմագ, տիքմէք։ – կր. չ.ոտք եղնել, կանգնիլ, կայնիլ, կենալ. ֊ գալգմագ, տիքիլմէք։
–Կանգնեմ. շէնք շինել, շէն պահել. ֊ նախմագ, տիւզկիմէք։
–Կանգնեմ զգան. խօզը կատարել։
–Կանգնիմ. (ամկ.) կանկ առնուլ. ֊ տուբմագ, գալմագ։
Կանգնեցուցանեմն. կայնեցընել, կեցընել։
Կանգնիչ. ա. Կանգնող։
Կանգնոզգ. ա. չիփչիտակ. ֊ տօղրու։
Կանգնութիւն } գ. 1 ոտք եղնելը, ոտքի
Կանգնումն, նման } վրայ կենալը, յարութիւն – 2 շինութիւն, նպաստութիւն։
Կանգուն. ա. մ. կանգնած, կանկ առած, կայնած, շիտակ, հաստատ. ֊ տիքիլի, տիքիլմէք տուբմուշ, տօղրու։ [կատ
–Կանգուն. ի. կանգուն. մ. տմխոզջ, անպա-
Կանգուն, գնոյ, ոց. կամ գնի, նաւ. գ. կանգուն, կապ. ֊ այչքն, էրիշ, էնտազէ։
Կանդ, ի, ից. գ. արտ արծիւ։
Կանդագրեալ. աղէկ գրուած, հաստատած, գնահատած. ֊ էյի նէրլէշմիշ, դամի։
Կանդրիւ, ւիւք. գ. կանտրիւ. ֊ պէօյիւք
Կաննի. ա. Կանապ [Հալգատ
Կաննիփ, փիք. ա. կաննիփ, հասատ կտաւէ։
Կաննիփեան. գ. կաննիփի հաշատ։
Կաննիփուկ. գ. իմուխ մը, հաշուոր գնդին՝ տոքթութիւնը պաղեցընող։
Կանոմ. գ. կոմ. ֊ տապ։
Կանխեմ, ի, ից. գ. Ջրագ, ջահ, և վառած մոմ։ ֊ գանտիլ։ [ռած։
Կանխեղաբերբոք. ա. կանխեղի պէս վա-
Կանխեղաբոյց. ա. կանխեղ վառած։
Կանխեղակիր } ա. կանխեղ՝ ջահ տանող։
Կանխեղաւոր } ֊ գանտիլ կէօմիւրէն, մշաշարող։
Կանխեղեառ. գ. Հոգմաքոյա, մոմիքան. ֊ մոմիչան, գրըլանկըճ օճուս։ [բուածը
Կանխաբանութիւն. գ. առաջուց ըսելը։
Կանխագէտ, գիտի } ա. առաջուց գիտցող։
Կանխագիտական } անուող։
Կանխագիտապէս. մ. առաջուց գիտնալով։
Կանխագիտութիւն. գ. 1 Աստուծոյ գիտութիւն 'ի յաւիտենից – 2 մարգարէական յայտնութիւն – 3 մէկ բանը առաջուց գիտնալը։
Կանխագիր. ա. առաջուց գրած։
Կանխագոյն. ա. մ. աւելի առաջ, հին, առաջուց, կանուխ, կանուխկէն. ֊ էվվէլ, էվվէլտէն։
Կանխագուշակ. ա. առաջուց մարգարէացող, մարգարէացած։ [նալ։
Կանխագուշակեմ. ն. առաջուց մարգարէ-
Կանխագուշակութիւն } գ. 1 մարգարէութիւն
Կանխագուշակութիւն } – 2 ազգուամ մը։
Կանխագրաբար. մ. առաջուց գրելով։
Կանխագրեալ. առաջուց՝ կամ վերը գրած։
Կանխագրութիւն. գ. առաջուց գրած բան, գրաւոր մարգարէութիւն։
Կանխագիր. ա. առաջուց՝ վերը գրած։
Կանխագոշմիմ, եցայ. չ. առաջուց գրուիլ. մարգարէութիւն գրուիլ։
Կանխագնկոյց. ա. Հնուց տնդեկուի տուած։
Կանխաժամանակ. ա. կանուխ վրայ հասած։
Կանխախօսիմ. ն. չուառով մը խօսիլ։
Կանխախօսութիւն. ա. Կանխաստացութիւն
Կանխասածան } ա. առաջուց յայտնած,
Կանխասածանօք } յայտնի։
Կանխածին. ա. կանուխ ծնած։
Կանխակալ } ա. առաջուց բռնուած՝ պա-
Կանխակալուն } հուած, սոխրտական։
Կանխակալութիւն. գ. հին սովրութիւն, հնութենէն իրաւունք։
Կանխական. ա. հին։
Կանխակատոյց. ա. առաջուց չինած. ֊ էկ վէչտէն գուրտումուշ։
Կանխակտուատ. ա. հին պատճառ կորսուանան։ [ցնալ։
Կանխահանդէս. ա. առաջուց հանդիսա-
Կանխահաս. ա. կանուխ հասած. ֊ էֆուրճատաս։ [սուած։
Կանխահատուցեալ. առաջուց գրուած։ ը-
Կանխահաց. ա. առաջուց զարմանք բերող։
Կանխահրաւէր. ա. առաջուց հրաւիրուած։
Կանխահամեմ, եցի. ն. առաջուց քարոզել, պատմել։
Կանխահամբութիւն. գ. առաջուց ըսելը, մարգարէութիւն։
Կանխահանդամագրհոդնալ. (յ. ահռով)

առաջուց խօսք եղած։
Կանխահաս, Կանխահասնալ } ա. առաջուց գուշակած, բաւած, գլած։
Կանխահասութիւն. գ. մտքգործութիւն։
Կանխամիտ. ա. առաջուց միտ արած, մտքը մէջ։
Կանխատեսութ (սովորութիւն). առաջուց մտ. առած, հին (սովորութի, նախապաշարում)։
Կանխայայտնել. ա. արդէն յայտնի։
Կանխայարդար. ա. առաջուց պատրաստած։
Կանխայօժար. ա. արդէն ինքիմ. յօժար։
Կանխահաս. ա. առաջուց գուշակող՝ գուշակուած։ [զօրք։
Կանխապահպան. ա. գ. կանուխ եկած ա-
Կանխապահպանութիւն. ա. Կանխահասութիւն։
Կանխապարտաւ. ա. առաջուց վար զար-
կած։ [րած յԱստուծոյ։
Կանխատեսմանելով. առաջուց կարգադր.
Կանխատեսմանութիւն. գ. կարգադրու-
թիւն Աստուծոյ ի յաւիտենից։
Կանխատաց. ա. առաջուց բսող, գուշակող։
Կանխատաց } ն. ա առաջուց բսուած,
Կանխատացիկ } մարգարէացած։ — 2 վկրը
Կանխատացնալ } բսուած։
Կանխատացուածք. գ. առջի բսած բաներըւ
Կանխատացութիւն. գ. գուշակութիւն, մար-
գարէութիւն, առաջուց բսածըւ
Կանխավաղ. ա. շուտ վայ եկած, շուտով
եղած։ [խանութամիսկան։
Կանխաւոն. ա. ա նախագուշակ։ — 2 նա-
Կանխաւոնութիւն. գ. ա Աստուծոյ նա-
խագուշակութիւն՝ նախանշանութիւն։ — 2
մարգարէութիւն։
Կանխակ. ա. կանուխ ձգած՝ իջած (ցօղ)։
Կանխացեալ. ա. առաջուց յայտնած։
Կանխաւ. մ. ա կանուխ, կանուխկուկ. ս էր-
քէն։ — 2 առաջուց. ս էվվէլտէն։ — 3 շու-
տով։ — 4 կանուխ՝ մատղաշ բուսած հը-
դեղով։
Կանխել, նցի. չ. ն. ա առաուն կանուխ նչ-
լել. ս էր՝ էրքէն գալ ճագ։ — 2 արօտալ,
շուտ շարժիլ. Տանիլ. ս էվվէլքէլ։ — 3
առաջուց սկսիլ ընել. ս էվվէլտէն պաշ-
լամագ, ուխտ։ [գրուած։
Կանխելագ. ի, ից. ա. առաջուց կըդուած,
Կանխեցուցանել, ցուցի. ն. արտօրցընել,
կանուխ Տացընել։
Կանխի. խուց կամ խոյ, խնաւ կամ խաւ.
ա. առջի, առաջուցը։ — տես և Կանուխ,
Նախոյ։
Կանխութիւն. գ. ա կանուխ կլլելը, արտա-
բանք։ — 2 առաջուց բանը։ — 3 Կնուխիւն,
առջի առնու։ — 4 սկիզբն, առաջնութիւն։
— 3 կանուխ Տանիկը պտղոց։
Կանխուկին, խոմեն. գ. կանուխկուկ կլլելը։
Կանխուսեալ. առաջուց տրվածը։

Կանխօրհնակ. ա. կանուխկուկ. ս էրքէնՁէ։
Կանկառունկ. ա. Կառափուշ։
Կանկար, ոյ. գ. ընտանի և վայրի կանկառ.
ս էնկինար։
–Կանկարի խէժ. ա. Կինաբարիս։
Կանկեղան, ի } (յ. և լ.) ա. Վանդակ։
Կանկեղն, ղան }
Կանկեղան. ա. Կաքկիտոս, և Կոնքեղ։
Կանձոխ, ոխոյ } գ. ջոխ, գաւազան, ձող.
Կանջուխ, ջկոյ } ս չղպուզ։
Կանոն, կամ Կանոնն, ի, ա և կամ իւ, աց.
գ. (յ.) չափ չոկութիւնն, լար Հարտա-
բաձիկ, գծելու մէջ առած՝ աղիւսակ,
ցանկ, որոշ գլուխ բանի, կարգ, օրինք,
սահմանն, առջի օրինակ. ս քանուն, գայտ,
թիւ օրէ, Հիմիկ, Հօրինէք։
Կանոնաբար. մ. կանոնի պէս [մանող։
Կանոնագիր. գրի, լաց. ա. կանոն գրող՝ սահ-
Կանոնագրեալ, գլեայ կամ խի. գ. որոշեալ
սահմանի մանու [սահմանել։
Կանոնագրեմ, նցի. ն. կանոն՝ օրինք գրել
Կանոնագրութիւն. գ. սահմանն, օրինք։
Կանոնագիր. ա. կանոն գնող։
Կանոնագրեմ, նցի. ն. կանոն կամ կանո-
նով գնել, կանոնել։
Կանոնագրութիւն. գ. կանոն, սահմանագրու-
Կանոնական, ի, աց. ա. կանոնով գրած,
սահմանած, վՀամած։
Կանոնաձիկ. ա. կանոնով Հաստատած,
Հաստատուած։
Կանոնեմ, նցի. ն. ա կանոնով սահմանել,
վՀամել — 2 ժամանակագրութեան կարգը
անցընել, [գրքի մէջ։
Կանոնլսմունք. գ. էս.ելքուք բանիք կանոն.
Կանոնութիւն. ա. Կանոնագրութիւն։
Կանոնիմ. Կանոնիւեմ. ա. Կանոն, և այլն։
Կանուխ, նխոյ, ոց. կամ նխի, խաւ. ա. ա
առաւնէն առաջ Հասած։ — 2 առաւօտեան
— 3 առաջուցը, հին։
–Ամիս կանխոց. առջի ամիս Հրէից՝ Նիսան։
–Կանուխ. մ. կանուխկուկ. ս էրՁէ, էրքէն։
Կանուխագիտութիւն. ա Կանխագիտութիւն։
Կանչ, ոյ, և իւից. գ. կանչելը, կանչուըտուե-
լը, լալով Հաւաքը. ս նայպարան պաղերդ։
Կանչեմ, նցի. ն. չ. կանչել, կանչուըտուել.
Հաւաք, պոռալ. ս չաղերմագ, պաղերմագ։
Կանչիւն. ա. Կանչ։
Կանչանամ, ացեալ. չ. կաչիի պէս պիտանալ։
Կաչառ, ի, աց. և ոյ, ոց. գ. ա կաչառք. ս
բիւշկէթ, պատիէթ։ — 2 վարձք. ս Հազ։
Կաչառաբեկ. ա. կաչառքով օրաստուած։
Կաչառագործաց լինիմ. կաչառքով խոտք կա-
պել, կաչառք ուտել։ [կնքած։
Կաչառակուռ. ա. կաչառք ուտող, կրծող
Կաչառակրծութիւն. գ. կաչառք ուտելը։
Կաչառամոլութիւն. գ. կաչառքով իրեն քա-

շելը. քաշուիլը։
Կաշառանամ, ացայ. չ. կաշառուիլ։
Կաշառանք, նաց. գ. կաշառելը. կաշառք։
Կաշառառու, ի, աց. ա. գ. կաշառք առնող՝ ուտող։ [բիշվիլ ալմասը։
Կաշառառուիւն. գ. կաշառք առնելը. ֊
Կաշառասէր. ա. կաշառք սիրող. ֊ պուտիլ սէվիճ։ [ւասէր։
Կաշառառուց. ա. կաշառքը առնցող, իրա.
Կաշառատու, ի, աց ա. կաշառք տուող. ֊
Կաշառատուր, ըք } բիշվիլ վէրէն։
Կաշառեմ, եցի. ն. կաշառքով օրսալ, կաշառք տալ. ֊ բիշվիլ վէրմէք, ռվէրմագ։
Կաշառուելիւն. գ. կաշառք տալը։
Կաշնայ, էի, ից. ա. կաշիէ, կաշնէ։ ֊ մէշին։
Կաշի, շւոյ, շնաց. գ. մորթ. ֊ տէրի, գայիշ։
Կաշիմ, եցայ. չ. կաշի կապել, կաշի դառնալ, բրտանալ։
Կաշկանդեմ, եցի. ն. 1 պիրկ կապել՝ կապկպել. պնել. ֊ գրօգբվագ պաղլամագ։ – 2 փաթթել։ [իրարու կապած։
Կաշկաս, ի, աց. գ. կարկաս՝ քարերու դէզ
Կաշկասիմ, ռնալ. չ. իրարու հետ փակչիլ, պնդանալ։
Կաշկասուտ, ի. գ. քարուտ տեղ։
Կաշմբուռն. ա. պինտ ու զօրաւոր, խիտ ուժով։
Կաչաղակ, ի, աց. գ. կնչնդակ. ֊ սագաջ. զան։ – տե՛ս և Ագնձուկ, Կասկամ։
Կապ, ոյ, ով. ովք, և ի, աւ, ից, իւք կամ օք. գ. 1 կապ մը ինչ բանով որ ըլլայ. և կապանք. ֊ պաղ, պէնտա։ – 2 սէր, երդում, ուրգնէքս։ – 3 հնգ, վանկ։ – 4 կախարդի բան։ – տե՛ս և Ձեռս ի կապ։
Կապ. ա. փոխոխի, տուիչ, լծզուի կապող հատ. ֊ պուբրուշտուբան։
Կապալ, ի, աց. կամ ոյ, ոց. գ. 1 կապած տուբք. կամ կաշառք. ֊ վէրկի, մուգամա։ – 2 մենավաճառութիւն. ֊ նէպոխվայիտա։
Կապալառու. ա. կաշառք առնող հոգևոր բանի համար, սիմոնական։
Կապալատու. ա. կաշառք տուող՝ եկեղեցական պատիւ եղլալու համար։
Կապալաւոր } ա. կապուած. ֊ պաղլը,
Կապած } պաղլանմիշ։
Կապակ, ի, աց. գ. կարճ կապայ. ֊ մինեմաներ։
Կապակից, կցի, ցաց. ա. իրարու հետ կապուած։ [վերցընել։
Կապակոտոր լինիմ. կապը կոտրել, արգելքը
Կապակուբ. ա. բարեկամի հետ կառուղ։
Կապակցեմ, եցի. ն. } իրարու կապել՝ կա-
Կապակցիմ, եցայ. կ. չ. } պուիլ։
Կապակցուելիւն. գ. իրարու հետ կապ մը. ֊ պաղ, պիրկիք։ [գնեսա, վերարկու։
Կապայ, ի, ից. գ. (ռմկ.) պարեգօտ,
Կապան, ի, անք, նաց. գ. լեռներու նեղ անցք, և կապած ճամբայ՝ գոնելով. ֊ տէրպէնտ, ուր մը գափու։ – տե՛ս և գիմի Կապանակից. ա. Կապակից։ [պանք։
Կապանատար } ի, աց. գ. բանտապետ. ֊
Կապանատարան } զընտան աղասր։
Կապանատարան. ա. Կապարան, Բանտ։
Կապանաւոր, ի, աց. ա. 1 բանտած, կապուած. ֊ մնհպուս, վոյզանտա – 2 ուր որ կապանք մը կայ։
Կապանք, նաց, նաք. գ. 1 ոտքի՝ ձեռքի կապ, շղթայ. ֊ պաղ, պէնտա – 2 բանադրանք, նզովք։ – տե՛ս և Կապան։
Կապար, ոյ, ով, ովք. և ի, աւ, աց, աք. գ. 1 արձիճ. ֊ գուբշուն։ – 2 մատիա. ֊ գուբշուն գալէմ։
Կապար. գ. կապրցախ. ֊ քէպէչը. քէպէչբէ։
–Կապարայ ունդ. անիսան. ֊ էնիսօն։
Կապարակից. ա. կապարի պէս ծանր. ֊ գուբշուն կիպի պղբը։
Կապարահատոր, տաց. գ. կապարի հանք. ֊ գուբշուն մատէնի։ [կուցած։
Կապարայօգ. ա. կապարով կապկըպած՝ վա.
Կապարան, ի, աց. գ. 1 կապ, կապանք, չուան. ֊ պաղ, խի։ – 2 կապկըտու տեղ, բանտ. ֊ զընտան, հապտ։
Կապարանման. ա. կապարի պէս. ֊ գուբշուն միատը։
Կապարակայ, ըկի, ից. ա. 1 արձրձէ. ֊ գուբշունտան։ – 2 մ. մատիտով։
Կապարճ. ա. Կապիճ։
Կապարճագարձոյց. ա. 1 կապարճը դարձընող, պատերազմէն փախչող. ֊ թիւրքեշ չէվիրէն, ատիճէրպէրէն գաչկըտու։ – 2 ապստամբ։
Կապարճակիր, կրի, բար. գ. կապարճ կրող. ֊ թիւրքեշտաբ, սիլիհտար։
Կապարճաւոր, ի, աց } ա. ազեղ՝ նետ գոր-
Կապարճաւոր, եալ, եալք } ծածող. ֊ օգ՝ նետ գուբշունան, թիւրքեշ իր
Կապարճք, Ճից կամ Ճաց. գ. նետ գնելը ամանը. ֊ թիւրքեշ, թիւրքան, օգլուգ, նեշլիգ։
–Կապարճն գարձուցանեմ. ապստամբիմ։
Կապարցախ. ա. Կապար (խոտ)։
Կապաւոր. ա. Կապակից։
Կապեալ, եղյ, ոց. ա. գ. 1 կապուած. ֊ պաղլը – 2 բանտած, գերի. ֊ մնհպուս, նէսիր։
–Իրք կապեալք. հանելուք. ֊ պիրմէնէ։
Կապեզայ, կամ Կապեզայ } ի, ից. գ. (յ.) պան-
Կապեզիան, Կապեզեան } գոկ, գինեատուն, և բազանոց. ֊ մէխանէ։
Կապեզանոց, կամ լանոց } Տոյն ընդ վ։
Կապեղէ, դէի
Կապեղուհի. գ. պանդոկապետի կին։
Կապեմ, եցի. ն. 1 կապել կապկըպել, կըպցընել, փակցընել, արգիլել. ֊ պաղլամագ։ – 2 բանադրել, կապ մը գնել, և այլն։

–Ընտրե կապևմ անձին . անուն ձգել , անուն ունենալ ։ [լութիւն ընել ։
–Հաստատեալ կապիմ յինչ. բան մը սուրբ
–Կապիլ ոգւոյ ընդ ոգւոյ. սիրել զիրար
–Թ.ագ կամ պսակ կապեմ. տ. Թագ , և այլն
–Կապիլ. իմանձնանալ ։
–Կապեալ. ա. մաբեմ, անխմանալի։
Կապերտ, ի, ից. գ. լաթի կտոր, քուրջ, շոր, կարկատանք. տ պէզ փարչասը
Կապերտակ, ի, աց } գ. լաթի կտորիկ,
Կապերտիկ, տկի կամ տկան } քրջի կտոր
Կապէնք, պենաց կամ պինաց, նօք. գ. գէշ կնկան տուած վարձք, վարձանք
Կապընկէց. ա. կապը կտրող նետող ։
Կապիկ, պկի, կաց. գ. կապիկ. տ մայմուն, շէյսէք [չինիկ, և անոր մկ մասր։
Կապիճ, պճի, ճաց. գ. աման մը, չափ մը,
–Կապիճ աշաց. աչքին տեղը՝ ծակը։
–Կապիճ կշռաց . կշռին նրանը ինչուան ծունկը. տ զոնճ։
Կապլճիա. տ. Կապկճիան [տ պօղում։
Կապճագ. ա . խաղողի կուշին վրրի կապը.
Կապճաճի } ա. ամանով չափած , այս.
Կապճաճամալ } չափ կապիճ։
Կապճանք. գ. կապիճ, կապիճներ
Կապնդել. գ. խոտ և արմատ կապ ճամով կծու ախորժ. տ էլճէտաճի բուսի, սէլամ օճու [գոյն. տ քէպուտ, մանրի
Կապոյտ, պուտոյ. ա. գ. կապուտ, կապտա.
–Կապոյտն. գ. նրկինք։
Կապոյտերանգ. ա. Կապուտագոյն։
Կապուած, ոյ. ոց. գ. կապուիլը, կապ։
Կապուիճն. գ. կաշ ճամը, փոխ ոճի ճամ տհաս պտղոյ կամ սերկևիլի, արտապուիճն։
Կապուն, պուան. գ. կապուիլը. տ պապանմասը ։
Կապուտ, ի, ից, և Կապուտ կոզապատ. գ. կոզապուտ. տ իմալան, տոյուտ։
–Կապուտ կոզապատ. ա. ։ կոզապատուած, մերկ մնացած . տ տոյուտիմշ , չորչ.ըսկսած գետմիշ ։ – ։ տուկ, մերկ բանկ մը։
Կապուտագոյն. ա. կապտագոյն. տ մանրի ընկնկի ։
Կապուտակ, ի. աց. ա. ։ կապուտկնկ, կապուտ. տ քէպուտի մանրի – ։ կապմուած կապուտ, մերկնագոյն, մանուշակագոյն. տ գըզըլ, մնրւ [ղնկ, և քար. տ նագուտ։
Կապուտակ. գ. կապուտ քան, քուրջ, ծա.
Կապուտակագոյն } ա. ։ կապտագոյն, երկ.
Կապուտակագոյծ } նագոյն։–։մերկնագոյն։
Կապուտակամէ } Կապուտակայինն
Կապուտականամաճաշնալ. ա. Կապուտակիմ
Կապուտակատիպ } ա. կապտագոյն. տ կէօք
Կապուտակնագէն } նագուտիս

Կապուտակիմ, նցայ, նալ. չ. կապուտնալ, կամ կապուտ կտրիլ. տ մանիլէնմէք։
Կապուտատնակ } ա. կապտագոյն ։
Կապուտատիպ }
Կապպաճայ. (ս.) քարէ, քարայատակ. տ իմաշ տէօշէմէ։
Կապպար. տ. Կապար, իբր Կապրցախ։
Կապրաշ. ա. գ . ։ բազմանձիւղ իմուխ որ նրկկի կը գործածուի։ – ։ կապուտ գոյն
Կապռչնիի. գ. տեսակ մը ծառ։ [մը ։
Կապտանմ, նցիւն, իմալիլ, իմալանալ, գնրել զնրինել, մերկացընել, փրցընել. տ սյմագ։
Կապտուիմի } գ. իմալիլը, իմալուիլը։
Կապտուիւն }
Կապրցախ. տ. Կապար (խառ)։
Կառ. տ. Կառն, Կանկար, Ծառ, Կառք։
–Կառ հարկանեմ. աչքը՝ միտքը բանի մը վրայ մնկել ։
Կառաբարձ. ա. կառք քաշող ։
Կառաբոյս. գ. Ծոմա փշոտ բոյս՝ կնդամտու. իմանն նշանով մը, պղիպղ։
Կառագնացութիւն. գ. կառքով նրիմալը։
Կառաժուղ } գ . մժնղ փշոտ՝ խայիոցա.
Կառածուղ } ւոր ։
Կառաձիգ. ա. կառք քաշող ։
Կառամ, ացի. չ. տ. Խնճնշանամ ։
Կառամալ, ի, ից } ա. գ . կառաք կը.
Կառամալտիկ, տկի, կաց } առուղ, կառնլու։
Կառամալտիմ. նցայ. չ. կառաք կառուիլ ։
Կառամալտութիւն. գ . կառքով կամ. տ արտաքս Հէնկի, նարըշ ։
Կառամուտ, մտի, տաց. ա. կառքը լծած. տ արտաքս գոշտմուշ ։
Կառամուիկ. տ. Կառամալտութիւն
Կառան, ի, աց. գ. Կառաք չուան. տ Կալտի ։
Կառանշան. ա. քրամբէական կառացն Աստուծոյ նրնգընող ։
Կառանչ, ոյ, կամ իւից. որ և Կառաչ. գ. պռաալը, պռաչըտալը. տ պաղբըշ, վայնատէ։
Կառանչեմ. տ. Կառաչեմ.
Կառաչ. տ. Կառանչ ։
Կառաչեմ. նցի. չ. լալով պատառելով պռաչըտալ. տատիկ Կառաչել ։
Կառաչիւն, կամ չուճ. տ. Կառանչ ։
Կառասկա } ի, աց. գ. ։ կառասկը. տ ա.
Կառասկաւ } րատաձէր ։ – ։ նմանութեամբ՝ կառասկաւ կ'ըսուի Աստուած ուզղիչ առնայնի, նախանձառողջ և դնկամարտ։
Կառասկաբանն. գ. կառասկաի արուեստը։
Կառասկաբանն. ։ ա. կառասկաի յատկութ. – ։ մ. կառասկաբանալ ։
Կառասկաբանմ, նցի. և ըմմ, նցայ. չ. կառք քշել. տ արտաքս՝ գօշտ սիւրմէք, արտաքսըլա Հէնկիշմէք։
–Կառասկաբանմ, նցի. ն. առաջնորդելն Աստուծոյ և նախախնամութեան զամենայն. տ պաղ.

թեուրապեմ էթեմ.ք. թեէոպիր էթեմ.ք։
Կառավարիչ. ա. Կառավար։
Կառավարութիւն.գ. 1 կառք վարելը՝ քշելը։ – 2 Նախանձաժամութիւն Աստուծոյ։ – տե՛ս և Նկավարութիւն, Տնտեսութիւն, և այլն։
Կառատես. ա. Աստուծոյ կառքը տեսնող՝ ի տեսլեան։
Կառաքշաւ. գ. կառք վազող, և վազելը։
Կառաւէտ.ա. շատ կառք ունեցող. տ արտաքսոյ չօգ։
Կառափնեմ, եցի.ն.գլխուն զարնել, և գլուխը զարնել՝ կոտրել. տ պաշտնա վուբմագ, պաշտնը վուբմագ՝ քէսմէք։
Կառափնող. գ.գլխատումն՝ սպանման տեղ, գոզգոթա, և խաչ։
Կառափիչ. ա. գլխուն կամ գլուխը զարնող։
Կառափն, փին, փունք, փանց. գ. մարզուս գլուխ, և գանկը. տ քէլլէ, գաջիա։
–Ընդ կառափն հանեմ.գլուխը ջախջախել, սատկեցընել, վերէ առնուլ։ [վեսսել։
Կառափնաթև առնեմ.գլուխը ջախջախել՝
Կառափնատ
Կառափնատած } ա.գլուխը ջախջախուած։
Կառափնատեղի, ղոյ. գ. գլուխ կտրելու տեղ։
Կառափնատեմ,եցի.ն.գլուխը կամ գլխուն զարնել, ջախջախել, ծեծել փնտռել.տ պաշտնը էդմէք, նալաստամագ՝ վերալաստամագ։
Կառափնատիչ. ա. կառափնատող։
Կառափնատութի. գ. կառափնատելը, իլը։
Կառափնեմ. տ. Կառափեմ։
Կառափուիմ, փմիմ. գ. կառափելը, իլը։
Կառափուչ. գ. փշոտ բոյս, կառաբոյս։
Կառբնեմագ. տ. Կառաղշաւ։
Կառն, առին. կմ՝ Կառ, ի. գ. (պ.) 1 փուշ, փակչող փուշ։ – 2 փուշ՝ որուն ծայրէն կ'ելլայ բըզտահոտնա, ու քամիով կը վազէ կառաց պէս, տ շէյխան առապատը՝ թէֆէրէնէ։ – 3 կամ՝ տ քէշէ։
Կառնաջուր. գ. թթաբխուտ՝ արիւնոտ ջուր։
Կառոյց, ռուցի, ցաց. գ. 1 կանգնուածք, կազմուածք, շինք, դիրք.տ գուբուչ, տուբուչ։ – 2 նեցուկ. տ ապագ։ [պնդութիւն
Կառուած, ոյ կամ ի. գ. փակչիլը, կպչիլը։
Կառուցանեմ, ուցի, ած.ն. 1 կանգնել, անկել, շինել, հաստատ դնել. տ գուբմագ։ – 2 փակցընել, կպցընել.տ իլիշտիրմէք,նաֆէրշարբմագ։ – 3 պաղեցընել, պնտացընել. տ փէքլէթմէք։ [առուած։
Կառուցումն, ցման. տ. Կառոյց, և Կառուած։
Կառչեմ. անայ,առեալ.չ. 1 փակչիլ, կպչիլ, պինտ կենալ,կպչիլ.տ իլիշմէք, նափըշմագ, տուբմագ, գալմագ։ – 2 շինուիլ, հաստատուիլ։ – 3 սառիլ։
Կառք, ռաց, ռօք. գ. կառք. տ արապա։
–Կառք Աստուծոյ. քերովբէք։ [ռեցընող։
–Կառք կերակրոց. խմիչք՝ կերակուրը մարսող։
Կասպիտա. գ. (յ. և լ.) ջրշուն, շնջկի, կուղբ. տ գուշտուզ։
Կասեմ, եցի. ն. տ. Կատամ, սիւ։
Կասեմ, եցի. չ. ն. տ. Կասիմ, և Կասեցուցանեմ։
Կասեցուցանեմ, ցուցի. ն. նա կնցընել, արգիլել, խրտնցընել, պակսեցընել, միջադատել. տ մէն էթմէք, մանի օլմագ, էքսիկ
Կասեցուցիչ. ա. խոպտանող։ [էթմէք։
Կասի,անայ,եաւ } գ. կենամեն, դարիձնէ-
Կասիա, այի, իա } նիկ. տ տարչին – տե՛ս և Կակղիլակ։
Կասիմ, եցայ. չ. նա կենալ, քաշուիլ, կայնիլ, դադրիլ, խրտիլ, պակսիլ. տ տինմէք, ճէրտաղմէ էթմէք, վազ կէչմէք, չէքիլմէք, քէսիլմէք։
Կասխանն. գ. կասխայէ տեսակ մը։
Կասիչ. ա.կասող (ցը)։ – տե՛ս և Կալատիս։
Կասլայ, ի, ից. գ. դափնի. տ տէֆնէ։
Կասկ, իւց.գ. 1 կնդլած մաքուր գարի, և հնբխայ. տ քէշկէք։ – 2 շագանակ. տ քէստանէ։
Կասկած, ոյ, և ի. 1 գ. կասկած. տ իշկիլ, շիւպհէ։ – 2 ա. կասկածելի։ – 3 կասկածոտ, զգուշաւոր։
Կասկածագին. ա. մ. խիստ կասկածելի, կասկածանաք։ [չաւոր։
Կասկածագոյն.ա. խիստ կասկածոտ, զգու-
Կասկածաչար լինիմ. պղտորիլ՝ գժտիլը գալ։
Կասկածանք, նաց. տ. Կասկած։
Կասկածաւոր. ա. կասկածելի, վախնալու։
Կասկածամտութ. ա. որուն միտքը կասկածելի է։
Կասկածելի. ա. կասկածելու, վախնալու։
Կասկածեմ, եցի. չ. կասկած ընել, վախնել. տ իշկիլլէնմէք, գօրգումագ։
Կասկածիք, ծնաց. գ. կասկածանք։
Կասկածոտ, ի, ից. ա. կասկածող, կասկածելի։
Կասկամ, ի. գ. բուի տեսակ. տ պայդուշ՝,
Կասկաջուր, ջոյ կամ րի. գ. գարիի ջուրը քամելը. տ ալփա սուլա՝ էօղլէ։
Կասկարայ, ի, ից. գ. 1 կասկարայ. տ բակալայ։ – 2 եռոտանի. տ սանայագ։
Կասկեմ. ն. ազդել։ [տանէ ազդէր։
Կասկենի,նոյ. գ. ծառ կաստանայի.տ քէստանէ։
Կատաբիւն. տ. Կատումն։
Կատամ, կսի, կան. ն. կտել, կտմնել. տ հաբմանն տէյմէք։ [նելը։
Կատումն, տման.գ. 1 նա կենալը։ – 2 կտմնելը։
Կատտ. գ. աքցան. տ քէլփէքթիր։
Կատտանայ, ի. գ. շագանակ պտուղը, և ծառը. տ քէստանէ։ [պէս
Կաքեմ,կմ Կասկեմ.գարի ծամել անասնոց

Կատաք. գ. խոտակերը (ձագուն մը)։
Կատակ. գ. (ձագնոյ անուն)։
Կատակ, ի, ացս. 1 գ. խնդկատակութիւն. ս. Խաղ։ — 2 ա. հացկատակ, խնդկատակ, ծաղրածութիւն ընող. 3 մեզգալ իտ։
Կատակաբանութիւն. գ. ծաղրաբանութիւն. 3 շագա շէլլաֆ։
Կատակագուշան, ի, ացս. գ. միմոս. 3 մեզգալ իտ, (ձագլիճ)։
Կատակական. ա. ծաղրական։
Կատականց. գ. ծաղրաբանութեանն՝ խնդկատակութեանն տուղ։ [լալըգ, զէվք։
Կատականք, նաց. գ. կատակ. 3 մասխարա։
Կատակնմ, նցի. ն. ծաղր ընել, հանակ ընել. 3 կիւլի շիէգ. զէվքէնմէք։
Կատակնոց [ի, ացս. ա. գ. քնզմոզ մի-
Կատակնոցակ] մասական, կատակերգութիւն շինող, և խաղցող, միմոս. 3 մեզգալ իտ։ [կան։
Կատակնոցական. ա. ծիծաղական, միմասա-
Կատակնոցատէր. ա. ծաղր սիրող, զուրիչը ծաղր ընող։
Կատակնոցնմ, նոցակնմ, նոցկնմ, նցի. ն. ծաղր ընել։
Կատակերգութիւն. գ. ծաղրածութիւն, խաղ միմոսական. 3 զօմէտիա, (ձագլիտ օյունու։
Կատակութիւն. գ. 1 ծաղր, խայտառակութիւն — 2 արհամարհական խօսք բանէ. արհամարհանք։
Կատաղախտ. ա. կատաղած շան պէս խօսող։
Կատաղած. ա. կատղած։
Կատաղակից լինիմ. մէկուն կատղիլ։
Կատաղանք. նաց. գ. կատաղութիւն, խնդզութիւն։
Կատաղնամ. տ. Կատաղիմ։
Կատաղնի. ա. վայրի, վայրենի (ձառ)։
Կատաղնցուցանեմ, ցուցի. ն. կատղեցընել. 3 զուտուրմաղ։
Կատաղի, ղոյ, ղեաց. ա. 1 կատղած, մոլի, վայրենի, գազանական. 3 զուտուրմուշ, ադղան — 2 վայրենի (ձառ)։
Կատաղի. գ. տ. Նշօշ։
Կատաղիմ, նցայ. չ. կատղիլ. 3 զուտուրմագ։
—Կատաղիմ յինչ. քանի մը խնդզ ըլլալ։
Կատաղութի } գ. կատղիլը, կատղածու-
Կատաղումն } թիւն. 3 զուտուրմասըր։
Կատապան, ի, ացս. գ. կռնկնապետ, կատակալ. 3 քէխիւտա, քնահնա։
Կատար, ի, կամ ոյ, ացս. գ. վերի և վերջին ծայր, ձեղ. 3 թէպէ, պաշ։
Կատարագրնմ. տ. Կատարնմ։
Կատարած, ի, ից կամ ացս. գ. 1 լմննալը, վերջ, վախճան. 3 ասն, էնճամ։ — 2 կատարելը, գործադրութիւն։ — 3 ծայր, գլուխ։ —Ել կատարած. մ. վերջապէս։
Կատարածչին. ա. աչխարհս վերջին քանները։
Կատարածնալ. ամբողջ ծնած։
Կատարական. ա. լմննալու քանկըր։
Կատարաշինիմ. չ. շէնքը լմննալ։
Կատարապետող. տ. Կատարողապետ։
Կատարապէս. տ. Կատարելապէս։
Կատարատաշ, ի. ա. վերի ծայրը տալած, սուր, սրատաժ։
Կատարեալ. եղոյ, ոց. գ. լմննցած և անպակաս, հատուն. 3 թէէմամ, քնամիլ, թէէքմիլ։
Կատարեալապէս. տ. Կատարելապէս։
Կատարելաբանութիւն. գ. ոչնչամիտ դաւանութիւն։
Կատարելաբար. տ. Կատարելապէս։
Կատարելաբերնիմ. ն. հատուցընել, հատցընել։ [ամենին կատարեալ։
Կատարելագոյն, գունի, ից. ա. աւելի և
Կատարելագործ. ա. կատարող, լմննցնող։
Կատարելագործնմ, նցի. գ. կատարել, կատարեալ ընել. 3 թէէմամ՝ թէէքմիլ էմմէք։
Կատարելագործութիւն. գ. կատարեալն արդարան քանները։
Կատարելահիւ. ա. կատարեալ թուով։
Կատարելածին. ա. ամբողջ ծնանող, ծնած։
Կատարելական. ա. կատարեալ, բոլորական, վերջնաբանական։ [լոզ։
Կատարելակից. ա. մէկտեղ ընող, կատա-
Կատարելակցութիւն. գ. մանակցութիւն կատարելութեան։
Կատարելահատակ, ի, ացս. ա. չափահաս. 3 քնամիլ, նաշլը։
Կատարելամիտ. ա. խելքը հատուն։
Կատարելանամ, ացայ. ն. կատարեալ ըլլալ, կատղանալ, առաջ նըթնալ։
Կատարելապէս. մ. կատարեալ կերպով, ամբողջ, բոլանդակապէս. 3 պիր թամամ, թէէքմիլէն, պիւսպիւթիւն։
Կատարելիք, լեաց. գ. լմննալը։
Կատարելութիւն. գ. 1 կատարեալ ըլլալը ամէն բանով. 3 թամամլըգ, թէէքմիլիք, պիւթիւնլիւք — 2 կատարեալ հատակ մարդու. 3 լմննալը, վախճան, նահատակութիւն — 3 արբազան խորհուրդ, պաշտօն։
—Կատարելութեամբ. մ. ազգմամբ, նկրգօծութեամբ։
—Կատարելութիւնք. կմ. Կատարելութիւն գր. արբազան տէրութիւնք, հրամանագրութիւնք։
Կատարիմ, նցի. ն. 1 լմննցընել — կր. և չ. լմննալ. 3 պիրի իրմէք. պիրմէք։ — 2 նուիրել. Աստուծոյ, քահանայագործել. մկրտանել — 3 հատցընել, ապահովել։
—Կատարիմ գնոգի. հոգին աւանդել։
Կատարելիմաստ. ա. հատուն խելքով։
Կատարիչ. ա. կատարող՝ մանաւանդ գիտութիւն. որ և Կատարող, Խորհրդակատար։
Կատարողագործութիւն. գ. նուիրագործ-

նութիւն, խորհուրդ։
Կատարողական. ա. 1 կատարելագործող։ – 2 նուիրագործող, սրբարար։
Կատարողակից. ո. Կատարելագործ։
Կատարողապետ, ի, աց. գ. ա. 1 բուն կատարիչ խորհրդոյ՝ Առաւածն։ – 2 քահանայապետ։ – ՚ն առաւածային, քահանայապետական. որ և Կատարողապետական։
Կատարողապետութիւն. գ. սրբարար ղեր. թիւն Առաւծոյ, քահանայապետութիւն։
Կատարողութիւն. գ. խորհրդակատարութիւն, նուիրագործութիւն։
Կատարուած, ոյ, ոց. գ. իրագ կատարելը, գործադրութիւն։
–Կատարուածով. ո. Կատարելութեամբ։
Կատարումն, ման. գ. 1 կատարելը, իլը, լուծն, վախճան. ՚ս լիմամ, իգմիլ, էնձամի – 2 վախճանական պատճառ, դիտաւորութիւն. ՚նիչէմ, ՚նիհայէմ – ՚ն կենաց վախճան, նահատակութիւն – ՚ն կատարելութիւն։ – ՚ն կատարողութիւն, նուիրագործութիւն, սրբազան պաշտօն։
Կատարուն. ա. 1 կատարեալ, լիակատար. ՚ս իէքմիլ, իէմամի – 2 կատարելիք։
Կատարութիւն. ո. Կատարելութիւն։
Կատարօնական. ո. Կատարելական։
Կատարօնութիւն. ո. Կատարելութիւն։
Կատաւան. ո. Ջուխակ, և Դազէ։
Կատեգիա. գ. (յ.) հնչղղական, արձագանգ, սաստիկ քամի։
Կատիչ, տչի, շաց. գ. քաջ ազգ լեռնական։
Կատու, տուի, աց, կ՚ատուդ, ոց. գ. կատու. ՚ս քէտիւ։
Կատուականջ. գ. խոտ մը. ՚ս էշանիւլպարս։
Կատուապաշտութիւն. գ. կատու պաշտելը՝ որպէս սատկեցնելուն համար։
Կատուայ. ո. Կաթնայր։
Կատուգազ. գ. տնտակ մը նաւ կամ նաւակ։
Կաւ, ոյ, ոց, ովք կամ իւք. գ. 1 կաւելու՝ կապելու լար՝ չուան՝ փոկ. ՚ս սիձիմ, խիւ – 2 անդամոց կապած՝ կցուած տեղը։
–Կաւ հարկանեմ. կաւ կապել։
Կաւ, ի, իւ, կամ ոյ. կաւք, լից, լիւք. գ. 1 կաւարտութիւն, ոյժ, ձեռքէն գալը՝ նկատը, կարելութիւն. ՚ս գուտրէմ, գատրլըգ։ – 2 բռնութիւն։
–Կաւ. ա. կարելի։
–Կաւ է. Ոչ է կաւ. կարելի է, կարելի չէ. ՚ս գաւիլ՝ միւնքիւն սիւբ, տէյիլ։
Կաւագ. գ. (ամկ.) կոգի. ՚ս թէղէկ նաւը։
Կաւակին, ի, ից կամ աց. գ. 1 կոկին. ՚ս փէրկէլլը – 2 մկրատ. ՚ս մագաս, քէլփէլիւն – ՚ն կշիռ. ՚ս իմէքտարլը – ՚ն հնծան, կամար. ՚ս մագասլամա, քէմէր։
Կաւակնակերտ. ա. կամարաձև։
Կաւակնակերտութիւն. գ. 1 ծրագրութիւն, քոլրակութիւն – 2 ոզջաձև ընելը։
Կաւակնահատ. ա. կարկինով կտրած՝ կլոր կրկը։
Կաւակնաձև. ա. քորքաձև, կամարաձև։
Կաւակնաձեռնակ. ո. կրծկրտած։
Կաւակնապէս. մ. կրսկրու։
Կաւակնիմ, նեալ. ն. կարկինէ հանել, կլոր ձեով շինել։
Կաւակում. ա. գ. գայռ, գեռ, ցեխ, ցխոտ. ՚ս պաչղոգ, չրղչամուր։
Կաւամեձն, ձմերան. գ. ա. սաստիկ ձմեռ, ձմեռնային, փոթորիկ, ալէկոծ։
Կաւամուրք. գ. անդամից կպած՝ կցած տեղերը։
Կաւան, ի, կամ ոյ. գ. կաւ, կապ. ՚ս տիքէշ, [պաղ։
Կաւաղ, ոյ. գ. կաւափ. ՚ս խուխուռ, գուղուռ, իծոյի իծագլուռ։
Կաւաղան, ի, աւ կամ իւ, աց, օք. ա. գ. Ձամբայ բացող՝ ցուցընող, առջևէն գնացող, սուրհանդակ. ՚ս գուլաղուզ, շամբըր։
–Կաւաղան. Յովհաննէս Մկրտիչ։
Կաւաղանական } ա. կաւաղանի յատուկ։
Կաւաղանային }
Կաւաղանեմ, նցի. չ. 1 առջևէն երթալ, առաջնորդել, առաջուց ընել, քարոզել՝ – 2 առաջուց գուշակել։
Կաւաղանութիւն. գ. պաշտօն կաւաղանի, յառաջընթացութիւն, նախատարտատութիւն։
Կաւան, ի կամ ոյ. գ. 1 գուբ. ՚ս քիւփ։ – 2 կաւասեակ. գ. քիչ մը կամ կաւասի աղքատաց։ [տակառ. ՚ս ֆըչը։ [գրաստ։
Կաւասկիր. ա. բեռ տանող, կամ կաւասիի
Կաւասի, սւոյ, կամ սու, սեաւ կամ սեաւ. նաց. գ. 1 կամ կաւասի, ուղնգացած չուանգացած. ՚ս զապզաձագ, իէՀՀ մկլկիւ – 2 բռգակ, բսատակ. ՚ս մալ մէլալ, ագՀէ։
Կաւաւան, ի, աց. գ. կաւաւան. ՚ս քէլվան, քէվրան։
Կաւաւանգք. գ. կաւաւանք գլուխի՝ կողքաւն կողմն. և կամ աձառ, մնակուշտ։
Կաւափ. ո. Կաւագ։
Կաւբանոց. գ. սառներ, և քան տրամոսկիս
Կաւգ, ի, աց. գ. 1 շաւիղ, գաստառուի, կաւգ կանոն. ՚ս տիղի, տիւգէն, սրբար – 2 գաստակարգութիւն հրնչտակաց, և սուրհանդ ևկեղեցականաց, կրօնք և այլն։
–Նէ որ ՚ի կաւգին. և այլն։
–Կաւգաւ. մ. իւրաքանչիւր, կաւգով. ՚ս իէքիմիւ իլէ, պիր պիւզիկ։
–Ըստ կաւգի. կաւգով կանոնով. ՚ս սրբայրլար
–Կաւգ բան կաւգի. Կաւգ բան կաւգէ. մ. հնար գտնել. ՚ս պիրի պիր սուրսրբրա։
–Ի կաւգ արկանեմ. կաւգով գնել, շաւղանակել։ [սահմանել։
–Գնեմ ՚ի վերայ կաւգ. ապաշխարութիւն

–Կարգ նկեղեցւոյ. Նկեղեցականք։
–Կարգ կանանց. կանանց ամնականը։
Կարգ, ոյ, ով. 1 գրի տող, շարք. 2 սրբա, սաֆրը։ – 2 Համար. 3 սրբա։ – 3 յաջորդութիւն. 3 խիտ։
–Ի կարգ ածանմ. կարգի մէջ գնել, կարգովը պատմել։ [ուրեակ վարք ուներնալը
–Ջանալ ի կարգի ունել. պղէկ՝ կարգաւորել։
Կարգաբանութիւն. գ. կարգ բանի, կարգաւորեալ բան։
Կարգագիր, գրի. գ. հաշուեգիր. 3 տէֆթեր, հիսապ քիթապ։
Կարգագրեմ. ն. կարգաւ գրել։
Կարգագրութիւն. գ. տուներին կարգովը գրելը։
Կարգադիր. ա. վարժապետ։
Կարգադրեմ, նեցի. ն. կարգի գնել, կարգաւորել, սահմանել։
Կարգադրութիւն. գ. կարգաւորութիւն։
Կարգաթիոց. ա. որ Թոզը է իր սրբազան կարգը, կարգուբաց։
Կարգակից. ա. կարգով կանոնով. օրինաւոր։
Կարգած, ոյ, ոց. գ. 1 կարգաւորութիւն։ – 2 կարգեալ, գրած։
Կարգական. ա. 1 ուր որ կարգ մը կայ, դասական։ – 2 կարգադիր։
Կարգակէս. գ. տոքին կէսը։
Կարգակից, կցի, ցաց. ա. պաշտօնակից, կրօնակից, գասակից։
Կարգակցութիւն. գ. շաղուածք։
Կարգապետ, ի, ից. գ. կարգի մը գլուխ։
Կարգապետեմ. չ. իբրև առաջնորդ կարգաւորել։
Կարգապետութիւն. գ. սրբազան գլխաւորութիւն, քահանայապետութիւն։
Կարգապէս. մ. բան կարգի, հնուանապէս։
Կարգաւորութիւն. գ. յաջորդութիւն։
Կարգաւ. ա. Կարգ։
Կարգաւոր, ի, աց. ա. 1 կարգաւորեալ, վայելուչ, կարգով. 3 տիւզ ընելի, իմէրթիալի։ – 2 պատշաճ։
–Կարգաւոր. գ. Եկեղեցական, քահանայ։
Կարգաւորաբար, կարգով, և հնուանապէս։
Կարգաւորապէս, բար. 3 իմէրթիալ իւղրէ, սրբա իլէ։
Կարգաւորեմ, նեցի. ն. 1 կարգի գնել. շտկել. 3 Նօրմա գօմագ, տիւզէլմէք։ – 2 կարգին մէջ անցընել. 3 սրբայա գօմագ՝ կէշիրմէք։
Կարգաւորիչ. ա. կարգաւորող։
Կարգաւորութիւն. գ. կարգաւորելը, կարգ կանոն, պաշտօն. 3 իմէտալիր, իմէրթիալ։
Կարգեմ, նեցի. ն. 1 կարգի գնել, կարգ գնել. շտկել, հաստատել, պարզել ընել. 3 տիւզմէք, նիզամ վէրմէք։ – 2 գրքի մէջ գնել, գրել. պատմութիւն գրել, կարգով խօսիլ։
–Կարգել. (ռմկ.) աչխարհք խոմնել. 3 էվէր. մէք, էվէնտիրմէք։
Կարգընկէց. ա. կարգէն՝ պատուէն ինկած։
–Կարգիլ, կարգնալ կամ կարգիլ գալ, գալ կարգնալ, խաղալ կարգիլ գալ. կր. կարգիլ շաբաւնակուիլ (որչուց որչի, ցնորչ ցնոր)։
Կարգիչ. ա. կարգաւորող։
Կարգումն, գման. գ. կարգելը, իլը։
Կարգում, գացի, գա. ն. չ. 1 կանչել, կոչել. 3 չաղըրմագ, չղըրմագ, հայգըրմագ։ – 2 ձիւնել, մեծարել. 3 օգուտագ, տուիլեմ էմ մէք։ – 3 անուանել, անուն գնել. 3 թէհմիյէ էմ մէք։ – 4 գիրք կարդալ. 3 օգուտագ։
Կարգացողութիւն, Կարդացութիւն, Կարդացումն, գման } գ. ընթերցողութիւն, ընթերցուած։
Կարգչին. ա. Նաւարկիտ։
Կարեբաբձուիլիւն. գ. կալօտութիւնը վերցընելը, ոչրմութիւն։
Կարելի, լւոյ, լեաց. ա. որ կրնայ ըլլալ. 3 միւմքին, գապիլ։
Կարելիկ. ա. Նոյն կարիքն ունեցող։
Կարելիկ լինիմ. խղճալ, օգնել. 3 ճէմրմագ, նարտըմ էմ մէք։
–Կարելիկք մարմնոյ. կարեւոր ծառօթք՝ ազգականք։
Կարելիցաբար. մ. խղճալով, ցաւակցելով։
Կարելիցական. ա. Կարեցական։
Կարելիցապէս. ա. Կարելիցաբար։
Կարելիցնեմ, նցի } Կարելիցիմ, նցայ } չ. ա. Կարելիկ լինիմ։
Կարելիցութիւն. գ. 1 ցաւակցութիւն, մարդասիրութիւն։ – 2 գութ ազգակցութիւնան։
Կարեմ, նցի, բնաւ, բնալ. ն. կար ընել, կարել կցել գամել. 3 տիքմէք, սահլամագ։
Կարեմ, բացի, ացեալ. չ. կարնալ, կրնալ. սահիլ. 3 գաբրը օլմագ, էտէ պիլմէք։
Կարեպէտ է. գիմագ. Հարկաւոր է, խնամ պէտք է։
Կարեսէր. ա. աւելորդ բաներէ սիրող։
Կարեվէր. ա. մ. սաստիկ վէրք առած կամ տուած, չարաչար զարնուած, զարկած։
Կարեցական. ա. իր պէտքին՝ իր շահին համար հոգացը, ըրածը։
Կարեւան. ա. Կարաւան։
Կարեւոր, ի, աց. ա. 1 Հարկաւոր, այն բանն որ կարօտ ենք. կմ՝ կարճ, խնամ, սաստիկ, ծայրագոյն, չարաչար. 3 կէրէքլի, իգիմիզլազը։ – 2 խիստ ընտանի՝ ազգական, ձանձրոյ. 3 սիգ, նազլի։ – 3 բնական, ընտանի։ – 4 գ. առաւօտ, ուտելիք։
–Կարեւոր. մ. խիստ, շատ, սրտանց։
–Կարեւորք. գ. Ծածուկ անդամք։
Կարեւորաբար. ա. Կարեւորապէս։
Կարեւորագոյն. ա. աւելի հարկաւոր։
Կարեւորապէս. մ. Ի հարկէ. 3 էլպէթթէ։

Կարևորութիւն. գ. Հարկաւորութիւն. ֊ իգիմիա ։
Կարկաճման. տ. Կարաճմանք ։
Կարկվէր. տ. Կարնվէր։
Կարլի, ի, ից. գ. 1 ձուկ որսալու Ճանկ. ֊ օլիա ։ – 2 կենդանեաց Ճիւելու Ճանկը, և Ճիւերը. ֊ մահմուզ, թնփուզ, ինՃիզ։ – 3 Նետին սուր ծայրը, ազեղին ազիքէ ղաբը ։
Կարլիաբար. մ. կարլի պէս. ֊ օլիա միասը։
Կարլիակոտոր առնեմ. ն. Ճիւերը ջարդել, Կարլիահարեմ, նցի. } ջոդակոտոր՝ ջարդուքանուդ ընել ։
Կարլիաձուկն, ձկան. գ. խնդգեաձին կենդանակերպը ։
Կարլիապատ. ա. Ճիւերը փաթիթող ։
Կարլիարկութիւն. գ. կարլի ձգելը։
Կարլեայ. ա. կարլիով քանուող ։
Կարլեամ, նցի. ն. 1 կարլիով որոգայթիով որսալ՝ բռնել. ֊ իմուխմուզ, ավլամաքս։ – 2 Հնաուէնութիւն Ճամբով վրայ յարձրկիլը։
Կարլեամ, նցի. չ. կրկնել. ֊ սափմագ, սիմիշմէք։
Կարլենկէց, նցի, ցաց. ա. գ. կարլի ձգող, ձկնորս։ [վրայ կ՚անցնի։
Կարլ, ից. գ. մանածն որ իրիկէն վրձակէն
Կարի. տ. Կարիք։
Կարիմ. մ. կրցածին չափ ուժով, խիստ, պինա, շատ. ֊ փէք, իիքրաթի, գայէթի, գաթը, չօգ։
–Եւ կարիքաջ. Եւ կարի խակքաջ. Եւ կարի յոյժ. մ. Հապա. ֊ Հայ հայ, ալայ մալայ։
Կարիական. տ. Ցանկական։
ԿարիՃ, իՃ, Ճաց. գ. 1 կարիՃ. ֊ ազրէպ։ – 2 անուն աստեղատան։ – 3 փշոտ գաւազան։ [գան։
Կարիտաս. տ. Պինաստպատ
Կարիք, բնաց, բնօք. գ. 1 կիրք մարմնոյ և հոգւոյ, չարչարանք, վիշտ, ցաւ, մեղքկային տկարութիւն. ֊ էհէմմ։ – 2 կարօտութիւն, Հարկաւորութիւն. ֊ իհթիյաճ – 3 մտաին ազգակցութիւն. ֊ աղրապաղրգ, գարիպլիք ։
–Կարիք որովայնի կամ մարմնոյ. գործքի Հարկաւորութիւն, աւելորդք բնութեան։
–Կարիս առնեմ. տ. Կարնկից լինիմ։
–Կարնօք Հասանեմ ՚ի վերայ. բաղմութիւն վրայ Հասնիլ ։
Կարծ, կարծք. տ. Կարծիք։ [Հէ իչէ։
–Ի կարծ. Ի կարծս. մ. կարծիքով. ֊ շիւպ.
Կարծակաւն. ա. կասկածելի։
Կարծակից լինիմ. նոյն կարծիքի վրայ ըլլալ։
Կարծնալ, ձնըլ, ցց. կամ Կարծնցնալ. մեծ սնապարծ, անուանի, նշանաւոր։
Կարծնութիւն. տ. Կարծիք։
Կարծնչօտ. ա. որ կարծէ Հէ բան մը կը խօսի կամ կ՚ընէ։
Կարծեմ, նցի. ն. 1 կրահել, միտքը գնել, սեպհել, յուսալ. ֊ սանմագ, զանն՝ գրյաս՝ Հաւանիլ։ – 2 կասկածիլ. ֊ իքրիհ։
Կարծեցեալ. տ. Կարծեալ։ [լէնմէք։
Կարծեցուցանեմ, ցուցի. ն. սեպել տալ, երեցընել, ցուցընել. ֊ սայարըմագ, կէսմէքրէմէք ։
Կարծեցուցիչ. ա. կարծեցընող ։
Կարծի, ից. գ. Ճամագ. կը կարծուի, կը սեպուի, կ՚երեւնայ. ֊ գըյաս օլունուր
Կարծիք, ծեաց, ծեաք. գ. կարծիքը, գիտցածը, վարդ, յոյս, կասկած. ֊ սանուզանն, գրյաս, իհաֆին, սէղիք, իշկիլ ։
–Կարծիս առնում. կարծուիլ ։
–Կարծիք սրտի. մակաբերութիւն, գուշակութիւն ։
Կարծողական. ա. կարծիքական. ֊ շիւպհէլի։
Կարծուածն, ծոյն. տ. Կարծիք։
Կարծր, ծնըք կամ ծուէք. ա. 1 պինա, ամուր. ֊ փէք, սէրթ։ – 2 գժար. ֊ կիւճ։
Կարծրաբար. մ. ամուր կերպով. ֊ փէքճէ։
Կարծրաբերձ. ա. կարծր քարէ բխած։
Կարծրագին. մ. սաստիկ, չարաչար։
Կարծրագոյն. ա. մ. աւելի կամ խիստ կարծր։
Կարծրադատ. ա. խստութեամբ գատող։
Կարծրահարիթս. ա. տակը՝ հիմը կարծր։
Կարծրահիտ. ա. կարծր ու խիտ [կած։
Կարծրահածածկեմ. ա. պինա բանալ ծածկարհակաւն. տ. Կարծր։
Կարծրակաւցք. ա. Հաստատուն։
Կարծրակեղև. ա. կարծր կեղև ունեցող. ֊ սէրթ գաբուգըլը։
Կարծրակերտ. ա. պինգ միաւորներով։
Կարծրակուռ. ա. խիտ կռած, խիտ, շատ։
Կարծրակուռ. ա. դժար կոփելի։
Կարծրահաձելոյն. ա. առիքը՝ ծածկը ամուր։
Կարծրամիտ. ա. ամպագրելի։ [ամուր։
Կարծրայատակ. ա. տակը՝ գետինը պինա, ամուր։
Կարծրանամ, ացայ. չ. կարծրնալ, պինանալ, ամրնալ, խստանալ. ֊ փէքլէնմէք, սէրթլէնմէք։
Կարծրանիգ. ա. Նիգելը պինա՝ ամուր։
Կարծրանիւթ. 1 ա. Նիւթը կարծր՝ պինա։ – 2 գ. կարծր Նիւթ։ [չինելով։
Կարծրանիւթանալ. կարծր Նիւթէ չինած։
Կարծրաոտիկ. ա. սաստիկ յամրխամանելով։
Կարծրաոտիկ. տ. Խստոտիկ։
Կարծրատեսիլ. ա. բուն կարծր, ապառաժի։
Կարծրատոլը } ա. Կարծրանիւթ։
Կարծրատուր }
Կարծրատուր. ա. երկաթ՝ պղինձ բանող (Հնչեաց)։
Կարծրացուցանեմ, ցուցի. ն. կարծրացընել, պնդացընել. ֊ սէրթլէմէք, փէքլէմէք։
Կարծրլեզու. տ. Խստախօս։
Կարծրութիւն. գ. կարծր ըլլալը. ֊ սէրթլիք, սարսղգ, շիտտէմ։
Կարկամ, ի, ից. ա. 1 խիստ ոլորած, ֊ գը-

գրվոգ – 2 կծկած, ծռած մէջքավ. ս սիւքիւմբէշ, գրվոգրվոր – 3 կծծի. ս խրտնած, նէքէս – 4 կամակոր. ս աղօր տուվրանան

Կարկամիմ, նցի. } ն. օրնել, ծռնել, կծկել.
Կարկամնցուցանիմ } ս գրվոգցնել, պիւքմէք

Կարկամիմ, նցայ. չ. կծկըտիլ, քաշուիլ, քաշուրտիլ, կամպռնալ

Կարկամութիւն. գ. կծկտիլը, քաշուիլը, կռնչմիրուք-կամպռուիւն, ապահուիւն

Կարկանդակ, ի, աց. գ. խմորնեղէն. ս քեաֆի, պողաչա, պէօրէկ

Կարկաչ, կամ աչ, ի, ից. գ. 1 չրի՛մ ձայնօք՝ շառաչիւնները ձայն. ս չաղալ, չըղըլթը, լաք լաք, չըղըրդը – 2 աստղի ցոլալը

Կարկաչիմ, կամ չնմ, նցի. չ. 1 կարկաչ հանել – 2 քար քար ծիծաղիլ

Կարկաչահոս } վերէն վար վազող (ջուր),
Կարկաչասահ } չրի վազելը (ձայն, տեղը), կարկըչան

Կարկաչասահանութիւն. ա. Սահանք. Վտ.

Կարկաչնցուցանիմ. ն. խըշ խըշ՝ խըշըր խըշըր ձայն հանել տալ

Կարկաչուն. ա. Կարկաչ

–Կարկաչուն առատմանց. ակռաններուն կէճըռտալը

Կարկաչուն, կամ չունա. ա. Ձուաձող. ս էօքիւր էօքիւր ադղայան, պաղըրան

Կարկառ, ի, ից. գ. 1 քար քարի վրայ դիզած, քարի դէզ. ս նըղըն քիւմէ – 2 ա. Կարկառութիւն

–Կարկառ կռնչութիւն. կըռ կըռ ձայն

Կարկառակիպ, կուտի, ից. նոյն ընդ իվ

Կարկառանիմ, նցի, կաս. և Կարկառում, ար, կարկառ. ն. 1 (ձնգ) երկնցընել՝ տալ. ս ուզմիմագ, առնմագ – 2 քարեր դիզել

–Կարկառանիմ գնաց չրդա՝ ի. միտքը տալ (բանի մը), ուշ գնել

Կարկառիմ } երկրնցնալ
Կարկառիմ, նցայ կամ առայ. չ. } գէպ ի

դուրս, կախուիլ, ծռիլ, մնռիլ, նայիլ. ս ուզմնմագ, առըմագ, էրիքով պագմագ – 2. 1 երկնցընել առնելը – 2 աչքը անկել

Կարկառում, ար. ա. Կարկառանիմ

Կարկառումն, ման. գ. ձնգը երկնցընելը. ձնգ տալը

Կարկատ. ա. կարկըտած՝ կցկըտած (խօսք)

Կարկատանք, նաց. գ. 1 կարկըտանքը – 2 կարկըտանքը – 3 կարկըտած հագուստ, կամ կըցկըտած պատառներ. ս լամա, լամալը

Կարկատիմ, նցի. ն. 1 կարկըտել, փակցընել. շտկըտել. ս նամալամագ, պիճիխլօրը – 2 նպագնել – 3 ծակելով կտել. ս տէլիխ տիքմէք – 4 կըցկըտել առնի առնի խօսքեր՝ գրուածքներ

Կարկատիչ. ա. գ. կարկտող, կարկտող. ս թէքէչի, կակիձի

Կարկատուն, ման. գ. 1 կարկտելը, իր – 2 կարելը կամ կարկելը մէկուն բնազդ

Կարկատուն. ա. կարկտած, շինծու. ս նամալը, տիւզմէ

Կարկափանամ, ացնալ. ներ. բնազդը գոցուիլ, պապանձիլը – 2 չ. բնազդը գոց մընալ, օգտառնալու վրայ վազել. ս մըղլտամագ, հիւհիւմ էմմէք

Կարկափնամ, փնալ. չ. բնազդը գոց մընալ, օգտառնալու վրայ վազել. ս մըղլտամագ, հիւհիւմ էմմէք

Կարկնհան, ի, աց. գ. կրակի կամ կայծի նման քար. որ և Կայծ, Սուտակն

Կարկնհան } ա. կարկնհան քարէ
Կարկնհանեայ }

Կարկնմ, նցի. } ն. 1 պապանձնցընել,
Կարկնցուցանիմ } բնազդը կզակել. ս ագղընը թըղտամագ, գափաթմագ – 2 գագրնցընել

Կարկիմ, նցայ. չ. 1 ձայնը վար քաշել, օգտառիլ. ս սէսինի քէսմէք – 2 (ծուխը) հանդարտիլ

Կարկին, կնի, նաւ. ա. Կարակին

Կարկինոս, ի, ից. որ և Կանկնոն. գ. (յ.) 1 խնդգետնի. ս չաղաճօզ, փաւուբիա – 2 քաղցկեղ. ս չիրփիճնէչ

Կարկնաբոյր } ա. կարկինով եղած կտատ
Կարկնաձև } բնազդ բոլորակ

Կարկուա, կաի, ից. գ. սառած անձրեւ. ս տօղու, պէրէտա [գայըգ, թէքնէչ

Կարկուբոյ կամ ըէ, ի, ից. գ. Նաւակ. ս

Կարկտարան. ա. կարկուտ բնազդ

Կարկտախառն. ա. կարկըտի հնտ խառն

Կարկտածնծ. ա. կարկըտէ ծնծուաձ

Կարկտածուռ. ա. Կարկտաբեր

Կարկտահար. ա. կարկուտ զարկած, կարկըտէ զարնուած

Կարկտահոս. ա. Կարկտաբեր

Կարկտակոյ. ա. կարկըտէ, կարկըտի նմանը

Կարկտումն, ման. գ. կարկուտ ըլլալը

Կարկտչեմ. չ. կարկուտ գալ, կամ ցրտէն ակռանները իրարու զարնել

Կարմ, ոյ, կամ ի, ից. 1 ա. երկայնութիւնը կամ բարձրութիւնը, հասակը և առնը քիչ, կարճ. ս գրսաա – 2 մ. Համառօտ

–Կարմոյ. Կարճ՝ ի կարճոյ. Ի կարճոյ. ա. մ. կարճ, կարճառօտ, քիչ խօսքով, քիչ առնչէն, շուտով. ս գրսաձա, քէսմէձէ, իխճիխաբ իւզրէ, թէզէլէչէ, հարպիձէ

–Ի Կարճոյ հատանեմ. կարճ կտրել, խօսքը համառօտ լմընցընել

Կարճաբան. ա. մ. կարճ խօսքով

Կարճաբանեմ, նցի. ն. կարճ խօսիլ, համառօտել

Կարճաբանութիւն. գ. կարճ խօսք

Կարճաբերձ. ա. ցած. ս ալչագ

Կարճագլխ. ա. գ. գլուխը կարճ, պզտիկ կնիկ

դանի մը։
Կարձագոյն. ա. աւելի կարճ. ֊ գրուսա
Կարձաքայտ. ա. օձ ու կարիճ, չարաձիճ
Կարձագեղեցտ. ա. գ. 1 գեղեցիկ կարճ։ — 2 կարճ հագուստ
Կարձաժամանակ. տ. Կարճակեցութ
Կարձալեզուտ. ա. լեզուն կարճ, քիչ խօսող։
Կարձախոյժ. ա. կարիճի խայթոց ու նեցուկ։
Կարձակեաց կամ կեանք. տ. Կարճակեցութ
Կարձակեցութ, կեցի, ցաց. ա. կեանքը կարճ, քիչ ապրող։ ֊ էմմիւ գրուսա
Կարձակտուտ. ա. մ. կարճ, կտրըրզուած, խօսած։ [գրելը
Կարձահաս. ա. խելքը կարճ. ֊ գրուսա ա֊
Կարձահասակ, ի, աց. ա. գաճաճ. ֊ գրուսա՝ աչեաց պզտիկ, պզտուկ
Կարձահատ. ա. կարճ կտրող (Համբայ)։
Կարձահար. ա. կարիճէ զարնուած. ֊ ազդիչ ոգմուչ
Կարձահեղ. ա. մազը կարճ։
Կարձահոգի. տ. Կարձամիտ
Կարձամիտ, մտի, տաց. ա. 1 նեղսիրտ, անհամբեր. ֊ թէղմիզաձ, տապրըրզչ — 2 վախկոտ, սրտակոտոր. ֊ գօրդագ, նիւրքչի գըրբգ։ — 3 խելքը կարճ. ֊ ազգը գրուսա — 4 ձշդող, կծծի. ֊ նէկչտ։
Կարձամտաբար. մ. կարձամիտ ըլլալով, կարձմտութեամբ։
Կարձամտագոյն. ա. աւելի կարձամիտ։
Կարձամտեմ. տ. Կարձմտեմ
Կարձամտութիւն. տ. Կարձմտութիւն
Կարձապատում. ա. կարճ պատմուչ։
Կարձապարանոց. ա. վիզը կարճ. ֊ պըչ֊ նուչ գրուսա։ [սա, մուխեմատար։
Կարձառօտ. ա. Համառօտ, կարճ. ֊ գրուսա
Կարձառօտաբար } մ. կարճ ի կարձոյ, կարճկնկ, համառօտ.
Կարձառօտիւ } ֊ գրուսաձտ
Կարձառօտիւք } [տնել։
Կարձառօտում. ն. կարձնցընել, համառօտ
Կարձառօտութիւն. տ. Համառօտութիւն։
Կարձառտեմ, եցի. ն. չ. կարձնցընել, կարձնցնել. ֊ գրուսաղիմագ, գրուսալմագ։
Կարձառտութիւն. գ. մարդոյ կամ հոգեյ կարձառտս ըլլալը։
Կարձեմ, եցի } ն. կարձնցընել, կարնել,
Կարձնցուցանեմ } պակսեցընել, վնասցընել, արգիլել. ֊ գրուսաղիմագ, էքսիլիմէք, քէսմէք։
Կարձիցեաց. գ. Համառատութիւն մը։
Կարձիմանակեայ. ա. քիչ մանուածոյ։
Կարձիկ, Չիման կամ Չկի. տ. Կարձաչիս [սակ։
Կարձիչ. ա. խափանող։
Կարձիք. տ. Կառչիս

Կարձմոաբար. տ. Կարձամոաբար։
Կարձմոեմ, եցի. չ. կարձամիտ ըլլալ, նեղսրտիլ, չհամբերել, ձանձրանալ։
Կարձմտեցուցանեմ, ցուցի. ն. ձանձրացընել, նեղսրտութիւն ձգել։
Կարձմտութիւն. գ. փոքրոգութիւն, նեղսրտութիւն, անհամբերութիւն. ֊ թէղմիզաձչագ, սապրըսրզչագ։
Կարձ՚նոմին, կամ Կարձոմին. մ. սրմանոտը կամ սրմատին։
Կարձոգի. տ. Կարձամիտ, և Փոքրոգի։
Կարձոյ. տ. Կարձ։
Կարձոտ. ա. Ձիւղերը կարձ։
Կարձոտիւք ասեմ. Համառօտ խօսիլ։
Կարձոտն, ոտանք և ոտայք. ա. ոտներնը կարձ (մարդ, գիր). ֊ այտը գրուսա
Կարձուխի. գ. կարձ ըլլալը. ֊ գրուսաչագ։
Կարձումն, Չմման. գ. կարձնալը, իր։
Կարձունչ. ա. քիթը կարձ. ֊ խրմիչտմ։
Կարձօրեայ. ա. կեանքը կարձ։
Կարմիր, մրոյ, ոջ, կամ մրի, բաւ. ա. գ. կարմիրը, կարմրուկ. ֊ գրըմրոգ։
—Որգան կարմիր, կամ Արկին կարմիր. կարմիր Նեղկ. ֊ գրըմրոգ, խոքեըչէխ, չիչէք պզոյատ։
—Կարմիր կիրակէ. չորրորդ կիրակի Ճէնանց։
Կարմուջ. տ. Կամուրջ։
Կարմրագիր, գրոյ. գ. կարմիր գիր։
Կարմրագոյն } ա. կարմիր գունով։
Կարմրագունակ }
Կարմրագունեմ, եցայ. չ. կարմրիլ. ֊ գրզարմադ։
Կարմրագոյն, ոյ. գ. 1 կարմիր ֆանտազ, նեղկ. ֊ գրըմրոգը՝ ալ պզոյատ։ — 2 սուսը. ֊ սիւրիկէն, սուրբ։
Կարմրագոյնեմ. գ. կարմրուկ դնել։
Կարմրագործ. ա. գ. կարմրութիւն ունեցող, գեղեց կարմիր։
Կարմրագեղեցիկ } ա. կարմիր հազած,
Կարմրագեղուհի, ոյ } կարմրուհի։
Կարմրագեղուհեայ }
Կարմրալար. ա. կարմիր լարի նման։
Կարմրախայտ, ի, ից. գ. կարմրախտ (ձուկ նման մեծութեան պալտայի ձկան)։
Կարմրախնձոր, ոյ. գ. կարմրուկ խնձոր։
Կարմրածաղիկ. տ. կարմրագոյն (արիւն)։
Կարմրակերպ. տ. որ կարմիր կը գործէ։
Կարմրակերտ. տ. կարմիր, կարմրագործ։
Կարմրակուաց. տ. կուսը՝ քիթը կարմիր։
Կարմրահատ. տ. Հատներն կարմիր (նուռ)։
Կարմրահեղձ կամ յեղդ. տ. կարմրուկ. ֊ գրըմրոգը, գրզդալ։
Կարմրահոտիլ. տ. կարմիր լաթի նմանիլ։
Կարմրայատակ. տ. տակը կարմիր (ծով)։
Կարմրայատմամբ. տ. կարմրախտաձև։
Կարմրայտ. տ. կարմրելուս. ֊ ալ նմանագոյն։
Կարմրանամ, ացայ. չ. կարմրնալ, կարմրիլ։

ֆ գրզռլլանմագ, գրզռմագ։
Կարմրանկ. ա. կարմիր ներկած։
Կարմրանիշ. ա. կարմրագոյն։ [գոյն։
Կարմրանման. ա. կարմրի նման, կարմրա-
Կարմրամաւ. ա. մ. արիւն թափելով։
Կարմրամաղձ, ի, ից. գ. կարմիր մաղձ։
Կարմրատանձ, ի, ից. գ. կարմրուկ տանձ։
Կարմրատունկ. ա. կարմիր տնկով։
Կարմրացուցանեմ, ցուցի. ն. կարմրցընել.
ֆ գրզռրմագ։
Կարմրափայլ. ա. մ. կարմրութեամբ փայլած։
Կարմրաքար, ի. գ. արուեստաքար, գեղ եւ ներկի։
Կարմրներանգ
Կարմրներկ, ան, մեանգ
Կարմրներկին
ա. կարմրագոյն. ֆ գրզռրզռ, ալ ըստկլի։
Կարմրիկ. ա. կարմրուկ։
Կարմրիմ, եցայ. ա. Կարմրանամ։
Կարմրուտն, ատունք. ա. կարմիր ոտք ունեցող (աղաւնի)։
Կարմրուրակ. ա. Կարմրներանգ։ [լրգ։
Կարմրութիւն. գ. կարմիր գոյն. ֆ գրզռրզռ.
Կարշապինգ. ա. Կարչնեղ։
Կարչն, չին. գ. 1 ջիղ, կրձիկ, լար, կաշի, թեւի ոսկոր, թև։ – 2 ջղերու ոյժ։
Կարչնեղ. ա. ջղաւոր, պինդ, ուժեղ, կարծր, գիմացկուն։
Կարչնեղագոյն. ա. աւելի ուժով։
Կարչնեղութիւն. ա. ուժեղութիւն։
Կարչոմիկ. ա. Կարձնոմիկ։
Կարող, կամ բող, ողի, աց. ա. կրցող, կարողութիւն՝ ձեռ ունեցող, ուժը տեղը, և ունեցը. ֆ էտէ պիչէ, գաղրըը, գուտրիլիւ։
Կարողաբար. ա. Կարողապէս։
Կարողագոյն. ա. մ. աւելի կարող, ուժով։
Կարողական. ա. Կարնկի։
Կարողակից. ա. մասնակիցնոյն կարողութեան։
Կարողաձիգ, ձգի, ձգաց. ա. ուժով նետ նետուող։
Կարողանամ, ացայ. չ. կարենալ, կընալ։
Կարողապէս. մ. 1 կարող ըլլալով, ազդի ուժով, մեծաւ զօրութեամբ. – 2 բան կարողութեանը, բան կարի։ – 3 ա. կարող։
Կարողացուցանեմ, ցուցի. ն. կարողացընել, զօրացընել։ [ըիմ։
Կարողիմ, եցայ. ա. Կարողանամ, և Հնա.
Կարողութիւն. գ. 1 զօրութիւն, ոյժ։ – 2 ձեռքին գալը։ – 3 կարնութիւն, ձեռն – 4 ունեցածը։
– Կարողութիւն. Ներգործութեան ներկայութիւն, զօրութիւն, և Հնարաւորութիւն։
– Ի՛ Կարողութիւն. Կարողութիւն է. կարնի է. ֆ գաղիլ տիր։
Կարողուոր. ա. կարողութիւն ունեցող, կարող, զօրաւոր։
Կարս, կմ Կարօս. գ. Նեխուր. ֆ քէրէվիզ
Կարուակ, ի, աց. գ. կարող, կարկըտող, մանաւանդ ոտքի ամանի. ֆ փասուէձ։
Կարուակութիւն. գ. կարուակի արհեստ։
Կարութիւն. ա. Կար, Կարողութիւն։
Կարուրայ, ի. գ. Ջրվաթի փարչ. ֆ սիտիք գաղը, էօլտէկ։
Կարպետ. ա. Կապերտ։
Կարօղ. ա. Կարող։
Կարօտ, ի, ից. ա. պէտք ունեցող, կարօտութեի և փափաք ունեցող. ֆ միւհթաճ, արզու՝ Հասրէթի չէքթին։
– Կարօտ. գ. պէտք ունենալը, և կարօտնալը. ֆ իհթիյաճ, Հասրէթի, արզու։
Կարօտաբար. մ. իբրև կարօտ մը։
Կարօտաբերիմ. ա. Կարօտիմ։
Կարօտագոյն. ա. աւելի կարօտ։
Կարօտականն. ա. Կարօտ։
Կարօտամիտ. ա. անխելք. ֆ ազըլսըզ։
Կարօտանամ, ացայ. չ. 1 կարօտութիւնքաշել, պէտք ունենալ. ֆ միւհթաճ օլմագ։ – 2 կարօտնալ, կարօտ քաշել. ֆ Հասրէթի չէքմէք։ [թիյաճ։ – 2 փափաք։
Կարօտանք, նաց. գ. 1 չքաւորութիւն. ֆ իհ-
Կարօտացուցանեմ, ցուցի. ն. կարօտ ընել։
Կարօտնալ, նոյց, ոց. ա. չքաւոր, խնդճ. ֆ ֆագըր, միւհթաճ։
Կարօտնկի. ա. ցանկալի։
Կարօտիմ, եցայ. չ. 1 կարօտնալ, կարօտ ըլլալ. ֆ միւհթաճ օլմագ։ – 2 կարօտնալ, կարօտ քաշել. ֆ Հասրէթի չէքմէք։
Կարօտութիւն. գ. 1 չունևորութիւն, չքաւորութիւն, պակասութիւն. ֆ իհթիյաճ, միւհթաճլըգ։ – 2 փափաք. ֆ արզու։
Կաց մնաց. Կաց և մնաց. ա. յետամնաց, նաև մնացորդ. ֆ արտտա գալան։
Կացական, ի, աց. ա. կնցող, կայնող։
Կացաձի. ա. որուն ձին կնցած է, կամ չքալող։
Կացարան, ի, աց. գ. կենալու տեղ, իր տեղը, կալուածք. ֆ կէտիւք։ [կնար։
Կացի, ցւոյ. գ. կրծիճ, տղայ, մանչ, աշ-
Կացին, ցնոյ, ով, կամ ցնի, նաւ. գ. տապար. ֆ պալթա, թէշէր, քէսէր։
Կացնաւոր, ի, աց. ա. տապարաւոր. ֆ պալթալը, պալթաճը։
Կացոլդ, ի, իցկացոց, կացուած } ա. Կացարան։
Կացուիթիւն. գ. կենալը, ոտքի վրայ կայնիլը. – տե՛ս և Բազկացութիւն։
Կացուն, ցման, գ. նոյն ընդ վ. տե՛ս և
Կացուն. ա. Կայուն։ [Կացուրդ։
Կացուրդ, ցրդի, ից, կմ ոյ, ոց. գ. 1 Հանդէս բազմութեան, ասնաւանդութիւն, և ասնաւաձառ. ֆ ասնաման, ալայ, գինէվի։ – 2 Երգ Հանդիսական՝ ի տօնս, և ժամա-

ՃԱՏ ԵՂԱՆԱԿԱՒ, և Հարցնափառ, և տաղ. որ և Կարգ, և Կանոն։
Կացուրդիմ. կ. չ. Հանդիսով դնուիլ։
Կացուցանեմ, ցուցի, կացո՛. ն. կեցընել, Հաստատել, դնել, ընել, լինցընել. ՏՈՒԲ. ՏՈՒԲՄԱԳ, ԳՕՄԱԳ, ԷՅՄԷՔ. պիեմ իրմէք։
–Ջինքնամէ կացուցանել. քոմը Ժողվել։
–Կացուցանեմ զաշս. կուրցընել։
Կացուցիչ. ա. կեցընող, Հաստատագ։
Կացրզական. ա. 1 Հանդիսական, ՍՈՆԱԿԱՆ։ – 2 Նեըբռզական, ցուցական։
Կացրդիմ, եցայ. բազմուիլ ժողվիլ։
Կացք, ցից. գ. կենալը, կեանք, վայր։
Կաւ, ոյ, ով, կո՛ ու. գ. խմոր Հոզոյ, ցեխ, աղիւսի նիւթ. Տ չօրագ, չամուր։
–Հոռամ կաւ. Հանքայնի կաւ՝ որ սապնի և գեղի տեղ կը բանեցուի. Տ ԹԱՆԻ ՄԱՆԻԹԱՒ. որ և Ա՛ամենհարած կամ՝ նշաւորի կաւ։
Կաւագործ, ի, ից. 1 ա. գ. բրուտ, աղիւս շինող. Տ ՀԷՕՄՔՉԻ, ՔԷՐՊԻՉ՛ՃԻ – 2 գ. աղիւսարկուԹիւն, որմնաշինուԹիւն։
–Ի կաւագործի կամ. աղիւս՝ պատշինելու սղեսաւիլ։
Կաւագործեմ. ն. բրուտի պէս գործել։
ԿաւագործուԹիւն. գ. աղիւսարկուԹիւն, և շինուածուԹիւն. Տ ՔԷՐՊԻՉ՛ՃԻՔ, ՆԱՓԸՃՐԼՔ։
Կաւածեփ. ա. կաւով ցեխով ծեփած։
Կաւակերպ. ա. ցեխի պէս [նմանո։
Կաւակոփ. ա. աղիւսով շինած, ցեխի
ԿաւակոփուԹիւն. գ. աղիւսարկուԹիւն։
Կաւանամ, ացայ. չ. ցեխի պէս ըլլալ, կըլալ չըտիլ. Տ չամուր ՔԷՍԻԼՄՔ, չամուր կիպի ՆԱՓԸՃՐՄԱԳ։ [լու, տու պէ՛նոխ
Կաւառան. գ. կաւառ, կորի, ուրգ. Տ տու ԼՕ.
Կաւառանդ. ա. կաւէ տանդուած (Ա՛գամ)։ [նորդ. Տ փաղչէն, փաղչենք։
Կաւառ, ի, ից. գ. (ա.) գէշ Ձմռուս մը՝.
ԿաւառուԹիւն. գ. գէշուԹիւն մը՝նորդուԹիւն
Կաւարծաղի, ոյ. գ. բնւրնդի Տանք։
Կաւափաղաղ. ա. կաւ շաղուելու կամ ԹԹԲԵԼՈՒ (գործ)։
Կաւգա. գ. (ալ.) դղրմ. Տ գապագ։
Կաւեայ. ա. Կաւեղէն։
Կաւեղէն, ղինի, նագ. ա. կաւէ, Հողի. Տ չօրագոսն, չամուրսան։
Կաւիճ, ւձի, Ձաց. գ. կաղՁին, կաղինջ. Տ ՏԷՂԵՂԻՒ, ՔԱՂ։
Կաւշարայ. ա. Կօշարայ։
Կաւի. գ. Ժամ, ուա. Տ չԷՔԻՃ, ԹՕՉՄԱԳ։
Կաւիաւոնի, եցի. ն. բզբքանել։
Կաւիաւրիչ, ըչի, չաց. գ. քարէ խուփ. Տ ԹԱՂ գափագ։
ԿաւիաւրուԹիւն, մն. գ. քարէ գերեզմանի տապան։
Կաւիաւոր. ա. կոփելու գործիք ունեցող։
Կաւիւն. ա. Կաւուն։
Կաւիկաւիմ, եցի. ն. ակռայ ակռայի զարնել, կՁրտտացընել։ [մագ։
Կաւիկաւիմ, եցայ. չ. կՁրտտալ. Տ կըՁըրտտ.
ԿաւիկաւուԹիւն, փնան. գ. իրարու զարնելով կՁրտնել ակռանները։
Կաւուէ, ի, ից. գ. որոգայԹի՝ խփելով, և առանՁին փակուելու Տատնելու տեղ. Տ գաւփան, գաւիանՁան։
ԿաւուԹիւն, փնան. գ. 1 գոցելը, խփելը, խըփուիլը. Տ գաւիամասը, գաւիանմասը։ – 2 փակչելը, կպչելը. Տ ևաւիրշմասը։ – 3 կՁրտտալը. Տ կըՁրտտը, չաՁըրտը։
Կաւուցանեմ, փուցի, փո՛. ն. 1 խխել, գոցել. Տ գաւիամագ, գաւիանՁմագ։ – 2 ուրագայԹի մէջ ձգել։
ԿաւուցուԹիւն, ցնան. ա. ԿաւուԹիւն. ան նշ։
Կաւչիմ. փնայ, փուցեալ. չ. կպչիլ, կպչիլ փակչիլ. Տ ևաւիրշմագ։
Կաւիսակ. ա. Կամիսակ։
Կաքաւ, ոյ, կամ ու, ուց. և ի, ից. գ. կաքաւ Թռչունը. Տ ՔԷՔԼԻՔ։
–Կաքաւ, կամ Կաքաւ. գ. կաքաւի պէս ցատքըռտնելու Տաղ, պար. Տ սրչըրտան, րագս։
Կաքաւաձև. ա. մ. կաքաւելու կերպով։
Կաքաւանք, նաց. ա. Կաքաւ։
Կաքաւատան, ի, ից. գ. պար բռնելու տեղ։
Կաքաւեմ, եցի. չ. 1 պար ցատկել, խաղալ. Տ ԹԱՒՒՐՏԱՆԱԳ, ԽՈՐՈՉ ԹԷՒՓՔ։ – 2 նախատանք, չարչկնել, խոցել, կռուիլ։
–Ի կռիւ կաքաւեմ. կռուի վազել։
Կաքաւեցուցանեմ, ցուցի. ն. խաղցընել, ցատկըցընել։
Կաքաւիչ, ւչի, չաց. ա. գ. ցատկըտող, խաղցող. Տ ԹագԹաս, սէմա ՀՓԻՃ։
ԿաքաւուԹի } տ. Կաքաւ։
Կաքաւուն }
Կընիմ, եցայ. ա. Կաւիչիմ։
Կնամ, կՁի, կնայր, կնցի, եկնաց, կնացք. չ. 1 կնանք ունենալ կենդանւոյ, ապրիլ. Տ տաղ օրմագ, նաշանագ։ – 2 կենդանանալ. Տ տաղալմագ, տիրիլմէք։
Կնամ, կնմոյ. ա. Կնմ։ [րի նմանո։
Կնամատարագ. ա. խոտ չուանի պէս, խըտ
Կնանատրէզ. ա. Կնոտրէզ։
Կնանատզնաց. ա. Կնոտզնաց։
Կնանաւոյց. ա. Կնոտւոյց։
Կնանք, կնանց, նաք. գ. 1 կենդանուԹիւն, ապրիլը, ողջուԹիւն. Տ տիրիլք, տիրիլիք։ – 2 վարք։ – 3 ան կնանքս, աշխարՀք. Տ պուտիւնեա, ՀԻՆԱՆ։ – 4 ունեցածը, ապրուստ. Տ վաըլըգ, կՁչինՁէք։
–Ի կենաց արկանեմ. սպաննել։
–Կենաս առնեմ. կեանք տալ։
Կնգաբ, Կիգաբ, Կինդաբ. (յ.) ա. խոյր։
Կնգրան. ա. Կնդրան։

Կղեամա, Կիեամա. (յ.) ա. Քնար։
Կղզ, կամ Կէզ. գ. գաւանք. ֊ հիւէզ, ալ ։ ա. եւ Ղննդ, Դաւանք։
Կղզութիւն. գ. գոյութիւն, ըլլալը։
Կղզուզք. գ. Հնարք, գիւտ, Ձեռնարկութիւն։
Կղկիամա. (յ.) արնկլնան քամի ամառնային ։
Կնկուեմիւն. գ. անգործութիւն, ծուլութիւն. ֊ ամաքալզգ, Լմնդկէլիք։
Կնզ, ոյ, ոց. գ. խոց, ուռնցք. ֊ չըպան, նարա ։
Կնզ 'ի կնզ. քովէ քով, կամ իրարմէ զատ։
Կնզակարծ. ա. կասկածաւոր, կասկածկոտ, կասկածոտ. ֊ շիւղկէլիւ։
Կնզակարծ } մ. կասկածանօք. ֊ շիւղ-
Կնզակարծաբար } կէ իւէ։
Կնզակարծկոտ. ա. Կնզակարծ։
Կնզակարծեմ, նցի. չ. կասկածիլ, տարակուսիլ. ֊ շիւղկէկէնմիք ։
Կնզակարծիք, ծնաց } գ. կասկած, տարա-
Կնզակարծութիւն } կոյս. ֊ շիւղկէ, չաթեալ ֆիքը։
Կնզանկ. գ. կնզ 'ի նոտուկն կամ յաձնուկն անբժշկելի. ֊ մայնա, մնմինա։
Կնզասէր. ա. խոց սիրող (Ձանձ)։
Կնզեմ, նցի. ն. կնզի պէս տանջիլ, կնզիքնել։ քնզրմիլ, չարչրկիլ. ֊ հնզլոք էմմիք, ինձիմիք։
Կնզնջական, կանք. ա. գ. 1 գանգատական, ցաւագին. – 2 տրտունջ։
Կնզն, ոյ, ոց. գ. կնզև. ֊ գաղուգ։
Կնզնանք, նաց. գ. կնզև, թեսի, քօսի
Կնզնեմ, նցի. ն. կնզնել. ֊ գաղուղուեմ. չզգացմունգ, սայմագ։ [նաղըլ
Կնզնքածք. գ. քնզրմած տեղութիւնքը. ֊
Կնզնքեմ, նցի. ն. քաշկռտտելով պատրաստել. բրնկ բզնկ ընել. քնզրմել, չարչրկել. ֊ փաղաղամագ, նարա փէրէ էմմիք, ինձիմիք։
Կնզնքիչ. ա. պատրաստող, գործ կձող։
Կնզնքուեմն, քմեն. գ. կնզնքելը, իրը։
Կնզմ, ի, ից. կամ ոյ, ոց. գ. աման և չափ՝ կմոցի և գրուի պէս, մոյ։
Կնզմ. ա. 1 շինծու, սուտ. ֊ ութզմ. – 2 կնզուտ։
–Կնզմ, ծից. գ. ա. Կնզմիք։
–Կնզմ 'ի կնզմ. մ. սուտ՝ շինծու կնըպարանքով։ [ցընել
Կնզմաբնելեմ. ն. կնզմաւորութեամբ ցուցընել։
Կնզմագէմ. ա. կնզմաւորեալ, սուտ։
Կնզմաւոր, ի, աց. ա. զրպէն եղնցընող, խաբեբայ, խաբէական, երկու երես. ֊ միբոյի, իքի նիւզիւ, միշնաֆիզդ։
Կնզմաւորաբար. մ. կնզմաւորութեամբ։
Կնզմաւորական. ա. խաբէական, սուտ, ձեւացած։
Կնզմաւորակից. ա. նոյնպէս ձեւացող։
Կնզմաւորանամ. ա. Կնզմաւորիմ։
Կնզմաւորեմ, նցի. ն. } գրպէն երեցընել,
Կնզմաւորիմ, նցայ. հ. } ձեւացընել, ձեւանալ, ցուցընել, ծախել. ֊ էոյիւնմէք, սաքմագ, իմասլանմագ։
Կնզմաւորութիւն. գ. կնզմաւորութի ընել. ֊ միբոյիլիք, բիյա, իքի նիւզիւքիւք։
Կնզնիք, ծնաց, ծնօք. գ. երեսանց ցուցցած կերպ. չինծու ձեւ, խաբէութիւն. ֊ սիւզմ չէյ, կէօսաէբիշ, միբոյիլիք։
Կնզնտեմ. հ. սատկիլ կնզնել. տես պատձառանօքով ձեւացընել։
Կնզնութիւն. ա. Կնզնիք։
Կնզտ, ոյ կամ ի. գ. ապտ, բիծ, խոցի նշան. ֊ քիր, լէքէ, նարա, փէրէ։
–Կնզտ. ա. կնզտոտ, արատաւոր. ֊ քիրլի, լէքէլի, փխ։
Կնզտոտիլ } ա. ապտոտ, կնզտոտ, ապտոտած։
Կնզտնալ }
Կնզտանուն. ա. անունը գէշ կլած։
Կնզտաշոր. գ. ապտոտ լոխ։
Կնզտաւ, ոյ կամ ի. գ. ա. Ֆասգկեզ։
Կնմ, ոյ. պ. սիրայ, խոտէ չուան. ֊ սաղ խէիւ։
Կնմզէն, զինի, նաց. գ. խօիր. ֊ հաստըր։
Կնմատիայ, ի, ից. գ. (յ.) քնարան, գնահատական գնահատակաց։
Կննաբաշխ. ա. Կննաբաշխ։
Կննաբաշխ. ա. կնանք առնող՝ վերցընող։
Կննագործ
Կննագործակ
Կննագործական } ա. կնանք տուող, կննդանացընող։
Կննագործեմ, նցիւն. կննդանացընել, կննդանի պահել։
Կննագործիչ. ա. կնանք տուող։
Կննագործութիւն. գ. կնանք տալը, կննդանաւթիւն։ [դարձողը
Կննագարձ, ի. գ. ա. 'ի կնանս գառնալը,
Կննագարդ. ա. անմահական։
Կննագնաց. ա. Կննագնաց։
Կննագին. ա. գ. զինք կննաց՝ տուբ խայ։
Կննագրաւ. ա. մեռցընող։
Կննագրաւեմ. ն. մեռցընել։
Կննախուզ. ա. մեռցնող։
Կննածին, ծնեմ. ա. Կննածին, ծնեմ։
Կննակից, կցի, ցաց. ա. 1 մկրտող ապրող, քնակող, տեսնող, ընտանի. – 2 երիկ կընիկ. ֊ զինէ, զինէ։
Կննակցեմ. չ. մկրտել ապրիլ։
Կննակցութիւն. գ. 1 կննցատաւթիւն, ընտանեութիւն. – 2 լծակցութիւն, ամուսնութիւն։
Կննահողոգ. ա. 1 կննակից. – 2 մանուկ կից կնաց։ [ւոր։
Կննահրաշ. ա. կնաց պատձառ, խորհրդա-
Կննաձայն. ա. հրաւիրող՝ ի կնանս։

Կենաձիր. ա. կեանք տուող։
Կենադուռ. տ. Կենդուռ։
Կենադաշակ. ա. կենաց ձաշակ տուող։
Կենաչխարհիկ. ա. աշխարհքիս կեանք տուող (խաչ)։
Կենաչնորհ. տ. կեանք պարգեւող։
Կենապատճառ. ա. կենաց պատճառ եղող։
Կենասեր. տ. Կենդանասեր։
Կենասերիմ. չ. կենդանանաց ձիլքը։
Կենասէր, սիրի, բաց. ա. իր կեանքը սիրող, անձնասէր։
Կենասիրութիւն. գ. սէր կենաց։
Կենատեղծեմ. տ. Կենդանատեղծեմ։
Կենատու. տ. Կենսատու։
Կենարար, ի, ու. ա. կենդանացընող, անմահացընող, փրկիչ, յարուցիչ։
–Կենարար. գ. տ. Հրդեհում։
Կենարարեմ. ն. տ. Կենագործեմ։
Կենամատ. ա. արմատը կենդանարար։
Կենացածին. տ. Կենսածին։
Կենացունաբեր. տ. Կենսաբեր։
Կենաւէտ. տ. Կենարար։
Կենդակ, ի, աց. գ. 1 կենդանակերպ – 2 համար կենդանակերպիւ։
Կենդան, նք. տ. Կենդանի, նիք։
Կենդանաբաշխ, ի. ա. կենդանութիւն՝ կեանք բաշխող։
Կենդանաբեր, ի, ից կամ աց. 1 ա. կեանք բերող՝ տուող – 2 գ. կամաց կենդանակերպիւ – 3 կենդանակերպ մը։
Կենդանաբոյս, բուսի, ից. 1 գ. կառաբոյս, որ բոյսի ու կենդանիի կը նմանի։ – 2 ա.գ. կենաց փայտ, խաչափայտ։
Կենդանաբուծեմ, իմ. ն. կ. կենդանի մեռուցանել, սնանիլ։
Կենդանաբուղխ. ա. կենդանութի բղխող։
Կենդանաբուսութիւն. գ. կանանչ բուսեամբ ձիլը։
Կենդանագիծ. տ. Կենդանագիր։
Կենդանագիր, գրի, բաց (գոյ. չքց. ուղղ. և գրուիք). գ. ա. 1 պատկեր, կենդանիքանչուածք, նմանութիւն իսկական. 2 թաստիր, առլիքի։ – 2 պատկերահան. 3 առլիքի պէնտ, թաստիրՀի։
Կենդանագոյ. ա. ուր կենդանութիւն կայ։
Կենդանագոյն. ա. 1 աւելի կենդանի, զօրաւոր։ – 2 աւելի նմանն անբան կենդանիին։
Կենդանագործ. ա. կենդանացընող, կենագործ։
Կենդանագործեմ. տ. Կենագործեմ։
Կենդանագործութիւն. գ. կենդանացընելը, կենդանանալը։
Կենդանագրած, ածք. գ. քաշած պատկեր։
Կենդանագրական. ա. պատկերահանի բան։
Կենդանագրեմ, նցի. գ. 1 պատկեր քաշել։ 2 առլիքի նաղմագ, թաստիր կիմ ինչ։ – 2 օրինակել, տպաւորել։
Կենդանագրութիւն. գ. 1 պատկերքաշելը։ – 2 ազէկ քաշած պատկեր. 3 թաստիր։
Կենդանադիր գերեզմանի, տապան սրբոց։
Կենդանադգնաց. տ. Կենսահիւր։
Կենդանադարձութիւն. գ. զոհ կենդանանաց, ողջ ողջ զոհելը։
Կենդանախաղոյկ. ա. ողջ ողջ էրող, էրած։
Կենդանախաղուկեմ. ն. 1 ողջ ողջ էրել, խորվել, խաչկել – 2 հրահրել, բոլորովին վառել։
Կենդանախուժ. ա. ուր է խուժ անմահից։
Կենդանածին, ծնի, նաց. ա. 1 կենդանի ծնածը՝ ի կենդանւոյ։ – 2 կենդանի ծնող կենդանեւոյ։ – 3 ծնող կենաց և կենդանութեան։ – 4 կենդանութեան պատճառ։
Կենդանածնական. ա. ծնողական, ծնեցական։
Կենդանածնեմ, նցի. ն. կենդանի ծնանիլ։
Կենդանածնութիւն. գ. կենդանի ծնանելը, և ծնիլը։
Կենդանակ. տ. Կենդակ։
Կենդանակայլակ. ա. կենդանի աղբիւրէն կախեալ՝ վազած։
Կենդանական, ի, աց. ա. 1 ուր որ կենդանութիւն կայ, կենդանի, ողջ։ – 2 կենդանութիւն տուող – 3 առողջարար – 4 տրիւկական, բուսական, որ առնելովը կենաց աստիճան մը ունի։
–Կենդանականն. գ. կենդանակերպ։
Կենդանականաբար. մ. կենդանութեան կերպով։
Կենդանականագոյն. ա. աւելի կենդանութիւն մը ունեցող։
Կենդանակապ. ա. կենդանութեան հետ կապուած, ողջ։
Կենդանակերպ, ի, ից. 1 գ. կենդանիի մը նմանեցուցած տաստերկու աստղաստուերք՝ ի զոդիական. 2 պուրձ, ախտէր։ – 2 ա. կենդանիի քաշուած բան։
Կենդանակերպեմ, իմ. ն. կ. 1 կենդանի նմանութիւն տալ, ունենալ, կենդանացընել, կենդանանալ – 2 կենդանի նկարել, նկարուիլ, նորոգել, նորոգուիլ։
Կենդանակէզ. ա. առնեմ. ողջ ողջ էրել։
Կենդանակիր. ա. ուրոգ չինքնան գկենդանւոյ, կամ գկենդանարան պիւրւոյ։
Կենդանաշալած. ա. կենդանիներըՀ գազաններըՀ հալածող։
Կենդանաջոս. ա. կենդանի ջուր վազցնող։
Կենդանաձայն. ա. կենդանի ձայնով խօսող։
Կենդանաձիր. ա. կենդանութի պարգեւող։
Կենդանանամ, ացայ. չ. ողջ ընկալ. 2 տիրիլիք։
Կենդանանորոգ. ա. որ նորոգի՝ ի կեանս։
Կենդանաշարժ. ա. ուրոգ գկենդանի շարժուածն, կամ կենդանակերպից նման։

Կենդանաչէն. ա. կենդանի չինուածքով, կանոք ունեցող։ [կենաց։
Կենդանապահ. ա. կենդանի պահող, տէր
Կենդանապարտիզ. ա. կենդանուքեղի պարտէզ։ [տուկ։
Կենդանապետական. ա. կենաց տիրոջը յատ.
Կենդանապէս. մ. կենդանիի ու կենդանենաց պէս։
Կենդանասատարբեղ. ա. ողջ տնրևում Ձղալ։
Կենդանատեր. ա. ողջին ողջ ծնած։
Կենդանատնբեմ. չ. կենդանի ծնանիլ։
Կենդանատնբուքեղի, գ. կենդանենաց ծնրնդ.
Կենդանատնբուքեան) դևնամբ յաջողուքեղի։
Կենդանատէր. ա. 1 իր կեանքը տիրող, իրեն ինայող։ – 2 տիրող կենդանենաց։
Կենդանատիրուքեղի. գ. տէր անձին կենացը։
Կենդանատկզնական. ա. կենդանուքեան սկիզբ նղող։
Կենդանատնանիմ. չ. կենդանի մնալ մնանելով։ [(օգ)։
Կենդանատուն. ա. կեանքը տնուցանող
Կենդանատպատ. ա. մեռցընող։
Կենդանատուղծ, ի. ա. տուղծող կենաց և կենդանենաց։ [ծնիլ կենդանացընել։
Կենդանատուղծանիմ, եցի.ն. կենդանիի տուղ.
Կենդանատուղծուքեղի. ա. Կենդանատնծուքիւն։
Կենդանատուղծուիմ, ծի. ա. Կենդանատուղծանիմ։
Կենդանատուեակ, ի, ացւ. գ. 1 կենդանակերպնելը – 2 տեսակք կենդանենաց։ – 3 ա. կենդանիներևոյն, պատկեր, արձան։ – 4 կենդանաւոր խաչի ձևով։
Կենդանատուիլ. նոյն ընդ վ։ [բուանիլ։
Կենդանատնանիմ, կեալ. չ. արմատանալ
Կենդանատուս, ի, ացւ. ա. կենդանուքեղիւն տուող, պատճառ կենաց։ [բոյս։
Կենդանատուսնկ, տնկոյ, ոց. ա. Կենդանատուս։
Կենդանատուս. ա. Կենդանատուս։
Կենդանատարնեցուցանեմ, ցուցի.ն. կենդանատուս բնել, կենդանատրաբ բնել։
Կենդանատրաբ. ի, աւ. ա. կենդանացընող, կեանք տուող, կենարար։ [տուող։
Կենդանատրատգոյն. ա. աւելի առողջուքեղի
Կենդանատրարեմ. ն. կենդանացընել։
Կենդանատրատուքեղիւն. գ. կենդանացընելը։
Կենդանատմատ. ա. կենաց արմատ եղած, խաչափայտ։
Կենդանացու. ա. 1 որ կընայ կենդանի մնալ՝ ապրիլ – 2 կենդանացընող։
Կենդանացուցանեմ, ցուցի. ն. կենդանացընել, ողջնցընել. ֆ տիրիլեմ՝ք, տաղալեմ։
Կենդանացուցիչ. ա. կենդանացընող։
Կենդանացուքեղի. գ. կենդանատրաբ ըլլալը։
Կենդանաւէտ. ա. կենդանուքեղ պատճառ։
Կենդանաւոր. ա. զնա. կենդանի, տպրող. ֆ հայտեմատ օրմն։
Կենդանանդուքիւն. ա. Կենդանատնծուքիւն։
Կենդանի, նուց, նենաց. ա. 1 կեանք ունեցող, ողջ, տպրող. ֆ տիրի, տաղ։ – 2 կենենաց կամ ողջուքեան պատճառ, զուարճատրաբ, անմահական։
–Կենդանի, իք. գ. 1 բանական կենդանի. ֆ հայվանի նատրդ։ – 2 անատուն. ֆ հայվան, Ձանատրար։
–Կենդանի առնեմ. կենդանացընել։
–Կենդանեաւ, Կենդանեօք. մ. ողջուքեամբ տանը. ֆ տաղտղընատ
Կենդանուքիւն. գ. կեանք, ողջուքիւն. ֆ կեմ, տաղտղ։
Կենդանուիմ. գ. կենդանանալը։
Կենդանուցն. մ. կենդանիի ըլլալով, ողջուքեանը, շունչը վրան, ողջ ողջ. ֆ տաղ տաղ, տաղիքէն, տիրի տիրի։
Կենդանօրէն. մ. կենդանիի պէս։
Կենդիճար, ի, ացւ. գ. (լ.) Հարիւր լիտր (ոսկի կամ արծաթի), քանքար. ևս և Հարիւրնոց գրամ. ֆ գանճար։
Կենդռնաւ, ի, ացւ. գ. (լ.) Հին լատ կարկառած՝ իբր Հարիւր կտորով։
Կենդրոնն, կամ Կենդրոն. ի. գ. (յ.) կեդրոն. ծայր առանի, խայտեղ, և բոլորակին միջին կէտը. ֆ մէր քէզ, միյանկին, միմիէր։
Կենենդուտ. ա. կեանք ունող, և տուող։
Կեներնծայ. ա. կեանք ընծայող, կենցաղտղուտ։
Կենսարարչ. ա. կեանք բարչող։
Կենսաբեր. ա. կեանք բերող՝ տուող, ունող։
Կենսաբուղխ. ա. կեանք բղխող, զուարճատրաբ։
Կենսագիւտ. ա. կեանք գտնելու (տեղ)։
Կենսազգաց. ա. կեանք ունեցող, կենսակիր։ [կուտոյ։
Կենսախրախոյս. ա. որ կեանքի խրախոյս
Կենսածագիկ. ա. կենաց ծագիկ ունեցող։
Կենսածին, ծնի. ա. կենաց կամ՝ ի կեանս ծնող, կենսատուս։
Կենսածնիմ. ա. Կենդանածնիմ։
Կենսածնունդ. ա. Կենսածին։
Կենսակայլակ. ա. Կենդանակայլակ։
Կենսական. ա. կենաց ատիճ։
Կենսակիր. ա. ունող յինքնան զգուն կեանս, և պատճառ կենաց։
Կենսաճրաւէր. ա. ՚ի կեանս հրաւիրող։
Կենսաճաշակ. ա. ուր է ճաշակ կենաց։
Կենսանամ. ա. Կենդանանամ։
Կենսաչուս. ա. զէպ ՚ի կեանս երթալուս (Նամբայ)։
Կենսապարգև. ա. պարգևիչ կենաց։
Կենսաստաք. ա. ՚ի կեանս խրկող, կամ իմն կեանք գուրս տալով։

Կենսահիմ. ա. սահիմ կեղոց կենաց, փըրկարար, առողջարար։
Կենսատէր. ա. կեանք սիրող։
Կենսատիրութիւն. ա. Կենդանասիրութիւն։
Կենսատու, ուի. ա. կեանք տուող, պատճառ կենաց։
Կենսատուն. ա. ուր է տունկ կամ ծառ կենսատուր. ա. Կենսատու։
Կենսացնող. ա. որ իրմէն կեանք կրփռէ։
Կենսացուցանեմ, ցուցի. ն. կենդանացընել, Հոգի տալ։
Կենսացուցիչ. ա. կենդանարար։
Կենսընկալ. ա. կեանք ընդունող։
Կենսունակ. ա. Կենսակից։
Կենսուսոյց. ա. կենաց բան սորվեցընող, կենսարար. ա. Կենդինար։
Կենսարծն. ա. Կենդրուն։
Կենցաղական. ա. տալնալ. ֆ հաչայաձագ։
Կենցաղ, ղոյ, ղեմ, ղով, և ի, աւ. կամ ու, աց. գ. մարդուն կեանքը՝ կացքը՝ վարմունքը. ֆ էօմը սիւրմէ սի, էրքնան, կէչինմէ սի։ —Կենցաղ, կամ Կենցաղս. աս աշխարհք. ֆ պոռ տիւնեա, Ինհան։
Կենցաղագրաւ. ա. Կենսագրաւ։
Կենցաղական, ի, աց. ա. աշխարհքիս, երկրաւոր, անցաւոր. ֆ տիւնեէվի։ —Կենցաղականն. գ. մարդու մը կենաց պատմութիւնը։
Կենցաղականութիւն. գ. կենցաղավարութ.
Կենցաղակից } ա. կենակից, ընտանի։
Կենցաղակցող }
Կենցաղասէր. մ. բան աշխարհի։
Կենցաղասէր. ա. ան կեանքս կամ աշխարհքս սիրող։
Կենցաղավար. ա. ան աշխարհքս կենցաղող,
Կենցաղավարեմ, եցի, եալ } ն. աշխարհքիս կեանքը անցընել, ապրիլ, մարդկանց հետ կենալ՝ վարուիլ. ֆ կէչինմէք, էօմիւր սիւրմէք։
Կենցաղավարական. ա. ուրիշի ծառայելով ապրող։
Կենցաղավարութիւն. գ. վարք, քաղաքավարութիւն։
Կենցաղաւէտ. ա. կենաց օգտակար։
Կենցաղեմ, եցայ. ո. Կենցաղավարեմ։
Կենցաղօգուտ. ա. աշխարհի և իր կենաց օգտակար, Հասարակաց շահաւոր։
Կենցաղօգտակարագոյն. ա. աւելի օգտակար։
Կենցաղօգտութիւն. գ. Հասարակաց բարիք։
Կեչ, ի, իւ, գ. (պ.) կրունք, զեռն. ֆ մէջ հէպ, տիւռ։
Կեռ, ի, ու, ք } ա. գ. ։ կենդանեաց
Կեռիք, ռանց, ռաք } կեռիքը. ֆ ոխշ — առնն և ժանիք — 2 Հանկ, և Հանկաւոր. ֆ էշրի, չէնկէլ։
Կեռաս, ի, կամ ոյ. գ. կեռասս. ֆ քիրազ։
Կեռասենի, նւոյ } գ. կեռասի ծառ. ֆ քիրազ։
Կեռասի, սւոյ } բաղ աղաձոր։
Կեռլիկ, լկի, կաւ. (ռմկ.) դոյլ. ֆ գօզա, պազբաձ։
Կեռնեխ, ի, աց. գ. Հարիկ, սարիկ. ֆ գաբա ֆհառ գ։
Կեսար, ռւ. գ. (լ.) (անուն Յուլիոսի կայսեր.) կայսր, և ամէնաւակից կայսեր. ֆ չահար, գոյսէր։
Կեսարութիւն. գ. կայսերութիւն, և գահակցութիւն կայսեր։
Կեսուր. ա. Սկեսուր։
Կետ, կի՛ Կետաս, ի. գ. (լ.) սպաս. ֆ Կեա. ա. Կէտ։
Կետագրեալ. կէտ ու տահմանդրուած, ընդ՝ ժամի որոշած։
Կետահարութիւն. գ. դրած տահմանս. ֆ օր.
Կետայիս. ա. վիշապ Հկան վերաբերեալ։
Կետաս. գ. վիշապ Հուկ. ա. և Կէտ։
Կետասարս. մ. մեծ Հկան պէտ։
Կեր, ոյ, ոց. գ. ։ կերակուր։ — 2 որսալու խայծ։ — 3 որս, և Հարակ սրոյ, Հրոյ, և այլն. ֆ նէֆէք, նէմ, ամ. գամ։ —Կեր լինիմ յումէք. ուտուիլ մէկէ մը։ —Կեր, 'ի բարդութիւնս՝ որպէս ագ. քեաը, այս ինքն ընող։
Կերակ. ա. կերող, լափող, որ է կրակի։
Կերակուր, կրոյ, ոց. գ. ։ ուտելիք. ֆ նէֆէք. թաամ։ — 2 Հարակ, Հատնելու նիւթ։
Կերակրական, ա. կերակրող, մնուցանող, կերազական, մնդեակաան։
Կերակրակից. ա. սեղանակից։
Կերակրանք, նաց. ա. Կերակուր։
Կերակրատէր. ա. կերուխուռ սիրող։
Կերակրատու. ա. կերակրող։
Կերակրափոխութիւն. գ. ուտելիքը փոխելը, ապէկ բան ուտելը։
Կերակրելի. ա. ուտելու. ֆ նէֆնիլ։
Կերակրեմ, եցի. ն. ։ կերցընել, խմցընել։ ֆ նէֆիւմէք. — 2 մնուցանել։
Կերակրիմ, եցայ. ն. կ. ։ ուտել. ֆ նէֆէք՝ — 2 մնանիլ. ֆ պէսլէնմէք։
Կերակրիկ. գ. ագքուրի՝ կամ քիչ մը ուտելիք։
Կերակրիչ. ա. կերցընող։
Կերակրողաբոյծ. ա. աւելի մնունդ տուող։
Կերակրողական. ա. կերակրող, մնդեակաան։
Կերակրողութիւն. գ. մնուտակարարութիւն, անառաւութիւն։
Կերակրուձն. գ. ուտելը, մսուկը։
Կերակրչութիւն. գ. ։ ա. Կերակրողութիւն։ — 2 օրկրամարդութիւն։
Կերան, ի, աց. գ. (յ.) ագջիւրի կուռ. ֆ քէչի պոյնուզու չէքիրտէյի, գըրըմէ։
Կերնցութիւն. գ. շահակերութիւն, օրկրամարդութիւն։

Կերիչ, ըչի, չաց. 1 ա. կերող, և կեռիքով պատառող – 2 գ. ուռիձ, ձձիւ

Կերկերիմ, եցայ. չ. կոկորդը չջնալ՝ գոցուիլ. ձայնը կորիլ. ֊ գըըրմագ

Կերմաս. գ. (յ.) ըսարկի կոտը, ըսարկուկ. ֊ գըըրգ մանդըր

Կերոգ, ի, աց. ա. ուտող. ֊ ևէյիձի

Կերոգութիւն. գ. չաուակերութիւն, կերխաւմ. ֊ ևէմէ իչմէ

Կերուած, կի Կերած, ոյ կամ ի. գ. 1 կերած մեալած մասը՝ տեղը ։ – 2 ուտելը

Կերութիւն. Ջայլոց կերութիւն. գ. ուրիշի քանը ուտելը ։

Կերուիլ, լմնաւ. ա. Կերաւած ։

Կերպ. ի, ից. գ. 1 կերպ. ֊ թիարզ – 2 բնութիւն, գոյացական տեսակ, և կերպարանք. ֊ թիապահ, սաւրկիւ ։ – 3 անձ. ֊ վիճակաւոր – Ի կերպս կերպս կամ Կերպս կերպս լինիմ. կերպ կերպ ձևանալ ։

Կերպագործեմ. ն. ձևացընել

Կերպագրեմ. ն. պատկերը ձևացընել, գրել. քաշել

Կերպագրութիւն. գ. պատկեր, նկարք ։

Կերպագրութիւն. գ. կերպարանքի դիրք, օրինակ ։

Կերպակերպ. ա. կերպ կերպ. ֊ թիւրլիւ թիւրլիւ ։

Կերպակից. 1 ա. Կերպարանակից – 2 կամակից ։

Կերպակցապէս. մ. իբրև բնութիւնակից ։

Կերպակցիմ, ցեալ. հ. նոյն բնութիւն առնուլ ։

Կերպակցութիւն. գ. նմանակցութիւն ։

Կերպաձգիմ. չ. պէսպէս կերպով ձգուիլ

Կերպաձևեմ, եցի. ն. ձևացընել. ֊ չէքիլ վէրմէք, թաալիլ էթմէք ։

Կերպաձևութիւն. գ. կերպ կերպ ձևանալը ։

Կերպամտեմ. ն. մտքին մէջ ձևացընել

Կերպանամ, ացայ. ն. չ. կերպարանք առնուլ, կերպարանիլ. ֊ մէյիմ էչէքթիլ օլմագ, ուզուսա կիրմէք

Կերպաւորութիւն. գ. կերպարանք առնուլ, կերպարանիլ ։ [նուլը

Կերպաս, ու, ուց, ուք. ովք. իւք. ա գ. կերպաս, մեռաքաէ գործուածք. ֊ խաս քէթիէն, խիէկ, սանաալը, տիպա, սիւլէյնաս – 2 մեռաքաս – 3 ա. տ. Կերպասի

Կերպասաքեր. ա. մեռաքս բերող (շերամ) ։

Կերպասագործ. ի, ից. ա. գ. 1 մեռաքս շինող (շերամ) ։ – 2 բարակ կտաւէ ։ – 3 կտաւ գործող. ֊ խիէկճի, սիւլէյնաճի, և այլն

Կերպասագործեմ. ն. 1 բարակ կտաւէ կամ կտաւ գործել ։ – 2 կերպաս ձևացընել նըկրմով ։

Կերպասագէզ. ա. կերպասը շատ ։

Կերպասագնաց. ա. բարակ զգեստ հագած ։

Կերպասածին. ա. Կերպասաբեր

Կերպասանըկ. ա. բարակ բաներ նըկրող

Կերպասանութիւն

Կերպասեայ, սէի, իից կամ նայց

Կերպասեղէն, ղինի, նաց

Կերպասի, սւոյ կամ սոյ, սեաց

ա. մեռաքսէ. ֊ խիէկլի, գումաշ

Կերպասատարած. ա. կերպ կերպ, նորակերպ. ֊ թիւրլիւ թիւրլիւ, ասնայիպ

Կերպասրան, ի, աւ. մանաւանդ

Կերպասրանք, նաց, նօք

գ. 1 տեսք գիմաց և բոլոր անձին, բնութիւն, խոհութիւն – 2 նմանութիւն, պատկեր, ձև. ֊ շէքլ, սուրէթ, հէյէթ, ըխտի – 3 իդէա – 4 առաչօք տեսիլք՝ ցոյցք, օրինակ, կեղծիք. ֊ խայալ ։ – 5 գոյացական տեսակ նիւթոյ ։ – 6 զգեստ

– Կերպարանք բանից. խօսքին միտքը

Կերպարանագործութիւն. գ. ձևանալը, լմընալը ։

Կերպարանակից. ա. ամենանման. ֊ պէնզէր

Կերպարանակցիմ, ցեալ. չ. նմանիլ, ուրիշի կերպ ձևանալ ։

Կերպարանակցութիւն. գ. նմանութիւն

Կերպարանամ. ա. Կերպանամ. Կերպարանիմ

ոսածին բնէնէն խոսիլը

Կերպարանաւորութիւն. գ. ուրիշին կամ մեր

Կերպարանաւոր. ա. 1 առակ գրքի կերպարանքով, կեղծաւոր – 2 բուն գոյացական տեսակ ունեցող ։

Կերպարանափոխ լինիմ. կերպարանքը փոխել. ֊ թէդպիլ օլմագ ։

Կերպարանեմ, եցի. ն. 1 ձևացընել, յորմարել, ցուցընել. ֊ պիր շէքլէ՝ սուրէթէ գօմագ, ուչսուրմագ – 2 նմանցընել, հաճեմատել, նոյն կերպարանքը խոհել. ֊ պէնզէթմէք

Կերպարանեցուցանեմ. նոյն ընդ ։

Կերպարանիմ, եցայ. կ. հ. կերպարանք մը առնուլ, նմանիլ, ձևանալ իրաց կամ առարուս, կեղծաւորիլ ։

Կերպարանիչ. ա. կերպարանք առուող, յարմարցընող ։

Կերպարանող. ա. ձևացող, կեղծաւոր

Կերպարանողական. նոյն ։

Կերպարանութիւն. գ. 1 կերպարանք – 2 կեղծաւորութիւն ։

Կերպացուցիչ. գ. ձևացընելը, ձևանալը ։

Կերպացուցանեմ, ցուցի. ն. ձևացընել, տպաւորել ։

Կերպացուցիչ. ա. ձևացընող, ընող

Կերպաւոր

Կերպաւորական

ա. 1 ձևացնալ ։ – 2 կարտուրել – 3 նմանող ։

Կերպաւորապէս. մ. նմանութեամբ մը ։

Կերպաւորեմ. ն. ա. Կերպարանեմ. Կերպաւորեցուցանեմ

Կերպաւորութիւն. գ. ձևաւորութիւն, նմանութիւն

Կերպափոխիմ. չ. դէմքը փոխել. ֊ թէդպիլ օլմագ ։

Կերպընկալ. ա. կերպարանքը հանող (հա-յելի)։
Կերպիկ. գ. նուաստ կերպ՝ ձև՝ հագուստ։
Կերպուելիւն
Կերպուիլ, պիտեն } ա. Կերպարան։
Կերպ, Կերպք. գ. (պ.) գործ, շինած բան։
Կերտանեմ, ացնել, ցող
Կերտացուցանեմ
Կերտեմ, եցի, տող } ն. (պ.) շինել, ընել — ան-ս և Փ.երթեմ։
Կերտուելիւն. գ. շինուելիւն, շէնք։
Կեցուելիւն. տ. ի Ձկեցուելիւն
Կեցուցարար. տ. Կենսաբեր։
Կեցուցանեմ, ցուցի, ցո՛. ն. կեանք տալ, կենդանացընել, ապրեցընել, ողջացընել, առողջացընել. ֊ Ձան՝ էօմր վէրմէք, տա. զալեմագ։ [կան։
Կեցուցիչ, ցչի. ա. փրկիչ, ազատիչ, փրկա-
Կեցուցչարար. մ. 1 փրկչի պէս։ — 2 առաջ-նորդելով ի փրկութիւն։
Կեւոս. տ. Կիսով, և Կիւս։
Կեփազնայ, կամ նան. ա. (ե.) աղէկ՝ ազ-նիւ՝ պատուական (ոսկի). ֊ խաս ալթընտ։
Կեփալա. (յ.) գլուխ, գլխաւոր։
Կեփազ. գ. (յ.) ձկան մը անուն։
Կեփայական
Կեփայեան } ա. պետրոսեան, վիմական։
Կզակի, ացի. գ. դունչ՝ պռկունքով ու բե-նով, բոլոր ծնօտք. ֊ չէնէկ։
Կզակակապ լինիմ. բերանը կղպուիլ. ֊ չէ-նեէսի իմ ալթընտ։
Կզկնծատմ, կամ Կծկոտամ. յ. ձայն հանել գայլու։ — ան-ս և Կազկանձեմ։
Կզուելիւն. գ. կռնչելին կուզ ըլլալը. ֊ գամ-պռըլուգ։
Կէշկէշեմ. ն. կարկըտել, կըցկըցել։
Կէս, կիսոյ, ոց կամ ից. ա. գ. կէսը, հա-սարը, կէս մասը, մէջտեղը. ֊ նալըմ, պռւչուգ։
–Կէսք. ամանք. ֊ պռզըսը, պռզըլարը։
–Կէս ի կէս, կի՞ Կէս, կամ Կիսոյ ի կէս. ա. մ. կէս ի կէս. ֊ նալը նալըցա, նալը պռւչուգ։
–Կիսով. մ. կէս՝ չմինցած իմ ոգլով։
Կէսարիանոպ. տ. Կիսարիանոպ։
Կէսէշ. տ. Կիսէշ։
Կէստարկաւագ. տ. Կիսատարկաւագ։
Կէտ, կետի, և կէտի, կի՞ կետի, կէտք, կի-տից, կիտաց, կիտոց կամ կետից. գ. (յ.) մեծ ձուկ, փիշտակ ձուկ. ֊ ատա պալըղը։
Կէտ, կետի, ից, կամ կետի, ից. գ. 1 նիշ. ֊ նօգթա — 2 երկնից քեհանները. ֊ գուէթպ — 3 մէտ կշռոց. ֊ մկ։
–Կէտ. նպատակ, նշանած՝ գիտած տեղ, կանոն, չափ, եղը, որոշեալ առն. ֊ նիչկէմ, նիհայկէմ, մէտնէկէմ, վաաէ։
Կըգեմ. տ. Կգեմ։
Կեան, ի, ացա. տ. կեցեալ՝ կաթ քաղող կեն-դանի
Կեատեալ. տ. Կեցոտ
Կեղէն, ղենի, նաց. տ. գ. հաւկիթ, հաւ-կրմեղէն, կաթնեղէն, կարագ։
Կեղեղի, զոյ, ղնաց. գ. կեցելոյ՝ քաղելու բան, բնկոյզ տնկոց և կենդանեաց։
Կեցեմ, եցի. ն. 1 կաթը կեցել. ֊ սաղմագ — 2 պատղը կեցել. քաղել. ֊ պաղ պօղմագ, տէվէ իրմէք։
Կեցաձայն. տ. Կաչաձայն։
Կեցայ կամ Կեցայ. գ. գաւաթ։
Կեցայընկեր. տ. նոյն գաւաթէն խմող։
Կեցոտ. տ. գեցոտ, գայեցոտ, սահող տեղ, կեցուցեալ, հողնած, ջլատուած. ֊ զայիֆ։
Կեցոց, ի, ացա. գ. քեցոց, պտուղ քաղելու սապատ։
Կեցուելիք
Կեցուցեալ } տ. Կեցոտ։
Կժաւոր. տ. կուժի՝ փարչի մէջ եղած (ջուր)։
Կիբրիկոն. տ. գ. (յ.) կիսօսի՝ քաւէի ձեռվ. ֊ զար պիչխիճնուտ։
Կիգար. տ. Կեզար։
Կիզ. տ. գ. 1 եղած՝ խորված բան — 2 կը-տոր. տ. Կիշն, Կիծ։
Կիզաբոյս. տ. այրելու (խոտ)։
Կիզախանձակ. էրած խանձած։
Կիզակաւ. տ. 1 էրող — 2 վառած, բորբոքած։
Կիզանեմ. զի. նիմ, զայ. տ. Կիզեմ, Կիզում։
Կիզանոզական. տ. 1 էրող — 2 դիւրաւ էրե-լի՝ վառելի։
Կիզանոզութիւն. տ. Կիզոզութիւն։
Կիզանուտ. տ. էրելիք, էրելը գիւրին։
Կիզելի, լւոյ կամ լոյ. տ. 1 էրելու — 2 էրող — 3 վառած, բորբոքած։ [֊ նագմագ։
Կիզեմ, եցի, զոյ, զեալ. ն. էրել, մրկել։
Կիզեցուցանեմ. ն. էրել լափել, էրել տալ։
Կիզիչ, զչի. տ. էրող, վառող, բորբոկցնող։
Կիզն, կամ Կիզ. գ. զալեի կտոր, զալած կամ գզելի բուրդ։
Կիզոզական. տ. Կիզիչ։
Կիզոզապէս. մ. էրելու կերպով։
Կիզոզութիւն. գ. էրելու բորբոքելու զօրութիւն
Կիզում, զի, զեր, եկէզ, կէզ, կիզեալ. ն. 1 էրել. ֊ նագմագ — 2 բորբոկցընել, բորբո-քել. ֊ իմուէմուշտուրմագ։
Կիզումն, զման. գ. 1 էրելը — 2 էրիլ մրկիլը — 3 հրդեհն երևոյթի յօգտ. տ. Պրեստեր։
Կիզուց. գ. կիզումն, և նիւթ կիզմանու։
Կիլ, կիծոյ, ոց, կամ կիծի. գ. 1 կաթը կեղե-լը. և կաթ, կոգի — 2 հաւկիթ, կիծեղէն — 3 խաղող կամ մեզը կիծելը։
Կիմատ. (յ.) տ. Փնաղ։ [ցած կողո։
Կիծ. գ. 1 կծնելը, նեգ. ֊ կիծիլը — 2 փրցու-
Կիկնոս, կամ Կիւկնոս. (յ.) տ. Կաղապ։
Կիմ. տ. Կուռ։
*Կիմ. գ. քարի ձնդք, միջոց. ֊ ապալըգ։

Կիմելեալ. ա. Հատած, Հաւսաը եղած։
Կիմիտէը. ա. Կնմէտրեայ։
Կին, կնոջ, կնաւ կամ կանամբ. կանայք, նանց կամ նաց, նամբք. գ. կնիկ, էրկան ընկերը. տ գաբր։
–Կին մարդ. կնիկ մարդ։
–Կանանց տուն. ա. Կանանոց։
–Կին անհամ կարգուիլ. անուղիկ, կնիկ առնել, և կարգիլ իր տղան. տ էվլէնմէք, օղլունու էվլէնտիրմէք։ [լէնմէք։
–Կին առնում կամ առնեմ կարգուիլ. տ էվ-
Կինաբարիս. գ. (յ.) կարմիր ներկ. տ գին-ձիգ, սիլիզէյն – ա. և Խրուկ։
Կինամանն, ի. կամ Կինամոն, ոյ. գ. (Լ.) կասիա, գարիճննիկ. տ տարչին։
–Կինամանն Հայոց. անուշահոտ արմատ։
Կինամոնաբեր. ա. ուր որ կինամոն կը բուսնի։
Կինամոն. ա. Կինամանն։
Կինգար. ա. Խոյր։
Կինկրիս. ա. Կանքեղ։
Կինձ, կնձի, ձաց } գ. վայրի խոզ՝ արու, վա-
Կինջ, կնջի, ջաց } րազ. տ խրնզիր։
Կինք. գ. 1 ուրքին տակը, կռնակը և հետքը. տ իճապան, այապ – 2 այժ, զօրութիւն։
Կիպարիս, կամ Կիւպարիս, կամ Կիպարի. գ. (յ.) նոճ, նոճի. տ սէրվ, սէրվի տպաձր։
Կիպարնայ. ա. կիպարէ, նոճի. տ սէրվիտէն։
Կիպրացի, ցւոյ, ւոց. ա. 1 Կիպրոս կղզին բնակիչը. տ գըպրըզլը։ – 2 Կիպրոսի վաճառք. տ գըպրըզ մնխճաղը։
Կիպրոս, ի. գ. 1 Կիպրոս կղզին. տ գըպրըզ ատասը։ – 2 ծառ անուշահոտ կամ ծաղիկ, նոճ, և այլն։
Կիւ, կամ Կիւռ, Կիւրիա. իգ. Կիւրիա. գ. (յ.) տէր, տիրուհի. և յատուկ անուն։
–Կիւռ Խրիկոս. տէր՝ (պարոն) Յուսիկ։
Կիւմնոս, կամ Կիւռնոս. գ. (յ.) կայծակ. տ նըլտրըմ։
Կիսաքամ } ա. 1 կիսկատար, կիսատ – 2
Կիսաքամին } կէս բաժնող, բաժնած։
Կիսաքան. ա. մ. անկատար խօսք, խօսքով։
Կիսաքանութիւն. գ. կիսակատար խօսուածք։
Կիսաքառ, ի, ից. ա. գ. կիսատ՝ անկատար քառ.։
Կիսաքաց. ա. մ. կէս բաց. տ նարըմ աչըգ։
Կիսաքնան. ա. մ. կէս քնչնալ. կմկըմալով. տ նարըմ աղըգ։
Կիսաքոլոր, ի, ից. ա. գ. 1 կէս կլոր. տ նարըմ այ – 2 ինչ որ ամբողջ ին վրայ իր կէսն ալ ունի, ինչպէս՝ ի ժ իւն կայ ժ, և ն։
Կիսագազան. գ. կէս գազան մը՝ շինծու։
Կիսագիր, գրոյ. գ. կէս տող գրուածք։
Կիսագնդակ. տ. Կիսաքոլոր։
Կիսագործ. ա. կէս բանած, պակասաւոր։
Կիսագունդ, գնդի, իւ, ից կամ ից. 1 գ. կիսագունտ, երկնքի կամ աշխարքի կէս չնչնակը։ – 2 ա. կէս կլոր. տ նարըմ այ։
Կիսագրատ. ա. Կիսէշ։
Կիսագօտ. ա. կէս մը չորցած, կամ որուն կէս կողմը չբռներ։ [պողինար)։
Կիսադաւան. ա. դաւանանքը կիսատ (Ա-
Կիսադիք, դ ից. գ. կէս չնած սնդուածներ։ [րը։
Կիսաժամ, ու, ուց. գ. կէս ժամ. տ նարըմ սաաթ։
Կիսալիր. ա. կէս լեցուն։ [լուսինը։
Կիսալոյս. ա. կէսը լուսաւոր, ինչպէս կէս
Կիսախոզոզ. ա. կէս մորթած, կիսամեռ։
Կիսակ, ի, իւ կամ աւ, աց, ագ. ա. գ. 1 կիսատ – 2 ծուռ մը կէսը – 3 ան կիսատ օրը որ աւելի է արևու ամուր մը մէջ քան զըւանին։
Կիսակատար. ա. կիսկատար. տ գուտուր։
Կիսակենդան. ա. կիսամահ, կիսամեռ, կէս մը ողջ. տ նարը սաղ։
Կիսակոր. ա. կէս կնրած. տ նարը նէնմիշ։
Կիսակորոզ. ա. Կիւսակորոզ։
Կիսակէզ. ա. կէս էրած. տ նարը նանրգ։
Կիսակուժ. գ. կէս փորչ. տ նարըմ պարտագ։
Կիսակտուր. ա. մ. 1 կէսէն՝ մէջ տնղացը կտրած։ – 2 կիսկատար, կիսատ։
Կիսակրօն. ա. կախարդական։
Կիսահագագ. ա. հնչուածը պակասաւոր։
Կիսահատակ. ա. մ. հատակը չատած. տ կէնձ
Կիսահատ. ա. Կիսակ. [կէնձ։
Կիսահաւ. ա. կիսովը թռչնոյ նման։
Կիսահաւատ, ի, ից. ա. հաւատքը պակասաւոր։
Կիսահնգ. ա. կէս հնգի կամ վանկի նման։
Կիսահմայ. ա. Կիւսահմայ։
Կիսահոլով. ա. Կիսաքոլոր, ի նչ։
Կիսաձայն, ի, ից. ա. գ. բաղաձայն տառ՝ որ կէս ձայն մը կու տայ սուլելու պէս. զըր օրինակ, զ, ց, ժ, շ, ս, ր – տմա և Կրկնակ։
Կիսաձայնութիւն. գ. կիսաձայն ըլլալը։
Կիսաձի. գ. կիսէշ, ջորի։
Կիսամած. ա. կէս մը սատած, թմանչըցած։
Կիսամահ. ա. մ. կէս մեռած։
Կիսամահն, սին. գ. ա. մ. կէս մնոր, կէսը, կէս մնատմբ. տ նարըմ փայը, նարըսը։
Կիսամանանայ. ա. մ. 1 անկատար – 2 ըսա կիսոյ։
Կիսամանութիւն. գ. անկատարութիւն։
Կիսամարդ, ոյ } գ. անկատար մարդ։
Կիսամարդի, զ-ոյ }
Կիսամարուս. ա. աւելի անուսը՝ քան թիւ սուրբ (կննգանի, ինչպէս ուղղ)։
Կիսամեռ. ա. Կիսամահ։
Կիսամեռիմ. չ. կէս մեռնիլ։
Կիսամեռութիւն. գ. կէս մեռածի պէս ըլ-

յալը (Հոգևվալըքին)։
Կիսայար. ա. կէս մը ուրք եղած. ֊ եալը եարբյա գալգմբըր։ [մանր։
Կիսայրը, առն. գ. նվըքինիվ կամ Ճիւազին վը֊
Կիսայրևաց. ա. կէսը էրած մրկած։
Կիսանդամ. ա. պակասաւոր անդամով։
Կիսանձն } ա. կէս անձամբը եղևցած։
Կիսանձնակ }
Կիսանունն. ա. կրճատած անունով, կամ քառ֊
Կիսաչափ. գ. մէկ չափու մը կէսը։
Կիսապատանեակ. գ. պզտիկ պատանի. ֊ կէնձ։
Կիսապատիժ լինիմ. քիչ պատժուիլ
Կիսապատկիր. ա. կէս մը նման բան օրի֊ նակին։
Կիսապար. ա. մ. կէս մը պատեղով։
Կիսապարգև. ա. կէս պարգև առած կամ տուած։
Կիսաստ. ա. աստուածութիւնը անկատար։
Կիսատահման. ա. միջատահման, միջին։
Կիսատարկաւագ, ի, ացւ. գ. վարի սարկա֊ ւագ, սարկաւագին երկրորդը։
Կիսատեղ. ա. անկատար քան սեռի, քան իմիք 'ի նոյն սեռէ։
Կիսատև. ա. կէս սև, սևութուկ. ֊ էսմէր։
Կիսատուրբ. տ. Կիսամաքուր։
Կիսատպան. տ. Կիսախոզոզ։
Կիսատտոր. ա. պզտիկ ննդեամեայ, կիսատ ոզորակ։ [ծնեալ։
Կիսատուած. գ. անկատար աստուածու֊ թիւն։
–Կիսատուածք. տ. Կիսագիք։
Կիսատ. ա. անկատար, կրճատ։
Կիսատաք. ա. կէս տաք. ֊ ըլըՃագ։
Կիսատուն. գ. կէս տուն. ֊ եալը պէյլիմ։
Կիսատուր. տ. Կիսապարգև։
Կիսախոսանք, կամ Կիսաբանութք. գ. ա. բիանատաց կողմը բանողները։
Կիսացուցանեմ. ն. կէս ընել, պակասցընել։
Կիսաւեր. ա. կէս աւեր. ֊ եալը եըքըգ՝ պզտիգ։
Կիսաւոր. ա. մ. կէս մը, կիսով չափ, ոմանք։
Կիսաւորցն. գ. կէս հատակին առնելը։
Կիսափրկութիւն. գ. անկատար փրկութիւն։
Կիսեղկ. ա. կէս գաղջ. ֊ պիրազ ըլըՃագ։
Կիսննդեամեայ, ի, իւ. գ. պզտիկ ննդեա֊ մեայ՝ տուին վերջը։
Կիսնկիսեալ. ա. կիսեալ. ֊ եալը փէշմիշ։
Կիսէշ, իշոյ, ոց. ովք կամ օք. և կէսէշք, իշուց կամ իշէից. կամ կիսիշանք, անց. գ. Ջօրի. ֊ գաճիըր
Կիսընդեաց. ա. կէս մը վաղզոյ։
Կիսովին. մ. կիսով չափ, քան կիսոյն։
Կիսով, ի, ացւ. գ. ։ կէս մնան։ – ։ ճիւ֊ ՚ի կիսաւոր ճիւոց բազկացեալ։
Կիսօձն, ոան, անց. գ. (լ.) աւազան։
Կիսօրեայ. ա. մ. օրերը չմթնցուցած. ֊ կէնձ կէնձ։ [Խորանարդ։
Կիմա, կամ Կիմա. գ. (յ.) ա. Խուրեայ,
Կիտ. ա. Կէտ (երկինք բանիւ)։
Կիտագրանալ. ա. Կնտագրանալ
Կիտակ, ի, ացւ. գ. կանոն՝ որ գրուած է իր֊ բև կէտ և սահման պահելի։
Կիտակուլա. կէտկն կրլուած (Ցուիեան)։
Կիտատահման. ա. ժամանակաւոր։
Կիտաս, ի, իւ, ացւ. ա. Կէտ՝ (վիշապ ձուկն)։
Կիտուած, ոյ. գ. կէտ կէտ՝ պուտ պուտ՝ գունդգունդ բանուածք. ֊ նօգտալը իշ։
Կիտր. ա. Կիտրան, և Ա֊բրունգ։ [նուռ։
Կիտրան, ի. (յ.) գ. կիտրան. ֊ ագաՃ գաղու֊
Կիր, կրոյ, ոց. գ. ։ կիր. ֊ քիրէՃ։ – ։ Ճնր֊ մանկ բշտած խոց։
Կիր, կրի. գ. ։ կրելը, քաշելը՝ գրկին և֊ ղած ներգործութիւնն մը։ – ։ պէտք, գոր֊ ծածութիւնն, վարմունք։
–Ի կիր ածեմ կամ առնում կամ արկա֊ նեմ. գործածել, բանեցընել. ֊ գուլլան֊ մագ, իշխելի մէք։ [առնեցընել։
–Ի կիր արկանել զանձն. ։ կրթիլը։ – ։ ըն֊
–Ի կիր արկումն. գործածութիւն. ֊ գուլ֊ լանմասր։ – առ և ՚ի կարգին Կիրք, կրից ՝
Կիրակամուտ, կամ Կիրակէմուտ, մոխ. գ. կիրակամուտ, շաբաթի իրիկուն և գիշերը։
Կիրակէ. կամ Կիւրակէ, էի. (յ.) գ. կի֊ րակի, տէրտնական։
Կիրառութիւն. տ. Կիրընդունակութիւն։
Կիրէէսն. (յ.) տէր ողորմեայ։
Կիրընդունակ. ա. բնական կրից ընդունակ ֊
Կիրընդունակուի | գ. Կրիսաոսի առաւն մե֊
Կիրընկալութիւն | րոյ յանձն առնուլը ըզ֊ կերս մերզկայինս, տնօրէնութիւն։
Կիրճ. ա. ։ կրճուած, վարժած, փորձ, առված. ֊ ալըշըգ, վուգուֆ։ – ։ փորձա֊ ռական։
–Կիրճ, կիրճք. գ. կրճութիւն, ջանք, փորձ ֊ ֆէՃիրուպէ, թէալիմ։
–Ի կիրճ ձգեալ. Հասանեմ ուժք. մէկուն առնէն սատիկ իշնալով Հասնիլ։
–Կիրճ ունիմ (ինչ). միշտ ան բանն ընել
Կիրճ եղտան. ա. սանձի վարժած (ձի). ֊ կէմ կէլիր
ԿիւՃ, կրձի, Ճոց կամ Ճից. գ. նեղուց առ֊ նող Ճամբայ. ֊ կէչիտ։
Կիրք, կրից. գ. ։ նեղուն գրկին քաշածը՝ քաշելը. ֊ չէքմէչի, չէքմէտի, զաբկգ, ակբտ, շէվգ, ազգ, էդէմ – ։ բնական ըզ֊ գածմունք, որակութիւնք։ – ։ բնական յատկութիւնք, բան իր ազգի բաները, վիճակ, վարք։ – ։ տպաւորութիւն։ – ։ մեան առարկութեան՝ վանկերը գրան֊ լու՝ միացընելու։ – ։ կրթութիւն՝ ներ֊ գործութեան դէմ։ – ա. և Կիր։

–Կիրք լուանի. լուանի մաշիկը՝ փափոխիլը։
Կից · ա. կցած, կպած, քովը · ս պիճիչիք։
–Կից · ւ նես. կցած, միասին, հետը. ս պէ-
տապէր. պիկէ։ – 2 մ. մէկտեղ. ս պիրլիքտէ։
– 3 մէկէն. ս հէմէն։
Կից, կիցք · ա · գ · 1 ջուխտ։ – 2 մանա-
կցուիլիւն – 3 ձամբանեղուն միացած տե-
ղը, ձամբու բերան. ս իւչ՝ ոէօրթի նօլ աղ-
պը։ – 4 կենդանանաց ուրքին ջուխտը։
–Կիցս ընկենում կամ՝ հանում. աքացնել. ս
թէքմէ՝ չիֆտէ վուրմագ, թէկմիք։
Կիցընթաց. ա. Ընթացակից։
Կիցընկէց. Կիցսընկէց. ա. կից գալնոզ
Կիւ, կուչ. գ. կիվ, մաղտաքէ · ս սագըզ։
Կիւաթիա, ի. գ. (յ.) գաւաթ, խմելիքի
չափ մը։
Կիւբիկոն. ա. Կիւբիկան, Կուենայ։
Կիւիւ, կի՛ Կիւ. գ. կիվիվ, կիւ, կիվկիվ,
անուն թռչնոյ։
Կիմնոբիոն. ա. Կամնոբիայ։
Կիւնիկ. թռչնոյ՝ կրկէս։
Կիւնիկոս. որ և Կիւնիկնան. (յ.) շնական,
մանկամուն Դիոգինէս փիլիսոփայի և հե-
Կիւս. ա. Կիս։ [տնոզաց նօքաս։
Կիւսասպազան. ա. Կուբասպազան։
Կիւս, ի, ից, կամ ոյ, ոց · գ. կախարդ, և
կախարդութիւն · ս պիւյիւնիւ, պիւյիւս։
Կիւսակնքող · ա · կախարդական բաներ
ընող։ [դի գնացող։
Կիւսաչինոյ, ի, ից. ա. կախարդ, և կախար-
Կիւրակէ, Կիւրակեայք. ա. Կիրակի։
Կիւրապազան. ա. Կուբապազան։
Կիխաս. զ. (յ.) մեծ գաւաթ, սկիհ։
Կիքբոս. ա. Գաւառէն։
Կլայ, լ. գ. բնբզ. ս գալէ։ [ղալա։
–Կլայն Հռոմէական · Հռոմկլայ · ս լուս
Կլայնակ, կամ Կլայնկ. գ. ա. Անագ։
Կլանեմ, կլի, նկուլ, կուլ } ն. կուլ տալ, կըլ-
Կլնում, կլայ, աւ, այ } լել, և ընկղմել. ս
Կումիմագ, ասլմագ, պամիըլմագ։
–Կլանեմ զգա կամ զբաղ. Ոգի կլանեմ.
շունչ առնուլ. ս նէֆէս ալմագ։
Կլան, փին, փամբ. գ · կլափ, գուն, ս չէնէ։
Կլեմ, ի կ՚ամայ } գ. (յ.) կողմ, և բաժին նըկըլի
Կլնմայ, ի } և նկնի. ս ըզլըմ։
Կլուցանեմ. ն. կլանցընել. ս նումիտաւրմագ։
Կնամեմ, կնի, նկին կ՚կին, կին } ն. կռնել,
Կնատամ, նցի, նաւ } խառնել.
Կնեմ, նցի, նաւ } ս կիռնիլ.
Կնեցուցանեմ, ցուցի } մէք, ին-
Ռիլմէք։
–Կնամեմ. Հաց ըզգել ուտել. բան մը փըր-
ցընել. ս տօղուամագ, գօփարմագ։
Կնեմ. չ. կռնել. ս կիռնիլէք։
Կնիծ · ա · 1 փրցընող՝ գողցող (մուկ)։ – 2
կնծի. ս խըսխըս, նէքէս։
Կնիկ, կնկի կամ կնկան. 1 գ · կնիկ. ս նու-
մագ։ – 2 ա. կնկած, քաշուած։
Կնչի. ա. Կրնչի։
Կննի. ա. 1 կնիճ, գող, ագահ, գծուծ։ –
2 սիզդ. ս փխա։
Կննամք } գ. ագահութիւն. ս նէքէսլիք,
Կննուի } խըսխըսլըգ։
Կննութիւն. գ. պղծութիւն։
Կնկատարազ. ա. կնկածի պէս։
Կնկնեմ, նցի. ն. } կնկի պէս և կուղի պէս
Կնկիմ, նցայ · կ · չ. } սլսմել, կնկնլ, կնկը-
տնել, ետ քաշել, քաշուիլ. ս չէքմէք, սրգ-
մագ, էյմէք, պիւքմէք, պիւքիւլմէք։
Կնկնցուցանեմ. նոյն ընդ ւ։
Կնկուիլիւն. գ. կնկիլը, կաշկանդիլը։
Կնու. ա. կռնդ՝ կնու, խոտ թիթու՝ լեզե-
ս սարպ, քէօկիւն, սէրթ։
Կնուագին } ա. խոտ կնու։
Կնուագոյն }
Կնուագնզ, ոյ, ոց. գ. կնու գնդ։
Կնուած, ոյ, ոց. գ. կռնելը, խայթելը։
Կնուակիծ. ա. չարաչար կռնող, խայթող,
կսկծցընող։
–Կնուակիծ առնեմ. տալել խշխշցընել։
Կնուաչամ. ա. Համր կնու։
Կնուեմ, նցի. ն. քաղել փրցընել, ժոզվել ·
ս գօփարմագ, ոէվէիրմէք։
Կնուիլիւն } գ · կնու ըլլալը · ս քէօկիւն-
Կնուուիլիւն } լիք։
–Կնուիլիւն. գողութիւն։
Կնուիւն. ա. Կնու։
Կնոտամ. ա. Կնանամ։ [գուտագ։
Կկեմ. նցի. ն. կուտ գօրձել՝ բանել. ս տօ-
Կկըայն, ի, ից. ա. ընդունելը կնկած՝
լարած · ս գաշտարը չափըգ։
Կկըմ, նցայ. չ. կըկուզ նստիլ, կըկզնել, կըկ-
զիլ, պըպզիլ։
Կկոց, ի. աւ } գ. մագոգ. ս մէքիք։
Կկոցայ, ի, իւ }
Կկոցիմ, ցնալ. չ. մագոգի ձևով փռնալ
տկար ձայն։
Կկու, ւի, ուաց. գ. կուկու թռչունը. ս
էօկէյիք, խգխգիկ։
Կկուզ նստիմ. ա. Կկըմ։
Կկուս. ա. Կկոց [տե՛ս և Փխթխմ։
Կկչնամ, նցի. չ. ծաղիկը սկսիլ բացուիլ. –
Կղզուիմք. գ. կախարդանք, հմայք. ս համայիլ։
Կղզու Հոս. ա. Կուզու։
Կղնբ, կղնբք, ըից } գ. (յ.) վիճակ, ուխտ և
Կղնբական, ի, աց } կնդնցոյ, վիճակաւորք,
Կղնբիկոս, ի, աց } ժառանգաւորք։
Կղնբիկոսութիւն. գ. վիճակաւորութիւն,
ժառանգաւորութիւն, եկեղեցական վիճակ։
Կղնցուցանեմ. ն. մղել, զարել։
Կղզայիս, յոյ, ոց. ա. կղզիի, կղզնցի. ս ա-
տալը։

Կզզեակ, ակի, կաց. գ. կղզեակ, պղտի կղզի. ս առաձրգ։
Կղզի, զւոյ, զեաց. գ. կղզի. ս առատ։
Կղճիմ, նցի. ն. կղճկաալ՝ հանկուրց ընկալ. ս իմիք՝ տիւրիւմ եաւիմագ։
Կղմայ. ա. Կլիմայ։
Կղմիաւը, Կղմինաւը. ա. Կղմինդր։
Կղծկիմ. չ. տխրիկ, սիրտը քանկիլ, Հալիլ մաշիլ։ [բռատվ Նայիլ եառևիլ։
Կղկաճեմ; նցի. ն. խիտ կաբօտանալ, կաղկղամճ. ա. կաբօտած։
Կղկղամ. ա. Կղկաճեմ։
Կղկղանջ, նաց. գ. 1 աղբ, և փտտած բան. ս նէ Ձասէճ։ — 2 տե՛ս և Ծանձ։
—Կղկղանաց սոխրուճի. ծիճաած սոխրուճի։
Կղկղեմ; նցի. ն. } 1 քամիլ, վազըընել,
Կղկղիմ; նցայ. կ. չ. } քամուիլ, Թռըճռըվիլ. ս սիւզիչք, սիւզիւլմէք — 2 կակղըընել, իբրեն քաշել. ս նուճէճեմագ, քէնտիճէ չէքմէք։ [տալը, ընկղմելը։
Կղկղումն, կղման. գ. իբրեն քաշելը, կուլ տալը, ընկղմելը։
Կղմինդը, Կղմինաւը, Կղմիդը, ի կամ ոյ. գ. կղմինաւը. ս քէրճմիտ։
Կղմուխ. գ. խոտմը. ս բասէն, ինտուզ օճաւ։
Կղուխ, ուհալ. չ. կուզ կուզ ըլլալ, կծկիլ։
Կձայ. գ. մաղմաղիմնէ չինած բան։
Կձայաաոակ. ա. քարայաոակ. ս մէրմէր գալտրըրմէք՝ ոտչէմէլի։
Կձաոալ յաոակ. քարայաոակ. ս մէրմէր ոտչէմէ, գալտրըրմէ։
Կձնայ. ա. քարէ, մաղմաղիմնէ։
Կձնայարկ. ա. քարաշէն։
Կձիճ կամ Կձուձ, կձնոյ. գ. խժիժ, պըտուկ, պակիկ, ձիօլիկ. ս չանաք, չէօլմէք։
Կձղակ, ի, ացգ. գ. պձնգ. ս Թըրնագ։
Կձղակաբաժին, ժնի, ից } ա. Թաղթաշնըձ,
Կձղակաբաշխ, ի, ից } պձնգը նրկու
Կձղակաշնըձ, ի, ացգ } բաժնած։
Կձղականամ, ացնալ. չ. պձնգ գառնալ։
Կձղակաւոր, ի, ացգ. ա. Թաղթաշնըձ։
Կձղակաւորիմ, ընալ. չ. պձնգ ունենալ։
Կձղանամ, ացնալ. չ. պձնգին պէս կաբծընալ։
Կձնգնաց. ա. Կարձընգնաց։
Կձնձ. ա. Կձիճ։
Կձպեմ; նցի. ն. զապել, սրխմել։
Կձպեոտ. ա. զապած, սխմած, նեղ։
Կձրիմ. ա. Կրձիմ։ [միք։
Կմախք. ի, կմ՛ ացգ. գ. մնացեալ ոսկր. ս քէ-
Կմաձաշակ, կմ՛ Ժմաձաշակ. գ. ա. 1 Համաոես. ս չէչնիւ — 2 կմկմալով կէսբերան։
Կմայնակ, կամ Կմայնկ, ի, ացգ. գ. 1 ա. խոտանք — 2 ոաւա զարգ, բիծ, արատ։
Կմբաւոր. ա. Կմբնայ, 1։
Կմբնայ. 1 ա. գմբէթի կամ պտրսի պէս ուռած (վահան)։ — 2 գ. վահանին փորը։
Կմբնէթ, կամ Կմպէտ. ա. Գմբէթ։
Կմբնէթաձև. ա. Գմբէթաձև։
Կմբնէթայարկ. ա. Գմբէթայարկ։
Կմբնէթանի. գ. գմբէթներ։
Կմբնէթնայ. ա. Կմբնայ։
Կնագիր. գ. կին սեպուած, կին գրուած։
Կնահիոդ, ի, ացգ } ա. կնիկը Թողած. ս
Կնահանդ, ի, ից կամ ացգ } գարըսընը պռշամըշ։
Կնահանդութիւն. գ. կնիկը Թողուլը. ս գարըսընը պռշամա։
Կնամարդ, ոյ. մանաւանդ } կնկան պէս մարդ,
Կնամարդի, զւոյ, զոց } Թոյլ, վախկոտ, անձաւրակ. ս կէվշէք, գօրգագ, ձէսարէթսիզ։
Կնամոլ, ոյ. մանաւանդ } կնկան սիրոյ խնդ։
Կնամոլի, լւոյ, լեաց }
Կնամոլութիւն. գ. կանանց սէր անկարգ։
Կնաոէր. ա. Կնամոլի։
Կնաոիրութիւն. ա. Կնամոլութիւն։
Կնաս, ի, ացգ. ա. ոյժ չունեցող, տկար, Թոյլ։
Կնասագոյն. ա. խիտ տկար։
Կնասաձօրձ. ա. անպիտան լաճի, Թոյլ անօսր հիւանդ։
Կնասնաց. ա. իր կնիկը ատեցող։
Կնասոիմ; նցայ. չ. Թուլնալ. ս կէվշէմէք։
Կնասուլիմ. գ. Թուլութիւն. ս կէվշէքլիք։
Կնացնալ. Թոյլ և լիրբ, իգացնալ։
Կնացուցանեմ. ն. Թուլցընել. ս կէվշէթմէք։
Կնաւոր. ա. Կանամէջ։ [քուամ։
Կնգմենի. գ. կնդանիի մը մորմի, իբր. ս քա-
Կնգուղ, գղի կամ գղոյ. գ. կնկուղ, վեզար, ս պէօրգ, գուգուլա, պաշլըգ։
Կնդակ. ա. Կնտակ։
Կնդանամ. ա. Կնտանամ։ [տալ։
Կնդեմ; նցի. ն. կուտ ընել, վնաստակ տալ։
Կնդնդոց. ա. Քնտնտաց։
Կնդուխիւն. ա. Կնտուխիւն։
Կնդրկաբեր. ա. կնդրուկ բերող (ձիս)։
Կնդրկախառն. ա. կնդրուկ խառնած (գինի)։ [վեցակ։
Կնդրկնայ. ա. կնդրուկ կամ Լիքանոս լեզուն։
Կնդրուկ, դրկի, կաց. գ. լիքանոս՝ ազգի խոտնկ. ս քիւննիւկ։
—Կնդրուկ երևելի. Թաղանցկի կնդրուկ։
Կնեզ. ա. Ջգնոր զօրաւոր՝ ուժով։
Կնի. ա. Ջկնի։
Կնիւն, ոյ. ոց. գ. 1 պրտուս. ս սագ։ — 2 Նաձանձ։ [լեզ։
Կնիւնաբեր. ա. կնիւն բուսցընող. ս սագ-
Կնիք, կնքոյ. ոց. գ. 1 կնիք. ս մէօհիւր, տամղա։ — 2 նշան տալը խաչի և Նկատմամբ։ — 3 մկրտութիւն, դրոշմ։
—Կնիք բանի. 1 վերջը։ — 2 դատակնիք, վճիռ. ս նէթիճէնի քէլամ, սիճիլ։
—Կնիք Հօր. միածին որդի Հօր։
Կնձուն. ա. Կաձան, կնձուկ։
Կնկղակ. գ. պղտիկ կնկուղ։

Կնկրաւոր. ա. վնգրաւոր, զոմիաւոր
Կնկուղ. ա. Կնգուղ։
Կնձաձայն. ա. պզտիկ շան քծնելուն կամ խոզի ձայնի նման [– տնա և Պտղի։
Կնձնի, նւոյ. գ. ծառ մը. ֆ գոբա ագաձ։
Կնձնակ. գ. լուծին երկու ծայրը։
Կնձնաւոր. չ. կնձնի՝ վայրի խոզի պէս գոռոզանալ, գլուխ քաշել։
Կնձոփող, ի, աց. գ. խոզովակը, ծորակը ծուռ՝ գինի բաժնելու ատեն։
Կնձիթագէմ
Կնձիթակերպ
Կնձիթացեալ } ա. խոզի կամ անոր քիթին նման կերպարանքով։
Կնձիթնդ, ի, աց. ա. մեծ քիթ ունեցող։
Կնձիկ, Ձիթ, Թաց. գ. 1 կնձուկ, խոզի քիթ, գազանի դունչը՝ բնրանքը – 2 փղի պատիճ. ֆ խորթուած։
Կնձիկն, կնձիթան, կամ կնձիկ, կնջիկ, կնջիւկ, կնձուկ. գ. կունձի. ֆ տուտամ։
Կնձիճն, Ձ'ան. կամ Կնջիճն, Կնջիւճն. գ. 1 կնձիճ, կաբնձ. ֆ տիւֆիւմ։ – 2 Հանկուրց, կապ – 3 գժտութիւն, խարդախութիւն, արգելք – 4 Ձակոյին կռնձճմրուկը – 5 խիղճ, չար մտածութիւն
–Կնձիճն խաղալ. կոխած խաղալին կռնձնալնը. ֆ Ձիջրէ։
Կնոջածին. ա. Կանանցածին։
Կնոջական. ա. կնկան յատուկ։
Կնոջասէր. ա. Կամոյիւ։
Կնութիւն. գ. 1 մէկին կնիկ ըլլալը, հարսնութիւն – 2 կնկան բնութիւն։
Կնունք, կմ Կնուք. գ. կնիք տք մկրտութիւն։
Կնչեմ, կամ Գնչեմ. չ. կանչուրտանք՝ Ձըտալ խոզի։
Կնչիւն. գ. կանանց մեղկ և կոտրտած ձայնը։
Կնջան. ա. Կինձ։
Կնջիճ. ա. Կնձիճ, և Կնձիճն։
Կնջուզտ. գ. խոզի և ըղտու նման՝ շինծու կնձուզանի – տնա և Ընջուզ։ [քել։
Կնտակ. ի, աց. ա. կունտ, Ձաղատ. ֆ տակ, Կնտանեամ, ածկալ. կունտ ըլլալ. գլխուն մազը թափիլ. ֆ տոզլանմագ։
Կնտնտոց, ի, աց. գ. նուագարան, զարնելու գործիք. ֆ թմպչնէ։
Կնտութիւն. գ. կունտ գլուխ ըլլալը, Ձնզուխիւն. ֆ տագլյգ։ [գուրս։
Կնքագրամ, ոյ. գ. կնունքի տոակ՝ օրէնքէ
Կնքագրեալ } ա. ունող գկնիք Ք'բիստոսի,
Կնքագրեալ } կնքուած, մկրտած։ [մկրտիչ։
Կնքահայր, Հօր. գ. ա. 1 կնքահայր – 2 մկրտող
Կնքահայրութիւն. գ. կնքահայրութիւն։
Կնքամայր, մօր. գ. ա. կնքամայր։
Կնքաւոր, ի, աց. ա. գ. 1 կնքող, կնունք առնող, մկրտիչ – 2 տէրն մեր՝ որ մեզի մկրտութիւնն խորհուրդը աւանդեց իր մկրտութեամբը։
Կնքաւոր, ի, աց. ա. 1 կնքած, մկրտած – 2 կնքահայր – 3 եկեղեցական։
Կնքաւորեալ. նոյն
Կնքաւորութիւն. գ. 1 կնունք տալը կամ առնելը – 2 հոգևոր ազգականութիւն կնքահօր իր սանկրտուն հետ։
Կնքեմ, նցի. ն. 1 մատնանշարկել, նշան գընել. ֆ միւհիւրլէմէք, տամղալամագ։ – 2 գոցել. ֆ գափամագ։ – 3 արձակ չթողուլ. ֆ գափամմագ։ – 4 հաստատել, վկայել, կատարել, լինցընել – 5 մկրտել, գըրշմել։ – 6 խաչակնքել։
Կնքիչ. ա. կնքող։ [Նիւգիւք
Կնքոց, ի, աց. գ. կնիք, մատնի. ֆ մէօհիւբ,
Կնքութիւն, քան. գ. կնքելը, կը։
Կշայ, ի, ից. գ. 1 ձիւթ. ֆ գաթրան։ – 2 ֆ զիֆթ, գարա սագըզ։
Կշնա. ա. Կշիռ։
Կշիռ, կշռոյ, ոց. գ. 1 կշռագ, կշռագ. ֆ թէրազի – 2 կշռագի թաթը – 3 ծանրութիւն, չափ. ֆ թաղրթը, վէգն, աղըրլըգ, գըրթաթ։ – 4 հաւասարակշռութիւն։
–Դնեմ զգլուխ 'ի կշիռս, Ցալ զանձն 'ի կշիռս. ինք զինքը վտանգի մէջ գնել։
–Ձնոյն կշիռ. մ. նոյն չափով, նոյնպէս։
–Պահապանք կշռոյ. Պահպանելք կշռով. դռնապանութիւն. (թատ Համառձեռնուն յ.)։
–Կշիռ. քննութիւն, դատաստան, բաղդատութիւն։
–Կշիռ. ոտանաւորի ոտքերուն չափը։
Կշիռ. կնդգանակերպ մը։
Կշիռ. 1 ա. հաւասար, համեմատ, միջակ, շիտակ, ընկերը. ֆ պարապար, թէրպակը – 2 մ. նման. ֆ պատպարապար, ատատղուտ – 3 Ձիշդ, ժամանակին – 4 (յ.) ա. չէզոք, իբր գ. հաւասարութիւն, մէջն. ֆ գարէրը
–Կշիռ Հաստատակ. միջամասման. ֆ օրթա գարէրը։
Կշռագոյն. ա. մ. նման, հաւասար։
Կշռադատեմ, նցի. ն. քննել, համեմատել, շիտակ գալ։
Կշռական. ա. կշռելու, կշռող, կշռած։
Կշռակից. մ. ա. շիփշիտակ, նման, հաւասար։
Կշռաձեւութիւն. գ. միջակութիւն։
Կշռասէր. ա. Կշռակից, Կշիռ. մ։
Կշռատար. ա. իրաւատար, արդար։
Կշռաւոր. ա. 1 ծանր, մեծ – 2 մեծգին – 3 մեծարգոյ, պատուաւոր։
Կշռաքննիչ. ա. ազէկ կշռող, դատող։
Կշռեմ, նցի. ն. 1 կշռել, կշռագով տալ. ֆ թաղրթմագ – 2 փորձել, ընտրել, չափել, գատել, որոշել իրօք կամ մտօք – 3 համեմատել. ֆ թէչիւհ էմմէք, պէնզէմէք։
Կշռիչ. ա. կշռող։
Կշռատուն
Կշռատուն } ա. Կոշկռատուն։

Կշտոցդ, ի, աց. գ. 1 կշիռ, կշտոցք, չափ. ֊ թէրազի, էօլչիւս – 2 թաթի կշտոց. ֊ թէքաղի թաթը։

Կշտոցնեմ. ա. Կշռեմ։

Կշտոց, ի, աց. ա. Կշիռ, Կշտոցդ։

Կշտուած, ոյ. ա. Կշտուիթիւն։

Կշտուիթիւն. գ. կշռելը, կշիռ, չափ, ծանրութիւն, քննութիւն, հաստուցում. ֊ թաթիթը, վէգն, աղբրըզգ, պէտէլ։

Կշտուն. նոյն։

Կշտագող. ա. ուրիշին ընկերը գողցող, ուրիշին կինը պղծող։

Կշտալիը. ա. 1 փորը կուշտ – 2 կշտացընող։

Կշտամբանակ. ա. Կշտապանակ։

Կշտամբանք, նաց. գ. յանդիմանութիւն, չնիս. ֊ ապաը. թաղիր։

Կշտամբեմ, եցի. ն. 1 մէկու վրայ վէշիլ, քշտիլ, չնիսել, մեղադրել. ֊ թաղիր էթէմք – 2 վրայ երթալ, բռնութեամբ յարձակիլ։ [նեղը նեղացնող։

Կշտամբիչ. ա. 1 յանդիմանող – 2 գիւտհալոց։

Կշտամբողական. ա. յանդիմանական։

Կշտամբութիւն. ա. Կշտամբանք։

Կշտապանակ, ի, աց. գ. 1 զարդ կշտի, շորակի, մանեակ – 2 անուն ծառայ։

Կշտապընդ. ա. մ. կուշտ ուտող, ուտելով. ֊ ապայ ապայ։

Կշտապնդիմ. չ. չափէ դուրս ուտել։

Կշտապնդութիւն. գ. փորը լեցընել՝ ագէկ մը կշտանալը։

'ի Կշտելեաց. (ած.) կուշտ փորով։

Կոգի, գւոյ, ւով. գեաց, ւովք. գ. կարագ. ֊ թէրէք նազը։

Կոզակ, ի, աց. գ. շէնքի կռճակ, կռչնակ, կապ, վերի չէմը, մէկ թեւը։ [մազ։

Կոզպաւի, աց. գ. կոզպանա, լաչակ. ֊ եաշ։

Կոզպաւոտ. ն. լաչակ ունենալ։

Կոզն, ան կամ ին, ամբ, ունք, անց. գ. ըղտու ձագ. ֊ քէչէք։

Կոմ. (ած.) ֊ սամ. ա. Մեղմիս, և Կոմուն։

Կոմաա. ա. կոմաա. ֊ քուսուրլու։

Կոմոզ, ի, աց կամ ից. գ. անկած քար. ֊ տիքիլի թաշ։

Կոմոզեմ, եցի. ն. քար անկնել, կանգնել։

Կոմոզուն, ունք. գ. բուսոց բաւնը, կոմ, կոմիկ. ֊ գօչան, սամի։

Կոլիքայ, կամ Կոլիվայ. ա. Կուլիքայ։

Կոլինջ. ա. Խուլինջ։ [խնձոր։

Կոխ. գ. կոխելը, կոխկրտուելը, Ոտնան կոխ – Կոխ. ա. 1 կոխուած, անցուդարձ եղած. ֊ պատղեան – 2 կատաղի, կոխած, լեցուն։

Կոխած. գ. կոխած խաղողի ճնացորդ, չիւմ.

Կոխակ. ա. Կոհակ։ [֊ Ճիպոտ։

Կոխան. ա. Կոխ. գ. ա։

– Կոխան առնեմ, լինիմ. ոտքի տակ առնել, ինկնալ. ֊ պատմագ, չէյնէմէք։

– Կոխան տամ. կոխել տալ։

Կոխեմ, եցի. ն. գետինը կոխել, ոտքի տակ առնել. ֊ պատմագ։ [Համակ։

– Ճիչխանուիթիւն կոխեմ. իշխանութենան

Կոխիչ. ա. կոխոտ։

Կոխուիմն, խնան. գ. կոխելը, կոխուիլը։

Կոծ, ոյ, ով. գ. 1 ձնծկուիլը, ողբլաց. ֊ աղլայըլը – 2 ալէկոծութիւն։ [ցրնել։

– Կոծ ջնեմացու ցանեմ. ատտիկ ողոմ լաց

Կոծադիր. ա. մեռնել լացող։

Կոծական. ա. ողբալի, ողբացող, լալկան։

Կոծամ, ացի. ա. Կոծիմ։

Կոծանք, նաց. գ. ալէկոծութիւն, ծփիլը։

Կոծապաղ, ոյք. գ. լալկաններ։

Կոծաատեղի, զոյ. գ. լաց ընելու տեղ։

Կոծեմ, եցի. ն. ձնծկել, գալնել, կոփոց տալ. ֊ վուրմագ, չալմագ, տէյմէք։

Կոծիծ. գ. (ած.) եբնդ. ֊ տիւմլէլը

Կոծիմ, եցայ. չ. հ. 1 լալ՝ ձնծկուիլ. ֊ աղլամագ – 2 ծփիլ, ալէկոծիլ. ֊ չալգանմագ։

Կոծիք. գ. լալ՝ ձնծկուիլը։

Կոծոխութ. ա. Ծորի։

Կոծոն. գ. տեսակ մը փուշ։

Կոծուանն, ծմնան. գ. 1 ձնծկուիլը – 2 ալէկոծիլը. ֊ չալգընմըշ – տէ՛ւ էֆարկոծուանն։

Կոկ. ա. կոկած շոկած, դուրս։

Կոկան, Կոկանանիլ. գ. վայրի սալորը, և անոր ծառը. ֊ քիւքէմ, քիւքէմ աղաճը։

Կոկեմ, եցի. ն. կոկել չոկել, տափկնցընել, կակղցընել. ֊ փէքտաշ՝ Ճիլա՝ իւթիւ ղէրմէք։

Կոկինաա. ա. քարուտ, աւազուտ։

Կոկոզ. ա. Հպարտ ազգաա. ֊ գօզոզ։

Կոկոզաբան, ի, ից. ա. մեծամտան, գոռոզ, խմաատակ։ [պիւրըչինմէք։

Կոկոզաբանեմ, եցի. չ. մեծամտանել. ֊ պէօ-

Կոկոզանամ, ացայ } չ. մարգարէի պէս իրմ

Կոկոզիմ, եցայ } դուրս երթալ՝ խօսիլ։

Կոկոզաւիզ. ա. վիզը անկոզ՝ Հպարտ։

Կոկոզանք, նաց } գ. գուշակութիւն կամ

Կոկոզումն, զմնան } խմաատակութիւն ծանելը։

Կոկոմզոն. գ. (յ.) սալորի տեսակ մը։

Կոկոն, ի կամ ոյ, աց կամ ից. գ. ծաղկի կռճակը. ֊ գոնչա, գընչէ։ [պաղալ։

Կոկոս. գ. նուռուզքաղ ծաղիկը. ֊ տու զամ-

Կոկոմանք, նաց. գ. 1 բան ծախելը, մեծ խօսիլը. ֊ փաճ փուճ – 2 կոկոմնիկ։

Կոկոմիմ. ա. Կոկոմիմ։ [ձուանք։

Կոկօրդ, ի, աց. գ. բնչնեն վարի կողմը, վզեն ներքի կողմը. ֊ խրլթլաւուզ։

Կոկօրդալի } ա. մ. լեցուն բերան, լեցուն

Կոկօրդալիկ } կոկորդով։

Կոկօրդալօս. ա. կոկորդէն ձայն հանող։

Կոկօրդանկը. ա. կոկորդին մէջ եղած (բան)։

Կոկօրդակոփ. ա. մ. կոկորդին մէջ ձգմնող

Հղմելով։
Կոկոզնիմ. չ. կոկոզդէն ձայն հանել։
Կոկոզդնալ, կամ նղոա
Կոկոզդիլ, կամ դիլա } ի, ած կամ ից. գ. (յ.) ըստ հյ. Ցիւտնաւն. ս իմանալ, նկատել։ – ան՛ս և Նհանգ, և Կռանաւուձ։
Կոկոսիւն. գ. կոկ ըլլալը։
Կոհակ, ի, ից. գ. 1 ուռած ջուր, ալիք՝ բլլակի կամ լնցան պէս. ս տալղա – 2 ուռած տեղ ցամաքի՝ ալիքի պէս, բլլակ, լեռ. ս իջէիլ, տալ։
Կոհակաշարժ. ա. ալիքնելէ շարժող, ալէկռծնալ։ [խառվիլը։
Կոհակաշարժութիւն. գ. ալիքնելու շարժիլը՝
Կոհակալիք
Կոհակաւէտ } ա. ալիքնելը շատ ու մեծ։
Կոհակուն, կամ Կոհականք. գ. ալիքը ընդելը, բարձը ալիք։
Կող. ի. կմ ոյ, ից կմ ից. կողունք, դամբք. գ. 1 կող. կողերը, քովը, կուշտ. ս գաղտուղդա, պէջը, պաղըր, նաեւ – 2 տեղերու՝ բանեղու կոզբը, կողմ, քովը, քովերը. ս նան, դիրը – 3 անկիւնաւոր ձեղերու կողմը։
–Կող. կողակից, մանաւանդ Եւա՝ որ՝ի կողէն Ադամայ։
–Ա՛ի կող. ա. Զա՛ի կող, Կողակ։
–Ընդէն՛ի կողի. մէկէն, նոյն միջոցին։
–Ի կող լինիմ. պառկիլ։
Կողաքար. ա. Կողակից, [այ)։
Կողաբոյս. ա. Ադամայ կողէն բուսած (Եւա)։
Կողախիճ ջնջուն. գ. կողացաւ. ս ցաւիլ ձէն։
Կողածին, ծնի, նաւ կամ նիւ. ա. գ. Ադամայ կողէն ծնած (Եւա)։
Կողածք. գ. կող (լնբան)։
Կողակալակ. ա. Կողաշոա։ [էհլիւ։
Կողակից, կցի, ցաց. ա. գ. ձնակիցը, կնիկը. ս
Կողահնձ. ա. 1 Ցիւռւսի կողը պատռուլը – 2 պատռուած կողէն բնած։
Կողահա, ի. ա. Ցիւռւսի կողէն բնած։
Կողամասը, մնը. գ. անքիմս ձուկը, որ միշտ չունենալուն՝ կողէն ձագեր կը ծնանի. ս քցնօգ։
Կողամաս, կամ մասն. ա. կողէն եկած։ – ան՛ս և Կողածին։
Կողամսլ. գ. կողածինն Եւա։
Կողասանդ, ի, ից. ա. կողէն սանգծած
Կողաշէն, շինի. ա. Կողածին։ [(Եւա)։
Կողաքէր. ա. կուշտը վիրաւորած։
Կողացաւ
Կողացաւութիւն } գ. կշտի ցաւ, կշտացաւը։
Կողացող. ա. կողէն վազած։
Կողաւոր. ա. կուշտը զօրաւոր՝ դիմացկուն։
Կողաքակ լինիմ. բանկամ. իմ ինէ քանիւիլ։
Կողնալ. ած՛ի Կողնալ. քովերնուն պառկած։
Կողնք. ա. Կողը, կողերը։
Կողնապատուիլ. ա. կողակից Եւային խառնուած։
Կողնապատուն. ա. կշտի զօրաւոր պատած։
Կողկողաքար
Կողկողագին
Կողկողալի
Կողկողական } ա. մ. գալ գալ բանալով ցաւող, խնդալ թռափելով, լալագին, ողբմալի։
Կողկողանամ. ա. Կողկողիմ։
Կողկողանք, նաց. գ. ցաւագնութիւն, ցաւակցութիւն։
Կողկողեցուցանեմ, ցուցի. կողկողել տալ։
Կողկողիմ. գ. կշտակ, կշտաբ – ան՛ս և Ստոլիք։
Կողկողիմ, նցայ. չ. ոչի ոչի գալ, ցաւագին նայիլ՝ պատատիլ, խնդալ թռափել. ս ջուն նայիլ սիրուն կէշտիք, նալխալմագ։
Կողկողումն. ա. Կողկողանք։
Կողմ. ա. Կողմն։
Կողմնակալ
Կողմնանակալ } ա. Կողմնակալ, Կաւնակալ։
Կողմնանագնացիկ. ա. քովընտի քալող։
Կողմնանական. ա. Կողմնական։
Կողմնանակի
Կողմնանաւոր } 1 մէկզի պառկած. ս պիր թաղրա մէկիլ վէլմիշ։ – 2 մանանաւոր։
Կողմնանեցուցանեմ. ա. Կողմնեցուցանեմ։
Կողմնանի, իք. ա. մէկ կողմն ծռած։
Կողմնանիմ, նցայ. չ. պառկիլ. ս նան կէշտիք։
Կողմնաոց, ի, ից. գ. շինքին կողմնակեան մասը, կողնըը։
Կողմնաուձն, նման. գ. պառկած ըլլալը։
Կողմնապահ. ա. Կողմնապահ։
Կողմիմ. ա. Կողմնիմ։
Կողմն, կամ Կողմ, մանս, մանք, մանց. գ. 1 մէկ կողմը, մէկզին, քով. քովը. ս իմ աջակից, էմ բանիմ, սէմիմ, նաեւ – 2 դաս, կարգ։ – 3 կլիմայ։ – 4 մաս, բաժին. ս փարչէ, փարէ։ – 5 կող, կուշտ. ս պէջըը – 6 մէկ գիի կամ խոտունակ կողմը. ս նան իմ աջակից։
–Ի կողմն լինիմ կամ անկանիմ. պառկիլ. ս նամիմագ, նան կէշտիք։
Կողմնապապ. ա. Միսկողմնին։
Կողմնաձուռ. ա. կողմը բռնող. ս իմ աջակիցը, ծ գօլտան։
Կողմնակալ. ի, ից. գ. կուռակալ. ս պէյ, վեզիր, միւսէլլիմ։ [նուխ
Կողմնակալութիւն. գ. կողմնակալի իշխանութիւն։
Կողմնական, ի, ից. ա. մէկզի պառկած. ս այգերը, նամնէյիկիս
Կողմնակի. մ. ա. բան իմիք, անուղղակի։
Կողմնակից. ա. կողմը բռնող, իմ նէյդաշ։
Կողմնապահ, ի, ից. ա. մէկ կողմը պահող, զօրավար։
–Կողմնապահք. կողմնական իմ նէյդաշ զօրք։
Կողմնապահութի. գ. կողմնապահի պաշտօն։
Կողմնապետ, ի, ից. գ. ա. Կողմնապահ, Կողմնակալ։
Կողմնառնալ. ա. մէկ կողմը քաշուած։

Կողմնաւոր. ա. 1 ո. Կողմանաւոր – 2 մէկ կողմով։
Կողմնափակ. ա. կողմերով զոցած, սահմանաւոր։
Կողմնեցուցանեմ, կամ Կողմեցուցանեմ. ն. պատկեցընել, քնացընել. ՚ս Նախ քրմագ։
Կողմնիմ, նցայ. յ. 1 պատկիլ, քնանալ. ՚ս Նախ մագ – 2 մէկ կողմը խոտորիլ. ՚ս սահմագ։
Կողնոց. գ. նաւի նեղոի կողերը՝ գօտիներըր
Կողոջ, ի, ից } գ. (յ.) կարճ զգեստ, անԿողոբիանոց } ձեւ վերարկու, փէրան։
Կողոմիմ. ն. յ. կրաՀնել. ՚ս Թաշմին էմիմք։
Կողոմիտր, Կողոմինտր. ո. Կղմինդր։
Կողոպաւտ, պտոյ, տից. 1 գ. կողոպտուտ. ՚ս Թալան – 2 ա. Թալտուած. ՚ս տոյկուն։
Կողոպտած, ի, ից. գ. ա. աւար, և Թալտուածք [պտուտ
Կողոպտանք, նաց. գ. կողոպտիչը, կողոպտում, նցի. ն. Թալտել, խլել, փրցընել. ՚ս տոյմագ։
–Ջանգամս կողոպտեմ. սրբապէս բան գողնալ, սրբապղծութիւն ընել։
Կողոպտիչ. ա. Թալտող. ՚ս Թալանձոր
Կողոսաս, կամ Կողոսան, կամ Կողոն. գ. (յ.) քարէ արձան մեծ և բարձր։
Կողով } ոյ, ոց. գ. պղպջ սապատ. ՚ս սէկողովի } փէչի։
Կողոփոց, ի, ից. գ. ոսկորի կունտ գլուխը՝ ազգ խազաչիք. ՚ս Թօխուզ, քէմիք պաչոր։
Կոչ. դնը, դնիք, նրաց կ՚նրց. գ. Հղեր. ՚ս տալար։
Կոճ, ոյ, ոց. որ և Կոճղ. գ. 1 կոճ, և կոճակ, չէնքի ուսի Հեռվ մասը՝ որուն վրայ ուրիշ բան մը կը կոխըմնի – 2 վէզ. ՚ս ա. չբգ։–Շբիա, յօդուած. ՚ս մնդմուզ, օյնագ։
–Կոճ վրացի. ո. Վրացի կոճ։
Կոճակ, ի. ից. գ. 1 պուտիքին կունտը։ – 2 վայրի կոճ. ՚ս քիւթիւկ։
–Կոճակ ածնում. Ծիլ ածիլ։
–Կոճակ մեղուաց. փեթակ, և գունդ մեղուաց՝ փեթակի մէջ գլուխերու։
–Կոճակ. տղ. տղակ. ՚ս ուիւյմէ, չափրասան
Կոճանք, նաց. գ. կոճի պէս կոշտացած մասեր։
Կոճաս, ի, ից. ա. գ. անպտղ Թիւ. ՚ս Թէնքի։
Կոճէք. գ. քիմի պահարան։
Կոճկենիկ } ա. փոքրաւոր կոճակներ։
Կոճկէն, Կնի, ից } բազ. ՚ս ուիւյմէլի։
Կոճկցնում. ն. չարչրկել։
Կոճղ, Ճղ, Նգէ. Ի կոճնալ, կամ Ի կոճիլ. գ. 1 ծառին կոճը, և բանտի կոճ. ՚ս քիւթիւկ, Թօփուգ – 2 մարմին առանց գլխոյ։
Կոճղէգ, Կոճոզէգ } գ. բուսոց կոճ արմատը, ծոխը, պոպոկ. ՚ս պաշ, սօղան։
Կոճմունք. ա. Կրճմունք։
Կոճոպ, ոյ. ա. Կոպիճ։
Կոճոպեմ, նցի. ն. Հարտել, կտրտել, ջարդուրուրդ ընել, կոխել ձգել։
Կոճոպումն, պման. գ. կոճոպելը, իլը։
Կոճոպանամ, ացեալ } յ. կոճոպիլ, կոտրտիլ։
Կոճոտամ, տեալ }
Կոմէս. ա. Կոմս [րուզլու Հրլտրզլ
Կոմիտ. գ. (յ.) գիտուր ատոգ. ՚ս գուչ։
Կոմնակ. գ. Ծագիկ մր. ո. Սիմնակ։
Կոմնկէ. ա. Կոտմկանտ։
Կոմս, ի, Հս. կոմք. կամ կամսունք. գ. (յ.) ուղեկից՝ սեզանակից և բարձակից, կամ բաղնիքամարզչի, մեծ իշխան, զօրավար. ՚ս պէյ, միրզա։
Կոմսութիւն. գ. կոմի իշխանութիւն։
Կոյ, ի. ա. Կու։
Կոյաշնգհա. գ. բզէզ։
Կոյանոց. ի, ից. գ. աղքանոց։
Կոյաջուր. ա. ապտեզի՝ ազբի ջուր։
Կոյգկապ. գ. խոզերին փրցընելու տեղը։
Կոյշ. գ. վոլտուածութիւն. ՚ս խաշալ։
Կոյս, կաւսի, ից. ա. գ. կոյս աղջիկ. ՚ս գրզ օղլան, գրզ, պիքիր։
–Կոյս. կոյս և մայր տուրը Աստուածածնին։
–Կոյս. ոգջախոհ կորիճ։
–Կոյս. գոցած կնքած բան, խորշդաւոր, ձեռք չդրպած։
–Կոյսթիւ. Ըսեմն, որուրիշ Թիւ չծնանի իր, և ուրիշ Թուէ չծնանիր՝ տասնվէն վար։
–Կոյս. կնդպանակիպ մը։
Կոյս, ՚ի կոյս. կուսէ. կուսաց. գ. մ. նախ. 1 կողմ, գի. ՚ս Թարաֆ – 2 գէպ ՚ի. ՚ս տօղրու։
Կոյտ, կուսի, իւ. գ. 1 գէզ. ՚ս նըղին – 2 բազմութիւն. ՚ս չօղլուգ – 3 կուտ։
Կոյտապան, ի, ից. գ. կուտապան, վրակնցու չիմանց։
Կոյր, կուրի, իւ, ից կ՚ից. ա. կուր. ՚ս քնօր։
Կոյրը. Կոյրաբար. մ. ա. Կուրաբար։
Կան կամ Կանի, և Կնաս, ի. գ. (յ.) (բան յանոց՝ Կանան.) փառուդի ծառին պտուղը, և ան Հետ Հրկրաչափական մարմին։
–Կոն. (իբր յ.) պատկեր։
–Կոն. ա. Շաճ։
Կոնամէն. ա } կոնի Հետ։
Կոնամէնապէտամ }
Կոնգակ. ի, ից. գ. (յ.) 1 Հրգ Համատ օդ յորգորակ – 2 մագազաթի Հատուած, կամ գիր Հայրապետական, յիշատակագիր։
Կոնկան, ի. գ. (յ.) Հատուածոյ խոտ, մլկախնդ. ՚ս պատարան, չիք քէրան։
Կոնոնա, կամ Կանամ, ի. ից. գ. (յ.) անոթէն, անտես. ՚ս Հէքիաթական։
Կոնք, ի. ից. գ. 1 գոգաւոր աման, լոկան,

սկաւառակ, ափսէ . ֊ իմ ֊քնէ, ֊էյ֊ն։ – 2 ամէնուն կռնակը , կամ իրենց առջեւ ։ – 3 կառավարչին տուղ, կամար, գմբէթի ։ – 4 վարագոյր ։ – 5 խնդեմոլքի տնաւակ մը։

Կոնքաձև. ա. ծոցաւոր, կոնքի կամ կառամբի ձեւով։

Կոնքեզ, կառ֊քել, կառ֊քուէլ, ի, ից. (յ.) խնդեմոլքի մը Տիւրոսի ծովեզրն մէջ՝ ուսկից կ՚երթայ ծիրանի ներկը . ֊ սէտէֆ, իմարագ։

Կոնքեւռ. ի. գ. Հայրապետական զարդ՝ ծրունկն վրայ, իբր հովուական մխիթար, կամ նշան գինչական Յիսուսի, և բոցեղէն սրոյ։

Կոչեմ. ա. Կոչէմ, և Կոչիմ ձեմ։

Կոչիմ. ա. ծնեալ, անպիտանացած։

Կոչիմանամ՝ լինիմ. չարչարուելով մեռնիլ։

Կոչիմեմ, եցի. ։ ն. իմակել, ծնանել, ինանել, ջարդել, չարչրկել. – 2 կր. տաժանիլ, տառապիլ, յոգնիլ։

Կոչիմիչ. ա. կշկոճող։

Կոչիմուձիւն, գ. կշկոճելը, իլը։

Կոչիռ. գ. կոտր մը (շաքարի, հողի)։

Կոչիռաուան, կամ Կշիռաւ. ա. կռնձմած, կնձռած, կշկռատած։

Կոչիմեմ. ա. Կոչիմեմ, ։։

Կոչո, ի, կամ ոյ, ից. գ. Հողի կշտա կտորը. ֊ քիւլիւչէ։

–Կոչո. ա. խոտ, պինտ. ֊ օչրմի։

Կոչոյեմ. ն. յարմարել, ձեւացընել։

Կոչ. գ. կանչելը. ձէնելը . ֊ տաւիլի, շաքոչ առնեմ. փող չալել [պըրըր

Կոչած. ա. կոչուած։

Կոչական. ա. կանչելու բան։

Կոչարան, ի, ից. գ. ։ նկնգելքի (նիւթ ատեն իմարգմանուելեմէն յ. բառին)։ – 2 կոչաւորութիւն. ա. Կոչ։ [կշնակ։

Կոչնիլ. ա. կանչոգ, ձէնող։

Կոչնիմ, եցի. ն. ։ կանչել, ձէնել. ֊ չարչրկանք։ – 2 անուանը տալ, անուն գնել։

Կոչնցած. ա. կոչուած։

Կոչնցեալ. ն. կ. ։ կանչելով, և կանչուած։

Կոչիւն. ա. Կոչուիմ։ [– 2 անուանիլ։

Կոչնակ, ի, ից. գ. ժամ կամ սկզան կանչելու գործիք։

Կոչնականի, ից. ա. գ. ։ հրաւիրած. ֊ տաւիլիլ։ – 2 ձէնող, հրաւիրող, խնայ տրուող։ – 3 տանտէր, կշնաւէր։ – 4 կշնականան, ձայն Հանող։ [ձին։

Կոչնաւէրութիւն. ա. գացող ձէնող. ֊ տաւիլիմ

Կոչնաւէր. տնաւան, տէրը կամ տնաւրը, բց. գ. տանտէր, ձէնող, հրամիրնող, ձեծաբող. ֊ տաւիլիմ Հոխոն։

Կոչոցութիւն
Կոչուիմ
Կոչուիմիւն
Կոչուիմ. ա. Կոչուիմ։

–Կոչուիմ ընծայութիւնան. ա. Ընծայութիւն։

Կոչունք. չնոց. գ. ։ կոչ, սկզան, կնքիւսմ. ֊ տաւիլիմ։ – 2 կոչելը, հրաւէր։

Կոչնունք. գ. կոչ, կոչուիմ։

Կոպ, կոպք, պից կամ պոց. գ. աչից կոպը. ֊ կէօզ գափաղը։

Կոպաղ. գ. (յ.) կռնակ։

Կոպանեալ. ա. աչքը գոցած՝ կուրի պէս բանի մը գլած, կամ կպած։

Կոպաթ, ի, ից. գ. նզոյ, սահմանս, չափ։

Կոպատական. ա. նզոյը՝ սահմանը որոշած։

Կոպիճ, պճոյ, ոց. գ. ֊ խիճ, մանր քար. ֊ ուֆ֊ ֊ ֊ իմ չոգոլը

Կոպճեւռ. ա. քարոտ, աւազուտ. ֊ չագոլ

Կոպճեալ. ա. Կոպանեալ ։ [իմ աչքը։

Կոպատաճն
Կոպատաճնէն
Կոպատաճնէն
Կոպատաճնէ

Կատորումն, լման. գ. 1 ջարդ. 2 գլխկրնի։ – 2 բաժանումն, բաժին, կտոր։
Կատաամ. տ. Կայտառամ։ [նազան։
Կատրատուն. ա. կատրտած, կտորըրտուած
Կոր, ի, իւ. գ. կարիճ. 2 ապրէկոպ։
Կոր. ա. ծուռ, ծռած, կնռ. 2 էշերի, չէնկէշէի։ [որ և Կոր 'ի գլուխ։
–Ի կոր. ա. մ. դէպ 'ի վար, գլխակոր։
Կորագլուխ. ա. մ. գլուխը ծռած, խոշտանգած։
Կորագլխութիւն. գ. խոշտանգութիւն, ամբեծ։
Կորակնամ, նգի. որ և Ակնկորնամ. չ. վար նայիլ, երեսը կախել, ամչիլ, խոտոր ըլլալ։
Կորակոր. Կոր 'ի կոր. մ. ա. վար ծռած, գլուխը նայելով, խանդակոր, վախնալով, կուզը անկած։
Կորակուց. ա. կուռը ծուռ, ապծուաքիմ։
Կորամագիլ. ա. բզուն գնները կնռ. 2 չէնկէշէի փէնէլիւ
Կորանամ, ացայ. չ. ծռիլ, ոլորիլ, մէջքը կոտրիլ, խոտոր ըլլալ. 2 էյիլմէք, խոստանամագ։
Կորանման, ի, ից. ա. ծռածի պէս, ստուքնամէ խոնարհած. 2 եէրէ պագանո։
Կորանք, նաց. գ. գլխակորութիւն, խոտոքութիւն, խոնդհոլիւթիւն
Կորացուցանեմ, ցուցի. ն. ծռել, խոնարհնցընել, գլխակոր ընել. 2 էյմէք, պէլինի գըրմագ, բէգնել էյմէք։
Կորացուցիչ. ա. կորացընող
Կորաւիւռ. ա. Կոր. ատ [լուգ։
Կորաքամակութիւն. գ. կղութիւն. 2 գամպուր.
Կորբան, ի, ից. գ. 1 զոհ. 2 գուրպան։ – 2 գանձանակ։
–Կորբան. գլխու սազաւարտ. 2 թաս։
Կորգ. ա. չգանեցուցած, վարուքան չեղած, կոշտ, չոր, պինտ. 2 գըր, գուրտ, փէք։
Կորդակ, ի, ից. գ. սազաւարտ։
Կորգանամ, ացնալ. չ. կոշտ՝ պինտ՝ չոր ըլլալ։
Կորգացուցանեմ. ն. ցամքնցընել, չոր նըկիր գարձընել։
Կորդիւն, կամ գոյն կամ գին. գ. կուրդին, ծոխ բլնի տնսակ. 2 սաֆրը ապիշ։
Կորնակ, բնկան կամ բնկոյ. գ. 1 կորնկ. 2 տաղը։ – 2 ֆոգի հատ՝ հաւնատ։
–Սնաւ կորնակ. 2 քէնէվիր։
Կորնկահատ, ի, ից. գ. կորնկի հատ. 2 տաղը ֆանէսի։
Կորոգական, ի, ից. ա. քաշելու պիտ ունեցող։
Կորոգան, ի, ից. գ. 1 ֆինճը հանող կրկամիը. 2 հէտաէ. – 2 փոշտ. 2 ֆիէճիւռէ։
Կորոգեմ, նգի. ն. քաշել հանել. խլել. փրցընել, ազատել. 2 էյմէք վէրմէք, գօփարտմագ, գուբմագան։
–Ընանձն կորոգեմ. իրեն քաշել։
Կորոգիչ. ա. քաշող հանող։
Կորոգումն, գման. գ. կորոգելը, խլը։
Կորդ, կորդք. գ. (յ.) աղջիկ, և Պետանվանէ չատուածուհին։
–Ի կորէս կամ Ի կոր առնլանեմ. յաղթուիլ, խոտոք ըլլալ։ [Կորակոր։
Կոր 'ի գլուխ. Կոր 'ի կոր. ա. Կորագլուխ,
Կորի, կորիք. գ. կոր, կորի, առու, փոզրակ. 2 ակռ, օլուգ։
Կորիճ, կորչ. գ. 1 կուռ. 2 չէքիրտէք։ – 2 խոյլ գուլա առած ուռեցք։
Կորիւն, ընան, նանց. գ. 1 լակոտ, քոճոտ. 2 էնիք, նաւլուս։ – 2 թուռոց բնէք՝ ծնունդ։
Կորխացիք. գ. կորխնանք, նոյ մտիկ չընող ժողովուրդ։ [2 ադեմաբմագ։
Կործ. գ. ա. կործած, կործնլը, կործիլը.
–Ի կործ, կամ Ի կործս լինիմ. առանի մը բնբանը վար գառնալը։ [ախտիք։
Կործան անկանիմ. կործանիլ. 2 նըգբլմագ,
Կործանագործ. ա. կործանողն (սատանայ)։
Կործանական. ա. 1 կործանելի։ – 2 կործանող։
Կործանակից. ա. մէկտեղ կործանող։
Կործանեմ, նգի. ն. վար ձգել, պահկնցընել, քանգել. ուրնլ, փլցընել. 2 նըգմագ, պղտգմագ, սէզգմէք, պղտմագ։
Կործանեցուցանեմ. նոյն։
Կործանիչ. ա. կործանող։
Կործանութիւն. ա. Կործանուհի։
Կործանուհի, նման. գ. կործանիլը, ինկնալը, գլխկիլը, քանդիլ աւրուիլը։
Կործեմ, նգի. ն. տանը գլխիվար գարձնել, բոլորը գատարկել։
Կորկ, ի կամ ոյ, գ. կապած միացած աղտ։
Կորկատ, ի, կամ ոյ. գ. 1 ֆնկը հանած ցրնտնտ – 2 կտրտած, փշրած. 2 պուլդուր։
Կորկատիճ. գ. 1 մանրուք, նշան, կորկատի պէս պուտ պուտ։ – 2 կարկուտ – 3 կորկոտ։
Կորճ, ի, ից. գ. կուռը կոր՝ գիշակնը ֆրըչուն, պատկուճ. 2 անգոտ։
Կորճաքաղ. գ. կորճայիլ (ֆտանէր) բաղնլ։
Կորճալկու } ա. գ. Գողպայիլ՝ Կորդուաց
Կորճայ, ի, ից } կամ քիւրտի մտա ազգնուն ծռած կտրտած լեզուով։
–Կորճայ. գ. խոզ մը։
Կորնակ. գ. պզտի լակոտ։
Կորնգան կամ կան, ի. գ. կորնկան, խոտի մը անուն։ – ան և Ջուխտակ։
Կորնգան. գ. խոտ մը։
Կորնճաչգ, ի. ա. գ. կամար, գմբեթաձև, գմբեթի գլխի կողմը. 2 քէմէր, գուպալէ։
Կորնչիմ, ընայ, բիւրեան. չ. 1 կորսուիլ, փճանալ. 2 գայ օլմագ, գայթ օլմագ, խոտոթ օլմագ։ – 2 մէջտեղ չըլլալ, երեսէ կորսուիլ։
Կորնչումն. գ. կորսուիլը, սասկիլը։

Կորզիծին, կի՛ Կորզիծիս, ի. գ. (յ.) քաթացած բոյս ծովեզ, բուսա. ՝ Մերձնաւ
Կորոչ. ա. Կառաչ։
Կորով, ի, ից կամ ացս. ա. Կորովիս
–Կորով. կորովք. գ. ա. Կորովութիւն
–Կորովք. Կորովք կապարձաց. ածող նեմանելը ։
Կորովաբան, ի, ից. ա. վարպետ խօսող ։
Կորովաբար. մ. ուժով, կործի պէտ
Կորովագէտ. ա. խելացի։
Կորովագոյն. ա. մ. 1 Հարատար, Հարսլիկ, արագաւոր, ազնիկ – 2 կիվեռ, կիվերական, քուէի պէս. ՝ զօր սիլիմի։ [ձնձռ
Կորովամէնա. ա. զօրաւոր գինքով։ յաջողա.
Կորովարիր. ա. յաջողակ։
Կորովանուէն. ա. ազնիկ մտածող։
Կորովանսօս. ա. Կորովաբան։
Կորովական. ա. 1 զօրաւոր ։ – 2 քուէի կիմանի ձև. ՝ զօր կիպիր։
Կորովակին. մ. ա. ուժով. Հարատար կնքարով, տուր (խօսք)։
Կորովահայեաց. ա. ուժով միտք ունեցող։
Կորովահանձար. ա. բարակամիտ։
Կորովահնար. ա. Հնարելու Հարատար
Կորովաձիգ. ա. 1 ուժով նետ նետող, յաջողակ։ – 2 ուժով նետաձիգ։ – 3 տրաւանս։
Կորովմիտ, մտի, տաց. ա. զօրաւոր մըտքով. բարակ խելքով, շատ խելացի։
Կորովամտութիւն. գ. խելացիութիւն։
Կորովանամ. չ. խելք բանեցընել ։
Կորովապէս. ա. Կորովակին [ժով։
Կորովատէգ. ա. տէգին ծայրը հատ և ուռ
Կորովիմ, ացի. ն. ։ ազնիկ բռնել, ազնիկ պահել ։ – 2 ուզող լսրել (Մ.կու մը)։
Կորովի. վոյ կամ ւոյ,վիաց.ա. 1 յաջողակ՝ Հարսլիկ՝ զօրաւոր ձեռքով կամ աչքով, մտքով կամ խօսքով. ՝ Հասու գ. քէհկիներ – 2 կռնակը կուգ ։ – 3 ծուռ, ազնիւաձև։
–Կորովի. մ. ա. Կորովակին
–Կորովիք. գ. Հարպակութիւն, ոյժ։
Կորովիմնաս. ա. Կորովամիտ
Կորովութիւն. գ. ։ Հարպակութիւն. վարպետութիւն. ՝ ուսուցչ գ ։ – 2 որսիքիւն աչքի և մտքի,խելացութիւն, Հարսատութիւն,
–Կորովութեամբ. մ. ամենայն մտագրութեամբ, Հիշդ, անսխալ ։
Կորուն. ա. քիմը ծուռ՝ դէպ ՝ի վար
Կորսանանիմ, բուսի,ցի,բաւանալ. կտրելը. ՝ իմիմքը գայլ նիմիք։
Կորսախ, սչի, չաց. ա. կորաւոցընող ։
Կորսաս, բառնան. գ. ։ կորաւիլը, ծնաս, զատապարտութիւն. ՝ գայլ, գայ, իմ. չ. – 2 կորաւած բան։
Կորսաքեր. ա. կորտնան պատճառ։
Կորսագիւտ. ա. կորաւած բանը հրաշքով գտնող ։
Կորտախառն. ա. ընտակար, ախիմ կորտեան ։
Կորտական, ի, ացս. ա. ։ որ պիտի կորտուի, արժանի կորտեան ։ – 2 անցաւոր – 3 ախիմ կորտեան։
Կորտականութիւն. գ. ընտակարութիւն։
Կորտապատիր. ա. ։ խաբելով կորսնցընող։ – 2 խաբուելով կորտուող։
Կորտատուէր. ա. կորտեան պատճառ։
Կորտարար. ա. կորտնցընող. ընտակար։
Կորտաւայ, տէի, ից. ա. գ. կորտած բան։
Կոս. կուոյ. կամ Կոյ, ի. գ. աղջ աչքատոց՝ կուրս, նեղան։
Կուաբանջար, կամ Կաբանջար. գ. բոյս մը. ՝ դամիվիլ, սարխուտ։
Կուանի, նուոյ, նեաց. գ. (Կիս. բառէն) կըվիներ, կվի. ՝ չամ սագըղը ազատը, չամ ազատը։
Կուզ, կզի, ից, և կզոյ, ոց. գ. ։ կուզ կենդանին. ՝ սամսար – 2 կատու. ՝ քէսոիս
–Կուզ. ա. (ռմկ.) սառատաղն. ՝ գամպուր
Կուզի, կզոյ. մանաւանդ } գ. այգնկուզի. ՝
Կուզիք, կզոց } պազ պօզումն։
–Կուզի մըրախատնե. տորտ. ՝ տօրզիս։
Կուժ, կժոյ, ոց. գ. ջրի աման. ՝ ֆէյտոի, պարտագ։ [մագ։
Կուլ, ի կուլ տամ. կուլ տայ, կլլել. ՝ նուֆ
Կուլիքայ, կամ Կոլիկայ, ի, ից. գ. (յ.) Հատիկ, խաշած ցորեն։
Կուլուկայ, ի, ից. գ. (յ.) աչքի գնդ։
Կուկուլ. գ. (լ.) կնկուղ. ՝ պաչըգ։
Կուղ, կղի կամ կղոյ. գ. ծագք. Հիւսուածք. ՝ գամ։ [՝ գունատուզ։
Կուղք, կղոյ, կամ բոյ կամ բի. գ. ջղաձն.
–Կղոյ ձու. ջղաձնի Հատիկիմ. ՝ գունատուզ Հայատ, գծատուզ ամպէրիս
Կուղս. ա. կլլող լափող, շատակեր։
Կուզակ, ի } գ. (ռմկ.) կրպակ, խանութ,
Կուզականի } խանութներ
Կուճ, կճոյ կամ կճի. գ. մարմարիոն. ՝ մէրմէր, բուխամ։
Կումատրոլիս. ա. Կամարիա ։
Կումբ. գ. (Կմբեայ, Կմբաւոր, Կմբեմի կամ Կումբեմի կի՛ Գմբեմի բառերուն արմատն է). բանի մը, մանաւանդ վաճառի մէջ տեղի ուռած մասն իրրև պորտ կամ խրձ.
Կումբեմի. տ. Գմբեմի։ [ձոր։
Կմիմ. (աս.) աբի. ուռք կլիր ։
Կունդ, կնդի, կի՛ Կունտ, կնտի. ա. ։ գլուխը կունտ, կունտդլուխ. ՝ տազ – 2 (ռմկ.) սերունդ, ընիկ ։
Կունդն, կնդան, կամ Կունտ, կունտաք. գ. ։ գնտաձև անիւ, Հնախարակ. ՝ իմքէքլէքի – 2 ա. Կլկանոց։
*Կունդուս. գ. ա. Սուրհանդակ։
Կունձն կի՛ ծն, կնձան, կնձունք. գ. կունձ,

կենդանիք, գուշակ, հողի կոշտ կտոր, կամ խոտաղը. ֊ քիւլուչէ։

Կուշտ, կշտի, տաց կամ տից. գ. 1 կողք, քովը, մէջք, փոր. ֊ նան, պէսը, պէս, պարո։ – 2 խոտոյ։

Կուպայ. գ. (յ.) գլխի կողմը, պատկերու տեղ, քնարան։

Կուպպայ. գ. (ռմկ.) ծոպով կապայ. ֊ Ա֊ի֊պալ, սաչագլը խըրգար։

Կուպր, կպայ, ով. կամ կպկը, նըբ. գ. Նաւի, և կըրաձիւի. ֊ նէ֊ցիւ, գի֊ցիւ, գաթիրան։

Կուռ. գ. կռնլը, կռնիլը, պնդացընելը։

Կուռ. ա. կռած, կռնած, խռկած, պինա, ամուր, դիմացկուն, գուբ, կարծր. ֊ սրգ, մաճուր, սէրմ։ – 2 մ. ամուր, խիտ խիտ. ֊ սրգը, սրգ սրգ։ [գիւ

– Կուռ կուռ գլուխին. կրկնակ խազ մը նը.

* Կուռաթ. գ. իմաչուն մը։

Կուռայք, յից. գ. (ալ.) կարգացողք կուրանի։

Կուռն, կռան, ընդ կուռն, գկուռս. գ. կրնակ, քառակ. ֊ արգա, սրգմի։ [լլլալ

– Կռ կռան լինել, Կռ կռունս կալ. մնա

Կուռք, կռոց. գ. կռած կռնած՝ իմաչծուկուռք, կուռքը. ֊ պիւրի, փուրի։

Կուռապանցուիւիւն. գ. կուռուիւնան գէմ յանցանք։ [մնգուր։

Կուռածագիկ. ա. կուռուիւնամբ ծագկած,

Կուռածին, ծնի, իւ. ա. 1 'ի սրբոյ կուսէն ծնած, Յիսուս միածին։ – 2 ծնող կուռուիւնամբ՝ տուր Կառուռածածին, և տուր աստուած։ – 3 կոյս ծնած։

Կուռածնուիւիւն. գ. կուռածին ըլլալը Յիսուսի։ [պնա. ֊ պէչ, փաշա

Կուռակալ, ի, աց. գ. կոզմնակալ, կոզմնա-

Կուռակալիմ, նցայ. չ. մէկ կոզմի իշխանուիւիւնը վարել։ [շալը գ, պէչլիք։

Կուռակալուիւիւն. գ. բդնչխուիւիւն. ֊ փա.

Կուռական, ի, աց. ա. կուսի և կուռուիւնան յատուկ։

Կուռականի, ի, ից. ա. կուռուիւնան կնանք վարդ, այլ կամ կին մարդ։

Կուռականիմ, նցայ. չ. կուռակից՝ կոզմնակից ըլլալ, մէկուն կոզմը բռնել, կռնակ կենալ։

Կուռամայր, մնր. գ. կոյս և մայր, մայր և կոյս, տուր Կառուռածածին։

Կուռան, ի, աց. գ. կոյս, կուռակրօն։ – ան և Կուռանի։

Կուռանակ, ի. գ. կոյս՝ կնդանակնըկը։

Կուռանամ, ացայ. չ. կոյս ըլլալ, կուռուիւնի պահել։

Կուռանոց, ի, աց. գ. 1 կուռանաց վանք։ – 2 ազիւինելու և կանանց բնակարան։

Կուռապատիմ անկուռ. չ. չորս դիւնոսկիով պատիլ։

Կուռապէտ, սիրի. ա. սիրոյ կուռուիւնան, և մաքուր կուսիւ։

Կուռասուան, ի, աց. գ. 1 կոյս ազիկանց և կանանց տեղ։ – 2 կուռանաց վանք։ – 3 կրօնաւորաց վանք։

Կուռասուած. ա. կուռանաց վրակնցուկ։

Կուռասրան, ի, աց. գ. կուռանաց վանք՝ տեղ։

Կուռասրաբ. ա. կոյս և ազիխոհ ընող։

Կուռիճ. գ. տնտակ մը քիմանի, կամ քիմանի կռաւ։ [տուս մխածին։

Կուռծղի, գ.ոյ. գ. սրբոյ կուսին սրդին, Յիս.

Կուռուիւիւն. գ. կոյս ըլլալը. ֊ պիքիրլիք։

Կուռ, կոյ, ոց. գ. 1 կոխկ, Հունար, կնը. ֊ նէմի – 2 կոբիչ. ֊ չէքիրտէկ։ [զած։

Կուռած, կի՞ Կուռածոյ. գ. ա. դէզ, դի.

Կուռակ, ի, աց. գ. դէզ, ուռած բան, գրմ. քէլի, կամար, ալիք, պղպջակ, շառուիւնի, բարձրուիւիւն։ [վոյ։

Կուռակագէզ. ա. խնձ մը դիզած իրարու.

Կուռակագէզք. գ. բարձր դէզերը։

Կուռական բան. գիզաբաշխուիւիւն, Հռ. առանձնանուիւիւն։

Կուռակնոյ. ա. բարդած, ժողված։

Կուռակնիմ, նցի. ն. դիզել, բարդել, պլիքը փչփչիլ, բարձրանալ։

Կուռակնցուցանեմ. դիզել, բարդել, պլիքը փչփչիլ, բարձրանալ։

Կուռակիմ, նցայ. չ.

Կուռակուիւիւ } գ. դիզուիլը, գնատաճուռ.

Կուռակումն } գիւն, ուռիլը, բարձրանալը իրարու վրայ։

Կուռանամ. չ. կուռակիլ ալնաց, դիզուիլ։

Կուռապան. ա. Կոյսապան։

Կուռապանուիւիւն. գ. յափշտակուիւիւն հընտեղիութեան։

Կուռեմ, նցի. ն. դիզել, մկտեղել, ժողվել. ֊ պիրիքտիրմէք, նըդմագ։

Կուռկէն. գ. ուղտին կռնակի ուռկցքը։

Կուռկուռիմ. բշտիլ, ուռիլ, կռնձմիլ

Կուռոց, ի, աց. գ. 1 որ և է բանի դիզ. – 2 չաքի մեծուիւնան, զանգուած։

Կուռուիլ, ումն. գ. կուռնլը, իլը, և կուռակումն, դիզուիլը։

Կուռապան. ա. Կոյսապան։

Կուր, կրի, կրաւ. գ. մանկոյկ, տաշտ, կռնք. ֊ սանտալ, իէ֊ցնէ, լէյ֊ցնէ։

Կուր. գ. կնքահուր գաղանաց։

Կուրթաթ. մ. կուրի պէս. ֊ քնոր կիսիլ։

Կուրակից. ա. կուռուիւնան մնանակից։

Կուրամիտ. ա. կոյր մտօք։

Կուրան, ի. գ. (ալ.) գուբան. կարգացուիւն, և Մ՝ամմեի գլոց անունը։ [մէք։

Կուրանամ, ացայ. չ. կուրնալ. ֊ քէօրլէնմ.

Կուրաշաւիղ. գ. կուրցած Հնամեայ, ոտք չկոխած, կամ անլոյս։

Կուրատաղատ, ի. գ. (լ.) մեծ իշխան տէրութեան. ֊ ասլայ ազատը, պէյ, փաշա։

Կուրատաղատուիւիւն. գ. իշխանուիւիւն։

ՙ պէշլիք, փաշալըգ։
Կաւրապէս. մ. կաւրի պէս, անխնայաբար։
Կաւրաւոնգնեմ. ն. սուա բաներ չհնել մնա. քէն։ [բարձու։
Կաւրաւոր, ի, ից կամ ից. գ. (լ.) Հոգա.
Կաւրաւորութիւն. գ. (լ.) օրթց վրակնդու. թիւն. ՙ վասիլիք։ [քէօրպէճիլիք։
Կաւրացուցանեմ, ցուցի. ն. կաւրցընել. ՙ
Կաւրացուցիչ. ա. կաւրցընող
Կաւրպէն. ա. Կորպիւն։ [ՙ գօչան։
Կաւրծ. գ. կըծնելու միջուկը, կազամբի կոմ.
Կաւրծք, կըծիք. գ. կաւրծք. ՙ կէօքս ։ – ունա և Լ՚անջք։ [ղէկ մնացնել սրտին մէջ։
–Ուշ՚ի կաւրծս անկանեմ կամ առնեմ. ա. –Մ՚օտ առ կաւրծս կալ. մնալ ըլլալ։
Կաւրութիւն. գ. կոյր ըլլալը. ՙ քէօրլիք։
Կաւրա, կրտի, ատց. ա. գ. կրտած, նեղբինի։
Կաւց. գ. ևրկու ափերը իրարու կցած գոգաւոր ձև։ [բուռն զարնուածք։
Կոփ. գ. ՙ կոփելը, տաշելու արհեստ – ՙ
–Կոփ, կոփք. ա. Կոպ։
Կոփած. ա. գ. կոփած, տաշած քան, քանդակն տախտակի։
Կոփածոյ, ի, ից. ա. գ. կտրած՝ տաշած՝ կոկած. ՙ նմնմա, քէօմէ։
Կոփահարեմ. ն. կոփոց տալ. զարնել
Կոփեմ, եցի. ն. զարնել, տաշել, կոկել. ՙ վուրմագ, նմնմագ։ [տոփիչ. իմակ։
Կոփիչ, փչէ, չաց. ա. գ. կոփող գործիք, Կոփիւն, իւնք. գ. կոփելու, տոփիլը, կոփ. փոց տալու ձայն։
Կոփուն, Կոփնի. գ. կոփոց, կոփեցընելը։
Կոփուած. գ. կիտուած։
Կոփուածոյ. ա. Կոփածոյ։
Կոփուակ. ա. գ. կոփելով տաշած քը։
Կոքզի, իք. գ. (յ.) խխունջ, պուտակ. ՙ սիմիքգիւ՝ պուտակը պէօՀէք։
Կպպաձէլ, ձէլի. ա. Կպպաձիլ։
Կպպաձիլ, ոյ. գ. սև ձուխ. ՙ գաճիրան վէ վինիլ. որ և Կաւպու։
Կպպաշագախ. ա. կպպով շագած՝ ծնփած։
Կպպատաւ. ա. կպպով պատած. ՙ գինիլիս։
Կպպատնակ. ա. կուպրի նման. ՙ գինիլ՝ գաճրան կնիպու [նիլ մէք։
Կպրնմ, եցի. ն. սեռնիլիլ. ՙ գալաշխան
Կռած, ի, կմ ոյ. գ. կռած իրերի, իրիկնոյ
Կռածագ. ա. կնա ծայրով (կռաւց)։
Կռածոյ, ի, ից. ա. 1 ծնծած կոկած՝ տաշած. ՙ չէքիճ իրի։ – 2 գանգուր, գեղուկ կամ խոխո (մազ). ՙ գըվըրձըգ, սրգ։
Կռակօրծան. ա. կաց Հակամետած։
Կռակաւց. ա. կնա կամ ծուռ կաւցով։
Կռամնլ, ի, ից. ա. կուռքի խանդ, կռապաշտ, կռապաշտական։
Կռամնըրութիւն } ա. Կռապաշտութիւն։
Կռամնութիւն }
Կռան, ի, աւ. գ. ուռ. ՙ չէքիճ։
Կռանագործ. ա. ուռով բանող, բանած։
Կռանագործական. ա. 1 կռածոյ։ – 2 կռապաշտական։ [կռած։
Կռանակուռ. ա. ուռով ծնծած և խխուա
Կռանակոփ } ա. կռանով կոփած։
Կռանակոփնակ }
Կռանահար, ի, աց. ա. գ. կռանով ծնծած, և ծնծելը։ [քիճէչիլիք։
Կռանահարեմ, եցի. ն. ուռով ծնծել. ՙ չէքիճէչիլիք, ոէօյմէք։
Կռանահարութիւն. գ. ուռով զարնելը, ծնծելը, բանութիւն։
Կռանաձայնք. գ. ուռի ձայն. ՙ չէքիճ՚ոէօխ։
Կռանամ, ացայ. չ. 1 կռնակը տալ, կռթնել – 2 ծռիլ, ոլորիլ։
Կռանաւորութիւն. տ. Կռանահարութիւն։
Կռանեմ, եցի. ն. ուռով ծնծել, զարնել. ՙ չէքիճէչիլիք, ոէօյմէք։
Կռաշուրմն. տ. Կռակուռ։
Կռապաշտ, ի, ից. ա. գ. կուռք պաշտող. ՙ փուխիփէրէսիմ։
Կռապաշտ } ա. կռապաշտի յատուկ։
Կռապաշտական }
Կռապաշտամունք, մանց. տ. Կռապաշտութիւն։
Կռապաշտեմ, եցի. չ. կռապաշտ ըլլալ, կռապաշտիմ, եցայ } ապաշտութիւն ընել։
Կռապաշտեցուցանեմ. ն. կռապաշտ ընել։
Կռապաշտութիւն. գ. կուռք պաշտելը. ՙ փուխիփէրէսիմլիք։
Կռապաշիչ. տ. Կռապաշտ [ջիլը)։
Կռապոզ. ա. ծուռ քուսած՝ ոլոքած (նե.
Կռեմ, եցի. ն. 1 կռանով կուռ ընել, ուռով ծնծել, չինել – 2 պնասացընելը [մագ։
–Դաշինս կռեմ. գաշինք դնել. ՙ շարիմ գո.
Կռզի. գ. 1 տ. Գռզի – 2 խռաի պտուղ։
Կռէզ. Կռէժ. գ. ծառերու խէժ։
–Կուոյ կռէզ. Հուժ ձուխ։
Կռիժունք. գ. կռնակ։
Կռիզ. տ. Կռէզ։
Կռիժարնը. ա. անուշահոտ կռէժ, որ իրմէն խէժ կը բնրէ։ [ՙ գէրրէ, գըլ։
Կռինչ. գ. ոչինչ ձայն մը, չնչին բան մը.
Կռիչք. գ. Հաւու կամ իրիկնոյ ձայն, կռկռալը, ձիւ ձիւ։
Կռիւ, կռուոյ, օք. գ. կռիւ, իրարու փակչիլը՝ կռուր կռուրի գալը, ծնծռուիլը, ծնծ. ՙ գալիկա, նկատ, ձէնկ, ոէօյիւշ։
–Կռիւ ասից. փակչիկ ճայը, ոտք դնելու տեղ. ՙ իլիչիք։
Կռնձեմ. ն. զարնել, ծնծել։
Կռնձումն. գ. զարնելու ձայն։
Կռնուկ, ի, աւ. ա. Կուռն, և Թիֆքունք։
Կռնչեմ. եցի. չ. մմռալ. ՙ մըրլատանգ։
Կռոգիլա. տ. Կռոզիլա։
Կռոտա, ծոսի, կմ՚նայ, ընայ. որ և Կրոնիա, ի. գ. (յ.) Ընտանի մկրտական. և չծած՝ Հայրն

Դիտոյի՝ Ընտանեզգայ, ևորդիՈւբանոսի՝այս
ինքն երկինց. ՚ զուհէլ, զօհալ, քէյլան։
Կաուական. ա. կաուոյ տակ եղած բան։
Կաուակից. ա. ՚ ոսոխ, Հակառակորդ. ՚
Հաւասի – 2 կաուի օգնական. ՚ Նաւարտ-
ՆՀ, նօլաստ։
Կաուակցուիթիւն. գ. կաուի մէջ օգնակա-
նուիթիւն. ՚ նօլաստրդ, նաւարտի
Կաուաձեռկաս. գ. կաուի՝ պատերազմի և
բերի՝ առջևի կողմը։
Կաուան, անք. գ. ՚ ոտք փակչելու կամ
դնելու տեղ. ՚ իլիչիք – 2 պատճառանք.
՚ գուլպ ՚ – 3 իրի կոթին տակի արգելքը։
–Կաուան գտանեմ. բռնելու տեղ գտնել։
Կաուանոց, ի, աց. գ. կաուոյ՝ խաղի տեղ.
՚ ոէօյիւշ՝ կիւլէշ մչյաններ։
Կաուաւէր, սիրի, բաց. ա. կախ սիրող,
պատերազմի վաստակած։
Կաուաւոնդ. գ. կաուի տեղ։
Կաուապան, ի, աց. ա. Կաուանոց։
Կաուապաք, ի, աց. գ. ՚ կախ ընդող, խառ-
արար – 2 պատնեշարգելք. ՚ ՀՀՆՔՀՀ։
Կաուապարուիթիւն. գ. կաուիլը։
Կաուեմ. ՚. ա. Կաուիմ։
Կաուեցուցանեմ. ն. ՚ կաուեցընել – 2 փակ-
ցընել. ՚ իմացնել, իլիչտիրմէք։
Կաուիմ, նցայ. ՚. կախ ընել, կաուրտիլ,
ծնծղուիլ, զարնուիլ. ՚ նիզա էմիմէք, ՀՀՆՔ-
էշմէք, ոէօյիւշմէք, կիւլէշ իուսիմագ։ ՚
–Կաուի, նցայ, կաուեալ, գիմազ. փակչիլ,
կպչիլ. ՚ իլիչմէք, նասիրչմագ, պալաշմագ։
Կաունկ, կռնկան. գ. խոշոր. ՚ իուսիւնաւ
Կաուապական. ա. կաուկրբ։
Կաուապուիթիւն. գ. կաուասիրուիթիւն։
Կաուուն. ա. Կրաւն։
Կաուի, կափի, փաց, փոք. գ. բռունցք, և
բռնցած գործելը. ՚ նուիմրուգ, մուշտաւ
Կաչաձայն. ա. կռկռացող։ [կռնկի։
Կաչամ, նցի. ՚. ձայն հանել ագռաւի,
Կափած. ա. բռնցած ծնծուած։
Կափահարած առնեմ. ծնծնալով ճնշոտել
Կափահար. ա. ծնծող. ծնծուած։
Կափահարեմ. նցի. ն. գլխուն զարնել, չար-
չրկել. ՚ մուշտիաւ չալմագ, պաշտնա վուրանագ։
Կափահարուիթիւն. ա. Կաուի, Կափանք։
Կափամարտիկ. ա. գ. բռնցի գործելու խաղ
և խաղացող. ՚ նուիմրուգ՝ մուշտի ոէօյիւ-
շիւ, ոէօյիւշչի։
Կափանք, նաց. գ. բռունց գործելը՝ ուսու-
ցը, գլխահարուիթիւն, ծնծ փնտ, իուրքու-
մուշ։ [մարտիկներըը կ՚ապտակէին։
Կափարան, ի, աց. գ. նկկրիչ իմաի՝ ոտով
Կափեմ, նցի. ն. բռնցի գործել. գլխուն
գործել. չարչրկել. ծնծել, ծնդել։
Կափիչ. ա. կափող։
Կափուճ, փման. ա. Կափանք։

Կակիծ, կծոյ, և ի, ից. ՚ գ. էրուք, սրտի
էրուք, խշխշուք. ՚ ատչը, սրտը ՚ – 2 ա.
կակծցընող, կծուռ։ [դակ։
Կակծաբեր. ա. կակիծ բերող, կծուռ, դժբն-
Կակծագին. ա. մ. ցաւագին [քաշող։
Կակծագործ. ա. ատելի կակծցընող, կակիծ
Կակծալի ՚ ա. կակծելի, ցաւալի, կծուռ,
Կակծական ՚ գաձու
Կակծակիծ. ա. կակծով էրող, էրած։
Կակծահար. ա. կակծցընող, ցաւագիր
Կակծանք, նաց. ա. Կակիծ։
Կակծացուցանեմ. ա. Կակծեցուցանեմ
Կակծաւոր. ա. աղէտալի, ցաւագիր
Կակծելի, լւոյ, լեաց. ա. խշխշցընելու. խրչ-
խրչցընող, սիրտ ատոզելու, էրոզ, տագող։
Կակծեմ. ՚ ՚. կակրծալ, խշխշիլ ՚ – 2 կրծ-
կրծցընել։
Կակծեցուցանեմ. ցաւցին. կակծցընել, խրչ-
խրչցընել, կռնել, էրել, տագել։
Կակծեցուցանող ՚ ա. կակծցընող, կը-
Կակծեցուցանողական ՚ ձող։
Կակծեցուցիչ. ցյն
Կակծիմ, նցայ. ՚. կակծել, խշխշիլ. էրել
մրկիլ։
Կակծողական ՚ ա. կակծցընող, ցաւցընող,
Կակծող ՚ կռնող։
Կակծուիթիւն. գ. կակծցընելը։
Կակծուն, ծման. ա. Կակիծ։
Կակուծ. ա. նիւշն և չոր (հաց). ՚ փխ-
կին, գրիթրու ՚ – 2 խիտ, պինու։
Կաոակ, ի, աց. գ. ՚ կռակ. ՚ վասիյէմ ՚ –
2 ուխտ Նառուծոյ, կռակարան։
–Կաոակ վաճառաց. գաշնքի իուղեմ։
Կաոակագիր, գրի. բաց. ա. ՚ կռակ գրող՝
ընող. ՚ վռսիէմի էտէն ՚ – 2 կռակը գրող
նօտար. ՚ նազըէր, քնաթիւ ՚ – 3 օրինա-
գիրն Նառուած՝ տուող ամէնուց ուխ-
տու – 4 գ. գիր կռակի, կռակ. ՚ վասի-
յէմէնամէ։ [տակը գրուած է։
Կաոակագրեալ. ա. (գիրը՝ իուղեմը) ուր կը-
Կաոակագրեմ. նցի. ն. կռակ գրել, կռակով
յանձնել։
Կաոակապահ. ա. կռակին գիրը պահող։
Կաոակաուս. ա. ժառանգ կռակին։
Կաոակաւոր, ի, աց. գ. ՚ Նառուծոյ կռակին և
ուխտին ընդունարանը՝ պահարան, օրէնք,
տախտակք պատուիրանաց, առաուածա-
շունչ գիրք՝ հին և նոր – 2 որ և է գիրք
հին աւանդութենանց կամ անցած գա-
ցած պատմութենանց։
Կաոակը, ի, աց. ա. կուա՝ Հունաց ուտող։
Կաոամ. ա. Նկաամ։
Կաոայ, ի, ից կամ աց. գ. ՚ կուտակ, գա-
իմա. ՚ քէյիէ ՚ – 2 ևփած առպիած բանկը։
Կաոաւանակ, կամ Կաուաոուկ. գ. վայրկ
մոլոշ։

Կտաւ, ոյ, ոց, կամ ու, ուց. գ. 1 քէման. 2 քէմէնը – 2 կտաւէ հագուստ, լաթ – 3 կտաւէ տաւան, սէնտրն, պատանք. 2 պէզ, չուշաֆ։ – 4 ա. կտաւեղէն։

Կտաւագործ, ի, ից. գ. կտաւ գործող։

Կտաւակապուճի. գ. կտաւով պատիկը։

Կտաւաֆատ. գ. կտաւատ։

Կտաւամանուճիւն. գ. կտաւ մանելը։

Կտաւապատուճիւն. գ. կտաւով պատելը։

Կտաւատ, ի, ից. գ. կտաւի հատ՝ հունտ. 2 քէմէնի թօխումը։

Կտաւեմ. տ. Կտաւեմ։

Կտաւեայ, էից, իք ա. կտաւէ, կտաւ. 2 քէմէնտէն. քէմէնի։

Կտաւեղէն, դինի, նաց

Կտաւի, ւոյ, ւնաց [ւոյ)։

Կտաւոտակալ. ա. կտաւով պատած (վիրա.

Կտաւոտանակ, նկի, կաց. գ. կտաւի կոզ, կտաւէ դնինջակ, խանձարուր։

Կտեմ, եցի. ն. կէտկէտ՝ կուտ կուտ ընել. 2 նիւթքի նօգտաւ էքեմէքը։

Կտև. գ. ընկուզի՝ նուռն կնդիւ։

Կտիկ, կտկան կամ կտկի. գ. կուտ ապտիկ կամ մէջէն կտրած, հատ, հատիկ, հունտ. 2 չէքիրտէնիք, քիանէհիք, թօխումի

Կտիս, կտիւք. գ. (յ.) ատամը, ատամը խնձոյնմերքի. 2 թաւրագ։ [քաղը։

Կտիտ, կտտի. գ. 1 ա. Կտուտ – 2 ծիքտ։

Կտիւք. գ. բռդակ. 2 Ճէհիզ։

Կտղանք, նաց. գ. խատղանք, խլտամաճիք կամ կտատղութիւնք ցանկութեանն։

Կտղեմ, եցայ. չ. խոտղիլ և կտտղիլ՝ ի ցան. կուքիւն։

Կտղուցք, ցաց. տ. Կտղանք։

Կտնգոց, կամ Կտնատց. տ. Կնամատոց։

Կտնատցասէր. ա. քնար զանձնելու։

Կտոր. տ. Կտտր։

Կտուած, ոյ. գ. նաև չինելու հեմ՝ օգնական պայտ դնելը։ [քաղել. 2 պուտտանագ։

Կտուեմ, եցի. ն. յօտել, ատելըդ Ճգնելը

Կտուտ, կտուտք. գ. կտտանք, չարչարանք, կտրտանքն։

Կտուր. ա. կտրած, կտոր կտոր։

–Կտուր լինել՝ ի միաձոյց. երկպառակիլ։

Կտուրք, կտրց. գ. 1 օշխար խուզելը, և խուզած բուլդը. 2 գրքիշ, գրքիլքգ, գրքգրելնարը – 2 կտրուածք, Ճնդգր – 3 –վճիռ. գաղտվիր տանգ։ [լբի խայիճոց։

Կտուց, կոցի, ցաւ. գ. թռչնոց քիթը։

Կտտամնչ. ա. մ. խիստ չարչրկելով մեռցընելու տառն։

Կտտանք, նաց. գ. չարաչար չարչարանք։

Կտտել, եցի. ն. 1 չարչրկել, կտրել, կճղել, խայթել, ծակծկել։ – 2 զանգակը զարնել. 2 չուխաղ։ – 3 կրկնել, մանր ապտակել։

–Կտտած գինի. իբր խանգաղած։

Կտտուճն. գ. կտտանքը, խլը։

Կտրած, ոյ կամ ի. գ. կտրուածք, կտոր, կտրած տեղն և ձևը։

Կտրատել, եցի. ն. կտրանել, Ջարդել, կտոր կտոր ընել. 2 փարէլէմէք։

Կտրել, եցի. ն. 1 կտրել, բաժնել, յօտել. 2 քէսմէք։ – 2 ոչխար կամ մազը խուզել. 2 գրչմանագ։ – 3 նեղքինի ընել – 4 գադրեցընել։

–Կտրեալ գրամ. պահասուորը. 2 գալաչ։

Կտրիչ, չի, չաց. ա. գ. 1 կտրող, ոչխար խուզող. 2 գրչիրնէր։ – 2 կտրոց, յօտոց, գա.

Կտրոզական. ա. կտրելու բան։ [նակ։

Կտրոց, ի, ից. գ. կտրելու գործիք, մկրատ, գմլիճ, աքցան. 2 մազաս, գալէմքեշաշ, գրասառ, քէրքիէքեճիճ։

Կտրուկ խոսոյ կտրած՝ դևտիճ ընկած խոտ։

Կտրուճն, ըմանց. գ. կտրելը, խլը։

Կտրուք. գ. կտրուածք, յօտելը։

Կտրող, ի, իցգ. գ. կտրուիչը, կտրած կոզ։

Կտցար. գ. վայրենի հաւ։

Կտցաւոր. ա. կտուցի նման ծայրով։

Կտցեմ, եցի. ն. կտուցով քցքցել՝ պրպտանել։

Կրաբերքիմ. չ. տալուիլ բնեւուիլ։

Կրագործութիւն. գ. կիր շինելը, քանեցընելը։

Կրագոյր, գրոյ. գ. կրի աւազան, հոր. 2 քիրէչ՝ ապերջիր, նախագոյն։

Կրակ, ի, ից. գ. կրակ. 2 ամէէր։

Կրակաբեր, ի, իցգ կամ ից. ա. 1 կրակ բերող ուրիշին – 2 իր ձեռը կրակ ունեցող։

Կրակալոյց. ա. կրակ վառելու։

Կրակակալ, ի, ից. գ. բուրվառ։

Կրակամխիթ. գ. գազազ. 2 քէօզ։

Կրական, ի, ից. ա. կրից տակ ընկած, կըրոգ, նշան կրից։

Կրակատամ. տ. Հրանատ։ [Պարսից։

Կրականեի, նուոյ. գ. կրակներ, չատաւուած

Կրակապ, ոյ. ա. կրով կապած՝ ծեփած։

Կրակապաշտ, ի, իցգ. գ. կրակ պաշտող (պարսիկ)։

Կրակապաշտութիւն. գ. կրակ պաշտելը։

Կրակասէր. ա. ծոյլ՝ որ կը սիրէ մէջտ կթակի քով նստիլ։

Կրակատապան. ա. կրակ մարող, Պարսից չատատուածը սպանող։

Կրակավառ, ի. գ. կրակ վառելը տեղտն ընդհատ ձմեռն (տէրվիշտատին)։

Կրակավառութիւն. գ. կրակ վառելը։

Կրակատեզաց. ա. կրակ ջրափոյ կամ ջրափոխելով երկնքէն։

Կրակաուն, տան, անց. գ. տարուշան, մեհեան կրակի. 2 աքէչէնճէ։

Կրակաբան, ի, ից. գ. 1 կրակի տաման. 2 մանգազ, օճագ։ – 2 կրակատուն – 3 փուռ։

Կրակեզ, եզոյ. գ. վառած կրակ։

Կրակից. ա. կրակներից, չարչարակից, տրտա.

Կրակոյտ. գ. կրի գէզ։ [կից։

Կրակցութիւն. գ. սրտակցութիւն, համա-
Կրահամ. ա. կրի համ ունեցող [կրաձի
Կրամած. ա. մ. կրով գաճով փակուցած,
փակցընելով
Կրայ, ի, ից. գ. կրիայ. տ իծսպաղը
Կրայակիրք. գ. խեցեմորթի անասակ
Կրայբնաց լինիմ. կրէն այրիլ. տ քիրէ Ճանէն
նանմագ
Կրաշաղախ. ա. կրով շաղուած [սուր
Կրաջուր. գ. կրով խառնած ջուր. տ քիրէձրի
Կրաս. գ. ձայն ազաւաի
Կրաւորական. ա. 1 կրող, մէկ բան մը ու-
նող. – 2 նշանակիչ կրից (բայ). որ և Կրո
ասիս [բանք. – 2 վերցընելը
Կրաւորութիւն. գ. 1 կրելը, կիրք, չարչա-
Կրաքար. գ. կրային քար
Կրնայ. ա. կրէ, կիր գտնած. տ քիրէՃանէն,
քիրէՃ քէօիչէր
Կրծել, լոյ, լեաց. ա. 1 վրան կրող՝ տանող
– 2 ծնող, զաւկի տէր
–Կրնչիք. սայլ և շալակ
Կրծմ, նցի. ն. կանակը առնուլ տանիլ, վեր-
ցընել, ունենալ. տ կէօթի իւրիք, իմ աշխատագ
–Կրել. քաշել. տ չէքմէք, տապր էքմէք
–Կրել. ուրիշի նեղգործութիւն տակ ինկնալ
–Կրել. վրան ունենալ, գտնալը
–Կրի. կր. կայ, կը գտնուի
–Ըստ կրնըյն. անուանալ չէ ինչ իրաք
Կրճագոյն. ա. աւելի կրճատած, վարժ
Կրճատ, ի, ից. ա. կրճող, և կրճատող,
Ձգնող կրճատած
Կրճական. ա. Ճգնողական, ուսումնասի-
րական, մրցողական [տութիւն
–Կրճականիք. գ. կրճատութիւն, վարդապե-
Կրճականութիւն. գ. վարժութիւն, ու-
սումն, Ճգնաւորութիւն [տ իծսիմի
Կրճատ, ի. Կրճատիք, նաց. գ. կրճատութի.
Կրճատիչ. ա. ուսումնասէր
Կրճատիկ. ա. ուսումնասիրական
Կրճատիլ, ի, ից. գ. 1 ուսումնասիրաբար, մըր-
ցապար, Ճգնաբար, կրճատիք, Ճանգէս. տ
իծսիմի Նէչիր – 2 պատճառ կրճատութեան,
կրճողը
Կրճեմ. նցի. ն. վարժեցընել, սովրեցընել.
տ իծսիմ էքմէք, էտյրէքմէք
–Կրճիմ. Ճանալ, ետեւէ ինկնալ. տ Հավէս՝
գտյրէքմէ էքմէք
–Կրճեմ. Կրճիմ. քաշքշել, քաշել, վրան
Ձգել և ինկնալ, յանձնել, յանձն առ-
նուլ, յօժարիլ
–Չկրճատիմ. ետեւէ ընկնիլ, վազել. տ աբ-
աը արբա ափըմէք, գօշմագ
–Կրճիմ յոթ. մէկու մը ինկնալ
–Կրճիմ. ինչ անգէ մը բանտ իծ անցնիլ
Կրճութիւն. գ. վարժութիւն, փորձ, ա-
վուրութիւն. տ իծէրպիչ, իծսիմի

Կրճուճն, իմանն. գ. նոյն
Կրիայ. ա. Կրայ
Կրիչ. ա. կրող, քաշող
Կրիտ. գրիչ, իզիմագիր. տ քեամիխ
Կրխիս. գ. (յ.) գառաւոր, քննիչ
Կրծաբախ. ա. կաւրծքը զարնող, զարնելով
Կրծաբախութիւն. գ. կաւրծքը զարնելը
Կրծանոց, ի, ից. գ. կրծկալ, կրծքկալ. տ
կէօքսլիք [Ջևի կողմի պահպանիչ
Կրծապահ. գ. ասջևի զօրք, պարապին առ-
Կրծաւորութիւն. գ. կաւրծքի ցաւ
Կրծիմ, նցի. ն. կրծնել, փրցընել. տ կէվմէք,
կէմիրմէք [գող, ագահ
Կրծիլ, կամ Կծիլ. ա. կրծող՝ մկան պէս
Կրծութիւն. գ. ագահութիւն, մկան պէս
կրծողութիւն
Կրծուտ, կրծիլ. ա. Կրծիմ
Կրկէս, կիսի, սաց. գ. (լ.) հրապարակ.
տ մէյտան, ասֆ մէյտանը
Կրկին, կնոյ, ով. Ի կրկնուտ. 1 ա. կրկնած,
Ջուխտ. տ իքի գամի. – 2 մ. կրկնապատիկ.
տ իքի գամի
–Կրկին, կրկին անգամ. նորէ անգամ, մէյմ՝
ալ. նորէն. տ Նինէ, պիր տահա, իմ էքրըալը
Կրկիտ, խոք. գ. վայրի անասուն
Կրկնաբաժանում. ն. նորէ բաժնել
Կրկնաբախտիկ. ա. ուր կայ կրկին բախտ
Կրկնաբոյ. ա. Մակբոյ
Կրկնաբան. ա. նորէ անգամ ըսուած՝ ը-
Կրկնաբանել. ն. կրկին ըսել [սող
Կրկնաբանութիւն. գ. կրկնութիւն բանի
Կրկնաբաչիս. ա. Մակբաչիս [և բառի
Կրկնաբեր. ա. նորէ բանով վերցընող
Կրկնաբոլոր. ա. կրկին շրջանակուլ
Կրկնաբուղխ. ա. կրկին տեղաց բղխող,
բխած
Կրկնագիր. ա. կրկին անգամ՝ նորէն գրող
Կրկնագոյն. ա. (յ. ոՃով) նորէ անգամ
աւելի
Կրկնագրեմ, նցի. ն. կրկին՝ նորէն գրել
Կրկնադատ. ա. կրկին պատուող
Կրկնադէպ. ա. բազմաթիւ դիւանք՝ չատ
առուածներ պաշտող
Կրկնադիւանութիւն. գ. չատ դիւաներու՝ չատ
աստուածոց պաշտօն մատուցանելը
Կրկնադիւրըմբութիւն. գ. չատ հանգիստ փընտ-
Կրկնադատիկ. գ. նոր կիրակի [տասիրը
Կրկնահանում. ն. կրկին անգամ համրել
Կրկնած. ա. կրկնուած
Կրկնակ, ի, ից. ա. գ. մ. 1 կրկին. տ իքի
գամի. – 2 ծալած, ծալք, կուղ. տ գամի,
իքի գամի. – 3 մէյմ՝ ալ. տ իճէրսի. – 4 նո-
կուռ նման, կեղծաւոր. տ իքի նիւզլիւ. – 5
իճիւ կրկնած իրարու վրայ. 1, 2, 4, 8, 16,
և այլն. – 6 Ջուխտ մը որ աւելցած Հայու-
ամոց վրայ, որ է Հաւասար ամենանակ չորս,

այս ինքն 28, իսկ կրկնակաւ կ՚ըլլայ 30։—
7 բազմաձայն կիսաձայն՝ որ ունի ըստ յ.
երկու տառի զօրութիւն։ [նոյն
Կրկնակական. ա. կրկին ոգով վայելուչ։
Կրկնակապէս. ա. կրկին վարձք տուած իբ-
րև կաշառք (Ցուգայի, և զինուորաց)։
Կրկնակի. մ. 1 երկրորդ անգամ, նորէն. ։
երկիլ, իբ երբեմն։ —2 երկու անգամ. ։ իբր
ոչինչ, իբր քէրծի։ —3 երկու կերպով. ։
իբր թարշ, իբր իմիրլիւ։
Կրկնակի. գ. ա. Կրկնոց։
Կրկնաձիգ. ա. կրկին ուռուած, երկու կերպ
պարգեւած։ [ախուրեան։
Կրկնամածնալ. ա. երկու ծալքած. ։ իբր գոմ
Կրկնամահ. ա. Կրկնամեռ։
Կրկնամոան, ունք. գ. մասին մասը, վայրկեան, րոպէ։
Կրկնամեռ } ա. կրկին՝ կամ երկու կերպ
Կրկնամեռիկ } պոլ մեռած։
Կրկնայարկի, ից. գ. ա. երկու յարկով շէնք,
կրկին ծածքով. ։ իբր գոմ։
Կրկնայարկեմ. ն. կրկին ծածքով պատել։
Կրկնանախատ. ա. կրկին նախատինք բերող։
Կրկնանուէնութիւն. գ. կրկնութի՛ բառի գո-
յացմանց հնարմէ (առջը սրբոց իմաստասէր
իմաստասէից)։ [բերեան։
Կրկնաշահ. ա. մէկին տեղը կրկին վաստակ
Կրկնաչար. ա. կրկին կրկին չար (տառապանք)։
Կրկնապատիկ, ակի, կաց. ա. մ. 1 կրկին,
երկու կարգ. ։ իբր գոմ։ —2 երկու կերպ.
։ իբր իմ։ րոպէ։ —3 նորանց. ։ անխտիր։
Կրկնապատկեմ, եցի. ն. 1 երկու կուղ ը-
նել. ։ իբր գոմ էմ մէկը։ —2 կրկին անգամ
ըսել. ։ իմ երբեմն։
Կրկնապատկութիւն. գ. կրկնելը, և կրկնա-
պատկուած (աչխնատ աշխատից, մանա-
ւոյ իմաստութեանց)։
Կրկնապաւթիլ. ա. մ. կրկին պաթպաթել
Կրկնապպոյր. ա. ծաւա. ու. Ճանճաւոր։
Կրկնապտոյտ. ա. կրկին պտոյտած, պտտուած։
Կրկնապտակ. գ. ա. կրկին պատկ, և ունե-
ցողը։
Կրկնաստյր. ա. երկու կողմէն կարող։
Կրկնաստին, ինք. գ. ա. երկու ծիծը ալ, և
ունեցողը։
Կրկնաւիլար, ացք. ա. կրկին հիւսուածով և
ծածանումով. ։ իբր գոմ՝ մէկէն։
Կրկնաւոտակ. ա. երկու առուտուրով կամ բեր-
նով բեռ տեղափոխած (ազբիւրկոչին Յիսուսի)։
Կրկնաստգեղ. ա. խիտ ոգեղ. ։ իբր գոմ
չէրքին։ [լիւ։
Կրկնատեսակ. ա. երկու կերպ. ։ իբր իմիւթ.
Կրկնարար. առնեմ. 1 կրկին հնարկել —2
նորէն պրպտել՝ գտնել։
Կրկնաւոր. ա. կրկնակ, իբր կիսաձայն տառ՝
կրկին գոյ զօրութիւն ունեցող։
Կրկնաքայլ. ի, ից. գ. երկրաչափական քայլ՝
հասարակ քայլին կրկինը։
Կրկնեմ, եցի. ն. 1 երկու կարգ ընել, վերց
բնել, նորէն ընել կամ ընել. ։ իբր գոմ
էմ մէկը, իմ երբեմն։ —2 պատասխա-
նել. ։ Ո՛չ վայել վէրմէք։ [նոյն
Կրկնեռաց. ա. կրկին ևի նշած, կամ հա-
Կրկնիմ. կր. ծախել. ոչիլ։ [գառնալը։
—Կրկնիլ. չծնած ատուն մըը փոխուն մէջ
Կրկնոց, ի, աց. գ. վերայի հագուստ, վերար-
կու, փիլոն. ։ Ո՛իւպէ, պինիչ։
Կրկնոց, ի, ից. գ. սխալմամբ նշած կրկին
պատկ՝ կարծելով իմ ընկերը մեռած է։
Կրկնուած, ոյ, ոց. գ. ծալուածք, խաղ
անգամից. ։ գրվըրմա, օյնագ։
Կրկնուիլ, նամ. գ. կրկնելը, կրկնութի՛։
Կրկովիմ, կամ Կակովիմ. չ. աչքը գուբս ընկնալը
Կրկուանք. ա. Կրուկ, կրկուանք։
Կրկուտ, կտի, կամ կտոյ. գ. փայտի կտո-
րուանք, ծեզ. ։ չալը չբրիը, չէօրչէօփ։
Կրկջաձայն. ա. կարկաչող ձայնով (կաքաւ)։
Կրկտակկոտ. ա. շիւղնոյ շինած. ։ չէօր-
չէսթոէն նափտա։
Կրկտանք. ա. Կրկուտ։
Կրկտաքար. ա. փայտի կտորուանք ժողվող-
։ չալը չբրիը տէվշիրէն։
Կրկտեմ, եցի. ն. փնտռտել, պրպտել,
տեղտղել. ։ արամագ իմ արամագ։
Կրճատ, ի, ից. ա. պոչատ, պոչը կտրած,
և իմ լրիատած։ [իմ լրիատած։
Կրճատական. ա. իմ լրիատելոց յատուկ, և
Կրճատեալ, եղոյ, ից. 1 կտրած. ։ խոտիմ
—2 իմ լրիատած. ։ սիւնէնէմ լի։
Կրճատեմ, եցի. ն. 1 նեղքիսացընել։ —2
իմ լրիատել —3 կիսակատար ընել, կտրել,
պակսեցընել, Ջամբան բռնել. ։ քէսմէք,
էքսիկիմէք, իմ լաշ էմէք։
Կրճատութիւն. գ. 1 իմ լրիատութիւն։ —2
խնդութիւն։
Կրճեմ, եցի. չ. ն. ակռանները կճռալ.
կճռատցընել. ։ գրճրըտամագ։
—Կրճիմ, կամ Կճ՚ըմ. կրճատիլը
Կրճիմ, մք } գ. խոտոց, ոտքերէ, տարբերու-
Կրճիմն } իմ, գժտութի՛։ ։ ատա, Ինկէլ։
Կրճիւն, կամ Կրճուն, Ճմար. գ. ակռա-
նները կճռատլը. ։ գրճրըտամա։
Կրճմունք, գ. կաճճմըտիքը, կաճճմըտած
ձեռքի գծերը։
Կրճռեմ, եցի. ն. 1 ակռայ կճռատցընել, ը-
նել, մանալ. ։ ակռ գրճրըտամագ։ —2
ծամել, ուտել։
Կրճռուիլ. ա. Կրճուիլ։ [դէմ գնելը։
Կրմնութիւն. գ. անվայել բլլալը, կամ ան-
Կրմուզ. գ. բնա կրկրու անասուն. ։ ակէ-
Կրակոզիքոս. ա. Կակրոզիքոս։ [կիր։
Կրոշ. ա. Գրաշ, իբր ագռ, ցեղ։

Կրնաս, Կրնալ. տ. Կարնաս։
Կրոխոս. (յ.) ա.-Քրքում։
Կրուկ, կրկան. կրկունք, կրկանց. գ. 1 կրունկ, ոտքին եւանի կոզմէ. 2 էգ քէչէ, թօփուգ – 2 կռնակ, եւռև. 3 տրտ, կէրիւ։
–Դառնամ ընդ կրուկ, կամ ընդ կրունկ. եւ՝ եւռև գառնալ. 3 կէրի տէօնմէք։
–Ընդ կրուկն բանին. խոսքին եւոքը՝ եւռևը։
Կրուն. ա. կրակաս, կրից ենթակայ։
Կրունկ. տ. Կրուկ։
Կրպակ. ի. ած. գ. 1 խանութ, գործատան. 2 տիւքքեան, քէբենէ։ – 2 պանդոկ, կառնլայ. 3 մէհանէ։
Կլպակպանոց. ի. ած. գ. շուկայ. 2 չարշը պազար, պազար ևէրի։
Կրպակատուր. ա. ինչ որ կ'ըլլայ խանութը կամ պանդոկը մնռնելով։
Կրպակապետ. ի. ած. գ. պանդոկապետ. 2 մէխանէճի։
Կրպակատուր. ի. ած. ա. գ. 1 խանութի պատրոն. 2 տիւքքեան սահապը – 2 պանդոկապետ. 3 մէխանէճի։
Կրպակատրութիւն. գ. խանութի պատրոնութիւն, պանդոկապետութիւն։
Կրսնը, բազոյն. տ. Կրտսեր, և այլն։
Կրտսերագոյս. ա. եոքը դրած՝ իբրև պզտիկ։
Կրտսերական. ա. պզտիկ, պզտրկի բան վայելուչ։
Կրտսերարար. ա. պատանի, խառնարար։
Կրտսեր, կամ Կրսեր, ոչ, ով, ում կամ աւ. ած կամ ոց, ոք կամ ովք. ա. պզտիկ՝ տարիքով, կաբգով, եոքի, վարի. 2 քիւչիւք, կէնճ, ածու։
Կրտսերագոյն, գունի. իգ. ա. աւելի պզտիկ։
Կրտսերանամ, ածայ. չ. պզտիկ՝ եոքի ըլլալ, գառնուիլ։
Կրտսերութիւն. գ. պզտիկութիւն բան հասակի՝ տարիքնին։
Կրցնը. տ. Կրտսեր։
Կրօն, ի. մնռնաւանդ | գ. 1 կարգ կանոն, օրէնք – 2 հաւատք, աստուածպաշտութիւն, վարդապետութիւն, ամբողջութիւնը – 3 կնանք, վարք, կրօնաւորութիւնը. 4 տէն, մզկէթ, տաճար – 4 տաքինի կենցաղավարութիւն։
Կրօնազեաց. ա. բարեկրօն, Ճգնաւոր։
Կրօնազօր. ա. տաքինի։
Կրօնական. ա. հաւատքի օրէնքի բան։
Կրօնակից. ա. հաւատակից։
Կրօնահայր. գ. վանահայր, աբբայ։
Կրօնասէր. ա. տաքինի, Ճգնաւոր։
Կրօնատան, ի. ած. գ. վանք կրօնաւորաց։
Կրօնաւոր. ի. ած. ա. գ. 1 աշխարքէ հրաժարած, վանական, Ճգնաւոր, Համբնլող. 2 ասճու. փարատ – 2 կրօնաւորական։
Կրօնաւորագեաս. ա. կրօնաւորի պէս հագած։
Կրօնաւորական. ա. կրօնաւորի յատուկ, առաքինական։
Կրօնաւորակից. ա. ընկնը կրօնաւորութիւն։
Կրօնաւորանոց. տ. Կրօնատուն։
Կրօնաւորապէս. մ. կրօնաւորի պէս։
Կրօնաւորասէր. ա. կրօնաւորները սիրող։
Կրօնաւորասիրութիւն. գ. սէր կրօնաւորաց և կրօնքին։
Կրօնաւորատուն. տ. Կրօնատուն։
Կրօնաւորել զինքն. կրճիլ, Ճգնիլ։
Կրօնաւորիմ. նշայ. չ. կրօնաւոր ըլլալ, Ճգնիլ, առաքինանալ, Համբնլել։
Կրօնաւորութիւն. գ. 1 միանակ վանականի կամ Ճգնաւորի, առաքինութիւն. 2 լուռ պանլըգ, քէշիշլիք – 2 կրօնաւորներու – 3 ժուժկալութիւն։
Կցահեւ. ա. եեռևը կցած (ոչկէմուկի պէս)։
Կցանեմ. տ. Կցացնեմ։
Կցակ, ի, ած. գ. բան մը չափ կամ ձեռ հաց. 2 ֆօտուլա, փէքմիճէճ։
Կցական. ա. կցող, միացող։
Կցայրն. տ. Ցօնակից։
Կցան, ի. գ. կցումն։
–Ի կցանի Համկանեմ. կցնլ։
Կցաւանմ | եգի. ն. կիցք ածնլ, աքացնլ. 2
Կցացնեմ | չիքիմէ վռւրմագ՝ աճմագ։
Կցեմ, եգի. ն. կպցընել. փակցընել, իրար դպցընել. 2 էքլէմք, ալիճիշտիրմէք – կր. 1 կպչիլ, փակիլ. 2 ալիճիշմէք։ – 2 հնար երգնլ, ձայնակցիլ, դաճէն երգնլ։
–Կցեմ. խիտ (փուշ) բռանիլ։
–Կցիլ գետոյ. տառիլ։
Կցիր. ա. ագահ, ձեռքը կծկած, պզտիկ բան վրայ զոդըղացող. 2 իսթխոս, նէքէտ
Կցկատր. տ. Կցկտուր
Կցկտանք, նաց. գ. Հատուկտոր կցկտած բան
Կցկտեմ. եգի. ն. կտրկտտնլ, կատկըտկնլ, քովէն շինել. 2 էքլէմք, տիւզմէք։
Կցկտուր | տ. կցկտած, կտրկըտած, շինծու.
Կցկտուն | 2 էքլէմք, տիւզմէք։
Կցողական. ա. փակցնող։
Կցտեմ. տ. Կցկտեմ։
Կցորդ, ի, ած. ա. մանակից, գործակից, ձայնակից, կնճակից. 2 հիասէտարտ – անո և Կցուրդ։
Կցորդաբար. մ. կից՝ մանակից ըլլալով։
Կցորդական. ա. հետը կցած՝ իբր կցուրդ։
Կցորդակից. տ. Կցորդ։
Կցորդակցեմ. տ. Կցորդեմ։
Կցորդակցութիւն. տ. Կցորդութիւն։
Կցորդեմ, եգի. ն. չ. կցել իւ, կցորդ ընել, ըլլալ։
Կցորդիմ, նշայ. չ. մանակցիլ, ձայնակցիլ։
Կցորդութիւն. գ. մանակցութիւն, միաբանութիւն. 2 հիասէտարտութ, իւմտգութ։
Կցուած, ոյ, ոց, կամ ի. գ. կցիւք, կցած

տեղը, միանալը, յօգ։
Կցուածոյ, ի, ից. ա. կցկըցած, բաղադրած, շինուած, աւտզուած։
Կցուն. տ. Կցուած։
Կցուրդ, կցրդի, իդ. գ. երգի կցուածը, ա-ռաջ գրած առն սազմոսի՛ խօրհուրդ ա-ւետն, յաւելուած երգոյ – առ՛ս և Կա-ցուրդ, և Կցրդ։
Կցրդասաց. ա. կցուրդ երգողը։
Կցրնմ, նցի, նալ. ն. 1 ձեռքը կծկել ապա-հուելնամբ, պինա պահել – 2 ակռանները սրմամբ և կձուացընել ապառնալով։
Կբիւ. տ. Կիւբէ։
Կքնմ, նցի. ն. չ. } կծնել, ձկիլ, չոքիլ. ս
Կքեցու ցանամ. ն. } չէօքտիւրմէք, պիւքմէք,
Կքիմ, նցայ. չ. } չէօքմէք, պիւքիւլմէք։
Կքուն, կքման. գ. կքելը, իլը, վար ծռե-լը, իլը։ [նիլ։
Կքրիմ, նցայ. չ. գլուխ վիրցընել, յանդգե-նալ։
Կոն. տ. Ճօն։
Կօշարայ. գ. անոյշ եղի և անւ անեսակ բա-ներու շիշ՝ ամանու
Կօշնմ, նցի. չ. մնալ գազանի, պռաալ։
Կօշիկ, շկի, կոց. գ. կաշիէ ոտից ամանի՝ ար-ձակ կամ կապով. ս փապուճ, փոսաալ, չիզմէ, չարըգ։
Կօշկագործութիւն. գ. կօշիկ շինելու տե-ղեաւոր. ս փապուճ Ձնելուգ, խաֆֆաֆլըգ։
Կօշկակար, ի, ից. ա. գ. կօշկար. ս փա-պուճ Ձնող, չիզմէճի։
Կօշկաձև. տ. մ. կօշկի ձևով։

Հ

Հ. հոյ կամ հս. վիշտասանեներորդ տառ Հայոց. բազաձայն՝ կիսաձայն, հագագայ-ին. որ ի բանաձուխիւն մի կու ասի քանի ձայնաւորին, ուրիշ լեզուի մէջ երբեմն չդնուիր. զոր օրինակ Նաւատ, Հռոմ, առանց Հ տառի են. և ի մեզ անխտիր կ՛ըլլայ, Հոփաս, Ոփիս. Աբ-րահամ. Աբրեշամ. ամպար, Տամբար. ամ-բառնալ. Համբառնալ։
–Ի ծագել ի և ընդ կակուղ խ. կոհակ, կո-խակ. խոյ, Հոյ. Հարքք, խոյրք։
–Հ տառով սկսած բառը երբեմն ըղձուխիւն ունի զնախդիրդ ի. ինչպէս յ տառն ալ. զոր օրինակ Հարաւոյ կոչմանէ. Հայրենի ծոցոյ. այս ինքն ի Հարաւոյ, ի Հայրենի։
–Հ. հ. հօմանատառն, հօմանանշորդ։
Հա, Հայ. մ. (ոմկ.) հապա, ծո, Հա. ս ահ՛Հա, Հայտէ, տէ։ [վէմ։
–Հա. մ. այո, Հա, հապա. ս Եա, պէղէ, է-
–Հա. ա՛Հա. ս իշեմէ։
Հագագ, ի, աւ, կի ագ, օք. գ. 1 ձայն Հա-նող շունչ. ս ասլուգ, նէֆէս – 2 անդք շնչոյ. ս պօղազ – 3 Հատ ու բարակ մա-սունք առոգանութեանն։
ՀագագաՀրատ. ա. կրակ ցատշեցրնող (արև). ս աֆէՀ փիւսիւրէն (կիւնէշ)։
Հագագայք, այց կամ այիք. գ. արտաբերուիք։
Հագագասփիւռ, կամ ասիր. ա. կոկորդէն դուրս արտաբերուած։
Հագագասփռութիւն. գ. արտաբերութիւն։
Հագածաքանեմ. ն. խնամատարութիւն խօսքը կալկանել Հագուստի պէս
Հագածիմ, ածայ. չ. 1 զգածուիլ, մտա-կնիլ – 2 ագահաբար ուտել. ս պանմագ։
Հագանիմ, Հագայ. Հ. Հագնիլ. տ. Ագա-նիմ, Զգենուիմ
Հագարածին } ա. գ. ծնունդք Ագարայ
Հագարական } աղախնոյն Աբրահամու, և
Հագարացի } ինչ որ յատուկ է այն ազ-
Հագարեան } գին։
Հագնեմ, եցի. ն. կարել կարկանել Հագնե-լիքի պէս (խօսքերը). ս էքլէմէք։
Հագնէրգաբար. մ. կարկըտանելով քերթո-ղարար։ [տած։
Հագնէրգական. ա. քերթողական, կարկը-
Հագնէրգող. ա. քերթող երգածիշտ
Հագնէրգութիւն. գ. 1 քերթուած, տազ. վիպասանութիւն, մանաւանդ Հոմերոսի – 2 գիրք պատմութեանց, և բաժանմունք գրքին ի պէսպէս ձևաւ և ի գլուխ։
Հագնի, նոյ, նացս. գ. (յ.) բազմի ծա-ւր. ս գոմագ։ [մէք։
Հագնիմ, Հագայ. Հ. Հագնիլ. ս կիյմէք, կիյին-
Հագուցանեմ. ն. Հագցընել. ս կիյդիրմէք, կէչիրմէք, էքլէմէք։ [նիլ ամանու
Հագագակ, ի, աց. գ. խրտուիլ պատած գի-
Հագ, ոյ, կամ ի. գ. Հագ. ս էզբսիւլմէք։
–Հագի գնդ. խառ մը. ս ապան փէնէհսիւ – ան՛ս և Հագիւ Հագ։ [ս էզբսիւլմէք։
Հագամ, ացի. կի Հագնիմ, նցի. չ. Հագալ։
Հագար, ոյ. գ. Հագար. ս մագալ։
–Վայրի Հագար. տ. Ընդրդ։
Հագար, ի, աց. ա. առն անգամ Հագնելը, ս պիւռ։ [քերել։ չոգ ան՛ջառ
–Հագարա կամ Հագար Հագար անգամ. ս պիւռ
Հագարաձեղ. ա. ձեղքը շատ։
Հագարամեայ } ամի, ից կամ եայց, նանց. ա.
Հագարամեան } 1 Հագար առ. ասան կամ

ապատ. ֊ պին երկրեզ, պին սէնեկլիք ։ – 2 մշանջենաւոր (օր)։
Հազարապատիկ. ա. մ. հազար անգամ ա֊ւելի. ֊ պին գոհ։
Հազարապետ, ի, ից. գ. 1 հազար զինուորի գլուխ. ֊ պին պաշտ։ – 2 իչխան, վերակա֊ցու. ֊ պէչ, փաշա, միւպաշիր – 3 անտես, գործակալ. ֊ քեահնա, վէքիլհարճ։ – տե՛ս և Ծնտես, Կռնտես։
Հազարապետութիւն. գ. 1 հազարապետ ըլ֊լալը. ֊ պին պաշտլըգ։ – 2 իչխանութիւն. ֊ պէչլիք, փաշալըգ։ – 3 անտեսութիւն. ֊ քեահնալըգ, վէքիլհարճլըգ։
Հազարաւոր, ի, աց. ա. 1 հազար, հազարներ։ – 2 հազար զինուորի գլուխ. ֊ պին պաշտ։
Հազարնակ, ևկի, կաց. գ. հազար մը, հա֊զարներըդ իմ։
Հազարնան. նոյն ընդ վ. ուսոի՝ Ի֊իւր հազարնան. քիւր հազարնալով։
Հազարերորդ, ի, աց. ա. հազարերորդը. ֊ պինինձ։
Հազարանրևուկ. գ. խոտ մը։
Հազեցութիւն. գ. (ամկ.) հաճոյ՝ախորժելի ըլլալը. ֊ հազ օլունմասը, հազիմլիք։
Հազիմ, հզի. ա. Հազամ։
Հազիւ, Հազիւ իմ, Հազիւ իմն, Հազիւ հազ, Հազիւ ուրեմն, կամ ուրեք, Հազիւ հազիւ. մ. Ձորով, դժար, խիստ քիչ կ՚ըլ֊լայ՝ որ, եօքը եօքը. ֊ զոր ուլա, կիւճ պէչա, անձագ։
Հազիւահաս. ա. Ծանրահաս։
Հազրան, կամ Հազուրան, ի, աց. գ. 1 սիճ. ֊ իւլէզ – 2 ալրձ. ֊ հալըձ։
Հազրենի, նւոյ. գ. Հազրանի ծառ։
Հազրվարդ, ի. գ. վարդի փունջ, կամ շատ ճնճղիով վարդ։
Հալ. Տե՛ս գ. 1 Հալիլը – 2 Հալոց, Հալոդ։
Հալածական, ի, աց. ա. Հալածուած, վա֊բած քշած. ֊ գովբրուշ։
–Հալածական առնել՝ տանիմ՝ արկանեմ, կամ լինիմ, եղիմ. և այլն. քշել, քշուիլ. ֊ սիւրմէք, գովալամագ, սիւրիւլմէք, գաշ֊ մագ։
Հալածանք, նաց. գ. Հալածուած, Հալած֊ լը, իլը։
Հալածեմ, նցի. ն. ետևէն ինկնալով վա֊բել, քշել, փախցընել, վռնտել, չտալըը֊կել. ֊ գովալամագ, գովմագ, սիւրմէք-ին֊ձիմէք։
Հալածիչ. ձչի, չաց. ա. Հալածող։
Հալածոյ, ի, ից. ա. Քաշիծու, ֊ ակօգմէ։
Հալածութիւն } գ. 1 Հալածելը, իլը։
Հալածուիլ, ծման } – 2 Հետապընդելը, վռ֊նտընելը։
Հալածչութիւն. գ. Հալածիչ ըլլալը։
Հալական, ի, աց. ա. 1 Հալելու, Հրահան֊լելի – 2 մաքանալու – 3 մաքսեցընող։
–Հալական քար. Հրահալելիք, մեռագ. ֊ Հալամ. ա. Խալամ. [մատէն։
Հալանք, նաց. գ. Հալել մաշիլը հոգով։
Հալապան. ա. Ջուլապան։
Հալաս. գ. գգեստ, Հագուստ։
Հալեմ, նցի. ն. 1 Հալեցընել. ֊ էրիճմէք, խալլ էճմէք – 2 մաքսել. ֊ սինտիրմէք։
Հալեւմաշ, Հալեւմաշ. գ. բարակ ցաւ՝ Հա֊լող մաշող. ֊ վէքէմ։
Հալեւորկ, Հալեւորկի Հունգ. անուն խո֊սոյ. ֊ Հապէ գուշիւյու, մորվ։
Հալի. գ. ծառիկ մը. ա. Խալի։
Հալիչ. ա. Հալող։
Հալիք. գ. կեռաս, բալ. ֊ քէրազ, ֆիշնէ։
Հալոցական. ա. 1 Հալող մաշող – 2 մաք֊սոցական։
Հալոց, ի, ից. գ. 1 Հալելու փուռ. ֊ ֆու֊րան, օճագ, փօճաղ – տե՛ս և Բուխ, Բու֊բայ – 2 ատամնաքար։
Հալոցական. ա. Հալոցի մէջ եղածը։
Հալուած, ոյ, ոց. գ. 1 Հալիլը, Հալած բա֊նը – 2 մաքսած կնբակութ։
Հալուէ, ի, ից. գ. 1 խոտ գառն հիւթով դնել և խաշել. ֊ տաղար – 2 միայն իւղային անուշահոտ. ֊ էօտ աղամէր։
Հալումաշ. ա. Հալեւմաշ։
Հալումէ, լմանս. գ. 1 Հալելը, էլը. ֊ էրիյիշ – 2 մաքանքը. ֊ սինտիրմէքսիզ։
Հալուն. ա. Հալական, 1։
Հակ. Հակք. 1 ա. գէմ. Հակառակ – 2 գ. (ամկ.) խագ. կազդոց բնաւն. ֊ տէնկ։
Հակաբամբանեմ. ա. Ընդդիմաբամբանեմ։
Հակաբան. ա. Ընդդիմախօս։
Հակաբանաբար. մ. գէմ ընդ գէմ խօսելով։
Հակաբանեմ. ա. Հակառակաբանեմ։
Հակաբանութիւն. գ. դիմախօսութիւն։
Հակազառնամ. ա. Հակազարձիմ։
Հակազարձ, ի, ից. ա. անդրադարձ, ջըր֊ջուն. ֊ միւբաքէր։
Հակազարձարար } մ. Ներհակաբար, Ա֊կալ֊
Հակազարձակի } կողմնի։
Հակազարձապէս }
Հակազարձեմ, նցի. ն. Ներհակ կողմը գար֊ձընել։
Հակազարձեմ, նցի. ն. 1 Ներհակը գառ֊նալ, անդրադարձիլ։ – 2 Ա֊կ կողմը հակիլ։
Հակազարձութիւն } գ. անդրադարձութիւն,
Հակազարձումն } իրարու տեղ գրուիլը։
Հակագրեմ, նցի. ն. գիմագէմ գնել։
Հակագրութիւն. գ. Ներհակութիւն, ան֊միաբանութիւն } գարկը։
Հակակ. ա. Հաւասար երկու գին Հակած. ֊
Հակակայ, ի, ից կամ այց. ա. գէմ եղած՝ եղած՝ կացած. ֊ գաբչը։
Հակակայիմ, նցայ. յ. Ներհակ ելլել, գի֊

մագրիլ. ՝ գաղջը չըգմագ։
Հակակայութիւն. գ. ընդդիմութիւն, տար-
բերութիւն. ՝ գաղջոյգ, ֆարգ։
Հակակիր, կրի, բաց. ա. բնութիւնն ան-
յարմար, անհաճոյ. ՝ ուչկունաուզ։
Հակակշռ. գոմ. ուրիշի հետ բաղդատուիլ,
միկդմիկ յայելնալու ջանալ. ՝ գաղջը պէ
գաղջը իմարիլ ըլլմագ, եարըշ իմուիմագ։
Հակամառ, ի, ից. ա. գ. դիմախօս, դի-
մահաւսութիւն։
Հակամառարար. մ. վիճելով, դէմ խօսելով։
Հակամառական. ա. դիմախօսական։
Հակամառաւ, նգի. չ. հակամառիլ, դէմ
խօսիլ. ՝ միւհաաէչէ էքմէք։
Հակամառաւութիւն. գ. դէմ խօսիլը, վէճ.
՝ միւհաաէչէ։
Հակամարտ. ա. դիմամարտ։
Հակամէտ. ա. ներշնակ կողմը միտուած. ՝ օ.
պիր իթարաֆա մէյիլ վէրմէյեն։
Հակամիտիմ, նգի | չ. մէկ կողմը միտիլ,
Հակամիտիմ, նգայ | յօժարիլ. ՝ պիր իթա-
րաֆա էյիլմէք՝ մէյիլ վէրմէք։
Հակամտութիւն. գ. յօժարութիւն։
Հակամտիմն ՝ ջանք ընել. ՝ գայրէթ էքմէք։
Հակամտութիւն. ջանք. ՝ գայրէթ, եա-
րըշ, գօշուշ։
Հակառակ, ից կամ ից. ա. ՝ գէմ. ՝ գարշը։
– 2 Հակառակութ, սասունայ. ՝ չէյիման։
– Հակառակ. նախ. մ. ընդդէմ, ներշնակ. ՝
գարշը։
– Հակառակ կամ. ՝ գէմ կենալ, կռիւիլ. ՝
գարշը տուրմագ։ – 2 գէմը, դիմացին ըլ-
լալ. ՝ գարշը պէ գարշը օլմագ։
– Ընդ հակառակս՝ 'ի հակառակն՝ նշանակեմ
կամ մեռանիմ, ընդհանուր. չինիմ. գէմ կե-
նալ, դիմադիմ ջանալ։
– Ի հակառակ մեռելիմ առ. օր. մէկու մը
դէմ ելլալ։
– Զսրբին հակառակն. ղնին կամ նորին հա-
կառակ. Ի հակառակին. մ. ասոր գէմ,
մէկալ կողմանէ, ասոր ներշակը։
Հակառակարան. ա. գէմ խօսող։
Հակառակարանեմ. չ. ՝ գէմ խօսիլ։ – 2 իր
բանին գէմ խօսիլ. Հակառակութիւն բնել։
Հակառակարանութիւն. գ. ՝ գէմ խօսի-
լը, վէճ. ՝ միւհաաէչէ։ – 2 ընդդիմու-
թիւն, հակառակութիւն։
Հակառակարար. մ. ներշնակ ըլլալով, ասոր
գէմ ըլլալով, ասոր գէմը։
Հակառակարարութիւն. ա. ներշնակ կամ գէմ-
դացին ձայն հանող, նըզոզ։
Հակառակագծաց. ա. ուրիշներուն անհանգս-
տացող (մըղրակներ)։ [քներ։
Հակառակագոյն. ա. աւելի ներշնակ. ասոր.
Հակառակագործ. ա. ներշնակը ընող։
Հակառակագործութիւն. գ. իրարու գէմ
կարգելը։ [գէհիր։
Հակառակագնդ, ոյ. գ. գնդեցափ. ՝ փան-
Հակառակագէմ. ա. մ. խառնուրնակի. ՝ էէչս
մէրա։
Հակառակագիր, գրի, բաց. ա. գէմ գրած՝
և գնոզ, գիմաճառ։
Հակառակագրութիւն. գ. գիմագրութիւն։
Հակառակաբեռ. ա. գ. օրինաւոր առաջ-
նորդին գէմ նստած՝ առաջնորդ։
Հակառակախոսան. ա. ներշնակ բանները
խառնած՝ շաղուաձ։
Հակառակախօս. ա. Հակառակաբան։
Հակառակախօսութիւն. ա. Հակառակա-
բանութիւն, ։
Հակառակածնոյց. ա. խռովարար, կամ
ծնունդ հակառակութեան։
Հակառակակայ. ա. գէմ կեցող։
Հակառակական. ա. հակառակաբեր։
Հակառակակարգութիւն. գ. փոխադարձ
Հակառակակիր. ա. ներշնակ։ [կարգ։
Հակառակառմայն. ա. Հակառակաբարբառ։
Հակառակառմայնեմ. չ. գիմացին ձայն հա-
նել, փոխառմայնել։
Հակառակառմայնութիւն. գ. տարառմայնու-
թիւն։
Հակառակառմարտ, ի, ից. ա. գիմացին կր-
առող, հիշնամի. ՝ հասմի։
Հակառակառմարտութիւն. գ. հակառակու-
թիւն, կռիւ։
Հակառակասէր. ա. գ. հակաքարշ. ՝ սէնկ։
Հակառակասիրտ. ա. ներշնակ միտք՝ կամ-
ծիք ունեցող։
Հակառակասիրտութիւն. գ. հակառակ
կողմին միանալը՝ յօժարիլը։
Հակառակայ. ա. Հակառակակայ։
Հակառակայայր. ա. գրաւանց ներշնակ
երեցած։
Հակառակայեղ. ա. Հակառակ։
Հակառակայողդոց. ա. յորդորող 'ի հակա-
առակութիւն։
Հակառականամ. ա. Հակառակիմ։
Հակառականմանաբ. ա. ուրիշ կերպով նմանող։
Հակառակաչարչ. ա. ամէն կողմէն ներշնակ։
Հակառակապատակեր. ա. անյարմար կեր-
պով օրինակ (ազն՝ խաչելեցիքն)։
Հակառակապէս, պէրի, բաց. ա. կռուասէրը,
խռովարար [՝ բնաւ, նիզա։
Հակառակասիրութիւն. գ. կռուասիրութիւն.
Հակառակատառած, առառածք. գ. Կա-
ռուծոյ հակառակ առառած։
Հակառակատիպ. ա. անհանգիստ, ներշնակ։
Հակառակատրանոց. հակառակ օրինակով
ապրած։
Հակառակափառեալ. ի, ից. ա. ՝ նոյն ա-
րուեստ նախանձորդ ։ – 2 ներշնակ ա-
րուեստի տէր։
Հակառակեմ. նգի. չ. ա. Հակառակիմ։

Հակառակնցուցանեմ. ն. Ներհակ Հանել, գրգռել։
Հակառակիմ, նցայ. չ. Ներհակ կայնիլ. դէմ կենալ, կռուիլ, վիճիլ։
–Հակառակիմ ընդ աւազք. Ջանալ անցնիլ. ֊ Եաբբոկ Թուխմոգ։ [լուխ
–Հակառակող. Հակառակասէր, պինտ գլ–
Հակառակոտիլ. Թ. Շտմի՝ ամբաստա֊ նող ըլլալ. ֊ Հասիմ օմմոգ։
Հակառակող, ի, աց. ա. գ. Թ. Շնամի, սա֊ տանայ. ֊ Հասիմ, տիւշմին։
Հակառակողութիւն. գ. Թ. Շնամութիւն։
Հակառակութիւն. գ. Ներհակութիւն, Թշ֊ նամութիւն, վէճ, կռիւ. ֊ Հասիմիզք, գալ֊ կա, Նիզա։ [տապարիզն մէջ։
–Հակառակութիւն ձիոց. Ձիւղու մրցանք
Հակառակցութիւն. գ. Հակառակողք ըլ֊ լալը, մրցանք։
Հակառակքրիստոս. ա. Ներեան։ [լուկ
Հակատաքար. մ. Իր բանձին ներհակը ըսե֊
Հակատնմանեմ. Թ. Իւրում դէմ սահման գնել. անդրադարձնել։
Հակառացնալ. առ. աչքի բանձին դիմը բռնե֊
Հակառութիւն. գ. աչքի բանձին ներհակ խոսք, այն և ոչ ըսելը նոյն բանին նոյն դիտումին։
Հակառարգիմ. չ. Իրարու տեզ ըսուիլ։
Հակառարգառնիմ. չ. զանազանիլ, տար֊ բերիլ։
Հակառաւղ. ա. Նախանձընդդէմ Համառ֊
Հակառամառեմ. ն. ընդդիմաբանաժառանգ ընել։ [ռանգ
Հակառամառութիւն. գ. ընդդիմաբանաժա֊
Հակառեմ, եցի. չ. ապրին կամ անդրին հա֊ կիլ. ֊ մէյել վէրմէք։
Հակաւոր. ա. Հակառակ, դէմ Եզոյր
Հակեմ, եցի. ն. չ. Ճանրութեամբ մէկ կող֊
Հակիմ, եցայ. կ. չ. մը տանիլ՝ Եզեմալ, մէ֊ տնել
Հակնոց. ա. Ստահակ։ [տնել
Հակնոց. ա. Ներհակ խոսող
Հակընդդէմ. Նխ. դիմացէ դիմաց. ֊ գաղջը պէ գաղջը։
Հակիրճ. ա. մ. Համառօտ, կարճառօտ, վճռական. ֊ քեմմէ, գրսառնու
Հակառնայք, այլ } ա. Ընդդիմաբանք։
Հակառնայքնէից }
Հակերպեմ. ն. դիմադրաժառնել
Հակերպութիւն. գ. բացերպութիւն։
Հաղ. ա. Մբուռ Հաղ – առնել Հանգստանալ
Հաղ քան գՀաղ. ա. Դամբան գդամի
Հաղք. բից. գ. պղտգային լար, Թակարդ, խեղդ. ֊ իլմէք, տուզաղ։
Հաղիկա. գ. Թ. Նիհին՝ կնոջէն մաքրած հընձ. դեղձ. ֊ Հալիձ։
Հաղորդ. ի, ից. ա. 1 մասնակից, ընկերը, և ընկերացեալ. ֊ իլնաչ, Հիասաւար։ – 2 գ. մասնակցութիւն, և օգ. հաղորդութիւն։
Հաղորդաբար. մ. մասնակցելով, միաբա֊ նութեամբ։
Հաղորդագոյն. ա. աւելի մասնակից։
Հաղորդացեալ. ա. Հաղորդի Հասնող առ֊ նուած անարժան առակ։
Հաղորդական, ի, աց. 1 ա. մ. մասնակից ընող, և նզոզ. Հասարակաց։ – 2 սրբութիւն
Հաղորդակից. ա. Հաղորդ։ [առնող
Հաղորդակցիմ, նցայ. չ. մասնակցիլ, ձայ֊ նակցիլ։ [– 2 անդամակցութիւն
Հաղորդակցութիւն. գ. մասնակցութիւն
Հաղորդասէր. ա. բնութեամբ սիրող իր բանը Հաղորդել ուրիշին։
Հաղորդատուփ. գ. սրբատուփ։
Հաղորդեմ. նցի. չ. ա. Հաղորդիմ։
Հաղորդեմ. նցի } ն. 1 մասնակից ընել։
Հաղորդեցուցանեմ } ֊ իշնաչ՝ Հիասէտաւ էթմէք։ – 2 սրբութիւն տալ։
Հաղորդեցուցիչ. ա. մասնակից ընող
Հաղորդեցութիւն. գ. տալը, բաշխելը։
Հաղորդընծայ. ա. միաբան։
Հաղորդիմ, նցայ. չ. 1 մասնակից ըլլալ. ֊ իշնաչ՝ Հիասէտաւ օմմոգ։ – 2 սրբութիւն առնուլը։ – 3 գրադիլ ըստ մասնին։
Հաղորդութիւն. գ. 1 մասնակցութիւն. ֊ Հիասէտաւղոգ։ – 2 տուրք խորհուրդ Հաղոր֊ դութեան, սրբութիւն առնելով մասնա֊ կից ըլլալ Քրիստոսի Հետ։
– առն և կնոջ. ամուսնութիւն։
Հաղորդումն, գմամն. գ. սրբութիւն առնուլը։
Հաճ, ոյ. Հաճք. ա. գ. 1 Հաճելի՝ Հաշ֊ ուած, մէկ սիրու։ – 2 Հաճոյ բան մը։ – 3 Հաճութիւն [տալը։
Հաճար, ոյ. գ. տարեկան. ֊ Թէ իլիքէ, չավ֊
–Հաճար. (ապ.) Հէնդ, քար. ուսկից Հա֊ ճար էրմանի. Հայաստանին Հետ քար մը։
Հաճարատամ } գ. ծառի անուն։
Հաճարի }
Հաճարուկ } [պուկը։
Հաճանի. ա. Հաճանալու, ընդունելի. ֊ Հազ֊
Հաճանութիւն. ա. Հաճութիւն։
Հաճամ, նցի. ն. 1 Հաճանցընել, Հաշտեցը֊ նել, սիրաշահուիլ, խօսք անցընել. ֊ կէչ֊ նիւնիւ էթմէք՝ արմագ, խաթր ըրնը Հոշ էթ֊ մէք, սէօզ կէչիրմէք. – 2 վճարել։
Հաճնեցուցանեմ, ցուցի. ն. նոյն. 1 կամքը կատարել. ֊ Հօշնուտա էթմէք, Հօշնայուրը֊ մագ։ – 2 Հաճոյ ընել. – 3 Հաշտեցընել։
Հաճնեցուցիչ. ա. 1 Հաճնեցընող։ – 2 Հաշ֊ տեցընող։
Հաճիմ, եցայ, եաց կամ եայ. չ. 1 Հաճնիլ, սիրտիմիլ, սիրել. ֊ Հալ էթմէք, Հաչնան֊ մագ։ – 2 Հաշտուիլ։
Հաճոյ. ա. 1 պարեհ ուզածը, ընդունելին. ֊ կէօշնիւնէ խոխի Հոխի. – 2 սիրելի։

–Համոյք. գ. Համաւբիւն, կամք. ֊ կէսնիւլ, քէֆ։
–Համոյ է կամ իմուի. դիմազ. լաւ կ'երևնայ, ազէկ կը սեպուի. ֊ էյի կէսօրիւնիւր։
Համոյագոյն. ա. աւելի Համոյական։
Համոյական. ա. Համոյ, ընդունելի. ֊ մոգպուլը [Համելի։
Համոյակատար. ա. կամքը կատարող, և Համոյակից լինիմ. կամակից ըլլալ, Համնիլ, հրեսպաշտուիւն ընել։
Համոյանամ, ացայ. չ. 1 Համոյ՝ Համնելի՝ սիրելի ըլլալ, աչք մտնել. ֊ մոգպուլ օլմագ։ –2 Համելի, Համնիլ. ֊ ձայիլ կէսմէք։
Համոյասեիլ. ա. տեսքը ազուր, սիրուն (ազատնի)։ [ծոյ)։
Համոյաքար. ա. Համոյքը ընդ (Համուա֊
Համոյացուցանեմ, ցուցի. ն. Համելի ընել, Համնեցընել։
Համոյացուցիչ. ա. Համոյաքար։
Համոյութիւն. գ. 1 Համոյ ըլլալը։ –2 Համելի ըլլալը, ուրիշին կամքը ընելը. ֊ մոգպուլ օլմագ։
Համութիւն. գ. 1 Համելը, Համնիլը։ –2 Համանութիւն։ –3 բարի կամք, ազնուութիւն կամաց։ –4 կամք։ –5 Համոյ ըլլալը, ախորժելի ըլլալը։ –6 ուրիշներու գոհ ընելը։ –7 խաղաղութիւն, Համաձայնութիւն։
–Համութիւնք. ընդհանրի կերպ և կերպարանք։
Համ, ոյ, կամ ի, ոց. գ. Համ. ֊ տատ։
–Համ. լկամ, սանձ, չափաւորութիւն, կորգ, կանոն։
–Համք. բնակարան ներքին հնչուեանան, վարի փոր, ծին։
–Համ, մանրիկ. իբր կից, բազ. շաղ, հոմ։
Համաբան. ա. խօսքը մէկ, միևնոյն, յարմար. ֊ ուղղուն։
Համաբանաբար. մ. միաբան։
Համաբանեմ, ացի
Համաբանիմ, ացայ } չ. Համաձայնից ըլլալ։
Համաբանութիւն. գ. միաբանութիւն։
Համաբանամ. ն. մէկտեղ միր առնուլ։
Համաբար. ա. նոյն բարքը ունեցող, նմանատ։
Համաբարբառ. ա. 1 Համաձայն, միաբան։ –2 ատ. բը գրոց իրարու հետ յարմարութիւն, նոյն բանը գտնուիլը ատ ան գրքի մէջ։
Համաբարոյ. ա. բնութիւններն յարմար, սրտակից, խօսքներուն մէկ։
Համաբնաբար. ա. Համաբանաբար։
Համաբնակ. ա. մէկտեղ բնակող։
Համաբնական. ա. Համագոյ, և Ընդհանրական։
Համաբնակիչ. ա. մէկտեղ բնակող։
Համաբնակից. ա. 1 բնութիւնակից, Համագոյակից։ –2 անկակից։ –3 բնակակից։
Համաբնակութիւն. գ. բնատնութիւն։
Համաբնոյ. ա. տեսքէն նոյն բնութիւնը ունեցող (հոգիք, հոգեղէնք)։
Համաբնութիւն. գ. 1 Համագոյութիւն յԱստուած։ –2 Համատեսակութիւն ի մարդիկ։ –3 Համագոյ, բնութենական (որ և է կերպով)։
Համաբոլոր. ա. բոլոր բովանդակ։
Համաբոլորապատակեալ. ամբողջապատակի պէս բոլորած, կատարեալ։
Համաբողոջ. ա. անկակից, Համաբան։
Համաբուղխ. ա. նոյն աղբերէն բխած։
Համաբուն, բնի, ից. ա. 1 Համագոյ։ –2 բնութենականից։ –3 անկակից, բնական։
Համագահ. ա. Գահակից։ [կը։
Համագաղտխար. ա. ամենեքեան. ֊ իր ըսկ֊
Համագաւառ, կամ Համագաւաս. ա. գաւառակից. երկրցի. ֊ հէմշէհրի։
Համագնաց. ա. Ընթացակից։
Համագոյ, ի, ից. ա. 1 էակից, իսկակից, միատնական, (երկք անձինք ի միմեա)։ –2 (լայնաբար) յատուկ ազգակից բնութ ըստ տեսակի կամ ըստ սեռի, անկակից։
–Համագոյք. գ. բոլոր արարածք։
Համագոյակ
Համագոյական
Համագոյակից } ա. Համագոյ։
Համագոյակցութիւն. ա. Համագոյութիւն։
Համագոյացէալ. մ. Համագոյ ըլլալով (որ և է կերպով)։
Համագոյեան. ա. Համագոյական։
Համագոյութիւն. գ. 1 միևնոյն գոյութիւն ունենալը երից անձանց յԱստուած, միանականութիւն։ –2 (լայնաբար) մտնացութիւն։
Համագործ. ա. 1 գործակից։ –2 արուեստակից։
Համագործող. ա. որ ամէն բան կ'ընէ։
Համագործութիւն. գ. գործակցութիւն։
Համագումար. ա. մէկտեղ ժողված, ընդհանուր, միաբան։
Համագումարութիւն. գ. մէկտեղ ժողվելը։
Համագումեան, ման, ից. ա. Համագումար։
Համագունակ. ա. նման, Համաար։
Համագունդ. ա. մ. 1 բոլորը մէկ խառնի նգած։ –2 բոլորը քանակով, միաբան։
Համագրիմ. ա. Հարագրիմ
Համագրութիւն. ա. Հարագրութիւն։
Համագրօսի. ա. երկնքի նոյն կամարէն և գաձը։ [ըլլալը։
Համագրութիւն. գ. երկնքի նոյն գտակէն
Համագամ, ի, ից. ա. Համեղ, Համով. ֊ լէզգիլի։
–Համագամք. գ. Համեղ ուտելիք և խմելիք, և անոնց Համը. ֊ խոշ մէջէ, լէզգիթ։
Համագասի, ից
Համագասակից } ա. գասակից, նոյն գասէ։
Համագասակ. մ. գասակից ըլլալը։
Համագասութիւն. գ. գասակից ըլլալը։

Համազատ. ա. միաբան դասաստանով եղած։
Համազարձ. ա. համօրէն, բոլանդակ։
Համազաւան. ա. գաւանակից, միաբան։
Համազուգն. ա. 1 նոյն գոնէն մնծող – 2 գրացի։
Համազրկալ. տ. Համագատ։
Համազրելիք. գ. 1 միկտեղ դնելը, բազգատութիւն – 2 կարգադրութիւն, հանդարտութիւն։
Համազարգ. ա. նոյն զարգն ունեցող։
Համազնալ, ի, ից } ա. նոյն ցեղէն՝ ազգէն, ազգական ազգակից, եւնոյն տեսակէ. s խրտիլ, ազգատալ։
Համազգութիւն. գ. ազգակցութիւն։
Համազն, զին, զինք կամ զունք, զանց. ա. նոյն ազգէ՝ ցեղէ։
Համազոյգ, զուգի, գաւ. ա. 1 հաւասար, անբաժանելի։ – 2 միաբան, միակերպ, Ջուխտ մի։ – 3 լծակից, ընկերակից։
Համազուգակցիմ } հաւասար զալ, միաբան-
Համազուգեմ, իմ } նել, իլ։
Համազուգութիւն. գ. ծայրագոյն հաւասարութիւն։
Համազուն, զունք. տ. Համազն։
Համազօր. ա. 1 նոյն զօրութիւնը ունեցող՝ ամենակարողութեամբ – 2 ինչ որ նոյնպէս կը զօրէ, հաւասար, նմանի։
Համազօրութիւն. գ. նոյն ամենակարողութիւն յերիս անձինս [մագոյ։
Համահութիւն. տ. Համաքնութիւն և Համաձայնութիւն։
Համահաւասարութիւն. գ. միկտեղ հաւասարութիւն։
Համահիւ. տ. Ջուգահիւ։
Համահուեմ. տ. Ջուգահեամ։
Համահոտ. ա. աբեռակից, պատուակից։
Համաժամանակ. ա. նոյն ատենաւոր։
Համաժողով. ա. միկտեղ ժողված, ժողով։
Համալեզու, ուի. ա. նոյն լեզուով խօսող, լեզուակից միկ։
Համալծակից, կցի, ցաց } ա. նոյն լծի տակ
Համալծորդ, ի, աց } եղած, ամրակից,
Համալուծ, լծի, ծաց } զօրակից։
Համալուր. տ. Տիեզերալուր։
Համալսարան, ի, ից. գ. մեծ ուսումնաբան, հանդ իսական գոլորց. s միտէ։
Համալսիմ. ն. յատակ կամ ազէկ ուշ դնել, լսել։
Համախոհ. ի, ից. ա. միկտեղ եկող։
Համախմբեմ, իմ. միկ խումբ ընել՝ ըլլալ, միացընել, միանալ։
Համախմբութիւն. գ. ժողով։
Համախնդութիւն. գ. ուրախակցութիւն, միաբան ուրախութիւն։
Համախոհ } ի, ից կամ ից. ա. խորհրդակ } ակից, սրտակից՝ ի բարին կամ՝ ի չարն։
Համախոհական. ա. միաբանական։
Համախոհութիւն. գ. 1 սրտակցութիւն – 2 շատ բանի մտածութիւն։ – 3 տրամախոհութիւն։
Համախոչ, խորհուրդ. ա. Համախոհ։
Համախուռն. ա. Համագումար։
Համախօս. ա. միաբան, ձայնակից։
Համածագող. ա. միանգամայն կամ չորս դին ցաթող։
Համածաւալ. տ. Ծաւալակից։
Համածին. ա. 1 միկտեղ ծնած. s էքիզ։ – 2 ազգակից, համասեռ։ – 3 բնածին, բնաբոյս։ [պանծող։
Համածնեալախոզեղող. ա. իր եղբայրն ըս-
Համածնող. Համաբարակաց ծնող։
Համակ, ի, աց. ա. գ. սև ու Ճերմակ խառն գունով, գորշախայտ. s սիւմանդը, էմէր։
– Համակ. ա. մ. բոլոր բոլորովին. s պիւթիւն, պիւսպիւթիւն։
– Համակ. մ. միշտ, պարզապէս, միայն, միակերպ. s տալեմ, հէր տայըմ, տաճիւ։
Համակակոյր. ա. բոլորովին կոյր։
Համակակոր. ա. բոլորովին գլխ. կոր։
Համակամ. ա. կամակից, սրտակից։
Համակամաբար. մ. մի և նոյն կամաբ։
Համակամիմ, եցայ. չ. կամակից ըլլալ, միաբանիլ։
Համակամութիւն. գ. կամակցութիւն, յԱստուած ուրիշ կերպ՝ և ի մարդիկ ուրիշ կերպ։
Համակայ. ա. միացեալ, անբաժանելի։
Համակայութիւն. գ. միաւորութիւն։
Համակաուցեալ. բաղկացեալ։
Համակաք } ա. Համազօր՝ բոլ ի նշ։
Համազակաք }
Համակազգ, ի, ից. ա. նոյն գասէ՝ կարգէ։
Համակազգեմ. ն. 1 կարգաւորել – 2 շարադրել։
Համակազգութիւն. գ. 1 կարգաւորութիւն – 2 շարադրութիւն, գրուածք։
Համակալի. բիւք. ա. միկտար միկհոգի, կամքակից, կրակից։
Համակդն. ա. 1 բոլոր պաարիշ դէնքն գիտցող, վարպետ. – 2 հաւատակից։
Համակեաց. ա. որ հիմա մեզի հետ կ'ապրի։
Համակեմ, եցի. ն. բոլոր բոլորովին պատել, նոյն գոյն ընել։
Համակերակուր. ա. Հացակից։
Համակերպ. ա. նոյն կերպով, նմանի։
Համակերտ. ա. Համեմատ շինած։
– Համակերպ. գ. բոլոր արարածք։
Համակերպութիւն. գ. Համեմատութիւն, նմանութիւն։
Համակիմ, եցայ. չ. բոլորովին զգածուիլ՝ մտակնիլ, ճաշակիլ։

Համակից. ա. միաւորեալ, սրտանց կապուած։
Համակրծան. ա. 1 մէկէն կրծանոզ, աւրոզ – 2 մէկտեղ կրծանած։
Համակրծանեմ, նցի. ն. մէկէն կամ մէկտեղ կրծանել։ [տուած։
Համակրօյս. ա. բոլորը կորուսնցնող, կորՀամակրօն, ի, ից. ա. Հաւատակից, կրօնակից, միաբան։
Համակրօնաբար. ա. միասիրտ ըլլալով։
Համակրօնութիւն. գ. Հաւատակցութիւն, միաբանութիւն։
Համակցորդ, Համակցորդեալ. ա. միաբան, միաբանական։ [Հաստատակաց։
Համահաստ, ի, աց. ա. գ. ա. Համագամ, Համադամ։
Համահայր. մ. միանգամայն, նոյն ատեն, Համահար, ի, աց. ա. գ. ա. Համագամ, Համադամ։
Համահայր. Հարք. ա. մէկ Հօրմէ. ՏՀայր պապատան։
Համահանդերձ. ա. միակերպ Հագած։
Համահատակ, ի, աց. ա. տարեկից. ՏՊօտաչ, նաչատաչ։
Համահատակակից, կցի. ցաց. նոյն։
Համահարզ, կամ Համհարզ, ի, ից կամ աց, կամ զանց. գ. նիզակակից, օգնական, պաշտպան, իրիկնապահ. Տ էմպարէ, նօտաչ, նաչատաչ Ձեր։
Համահաւանեալ. ա. մէկ կարծր մէկ Հոգի։
Համահաւատալ, ի, ից, ար. ա. բոլորովին Հաւատալ, Համած. Տ պաապարտապալ, պիր գալըբ, իմբակը։
Համահաւատապակից. նոյն։
Համահաւատ. ա. Հաւատակից։
Համահաւաք. ա. Տիեզերական։
Համահաւաքեմ. ն. մէկտեղ Ժողվել։
Համահաւաքիչ. ա. մէկտեղ Ժողվող։
Համահաւաքումն. գ. մէկտեղ Ժողովուիլը։
Համահետ. ա. Հաւասար քալող. Տ ամէն պարչը պէրապէրը։ [նօրզուած։
Համահոմ. ա. նոյն տեղը մէկտեղ առաջՀամահրաւէր. ա. զամէնքը Հէնդոզ։
Համահրեշտակ. ա. ՀրեշտականմանՀամհաձայն, ի, ից. ա. Հայնակից, միաբան։
Համհաձայն
Համհաձայնաբար
Համհաձայնակի
մ. Համհաձայն ըլլալով, միաբան, միակերպ։
Համհաձայնակից. ա. Համհաձայն. ա։
Համհաձայնագէտ. ա. Համհաձայն. մ։
Համհաձայնեմ, նցի. ն. միաբանել։
Համհաձայնեմ, նցի. չ. միաբանիլ, Հայնա-
Համհաձայնիմ, նցայ կէց ըլլալ։
Համհաձայնութիւն. գ. Հայնակցութիւն, միաբանութիւն։
Համհաձանձիր. ա. չարչրկող, նեղիչ։
Համհաձև. ա. նոյն Հնամ, նմանՀամհաձև առնեմ զկամս. Համակերպիլ։
Համհաձևամամ, ացայ. չ. ուրիշներուն պէս Հնամանալ։
Համհաձևացուցանեմ. ն. նմանցընել։
Համհաձևութիւն. գ. նմանութիւն, միակերպութիւն։
Համհամապարհ. տ. Ուղղակից։
Համհամարակ. ա. բոլորը կերուած՝ մնացած։
Համհամայր, մօր, մարդ. մարց. ա. մէկ մայրէ. Տ պիր անատանէ [ցող։
Համհամբմին. ա. նոյնպիսի մտքմին ունՀամհամարտ. ա. 1 գիմամարտ – 2 օգնական։
Համհամբրնի. ա. ամենասրբուհի, մաքուր օրիորդ զանմարմին։
Համհամեայ. ա. տարեկից. Տ հաշտաշ։
Համհամութիւն. գ. միութիւն, սրտակցութիւն։
Համհամիս. գ. նոյն մտքմինէն միտ
Համհամիտ, մտի, տաց } ա. մէկ սիրտ մէկ
Համհամնտալ } Հոգի։
Համհամուռթիւն. գ. սրտակցութիւն, միաբանութիւն։
Համհայարկ. ա. նոյն տանէքի տակ բնակած։
Համհայն, ի, ից. ա. բոլոր, բոլանդակ, ամէնքը. Տ պիւթիւն, հէր, հէփ։
–Համհայնիւ. ամենևին, բոլորովին. Տ իմիմէն, հէփ։
–Համհայն. մ. 1 Համանգամայն, միանգամայն. Տ հէմ հէմէն – 2 բոլորովին – 3 դեռ, այսու ամենայնիւ. Տ ամա, վէ լաքին։
Համհայնաղնեան. ա. բոլոր ազգինը։
Համհայնապատում. ա. ամէն բանը պատմող՝ պատմած։ [ընդած, ընդիլալ։
Համհայնաջինջ. ա. մ. բոլորովին ընդող.
Համհանգամայն, ի, ից, կամ այնց. ա. 1 բոլորը մէկտեղ – 2 մէկտեղ նկատը – 3 մ. մէկտեղ, մէկ անգամայ, մէկէն. Տ հէմէն – 4 ասոր ալ ան ալ։
Համհանգամք. գ. ամէն անգամ։
Համհանիւմ, ոյ, ոց. կմ ի, ից. ա. 1 նիւթը նոյն – 2 նիւթին հետ՝ իրարու մանր նորա։
Համհանմամն, ի, ից. ա. նեւ. մ. խիստ նմանՏ պէնդէր, իմբակը։
Համհանմանակի. նոյն ընդ վ։
Համհանմանեալ. ա. նմանեալ. նմանը ըլլալով։
Համհանմանի, նայ, նեաց. ա. Համհանմանութիւն. գ. նմանակցութիւն։
Համհանչան. ա. նոյնպիսի նշանով, նմանՀամհանչնոյնութիւն. ա. Համհանչնութիւն։
Համհանուանեալ. անուանակից.
Համհանուն, ուան, ունք կամ ուանք, անց. ա. 1 նոյն անունով, անուանակից. Տ առատ – 2 Համհանուն, Համհամատ անուն, գերանուն։
Համհանուանաբար. մ. 1 նոյն անունը տալով, անխտիր – 2 Համհանուանաբար։
Համհանուանակ. ա. Համհանուան։
Համհանուանակի. ա. Համհանուանաբար։
Համհանուանութիւն. գ. 1 անուանակցութիւն.

ց առաչլըգ։ – 2 Հոմանունութի. ֆ թէչ. Նիսլիք ։

Համաշաւիղ. ա. Նոյն Ճամբով, նոյնպիսի։

Համաշխարհ, կամ հի. գ. ա. բոլոր աշխարհք և բոլոր աշխարհի։

– Համաշխարհ. ա. Հայրենակից ։

Համաշխարհագործ. ա. բոլոր աշխարհի մէջ եղած բան ։

Համաշխարհազան. ա. ուր երկրին ազ. Նուականները ժողուած են ։

Համաշխարհազարդ. ա. բոլոր աշխարհքէն ժողուած (բանակ)։ [խըլըքին զօրքը։

Համաշխարհազօր. ա. ուր է բոլոր ան աշ.

Համաշխարհալոյս. ա. բոլոր աշխարհք լուսը տարածուած ։

Համաշխարհալուր. ա. Աշխարհաքարոզ ։

Համաշխարհական. գ. Ինքնակալ, կայսր։

Համաշխարհական. ա. 1 տիեզերական։ – 2 գաւառական, ազգային։ – 3 ռամկական։ – 4 հասարակաց (նաւ.) ։

Համաշխարհիկ. գ. երկրցի. ֆ Հէմշէհրի։

Համաչնչական. մ. Նոյն հոգւով, մէկ սրտով։

Համաչնչութիւն. գ. սրտակցութիւն, միաբանութիւն. ֆ պիրլիք։

Համաչունչ, Հնչի, ից. կամ ոյ, ոց. ա. մէկ. պիսի մէկ հոգի. ֆ սըրտաչ, հէմտիլ։

Համաչար. ա. 1 բոլորովին չար ։ – 2 Նոյն կրից ուր։

Համաչարչար. ա. չարչարակից, կրակից։

Համաչարչարանք. Նոյն։

Համաչափ. ա. Նոյն չափով, համեմատ։

Համաչափութիւն. գ. չափակցութիւն ։

Համաչունչ. չ. մէկտեղ Ճամբայ ընել. ֆ պիրլիքտէ կէօչ էյմէք։

Համապաշտօն. ա. պաշտօնակից։

Համապայծառ. ա. բոլորովին պայծառ, ամէն տեղ իր պայծառ լոյսը սփռող ։

Համապատիւ, տուի, ուաց կամ ուոց. ա. 1 պատուակից, փառակից ; ուրիշ կերպ յԱռաուած՝ և ուրիշ կերպ՝ ի մտքիկ։ – 2 պատիւը՝ յարգը՝ գինը նոյն։

Համապատուձեռնցուցանել. յարմարցուցանել։

Համապատուարար. մ. 1 Նոյն պատուով, հաւասարապէս ։ – 2 իր արժանեացը համեմատ ։

Համապատուակից. տ. Համապատիւ։

Համապատուապէս. տ. Համապատուարար ։

Համապատուեալ. Նոյնպէս պատիւ գտած։

Համապատուութիւն. գ. 1 փառակցութի՝ յԱռաուած։ – 2 պատուակցութիւն՝ յարգարած ։ [մէջ եղող։

Համապարփակ. ա. Նոյն պատի կամ տան

Համապարփակ. ա. բոլորովին շուրջ պատող ։ [կան։

Համապետական. ա. Աստուածապետա.

Համաջինջ
Համաջնջական } ա. Համայնաջինջ ։
Համաջնջուն

Համաջուրք, ջուրց. գ. բոլոր աշխարհի ջրերը ։

Համառօտ, ի, ից. ա. 1 կարճ, ամփոփ. ֆ գրսսաւ – 2 կտրուկ. ֆ քէսմէքէր։

– Համառօտք. գ. բովանդակութիւն, վճիռ, անվրէպ Հանգոյ՝ քննութի, գատաստան ։

Համառօտ, տս } մ. կարճ՝ ի կարճոյ, ան.
Համառօտաբար } վրէպ, անսայառ, շուտով մը, վերջ՝ ի վերոյ. ֆ գրսսաձաւ, հարպիէքէ, քէսմէքէ ։

– Համառօտաբար. միանգամայն, մէկտեղ ։

Համառօտագիծ
Համառօտագիր } ա. կարճ գրած ։

Համառօտագոյն. ա. աւելի կարճ։

Համառօտագնդ. ա. կտրուկ դնդ տուող ։

Համառօտախնդիր. ա. շուտ մը ազէկ քննող վճռող ։

Համառօտական. ա. Համառօտութեան նշան։ [քաղած։

Համառօտահաւաք. ա. Համառօտ ոճով

Համառօտապէս. տ. Համառօտաբար։

Համառօտափրուի. գ. կարճ խօսիլ սիրելը։

Համառօտել, եցի, ել. ֆ կարճ ընել, ամփոփել, բովանդակել, կարճ խօսքով բանը հասկըցնել. ֆ գրսսալէմուգ, իճմալ էյմէք – 2 քաղելով լմնցնել ամէն գիտելիքը։ – 3 կրճատել, պակսեցնել։ – 4 աչք անցընել ։

– Ուղիղ համառօտել. շիտակ հասկընալ ու հասկըցընել, խելքը կտրել, խելքին կըտրել տալ շիտակը։

Համառօտիչ. ա. Համառօտող (ըստ նմ. նշ.)։

Համառօտիւ
Համառօտիւք } մ. տ. Համառօտաբար։

Համառօտութիւն. գ. 1 կարճութիւն – 2 բովանդակութիւն, կարճ գրուածք. ֆ իճմալ, իհմալի քէլամ։

Համառօտուիլ. գ. կարճնցընելը, վերջցընելը ։ [լար

Համասեռան. ա. սեղանակից. ֆ հէմսոֆրա.

Համասեռ. ն. Նոյն բանն ըսել ուրիշի մը հետ։

Համասիտ, ի, ից. ա. 1 Նոյն սեռէ՝ ցեղէ՝ ազգէ՝ տեսակէ. ֆ պիր ձինսէնտէն։ – 2 նըմանի. ֆ պէնզէր։

Համասեռութիւն. գ. ազգակցութի, նմանութիւն, գոյի ընտանեկան։

Համասիր, ի, ից. ա. Նոյն սերմանդէն՝ ազգէն։

Համասիրտ. ա. երկուքրեակ (նղբայր). ֆ էքիզ։ [սին։

Համատեղ. մէկտեղ անած, միտ՝ ի միա.

Համատեղ } ա. ննջակից, սրտակից, ընկեր
Համատուն } մեան։

Համատպրամ } ա. գ. անուշահոտ ծաղիկ
Համատպրան } պէսպէս, և մանաւանդ ծաղիկ մը։ [կան։
Համատանգծ. ա. հնտը ստեղծած, բնա-
Համատիրա } ա. չորս գին սիրած՝ տա-
Համատիրա } րածուած, ընդարձակ, հա-
մատարած։ — 2 մ. տարածուելով, ցրիւ։ — 3 գ. ծաղկի մը անուն։
Համատամատակ. ա. մէկտեղ աշխատող։
Համատամաբ. ա. մէկտեղ գրած, մէկտեղ խառնած։
Համատամաբութիւն. գ. կնոնակցութիւն։
Համատկայ. ա. մ. մէկտեղ վկայող, վկայելով։
Համատամակ. ա. նոյն տոքրութենէն վազած։
Համատատկք. ած. գ. մարգրտի շարք։
Համատատրած, ի, ից. ա. չորս գին՝ ամէն աշխարհք տարածած, սփռած։ — 2 մ. ընդհանուր, առ. հասարակ։
Համատատրած } գ. մեծ ծով, ովկիանոս,
Համատատրածուի } խոր անդունդք։ տե-
ղութիւն, էնկինի։
Համատատրութիւն, ից. ա. գ. նոյն տարերքէն։
Համատատրագէս. մ. բնաւորապէս։
Համատատակ, ի, ից. ա. նոյն տեսակէն, նմանն կամ նոյն բնութենէն։
Համատիւնքիւք. գ. բոլոր աշխարհք։
Համատիպ. ա. նոյն կամ նման ձևով՝ կերպարանքով. միակերպ։ [տաշ։
Համատիք. տից. ա. հասակակիցք։ ն նաշ-
Համատատօմիւթիւ } ա. ազգական, ազգակից։
Համատատմիայք }
Համատատմիկ }
Համատուքք. գ. ընդհանուր կառավարութիւնը, կամ հասարակաց աւանդական քաններ։
Համատպութիւն. գ. միակերպութիւն։
Համար, ոյ, ոց. կամ. ու, ուց։ կամ ի. գ. 1 համրանք, թիւ, գումար թուոյ, հաշիւ. 2 միասք, սայր։ — 2 հաշիւ ընելը, և չափ ժամանակաց և թուոց։ — 3 քննութիւն, վէճ, ձիշդ համար. ն թէ ճիշդ։ — 4 անպատիւ. համրանքներ, համեմատութիւն. ն սայր, օրար։
—Ի համար ածել. բաղդատել։
—Համար դնել ընդ ումեք. վէճ ընել։
—Ի համար. նախ. (օրպէս ած.) համար, վասն. ն իբրև։
Համարագիր. գ. տառերուն թիւը՝ Հայոց թուականն ցուցընող. զոր օրինակ ոզջ, իբր ՈԶՁ, է 697։
Համարագրութիւն. գ. բառակ հաշիւ։
Համարախնդիր. ա. համար պահանջող։
Համարական. ա. համրած։ [նակ)։
Համարակար. ա. հաշիւ քաննող (պաշտօ-
Համարահատ, ի. գ. հաշիւներուն քննութիւն. ն հիսած քիմասք թէ ճիշդ իշխ։
Համարատպահ. ա. պարտաւոր համար տալու։
Համարատպարտ. ա. նոյն ընդ վերնոյն։
Համարատու, ի, ից. գ. համար ուզող, քննող, պահանջող։
Համարատուիթիւն. գ. համար ուզելը։
Համարատուութիւն. գ. համար տալը։
Համարարիչ, ըչի. ա. գ. ստեղծող բոլորից՝ Աստուած։ [երից անձանց։
Համարարչութիւն. գ. արարչակից ըլլալը
Համարեայ թէ. շ. սևակ թէ, գրէ թէ. ն սանքի, սայքի։ [Համարիմ։
Համարեմ, եցի. ն. համրել, և սեպել. ա.
Համարիմ, եցայ, բևալ, բել. հ. 1 համրել, թուել. 2 սայմագ, հիսաղ էքմէք։ — 2 մտաւանդ՝ սեպել, կարծել. ն սանմագ, զանն էքմէք։
Համարիւն. ա. արնոտկից, եղբայր, քոյր։
Համարձակ. ի ա. բացարձակ, ընդարձակ, ազատ, անվախ, յանդուգն. ն կինիչ. վախի, սէրպէսթի, գօրգուտուզ։ — 2 գ. համարձակութիւն, թոյլտուութիւն. ն սէրպէսթիչէթի, իշլին։ [գօրգուտուզ։
—Համարձակ. մ. բաց. ն աչքգոտան աչքգոտ,
Համարձակարար. նոյն ընդ վ. մ։
Համարձակարարբառ } ա. մ. համարձակ
Համարձակարևրան } խօսող, խօսելով։
Համարձակագոյն, գոյնս. ա. մ. աւելի համարձակ։
Համարձակագէմ. ա. Ձակատը բաց, անվախ։
Համարձակախօս. ա. համարձակ խօսող։
Համարձակախօսանմ. ն. համարձակ խօսիլ։
Համարձակական. ա. Համարձակ։
Համարձակահոյնաց, եցի, ցաց. ա. համարձակ նայող, յստակ տեսնող։
Համարձակաձայն, ա. մ. համարձակ և յստակ ձայնով։ [ձուող։
Համարձակամարտ. ա. կռիւի, անվախ կռ-
Համարձակապէս. ա. Համարձակ. մ։
Համարձակասաւոյս. ա. Համարձակահոյնաց։
Համարձակափայլ. ա. պայծառ փայլուն։
Համարձակիմ, եցի. ն. համարձակ ըլլալ, աղատութիւն տալ, թոյլ տալ, երևան տալ. ն բուզսաթի՝ Ձէսարէթի՝ նիւզ վէրմէք։
Համարձակերևոյթ. ա. երևոյթը բաց, համարձակ։
Համարձակերգ ցանկ. ա. Համարձակիմ։
Համարձակիմ, եցայ. շ. համարձակ ըլլալ, վստահիլ, քաջալերիլ, յանդգնիլ. ն սէրպէսլիք՝ Ձէսարէթի՝ Ձիւրեաճէթի էքմէք։
Համարձակիչ. ա. երևոյթ տուող։
Համարձակութիւն. գ. վստահութիւն, ազատութիւն, կարձիութիւն, թոյլտուութիւն, յանձնապատասխանութիւն, յանդգնութիւն. ն սէրպէսլիք, Ձէսարէթի, իզին, բուզսաթի, սիրիէրվալըգ։

Համարձիմ. նեղիլ, դժուարիլ։
Համարմատ. ա. նոյն արմատէն, անկակից։
Համարող. ի, ած. ա. 1 իմուղ, իմուաքան։ – 2 ատենդաբաչխ, մամի էմամիխոս. 3 բաղամ՝ հիսապ սիկէնս։ – 3 մանանուշ Ննա նիայի շիրակացւոյ։
Համարողական. ա. իմուաքանական։
Համարողականն } գ. 1 իմուաքանութիւն. 2
Համարողութիւն } իմի բաղամ։ – 2 ազգահամար, ազգաքանութիւն։
Համարուեան, ի, ից. ա. արհեստակից. 2 պիր էմնաճամանւ։ [ման։
Համացնող, ի, ից. ա. նոյն ցնդ. 2 պիր սոյ.
Համացողութիւն. գ. ազդակցութիւն։
Համափառ, ի, ած. ա. 1 փառակից՝ յաստուածայինս։ – 2 պատուակից՝ ի մարդկայինս։ – 3 (յ. ոձով) նոյն կարծեաց տէր, միաբան, ուղղափառ։
Համափառական. ա. փառակից։
Համափառեմ. նեղ. չ. (յ. ոձով) նոյն կարծեաց տէր ըլլալ, միաբանիլ։ [նչ։
Համափառաւորեալ. ա. Համափառ բան ։
Համափառութիւն. գ. նոյն փառքը ունենալը։
Համափիմիմ. ա. նոյնպէս միատեղ ծագած։ [փոխել։
Համափոխեմ. ն. նոյնպէս կամ հետզհետէ
Համաքամուած, ոյ, կամ ի. գ. քամուք, գիրա։ 2 տօրմուռ։
Համաքատակ. ա. նման. 2 քէզաւ
Համաքատակեմ. իմ. ն. չ. նմանցընել, նըմանիլ. 2 օնա քէզաւ՝ քէզալիք էմ մէք՝ սէմագ, պէնգէմ մէք, պէնգէմ մէք։
Համբ, ի, ից. ա. Խոսմբ։
Համբակ, ի, ած. ա. գ. 1 նոր ծնած, երախայ, նոր ոտք եղած, տղայ կորիճ։ – 2 դիւրակ, աչկերտ, ձնրտ, փոքրաւորս – 3 տխմարս։ [բարս։
Համբակաբար. մ. տղայաբար, տխմարաբար։
Համբակագոյն, գունի, ից. ա. մանկագոյն, նորս. 2 Ճահիլ, նէնի իմէօրէ։
Համբականական. ա. տղայական։
Համբականամիտ. ա. տղայամիտ։
Համբականամ, ացայ. չ. անփորձ տղու բանը ընել. 2 Ճահիլիք էմ մէք։
Համբակատիպ, կ՚տիպ. ա. կորիճ. 2 կէնճ։
Համբակնալ. քիչ մը մնծցած։
Համբակութիւն. գ. տղայութիւն։
Համբակօրէն. ա. մ. տղայօրէն, տղայականաբար։
Համբաձնամ, բարձայ, ձիր, ձեալ. կ. չ. 1 վեր վերցընել. 2 նօգաբը գալարմագ։ – 2 մէկտեղ վերցընել։
Համբաձնամ, բարձայ, ձիր, ձեալ. կ. չ. 1 վեր եղնել. 2 գալդմագ։ – 2 եղնել երթալ։
Համբաւ, ոյ, ոց կամ ից. գ. 1 չահմարան. 2 ամպաւ։ – 2 պաշար. 3 զահրէճ։
Համբաւածու, ի, ած. ա. պաշար ծախող. 2 զահրէճի։
Համբաւակ, ի, ած. գ. 1 ամպերուն մէջը եղած երկրիս համբաւը՝ պաշարը։ – 2 նմանութեամբ՝ որ և է պահարան, շտեմարան, մառանակարար, սպասաւոր։
Համբաւական, ի. գ. արգանդ։
Համբաւականալ, ի, ած. գ. ուռնչիքի վերակացու։ 2 մուխլազ՝ զահրէ էմինի։
Համբաւակեմ. ա. Համբաւեմ։
Համբաւան, ի, ած. գ. 1 արգանդմնոր՝ բնակարան զաւկի. 2 բահմ։ – 2 շտեմարան. 3 ամպաւ։ [պաւ։
Համբաւանոց, ի, ած. գ. շտեմարան. 2 համբաւանի պահապան. 3 ամպաւ պէրգէճիս։
Համբաւապան, ի, ած. գ. շտեմարանի պահապան. 2 ամպաւ պէրգէճիս։
Համբաւապետ. գ. մաճանի վրայ եղող. 2 քիչէրճի պաշը։
Համբաւեմ, նեղ. ն. 1 ժողվել՝ դիզել՝ պահել. 2 զահրէ տէվէրմէք։ – 2 բան մը ընել տեղ մը։
Համբաւի. ա. Համբաւու։
Համբաւձաքերձ. ա. խիստ բարձր։
Համբաւձախոտական. ա. վերի մէտէորայից վրայ խօսելու բան։
Համբաւձայնի, յնոյ. ա. Բարձրնալ։
Համբաւձողութիւն. գ. վեր տանելու կարողութիւն։
Համբաւձուն, ձման. գ. 1 վեր վերցընելը. 2 գալարմանալը։ – 2 վեր երթալը, Համբաւձում Բրիտտոսի. 3 նօգաբը չգտնուլը, միրաձ։
Համբաւձաքաւ. մ. վեր Համնելով, երթալով։
Համբաւոց. ա. Համբաւանոց։
Համբաւու, բուաց, և Համբաւի, բւոյ, բնաց. գ. պարիկ, յուչկապարիկ, Ճիւաղ, ծաղու՝ ցամաքի խառնակ կենդանի, իրաք կամ չինաց։
Համբաւտակ, ի, ած. գ. բարձր անկած բուրգ, հողաբլուր, պարիսպ, աշտարակ։
Համբաւտակ } ա. վիզը անկած ամպաւ-
Համբաւտակնալ } տուան, հնկայ։
Համբաւ, ոյ, ով, ոց, ովք. կամ ու, ուց, ուք. և ի, աւ, ից, իք. գ. երած ձայն՝ լուր, հռչակուած գործ. անուն. 2 խոպէր, չափ իմանալի անա, նամ։
Համբաւաբեր. գ. լուր բերող։
Համբաւական. ա. Համբաւած, ամէն տեղը յայտնի խոսած։
Համբաւակոծ առնեմ. ա. Համբաւեմ։
Համբաւանան. ա. իր քովէն ձայն մը հանող։
Համբաւառանձ } ա. հռչակաւոր։
Համբաւառաւոր }
Համբաւեմ, նեղ. ն. հռչակել. 2 չաւ էմ մէք։
Համբեր. 1 ա. Համբերող։ – 2 գ. Համբերութիւն. – 3 միջոց ազատելու. 2 ճօշխէմ։
Համբերական. ա. Համբերելու, Համբերող, Համբերելով

Համբերապարտ. ա. որուն հարկ է համբերել (մահ)։
Համբերատար. ա. համբերութեամբ տարած, սիրով քաշած՝ քաշող։
Համբերատարութ. հատատար՝ի համբերութեան։
Համբերելիք, լծաց. գ. համբերելու՝ քաշելու բանը։
Համբերիմ, բերի, բեր. և բերեցի, բերեան. չ. համբերութեան ընել, սիրով քաշել, հանգարտ կենալ, յուսով սպասել. ֊ատպր էմ մէք. (կ՚առնէ նաև հյց. խնդ)։
–Համբերեմ յառնութեան. ժուժկալել. [կալ։
Համբերութեամբ չկարգալ
Համբերող, ի, աց. ա. որկր համբերէ, ժուժ.
Համբերողական. տ. Համբերական։
Համբերութիւն. գ. 1 բան քաշելը ու համբերելը – 2 ակնկալութիւն, յոյս. ֊ատպր, էմ է համմիլ։ – 3 միջոց սպասելու. ֊ մէօհ. լէմ։
Համբոյր, բուբի, բից կամ բոց. գ. 1 համբուր, պագնելը, պագուիլը. ֊ խփիլ, պուս – 2 սէր, միութիւն բնաւորութիւն, հանգարտութիւն, գազանին վարժիլը մարդու հետ։
–Համբոյրս. 1 ընդհլ. բնաւորի, հանգարտ, միասիրտ. ֊ եամաչ։ – 2 երկակողմնակ բաս. հատատար երկայնութեամբ։
Համբուն. մ. ա. 1 բնաւ, բնաւին, ամենեին. ֊ ատպ։ – 2 համաբուն։
Համբուբական. ա. համբուրելի, ըղձական։
Համբուբասէր. ա. բարեսէր, բնաւոր։
Համբուրիմ, եցի. ն. 1 պագնել. ֊ խփիմք – տա՛ և պագանիմ։
Համբուրիմ ընդ. ումեք, և Համբուրիմ. 1 պագուիլ. ֊ խփիւշմէք։ – 2 սրտանց միաձնալ. ֊ եիւրէքտէն գայնաշտամագ։
–Համբուրիմ. (յ. ած՝ով) սիրել, սիրով կապուիլ, ընդունիլ – տա՛ և Ողջունեմ։
Համբուրեցուցանեմ. ն. բնաւոնեցընել
Համբուրիմն. գ. պագնելը։
Համգունակ. ա. նոյնպիսի, նմանօրինակ։
Համգունդ. տ. Համագունդ։
Համեղ. ա. համով, ախորժելի. ֊ թամթլը, լէզզէթլի։ [լին)։
Համեղաբան. ա. խօսքը համով (ընդհան.
Համեղաբար. մ. համով, համեղ ած՝ով։
Համեղագոյն, գունի, ից. ա. աւելի համեղ։
Համեղախառնութիւն. գ. անոյշ խառնուածք։
Համեղական. տ. Համեղ
Համեղահամ } ա. համը անոյշ, համեղ,
Համեղաճաշակ } համով. ֊ խոշ, թամթլը։
Համեղաճաշակաւորութիւն. գ. համեղութիւն։
Համեղանամ, ացայ. չ. համտիլել, անոյշ գալ։
Համեղացուցանեմ. ն. համովցընել։
Համեղութիւն. գ. համեղութիւն, համ. ֊ տատլըգ, տատ։

Համեմ, եցի. տ. Համեմեմ։
Համեմ, ի, ոյ, աց, օք, իւք. գ. սամիթի հունտ. ֊ քիշնիշ։
–Համեմք. համազամք, համեղ կամ համ տուող բաներ. ֊ լէզզէթ թ՚ատմ, թ՚էրպիչէ, մէզէ։ [ժական. ֊ թ՚էրպիչէի լէզզէթ։
Համեմական. ա. ուր կան համեմք, ախորժական։
Համեմանք. տ. Համեմք։
Համեմատ, ի, ից. ա 1 ա. յարմար եկած, նոյնչափ, հաւասար, նման. ֊ պէնզէչ, էշ, կիպլի։ – 2 գ. համեմատութիւն։
–Դնեմ համեմատ. համեմատեցնել։
Համեմատաբար. մ. բաղդատութեամբ, իր կնըպովը, նմանապէս։
Համեմատագոյն. ա. խիստ յարմար։
Համեմատական. ա. բաղդատական, վերաբերական։
Համեմատեմ, եցի. ն. բաղդատել, նմանցընել կնըպով մը. ֊ չագըշտըրմագ, պէնզէմէմ։ – 2 համեմատ չինել։ – 3 չ. համեմատ գտնուիլ, նմանիլ։
Համեմատութիւն. գ. բաղդատութիւն, չափակցութիւն, նմանութիւն, յարմարութիւն, ձայնակցութիւն։
Համեմատուր. տ. Համեմական։
Համեմիմ, եցի. ն. համ տալ, համեմներով անուշցընել, ախորժելի ընել. ֊ թ՚էրպիչ
Համեմիչ. ա. համ տուող (ազ)։ [էմ։
Համեստ, ի, ից. ա. պարկեշտ, ամօթխած, պատկառելի, չափաւոր, լռկոտ, խելօք. ֊ էտէպլի, հիձապլը։
Համեստաբար. մ. համեստ կերպով։ [նոյն։
Համեստագոյն. ա. ծանրակաց, կոկ, մեմ, ապ.
Համեստական. ա. համեստի յատուկ։
–Համեստականն. գ. չափաւորութիւն տրնտական։ [կենալը
Համեստանամ, ացայ. չ. խելօքնալ, խելօք
Համեստացուցանեմ. ն. խելօքցընել։
Համեստացուցիչ. ա. խելօքցնօղ։
Համեստութիւն. գ. պարկեշտութիւն, խելօքութիւն, ազնիկ վարք՝ վարմունք, խելացութիւն։
Համեստուհի. ա. համեստ, պարկեշտ (կին)։
Համեստ, ի, ից. գ. ալուխ. ֊ ոչխէր, վալան։
Համեստեմ, եցի. ն. իշուն ալուխը գնել, պատրաստել։ [իլէ։
Համերամ. մ. նրամութեան, խռմբով. ֊ սիւրիւ
Համերաժանակ ընթանամ. ձին մէկտեղ քալցընել. ֊ ախ պաշը՝ պէրապէր եիւրիւ
Համերաշխութիւն. ա. բնութ ենակից։ [մէք։
Համերգուհանակ. ա. զամէնքը մէջը առնող։
Համերեմաց. ա. մ. ա. Ջուգընեմաց։
Համիմաստ } ա. մէկ մտքի՝ նոյն խելքի տէր։
Համիմց }
Համիմացական. տ. միաբանական։
Համիմացութիւն. գ. սրտակցութիւն։

Համհարզ. ա. Համահարզ։
Համհօրևայ. ա. Համահայր։
Համմօրևայ. ա. Համամայր։
Համնշան. ա. Համանշան։
Համչիքակ. ա. գ. կամ՝նակից, մննդակից, դայնկորդի. ֊ հմչիքէ։
Համոզ. ա. համոզուած, հլու։
Համոզակեր, ի, աց. ա. համոզող, որ կը ջանայ համոզել, խրատ տուող։
Համոզմամ, նցի. ն. ֊ 1 յորդորել, խաղաղացընել. ֊ 2 ուզածդ տրամագ։ ֊ 2 (բարկութիւնը) իջնցընել։
Համոզիչ. ա. խաղաղարար։
Համրբակ. ա. մէկ կերպ ոլորակ ունեցող ձայնի (անբան կենդանիին)։
Համոյ, ոյք. ա. սահմանի՝ չափու տակ եղած, կանոնաւոր, չափաւոր։
Համրբոմայն. ա. մէկ մտր որդիք. ֊ գնբրնատաչ։
Համառնակ. ա. ֊ 1 միակերպ, նման։ ֊ 2 բոլոր վրան գոցող (վերարկու)։
Համուռ, համուռն. գ. մ. ֊ 1 բոլորը բազմութիւն։ ֊ 2 միանգամայն, մէկէն։
Համախ. մ. նոյն ընդ վ. ըստ ի նշ։
Համնպրամ. ա. Համամապրամ։
Համոակք, գ. զգեստի վարի մասունք. ֊ փէշ, էմէկ։
Համնեանամ. (ռմկ.) համեհս ընել։
Համր, մտր, ներց. ա. լեզու չունեցող, մունջ. ֊ տիլսիր։
Համրանամ, ացայ. ֊ լեզուն կապուիլ. ֊ տիլի իմ ուիմ ուլմագ։
Համրացուցանեմ, ցուցի. ն. պապանձեցընել. ֊ ազգընը զաւխմմագ՝ իմ ըդամագ։
Համրիմ. ներայ, լեալ. ա. Համմանամ։
Համրութիւն. գ. լեզու չունենալը. ֊ տիլ[սիլ իր։
Համ. ա. Համ։
Համօրևայ. ա. Համմօրևայ։
Համօրէն. ֊ 1 ա. բոլոր, բովանդակ, ընդհանուր. ֊ հէր. պիւթիւն, հէփ, ձիւմլէ։ ֊ 2 մ. առ հասարակ, միանգամայն, բոլորովին. ֊ իւմմէն, պիրի էմմամ, ալէսէվիէ։
Համ, ոյ, հայք, յոց. գ. Հայկայ ազգը. ֊ էրմէնի։
Համք. Համատան. ֊ էրմէնիսթան։
–Համնը, ըոյ. հայ մարդիկ։
–Համ. ա. Հայկական։
Համ հաւէ. ա. Ցայ յաւ։
Համատրբաա. ա. Հայերէն խօսող։
Համազուան. ա. Համ գաւանանքով ա. վերաբերեալ։
Համապարմ. ա. քաւն հայ. ֊ էրմէնի օղլու։
Համպէն, գանձ. ա. Համկապէն։
Համալեզու. ա. Հայերէն խօսող։
Համական. ա. Համկական։
Համակոզմն. գ. Համու կողմ՝ աշխարհք։
Համակցա. ա. Համոցմէ խառնուած։

Համատե, ի, ից. ա. Համու ազգէ, Համ։
Համատէր. ա. Համու ազգին վրայ սէր ունեցող։
Համատան, Համատան աշխարհ. (որ և Համք.) Համոց աշխարհը, երկիրը։
–Համատան ազգ. Համ ազգը։
Համատանանայք, նայց. կամ նաց, նօք. գ. Համատանցիք, ազգք և բնակիչք Համոց աշխարհին։
Համարան, ի, աց. գ. ուխք, տեսանելիքը։
Համցի. գ. Համատանցիս։
Համդաւան. ա. Համազաւանի։
Համնաբ. գ. Համերս։
Համնացք, նցից, ցիւք. գ. նամուսածք. ֊ պատգր։ [տանի։
Համնլատան, ի, աց. գ. տեսարան. ֊ մխ֊
Համնլի, լեայ, լեաց. գ. Համլի. ֊ սիմատ
–Համնլիք. ֊ գ. տեսանելիք, աչքս ֊ 2 իմ֊ ֊ վանցիկ։
Համնկ. գ. նամերու տեղ, դիտանոց նաւուս։
Համերէնա. մ. Համերէն, Համնակ. ֊ էրմէնիէն։
Համերէն, բնեն. ա. Համկական, Համու լեզուի յատուկ։
Համնբնախօս. ա. Համերէն խօսող։
Համնգածք. ա. Համնգուածք։
Համնգական. ա. Համնգողական, մնուսուր, հոգևոր։
Համնցի, ցեայ, ւոց. ա. գ. Համատանցի, Համատանի, Համերէն։
Համնցիկ. ա. նամերու (պատուհան)։
Համնցող, ի, աց. ա. նամնցող, նամող. ֊ պագան։
Համնցողութիւն. գ. մնուսուր նամուածք, աչք հոգւոյ, նեղսի գիտողութիւն։
Համնցուածք, ոյ. ոք. ն. նամուածք, տեսք. ֊ պագըշ, նազար։
Համնցութիւն } նոյնն
Համնցուիմ }
Համնցուցանեմ, ցուցի. ն. նամիկ տալ, յօժարեցընել. ֊ պագատրմագ։ ֊ 2 յուսացընել։ [ցընել։
Համնք. ա. Համերս
Համիմ համեմ. իմ. ա. Համիմ Համեմ։
Համիմ Համեմանք, կմ՝ Համիմամիմանք, նաց, նօք. գ. Ճաշ, Ճաշակ. ֊ չաշէ, տէլմանի։
Համիմ Համեմ եմ, կամ՝ Համիմամիմ եմ, նցի. ն. ֊ Ճաշ Ճաշակ ընել, գտնել, դամմանել. ֊ պէ Ճէրմէք։
Համիմ Համեմուիմ. ա. Համիմ Համեմանք։
Համիմ, նցայ, նաց, նաւ, նէ, նցնալ, նցող. ֊ 1 նամիկ. ֊ պագմագ։ ֊ 2 վերնամիկ, աչքը վերը վերցընել. ֊ հօգալըցա տօղուս պագմագ։ ֊ 3 ապիկ նամիկ. ֊ տիզգամիմ իրէ պագմագ։ ֊ 4 դիտուիմ՝ վախնան ունենալ, վերաբերիլ։ ֊ 5 նուիրել ինչնալ, աչք անկնիլ։ ֊ 6 յոյս կամ վախ ունենալ։ ֊ 7 տեսնել։

–Հայելով. Նայուածքով, անաքով, կերպա-
Հայխոսել. գ. խնկի տեսակ։ [բանքով։
Հայխոս. ա. Հայհոյիչ։
Հայկ, ի, իւ. կամ այ, աւ. գ. 1 որդին Թոր-
գոմայ՝ Հայոց ազգին նահապետը – 2 աս-
տեղատուն մի – 3 Հակայ։
Հայկաբար. մ. Հայկայ պէս ուժով, հըս-
կայի պէս։
Հայկազարմ. ա. Հայկայ ցեղէն։
Հայկազունք, նաց. գ. ազգք Հայկայ։
Հայկազն, զին, զունք, զանց } ա. գ. Հայոց ազ-
Հայկազնեայ, նայք } գէն նորոգը, և
Հայկազնական, նաւք } ազգ Հայկայ։
Հայկամին, նոյ } Հայ. 1 էրմէնի,
Հայկապան, գնոյ } էրմէնի մեռնէ-
լիս։ [տուկ, Հայոյ, Հայերէն, Հայ։
Հայկական. ա. Հայկայ և իր ազգին յատ։
Հայկանուն. ա. Նման քաջին Հայկայ, և
պայծառ աստեղատառ։
Հայկաչափ, ի, ից. ա. Հայկայ հասակին
չափ, հսկայ։
Հայկասիրտ. ա. քաջասիրտ։
Հայկասպան. գ. ա. Հայկայ նրկիրը։
Հայկաւ, կամ Հայոց կաւ. գ. Հայկաւակ.
1 քիլ էրմէնի [նեայք։
Հայկեայք, նայց կամ եաց. տ. Հայկազ-
Հայկեան. ա. Հայկայ ցեղէն, զաւկընընձեղն։
Հայհոյական. ա. Հայհոյութեան բան, և
Հայհոյիչ։
Հայհոյանք, նաց. տ. Հայհոյութիւն։
Հայհոյիմ, եցի. ն. 1 գէշ բան զուրցել, ա-
նարգել զԱստուած, նախատել զմարդիկ,
անիծել, յիշոց տալ. 2 քիւֆիւրսէզլէմէք
– 2 չարախօսել, գէշ խօսիլ. նաեւ՝ ան-
ոխել, նեղսիր տալ, մուրտաղ, վոր զարնել
Հայհոյիչ, չի, չաց. ա. 1 Հայհոյող – 2
Հայհոյական։
Հայհոյութիւն. գ. Հայհոյանք, յիշոց,
անէծք, բամբասանք, մեղաւ վարդապե-
տութիւն. 2 քիւֆիւր. [ւորներըւ
Հայոլնալ. ոլնոյ. գ. Հայ մարդիկ, գլեա-
Հայութիւն. գ. Հայ ըլլալը ազգով, Հայք,
Ներսեսեանք. 2 էրմէնիլիք. էրմէնի միլլէթի
Հայս, ի, ից. գ. խմոր չոգուած՝ չհասած.
2 մեղալանմամբը Համուր։
Հայտամ. տ. Խայտամ։
Հայր, հօր, հարք. հարց կամ հարանց. գ.
Հայր. 2 պապա, փէեր։
–Հայր ևրկնաւօր. Հայր Աստուած. 2 փէ-
տէրլեհ։
–Հայրն Յակոբի. Յակոբի նահապետը։
–Հայր. նախահայր, նախնիք. 2 ատիա, ա-
ֆալար, ատէտլէր։
–Հայր. հօր տեղ, վկայնոյ, առջինը, գը-
լուխ, առջի գտնողը. 2 պապալըգ։ պաշ,
փէր։
–Հայր, հարք. արբայ, վանական, ձգնա-
ւոր, վարդապետ եկեղեցւոյ, հայրապետ.
2 բահիպ, մէվլեւի
–Հարք-սուրբ ոՁովք հայրն և մայրն, ծնողք։
–Հայր և մայր. (լայնաբար) կնոջը և կնոջ-
այրը։
–Հայր խոստովանութեան. խոստովանահայր։
Հայրաբար. 1 մ. հօր պէս. 2 փէտէրանէ։
2 ա. Հայրական։
Հայրաբոյս, կամ րոյս, ի, ից. ա. 1 հօրը
նմանիլ, հօրը նըլալ։ – 2 հօր պէս։
Հայրաբուղխ. ա. 'ի հօրէ բխած՝ առաջ և-
կած իրը յաղբևրէ, կամ ծնած իրը յազ-
բևրակնէ։
Հայրաբուն. ա. բուն հօրէ, հօր յատուկ,
Հայրական։ [լըգ, աղա պապա
Հայրագիր. ա. հօր տեղ նորոգը. 2 պապա-
Հայրագրեալ. ա. 1 խնամակալ, հօր տեղ. 2
աՀոռ պապա։ – 2 գ. աթաբէկ իշխան։
Հայրագրութիւն. գ. Հայրագիր ընելը, ըլլալը։
Հայրազատ. ա. զՀայր խոստովանող։
Հայրազան. տ. Աբրազան։
Հայրազգած. ա. հօրը ձեռք վնրջընող։
Հայրախնդդ. ա. Հայրը խղդող՝ սպանող։
Հայրախնամ. ա. Հայրական խնամք ունե-
ցող։
Հայրախողեող } ա. Հայրը սպանող։
Հայրախոշշ }
Հայրածին. ա. միածին որդի Հօր ևրկնա-
ւորի։
Հայրակամ. ա. Հօր կամքը եղած։
Հայրական, ի, ից. ա. Հօր յատուկ, հօրը,
Հայրենի։
Հայրակեր. ա. Հայրը կերող՝ սպանող (օձ)։
Հայրակոչ լինիմ. իր Հայրը կանչել. 2 պա-
պա տէր չաղըրմանալ։
Հայրահալած լինիմ. իր Հայրը Հալածել։
Հայրանամ. չ. Հայր ըլլալ։
Հայրանարգ, ի } ա. իր Հայրը անարգող։
Հայրանարգող }
Հայրանենգող. ա. Հայրը խաբող։
Հայրանման. ա. իր Հօրը նման։
Հայրանչորհ. ա. 'ի հօրէ Հաւատացեալ։
Հայրանուն, ուան, անց } ա. 1 իր հօրը ա-
Հայրանունական, ի, ից } նունը ունեցող,
– 2 հօր անունը մէջ բերող բառ կամ
մականիկ բառ քերականաց։
Հայրաշարժ. ա. յԱստուծոյ Հօրէ շարժած՝
առաջ եկած՝ ծննդեանէ կամ բդեմամբ.
Ոգին որպէս ազբիւր յայտնէ, և Հոգի ո-
պէս վտակ՝ գնա՝ ծուլ։ [պատուիրած։
Հայրապատուէր. ա. Հօրմէն՝ առաջնորդէն
Հայրապատուիրատ. ա. Հօրմէն պատուի-
րուած։
Հայրապետ, ի, ից. գ. նահապետ, և պա-
տրիարգ, Հայր Հարանց, նախնեպատ, արք.

եպիսկոպոս, կաթողիկոս, պապ, քահանայապետ։
Հայրապետարար. մ. Հայրապետի պէս։
Հայրապետախումբ. ա. Հայրապետաներէ ժողովուած։
Հայրապետական. ա. Հայրապետի յատուկ։
Հայրապետանամ. ա. Հայրապետ ըլլալ։
Հայրապետանոց } ի, աց. գ. բնակարան և
Հայրապետարան } աթոռ Հայրապետի։
Հայրապետութիւն. գ. նահապետութիւն, պատրիարգութիւն, քահանայապետութիւն։
Հայրապէս. ա. Հայրաբար։
Հայրասէր, սիրի, բաց. ա. իր Հայրը սիրող։
Հայրասպան, ի, աց. ա. իր Հայրը սպաննող։
Հայրասպանութիւն. գ. իր Հայրը սպաննելը։
Հայրասանջ, ի, ից. ա. իր Հօրը տանջանք կամ նեղութիւն տուող, Հայրասպան։
Հայրաստաց. ա. իր Հայրը ատեցող, և պատահական տիւշման։
Հայրատունկ. ա. յԱստուծոյ Հօրէ տնկած։
Հայրատուր. ա. Հայրենատուր։
Հայրափափաք. ա. իր Հօրը փափաքող։
Հայրենագիր. ա. Ի նախնեաց գրուած։
Հայրենագիրք } գրկի, կաց. ա. Հօրենական
Հայրենագրուիք } ժառանգութեէ գրուած։
Հայրենաժառանգ. գ. Հօրը ժառանգ։
Հայրենական, ի, աց. ա. Հօրենական, ծնողական, պապենական, բուն Հայրենացը։
Հայրենակատար. ա. Հօրը կամքը կատարող, կամ բուն Հօրը յատուկ։
Հայրենամիակ. ա. Հօրմէն մնակուած։
Հայրենասէր. ա. իր Հայրենիքը և ազգը սիրող։
Հայրենատուր } ա. Հօրմէն և Ի նախնեանց
Հայրենատուրանգ } աւանդած, Հօրենական։
Հայրենեան. ա. Հայրենի։
Հայրենի, նուոյ, նեաց. ա. Հօրը կամ նախնեաց յատուկ, Հօրենական, պապենական, հին, բուն, իւրը. ֆ փէտէրի, ասլ, զաֆըր։
–Հայրենիք. գ. 1 Հօրենական բաներըը, ժառանգութիւն – 2 իւ աֆֆիներըը. ֆ աֆեալար ատէթլէր։ – 3 իր Հայրենիքը, երկիր, երկինք. ֆ վաթան։
Հայրիկ. գ. իմ Հայրիկս. ֆ պապալըգ։
Հայրորդի, գուոյ. ա. որդւոյ տէր։
Հայրութիւն. գ. 1 ծնողութիւն մարմնաւոր կամ հոգևոր, և աստուածայինը – 2 նահապետութիւն։ – 3 արքայութիւն։ – 4 քահանայապետութիւն հրեշտակաց։
Հայրունակ. ա. Հայրական։
Հայրունեան. ա. Հօրենական։
Հայրօրէն } մ. ա. Հայրաբար, Հայ-
Հայրօրէնաբար } րական. ֆ պապականէ, փէտէրանէ։
Հայց. գ. 1 խնդիրք, քննութիւն։ – 2 քննող։
Հայցական, ի, աց. ա. ուզելը ցուցընող՝ հոլով։
Հայցելի. ա. ուզած բաներ։
Հայցելութիւն. գ. աղաչելով ուզելը։
Հայցեմ, նցի. ն. 1 աղաչելով ուզել, խընդրել. ֆ ռիճի՛մէք։ – 2 ուզել, կամիլ. ֆ իսթէ՛մէք։ – 3 փնտռտիլ. ֆ արամագ։
Հայցուած, ոյ. մանաւանդ } գ. խնդրուածք,
Հայցուածք, ծոց } աղաչանք. ֆ ռիճէք։
Հայցումն, ցման. գ. 1 խնդրելը, խնդիրը։ – 2 քննութիւն. ֆ թէֆթիշ։ – 3 դիտակ նպատակ։
Հայօրէն. ա. Հայերէն։
Հան. գ. Հանի, մամ. ֆ պէշխիւք անառ։
–Հան. մանուկ, օրպէս Համ, կից։
Հանածոյք, ծոյից. գ. Հանք, հրահանելիք. ֆ մաատէն։
Հանանիմ. կ. ջ. դուրս Հանուիլ, ելլել։
Հանապ. գ. մեծ՝ լայն գաւաթ։
Հանապազ. մ. շարունակ, ամէն անգամ, ամէն իմիր. ֆ տայիմա, հէր տայըմ։
Հանապազաբար. նոյն ընդ վ։
Հանապազաբուղխ, կամ բուխ. ա. միշտ բխող՝ վազող. ֆ տայիմա ագար։
Հանապազազնաց. ա. որ միշտ կը քալէ՝ կը վազէ կ՚երթայ. ֆ տայըմ՛ ազար՝ Եիւրիւր։
Հանապազազգոյշ. ա. միշտ զգուշաւոր։
Հանապազաթիռիչ. ա. միշտ գէպ ի վեր թռչող։
Հանապազաթոյս լինիմ. միշտ խօսակցիլ։
Հանապազածին. ա. որ միշտ կրծնի՝ գոյանայ։
Հանապազական. ա. շարունակ, ամէն օրուան։
Հանապազակիր. ա. մ. միշտ վրան կրող՝ կրելով։
Հանապազակոծ. ա. միշտ չարչրկող՝ ծնծղող, ծնծկուող։
Հանապազակռիւ. ա. միշտ կռուող։
Հանապազահիւանդ. ա. միշտ հիւանդ։
Հանապազահոս. ա. միշտ վազող. ֆ տայիմա ագար։
Հանապազամեռ } ա. 1 միշտ մեռնող՝ Հրեշ-
Հանապազամեռիկ } տող վասն Աստուծոյ։ – 2 միշտ մեղքով մեռած։
Հանապազամուխ. ա. միշտ խրուած՝ գործի։
Հանապազաչարչար. ա. միշտ չարչարուող, բան քաշող վասն Աստուծոյ։
Հանապազաջան. ա. միշտ ջանացող՝ աշխատող։
Հանապազաթախանձ. ա. որ միշտ կ՚շատ կը խնդրայ։
Հանապազատատուած. ա. մ. միշտ բազկատարած։
Հանապազաւուռ. ա. միշտ աչքի առջև։
Հանապազափակ. ա. միշտ գոց՝ գոցած։
Հանապազափոխ. ա. միշտ փոխոխական։
Հանապազերգ. մ. ա. Հանապազ։

Հանապազորդ, ի, աց
Հանապազորդեայ
Հանապազորդեան } ա. շարունակ, ամէն օրուան. ֊ հէր կիւնդ. լիւք ։

–Հանապազորդեան. ա. օրըստօրական և շաբաթաւուր. ֊ նէ սպէ՛ղի։

Հանապազորդեմ, եցի. չ. ն. շարունակել, անդադար ընել, յարատեւել

Հանապազորդութիւն. գ. շարունակութիւն, յարատեւութիւն. ֊ միւսանվէմէ, իմէ գայիւս։

Հանապազորդօրեայ. ա. Հանապազօրեայ։

Հանապազօր. մ. ամէն օր, օրէ օր. ֊ հէր կիւնդ [կիւնդիւք։

Հանապազօրեայ. ա. ամէն օրուան. ֊ հէր

Հանգամանք, նաց. գ. պարագայք, վիճակ, եղանակ, պատճառք, իմէութիւն, քննութիւն, կերպ, որպիսութիւն. ֊ հալ էհ. վալ, իմարզ, վէճէ, սէպէպ, մսլ, ուսուլ։

–Ցամենայն հանգամանս. մ. ամէն կերպով։

* Հանգամանել. գ. սէր, փափաք։

Հանգանակ, ի, աց. ֊ գ. մէջ գրած բաժին, գլուխ գրածոյ, գրաւ, դաշն, միաբանութիւն. ֊ խոստաս, հէրիֆանէ, փայ, հիսէ, նէբիւն, ՀԷմ, շարիմ։ – ֊ ա. մասնակից, գործակից։

–Հանգանակ հաւատոյ. հաւատամք։

Հանգանակակից. ա. անդամի ընկերը. ֊ փոխանակաշ, եարան նօլտաշ։

Հանգանակապատ. գ. անդամի ընկերներուն գլխաւորը. ֊ հէրիֆանէ փիրի։

Հանգանակապէս. մ. հանգանակ ընելով։

Հանգանակաւոր. ա. հանգանակով եղած։

Հանգանակեմ, եցի. ն. չ. մաս մը դնել, ընկերանալ, միաբանիլ, ժողվիլ, ժողվիլ։ համաձայնուիլ, իլ։

Հանգանակից. ա. Հանգանակակից։

Հանգանակութիւն } գ. ընկերութիւն, դաշ
Հանգանակցութիւն } նակցութիւն։

Հանգէտ, գիտի, ութ կամ տաց. ա. ֊ նման, հաւասար, համաձայն. ֊ իմպզը, հէմիշնան – ֊ նոյնչափ։

Հանգէտակաւոր. ա. Հանգիստաւոր։

Հանգէտահատակ. ա. հատակակից։

Հանգէտամանակ. ա. տարեկից։

Հանգէտընթեաց. ա. մ. զուգընթեաց, միանգամայն։

Հանգիստ, գտանան, կամ տի, իցի. գ. ֊ հանգչիլը, դադրիլը։ հանգստութիւն. ֊ բահաթ – ֊ ընակութիւն. ֊ մէքանա – ֊ քուն. ֊ ուղղուշ – ֊ մահ. ֊ էօղիւմ։

–Հանգստանան ժամ կամ ժամադրութիւն. Ննջեցելոց պաշտօն։

–Հանգստանան շարականն, կամ աւետարանն.

–Հանգիստ. գերեզման. որ և Պիւր հանգըստեան։ [մինեղը։

–Հանգիստ. բանին վերջը, արեւուն մտնելը

–Հանգիստ. ֊ տագմանի փոփոխութիւն. կամ այժմ և միշտ և յաւիտեան. – ֊ ազօթից երկրորդ մասը՝ խաղաղութիւն տալով։

–Հանգիստ. կառաւարութիւն Աստուծոյ հանդիպ, մեր բաղձանքին լրումը, երանութիւն երկնից։

Հանգիստաւոր. տ. Հանգստաւէտ։

Հանգիստաբար. մ. հանգստաբարձ, նոյնչափ։

Հանգիստագոյն. ա. խիստ նման։

Հանգիստագօր. ա. որ նոյնչափ կը գօրէ։

Հանգիստաբիւ. ա. նոյնչափ բնաւոր։

Հանգիստակ. տ. Հանգէտ։

Հանգիստական. ա. ազէկ յարմար։

Հանգիստակալոց. տ. Հանգիստագօր։

Հանգիստակիւս. տ. Հանգստակիւս։

Հանգիստահատակ. տ. Հանգէտահատակ։

Հանգիստահատատոր. ա. բոլորովին հանգստատր. ֊ պատպարատպար։

Հանգիստհրնշտական. ա. հրնշտականմանի։

Հանգիստմանակ. տ. Հանգէտամանակ։

Հանգիստմէտ. ա. հանգստաբար, զուգակշիռ։

Հանգիստանամ, ացայ. չ. հանգստանալ, նրմանիլ։

Հանգիստանիւթ. ա. կերպով մը հանգստաւոր։

Հանգիստապատիւ, տուի, տուաց. ա. պատուականից. հանգստաւոր կամ նոյն պատուով. ֊ պիր փայէտէ։ [գաւանեցի։

Հանգիստապատում. ա. միաբան պատմուղ,

Հանգիստապարտ. ա. միակերպ պարտաւոր։

Հանգիստատուած. ա. ֊ Աստուծոյ նման սնոտուած, կիսատուած բուած։ – ֊ ատուածավայելուչ։ [կան։

Հանգիստատուածական. նմ ատուածավայելուչ։

Հանգիստատիպ. ա. օրինակին նման։

Հանգիստապագ. ա. նոյնչափ շուտ։

Հանգիստաւոր. ա. նման։

Հանգիստափառ. ա. հանգստաւոր փառօք։

Հանգիստընթեաց. տ. Հանգէտընթեաց։

Հանգիստութիւն. գ. հանգստութիւն, նրմանութիւն։

Հանգնում, գնայ. տ. Հանգչիմ։

Հանգոյն. ֊ նմ. նման, պէս, բան. ֊ պէն գէր, փէզաւիք, կիպի։ – ֊ մ. նմանապէս, նոյնպէս, գրնեթ։ – ֊ գ. նմանութիւն։

–Հանգոյն, հանգոյնք. ա. նման, նոյնպիսի։

Հանգոյց, ուցի, իցք. գ. հանկուց. հանկուրց, կապ. ֊ պազ, պէնտ, տիւյիւմ, իլմէք։

–Հանգոյց. գ. Հի փոխելու տեղ. ֊ մէնզիլհանէ։

–Հանգոյց. ա. կնճռած, կռնճմռած, քակկելը գժար. ֊ իլմէքլի՝ չէօզմէի կիւնի։

–Հանգոյց. Հայնի խազ մը։

Հանգունակ
Հանգունական
Հանգունակացեալ
Հանգունակեալ } ա. նման, նմանական, նման գտնուելով։

Հանգըստակատիպ. ա. Հանգստատիպ։
Հանգստակի. մ. նմանագէս։
Հանգստակիմ. չ. նմանիլ։
Հանգստակից } ա. նմանակից։
Հանգստակցեալ }
Հանգստակցութիւն. գ. նմանակցութիւն։
Հանգստանման. ա. քոլորովին նման։
Հանգստապատիւ. ա. Հաւասարապատիւ։
Հանգստապէս. ա. Հանգստակից։
Հանգստատիպ } ա. նման, հաւասար։
Հանգստաւոր }
Հանգուչն. ա. մ. 1 զգուշաւոր, ամիտ, զուսպ, հանկուրցած։ 2 զգուշութիւնամբ, զսպելով։
Հանգուցանեմ, գուցի, գո՛. ն. 1 հանգչեցընել։ 2 բահաթիլանտրմանգ։ 3 լլնցընել։ 4 պիղիրմէք։ 5 տնդապարել։ 6 նէրկէշտիրմէք։ 7 հեռացնել։ 8 կնօմմէք։ 9 ևրկնից արքայութիւնը տանիլ։ 10 Ջէննէթիվ կէօթիւրմէք։
– Հանգուցեալ, եղոյ, ոց. վախճանած, ոտրըմած հոգի։ 2 կէչմիշ, մերհում. բահմէթլու
Հանգուցիչ, ցչի, չաց. ա. Հանգչեցընող։
Հանգչարան. ա. Հանգստարան։
Հանգչիմ, գեայ, գիր, գուցեալ. չ. 1 յոգնութիւն առնուլ, տնդ մը իջնալ նստիլ, պառկիլ։ 2 բահաթի օրմանգ, նման կէչմէք։ – 2 լմընալ. դադրիլ։ 3 պիղիմէք, տուրմագ։ – 3 վախճանիլ, ննգուիլ, արքայութիւն երթալ։ 4 կէչինմէք, կէօմիւլմէք, Ջէննէթիվ կիրմէք։
Հանգստաբեր. ա. 1 հանգիստ բերող։ – 2 դիւրաւ տարուած։ [խաստ
Հանգստագոյն. ա. աւելի հանգիստ, անաշ
Հանգստակայ. ա. հանգչելու յարմար։
– Հանգստակայք. գ. գերեզմանն, գերեզմաններուց։
Հանգստական. ա. խաղաղ, հանգիստ։
Հանգստանոց. ի, ացի. գ. գերեզմաններուց, գերեզմանն։
Հանգստասէր. ա. իր հանգիստը սիրող։
Հանգստարան, ի, ացի. գ. 1 հանգչելու տեղ, քնակարան, անկողին, անկոց, նստարան, գիտ, և այլն։ – 2 գերեզմանատուն, տապան։ [լուսիւն առնող
Հանգստարար, ի, ացի. ա. հանգիստ՝ գիւ
– Հանգստարարք (ար.) և Հանգստարարիք (իգ.) (յ. ոճով) հրնայ տղան, գաւրք։ [գաղ
Հանգստաւէտ. ա. խիստ հանգիստ, խա
Հանգստացց. ա. Հանգստանոց։
Հանգրիմ. գ. ոսխիմ ելլը, ամիտ ելլը։
Հանգրիմաձև. ա. ամիտ, սխմած, ժողվուած, հանկուրցած։
Հանգրիմեմ. ևցի. ն. հանկուրցել, ամիտ փնել, ոսխիմ ելլ։ 2 գաստագ պաղլամագ, ի օվլամագ։
Հանգրիմեցուցանեմ. նոյն։
Հանգրուան, ի, ացի. գ. ամիսոն տեղ հանգչելու՝ քաղաք դուրս, հանգստարան հովացն և ոչխարաց, բակ, կայանք։ 2 գօնագ, օթագ, վարըշ, մանտրա [լիմանն
– Հանգրուան նաւացց. նաւահանգիստ։ 2 ի
Հանգարտ, ի, ից. ա. դադրած, քաշուած, հանգիստ, խաղաղ, հնզուկ, լրիկ։ 2 բահաթի, նամուշ, սիրգիւթ։
– Հանդարտ չինիմ. համրներլ, տեղը կենալ։
– Հանդարտ. մ. հանդարտ կերպով, հանդարտիկ [քիչ խօսող
Հանդարտաբան. ա. հանդարտ՝ ծանր և
Հանդարտաբար. մ. հանդարտութեամբ, կամաց ու կամ. 2 նամուշ, բահաթի։
Հանդարտաբարք. ա. հանդարտաբարոյ. 2 նամուշ։
Հանդարտագնաց. ա. մ. կամաց կամաց քալող. վազող. 2 նոթի, նամիձա նիւթիւբ՝ ագար։
Հանդարտագոյն. ա. 1 աւելի հանդարտ– 2 անշարժ, դուբ. 2 տիւմնիւզ, սիւտ իլիման, գայմագ կիպի (առ.)։– 3 մ. աւելի հանդարտութեամբ, հնզութեամբ։
Հանդարտագնաց } ա. (յ. ոճով) հան
Հանդարտագնաց } դարտ, խաղաղ (նաւահանգիստ)։
Հանդարտական. ա. Հանդարտ։
Հանդարտահնաւ. ա. Հանդարտագնաց։
Հանդարտաձայն. ա. կամաց ձայնով։
Հանդարտաձև. ա. Հանդարտ։
Հանդարտանամ, ացայ. ո. Հանդարտիմ։
Հանդարտապէս. ա. Հանդարտաբար։
Հանդարտասիրտ. ա. հանդարտ սրտով։
Հանդարտատեսակ. ա. Հանդարտ։
Հանդարտացուցանեմ. ա. Հանդարտեցուցանեմ։ [վաղ Նեւրիւյէն
Հանդարտաքայլ. ա. հանդարտ քալող. 2 նա
Հանդարտեմ, եցի, եա, եալ. չ. 1 հանդարտիլ, խաղաղիլ, հանգչիլ, դադրիլ. 2 տինլինմէք, գարար վլիմէք։ – 2 դիմանալ, կրնալ քաշել, համրներլ. 3 տայանմագ, տապր էթմէք։
Հանդարտեմ, եցի, եա } ն. հանդարտեցուցանեմ, ցուցի } տնդրնել, դադրնցընել. 2 տինտիւմէք, իմ էտպին էթմէք։
Հանդարտեցուցիչ. ա. հանդարտեցընող։
Հանդարտութեամբ. ա. հանդարտ քալող։
Հանդարտիկ. մ. ա. հանդարտաբար, հանդարտ
Հանդարտութիւն. մ. հանդարտութեամբ
Հանդարտականն. ա. բարոյական, վարուց հանդարտեցընող
Հանդարտութիւն. գ. 1 հանդարտ կենալը, խաղաղութիւն, առանձնական կեանք, հն

գութիւն. ֊ էմինէնք, հուզմունք, տագնապ֊ լիք, սիգբիթ։ – 2 ջրի անշարժութիւն, հաւասարութիւն. ֊ տիւզկիւք, սիւռ իլի֊ մանըզդ։

Հանգարտանալ, տման. գ. Հանդարտիլը, խաղաղիլը։

Հանգարտօրէն. տ. Հանդարտաբար։

Հանգերձ, ի, ից. գ. 1 հագուստ, զգեստ, լաթի, քուրջ, շոր. ֊ էսվապ։ – 2 զարդա֊ րանք, հանգերձանք, պատրաստութիւն. ֊ իւագըմ, ազըրլըզդ։

Հանգերձ. նախ. մէկտեղ, հետը. ֊ պիլէ, իլէ, պէրապէր։

Հանգերձագիւք. գ. լաթիներէնի համար

Հանգերձագործ. տ. Հանգերձարար

Հանգերձակապուտ. ա. իւալըզդ, մկվացը֊ նոզդ

Հանգերձան, ի, անք, անաց. գ. պատրաս֊ տութիւն, կամ կարասի, զարդարանք, բա֊ ղադրութիւն, կերպ. ֊ իւէտաբիզդ, հագըր֊ լըզդ, միւհիմմաթ, իւէրպէյէ։

Հանգերձանի, նոյ. գ. լաթիներէնք, զգես֊ տներէնք։ [գուռն սրգուած։

Հանգերձապանձոյ. ա. զարգասէր, հա֊

Հանգերձապատած. ա. լաթիները պատրա֊ տած, պատատող (դիւանչոր)։

Հանգերձապահ, ի, աց. գ. ֊ լաթիներէ֊ նաց վրակնցու, ալրքունաց հագըրար֊ պան, գանձապահ. ֊ գանձանձր պաշը, վէքիլ խարճ, խամընէտար։ – 2 տեսուչ, խնամակալ։

Հանգերձապահութիւն. տ. Հագարապետութիւն

Հանգերձատարած. ա. մ. լաթիները փռած, փռելով։

Հանգերձաբար, ի, աց. գ. գերձակ. ֊ իւէրզիւ։

Հանգերձաւորեմ. տ. Հանգերձեմ։

Հանգերձաւորութիւն. գ. բան գործ. ֊ իշ, խոմէվ։

Հանգերձեալ. տ. Հանգերձեմ, խմ։

Հանգերձեցնել. տ. Հանգերձեմ։

Հանգերձեմ, եցի. ն. շահել շահըտել, օրի֊ նել, պատրաստել, ամէն պիտոյիք համ֊ բայ հանել. ֊ հագըրլամագ, իւագըմ իւէ֊ տաբիք կէօրմէք, իւագմագ, տիւգմէք տիւ֊ գէմիք, տօնաթմագ։

–Հանգերձիմ, եցայ. յ. պատրաստուութիւն տեսնել. ֊ հագըրլանմագ, գուշանմագ։

–Հանգերձիմ. Հանգերձի, էր, ձեալ է. ընդ֊ լու ըլալ, ըլլալու վրայ. ֊ էտէձէք օլմագ, պատրագ, օլմալը։

–Հանգերձեալ, եղոյ. եալք, եղոց. ա. գ. գալիք, ըլլալիք. ֊ օլաճագ, կէլէճէք, ան֊ ըէմի֊ միւթալիգ։

–Հանգերձեալ պատմուճան, խուռնկ, պա֊ տարագ. սրտնած կամ փախնոցդ զգեստ, ազէկ կերպով բաղադրած խառնկ, առաս֊ սրտով ընծայած բաներ։

Հանգերձիկ, ձկի, կաւ, կոց. կամ ձկան. գ. խեղճ՝ անզարդ հագուստ, հագստիկ, լաթիկ. ֊ պայաղը էպապաճըգ, բուպաճըգ։

Հանգերձիչ. ա. պատրաստող, շտկըտող, ընող։

Հանգերձութիւն } գ. պատրաստութիւն.
Հանգերձուածք, ձման } ֊ իւէտաբիքդ։

Հանգէպ, դիպի կամ պոյ, պոջ, դէպք, դէպս. ա. գ. մ. 1 պատշաճ, յարմար. ֊ միւնասիպ, ուչկուն։ – 2 յարմարութիւն։

–Հանգէպ. նախ. դիմացը, դէմը, առաջը. ֊ գարշը, գարշըմընտա, էօնիւնտէ, էօնիւնէ։

–Ի հանգէպ. Ի հանգիպէ. նոյն։

–Հանգէպ. Ի հանգիպոջ, կամ պոյն. մ. դիմացը, դիմացէն. ֊ գարշըտա, գարշըտանո։

–Հանգէպ. մ. ուղղակի։

Հանգէպուղիղ. տ. Դ֊ պուղիղ։

Հանգէս, դիսի, սից. գ. ՙի անսիլ համօրէն բազմութեան՝ քննութիւն, փորձ, պատաս֊ տան, ցոյց մը, դիտաւորութիւն, համար տա֊ լը կամ առնուլը, գումար իւուդ. ֊ իւէֆ֊ իմիչ, իւէձրիպէք, փիւրսիչ, տիվան, խա֊ պոխ, հիսապ, ձէմի։

–Հանգէս. 1 տեսարան. ֊ սէյիր մէյտանը։ – 2 տեսարանի մէջ նոյն կոչնութիւն. ֊ տէյիւշ, խէլխ լիգը։ – 3 հասարակաց օ֊ րախնութիւն, ժողովրդական ֊ զինչէֆ, ալայ։ – 4 յայտնի ըլլալու գրուածք, պատա֊ մութիւն, ձևա։ – 5 ապացոյց։

–Ջհանգէս առնում. 1 քննել տեսնալ։ – 2 փորձով հասկընալ։

–Ի հանգիսի անցուցանեմ (զքօրս) ն. բաղ֊ մութեան առջև զինուորաց փորձ ընել

Հանգիմանեմ. տ. Սանդաձնամ։

Հանգիպաբերիւք. գ. դիմացի բերիք։

Հանգիպական. ա. դիմացը եղած՝ նկած։

Հանգիպակիւռ. ա. Ձիշտ դիմացովը։

Հանգիպահայեաց. ա. դիմացը անսուռոզ։

Հանգիպանամ, ացայ. տ. Հանդիպիմ։

Հանգիպաւորութիւն. տ. Հանդիպուածք։

Հանգիպեմ, եցի. տ. Հանդիպիմ։

Հանգիպեցուցանեմ, ցուցի. ն. Հանդիպեց֊ նել, մտնդցնել, յարմարցընել։

Հանգիպի. դիմագ. 1 կը պատահի, դիպուած կ՚ըլլայ։ – 2 կը պատշաճի, կը յարմարի։

Հանգիպիմ, եցայ, եալ, եալ. յ. 1 պատա֊ հիլ, դիմացը գալ, դպչիլ, զարնուիլ. ֊ բաատ կէլմէք, չագըշմագ, ուզգուշմագ։ – 2 նպատակին՝ վախճանին հասնիլ, գըտ֊ նել՝ առանալ ազէկ կամ գէշ բան մը։ – 3 (բաս յ. ուձոյ) ըլլալու գանուիլ է. ֊ սլ֊ մագ, պուլունմագ, էօյլէ ոիը։

Հանգիպող. տ. Դիպող։

–Հանգիպող միաք. ազէկ գուշակող՝ մա֊ կաբլագ։

Հանդիպողաբար. մ. պատշաճաբար։
Հանդիպողական. ա. յարմար։
Հանդիպողութիւն. գ. 1 պատշաճողութիւն, յարմարութիւն։ – 2 գիւտ մեռց, աղէկ գտուածներ։ – 3 ուղածին հանդիպիլը։
Հանդիպութիւն. գ. 1 պատշաճութիւն։ – 2 դիպուածք։ – 3 դիմադէմ նայուածք։
Հանդիպումն, ումանց. գ. 1 հանդիպիլը։ – 2 դիմացը ելլելը։ – 3 հանդիպիլը, գտնելը։ – 4 դիպուած, պատահմունք։
Հանդիսաբանեմ. չ. առննաբանիլ։
Հանդիսաբանութիւն. գ. առննախօսութիւն։
Հանդիսագոյն. ա. երեւելի։
Հանդիսադիր, դրի. գ. 1 հանդիսին գլխաւորը յորդորող և վարձատրող յաղթողներուն։ – 2 գլխաւոր յաղթող։
Հանդիսազրութիւն. գ. կարձութիւն. տ խիտիկը։
Հանդիսական, ի, աց. ա. գ. 1 տեսնող. տ սէյիրձի։ – 2 խաղացող. տ օյունձի, վէճհլման։ – 3 հանդիսաւոր բան մը. տ մէյտանտա օլան շէյ, զիւննէմլիկ։
Հանդիսակատար. ա. բազմութեան ծախքով եղած։
Հանդիսակիր. ա. Ձգնող, Ձգնողական։
Հանդիսակից, կցի, ցաց. ա. 1 մանաւանդ աշխատանաց՝ կարձութեան։ – 2 գործակից։ – 3 մէկտեղ Ձգնութիւն ընող։ – 4 գէմ խօսողը. տ հասխի – 5 պաշտպան։
Հանդիսակցեալ } ա. Հանդիսակից և
Հանդիսահաւասար } գոյ։
Հանդիսահրաշ. ա. Հանդիսին մէջ զարմանալի։
Հանդիսայայտեմ. ն. Հանդիսի մէջ յայտնել։
Հանդիսայարգար. ա. Հանդիսի մէջ երես Ձգմկցընող։
Հանդիսասամաւայ. չ. 1 հրապարակի մէջ կարձութիւն ընել. տ մէյտանա չըգմագ, սէյիրձիգը, իշ կէօրմէք՝ պէ Ձըրմէք, խիստ պուլտնմագ։ – 2 Հանդիսի մէջ մնալ. տ ալայա զիւննէմէ կիրմէք։ – 3 ջանալ, ձեռք գարնել։
Հանդիսատես. ա. Հանդիսագիր։
Հանդիսափառ. մ. հրապարակաւ, բազմութեամբ, միաբան։ [սէր, Ձգնասէր։
Հանդիսասէր, սիրի, րաց. ա. առաքինասէր։
Հանդիսատեսանեմ. գ. տեսնել Հանդիսի. տ սէյիրձի մէյտանը։
Հանդիսատես, ի, աց. ա. Հանդէսը տեսնող. տ սէյիրձի. հալգ։
Հանդիսաւորեմ, ի, աց. գ. 1 տեսարան, խորհրդարան, ժողովարան, տեսան. տ մէյտան, մէճլիզ, տիվան։ – 2 նպատակ և ընդունարան մեծ խորհրդոց։
Հանդիսաւորաբար. ա. յորդորող՝ սիրտ տուող կորձ'նելու։
Հանդիսացուցանեմ, ցուցի. ն. հրապարակը Հանել, բազմութեան երեւցընել, քննել, համրել։ [տուող։
Հանդիսացուցիչ. ա. Հանդէս Հանող, սիրտ
Հանդիսաւոր, ի, աց. գ. 1 ինչ որ Հանդիսով և բազմութեամբ կ'ըլլայ։ – 2 հրապարակը ելլող կորձիձ, նահատակ, Ձգնաւոր, առաքինի։
Հանդիսաւորիմ, ընալ. ա. Հանդիսանամ։
Հանդիսեմ. ն. չ. կարձութիւն ցուցընել։
Հանդիսեցուցանեմ. ա. Հանդիսացուցանեմ։
Հանդիսօրէն. մ. Հանդիսով, բազմութեամբ։
Հանդոյժ. ա. համբերող, դիմացող։
Հանդուրժական. ա. դիմանալու։
Հանդուրժեմ, եցի. չ. ժոյժ ունենալ, դիմանալ, կարենալ՝ կրնալ քաշել, համբերել. տ տայանմագ, չէքէ պիլմէք, սապր էթմէք։
Հանդուրժողական. ա. Հանդուրժական։
Հանդրին անդունդք. Ագրիական ծով. տ Վէնէտիկ տէնիզի։ [տ պօշանմիշ։
Հանեալ, նելոյ, ոց. ա. գուրս ըրած (Ձնիկ).
Հանելի, լւոյ, լեաց. ա. Հանող։
Հանելուկ, ուկք. գ. 1 առեղծուած. տ պիլմէճէ։ – 2 բնթնի չվայլած խօսք. տ ապէս լսպըրտը։
Հանեմ, Հանի, Հան, Հանէք, Նեալ. ն. 1 գուրս Հանել. տ չըգարմագ։ – 2 Ձեռքէն խլել, առնուլ, վերցընել։ – 3 բաժին Հանել, մատուցանել, նուիրել. տ տունմագ։ – 4 վերածել, դարձընել – 5 տարածել, հռչակել, բամբասել։ – 6 տանիլ բերել։ – 7 Հնարել, գտնալ – 8 գուշակել, մարգարէանալ։ – 9 զինք քաշել։
–Հանեմ ընդ առաւ. Ձրէ անցընել։
–Ի վեր Հանեմ. յայտնել, պատմել։
–Հանեմ զպատանառս առ ոք. բանը՝ յանցանքը ուրիշի վրայ Ձգել։
–Հանեմ յայլ լեզու. թարգմանել։
–Ցինքն Հանեմ. յափշտակել։
–Հանեմ յուժեքէ. տարտարցընել մէկէ մը (բան մը կամ մարդ մը)։
–Հանել կանանց զյօնսն. ընթուի չինել տալով։ [նել փափաքով մը։
–Հանեմ զսիրտ ուրուք. սիրտը խլտըրըլը-
–Հանեմ աւուրս կամ զդիշերն. անցընել։
–Հանել Ձեռնադարձի կամ գրան. դէպ'ի մէկտեղ մը տանիլ, նայիլ, ելլել։
–Հանեմ իրաւունս. իրաւունք ընել։
–Հանեմ ընդ գլուխ՝ ընդ կատարած՝ ընդ նա. պատժել – տնա և 'ի բառան՝ Գլուխ, Նպատակ, և այլն։
–Հանելագ. ա. Հանածոյք։
Հանի, Նոյ կամ Նոյ } գ. մատ, հօրը կամ
Հանիկ, Հանկան } մօրը մայրը. տ պէպ-

իւք անու, նէնիկ։
Հանիչ. ա. Հանող։
Հանկանակ. տ. Հանգանակ։
Հանկրիհնեմ. տ. Հանգրիհնեմ։
Հանձար, ոյ, ոց, կի՛ իւ, ից. գ. 1 խելք, խելացութիւն, խելք բանեցընելը, հնարք, հնարտութիւն, գիտութիւն, իմաստութիւն. 2 ազգ, ցեղ, մարմին, էակ։ — 1 ծաղկ միտք, խորհուրդ։
Հանձարաբանութիւն. գ. խելքէ հնարած բան։
Հանձարաբար. մ. խելքի, խելքով։
Հանձարագէտ. ա. խելացութիւն գիտցող։
Հանձարագիտութիւն. տ. Հանձար։
Հանձարագոյն, գունի, ից. ա. աւելի խելքի տէր։
Հանձարագրութիւն. գ. խելացի գրուածք։
Հանձարաբոյց. ա. նոյն խելքով [կատ։
Հանձարաբորբ. ա. անխելք, խելքը պա-
Հանձարախոյզ. ա. խելքի հետևէ ընկնող։
Հանձարական. ա. խելացի (գործ, և գործող)։
Հանձարանոց. ա. խելքի տէր. 2 ազգ։
Հանձարամիտ
Հանձարայեղ
Հանձարաշաւոտ } տ. Հանձարող։
Հանձարամտութիւն. գ. խելքի տէր ըլլալը։
Հանձարաշարժ. ա. որ խելքով կը շարժի։
Հանձարապետ. ա. խիստ հանձարող։
Հանձարասէր. ա. խելքի բան սիրող, իմաստասէր։
Հանձարասիրաբար. տ. Իմաստասիրաբար։
Հանձարասիրութիւն. տ. Իմաստասիրութիւն։
Հանձարաքանչ. ա. զարմանալի խելքով։
Հանձարաչնաս. ա. վնասակար հնարտար։
Հանձարաւոր. ա. մ. 1 խելացի. — 2 խելքով։
Հանձարաւորեմ. ն. թնդլադրել, միտքը ձգել։
Հանձարգիտութիւն. տ. Հանձար։
Հանձարող, ի, աց. ա. 1 ազնիկ խելքի տէր, իրաւ ջրնէ խելացի, իմաստուն, բանիբուն. 2 ազգ, ցեղ պիկիր, ալիմ, իլիմաար, աբիջ. — 2 ուր որ խելք կայ, խելքի բան։
Հանձարոզաբար. տ. Հանձարաբար։
Հանձարոզագոյն
Հանձարոզոյն } տ. աւելի՝ շատ խելացի։
Հանձարոզական. տ. խելացի բան։
Հանձարոզականապէս. մ. խելացութիւն, գիտութեամբ։
Հանձարոզապէս. մ. խելքով, խելքի, խոհեմութեամբ. 2 ագիմանէ։
Հանձարոզութիւն. գ. խելացութիւն, խելք։
Հանձարում, եցի (ն. խելքով գտնել, հնարել, Հանձարիմ } Հանձարիմաստ } տ. խելացի, բարակ խելքի բան։
Հանձարիչ. տ. խելք բանեցընող, հնարտող, բան գտնող։
Հանձարտղական. տ. Հանձարական։
Հանձարութիւն. գ. իմաստասիրութիւն։
Հանձարսէր. տ. Հանձարասէր։
Հանուիք, նիի, ից. տ. Թանուիք։
Հանուշ, նայ, նիր. տ. Հինուշ։
Հանուշն, նման. գ. Հանելը ելլելը։
Հանուր, նոյ, նուրբ, նուրբ, նուրբ, նուրբ. տ. ընդհանուր, բոլոր, ամէն. 2 հէք, պիտիութիւն։
Հանրաբար. մ. բոլորը մէկտեղ։
Հանրակայք, յից. գ. Նստուածոյ ամէն արարածք։
Հանրական, ի, աց. ա. ընդհանրական, բոլորական, հասարակաց։
Հանրականագոյն. ա. ընդհանրագոյն, ընդարձակագոյն։
Հանրականապէս. տ. Հանրաբար։
Հանրահանգէտ. ա. ամէն կերպով նոյն։
Հանրահոգչակեմ, եցի. ն. չորս դին քարոզել։
Հանրամտածեալ. չորս դին պատած։
Հանրապէտ. տ. Հանրաբար [տէն։
Հանք, քաց. գ. Հրահալելիք, մետաղ. 2 մաշ. ա. Հաշած մնացած, նիհար։
Հաշանք, նաց. գ. Նիհարութիւն, սակաւութիւն։
Հաշեմ, եցի. ն. } Հալել մնշել, Հալիլ մաՀաշիմ, եցայ. կ. շ. } շիլ. 2 էրիմէք, էրիմէք, խրթրալանմագ, զայիճիչէնմէք։
Հաշիւ, շուի. գ. Համար, առնելիք տալիքը, տեսնելը [թիւն, բաղդատութիւն։
— Հաշիւ ընդունիլ եան. Ձիշդ հաշիւ, կշռուհաշիւ, ի, ից. ա. (կայ յքէ. ուղղ. և հաշմունք). սախտած, սաստկացու. 2 սագատ, քէմ, տլիլ։
— Հաշիւ մնոք. տալուշ. 2 սէրթէմ։
Հաշխական. ա. սախտութեան յատուկ։
Հաշխանոց տմ. ա. Հաշխ։
Հաշխեցու ցանող. ա. սախտեցընող, վնասող։
Հաշխիմ, եցայ, եալ. շ. սախտիլ, վնասուիլ։
Հաշխոտ. տ. Հաշխ։
Հաշխութիւն. գ. սախտութիւն. 2 սագատալըգ։
Հաշուակից, կցի, ցաց. ա. } ընկեր հաշուի. 2
Հաշուընկեր, ի, աց. գ. } օրինագ։ (Իսկ ամկ. Հաշուակից՝ է նաև կառուակից. 2 կնւլէշէն)
Հաշուխմ, եցայ. հ. 1 համրել. 2 սայմագ։ — 2 սեպել, կարծել. 2 սանմագ։
Հաշուեմ, շմանն. գ. Հալիլ մնշիլը։
Հաշտ, ի, ից. ա. խաղաղ, բարեսէր, մաղաձաէր, նեղոց, քաւիչ, Հաշտած. 2 սագիմ, նավաշ, թաթիլը, պալըչագ։
Հաշտաբար. մ. քաղցրութեամբ, մեղմով։
Հաշտագոյն. ա. աւելի բարեսէր։
Հաշտադրամ. գ. (ս.) ուխտոց, ուխտ դրամոց։

Հաշտական. ա. խաղաղական, քաւչական։
Հաշտարան, ի, աց. գ. 1 քաւարան կամ քաւութիւն ըստ ած կափարիչ տապանակին – 2 հաշտարան, միջնորդ հաշտութեան։
Հաշտարար, ի, աց. ա. հաշտեցնող, միջնորդ քաւութեան։
Հաշտարարութիւն. գ. հաշտեցընելը, հաշտութիւն, քաւութիւն։
Հաշտեմ, եցի. ն. կակղեցընել, սիրտը առնել։
Հաշտեցուցանեմ, ցուցի. ն. 1 նոյն ընդ ինքն – 2 հաշտեցընել երկու կողմն. § պարբերաբար մտ, ուզաշտարմտագ։
Հաշտեցուցիչ, ցչի, չաց / Հաշտեցուցողական } ա. հաշտեցընող։
Հաշտիմ, եցայ. չ. հաշտութիւ. § պարբերմտագ, ուզաշտմտագ։
– Հաշտել արեւս. արեգը մնալ։
Հաշտութիւն / Հաշտումն } գ. հաշտութիւնը. § պարբեր, սուլհ։
Հաչեմ, եցի. չ. հառաչել. § հայդըրմտագ։
– Հաչեմ հառաչեմ. փափաքելով ակն բանալ
Հաչիւն, կամ չումն, չմանւ. գ. հառաչանք, խորին ձայն հոգւոյ ելից։
Հապ. մ. 1 հայտ, ակն, շուտով. § անխոհ – 2 նաքը, անկէ վերջը – 3 երբեմն, անդադար. § կնահ, կնահտա պիր։
Հապա. մ. շ. 1 ապա, նաքը. § փէս, խոհ
– Հայպա. արգ. § էյ, տէյինսի, խոհ։
Հապաղաս, ի. գ. մանր ձիճ ապտուղ. § ուշ ճաղ գէյթիւն [ձիճենի։
Հապաղասի, կամ Հապաղսի. մանր պտղով
Հապճեպ. գ. փութիլը, արտրանք։
– Հապճեպ տամ. փութիլ, փութիացընել, արտրցընել։
Հապճեպ, պիւ, պով. մ. արտրնաք, շուտով. § հէնէն, առէնէ, ախալ թէ ախալ։
Հապճեպեմ. ն. չ. արտրցընել, արտրալ։
Հապտեպ. մ. առէպ առէպ։
Հաջագ. գ. երևոյթ, քօղ, լաչակ. § նաշմագ։
Հաջամ. գ. (արբ.) վարտաւիրպ. § պէրպէր
Հաջեմ, եցի. չ. զօրանալ, ուժգնանալ. § հավլուտագ։
Հաջեցուցանեմ. ն. հաջել տալ։
Հաջիւն. տ. Հաջուիմն [նոպ (չուն)։
Հաջողական. ա. հաջելոյ կարողութիւն ու-
Հաջողութիւն } գ. կարողութիւն, և ներ-
Հաջուիմն, ջմանւ } գործութիւն հաջելոյ. § հավլայրը։
Հառաչ, չք. գ. հառաչանք. § ախուվախ
Հառաչալիր. ա. լի հառաչանօք։
Հառաչական. ա. հառաչելու, ցաւալի։
Հառաչակից լինիմ. միասին հառաչել, ցաւակցիլ։
Հառաչակուլ. ա. առէպ առէպ հևացող։
Հառաչասան. ա. 1 հառաչող – 2 հառաչական։ [վախ։
Հառաչանք, նաց. գ. հնձնդանք. § ախուհ
Հառաչեմ, եցի. չ. ն. հնձել, յոգւոց հանել, ախ ընել. § ինչէմ ինչ, հասրէմ՝ արզու չէքմէք։
Հառաչիւն / Հառաչութիւն / Հառաչումն, չմանւ } գ. տ. Հառաչանք։
Հաս, ի, ից. գ. 1 հասնիլը, հասուննալը. § ինչիմ ինչ, օրմտը – 2 վրայ գալը. § գալուշմտը, կէլմէսի – 3 իրն հասնելիք իրաւունքը, տուրքը, մտը, բաժինը. § կէլիր, հիսաբ, վայ։
Հաս. ա. տ. Հասու, 1։
Հասակ, ի, աց. գ. 1 հասակը, տարիքը. § նաշ, պօյ – 2 բարձրութիւն և չափ տրնկած բանի – 3 չափ ժամանակի, օրերը, գարու – 4 այսչափ տարիք ունեցող մարդ։ – 5 չափ երկայնութեան մարդոյ, և ամէն բանի. § պօյ – 6 բաց ի գլխէն՝ բոլոր մարմինը. § վիճուտ։
– Հասակ գարնայնոյ. գարնանային եղանակ։
Հասակաբեր. ա. մեծնալու չափ առած։
Հասակագէզ. ա. երկայնահասակ. § պօյլու. պօղլու։ [§ նաշը եկրինակ։
Հասակալից. ա. չափահաս (մարդ), տարեց.
Հասակածին } ա. տարեկից. § պօյ-
Հասակակից, կցի, ցաց } տաշ, նաշտաշ։
Հասականա. ա. 1 հասկընալու – 2 հասկընալ կրցող։ [մէլ, պէօս պէօյիւք։
Հասակաչափ. ա. չափահաս. § նաշը ճիչք
Հասակաւոր. ա. 1 չափահաս – 2 երկայն հասակաւ. § պօյլու։
Հասակեայ. ա. չափահաս
Հասակեզ. Հասակող. ա. բարձրահասակ. § ուզուն պօյլու։
Հասանեմ, հասի, հանս, սէք. չ. 1 հասնիլ, ուզած տեղը գալ, վրայ գալ, իրենալ, հանգչիլ. § էրմէք, ինչիմէք, կէլմէք, գալմագ – 2 ուզածը գտնել, հանդիպիլ, ափ ձգել. § պօյլմագ – 3 յաջողիլ վրայ գալ։
– Հասանէ. դիմաց. պիտի ըլլայ, վիճակին, կ'ինկնայ. § օլմաճագ, սանա սիւչէր։
– Հասանեմ չ. հասկընալ, տեղեկանալ, գիտնալ. ար և ասի՝ ի վերայ հասանեմ. § վուգուճ օլմագ։
– Ի վերայ կատարեալ մնաց հասանեմ. կատարեալ միտք ունենալ։ [մէք։
– Հասանեմ. հասուննալ. § օլմագ, ինչիմ ինչ
– Հասնալ ժամ. ներկայ։
Հասանիմ, ասի, սիր, սնալ. ասնելի. չ. հասնել. § ինչիմ ինչ – կր. գտնուիլ, հասկընալի բլլալ, մտքի մէջ սըղմիլ։
Հասանողական. ա. որուն կրնայ հասնուիլ, հասկընալի։
Հասանողութիւն. տ. Հասողութիւն։
Հասարակ, ի, աց, և ուց. ա. 1 կէս կէս և զած. § նաբըմ, նաբը. ար և Հասարակաց

կէտ։ – 2 բոլոր բովանդակ, ամէնը միատեղ։ – Հասարակ պահոց. մեծ պաքին կէսը, միջինք։ – Հասարակ. մանանակից, միաբան, հաւասար, ամէնը մէկ սիրտ, միակերպ, նման. տ պարապարտ, ալէհեվիէ։ – Հասարակ. ըստ սեռի անուն՝ որ ստուի և իզի կը ստուի, և քայ՝ որ ի՛ նեղգործական և կրաւորական։ – Հասարակ. պարզ, սովորական. տ պայտղ։ – Հասարակ, կամ Առհասարակ. մ. 1 մէկտեղ, մէկ տեսակ։ տ պիրկիքատ։ – 2 ամենուն. տ ալէհեվիէ։ – 3 հաւասարապէս, միակերպ. տ քէնքիճխէ, պիր քիւրքիւ։

Հասարակաբանիկ. ա. ամէնուն բարեկամ։

Հասարակաբար. ա մ. առհասարակ, ընդհանրապէս, հաւասարապէս. տ ալէհեվիէ։ – 2 ա. հասարակ. տ պայտղ։

Հասարակաբնակ. ա. հասարակաց բնակութեան եղած (աշխարհ)։

Հասարակագոյն. ա. ընդհանրագոյն։

Հասարակագործեմ. ն. մէկտեղ գործել։

Հասարակագործութիւն. գ. գործակցութիւն։

Հասարակազգ. ա. ամենեին հաւասարչափ իրարու մօտ։

Հասարակաձայն. ա. համաձայն [տալ։

Հասարակաթիւ. ա. հաւասարաւոյն թիւը։

Հասարականանամ. ա. միջնական, սովորական, հասարակ։ [տեղերութիւն։

Հասարականաւորութիւն. ա. ընդհանրական

Հասարական, իւս. գ. 1 կէսը, մէջ տեղը։ – 2 գիշերը ցորնկ հաւասար ըլլալը. տ նէվրուզ։ [կայլին։

Հասարականձին. ա. մեր բնաւորութիւնը, մարդկային։

Հասարականձիր, ձրի. գ. ձիր հասարականներու։

Հասարականան. ա. ընդհանուր, սովորական։ [կամ երկինքին մէջ տեղի կէտը։

Հասարականէտ, կիտ. գ. հասարականձիր։

Հասարականիր. ա. ինչ որ ամէն մարդ կը գործէ։

Հասարականից. ա. հաւասարականից։

Հասարականչիւռ. ա. հաւասարանչիռ։

Հասարականչռութիւն. գ. հաւասարակշռութիւն։

Հասարականոգով. ա. նշդրտ ալեկը հասարականի գծին վրայ կը քալէ։ [(նկ.)։

Հասարականձայն. ա. հասարակ ուսուցչ։

Հասարականին. ա. Հասարականան։

Հասարականչին. ա. ամենուն նման եղած։

Հասարականչութիւն. ա. հասարակաց չափք։

Հասարականչափ. ա. Հասարականչափ։

Հասարականչափութիւն. գ. հաւասարչափութիւն։

Հասարականպատիւ. ա. Համապատիւ։

Հասարականպէս. մ. 1 ընդհանրապէս։ – 2 աւասարապէս։

Հասարականպատուէ. ա. հաւասար պատուով։

Հասարականտեղծ. ա. ամենուն նման եղած։

Հասարականտես. ա. հաւասար տեսնող։

Հասարականց. ա. մ. 1 ամենուն, բոլորին, հասարակի. տ հէվփունին, հէվփանէ, օրթաներին, ալէհեվիէ։ – 2 հաւասար, միաբան, միակնոյ, հաւասարապէս. տ այըըսըզ, սէչինսիզ, պիր քիւրքիւ։

Հասարականութիւն. գ. 1 հաւասարութիւն, միաբանութիւն։ – 2 գիշերահաւասար, հասարակած։ – 3 կէս ըլլալը։

Հասարականամ. նցի. ն. 1 կիսանալ, կէս ընել կամ կէս ըլլալ. տ պէօլմէք, նալըմ կիմէք, օլմագ։ – 2 հաւասարիլ, մանանակից ընել ըլլալ։ – 3 լմնցընել, լմննալ։

Հասարականոյդ, ի, աց. ա. մանանակից, հասարակից։ [խազալիւն։

Հասարականոյդական. ա. հաղորդական, փոխ.

Հասարականոյդանամ, նցի. ն. մանանակից ընել։ – կր. մանանակից ըլլալ։

Հասարականոյդութիւն. գ. մանանակցութիւն, ինչ որ շատին հասարակ է։

Հասարակութիւն. գ. 1 մանանակցութիւն, վերաբերութիւն։ – 2 հաւասարութիւն։ – 3 կէսը, մէջտեղը։

Հասարակուց. կէսը։ – ունի և Հասարակաց։

Հասարակօգուտ. ա. գ. հասարակաց օգտակար, և օգուտը։ [տ էօյլէնին։

Հասարակ օր, աւուր. կէս օր, օրհասարակ.

Հասարակօր. ոչ կի՛ ի. գ. 1 հասարակածէն օրը։ – 2 միջօրէ, հարուր։

Հասարակօրեայ. 1 ա. կէսօրուան, միջօրեական։ – 2 գ. կէս օր, օրհասարակ։

Հասարակօրէն. մ. միջտեղ, հասարակաց, բաժնութեան առնել։

Հասարակօրութիւն. գ. հասարակած, գիշեր ցորնկ հաւասար։

Հասանաիկ. գ. հինգ յարեմութիւն կամ յարեմեան առնուելը, պանկրատիոն։

Հաս և խառ լինիմ. ագահաբար առնել. տ լոգմա գամպաղ՝ շափուր շափուր ևէմք։

Հաս և խառ. ա. Հաս։

Հասիր. գ. (ասկ.) խոխր, պարիխ, փսխաքի։

Հասկ, ի, ից կամ աց. կամ օց. գ. հասուն ցորնեղի և ուրիշ ընդեղինաց գլուխը. տ պաշագ, սիւմպիւլէ, խուշէ։

Հասկաբեր. ա. հասկ բերող՝ ածած։

Հասկաբերեմ. ն. հասկ ածել

Հասկախիւռ. ա. հասկը լեցուն։

Հասկալից. ա. լեցուն հասկով։

Հասկահանակալ. հասկը քաշած։

Հասկահասութիւն. գ. հասկին հասուն՝ լեցուն ըլլալը։

Հասկահասուն. ա. որուն որ հասկը հասուն է։ [մագ։

Հասկանամ, ացայ. ն. հասկընալ. տ անգլա-

Հասկացուելի, ցման. գ. Հասկացողութիւն։
Հասկացուցանեմ, ցուցի. ն. Հասկըցընել. ֊ անգլերէն մտիկ։
Հասկաքաղ. ա. Հնացած Հասկերը քաղող – 2 գ. Հասկաքաղութիւն, հնացած Հասկը։
Հասողութիւն. գ. մտքի ըմբռնումն, ազէկ Հասկընալը։
Հասոյթ, ութի, ից. գ. 1 եկամուտ, տուրք. ֊ կէսիրը – 2 մեռնելի կողոպուտը։
Հասոյք. նոյն ընդ վ։
Հասու. ա. 1 Հասկըցող, ըմբռնող, տեղեակ. ֊ մտքով, – 2 Հասկընալիք – 3 Հասած ու ցլուած ասդին անդին։
– Հասու լինիմ. 1 ձեռք Հգնել, ափ Հգնել – 2 խնդք Հասցընել, խնդքը Հանիլ. ֊ ազգէ էլտիրմէք, ազգը էրմէք։
Հասութիւն. տ. Հասողութիւն։
Հասուխած. տ. Հաս և խած։
Հասուկ. ա. Հատուկ մտքով, նկատուն։
Հասուհաս. ա. Հանինիլը դիւրին, դիւրաւ ափ Հգնելի։ [նալը։
Հասուքն, սման. գ. 1 Հանինիլը – 2 Հասկը.
Հասուն, սնոյ. ա. 1 կորիճ Հասակը Հասած, չափահաս, խնդահաս, ուժը տեղը, ձեռքը Հանող, ասիկող – 2 եփուն, Հասած, եղած. ֊ փիչկին, օլմուշ, նէթիչմիչ։
Հասուցանեմ, տուցի, սօ. ն. 1 Հասցընել. ֊ նէթիչտիրմէք – 2 նիւել, եփուն ընել. ֊ փիչիրմէք – 3 Հասկըցընել։ [նոզ։
Հասուցիչ. ա. 1 Հասցընող – 2 Հասունցնող։
Հաստ, ի, ից. ա. 1 ամուր. ֊ գաւիւ – 2 (ռամկ.) խոշոր. ֊ գալըն, գազար։
– Հաստ, Հաստք, ի, ից. գ. Հաստատութիւն, ամուրութիւն, պնդութիւն, անշարժութիւն։
Հաստաթաղակ. ա. զօրաւոր, ուժով. ֊ զօրլոյ՝ գուվվիթլի, զօլլու։
Հաստաբան. ա. խօսքը զօրաւոր։
Հաստաբանատ. ա. ամուր շինած՝ կապած. ֊ գաւիւ, մամուր։
Հաստաբնատագոյն } ա. դիմացկուն, պինդ՝
Հաստաբնատակ } ամուր։
Հաստաբուռն. ա. ձեռքը ուժով։
Հաստագոյն. ա. աւելի Հաստ ու դիմացկուն (գաւազան)։
Հաստագիմակայ. ի, ից. ա. գ. դիմագէմ ամուր նեցուկ. ֊ տայագ, տիրէք։
Հաստագրական. ա. Հաստատուն գրուած։
Հաստահաստիճ. ա. տակը՝ հիմը Հաստատ. ֊ գաւիւ Հէմէլլի։
Հաստահոց. ա. ստամիկ խոց առած։
Հաստածնեղ. ա. Ճիւղը՝ ոստաոը՝ բունը Հաստատուն։
Հաստակայ. ա. Հաստատ կնցած։
Հաստակաչի. ա. կաչին Հաստ ու պինդ։
Հաստակապ. ա. կապը Հաստատ. ֊ գաւիւ պագլը։ [ֆ գաւիւ, սէրեմ։
Հաստակատոյց. ա. ամուր շինած, պինդ։
Հաստահաբուստատուժեղ, պինդ, դիմացկուն։ [մուր շինած։
Հաստահնդոյս. ա. 1 ազէկ գամած – 2 ա.
Հաստահիմն. ա. մ. հիմը Հաստատ, անշարժ. ֊ միւհքէմ, մամուր։
Հաստահիւս. ա. ազէկ՝ ամուր հիւսած։
Հաստահնդուն. ա. առիքը Հաստատ. ֊ գաւիւ Հաստանիլը։
Հաստահիպ. ա. ամուր՝ պիրկ լարած (աղեղ), և լարուելը՝ քաշուելը (աղեղին)։
Հաստաղեղն. ա. աղեղը ամուր. ֊ նամուզ նայլը։ [ֆ քէօկին նամուզ փինչէլի։
Հաստամագիլ. ա. ուժեղ մագիլ ունեցող.
Հաստամեստ. ա. Հաստատմամբ, խոշոր ու դիմացկուն։
Հաստայարկ. ա. ծածքը ամուր. ֊ գաւիւ էօրթիւլիւ, իւսթիւ մամուր։
Հաստանամ, ացայ. չ. 1 ուռճանալ՝ Հաստընալ – 2 գոյանալ։
Հաստանգամ. ա. Յաղթանգամ։
Հաստանձն. տ. Յաղթամարմին։
Հաստաչինած. տ. Հաստակատոյց։
Հաստաչափ. գ. Հաստատուն մտքին երկրաչափական։ [մուր։
Հաստատկնդ. ա. Հաստատուն, պինդ, ա.
Հաստաջիղ } ա. ծլած ծագկած Հաս.
Հաստատուն } տատուն Հղերով։
Հաստատուղղ. տ. Հաստ քարէ։
Հաստատ, ի, ից. 1 ա. Հաստատուն. ֊ գաւիւ – 2 գ. Հաստատուն մտքին երկրաչափական – 3 մ. Հաստատ կերպով, տոյգ, անտարակոյս. ֊ տահիլ։
Հաստատաբան. ա. Հաստատուն ու Հմտաբան բան խօսող։
Հաստատաբար. տ. Հաստատապէս։
Հաստատագոյն. 1 ա. աւելի Հաստատ, աւելի տոյգ – 2 մ. ալ Հաստատուն կերպով, աստիճագոյն։
Հաստատագրեմ. ն. Հաստատել։
Հաստատագրութիւն. տ. Հաստատութիւն։
Հաստատահաստիճ. ա. Հաստատ մտածուած։
Հաստատակամ. 1 ա. Հաստատուն։ – 2 Հաստատասէր։
Հաստատակից. ա. Հաստատասէր։
Հաստատակող. ա. կողմերը Հաստատուն ըստ երկրաչափից, խոյանաղղ։
Հաստատանգութիւն. գ. ուժով ազդել քաշելը, նետ նետելը։
Հաստատանամ. չ. Հաստատ լլլալ։
Հաստատաչէն. ա. Հաստատ շինած. ֊ գաւիւ
Հաստատաչափ. գ. Հաստատուն մտքին երկրաչափական։ [մին չափելը։
Հաստատաչափութիւն. գ. Հաստատուն մտ.

Հաստատապէս. մ. Հաստատ, որոշակի, ըստոյգ կերպով։
Հաստատել, եցի. ն. 1 Հաստատ դնել, տեղաւորել, կանգնել, որոշել, ամրցընել, չինել. ֊ գաղիլ էքմէկք, եէրլէշտիրմէկ, գուրմագ – 2 ընել, սահմանել. ֊ էքմէկք, նարթմամագ։
– Հաստատեմ զերեսս՝ զձեռն՝ զվիտս. որչեղ բան մը ընել, և սպառնալ։
– Հաստատիմ. 1 կոխ ընել, ապաւինիլ – 2 կատարուիլ – 3 համոզուիլ
Հաստատիչ. ա. արարիչ։
Հաստատանագոյն. ա. աւելի հաստատուն։
Հաստատութիւն. գ. 1 հաստատելը, հաստատուիլը – 2 հաստատուն բան մը, կրթութիւնելու բան մը – 3 ամրութիւն, զօրութիւն – 4 տեւողութիւն – 5 միջոց օդոյ և երկինքի – 6 արարած։
– Հաստատութեան մ. ա. Հաստատապէս։
Հաստատուն. նոյն ընդ վր։
Հաստատուն, ունոյ, ող. ա. 1 հաստատ կեցած, ամուր, անշարժ. ֊ գաղիր – 2 տոյգ, Հիմնարար։
– Հաստատուն. 1 գ. ա. մարմին երկրաչափական – 2 մ. ա. Հաստատապէս։
Հաստատուրեամ. ա. Հաստատուն և պինդ (գեաղին)։
Հաստատուն, ի, ացի. գ. 1 նեցուկ, ամրութիւն. ֊ տոյգագ – 2 կրթիմնելու առնդ. ֊ տայանատ Հնագ նէր։ [լիս։
Հաստատուտատ. ա. արմատոր Հաստատ. ֊ քէսք.
Հաստնայք, նայս. գ. խմոր, խմորնգէնս։
Հաստնութիւն. գ. առնգծութիւն։
Հաստնի, եցի. ն. 1 Հաստատել, ամրցընել – 2 սառնգնել։
Հաստոմ. նշանուիլ (աղջկան)։
Հաստոյ, ոյի. գ. 1 առնգծող, արարիչ, Հաստատուած – 2 Հաստատող, ամրցընող։
Հաստոյք. ա. Հաստոյ։
Հաստոյհարաւատ. ա. Հաստահարաւատ։
Հաստոյժ. ա. առաքինի, գործարար։
Հաստոյր. ա. սաստիկ, ուժգին։
Հաստոյրդ. ա. Հաստ՝ ամուր սահմանեալ (սանդուխ)։ [տած միջոց, խորագ։
Հաստոց. գ. պատուոյ կամ վանդակով զատուած, ոյ կամ ի. գ. սառնգուած, չինուած բան, շինքը։
Հաստութիւն. ա. Հաստուածք։
Հաստուիլ, տամ. գ. 1 սառնգուիլ, գոյանալը – 2 Հաստատութիւն, այժ տալը – 3 ամրութիւն։ [մուր։
Հաստուն, ունոյ, ող. ա. Հաստատուն, ա.
Հաստուրիւն. գ. արարչագործութիւն։
Հա, ի, ից. և ոյ, ող. գ. փրկած կարը, կտրած կտորվկ, կարկը, կտրուիլը. ֊ քէս, գլխիկ փաշէ։
– Հատս առնեմ Հանդարտիմ. աւազակութիւն ընել. ֊ ևօլ քէսիճիլիք։
– Հատ. Հատիկ, Հատնտ. ֊ տանէ, թիօխտամ – ատ՛ս և Հատկատ։
Հատած, ոյ, ող. կի՛ի, ից. 1 գ. կտրուածք, կտոր, մաս, բաժին – 2 ա. կտրած։
Հատածանձև. ա. Հատուածանձև։
Հատական. ա. Հատուկական։
Հատակարկատ. ա. կտրտնըկ կարկտուած, բաղադրած բան. ֊ էքլէմէ չէյ։
Հատակոտոր. ա. գ. մ. կտկտուր, կտրտուած. ֊ փայտափոշի, գուստը, էքսիկ։
Հատակոտորանիմ } ն. կտորտրտուիլ ը-
Հատակոտորիմ } նել։
Հատակոտոր կատրիմ. կտոր կտոր ընել։
Հատակուտր. ա. Հատակոտոր։
Հատահարց, ի, ից. ա. գ. Հատիկներով Հաշուելով Հմայող. ֊ տանէ ֆալճըլար։
Հատահարցութիւն } գ. Հատներով դիւթե-
Հատահմայութիւն } լը. ֊ ֆալճըլըգ։
Հատանամ. չ. Հատիկ Հատիկ ըլլալ, փշրտուիլ։
Հատանիմ, Հատի, Հատ. ն. 1 կտրել, կտրտել, բաժնել. ֊ քէսմէք – 2 վերցընել. ֊ օրիմատան գալտրմագ – 3 կարձնցընել. ֊ գրասալիմագ – 4 վէրէ կտրել – 5 սպանել, գաղել։
– Հատանիմ, իմ. պահանջընել, պահել, Հատցընել, Հատնիլ, գագրիլ. ֊ էքսիկիմէք, էքսիկմէք, թխքէմէք, թխքէնմէք։
– Հատանիմն. 1 պատառել, Հնդկել. ֊ նրբիմագ, նարմագ – 2 փորել – 3 Հանկարծ բանալ, նրբիալ, կտրել. ֊ նօլ ատմագ, կիթմէք, քէսմէք – 4 գին կտրել, որոշել, բնաբնել. ֊ պահա քէսմէք, նալդ գտմագ – 5 Հանք կտրել՝ բանալ. ֊ մատէն քէսմէք, ատմագ – 6 առակ կտրել, կոխել. ֊ սիկքէ էքմէք։
– Հատանիմ ինչ յարբունս. գրաւել։
– Հատանիմ. (լոյս) ցամքել. (կրակ) ցամքել, գուբս գալ, տարածուիլ. ֊ տարըլմագ, նայրըլմագ։
– Հատանիմիմ. ֊ քաչքրչել, տանկ տանկ ևպել, գէշ տանիլ, գէշ բանի նանկ ինկնալ՝ ծառայել, գէշ ըլլալ։ [էմ իմալ։
– Հատանիմ գՀետ. ցանկալ բանի մը, Հատ
Հատանոցական. ա. Հատուցական։
Հատանուն. ա. Հատուն։
Հատանուն. ա. Ընդհատ, 2։
Հատանջուր, ջրոյ, կամ ջուր. գ. Հատիկք ջուր։ [լամայափոխ ֊ տարըաջ»
Հատաւանձա, ի, ացի. գ. տանկ վիճակ,
Հատաքար. ա. Սերմանաքար։
Հատանան. ա. Մալեալ։
Հատընկէց. ա. Հատահարց։
Հատընտիր լինիմ. ծաղկաքաղ ընել։

Հաստիք. գ. Հունալ հաս՝ Թողնոյ կնքակուր. ս. Եզեմ, տանիլ։
Հաստիճ. գ. կուտ. ս. չէքիլտակի։
Հաստիչ. ա. կարող, կորովի, ոլորոյ։
Հաստկիմ, Նցայ, նալ. չ. յոգնելէն կամ լալէն հնքը՝ չունչը արգելուիլ։
Հաստկատար. ա. Հաստակատար։
Հաստկատաւ. գ. կատաւած, որ կտրած կտաւ բոյսին կ՚ելլէ։
Հաստկատուր ածնեմ. Չարգուբանիլ՝ կտորբրելով ընկերէն [կտրուիլ։
Հաստոգական. ա. որ կընայ կտրել, կտրող, Հաստոգութիւն. գ. կտրելը, կտրենալ կտրելը։
Հաստոր, ոյ, ոց. գ. 1 կտոր. ս փայլէ։ – 2 գլխի մասն. ս ինամոյ, Ձիլա։
Հաստուս. ա. 1 սաւթ, կտրուկ. ս քէսկին։ – 2 ուրիշին տուակը խոտող. ս խամին էտիձիս։
Հաստուած, ոյ, ոց, կամ ի, ից. գ. 1 կըտրուածք, կտոր. ս փայլէ, քէսմէ։ – 2 գլուխ քաշել զատուիլ երիթալը, և գացող մարդը՝ մեզիկը. ս սիմիլ, գաչկընկոգ, գաչկրնա։
– Հաստուած տամ բանին. խոսքը ընդհատանել՝ արգիլել։
Հաստուածաձև. ա. ձեռվ մը կտրուած։
Հաստուածիմ, Նցայ. չ. գատուիլ երիթալ, գլուխ քաշել մեկէն. ս այրըմագ։
Հաստուածոյ, օյք. ա. կտրտնկրով շինած։
Հաստուածութիւն. գ. գլուխ քաշելը։
Հաստուկ Ոիր [ա. մ. 1 կտրող նետող. ս քէսհաստուկտիր] սիպ աբեան։ – 2 կտրտրտուձ՝ Ֆալդաբանդ բնող, ընկերվ, նոյնն։
Հաստուն, տմամն. գ. կտրելը, կտրուիլը։
Հաստուցանեմ, տուցի, տուն, տած՝ պատճառը նոր տալ, վէճ բերել. ս էօտէմէք։
– Հաստուցանեմ. կտրել. ս քէսմէք։
– Հաստուցանեմ ՚ի տանէ. կամքէ՝ ձեռ կտրել. ս սիւտանէն՝ մէմէտէն քէսմէք։
Հաստուցող [ա. Հաստուցում բնող, վճռող։
Հաստուցիչ [Նոյնը։
Հաստուցուն, ցման. գ. 1 վէճերը, փոխադրելն, վերէ, գատաստան, պատիժ. ս մեգաղէչէ, պէտրաքը վէրմէսի, էքմէքչիներուն պարքասը։ – 2 տուրք, ընծայ. ս հէտիչէ։ – 3 կտրելը, կտրուիլը, Հատնիլը։
Հատատ, ի, ից. ա. գ. 1 մէկ հոր զատակ, նոյնյորենը, քոյրը. ս էօզ գարդաշ։ – 2 իսկական. ս ասլ – 3 բուն իր ծնածը, և ծնողը. ս էօզ – 4 իր յատուկ բանը, Ձեմարիա, անխառնուած. ս ասլ, էօզ։ – 3 պրատակից. ս պրատաշ։
Հատատատարար. մ. 1 նոյնպարար, սիրով։ – 2 իսկապէս, ստոյգ։
Հատատատգոյն, ա. աւելի ընտանի, մտերիկ, յատուկ, սիրելի։ [ըլլալը
Հատատատանամ, ացայ. չ. ընտանի՝ յատուկ Հատատատագէս. ա. Հատատատար
Հատատատիմ, Նցայ, նալ. չ. նոյնպէս կամ նոյնօր պէս ըլլալը
Հատատատութիւն. գ. 1 բուն նոյնպութիւն, ազգականութիւն։ – 2 բնութենական, բուն որդիութիւն։ – 3 ընտանութիւն, ծանօթութիւն։ – 4 խնդութիւն, անկեղծութիւն։
Հատած, ոյ, կի ի. գ. վերք, բնական խոց. ս նարա, պէրկ։
Հատակաղ. գ. ընկեր, գործակից։
Հատամանե, ոյ } գ. ա. ս. Խատամանի։
Հատամանի, նոյ }
Հատամիմ. չ. հլուիլ, զանուիլ։
Հատանք. ա. Հատուած։
Հատատատիմ. ա. Հայրատատիմ։
Հատաս, ոյ, ոմ. գ. ալեի կողմի՝ հիւսիսի ընդհակ, և ասոր քամի Հատասէն. ս գըպլէչ, լօտոս։
Հատասաբեր, կամ բերէ. ա. դէպ ՚ի Հատաս։
Հատասաբնակ. ա. Հատասային կողմը բնակող։
Հատասադէս. ա. դէպ ՚ի Հատաս նայող։
Հատասական. ա. Հատասային։
Հատասակողմ. կամ կողմն, մանց. գ. Հատասի կողմը, և այն կողմինը։
Հատասակոյս, կուսի. գ. Հատասակողմն։
Հատասահոմ. գ. ա. 1 Հատասային քամի։ – 2 Հատասային ազգի՝ արարացւոց յատուկ։
Հատասային, ոյ, ոց. ա. Հատասի կողմին կամ տոգ քամիին յատուկ, արարացւոց յատուկ։
Հատասունք. գ. վարուցան, արտարոյք։
Հատբնցուիթիւն. ա. Ընբնցուիթիւն։
Հատբուխ. ա. Խատբուխ։
Հատգունամամ. չ. բնակիլ։
Հատեմ. ա. Հատկանեմ, Հատամ։
Հատեանցի. ա. վերջ ՚ի վերջանց բան մի. ս իւսիթիւն քէօյիւ, քիչիէքէլլի։
Հատեանցի. ՚ի Հատեանցի. Հատեանցիւ. մ. վերջ ՚ի վերոյ. քովին անցնելով. ս իւսիթիւն քէօյիւ։
Հատեանցիկ. ա. մ. նոյն բնդ վ. վ։
Հատեանցիկ տանեմ [չ. վերջ ՚ի վերոյ անցնել, քերելով անցնիլ։
Հատեանցնամ. իմ [
Հատեւ. ա. Հատիւ
Հատիժ. ա. Խնդրելէ։
Հատիճ, ի, ից. ա. 1 գուր, կոկ, շիտակ. ս տիւզ – 2 ազնիւ. ս տիւզիւնու – 3 նման. ս ասլ – 4 Հատատար. ս պատահար – 5 անվախճան։ – 6 պահպանիթիւն չունեցող, տգուար – 7 պարզ (մեզան)։ – 8 ցամ, մեղմ։ – Հատիճ. 1 նախ. պէս, նման։ – 2 մ. Հատատատէս։
Հատիճատար. մ. միակերպ։ [յանձն։
Հատիճատատ. ա. չորս դին միակերպ տատ
Հատիճակ. ա. Հատիճ, Ընդհակ։ [գիւբին։
Հատիճակիճ. ա. Հատատարակչիճ, գուբ,

Հարիաշատ. ա. շիտակ կտրած։
Հարիաշատ ատար. ա. գոլան, շիտակ։
Հարիաձայն. ա. Ձայնը քուէի՝ տափկած։
Հարիաձև. ա. տափակ. ֊ Նաստր, ութգ։
Հարիայատակ. ա. մ. գետնի հաւասար, տափակ. ֊ ութեամբ։
Հարիայատակուիլիւն. գ. գոլը և շիտակ ըլլալը։ [մեաքան. ֊ ութգկիւն։
Հարիայատակ. ա. մ. ադկ յատակը, կոկ,
Հարիապէս. ու. Հարիայատակ։
Հարիանման. ա. կակուղ՝ անուշ ձայն հանող (քնաշուն)։
Հարիարատակ. ա. Հարիայատակ։
Հարիանմ, եցի. ն. ֊ գոլնել, շտկել, կկել, իմնցընել. ֊ ութգէիմ եր – ձ մազը՝ քիմը կտրել. ֊ քէսմէք. գրչմնագ։
Հարիկ. ա. մ. ֊ վար իմած՝ իմնցընելով, բիմելով։ – ձ մազմ։ – ֊ ամբողջ, անբնդհատ։ [քանուիմիւն։
Հարիհաւասարուիմիւն. շիտակ սկար, միա.
Հարիհատակ. ու. Հարիայատակ։
Հարիհուամ, քնայ, քիր. քուցնալ. ֊ խրտ. տելով գոլա ցամքկնել, վախէն ինր ցամքկնել, քաշուիլ, փախչիլ. ֊ իւրքիւպ արշ. բանագ։
Հարիութիւն. գ. գոլաութիւն, հաւասարութիւն, շտկութիւն, միաբանութիւն։
Հարիուցանմ, իմուցի, քնա, իմուցնալ. ն. խրտ. նշանցընել, փախցընել։
– Հարիուցանմ զինաց. մեղքը անկնի՝ Հարիուցուչ. գ. խրտ. [դիզել։
Հարիչիմ. ու. Հարիհուամ։
Հարիչ. ա. գ. ֊ զարնող, ծնծող, վիրը տրտղ։ – ձ քնար զարնելու գործիք. ֊ նայ, իմալ։
Հարիւր, ոյ, ոց. ու. Հարիւր. ֊ ևիւգ, տասն
Հարիւրապլխի. ա. Հարիւր գլուխ ունեցող։
Հարիւրապտուն. ա. Հարիւր գլուխ ունեցող։
Հարիւրաժողով. ա. Հարիւրին մէկը տանուղը։
Հարիւրակ. ու. Հարիւրնակ։
Հարիւրակնեան. ա. Հարիւր ակունքով. ֊ իւգ ձէիմէնրի։
Հարիւրամեան, ենց, եան ա. Հարիւր Հարիւրամեան, ամի, եանց ֊ ձնգալ. ֊ ևիւգ էլլ ի։
Հարիւրամեայ, մէի, իցֆ ա. Հարիւր տարի Հարիւրամեան, ենի, իցֆ կան, տարուան. ֊ ևիւգ ևաղնուած։
– Ձհարիւրամեինիք ուրմեն էր գլեմէ հարիւր տարեկան էր։ [֊ ևիւգ գամ։
Հարիւրապատիկ. ա. մ. Հարիւր անգամ.
Հարիւրապատկացնալ. մէկը Հարիւր ևպատ։
Հարիւրապատկուած. ա. գ. Հարիւր գինուորի գլուխ. ֊ ևիւգ պաշտ։ [տուկ։
Հարիւրապատկան. ա. Հարիւրապատիկ յատ.
Հարիւրապետուիմիւն. գ. իշխանուիմի Հարիւրապետի. ֊ ևիւգ պաշտգ։
Հարիւրաւոր, ի. ած. ա. ուր որ Հարիւր մը կայ, Հարիւրնակ։
Հարիւրաւորիմ, ցնալ. ն. Հարիւր ըլլալ։
Հարիւրնակ, ևկի, կաց. ա. գ. Հարիւրապետ իմիր, Հարիւրաւոր։
Հարիւրնմեան. ա. Հարիւրամեան։
Հարիւրնորդ. ա. Հարիւրորդ։
Հարիւրհրիմի. ա. գ. շատ անգնով վարդ. ֊ վէրտի միւզաաճի, սատպէրք։
Հարիւրորդ, ի, ած. ա. Հարիւրնորդ. ֊ ևիւգիւնձի։ [֊ խարամ։
Հարկ, ի, ու կամ իւ, ած, օք. գ. տուրք.
– Հարկս Հարկանմ. Հարկ վճարել։
– Հարկս, կամ Հարկ Հանմ. Հարկ առնուլ՝ քաղել։
– Ի Հարկի. կամ Ընդ Հարկաւկի, կրք՝ արկանմ. Հարկատու ընել։
Հարկ. գ. ծառայութիւն, գործ. ֊ խրգմիք։
Հարկ. գ. տեղող պէտք, կարեւորութիւն, բանագաւառութիւն, տասիկնեղութի կամ հրամանս. ֊ կէրէք, Հաճկի, իգիխգա, զրր։
– Հարկ առնմ. բանագաւառել. ֊ ձ. Հնարը կիմ։
– Ի Հարկէ, կամ Հարկու, Հարկիւ, Ըստ Հարկի, Ըստ Հարկի, Հարկով. մ. Հարկաւորապէս, անհրաժեշտ բանի. ֊ հիւ հիւրկիք, խիմկը խիմկիմգ, զրր ուրտ [Հնագ։
– Հարկ է. դիմագ. պէտք է. ֊ հիւրկիք օրա.
Հարկաբար. մ. ի Հարկէ, կամայ անհրաժեշտ։
Հարկաւորութիւն. ու. Հարկատուութիւն։
Հարկաբնակ. ֊ ու. Հարկատու – ձ անհրաժեշտ շարժած։
Հարկագիր. ա. ֊ բանագաւառ. ֊ զրր կտէն։ – ձ Հարկ գնոզ՝ առնող. ֊ խարամ գոյնն՝ խիմկէյն՝ ալան։
Հարկագրմ, եցի. ն. ծառայեցընել։
Հարկագրութիւն. գ. բանագաւառը։
Հարկաժողով, ի, ած կամ ից. ա. գ. Հարկ ժողովող. ֊ խարամ ատմչիրկնի։
Հարկակից. ա. Հարկ տուողներու ընկեր։
Հարկակրութիւն. գ. անհրաժեշտ՝ բանի կրնալը։
Հարկահան, ի, ած. ու. գ. Հարկ առնող. ֊ խարամ [արմատ։
Հարկահանմ. ն. Հարկ առնելը. ֊ խարամ
Հարկահանու. ի, ած. ա. Հարկահան։
Հարկահանութիւն. գ. Հարկ հանելը՝ առնուլը. ֊ խարամ՝ արմագ։
Հարկահատոյց. ա. Հարկատու։
Հարկահար, ի, ած. ա. գ. ծառայ, աղախին։
Հարկանելիւթոյ, լնաց. ա. զարնող. ֊ փայտան։
Հարկանմ. Հարի, Հար. ն. ֊ զարնել. ֊ փայտ մագ։ – ձ ծնծղել. ֊ ութգէիմ։ – ֊ փչել. ֊ չալմագ։ – ֊ խոցել, խոյիմել. ֊ սոգմագ։ – ֊ կոխել, կոխկռել, Հարգնել. ֊ զրրմագ։ – ֊ ասել, պատմել, Հնանել. ֊ գագիպ վիր.

մէք, պօղմագ։ – 7 խոմիլ, անկիլ. ֆ սօգմագ, գուբմագ։ – 8 գպչիլ, իրարու զարնել՝ զարնուիլ. ֆ սօգանմագ, չամիշմագ։ – 9 պիր անցընել. ֆ նագմագ։ – 10 ֆիրիլ։

–Հարկանիմ գլուխ և գնարաւ. անցընել. ֆ կէշիրմէք։ [բռնել։

–Հարկանիմ ընդ միտ.մտքէն անցընել, ըմ.

–Հարկանիմ զանազանարուիմ. Համբայ ընել

–Զնայրս հարկանիմ. (արևը) ծագիլ։

–Հարկանիմ զանձն.արտմիլ յաւազահատիլ։

–Հարկանիմ, կամ իմ գլուխ. սկսիլ լալ։

–Հարկանիմ գլաբի, գլանմի. քարի՝ գետնի զարնել. ֆ չարխմագ։ – տե՛ս և ՚ի բառս բառս, Գան, Հուր, Բուռն, Հնձան, Ծափ։

–Հարկ հարկանիմ. Հարկ.տուրք տալ. ֆ խարաճ՝ վէրմէք։

–Հարկանիմ ապաւորութիւն, կամ ծառայութիւն. տ. Սպասաւարկիմ։

–Ընդ ոտն հարկանիմ. ոտքի տակ առնել (հրամանը). [դպցընել։

–Զոտս ընդ ջուր հարկանիմ. ոտքը ջրին

Հարկանիմ. Հարայ. կ. չ. ։ զարնուիլ. սիրտ հարիլ. բանի մը կապուիլ. ֆ վուրուլմագ, աչքդ օլմագ։ – 2 պատժուիլ. ցնաւուիլ։

–Հարկանիլ ՚ի տօթոյ. տաքէն ցնաւուիլ (ձիւը)։

–Ի գուշն հարկանիմ. ծնկան վրայ գալ։

–Հարկանիմ ՚ի բերանս. բերանքս ՚ի վար իյնիլ։ [կուսիլ։

–Ե՛յ՛ս անդը հարկանիմ. նկրքայիլ. տարա.

–Հարկանի, Հարաւ. դիմազ. ։ գալ, գպչիլ. ֆ կէլմէք. տօգանմագ։ – 2 գուրս նրնալ. ֆ կէօրիւնմէք. զուհուր էթմէք։

–Զաչի՝ զամբի՝ զդզանի հարկանիմ. տե՛ս այն բառերը։

–Ի գիմի հարկանիմ. տ. Դէմ։

Հարկանող, կի՝ Հարազ. ա.զարնող. ֆ վուրանը։

Հարկանութիւն. տ. Հարուած։

Հարկանք, Նաց, օք. գ. բռնութիւնը։

Հարկապահանջ, ի, ից. ա. գ. ։ Հարկ պահանջող. ֆ խարաճչը։ – 2 բռնութեամբ ուզող. ֆ հէլ հէլպէմ խոմէյին։

Հարկապահանջել. Հարկ պահանջել։

Հարկապահանջութիւն. գ. Հարկ պահանջելը. ֆ խարաճ իսթէտիկ էթմէք։

Հարկապարտ. ա.որ Հարկի պարտական է. ֆ խարաճ կիւզար։

Հարկապան, ի, ից. գ. Հարկապահանջելու գլուխը. ֆ խարաճչը պաշը։

Հարկապէս. մ. Հարկաւ։

Հարկաւ, ի, ուց. ա. Հարկ ուղղ. ֆ խարաճ խոմէյին։

Հարկաւակութիւն. ա.Հարկաւորու վայելուչ։

Հարկաւոր, ի, ուց. ա. ։ Հարկ ուղղ. ֆ խարաճ կիւզար։ – 2 ծառայող, սպասաւոր։

Հարկաւորաբար. մ. ՚ի Հարկէ. ֆ Հէլպէթտէ։

Հարկաւորագոյն. ա. ։ աւելի Հարկաւոր։ – 2 Հարկեալ. պատուաւոր։

Հարկաւորական. տ. Հարկաւոր։

Հարկաւորապէս. տ. Հարկաւորաբար

Հարկաւորացուցիչ. տ. Հարկնցուցիչ։

Հարկաւորեմ. նցի. տ. Հարկնցուցանեմ։

Հարկաւորութիւն. գ. ։ Հարկաւոր ըլլալը. Հարկ. ֆ իհթիյաճլըգ։ – 2 ծառայութիւն, սպասաւորութիւն, պաշտօն. ֆ խըզմէթ։

Հարկեմ. նցի. ն. տոհմել. բռնադատել, ի՝ ստիպել. ֆ զոր էթմէք։

–Հարկեմ, Հարկիմ. ն. չ. Հ. տուրքի տակ ձգել, ինկնալ, ծառայել։

Հարկնցուցանեմ. ցուցի. ն. ։ Հարկաւորել, բռնադատել։ – 2 Հարկի տակ ձգել։

Հարկնցուցիչ. ա. որ կը բռնադատէ։

Հարկաւոր, ի, ուց. ա. պատուաւոր, մեծարելու արժանի, պատկառելի։

Հարկիմ. նցայ. տ. Հարկեմ. իմ։

Հարկիչ. ա. Հարկադրող, ստիպող։

Հարկիք, կնաց (նգանց). գ. Ջուխտ մը (նգ). ֆ չիֆթ։

Հարկք. գ. Նրաւէրք, կոչունք։

Հարկոր. գ. նրաժշտական խազ մը։

Հարհ, ի, ից. գ. Նրկրորդական կնիկ. ֆ օտալըգ։

Հարհնդայր. ա. Հարձին նղբայրը։

Հարհնդգնգիլ. գ. Հարձի զաւակ՝ իրը որգնգիլ։

Հարհնդգի, գւոյ, ւոց. գ. Հարձէ ծնած զաւակ։ [լըգ։

Հարհնութիւն. գ. Հարհ ըլլալը. ֆ օտալըգ։

Հարչեմ. տ. Հաչեմ։

Հարուած, ոյ, ոց. գ. ։ զարնուածք, ծեծ, պատիժ, տանջանք, խոյթուած, վէրք. ֆ վուրուշ, քէօթէկ, գըրկըն, գազէպ, նաբաւ – 2 մանաւանդ նրգ մը հին Ճաշացու։

Հարուածաբեկ լինիմ. չարաչար Հարուածք առնել։

Հարուածական. ա. պատժական։

Հարուածաւոր. ա. չարաչար Հարուածք

Հարուածեմ, նցի. ն. պատժել։ [կրած։

Հարուածիչ. ա. պատժող, ծեծող։

Հարուանց. տ. Ահնկան։
Հարուիծ առնեմ. ազատ ինդուլ։
Հարուիմ. տ. Խարուիմ։
Հարուկ. գ. Երաժշտական խազ մը։
Հարում, բի. հաը, հարող. ն. 1 Հարկանել, զարնել – 2 Հարել, քան մը ծնծղալ. 3 տէրմիէք, չալգաճիմագ. – 3 ակաան առնել. 3 գամաշորըմագ։
Հարումն, բման. գ. զարնելը, զարնուիլը։
Հարուստ, բաի, տաց. ա. 1 կարող, ուժեղ, 3 գաւորը, նարաբ, Հաւէզը – 2 փարթամ, մեծատուն, ունեղ. 3 գուտրէիլի, զէնկին – 3 ինիկնաւէտ. 3 արգալը – 4 երեւելի իչխան, մեծամեծք. 3 ազատ։
–Հարուստ (ինչ). 1 առատ, շատ, շատուոր, հատատուն, խորունկ – 2 երկայն (տանն)։ [3 հայլըձիա։
–Հարուստ մի. մ. հնձու, երկար, խնչ մը.
Հարսանեակ, Նկի, կաց. գ. հարսնեւոր. 3 տիւլիւնձիւ։
Հարսանեկան. տ. Հարսնական
Հարսանիք, Նեաց. գ. 1 հարսնիք. 3 տիւլիւնը – 2 ամուսնութիւն։
Հարսն, սին, տունք, կամ սինք, տանց. գ. 1 Հարս. 3 կէչինը – 2 տղուն կինը։
–Հարսունք. առաստպելական յաւերժահարսունք. 3 հիւրիս գըզըարը։
Հարսնաքեր. տ. Հարսնածու։
Հարսնագնեմ. Ն. Հարսի պէս զարդարել։
Հարսնագնաց) ա. մ. Հարսի պէս հագած,
Հարսնագնաց) փնսի առած, Հարսի նըմանը։ [ցընել, զարդարել
Հարսնագնատեմ. Ն. Հարսի պէս հագուն-
Հարսնագնցնալ. տ. Հարսնագնաց։
Հարսնախօս. տ. Հարսնածու։
Հարսնածեմ. Ն. Հարս բերել։
Հարսնածու. ա. Հարսնիքի՝ պսակի մէջ նորզ. 3 արուապէր։
Հարսնական, ի, աց. ա. Հարսին և Հարսնիքի բան. 3 տիւլիւնէ ճինսուզ։
Հարսնաչրուէր. ա. Հարս հրաւիրող, Հարսնեւոր հրաւիրող։
Հարսնամատն. տ. Հարսնամատ։
Հարսնանամ, ացայ. չ. Հարս ըլլալ՝ իբր կամ խորհրդաբար։
Հարսնանեմն. տ. Հարսի նեման։ [բած։
Հարսնապատճոյճ. ա. Հարսի պէս զարդա-
Հարսնատուն. տ. Հարսնարան։
Հարսնարան, ի, աց. գ. Հարսնեց տուն, Հարսի՝ փեսի սեռնակ։
Հարսնացու. տ. Հարս ըլլալիք. 3 նիչանըլը։
Հարսնացուցանեմ, ցուցի. Ն. Հարս ընել՝ առնել. 3 կէչին էմ՝ ալմագ։
Հարսնաւէր, ւէրի, բաց. գ. 1 Հարսընքուր – 2 փեսաւէր. 3 արուապէր
Հարսնեակ. տ. Հարսանեակ։
Հարսնեկան. տ. Հարսնական։
Հարսնեղբայր, բօր, բարց. գ. Հարսընքուր, և փեսաւէր։
Հարսնեւոր.կամ՝նեւորդի. տ. Հարսնեակ։
Հարսնմատ.գ. Նուենուֆար ծաղիկը. 3 կէօլ սիւսէնի։
Հարսնոյ ծաղիկ. գ. ծաղիկ մըն է. 3 կէչինչիկ չիչէյլէ։ – տ. Պատառ։
Հարսնորդի.դուոյ.գ.Հարսնեւոր.Հարսընքուր։
Հարսնուի. գ. 1 Հարս ըլլալը – 2 Հարսնիք։
Հարսնուկ. տ. Հարսնոյ ծաղիկ։
Հարսնուհի. տ. Հարսն։
Հարսնօրէն. ա. Հարսի, Հարսի պէս։
Հարստաբար. մ. ազէկ մը. 3 պօլ պօլ։
Հարստաբուծն. տ. ուժեղ, զօրաւոր։
Հարստագոյն. 1 ա. զօրաւոր, երեւելի – 2 մ. աւելի։
Հարստալիր. ա. ազէկ լեցուն, առատ։
Հարստական. տ. Հարուստ։
Հարստակող. ա. Ջիքը՝ կաշնակը լայն և ուժով, զօրաւոր։
Հարստահար. ա. զրկանք քաշող։
Հարստահարական. տ. բռնաւորական։
Հարստահարեմ, եցի. Ն. 1 բռնութեամբ Նեղել, Ջղմել, զրկել, կեղեքել. 3 զուլմ էմիքը – 2 սաստիկ զարնելով խորունկը խոթել. 3 տէրինէ սօգմագ՝ կէշիրմէք, տափլամագ։
–Հարստահարել զիւր կամս. յանձակել։
Հարստահարութիւն. գ. բռնութիւն, զըրկանք, գոռոզութիւն։
Հարստամիտ. ա. Տմուտ, խնչացու։
Հարստայեղց. ա. Մեծոյն, զօրաւոր. 3 պահլաւան, պահատըր։
Հարստայոյս. ա. յոյսը մեծ։
Հարստանամ, ացայ. չ. զօրանալ, մեծնալ, հարստանալ, ամէ ձգել, տիրել։
Հարստապէս. մ. շատ, ընդարձակ, ուժով, բռնութեամբ։
Հարստացուցանեմ, ցուցի. Ն. մեծցընել, ուժովցընել, հարստացընել։ [ցընող։
Հարստացուցիչ. ա. Մեծցընող, հարստա-
Հարսանեմ, եցի. Ն. ուժով խորունկը խոթել, կապկրտել. 3 սափլամագ, պաղլամագ։
Հարստի. ա. մեծոյն, խոշոր. 3 իրի փարչէ, պալապան։
Հարստութիւն. գ. 1 մեծութիւն և կարողութիւն, որ և է կնպատով առատութիւն. 3 գուտրէիլ, չէնկինլիք, պօլլուգ – 2 երկայնութիւն, շատութիւն – 3 իչխանութիւն զօրաւորբռնակալութիւն,ինքնակալ իշխանութիւն. 3 հիւքիւմտարլըգ, տէվլէթիմ։
Հարց, ի, ից. գ. 1 հարցմունք, քննութիւն, փորձ. 3 սօրուշ, սիւալ – 2 ա. Հարցն։
Հարցաբանեմ. տ. Հարցանեմ։
Հարցագիտութիւն. գ. հետաքրքրութիւն։

Հարցական. ա. 1 Հարցընելու նշան, կերպ։ – 2 կախարդական, դիւթական։
Հարցականապէս. մ. Հարցընելու կերպով։
Հարցականութիւն. գ. Հարցմունք։
Հարցանել, Հարցի, Հարց. ն. Հարցընել, փնտռտել, փորձել. ֊ սօրմագ, արտագ։
–Հարցող, ի, աց. Հարցընող. ֊ սօրան։
–Հարցոգք. Ս. Բարսղի գիրք մը։
Հարցապատիւ առնեմ. Խոստանալ Հաճոյ Հարցընել։
Հարցասէր, սիրի. բաց. ա. Հետաքրքիր, ուսումնասէր։
Հարցասիրական. ա. բանասիրական։
Հարցասիրութիւն. գ. Հետաքրքրութիւն, բանասիրութիւն։ [մունք։
Հարցարան. գ. Հարցմունքի տեղ, Հարց-
Հարցաւոր. ա. Հարցընող, փորձող։
Հարցափորձ, ի, ից } գ. Հարցուփորձ,
Հարցափորձանք, նաց } քննութիւն, խըն-
դիր. ֊ սօրուշ, թէֆթիշ։
Հարցափորձեմ, եցի. ն. Հարցփորձ ընել, պրպտանել, բերան փնտռտել, քննել. ֊ սա-
բամագ թէրամագ, թէֆթիշ էյմէք։
Հարցափորձութիւն. տ. Հարցափորձ։
Հարցաքննիչ լինիմ. տ. Հարցաքննեմ։
Հարցաքննական. ա. Հարցընելու քննելու բան։ [հետաքրքրել։
Հարցաքննեմ, եցի. ն. Հարցընել, քննել,
Հարցաքննութիւն. գ. Հարցմունքով քըն-
նութիւն, խնդիր. ֊ թէֆթիշ։
Հարց և խնդիր. տ. Հարց, Խնդիր։
Հարց և փորձ. տ. Հարցափորձ։
Հարց և քնին. տ. Հարցաքննութիւն։
Հարցկութիւն. գ. Հարցուկի դիւթութիւն, տուտ գուշակութիւն. ֊ ֆալնըլըգ։
Հարցն, ցին, ցիցն. կամ Հարց, ի, ից. գ. Երգն՝ Օրհնեալ ես տէր Սաաուած Հարցն մերոց, և անոր չարակներ։
Հարցնափառ, ռնը. գ. Համառօտ երգք և չարականք հին առնեն։
Հարցողական. տ. Հարցական։
Հարցուած, ոյ, ոց. գ. 1 Հարցմունք. ֊ սա-
ռըշ, փուշ։ – 2 տարակուսանք, առար-
կութիւն։ [կութիւն։
Հարցութիւն. գ. 1 Հարցումն։ – 2 Հարց-
Հարցուկ, ցկի, կաց. գ. առտ գուշակ, որ դիւանքը Հարցընել ու անոնց բերնէն պա-
տասխան տալ կը ձևացընէ. կախարդ. ֊ Նայանձը փէյղամպէրը, ֆալնըլը։
–Ախ Հարցուկ, կամ Հարցուկ դև, Հարցուկն Պիւթիա. պատգամ խօսող դև մը Ապոլոնի բերնէն՝ Պիւթիոնի ոգի ըսուած։
Հարցուկ, ուկք. ա. գ. Հարցական, և Հարց-
մունք։
Հարցուկութիւն. տ. Հարցկութիւն։
Հարցումն, ցման, անց. տ. Հարցուած։

Հարցուփորձ } տ. Հարցափորձ։
Հարցփորձ, ի }
Հարօր. տ. Ընօր։
Հարօրանամ. չ. Հերկուած արտերու մէջ
Հ ձ չ ն ե ր ու ն պարսիկը կամ ուտելիք
վնտռտելը։
Հաց, ի, ից. գ. 1 Հաց՝ խմորուն կամ բա-
զարջ. ֊ էքմէք։ – 2 կերակուր, սեղան, Հաշ, կոչունք, ընթրիք։
–Հաց ՚ի բերան վարձու գործեմ. ապրուս-
տը վարձքի տէր առնելով ծառայել. ֊ պո-
զաղ Հ ձ ղ ը ս ը զ ն ա խ ղ է մ ք։
Հացաբաշխ, ի. ա. Հաց բաժնող։
Հացագործ, ի, աց. տ. Հացթուխ։
Հացադէզ, կամ Հացի դէզ. գ. Համամ, Հացհամամ, անանուխի հունտ. ֊ նան-
խուհայ [զէմպիլ։
Հացամիջ, զբի. գ. Հաց դնելու տաշտ. ֊
Հացաչիք. ա. Հացով լցուած, օրուն Հաց չպակսիր, կուշտ. ֊ Ֆօղր
Հացակարօտ. ա. Հացի կարօտ։
Հացակիր, կրի, ցաց. ա. Մէկուն Հաց ու-
տող, սեղանակից. ֊ Հէմսոֆրա։
Հացակցութիւն. գ. սեղանակցութիւն։
Հացահատ, ի, աց կամ ից. ա. Հացէ կա-
մաւ կտրուած, Հաց չուտող։
Հացամեծար. ա. սեղան կանչուած։
Հացամոլ. ա. Հացը՝ բերբը շատ։
Հացանամ. ածայ. չ. Հաց կնոյց ըլլալ այ-
մարմնոյն Ք բ հ տ ա ս ի ն։
Հացանոց, ի, աց. ա. Հացատարոց։
Հացաշատ. ա. Հացամոլ։
Հացապահաս. ա. Հացը՝ բերբը պակաս։
ՀացախաՀատ, ի, աց. գ. Հաց ծախող, Հա-
ցածախ. ֊ էքմէքճի։
Հացատուն. տ. Հացոտուն։
Հացարան. գ. Հաց չինելու տեղ։
Հացարար, ի, աց. գ. Հաց չինող՝ եփող. ֊
էքմէքճի։
Հացարարոց. գ. Հաց չինելու՝ ծախելու տե-
ղը. ֊ էքմէքճի տիւքեանը՝ ֆուրունու։
Հացարարութիւն. գ. Հաց չինելը. ֊ էքմէք
նախմասը։ [կիր)։
Հացաւէտ. ա. առատ ցորեն բերող (աբ-
Հացկէց, բիցու, ցամբ. գ. փնտռտէր, Հարմնիքի վրակնդու, կնքահայր. ֊ սաղ-
արձ, այլագձը պաշտ։
Հացկիպ, նիքը } տ. գ. Հաց և խըմ-
Հացկիպաց, փնջի, ցաց } ելով՝ մարդուն Հետ մտերմանալ կենիկ մարդ։
Հացընթերիք. գ. Հաց. ընթերիք, անդան։
Հացի, ցոյ, ցնաց. գ. վայրի ծառ ուտելի պէս. ֊ տիչ պուտաց։
–Հացի ծառոյ սերմն. տ. Ճ ն ճ կ ա լ ե զ ու։
Հացիկ, ցկան. ցիկք, կամ ցկունք, կանց. գ. քիչ մը Հաց, կտոր մը Հաց. ֊ էքմէքճիք։

Հաղկատակ, ի, աց. ա. գ. անկոչ բազմական. ֊ աւելբա ֆիազիտանիի, տալգավուզ։
Հաղկատականան. ա. գ. Հաղկատականներ
Հաղկերոյմ, ուֆի, ից կ՚աց | ի գ. կերա-
Հաղկերուֆիւն | կուբ, անդան, ձայ, ընֆրիկ. ֊ ֆատամ, գիւաղիկ, աւելբա – 2 ա. Հաց կերող. ֊ տալէֆիկ։
Հաղկից. տ. Հացակից
Հաղհամամ, ի, ից. գ. ի արծնդնդ, սև գընտիկ, սև անիմ՝. ֊ չէօրէկ օֆտու։ – 2 ֊ Հուսան, ֆալիմէյեան – տ. և Հացադնդ
Հաղմիջուկ. գ. Հացի փոր. ֊ էքմէք իչի։
Հաղուտ. ա. ուր որ Հացի ծառ չատ կայ։
Հաղուտիք | գ. ա. Հաղկերոյմ։
Հաղուտուն | գ. ա. Հաղկերոյմ։
Հաղտու, ի, աց. ա. ի Հաց տուող ամէնուն՝ Առատածու – 2 տնգան ընտղ | պօղար
Հաղքուլէփ, ի. ա. անյագ ուտող. ֊ չիշ
Հաւ, ու, ուց. և ոյ, աց. գ. ի թռչուն թռչող՝ կամ քալող կրկու ոտքով, թռչուն, Հաւ. ֊ գուշ – 2 մորի. ֊ թաւուզ – 3 որ ձակ. ֊ խօրօզ։
Հաւ. գ. պապ, Հօրը կամ մօրը Հայր, նախնիք. ֊ ատէ, Ձէտու։
– Հաւ. ակիզ, Հնուքնան առջի Ձեմբր
Հաւադէտ, գիտի, տաց. գ. ատտ գուշակ՝ Հաւու՝ թռչնոյ շարժմունքը գիտնալով
Հաւադիտութիւն | տ. Հաւաճմայութիւն
Հաւադիւթականն | Հաւալըց, ի, աց. գ. ի Հաւնոց։ – 2 պատրաստելու տեղ։
Հաւալուն, լքան. գ. թռչուն ջրային և ցամաքային. ֊ բահամի
Հաւախօս, ի. գ. աքաղաքին խօսիլը՝ առաւօտեան գէմ, կանուխ առաւօտ. ֊ խօրօզ էօֆտէսի՝ առաւօտ տօղուս։ | նակ։
Հաւակ, ի, աց. գ. սկզբնապատճառ, հնդիկ
Հաւականն. ա. Հաւու՝ թռչնոյ յատուկ։
Հաւակոր. ի. ա. գ. թռչնոց կերակուր ըլլալը։
Հաւակոխ. գ. Հաւագէտ, որ թռչնոյ կամ Հաւու ձայնը նայելով կը գուշակէ։
Հաւահալած. ա. թռչուններըը փախցընող | փրչտակաձու։
Հաւահաւ. ա. թռչունէն զատնուած՝ յատկացեալ թռչնոց
Հաւահաւց լքնիմ. Հմայել թռչուններըը նայելով | մայոդ։
Հաւահմայ, ի, ից. ա. թռչուններով Տեսութիւն ընել
Հաւահմայք, յից | գ. Հաւու՝ թռչնոյ չարժմունքը, ձայնը, ուտելը նայելով Հմայելը։
Հաւամիգի, գոյ. գ. բոյս՝ որոյ Հաւնան է կերը թռչնոց։
Հաւան | գ. Հաւանութիւն, Հաճութիւն
Հաւանք |
– Ի Հաւան ածել, գտն. Հաւնեցընել. Հաւնիլ. ֊ գանտրմոգ, գանմագ։
Հաւան, ի, ից. ա. ի Հաւնող, կամակից – 2 գիւրահաւան | ցընկր
– Հաւան լքնիմ, առնեմ. Հաւնիլ, Հաւնեւ.
– Հաւանք և Հաւատարք. իրարու միաբան, իրարու հետ խորհրդ ակրուի | Սանգ։
Հաւան, ի, աց. գ. (ռմկ.) տ. Անկան,
Հաւանաբանութի. գ. Հաւնեցընելու խօսք։
Հաւանաբար. մ. ի Հաճութեամբ, կամաւ, համաձայնելով, գիջանելով։ – 2 Հաւնելու կամ Հաւնեցընելու կերպով։
Հաւանագոյն. ի ա. գիւրաւ Հաւնող, մղող, կամակից – 2 մ. Հաւնելու կերպով, համաձայնելով
Հաւանական, ի, աց. ա. ի Հաւնող, ընդունող, կամակից – 2 տօրաւական – 3 ընդունելի, Հաւանելի, Հաւանեցընող. Համոզիչ, խարէական
Հաւանականաբար. մ. տօրաւաբար, գրականապէս
Հաւանականագոյն. ա. աւելի ընդունելի
Հաւանականութիւն. գ. ի Հաւնեցընող խօսք, Հաւնեցընելը, – 2 Հաւատարմութիւն | ըլլալը
Հաւանակից լքնիմ. Հաւնիլ, Հայնակից
Հաւանակցութիւն. տ. Հայնակցութիւն։
Հաւանամ, ացեալ. չ. սկզբնաւօրիլ, սկսիլ
Հաւանապէս. տ. Հաւանաբար։
Հաւաննամ, նցի. ն. չ. տ. Հաւանեցայ. նամ, Հաւանիմ։
Հաւաննցուցանեմ, ցուցի. ն. Հաւնեցընել, Հաւատացընել, խօսք Հաստատել, օրհնել. ֊ դանտրմոգ, ինանտրմագ։
Հաւաննցուցանողական | ա. որ կընայ Հաւնեցընել, Համոզել | տակցութիւն
Հաւաննցուցիչ | տակցութիւն
Հաւանչնկերք. գ. ի օրտակիցք – 2 սրբ.
Հաւանի. ա. գ. ատու կնդագանի. ֊ էրքէկ։
Հաւանիմ, նցայ, նել. չ. Հաւնիլ, Հայ առանկ է ըսել, տեղիք տալ. ֊ պէյնամէք, Հոգցընի վար ատմէք, տիյնէմէք, ուչմագ։
– Հաւաննլիք. Հաւնողներ
Հաւանողական. ի տ. Հաւանական – 2 Հաւնեցընող
Հաւանութիւն. գ. ի Հաճութիւն, համակրութիւն, Հպատակութիւն – 2 թելադրութիւն, Համոզչութիւն, տպաւորչ, ցուցմունք։
Հաւանուն, նման. գ. Հաւնիլը, տեսիք տալը։
Հաւապատիր, տրի. գ. ագռաւի տեսակ մը։
Հաւասար. ի, աց կամ ից. տ. նման. Հաւասար, նման, ընկեր, միակերպ, Հաստատակաց. ֊ պարապար, ուչտուն, միւֆտապտց, էշի, պէնզէր, թըպտը։
– Հաւասար. գ. օրինակ մը Հանած. ֊ էօրնէկ։

–Հաւատար, Առ. Հաւատար. մ. Հաւատարակէս, միակնոց, միատոն։
Հաւատարարաշէս. ա. Հաւատար բաժնող և բաժնած, արդար։
Հաւատարարաշխութիւն. գ. Հաւատար բաշխելը, բաշխիչը, արդարութիւն։
Հաւատարարար. ա. Հաւատարակէս։
Հաւատարագոյն. ա. 1 ամենեւին հաւատար։ –2 ընդհանրագոյն։ [ընդ
Հաւատարագործ. ա. միկտող և միակնոց
Հաւատարագործնեմ. ն. հաւատար գործել
Հաւատարագործութիւն. գ. հաւատար գործելը։ [գութի ունենդ
Հաւատարագութի. ա. ամենուն հաւատար
Հաւատարապատ. ա. համեմատ, յարմար։
Հաւատարապատութիւն. գ. համեմատութիւն, բաղդատութիւն։
Հաւատարաւօր. ա. որ նոյնչափ կը գործէ, կամ կարող է։
Հաւատարաթիւ. ա. Զուգաթիւ։
Հաւատարաժամանակ. ա. ատենները մէկ։
Հաւատարախոհ. ա. Համախոհ, և Միախոհ։
Հաւատարական. ա. հաւատար, միաբան։
Հաւատարակարգ. ա. համեմատ։
Հաւատարակնաց. ա. Միաբանակեաց։
Հաւատարակից, կցի, ցաց. ա. ամենեւին հաւատար, (աստուածային կամ մարդկային կերպով)։
Հաւատարակցիա. ա. 1 հաւատար կշռուկ. հաւասարութիւն։ –2 միջին։
Հաւատարակցի, ից } ա. ա. Զուգակոշիւ։
Հաւատարակցմ }
Հաւատարակցող. ա. Հաւատարակցորդ։
Հաւատարակցեմ. չ. հաւատարիլ, մնանակից ըլլալ։
Հաւատարակցորդ. ա. միակերպ մնանակից։
Հաւատարակցութիւն. ա. Հաւատարութիւն։
Հաւատարահանգէպ. ա. Տրամագիծ։
Հաւատարամասն. ա. Հաւասարաչափ։
Հաւատարամասնեալ. ա. Հաւատարակցորդ։
Հաւատարամարտ. ա. երկու կողմանէ հաւատար պատերազմուած։
Հաւատարամիտ. ա. հաւատար կամ խաղաղ մտքով։
Հաւատարանման. ա. հաւատար ու նման։
Հաւատարաչափ. ա. 1 նոյն չափով կշռուած։ –2 հաւատար չափով. արդարացած։
Հաւատարապատիւ. ա. նոյն պատիւը ունենդող. (ուրիշ կերպ յԱստուած, և յորդիսն)։ [ունենալը։
Հաւատարապատուէ. գ. նոյն պատիւը
Հաւատարապարգև. 1 ա. հաւատար պարգեւող՝ բաշխող։ –2 մ. միապէս պարգեւ առնելով։
Հաւատարապէս. մ. հաւատար կերպով, միապէս, անխտիր. ‡ պարապար։
Հաւատարասէր. ա. արդար։
Հաւատարասիրութիւն. գ. հաւատար սէր, արդարութիւն։
Հաւատարատուն, ունք. ա. ձև՝ որոյ կողմերը հաւատար են։ [մնոյն։
Հաւատարատես. ա. նոյն աչքով նայող ա-
Հաւատարատիպ. ա. նման. ‡ իրարու։
Հաւատարափառ, ի, աց. ա. Փառակից։
Հաւատարափառութիւն. ա. Փառակցութիւն։
Հաւատարեմ, եցի. ն. 1 հաւատարցընել, նմանցընել. ‡ պիւր էլեմ։ –2 մնանակից ընել. ‡ իշխագ էլեմ։
Հաւատարեմ, եցի } չ. 1 հաւատարիլ, նման
Հաւատարիմ, եցայ } ըլլալ, միաբանիլ. ‡ պիւր սլմագ, պէնդէմ, ուլմագ։ –2 մնանակից՝ հաղորդ գտնուիլ, կամակից՝ հաւասար ընել. ‡ իշխագ՝ հաւասար սլմագ։
–Հաւատարիմ ընդ կնոջ. զուգիլ։
Հաւատարիցուցանեմ, ցուցի, ա. Հաւատարնեմ. ն։
Հաւատարիցուցիչ. հաւատար բաշխող։
Հաւատարընկալ. ա. հաւատար ընդունող՝ առնող։
Հաւատարօրդ, ի, աց. ա. հաւատար մնանակից, նման. ‡ իշխագ, պէնդէր։
Հաւատարութիւն. գ. 1 հաւատարութիւն. ‡ պէրապէրլիք։ –2 համեմատութիւն։ –3 միաբանութիւն, արտակցութիւն։ –4 մասնակցութիւն։
Հաւակիզն. ա. Սկզբնահաւ։
Հաւաս, ի, ից. ա. գ. ա. Հաւաստի, և Հաւաստիք։
–Հաւաստիւ. ա. Հաւաստեաւ։
Հաւաստաբանեմ. ն. ստոյգը Հինդ ըսել։
Հաւաստաբար. ա. Հաւաստապէս։
Հաւաստագոյն. 1 ա. աւելի ստոյգ, յայտնի։ –2 մ. ստոյգ կերպով։
Հաւաստանեմ. չ. Հինարտիլ, ստուգուիլ։
Հաւաստապատում. ա. ստոյգ՝ Հինդ պատմուդ, խօսդ։
Հաւաստապէս } մ. 1 ստուգապէս, Հինդիւ։
Հաւաստեաւ } –2 յատակ կերպով. յայտնապէս. ‡ իսահդիգ։
Հաւաստեմ, եցի } ն. ստուգել. ‡ պէյ-
Հաւաստեցուցանեմ } ան էլեմ։
Հաւաստի, ուոյ, տեաւ. տիք, տեաց. ա. ստոյգ, հաստատ, Հինդ, անսխալ. ‡ սահինդ, իսահդիգ։
–Հաւաստի. մ. ա. Հաւաստապէս
Հաւաստիք, տեաց. գ. ստուգութիւն, հաստատութիւն, ապացոյց, փոխի, ջանք. ‡ սահինդիք, խոպանի։
Հաւաստութի } Նոյն ընդ վ։
Հաւաստուն }
Հաւատ, տոյ, ովմանաւանդ } գ. 1 հաւատք։
Հաւատք, տաց, ովք } ‡ տին, իմանու-

2 ստուգութիւն, հաւատարմութիւն, վստահութիւն. 3 էմինէնթ։ – 3 ապացոյց։ – 4 գաշն, համաձայնակ։

– Հաւատոյ. հաւատալու բան։

Հաւատաքանութիւն. գ. Ճառ հաւատոյ, դաւանութիւն։

Հաւատաքիչ. ա. իր հաւատքին՝ կրօնքին վկայութիւն տուող. 2 միւէզզին։

Հաւատաքնութ. ա. հաւատք կամ հաւատարմութիւն ունեցող։

Հաւատաքիչ. գ. հաւատալու նիւթերը։

Հաւատախնդիր. ա. վնասող և վնասժխտող Աստուածային հաւատքի։

Հաւատական. ա. 1 հաւատքի բան։ – 2 հաւատալու, ընդունելի։

Հաւատակից, կցի, ցաց. ա. 1 նոյն հաւատքը ունեցող։ – 2 պատակից։

Հաւատակցութիւն. գ. նոյն հաւատքը դաւանիլը։

Հաւատամ, ատցի, տալ, ցէք. ն. 1 հաւատալ, դաւանիլ, ընդունիլ վստահութեամբ. 2 ինանալ։ – 2 յուսալ։ – 3 վստահութիւն ունենալ։

– Հաւատամ ընդ. մէկուն խօսքին հաւատալ։

– Հաւատամ, ացի, ացայ. ն. կ. հ. մէկին բան մը հաւատալ, յանձնել, և մէկէն բան մը յանձնուիլ, առնալ։

– Հաւատամք. գ. նոյն հաւատոյ, հանգամանակ։

Հաւատամնամանք. ա. գ. գիր բացատրութեան հաւատոյ։

Հաւատատաւհան. ա. սահմանող հաւատքի բաներուն։ [ռանդ։

Հաւատատէր. ա. հաւատքի վրայ ջերմեռ

Հաւատատնաց. ա. հաւատքը տարող

Հաւատափիմ, բմի, մաց. 1 ա. զրած խոստքին վրայ հաստատ կայնող, արդարութեի պահող, որուն արժան է հաւատալ, վստահելու, ընդունելի, ապահով. 2 էմին, վէֆատար, իմիգատը, հոգեբնէքի, տօղրու, ատրգ։ – 2 զգուշաւոր։ – 3 մ. հաւատարմութեամբ։

– Հաւատափիմ է. գիմազ. հաւատալու է։

– Հաւատափիմ առնեմ. հաւատալի ընել, տալ, հաստատել։

– Հաւատափիմ լինիմ. 1 տուգութիւ, հաստատուիլ, ընդունելի ըլլալ։ – 2 հաւատալ։ – 3 հաւատափիմ մարդու յանձնուիլ։ – 4 բան մը մէկու մը յանձնուած ըլլալ, բանի մը պատասխանատէր ըլլալ։

Հաւատափիմութեան. գ. հաւատարմութիւն խոստքի և գրովի։

Հաւատափիմութ. ա. Հաւատափիմ

Հաւատափիմպոյն. ա. աւելի հաւատափիմ, աւելի հաւատարիմ, ստուգագոյն։

Հաւատափիմանամ, ացայ. ն. հաւատափիմ գտնուիլ, երևնալ։

– Հաւատափիմանալ, ացաւ. գիմազ. հաւատալի ըլլալ, ընդունելի սեպուիլ, հաստատուիլ։

– Հաւատափիմանամ. անտարակոյս ըլլալ, սրտանց հաւատալ։

Հաւատափիմապէս. մ. 1 հաւատափիմութեբ, սիրուի – 2 ստուգապէս, հաստատուն։

Հաւատափիմացուցանեմ, ցուցի. ն. հաստատել զմէն կրնալով, հաւատացընել, ստուգել, վկայել։

Հաւատափիմացուցիչ. ա. հաստատող։

Հաւատափիմութիւն. գ. 1 հաւատափիմ ըլլալը, անկեղծութիւն։ – 2 ստուգութիւն։ – 3 հաւատալու ըլլալը։ – 4 վկայելը։

Հաւատացեալ, ցելոյ, ոց. ա. գ. 1 ի՛ Քրիստոս Աստուած հաւատացող, և յոյս ունեցող, (ի նոր օրէնս) քրիստոնեայ։ – 2 հաւատարիմ, անխարդախ. 3 ծառ

Հաւատացուցանեմ, ցուցի. ն. հաւատացընել. 2 ինանցընել։

Հաւատացուցիչ. ա. հաւատացընող, պատճառ հաւատալու։

Հաւատաւոր, ի, ից. ա. գ. հաւատաւոր, կուսան, մաքսապետ։

Հաւատափոխ լինիմ. հաւատքը փոխել, հաւատքէն փոխուիլ

Հաւատընտիր. ա. ընտիր հաւատքով։

Հաւատուհի, հւոյ. ա. գ. 1 կին կամ կոյս հաւատացնալ, հաւատարիմ։ – 2 մարգ։

Հաւատչեայ. ա. Առհաւատչեայ։ [պետ։

Հաւաք. ա. հաւաքուած, մէկտեղ ժողվածք։

Հաւաքապան. ա. ձեռնարկութիւն ընդ։

Հաւաքապանական. ա. Հաւաքական։

Հաւաքապանեմ, եցի. ն. հնտևցընել ձեռնարկութեամբ, խմաստասիրել։

Հաւաքապանութիւն. գ. կատարեալ ձեռնարկութիւն։

Հաւաքական. ա. 1 ըստ քերականաց՝ անհոգաձական։ – 2 ըստ տրամաբանից՝ հաւաքապանական, և հաւաքապանութիւն։

Հաւաքակցութիւն. ա. Հաւաքապանութիւն։

Հաւաքարան, ի, ից. ա. գ. ժողովարան, ընդունարան։

Հաւաքեմ, եցի. ն. 1 մէկտեղել, ժողվել. 2 տէրիմէք – 2 հաւաքապանել, հաստատացուցանել։

– Հաւաքեմ զանձն. ինքզինքը ժողվել։

Հաւաքիչ. ա. ժողվող։

Հաւաքումն, քման. գ. 1 ժողվելը, ժողվուելը, մէկտեղ գալը, գիրքուիլը։ – 2 հաւաքականութիւն, ձեռնարկութիւն։

Հաւբակ. ա. Հաւվակ։ [ասակ մը։

Հաւնկէն, կի՛ Հաւալանի տես. Թիւ առ

Հաւնդ. ի, ից. ա. զօրաւոր սկզբնաւորութեան, հաւավանկ բան՝ երկու առջի վանկ

կնը կրկար։
Հաւեղագէտ. ա. Ախաւեղագէտ։
Հաւիկ, կամ Հաւուկ, ւկի կամ կան. գ. ազգիկ հաւ, սիրուն ձագուն, ձագնիկ։
Հաւկիթ. (ամկ.) ա. Ձու։
Հաւիմ, եցայ, եալ, ել. չ. սկզբնաւորիլ, սկսիլ. ֆ պաշտանմագ։
Հաւճագ. գ. վառնակ. ֆ փիկիճ։
Հաւորս, ի, աց. ա. գ. 1 ձագուն բռնող. ֆ ագիր։ – 2 որսըդ ձագուն. ֆ ագ գուշու։
Հաւորսութիւն. գ. ձագուն բռնելը. ֆ ագձիլեց, գուշագրելեց։
Հաւուիմ. գ. բնաւորիլ հաւուց և ձագնոց։
Հաւուկ. ա. Հաւիկ։
Հաւուկն, ւմանց. գ. սկսիլը. սկզբնաւորութիւ։
Հաւսպարիք. ա. Հաւասպարիր։
Հաւտուն, տան. գ. հաւնոց. ֆ քիւմէտ։
Հաւփալ, կամ Հօփալ, ի, ացի. գ. վայրի ագաւնի, և անոր նման ձագուն, որալ. ֆ Հապան կէօվէրճինի։
Հաւքաջ. ա. Փաջահաւ։
Հափսիմ, նցի. ն. ափ ձգել, յափշտակել, մանաւանդ զաղջիկ, զկին. որ և Ա ռևանդեմ։
Հգնի, կամ Հընդնի. ա. ագռնի ձեռք, կոր, ատամոտն, կուզ. ֆ գամպուր։
Հբբայական. ա. Երբայական։
Հբբայեցերէն. ա. Երբայերէն։
Հբբայեցի. ա. Երբայեցի։
Հգ փ.ից, կամ ոյ.ի. գ. Հեզ, վանկ. ֆ հէնճ։
Հգեմ, եցի. ն. Հգնել վանկ կապել. ֆ հէնճէլէմէք։
Հգեմն, ի, գ. (յ.) առաջնորդ, վարձկնցու։
Հգեմնիպէս, կնցու։
Հգենայ, ի, իցի. գ. Հեզ, Հեզնը, վանկնը։
Հգենայինք. ա. գ. Հեզի, վանկնըս, վանկնը։
Հգն. ա. Հնգն։
Հգնաբանեմ. ա. Հնգնեմ։
Հգնաբանութիւն. ա. Հնգնութիւն։
Հգնական, ի, ացի. ա. Հնգնելու. ֆ գէնճէլէնէճէք։
Հգնակի. մ. Ծագը ընկլով, նմանաձևով։
Հգնեմ. ա. Հնգնեմ։
Հգնութիւն. ա. Հնգնութիւն։
Հեզ, ոյ, ոց. ա. 1 Հեզ. ֆ մեղմ. – 2 մեղմ. ֆ նուաշ։ – 3 կակուղ. ֆ միւլայիմ։ – 4 մ. Հեզուկ, անուշ կերպով։
Հեզաբան. ա. անուշ խօսող. ֆ իմամլը սիլ։
Հեզաբանեմ. ն. անուշ խօսիլ. ֆ իմամլըմագ սէօյլէմէք։
Հեզաբանիկ. ա. Հեզաբան։
Հեզաբար. մ. 1 Հեզուկ. ֆ մեղմիմ։ – 2 մեղմուկ. ֆ նուաշճա։
Հեզաբարբառ. ա. անոյշ խօսող։
Հեզաբարոյ, կամ բու. ա. Հեզուկ. ֆ մեզըմ իսպիճիլի։
Հեզաձեռ. ա. 1 հանդարտ քալող։ – 2 քալուածքը խնամարկ։
Հեզապոյն, գունի, ից. ա. գ. աւելի հեզ, խիստ հանդարտ. ֆ փէք մաղլըմ։
Հեզասուս. ա. անուշ խօսող, անոյշ ձայն հանող։
Հեզական, ի, ացի. ա. Հեզ։
Հեզահամբոյր. ա. Հեզ ու քաղցր բնաւորութիւն։
Հեզահայեաց. ա. անուշ նայուածքով. գլխիմած։
Հեզահայեցութիւն. գ. անուշ նայուածք, Հեզուկ բնաւորութիւն։
Հեզահարցումն. գ. Հեզութեամբ հարցմունք։
Հեզաձոգի. ա. Հեզ։
Հեզամիտ. ա. Հեզ։
Հեզամտութիւն. ա. Հեզութիւն։
Հեզանամ, ացայ. չ. Հեզ բլլալ, անուշնալ, հանդարտիլ։
Հեզանց, ի, ացի. գ. Հեզ ու պարկեշտ անձանց տեղ։
Հեզանք, նաց. գ. ա. Հեզութիւն։
Հեզաչարժ. ա. Հեզ, հանդարտ, խաղաղ։
Հեզաչէս. ա. Հեզաբարո։
Հեզասահ. ա. հանդարտ (քալըդ, քալուածք ցոյց)։
Հեզասաղարթ. ա. որուն տերեւները անուշ կը շարժին։
Հեզասիրտ. ա. Հեզուկ, պարկեշտ։
Հեզաստուգանեմ, ցուցի. ն. Հեզացընել կամ կրծղընել, հանդարտեցընել. ֆ նուշլամագ, էօվէօնմի էնթիրմէք։
Հեզացուցիչ. ա. Հեզացընող. ֆ նուշլաճը։
Հեզանամ, ննոյ. գ. Հեզնալ։
Հեզիկ. ա. մ. Հեզ, Հեզուկ, մեղմուկ, հանդարտ. ֆ միւլայիմ, իմամլըճա։
Հեզիմաց. ա. Հեզամիտ։
Հեզութիւն. գ. 1 Հեզութիւն, անուշութիւն, հանդարտութիւն, պարկեշտութիւն, առաքինութիւն. ֆ մուլայմլըղ, նազ կըքնանը։ – 2 կուսութիւն։
Հեծօրէն. մ. ա. Հեզաբար։
Հեմանութ, ի, ացի. գ. (յ.) 1 օտար ազգ, այլազգի, կռապաշտ, անհաւատ. ֆ նասրանէր միլլէթ. փուխմփէթէգ, ափնըսիկ։ – 2 հին ազգ Հռոմի։ – 3 ա. այլազգիի պէս։
Հեմանութաբար. 1 մ. օտար ազգի՝ այլազգիի պէս։ – 2 ա. ա. Հեմանութական։
Հեմանութաբարոյ. ա. այլազգիի բնաւորութեամբ։
Հեմանութական, ի, ացի. ա. 1 այլազգիի, գրեթէ ազգի. ֆ նասրանէրճը։ – 2 գ. ա. Հեմանութ։
Հեմանութականիք. ա. Հեմանութական։
Հեմանութամիտ. ա. Հեմանութական։
Հեմանութանամ. չ. այլազգի՝ կռապաշտ դառնալ։
Հեմանութացուցանեմ. ն. այլազգի՝ կռապաշտ դարձնել։
Հեմանութաչէն. ա. Հեմանութաբար։
Հեմանութութիւն. գ. այլազգութիւն, կռապաշտութիւն. ֆ փուխմփէրկզլիք։

Հելլենասօրէն. ա. Հելլենասոզաբար։
Հելլենիզմանք. ա. Հայհայհմանք։
Հելլին, ի, աց. գ. ա. 1 Հին Հառմի ազգը։ – 2 Հառմի. 3 Էակի լուսմ, էլէնոս։
Հելլինագիր. ա. Հառմի ազգին կամ գլոմ գրած. 3 նուռնաւի նաքշլար։
Հելլինախոհ, ի, ից. ա. Հին Հառմի խնամատոց պէս մտածոզ, ուսումնասէր, խելացի։
Հելլինական, ի, աց. ա. Հին Հառմի, այլ ազգի. 3 լուսմ, նահապետ։
Հելլինացի, ցւոյ, ոց. գ. ա. մ. Հին Հառմի, Հառմի, Հառմերէն. 3 էակի լուսմ։
Հեծ. գ. ա. Հառաչանք։
Հեծական. ա. Հառաչական։
Հեծակից լինիմ. ա. Հառաչակից լինիմ։
Հեծան, ի, աց. գ. գնդան, ծառի լուսն, հառաւ գառազան. 3 տիւնկ, հաֆիլ, առաւ, ասփա, ասկինկին [լոյս մը նկիլնքը։
Հեծանակ, կի՛ Հեծանք. գ. գնդանի ձեռ[ք
Հեծանահնձ. ա. գնդան կտրոզ (ազգ)։
Հեծանելիք. գ. Հնծնելու (կառք, գլաւան). 3 պինէձիք (արագար, հայվան)։
Հեծանիմ, ծայ. չ. Հնծնալ, Հնծնիլ. 3 պինձիք։ [նիք. 3 նաւիսա
Հեծանոց, ի, աց. գ. Հոսնլի, նրինելու զոր-
Հեծառատակ. ա. Հնծնծառնակ։
Հեծեալ. ծնլոյ, ոց. ա. գ. ձիաւոր, ձիաւվոյ նստած. 3 ասիլը, պինձիք։
Հեծելապլուխ. ա. Հնծելապետ։
Հեծելագունդ. գ. ա. ձիաւորներ. 3 ասիլը ֆնագրմը, ասիլը ասկէր։
Հեծելայն, գին, գանց. ա. գ. 3 ձիաւորի կոչգէն. 3 ասիլը սոյու, սիփահիր – 2 ազնուական որ ձիով կը պատերմի։
Հեծելազօր, լուս, լաց. գ. ա. ձիաւոր, ձիաւորներ. 3 ասիլը ասկէր։
Հեծելախառնմի. ա. Հնծելագունդ։
Հեծելակ. ա. Հնծեալ։
Հեծելական. ա. ձիաւորի – ա. Ձիական։
Հեծելապետ, ի, աց. գ. ձիաւորներու գլուխ. 3 ասիլը ասկէր պաշը։
Հեծելութիւն. գ. ձի հնծնալը, ձիով պատերազմ նրիմալը. 3 պինձիք, ասիլը նիւթիւ. խշիւ։
Հեծնական. ա. ոզաւոր, հառաչելու։
Հեծնամ, ացի. ա. Հնծնիմ։
Հեծնանք, նաց. գ. Հառաչանք, ախոռվախ. 3 ատիճարը [շունչը)։
Հեծնառատակ. ա. Հառաչանքով (կրած
Հեծնելի. ա. ախռւվախ ընելու, ափսոսալու։
Հեծնիմ, եցի. չ. 1 Հառաչել խռռալ կամ, ախռւվախ ընել. 3 ատ՝ ատիճարը էմիմ։ – 2 ա. Հծծիմ։
Հեծնութիւն } ա. Հնծնանք։
Հեծնծուկն. ա. Հծծանք։
Հնծնիմ, նցի. չ. Հառաչել, ախռւվախ ընել. 3 ինչէմիք։ [հնկնկալ։
Հնծկամ, ացի, կամ ացայ. չ. Հնծկլտալ, Հնծնռւմ, ծայ. ա. Հնծանիմ։
Հնծռւթիւն. գ. շատագին Հառաչանք, ախռւվախ. 3 ինչէիրք։
Հնծուկ. գ. Հնծնոզին նստուկ տեղը, ձիու նսեի կոզմը։
Հնծուկն. ա. Հնծութիւն։
Հնծուցանեմ, ծուցի. ն. Հնծցընել. 3 ատիճարիմք։ [գըրմագ։
Հնկնկամ, ացի. չ. լալով Հնծկլտալ. 3 հայգըրըշ։
Հնկնկանք, նաց. գ. 1 լալով Հնծկլտալը. 3 հայգըրըշ – 2 լալու ձայնով մէկուն վրայ խնտալը. 3 ինչէիրքէ քէսինիթիւ։
Հնկնկամ. ա. Հնկնկամ, և Հնգձնամ։
Հնդ. ա. Հիւզ, և Հնդք, և Հազ։
Հնդահայութիւն. գ. Հնդկաստանը զարնելով կախազդութիւն ընելը։
Հնդանիմ. ա. Հնդռւմ. կը։
Հնդգ, ի, աց. ա. 1 ծոլլ. անհոգ, ծանր շարժոզ, անտնաքոզ. 3 ֆիէմպէլ, իւչինկէնա – 2 ծուլութեամբ նստած. 3 ֆիէմպէլ էլլա – ան և Հէք, կամ Հէգ։
Հնդգաբանութ. գ. անհոգ՝ անհամ խօսքեր։
Հնդգաբար. մ. ծուլութեամբ։
Հնդգաձոց. ա. ծոլլ շարժոզ (էշ)։
Հնդգագոյն, գունի, ից. ա. մ. ծուլին ծոլլը, խիտ ծանր. 3 ֆնմալէր։
Հնդգազարհուր. ա. դժար վախցոզ. 3 ֆիէվէքելլի գօրգմայան։
Հնդգաճոխ. ա. ֆիէլնլու ծոլլ։
Հնդգալուր լինիմ. առաւ խռռլ ըլլալ, չհասկընալու չլսելու զալնել։
Հնդգական. ա. Հնդգ։
Հնդգամ, ացայ. չ. ծուլնալ, անտրնալ, ծանր շարժիլ, անհոգ ըլլալ. 3 ֆնմալը ըզ ֆիէմիք։
Հնդգամիտ. ա. ծոլլ ֆիոլլ, ֆիուլամտիթ. 3 ֆնմիէք, ատիճիք։
Հնդգայուսութիւն. գ. գժար յոյս ունենալը, պատահաւոր ըլլալը։
Հնդգանամ. ա. Հնդգամ։
Հնդգանք, նաց. ա. Հնդգութիւն։
Հնդգասիրտ. ա. ոյուն սիրտը գժար կը շարժի, ֆիոլլ, անհոգ. 3 հառնֆիոլլը, նիւրնէքթիվ։
Հնդգացուցանեմ, ցուցի. ն. ծուլացընել, ֆիուլցընել. 3 կնմիէքթիմք։
Հնդգացուցիչ. ա. ֆիուլցընող։
Հնդգամ. ա. Հնդգացուցանեմ։
Հնդգութիւն. գ. 1 ծուլութիւն, անհոգութիւն. 3 ֆիէմպէլիք – 2 ծանր շարժիլը. 3 ապոր գրմիլատմամասը։
Հնդգուն. ա. Հնդգութիւն։

Հեղեղ, ի, կամ ոյ, աց. գ. Ջրհեղեղ, Ջուր կոխելը, Ջրի պէս կոխելը՝ շատնալը, մեծ բազմութիւն. ՝ Թուիֆան, Թաշգընդոց, Հեղեղաբար. մ. Հեղեղի պէս [օրէ։
Հեղեղագնաց. ա. Հեղեղի պէս վազող։
Հեղեղախառն. ա. Հեղեղի նման։
Հեղեղածուփ. ա. Հեղեղի պէս խառնակ ու շփոթ։
Հեղեղական. ա. Ջրհեղեղի, Հեղեղի (նման)։
Հեղեղակոծ առնեմ. ն. Հեղեղով կոխել։
Հեղեղամած. ա. Լոյս դէն Հեղեղով բըռնուած։
Հեղեղամած. ա. Հեղեղի՝ Ջրի մէջ Թափուած։
Հեղեղանիմ. տ. Ցեղ.նեղանիմ։ [Ջրեր։
Հեղեղաջուրք. գ. Հեղեղի պէս վազած
Հեղեղատատ. ա. Հեղեղի պէս սատակիչ։
Հեղեղավայր. ի, ացս. գ. Ջուր կոխած տեղ. ՝ սէլ պատմիշ՝ տուլու եէր։
Հեղեղատ, ի, ացս. գ. անհատատատ գետ՝ ձորի մէջ, Ջուր անցնող ձոր. ՝ սէլ, տէրէ։
Հեղեղատաքար. մ. Հեղեղատի պէս։
Հեղեղատեմ, եցի. ն. ՝ Հեղեղի պէս կոխել։ — ՝ գետին, քշել տանիլը — կր. Հեղեղել կոխուիլ։
Հեղեղեմ, եցի. ն. Հեղեղ կոխել, Ջուր կոխել — կր. Ջրի մէջ խղդուիլ։
Հեղեղումն, ղման. ն. Ջրի, կամ արտնի շատուիթիւն։
Հեղինակ, ի, ացս. գ. (գրի և Հնդիւնակ, Հնդանակ.) առջի, կամ առջինէն գացողը, առաջնորդ, գլուխ. ՝ փէր, պաշ, գըլուխ։
—Հեղինակ. ա. Թափող։
Հեղինական. ՝ ա. տ. Առաջնորդական։ — ՝ գ. տ. Հեղինակ [(օր)։
Հեղինաւօրեալ. ա. առաջուց սահմանած
Հեղիք. գ. բերք, բոյս։
Հեղձ. ա. Հեղձուկն։
Հեղձական. տ. Հեղձուցիչ։
Հեղձամահ առնեմ, լինիմ. խղդել, խըզդուիլ. ՝ պօղմագ, պօղուլմագ։
Հեղձամղձուկ. ա. ՝ խղդուած, խեղդղդուկ, շունչը գոցուած, սիրտը Հաֆէ եղած. ՝ պօղուլմագ, աֆագանիլը — ՝ խղդող, սիրտ Հաֆէ եղընող. ՝ պօղուձու, Հնձ չըգարըձը։
Հեղձամղձուկ առնեմ. ն. Հեղձամղձուկ ընել։
Հեղձամղձուկ լինիմ. Հեղձամղձուկ ըլլալ։
Հեղձամղձուկ. մ. Հեղձամղձուկ։
Հեղձամղձուկ. ա. Հեղձամղձուկ։
Հեղձամղձուկ. ա. Հեղձամղձուկ։
Հեղձամղձուկ. ա

Հեշմակապատ. ա. (Յօրի Հեշմակապաշտ.) դիւապաշտ, կռապաշտ
Հեշտ, ի, ից. ա. հնշտ, դիւթին, հաճոյ. ՚ի խոշ, գօլայ ։
–Հեշտ պաշտօն. կամաւոր ծառայութիւն։
–Հեշտ ցանկութիւն. հնշտախտութիւն։
Հեշտ, ի. գ. դիւթութիւն, հաճոյքը. ՚ի քէֆ։
Հեշտաբան, ի, ից. ա. գ. քաղցրաբան, քաղցրաբանութիւն, անուշ լեզուս
Հեշտաբար. ՚ի մ. ա. Հեշտանաւ. – ՚ի սիրով (մտիկ ընել)։ [կ՚ներքեցուի
Հեշտագնաց. ա. որ դիւթաւ կը քալուի,
Հեշտագոյն. ա. խիտ հնշտ, դիւթին, ախորժելի, հաճոյ։
Հեշտագնդի լինիմ. դիւթաւ ազատիմ ։
Հեշտալի, լւոյ, լւաց. ա. ՚ի ախորժելի, հաճոյ. ՚ի խոշ, խտէտկիւ – ՚ի դիւթին. ՚ի գօլայ։
Հեշտալիր } ա. Հեշտալի։
Հեշտալից }
Հեշտաբոյծ. ա. որ հնշտ կը քակուի, հնշտութենէ հնաւ կեցող։
Հեշտալուր. ա. ՚ի սիրով մտիկ ընող. ՚ի կէսնիւլէ տինկէյէն։ – ՚ի լսելը ախորժ, դիւթին. ՚ի խոշ տինկէնիր, գօլայ անգայելոր։
Հեշտալութիւն. գ. լսելու յօժարութիւն։
Հեշտախառնութիւն. ա. Բաբեխառնութիւն։
Հեշտախտական. ա. Վաւաշական։
Հեշտախտասէր. ա. Ցանկասէր։
Հեշտախտիմ, եցայ. Ն. հնշտանալ, հնշտութենան եանէ ինկնալ։
Հեշտախտութիւն. գ. անպարժան հնշտութիւն։
Հեշտախօս. ա. անուշ խօսն ունեցող (քերթուն). ՚ի թաթլը էօթէր։
Հեշտախօսութիւն. գ. անուշ լեզու՝ խաբող։
Հեշտածին. ա. որ դիւթին կը ծնի՝ կը բուսնի. ՚ի գօլայ հասել օգան։
Հեշտակամ. ա. ախորժելի։
Հեշտական. ա. Հեշտալի, և Դիւթ։
Հեշտականագոյն. ա. Դիւթագոյն։
Հեշտականութիւն. գ. դիւթութիւն, Հանգստութիւն, հնշտութիւն, փափկութիւն։
Հեշտականցութիւն. գ. փափկականցութիւն. ՚ի գէֆը սէֆա։
Հեշտակիր. ա. Հեշտալի։
Հեշտակից. ա. ուրիշի ուրախակից եղող։
Հեշտակութիւն. գ. ախորժ, հնշտութիւն. ՚ի հաղ, խոշ։ [՚ի սայբայը գօլայ։
Հեշտահաճիւ. ա. որ դիւթին կը համեմուի.
Հեշտամոխիմ. ա. Խնդամոխիմ։
Հեշտամոխութիւն. ա. Խնդամոխութիւն։
Հեշտայինն. ա. Հեշտալի։
Հեշտանամ, ացայ. Ն. հնշտանալ, ախորժել, ուզածը վայելել, ուրախանալ. ՚ի խոշլանմագ։ [՚ի գօլայլանըր, գօլայ կէլիր։
Հեշտանայ. գիմաց. հնշտ՝ գիւթին կու գայ.
Հեշտանք, նաց. ա. Հեշտութիւն։
Հեշտաչուն. ա. Գաղջաշունչ։
Հեշտաչխոհ. ա. որ դիւթաւ կը չխոհի, կամ հնշտութենան հնաւ կը խաւնուի։
Հեշտապաշտանեայ, նէի, ից. գ. սիրով ծառայող, հնւատարիմ ծառայ։
Հեշտապատիր. ա. որ դիւթաւ կը խաբուի։
Հեշտապէս. մ. ա. Հեշտանաւ։
Հեշտասէր, սիրի, բաց. ա. հնշտութիւն սիրող, փափկասէր, մարմնապաշտ։
Հեշտասիրութիւն. գ. մարմնապաշտութիւն, փափկասիրութիւն։
Հեշտատուն. ա. փափուկ մնծցած։
Հեշտավայր. ի, ացւ. գ. զուարճալի տեղ։
Հեշտաւարատակ. ա. գ. ՚ի որ փիչ աշխատանքով կ՚ըլլայ. – ՚ի թեթեւ աշխատանք։
Հեշտաւետիք. ա. աղուոր, գեղեցիկ տեսքով (պտուղ)։
Հեշտաւուր. ա. հնշտացընող. ՚ի հաղիմ, խոշ։
Հեշտարհամարհ. ա. որ դիւթաւ վար կը գնահատէ։
Հեշտացուցութիւն. տ. Հեշտութիւն։
Հեշտացուցանեմ, ցուցի. Ն. ՚ի հնշտացընել. ՚ի հօշանտըրմագ։ – ՚ի անուշցընել. ՚ի լեզզէթի վէրմէք։
Հեշտացուցիչ. ա. Հեշտացընող։
Հեշտաւ. մ. ա. Հեշտանաւ։
Հեշտափայլ. ա. քալելը անցնիլը հնշտ. ՚ի գօլայ կէշիլիր։
Հեշտանաւ. մ. դիւթաւ, հնշտ. ՚ի գօլայճա։
Հեշտափնաց. ա. որ դիւթաւ կ՚անփ կամ կը հանգչի։
Հեշտընկալ. ա. ՚ի որ հնշտ կը հասկըցուի, սիրով կ՚ընդունուի – ՚ի հնշտացընող։
Հեշտի. ա. մ. ՚ի հնշտ, դիւթին, դիւթաւ. ՚ի գօլայ, գօլայճա – ՚ի ախորժելի։
Հեշտին. ա. դիւթին. ՚ի գօլայ։
Հեշտիւ. մ. դիւթաւ. ՚ի գօլայճա։
Հեշտոց, ի, ոց. գ. փափուկ տեղ։
Հեշտութիւն. գ. ՚ի փափկութիւն, զուարճութիւն. ՚ի զէֆը, սէֆա։ – ՚ի հնշտալի բան. ՚ի խոշ օրմանը։
–Հեշտութենամբ. մ. ՚ի դիւթութենամբ. ՚ի գօլայլըղա – ՚ի սիրով. ՚ի խոշլանարագ։
Հեղեալ. գ. (արբ.) անենկապնտ. ՚ի օտարազգի, հանձիայ։
Հեղ, ի, կամ ոյ, իւ. գ. ՚ի կաթ. ՚ի նիզա, խնամ, խրախրա։ – ՚ի ուրիշէ վար չնմանող ձանք. ՚ի խատարա [խնա. ՚ի տինկիմիզ։
–Հեղ. ա. ՚ի կաթ ունեցող. ՚ի ինամձի – ՚ի Հեղա. տ. Հերա։
Հեղաբնակ. ա. Հեղաւ տեղ բնակող, հնաւ նգաձը. ՚ի ներքագոյք։
Հեղաբնակութիւն. գ. Հեղաւ բնակիլը։
Հեղաձնաց. ա. ՚ի Հեղաւ (Համբայ). – ՚ի Հեղաւ տեղ գացող։
Հեղաձնացութիւն. գ. Հեղաւ երթալը։

Հնագոյն, գունի, իգ. ա. 1 մ. շատ հնաւ. 2 հայրենազարդ. – 2 հնաւ, հնաւանց. 3 ուզագ, ուզագասէր
Հնակայութիւն } գ. հնաւորութիւն, մե-
Հնակացութիւն } ջոց։
Հնակրութիւն. ա. Հնակայութիւն։
Հնահնդած առնեմ. հնաւ տնզ. քշել։
Հնահոյնաց. ա. հնազան նայոց։
Հնաձգեմ. ն. հնացընել։
Հնաձգութիւն. գ. հնաւ նեռնելը՝ նեռութիւն։
Հնաձիգ. ա. 1 հնաւ նեռած (նետ). – 2 հնաւ, հնաւոր, երկայն։
Հնամատչի. չ. կարեւ ունենալ, քէն պահել։
Հնամեմ, ացայ. չ. 1 հնաւ ըլլալ՝ երկմալ. 2 երթագ տրմագ, պիր թարգման կիմ մէջ – 2 նա քանութիւ. 3 կէրի չէքիմէք։
Հնամտհան. ա. հնաւ։
Հնամտչ. ա. կառամտչ։
Հնամտան. ա. գ. հնաւ (առագ). 2 երթագ, ուզագ (նէր)։
–Ի հնամտանէ. մ. հնաւանց, հնաւն. 2 ուզագան, ուզագաւ։ (արծիւ)։
Հնամտանագէտ. ա. հնաւէն տեղեակ
Հնամտանոյ. ա. հնաւոր։
Հնամտանոյք, նայց. հնաւ նորոնելը. 2 երթագաբերելը։
Հնաշէն. ա. շատ հնաւ։
Հնաշէնութիւն. գ. հնաւորութիւն։
Հնացած. (ածլ.) հնանալ, հնաւ գացած։
Հնացական (՝ի բաց). ա. հնաւ գացած։
Հնացուցանեմ, ցուցի. ն. հնացընել. 2 ոչ կիմ էմ։
Հնացուցիչ. ա. հնացընող։
Հնաւուր, ի, ից. ա. հնաւ երթագ, հնաւ, երկայն. 2 երթագաբեր, ուզագ, ուզգուն։
Հնաւորագոյն. ա. Հնագոյն։
Հնաւորական. ա. Հնաւոր։
Հնաւորեմ. չ. ա. Հնանամ։
Հնաւորութիւն. գ. հնաւ ըլլալը. միջոց, երկայնութիւն, հնաւ տեղ. 2 երթագ ալմաք, ուզագլոց, ուզունքաւգ, ուզագ նէր
Հնաւուր. ա. Հնաւոր [ուզգուն։
Հնի, իջ. ա. հնաւ, երկայն. 2 ուզագ,
–Հնի առնեմ, կամ առնիմ. հնացընել։
–Հնի առնիմ, լինիմ, եմ. հնանալ։
Հնի, մ. նխ. 1 հնաւ։ 2 ուզագ։ – 3 մնոն ուրեմն չունեցող։ 4 լոգատչէզ – 5 առանց. 6 սրտ, սիրտ, սուրտ։
Հնոց. ա. հնաւ, հնաւոր։
Հնաւթիւն. ա. Հնութիւն, և Խնաւութիւն, և Հնաւորութիւն։
Հնդաւոր. ի հնաւոր. մ. ա. հնաւանց, հնաւ. 2 ուզագան, ուզագ։
Հնդ. ոչ. հնդիք, կամ հնդկիք, և հնդկեան. գ. հիւսած քան՝ չուան՝ կապ։
Հնդամ. ն. հիւսել. 2 կօրմէք։
Հնդար, ի, իջ. ա. գ. 1 խնա. 2 տէնկսիզ – 2 խնաւութիւն. 3 տէնկսիզիք։
Հնդարամ. ա. Հնդամ։
Հնդարանք. ա. Հնդարութիւն։
Հնդամ, նդի. չ. մոխիկ չընել, թօթվիլ, գլուխ քաշել. 2 պաշ գալորմագ։
Հնդամ, նգայ. չ. ա. Հնդամ։
Հնդարութիւն. 1 գ. խնաւութիւն. 2 տէնկսիզիք – 2 հակառակութիւն, զրգռութիւն. 3 խռռաշա, նէվռանիէմ։
Հնդարութիւն, տմամն. գ. անհնազանդութիւն. 2 սէօզ անդրդմագրդ։
Հնդ, ոյ. Հնդք, տագ. գ. 1 ոտքի նշան. 2 իջ։ – 2 Համբայ. 3 նօր – 3 օրինակ. 4 իայրկեմ։
Հնդ ալ. 1 նամկն. 2 արտրնտան։ – 2 հնդ, հնդր. 3 պիչէ, իլկ, պիչէսինձէ։
–Ջ հնդ. տնա 'ի տտան Ջ։
–Ի հնդ. նամկ, նամկն, հնդր. 2 արտրսրբան։
–Ի հնդայ. նամկն, կռնրկին. 2 արտրնտան։
–Վազվազակի հնդ կամ զհնդ. շուտով. նամկն. 2 տէ. հայտէ, թիկ, հէմէն։
–Հնդ մի. մէկ անգամ մը։
Հնդագայ, ի, իջ, ա. նամկ նկող, գալիքը. 2 արտտան կէչէն, արտտաքի, սմնզտաքին։
Հնդագնաց. ա. 1 ոտքով քալող – 2 նամկ ընկնող՝ հալածող։
Հնդագնացուի. գ. ոտքով Համբայ ընելը։
Հնդագոյ. ա. Հնդագայ։
Հնդագոտամ, նգի. ն. նամկ ընկնելով փրնտրտնել, պըղտնել. 2 իլէմէք, նօգլամագ։
Հնդագոտիչ. ա. նամկ ընկնող՝ փնտրտող։
Հնդագոտութիւն. գ. քննութիւն, հնտտքրքրութիւն։
Հնդագոտուն. գ. քննութիւն։
Հնդախազագ ծածկեմ, կամ առնեմ. ըսլսրմին անյայտ ընել։
Հնդախոզ, խուզի, իջ. ա. հոտոտտալով փնտրտող (շուն)։
Հնդախուզեմ. ա. Հնդագոտամ։
Հնդակայ. ա. Հնդագայ։
Հնդակոյս առնեմ. ջնջել – լինիմ. անհնդ ըլլալ։
Հնդակոտոր. ա. Համբայ բացող։
Հնդահան. գ. 1 կնդագանի մը՝ որ զինքը յայտնի չընելով կոկորդիլոսին կը կերտակ, հիլա, Փարաւոնի մուկ. – 2 պիծակ մը՝ նոյն անուանով։
Հնդահան, և Հնդահանական. ա. մէկ բանին նամկ ընկնող, Համբայ գտնող։
Հնդահան լինիմ. նամկն հանիլ. 2 արտտան կէչիլ։
Հնդահանգեմ. իմ. ն. կ. իր նամկն քաշել, ուրիշի նամկն կրճատել։
Հնդամուտ, մտի, ից կամ իջ. ա. նամկն

վազող, քշող։ ֊ գօվալայրՀր։
Հետամուտ լինիմ. ետևէն վազել, ապևինէն քշել։ ֊ գօվալամագ, սիւրմէք։
Հետամտում. չ. քշել, ետևէն ելլիմալ։
Հետամտիկ. ա. Հետամուտ։
Հետայն. ա. Նոյն հետայն։
Հետայոյզ. ա. Հետաքրքիր և խնդրասէր։
Հետախոյզ լինիմ. ետևէն ինկնալ, քշել, կամ քննել։ [ալրտնել։
Հետախուզում. իմ. չ. ետևէն խաւրել և պըտ-
Հետաքրքիր. գ. ուրիշն ունեցը։
Հետաքրքրութ. ա. իւրմէ ետև յաջողցող։
Հետաքրքրին լինիմ. հետաքրքրըմիլ։
Հետաքրքրում. եցի. ն. մանը պատրաստել։ ֊ ինչ ինչ պատմագ։ [քրքրութիւն։
Հետաքրքրութիւն. գ. պատրաստը. հետաքրքրիր. ա. փուճ բաներըն՝ չափէ դուրս քրքրող՝ պատրաստ։
Հետաքրքրաբար. մ. հետաքրքիր ըլլալով։
Հետև. Ետև. ա. Ե յետուհետև, Ե յետուհետև, ետև, Որովհետև։
Հետևաբանութիւն. ա. Հետաքրքրանութիւն։
Հետևաբար. մ. 1 ետևէն, կարգով, ի հաւ. կէ. ֊ 2 արդարեպես, հիրկէսի։ – 2 նիւ. նոյն կարգով, անոր պէս. ֊ ծնա կէ օրէն։
Հետևագային. ա. Հետագայ։
Հետևագոյնս. մ. ա. Հետևաբար։
Հետևաջորք. ա. Հետևակաջորք։
Հետևակ, ի, աց. ա. գ. 1 ոտքով քալող՝ գնացող. ֊ նայիլ – 2 ցամաքային կենդանի՝ որ չորս ոտքով։ – 3 մ. ոտքով քալելով։
– Հետևակ բան. արձակ շարադրութիւն։
– Հետևակ հետևակութիւն. գեօնի մնացածութիւն, խոտ վար ըլլալը։
– Հետևակ խօսիմ. ցած ու հասարակ կերպով խօսիլ։
– Հետևակ բանս. յաջորդ խօսքը։
Հետևակագնաց, ի. ա. ոտքով ցամաքէն գացող. ֊ նայիլ հիւրիւրէրէք։
Հետևակագնացութիւն. գ. 1 ոտքով Համբայ երթալը։ – 2 (ծովէն վերայ) քալելով երթալը։
Հետևակագունդ. գնդի. ի֊ց. գ. ա. Հի չհետևցող զօրք. ֊ նայիլ ասկէր։
Հետևակաջորք, ի, ու, քաց, ըք. Նոյն ընդ վ։
Հետևակահետևմէ. ա. Նոյն ընդ վ։
Հետևակամարտ, ի, ից. ա. ոտքով Հի չհետևցած կռուող. ֊ նայիլ ՀՀՆԿՀՀ։
Հետևակամարտութիւն. գ. ոտքի՝ ցամաքի վերայ կռիւ։ [կռուող։
Հետևական, ի, ից. ա. քալող, ոտքի վերայ
Հետևակեմ, եցի. չ. ոտքով քալել, ցամաքով երթալ։ [ետև՝ ցած ըլլալը։
Հետևակութիւն. գ. ոտքով երթալը, ներ. ի Հետևակուց. մ. ոտքով. ֊ նայիլ։
Հետևամեամ, ացայ. ա. Հետևիմ։
Հետևանք, նաց. գ. հետևութիւն, պատճառ։
Հետևապէս. ա. Հետևաբար։
Հետևացուցանեմ. ա. Հետևեցուցանեմ։
Հետևեմ, եցի. չ. ա. Հետևիմ։
Հետևեցուցանեմ. ն. հետևցընել, շարունակել։
Հետիմ, եցայ. չ. 1 ետևէն երթալ. ֊ արտօրրա կիմ ՀՀ. – 2 քալել՝ առանց երթալ. ֊ ըլեան օղմագ, իչէրի կիմ ՀՀ։
– Հետևիլ, ի. գ. ետևէն կու գայ, քանքանէ կը հետեի, կը յաջորդի. ֊ արտրօրբա կէչիբ, օնաան պու չըգար։
Հետևող, ի, աց. ետևէն գացող, աշկերտ, նոյն Համբան բռնող։
Հետևոցաբար } ա. Հետևաբար։
Հետևոցապէս }
Հետևողութիւն. գ. ետևէ երթալը, հետևումիւն։
Հետևումիմ. գ. բանին հետևանքը, կարգը։
Հետևումն, ումնան. գ. նոյն ընդ վ։
Հետզհետէ. մ. իրարու ետևէ, կամաց կամաց. քիչ քիչ. ֊ ազար ազար։
Հետէ, կամ Ի հետէ. նիս. անկից ետև բնչուան հիմա. ֊ թէ ծնաան պէրի՝ չիմոխէտէր – ան և Յայնմ հետէ, Յայսմ հետէ, Յորմէ հետէ, Ի վաղուց հետէ։
Հետ ընդ հետ. մ. շուտով ետևէն. ֊ հէմէն արտրօրբա։ [գացող։
Հետընթաց. ա. ետևէն վազող, շուտով
Հետի. նիս. ետևէն, նոքա։ [նայիլ։
Հետի, ուոյ, ուաց. ա. ոտքով քալող. ֊
– Հետի. Ի հետի. մ. ոտքով. ֊ նայիլ։
Հետիոտ, ոտք, ոտաց. ա. ոտքով քալող. ֊ նայիլ։
– Հետիոտ, Հետիոտս, Ի հետիոտս, Հետիոտին, Հետիոտիք. մ. ոտքով քալելով. ֊ նայիլ, հիւրիւրէրէք։
Հետք. ա. Հետ. գ։
Հետ, ոյ, քաց, կամ ըից, քոքի, կամ ըոք. գ. գլխուս մազ. ֊ աչէ։
Հէյա, այ, կամ Հէյայ, յի. գ. (յ.) օգ, չատուածուհի ազգի։
Հեքեաթանգուր. ա. գուռզ. ֊ գրվըմիգ։
Հեքեաթոր, ի, աց. ա. մազ բուացընող (հիւթի)։
Հեքեաթորութիւն. գ. խուզուելն հերաց, գլխէ բանալը։ [նեցող։
Հեքեաթանդ. ա. ադէկ մազ կամ անբան ու
Հեքեաս. ա. մազը իմ ափած. ֊ ասգ։
Հեքեասանալ. ա. Հեքեաս։
Հեքեասուկ. ա. փաչատած մազերով, գեշ կնիկ գլխիգայ։
Հեքեասուսանալ. նոյն ընդ վ։
Հերձուածող, ի, աց. ա. մ. մազերը բաց՝ ցրիւ ըրած, փաչատած մազերով։

Հերաւոր. ա. մազ ունեցող, մազոտ, բըրդ-
Հերաւորութիւն. գ. մազ ունենալը [լատ
Հերաքաղ առնեմ. մազէն քաշել առնիլը
Հերգիծանեմ. տ. Երգիծանեմ
Հերգիծանիմ. չ. սատակիլ ցաւ զգալը
Հերևսիմաստք, կամ ոտայք, այլ. և Հե-
րեսիմաստք, կամ ոտք, ատց կամ տիլ. գ.
(յ.) Հերետիկոսներ
Հերևսիմաստութիւն, կամ Հերևսութիւն.
Հերետութիւն, կամ Հերմաութիւն. գ.
(յ.) Հերետիկոսութիւն
Հերետիկոս, ի, ից. ա. գ. (յ.) Հերետի-
կոս, Հերձուածող
Հերիւն, կամ բևան, կամ բիւնի, նոյ. ընդ.
գ. Հերուն, Հերոյն. ֊ պիղ. չերվալտրզ
Հերիք. մ. Հերիք, բաւական. ֊ Եէմէր
Հերիքանայ. գ. մաղ. Հերիք է. ֊ Եէմէմէր
Հերկ, ի, կի ոյ, կի անց. գ. ՝ վար. ֊ չիֆթի
սիւրմէսի – ֊ Հերկուած երկիր
– Հերկ, կի Հերկս Հարկանեմ. տ. Հերկեմ
Հերկագործեմ. տ. Հերկեմ
Հերկագործութիւն. տ. Հերկ
Հերկահաւ, կամ Հերկատաւ. ա. գ. Հերկիր
վարող. ֊ չիֆթճի
Հերկեմ, հեցի. ն. վարել. ֊ չիֆթի սիւրմէք
Հերկումն, կման. գ. վար, վարելը
Հերձ, ի, ից. ա. գ. Հղած, Հղեղ, պատ-
առուածք
Հերձաթև, ի, ից. բ. բեւերը Հղեղ ունե-
ցող (թռչուն)
Հերձածութիւն. գ. Հերձուածողութիւն,
Հերձուածողի խօսքեր
Հերձած, ոյ, ով. գ. պատառուածք հոզոյ,
ակօս, առուակ
Հերձակ. տ. Փքին
Հերձակաւոր տեսութիւն. գ. անդամազնուեալ
Հերձամարդ, կամ Հղձամարդ առնեմ. ջու-
րը պատառելով խղդել (Եգիպտացիքը)
Հերձան, անք. ա. Հերձուածն
Հերձանեմ, ձի. ն. ՝ Հղեղել, պատառել. ֊
Նաւամբ ՝ – ֊ անդամազնուեալ ընել –
֊ Հերձուածողութիւն Հանել
Հերձառեմ. տ. Հերձառնեմ
Հերձառնել, ոյ. գ. Հերձի ծառին տնկելը
Հերձեմ, հեցի. տ. Հերձանեմ
Հերձի, ձոյ, ձնաց. գ. ձուլիի ծառ. ֊ ա-
գըլ առածը
Հերձիատապատ. ա. ջրի պատյար կարող,
գնաց՝ ծովի պատառոտ [լատ
Հերձուած, ոյ. չ. Հնձիլ պատառիլ. ֊ փեմ-
Հերձառեմ, հեցի. ն. Հղեղանել, պատռե-
ցանել, Հնձկրտանել
Հերձուած, ոյ, ոց. գ. Հերձուածողութիւն,
քրիստոնէից պատառուածքը՝ ի տարբ նկն-
դեցոյ բաժանելով, Հանդառակութիւն,
հերձեաց բաժանմունք. ֊ Ֆըրգա, իմիի-
ֆաղըզլըգ
– Հերձուած. Հերետիկոսութիւն, իր մոլար
կարծեաց վրայ յամառ կենալը
Հերձուածական, ի, ից. ա. Հերձուածո-
ղական, և Հերետիկոսական
Հերձուածապետ, ի, ից. գ. Հերետիկո-
սապետ
Հերձուածեմ, եցի. ն. մոլար վարդապե-
տութիւն տրվիլը [նուիլ
Հերձուածիմ, եցայ. չ. Հկնդեցիէն բաժ-
Հերձուածութիւն. գ. Հերետիկոսա-
կան խօսքեր խօսիլը
Հերձուածող, ի, ից. ա. գ. Հկնդեցիէն
բաժնուած, մանաւանդ Հերետիկոս
Հերձուածողական. տ. Հերձուածական
Հերձուածողաձայն. ա. Հերձուածողի կամ
Հերետիկոսի խօսքին նման
Հերձուածողապետ. տ. Հերձուածապետ
Հերձուածողարար. ա. Հերձուածող ընդ,
Հերձուածող նման
Հերձուածողութիւն. տ. Հերձուած
Հերձուածութիւն. գ. Հերձուածողութիւն,
Հերետիկոսութիւն, մոլորութիւն
Հերձուապետ. տ. Հերձուածապետ
Հերձուի, ձի. տ. Հերձանեմ [ձուած
Հերձուն, ձման. գ. պատառուած, Հեր-
Հերձուցանեմ, ձուցի. տ. Հերձանեմ
Հերիա, մ. օի, կամ մայ. գ. ՝ փայլածու. ֊
ուխտբիտ – ֊ առտուածոց գպիրը, իմաց-
մանը, և առ քրիստոնեական. ֊ նացըհը, գիր,
տիպիր – ֊ անգիկ. ֊ ժիվան
Հերիսանք. տ. Խնդրանք
Հերու, կամ Ի Հերուն Հետէ, կամ Հերուն
Հետէ. մ. Հեռու, անցած տարի. ֊ պըլլըրը
Հերուին, կամ Հերվին տմ. մ. մեկալ Հե-
ռու, երկու տարի առաջ
Հերքեմ, եցի. ն. վերնտել, դուրս բե-
նել, յաղթել. ֊ գօմմագ, նըգըլ կիճի
ատմագ [կենալը
Հերքիմ. չ. Հերքի ըլլալ, տաւիղել, դէմ
Հերքիմ. կ. յաղթուիլ
Հերքիչ. տ. վերնտող. ֊ գօմըչու
Հերքութիւն. տ. Հերքումն
Հերքումն, ման. գ. վերնտանք, վերնտու-
լը, և խօսքը. ֊ իւրքմագ, իւրքիւմ մէ
Հեց, կամ Խեց, ի. գ. անուին շրջանակը
(ներքևէն կամ գլխէն). ֊ քիչէրչէկ ոտվըմ
Հեւաք. (ամբ.) առէպ չունչ առնուլ. ֊ ա-
ռըտմագ [կը բացուիլ
Հեւան. գ. մէջքին ոսկրանքը՝ որ Հետևը առնի
Հեւս, Հեւը. տ. Հիւս, Հիւր
Հեխեսաս, կի Եփեսաս, ի, կամ տեայ.
չաստուած կրակի ու գաղբհնեներու, լա-
տին Եւան հլած կրակ, Հրաբուխը
Հզօր, ի, ից. ա. զօրաւոր, կարող, ուժով,
կարիճ, կարուկ, պինար. ֊ խըզը, գուժ-

վկեմլի, նավուզ, ազկին, քէսկին։
Հզօրապաշտ. ա. Հզօրապէտ։
Հզօրաբարբ, ի, ից. ա. զօրեղ, քաջ, առաքինի։
Հզօրաբարբութիւն. գ. քաջութիւն, առաքինութիւն։
Հզօրագեղ. ա. ուժեղ։
Հզօրագին. ա. ուժեղ։
Հզօրագոյն, գունի, ից. ա. աւելի զօրաւոր, շատ ուժեղ. ։ փէք նավուզ, քէսկին։
–Հզօրագոյնս. մ. աւելի սաստիկ։
Հզօրախորհուրդ. ա. միտքը՝ խորհուրդը զօրաւոր, ամենխնամոտ Նատուածն։
Հզօրակից. ա. նոյնպէս հզօր՝ զօրաւոր։
Հզօրանամ, ացայ. չ. զօրանալ, ուժ առնել՝ ունենալ. կոչիմ ըլլալ, ուժ վնալ։
Հզօրանունութիւն. գ. հզօր անուն՝ Նատուծոյ յատնար։
Հզօրապէս. մ. ուժով, կարձի պէս, սաստիկ կերպով։ – տես և Հզօր։
Հզօրացուցանեմ, ցուցի. ն. զօրացընել, ուժովցընել, ուժ՝ սիրտ տալ։ ։ Հէսարկիմ վկրմէք։
Հզօրեղ, ի, ից. ա. զօրեղ, զօրաւոր։
Հզօրեղագոյն. ա. Հզօրագոյն։
Հզօրեղապէս. ա. Հզօրապէս։
Հզօրիմ. ա. Հզօրանամ։
Հզօրիչ. ա. զօրացընող, ուժ տուող։
Հզօրութիւն. գ. զօրեղութիւն, քաջութիւն։
Հէ. Հի՛ թէ } մ. Հա, հայ թէ, ան՛։
Հըւ հըւ }
Հէգ. ա. Հէգն։
Հէմ. ա. Հեմ։
Հէն, հինի, ից. գ. ։ աւազակ ծովու՝ ցամաքի. ։ խուլսանա, հայտուտ։ – ։ խոտանաւորը պոռալով խօսք։
Հէք. հիքի, կամ քոյ. ա. թշուառ, խեղճ՝ օղորմելի. ։ սէֆիլ։
Հժկու, կամ Հժկուն. ա. Հուժկու։
Հիազարհուր. ա. խիստ վախցող, վախնալու։
Հիացող. ա. զարմանալի զօրութեամբ։
Հիասքաշ. ա. խիստ զարմանալի։
Հիասքաշութիւն. գ. սքանչանք զարմանք, աքանչելի անոք։
Հիանամ, ացայ. չ. սքանչանալ վախով, պատճառ ունալ, գմայլիլ, ։ մեծի գործոց, հայրան օրհնաց։
–Հիանալի. սքանչելապէս։
Հիանշմար. ա. աքանչելի անաքով, անհաւատալի։
Հիաչքնապ. ա. խիստ ագուտ։
Հիագաստ. ա. ապշելու, անզգամելի։
Հիացական, ի, ից. ա. սքանչանալու, զարմանալի յատկութեամբ։
Հիացութիւն. գ. ։ ա. Հիացումն։–։ վախ։
Հիացումն, ցման, գ. սքանչանք զարմանք, ապշելու բան, խոր քուն, անսխալ։
Հիացուցանեմ, ցուցի. ն. խիստ զարմացընել, ապշեցընել։ ։ հայրան էքէմէք։
Հիացուցանող } ա. խիստ զարմացընող։
Հիացուցիչ }
Հիբաւ. մ. չ. ինչպէս, օրինակ ըլլայ. ։ նիմէ, մ՛սէլաւ։
Հիգութիւն. ա. Հիքութիւն։
Հիզան, այ, կամ այն. գ. (յ.) ջուր օձ (շատ գլխով), խօսքերէս կինիկ մը։
Հիլան } ա. Հիքան։
Հիկէն }
Հիւ. ա. Հիւղ։
Հիմ. մ. ինչու, ինչէն. ։ նիչին։
Հիմն, նի, կամ Հիմնի, նոյ, գ. (և.) ։ փայտ։ ։ պալատագ – ։ չարի մը. ։ էօլչիս։
Հիմն, մանն, մունք. գ. հիմ. ։ քէնմէք։
–Հիմն ոչնանամ. հիմ ձգել. ։ քէնմէք գօմագ։
–Հիմն ի վեր. մ. տակնուվրայ ընելով. ։ քէնմէք յինտէն՝ ախտնուզ (նըդմագ)։
–Հիմն ի յատակ. մ. ինչուան տակը. ։ քէնմէլինէնէ։
Հիմնագիր, գրի, ից. ա. քանի մը հիմ գրած։
Հիմնագործական. ա. հիմ գնելու։
Հիմնագրեմ, նցի. ն. հիմ գնել. ։ քէնմէլ գօմագ։
Հիմնագրութիւն. գ. հիմ գնելը, գրուիլը. ։ քէնմէլ գօմուսը, գծնմսար։
Հիմնագործեմ, նցի. ն. հիմը գործարուն՝ վառաւորը ընել։
Հիմնախիլ առնեմ. հիմն խլել. ։ քէնմէլինսէն սէպմէք։ [սէօքիւլմէք։
Հիմնախլիմ. կ. հիմն խլուիլ. ։ քէնմէլինսէն
Հիմնակարգութիւն. գ. սկիզբ հիմ գնելը, սկիզբ հաստատելը։
Հիմնայատակ առնեմ. ինչուան հիմը քակել. ։ քէնմէլինէնէ սէմսիուզ էքէմէք։
Հիմնանամ, ացայ. չ. շինուիլ, հաստատուիլ։
–Հիմնացնալ. հիմնելով։
Հիմնաշարժ. ա. հիմն խոխոտած։
Հիմնապէս. մ. հաստատ կերպով. ։ քէնմէլ։
Հիմնաւորեմ. գ. հիմ բանելը։ [լիմն։
Հիմնարկ. գ. հիմ ձգելը, կամ դրած հիմն։
Հիմնարկեմ, նցի. ն. հիմ ձգել. ։ քէնմէլ գօմագ։
Հիմնարկիք. ա. Հիմնարկութիւն։
Հիմնարկոզութիւն. ա. Հիմնարկութիւն։
Հիմնարկութիւն. գ. հիմ ձգելը՝ ձգուիլը. ։ քէնմէլ գօմուսը՝ գծնմսար։
Հիմնացուցանեմ. ցուցի. ն. հիմնել, հաստատել. ։ գուրմագ։
Հիմնացուցիչ. ա. հիմնող, հաստատող։
Հիմնաւոր. ա. մ. ա. Հաստահիմն։
Հիմնաւորագոյն. ա. հիմը շատ հաստատ։
Հիմնաւորեմ. ա. Հիմնացուցանեմ։
Հիմնախոյլ. ա. հիմը փառաւոր. ։ միւքէլլէնմիչ գուրուլուս։
Հիմնափոյլեմ, նցի. ն. հիմը փառաւոր ը-

Նկ. ս միւքէլլէֆ գուրմագ։
Հիմնափոր. ա. Հիմ փորել՝ դնող [նկը։
Հիմնեմ, նցի. ն. Հիմ դնել. Հաստատել, շի-
Հիմնեցուցանեմ. տ. Հիմնացուցանեմ։
Հիմն ՚ի վեր. տ. Հիմնւ
Հին, Հնոյ, ոց. ա. Հին. ս էսկի։
–Հին, հինք, գ. Հին բան, առ֊իննները։
–Հինն, Ի Հնումն. Հին օրէնք. Հին առնել։
–Հին աւուրց. Ծեր, Տալտր. ս Է֊Հոխալ։
–Ի Հնմէ. Հինէն, Հնուց. ս էսկիտէն։
Հինաբար. մ. աւազակի պէս. ս Հայտուտ՝ խուբսանա կիսի։
Հինախտացեալ ժամանակ. աւազակնեըուն և֊կած առնները. ս թիւրքիտիւլէր վագթը։
Հինական. ա. աւազակնեըուս. ս թիւրքի֊տիւլէրին։
Հինահատած արշաւանք. աւազակնեըուն վրայ վազելը, անունցմէ փախչիլը։
Հինահար, ի. ած. ա. թալլղոզ կողոպտող։
–Հինահար առնեմ. թալլել
Հինահարութիւն. գ. աւազակութիւ, թալ֊լել կողոպտելը։
Հինամեայ. ա. Հին չար (ատտանայ)։
Հինամեամ. տ. Հինհամ։
Հինայ, ի, ից. գ. (ամէ.) կարմիրցրնող ներկ, Հոդ՝ արմտանեըուս կպած. ս գրնաս
Հինաւանգ, ի. ա. բաբըարոտականու։
Հինգ, Հնգի, իս, ից, իւք, կմ՚ ագ. ա. Հինգ. ս պէշ։
Հինգակատար գագաթամբք. ա. Հինգ գա֊գաթով (քաղաք). ս պէշ թէփէլի (Իս֊կէնտէրիէ)։ [պիչիմ՚ թէպղը
Հինգամիճ ա. մ. Հինգ ձեռմ կերպով. ս պէշ
Հինգամնեակ. ա. Հինգ չափով (քաա)։
Հինգամնեան, Հինգամնասունք. ա. գ. Հինգ քաժին։
Հինգամնեայ, կամ Հինգամնեան. ա. Հինգ տարեան. ս պէշ տէնէլիք, պէշ նաշխնատա։
Հինգամնեայ. ա. Հինգ ամեան. ս պէշ պլէգ։ [կիւն. ս պէշ քէշէնի։
Հինգանկիւնի, նոյ, նաց. ա. գ. Հինգան֊
Հինգաշարժ. ա. Հինգ կերպ շարժող
Հինգեակ. ա. Հնգեակ։
Հինգեկին. ա. Հնգեկին։
Հինգեամեան. ա. Հինգամեան։
Հինգեատասն. ա. Հնգեատասն։ [մեայ։
Հինգեատասնամեայ. ա. Հնգեատասնա֊
Հինգեատասներորդ. ա. Հնգեատասներորդ։
Հինգերեակ. ա. Հնգերեակ։
Հինգերիս. մ. ա. Հինգերորդ։
Հինգերորդ, ի, աց. ա. մ. Հինգերորդ. ս պէշինճի։ [վ Նարեկ, կամ ուղղ։
Հինգերորդեմ, նցի. ն. Հինգերորդ մնալ
Հինգեքեան. ա. Հնգեքեան։
Հինգկանգնեայ, կամ Նեան. ա. Հինգ կան֊գուն. ս պէշ աղջն կամ էնտազէ։

Հինգկին. ա. մ. ա. Հնգատասիկ։
Հինգկնեմ, նցի. ն. Հինգ անգամ կրկնել։
Հինգկրկին. ա. Հինգ ծալուած։
Հինգհազար, ի, աց. Հինգ հազար. ս պէշ պին։ [պինլիք։
Հինգհազարեան. ա. Հինգ հազարի. ս պէշ
Հինգհարիւր, ոյ, ոց, կամ ի, ից. ա. Հինգ հարիւր. ս պէշ եիւզ։ [տարուան։
Հինգհարիւրնակ քոյր. մեծ շնորհ 352
Հինգհարիւրամեայ, կամ եան, եամբ, եայ. ա. Հինգ հարիւր տարուան։
Հինգհարիւրերորդ, կամ րիւրորդ, ի. ա. Հինգ հարիւրերորդ. ս պէշ եիւզունճի։
Հինգհեգեան. ա. Հինգ հեգով վանկով (քաա)։
Հինգշաբաթի, ի, կմ՚ ու. տ. Հինգշաբաթի։
Հինգշաբաթիեան. ա. ի Հինգ շաբթուան. ս պէշ հաֆթալըգ։ – 2 Հինգշաբթի օրուան. ս փէրշէմպէնին։
Հինգշաբաթի, թուոյ, ւոջ, թոջ. ա. գ. Հինգ֊շաբթի. ս փէրշէմպէ։
Հինգպատիկ, կամ Հինգապատիկ. ա. մ. Հինգ հնգ ուելի. ս պէշ գաթ։ – 2 Հինգ անգամ։
Հինգսրահեան. ա. Հինգ սրահով
Հինգտերեւեան. գ. Հինգտերև (բոյս, ծա֊ղիկ). ս պէշ փաբմաղ, փէնճ վարագ։
Հինգ քաղաք. Պենտապոլիս, Սոդոմ Գո֊մորրի քաղքընները։ [լիք։
Հինգօրեայ. ա. Հինգ օրուան. ս պէշ կիւն֊
Հինեմ, նցի. տ. Հանուիլ
Հինեմ, նցի. ն. աւազակութիւ զարնել
Հինժամանակեայ. ա. Հին առնուան, տարիքը շատ։
Հինիմամ, ացի, կամ ացայ. չ. Հնալ. ս ա֊լուդմագ, ասլուգ ալմագ։
Հինհնուաճ, նման. գ. Հնք։
Հինուած. գ. Հիւսուած. ս էօրմէ։
Հինում, նայ. տ. Հանուիլ
Հինչք, Հնչից. տ. Հունչք։
Հինօր, աւուր, ըք, աւուրց. ա. Ծեր։
Հինօրեայ, ըհի, ից. ա. Հալտր։
Հիպատ. տ. Հիւպատոս։
Հիպարքոս. տ. Եպարքոս։
Հիպարքոսութիւն. տ. Եպարքոսութիւն։
Հիպերէտ. տ. Հիւպերէտ։
Հիպէս. տ. Հիբոս։
Հիւ. գամ. մանր գալ, ժուռ գալ, պտրտիլ։ ս տէվր օլմագ։ [մէք, չէվիրմէք։
–Հիւ շրջանակեմ. պտրտցընել. ս տէվր էմ֊
Հիւանդեմ. տ. Խտանիմ։
Հիւթիա. տ. Հիւթոյ։ [լոմի։
Հիւր, ի. գ. խիչայ, պտրգև, ծիրանագոյն
Հիւրկ. գ. (յ.) ի ծիրանի գոտի։ – 2 մաս֊շահա քայս։
Հիւսանգ, ի, աց. ա. ի Հիւանգ. ս խասիա,

մատոյցը – 2 ակաթ. ֊ գոյիք։
Հիւանդաբար. մ. Հիւանդի պէս
Հիւանդաբեր. ա. Հիւանդացընող
Հիւանդագին. ա. խիստ Հիւանդ. ֊ մատոյցը
Հիւանդագոյն, գունի, ից. ա. խիստ Հիւանդ՝ ակար
Հիւանդագործ. ա. Հիւանդացընող
Հիւանդական. ա. Հիւանդի, վերաբերեալ, անոյշ, ակար
Հիւանդակից լինիմ. հնաոր Հիւրընդունիմ
Հիւանդակցութիւն. գ. ցաւակցութիւն
Հիւանդաձայն. ա. մ. Հիւանդ՝ ակար ձայնով։
Հիւանդամիտ, մտի, տաց. ա. ակար միտքով խելագար, անհոգ, խելոյլ, ծոյլ։
Հիւանդանոցութիւն. գ. Հիւանդութիւն, առնղող բանի սէր։
Հիւանդանոց, ոյոյ. չ. Հիւրընդունել. ֊ խոսիմ պատճառ։
Հիւանդանի, նւոյ. գ. Հիւանդներ
Հիւանդանոց, ի, աց. գ. Հիւրընդունելու տեղ. ֊ խոսիմ պատճառ, Հիւանդներ։
Հիւանդապաշտ. գ. Հիւանդաց ծառայող
Հիւանդատես. ա. Հիւանդ տեսնող՝ նայող
–Հիւանդատես գամ. Հիւանդի երթալ
Հիւանդարան. գ. Հիւանդանոց
Հիւանդարար. ա. վերաբերեալ, Հիւանդագին
Հիւանդարարութիւն. գ. վերաբերութիւն։
Հիւանդացուցանեմ, ցուցի. ն. Հիւանդացընել։ ֊ խոսիմ էմ մէկ
Հիւանդացուցիչ. ա. Հիւանդացընող
Հիւանդափայլ. ա. Հիւրընդի պէս գալով (ոտք)։ [֊ մատոյցը, միմանգլիզ
Հիւանդոտ, ի, աց. ա. ցաւագար, ակար։
Հիւանդութիւն. գ. Հիւրընդութիւն, ակարութիւն։ ֊ խոսիմ էլիք, մարդ
Հիւսրա. ա. Հիւրաւ
Հիւթ, ոյ, ոց, կամ ի, ից. գ. ֊ նիւթ՝ ջրոտ կամ չոր. ֊ էզ. – 2 նիւթ, մարմին
–Հիւթ Հանոյ կամ Հանի. ծուծ՝ ծծելու բան Հանել
–Հիւթ անկի. Հիւթը չաո՝ անգ։
Հիւթաբեր. ա. Հիւթ բերող [միաւոր
Հիւթական, ի, աց. ա. նիւթական, մարմնական։
Հիւթականութիւն. գ. նիւթ, մարմին։
Հիւթայինն, յնոյ. ա. Հիւթական։
Հիւթանիւթ, ի, ից. ֊ ա. բոլորովին նիւթ, երկրաւոր բաներ – 2 գ. աշխատ։
Հիւթապէս. ա. նիւթապէս
Հիւթաւոր. ա. Հիւթական։
Հիւթեղ, ի, աց կամ ից. ա. նիւթը չաո, պարարտ, մանր։ [և Հիւթեղ
Հիւթեղէն, զինի, նաց. ա. Հիւթական,
Հիւթեմ, եցի. ն. նիւթէ շինել, Հիւսել։
Հիւթիւն, կամ Հիւթուն. ա. Հիւթեղ։
Հիւլէ. ա. Հիւղէ։
Հիւծական. ա. Հիւծոց, մաշող։
Հիւծանիմ, ծայ. ա. Հիւծիմ։
Հիւծիմ, ծեցայ. չ. Հիւծիլ. Հալիլ մաշիլ. ֊ իւզիւլիք։ [սիս
Հիւծուածն, ծման. գ. Հիւծիլը. ֊ իւզիւլիք։
Հիւզ, ի, ից. գ. խուց. ֊ գուլիպէ, չէրկէ։
Հիւզ, կամ Հիւզեայ. ա. Հիւղէ։
Հիւղական. ա. ֊ ոտք – 2 Հիւլէիս
Հիւղանակ, Հիւղնանակ. ա. Հեղինակ։
Հիւղէ, ի, ից. գ. (յ.) ֊ Հիւլէ, նիւթ. ֊ Հիւլէ, քէրէմիդ։ – 2 արեգակ։
Հիւղոս, ի. գ. (յ.) պզտիկ ձուկ մը։
Հիւպատ, կամ Հիւպատոս, ի. աց կամ ից. գ. (յ.) իշխան. ֊ փաշա, գօնսոլոզ։
–Ի Հիւպատոսէն. (մէկուն) Հիւպատոսութեան առնելը։ [պատոսի։
–Հիւպատութեան. Հիւպատոսինը, կամ Հիւ–
–Հիւպատոս, կամ Հիւպատոս, կամ Հիւպատոսի տամ. Հիւպատոսութիւն ընել։
Հիւպատուորութիւն. գ. Հիւպատոսութիւն։
Հիւպատոսական. ա. Հիւպատոսի։
Հիւպատոսութիւն } գ. Հիւպատոսի իշխա-
Հիւպատութիւն } նութիւն. ֊ փաշալըգ, գօնսոլոզլուգ։
Հիւպերբոս. ա. Չափազանց։
Հիւպէրէտ. գ. (յ.) Ծօրա, սպասաւոր։
Հիւս, ի, ից, կամ ոյ. գ. Հիւսուածք (մազի, գլխու). ֊ էօրմէ, պիւքմէ, տիւրմէ։
Հիւս, ոյ. գ. Հօսի, ուսմն, ձիւն։
Հիւսած. գ. ա. Հիւսած (բան). ֊ էօրմէ։
Հիւսածոյ, կամ ծու. ա. Հիւսածի։
Հիւսակ, ի, աց. գ. գլխու մազ Հիւսուածք, Հիւսած բան, կապ։
Հիւսանաձև. ա. Հիւսի նման (չինող)։
Հիւսանիմ, ասյ. չ. Հիւսուիլ, պատանքով պատիլ։
Հիւսանուկ. ա. Հիւսածի նման։
Հիւսեմ, նցի. ն. Հիւսել. ֊ էօրմէք, պիւքմէք, գլխերնուց, ուլտուրնուց։
Հիւսիս, ի, կի Հիւսիսի, ուոյ. գ. Հիւսիս (կողմ, քամի). ֊ փօրնաց։
Հիւսիսարնակ, ի, աց. ա. Հիւսիսի կողմը բնակող (Հայ ազգը)։
Հիւսիսախոզաց. ա. զէզ՝ի Հիւսիս գացող։
Հիւսիսահասն. ա. Հիւսիսը նայող։
Հիւսիսակ. ա. Հիւսիսական։
Հիւսիսական, ի, աց. ա. Հիւսիսի (կողմը, բնակիչը)։ [կողմը։
Հիւսիսակողմ, կի կողմն, մանր. գ. Հիւսիսի
Հիւսիսային, յնոյ, ոց. ա. Հիւսիսի (կողմը, հոգը, բնակիչը)։ [սառած։
Հիւսիսացեալ. ա. Հիւսիսի նման, պաղ,
Հիւսիսան. ա. Հիւսիսային։
Հիւսիսի կամ Հիւսուսի. ա. Հիւսիս։
Հիւսիս. ա. Հիւսիս։

Հիւակն. ա. Հիւսած. ՚ Էօրմէ՝
Հիւան, ան, ունք, անց. գ. Հիւս. ՚ տիւր. կէր, ասղուամաձոր՝
Հիւանական. ա. Հիւանդ. ՚ տիւրկէրին՝
–Հիւանականն. Հիւանդութի. ՚ տիւրկէրլիք՝
Հիւանեմ, նցի, ն. չինել. ՚ եամիամագ, տիւր. կէր իչի իչէմ՝
Հիւանդ-ի, ացս. գ. Հիւսի խանդութ. ՚ տիւր. կէր տիւրքանըր՝
Հիւանդի. գ. Հիւսի արհեստ. ՚ տիւրկէրլիք՝
Հիւսուած, ոյ. գ. Հիւսած բան՝
Հիւսուածոյ. ա. Հիւսած. ՚ Էօրմէ՝
Հիւսում, սի. ա. Հիւսեմ՝
Հիւսումն, ամն. գ. Հիւսուիլը՝
Հիւր, ոյ, ոց, կամ ի, ից. գ. գրեէն եկող. ՚ միւսաֆիր, միհման, գոնուգ՝
–Հիւր անդնդոց. Յովնան մարգարէ՝
Հիւրաբար. մ. Հիւրի պէս. ՚ միւսաֆիր կիպի՝
Հիւրանձար. ա. Հիւրին պատիւ ընող՝
–Հիւրանձար գնաց. Ծուէ՝
Հիւրանձարութիւն. գ. Հիւրի պատիւ՝
Հիւրանիւթ. ա. Հիւր չաձնող՝
Հիւրանոց, ացոյ. չ. Հիւր ըլլալ. ՚ միւսաֆիր օտնագ՝
Հիւրանոց, ի, ացս. գ. Հիւրատուր. ՚ միւսաֆիրխանէ, խան՝
Հիւրասէր, սիրի, լաց. ա. Հիւր սիրող՝
Հիւրասիրութիւն. գ. Հիւրի սէր՝ պատիւ՝
Հիւրասլաց. ա. Հիւրի նման վազող, կամ հիւրասլաց, ինքիրմէ վազող՝
Հիւրասպանութիւն. գ. Հիւրը սպաննելը՝
Հիւրասցնելու չ. ա. ինչ որ հիւրի կը վայլէ՝
Հիւրատուն. ա. Հիւրը տանցող՝ չուզող՝
Հիւրատուն. ա. Հիւրընդայոգ. ՚ միհմանխանա՝
Հիւրատունութիւն. գ. Հիւր չուզելը՝
Հիւրատուն. տ. Հիւրանոց՝
Հիւրընկալ, ի, ացս. ա. գ. Հիւր ընդունող. ՚ միւսաֆիր գաղալ էտէն, գոնագ վէրէն՝
Հիւրընկալեմ, նցի. ն. Հիւր ընդունիլ՝
Հիւրընկալութիւն. գ. Հիւր ընդունիլը, մարդասիրութիւն՝
Հիւրոյթք, կամ րոյք. գ. Նոյն ընդ ու՝
Հիւրութիւն. գ. Հիւր ըլլալը. ՚ միւսաֆիրլիք, գոնուգլիք՝
Հիւրագոյն. ա. խնդ՚ ոգոմին՝
Հիւրամոլ. ա. մոլի խոյտասակ՝
Հիւրացնել. տ. Հէք՝
Հիւրութիւն. գ. խնդութիւն, ոգոմութիւն, ծիւտասութիւն. ՚ սէֆիլլիք, միսաֆիրլիք՝
Հլու, ի, ացս. ա. խօսք մտիկ ընող. խնդրք. ՚ մաղլում, ուսուս՝
Հլուական. ա. Ծնողասիրական՝
Հլուականութի՝ Հլութիւն } գ. Ծնողասիրութի՝ ծնողութիւն՝

Հլուգնեի. տ. Խլզենի՝
Հնձանք, նաց. գ. վրսիլրաց. ՚ Ֆրսըլլըը՝
Հնձեմ, նցի. չ. փսիլրսալ, քաքսալ, իրարու հարցընել. ՚ Ֆրսըլսուամագ՝
Համագոյն. ա. խիտ հուժ, անգուխ՝
Համակը, ի, ացս. ա. հուժ հուժ ուտող. ՚ չիչ եէչիչի՝ [գանութիւն՝
Համակերութիւն. գ. հուժ միս ուտելը. գա-
Համայական, ա. 1 կախարդական՝ –2 կախարդ՝ [լըգ՝
–Համայականն. կախարդութիւն. ՚ Ֆալճը-
Համայահաւ անուն. գ. կախարդական բանի հաւատալը՝
Համայնակ նկի, կաց. գ. Համայնկ. ՚ համայիլը՝
Համայնակ. ա. Համաւոր, տեղեակ՝
Համայնեմ, նցի. ն. բան գիտցող երևցընել. պինքը խաբէութեամբ. ՚ պիլկիճիլիք էմ-մէք. Ֆալ աչմագ, ուզուր կիսամ էրմիք՝
Համայութիւն } գ. 1 տուա գուշակութի՝ կա-
Համագ, այից } խարդութիւն. ՚ պիլկիճ-լիք, Ֆալճըլըգ, Ֆալ, բէմմ՝ – 2 կա-խարդութիւն ընելու նիւթերը – տնտ և Համայեակ՝
Համայեալ. անգուխ՝
Համբաւ. գ. 1 Հուժ ըլլալը. ՚ չխլիք՝ – 2 անգիտութիւն. ՚ խրչանէթլիք՝
Համառ, Համոխ, ից. կամ ացս. ա. տեղեակ, բան գիտցող. վարպետ. ՚ պիլկիճի, իչ կէօր-միշ՝ [կերթալով՝
Համարաբար. մ. տեղեակ ըլլալով, վարպետ
Համարգոյն. ա. ապէկ տեղեակ՝
Համարեան. տ. Համառ՝
Համառականութիւն. տ. Համառութիւն՝
Համառգիտ, եցայ. չ. տեղեկութիւն մը ու-նենալ՝ [ըլլալ. ՚ վըձգուճ օյմագ՝
Համառամ, ացայ. չ. տեղեակ՝ ասլամած՝ փորձ
Համառեբ. տ. Ուսումնասէր՝
Համառվարժ. ա. տեղեակ ու վարժ՝
Համառվարժութիւն. գ. կատարեալ գիտութիւն՝
Համառուցիչ. ա. խնդք սորվեցընող՝
Համառոտ. տ. տեղեակ, գիտուն՝
Համառոտի. տ. Համառաւ՝
Համառոտութիւն } գ. տեղեկութիւն, գիտու-
Համառութիւն } թիւն, վարպետութիւն՝
Համարձակ. տ. Համարձակ՝
Համարձակ, ա. 1 հին և բան, նախնի, վա-ղնջի՝ – 2 Հնութեանց տեղեակ՝
Համագէտ, գիտի, ստց. ա. հին բաներու տեղեակ՝ [գնակ՝
Համագիտագոյն. ա. Հնութեանց ապէկ տե-
Համագիտակ. ա. Հին պատմութեանց տեղեակ՝
Համագիտական. տ. Համագէտ՝
Համագիտութիւն. գ. հին բաներն գիտնալը՝
Համագիր, գրի, լաց, կամ գրոյ, լոց. գ. ա. 1 հին բաներըը գրող՝ – 2 հին գիրք՝ [ձնը՝
Համագոյն, գունի, ից. ա. աւելի հին, կամ

Հնագրական. ա. Հնագիր։
Հնագրանք. գ. Հին գրվածք։
Հնագրություն. գ. Հին գրաւածք՝ պատմուխի։
Հնադիր. ա. Հնուց գրաւած։
Հնազանգ, ի, ից. ա. խօսք մարիկ ընդդ. հրպատակ. ֆ միխթիւ, իմ ասեմ լը։
–Հնազանդ առնել, լինիլ. հնազանդացընել, հնազանդիլ։
Հնազանդական. ա. մարիկ ընդդի։
Հնազանդեմ, նցի. ն. հնազանդացընել, տակը ձգել. ֆ միխթիւ՝ իմ ասեմ էմ մէք։
Հնազանդացուցանեմ. նոյն ընդ վ։
Հնազանդացուցիչ. ա. հնազանդացընող։
Հնազանդիմ, նցայ. չ. 1 մնալ, մարիկ ընել. ֆ ութիւնէ մէք, միխթիւ օլմագ – 2 տակը ըլլալ՝ մնանել. ֆ իմ ասի օլմագ։
Հնազանդութիւն. գ. մնալը, հպատակ ըլլալը. ֆ միխթիւնք, իմ ասիւ։
Հնազանդօրէն. մ. հնազանդ ըլլալով։
Հնախօս. ա. Հին բաներ խօսող։
Հնախօսութիւն. գ. Հին պատմութիւն։
Հնամօտ, ի, ից. ա. գլխաւոր առաջնորդ։
Հնական. ա. Հին, հնցած։
Հնակաղ. ա. Հնուց կաղ։
Հնահաղ. ա. Հնուց հազացող։
Հնամ. ա. Հնամամ։
Հնամի, մեոյ, մեաց. ա. շատ տարեւոր։
Հնամամ, ացայ. չ. հիմնամ. ֆ նոքիմէք։
–Հնացնամ մարդ. հալածու։
Հնապատմութիւն. գ. Հին պատմութիւն։
Հնապատում. ա. 1 Հին բաներ պատմող – 2 հնուց պատմուած։
Հնար, ի. հնարք, բից. գ. Ձար, հանճարյ, գեղ. ֆ ուսուլ, նօղ։
–Հնարք. 1 կարճ՝ ձևաբանութիւն – 2 ոճ,
–Հնար է. Ձէ հնար. գիմագ. կարելի է, չէ. կրնայ ըլլալ, չկրնար ըլլալ. ֆ օլա պիլիր, օլամագ։
Հնարարար. ա. Հնարագէտ։
Հնարագէտ, գիտի, ատց. ա. հնարք՝ Ձար գտնող, վարպետ, հնարար։
Հնարագիտութիւն. գ. Հնարարութիւն տես և Հնար։
Հնարագիւտ
Հնարագործ } ա. Հնարագէտ։
Հնարագիւտական. ա. Հնարարական։
Հնարագործական. ա. Հնարար (գան մը)։
Հնարագործեմ, նցի. ն. Հնարարել, ընել։
Հնարագործութիւն. գ. Հնարարութիւն։
Հնարագիր. ա. որոգայթի գնող։
Հնարագրութիւն. գ. որոգայթի. ֆ սուզագ։
Հնարահնարութիւն. գ. Հնարարութիւն։
Հնարական. ա. 1 վարպետորդի – 2 հնարուած։
Հնարակերտ. ա. որ կրնայ ըլլալ։
Հնարահան. ա. Հնարագէտ։

Հնարամ. ա. Հնարեմ։
Հնարանամ, ացայ. չ. հնարքով գտնուիլ։
Հնարապէտ. մ. վարպետութեամբ։
Հնարարուեստ. ա. փութաջան, հնարք ը-նդդ։
Հնարացոյց. ա. հնարք՝ Ձար ցուցընող։
Հնարաւոր, ի, ից. ա. 1 Ձար Ձարակ գըտնող, կրցող. ֆ ֆիրսաթլի – 2 վարպետ, Ձարտար – 3 կարելի. ֆ օլա պիլիր, գապիլ։
Հնարաւորապէս. մ. կարելի կերպով։
Հնարաւորեմ, նցի. ն. } Ձար Ձարակ ը-
Հնարաւորիմ, նցայ. չ. հ. } նել, առիկել, ջանալ ամէն կերպով։
Հնարաւորութիւն. գ. 1 կարելութիւն – 2 կարողութիւն – 3 խարդախութիւն։
Հնարեմ, նցի. ն. մանաւանդ՝ Հնարիմ, ն-ցայ. հ. 1 Ձարտարել, գտնել, Ձարել. ֆ փիչսաճ՝ իձաս էմ մէք – 2 ջանալ, վարպետութիւն բանեցընել. ֆ Ձահմ էմ մէք, ուսուլ՝ ֆէնա պուլմագ – 3 կրնալ։
–Հնարքի. գիմագ. կրնայ ըլլալ։
Հնարքիմացն. ա. վարպետ, Ձարտար, խարդախ. ֆ հիլէկըր։
Հնարքիմացութիւն, կամ ցոգութիւն. գ. վարպետորդիութիւն, վարպետութիւն, խնդիր. ֆ ֆիրսաէթի, մարիֆէթի։
Հնարին. ա. կարելի։
Հնարողութիւն. գ. Հնարելը, Ձարը։
Հնարագիտութիւն. ա. Հնարագիտութիւն։
Հնարք. ա. Հնարս } փիթմէք։
Հնացուցանեմ, ցուցի. ն. հինցընել. ֆ էսքիտմէք։
Հնացուցիչ. ա. հինցընող։
Հնգագլխանի գլուք. հինգ գլուք Մովսէսի։
Հնգական. ա. Հինգ։
Հնգակատար. ա. Հինգակատար։
Հնգակի. մ. հինգ կերպով։
Հնգամանանան. ա. հինգ մատ ունեցող (ձեռք, ոտք)։
Հնգամարմիկ. ա. հինգ կերպ կամ ձև ցուցընող ողնմարիական խաղին մէջ։
Հնգայրհնան. ա. որ հինգ տխտ տասնակ՝ հինգ տխտ տասնակ կը փոխուի (ասլն)։
Հնգաչափ. ա. հինգ չափմանէք ունեցող։
Հնգապատիկ. ա. Հինգապատիկ։
Հնգապիկ. ա. հինգ կինուորի գլուխ։
Հնգաքաղաքք. քաց. գ. Սոդոմայ եւ Գոմորի հինգ քաղաքներդ. պենտապօլիս։
Հնգեակ, եկի. կաց. գ. ա. 1 հինգ Համրանքդ. հինգ. ֆ պէշ – 2 հինգերորդ մասդ. ֆ պէշտէն պիրի։
Հնգեական. ա. հինգ։
Հնգեկի. ա. 1 հինգ – 2 հինգերորդ։
Հնգեկին. ա. մ. հինգ, հինգն ալ։
Հնգետասան, ի, ից. ա. տասնըհինգ. ֆ ըն պէշ – 2 տասնըհինգերորդ։
Հնգետասանամեայ, կամ նան. ա. տասնը-

Հինգ տարուան. ս օն պէշ եաշընտա, օն պէշ եըլըգ։
Հնգեռատանեակ, եկի. ա. տասնըհինգ ֆիւրը։
Հնգեռատանեըրդ, ի. ա. մ. տասնըհինգերորդ. ս օն պէշինճի։
Հնգեռատանեքին, եցուն. ա. տասնըհինգն ալ. ս օն պէշիսէ։
Հնգեւրեակ, եկի, եկաց. ա. Հնգեակ, հինգ։
Հնգեքին, կի՛ քեան, եցունց. ա. գ. հինգն ալ. ս պէշիսէ։
Հնգեցս. մ. հինգ հնգ. ս պէշ քէրըէ։
Հնգտասնի. ա. հինգ տաքով։
Հնգիկ, գկի, կաց. ա. գ. 1 Հնգկատասնցի – 2 հապէշատասնցի։ – 3 սև. ս սիսկ։
–Հնգիկ փայտ. եբենոս. ս ապանօզ։
–Հնգիկ մըջիւն. ա. Մըջնատիւճ։
–Հնգիկ ոտքն. ա. Ընկոյզ։ [Հապէշ։
–Հնդկիկ. գկաց. գ. 1 Հնգկատասնցի – 2 Հապէշատասնցի։ – 3 սև. ս սիսկ։
Հնգկագոյն. ա. սևագոյն։
Հնգկական, Հնգկային. ա. հինգտուր, հրնտրատասնեակ։
Հնգկատասան, ի. գ. հնտրտասան. ս հինգտասնեակ։
Հնգկատասն. ա. Հնգկաց յաղթող։
Հնգկերկն. մ. ա. Հնգկաց լեզուով։
Հնգրի. ա. Հինգերորդ։
Հնդան. ա. Հնդաւան։
Հնկնցիկը. գ. ոտքմուխի կամ ժամուց մըր։
Հնձան, ի, ացց. գ. Հնդան. ս շարապհանէն։
–Հնձան հարկանեմ. կոխել, խաղող կոխել, ոտքի տակ առնել։
–Գուբ Հնձան. Հնդանէն վարի կողմը։
Հնձանակ, ի, ացց. գ. պզտի Հնդան՝ նաւակի պէս։
Հնձանատար, ի, ացց. ա. խաղող կոխողը։
Հնձանատարութիւն. գ. խաղող կոխելը։
Հնձանայարկ, ի, ացց. գ. Հնդանի՝ խաղող կոխելու տեղ։
Հնձանաշէն. ա. Հնդանի պէս շինած։
Հնձանեան. ա. գինիի վնրակացու. կամ պաշտպան։ [– 2 Ջարդել. ս գըրմագ։
Հնձել, եցի. ն. 1 Հնդել, կտրել. ս պիչմէք։
Հնձուն, ձման. գ. Ջարդ. ս գըրկըն։
ի Հնձէ. ա. Հին։
Հնոտի, ուոյ, ոնաց. ա. գ. հինաւուրն, հրնհկկ, քուրջ. ս էսկի պիւ սկիւ չուլ չափաւոր։
Հնոց, ի, ացց. գ. փուռ. ս ֆուրնըն։
Հնոցանէ. ա. փռան պէս։
Հնոցապան. ա. Հնոց։
Հնոցացնաւ. ա. փուռ զարձած։
Հնոցացու ցանեմ. ն. փռան պէս վառել։
Հնութիւն. գ. հին բլլալը, հննալը. ս էսկիլիք։
Հնչական. ա. ձայն Հանող։ [Հնչակցութիւն. գ. ձայնակցութիւն։
Հնչաւորութիւն. գ. ձայն մըր։
Հնչեմ, եցի. չ. ն. ձայն Հանել, ձայն ելլել. ս սէս չըգարմագ, չըգմագ։
–Հնչել հոգմոյ. շնչել, փչելը. ս էսմէք։
Հնչեցուցանեմ, ցուցի. չ. ձայն Հանել. ս սէս չըգարմագ, չըգարթմագ – 2 (գիտող). զգնել. ս (պօրու) չարմագ։
Հնչիւն, կամ Հնչուն, չման. գ. ձայն մը. ս սէս, էօթմէք։
Հնչողաբարբառք. գ. լսուելու ձայներ։
Հնչողական. ա. Հնչական։
Հնչողութիւն. ա. Հնչիւն։
Հնչուն. ա. Հնչիւն։
Հոբալ. ա. Հաւիրալ։
Հոգ, ոյ, ոց. գ. Հոգ, Ջանք, խնամք, մըտմըտուք. ս զայրէթ, իհտաս, տէերտ։
–Հոգ առնեմ, տանիմ. ա. Հոգամ։
Հոգաբարձ. ա. Հոգաբարձու։
–Հոգաբարձ լինիմ. ա. Հոգամ։ [իհնէն։
Հոգաբարձականութիւն. ա. Հոգաբարձու-
Հոգաբարձեմ. չ. Հոգ առնիլ։
Հոգաբարձու, ի, ացց. գ. ա. վրակնցու՝ Հոգացող, Ջանացող. ս միւպաշըր, զայրէթլի։
Հոգաբարձութիւն. գ. վրակնցութի, պէտ ընելը, Հոգալը, Ջանք, փոյթ։
Հոգաբարձօրէն. մ. պէտ ընելով, Հոգալով։
Հոգաբեկ. ա. Հոգերով սիրտը մաշած։
Հոգած, ի, ացց, կի՛ ից. ա. Հոգ ընող, մտմըտուք ունեցող. ս գասէվէթլի։
Հոգածեմ. ն. Հոգալ։
Հոգածու. ա. Հոգաբարձու։
Հոգածութիւն. գ. Հոգալը, պէտ ընելը, Հոգ, մտմտուք։
Հոգամ, ացայ, կամ ացի. չ. ն. 1 Հոգալ, պէտ ընել. ս գայրըմագ – 2 Հոգ ընել, մըտմըտալ. ս իհտաս էմէք, տուշիւնմէք։
Հոգասիրութիւն } ա. Հոգաբարձութիւն։
Հոգատարութիւն }
Հոգաւոր, ի, ացց. գ. կրթաւոր։
Հոգաւորեմ. ն. ա. Հոգամ։
Հոգաւորութիւն. ա. Հոգածութիւն։
Հոգացողական. ա. Հոգալով եղած բան։
Հոգացողութիւն. ա. Հոգութիւն։
Հոգեբաւբաս. ա. Հոգւով սրբով խօսող։
Հոգեբարձ } ա. ա. Հոգաբարձու։
Հոգեբարձու }
Հոգեբնկրիմ. չ. Հոգի առնուլ, սչքը բանալ, մյժ առնուլ։ [սրբով խօսած։
Հոգեբուխ. ա. 1 սրտէ բխած – 2 Հոգւով
Հոգեգէշ. ա. գ. 1 գիակի պէս երևցած Հոգի, ուրուական. ս խորհլանմիշ, խօրհլախ – 2 Հոգի ապանող։ – 3 Հոգւով գիակ գործած, մեռքը չատ։
Հոգեգործ. ա. Հոգւով մկրտուած։
Հոգեգործութիւն. գ. Հոգւով սրբով մկրտելիք։
Հոգեզարձ լինիմ. Հոգի՝ շունչ առնել։
Հոգեզաւ. ա. Հոգին խաբող՝ նենգող։
Հոգեզարդ. ա. Հոգւով զարդարուած։

Հոգևզգացք. Հոգեզգեստ. տ. Հոգևկիր։
Հոգևզգեստաւոր. ա. Հոգի՝ կեանք առած։
Հոգևզուարճ. ա. Հոգւով ուրախ, սիրտը ձիացընող։
Հոգևզրահ. ա. Հոգին զօրացնող (հնորհք)։
Հոգևլի, կամ լիր, կամ լից. ա. Հոգւով լեցուն, Հոգւով սրբով լցուած։
Հոգևխաղաց. ա. 'ի Հոգւոյն սրբոյ առաջ նկած։ [Հոգևոր։
Հոգևխառն. ա. ուր որ Հոգի Աստուծոյ կայ,
Հոգևխառնիմ, իմ. Հոգւոյն սրբոյ մասնակից ընել՝ ըլլալ։ [բէդուիթիւն
Հոգևխառնուիթիւն. գ. հնորհք, և մարգարէութիւն։
Հոգևծոպիկ. ա. Հոգևոր ծոպիկ ունեցող։
Հոգևծաւալ. ա. Հոգւով սրբով ծաւալած։
Հոգևծին. ա. Հոգւով սրբով ծնող՝ սուրբ աւազան։ [կան Հոգւով։
Հոգևծնուիթիւն. գ. Հոգիաւօրիւը բանական
Հոգևծնունդ. տ. Հոգևծին։
Հոգևկան, ի, աց. ա. Հոգևոր, անմարմին։
Հոգևկանուիթիւն. գ. Հոգիաւորիւը։
Հոգևկեցոյց. ա. Հոգին ապրեցընող։
Հոգևկիր, կրի, բաց. կամ բիր. ա. Հոգի ունեցող, Հոգւոյն սրբոյ հնորհք ունող։
Հոգևկորոյս, կի՛ բուսա. ա. Հոգի կորնցընելու պատճառ։
Հոգևկուլ. ա. Հոգինկը կլող (հին սնդ). ։ Հանթարը նուաստ։
Հոգևկրօդ. տ. Հոգևկիր։
Հոգևկրօն, ի, ից. ա. Հոգւով ծառայ Աստուծոյ, կրնաւոր։
Հոգևհան. ա. մ. Հոգևվարք նեղը։
Հոգևհանգիստ. գ. մեռնելի չիշատակ։
Հոգևհանձար. ա. խնամատար Հոգւով։
Հոգևհարուստ. ա. Հոգւով հարուստ։
Հոգևհնձոյց. ա. Հոգին խլզող՝ ապականող։
Հոգևհնչող. ա. Հոգւով խօսող։
Հոգևհնչողուիթիւն. գ. ոգեմոնքգրգուիթիւն։
Հոգևհոս, կամ հոսան. ա. Հոգեքուխ։
Հոգևհրաշ. ա. հրաշալի Հոգւով։
Հոգևգէն, գինի, նաց. ա. գ. անմարմին, հրեշտակ. հրեշտակային, Հոգևոր։
Հոգևզուտ. ա. զօրաւոր Հոգւով։
Հոգևհաշակ. ա. Հոգևորի համ առած։
Հոգևհամ. տ. Հոգևկօրոյս։
Հոգևհամառ բաժին. Հոգևբաժին։
Հոգևհամառուիթիւն. գ. մասնակցուիթիւն Հոգւոյն սրբոյ։
Հոգևհատեան. ա. Հոգւով սրբով գրած։
Հոգևհատ. ի, ից. ա. Հոգւոյն սրբոյ գէմ կռուող. (Մակեդոն, Մակեդոնեանք)։
Հոգևհատուիթիւն. գ. մոլորուիթիւն Մակեդոնի, ուրացողուիթիւն առաւելաբար Հոգւոյն սրբոյ։ [ւորը։
Հոգևհեղ. ի. գ. (յ.) առաջնորդ, դաստիարակ։
Հոգևհուէս. ա. Հոգևոր, Հոգևկիր։
Հոգևնամ. տ. Հոգիանուէր։
Հոգևնիւթ. ա. բոլորովին Հոգևոր։
Հոգևնկար. ա. Հոգւով նկարած։
Հոգևնորոգ. ա. Հոգւով նորոգած։
Հոգևնուագ. ա. Հոգւով երգող և երգուած. (Դաւիթ, և աղջիկ)։
Հոգևշահ. ա. Հոգւոյ շահ ընող։
Հոգևշահուիթիւն. գ. Հոգի փրկութիւն։
Հոգևշարժ. ա. 'ի Հոգւոյն սրբոյ շարժած։
Հոգևշնորհ. ա. ուր որ Հոգւոյն սրբոյ շնորհքը կայ։ [կած, տուն տուած։
Հոգևշռնդ. ա. 'ի Հոգւոյն սրբոյ առաջ եկած։
Հոգևշունչ. ա. Հոգւով սրբով փառաւորուած։
Հոգևպայծառ. ա. Հոգւով պայծառ։
Հոգևպատմող. տ. Հոգևպատում։
Հոգևպատմուիթիւն. գ. Հոգւով սրբով պատմելը, գրելը։ [մող, պատմած։
Հոգևպատում, ամի. ա. Հոգւով սրբով պատ-
Հոգևպարար. ա. Հոգին գիրցընող։
Հոգևպարգև. ա. 'ի Հոգւոյն սրբոյ պարգևած։
Հոգևպէս. մ. 1 Հոգւով, Հոգևոր կերպով։ — 2 խորհրդաւոր մեկնութեամբ։ — 3 աղէկ Հոգ տանելով։
Հոգևսանդն. ա. Հոգւով վառած։
Հոգևսէր. ա. Հոգի սիրող։
Հոգևսնոյց, կամ սնուցիչ. ա. Հոգւով սնած՝ սնուցած։
Հոգևսպանութիւն. գ. Հոգին ապականելը։
Հոգևվար, ի, աց. ա. գ. 1 Հոգևվարք. 2 Հան չէքիչէն։ — 2 Հոգի տալը. 3 Հան չէքիչէն, էՀէլ։
Հոգևվարժ. ա. Հոգւով կրթուած։
Հոգևտանջ. ա. սրտանց նեղածը՝ առաջ եկածը. 2 Հանճահաճ, արդարասէր։
Հոգևտանս [ի, աց. ա. Հոգւով տանջող,
Հոգևտանսիչ [շնորհքով նեղը իմափանցող։
Հոգևտանուիչ. գ. Հոգևտանս բլլալու շնորհք։
Հոգևտհմութիւն. գ. Հոգևոր ազգ ըլլալը։
Հոգևտաշտ. ա. Հոգւով էրած։
Հոգևտուր. ա. 'ի Հոգւոյն սրբոյ տրուած։
Հոգևտրութիւն. գ. Հոգւով խօսիլը. կամ Հոգի տալը լսողներուն։
Հոգևթրոց, ի. ա. Հոգւով սրբով երգող, սաղմոս չինող (Դաւիթ)։
Հոգևցաւուր. ա. գ. Հոգևբաժին։
Հոգևոր, ի, աց. ա. 1 Հոգևոր, աստուածային. 2 բուհանիւ — 2 Հոգիաւոր. 3 Հան լը։ — 3 չար Հոգի, դև։
Հոգևորաբար. ա. Հոգևորապէս։
Հոգևորարուեստ. ա. Հոգևոր բաներէ բղխող։
Հոգևորացոյն. ա. մ. աւելի Հոգևոր, Հոգևոր կերպով։ [բիսաց)։
Հոգևորազան. ա. Հոգևոր դաստիարակ (Քրիս-
Հոգևորագգաց, կամ գգած. տ. Հոգևկիր։
Հոգևորական. տ. Հոգևոր, Աստուածայ-

ին, Հրեշտակային։
Հոգևորանամ, ացայ. չ. Հոգևորվիլ։
Հոգևորաշահ. ած. Հոգեշահ։
Հոգևորաշնորհ. ած. Հոգեշնորհ։
Հոգևորապէս. մ. Հոգևոր կերպով, Հոգւով։
Հոգևորացուցանող. Հոգի տուող։
Հոգևորվիմ, եցայ. չ. Հոգիանորվիլ. ֊ Ձան֊ ձանմամբ։ [նական Հոգի ունենալը։
Հոգևորութիւն. գ. 1 Հոգևոր բլլալը – 2 բա֊
Հոգէփոխում. ած. Հոգին սպանող։
Հոգէքարբուռ նկրտող. ած. Հոգնկրտող։
Հոգէքարձ, կամ ձոզ, կամ ձուռ. ած. Հո֊ գաբարձու։
Հոգէքարձութիւն. ած. Հոգոբարձութիւն։
Հոգէքուարձ, Հոգէքինկալ, Հոգէլից, Հայլին, տես ի վերջ Հոգի։ [փուճ զբաղած։
Հոգքնկէց. ած. Հոգևոր մէջ գինքը ձգող։
Հոգի, գլոյ, գլոց, կամ գնաց. գ. 1 Հոգի, ոգի. ֊ բուհ, Ձան։ – 2 Հոգին սուրբ, ոչ և Հոգի Աստուծոյ։ – 3 անմարմին, հրեշ֊ տակ։ – 4 Հոգի, անձ. ֊ ինսան, Ձան, քի֊ շի։ – 5 Հոգի, կուռչ. ֊ նէրձէս։ – 6 Հոգի, հոմ. ֊ բուքիկնար։ – 7 Հոգի, սառանայ. ֊ չէլմեան։ – 8 Հոգի, սիրտ, կնանք, յօժա֊ րութիւն. ֊ նիւթէք, կէսնիւթ։
– Հոգւոց առնու. Հոգևառուն. ֊ մխաքիրխանէն։
Հոգիաբնակ. ած. Հոգնկիր։
Հոգիաբուխ. ած. Հոգնբուխ։
Հոգիագործ. ած. Կենդանարար։
Հոգիագործ. ած. սրտանց գութդ բացող։
Հոգիագրկում. ն. Հոգւով փաթթուիլ։
Հոգիազարդ. ած. Հոգնզարդ։
Հոգիազարդում. ն. Հոգւով զարդարանք։
Հոգիագնաց. ած. Հոգնկիր։
Հոգիախտացած. ած. Հոգւով սրբով չարժած։
Հոգիախոց. ած. Հոգւով սրբով խոցուած։
Հոգիածութիւն. գ. Հոգնփոխութիւն։
Հոգիական. ած. Հոգևկան։
Հոգիահոյլ. ած. Հոգևհոյլ։
Հոգիանալ, ացայ. չ. Հոգի դառնալ, բոլոր Հոգի կորիլ, Հոգի՝ սիրտ ածուիլ. ֊ բուհ կիսի օշմագ, Ձանդանմագ։
Հոգիանկէզ. ած. Հոգւով փայլած։
Հոգիանիւթ. ած. Հոգևնիւթ։
Հոգիաչարժ. ած. Հոգւով սրբով չարժած։
Հոգիաչնորհ. ած. սուրբ Հոգւոյ չնորհքով։
Հոգիաչունչ. ած. Հոգևչունչ։ [լեցուած։
Հոգիապայծառ. ած. Հոգևպայծառ։
Հոգիապատում. ած. Հոգևպատում։
Հոգիապէս. ած. Հոգևպէս։
Հոգիապէս. ած. Հոգևպէս։
Հոգիապուռ իր. ած. Հոգւոյն սէր գնար նպած։
Հոգիապուռնկ. ած. ի Հոգւոյն սրբոյ անկած։
Հոգիացուցանեմ. ցուցի. ն. Հոգի տալ, կենդանացընել։
Հոգիափայլ. ած. Հոգւով փայլած։
Հոգիաքնար. ած. Հոգիատաւիղ։
Հոգիբնակալ. ած. Հոգնկիր, Հոգւով սրբով
Հոգիբնակ. մ. Հոգւոյ պէս։ [լեցուած։
Հոգիութիւն. գ. խակութիւն և բղխումն Հոգւոյն սրբոյ։
Հոգիունակ. ած. ունող զՀոգի սուրբ։
Հոգոյ, ի, ից. ած. Հոգացող։
Հոգոցապէս. մ. Հոգալով, սրտանց։
Հոգոցութիւն. գ. Հոգացողութիւն, խնամք, փոյթ, ջանք։
Հոգոտարութիւն. ած. Հոգատարութիւն։
Հոգուվեաց. ած. Հոգևանդն։
Հոլաթնեան. ած. Թնեղը բացած։
Հոլաթնեմ. Թնեղը բանալ. ֊ զանատոլ֊ բղնը նայմագ։
Հոլամուկ. գ. անկեմուկ։
Հոլանեմ, խմ. բանալ, բացուիլ, մերկացը֊ նել, մերկանալ։
Հոլանեցուցանեմ. ն. մերկացընել։
Հոլանի. ած. մ. գլուխը բաց, մերկ գլխով֊ ֊ պաշը աչքդ։
Հոլարան. գ. բաց տեղ բնչամատոից հա֊ մար, ժողովելու տեղ։
Հոլեմ, և Հոլանեմ. ն. չ. մերկանալ, մեր֊ տնալ. ֊ Թօփլամագ, Թօփլանմագ, պի֊ չիքմէք,
Հոլնեմ, խմ. ած. Հոլանեմ, խմ։
Հոլով, ի, Թց. գ. պատառ, գլորիլը, գլորը֊ կիլը. ֊ նուվարլայըշ, տէվիր։
– Հոլով անուանց. պէտպէտ վոխուիլը բա֊ ռին. ֊ տէվիր։
Հոլովաբար. մ. գլորտրկլով։
Հոլովական. ած. որ կը Հոլովի, վոխոխական։
Հոլովականութիւն. գ. չնչան։
Հոլովանամ, ացայ. չ. գլորտրկիլ։
Հոլովեմ, եցի. ն. գլորտրկել, վոխոխել, պատացընել. ֊ նուվարլամագ, տէվիրմէք։ – կր. գլորտրկիլ, իյնալ, պատրիլ, վոխո֊ խուիլ. ֊ տէվիրմէք։
Հոլովեցուցանեմ, ցուցի. ած. Հոլովեմ։
Հոլովիչ. ած. գլորտրկող. ֊ տէվիրիչ։
Հոլովուած, վանս. գ. 1 պատրոկը, շրջան. ֊ տէվիր – 2 բան քերականաց՝ Հոլովներուն պէտպէտութիւնը, յատկութիւն բառից
Հոլք. ած. Հոյլք։ [և բանից։
Հոծ, ի, ից. ած. ոխատ կոխատ, լեցուն, խիտ. ֊ Թըզտ պատա, սրգ։
Հոծագոյն. ած. աւելի խիտ։
Հոծաձեռակ. ած. խիտ, սեղմած։
Հոծաբար. ած. Թանձրացած, Թանձրացընող։
Հոծանմ. ն. խտացընել, պնդացընել։
Հոծանմ, եցայ. չ. խտանալ, պնդանալ, և Հասնիլ։
– Հոծեալ. 1 կոտած, լեցուն – 2 Հասած։
* Հոծիչ. գ. Ջուլհակի սանտր, որով Թելը֊

բը կը պնդացընէ։
Հոծութիւն. գ. խտութիւն, թանձրութիւն։
Հոկանմբեր. գ. տես՝ անուն՝ ութերորդը՝ մարտէն համբերով։
Հող, ոյ. գ. 1 հաղ. փոշի. ֊ թօփրագ, թօզ։ – 2 գետնքնան. ֊ մէզար։ – 3 գետին, կաւ, ուռածք, երկիր, արտ. ֊ էրզ, ներ։ – Հող՝ի գլուխ լինիմ. գլուխն վայ հող՝ մնխիլ ցանել։
Հողաբեր. ա. Հողէ բուսած։
Հողաբիր. բիրք. ա. գ. Հողը քրտոց, կամ քրնը, քան, քրէշ։
Հողաբլուր, բլոյ. գ. գետած հող, թումբ, աւելակ. ֊ նըզըն, թէխիկ։
Հողաբոյս, բոյսք. գ. Հողէ բուսած բաններ։
Հողագոյնակ, ունակ. ա. Հողի գոյն ունեցող։
Հողագործ, ի, աց. ա. գ. երկրագործ, մշակ. ֊ չիֆտճի, էքինճի։
Հողագործական. ա. մշակական։
Հողագործութիւն. գ. երկրագործութիւն։
Հողազարան. ա. Հողի տակ պահուած։
Հողազաթիմ, ձևալ. չ. Հող դառնալ։
Հողադրամ, ի, ից, կամ ոյ, ոց. գ. գետնքնան օրհնէքի առակ։
Հողազանգուած. ա. Հողէ շաղուած։
Հողամաւալ. ա. Հողի մէջ թաղըտրկող, երկրի խնէք տուող։ [ձևով։
Հողամաւ, ի, ից. գ. ոտից տման՝ պէտքէս
Հողամաւաւոր. ա. Հողամաւով։
Հողախառն. ա. Հողի հետ խառն։
Հողախշտի. ա. Հողի վայ զառակած։
Հողածին, ծնի, նաց. ա. գ. Հողէ եղած, Ադամ, մարդիկ, կենդանիքը։
Հողածնեալ. եղոյ, ոց. նոյն ընդ վ։
Հողակալ, ի, աց. ա. գ. Հողին տէրը. ֊ թօփրագ տահապը։
Հողական. ա. Հողային։
Հողակեր. ա. Հող կերող (օձ)։
Հողակոյա, կուտ, ից, կամ Հողակոյա բլուր. ա. Հողաթումբ։
Հողահանանիմ. Հող՝ փոշի հանել։
Հողահեղձ } ա. Հողով մեռած խղդած,
Հողահեղձոյց } խղդոց։
Հողահնձ. ա. Հող ուռեցով Հաճած։
Հողամեղ, ի, ից. գ. բազէ նման թռչուն. ֊ գաբա պահտագ։
Հողամեղ. ա. մեղած Հողէ։
Հողամեղք. գ. Հողի մեղուք, մանր փոշի, որ արևու մանրատեսը [Հէնու։
Հողամոյն. գ. Հողի առուք. ֊ թօփրագ ագ.
Հողային, ինոյ, ոց. ա. Հողէ, Հողի։
Հողանամ, ացայ. չ. Հող դառնալ։
Հողանիթ, ի, աց. ա. Հողէ, Հողեղէն։
Հողանիթեան } նոյն ընդ վ։
Հողանիթենան }
Հողանման. ա. Հողի նման։

Հողաշաւիղ. ա. Երկրաքարշ։
Հողապատեան, կամ պատեան. ա. Հողեղէն։
Հողասէր. ա. երկրասէր։
Հողատանգ, կամ ծնալ, կամ ծուած. ա. գ. Հողէ առնգծած, Հողեղէն։
Հողատնտակ. ա. Հողագործ։
Հողատնտակ. ա. Հողային։
Հողացուցանեմ, ցուցի. ն. Հող դարձընել։
– Հողացուցանալ. Հողաբլրի նման՝ բարձր տեղ շինած։ [թաղըտրկող։
Հողնակ. Հողի վայ ընկած՝ զառակած, կամ
Հողնեղէն, դինի, նաց. ա. Հողէ եղած, մարդ, ման, երկրաւոր. ֊ թօփրագտանի։
Հողնեղինագոյն. ա. տես՝ Հողնեղէն, թանձր։
Հողնեղինութիւն. գ. Հողնեղէն բլլալը։
Հողմ, ոյ, ոց. Հողմն, մանք. գ. Հով քամի. ֊ նէլ. հէվա։
– Ձորք Հողմ. չորս կողմ աշխարհի։
– Հողմք. գնդնութեան ախտը. ֊ սարբլըգ։
Հողմաբեր. ա. Հով բերող, Հովէ բերած։
Հողմախառզող. ա. Հանդարտ։
Հողմախառն. ա. որուն հետ Հով ալ կայ։
Հողմածին. ա. Հով ծնող՝ տանող։
Հողմական. ա. Հողմային։
Հողմակած. ա. Հովէն ծեծուած։
Հողմակոծիմ, եցայ. չ. Հովէն շարժիլ ատգին անդին։
Հողմակոծութիւն. գ. Հովէն շարժիլը։
Հողմահար. ա. Հով զարկած. – գ. Հովահարիչ. ֊ նէլփագէ, սիմէքլիք։
Հողմահարիմ. չ. Հովահարիլ Հովիհարիչ ձեռն ձեռը քշել։
Հողմահնչեմ. չ. ն. Հովի պէս փչել։
Հողմահոտով կայք. աշխարքի չորս կողմը։
Հողմահոս. ա. Հովէն վարած քշած։
Հողմաձայն. ա. Հովի ձայնի պէս։
Հողմամուղ. ա. ուր որ Հովը փոշին մաղելը բնելը է։
Հողմային. ա. Հովի, քամիի։
Հողմայոյզ. գ. Հովի փոխուիկ։
Հողմանման. ա. մ. Հովի պէս, քամիի նման։
Հողմաշարժ. ա. որ Հովէ կը շարժի։
Հողմաշունչ. ա. ուր որ Հով կը փչէ։
Հողմապականութիւն. գ. Հովէն եղած վնաս, ախտ։
Հողմավար. ա. մ. Հովէն քշուած, քամիով ապիս անգին չգուած։
Հողմավարդ. գ. խոտ, կամ ծաղիկ մի։
Հողմատարափ. ա. սաստիկ Հովի պէս վրչոց, անձրևով քամի։
Հողմացուցանեմ. ն. Հով զարձընել. քամի պէս քշել։
Հողմափայտ, ի, ից. գ. ծիծառան խոտ՝ այլ գեղ. ֊ գըրլանճըչ օթ։
Հողմեղէն. ա. Հովէ շինած պէս՝ վազող անցնող։

Հոմբնեցաց. ա. Հոմի պէս բնեցեալ
Հոմիկ. գ. Հոմիկ. քամիկ, անուշիկ հոմ
Հոմին. ա. Հոմինեան, քամիոտ
Հոմնեցեալ. գ. Հոմ ըլլալը
Հոմնուտոյց. ա. քամիով լցուած՝ ուռած
Հոմնուտ. ա. Հոմոտ, քամիոտ, պարոյկ. ՏՀոմնուիլն. մ. Հոմի պէս [սէրմին
Հոմնուեցաւալ. ո. Հոմոնեցաւալ
Հոմուտ. ա. 1 Հոմոտ. ՏԲծախազը չօգ՝ – 2 Հոմնուիլն
Հոմփալք. գ. (ռմկ.) գնդակաձեռնոց
Հոմ. մասնիկ՝ իբր կից, համ. ՏՀէմ
Հոմնաբանելայնչանամ. չ. ազիկնոմանը ըլլալ
Հոմնաբուն. ո. Համնաբուն
Հոմնագաւառ. ո. Համնագաւառ
Հոմնգծագրել. նմանը գծագրել, նկարել
Հոմնգոյ. ո. Համնգոյ
Հոմնգունդ. ո. Համնգունդ
Հոմնգգի, Հոմնգն. ո. Համնգգի
Հոմնախոհ. ա. Համնախոհ
Հոմնծին. ա. գ. մէկուն ծնած, եղբայր. Տգաբրնտաշ, էքիզ
Հոմնկամութիւն. ո. Համնկամութիւն
Հոմնհամոյր. ո. Համնգուտոյր
Հոմնհայր. ո. Համնհայր
Հոմնհաւաք. ո. Համնհաւաք
Հոմնհրեշտակ. ա. հրեշտակաց նմանող
Հոմոմիաւորեալ. ն. միաւորեալ, զօդելը
Հոմոնախանձորդ. ա. նախանձակից, հնտուող [ընկեր, գործակից չաբիր
Հոմոնի, նոյ, նեաց. ա. գ. օտար կինկան
Հոմոնոմիան. ո. Համնոմիան
Հոմոնոան, ուան, անց. ա. գ. անուանակից, նոյն անուանով, և համանձայն. Տառաջաւոր պիր՝ քէնտի այրը, իմէձ՝ նիւ
Հոմոնուանաբար. մ. նոյն անուանը ունենալով, նոյն բառով՝ ուրիշ կամ նոյն նշանակութեամբ
Հոմոնուանակ. ա. անուանակից
Հոմոնուանակի. ո. Համնուանաբար
Հոմոնուանութիւն. գ. անուանակցութիւն
Հոմոպատուաբար. ա. Համնպատուաբար
Հոմոպարտուրեմ, իմ. մէկուն պարտ բրածնէլը [տալը
Հոմոտական. ա. որ կ'ամփոփէ, համառօտ
Հոմոտեցան, իւ, ացի. ա. տեղատակից, բարեկամ
Հոմոտեա. ո. Համոտեա [ձակից
Հոմոտեր. ո. Համոտեր
Հոմոտեսակ. ո. Համոտեսակ
Հոմոտոհմ. ո. Տօհմակից
Հոմոքիւն. ա. արնակից
Հոմոցեղ. ո. Համոցեղ
Հոմոյնդիմ. չ. մէկուն իմաքանցնել, մէկ մէկու մէջ անցնիլ [կան
Հոմոպական. ա. Համբոսի, բանաստեղծ
Հոմպամ. ո. Համբամ

Հոմբանամ. չ. Համբոսի պէս ըլլալ
Հոմբոտապէս. մ. Համբոսի պէս
Հոմբոսական. ո. Համբական
Հոմիմ. չ. միաբանիլ
Հոմիչեան. ո. իչեանակից
Հոմնզեմ. ն. Համնզել
Հոյ. գ. 1 վախ, ահաւորութիւն – 2 ո. Խոյ
Հոյակապ. ի, ից. ա. 1 փառաւոր, հոչակաւոր, մեծ (շէնք, իշխան). Տ մէշհուր, նամատար, մի-քէլլէֆ – 2 սաստիկ զօրաւոր – 3 ամուր (քաղաք)
Հոյակապել. ա. փառաւորեալ
Հոյակապութիւն. գ. փառաւորութիւն
Հոյանուն. ա. մեծանուն
Հոյզ. հուզոյ. գ. խէժի, ծառի արցունք. Տ էօզ [Տ սիւրիւ
Հոյլք, հուլից, կամ օգ. գ. բազմութիւն. – Հոյլ՝ի հոյլ. միատեղ՝ բազմութեամբ
Հոյծ. ո. 1 Հոծ – 2 ողորկ, յղկած
Հոյծնալ. հոյծ եղած
Հոյկապ. ա. գ. ազիկ կապող, ձար ընող
Հոյն, հունի. ից. գ. զգալ, չուտ. Տ գրգռելիք
Հոնաւ. ա. Խոնաւ
Հոչակաւն. ո. Կոչականաւն
Հոչիքաւակ. գ. խնկեղենի տեսակ
Հոտի. գ. Հայու ներկարար ամիսը
Հոտամ, իւ, ացի. գ. ա. 1 Հոտոտելեցի, յոյն. Տ լաթին, լատին – 2 Հոտմի. Հոտմերէն
Հոտոտերէն, Հոտոտերէն. մ. Հոտոտելեցերէն, յաւետներէն
Հոտ, Հոտք, սէց. գ. վազած բան, վազելը (ջրի, օդի)
Հոտակ. ո. Հրատակ
Հոտականաւ. ո. Հոտանուտ
Հոտանաստոյտ. ա. վազուկ պոռտոտուկ
Հոտանուտ, իւ, ից. ա. հնգուկ, վազուկ, վազող անցնող, անցաւոր. Տ ագաթ, կէչէր, ֆանի, [գուկ ջուր. Տ սէլ
Հոտանք, նաց. գ. 1 վազելը. Տ ագրչ – 2 վազ
Հոտեմ, եցի. ն. վազցնել, իմաքել. Տ ագրեմագ, տէսգմէք
– Հոտեմ. երնել. Տ տաճուրմագ
– Հոտեմ. վար ձգել, նետել. Տ աճմագ, ֆըրլամագ
Հոտեմ, եցի [չ. 1 վազել (ջրի), իմաքիլ. Տ Հոտիմ, եցայ [ագմագ, տիւշմէք – 2 վազ
Հոտեցուցանեմ. ո. Հոտեմ. ն. [ընել
Հոտիչ. ա. վազցնող, ցրուող
Հոտիչ. գ. հնծանող, հոտգի. Տ եափաւ
Հոտհոտիմ. չ. շուտ մը վազել՝ լցուիլ. Տ ագմագ՝ իմշմագ
Հոտնեմ. իմ. (ռմկ.) ցնդիլ, ցրուիլ
Հոտութի [գ. վազելը՝ ջրի պէս, անցնիլը,
Հոտութիւն [իմացութիւն
Հով. ոյ. 1 ա. պարզուկ. Տ սօղ, սէրին – 2 գ. զովութիւն, պարզութիւն. Տ սէրին

լիք։ – 3 Հովուա տեղ, գեղ տեղ. ֊ հա֊ վատար՝ սէրին նէր։ – 4 Հալէն ձևացած գլեսոի ծալք։

–Ի Հով նլանիմ. գեղ երթալ։

Հովաթևա. Հով բերող. ֊ սէրինլիք վէրէն։

Հովահար, ի, աց. գ. Հովահարող. ֊ նէրմաղ։

Հովահարիմ, կամ Հովհարիմ, նցի. ն. Հո. վահրնել, Հովհրսիլ. ֊ սէրինէրմէ֊ք։

Հովայ. մ. վայ, ուլ, վիլ, ուհ։

Հովային. ա. պաղուկ. ֊ սէրին։

Հովանագրեմ. ն. ուրուագծել։

Հովանակի. մ. չքի պէս, կէս մը մուքի։

Հովանամ, ացայ. չ. պաղշտրկիլ, պաղիլ. ֊ սէրինէնմէ֊ք, սովտնագ։

Հովանաւոր, ի, աց. ա. 1 շուք ընել, չքին տա֊ կը առնել. ֊ կէօղկէ էմ մէ֊ք՝ վէրմէ֊ք, սայէ֊ սիտակ սազլամագ։ – 2 շուք ունենալ՝ տա֊ րածել։ – կր. չքին տակը ըլլալ. ֊ կէօղկէ֊ լէնմէ֊ք, սայէսիտակ պուլունմագ։

Հովանաւէլ. ա. շուք սիրող։

Հովանաւորանամ, ցուցի. ն. 1 շուք ընել, տալ (ամպերուն)։ – 2 շուքը նստացընել։

Հովանաւոր, ի, աց. ա. շուք ընող՝ ձգող՝ ունեցող. ֊ կէօղկէ էսիդի, կէօղկէլի։

Հովանաւորիմ, իմ. շուք ընել. չքին տակը պահել։ [պահուելիքներ

Հովանաւորելիքներ. գ. 1 շուքը. – 2 պաշտ֊

Հովանեցուցանեմ. տ. Հովանացուցանեմ։

Հովանի, նոյ. գ. 1 շուք. ֊ կէօղկէ։ – 2 պաշտպանուելիքներ. ֊ սայէ։

–Հովանի լինիմ, կամ առնեմ. շուք ընել, պաշտպանել։

Հովանոց, ի, աց. գ. ա. 1 վարագոյր, ծածկ. ֊ չատըր, փէրտէ։ – 2 պաղուկ տեղ. ֊ սէ֊ րինի՝ Հովատար՝ ֆէլերտի նէր, քէօշք։ – 3 Հովհրնեցընող, գովացընող, զուարճացը֊ նող։ – 4 շուք ընող։ [Մաս վայր

Հովանոցակ, ի, աց. գ. պզտիկ վրան գլխ֊

Հովանոցանամ, ցնի. ն. տ. Հովանանամ։

Հովանոտ. տ. Հովանաւոր։

Հովաշունչ. ա. պաղուկ փչող։ [կիլլը

Հովասնութիւն. գ. շուք ու գով տեղ բնա֊

Հովասունդ, կամ սուն. ա. 1 փափուկ մեծցած։ – 2 գով տեղ մեծցած։

Հովացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 պաղեցընել, պաղշտրկիլ։ – 2 տարածել, սփռել։

Հովատ. ա. Հաւփատ։ [վրանէմ։

Հովանի, նցի. ն. Հովատրել։ – տե՛ս և Հո֊

–Հովնալ. տ. Հոծնալ, կամ Հառնալ։

Հովիտ, վտի, տաց. գ. 1 գետ ու ձոր. ֊ ծ֊ ծան տէրէ։ – 2 ցածնկէ ըլլսակ. ֊ պայըր֊ ձըգ։ – 3 քիչ մը խոր՝ գետնափոր տեղ։

Հովիւ, վտի, տաց. գ. 1 ոչխար ոչնագ. ֊ չո֊ պան։ – 2 առաջնորդ, նախկապետ։

–Հովիւի գաւազան, կամ բիր. խոտ մը։

Հովոց, ի, աց. գ. զով տեղ։

Հովուաբար. մ. Հովուի պէս։

Հովուաբեր. ա. որն որ Հովիւը կը տանի կը բերէ։ [պատահար

Հովուական. ա. 1 Հովուի։ – 2 նպիակա֊

Հովուականութիւն. տ. Հովուութիւն։

Հովուակից. կցի. ցաց. ա. 1 Հովուի գոր֊ ծակից։ – 2 նախկապետակից։

Հովուանոց, ի, աց. գ. Հովիւներու տեղ։

Հովուապետ, ի, աց. գ. 1 Հովիւներու գը֊ լուխ։ – 2 քահանայապետ։ – 3 Քրիստոս։ – 4 վեհապետ Քրիստոսի։

Հովուապետեմ, նցի. ն. առաջնորդել։

Հովուապետութիւն. գ. առաջնորդութիւն։

Հովուապէս. ա. Հովուաբար։

Հովուասէր. սիրի. ա. իր Հովիւը սիրող։

Հովուավարք. գ. խրճիթի Հովուաց։

Հովուաւոր. ա. Հովուական։

Հովուեմ, նցի. ն. (տր. և հյց. խնդ.) 1 արծել։ – 2 առաջնորդել. ֊ չոպանլըգ էմ֊ մէ֊ք, կիւթմէ֊ք։

Հովութիւն. գ. պաղութիւն. ֊ սէրինլիք։

Հովուիչ. ա. որ կը Հովուէ։

Հովուութիւն. գ. 1 Հովիւ ըլլալը, Հովուե֊ լը։ – 2 առաջնորդութիւն. ֊ չոպանլըգ։

Հովոտաբար. մ. Հովի պէս, գարուվար։

Հովոտոյն. ա. ցածկնկ, նպաս մնած։

Հովոտածիծաղատոպրիմ. ա. կանաչու֊ թեամբ Հովիտները զուարճացընող։

Հովտակ. տ. Ճովտակ։

Հովտաձև. ա. տափակ, տրփկած, գարու֊ վար, խոռնակ. ֊ այլազգէ, շուգուր։

Հովտաձևութիւն. գ. ցածութիւն։

Հովտային. ա. Հովտաձև։ [֊ չէօզմէ֊ք։

Հովտատամ. ացայ. չ. խոռնակնալ, իջնալ։

Հովտատեսակ. ա. Հովտաձև։

Հովտութիւն. գ. ցածութիւն։

Հովփալ. ա. Հաւփալ։ [մը. ֊ իշալէմ։

Հոտ, ոյ, ոց. գ. 1 հոտ. ֊ գոգու։ – 2 նշան

–Հոտ առնոյշ, կամ առուչից, կամ առու֊ թեան, առուշահութիւն։

–Հոտ Հարկանեմ. բուրել։

–Հոտ Հանեմ. Հոտուրտալ։

Հոտառոյշ. ա. առուշահոտ։

Հոտառութիւն. գ. Հոտառութիւն։

Հոտարան. ա. բուրատան. ֊ պաշէխ։

Հոտարձակ. ա. Հոտ ձգող։

Հոտառութիւն. ա. Հոտառելութիւն։

Հոտեղ. ա. Հոտառէտ. ֊ գոգուլու։

Հոտեմ. նցի. ն. Հոտեցընել ֊ գոգուլմագ։

–Հոտիմ. կր. Հոտիլ. ֊ գոգմագ։

Հոտնան. ա. Հոտեղ։

Հոտոտամ, ացի. տ. Հոտոտիմ։

Հոտոտելիք, լեաց } գ. քիմ. ֊ պուրուն։
Հոտոտելութիւն }

Հոտոտեմ. տ. Հոտոտիմ։

Հոտոտեցուցանեմ, ցուցի. ն. Հոտուցա֊

ցընել. ֊ գօգլամիմագ։
Հատատիմ, եցայ. հ. Հատուբտալ, Հատը առնել. ֊ գօգլամագ, գօգուլամագ։
Հատատիչք. ա. Հատատելիք [Հատ
Հատատուելն, ատման. գ. 1 Հատուբտալը — 2
Հօր, ոյ, ոց. գ. 1 Ջրհոր — 2 խոր տեղ, փոս. ֊ գուլա, ջուգուր
Հր, ի, ից. գ. փնասյ (աներոյքը). ֊ տամատ։
Հրան. ա. Հրան
Հրդ. ա. կոխուած, շիտակ (Համբայ)։
Հրդան տամ. Համբայ հանել, քշել տանիկ. ֊ իչէրի սիւրմէք, օրատ գալարդմագ, ևիւրիւմէք, կէսչ էմ տիրմէք։
Հրդեմ, եցի. ն. Համբայ բանալ՝ դրդել, շտկել, գուրել. ֊ նօլ այմագ, տիւզէլմէք։
Հրդիմ. չ. կրճտալ, տարածուիլ։
Հրեմ. ն. (ած.) խոր տեղ ժողվել ցորներ։
Հրձք, ձից. գ. կիրքով շարժիլը. ֊ չատա ջանման [տանելը։
Հրմնչք, տչից. գ. (յ.) շարք. ֊ տիրկ, կէր.
Հս. գ. շարաւոչից աբիւն։
Հւժկու. ա. 1 ուժեղ. ֊ Հէպզար։ — 2 արուեստաւոր տարբք Համար։
Հւհայ. գ. եղաժշտական խազ մը։
Հւղ. ա. Հիւղ. Խուղ։
Հւղկահար, կի՛ բու, ի, աց. ա. աւազակ՝ Համբոյնելը զանազ. ֊ իմիւրիւտիւ, Հատանի։
Հւղկահարութիւն. գ. աւազակութիւն
Հւմ, Հմից. ոց. ա. 1 չնփած, ոշնաս, խակ. ֊ չիւ, խամ։ — 2 տմարդի, անգուրմ. ֊ ոչնկ. տիպ. խայիներ
Հւն, Հւնի, կամ Հնի. 1 գ. Ջրի անցք. ֊ ֊ կիշխու։ — 2 ա. ծանծաղ. ֊ տրզ
–Ի Հւն նչանել. գլուխ նչել. ֊ պաշտ չըգ. [մագ։
Հւն. ա. Հոյն
Հւն մի. ա. Խուն մի։
Հւնաւոր. ա. (ած.) չափաւոր
Հւնդ, Հնդոց. ա. Ունդ։
Հւնձք, Հնձոց. գ. 1 Հունձ. ֊ պիշխին։ — 2 ամառ. ֊ պիշխին զէմանը, Հագ
Հւնչք, կամ Հինչք, Հնչից. գ. Հնչմունք, Հայնելը. ֊ սէս, սէտաս
Հւշտ. ա. Խ՛շու
Հձշ. մ՛ց. ա. Ցայ չ՛ւս։
Հւտ, Հոյ, կամ Հպի, ից. ա. մտիկ, քովիկը. ֊ նագրին, նանչնամքիս
–Ի Հոյ. մտնելը, մտա տանիլն
–Հւտ եմ, լինիմ, եղեմ. մտիկնալ, քովը եղեմ։
–Հւտ լինել. վերաբերիլ [օնա տոգրու։
Հւտ. նխ. 1 մտա. ֊ նագրին։ — 2 գէպ՝ ի. ֊
Հւտ. Ընդ Հւտ. Հւտ ընդ Հւտ. Հւտ առ Հւտ. մ. մտիկ, շուտով նանչնալ, իրար նման, քալէ քով. կիպ։
Հւտան. ա. Փեշանց։
Հւտամ. գ. Հաւի ոտնակ մը։
Հւտակ. Հւտկ յետին. Հւտակ յետոյ. ա. մ. ամենէն ետինը, նոքին, նոքը. ֊ տան, էն ամուսնատաքի, տօնդրատ
Հւտը, Հըոյ, Հըով, կամ Հուրք. գ. 1 կրակ. ֊ ակիէշ։ — 2 ա. կրակէ. ֊ ակիէշտին։
–Հւտը Հարկանեմ, տրկանեմ, վառեմ, տամ, Հւտը գառեմ. կրակ ձգել, վառել, էրել. ֊ ակիէշ վէրմէք՝ պրագմագ, նագմագ։
Հւտատաց. ա. ցուրտ, պաղ։
Հւտքակ. գ. կրակատուն։
Հւտքնկնցութիւն. ա. Հրընկնցութիւն
Հպարտ. մ. մտա բլալօվլ
Հպազդն. ա. մ. աւելի մտիկ։
Հպատակ, ի, ից. ա. 1 մեծի տակ եղող, Հնազանդ. ֊ միւթիւ։ — 2 սրտանց՝ սիրով աշխատող, նաև ընկնող. ֊ Հանտան էմէն [տան։
Հպատակաբար. մ. սիրով, ջանքով. ֊ Հանտան։
Հպատակազդն. ա. խոտա Հնազանդ։
Հպատականք, նաց. գ. ուշադրութիւն, պէտ ընելը. ֊ գայրէմ, իմտար։
Հպատակեմ, եցի. չ. սրտանց ընել՝ նաև ինկնալ. ֊ Հանտան էմէմքս
Հպատակիչ. ա. նաև ընկնող։
Հպատակութիւն. գ. 1 Հնազանդութիւն. ֊ իմտար, միւթիւթլը։ — 2 սրտանց ընելը՝ ծառայելը. ֊ Հանտան իշ, խզմէմ։
Հպատակում. նոյն ընդ. վ.
Հպատակօրէն. ա. Հպատակաբար
Հպարտ, ի, ից. ա. տմբարտաւան, մեծ. օրտա. ֊ մաղօտը, քիպիր
Հպարտաբան. ա. մեծ մեծ խօսող։
Հպարտաբար. մ. Հպարտ կերպով։
Հպարտագոյնս. նոյն ընդ. վ.
Հպարտանալ, ացայ. ն. Հպարտ խորհրդով։
Հպարտական. ա. Հպարտի սեփական։
Հպարտամիտ. ա. Հպարտ սրտով։
Հպարտանամ, ացայ. չ. ինքնիրեն Հաւնիլ, գոռոզանալ. ֊ մաղօտ բլանմագ, խօտզ լանմագ։
Հպարտանք, նաց. ա. Հպարտութիւն։
Հպարտաչիրտ. ա. մեծսիրտ։ [ցընել
Հպարտացու ցանեմ, ցուցի. ն. Հպարտա
Հպարտիմ, եցայ. ա. Հպարտանամ։
Հպարտութիւն. գ. գոռոզութիւն. ֊ մաղ ծուբլը։ [նման. ֊ նագրին
Հպարտ, ի, ից. ա. մտաւոր, ներկայ, Հպարտագոյն. ա. Հպագոյն։
Հպարտիմ. ա. Հպիմ։
Հպարտութիւն. գ. մտիկ՝ կիպ բլալը, գգալիք, ընտանութիւն։
Հպիկք. ա. գ. } շոշափելիք։
Հպկութիւն. գ. }
Հպիմ, եցի. ն. ա. Հպեցուցանեմ, և Հպիմ։
Հպեցուցանեմ, ցուցի. ն. մտնեցընել. ֊

վը դնել. կցել. դիզընել. ֊ եագլաշտրբմագ, ուօգանտրբմագ։
Հալիմ, եցայ. չ. ՝ մնալ, մտ եբմագ, դբզչել. ֊ եագլաշմագ, եանաշմագ, ուօգանմագ։ – ՝ վարուիլ. ֊ գուլանմագ։
Հալումիւն. ա. Հալաւորումիւն։
Հալումն, հալմանն. ա. Հալաւորումիւն։
Հալտանք, նաց. գ. աւելորդ գորգ. ֊ քէոիմ։
Հալտիմ, եցայ. չ. հագուիլ տրգուիլ, շինանալ, խնդնվինալ։
Հաստափ. գ. տեսակ մը հով։
Հաեստր, ի, աց. (յ.) գ. Հարստասան, փառաւորան։
Հաեստրաբան. ա. վարդեան խօսող։
Հաեստրաբար. մ. Հարստասանի պէս։
Հաեստրական. ա. վարդեան (բան), Հարստասանական։
Հաեստրայք, ըէք. գ. Հարստասաններ։
Հաեստրանամ. չ. Հարստասան երևնալ։
Հաեստրումիւն. գ. Հարստասանութիւն։
Հաեստրում. (իբր ածկ.) ա. Հաեստրանամ։
Հախտյոզ. ա. գ. ՝ հիս. եկող, որ տան կուգայ։ – ՝ շրջան
Հախ գամ. ա. Հիս գամ։
Հախտրայումիւն. ա. Հաեստրումիւն
Հանշիւն կամ Խանշիւն. գ. խաբլոց, խշտոց, կոկոզի ձայն։
Հառգ, ի, ից. գ. առնիկ, աւուրչէք. ֊ էօլէֆէ։
Հառգակեր. կերք. ա. առնիկով ապրող, ապրուստ։ [մէք։
Հառգեմ. ն. աւուրչէք ապր. ֊ էօլէֆէ վէր.
Հառմ, կամ Հառ, այ, կի, ի. գ. ՝ Հառմ քաղաքը. ֊ բոմա – ՝ լատին (լեզու).
– Հառմք, կամ Հառոք. Հառմայեցիք։
Հառմնակումն. ա. Հառմայի կոչի բաներ։
Հառմնայական. ա. Հառմայ։
Հառմնայնալն. մ. ա. լատինարէն։
Հառմնայեցի, ցւոյ, ոց. ա. գ. ՝ Հառմայեցի – ՝ ազատ գրաւած։ – ֊ լատինական։
Հառմնայումիւն. գ. ազատաւումիւն։
Հառմնալն. մ. լատինարէն, Հառմարէն։
Հառմնական. ա. Հառմայական։
Հառմնարէն. մ. լատինարէն։
Հառք. ա. Հառգ։
Հաշակ, ի, աւ. գ. Համբաւ. ֊ չաւ, նամ։
– Հաշակ Հարկանեմ. ա. Հաշակեմ։
Հաշակագեղ. ա. երևելի տեսքով։
Հաշակագոյն. ա. շատ Հաշակաւոր։
Հաշակագործեմ. անուանի բան մը ընել։
Հաշակական. ա. Հաշակաւոր։
Հաշակահանդէս. ա. խոտո Հանդիսաւոր։
Հաշականուն. ա. անուանի եղած. ֊ նամատար, մէշհուր։
Հաշակառքանչ. ա. Հաշակաւոր ու զարմանալի։
Հաշակառնս. ա. երևելի (մարդ կամ)։
Հաշակաւոր, ի, աց. Համբաւը եղած, անուանի. ֊ աղը սանը, նամատար։
Հաշակաւորնալ. անուանի եղած։
Հաշակաւորումիւն. գ. Հաշակուած ըլլալը։
Հաշակնկիլ. ա. գովելի, անուանի, անունը եղած։ [ձև՝ գովել. ֊ չաւ էմէք։
Հաշակնմ. եցի. ն. ազէկ անունը տարածել։
Հաշակնցուցանեմ. նոյն ընդ վ։
Հաշակիչ. ա գովիչ։
Հաշակումիւն, կամ կումն. գ. Հաշակ, հրատարակելը, իլը (ազէկ, գէշ). ֊ չաւ։
Հակաբար. մ. Հակերով։
Հակահանգոյն. ա. Հակայինման (հատակ)։
Հակահատակ. ա. բարձրահատակ։
Հակայ. ա. Սկայ։
Հակայաբար. ա. Սկայաբար։
Հակայաբնակ. ա. որուն հատակը բարձրանալու վրայ կ՝երևայ։
Հակայազն. ա. Սկայազն։
Հակայազօր. ա. Սկայազօր։
Հակայածնումիւն. գ. Հսկաներ ծնանիլը։
Հակայական. ա. Հակայի
Հակայակապ
Հակայակերպ } ա. Հսկայի նման։
Հակայանման
Հակայանամ. չ. Հսկայ ըլլալ։
Հակայընթաց. ա. Հսկայի պէս քալող (արև)։
Հակայումիւն. գ. Հսկայ ըլլալը։
Հակայունք. ա. Հսկայք, Հսկայազունք։
Հակամ. ա. Սկիմ։ [գոր։
Հակող, կի՝ Հակնցող. ա. արմտուն, և Գրիչ։
Հակոզական, ի, աց. ա. արմտնական։
Հակոզումիւն, Հակումիւն, Հակառնն. գ. արմտումիւն, անքուն մնալը, և ժամ բանլը, Հսկում։
Հակուն. ա. Հսկող, արմտուն։
Հաւխատ. ՝ ա. միմա, խնդկատակ, իմաստասիրի։ – ֊ մեզի, իմաստասիրական։
Հաւտանք. ա. Հաւտանք։
Հաւտխմ. ա. Հաւտխմ։
Հարաժակ. ա. կրակէ գաւաթ։
Հարակ. ա. կրակ բերող՝ ածող։
Հարական. ա. որուն քովնէն կրակ կը
Հարակնձ. ա. հրնգէն (անթափէ)։
Հարակնձագործ. մ. ա. հրնգինի պէս
Հարակնձումիւն. գ. հրնգէն ըլլալը։
Հարակնձակ. ա. հրնգէն (անոթ)։
Հարաւզօջ. ա. կրակի պէս բոցավառ։
Հարաւչքոք. ա. կրակ ցայտկնցնող։
Հարաւց. ա. կրակու բոց (էրոզ)։
Հարաւչէք, իւք. ա. գ. ՝ ոչկրակ կը բխէ։ – ՝ կրակէ անձրև։
Հարաւն } ա. ՝ քուն հրնգէն – ՝ հրհարաւնական } բնչատակայիր – ֊ առաւտային։ [ատև)։
Հարգագաթէն. ա. գլուխը էրող (քարձր

Հբագոյն
Հբագունակ
Հբագունեալ } ա. կրակի գունով, կրակ դարձած։

Հբադէզ. ա. 1 կրակի պէս դիպաձ։ – 2 կրակ [դիզող։
Հբադիմակ. տ. Հբագոյն։
Հբադիմականա. տ. Հբագոյն։
Հբազանութիւն. գ. կրակի պէս կամ հրեղէն ըլլալը։
Հբազարդ. ա. կրակով զարդարուած։
Հբազգեստ. ա. հրակերպ։
Հբազէն. ա. կրակով զինեալ։
Հբազինեմ, եցի. ն. կրակով զինել. հոգւով սրբով պատրաստել հոգևոր պատերազմի։
Հբաթաղանեմ. ա. կրակով պատած։
Հբաթափ. ա. հուր թափող՝ արձակող։
Հբաթնբմնան. ա. կրակէ կամ կրքմնայ գոյն իւ նբմնբով։
Հբաժոյն. ա. կրակի պէս սպանող։
Հբաժարաբար. տ. յանէն չառնելով. չէ բանբով։
Հբաժարարեզ. ա բժշկող։
Հբաժարական. ա. ետ կենալու, բացատրական, հեռանալու։ [Հբաժարարար։
Հբաժարականաբար, կամ նադէս. մ. տ.
Հբաժարնել. ա. չուզելու, վախնալու (բան)։
Հբաժարնմնեցի. ն. տ. Հբաժարնեցուցանեմ։
Հբաժարնեմ, եցի. չ. 1 հրաժարիլ, ետ քաշուիլ, չուզել. մեկէն գնալ, մնաք բարով բսել, դատիլ։ 2 գազրել էմմէ մէք իմէք էմմէք. վազ կէշմէք, հօշնա գալ տէմէք – 2 աչքերէն նբմնել. մեծնիլ։ 3 կէշնմէք իմէք։
Հբաժարնեցութիւն. տ. Հբաժարութիւն։
Հբաժարնեցուցանեմ, ցուցի. ն. ետ կեցնել, չթողուլ. արգիլել։
Հբաժարնեցուցիչ. ա. ետ կեցնող։
Հբաժարութիւն, կամ բարնի. գ. 1 ետ քաշուիլը, չուզելը, բաժնուիլ. երթալը։ – 2 աչերէն նբմնելը, մնի. կրնաւորութիւն։
Հբաժեշտ, ի, ից. գ. 1 ետ կենալը, բաժանութիւն, մեծնիլը։ – 2 ազատութիւն, երթալու հրաման, մնաք բարով։
Հրաժեշտի կացուցանեմ. թողուլ երթալու։
Հրաժեշտ առնում՝ լինիմ. հրաժարիմ։ – Հրաժեշտ առամ. հրաժարիլ, և հրաժարեցնել։ [հեռանալը։
Հբաժեշտութիւն. գ. ետ կենալը, աչերնբէ
Հբալից, կամ լի. ա. կրակով լեցուն, կրակախառն, կրակի նման։
Հբալուցիկ, կամ ցիք առնեմ. կրակով էրնել։
Հբախառաց. ա. 1 որ կրակի մէջ կը խառայ։ – 2 կրակով նկող։
Հբախառնեմ. ա. կրակով խառնած։
Հբախառն. ա. կրակախառն։
Հբախառնալ. նոյն ընդ վ։
Հբախառուր. ա. ուր կրակ կայ ա. մանրի է։
Հբածախ. ա. կրակով մաշող, մաշած։
Հբածին. ա. 1 կրակը՝ լոյսը ծնող։ – 2 կրակէն ծնած։ – 3 կրակ ցասքեցընող։
Հբածնունդ. տ. Հբաբուն։
Հբածոյան. ա. կրակ վազցընող։
Հբակաղմ. ա. կրակով պատրաստած։
Հբակայծակ. ա. կայծակը ցասքեցընող։
Հբակատար. ա. օրէն գլխէն կրակ կ'նլլէ, հրաբուխ (լեռ)։ [հրեշտակ։
Հբակերպ, ի, ից. 1 ա. կրակի նման։ – 2 Հբակերպեան. ա. նոյն ընդ վ։
Հբակերտ. ա. կրակէ շինած (նաւ)։
Հբակերտիմ. կ. կրակէ շինուիլ։
Հբակէզ. ա. կրակով էրող, էրած։ – Հբակէզ առնեմ, լինիմ. էրնել, էրիլ։
Հբակիզանող. կրակով այրող։
Հբակիզեմ. տ. Հբկիզեմ։
Հբակիզիչ. ա. էրող մկող։
Հբակիզութիւն. տ. Հբկիզութիւն։
Հբակիզումն. տ. Հբկիզումն։
Հբակիր. ա. կրակ ունեցող։
Հբակն. տ. Կարկհան։
Հբակոխ. ա. կրակի մէջ քալող։
Հբակոծ. ա. կրակով ալէկոծած։
Հբահալականնեմ. հրահալնլիք։
Հբահալնլի, լւոյ, լնաց. ա. գ. 1 որ կրակով կը հալի։ – 2 հանք. 3 մետնն։
Հբահալոց, ի, ից. գ. վառարան, քուրայ։ 2 օճագ, փոխ ա։
Հբահալք. գ. հրահալնլիք։
Հբահան, անք, անաց. տ. գ. կրակ հանող բան։ 2 յարմնագ։
Հբահանգ, անգք, գաց. գ. 1 կրճուելիք, ուսում ուսուցնուցան. 2 թնլիմ՝ բնյագնլի։ – 2 կնրակրող կարգ կանոն, և չափ։ – 3 ա. կարգաւորնալ։
Հբահանգապետ, ի, ից. գ. վարժապետ, վարպետնանելու գլուխ. 2 պաշ ուսմնա։
Հբահանգարան. գ. կրճուելու տեղ, գպրոց։
Հբահանգապետութիւն. գ. ազնկ կրճուելի։
Հբահանգեմ, եցի. ն. կրճնել, սորվեցընել, խրատնել. 2 թնլիմ՝ թնէրգնլի էմմէք։
Հբահանգիչ, կամ հանգող. ա. կրճող, վարժեցընող։
Հբահանգութիւն. տ. Հբահանգ։
Հբահանգուցանեմ. տ. Հբահանգեմ։
Հբահատ. ա. հատնլը կրակի պէս (նաւ)։
Հբահոս. ա. տ. Հբահատան։
Հբահոսակ. տ. Հրոսակ։
Հբահոսան. ա. կրակ բզխող՝ վազցընող։ – Հբահոսանք. գ. 1 կրակէ հնղեզ – 2 տուֆհանգակ (կրակի պէս վազող)։
Հբահոսաւսակ. ա. կրակ վազցնող։
Հբահոսեմ. կրակի պէս բզխնել – տնս և Հբախառնեմ։
Հբաձգութիւն. տ. Հրձգութիւն։

Հրաձգութիւն, ա. կրակի նման՝ սան ծածք։
Հրաձև, ի, ից. ա. կրակի ձևով, կրակի տեսքով։
Հրաձիգ. ա. Հրձիգ։
Հրաձոյժ. ա. Հազուստը կրակ։
Հրաձողակ. ա. (հոգևոր) կրակ ձաշակող։
Հրաձաշակ. ա. կրակով մշակած, պլոզ։
Հրամ, ացի. ն. հնազացընել
Հրամած. ա. կրակով պատած։
Հրամեայած. ա. հրամայեալ. ս թէմպիհ օ-լունմուշ։
Հրամեայական. ա. հրամայել մը յուզընող
Հրամեայիմ, եցի. ն. ս հրամել, հրամանն տալ. ս պատուիրագ – Ձ հրամայող գնել։
–Ոչ հրամայեմ. ապրիլել, ինոդ չտալ։
Հրամայողական. տ. Հրամայական։
Հրամանն, ի, ից. գ. պատուէրը, վճիռ (խօսքով, գրով). ս ֆէրման, էմր, իլիւն։
–Հրամանն տամ, առնում. հրամայել, իւ
–Հրամանն գնեմ. հրամանն տալ։
–Հրամանն, կամ Հրամանն պատասխանատուոյ. պատգամ. ս քէլամ։
–Հրամանք հաւատոց. հաւատքի վարդապետութիւն։ [գաւառէր։
–Հրամանք. Ձակատագիր (հնէմանատաց). ս
Հրամանն, գ. կրակի տանիր։
Հրամանագանեմ. ն. պատգամ տալ, յաստուածներուն բնթնել։
Հրամանագրութիւն. գ. պատգամ (տուտ)։
Հրամանագրող. մ. հրամայելուն։
Հրամանագրեալ լինիմ. յոբաշտը մտնիլ։
Հրամանագրեր. ա. Պատգամատուր։
Հրամանագրեմ. չ. հրամանն հանել։
Հրամանագրութիւն. գ. հրամանն։
Հրամանագրեցոց լինիմ. հրամանէն անցնիլ։
Հրամանակամ. ա. որ իր ձամքը կը յայտնէ։
Հրամանական. ա. հրամայական, հրամայած. ս պատուէրական։
Հրամանակատար. ա. հրամանը կատարող։
Հրամանակատարութիւն. գ. հրամանը կատարելը։
Հրամանակարգ, Հրամանակարգ բան, Հրամանակարգք } որ և Հրամանական կամաց վարդապետութիւն, Հաւատոց կարգք, հաւատքի վարդապետութիւն, կանոն։ [սահմանելը
Հրամանակարգեմ. ն. հրամանով որոշել՝
Հրամանահան. ա. հրամանն հանող. ս պատուական։ [ընդը. ս իմ առիմ պրդըգ։
Հրամանահանութիւն. գ. հրամանը կատարելը։
Հրամանապետ. ա. գ. գլխաւոր հրամայող։
Հրամանապետ. ա. Հրամանատար։
Հրամանատու, ի, ից. ա. հրամանն՝ պատգամ տուող։
Հրամանատուիլ. գ. հրամանն առնելը։
Հրամանատար, ի, ից. ա. գ. հրամայող, իշխան. ս հէօքիւմտար։
Հրամանատարութիւն. գ. հրամայող ըլլալը. ս հէօքիւմտարլըգ։
Հրամանատէր, տնաքք. ա. գ. հրամանի տէր, գլխաւոր։ [էտիւն։
Հրամանատու, ի, ից. ա. հրամայող. ս էմիր
Հրամանատուիլ. գ. հրամանն. ս էմիր, իլիւն, քէլամ։
Հրամանատուր. ա. կարգատուող։
Հրամանատրեմ, եցի. ն. հրամանն տալ, կարգադրել, պատգամ տալ։
Հրամանատրութիւն. ա. Հրամանատուիլ։
Հրամանատրեմ. ա. Հրամանատրեմ։
Հրամանիթ. տ. Խաթրամանիթ։
Հրամանաւած. ա. կրակով մշնած։
Հրամանաւոր. ա. Հրամանատար։
Հրամաքուր. ա. ս կրակով մաքրած։ –Ձ կրակի պէս մաքուր։ [լուիլը։
Հրամաքրութիւն. գ. կրակով մաքրելը, մաքրուիլը։
Հրամեմ. ա. Հրամայեմ։
Հրամնիք. գ. Երկկոյսանի նախաձաշիկ։
Հրամուխ. ա. կրակով ջուր տաքցած։
Հրամուշկ, հիկոյ. գ. մուշկ. ս միսկ։
Հրայէն, յիոյ, ոց. ա. կրակոտ, տաք. ս աթէչլի, աթէչիւն։
Հրայլեայ, նացք. ա. գ. ս կրակով էրած։ –Ձ կրակ. ս նանղըն։
Հրայլեցական. ա. կրակով էրելու։
Հրայլեցութիւն. գ. ս կրակ. ս նանղըն։ – Ձ կրակով էրիլը։
Հրայրք. գ. պոռ կրակ, ցանկութիւնն բուռ։
Հրանամ, ացայ. չ. կրակ գառնալ՝ կոփել. ս աթէշ քէսիլմէք։
Հրանկ. ա. կրակի գունով. ս աթէշիւն։
Հրանիւթ, ի, ից } ա. գ. կրակի նման, հրնշատակ։
Հրանիւթագոյն }
Հրանիւթական }
Հրանիւթեայ }
Հրանիւթեան }
Հրանիւթիմ. ն. կրակի պէս կամ կրակէ գոյացընել։
Հրանման. ա. կրակի նման։
Հրանշոյլ. ա. կրակի պէս փայլուն։
Հրանուտ. ա. կրակ զարնած։
Հրաշ. ս գ. ա. Հրաշք – Ձ ա. զմայլած։
–Հրաշ առ. հրաշ. մ. հրաշալի կնոջով։
Հրաշագան. ա. հրաշալի խօսող։
Հրաշագանական. ա. հրաշալի։
Հրաշագանեմ. չ. հրաշալի կնոջով խօսիլ։
Հրաշագանութիւն. գ. հրաշալի խօսք։
Հրաշագործութիւն. գ. հրաշալի քաշխուածն։
Հրաշագործ. մ. հրաշալի կնոջով։
Հրաշագրեր. ա. հրաշքով քուռած։
Հրաշագրեմ. իմ. հրաշալի կնոջով քաշքաշանալ։
Հրաշագուտակ. հրաշքով քուռած։

Հրաշագնդ. ա. աղուորին աղուորը. ֊ վիճք տիկնիկը՝ կիւզէլ
Հրաշագնդութիւն } գ. խիստ աղուորու-
Հրաշագնդացկութիւն } թիւն
Հրաշագոյն. ա. շատ հրաշալի
Հրաշագործ. ա. հրաշք գործող, հրաշալի. ֊ միւճիզամ էտիճի, միւճիզէթլի
Հրաշագործանմ, նցի. ն. հրաշք, կամ հրաշքով գործել, հրաշալի ընել
Հրաշագործութիւն. գ. 1 սքանչելիք – 2 հրաշք գործելը – 3 հրաշալի էնք
Հրաշագրեմ. ն. հրաշալի կերպով գրել կամ նշանակել
Հրաշադէտ. տ. Նշանագէտ
Հրաշադիտակ. ա. սքանչելի տեսակ
Հրաշազան. ա. արմհնալու, սքանչելի. ֊ ամայիք
Հրաշազանանալ. մ. հրաշքուիլ
Հրաշազարդ. ա. հրաշալի փառաւոր
Հրաշազարդագոյն. ա. աւելի հրաշալի
Հրաշազարդանալ. մ. հրաշալի կերպուիլ
Հրաշազարդանմ. ն. հրաշալի ընել, սիրուն զարդարել. ֊ ոճնաճիմագ
Հրաշազարդութիւն. գ. աղուորութիւն, սքանչելի զարդարանք [Խաչ),
Հրաշագէտ. ա. խելքէ դուրս գէնք (տուրք
Հրաշագէտին. ա. արմհնալու
Հրաշագոր. ա. հրաշալի և գորաւոր
Հրաշալի, իք. ա. գ. սքանչելի բան մը՝ բա-
Հրաշալուր. ա. չքնաւած [նկար
Հրաշածագեմ. չ. գնդկնիկ ցաքիլ
Հրաշածագիկ. ա. սքանչելի ծագկի նման
Հրաշածին. ա. հրկէի նման ծնած
Հրաշակաւ. ա. հրաշալի
Հրաշակաւոյց. տ. Հրաշակերտ
Հրաշակերտ, ի, ից կ՚ աց. ա. գ. 1 սքանչելի էնքով – 2 հրաշալի գործ
Հրաշակերտանմ, նցի. ն. գ. բանական կերպով էնել՝ ընել
Հրաշակերտութիւն. գ. սքանչելի էնք՝ գործ
Հրաշահիւս. ա. աղուոր հիւսած
Հրաշաձոյն. ա. սիրուն ձայնով
Հրաշաձայնանմ, նցի. ն. 1 ազկ անուն ասել – 2 ազկ մարգարէ անալ – 3 ազկ ցուցընել
Հրաշաձև. ա. սքանչելի ձեով
Հրաշաձևանոց. ա. խիստ փառիքուն
Հրաշաձևաւ. ա. սքանչելի խօսող
Հրաշաձևատար. ա. շատ վարպետ
Հրաշայիւ. ա. հրաշալի
Հրաշանապելի. ա. սովնաագարկնչու
Հրաշանամ, ացայ. չ. արմհնալ, զմայլիլ. ֊ մնկի գալմագ – կը. հրաշալի երևնալ
Հրաշանկար. ա. սիրուն քաշած՝ բանած
Հրաշանշան. ա. հրաշալի և երևելի
Հրաշանօծագ. ա. մինոր ու զարմանալի

Հրաշանուն. ա. անունը զարմանալի. ֊ նամնաւոր
Հրաշաշաւիղ. ա. աղուոր ձամբով
Հրաշաչնօրհ. ա. խիստ շնորհալի
Հրաշապագծագ. ա. հրաշալի զարդարած
Հրաշապայծառ. ա. խիստ պայծառ
Հրաշապատիւ. ա. խիստ պատուական
Հրաշապատում. ա. 1 սքանչելի բաներ խօսող, պատմող – 2 ազկ խօսած
Հրաշապէս. մ. սքանչելի կերպով
Հրաշատ. ա. կրակէր շատ
Հրաշատես. ա. 1 հրաշալի բաներ տեսնող – 2 զարմանալի տեսքով
Հրաշատեսակ. ա. խիստ աղուոր
Հրաշատեսակութիւն. գ. շատ գեղեցկութիւն
Հրաշատեսիլ } ա. հրաշալի տեսքով
Հրաշատեսիկ }
Հրաշատեսութիւն. գ. նոր տեսք՝ տեսիլք
Հրաշաբարագոյն. ա. արմհնալու
Հրաշաբիւր. ա. խիստ լաւաւոր
Հրաշացամաքութիւն. գ. հրաշքով չղնաչն ու չայրվիլը
Հրաշացուցանանմ, ցուցի. ն. զարմացընել, զարմանալի ցուցընել. ֊ իմաստիւ էմ-տիմիկ, ամայիկ կէօսթէրմէք
Հրաշաւոր, կամ ւորական. ա. Հրաշալի
Հրաշափայլ. ա. խիստ պայծառ
Հրաշափայլութիւն. գ. շատ պայծառութիւն
Հրաշափառ, ի, ից կ՚ աց. ա. խելքէ մոքէ դուրս, հրաշալի. ֊ ամայիք, հիքմէթլի
Հրաշափառաբար. ա. Հրաշափառապէս
Հրաշափառագոյն. ա. շատ հրաշալի
Հրաշափառագործ. ա. խելքէ վեր բաներ ընող
Հրաշափառական. ա. Հրաշափառ
Հրաշափառապէս. մ. խելքէ դուրս, հրաշալի կերպով
Հրաշափառիմ. չ. 1 հրաշալի ըլլալ – 2 հրաշալի կերպով գործուիլ
Հրաշափառութիւն. գ. 1 խելքէ մոքէ վեր բան – 2 փառաւորութիւն – 3 հրաշք
Հրաշէկ. ա. կրակ գոլած, կասկածիր. ֊ ամէնշի, ամէնշիլի
Հրաշէկացուցանանմ. ն. կրակ գոլընել
Հրաշէկիմ. կ. կրակ գոլնալ
Հրաշնչութիւն. գ. բնութենէ կրակ հանելը՝ ֊ ամէնշ փիւսկիւրիւք սու
Հրաշոյութիւն, կամ շուքն. գ. արմհնալու, զարմանք, հրաշք
Հրաշունակ. ա. մ. հրաշալի
Հրաշունչ. ա. կրակ հանող բնութենէ՝ չունչի տեղ. ֊ ամէնշ փիւսկիւրէնս
Հրաշունք. ա. Հրաշք. 1։
Հրաշք, շից, գ. 1 սքանչելիք. ֊ միւճիզաթ – 2 հրկէի ցուցանք
Հրաշօրէն. ա. մ. հրաշալի

Հրաչեայ. ա. կրակի պէս աչուըներ ունեցող (անուն մարդոյ). ֊ աբեհէշ կէօզլիւ։
Հրապայծառ. ա. պայծառ կրակով։
Հրապաշտ, ի, ից. ա. կրակապաշտ։
Հրապաշտութիւն. գ. կրակ պաշտելը։
Հրապարակ, ի, ից. գ. ֊ 1 ընդարձակ տեղ մը. ֊ մէյտան, սօգագ։ – 2 ժողովուրդ. ֊ հալդ։ – 3 հրապարք, կռիւ։ – 4 ա. տեսան. ֊ բէհ֊բէհ, տիմա։
– Հրապարակ առնեմ. ա. Հրապարակեմ։
– Հրապարակաւ. (տե՛ս ի կաղապին)։
– Արուաքին հրապարակը գրանց. բակը, գաւիթը։
Հրապարակական. ա. ֊ 1 առեւանգին մէջ խօսող – 2 ժողովուրդին տուրք ժողվող։
Հրապարակականեմ. ա. Առեւնականեմ։
Հրապարակականութիւն. ա. Առեւնականութիւն։
Հրապարակաբար. ա. Հրապարակաւ։
Հրապարակագոյժ. ա. մ. հրապարակը ձայնը ելած, հրապարակի մէջ խօսող֊խօսելոյն։
– Հրապարակագոյժ առնեմ. ի. հրապարակագոյժ արձանեմ. ամենուն խնացընել. ֊ չավ էթ մէք, մէյտան՝ աչքս չզարմացայ։
Հրապարակագոյժ ձայն. բարձրաձայն ձայն։
Հրապարակագրի լինիմ. հրապարակ ելլել, յայտնի ըլլալ. ֊ մէյտան չզմացայ։
Հրապարակադուր առնեմ. քաշտրել, ամենուն խնացընել։
Հրապարակախօս. ա. հրապարակի մէջ խօսող, առեւնախօս։
– Հրապարակախօս առնեմ, ամենուն խնա֊
– Հրապարակախօս լինիմ. հրապարակախօսիմ. հրապարակի մէջ խօսիլ, առեւնաբանել։
Հրապարակախօսութիւն. ա. Առեւնախօսութիւն։
Հրապարակականալական. ա. ամէնապետուհ։
Հրապարակապետութիւն. գ. ամէնապետութիւն։
Հրապարակակից. ա. նոյն ժողովուրդէն։
Հրապարակորդ. ա. քաղաքացի։
Հրապարակայայտ. ա. մ. ամենուն յայտնի՝ առջեւը։
Հրապարականախօսս լինիմ. ամենուն առջեւ խօսելու համարձակիմ։
Հրապարականեմ. լինիմ. ամենուն անէծքը լսել. իմ ուզածս առնել։
Հրապարակոյժ. ա. հրապարակներու մէջ պարսպ պղծող։
Հրապարակապարտ առնեմ. յայտնի վար գալնել, երեսը վար առնել։
Հրապարակապէս. ա. Հրապարակաւ։
Հրապարակառաս. ա. ինչ որ ամենուն առջեւ կը տեսնուի։
– Հրապարակառաս առնեմ. լինիմ. ամենուն ցուցընել, երեւցնել։
Հրապարակառնական առնեմ. ամենուն յայտ֊
Հրապարակառնութիւն. գ. հաշակութիւն։ ֊ չտալ [նել։ ֊ մէյտանա չզգալմագ։
Հրապարակացոյց առնեմ. ամենուն ցուցընել։
Հրապարակաւ. մ. ամենուն առջեւ, յայտնի. ֊ մէյտանտա, հէվ֊հէվին էօնիւտէ։
Հրապարակաւոր. ա. յայտնի, ամենուն առջեւ։ [ամենուն պատմել։
Հրապարակաքարոզ առնեմ. խայտառակել,
Հրապարակիմ, եցի. ն. հրապարակ գտնել, խօսք ընել, յայտնել։
Հրապարակիչ. ա. յայտնի ընող։ [նուիրել։
Հրապարակութիւն. գ. յայտնելը, յայտ֊
Հրապարփակ. ա. կրակէ պատով։
Հրապարփակ. ա. կրակով պատած։
Հրապոյլք. գ. ֊ 1 գէշ խրատ, խարէութիւն, վրձնութիւն – 2 սրկինքը, պրկելը։ – 3 ա. պրկոց։
–Ի հրապոյրս ուրուք ելանեմ. մէկէ մը խաբուիլ, մէկին գէշ խրատին հետեւիլ։
Հրապուրական. ա. խաբէական։
Հրապոյրանք, նաց. ա. Հրապոյրք։
Հրապուրապոյծանեմ. ն. ծանր, օրհնել։
Հրապուրեմ, եցի. ն. ծուռ խրատով դրսալ, խելքը առնել, գլխէ հանել, դժգել. ֊ այրեմ մոգ, ֆիլիզկի մէք։
Հրապուրնացուցանեմ. նոյն։
Հրապուրնացուցիչ } ա. ծուռ խրատ տուող,
Հրապուրիչ } խաբող, դժգող։
Հրապուրչութիւն. ա. Հրապոյրք։
Հրաուռ ա. գ. կրակ առնող իր մէջը, թուրվառ, և այլն։
Հրասախ, կամ Հրասխ. գ. փարախ։
Հրասխատեղի. գ. մէկ փարախ մը։
Հրատուզեմ. ն. կրակի մէջ իջուցել. ֊ աբեհէշ խյինակ պզտմագ։
Հրատուզումն. գ. կրակ. ֊ նանջոն։
Հրատրնալ. ա. կրակով պատած։
Հրաւառ. ա. ֊ 1 կրակ վառող – 2 կրակի պէս էրող – 3 կրակի պէս վառած։
Հրաւառելիք. գ. կրակ վառելու գործիք, հրահանգ. ֊ գավ չագմագ։
Հրաւառեմ. ն. կրակի պէս վառել։
Հրաւառութիւն. գ. կրակ վառելը։
Հրաւտ, ի, ից. գ. ֊ 1 վառած՝ եղած կրակ. ֊ աբեհէշ – 2 տաքութիւն. ֊ արձաքլըգ։
Հրաւտ. գ. հրդեհին մնացորդ մը. և Կրակ չտաւած պատկառելի։
Հրաւտաղբիւր. տ. Հրաղբիւր։
Հրաւտալիւր. տ. Հրալիւր։
Հրաւտախառն. ա. Հրախառն։
Հրաւտական. ա. կրակատ, տաք։
Հրաւտանիւ. ա. կրակով տանջուած՝ տանջած։
Հրաւտապ. ա. կրակի պէս տաքցնող՝ էրող։
Հրաւտապած. ա. կրակ տաքցնող։
Հրաւտապակ. ի. ա. գ. քարտէզ։
– Հրաւտապակ առնեմ. ա. Հրաւտապակեմ։

Հրատարակաւոր. ա. Հռչակաւոր, յայտնի։
Հրատարակեմ, եցի. ն. Հռչակել, քարոզել. ՚ս չավ էքեմ մէջ, տուչ լամագ։
Հրատարակիչ. ա. Հռչակող։
Հրատարակութիւն. գ. Հռչակելը։
Հրատարակօրէն. մ. Հանդիսաւոր։
Հրատարափ. ա. կրակ թափող։
Հրատարը. ա. Հրնգէնի։
Հրատեմ. ն. կրակ դարձընել։
Հրատես } ա. ՚ս կրակի տեսք ունեցող – ՚ս կրակի նման։
Հրատեսակ }
Հրատեսակութիւն. գ. կրակի պէս ըլլալը։
Հրատեսիլ. ա. կրակի տեսքով։
Հրատուչ. ա. կրակով էրած։
Հրատրիկ, կամ տիք. գ. կայծնը. ՚ս գրվըլ Հրմլալը։
Հրարձակ. ա. կրակի պէս նետուած (նետ)։
Հրարփի, կամ Հրարփին. ա. արևգակ։
Հրացայտ, կի ցայտի, ի, ից. ա. կրակ ցատքնցընող. ՚ս ամէն էշ փիւսկիւրէն։
Հրացան, ի, ից. ա. կրակ ցանող. ՚ս ամէն էշ սէրփէն։ [ծակ. ՚ս նրլտրըլմի
– Հրացան բարկութիւն կամ շանթ. կայ–
Հրացանկ. ա. կրակով պատած։
Հրացանութիւն. գ. ՚ս կրակ թափելը. ՚ս ամէն էշ սաչմասը – ՚ս կայծակ։
Հրացուեմ. գ. կրակ դառնալը։
Հրացուցանեմ, ցուցի. ն. կրակ դարձընել։
Հրացուցիչ. ա. կրակ դարձնող։
Հրաւէր, ւիրի, բաց. գ. կանչելը, մեծարանք. ՚ս տավէրմ, թմ էքլիֆ։
– Հրաւէր տամ. Հրաւիրելը [տավէրմ Ձիս
Հրաւիրակ, ի, աց. ա. գ. սեղանի կանչող. ՚ս
Հրաւիրական. ա. մեծարելու, կանչուած. ՚ս տավէրմէ վիւթմ ալիգ, տավէրմ օլունան։
Հրաւիրանք, ի, աց. գ. մեծարանք, Սառուցոյ կանչելը, ընտրելը, նախասահմանութիւն։
Հրաւիրեալ, կամ առ. ա. Հրաւիրակ։
Հրաւիրեմ. եցի. ն. ՚ս ձեռնել, կանչել, մեծարել. ՚ս տավէրմ էմ մէջ։ – ՚ս նախասահմանել Սառուցոյ. որ և Ցառաջադոյն Հրաւիրեմ։
Հրաւիրիչ } ա. որ կը Հրաւիրէ։
Հրաւիրող }
Հրաւիրողական. ա. Հրաւիրական։
Հրաւիրութիւն. գ. ՚ս Հրաւիրելը, իրը – ՚ս կոչմունք [մը, ըսելիք։
Հրաւոր. ՚ս ա. կրակով եղած։ – ՚ս գ. Հրատարատագոյն. ա. կրակոտ։
Հրափայլ. ա. կրակի պէս փայլող, կրակ ցատքնցընող։
Հրափայլութիւն. գ. կրակ ցատքնցընելը։
Հրափոխ } ա. կրակով փորձուած,
Հրափորձական } կամ փորձող [ձուիլը։
Հրափորձութիւն. գ. կրակով փորձելը, փոր–

Հրբուսակ. գ. խնկեղէնի տեսակ։
Հրգէհ, ի, ից. գ. չորս դին առած կրակ. ՚ս նանդըն։
Հրգէհաքաղց. ա. կրակով վառած։
Հրգէհական. ա. վառող, էրող։
Հրգէհակէզ լինիմ. էրիլ. ՚ս նանմագ։
Հրգէհեմ, իմ. էրել, էրիլը։
Հրգէհիչ. ա. էրող։
Հրգէհութիւն, կամ հուն. գ. էրելը, էրիլը. ՚ս նագմասը, նանմասը։
Հրեղէն, զինի, նաց. ա. գ. ՚ս կրակէ, կրակի նման, կրակ կոչած. ՚ս ամէն էշի, ամէն էշլու – ՚ս հրեշտակք։
Հրեղինակ. ա. նոյն ընդ վ։
Հրեղինակնիպ. ա. հրեշտակայիր։
Հրեղինանամ. չ. հրեշտակ դառնալ։
Հրեղինութիւն. գ. կրակի պէս ըլլալը։
Հրեմ, եցի. ն. (ամկ.) մղել, քշել. ՚ս սիւրմէք։
Հրեշտակ, ի, աց. գ. ՚ս հրեշտակ. ՚ս մէլէք – ՚ս մեղգալէ, Սառուցոյ պատգամի խոսող – ՚ս մեղկան աւրհնգակը, պատգամաւորը, գնապանը. ՚ս չամէրը, էչլու – ՚ս հինհամանաց գևը. ՚ս Ձիու – ՚ս մկ բանինդ–նաը, ինչպէս ծուխը՝ կրակի։
Հրեշտակաբար. մ. հրեշտակի պէս։
Հրեշտակաբեր. ա. հրեշտակէ բերած։
Հրեշտակաբնակ. ա. հրեշտակաց բնակատան։ [խաւրելը
Հրեշտակագնաց առնեմ, լինիմ. գ. դնտպան
Հրեշտակագնացուիլ. գ. դնտպան երթալը։
Հրեշտակագոչ. ա. հրեշտակին ձայնածը (փող)։
Հրեշտակագործ } ա. ա ը որ բազմութիւն
Հրեշտակագունդ } հրեշտակաց կոչ. ՚ս մ–
Հրեշտակազօր } լացիք ամբէրիս
Հրեշտակախառն. ա. հրեշտակայիր։
Հրեշտակախառնեմ. ա. բազմութիւնս հրեշտակաց (գունդ). [ընտանի ըլլալ։
Հրեշտակածանօթի լինիմ. հրեշտակնելու
Հրեշտակական. ա. Հրեշտակայիր։
Հրեշտակակարգ. ա. Հրեշտակակրօն։
Հրեշտակակերպ. ա. հրեշտակի նման։
Հրեշտակակիր. ա. հրեշտակի բնութիւն ունող։
Հրեշտակակրօն. ա. ՚ս հրեշտակի պէս կարգ՝ կանոն՝ վարք ունեցող – ՚ս կրօնաւորական։
Հրեշտակահանգէս. ա. հրեշտակի նման կամ հաւասար։ [գէս։
Հրեշտակահանգէսանամ. հրեշտակնելու հան–
Հրեշտակահաւասար. ա. հրեշտակի հաւասար։
Հրեշտակաձեւեմ. ա. հրեշտակի ձեւով։
Հրեշտակամբախտ. ա. հրեշտակնելու խաւմէ։
Հրեշտակայիր, յիոյ, օց. ա. հրեշտակի, հրեշտակնելու. ՚ս մէլէքի։
Հրեշտականամ, ացայ. չ. հրեշտակի պէս ըլլալ, երևնալը

Հրեշտականման. ա. Հրեշտակի նման։
Հրեշտականմանապէս. մ. Հրեշտակի նման նոյնիսկ։
Հրեշտականուն. ա. անունը Հրեշտակ (Մահ զաքիա մարգարէին)։ [ուսուց
Հրեշտակաշուք. ա. Հրեշտակի նման փա-
Հրեշտակապետ, ի, աց. գ. Հրեշտականերու գլուխ, մեծ Հրեշտակ։
Հրեշտակապետական. ա. Հրեշտակապետի, վրիպին Հրեշտականերու։
Հրեշտակապէս. մ. Հրեշտակի պէս։
Հրեշտակառաքել. ա. Հրեշտակի նման ծառկած։
Հրեշտակասէր. ա. Հրեշտակ սիրող։
Հրեշտակավայելուչ. ա. մ. Հրեշտակի վայլած։ [լած՝ին պէս
Հրեշտակավայելչաբար. մ. Հրեշտակի վայլ-
Հրեշտականոց, ի, աց. ա. Հրեշտակ տեսնող։
Հրեշտականոսակ } ա. Հրեշտակի տեսք
Հրեշտականոսիկ } ունեցող։
Հրեշտականուէիլեան. գ. 1 Հրեշտակ տեսնելու – 2 Հրեշտակի տեսք ունենալը։
Հրեշտականման. ա. Հրեշտակի նման։
Հրեշտականոտ. ա. Հրեշտակի տոտքեր։
Հրեշտականցոյց. ա. Հրեշտակին ցուցուցուցը, կամ ցոյցը ունեցող։
Հրեշտականցուցանելի. ն. Հրեշտակ դարձնել։ [տ՝ վէրմիք
Հրեշտակնիկ, եցի. ն. աւետարան տալ։ մին՝ Ձ
Հրեշտակնկատ. ա. Հրեշտակներու բազմութիւն։
Հրեշտակութիւն. գ. 1 Հրեշտակի բնութիւն. 2 մէկ էակ – 2 գեղագանութիւն։ 3 էշխէկ։
Հրեշտակօրէն. մ. Հրեշտակի պէս։
Հրէաբար. մ. Հրէական պէս։
Հրէաբարոյ. ա. Հրէի բարքով։
Հրէախառն. ա. 1 Հրէի բանով խառնած, – 2 Հրէի մօրով։
Հրէախուռն } ա. Հրէանալու բազմու-
Հրէախաւառ } թիւնը։
Հրէական. ա. Հրէի (բան)։
Հրէականութիւն. գ. Հրէական բանը։
Հրէալոյծ. գ. Հրէայ ազգ։
Հրէակոյտ. ա. Հրէախուռն։
Հրէամիտ. ա. Հրէի խելքով։
Հրէայ, Հրեայ, էի, իք. ա. գ. Հրեայ, յուդայական. 3 նահապետ, չրջեալ։
Հրէայնէն. ա. Հրէաբնէն։
Հրէանալ. չ. Հրեայ կամ Հրէի պէս ըլլալ։
Հրէապետ. գ. Հրեանալու գլուխ. 3 խա-
Հրէապէտ. ա. Հրէաբար։ [խամ պաշտ։
Հրէասան, ի. գ. քան Ըստ գործի ցեղին տեղը. 3 նահապետական։ [ցիք։
Հրէասանեալք. նայց. ա. գ. Հրէասանք։
Հրէարէն. մ. ա. 1 Հրէի լեզուով, գրով, օրէնքով. 3 նահապետէ, չրջեալ – 2 Հրէի։
Հրէացուցանելի. ն. Հրեայ ընել։
Հրէբէն. ա. Հրէարէն։
Հրէշ. Հրէշը, չից. գ. ցուցանք, ցուցանքաւոր՝ խառնակ կենդանի։
Հրէութիւն. գ. Հրէի բնութիւն, ազգ. սովրութի, կրօնք. 3 նահապետիլիք. չրջեալ։
Հրէօրէն. ա. Հրէաբար։
Հրընկեցութիւն. գ. 1 կրակ ձգելը – 2 կայծակ խնկնալը՝ զարնելը։
Հրընկէց. ա. կրակ կամ կայծակ նետող։
– Հրընկէց բարկութիւն. կայծակ. 3 նրբրբրմ։
Հրոտակ, ի, աց. գ. ժառանգութիւն կառակաւ, կտակ, տուակ. 3 բրգ. միրաս։
Հրոտակատար. ա. 1 ժառանգ։ – 2 կտակատար։
Հրկէզ, կիզի. գ. կրակ։
– Հրկէզ առնել, լինիմ. կրակ ձգել, էրել, էրիլ. 3 նազմագ, նանմագ։
Հրկիզել, եցի. նոյն։ [զըն։
Հրկիզութիւն. գ. էրելը, էրիլը, կրակ. 3 հանդ։
Հրկիզում, զի. ն. էրել։
Հրկիզումն. ա. Հրկիզութիւն,
Հրձանել. ն. Հերձանել, պատռել։
Հրձգութիւն, կամ գումն. գ. 1 կրակ ձգելը, ինկնալը – 2 կրակ. 3 հանդեան։ – 3 կայծակ. 3 նրբրբրմ։
Հրձիգ, Հրձիգք. ա. գ. 1 կրակ ձգող, էրող, էրած – 2 կրակ. 3 հանդեան։
– Հրձիգ առնել, լինիմ. կրակ ձգել, էրել, էրիլ. 3 նազմագ, նանմագ։
Հրթիք, թից, իք. ա. Հրճուանք։
Հրճուալի, լիր կամ լից. ա. ուրախալի։
Հրճուական. ա. ուրախական։
Հրճուականագոյն. ա. ամենուն ուրախալի՝ զուարճալի։ [թախանալ։
Հրճուակից լինիմ. միասին հետընկնիլ ուրախանամ. ա. Հրճուիմ։
Հրճուանք, նաց. գ. ուրախութիւն ցրնծութիւն. 3 չէնդիք. ահէնկ։
Հրճուափութիւն. գ. ուրախութիւն սէր։
Հրճուարար, ի, աց. գ. ուրախութիւն տեղ։
Հրճուելի. ա. ուրախալի։
Հրճուեցուցանելի, ցուցի. ն. ուրախացընել. 3 գէջգ պատճառանագ։
Հրճուիմ. նայց. չ. ուրախանալ, ձիանալ. 3 չաղ օրհնագ, չէնդիանալ։
Հրճուագոլից. ա. Հրճուալից։
Հրճուագական. ա. Հրճուական։
Հրճուութիւն } ա. Հրճուանք։
Հրճուութիւն }
Հրճչանուկ. գ. կրձիչ։
Հրչակ. ա. Հրեշտակ։
Հրչակիմ. չ. վախնալ։
Հրոս, ի, ից. գ. գօրք. 3 ասկէր։
– Հրոս. ա. Պատատ։
Հրոսակ, ի, աց. ա. գ. 1 գօրք. 3 ասկէր։ – 2

վայ վազող. տ սէրտէն կէչտի, չարգահէր։
Հրամանուէր. ա. աւազակի պէտ։
Հրատոզ, ի, աց. ա. յարձակող. տ սիւբասէ՝ Նիւբիւյիւշ Կոչն։
Հրատուճ. գ. յարձակիլը. տ Նիւբիւյիւշ։
Հրովարտակ, ի, աց. գ. Հրամանագիր. տ մէքթուպ, նամէ, ֆէրման։ [կել։
–Հրովարտակ գաւանեմ. Հրամանագիր ղբր.
Հրովարտակաւոր. ա. Հրամանատար։
Հրոտից. գ. Հայու վիրջի ափսը։
Հրուանդանք, նաց. գ. բարձր տեղ ծովեզերք։
Հրուխիւն. գ. կրակ, տաքութիւն։
Հրուտ. ա. Հրամուտ,
Հրուտչոր. ա. Հրատոչոր։
Հօբաշ. ա. Հաւփաշ։
Հօժկուս. ա. Հուժկու։
Հօժկուսագոյն. ա. կարիճ։
Հօն, կամ Հոն. (ռմկ.) ա. Անդ։
Հօտ, ի, ից. գ. 1 խումբ ոչխարաց. տ սիւրիւ – 2 ժողովուրդ։
Հօտ, ոյ. գ. յօտ, կտրած որթի ձիւղ։
Հօտաժողով. ա. ցրուած խումբը ժողվող։
Հօտապետ, ի, աց. գ. Հովուապետ, առաջնորդ, Հայրապետ։
Հօտապետութիւն. գ. առաջնորդութիւն։
Հօտասէր. ա. իր Հօտը սիրող։
Հօտահաւաք. ա. Հօտը ցրուող։
Հօտարած. ա. Խաչնարած։
Հօտարան. գ. փարախ, բակ։
Հօտեմ. ա. Յօտեմ։
Հօտերէց. ա. Հօտապետ։
Հօտիտն. գ. խոտ մը, տ գուբա այտղը, ֆէնասյուն։ [նէնդղ։
Հօտնարոյ. ա. Հօրը ազէկ բնաւորութիւնը ունեցող։
Հօտածին. ա. Հայրածին։ [կան։
Հօտական. ա. Հովուական կամ Հայրապետական։
Հօտակին. գ. Հօրը կնիկը։ [ծր։
Հօտասէր. ա. ազէկ մտադրութեամբ զաւակ բուսաց։
Հօտան, ի, աց. գ. 1 խումբ այծեաց, ոչխարի, կովու. տ սիւրիւ – 2 բակ. տ աղըլ։
–Հօտան լինիմ. այծու պէս ցատքռտալ, ծիծխալ։
Հօտաքնադրքի. գ. Հօրըտաջ որդի։
Հօտաքոյր, քեռ. գ. Հօրքոյր. տ Հալա։
Հօտնդայր, բօր. գ. Հօրեղբայր. տ ամուՀան։
Հօտնդօրորդի. գ. Հօրեղբօր որդի. տ ամուՀնա օղլը։
Հօտոտ. ա. Հօտուտ։
Հօտոտութիւն. գ. ընտանի սէր. տ պահպանդ օղուլլուգ Հիսսալը։
Հօտու, ի, աց. գ. խորհ Հայր. տ էջդ պապա, պապալըգ։ [թեան չիչէյի։
Հօտուտ. գ. Հօրտա ծագիկ. տ թուխեան թուխեան։
Հօրքոյր. ա. Հօրաքոյր։
Հօրօտ. ա. Հօրուտ։
Հօփառ. ա. Հաւփառ։

Չ

Չ. Ձա կամ Ձայ. Հայոց այբուբենին ևմ ինն հատմնելորդ բաղաձայն գիրն է։
–Երբեմն կը փոխուի ծ գրին հետ. ինչպէս ինծոր, ինծոր. ընձայ, ընծայ. գձուձ, գծուծ։
–Չ. ձ. ուխտաւոր. ուխտնելորդ։
Չաբտուխ. չ. ծերուխիւնէ զոզգըղալ, գէշ գիր գրել։
Չագ, ու, ուց. գ. 1 ձագ, ձագուկ. տ եամբրու, եամբուձու, փիլիձ – 2 Ա՛նձղուկ, մանր խաչուն. տ սէրչէ։ [կզու։
–Չագու, կամ Չագի լեզու. ա. Ճնձղկի
–Չագունք. ձագեր [գարմագ։
–Չագս Ձանեմ. ձագ Ձանել. տ եամբու չը-
–Չագ մտաս. Ձկոյճ. տ սրըչա փարմագ։
Չագախառն, նեալ. ա. մ. ձագելով։
Չագախտ. գ. մխիթ. տ գարէնճիխ։
Չագամեռ. ա. ձագը մեռած։
Չագանենալ. ձագի պէս ծնած՝ մեծցած։
Չագանոյցքինիմ. ձագերը բերել՝ մեծցնել։
Չագար, ի, աց. գ. ձագար. տ խունի, Ձունի։
Չագարան, ի, աց. գ. ձագելու տեղ՝ խոչ։
Չագանամ, Չագեմ. չ. Ձիվ Ձիվ ձայն Ձանել Ա՛նձղկի պէս։
Չագ բառաչ, կամ ձնեայ, կամ նիւոյ (իգ.). ձայնի. չքն. ձնայք, կամ ձներ. գ. 1 բառան բառաչ – 2 բառան բառանը զաւակ որ ի Ձոռնենայի որդի, կամ Չաւակ բառանոյ։
Չագիկ. գ. ձագուկ. տ եամբուձու։
Չագխառ. գ. խոտ մը. տ բիւտտարի, պաղբըլըչոտխա։
Չախ, ու կամ ոյ, ի Ձախմէ. ա. գ. 1 ձախ ձեռք – 2 ձախլիկ. տ սոլ։
Չախաձեռ. գ. ձախ բեռ
Չախականդ. ա. ձախլիկ. տ սոլտաքլի։
Չախակոզմեան. ա. ձախ դիւնը. տ սոլտաքի։
Չախակոզմի, մեան, կամ կոզմ. գ. ա. ձախ կողմը, կողմինը. տ սոլ թարաֆ, սոլտաքի։
Չախակուսի. ա. ձախակոզմեան։
Չախաձեռն. մ. ձախ ձեռքով։
Չախաձեռնեայ. ա. Ձախակուսի։
Չախայիմ. ա. Ձախականչ։

Ձախանամ. չ. վատեմարանալ։
Ձախլեամ, նեցի. ն. ծռնել, ծուռ հակընալ։
Ձախոզ, ի, աց. ա. ձախօրդ, գէշ։
Ձախոզակ, ի, աց. ա. մ. ա. Ձախոզ, և Ձախոզակի։
Ձախոզական. ա. ձախօրդ։
Ձախոզակի. մ. ա. ներհակ կերպով, ծուռ, հակառակ, գէշ։
Ձախոզանք, նաց. գ. ձախօրդութիւն։
Ձախոյն, զնցաւ. գիմազ. անյաջող կ'ըլլայ, զէն կը քաշէ։
Ձախոյ, կամ ու. ա. ձախ. ֊ ասլ։
Ձախօրդութիւն. գ. վնաս, անկարգութիւն։
Ձակոր. գ. շարականի խազ ձ գրի ձեռվ։
Ձաձնել. ա. կառած, շաւառ
Ձաձնեմ, նեցի. ն. ժողվել, դիզել։
Ձաղ, ու, ուց. գ. ա. 1 ծաղը, ծիծաղ, խաղութիւն. ֊ զէֆիք – 2 խաղք, ծիծաղելի. ֊ մասխարա, բէկել։
Ձաղաղէմ. ա. երեսը վար առած, խաղք ու խաւիար։ [զել, Ձարխատ
Ձաղաձանակ. ա. խաղք խայտառակ. ֊ բէկ.
–Ձաղաձանակ առնեմ. խայտառակ ընել։
Ձաղակած առնեմ. ծիծաղ ընել ձեռնելով։
Ձաղանախատ. ա. Ձաղաձանակ։
Ձաղանք, նաց. գ. 1 խայտառակ ընելը՝ ընելը, ծիծաղ։ – 2 ծիծաղելու բան։ – 3 ձաղկանք, ծեծ։
Ձաղեմ. նեցի. ն. ամենուն առջեւը ծաղր ընել, խայտառակել. ֊ բէկել՝ Ձարխ եմ։
Ձաղիչ. ա. ծաղր ընող։ [մէք։
Ձաղկ, ի, աւ. կամ ոյ, ուկ. գ. 1 գաւազան. ֊ չըզօղ։ – 2 ծեծ. ֊ տայագ։ – 3 շիտակ երկընցած՝ անկուած, ցախ. ֊ տիք։
Ձաղկահնը } ա. մազը ցցուած, շիտակ կա-
Ձաղկամազ } խուած. ֊ տիք ասլ ը՝ չըզօղ չըզօղ։
Ձաղկանք, նաց. գ. ծեծ. ֊ քէօմէկ։
Ձաղկեմ, նեցի. ն. ծեծել. ֊ տէկ։ – կր. ծեծ ուտել. ֊ քէօմէկ նէմէք։
Ձաղկուածն, կմեան. ա. Ձաղկանք։
Ձաղկութիւն, կամ զուածն. ա. Ձաղ։
Ձայն, ի, ից. գ. 1 ձայն. (մարդոյ, կենդանւոյ, փողոց, երգոց, ալեաց, և այլն). ֊ ախ, ախաւ – 2 ձայն, եղանակ. ֊ մաղամ։ – 3 ձայն (եղանակաւոր), բառ։ – 4 ձայն, խօսք, և լեզու։ – 5 ազգ։ [տիպ։ տեսակ։ առած։
–Ձայնք Պօղոսի բր. հինգ բնդհանուր տիպ։
–Ձայն առնեմ, առնում, առնում, արկանեմ, արձակեմ, բառնամ, և այլն. ձայն հանել, ձայն ձգել, կանչել։
Ձայնագիտ առնեմ. օրուան ձայնը գանել ժամերգութեան։
Ձայնալի. մ. լեցուն ձայնով։
Ձայնական. ա. ձայն հանելու՝ հանող։
Ձայնակից, կցի, ցաց. ա. 1 համաձայն։ – 2 երգակից։ – 3 բաղաձայն տառ։ – 4 լծորդ գիր։
–Ձայնակից եմ, լինիմ. ա. Ձայնակցիմ։
Ձայնակցաբար. մ. միաբան։
Ձայնակցեմ, նեցի. ն. միաբանել։
Ձայնակցիմ, նեցի, ձայնակից ըլլալ, հաձայնիլ, միաբանիլ։
Ձայնակցութիւն. գ. 1 համաձայնութիւն, միաբանութիւն։ – 2 երգեցուն միաձայն ըլլալը։ [ջոց։
Ձայնահաս, ի. գ. ձայն հասնելու չափ մեծ
Ձայնահաւ. ա. Հաւահաւ
Ձայնաղի. ա. օրատաշարժ ձայնով եղած։
Ձայնային, Ձայնայնոց. ա. ա. Ձայնական
Ձայնանամ. չ. գրին ձայն հանելը, տառ ըլլալ, հնչմունք հանել։
Ձայնաստեղծեմ. չ. լեզու ելլել, ինքիմքէ երգ կամ խօսք հանել։
Ձայնատու, ի, ից. ա. ձայն՝ իմաց տուող։
–Ձայնատու լինիմ. 1 ձայն հանել, կանչել – 2 փոխն 'ի փոխ կարդալ՝ երգել։
Ձայնատուութի. գ. ձայն հանելը, հնչում։
Ձայնատուր. ա. ձայն տալու։
–Ձայնատուր լինիմ. ձայն տալ, յորդորել։
–Ձայնատուրք. գ. ապաղաչ, պինա ձայնելը։
Ձայնատրական. ա. ձայն հանող։
Ձայնատրութիւն. ա. Ձայնատուութիւն։
Ձայնարան, ի, ից. գ. ա. ձայն հանելու գործիք. ֊ տազ։
Ձայնարկեմ, նեցի. ձայն արձակել, կանչել։
Ձայնարկու, ի, ից. 1 կանչող, ձայն հանող։ – 2 լուկաու – 3 ողջակի ձայն հանող։
Ձայնարկութիւն. գ. 1 ձայն ձգելը – 2 ողջակի ձայն հանող։
Ձայնարձակ. ա. Համարձակ ձայնով։
Ձայնարձակութիւն. գ. ձայն արձակելը։
Ձայնաւոր, ի, ից. ա. ձայն ունեցող, ձայնով, ադիկ ձայնով, երգելու յարմար. ֊ սէղի, գայտէլի։
–Ձայնաւոր տառ. ինքիմքէ ձայն հանող։ ֊ սաւիի։
Ձայնաւորիմ. չ. կոչուիլ, բառիլ։
Ձայնաւորութիւն. գ. ձայնաւոր ըլլալը, ձայնեղութիւն, ձայն։
Ձայնգարձ. գ. խաղի մէջ անուն։
Ձայնեմ, նեցի. ն. ձայն տալ, ձննել, կանչել. ֊ սէ՝ խաղէր վէրմէք։
Ձայնընկեց. գ. ա. Ձայնահաւ։
Ձայնիկ. գ. մեղմ՝ անոյշ՝ խնդիր ձայն։
Ձայնող. ա. 1 ապաղակաւ. կանչող (թըռչուն)։ – 2 երգող, նուագարան գործող։
Ձայնօրգ, ի, ից. ա. Բաղաձայն։
Ձանձազ. ա. Ծանծազ։
Ձանձախարիմ. գ. ա. 1 մուխի կարմիր, աղտեղի գոյն։ – 2 ալ մազ։ – 3 մուր. ֊ խու – 4 մութ գորձած, սեւ։

Ձանձնիմ. տ. Ձառնիմ։
Ձանձիր. ա. 1 Ձանձրալի։ – 2 գ. Ձանձրուիլ։
Ձանձրագոյն. ա. աւելի անկաճ խօսիմով, աւելի անախորժ։
Ձանձրալի, կամ լից. ա. Ձանձրութիւն առաջ. 2 օսանձ կէմիրէն։
Ձանձրախաւիմ. տ. Ձանձրախաւիմ։
Ձանձրաձայն. ա. Ձանձրալի ձայնով։
Ձանձրանալի. ա. 1 Ձանձրնալու։ – 2 Ձանձրացող։
Ձանձրանամ, ացայ. չ. Ձանձրնալ, զգուիլ, գանիլ, յոգնիլ. 2 պէզմիք, օսանմագ – կը. Ձանձրալի ըլլալ։
Ձանձրացկոտ, ի, աց. ա. Ձանձրացող։
Ձանձրացուցանեմ, ցուցի. ն. Ձանձրացընել. 2 օսանտրմագ։
Ձանձրացուցիչ. ա. Ձանձրացընող։
Ձանձրոյմ. գ. ա. տ. Ձանձրութիւն և Ձանձրալի։
Ձանձրութիւն. գ. 1 Ձանձրնալը. 2 օսանձ։ – 2 Ձուլը. 3 իմէմպէլլիք։
Ձաս. ա. Ձուռ, անշնորհք։
Ձաւագէմ, գիմի, մաց. ա. անշնորհք երեսով. 2 չէհրէմիզ, խարնամի։
Ձաւագդեմ. տ. Ձեռագդեմ։
Ձար, ի, ից. գ. 1 մազ. 2 սաչ, վէրչէմի – 2 Ձարկ մազ, Ձարմագ, շարմագ։
Ձարաձև. ա. մազկերանման։
Ձարի, ըոյ. ա. մազոտ։
Ձարխոտ. գ. մազոտ խոտ մը, որ կ'ըսուի գիւաձար, պաձուս Ձար, գետնի Ձար, խոտի մազ, ջրհորի գինձ. 2 պալարերը գործածուն – տն և Փաղանգամուշկ. 2։
Ձարմագ. գ. (ռմկ.) Ձիու մազկ մազ։
Ձաւար, ի, աց. գ. ա. Ձաւար. 2 ալուրերը։
Ձգած. ա. (ռմկ.) Ձգուած. 2 պրագրմըշ։
Ձգական. ա. 1 քաշող. 2 չէքէն, չէքէր – 2 Ձիգ՝ պիրկ քաշած. 2 սըգրՃա կէրիմիր։
Ձգանք. Նաց. գ. 1 փակերու չորցընելու տեղ. 2 սէրկի։ – 2 քաշելը. քաշուիլը – 3 փակերը։
Ձգարան, ի, աց. գ. չուան. 2 խիւ, սիՃարի։
Ձգեմ, եցի. ն. 1 երկնցընել, փռել. 2 ուզամմագ, Նայմագ։ – 2 քաշել. 2 չէքմէք։ – 3 Նետել. 2 ալմագ։
Ձգեռ. գ. Ձգռալը. 2 ըրգրըրգ։
Ձգիչ. ա. քաշող. 2 չէքէն, չէքէր։
Ձգձգեմ, եցի. ն. քաշքշել, քաշկրտել. 2 չէքիշտիմէք։ [երկնցընելու։
Ձգողական, ի, աց. ա. քաշող. քաշելու,
Ձգուեմ, Ձգմամ. գ. 1 Ձգելը, Նետելը – 2 քաշելը – 3 տարածելը, երկնցնելը։
Ձգռամ. յ. Ձգռալ կամ հնձկրտալ. 2 Ձգտամ. տ. Ձգտիմ։ [ըրգրըրմագ։
Ձգտապարտիմ. չ. 1 լարիլ. 2 կէրիլմէք – 2 բնգունելը վերնալ. 2 գալլարը չամիրմագ։
Ձգտեմ, կամ Ձկտեմ, եցի. ն. Ձիգ Ձիգ քա. շել, երկնցընել, մեծցընել. 2 սրգը սրգը կէրմէք, ուզամմագ։
Ձգտեցուցանեմ, ցուցի. Հ. նոյն։
Ձգտիմ, կամ Ձկտիմ, եցայ. չ. 1 Նետուիլ. 2 աճըրմագ. – 2 երկրնալ. 3 ուզանալ։ – 3 տարածուիլ – 4 ձանալ. 5 Նահտ էճմէք – 6 Նապկրտիլ (յօրանջելով). 2 կէրիմէք – 6 համեմատիլ։
Ձգտումն, տման. գ. 1 երկրնալը – 2 Նետուիլը – 3 քաշչչուիլը – 4 Նապկրտիլը
Ձեզէն, կամ Ձեզոյն. մ. Ձեզնէ, Ձեզմէ, զուք Ձեզմէ. 2 սիզ սիզմէն, քէնտինիզմէն։
Ձեղուեմ, դման. գ. ծածք շինելը։
Ձեղուն, դուան, անց. գ. 1 ծածք, ծածուկք, ատիք, տանիք. 2 կօրճի, իմամ, էվ իւսթի, տամ – 2 գաթիկն, յարկ։
–Ձեղուն գլխոյ. գլխուն վերի ոսկորը։
–Ձեղուն բերանոյ. բերնին վերի գին, քիմք. 2 տամագ։ [տուհան. 2 պատառ։
Ձեղուանահանք. գ. Երդիք, տանիքի պատ.
Ձեղուանանամ. չ. ծածքի պէս՝ կամար ըլլալ։
Ձեռագէտ, գիտի, տաց. ա. գ. 1 բանուոր. 2 իշխի – 2 արհեստաւոր. 3 գինահամքաեր – 3 վարպետ. 3 ուսեալ – 4 վարպետ բան. 2 ուսուա իշի։
Ձեռագիտութիւն. գ. արհեստ, շինար։
Ձեռագիր, կամ Ձեռնագիր, գրի, կամ բոյ. գ. Ձեռագրագիր. 2 էլ նազըսր։
Ձեռագործեմ. ն. Ձեռքով քաշել, արգիլել։
Ձեռագործ, ի, աց. ա. գ. 1 Ձեռքով շինած։ – 2 կուռ արձան, կուռք։ – տն և Ձեռագէտ։
Ձեռագործական. գ. Ձեռքով շինած գործ։
Ձեռագործական. ա. 1 արհեստական։ – 2 գ. Ձեռագործ։
Ձեռագործեմ, եցի. ն. Ձեռօք գործել։
Ձեռագործութիւն. գ. Ձեռքի գործ։
Ձեռագրեմ, կամ Ձեռնագրեմ, եցի. ն. Ձեռքովը գրել, Ձեռք դնել. 2 էլի իչի նազմագ, էլ գամագ։
Ձեռագրութիւն. տ. Ձեռագիր։
Ձեռագրութիւն. տ. Ձեռնագրութիւն։
Ձեռածեմ. չ. Ձեռքը չարժել։
Ձեռածու. ա. Ձեռնածու։
Ձեռակալ. տ. Ձերբակալ։
Ձեռական, ի, աց. ա. 1 արհեստական. 2 էլ իչի – 2 Ձեռաց տակ եղած. 2 չերագ։ – 3 Ձեռքը ունեցածը. 2 քէնտի միւլքիւ։ – 4 յատուկ իրենը։
Ձեռակապ, կապք, պաց կի պից. գ. Ձեռքի կապ՝ շղթայ։
Ձեռակապանք. գ. նոյն։
Ձեռակապեմ. ն. Ձեռքը կապել։
Ձեռակերտ, ի, աց կամ կց. գ. 1 իր Ձեռքին գործը, սահդաւած։ – 2 իր շինած գ.

ղը՝ քաղաքը – 3 ձեռակերտը, կուռքը։
–Ձեռակերտ. ա. 1 արհեստական, իրենը – 2 արհեստաւոր։
Ձեռակերտական. ա. արհեստական։
Ձեռակերտիմ. ո. Ձեռագործեմ։
Ձեռակերտիկ. ո. Ձեռագործ։
Ձեռակոծ. ա. մ. ձեռօք ծեծելով։
Ձեռակոծիմ. ն. ձեռքով զարնել։
Ձեռահիւս. ա. գ. ձեռքով հիւսած կամ գրած։
Ձեռահմուտ. ո. Ձեռագէտ
Ձեռաձիր, ձրի, ից. ա. գ. ձեռքի պարգեւ։
Ձեռամբացի. մ. ձեռքով. 2 էլ իմէ՝
Ձեռաշէն. ա. ձեռքովը շինած։
Ձեռաստն. ո. Ձեռնասուն [կուռք։
Ձեռաստեղծ, ի, ից. ա. գ. ձեռքի շինիք՝
Ձեռաստեղծական. ա. նիւթական։
Ձեռաստնկ, տունկք. գ. 1 իր ձեռքին բանը, տնեցուած. 2 էլինէն էմկիր – 2 ասն. 3 չրբաղ։
Ձեռատուէստ, կամ ոխկ, կամ տակ. գ. ա. 1 արհեստաւոր – 2 արհեստական
Ձեռացկոծ. ո. Ձեռակոծ։
Ձեռբակալ. ո. Ձերբակալ։
Ձեռբացի. ո. Ձեռամբացի։
Ձեռէք. գ. 1 ձեռնոց. 2 էլտիվէնի – 2 ձեռքի պարգեւ. 3 հէսիյէ։
Ձեռընդել. ո. Ձեռնընդել։
Ձեռն, ռին, ձեռք, ռաց. գ. 1 ձեռք. 2 էլ. – 2 ափ. 3 առուձի – 3 գործիք, միջնորդ, գործ, կարողութիւն, իշխանութիւն, և այլն։ – 4 օգնութիւն, պաշտպանութիւն։ – 5 գաւառ, կողմ։
–Ձեռն արկանիմ. 1 ձեռք զարնել, սկսիլ։ – 2 ուզել սպաննել – 3 բռնել։ – 4 ձեռնադիր տալ, սաղարգրել։
–Ձեռն 'ի գործ առնեմ. արկանիմ. սկսիլ։ 2 իշէ էլ վերջագ։
–Ձեռն տամ. 1 օգնել. 2 էլ վէրմէք։ – 2 խոնարհիլ. 3 էվալլահ էյմէք։
–Ձեռնանէ ունիմ՝ առնում՝ ձգեմ. բռնել, առաջնորդել։
–Ձեռս բառնամ. ձեռք վերցընել։
–Ձեռս գնեմ. 1 ձեռնադրել – 2 ձեռք գբնել։ սաղարգրել։
–Ձեռն տալ աջկան. նշանուիլ։
–Ի ձեռն. նախ. միւսուն ձեռքովը, անով. 2 էլի իչէ, մարիֆէթի իչէ։
–Ի ձեռն առնում. բռնել, ունենալ, տիրել։
–Ի ձեռն տամ. ձեռքը տալ, մատնել։
–Ի ձեռանէ. երկրորդը
–Ձեռնաքը. ինչ որ իր ձեռքն է. կընայ։
–Ձեռն 'ի ձեռն. մ. ձեռքէ ձեռք. 2 էլտէն էլէ։
–Ձեռն 'ի գլուխ, Ձեռս 'ի գլուխ. վայ տալով իր գլուխը ծեծելով, ծեծկռտելով։
–Ձեռն յանձին հարկանեմ. իր վրայ դնել յոյսը. 2 կիւվէնմէք։
–Ձեռս յանձին հարկանեմ. գլխուս վրայ րսել. 2 պաշ իւսթիւնէ տէմէք։
Ձեռնաբաշխութիւն. գ. ձեռքի չարժմունք գաւակրտելով։
Ձեռնագէտ. ո. Ձեռագէտ [չակութիւն։
Ձեռնագիտականն. գ. ձեռք նայելով գուշ.
Ձեռնագիր. ո. Ձեռագիր։
Ձեռնագործ. ո. Ձեռագործ։
Ձեռնագրիմ. ո. Ձեռագրեմ։
Ձեռնագրութիւն. ո. Ձեռագիր։
Ձեռնադրեմ, եցի. ն. 1 քահանայ օրհնել։ – 2 մկրտել – 3 գրշմել – 4 պատիւ տալ։
Ձեռնադրիչ. ա. ձեռնադրող։
Ձեռնադրութիւն. գ. ձեռք դնելը, օրհնելը. օրհնութիւն։
Ձեռնանձին. ա. ձեռքի նկոզ, նիւթական։
Ձեռնանձափ. ո. Ձեռնմէափ։
Ձեռնապուայ. գ. 1 ձեռք լուացած ջուրը – 2 աւելորդք բնութեան։
Ձեռնածուի, ացւ. ա. գ. կախարդ. 2 պիւյիւհի։
Ձեռնածութիւն. գ. կախարդութիւն։
Ձեռնակալ. ո. Ձերբակալ։
Ձեռնակապ, կապանք. ո. Ձեռակապ։
Ձեռնակապ, պեայ. ա. ձեռքը կապած։
Ձեռնակոտոր. ա. ձեռքը կտրած։
Ձեռնահգութիւն. գ. ձեռք լուկնցընելը։
Ձեռնահիգ լինիմ. ձեռք լուկնցընել։
–Ձեռնահիգք. գ. ձեռք լուկնցընելը։
Ձեռնհաւուքիմ. ո. Ձեռագործեմ։
Ձեռնամած. մ. ձեռք ձեռքի կպած։
Ձեռնամիւռ լինիմ. ձեռք գագցընել։
Ձեռնամխեմ, եցի ն. ձեռք խօթել, ձեռք
Ձեռնամուխ լինիմ } գարնել, սկսիլ, հա-
մարձակիլ։ [ինքզինքը սպաննել։
–Ձեռնամուխ լինել (անձամբ յանձն).
Ձեռնային. ա. ձեռքի, ձեռքով եղած։
Ձեռնաշարժութիւն. գ. ձեռքի չարժուածք (ցատքրտելով)։ [սանջոզ։
Ձեռնապան. գ. 1 բանոզներու գլուխ – 2
Ձեռնասպհութիւն. գ. ձեռքի ասիզուիթիւն։
Ձեռնասուն, ա. գ. 1 ձեռքը սնած, աշկերտ, սան. 2 չրբաղ։ – 2 ընտել. 3 ալըշգ։
Ձեռնատեղծական. ա. նիւթական։
Ձեռնատի, ացւ. ա. ձեռքը պակաս. 2 չօլաղ։
Ձեռնատաքած. ո. Ղափկատաքած։
Ձեռնատու. գ. ափ. 2 ավելն։
Ձեռնատու. ո. Ձեռնտու։
Ձեռնատուիմ, տուաւ. գ. ձեռքը կտրելը։
Ձեռնատուութիւն. ո. Ձեռնտուութիւն։
Ձեռնատուր. ո. Ձեռնտու
Ձեռնափաթ. գ. 1 ձեռնոց. 2 էլտիվէնի – 2 անձեռոց. 3 փէշգիր։
Ձեռնափկ. գ. 1 բանի մը ձեռք գարնելը –

2 ձևաք գրած գիր, ձևացագիր։
Ձևնարկածք. գ. ձևաք գործելը, ջանք։
Ձևնարկական. ա. ապացուցական։
Ձևնարկանք. ա. Ձևնարկութիւն։
Ձևնարկիմ, եցի. ն. 1 ձևաք գործել, փորձել – 2 ձևաք երկնցընել՝ ձեռնելու – 3 սկսիլ – 4 ուսումնասիրաբար ցուցընել – 5 յանձնել – 6 ձևաք ձգել։
–Ձևնարկիմ. կ. մէկուն ձևաքն իյնալ։
Ձևնարկութիւն. գ. 1 ձևաք գործելը, հմտութիւն, ջանք – 2 օգնութիւն – 3 ձևաք դնելը գրի – 4 ուսումնական ցուցմունք, առարկութիւն։
Ձևնարկուն, կնոջ. նոյն ընդ վ։
Ձևնարձակութիւն. գ. ուրիշի բանին ձևաք երկնցընելը։
Ձևնաբուեստ, ի, ից. ա. արհեստաւոր. 2 գինեվաճառ – 2 գ. արհեստ։
Ձևնաբուեստիկ. ա. Ձևնաբուեստ, 1։
Ձևնաւոր, ի, աց. ա. գլխաւոր, ձևաքը իշխանութիւն ունեցող։
Ձևնաւորութիւն. գ. յաջողութիւն։
Ձևնափոխ, կամ Ձևնիփոխ, կամ Ուռձևն փոխ, ոյ. գ. ձևաքով առած փոխ՝ առանց շահի։
Ձևնաքաշութիւն. գ. գողութիւն։
Ձևնբեկ. ա. ձևաքը կտրած. 2 էլի գըբըգ։
Ձևնդիւրիմ. ն. օգնութիւն ընել, դիւրացընել։
Ձևնդրութիւն. ա. Ձևնազդրութիւն։
Ձևնելէց. ա. համարձակ. 2 սէրպէսիմ։
–Ձևնելէց լինիմ. համարձակիլ, առաջ նետուիլ. 2 ամբրծոտ, էլ պաչը օլմազ։
–Ձևնելէց առնիմ. ազատութիւն տալ։
Ձևնելիցութիւն. գ. ինքնագլխութիւն։
Ձևնընդել, կամ տև. ա. վարժած՝ սոր. ված, ընտանի. 2 ալըշըգ։
Ձևնընդելագոյն. ա. խիստ ընտանի։
Ձևնընդելութիւն. գ. վարժութիւն. 2 ալըշըգլըգ. [քէֆ իմացուլ։
Ձևնիմափ լինիմ. ձևաքը ետ քաշել, ձեռ.
Ձևնիմափ լինիմ. (նետը. սլ.) ձևաք երկնցընել, քաշը ուժը իմանալ։
Ձևնկալ. ա. Ձևնկալու։
Ձևնկալիմ, եցայ. չ. օգնութիւ գտնել։
Ձևնկալու, ի, աց. ա. ձևաքէն բռնող, ձևաք բռնող, իմ ձևիկուն։
–Ձևնկալու լինիմ. 1 օգնել, ձևաք երկնցընել. 2 էլ իմ ուժիմագ, նարտամ էմիք։ – 2 ձևաքը բռնել՝ ծղրիկել։
Ձևնկալութիւն. գ. օգնութիւն, նպաստ. 2 նարտամ, իմաստ։
Ձևնհաս, ի, ից. ա. ձևաքը հասնող, կարող. 2 գործիչ, գաղտնի։
–Ձևնհաս լինիմ. ձևաքը հասնիլ, ձևաքէն գալ. 2 էլի վայտագ, էլճետէն կէլմէք։
Ձևնհասութիւն. ա. կարողութիւն։
Ձևնձգութիւն. ա. Ձևնաձգութիւն։
Ձևնուռնայն. ա. մ. պարծող ձևաքով. 2 [էլի պօշ։
Ձևնուբար. գ. բազպան։
Ձևնպահ լինիմ. զգուշանալ։
Ձևնպատրաստ. մ. մէկէն՝ առանց ուշացնելու։ [կան։
Ձևնտու, ի, աց. ա. ձևաք բռնող, օգնա.
–Ձևնտու լինիմ. 1 օգնել – 2 պատձառ ըլլալ – 3 ինքը գինքը ձևաք տալ։
Ձևնտուիմ. ն. աղջ իկ նշանել։
Ձևնտուութիւն. գ. օգնութիւն, մէկուն կողմն ըլլալը, միջնորդութիւն։
Ձևնփոխ. ա. Ձևնափոխ։
Ձևնօժանդակիմ. չ. առաջնորդել։
Ձևա՛ի կապ. մ. ձևաք ձևաքի վրայ՝ բարև բռնելով։
Ձևտ, ոյ, ոց. գ. պոչ. 2 գուլբուգ։
–Ձևտ ընգ ձևտ. պոչ պոչի (կապկելով)։
Ձիր, ոյ, բմ, ոց. գ. 1 ձերբ. 2 սիգին։ – 2 ձերբինը. 2 սիգինքի։
Ձիրայն, յնոյ. նոյն։
Ձիրբազատ. ա. ինքնագլուխ։
Ձիրբազատիմ. չ. ինքնագլուխ ըլլալ։
Ձիրբակալ, ի, աց. ա. բռնուած, գերի։
Ձիրբակալ առնիմ՝ ն. ձևաք բերել, բռնել։
Ձիրբակալիմ, եցի, նել. 2 իմ ուժիմագ, էքսիր էմիք։
Ձիրբաձգութիւն. գ. ձևաքէ ձևաք նետելը կամ քաշելը։ [սուն։
Ձիրբատուն. ա. ձևաքը մեծցած, ձեռնա.
Ձիրբացի. ա. Ձեռամիացի։
Ձիրիմ. ա. Ձիմ։
Ձիրոյին
Ձիրովին } ա. Ձիր։
Ձև, ձևոյ, կամ ի, ոց. գ. 1 ձև. չափ, կերպ. 2 պիչիմ, բիչամ, իմ տրգ։ – 2 դրսի կերպարանք – 3 զգեստ (կրծնաւորի, զինուորի) – 4 օրինակ, նմանութիւն։
–Ձայս ձև. Ձնոյն ձև. ասանկ, նոյնպէս։
Ձևագրիմ. ն. գծագրել։
Ձևակ, ի, աց. գ. ձև. 2 պիչիմ։
Ձևական. ա. ձեռուր։
Ձևականութիւն. գ. ձեռուրութիւն։
Ձևակերպած. ա. շինծուռ։
Ձևակերպական. ա. ձև մը ունեցող։
Ձևակերպիմ, եցի. ն. ձևացընել։
Ձևակերպութիւն. գ. նմանութիւն։
Ձևակցութիւն. գ. ձևով նմանութիւն։
Ձևանամ, ացայ. չ. 1 ձև մը առնուլ – 2 երևնալ – 3 կեղծաւորիլ – 4 կարծուիլ – 5 ցուցընել։
Ձևանչան. ա. ձևացած, քաշած։
Ձևացութիւն, կամ ցուցմն. գ. ձևանալը։
Ձևացուցանիմ, ցուցի. ն. ձևացընել, ձևանել երևցընել։

Ձևացուցիչ. ա. Ձևացընող։
Ձևափոխ լինիմ. Իր ձևը փոխել։
Ձևեմ, նցի. ն. 1 Ձևացընել, ընել – 2 կըտ. ըել՝ կարել. ֊ ոլիչմէք՝ ութքմէք – 3 զատակել
Ձևղրը։ [մոգաւ
Ձևիչ, Ձևչի. գ. կտրող, մկրատ. ֊ պըչդը,
Ձևոդանամ. ա. Ձևանամ; 1։
Ձևոդութիւն. գ. Նրևակայնալ տեսիլք։
Ձևուիթիւն. գ. Ձև – տես և Բարեձևութիւն
Ձէմ, Ձիմիոյ. գ. 1 Ձէմի նզ. և ինչ որ ա. նոր նման է. ֊ զէյթին եաղը – 2 Ձիմ ա. պատուղ. ֊ զէյթունու
Ձի, ոյ, աց. գ. Ձի. ֊ ալի, պէյկիր։
–Ձի առնում, ունիմ. կամ Ձի ի ներքս առնիմ. հնձնիլ, քշել։ [Ձիու
–Ձի նրիվաք. Երիվար Ձի. ապէկ Ձի, քաղուկ
Ձիաբոյծ, բուծի, ից. ա. գ. 1 Ձի հոգաղող, պահող. ֊ ալի տղայոց, սեչիու – 2 լսելասէր. ֊ Ճամպազ – 3 Ձիու տէր. ֊ ալի ասհապը, ալի պէյլէկն։
Ձիագնաց, իք. գ. Ջրի Ձի. ֊ ալի պալըղը։
Ձիագլուխ. ա. Ձիու գլուխ ունեցող. ֊ ալի պաշլը։ [գող։
Ձիագող, ոյ. գ. ա. Ձի գողցող, կամ Ձիաւոր
Ձիագնիք. գ. Ձիու կազմածք. ֊ ալի փուռսարը. Ճագըմ, քսիսու
Ձիալծափ. ա. մ. Ձիու Ճափով, Ձին վազցընելով։ [֊ Նապան քէրէվիկի։
Ձիալսնուր. գ. վայրի լսնուր, սեւ բանջար։
Ձիախազաց. ա. մ. Ձիով գնացող, Ձի վազցընելով։
Ձիախառն. ա. խառնած կինդանի։
Ձիախրով. ա. Ձի խրտուղ՝ զոհի համար։
Ձիախրխնա. ա. Ձիու Ճափով. ֊ ալի խըշմիկա։
Ձիածին. ա. գ. 1 Ձիէ ծնած – 2 որոտում, կայծակ. (որպէս Ճիէ ազնուական Ձիերէն Նզած բանելու)
Ձիակալ. ա. Ձի հնձնալու (տեղ)։
Ձիական, իի, ացի. ա. 1 Ձիու, Ձիաւորի. ֊ ալի՝ ալի լըկա միւճադիգ – 2 Ձիաւոր. ֊ ալի։ – 3 փայտիսը Ճիւղաւոր։
Ձիակապ, իի, ից, ար. գ. Ձիու կապ, կամ պայտ. ֊ քիմիոն, նալ։
Ձիակապիկ. տես Ձիածու կինդանի՝ նըժոյռաքաղ պէս։
Ձիակոր. ա. Ձիու միս ուտող։
Ձիակոպ. ա. Ձիու նման։
Ձիակոխ, կըի, ից. ա. գ. Ձի կիմոզ (ազգ Ձի անուն). ֊ ալի սալըձի։
Ձիակօնակ. գ. Ձիու կռնակ. ֊ պընաւոսու տարրըը։ [գրելը
Ձիահաղած առնեմ. Ձիով կամ Ձիաւորներըը
Ձիահնձնալ. գ. Ձիաւոր գինուոր։
Ձիահէտ. ա. Ձիու Ձևոխ
Ձիամաքսիկ. ա. Ձիով կառուցոյ

Ձիամարտութիւն. Ձիամարտ. գ. Ձիով կռիւ. ֊ ալի սէֆէրբէր։
Ձիան, անք. Ձիկը. ֊ ալի լար։
Ձիանդամ. ա. Ձիու անդամ ունեցող, Ձիու պէս ցանկասէր։
Ձիանման. ա. Ձիու նման։
Ձիաշարժ. ա. Ձի քշող։
Ձիապիծակ. ա. Ձիատաց։
Ձիասէր. ա. 1 Ձի սիրող – 2 ցանկասէր։
Ձիասպանութիւն. գ. Ձի սպանելը, զոհելը։
Ձիատան. գ. Ձիերու տեղ. ֊ եայլաղ։
Ձիատան, ի, ացի
Ձիատանի, նւոյ, նաց
Ձիատաց, ցի, ցաց } գ. Ձիու ձանձ՝ մեղու, Ձիապիծակ. ֊ ալի ապրըը։
Ձիավազ. ա. մ. Ձիով վազող, Ձի վազցընելով։
Ձիավար. գ. Ձի քշող։
Ձիավար արշաւեմ
Ձիավարեմ, նցի } չ. Ձի քշել. ֊ ալի սիւրմէք։
Ձիավարական. ա. Ձիավարութիւն։
Ձիավարժ, ի, ից. ա. 1 Ձի հնձնելու վարժ. ֊ պինիձի – 2 Ձիաւոր. ֊ ալի ձի ժեզրնող. ֊ Ճամպազ։
Ձիավարժք. գ. Ձի հնձնելու վարժութիւն։
Ձիավարութիւն. գ. 1 Ձի քշելը, հնձելութիւն – 2 Ձիով կռիւ ընելը։
Ձիավարուն. ա. Ձի քալեցընելու՝ խազցընելու յարմար (տեղ)։
Ձիաւած, ի, ից. ա. Ձիաբոյծ։
Ձիաւար. ա. Ձին առնող տանող։
Ձիաւօպրակ. գ. (ռմկ.) Ձիու կամ Ձիաւորի տօպրակ. ֊ թօպրա կամ հէյպէ, չանթա։
Ձիարկեալ. Ձի քշելով։
Ձիարձակ լինիմ կամ արշաւեմ. Ձի վազցընել. ֊ ալի ընը պօշալմամ՝ գաշտաւրմաղ։
Ձիարձակարան. գ. Ձի վազցընելու հրապարակ. ֊ ալի մէյտանը։
Ձիարշաւ առնեմ. խազալ, Ձին վազցընել։
Ձիարշաւանք. գ. Ձի խազցընելու հրապարակ. ֊ ալի մէյտանը, ալի մէնզիլը – ա. և Ասպարէզ, 2։
Ձիացուլ ցլու, ուց. գ. Ճինծու կինդանի՝ Ձիու ու ցլու նման։
Ձիաւոր, իի, ացի. ա. գ. 1 Ձի ունեցող, Ձի հնձնած. ֊ ալի ըը – 2 ասպետ
Ձիաւորիմ, նցայ. չ. Ձի հնձնալ, Ձի քշել. ֊ պինմէք, սիւրմէք։
Ձիաւորութիւն. գ. Ձի հնձնիլը՝ քշելը։
Ձիաքուռակ. գ. սպռի Ձի. ֊ ֆայլ։
Ձիգ, Ձիգք, Ձիգս. ա. մ. 1 պինդ – 2 երկայն, ֊ ուզուն – 3 խիտ մը, շատ. ֊ չոգ։
–Ձիգ. գ. Նետուածք. ֊ ալի ըը [Նետ
–Ձիգ. ամէն նետուելու զէնք, Ճնշակս
–Ձիգ. մետ՝ կամ զեկ, և սամիի
–Ձիգ գնեմ. Նետ՝ պարսատիկ նետել
–Ձիգ. Հիւսուածք։

–ի. ձիգ արկանեմ. 1 երկնցընել – 2 տեւել
Ձիւղէն. ա. ձիւս [ցընել
Ձիրնեմացուցանել, ի, ից. ա. գ. 1 ձի վազեցնել, վազցընելոյս – 2 ձիու վազք մը. տ մէնդիր
Ձիրնեմացուցանել. գ. ձի վազցընելու տեղ. տ ախոռ մէկտեղ
Ձիրնեմացիկ. ա. մ. 1 ձի վազցընելու (հրապարակ)։ – 2 ձի վազցընելով։
Ձիրնեմացք, ցից. գ. 1 ձի վազցնելը, ձիու վազելը քաց տեղ։ – 2 հրապարակ. տ ախոռ մէկտեղ [տրելը
Ձիրնեմիկ. տ. մ. ձիու վազելու տեղ։
Ձիրնեմիկ. ա. մ. 1 ձի վազցընելու (հրապարակ)։ – 2 ձի վազցընելով։
Ձիրնեմացք, ցից. գ. 1 ձի վազցնելը, ձիու վազելը քաց տեղ։ – 2 հրապարակ. տ ախոռ մէկտեղ [տրելը
Ձիրնեմիկ. ա. մ. ձիու վազելու տեղ։
Ձիրնեմացուցանել. գ. ձի վազցընելու տեղ. տ ախոռ մէկտեղ

Ձմեռնաբոյս. ա. Ձմեռը բուսած։
Ձմեռնական. տ. Ձմերկանոց [գրշտա։
Ձմեռնահանգիստ. ա. Ձմեռվընա. (տեղ). ս
Ձմեռնահաղ. ա. ցրտէ զգրնուած։
Ձմեռնահաշակ, կամ Հաշակ. ա. Ձմեռը խոտ գտնուած (գաշա)։
Ձմեռնահնձ. ա. Ձմեռը, ցուրտը շատ (տեղ)։
Ձմեռնամուտ, մտի. գ. Ձմերուան սկիզբը։
Ձմեռնային. տ. Ձմերայինը
Ձմեռնանամ. չ. 1 Ձմեռ գառնալ – 2 ալէկոծութիւն քաշել – 3 Ձմեռ ընել. ս գըշտամագ։
Ձմեռնատուն. ա. Ձմեռը գիրցող։
Ձմեռնատունջ. ա. Ձմեռը տունջող։
Ձմեռնատոնց. ա. Ձմեռ չփչող։
Ձմեռնատունկ. գ. Ձմեռն ծառ։
Ձմերական, ի, աց
Ձմերային, յնոյ, ոց
ա. 1 Ձմերուան, Ձմերնային. ս գըշտ – 2 դժնդակ. ս ֆըրթիննալը։
Ձմերային, յնոյ
Ձմերայնի, նոյ
Ձմերանի, նոյ կամ նոյ
գ. Ձմեռ, Ձմեռան ա. անուն նպաստակ. ս գըշտ, գըշտ էյամը։
–Ձմերանի, այնի. Ի Ձմերայնի, Ձմերային. մ. Ձմեռը, Ձմեռ առնի, Ձմեռան. ս գըշտն, Ձմերանոց. ա. Ձմերոց [գըշտատ։
Ձմերատուն. ա. Ձմեռը մնած։
Ձմերատուն. գ. Ձմերուան տուներ
Ձմերնեմ, նցի. չ. Ձմեռը անցընել. ս գըշտամագ։
Ձմերի. մ. ա. Ձմերնին։
Ձմերնական, կամ այնի. ա. Ձմերուկան։
Ձմերոց, ի, ոց. գ. Ձմերնոց. ս գըշտատ։
Ձմերուկ, ի. գ. Ձմերնուզ. ս գալփուզ։
Ձնդիմ. ա. Ծնդիմի
Ձոխիմ. չ. խոտորիլ, պակսիլ
Ձոյ, ոյ, ոց. (կայ յք. ուղ. Ձոյնք). 1 գ. Երկայն փայտ. ս սըրըգ – 2 ա. Ձոլի պէս, շիմի չիտակ. ս սըրըգ կիպի։
Ձոյա-բաւիղ. ա. Ձոլի պէս ունկած։
Ձոյախառացութիւն. գ. Ձոլով խոտ լլալը. կամ Ձոյէն վեր նլլելը. ս Ձիլիտ ոյաւնաւ։
Ձոյակերպ. ա. Ձոլի պէս։
Ձոյակերտ. ա. Ձոյաշտիւ [կէրկին։
Ձոյանի, ձնի. ա. գ. Ձոլի ձև. ս ասյագ, Ձոյանիութիւն. գ. Նոյն։
Ձոյանման. ա. Ձոլինման. ս սըրըգ միասըր։
Ձոյաչափեմ. ն. Ձոյով չափել
Ձոյիք. գ. Ձոյերու շարք։
Ձոյլ, Ձուլ, ոց. կամ ի, ից. ա. Իմափծու, միակտուքպինա, ամուր, սառած. ս ոէօքմէ, նէքփոչէ, փէք. փէքլէնմիչ, ասնմուշ։
–Ձոյլ. գ. Իմափուածք. ս ոէօքմէ շէյ։
Ձօր, ոյ, ոց. գ. 1 խոր տեղ. ս ոէրէ, Ձուրբ նէյր – 2 լեռներու մէջ ցամքած ջրերանց։ [րէր լէցընող։
Ձօրաթաժին. ա. Ձորը կտրող անցնող, Ձօրաթևան. գ. Ձորի բերան՝ մուտք։
Ձօրագաւառք. գ. Ձորուտ երկիր։
Ձօրադաշտակ. գ. դաշտի պէս Ձոր։
Ձօրագուռն. տ. Ձորաբերան։
Ձօրալիր. ա. Ձորը լեցընող։
Ձօրախիտ. ա. շատ Ձորերով։ [տէկ։
Ձօրակ, ի, աց. գ. Ձորիկ. ս տէրէ Ձիք, խէնձօրահաս. ա. Ձորի մէջ նետուած։
Ձօրահատ. ա. Ձորի ծմռան։
Ձօրամէջք. գ. Ձորերու մէջ տեղ։
Ձօրամուտ. ա. Ձորը մտնող։
Ձօրմ, ոյ, ոց. գ. շոր, լոմի, հագուստ, բզգեստ, վերայի լոմիը լոմի կոզը, քուրջ. ս լուպա, կիչխի, էսպապ, պէզ փորչէսի։
Ձօրմաբեր. ա. լոմի նիւթ տուող։
Ձօրմածածուկ. ա. լոմով ծածկած, տակը լոմ փռած։
Ձօրմահերձ. ա. լոմը պատռող։
Ձօրմապատ, տեալ. ա. լոմով պատած։
Ձօրմատարած. ա. լոմ ները տարածանող։
Ձօրմիկ. գ. լոմիկ, զգեստիկ։
Ձօրմիմ. չ. լոմ ըլլալ, հագուստ հինուիլ. ս էսպապ օլմագ, լուպայա կէլմէք։
Ձօրմոյկ. տ. Ձորմիկ կամ է Ձորմոյկ. լոմէն ալ ուրի ամանն ալ։
Ձօրմորակ. տ. Ձորակ, և Ծորմորակ
Ձօրու իմիւն. գ. Ձորի պէս ըլլալը։
Ձու, Ձուոյ, ոց. գ. Հաւկիթ. ս եաւմուրթմա։
Ձուազկեղ. գ. Ձուազկեղ. ս գայկանա։
Ձուանկ. ա. Ձուանքը բնկած, ամորձատ։
Ձուտիկ. 1 ա. Ձուաձև, Հաւկիթաձև։ – 2 գ. Ձուազկեղ. ս գայկանա, չըրլամա։
Ձուլաբար. մ. միակտուր, միասեղ, կամ խառխըտելով։
Ձուլազօշմ. ա. Իմափծու չինած։
Ձուլած, ից. գ. Իմափուածք
Ձուլածոյ, ի, իք. ա. գ. 1 Իմափծու. ս ոէօքմէ։ – 2 Իմափծու բան (կուռք). ս ոէօքմէ իշի։ [փօխա։
Ձուլարան. գ. վառարան, քուրայ. ս օճաղ.
Ձուլում, նցի. ն. 1 Իմափել (հրահրելը). ս ոէօքմէք (մետնի). – 2 պնտացընել. ս փէքլէմէք – 3 մաշեցընել։
Ձուլիչ. ա. Իմափող. ս ոէօքմէչի։
Ձուլուկն, լման. գ. Իմափելը, Իլը։
Ձուկն, Ձկան, Ձկունք, Ձկանց. գ. 1 Ձուկ. ս պալըգ։ – 2 կենդանակերպին մէկը։
–Կապոյտ Ձուկն. Ձուկ մըն է. ս նայըն պափլըգը։
–Ծովու Ձկան աչիւն. ծովու ծիրանի։
–Ձկան ականջ. խեցեմորթի մըն է. ս միա։
–Ձկան մաշկաբեր. տ. Խաղցատ [ոէ։
Ձունեմ. տ. Ձմնեմ։
Ձունի. տ. Ձմին։
Ձունձ, ձնձոյ, ոց. գ. քուրջ, շոր։
Ձպրատ. տ. Ճարճատիկ։
Ձրահաստակ. տ. Ձգահաստակ։

Ձրևամ, եցի. ն. ձրի տալ, բաշխել։
Ձրի. մ. 1 առանց գնոյ. ֊ Հատա։ – 2 պա֊
րապ տեղը. ֊ Նաֆիկէ, պօշ պօշունա։
– Ձրի. ա. ձրի տրուած. ֊ Հատա օլմա։
Ձրի, ձրոյ, ձրիք, ձրնաց. գ. ձրի ըլլալը. ֊
Հատա օլմասը, Հատա չէր։ – ա. Ձիր։
Ձրիատուր. ա. ձրի տրուած։
Ձրիք. գ. պարգևներ, ընծաներ։
Ձրձեմ, եցի. ն. քաշել փրցընել, բզքտել։
Ձրձիտ. ա. յաճախաձայն բզքտող։
Ձօղեմ. տ. Ձուլեմ։
Ձօնաբան. գ. տուրք սեղանի։
Ձօնեմ, եցի. ն. ընծայել, նուիրել, պա֊
տարագել. ֊ սօնմագ, տունմագ։
Ձօնի, նիք, նեաց. գ. կռապաշտից նուէրքը։
Ձօնիչ. ա. նուիրող կռոց։
Ձօնուճ, ձօնմունք. գ. նուիրելը, նուէրք
կռոց։

Ղ

Ղ, ղատ. ուրիշ տառ Հայոց, բաղաձայն։
– Ղծորդ է լև ի գլխոյն հետ. ինչպէս, էղի էղն, էլլի էլլի. Ղևոնդ. Ղեոն. սան֊
գուրդ, սանդուխք. մէնդ, մէնիտ։
– Ղ. գ. իննատասն. իննանեարդ։
Ղաբզան, կամ նիկ } տ. Աղաբզան։
Ղաբունիկ }
Ղալամ. (ռմկ.) գ. գլխիչ. ֊ զալէմ։
Ղամիչ, կշի, կամ կիչի, շաց. գ. զօրք, բա֊
նակ. ֊ լէշքէր, լէշքէրկեաճ։
Ղակոյն. գ. օգի՝ Հովի տեսակ։
Ղակոնացի. ա. գ. լակոնացի, սպարտացի,
մոռացի, Մոռայի նկիրի (քաղ)։
Ղազ. գ. պատուական քար մը. ֊ լեալ։
Ղամաբ. գ. (աբ.) լուսին. ֊ այ։
Ղամբար, ի, ացի. գ. (յ.) ջահ, կանթեղ,
Ճրագ. ֊ մաշալա, գանտիլ, չիրադ։
Ղամբարաբնակ. ա. լուսաւոր, պայծառ։
Ղամբարաթրոց. ա. բոցը պայծառ։
Ղամբարաձև. ա. ջահի նման։
Ղամբարանման. ա. ջահի նման (Ճրագ)։
Ղամբարանշոյլ. ա. Լուսանշոյլ։
Ղամբարապայծառ. ա. ջահ նկատ շատ ճրագ։
Ղամբարապայծառ. ա. Լուսապայծառ։
Ղամբարապէս. մ. ջահի պէս։
Ղամբարաջահ. ա. պայծառ վառած։
Ղամբարաւոր. ա. լուսաւոր։
Ղամբարափայլ. ա. լուսափայլ։
Ղամբարեմ, եցի. ն. պայծառ վառել։
Ղամբարութիւն, բման. գ. լուսաւորելը, պայ֊
ծառացընելը, լոյս։
Ղամիայեալ. ա. ծակերով զարդարուն. ֊
ինկելի փուլլուլ, սակաքլոր։
Ղամպար. տ. Ղամբար, և այլն։
Ղանգանուն. գ. լատան. ֊ լատէն։
Ղանոն, ի, ացի. գ. (յ.) երգնդոն. ֊ գա֊
նոն, սազ։
Ղանջնակ. գ. 1 տ. Ղենջակ. ֊ վէշթիմալ։
– 2 փաթթելու կտաւ, փաթթոց. ֊ սա֊
րիկ [րկք. շալ։
Ղաչիկ. տ. Ղակիչ։
Ղապալ. տ. Կապալ։
Ղապոնը. տ. Լապոնը։
Ղարիկոն. գ. (յ.) խոտ մը. ֊ ազաճ ման֊
ծաբը, զարիգուն։
Ղաքայ. տ. Լաքայ։
Ղեակ. տ. Ղէկ։
Ղեբերոս. տ. Ղեբերոս։
Ղեբիտան. տ. Լեբիտան։
Ղեկ, ի. ացի. 1 նաւը շտկելու փայտը. ֊
ութմէն։ – 2 ծխամորճ. ֊ քիս բէք։
Ղեկան. տ. Լական։
Ղեկանագիր, ծուխիւն. գ. կռնքի մէջ նա֊
յելով գմայելը. ֊ լէյլէն ֆալը։
Ղեկավար, ի, ացի. գ. ղեկ քաշող. ֊ սու֊
մէնճի, ըկիա։
Ղեկավարական. ա. գ. 1 ղեկավարի. ֊ սու֊
մէնճիենին։ – 2 ղեկավարութիւն. ֊ սու֊
մէնճիլիք։
Ղեկավարեմ, եցի. ն. նաւը շտկել, առաջ֊
նորդել, ղեկավարութեամբ ընթանալ, կառավարել։
Ղեկավարիչ. տ. Ղեկավար։
Ղեկավարութիւն. գ. 1 ղեկավարելը։ – 2
կառավարութիւն։
Ղեկեմ. տ. Ղեկավարեմ։
Ղեկտուն. տ. Ելենքտոնիա։
Ղեղուր. ա. լեզի. ֊ էօտլու, աէր։
Ղեղի. գ. լեզի. ֊ էօտ։
Ղենջակ, ի, ացի. գ. սփածանելի. ֊ վէշտի֊
Ղենջնակ, նկի, մալ, վէշկիր, պէզ։
Ղերձ, ի, ից. գ. վառօտքի կապոց. ֊ աէնկ
ատենկ մալիտի, մալ։
Ղեխիման. տ. Լեխիման։
Ղոչ. տ. Ճամբորդ, կամ շիտակ։
Ղոնիմ, իմ. տ. Ուղեորիմ, իմ։
Ղսակաւ, ի, ացի. գ. 1 Ղևակայ ցեղին. –
2 Ղևացի. – 3 Ղևացւոց գիրքը։
Ղևացի, ցւոյ, ոց. ա. գ. Ղևևայ ցեղէն
եղոգը, քահանայից ցեղէ։
Ղևիկոն. ի. գ. Ղևացւոց գիրքը։
Ղէգէոն. տ. Լեգէոն։

Ղ. իմպիադ. տ. Ողիմպիադ։
Ղ. ինգիրան. տ. Լինգիրան։
Ղ. խոր. տ. Լխոր։
Ղ. իւզամ. տ. Լուզամ։
Ղ. ձամ, դձուխիւն, և այլն. տ. Ըղձամ, Ըղ-[ձուխիւն
Ղ. մուղ, կամ Խրմղ. գ. (խ.) ձիու կամ, կամ կամքի շիմուկը. ֊ խրմղել։
Ղ. նգնաքելեան. տ. Եղնգնաքելեան։
Ղ. ղոմեան. տ. Ողոգոմեան։
Ղ. ղակ. տ. Լողակ։
Ղ. ղմբիական. տ. Ողմպիական։
Ղ. ղկան. գ. Հնգկաստանի խոշոր մեծ։
Ղ. ղզ. տ. Լոզ։
Ղ. ղզ. տ. Ուղղղ։
Ղ. ղզահաճ. ա. քծնող (շուն)։
Ղ. ղզութիւն. գ. ըղղզութիւն, շակութիւն։
Ղ. ղկ. տ. Ողղկ։
Ղ. ղկեմ. տ. Ողղկեմ։
Ղ. ղկութիւն. տ. Ողղկութիւն։
Ղ. ղազակ. տ. Լողակ։
Ղ. ղազական. տ. Լողական։
Ղ. ղազակեմ. ն. չ. պահել, պահպանել։
Ղ. ղազան. գ. 1 գլան. ֊ օգլողը – 2 լոքթար. ֊ տամ խմոցը։
Ղ. ղազիմ, եցայ. չ. լողալ. ֊ իւզմէք։
Ղ. ղազիմ. չ. պահպանել. ֊ կիւլէնմէք, սագ-[լանմագ։
Ղ. ղունգն. տ. Ըղունգն։
Ղ. ղապայ, ի, ից. տ. Կապայ։
Ղ. ղաբան. տ. Կաբան։
Ղ. ղմխիմ. տ. Խողաքնիմ։
Ղ. ղզ. կամ Ըղզ. գ. շան հաղնելը, կամ շոլիքը։
Ղ. ղզակ. գ. ա. լոզակ, ձուկ։
Ղ. ղզակ. ա. ծածկուած, պահպանած (մխիթ. կոտ նապաստակի պէս)։
Ղ. ղզակաւոմ, եցի. չ. հայհոյել։
Ղ. ղզամ. տ. Լողամ։
Ղ. ղզանչ, ի, ից } գ. տ. Ղզանչիւն։
Ղ. ղզանչանք, նաց }
Ղ. ղզանչիմ, Ղզաչիմ, եցի. ն. չ. 1 խոշոր ձայն հանել – 2 հաչել – 3 հայհոյել։ – 4 պոռալ կանչել։ [նել տալ։
Ղ. ղզանչիցուցանեմ. ն. զրնելով ձայն հա-
Ղ. ղզանչիւն, կամ Ջուռն. Ջման. գ. 1 խոշոր ձայն։ – 2 միանախօսութիւն։ – 3 անընդոհք երգ։
Ղ. ղզեմ, եցի. ն. գոցել, պահել։
Ղ. ղզեմ. ն. լողքարով շոկել (տանիքը, գետինը)։
Ղ. ղզիցուցանեմ. ն. պահել, ծածկել։
Ղ. ղզիմ, եցայ. չ. ծածկուիլ, պահպանուիլ. ֊ սագլանմագ, կիւլէնմէք։
Ղ. ղզիմ. չ. լողալ. ֊ նիւզմէք։
Ղ. ղզկեմ. չ. պահպանիլ։
Ղ. ղզղզ. տ. Լողղզ։ [ջողել։
Ղ. ղզութիւն. գ. պահպանիլը, կամ ողղզիլը
Ղ. ղզող. ա. պահպանող։

Ճ

Ճ. ձէ. Հայոց իննեւտասնեբորդ գիրը. քա-[ռաձայն։
–Ճ ծոդ է ծ և ջ գրերուն հնաս, ինչպէս. ձիդ, ծիդ. ձկոյթ, ծկոյթ. ձանապարհ, ծա-[նապարհ. բձիձ, բջիջ. գէձ, գէջ։
–Ճ. ձ. Հարիւր. Հարիւր բերդող։
Ճագար, ի, ից. գ. սրվարիկ. ֊ առա խոտ[շանը
Ճախ. տ. Ճահ։
Ճախանոց, ի, ից. գ. ձիու ոտքի կապ. ֊ քէօսմէկ, պուզաղը։
Ճախարակ, ի, ից. գ. 1 անիւ, անուաւոր գործի. ֊ չարխ, չըգրըդ։ – 2 արձանա-գործի գրիչ։
Ճախարակագործ. ա. օլլած, ամբողջ։
Ճախարակագործ } ա. 1 Ճախարակէ քա-
Ճախարակաձև } շած, Ճախարակով քա-
Ճախարակաւոր } նած, կոկ, կըսկըղը-
Ճախարակակայ } ֊ չարխ խշի, տիւգկիւն. նաւս նաւխարլըգ։ – 2 վարպետ բան, կա-տարելագ։ ֊ ուտաս խշի։
Ճախարակեմ, եցի. ն. 1 Ճախարակէ քա-շել, կոկել։ – 2 օրինել։ ֊ տիւզմէք։
Ճախիճ. տ. Ճահիճ։ [Ճիմ Ճիմէ։
Ճախճախուտ. տ. խիտ բուց՝ ջրոտ. ֊ չըղ,
Ճախոյճ, կամ Ճախոյրճ. գ. ջրի մէջ դը-նելը, շաբժիլը, կամ կնճռելը։
Ճախր. գ. շրջան, պտոյտ. ֊ ուխվր։
–Ճախը առնում. մեծ առնուլ, ժուռ գալ. պտըտիլ. ֊ տօլաշմագ։
Ճախրագայութիւն. գ. պտըտիլը։
Ճախրական. ա. պտրտող։ [գէ։
Ճախրահոս, ի, ից. ա. որ պտրտելով կը վա-
Ճախրանք. գ. պտոյտ, պտրտիլը։
Ճախրաձաց. ա. թռչնելով վազող։
Ճախրիմ, եցի. չ. թռչիլ, մեծ գալ. թռչը-տիլ. Ճեատիլ։
Ճախրումն. գ. թռչտիլը, Ճեատը։
Ճակ. ա. 1 թաց. ֊ չըղ – 2 էգ. ֊ տիշի։
Ճակ, ի, ից կամ ից. գ. էգ ձի, մատակ. ֊ գըսրագ, ևծնատ։
Ճակաձան, ի, ից կամ ից. ա. գիձասէր, իգասէր, բզէմախոհ։
Ճակաձանութիւն. գ. բզէմախոհութիւն։

Ճակատ, ու, ուց. կամ ի, ացւ. գ. 1 Ճակտին մէջ տեղը. ֊ ունի – 2 հինգերին ու գըր. քին առաջքը՝ վերի կոմիը, երեսը, տեղքը, երեսցածը, սիրգունի – 3 պատերազմ; քաշնակին գիրքը՝ երեսը, կռուին պատրաստութիւնն ու տեղը. ֊ լէշքէը էօնիւ, օրտու, մէյտան, ՃՃնկ, ալայ։

– Ճակատ առ. Ճակատ. դիմացէ դիմաց. ֊ գործը պէ գարշը։

Ճակատագիր, գրի, բաց. գ. բախտ ու վիճակ հնէմանաց, Ճակտին գրածը. ֊ անընդունելի։ [սուիլ։

Ճակատագրեմ. ն. սահմանել։ – կը. գաՃակատագրութիւն. տ. Ճակատագիր։

Ճակատաճար. ա. Ճակտին զարնող՝ զարնուող։

Ճակատամարտ, ի, ից. գ. 1 մեծ պատերազմ. ֊ սկիզբը, օրաոու։ – 2 գօրք. ֊ առկէր – 3 ա. պատերազմական։

Ճակատամարտիկ. ա. կռիւ զինուոր։

Ճակատամարտիմ, եցայ. չ. դիմացէ դիմաց պատերազմիլ. ֊ Ճինկէշմէք։

Ճակատամարտութի. գ. պատերազմ. ֊ Ճինկ։

Ճակատամուխ. ա. պատերազմի վազող։

Ճակատամուղ. ա. որով պատերազմ կըրնայ տրուիլ։

Ճակատայարդար. ա. գօրագլուխ։

Ճակատատուղ, կի՝ անգի. գ. կռուին տեղը։

Ճակատեմ, նցի՝ ան. կարգաւորել գօրք. ֊ մակէր՝ օրտու գունդաց, տիւզմէք։

Ճակատիմ, եցայ. չ. դիմադէմ պատրաստուիլ, զարնուիլ։

Ճակգտան, ի, ացւ. գ. ոտից խոզալիքի՝ ձայն հանող. ֊ չանկ, չրնկըրտագ։

Ճակնդեղ, ի, ից կամ ացւ. գ. 1 բանջար, կարմիր բանջար. ֊ չիւֆիւնտուր – 2 բազուկ. ֊ փազը։ [մար. ֊ Ճայիկ։

Ճահ, ի Ճահ, զՃահ. ա. պատշաճ, յարմար – ի Ճահ. մ. շատ յարմար, ադէկ. ֊ ուչկուն – ի Ճահ է. կը վայլէ. ֊ Ճայիկ՝ միւնասիպ տիր։

Ճահ. գ. կարգ կանոն։ [նասիպ։

Ճահագոյն. ա. մ. խիտ յարմար. ֊ փէք մի.

Ճահագործ. ա. Ճարտար։ [գիտակ գործք։

Ճահագործութիւն. գ. յարմար բան, աՃահագրութիւն. գ. Ճարտար գործածք։

Ճահուր, ի, ուց. ա. պատշաճ, յարմար. ֊ Ճայիկ, միւնասիպ տիր։

Ճահուրական. նոյն։

Ճահուրեմ, խի. ն. չ. յարմարցընել, յարմարիլ։ [Ճայիկ։

Ճահուրութիւն. գ. յարմարութիւն. ֊ Ճահկէն. ա. պատշաճաւոր։

Ճահեմ, խի [ն. ի. յարմարցընել, հանդիպեցընել, յարմար գալ

Ճահիճ, հիճք. գ. ջուր տեղ. ֊ ՃիմՃիճ։

ՃահՃեալ. ջուր [մէ, պաՃիճ։

Ճահող. ա. յարմար, պատշաճ։

Ճահոցակի [մ. ինչպէս որ պէտք էր, աՃահոցապէս [դէկ. ֊ Ճայիկնէկ կնօրէ, էյիՃէ։

Ճահոցացած. ա. յարմար զուրցուած։

Ճահոցութիւն. տ. Ճահաւորութիւն։

Ճահուկ, հկի. տ. ՃՃկ։

Ճաղագ. գ. անուտա։

Ճաղատ. ա. առՃկէն կուսած. ֊ տազ։

Ճաղատութիւն. գ. կնատութի. ֊ տազըգ։

ՃաղՃախիք. տ. Ճապաղիք։

ՃաղՃամաՃ. ա. մանեալը մօտ, ՃախՃախած։

Ճաղպախի. խիք. ա. Ճապաղիք։

Ճաղպաղիմ. եցայ. չ. ծամիլ կիլ։

Ճաղփուն. գ. զարնուածքէն եղած Ճայր։

Ճաձանչ, ի, ից կամ ացւ, օք. գ. Ճառագայթ. ֊ շուկ։

Ճաձանչաբեր. ա. լուսաւոր։

Ճաձանչագեղ [ա. պայծառ՝ փայլուն լու-
Ճաձանչազարդ [սով. ֊ շուկալը։

Ճաձանչագոյն. ա. պայծառ, լուսաւոր։

Ճաձանչակցութիւն. գ. լուսերուն իրարու հետ խառնուիլը։

Ճաձանչամ. տ. Ճաձանչիմ։

Ճաձանչանաւուխատ. տ. Ճաձանաւուխատ։

Ճաձանաւուխատ. ա. գունդգունդ, խառնուտիկ՝ փայլուն (ուր լոյսը կը վնասէ)։

Ճաձանչանման. ա. Ճառագայթի նմանող։

Ճաձանչաոսկակամ սակաւ. ա. փայլփլուզ, պլպլացող աչք, աչքին երեսցած փայլուն բանը։

Ճաձանչաոսկութիւն. գ. փայլունութիւն. ֊ ըշըլտամար։

Ճաձանչաւէտ. տ. Ճաձանչող։

Ճաձանչաւոր. ա. փայլփլուն, պլպլացող։

Ճաձանչաւորութիւն. գ. փայլունութիւն։

Ճաձանչաւուխատ. տ. Ճաձանչանաւուխատ։

Ճաձանչեզ. ա. լուսաւոր, պայծառ, փայլուն։

Ճաձանչեզագոյն. ա. շատ լուսաւոր։

Ճաձանչիմ. եցի. չ. փայլիլ, ցաթել. ֊ ըշըլ ըշըլ փայլամագ։

Ճամաթակիմ. եցի. ն. չ. մեծամտանալ, աՃաչ նետուիլ. ֊ էրճեաց՝ քէօխ սաճմազ։

Ճամբար, ի, ացւ. գ. բանակ. ֊ օրտու օճաղը։

Ճամբարապատ. ա. բանակով պատած։

Ճամբաւոր, ի, ուց. ա. բանտած լաճիկ՝ լաճիով. ֊ իչէկ։

Ճամբաւորեմ. ն. ապել, զարգարել։

Ճամուկ, մկի, կաց. գ. բանտած լաճի և զարգ. ազուր զարդարանք՝ քաշուածք՝ բանուածք. ֊ գյմա, գյունՃագ։

Ճայ, ի, ից. գ. ճիչ ձուն՝ որ ձայն կը հանէ Ճան, Ճակ. ֊ գարղա, լէյլէկ, մուրճը։

Ձայնակ, կամ Ձայնկ. ի. գ. ագռաւի տեսակ մը։

Ձայնեմ, նեցի. չ. Նախիւ՝ ձայն հանելով. ֊ չամլատմագ։ – Զ կայնել, ցաւեցնել. ֊ սրչըրամագ։

Ձայնեցուցանեմ. ն. ձայն հանել, մեծ մեծ խօսիլ. ֊ չամլըտատմագ, չամլըր չամլըր՝ պէօյիւք սէօյլէմէք։

Ձայնիւն, կամ Ձինք, Ձնեաց, կամ Ձուռն. գ. ձայն, ազազակ. ֊ չամլըրտը, վամլըրտը։

Ձայնուիմ. չ. լոյս ցաւեցնել. ֊ վամլըրտատմագ, նամլայըրտատմագ։ [լըս

Ձայնաւոն. գ. առոգիկ Ձայնիւն հանել։

Ձայկ. տ. Ձակ. (էգ ձի)։

Ձայզ. գ. տղմոտ լիճ։ [չուխ, Ճգնատուն

Ձայրատ. ա. աչքին լոյսը պակսած, տկար ա-

Ձայրատեմ, նեցի } ն. աչքին լոյսը պակ-

Ձայրատեցուցանեմ } սեցընել, աչքին վնաս-

սել, մթնցընել, գունդընել։

Ձայրատութիւն. գ. աչքին գունդացը, էրուքը։

Ձան. ա մասնիկ ածանցական՝ տատկութիւն տուող – Զ մէջ գ. ֊ աչգագ։ [կէօղիւ

Ձանակ, ի. գ. մատնիչին կապիճը. ֊ ֆիաշ

Ձանաչական. ա. Ճանչցող, Ճանչցընող, Ճանչցածը։

Ձանաչելի. ա. Ճանչնալու։

Ձանաչեմ, ծանեայ, Ճանչցայ. ն. ա Ճանչնալ. ֊ ֆիանըմագ, պիլմէք – Զ ընտրել, Ճանաչեմ. նոյն [զատել

Ձանաչիչ. ա. Ճանչցող։

Ձանաչողաբար. մ. Ճանչնալով, գիտնալով։

Ձանաչողութիւն } գ. Ճանչնալը, միտքը,

Ձանաչութիւն } գիտաւորութիւն, նշանա-

Ձանաչումն, չման } կը, որոշումն. ֊ ֆիանը-

մունը, այըրտ էթմէօխ, սէչմէ։

Ձանապարհ, ի. ած. գ. ա Ճամբայ. ֊ նօլ – Զ մէկուն բանած Ճամբանն։

–Ձանապարհ ասնեմ. ա Ճամբայ ընել – Զ Ճամբայ բանալ – տես և Հարգեմ։

–Վնաս՝ նըվճար՝ ընծանաս՝ գՃանապարհ. Ճամբայ նըվճար [նայիլ

–Ի Ճանապարհի իւրում նըվճալ. իր բանը

–Ճանապարհք մօրճոյ. զգայարանք։

Ձանապարհագնաց. ա. Ճամբորդ, Ճամբայ գնացող. ֊ նօլՃու։

Ձանապարհագնացութիւն. գ. Ճամբորդութիւն. ֊ նօլՃուլուգ։

Ձանապարհագործ. ա. Ճամբուզը սպանող. ֊ նօլՃուճանուն գանընա կիրկէր։

Ձանապարհակից, կցի, ցաց. ա. Ճամբու ընկեր. ֊ նօլտաշ, այագտաշ։

Ձանապարհակիցք, կցաց. գ. Ճամբու ընկերան՝ գլուխ. ֊ նօլ ապզը։

Ձանապարհակցիմ, նցայ. չ. Մէկտեղ Ճամբայ ընել։

Ձանապարհակցութիւն. գ. 1 Մէկտեղ Ճամբայ երթալը – Զ միաբանութիւն։

Ձանապարհայն. մ. Ճամբու վրայ, Ճամբան, Ճամբէն. ֊ նօլտա, նօլտան։

Ձանապարհացոյց. ա. Ճամբայ ցուցընող. ֊ նօլ կէօսթէրէն։

Ձանապարհիմ. տ. Ճանապարհորդիմ։

Ձանապարհներթութիւն. գ. Ճամբայ երթալը։

Ձանապարհընթաց. ա. Ճամբորդին առ-ջեւէն քալող. ֊ գըլաւուզ։

Ձանապարհորդ, ի, ած. ա. գ. Ճամբորդ. ֊ նօլՃու։

Ձանապարհորդական. ա. 1 Ճամբորդի – Զ դիսի [գուերթիւն

Ձանապարհորդականութիւն. գ. Ճամբորդ-

Ձանապարհորդակից. ա. Ճամբու ընկեր. ֊ նօլտաշ։

Ձանապարհորդակցիմ. չ. Մէկտեղ երթալ. ֊ պիրլիքտէ կիթմէք։

Ձանապարհորդիմ, նեցի. չ. Ճամբայ ընել. ֊ նօլա չըգմագ, կիթմէք։

Ձանապարհորդիմ, նեցայ. նոյն

Ձանապարհորդութիւն. գ. Ճամբորդութիւն, Ճամբայ. ֊ նօլՃուլուգ, նօլ։

Ձանբակ. գ. խնկի ծառ, ֆուփ։

Ձանբար. տ. Ճանբար։

Ձանդ. տ. Ճանկ։

Ձանգան, կի՝ Ճանգի. գ. հոտաւէտ խատ մը. ֊ սանտալ ագաճը, չէչհոփ։

Ձանկ, ի, ած. գ. 1 կեռ. ֊ գանՃա, չէնգել – Զ ֆռչնոց Ճանկ. ֊ փչնչէ։

Ձանկխոտ. գ. գետնի փիճի. ֊ սանէվէզէր իւէխրզ [ուենցոզ։

Ձանկճանկոտ, ի, ած. գ. ա. շատ Ճանկ

Ձանձ, ի, ից. գ. Ճանճ. ֊ սինէկ։

Ձանձաճանճած. ա. Ճանճէ մաքրած։

Ձանձաճանճոմակ. ա. ասուՃանճմանկ. ֊ էպրէշ, ապրաշ։

Ձանձենան, նենոյ } գ. Ճանճենի։

Ձանձենաբ, նբոյ }

Ձանձիկ, Ճկի. գ. 1 պզտիկ Ճանճ – Զ կուռք՝ մեծ Ճանճի ձեւով։

Ձանձիռն, կամ Ձանջիռն, Ճանճառան. գ. Ճանճ, Ճանճենի։

Ձանճիւռն. գ. կանկիռ, կանկռոտ, Ճանկռոտ. ֊ չէնկէլլէր։

Ձանճկէն. ա. Ճանճաձանճմանկ։ [գանի

Ձաչ, ոյ, ոց. գ. օրհնաբանի կնքահօր, անո-

–Ձաչոյ ժամ. անգամի առնն, անգամ նըշմարէն առաջ ժամանակութիւն։

Ձաչագործ, ի, ած. ա. անգամ ընող, և նըշանագր [կէօզ։

Ձաչաժամ, ու. գ. կէս օրուան հացի առնն,

Ձաչակ, ի, կամ ոյ, ոց. գ. 1 համեհոտ, հաճելուծ, նշան. ֊ չէչնի, լէզգէթ, տատ։ – Զ բանի մը փոխ, օրինակ։

–Ձաչակ. գ. գաւաթ. ֊ գաւաչ։

Ձաշակական. ա. Համ առնելու
Ձաշակակից. ա. Ձաշակիւք
Ձաշակաւորութիւն. գ. Համ առնելը
Ձաշակասէր, ի, աց. գ. բնբռան
Ձաշակաւորութիւն. գ. բնբռան, Համառատութիւն, Ձաշակելը
Ձաշակելի. ա. 1 ուտելի – 2 կնբոդ
Ձաշակելիք, լեաց. գ. բնբռան, քիմք
Ձաշակելութիւն. Նոյն
Ձաշակեմ, եցի. ն. Համոնս ընել, ուտել, խմել. ֊ չէշնի ալմազ, նէմիք, իշմիք
Ձաշակոր. ա. ուտող
Ձաշակցուցանեմ, ցուցի. ն. ուտել՝ խմել տալ. ֊ նէշխիմիք՝ իշխիմիք
Ձաշակցուցիչ. ա. մատռուակիչ
Ձաշակից. ա. սնդանակից
Ձաշակումն, ման. գ. 1 Ձաշակելը ։ – 2 Համոնս ։ – 3 ուտելու բան
Ձաշատեղ, կի՛ տեղի } գ. սնդանատուն՝ սե.
Ձաշատուն, տան } դան. ֊ ի՛ մատ՝ նէշխի,
Ձաշարան, ի, աց } ատեքար
Ձաշատու. ա. կնբակուր տուող, կնբակըդ հյուամցընող
Ձաշատուիմի. գ. կնբակուր տալը
Ձաշիմ, եցի. ն. Համ ուտել. ֊ էշլէնմանչ Համբոնը նէմիք
Ձաշիմ, եցայ. չ. Նոյն
Ձաշումն. գ. ուտելը
Ձապազ, ի, ից. ա. գ. տարածած, տարածուած. ֊ նայըլմըշ, նայըլմասը ։ – տե՛ս և Ձապազիք
Ձապազական. ա. ցրուած, տարածուած
Ձապազաջուր. գ. այն տեղը՝ ուր ջուրը կը տարածուի
Ձապազեմ, եցի. ն. տարածել, ցրուել. ֊ սէրիմիք, սաչմագ, տարբիմագ
Ձապազիք արևան. շատ արիւն թափելը՝ թափուիլը. ֊ սէլ կիպի գան տէօքիւմիւ
Ձապազուած. գ. տարածուած՝ ցրուած բան
Ձապազումն, ման. գ. տարածուիլը, ցրուիլը
Ձապատիմ, եցայ. ձ. ծամըռկիլ, երկրննալ ու քաշուիլ տղմնոց
Ձապկեմ } չ. յօրանջելով ինքը
Ձապկրտիմ, եցայ } գինքը երկնցընել՝ քաշել. ֊ կէբիլիմիք
Ձապուկ. ա. ծամըռկոտ՝ մանիւ մանիւ
Ձապուռ, պարոյ. գ. 1 մագիլ. Հիբան. ֊ փէնչէ, թէ ըրնագ ։ – 2 անասուն մը չամանու
Ձապուռը, ի, աց. ա. Հանկաւոր (արծիւ). ֊ փէնչէլի, թէ ըրնագը
Ձառ, ի, իւ. գ. 1 կարգաւորեալ երկայն խօսք, մեկնութիւն, պատմութիւն, քարոզ, դասնաս. ֊ քէլամ, նագլ, վազ, սէօզ ։ – 2 գլուխ մը բան, բառ ։ – 3 նկարագրական մեծ բաններ

–Ձառ արկանեմ. մէջ տեղ խօսք բանալ
Ձառաբան. ա. Հառ խօսող
Ձառաբանութիւն. գ. խօսուածք մը
Ձառաբար. մ. ըստ Հառին, բառերը մեկնելով
Ձառագայթ, ի, իք. գ. լոյս մը չորս դին ցանած, շող, Հառագանչ. ֊ շաւղ, բղեզ
Ձառագայթաբար. մ. շողի՝ լուսոյ պէս
Ձառագայթաբեր. ա. Հառագայթ ունեցող՝ լուսնի պէս
Ձառագայթագիր. ա. լոյս ցանելը դիւրացնելու Համար դրուած
Ձառագայթագրեմ. ն. լոյս ցանելու Համար դնել
Ձառագայթազարդ, կի՛ զարդեալ. լուսով զարդարուած
Ձառագայթազդեցաց, կի՛ զդեստ. տ. Լուսաձաձանչ
Ձառագայթալոյս. տ. Լուսաձաձանչ
Ձառագայթակերպեմ. տ. Լուսազարդեմ
Ձառագայթաձև. ա. մ. Հառագայթի՝ ա՛նաւ ձևով
Ձառագայթաձևագոյն. ա. շատ պայծառ
Ձառագայթաձիգ. ա. լոյս սփռող
Ձառագայթայեղց. ա. լուսով լեցուն
Ձառագայթանամ. չ. լուսաւորիլ
Ձառագայթանշոյլ. ա. լոյս ցանող, փայլփլուն
Ձառագայթաջահ. ա. լուսոյ պէս վառած
Ձառագայթատարած. ա. լոյս ցայտեցնող
Ձառագայթատեսակ, կամ տեսիլ. ա. լուսով
Ձառագայթատուր. ա. լոյս տուող
Ձառագայթարձակ. ա. որ իրմէն լոյս կը ցանէ, փայլփլուն
Ձառագայթացուցանեմ. ն. լուսաւորել
Ձառագայթաւէտ. ա. լուսով լեցուն
Ձառագայթաւոր. ա. փայլփլուն, լոյս ցանող
Ձառագայթափայլ. ա. փայլուն լուսով
Ձառագայթափայլեմ. ն. ։ լոյս ցանել ։ – 2 լուսով փայլիլ
Ձառագայթելի. ա. Հառագայթ արձրկող
Ձառագայթեմ. եցի. ն. լոյս ցանել՝ բըղխել, լուսաւորել. ֊ նուր վէրմիք
Ձառագայթեմ. իմ. չ. լուսոյ պէս ցանել
Ձառագայթումն. գ. ցանելը, լոյս
Ձառադիր. ա. ։ գրած ։ – 2 գրքով պատմած
Ձառագրութիւն. գ. Հառին՝ բանին գրութիւն. ֊ պոշ, պապ
Ձառագրեմ. ն. Հառել գրով, կամ խօս.
Ձառագրութիւն. գ. գրուածք
Ձառական, ի, ից. ա. ։ գրածը ։ – 2 բառական
Ձառակեմ. ն. մէկտեղ Հառել՝ գրել՝ պատ.
Ձառայ. ա. Ծառայ
Ձառաւաց. ա. ։ Հառ խօսող ։ – 2 դէմ խօ.
Ձառաւացութիւն. գ. Հառ, ըսուածք

Ճառատեմ, նեցի. ն. չ. մեծ մեծ խօսիլ. ֊ լաֆ եմ մէք, ամբոխ եմ ուզմամբ։

Ճառեմ, նեցի. ն. Ճառ խօսիլ, պատմել. ֊ նագլ եմ մէք, օէյլէ մէք։

Ճառումն. գ. Ճառելը, Ճառ։

Ճարակ, կամ Ճարկուց, ի. գ. սա. արանց խառը. ֊ ամէրանց, [չարէ։

Ճար. գ. Ճար ու Ճարակ, հնարք, դէպ. ֊

Ճարակ, ի, աց. գ. 1 արծնելու խօտ՝ ուտելու բան, և ուրիշ. ֊ չայիր, օթլուգ։ – 2 ՝նիւթ կրակի՝ վէրքի՝ մեղքի։

– Ճարակ լինիմ, տամ, առնեմ. կերակուր ըլլալ, մսիլ, հատցընել. ֊ նանմագ։

Ճարակ. գ. Ճար Ճարակ, հնարք, գիւտ. ֊ չարէ, հիւնէր։

Ճարակակից. ա. մէկտեղ խոտ ուտող։

Ճարակաշատ. ա. խոտը շատ [գանի։

Ճարակաւոր, ի, աց. գ. խոտ ուտող՝ կենդ.

Ճարակեմ, եցի. ն. | 1 արծնել, արծիլ, ու-

Ճարակիմ, եցայ. Կ. | տել. ֊ կիւրմէք, պէսլէմէք, ուրիլմէք, նէմլէնմէք։ – 2 տարածուիլ, առիլք գտնել, մսիլ. ֊ նայըլմագ, ազմագ։ – 3 Ճար Ճարակ ընել. ըլլալ. ֊ չարէ պուլմագ, օլմագ։ [լամիմագ։

Ճարակնցուցանեմ. ն. խոտ կերցընել. ֊ օթ-

Ճարակուճն. գ. Ճարակելը, իլը։

Ճարամանգ. ա. Ճարմանգ։

Ճարայ. ա. Ճարայ։

Ճարբմացու եմ. ա. Ճնարբմացու եմ։

Ճարճատեմ, եցի } չ. Ճաքիլ, չքիլ չը-

Ճարճատիմ, եցայ } քիլ, չքիլ ըլլալ. ֊ սա. քիլը չաքիլը էօթմէք։

Ճարճատիւն, կամ տուճն, տանն. գ. Ճաքիլու ձայն, չաքիլ ըլլալու, չքիլ ըլլալու. ֊ չաքիլըլաը, չքիլ ըլլաը։

Ճարմանգ. ի, ից կամ աց. գ. օշակ. ֊ գոփ. Ճա, ասիլմէ, չոփրաան։

Ճարպ. պ, կամ ի. գ. 1 գիլուց. Ճրագու. պարարտու եմ, ոց. ֊ իչ նազը, ուռն նազը. – 2 ձէթ. ֊ զէյթին նազը։

– Ճարպ. ա. մ. 1 գէր. պարարտ. – 2 Ճարպկութիւն. ֊ զարպլըճա։

– Ճարպոյ գնկամբ գալ. աչքը գառնալ՝ անը կորուիլ կատարեալ եմ։

Ճարպագարարտ. ա. նոր շատ

Ճարպաւոր, կամ բանական. ա. եղտ, ձիեմ ատ

Ճարպոլին. մ. բոլոր Ճարպոլը։

Ճարպութիւն. գ. պարարտութիւն։

Ճարտասան, ի, ից. գ. 1 Ճարտար խոսող, հռետոր, փառաբան. ֊ է հի քէլամ. – 2 խմաստակ, մեծ մեծ խոսող, Ճարտար։

Ճարտասանական. ա. 1 Ճարտասանի. – 2 խմաստակի։ [նութիւն։

– Ճարտասանականն. արհեստ Ճարտասա-

Ճարտասանեմ. ն. չ. Ճարտար խոսիլ. ա. անոնաբանել

Ճարտասանութիւն. գ. 1 հռետորութիւն, փառաբանութիւն. ֊ իմի քէլամի. – 2 Ճոռոմութիւն. խօսքի զարդարանք։

Ճարտար, ի, աց. ա. գ. վարպետ, բանուոր, Ճարպիկ բան հնարող. ֊ ուստա, զէնաաթքար, հիւնէրլի։ [էյիձէ։

– Ճարտար. մ. ստոյգ, ազէկ մը. ֊ սահիհ,

Ճարտարաբան, ի, ից. ա. խօսելու վարպետ. ֊ էլֆասղը ափւզ։

Ճարտարաբանեմ. ն. չ. Ճարտար՝ Ճոռոմ՝ խմաստակի կամ խմաստասիրի պէս խօսիլ։

Ճարտարաբանութիւն. գ. Ճարտար խօսք, վարպետաբանութիւն։

Ճարտարարար. մ. վարպետ կերպով։

Ճարտարագէտ. ա. ազէկ, ազէկ գիտցող։

Ճարտարագիծ. ա. վարպետ գծող։

Ճարտարագիտեմ. չ. Ճարտար գիտնալ։

Ճարտարագոյն. ա. մ. 1 աւելի Ճարտար։ – 2 ալ ազէկ։ [նած։

Ճարտարագործ. ա. վարպետ բանող, բա-

Ճարտարագէտ. ա. ազէկ նայող, արհեստաւոր։

Ճարտարագենատալ. ազէկ հագուած։

Ճարտարալեզուութիւն. գ. 1 վարպետ խօսիլը. – 2 ազէկ կամ շատ լեզու գիտնալը։

Ճարտարախաչ. ա. խաչելու վարպետ, վարպետ ատրճիւ։

Ճարտարախոս. ա. Ճարտասան։

Ճարտարախոսեմն. չ. լեզու իմանալ, Ճարտար խօսիլ։

Ճարտարախոսութիւն. ա. Ճարտասանութիւն։

Ճարտարակ, կամ բանակ, կամ լիկ. ա. վարպետ, Ճարպիկ։

Ճարտարակի. ա. Ճարտարաբար։

Ճարտարաձիգ. ա. ազէկ նետող։

Ճարտարակի. ա. Ճարտասան։

Ճարտարամանեմ. չ. խելք բանեցընել, տարմանալ. ֊ ֆիքրաթի գուլլամագ։

Ճարտարանամ. չ. Ճարտարութիւն խելք բանեցընել, գործի. ֊ չալըշմագ, իշկիւզար օրմագ, ազըլ տէօքմէք։

Ճարտարանք. գ. 1 հնարք. – 2 անտաշաճութիւն, մեծ մեծ խօսքեր։ [մէնոգ։

Ճարտարապատում. ա. ազէկ պատմող,

Ճարտարապետ, ի, աց. գ. ա. 1 շինքի գլխաւոր վարպետ. ֊ միմար պաշը. – 2 արհեստի մը գլուխ, վարպետ. ֊ ուստա պաշը. – 3 գլխաւոր նաւու մէջ, գիտութեան մէջ. – 4 ամէն բան ազէկ ընող, առնգծոգ։

Ճարտարապետաբար. ա. շինք շինելի. ֊ միմարլըը։ [խօսո ազէկ։

Ճարտարապետատախտ. մ. վարպետի պէս,

Ճարտարապետեմ. նեցի. ն. վարպետութիւն ազէկ շինել՝ ընել. Ճարտարել. Հնարել։

Ճարտարապետութիւն. գ. շինքի վարպետութիւն. ֊ միմարլըգ։

Ճարտարապէս. ա. Ճարտարաբար։

Ճարտարապետական. ա. վարպետաբար։
Ճարտարապետ, ի, ից կամ ացի. գ. ա. Ճարտարապետական, վարպետաբար։
Ճարտարապետական, ի, ացի. ա. Ճարտարապետական, վարպետաբար։
Ճարտարապետանալ. ն. վարպետ կերպով խօսիլ, խօսքով զարդարել։
Ճարտարապետութիւն. գ. Ճարտարապետութիւն, վարպետաբարութիւն։
Ճարտարապետ. ա. վարպետութեամբ ծանկած։
Ճարտարացուցանեմ. ն. վարպետ՝ յաջողակ։
Ճարտարեմ, եցի. ն. չ. վարպետութիւն ունենալ, վարպետի բանեցընել։ – ջ Ճարտարապետի՝ փիլիսոփայի պէս Ճարտարախօսիլ։
Ճարտարմիտ. ա. Հնարմիտ։
Ճարտարմտեմ. տ. Ճարտարամտեմ։
Ճարտարմտութիւն. գ. խմաստակութիւն, փիլիսոփայութիւն։
Ճարտարութիւն. գ. ։ վարպետութիւն, արհեստ. ։ ուշադրութ։ – ջ խելք, խմաստութիւն, խմաստակութիւն։
Ճարտարուկ, կամ Ճարտարուկ. գ. խոտ մը։
Ճարտուկ. գ. ա. Ներմուկ ձի՝ քծաւոր. ։ շիտակ գլոր, պօզ։
Ճաւակ. գ. սիրելի զաւակ՝ մանչ կամ աղջիկ։
Ճաւակեմ. գ. ազջիկ զաւակ։
Ճաւք. Ճաք. գ. քարի ուռած մը։
Ճաւշ. ա. Ճաշ։
Ճգանք. տ. Ճիգն։
Ճգնագեղեալ. Ճգնութիւն զարգարուած։
Ճգնագիր. ա. Հանդիսագիր։
Ճգնագործ, Ճգնագործող ա. Ճգնող, յաղթող։
Ճգնագործեալ, կամ գործիկ. Նոյն։
Ճգնագործեալութիւն. գ. Ճգնութիւն, կորնչութիւն։
Ճգնախնդիր. ա. շատ աշխատող։
Ճգնական. ա. աշխատաւէտ։
– Ճգնական անդի պատերազմի. պատերազմին գործ՝ վտանգաւոր անդը։
Ճգնակից. ա. աշխատակից։
Ճգնասէր. ա. Համբերող։
Ճգնաւոր, ի, աց. գ. ։ Ճգնող կրօնաւոր. ։ քէշիշ, ասէրվիշ – ջ յաղթող նահատակ. ։ չէհիտ – ն առաքինի. ։ ֆաքըրէֆ լու – ՃԼ րիներ. ։ փէհլիվան։ – ն ա. Ճգնազական։
Ճգնաւորագոյն. ա. շատ Ճգնող։
Ճգնաւորական. ա. Ճգնողի, Ճգնելու, Ճգնաւորի. Նոյն։
Ճգնաւորեմ. ա. Ճգնիմ։
Ճգնաւորութիւն. գ. Ճգնաւորի վարք։
Ճգնափորձակից. ա. Ճգնութեամբ և փորձութիւններով աշխատած (մարմին)։
Ճգնեմ, եցի. ն. Նեղը խոթել, չարչարել, աշխատցնել. ։ ինձ իմ մէջ, զանձիս վերճգնեցուցանեմ. Նոյն։
Ճգնիմ, եցայ. չ. ինքը զինքը աշխատցնել, Ճնշել, նեղութիւն քաշել, կամ չարչարանքի համբերել, կրճուիլ, ջանալ. ։ սրգընթը՝ երկեմ չէքմէք, Ճինկէշմէք, զահմէի չէքմէք։ [կան, համբերող։
Ճգնողական. ա. աշխատասէր, Ճգնաւորական։
Ճգնողակից. ա. մի կտեղ Ճգնող։
Ճգնողութիւն. գ. համբերութիւն։
Ճգնութիւն. գ. նեղութիւն քաշելը, աշխատանք, չարչարանք. ։ սրգընթը, չէքիշմ։
Ճգնումն, Ճգնման } գ. Ճգնիլը, աշխատիլը. ։ կիւլէչ, զահմէթ։
Ճգումն, Ճգման }
Ճգունք. տ. Ճիգն։
Ճեղ, ի, ից. ա. Ճագաս. ։ տազ, քէլ։
Ճեղ, ի, իւ կամ Ճաղ. գ. Ճիւղ. ։ տալ։
Ճեղան. գ. Ճիւղեր։
Ճեղանակ, կամ Ճեղենակ. գ. ա. զարդ գլխոյ կամ զգեստուց. ։ չէլէնկ։
Ճեղեմ. ն. Ճղճղեմ։
Ճեղութիւն. գ. Ճեղ բլլալը. ։ տազլըք։
Ճեղքեմ, եցի } գ. Ճղքել, պատռել, կտրել. ։ նըրբմնալ, նարմնալ։
Ճեղքում, քի, եՃեղք }
Ճեճենկնալ. ծննդեան՝ Ճիլած։
Ճեմ. ի, ից, իւք, կամ օք. գ. քալուածք. ։ էտասը՝ քէօշքի նիւբիւիչ։
– Ճեմ առնում. տ. Ճեմիմ։
– Ճեմ գՃեմի. քալելով։
Ճեմ, Ճիմի, Ճմաւ. գ. կեմ, սանձ, չուան։
Ճեմ. բառիդ վերջը նրբանին Ճեմիմ բայէն կը գտնի, նրբանին Ճառնուկ բառէն։
Ճեմական, ի, աց. ա. գ. քալելով գաղտ ըսուղ՝ Աբիսաուակէլ, և անոր աշկերտները։
Ճեմանոց. տ. Ճեմարան, ։։
Ճեմասէր. ա. քալել՝ ժուռ գալ սիրող։
Ճեմարան, ի, աց. գ. ։ քալելու՝ պըսսանքի տեղ. պարտէզ, զբօսանքի տեղ՝ տաճար Աստուծոյ. ։ ոսֆա, քէօշկ։ – ջ գոլոց Ճեմական փիլիսոփայից։ – ն մկկիմ. ։ Ճամի։
– Ճեմարանք. քալուածք։
Ճեմարանոց. գ. ա. Ճեմարան, ։։
Ճեմարանօրէն. մ. Ճեմարանի պէս։
Ճեմարար. ա. կտրըտաւելով քալող, կամ փառաւոր Հագուստ։ [լուածք։
Ճեմելի, յիք. գ. ։ քալելու տեղ։ – ջ քա-
Ճեմեցուցանեմ. ն. առաջ փառաք քալցընել։
Ճեմիմ, եցայ, նը չ. Հանդարտ քալել, ժուռ գալ. ։ սալընտարագ նիւբիւմէք, կէզմէք։
Ճեմիչ, մի. գ. (ա.) ոտից Ճամբայ. ։ քէնէֆ։
Ճեմուքիմ. գ. քալուածք, առաջ նրբմալ, յարմար գոյացք։
Ճենապն, կամ ապնակ, կամ ապգնակ. ա. Ճենաց՝ Ճինու. ապգէ։

Ճնճղ, ոյ. մանուածոյ [գ. նախած մի՝
Ճնճղնը, ոյ, կամ ի, իս, ից [գոհի՝ գոլշտիք, մուխ. ֊ պուզոյ, ֆիւֆիւնու
Ճնճղաքաղհ. ա. կրակով էրելով գոհ ընող. – 2 գ. մի գոհ։
Ճնճղաքարիք, կամ լից. ա. գոհի գոլշտիքով լեցուն, Ճնճղոտ տիճառ
Ճնճղաքակաս. ա. գոլշտիքին [ցող։
Ճնճղաքաշոտ. ա. Ճնճղի՝ մեղ հոտ ունեցող։
Ճնճղաքամ, կամ բեմ. չ. Ճնճղի բզզալ։
Ճնճղաքամիլ. ա. գոհել տիրոջ։
Ճնճղերեմ, եցի. ն. միրը նոխելով գոլշտիքը գուրս տալ, գոհել։
Ճնճղոտիմ. չ. ծխոտիլ մխոտիլ։
Ճնճղուտիմ, բմնուք. գ. գոլշտիքը վեր տալը։
Ճնպ, ոյ. ով. կամ ի, աւ, իցի, իւք. գ. արտորանք, փուխ տալը. ֊ առէլէ։
–Ճնպ զՃնպի. Ճնպ՝ի Ճնպոյ. Ճնպով. մ. շուտով, արտորնաք. ֊ առէլէ, թէդ թէդ։
–Ճնպս կացուցանեմ. ա. Ճնպեմ։
Ճնպանցոյց ջուրց. ա. Հեղեղատ։
Ճնպելի, լոյ, լեաց. ա. Հարկաւոր։
Ճնպեմ, եցի. ն. արտորցընել, Ճորվքընել. ֊ առէլէյէ՝ սրգլա ածգմագ։
Ճնպիմ, եցայ. չ. արտորալ. վաստուիլ, վազել. ֊ առէլէյէ էիմէք։
Ճնպեցուցանեմ. ա. Ճնպեմ։
Ճնպընեմ ած լինիմ. շուտով վազել։
Ճնպուածն, պման. գ. արտորանք, փոյթ։
Ճնտ, ի, իդ. գ. արտ, զաւակ, յաջորդ, ագդ, ցեղ. ֊ Ձէտա, զաթէ։
Ճնրմակ. ա. Սպիտակ։
–Ճնրմակ նրիվաց. Ճնրմակ ձի. ֊ գըբ ալեւ։
Ճնրմակաձի. ա. Ճնրմակ ձի հնձոտ։
Ճնւատ. ա. Ճայրատ։
Ճնւահատաս. գ. օգի՝ հալի տնտակ։
Ճնւնդեկ. գ. պզտի Ճնւած՝ խոզրկի։
Ճխդն, Ճգան, Ճգունք, Ճգանց. գ. Ճգնութիւն, նեղութիւն, վիշտ, Համբերութիւն, ջանք, կարճառութիւն հոգեւոր. ֊ սրգրնիքը, գահնիքի, իյիտիքը։ [սրգը։
–Ճխդն ի Ճխդն. մեծ նեղութիւն ածէ. ֊ սրգը
Ճխկ հանեմ. պզտի ձայն մը հանել, Ճխկ Ճխկ ընել։
Ճխկո, Ճկաոյ, ով. գ. աւուր ծայրով նեղակ։
Ճխղ, Ճղի, ած կամ իցս, ոց. գ. Ճխղ։
Ճխղաւոր. ա. Ճխղ Ճխղ. ֊ տոպ ըր
Ճխղի. ա. մեռազոյ, տզոյականաւ
Ճխճի, Ճւղ, ոյ. ա. Ճճի։
Ճխճաւունք. գ. ծիծառանգութ. Ճրւճրւոտք։
Ճխի, Ճխի, Ճխաւ. գ. սանձ. ֊ կէմ։
Ճխղ. Ճղի. ւ ա. Ճխղ, տոպգ, տոկ։ – 2 գ. Ճշտութիւն, զգուշութիւն – տե՛ս և Ճղխ, զով։
Ճխղ. Ճղոյ, կամ Ճղի. գ. կանչելը՝ կանչուրտելը. ֊ վայնասէ, հայդարատ
–Ճխղ առնում. բառնամ. և ՁՃղի հարկանիմ. լալ կանչուրտել. ֊ ֆիւրնատ ու ֆիւ
Ճխղեմ. ա. Ճչեմ։ [գան էիմ Ճք։
Ճխղկանք. գ. գոռում գոչում. ֊ հայդարատ
Ճխպհան } ա. Ճպուռն։
Ճխպուռն } [ապտ։
Ճխտ, Ճպո, ի, ած. գ. աչքի Ճպուռ.
Ճխտ, Ճպի, Ճպաց. կամ Ճպից. գ. ւ Ճուխ (խաղողոյ). ֊ Ճլնկիլ, փուչիկ ալգրնի. – 2 որ և իցէ պտղոյ ծառին վրայ Ճառցուկը։
Ճխտ, Ճպի. գ. (ամկ.) վիզ. ֊ պտյուռն։
Ճխտակ, ի, ած. գ. վզնոց. ֊ կէտռանըզգ։
Ճխրան, ի, ած. ն. Ճռնուք, Ճռնց. գ. գազանի՝ իմաչնոյ Ճռնկ. ֊ փէնչէ, իմըրնաց։
Ճխրանաւոր, ի, ած. ա. Ճռնկաւոր. ֊ փէնչէլի։
Ճխւ. գ. ոսք, իմաի կնդանեաց, սմբակ։
Ճխւազ, ի, ած. գ. Ճրւճրւնել՝ Ճրւճրւացող՝ ցուցանք կնդանի, խալըլիկ. ֊ Ճխվէլէկ։ [Ճիք։
–Ճխւաղ շառաչեմ. բզզալ մեղու ած՝ Ճռնչիւն։
Ճխւաղաբարոյ, ի, իցս. ա. Ճխւաղի նման, վայրենի. ֊ նապանի։
Ճխւաղական. ա. այլանդակ։
Ճխւաղացնալ, կամ զնալ. ւ Ճխւաղ դարձաւ. – 2 խիստ տկարք։
Ճխւաղութիւն. գ. այլանդակութիւն։
Ճխւղ, ոյ. գ. ւ Ճուղ. ֊ տոպ – 2 գնտի մէկ մասը – 3 մասուրներ։
Ճխւս կամ Ճնս. ա. Ճխս։
Ճխք, Ճխոյ. գ. ժժամանքներու շղթք. ֊ լզգատ
Ճխրէն. մ. ա. լզրնձուկ, լզատ, շղթքի պէս։
Ճկոյճ, ուճի. ա. Ծկոյճ։
Ճղնմ. չ. Ճրզմըզ ձայն հանել։
Ճղեմ, ի. գ. կնիւն. ֊ ապլըզ։
Ճղձաւիլ } ա. տիրոջ պզտիկ, ձեռքը գոց՝
Ճղձիմ } օխմանց. ֊ Ճղըզ, խրխրատ։
Ճղձկէն. ա. Ճզձկած, շատ Ճղձրուկ։
Ճղձմագոյն. ա. աւելի ագահ։ [բաւ)։
Ճղձմիմ. չ. քաշուիլ. իմ օշնիլ, կնձռիլ (ձև.
Ճղձմիմ, կամ Ճղձմձիմ, կամ Ճղմձմըձիմ. չ. ագահ լլալ, խնայկոտ
Ճզուղ. գ. անիւ, Ճախարակ։
Ճղփիւն, կամ Ճղփաւմն, փման. գ. Ճրմանի չջի մէջ ինկածի ձայն, շախաւր շախաւր ծնծի ձայն։ [(էքմէք)։
Ճձնկնը. ա. Ճձիի կնդած. ֊ գուբարու
Ճձնհար, կամ Ճխնհար. ա. նոյն։
Ճձի, Ճձնոյ, կի՝ Ճրձոյ, Ճձիք, Ճձնաց. գ. Ճձոր, որգ. ֊ պէօձնէկ, գուբար։
Ճձնուիմ, եցի. չ. ւ Ճռնգիի ձայն հանել, ձիՃ ձիՃ, ձիմ ձիմ. – 2 կախարդ կանանց փսիրատ։
Ճձուղական. ա. Ճռնգուկի ձայնի նման։
Ճձուղութիւն. գ. իմ ձնոց ձայն։

Ճմլական. ա. Ճմլող, Ճմլած։
Ճմլանք, նաց. գ. Ճմլելը։
Ճմլել, եցի. ն. ։ Ճմլել, Ճզմել, քամել։ – 2 սիրտը տրորել՝ էրնել
–Ճմլիմ. (մտածութեամբ մը) չարչարուիլ
Ճմլեցուցանեմ. ն. սիրտը ցաւցընել կամ կրծցընել, էրնել մլկել
Ճնարակ. ա. Ջնարակ։
Ճնճղկալեզու, կամ Ճնճղկի լեզու. գ. ձագի լեզու, հացի ծառին հունտը՝ փայտը. ֆ տիշ պաւտաղ ագռաՀը՝ ի՞մ օխտութիւ։
Ճնճղկելի. ա. Ճնուղ, ձագի ձայն հանող
Ճնճղուկ, դկի, կամ զկան, կաց կամ կանց. գ. Ճնճուղ. ֆ սէրչէ։
Ճնճուեմ. ա. Ճնուեմ։ [կնոյ
Ճնշել, եցի. ն. Ճզմել, նեղը ձգել, չարչրը.
–Ճնշիմ. (մտածութեամբ) չարչարուիլ
Ճնշեցուցանեմ. ա. Ճնշեմ։
Ճնշութիւն
Ճնշումն, չմանի } գ. Ճնշելը, Ճնշուիլը։
Ճնչանունք. գ. ծին, մոր փորը. ֆ բարձի
Ճղբիա, գրտի. ա. ստոյգ, իսկական, Ճիշտ. ֆ աահիճ, ասլը
Ճղբիա, Ճղբտիւ. մ. ատուգապէս, իսկապէս. ֆ չիւաչէնսիզ իմաՀոնց։
Ճղբտաբանեմ. ն. չ. ստոյգը ըսել
Ճղբտաբանութիւն. գ. ստոյգ խօսք։
Ճղբտաբար. մ. իսկապէս։
Ճղբտագոյն. ա. ատուգագոյն։
Ճղբտագործ. ա. մ. Ճիշդ ընազ՝ ըրած, նըմանը գաշտ՝ գաշուած։
Ճղբտագործեմ. ն. նմանը Հանել։
Ճղբտահան. ա. նմանը Հանող։
Ճղբտահաւատ. ա. Հաւատքը Հաստատ։
Ճղբտապատում. ա. ստոյգ գրող, գրած։
Ճղբտապէս. մ. ատուգապէս։
Ճղբտատեսիլ. ա. շատ նմանո։
Ճղբտաքաւոակիմ. չ. Ճիշդ նմանիլ։
Ճղբտաքնին. ա. անսխալ, քննող։
Ճղբտիմ, եցի. ն. ։ ապէկ քննել, ատուգել. ֆ Իմատիզ էմ մէք։ – 2 նմանը քաշել. ֆ պէնզէմ մէք։
Ճղբտնգուցանեմ. ն. Ճիշդ նմանցընել։
Ճղբտիւ. մ. ա. Ճղբիա։
Ճղբտութիւն. գ. ատուգութիւն, իսկութիւն, Ճղտութիւն, զգուշութիւն, Ճիշդ նմանութիւն։ [տալը
Ճղտագիր. ա. Ճիշդ գրած։
Ճղտագնող. Ճղելով գնող։
Ճղտալափութիւն. գ. Ճղելով կծծութիւն
Ճղտապահանջ. Ճիշդ պահանջող։
Ճղտալաձառ. ա. Ճղելով ծախող, ծախած։
Ճղտար, կի՞բի
Ճղտաբնին
Ճղտնին } գ. ա. Ճղտաբին։
Ճղտիմ, եցի. ն. չ. ։ խնայելով տալ, ազահ գտնուիլ – 2 Ճիշդ քննել, ապէկ նայիլ
Ճղխ } մ. ։ Ճիշդ քննելով, ապէկ նայելով, զգուշութեամբ։ – 2 խնայելով։
Ճղտութիւն. գ. ։ քննութիւն, ատուգութիւն։ – 2 կծծութիւն, ագահութիւն։
Ճղտուն. գ. կծծութիւն։
Ճմաբիտ, տի, տից կամ տաց. ա. ստոյգ, իրաւ. ֆ կէրչէք, սահիհ։
–Ճմաբիտ. ածական, հաւատարիմ, չիտակ, Ճշմարտասէր. ֆ ստոյգ, հագ։
–Ճմաբիտ. մ. ատուգապէս, յիրաւի. ֆ հագրգէմ, իմահդիզ։ [սնլոյն
Ճմարտաբան. ա. մ. Ճշմարիտ խօսող, խօսք
Ճմարտաբանեմ. ն. ստոյգը ըսել, գրելը
Ճմարտաբանութիւն. գ. ստոյգ խօսք։
Ճմարտաբար. ա. Ճմարտապէս։
Ճմարտագոյն. ա. մ. ։ ատուգագոյն – 2 ատուգապէս։
Ճմարտագրած
Ճմարտագրածնալ } ա. արդար։
Ճմարտագրեմ. ն. ստոյգ գրելը
Ճմարտագրատ. ա. արդարագրատ։
Ճմարտախնամածութիւն. գ. Ճշմարտութիւն քննելը։
Ճմարտախոհ
Ճմարտախոհութիւն } ա. միտքը չիտակ։
Ճմարտախօս. ա. խօսքը չիտակ։
Ճմարտախօսեմ. չ. իրաւը ըսել։
Ճմարտախօսութիւն. գ. ։ Ճշմարտութիւը խօսիլը։ – 2 քնքականութեան կանոնով խօսիլը։
Ճմարտական. ա. Ճշմարիտ։
Ճմարտակերպ. ա. իսկապէս նմանո։
Ճմարտակից լինիմ. ա. Ճշմարտակցեմ։
Ճմարտակցութիւն. ա. միաբանել։
Ճմարտակցեմ. չ. Երկուքն ալ ստոյգ ըլլալը Ճշմարտութեան հետ միաբանիլ
Ճմարտահաւատ. ա. չիտակ մտքով հաւատքով, հաւատարիմ։
Ճմարտահաւատ. ա. ։ Ճշմարտութիւն ըսելով – 2 Ճշմարտութենէ բխած։
Ճմարտահաւատ. ա. ստոյգը Հաւատք
Ճմարտապաշտ. ա. ապէկ նծատպաշտ։
Ճմարտապատմութիւն. գ. ստոյգը պատմելը։
Ճմարտապատում, ումն, իդ. ա. ։ ստոյգ գրող՝ պատմող – 2 ստոյգ գրած՝ պատմած։
Ճմարտապէս. ։ մ. ատուգապէս, իսկապէս, իրաւ, իրաւ. – 2 ա. Ճշմարիտ, իսկական։
Ճմարտասէր, սիրի, բաց. ա. Ճշմարտութենան սիրող, նաեւ ընկնող։
Ճմարտասիրաբար
Ճմարտասիրապէս } մ. Ճշմարտութենան սիրովը։
Ճմարտասիրութիւն. գ. Ճշմարտութենան սէրը, փոյթը։
Ճմարտատոգ. ա. Ճշմարտութիւնը գոցող՝ ծածկող։ [ցոգ։
Ճմարտատուաց. ա. Ճշմարտութենան ատե-

Ճշմարտաբան. ա. 1 Ճշմարտութեան տեղեակ. –2 ստոյգ մարգարէ. – 3 ակնառութեան չընդունող [նաւած։
Ճշմարտաբանութիւն. ա. ստոյգ իրաց նշած տեսակ։
Ճշմարտագիր. ա. ստոյգ գնահատ [կայ։
Ճշմարտագրան. ա. ուր որ Ճշմարտութիւն
Ճշմարտացուցանեմ. ա. Ճշմարտանամ
Ճշմարտացուցիչ. ա. Ճշմարիտ երևցընող։
Ճշմարտափառութիւն. ա. Ուղղափառութիւն
Ճշմարտաքարոզ. ա. 1 Ճշմարտութեան քարոզիչ. –2 իրաւամբք հռչակաւոր։
Ճշմարտաքննին. ա. ստոյգ քննութիւն ընել՝ նրան։
Ճշմարտաքննութիւն. գ. Ճշմարիտ քննութիւն, Ճշմարտափրութիւն։
Ճշմարտանամ, եցի. ն. 1 ստուգել, ստոյգը հասկընալ, ստոյգը ցուցընել՝ հաստատուել. ՚ս ասի հինէ մէք։ – 2 իրաւ ըսել. ՚ս ոտղոյս սէօյլէմէք։ – 3 չտարակուսիլ։
Ճշմարտացուցանեմ. նոյն
Ճշմարտմտաց. ա. Հաւատարիմ
Ճշմարտիւ. մ. ստոյգ, իրաւ, ըստրգ, շիտակ. ՚ս կէտլէք, սահին։ [ջան։
Ճշմարտաւագ. ա. Ճշմարտութեան ջատագով
Ճշմարտութիւն. գ. ստուգութիւն, արդարութիւն, իրաւունք. ՚ս կէտլէքլիք, սահինլիք, հագգ։
–Ճշմարտութեամբ. ա. Ճշմարիտ։
Ճշմարտասէց. ա. Ճշմարիտը սիրելցընող։
Ճշնեմ. ա. Ճնշեմ
Ճոխ, ի, կամ oյ, ից կամ աց. ա. Հարուստ, ունևոր, առատ, զօրաւոր, իշխան, մեծ. ՚ս գաւարը, գուարթիլի, գինկին, պէյիւք. սէօզ ուէ մալ սահաթը – տուն և Ջօխ։
Ճոխաբան. ա. Նիկայն խօսող, Ճառամոլաբան։
Ճոխաբան լինիմ, ա. չ. խօսքի տէր ըլլալ. Ճոխաբանեմ շատ խօսիլ, մեծ մեծ խօսիլ։
Ճոխաբանութիւն. գ. Ճառամոլաբանութիւն։
Ճոխաբար. մ. 1 ուիլաբար, հնդկենակաբար. – 2 փառաւորապէս։
Ճոխագոյն. ա. մ. աւելի մեծ։
Ճոխագործութիւն. գ. մեծագործութիւն։
Ճոխագոյն. ա. մեծ անել։ [անել։
Ճոխասէր, զուարք, զանց. ա. մեծ՝ հարուստ
Ճոխական. ա. Ճոխ։
Ճոխաձիր. ա. առատ. ՚ս Ձէօմերտ։
Ճոխաձեռնութիւն. գ. ծախք, փոխատրութիւն, մեծութիւն ծախելը. ՚ս թէօֆիրա, իւնվան, քէսիմ։
Ճոխաձեռն. ա. շատ. ՚ս պոլ։
Ճոխամ. չ. Ճոխալ
Ճոխանամ, ացայ. չ. 1 իշխանի պէս վարուիլ, մեծութիւն ծախել, պարծիլ, հրպարտանալ. – 2 հարբատանալ, մեծնալ։
Ճոխապանծոյ. ա. փառաւոր գովեստաւոր։
Ճոխապատիւ. ա. պատուաւոր։
Ճոխապէս. ա. Ճոխաբար։
Ճոխարան. գ. մեծնալու տեղ։
Ճոխացուցանեմ, ցուցի. ն. հարբատացընել, մեծցընել։
Ճոխացուցիչ. ա. մեծցընող։
Ճոխանամ, կամ մտալ. ա. 1 մեծի պէս քալել, քալելու։ – 2 պղտոր քալուածք ունենալ։
Ճոխութիւն. գ. հարստութիւն, մեծութիւն, առատութիւն, իշխանութիւն. ՚ս պէյիւքլիւք, զէնկինլիք. հիւքմ, իգդալը
–Ի Ճոխութիւնդ. մեծ ամէն ընելու կ՚ըսուի։
Ճոխութիւն. գ. մեծութեան սէր, անապատութիւն։
Ճոխքուման. ա. Ճոգքուման։
Ճոկան, ի, գ. նպիսկոպոսի և ուրիշ տեսակ մը գաւազան. ՚ս թօփուզու տէյէնէկ։
Ճոկանաւոր. գ. Համատատութիւն մը։
Ճողնի, եցի. ն. 1 մագները քաշել՝ փետել. ՚ս նալմագ – կը. մագները թափիլ – 2 պտուղ վրցընել. ՚ս գօփարմագ։
Ճոպանամ. չ. փայլիլ, գոյս ցատքել։
Ճոպռալում, եցի. ն. փրցընել, խալըսել – կը. փախչիլ խալըսիլ
Ճոպռիչ. ա. խալըսող, փախցընող։
Ճոպռութիւն, ըմանս. գ. խալըսանք, իլլա
Ճոպռիւն, ուսց. ա. Ճիք։
Ճոպիւն, Ճոպիւն. ա. Ճղիւն։
Ճոպնեմ. ն. քաշքշելով Ճղրտել
Ճոպռուն, քմանս. գ. Ճղրտիլը։
Ճոռնեմ. ա. Ճօռնեմ։
Ճոն. ոյ և Ճան. գ. 1 մորթի, և գոյն. ՚ս կէշան, բէնկ – 2 տկար ցորեն. ՚ս չաւտար, և այլն։ – 3 մուշտակ շինող։
Ճոպան, ի, ացս. գ. չուան, խնդրը. ՚ս խի։
Ճոպանաձիգ. ա. չուանը ձգող։
Ճոպանաւոր. ա. չուան քանեցընող պատարագի ատեն։
Ճոպռոպիմ. կ. Ճղրտիլ, կարտիլ նետուիլ
Ճոռամ. ա. առատ. ՚ս պոլ։
–Ճոռամն խօսիմ. մեծ մեծ ըսելով։
Ճոռամաբան. ա. խօսքը առատ. լեզուանի. ՚ս տիլպաղ։
Ճոռոմաբանական. ա. Ճոխաբանական։
Ճոռոմաբանեմ. ն. մեծ մեծ խօսիլ։
Ճոռոմաբանութիւն. գ. շատխօսութիւն, լեզուանութիւն [կիւվէնմէք։
Ճոռոմանամ. չ. գոռոզանալ, պարծիլ. ՚ս
Ճոռոմամ, եցի. ա. Ճոռոմաբանեմ։
Ճոպռ. գ. մանչ, տղայ, փոքրաւոր, ապառաւոր. ՚ս ուշագ, իլմէքճան։
Ճուաղաթաղք, ղաց. ա. Ճիւաղաթաղ։
Ճուաղն, զան, զանց. ա. Ճիւաղ։
Ճուաղ. գ. անասուն մը խաղող։
Ճուզ. ա. Ճիւզ։

Ճուճ. ա. Կայթիւ։
Ճուղուխիւն. ա. Ճառուղուիւն։
Ճուչ. ա. Ճիչ։
Ճուռակ, կամ Ճուրակ. գ. արու բազէ. տ չագըր, տօղան։
Ճչեմ, նգի. չ. Ճուռալ, կանչել լաղով։
Ճչիւն, կամ Ճչուիւն. գ. վայնասուն։
Ճպիռն. ա. Ճպուռն։
Ճպուռ. գ. 1 աչքի աղտ. տ չաւիսագ։ — 2 ա. Ճպուռն։
Ճպուռն, Ճպռան, անց. գ. Ճպուռ, Ճռնկ. տ Ճրմռըր պէօճէյի, չըրխլագ։
Ճռախիտ. ա. Ճիռը շատ. տ սալդրմիը։
Ճռանամ. չ. ծլիլ։
Ճռաքաղ. ա. Ճռները ժողվող։
Ճռաքաղ առնեմ \ն. Ճիռ՝ ճնացորդ չճո-
Ճռաքաղեմ \ղուլ։
Ճռաքաղութիւն. գ. ճնացած Ճիռները ժողվելը։
Ճռգեմ. ա. Ճռուեմ։
Ճռճռուղ. ա. Ճռուղ, Ճիվ Ճիվ ձայն հանող։
Ճռնչեմ, իմ. չ. Ճռնչալ, Ճռճռալ, ձայն Ճռուռան. ա. Ճրուճրուալու։
Ճռուեմ, նգիլ
Ճռուղեմ \չ. ճռռոցով կամ Ճիւռզիլ ձայն
Ճռուղեմ \հանել, Ճիվ Ճիվ Ճրռճռալ
Ճռուղեմ \կանչել, Ճռճռալ, կրկռալ։
Ճռվեմ /
Ճռուղկռացանեմ. ն. Ճրռճրռացընել։
Ճռուղուեմ. գ. Ճիվ Ճիվ ընելը։
Ճռչեմ, իմ. ա. Ճռնչեմ։
Ճրագ, ի, ագ. գ. կամ գուռնը. գ. 1 Ճրագ. տ չիրադ — 2 մում, կանթեղ, լոյս. տ ըչըդ։
Ճրագաբևան, ի, ացի գ. Ճրագի քիթը, ծայրը։
Ճրագալոյց, լուցի. ա. գ. 1 Ճրագ վառելը, վառած Ճրագ։—2 նախատօնական ծննդեան, յայտնութեան, զատկի։
Ճրագակալ, ի, ացի. գ. աշտանակ. տ չամուռան։
Ճրագակիր. ա. վրան Ճրագ ունեցող (աշտանակ)։
Ճրագամեղ. ա. գ. Ճրագի ձէտ՝ նաւ. տ չէր-
Ճրագաջուղ. 1 գ. մեծ Ճրագ։ — 2 ա. Ճրագ ի՞ ցանճած (լոյս)։
Ճրագարան, ի, ացի. գ. աշտանակ, կանթեղ, Ճրագ. տ չիրադան, չամուռան։
–Ճրագարան տնուցիմեան. աչք։
Ճրագլոյց. ա. Ճրագալոյց։
Ճրագու, ի. գ. Ճորպ, գիրուց. տ իչ նազը։
Ճրամպիտ. գ. վզնոց. տ կէրտանդըզ։
Ճփնի, նուց. գ. նըփնուկ. տ պապռնէ Ճ։
Ճօճ, ի, իցի \ա. գ. Ճկճկիկ, Ճկճկած,
Ճօճան, ի, ացի \խաղուն, պարսած. տ ոէօ-
նիմ, ոէօնէր, սալընըր։
–Ճօճք. գ. 1 Ճակուըմի, Ճղօրմիկ. տ սա-
լընճագ։ — 2 կախուած օրօրոց։
Ճօճանակ, ի, ացի. գ. քչոց. Ճօճնոակ։
Ճօճնեմ, նգի. ն. Ճկճկիլ, խաղցընել. տ սալրմիմագ։
Ճօճնմական. ա. ծամրակելով քալող։
Ճօճնցուցանեմ. ն. ա. Ճօճնեմ — 2 ցնցել (ձնոքը). տ սիլքմէք։
Ճօճիմ, նցայ. չ. 1 տատանիլ, շարժիլ. տ սալանմագ։ — 2 մէկի ծոխ զգուշանալու համար։
Ճօշ, կամ Ճուշ, Ջուշի, իցի \գ. կուրծքի
Ճօշան, ի, ացի \ջրահ. լանջապանակ։

Մ

Մ. մեռ. Հայոց այբուբենին քսաներորդ տառը, բազադայն։
–1. ծորդ է՝ ն գրին հետ. ինչպէս, ամիծ, անբիծ. բմբնբանել, բմբռնել, իբր ընդբնբանել, ընբռնել։
–Մ՝ իբ ածական. զոր օրինակ հաշել մնալ, հալել մալել, վաժել մալզել, աղօթիել մաղթել, հատ մատ, աղտամաղտ, խառնամառնի։
–Մ. մ. երկու հարիւր. երկու հարիւրեակ։
Մագաղաթ, կամ գաս, ի, իցի. գ. գառան՝ ուլի բառակ մորթի կոկած՝ իբրեւ տետր. տ իխչէ։
Մագաղաթեայ. ա մագաղաթէ. տ իխչէ։
Մագաթիկն. գ. խոտ մը և փուշ. տ գալաշաղ. չէրպին։
Մագիլ. գլի. գլաց. գլօք կամ գլամբք. գ. իբրեւ նշոյ՝ նաեւ գաղանաց հանուկ, ըրուսնկ. տ գրչնագ։
–Նրկամիթ մագիլք. երկբերան հանուկներ։
Մագիտալան \գ. (յ. լ.) գօրաւոր.
Մագիտալեան \հաւատնելու գործ,
Մագիտարիւն \իշխան. տ պէյ, փաշա
Մագիտարոս, ի, ացի
Մագիտարութիւն \գ. գօրաւորութիւն. տ
Մագիտութիւն \պէյլիք, փաշայլըգ։
Մագիրկիկն. ա. Մագաթիկն։
Մագլաւոր, ի, ացի. ա. հանկաւոր. տ փէնչէլի։

Մաղլամ, նցի } ն. Ձանկել, Ճանկրտել.
Մաղլցնեմ } ս փէշդէ տալմագ, իջուցանել ։
Մաղլցտեմ }
Մաղնատիս } գ. (յ.) մազնիս, ժառատ.
Մաղնիտ, ի, ից } ս մրկտատրզ ։
Մազ, ոյ, ոց. կմ ի, ից. գ. մազ. ս գրլ, սաչ։ –Մազ. ձև. ս տէչէնէկ, քէօմէկ։
Մազաբեր. ա. մազոտ, բրգոտ. ս իմիլլիւ, իմիֆսիքլիւ ։
Մազագոշ. տ. Մարգոշ ։
Մազագործ. ա. մազէ չինած։
Մազակառաչ, կամ կռիչ. տ. Մազկռիչ ։
Մազազարան. գ. մազէ չուան։
Մազապուրծ. ա. մ Ձորով մազէ խալըսած. ս գրլտան գուրմուլուգ։
Մազապուրծ. նոյն։
Մազատ. ա. Ճազատ։
Մազգրովիմ, (ս.) կամ Շտեմպանք Հա. բաւոյ. գ. Հարաւային Համառաձգութիւնները ։
Մազդ. գ. պինդ, խիտ, խիտ. ս սըգ, փէք։
Մազդեզական. ա. պարսկական։
Մազդեզն, զան, զունք, զանց կմ գաց. գ. Ոսմնգի ցնդ, դիւցազն, մարդ, պարսիկ ա.
Մազդիքի. ա. Մազդաքէ ։
Մազդութիւն. գ. իմանալութիւն։
Մազեայ. ա. մազէ. ս գրլտան։
Մազեկամաս. գ. մազէ Հագուստ [լին։
Մազեղ, ի, ից. ա. մազոտ, բրգլան. ս իմիլ-
Մազեղէն, գինի, կամ նոյ, նաց. ա. գ. 1 մազէ. ս գրլտան ։ – 2 մազէ Հագուստ, խոպանն, խորգ. ս չուալ, խոպոր։
Մազեղնաւոր. ա. (քառ. անկ.) մազեղէն Հագած ։
Մազիք. գ. կորըՀի Հասակի մազ ։
Մազկռիչ, կամ կռիչ. ա. 1 Հոգևվար, վնասի իմէ Հագը Հասած։ – 2 Հնքը բռնած։
Մազմանաց. գ. մազ մանելու անդ, (անդ. յորմէր սասգաբանութիւն բառիս Գանիմանի)։
Մազմկիմ. չ. մանր արմանալ սրմկիլ ։
Մազմռւ կը. գ. արմկիլն բարակ իմ կելը։
Մազոտ, ի, գ. (յ.) ձուխ. ս սագըզ ։
Մախէմամիկոս. ա. Ուսումնական
Մախիլ. գ. մանր օղիլ ։
Մաժխտաս. տ. Մագխտոտ
Մաժխտասուիմ. տ. Մագխտոտութիւն
Մալ. գ. կռատած ոչխար, կուռաս, ս էնիմիչ ։
Մալիմ, նցի. ն. 1 ապրիլ, Հիմնիլ, մաշիլ։ – 2 մանրիլ, կակըղցընել, ծամելով, ոտնիլ, մոմոտալ ։
–Մալեալ. կռատած, կուռաս։
Մալխ, կամ Մալուխ, լխոյ. գ. 1 Հոտ չը. ւան. ս Հալաֆ ։ – 2 անպ. ս չիվիչ ։ – 3 ուռը. ս ոէվիչ։
Մալխազ. տ. Մալխազ։
Մախազ, ի. ա. ցոփ, անառակ։
Մախազութիւն. գ. ցոփութիւն։
Մախամի, ի, կամ ոյ. գ. Հնդիւն. ս չըվալ-ուրգ, սիպ ։
Մախազ, ի, ից. գ. 1 ուսպրակ, քուրձ. ս Հէյպէ, չուվալ ։ – 2 կաշիէ աման. ս մաթարա ։
Մախամ, ացայ, ցեալ, կամ խնալ, խացող, կամ խոզ. չ. նախանձիլ, բամբիլ. ս գըսպանմագ ։
Մախամնըզակ. ա. նախանձող ։
Մախայրզ } ա. նախանձաւոր։
Մախայրզոր }
Մախանք, նաց. գ. նախանձ (միաբով). ս գըսպանձլըգ ։
Մախառնամ, նցի. ն. վրայէ վրայ սպանելը
Մախիզ } ա. գըռնլի, գանելի. ս փիս, մուրտար ։
Մախիզնալ }
Մախող } ա. նախանձ ունեցող ։
Մախոզական }
Մախր. տ. Մաբխ ։
Մած. ա. 1 կպած, կպչուն, իրարու փակած։ – 2 իմանալի ։
Մածան. նոյն ընդ վ ։
Մածանիմ. ձխ. տ. Մածուցանեմ։
Մածանիմ, ծայ, ծնալ } չ. 1 կպչիլ,
Մածնում, ծնալ, ծուցնալ } կպչտիլ, փակչիլ. ս նափչմագ։ – 2 իմանձրնալ, պնդանալ. ս գօյուլանմագ։ – 3 տարածուիլ ։
Մածուած, ոյ, ոց } գ. փակչիլը, կպչիլը, միա-
Մածուիմ, ծմանի } նալը, Համառաստութիւն. ս նափըշմասը, փէքքիր։ [գութ։
Մածուն, ծնոյ, կմ ծնի. գ. մանուն. ս նօ-
Մածուցանեմ. ծուցի. ա. փակցընել, կպցընել, իմանձրացընել, մանկացնել. ս նափըշտըրմագ, պիճիշտիրմագ։
Մածուցուիմ, ցմանի. գ. կպցընելը, կպչիլը
Մակ } նխ. վրայ, վրան (ի բազագրու-
Մակա } թիւնս՝ օրպէս Վ Լրա՛՛։
Մակաբաժանութիւն. գ. կրկին բաժանում։
Մակաբանք. գ. վերջաբանութիւն
Մակաբառնամ. ն. վրան առնուլ ։
Մակաբնակ. ա. գրանցիր
Մակաբուսոտ. ա. վրան բուսած։
Մակագանգամ. չ. պինդ կանգնիլ
Մակագանգութիւն. գ. բարձր Ձայն
Մակագաւիթ. ա. կրկնայարկ, մեծայարկ, ընդարձակ ։
Մակագիծ. գ. գրած ։
Մակագոյեզ, ի, ից կամ ից } ա. գ. գոյա-
Մակագոյեզութ, եզոի, ից } ցութիւն վրայ նկած՝ Հատատատ պատատհում։
Մակագրամ, նցի. ն. 1 վրան գրելը – 2 ընծայել – 3 շարադրել, քերել ։
Մակագրութիւն. գ. 1 վերնագիր – 2 գրուած ։

Մակազիտող. ա. Վերազիտող։ [նուն։
Մակազրական. ա. 1 ածական։ – 2 մակա-
Մակազրեմ, իմ. 1 վրայ գնել, գրուիլ, է-
ւելցընել։ – 2 մակաւնուն գնել։
Մակազրութիւն. գ. 1 էւելցընելը։ – 2 մա-
կաւնուն գնելը։
Մակալզու. ի. լեզուակ. ։ ոխլձիք։
Մակալինեմ. յ. վրան գալ։
Մակալուդամ. յ. (ջրի) երեսը լողալ։
Մակալինան, փենի. Ալիւեոսի ոզդի։
Մակածական. ա. 1 մակածութեան։ – 2
վրայ բերող։
Մակածեմ. ն. վրան բերել, էւելցընել։
Մակածութիւն. գ. ձեռնարկութի տակը՝
ի մտնաւորաց յընդհանուրն։
Մակակաձառ. ա. իրարու վրայ կառած։
Մակակամ. կացի. յ. վերը կենալ։
Մակակառոյց, ուղեցաւ. ա. վրան գրած։
Մակակոչեմ. ն. կանչել, մակաւնուն գնել։
Մակակոչութիւն. գ. կանչելը։
Մակաձայնեմ. ա. Վերաձայնեմ։
Մակաձի, ոյ, ոց. ա. գ. ձիաւոր։
Մակազ } գ. ոչխարներու պատ-
Մակազատեղ, ի, ից } կելու տեղ, բակ. ։
մանուրա։
Մակազեմ, եցի } ն. ոչխարները պատակե-
Մակազեցուցանեմ } ցընել. հանգչեցընել։
Մակազիմ, եցայ. յ. պատկիլ. ։ նեմիմագ,
նան կէլմէք։
Մակամնամ. յ. կենալ մնալ։
Մակամնածական. ա. 1 խոհեմական։ – 2
խելքէն հնարած։
Մակամնածեմ. ն. մտքէն հնարել, որձնել։
Մակամնածութիւն. գ. 1 մտածութիւն,
խելք։ – 2 խելքէն հնուած բան։
Մակայեմ. ն. ապացուցանել։
Մական, ի, ից. գ. գաւազանի. ։ ակիկնէք։
Մականագար. մ. գաւազանի պէս։
Մականական. ա. գաւազանով (խաղ)։
Մականակիր. ա. ձեռքը գաւազան։
Մականգաւոր. ա. Մկնգաւոր։
Մականեմ, եցի. ն. ծեծել։
Մականուանական. ա. անունը մեծ։
Մականուանեմ. ն. վրան անուն գնել։
Մականուն, անուան, անց. գ. 1 վրայի ա-
նուն. ։ լազապ. մնչիէզ։ – 2 ունեցող ա-
Մականուանութիւն. նոյն։ [նուան։
Մակաչառաւ իղեմ. յ. բռնուիլ։
Մակաչիմ. յ. վրան քալել։
Մակաստացական. ա. Մակաստացական։
Մակաստացականութիւն. գ. տեղեկութիւն։
Մակաստացնալ. ա. նորէն ստացած։
Մակաւրեմ. ն. տաշածել։
Մակավազեան. ա. վրայ վազող։
Մակավազիկ առնեմ. վրայ վազել։
Մակավիճակ. ա. գ. ժառանգ, ժառան-
գութիւն։
Մակաստրած. ա. պրկած (չուան)։
Մակատեանալ. ն. ադէկ տեսնել։
Մակատեսուչ. գ. վերատեսուչ։
Մակատպաւորեմ. ն. վրան տպել։
Մակատրամաբանութիւն. գ. պնատութիւն։
Մակարգ, ի, աց կամ ից. գ. խոհաց. ։
սիւտ մայաղը։
Մակարդակ, ի, աց. ա. գ. 1 վրայի երեսը՝
շիլիշտակ, կոկ. ։ տիւմմիւզ։ – 2 մակե-
րեսոյթ. ։ եիւզ։
Մակարդական. ա. շիտակ ու հաւասար։
Մակարդակեմ. ն. կոկել, հաւասարել։
Մակարդանամ. յ. մակարդիլ։
Մակարդեմ. եցի. ն. շաղուել, մալակոնել։
– կր. ճանձրնալ. ։ եօզուրմագ, պուլաշ-
տրմագ. մայալանմագ, պուլաշմագ։
Մակարգէտ, եսի. գ, մակարգելու՝ տես-
րելու ատեն։
Մակարի. ա. (յ.) երանելի (անձ)։ [անձ)։
Մակացական. ա. ուսումնական (բան, և
Մակացեալ. տեղեկացեալ։
Մակացնչի. ա. 1 սորվելու (բան)։ – 2 սոր-
ված, գիտուն։
Մակացող, ի, աց. տեղեակ, գիտցող։
Մակացողական, ի, աց. հասկնալու, գի-
Մակացու. ա. Մակացող։ [տելու։
Մակացութիւն. գ. գիտութիւն։
Մակացուցական, ի, աց. ա. ապացուցական։
Մակաւասար, ի, ից կամ աց. ա. 1 հաւասար։
– 2 նմաներ. – 3 մտնտակիցք. – 4 հաստարակ
կամ նոյն վերջաւորութեամբ բան սեռի՝
ատ. յոյն քերականաց։
Մակաւասարագոյն. ա. բոլորովին հաւասար։
Մակաւասարեմ. յ. հաւասար՝ հաստարակ՝
մտնտակիցք ըլլալ։
Մակաւելի. մ. շատ աւելի, մանաւանդ։
Մակաքաշակ, կամ քաշեակ. ա. 1 երկու
չորս, ութ։ – 2 նոյնչափ և անոր չորսին
մէկը։ [վրայ կը գրուի։
Մակբայ, ի, ից. գ. մանր բանի՝ որ բայերու
Մակբայանամ. յ. մակբայ ըլլալ կամ ու-
նենալ։
Մակբայիս. ա. գ. ատ մանաւանդ անուններէն,
իւրացանչիւր, կամ երկրացանչիւր, և այլն։
Մակբնեկութիւն. գ. բնկերկութիւն։
Մակբերութիւն. գ. իրարու վրայ բերելը՝
գործելը։
Մակգործապէտ, մ. իրարու տեղ։
Մակգործութիւն. գ. վերագործ։
Մակդիր. ա. ածական։
Մակեզնեան. ա. գ. Մակեզնի աղանդին
հետեւող։
Մակեզն. ա. Ազանդաւոր։
Մակեդուա, եցի, ից. ա. ածական, պա-
տահական, վրայ եկած, վրան եղածը։

Մահճակ }ի, ից կամ աւ, աց. ա. 1 իրեք
Մահճոյք }անգամ կրկնուած (իմիւ). – 2 նոյնպէս և անոր իրեքին մէկը։
Մահճանկիւնի. ա. վեցանկիւնի։
Մահկանիք. ա. վեցանկիւնի։
Մահկենիմ. յ. 1 վրան երթնալ, գրեթէ տեսնուիլը – 2 վրայ գալ։
Մահկերոյթ, ուիթի }գ. գրեթ երեսը, վրայի
Մահկերուիթիւն } երեցած մասը. տ նիւզ։
Մահկմանն, սուն. ա. երկու մատով ա-ւելի՝ կամ տարբեր։
Մահկնդունիմ. հ. վրան ընդունիլ։
Մահկնիմացուիթիւն. գ. վրայ կամ վէր վազելը, ծռելուն բարձրնալը։
Մահկոնքակ. գ. երկրորդ ընկերք. տ ինձ ձէ մանձաս։
Մահկնձիւղիմ. յ. գէտ ի վեր ծլել։
Մահկնիմ. յ. ա. Վերամահկնիմ։
Մահկոտիմ. յ. վրայ քալել, չեխել։
Մահկոտակուիթիւն. գ. ուժգնուիթիւն
Մահկոտացական. ա. ետքէն էւելցած։
Մահկոտացականուիթիւն. գ. էւելցած խելք։
Մահտնձ. ա. կնգծաւոր, չինծու. տ նախ-մահ, սիւզմէ։
Մահտրական. ա. վրայէն՝ տակէն
Մահտաս. ա. Վերտասուիթիւն
Մահտասական. ա. վրան տարբերած։
Մահտասիմ, նկի }ն. վրան տարբերը-
Մահտասցուցանիմ } նել, մէյտկոնել, տարբել։
Մահտասուիթիւն. ա. վերտասուիթիւն
Մահտասած, կամ ծան. ա. գ. ձիգ չուան կամ չուանի պէս։
Մահփակիմ. ն. շուրջ փակել։
Մահքասակ. ա. չորս կրկնուած (իմիւ)։
Մահ, ու, ուց. կամ ուան, ամբ, ունք, ուանք, ուանց. գ. 1 մահ. տ էօլիւմ, էձէլ։ – 2 կատարած. տ գրկրկեան – 3 ժանտահար. տ իմաւեն, վէպար։
–Ընդ մահուամբ արկանիմ. մահապարտ ընել։
Մահաբեր, ի, ից կամ աց. ա. մահ բերող, սասկնցընող. տ էօլտիւրիւմիւ։

Մահաբեռական }նոյն։
Մահաբոյծ }
Մահագոյժ. ա. մահու բոյծ բերող։
Մահագոյծ, ակ. ա. Մահաբեր
Մահագուշակ. ա. մահու նշան՝ առիթ։
Մահադատ. ա. մահուամբ եղած, մեռնելով (հոգ) գործած։
Մահադեղ. ի, կամ ոյ. գ. թոյն. տ զէհիր։
Մահագեսաց }ա. մահուան գեհեռ հագած,
Մահագեսաւ }պատռած, և կրող զմահ։
Մահագնկոյց. ա. Մահագուշակ։
Մահագէն, գինի, ից. ա. մահու գէշ կրող։
Մահամոյն. ա. մահու թոյն ունող։
Մահաժառանգուիւ. ա. մահ ժառանգելը։
Մահալի. ա. Մահաբեր։
Մահալոյծ. ա. մահը լուծող, վերցնող։
Մահածին. ա. պատճառ մահու։
Մահածու կամ ծոյ. ա. մահ բերող։
Մահածուիթիւն. գ. մահ բերելը։
Մահակ, ի, աց. գ. բիր. տ ռէյֆէնէկ, սօփա։
Մահական. ա. մահ բերող։
Մահակնգապատան. ա. մահի նմանող։
Մահակիր. ա. մահը կրող՝ ունող։
Մահակից լինիմ. հնոց մեռնիլ։
Մահակոծին. գ. մահին կողմը, մահ։
Մահակուլ. ա. մահէն կուլ տուած։
Մահահամբոյր. ա. առիթ մահու։
Մահահանգիստ քուն. ննջեցնող քուն։
Մահահանգոյն. ա. մահի նման (քուն)։
Մահահատուած. ա. մեռնելու չափ ծեծ կերած։
Մահահատուր. ա. մահը իրեն քաշող։
Մահահոտ. ա. ուսկից որ մահ կը հոտի՝ կը կռթի, մահոտ։
Մահահրամանն. ա. մահու հրամանը հանող։
Մահահրաւէր, կամ հրակ. ա. մահը կամ մահի կանչող. տ էօլիւմ տալիմ էտէն։
Մահահայն. ա. մահ բերող ձայնով (ա-
Մահահէգ. ա. մահը իրեն քաշող [զող)։
Մահահէր. ա. մահ քաշող։
Մահամնասոյց. ա. մահ բերող։
Մահամուտ. ա. ուր մեռնելիքը կը մտնէն (գուբ)։
Մահանամ, ացայ. յ. մեռնիլ. տ էօլմէք։
Մահաշշուկ. ա. մահու բոյծ տուող։
Մահաչունչ. ա. մահ շնչող՝ փչող։
Մահապարտ, ի, աց. ա. մեռնելու արժանի, արժանաբէր. տ գամլէ վաճիպ, գանըլ։
Մահապարտականն. նոյն։ [ըլլալ։
Մահապարտանիմ, իմ. յ. մահապարտ ընել։
Մահապարտուիթիւն. գ. մահապարտ ըլլալը։
Մահապիճ. ա. մահու պատճառ։
Մահասասմանն. ա. որու համար մահը դրուած է։
Մահասատ. ա. մեռնելու չափ սաստիկ։
Մահասկիզբն. ա. մահու պատճառ։

Մահասպան. ա. մահը վերջընող։
Մահատար. ա. դէպ՝ ի մահ տանող։
Մահատեսակ } ա. մահի նման. ֊ էօլիւմ
Մահատիպ } պէնդէր
Մահատու. ա. մահ տուող։
Մահատուն, տան. գ. մեռելի տուն։
Մահարար, ի, աց. ա. մահ ընող, մեռցընող. ֊ էօլօիւրիւմ։
Մահարբոյց. ա. մահուան ենթայն տուող։
Մահաբեր, ի, աց. գ. 1 անկան գնդակ, մահի քար. ֊ ենիւբակ։ — 2 կանգնած ար. ձան, աշտարակ. ֊ օպէլիսկ։
Մահաբեռնիմ, եալ. չ. կոճղի պէս արմ.
Մահացան. ա. մահ ցանող [կուիր
Մահացու. ա. 1 մահ բերող, մեռցընող։ — 2 մահկանացու։ [սիւրմէքի
Մահացուացանելի, ցուցին. մեռցընել. ֊ էօլ.
Մահացուցիչ. ա. մեռցընող։
Մահասուր. ա. մահկանացու։
Մահաքուն. ա. մահու քուն մեռած։
Մահնկի. ա. Մենկի
Մահնիմ. ա. Մահացուցանելի
Մահընկալ. ա. մահու տակ ընկած։
Մահիկ, հկի, կաց. գ. պզտիկ լուսին, նոր ծնած լուսին, զարդ և վիշաց այն ձևով. ֊ այՀրղազ, մահչէ։
Մահիկազիւբ. գ. լուսնի նգիւբ։
Մահիձաձև. ա. մահկի ձևով։
Մահիճք, հնաց, ճից. գ. 1 անկողին, և մեռաւանդ՝ անկողին հանդերձ իր առնային կազմուածովը. ֊ տէօշէք, տէօշէք իւազըմըր — 2 ձագ. ֊ իւազուտ։
Մահիճարոջոջ. ա. մահ բուսցընող՝ բնդրող՝ մեռնելու առնելու։
Մահկաբար. մ. լուսնոյ մահկիկին պէս։
Մահկանացու, ի, աց. ա. գ. 1 որ առնելով պիտի մեռնի, առնի մեռող. ֊ էօլիւմլիւ, էօլէնէք — 2 մահ բերող (ցաւ), ֊ էօլտիւրիւճիւ։ [ձնակը
Մահկանացուիմ. գ. մեր մահկանացու վի.
Մահձակալ. ա. մահիճը դրած (տիւշակ)։
Մահձական. ա. անկողնի
Մահմեական. ա. առաձիկ։
Մահմեասուր. ա. Մահմեական սրտուած։
Մահմեասուանգ. ա. Մահմեական սուանդած (կրօնք)։
Մահոգկուզնան. ա. մահի խռտոչը տուող։
Մահոյ, յի, յից. ա. մահկանացու։
Մահուիմիւն. գ. մահկանացու ըլլալը։
Մահուչափ, կի՛ Մահու չափ. մ. ա. 1 ին. չուան՝ ի մահ։ — 2 ցոգին մեռցընող (մեռք՝ որ ունի. մահացու կ՚ըսուի)։
Մահ տարաժամ, կամ Մահատարաժամ, ի, ից. գ. 1 յանկարծական մահ. ֊ զազան — 2 մահառաջ. ֊ էօլիմի, նէամեր ձնագ։
Մահր, ի. գ. (աբ.) օժիտ. ֊ սաադագ. քեաաբին — ալին — տան Տուայր։
Մաղ, ի, ից կամ ացք. և ոյ, ոց. ու, ուց. գ. 1 մազ. ֊ էլէք, գալաղըր։ — 2 սապատ. ֊ սէփէնի։ — 3 քՀիՀ մեղուաց. ֊ կիւմՀ։
Մաղաբախումիւն. գ. մաղ ծնծղալով կախարդութիւն ընելը։
Մաղաբաւոլդ. գ. մաղ ծնծղալով կախարդութիւն ընող։
Մաղագործ. ա. մաղ շինող։
Մաղաղմոյ. ա. Մաղմոյ։
Մաղաձ. ա. մազէ անցուցած։
Մաղակ. ի. գ. պզտի մաղ։
Մաղաղեմ. ա. Փաղաղեմ։
Մաղաղ. գ. ծաղիկ մը։
Մաղաս, ոյ, կի՛ ի. գ. պալտամի պէս նիւթ մաքմայ, տհաս արիւն. ֊ պէլղամ, քիւչ։
Մաղասահար լինիմ. մաղասը բորբոքիլ. ֊ պաղդամ ֆէսատը չէքմէք։
Մաղասոյզ. ա. մազասը շարժած։
Մաղասկաճ, ի, աց. ա. փրփրած (մարդ), լուսնոտ, շզիքննելը կաճող։
Մաղասանակ. ա. մազի նման։
Մաղանմ, նցի. ն. մազէ անցընել, ցնցղկել. ֊ էլէմէք, սաչմագ։
–Ն յոր անգը մազիմ. տարտղնիկ, աստղ ես անգին նրճալ (մեռը)։
Մաղմոյ, ի, ից. և Մաղաղմի, մ. ոյ, մեաց. գ. 1 տուբր սեզանոյ ախտէն։ — 2 սկաւառակ. ֊ իմագազ, տահան։
Մաղճ, ճից, ճից. գ. մազճանք, ազօճք։
Մաղճական. ա. ազօճական, ազօճոտ։
Մաղճակից. ա. ազօճակից, բաբեխօտ։
Մաղճանք, նաց. գ. ազօճք, աղաչանք, հառաչական՝ սլաքական խօսք։
Մաղճեզիւբ. ա. Ամաղճեզիւբ։
Մաղճեմ, նցի. ն. չ. ազօճել, պաղատիլ, բարեխօսել. ֊ լիՀամ՝ նիագ էլճմէք։
Մաղճոգական. ա. ազաչական։
Մաղճոմիւն. ա. Մաղճանք։
Մաղճուճիւն. ա. Մաղճանք։
Մաղինք. գ. մազերը [նուէր պղպեղ։
Մաղոզ առնեմ կամ առնում. մեռ առ.
Մաղխազ. գ. Հազարոցին պահապանն բուն գլխաւորը — ա. նաև Մախազ։
Մաղխազութիւն. ա. Մախազութիւն։ — 2 Մաղխազունաց ցեղը։
Մաղխոզ. ա. Մախոզ։
Մաղկամեմ, նցի } ն. խածնել, խօ.
Մաղկառնցուցանեմ } Հել, կՀնել, ցաւ. ցընել, կսկծցընել, զգունել (ածի). ֊ բորբոքոց, տալամագ, ապտագ, վուրմագ։
Մաղկասիմ, նցայ. կ. չ. մազկոտել, ցաւ քաշել, խշխշալ, մրմրալ. ֊ պղպամագ։
Մաղկասէչ. ա. խածնող, կՀոդ։
Մաղկասութիւն. գ. խածնելը, զգունութիւն։
Մաղկոտիմ. ա. Մաղկասիմ։

Մաղձ, ոյ, կամ ի. գ. 1 հիւթի լեղւոյ՝ դեղին ու սև. 2 սաֆրա, էօտ – 2 բարկութիւն, տրտմութիւն. 3 էօվքէ, աֆիագան։
–Մաղձ խարտեաշ. դեղին մաղձ։
Մաղձագոյն. ա. մաղձի գունով։
Մաղձագնդ, ոյ, ոց. գ. մաքրողական, փլուխ եցուցիչ դեղ։
Մաղձաժոլվ. ա. Մաղձընկալ։
Մաղձալից. ա. մաղձը շատ. 3 սաֆրայլը, սէվդայլը։
Մաղձախառն. ա. մաղձով խառն։
Մաղձական. ո. Մաղձալից։
Մաղձահամ. ա. լեզի, լեզիի պէս դառն։
Մաղձահնձոյց. ա. մաղձը քակող (դեղ)։
Մաղձային. ա. մաղձոտ։
Մաղձայոյզ. 1 ա. մաղձը շատացած. 3 սաֆրասը գտպարմիշ։ – 2 գ. մաղձը խառնուիլ։
Մաղձառաք. ա. Մաղձընկալ։
–Մաղձառաք ամեն. գ. լեզիին՝ մաղձին ամնը. 3 էօտ գապը։
Մաղձառնական. ա. դաժան։
Մաղձաւոր. ա. մաղձոտ։
Մաղձընկալ. ա. լեզիին կամ մաղձին ամնը. 3 էօտ գապը։
Մաղձիմ. ա. Մաղձալի։
Մաղձութիւն. ա. Դաժանութիւն։
Մաղմնապառնական. ո. Մանրամասն։
Մաղմոջ. 1 գ. աստիճան, կարգ, յարկ. 3 խոհ, խաւեղէն։ – 2 ա. իմանալի։
Մաղնեական. գ. օգի տեսակ։
Մաղուշ. գ. մաղուք, խոշտուք։
Մաճ, ոյ, կամ ի. գ. արօրին կռիվը. 3 ասիան ագահը։
Մաճակալ. ա. գ. մաճ բռնող՝ վարող. 3 չիքիմ սիւրիւճի՝ չիքիմճի։
Մաճակալութիւն. գ. Լծկիր վարելը։
Մաճառակ, կամ Մաճակ, ի, աց. գ. իմաստ պանիր, կամ քամած մածուն. 3 իմակ փչիչին, իմօլպա հագուրտուս։
Մաճառ, ի. գ. իմ ինձ մեծ եղբայրը. 3 չաղ տոմար։ [լացընել։
Մաճկացուցանել. ն. մանկտրդել, իմանալ։
Մաճ, ոյ, կամ ու. գ. մեծ մայր, հօրը կամ մօրը մայրը. 3 նէնէ։
Մամաց, ի. գ. նուշ մատած՝ կամ գարձած բանը առանցքի մէջ։ – անմ և խոտոց։
Մամլար. գ. (ա.) բևեռ, բարձր տեղ. 3 միմպէյր։ [ծառ։
Մամխի, խոյ, խոց. գ. վայրի տալտի
Մամնայի, ից. գ. գիշատ տատկ, անիւտ արծաթի սիրուհիութիւն. 3 մալ մէլոյլ։
Մամնապաշտ, ի, ից. քառտկի գնդի, արծաթի տեսակը։ [մէնկէնէ։
Մամուլ, մլոյ, ոց. գ. բան ձկնելու գործիք. 3
–Մամուլ գլոց. բան խորտնակ մեռքը, նըպատակը, կեզրանը։
–Մամուլ առագաստի. մատուխ, չուան։
Մամուլ. գ. տատնկի կարգացող. 3 իմամ, իւրամէ։
Մամուխ, մխոյ. գ. վայրի տալտի
Մամուռ, մոյ, ոց. գ. լօտ, ջրին գորտընկերը, քոս. 3 հօտուն, հուտալ, տազ։
Մամռախնդիր. ա. լօտ փնտռող։
Մամռատմատ. ա. լօտ բուտած։
Մայիս, ի. գ. (լ.) մեռուն ամսոյ։
Մայծրայ. գ. գաւաթ։
Մայր, ի. գ. եղրակ. 3 տատմոր. կամ ծնողական անդամք։
Մայրան, ի. գ. (ա.) տ. Հրատարակ։
Մայր, մօր, մարդ. մարդ, մարդ, մարդ, մարդք. գ. 1 մայր. 3 անա, մատէր։ – 2 մայրագիր. 3 անանկրտ։ [առնելու գլուխ։
–Մայր վանից. մարդ պէտ, մարտպետ, կուսակրօն։
–Մայր գնդնգիկ. ծծմոր. 3 սիւտանտա։
–Մայր քարտաց. մայրագարտ։
–Մայր նկնդեցի կամ նկնդեցեաց. սբ նկնդեցի, կամ առիւղիկ նկնդեցի, և մայր ժամ։
–Մայր հատարակաց. Հռոմ։
–Մայր արեւու. արեւու մարդ, արեւմուտք։
–Ի մայրն մտանել արեւու. մարդ մտնել, և իւսուտիլ։
–Ի մայրն գարձուցանել զՔրիստոս. մարել։
–Մայր. սկիզբ, պատճառ։
Մայր, ի, ից. 1 գ. եղեգին ծառը. 3 սէրմի ագատ։ – 2 ա. նոճի. 3 սէրմիճէն։
Մայր. ի, ից. գ. ա. իմեղօշ, իմեղոշէ. 3 չամ ագատը, չամուտ։
Մայրաբար. մ. մեր պէտ։
Մայրաբուսակ. ա. նոճ բուտած (չեռ)։
Մայրագնդան. ա. նոճի գնդանոմ։
Մայրագիր. գ. մայր սեռագրած, մայր գրուած։
Մայրագրամ } ա. մայրական սէրու գուիմ
Մայրագրիմ } ունեցող։
Մայրագրունք. գ. մեծ գանկր։
Մայրախոշտոտ. ա. մայրը ագահնոտ։
Մայրածին. ա. մարդ մուտծ ու եղած (արեւ)։
Մայրածնունդ, ծննդեան. գ. մօրենական՝ բուն տեղը։
Մայրական, ի, աց. ա. 1 մայր, մայրենական – 2 օրհնեալ, աղգանգ, ծիր։
Մայրակեր. ա. իր մայրը ուտող (օձու ձագի պէս)։
Մայրակերտ. ա. նոճէ շինուած։
Մայրականութիւն. գ. մօրը հետ պղծութիւն ընելը։
Մայրամած. ա. հոգի կտած։
Մայրայարկ. ա. ծածկը նոճէ։
Մայրան, ի, աց. գ. պատրաստելու առջի ծուռկը։ [նմանութ։
Մայրանման. ա. 1 նոճի նման – 2 իր մօրը
Մայրապականութի. գ. ապականելը զմայրն։

Մայրապետ. ա. Մայրպետ։
Մայրասէր. ա. մայրը սիրող։
Մայրասպան. ա. մայրը սպաննող։
Մայրասպանութիւն. գ. մայրը սպաննելը։
Մայրատանիկ. ա. անտառներ ունեցող։
Մայրավանք. գ. դլխաւոր վանք։
Մայրատեսակ, ի, ից. գ. նոձի տեսակ. ֊ չամ խոհիմ ա։
Մայրատանջ. ա. մայրը տանջող։
Մայրատեաց. ա. մայրը ատող։
Մայրաւուր, ի, ից. գ. անտառ։
Մայրափոքօտ. ա. մայրը սպաննող։
Մայրաքաղաք, ի, ից. գ. գլխաւոր քաղաք. ֊ փայխխախատ, ասխխանէ։
–Մայրաքաղաք եկեղեցի. ուր որ մետրապոլիտ՝ արքեպիսկոպոս կը նստի։
–Մայրաքաղաք վանք. մեծ վանք։
Մայրաքաղաքական. ա. մայրաքաղաքի, մեծ վանքի։
Մայրաքաղաքացի, ցւոյ, ցներց. ա. գ. 1 մեծ քաղքէ։ – 2 արքեպիսկոպոս։ – 3 վանական հայր։ [կան։
Մայրենի, նւոյ, նեաց. ա. մորը, մրենական։
–Ընդ՝ մայրենի. ա. ազկ ընդ նոձի։
Մայրենութիւն. գ. (լա. ոձոլ) պատկ, ամուսնութիւն։
Մայրեսը, ի, ից. գ. ա. 1 անտառ։ – 2 անտառէն փայտ կտրող։
Մայրեսութիւն. գ. փայտ կտրել գիտնալը։
Մայրի, բւոյ, բեաց կամ լոյ, լաց. գ. անտառ մայր փայտ. ֊ օրմանլըգ, մէշէլիք։
–Մայրի. մորի, գազանի բոյն։
–Մայրի. մարի, էգ հաւ, լմ ձագուն։
Մայրիկ. գ. մարիկա. ֊ անտառագլխի։
Մայրաշտան. ա. անտառագլխ պատսած։
Մայրատանիկ. ա. մայրաքաղաք։
Մայրութիւն. գ. 1 մայր լլլալը։ – 2 մորը սէրը։ – 3 մօրպատուութիւն։
Մայրպետ, ի, ից. գ. մայրապետ, կուսանաց վանքին մայրը։
Մայրփայտակայ. ա. նոձիի փայտէ։
Մայրօրէն. ա. Մայրաբար։
Մայրօրինակ. ա. մոր պէս, մորը։
Ման. գ. պոյտ, շղթան։
Ման. կամ Մանանայ, ի. գ. 1 մանանայ. ֊ մէնն։ – 2 մեռան մարմնոց սրբոց։
Մանանեխ, նխի, իս. } գ. մանանեխ.
Մանանխի, նխոյ, կամ նխի } ֊ հարսակ։
Մանաւանգ } մ. շ. աւելի, էւելցը. ֊
Մանաւանգ զի } լաւաւտա, համեմատ։
Մանաւանգ եթէ }
Մանգ. ա. Մանկ։
Մանգաղ, ի, ից. կամ ոյ, ոլ. գ. 1 մանկագ՝ խոտ հնձելու։ – 2 հօտոց՝ ցորեան հաւզող քաղելու։ ֊ օրագ, թէրփան։
Մանգաղակ, ի, ից. գ. հօտոց։ ֊ պըչաղ։
Մանգաղաձև. ա. մանկաղի ձև ունեցող (լուսին)։
Մանգանայ. (յ.) ա. Մանգնայ։
Մանգլաւա. ա. Մանկլաւիկ։
Մանգղինի, կամ ղնի, ի, ից. գ. զատուբաղմի միջնայ. ֊ մէնձէնիգ։
Մանգնատիս. ա. Մագնատիս։
Մանդալ. գ. տնտակ մը տունկ։
Մանդիս. գ. (պ. յ.) զգեստ. ֊ փէշ։
Մանդիլ. ա. Կնկուղ. – 2 (լ.) վարշամակ. ֊ մանտիլ։
Մանեակ, նկի, կաց. գ. 1 վզի զարդ՝ ոսկի ու կամ շղթայ. ֊ հալտա, ալթուն ղէնձիր։ – 2 կլոր նաւահանգիստ։
Մանելիք. գ. մանելու գործիք։
Մանեկաձև. ա. մանեակի ձևով։
Մանեկաձևութիւն. գ. սղոկի՝ կամարի՝ կամրջի ձև։
Մանեկաւոր, ի, ից. ա. մանեակ ունեցող։
Մանեմ. ե. գ. մանել, ոլորել, հիւսել, փաթթել. ֊ էյիրմէք, էօրմէք, պիւրմէք։
Մանեալ, կամ Մանելոր, ի, ից. գ. կապ, փաթթելու բան. ֊ սարըը, պազ։
Մանիշակ. ա. Մանուշակ։ [ցող։
Մանիշակագոյն. ա. մանուշակի գոյն ունեցող։
Մանկ, ի, ից. գ. խորամանկութիւն։
Մանկաբաղդութիւն. գ. Հաւատարմութիւն յաջողիլը։ [2 տղայական։
Մանկաբար. մ. ա. 1 տղի՝ կտրճի պէս –
Մանկաբարձ, ի, ից. գ. գայնկ. ֊ էպէ։
Մանկաբարոյ, ի, ից. ա. կտրճ, տղայ. ֊ Նահիլ։
Մանկաբնակ. ա. Դաստիարակ։
–Մանկաբնակ լինիմ. տղայ բերնել յղանալ, ծնանիլ (մորը)։
Մանկաբնութիւն. գ. տղայ բերնելը՝ ծնանելը։ [Տող։
Մանկաբոյծ. ա. տղայ մեծցընող՝ պահող։
Մանկագող. ա. տղայ գողցող։
Մանկագոյն, գունի, ից կամ ից. ա. 1 տղեկ, կտրճ. ֊ Նահիլ։ – 2 նոր, նաքիւ։
Մանկագոյծանիմ. ն. զաւակ ծնանիլ (հօրը)։
Մանկագոյծութիւն. գ. ծնանիլը ծնողաց։
Մանկագէմք. գ. տղու կերպարանք։
Մանկագլուխ. ա. զաւակները մեռած։
Մանկամարզ. գ. տղոց գաստիարակութիւն։
Մանկախնամութիւն. գ. տղայութիւն. ֊ Նահիլիք։
Մանկախնել } ա. տղայ խնկլոմ, տղայա-
Մանկախոհ } միտ։
Մանկախողխող. ա. տղաք ջարդող։
Մանկածնեմ, նցի. ն. } 1 զաւակ ծնանիլ
Մանկածնիմ, նցայ. ն. } հօրը։ – 2 զաւակ ծնանիլ մորը։
Մանկածնութիւն. գ. զաւակ ծնանիլը։
Մանկածու. ա. Դաստիարակ։

Մանկակալ, ի, աց. գ. 1 ծծմոր. 2 սիւնանոց, տաւար – 2 գայլակ. 3 էգէր – 3 գոտորիարակ. 3 խօճա, լալա։

Մանկական. ա. տղայական։

Մանկականութիւն. գ. տղայութիւն։

Մանկակեր. ա. իր տղան ուտող. (ժամանակը՝ որ ամէն բան կ'ուտէ)։

Մանկակերութիւն. գ. տղան ուտելը։

Մանկակոտոր. գ. տղաքը ջարդող։

–Մանկակոտոր լինիմ. տղաք ջարդել։

Մանկակրթութիւն. գ. տղաք կրթելը։

Մանկահասակ. ա. պատանի, տղայ. 3 կէնճ, ձահիլ։

Մանկահինգ } ա. տղաք խաղցող (իրը,
Մանկահինգոյց } կամ ուրիշներուն)։

Մանկահաւ. ա. տղու։

Մանկամահ. գ. տղոց մահ, տղայ մեռցնող հիւանդութիւն։

Մանկամայր, մօր. գ. 1 տղոց տէր մայրը – 2 դեռահասակ մայրը։

Մանկամարգ, ոյ, կամ ի, աց. ա. գ. գեռատհաս կնիկ, կամ աղջիկ։ [կրճող։

Մանկամարզ, ի, ից. ա. կարիճները խաղի

Մանկամիտ, մտի, տաց. ա. տղայամիտ, պարզամիտ։ [կածու

Մանկամոլ, ի, ից. ա. մոլի՝ տղոց նայելէ ընդ

Մանկամոլութիւն. գ. տղամոլական մեղք։

Մանկամտական. ա. տխմարական։

Մանկամտութիւն. գ. տխմարութիւն։

Մանկանաւ, ացայ. չ. 1 տղայ գտանալ։ – 2 նորոգուիլ – 3 կարիճ նալ։ – 4 ծնանիլ։

Մանկանկոցութիւն. գ. օրգնծութիւն։

Մանկանկնութիւն. տ. Մանկամոլութիւն։

Մանկասէր, սիրի, ըաց. ա. օրգնասէր։

Մանկասիրութիւն. գ. զաւկի սէր, իր ձագը սիրելը։

Մանկասպանութիւն. գ. տղաքը մեծցընելը, աղէկ պահելը։

Մանկասպան. ա. տղաք մեռցընող։

Մանկասպանութիւն. գ. տղաք սպաննելը (իրը, կամ ուրիշները)։

Մանկավարժ, իւ, ից. ա. տղայ կրթող. 2 քէչպիլէ էաէն, ուսման։

Մանկավարժել. ն. տղաք կրթել։

Մանկավարժութիւն. գ. վարպետութիւն, կրթութիւն. 2 հօճալըգ։

Մանկատիպ. ա. գեռատհաս, մատղաշ։

Մանկատուխ } ա. Մանկամոլ։
Մանկատուխտ }

Մանկատուխտութիւն. ա. Մանկամոլութիւն։

Մանկաքարութիւն. գ. օրգնծնութիւն։

Մանկացուցանել. ն. տղայ գտածընել, նորոգել։ [2 տղայական։

Մանկաւուր. ա. 1 զաւակ ունող, բնորդ – –Մանկաւուր է, կամ Մանկաւորէ. կը խաբէ, կը մենքնայէ։

Մանկափաուութիւն. գ. տղի վարքը կամ վարկուածը, կարծիքը։

Մանկերամ, ի. գ. տղոց գուռդ՝ խումբ։

Մանկիկ. գ. տղայեկ, մանչիկ, մանչուկ. 2 օղլանճըգ, չօճուգ։ [թօխուգ։

Մանկլաւ, ի, կամ ոյ, ով. գ. (լ.) լախտ. 2

Մանկլաւիկ. գ. իմացաւորի պաշտօնեայ, անենկապան, կոբիճ։

Մանկութիւն. գ. տղայութիւ. 2 Ձիւանըգ։

Մանկութիւն. գ. խորամանկութիւն։

Մանկուկ. տ. Մանկիկ։

Մանկուտ. ա. տղայական։

Մանկտաւոգք. գ. կարիճներ, կամ բրաւորներ. 2 հասասլար – տ. և Մանկլաւիկ։

Մանկտանակ, կք. գ. մանր տղաք։

Մանկտի, տւոյ, տեաւ, տեամբք. գ. տղաք. 2 չօճուգլար։ [տիկ, տղմազան։

Մաննայ, ի, ից. գ. (ե. յ.) ընծայ. 2 հէ-

Մանող, ի, աց. գ. մանելու գործիք, իվիկ, իվիկին ծայրը՝ իվելը քաշող. 2 էօրէքէչ։

Մանուած, ոյ, ոց. գ. 1 մանելը, մանածը, ողորք, հիւսուածք. 2 պիւքիւմ, էօրիւ, տօլայրմայր – 2 խօսքի պատուանները, վարպետութիւն. 3 սայմա, ուսաալըգ։

Մանուածապատ } ա. ողած, չոլմանով, պը-
Մանուածաւալ } տաւտած – տ. և Մանածաւալ։

Մանուածեմ. ն. ողորթիկել, հիւսել։

Մանուածոյ, ի, ից } ա. մ. 1 ողած, հիւ-
Մանուածու } սած, վարհուիած։ – 2 խրթին։

Մանուածէն. ա. պատյա ունցող։

Մանուկ, նկան, նկունք, կանց. գ. 1 մանչ, տղայ, տղիկ, մանչիկ. 2 չօճուգ, մանչօրմ։ – 2 կարիճ, ծառայ, պինուտը, պահակապան. 3 ուշագ, օղլան, կէնճ։

–Մանուկ. ա. 1 տղոքիկ, մանր, մատղաշ։ – 2 տղայական։

–Մանկունք բժշկաց, և այլն. բժիշկներ։

Մանուշակ, ի, աց. գ. մանուշակ ծաղիկը. 2 մէնէքշէ։

Մանուշակաթոյր } ա. մանուշակ բուսացընող։
Մանուշկաթոյր }

Մանուկ. տ. Մանուկ։

Մանտ. տ. Մանր։ [տիկ. 2 ուշագ։

Մանր, նոյ, նունք, նոյնց. ա. մանր, պզտիկ։

–Մանր ուսմունք. ժամագրքի ծանր եղելը։

–Մանր, մանուն. մ. մանրելով, մանրամասնաբար, ազէկ մը. 2 ուշագնայ, պիւր էյի։

Մանրաբան. ա. մանր կոխիչները բղխող։

Մանրագոյն, գունք, կց. ա. աւելի մանր. 2 ուշագնըգ։

Մանրագործ. ի, աց. գ. (յ.) 1 մանրաշատակ. 2 եկորուչ, գան գործատէր, ապսի ակ.

չամ՝ – 2 խաչխաչ։ – 3 ափիմն։
Մանրագործ. ա. բարակ, վարպետաբան. խառնեցայ։
Մանրագործեմ. ն. վարպետ բան ընել։
Մանրագործութիւն. գ. վարպետ բան՝ բանուածք։
Մանրախիճ, խձի. ա. գ. մանր քարիկ. ֊ ուֆաձիզ եիաշ, չագրլ։ [պրպտած։
Մանրախոյզ, խուզի. ա. մանր պրպտող, –Մանրախուզիչ. մանր պրպտելով։
Մանրախոսք. գ. մանր խոսակիներ։
Մանրախոհ. ա. խոհեմ. ֊ չարը չբռիփրանաս։
Մանրածաւալ. ա. մանր ալիքներով։
Մանրածնունդ. ա. մանր մանր բաներ ծնող։
Մանրակարկատ. ա. կըցկրցած, շինծու։
Մանրակծիծ } ա. 1 ագահ, կծծի. ֊ խրտ.
Մանրակծծի } խրտ – 2 մանր մանր բաներ գողցող։
Մանրակծու. ա. կակծցընող, խրչխրշցընող։
Մանրակոտոր. ա. կախուած, ցանած ցըրուած. ֊ սալդրմ՝ աստագ։ [ատնատ։
Մանրակուր. գ. պղտի մակոյկ. ֊ քիւչիք
Մանրակտիտ } ա. մանրամասն, մկիկ մկ-
Մանրակրկիտ } կիկ կտրելով՝ պրպտելով։
Մանրահնգող. ա. Մանրածաւալ։
Մանրահնգում. ն. մանր պրպտել։
Մանրահիւսած. ա. մանրակրկին հիւսած։
Մանրամաղ. ա. մանր մաղած՝ հիւքի պէս։
Մանրամանակ, ի, աց. գ. ժամանակին մանր մասը, վայրկեան, րոպէ. ֊ տագըզէ։
Մանրամանր. ա. մանր մանր. ֊ ուֆագ եիէ ֆիկ։
Մանրամասն, սին, սունք, սանց, կի՝ անից. գ. մանր մասը՝ մասերը (իրի և ժամանակի)։
–Մանրամասն. գ. ա. մանր քարեր՝ կամ քարերով շինած նկարք. ֊ մնգայիգա։
–Մանրամասն. 1 ա. մանր մասունք ունեցող, բարակ, նուրբ (քննութիւն). – 2 մ. մանրակրկիտ, մաս մաս ընելով։
Մանրամասնաբար. մ. մանր մանր, մկիկ մկիկ. ֊ ֆիրատէ ֆիրատէ, պիրէր պիրէր
Մանրամասնագոյն. ա. աւելի մանր։
Մանրամասնակոյ. ա. Մանրամասն. ա։
Մանրանասք. չ. մանրիկ, մազիկ։
Մանրապատում. ա. մ. մկիկ մկիկ պատմած, պատմելով։
Մանրապէս. մ. մանր կերպով։
Մանրապտուղ. ա. պտուղը մանր։
Մանրաջիլ. ա. մանր ջղերով։
Մանրասիկ. ա. հիւմը մանր։
Մանրատեսակ. ա. մանր (գիր)։
Մանրատուն, տան. գ. տղտի բոյս. ֊ ֆիլ-
Մանրացօղ. գ. մանր չող։ [տանձիգ։
Մանրաքայլ. ա. մ. մանր քայլով։
Մանրաքիսա. գ. մանր քիսա, բարակ կնդիկ՝ քիսի քիսի։
Մանրաքննին. ա. մանր քննութեամբ, բարակ, խորունկ, մանրամասն։
Մանրանմ, եցի. ն. մանրացընել, փշրել. ֊ ուրուրդ ընել. ֊ ուֆաքիմագ, ինալէ փաքէ էիմէք։
Մանրներամ. ա. մանր ու շատուտր։
Մանրներկրօրէն, ից. գ. կէս րոպէ. ֊ սանիյէ։
Մանրիկ, ըկան, կուն, կանց. ա. մանրամասնիկ, պզտրտիկ. ֊ ուֆաձիզ։
Մանրկութիւն. ա. Մանրութիւն։
Մանրոջիլ. գ. մանր ոջիլ։
Մանրոտ. ա. Հին ըր մանր։ [ներ։
Մանրոտ, ոտք. մանր ոտներ, կամ մանր բա-
Մանրուած, ոյ, ոց. գ. մանրուք, փշրուք։
Մանրուածոյ, ի, ից. ա. մանրած, փշրած։
Մանրուածուս. ա. մանրած։
Մանրութիւն. գ. մանրութիւն. ֊ ուֆագլէգ։
Մաշ. ա. մաշած, փտուած։
–Մաշ. ա. Հալ և մաշ։
Մաշ, ոյ, կամ ի. գ. մանր ոլոռ, սև կամ կանաչ ոլոռ, կպրախ. ֊ պուլչախ, պիլի։
Մաշածոյ, կամ ծու. ա. մաշելիք, անցաւոր, հինուելին։ [սլին)։
Մաշական. ա. որ կը մաշի, փոխականական (լու-
Մաշական. ա. Մաշարայական։
Մաշալ. գ. տղտի բերան՝ անգամները։
Մաշալոյ, ի. գ. 1 ածու. ֊ ֆիտալա, օձնագ։ – 2 բարակ ցաւ. ֊ վէրէմ։ [նոյն։
Մաշարական, կամ Մաշարայական ախտ.
Մաշել, եցի. ն. 1 Հալել. մաշել, հիւծել. ֊ աշքիմագ, աշքնարըմագ, էրիքիմէք։ – 2 ուտել. ֊ նէմէք – 3 աւրել. ֊ զայ էիմէք։ – 4 հինցընել. ֊ էսկիմէք։ – 5 բարկըցընել։ [նել, փշրել։
Մաշի, ի, աց կամ իդ. գ. 1 մանրի, կաշի. ֊ մէչին, աէրբի։ – 2 գազիմ. ֊ փէհստէքի։ – 3 մուշտակ. ֊ քիւրք։
Մաշկ Հանգնեցք. ա. Մաշկահանգնեալ, 2։
–Մաշկ գործոյ. բանած կամ կաշի։
–Մաշկ, կամ Մաշչ. ա. մաշած.
Մաշկագործ. ա. կաշիկ. ֊ մէչինաչի։
Մաշկագնցիկ. ա. Մաշկագնեալ։
Մաշկամիս. 1 ա. մաշկի հիւսուի – 2 գ. չղջիկ, սևկամուկ։
Մաշկահանգնեալ. 1 ա. Մաշկագնեալ։ – 2 գ. մաշկէ գգեստ։
Մաշկամիրգ. գ. պտուղ մը։
Մաշկանամբոյտ. ա. մերկամարմն մաշկէ։
Մաշկապատ Հնան, Հէն } գ. մաշկով պա-
Մաշկապնչնան } տած վրաններ։
Մաշկապրպան } վրաններու բազմութիւն։
Մաշկաւոյան. ա. Մաշկագնեալ։
Մաշկաւոյնեալ. ա. մաշկ՝ մորմ՝ կաշի հագնող։

Մաշկեակ, եկի, կաց. գ. մաշկէ հագուստ, մուշտակ. ս քիւրք, փէշտաէքիւ
Մաշկեայ, կէի, ից. ա. } 1 մորթէ, կաշկեղէն, մէշինէն ։ – 2 մորթէ հագուստ. ս փէշտաէքիւ
Մաշկեղէն, ղինի, ենաց. գ. }
Մաշկէ, կամ կի, կեաւ. նոյն ընդ վ.
Մաշուած, ոյ, ոց. գ. մաշիլը, մաշուքը
Մաշուածոյ, ի, ից. ա. մաշելուն
Մաշումի՛ւն } գ. մաշելը, մաշուիլը, հնամաշումի՛ւն, ապականումի՛ւն
Մաշուքը. գ. մաշած մասն
Մաշտեմ, եցի. ն. խլել, քակտել, ծռփել
Մաշտիմ, եցայ. չ. մաշելը ծռփիլ
Մատ, ի, կամ ոյ } գ. մար, մատ, մատյլ. ս տիւմանը
Մատն, պի՛ւ, ամբ }
– Ի մատն մատանել. արնը մարը մանել. ծը. բազը մորթիլ
Մատաղսաձև. ա. մատյլի նմանը
Մատաղտամած. ա. մատյլոտ. ս տիւմանըլը
Մատաղտամուտ, կամ մուտի. նոյն
Մատաղտային. ա. Մատաղտամած
Մատաղտապատ. ա. մշուշ. ս տիւմանըլը
Մատախիտ. չ. մշուշնալ. ս տիւմանըլանմանը
Մատաղուտ, կամ դուտ } ա. մշուշ. ս տիւմանըլը
Մատաղտական } ա. մշուշ. ս տիւմանըլը
Մատաղտին }
Մատաղուտ, խղոյ, կամ խլոյ. ի գ. բուլ, մշուշ. ս փուս, տիւմանը – 2 ա. մուխի (ամպ)
Մատայլ. ա. Մատյլ
Մատան, ի, ից. գ. նպաստ՝ մուխի խուց, քան՝ զանձ պահելու տեղ, կամ ատենիքներդը. նելու շտեմարան. ս քիչէր
Մատաղ. (պ.) ա. Հրատար
Մատն. ա. Մատ
Մատնամուտ. ա. մուխի
Մատնապան, ի, գ. մատանապան. ս քիչէրճի
Մատուռ. ա. Հպարտ. գ
Մատար, Մատարայ քաղ. (յբեր. Մատարայնի). գ. ձիի տպաւոյց ծնեծրոյ ամանը
Մատնոլոխի. ա. Համառապարկիչ
Մատն, սիւն, ատեաք, ատեց. գ. 1 մատ, բան, ձին, կատր. ս փարչա, փայ, հիասէ ։ – 2 կոզմ. ս իմ ապարանչ ։ – 3 կլիմայ. ս ըղձմի – 4 մատուռնք, նշխարք սրբոց ։ – 5 վայրկեան, րոպէ։
– Մատամբ. մ. կռմնանէ. ս իմ ապարանչընտանեաս
– Ի մատիս. տեղը. ս նէրբինէ
– Ի մատնէ. ի քիչ մը. ս պիր ազ ։ – 2 մատնապատճառ. ս պիրէր պիրէրու
– Մատն առ մատն կամ առ մատին. կատր կատր. ս փարչէ փարչէ
Մատնաբար. մ. մէկ մատով մէկիկ մէկիկ
Մատնագիր. ա. մատնաւոր
Մատնակ, ի, ից. գ. մատ մը, մատու
Մատնանան, ի, ից. ա. մատնաւոր, ատամնաւոր

Մատնականագոյն. ա. ատեղի մզմնաւոր
Մատնակից. ա. մատն ունեցող. ս իշխող հիասէտար
Մատնակցեմ, իմ. ն. չ. մատն հանել, ունենալ. ս իշխագ էմ մէք, օրմագ
Մատնակցութի՛ւն. գ. մատն ունենալը. ս իշխագլըգ
Մատնայք, այց. գ. մատնաւորք [նուրը
Մատնաւորի՛ւն. գ. մէկ մատը միայն ունենալը
Մատնաւոր, ի, ից. ա. 1 ատամնաւոր, չափաւոր, քիչ – 2 եզական, խըտրական. ս պաշգա, մախտաս, ալիքի, այրը
Մատնաւորապար. մ. մատամբ, ատամնաւոր կերպով, մատնամատնաբար
Մատնաւորական. ա. Մատնաւոր
Մատնաւորապէս. ա. Մատնաւորապար
Մատնեմ, եցի. ն. մատնակից ընել, բաժին տալ, բաժին հանել. ս հիասէ չըգտմագ, հիասէտար էմ մէք
Մատնեմ, իմ. ա. Մատնաւորեմ, իմ
Մատնիկ. նկան, նկունք, կամ նիկք, նկանց, կամ կաց. գ. ոտքի մատը
Մատնմուտ առնեմ. իմ. ոտքով մտնել մէկ մատին մէջ [վախիմ նիկիք
Մատոտ. գ. (իմ.) ոտքին նիկ՝ մատոտի, վախիմ նիկիք
Մատտ. ա. Մատ
Մատնութի՛ւն, կամ Մատուի՛ւն. գ. հատուածատ՝ հատուածուն ընելը
Մատտա. գ. (յ) խորհրդական
Մափիչ. գ. ծածանումունք. ս մէվէ, մէվը
– Մափրտակաց մտովնօք. մէջէ մէջ մտրպլմանելով
Մատ. ա. Մատհրամանք
Մատակ, ի, ից. ա. էգ (կնդեզանի). ս ամիկ
Մատակախառ. ա. իգանալ (ձի). ս այղըր
Մատակախառութի՛ւն. գ. իգանալութի՛ւն
Մատակապար, ի, ից. գ. հացի՝ կնբակլոց վրակեղու, անառես. ս չէքիկ խաբէ
Մատակապարագար. մ. անառեսի պէս
Մատակապարական. ա. անառեսական
Մատակապարակէս. մ. անառեսի պէս
Մատակապարեմ, եցի. ն. անառեսել, բաղխել, տալ
Մատակապարութի՛ւն. գ. անառեսութի՛ւն, հոգացողութի՛ւն, կարգադրութի՛ւն
Մատակապարուհի. նոյն
Մատակպան. ի, ից. գ. կուտապան, ձիերու վրակեղու. ս սէյիս պաշը
Մատաղ, ոյ, ոց. ա. 1 մատաղաշ, փափուկ. ս քէօրփէ, նազիբ – 2 գ. ազայ – 3 հոգեմիկ, աղքատաց խօրտիկ ։

Մատաղաբոյս. ա. Նոր բուսած (բն)։
Մատաղագոյն. ա. աւելի մատղաշ։
Մատաղածին. ա. 1 Նոր ծնած։—2 Նոր զարկի ծնօղ։
Մատաղական. ա. Նոր, տղայական։
Մատաղակոտոր. ա. տղակուց մնացուցած։
Մատաղահատակ. ա. մատղաշ տարիքով։
Մատաղաձի, ոյ, ոց. գ. ձիու քուռակ. ՚ի մայ, միսիկ։ [կի մայր։
Մատաղամայր, մօրք. գ. Նոր մայր. Նոր զարկի մայր։
Մատաղամիս, ոյ. գ. մատաղ միս։
Մատաղանամ, ացայ. չ. մատղաշ տղի պէս ըլլալ։
Մատաղատունկ. ա. գ. 1 Նոր անկած, մատղաշ ծառ։—2 Նոր քրիստոնէ եղած։—3 Նոր չի՛ ակռաները չիլիմընցած։
Մատազեմ, եցայ, ցանել. ն. վարիկացընել։
Մատաղնի, նուոյ, նեաց. գ. մատղաշ՝ կնիւ դանի կամ ծառ։
Մատաղնորատ բազմութիւն. ազգ բազմութիւն միատեղ։ [(կով)։
Մատաղորիկ. ա. Նոր հորիկ բերած՝ ծնած
Մատաղութիւն. գ. մատղաշութիւն։
Մատաղուկ. ա. շատ մատղաշ։
Մատաղօրնայ. ա. քիչ օրուան։
Մատանակ. ո. Մատնեակ։
Մատանեկան. ո. Վաւերական։
Մատանեհար, ի, ացի. գ. մատնեհարի, կրնգող մատնի, կնիք. ՚ի մէօհիւր նիւզիկիւ, միւհիւր [՚ի մէօհիւրկէմ։
Մատանեմ, եցի. ն. մատնեհարել, կնքել։
Մատանի, նուոյ, նեաց. գ. 1 մատնի, կնիք. ՚ի նիւզիւք, մէօհիւր—2 մատեաց. ՚ի նիւքսիւք։
Մատանն, ննի, իցդ. գ. 1 մազապահ է իւրգի՝ գիրք։—2 ձեռագիր, գրուածք։—3 պատմութիւն, յիշատակարան։
—Մատնից գալան. գրքատուն։
—Ի մատնին հարկանեմ. կամ տամ. գիր անցընել։
Մատնան. (պ.) էգ ձի։
Մատնան գունդ. ձիաւորք Պարսից՝ որ անմահ կ՚ըսուէին (մեծագոյն տեղը անպակաս ուրիշ մը անցնելով)։
Մատնանագրեմ. ո. Մատնագրեմ։
Մատնանագրութիւն. ա. Մատնագրութիւն։
Մատնագէտ. ա. գրագէտ։
Մատնագիր, գրի. տաց. ա. գ. 1 գիրք գրող, պատմագիր. ՚ի մէ՛ն էլ՚ն ճ։—2 գ. գիրք. ՚ի քիթապ։
Մատնագրեմ, եցի. ն. գիրք շարադրել, գիր անցընել, պատմել. ՚ի մէ՛ն էլ՚ն ճ էմ մէք։
Մատնագրութիւն. գ. 1 գիրք գրելը։—2 գրած գիրքը։ [գալ։
Մատնադալ, ըք. գ. պատմագիրք դալէ՛ ՚ի
Մատնադարան, ի, ացի. գ. 1 գրքատուն.
՚ի քիթապխանէ։—2 գիրք, յիշատակարան, գիւան. ՚ի քիթաբիւկ [ւան։
Մատենադիւանագէտ. գրատուն, գիւ-
Մատենական. ա. գրքի։
Մատենայած. ա. գրքերու մէջ պտրտող։
Մատենանիւ. գ. գրքեր։
Մատենապատում. ա. գրքով պատմուած։
Մատենաւոր գիրք. աստուածաշունչի պատմական գրքերը։
Մատենաւորեմ. ն. գրել։
Մատենիկ գունդ. ո. Մատեան գունդ։
Մատղիմ. եցայ. չ. կպչիլ, կպչտիլ, փակչիլ. ՚ի նափըշմագ։
Մատղոգական. ա. կպչող, կպցընող։
Մատիմ. ո. Մատչիմ։
Մատնաչայօրին. ա. ձեռքով շինած։
Մատնեզ. գ. խոտ մը, հովտի գաւազան. ՚ի չօղան ոտչաղ։
Մատնոտումն, ոմանի. գ. իրարու հագցընելը. ՚ի կիչտիրմէխ։
Մատնչամանի, ոյ. ա. անուն մանկական, իբր յորդորական։ [մագ։
Մատն, տին, տունք, տանց. գ. մատ. ՚ի փոր
—Մատունք սանդրոց. ատամներ։
—Մատունք սրճոյ. ձիւղ, խոիզ։
—Մատն (նուագարանի). նգամնակ։
—Մատն. մատնաչափ։
—Ի մատուն գնամ. մատերու վրայ քալել։
Մատն. ա. մատնիչ։
—Մատն առնեմ. մատնել, ծաղր ընել։
—Մատն գործեմ. սպաննել։
—Մատն լինիմ. 1 մատնել, ձեռք տալ, վնասել. ՚ի էլէ վէքմէք, զամազալամազ, խայխնէլիք կէմ մէք—2 մատնուիլ, բռնուիլ։
—Մատն և ատուր լինիմ. մատնել։
Մատնագործ. ա. մատով եղած, ձեռագիր։
Մատնադրում. ա. Ատուածոյ մատովը գրած։
Մատնած. ա. մատնուած, գրկուած։
Մատնահատ, ի, ացի. ա. ազանգատուր՝ ուրիշի մատը կտրող։
Մատնահատուիչ. գ. մէկին մատը կտրելը։
Մատնահար. ո. Մատանեհար։
Մատնահարեմ. ն. մ. մատ խոիզ, խոիզ ելլել։
Մատնանշան. ա. մ. 1 մատով գրած։—2 մատի չափ։
Մատնաշաւղիմ. գ. բուսնիլն ծայրը բուսած մրս. ՚ի բըլնագ կէմ իւ, քէսը կէ բըլնագ։
Մատնաչափ. գ. ա. մատի չափ, մատ մը, պզտիկ, քիչ։
Մատնացոյց առնեմ. լինիմ. 1 մատով ցուցընել—2 մատնել։
Մատնափախ. ա. մատուընդրը շարժելով (նուագարան զարնող)։
Մատնեակ. գ. մատը, մատիկը։
—Ի մատնեակ, կամ Ի մատանեակ արկանեմ. ձեռք ձգել. մատի վրայ խաղցընել. ՚ի էլէ

կէ[illegible]մ, ցնահմամագ։
Մատնահար կաւ. տ. ՚ի Կաւ։
Մատնահարիմ. տ. Մատանիմ։
Մատնիմ, եցի. ն. ձեռք տալ (մատով ցու-ցընելով). ֊ զանազանմագ, զանձ կէմ ձեռք, տուչութեամագ, կէմ վկայութեամագ, խոյին ասմագ։
–Մատնիմ, եմ ՚ի պարտութիւն. տ. Պարտութիւն։
Մատնոր. գ. 1 մատուցընող – 2 մատի չափ հող ունեցող, կամ ձախ ոտանց։
Մատնէհարիմ. տ. Մատանիմ։
Մատնէք. գ. մատնիչ, մատ խոհելու խոտունկոտ կիւն, մատի լայնք, և այլն։
Մատնիկ. գ. պզտիկ մատ. ֊ պարմագնչղոյզ։
Մատնիչ, նչի, չաց. տ. գ. մատնող, ձեռք տուող (Ծուցաք). ֊ զանմագ, խոյին։
Մատնութիւն. գ. մատնող բլայը։
Մատնոց, ի, ից. գ. գնդմակի մատնի. ֊ նիւքսիք։
Մատնուիմ. գ. մատնելը. ֊ զանմագլոյզ։
Մատնում, տնայ. տ. Մատչիմ։
Մատնուն. գ. մատնելը, մատնուիլը։
Մատնուտ. տ. Մատնիչ։
Մատնցոյց. տ. Մատնացոյց։ [գուշ։
Մատոյց, տուչի. գ. զառ ՚ի կիր տեղ. ֊ նօ.
Մատուճն. տ. Մատիտուճն։
Մատուռն, տրան, բունք. գ. (յ.) մատուռ, մատաղ բոլ ժամ, վկայարան, Ընտաղեմի տուրբ յատուկիւն։
Մատուտակ, ի, ից. գ. մատխոտակ, մատուխ, մատախ (բոյսը)։
–Մատուտակի տրմատ. բոյս մըն է. ֊ այը գուլտը, լմամիկ պոյան։
Մատուցանիմ. տ. մտանցած, եկած։
Մատուցանեմ, տուչի, ն. 1 մտանցընել. ֊ նամաշարժմագ, իկէ իկէ իմիք – 2 ձեռքումը տալ, ընծայել, առնել, պատարագել. ֊ տունմագ։
–Մատուցանելիք. ընտիրցընել։
Մատուցարան, ի, ից. գ. տուրբ անգամ, խորան։
Մատուցիչ, ցչի, ցչաց. տ. մատուցանող։
Մատուցողութիւն. գ. ընտիրտում։
Մատուցումն. գ. տալը, ընծայելը։
Մատչիմ, տնայ, տուցնալ. չ. 1 մտանելով գալը կրճալ, գալիլ. ֊ նամաշմագ, տոդանմագ։ – 2 ընծայուիլ, պատարագիլ. ֊ տունուիմագ։
Մատուռակ. ի, ից. գ. գինի տուող, խրմող. ֊ զառակ հիւնար, հիւրատարար։
Մատուռակիմ, եցի. ն. ըմպելիք տալ. խրմցընել, ծառայութիւն ընել. ֊ խրտնիմ էմիք։ – կը. խաղալ հարբնալու։
Մատուռակութ. գ. մատուռակի պաշտօն։
Մատրանոց, ի, ից. տ. Մատուռն։
Մատք, ոց. գ. փոքու թիւն, թմաքութիւն։

Մաւ, ու, ուց. գ. չափ մը, ամման հնգուկի։
Մաւ, ի. Մաղք, թաց. գ. Մեղացի. ֊ քիւրան, չիրմանիւ։
Մար. (ասոր.) տէր։
Մարագ, ի. գ. Երդնաց. ֊ սամանդրագ։
Մարագզան. տ. Մարգզան։
Մարալա, ոյ, ոց. գ. մօրեխ. ֊ չէքքիրկէ։
–Քաղցր մարալա, մատուտակ։
Մարային. տ. մարաց. ֊ քիւրան։
Մարանաթա. (ասոր.) նզովքի ձև, տէր մը գայ (գատելու՝ վրէժ առնելու)։
Մարապատաչի. Մարաց ու Պարսից ցեղէ։
Մարատան. գ. Մարաց երկիրը. ֊ քիւրտոխատան։ [վար. ֊ սէրատակէր։
Մարաֆախտ, ի. գ. (բառ. գազր) զօրաւոր։
Մարդ, ի. մարդք, գաց. գ. } գաշտ, Ջրատ
Մարգագետին, անոյ. գ. տ. } տեղ. ֊ չայրը չիմէն, տալ լաց եկը։
Մարգապոյն. տ. ուր որ մարդը չատ է։
Մարդարէ, ի, էից. գ. մարգարէ. ֊ փէյղամպէր, Նէպիյ։
–Կին մարգարէ, մարգարէուհի. ֊ Նէպիէ։
Մարգարէաբար. մ. մարգարէի պէս։
Մարգարէաբարձք. ա. մարգարէնբուսած։
Մարգարէագէտ. ա. մարգարէից գրքերուն տեղեակ։
Մարգարէագիր. ա. մարգարէէ գրած։
Մարգարէագործ. ա. մարգարէէ ուսուած։ [նող։
Մարգարէազգաւ. ա. մարգարէներէ սերած։
Մարգարէաժողով. ա. ուրմարգարէներկան։
Մարգարէախաւսն. ա. մարգարէի կերպ։
Մարգարէածանօթ. ա. մարգարէներուծանօթ։
Մարգարէածին. ա. 1 մարգարէի մայր եղած։ – 2 մարգարէ մօրէ ծնած։
Մարգարէական. ա. մարգարէի։
Մարգարէականագոյն. ա. աւելի մարգարէի նման։
Մարգարէակիր. ա. մարգարէի շնորհք ունցող։ [գոզ։
Մարգարէակոսոր. ա. մարգարէները ջարդած։
Մարգարէահայր. ա. գ. մարգարէի հայր։
Մարգարէահանգէտ. ա. մարգարէի նման՝ հաւատալ։
Մարգարէահրաշ. ա. մարգարէական։
Մարգարէահրաւէր. ա. մարգարէներէ հրաւիրուած։
Մարգարէաձայն. ա. մարգարէէն բսուած։
Մարգարէամայր. ա. գ. մարգարէի մայր։
Մարգարէանամաւոյժ. չ. ն. հ. 1 մարգարէութիւն ընել, գուշակել, ըսելիքը ըսել. ֊ զայրագ սէրելէ մէք, փէյղամպէրլիք էմէք։ – 2 իրմէն գուրս նկլլել. ֊ քէնարհաւէն չըգմագ։ (կ՚աւանդ նաև ար. խնդ.)։
Մարգարէանոց, ի, ից. գ. մարգարէի ա-

նունով ժամ։
Մարգարէաշնորհ. ա. մարգարէի շնորհք՝ հոգի ունենցող։
Մարգարէասիրաբար. ա. մարգարէի պատիւ։
Մարգարէասնանա. ա. գ. 1 առնի մարգարէն՝ Մօսէս – 2 մարգարէից սէրը չբնաւորող։
Մարգարէապէս. մ. մարգարէի պէս։
Մարգարէասպան. ա. մարգարէներ սպանող։
Մարգարէատան. ո. Մարգարէանոց։
Մարգարէացուցանեմ. ն. մարգարէ ընել, մարգարէութիւն ընել տալ։
Մարգարէափոքր. ա. մարգարէներէ հրաման։
Մարգարէաւանդ. ա. մարգարէներէն ասացուած։
Մարգարէաքարոզ. ա. մարգարէից քարոզ։
Մարգարէութիւն. գ. 1 մարգարէ ըլլալը, մարգարէանալը – 2 մարգարէի խօսք՝ գրքեր։ 3 փիլոսոփայութիւն։
Մարգարէուհի. կամ ուրկի, հ. ոյ, հնաց. գ. կին մարգարէ։
Մարգարէօրէն. մ. մարգարէի կերպով։
Մարգարիտ, ըստ, ով, կամ ըտի, իւ, ացգ. մարգրիտ։ 3 ինձի։
Մարգարտագեղ. ա. մարգրտի պէս գեղեցիկ։
Մարգարտագոյն. ա. մարգրտի գունով։
Մարգարտազարդ. ա. մարգրտով զարդարուած։
Մարգարտախուռն. ա. մարգրտով խռկած։
Մարգարտածին. ա. մարգրիտ բերող։
Մարգարտակամ. ա. մարգրտի նմանող։
Մարգարտակապ. ա. մարգրտով հիւսուած։
Մարգարտահատ, ի, ից. գ. մարգրտի հատը. 3 ինձի թանկագին։
Մարգարտահիւս. ա. մարգրիտներով հիւսուած։
Մարգարտահած. ա. մարգրտով խռկած։
Մարգարտահունկ. ա. մարգրտով խռկած։
Մարգարտահն. ա. մարգրտի ձեւով։
Մարգարտահմայիճ. ո. Մարգարիտ։
Մարգարտայեղ. ա. ինչ ինչ մարգրիտներով բանուած։
Մարգարտաշաղ. ա. շատ մարգրտով։
Մարգարտաշաղ. ա. մ. 1 ինչը մարգրիտներով շաղուած։ – 2 մարգրտի շաղիկ նմանող։
Մարգարտատատաղ. ա. մարգրտով պատուած։
Մարգարտատապակ. գ. մարգրտէ պատկ։
Մարգարտատատակ, Մարգարտատանիկ, Մարգարտատանիկ } ա. մարգրտի նման, մարգրտի տեսքով, ձիշդ մարգրտիկ նման, քաջ և գեղեցիկ։
Մարգարտատոգ. ա. մարգրտիպէս շաղուած։
Մարգարտափայլ. ա. մարգրտի պէս փայլուն։
Մարգարտեայ. ա. մարգրտէ. 3 ինձմէն։
Մարգարտեղանգ, կամ անկ. ա. մարգրտի գունով։ 3 ինձի լինկինան։
Մարգարտօրէն. մ. մարգրտի պէս։
Մարգաց. գ. (ուղղ. և սեռ.) անուն ժամանուն Հայոց։
Մարգահաւ. ա. մ. պարապատ, ջրային կերպ։
Մարգիլ. գ. (գդ.) տեղի մի իշխան։
Մարգնախիւն, խնի. գ. ջրտ գաղտ. 3 ձիմ։
Մարգնակիւաց } ձիմ։
Մարգնակ. ա. Մարկնակ։
Մարգրիտ. ա. Մարգարիտ։
Մարդ, ոյ, ոց. Մարդիկ, դկան. գ. 1 մարդ, մարդիկ. 3 առամ, առէմ։ – 2 մարդ, մարդկութիւն չբնաւորող։ – 3 մարդ, այլ մարդ, էրիկ մարդ։ – 4 կին մարդ, կնիկ մարդ։ – 5 մահկանացու. 3 ինսան գրամ։
Մարդաբանեմ. ն. չբնաւորի մարդկութիւնը վրայ խօսիլ։
Մարդաբար. ա. Մարդկաբար։
Մարդաբնակ. ա. ուր որ մարդ կը բնակի։
Մարդաբոյս. ա. ուր մարդ ծագուած է՝ որ պիտի քանանի՝ կենդանանալ յարուն օրը։
Մարդագայլ, ոյ. գ. գայլը պէս մարդ (չինծու անուն)։
Մարդագերի. գ. գերի եղած մարդ։
Մարդագերութիւն. ա. Գերութիւն։
Մարդագին. 1 ա. մարդ գնող – 2 գ. մարդ գնելը։
Մարդագլուխ. 1 գ. գլուխ մարդու, անձն։ – 2 ա. մարդու գլխով. – 3 մ. մարդ գլուխ. 3 առամ պաշտնա։
Մարդագող, ոյ, ոց կամ ացգ. մարդ գողցող։
Մարդագործ. ա. մարդ գործող, գործապատող, իր չափը գիացընել տուող։
Մարդագործանի. ա. մարդու վրայ հոգ տանող։
Մարդագուռ, ի, ից. ա. գող աւազակ, ա.
Մարդագուռան, ի, ից. ա. նեստորական՝ առակ մարդ գաւանող չբնաւորող։
Մարդագուռանեմ. գ. Նեստորի պաղանդը։
Մարդագուռութիւն. գ. աւազակութիւն։ 3 ինքնիշխանութիւն։
Մարդադէմ. ա. մարդու դէմք ունենցող։
Մարդադգեստ, ի. ա. մարդացնալ, մարդկութիւն առած առաւելութեանը վրայ։
Մարդադին, գնից. ա. գ. 1 մարդ մրցիլը – 2 մարդուն զոհ ըլլալը։
Մարդադոհ լինիմ. մարդ զոհել։
Մարդադոհութիւն, Մարդադոհք, ից } գ. մարդ զոհելը։
Մարդաթիծաւ. ա. մարդէ պատուած՝ անբնակ։
Մարդաթիւ, ըստ Մարդաթիւ. գ. մարդագլուխ, մարդ գլուխ. 3 առամ պաշտնա։
Մարդաժիր. ա. մարդով լեցուն։
Մարդախանձ. ա. մարդ ուտող։
Մարդախանձութիւն. ա. մարդ ուտելը։
Մարդախառն. ա. մարդացնալ, մարդկու-

Մարգահարս. ա. 1 մարգապետ (դեպ. տոր)։ — 2 մարգահաձոյ, երեսպաշտ։
Մարգապաշտութիւն. գ. 1 աղանդ (դեպ. տրի)։ — 2 երեսպաշտութիւն։
Մարգապետկը. 1 ա. մարգահերթ։ — 2 գ. մարգու կամ կաւոքի աքաղ։
Մարգապետ. ա. Մարգպետ։
Մարգապէտ. ա. Մարգկապէտ։
Մարգապուր, կամ պուրծ. ա. Ագապուր։
Մարգաւոր. ա. մարգ խաձնող (ուզա)։
Մարգաւանկ, ի. գ. քարմոլորանկ (նեղի, գետ)։ ֊ միւռեսէնկ։
Մարգասկը. ա. ուր որ մարգ շատ կը ծնի։
Մարգատէր, սիրի, բաց կամ բից. ա. սիրող զմարգիկ, գեամած. ֊ մէրճամէջի, բահմանի։
Մարգատիրաբար. մ. մարգատիրութեամբ, գեոպրով։
Մարգատիրագոյն. ա. մ. շատ սիրող՝ սիրով։
Մարգատիրական. ա. սէր ցուցընող։
Մարգատիրապէս. մ. սիրով, գեոպով։
Մարգատիրիմ. չ. ն. սէր ցուցընել, գեոպ։
Մարգատիրութիւն. գ. սէր, գութ. ֊ բահմ. բահմէջի, մէրճամէջի։
Մարգատպան, ի, ից կամ ից ա. մարգ սպանող. ֊ ատէմ էօլտիւրիճիւ, գանդը։
Մարգատպանել. միաց. ցած մարգ։
Մարգատպանութիւն. գ. մարգ միաց ընել. ֊ գան էքմէկսի։
Մարգատուն, ի. գ. մարգ ժողված տեղ։
Մարգաւաճառ, ի, ից. ա. մարգ՝ գնի ծախող։
Մարգավայելու չ. ա. մարգու՝ կամ մարգ կուխնան պրիսատաի վայելու չ։
Մարգավայելչաբար մ. մարգու կամ մարգ
Մարգավայելչապէս կուխնան վայլածին պէս, մարգու պէս։
Մարգավայելչութիւն. գ. մարգ կուխնան վայել բան։
Մարգավար. ա. 1 մարգ վարող։ — 2 մարգու հնաս տուող (երկիր, օդ)։
Մարգահնաս. ա. մարգու հնաս տուող։
Մարգատաց, եցի, ցոց կամ ցից. մ. մարգկան տուցող՝ ջրելու։
Մարգատնակ ա. մարգու տեսքով կնը.
Մարգատնիկ ազգանքով, մարգակերպ։
Մարգատնիկ. ա. Մարգատնաց։
Մարգատնութիւն. գ. 1 մարգիկը տանելը։ — 2 տմարգութիւն։
Մարգատունկ, ունկոյ, ից. գ. ա. մարգ բուսած՝ նոր, բանաւոր։
Մարգարար. ա. գ. տեղծող։
Մարգարիւղ. գ. խնկի տեսակ մը։
Մարգացի. ա. Մարգաքաղաքացի։
Մարգացուլ. գ. շինծու կենդանի, ինչպէս ձիացուլ։ [նել։
Մարգացուցանել. ն. մարգու բնաւանեցը-

ձիւն առած (Բանն Աստուած)։
Մարգախիտ. ա. մարգաշատ։
Մարգախնդիր. ա. մարգ փնտռող։
Մարգախոզող ա. մարգ մեռցընող, բա-
Մարգախոշոշ ապանող, արտնակեր. ֊ գանդը։
Մարգածախ. ա. ուր որ մարգ չդիմանար՝ կը մեռնի, մահաբեր [ցընդը։
Մարգածախութիւն. գ. մարգ ուտելը՝ հատ.
Մարգածին. ա. 1 մարգ ծնող. ն. նեստարի հայհոյութիւն, որ չէր բանը ուածածին։ — 2 բուռ առաստակաց՝ ծաո որ մազէն կախուած մարգ՝ պատը կուտայ։
Մարգակ, ի, աց. գ. սանր գետան, ծածք. ֊ մէրճէգ. տիրէկ [տուող։
Մարգակեր, ի, աց. ա. մարգ ուտող՝ կուլ
Մարգակերել, ի, ից. ա. մարգու կնբաքանչ ունենցող, մարգուս նմանող
Մարգակերեալ. նոյն բնգ. վ։
Մարգակոյտ բազմութիւն. իշխաններու շատ. ար ծառաներըն։
Մարգակոսող. ա. մարգ ջարդող։
–Մարգակոսոր առնել. ջարդել։
Մարգահաձ. ա. Մարգահաձոյ։
Մարգահաձնել. չ. մարգահաձութիւն ընել։
Մարգահաձոյ, ի, ից. 1 ա. կնգծաւոր, ե. բնապաշտ — 2 մ. երեսպաշտութեամբ։
Մարգահաձոյաբար. ա. Մարգահաձնել։
Մարգահաձոյութիւն. գ. 1 երեսպաշտութիւն,
Մարգահաձութիւն կնգծաւորութիւն։ — 2 մարգ կանց հաձնելի ըլլալը։
Մարգահասակ. ա. 1 կատարեալ մարգ. հաձ։ — 2 մարգու նման։
Մարգահաւիկ, ի, աց. գ. մարգու վրայ նստած հաւիկ. ֊ խատան։ [մարգիկ։
Մարգահոյլ. հատ. 1 մարգ կանց ժողովել — 2
Մարգահայր, ի. գ. մարգու հայր։
Մարգահաձ. ա. 1 մարգու հնաս։ — 2 մարգու հնաս տուող (երկիր, օդ)։
Մարգահնաս. ա. մարգու հնաս տուող։
Մարգահնաց, եցի, ցոց կամ ցից. մ. մարգկան տուցող՝ ջրելու։
Մարգահնակ ա. մարգու տեսքով կնը.
Մարգահնկիկ ազգանքով, մարգակերպ։
Մարգահնկիկ. ա. Մարգահնաց։
Մարգահնցութիւն. գ. 1 մարգիկը տանելը։ — 2 տմարգութիւն։
Մարգահնունկ, ունկոյ, ից. գ. ա. մարգ բուսած՝ նոր, բանաւոր։
Մարգահար. ա. գ. տեղծող։
Մարգահիւղ. գ. խնկի տեսակ մը։
Մարգահցի. ա. Մարգահաղաքացի։
Մարգահցուլ. գ. շինծու կենդանի, ինչպէս ձիացուլ։ [նել։
Մարգահցուցանել. ն. մարգու բնաւանեցը-

Մարդաբաղաքացի. ա. մարդու մէջ՝ իբր քաղքի մը մէջ բնակած (Աստուծոյ խնդրոյ)։
Մարդաբայլ. ա. մարդու քալուածքով։
Մարդակերպ, լուզի, զաց. ա. քրտուքրտուղ, երեսպաշտ, մարդ՝ կամ մարդու սիրտ գողցող, գլխէ Հանող։
Մարդանըման. ա. խորհրդական, զրդող։
Մարդանըտրելիութիւն. գ. մարդ որսալը՝ գող նանը. ֆ առաջ այսպառանն։
Մարդանըտրելիութիւն. գ. 1 մարդ ըլլալը որդւոյն Աստուծոյ։ – 2 մարդկութիւնն Քրիստոսի։ – 3 մարդութիւնը, ազգաբանութիւն։
Մարդանըտրեմ. ա. մարդակերպ։
Մարդընտանել. ա. մարդու ընտանի. ֆ ինասնա աղբյոգ։
Մարդիկ. ա. Մարդ։
Մարդկաբար. մ. մարդկանց պէս, մարդկութեամբ. ֆ առաջ կիսի, ինսանէնա։
Մարդկախառն. ա. Մարդախառն։
Մարդկախոշոշ. ա. Մարդախոշոշ։
Մարդկական. ա. Մարդկային։
Մարդկակերպ, կամ պակաս, կամ պարան. ա. Մարդակերպ։
Մարդկակիր. ա. մարդկանց Համբերող։
Մարդկահոյլ. ա. Մարդահոյլ։
Մարդկաձայն. ա. մարդու ձայն Հանող։
Մարդկամահ. ա. Մարդամահ։
Մարդկային, յիոյ, օյ. ա. մարդու, մարդկութեան. ֆ առէմի, ինսանի։
Մարդկայնաբար. ա. Մարդկաբար։
Մարդկանամ. ա. Մարդանամ։
Մարդկապէս. ա. Մարդկաբար։
Մարդկապիտաբար. նոյն։
Մարդկասէր. ա. մարդի բուսած։
Մարդկասիրութիւն. ա. Մարդասիրութիւն
Մարդկասիրչաբար. ա. Մարդասիրաբար
Մարդկասիրչապէս. նոյնպէս, պէս։
Մարդկնդէն, զինի, նաց. ա. Մարդկայնի։
Մարդկութիւն. գ. 1 մարդու բնութիւն, բնաւորութիւն, տկարութիւն. ֆ առէմիք, ինսանիյէթի։ – 2 մարդիկ, բազմութիւն. ֆ Հալգ, ալէմ։
Մարդկօրէն. մ. ա. Մարդկաբար, Մարդկայնի։
Մարդկօրինակ, Մարդօրինակաբար, Մարդօրինակապէս. մ. ա. նոյն։
Մարդուհի. ա. Մարդկուհի։
Մարդպատկեր. գ. մարդ՝ բանի մը պատկեր՝ օրինակ։
Մարդպետ. ա. Ղեկավարիապետ։
Մարդպետական. ա. մարդպետի յատուկ։
Մարդպետութիւն. գ. ղեկավարիապետել իւ Հանութիւնի, և անոր կալուածը։
Մարդսպէն. ա. Մարդկաբար։
Մարեմաս կամ Մարեմայ խոտ. ա. Խնկոզկուզիկ։
Մարեմանք. ա. Մարիամանք։
Մարելի. գ. (ուղղ. և սեռ.) ժ Հայու ամիս։
Մարգ. ի. գ. Երկրի մը կողմ, Հնձու տեղ մը. ֆ մէրզ, սէմմի, էյալէթի։
Մարգ, կամ Մարգան. գ. չափ մը։
Մարգածեղջ կամ կոշ | խոտ մը։ – տես և
Մարգանոն | Մկնականջ. ֆ քէքլիք սէմուս | ածէտք եղած բաներուր։
Մարգանք. գ. կրճումիութիւն, և կրճումիեան
Մարգարան. ա. Մրցարան։
Մարգարեան. ա. Մարգարան։
Մարգգոշ. գ. ծաղիկ մը։
Մարգեմ. եցի. ն. 1 կառուի կրճել, ծծել. ֆ էմզիմ՝ էմէրիմ էմմէք – 2 վարժեցընել, կրճել – 3 շոկել, պատրաստել։ – 4 գրգռել։
Մարգիկ. ա. գ. պատերազմի զինուոր. ֆ Ասկէրի
Մարգիչ. ա. կրճող, ծծող։
Մարգոգական. ա. կրճելու։
Մարգոն. գ. տատ կամ Համատեղուի մը։
Մարգուան. ա. Մարգպան, 1։
Մարգումն. գ. կրճելը, կրճումիլը։
Մարգպան, ի, աց. գ. կուսակալ. ֆ մէրզպան, միւտիյէմ։
Մարգպան, պրնոյ. (ամկ.) ա. Մարզպան։
Մարգպանութիւն. գ. կուսակալութիւն. ֆ պէյլիք, միւտիյէթ։
Մարգպետ. ա. Մարզպան։ [կան
Մարգպետական գունդ. ա. Մարզպետա-
Մարմ, ի. 1 գ. Հաց, Հնաց։ – 2 ա. կտրելի. ֆ գապիլի։
–Մարմ է. դիմաց. կարելի է, կրնայ ըլլալ, արժան է. ֆ գապիլ՝ միւմքին ոլիր, ոլուչէլ։
Մարմական. ա. Հաց ըլլալու, Հնարաբար, Հնարած։
Մարմանամ, ացայ. ա. Մարմեմ, իմացի։
Մարմանք, նաց. գ. Հաց, Հնարք, վարպետութիւն, խելք. ֆ չարէ, հիւնէր։
Մարմացուցանեմ. ա. Մարմեցուցանեմ։
Մարմելի. ա. կարելի։
Մարմեմ, եցի. ն. Հարնել, Հարտարել։
Մարմեմ, իմացի, ցից, իմիցեմ, իմացնալ կամ Մարմեմ, նմք, իցեմ, իցեմք, և այլն. չ կարենալ, կընալ. ֆ գաուրը օլմազ, էտէ պիլմէք։
Մարմեցուցանեմ. ն. Հարել, Հարտարել։
Մարմի. իմիցի. չ. ա. Մարմի է, դիմաց։
–Ամմարմի. չելլոյ. ֆ օլամազ։
Մարմուն, իմնոյ, օյ. ա. Հարտար, խելացի. ֆ հիւնէրլի։
–Ամարմուն. ապէտ, անխոհ։
Մարմուկ. նոյն ընդ վ։
Մարմուպատասխան. ա. կարելի ու պատշաճ
Մարմչութիւն. գ. Հարտար ըլլալը, խելացութիւն։

Մարի, բոյ, բնաց. գ. Հգ հաւ՝ ֆռնչուն. ֊ ֆռավուգ։
Մարիամածին. ա. Մարիամ կուսէն ծնած։
Մարիամութիւն, անց. գ. Մարիամ և Մարիա, իւրաքանչիւր կանայք։
Մարիկ, կի՛ Մարի. ֊ գեղա փայտ. ֊ չըլար
Մարկնզ իւ. (յ.) գ. բրիչ. ֊ գաղմար
Մարկնզիւթք. գ. Մարկիանեան աղանդաւորք։
Մարկոմակ մանայ. մանկ շինած արձան։
Մարմ, իւ, ից. գ. երկրի մը կողմ. ա. Մարզ։
Մարմեմ. ա. Մարգեմ։
Մարմիկ. ա. Մարգիկ։
Մարմակ. գ. մահիճ. ֊ ոչ օշիք ֆռգըմը։
Մարմանեւ. ա. մարմարիոնի նմանող։
Մարմանգ, գք. գ. ա. բարեխառն տեղւանք. ֊ նայլար
Մարմանջեմ, նցի. չ. նոք ունենալ, կռնել. ֊ կիռնիք, կիռնիմք
Մարմանջնցուցանեմ, ցուցի. ն. նոք ձգել, կռնել, խայթել. ֊ կիռնիշտիմք
Մարմանջոտական. ա. կռնոտ։
Մարմանջիւն, իւնք } գ. 1 կռնելը, նոքը,
Մարմանջուն, ջմանք } ցաւ, կսկիծ. ֊ կիռնիշ։ – 2 գրգիռ, բորբոքուն։
Մարմաս. գ. մըջմիւնոց հիւանդութիւնը։
Մարմասոտ, իւ, ից. ա. 1 մըջմիւնոց ունեցող. ֊ գաբրնձա նուխտոը կիռլի պէրկլի։ – 2 ձեղմակ (ոչխար)։
Մարմասուն. գ. կռնելը, նոքը։
Մարմարակուա } ա. մարմարիոնէ շինած. ֊
Մարմարաշէն } պերպերատէն նախշուն։
Մարմարաձև. ա. Մարմարեայ։
Մարմարապատ. ա. մարմարիոնով պատած։
Մարմարնայ } ա. մարմարիոնէ. ֊ պերպերը-
Մարմարնգէն } ատէն։
Մարմարիկն, իւ, ից. գ. 1 մարմարիոն քար. ֊ պերպերու – 2 մարմարիոնէ շինած. ֊ պերպերէն։
Մարմարնայ. ա. Մարմարնայ։
Մարմին, մնոյ, ոց. գ. 1 մարմին, նիւթ մը. ֊ իմէն, վիճուա, կէօվտէ – 2 միս. ֊ էմ։ – 3 մարզ։ – 4 գիակ. ֊ չէշ։
– Մարմին երկրաշափակ են, քանակ՝ որ թան. ձրութիւն ունի, ամէնէն քան մը։
Մարմնաբանութիւն. գ. մարմնոյ վրայ խօսիլը։
Մարմնագործ. մ. մարմնոյ պէս, նիւթական։
Մարմնագրգիռ. ա. մարմինը գրգռող. ֊ նող։ գեղմ։
Մարմնագնդ. ա. ապուր. ֊ տիլպէր
Մարմնագոյն. ա. աւելի գոյանի, աւելի դեղնաւուն։
Մարմնագոյք, յից. գ. մարմնաւոր էակ։
Մարմնագործեմ. ն. մարմին՝ միս շինել։
Մարմնագործութիւն. գ. 1 մէկ մարմին՝ մէկ դաս ըլլալը – 2 մարմնանալն քանին նոյն։
Մարմնագունդք. գ. մարմնաւոր զօրք։
Մարմնագող. ա. գողզըղացող։
Մարմնագործ } ա. 1 մարմին ունեցող –
Մարմնագործեալ } 2 մարմնացեալ։
Մարմնագնցիկ }
Մարմնագնցութիւն. ա. Մարգնզութիւն։
Մարմնազգեց. ա. մարմինը ապականած։
Մարմնազգեցութիւն. գ. պղծութիւն։
Մարմնախառն. ա. մարմնոյ հետ միացած։
Մարմնախոյժ. ա. մարմնոյն ուշադիր։
Մարմնախոյժութիւն. գ. ինչ՝ որ մարմինը կ՝ախորժի։ [(գերեզման)։
Մարմնածածուկ. ա. մարմինը ծածկող
Մարմնածին ծնունդ. մարմնով ծնանիլը։
Մարմնակալ, իւ. գ. մաքուր կաուր՝ սկիւի ու մղգմոյի տակ։
Մարմնական, իւ, ից. ա. 1 մարմնոյ, մարմնաւոր – 2 մարմնասէր. ֊ ձիմանի։
Մարմնականագոյն. ա. շատ նիւթական։
Մարմնականապէս. ա. մարմնաբար։
Մարմնականութիւն. գ. մարմին ըլլալը։
Մարմնակերը, իւ, ից. ա. 1 միս ուտող – 2 մեռել ուտող։
Մարմնակերութիւն. գ. միս՝ մեռել ուտելը։
Մարմնակերպ. ա. 1 մարմին ունեցող – 2 մարմնաւոր։
Մարմնակերպութիւն. գ. մարմին ունենալը։
Մարմնակից. ա. 1 նոյնպէս մարմին ունեցող – 2 նոյն մարմնոյ հրեաստան կամ նկեղեցւոյ մասնակից – 3 մարգ մարգու ազգակից. ֊ ֆռօփսագ գաբատաչը։ – 4 արհնակից – 5 էրիկ կնկիկ, միս մարմին։
Մարմնակցածան. ա. մարմնով բնկած։
Մարմնակցութիւն. գ. կրկութիւն մարմնոյ։
Մարմնակրութիւն. գ. խիստ վարք, ձրգնաւորութիւն [որ և կրկրպոմ։
Մարմնակցութիւն. գ. մարմնակից ըլլալը,
Մարմնահաղ. ա. ցաւագար։
Մարմնահաղութիւն. գ. մարմնոյն վրայ վէրքեր բացուիլը։
Մարմնահնգնոյց. ա. մարմինը խզոզող (ծով)։
Մարմնահն. ա. Մարմնակերպ։
Մարմնահնանպէս. մ. մարմնոյ ձեւով։
Մարմնահնութիւն. գ. մարմնոյ ձև ունենալը, մարմին ունենալը։
Մարմնահնչակ. ա. մարմնոյ ուռկուտ։
Մարմնահնտութիւն. գ. ինքը զինքը մոռցնելը, մոռ բերով վարուիլը։
Մարմնամոլութիւն. գ. 1 մարմնապաշտութիւն – 2 մասնոլութիւն։
Մարմնայիս. ա. Մարմնական։
Մարմնանամ, ացայ. չ. 1 մարմին առնուլ՝ մարգ ըլլալ՝ որպէսզի Աստուծոյ – 2 մարմնոյ ձև ունենալ, իմանալնալ։
Մարմնանշանակ. ա. մարմնոյ նշան։

Մարմնաշարժունիւն. գ. մարմնոյ շարժիլը՝ օր և է կերպով։
Մարմնաչափ. ա. չափչարնալ մարմնոյ։
Մարմնապահ, ի. ած. ա. գ. մեծերուն քովը կեցող՝ պահապան։
Մարմնապաշտ. ա. 1 իր մարմինը պաշտող։ — 2 Ազգինարի պէս մարմին անհոգի բաղդ՝ ի Ջրհեղեղ։
Մարմնապատ. ա. 1 մարմնով մեռ պատած։ — 2 գ. Ցխուսի պատանքը, մարմնակալ։ [ատդ՝ (պատանք)։
Մարմնապատած. ա. բոլոր մարմինը պատ.
Մարմնապատրաստ. ա. մարմինը դիջցնող։
Մարմնապէս. ա. Մարմնապատրաստ — 2 մարմնոյ կազմութեէ, քան մարմնոյ (միտքի) պարծել։
Մարմնապիղծ. առնիւթ միայն նայող՝ քննող։
Մարմնապիկ. ա. Մարմնապղծաց։
Մարմնապղծութիւն. ա. Մարգնդութիւն։
Մարմնասէր, սիրի, թաց. ա. մարմինը ուզ մարմնաւոր բաներէրը սիրող, աշխարհասէր. ՚ Նէ Ջաանի, շէնվիկի մայիլ։
Մարմնասիրաբոյն. ած. առնչի մարմնասէրը։
Մարմնասիրութիւն. գ. մարմնոյ սէրը։
Մարմնասպան. ա. Անձնասպան։
Մարմնավաճառ. ա. գ. մսավաճառ. ՚ գառասպ։
Մարմնավայելչապէս. մ. մարմնոյ վայելչութիւն
Մարմնավար. ա. Մարմնավարը։
Մարմնավանդ. ա. մարմինը տանջող։
Մարմնավանդ. ա. իր մարմնոյն ուս մարմնաւոր բաներուս առնչող։
Մարմնավանակ. ա. 1 մարմնանկելով, մարմնաւորու — 2 մեի նմանու — 3 մարմնոյ պէս
Մարմնավանակութիւն. գ. նիւթական բլլալը։
Մարմնավանիչ. ա. մարմին ունեցող։
Մարմնավոխ. ա. մարմնաւոր։
Մարմնարան, ի. գ. մարմին առնելու տեղ։
Մարմնացուցանել. գ. ած. ն. 1 մարմին Ջրհեղեղ բնել՝ ի աւրը Հաղորդութեան — 2 մարմնացընել բան մի, ձևացընել, իմանձրացընել։
Մարմնաւոր, ի, ած. ա. 1 մարմին ունեցող կամ առնող. ՚ իմինի, իմին ալիր։ — 2 մարմնակերպ, մարմնաւոր անօգնական։ — 3 մարմնոյ վերաբերեալ. ՚ Ջիամանի։ — 4 մարմնոյ մէջ իմաստ, նիւթական։
Մարմնաւորաբար. ա. Մարմնաւորապէս
Մարմնաւորագոյն. ա. խիտ նիւթական։
Մարմնաւորական. ա. մարմնաւոր, մարմնոյ վերաբերեալ։ [գոյն։
Մարմնաւորականագոյն. ա. Մարմնաւորա.
Մարմնաւորապէս. մ. 1 մարմնաւոր կերպով։ — 2 մարմնով։
Մարմնաւորիմ. ա. Մարմնանամ։
Մարմնաւորութիւն. գ. 1 Ջրհեղեղի մարմնանալը, մարգնդութիւնը, և իր մարդկութիւնը։ — 2 մարմնաւորութիւն մեր, մարմնանալու վիճակ, նիւթականութիւն, տկարութիւն։
Մարմնափայլ. ա. մարմնոյ կերպ փայլունի
Մարմնափոխութիւն. գ. ապանդ հոգեփոխութեան ու կերպարանք մարմնին
Մարմնաքանդ. ա. մարմինը բզբզող։
Մարմնաքնար. ա. մարմնով քնար զարնող։
Մարմնդ, ի, ած կամ ից. ա. մսաւ, գիրուկ. ՚ էմիլ, սէմիզ։ [— 2 մեծ, մեծաւ
Մարմնդէն, դինի, նաց. ա. 1 մարմնաւոր
Մարմնոյթ } գ. մարմնոյ բաներ
Մարմնոյք }
Մարմնութիւն. ա. Մարգնդութիւն
Մարչեմ. ա. Մարչեմի
Մարուխ. ա. Մառուտակ։
Մարտ, ի, ից. գ. պատերազմ, կռիւ. ՚ Ջէնկ։
Մարտագիր. ա. Հանդիսագիր
Մարտահաւմ, սիրի, թաց. ա. գ. պատերազմի գունդ։
Մարտածնոյց. ա. կռիւ հանողը
Մարտակ, ի, ած. գ. 1 վէՋ մի, առարիւթիւն։ — 2 առակ, օրինակ. ՚ ՄԷՀէլ, թէՀմինիւ — Մակբայ մերառակաց. յարաբերական մակբայ։ [յաղթել ուզողը։
Մարտական. ա. 1 կռուելու։ — 2 կռուող, Մարտակառք, առց. գ. կռուի կառք. ՚ Ջէնկ արապաստ։
Մարտակոց մակբայ. ա. Մարտակ։
Մարտակից, կցի, ցաց. ա. 1 կռուի օգնական. ՚ եօլտաշ։ — 2 զիմացէն կռուող. ՚ Հասիմ։
Մարտակռիւ. 1 ա. կռուող։ — 2 գ. կռիւ։
Մարտակռուիմ. ա. Մարտնչիմ
Մարտակռուութիւն. ա. Մարտ։
Մարտակցիմ. ՚. օգնական՝ կամ ընկերանալ բլլալ։
Մարտակցութիւն. գ. կռուի օգնական բլլալը. ՚ եօլտաշլըգ, Հասիմլիք։ [պալըգլը։
Մարտամբոխ. ա. չատուր (կռիւ). ՚ գալաբալըգ։
Մարտապատրաստ. ա. Հանդիսագիր
Մարտասէր. մ. Ջ. եղանկ ընկ է. ՚ պուլայ ջիւ
Մարտասնաց. գ. կռուի տեղ
Մարտասէր. ա. կռիւ սիրող։
Մարտափոր. ի. գ. 1 կռուի իրը։ — 2 կռուի տեղ։
Մարտատեսիլ. ա. (տեղ) ուր կռիւ կը Հանդիսանայ։
Մարտաւոր. ի. 1 գ. ասր, ընկեր. ՚ Ջէնկ գլխաւոր։ — 2 ա. պատերազմի մէջ գործածուելիք։
Մարտնեփ. ա. ընտրած զինուոր
Մարտիկ, տկի, կաց. ա. գ. կռուող, զինուոր. ՚ կիւրՀէշ ընկերանալ։

–Ի մարտիկս մոռանամ. հրապարակի մէջ ձեռկաւելու նկնել. ֆ մէյոանաս չզգամ՝ կիմմէք։

Մարտիչ, կամ Մարտոզ. ա. կռուող։

Մարտիզէք. գ. (յ.) վկայաբանուիմիւնք սրբոց և յայտնութիւն։

Մարտիրոս, ի, ից. գ. (յ.) վկայ Քրիստոս. սիրնահատակ, սուրբ հաւատքի կամ ճշմարտութեան համար սրիւն թափող։

Մարտիրոսարար } ա. մարտիրոսներ բաս.
Մարտիրոսարոյս } ցընող։

Մարտիրոսական, ի, ից. ա. մարտիրոսաց յատուկ, վկայական։

Մարտիրոսակից. ա. Վկայակից։

Մարտիրոսապրգոր. ա. մարտիրոսութեան յորդորող։

Մարտիրոսանամ, ացայ. չ. մարտիրոս լինել [նել։

Մարտիրոսանոկ. ա. ուրեն շատ մարտիրոս։

Մարտիրոսասէր. ա. Վկայասէր։

Մարտիրոսարան. ա. Վկայարան։

Մարտիրոսացուցանեմ. ն. մարտիրոս ընել։

Մարտիրոսութիւն. ա. Վկայութիւն։

Մարտիրոսութիւն. գ. վկայ լինելը հաւատքի համար. ֆ չկնիմիքը։

Մարտկոց, ի, ից. գ. ֆ կռուելու աշտարակ. ֆ իմ տալիս – 2 ըմբիշներուն կռուելու տեղը։

Մարտնչիմ, տնայ, տուցնալ. չ. կռուիլ, կռուը կռուի գալ, պատերազմիլ. ֆ ձէնիկ, էշմիկը, տէօյիւշիկը։

Մարտութիւն. ա. Մարտ։

Մարտուձան. ա. Մատուձան։

Մարտունայց. ա. կռուիլ սովրեցնող։

Մարտս ցանեմ. ն. իրարու հետ ձգելը։

Մարտօրէն. մ. կռուով։

Մացառ. ա. անտառի պէս խիտ։

Մացառախիտ. ա. Անտառախիտ։

Մացառաձև. ա. անտառ գործած։

Մացառազօգ. ա. անտառը պահպանող։

Մացառամիտ. ա. Վայրենամիտ։

Մացառուտ. ա. անտառի պէս խիտ։

Մացառք, ացց. գ. ֆ անտառ, ֆ սրմանու – 2 խիտ մազեր՝ ընդուի՝ կոպ։

Մացլան. ա. Մայրան։

Մաւրուտ. ա. Մօրուտ։

Մաքարուկ. գ. իմ չնոյ մէր անուն։

Մաքառ, ի. գ. վէճ, կռիւ։

Մաքառեցուցանեմ. ն. կռուելը գրգռել. ֆ գործ շորմանգ։ [մէք։

Մաքառիմ, նցայ. չ. կռուիլ. ֆ ձէնիկլէշ.

Մաքառող, ի, ից. ա. գէմ խօսող, ասող։

Մաքառութիւն } ա. Մաքառ։
Մաքառումն }

Մաքի, քւոյ, քնաց. գ. ֆգ օչիպտ

Մաքլէ. ա. Մագիլ։

Մաքիաթրա. ա. Մագիաթրա։

Մաքմանի. գ. (և.) իմ աշկինակ. ֆ մանրամասն։

Մաքուր, քրոյ, ոց. կամ բի, ից և ից. ա. ֆ մաքուր. ֆ իմ էմիզ, վառ – 2 սէր, նուիրական (փայլածուն)։

Մաքս, ի, ից. գ. ասուրք, մաքս. ֆ կէօմրիւք, պահ։ [նական։

Մաքսաժողով. ա. ֆ մաքսաւոր։ – 2 սիմիանական։

Մաքսանոց, ի. գ. մաքսատուն. ֆ կէօմրիւքի։

Մաքսապետ, ի, ից. գ. մաքսաւորներու գլուխ. ֆ կէօմրիւքճիւ պաշը։

Մաքսատուն. ա. Մաքսանոց։

Մաքսաւոր, ի, ից. ա. գ. մաքս պահանջող. ֆ կէօմրիւքճիւ։

Մաքսաւորապար } մ. մաքսաւորի պէս։
Մաքսաւորապէս }

Մաքսաւորեմ, նցի. ն. մաքս կամ մաքսի պէս առնուլ։

Մաքսաւորութիւն. գ. ֆ մաքսաւոր ըլլալը. ֆ կէօմրիւքճիւլիք – 2 մաքս. ֆ կէօմրիւք։

Մաքսեմ, նցի. ն. մաքս առնուլ. ֆ կէօմրիւք ալմագ։ – կր. մաքս տալ. ֆ կէօմրիւք վէր։

Մաքրաբար. ա. Մաքրապէս։ [մէք։

Մաքրագոյն, գունի, ից. ա. աւելի կամ խիստ մաքուր։ [քսուք նպաստը։

Մաքրագործ. ա. ֆ մաքուր ընողը. – 2 մաքրագործական. նոյն։

Մաքրագործեմ. ն. մաքրել, մաքրազարդել, սրբական ընել։

Մաքրագործութիւն. գ. սրբազանութիւն։

Մաքրագործող. ա. մաքուր սէր ունեցող։

Մաքրագունութիւն. գ. ամենամանրամասն քննութիւն։

Մաքրազարդ. ա. մաքուր, յատակ, փայլուն։

Մաքրազարդեմ, նցի. ն. մաքուր զարդարել, սրբել, սուրբ կամ սրբական ընել։

Մաքրազգեաց } ա. ֆ մաքուր հագած. – 2
Մաքրազգեստ } մաքուր սրտիւ, սուրբ։

Մաքրազանեմ. ա. Մաքրազարդեմ։

Մաքրած. ա. մաքրուած։

Մաքրածին. ա. ֆ մաքուր ծնող. – 2 մաքուր ծնած։

Մաքրական, ի, ից. ա. ֆ մաքուր, սուրբ. – 2 մաքրող, մաքրելու։

–Մաքրական ունակ. թրակի պէս նիհիմ, կամ թրակայինի նիհիմ։

Մաքրակնցագ } ա. վարքը մաքուր, ա-
Մաքրակրօն } ռաքինի, սրբակրօն, հաւատակրօն։

Մաքրամաւոյց. ա. մաքուր, (աղօխք)։

Մաքրամիտ. ա. միտքը մաքուր, մաքրասէր։

Մաքրանամ. չ. մաքրուիլ։

Մաքրապաճոյճ. ա. մաքուր զարդեղումի։

Մաքրապոյծառ. ա. մաքուր, յատակ։

Մաքրապար. ա. բոլոր բոլորիքը մաքուր։

Մաքրապետ. ա. գ. մաքրութիւնան պատճառ, սուրբն սրբոց։

Մաքրասկս. մ. 1 մաքուր սրտով։ – 2 (յ. ոձով) զուտ, զտաբար, բոլորովին։

Մաքրասէր. ա. մաքրութեան սիրող։

Մաքրատեսակ. ա. Մաքուր։

Մաքրարան, ի. գ. 1 մաքրութեան պատճառ։ – 2 քաւարան սրբազան ննջեցելոց։

Մաքրարար. ա. մաքրող, սրբող։

Մաքրափայլ. ա. մաքուր՝ փայլուն, յատակ, զուտ, սուրբ։ [լալ

Մաքրափայլիմ. չ. մաքուր ու փայլուն ըլ-

Մաքրափառ. ա. Ձնծմակ (մաքրբիա)։

Մաքրեմ, եցի. ն. 1 մաքուր՝ սուրբ ընել, սրբել. տ ի՛ն միջէ՛ն ք. – 2 յատակցընել մուխի բանը, մխինել [քուր

Մաքրենի, նուց, նանց կամ նից. ա. Մաքրենաձեմ. ա. Մաքրափայլ։

Մաքրիչ. ա. մաքրող. գ. ածելի. տ ուսառաբար

Մաքրողական. ա. մաքրելու զօրութիւն ունեցող։

Մաքրողութիւն. գ. մաքուր ըլլալը։

Մաքրութիւն. գ. 1 մաքուր ըլլալը, ընելը. տ ի՛ն միջէ՛ն ք. – 2 պարզաբանութիւն։

Մաքրումն, լման. գ. մաքրելը, մաքրուիլը։

Մաքրունակ. ա. մաքրութիւն ունեցող։

Մգլաձոտ, կամ Մգոտաձոտ. ա. Ճոտառած, փոտառած. տ քիւ՛ն ք՛իւ։ [քաոխ

Մգլիմ, եցայ. չ. (ամխ.) 1 Ճոխիլ։ – 2 մաղձիլ։

Մեգադէ, դու. ա. (յ.) մեծ։

Մեզ՛ն } մ. մեզմէ, մեզմէ. տ պիզ
Մեզո՛ն } պիզոէն, քի՛նոի քի՛նոմիզոէն։

Մեզոք, ոց. գ. մեր ունեցած բաները։

Մեխեմ. ա. Մեկնեմ։

Մելան, ի, աւ. գ. (յ.) թանաք. տ միւ-
ըէ՛ք-ք՛է՛ք [ղը միւրէ՛ք-ք՛է՛ք

–Կապոյտ մելան, կարմիր թանաք. տ գըրմ-

Մելանագիծ. ա. թանաքով գրուած։

Մելանաման. գ. կապամոր. տ տխլիճ։

Մելոտ. գ. մանեակ. տ միխէ՛ղ, գաբէ՛ն-
ֆիկ. (ձագիկը, և ուտելիք համեմը)։

Մեխմեխ. ա. Մեզմեխ։

Մեծ, ի, ից, կամ ծոյ. ոլ կամ խ. ա. 1 մեծ. տ պիւ՛ի՛ք – 2 մեծաստուն։

–Մեծ, մեծ իմն, մեծս, մեծաւ, մեծաւ. մ. մեծապէս, շատ, շատով, շատէ. տ փէ՛ք, չօգ, չօգար։

–Մեծ ժամանակ. երկար աւելն։

Մեծաբազէ. ա. շատ բաղձանքով։

Մեծաբան. ա. մեծ մեծ խօսող։

–Մեծաբանս խօսիմ. մեծաբանիլ։

Մեծաբանեմ, եցի. ն. } մեծ մեծ խօսիլ,
Մեծաբանիմ, եցայ. չ. } ջարդիլ։

Մեծաբանութիւն. գ. մեծախօսութիւն, յանդգնութիւն։

Մեծաբար. ա. Մեծապէս։ [բառայիւ

Մեծաբարբառ. ա. մ. մեծ ձայնով, բարձ-

Մեծաբարբառաձոյն. ա. համապատասխան

Մեծաբարի. ա. խիստ բարի, աննման։

Մեծաբաց. ա. մեծ բացուած (ցիտուսի կո-

Մեծաբեռն. ա. ծանրաբեռն։ [ղը։

Մեծաբերձ. ա. շատ բարձր։ [լոմ։

Մեծաբնաբար. մ. բուն մեծ, աղուոր ըլլա-

Մեծաբնութիւն. գ. բունը մեծ ըլլալը, ա-
զնիւականութիւն բարքի. տ պիթիմի ազիմ՝ ազիզ։

Մեծաբոյս, բուսի. ից. ա. բունը մեծ, ազ-
նիւ, երևելի. տ քէ՛ոքիւ։

Մեծաբոլոր. ա. առատիկ բորբոքած։

Մեծաբուսազոյն. ա. գեղագոյն։

Մեծաբուսութիւն. ա. Մեծաբնութիւն։

Մեծագաչ. ա. գահը՝ աթոռը մեծ։

Մեծագահութիւն. գ. գահը՝ աթոռը մեծ
ըլլալը։ [հարուստ. տ զէ՛նկի՛ն։

Մեծագամած. ա. գանձ ունեցող (տեղ),

Մեծագեղ. ա. շատ գեղեցիկ։

Մեծագին, գնի, կի՛ գնոյ. ա. թանկ, սուղ.
տ փահա՛լը, գրյմէ՛ֆլի։

Մեծագնի. 1 ա. նոյն ընդ. վ. – 2 մ. շատի, շատ գնով, սուղ. տ չօգա, չօգ փահայրլար։

Մեծագնութիւն. գ. սղութիւն. տ փահա-
լըլըգ, գրյմէ՛ֆ։

Մեծագոյն, գունի, ից. ա. աւելի մեծ, մեծը։

Մեծագոչ. ա. մեծ ձայնով։

Մեծագով. ա. շատ գովելի։

Մեծագործ. ա. 1 երևելի. տ միւ-քէ՛լէ՛ֆի։ –
2 առեղծող։

Մեծագործեմ. ն. մեծ բան ընել։

Մեծագործեցնեմ. ա. մեծ բան եղած։

Մեծագործող. մեծ բան ընող։

Մեծագործութիւն. գ. մեծ բան ընելը՝ ե-
զածը, գործածական գործք։

Մեծագուժ. ա. շատ գիժ։

Մեծագունութիւն. գ. խիստ մեծութիւն։

Մեծագրեմ. ն. մեծ բան անել։

Մեծագոհ. ա. մ. բաւականութեամբ վարձել։
տ սիւբհան։

Մեծագէզ. ա. շատ գիշած (ալիք)։

Մեծագիւտութիւն. գ. մեծ չարութի գիւտական։

Մեծագոչող. ա. մեծ զարկով, փառաւոր։

Մեծագոյմ, ի, ից. ա. մեծ մանէ. տ ասլզատէ։

Մեծագոյնութիւն. գ. բուն ծագման՝ ծնող-
գնան մեծութիւնը։

Մեծագօտ. ա. զգաստութիւնը շատ. տ չօգ տոդ-
տոդալը։

Մեծագդեաց } ա. մեծ ազգէ՝ ցեղէ։
Մեծագդի }

Մեծագդութիւն. ա. ցեղին մեծութիւնը։

Մեծագօր, ի. ա. 1 շատ կարող, զօրաւոր։
– 2 ամենակարող. – 3 (Մեգասթենէս՝ մարդու անուն)։

Մեծաձեւ. ա. ձեւերը մեծ (արձիւ.)։

Մեծաձիւ. ա. բազմաձիւ. [պոս)։

Մեծաձոռ. ա. ձեռքի մեծ եղող (նպիակո-

Մեծաժողով. ա. մեծ բազմութիւնամբ։
Մեծալայնութիւն ծալոց. մեծ ծալ։
Մեծալսպղ. ա. լծղը մեծ։
Մեծալնդի. ա. լեղին մեծ։
Մեծախոհ, ի, ից. ա. շատ խոհեմ, շատ իմաստուն, մեծախորհուրդ։
Մեծախոհեմութիւն } գ. մեծ խելացութիւն,
Մեծախոհութիւն } մեծ խոհեմութիւն։
Մեծախոյզ. ա. Մեծայոյզ։
Մեծախորհուրդ, հրդի, ից. ա. 1 շատ խոհեմ, շատ խելացի, լայն սիրտ, մեծահոգի – 2 այն բանն որ մեծ խորհուրդ ունի, շատ խորհրդաւոր։ [ֆ քիպիրլիք ինչ։
Մեծախորհրդաբար. մ. մեծ սիրտ բլլալով.
Մեծախորհրդութիւն. գ. 1 մեծ խելք, մեծահոգութիւն – 2 շատ խորհրդաւոր բլլալը, մեծ խորհուրդ (առաւելաբար)։
Մեծախուսք. ա. շատախօս. ֆ Չիւմչիւլլիւ։
Մեծախօս. ա. Մեծաբան։
Մեծածագ. ա. պոյտատ ցանցած։
Մեծածախ. 1 ա. Բազմածախ – 2 գ. շատ ծախք։
Մեծածառ. ա. մեծ ծառ։ [ծածին։
Մեծածին. ա. մեծին մայրը, աւելի առատ.
Մեծածոմ. գ. մեծ ծոմ։
Մեծակամիկ. ա. մեծ կամիկներով (անձրեւ). ֆ սաղմակոծ։
Մեծակական. ա. մեծ վայնասունով։
Մեծականջ. ա. անկաճը մեծ։
Մեծակէտ. գ. վերջակէտ [ծայր)։
Մեծակիսանդ. ա. մեծ ձիւներ ունեցող (մեծ
Մեծակն, ական. ա. 1 խոշոր ոչուխ. ֆ իրի կէշտ իւս – 2 արտաւոտ – 3 ամենատես։
Մեծակոյղ. ա. իրը մեծոգիկոյղ. ֆ իրի սալ գըմլը։
Մեծակոյտ. ա. շատ, շատութ։
Մեծակոչ. ա. մեծ ձայնով։
Մեծաձայց. ա. առատիկ ազաչանքով։
Մեծահանդոյց. ա. շատ հանդչած, ուժը տեղը։
Մեծահանդէս. ա. 1 մեծ բաներ ընող, կարճութիւնը շատ – 2 շատ մարդ ժողված. ֆ ալայլը։
Մեծահանձար. ա. մեծ խելքով, շատ խելացի. ֆ փէք ագըլլը. ակիմ։
Մեծահառաչ. ա. սրտանց հառաչող։
Մեծահառակ. ա. 1 բազմահառակ. ֆ իրի պոյու պօշու – 2 չափահաս։
Մեծահաւքի. ա. պատուաւոր, պատկառելի, երևելի։
Մեծահաց. ա. մեծ անդան. ֆ գիաճիկի։
Մեծահաւատ. ա. 1 հաւատքը մեծ զօրաւոր – 2 մեծ հաւատքով եղած։
Մեծահաւատութիւն. գ. մեծ հաւատք ունենալը։
Մեծահնար. ա. շատ հնարաւոր։
Մեծահնչիւն. ա. Մեծաձայն։
Մեծահոգի. ա. մեծանձն։
Մեծահոգութիւն } գ. մեծահոգաւութիւն,
Մեծահոգաւութիւն } մեծանձնութիւն։
Մեծահոտան. ա. Ցորգահոտան։
Մեծահոչակ. ա. անունը՝ համբաւը մեծ, երևելի, պատուելի։
–Մեծահռչակ. մ. մեծ ձայնով։
Մեծահրաշ. ա. շատ հրաշալի։
Մեծաձայն. ա. ձայնը մեծ՝ բարձր։
–Մեծաձայն. մ. բարձր ձայնով, կանչելով։
Մեծաձայնագոյն. ա. աւելի մեծ ձայնով կանչող։
Մեծաձայնապէս. մ. կանչելով։
Մեծաձայնիմ. ն. է. կանչել։
Մեծաձայնութիւն. գ. մեծ՝ բարձր ձայն։
Մեծամանկութիւն. գ. առաւելամանկութիւն։
Մեծամէկ. ա. շատ ներկընցած։
Մեծամէկ. ա. առատ քաշուած։
Մեծապատակ. ա. Մեծաձայն։ [է։
Մեծամամոգոյն. որուն մարը աւելի մեծ
Մեծամարմին. ա. մեծդի, այծյամի մեծ (աշխարհքս)։ [լով։
Մեծամարտ. ա. յաղթող՝ շատ բան քաշելով։
Մեծամեծ, ծք, ծաց, ծօք, կամ ծիւք. ա. գ. 1 մեծ, մեծ մեծ. ֆ պիւյիւք – 2 մեծները (տարիքով). ֆ պիւյիւքլէր։ – 3 մեծ մեծ բաներ. ֆ պիւյիւք շէյլէր։
–Մեծամեծ վարք. պատշաճաւոր առաքինի վարք։
–Մեծամիտք. մեծները, մեծ մարդիկը. ֆ աղալար, բիճալ քիպար, զէնկինլէր։
–Մեծամիծս, կամ Մեծամեծ. մ. մեծ մեծ։
–Մեծամիծս վաղել, փքալ, սխալել. շատ ցատքել. և այլն։
–Մեծամիծս խօսիմ, բարբառիմ, կատարիմ. մեծ մեծ խօսել՝ ջարդել։
Մեծամիծար. ա. պատուաւոր, պատուական, մեծ. ֆ իքրամլը, գլըմկիլի, պէյիք։
Մեծամիծարար. ա. մ. մեծ բաներ ընող, ընելով։ [կիւնահքնար։
Մեծամիկ, ի, ից. ա. շատ մեղաւոր. ֆ փէք
Մեծամիտ, մտի, տաց. ա. 1 մեծ սիրտ, քիթը մեծ. ֆ քիպիր, ճօտաւլը – 2 մեծանձն։
Մեծամիտ. ա. խոտան մեծ. ֆ գայէմի գալին։
Մեծամիտիմ. նդի } է. հպարտանալ, պարծիմ.
Մեծամտիմ. նցայ } ձնոյ. ուռիլ. ֆ մագըրլըմմագ, ճօտաւլըմմագ։
Մեծամտութիւն. գ. հպարտութիւն, մեծապարծութիւն. ֆ մագրուլլուգ։
Մեծամօր, ի. գ. Հայրասանի պղտոր գետ մը. ֆ չամուրլու, պուլանըգ չայ։
Մեծայաղթ, կամ ծոյ. ա. քաջ երևելի յաղթող։ [իրի, պէյիք։
Մեծայաղթ. ա. խոշոր, մեծդի, աշագին. ֆ
Մեծայամ. ա. ուշացած՝ երկնցած։
Մեծայանցանք. ա. Մեծամեղ։

Մեծայարմար. ա. խիստ բարևկարգ։
Մեծայիշատակ. ա. մեծ յիշատակի արժանի։
Մեծայոյզ. ա. շատ պերպատելով եղած (քննութիւն)։
Մեծայոյս. ա. յոյսը մեծ։
Մեծայորջոր. ա. շատ յորդորուած. ՚ գայթակղիլ։
Մեծանամ, ացայ. չ. 1 մեծնալ. ՚ պէտք եմ – 2 հարբսնալ. ՚ գինկին օղմագ։
Մեծանդամ. ա. 1 մեծգի. ՚ իրի – 2 մարմինը մեծ. ՚ իմ պէտք։ [րմիը։
Մեծանխոտ. ա. ընդարձակ (տեղ). ՚ նայ.
Մեծանձն, ձինք, ձունք, ձանց. ա. 1 մեծահոգի – 2 մարմնով մեծ. ՚ իրի։
Մեծանձնութիւն. գ. 1 մեծահոգութիւն, ազնուութիւն – 2 մեծութիւն. ՚ իրիկիք։
–Մեծանձնութիւնդ. պատուանուն եպիսկոպոսի։ [տալու
Մեծանուն. ա. անուանի, երևելի. ՚ նամ.
Մեծաշահ, ի, ից. ա. 1 խիստ շահաւոր. ՚ շօգ գայսկիլի – 2 շատ վաստկող. ՚ շօգ գազանաւ։
Մեծաշահաբար. մ. մեծ շահով։
Մեծաշահագոյն. ա. շատ օգտակար։
Մեծաշահութիւն. գ. մեծ շահ։
Մեծաշատ. ա. բազմաշատ։
Մեծաշէն. ա. մեծակառոյց. ՚ միքէլէֆի։
Մեծաշնորհ. ա. շնորհալի։
Մեծաշուք. ա. փառաւոր. մեծ պատուով։
Մեծաչեայ, չէի, ից. ա. 1 խոշոր աչքեր – 2 պատանի։ [վար նագար օլարագ։
Մեծապատառ. ա. խիստ ապրելով. ՚ նալ.
Մեծապայծառ. ա. շատ պայծառ, երևելի. ՚ չէօնրկիքի։ [երևելի բան։
Մեծապայծառութիւն. գ. շատ պայծառ։
Մեծապանծ. ա. մ. 1 գերապանծ – 2 ա. ոգի փառք։
Մեծապանծութիւն. գ. պարծենկոտութիւն։
Մեծապաշտօն, կամ պաշտամունք, տումար. գ. մեծ հանգէս։
Մեծապատիկ. ա. Բազմապատիկ։
Մեծապատիւ. ա. մեծ պատիւ ունեցող, խիստ պատուելի, յարգելի, փառաւոր. ՚ գրմկիքի, միքիմ էպէր։ [իքրամ իլէ։
–Մեծապատիւ. մ. մեծ պատուով ՚ իզգիքի
Մեծապատուական. ա. մեծարուած։
Մեծապատուհամ. ա. երկայն գլուած կամ պատմութիւն։
Մեծապատուութիւն. ա. մեծ պատիւ. ու. նեննալը։ [նող։
Մեծապարանոց. ա. վիզը երկայն, երկնցող.
Մեծապարգև. ա. առատաձեռն։
–Մեծապարգև առնեմ, կամ մեծարևմ. շատ պարգև՝ պատիւ տալ։
Մեծապարգևութիւն. գ. մեծ պարգևները, առատաձեռնութիւն։

Մեծապարծ } ա. Մեծապանծ։
Մեծապարծաւն }
Մեծապէս. ա. մ. էական, շատ. ՚ գայթակղիմ։ – 2 ա. մեծ, առատիկ։
Մեծապատուհ. ա. խոշոր հատկերով. ՚ իրի։
Մեծապիան. ա. ուր որ շատ ջանք՝ աշխատանք կ՚ըլլայ։ – 2 մ. սրտանց։
–Մեծապիան լինիմ. աշխատիլ. Չարվիտռելը
Մեծապիանապէս. ա. Մեծապիան. մ։
Մեծառատ. ա. առատիկ։
Մեծառատ. ա. երկայնանկ բառ՝ որ առջի վանկը երկար է, ետքինը կարճ։
Մեծասիրտ. ա. սիրտը մեծ։
Մեծատուգ. ա. տուգը շատ. ՚ փէք նասլը։
Մեծատպաս. ա. պատուհասութիւնը՝ կամ կարողութիւնը շատ։
Մեծատքանչ. ա. շատ զարմանալի. հրաշալի։
Մեծատքանչելաշուք. ա. մ. առաջ փառաջ, շատ պատուով։
Մեծատվայելուչ. ա. փառաւոր, պանծալի։
Մեծատվայելչաբար. մ. փառաւորապէս, հանդիսով։
Մեծատվայելչագոյն. ա. շատ փառաւոր։
Մեծատվայելչապէս. ա. Մեծատվայելչաբար։
Մեծատվայելչութիւն. ա. Մեծատվայելչութիւն։
Մեծատքաւակ. ա. 1 շատ աշխատող. ՚ գայթակղիլ, էմէքտար – 2 շատ աշխատասէր. ՚ գահմիքիլի։
Մեծատվիրջ, ի, ից կամ ոջ. ա. գ. երկայնանկ բառ՝ որ առջի վանկը սուղ է, վերջինը երկար։
Մեծատվիրջական, և Մեծատվիրջուի. նայե։
Մեծատվիշ. ա. վիշը մեծ։
Մեծատվիճակ. ա. ճակատը մեծ։
Մեծատքաղաք. ա. ջուրը շատ (ապրիլը)։
Մեծատուշ. ա. մեծ ու տուշած (քար)։
Մեծատպարած. ա. տարածութիւնը մեծ։
Մեծատպարբ. ա. նիւթը շատ, մեծ մարմնով։
Մեծատնտիպ. ա. տնտիպը մեծ։
Մեծատնագոյն. ա. աւելի մեծատուն։
Մեծատնութիւն. գ. Հարստութիւն։
Մեծատոհմիկ. ա. ազնուական։
Մեծատոհմութիւն. գ. ազնուականութիւն։
Մեծատուն, տան, տանց. և անոյ, կամ անի. ա. Հարուստ, փարթամ. ՚ գինկին։
Մեծատուր. ա. 1 առատաձեռն. ՚ Աէօմերբար – 2 առատ. ՚ պօղ։
Մեծարանք, նաց. գ. պատիւ, յարգութիւն. ՚ իզգիքի, իքրամ։
Մեծարգեմ, ացի. ն. պատուել։
Մեծարգի } ա. պատուաւոր, պատուական.
Մեծարգոյ } ՚ գրմկիքի, միքիմէպէր
Մեծարգութիւն. գ. պարծանք։
Մեծաքանմ, ացի. ն. մեծցընել. պատիւ ընել, փառաւորել, մեծ սեպել. ՚ պիւյիքմէք, իզգիքի՝ իքրամ էմէք, պէտք սայմագ։

Մենջարիչ. ա. պատիւ ընդ։
Մենջարոյ կամ բու. ա. յարգելի, նախելի, պիտուական, մեծ. ֊ գըմէխլի, պիւյիւք, մէշտաբ, նամտար։
–Մենջարոյ կարիք. Հպարտութիւն։
Մենջարուհատ. ա. վարպետ արուհատաւոր։
Մենջարութիւն. գ. մեծարանք։
Մենջարփի, փւոյ. ա. արհէն պայծառ, քան զերկինքը լուսաւոր։
Մենջացանք, ի, աց. գ. մեծ ցաւոք նըկիր՝ ծովէն հնաւ։
Մենջացուցանեմ, ցուցի, նւ. 1 մեծցընել, աճեցընել, բարձրացընել, գովել, փառաւորել. ֊ պիւյիւրմէք, ճառ էրմէք – 2 պատուոյ հասցընել։
–Մենջացուցէ. օրհնութիւն Կուսին։
Մենջացուցիչ. ա. մեծցընող։
Մենջափայլեալ. փառաւորուած։
Մենջափառ, ի, ից կամ աց. ա. խիտ փառաւոր, անունը մեծ. ֊ շանլը շէնշրէմլի։
–Մենջափառք. մեծ համարում։
Մենջափառութիւն. գ. մեծ փառք պատիւ. ֊ շան շէնշրէմլի։
Մենջափարիմամ. ա. շատ հարուստ։
Մենջափառաք. ա. փառքը շատ, ջէրմեանոց։
Մենջափոյմ. ա. փուճաչան. ֊ դայրէմլի։
Մենջաքաղաք, ի. գ. մեծ քաղաք։
Մենջաքաղաքացի. ա. մեծ քաղքէն։
Մենջաքայլ. ած. մ. խոշոր քայլերով։
Մենջաքայլութիւն. գ. մեծ քայլ։
Մենջաքիմ. ա. մեծ քիմով։
Մենջդխտակական. ա. խիտ տեզևակ։
Մենջեղևն. ա. չարագործ։
Մենջերեւելութիւն. գ. մեծ փառք՝ պատիւ. ֊ սալմանամի։
Մենջխնաս
Մենջխնաց } ա. խելացի. ֊ ագըլլը։
Մենջոգի. ա. վեհանձն։
Մենջոգւոմ. ա. շատ ողջամիտ։
Մենջութիւն. գ. 1 մեծութիւն. ֊ պիւյիւքլիւք – 2 Հպարտութիւն. ֊ զինկինլիք – ֊ Տպարտութիւն. ֊ քիպրր
–Մենջութիւնդ. պատուանուն եպիսկոպոսի։
Մենջուհի } Տէր, Տիրաց. ա. մեծ անուն կնկի,
Մենջուրհի } գաւուրը։
Մենջունչք. գ. մեծ մըրդիկ, էշխանք, քամ։
Մենջ պայազը, կամ Մենջպայազը. մեծ Տպարի յաւուրն։
Մենջվայելուչ
Մենջվայելչական } ա. Մենջվայելուչ։
Մենջվայելչութիւն. գ. փառաւորապատուոր մեծութիւն Աստուծոյ։
Մենջ օր. կամ Մենջօր. Նրկայն օր։
Մենկին, կամ Մէնկին. ա. մ. 1 մէկ, մէնիկ, մէկ հատ. ֊ պիր քիշի, այլը. պիր քիչը. լիւ – 2 ոմն, Տնեաւ. ֊ այան էրկեաբէ – 3 պարզ. ֊ պայազը – 4 սոսկ, միայն, մինակ. ֊ սալմ. պայազընէտ – 5 բաց. ֊ աչքդ տան աչքդատ [սը պէտք իմ
Մենկն. ա. մենկութիւնը յայտնի. ֊ մանա֊
Մենկնաբար. ա. Մենկնագէտ
Մենկնագէտ. ա. Մենկնակազէտ։
Մենկնած. ա. գ. որշած, զատած. ֊ ապա֊ լը, ապալըգ։
Մենկնակ, ի. ա. մ. 1 մէկ, միմակ, մէկ հատիկ – 2 յայտնի, յայտնագէտ – 3 մէկին տնեը մէկ – 4 զատ, առանձին – 5 որ նման չէ ուրիշի – 6 պարզ, սոսկ։
Մենկնակազէտ, զինի, նաց. գ. ինքնագլուխ գնաւոր. ֊ չէլեմէչի։
Մենկնակաձի. ա. մէկ ձիաւոր։
Մենկնակայ. ա. Մենկնակ [մնալը։
Մենկնականութիւն. գ. մէկ հատիկ ըլլալը՝
Մենկնակատնտիպ. ա. մէկ կերպ։
Մենկնակի. մ. 1 միմակուկի – 2 բացառական, բան ինքնաին։
Մենկնահանգնձ. ա. մէկ լոմի մը ունող։
Մենկնանամ, ացայ. չ. զատուիլ. ֊ այրըլմագ։
Մենկնապէտ. մ. 1 մենկնըլով, պարզելով – 2 յայտնի, պարզ։
Մենկնաւոր. ա. 1 մինաւորիկ – 2 յայտնի։
Մենկնամ, նցի. ն. 1 զատել, բաժնել, մէկդի ընել. ֊ այրըմագ, այրըմամագ – 2 տարածել, մենկնել, երկնցընել (ձեռքը). ֊ նայմագ, ուչամամագ – 3 պարզել, մենկնել, բացատրել, պարզ կերպով հասկըցընել. ֊ ի ծոցիս էմ մէք, մանաւանդ վէրքէր – 4 թարգմանել. ֊ իմ էրէնիմ էմ մէք։
Մենկնեցուցանեմ. ն. հնաւացընել։
Մենկնիմ, նցայ. չ. 1 զատուիլ, երթալ. ֊ այրըլմագ, չէքիլմէք – 2 հնանալ, հրաժարիլ – 3 ապաշխարել, պատկիլ։
–Մենկնիմ'ի հիացումն. միտքը վերանալ։
Մենկնիչ, նչի, նաց. ա. 1 մենկնութիւն արտող, մենկնող, հասկըցընող – 2 զատող, հնաւացընող։
Մենկնոգական. ա. բացատրող։
Մենկնոգութիւն. գ. բացատրութիւն։
Մենկնոգօրէն. մ. ա. բացատրելով։
Մենկնոց, ի, ից. գ. վրան առնելիք, վճարք. ֊ նախուճամ, պինիշ։
Մենկնոցակ, ի, ից. գ. խնդիր վերարկու. ֊ նախուճամդըգ։
Մենկնութիւն. գ. 1 բացատրութիւն. ֊ թաքիպիւլ – 2 պարզ անխառն ըլլալը. ֊ սաքիլիքը – 3 զատուիլ, երթալ. ֊ այրըլմագ – 4 տարբերութիւն. ֊ ճարգ։
Մենկնումն. գ. 1 բաժնուիլը. ֊ այրըլմասը – 2 ձեռք երկնցընելը. ֊ էլ ուչամամասը։
Մենկնօրէն. ա. Մենկնագէտ։
Մենկոմնեի. ա. զատ, հնաւ։

Մեկն, կամ Մեկնիկն, ի. գ. (յ.) խաշխաշ ծաղիկը, որ քնաբեր է։
Մեկուսաբար. մ. զատ, առանձին։
Մեկուսագոյն. ա. աւելի հեռու։
Մեկուսական. ա. բաժնաւելու։
Մեկուսանամ, ացայ. չ. զատուիլ, հեռանալ, մեկնի երթալ, քաշուիլ. տ այրըմնագ։
Մեկուսացուցանեմ, ն. մեկնի ընել, զանել, Մեկուսեմ, եցի տ այրըմնագ։
–Մեկուսիմ. չ. ա. Մեկուսանամ։
Մեկուսի, սեց. սեաց. ա. մ. 1 զատուած, հեռու. տ այրը, երբագ – 2 տարբեր։
–Մեկուսի. նխ. զատ, ազատ։
Մեկուսութիւն. գ. զատութիւն, միջոց. տ այրըմեգ, ֆարգ։
Մեհեան, հնին, ից, աց. գ. 1 կռատուն, տ փութիհանէ – 2 կուռքի սեղան, կուռք – 3 Հնդիկաց Սատուծոյ սեղան։
Մեհենական, ի Մեհենի, կի } հայու. եսեմնեբոզ ամիսը։
Մեհենաբոյժ. ա. կուռք տանող, քուրմ։
Մեհենագիրք. գ. քուրմերու գրուածք. տ քիւեիւիկ։
Մեհենապետ. ա. 1 քուրմ, կռատան հոգացող կամ զարդարող։ – 2 կռատան զարդի վերաբերեալ։
Մեհենապետութիւն. գ. հոգ՝ զարդ կռատանի։
Մեհենապետ. ա. կռատունը կողոպտող։
Մեհենապետութիւն. գ. կռատուն կողոպտելը։
Մեհենակալ. ի. ացս. գ. կռատան վրակնոց։
Մեհենական. ա. 1 կռատաշէից սրբազան սեպածը։ – 2 խորհրդական՝ սրբագիր (տառ)։
Մեհենակապուտ. ա. 1 կռատունը կողոպտող, տող։ – 2 Սատուծոյ տունը՝ սրբազան բանը կողոպտող։
Մեհենային. ա. Մեհենական։
Մեհենանի. գ. Մեհենանոց։
Մեհենապետ. ա. Մեհենապետ։
Մեհենապան, Մեհենապետ } ա. Քրմապետ։
Մեհենասէր. ա. կռատուն սիրող [գնդը։
Մեհենատաճար. գ. կռատուն, ուր իր զօր.
Մեհենատեղի, Մեհենատուն } գ. կռատուն։
Մեհենանդ. ի. ացս կամ ից. գ. կնկան պէս զարդերը։
Մեհէ. ա. Թագաւոր։ [գազապահ։
Մեհէ. գ. մեղք, յանցանք, վնաս. տ սուչ, –Մեհէ գնեմ. մեղադրել։
Մեհէասացութիւն. գ. մեղայ ըսելը։
Մեհէիբ լինիմ. ա. Մեհէագրեմ։
Մեհէիբ բան, Մեհէագրական } մեղադրելու խօսք։
Մեհէագրանք, նաց. գ. մեղադրութիւն, բամբասանք։
Մեհեդրեմ, եցի. ն. 1 (տր. և հյց. խնդ.) մեղադիր ըլլալ, վնաս յանցանք դնել բամբասել. տ այրըմնագ, զէմիմ էհէմիք, մնհանա՝ վէսիլէ սուլմագ։ – 2 պատճառանք բերել. տ այհանէ էհէմիք։
Մեհեդրութիւն. ա. Մեհեդրանք։
Մեհեան. ա. 1 մեղաւոր – 2 յանցաւոր։
Մեհեանութիւն. գ. մեղք, յանցաւորութիւն։
Մեհեկից. ա. ուրիշի մեղքին հաղորդ։
Մեհեյ, ի. գ. մեղայ ըսելը։
Մեհեմամ, ացայ. ա. Մեհեանչեմ։
Մեհեանչաբար. մ. մեղանչելով։
Մեհեանչական, ի, ացս. ա. 1 մեղաւոր, յանցաւոր. տ կիւնահ քեաւր – 2 վնասակար, պէտ տուող. տ զարարլը – 3 ադամոյին, ադամորդի։ – 4 մեղքի տակ ընկած։
Մեհեանչականութիւն. գ. 1 մեղանչել կըրնալը – 2 մեղք ունենալը – 3 մեղք, յանցանք։
Մեհեանչանք. նոյն։
Մեհեանչասէր. ա. մեղք ընել սիրող։
Մեհեանչեմ, մեղայ, դուցնալ. չ. 1 մեղք գործել, սխալիլ. տ կիւնահ՝ դաղահաթի էհէմիք – 2 վնասել, գայլել. տ զարար վէրմիք։
Մեհեանչումն. գ. մեղանչելը։
Մեհեանք, նաց. ա. Մեղք։
Մեհեապարտ, ի, ից կամ ացս } ա. յանցաւոր, պատժապարտ։
Մեհեապարտական } տ սուչլու, գազահաթլը։
Մեհեապարտիմ. ն. մեղադրիլ։
Մեհեապարտիմ. չ. մեղապարտ գտնուիլ։
Մեհեապարտութիւն. գ. յանցաւորութիւն, պատժապարտութիւն։
Մեհեացածին. ա. մեղքի տակ ծնած։
Մեհեացեալին, այնոյ կամ այոյ. գ. մեղաց հաւատացեալ եղած ղՏը։
Մեհեացուցանեմ. ա. Մեղուցանեմ։
Մեհեաւոր, ի, ացս. ա. մեղք գործող՝ ունեցող անիրաւ, չար. տ կիւնահքեաւր։
Մեհկեի, գ.յց, գեաց. գ. (յ.) անոյշ երգ՝ տող [տալ։
Մեհկիլ, ի, կամ ոյ. գ. փայտատի կոխ. տ
Մեհկոտկն տանիմ. մեղադրել, կամ մէջը վախ ընել
Մեհնսիկ, սկի. գ. սուտակ, տեմեհոս քարը. տ Ղէպէյէնգուսի։
Մեհղ. ա. անասակ [չէք։
Մեհկ, ի, ից. ա. Ճոպլ, Ճուլամորքի. տ կէվ։
Մեհկագոյն. ա. աւելի Ճոպլ
Մեհկախորհուրդ. ա. Ճուլամիտ, անհամաստօն բնաւորեամբ (կին),
Մեհկահաւատութիւն. գ. Ճուլքընելը՝ վար իջնեցընելը՝ ձայնը, վանկը
Մեհկամամ, ացայ. չ. Ճուլնալ. տ կէվէմէք։
Մեհկախօսական. ա. Ճուլութեամբ գոչող

Մեղկասէր. ա. իմաստասէր։
Մեղկացուցանեմ } ն. իմաստասիրել. տ կէս։
Մեղկեմ, եցի } շէմ։
Մեղկիմ, եցայ. ա. Մեղկանամ։
Մեղկիչ. ա. իմաստասէր։
Մեղկոտ. ա. մեղկ, իմաստասիրեալ։
Մեղկութիւն. գ. իմաստասիրութիւն, իմաստասիրեալ ութիւն. տ կէս։
Մեղկում. ա. Մեղկեմ։
Մեղմ, ոյ. ա. կակուղ, մեղմանկ, կամացուկ, հանդարտ. տ միւսոյն, եաւրաշ։
Մեղմ } մ. կամաց, կամացուկ. տ եափ-
Մեղմով } ով, եաւրաշ։ [տիքով։
–Մեղմով մեղմով. կամաց կամաց. տ կիմ։
Մեղմագին. ա. մ. կամացուկ, հանդարտիկ։
Մեղմաձայն, ձեր. ա. գ. կամաց քաղող, քաղցրաձայն։ [անուշ իմաստասիրեալ։
Մեղմադոյն. ա. մ. մեղմանկ, շատ կակուղ։
Մեղմամիտ. մ. կամացուկ եւ երկայն նը. քեամբ (ժամով)։
Մեղմախառն. ա. բարեխառն, անուշիկ։
Մեղմակամ. ա. Մեղմ։
Մեղմանամ, ացայ. չ. կակղինալ, իջնալ, պակսիլ. տ եաւրաշանալ, չէքիլմէք, ազալ, մեռ։ [քալ (գնալ)։
Մեղմաշարժ. ա. մեղմ հանդարտ շարժմունք։
Մեղմաւորութիւն. գ. մեղմ ձայն։
Մեղմաւոխիլ. ա. անոյշ ունգամբ նայուածքով (տատրակի)։
Մեղմացուցանեմ. ն. կակղցընել։
Մեղմիս, ի, ից կամ ից. ա. նենգաւոր, կնճռաւոր, սիրտը գէշ. տ ֆիլմէնի ֆիւնուր, գալը։
Մեղմխաչդին. ա. աւելի նենգաւոր։
Մեղմխանք, նաց. գ. կնճռաւորութիւն, առատնութիւն. տ հիլէ, չէյթանլըգ։
–Մեղմխանք աչաց, ձայնի. աչքով ձայնով ծանկիլը՝ քաղցրութիւը, ոյտալը։
Մեղմխեմ. չ. կնճռաւորիլ։
Մեղմխոտութիւն. ա. Մեղմխանք։
Մեղմիլ. ա. Մեղմխեմ։
Մեղմիկ. ա. Մեղմխեմ։
Մեղմութիւն. ա. Մեղմխանք։
Մեղմիկ. մ. կամացուկ. տ եաւրաշ ձայ։
Մեղմնութիւն. գ. հանդարտութիւն. տ միւ.
Մեղմնբինակ. ա. Մեղմ. մ. [սոյն իմիքիք։
Մեղմշ, կի՝ Մեղոյ չ (աչք). ա. Մեղուանց։
–Մեղմշ. գ. մեռ՝ մեղուաց։
Մեղոյ, ոյի, ից. գ. մեղու. տ ապը։
Մեղուապոյծ. ա. մեղու պահող։
Մեղուապոյծ, քուն. գ. մեղուանոց. տ ապը եաւրաշ։ [քեարանը)։
Մեղուաքաւծեալ. մեղը չինած (առաւծին)։
Մեղուագործ, ի, ից. ա. մեղու պահող։
Մեղուագործութիւն. գ. մեղուներուն մեղը չինելը։

Մեղուական. ա. մեղուի յատուկ։
Մեղուական. ա. մեղուի աչք ունեցող, աչնուշաշուի։
Մեղուանոց, ի, ից. գ. ի փեթակ, բէհիմ. տ ապը գոմանը։ – 2 մեղուներու տեղ. տ ապը մէքեանը։
Մեղուաշող, ի, ից. ա. գ. մեղը գողցող (իշամեղու). կամ իմաշուն մը։
Մեղուոց, ի, ից. ա. Մեղուանոց։
Մեղուցանեմ, ուցի. ն. մեղը ձգել. տ կիւնամա սօգմոգ։
Մեղուօրէն. մ. մեղուի պէս [քեարուած։
Մեղսաբեր. ա. մեղը բերող. մեղքի համար
Մեղսագործ. ա. մեղաւոր։
Մեղսադանդութիւն. գ. կամաւոր մեղք։
Մեղսամաճամաճ } ա. մեղքով իմաշոած։
Մեղսամաճաուաճ }
Մեղսամաճաւալ. ա. մեղքի մէջ իմաղլլուած։ [նուէ։
Մեղսախոհշաւրգ. ա. խելքը միտքը մեղքի
Մեղսածին. ա. մեղքէն ծնած։
Մեղսածու. ա. մեղք ձգող։
Մեղսակոծան. ա. մեղքով ընկած։
Մեղսաձաշակ. ա. մեղաց պատճառ. (մբտուղ, արգիլած բան)։
Մեղսամած } ա. մեղքով պղծոտկած։
Մեղսամակարդ }
Մեղսամակարդութիւն. գ. մեղքով իմաշխուիլը։
Մեղսայինն. ա. մեղքի [գուած։
Մեղսանկրկ. ա. մեղք նենգկած իմաշած։
Մեղսասէր, սիրի, բաց. ա. մեղք սիրող, մեղքի հետեւող, և հետեւածը։
Մեղսասիրութիւն. գ. մեղքի սէրը [շոր։
Մեղսատաղնապ. ա. մեղքին պատիժը քաշ.
Մեղսատեաց. ա. մեղքէ փախչող, արգիլող։
Մեղսատեսակ. ա. մեղքի նմանող։
Մեղսատուր. ա. մեղքի պատճառ։
Մեղսափափագ. ա. Մեղսասէր։
Մեղսաքաւիչ } ա. քաւիչ մեղաց։
Մեղսաքաւող }
Մեղսաքաւութիւն. գ. մեղաց իմաղութիւն։
Մեղսիկ չինիմ. ա. Մեղսիկ չինիմ։
Մեղսօրէն. ա. մեղապարտի պէս։
Մեղր, ղրոյ, ղրու, կամ գրոյ, գրոյ. գ. մեղրը մեղուն կը շինէ. տ ապը։
Մեղրագոյն. ա. մեղրի համ ունեցող։
Մեղրագուրկ. ա. մեղր բղխող։
Մեղրագործնամ. ն. մեղր շինել։
Մեղրախորխոռ, ոչխոյ. գ. մամալ չհնչող մեղր. տ կիւմիճ ապալը։
Մեղրածուծ. գ. մեղրծուծ խոտը. տ իքլիլլիւլ մէլիք, մուճիւլան։
Մեղրածուծ, կի՝ Մեղրծուծ, ձանձի տեսակ. տ իլի պինէյի։
Մեղրակաթ. ա. մեղր կամ եղջիւրոտ

Մեղսահամ. ա. մեղրի համ ունեցող։
Մեղսահոտ. ա. մեղր բուրեցնող։
Մեղսաղոտ, ի, կամ ոյ. գ. շամամ, և ձմեռուկ. ՚ գալփուզ։
Մեղսաջուր, ջրոյ. գ. մեղրի ջուր, մեղրջուր։
Մեղսատաշան. ո. Մեղսակաթ։
Մեղսեակ } ա. մեղրատ, մեղրոտ։
Մեղսոտ }
Մեղսուկ. գ. եղեամեղուի կապոյտ ծաղիկը։
Մեղսօդի, զոյ. գ. մեղրէ օդի՝ գինի։
Մեղք, դաց. գ. մեղք, յանցանք. ՚ կիւնահ։
–Մեղս դնեմ. մեղադրել։
–Ի մեղս արկանեմ. մեղք խոհել։
–Վ կոյք մեղաց. առա վկաներ. ՚ նայան շահատարար։ [քաւութեան։
–Վասն մեղացն, զՎասն մեղացն. մեղաց
Մենաբնակ. ա. առանձին բնակող։
Մենաբնենալ. ո. Մենակազին։
Մենածին. ո. Միածին։
Մենակ. ա. մ. միայնակ. ՚ նայողել, սալեմ։
Մենականն. ա. միայնաւորիկ։ [կնաց։
Մենակեաց, կնցի, կեցաց. ո. Միայնա-
–Մենակեաց բնակութիւն. առանձնութիւն։
Մենակեցել. ո. ո. Միակեցող։
Մենակեցութիւն. գ. միայնաւորութիւն։
Մենակեաց. ա. Աիրը միակատար, մէկ կապ բղջղոցով։
Մենամարտ, ի, ից } ա. գ. միայնաւոր
Մենամարտիկ, տկի, կաց } կաւոր, և կռիւ։
Մենամարտիկ լինիմ } ՚. միայնաւորիկ կռուիլ.
Մենամարտիմ } ՚ կիւ լինիմ, փէհլիվանլըք կ'ըներ։
Մենամարտութիւն. գ. միայակ կռիւ բնելը. ՚ կիւ լինիմ, փէհլիվանլըք։
Մենանալ, ացայ. ՚. առանձնանալ. ՚ նայլընել պաշտօնա սեռ ուրմամբ։
Մենանձն. ո. Միանձն լուսո ամենայն նշ։
Մենանոց. ո. Մենարան։
Մենատան, ի, ացս. գ. վանք. ՚ մենաստեղը։
Մենատեակ. ո. Միանձնակ։ [վանք։
Մենարան, ի, ացս. գ. Ձգնաւորի խուց,
Մենաւոր, ի, ացս. ո. գ. միայնաւոր, միայնակեաց, Ձգնաւոր։
Մենաւորանոց } գ. վանք։
Մենաւորատան }
Մենաւորիմ. ՚. առանձին տեղ մը քաշուիլ։
Մենաւորութիւն. գ. միայնակութիւն, Ձգնաւորութիւն։
Մենդուս, ի. գ. (յ.) մեծ չուկ մը։
Մենեմանի, ի, ացս. գ. գետնա. ՚ միենեմանի։
Մենեխանութիւն. ո. Միանձնութիւն։
Մենաւթիւն. ո. միայնաւորութիւն։
Մենքենայ. ո. Մեքենայ։
Մեռանիմ, ռայ. ՚. մեռնիլ, անցնիլ, հոգին տալ՝ փչել. ՚ հօլմէք։
Մեռեալ, եալ, ոց. ո. գ. ՚ մեռած, մեռեալ ՚ էօլիւ. –2 գէշ, գիակ. ՚ լէշ։
Մեռելազգեաց. ա. մեռածէն աւելի՝ վատ։
Մեռելազգեստ. ա. վրան մեռել կրող։
Մեռելական. ա. մեռելի յատուկ։
Մեռելակեր. ո. մեռել ուտող։
Մեռելակիր. ո. Մեռելազգեստ։
Մեռելակուռքի. ա. ան հոգի բանը կ'ընէր։
Մեռելահաւրցութիւն. գ. կախարդի մեռել կանչելը։ [խորհ։
Մեռելահաւրցուկ. ա. մեռել կանչող կա-
Մեռելայարոյց, կի՝ Մեռելեայարոյց. ա. մեռելը կենդանացնող։
Մեռելաշունչ. ո. Մահկանացու։
Մեռելսիմք. գ. ՚ մեռելին բանը կի՝ հոգին հոգալը. –2 մեռելին բանելը։
Մեռելոտի, ուոյ, ուոց կամ՝ ուաց. գ. ՚ մեռած կենդանի, սատակ. –2 չաստուած, կուռք. –3 ա. մեռած, մեռելի. –4 մահ կանացու, մեռնելու։
Մեռելութիւն. գ. ՚ մեռնիլը, մահ. –2 մահ հաղուցում. –3 մեռածի պէս ըլլալը։
Մեռելուհի. ո. Մուռինէ։
Մեռան, ի, իս կամ աւ, ոյ, ոց. գ. (յ.) սուրբ մեռոն, և ամէն անուշահոտ եղ։
Մեռանակիր. ո. մեռոն բռնող։
Մեռանեմ. ն. մեռոնով օծել, զլուխ տալ։
Մեռոս. ո. Մահկանացու։
Մեռուձն. ո. Մեռելութիւն։
Մեռուցանեմ, ուցի. ն. մեռցընել, մահցընել. ՚ էօլտիւրմէք։
Մեռուցիչ. ո. մեռցնող։
Մեռուցուձն, ցման. գ. մեռցընելը, մահցուցում։
Մեռօրէն. մ. մեռելի պէս։
Մեռօրինակ. ո. մեռնելու նման (քուն)։
Մեսգի, գւոյ, գնաց. գ. միջանկեալ սասմա՝ նեզ (իւիկուան)։
Մեսիա, կամ այ, այի. գ. օծեալն, Քրիստոս. ՚ մէսիհ։
Մեսխաակն. ո. գինիսուոս տնտող։
Մեսխի, նցայ. ՚. պղծել, շինուիլ, պղծոտկիլ. ՚ ոսգամմագ, պուլաշմագ։
Մեսխոս. գ. ջուլհակի գործ կամ գործիք։
Մեսուխիւն. գ. մէջը խոհուիլը։
Մեսխի, նցայ. ՚. պինդ Հաստատուիլ։
Մես. ո. մ. մէջ տեղը. ՚ գաբէրտ։
Մեսկան. ո. միջական կամ Հաստատակ (քայ ըսած յ.). [մտան։
Մեսող. գ. (յ.) Հանք, հրահանգելիք.
Մեսոպ, զաց. գ. ագաւր. ՚ մեսրէպ՝ սիւրկիւն նէբի։
Մեսրան, ի, ից. ո. տասնամեակ. ՚ ընպիլ։
Մեսրոպատառաձեւիլ. ո. իրիկուան՝ ուշ կամ (էգին). [՚ ընպիլիճէ։
Մեսրոպնելոլ, ի. ո. տասնամեակ կ'ըսլ։

Մեռաստանեքեան, կամ քին. ա. գ. տասնըմէկն ալ. ՙ ծնպիրփուտ։
Մեռաստանօրեայ. ա. տասնըմէկ կօրուան. ՙ ծնպիրկիւնըիւք։
Մեռաքս, ի, կամ ոյ, ից կամ ից. գ. (յ.) մեռաքս, տպրշուժ. ՙ խիէկ, էպիւրչիւմ։
Մեռաքսագործ, ի, աց. ա. գ. մեռաքսի բան չինող. ՙ խիէկչի, խիէկ իշլէյէն։
Մեռաքսակազմեմ. ն. մեռաքսով չինել։
Մեռաքսահիւս } ա. մեռաքսով հիւսած՝
Մեռաքսաձէյ } գործած։
Մեռաքսանայ, սէի, ից. ա. մեռաքսէ. ՙ ի֊փէկտէն։
Մեռուդիանա, կամ զեանա, կամ լիանա. ա. հրաշալի, չուտաւոր, նըկնայլեան։
Մեռրապօլիտ, լտի, ատց. գ. (յ.) արքեպիսկոպոս մայրաքաղաքի [քան։
Մեռրապօլտաբան. գ. արքեպիսկոպոսական։
Մեռրապօլտութիւն. գ. արքեպիսկոպոսութիւն։
Մեր, ոյ, ոց. դ. նըման. ա. գ. մերը. ՙ պիզիմքիւ։
Մերաստր. ա. Մերօբէն։ [քան։
Մերագոյական. ա. մերբուսի ներկանըման։
Մերագնայ. ա. Մերամնայ։
Մերամնացնալ. մեր ազգէն անպուած։
Մերամնայ, նէի, ից կամ նաց. ա. գ. մեր ազգէն. ՙ միլլէթէմ իմիզտէն։
Մերախոհ. ա. մեր մտքովը։
Մերական, ի, ից. ա. մերինը։
Մերակնկալ } ա. մեր կնկալով, կնկալա֊
Մերակնկալաբան } բանքով, քնութեամբ, մեղի պէս։
Մերակնկալացնալ } գ. մարգնկալութիւն։
Մերակնկալութիւն }
Մերակնկալունակ. ա. Մերակնկալ։
Մերահատակ. ա. մեր հատակին։
Մերային, յոյ, յնոյ, ոց. ա. մերը, մերինը։
Մերանութիւ. ա. մարգկային։
Մերապէս. մ. մեր կնկալովը՝ ոճովը։
Մերատնցնալ. ա. մեզմէ՝ մարդկային բընութենէ առած։
Մերատնա } ի, ից. ա. մեր ազգէն, և մարդ֊
Մերատնը } կային [ցու։
Մերատնգնակ. ա. մարգկային, մահկանա֊
Մերատիպ. ա. Մերակնկալ։
Մերատնմակ. ա. մարգկային ցեղէ։
Մերբեմ. մ. հնդմէ, հնդմէ՛ ալ, մէյմը, մէյ մ՛ալ, հեմա, նըրնեմ, նոքը. ՙ պազէ քէը. ըն՛ ալ֊ֆօ, կնաց։
Մերժական. ա. գուբա բնոյ, վերնանալու։
Մերժեմ, նցի. ն. վերնանալ. հեռացընել. ՙ գօվմագ, ըչատ էմ մէք։
Մերժեցուցանեմ. նոյն ընդ վ.
Մերմիմ. նցայ. չ. նոր կենալ. հեռանալ, վերնալ։
Մերժումն, ժման. գ. հեռանալը։
Մերկ, ոյ, ոց. կի՛ի, ից. ա. 1 մերկ. ՙ չըտ֊լագ։ – 2 պարզ, յայտնի, և աներես. ՙ ամ֊աչըգ, այան էշկնաբէ, արօրզ [ատէ։
–Մերկ. մ. պարզապէս, առակ. ՙ պայաղը.
–Մերկ ՙի. նախ. առանց, ինչպէս. Մերկ ՙէ մեզաց. առանց մեղքի, մեղք չունեցող. ՙ կիւնահսրզ։
–Մերկ. գ. մերկ մասը։ [նապէս։
–Մերկ ընդ մերկ. բան չհագած, բաց, յայտ֊
Մերկաբար. մ. բաց. ՙ աչըգ։
Մերկագլուխ. ա. մ. ձակատը բաց, հա֊մարձակ։
Մերկագոյն. ա. մ. աւելի մերկ, աւելի բաց։
Մերկակուխ ազգն. մերկ մարմնով կռիւ։
Մերկակրթութիւ } գ. մերկ կրթութիւ, մերկ
Մերկակրութիւն } ձեւ ուսանիլը ու համբե֊րել սովրիլը։
Մերկաղաքադք. ա. Մերկիմաստակք։
Մերկամարմին. ա. մերկ կամ պարզ մարմնով։
Մերկամարտ, ի, ից. ա. գ. մերկ կռուող, կռիւ. ՙ փէ հլիման, փէ հլիմանըգ։
Մերկամարտիկ, ակի, ակաց } ա. մերկ
Մերկամարտուցնալ, ցնլոյ, լոց } կռուող. ՙ փէ հլիման։
Մերկամարտութիւն. գ. մերկ կռիւ. ՙ չըտ֊լագ կիւլէշ, փէ հլիմանըգ։
Մերկամիջանակ. ա. մերկ կռուող։
Մերկանամ, ացայ. ն. չ. հ. հանիլ, հա֊նուիլ, բանալ, բացուիլ. ՙ չըգ ապմագ, սոյ֊ունմագ, աչմագ, աչըլմագ։
–Մերկանամ. ՙ մերկացընել. ՙ չըպլագ էմ֊մէք, սոյմագ։ – 2 մերթը՝ կնգնը՝ իմաւը պատանէն՝ հանել – 3 բանը յայտնել։
–Մերկանալ առաւտուս. լուծնալ։
Մերկանգամ. ա. մ. 1 մերկ, կիսամերկ. ՙ չըր չըպլագ։ – 2 անպէս. ՙ սիլահսրզ։ – 3 յայտ֊նի. ՙ աչըգ։ [գապուգաւգ։
–Մերկանգամ պատուդ. կնգնէ չունեցող. ՙ
Մերկանամ, կի, մերկ. ն. մերկանալ։
Մերկանգ, նաց. գ. մերկութիւն, խայտա֊ռակութիւն։
Մերկապատանան. ա. պատանէնէ հանած. ՙ գընըտան չըգմիշ։
Մերկապատան լինիմ. 1 խաղք ըլլալ։ – 2 ձիաը բանալ։
Մերկապատանց. ա. մ. 1 ձիաը բաց. ՙ պոյ֊նու աչըգ։ – 2 բոլորովին յայտնի. ՙ այան աչիքնաբ։
Մերկապէս. ա. Մերկաբար։
Մերկաւերարկուք. ա. Մերկիմաստակք։
Մերկաւոտ. ա. կիսամերկ, վրան գլուխը [բաց։
Մերկաւոտ. ա. ձիները բացած։
Մերկաւոտ. ա. ձիձնըը բաց։
Մերկացումն. գ. մերկանալը։
Մերկացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 մերկացընել, հանուելնընել. ՙ սօյունտուրմագ, սօյմագ։ – 2 բանը յայտնել, պարզել։

Մերկացուցիչ. ա. մերկացընող
Մերկեմ, կացի, կաց, կի՛ կեաց. ն. Հանել, հանուիլ. ՏՈՅՆՈՒԹԻՒՆ, ՈՅՆՈՒՄՆ
–Մերկեմ զսուբ. իմուլը քաշել. ՏՔՆՈՒԱՆ չընդարմանալ, զրկուիլ չկրնալ
Մերկիմաստակ, տակաց } ա. գ. Հնդիկ փիլ.
Մերկիմաստաւէր, տիրաց } լիտիմանելը կամ ձգնաւորելը, որ առանց վերարկուի էին
Մերկոտն. ա. ոտքը բոպիկ
Մերկութիւն. գ. մերկ ըլլալը. ՏՉՂԱՂԱԳԼՈՒԽ
Մերկուկն
Մերկուց } մ. մերկ ըլլալով, մերկ մնալով
Ի Մերկուց } վրայ. ՏԻՆՔնիկին խաթիւնէ
Մերձ. նախ. մ. ա. մօտ, մօտիկ, մօտը, քովը. ՏՆագըն, Նանրնատաւ
Մերձ ընդ մերձ. մ. մօտէն, մօտիկներս, շատով. ՏՆագըն ալատաւ, Հէմէն, Հէզէէ
Մերձագրութիւն. գ. քովը գնելը
Մերձաւաւակ. ա. ազգական, արիւնակից. ՏԽրօրմ, ազբարար
Մերձակայ, ի, ից. ա. մօտիկ՝ առջևը եզած. ՏՆագըն, Նագընտաքի
Մերձակայիմ. չ. մօտ կենալ
Մերձակայութիւն. գ. քովը կենալը
Մերձակաց. ա. մօտ կեցող
Մերձակացութիւն. գ. մօտ կենալը
Մերձանամ. ա. Մերձենամ
Մերձասերմն, մանք. ա. նոյն ցեղէ, ազգա-
Մերձաւոր, ի, ից. ա. գ. 1 մօտիկ՝ տեղով առնով. ՏՆագըն։ – 2 մօտիկ ազգական՝ ընտանի՝ Նանչուր. ՏԱԶԲԱՐԱՒ
Մերձաւորաբար. մ. մօտաւոր
Մերձաւորագէտ. ա. մօտաւոր տեղեակ
Մերձաւորագոյն. ա. աւելի մօտիկ
Մերձաւորական. ա. ընտանեկան
Մերձաւորակից. ա. աւելի մօտիկ՝ ընտանի՝ ազգական
Մերձաւորասէր. մ. մօտաւոր
Մերձաւորեմ, նեմ } ն. իբրեն քաշել, իբրեն ընել, տէր ըլլալ, տէր կայնիլ. ՏԱՀապ չընդմանգ՝ օրմագ
Մերձաւորիմ, նեցայ. չ. 1 մօտենալ, մօտենալ. ՏՆագլաշմագ։ – 2 ազգական ըլլալ
Մերձաւորիչ, իչի, իչաց. ա. գ. 1 ազգական՝ տէր նլլոգ։ – 2 մօտեցընող
Մերձաւորութիւն. գ. 1 մօտաւորութիւն, նեկայութիւն։ – 2 ազգականութիւն, խնամիութիւն։ – 3 իրարու մօտենալը միաբանութիւն։ – 4 ընտանութիւն
Մերձենամ, նեցայ, նենալ. չ. 1 մօտենալ, մօտիկնալ, դպչիլ. ՏՆագլաշմագ, Նանաշմագ։ – 2 ձեռք դպցընել՝ ինանալ։ – 3 իր ընկերջը մօտիկ. ՏՊԼՊՂՄԷՔ
Մերձեցուցանեմ. ն. մօտեցընել, իրեն քաշել. ՏՆանաշոբրմագ

Մերձեցումն. գ. մօտիկնալը
Մերձէք, էից. գ. մերձ՝ մօտ եզողները
Մերձիմ, ձեցայ, ձեալ. ա. Մերձենամ
Մերձումն. ա. Մերձեցումն
Մերոյին, Մերոյն. ա. մեր, մերինը
Մերսիլ. մ. մեր կամքը, ազատաբար
Մերսիլն. ա. Մերոյին
Մերունակ
Մերունակաբար } մ. ա. Մերակնըս
Մերունական
Մերունակնըպահառնութիւն. գ. մարգելութիւն Ի բիստոսի
Մերունակութիւն. գ. մարդկութիւն
Մերունի. ա. Մերոյին
Մերուշան, կամ զան. ծաղիկ է
Մերօրէն. մ. ա. մեր օրէս, մեզի նման. ՏՕրդ, ազգականութիւն
Մեց, կամ Մէց. գ. ցեց, փառք, Հոգի, զիմ կիսկիս
Մեցամէս, կամ մէց. ա. քովքովին ցեցած. ՏԿԻՒԼԷՆՄՇ
Մեցուածի. չ. ցեցուիլ, ազգականիլ
Մէք, մեր. ա. Ես, մեք
Մէքէնայ, կամ Մէնքէնայ, ի, ից. գ. (յ.) 1 արհեստական՝ Նաղուած գոյժիք պէս-պէս, մանաւանդ պատերազմի. ՏՄԷՆՀԷՆԷ։ – 2 Հնարքով շինք, որոգայթ, ծանջանք. ՏՏԱՀԱԳ, խակէնՀԷ։ – 3 ծածուկ չարութիւն. ՏՈՀԱԳ, ՏԷՔ, ՖԷՆԱՏ
Մէքէնայագործ. ա. վարպետ շինքով կերը-
Մէքէնայական. ա. Նաղուած [պով
Մէքէնայանամ. ա. Մէքէնայեմի
Մէքէնայաւոր. ա. Մէքէնաւոր
Մէքէնայաւորութիւն. ա. Մէքէնաւորութիւն
Մէքէնայեմի, կամ Մէնքէնայեմի, եցի. ն. Հնարել, Նաղուարել, որոգայթ լարել. ՏԳԱՏԱ էիմէք, ՏՈՀԱԳ՝ ՏՏԱՀԱԳ ԳԱՒՄԱԳ
Մէքէնայոյզ. ա. վարպետորդի
Մէքէնայութիւն. գ. Հնարք. ՏՖԷՆԱՏ
Մէքէնանամ. ա. Մէքէնայեմի
Մէքէնաւոր, կամ Մէնքէնաւոր, ի, աց. ա. 1 Նաղուած շինքով Հնարքով։ – 2 խորամանկ, նենգաւոր
Մէքէնաւորեմ. ա. Մէքէնայեմի
Մէքէնաւորութիւն. գ. Հնարք, վարպետութիւն, խաբէութիւն. ՏՈՏԱԳ, ՈՂՈՂԱԳ
Մէքէնոյժ, այ, կի՛ ի, աց կամ ից. գ. (և.) խաբեպէս, պատատանգամ. ՏՈՐԲԱԿ
Մէնօգակնըպ. ա. Մերակնըպ
Մ՚զանք, զանց. գ. փառ, ոգի ընկնը. ՏՄԱՆԷՔ, ՏՈՏՎԱԳ, ԿՏՈՒՔ – ա.և Միքն
Մզեմ, եցի. ն. քամել, զտել. ՏՕՐՔՄԱԳ, ՏԲՐԳՔ
Մզկիթ, կամ Մգրիթ, քեի, թաց. գ. (արբ.) ազօթատան Տաճկաց. ՏՄՉԻԹ
Մզմանձև
Մզմանձուկ } ա. բարակ շապկի պէս. ՏՋԱՐ
Մզուածուկ } պատոյտ

Մ՛գնաշէնատ. ա. բարակ՝ հիւսած (անկէ
Մ՛գնիկ. տ. Միգն [մի մինկին մաշկը)։
Մ՛գուշն. գ. քամուածքն
Մ՛գուրկ. գ. ծաղիկ մը. տ. Մնդուկ
Մ՛էգ, միգի, գաւ, կամ գով, աց, օք. գ. մշուշ, քամ. ֆ փուա, տաւմանու
Մ՛էգ, միգի, կամ զով. գ. ջրվաթի. ֆ սիոիքն
Մ՛էգմուզ. գ. ջրվաթի բացող խոտ
Մ՛էկ. տ. Մի
Մ՛էկին. տ. Մնկին
Մ՛էն, մինի կամ մինի, իւ. ա. ֆ մէկ, միայն – ֆ ամէն մէկին, մէյմէկ
–Մ՛էն. մ. մինակ, առանձին, սոսկ. ֆ նայ ջնորդ
–Մ՛էն մի. կամ Մ՛էն. ամէն մէկը, մէյմէկ, մէկիկ մէկիկ, ամէն մէկուն, մարդ գլուխ. ֆ ալիքէր, առամ պաշտնա
–Մ՛էն մի. մ. սոսկ մէյմը
Մ՛էնաւոր, Մ՛էնաւորի. տ. Մենաւոր, Մենաւորի [բնենորը
'ի Մ՛էնջ, ջից. պանք որ մեղնէ ենն, մե
Մ՛էջ, միջոց, ով. 'ի միջի } գ. մէջտե.
Մ՛էջք, միջաց, կամ ոց, ջոլք, ոք } գր. ֆ օրթա. սը, արասու
–Մ՛էջ գիշնոց. կէս գիշեր. ֆ նայր կէշէ
–Մ՛էջ կամ մէջք՝ մարդոց, կենդանւոց. փոր. ֆ պէլ
–Մ՛էջ. ա. ֆ միջին, կէս – ֆ միջակ
–Ընդ մէջ. նխ. մ. ֆ մէջտ, մէջտեղացը. ֆ արասընտա, օրթատան ֆ – ֆ միջնորդու. թեամբ, ձեռքով
–'ի մէջ, մէջտ, մէջ. ֆ արասընտա՝ արասընտա, իչինտէ
–'ի միջոց. միջոցին. ֆ օրթատան
–Միջաւ. միջուկով. ֆ իչի կէ
–Մ՛էջ ընդ մէջ. մ. առանց առանց. ֆ արասա պէլ
Մ՛էջաշխարհ. տ. Միջնաշխարհ
Մ՛էջափայտ. տ. մէջտ փայտէ
Մ՛էջտեղացու. տ. Փոքրացամէջ
Մ՛էջնկրկայ. տ. ցամաքին մէջ առնուածքը նորոգը
Մ՛էջնկրկայք, այց. գ. ցամաքի բնակիչք
Մ՛էջնակեաւ, կ'ապ. գ. կնգրեան [էչնո
Մ՛էջոր, մէջաւուր, միջաւուր. կէս օր. ֆ էօյ.
Մ՛էջօրեայ, բկի, իւ. գ. ֆ միջօրէ, կէս օր, օրհասարակ. ֆ էօյլէնու – ֆ ա. կէս օրեան. ֆ էօյլէնքի, էօյլէնքին
Մ՛էտ, միտի, ատք. գ. ֆ կշտաքի միջին կէտ. ֆ միէ – ֆ կշտաքին մէկ ալքը, ճմաքր
Մ՛էտ. ֆ ա. Հաւանութեան տուած, յա. ժար – ֆ գ. մէկ կողմը հակամիտելը, հա. կամեցած կողմը
–Մ՛էտ առ մէտ. Մէտ 'ի մէտ. ապրիլ անշէն շարժելով (կշտաքի ցուցակին պէս)։
Մ՛էց. տ. Մեցու
Մ՛իագին. ա. խիտ մուխ, մրնշաղ
Մ՛իաձնիմ, նցայ. չ. մրընտալ, պղտորիլ
Մ՛իագոյն. ա. աւելի մուխ, լոյսը քիչ
Մ՛իագգած. ա. մուխ պատած
Մ՛իագգածութիւն. գ. ֆ մրուխիւն – ֆ խրճնութիւն
Մ՛իախառն. ա. մրով խառն
Մ՛իակնըպնալ. սե, անցած
Մ՛իայրն. ա. մուխ տեղ կեցող
Մ՛իանամ, ացայ. չ. մրնալ, մրընտալ. ֆ գարարմագ
Մ՛իապատ. տ. Մրագգած
Մ՛իապատիմ. տ. Մրանամ
Մ՛իատեսակ. ա. մուխ, խրճիւն
Մ՛իափ, ի, ից. ա. գ. ֆ մուխ, պղտոր – ֆ աղտ [տոտ
Մ՛իափագոյն. ա. աւելի մուխ, աւելի աղ
Մ՛իափութիւն. գ. մրնութիւն
Մ՛իացուցանեմ, ցուցի. ն. մրընցընել. ֆ գարարմագ
Մ՛իացուցիչ } ա. մրընցընող, պղտորիչ
Մ՛իաւորական }
Մ՛իլը, ի, ից. գ. մուխ՝ պղտոր բանելը [հած բանելը
Մ՛իլը, մրնլիք. գ. համբոյր, գիպած պա.
–Մ՛իլը առ մրնլը. գ գ. ֆ քիւմ քիւմէ
Մ՛իլրած, ոյ } ա. գ. դիպած բան, դի.
Մ՛իլրածոյ, ի, ից } պուած
Մ՛իլրայրն. ա. նոյնո
Մ՛իլրացոց, ի, ից. գ. համբոյր. ֆ ամպաղ
Մ՛իլրնեմ, նցի. ն. դիպչել՝ պահել. ֆ նրդ. մագ՝ սազլամագ
Մ՛իլրուն. գ. գիպչելը, գիպած բանը
Մ՛իմն. ֆ ա. մուխ, մրնշաղ. ֆ գարանլըգ – ֆ խրճիմն, գժար. ֆ չէմրնն, կիւչ – ֆ գ. մրնութիւն
Մ՛իմնակ. ա. մուխ [ֆ մրագալ
Մ՛իմնալ կամ դալ. գ. ատամնկէտ, իմ կուտ.
Մ՛իմնագոյն. ա. աւելի մուխ, անգագոյն
Մ՛իմնակնոտ. ա. Մրմատեսակ
Մ՛իմնանամ, ացայ } ա. Մրմանամ
Մ՛իմնիմ, նցայ }
Մ՛իմութիւն. գ. մուխ, խաւար
Մ՛ժնիմ, կամ նգ. ի, ից
Մ՛ժնդիմ, նդան, կամ մժդան
Մ՛ժիմ կամ իդ. մժիդ կամ ի } գ. մժնիմ, մ.
Մ՛ժիկ
Մ՛ժկիկ, դկիկ, կաց } ծակ. ֆ սիկիկ. նէք, սիմէք
Մ՛ժուկ, մժգկան, անց
Մ՛մուդկ
Մ՛ի. մ. ֆ մի, մը, չ՛ չ. կամ մ՛, ֆ նօգ, էմ, և այլն – ֆ ոչ
–Մ՛ի արգելոք. չըլլայ թէ, որ կայ նէ. ֆ օլ մայա քի, վարբատա, ալտնհալ՝ մ
Մ՛ի նրգէք. ոչ բնաւ, ամենևին

Մի՛ նղիցի, Մի՛ լիցի. քան. լիցի. ս Հայեաւ
Մի՛, մի՛ եմէք. ա. Մի՛մէք։
–Մի՛ եմէք. չըլլայ թէ։
Մի, միոյ, կամ միոջ, միում, և այլն. ա. Մէկ, մը. ս պիր, եէք, թէքը։
–Մի . . . և մի. մ. Մէյ մը որ. . . մէյմ՝ ալ որ. ս պիր քի . . . պիրմէ քի։
–Ընդ մի. Ընդ մի համալ. միանգամայն, մէկ տեղուած . ս պիրտէն, պիր, պիր հիսապ։
–Առ մի (ոմն կամ ինչ). մօտ գլուխ, առէն մէկին. ս հէր պիրինէ։
–Մի մի, Միոյ միոյ. ա մէկ մէկ, առէն մէկը. ս պիր պիր, պիրէր, հէր պիր։ – 2 մէկ քանի մը. ս հառէ հիւտէ։
–Մի զմի, մի առ մի. մէկզմէկ, մէկմէկու. ս պիրի պիրինի, պիրի պիրինէ։
–Մի ոմն, Մի ինչ. ա. Ոմն, Ոք, Ինչ, Իմն։
Միաբան, ի, ից կամ աց. ա. Համաձայն, համեմատ. ս իմիմիցդը։ – 2 գ. վանականն, կրօնաւոր։ – 3 մ. միաւոր, նման. ս պիրլիքտէ, ույկունը
Միաբանաբար. մ. Նոյնը
Միաբանակ. ա. Մէկ խումբ եղած
Միաբանական, կանք. ա. գ. 1 Համաձայն, հաստատակաց։ – 2 կրօնաւորական։ – 3 վանք։
Միաբանակաց. ա. միաբան կեցող, կրօնաւոր։ [նական, կրօնաւոր։ – 2 վանք։
Միաբանակեաց, կեցի, ցաց. ա. գ. 1 վա-
Միաբանակի. մ. միաբան, մէկտեղ
Միաբանակից. ա. միաբան։
Միաբանամիտ. ա. խառնակամ։
Միաբանապէս. մ. միաբան։
Միաբանեմ, եցի. ն. 1 միաբանցընել, մէկ ընել. ս պիր էյիմէք. որ և Միաբանեցուցանեմ։ – 2 միացընել
Միաբանեմ, եցի } չ. 1 համաձայնիլ, մէկ
Միաբանիմ, եցայ } ըլլալ։ յարմարիլ. ս պիր օլմագ, ույմագ։ – 2 միաբան՝ եղբայր գըտնիլ
Միաբանութիւն. գ. 1 համաձայնութիւն, յարմարութիւն, միութիւն. ս պիրլիք։ – 2 ընկերութիւն, վանք։
–Միաբանութեամբ. միաւոր, մէկ սրտով
Միաբառաչ. ա. մ. մէկտեղ գոռացող, զոռալով
Միաբար. մ. 1 մէկի պէս։ – 2 նոյնպէս։
Միաբերաւ. ա. մ. մէկ լեզուով, մէկ բերանէ. ս պիր լիսան իլէ, պիր աուզ։
Միաբոյծ առնեմ. բոլորը վերցընել
Միաբոյս. ա. մէկ խոտի տէր։
Միաբնակ. մ. մէկ բնակութեամբ
Միաբնակութիւն. գ. մէկտեղ բնակիլը, յարմարութիւն։
Միաբնութիւն. ա. Համագոյութիւն։
Միաբոլոր. ա. բոլորը մէկտեղ [քիզ։
Միաբոյս. ա. մէկտեղ բուսած՝ ծնած. ս ի-

Միաբուն. ա. 1 բունը՝ արմատը մէկ։ – 2 համագոյ։ – 3 իսկական։ – 4 անբաժանելի։
Միագիր. ա. 1 մէկ տառով (վանկ)։ – 2 նոյն բանը գրած։
Միագլխաբանութ. գ. միաբանութիւն
Միագլխի. ա. գլուխը մէկ։
Միագոյ, ի, ից. ա. 1 մէկ գոյորէ, միակերպ, մէկ։ – 2 համագոյ։
Միագոյն, գունի, ից } ա. մէկ գունով, միա-
Միագոյնի } կերպ. ս պիր րէնկ, պիր բիւրլիւ։
Միագոյութիւն. գ. Եզականութիւն։
Միագործ. ա. մի և նոյն բանը ընող։
Միագումար. ա. մ. միասեղ ժողուած։
Միագունդ. ա. մ. 1 բոլոր խումբը մէկտեղ։ – 2 նոյն խմբէն։ – 3 մէկ գնդի՝ գնդակի պէս։
Միագօտեալ } ա. 1 կտրիճ. ս տալ գուշագ։
Միագօտի } – 2 սեթեւեռած. ս սրզանմըշ։
Միադաւան. ա. 1 մէկ Աստուած զաւանող՝ ի սուրբ Երրորդութեան, ուղղափառ։ – 2 մէկ անձ միայն դաւանող Աստուծոյ՝ Հրէի պէս։ – 3 դաւանակից, միաբան։
Միագէտ. ա. շինչիտակ. ս տիւմիւզ։
Միագիմեալ. ա. Միագիմի, ս։
Միագիմի. ա. մ. 1 մէկ կերպ. ս պիր բիւրլիւ։ – 2 մէկ կողմէն. ս պիր թարաֆտան։ – 3 անփոփոխ, միակերպ։
Միագրութիւն. գ. մէկտեղ ըլլալը։
Միագրգիմ. չ. մէկ զարդի պէս ըլլալ։
Միագգ, կամ Մի ագգ. ա. միակերպ, միագիր. ս պիրզիւ։ [սրինակ։
Միագոյգ. ա. մ. Հաւասար, միագէս։
Միագօր. ա. Համագօր։
Միամիագ. ա. Միանձնեան։
Միամիագութիւն. ա. մ. առանձնութիւն, ծածուկ։
Միամիտ. ա. միակտուր իմաստ։
Միամիտութիւն. ա. Զուգամիտութիւն։
Միամժամնակ. ա. Միամնակ։
Միամոռոգ. ա. մ. մէկտեղած, միասեղ։
Միանգամ. ա. մէկ լեզուով խօսող։
Միանգամ. ա. միակամբ։
Միանձնեան. ա. 1 բաղնիսական, աղէկ. ս տիւզկիւն։ – 2 ամէնը մէկտեղ։
Միանձնութիւն. գ. բաղնիսականութիւն։
Միանմանեմ. ն. մէկտեղ ժողովել։
Միանմանութիւն. գ. մէկ գաս ըլլալը։
Միանոյ, ից } ա. մ. մէկ սիրտ՝ մէկ հոգի։
Միանորդ } ս։
Միանորհուրդ }
Միանուագ. ա. մ. միասեղ։ տե՛ս և Միանձնեան։
Միանուագն. ա. մ. 1 մէկտեղ խառնած՝ խըտած։ – 2 ամէնը մէկէն։
Միանօսիկ. ա. Միանգամ։
Միանձին, ձնի, աւ կամ իւ. ա. 1 Քրիստոս

տէրն մեր, մէկ հատիկ ծնունդ Աստուծոյ
Որդի՝ ի յաւիտենից, և սրբոյ կուսին՝ ի ժա-
մանակիս – 2 Հոգին սուրբ միածին կ՚ըսուի
իբրև ամենազօրզ, որուն նմանը չկայ։ – 3
միածին կ՚ըսուի՝ ի մտքին՝ իբրև միտքը,
մէկ հատիկ զաւակ. ֊ պիր թանէ՚ձիգ։ – 4
միածին կ՚ըսուի երկինքը՝ իբրև եզական։
Միածնամայր. գ. մէկ հատիկ զաւկի մայր։
Միածնութիւն. գ. միածին ըլլալը։
Միածնուկ. ա. մէկուկ ծնած, եղբայր։
Միակ, ի, աց. ա. ¹ մէկ հատիկ. ֊ նէք –
² միներուրիկ։
Միակամ. ա. մ. կամքերնին մէկ, մէկ սիրտ
մէկ հոգի, կամակից։
Միակամիմ. չ. միաբանիլ։
Միակամութիւն. գ. մի և նոյն կամքը ու-
նենալը, միասրտութիւն, միաբանութիւն։
Միական. ա. մէկ, մինակ, մէկ եղած։
–Միականն. միութիւն։
Միականապէս. մ. մէկ միայն ըլլալով։
Միականի, նուդ, նենց. ա. մէկ աչքով,
միաչէն. ֊ պիր կէօզլի։
Միականութիւն. գ. նոյն կանոնը պահելը։
Միականութիւն. գ. միութիւն, միաս-
րտութիւն։
Միակատար. ա. մի և կատարեալ։
Միակարիք. ա. մէկ սիրտ։
Միակեաց. ¹ ա. Միշնակեաց։ – ² մէկ
կնոջ՝ մէկուն կնանք ունենալը։
Միակեղև. ա. կեղևը միակտուր։
Միակնեցաղ. ա. ¹ կենակից։ – ² որ երկա-
կենցաղ չէ։
Միակնոց. ա. մ. մէկ կնոջ. ֊ պիր քիւրլի։
Միակնոցութիւն. ա. Միշնակնոցութիւն։
Միակն. ա. մ. մինակուկ։
Միակոց, կիցք. ա. կիսլ, իրարու կպած. ֊
պիմի իչիք. չաթըդ։
Միակոն. ա. Միականի։
Միակոնի, նուդ, նիք, նենց. ա. ¹ միակնիկ,
միակին, մէկ կնկան տէր եղած։ – ² միաչէն։
Միակոնութիւն. գ. միաչէն ըլլալը։
Միակշիռ. ա. Հաւասար։
Միակողմնակի. ա. մ. ¹ մէկ կողմէն կոտրած,
բանուած. ֊ սաղաթ. – ² միակտուր. ֊ նէք-
փարէ։ – ³ մէկ կողմը եղած՝ գլուած։
Միակողմն. գ. մէկ կողմը, մէկդի. ֊ պիր
թարաֆ։
Միակուանցեանեմ. ա. Մեկուսեմ։
Միակտոն, ի, ից. ա. ¹ կրօնաւորի, կենակից,
միաբան։ – ² միակերպ։
Միակտոնութիւն. գ. ¹ մէկ կրօնք՝ կեանք
ունենալը։ – ² մէկ հաւատք։
Միակցեմ. չ. միաբանիլ։
Միակցորդ. ա. հաւասար, կից։
Միակօրէն. մ. առանձին։ [գամ։
Միահաղ. ա. ¹ Միահաղոյն։ – ² մէկ ան-
Միահաղոյն. ա. միանգամայն, բոլորը մէկ-
ունդ՝ մէկէն, միակտուր, մէկէնմէկ. ֊ պիր-
լիքտէ, պիրտէն, հէմէն, քիւլլիյէն։
Միահամ. ա. չդաժնուելու, մէկ։
Միահամուր. գ. ¹ միաբան վէհա։ – ² ա.
մէկ հաշտուող։ – ³ հաւասար։ [լիքտէ։
Միահամուռ. մ. ա. ամէնը միասնդ. ֊ պիր-
Միահայր. ա. մէկ հօր զաւակ։
Միահանգոյն. մ. մէկ կերպով։
Միահանգնձն. ա. մէկ հագուստով. ֊ պիր
լուպալը։
Միահանէք. գ. հանակ, խոտ, կատակ։
Միահասաչ. ա. մ. մէկ ձայնով հասաչան-
քով։
Միահատակ, ի, աց. ա. հատակակից. ֊ պոյ-
մաշ, նաշատաշ։ [նմաներ։
Միահարիւ. ա. մ. հարիւ հաւասար, նոյն և
Միահաւան. ա. Միաբան։
Միահաւանութիւն. գ. միաբան հաւնիլը։
Միահաւասար. ա. մ. հաւասար, հաւասա-
րապէս։
Միահաւատ. ա. հաւատակից։
Միահաւաք. ա. մէկտեղ ժողված։
Միահեգութիւն. գ. մէկ հնգ՝ վանկ ունենալը։
Միահնձան. ա. ¹ մէկ գաւազան իշխանու-
թիւն ունեցող շատի վրայ, միապետ, միա-
պետական, մեծ թագաւոր, կամ թագա-
ւորութիւն։ – ² միաոռնգ։
Միահնտ, Միահնտի, Ընդ միահնտ. մ.
հնտը մէկտեղ, նոյն ատեն, մէկէն. ֊ հէ-
մէն, պէրապէր. պիրչէ։
Միահոմիմ, իմ. միացընել, միանալ։
Միահոյլ. ա. մ. միախառնել, միաբանիլ։
Միահայն. ա. մ. ¹ համաձայն, ձայնակից,
մէկ ձայնով։ – ² մէկ ձայնաւորով։
Միահայնաբար. մ. միաձայնութեամբ։
Միահայնեմ. ն. մէկ ձայնով ըսել։
Միահայնիմ. չ. ձայնակցիլ. միաբանիլ։
Միահայնութիւն. գ. ձայնակցութիւն, հա-
մաձայնութիւն։
Միահեռանի } ա. մ. ¹ մէկ ձեռք միայն ու-
Միահեռան } նեցող, մէկ ձեռքով. ֊ պիր
գօլու սադաթ, չօլաղ. – ² միաբան։
Միահև. ա. մէկ ձև. ֊ պիր պիչիմ, պիր
թիւրլիւ։
Միահի. ա. մ. մէկ ձիով։
Միահիւղ. ա. միակտուր. ֊ նէքփարէ։
Միահնձ. ա. մէկ լսիմով։
Միահնշակ. ա. ¹ մէկ ժուռմ ուտող. – ²
միակերպ ուտելի։ – ³ մ. մէկ ժուռմով։
Միահնտ. ա. մէկ ցնդէ. ֊ զաթը պիր։
Միամայր. ա. Միամօր։ [վանկ)։
Միամանակ. ա. մէկ ատեն ունեցող (բառ
Միամանակութիւն, նամանութիւն. գ. մէկ
մաս միայն ունենալը։
Միամանեայ. ա. մէկ մատով պարզ։

Միամսյա, կամ ութ. ա. Մինամսյա
Միամսյակ. ա. մ. տարեան
Միամեայ. ա. մկ տարեանի
Միամեաք. ա. մեղսակից
Միամիտ, մտի, տաց. ա. 1 պարզամիտ, անմեղ, անխարդախ. 2 սատկ սիլ, սաֆիէբուն – 2 հաւատարիմ. 3 սատրգ – 3 հաստատուն յուսով. 4 սրբի գը պիւճիւն – 4 մկ գիմն միայն մտածող, տխմար. 5 պէօն
Միամիտ. մ. մկ կոշիկով
Միամտաբար. ա. միամտութեամբ
Միամտագոյն. ա. շատ միամիտ
Միամտական. ա. Միամիտ
Միամտանամ } չ. 1 միամիտ ըլլալ՝ գըլ-
Միամտեմ, իլ } նուիլ – 2 սիրով ծաղայեր – 3 մտքով հաւնիլ
Միամտութիւն. գ. 1 պարզմտութիւն, անմեղութիւն – 2 հաւատարմութիւն. – 3 չտարակուսիլը – 4 մկ սիրտ մկ հոգի ըլլալը – 5 շատ չմտմտալը, տխմարութիւն – 6 յաժարութիւն
Միամօր, ի, կամ ոյ, կամ ու, ուց. ա. Հօրը մօրը մկ հատիկը. 2 պիր իանէ-Ձիք էվլատ [– 2 միանակութիւն,
Միամտութիւն. գ. 1 մկ հատիկ ըլլալը
Միայտ. ա. 1 մկտեղ կցած, շարունակ – 2 հնտը եղած
Միայաւիմ. ն. հնտը կցել
Միայտիկ. ա. մկ ծածքով, մկ կարգ. 2 պիր գաթի
Միայտութիւն. գ. կից ըլլալը, յարմարութիւն
Միայն, ոյ, ով. միայնից, կամ միայնց. ա. մինակ. 2 նալընըզ
–Միայն. մ. միայն. 2 սալեի [ընըզ
–Միայն. ա. ա. միայն, միանակուկ. 2 նախ նա-
–Միայն. շ. միայն իէ. 2 ֆագաթի, լաքին
–Միայն ընդ միայն. միանուրիկ եըկուքը. 2 նալընըզ իքիսի
–Միայն զի. Միայն իէ. շ. մ. միայն իէ. 2 ֆագաթի, անձամ [սալեի քէնտի
Միայնաբար. մ. միանուրիկ. 2 նալընըզնա,
Միայնագործ. ա. մ. միանակ գործող
Միայնակ. ա. մ. մի միայն, միս միանակ, ա. ամանձին
Միայնական. ա. Միայնակնաց
Միայնակեաց, կեցի, ցաց. գ. ա. Ձգնաւոր, կրճնաւոր. 2 բուհզամն, շահիտ
Միայնակեր. ա. ա. ամանձին ուտող, անդամնակից չունեցող (ագահ)
Միայնակեցաբար. մ. Ձգնաւորի՝ կրճնաւորի պէս [ւորի յատուկ
Միայնակեցական. ա. Ձգնաւորի՝ կրճնա-
Միայնակեցանոց. գ. Ձգնաւորի խուց, վանք
Միայնակեցութիւն. գ. Ձգնաւորութիւն, կրճնաւորութիւն
Միայնակոչիմ, մանս. գ. մկ կոչում

Միայնակրաւութիւն. ա. Մինամսյտութիւն
Միայնահանգերձ. ա. Մկնահանգերձ
Միայնամսյտիկ. ա. Մինամսյտ
Միայնամսյտութիւն. ա. Մինամսյտութիւն
Միայնանամ, ացայ. չ. 1 առանձնանալ, մինակ մնալ – 2 Ձգնաւոր ըլլալ
–Միայնացնել. Ձգնաւոր, կրճնաւոր
Միայնանոց. ի, ից. գ. Ձգնաւորի խուց, վանք
Միայնապնութիւն. ա. Միապնութիւն
Միայնապէս. ա. Միայնաբար
Միայնասան } ա. Միայնանոց
Միայնարան }
Միայնաւոր. գ. ա. 1 մինաւորիկ – 2 Ձգնաւոր [լիս – 2 Ձգնաւորական
Միայնաւորական. ա. 1 մի և անբաժանելի
Միայնաւորասան. ա. Մինասան
Միայնաւորիմ. չ. կրճնաւորիլ
Միայնաւորութիւն. ա. Միայնակեցութիւն
Միայնափայտ. ա. մկ փայտի կտորէ
Միայնեակ, ակի. գ. մկ հատը, մկ հիւրը
Միայնիկ. մ. մինակուկ, մինաւորիկ. 2 նալընըզնա, նալընըզ պաշտնա
Միայնկեցական. գ. Ձգնաւորի բնակարան
Միայնութիւն. գ. 1 մինաւորութիւն, առանձնութիւն – 2 Ձգնաւորութիւն
Միայնուկ. ա. Միայնիկ
Միայնուհի. գ. մայրապետ
Միայօգ. ա. մկ կապով կապած
Միանամ, ացայ. չ. միաւորիլ, մկ ըլլալ (պէտքէս կերպով). 2 պիրլէշմիք, պիր սըմագ
Միանգամ. մ. մկ անգամ, անգամ մը, մկ հնգ, հնգ մը. 2 պիր քէրըէ, պիր տէֆա
Միանգամայն. մ. 1 մկ անգամէն, մկկէն, մկ կտեղ. 2 հէմ, հէմէն, պիրտէն – 2 մկ անգամ, հնգ մը – 3 ամրողջութիւնը
Միանիսա. ա. նոտաւածքը՝ գիրքը մկ
Միանձն, ձին, ձունք, ձանց. գ. 1 Ձգնաւոր, կրճնաւոր – 2 մինակ, մինաւոր, ա. ամանձին, մկ հատ միայն. – 3 ինքնագըլուխ – 4 բացարձակ, ըստ ինքեան
Միանձնաբար. մ. կրճնաւորի պէս
Միանձնական. ա. 1 կրճնաւորի – 2 ա. ամանձնական – 3 մկ անձի
Միանձնականութիւն. գ. մկ հոգի ունենալը – տե՛ս և Միանձնականութիւն
Միանձնանամ, ացայ. չ. Ձգնաւոր՝ կրճնաւոր ըլլալ
Միանձնանոց. ա. Միայնանոց
Միանձնապէս. մ. մկ սիրտ մկ հոգի
Միանձնաւորութիւն. գ. 1 մկ անձ ունենալը – 2 միանձնութիւն, կրճնաւորութիւն
Միանձնութիւն. գ. 1 Ձգնաւորութիւն, կրճնաւորութիւն – 2 Համեձայնութիւն – 3 Հզակամութիւն – 4 մկ բանի մը

միայն ուշ գնելը։ – 5 առանձնութիւն, մինակ ըլլալը։ – 6 բացարձակութիւն։
– Մինակնութեամբ. ա. առանձնաբար, առանձնակի։ – 2 բացարձակաբար, ըստ ինքնեան։
Մինակութիւն. տ. Մինակնութիւն։
Մինամին. ա. Համամիտ։
Մինանգամ. ա. միակերպ։
Մինանուն. ա. 1 մէկ անուն մը ունեցող։ – 2 անուանակից։
Մինանունաբար. ա. մէկ անունով։
Մինանունակից. ա. նոյն անունը ունեցող։
Մինանունութիւն. գ. 1 անուանակցութիւն։ – 2 համաձայնութիւն։
Մինչեռմէ, ի, կամ ու, ուց | գ. շաբաթ
Մինչեռմէի, թ ւոյ, կամ թոջ | օրէն օր մը հասն, կիրակի. ֆ հէքեաթ, փազար կիւնու։ [հէքեաթել։
Մինչեր. ա. մ. միակտուր, շորունակ. ֆ
Մինչուիլ. ա. մ. մէկ ձամբով միացան։
Մինչնութիւն. գ. միասրտութիւն։
Մինչունչ. ա. միասիրտ։
Մինչուրթն. ա. Մինչեզու։
Մինչափ. ա. մէկ չափով, հաւասար։
Մինպաղաղ. ա. 1 միակտուր. ֆ հէքեաթել։ – 2 պարզ. ֆ հասկնցամէ, պայազը։
Մինպաշտութիւն. գ. մէկ Աստուած պաշտունլը՝ առանց ազէկ մը գիտնալու իրեք անձինքը։
Մինպաշտ. ա. մէկ պաշտօն ընդունելու։
Մինպատիկ. ա. մ. մէկ չափ, մէկ կտրուք։
Մինպատիւ. ա. մի և նոյն պատուով։
Մինպատուձան. ա. մէկ կապայով։
Մինպատուութիւն. գ. մի և նոյն պատիւ ունենալը։
Մինպար. ա. միաբան։
Մինպարեգօտ. ա. մէկ կապայով։
Մինպնակ, ացւ. գ. մէկ գլուխ, ինքնակալ։
Մինպնական. ա. 1 միաշնդան, բացարձակ։ – 2 աստուածային։
Մինպնակմ. ն. 2. ինքնագլուխ ակը ըլլալ, ինքը միայն իշխանութիւն։
Մինպնակութիւն. գ. ինքնակալութիւն, բացարձակ իշխանութիւն ըլլալը։
Մինպէս. մ. միակերպ, նմանապէս։
Մինպէս առնեմ. ամենուն աչքը իրենդարձնել։
– Մինպիշ ինչ չառնեմ. հնայիլ։
Մինպատուղ. ա. պատուղը մէկ հատիկ՝ անշնման։
Մինասխմանը. ա. սահմանը մէկ։
Մինասպրիւ. ա. գ. մէկ բնդնով իրար. ֆ պիր ապրելը գըլլան։
Մինսակը. ա. մէկ սիրով։
(՛ի) Մինսին. ա. ի միասին [տար։
Մինսիրտ. ա. մէկ սիրտ՝ մէկ հոգի. ֆ Ձան.

Մինսմբակ, ի, ացւ. ա. ըղձանքը միակտուր. ֆ պիր իշտիակը։
Մինսնաբար. մ. միասնով. ֆ պէրչիքտէ։
Մինսնական. 1 ա. Համագոյ։ – 2 միաբան, ընտանի։
Մինսնականութիւն. 1 ա. Համագոյութիւն։ – 2 միաբանութիւն։
Մինսնաւորութիւն | ա. 1 միասնով ըլլալը։ – 2
Մինսնութիւն | կապակցութիւն։
Մինսնուդ. ա. մենդակից։
Մինսանի, նիք. ա. գ. Համազն բաւած՝ կառուց կնիկներ, որ մէկ ծիծերնին կ'ելլեցնեն նեռ նետելու համար։
Մինամանք. գ. կառամանց վանք մը։
Մինմինքարկու. ա. մէկ վնքարկուով։
Մինտակ. ա. մէկ տակ, պարզ. ֆ պիր գաթի։
Մինտաձար. ա. մէկ՝ նոյն տաձարի մէջ պաշտուած (Աստուած)։
Մինտարազ. ա. մէկ կնիքով. ֆ պիր թարզ։
Մինտարած. ա. չորս դին միակերպ տարածած։
Մինտարր. ա. 1 միակտուր, միակերպ։ – 2 միագոյն։ – 3 հարթ, դուբ։
Մինտարրտպէս. մ. միագէս, միօրինակ։
Մինտարրնամ. ն. միացընել։
Մինտարրութիւն. ա. միակտուր ըլլալը։
Մինտաս | ա. միակերպ, պարզ։
Մինտատակ |
Մինտատակաբար | մ. նոյն ընդ վ։
Մինտատակապէս |
Մինտատակգոյն. տ. աւելի միակերպ։
Մինտատակաբար. ա. միացընող։
Մինտատակութիւն. գ. միակերպութիւն, պարզութիւն։
Մինտանիլ. ա. Մինտատակ։
Մինտատող. ամէն բան մէկէն անոնող։
Մինտատակ. ա. միակտուր դիմացկուն։
Մինտանութիւն. ա. մէկ տան պէս ըլլալը։
Մինտաշմ. ա. մէկ աղց անգուած։
Մինտաուն. ա. անակից։
Մինտան. գ. մարմնաւորան քանիմն Աստուծոյ։
Մինտար | ա. մէկ ընող, միացընող։
Մինտարող |
Մինտարտատ. ա. Համագոյատատ։
Մինտացութիւն. գ. միանալը։
Մինտացանիմ, ցուցի. ն. միացընել։
Մինտացիչ. ա. միացընող։
Մինտուր. ա. 1 մէկ, մէկ հատիկ, եզական։ – 2 համագոյ։ – 3 մէկ հատիկ գաւակ։ – 4 եզակի։ [ըլլալով։ – 5 միակերպ։
Մինտուրաբար. մ. 1 եզակի։ – 2 միաւորնալ
Մինտուրական. ա. 1 եզական։ – 2 անբաժանելի։ – 3 կերպով մը միացընող։ – 4 կրճատուրի (կնանք)։
Մինտուրականութիւն. գ. 1 միութիւն։ – 2 միաւորութիւն։

Միաւորակից. ա. 1 բան՝ նախորդի՝ քովէ քով նկած, ընտանի – 2 բան ուղղափառաց՝ միաւորնալ, միացնալ։

Միաւորապէս. մ. միաւորաբար, միասին

Միաւորատան. ա. Միաշնաւորատան։

Միաւորիմ, նցի, նեմ, նցուցանեմ } ն. միացընել՝ մէկ կնբ. պով մը. ֆ պիրէ էմ մէք։

Միաւորիմ, նցայ. յ. մէկ ըլլալ՝ միանալ պէսպէս կնբպով. ֆ պիր օլմագ։

Միաւորիչ. ա. միացընող՝ կնբպով մը։

Միաւորութիւն. գ. 1 միութիւն, միանալը, մէկ ըլլալը՝ պէսպէս նշանակութեամբ. ֆ պիրլիք – 2 միանձնութիւն, կրօնաւորութիւն { ռահպանութիւն։

Միախակ. ա. իբարու հետ փակած, հատ.

Միախազատական. ա. պարունակող։

Միախառ. ա. 1 միաձակիցը – 2 (յ.ոՀով) մեռուընին մէկ { լէկ. ֆ նէքվարէ։

Միախնդիմ, ի, իցի. ա. միակատար, մէկ կատ.

Միախորհ. ա. մէկտեղ ծնած, եղբաքոյր. ֆ քարընտաշ, էքիզ։

Միաքարոզ. ա. միապէս քարոզող։

Միբանեղէն. մ. միաբանութեամբ։

Միգազգի. ա. ամսաթիւ մշուշի պէս։

Միգազգած. ա. Միգազգաւոր։

Միգամած } Միգական } Միգային } ա. մուխի, մշուշ։

Միգամ, ացի, ացայ } յ. մխի ագնիլ, պղտոռիլ. ֆ տիւմանլանմագ։

Միգազգաւ. ա. մուխի պատած, մշուշ։

Միգազգաւոիմ. իմ. մշուշ պատիլ։

Միգազգաւորիմ. գ. մխի նչպղութեամբ, մշուշ։

Միգամած. ա. մշուշով խառն վտառած։

Միգաւորուր. ա. մշուշով տարբրացած։

Միգարիմ. յ. ինքզինքը մխի ագնել։

Մի գուցէ. տ. Գուցէ, և Զի մի։

Մի նիմէ. ա. Միմիէ։

Մինդին, դինի, կամ նոյ, նիւ, կամ նաւ. ա. 1 նզական, պարզ։ – 2 միայնակնաց, միաբան։

Մինդինաբար } մ. 1 նզակի։ – 2 պարզաբար։ – 3 միաունդ։

Մինդինակ } Մինդինական } Մինդինանալ } ա. ա. Մինդին բան նմ նշ։

Մինդինութիւն. գ. 1 միութիւն – 2 միաբանութիւն, միակերպութիւն

Մինդնելու, կամ լուի, կամ ջնր. գ. մէկ նդէ իւրով կնդանի մը. ֆ կէրկէտան։

Մի նրբէք. մ. 1 բնաւ ամենևին. յ. ֆ ասլա հիչ։ – 2 չըլլայ թէ. ֆ օլմայա քի։

Միջ. ա. Մէջ, և Միմ։

Միջագրաւ. ի. գ. Չսխմիի նեղուիմ, քար ունենալը. ֆ սիտիք գըրու։

Միջագրաւիմ. յ. Չսխմիը բռնուիլ։

Միջագրաւութիւ } Միջագրութիւն } ա. Միջագրաւ։

Միջաբգնելութիւն } ա. Միջագրաւ։

Միջաբձակ. ա. Չսխմիը բռնել չկրցող։

Միջաւառ. գ. Չսխմիի փարչ. ֆ սիտիք գառը։

Միջնմ, նցի. ն. յ. Չսխմիլ. ֆ ուռ ուէգամէք։

Միջնբակ, ի. ած. ա. Միջուկ։

Միջն, մզնի, կամ մզնի, մզնիք, նևաց. գ. բարակ մարկ՝ շապիկ. ֆ մէսանէմ, ուռվագ, զար։

Միջուկ, ուկք. գ. Չրհնդ անդամ։

Մի բան միոջէ. մ. մէկ մէկու հետ, մէկիկ մէկիկ նոյնպէս, զատ զատ, օրշ օրշ. ֆ պիրլէր պիրլէր ալարարբրա։

Մի բան միոջէք. գ. Ձնացածնելը կարգաւ, յաջորդնելը։

Միմէ. մ. արգնաբ. ֆ այնասլա, մի, մը, մուս։

–Միմէ. իմնևս, գուցէ, կարնլի է որ, չըլլայ թէ. ֆ պէլքի, օլմայա քի. մէկէք, վարըսա։ { իմագ։

Միմի բ. ի, կի՝ միմբոյ. գ. (յ.) նպիակազգալ

Միմբոս. ա. Միհր։

Միհշանական. ա. միապետական։

Միհշանութիւն. գ. միապետութիւն։

Միկ, Միրն. ա. Մզոն։

Միլան. (յ.) ոչնաբ. ուտուի՝

–Միլբուս. արսա՝ Ձագակ։

–Միլաձագակ. Հովիւ։

–Միլմակ. ոչխարի մորթ։

Միխաձն. ա. Միախառն։

Միծ, մըծի. գ. ցնիս. ֆ չըզ չամուր։

Միհշանգոյն. ա. Միահնագոյն։

Միհր. գ. (պ.) արնգակ, Պարսից չնծր։

Միհրացնաչ. ա. արնգակի՝ Պարսից աղանդը դաւձած։

Միմանալանկու ի. գ. իբարու հետ ինկնալը։

զՄիմանասակը. ա. մէկզմէկ սիրող։

զՄիմանազգկութիւն. գ. մէկզմէկ զրկելը։

զՄիմանակալութիւն } զՄիմանանալութիւն } գ. մէկզմէկ բռնելը, կապակցութիւն։

զՄիմանապանուի. գ. մէկզմէկ Ջարգնելը։

ընդ Միմանձնհարութիւն. գ. կապակցութիւն։

'ի Միմանանալ. ա. մէկմէկու կապուած։

Միմանց, զմիմանան, 'ի միմանց, միմամբք. գ. մէկմէկու. ֆ պիրի պիրինին, և այլն։

Միմանցասակը. ա. մէկզմէկ սիրող։

Միմա, ի, ած. ա. գ. (յ.) կապկի պէս նըմանցընող. ֆ թաղլիմէն։

Մին, մինա, մինդ, մինն. ա. Մի։

Մինաւոր, ի. ա. 1 առանձին նստող – 2 Ձգնաւոր։

Մինաւորութիւն. ա. Միանձնութիւն։

Մինափացուլ. ա. Խառնագազան։

Մինութիւն. գ. միաւորութիւն։

Մինչ. նխ. մ. մինչև, ինչուան որ. ֆ քամ, քամայնչ։

Մինչ, մ. երբոր, քանի որ, ան ատենն որ. ս հաչան, նէչէ քի։
Մինչ. Մինչ գի. շ. որ, անանկ որ, այնչափ որ. ս ս գատար քի, էշլէ քի։
Մինչ այս՝ մինչ այն. մ. ան միջոցին. ս ս արագըգատար։
Մինչ գնա. մ. երբոր գնա. ս տահատ։
Մինչև. նխ. ինչուան. ս իմա, գատարի։
Մինչև. մ. մինչև որ, ինչուան որ. ս իմ ալքի։
–Մինչև. ուր որ, քանի որ գնա։
Մինչև. շ. որ, անանկ որ, այնչափ որ. ս քի, էշլէ քի, ս գատար քի։
Մինչչև. մ. գնա՝ չ. , ըլլալէն առաջ. ս տահա օլմամըշխէն։
Մինչք, մինչաց. ա. Պինչ։
Միշտ. մ. միշտ, շարունակ, անդադար, ա. մէն ատեն, իմիր. ս հէր գէման, հէր ատմ, տայիմ։
Միշտ, մշտի. ա. մշտնջենաւոր։
Միշտադնացութիւն. գ. շարունակ քալելը։
Միշտամնդ. ա. միշտ մնալ։
Միշտնջենի. մ. միշտ գոմնլու։
Միշտընթեայ. ա. միշտ վազող։
Միոզնի. ա. Մխաայրի։ [կաուր։
Միոտայնի. ա. միամիտ հիւանդ, միա-
Միոտանի. ա. մ. մէկ ոտքով։
Միուձի. ա. ձուանքին մէկը պակաս։
Միութիւն. գ. 1 մէկ իմիս։ – 2 միաւորու-
իմիս, մէկ ըլլալ՝ միտնալը մէկ կնբալով մը։ ս պիրլիք։
Միջաբեկ. ա. մ. միջքը՝ սիրտը կոտրած. ս պէչի՝ նիւրէչի գըրըդ։
Միջաբեկում, նգի. ն. միջքը՝ սիրտը կոտրել. ս պէչինի պիւքմէք, նիւրէչինի գըրմնագ։
Միջագար. ա. միջուկը իմոյլ՝ աւրած, անպիտան. ս իչի պազար՝ պօշ։
Միջագնացի, կամ անցի, կամ անայ. ա. գ. Միջագնաց բնակիչը։
Միջագնաց, տաց. գ. Եփրատայ ու Տիգրիսի միջ եղած ցամաքը. ս նիհարիմ, տիտրպէքիր։ [կէտէ։
Միջագիշերը, ոյ, կամ ի. գ. կէս գիշերը. ս նարը
Միջագիտութիւն. գ. միջքը ինչ կայ՝ գիտնալը կախարդութիւնամբ։ [պէս խորցած։
Միջագոյք, կամ գոգք. գ. միջինն տեղ գոգի
Միջախառն (Ա՛Ռ). գ. միջատու
Միջածնալ. միջ բերուած։
Միջածնը. գ. միջակ ծնը։
Միջածով. ի. ա. Ա՛տամքիջ։
Միջածովմամ. չ. ծովէն խորքը նաւելը։
Միջակ. ի, ացի. 1 ա. միջակ, միջին. ս օրիմա, օրիմա պօշ, օրիմա պազէքի։ – 2 գ. միջ տեղը. ս օրիմատ։
Միջակաբար. մ. 1 միջակ կնբալով. ս օրիմա նօլուս։ – 2 անխորհ. ս իմ էքլիքիմիզ։
Միջակաձայն. ա. գ. ձայնը միջակ։
Միջակամար. գ. (երկնքի) միջտեղը։
Միջակայ. ա. Նէրկայ։
Միջակայինն. ա. Միջակ։
Միջակապէս. ա. Միջակաբար։
Միջակացեալ. միջ տեղը կեցած։
Միջակաւոր. ա. Միջակ։
Միջակէտ, կիտի. գ. 1 միջակ կէտ (.)։ – 2 ա. Մէջնակէտ։
Միջակոզք. գ. միջինն կողերը։
Միջակոտոր. ա. Միջաբնակ։
Միջակութիւն. գ. միջակ բլլալը։
–Միջակութեան, կամ Միջակաւորմակերայ. որակական, և ժամանակական մակերայ։
Միջակուբծք. կրծից. գ. կուրծքին միջերը։
Միջակոտոր առնում. լինիմ. միջքէն կտրել իլ. ս օրիմատրնամ՝ պէչինտէն քէսմէք, պիչմէք։
Միջահասակ, ի, ացի. գ. ա. 1 միջակ հասակ, միջակ հասակ ունեցող. ս օրիմա պօյ, պօյլու։ – 2 տարիքին կէսը։
Միջահատ. ա. Միջատահմանն։
Միջամբոխ լինիմ. բազմութեամբ մտնել։
Միջամեղ. ա. մեղքը միջակ՝ չափաւոր՝ իմ իմ։ [Համաբաժակ։
Միջամուխ. ա. 1 մէջը մտած՝ մտնող։ – 2
Միջամխիմ, նցայ. ա. Միջամուխ լինիմ։
–Միջամուխ լինիմ. մտնել, Համաբաժակիլ։
Միջամուտ. նոյն։
Միջաշխատիմ. գ. տրամագիծ, միջին չափ քան։ [տիմատր։
Միջատատ. գ. զննդակ, տիտանանքի. ս փէչ
Միջատկինգ. ա. միջքը կտրած։
Միջատահմանն. ա. գ. 1 միջակ. ս օրիմա գաբէր – 2 միջակ, միջտեղութիւնքը։
Միջատահմանութիւն. ա. Միջակութիւն։
Միջավայր, ի, ացի. գ. մէջ տեղութիւնքը, կնդրան. ս օրիմատր։
Միջավար. (ա՛վ.) միջակ, կամ գաղջ։
Միջատութիւն. գ. միջահասութիւն։
Միջատք, տաց. գ. մանր կենդանիք՝ իմ բաշխոց։
Միջարկանիմ. ն. մէջ տեղը ձգել, գնել։
Միջատրնամ. ն. մէջը առնել։
Միջատրութիւն. ա. Միջակութիւն։
Միջնամ, նգի. ն. կտրել, կոչնգրնել։
Միջերկնակայ. ա. երկնքին մէջ տեղը եղած՝ մեր գլխուն վրայ։
Միջերկրայ, բնայ. ա. Ա՛նկնգրայ։
Միջինն, ջնոյ, ոց. ա. մէջտեղինը, միջակ. ս օրիմա, օրիմացի։
Միջնաբնիմ, ի. գ. ա. Նէրսի՝ վերի բերդ. ս իչ գալէ։
Միջնագիրք. գ. մէջտեղը։
Միջնամիգունք. ա. Թիկնամէջ։ [Թ՛)։
Միջնամտամ. ա. մէջտեղ եղող (բազմու-
Միջնամիք, լնաց. գ. խոր տեղի ակիք։

Միջնալուսին. գ. լուսին ի լրմանն
Միջնաձաղիկ. գ. միջին տեղի կամ առեջնի ծաղիկ
Միջնաժիրանի. ա.գ. կարմրախառն գեհատ
Միջնաժուռ. գ. միջին ծուռ
Միջնակ. գ. միջինը, միջակը [մուն)։
Միջնակայուքիւն. գ. միջ տեղ կենալը (ծո-
Միջնահայք. գ. ներսի Հայաստանն
Միջնաձեղուն. ա. Միջնայարկ
Միջնամարտիկ. ա. գ. միջ տեղուանքը կռուողն [գամի։
Միջնայարկ.ի,աց.գ. միջին յարկը. ֊ օրիա
Միջնանիւ. գ. անուին միջտեղը. ֊ իմէ-քէրլէկ օրիասը։
Միջնաշաւիղ. ա. միջին՝ շիտակ Համբոյ։
Միջնաչէն, չինի. գ. գեղին միջտեղը. ֊ քէչ օրիասը՝ իչի։
Միջնաչխարհ, ի, աց. ա. երկրամիջ. ֊ իմ. լայէմ օրիասը՝ իչէրիսի։
Միջնապարիսպ. բայի, պաւ, կամ պով. գ. 1 միջ ընկած պատ. ֊ հիսար ։ – 2 փորտեւոց միչ մասը։
Միջնաստարկղք. գ. օդ և ջուր։
Միջնաստուն. գ. վարի յարկը։
Միջնացանկ. ա. Միջնապարիսպ։
Միջնաքար, կամ Միջնայար քար. պատին միջ նղած քարը։
Միջնակ. ա. գ. միջնորդ. ֊ միանձնի։
Միջներիտասարդական. ա. կորիճ. ֊ տէր գանձը։
Միջներկիր. գ. ծովէ հեռաւ ցամաք։
Միջներկրեայ. ա. Միջներկրայ։
Միջնոյն, դան կամ դին, դուքք, զանց. գ. կռնչրկին միջ տեղը. ֊ արդա օրիասը։
Միջնօրդ, ի, աւ կամ իւ, աց, օք, կամ ովք. գ. 1 միջ մնողը. ֊ միանձնի – 2 բարեխոսաւ – 3 ա. Սահիմ. 1։–4 ծախելու առիթ և զոզ. ֊ իմէ լալ [քովը։
–Միջնորդաւ. միջնորդութիւն, ուրիշի հետ.
Միջնորդեմ, եցի. ն. } միջ ձգել՝ խնդրել։
Միջնորդիմ, եցայ. չ. } ֊ արայա՝ օրիասյա կրկին։
Միջնորդութիւն. գ. 1 միջնորդ ըլլալը. ֊ միանձնիլը։ – 2 բարեխոսութիւն։
Միջնորմ, ոյ. գ. միջի պատը։
Միջնոց. ա. Միջնօդ։
Միջոյ. ա. միջնի։
Միջոց, ի, աց. գ. 1 միջը, միջ տեղը. ֊ օրիա, ատաւ – 2 միջոց. ֊ ատալը։ – 3 միջակ բան մը։ – 4 ներսի կողմը։ – 5 միջուկը (հատի) ։ – 6 խոհը, զանազանութիւն ։ – 7 ա. ազատ, առանձին։ [տաքին
Միջոցագոյն. ա. միջտեղինը. ֊ էն օրիա-
Միջոցիմ, եցայ. չ. միջոց ատլ՝ ունենալ
Միջութիւն. գ. միջտեղ միջին բան. ֊ օրիա, օրիալը։
Միջուկ, ի. գ. միջուկը. ֊ իչ, իչի։
Միջօդ, կամ Միջոյ օդ. գ. միջտեղի կամ տեղոյ մը միջ նղած օդը, կամ բացօթեայ տեղոյ միջտեղը։
Միջօդային. տ. Միջօդէական։
Միջօդեայ, բէի, իք } ա. 1 կէս օրուան ։ – 2
Միջօդէ } հարաւային։ – 3 գ. կէս օր. ֊ էօյլէնը։ – 4 հարաւ. ֊ գըպլէյ։
–Միջօդեայ ջերմին. օր ընդ միջ բռնող ջերմի
Միջօդէական. ա. միջօրեական, կէս օրուան։
Միս, մսոյ, ոց, կամ սի, մսաց. գ. միս. ֊ էմի։
–Միս ածեմ. գիրցընել, միս կապել
Միսմահաղ } (ս.) սեղանի վրայէ ջուր։
Միսմազ }
Միսաւերիսն. (յ.) խորհուրդ, նուէրք։
Միս, մսոյ, զմսոյ } գ. միտք, խելք. ֊ ֆիքը,
Միտք, մտաց, մտօք } ազըլ
–Միս առնեմ. միտք ընել, ուշ դնել. ֊ ֆարըզնա վարմագ, ֆիկիմ էմի մէք։
–Միս դնեմ. ազէկ նայիլ, ուշ դնել, խելք տալ. ֊ ազըլ վէրմէք, տիգգաթի էմի մէք։
–Միս դնեմ. խելք տալ ընդունել, խելքը խոհել։
–Ի մտի դնեմ. միտքը դնել՝ գտնել. ֊ ագլընա գոմագ։
–Ի միս առնեմ. հասկընալ. միտք առնել, խելքը հասնիլ, գիտնալ, մտածել. ֊ ագլը էրմէք, անզլամագ։
–Ընդ միս առնիմ. 1 առնուիլ, խօսքը բանի տեղ դնել։ – 2 միտքը պահել
–Ջմտաւ, կամ Ընդ մտաւ ածեմ. մտմտալ. միտքը դնել. ֊ տիւշունմէք, գըյաս էմի մէք։
–Ընդ միս ածեմ. մտածել։
–Ի միս գամ, Միս ուսանիմ. ինքնիրմէն գալ, խելաւորիլ. ֊ ագլը պաշընա կէլմէք։
–Ի մտաց անկանիմ՝ ելանեմ. խելքը իմ ըրածընել. ֊ չըլաըրմագ։
–Ի մտաց առնեմ. իր խելքէն՝ իր գլխէն ընել։
–Ընդ միս Հարկանիմ. մտքէն անցնիլ, խելքի մէջ ազմիլ։
–Ի ինել մտաց ուրուք առ իւր. խելքը գըլուխն բլլալ, իր բանը գիտնալ։
–(Ածնել) ի մտաց իւրոց. առանց մտածելոյ գիտմանն (ընել)։
–Ընդ միս մտանեմ. Ըստ մտի ալլոց լինիմ. աչք մտնել, Հաճոյ ըլլալ, ուրիշի ուզածը ընել։
–Ըստ մտի (իւր) կամ Ըստ միտս. ուզածին պէս. ֊ քէֆինէ, քէֆինճէ։
Միտապոյն. ա. մ. Հաւանութիւն տուող, շատ Հակամիտած. ֊ մէյիլ վէրէն, գաթալ խոհրէք։
Միտակոզմն. գ. ծառ մէկ կողմը, կողմ։
Միտեմ. եցի. ն. 1 մէկ կողմն ծռել, խոնարհեցընել – 2 ծանրանալ – 3 խօսքը մէկուն ուղղել։

Մխանմ, նցի } չ. 1 մէկ կողմը ծռիլ. – 2
Մխամ, նցայ } հաւանիլ. ֊ մէյիլ վէրմէք։
Մխուէթի } գ. հաւանութիւն, հակում, յօ-
Մխուէն } ժարութիւն. ֊ մէյիլ։
Մխոր. ա. Մխիթր։
Մխոք. ա. Մխա, միոք։
Միզ, մզոյ, ոց. կամ մզի, գաց կամ գից. գ. պտուղ. ֊ նէմիշ, մէյվէ։
Միւռիկնա. գ. (յ.) ծառ մը. ա. Մոշայ։
Միւռնէա. գ. (յ.) ձուկ մը։
Միւռուն. ա. Մնուռն։
Միւս, ոյ, ուս. 'ի միւսէ, աց. ա. մէկալ, մէկալը. ֊ օ պիր, օ պիրի։
–Միւսք. այլք, ուրիշները։
–Միւս քան զմիւս. մէկմէկէ էւելի։
–Միւս ևս. Եւ միւս. մ. մէյմ'ալ. ֊ պիրտէ։
–Միւս հաղ. ա. Միւսհաղ։
Միւսանգամ, կամ Միւս անգամ. մ. ա. մէյմ' ալ, ուրիշ անգամ, նորէն, երկրորդ անգամ. ֊ պիր տահա, օ պիր քէրրէ, մէկէքլաը։
Միւսիոն, ի, աց կամ ից. գ. (լ.) մանր քար կամ ապակի ոսկեզօծ. ֊ խէր միւհրէ, կէօզ պօնճուղու, մուզայիքօ։
Միւսհաղ. մ. միւս հնդ, հնդմ' ալ։
Միւրիկէ. գ. (յ.) ա. Մոշայ։
Միօրնայ, կամ րէ, ի, ից. ա. մէկ օրուան, օրական. ֊ պիր կիւնլիք։
–Միօրնայ ջնբաճ. ն. ամէն օրուան ջերմ. ֊ հէր կիւնլիւք սրճմամ։
–Միօրնայ. մ. օր մը. ֊ պիր կիւն գառաբ։
Միօրինակ. ա. մ. միակերպ։
Մլաղաց. ա. ագացող, ջաղացպան. ֊ ոէյ-
Մլար. ա. Մռայլ։ [իմէնճի։
Մլմլեմ. ն. չփնել, քնքնել (ևրևսը)։
Մլմլող. ա. պլպլացող։
Մխախաձն. ա. ձխով խառն, մաղմաղ։
Մխած. ա. մուխ առած, ջուր առած, ջրած։
Մխեմ, նցի. ն. 1 խոթել, ի մէջ խնել. ֊ սօգ-
մագ, տալտրմագ։ – 2 ձևոք գալնել, դպչընել. ֊ էլ ուզաթմագ՝ վուրմագ, տօ-
զանմագ։ [ցընել։
–Մխեմ. մուխ տալ, երկաթը ջրել, պնտա-
Մխիթար, ի. գ. մխիթարանք. ֊ թէսէլլի։
–Մխիթար տամ. մխիթարել – ա.և Մխի-
թարիչ։
Մխիթարական. ա. սիրտ տալու։
Մխիթարակից լինիմ. մէկտեղ մխիթա-
րուիլ. ֊ թէսէլլի ալըպ վէրմէք։
Մխիթարան, անաց. ա. Մխիթարութիւն։
Մխիթարեմ, նցի. ն. մխիթարանք տալ, կակուղ խօսքերով ազատելով սիրտ տալ՝ յորդորել. ֊ թէսէլլի էթմէք։
Մխիթարիչ, ըչի. ա. գ. 1 մխիթարողը, բնխօտ – 2 Հոգին սուրբ։
Մխիթարութիւն. գ. մխիթարանք. ֊ թէսէլլի։ [լոզ և տուզ։
Մխիթարութիւնաբեր. մխիթարութիւն բե-
Մխիճ Հարկանեմ } ն. մխրճկիլ. ֊ սօ-
Մխլճիմ } գուլմագ, տալմագ։
Մխկեմ. ն. լեկնցընել, հատցընել։
Մխմխանք, անաց. գ. խառնութիւն, միաւո-
րութիւն։ [որըոյ չըգալմաօր։
Մխոց, ի, ից. գ. խոթել, հանելը. ֊ տալ-
Մխուն. ա. միամբ, ջրած։
Մխրճիմ, նցայ. ա. Մխլճիմ։
Մխրճուկ Հարկանեմ. (ծովու մէջ) մխրճ-
կիլ, լողալ. ֊ տալմագ։
Մծեալ. ա. ազատ, մուֆտ։
Մծիր. ա. Մօծիր։
Մծղնագործութիւն. գ. պղծութիւն գործք, խառնակութիւն։
Մծղնայ, նէի, իցի. որ և Մծղնէ. ա. պիղծ, պղծագործ ազանդաւոր։
Մծղնէացի. նոյն։
Մծղնէութիւն. գ. պղծութիւն։
Մծղնի, նիք. ա. Մծղնայ։
Մկան, ի. գ. մէջք. ֊ պէլ։
Մկանուկք, նանց } գ. 1 քամակին մէջքը,
Մկանք, նաց } կռնակ, շալակ. ֊ արգա, սրբի, պէլ – 2 ուռած ջրին երևսը, ալիք-
ներուն կռնակը, վրան։
Մկիճամ, կամ Մքճամ. չ. ծիծաղիլ, կատա-
կել. ֊ պըրգ պատմագ, մէզագա ալմագ։
Մկնականջ. գ. անուտաճի խոտ մը. և նոյն ձևով եղած խոյլ. ֊ սրչանի գուլաղը։
Մկնակը } ա. մկան կերտք։
Մկնաճաթակ }
Մկնանկ, ի, աց. ա. մէջը մուկ բնկած
Մկնապէս. մ. մկան պէս [(բան)։
Մկնապիղծ. ա. մկան պղծածը։
Մկնասխ, ի, կամ ոյ. գ. մկրնասխ. ֊ նա-
պատն սօղանը։ [կամ գաղան մը։
Մկնաջէջ, ոյ, կամ ի. գ. մկան նման աջէջ
Մկնաքիս, քսի, սաց. գ. մկան ու աքիսի նման կենդանի մը, աքիս. ֊ սիրճի սրչան, կամ կէլինճիկ, սանսար, քաքում։
Մկնդապկաս. ա. տիգաւոր, մկնդաւոր։
Մկնդակ. ա. Մկունդ։
Մկնդահաս. ա. ուէգով զարկած։
Մկնդաւոր, ի, աց. ա. ուէգ ունեցող. ֊ մզլագլը։ [օձուս։
Մկնդեղ, ոյ, կամ ի. գ. թոյն մը. ֊ սրչան
Մկնորսակ, ի, աց. ա. գ. մուկ բռնող, կա-
ուս։ [֊ մըզլագ։
Մկունդ, մկնդի, գաց. գ. ուէգ, ուէգի կոխ.
Մկպռհան. (յ.) գաւազան, մնկան։
Մկսար. գ. մկան ձևով կռա՝ արմատ։
Մկրատ, ի, աց. գ. մկրատ. ֊ մագգասա։
Մկրտաւան, տան } գ. շինք կամ աւազան
Մկրտարան, ի, աց } մկրտութեան համար։

Մկրտեմ, նգի. ն. 1 մկրտել, ջրով մաքրել՝ մարմինն ալ հոգին ալ. 2 վաֆթիզ եմ. մէք, նայդամագ. – 2 թրջել, թաթխել. 3 պաթըրամագ։

Մկրտիչ. ա. գ. մկրտող. մականուն սրբոյն Յովհաննու Կարապետի։

Մկրտութիւն. գ. 1 մկրտանք, մկրտուիլը. – 2 լուացում, լուացմունք. – 3 սուրբ խորհուրդ մկրտութեան. – 4 մարտիրոսութիւն։

Մխութիւն. գ. մխութիւն, ապտ, մուր։

Մղձ, ի, ից կամ ից. գ. մածուկի կամ մուխի պէս բան, կայծ, մխիթ, փոշի. 2 թխել, քիւլլ գըմըլճըմ։ [դարձած։

Մղեցակ. ի, ից. գ. 1 մանր մղձ. – 2 մխիթ

Մղեցնել, նգի. ն. մխիթը գարնընել, մուխի պէս ցնդել։ [նիխմէք։

Մղեմ, նգի. ն. հրել, քշել. 2 տիւրթմէք, – Մղեմ զպատերազմ, զախոյեան, և այլն. կռուիլ՝ յաղթել։

– Մղեմ զանասուն. բանեցընել, վարժեցընել. 2 իշէ գոմագ, ալըշտրմագ։

Մղձաձև. ա. Մգնաձև։

Մղկեմ. ա. Ցղկեմ։

Մղկեղ. գ. ծաղիկ մը. ա. Խաչիկ։

Մղձկեմ, նգի. ն. խեղդել՝ նեղուիլ տալով։

Մղձկիմ, նցայ. չ. 1 խեղդըզգիլ. 2 պօղուլուր կիպի օմագ, ամֆագանը թրումմագ։ – 2 արգիլուած մնալ տեղ մը։

Մղձկութիւն. գ. խանձրութիւն (ծուխի)։

Մղձկուտ. ա. խեղդըզգող. 2 նէֆֆէսի քէսիլմէ։

Մղձուկ, ձկի, աւ. գ. շունչը կտրիլը. 2 ա. ֆռագան։

Մղղակ. գ. (աբ.) նպատակ. 2 նիշանկնահ։

Մղմն, ի, ից. գ. (յ.) միլ, հաստը քայլ տեղ։

Մղձուտ. ա. մխալուտ, բարձուտ, մուշ, մուխ։

Մղտագոյն. ա. աւելի մուխ, մշուշ։

Մղտագունութիւն. գ. մուխ գոյն։

Մղտաձև. ա. մշուշի պէս։

Մղտանամ, ացայ. չ. մշուշ կապել, մշուշնալ

Մղտափարատ. ա. մշուշը փարատող։

Մղտութիւն. գ. մշուշ ըլլալը։

Մղմն, օնք. գ. հրելը. 2 տիւրթիւշ։

Մ՚ընկ. գ. (ամկ.) մեքենայ. 2 մընձղնիգ։

Մխոտեմ. տ. Մրխոտեմ։

Մխիմ. չ. խառնակիլ, պղծիլ։

Մնամ, ացի. չ. 1 մնալ, կենալ. 2 գալմագ, տուրմագ։ – 2 սպասել. 3 սէքլէնմէք։ – 3 յարատեւել – 4 նոր կենալ, զկուիլ։ – 5 (քցտ. խնդրով) բաժնուիլ (ինկէ մը)։

– Կալ մնալ. (բան մը) անգործ կենալ։

– Ուռացնալ. մնացածը։

– Ձմեռլի. անցատուր։

– Մնամ նացայ. թողուիլ, նրնակ թողուիլ։

Մնաս, ի, ից. կամ օս, ուց. գ. (և. յ.) տասակ մը։

Մնաց, ցք, ցից. գ. 1 մնալու. – 2 ա. մնացական. – տե՛ս և Կաց և մնաց։

Մնացած. (ամկ.) մնացորդ։

Մնացական, ի, ից. ա. մնալու, հաստատ, չանցնող. 2 պատը, կէչմէկ։

Մնացականագոյն. ա. աւելի զխանգիւն։

Մնացականութիւն. ա. հաստատուն մնալը։

Մնացորդ, ի, ից. ա. գ. 1 մնացածը, էւելցուքը. 2 գալատ. – 2 մնուն։

Մնացորդութիւն
Մնացուած, ոյ, ոց } նոյն։
Մնացութիւն

Մնացուցանեմ, ցուցի. ն. թողուլ՝ որ մընայ, պահել, դադրեցընել։

Մնացք. ա. Մնաց։

Մնև, ի, կամ ոյ. գ. ընդհեղէն մը։

Մնինայ, ի, ից. գ. մնակ, մշակ, պղտի մուն։

Մնիրայ. (տՀ.) գ. 2 մինարէ։

Մնձղնիկ. ա. Մժեղ։

Մնշեմ, նգի. ն. Հմլել, շաղուել։

Մնշեմ, նգի. չ. 1 մուննջի պէս կամ քթէն մղմռալ, մեղմուկ ձայն հանել. – 2 բանի մը հաստատութեամբ փափաքիլ։

Մնշիւն. գ. մնշելը, մղմռոց։ [ծակ։

Մնջնիկ, կամ չնիկ, ի, ից. (ամկ.) գ. մընջեղ. գ. անուն ծառոյ։

Մնջիկ
Մնջուկ } մ. ա. մուննջի պէս. 2 սուս փուս։

Մշակ, ի, ից. գ. հողագործ, բանւոր. 2 չիֆթճիի, պաղձը։

Մշակագործեմ. տ. Մշակեմ։

Մշակագործութիւն. տ. Մշակութիւն։

Մշակական, ի, ից. ա. երկրագործութեան։

– Մշակականն. գ. երկրագործութիւն։

Մշակակրութիւն. գ. մշակի աշխատանքը։

Մշականման. ա. մշակի նման։

Մշակապէս. մ. մշակի պէս։

Մշակեմ, նգի. ն. 1 երկիր բանեցընել՝ բանել. – 2 աշխատիլ. ծառայել. – 3 տալ։

Մշակեցուցանեմ. ն. բանեցընել, ծառայեցընել։ [ծառայութիւն մը։

Մշակութիւն. գ. 1 երկրագործութիւն. – 2

Մշակուհի. ա. Մշակութիւն, 1։

Մշկալից. ա. մշկով լեցուն։

Մշկահամ. ա. մուշկի համով հոտով։

Մշկագոյն. ա. պղտոր մուշկի հոտով։

Մշտաբարբառ. ա. անդադար ձայնով։

Մշտաբարբ. ա. միշտ բարի։

Մշտաբարիկ. տ. միշտ բարի։

Մշտաբեր. ա. բերքը անպակաս։

Մշտաբոցոջ. ա. միշտ ծլող։

Մշտաբոյծ. ա. անյագ կերող։

Մշտաբորբոք. ա. միշտ վառած։

Մշտաբուխ, կամ բուղխ. ա. որ միշտ կը բղխէ, կը վազէ. 2 տայմա ագար՝ ևիւբիւր՝

Մշտաբուն. ա. ՚ի բնուստ, միանգնաւոր՝

անփոփոխ։
Մշտագիլ. ա. միշտ գլորակող։
Մշտագիշեր. ա. միշտ մուխ ու խաւար։
Մշտագնաց. տ. Մշտաքուխ։
Մշտագնացութիւն. գ. միշտ ոտքի վրայ ըլլալը, քալելը։
Մշտադոյ. ա. մշտնջենաւոր։
Մշտադաւա. ա. ձանձրացընող. ՚ պէտք է. տիճի։
Մշտադող. տ. Մշտաքուխ։
Մշտադող. ա. միշտ սրբիծուող՝ զոհուող։
Մշտադուարձութիւն. գ. միշտ կանանչութիւն։
Մշտադուարձ. ա. միշտ կանանչ։
Մշտահաւ. ա. միշտ հաւտով։
Մշտահոսութիւն. գ. միշտ վազող (արցունք)։
Մշտահոսուն. ա. միշտ լուսաւոր։
Մշտախաղաց. ա. մշտաշարժ։
Մշտախոհ. ա. միշտ մուածող։
Մշտախօս. ա. միշտ խօսող՝ երգող։
Մշտածագ. ա. միշտ ծագող։
Մշտածան. ա. միշտ հանչցուած։
Մշտածաւալ. ա. մշտաբուխ, ամէն տեղ տարածուած։
Մշտածին. ա. ՚ միշտ ծնանող։ — ՚ միշտ բուսնող։
Մշտակաթ. տ. Սերմնակաթ։
Մշտակայ. ա. ՚ մշտնջենաւոր։ — ՚ անշարժ։
Մշտակայանալ. ա. միշտ կեցած։
Մշտակայանակ. տ. Մշտաքուխ։
Մշտակայութիւն. գ. Հաստատութիւն։
Մշտակայուն. տ. Մշտակայ։
Մշտական. ա. մշտնջենաւոր։
Մշտակառոյց. ա. անշարժ։
Մշտակատար. ա. որ միշտ կը կատարուի, կը տեւուի։
Մշտակարկառ. ա. միշտ երկրընցուցած։
Մշտակաց. ա. միշտ կեցած։
Մշտակացագոյն. ա. միշտ կեցած՝ ապէկ դիմացած։
Մշտակացութիւն. գ. միշտ կենալը։
Մշտակեզ. ա. միշտ այրող։
Մշտակիր. ա. որ միշտ կայ։
Մշտանձն. գ. միշտ նայող աչք, կամ միշտ բղխող աղբիւր (աչքի պէս)։
Մշտակնիռ. ա. շատ կախուած, կամ ծռմռուած։
Մշտակոյս, կուսի. գ. ՚ միշտ կոյս՝ աստուածածնութիւն։ — ՚ Հռիփսիմէ։
Մշտահայց. ա. միշտ աղօթող։
Մշտահարուստ. ա. միշտ հարուստ։
Մշտահեզ
Մշտահոս
Մշտահոսան } տ. Մշտաքուխ։
Մշտահոսուն. ա. միշտ գլորակող՝ շրջան ընող։
Մշտահոսութիւն. գ. միշտ բղխելը։
Մշտամատոյց. ա. միշտմատուցած (աղօթք)։
Մշտամատոյց. ա. միշտ կատարելու։
Մշտամուռնչ. ա. միշտ հառաչող, անգադար աղօթքով։
Մշտայաղթ. ա. միշտ յաղթող։
Մշտայայր. մ. շարունակ։
Մշտայարմար. ա. խիստ յարմար։
Մշտայուշ. ա. միշտ յիշելի։
Մշտայօժար. ա. միշտ յօժար։
Մշտանորոգ. ա. միշտ նոր։
Մշտանուէր. ա. միշտ նուիրած, նուիրող։
Մշտաշահ. ա. միշտ շահ բնող, օգտող։
Մշտաշարժ. ա. ՚ որ իրմով միշտ կը շարժի (Աստուած)։ — ՚ ինքնաշարժ (հոգի)։ — ՚ յօժար և փոփոխական (արարած)։
Մշտաշարժութիւն. գ. անդադար շարժուելը։
Մշտաշէջար. ա. միշտ չտչտալուող։
Մշտապայծառ. ա. միշտ պայծառ։
Մշտապաշտելի. ա. միշտ պաշտելի։
Մշտապաշտօն, տնէց, ա. անդադար ժամ ըսող (իմաստ Նաւի)։ [լեզուի։
Մշտապիղ լինիմ. անդադար նայիլ զմեյ-
Մշտապիջան. ա. միշտ պիջառող։
Մշտապաղարիթ. ա. միշտ կանանչ։
Մշտապաղուց. ա. միշտ սառած։
Մշտապայելեալ. միշտ վայլած։
Մշտապատ. ա. միշտ վառած. ՚ սէրմէզ։
Մշտապատան. ա. միշտ երեսցող։
Մշտապատրաստ. ա. միշտ կամ ամէն տեղ տարածած։
Մշտապտիղ. ա. միշտ տնտնուած։
Մշտապտղի. ա. միշտ կանանչ։
Մշտապիւռ. ա. միշտ լոյս, անգիշեր։
Մշտապօսոր. ա. անդադար արցունքով։
Մշտափայլ. ա. միշտ փայլած՝ վառած։
Մշտափայլութիւն. գ. միշտ պայծառութիւն՝ վառածութիւն։
Մշտափափագ. ա. անդադար փափաքով։
Մշտափթիթ. ա. միշտ ծաղիկ բացող։
Մշտիկ, տկի, կաց. գ. ՚ ծոմի բնի կապոց՝ ցրցընդոց։ — ՚ պատկ. ՚ օխնկէդ։
Մշտնջեան. տ. Մշտնջենական։
Մշտնջենաբար. ա. միշտ նոյնպէս, անդադար։ [ցող։
Մշտնջենաբաղց. ա. միշտ լաւ բաղձանք։
Մշտնջենաբողբոջ. տ. Մշտաքողբոջ։
Մշտնջենաբուխ. ա. մշտաբուխ, անդադար։
Մշտնջենագոլ. ա. միշտ գոլիլ։
Մշտնջենագուարճ. ա. մշտագուարճ, անհատնելի։
Մշտնջենալոյս. ա. յաւիտեան լուսաւոր։
Մշտնջենական. ա. Մշտնջենաւոր։
Մշտնջենակայ. ա. Մշտակայ։
Մշտնջենական. ա. Մշտնջենաւոր։
Մշտնջենակարգ. ա. անփոփոխ։
Մշտնջենակաց. տ. Մշտակաց։
Մշտնջենակեաց, ա. որ միշտ կ՚ապրի։

Մշանջենակից. ա. հնաբնոյնպէս մշանջենաւոր։
Մշանջենահոս. ա. Մշանջենաբուխ։
Մշանջենահոսութիւն. ա. Մշտահոսութիւն։
Մշանջենաձիգ. ա. անպակաս միշտ խաղող բերող։
Մշանջենաձիւղ. ա. Ձիւերը միշտ կանանչ։
Մշանջենամ. ա. Մշանջենանամ։
Մշանջենամանուչ. ա. Շատամանուչ։
Մշանջենանամ. չ. միշտ մնալ՝ կենալ։
Մշանջենապէս. մ. միշտ և Համապազ։
Մշանջենավառ. ա. միշտ վառած բորբոքած։
Մշանջենառուս. ա. միշտ ունենալու զմայլելով։
Մշանջենաւոր, ի, աց. ա. որ միշտ կայ, յատկանական, անվախճան. ֊ էպէտի, էպէտէ ապառ. – 2 անդադար, անպակաս. ֊ նիհայէթիպէզ։
Մշանջենաւորաբար. մ. միշտ և յատկանաբար։
Մշանջենաւորաբուխ. ա. Մշանջենաբուղխ։
Մշանջենաւորագոյն. ա. միշտ տևող։
Մշանջենաւորակ
Մշանջենաւորական } ա. Մշանջենաւոր։
Մշանջենաւորակից. ա. Մշանջենակից։
Մշանջենաւորակցաբար. մ. մշանջենաւոր բակից։
Մշանջենաւորակցութիւն. գ. միապէս հնոր մշանջենաւոր բլլալը։
Մշանջենաւորաձիգ. ա. Մշանջենաձիւղ։
Մշանջենաւորանամ } չ. միշտ մնալ, միշտ
Մշանջենաւորանամ } բլլալ, անդադար բնակել՝ բլլալ։
Մշանջենաւորապէս. ա. Մշանջենաւորաբար։
Մշանջենաւորութիւն. գ. յատկանականութիւն, միշտ մնալը։
Մշտօրեայ. ա. մ. ամէն օր, օրաւանդ։
Մագ, ու, աց. կամ ի, աց. գ. ա. 1 մազ, կախարդ. ֊ միւնէճ՝ Ճիմի – 2 Պարսից օրէնքին վարպետ, առաջնորդ։
Մագական. ա. կախարդական։
Մագակոյտ. ա. մազերու բազմութիւն։
Մագակրօն, կամ նիկ. ա. մազերուն ազատ գը բռնող։
Մագանք. գ. մազեր։
Մագեմ, եցի. չ. ն. մագութիւն ընել, կախարդութիւն. գ. մագերուն ազատդը, կախարդութիւն. ֊ միւնէճ՝ Ճիմիէք, պիչիւ։
Մագապահ. գ. մազի Ճօրան։
Մագապետ, ի, աց. գ. մազերու գլուխ. ֊ մուզ։
Մագ, կամ Մաճ, ոյ, ոց. գ. չարի մը ցուցնի. ֊ միւտա, մուճիճ։
Մագանամ. չ. մնձնալ, շատնալ, զօրանալ, մագացուցանեմ. ն. զրգռել, զայրացընել, զօրացընել։
Մագի, զոյ. գ. Տօրմ։
Մոմիսոմիմ. ն. խոմիմլիթել զրգռել։
Մոլ. գ. 1 ծառոց բունին մեռ բուսած Ճիւղը։ – 2 (ածմ. ոՃով) յարդով խառնած շաղախ։
Մոլաթոյս. ա. անպիտան խոտի պէս բուսած։
Մոլաթզնի, նւոյ } 1 վայրի թզենի. ֊ նաՃան ինՃիրի։ – 2 անոր պտուղը։
Մոլաթուզ, թզոյ }
Մոլախիղ, խնդի, իւ. գ. թունաւոր խոտ. ֊ պալտըրըան։
Մոլախոտանոմիմ. չ. անպիտան խոտերը շատնալ։
Մոլախուռ. ա. կառզածնելու խումիւ։
Մոլական. ա. Մոլեկան։
Մոլաչիթենի. գ. վայրի չիթենի։
Մոլանամ. չ. մնձնալ, զօրանալ (չար բանի մը)։
Մոլոր, ի, աց կի՛ թց. ա. 1 խարնեցեալ, մոլորեալ, մոլցած, խաթրուած։ – 2 մոլորական, սխալ, սուտ։
–Ասող մոլար. մոլորակ։
Մոլարական. ա. Մոլորակական։
Մոլարանուն. ա. Սուտանուն։
Մոլարումն, մանց. ա. Մոլորումն։
Մոլնքար. ա. Մոլեգնաբար։
Մոլեցոյց. ա. վնասակար, անպիտան (խոտ)։
Մոլեգին, գնի, նաց, կամ ննաց. ա. խիստ մոլի, կատաղի, խելքէ ելած. ֊ չըկըճն, գուռուրմա. չ։
Մոլեգնաբար. մ. կատղածի՛ նման պէս։
Մոլեգնական. ա. 1 կատղած. – 2 գիւտական։
Մոլեգնակից. ա. մեկտեղ խենդեցած։
Մոլեգնաձոռ. ա. խենդութենէ՝ մոլորական քան խօսող։
Մոլեգնազարմուր. ա. խենդ կերպով մոլորած։
Մոլեգնեցուցանեմ. ա. Մոլեմ։
Մոլեգնեմ, նցայ. չ. 1 խելքէ ելլել, կատղիլ. ֊ չըլտըրմազ, գուռուրմուզ. – 2 իրմէ գուրս ելլել. ֊ ահայիպ հիքմէթի օրմուզ։
Մոլեգնոտ, ի, աց. ա. խենցած, կատղած. ֊ չըլղըն, ազդըն։
Մոլեգնոտաբար. մ. խենթի պէս։
Մոլեգնոտիմ. իմ. ա. Մոլեմ, իմ։
Մոլեգնոտի
Մոլեգնոտութի
Մոլեգնոտցք } գ. կատղածութիւն. ֊ չըլըզըգ։
Մոլեխինգ. ա. Մոլախինգ։
Մոլեկան, ի, աց. ա. 1 խելացաղ, կատարգի. ֊ չըլղըն, ուխմանէ։ – 2 խելացաւարակած. – 3 անհաւատ. ֊ ապըզդ, ըրըզդ։
Մոլեկանաբար. ա. Մոլեգնաբար։
Մոլեկանութիւն. ա. Մոլեգնութիւն, և Յանդգնութիւն։
Մոլեհնազ. ա. Մոլախինգ։
Մոլեմ, եցի. ն. խելքէ հանել, խենդընել. ֊ չըլտըրմազ։
Մոլենախանձ. ա. մ. մեկ նախանձով։

Մոլեպէս. ա. Մոլեգնաբար։
Մոլեցուցանեմ. ո. Մոլեմ։
Մոլի, լոյ, լեաց. ա. 1 կատղած, խել. ֊ ազդեն, չըլկըն – 2 վայրենի (ծառ, բանջար)։ – 3 սաստիկ, շատ։
Մոլիմ, նցայ. չ. 1 իրմէն գուրս ելլել, խելքը իր ազգինել, խենթանալ, կատղիլ. ֊ ազգինը ուշնրմագ, չըլորըմագ, գուռուրմագ։ – 2 մէկ բանին խենդ ըլլալ. ֊ աչդ օլմագ։ – 3 սաստիկ շատնալ (բանի մը)։
Մոլիչ. ա. գիւտհար։
Մոլիւն. գ. կատաղութիւն։ [մէնի։
Մոլոշ, ի, ից. գ. բազդիւակ. ֊ էպէմ կէօ.
Մոլոր, ի, ից. ա. մ. 1 օլոր մոլոր, ծուռ – 2 մոլեցած, մոլորցընող։
Մոլորած. նոյն ընդ. վ։
Մոլորակ, ի, ից. գ. անդիրնին փափխոց՝ մեզի մօտ ատոկը։
Մոլորական, ի, ից. ա. 1 սխալական, խաբէական։ – 2 Անմիւէ ելլած, մոլեցած. ֊ տէմիրկին։
– Մոլորական ատող. մոլորակ։
– Մոլորականն. սատանայ, նեռն։ [սէյտ
Մոլորհոգի. ա. խենդութենդ փչող հոգի
Մոլորազանգ. ա. մոլորական։
Մոլորամիտ. ա. մոռամոլոր։
Մոլորանք, նաց. գ. սոգիս անդին պտըտիլը։
Մոլորաշուք. ա. Անմիւն ծուռ։
Մոլորապատիր. ա. խաբէական։
Մոլորապէս. մ. մոլորելով։
Մոլորիմ. ա. Մոլորիմ։
Մոլորնցուցանեմ, ցուցի, ե. մոլորցընել, Անմիւէ գուրս հանել. ֊ սոփորըմագ, ալատամիագ։
Մոլորնցուցիչ, ցչի, չաց. ա. 1 մոլորցընող, խաբեբայ։ – 2 մոլորակ (ատող)։
Մոլորնցուցչապահա. ա. մոլորցընողներուն գլխաւորը։
Մոլորիմ, նցայ. չ. մոլորիլ, Անմիւէ ելլել, սխալիլ. ֊ նանըրմագ, ալտանմագ, սոփամագ, ավարիլ կէզմիք – ան՛ս և Մոլիմ։
Մոլորութիւն. գ. 1 մոլորիլը, ծուռութիւն, ծուռ վարդապետութիւն, խաբէութիւն, սխալմունք, խելագարութիւն. ֊ նանըզ ըշ, խաբիա, զայրի, ագրըմըզ ըդ, չըկընըզ ը։ – 2 ա. Մոլորութիւն, Ա
Մոլորուն. նոյն։
Մոլութիւն. գ. 1 մէկ բանը, կատաղութիւն, խենդութիւն – 2 չափէ գուրս սէր, ցանկութիւն. ֊ գուռուրուշ, ագրընըզ։
Մոլուցք. գ. մոլեգնութիւն.
Մօխէր. խոյ, ից. գ. մխիր, մխոց. ֊ քիւլ
Մօխրագոյն. ա. մխրի գոյնով։
Մօխրահաւ. ա. մխիրը հաւի նման՝ հաւպըլըկած։ [կիվ։
Մօխրահաւալիմ. չ. մխրի մէջ հաւպըլըը-

Մօխրալից. ա. մխրով լեցուն։
Մօխրախառն. ա. մխրի հետ խառն։
Մօխրակոյտ, կուտի, ից. գ. մխրի տեղ. ֊ քիւլխ։
Մօխրակուռոց, ի. նոյն։
Մօխրահնձոյց մաշ. մխրի մէջ խղդելը։
Մօխրամած. ա. մխրով պլշըրկած։
Մօխրամորիճ. ա. մխրի մխրագոյն, ան։
Մօխրանոց, ի, աց. 1 մխրի տեղ – 2 կրակառուն Պարսից. ֊ քիւլխ։
Մօխրաշունչ լինիմ. շունչին հետ մխիրը վեր քաշել։ [բին չափը՝ կանոնը։
Մօխրաչափ կարգ. Պարսից կրակատուն մխ.
Մօխրապաշտ, ի, ից կամ ից. ա. գ. կրակապաշտ (Պարսիկ)։
Մօխրապաշտութիւն. գ. կրակապաշտութիւն։
Մօխրաջուր, ջոյ. գ. մխիր ջուր. ֊ պուդրա.
Մօխրաստէր. ա. մխրապաշտ ատող։
Մօխրատարած. ա. մխիր փռած։
Մօխրատեսակ. ա. մխրի նման։
Մօխրատուն. տ. Մօխրանոց։
Մօխրացան. ա. մխիր ցանած։
Մօխրացուցանեմ. տ. Մօխրեմ։
Մօխրեմ, եցի. ե. } մխիր գարձընել, մ.
Մօխրիմ, եցայ. չ. } խիր գառնալ։
Մօխրոտ առնեմ. մխրոտել։
Մօխրոց, ի, ից. ա. Մօխրանոց։
Մօծիր, ծրոյ, կամ բի. գ. մ՚ծիր, մխիր. ֊ քէօզ, քիւլ։
Մող. ա. ծուռ, ծուռումուռ։
Մողէզ, ղեզի } գ. մղէզ, խղէզ, քարաքիօշ,
Մողիկ, ղեզի } ֊ քէրքիճքիլ.
Մոմ, ոյ, ից. գ. մեղրէ մում. ֊ պալ մում։
Մոմազօծ կտաւ. մոմլոր. ֊ մում շամպայ։
Մոմակալ, ի, ից. գ. աշտանակ. ֊ շամտան։
Մոմակերտ. ա. մոմ շինած։
Մոմաձև } ա. մոմի նման, մոմի պէս։
Մոմատեսակ }
Մոմայ. ա. մոմէ. ֊ մում.
Մոմեղէն, դենի, նաց. ա. գ. 1 մոմէ. ֊ մում տան – 2 մոմ, կնքուն. ֊ մում, շէմ։
Մոմեղինակալ. ա. Մոմակալ։
Մոմեմիմ. ե. մոմլորի պէս մոմատել։
Մոմշ, Մոմա. ա. Մխիտ։
Մոյգ. ա. Մոյկ։
Մոյմ, մուլմի, ից. գ. տակէն՝ քովէն հասատող փայտ. ֊ տայագ, ափսէք։
Մոյկ, մուկի, կաց. գ. կօշիկ, ոտից տման, հողամոյկ, սանտալ. ֊ չիզմ, գուռտուրան։
Մոյն, մոյնք. գ. ա. 1 ունեցած չինք՝ վայելչութիւնը. ֊ խոմ իշի, էնտամի – 2 վայելուչ. ֊ խոմխոշիլի, էնտամլը, նազըմցիլ։
Մօյր, մուլոյ, կամ մոյրոյ. գ. 1 մուրալը. ֊ ուիչինմ։ – 2 մուրալով ժողվածը։ – 3 ողորմութիւն. ֊ տատագան։
Մնաց. գ. (յ.) 1 միութիւն։ – 2 միաս,

քանքար։
Մ՚ռնագն, ի, ից } գ. (յ.) միայնակեաց, կլօ-
Մ՚ռնոզն, ի, աց } նաւոր, աբեղայ։
Մ՚ռնոզնական. գ. աբեղուկ։
Մ՚ռնոզնական. ա. աբեղայի։
Մ՚ռնոզնութիւն. գ. կրօնաւորութիւն։
Մ՚ոշայ, Մ՚ոշի, կամ Մ՚ոշավայրի. գ. ֆիուսի
մը իւղայինն. ֊ իղձն ազամ՚ր։
Մ՚ոշնի, նուոյ, նանաց. նոյն։
Մ՚ոսանամ, ացայ՚ն. մռնալ. ֊ ունութիւնագ։
Մ՚ոսանութիւն } ա. Մ՚ոսացութիւն։
Մ՚ոսաց, ցից }
–Ի մոսաց անկանի. կը մոսցուի։
Մ՚ոսացաբար. մ. մոսցուած ըլլալով։
Մ՚ոսացական } մոսացկոտ, նրա-
Մ՚ոսացասէր } մոսացկոտ, նրա-
Մ՚ոսացկոտ, ի, աց. ա. շուտ մոսցող, չի-
ջող, անհոգ։
Մ՚ոսացկոտութիւն. գ. մոսացկոտ ըլլալը։
Մ՚ոսացութիւն. գ. մռնալը, մոսցուիլը.
֊ ունութիւնագ, ունուտուլմունը։
Մ՚ոսացուիլ, ցմանն. գ. նոյն ընդ վ։
–Մ՚ոսացուիլ առնեմ. մռնալ, մոսցընել։
–Մ՚ոսացուիլ առնուիմ. կամ Ի մոսացուիլ
առնուիմ՝ տուած. մռնալ։
–Ի մոսացուիլ անկանիմ՝ գաղ. մոսցուիլ։
–Ի մոսացուիլ գաղ (սեռ. ինդ.) մռնալ։
Մ՚ոսացուցանեմ, ցուցի. ն. մոսցընել. ֊ ու-
նութիւնագ։
Մ՚ոսացօնք. գ. մոսացուիլ։ [ցնը ենք
–Մ՚ոսացօնք են, չէնին. կը մոսցուին, մռ-
–Մ՚ոսացօնս առնեմ } մռնալ։
–Ի մոսացօնս գալուցանեմ }
Մ՚ովպետան մովպետ. (պ.) միջպետութիւն
միջպետը։
Մ՚ովսէս՚. ա. Մ՚ովսէսա՚ն։
Մ՚ովսէսաբար. մ. Մ՚ովսէսի միջոցաբէրէպէս
Մ՚ովսէսաբեր. ա. Մ՚ովսէսին բերածը։
Մ՚ովսէսագիր. ա. Մ՚ովսէսին գրածը։
Մ՚ովսէսագիր. ա. Մ՚ովսէսին գրածը։
Մ՚ովսէսական } ա. Մ՚ովսէսին (բանը)։
Մ՚ովսէսեան }
–Մ՚ովսէսեանք. Մ՚ովսէս և անոր հետ. և.
զօրները։
Մ՚ովսէսապէս. ա. Մ՚ովսէսաբար։ [ցոր
Մ՚ովսէսասիրեմ. Մ՚ովսէսի պէս միտքի ունե-
Մ՚ովսէս. ա. Մ՚ովսէս։
Մ՚ովնի, նուոյ. գ. մոսցնի. ֊ պէտիւրեմ չէնի։
Մ՚ովչ, ըէք. գ. մոսցնա, մոսցնա. ֊ մէքսին
պահողը։ [փոսաո
Մ՚ովրի, ոյ, ոց. գ. մոսրի, կաշի. ֊ տէրի,
Մ՚ովրիագործ, ի, աց. ա. գ. կաշի բանող.
֊ կէնտնիչ, քիւրքիչ, և այլն։
Մ՚ովրիագործան. ա. մոսրի՝ կաշի հագնող։
Մ՚ովրիաշէրտ. ա. կաշին հանած։
Մ՚ովրիապ, ի, աց կամ ից. գ. ապուռ կոկած

մոսրի, կաշիէ շինած բան։
Մ՚ովրիանոսկ, ի, աց. ա. գ. կաշի նոսկող.
֊ ահատհանչ։ [մ նոսկը
Մ՚ովրիանք, նաց. գ. մոսրի ը հանելը, կամ մոս-
Մ՚ովրիանալ. մոսրի նոսը, մոսրի ինելը
Մ՚ովրիագին, ղինի, նաց. ա. մոսրի է, կաշիէ.
֊ տէրիտին, տէրի։
Մ՚ովրիամ՚, ացի. ն. ֊ ի մոսրիը՝ կաշին քե-
մ նել հանել. ֊ էօղմէք։ – ֊ մոսրի նել. ֊ ապ-
զարկանագ։
Մ՚ովրիէգործ, և Մ՚ովրիագործ. ա. Մ՚ովրիա-
գործ. ֊ մատպահ, ահատհանչ։
Մ՚ովրիի, մուոյ, մնաց. ա. Մ՚ովրի։
Մ՚ովրիկ. գ. պզտի մոսրի. ֊ փէչօսէքիւ։
Մ՚ովրի, բուոյ, բնաց. գ. մոսրի, մոսրնի, գազա-
նի բուն. ֊ նուվա, նամիագ։
Մ՚ովրի, կամ Մ՚որ. գ. մոսրնի, և իր պատուղը։
Մ՚որ՚. ի գ. կանայ՝ գալար ոսո՚ գատա-
զան. ֊ մազէ չըպուզ, ֆիտան։ – ֊ (ռմկ.)
ա. կանայ, նոգ. ֊ նէչիլ, նէչնի, մազէ։
Մ՚որմ, ոյ. գ. ի շանխաղող. ֊ իմի իւզիւմիւ-
– ֊ մոսրնիի պատուղ, մոր։
Մ՚որմնքանք, նաց. գ. մոսրմնք, մոսրնքագ,
խշխշագ։
Մ՚որմնքնեմ, նցի } ն. մոսրնքացընել. խոշ-
Մ՚որմնքնցուցանեմ } խոշրընել։
Մ՚որմնքնցուցիչ. ա. մոսրնքացընող։
Մ՚որմնքիմ, նցայ. յ. մոսրնքալ. խշխշալ. ցա-
ւիլ. ֊ նէրէչի՝ ձիւէրի նամանագ։
Մ՚որմնքուն. ա. Մ՚որմնքանք։
Մ՚որնի. ա. Մ՚որի, ձո։
Մ՚որօ, ի, աց. (յ.) խնդ, խև, բախուկ.
֊ տէչի, տիխանէ։
Մ՚որոտաբանութիւն. գ. խնդի խօսք։
Մ՚որոտագոյն. ա. մ. աւելի խնդ։
Մ՚որոտական. ա. ի խնդի յատուկ – ֊ նա-
խատական, երևսին խնդ ընելով։
Մ՚որոտամիտ. ա. անխնչք, յիմար։
Մ՚որոտանամ, ացայ. յ. խնդնմալ, խնդ-
գութիւն ընել։
Մ՚որոտանք. ա. Մ՚որոտութիւն։
Մ՚որոտաստութիւն, կամ Մ՚որոտաստութի-
գ. խնդգութիւնալ խօսքեր։
Մ՚որոտութիւն. գ. խնդգութիւն, խևա-
թիւն. ֊ տէչիլիք, տիխանէչիք։
Մ՚որու. ա. Մ՚օրուգ։
Մ՚որչ. ա. Մ՚որձ։
Մ՚ոցեմ. ն. մէկզի քշել. կորել հետացընել։
Մ՚ու, մոյը, մուսմ. ա. Մ՚ի, միոյ, միասին։
Մ՚ու. գ. բժշկական բոյս մը։
Մ՚ուգ. մըոյ, կամ մըի. ա. գ. քամուածք.
քամուք հիւթը. ֊ էօղ։
Մ՚ուխ, մ՚իոյ } գ. մուխ, խաւար. ֊ գա-
Մ՚ուխն, մ՚իման } լանլըգ։
Մ՚ուխ. ա. մուխ, մխագոյն, տխուր։
Մ՚ուխ, միոյ. գ. ա. Ծուխ։

Մուխ, մուխք. ա. գ. 1 կրակ խոխած, կրակ գալձած։ – 2 Երկրի ջուր տալը, կարծրը. նալը։ – 3 Ջուր տուած, պղպատ եղած։ – 4 Ջուր տուող, պնտացընող։ – 5 փոյտ, փոյտանք։

Մուխտասյ։ (առ.) 1 գ. փոյտանք. 2 մուխտահատ։ – 3 ա. փոյտանքաւոր. 2 մուխտահատ։ [մէք։

Մուծանեմ, մուծի. ն. մոցընել. 2 կէրտիլ.

Մուծիկ. ա. Իշոգաւորին մոցընող

Մուծիչ. ա. Ներս խոխոզ։

Մուծուկն. գ. խոխելը, մոնելը։

Մուկաբևան. ա. աւելորդ տեղը, ծանրութիւն ըլլալով. Իմ Մակաբևանս։

Մուկն, Ձկան, Ճկունք, Ճկանց. գ. 1 մուկ. 2 Ձարկ։ – 2 Ձկան ձևով միս. 2 սինիկի կէտ։

Մուղ. ա. աշխատանքի խոխած՝ տրտմած՝ վարժ (կնդանի). 2 ալըշգ։

Մուղէզ. ա. Մոզէզ։

Մուզար. ա. Գլուագոյն։

Մուճակ, ի, աց. գ. ասից տման պզտիկ. 2 2 փապուճ Ձիրգար։

Մուն, Մնոյ, կամ Մունի. գ. մոնը Մնևիս խայթոզ. 2 օվկի սինէք։

Մունաւոր. ա. մոլորնոյ աղէկ գոյն և գիտցկութիւն ունեցող։

Մունչք, Մնչաց. ա. Պինչ։

Մունչ, Մնչոյ, կամ Մնչի. ա. մունիմ, լուա. 2 տիրսիգ. տաւս։

Մուչհարի. ա. Ղունիմաց։

Մուչկ, Մչկոյ. գ. 1 միջք, մուչկ. 2 միջք, միակ նաղը։ – 2 Մկան չափ կնդանի մը՝ ուսկից մուչկ կ'նէյէ։

Մուչտ. գ. Մշտնջը։

Մուչտակ. գ. մուչտակ. 2 քիւրք։

Մուա. ա. Ջմուա, և Ղուա մուա։

Մուաունէս. ա. Մօրէ։

Մուաւ, ի. գ. խառնուրդի, խառնակութիւն։

Մուաւաւ. (առ.) ա. Մուզ։

Մուտ, մտի, կամ Մտոյ
Մուտք, մտից, մտիք
գ. 1 մտնելը, Ներս գալը. 2 կիրկիչ, կէրկիչ։ – 2 մտնելու տեղը, անցնելու տեղը. 2 կիրկիչ, կէրկիչ։ – 3 եկամուտ. 2 կէրկիչ։

–Մուտ և ել. 1 գ. մտնել ելլելը։ – 2 ա. մշտնջենաւոր ելլող։

–Մուտք արևու. արևուն մայր մտնելը, և արևմուտք։

–Մուտ ամոյ. ամառ. տաքնին սեզո։

Մուր, մրոյ. գ. 1 մուր, մուրճ, կրուք. 2 գուռում, խռ, իմիսկութիւն, տիրտիռ։ – 2 իմ տաք. 2 մրուրնք քիչ։

–Սև և մուր. սևուռմուր։

Մուրագիա. ա. մուրացող գանող, գոտեցր։

Մուրակ. ա. Մուրճիկ։ [լը։

Մուրական. ա. գ. 1 մուրացկան։ – 2 մուրացկանութիւն. ա. Մոյր։

Մուրամ, ացի. ա. Մուրանամ։

Մուրանամ, ացայ. ն. մուրալ. 2 տիկինմէք։

Մուրանք. ա. Մոյր։

Մուրատ. ա. Մօրատ։

Մուրացած, ի, իւ
Մուրացածի, ուոյ
Մուրացածոյ, իւից
Մուրացածու
ա. մուրալով առած, օտարի (քան), կրցկըտուր, կարկըտած։

Մուրացիկ, ցկի, կաց. գ. 1 մուրացկան. 2 տիրկինձիս։ – 2 մ. մուրալու։ – 3 փոխ առած։

Մուրացկան. նոյն ընդ ւվ։

Մուրացութիւն. ա. Մուրացութիւն։

Մուրիկ, ըկի. գ. մուրացկան։

Մուրկ, մրկի. գ. ցորենի հատիկ խարկած։

Մուրկան. ա. Մուրճիկ։

Մուրհակ, ի, աց. գ. 1 գրած՝ ձեռք գրած՝ կնքած թուղթ. 2 թիէ մէսմսոխութ։ – 2 հրովարտակ։ [հալ նաղան։

Մուրհակագիր. ա. մուրհակ գրող. 2 արզուհալ։

Մուրճ, մրճոյ, ոց. գ. ուրագ, կացին, նիգ. 2 չէքիճ, քէսէր, պալթա, քիւլհանկ։

Մուրզ. ի, աց. ա. մուրացող։

Մուրզաբանութիւն. ա. գրաւոր քանը ուրիշին ածանելը։ [էնձիկէք։

Մուրզութիւն. գ. մուրացկանութիւն. 2 տիրսիգ։

Մուրու. ա. Մօրու, ի, ից։

Մուրուք. ա. Մօրուք։

Մուրտ, մրտոյ, կամ մրտի. գ. մրտի ծառ. 2 միւրտ, մէրտին ազգը։

Մուրտատան. գ. մրտենեաց անտառ՝ պարտէզ։

Մուրց. գ. բառնցք, կառափ. 2 միւշտ, մուշտա, նուշտուգ։

Մուրցակ. մ. բռնցի. 2 մուշտայըլա։

Մուրտա. ա. Մօրուա։

Մաայլ, ի, ից. գ. 1 միտք, մանէ, գոլ, մըշուշ. 2 տիւմանի, գաղափիքը։ – 2 գոլը՝ գալոշիքը շատ, մէմնշաղ. 2 տիւմանքը։

Մաայլեցուցանեմ. ն. մուխ ձգել։

Մաայլութիւն. գ. մշուշ՝ միտք ըլլալը։

Մաեալ. ա. խառնած (ալիք)։

Մաեղ. ա. Պղնձ։

Մազդայլիմ, նցայ. չ. սատկիլ տեսնել. կուլ տալ – տեսնա և Ջգայլիմ։

Մազդայլութիւն. գ. սատկիլ տեսնելը՝ ուրիշը։

Մաձամ, ացի. չ. մանրատալու ձայնիդ հա

Մաձամ, ացի. չ. մանրատալ. 2 մըրըտտանաց։

Մաձաուն, ձանի. գ. մաձամալը. 2 մըրմրը, մրրլիը։ [շարժ)։

Մաձչական. ա. մանրատղող (գազան, հով,

Մաձչամ, ացի. չ. 1 մանրատալ աշխարհի ձայն

Մաձչամ, ացի. Հանիլ. 2 մրրտատանաց, իմկէ. մէք։ – 2 գուռս փչել աւժով։ [նիրիմ։

Մաձչիւն, կամ չուշն, չմանի. գ. մանրատ. 2 ի.

Մաձչոլական. ա. Մաձչական։

Մառուղ. ա. շան դունչին նման ուռած և ինկած կախած։
Մառունչ. տ. Մռնչիւն։
Մառուտ. ա. մռմռացող. ս թիթիզ։
Մառնիմ. չ. չմռնչել, ապստամբիլ։
Մառութիւն. գ. ապստամբութիւն. ս զբաղալըզ։ [սապ։
Մաագործ, ի, աց. ա. գ. միս ծախող. ս գասապալըզ։
Մաագործութիւն. գ. միս ծախելը. ս գասապալըզ։
Մադէզ. գ. գիշան միս, գէշ։
Մաղանգուած. ա. մորմնաւորը, հողնզէն։
Մաղի. ա. մուռ. ս էրմլի, ոօլուռ։
Մախոյզ. ա. միս փընտռող՝ գտնող՝ ցուցնող (Հերմէս)։
Մակնը, ի, աց. ա. միս ուտող։
Մակնրութիւն. գ. միս ուտելը։
Մակռուբ. ա. մորմինը կորսուած։
Մահան, ի, աց. գ. 1 մեխ պատառաքաղ. ս չաթալ։ –2 միսը պատառ պատառ հանող գործիք։
Մահատ. ա. մեխ կարուած։
Մահատ լինիմ } մեխ կտրիլ։
Մահատիմ }
Մամրցութիւն. գ. միս ուտելու անյագութիւն, որկրամոլութիւն։
Ման, ի, աց } գ. 1 մուռ մասը, ձկրնդունք, նանց } միս, դնդղուց. ս կէշլին. Ախիկ էթիւ – 2 մէջք, առնուկ. ս պուտ, պէլ, պալտըր, պաճաղ, գասըգ։
Մանանչաուութիւն. գ. մէջքի ըմուչութիւն։
Մապատ. ա. 1 մսով պատած։ – 2 մորմին հագած։
Մասախառ, ռք. ա. գ. 1 միս ծախող։ – 2 մսախառի խանութ. ս գասապալ, գասապալ տիւքեանը։
Մասախառանոց, ի, աց. գ. մսախառի խանութ. ս գասապալ տիւքեանը, գասապալխանէ։
Մասախառութիւն. գ. միս ծախելը, և մսախառներու խանութներըը։
Մագին. գ. մսի գինը։
Մսեղէն, ղինի, նաց. ա. մեխ, մորմնաւոր. ս էթ-մաէն, էթէղլի։
Մսեղի, զւոյ, ղնաց. 1 ա. նոյն ընդ ել։ – 2 գ. մորմինն ունեցող կենդանի, մորդ մարդկանացու, որ Մարմին ալ կ'ըսուի։
Մսեմ. ն. մսեղնել։
–Մսիմ, նցայ. չ. 1 մրսել, մսիլ. ս իւշիւնմէք։ – 2 ցրտէն մլչլիկալ, խըշխըշալ։
Մսխեմ. (ա.մ.) տ. Ծախեմ, վատնեմ։
Մսնարազալիկ. ա. 1 գամ գաւկած, գամնած. ս մըխլը, մըռմռլը։ – 2 գամ գաւնոզ։
Մտալիմ. չ. բարակնալ, տափկիլ։
Մտա. ա. շատ միս ուտնզող, մսի քուսած։
Մտուտ. ա. գ. միս ուտելու (օր), ուտիք։
Մտուբ, մըոյ, ոց. կամ ի. գ. կննդանեաց խոտ դնելու տեղը. ս եէմլիք։
–Մտուբը բերանոյ. բացած պոկուիք։
–Մտուբկամ Կաթ մըրի. տ. Ցարըգող։
Մտտին. գ. գործիք մը՝ անյայտ։
Մսրամուտ. ա. մուռը մտնող, կամ մուռի մէջ կերակրուող։
Մքիմ. տ. Մզկիմ։
Մտաբախ. ա. խելացնոր։
Մտաբախութիւն. տ. Մտախաբութիւն։
Մտաբանեմ. մտքին մէջ խօսիլ, տրամաբանել։ [– 2 խելքը գլուխը գալը, զգօնանալ։
Մտաբացութիւն, ի գ. մտքի բացութիւն։
Մտաբերեմ, եցի. չ. ն. 1 խելքը ուղղին տալ. յօժարիլ, ցանկալ, միտքը դնել ընելու, ձեռք զարնել – 2 ուզել ձեռնարկել – 3 մտմտալ։ [ժել։
Մտաբերնացուցանեմ. ն. յօժարցընել, շարժել։
Մտաբերիկ լինիմ. տ. Մտաբերեմ։
–Ճանապարհ մտաբերիկ լինիմ. անասնոց հետ գէշութիւն ընել ուզել։
Մտաբերութիւն. գ. յօժարութիւն։
Մտագող. ա. մտքով գող։ [իչքիլիկ։
Մտագիր, գրի, բաց. ա. ուշադիր. ս գայրեթլի։
Մտագիւր. ա. մ. 1 յօժար – 2 յօժար սրբատուի սրտանց, սիրով. ս Հանը կէօնիւլտէն։ – 3 ուշադիր։
Մտադիր բազդին. նոյն։ [շադրութիւն։
Մտադիրութիւն. գ. յօժարութիւն, ուշ–
–Մտադիրութեամբ. մ. սրտանց։
Մտադրեմ. չ. ուշ դնել, մտիկ։
Մտադրութիւն. գ. ուշադրութիւն. ս գայրեթլի։
Մտաճախ. ա. խելացնոր։
Մտախաբ. ա. խաբող, խաբուած։
Մտախարութիւն. գ. մոլորութիւն։
Մտախոհ. ա. մ. 1 մտմտացող, խելք տուող, խելքը գլուխը. – 2 խելքին վշացնը ընող։
–Մտախոհ լինիմ. մտմտալ. ս տիւշիւնմէք։
Մտախոհիմ. չ. մտմտալ։
Մտախոհութիւն. գ. մտածութիւն։
Մտախոյզ. ա. մտքով պրպտող։
Մտախորհ. ա. Մտախոհ։
Մտախորհութիւն } գ. մտածութիւն, մտա-
Մտախորհրդութիւն } մտաւոր։
Մտածական. ա. մտածելով եղած, դատողական։
Մտածեմ, եցի. ն. մտմտալ. ս տիւշիւնմէք։
Մտածին. տ. Մտացածին։
Մտածութիւն. գ. խորհուրդ, մտածմունք, մտմտուք, միտք բանեցընելը, խելք, ընդունակ, Հնարտաբութիւն, շրջահայեցութիւն։
Մտածուիլ, ծման, նոյն։
Մտածօրէն. մ. մտմտալով։
Մտական. տ. Մտաւոր։
Մտակոծ լինիմ. մտքով ալէկոծիլ։
Մտակոյր, կուրաց. ա. միտքը կոյր։

Մտակրոյս. ա. խելքը կորուսած։
Մտակուրութիւն. գ. մոքի կուրութիւն, կամ տկարութիւն։
Մտահաձ. ա. 1 իր խելքին հաւնած։ – 2 ուրիշներուն ուզածը ընող։
Մտահաձոյ. ա. 1 ուրիշի ուզածին նայող՝ ընող։ – 2 հլու։ – 3 խելքին փչածն ընող։
Մտահաձութիւն. գ. 1 ինքնահաւանութիւն։ – 2 մոքի պաշարութիւն։
Մտահաս. ա. խելքով հասնելու։
Մտահասութիւն. գ. խելք հասցընելը։
Մտահարուստ. ա. խելացի, իմաստուն։
Մտահոգան. ա. որուն խելքը կ'նեղեայ կուգայ, անհանգստացած մարդ։
Մտամոլոյց. ա. մոքով նուիրած։
Մտամոլար. ա. խաբեբայ։
Մտամոլոր. ա. միտքը մոլորած, ցնդած։
Մտամոլորել զինքն. ինքը զինքը խաբել։
Մտամոլորութիւն. գ. միտքը ցրուիլը, տարտղնիլը։
Մտապղծ. ա. միտքը շփոթած, տակնուվրայ։
Մտապղծութիւն. գ. շփոթիլը, մոմրուտք, հոգ։
Մտայօժար. ա. յօժար, սիրով առաջ կամ ընող։ [լով տալը։
Մտայօժարութիւն. գ. յօժարութիւն, սիրով
Մտանելի, էք. մոնող, մոնողներ։
Մտանիմ, մոի, մուտ. չ. 1 մոնել, տ կիր. մէք։ – 2 գիմացը նլլել, մառնալ։ – 3 տեղ գանել։ – 4 բանի մը մէջ մոնել, հասլել։
Մտանիմ 'ի հաշ. կնքակցիլ նմանիլ։
–Մտանել ընդ անձին. ինքնիրեն կռիւ ունենալ։ [պաղիմագ։
–Մտանել արեւու. արեւը մոլորը մոնել. տ
–Մտանել առ կին. կնկան հետ պառկիլ։
Մտապահ լինիմ. միտքը պահել, մոմնոալ։
Մտաս. ա. Մտառու։
Մտասական. ա. մ. միտք առնելով՝ առնող, ուշ գնելով։
Մտասիմ, նցի. չ. միտք առնուլ։
Մտասու, ի, աց. ա. միտք առնող, ակնոտող, խելացի, ուշադիր։
Մտասուիլիւն. գ. խելք, խելացութիւն, ուշադրութիւն։
Մտասիրութիւն. գ. յօժարութիւն։
Մտավարժ, ի, ից. ա. խելք բանեցընող, խելքը բաց, ուսումնասէր, ուշեղ։
Մտավարժութիւն. գ. ուշեղութիւն։
Մտատես. ա. արհմտան մոքով բարեկամիտ։
Մտատեսութիւն. գ. բարեկամութիւն։
Մտարկու|գ. միտք ձգելը, մոնածու-
Մտարկում|թիւն։
Մտացաթև. ա. մոքով թռչող, օդամիտ։
Մտացածին. ա. խելքէ հնարած, շինծու. տ ոխերգի, հասփոյտ։
Մտացնթաբ. մ. խելքով։
Մտացի, ցուց, ցնաց. ա. խելք միտք ունեցող, խելացի. տ ագրլէր՝ ֆիքիրլի։
Մտացնոյց. ա. Մտացածին։
Մտաւոր, ի, աց. ա. 1 միտք ունեցող։ – 2 մտագիր։ – 3 բոլոմալին միտք (Հոգի Աստուծոյ)։ – 4 իմացական (հրեշտակ)։ – 5 բանաւոր (մարդ)։ տ ագրլէր՝ ֆիքիրլի։
–Մտաւոր (ինչ). հոգևոր, իմանալի, խոհական։
Մտաւորաբար. մ. 1 հասկընալով։ – 2 իմանալի՝ հոգևոր կերպով։ – 3 խորհրդաւոր նշանակութեամբ։
Մտաւորական. ա. մոքի (բան)։
Մտաւորականութիւն. գ. բանաւորութիւն։
Մտաւորապէս. ա. Մտաւորաբար։
Մտաւորութիւն. գ. խելք, խելացութիւն. տ ագրլ ֆիքիր։
Մտախոհ լինիմ. խելքը ժուռ գալ, խենանալ։
Մտեմ, մտայ. ա. Մտանեմ։
Մտերիմ, բմի, մտց. ա. 1 հաւատարիմ, ընտանի, սրտանց սիրող ու սիրելի. տ Աստուած առաւ, սրտաւոր – 2 մտագիր։
Մտերմաբար. մ. 1 սրտագ. տ Աստուածաւ։ – 2 հասկընալով, ուշադրութեամբ։
Մտերմագոյն. ա. մ. խիստ ընտանի, սիրով։
Մտերմական. ա. ընտանեկան։
Մտերմութիւն. գ. հաւատարմութիւն, ընտանութիւն։
Մտոյզ. ա. Մխիթար։
Մտոյմ, նցի. ն. առաջին հրնլ, շարժել. տ սալլամմագ։
Մտուճի. գ. մոնելը. տ կիրէ։
Մտուցանեմ. ա. Մտուծանեմ։
Մտրակ, ի, աց. կամ մտրկի, կաց. գ. խաբայան. տ գամչը։
Մտրակավար. ած. իշխան. իշխանատեր մի։
Մտրակեմ, նցի. ն. զարնել, վազցընել. տ գամչըլամագ, էյի սիրմագ։
Մտրուակ. ա. Մտրակ։
Մտրուկ, մտրկի, կաց. գ. 1 քուռակ. տ սրփա, իայ։ – 2 խոտի մը անուն։
Մրագիր, գրոյ, ով. ա. 1 իմանալով գրած։ – 2 գրելը։
Մրագիր | ա. նոր բուսած՝ բարակ (մազ).
Մրագրիչ | տ խ կիպի, նազելը կիպի։
Մրամրամախ. ա. մուրի մէջ իրամխած, տ խալի, գուլամիլ։
Մրակնոպ. ա. Մրագրիչ։
Մրայօն. ա. բարակ կամ սեւ ընդունելով։
Մրանամ, ացայ. չ. մրոտիլ, մրնոտիլ։
Մրաչար. ա. իմանալով գրած։
Մրափ. (ա մրփ.) նիրհ, քուն. տ ուխտգլամագ։
Մրափած. ա. մրափող, իմրած։
Մրափեմ. ա. նիրհեմ։
Մրգաբեր. ա. Պտղաբեր։
Մրգաբերութիւն. ա. Պտղաբերութիւն։
Մրգամած. ա. պտուղներ իմացած։

Մրգաքաղ՝ ած առնեմ. պտուղները քաղել։
Մրգալի. ա. Պտղալից։
Մրգամատոյց. ա. Պտղաբեր։ [Հապաղել։
Մրգապահ՝ ի, աց. գ. պտուղներուն պա-
Մրգապահանոց. գ. պտուղ ծախողներու
անոցը. ֊ նաշ. Եէմիշ չէրկէսի։
Մրգապահութիւն. գ. պտուղներու պահ-
պանութիւն։
Մրգապայծառ. ա. պղէկ պտուղ ունեցող։
Մրգաջուր, ջրոյ. գ. պտղին քամուքը։
Մրգաւէտ. ա. անպակաս պտղով։
Մրգաքաղիմ. ն. պտուղը քաղել։
Մրգենի. ա. պտղատու (ծառ)։
Մրգեր, կամ Մրգանք. պտուղներ։
Մրգիկ. գ. Ձագած վայրի պտուղ։
Մրգուղ. ա. վարի, ցած, անպիտան, անարգ։
Մրմի, նգի. ն. մլռտիլ։
Մրմնջամ. չ. մրմռոիլ, ծխատիլ, ազատ-
սիլ։ [նոզ. ֊ չէբրինձի։
Մրմնջուր. ա. մուրմ ունեցող, մրմռով զար.
Մրմռա. ա. մլռտած, էրած մրկած։
Մրմռտամ, իմ. ն. կ. մլռտիլ, ազատուիլ,
Ձնձռտիլ, կնզռտիլ։
Մրմնջեմ, նցի. չ. ն. 1 փսփսալ – 2 հա-
ւաստիլ – 3 տրտնջիլ, մրմռալ – 4 նրգիլ
քթին տակէն կամ մունջի պէս։ – 5
մռմռալ։
Մրմնջուն. գ. մռած մունջ։
Մրմունջ, մնջոյ, ոց. գ. 1 փսփսոց, մռլտոց,
հառաչանք – 2 մեղմ ձայն, քթին տակէն
նրգելը։ – 3 մ. մեղմ ձայնով։
Մրմնամ, իմ. չ. տ. Մռմռամ։
Մրմռուն. ա. Մռմռուն։
Մրտամ, իմ. ն. կ. մուրթով ազատուիլ, իլ։
Մրուր, մրոյ, ոց. գ. գիրտ, ակուք. ֊ իմաս-
իմ։
–Մրուր ասմ. մուր տալ, վայ տալ։
Մրջիւն, ջման, ջմունք, մանց } գ. մրջնաձ։ ֊
Մրջիւն, ջման, ջիւնք, ջանց } գաղթնձար։
Մրջնաձիւծ, Մրջմնաձիւծ, Մրջնա-
ձիւծ, ոյ, ոց. կամ Մրջնան ատիւծ, իգ.
գ. մեծ մրջնաձ նմանատ։
Մրջնաց, կամ Մրջմնոց, ի, ացք. գ. 1
մրջնաձի բոյն. ֊ գաղթնձար նուագարան – 2
պարսպ՝ վէրքի նմանեալ մրջնի բոյն.
֊ կիձիք։
Մրջմնակեր. ա. մրջնաձի կերակուր՝ կերած։
Մրմիմ. ա. Մռմիմ։
Մրտնջի } ա. Մուրթ։ [վէրնատ
Մրտի }
Մրտխատակ. գ. մատիտակ, վրացի կոճ. ֊ բէ-
Մրտիմն, տմանց. տմունք, մանց. գ. ջրի բազ՝
ձուկ ուտող։
Մրջախատան } ա. գրատուն, գիրք խոտ-
Մրջական } նոտ. ֊ իմաստասիրական, իմաս-
Մրջատնակ } տիք կիսպի։

Մրկի, մրկի, կաց. գ. փոխոտիկ, փոչի՝
մուխ պատած օդ, ալէկոծութիւն. ֊ իմա-
իմիւն, իուճան, ֆըրթընա։
Մրմիմ. չ. դիրտ ունենալ, պղտորիլ։
Մրկաբեր. ա. փոխոտիկ բերող։
Մրկալից. ա. փոխոտիկը շատ։
Մրկախառն. ա. մրկոտ միգով խառն. ֊
սիւմանելը։
Մրկածին. ա. փոխոտկած, խառնակոզ։
Մրկածուփ. ա. ալէկոծած, խառնակ։
Մրկայոյզ. ա. 1 փոխոտիկ հանող – 2 փո-
խոտկած – 3 խառնակ։ [(փոխոտիկ)։
Մրկատարափ. ա. անձրևի պէս նկած
Մրկնամ, իմ. ն. կ. փոխոտիկ հանել, ելնել,
խառնակել, տակնուվրայ ըլլալ։
Մրկութիւն. գ. ալէկոծութիւն։
Մրուխ }
Մրուկ } ա. Մուր։ [տապի կամ մելի։
Մրցակից, ացք. ա. 1 կռուբտող – 2 կա-
Մրցականն } գ. կռուբտիլը, կռուր կը-
Մրցականութիւն } ռուիլ գալը. ֊ նումուզ
փոխերտրելը, կիւլէշ։
Մրցակից. ա. 1 օգնական կռուելու առնեն
– 2 զիմացէմ կռուող։ [կռուիլ։
Մրցակցիմ. չ. 1 օգնել կռուողին – 2 զէմը
Մրցակցութիւն. գ. օգնութիւն, կռիւ։
Մրցամարտ. գ. կռիւ, մենամարտութիւն.
֊ կիւլէշ, փէհլիվանլըգ։
Մրցանակ, ի, ացք. գ. ա. 1 յաղթանակ,
պատիւ – 2 նահատակութիւն – 3 արիական։
Մրցանական. ա. կռուի քանկը։
Մրցանաւոր. ա. կռուող։
Մրցանք, նաց. գ. 1 ա. Մրցումն – 2
խրբոտմունք ցանկութեանն։
Մրցապան, ի, ացք. գ. 1 մրցելու տեղ. ֊ կիւ-
լէշ մէյտանը – 2 կռիւ. ֊ կիւլէշ։
Մրցեմ. ն. տ. Մաղցեմ։
Մրցիմ, նցայ. չ. կռուր կռուրի գալ, ձնձ-
կուիլ, կռուիլ. ֊ կիւլէշմէք, մէօյիւշմէք։
Մրցողութիւն } գ. կռիւ. ֊ կիւլէշ, նաղըշ,
Մրցութիւն } մէօյիւշ։
Մրցումն }
Մրցութիւն. տ. Մրցանք, 2։
Մրքուզ. տ. Մրգուզ։
Մցանամ. չ. շատ ուտելով տկարիլ։
Մքիմամ. տ. Մկիմամ։
Մքուայ. գ. Հագի Ձեղքուածք։
Մօննամ. գ. տեղատկ մը նաւ կամ նաւակ։
Մօտ. նխ. տ. Մերձ։
–Ի մօտ կամ. մօտ կենալ։
–Մօտ լինել առ ինչ. բան բանի հետ վե-
րաբերութիւն ունենալ։
Մօտ, մօտի. ա. մօտաւոր։
Ի Մօտոյ. ընդ Մօտոյ } մ. մօտերը, մօտերս,
Մօտուստ. ի մօտուստ } մօտէն, մօտիկէն,
քովը, քովէն. ֊ նագընդարտա, նագըն։

Մօտ առ. մօտ
Մօտ 'ի մօտ } մ. 1 իրարու մօտ, քովէ քով. 2 նոյն նամակ – 2 մօտ
Մօտ 'ի մօտոյ } տեղա. 3 նագլնտաւ – 3 քիչ
Մօտընդ մօտ } առանձին, շատ մը։
Մօտաբնակ. ա. մօտ նստող, մօտիկ։
Մօտագնաց. ա. մօտէն գնացող։
Մօտագոյն. ա. մ. աւելի մօտ
Մօտագգաց. ա. մօտէն հասկըցող։
Մօտաբեր. ա. մ. մօտ՝ ոգբին քով. 2 հիմին նագլնն, իմ էգէլտէն
Մօտալուր. ա. լսելը հասկընալը դիւրին, ընտել, ընտանի։
Մօտակայ, ի, ից } ա. որ մօտ կայ՝ կեցած է, մօտիկը, քովինըն-նելը.
Մօտական, ի, ից } կայ, ընտել, ընտանի. 2
Մօտակից, կի } նագլնտաւ՝ էմնիւնտ օլան, նագլնն։
–Մօտակաց, կամ Մօտակից լինիմ. մօտը կենալ։
Մօտակուր լինիմ. տակէն՝ արմատէն կըտրիլ։ [լու մօտ – 2 մօտ նգոզ։
Մօտահաս. ա. հասնելու կամ հասունցած
Մօտահասակ. մօտ հասած։
Մօտանալ. բ. մօտենալ։
Մօտաշուտ. ա. Մօտալուտ։
Մօտասեր. ա. ազգակեր։
Մօտավայր, ի. գ. մօտ նգած տեղերը։
Մօտարկիմ, կնցի. բ. մօտենալ։
Մօտաւոր, ի, ից. ա. 1 մօտիկ (տեղով, առնելով)։ – 2 ազգական։
Մօտաւորագոյն. ա. Մօտագոյն. ա. մ։
Մօտաւորիմ, իմ. ն. կ. մօտեցընել, մօտենալ. 2 նագլաշտրըմագ, նագլաշմագ։
Մօտաւորութիւն. գ. մօտաւորութիւն։
Մօտաքաղաք. ի, ից. գ. մօտ նգած քաղաք, կամ մեծ քաղքի մօտ տեղը։
Մօտեմ, եցի. ն. մօտեցընել։
Մօտնամ, եցայ. բ. մօտենալ, մօտիկ։
Մօտեցուցանեմ. մօտեցընել։
Մօտեր. ա. Մօտաւոր։
Մօտիմ, եցայ. բ. մօտ երթալ, մօտենալ, մօտիկնալ. 2 նագլաշմագ, նամաշմագ։
Մօտոյ. ա. մօտիկ. 2 նագլնն – աւելն Մօտ։
Մօր, ի, ից կամ ից. գ. ցեխ, շաղախ, տըղմուտ ջուտ տեղ. 2 իմ ըն, պալչըդ պալճագ։
Մօրթաբեր. մ. ցեխի պէտ
Մօրթաճաճախ } ա. ցեխով ճաճխած, ցե-
Մօրեան } խոտ։
Մօրահնձ. ա. ցեխի մէջ խղդած։
Մօրամէջ. ա. մէջտեղը ցեխ։
Մօրանամ, ացայ. բ. ցեխ կոխիլ, ցեխոսիլ, լիո գառնալ։
Մօրաջուրք, ըց. գ. ցեխոտ ջուր
Մօրասէր. ա. ագմասէր։
Մօրոտ, ի, կամ ոյ. ա. գ. ցեխոտ, իմաց՝ ալեոտ. 2 պալճագ։
Մօրաքեաւորդի. գ. մօրքրոջ զաւակ։
Մօրաքոյր, քեռ. գ. մօրքոյր. 2 իմ էջդէ։
Մօրնգօրօրդի, դ։ոյ, ից. գ. քեռիի որդին. 2 տայը էվլատը։
Մօրին. ա. տ. Մօրական։
Մօրու, ի, ից կամ ից. գ. խորթ մայր. 2 էօյէ անտ [պէհտ
Մօրու, Մորու. գ. 1 տ. Մօրուք – 2
Մօրուանի, նւոյ, նեաց. ա. մօրուքոտ, մորուք, անմօրուս
Մօրուաթաակք, կաց. գ. մօրուքի տեզտւանք, գունչ. և բուսած մօրուքը։
Մօրուհղ. ի, ից. ա. մօրուքոտ. 2 տոգալ։
Մօրուտ. գ. ծորիկ՝ հօրտա մօրտա։
Մօրուք, կամ Մուրուք, լուաց. գ. մօրուք, մօրուս. 2 տոգալ։
Մօրտ, կամ Մօրուս, մօրտի. գ. սատրիկ ցեխ. 2 պալճագ։
Մօրտանամ. տ. Մօրանամ։

Յ

Յ. յի. քառնկրորդ առաջնակրդ տառ Հայոց. բաղաձայն՝ անձայն, որ իւրաքեր մէջը ձայնաւորի տեղ ալ կը տնպուի, կայուղ Տ, կամ ը, կամ և. ինչպէս՝ յամել, յինուլ, Յակոբ, Յնսու, Ղեսայի, այո, այս, արքայ, արքայի, և այլն։ [յայտօրինակ
–Յ. նախդիր, Ի. իյ. ինչպէս. յայս, յայսմ,
–Ի ինչև յարկ կամ 'ի յարկ. յաւտակ կամ 'ի յաւտակ. յարձակմանէ կամ 'ի յարձակմանէ։
–Յ. յ. երեքհարիւր. երեքհարիւրերորդ։
Յաբեթեածին. տ. Յաբեթեական. 1։
Յաբեթեական } ա. 1 Յաբեթեի (ազգ, երկիր
Յաբեթեան } լը). – 2 Հայկական, Հայու (տուփար)։
Յագ, ոյ, ցյագ. գ. կշտանալը. 2 տօյուշ։
–Յագ, ցՅագ. մ. ինչուան կշտանալը. 2 տօյունՀայաստաք, տօյա տօյա։
–Յագ, յագք. ա. կուշտ. 2 քաղց։
Յագաչուկն, չմանն. գ. հագագի կամ հագնելու ձայն անդամներ
Յագեցալէս. մ. կուշտ մը. 2 գանա գանա։
Յագնլի. տ. Յագեցուցիչ։
Յագնամ. տ. Յագիմ։

Յագնցուիթիւն } գ. կշտանալը. ֆ ախորժ,
Յագնցումն, ցման } պըզմունը։
Յագնցուցանեմ, ցուցի, ն. կշտացընել. ֆ ախորժեցընեմ։
Յագնցուցիչ, ա. կշտացընող։
Յագրիմ, եցայ, չ. կշտանալ. ֆ ախորժիմ, ախորժելիս, գանդիմ, պըզմիմ։
–Յագնալ աւուրբք լսելի տալիքն առած։
Յագուիթի } գ. կշտանալը. ֆ ախորժ։
Յագուժն }
Յագուրգ }
–Յագուիթիւն. ուտելեաց առատութիւն։
Յադչիմ. չ. 1 փակչիլ, կպչիլ, միանալ։ – 2 յարիլ, կշտանալ։
Յադգնեմ. ն. զրգնել, հրնել, շարժել։
Յադած, կամ Յագածոյ. ա. զոհած։
Յադեմ, եցի. ն. 1 զոհել, մորթել։ – 2 զոհին ուտել։ – 3 բան մը ուտելով կամ կծնելով պղծել։
Յադը. ա. Ցեղը։
Յադուժն, մանս. գ. զոհելը, զոհիլը։
Յաթ (առս.) քերականի յօդ։
Յաժան. ա. Ախժան։
Յախեըկան. ա. Ախերական։
Յախճապակ, կամ Ախճապակ. ի, աց. գ. խիճ, կիճ, մանր քարով բանուածք։
Յախճապակեայ } ա. մանր քարերով պատած, զարդարած։
Յախճապակեայ }
Յախճապակեմ. ն. մանր քարերով զարդարել պատուելը՝ յատակը։
Յախնճիղ, կամ խագոյն, կամ խակագոյն. ա. ծառայական, ազախնական, վարձ, հատուցման։
Յախոթա, ի, ից. ա. 1 յանդուգն։ – 2 գ. յանդգնութիւն։
Յախոթամ. ա. Յոխորտանամ։
Յախուռն. ա. մ. 1 խառնակ, անկարգ. ֆ բանի կէշէ, զայաղը։ – 2 յանդգնաբար, վնը 'ի վերանց. ֆ պայաղձնա, իւրի իւն քէօյիւ։
Յախուռնախօս-ա. մեծ մեծ խօսող՝ ֆարդոզ։
Յախուրգ. ա. Յախոթա։
Յախուրն, խուր կամ խուրս } մ. ա. Յախրատէս } խուռն։
Յախտամ. չ. հիւանդանալ։
Յածականն. ա. ազխ անդին պտրտող։
Յածանք. ա. Յածուն։
Յածաչու. ա. չօրս գին քալոզ, քալելով։
Յածնզաձի, օյ. գ. ծովու աւազակի նաւ. ֆ գուբանա գայրզը՝ կէմիսի։
Յածեմ, նցի } ն. ազխ անդին շարժել՝ քալցընել, պտրտցընել. ֆ ոտլաշարդմագ, օյնամիմագ։
Յածիմ. նցայ. չ. պտրտիլ. ազխ անդին երթալ գալ. ֆ էօյէչ պէրի կէդմէք, կէդմնմէք։
Յածող } ա. պտրտցընող։
Յածողական } [լիք։
Յածուածն, ծման. գ. պտրտիլը. ֆ տէտիրկին-
Յածուն. ա. շարժուն։
Յականեմ. նցի. ն. աշել, աչքը վրան ըլլալ. ֆ պազմագ, կէօրմէք, կէօզէմմէք։
Յականէ. ա. Ակն։
Յակինթ, կնթի. թաւ } գ. (յ.) 1 ազնիւ կա-
Յակինթոս, ի, իւ } պուտ քար մը. ա. Ոսկեակն։ – 2 ծաղիկ մը, նուագիծաւ. ֆ սիւմպիւլ։ – 3 ա. կապուտակ։
Յակն առնալ. աչք մնած, սիրելի։
Յակնեմ. ա. Յականեմ։
Յակնեմակապ. ա. յակնեմով բանած։
Յակնեմակոյ. ա. յակընեմէ։
Յակոբիկ, բիկք. ասորի դէսակրնանց։
Յակոբուկ. գ. կարմիր շանխաղուկ։
Յակոբեանն. ա. Յակոբ նահապետի կամ աւետարանչի։ [ները։
–Յակոբեանք. Յակոբա'ի իրեն հետևողք։
Յակուեզ. ա. Յակինթ։
Յակրի, ըոյ. գ. ակրի, վշտահարութիւն։
Յահ. (ս.) Աստուած։
Յահեմ. ա. Ահեմ։
Յահուռնարար } ա. մ. ա. Յախուռն։
Յահուր }
Յահռնաբար }
Յահուրգ. ա. յանդուգն. ա. Յախոթա։
Յահրանամ. չ. յանդգնիլ, անկարգանալ։
Յահրութիւն. գ. յանդգնութիւն։
Յաղագս. նխ. համար. ֆ իշին, ակսէպի իչէ, ուզուննա։ [նեչնալ։
Յաղադարձիմ. չ. շփանալ, խնդրտինալ, խնդրտալ։
Յաղակարծ. մ. յանկարծ։
Յաղեմ, նցի. ն. 1 ազ ցանել. ֆ թուզլամագ։ – 2 ցանցով քաշել. ֆ աւլամագ։
Յաղթ, ի, կամ ոյ. ա. 1 շատ. ֆ պօլ, չօգ։ – 2 մեծ, զօրաւոր, մեծդի. ֆ պիւյիւք։ – 3 գ. յաղթութիւն։ – 4 մ. ադկ մը, պէտս։
Յաղթաբան, ի, ից. ա. խօսքը զօրաւոր։
Յաղթաբերը. ա. յաղթութիւն բերող։
Յաղթաբերմ. ա. խիստ բարձր։
Յաղթագոյն. ա. աւելի շատ՝ զօրաւոր՝ վնը։
Յաղթադպեաց. ա. յաղթող։ [թիւն։
Յաղթական, ի, ացի. ա. յաղթող, վնը. ֆ իւա-
Յաղթականեմ. վնը ըլլալ։
Յաղթակիր. ա. յաղթող։
Յաղթահատակ, ի, ացի. ա. բարձրահատակ, խիչը, մեծ. ֆ ուզուն պօյլու, պոլապան, իրի փարչէ։
Յաղթահատանք, նաց. ա. Յաղթահատութիւն։
Յաղթահատեմ, նցի. ն. տակը առնել, սրիմը բանագատել, յաղթել. ֆ ալի էթմէք, զօրս ագմագ։ [մնալը, վնասը։
Յաղթահատութիւն. գ. յաղթութիւն, տակ
Յաղթամարմին. ա. խիչը մարմնով, հատա-

կեկ, բարձրկեկ. ֊ իբր։
Յաղճանակ, ի, աց. գ. 1 յաղճութեան նշան՝ վարձ ու պակ. ֊ չէլէնկ – 2 ա. յաղճոտական, յաղճանակի արժանի – 3 յաղճոտ։
Յաղճանակեմ, եցի. ն. յաղճանակ ձեռք ձգել։ [իբր։
Յաղճանգամ. ա. մեծդի, հսկայ. ֊ պալասան,
Յաղճանգամութիւն. գ. հասակի կամ մարմնոյ մեծութիւն. ֊ իրիկիք։
Յաղճանք. ա. Յաղճութիւն։
Յաղճաջուր. ա. ջուրը շատ՝ խոր։
Յաղճատէր, սիրի, բաց. ա. յաղճել ուզող, իր կաշին կատարելու նայող. ֊ իմաստա-ձը, խնամոտը։ [տելով։
Յաղճատիրեմ. ն. չ. ջանալ յաղճել՝ կատարե-
Յաղճատիրութիւն. գ. յաղճելու ջանք, կաթ, հակաձառութիւն. ֊ խոտոռ, խնամ, նիզակ։
Յաղճատուր. ա. յաղճութեան պատճառ՝ տուող։
Յաղճարան. գ. յաղճելու տեղ, գործիք։
Յաղճաւոր. ա. յաղճոտ։
Յաղճեմ, եցի. ն. յաղճել, վրայ հլլել. ֊ ալէ էմ մէնք, նէնէնք։
Յաղճեցուցանեմ. ն. յաղճել տալ։
Յաղճեցուցիչ. ա. յաղճել տուող։
Յաղճիւն. գ. ա. Յաղճութիւն։
Յաղճկոտ. ա. յաղճոտ, գօրաւոր։
–Յաղճկոտ լինիմ. յաղճել, վրայ հլլել կամ ըլլալ։ [մ նան։
Յաղճոտականի, ի, աց. ա. յաղճոտ, յաղճոտ։
Յաղճոտանամ. չ. յաղճոտ ըլլալ։
Յաղճոտ. ա. Յաղճկոտ։
Յաղճոտութիւն. գ. յաղճելը, կռուոյ յաջողութիւն. ֊ նէնէչ, ալէ էմմէ սի, իւմի օր մնաց։
–Յաղճոտութիւն (Յաղճ բառէն). մեծոտութիւն մարմնոյ, խոշորութիւն, ուժգնութիւն։
Յաղճուկ. ա. Յաղճկոտ։
Յաղճուճն, ման. գ. յաղճելը, յաղճութիւն։
Յաղնդիմ. ա. Յանդիմ։
Յադկիմ, եցայ. չ. հալիլ, մաշիլ, լծքիլ։
Յադնդիմ. ա. Յանդիմ։
Յաճախ, ից. ֊ ա. շատ, շարունակ, Հոմ. ֊ չօգ, սրգ, պօլ։ – 2 գ. շարունակութիւն՝ ամէն տրուան։ – 3 մ. շատ անգամ, անգամ-դար. ֊ չօգ չա, սրգ չա, չօգ չօգ, սրգ սրգ։
Յաճախաբան. ա. Յաճախապատում։
Յաճախաբանութիւն. գ. Հոմ ու նկայն խօսք։ [զանցօրինութ
Յաճախագործ. ա. Յաճախ. մ։ – 2 չափա-
Յաճախագիծ. ա. գնով, առատ. ֊ պահանջ։
Յաճախագոյն. ա. մ. 1 Հոմ ու նկայն։ – 2 խիտ շատ անգամ. ֊ փէք չօգ, չօգ փէքէն։
Յաճախագոյնք. ա. զօրքը շատ. ֊ միւսա-լէկ ասկէրլի։
Յաճախագութիւն. ա. Խաղմագութիւն։
Յաճախածաւալ. ա. առատ, անչափ։
Յաճախական. ա. Յաճախ. ա։
Յաճախակի. ա. Յաճախ. մ։ [գայ։
Յաճախամուտ. ա. որ շատ կը մտնայ կու-
Յաճախապաշտ. ա. Յաճախապաշտօն։
Յաճախապաշտօն, կամ Յաճախապաշտ պաշտօն. ուր որ շատ անգամ պաշտօն կամ հանդէս կ'ըլլայ։
Յաճախապատում. ն. ա. Հոմ ու նկայն Աստուծոյ վկայութեամբ՝ վարդապետութեամբ գրուած կամ ըսուած։ – 2 գրքի մը անուն։
Յաճախապէս. ա. Յաճախ. մ։
Յաճախատարած. ա. շատ տարածուած։
Յաճախատես լինիմ. շատ տեսնուիլ՝ նկա-
Յաճախաւոր. ա. Յաճախ. ա։ [նալ։
Յաճախեմ, եցի. ն. շատցընել, էւելցընել, չափակցընել, նկունցընել. ֊ չօղալեմ ագ, աբի ըրմագ, իմէքցըրամագ, ուզալեմագ։
Յաճախեմ. չ. շատնալ, էւելնալ, դիմա-նալ, էտեկ ինչնալ. ֊ չօղալմագ, տայան-մագ, տատանմագ։
Յաճախեցուցանեմ. ա. Յաճախեմ. ն։
Յաճախիմ, եցայ. ա. Յաճախեմ. չ։
Յաճախութիւն. գ. շատնականութիւն, շատուն։
Յաճախուն. նոյն։
Յամ, ոյ. գ. ուշանալը։
–Յամով. մ. ուշ, ուշկնկ. ֊ կէչ։
Յամայր. ա. նկայն, ուշ։ [լար։
–Յամայր ամբ. նկայն տաբինար. ֊ չօգ նրբ
Յամառ, ի, ից. ա. կամապաշտ, պնդագլուխ, խոտոռիկ, ֊ իննատը, պաշը փէք։
Յամառամիտ. նոյն։
Յամառամտամ, ցայ } չ. պինտ կենալ, խօսքէն
Յամառանամ, եցի } չդառնալ, խոտոռնալ. ֊
Յամառիմ, եցայ } ինատ էտիլ տուրմագ։
Յամառկոտ } ի, ից. ա. Յամառ։
Յամառոտ }
Յամառութիւն. գ. պնդագլխութիւն, կամապաշտութիւն. ֊ ինատ, ինատմրըզ։
Յամառուճն, ման. նոյն ընգ վ։
Յամբայր. ա. մ. 1 բոլոր բոլորովին՝ – 2 հա-մարձակ։ [րի, թէվէքէլլ ի։
Յամբայր. մ. անու շագիր կնքագրվ. ֊ համիտ։
Յամեմ, եցի. չ. առնն անցընել, ուշանալ. ֊ վագիմ կ'ընէիմէք, էյլէնմէք։
Յամեմ, եցի. ն. ա. Յամեցուցանեմ։
Յամենամ, եցայ. ա. Յամեմ. չ։
Յամենուտ. մ. ամէն գիշեր՝ գիւոց. ֊ հէր գիշերվան։
Յամերամ, մս. գ. մ. նկայն տաբինել, տա-բինելով յառնանալ։ [ձիմէք։
Յամեցուցանեմ, ցուցի. ն. ուշացընել. ֊ կէ-
Յամի ևս. ա. Ամի [մուր
Յամիլը, մուրի, բաց. գ. վայրի այծ. ֊ կա-
Յամիլրանման. ա. վայրի այծու նման։

Յամով. ա. Յամ՝
Յամուկն, Յամուրգ } գ. ուշանալը. ֊ կէձիքմէխ
Յամպար. գ. ամպէր ծաղիկը՝
Յամսոս. գ. Հոմի անասակ մը՝
Յամր. ա. մ. ուշ, ծանր, կամկաս, անոր. նացող. ֊ կէձ, աղբը, նաւթաշ՝
Յամրագնաց. ա. Ծանր քալող՝
Յամրագոյն. ա. մ. աւելի ծանր, ուշկնկի՝
Յամրանգու } ա. ֊ կամկաս լինլու, ֊ աղբը
Յամրախօս } ոիլլէի – 2 ծանր խօսող՝
Յամրածին, ծնի, ից կամ ից. ա. ուշ՝ նա. քէն ծնած՝
Յամրահաւատ. ա. որ դժուար կը հաւատայ՝
Յամրայինն. ա. Յամր՝
Յամրանամ, ացայ. չ. անարընալ, ուշանալ, ծուլընալ՝
Յամրաշարժ } ա. ծանրաշարժ, ծանր
Յամրաշարժուկ } շարժող՝
Յամրապէս. մ. անարընալով, ծանր ծանր՝
Յամրնդ, ի, աց. ա. անարընացող, ծանր, խոհան կամկաս՝
Յամրութիւն. գ. ոնոարնալը, ուշանալը՝
Յամրմ առնեմ. լինիմ. ա. Յամր՝
Յայ յու առնեմ. Վայ և յայ կարգամ. Հայ Հուշ առնեմ. Հայ Հայ ըսելով ծաղը ընել, չարչրկել՝
Յայգրնեմ. ա. Եյգրնեմ՝
Յայգմանն. մ. առաւօտուան՝
Յայգուէ, ուց. ա. Եյգ՝
Յայծռեմ. չ. ուրախութիւնէ վեր վիր ըլլալու փոխ՝
Յայլակարծուց. մ. յանկարծ՝
Յայնժամ. մ. այն առեն. ֊ օ գամանի, օ առհասի, օր վազիմ՝
Յայնկոյս. մ. նախ. մէկալ դին, գիմացը, անդին. ֊ օպիր ի պարագա՝ ի պարագաս՝
Յայնմ հնամ. մ. անկից առաջ՝
Յայսպէսս. ո. Առպէսս՝
Յայտկոյս. մ. նախ. ասդին. ֊ պէրի, պէրիյէ, պէրիտէ՝
–Յայտկոյս յայնկոյս. ասդին անդին, չորս դին. ֊ էօթէ պէրի, ութօրմ ի պարագաս՝
Յայտնաւուրք, բաց, կամ ուրց. գ. Եյտնաւուրք գիրքը, ինայաբանութիւնս՝
Յայտ հնամ. մ. 1 առկից առաջ՝ 2 հիմը.
Յայտ, ի, ից. ա. Յայտնի՝ [կուբնէ՝
–Յայտ առնեմ. յայտնել. ֊ պէյան էմմէք՝
–Յայտ առնեմ. դուրս հանել՝
–Յայտ, կամ ի յայտ գամ. դուրս գալ. յայտնի ըլլալ. ֊ մէյտանա չըգմագ՝
–Յայտ. մ. յայտնապէս՝
–Յայտ է, նդև. յայտնի է՝ եղաւ. ֊ պէլլի էշլնաբէ տիր, մնլիւմ տիւր՝
–Յայտ է իմ. Յայտ խակ է. չ. այսինքն՝
Յայտաբար. ա. Յայտնապէս՝
Յայտաբերեմ. ն. յայտնել՝
Յայտագոյն. ա. Յայտնագոյն՝
Յայտաքննութիւն. յայտնի վազած (արցունք)՝
Յայտական. ա. 1 յայտնի – 2 յայտնող՝
Յայտակից. ա. յայտնի կերպով՝
Յայտանախտատ. ա. մ. յայտնի խայտառակ, խոզք ու խաւեր՝
Յայտանկատ. ա. յայտնի երևցած՝
Յայտանշան. ա. յայտնի եղած՝
Յայտանուն. ա. անունը յայտնի՝
Յայտապատակիր. ա. կերպարանք ցուցընող (մարդու)՝ [պատմած, պատմիչով՝
Յայտապատում. ա. մ. յայտնի պատմող՝
Յայտատես. ա. յայտնի՝
Յայտարան. գ. ա. յայտնող՝
Յայտարար, ի, աց } ա. յայտնի ընող, եղած՝
Յայտարարական }
Յայտարարուիմի } գ. ծանուցում, բացատրութիւն, յայտնի ընելը՝
Յայտարկուիմիւն }
Յայտարերութիւն. գ. դուրս երևնալը՝
Յայտնեմ. ա. Յայտնեմ՝
Յայտնելուկ, կամ կի. ա. յայտնի երևցած՝
Յայտներևեցուցիչ. ա. յայտնի երևցընող՝
Յայտկի. մ. (ռմկ.) առկից. ֊ ջուռուան՝
Յայտ յանդիման. մ. նախ. ա. յայտնի, յայտնապէս, այբրն առջև, համարձակ՝
Յայտյայտնդիմանակաց. ա. յայտնի դիմացը կացող՝
Յայտյայտնդիմանութիւնամբ. մ. յայտնի՝
Յայտնաբան. ա. 1 յայտնող – 2 յայտնի՝
Յայտնաբանաբար. մ. յայտնի խօսքով մեկնելով՝ [ցուած՝
Յայտնաբանագոյն. ա. աւելի յայտնի դուրս
Յայտնաբանական. ա. յայտնի ընող՝
Յայտնաբանապէս. ո. Յայտնապէս՝
Յայտնաբանեմ. ն. յայտնի մեկնել՝
Յայտնաբանիչ. ա. բացատրող, մեկնիչ. ֊ իմէնիման՝
Յայտնաբանութիւն. գ. 1 բացատրութիւն – 2 բարեբանութիւն՝
Յայտնաբար. ո. Յայտնապէս՝ [լով՝
Յայտնաբարբառ. ա. յայտնի ըսուած, ընդ
Յայտնագոյն. ա. մ. աւելի յայտնի, անառարակելի՝
Յայտնական. ա. 1 յայտնի – 2 յայտնող՝
Յայտնանախատ. ա. Յայտանախատ՝
Յայտնապէս. մ. յայտնի. ֊ աչիքնաբէ, առչգ, պէյան, պէլլի՝
Յայտնաստեղծ. ա. յայտնի երևցած՝
Յայտնաւորք. ա. յայտնի՝
Յայտնաւորութիւն. գ. պարզութիւն՝
Յայտնեմ, եցի. ն. յայտնի ընել, ցուցընել, հասկըցընել, պարզել՝
Յայտնի, նւոյ, կամ նոյ, նեաց. ա. յայտնի, պայծառ, պարզ, ասոյգ, համարձակ. ֊ պէյան, պէլլի, աչիքնաբ՝

–Ցայտնի. մ. յայտնապէս. ֆ աչքաբաց։
Ցայտնոտական. ա. յայտնող։
Ցայտնութիւն. գ. 1 յայտնի ըլլալը՝ երեւնալը, պարզութիւն, լոյս առտուանայիս։ – 2 ա. առտուանայայտնութիւն, մարգելոցութիւն։ – 3 Քրիստոսի երկրորդ գալուստը։ – 4 յայտնութեան գիրքը։ – 5 պատգամ։
–Ցայտնութիւնք. յայտնեալ՝ առտուանային լուսով գրուած գրքերը։
Ցայտնուածն, անմն. ա. Ցայտնութիւն։
Ցայտնօրէն } մ. յայտնի. ֆ աչքաբաց։
Ցայտնօրինաբար } րէ։
Ցայտուածն. ա. Ա յտուածն։
Ցայրատ, կամ Ցարատ, ի, կամ ոյ, ացք. ա. մ. անառնիմ նայուածքով պազշատ, անառակ. ֆ արծրգ, ըրծրգ, էտէպոիգ։
Ցայրատաբար. մ. անառնիմ կերպով։
Ցայրատաբաց. ա. պազշատ։
Ցայրատագոյն. ա. աւելի անառնիմ։
Ցայրատահայեաց. ա. անառնիմ նայուածք ունեցող. ֆ արծրգ պազշատ։
Ցայրատանամ. ն. անառնիմութիւն ընել։
Ցայրատատես. ա. անառնիմ նայուածք ունեցող։
Ցայրատիմ. ն. անառնիմ գտնուիլ։
Ցայրատութիւն. գ. անառնիմութիւն, լրբութիւն. ֆ արծրգ ըրգ, ըրծրգ ըրգ։
Ցայց եմ, եցի } ա. Ա յց, Ա յցեմ։
Ցայցեմ, եցի }
Ցանբոյր. ա. Ցամբոյր։
Ցանգ, կամ Ցանկ, ի, ից. գ. վերջաւորութիւն, վերջ. ֆ սան, ուձ։
–Ցանգ եղանեմ. հասանեմ. լմննալ, լրանալ. ֆ պիմիէք, օլմագ։
–Ցանգ հանեմ՝ առնիմ. լմննցնել. ֆ պի.
Ցանգ, կի՝ Ցանկ. ա. 1 պատչան՝ յարմար. ֆ տիւշէր, ույկուն։ – 2 հանգստարան, անոյշ. ֆ տուրկուն, միւլայիմ։
Ցանգագոյն. Ցանկագոյն. ա. մ. աւելի յարմար, վայելչագոյն։
Ցանգական. ա. լմննցած, կատարեալ, վերջացեալ։
Ցանգահացնել. վախճան։
Ցանգակից. ա. մտաւոր, բնական։
Ցանգաշէնա. ա. Շնչաւորք։
Ցանգաստարոյկ. ա. որ նաքի վրանկին վրայ պարոյկ ունի։
Ցանգաւոր, Ցանկաւոր. ի, ացք. ա. 1 պատշաճ, յարմար։ – 2 վերջին։
Ցանգաւորիմ. ն. վերջանալ։
Ցանգաւորութիւն. գ. լրութիւն։
Ցանգեմ, եցի } ն. վերջացընել, լմննցընել. ֆ պիմիէք։
Ցանգեցուցանեմ } նել.
Ցանգիմ, եցի. ն. 1 լմննալ, վերջանալ. ֆ պիմիէք։ – 2 յարմար գալ. ֆ ույմագ։
Ցանգէոս. ա. Անգէոս։
Ցանգուած. գ. 1 ա. Անկուած։ – 2 առաջնաւորի յանգ՝ վերջաւորութիւն։
Ցանգուածատաշնակ. բանուածքի պէս տատանուած։
Ցանգութիւն. գ. կատարելութիւն, յարմարութիւն։
Ցանգումն, դման. գ. 1 լմննալը, լրումն, վերջ, կատարած։ – 2 հանգիստ։
Ցանգուչն. մ. զգուշութիւն, հանդարտութիւն։
Ցանգուցանեմ, կամ Ցանկուցանեմ. ն. իրեն յարմարցընել՝ գործել, ընտանեցընել. ֆ քէնտինէ ույտուրմագ, այարթմագ։
Ցանգչիմ, կամ կչիմ, կուշնալ. չ. 1 կատարիլ օրով։ – 2 հանգչիլ, դադրիլ. ֆ ուչմագ, տուրմագ։
Ցանգրիմեմ. ա. Հանգրիմեմ։
Ցանգգնաթաթ. մ. նման առաջ չնայելով, համարձակ. ֆ օէրպէօբէմ, թէվէքքէլիւ։
Ցանգգնագոյն. ա. խիստ յանդուգն։
Ցանգգնագոյծ. ա. յանդուգն գործող։
Ցանգգնախօս. ա. յանդուգն խօսող։
Ցանգգնաբար. ա. յանդուգն բան ընող։
Ցանգգնեմ, եցի } ն. գրգռել, գրգռել։
Ցանգգնեցուցանեմ }
Ցանգգնիմ, եցայ. չ. համարձակիլ, չափէ դուրս ծանր բանի ձեռք զարնել։
Ցանգգնութիւն. գ. անխոհեմ համարձակութիւն. ֆ եօլսուզ օէրպէօթլիք։
Ցանգիմանն, նոյ. մ. 1 դիմացը, առջեւը. ֆ գարշըսընտա։ – 2 հակառակ, հակագիր։
Ցանգիմանն առնեմ. կացուցանեմ. 1 ներկայացնել, ցուցընել։ – 2 երեսին զարնել, խրատել։
–Ցանգիմանն լինիմ, կամ. 1 առջեւը գալ՝ կենալ։ – 2 երեւնալ, տեսնուիլ։
Ցանգիմանաբար. մ. դիմագէմ, յայտնի. ֆ գարշը պէ գարշը, աչքաբաց։
Ցանգիմանագրութիւն. գ. դիմացը գրուիլը։
Ցանգիմանախօս. ա. 1 դիմագէմ խօսող։ – 2 դէմ խօսող երեսին։
Ցանգիմանախօսութիւն. գ. դիմագէմ խօսակցութիւն։
Ցանգիմանակայ. մ. առջեւը, դիմացը։
Ցանգիմանակայ առնեմ. յայտնել, ցուցընել. ֆ իւզաթէ չըգարմագ։
Ցանգիմանակայութիւն. գ. 1 ցուցումն. ֆ խզաթէ։ – 2 յանդիմանութիւն. ֆ թազիր։
Ցանգիմանական. ա. 1 կշռամբողական։ – 2 յայտնի։
Ցանգիմանակաց, ի, ացք. ա. 1 դիմացը կայնող։ – 2 առջեւինը, ներկայ։
Ցանգիմանակացութիւն. գ. 1 ներկայութիւն։ – 2 ցուցումն։
Ցանգիմանակացուցանեմ. ն. դէմ հանել։
Ցանգիմանամիտ. ա. խրատը մէյմէզը։
Ցանգիմանապէս. ա. Ցանգիմանաբար։
Ցանգիմանաւոր. ա. յայտնի անուանի։
Ցանգիմանաւորական. ա. յայտնի անուանած,

երևելի։
Յանդիմանարարութիւն. գ. դիմացը նկնկըլը։
Յանդիմանաւոր. ա. 1 յայտնի, ամէնուն աչքն։ – 2 կշտամբողական։
Յանդիմանիմ, նցի. ն. 1 երևելին մեղադրել՝ գալնել, իրաւունքը ցուցընել, չնխել. ֆ այբպլատոգ, իմ ոգիկը էմ մէք։ – 2 ցուցընել, ներկայացընել. հասկըցընել։
Յանդիմանիչ. ա. 1 երևելին գտնող. ֆ իմ. գիրը էտէն։ – 2 յայտնող. ֆ պէդլի էտէն։
Յանդիմանողական. ա. Յանդիմանական։
Յանդիմանութիւն. գ. 1 մեղադրանք. ֆ իմ. գիրը։ – 2 փորձ. ֆ խոպոխ։ – 3 քննութիւն. ֆ իմ էֆոիշ։
Յանդիմանուիլ. նոյն։
Յանդուգն, գդուճք. ա. խիստ համարձակ, ներտուզ, աստիկ. ֆ սէրըգէսմ, նամուս։
Յաներևութիւնաւոր. ա. Աներևութիւնաւոր։
Յանզգայիմ. ա. Անզգայիմ։
Յանիբաւի. ա. Անիրաւի։
Յանխնայ. ա. Անխնայ։
Յանկ. Յանկա՛. ա. Յանգ. Յանգա՛։
Յանկաբար. մ. վայելչութիւնամբ, պատշաճաւոր։
Յանկասկած. ա. Անկասկած։
Յանկարծ. ա մ. յանկարծակի. ֆ գաֆիլ – 2 մ. հայ իմ է, ահա իմ է։
Յանկարծաբաց. ա. յանկարծ բացուած։
Յանկարծաբոյս. ա. յանկարծ բուսած։
Յանկարծաբուխ. ա. յանկարծ բխող։
Յանկարծագիւտ. ա. յանկարծ գտնուած։
Յանկարծագոյն. ա. Յանկարծ։
Յանկարծագոչ. ա. յանկարծ նզած, յանկարծական։ [նզած, նկնկըլ։
Յանկարծագէմ. ա. մ. յանկարծ դիմացը
Յանկարծագէպ. ա. մ. ա յանկարծ պատահած. ֆ գաֆիլ – 2 դիպուածական. ֆ բասթի կէլէ։ [(անձրև)։
Յանկարծագնող. ա. յանկարծ առատ եկած
Յանկարծամեռ. մ. յանկարծական մահով մը. ֆ պիւթար։
Յանկարծամոռոզ. ա. յանկարծ՝ առանց պատրաստութեան ժողովուած։
Յանկարծանազ. ա. յանկարծ ցաւիոզ (լոյս)։
Յանկարծանծին. ա. յանկարծ նզած, վայրկենական։
Յանկարծակամ. ա. յանկարծ ուզուած։
Յանկարծական. ա. յանկարծ նզող. ֆ գաֆիլ օլան (չէչ)։
Յանկարծակի. ա. Յանկարծ։
Յանկարծաչափ. ա. 1 յանկարծ վայ հասած՝ նկած. – 2 յանկարծ հասունցած։
Յանկարծաչնչեալ. ա. յանկարծ ձայն հանուած։ [սուիլ։
Յանկարծաչնչիմ. չ. յանկարծ ձայն լը-
Յանկարծամահ լինիմ, առնիմ. յանկարծ մեռնիլ, մեռցընել։
Յանկարծամահութիւն. գ. յանկարծական մահ։
Յանկարծաշարժ. ա. յանկարծ շարժած։
Յանկարծասպիտակ. ա. դիպուածով սպիտակ։
Յանկարծացաւութիւն լինիմ. յանկարծ բարկութիւն շարժիլ։ [ցող։
Յանկարծնեղեալ. ա. յանկարծական նեղ-
Յանկարծյարոյց. ա. յանկարծ նշած (հով)։
Յանկարծոյն. ա. Յանկարծ, 1։
Յանկարծութիւն. գ. յանկարծ ըլլալը, և եղած բան։
Յանկարծուստ ժամու
Յանկարծուստ
Յանկարծօրէն, կամ օրեայ } յանկարծ. ֆ գաֆիլէն։
Յանկարծս. մ. առանց կասկածի։
Յանկեմ. Յանկուցանեմ. ա. Յանգ –։
Յանձանձաբար. մ. խնամով, հոգալով։
Յանձանձանք. նաց. գ. խնամք, հոգ, սէր ընելը։
Յանձանձանեմ, նցի. ն. սէր ընել, սիրով հոգալ, փայփայել, միխիթարել. ֆ գայըմագ։
Յանձանձիչ. ա. սէր ընող, վրակնկուռ, հոգատար։
Յանձն. ա. յանձնառու։
–Ամուսնոյ յանձն. Ամուսնած հնազ ըլլայ. ֆ Ալլահա էմանէմ (օլսուն)։
–Յանձն է, եղև, եղիցուք. յանձնուիլ, ապրպրուիլ. ֆ էմանէմ՝ իմ էպիմ օլմագ։
–Յանձն առնիմ. յանձնել, աւանդել. ֆ սըփարըշ՝ իմ էպիմ էմ մէք։
–Յանձն առնում. 1 անձը առնել, վրան առնուլ. ֆ իւմեմիւնէ ալմագ։ – 2 առանձնալ, ժառանգել – 3 հաւանիլ։
–Յանձն ունիմ. յանձն առնել։
Յանձնապատասան. ա. անվախ իրեն վայ յոյսը դրած, յանդուգն. ֆ քէնտինէ կիւվենմիշ։
Յանձնապատասանիմ. չ. ինքն իրեն վայ յոյսը դնել. յանդգնաբեմանալ։
Յանձնառական, ի, աց. ա. ընդունելի, առաքաական։ [նուիրի։
Յանձնառութիւն. գ. ընդունելը, հաւա-
Յանձնապարական իմաստիճ. վկայական գիր. ֆ շէհատէմ նամէ։ [ըրշ։
Յանձնապարութիւն. գ. յանձնելը. ֆ սըփարշ։
Յանձնիմ, նցի. ն. մէկու մը յանձնել, ապրպրել. ֆ սըփարշ՝ իմ էպիմ՝ էմանէմ էմ մէք, սըմսըրլամագ։
Յանձնիչ ցուցանեմ. նոյն։
Յանձնկալութիւն. գ. 1 յանձնառութիւն։ – 2 հոգապարտաւորութիւն։
Յանուաց. գ. առաջին ամիս հռոմայեցւոց։
Յանուաւոր. մ. իրմէն, ընտրեալ. ֆ սըչընտան։
Յանց. ի, ից. գ. յանցանք։
Յանցական. ա. յանցաւոր։
Յանցանիմ, ցեայ, ցուցեալ. չ. յանցանք

ընել, մեղանչել, անիրաւիլ, սխալիլ. ֊ գա. պահեմ՝ սուչ եմ մէջ, եանըլմագ։
Յանցանք, նաց. գ. մեղք. ֊ գապահեմ, սուչ։
Յանցաւոր, ի, աց. ա. 1 յանցանք ունեցող՝ ընող, մեղաւոր, վնասատուր։ — 2 օրինաց, պատուիրանաց, ուղացոյն (Ցուլիանոս)։
Յանցաւորապէս. մ. յանցաւորի պէս։
Յանցաւորութիւն. ա. Յանցանք։
Յանցեմ, եցի, ցեալ, ցոց. ա. Յանցանեմ։
Յանցեցուցիչ. ա. ա. Յանցուցիչ։
Յանցուած, ոյ, ոց
Յանցութիւն
Յանցուումն, ցման } ա. Յանց, Յանցանք։
Յանցուցանեմ, ցուցի. ն. մեզք խօթել. ֊ կիւնահա սօգմագ՝ սէպէլ օղմագ։
Յանցուցիչ. ա. մեզք խօթող։
Յանօթի առնում. փոխ՝ գործածելու համար առնուլ [տալ։
Յանօթի տամ. փոխ՝ գործածելու համար
Յաշտ, ի, ից. գ. (պ.) զոհ. նուէրք։
Յաշտածին. ա. (Ջլուանոյ) զոհ ընելէն ծնած (Որմիզդ)։
Յաչաղ, ոյ. գ. 1 աչքիլելը։ — 2 աչքիլած ըլլալը. ֊ նազար։
Յաչաղամտութիւն. գ. չարամտութիւն։
Յաչազանք, նաց. գ. 1 չար նախանձ՝ աչք մնկելով. ֊ գըզգանձլըգ։ — 2 աչքիլելը. ֊ նազար վէրմէխ։
Յաչազեմ, եցի. ն.
Յաչազիմ, եցայ. չ. } նախանձիլ, վար զար. նել աչքիլել ու վնասել. ֊ գըզգանմագ։
Յաչազկոտ, ի, աց. ա. 1 նախանձոտ. ֊ գըզգանձ։ — 2 աչքիլող. ֊ նազար վէրմէխ։ — 3 աչքիլած։
Յաչազութիւ
Յաչազութիւն } ա. Յաչազանք։
Յապա. ա. Եապա։
Յապահով. ա. ապահով, անվախ, անկասկած, հանգարտ. ֊ էմին, սաքին։ — 2 գ. ապահովութիւն [հոգութիւն։
Յապահովագրութիւ. գ. ապահովութիւն, անհոգութիւն։
Յապահովական. ա. Եապահով։
Յապահովանամ, ացայ. չ. ապահովիլ, հանգիստ ըլլալ։
Յապահովանք. ա. Յապահովութիւն։
Յապահովացուցանեմ
Յապահովեմ, եցի } ն. չ. ապահովը. նել։ հանգարտիլ։
Յապահովութիւ
Յապահովութիւն } գ. ապահովութիւն, հանգիստ, հանգարտութիւն. ֊ սաքինլիք, բահաթլըգ, էմինլիք։
Յապաղ. ա. երկայն ապառազ յաւասի. երկայնամիտ։
Յապաղանք, նաց. գ. երկնցընելը, տրտնջալ։ ֊ էյլէնիլ, իւչէնմէ։
Յապաղեմ, եցի. ն. 1 երկնցընել, ուշացընել, խափանել. ֊ կէ ձիմ մէք, ասնա պրագ։ — 2 չ. տրտնջալ, ուշանալ, նա մը. նալ. ֊ կէ ձիմէք, օյալանմագ, իւչէնմէք։
Յապաղեցուցանեմ. ա. Յապաղեմ. ն։
Յապաղեցուցիչ. ա. ուշացընող, խափանող։
Յապաղիմ, եցայ. ա. Յապաղեմ. չ.
Յապաղիչ. ա. Յապաղեցուցիչ։
Յապաղկոտ, ի, աց. ա. տրնտրնացող, ծոյլ. ֊ էհմալճը, իմէմլէր
Յապաղութիւ
Յապաղութիւն } ա. Յապաղանք։
Յապայ, ա. յապա, աս 'ի յապայն. ա. մ. գ. (տե՛ս և Եապա, այ, ի, ից.) նոքը ըլլալիք՝ եղող, ապագայ. յետոյ։
Յապանամ, ի. 1 ա. արհամարհող, անպատկառ. — 2 գ. արհամարհութիւն, անէծք։
Յապաւանք, նաց. գ. կտրելը. իջը։
Յապաւեմ, եցի. ն. յօտել, կտրել, խուզել. ֊ պաւտամագ, քէսմէք, գըրփմագ։
Յապաւիչ. ա. կտրող, կտրոց։
Յապաւումն. ա. Յապաւանք։
Յապուրակի. մ. 1 կողապտելով յարձակելով։ — 2 յանկարծակի։
Յաջոզ. ա. Աջոզ։
–Յաջոզ է. աւանն է։ [լի։
Յաջոզաբանատ. ա. բախտը յաջոզ. ֊ իմալէ֊
Յաջոզակ, ի, աց. ա. 1 յաջոզ, ձեռքը յաջոզ, (քամին) յաջոզ։ — 2 յարմար, գործունեայ։ [նութիւն։
Յաջոզակաբար. ա. յաջոզութիւ, յաջոզ օգ֊
Յաջոզակագոյն. ա. խիստ յաջոզ։
Յաջոզական. ա. Աջոզ։
Յաջոզակութիւն. ա. Աջոզակութիւն։
Յաջոզաձեռնական. ա. ձեռքը յաջոզ։
Յաջոզանայ. ա. Յաջոզիմ։
Յաջոզապէս. մ. յաջոզութեամբ։
Յաջոզիմ, եցի. ն. 1 ձեռք տալ, առաջնորդել, առաջ տանիլ, յաջոզ ընել. — 2 նպատ գործել, ազդել (Ասոու ծոյ)։
Յաջոզիմ, եցայ. չ. յաջոզութիւն գտնել, բանը յաջոզիլ, յաջոզ երթալ։
Յաջոզիչ. ա. որ կը յաջոզէ, օգնական, առաջ տանող։
Յաջոզուած, ոյ, ոց. գ. յաջոզութիւն։
Յաջոզութիւն. գ. 1 բարեբախտութիւն, յարմարութիւն. ֊ իգպալ, տէվլէթի, տուրու. — 2 յաջոզիլը, օգնելը. — 3 ազդեցութիւն, նպատակ (Ասոու ծոյ)։
Յաջոզումն, զման. նոյն։
Յաջողդ, ի, աց. գ. 1 նախնի նաւով՝ եկող, տանող բանաղ. — 2 ժառանգ, զաւակ. ֊ էվլատ. — 3 ամէն առակալ կամ փոխանորդ. ֊ խալիֆ։
–Յաջողդ (բան մը). Նախ. ֊ արտաքին։
Յաջողդեմ, եցի. ն. 1 յաջողդ դնել, բան բանի կցել. — 2 տեղը բանալ՝ նստիլ. — 3 նախնի գալ, հետեւիլ։
–Յաջողդիմ. յաջողդ ընել, նախնի գալ։

Ցաչորդուի. գ. 1 անդը անցնիլը։ – 2 կարգ։
Ցառաջ, ջս. գ. 1 առաջը, առաջքը, առջևի կողմը։ – 2 գէպ՚ի առաջ. ֆ էօնէ իլէրի։
–Ցառաջ անցանելմ. յառաջադիմութիւն ընել։
–Ցառաջ արկանելմ. ա. Առաջարկեմ. և Ցառաջարկեմ բառ ա՚ն՚ը։ [վէրքի, էօկի
Ցառաջ. ա. առջի, անցած գնացած. ֆ էվ
Ցառաջ. Եւ յառաջ. նախ. մ. անկից սկսեալ, նաև. ֆ պէրի, սօնրատ
Ցառաջ. Ցառաջն. մ. առաջ, նախ և առաջ, առաջուց. ֆ էվվէլ, իլք էվվէլ, էվվէլտէն։
Ցառաջ քան. նախ. անկից առաջ, ան չէ. զած. ֆ օնատան էվվէլ, օլմատան։
Ցառաջաբաժին, ժնի. գ. պատիւ, շնորհք, ազատութիւն. ֆ իքրամ, վայէ։
Ցառաջաբան, ի, ից. 1 գ. առաջաբանութիւն, բանին սկիզբը. ֆ տիպաճէ։ – 2 ա. առջի խօսող. ֆ իլք սէօյլէյէն։
Ցառաջաբանական. ա. առաջաբանութեան յատուկ։
Ցառաջաբանեմ, եցի. ն. 1 առաջ խօսիլ, խօսքի նետուիլ։ – 2 առաջաբանութիւն ընել, սկսիլ խօսիլ։
Ցառաջաբանութիւն. 1 ա. Ցառաջաբան. գ։ – 2 առաջ խօսիլը։ – 3 ըլլալիքը առաջուց ըսելը։
Ցառաջաբերական. ա. բնծնէն եկած (խօս. քը). ֆ ազըզտան չըգմա (սէօզ)։
Ցառաջաբերեմ, եցի. ն. 1 մէջ բերել. ֆ օր. թ այա՚ մէյտանա կէթիրմէք։ – 2 առջևէն տանիլ. ֆ էօնիւնտէն կէօթիւրմէք։ – կր. առաջ երթալ. ֆ իլէրի նիւրիւմէք։
Ցառաջաբերութիւն. գ. 1 արտաբերելը, մէջ բերելը։ – 2 մատուցուիմ։
Ցառաջագահ, հք. ա. գ. նախագահ, պատասխանատու, առջի տեղը։
Ցառաջագահութիւն. ա. Նախագահութիւն։
Ցառաջագայեմ, եցայ. չ. առաջ գալ, ծագիլ, բղխիլ։
Ցառաջագայութիւն. գ. 1 առաջ գալը։ – 2 առջևէն գալը։
Ցառաջագէտ
Ցառաջագիտակ
Ցառաջագիտող } ա. առաջուց գիտցող, անդեակ։
Ցառաջագիտութիւն. ա. Ցառաջգիտութիւն։
Ցառաջագիր. ա. 1 առաջուց գրուած։ – 2 գրող։ [– 2 պատուաւորու
Ցառաջագիւս. ա. 1 առաջուց գծնուած։
Ցառաջագնաց. ա. առջևէն գնացող։
Ցառաջագնացնել. վխ. Ցառաջադիմութիւն։
Ցառաջագնացութիւն. ա. Ցառաջադիմութիւն։
Ցառաջագոյն, գունի, ից կամ ից. ա. առջի, առջի տեղ։
Ցառաջագոյն. մ. 1 առաջուց. ֆ էվվէլտէն։ – 2 առկէ առաջ երթալով, քիչ մը նետ։ – 3 առջի գէպ՚ի առջևով։
–Ցառաջագոյն աւուրքը. օրերով առաջ։
Ցառաջագոյն քան. նախ. առաջ. ֆ իլէրի, էվվէլ։ [տնեիդ ըլլալը։
Ցառաջագոյութիւն. գ. առաջուց՝ ՚ի յաւիտ.
Ցառաջագուշակ. ա. գ. 1 առաջուց մարգարէացած։ – 2 տրուած նշան մը։
Ցառաջագրեմ, եցի. ն. առաջուց գրել։
Ցառաջադատ, ի. ա. առջինը, պատուաւորը, վերը։
Ցառաջադատամասամ. չ. առաջ դրուիլ։
Ցառաջադատեմ. ն. առաջ՝ վերը դնել։
Ցառաջադատութիւն. գ. առաջ դրուիլը։
Ցառաջադէմ, գէմք. ա. մ. գ. 1 առաջ գնացած. ֆ իլէրլէյէն։ – 2 առաջ երթալով. ֆ իլէրի։ – 3 առջևի եղածը՝ մնացածը։ – 4 մ. առաջուց (տեսնալ գալիքը)։
Ցառաջադէմ լինիմ
Ցառաջադիմանամ
Ցառաջադիմեմ } չ. յառաջադիմիլ, առաջ երթալ, մեծնալ. ֆ իլէրի կիթմէք։
Ցառաջադիմութիւն. գ. առաջ երթալը բանի մը մէջ։
Ցառաջադիր, գրի. ա. գ. 1 առջևը՝ առաջ գրած, առաջադրած։ – 2 վերը։ – 3 նախ. [գիր։
Ցառաջադրեմ. ն. առջևը դնել։
Ցառաջադրութիւն. գ. առաջադրութիւն, դիտաւորութիւն (Աստուծոյ)։
Ցառաջադրանք. գ. առաջ՝ վերը անցնիլը։
Ցառաջադրող. ա. առաջուց խնացընող։
Ցառաջախաղ
Ցառաջախաղաց } ա. առաջ՝ առջևէն գնացող. ֆ իլէրի կիտէն, էօնտէն վարան։
Ցառաջախնամ. ա. Նախախնամական։
Ցառաջախնամեմ. ա. Նախախնամեմ։
Ցառաջախնամութիւն. ա. Նախախնամութիւն։
Ցառաջախոհ, ի, ից կամ աց. ա. 1 առաջուց մտածելով՝ հոգացող – 2 խորհուրդին մէջ գլխաւորը։
Ցառաջախոհեմ. գ. առաջուց մտածելը։
Ցառաջախորհուրդ. ա. առաջուց մտածած։
Ցառաջախոս. ա. 1 մարգարէացող։ – 2 խօսքի մէջ առաջ նետուող. ֆ սէօզպէյիմէ աճըլըրտա։ [մարգարէութիւն
Ցառաջախոսութիւն. գ. առաջուց ըսելը։
Ցառաջածագեալ. ա. առաջուց երեցած։
Ցառաջածան. ա. առաջուց գիտցող։
Ցառաջածանօթ. ա. առաջուց գիտցուած, յայտնի։
Ցառաջածեմ. գ. գոյացընել, ստեղծել։
Ցառաջածու. ա. պատճառ եղող։
Ցառաջածութիւն. գ. 1 արտադրութիւն։ – 2 արտադրել։ – 3 առաջանալը։
Ցառաջակամ. ած. յօժար։
Ցառաջակամութիւն. գ. 1 յօժարութիւն։ – 2 կամաւորութիւն։
Ցառաջակաց. ա. Նախկին։

Յառաջակայութիւն. գ. առաջուց ըլլալը՝ նման բան։ [նած։
Յառաջակառոյց. ա. առաջուց շինած՝ կանգ-
Յառաջակատար. ա. առաջուց կատարեալ։
Յառաջակարգ. ա. 1 առաջուց կարգաւո-
րած։ — 2 կարգով առաջ։
Յառաջակարգութիւն. գ. առջի՝ հին շինք։
Յառաջակարկառ. ա. գէպ ի առաջը նը-
կղնցած։
Յառաջակաց. ա. 1 առաջը կնցած, գլխա-
ւոր։ — 2 գիմացը եղած։
Յառաջակացուածն. գ. առջև կնալը։
Յառաջակողմն. գ. առջի տեղը։
Յառաջակրթական. ա. սկզբնէն վարժած. ս. ա-
ղաչգ։
Յառաջակրթութիւն. ա. Նախակրթութիւն։
Յառաջահայեաց. ա. Նախահայեաց։
Յառաջահայր. ա. Նախահայր։
Յառաջահաս. մ. առաջուց հասնող, հաս-
նելով։
Յառաջահաս պատիւ } գ. երևելի պատիւ,
Յառաջահասութիւն } առանձնաշնորհու-
թիւն. ս. վայէ, մանաւանդ։
Յառաջահասիմ. ա. Յառաջասեմ։
Յառաջահասութիւն. ա. Յառաջասեմութիւն։
Յառաջահատասան. ա. առաջուց հատուցող։
Յառաջահնտեղ. ա. առջևէն քալող։
Յառաջահոգ } ա. Նախահոգ։
Յառաջահոգակ }
Յառաջահոգութիւն. ա. Նախահոգութիւն։
Յառաջահրատէր. ա. առաջուց պատրաստ՝ ի-
րեն կանչող։
Յառաջաձայն, յինք. ա. գ. 1 առաջուց ը-
սած։ — 2 ըսուածքը։
Յառաջաձայնեմ, եցի. ն. 1 առաջուց ձայն
տալ։ — 2 մարգարէանալ։
Յառաջաձայնութիւն. գ. 1 առաջուց բան-
ը։ — 2 մարգարէութիւն։
Յառաջաձգութիւն. գ. 1 յառաջադիմութիւն։
— 2 առաջ քաշելը։
Յառաջաձեռն. ա. Նախաձեռն։
Յառաջաձեռնութիւն. ա. Նախաձեռնութիւն։
Յառաջաձիգ. ա. գէպ ի առաջ երկննցած։
Յառաջաձնտեալ. ա. առաջուց բռնած։
Յառաջամնան, սին } գ. ա. Յառաջաքար-
Յառաջամնանութիւն } ժին։ [կընգիր։
Յառաջամնասոյց. ա. Յառաջագէմ, և Ուն-
Յառաջամնաստ, կամ սին, կամ սիչ. ա. առ-
ջի՝ առջևէն կանուղ. ֊ սկզբնէն կկչտին
Յառաջամին լինիմ. յաժամահիս ըլլալ (ի
տալս)։
Յառաջամնութիւն. ա. առաջ նետուող։
Յառաջամնուա. ա. առաջ մննող։
Յառաջամնութիւն. գ. յաժամութիւն։
Յառաջայանց, ի. ա. առաջուց յանցանք
ըլած։

Յառաջայցելութիւն. գ. առաջուց հոգալը։
Յառաջանամ, ացայ. չ. 1 առաջ երթալ՝
անցնիլ. ֊ իւէրի կիթամ՝ք. — 2 զարգանալ.
֊ իւէրդէմ՝ք. — 3 առաջ գալ, ծագիլ։
–Յառաջանամ առել. առաջուց բանլ։
Յառաջանխատ. ա. Նախառաջ։
Յառաջանցակ } գ. 1 զատիկ. — 2 զատկական
Յառաջանցուի } գառն. — 3 զատգացուածք։
Յառաջանցանելի. ա. շարունակուող (ցեղ)։
Յառաջաշաւիղ. ա. Նախաշաւիղ։
Յառաջատափ. գ. առջի չափն ու կտրվը։
Յառաջատահ, ի, աց } ա. գ. 1 պահա-
Յառաջատահնտա, ի, ից } պան, առջևի կող-
մը պահող. ֊ պէքձի՝ — 2 պահպանութիւն.
֊ պէքձիլիք, նէօսլէմ։
Յառաջատամամ. ա. Նախատամամ։
Յառաջատատուամ. ա. Նախատատուամ։
Յառաջատատուութիւն. ա. Նախատատուութիւն։
Յառաջատատուամ. ա. Նախատատուամ։
Յառաջատատատատա } ա. առաջուց
Յառաջատատատատանալ } պատրաստ։
Յառաջատատրգել. ա. Նախատատրգել։
Յառաջատատրգիմ. գ. բխուն (հոգւոյն
սրտոյ)։
Յառաջատատ, ցնալ. 1 առաջուց ըսուած,
վճռը գրած։ — 2 մարգարէացող։
Յառաջատատցութիւն, ուն. գ. 1 մարգարէու-
թիւն։ — 2 գուշակութիւն։
Յառաջատամ, տացնալ. չ. առաջ բանլ։
Յառաջատատնդ. ա. Նախատատնդ։
Յառաջատատակ. ա. առաջուց աշխատող։
Յառաջատատածամ. ն. առաջուց հոգալ։
Յառաջատատ. ա. առաջ տանող։
Յառաջատամ, նցի. ն. չ. } ա. առաջը կտրել՝
Յառաջատամ. չ. } անցնիլ, առաջ եր-
թալ, զարգանալ. ֊ իւէրդէմ՝ք։
Յառաջատատս }
Յառաջատատատակ } ա. Նախատատս։
Յառաջատատատամ. ն. Նախախնամամ։
Յառաջատատսիլ. ա. առաջուց տեսնուած՝
գուշակուած։ — 2 գ. Նախատատսութիւն,
գուշակութիւն։
Յառաջատատսողութիւն. գ. մարգարէութիւն։
Յառաջատատսութիւն. գ. 1 նախախնամու-
թիւն։ — 2 գուշակութիւն։
Յառաջատիպ. ա. Նախատիպ։
Յառաջատատ. ա. Յառաջագէմ։
Յառաջատատութիւն, տատմն, տատութիւն.
ա. Յառաջադիմութիւն։
Յառաջատատնակ. ա. Նախատատնակ։
Յառաջատկնամ. ն. 1 առջև գնալ։ — 2 մեռ-
ջը գնալ, առաջադրել։ [նող։
Յառաջատկու. ա. գէմը ասնող, պաշտպա-
Յառաջատկութիւն. ա. Յառաջատկութիւն,
Յառաջագլութիւն, Յառաջադիմութիւն։

Յառաջաբան. ա. առջևէն կամ գէպ ի առաջ ածըլկած։ – 2 ա. Նախայաբանակ։
Յառաջացոյց. ա. առաջուց ցուցընող։
Յառաջացուցանելի. ա. Յառաջեցուցանելի
Յառաջաւոր. ա. Առաջաւոր։
Յառաջաքաղելիք. ա. քաղելիքը գուրս ցըցուած, փոլը մնծ. ֊ շիշքօ, քիւի գաբընլու։
Յառաջաքաղելիութիւն. գ. փոլը մնծ ըլլալը. ֊ շիշքօլուգ։
Յառաջեկեալ. ա. Յառաջաբերեալ։
Յառաջելութիւն. ա. Յառաջաբելութիւն։
Յառաջելութիւն. գ. 1 ապառաբելութիւն։ – 2 ծագումն։
Յառաջդիտական. ա. Նախագիտական։
Յառաջդիտութիւն. ա. Յառաջգիտութիւն։
Յառաջգիտութիւն. գ. 1 նախագիտութիւն և նախախնամութիւն Աստուծոյ։ – 2 մնրագաբէութիւն։ – 3 առաջուց գիտնալը։
Յառաջիմ, եցի. ն. 1 կանխել՝ առաջը առնել։ – 2 առաջ անիլ։
Յառաջիմ, եցայ. չ. } 1 առաջ կամ առջևէն
Յառաջիմի, եցայ. ձ. } երթալ. ֊ իյէրլէ՛քը։ – 2 առաջնորդել, իշխել։
Յառաջնախոսութիւն. գ. 1 արքնախոսութիւն։ – 2 առջի նախոսութիւն։
Յառաջնեցուցանելի. ցուցի. ն. առաջացընել, առաջ քշել. ֊ իյէրլի կէօրմէ՛քը։
Յառաջնորդութիւն. գ. նախաստաշարութիւն։
Յառաջնորդող } ա. 1 առջևէն գնացող,
Յառաջնորդող } կարապետ. ֊ գըլաւուզ։ – 2 շուտ քալող։
Յառաջնորդութիւն. ա. Կարապետութիւն։
Յառաջնորդ. 1 ա. Նախնորդ։ – 2 գ. առջի պատուղ. ֊ իլ ալըճանուտ։ – 3 առջի հատուցող՝ ի Քրիստոս։ [տիր։
Յառաջնորդել. առաջուց ընտրուած, ընտրեալ։
Յառաջնորդութիւն. գ. (յ. ոձով) յառաջորդութիւն, կամք։
Յառաջհմուց. ա. Նախհմուց։
Յառաջհմուցական. ա. առաջուց տեսնող, նախախնամող։
Յառաջհմուցութիւն. ա. Նախհմուցութիւն։
Յառաջին, ջնոյ. ա. Առաջինի։
Յառաջնորդութիւն. ա. Յառաջորդութիւն։
Յառաջկոզմն. մ. գէպ ի առաջ (երթալ)։
Յառաջկոյս. մ. եռանկ. ֊ պիր ազ սընդուտ։
Յառաջկրթութիւն. ա. Նախակրթութիւն։
Յառաջհայեցուածն. գ. նախագիտութիւնն Աստուծոյ։
Յառաջհզութիւն. ա. Յառաջամգութիւն։
Յառաջհանապարհ, ի, ց. ա. (յ. ոձով) առաջ եկած, քալած (հոգին տուբը)։
Յառաջհմ. ա. Յառաջնմ։
Յառաջնայարկ. ա. առջի շինած (տաճար)։
Յառաջնատէս. մ. ակզընորդ։
Յառաջնմ } մ. առաջմ, առաջուց, ի
Յառաջնուն } սկըզբանէ. ֊ էվվէլտէն։
Յառաջշարժութիւն. գ. առաջ երթալը։
Յառաջոյ } մ. առաջուց։
Յառաջու }
Յառաջուածն. գ. առաջանալը։
Յառաջուանակ. ա. գլխաւոր։
Յառաջուստ. մ. առջևէն. ֊ էօնտէն։
Յառաջսաբկաւագ. ա. Նախատաբկաւագ։
Յառնիմ, եցի. ն. մնռնեցընել, երկընցընել, էւելցընել։
–Յառնիմ զաչս. անշարժ նայիլ. ֊ գօյուլմագ։
Յառիմ, եցայ. չ. երկընալ, դիտել, կախուիլ ու նայիլ։
Յառնիմ, յարեայ, արի, յարուցեալ. չ. 1 ոտքի վրայ ելլել, կանգնիլ՝ կայնիլ. ֊ գալզմագ։ – 2 քնէ արթընալ՝ ելլալ. ֊ այանմագ՝ գալզմագ։ – 3 կենդանանալ, ողջ ելլել գերեզմանէ. ֊ ութրիլիպ գալզմագ։
–Յառնել ՚ի վերայ. վրայ յարձրկիլ։
Յառնուածն ՚ի վերայ. վրայ արձրկիլը։
Յառում, ոայ, ոյր. ա. Յառիմ։
Յառուածն. գ. յառիլը, նայիլը։
Յասմիկ, կամ ամին, կամ մի. գ. 1 յասմիկ (ծաղիկ). ֊ եասէմի։ – 2 յասմիկի (ագ). ֊ եասէմի ետղը։
Յատուկ. գ. առնսակ մը հոգ։
Յատպի, կի՛ պռ. գ. ատպիա (քար). ֊ ալէշիմի
Յատուածուստ. մ. Աստուածմէ, Աստուածով. ֊ ալլահտան։
Յատուկ, ի, ց. գ. տակ, առիթ տակ, գործին. ֊ նէյը, ոխպ, ալեի։
–Յատուկ հայրենի կամ հայրենական. մէկուն քան երկիրը։
–Յատուկ, կք. գ. ոտ, Նատուկ առջը։
Յատուկաբաց. ա. մ. տակը բաց, բացուելով։
Յատուկաբուխ. ա. շիփ շիտակ քուսած։
Յատուկանատ. չ. յատուկի պէս ըլլալ։
Յատուկաւորը. ա. յատուկ եղած՝ քալելու յարմար (ձով)։
Յատուկեմ, եցի. ն. 1 գետնի հատասալ ընել. ֊ տիպի տիւզ էրմէ՛ք։ – 2 յատուկը շինել. քարով ծածկել. ֊ տէօշէմէ՛ գալարլըմ նափմագ։ [գած՝ ձով)։
Յատուկընթացք. գ. քալելու ձամբայ (և.
Յատուկիչ. ա. կոծանող։
Յատունեմ, ուի. ն. յառնել. հատնել. ֊ պուտաղ։
Յատուր, եցի } մ. մանաւորապէս, որոշակի։
Յատկաբար. մ. մնռնաւորապէս, որոշակի։
Յատկագոյն. ա. Յատկեղ։
Յատկագէմ. ա. յատուկ անձ ունեցող։
Յատկական, ի, ց. ա. 1 յատուկ, մնռնաւոր, առանձնական։ – 2 (յ. ոձով) սոսկ, նուաստ. ֊ պէյլաղը։
Յատկակի. ա. Յատկաբար։
Յատկանամ, ացայ. չ. պարտիլ։

–Յատկանձնակաց. ա. մինակ ինքնիրեն կենալու։
Յատկապատում. ա. մանաւոր պատմութիւն։
Յատկապէս. 1 ա. Յատկաբար։ – 2 ստակ. ՚ս ոսկի։
Յատկենդ. ա. քուն յատուկ խենդը։
Յատկիլիմ. տ. Հատկիլիմ։
Յատկութիւն. գ. 1 մանաւորութիւն, իր բանը. ՚ս քէնահինէ մինչառաս օգան չէր։ – 2 առանձին խօսք։
Յատկօրէն. տ. Յատկաբար, և Յատուկ։
Յատոց ի, աց. կամ Յատոց. գ. Հատոց. ՚ս պըշգը։
Յատուկ, տկի, կաց. ա. 1 մանաւանդ, քուն իրենը. ՚ս մինչառաս, էօզ, ասլ, քէնահինին, – 2 գատուած. ՚ս այրը, այրըմիշը – 3 մինակ, զոյգ չունեցող։ – 4 խիտ, կարուկ (պատառխան)։
–Յատուկ. ա. նախ. մ. գատ, առակ, միայն. ՚ս սալիմ, նայըմըզ։
Յատուցանել, տանեմ. գ. յօտնելը. իլը։
Յար. ա. նախ. մ. կինչ, կցած, հնարը, քովը, յարմար. ՚ս պիմի իչիքուչկուն, հագրնը, պիլէ։
Յար. մ. միշտ, շարունակ. ՚ս տայմա։
–Յար նէմի. Յար և հանապազ. միշտ և հանապազ, անդադար։
Յար, կամ Յար և յարմար, Յար և նմանն. նմանն. ՚ս իմըակը։
Յարաբագին, գնի, աց. ա. ինչ որ կառուած քովը կ՚ըլլայ, բնմնական։
Յարաբարձ. ա. 1 իրարու վրայ դիզած։ – 2 իրեք բառակ բարձած։
Յարաբարձանմ, նցի. ն. 1 իրարու վրայ դիզել, միկտեղել։ – 2 բառկացընել։ – 3 հաւելցընել։
Յարաբարձութիւն. գ. հաւելցընելը, հաւելնալը, բազմապատկութիւն։
Յարաբարձր. ա. շատ բարձր (լեռ)։
Յարաբաց, կամ ցուն. ա. միշտ բաց։
Յարաբղխանմ. ն. միշտ բխիլ։
Յարաբղբղք. ա. միշտ բղխնկած։
Յարաբուղխ. ա. միշտ բխած։
Յարագայ. ա. անդադար։
Յարագնմ, նցի. ն. արեգդէմ՝ բաց տեղ դնել, կամ ցոհել։
Յարագոմ. չ. առջև՝ նեբկայ ըլլալ։
Յարագոյ. ա. նեբկայ՝ անդադար։
Յարագոյութիւն. գ. նեբկայութիւն։
Յարադալար. ա. միշտ կանանչ։
Յարադըբար. մ. շարունակ, վրայ գնելով։
Յարադրմնմ, նցի. ն. քովը գնել, կցել, հաւելցընել։
Յարադրութիւն. գ. քովէ քով գնելը, դրը.
Յարադրարձ. ա. միշտ արձանագրուած։
Յարադրարձ. ա. միշտ ուռճացած, անհատամ, կայտառ։
Յարադրարձական. նոյն։
Յարադրարձութիւն. գ. միշտականանչութիւն։
Յարախմիմաւ. ա. բոլոր թախիծաւած։
Յարախմռնալ. միշտ թաղող։
Յարաժամ. մ. ա. ամէն առեն, միշտ, անդադար. ՚ս հէր տայիմ։
Յարալէզ, կամ Արալէզ. գ. շինծու կենդանի մը (միշտ լզող)։
Յարախառաց. ա. միշտաշարժ։
Յարախառնիմ. չ. փակչիլ՝ միանալ։
Յարախառնութիւն. գ. փակչիլ միանալը։
Յարախմզուիլ. գ. ժողով հանդէս։
Յարախոժիլի. ա. միշտ ախորժելի։
Յարածածուկ. ա. միշտ ծածուկ։
Յարածաւի. ա. միշտ ծիծրիկած, ալիկոծեալ։
Յարակ ի, աց. ա. գ. կպած, կցած, կցուածք։
Յարակայ, ի, ից. ա. 1 որ միշտ կայ, ՚ձնացական. ՚ս պագը, կէչմէզ – 2 յարակատար ժամանակ բայի – 3 վերագիր՝ տօմարի։ – 4 արևու և լուսաւորաց կամարը։
Յարակայ
Յարակայաբար } մ. միշտ, անդադար։
Յարակայական. տ. Յարակայ (բայ)։
Յարակայանամ. չ. տ. Յարակայիմ։
Յարակայնմ, նցի. ն. Հաստատել։
Յարակայընթաց. ա. միշտ վազող (գետ)։
Յարակայիմ, նցայ. չ. 1 Հաստատուն ՚ձնալ։ – 2 քովը՝ դէմը կայնիլ։
Յարակայութիւն. տ. Մշանչնաւորութիւն։
Յարական. մ. միշտ։
Յարակարգնմ. ն. քովը գնել կարգաւ։
Յարակարգութիւն. գ. Հաստատուն կարգաւորութիւն։
Յարակաց. ա. միշտ կեցած։
Յարակացուցանմ, ուցի. միշտ Հաստատել։
Յարակէզ. ա. 1 միշտ էզող։ – 2 միշտ վառած։
Յարակիմ. չ. միշտ շարունակ ընել։
Յարակիր. ա. նման, Հաստատուն։
Յարակիրթ. ա. երկար առեն կրճուած։
Յարակից, կցի, ցաց. ա. կնրպով մը հնարը միշտ կապուած, ընկեր։
Յարակոծ. տ. Յարածուկ։
Յարակոյս. տ. Մշտակոյս։
Յարակցաբար } մ. հնարաբար, կապակցութեամբ։
Յարակցական } իմիւն ունեցնալով։
Յարակցնմ, նցի. ն. } կնրպով մը կապակցիմ, նցայ. չ. } կցնել, կապակցիլ. ՚ս իչխրիմէք, իչխմէք։
Յարակցութիւն. գ. 1 կապակցութիւն, կապ, բնաւորութիւն. – 2 միաւորութիւն՝ կնրպով մը։
Յարահնտիմ. չ. նոտնէն նրթալ անդադար։
Յարահիւանմ. ն. հիւանդ, կապկպել միաւորել։
Յարահիւանչ, ման. գ. կապակցութիւն

Յարահոլով. ա. միշտ մեն նկող։
Յարահոտոտ. ա. միշտ հոտաւէտ։
Յարաձայն. ա. անդադար ձայնող։
Յարաձայնեմ. ն. միշտ երգել։
Յարաձգական. ա. Յարաձիգ։
Յարաձգակից. ա. Մշտնջենաւորակից։
Յարաձգեմ. ն. 1 երկնցընել, շարունակել. s ուզածմագ։ – 2 (իրևն) քաշել. s (քէնտիւնէ) չէքմէք։
Յարաձգութիւն. գ. 1 շարունակութիւն։ – 2 ձգտումն (բանի մը)։
Յարաձիգ. ա. 1 երկար, շարունակ։ – 2 անկատար ժամանակ բայի։
Յարաձոճ. ա. որ միշտ կը ձօճայ (ալիքը)։
Յարամանեական. ա. իրարու հետ մանած՝ հիւսած։
Յարամանեմ. ն. իրարու անցընել՝ հիւսել։
Յարամանութիւն. գ. հիւսուածք, կապ։
Յարամերձ. ա. մ. միշտ քովը՝ մօտիկ։
Յարամիշտ. մ. շարունակ՝ միշտ։
Յարամնական. ա. Յարամնայ։
Յարամնամ. չ. միշտ մնալ։
Յարամնայ. ա. միշտ մնացող, միանջնաւոր, գիմացկուն։
Յարամնայաբար. մ. ա. Յարամնայ։
Յարամնայութիւն. գ. միանջնաւորութիւն, հաստատութիւն, յարատեւութիւն։
Յարամնաց
Յարամնացական } ա. Յարամնայ։
Յարամպի, լոյս, լեաց. ա. միշտ խնդացած կամ ծիլրնալ։
Յարամուխ. ա. 1 պինա, սաստիկ, խիտ։ – 2 մութ, կամ ծուխի մութ։
–Յարամբի. մ. ինքզինքը նեղելով, նեղ ու մութ ծակէն սողոսկելով։
Յարայիշելի. ա. միշտ յիշուած՝ յիշուելու։
Յարանամ. չ. 1 միշտ կենալ՝ մնալ շարունակել։ – 2 իրարու կապուիլ։
Յարանկեալ. ք. ուղղած՝ եւ մնացած։
Յարանման. ա. անմնանման։
Յարանուն, ուան, անց. գ. 1 մէկ բանէն առած անուն։ – 2 գոյականէն անուն առած ածականը։ – 3 բանին յարմար անուն։
Յարանուանաբար, կամ անկի, կամ ասկ. մ. 1 յարանուն ըլլալով։ – 2 նոյն անունով։
Յարանուանեմ. ն. անուն տալ յարանուն ձեռ. տրամաբանելով։
Յարանուանութիւն
Յարանունութիւն } գ. 1 անուն տալը՝ մէկ բանի համանուանութիւն։ – 2 նոյն անունը ունենալը։
Յարանչոխմ, կամ ջոխմ. ա. Յօրանջմ։
Յարապար. ա. կից, մէջէ մէջ շարած։
Յարապարժ
Յարապարժայրն } ա. Մշտաշարժ։
Յարաշարժիմ, նալ. չ. միշտ շարժիլ։
Յարաշարժութիւն. գ. 1 անդադար շարժուելու։ – 2 փոփոխութիւն։
Յարաշնշտ
Յարաշնշտողը } ա. շնչտ ունեցող վերջին։ բեր վանկին կամ հնգէն վերջ (բառ Յունաց)։
–Յարաշնշտ. խոզի մը անուն բառ նմանելով։
Յարաշրջիկ առնեմ. միշտ իրեն հետ քաղցրացնել։
Յարաչափեմ. ն. յարմար չափել։
Յարապարոյկ. ա. պարոյկ ունեցող վերջին։ բեր վանկին վերջ (բառ Յունաց)։
Յարապատուղ. ա. միշտ պտղատու պտուղ բերող։
Յարապան. ա. միշտ ջանացող՝ աշխատող։
Յարառնում, առի, առեալ } ն. մէկուն առնել՝ բանեցընել
Յարառոցեմ, եցի, ցեալ } նուլ՝ բանեցընել
Յարառում. գ. մէկուն առնուլը՝ գործածելը։
Յարատական. ա. պարզաբանական։
Յարատէր. ա. անպակաս տիրով։
Յարատևայնութ. ա. միշտ մնայնութ։
Յարատևաբար. մ. միշտ մնայնութեամբ։
Յարատևեմ, եցի. չ. միշտ դիմանալ, շարունակ մնալ. s տանջանքի։
Յարատևող, ացոյն, ական. ա. Յարատև։
Յարատևողութիւն } գ. կատարեալ դիմացկունութիւն } կատարեալ դիմացկութիւն, խոտան համբերութիւն. s ապշանըգլըգ։
Յարատու. գ. միշտ ցօղնկ, գիշեր չունեցող։
Յարատուութիւն. ա. Յայրատուութիւն։
Յարաւթիւն. ա. միշտ աւթիւն։
Յարարկանեմ. ն. քովը գնել, կցել։
Յարացանկ. ա. Յարամիշտ։
Յարացոյց, ցուցի, իցք. գ. 1 ապէկ ցուցումն, օրինակ, նմանութիւն. s խոպան, էօրնէք։ – 2 առջի օրինակ, գաղափար ամէն բանի՝ կանխին Աստուծոյ։
Յարացուցական. ա. գաղափարին, քան օրինակելի։
Յարափակեմ. ն. ապէկ մը մէջ փակել՝ պահել։
Յարափայլ. ա. միշտ փայլող։
Յարափթիթեմ. ա. միշտ ծագկած։
Յարափոխ, կամ փոփոխ. ա. միշտ փոխուելական։
Յարափոխանցնեմ. միշտ յաջորդեցնել։
Յարափոխեմ. ն. հետզհետէ փոխել։
Յարաքաշշեմ. ն. դէպ ի ինքը քաշել՝ ձգել։
Յարգ, ի, իցք. 1 գ. ամէնքը, գլուխ. s գլուխ, ամէնը։ – 2 ա. պատուական։ – 3 բանական։
Յարգագոյն. ա. ամէնէ պիտանական։
Յարգական. ա. Յարգաւոր։
Յարգահատեմ. ա. Արգահատեմ, բառ ի նշ.
Յարգանք, նաց. գ. պատիւ, գովեստ. s խզգէմ, իքրամ։
Յարգաւոր, ի, աց. ա. պատուական։

Յարգաւորեմ. ն. պատուելի ընել
Յարգաւորութիւն. գ. 1 պատիւ, մեծարանք – 2 ամենցընելը
Յարգեմ, նցի. ն. պատուել, գովել. ս իզ. ձեմ իքրամ էձեմ ։
–Յարգեմ. 1 բանեցընել, շահեցընել, գլուխ հանել. ս իշէձեմ, իձնա էձեմ ։ – 2 յարմարցընել, շահել. ս ուչաուրմագ, տիւ. պէձեմ ։ [գովել
Յարգեցուցանեմ. ն. պատուելի ցուցընել
Յարգի, ա. ազէկ աժող, պատուական. ս գլյամէձի, միւթէգէր ։
–Յարգի լինիմ. հերիք ըլլալ
Յարգոյ, ի, ից. ա. պատուաւոր, ընդունելի, փառաւոր. ս իզձէձի, շէօհրէձի ։
Յարգուանք, գման. գ. 1 պատուելը – 2 բանենցընելը – 3 բանի գալը ։
Յարգուն, ի, ից. ա. գնով, արժէքով, պատուական, ընտիր. ս գլյամէձի, ատչէր ։
Յարգունակ. նոյն ։
Յարգունգ. գ. մեծնալը, աճիլը ։
Յարդ, ի, ից. գ. խերդ. ս սամանի – ան և Ըրդ, Ջարդ ։
Յարդագող. ա. Յարդգող [միասլը ։
Յարդաւտնակ. ա. խերդի նման. ս սամանի
Յարդար. ա. կոկ, յարմար ։
Յարդարակ. ա. կարդաւորող ։
Յարդարանք, նաց. գ. զարդարանք ։
Յարդարեմ, նցի. ն. զարդարել, սազել, շըտկել, շըտկըռնել. ս տիւզձէք, ուօնամէմագ ։
Յարդարիչ. ա. շտկող, շտկըռազ, ընող ։
Յարդարիչ, ըչի. գ. քեմհաւիչ. ս մեւէմ մագասը, մնչար ։
Յարդարութիւն } գ. շտկելը, կոկելը, պատրաս-
Յարդարումն } տելը, շինուիլը, շտկուիլը, շէնք շնորհք ։
Յարդարուն. ա. կոկ, սիրուն, ազէկ, կտրգաւորեալ. ս տիւզէնլի, հիւսիւնլիւ ։
Յարդագող, ի, իւ. գ. երկնքին պայծառ գիրքը մանր աստղերով. ս սամանի օղրըսը (այսինքն՝ յարդի գող), քէհքէշան. հաձիկէր նօլու ։ [պէնդէձէք
Յարդիմ. չ. յարդի պէս ըլլալ. ս սամանա
Յարևդանք, նաց. Յարևդ նահապետը և իրեն նմանները ։ [տեղեկութիւն
Յարևդութիւն. գ. 1 կռապաշտութիւն ։ – 2
Յարեմ, նցի. ն. } կցնել, կպցընել, միացը-
Յարիմ, նցայ. չ. } նել, յարուիլ, կպչիլ
Յարևնամ. չ. ա. Յարիմ ։
Յարևցուցանեմ. տ. Յարևմ
Յարևանեամ, ացայ. չ. հնանիլ՝ հնացը վա- [րիլը
Յարևացուցանեմ. ն. կարգով դնել՝ շա- [ձայնը
Յար և նման. ա. Յար
Յարևուն, մունք. գ. հետևիլը, յարմար
Յարծնիմ. տ. Յարմնիմ

Յարընդունելութիւն. տ. Ձևնաւորութիւն ։
Յարընթաց. ա. միշտ վազող ։
Յարմնիմ. տ. Ըրմնիմ ։
Յարժանի. մ. արժան անող, իրաւամբք ։
Յարիմ. տ. Յարևմ, րիմ ։
Յարկ, ի, ից. գ. տուն, տան ծածք, տանը դատիկոնը. ս էվ, օտաս, դամ, էվ իւսթիւ ։
–Յարկի անել. ապաւինելու տեղ ։
Յարկաբնակ, ի, ից. ա. տուն բնակող ։
Յարկածածուկ. ա. յարկի տակ ծածկած ։
Յարկակից. տ. Բնակակից ։
Յարկայութիւն. տ. Յարակայութիւն ։
Յարկանեմ, յարկի. ն. } տան պէս շինել,
Յարկանիմ, կայ, կևայ. չ. } վրայէն պատել.
Յարկեմ, նցի. ն. } տնափմագ, գաթ-
լամագ ։
Յարկացեալ. միշտ կեցած ։
Յարկացոցեմ, նցի } ն. զամը կեցընել,
Յարկացուցանեմ, ցուցի } ընել, հաստատել ։
Յարկաւոր. ա. յարկ յարկ (տուն) ։
Յարկեմ. տ. Յարկանեմ ։
Յարկիկ. գ. պզտիկ՝ խնդ տուն ։
Յարձակ յարձակ. մ. համարձակ ։
Յարձակեմ, նցի } ն. արձրկել՝ ճղոտել.
Յարձակեցուցանեմ } ձգել. ս գոյ վէրմէք, սալը վէրմէք ։
Յարձակեցուցիչ. ա. յարձակող, գրգռիչ ։
Յարձակիմ, նցայ. չ. 1 վրայ վազել, վրան՝ հասնիլն երթալ. հանիլ, նետուիլ. ս տիւրսալ իւսթէ վարմագ, սալարըմագ ։ – 2 հալածել, քշել. ս սիւրմէք ։
Յարձակողաբար. մ. ինքիրմէ վազելով ։
Յարձակումն, կման. գ. վրայ վազելը. ս հիւրիւչիւն
Յարմար. 1 ա. համեմատ, պատշաճ. ս ույկուն, տիւզէնլի ։ – 2 գ. յարմարութիւն ։ – 3 մ. յարմարապէս, ազէկ ։
Յարմարաբանութիւն. գ. յարմար խօսք՝ գրուածք ։
Յարմարագիր. ա. յարմար գրող ։
Յարմարագոյն. ա. շատ յարմար ։
Յարմարագրեմ. ն. ազէկ գրել ։
Յարմարագրութիւն. գ. շտկագրութիւն, ազէկ գրուածք ։
Յարմարադրութիւն. գ. ազէկ դիրք, շարք ։
Յարմարահոգի. ա. օգտահոգի ։
Յարմարալից. ա. շատ յարմար ։
Յարմարած. տ. Յարմարուած ։
Յարմարակայ. ա. յարմար ։
Յարմարական, ի, ից. ա. 1 յարմար. ս ույկուն, ույտար ։ – 2 երաժշտական, երաժշտութիւն ։
Յարմարակարգ. ա. Բարեկարգ ։
Յարմարակարգութիւն. տ. Բարեկարգութիւն ։
Յարմարակից. ա. համեմատ ։
Յարմարակուռ. ա. վայելուչ շինուած ։

Յարմարակցիմ. չ. յարմարիլ
Յարմարանուագ. գ. բազմութեամբ երգ։
Յարմարանք, նաց. ա. Յարմարութիւն
Յարմարապէս. մ. յարմար կերպով, կարգով, միաբան
Յարմարաւէպ. ա. յարմար պատմութեամբ
Յարմարաւոր. ա. Յարմար
Յարմարեմ, եցի. ն. } յարմարցընել, ձեւա-
Յարմարիմ, եցայ. չ. } ցընել, շտկել, շտկը-
տուն, յարմար գալ. ֊ ուխտն՝ թերպէտ կէ-
տիմ իրմէ՝ կէտմէ, տիզմէ, տիւզմէ։
Յարմարեցուցանեմ. նոյն
Յարմարիչ. ա. յարմարցընող
Յարմարուսանան. ա. աչքառաձեռն, Նարպիկ։
Յարմարուած, ոյ } գ. ւ հանգամանութիւն,
Յարմարութիւն } կարգաւորութիւն։ – 2
Յարմարումն, ման } ձայնակցութիւն։ – 3
ջանուածք. ֊ ուխտունելոց, տիւզիւն։
Յարմնեմ, եցի. ն. տնկել, արմատ ձգել
տալ, հաստատուն։
Յարմնիմ. չ. միշտ տևել՝ մնալ։ [լիկ։
Յարմնչիմ, ընայ, ըիր. չ. վերարնչիկ. յարմա-
Յարոյցք. գ. բարձրնալը (ջրոյ)։
Յարութիւն. գ. ւ գերեզմանէն երևիլը. յա-
րութիւն առնելը։ – 2 վեր կանգնիլը։ – 3
միշտ ըլլալը՝ մնալը։ – 4 միանալը, յար-
մնիլը։ [նելով եղած։
Յարութիւնագործ. ա. յարութիւն առ-
Յարութիւնական. ա. յարութենան (յոյս)։
Յարութիւնակից. ա. մանակից Քրիստո-
սի յարութենան։
Յարուծմն, ըմանն. գ. յարիլը, յառնելը։
Յարուիչ. գ. միշտ վիչ՝ կաիւ։
Յարուցանեմ, ըուցի. ն. ւ արթընցընել,
վերցընել, կանգնել, գրգռել. ֊ գալտըը-
մաղ, օյանարբմաղ։ – 2 յարութիւն տալ,
կենդանացընել. ֊ տիրիկիմէք։ – 3 շինել,
կանգնել, տնկել (չէնք մը)։
Յարուցնելութիւն. գ. յարուցանելը։
Յարուցիչ, ցչի. ա. յարութիւն տուող,
կենդանացընող։
Յարուցումն, ցմանն. գ. ւ գրգռութիւն (կը-
ռուոյ)։ – 2 բարձրնալը (գետոց)։
Յարտաքուսաս. ա. Ներքուզաւոր։
Յարտևական. ա. Յարատևական
Յարտևանամ. ա. Յարատևիմ։
Յարտևոզագոյն. ա. Յարատևոզագոյն։
Յարտևոզանամ. ա. Յարատևիմ։
Յարքունուսաս. ա. Նրքուզաւոր
Յաւագն գամ } չ. զիմանալ, տևել, հաս-
Յաւականիմ } նել, լմնալ. ֊ նէրմիչքէ,
Յաւազ. ա. Յոմազ [ոիմ մէք։
Յաւակնագնդ, կամ յնդդ. ա. մ. գէմն ան-
ցած, յանդուգն [յանդգնիլ։
Յաւակնիմ, եցայ. չ. մեծ բանի ձեռք տևկել,
Յաւակնուա, ի, ացւ. ա. յանդուգն։

Յաւակնութիւն. գ. յանդգնութիւն։
Յաւանակ, ի, ացւ. գ. խոշոր կենդանեաց ձագ,
իշուկ, ձիուկ, հորթուկ. ֊ նամբու, սրվիա։
Յաւանականան. ա. յաւանակի, ձագու
յատուկ։
Յաւատ. մ. Հաւատարմութեամբ։
Յաւեժ. ա. Յաւէժ։
Յաւելագոյն. ա. աւելի։
Յաւելագոյն. ա. Յաւելադրութիւն։
Յաւելադրեմ, եցի. ն. ւ էւելցընել, ածե-
ցընել – 2 վրայ բերել (խոսքի մէջ)։
Յաւելադրութիւն. գ. ւ յաւելուած, վե-
րադիր – 2 յոգ՝ բառի վրայ գրած ս, գ, ն։
Յաւելամուրթիւն. գ. խելքին շատնալը։
Յաւելասատացու. ա. Աւելասատացու։
Յաւելիմ, լիմ. ա. Յաւելում։
Յաւելուած, ոյ, ոց. գ. ւ էւելնալը, էւել-
ցուք. ֊ արիմմա, գաիմմա։ – 2 աղբ. ֊ նէ-
Ձասէիթ։ – 3 ա. էւելցած. ֊ արիմբը։
Յաւելուածական. նոյն ընդ. վ. ա։
Յաւելուածուի } ա. Յաւելուած։
Յաւելուիթիւն }
Յաւելում, ւելի, ւել. ն. էւելցընել, շատ-
ցընել, կրկնել. ֊ արիթբումաղ, իմ էքբարլա-
մուզ – կր. չ. էւելնալ. ֊ արիմմաղ։
Յաւելումն. ա. Յաւելուած։
Յաւելսատացու. ա. Աւելասատացու։
Յաւելժ. ա. Յաւէրժ։ [սունք։
ՅաւելժաՀարսունք. ա. Յաւէրժական Հար-
Յաւէժ. մ. միշտ. ֊ տայմատ
Յաւէժ, նժի, աւ. ա. մշանջենաւոր, ան-
անց, անվոխոխ։
Յաւէժաբար. մ. միշտ
Յաւէժաբուխ. ա. միշտ բխող։
Յաւէժագնաց. ա. միշտ վազուկ (գետ)։
Յաւէժագոչ. ա. անլռելի։
Յաւէժագուարճ. ա. միշտ զուարճացնող։
Յաւէժալոյս. ն. միշտ լուսաւոր։
Յաւէժախոտոյց. ա. միշտ վնասող (ապրիւր)։
անՀատնում։
Յաւէժակայ } ա. Յաւէժ. ա։
Յաւէժական }
Յաւէժակից. ա. Մշանջենաւորակից։
Յաւէժակոյս. ա. Մշտակոյս։
Յաւէժամնամ. չ. միշտ մնալ։
Յաւէժանամ, ացայ. չ. միշտ կենալ՝ դիմա-
նալ. ֊ պագը սրմագ, տայանմագ տուբմագ։
Յաւէժապէս. մ. միշտ։
Յաւէժացուցանեմ. ն. միշտ դիմացընել,
շարունակել
Յաւէժութիւն. գ. միշտ դիմանալը, միշտ-
ենաւորութիւն։
Յաւէտ. ա. մ. աւելի. ֊ գնայաէ։
–Յաւէտ գն. չ. մանաւանդ. ֊ իլլատ
Յաւէտ } մ. միշտ, իմիր. ֊ տայմատ,
Յաւէտտրաս } Հէր տայմմ։

Յաւէտաբաչխ. ա. միշտ բաչխող։
Յաւէտագոյն. մ. ա. ալ աւելի. ֊ տահա զկատէ։
Յաւէտազուարթ } ա. միշտ կանանչ, միշտ
Յաւէտազուարդ } ուրախ. ֊ չէ՛ն։
Յաւէտաղուզ. ա. միշտ լուսաւ։ [նոզ։
Յաւէտախազաց. ա. միշտ վազուկ, չհատ.
Յաւէտախնամ. ա. միշտ խնամք ընող։
Յաւէտակից. ա. միանձնաւորակից։
Յաւէտակոյս. ա. Աշտակոյս։
Յաւէտահրաշ. ա. հիանալի. ֊ հիթմէքիլի։
Յաւէտաձև. ա. բնական։
Յաւէտաղօթանձնեմ. չ. միշտ խնդիր աւելցուր խոսիլ։
Յաւէտանախատելիմ. միշտ նախատուիլ։
Յաւէտանամ. ո. Յաւէժանամ։
Յաւէտաոգաւոր. ա. Յաւէտ։
Յաւէտապէս. ո. Յաւէտ. մ։
Յաւէտաստղարիւ. ա. Յաւէտազուարիւ։
Յաւէտաւքանչ. ա. միշտ հիանալի։
Յաւէտաւսա. ո. Աշտաւսա։
Յաւէտաւցուցանեմ. ո. Յաւէժացուցանեմ։
Յաւէտափիմիւմ. ո. Աշտափիմիւմ։
Յաւէտուիչ. ա. Ձգնորը գիմացկուն, միշտ կանանչ։
Յաւէրժ. ո. Յաւէժ։
Յաւէրժական. ո. Յաւէժական։
Յաւէրժական հարստունք } չինծու ոգիներ։
Յաւէրժահարստունք, ասնց } չաստուածոց
Յաւէրժահրաշ. ա. Յաւէտահրաշ։
Յաւէրժանամ. ո. Յաւէժանամ։
Յաւէրժանուագ. ա. միշտ երգող։
Յաւէրժագէս. մ. միշտ։
Յաւիտեան, ենի, իւ, կի՛ աւ. աննիւց, նիւք, կամ ոնանց, ոնամիք. գ. ՝ յաւիտենական կանուխիւն, միանձնաւորուխիւն. ֊ էպէսիկիք – 2 երկայն աւուն. ֊ ոչ վի՛ զէմանաւ – 3 դարս – 4 կնանք – ֊ աշխարհք։
֊Յաւիտեան, նս. մ. մինչև ցյաւիտեան. ֊ էպէտու։
֊Յաւիտենիլ. մ. ա. ՝ի սկզբանէ։ – 2 յաւիտենական։
֊Յաւիտենս յաւիտենից. միշտ և յաւիտենան. ֊ էպէտիլ էպէտու։
Յաւիտենագիր. ա. անխափոխելի (ուխտ)։
Յաւիտենագիր. ա. ՝ի սկզբանէ գրուած։
Յաւիտենական, ի, աց. ա. որ յաւիտեան կայ ու կայ, միանձնաւոր. ֊ էպէտու։
Յաւսակ. ո. Յօսանի։
Յափշիմ. ո. Ախշիմի [կուչ։
Յափշտակական. ա. բռնական, յափշտակաբար։
Յափշտակաբար. ա. յափշտակօղ։
Յափշտակիմ, եցի. ն. խլել, աւրիչի ձեռքէն տանել. ֊ գամփռոց։ [մօգ։
֊Յափշտակիմ զանձն. ազատել. ֊ գօփաց.
֊Յափշտակելով. մ. արագութեամբ։
Յափշտակիմ. վերանալ, իւմէն գուրս ելնել։
Յափշտակիչ, կող. ա. խլող. ֊ գափան։
Յափշտակողագոյն. ա. չարաչար խլող։
Յափշտակողութիւն. գ. յափշտակող բնութիւն։
Յափշտակութիւն } գ. ՝ խլելը – 2 խլած բա-
Յափշտակուխի } նր։ [կրից։
֊Յափշտակութիւն. յանկարծական իմափ
Յափուշանամ, ուցի. գ. խփել, արգիլել. ֊ զափաթմամբ, զատարըմամբ։
Յափչիմ, փնոյ. չ. արգելու իւ. գազրիլ. ֊ գափանմագ, զօգուտմագ։
Յափսիթնոս կամ Յափսենթնոս նրթամ կամ խաղամ. ՝ չորս ոտքի վրայ գլորտիկիլ. ֊ թիֆէրէլէնմէք, թաղլա դրլմագ։ – 2 թրթրթրթիլ. չորս դին թաչչափիլ։
Յափրանամ, ացայ. չ. ՝ գանձելով մը նայքարելիլ, ձանձրանալ. ֊ իյրէնմէք, պզդմագ։ – 2 ա. Յափրիմ. [մնալ։
Յափրանք, Նաց. գ. ձանձրանալը. ֊ պզդ.
Յափրացուցանեմ. ն. ձանձրացընել։ – 2 փաթաթել, վճռոտել (հիւանդութիւնը)։
Յափրացուցիչ. ա. ձանձրացընող։
*Յափրիմ, եցայ. չ. զեղխանալ. լըթիլ։
Յափրութիւն. գ. ձանձրութիւնն։
*Յափրանքեմ. յուսով սպասել։
Յեզուց, կամ Յէգուց. ո. Ա՛յգ, Յայգուց։
Յեզգիմ. ո. Յիզգիմ։
Յեզնը, ի. գ. (և.) պռակ, թոգ։
Յեղուզակ, ի, աց. ՝ գ. աւազակ. ֊ իմ իւրեանց, Ձէլալի։ – 2 ա. աւազակի պէս։
Յեղուզակաբար. մ. աւազակի պէս, թալէլով։
Յեղուզակութիւն. գ. աւազակութիւն։
ՅեՀ. մ. վայ. ֊ ՆԷՀ, նա՛, էպէՀ նա, եա, զզգ (հնգնաբար)։ [ցընոյ։
Յեղաւարձական. ա. յանդիմանական, ամչ.
Յեղաւարձեմ. ն. վախխանել։
Յեղաւարձութիւն. գ. փոխխութիւն։
Յեղափգում. չ. լնցուիլ. յոլթել։
Յեղակագոյն. ա. մ. այլայլանօրէն։
Յեղական. ա. փախխական։
Յեղակարծ, կամ Ծուխ. մ. ա. ՝ յանկարծ, չկարծած. ֊ ախանօրդ, գաՀիլ։ – 2 կարծէքով մը. ֊ իմահմին իւչ։
Յեղակից, կցի, ցաց. ա. ուրիշներուն հետ փոխօգուտ։
Յեղանակ, ի, աց, ից. ՝ եղանակ, կերպ. ֊ իմարդ։ – 2 արուեստ։ – 3 տարիին չորս եղանակը. ֊ էչամ, վագիմ։ – 4 վարմանի կերպը. ֊ իմանը, իմէօրէ։
Յեղանակաբար } մ. այլայլանօրէն։
Յեղանակագոյն }
Յեղանակաւոր. ա. փոխխական։
Յեղանակեմ, եցի. ն. ՝ փոխել, փոխխել, դարձընել. ֊ չէվիրմէք։ – 2 վեր վար գարձընել, կրկնել. ֊ իմերթալամագ։ – 3 եղա.

նակել, երգել. ֊ գայտ էլէ չաղբմանգ։
Յեղանակիչ. ա. փոխող՝ գարձընող։
Յեղանակութիւն, կուշն. գ. փոփոխութիւն։
Յեղաշրջեմ. տ. Յեղափոխեմ։
Յեղաշրջուկ. ա. Յեղափոխ։
Յեղաշրջուշն. տ. Յեղափոխութիւն։
Յեղափոխ. ա. փոփոխական։
Յեղափոխեմ, եցի. ն. 1 փոփոխել, ուրիշ կերպ գարձընել. ֊ իմ էպտիլ էմ մէք, չէվիրմէք – 2 իմ արգմանել. ֊ իմ էլէնիւմէ էմ մէք։
Յեղափոխիչ. ա. օրինակող։
Յեղափոխութիւն. գ. փոփոխութիւն։
Յեղափոխուկ. ա. փոփոխական։
Յեղափոխուշն, խոսն. գ. փոխուիլը, փոփոխիլը։
Յեղեղուկ. տ. Յեղյեղուկ։
Յեղեմ, իմ. չ. շեղիլ։
Յեղմ. ա. մ. տ. Մեղմ։
Յեղյեղական. ա. փոփոխական։
Յեղյեղակը. գ. արևագարձնելը։
Յեղյեղանիմ. չ. փոփոխուիլ, գառնալ։
Յեղյեղեմ, եցի. ն. 1 գարձմշորկել, գարձընել – 2 նոյն խօսքը պէսպէս կերպով կրկնել. ֊ էլիրմէք չէվիրմէք, իմ էքբարլամագ։
Յեղյեղիչ. ա. փոփոխող, գարձընող։
Յեղյեղութիւն. գ. 1 փոփոխութիւն – 2 մեղքէն ետ կենալը։
Յեղյեղուկ. ա. փոփոխական։
–Յեղյեղուկս ալկանեմ. նզանակել, ծռել (ձայնը)։
Յեղյեղում, ղի. ն. տ. Յեղյեղեմ։
–Յեղյեղում. կը. նոյն խօսքը պէսպէս կերպով կրկնուիլ։
Յեղյեղուշն, զմանս. գ. այլայլութիւն, փոփոխութիւն։
–Ոտից յեղյեղուշն. քայլափոխ։
–Յեղյեղմունք արևգական, Յամանակի կամ տարեկանաց. արևագարձնելը, նզանակներըս։ [նութիւն։
–Յեղյեղուշն խօսից. պէսպիսութիւն կերպ-
Յեղուզակ. տ. Յեղուզակ։
Յեղում, ղի. ն. 1 փոխել, գարձընել. ֊ ուխթիմք, չէվիրմէք – 2 իմ արգմանել. ֊ իմ էքձիւմ էմ մէք։ [֊ ուխթիրիլմէք։
–Յեղում, կամ Յեղանիմ. կը. փոխուիլ.
Յեղուշն, զմանս. գ. 1 փոփոխութիւն – 2 գարձուած – 3 տ. Յեղյեղակը։
Յեղց, կամ Ջեղց ⎫ ա. լեփ լեցուն. ֊ ոսփ
Յեղքնալ ⎭ ոսրալ, իմ աշկերս։
Յեռնում, յեցայ. 1 չ. կոխընիլ. ֊ ոտյանս մագ – 2 ն. կոխընցընել, հասուսանել. ֊ ոտյանտրբմագ, ոտյամիմագ։
Յեռ. ա. քոմէ քոմ գամած՝ չարած։
Յեռանգ. մ. երկիկ չէ մէկալ օր։
Յեռանգեան. ա. մէկալ օրուան։
Յեռանգուստ. մ. մէկալ օրուընէ։
Յեռեմ. եցի. տ. Յեռում։
Յեռում, ռի. ն. 1 շարել, կպցընել, միացընել. ծակէ մը անցընել. ֊ ոխգէք, ոխգէք, կիլտրմէք – 2 խօսքերը իրարու կապկըպել – ֊ չ. երկընցնալ՝ նայելու համար, տեսնուիլ։ [կութիւն։
Յեռուշն, ռմանս. գ. շարուածք, շարունա-
Յեսան, ի, աց. գ. Եսան. ֊ պիկէյիմ։
Յեսանասուր. ա. ապիկ սրած։
Յեսանիմ. ն. սրել. ֊ պիկէմէք։
Յեսոածին, կի Յեսէածին. ա. Յեսէին ծնած (Դաւիթ, և Յիսուս)։
Յեսուաբար. մ. Յեսուի պէս։
Յետ. 1 նխ. Եւս, եւքը, եւսէն. ֊ ամպրա, արտրբրաս – 2 մ. գէպ ի ետ, ետ, ետքը. ֊ կէբի, արտընա, ամպրա։
Յետամեափեալ. ա. ետքը խնկքը գլուխն նկած։
Յետասէին ⎫ ա. ետքը ծնած, քրիստոնէ և-
Յետասնին ⎭ զած։
Յետակայ. տ. Հետագայ։
Յետահարիմ, կամ բկիմ. չ. ետ ձգուիլ։
Յետամնաց. ա. յաջորդ, ժառանգ։
Յետամոտական. ա. ետքէն մնած։
Յետամոտականաբար. մ. ետքէն մնածի պէս։
Յետ այնորիկ, այսորիկ. մ. անկից ետքը, ասկից ետքը. ֊ մնասան՝ պուընասան ամպրա։
Յետանկեալ. ետ ընկած՝ ձգած։
Յետարկիմ. չ. ետ մնալ, վար ձգուիլ։
Յետդարձութիւն. տ. Յետադարձութիւն։
Յետևախտազ. ա. գէպ ի ետևը գացող։
Յետ և յառաջ, կամ Յետ յառաջ. մ. ետև առաջ։
Յետզետակ. տ. Հետզհետէ։
Յետի. ա. ետքի, ետևի։
Յետին, տնոյ, ոց. ա. ետքինը, ետևինը, վերջինը. ֊ ոն, ամանութի։
–Յետին չար. չարին անցած՝ ծայրագոյն չար։
–Յետին ոք. վարի. ֊ էտնա։
–Յետին, ինք. գ. 1 վերջը, ծայրը։ – 2 ետևէն եկած՝ յաջորդները։
–Յետին կողմն նաւին. տ. Խնկը։
Յետնաբ, ի, իւ, կամ աւ, աց. գ. ձեռագիր. ֊ էհօձէիմ, իմ էմէսիկ։
Յետկոյս. մ. գէպ ի ետև։
Յետնումն. տ. Յետումն։
Յետնոյթ. տ. Յետումն։
Յետնորդ. տ. յետին կերպով։
Յետնախտհութիւն. գ. ետքէն խնկքը գլուխ գալը. ֊ ան փիւրմանըզ։
Յետնածնը, ոյ. գ. Հալւոր. ֊ փիր էվառար։
Յետնատեղ. ա. ետքէն մնաք ընկնող։
Յետնումնաց. տ. Յետումնաց։
Յետնադասմ. տ. Յետնիմ։
Յետնիմ, եցայ. չ. ետ՝ ետև մնալ, ուշա-

նալ, պակսիլ, զրկուիլ. ֊ կէսի գալմագ, մահրուամ սլմագ։
Յետնորդ. ա. Յետին։
Յետնութիւն. գ. նուաստութիւն. ֊ կտնալզգ, ալչագլզգ։
Յետոյ. նխ. մ. ետեր, ետեւէն. ֊ ապառաս, ֊Յետոյ չերմէ. չերը ետեւէն. ֊ ապարնըզտաներ։
֊Յետոյ զտանիմ. զրկուիլ. ֊ մահրուամ գալմագ։
Յետոյ. մ. ետքը, ետքէն. ֊ սօնզրա, սօնզրա։
Յետոյկողմ, Յետոյ կողմն, Յետոյ կոյս, Յետոյք ։ գ. ետեւի կողմը, ետեւ մնացղոնները. ֊ ապարը, արգաս, օր, ապառաս օրան՝ գալան։
Յետոյ հուսկ, Յետոյ յետոսա, Յետոյ ուրեմն ։ մ. էն վերջը, ետքը ետքը, ետքէն. ֊ սօն սօնեսա, էն սօնզրա, նէտէն սօնզրա։
Յետ որոյ. ֊ անկից ետքը, աս ըլլալէն ետեւ։ ֊ 2 (նոր ոՀով) յորմէ հետէ, քանի որ։
Յետուստ. մ. ետքէն, ետքը. ֊ սօնզրատան, սօնզրա, էն սօնզրա։
Յետուստ, կամ Յետուստ կողմանէ (նոյա). ետեւէն, կանըկէն. ֊ ապարընտան։
Յետուստ. գ. կռնակ, ետեւի կողմը. ֊ ապա, ապարը։ [֊ կէսի, ապառաս։
Յետս. մ. ետ, դէպ 'ի ետեւ, ետեւցնց. ֊Յետս յետս. ետք ետք, ետեւցնց։
Յետսագոյն. ա. մ. շատ ետեւ. ֊ չօգ կէսի։
Յետսակոչին ձգիմ. ետ ձնայ։
Յետսամիտ. ա. կարճ կամ նըշակ խելքով։
Յետսդարձական. ա. ետ գարձընելու։
Յետսդարձութիւն. գ. ֊ 1 ետ գառնալը։ ֊ 2 ապաստամբութիւն։ ֊ 3 ուրանալը։
Յետսդարձումն. գ. ա. Յետսդարձութիւն. ֊։
Յետսելական. մ. դէպ 'ի ետեւ, դէպ 'ի կռնակը. ֊ թէքա։
Յետս ընդդէմ. մ. ա. ֊ 1 հակառակ, նեղ. հակ. ֊ թէքմնէ։ ֊ 2 ետ ետ։
Յետսդանամ, ացայ, Յետսդիմի, ացայ ։ չ. երազ՝ երազին մէջ տեսնել՝ երեւնալ. ֊ տիւշ՝ տիւշնէտ կէօրմէք՝ կէօրիւնմէք։
Յետսմիտ. գ. տեղւոյ անուն, երազ տեսնելու տեղ։
Յետսան. գ. ձիով երկայն տանն վազելէն թացնալը։ [լէն թացնալ։
Յետսանամ. չ. երկայն տանն ձի հնծնալ։
Յետք. ա. Ետք։
Յետքարկութիւն. ա. Ետքարկութիւն։
Յետնկատան. մ. երնկուընէ։
Յետիւրեմ, եցիւն. ֊ 1 իրարու յարմարցընել, կոկել, շտկըռնել. ֊ թէտպիր էմմէք, տիւզմէք։ ֊ 2 առաջնորդել, կըճնել։
Յետիւրումն, ըմնան. գ. շտկռնելը, էլը։
Յետկաբ, բա. մ. ա. երկնկէկ. ֊ ուզուն ձառ։
Յետկաբաբան. ա. մ. երկայն խօսքով։
Յետկարաբանութիւն. գ. շատ՝ երկայն խօսիլը։ [քալելը։
Յետկարագնացք. գ. երկայն տեղ երթալը՝
Յետկարադոյն. ա. մ. շատ երկայն։
Յետկարաժամանակ, Յետկարաժամանակեայ, Յետկարակեաց, կնցի ։ ա. ֊ 1 երկայն տեւող։ ֊ 2 երկայն՝ շատ ապրող։
Յետկարախօսութիւն. ա. Յետկարաբանութիւն։
Յետկարաձամբեր. ա. երկայնամիտ։
Յետկարաձգագոյն. ա. աւելի երկարատեւ։
Յետկարաձգական. ա. երկայն քշող՝ քշել տուող։
Յետկարաձգեմ, եցի. ն. երկընցընել, երկան առնն պահել, զիմացընել, ուշացընել. ֊ ուզամիմագ։ ֊ կր. երկընտալ, երկայն քշել. ֊ ուզանմագ, ուզուն սիւրմէք։
Յետկարաձգութիւն. գ. երկընտալը, զիմանալը, ուշանալը։
Յետկարաձիգ. ա. երկայն, շատ, երկարատեւ. ֊ ուզուն, չօգ։
Յետկարայուշ. ա. երկար առնն յիշող։
Յետկարանամ, ացայ. չ. երկընտալ, զիմանալ, ուշանալ. ֊ ուզանմագ, տայանմագ։
Յետկարացու ցանեմ. ա. Յետկարեմ. ն։
Յետկարատուր. ա. երկայն՝ միջոցով։
Յետկարեմ, եցի. ն. երկընցընել, ուշացընել։
Յետկարեմ, բիմ. չ. ա. Յետկարանամ։
Յետկարութիւն. գ. երկընտալը. ֊ ուզանմագը։
Յետկայանամ, Յետկայս լինիմ ։ ա. Երկայնիմ։
Յետկնուստ. մ. երկնքէն, վերէն. ֊ կէտյաէն։
Յետկուական. ա. տարակուսելի։
Յետկուանամ, ացայ. չ. ֊ 1 տարակուսիլ, կասկածիլ. ֊ շիւպհելէնմէք, էշկիլէնմէք. ֊ 2 երկու բաժնուիլ. ֊ չամլալընմագ։
Յետկուանք. գ. տարակոյս։
Յետկուացու ցանեմ. ն. տարակուսացընել։
Յետկուացուցանող. ա. տարակոյս ձգող, սիրտ կտրող։
Յետկուումն. գ. տարակուսիլը։
Յետց. ա. մ. կռնկրնած. ֊ տայանմիշ, ապրած վերեմ՝ տայանըմ։
Յետցամբ. ա. միայն հասատատ։
Յետցուկ. ա. Ետցուկ։ [ամմագ։
Յետցուցանեմ, ցու ցի. ն. կռնկընցընել. ֊ տայ.
Յէ. մ. ց. ով. ֊ հէ, հէյ, եա։
Յէր վերայ. ա. Էր։
Յէրտագ. ա. Յշտագ։ [կին երեսէն։
Յիզդիմ, կամ Յեզդիմ. չ. ջրի ցամքիլը հո.
Յիմաց, ի, ացս. ա. ֊ 1 խնդիր, խել, անխելք. ֊ աշմագ, տէլի, տխմանէ։ ֊ 2 վայելիս։
Յիմաբանութիւն. գ. խնդիրս ուխելաց խոսակցութիւն։
Յիմաբար. մ. խնդիրի պէս։
Յիմաբական. ա. խնդիրի վերաբերեալ քան։
Յիմաբակրգ. ա. խնդիրի նման, խնդիրի

կերպարանքով։
Յիմարակօրոյս. ա. յիմարու թի՛ կորուսած։
Յիմարամիտ. ա. խենթ, մոլորած մտքով։
Յիմարանամ, ացայ. չ. 1 խենթ ինալ։ – 2 խենթի ձևանալ։
Յիմարարար. ա. խենթի նըմանող։
Յիմարացուցանեմ } ն. խենթի նըմանել,
Յիմարեմ, նցի } խենթցընել, խել-
Յիմարնցուցանեմ, ցուցի } քը առնել. տ ագ-
լեցնը ալմագ։
Յիմարիմ, նցայ. չ. 1 խենթի ինալ, խենթալ, խելքը լմընցընել. տ տէլիքմէք, շաշըմագ, չգլօրըմագ։ – 2 ափրիլ զարմանքէն։
Յիմարութի՛ւն } գ. խենթութիւն, խելու թիւն.
Յիմարութիւն } տ տէլիքմէք, շաշկընըլըգ։
Յինունք, նանց. գ. մէջտ յիսուն օրուան՝ պատկէն ինչուան հոգևգալուստ։
Յիշաչար. ա. ոխակալ։
Յիշաչարութիւն. գ. ոխակալութիւն։
Յիշատակ, ի, ացք. գ. 1 յիշելը, յիշուիլը։ – 2 յիշողութիւն. տ անմոռ, անըլմնա, զլեքը, ետատ։ – 3 յիշելիք. տ նատքեաբ։
Յիշատակագիր. ա. գ. 1 տանեազպիր. տ որը քեաթի իսկի։ – 2 յիշատակարան. տ իշարկեմ նազըսը։ [գրի՛ն մէջ գրել։
Յիշատակագրեմ՛ն. յիշատակարանաց կարը-
Յիշատակագրութիւն. գ. յիշատակարան. տ թի էգքէրէք, նատքեաբ։
Յիշատակախնդիր. գ. յիշատակը կենդանացնող։
Յիշատակական. ա. յիշելու պէ։
Յիշատականաց, ի, ացք. գ. գերեզմանտ թիւր.
Յիշատակարան, ի, ացք. գ. 1 գրուածք՝ յիշելու հին բաները. տ քիթապիւկ, իշարկեմ։ – 2 յիշելու բան, յիշատակ։ – 3 գերեզմանտ։ – 4 յիշողութիւն։ [(մեռելոց)։
Յիշատակարար. ա. յիշատակը ընող, յիշող
Յիշատակաւոր. ա. որուն յիշատակը կայ։
Յիշատակաւորութիւն. գ. յիշատակ, յիշելը։
Յիշատակեմ, նցի. ն. 1 յիշել – 2 յիշեցընել
Յիշատակումն. գ. յիշելը։
Յիշելի է. դիմազ. պէտք է յիշել։
Յիշելիք. գ. յիշատակ. տ նատքեաբ։
Յիշելութիւն. գ. յիշելը։
Յիշեմ, նցի. ն. միտքը բերել՝ գալ. տ անմոռ, զիքը էթմէք, հաթրընա կելմէք։
Յիշեցուցանեմ, ցուցի. ն. յիշեցընել, միտքը ձգել. տ հաթրընա պրագմագ։
Յիշեցուցանող } միտք ձգող. տ խաթրընա
Յիշեցուցիչ, ցչի } կէթմէրէն – տե՛ս և Գրատպանակ։
Յիշողական } գ. յիշողութիւն, կարողու-
Յիշողականութի՛ւն } թիւն յիշելոյ, ուշ (մտքի). տ զէքը, հատ, ֆիքը, խաթր։
Յիշողութիւն. գ. 1 յիշելը – 2 յիշատակ – 3 յիշեցընելը։

Յիշոցք, ցաց. գ. իշոց, հայհոյանք. տ քիւֆիւր։
Յիշոցաւոր, կամ Յիշոցնատու, ի, ացք. ա. իշոց տուող, յիշընցատու. տ քիւֆիւրպազ։
Յիշոցատուութիւն. գ. յիշոց տուող ըլլալը, շատ յիշոց տալը. տ քիւֆիւրպազլըգ։
Յիշուիմ, նցայ. գ. յիշողութիւն։
Յիշումն, շման. գ. 1 յիշելը, յիշուիլը։ – 2 յիշատակ – 3 յիշեցընելը։
Յի՛ս ակ՛ր. մ՛ջ. ինձի նայէ՝ կ՛ապաչեմ. տ ա-մանն էֆէնտիմ, քէրէմ էյլէ։
Յիսնագլուխ. ա. յիսուն գլխով։
Յիսնակ, ի, ացք. գ. 1 յիսուն հիւր – 2 յիսուն օրուան միջոցը՝ պագը։
Յիսնակամուտ, մտի. գ. յիսնակաց պագին սկիզբը։ [տարուան։
Յիսնամեան, ենի, իցք. ա. յիսուն տարեկան՝
Յիսնամենից. մ. յիսուն տարուան եղած
Յիսնամերձ. ա. նոյն։ [միջոցը։
Յիսնանիւթ նայ. ա. շատ նիւթէ (գլուխ)։
Յիսնապատիկ. ա. մ. յիսուն անգամ։
Յիսնապետ, ի, ացք. ա. յիսուն մարդու վրայ կենցաղ. տ էյլի պաշը։
Յիսնապետութի՛ւն. գ. յիսունի գլուխ ըլլալը։
Յիսնաւոր, ի, ացք. ա. յիսուն հիւ ունեցող։
Յիսնեակ, նկի, կաց. ա. յիսուն. տ էյլի։
Յիսնեկի. նոյն։
Յիսնեմեան. տ. Յիսնամեան։
Յիսներեակ, րնկի, կաց. ա. գ. 1 յիսներորդ։ – 2 պէնտիկոստէ։ – 3 յոբելեան։ – 4 յիսուն մը։
Յիսներորդ, ի, ացք. ա. 1 յիսներորդը։ – 2 պէնտիկոստէ։ – 3 յոբելեան – 4 պագ յիսներորդաց. Ձ՛ջնաւորներուն իրենք մեծ պագին մէկը։
Յիսներորդեմ. ն. հինգերորդ մասը տալ։
Յիսներկրին. գ. յիսնապետներ։
Յիսնօրեայ. ա. յիսուն օրուան։
Յիսուն, սնի, իցք. ա. յիսուն. տ էյլի։
Յիսունգլխի. ա. յիսուն գլխով։
Յիսունժամեան. ա. յիսուն ժամուան. տ էյլի սահաթլըգ։ [րով։
Յիսունկանգնեան. ա. յիսուն կանգուն ե-
ՅԻՍՈՒՍ. (ե.) Փրկիչ։
Յիսուսաբար. մ. Յիսուսի պէս։
Յիսուսածին. սուրբ Աստուածածինն՝ Յիսուսի մայրը։ [դած։
Յիսուսասունգ, ի. Յիսուսէն մեզի աւանդ-
Յիսուսակ. ա. Յիսուսակ։
Յիրարկեմ. ն. բանեցընել, ձեռք առնել։
Յիրաւ. մ. իրաւ։
Յիրաւի. մ. իրաւ. տ հագճա, շէրաեն։
Յիրևմ, նցի } ն. 1 իրար կցել, երկնցը-
Յիրևնցուցանեմ } նել։ – 2 հրել։
Յղանամ, ացայ. հ. յղանալ, ծոցտրիլ. տ համիլէ՝ կէպէ օլմագ։

Յղաբկաւոր. ա. Յուղարկաւոր։
Յղաբկեմ. ա. Յուղարկեմ։
Յղաբկութիւն. ա. Յուղարկութիւն։
Յղացուիծ
Յղացուիմ } գ. յղանալը (մորը, գաւկին)։
Յղացուցանել, յուցի. ն. յղացընել, ծոցտորցընել. ՏՀամլել՝ կէպէ էթէմիք։
Յղացուցիչ, ա. յղացընող։
Յղելի. ա. խրկող։
Յղկկիր. ա. որուն մէջ ծոցւոր պահած է։
Յղեմ, եցի. ն. խրկել, մարգ կամ լուր խաւրել. Տ եօլա գօմագ, իրաալ էթմէք։
Յղենամ. ա. Յղանամ։
Յղի, յղւոյ, եաց. ա. ծոցւոր, երկու հոգւով. Տ Համլէ, կէպէ։
Յղկեմ, եցի. ն. զղրգել, կոկել, շոկել. Տ ափսղէլէմէք, գազըմագ։
Յղութիւն. գ. ծոցւորութիւն. Տ Համլէլիք, կէպէլիք։
Յղումն. ա. Յղացումն։
Յղչկան. ա. Ջղչիկան։
Յղփագոյն. ա. խիստ կուշտ. Տ փէք թօգ՝ պրգմէշ։
Յղփական. ա. կշտացընող։
Յղփանամ. ացայ. Չ. լցուիլ. կշտանալ. Տ տօղ մագ, տօյմագ։
Յղփասէր, սիրի, բաց. ա. ուտել խմել սիրող։
Յղփացուցանեմ, ցուցի. ն. լեցընել, կըշտացընել, Համասացընել։
Յղփիմ, փեալ. ա. Յղփանամ։
Յղփութիւն. գ. չարաչար լեցուիլը՝ կշտանալը, առատութիւն, Համասութիւն։
Յշտող. ա. լիրբ, յանդուգն, կամ ինայութեամբ առաղ։
Յո. Յոյլ. մ. գէպ ի ներբ. Տ նէրէյէ տօղուս։
Յօբելեան, լինի, ից. ա. գ. (ն.) 1 թօղութիւն, թօղութեան տարի, յիսուն տարուան միջօց – 2 յիսուն օրէն ետև, պէնտեկոստէ։
–Յօբելեան տող. Հանդիսաւոր օր գալնելու տող։
Յօբելինկ, կամ լինք. գ. (յ.) 1 կօճող քար. Տ տկբկլիթաշ – 2 շամիսւրի ձևով գիծ մը։
Յօդն, յօդուածք, ուածց. ա. շատ, շատութք. Տ չօգ, չօղու։
Յօդնաբաստիկ. ա. շատ բախտաւոր։
Յօդնաբար. մ. շատ կերպով, շատ անգամ։
Յօդնաբարբառ. ա. մեծ ձայնով։
Յօդնաբերութիւն. ա. թերբը՝ պտուղը շատ, առատ։
Յօդնաբիծ. ա. շատ ապտակ։
Յօդնաբոյս. ա. շատ բուսած։
Յօդնաբուն. ա. շատ, շատ անգամ։
Յօդնաբուսական. ա. ուր որ շատ ծառ կայ։
Յօդնագէտ. ա. շատ բան գիտցող։
Յօդնագլուխ. ա. շատ գլուխ ունեցող։
Յօդնագնալի. ա. շատ ձամբով։
Յօդնագոյն. ա. խիստ շատ։
Յօդնագոյն. ա. մեծ ձայնով։
Յօդնագունակ. ա. շատ կերպ։
Յօդնագրուատ. ա. շատ գովելի, շատ աղէկ։
Յօդնաձայն, իւ, ից. ա. պէսպէս, կերպ կերպ. Տ էթիւրլիւ էթիւրլիւ։
Յօդնաձայնագունակ. նոյն ընդ վ։
Յօդնաէմ ախանձ. ա. 1 շատ աղաչանքով – 2 շատ ցաւալի։
Յօդնաէմ ախիծ. ա. շատ ցաւագին։
Յօդնաէմիւ. ա. շատութ։
Յօդնաէմ շուտ. ա. խիստ խեղճ։
Յօդնաժամանակեայ. ա. շատ ատենուան։
Յօդնաժողով. ա. շատութ. Տ գալաբալըգլը։
Յօդնախէման. ա. շատ դրդող՝ հրող։
Յօդնախմբեան. ա. շատ բազմութեամբ։
Յօդնախուզեմ. ն. շատ պըպոտել։
Յօդնախուժ. ա. 1 խիստ շատութ – 2 շատ մէկտեղ։
Յօդնախուռն. ա. խիստ խռնած։
Յօդնածախող. ա. ամէն կերպ վնասող բազմութեան։
Յօդնածաղիկ. ա. ծաղկընելը շատ։
Յօդնածան. ա. շատ բան ձանչցող։
Յօդնածաւալ. ա. շատ տարածուած։
Յօդնածին. ա. Բազմածին։
Յօդնածուխ. ա. Բազմածուխ։
Յօդնական, իւ, աց. ա. 1 շատ ըլլալը ցուցնող. Տ ՀԷմ, ՀԷմիւ – 2 շատ, Տ չօգ։
Յօդնակերպութիւն. գ. շատ կերպ։
Յօդնակի. մ. 1 շատ մի ու ցուցընելով – 2 շատ անգամ. Տ չօգ տէֆա – 3 ա. շատ, շատութ. Տ չօգ, չօգլօգ։
Յօդնակոհակ. ա. Բազմակոհակ։
Յօդնակօրով. ա. Վաֆակօրով։
Յօդնակուռ. ա. շատ կռած, խակած։
Յօդնահազարք. գ. Հազարաւորներ։
Յօդնահամար. ա. շատ իմաստով, շատութ։
Յօդնահամբալ. ա. խիստ մէջ դիրած։
Յօդնահամբոյր. ա. շատ համբերող։
Յօդնահանձար. ա. Բազմահանձար։
Յօդնահատուած. ա. շատ հատուցանելով։
Յօդնահար. ա. շատ զարնող, շատ չարչարող։
Յօդնահատաք. ա. շատ ժողված։
Յօդնահեղ. ա. առատ։
Յօդնահնար. ա. Բազմահնար։
Յօդնահօտ. ա. խիստ. Տ սրգ։
Յօդնահոյլ. ա. շատ խաւսքով, ցնդ ցնդ։
Յօդնահոսան. ա. առատ վազող։
Յօդնահոչակ. 1 ա. շատ հռչակուած – 2 մ. շատ հանդիսով։
Յօդնահոչակութիւն. գ. գնորազանցութիւն։
Յօդնաձայն, իւ, իւ. ա. գ. 1 մեծ ձայնով։ 2 մեծ ձայն։ [ունենալը։
Յօդնաձեռնութիւն. գ. շատ գործ կամ ստակ
Յօդնաձաձանչ. ա. շատ փայլող։

Յոգնաձարակ. ա. շատ դիմ լափող, կամ տարածած։
Յոգնամանակ, կազդուր, կեայ, կեան. ա. 1 շատ առնուած։ – 2 դիմացկուն։
Յոգնամանականաւ, ա. շատ մասեր ունե-
Յոգնամանեայ ցող։
Յոգնամարդ. ա. բնակիչը շատ։
Յոգնամեծար առնեմ. շատ պատիւ ընել։
Յոգնամեղ. ա. Բազմամեղ։
Յոգնամիտ. ա. Բազմիմաստ։
Յոգնամիւրիկ. ա. շատ ձգնելով։
Յոգնայածուկ. ա. շատ վազվզող։
Յոգնայարդար. ա. շատ օրինած, զարդարած։
Յոգնայնոց. ա. բազմութեամբ լեցուած։
Յոգնանկար. ա. շատ նախշուն՝ բանած ոսկի
Յոգնանուագ. ա. շատ երգեր գիտցող, (պարի) շատ կերպեր գիտցող։
Յոգնանուէն. ա. Բազմանուէն, Բազմանուէութիւն [– 3 շատ կերպ։
Յոգնաշահ. ա. 1 շատ շահաւոր։ – 2 սուղ։
Յոգնաշարժ. ա. որ շատ կը շարժի։
Յոգնաշաւիղ. ա. պէսպէս ձամբով։
Յոգնաշնորհ. ա. Բազմաշնորհ։
Յոգնաշրթի. ա. գոյնզգոյն։
Յոգնաչար. ա. չարիքը շատ։
Յոգնաչարչար. ա. Բազմաչարչար։
Յոգնաչեայ, կամ չեան. ա. Բազմաչեայ։
Յոգնաչափ. ա. Բազմաչափ։
Յոգնաչայծառ. ա. շատ փառաւոր։
Յոգնաչանձաձեալ. ա. խիտ շատ հաչակուած։
Յոգնաչար. ա. չարքը շատ։ ֆ դանդաղ ըլ։
Յոգնաչարիկ. ա. Բազմաչարիկ։
Յոգնաչարիք. ա. Բազմաչարիք։
Յոգնաչարիւ. ա. շատ պատիւ ունեցող, ազէկ վարուցքի։
Յոգնաչարակարար. մ. շատ կերպով։
Յոգնաչարաձառանայ. ա. յանցանքը շատ։
Յոգնաչարչարեմ. ա. Բազմաչարչարեմ։
Յոգնաչէս. մ. շատ կերպով։
Յոգնաչիւռ. ա. շատ կերպ։
Յոգնաչիւռութիւն. գ. պէսպէսութիւն։
Յոգնաչոյտ. ա. շատ պատուանդ ունեցող։
Յոգնաչուշտ. ա. պատուը շատ, առատ։
Յոգնաչան. ա. Բազմաչան։
Յոգնաչաւատ. ա. խիտ առատ։
Յոգնաչաչարիմ. ա. լեցուն ձգտել տեղեւով։
Յոգնասեռ, կամ ռեան. ա. պէսպէս. ֆ թիւրլիւ թիւրլիւ։
Յոգնասերեմ. ն. չ. ասելը շատնալ ասիլը։
Յոգնասնոտի. ա. շատ փուճ։
Յոգնասոսկնեան. ա. շատ ձիւղերով։
Յոգնասուսած. ա. շատ չաստուածներ պաշտող։
Յոգնասուսածութիւն. գ. կռապաշտութիւն։
Յոգնավայելուչ. ա. շատ ազուշ, շատ ընտիր։
Յոգնավրդով. ա. Բազմավրդով։
Յոգնատանջ. ա. շատ տանջող՝ տանջուած։
Յոգնատատան. ա. շատ երեսուն։
Յոգնատատ, կամ տարր. ա. իր վրայ շատ բան
Յոգնատարած. ա. ընդարձակ։ [կրող։
Յոգնատեղեակ. ա. շատ տեղեկութիւն ունեցող։ [արձակ։
Յոգնատեղեան. ուր որ շատ տեղ կայ, ընդ-
Յոգնատենչ. ա. մեծ փափաքանաք։
Յոգնատեսակ. 1 ա. շատ կերպ։ – 2 շատ կերպով։
Յոգնատեսակապէս. մ. շատ կերպով։
Յոգնատեսիլ. ա. Յոգնատեսակ։
Յոգնատխուր. ա. շատ տխուր։
Յոգնաբուեստ. ա. Բազմաբուեստ։
Յոգնափայլ. ա. Բազմափայլ։
Յոգներամ, կամ մեան. ա. Բազմերամ։
Յոգներանեան. ա. Բազմերանեան։
Յոգներգիւթիւն. գ. շատ երգուելը։
Յոգներգնիկ. ա. Բազմերգնիկ։
Յոգներմբռնող. ա. շատ մարդ բռնող (գերեզմանի, հող)։ [մագ։
Յոգնիմ. նցայ. չ. յոգնիլ. հոգնիլ. ֆ նորոգ
Յոգնիմաստ. 1 ա. շատ գէտ։ – 2 գ. նեղլրջամտակաց գիտութիւն։
Յոգնոսկի. ա. ոսկին շատ։
Յոգնորակական. ա. շատ կերպ։ [գուխ)։
Յոգնորոշ. ա. շատ աստիճաններով (սանդ-
Յոգնուղէշ. ա. ձիերը շատ։
Յոգնուատ. մ. շատունց. ֆ չօգտուիլ։
Յոգնօրէն. մ. շատ կերպով. ֆ չօգ թիւրլիւ։
Յոգնօրինակ. ա. պէսպէս. ֆ թիւրլիւ թիւրլիւ։
Յոգնօրինական. ա. Յոգնօրինակ։ [լիւ։
Յոգնօրինակաբար. մ. շատ կերպով։
Յոգուց Հանեմ. տ. Ոգի։ [զալ։
Յոգուցհանութիւն. գ. Հառաչանք. ֆ ահիլ
Յոլով, ի, լովք կամ վիք, ից կամ նաց. ա. շատ, շատը. ֆ չօգ, չօգուտ։
–Յոլով անգամ. մ. շատ անգամ։ ֆ չօք քիրլիւ, չօգ ոչիցաւ
–Յոլովք. շատ մարդ։
Յոլովաբան. ա. 1 շատախօս։ – 2 որու վրայ շատ բան կ'րսուի։
Յոլովաբանութիւն. գ. շատախօսութիւն։
Յոլովաբար. մ. շատ անգամ։
Յոլովագոյն, գունի, ից. ա. 1 աւելի շատ, երկայն, լայնագոյն։ – 2 մ. շատ անգամ։
Յոլովագութիւ. տ. Բազմագութիւ։
Յոլովախնդիր. ա. շատ քննութիւն անող կարօտ։
Յոլովախուսք. ա. շատուր։
Յոլովախուսն. ա. խիտ շատ խակած։
Յոլովածին. տ. Բազմածին։
Յոլովակեաց. տ. Երկայնակեաց։
Յոլովակեր. ա. շատ ուտող։
Յոլովակի. 1 մ. շատ անգամ։ – 2 ա. շատ, խնդ մարդ։

Յոլովահատած. ա. շատ կոտը ունեցող։
Յոլովաձևեան. ո. Բազմաձևեան։
Յոլովամարդ. ա. բազմամարդ։
Յոլովամեղձ. ա. մլատ. ֊ խոլի, փիսո։
Յոլովանամ, ացայ. չ. շատնալ. ֊ չօղալմագ։
Յոլովանշանակ. ա. շատ բան նշանակող։
Յոլովապատիկ. ո. Բազմապատիկ։
Յոլովապէս. ա. Յոգնակի։
Յոլովատեսակ. ա. շատ ցեղ, պէսպէս։
Յոլովացուցանեմ, եցի } ն. շատցընել. ֊ չօղալճ.
Յոլովեմ, եցի } մագ։
Յոլովեմ, եցի } չ. շատնալ, էւելնալ. ևրկան
Յոլովիմ, եցայ } տանն պատապիլ։
Յոլովիցս անգամ. մ. շատ անգամ։
Յոլովութիւն. գ. ֊ շատութիւն, առատութիւն, բազմութիւն։ ֊ օգուտ, առաւելութիւն։
Յոլովում. գ. շատնալը։ [լութիւն։
Յոխորտ. ա. յանդուգն, վայ քաշող, մեծախօս. ֊ անհար իմութեան։
Յոխորտ } մ. յանդուգն կերպով. փուճ
Յոխորտաբար } տեղ. ֊ սէրպէսխի, նաճիլէ։
–Յոխորտ. մ. խառնափնդոյ, ինչպէս որ կու գայ նէ. ֊ սալաթափելը։
Յոխորտակեաց. ա. փուճ կեանք անցընող։
Յոխորտամ, կամ Յոխորտանամ, ացայ. չ. պարծենալ, վայ քաշել. ֊ ևրբիյիւշ էյմէք։
Յոխորտանք } գ. յանդգնութիւն, հպարտ
Յոխորտութիւն } խօսք կամ կերպ։
Յոխորտօրէն. մ. Համարձակ։
Յողամ, ացայ. չ. ֊ ան Հոգ նատիլ՝ կանչկի վայ հանգչիլ։ ֊ ձեռնասկար բանի հետաքքրքիր ըլլալ՝ յարուիլ՝ փակչիլ։ ֊ Հոկել, դիտել, որոգայթի դնել, սպասել։
Յողանամ, ացայ. չ. ֊ հպարտանալ։ ֊ ա. Յոգամ։ [պարտացընել։
Յողացուցանեմ. ն. ֊ անհոգացընել։ ֊ հըպարտ
Յողդողդ, ի, աց. ա. խախուտ, գոզդըղդոց, անհաստատ, փոփոխամիտ, տկար։
Յողդողդամիտ. ա. անհաստատ սրտով։
Յողդողդեմ, եցի } ն. խախտել. ևրկը-
Յողդողդեցուցանեմ } ղընել. ֊ սալլեմէ-մագ։ ֊ կր. ևրկրալ. ֊ սալլանմագ։
Յողդողդութիւն. գ. անհաստատութիւն։
Յողդողդուն, դման. գ. խախտիլը, ևրկրալը, սլէկծիլը։
Յողդողդուն. ա. խախուտ, շարժական։
Յողնահար. ա. Ոգնահար։
Յողն կամ, և այլն. ա. Ոգին։
Յողնիմ, եցայ. ո. Ընդոգնիմ և Ոգնիմ։
Յոյգ. ա. Ույգ։
Յոյդ. ա. Ույդ։
Յոյզ, յոյզի, յուզից. գ. ֊ պրպտանը, փընտրտանը, քննութիւն. ֊ տրայբ. խառայբ։ ֊ ջիհէ, տակնուվայ ըլլալը, սլէկծիլը, իրար անցում. ֊ չալգանիմը, սլէ խառնիլ, լուք, վէրվէրիլ։ ֊ ֊ ա. շիտիանալ, տակնուվայ եղած։
Յոյժ. ֊ մ. խիստ, էւելցը. ֊ գայէթ, պիտոէ։ ֊ ֊ ա. սաստիկ, դէմն անցած, մեծ, շատ. ֊ նաժուգ, պէօյիւք։
–Յոյժ յոյժ. խիստ շատ. ֊ գայէթ չօգ, հաճատէն գիատէ։
Յոյլ, յուլի, ից. ա. ծանրաշարժ, դանդաղ, ծոյլ. ֊ աղբը, իմէտկէր։ [նանիս։
Յոյն, յունի, նաց. գ. Հռոմ. ֊ ուրում, հուռ–Յոյն. ա. մ. Հռոմի, Հռոմկերէն. ֊ ուրումի, բում ձև։
Յոյնութիւն. գ. յոյնլեզուին յատկութիւնը։
Յոյս, յուսոյ. գ. յոյս. ֊ ումուտ, իւմիտ։
Յոյր, յուրի կամ յոյրի, ից. ա. գիրուկ, հաստ. ֊ ըսլըգ, գալընտ։
Յոպնակ. գ. սայլ, պզտիկ սայլ։
Յոպոպ, ոյ. գ. բուբուլ թռչունը. ֊ հիւտհիւտ, իպիպիկ։
Յոռագոյն. ա. աւելի գէշ, վատթարագոյն։
Յոռաձին. ա. ցած ազգէ։
Յոռանամ, ացայ. չ. ֊ գէշնալ, գէշ կրնալ – ֊ շատնալ հատարակ բանի պէս։
Յոռապէս. մ. չարաչար, անչնորհք կերպով։
Յոռացուցանեմ. ն. ֊ գէշցընել։ – ֊ վատ գալնել։
Յոռեակ, ևկի, կաց. ա. անարգ, փուճ։
Յոռեգոյն. ա. Յոռագոյն։
Յոռեցուցանեմ. ա. Յոռացուցանեմ։
Յոռի, ոյ կամ ուոյ, ուաց կամ ոից. ա. գէշ, փուճ, վատ. ֊ պէչի, ֆէնա, քէօթի։
Յոռին, ինք. ա. Նոյն։
Յոռութիւն. գ. գէշութիւն, անպիտանութիւն, ախտ. ֊ քէօթիլիք։
Յոսափն. ա. Ոսափն։
Յոմ. ա. Յոմ։
Յոմաղ, ի, աց կամ ից. գ. առուակ մը գալն, յոմաղ. ֊ փէչէնը, հուզ։
Յոմանակ. ա. Յոմանակ։
Յոմանակական } մորուկի (ընձիացը)։
Յոմանական }
Յոմանակաձեմ } յատանակի վայ նմանած։
Յոմանակաձև }
Յոմատակ. ի, աց. գ. ֊ ատու ձի։ – ֊ ձիու յատանակ. ֊ իմայ։ [ըր։
Յոմհանանամք. գ. Յոմհաննէս և իր ընկերներ։
Յոմպէտ. մ. օրուն որ ըլլայ։
Յոմս. ի. գ. ֊ նաս՝ պզտիկ գիր մը Հրէից։ – ֊ կէտ, նշան մը։
Յոմսակ. ա. Յոմատակ։
Յոմը. ա. Յոյր [(բուսոց)։
Յոմլանամ. չ. ֊ ա. Յօրանամ։ – ֊ ամնել
Յոռանաւոր, կամ Յոռնաւոր. ա. մ. ոտքի վայ կեցած, կեներալի
Յոռնաւորութիւն. գ. ոռնակացութիւն (ա. զօրքի կամ ծառայութեան առն),

Յուսնկայ. տ. Ոսնկայ։
Յորամ. չ. ծնծուխ՝ չարչրկիլ. ֊ նօրուլմագ։
Յորանչիմ. չ. կապիլ, ձիշտ վրան նրկինալ
Յորանջեմ. տ. Յօրանջեմ
Յորդ. ա. առատ. ֊ պօղ, կիւր ։
Յորդաբանութիւն. գ. Հոխաբանութիւն։
Յորդաբեկ, կամ բեր. ա. շատութիւնէ կոտրուած, կամ շատ բան բերող
Յորդաբերբ. ա. խիտ տաք, շորը շատ։
Յորդաբուխ. տ. Առատաբուխ։
Յորդագնաց. ա. առատ վազող։
Յորդագոյն. ա. աւելի առատ, խիտ շատ. ֊ պօղ պօղ, գիտէ, չօգ։
Յորդագուխ. ա. գուխը շատ։
Յորդադէմ. ա. առատ վազող (ջուր, և այլն)։
Յորդալի. ա. լեմի լեցուն, շատ։
Յորդալոյս. ա. լոյսը շատ։ [այլն)։
Յորդախազաց. ա. առատ վազող (ջուր, և
Յորդախօս. ա. Հոխաբան։
Յորդահնդիզ. ա. Հնդիզի պէս։
Յորդահնդուս. ա. որ առատ կը բամփուի։
Յորդահոս, կամ ակ, կամ ան, ուան, ուալ. ա. առատ վազող՝ բխած՝ բխափուող. ֊ կիւր, հուր հուր ազար։
–Յորդահոսք, կամ անք. գ. առատ վազելը։
Յորդահոսիմ. չ. առատ բխիլ։
Յորդաձայն. ա. մեծ՝ առատ ձայնով։
Յորդանախանձ. ա. նախանձը շատ։
Յորդանանաքուս. ա. Յորդանան գետէն
Յորդանէսպաքուզիս. Նոյն։ [բխած։
Յորդաշունչ. ա. սաստիկ փչող (հով)։
Յորդաչափութիւն. գ. առատութիւն։
Յորդաչուս. լինիմ. վազել՝ առաջ երթալ։
Յորդաջուր. ա. Ջուրը առատ։
Յորդառատ. ա. շատ առատ. ֊ փէք կիւր՝ պօղ՝ չօգ։
–Յորդառատ. մ. շատ առատութեամբ։
Յորդառատութիւն. գ. շատ առատ ըլլալը։
Յորդասահ. ա. առատ վազող. ֊ հուր հուր
Յորդասաց. ա. Հոխաբան։ [ագան։
Յորդավտակ. ա. առատ առուներով։
Յորդաւտարափ. ա. սաստիկ անձրևի պէս։
Յորդափայլ. ա. շատ ու պայծառ (շնորհք)։
Յորդեղակ. ա. սաստիկ՝ ուժով եղած (ձայն)։
Յորդեմ, եցի. ն. առատ վազցընել, առատացընել, շատցընել, եւ եղցընել. ֊ հուր հուր ազբիմագ, չօղալեմագ, արթըրմագ։
Յորդեմ, եցի ֊ չ. ֊ առատ վազել. ֊ պօղագ֊ Յորդիմ, եցայ ֊ մագ, բիւմագ – ֊ արտօնօք վազել երթալ. ֊ սէյիրեմ մէք։
Յորդեռանդ, դն. ա. սաստիկ ուժգնացող, բարբառած, չնրմեռանդ։
Յորդէդնաց. տ. Յորդագնաց։
Յորդիմ. տ. Յորդեմ. չ։
Յորդիչ. ա. առատացընող։
Յորդոր. ա. մ. սիրտը վառած, սրտանց յօժար, պատրաստ սրտով. ֊ գայրէմլի, հաւէսլի, Հանտան։
–Յորդոր. մ. յորդ, առատ. ֊ պօղ։
–Յորդոր. գ. յորդորութիւն։
Յորդորագոյն, գունի, ից. ա. աւելի յօժար, ինքնայօժար։ – ֊ աւելի առատ։
Յորդորախոյզ. ա. սրտանց վիճարտող։
Յորդորակ, ի, աց. գ. ֊ յորդորանք, խրատ։ – ֊ սահուն երգ։ – ֊ ա. յորդորական։ – ֊ գ. յորդեղակ։
Յորդորական, ի, աց. ա. ֊ յորդորելու, մխիթարական, խրատական, յորդորցընող, սիրտ շարժող – ֊ գ. յորդորակ։
Յորդորահնար. ա. յորդորանաց յարմար (գործիք)։
Յորդորամիտ. ա. ինքնայօժար։ [ջող։
Յորդորապահանջ. ա. յորդորելով պահանջ֊
Յորդորիմ, եցի. ն. ֊ յորդորցընել, հաւանցընել, դրդել, խրատ տալ, սիրտը առնել. ֊ գանարըմագ, տիւրթմէք, նասահաֆի՝ էօյիւտ վէրմէք։ – ֊ սիրտ տալ, քաջալերել։
–Յորդորիմ. տ. Յորդեմ. ֊ ն։ [ընել։
–Յորդորիլ գիտ. աղեաց. գուխը շարժիլ։
Յորդորնցուցանիմ. Նոյն։
Յորդորնցուցիչ } ա. յորդորցընող. յորդոր
Յորդորիչ } տուող։
Յորդորիւն. ա. ուժով եղած (ձայն)։
Յորդորութի. ա. Յորդորութիւն, և Յորդուրի։
Յորդորումն, բանի. գ. ֊ յորդորելը, յորդորանք, փոյթ. ֊ գայրէմ։ – ֊ ա. Յորդութիւն։
Յորդութիւն } գ. առատութիւն, շատ֊
Յորդումն, դման } նալը. ֊ հուր հուր ազմասը, բիւրմասը։
Յորժամ. մ. երբոր, որովհետև. ֊ չիւնքի։
Յորժամ. ն. երբ. ֊ նէ֊զամանն, նէ֊զամանատաք։
Յորձ. տ. Որձ։
Յորձախօս. ա. խորունկ՝ ու պայտ ընող։
Յորձահոս. ա. պուռտով վազուկ։
Յորձանք, ի, ից կի աց, օք. գ. ֊ եփ երկելը՝ ու դուրս տալը, պայտ, վազելը. ֊ սէլ, կիւտաց, ագրնաը, գրփրը գրփրը գայնամասը։
–Յորձանս առնուլ. (ջուրը) եփ երկել։
Յորձանախաղաց } ա. եփ երկելով վազելը։
Յորձանահոս } [(ծով)։
Յորձանաձիգ }
Յորձանախօս. ա. խոր յորձանք ունեցող։
Յորձանաչարժ. ա. յորձանք հանող։
Յորձանաւոյզ } ա. յորձանք ունեցող. ֊
Յորձանաւտ } կիրտասլը։
–Յորձանաւտ. գ. յորձանք. ֊ կիրտասլ. ա֊ գրնաը, ագար տուր։
Յորձառանդն } ա. եփ երկելով վազող։
Յորձնառանդն }

Յօրձուտ. ա. 1 նմ. ելլօղ – 2 խղդօղ (տաք)։
Յօրմի հետ. մ. 1 քանի որ, ան քանը ըլլալէն ետև. ֊ օչէյ օլալը, մնաման պէրի՛ քիւ – 2 որովհետև։
Յօրոյ կամ Յօրօղ հետ. ա. Յօրմի հետ, 1։
Յօրմնչում. ա. Յօրանչում։
Յօրմնչուն. ա. յօրանչօղ, ծոյլ։
Յօրմնչ. ա. Յօրանչ։
Յօրջօրջ, իւ, ից } գ. 1 կոչնչը, կոչուիլը – 2 անուն, մականուն։
Յօրջօրջանք, նաց }
֊Յօրջօրջանօք. ասկ անուանուն։
Յօրջօրջում, եցի. ն. անուն տալ, կանչել. ֊ չաղբռնագ, տա գօմագ։
Յօրջօրջուիլն, ջմնն. ա. Յօրջօրջանք։
֊Յօրջօրջուիլն փոփոխական կամ փոփոխական. պլաբանուհիւն։
Յ ր սակ. մ. ինչո՞ւ. ֊ նիչի՞ն։
Յօրսայս } մ. երեսն ի՛ւրը՝ կռնչկի վրայ
Յօրսայսակաւ } պառկած. ֊ արգա իւտուինէ, զէրզէպիլը [ցընալը։
Յօրսայսում, եցի. ն. կռնչկի վրայ պառկիլ։
Յօրսայսուհիւն. գ. պառկած՝ վիր նայիլը։
Յու. ա. Յայ։
Յուգա, այ, կամ այի. Յուգայական. Յուգայանք. գ. ա. Յուգայի երեսվի ցեղը Իսպայէլի ազգին մէջ, ուսկից էր Դաւիթ, և Քրիստոս. ֊ նահապետ։
Յուգայապէս. մ. Յուգայի պէս։
Յուգայութիւն. գ. հրէութիւն. ֊ նահապետիքը։
Յուզախնդիրք. գ. խնդիրներ հանելը։
Յուզախնդիր լինիմ. վնասրառնել, անարդիլ. ֊ արամագ ի արամագ։
Յուզակ, իւ, ից. ա. 1 վնասրառ՝ գանագ – 2 գրգռօղ, խառնակօղ – 3 խառնակ, ապերկնցեալ [(հոտուրտալով շուն)։
Յուզական. ա. 1 ապերկնցեալ – 2 վնասրառ
Յուզակոյս. ա. փոքր սրկած։
Յուզարկ. ա. տանկնուվրայ եղած։
Յուզարկիմ, եցի. ն. պրպտել, տանկնուվրայ
Յուզարկու. ա. վնասատու։ [ընել
Յուզարնիւն. ա. Յուզախնդիր։
Յուզիմ, եցի. ն. 1 վնասրառիլ՝ վնասրառնել, պրպտել, անարդիլ. ֊ արամագ ի արամագ։ – 2 տանկնուվրայ ընել, խառնել. ֊ ապերկնցեալ էիմ մէջ, չալգամիմագ։ – 3 գրգռել. ֊ այազ գալտրըմագ, ֆիլիշկէք։
Յուզուիհիւն. ա. Յուզուիլն։
Յուզուիլն, զմնն. գ. 1 վնասրառնելը. ֊ արամագ։ – 2 շարժիլը, տանկնուվրայ ըլլալը. ֊ ապերկնցեալ օրմնօր, չալգընելը։
Յուժարութիւն. ա. Յօժարութիւն։
Յուլաքար. մ. անարընալուկ։
Յուլանամ, ացայ. չ. 1 ծուխնալ, ծուխնալ, անարընալ, ֊ էհմալըգ էիմ մէջ, իւչինմէք, կէվէնմէք։ – 2 հնոտաքրքիր ըլլալ։ – 3 հերպտանալ։
Յուլացուցանեմ. ն. ծուխընել, անհոգացընել, արհամարհել տալ։
Յուլիանիտք. գ. Յուլիանեայ ազանդին հետեւողները։ [լիտա կայսերէն դրուած։
Յուլիա, ի. գ. անուն օրմնները ամայ՝ Յուլիանոս արու։
Յուլուիհիւն. գ. ծուլութիւն, անհոգութիւն, ծուլուիհիւն. ֊ էհմալըգ, ծէվնկլիք։
Յու՛կամ. մ. ուր որ ուզէ։
Յուզամ, ացայ. ա. Յուլանամ, և Յոզամ։
Յուզարկ նըմամ, կամ լինիմ. Համբայ դընել, Համբել, խաւրել. ֊ նօյա գօմագ, կէօնտէրի կիմմէք, նօյլամագ։
Յուզարկաւոր, իւ, աց. ա. 1 Համբող, մեռելի հետ գնացող։ – 2 մեռելի վրայ խօսուած (բան)։
Յուզարկաւորութիւն. գ. մեռել տանիլը, ընկերանալը ծաղմանը, ծաղումն։
Յուզարկում, եցի. ն. 1 ուղարկել, Համբել. ֊ նօյա գօմագ, կէօնտէրմէք։ – 2 մեռել տանիլ. ֊ Հէնագէ կէօմիւրմէք։
Յուզարկիչ. ա. խաւրող, ուրիշի ձեռքը անցընող։
Յուզարկումի } ա. Յուզարկաւորութիւն։
Յուզարկումն }
֊Յուզարկումն. Համբայ դնելը, խրկելը։
Յուզացուցանեմ, կամ Յուզեմ. ա. Յուլացուցանեմ։
Յուղութիւն. ա. Յուլութիւն։
Յուն, յունք. ա. Յօն, յօնք։
Յունալեզու. ա. Հոռմի լեզուով, Հռոմայեցի։
Յունական. ա. 1 Հռոմի. ֊ նուննախ – 2 հնծեռականք։
Յունականք. գ. 1 Յոյնք, Հելլենացիք – 2 հնծեռականք – 3 հին Հռոմայեցիք։
Յունապ, իւ, ից } գ. յունական. ֊ իւննապ,
Յունապի, պւոյ } իւննապ ազանձը։
Յունապէր. ա. Հռոմի բանին սիրող։
Յունապէն } մ. Հռոմերէն. ֊ լուս Հայ, Հունական։
Յունպէն } ա. յունական, Հռոմի։
Յունացի. ա. Հռոմի [մայնցւոց։
Յունիս, սի, կամ նի. գ. վեցերորդ ամիս Հռոմայեցոց։
Յունուար կամ Յունվար, Յունուարիոս. ա. Ցանուար։
Յուշ. մ. յիշի, զգուշացիր։
Յուշ ածեմ, առնեմ. ա. Ուշ։
Յուշ } մ. 1 ուշ, կամաց. ֊ կէձ, նայվաշ նայվաշ – 2 կամաց կամաց. ֊ նայվաշ նայվաշ։
Յուշաքներիմ. ա. Ուշաքներիմ։
Յուշախ ափիմ. ա. Ուշախ ափիմ [շարժ։
Յուշախատաց. ա. կամաց շարժող, ծանրաշարժ։
Յուշանամ. (ամկ.) ուշանալ. ֊ կէձիքմէք։
Յուշապ. գ. վիշապ։
*Յուշապարիկ. ա. Յուշկապարիկ։
Յուշաւորութիւն. գ. ուշադրութիւն։
Յուշարար. ա. միտք ձգող։

Ցուշաբարութիւն. գ. միտք ձգելը, խրատ։
Ցուշիկ. մ. ուշկնկ, կամացուկ, ծանր. ֊ նաւ վաշճան, նաւիճան։
Ցուշկապարիկ, բիւր, կաց. գ. ա. ֊ խառնակ կնդպանի՝ աւելի մոքէ շինած. ֊ փէչիւ – 2 տ. Համբաւուր։
Ցուչիկ. տ. Ցուչիկ։
Ցուչութիւն. տ. Ցիրզութիւն։
Ցա՛ւ պէտ. մ. ուր որ պէտք ըլլայ։
Ցուռ. տ. Ցուռուր։
Ցուռ եանամ, յ. ուռ.Հանալ։
Ցուռնամ, նցի. ն. դիւթել, կարգալ՝ կապկըպել. ֊ պիւրիւ՝ պայըձըլըգ էթմէք, պազլամագ։
Ցուռի, թուոյ, թնաց. ա. (ջուր) ուռ.Հացած, առատ. ֊ սէվիզ, թաւլը, չօգ, պօղ։
Ցուռիչ. գ. կախարդ։
Ցուռութիւն. գ. կախարդանք։
Ցուռմարիմ, բնաբ. յ. օխակալութեամբ մնամալ։
Ցուռմարութիւն. գ. օխակալութիւն։
Ցուռուր, աթի
Ցուռուրք, աթից, կմ՛ ոց
Ցուռուրուրանք
գ. կախարդութիւն. ֊ պիւրիւ, պազլամ, թրլլալմ։
Ցուտաբար. մ. յուռով մը։
Ցուտաբեր. ա. յոյս ունող։
Ցուտագիր. ա. յոյս տուող։
Ցուտագրական. ա. յոյս տալու։
Ցուտագրանք. տ. Ցուտագրութիւն։
Ցուտագրեմ, նցի. ն. յոյս տալ, քաջալերել, սիրտ տալ։
Ցուտագրութիւն. գ. յոյս տալը՝ առնելը, քաջալերութիւն։
Ցուտալիր
Ցուտալից
ա. յուռով լի, մեծ յուռով. ֊ ումուտաւ՝ սրտով պիւթիւն։
Ցուտալիք. գ. յուռալու բաներ։
Ցուտականաբ. մ. յուռով։
Ցուտակիր. ա. յոյս ունեցող, տուող։
Ցուտակնեալ, կամ Ցուտագնեալ. տ. Ցուտակոլոյս. ա. յուռահաս։
Ցուտակտուր. ա. սրտակատր։
Ցուտակցիմ, նցայ. յ. մէկմէկու յոյս՝ սիրտ
Ցուտահատ, ի, ից կմ ից. ա. յոյսը կտրած՝ կտրած, չյուսալի. ֊ մէյուս։
–Ցուտահատ առնեմ, լինիմ. տ. Ցուտահատեմ, իմ։
Ցուտահատեմ, նցի. ն. յուռահատցընել. ֊ ումուտաւնու քէսիլմէք։
Ցուտահատիմ, նցայ. յ. 1 յոյսը կտրիլ. ֊ ումուտաւ քէսմէք։ – 2 յոյսը կտրիլ. ֊ ումուտաւ քէսիլմէք։ – 3 պատակատուր ըլլալ. ֊ Եիւրէչլի գըրըլմագ։
Ցուտահատութիւն. գ. յոյսը կտրելը՝ կտրիլը. ֊ ումուտաւտագըլըգ։
Ցուտահատ. ա. յոյս տուող (ծաղիկ)։
Ցուտամ, ացայ. 1 յ. յոյս ունենալ, սպասել, ապաւինիլ, Հաւատալ. ֊ ումմագ, ումուտս էթմէք, սրգընմագ, սէքլէմէք։ – 2 ն. յանձնել վստահ սրտով. ֊ սրփաբըճ էթմէք, սրմաբլամագ։
–Ցուտացեալ բերդ. վրան յոյս դնելու բերդ։
Ցուտանամ. տ. Ցուտամ, 1։
Ցուտանեմ, ն. Հիւանդ. ֊ էօրմէք։
Ցուտապատաւոր. տ. Ցուտալից։
Ցուտատրութիւն. գ. յոյս տալը։
Ցուտացուցանեմ, ցուցի. ն. յուռացընել, յոյս տալ. ֊ ումուտս վէրմէք։
Ցուտափափագ. ա. յուռով ու փափագով։
Ցուտկամ, կամ Ցուտումմ. տ. Ցօսեմ։
Ցուտութիւն. գ. յուռալը։
Ցուբամ. տ. Ցուբամ։
Ցուբան. գ. 1 բուրգ, կոճող. ֊ տիքիլի Հաշ, Հէրէմի – 2 բրգաձև դիզած որայ։ – 3 բրգաձև ամման։
Ցուբանամ. տ. Ցօբանամ։
Ցուբատան լինիմ. տ. Ուբատան։
Ցոգն, քունք, Ցոքնա՛. տ. Ցոգն, և զգաստութիւնս նորա։
Ցաւ. տ. Ցաւագ։
Ցմնանիւթեայ. տ. Ցիմնանիւթեայ։
Ցմնապետ, Ցսուն. տ. Ցիմնապետ, Ցիսուն։
Ցսաակ, ի, աց. ա. 1 խառակ, զուտ, պարզ, մաքուր, պայծառ. ֊ զիւղալ Հէմիզ, փաք։ – 2 Հատիանցիկ։ – 3 որոշ լսուելու (ձայն)։
Ցսաակ
Ցսաակաբար
մ. 1 խառակ կերպով, մաքուր Համբ։ 2 յայտնապէս, պարզ խոսքերով։
Ցսաակագոյն. տ. նէվլոք խառակ, շատ պայծառ, Հատիանցիկ։
Ցսաակախօս. ա. խառակ խոսող։
Ցսաակամիտ. տ. միտքը մաքուր, անխորհրդածու, անկեղծ։
Ցսաակամտաբար. մ. մաքուր մտքով։
Ցսաակամտութիւն. գ. մտքի մաքրութիւն, միամտութիւն [նութիւն։
Ցսաականամ, ացայ. յ. զտուիլ, մաքուր գտնուիլ։
Ցսաականապատում առնեմ. խառակ պատմել։
Ցսաականալ. տ. Ցսաակ. մ։
Ցսաականապատ. ա. բոլորովին պայծառ։
Ցսաականատեսութիւն. տ. սրտատեսութիւն։
Ցսաակեմ, նցի
Ցսաակեցուցանեմ
ն. 1 խառակել, յստակցընել, ըսրբկել. ֊ Հէմիզէմէք, փաքլամագ։ – 2 սիրտը պարզաշունկել։
Ցսաակմտութիւն. տ. Ցսաակամտութիւն։
Ցսաակութիւն. գ. 1 խառակութիւն, պարզութիւն. ֊ փաքլըք, Հէմիզլիք։ – 2 յստակ միտք, անկեղծութիւն։
Ցսաակումն. գ. մաքրելը, իլը։
Ցօգն Հասանեմ. տ. Օգն։
Ցօգնիմ. տ. Ցոգնիմ։
Ցօղ, ի, ից. գ. անդամներուն կապը, խապ,

ֆ պաղ, պօղում, օդնագ։
–Յօղ յօղ. մ. անդամ անդամ, կտոր կտոր։
Յօղ (քերականութիւն). մեր լեզուին մէջ առ տառերը, ա. գ. ն. ուրիշ լեզուաց մէջ ալ ուրիշ տառեր կամ վանկեր։
Յօղաբան, ի, ից. ա. քովէն բան կդկրցող, ստախօս. ֆ տիւզմէ՝ նախիմս չէ սէյլէյէն՝ նազան։
Յօղաբեմ, ւիք. գ. անդամները խախտող գործիք ամենայնաց։
Յօղաբեմուիլ. գ. անդամից խախտիլը։
Յօղալոյծ. ա. խախտած անդամներով։
Յօղախտացք առնեմ. անդամները խախտանել։
Յօղած. ա. կցած։
Յօղական. ա. 1 բաղադրեալ – 2 կապկըպող։
Յօղականութիւն. գ. բաղադրութիւն։
Յօղակապ, ի, կք՝ ոյ. 1 գ. կապող բան մը, կապ – 2 ա. իսպիրով կապած։
Յօղակապիմ. չ. իրարու կապուիլ։
Յօղակապութիւն. գ. կապ, կապակցութիւն։
Յօղակտոր առնեմ. անդամները կտրտել։
Յօղակցիմ. չ. կապակցիլ։
Յօղաձայն. ա. 1 մարդու ձայն ունեցող – 2 վանկի հնչմունքներով ձայն հանող (թռչուն)։
Յօղանամ, ացայ. ա. 1 յարմարիլ, ձեռնարկ – 2 տեղեակ ըլլալ։ – 3 ներդաշնակութիւն ունենալ։
Յօղաշարժութիւն. գ. չափակցութիւն, հանմտատութիւն։
Յօղատատ. ա. 1 ազէկ կապկըպած իրարու – 2 ազէկ շարադրած։
Յօղատպատիմ. ա. կապուիլ իրարու, միանալ։
Յօղատպատուիլ. գ. բաղկացուիլ մարմնաւորի։
Յօղառնական. ա. նիւթական։
Յօղարար. ա. կապակցող։
Յօղացաւութիւն. գ. խոզերուն ցաւը, ոտնաձաւութիւն. ֆ նիգրիտ։
Յօղացուցանեմ, ցուցի. ն. կապկըպելով ձեռնընել (ձայնը), մարմնացընել (բանը)։
Յօղաւոր. ա. 1 բաղկացեալ, մարմնաւոր, նիւթական – 2 հատնիատ, յարմար – 3 որոշեալ՝ նշանակութիւն ունեցող (ձայն)։
Յօղաւորական. նոյն։
Յօղաւորապէս, կամ արար. մ. 1 մարմնին առնելով – 2 յարմար – 3 մէկ ձայնով։
Յօղաւորեմ. ն. որոշ հնչմունք տալ (ձայնին)։
Յօղաւորեմ. 1 ն. կապակցել – 2 կ. յօղ՝ տառ։
Յօղաւորութիւն. գ. 1 ազէկ կապակցութիւն, յարմարութիւն – 2 ներդաշնակութիւն. ֆ աղէկ։
Յօղեմ, եցի. ն. 1 կապկըպել, կցել, յարմարցընել, ձեռնընել – 2 կցկրցել, կարկըտել (խօսքեր, պատմածներ). ֆ ուշտուրմագ, եամիմագ, տիւզմէք, էքլէմէք – 3 յօղ՝ տառ մը էական ընել։
Յօղիմ. չ. կազմիլ, միաւորիլ։
Յօղուած. ոյ. գ. 1 կապակցութիւն, բաղադրութիւն – 2 կցուածք՝ խաղ անդամից։
Յօղուածոյ, ի, ից. ա. կցկրցած, կարկըտած. բաղադրած, յարմարած։
Յօղուիմ, ղման. գ. 1 կապակցիլ, իրը. յարմարութիւն – 2 տ. Յօղաւորութիւն, 2։
Յօժար. ա. յօժար, պատրաստ՝ պտով. ֆ մէյիլլի, հազըր։
Յօժար } մ. սիրով, սրտանց. ֆ բազի օղա-
Յօժարաբար } բաղ, Ձանասան, նիւբէքճիէն։
Յօժարագոյն. ա. մ. խիտ յօժար, յօժարութեամբ։
Յօժարախտիմ. ա. 1 ինքնայորդոր – 2 փափաքող։
Յօժարական. ա. յօժար, ախորժական, կամաւոր։
– Յօժարականն. 1 (յ. ոձով) ընտրուիլ։
Յօժարամիտ. ա. միտքը յօժար, յօժարած։
Յօժարամտութիւն } բոլոր սրտով կամքը.
Յօժարամիտ կամք } ֆ Ձանը կէօնիւլէն։
Յօժարամտագոյն. մ. աւելի յօժարութեամբ։
Յօժարամտական. ա. կամաւոր։
Յօժարամտեմ. տ. Յօժարիմ։
Յօժարամտութիւն. գ. կամք ուզելը՝ ընտրելը։
Յօժարանամ, ացայ. տ. Յօժարիմ։
Յօժարապէս. տ. Յօժարաբար։
Յօժարասէր. ա. սէր ցուցընող։
Յօժարասիրութեամբ. մ. սիրով։
Յօժարատրական. ա. առատ. ֆ Ձէօմերատ։
Յօժարացուցանեմ. տ. Յօժարեցուցանեմ։
Յօժարափոյթ. ա. մ. յօժար սիրով. ֆ գայրէթլի, հավէսլի, գայրէթի իլէ, հավէս իլէ։
Յօժարեմ, եցի. 1 ն. յօժարցընել – 2 չ. յօժարիլ։
Յօժարեցուիլ. գ. յօժարցընելը. ֆ գայրէթի վէրմէկ։
Յօժարեցուցանեմ, ցուցի. ն. յօժարնչել, յորդորել, դրդել. ֆ տիւրթմէք, գայրէթէ կէթիրմէք։
Յօժարընթաց. ա. սիրով վազող։
Յօժարիմ, եցայ. չ. յօժար գտնուիլ, հաւնիլ, ազէկ տեսնել, ուզել. ֆ բազի օլմագ, խաթէ մէք։
Յօժարմտութիւն. տ. Յօժարամտութիւն։
Յօժարութիւն. գ. ուզելը, կամք, փափաք. ֆ հավէս, գայրէթի, արզու, կէօնիւլ։
– Յօժարութեամբ. մ. սիրով։
Յօղեմ. ն. օղ օղի մէջ անցընել, կապակցնել, շոկնել։
Յօն, ի. Յօնք կամ Յունք, Նիզ կամ Նաց (կայ նաև յք. բցո. 'ի յօնանց). գ. ընքուի, ընքուընկեր. ֆ գաշ, գաշկար։
Յօնակից. ա. ընքուինկերը կնոջ։
– Յօնակից լինիմ. ցաւակից ըլլալով ընքուինկերը կնկնլ, կամ նշմար ընել։
Յօնաձօն. ա. ընքուինկերը խաղընող. ֆ գաշկարընը օյնատան։

Յօնդ. ա. խիտ ընդունիներ ունեցող. ֊ կիւր գաշտը։ [(կարծրանալ)։

Յօշ յօշ. մ. պատառ պատառ, մաս մաս

Յօշատնել, եցի. ն. անդամ անդամ կտրել՝ պատառել. ֊ փարէզէմէք։

Յօշնել, եցի. ն. մաս մաս կտրատել։

Յօշոտութիւն. տ. Յօշումն։

Յօշուած, ոյ, ոց. գ. կտրած կտորը. ֊ միս։

Յօշումն, շմամբ. գ. կտոր կտոր ընելը՝ ըլլալը։

Յօսական. տ. Յօնական։

Յօսնել, եցի, կամ սի. ն. [֊ հիւսել. ֊

Յօսուած, կամ Յօնուած, ոյ. հ. [էօրմէք։ – 2 պղծել. ֊ պօզմագ։ – 3 հիւսուիլ. ֊ էօրիւլմէք։ – 4 անառակիլ, խառնակիլ մեղքով, պղծիլ։

Յօսնական. ա. պոռնկական։

Յօտ, ոյ, կամ ի, ից. գ. օրթի կտրած ձիւղ, հօտ. ֊ պուտանմըշ տոմա չըպուղու, պուտանտը։

Յօտարուստ. տ. Օտարուստ։

Յօտնել, եցի. տ. Յատանել։

Յօտոց. տ. Յատոց։

Յօտուածն. տ. Յատուածն։

Յօր. տ. Յայր։ [յէ պապա։

Յօրայ, ի, ից. գ. Հօրաւ, խորթ Հայր. ֊ էօ.

Յօրան. 1 տ. Որայ։ – 2 տ. Յուրան։

Յօրանալ, ացայ. չ. 1 տեղիլ, փափկանալ. ֊ թամլըմմագ։ – 2 պարծենալ. ֊ պէօ. պիւրըլէնմէք։

Յօրանչ, կամ Յօրանջ. գ. օրանջք, որանջ, օրջուառը, երեւժկուտք. ֊ էմնէչիշ։

Յօրանչնել, կամ Ջնել, եցի. չ. երեւժկուտալ. ֊ էմնէմէք։

Յօրանչուածն. տ. Յօրանչ։ [խուէթիւն։

Յօրացուածն, ցմամբ. գ. փափկանալը, զեղ.

Յօրինական. ա. օրինած, կարգաւորած. ֊ տիւզգիւն։

Յօրինած. տ. Յօրինուած։

Յօրինաւոր. տ. Յօրինական։

Յօրինել, եցի. ն. օրինած կերպով շինել, շտկել, շտկանել, բանիլ, շալոպըրել, կարգաւորել. ֊ նօրմալ նափմագ, միւղմէք, ուչուրմագ։

Յօրինիչ. ա. 1 կարգաւորող, առնդող։ – 2 Համ տուող. ֊ թէրպիչ՝ լէզգէթ վէրէն։

Յօրինուած, ոյ, ոց, կամ ի, ից. գ. շինած, բանուածք, զարգ, կարգ կանոն։

Յօրինուածոց. գ. շինող, յարմարող, հնարող։ [կազմուածք։

Յօրինուածութիւն. գ. բարեկարգութիւն,

Յօրինումն, նման, գ. յօրինելը, իւր։

Ն

Ն. նու. բաղաձայն. քսաններորդ երկրորդ տառ. Հայոց։

–Երբեմն զարդի տակ կը դրուի. աղամանդ, անդամանդ. կրուի, կրունկ։

–Առեւ տառերը կը մեղմացընէ. ուստի գրածն՝ անգանիմ, անդի, առանձ, ինձ, հունձ, առնելի արուարերութիւն պիտի, անկանիմ, անոթի, առանձ, ինձ, հունձ։

–ն. յոգ. (ամկ.) ը. մարդն, մարդիկն. մարդը, մարդիկնըը։ – կամ այն որ. ը. զոր ը. բնական որ սրբէն, որ սրբէն. սրբողը, սրբարուողը, այն որ կը սրբէ։

–ն. նախդիր անպիտան. իբր յ՝ ի։

Ն. ն. չորս հարիւր. չորս հարիւրերորդ։

Նա, նորա, նորք, նոցա. դերան. գ. անձն, անիկակ, ինքը. ֊ օ, օլ, քէնտի։

Նա. չ. նայէ, մանաւանդ իմէ. ֊ տէ՛հա, տէ՛, իշմէ, իշտա։

–Նա աւանիկ. նոյն ոմ է։

Նաև. կամ Նաև. չ. 1 ալ, այն ալ. ֊ հէմ, տէ, հէմ տէ, պիրէ, տահի։ – 2 այլ և։

Նա չի, կամ Նա չի [չ. մանաւանդ որ, մինչ

Նա մանաւանդ իմէ [որ. ֊ խատտա քի, իլտա քի։

Նաւ ուրնեմ. չ. հաղա, տօղչ, կարծեմ իմէ։

Նաբաղնել, եցի. ն. անաբգել, մերժել։

Նագրուն, կամ Նգրուն. (ամկ.) բոլոր. ֊ պէմբէկգը էրմէնի, պօրա, կէօյէրնիչէ։

Նազարանեմ. ն. պատուով մը խօսիլ։

Նազարանութիւն. գ. գովեստ, պանծալի խօսք։

Նազագոյն. ա. աւելի պատուելի, պատկառելի, արգասաւոր։ [կայ։

Նազական. ա. որ պարծենալու նշան

Նազանք, նաց. գ. պարծանք, խօսքի ճախք։

Նազատ կամ Մազատ. գ. տնօրէն մը, հոգ։

Նազարարութիւն. գ. պարիւ տալը։

Նազարօթ. տ. Մազարաւթիւ։

Նազկագոյն. տ. Նազագոյն։

Նազկի, լոյ, լաց. ա. պատուական, պատուելի, յարգելի, ընդհանրական, պանծալի. ֊ քիպար, նազիք։

Նազկացուցանեմ. ն. պատուելի ցուցընել։

‘Նա զի. տ. ‘Նայ։
‘Նագիմ, եցայ. չ. պարծենալ, մեծութիւն ծախել. ֊ քիպարլըգ՝ քիպիրլիք սաեմմագ։
‘Նագլա. (տՀ.) տ. Հարբուխ։
‘Նազովացի. տ. Ուխտաւոր։
‘Նազօրածնունդ. ա. Նազարէթի ծնած, գաւառանէ բնած՝ եղած։
‘Նաժիշտ, ժշտի, տաց. գ. աղախին. ֊ խաղպըգ, Հարիյէ։
‘Նաժշտաբար. մ. աղախնի պէս։
‘Նալ. գ. (տՀ.) պայտ. ֊ նալ, նալչա։
‘Նախ. մ. առաջ, առաջուց, առջևէն. ֊ էվվէլ, էվվէլտէն, էմնէն։
–‘Նախ և առաջ. մէյ մը որ. ֊ իլք էվվէլ, էվվէլտէ [էվվէլքին
–‘Նախ. ա. առջի, գլխաւոր. ֊ իլք, փիր։
–‘Նախ առաջին, կամ ‘Նախ և առաջին. ‘Նախ զառաջինն. նախ և առաջ. ֊ իլք էվվէլ։
–‘Նախ քան. տ. Յառաջ քան։
‘Նախաբանեմ. տ. Յառաջաբանեմ։
‘Նախաբանութիւն. տ. Կանխաձայնութիւն։
‘Նախաբաշխութիւն. տ. Յառաջամատնութիւն։
‘Նախաբար. տ. ‘Նախ։
‘Նախաբարբառ. ա. առջի ըսելիք։
‘Նախաբարձութիւն. գ. ‘Նախագահութիւն։
‘Նախաբերեմ. տ. Յառաջաբերեմ։
‘Նախաբերութի. գ. առաջնորդ ըլլալ ուզելը։
‘Նախաբժիշկ. ա. գ. բժշկապետ. ֊ հէքիմ պաշը։
‘Նախաբնակ. տ. առաջուց բնակող։
‘Նախաբնաւորիմ, եցայ. չ. առաջուց ա‑նանկ ըլլալ՝ հաստատուիլ։
‘Նախաբոյս. ա. առաջ բուսած։
‘Նախաբուխ. ա. ամենէն առաջ բխած։
‘Նախաբուրական. ա. առաջուց Հաստ բուրող։
‘Նախագահ, ի, ից. ա. 1 առջի աթոռին՝ իշխանութեան առը, առջի պատիւը Հաստած։ – 2 ծագաւորանիստ (քաղաք)։
–‘Նախագահք. առջի աթոռ. ֊ իլք սէֆիր։
‘Նախագահանաստել. առաջի աթոռը նըստուող. ամենէն մեծը։
‘Նախագահեմ. ն. առաջինն առնել դնել։
‘Նախագահութիւն. գ. 1 առջի աթոռ նըստիլը, գլխաւորութիւն։ – 2 առջի աթոռ։
‘Նախագաղափար, ի, ից կամ ից. ա. գ. 1 քան և առջի օրինակ. ֊ ասլ – 2 արմատական բառ բան քերականաց։ [լալ։
‘Նախագաղափարեմ. առջի օրինակ տալ՝ ըլ‑
‘Նախագաղափարութիւն. գ. 1 քան օրինակ։ – 2 ըլալիքին պատկերը՝ նմանութիւնը։
‘Նախագէտ. ա. առաջուց գիտցող. տեղեակ։
‘Նախագիծ. 1 ա. առաջուց գծած՝ նկարած։ – 2 գ. առջի գրած օրինակը. ֊ միւսէվվէլ։ – 3 օրինակ. ֊ էօրնէք, էշի։ – 4 սկըզբնատառերը. ֊ իլք հարֆլար։
‘Նախագիտակ. տ. ‘Նախագէտ։
‘Նախագիտական. ա. 1 ‘Նախագիտութիւնն Աստուծոյ։ – 2 գուշակական։
‘Նախագիտապէս. մ. առաջուց գիտնալով։
‘Նախագիտեմ. առաջուց գիտնալ։
‘Նախագիտութիւն. գ. 1 Աստուծոյ ամէն բան առաջուց գիտնալը։ – 2 մարգարէութիւն Աշխարհաց։ – 3 գուշակութիւն մոլորեալներու. ֊ Հմհմիլիք։
‘Նախագիր, գրոյ, կամ գրի. գ. 1 սկզբնագիր։ – 2 վերնագիր։ – 3 առաջ գրած ցանկ։ – 4 սկզբնաւորութիւն Հառի։
‘Նախագլուա. ա. 1 առջի գտնող, Հնարող. ֊ իհնատ էօնէն։ – 2 առջի գտուածը։
‘Նախագլուխ, գլխոյ, ոց. ա. գ. գլխաւոր, առաջնորդ։
‘Նախագծեմ. ն. առջի ձևոքով գրել. ֊ միւսէվվէլ նազմագ։
‘Նախագնաց } ա. առաջ՝ առջևէն գնա‑
‘Նախագնացեալ } ցող։
‘Նախադէպ. ոյ. 1 անկրութիւն Աստուծոյ։ – 2 առաջ գալը։
‘Նախադոյ, ի. ա. առջի էակ, առջի պատՀառ (Աստուած)։ [բուն, ֊ ասլ։
‘Նախադոյական, ի. 1 առջի եղած (իրս)։ – 2 [ձևլ։
‘Նախադոյացուցանեմ. ն. առաջուց տանիլ։
‘Նախադոյն, գունի, ից. ա. առջի, հին։
–‘Նախադոյն. մ. առաջուց։
‘Նախադոյութիւն. գ. առաջուց ըլլալը (Աստուծոյ)։ [նելը։
‘Նախադրեմ. ն. առաջուց ընել, նախաձայ‑
‘Նախադրդ } ա. մ. 1 առջի ընող։ –
‘Նախադրդաբար } 2 առաջուց եղած։
‘Նախադրդական }
‘Նախադրդեմ. ն. առաջուց ընել։
‘Նախադրդութիւն. գ. առաջուց ընելը։
‘Նախադուշակ. ա. 1 Հնուց մարգարէացած։ – 2 առաջուց զգացող, զգայնացող։
‘Նախադուշակական. ա. մարգարէական։
‘Նախադուշակութիւն. գ. մարգարէութիւն։
‘Նախադպան. ա. ‘Նախագիւտ։
‘Նախադպաց. ա. ‘Նախագիւտ. 1։
‘Նախագրեմ, եցի. ն. 1 առաջուց գրել՝ Հանել՝ նկարել։ – 2 քիչ մը վերը ըսել։
‘Նախագրութիւն. գ. առաջ գրելը՝ գրուիլը։
‘Նախագաս. ա. առաջ դնելի, աւելի պատուաւոր։
‘Նախագասական. ա. նախդիր՝ յօգ Յունաց։
‘Նախագասեմ, եցի. ն. 1 առջի տեղ դնել։ – 2 աւելի պատուել։
‘Նախագասութիւն. գ. 1 առաջ կամ վերը տեղ և պատիւ ունենալը։ – 2 օրէն խօսքի մը ըստ տրամաբանի, առաջադրութիւնն՝ եզրակացութենէն առաջ։
‘Նախագատ, կամ տական. ա. 1 ընտրող։

– 2 ընտրած։ [ընտրել։
‘Նախագատեմ, նեցի. ն. լաւ սեպել, աւելի
‘Նախագիպեմ. ա. առաջ հանդիպիլ։
‘Նախադիր, դրի, րաց. ա. առջի դնողը՝ ընողը։
–Նախադիր. գ. 1 յառաջաբանութիւն – 2 նախդիր, մանրիկ, առաջ դրած տառ։ – 3 առջի դուռ կամ մուտք։
‘Նախադնեմ. ն. առաջուց դնել, վերադրել։
‘Նախադուռն, դրան, անց } գ. 1 դրսի՝ առջի
‘Նախադուրք, դրաց } մեծ դուռը։ – 2 բակ. 3 ժամու, մէյտան։ – 3 սկիզբ։
‘Նախադրական. ա. առջի դնողը և ընողը։
‘Նախադրեմ, նեցի. ն. առաջ՝ առաջուց դնել։
‘Նախադրուատ. ա. 1 առաջ գոված։ – 2 առջի գաւիլի։
‘Նախադրութիւն. գ. 1 առաջ՝ առաջուց գրած բան։ – 2 սկիզբնաւորութիւն, յառաջաբանութիւն։ – 3 նախդիր, և նախ դնելի բառ՝ իր խնդրովը։ – 4 մանրիկ բառատրական։
‘Նախազարդ, ու. գ. առջի զարդ արտաքին։
‘Նախազգեցիկ. ա. առաջուց հագածը՝ ուներացածը։
‘Նախազգուշութիւն. գ. աղէկ զգուշանալը՝ պահելը, պահպանիքը։
‘Նախազգնեմ. ն. առաջուց խմաց տալ։
‘Նախազգնցուի. գ. առաջուց խմաց տալը։
‘Նախազկոյց. ա. առաջուց խմաց տուած, կամ առուղ։
‘Նախազկուցանեմ. տ. ‘Նախազդեմ։
‘Նախազնդում. ն. առաջ բնել։
‘Նախազօթավար. գ. Հրեշտակապետ։
‘Նախախաչգմնեալ. ա. առաջուց խաչգմնուած։
‘Նախախիւս. ա. գ. 1 առաջուց հաստած, սեպուած, գլխաւոր։ – 2 առջի հաստանք։
‘Նախախոտ, ղ, ոց. կամ ի, ից. ա. գ. 1 գլխաւոր, առաջնորդ։ – 2 առջի ախոտ. 3 պաշ սէմիս։
‘Նախախոտութիւն. տ. ‘Նախագահութիւն։
‘Նախախուեմ. ն. առաջ հաստիլ, սեպել։
‘Նախաժամեան. ա. կանուխ եկած՝ հասած։
‘Նախաժամենակ. ա. կանուխ, արագահաս։
‘Նախաժամենեմ, նեցի. չ. կանուխ գալ՝ առաջ հասնիլ, հուիլ։
‘Նախաժամենցուցանեմ. ն. կանուխ՝ առաջ հասցընել։
‘Նախախաշ. ա. առջի խաշող։
‘Նախախնամ. ա. առաջուց հոգացող։
‘Նախախնամաբար. մ. առաջուց հոգալով, տնօրինելով, խնամքով։
‘Նախախնամագոյն. մ. ա. մեծ խնամքով։
‘Նախախնամական. ա. 1 Աստուծոյ խնամքին բաներ – 2 զգուշութիւն մարդկան։
‘Նախախնամամատչ. ա. տ. ‘Նախախնամաբար։

‘Նախախնամեմ, նեցի. ն. առաջուց հոգալ՝ խնամք տանիլ՝ կարգաւորել. (Աստուծոյ յատուկ. իսկ մնարդու՝ կնրպով մը)։
‘Նախախնամիչ, կամ մող. ա. որ առաջուց միշտ խնամք կը տանի. (Աստուած)։
‘Նախախնամոզական. տ. ‘Նախախնամական։
‘Նախախնամողութիւն } գ. 1 Աստուծոյ խը-
‘Նախախնամութիւն } նամքը մեր վրայ՝ զմեզ կերպով, իր առաջուց գիտնալը և կարգաւորելը զմեզ բան։ – 2 մարդկային զգուշութիւն, խոհեմութիւն, հոգացողութիւն։
‘Նախախոկումն } (յ. ոձով) նոյն ընդ. վեր-
‘Նախախոհութիւն } նոյն։
‘Նախախոնարհ. ա. ուրիշներէն առաջ խոնարհող։ [նած։
‘Նախախոստովանեալ. առաջուց խոստովա-
‘Նախախորհեալ. առաջուց մտածած։
‘Նախախորհութիւն. գ. առաջուց հոգալը մտածելը։
‘Նախախոցիդութիւն. գ. յառաջատեսութիւն։
‘Նախախոցիդող. ա. առաջուց գիտցող՝ ուրիշին խորհուրդը։
‘Նախախոտութիւն. գ. առջի շարժում մը սրտի, նախակիրք։
‘Նախախոս. ա. առաջ խօսող։
‘Նախածագեմ, նեցի. չ. առաջուց ծագել, իլ։
‘Նախածան. ա. ‘Նախածանօթ։
‘Նախածանուցանեմ. ն. առաջուց խմաց տալ։ – կր. առաջուց իմացուիլ։
‘Նախածանօթ. ա. 1 առաջուց յայտնուած՝ գիտցուած։ – 2 գիտցող։ [ծանօթ։
‘Նախածանօթագոյն. ա. խիստ առաջուցմէ
‘Նախածանօթութիւն. գ. 1 առաջուց տեղեկութիւն։ – 2 Ճանչցորութիւն
‘Նախածին, ծնի, նաց կամ նից. ա. 1 առջի ծնածը, բուսածը, առնդածը։ – 2 առջի ծնողը։ – 3 անդրանիկ։
–Նախածինք. մեր առջիններըն։
‘Նախածնող, ի, աց. ա. 1 առնդող։ – 2 նախահայր, նախամայր, մեր առջիններըն։
‘Նախածնունդ. ա. ‘Նախածնող։
‘Նախակազմեմ. ն. առաջուցմէ շինել պատրաստել։
‘Նախակապուտ. ա. առաջուց կոզապատած։
‘Նախակատար. ա. բանն կատարելու տ առջինաին իմէքմիլ։
–Նախակատար պատուղ. առջի հասած պտուղը. տ իմուրբհանաս։
‘Նախակարգ. ա. 1 առաջուց կարգաւորած։ – 2 նախընթաց։ [ջնին։
‘Նախակարգաբար. մ. բան կարգի էն առ-
‘Նախակարգեմ, նեցի. ն. 1 առաջուց կարգաւորել – 2 առաջ կամ վերը գնել։
‘Նախակարգութիւն. գ. կարգաւորութիւն։
‘Նախակարծ. ա. ամէն կարծիքնելէն առաջ։
‘Նախակերող, ի, աց. գ. առաջուց ուտող։

Նախակերտ } ա. առաջ շինած՝ նեղած,
Նախակերտած } տնեղծած։
Նախակիր. ա. առջինին պէս կիրք ունեցող, չաբչարուող։
Նախակնիք. գ. քուն պառկիլ։
Նախակոչ. ա. առաջ կանչուած։
Նախակոչել, նչնալ. առաջուց հրաւիրուած։ [նած։
Նախակործան. ա. շուտ կամ առջի կործանած։
Նախակրթական. ա. առջի կրթութեան բան։
Նախակրթանք. ու. Նախակրթութիւն։
Նախակրթարան. գ. առաջինն կրթարան՝ կրթող։
Նախակրթեմ. ն. առաջուց կրթել։
Նախակրթութիւն. գ. 1 առջի կրթութիւն կամ սկիզբն սորվելու. ֆ թալիմ – 2 պատրաստութիւն. ֆ թէհսիլ։
Նախակրօն, ի, ից. ա. հին վարքի կերպ։
Նախահաղորդեմ. առաջուց մատնակից եղած։ [թիւն։
Նախահաճութիւն. ու. Նախայօժարութիւն։
Նախահամար. ու. Նախաթիւ։
Նախահայեաց } ա. առաջուց նայող՝ տես.
Նախահայեցող } Նող՝ դիտող։
Նախահայեցութիւն. գ. Նախազիտութիւն Աստուծոյ։
Նախահայր, հօր, հարց. գ. 1 Ադամ, նահապետ – 2 առջի ծնող, պապ – 3 հայրապետ, առաջնորդ։ – 4 առաջին պատճառ (Աստուած)։
Նախահայրական. ա. Ադամային։
Նախահայրութիւն. գ. Նախահայր ըլլալը։
Նախահանդիսութիւն. գ. ընդհանուր երթալը։
Նախահաս լինիմ. ա. առաջ հասնիլ։
Նախահասակ. ա. կարճ, նորահասակ. ֆ կէնճ։ [կի՝ պիւհիք աճառ։
Նախահաւ, ու, ուց. գ. մեծ պապ. ֆ էճդատ։
Նախահաւակ. ա. առաջուց սկսած, սկսող։
Նախահաւատ. ա. առաջուց հաւատացող։
Նախահաւատ. չ. սկսիլ։
Նախահեռևող. ա. առջի հետևող։
Նախահնարեալ. առաջ հնարուած։
Նախահոգ. ա. գ. գլխաւոր վարկեցուն երկրին, նախարար։
Նախահոգակ } ա. 1 առաջուց հոգացող,
Նախահոգական } նախահնամող։ – 2 արքեան, զգուշաւոր։
Նախահոգակութիւն. ու. Նախահոգութիւն։
Նախահոգամ. ն. առաջուց հոգալ։
Նախահոգութիւն. գ. 1 նախահնամութիւն Աստուծոյ։ – 2 զգուշութիւն, գիտութիւն։ – 3 կանխիկ։
Նախահրամայեալ. ա. առաջուց հրամայող՝ հրամայուած։

Նախահրաշ. ա. Գերահրաշ։
Նախահրաւէր } ա. առաջուց հրաւիրող, հրաւիրած։
Նախահրաւիրեալ }
Նախահրաւիրութիւն. գ. առաջուց հրաւիրելը։
Նախահայն. ա. առաջուց ըսող, ըսած։
–Նախահայն. մ. առջի ձայնով (տղին)։
Նախահայնեմ, նցի. ն. առաջուց ըսել՝ քարոզել՝ հռչակել։
Նախահայնութիւն. գ. մարգարէութիւն։
Նախահանդն. ա. 1 պատրաստական, յօժար։ – 2 առաջ ձեռք զարկած։
Նախահանդնութիւն } ն. 1 առաջ ձեռք զարկնել – 2 ընծայել։ – 3 ընտրել՝ ձեռնադրել։
Նախահանդնեմ }
Նախահանդնութիւն. գ. 1 ձեռնարկութիւն – 2 առաջ ընտրութիւն։
Նախահիգ. ա. առաջուց ձգուած։
Նախագի, դւոյ. գ. առջի մեծ աղիքը՝ վարի կռնքը. ֆ կէօտէն, պումպար։
Նախագահանապարհ. գ. սկզբնաւորութիւն։
Նախագահանապարհորդեցուցանեմ. ն. առաջնորդել։
Նախագահանապարհորդութիւն. գ. առաջ երթալը, յառաջագիմելը։
Նախագաղափ. ա. գ. առջի ուտելիք, համեմունս, նախագաղիկ. ֆ գահվալիը, չէշնի։
Նախագաղափիկ. ա. 1 համեմս ընող. ֆ չէշնիկիր – 2 նախագաղիկ ուտող. ֆ գահվալիը էաէն։ [լէացած։
Նախագնաց. ա. առաջուց բուած, մարգարէացած։
Նախագնաւեմ, նցի. ն. առաջուց ըսել, մարգարէանալ։ [մարգարէութիւն։
Նախագնաւութիւն. գ. առաջուց ըսելը, մարգարէութիւն։
Նախամամ. գ. մեծ մամ։
Նախամայր, մօր, մարց. գ. 1 Եւա՝ առջի մայր – 2 հին մարդը, մումիա։
Նախամանուկութիւն. գ. 1 ու. Յառաջամանուկութիւն – 2 առանձնանձնորհութիւն։
Նախամասոյց լինիմ. առաջ քշել՝ ընծայել։
Նախամարգարէ, ի. գ. առջի մարգարէն՝ Մովսէս։
Նախամարդ, ոյ. գ. առջի մարդը՝ Ադամ։
Նախամարտիկ, տկի, կաց. ա. գ. առջի կըռիւ կռուող, նահատակ, զօրագլուխ։
Նախամարտիր բռա. ու. Նախամկայ։
Նախամարտկութիւն. գ. 1 նահատակութիւն – 2 զօրավարութիւն։
Նախամաքրիմ. կր. առաջուց մաքրուիլ։
Նախամեծար. ա. ամենէն պատուականը՝ պատուելի, ողկը. ֆ միւքէփէր։
Նախամեծար առնեմ } ն. առջի պատուել,
Նախամեծարեմ } լաւ անպել՝ վեր գընել՝ հրամցընել։
Նախամեղ, ի. ա. առջի մեղք ընող։
Նախամեղանելութիւն. գ. առաջուց մեռնիլը։

‘Նախամիջօրեայ. ա. ինչ որ ժամ առաջ (ընթ. լինի) ։
‘Նախամուտ. ա. առաջ նետուող ։
–Նախամուտք. գ. առջի դուռը։
‘Նախամտացողական. ա. ինչ որ առջի կռուին կը վերաբերի։
‘Նախայայտ. ա. առաջուց՝ խիստ յայտնի։
‘Նախայայտաբար. մ. յայտնապէս ։
‘Նախայայտանիմ. ն. առաջուց յայտնել ։
‘Նախայայտնի. ա. արդէն յայտնի։
‘Նախայայտնութիւն. գ. առջի յայտնութիւն, կամ պայծառ ծանօթութիւն։
‘Նախայանց, ի, ից. ա. առջի յանցաւոր։
‘Նախայանցանք. գ. առջի յանցանք։
‘Նախայաջորդ. ա. իմ նախընթացս։
‘Նախայառաջնալ. կանուխ առաջ գացող։
‘Նախայարուեշտուղը. ա. վերջնընթեր ուսանկէն առաջ շնչտ ունեցող (յունական բառ)։
‘Նախայարձակ. ա. առջի՝ առաջ նետուող։
‘Նախայարմարեմ, եցի. ն. յարմարցընելով առաջ անցնիլ ։
‘Նախայարուցնալ. առաջ յարուի առած։
‘Նախայաւիտեան ‘Նախայաւիտենական } ա. յաւիտենից, անսկիզբն, անեղ, անժամանակ ։
‘Նախայաւիտականիմ. ն. առաջուց յաւիտեան ‘Նախայիշատակել. վերը յիշուած։
‘Նախայիշող. ա. առաջուց միտք բերող ։
‘Նախայօժար. ա. արդէն յօժար, պատրաստ գտնուիլ ։
‘Նախայօժարական. ա. արդէն յօժարելու ‘Նախայօժարիմ, եցայ. չ. առաջուց յօժար՝ պատրաստ գտնուիլ, սիրով ուզել ։
‘Նախայօժարութիւն. գ. ընդարմութիւն, միտքը դնելը ։
‘Նախան, կամ ‘Նախշան. գ. առջի պատուղը։
‘Նախանահատակիմ } չ. գ. կռուի մէջ առ‘Նախանահատակութիւն } ջաջ նետուիլ, խիզ։
‘Նախանկատծութիւն. գ. առջի սկզբունք, նախադրութիւն ։
‘Նախանկրտեալ. առաջուց գոված ։
‘Նախանկատ. ա. առաջին տեղը նստող, նստելու ։ [գրած։
‘Նախանկատ. ա. առաջուց դիտած, միտքը
‘Նախանկար. ա. առաջուց նկարած կնոպով մը, առջի օրինակ ։
‘Նախանկարեմ. ն. առաջուց ստորագրել ։
‘Նախանկարիչ. ա. առաջուց օրինակ եղող։
‘Նախանկարութիւն. գ. հին օրինակ։
‘Նախանձ, ու. գ. ։ նախանձ, բախտութիւն. ։ գրազանձ, դարձ ։ – ։ նախանձայուզութիւն, վերժննդութիւն, եռանդն, փոյթ։
–Նախանձ արկանեմ. նախանձնցընել ։
–Նախանձ առնուիմ՝ բերեմ՝ դնեմ. կամ՝ նախանձ մատանիմ՝ բերեմ. նախանձիլ, վառուիլ ։
–Նախանձ առաքինութեան դնեմ ընդ ուսերք. ինչուն առաքինութեանը բարի նախանձ ունենալ ։
–Նախանձ առնեմ. աչքիլել. ։ նաղալ վերմէն, նազալա կխթիմէն, պողոտամաղ։
‘Նախանձաբեկ, ի, աց. ա. նախանձով բնքը զինքը ուտող ։
–Նախանձաբեկ առնեմ, լինիմ. նախանձեցընել, նախանձը շարժել, նախանձիլ. ոչ և ‘Նախանձաբեկիմ։
‘Նախանձաբեկութիւն. գ. նախանձով հալէլ մեղքը ։
‘Նախանձալից. ա. նախանձով լցուած։
‘Նախանձախնդիր, գլխ. ա. նախանձայորդ, վերժննդիր ։
‘Նախանձախոց. ա. նախանձով բորբոքած։
‘Նախանձակից. ա. ուրիշին նման ըլլալ անցնիլ ջանացող ։
‘Նախանձակոծութիւն. գ. նախանձով տակնուվրայ ըլլալը. ։ գրազանձ սէվասը՝ չար գրնեմբսր։
‘Նախանձամիտ. ա. նախանձոտ։
‘Նախանձայորդ. յուզի, ից. ա. խիստ նախանձաւոր, վերժննդիր, եռանդնոտ. ։ փէք գրազանձ, գայրկեմլի։
‘Նախանձառուս. նոյնն։
‘Նախանձասէր. ա. բարի նախանձ ունեցող։
‘Նախանձարկու. ա. ‘ի նախանձ գրգռող ։
‘Նախանձարկութիւն. գ. ։ նախանձ ձգելը՝ – ։ նախանձելի օրինակ։
‘Նախանձաւոր, ի. աց. ա. նախանձով վառուած. ։ գայրկեմլի ։
‘Նախանձաւորութիւն. գ. ։ նախանձայորդ ըլլալը ։ – ։ նախանձ յուզելը. ։ գրազանձլըգ։ [փաքելի, հնաւանդի։
‘Նախանձելի. ա. ։ նախանձելու։ – ։ փա.
‘Նախանձելուցանեմ, ցուցի. ն. նախանձցընել. ։ գրազանձորմամբ ։
‘Նախանձընդդէմ. ։ ա. մ. իրարու դէմ նախանձող (նոյն բանի վրայ) ։ – ։ գ. նախանձորդութիւն ։
‘Նախանձիմ, եցայ. չ. ։ նախանձիլ, բախտիլ. ։ գրազանձմամբ ։ – ։ բարի նախանձով վառուիլ ։
‘Նախանձկոտ. ա. ‘նախանձոտ։
‘Նախանձողական. ա. նախանձոտութեամբ յատուկ ։
‘Նախանձոտ, ի, աց. ա. ։ նախանձոտ բախտիլ. ։ գրազանձ, դարձ ։ – ։ վերժննդիր։
‘Նախանձորդ. նոյնն։
‘Նախանձուկս արկանեմ. նախանձի գրգռել մէկզմէկ անցնելու յորդորել ։
‘Նախանձումն, ձմանն. գ. նախանձիլը։
‘Նախանմանող լինիմ. առջի նմանողը ըլլալ։
‘Նախանշան, կամ անակ. ա. ‘նախանկատ

Նախանուէր. ա. առաջ նուիրած։
Նախանստութիւն. ա. Նախագահութիւն։
Նախաշաւ. ա. կարգին մէջ առջինը։
Նախաշաւիղ, ւղւ, զաց. գ. ա. 1 Ճամբուն քա-
կիզը, առջի գուռը, սկզբնաւորութիւն։
– 2 յառաջաբանութիւն։ – 3 առաջնորդ,
Ճամբայ բացող, հղիւնակ, սկզբնատատ-
Ճառ։ – 4 նախընթաց բաներ։ – 5 մ. Նա-
խընթացաբար։
Նախաչէն. ա. առջի շինած՝ առնգծած։
Նախաչար. տ. Սկզբնաչար։
Նախապաշտամ. կ. առաջ պատուիլ։
Նախապատիւ. ա. առջի խոշոր։
Նախապատիւ, տուի, աց. ա. 1 աւելի պա-
տուով, պատուելի, պիտուականն, անձ ա-
ղնկ. ֊ գրչմիթիլի, եկեղ. – 2 պատուաւոր,
գլխաւոր. ֊ վայելի, մանուկներու։
Նախապատճառ, ի. գ. առջի պատճառ
(Առտուած)։
Նախապատուիլ. ա. 1 առաջուց պատուիլ։
– 2 առջի գովելիին [ընել։
Նախապատմեմ. նոյն. ն. առաջուց պատմել՝
Նախապատմութիւն. գ. 1 հին պատմու-
թիւն։ – 2 Նուռց բանը։ [ագէկ։
Նախապատուագոյն, ուելագոյն. ա. աւելի
Նախապատուելի. ա. Նախապատիւ։
Նախապատուեմ. նոյն. ն. աւելի պատուել
ընծրել։ [պատմուիլ։
Նախապատում. ա. առաջուց պատմուած,
Նախապատումութիւն. գ. գլխաւոր՝ առջի
պատիւ, մեծ առաւելութիւն, ֊ պէշիւթ փայէ։
Նախապատրաստեմ. ն. առաջուց պատ-
րաստել։ [գնած։
Նախապարգև, ի, ից. ա. առաջուց պար-
Նախապարիսպ, րսպի, պաց. գ. առջի՝
դրսի պատը. ֊ հիսար։
Նախապետ, ի, ից. 1 գ. Նախահայր, նա-
հապետ։ – 2 ա. գլխաւոր, առջի։
Նախապետաբար. մ. 1 նահապետի՝ իշխա-
նի պէս։ – 2 գլխաւորաբար, նախ։
Նախապետական. ա. գլխաւոր, պետ։
Նախապետութիւն. գ. Նահապետութիւն,
Հայրապետութիւն, գլխաւորութիւն։
Նախապէս. մ. նախ և առաջ։
Նախապտակ. 1 գ. առջի ֆոգ։ – 2 ա. առջի
պատուաւոր։ [֊ ֆոյէրվերքնոտ
Նախապտուղ, ղոյ, ոց. գ. առջի պտուղ.
Նախառաջնացնել. ա. Նախընթացնել։
Նախառնալ. առաջ առած, ըսուած։
Նախառուի. գ. առաջուց առնելը՝ գնուելը։
Նախառական. ա. առաջուց ըսող, գուշա-
կող, և ըսած։
Նախառաչմանեմ. ն. 1 կարգաւորել և որո-
շել Առտուծոյ։ – 2 առաջուց ըսել կարգալ
Նախառաչմանութիւն. գ. կարգաւորելի
և ընծրութիւն Առտուծոյ ի յայտ խոնհից։
Նախառաւոյց. ա. առաջուց տառած։
Նախառատ. ա. շուտով կամ առաջ
բարկացող։
Նախառարկուած. ի, աց. գ. առջի տար-
կաւագ, առրկաւագապետ (Ս. Ստեփա-
նոս)։
Նախառաց, կամ ցեալ, կամ ցիկ. ա. 1 ա-
ռաջուց կամ վերը ըսուած։ – 2 մարգա-
բէացած։
Նախառացական. նոյն։
Նախառացութիւն. գ. 1 առաջուց ըսկը-
Առտուծոյ։ – 2 մարգարէութիւն։ – 3 յա-
ռաջաբանութիւն։
Նախառնմանեմ. ն. առաջուց ցանել։
Նախառնրատեալ. գ. առաջուց հաստատած։
Նախառկզբնաբար. տ. Նախապատրաբար։
Նախառկզբնական. ա. Նախապատճառական։
Նախառկզբնաւորեմ. ն. առաջուց սկսիլ։
Նախառկզբնաւորութիւն. գ. առջի սկզբ-
նաւորութիւն։
Նախառկիզբն, սկզբան. գ. 1 առջի սկիզբ,
հիմն, սկզբնապատճառ, հնդինակ, առաջ-
նորդ։ – 2 առջի նգած՝ առնգծած։
Նախառող, ի, աց. ա. մարգարէական։
Նախառպան. ա. առջի սպանող՝ զարնող
(կնդամնաց)։
Նախառպնդական. ա. առջի ընդունող։
Նախառաւցող, ի, աց. ա. առջի տէրը։
Նախառանդ, ի, իցի. ա. գ. 1 առջի առնդ-
Նախառանդիկ ֆած։ – 2 Նշան. Ս-
Նախառանդնալ. նոյն [ւայ։
Նախառաւիմեան. ա. Դիմբասուիմեան։
Նախառբնալ, եղոյ, կամ եցնելոյ. առաջուց
սրբացուցած (՚ի պատարագի)։
Նախառմախմեան. ա. 1 առջի վախճանած։
– 2 շուտով սպանած։
Նախառմախմանալք. Հին Նիջնցնալք։
Նախառող. մ. խոտ կանուխ [սխմեան։
Նախառմախառող. ա. առջի ծաղկող. ֊ իշ
Նախառռառակ. ա. առջի աշխատող, Ջինոր։
Նախառրձեմ. ն. առաջուց վարձատրել։
Նախառվերակ. ա. առջի վերը եղած։
Նախառվիճակեալ. ա. առաջուցէ սահմա-
նուած։
Նախառվոյ, ի, ից. ա. գ. 1 առջի մարգար-
ըսուս (Ս. Ստեփանոս)։ – 2 հին մարգարէ-
Նեղ։ – 3 հին առնելի վկոյ։
Նախառվոյեմ. ն. առաջուց վկայել։
Նախառվոյութիւն. գ. ամենէն առաջ մար-
գարէս ըլլալը։ [մարգարէութիւն։
Նախառվոյուհի, հոյ. ա. գ. առջի կոյս
Նախառվձեմ. ն. առաջուց վճռել։
Նախառտ, առք. 1 գ. Նախառտիք։ – 2 ա.
անարգ։
Նախառտակ. ա. Նահատակ։
Նախառտական. ա. անարգական։

ՙՆախատակած. ա. խոյատակ։
ՙՆախատանք. ա. ՙՆախատինք։
ՙՆախատապատճեմ. ն. յառաջ ձգել։
ՙՆախատելի. ա. անողոքական։
ՙՆախատնդնակութիւն, կամ դնկութիւն. գ. առաջուց տնդնկութիւն։
ՙՆախատնձի, նձի. ն. անողոքել, չնհնել, յիշոց տալ, խոյատակ ընել. ֊ սիթէմ վէրմէք, այրպէսմամոգ, խըրփալամոգ, սէդմէք։
ՙՆախատես, ի, աց. ա. 1 առաջուց տեսնող՝ գիտցող՝ հոգացող – 2 մարգարէ։
ՙՆախատեսական. ա. խոհական։
ՙՆախատեսակիմ. չ. ազէկ հասատատուիլ, տպատրուիլ։ [– 2 մարգարէանալ։
ՙՆախատեսեմ, նցի. ն. 1 նախատես ըլլալ։
ՙՆախատեսութիւն. գ. 1 նախագիտութիւն – 2 մարգարէութիւն – 3 նախախնամութիւն։
ՙՆախատեսուչ. ա. նախախնամող։
ՙՆախատինք, կամ տանք, տանաց. գ. նախատուելը, նախատուիլը, անպատուութիւն, խաղդութիւն. ֊ սիթէմ, այրպ։
ՙՆախատիչ, տչի, չաց. ա. նախատող։
ՙՆախատիպ, տպի, պաց կամ պից. գ. բուն օրինակը. ֊ իրք՝ ասլ էօրնէկ, գալըպ։
ՙՆախատիրեմ. չ. առաջուց տիրել։
ՙՆախատրդ, ի, կամ ոյ. ա. նախատող։
ՙՆախատուն. գ. առջի բնակութիւն։
ՙՆախատունկ. ա. առջի անկածը. ֊ իրք տիքիէնո [փէչինո։
ՙՆախատուր. ա. առաջուց տուած. ֊ էակի,
ՙՆախատրագոյն } ա. բուն օրինակին
ՙՆախատրատրական } ասլնէի մնաս։
ՙՆախատրապէս. մ. առաջուց օրինակ տալով։
ՙՆախատրատրեմ } ն. առաջուց օրինակը
ՙՆախատրեմ } ցուցընել։
ՙՆախատրութիւն. գ. 1 նախատիպ – 2 առաջուց ցուցրցած օրինակ մը։
ՙՆախատրաբար } մ. կանխիկ. ֊ վէչինո։
ՙՆախատրապէս }
ՙՆախատրն, ի } գ. ա. մեծ ոտնին առջի ի-
ՙՆախատրնակ } րիկուան ՙանգէտը։
ՙՆախատրնեմ. ն. նախատրնակ ընել։
ՙՆախարար, ի, աց. 1 գ. մեծ իշխան՝ երկրի տէր, նահապետ, սատրապ. ֊ իսան, պէյլէր պէյի – 2 ա. առաջուց տեսնդուած։
ՙՆախարարագունդ. ա. նախարարներու գազմութիւն։
ՙՆախարարազն } ա. նախարարի ցեղէ։
ՙՆախարարազնակ }
ՙՆախարարազնդ. գ. նախարարի մարդիկ։
ՙՆախարարական. ա. նախարարի։ [ված։
ՙՆախարարակոյտ. ա. նախարարներէն ժողո-
ՙՆախարարապետ, ի. ա. գ. 1 նախարարներու գլուխ – 2 մեծ գործակատար։
ՙՆախարարեան. գ. նախարարներ։
ՙՆախարարութիւն. գ. 1 նախարարի իշխանութիւնը՝ երկիրը. ֊ իսանլըգ – 2 նախարարներ. ֊ իսանլար – 3 գլխաւորութիւն – 4 առաջ նետուիլը – 5 առջի տեղծմանատեղը։
ՙՆախարդար. ա. առջի արդարը՝ Ադէլ։
ՙՆախարկեմ. ա. Ցառաջարկեմ։
ՙՆախարշաւ. ա. առջի վազելը։
ՙՆախարտանակ. գ. առջի արտանակը։
ՙՆախացուցակ. ա. գ. առաջնորդ։
ՙՆախացուցանեմ. ն. առաջուց ցուցընել փաստով։
ՙՆախաւանդնակ. ա. առաջուց տրուած։
ՙՆախաւորութիւն. գ. 1 հնութիւն – 2 նահապետութիւն – 3 առաջնութիւն։
ՙՆախափախուտ լինիմ. առաջուց փախչիլ։
ՙՆախափայլեմ. չ. ազէկ փայլիլ։
ՙՆախափափաքութիւն. ա. ընտրելագոյն փափաքելի։ [գ. առջի խրատներ։
ՙՆախաքարոզ, գբ. 1 ա. առջի քարոզիչ – 2
ՙՆախաքարոզիչ. ա. ՙՆախարոզ, 1։
ՙՆախագիտական. ա. ՙՆախագէտ։
ՙՆախագիտութիւն. ա. ՙՆախագիտութիւն։
ՙՆախգոյն. ա. մ. առջի, առաջ։
ՙՆախգիր, գրի, րաց. գ. 1 առաջ գրած գիր՝ վանկ, կամ բան։ – 2 նախագրութիւն – 3 յառաջաբանութիւն։
ՙՆախեզուական. ա. գոզնոց գլուխ, վարպետ գող։
ՙՆախեկեղեցի. գ. գլխաւոր ժամ։
ՙՆախեկոզ. ա. առաջուց եկած, յանկարծահաս։
ՙՆախեղակ, ՙՆախեղեալ. ա. 1 տեղծած բանէրէն առաջ, յաւիտենական – 2 առաջուց եղած՝ տեղծած։
ՙՆախեղութիւն. գ. առաջ գոյանալը։
ՙՆախենթակայ, կամ կացեալ. ա. առջի ենթակայ եղածը։ [գրանիկներ։
ՙՆախերախոյսիք. գ. 1 երախոյսիք – 2 անՙՆախերգարար. մ. առաջուց։
ՙՆախերգակ. ա. նախընթաց բան մը։
ՙՆախերգան, ի, աց. գ. յառաջաբանութիւն։ սկզբնաւորութիւն. ֊ տիպաՀէ։
ՙՆախերգեմ. ն. առաջ ըսել։
ՙՆախերգութիւն. գ. յառաջաբանութիւն։
ՙՆախերևոյթ (յ-ոՀնով) առջի տեսութիւն։ [գր։
ՙՆախերևակ. ա. առջի երևցողը, յայտնութ.
ՙՆախերիցութիւն. ա. ՙՆախապատուութիւն։
ՙՆախերջանիկ. ա. խոտ բարերախտ։
ՙՆախէ, էի, ից. ա. գ. 1 առջի կնի՝ ՙՀառաւած։ – 2 առջի։ – 3 առջի եղածներ։
ՙՆախըմպեմ. ն. պուտ մը՝ խումի Համեմատ ընել. ֊ չէշխախնի ալմադ։
ՙՆախընդունակ. ա. առջի ընդունողը։
ՙՆախընթաձայ, ացայ. չ. էն առաջ վա-

զել, կարապետել։
Նախընթաց, ի, ից. ա. գ. 1 առաջ՝ առ. ջևէն վազող. ֊ գըլաւուզ շամբը – 2 առ. ջի. ֊ իլը։
Նախընթացիկ, նոյն։
Նախընթացութիւն. գ. 1 առաջ՝ առջևէն եըթալը – 2 յառաջաբանութիւն։
Նախընթեաց, ի. գ. ընթերցէն առաջ՝ իրից կուան դէմ եզած կերակուր։
Նախընծայ. 1 ա. առաջ ընծայած։ – 2 գ. եըմախայրիք – 3 մ. առաջ։ [ուած։
Նախընծայեալ, եցեալ. առաջուց ընծայ-
Նախընկալ. ա. Նախընդունակ։ [ալը։
Նախընձեռեմն. առաջուց ձեռնարկել, ձե-
Նախընտել. ա. խիստ ընտանի։
Նախընտիր. ա. աւելի ընտիր։
Նախընտրել, եցի. ն. աւելի ընտրելը։
Նախիդձիլք. ա. գ. երազատես քրմեր կամ չոսուսածներու պատգամներ։
Նախիմական } ա. առաջուց իմացող։
Նախիմաստական }
Նախիմաց } ա. նախագէտ, նախա-
Նախիմացական } իմաստուն։
Նախիմացող }
Նախիմացութիւն. գ. Նախագիտութիւն, նախամտածութիւն։
Նախիշխանութիւն. գ. քան իշխանութիւն Առաւօտ, սկիզբն առաջին։
Նախիւ, խրի, բաց. գ. անասուն, պախրէ. ֊ հեծկլել։ [նիկ – 2 առջի։
Նախծին. գ. ա. 1 առջի ծնած, անդրա-
Նախկի. ա. մ. առաջին, առաջ։
Նախկին, կնի. ա. առջինը, առջի, հին. ֊ էվվէլքի, պիրինձի, էսկի, իլը։
–Նախկին. մ. առաջ. ֊ իլը էվվէլը։
Նախկնաբար. 1 մ. գլխաւորաբար, նախ և առաջ. ֊ իլը էվվէլը – 2 ա. առջի։
Նախկնագոյն. ա. աւելի առջինը՝ առջինը, նեղը, հին։
Նախկնութիւն. գ. առաջնութիւն։
Նախկրթականք. գ. նախակրթութիւնք։
Նախնաշխութիւն. գ. առաջուց հաշուելը։
Նախնամէջ ալար. գ. մեծ ափք, քաղքը, փողը, ֊ իչկէմնէկ, գարբին, պուճալար։
Նախնիքք. գ. կտրած օրի՝ կառոյց, մեծ ձեռա, չարիք. ֊ գրբկըն։
Նախնագոյն. ա. Նախկնագոյն։
Նախնական, ի, ից. ա. 1 հին, պապենական – 2 առջի – 3 անակիզըն։
Նախնակերտ. ա. առաջ չինած։
Նախնեակ, կամ նեկ. ա. առջի. ֊ իմուր. ֆռանսա։
Նախնի, նոյ, նեաց. ա. գ. 1 առջինը, հին։ – 2 գլխաւոր, նահապետ, նախահայր. ըստ կրօքը, բունը։
–Նախնիք. 1 առջի մարդիկ, առջի պատուհնեը – 2 ծնողք։
–Նախնի. մ. ամենէն առաջ։
–Ի նախնում. Ի նախնէն, Ի նախնմէն. մ. առաջուց, սկզբանէ։
Նախնութիւն. գ. առաջնութիւն, իշխանութիւն։
Նախողջոյնք. գ. առջի բարեւ։
Նախուն, ական. ա. 1 առաջուց ունեցող ամէն բան – 2 գերազոյն – 3 առջի։
Նախուստ. Ի նախուստ. մ. ա. առաջուց, առաջ, հին։
Նախապահպանութիւն. գ. Նախապահող գործ։
Նախատեսութիւն. տ. Նախատեսութիւն։
Նահանգ, ի. ից. գ. 1 երկիր մեծ իշխանի մը, կլիմայ. ֊ նահնա, նահիյէմ, էյալէթ։ – 2 գաւառ։
Նահանջ, ի, ից. ա. գ. 1 նո քաշող, նո քաշելը – 2 չորս տարին միանգամ օր մը աւելնալը՝ փետրուար ամսուն վերջը։
Նահանջաբանկեմ. ն. (ժամուն ալիքը) նո գործելով կտրելը։
Նահանջեմ, եցի. ն. 1 նո քաշել՝ կեցընել. ֊ կէբի էֆմէք, տիզկինինի չէքմէք – 2 առաջ քշել, հրել. ֊ տիւրմէք, սիւրմէք։
Նահանջիչ. ա. նո կեցընող։
Նահանջումն, ջմունք. գ. 1 տանձը քաշելը, կեցընելը – 2 ալեագործ։
Նահապետ, ի, ից. ա. գ. 1 ցեղի ու ընկերի գլուխ, գլխաւոր – 2 հին հարք։
Նահապետական. ա. Նահապետի, հայրապետի յատուկ։
Նահապետութիւն. գ. 1 գլխաւորութիւն ազգի՝ երկրի։ – 2 հայրապետութիւն։
Նահատակ, ի, ից. ա. գ. 1 կորիւ առաջ նետուող. ֊ սէբաէն կէշտի, փէհլիվանի – 2 մարտիրոս, Ջգնաւոր. ֊ չէ հիտա – 3 մըրցանակ յաղթութեան։
Նահատակարար. մ. կորձի պէս։
Նահատակապիր. տ. Հանդիսապիր։
Նահատակապրեմ. չ. Հանդիսապիր ըլլալ։
Նահատակապետ. ա. կորիւ։
Նահատակական. ա. կորձի, կորիւ. ֊ փէհլիվանի։
Նահատակակից, կցի, ցից. ա. 1 գործակից կորձութեան – 2 մարտիրոսակից – 3 մեկտեղ Ջգնող։
Նահատականամ. տ. Նահատակիմ։
Նահատակապետ, ի, ից. գ. Նահատականապետ, գլուխ։ [գլուխ։
Նահատակապէտ. մ. կորձի պէս, վրայ վա-
Նահատակիմ, եցի. ն. 1 մարտիրոս ե-
Նահատակեցուցանեմ } նել – 2 կորիւ նե-
Նահատակցուցանեմ } ը մէջ բերել, սիրա տալ։
Նահատակիմ, եցայ. չ. 1 կորձի պէս գործ եղել, առաջ վազել. ֊ սէբաէն կէշմէք, ալի ըլմազ, սիւրմայ՝ եին իւիւշ էմէք –

2 մարտիրոսանալ. ֊ ՀԷՀԻՏ օլմագ։
‘Նահատակութիւն. գ. 1 կարձուբիւնու – 2 առաքինութիւնու – 3 մարտիրոսութիւնու – 4 մրցանակ յաղթութեանու
‘Նահատակուհի. ա. Վկայուհի
‘Նահատակումն. գ. Նահատակիը։
‘Նահա. գ. 1 կապերտ. ֊ խալի, սէՀՆաՀոէ, փէօսէքքի – 2 խոիր. ֊ Հասրը։
‘Նամակ, ի, աց. գ. 1 բարնագիր, թուղթ. ֊ մէքթուպ, քնաղատ – 2 գիրք։
‘Նամակագիր. ա. գրուկ ամբաստանող։
‘Նամակակիր. ա. Թուղթ բնրող տանող, ֊ ապրը։
‘Նամակամատոյց. Նոյն ընդ վ.։
‘Նամականի. գ. Նամակներ, թղթեր. ֊ Նամէլէր, Նամէկեան։
‘Նամիտ. ա. Թաց, ջրոտ. ֊ նէմ, նէմիագ։
‘Նամիմ. չ. ջրոտիլ, տամկանալ. ֊ նէմլէնմէք։
‘Նամիրատ. գ. 1 տ. Նամրատ – 2 կանանց վէրտրկուձ. ֊ ֆէրաՀէ, – 3 կանանց քօղ կամ լաճի օր գլխնրնէն վար կ'իյնայ։
‘Նայ, ի. ից. ա. 1 Թաց. ֊ նէմ – 2 կակուղ. ֊ կէվշէք, նումշագ – 3 տառերուն մէջ, լ, ղ, մ, ն, բ – 4 գ. Թացութիւն։
‘Նայական. ա. Թաց, խոնաւ։
‘Նայամէտ. ա. Տ. Նամէտ։
‘Նայապէս. մ. անոր պէս. ֊ օնուն կիպի։
‘Նայացուցանեմ. ն. Թրջել. ջնել. ֊ նէմլէմէք, սուլամագ։
‘Նայնաց, ցք. գ. Նայեցուած, վերէն վար տեսք. ֊ պագըշ։
‘Նայնիք. գ. աչք. ֊ կէօզ։
‘Նայնցած, ի, կ՚ոյ
‘Նայնցողութիւն
‘Նայնցուած, ոյ
‘Նայնցուցանեմ. ն. Նայեցընել։
‘Նայնցուցանեմ. ն. Նայեցընել։
‘Նայիբաւակ. գ. Լնակեղնի տեսակ։
‘Նայիմ, եցայ, եցնել, եցող. չ. 1 Նայիլ, աչել, Հայիլ. ֊ պագմագ, կէօզ տիրմէք, կէօզէ Թմմէք – 2 ուշ գնել, զգուշանալ։
‘Նայն, նորայն. տ. Նա։
‘Նանիր, նրի, կամ րոյ, րաց. ա. գ. փուճ. ֊ պօշ, ամրան։
–Ի Նանիր. մ. փուճ տեղը. ֊ ՆաՀիղէ։
‘Նանիրխօսութիւն. գ. փճախօսութիւն։
‘Նանրագիր. ա. փուճ գրած։
‘Նանրալեզու. ա. փճախօս։
‘Նանրահոգութիւն. գ. փուճ մտածմունք։
‘Նանրախորհուրդ. ա. փուճ բաներ մտա-
‘Նանրական. տ. Նանիր։ [ծող։
‘Նանրահաւատ. ա. չընշահաւատ։
‘Նանրանամ, ացայ. չ. 1 պարապ գտնուիլ. փուճը նլլնլ – 2 խնդութիւն ընել։
‘Նանրապատիր. տ. փուճ ու խաբեպայ։
‘Նանրապէս. մ. փուճ տեղը. ֊ նաՀիղէ։
‘Նանրափառ. տ. Պռափառ։
‘Նանրափառութիւն. տ. Պռափառութիւն։
‘Նանրիմ, բնալ. տ. Նանրանամ։
‘Նանրութիւն. գ. 1 ունայնութիւն – 2 փուճ բաներ – 3 անիրաւութիւն։
‘Նաշ, ի. տ. Գագազ։
‘Նաշիհ. չհյ. գ. շարմաղուն ալիւր. ֊ սիմիճ ունու, խաս ուն։
‘Նապատակ, ի, աց. գ. Նապրատակ, լամպրատակ. ֊ Թաւշան։
–Նապատակի ականջ. խոտ մը, լամպրատակի ականջ. ֊ Թաւշան գուլաղը։
‘Նապէս. տ. Այսպէս։
‘Նատիկ, կամ Նատիփ. գ. զգեստ խմորելէն. ֊ պօղաչաՀրագ։
‘Նարան. գ. ծաղիկ մը։
‘Նարգէս, գիսի. գ. ծաղկի անուն. ֊ նէրկիզ, զէրրին գաւաՀ։
‘Նարդ, ի } որ և Նարդան, Նարդէս, Նար-
‘Նարդոս } գիս, Նարդիւն. գ. անուշաՀոտ բոյս՝ ծաղիկ՝ եղ. ֊ Նարտին, նէրտ։
‘Նարդեան. ա. Նարդոսի, Նարդոսեան։
‘ՆարդիւնաՀոտ. ա. Նարդոս բնՀոտ։
‘Նարդիւնաբեր. ա. Նարդոս բնրող։
‘Նարդոսական. ա. Նարդոսի յատուկ։
‘Նարինջ, ընջի, ջաց. գ. Նարինձ. ֊ փորթուգալ։
‘Նարկա, կամ Նարկէս. գ. (յ.) Թմրեցընող ձուկ, Թմրաձուկն։
‘Նարկէս, կամ կիս. տ. Նարգէս [Թմ։
‘Նարմ. (պ.) գ. Հանդարտութիւն, մեղմութ։
‘Նարմաշարժ. ա. Հանդարտ շարժող (ալիք)։
‘Նարնջագոյն. ա. Նարինձի գունով։
‘Նարտ. գ. Նարտի խաղը. ֊ Թաւլու – տախտ և Տաւլեղ։
‘Նարտաբայլ. տ. Ընտ։
‘Նարօտ, ու, ուց. կամ ի, աց. գ. գոյնզգոյն Թել՝ Հիւսուածք. ֊ ալա՝ ալաձա՝ նագըլը շէյ՝ [ձը, բէնկլէն։
‘Նարօտանկիկ, ի, աց. գ. Նկրկարար. ֊ պըչաձըլըգ։
‘Նարօտանկրկութիւն. գ. Նկրկարարութիւն. ֊ պըչաձըլըգ։
‘Նաւ, ու, ուց. և ի, աց. գ. 1 Նաւ. ֊ կէմի – 2 ցանկաւաւ. ֊ չէքթիրէ – 3 լաստ. ֊ սալ – 4 Նաւակ. ֊ գայըգ, սանտալ։
–Նաւ քարնզէն. քարէ աման, աւազան, տաշտ. ֊ Թէքնէ, քիւփ, Հաւուզ։
‘Նաւաբաժանութիւն. գ. Նաւատորմիղ։
‘Նաւաբաչխ, ի, ից. գ. լճակ, ծովակ։
‘Նաւաբեկ լինիմ } չ. Նաւը խորտակիլ. ֊ կէ-
‘Նաւաբեկիմ } միսի փարալանմագ։
‘Նաւաբեկութիւն } գ. Նաւը փրձանքի գա-
‘Նաւաբեկումն } լը. ֊ զարգ։
‘Նաւագնաց, ի, աց. ա. Նաւով ծովով Համբայ ընող, ընելու։
–Նաւագնացք. գ. Նաւով երթալու տեղ

ՙՆաւագնացիկ. ա. նաւով երթալու։
ՙՆաւագնացութիւն. գ. նաւով երթալը։
ՙՆաւագործ, ի, աց. գ. նաւ շինող. ֊ է՝ մի նաւվրձեր։
ՙՆաւագործութիւն. գ. նաւ շինելը. ֊ քէշ-միկէշի սիգանէմ։
ՙՆաւազ, ի, աց. ա. նաւավար. ֊ է՝ մի՝ գայըգձեր։
ՙՆաւախուղ, կամ լուղակ. տ. ՙՆաւազօղակ։
ՙՆաւակ, ի, աց. գ. 1 պզտի նաւ, նաւակ. ֊ է՝ մի՝ գաւաթ՝ նաւակի ձեւով։ – տե՛ս և ՙՆաւագ։ –ՙՆաւակ առնեմ. ն. նաւիլ։
ՙՆաւակալ, ի. գ. եքինէս ձուկը, որ ջնաւը կը բռնէ կ՛բանի։
ՙՆաւակամուրջ, մրջի, ջաց. ա. նաւակներով շինած կամուրջ։
ՙՆաւակայք, յից. գ. նաւերու տեղ, նաւահանգիստ. ֊ է՝ մի էրեսանէ, իչիմանի։
ՙՆաւական. ա. նաւու յատուկ։
ՙՆաւակառեմ. ն. նաւ շինել։
ՙՆաւակառոյց, ուցի, ցաց. տ. ՙՆաւագործ։ –ՙՆաւակառոյց լինիմ. նաւ շինել, նաւիլ։
ՙՆաւակառ. տ. ՙՆաւագործ։
ՙՆաւակառութիւն. տ. ՙՆաւագործութիւն։
ՙՆաւակառուցական. ա. նաւ շինելու վերաբերեալ բան։
ՙՆաւակառուցութիւն. գ. նաւ շինելը։
ՙՆաւակատիք, տեաց. գ. 1 տօն՝ հանդէս նոր շէնքի, եկեղեցւոյ, թագաւորութեան, ու տարեդարձի։ – 2 մեծ տօնէն օր մը ա. առջ, կէս ուտիք։
ՙՆաւակարգ. գ. նաւերու կարգ։
ՙՆաւակաց. ա. նաւը կեցող՝ կեցած։
ՙՆաւակիկ. գ. պզտի նաւակ։
ՙՆաւակից. ա. մէկտեղ նաւող։
ՙՆաւակոծ լինիմ՝ ՙՆաւակոծիմ՝ ՙՆաւակոծուիմ՝ ՙՆաւակոծումն } տե՛ս ալէկոծիլ, նաւը փոթռանքի գալ։
ՙՆաւակոծութիւն } գ. ծովու փոթռանք, ալէկոծումն } կոծիլը։
ՙՆաւակողոյս. ա. նաւ խորտակող։
ՙՆաւակռիւք՝ ՙՆաւակռուիւ } գ. ա. ՙՆաւամարտութիւն։
ՙՆաւակցիմ. յ. մէկտեղ նաւիլը։
ՙՆաւահանգիստ, գստի, կամ տեան, տաց, կամ տից. գ. նաւերու կեցնելուն տեղը. ֊ է՝ լիմանի, խութէրէ։
ՙՆաւահանգստութիւն. գ. նոյն։
ՙՆաւահանդէս. ա. նաւերն դիմացինը։
ՙՆաւաղօղակ, ի, աց. ա. գ. նաւով լողացող՝ ձամբայ ընող։
ՙՆաւամակոյկ. գ. նաւու մակոյկ. ֊ ս սանտալ։
ՙՆաւամարտական. ա. նաւամարտութեան յատուկ։
ՙՆաւամարտ, ոց՝ ՙՆաւամարտիկ, տկի, տկաց } գ. նաւով կռուող, կռուել կեր։
ՙՆաւամարտութիւն. գ. նաւով ծովու վրայ եղած կռիւ։
ՙՆաւամուտ՝ ՙՆաւամտական } ա. 1 նաւ մտնող՝ նստող։ – 2 իմի քաշող։
ՙՆաւաչէս, ի. ա. գ. նաւով ձամբայ։
ՙՆաւապետ, ի, ապ. գ. 1 նաւուն մեծը. ֊ գափուտան։ – 2 ղեկավար. ֊ է՝ մի՝ նաձի։
ՙՆաւապետական, ի, աց. ա. նաւապետներու յատուկ [առնելը։
ՙՆաւապետիմ, նցի. ն. չ. նաւը շտկել՝ կառավարել։
ՙՆաւապետութիւն. գ. 1 նաւապետ ըլլալը կամ պաշնատը գիտնալը. ֊ գափուտանլըգ, տիւմէնձիլիք։ – 2 իմի քաշելը։
ՙՆաւաստիպ, ի, աց. գ. Հայու առջի ամսը, տարեգլուխ։
ՙՆաւաստ. տ. ՙՆաւաստի։
ՙՆաւաստական. ա. նաւու բան։
ՙՆաւաստականութիւն. տ. ՙՆաւաստութիւն։
ՙՆաւաստիմ. ն. նաւը կառավարել։
ՙՆաւաստի, ուոյ, տեաց. ա. գ. նաւը քշող, նաւու տէրը. ֊ է՝ մի՝ գափուտան։
ՙՆաւաստիկ. նոյն։
ՙՆաւաստութիւն. գ. նաւու պաշնատ՝ առնելութիւն. ֊ է՝ մի՝ գափուտանլըգ։
ՙՆաւավար, ի, աց. գ. նաւ քշող, նաւու մարդ. ֊ է՝ մի՝ գափուտան, տիւմէնձի, ըչխի, թայֆա, գայըգձեր։ [բան։
ՙՆաւավարական. ա. նաւավարութեան
ՙՆաւավարիմ. ն. 1 նաւը կառավարել։ – 2 նաւով երթալ։
ՙՆաւավարութիւն. գ. 1 նաւ քշելը. ֊ է՝ մի՝ գիտնալը։ – 2 նաւով երթալը. ֊ է՝ մի՝ նօլճաւլուղու։ [աղանգաւոր։
ՙՆաւաւոհանոս, ի, աց. ՙՆաւաւոհի հետևող
ՙՆաւաւորմ, ի, ից } գ. 1 նաւերու հանդէս.
ՙՆաւաւորմիզ, ղի } ֊ է՝ մի՝ տէրևա տօնական մասը։
–ՙՆաւաւորմիզ. նաւու մալուխ. ֊ հալաֆ։
ՙՆաւարան, ի, աց. ա. գ. նաւ շինող։
ՙՆաւարարութիւն. տ. ՙՆաւագործութիւն։
ՙՆաւարկեմ, նցի. չ. նաւով երթալ. ֊ է՝ մի իչէ կիչմէ՛ք։
ՙՆաւարկութիւն. գ. 1 նաւելը. ֊ է՝ մի՝ նօլու։ – 2 նաւավարութիւն. ֊ է՝ մի՝ նձիլիք։
ՙՆաւացակավար. ա. ցուկանաւը կառավարող։
ՙՆաւացուկ. գ. նաւու քիթը. ֊ է՝ քրթիրի պուրնու։
ՙՆաւափայտ, ի. գ. նաւ։
ՙՆաւաքարշութիւն. գ. նաւը քաշելը։
ՙՆաւեայ կամուրջ. տ. ՙՆաւակամուրջ։
ՙՆաւեղաստաց. տ. ՙՆաւաստի։
ՙՆաւելութիւն. տ. ՙՆաւարկութիւն։
ՙՆաւեմ, նցի. չ. նաւով ձամբայ ընել. ֊ է՝ մի իչէ՝ գայըգըլա կիչմէ՛ք։
ՙՆաւընթացութիւն. տ. ՙՆաւագնացութիւն։
ՙՆաւի, ի, կ՛ոյ, ից. գ. տեսակ մը ձիւթ,

Նաւթ. ս Նէֆթի նաղթ։
Նաւթձնիմ. ա. Նօթձնիմ
Նաւկենալ, նաւլոյ. գ. Նաւակենալ, Նաւիկենալ. ս գայլըգլալ, սանտալլալ։
Նաւորդ, ի, աց. ա. գ. 1 Նաւով գացող. ս կէմի իլէ կիտէն, կէմիտէ օլան։ – 2 Նաւու մարդ. ս կէմիճի։
Նաւորդական. ա. Նաւաստական։
Նաւորդնալ. գ. Նաւորդ, Նաւալար։
Նաւորդութիւն. ա. Նաւարկութիւն։
Նաւուղիզ, ղի, ղաց. գ. Նաւը շարկող՝ կառավարող. ս բէյհա, տիւմճնճի։
Նաւուղնիմ. ն. Նաւատեսութիւն ընել։
Նաւուղտակ. ա. Նաւուղիզ։ [վարելը։
Նաւուղտութիւն. գ. Նաւը շարկելը, դնկա-
Նաւվարձութիւն. գ. Նաւ վարձելը, բանելը։
Նափինգ. ա. Ափինգ։
Նափորա, ի, կամ տան, տամբ, տունք. գ. վրայ առնելիք, վնասկու, փիլոն, շուրջառ։
–Նափորատէր. Նափորատնել։
Նափորատակ. ա. Նափորատիկ։
Նափորատպատ. ա. շուրջառով պատած, հագուցած։
Նափորտիկ. գ. պզտի վնասկու. ս պինիչ Ճիք, քէշաքէճիք։
Նաքարակիտ, կտի. գ. սարկին չորցրած մուռը. ս ագլէնմին չէյրէչի, ուրուպ, մանղըր։
Նգաբնկամ
Նգամասրնաբ առնամ
Նգնամ, նցի, նալ
ն. երկրքիով կտրել՝ խոտատել՝ կրծանել. ս քիւնկ իլէն նըգմագ։
Նգամ. ն. Հնել, թմնել, խոհնել
Նգոյր. գ. ուրքերով հեռուսանի սեղան։
Նգուռնալ. մգլուսած. ս քիւֆլի, չիւրիւք։
Նդ. դ. ա. Ընդ։
Նդրուն. ա. Խորակ։
Նեարդ. նեարդի, կամ նեղդի, ից. գ. քառակ ջիլ՝ ջղեր. ս սինիր, ինՃ տամար։
Նեարդագատ. ա. Ջղատ։
Նեարդատեսակ. ա. Ջղի նմանո։
Նեխ, ոյ, կմ ի. գ. մգլած՝ հոտած ըլլալը, թաղախ, ապականութիւն. ս չիւրիւքլիւք։
Նեխ
Նեխական
ա. մգլած, հոտած. ս չիւրիւք, գօգմուշ։
Նեխահոտ. ա. գարշահոտ։
Նեխահոտութիւն. գ. հոտածութիւն։
Նեխաշաղիկ. ա. գէշ հոտ ունեցող. ս լէշ գօգուլու։
Նեխամայրք. գ. հոտած տեղեր։
Նեխանմ, նցի. ն.
Նեխիմ, նցայ. չ.
փտանցընել, հոտեցընել, նեխել, փտտիլ, հոտիլ. ս չիւրիւքմէմէք, գօգումմագ, չիւրիւմէք, գօգմագ։
Ն եխուած. գ. փտուած վէրք։
Ն եխութիւն
Ն եխուիլ
գ. փտութիւն, հոտածութիւն. ս չիւրիւքլիւք, ֆէնա գօգմաբ։
Նեխուր. ա. Լախուր։
Նեկախ. (ա.) Հովիւ. ս չօպան։
Նեղ, ոյ, կամ ի. ա. 1 Նեղ, բարակ. ս էնսիզ, տար – 2 Նեղնալ։
–Ի նեղ արկանիմ, անկանիմ. նեղը ձգել, ինկնալ. ս որգլյա սօգմագ, կիրմէք։
–Նեղ, ոյ, նեղք. գ. 1 Նեղութիւն, տագնապ – 2 Նեղսրտութիւն. ս աֆթազան։ – 3 Նեղ տեղ. ս տար էէր։
Նեղաբերան. ա. բերանը նեղ. ս տար աղզլը։
Նեղագործատար. ա. օրուն որ գործատարը նեղ է։
Նեղագոյն. ա. աւելի նեղ։
Նեղաներգ. ա. Ձեռքը՝ ծակը նեղ. ս արալըզը սրգըձար։
Նեղահարութիւն. գ. 1 Նեղելը։ – 2 Նեղութիւն բնութեան։
Նեղահատատ. ա. փոփոխամիտ։
Նեղահոգի. ա. Նեղասիրտ։
Նեղաձայնութիւն. գ. կիսաձայն տառ։
Նեղահոգ. ա. մ. Նեղութեամբ մահացեալը։
Նեղամուտ. ա. Նեղ, անցքը նեղ։
Նեղանամ, ացայ. չ. 1 Նեղնալ. ս տարլանմագ։ – 2 Նեղսրտալ. ս կիւՃնմէք, տարըէմագ։ – 3 Նեղը ձգալ. ս սրգըյա կիրմէք։
Նեղապատիմ. չ. Նեղսրտիլ։
Նեղապատութիւն. գ. Նեղսրտութիւն։
Նեղապէս. մ. Նեղ կերպով։
Նեղասատ. ա. սրտնեղութիւն բարկացող։
Նեղասիրտ. ա. Նեղսիրտ. ս տար նիւրէքլի, տարկընլը։
Նեղասրտամ, նցի
Նեղասրտիմ, նցայ
չ. սիրտը նեղանալ. ս Ճանը սրգըլմագ, կիւՃնմէք, տարըլմագ։
Նեղասրտութիւն. գ. Նեղսրտութիւն. ս տար նիւրէքլիք, տարկընլըգ։
Նեղամտակ. ա. առուն նեղ։
Նեղարար. ա. Նեղ (Ճամբայ)։
Նեղացուցանամ. ն. Նեղացընել։
Նեղափողց. ա. Երբափողց։
Նեղամ, նցի. ն. 1 Նեղացընել, չարչրկել. ս ինՃիմէք, սրգընմէք՝ էզիլմէ վէրմէք։ – 2 արիամել, նեղցընել. ս տարլամագ։ – 3 շարժել, յորդորել։
–Նեղիմ. 1 Նեղութիւն քաշել, սիրտը արիամիլ. ս սրգըլմագ, տար տայմագ։ – 2 խռթիլ – 3 Նեղ՝ պզտիկ գալ։
Նեղիչ, ղչի, չաց. ա. Նեղութիւն տուող. ս սրգըէմի վէրիճի։
Նեղոտութիւն. գ. սրտնեղութիւն։
Նեղութիւն. գ. 1 Նեղ ըլլալը. ս էնսիզլիք, տարլըգ, սրգլըգ, սրգընմէ։ – 2 Նեղը մտնալը։ – 3 տառապանք, վիշտ. ս սրգլէմի, պէլա, էզիլմի։
Նեղութիւնակիր. ա. Նեղութիւն քաշող։
Նեղում. ա. Նեղիմ, իմ։

ՆՂուց, ղի. 1 գ. նկ անցք. 2 տար կէչիտ, պօղազ – 2 ա. նեղ։
ՆՂուտօտա. ա. (հագուստին) վարի կողմը նեղ։
ՆՂուտօտաթիւն. ա. նեղատատութիւն։
ՆՄԿ, ի, ւոջ. նմմայք. գ. խաղ Յունաց՝ գաշտի մը մէջ։ [պտակը)։
ՆՄկական. ա. նմմայ խաղին (լախտուրէ
ՆՆԳ, ի, աւ, կմ՝ իւ., ոյ, ով. 1 գ. նննգութիւն. 2 հիլէ, տօլապ – 2 ա. նննգաւոր։
ՆՆԳաբանութիւն. գ. նննգաւոր խօսք։
ՆՆԳաբար. մ. նննգութեամբ։
ՆՆԳաբարոյ } ա. նննգաւոր, չարա-
ՆՆԳագործ, ի, աց } գործ. 2 ֆէնտազ, տուզագ գուրուձու։
ՆՆԳագործեմ. ն. նննգել, խաբել։
ՆՆԳագործութիւն. գ. չարութիւն։
ՆՆԳաժէտ } ա. խորամանկ, չարիք ընելու
ՆՆԳաժոտ } վարպետ, խարեբայ, ազուի-
ՆՆԳալի } տարարոյ. 2 ֆէնտազ, հի-
ՆՆԳախնտ } լէպազ, նէրէկ պապան, խիյա-
ՆՆԳախնտ } նէքի, թիլքի միտալը։
ՆՆԳախնտութիւն. գ. չարիք խորհիլը։
ՆՆԳախոշշ. ա. նննգութեամբ ոպանող։
ՆՆԳախոսութիւն. գ. նննգաւոր խօսք։
ՆՆԳական. ա. նննգութեան։
ՆՆԳամիտ. ա. նննգախոհ։
ՆՆԳան, ի, աց. գ. նննգութիւն։
ՆՆԳապապտիկ. ա. խարէական, խարեբայ։
–ՆՆԳապապտիկ լինիմ. խարդախութեամբ խաբուիլ։
ՆՆԳաւ. մ. խաբէութեամբ։
ՆՆԳաւոր, ի, աց. ա. խաբեբայ, չարագործ. 2 հիլէպազ, ֆէնտազ։
ՆՆԳաւորագոյն. ա. խիստ նննգաւոր։
ՆՆԳաւորագործ. ա. նննգագործ։
ՆՆԳաւորական. ա. նննգական։
ՆՆԳաւորեմ. ա. նննգեմ։
ՆՆԳաւորութիւն. ա. նննգ։
ՆՆԳեժոտ. ա. նննգաժոտ։
ՆՆԳեմ, նցի. ն. չ. նննգութիւն՝ չարիք ընել, խաբել. 2 ալ՝ հիլէ՝ տօլապ էմ մէք, ալտաթմագ, խիյանէթիլիք էմ մէք։
ՆՆԳիչ. ա. խաբող, չարիք ընող։
ՆՆԳոպաբար. մ. խաբխրբնելով։
ՆՆԴատ. ա. նննգաւոր։
ՆՆԳութիւն. ա. նննգ. գ։
ՆՊակ, ի, աց } գ. բազմոցաձի չ՚ձի մը.
ՆՊուկ } 2 թէ՚ապիչ՝ պօնձուգ պէչ-
չ՚էլի։
ՆՆաձ, աքն, ինք. գ. ննա, անտիքբիատաս
ՆՆաբ, ի, աւ. գ. (և.) այսահար, այսահարութիւն։
ՆՆատրաբար. մ. Ննատրին պէս։
ՆՆատրական } ա. Ննատրի յատուկ։
ՆՆատրային }
Ննատրանման. ա. Ննատրի նմանող։
Ննատրապէս. մ. Ննատրի պէս։
ՆՆատրիանոս, ի, աց } գ. Ննատրի հետեւորդ,
ՆՆատրք } նատպուռի ազգը։
ՆՆափայ. գ. հովի տեսակ մը։
ՆՆտ, ի, իդ. գ. ննտ. 2 օգ։ [տրըմ։
–ՆՆտ առ՚ի յԱստուծոյ. կայծակ. 2 նըլ-
ՆՆտաթմափ լինիմ. ննտնը թափիլ։
ՆՆտաւիղ առնեմ. ննտնըով խօցել։
ՆՆտակալ, ի, աց. 1 գ. ննտննտնալու տեղ, մեծ գործիք – 2 ննտնըվ պաշտպանող, ննտնըը վերնատոր։
ՆՆտակտոր. գ. ննտի կտոր։
ՆՆտահար. ա. ննտով զարկած։
ՆՆտահարեմ. ն. ննտով զարնել։
ՆՆտահարութիւն. գ. ննտով զարնելը, զարնուիլը։ [ամման, օգնու։
ՆՆտաձգող, ի, աց. ա. ննտ ձգող. 2 օգ
ՆՆտաձգութիւն. գ. ննտ ձգելը. 2 օգ ամմաբը, օգնուլուգ։
ՆՆտաձիգ. ա. 1 ննտ ձգող, ձգելու – 2 գ. ննտ հասնելու չափ տեղ – 3 ննտ ձգելը. 2 օգ ամմըմը։
–ՆՆտաձիգ առնեմ, դնեմ, լինիմ. ննտով զարնել, զարնուիլ. 2 օգնամագ, օգ ըլլալմագ։
ՆՆտընկէց, կնցի, աւ. գ. ննտ հասնելու չափ տեղ. 2 պիր օգ ամըմը։
ՆՆտեմ, նցի. ա. Զգեմ։
ՆՆտող. ա. գ. 1 ննտ ննտող։ – 2 ֆամար ագը։
ՆՆր, ՆՆրի, կմ՝ նէր, նիրի. գ. 1 երկու նրբօք հարաւերը. 2 էլիի – 2 էրկանը մեկալ կնիկը։
ՆՆր, ՆՆրք. գ. դար մը, երկայն տարիներ։
ՆՆր. նիս. ՚ի, ՆՆրը. (իմ՚ աղջակ, իմ՚ բազկիկ՝ մատնիկ անպահան)
ՆՆրա. իրը նորա (իգ)։
ՆՆրաբնակ. ա. Բնակ։
ՆՆրագիր. ա. գիւանի մէջ գրած։
ՆՆրագործել. ա. Նրգործել։
ՆՆրագրեմ. ն. գիւանի մէջ գրել։
ՆՆրագրաբանել. անգրագրանել։
ՆՆրագիտեմ. ն. նայիլ։
ՆՆրագրեմ. ն. ՆՆրը՝ մէջը դնել։
ՆՆրագրող. ա. ՆՆրը դնող. հասկրցընող։
ՆՆրագիր. ա. ազգային, ընտանի։
ՆՆրածական. ա. ՆՆրս բնող, կրճուելու։
ՆՆրածապէս. մ. կրճոյլ պէս։
ՆՆրածեմ. ծի, կամ ծնցի. ն. 1 ՆՆրս բերել – 2 հետեցընել – 3 կրճել։
ՆՆրածութիւն. գ. նախակրճութիւն։
ՆՆրակերտեմ. ա. Նրգործեմ։
ՆՆրակրճեմ. ն. ագիկ մը կրճել։
ՆՆրակրճութիւն. գ. կրճութիւն։
ՆՆրաձիգ. գ. պիրկ մատուռք։

ՙՆերամիջակ. ա. միջակ, միջին։
ՙՆերամիտ. ա. 1 բանական։ – 2 խելացի։
ՙՆերամնայ. ա. ամուսին. ֊ պիր այլեգ։
ՙՆերամնում. չ. ներս մտնել։
ՙՆերանելիմ. ն. նիւթել, հայթայթել։
ՙՆերանձն, ձին, ձինք, ձանց, կամ՝ ձինց, կամ՝ ձից. գ. անձ՝ հոգի ունեցող, իւրաքանչիւր, անձ, հոգի։
ՙՆերանձնական. ա. հոգեւոր, կենդանի։
ՙՆերանձնացնալ. 1 անձնաւորել։ – 2 հոգևորել։
ՙՆերանձնաւոր, ի, աց. ա. 1 հոգեւոր, շնչաւոր։ – 2 մտնական։
ՙՆերանձնանալ. ա. հոգևորել։
ՙՆերանձնաւորութիւն. գ. 1 անձնաւորութիւն։ – 2 ինքնագիտակցութիւն։
ՙՆերանուագ. գ. ներդաշնակաւոր։
ՙՆերաւարտիմ. չ. բոլանդակիլ։
ՙՆերաքաղաքեան (Հերմէս). ա. վաճառականութեան կամ վաստակի
ՙՆերբակ առնում ՙՆերբակնիմ } ն. պատել, մէջ առնել։
ՙՆերբան, նք. գ. 1 ուռին տակի կողմը. ֊ տապան, այտ այտոր – 2 կռնգ. ֊ թմսու գ։
ՙՆերբող. ա. Ներբողեան։
ՙՆերբողաբանեմ. գ. գովել։
ՙՆերբողաբանութիւն. ա. գովեստ։
ՙՆերբողական. ա. գովեստական։
ՙՆերբողանի. գ. ներբողներ։ [ներգող։
ՙՆերբողանուն. ա. պատուաւոր անուն ուՙՆերբողեան, ղենի, կամ ղինի, ից. 1 գ. գովեստ, գովաբանութիւն. ֊ մեծ, էպիւշ։ – 2 ա. գովեստական։
ՙՆերբողիմ, եցի. ն. գովել, հաչակել. ֊ մեծ չաւ էմ մէք։
ՙՆերբողիչ. ա. գովող։
ՙՆերբողութի } ա. Ներբողեան։
ՙՆերբողումն }
ՙՆերբուն. գ. ա. կռնգ. ֊ քիւթիւկ։
ՙՆերբուսական. ա. ամուսնական։
ՙՆերգև, ի, ից. ա. նուագ, տակը, ձեզած. ֊ նագիք, նարին, գայիթ։
ՙՆերգնիմ, եցայ. չ. ձրագիլ, քաշուիլ. ֊ ա. ըզգ սմոգ, գայիթլէնմէք։
ՙՆերգէս. ա. Նարգէս։
ՙՆերգիւն. գ. խոտ մը. ֊ տէվմ, ձիւլէնիւլանի մոլոր, և այլն։ [լունուր։
ՙՆերգոմ, գնա, գուցէ. կայ. ֊ վարարը, պուՙՆերգոյ, ի, ից. ա. մէջը եղածը. ֊ իչինտէ օլան՝ պուլունան։
ՙՆերգոյացնալ. նոյն ընդ վ։
ՙՆերգոյն. ա. Ներգիւն։
ՙՆերգործագոյն. ա. գործեն. ֊ նաւլուգ։
ՙՆերգործական, ի, աց. ա. 1 ընդհ. ներգործող, կարուկ. ֊ քէսկին, ամէլի – 2 իր ըրած (մեղքը)։ – 3 ընել նշանակող (բայը)։
ՙՆերգործակից. ա. գործակից։
ՙՆերգործարան. գ. գործարան, գործի։
ՙՆերգործեմ, եցի. ն. ընել, գործել, ազդել, յաջողել. ֊ թէէօիր էմ մէք։
ՙՆերգործութիւն. գ. գործողութիւն զօրեղ, զօրութիւն, յաջողութիւն. ֊ էֆէր, գուվվէթ։
ՙՆերգործումն. գ. ներգործիչը։
ՙՆերգործուն. ա. ապրեցամբ ներգործող։
ՙՆերգունամամ, ացայ. չ. գունաւորուիլ։
ՙՆերդաշնակապէս. մ. յարմար ձայնով, աղէկ. ֊ ուսուլ՝ հիւսիւն իլէ։
ՙՆերդաշնակաւոր. ա. յարմար. ֊ ուսուլլու։
ՙՆերդաշնակութիւն. գ. ձայնի և շարժման համաձայնութիւն. ֊ ուսուլ հիւսիւն։
ՙՆերդատական. ա. մտքի մէջ ազէկ գատող։
ՙՆերդնայ. ա. ջղէ. ֊ սինիրտէն. քիրիշ։
ՙՆերելի, լւոյ, լնաց. ա. ներելու արժանի. ֊ աֆիվ օլունաճագ։
ՙՆերելութիւն. գ. ներելը։
ՙՆերեմ, եցի. չ. ն. 1 ճոգ տալ, աչք խըփնել. ֊ գօյ վէրմէք, ազօ՝ աֆիվ էմ մէք, կէօզ գափամագ։ – 2 դիմանալ, զինքը բռնել. ֊ տայանըպ տուրմագ։ – 3 սպասել, համբերել. ֊ պէքլէմէք, սապը էմ մէք։
ՙՆերերեւութիւն. գ. 1 շշուրդ, ձոխ մը։ – 2 աչքի երեցած բան. ֊ իշարէթ, կէօսթէ էրիշ։
ՙՆերզգական. ա. փափաքելի։
ՙՆերզնդունակ. տ. Ընդունակ։
ՙՆերզնդունական } ա. ինչ որ կրնայ ըլլալ՝
ՙՆերզնդունելի } կրնայ չըլլալ, անտարբեր։
ՙՆերզնդունիմ. չ. ընդունակ ըլլալ. յարմար գտնուիլ։
ՙՆերիակ, ի, ից. գ. ա. իսկական, էական։
ՙՆերիշխանական. ա. առաջնորդական (միաբ)։
ՙՆերլինելութիւն. գ. ծնունդ, ըլլալը։
ՙՆերլոհեմ. տ. Խոհական։
ՙՆերխորհուրդ. ա. գ. բուն խորհուրդ։
ՙՆերծածկիմ. չ. մէջը ծածկուիլ։ [ծուի։
ՙՆերծոլային. ա. ինչ որ ծովու մէջ կը գըտՙՆերկ, ոյ, ոց. գ. գունաերու նիւթը, ներկ։ ֊ պոյա։
ՙՆերկագործ, իչ, ից. ա. ներկարար. ֊ պոյաճը։
ՙՆերկած, ոյ. գ. 1 քիմ. ֊ լէքէ։ – 2 ա. ներկուած, թմխխած։
ՙՆերկածոյ. ա. նոյն։
ՙՆերկական. ա. ներկ տուող, գունաւորող։ ֊ պոյա վէրիճի։ [գոնուիլ։
ՙՆերկամ, ացի. չ. ներկայ ըլլալ, առջևը
ՙՆերկայ, ի, ից. ա. գ. առջևինիս եղածը՝ կըցածը, հիմնակուան. ֊ հազըրտաքի, չիմնիքի, իշտու։ [նշանակող (բայ)։
– ՙՆերկայ. (ըստ քեր.) ներկայ ժամանակը
ՙՆերկայիմ. չ. մէջը ըլլալ՝ գոնուիլ։
ՙՆերկայութիւն. գ. մէջը ըլլալը։
ՙՆերկանամ, կի. ն. ներկել, պղծոտիլ. ֊ պոյամագ, պոյալամագ, պուլաշտըրմագ։

Ներկատուն, տան. գ. Ներկարարի խանութ. ՏՊՅ ախանէ։
Ներկացուցանեմ. ն. տանեցնել։
Ներկեայ, կեաւ. տ. Ներկայ։
Ներկեմ, եցի. տ. Ներկանեմ։
Ներկերակիմ. չ. նեղանալ՝ ըլլալ։
Ներկիչ. ա. Ներկող. Տ պոյատը։
Ներկոց, ի, ից. տ. Ներկաւուն։
Ներկուած, ոյ, ոց. գ. 1 Ներկ. Տ պոյատ — 2 բիծ. Տ չէքէ։
Ներկում. ն. Ներկել։
Ներկուռ. ա. 1 կռած, ադէկ կոխած, խիտ — 2 ադէկ տեղեակ՝ տըված. Տ մըւգուֆ, [աղեմ։
Ներկռեալ. նոյն։
Ներկրեմ. ն. բռնադատել։
Ներհակ, ի, աց. ա. հակառակ, դէմ, հակառակորդ. Տ գարշը, աքսի, զրհի։
Ներհակաբաժին. ա. հակառակ բաժին։
Ներհակաբանեմ. ն. ուրիշի դէմ խօսիլ։
Ներհակաբար. մ. հակառակ կերպով, ասոր ներհակ։
Ներհակական } ա. Ներհակ, անմիաբան։
Ներհակակից }
Ներհակամտութիւն. գ. Ներհակ կարծիք՝ միաբ։
Ներհակայ. ա. Ներհակ, հակառակ։
Ներհակայիմ. դիմաղ. դէմ կ'ելլէ. Տ գարշը [չըգար։
Ներհակայն. ա. Ներհակ։
Ներհականամ. դիմազ. դէմ կ'ելլէ. Տ գարշը չըգար։
Ներհականութիւն. տ. Ներհակութիւն։
Ներհակապէս. տ. Ներհակաբար։
Ներհակապէտ. ա. գ. սատանայ։
Ներհակաւորապան՝որ իրեն ներհակը ունի։
Ներհակութիւն. գ. դէմ ըլլալը՝ ելլելը. Տ գարշելոգ, զրհելոգ։
Ներհիւսական. ա. միացած։
Ներհիւսեմ. ն. հիւսել, յարմարել։
Ներհմուտ. ա. խիտ տեղեակ, վարպետ։
Ներհմտաբար. մ. ադէկ ընտրութեամբ։
Ներհմտական, ի, աց. ա. 1 փորձ, տեղեակ, վարպետ — 2 փորձառական։
Ներհմտանամ. տ. Հմտանամ։
Ներհմտացուցանեմ. ն. իրեն հասցընել տալ։
Ներհմտութիւն. գ. տեղեկութիւն փորձառական՝ գիտնական։
Ներհոսիմ, եցայ. չ. Ներս վազել։
Ներհողիմ, եցայ. չ. Ներս մտնել։
Ներհուն, ի, աց. ա. խորը մտնող, բանիբուն, գիտուն։ [ըլլալ։
Ներհունանամ, աւցայ. ն. ադէկ տեղեակ
Ներհունութիւն. գ. Հասուն հասկցողութիւն։
Ներձառամ. ն. քաջ Հառալ։
Ներմանեմ. ն. միաւորել։
Ներմանութիւն. գ. միաւորութիւն։
Ներմարդանամ. ածական. չ. Հմտիմիտ մարդ ըլլալ Ըստ օրէնս Աստուծոյ։
Ներմարդական. ա. բուն մարդկային։
Ներմարդութիւն. գ. մարդկութիւն, և մարդկութիւն Քրիստոսի։
Ներմեղական. ա. մեղանչական։
Ներմիամամ. չ. իսկապէս միաւորիլ։
Ներմիութիւն. գ. Ներքին միաւորութիւն։
Ներմիսանգամ. մ. (յ. ոձով) զարձնալ, անդրադարձնալ։
Ներշնչական. ա. Հոգևաւոր, հնչաւոր։
Ներշրջական. տ. Ներշրջանական։
Ներշրջանական, ի, աց. ա. 1 բոլոր տրվելիք՝ — 2 բոլորական։
Ներշրջանակութիւն. տ. Ներշրջանակք։
Ներշրջանակք, կաց. գ. կարգ բոլոր ուսմանց աշխարհիս վրայ՝ մանրամասն իրացուցմամբ, աստղաբաշխութիւն, փիլիսոփայութիւն ֆիզիկական և բարոյական, իմաստասիրութիւն ընդհանուր։
Ներշրջանապատոյտ. ա. անիւներուն զառնալու տունն կլոր կլոր պտրտող։
Ներշրջումն. գ. մարդկան մէջ պտրտիլը։
Ներսագոյն. ա. դիւրաւ ներսը։
Ներսագական. ա. ներսող, հնձ։
Ներսագմիտ. ա. մաքրասէր։
Ներսալութիւն. գ. ներսելը, զինքնիլը, մաղտասիրութիւն, ներկայնմտութիւն, քաւութիւն և խոզութիւն մեղաց և պատժոց. Տ մէրհամէ, ածիվ։
Ներսութիւն. գ. 1 նոյն — 2 զիմացկունութիւն։
Ն'ներսում, կամ Ն'էրսում. Ցորում, որուն մէջ։
Ներսումն, ըմաս. տ. Ներսողութիւն։
Ներսունակ, Ներսունական. ա. ունեցող, ընդունող։
Ներսուշագոյն. ա. խիտ խոհեմ, խնամացիր։
Ներչափական. ա. ոտանաւոր։
Ներպարունակ } ա. բռնանդակող, ընդ-
Ներպարունական } հանուր։
Ներպարունակեմ. ն. մէջը առնուլ, ամփոփել, ծածկել։
Ներպարզական. ա. պտղաբեր։
Ներս. ա. Ներքս։
Ներսաբուն. ա. բուն ներքին։
Ներսամուտ լինիմ. Ներս մտնալ։
Ներսառեմ. չ. Ներսը ընդունիլ։
Ներսայ, այք. այց. ա. Ներքին բանները։
Ներսաւորապրական. ա. Նեմ ադրական, բոլոյգ սեռուած։
Ներսվարժմունք. գ. կրթութիւն։
Ներսի, ից. գ. Ներսի պէս պիտի մասը, Ջիզ։
Ներսոզական. ա. ոտանաւոր։
Ներսոզապէս. մ. չափաբերական բանով։
Ներսոզաւորիմ. չ. բնակիլ։
Ներսոսական. ա. Նեմ ադրական, տարբրական։
Ներսոսութիւն. գ. գրուածք, Հառ։

‘Ներսևզական. տ. Տևզական։
‘Ներտրամադրական } ա. բուն ներսի, մտքի
‘Ներտրամադրնակ } մէջ եղածը, մտաց ծը-
նունդը։ } նուն մտաց, բուն խնդրը։
‘Ներտրամադրութիւն. գ. Հաստատ ըմբռ-
‘Ներտրամախոհութիւն. գ. մտածութիւնն
‘Ներցիկ. գ. խմաստ։ [տրնալ։
‘Ներփառական. ա. բուն փառաւոր՝ փառա-
‘Ներփառեմ. ն. փառաւորել։
‘Ներփառութիւն. գ. փառաւորութիւնն
‘Ներքազոյն. տ. Ներքազոյն։
‘Ներքազրեմ. տ. Ներքազրեմ։
‘Ներքանոց, ի, աց. գ. տակը գնելիք. ֊ միս-
ակը, ակօշք։
‘Ներքևագաս. տ. Ստորագաս։
‘Ներքևահաս. տ. Ստորաս։
‘Ներքին, քնոյ, ոց. ա. ֊ներսի, ներսինը. ֊
իշխերի, իշ – ֊ վարի, վարինը. ֊ աշագրի։
–‘Ներքինք (Թագաւորի). մանրիմներըը, ըն-
տանիները։
‘Ներքինացնել. տ. ‘Ներքինի։
‘Ներքինատեաս, ի, աց. գ. Ներքինիներու գը-
լուխ. ֊ գըզլոր աղասը։
‘Ներքինեցուցանեմ. ն. ներքինի ընել. ֊ խա-
տրմ էմ մէք։
‘Ներքինի, նոյ, նեաց. ա. գ. ֊ կաւրած,
կրտած. ֊ ադա, խատիմ, խասը – ֊ Թ ա.
գաւօրին ընտանի։
‘Ներքիւն. տ. ‘Ներգիւն։
‘Ներքնաքաժինք. ա. բաժնած մասը՝ նո-
ցանց բաժնուած։ [գալէ։
‘Ներքնաքերդ, ի. գ. վարի բերդը. ֊ աշագրի
‘Ներքնապիր, գրոյ. գ. տակի կողմը գրած բան։
‘Ներքնագոյն. տ. ‘Ներքազոյն։
‘Ներքնագունդ. գ. վարի խումբը։
‘Ներքնադրեմ. ա. վարը գրած։
‘Ներքնախազ. գ. խազի մը անուն։
‘Ներքնակ, ի, ացգ. ֊ տակէն հագնելիք։
– ֊ (առմ.) աղօրիքին վարի քարը։
‘Ներքնական. տ. ‘Ներքին։
‘Ներքնակողմն. գ. վարի կողմը։
‘Ներքնայարկ. ֊ գ. վարի յարկ։ – ֊ ա. վա-
րի յարկինը։
‘Ներքնայնին. տ. ‘Ներքին։
‘Ներքնաչարնակ. վարը շարած։
‘Ներքնատատա. ա. ներսէն պատրաստ՝ պատած։
‘Ներքնատուն, տան. գ. տանը ներքինը, վա-
րի յարկը. ֊ աշագրի գոմի, մանկէնի
‘Ներքոյ, ոյք. ա. գ. ներսի, տակի, ետևինը.
֊ իշ, ալիքնտագրի, արտընտագրի
–‘Ներքոյք. յաջորդները, ետևիններըը
–Ի ներքոյմ. մ. տակը։
‘Ներքոյ. Ի ներքոյ. մ. ֊ ներսը, ներսի գին,
ներսէն. ֊ իշէրտի, իշէրտէն։ – ֊ տակը,
տակէն. ֊ տիպինտէն, ալիքնտան
–‘Ներքոյ կացնալ՝ անկնալ. հպատակ, տա-
կինը. ֊ ալիքնտագրի, Թատրի, բոյտ
‘Ներքոյ. Ի ներքոյ. նախ. տակը. ֊ ալիքնտա
‘Ներքոյաբնակք, կաց. ա. գ. տակի՝ վարի
աշխարհի բնակիչք։
‘Ներքոյանկեալ. ա. տակը ինկած, հպատակ։
‘Ներքուստ. Ի ներքուստ. մ. ֊ ներսէն. ֊ ի-
շէրտէն։ – ֊ վարէն, տակէն, ներքևէն.
֊ աշագրտան, ալիքտան – ֊ ա. վարինը.
֊ աշագրի – ֊ ներքին (անտագատ)։
–‘Ներքուստ ի ներքս. մ. բուն ներսէն։
‘Ներքս. ա. գ. ներսի բանը, փորոտիք. ֊ իշ։
–Ի ներքս. մ. ֊ ներս, դէպ ի ներս, ներ-
սը. ֊ իշէրի, իշէրտէ, իշինտէ։ – ֊ դէպ
ի խորը։
‘Ներքսաբաժին. տ. ‘Ներքնաբաժինք։
‘Ներքսագոյն, գունի, իցգ. ֊ ա. աւելի ներս,
խորունկը – ֊ գ. աւելի ներսները [րել։
‘Ներքսագրեմ. ն. ներսը՝ խորունկը տպաւո-
‘Ներքսագրեմ. ն. ներս գնել, խոթել։
–‘Ներքսագրեալ. ներսը եղածը։
‘Ներքսագրութիւն. գ. տակը գնելը։
‘Ներքսաղերդ, ի, իցգ. ա. ներքին զերդ ու-
նեցող։
‘Ներքսածնեալ. Ի ներքսածական. տ. դրսէն
ներս բերած, էւելցած։
‘Ներքսածոզական. տ. ներս բերոզ։
‘Ներքսածութիւն. գ. խոթելը, մտնելը, գալը։
‘Ներքսակայ. տ. ‘Ներկայ։
‘Ներքսական. տ. ներսի (կոմիք)։
‘Ներքսակողմն. գ. ներսի գին. ֊ իշ Թատրի։
‘Ներքսամտեմ. տ. ‘Ներամտեմ։
‘Ներքսամուտ առնեմ. ներսը խոթել։
‘Ներքսային. տ. ներսի։
‘Ներքսանկութիւն. գ. ներս իյնալը, մտնելը։
‘Ներքսախակ, ի, իս. գ. ներսի վակ դրան,
֊ սիւրկիւ։
‘Ներքսուստիւն. գ. ներս տեղուանք։
‘Ներցուկ ցկի. գ. կռիւ ընցնելու բան, հաս-
տատութիւն. ֊ տայագ, տիրսէք
‘Ներսաբ. ա. վախ, մղաբ, լրաբ. ֊ զապուն,
նուիգա։
‘Ներսվ, ի. ներսվք, վից. գ. ֊ անէծք, բանա-
դրանք։ – ֊ ներսված բան. ֊ լանէիմ լանէի-
լէմ։ [ներսված։
‘Ներսված, ոյ, կամ ի. գ. ա. ֊ ներսվք։ – ֊
‘Ներսվանք. գ. ներսվք։
‘Ներսվիմ, եցի. ն. բանադրել, ներսվել. ֊ լա-
նէիմ օգուտդ, աֆօրօզ էմ մէք։
‘Ներ, ներսա. (իգ.) Նա, ներսա։
‘Նէ ներսա } գ. անձանօթ Թագուհիներ
‘Նէնսա }
‘Նրւամ. տ. ‘Նուամ։
‘Նժաբ, ի, իցգ. ֊ կշռոքի աշք. ֊ Թէրազի
Թասը, նիշարը [կան. ֊ գարիպ։
‘Նժդեհ, ի, իցգ. ա. գ. պանդուխտ, օտարա-
‘Նժդեհակից. ա. պանդխտութեան ընկեր։

ՆԺդնհանամ, ացայ } չ. պանդխտանալ,
ՆԺդնհիմ, եցայ } պանդխտիլ։

ՆԺդնհութիւն. գ. պանդխտութիւն. ֊ գաղթական։ [կան. ֊ նէստէկ աքի։

ՆԺոյգ, ուգի, իդ. գ. կոպիտ ձի երկրորդական։

ՆԺոյգաձիգ. ա. գ. ՆԺոյգը գարմանող կամ քշող. ֊ սէյիս։

ՆԺոյգ, յից, յօգ կամ յիւք. ա. ՆԺոյգ։

ՆԺուգաւոր. ա. ՆԺուգի վրայ հնծնող։

ՆԻագ. ա. ա. Նուագ։

ՆԻագութիւն. ա. Նուագութիւն։

ՆԻգ, նգի, նգաց. գ. 1 փականք. ֊ սիբրկիւ, սիբմէ։ – 2 գերանները կամ սիւները իրարու կապելու համար խոռոչնակ ձգուած գերանը կամ ձողը – 3 լծակ – 4 նգի ձեւով լոյս մը ամպերուն մէջ։

–ՆԻգ վայտնէլն. ա. Սանդխտանալ։

ՆԻզակ, ի, ից. գ. 1 երկան ոսկր. ֊ մէզբաք։ – 2 նիզակաձեւ ինձորով վահան։

ՆԻզակաքնկք, կմ՛ բնկոք. գ. նիզակի կոթ՝ կամ կտորը։

ՆԻզակաւոր, բնի, աւ. կմ՛ ոյ, ով. գ. նիզակին վրայով՝ կոթը՝ ձնծղը։

ՆԻզակախիտ. ա. լեցուն նիզակով։ [կան։

ՆԻզակախուռն. ա. ուր որ շատ նիզակներ

ՆԻզակակից, կցի, ցաց. ա. պատերազմակից, օգնական, ընկերը։ [տիրելը

ՆԻզակակուր առնեմ. նիզակովը սպաննել՝

ՆԻզակակցիմ. չ. նիզակակից ըլլալը։

ՆԻզակաձեւ. ա. նիզակի ձեւով։

ՆԻզակաձօնք. ա. մ. նիզակ շարժող՝ շարժելով. ֊ մէզբագ սալէոյան, սալէոյապագ։

ՆԻզակամուխ. ա. նիզակ խոթող. նիզակով պատերազմող։

ՆԻզակաւէգ. գ. 1 նիզակին երկաթը – 2 ամբողջ նիզակ։

ՆԻզակաւոր, ի, աց. ա. 1 նիզակ ունեցող. ֊ Հարպաձը – 2 նիզակի ձեւով (գիսաւոր աստղ)։

ՆԻզակափակ. ա. նիզակներով պատած։

ՆԻզակափայլ. ա. նիզակը փայլեցնող։

ՆԻզակաքաղ. ա. ընկած նիզակը վերցընող։

ՆԻզակընկէց լինիմ. նիզակը ձեռքէն ձգելը

ՆԻզակիկ. գ. պզտիկ նիզակ։

ՆԻկիաղաւան. ա. Նիկիոյ սուրբ ժողովքին հետևող։ [տաուսած.

ՆԻկիական. ա. Նիկիոյ ժողովքին մէջ հաստ

ՆԻկոպոլեցիք } գ. հետևողք Նիկոպոլսոյ ան-
ՆԻկոպոլիտք } տիրապետութ։

ՆԻՀ, նհի. գ. (ապ.) տէրութեան գրած գիրը՝ ազնլու բանելու վրայ. ֊ նաշը։

ՆԻՀաբ, ի, ից. ա. նիհ հաւ. ֊ զապուն, զայիֆ։

ՆԻՀաբանամ. չ. նիհանալ. ֊ զայիֆլէնմէք։

ՆԻՀաբութիւն, բուեաւ. գ. տկարութիւն։

ՆԻՀաւէաբար. մ. նիհաւէացւոց պէս (ապշելով)։

ՆԻՀ. գ. քուն, մրափ. ֊ ույգու, ույուգլամա։

ՆԻՀ, նիշք. գ. 1 նշան մը, կէտ. ֊ նիշանէ, իշարէթ։ – 2 ա. նշան, 7 և 8։

–Ա֊յս նիշ. աս՝ այն՝ սանկ՝ նանկ (տեղ). ֊ շու, շէյլէ, ֆլան, ֆիլան։

ՆԻՀան, ի. գ. առջի ամիս Հրկիւդ։

ՆԻՀաս, նասի, կամ ոյ. գ. 1 նասուածք, դիւք. տեղ. ֊ օվուրուշ, նաթըմ, եէր։ – 2 աճուռ իշխանութեան կամ – 3 կալուածք։ – 4 ա. ցած (երկիր)։

–ՆԻՀաս քաղաքի. գնդ. քաղքի, գնդի դիրքը։

ՆԻՀաս, ացայ, կմ՛ ացի. ն. 1 նիհիլ հինելը – 2 չ. եռալ, վառուիլ։

ՆԻՀՃ. գ. մրափ, բարեւաւոք. ֊ ույուգլամա, ույգուն։

–ՆԻՀՃ առնում. մրափել ու արթընալ։

ՆԻՀՃամ } չ. մրափել, բարեւաւել. ֊ ույ-
ՆԻՀՃնմ, եցի } գուգլամագ, ույգուցա-
ՆԻՀՃիմ, եցայ } ցուլմագ։

ՆԻՀՃնցուցանեմ, կամ ՆԻՀՃեմ. ն. քնացընել. ֊ ույուցիմագ։

ՆԻՀՃուիմ, հմաս. գ. մրափ։

ՆԻհ. գ. ուտելու խոտ մը։

ՆԻհիմ, ոյ, ոց. կամ ի, իս. ած, իդ. գ. 1 թանձր հիւթ, հոդ, մարմին, հիւղ, ուռկից որ բան մը կը շինուի. ֊ մատոէ, քէրեսթէ, սէպէտ – 2 բոյս, տունկ։

ՆԻհիմագոյն. ա. մորմնագոյն։

ՆԻհիմագործեմ. տ. ՆԻհիմեմ։

ՆԻհիմակ. ա. ՆԻհիմագոյն կամ ՆԻհիմաւոր։

ՆԻհիմակոյ. գ. ՆԻհիմ, մորմին։

ՆԻհիմական, ի, ից. ա. ՆԻհիմ ունեցող, մորմնաւոր, զգալի, երկրաւոր, աս աշխարհի, թանձր։

ՆԻհիմականութիւն. գ. թանձրութիւն։

ՆԻհիմակարծր. ա. ՆԻհիմը կարծր։

ՆԻհիմակից. ա. ՆԻհիմը նմանո։

ՆԻհիմահաւաք. ա. ագահ։

ՆԻհիմանք. գ. Հնարք, խաբէութիւն։

ՆԻհիմապաշտ. տ. Տարբապաշտ։

ՆԻհիմապաշտութիւն. տ. Տարբապաշտութիւն։

ՆԻհիմարկութիւն. գ. ՆԻհիմը մէջ բերելը։

ՆԻհիմացուցանեմ. ն. ՆԻհիմ ձեռքընել։

ՆԻհիմաւոր. ա. 1 ՆԻհիմական։ – 2 ջրի – 3 ունայնասէր։

ՆԻհիմաւորիմ. չ. ՆԻհիմ շինուիլ։

ՆԻհիմեղէն, ղինի, նաց. ա. ՆԻհիմ, եղած, մորմնաւոր, երկրաւոր, թանձր։

ՆԻհիմեղինագործ. ա. թանձրագործ։

ՆԻհիմեղինասէր. տ. թանձր կերպով, մորմնասիրութեամբ։

ՆԻհիմեղինութիւն. գ. թանձրութիւն։

ՆԻհիմեմ, եցի. ն. 1 մանել. պրկել, հիւսել. փաթթել. ֊ էլիմէք, պիւքմէք, էօրմէք, սարմագ։ – 2 (չարիք) հնարել. մտմտալ։ –

ֆ ձաբել ձաբտաբել, ընել, յարմարցընել, կցկըցել. ֆ զուրմագ, ուչաու րմագ, տիւզմէք։
'Նիւթիչ. ա. մանող։
'Նիւթուն. ա. թրծուն։
'Նիւթուիթիւն. գ. նիւթ, գոյացութիւն։
'Նիւթուիմ. գ. Ի՛նարնլը։
'Նիւս. ա. Նուա։
'Նխոհեմ, թի, նխոհ. ն, Նեղս խոհեմ, Հրնել. ֆ սօգմագ։
'Նկահ. ա. (պ.) չգիտցող, անգէտ, ագէտ։
'Նկան.ի,ոց } գ. հաց, խմորնեղէն. ֆ ֆօտու-
'Նկանակ } լա, սօմուն, փխակ, գօղաչօտ
'Նկանակածին. ա. Նկանակէ առաջ նկած։
'Նկատ. ա. Նայող, դիտող, նկատող։
'Նկատ լինիմ. ո. Նկատուիմ։
'Նկատում, եցի. ն. Նայիլ, դիտել, ազէկ տես-
նել, պրպտրտել, որոշել. ֆ Նազալ՝ տիպ-
գալի էմ մէք. կէօմէք, սէյմէք։
'Նկատիչ. ա. Նայող, դիտող։
'Նկատուիմ } գ. Նայուածք աչքի՝ մտքի, տես.
'Նկատուիմն } ութիւն, դիտաւորութիւն. ֆ
Նազար, նիկնահ, նիյէմ։
'Նկար, ու, ուց. կամ աց. գ. 1 քաշուածք,
քաշած պատկեր ֆ Նաղըմիլ սուրէմ։ – 2
Նախշուն բանուածք. ֆ Նագրը
'Նկարագնդ. ա. Նախշուն՝ սիրուն՝ աղուոր։
'Նկարագիծ. գ. պատկեր քաշող։
'Նկարագիր, գրի, բաց. գ. 1 պատկեր։ –
2 Նմանութիւն, կնիք, կերպարանք. բուն
օրինակ, և օրինակած. ֆ սուրէմ, ըէսիմ,
ասլ կամ չէքիլմիչ էօրնէքը։ – 3 բուն պատ.
մութիւն, բնագիրը։ – 4 ա. քաշուած, օրի.
նակած, նոյն բառերով գրած։ – 5 քա-
շող, պատկերահան։
'Նկարագործ. ա. գունզգունի
'Նկարագրական. ա. բուն, և օրինակական,
կենդանագրական։
'Նկարագրականութիւն. գ. պատկերահանութիւն։
'Նկարագրանք. գ. գրուածք՝ փորուածք։
'Նկարագրիմ, եցի. ն. 1 պատկերը գրել,
քաշել, փորագրել. ֆ Նազմագ, չէքմէք։ –
2 տպաւորիլ։ – 3 Ձառանալ։ – 4 նմանութիւն
մը ցուցընել, տեսնել՝ ի տեսը տորագրել։
'Նկարագրութիւն. գ. 1 նկար, քաշուածք,
կերպարանք։ – 2 գծագրութիւն։ – 3 տա.
րագրութիւն։
'Նկարագրչի, ի, ից. ա. Ընչնագիր։
'Նկարակերպ, ի, ից. 1 ա. գոյնզգոյն քա-
շուած՝ բանուած, խառնուփիկ, նախշուն.
ֆ Նագրչը։ – 2 գ. քաշուածք, պատկեր։
'Նկարակերպութիւն. ա. Նկարագրութիւն։
'Նկարակեր, ի, աց կամ ից. ա. 1 գոյնզգոյն
չինող՝ քաշող. ֆ Նագգաշ, նաղշէր։ – 2 գոյն.
զգոյն չինած՝ բանած՝ քաշած, պատկեր։
'Նկարակերտիմ. ն. օրինել, զարգարել։
'Նկարակերտուիմ. գ. գոյնզգոյն բանուածք՝
քաշուածք։
'Նկարատաձոյճ. ա. Նախշուն, գոյնզգոյն։
'Նկարատպատկեր. գ. քաշած պատկեր։
'Նկարատիպ. գ. բնագիր։
'Նկարացոյց. ա. պատկերը Հրնացընող։
'Նկարնդէն. ա. Նկարէն։
'Նկարիմ, եցի. ն. 1 պատկեր քաշել՝ գրել։
Նախշել. ֆ սուրէմ Նազմագ՝ չէքմէք, Հատ.
վիը՝ ըէմ էմ մէք։ – 2 Ձևացընել, տպա.
ւորել։ – 3 գրել։ – 4 տորագրել։ – 5 օրի.
նակը ցուցընել, նմանցընել։ – 6 երևա.
կայել։
'Նկարնցուցանեմ. ն. Ձևացընել։
'Նկարչէն. ա. խառնուփիկ, գոյնզգոյն, բա.
նած, նախշուն. ֆ ալաճա։
'Նկարիչ, ըչի, չաց } ա. գ. բան քաշող, պատ.
'Նկարող, ի, աց } կերահան. ֆ Նագգաշ,
սրվաձը, Հմաւվիրձի։
'Նկարուիմի } գ. բան քաշելը, քաշուածք։
'Նկարուիմն }
'Նկարուն. ա. Նկարէն։
'Նկարչութիւն. գ. 1 բան քաշելու արհեստ,
պատկերահանութիւն։ – 2 փորագրութիւն։
– 3 արձան չինելը։
'Նկնախոհ. ա. ոկար մտքով։
'Նկնահատակ. ա. կարձիկ. ֆ Ճիւռէ։
'Նկնաձև. ա. պզտիկ։
'Նկնութիւն. գ. Նուաստութիւն։
'Նկուղ, ի, ից. գ. 1 խոր տեղ. ֆ չուգուր. –
2 իջևան. ֆ քէօլան գօնաղը, խան։
'Նկուն. ա. ցած, վար, չնչին, փուճ. ֆ ալ
չագ, պէչի գըըրդ, տիշկիւն։
–Նկուն լինիմ. յաղնուիմ։
*'Նկատ', կամ' Հնչևս Կատ'. չ. Ջանալ
եանէ ըլլալ կամ' Հնչևս ուղղելի Նկատմ
'Նկրխ. (ոռ.) ոտքի ցաւ. ֆ Նիքրխ։
*'Նկրուսա. ա. քիչ մը աւելի վար։
'Նկրտիմ, եցի. ն. ագաջ քշնլ։
'Նկրտիմ, եցայ. չ. Ջանալ ամէն կերպով՝
Հոգալ, ձկտիլ. ֆ գայրէմ էմ մէք։
'Նկրտումն. գ. փոյթ. ֆ գայրէմ։
'Նման, ի, աց. գ. որ և իցէ գազան ծո.
վային. ֆ Իմնահ։
'Նմանջ. ա. Նահանջ։
'Նմանջիմ. ա. Նահանջիմ։
'Նմանջումն. ա. Նահանջումն։
'Նղմունք. ա. Նկուղ։
'Ի 'Նմանէ քն } գ. բանի մը մէջ Նլաճնելը։
'Ի 'Նմայքն }
'Նմանն, ի, ից. 1 ա. Նմանս. ֆ պէնպէր, այնի
– 2 գ. Նմանութիւն։
–Նմանն. Նախ. յարմար, Համեմատ, Հոյնպէս։
–Նմանն էր այս յաոնլ. ըսել կ'ըլլար։
–Նմանն է. դիմագ. 1 յարմար կու գայ, կ'է.
բնեայ, կարծեմ. ֆ ույար, ույկուն կ'ելի։
– 2 վայելուչ է, պէտք է։

Նմանաբար. մ. նմանապէս։
Նմանաբանութիւն. գ. խօսողի մը հետևիլը։
Նմանաբևևմ. ն. նմանցընել։
Նմանագոյն. ա. շատ նման, խիստ յարմար, նոյնպիսի։
Նմանագործ. ա. նման շինած։
Նմանագրեմ. ն. ձևացընել։
Նմանագրութիւն. ն. գծագրութիւն։
Նմանախօս, ի, ից կամ աց. ա. միմոս. ՝ իմագլխտճի։
Նմանակ. ա. նման։ [մոտ
Նմանականաբար. ա. 1 նման։ – 2 նմանցընող, մեկնող։
Նմանակերպ. ա. շատ նման։ [լալ։
Նմանակերպիմ. չ. կերպարանքով նման ըլլալ։
Նմանակերպութիւն. գ. նմանութիւն։
Նմանակիր. մ. նմանապէս։
Նմանակիր. ա. շատ նման։ [տեղ։
Նմանակից. ա. 1 նման, հաւասար։ – 2 հետևող։
Նմանահան. ա. 1 պատկերահան։ – 2 նմանը քաշած։
Նմանահանութիւն. գ. նմանցընելը։
Նմանահաւասար. ա. մ. նման և հաւասար։
Նմանահիւթ. ա. նիւթը նման։
Նմանամասն, սիս, սուն, սանց կամ սից, սից. ա. գ. 1 նման մասունք ունեցող։ – 2 մասունք՝ մանանակիցք բոլորին։ – 3 նման բաներ։
Նմանամասնաբար. մ. ա. նման մասունք ունենալով՝ ունեցող։
Նմանամասնանալ. ա. նմանամասն։
Նմանամասնանալ, կամ նայք. ա. նմանամասունք։
Նմանանախանձ. ա. նման կամ նոյն բաբի նախանձը ունեցող։
Նմանաչաւ. ա. նոյնպէս չար։
Նմանաչարչար. ա. նոյնպէս չարչարվիլ՝ կըրկան։ [զալիք։
Նմանապէս. մ. նոյնպէս։ ՝ էլլէ, մնա քէ.
–Նմանապէս. ա. նխ. նման. ՝ պէնգէր, կնօրէ։
Նմանաստառաս. ա. նոյնպիսի։
Նմանասուր. ա. նման։
Նմանեմ, նցի. ն. նմանցընել. ՝ պէնգէմ մէք։
Նմանեմ, նցի ՝ չ. նմանիլ, հետևիլ. ՝ պէնգէմ մէք, ուշմուգ։
–Նմանիմ. ա. նման։
–Նմանող լինիմ. օրինակին հետևիլ. ՝ ատարըրա կիմ մէք։
Նմանեցուցանեմ, ցուցի. ն. 1 նմանցընել. ՝ պէնգէմ մէք։ – 2 պատշաճ՝ յարմար տեսնել։ – 3 ընտրել՝ դնել մէկու մը տեղ։

Նմանեւս. մ. նմանութիւն, պատշաճապէս։
Նմանի, նուց, նեաց. ա. նման։
–Նմանիք. գ. 1 նմանութիւն։ – 2 ա. Դրօշնալ։
Նմանողական. ա. նմանական։
Նմանողակից. ա. նմանակից, հետևող։
Նմանողիմ, զնալ. չ. նմանիլ։
Նմանողց. ա. նման, նմանող։
Նմանութիւն. գ. 1 նման ըլլալը. ՝ պէնգէմէսի, պէնգէյիշ. սիման։ – 2 հետևողութիւն։ – 3 նման պատկեր՝ օրինակ՝ կերպարանք՝ ձև։ – 4 առակ. ՝ թէֆսիլ։
–Ի նմին դնմանութիւն. նմանիլ, հետևիլ։
Նմանունակ, Նմանցօրէն, Նմանօրէն } ա. մ. նխ. նոյնպիսի. նմանապէս, նոյնպէս, անանկ։
Նմանօրինակ. ա. նոյնօրինակ։
Նմին իրի. մ. անոր համար։
Ննջեմ, եցի. չ. 1 պառկիլ՝ քնանալ, քունը ըլլալ. ՝ նամէմագ՝ ույումագ։ – 2 քունել. ՝ գարըյա կիրմէք։ – 3 հանգստանիլ, գագրիլը։ – 4 վախճանիլ, մեռնիլ՝ յուսով յաղութեան։
Ննջեցեալ, եալք, ոց. ա. 1 վախճանած, ողջմնած հոգի. ՝ մէրհում, բահմէթլի։ – 2 քրիստոնէի մեռել։
Ննջեցուցանեմ. ն. 1 պառկեցընել, քնացընել։ – 2 հանգստացընել։
Ննջիւն, ննջումն } գ. 1 քնանալը։ – 2 վախճանիլը։
Նշաձէթ, ձիթոյ. գ. նշի ձէթ. ՝ պատիմ նազը։
Նշայ, ի. գ. նաւիղ. ՝ նիշանտաշ։
Նշան, ի, աց. գ. 1 նշան. ՝ նիշան, նիշանէ։ – 2 հրաշք։ – 3 դրօշ. ՝ պայրագ։ – 4 գինեւորի նշան մը։ – 5 սքի խաչին։ – 6 նշանաւոր նշան։ – 7 կէտ անբաժանելի։ – 8 մեջակէտն բոլորակի, կեդրոն։ – 9 նշան առնելու նպատակ։ – 10 արտաքին երևոյթ, նմանութիւն։ – 11 թիւղ. ՝ ալէմ։ – 12 թատրերգի ցեղական դրոշին ու գաւազանիր։ – 13 առլը խորհրդոյն արտաքին տեսակները։
–Նշանս առամ. նշանով ցուցընել (տեղ մը)։
Նշանաբան. գ. բանի մը նշան։
Նշանաբանութիւն. գ. յայտարարութիւն։
Նշանաբարձ. ա. խաչափայտի մաս բնող։
Նշանագէտ. ա. նշանագէտ։
Նշանագիր, գիւղ, ոց. կի՛ ի, աց. գ. 1 գիր, տառ, այբուբեն. ՝ նազը, հարֆ։ – 2 բանագիր։ – 3 յիշատակարան դիւանի։ – 4 նօտաթ, գրիչ, և իր գրուածքը։ – 5 հնդինակ, հնդինական գիրք, տուրք գիրք։ – 6 կնդանակնոյ։ – 7 ձեռագրիր կամ կնիք՝ թղթին վրայ։ ՝ իմզա, մէօհիւր։
Նշանագիւտ. ա. գրով բաներ նշանող. ՝ քէշֆիւկուճ իշարէթի էտէն։
Նշանագործ. ա. 1 հրաշագործ։ – 2 հրաշալիս

‘Նշանագործեմ. ն. Հրաշք ընել։
‘Նշանագործութիւն. գ. 1 Հրաշք ընելը։ – 2 Հրաշք. ֊ միւռիզներ։
‘Նշանագրեմ. ն. 1 գիր անցընել, գրել, շարադրել։ – 2 Նշան մը դնել, նշանել։ – 3 գծել [֊ տառեր
‘Նշանագրութիւն. գ. 1 գիր։ – 2 Հիերոգլիֆ։ –
‘Նշանադէտ. ա. սուտ մարգարէ, մոգ. ֊ միւնէճիմ, ֆալճի [բաններ
‘Նշանադիմակ. կաց. գ. Երևակի՝ նշանաւոր
‘Նշանադիտող. գ. մոգ. ֊ միւնէճիմ
‘Նշանադրեմ. տ. ‘Նշանագրեմ
‘Նշանադրշմ, ի, ից. գ. 1 գիր, տառ։ – 2 Խաչվառ. ֊ խաչալէմի
‘Նշանադրշմուհի, շմանց. գ. Խոչաձև կընքելը, օծելը։
‘Նշանագրութիւն. տ. ‘Նշանագրութիւն
‘Նշանագործ. ա. 1 Հրաշագործ։ – 2 Խաչի համբերող
‘Նշանադրող. ա. գ. Երազին նշանները մեկնող
‘Նշանախաչ. ա. Խաչի նշան կամ օրինակ
‘Նշանախանձ } գ. գրի մը կտոր, էն պզտիկ
‘Նշանախանճ, ի, ից } տիկ գիրը
‘Նշանախնդիր, դրի, լաց. ա. 1 Հրաշք փնտռող։ – 2 Մուրի բանները սուտ մեկնութիւն ուզող։
‘Նշանակ, ի, աց. գ. 1 Նպատակ՝ որ կ’երևնայ, նշան, յիշելիք. ֊ նիշան, նիշանէ։ – 2 Հիազարկի կամ դատաւորի ցեղական դրօշմն ու գաւազանը։ – 3 Նշան տալը, տուած նշանը. ֊ իշարէթի։ – 4 առակ, օրինակ. – 5 Հիւղ. ֊ ալէմի։ – 6 Հրաշք։ – 7 տուրք խորհրդոյն արտաքին տեսակները։ – 8 կէտ։ – 9 Հնտք.
– Նշանակ հաւատոյ. Հաւատամք։
‘Նշանակաբար. մ. Խորհրդաւոր մտքով, այլաբանութեամբ, նմանութեամբ։
‘Նշանակագոյն. ա. մ. աւելի խորհրդաւոր՝ յայտնի նշանով
‘Նշանակական. ա. 1 Խորհրդաւոր։ – 2 Նշանակող [նակող
‘Նշանական. ա. որ կընայ նշանակել, նշանականագոյն. ա. աւելի խորհրդաւոր
‘Նշանակապ. ա. Նշաններով զարդարուած հիւսած։
‘Նշանակապէս } մ. տ. ‘Նշանակաբար
‘Նշանակաւ }
‘Նշանակաւոր. ա. 1 այլաբանական։ – 2 Հրաշակաւոր։
‘Նշանակեմ, նցի. ն. 1 Նշանով մը խնացընել՝ ցուցընել, նշան տալ. ֊ իշարէթի էմ մէք, տուչ բանագ։ – 2 Նշանել. ֊ պէյլի էմ մէք. նիշան գօմագ։ – 3 բան մը՝ միտք մը յայտնել՝ ցուցընել. ֊ կէօսթի էրմէք։ – 4 խաչանքել։
‘Նշանակերտ. տ. Հրաշակերտ։
‘Նշանակիչ. տ. Նշանակող
‘Նշանակիր, կրի, կրաց. տ. գ. դրօշ կրող. ֊ պայրաղտար։
‘Նշանակութիւն. գ. բառին միտքը՝ դիտաւորութիւնը. ֊ լուդէթին փիքրի՝ նկէթի։
‘Նշանահարս առնեմ. տե՛ղերու նշան դնել։
‘Նշանանուն. տ. անունը նշանակութիւն ունեցող։
‘Նշանապաշտութիւն. գ. Խաչապաշտութիւն, սուրբ խաչի երկրպագութիւն։
‘Նշանապէս. մ. Նիւթապէս՝ այրուբենի պէս։
‘Նշանաստար. տ. ‘Նշանակիր։
‘Նշանաւոր, որոյ, ովք. տ. Նշան տուող (գօրավար)։
‘Նշանաւորութիւն. գ. Նշան ընելը։
‘Նշանաւրէնք. տ. դրօշ արձակած։
‘Նշանացեմ, նցի. ն. ակնարկել, աչք ընել. ֊ իշարէթի էմ մէք։
‘Նշանացի. մ. Նշանով մը. ֊ իշարէթի իլէ։
‘Նշանացոյց. տ. Նշան մը ցուցընող։
‘Նշանաւոր, ի, աց. տ. 1 որուն վրայ նշան մը կայ, կամ բիծեր կան. ֊ նիշանլը, տամղալը, պէնէկլի։ – 2 Երևելի, անուանի. ֊ պէյլի պաշլը, նամտար։ – 3 դրօշ քաշնող. ֊ պայրաղտար։ – 4 խորհրդաւոր։
‘Նշանաւորեմ. ն. Նշանել, գրել։
‘Նշանաւորութիւն. գ. Նշան, նշան մը ունենալը։
‘Նշանեմ, նցի. ն. 1 Նշան դնել, տպաւորել։ – 2 Հարսնախօսութիւն ընելը։ – 3 Նշան տալ. ֊ իշարէթի էմ մէք։
‘Նշաւանդ. տ. Նշի տերևին նմանի։
‘Նշաւակ, ի, աց. գ. 1 Նպատակ, զարնելու նշան. ֊ նիշան, նիշանկեահ։ – 2 Հիազարական գաւազան կամ նշան մը։ – 3 խաղք խայտառակ, նախատինք բաղմութեան առաջաց. ֊ իլրէթի ալէմ, իլզալէթ։ – 4 առաարան։ – 5 Նշանաւոր, անուանի։
‘Նշաւականք. տ. Նշաւակութիւն
‘Նշաւակեմ, նցի. ն. 1 խայտառակել. ֊ իլզիլ՝ ձարխա էմ մէք։ – 2 Նպատակը ցուցընել։ – 3 յաղթանակել։
‘Նշաւակութիւն. գ. 1 խայտառակութիւն, ամօթալի կամ անասելի գործ, խաղքութիւն. ֊ իլզիլիք։ – 2 Հռչակուած անուն՝ մականուն։
‘Նշաւոր կաւ } տ. ‘Ի Կաւ։
‘Նշաւորի կաւ }
‘Նշաւորեմ. տ. ‘Նշանեմ։
‘Նշդարննի,նւոյ } գ. անպտուղ ծառ՝ որուն
‘Նշդարի, րւոյ } վրայ որքէր կը փաթթուի, կնճռի, պտղի. ֊ գարա ագաճ, և այլն։
‘Նշդեղ. տ. ‘Նշդեղ։
‘Նշեմ. տ. ‘Նշանեմ։
‘Նշենի,նւոյ } գ. Նշի ծառ. ֊ պտուղ ազ-
‘Նշի, նշւոյ } ձր։

Նշխաբ, ի, աց. գ. 1 մաս, կտոր, էվկղուք. 2 արեւա գալան, տէօքիւնտիւ. – 2 արբոց մնատունք. – 3 նիւթի պատարագի՝ հաց, նշխարք. – 4 պարզ օրհնակաց հաց, մաս։

Նշխարակուժ. գ. նշխարքի ամանն։

Նշխարատուն. գ. ժամատան ջ. նշխարք գործելու տեղ։

Նշխարեմ. ն. մաս իմն ունել – կր. մաս մնալ։

Նշկահիմ, նշի. ն. չսկսնել, իմն ի վէմ վիլ, գլուխ վերցընել, անարգել, քամահրել. 2 խանդ եմ, տսի օշմագ, պաշ չէքմիք։

Նշկահումն. գ. տպաստամբութիւն։

Նշմար, ի, ք. գ. 1 նշան տալը, նշմարելը, իշմար, իշմարանք, շրջգ. 2 իշարկի, նիշանակ, – 2 օրինակ, ուրուագիծ։ [մը։

Նշմար. թ. եմ՝ հետեւանց նմանութիւն

Նշմարեմ, եցի. ն. 1 հետեւանց տեսնել. 2 տեսնել։ – Ջ. երկիւղ նշմարեմ. վար նայիլ

Նշմարեցուցանեմ. ն. խմացընել, ցուցընել, նշանակել

Նշոյզ. ա. Ժպիտ։

Նշոյզ. ա. Նշոյլ

Նշոյզապարդ. ա. Նշուլապարդ։

Նշոյզանամ կամ Նշոյամ. է. փայլիլ, ցոլիլ

Նշոյզացուցանեմ, Նշոյլեմ. ն. է. 1 փայլեցընել, լոյս մը գուրս տալ, փայլիլ, ցոլիլ ընել – 2 լոյս մը տեսնել

Նշոյզ, կամ Նշոյզ, ուլի, ից կամ աց. գ. ցաքիած լոյս, ցոլիլը. տ շաւիղ, ըղձիղ։

Նշուլապարդ, Նշուլապարդ, Նշուլափայլ. ա. ապուր ցոլիած, լուսաւոր, փայլիլուն. տ շալգամ։

Նշուլեմ, զնմ. ա. Նշոյզեմ։

Նշուտ. ա. նուագը շատ. տ պատիմիկ, պատիմիք։

Նշոխիր, որոյ, ով, Նշորակ, ի, աց. գ. նշորակ. տ նիշխիկը, նիշխիկ։

Նշոշ. գ. խատ մը, որ կատարի ալ կ՚ըսուի, ղեղիքուն։ [էրքէն։

Նոխազ, ի, աց. գ. արու այծ, քոշ. տ ինքէն, Նոխազագէմ. ա. այծու գէմքով։

Նոխազանամ. գ. նոխազնիլ, կամ նոխազիլ։

Նոխազերգու, ի, աց. ա. գ. որ երգով՝ որուն վարձը նոխազ էր։

Նոխազերգութիւն. գ. ոգեւերգութիւն։

Նոխազուտն. ա. այծատու։

Նողկ. ա. զզուելիք։

Նողկամ, ացայ, կայ, ացի, Նողկնամ, Նողկոտամ. է. զզուիլ, սիրտը խառնուիլ, ձանձրանալ. տ խրէն. մէք, իզբահ էմ մէք, պըզմագ – կր. զզուելի ընել։ [շարժել

Նողկացուցանեմ. ն. զզուեցընել, փսխելու

Նողկութիւն, կամ Նողկոտութիւն. գ. զզուելի ըլլալը, զզուիլը։

Նոմ, ի, ից, Նոմի, Ձէոյ, Ձոյ } գ. նոմի. տ սէլմի, սէրմի։

Նոմ, Նոմնոյ, Նոմի } ա. նոմէ. տ սէլմիէն։

Նոմնոյեանաւ. ա. նոմնով շինած։

Նոմնոյանամ. ա. նոմնով զարդարուած։

Նոմիկոս, ի, աց. գ. (յ.) 1 օրէնքի վրակնռւցու, վարպետ. տ Հօճա, քեաթիպ – 2 գաւառ. տ Հաքիմ։

Նոմոմայ. գ. (է. յ.) սոակ։

Նոմոս, ի, աց կամ ից. գ. (յ.) օրէնք, կարգ կանոն։

Նոյական, յական, եանք կամ յանք. ա. գ. 1 Նոյ նահապետին յատուկ։ – 2 Նոյ և իր ընտանիքը։

Նոյնանասաս, ի. ա. Նոյին ժամանակը եղած ջրհեղեղին սասաը։

Նոյն, նորին, նմին. նոյնք կամ նոքին, նոցին՝ ցուն՝ ցուն՝ ցունց. դէրան. նոյնը, ինքը, ան, բուն, առջի. տ քէնտի, քէնտիսի, օ, օլ, ասոր։ [գնոյն ինքն։

– Նոյն զաղթեան, նոյն գինքն. գնոյն ապրեցաւ,

– Նոյն ինքն ի բնութենէ. Նոյն ի Քրիստոսէ. այսինքն ի նոյն յինքնէն բնութենէն, ի նոյն Քրիստոսէն։

– Նոյն. մ. նոյնպէս։

– Նոյն. մ. ան առանը, միկիր։ [մոյն։

– Ի նոյն, կամ Ի նմին. միւսոեզ, միանգամ

– Ի նոյն, կամ Նոյն ընդ նոյն, Ընդ նոյնս իսկ. Ի մի և ի նոյն. մ. միկիր. տ հէմէն։

Նոյնաբանեմ. ն. նոյն բանը կրկին ըսել։

Նոյնաբանութիւն. գ. նոյն խօսքը՝ նոյն բառը կրկնելը, նիւթ ապէս իմաստմանելը։

Նոյնաբար. մ. 1 նոյնպէս։ – 2 նոյն բնութեամբ։

Նոյնաբնութիւն. ա. Համագոյութիւն։

Նոյնագոյ. ա. Համագոյ։

Նոյնագոյակ. ա. քուն նոյնը։

Նոյնագաւառ. ա. Հաւատակից։

Նոյնագաւառակ. ա. նոյն գաւկի ակը։

Նոյնագգի. ա. նոյն ազգէ, միկ ցեղ, նմանը։

Նոյնահաւ. ա. միաբան։

Նոյնահաւութիւն. գ. սրտակցութիւն։

Նոյնական. ա. նոյն։

Նոյնակերպ. ա. նոյնպիսի։

Նոյնակի. մ. նոյնպէս։

Նոյնակցիմ. կ. միաբանիլ, կամակից ըլլալ։

Նոյնահաս. ա. նոյնպէս հասուն՝ եփուած։

Նոյնահրաշ. ա. նոյնպէս հրաշալի։

Նոյնահէն. ա. մ. նոյն հետի

Նոյնահետաբար. մ. նոյն հետի, նոյնպէս։ ο

Նոյնահետապէս. պիւխիմէ, եոյէ, իմ ըսկիզբ։

Նոյնանմանի, կամ նի. ա. նոյն և նմանը։

Նոյնանուն. ա. անուանակից։

Նոյնանշան. ա. նոյն նշանը ունեցող

‘Նոյնաչափ. ա. նոյն չափ չափամասը։
‘Նոյնապատիւ. տ. Համապատիւ։
‘Նոյնատատկեր. ա. նոյն կերպով, ձիշդ նմանո։
‘Նոյնապէս. մ. նոյնպէս։
‘Նոյնասերմն. ա. ազգական։
‘Նոյնատիպ. ա. նոյնպիսի – ս մ. նոյնպէս։
‘Նոյնբանութեամբ. մ. նոյն բառով։
‘Նոյնգոյնակ. ա. նոյնպիսի, հաւասար – ս մ. նոյնպէս, նմանապէս։
‘Նոյնգոյնակի. մ. նոյնպէս։
‘Նոյնժամային. Ի նոյն ժամային. մ. նոյն ա- մանը. ս Հէմին ե սահմեր։
‘Նոյն Հետայն. մ. շուտով, շուտ մը. ս Հէմին արագ սրբա։
–‘Նոյն Հետայն կամ Հետևայն. գ. Հետևի ըլ- լալիքը։ [բար, մնացածը։
–Ձնոյն Հետայն. անկից Հետև, յաջորդա-
‘Նոյնութիւն. գ. նոյն ըլլալը՝ միևնոյն։
‘Նոյնչափ, ‘Նոյնչափական. ա. մ. նոյն չափով։
‘Նոյնպէս. մ. անոր պէս, անանկ ալ, նմա- նապէս. ս ինա քէզի՛նք, պիր գարէ՛ր։
‘Նոյնպիսաբար. նոյն- [լէսին։
‘Նոյնպիսի, ուց, սեաց. ա. անանկը. ս էօյ-
‘Նոյնքան, ‘Նոյնքանաբար, ‘Նոյնքանի, ուց, նեաց. մ. ա. նոյն չափով. ս օգատար։
‘Նոյնօրէն. մ. նոյնպէս։
‘Նոյնօրինն. մ. նոյն օրը. ս Հէմին ե կիւնո։
‘Նոյնօրինակ, ի, աց. ա. նոյնպիսի, նոյն կերպ։
–‘Նոյնօրինակ. Ձնոյն օրինակ. մ. նոյնպէս, նմանապէս։
‘Նոյնօրինակապէս. ա. բոլորովին նոյնպէս։
‘Նոպայ. գ. (ռմկ.) կարգ, շրջան. ս նէօպէյի։
‘Նուաղք. տ. Նուռ, Նուռնք։
‘Նուիրակ. տ. Նկարիչ։
‘Նուռաբ, ‘Նուռարացի. տ. ‘Նռառ։
‘Նուռաս. տ. ‘Նռառ։
‘Նոր, ոյ, ոց. ա. նոր. ս նէնի, ձէտիտ։
–‘Նոր նոր. տ. Նորանոր։
‘Նոր, ի ‘Նորոյ. մ. գէտ նոր, նորանց։
‘Նորաբան. տ. ‘Նորաձայն։
‘Նորաբարբառ. ա. նոր ձայն, նոր լեզու. և լոյլ խոսքը։
‘Նորաբեր. ա. նոր բերած։
‘Նորաբոցիչ. ա. նոր բուսած, մանուկ։
‘Նորաբոյս. ա. նոր բուսած. ս նէնի պիճի- մէշ՝ Հէնօրմէշ, նէնի ֆիտան։
‘Նորագին. ա. նոր գնած. ս նէնի սաթըն ալընմիշ։
‘Նորագիւտ. ա. նոր գտնուած։
‘Նորագոյն, գունի, ից. ա. աւելի նոր. ս նէ- նիէ, նէնի չըգմա, Հագէ։
‘Նորագործ. ա. նոր սանդգած՝ Հնարած, շտեանուած, չլսուած, խելքէ գուրս։
‘Նորագործեմ. ն. նոր բան մը ընել, նորոգել։
‘Նորագործութիւն. գ. 1 նոր բան մը ընելը՝ ըլլալը, Հնարքը – 2 նորոգութիւն։

‘Նորագրեմ. ն. նոր գրել։
‘Նորագործ. ա. նոր գործած։
‘Նորադիտակ. տ. ‘Նորատեսիլ։
‘Նորազգեստ. ա. նորնոր Հագած։ [նիվը
‘Նորազգեստիմ, տեալ. չ. նոր զգեստ Հագ-
‘Նորաղուարձ. ա. 1 նոր ուռճացած. ս նէ- նի ֆիտան – 2 զուարթ. ս սէֆալը։
‘Նորաճիագ. տ. ‘Նորածագ։
‘Նորաճիք. ա. նոր նշած. ս Հազէ Հագէ։
‘Նորախոյժ. ա. նոր խայծ ընկած։
‘Նորախնդիր. ա. նոր բան ուզող։
‘Նորախոզխոզ. ա. նոր մոլեցած։
‘Նորախոց. ա. նոր խոցած։
‘Նորածան. ա. նոր ձանչցուած։
‘Նորածին, ծնի, նաց կամ ից. ա. նոր ծնած, նոր նշած. ս նէնի տօղմուշ, նէնի պիճի մ։
‘Նորածնեալ. նոր մկրտած։
‘Նորածնութիւն. գ. մկրտութիւն։
‘Նորածնուիլ. ա. 1 նոր ծնած – 2 նոր մկր- տած։ [կուած։
‘Նորակառոյց. ա. նոր շինուած, նոր որն-
‘Նորակատար. ա. նորընծայ։
‘Նորակարգ. ա. նոր (շինուող)։
‘Նորակնթայ. ա. այլանդակ։
‘Նորակերտ. ա. 1 նոր շինած – 2 զարմանա- լի, չեղած բան – 3 նոր ձևանպատրաստ։
‘Նորակերտեմ. տ. ‘Նորագործեմ։
‘Նորակնիք } ա. 1 նոր կնքուած, նոր մկր-
‘Նորակնուք } տած՝ գրոշմած – 2 նոր ձև- նապրած, նորընծայ։
‘Նորակոչ. ա. նոր կանչուած՝ գործած։
‘Նորակուռ. ա. մ. նորնոր տանջանքներով։
‘Նորակրօն. ա. նոր կրօնք Հանող։
‘Նորակրօնութիւն. գ. ապտակ։
‘Նորահաս, ի, ից. ա. 1 նոր Հասած տեղ- մը, նորեկ – 2 նոր Հասուցած – 3 յան- կարծ վրայ եկած (մահ) – 4 Հասակը նոր։
‘Նորահասակ, ի, աց. ա. 1 Հասակը պըտիկ, տղայ, կորիճ – 2 տղայական։
‘Նորահատ. ա. նոր կտրած։
‘Նորահարսն, սին, սունք. գ. նոր Հարս ե- ղած. ս նէնի կէլինն։
‘Նորահաւատ, ի, ից. ա. 1 նոր քրիստոնէ եղած – 2 նորընծայ կրօնաւոր։
‘Նորահնար. ա. նոր Հնարած, նորելուկ. ս նէնի իճատ։
‘Նորահրահանգեան. ա. նոր տրված, նոր կնիք։
‘Նորահրաշ, ի, ից. ա. նոր և Հրաշալի, խել- քէ գուրս՝ վրը. ս աճայիպ, հիքմէթլի։
‘Նորահրատ. ա. նոր բորբոքած։
‘Նորաձայն. ա. 1 անսովոր, օտար – 2 նոր վարդապետութիւն։
‘Նորաձայնութիւն. գ. մոլորութիւն։
‘Նորաձև. ա. նոր ձևով, անսովոր։
–‘Նորաձև առնեմ. նոր բան ընել՝ Հանել։

Նորաձևեմ, նեցի. ն. նոր նոր բաներ ընել. հինը փոփոխել
Նորաձևիչ. ա. նոր բան ընող
Նորաձևութիւն. գ. 1 նորութիւն անսովոր՝ օտար։ – 2 նոր բան
Նորաձաշակ. ա. նոր ճաշակով
Նորամարզ. ի, ից. ա. նորամարժ
Նորամարժ. ա. նոր մարզող, նոր ընծայ
Նորամուտ, մտի, ից. ա. նոր մտնող, նոր ընծայ
Նորամուտք. գ. նորաձևութիւն
Նորամուտիւթիւն. գ. նոր ամիս, նոր լուսին. ֊ այ պաշտ
Նորայ, յի, ոց, կաւ ից
Նորային, յնոյ
Նորայն
ա. անորը. ֊ մնունքիւ
Նորան. ա. Նաբաթեան
Նորանամ, ացայ. չ. նոր ըլլալ, նորոգուիլ
–Նորանալ լուսնի. նորիլ, լուսնոյ նորէն ծնանիլը
Նորանշան. ա. նոր հրաշքով, նոր և զարմանալի, անսովոր և օտար
Նորանշոյլ. ա. լուսափայլ
Նորանոր. ա. նոր նոր
Նորանորոգ. ա. ամենևին նոր. ֊ Հին նէնի
Նորաշաւիղ. ա. նոր ձամբով, նոր ոճով, զարմանալի
Նորաշէն. ա. նոր շինած
Նորապազ. ա. նոր սառած
Նորապաճոյճ. ա. Նորահնար
Նորապատում. ա. նոր (կռակարան)
Նորապարգև. ա. նոր պարգևած
Նորապէս. մ. նոր կերպով
Նորապսակ. ա. նոր պսակ առած՝ հայրապետ, եպիսկոպոս
Նորասացիկ. ա. նոր ըսուած
Նորասէր, սիրի, բաց. ա. 1 նորութիւն սիրող – 2 նոր սիրելի
Նորասնունդ. ա. մանուկ. ֊ Հագէ
Նորաստեղծ. ա. 1 նոր ստեղծած – 2 նոր հնարած, շինած
Նորաստեղծեմ, նեցի
Նորաստեղծում, ծի
ն. նոր կամ նորանց ստեղծել
Նորաստանչ, ի, ից. ա. նոր ու աքանչելի
Նորաստանչութիւն. գ. հրաշք
Նորավանք. գ. նոր վանք
Նորավարժ. ա. նոր կրթուող
Նորատեսիլ. ա. նոր տեսնուած
Նորատեսութիւն. գ. նոր բան տեսնուիլը
Նորատիք. ա. Նորահասակ
Նորատուրնակ. ա. նոր աուած
Նորատունկ, տնկոյ, ոց. ա. գ. 1 նոր տնկած. ֊ Նէնի ֆիտան, Նէնի տիքմէ։ – 2 մանուկ. ֊ Կէնէ։ – 3 նոր քրիստոնէ եղած
Նորատուր. ա. նոր տրուած
Նորաբար. 1 ա. նորոգող, նոր ընող – 2 գ. նոր ստեղծած բաները
Նորացոյց. ա. նոր ցուցուած, չեղած, չտեսնուած
Նորացուցանեմ, ցուցի. ն. նորցընել, նորոգել
Նորափայլակ. ա. նոր փայլած
Նորափառ, ի, աց
Նորափառանկիր
ա. անափառ
Նորափառութիւն. գ. անափառութիւն
Նորափնտուր. ա. 1 նոր փնտրուրած, թնտուրած – 2 նորի պէս եղած, նոր զարդարուած
Նորափթիթ. ա. նոր բացուիլ սկսած (ծաղիկ)։
Նորափոխութիւն. գ. նոր տարի
Նորափոր. ա. նոր փորած
Նորաբաղաք. ի. գ. նոր քաղաք, վաղարշապատ
Նորեկ, ի, աց. ա. նոր եկած
Նորեմ, նեցի. ն. նորցընել, նորոգել – կրկնել, նորէն լուանալ, նոր լուսին ըլլալ
Նորընծայ, ի, ից
Նորընծայեալ
ա. նոր ընծայուած, ծրած, պատուաստած, եկած, կրթուած, թագաւորած, ձեռնադրած
Նորընծայութիւն. գ. սկզբնաւորութիւն
Նորընկալ. ա. նոր առած
Նորընտիր չինիմ. նոր զօրք ժողվել
Նորի, բւոյ, բւոց. ա. գ. դեռ նոր հասած բնբք. ֊ Թուրքիանաս, Նէնի չգիմաս
Նորիմաց. ա. նոր մտածած՝ խելքէն հնարած
Նորիւնն, Նորինքն. ա. Նորայն
Նորհաւատ. ա. Նորահաւատ
Նորոգ. ա. 1 դեռ նոր, նորանց եղած. ֊ Նէնի, Հէտիա։ – 2 ստոյգ, Հիշդ. ֊ պէհիա, մըձհիա, Նէմի
Նորոգ. մ. դեռ նոր. ֊ տահա Նէնի, Հէնուզ
Նորոգագիր. ա. նոր գրուած, նոր գրով գրուած
Նորոգագոյն. 1 ա. Նորագոյն – 2 դեռ նոր
Նորոգագործ. ա. Նորագործ
Նորոգագործութիւն. ա. Նորագործութիւն
Նորոգազարդ. ա. դեռ նոր զարդարած
Նորոգականաւ. նոր, նորոգած, նորոգուելու
Նորոգաձև. ա. Նորաձև
Նորոգայարդար. ա. նոր շինած
Նորոգանամ. չ. նորոգուիլ
Նորոգանուագ. ա. նոր յօրինուած
Նորոգաշէն. ա. Նորաշէն
Նորոգապէս. մ. 1 դեռ նոր, նորանց, նոր կերպով. ֊ տահա Նէնի, Նէնիտէն։ – 2 առնել ստոյգ, Հիշդ
Նորոգատեսիլ. ա. նոր տեսնող
Նորոգատուր. ա. նոր տրուած
Նորոգափայլ. ա. նոր փայլած
Նորոգեմ, նեցի. ն. 1 նորցընել. ֊ Նէնիկէմ։ – 2 նաւակատիք ընել
–Նորոգել զխորհուրդ իւր. մտքով ինքիլինն ուժ տալ
Նորոգիչ. ա. նորոգող

‘Նորոգութիւն } գ. 1 Նորոգելը, նորոգուի-
‘Նորոգումն, գման } լը։ — 2 Ձշդութիւն։
‘Նորոգարար. ա. Նորաստեղծ։
‘Նորոյթի } գ. Նոր ըլլալը, նորոգութիւն, նոր
‘Նորումն } բան։
‘Նորուս, ի, ից } ա. Նոր սորվող. ֆ. ա-
‘Նորուսումն, սման } ձամի։
‘Նորպէս. մ. Նորի պէս։
‘Նորօրէն. մ. ա. Նոր կերպով։
‘Նորօրինակ. ա. Նորակերպ։
‘Նոցայ, յոյ, ոց } ա. գ. անոնց, անոնց-
‘Նոցային, յոյ, նոց } ները. ֆ օնլայընքի։
‘Նոցայն }
—’ի Նոցանէ՛քն. ա. գ. ինչ որ անոնցմէ է։
‘Նու, Նուոյ, ով կամ աւ. Նուք, Նուոց, կամ
Նուանց, անց. գ. 1 ասն Հարսը՝ Նու կ’ը-
սուի փեսին հօր՝ մօր՝ եղբարց՝ քրոջ ա-
նունց. ֆ կէլին, արուսէ։ — 2 Նորատոհմ
կամ Հօրեղբօրորդւոց կիներ։
‘Նուագ, ի, ից. գ. Երգ, եղանակ. ֆ նէվա,
Հալա, գայտէ, ուսուլ, աշխնկ, սիւդէնի
‘Նուագ, ի, ից. գ. 1 գաւաթ. ֆ գաւաչ,
քնապէ, ֆիալ։ — 2 խուժ. ֆ պատէ։
‘Նուագ, ի. գ. մ. 1 առանց. ֆ վարդի։ — 2 ան-
գամ, հնդ. ֆ նէօպէթի, քէրըէ, տէֆա.
պը օրինակ ի միում Նուագի. Զայս կամ
Զառաջինն Նուագն. Ի Նուագս բազմաց.
Ցներկոյդ Նուագին. Ցետ միոյ Նուագի
—Ա՛ւ մի Նուագ. 1 մէկ անգամ մըն։ — 2 Հիմ
կու հիմա։
‘Նուագածու, ի, ից. ա. Նուագարան զար-
նող. ֆ չալկըճը, սազէնտէ։
‘Նուագածութիւն. գ. Նուագարան զար-
նելու արուեստ։
‘Նուագակից. ա. Երգակից։
‘Նուագանմայնութիւն. գ. Երգ եղանակներու
‘Նուագապարտար. ա. Երաժիշտ, սազներ՝ և.
զանակներ շինող. ֆ սազէնտէ ուստասը։
‘Նուագարան, ի, ից. գ. Նուագարան. ֆ սազ,
չալկը։ [սիգին
‘Նուագարանականն. գ. Երաժշտուի. ֆ մու-
‘Նուագաւոր, ի, ից. ա. եղանակաւոր, կա-
նոնաւոր. ֆ ուսուլլու, ահնկնկի։
‘Նուագաւորագոյն. ա. վարպետ, յոյժ գի-
տուն. ֆ ուսուլլու, ուսուսու։ [և այլն)։
‘Նուագաւորեմ. ն. Նուագօք բաժնել (զինւ
‘Նուագեմ, եցի. ն. Երգել ու զարնել։
‘Նուագերգ, ի, ից. գ. ա. Երաժիշտ։
‘Նուագերգեմ. ն. Երգել, սազմնոլ։
‘Նուագերգութիւն. գ. Երգի ձայն, անոյշ ձայն։
‘Նուագ, ի, ագք կամ ագունք, գից. ա. 1
քիչ, քչուր, պակաս. ֆ ազ, ճիւզի, էք-
սիքի — 2 բարակ. ֆ ինճէ, նազիք։
—Նուագ սակաւ. շատ քիչ։
—Նուագ իշխանք. սակաւապետութիւն։ —
ա. և Սուղ իշխանք։
‘Նուագաբան. ա. քիչ խօսող, կարճ խօսող։
‘Նուագաբար. մ. քիչ, պակաս։
‘Նուագագիտ. ա. սակաւագիտ. ֆ նազիք։
‘Նուագագոյն, գունի, ից կամ ից. ա. աւելի
քիչ, պակաս, վար։
‘Նուագական. ա. ‘Նուագ։
‘Նուագակնչումն. ա. Ձայնը տկար՝ քիչ։
‘Նուագահոս. ա. քիչ վազող (ջուր)։
‘Նուագամիտ, միտ, տաց. ա. խելքը քիչ՝
կարճ՝ քիչ մը խելք ունեցող. ֆ ազ ագո-
չուգ ագլը օլմա։
‘Նուագանամ. չ. քիչնալ, պակսիլ, նուա-
նալ. ֆ էքսիքմէք, կէբի գալմագ։
‘Նուագանք. գ. դադարումն
‘Նուագապէտ. ա. ‘Նուագարար։ [ազ։
‘Նուագապտուղ. ա. պտուղը քիչ. ֆ միւյէյէի
‘Նուագեմ. չ. ա. ‘Նուագիմ
‘Նուագեմ, եցի } ն. քիչցընել, պակսե-
‘Նուագեցուցանեմ } ցընել. ֆ ազալթմագ,
էքսիլթմէք։
‘Նուագեցուցիչ. ա. պակասեցընող, պակսու-
թիւն մը ցուցընող, վար գալնելու։
‘Նուագիմ, եցայ. չ. 1 քիչնալ, պակսիլ, վար
իջնալ, դադրիլ սկսիլ, հատնիլ, քաշուիլ.
ֆ ազալմագ, էքսիլմէք, չէքիլմէք։ — 2 լուս-
նի պակսիլ — 3 արեւու՝ լուսնի խաւարիլ,
բռնուիլ. ֆ թութիլմագ։
‘Նուագկերակուր. ա. կերակուրը քիչ։
‘Նուագութիւն. գ. 1 պակսիլը, պակասու-
թիւն, քչութիւն։ — 2 կաթսութիւն։ — 3
բռնուիլը՝ խաւարումը արեւու՝ լուսնի։ —
4 նրբութիւն, ֆիսփանջկութիւն։
‘Նուագումն, գման, նոյն։
‘Նուագուն. ա. տ. ‘Նուագ։
‘Նուագ, ի, ից. ա. լոյսը քիչ, մթամած,
տկար, թոյլ, քաշուած, կամաց, ցած, վա-
տուժ. ֆ օղկուն, ձանըզ, զայիֆ, նա-
վաշ. — տե՛ս և ‘Նուագ։
‘Նուագադոյն. ա. տկարագոյն։
‘Նուագական. ա. տկար, մեղմուկ, ողջակաս։
‘Նուագահնչումն } ա. տկար՝ մեղմ ձայնալ։
‘Նուագաձայն }
‘Նուագանամ, ցենամ. տ. ‘Նուագիմ։
‘Նուագագէտ. մ. տկար կերպով։
‘Նուագեմ, եցի } ն. 1 լոյսը մթընցընել
‘Նուագեցուցանեմ } — 2 տկարացընել, մար-
մնոյք բերել։
‘Նուագիմ, եցայ. չ. լոյսը կամ ուժը բռնուիլ,
պակսիլ, տիրոջ քաշուիլ, մեղմիլ. ֆ չէ-
քիլմէք, գաբարմագ, թութիլմագ, զայիֆ-
լէնմէք, պայըլմագ, օղլմագ—տե՛ս և ‘Նուա-
գիմ (որ շփոթի՛ ի գրչաց)։
‘Նուագութիւն. գ. Իրը պակասութիւն, քիչութիւն։
‘Նուաճեմ, եցի. ն. 1 տակը առնել՝ ձգել,

Հզմել, տիրել. ֊ ասլուձա ալմագ, զասլմի էլմիքը – 2 գոհ ընելով լռեցընել – 3 մեղմացընել, վախկացընել

Նուաձուիմի } գ. տակը առնելը, մռնելը,
Նուաձումն } հպատակութիւն

Նուամ, ացի. չ. միշտ ել կատուի, միամ միամ կանչել

Նուաստ, ի, ից. ա. վար, ցած, խոնարհած, պարկեշտ, յեսոն, տառապեալ, չնչին, խեղճ. ֊ ալչագ, էանա, հագիր

Նուաստաբանեմ. ն. չ. խոնարհութիւն խօսիլ

Նուաստաբար. մ. ցած՝ խոնարհ կերպով

Նուաստագոյն, գունի, ից. ա. խիստ վար, յեսոնագոյն [յեսոնութիւն

Նուաստագունութիւն. գ. ցածութիւն,

Նուաստախոհ. ա. բարձր չմտածող, խոնարհամիտ

Նուաստախոհութիւն. գ. խոնարհութիւն, խոնարհամտութիւն

Նուաստախուռմբ. ա. փիլտոր

Նուաստական. ա. խոնարհ, ցած, յեսոն, անարգ

Նուաստակներպութիւն. գ. նուաստ կերպարանք, մարգնզութիւն [վարուիլ

Նուաստամոնեմ, եցի. չ. խոնարհ մտքով

Նուաստամտութիւն. գ. խոնարհամտութիւն

Նուաստանամ, ացայ. չ. խոնարհիլ, վար իջնալ, նուաստ գտնուիլ

Նուաստապէս. ա. Նուաստաբար

Նուաստաջան. ա. տկար ջանքով

Նուաստատիպ. ա. կերպը խոնարհ

Նուաստացուցանեմ, ցուցի. ն. խոնարհեցընել, վար իջեցընել, վար զարնել, պզտիկցընել

Նուաստացուցիչ. ա. պզտիկցնօղ

Նուաստութիւն, գ. խոնարհութիւն, ցածութիւն, յեսոնութիւն. ֊ ալչագլըգ, էանալըգ

Նուաստակ. գ. 1 ընծալառ. ֊ շահիճէրէն – 2 հիւրիա՝ հիւանդոյ մը անուն

Նուաստան, ի, աց. գ. ծածկոց. ֊ էօրթիւա

Նուէր, Նուէրի, բաց. գ. ընծայ Աստուծոյ, նոր պտուղ, սրբազան քան մը, գոհ, յիշատակ մը, գինի, չէթի, և այլն. ֊ նէվզէր. հիւրընկատա, փէշկէշ, հէսիյէ, գուրպան, և այլն

Նուիկ } գ. նրվիկ. ֊ նիվէշի, հրլան նաս-
Նուիճ } տրոզ

Նուիրաբեր, ի, աց կամ ից. ա. ընծայ բերող Աստուծոյ

Նուիրագործ. ա. օրհնող զնուիրեալն, սրբազանող, նուիրող

Նուիրագործեմ, եցի. ն. օրհնել զնուիրեալն, սրբազանել, նուիրել

Նուիրագործութիւն. գ. սրբազան գործ քահանայի

Նուիրակ, ի, աց. գ. 1 փառուոր. ֊ հասէքի, հասատ – 2 եկեղեցական դեսպան

–Նուիրակ. նուագ. ֊ քնասէ

Նուիրական, ի, աց. ա. 1 Աստուծոյ նուիրեալ, սրբազան, տուրբ – 2 նուիրելու՝ ընծայելու (Աստուծոյ կամ մարդոյ). – 3 նուիրագործող, օրհնող – 4 տաճարը կամ մենհանը գրած (յիշատակ). – 5 ձեր կենայդ (ըսելու խօսք՝ նրգ). ֊ էշկինէքէ

Նուիրակատար, ի, աց. գ. Նուիրականերու գլուխ. ֊ հասատ պաշը, պաշ ազատ

Նուիրակատար, ի, ից կամ աց. ա. գ. ընծան օրհնող, քահանայ

Նուիրաձիր. ա. Ընծրհաձիր [դանգ

Նուիրամանակ. գ. սրբազան ամանագլուխ, կա-

Նուիրան, ի, աց. գ. Նուէրքի ու քահանայից տեղ, ժամ

Նուիրանոց, ի, աց. ա. 1 ամէն՝ որով կ'ընծայուի գինի, ձէթ, կաթ, և այլն. սկիհ, բաժակ. ֊ չէշնի լիասը, գատէհ – 2 նկնզեցի

Նուիրապետ. ա. Նուիրակապետ

Նուիրապետական. ա. քահանայապետական, քահանայական

Նուիրատու, ի, աց } ա. 1 (ժամանակ) ընծայ տուող – 2
Նուիրատուր, տրի, տրից } ընծայ ընդունող

Նուիրատուութիւն. գ. տուրք և նոր պտուղ ընծայելը տաճարին

Նուիրատուր. ա. Նուիրական

Նուիրեմ, եցի. ն. 1 ընծայ առ Աստուծոյ կամ տաճարի, կամ մարդու – 2 ուխտել Աստուծոյ գինքը – 3 օրհնել քահանային՝ ընծան ընծան, որպէսզի՝ ի պատիւ Աստուծոյ. – 4 յիշատակ մը դնել տաճարը – 5 Աստուծոյ համար կրօնաւորելով մէկ քար – 6 ի պատիւ Աստուծոյ կոյս մը կաթողիկոսելով իմաւել ամանին՝ գինի, ձէթ, կաթ, ջուր, և այլն. – 7 ընծայել. ֊ սատմագ. – 8 օրհնել, ձեռնադրել

–Նուիրեալ. օրհնելին, ձեռնադրելին. և Աստուծոյ ընծայած

–Նուիրող. եպիսկոպոս, քահանայ

Նուիրոպական. ա. Նուիրական

Նուիրութիւն, բանա. գ. Նուիրելը, Նուիրիլը

Նուկի. ա. Ունկի

Նումայի. գ. նաղնջնի. ֊ փորթուգալ ազգը [նաց

Նումնանամակ. գ. գլխաւոր իշխան (օրի-

Նումիդամագայ. գ. (յ.) սոսկ (արքունի)

Նունուֆար. գ. ջրի շուշան. ֊ նիլուֆէր, էսլիւֆէր – ան և Հայաստանեան, և Սմբուլ

Նուշ, Նշի, կամ Նշոյ. գ. 1 նուշ. ֊ պատէմ – 2 լեզի նուշ. ֊ ամէն պատէմի – 3 վայրի կաղին. ֊ փալամութ

ՙՆուռն, նռան. գ. Նուռ. ֊ Նռան
ՙՆուս, ոյ, ոց. գ. ուս, կռնակ (ձիու). ֊ արգա, սրբլի։
ՙՆուսիխուռնարար. գ. (պ.) միջնբէականու։
ՙՆուսխայ, ի. գ. (պ.) սրինակ, գրած կամ նման կամ դնդ. ֊ նիւսխէ։
ՙՆուսխայինն. նոյն։
ՙՆուսխայոպէս } մ. կանոնի պէս, կարգով
ՙՆուսխայօրէն } կանոնով, կամ դնդի պէս։
ՙՆուրբ, նրբի, ից, կամ ոյ, ոց. ա. 1 բարակ, նեղ մանր, թեղեւ. ֊ ինձէ, նազուկ, նաբին – 2 սուղ կամ լերկ (տաւա)։ – 3 կարճ, քիչ (առանց)։ – 4 մ. բարակ կերպով։
ՙՆպաստ, ի, ից. գ. օգնութիւն, օգուտ, ձեռ, դնդ, օգնելը իր կողմանէ կերպով մը, օգնական. ֊ իմաստ, իմաստիկ, նաբոտ, նարար, ֆայտէ, խարտիճ։
–ՙՆպաստ լինիմ. օգնել, գործակից ըլլալ, իր կողմանէն բան մը ընել, ձեռ մը ընել, բան մը տալ։
ՙՆպաստամատոյց } ա. օգնութիւն մը ընող,
ՙՆպաստաստու } պիտանի, օգտակար։
ՙՆպաստաւորը լինիմ
ՙՆպաստաւորիմ
ՙՆպաստաւորիմ } ֊ ա. ՙՆպաստ լինիմ, և ՙՆպաստիմ։
ՙՆպաստաւորութիւն. ա. ՙՆպաստ։
ՙՆպաստիմ, նցի. ֊. օգնել։
ՙՆպաստաւորութիւն. ա. ՙՆպաստ։
ՙՆպատակ, ի, ից. գ. 1 նշան առնելու տեղ, դիտած բանը՝ վանձանը, դիտաւորութիւն. ֊ նիշան, նիշանակ, մէնդիկ, նէվա, նիշեմ։ – 2 հնտնելու գաղափար, սրինակ – 3 ձեռք ձգելու յոյժ անակ՝ պատակ։
ՙՆպատակնալ. դիտել, որոշնալ։
ՙՆպատակութիւն. գ. դիտելը, դիտելու բան։
ՙՆպար, ի, ից } գ. կապած ապրուստ՝ կերակուր, խոշակ, պաշար. ֊ նէվալ, նաշխագա, ազդգ, զանխրէ։
ՙՆպարակաւոր, ի, ից. ա. ուռնդիք բերող (ջրին). ֊ զանխրէ կէմիկէն։
ՙՆպարակիմ, նցի. ն. առատ պաշար տալ։
ՙՆպերտ } ա. Հպարտ, ազգատ Հպարտ,
ՙՆպերտական } Հպարտի։
ՙՆռնաձև, ի, ից կամ ից. ա. գ. Նռան ձևով, զարդ, նռնակ, նռնիկ. ֊ նաբ պիչիմի, նարնձղագ։
ՙՆռնենի, նուոյ, նենից. 1 գ. Նռան ծառ. ֊ նաբ ագաձի։ – 2 ա. Նռան (Հդէ)։
ՙՆսկ, կամ ՙՆսիկ, կամ ՙՆիս, ՆսԹ. գ. 1 շունչ, փչելը. ֊ նէֆէս, էմէթ, նասիպ։ – 2 բախտ, բարեբախտութիւն, բաժին։
ՙՆսիմ, ի, ից կամ ից. ա. 1 մուխ, մրնշուղ. ֊ գարանլըգ, քէօլիկէլի, տումնուգ, տիմանլըգ։ – 2 գ. մրուխի, մուխը, մրոայլ, շուք. ֊ քէօլիկ, գարաբիմ։
ՙՆսիմագոյն. ա. աւելի մուխ։
ՙՆսիմական } ա. ՙՆսիմ. ա։
ՙՆսիմային }
ՙՆսիմանամ, ացայ. չ. մրնշնալ. ֊ գարաբմագ։ [ալ, (ոլ է Կնգալ)։
ՙՆսիմանուն. ա. որուն անունն է մուխ կամ
ՙՆսիմաստուերա. ա. մուխ, շքով պատած։
ՙՆսիմատարափ. ա. մուխ ամպերով անձրև։
ՙՆսիմատնակ. ա. մուխ կերպով, մրնիս։
ՙՆսիմացուցանեմ, ցուցի. ն. մրնցընել. ֊ գարաբմագ։
ՙՆսիմացուցիչ. ա. մրնցնող։
ՙՆսիմախառն, փակ. ա. մրուխով պատած։
ՙՆսիմութիւն. գ. մրուխիւն
ՙՆսիր. գ. ծանր աշխատանք, կամ մրուխի, տրտմութիւն. ֊ զահմէթ, կիւնչիւք։
ՙՆստած, ի, կամ ոյ. գ. աղբ, աւելցրդը. ֊ նէՀաւէթ։
ՙՆստական. ա. նստոգ, նստած։
ՙՆստակից. ա. քովէ քով նստող։
ՙՆստատեղի. ա. ՙՆստոյ տեղի։
ՙՆստարան, ի, աց } գ. նստելու տեղ, աթոռ,
ՙՆստելի, լւոյ } կառք։
–ի նստելեաց. մ. նստած տեղը, նստելով (ուտել)։
ՙՆստեմ, նցի. ն. ցածցընել։
ՙՆստիմ, նստայ, նիստ, նստարուք. չ. 1 նըստիլ, Հանգչիլ. ֊ օթուրմագ – 2 գործքի նստիլ, աղբելը – 3 քաղքի մը աս կամ անդիրք ունենալը։
–ՙՆստիմ ՙի վերայ աւանդի. աւանդին վրայ անՀոգ ըլլալ։
ՙՆստոյ տեղի. գ. նստուկ. ֊ օթուրագ, տիպիւր։
ՙՆստոց, ի, աց. գ. 1 նստարան, բնակարան, տեղ, Թաղաւորական քաղաք. ֊ օթագ. ասըլ Հէբի – 2 փնթակին տակը։
ՙՆստուած. ա. ՙՆստած։
ՙՆստուկ. ի. նստուկ. մ. նստելով, նստած ըլլալով։
ՙՆստուն, ստնան. գ. 1 նստիլը – 2 աղբելը։
ՙՆստուցանեմ, ուցի. ն. նստեցընել, չոքեցընել, դադրեցընել. ֊ օթուրթմագ, Էնթիրմէք։ [դան, խանչէր։
ՙՆրան, ի, աց. գ. Թուր. ֊ գրըճ, նամա։
ՙՆրան. ա. ՙՆրան։
ՙՆրանակոտոր. ա. Թրով կտրող։
ՙՆրբաբայեմ. ն. բարակ խոսքեր բանեցընել։
ՙՆրբաբանութիւն. գ. 1 խոսքի բարակութիւն – 2 մկիկ մկիկ բացատրութիւն։
ՙՆրբաբար. մ. 1 բարակ կերպով, բարակութեամբ. ֊ ուսուլ իլէ – 2 ձիշդ։
ՙՆրբագոյն, գունի, ից. ա. աւելի կամ խիստ բարակ։ [(առանցգոյ)։
ՙՆրբագոյութիւն. գ. նուրբ գոյացութիւն
ՙՆրբալեզու. ա. ՙՆրբաձայն։
ՙՆրբամտիկ. ա. բարակ բաներ պրպտող։

՚Նբբախօս, ի, աց. ա. բարակ բան՝ բարակ կնքախոհ խօսող։
՚Նբբակածան, ի. գ. բարակ անցք մը. ֊ ինձ։
՚Նբբական. ա. Նուրբ։
՚Նբբակաձայն, փունք, փանց. ա. երկայն բարակ գլխով։
՚Նբբահայեացս. ա. բարակ դիտող, միտքը բա-
՚Նբբաձայն, ի, ից. ա. ձայնը բարակ, մեղմ, քամոց. ֊ ինձ՝ զայիճ ախլի։
՚Նբբաձայնի. նոյն։
՚Նբբաձայնութիւն. գ. նբբաձայն ըլլալը։
՚Նբբամիտնաբար. ա. միտը միտուանքներով, փաշխի պէս։
՚Նբբամիտնագոյն. ա. միտուանքը բարակ։
՚Նբբամիտութիւն. գ. միտնկանց բարակութիւն։
՚Նբբամտմտմիլն. ա. միտմիտը՝ նիւթը բարակ։
՚Նբբաշուխ. ա. բարակ Նամբով, խոշուրնկ մտքով։
՚Նբբասէր. ա. ՚Նբբաբար։
՚Նբբատեղն. ա. Ձիւղը կամ վանկը բարակ։
՚Նբբատևսակ. ա. Նուրբ։
՚Նբբացուցանեմ, ցուցի. ն. բարկըցընել. ֊ ինձ՝ լիմիք։
՚Նբբաւարտ. ա. 1 վերջը բարակ։ – 2 փա-փուկ ու վայելուչ (կազմուած). ֊ սիրա-հի, գարիճ։
՚Նբբափայլ. ա. բարակ ու փայլուն։
՚Նբբափոյզ, ի, աց. գ. ա. նեղ ու բարակ Նամբայ. ֊ տարաձիգ սօգագ։
՚Նբբաքարշ, ի, ից. ա. բարակ քաշած (մետալ)։
՚Նբբաքիմ. ա. բարակ քիմով. ֊ ինձ պու-բունալու։
՚Նբբեմ, նցի. ա. ՚Նբբացուցանեմ։
՚Նբբենի
՚Նբբին } ա. Նուրբ։
՚Նբբոտա. ա. Ձիւղը բարակ։
՚Նբբութիւն. գ. 1 բարակութիւն. ֊ ինձ-ւիր։ – 2 բանին մէջ ութիւնը։ – 3 առանձին քչութիւնը։
՚Նբբուղի. ա. Նամբան նեղ. ֊ ինձ՝ տար
՚Նբնան. ա. ՚Նբան։
՚Նիսատ. ա. ՚Նաւթ։
՚Նքմեմ, նցի. } չ. խիստ անօթի նալ, անօ-
՚Նքմիմ, նցայ } թութենէ մարմին. ֊ ամ-լցուտան պայրլմամբ։
՚Նքոդակ. գ. 1 ծռմակ, լՆակ։ – 2 ձկնորը։
՚Նքոդիմ, նցայ. չ. սիրտը քաշուիլ, նեղնը գոյն չմնալ, ցաւքիլ, Նոգիլ. ֊ չէքթիմիք, իւզիւմիք։
՚Նքոտուիմ. գ. նքոդիլը։
՚Նքոյը, նքուրի. գ. մազ. ֊ էլէք, գալղուր։
՚Նօթի, իւց. գ. կարմիր նենրկ ալնիւ. ֊ սուրբ, աշու թմաշը։
՚Նօթի, թէայ, թնաց. ա. անօթի. ֊ ամ։
՚Նօթնամ, կամ՝ ՚Նաւթնամ, նցի. ն. 1 առնոխս տալ, յայտնել։ – 2 Ձարնել, Ձարտա-րնել, պատրաստել, նիւթնել, կազմել։
՚Նօթութիւն. գ. անօթութիւն, ծոմ. ֊ առ-լըգ, փէհրիզ։
՚Նօսր, Նօսուն. ա. բարակ, ցանցառ. ֊ ինձ, սէյրէկ։ – տմս և Ընօսր։
՚Նօսրաբոյս. ա. արմատը Նօսր։
՚Նօսրագոյն. ա. խիտ Նօսր։
՚Նօսրահնր. ա. մազը Նօսր։
՚Նօսրահող. ա. հողը քիչ։
՚Նօսրանամ. ա. Ընօսրանամ։
՚Նօսրութիւն. ա. Ընօսրութիւն։
՚Նօտար, ի, աց. գ. (լ.) գրագիր. ֊ նապ-ձը, քնաթիխ։ [գիր գրել։
՚Նօտարեմ. ն. նօտարի պէս կամ նօտր շրա-
՚Նօտարութիւն. գ. գրագրութիւն ընելը. ֊ քնաթխալիք։
՚Նօտոս, ի, աց. գ. (յ.) հարաւ. ֊ լօտոս։
՚Նօտր. ա. շրագիր՝ նօտարի պէս գրած։
՚Նօտրեմ, նցի. ն. շրագիր գրել, կամ մանր պրպրտանք։

Շ

Շ. շա, կամ շայ. քսանևրորդ նրրորդ տառ Հայոց՝ բազաձայն։
–Լծորդ է և ժ գրերուն հետ, ինչպէս՝ աշտիճան, աստիճան. աշտուձ, աստուձ. Սիմէոն, Շմաւոն. նժգնէ, նշգնէ, և այլն։
–Ե. չ. հինգհարիւր, հինգհարիւր ընորոշ։
Շաբաթ, ու, ուց. գ. (և.) հանգիստ, գա-դարուածն, հոմի նրորդ օր սահմանուած աշ-խարհի, շաբաթ օրը։
–Շաբաթ. հոմի նաւակ մը. ֊ հաճիմատ։
–Շաբաթու. մ. շաբաթ օրով։
Շաբաթախոհ. ա. Շաբաթապահ։
Շաբաթական. ա. շաբթու մը։
Շաբաթակրօնք. գ. հրէից շաբաթ պահելը։
Շաբաթամէջ, միջի. գ. շաբթուն մէջը։
Շաբաթամուտ, մտի, ից. գ. շաբթուան մը պատրաստ. ֊ հաճիմատ նէօպէմի։
–Շաբաթամուտ. ուրբաթ իրիկունը, որ Հրէից շաբաթը կը սկսի։
Շաբաթանամ, ացայ. չ. հանգչիլ, դադրիլ գործէ, Հրէից շաբաթ պահել։
Շաբաթապահ. ա. Հրէից շաբաթ պահ-ող։ – 2 գ. շաբաթական պաշտօն պահողը։

–Շաբաթ ապահք. շաբաթ մը պաք։
Շաբաթապահու. ա. շաբաթ բռնող, չդադրող։
Շաբաթապահութիւն. գ. 1 բոլոր շաբաթ մը պաք պահելը – 2 Հրէից տօն բռնելը։
Շաբաթացուցանեմ. ն. հանդիսացընել, աշխատանքէ դադրեցընել։
Շաբաթաւոր, ի, աց. ա. շաբթուան մը պաշտօն ունեցող. տ հաֆթա նէ օպէ ձ'ասի։
Շաբաթնան. գ. շաբաթներ. տ հաֆթա պարտ։
Շաբաթուձի. գ. շաբաթ անալը, հանգիստ։
Շաբաթօրհնաց. ա. շաբաթուան։
Շագանակ. գ. կաստանա կամ անոր նմանն պտուղ. տ քէստանէ։
Շադաթ. ա. Շաքար։
*Շադոյր. գ. մանթօ. տ չանթա։
Շալակ, ի, աց. գ. 1 կռնակը՝ բան վերցընելու – 2 շալկած բեռը, շալկելու բանը – 3 տոզնբուն կամ լուսանցքին վրայ և գոյ պրպտելութիւնը կամ յաւելուածը։
Շալակամոան. գ. կ՚ո շալակ, մէկ տօղբակ. տ հէյպէնին պիր կէ օղիւ։ [մագ։
Շալակիմ. նեղ. ն. շալկել. տ նիւք գալտրը.
Շանանջնամ, նեմ } ն. անկաճ անկել՝ տալ.
Շանանջնամ, նեմ } տ գուլագ տսմագ՝ վէրը. մէք։
Շահ, ի, ից. կամ ու, ուց. գ. օգուտ, աշխատանքին պտուղը, վաստակ. տ քնար, գայտէ, գայդ, գազանձ, հասոլ։
–Ի շահ ածեմ. շահնցընել, բանեցընել (առակը)։
–Շահս առնեմ. խոզալ, պարել։
Շահաբեր. ի, ից. ա. շահ բերող, օգտակար. տ գայտաւոր։
Շահագաւակ գոանիմ. զաւկի տէր ըլլալ։
Շահամոզով. ա. շահի համար ընկած։
Շահական. ա. Շահնհան։
Շահակից. ա. օգնական. տ օրթագ։
Շահապ, իւց. գ. 1 տէր, իշխան, գլխաւոր, ազգապետ. տ սահըպ, սահապ – 2 որթոց խնամակալութ։ [պետ, վերակացու։
Շահապետ, ի, աց. գ. Շահապետ, ազգապետ։
Շահառութիւն. գ. շահ առնուլը՝ առաջին վրայ։ [ագահ։
Շահասէր. սիրի, բաց. ա. իր շահը սիրող։
Շահասիրեմ. իմ. ն. կ. շահասէր ըլլալ։
Շահասիրութիւն. գ. ագահութիւն։
Շահաստան. տ. Աշահան։
Շահաստան, ի, աց. գ. ա. մ ագաւորական՝ ազատ քաղաք։
Շահավաճառ, ի, աց. 1 գ. առուտուր վաստկով. տ ալըշվէրիշ, գազանձ, քնար – 2 ա. առուտուր բնող. տ պազիրկեան։
Շահավաճառութիւն. նոյն, գ։
Շահատակ. գ. Շահատակ. տ օղրաչն կէչտի։
Շահատակարար, կամ բար. մ. համարձակ առաջ խոզալով։
Շահատակիմ, նցայ. յ. առաջ վազել. տ սիւրսալ՝ նիւ բիւյիւշ էմ մէք։
Շահատակիւն } գ. համարձակ առաջ
Շահատակութի } վազելը։
Շահատակումն }
Շահար, Շահարացի. ա. գ. (ամկ.) անտառ, անտառը մնծցած։
Շահարար. ա. շահոզ. տ քնար էտիճի։
Շահաւետարեր. ա. շահաւոր։
Շահաւետագոյն. ա. աւելի շահաւէտ։
Շահաւետական. տ. Շահաւէտ։
Շահաւետիմ, իմ. յ. բանեցընել, շահիլ։
Շահաւետութիւն. գ. օգտակարութիւն, օգուտ, շահ։
Շահաւէտ, ետի, ուց. ա. շահաւոր, օգտակար, վաստկով. տ գայտէլի, հասիլէմլի, քնարլը։
Շահաւոր, ի, աց. նոյն։
Շահաւորաբար. մ. շահաւոր կերպով։
Շահաւորագոյն. ա. աւելի շահաւոր։
Շահաւորական. ա. շահաւոր, օգտակար։
Շահաւորիմ, նցի. ն. } 1 շահիլ, վաստը-
Շահաւորիմ, նցայ. կ. } կիլ – 2 գտնել – 3 շահ ընել՝ ըլլալ, օգտել, օգտիլ։
Շահաւորութի. գ. շահ, վաստակ. տ քնար, գազանձ։
Շահբութի. տ. Շահպաղուան։
Շահնհան, կի՝ Շահնհան, ի, աց. ա. 1 շահաւոր, օգտակար, պտղաբեր. տ գայտէլի – 2 ձահաւոր, դիպող. տ շայխլի է։
Շահնհանաբար. մ. օգուտ ընելով։
Շահնհանագոյն. ա. աւելի բարեբեր։
Շահնհանացնալ. աւելի պետանի և բարեբեր՝ նեղած, ընող։
Շահնհանացու. ա. պետանացու։
Շահնհանութիւն. գ. 1 օգտակարութիւն. տ գայտէ, հասիլէմ – 2 բարեբերութիւն. տ պէրի պէրէքէմ – 3 ղուաձնութիւն. տ չէֆա։ [տրբմագ։
Շահնմ, նեղ. ն. վաստկցընել. տ գազանձ։
Շահնաւ, ի, ից. գ. շահ, վաստակ. տ գազանձ, քնար։
Շահնցուցանեմ, ցուցի. ն. 1 վաստկցընել. տ գազանտրմագ – 2 օգուտ բերել. տ գայտա էմմէք – 3 առակը վաստկով բանեցընել, վաստակ ընել. տ քնար ըլա գուլլանմագ, քնար էմմէք։
Շահնն, կի՝ շահին, ննի. գ. (պ.) Թագաւորական բազէ. տ պազ, ատգան, աճէմնհան։
Շահընծայութիւն. գ. առաջ նկած շահը։
Շահընկալ. ա. աւելի շահ առած, վաստկով նեղած։
Շահիմ, նցայ. յ. վաստկիլ, շահ ընել, օգուտ տեսնել ընել. տ գազանմագ, քնար էմմէք։

–Շահիմ գինանոց, ազատիլ։
–Շահիմ գինո. (յ. ահով) մուհին ձևա-
քին ազատիլ։ [ներ։
Շահմիալ, Շահմիանդալ. գ. բուռոց անուն.
Շահնազակ. գ. պատուղ մը։
Շահրբամ. գ. մինակ ծաղիկը. ֆ գոլխմիքիլ։
Շահպտուտ. գ. (պ.) 1 նուշ, ընկուզ,
շագանակ. – 2 ծառի մը նարդոսահոտ
Շահպրամ. տ. Ռահան։ [տերև։
Շաղ. տ. Ցօղ։
Շաղալից. տ. Ցօղալից, ։
Շաղախ, ոյ. գ. 1 ցեխ, շաղած հող և կիր։
ֆ չոր չամուր, խարտ։ – 2 փուշ՝ կպչուն.
ֆ շիլլուհէն, ուէմիր ուիքէնի։ – 3 ա. մա-
լակնած. ֆ պուլաշոգ։ [նիկ)։
Շաղախաքեր. ա. ցեխ՝ կաւ բերող (ծի-
Շաղախանամ, ացայ. չ. պլըշտրկիլ, ապտա-
ուիլ. ֆ պուլաշմագ։
Շաղախիմ, նցի. ն. ցեխի մէջ ինձինձել,
մնալկոնել, պլըշտրկիլ, ցեխուտել, ապտա-
ուել. ֆ ուլյաշըրմագ, պուլաշըրմագ։
Շաղախուէլ, նոման. գ. ապտուտիլը, ապտ
Շաղախուտ. ա. ցեխուտ։
Շաղակատ. տ. Շաղկապ։
Շաղակրատ, ի, աց կամ ից. ա. փչաքաօս,
շատախօս. ֆ լաֆազան։
–Շաղակրատ. անասակ մը անհամառ պար։
Շաղակրատանք. տ. Շաղակրատութիւն։
Շաղակրատիմ, նցի. չ. ն. փուչմուչ խօ-
սիլ. ֆ սաֆսուր սուֆսուր սէօյլէմէք։
Շաղակրատութիւն } գ. փչաքաօսութիւն, շա-
Շաղակրատուէն } տաքաօսութիւն. ֆ լաֆա-
զանլըգ։
Շաղաղ. տ. Շաղիղ։
Շաղաղակնէր. տ. Շաղղակնէր։
Շաղաղեմ. ն. կմկրմալ, ծամ ընել (խօսքը,
անունը). [խի, սէհիմ։
Շաղամախ, լ. գ. ինել, գնբնան. ֆ խիչկը,
Շաղամանութիւն. գ. հնաոր մանելը՝ կըտ-
ցընելը՝ կցելը։
Շաղաշատութիւն. տ. Շաղաշտութիւն։
Շաղաշար, ի, աց կամ ից. ։ ա. կցած, միա-
ցած. – 2 գ. փաղաքութիւն, վանկ, սիւ-
ղբայ։ [խառնակիչ։
Շաղաշարեմ. ն. կցել իրարու. – կր. կպչիլ,
Շաղաշարութիւն } գ. միանալը, խառնա-
Շաղաշարուէն, թման } կութիւն, հիւսուածք։
Շաղաշտուտ, շուտ. ա. ցած, ցօղ, խնդուկ.
ֆ ալչագ, շամնր օղլանըր
Շաղաշտութիւն. գ. ցօղութիւն։
Շաղաղատ. ա. գ. 1 ալրած, փոխուած. –
2 ալրք, կոխնձ։
Շաղաղատեմ. ն. փոխուիլ, խառնել։
– կր. պլըշտրկիլ, խառնակիլ։
Շաղաւաշութիւն, շրմունք. ա. փչախօս,
կնդծաւոր, ցօփաբան։

Շաղաւաղ. ըք. գ. շրջան, կամար, պարունակ։
Շաղաւարիմ. չ. դառնալ, շրջան ընել։
Շաղափ կամ փն, կամ Շաղապ, ոյ, կամ
ի. գ. մեծ գչիր. ֆ մուխդապ, պուրղու։
Շաղափեմ, կամ փնեմ. ն. գչիրով ծակել։
Շաղբարու. ա. միամա. ֆ մուգալլիսա։
Շաղգամ, կմ Ղողգամ, ի. գ. շաղգամ. ֆ շալ-
ղամ, չէլդէմ։
Շաղգանակ, կմ Շաղղանակ. տ. Շաղանակ։
Շաղեմ, նցի. ն. պլլել, փաթթել – կր.
կառուիլ, կպչիլ, պլըշտրկիլ։
Շաղիղ. ղի. ղղյ. ղով. ղաց. գ. Հուամ միս, մա-
ռած մսոմին կենդանեաց, սատակ. ֆ լէշ։
Շաղինար. գ. խոտ մը։
Շաղկապ, ի, աց. գ. 1 կապակցութիւն,
կապ։ – 2 մանր բանի՝ կապկըպող բառ ից
և բանից։ – 3 խօսքին վերջը։
Շաղկապական. ա. կապակցող։
Շաղկապակցութիւն. գ. կապակցութիւն։
Շաղկապակցիմ. ն. կապակցել։
Շաղկապիմ, նցի. ն. իրարու կապել, կապ-
կըպել. կցել. ֆ պաղլամագ, էքլէմէք։
Շաղկապութիւն } գ. կապակցութիւն, կապկը-
Շաղկապուէն } պուէն, միաւորութիւն։
Շաղղապրծութիւն. գ. մտավաճառութիւն.
ֆ գաուազլըգ։
Շաղղակեր, ի, աց. ա. հուամ հուամ ուտող,
գէշ ուտող. ֆ լաչէխոր։ [տնելը։
Շաղղակերութիւն. գ. հուամ միս՝ կամ գէշ ու-
Շաղղայնդ. ա. իմանալը մտաւ
Շաղղիմ. տ. Շաղիմ։
Շաղշափեմ. չ. ցոլ՝ լիսի ըլլալը
Շաղուէն, դման. գ. շաղուած գ. ֆ նօզու բուշ
Շաղփաբանութիւն. տ. Շաղփաղփութիւն։
Շաղփաղփ, ի, ից. ա. փուչմուչ՝ անհիմն,
անկարգ (խօսող, խօսք). ֆ լաֆազան, օ-
բանօղլը։
Շաղփաղփաբան } նոյն։
Շաղփաղփական }
Շաղփաղփանք. տ. Շաղփաղփութիւն։
Շաղփաղփեմ, նցի. չ. ն. } փուչմուչմուչ խօ-
Շաղփաղփիմ, նցայ. չ. } սիլ, շփանալ, խե-
ղճմտալ. ֆ ուէյի ասլու՝ սաֆսուր սուֆսուր
սէօյլէմէք. շագա՝ լաֆազանլըգ էյմէք։
Շաղփաղփութիւն. գ. փչախօսութիւն,
պատուս խօսք. ֆ հէվէչ, լաֆ։
Շաղփաղփուէն. նոյն։
Շաղփաղփուն } ա. փչախօս։
Շաղփաղփուտ }
Շամամ. տր և Ա նեղրատոլ. գ. պղտիկ ա-
նուշահոտ սեխ. ֆ շամամա, չէմէնտի։
Շամանդագ, ի, աց կամ ից. ։ գ. մշուշ,
ֆ ուխմանլը – 2 ա. մշուշ. ֆ ուխմանլը։
Շամանդագաձև } ա. մշուշնման, մանր
Շամանդագատեսիլ } փոշիի պէս. ֆ ուխմանի
պեաչլը։

Շամանդազիմ. չ. մշուշ պատել. ֊ տիւմանլանմագ ։
Շամանդազութիւն. գ. մշուշ. ֊ տիւմանու
Շամանտրիա. ա. Աբշիմանտրիա։
Շամարիա. ա. գ. սամարացի։
Շամբ, ի, ից. գ. նղէգ, նղէգնուտ տեղ. ֊ գամբշ, գամբշլըգ, սազ. սազլըգ։
Շամբակք. նոյն։
Շամբշաքանիմ. ն. խնդուխնելար խօսիլ. ֊ տէրի տօլու սէօյլէմէք։
Շամբշաքար. մ. խննդի՝ ցնդածի պէս։
Շամբշագոյն. ա. խննդուկ, անխելք։
Շամբշական. ա. խննդի յատուկ, կատղած։
Շամբշանք. տ. Շամբշութիւն։
Շամբշիմ, կամ Շամշիմ, նցայ. չ. խննդնալ, խնդքը թափ տալ, կատղիլ, շփանալ, խեղճանալ. ֊ տէլիրմէք, չըլընըմագ։
Շամբշութիւն, կամ Շամշութիւն. գ. 1 խննդութիւն, ցնդածութիւն. ֊ տէլիլիք, սէրսէմիլիք, չըլկընըզլըգ, գուտուբուշ – 2 մոլի ցանկութիւն. ֊ տրսրզլըգ, կէմհարէլիք։
Շամբուտ. տ. Շամբուտ։
Շամբուշ, քրի, կամ բշոյ. ա. 1 ուշը ցնդած, բանաձ, խննդուկ. ֊ սէրսէմ, տէլի, սէտրէպէքի, չըլկընը – 2 մոլի, ցանկասէր. ֊ սէֆիհ, զէմհարէլի – 3 քուխ, գուլ
Շամբուտ. ա. եղեգնուտ. ֊ սազլըգ։
Շամբշտութիւն. տ. Շամշտութիւն։
Շամիրամակերտ } գ. Շամիրամին շինածը,
Շամիրամաշէն } Վանայ քեռզը։
Շամիտակ. գ. ծաղկի մշուշ։
Շամշատ կամ Շամբշատ. տ. Շամբուշ։
Շամշպան. տ. Ձորըզպանատ։
Շամշպանութիւն. տ. Ձորըզպանատութիւն։
Շամպղիտակ. տ. Շամիտակ։
Շամշաշ. գ. ծաղկի անուն։
Շամփատ, Շամփատացի. տ. սամսատացի։
Շամփատութիւն. գ. Սամսատացոց ազանդը։
Շամփուր, փըոյ. գ. շամփուր. ֊ շիշ, քէպապ շիշի։
Շամփրակ, ի, ից. գ. պրակ, ճիաց. ֊ ճիաձի։
Շամփրակ, նցի. ն. շամփուրի գործել. ֊ շիշ շէ տանձմագ, տամփրամագ։
Շայեկան. տ. Շահնկան։
Շայիմ. տ. Շահնամ։
Շանագլուխ, գլխոյ, ոց. կամ խի, խաց. ա. գ. 1 գլուխը շան նման (ազգի անուն). ֊ տէկսէր – 2 շան գլուխ – 3 խոտ մի։
Շանագնաց } տ. շնագարոյ։
Շանագոյի }
Շանակնճիճի. տ. քիճիճ շան պէս։
Շանահանձ, ի, իւ. կամ տւ, և կամ ից, ոց. գ. շան ձանձ, տիզ. ֊ կէնէ։
Շանագատակեր. տ. շնակեր։
Շանճի կամ Շանդ, ի, ից. կամ Շանճի, ճւոյ, ճենաց. գ. 1 կայծակ. ֊ նըլընըզըմ օդու։ – 2 նրկինից իջած կրակ։ – 3 կրակի կայծ, կրակ գաբձած նրկաթի՝ կառկաբայ։
–Շանճի. նրկրճի մեծ կտոր. ֊ քանճալ, քիւլէճէչէ։
–Շանճի ոսկոյ. ոսկիի քծուառ։
Շանճիական. ա. 1 կայծակէ։ – 2 կայծէ։
Շանճիակէզ. ա. կրակի պէս էրոզ։
–Շանճիակէզ առնել, լինիմ. կայծակով էրել, էրիլ։
Շանճիահար. ա. կայծակէ զարնուած. ֊ նըլտրըզմ վուրկուճնուշ։
Շանճիահարութիւն. գ. կայծակով զարնելը, զարնուիլը։
Շանճիաձիգ. ա. կայծակ նետող՝ Թաթոզ. ֊ նըլտրըզմ էնտիրէն։
Շանճիայինն. 1 ա. կրակի, կայծակու – 2 գ. լեռան անուն։
Շանճիանկեաց անձրև. կայծակով անձրև։
Շանճիաառանձն, եառանդն. տ. շանճիով այրոզ։
Շանճիեմ, նցի. չ. 1 կրակ գառնալ – 2 կայծակի պէս ցաոքիլ։ – 3 մանիճ մանիճ ծալիլ (սձի)։
Շանճիեքար. գ. կայծակի հնոտ ինջած քար։
Շանճիընկէց բարկութիւն. կայծակ. ֊ նըլտրըմ (խրշմը)։
Շանճի } տ. Շանճի։
Շանճիկ }
Շանի. գ. շան կերակուր, լակ։
Շանխաղող. տ. Շնխաղող։
Շանկռկիմ. չ. փամճուճուիլ, փամճիուիլ, կասկրպիլ։ [փաքձքըլ։
Շանսխուր. գ. 1 շան մը գինը – 2 շնուճիւ
Շանփինի, փնի. գ. փին՝ ազգ շան։
Շաչ. տ. Շաչիւն։
Շաչեմ. չ. ձայն նլլել բանէ մը, շշնկոց հանել. ֊ շագըր շուգուր էօթմէք, ֆըսըլթը ըզգալմագ։
Շաչիւն } գ. շշնկոց, խըշըլտոց, վըզ-
Շաչուիւն, չմանն } զըլտոց. ֊ սէս, շամաճա, ֆըսրլթը։
Շապիկք, կաց. գ. տակէն կամ վրայէն հագնելիք, կոտ. ֊ կէօմլէք։
Շապկեզ. տ. Շպլեզ։
Շապկեմ. ն. վրայէն պատել (առակով)։
Շապրուճն. գ. ուռնելով տկռիլը, ցոխանալը, շամբշիլը։
Շառ. գ. (ռմկ.) շխմճուճիւն, աղաղակ։ [լագ։
Շառ. տ. Շէկ։
Շառագեղ. ա. կարմրագոյն. ֊ գըզըլ պօղազ։
Շառագլուխ. տ. Աբիւնրզուշտ։
Շառագոյն. ա. շնկ, կարմիր ու գեղին. ֊ գըզըլ, գըսմիզը, ալ, սմէչի։
Շառագունանամ. տ. Շառագունիմ։
Շառագունանք, նաց. գ. սմնճիով կարմրիլը։
Շառագունացու ցանիմ, կամ նցու ցանիմ։

ն. կարմրցընել ամբողջ
Շառագունեմ, եցի } չ. կարմրիլ, կապարմիր կամ կրակ-
Շառագունիմ, եցայ } գոյն կոխիլ, խրտնիլ. ֊ գրգռմունք, պղտղտմունք, ալլայնմունք, ուխտանմունք [ամբողջ
Շառագունութիւն. գ. 1 կարմիրութիւն–2
Շառաժինաս. ա. Սարսակինաս
Շառաւմայր. գ. խռովութեան պատճառ կամ գլուխ, զրգռգլուխ
Շառայլ. գ. 1 Ձառագայթ. ֊ շաւգ–2 բան մը ցոլացած անորոշ լոյսը՝ փայլը
Շառաշեղ } գ. մեծ կոտը (աղ)
Շառաշիղ }
Շառաչեմ, եցի. չ. սաստիկ ձայն ելլել շրնկոցով. ֊ չաիմը չուխուր էօխմէք՝ ազմագ
Շառաչեցուցանեմ. ն. սաստիկ ձայն հանել տալ. ֊ չաիմ ըրտաիմագ (միջրպաղը)
Շառաչիւն } գ. շրնկոց, անկըձնի գալոզ
Շառաչուկ } ձայն մը. ֊ հարկելիք, շաքրե-
Շառաչուն } լիք, չաիմ ըրտաը
Շառաչուկ. 1 ա. շրնկոց հանող–2 գ. անձրև, ցօղ
Շառաւիղ, կամ ւեղ, ի, աց. գ. 1 Ճիւղ. ֊ շահ, չուպուղ, ֆիտան, ֆիլիզ–2 մասունք մանրիլոյ։–3 ցաիմած լոյս, կայծ–4 զաւակ, իծոռ
Շառաւիղաբմաս. ա. արմտիէն բղխած
Շառաւիղացուցանեմ, կամ զնացուցանեմ. Շառաւիղեմ, եցի. ն. Ճիւղ դուրս տալ, բուացընել, բուսնիլ, բխիլ
Շառաւիղուղէշ. ա. Ճիւղ արձկող
Շառաւն, ունք. գ. 1 ուզտ. ֊ տէվէ։–2 նետ. ֊ օգ
Շառափ. գ. լոյս, Ձառագայթ, փայլ
Շառափնաձիւ. ա. լոյս ծածկող
Շառափնայոյսիւ. ա. շատ լուսաւոր
Շառափնատ. ա. խոտը ու խաւերը եզած, երնսը կախած
Շառափուիմ. գ. փայլիլը, ցոլալը
Շառնագ. գ. վայրի նռան հունտ
Շառուիմ. ն. Ճնդքռտիլ. ֊ հաճամանի էթմէք [֊ պօլ
Շատ, ի, ից. ա. 1 շատ. ֊ չօգ։–2 առատ. Շատ. մ. 1 հնարիք, խնդմիւ։–2 շատ անգամ։–3 գ. գոհ ըլլալը, բաւական ընդունելը [կամ պահաս
֊Ընդ շատ և ընդ սակաւ. բաղդը, աւելի֊փոքր ի շատէ. քիչ շատէ, քիչ մը
Շատ է. գիմազ. հնարիք է, բաւական է, կ'օգտէ. ֊ ուէմէյէ, ուէմէյիշիր
Շատաբանութիւն. գ. շատախօսութիւն
Շատագոյն. ա. աւելի շատ
Շատազաւակ. ա. շատ զաւկի տէր
Շատախօս. ա. շատ խօսող, լեզուանի
Շատախօսութիւն. ա. Շատախօսութիւն
Շատածախ. ա. ծախքը շատ, շատ ծախք ընելով
Շատակեաց. ա. Ընկերնակեաց
Շատակեր. ա. շատ ուտող. ֊ չիշպօղազ
Շատակսկիծ. ա. կսկիծը շատ
Շատահմտութիւն. գ. շատ բանի տեղեկութիւն
Շատամարգութիւն } ա. Բազմամարգութիւն
Շատամարդութիւն }
Շատամարմին. ա. մեծդեղ. ֊ իբիւ
Շատամիզ. ա. Բազմամիզ
Շատանամ, ացայ. չ. 1 հնրիք սեպհել, գոհ ըլլալ. ֊ նէֆէր ըտմէք, գանաաթ էվմէք–2 հնրիք ըլլալ, բաւել. ֊ նէֆէմէք–3 շատնալ. ֊ չօղալմագ
Շատաշուրջ } ա. շատ քալող, շատ
Շատաշրջիկ-ջոգ } տեղ՝ ասդին անդին պըտրտող. ֊ օբլամարա կէզէն, տէփրկէն
Շատաշրջութիւն. գ. շատ քալելը
Շատաջուր. ա. ջուրը շատ՝ առատ. ֊ սուլօ պօղ, էյի սուլըս [ըլլալը
Շատասկսիմ. չ. շատ զաւկի՝ իծոռան տէր
Շատատես. ա. տրատես
Շատացուցանեմ. ն. 1 շատցընել. ֊ չօղալթմագ–2 գոհ ընել
Շատերջուն. ա. շատ երջուող, երջում շատ ընող. ֊ չօգ՝ սըգ սըգ նէմին էտիմի։
Շատիմ. ա. Շատնալ
Շատիմաց. ա. բանիբուն
Շատիցս. մ. շատ, շատ հնղ
Շատխոս. ա. Շատախոս
Շատխոսանմ. ն. շատ ու փուճ բաներ խօսիլ. ֊ լաֆ սիւրմէք
Շատխոսութիւն. գ. շատախոսութիւն. ֊ լաֆ, լաֆազանլըգ
Շատծլաւ. գ. բազատիւչ. ֊ տէվէ թիքէնի
Շատկերութիւն. գ. որկրամոլութիւն. ֊ չիշպօղազլըգ
Շատնամ, ացայ, ատնալ. չ. գոհ ըլլալ, բաւական սեպհել. ֊ գանաահմի նէմէք
Շատոյժ. ա. ուժը շատ
Շատութիւն. գ. շատ ըլլալը, առատութիւն. ֊ չօգլուգ, պօլլուգ
Շատուսումնութիւն. ա. Բազմուսմնութիւն
Շատրուան, ի, աց. գ. 1 գետնի և պատի ծածկոց–2 (պ.) աղբիւր՝ ջուրը ցոցքնող
Շաբ, ի, ից, կամ ուց. գ. 1 շարք, շարուց, կարգ, կազմ, թնել, գիծ. ֊ օրբա, տէզի, իմագըմ, զինձիլ, զինձիլլամ, իմօվ։–2 շարգութ, վառ, քող. ֊ կլաստանելը սիւրիւնձիւք, էօրթիւ, չալ։–3 կարգ խօսք, շարունակութիւն–4 բազմութիւն. ֊ սիւրիւ, գամի աբա–5 շատ տօրինելը, գործ–Շաբ, մանրիկ. իբը շարդ, բաղ, կիծ
Շաբաթ, ոյ, կամ ի. գ. խտանգիչնէ կամ պըտուղներէ հանած ջուր. ֊ շիրօփ, շէրպէթի, մուռաբա

Շարաբանեմ. ն. 1 շարադրել – 2 տրամաբանել։
Շարաբանութիւն. գ. Հաւաքաբանութիւն։
Շարաբառնամ. ն. 1 իր հետը վերցընել, մէջտեղէն վերցընել – 2 բառնալ, կրել։
Շարաբար. մ. շարունակ։
Շարաբարձութիւն, մանր. գ. Երկու բան մէկտեղ վերցընելը։
Շարաբերեմ. ն. հետը մէկտեղ բերել, և. [տանէն բերել։
Շարաբնակիմ. չ. մէկտեղ բնակիլ։
Շարաբնակութիւն. գ. կցորդութիւն։
Շարագայիմ. չ. մանր գալ։
Շարագայութիւն. գ. միանալը, կպչիլը, սաւիլը (ջուր)։
Շարագիր, գրի, բաց. գ. 1 գիրք՝ պատմութիւն շարադրող, հեղինակ – 2 շարադրած բան, գիրք – 3 տառեր։
Շարագծեմ. ն. շարադրել։
Շարագոյր, գոյի, բաց. գ. 1 շարդուր, ծածկոց. 2 էօրթիւ – 2 գլխի կոշիկ՝ երևոյթ։
Շարագրած, ի, աց. գ. շարադրած բան, գիրք, պատմութիւն, յիշատակարան։
Շարագրական. ա. գրաւոր, պատմաբանական։
Շարագրեմ, եցի. ն. գիրք գրել, շարադրել, շինել. 2 քիմիապէս նաւթանգ, նաւթանգ։
Շարագրութիւն. գ. շարադրութիւն, գիրք, գլուխ, պատմագիրք. 2 էմէնճիք։
Շարագրուն. նոյն բնդ և։
Շարագասեմ, եցի. ն. կարգով շարել, կարգաւորել։
Շարագաւորութիւն. գ. 1 կարգաւորութիւն, կազմակերպութիւն – 2 շարադրութիւն, գրուածք։
Շարադրական, ի, աց. ա. 1 քովէ քով շարած, հիւսած, հիւսուած – 2 արձակ բան՝ որ ոտանաւոր չէ։
Շարադրեմ, եցի. ն. քովէ քով դնել, կըցել, բազդատել, միացընել – կր. բակտնալ, միանալ։
–Շարադրեմ. գիրք շինել, բան գրել։
Շարադրութիւն. գ. 1 բազդատութիւն, միաւորութիւն – 2 յարմարութիւն, կազմակերպութիւն – 3 բան շարադրելը՝ գրելը, շարադրած բանը։
Շարահիւսեմ. ն. կարգաւ՝ մէկտեղ համրել։
Շարալծեմ. ն. կցել, միացընել։
Շարաղբական. ա. լացացուցիչ, կատարիչ։
Շարախառն. ա. բազդատած, միացած ան. շփոթի։
Շարախառնագէտ. մ. քաղցրութեամբ։
Շարախառնեմ. ն. շաղուել, զանգել, բազդատել։
Շարախառնութիւն } գ. բազդատութիւն։
Շարախտառնութիւն }
Շարած. գ. ա. Շարադրած։
Շարածեմ. ն. կարգաւ բերել։
Շարածնեալ. մէկտեղ ծնած։ [նած։
Շարակալեալ. շարունակած, մէկմէկ բռնած։
Շարակալու. ա. մէկմէկ բռնող, ամուր պահող։
Շարակածեմ. ա. Շարադասեմ։
Շարակայիմ, կայեալ, կայացնալ, կացնալ. չ. բազկանալ, բազադրիլ։
Շարակայութիւն. գ. կազակցութիւն։
Շարական, ի, աց. գ. Երգ, Երգարան, շաբակնոց. 2 շարդի, շիր։
–Շարական. ա. բազադրած։
Շարականութիւն. գ. կարգ, շարուածք։
Շարակապեմ. ն. կազակցել, շաղկապել։
Շարակարգ. ա. Շարադասութիւն։
Շարակարգեմ. ա. Շարադասեմ։
Շարակարգութիւն. ա. Շարադասութիւն։
Շարակցեմ. ն. կցել, բազդատել [ագիր։
Շարահիւս, ի. գ. գրած բան, օրինակ, ձև.
Շարահիւսակ. ա. հիւսուածքի պէս շարած։
Շարահիւսեմ. ն. կարգաւ գրել։
Շարաձայն. ա. Բազաձայն։
Շարաձայնութիւն. ա. Ձայնակցութիւն։
Շարաձգեմ, իմ. ն. կ. ձգել, բերութիւն։
Շարաձնեցնեմ. մէկտեղ ծնցած։
Շարամածեալ. իրարու փակած։
Շարամածիմ. չ. իրար կպչիլ։
Շարամնաբար. մ. իրարու հետ կապած։
Շարամնեմ, եցի. ն. իրարու հետ մանել՝ հիւսել, միաւորել։
Շարամնութիւն. գ. 1 մանուածք՝ հիւսուած, կազակցութիւն, միաւորութիւն – 2 շարադրութիւն։
Շարամոքեմ, եցի. ն. մտանջընել, դպցընել, փակցընել, կապել – կր. գալիլ, փակչիլ, կպչիլ։ [ձաւորութիւն։
Շարամոքութիւն. գ. միաւորութիւն, մերձ.
Շարամտան. ա. մտնիկ, կից։
Շարամտիմ. չ. փակչիլ, կպչիլ։
Շարայար. ա. քովէ քով Եկած։
Շարայարեմ. 1 ն. կցել, քովէ քով դնել – 2 կ. բարեյաջող միանալ։
Շարայարմանեմ. ն. յարմարցընել, հիւսել։
–Շարայարմարող. պատ շարդ. տուխարձիր։
Շարայարութիւն } գ. կազակցութիւն, բա.
Շարայարումն } րոյական միաւորութիւն՝ ըստ Ներսեսի։
Շարանամ. չ. շարունակիլ։
Շարանման. ա. յարմար շարքով։
Շարապ. ա. Շաբաթ։
Շարապատեմ. ա. Շաղապատեմ։
Շարապատմեմ. ն. կարգաւ պատմել։
Շարապնդեմ. ն. կազկապել։
Շարառեմ, ռացեմ. ն. իրմէ առնուլ, բռնանդակել, միացընել։ [առնելը։
Շարառութիւն. գ. ձեռք զարնելը, իր վրայ

Շարամանդեմ. չ. ձայնակցիլ։
Շարաւ, ոյ, ոց. գ. 1 փռուած արիւն, ֆա. լախ, ապականութիւն. ֆ իրին, չիբիւքլիւք, Ձիրահաղի. – 2 ապտեղութիւն։
Շարաւալի, լից. ա. ֆ արախաա, ֆ արախառուած. ֆ իրինի, ճարալը պէրէչի։
Շարաւածոր. ա. ֆ արախ վազցնող։
Շարաւահօտ. ա. ֆ արախի պէս՝ գէշ հոտուած. ֆ գօգմուշ։ – 2 գ. գէշ հոտ։
Շարաւահօտութիւն. գ. հոտածութիւն. ֆ պէճի գօգու, իրինի՝ լէշ գօգուսու։
Շարաւանգ, ի. կամ գն, գան. գ. կապ, շղթայ։
Շարաւաոտնալ. ֆ արախառուած։
Շարափակնեմ. ն. ամիսիլ։
Շարգոյը. ա. Շարագոյը։
Շարեմ, եցի. ն. մէկ շարք անցընել, կցել. ֆ պիր սրբայա գօմագ, տիզմէք։
Շարընեմանամ. չ. մէկտեղ գալ։
Շարժ, ի, ից. գ. 1 շարժուիլ. ֆ գրմիլտաղըշ։ – 2 ժաժ. ֆ գէլդէլէ, սարսըլմասը։
Շարժագոյն. ա. Շարմնագոյն։
Շարժագրութիւն. գ. վայելչագրութիւն։
Շարժական. ա. Շարժուն։
Շարժականութիւն. գ. շարժիլը, շարժելը։
Շարժակից լինիմ. միասին շարժիլ՝ փոխոխիլ։ [ժելով։
Շարժահիմն. ա. մ. հիմանից շարժած, շարժաշիմն. ա. մ. Հիմանից շարժած, շարժահիւանամ. ն. վայելուչ գրելու շարժել միասնութեամբ։
Շարժանակք. գ. շարժուն մասունք երկնից։
Շարժարան. գ. շարժոցք։
Շարժելական. ա. շարժելուց։
Շարժելութիւն. ա. Շարժուձեւ։
Շարժեմ, եցի. ն. 1 շարժուիմ տալ, փոխել. ֆ գրմիլտաթիմագ, թէփրէթիմէք։ – 2 կր. շարժիկ սիրտը՝ կիրքը։
Շարժենամ. չ. շարժիլ։
Շարժեցուցանեմ. ա. Շարժեմ։
Շարժիչ. ա. շարժող։
Շարժիւն. ա. Շարժուձեւ։
Շարժլեմ, եցի. ն. ցնցել, քաշկըռտել, չարչրկել. ֆ սարսմագ, էօրսէչմէք։
Շարժմանկք. ա. Ժաժմունկք։
Շարժնագոյն. ա. խիստ շարժուն, և շարժոլ։
Շարժոգական. ա. շարժել կրցող, շարժող։
Շարժոգուիլ. գ. շարժելը դիմքը կամ զուրկը։
Շարժուած } ա. Շարժուձեւ, և Շարժողու-
Շարժուիճ } թիւն։
Շարժուձեւ, ժմանց. գ. 1 շարժուիմ, փոխուիլ. ֆ գրմիլտանըշ, հալէքէմ։ – 2 ժաժ. ֆ գէլդէլէ։
Շարժուն, ժնոյ, ոց. ա. 1 որ ինքնիրեն կը շարժի։ – 2 նշանուն, փոխխական։ – 3 շարժած, ցնցուած։ – 4 տեղէ տեղ տարուելու (բաներըը)։
–Շարժունիք. մ. կուն անհատաբար հնչելը։
Շարժվարժենի. ա. շարժելու վարժ։
Շարիաթ, ի, իւ. գ. աւելի բան՝ տուածին վրայ. ֆ թարաղգա, պաշ, սէլէֆ, մամէլէ։
Շարկայ, յնալ. ա. բազազրած բաղկացած։
Շարչափիւն. գ. շրջնկոց. ֆ շամաթա։
Շարչարմունք. գ. ոչխրկը, ձկտիկը։
Շարաց, ի, աց. գ. շարած բան. ֆ սիրի։
Շարումն, բմանք. գ. շարք. ֆ սիրիւ։
Շարունակ, ի, աց. ա. գ. 1 իրարու անմիջապէս կապած, միակտուր, միակերպ. ֆ պիր տիւզկէ, նէքթարէ։ – 2 բովանդակ. պիտոյ բանող։
Շարունակարար. մ. 1 անդադար։ – 2 չորս դին պատելով։ [պատած։
Շարունակական. ա. անդադար, չորս դին Շարունական. ա. 1 շարունակ. ֆ պիր տիզկէ։ – 2 պարունակող. պիտոյ բանող։
Շարունակապէս. մ. 1 անդադար։ – 2 բովանդակապէս։
Շարունակեմ, եցի. ն. 1 ամիսի պահել, բովանդակել, պարունակել. – 2 կ. միակերպ կենալ, մէկտեղ առնուիլ։
Շարունակութիւն. գ. 1 մէկզմէկ բռնել կենալը, կապակցութիւն, չքակուիլը։ – 2 միակերպ՝ միակուռ գիմնալը։
Շարուրեմ. ն. կարգ կարգ՝ վրայէ վրայ կամ քովէ քով դնել։
Շարփուշ. (սպ.) գ. անասակ մը գլխու ճանճկոյիկ, խոյր. ֆ սէրփօշ։
Շաւակի. ա. Սրշաւակի։
Շաւաշաբիւն. գ. բոյս և ցաւ՝ օձի պէս պտտպտտ, նուիկ. ֆ նրգան եաասըղը։
Շաւաս, ոն. կամ Շաւաս եղէգ. գ. բոյս մը, կամ եղէգ. ֆ հասէտ իւլտարփէ, խասապ ըղըրփէ։
Շաւարշ աբիւն. ա. Շաւաշաբիւն։
Շաւիղ, ղի. դաց. գ. բուն շիտակ Համբայ շատ կոխուած, և ոտք կոխածի նշան. ֆ ասգրու Հաատէ նալ. այագ նալու, իղ. (գրի և Շաւեղ)։
Շաւիղակից. ա. նոյն Հանբան քանող։
Շաւղակոխեմ. ն. ոտքով կոխել, Համբայ բռնել։ [կուան աաձն, արտմութիւն։
Շափաւուկ. գ. մանի ու խաւար ցորեն։
Շափիպայ, ի, ից } գ. գօհարի մը անուն, կա-
Շափիւպայ } պուտ՝ գնդին յակինթի. ֆ կէօք եագութի, սարը եագութի։
Շափիւպամէ. ա. շափիւպայի Հն ունեցող։
Շափիւպնայ. ա. շափիւպայէ։
Շափչմեմ. ա. Փշմեմ։
Շափուր. ա. Շամփուր։
Շաքար. ի, աց. գ. շաքար. ֆ շէքէր, սիւքքէր։
Շաքարաքաւզիա. ա. շաքար բխող (եղէգը)։
Շաքիլ, քլոյ. գ. շառաւիղ. ֆ շախ։
Շաքլեմ, իմ. չ. Նիհարիլ, բացուիլ։

Շնախ. ա. Ցնծ։
Շնկ. ա. Շէկ։
Շնկխաբիւ. ա. Շիկխաբիւ։
Շնղ, ղ, կամ ի. Ա՛ւ ի շնղ. Ա՛ւ շնղ. ա. գ. մ. գալուվար՝ գալուվիը, պաակած. ֊ էլբի, նան կելմիշ։
Շնղաբաղդ. ա. անհաստատ, փոխոխամիտ։
Շնղագնաց. ա. Ծուռումուռ քալող։
Շնղագէս. մ. խոտրնակի, շնղ. ֊ սափա, էլբի։
Շնղեմ, նեցի. ն. Ծռիլ, մէկդի տանիլ։
Շնղիմ, նցայ. չ. ի խոտորիլ, ծռիլ. ֊ էլբիկ մէք, սափմագ, պիր ի արագիա մէկիկ վէրմէք։ – ֊ շիկ նայիկ. ֊ շաշի պագմագ։
Շնղիչ. ա. խոտորցընող։
Շնղուխիւն. գ. Ծռուխիւն, խոտորում։
Շնղջ, ի, ից, կամ ղ. գ. գէզ, չնչ, չաշ. ֊ նըզնն, քիւմ։
Շնղջաբար. մ. գէշի պէս. ֊ նըղընալ։
Շնղջախախիրք. գ. գէշը նայելով սուտ գուշակութիւններ։
Շնղջակոյտ, կուտի, ից կամ ից. ի գ. գիշած շնղջ՝ քար և այլն. ֊ քիւմ։ – ֊ ա. գիզուած։ [մագ, չօղալխմագ։
Շնղջակուտեմ. ն. գիշել, բարդել. ֊ նըղ-
Շնղջաշնղջ. ա. մ. գէշ գէշ. ֊ նըղնն նըզնն։
Շնղջեմ, նեցի. ն. գիշել, ժողվել, շատացնել. ֊ նըզմագ։ [տուած, թողել։
Շնղտամբար, ի, ից. ա. շղթայուած, կապը.
Շնմ, կամ Շնամ. ա. Սնամք։
Շնմակ. ա. Եմակ։
Շնշո, ի, ից. ի գ. սուր՝ կարուկ՝ բարկ ձայն. ի բերի պէս կարող կամ սատագ. և անոր նշանը (՛)։ – ֊ մ. ուժով, ջիւրհատակ. ֊ հնչել ըլալ, շատ տէյի։
–Շնշո ելլբիմ. սրածայր գառնալ։
Շնշոակի. մ. ի բերի՝ գանկի՝ նեաի՝ կրակի պէս, կարուկ, շուտ մը. ֊ շատ տէյի։
Շնշոտուր. ա. շնշո ունեցող, սատակաձև (մանկ, բառ)։ [Ճղթնել։
Շնշոտմ. ն. շնշոակի կարնել, սրածայր ընել՝
Շնշոտըր, ի, ից } ա. գ. վերջի վանկը շնշո
Շնշոտրակ, ի, ից } ունեցող, կամ բան ի կամ պարոյկ ունեցող. (Հայս., Թուրքի բառերուն պէս)։
Շնշոտրըմ. ն. սուր հնչել։
Շնշոտմիւն. գ. սրածայր՝ բրգաձև ըլլալը։
Շնտ. ա. գ. շնվ, գառնխայր. ֊ շիվ, շիտ, շնվգ, արդա իւսխիւնէ նամիդ, նամիկըն՝ տատ էմ էյի։
Շնր. ա. գ. ի ատիւրաքս ծառը, և անոր Ճիւղը՝ խնձը. ֊ լէյնի, լիւնա, գառա քիւննիւկ։ – ֊ ա. Հնար, ի։
Շնրաս, կամ Շէրաս. գ. մեռաքի որդը, շնրամ. ֊ խիկ կամ խրնիչիմ պէսէնէյի։
Շնրնվ, կամ Շնրնագ. գ. Մեծ գդալ կնրա-

կուր քամնելու. ֊ քէչէչ, չիւմչէ, չամչագ։
Շնրնփակոմ. գ. Թևաւոր միջատ մը (գետի վրայ)։
Շնրնփառնե. ա. շնրնվի ձևով։
Շնրշ. ա. Շրշ։ [ծառնոց։
Շնրոց. ի, ից. գ. շնր ծառերու անտառ,
Շնրտ, ի, ից. գ. ի չարգած վայր, կտոր, պատառ. ֊ նարմա, օտուն նարմասը, փարչէ, տիլիմ, լոգմա։ – ֊ ցանկի ցից, ցանկ։
Շնրտակոտոր առնեմ. չարգել, կտրել. ֊ նարմագ, փարչ փարչ չիմէք։
Շնրտաւոր, ի, ից. գ. տապարաւոր, տիզաւոր. ֊ պալճառէր, խրշտը։
–Շնրտաւոր փակեմ. ցցով պատնէշ շինել։
Շնրտափակ. ա. շնրտներով ցցերով փակած։
Շնրտեմ. ն. ի կտոր կտոր՝ խտտուտիկ կնդնել (շնր գառազանը)։ – ֊ ա. Տառտեմ։
Շնփոր, կամ Հիփոր, այ } գ. փոշ. ֊ պո-
Շնփորայ կամ Հիփորայ, ի, ից } րա, ջուրնար։
Շնչ, կամ Շնկ, շիկի, կաց. ա. գ. կարմիր ու դեղնի մէջ գոյնը. ֊ սարը, սարըմ իմ բագ, գրգոլ, սաֆրան՝ ալճուն բէնկի։
Շէն, շինի, կամ նոյ, ից կամ ից. գ. ի գնդի շէնք, գնդ. ֊ քէօյ։ – ֊ շէնք. ֊ նահու։
Շէն. ա. ապէկ շինած զարդարած, զուարճալի, ուրախ, ամէն բանը տեղը։
Շէր, շիրի. գ. ի շարական, երգ, տող, խազ. – ֊ ա. Հեր։
Շէրասաց. գ. երգիչ, բանասանգծ։
Շրուծակ. գ. անասնոց միջանոցին ծակը։
Շիմուք, Շիմիք, քոյ. գ. վեր ցատքած ջուր։
Շիմքեմ. ա. Շքեմեմ։ [Ճար։
Շիղոյ, շղնոյ, նղոյ. գ. կռնակ (զարդ). ֊ գոփ-
Շիմ, շմի, ից. գ. կամիլ, պուտ. ֊ տոմմա։
–Շիմք բանից. քանի մը խօսք։
Շիմնեմ. ա. Խայմնեմ։
Շիմոց. ա. Խայմոց։ [֊ շաշի։
Շիլ, շլի, շլաց. ա. աչքը աւելը, Ճաւկուր.
Շիլբ. ա. Շիլբ։
Շիկ. գ. ամբէշտալէն կարմիրը։
Շիկագոյն. ա. շէկ գունով, աւելի կարմիր կամ գնդին։ [լնը)։
Շիկագումար. ա. ոսկիի գոյն (մնրաքի իմնը
Շիկաման, ի, ից. գ. շիկագոյն իման, ոսպէ առուր։ [ալ։
Շիկակարմիր. ա. շէկ ու կարմիր. ֊ գըրմըզը,
Շիկատնակ. ա. Շիկագոյն։
Շիկափոկ. ա. շէկ փոկէ (չուան). ֊ գըրմըզը գայլըտաճ։
Շիկնեցայ, կամ Շիկնըչ. գ. վայրի արու
Շիկնտարի. ա. Անգոյր։ [ոչխար։
Շիկն, կամ Շիկնատ. ա. ի ամնիկէն կարմրած։ – ֊ ա. Շէկ։
Շիկնեմ, նցի } չ. ի կարմրիլ, կրակ կտրիլ։
Շիկնեմ, նցայ } – ֊ ամբէշտալէն կարմրնալ, կամ կարմիր կտրիլ. խաշնիլ. ֊ գըզարմագ,

գըի գըրմըզը քէօխլիք, ուխմանմագ։
Շիկորակ. ա. կարմրորակ. ֊ գըզըլ։
Շիղ, շղի, կի՞ ոչ, իգ. ոչ և Շիւղ. գ. շուղ, ծիլ, ծեղ, ձուղ. ֊ տալ, չէօփ։
Շիղաբեր. ա. Շղաբեր։
Շիղագէտ. ա. ուրիշի աչքին շիւղը նայող։
Շիղէ. ա. Շեղէ։
Շիմ, շմի. և Շիմուկ, կամ Շմուկ, Ձկի. գ. 1 քամուածք, քամուկը (իմանի, կաթի, և այլն). ֊ սըզընմը, սիւզմէ, սիւզիւք — 2 անձրևէ աւրած ցորեան — 3 մածնին ջուրը։
Շիմիտակիմ. չ. սաստիկ ուտել խմելէն կարմրնալ. ա. Մոզդայլիմ։
Շիմչիը. գ. (պ.) Շուր. ֊ գըլըձ։
Շինագան. ա. ագահ, խըղ, կողոպտող։
Շինագլուխ. ա. Մինչնաբերդ։
Շինած, ոյ, կամ ի. 1 գ. շինուածք, շէնք, շինած քանը — 2 շինուիմիւն, բարի օրինակ։ — 3 ա. շինուած։
Շինական, ի, աց. գ. գեղական, գեղացի. ֊ քէօյլիւ, պայաղը, խօրնամի։
Շինականագոյն. 1 ա. գեղացիին գեղացին, վայրի, կոպիտ. ֊ պայաղը, նապանի։ — 2 մ. կոպտարար. ֊ օրանըզձա։
Շինականամիտ. ա. բիրտ, կոպիտ։
Շինականաչէն. ա. 1 գեղերը շէն պահող։ — 2 շէնքերը շէն պահող։
Շինականներ. գեղացիներ։
Շինականութիւն. գ. 1 գեղացութիւն։ — 2 գեղացիները։
Շինականց. ա. ամուկ, գեղացի։
Շինամէջ, մջի. գ. գեղի՝ քաղքի՝ շէն տեղին մէջ տեղը։ [մներ։
Շինամիւտ լինիմ. քաղքի կամ աւանի մէջ
Շինանիստ. ա. գ. շէն՝ գիւղով և բազմութիւեամբ (տեղ)։
Շինանոյրք, բաց. գ. շէն գեղեր՝ տեղուանք։
Շինարար, ի, աց. ա. շինուիմիւն՝ շէնք՝ շէն բնող։
Շինաւան, ի, աց. 1 շէն աւան՝ գիղ, բնակելու յարմար տեղ։ — 2 բոլոր աշխարհ։
Շինեմ, նցի. ն. 1 բնակարան շինել. քարէ՝ փայտէ բաներ շինել. բնել՝ յարմարցընել. շտկել շտկուել. ֊ նաւմագ, գուրմագ, էմմէք։ — 2 շէն և կանգուն պահել, նորոգել. բաւնկարգել։ — 3 բարի օրինակով օգնել։
Շինիչ. ա. շինող։
Շինողականարհեստ
Շինողութիւն } գ. Ճարտարապետուիմիւն. ֊ տիվարձըլըգ, մէյմանըլըգ։
Շինուած, ոյ, ոց. գ. շէնք. ֊ նաւթու, պինայ։
Շինուածանման. ա. շէնքի նման (վիզ)։
Շինուածոյ, ի, ից. ա. շինծու, շինած. ֊ նաւմանի։
Շինուիմիւն. գ. 1 շինելը, շինուիլը։ — 2 բնակարգութիւն, խաղաղութիւն, շէն ըլ-

լալը։ — 3 բարի օրինակ։ — 4 շէն տեղ։
Շինուճի, նման. նոյն։
Շիշ, շշի. իգ. գ. ապակի ամանն, շիշէ. ֊ շիշէ։
Շիշ, շշի. ա. Շեր։
Շիշակ. (պ.) գ. էգ գառն։
Շիշք. գ. 1 ծոծրակ, շընիք. ֊ էնքսէ, պօյուն։ — 2 վզին ջղերը։
Շիջանան. ա. մարելու՝ անցնելու։
Շիջանիմ, ջայ. չ. մարիլ, անցնիլ. ֊ սէօնմէք, սէօյիւնմէք։
Շիջանուտ. ա. որ կը մարի կ՚անցնի։
Շիջնվափառ. ա. փառքը անցած գացած. ֊ առը շանը սէօնմիշ։
Շիջուիմի } գ. մարիլը, մարուիմը. ֊ սէօնիւշ,
Շիջուիմն } սէօնմէք։
Շիջուցանեմ, ջուցի. ն. մարել, անցընել. ֊ սէօնտիւրմէք, սէօյիւնտիւրմէք։
Շիջուցիչ. ա. մարող։
Շիմ. ա. Շիւ։
Շիտ. ա. Շիմ։ [պարձրք։
Շիտ. (ռմկ.) գ. պալար, ուռեցք. ֊ գա-
Շիտակ. ա. ուղղորդ։ Ուսմի՝
Շիտակնալ. կանգնած։
Շիտիտ. ա. մեղկ, կնատ, իգացնալ. ֊ փուշտ։
Շիրակայրն, նոյ. ա. Շիրակ գաւառէն։
Շիրիմ, րմի, մաց. գ. 1 գերեզմանն. ֊ մէզար, միւրըպէ։ — 2 գերեզմանի անկած քար։ — 3 գերեզմաններոց։
Շիրմակից. ա. նոյն գերեզմանը կամ գերեզմաններոցը մասած։
Շիրմաւոր. ա. գերեզման կամ յիշատակ կամ առանձին խուց ունող։
Շիւ, շըւոյ. գ. շիվ. խաղողի դիրտ. ֊ ձիպրէ։
Շիւ. գ. ջաւշկակին ձնոքին քովի փայտը. ֊ սէօյէ, չէօյէ։
Շիւանք. գ. Ձուաքը, լաց, վայնասուն։
Շիւար, բիմ. ա. Շուար, բիմ։
Շիւղ. ա. Շիղ։
Շիվոզ. Շիվոր. Շիվորայ. ա. Շնփորայ։
Շիվք. շվից. գ. չփոխմութիւն։
Շլադոյն. ա. մէմնագոյն։
Շլամիտ. ա. կոյր մտօք։
Շլան. գ. մոխիր. ֊ քիւլ։
Շլանամ, ացայ. չ. 1 շէկ ըլլալ, աչքին լոյսը պակսիլ. կուրնալ։ — 2 մէմ ադոյն ըլլալ. ֊ գամաշմագ, պուլանմագ։ — 3 գուրնալ, գրնալ (սուր բաներուն). ֊ քէօրէնմէք։
Շլատ. ա. Ժլատ։
Շլատանամ
Շլատիմ } ա. Ժլատանամ։
Շլատութիւն. ա. Ժլատութիւն։
Շլացուիմի } գ. պուչ՝ հաւկուր ըլլալը, կու-
Շլացութիւն } րութիւն — տե՛ս և Սլացուիմի։
Շլացուցանեմ. ն. 1 կուրցընել — 2 գուրնել. ֊ քէօրէնմէք, գամաշըրմագ։

Շլացուցիչ. ա. կուրցընող, աչքն ջնասոզ. ՝ գամաշորբան։
Շլեմ, նցայ. ո. Շանամ։
Շլմնցուցանեմ. ն. շուարեցընել
Շլմորիմ, նցայ. չ. շուարիլ, շիոմիլ
Շլնատակ. գ. (ռմկ.) վիզ. ՝ կէրատան։
Շլնի. ի՛ք. գ. ՀԱՒՔ, ՀՈՂՆԱՏԱՆ, վիզ։
Շլոռ, կամ Շլոր. ո. Սալոր։
Շլոռաս. ա. (յ.) բաց կանանչ, դեղին. ՝ սարմիթրաք։
Շլուխիւն. ո. Շլացուխիւն։
Շլտիմ, Շլտուռ. չ. շարժիլ, ցատքել
Շկահ. գ. 1 ո. Շկահիւն — 2 նեռին տուր
Շկահական. ա. Ձայն հանող։ [ծայրը։
Շկահիմ, նցի. չ. ն. 1 Ձգած նետին ձայն հանելը, նետ ձգիլը — 2 նշան տալ անոր Ձայնով. ՝ խըշշ, շըգըր շըգըր յըգմոզ՝ յըգարմագ։
Շկահիւն. գ. Ձայն ազիլի՝ նետի. ՝ հիշշ, շիգ, շաղգ, սէտատ։
Շկիմիմ, նցայ. չ. խեղճնալ, շիմանալ. ՝ արտըգյանմագ — ան և Շգիմիմ։
Շկօմ ակ առնեմ. հնուս տեղ դուրս գշել. ՝ էօմէչէ՝ ուղագ նէրէկ սիւրմէք։
Շղաքը. ա. 1 Ձիւին քերող (նոյն ատաւնին)։ — 2 Ձիւղեր բուսցընող (ծառ)։
Շղաքնեմ. ն. Ձիւղ բերել
Շղագոյն. ա. գ. պըղինկ շիւղի պէս. ՝ չէօփ. Ձիւնգ կիսալ։
Շղաշ, Շղաշտ } 1 գ. լուչակ, քօղք, բաշակ
Շղաշտաւռ } լաշի. ՝ ոխլալինա, պիւրնիւնձիւ քը — 2 ա. բաշակ լաշի։
Շղիայ, ի՛ք, գ. 1 շղիայ. ՝ գինձիլ — 2 շաղգ։
Շղիայագործ, ի, ից կամ իք. ա. գ. մ. շղիայէ շինած, կամ շղիայի պէս օղակ օղակ. ՝ գինձիլլամէ, գինձիլլի։
Շղիայակապ. ա. շղիայով կապած. ՝ գինձիլէ պողլը։
Շղիայակիր. ա. մէկուն շղիայի զրնուած։
Շղիայաձև } ա. Շղիայագործ։
Շղիայատող }
Շղիայաւոր. ա. շղիայի գրնուած։
Շղիայեմ. ն. շղիայով կապել. ՝ գինձիլէ պողլամագ։
Շղիայօրէն. մ. շղիայի պէս. ՝ գինձիլլամէ, գինձիլ միասը։
Շղիմ. չ. Ձղձղիլ [բար։
Շղմաղար, կամ Շղղմաղար. ո. Շղղմա.
Շղուաբաբոյ. ա. շլլլատի. ՝ Ձիլվէձի, ա. յեղ մէշիկ։
Շղուականք. գ. կանանց հագուիլ սգաւոր լուն՝ ծամերնին վիրաբերելով բանելը։
Շղուբատաբոյ. ա. վայրենի. ՝ նապանի Ճապիէնիլէր։
Շձնեմ, նցի. չ. շիձուկի պէս քամուիլ. ՝ սիւքիւլմէք, սըզըլմագ։

Շձուկ. ո. Շիճ, Շիճուկ [մէք։
Շմամ. չ. սիրտը խառնուիլ՝ վերտաղ. ՝ կէյիլը
Շմբրոց, ի, ից. գ. տօպրակ. ՝ Ճօղաղ, հէյպէ, չանճա։
Շմբր. գ. 1 կռիւ, անհամաձայնութիւն, իրարու հետ ընկնալը, խառնութիւն։ — 2 ա. խառնակ, խառնաձ։
Շմբրնցուցանեմ. ն. խառնակել, շփոթել
Շմբրիմ, նցայ. չ. շփոթիլ, խառնիլ
Շնաբարբ. ա. շատ պէս նմանո։
Շնաբարոյ, ի, ից. ա. շատ բնութիւն ունեցող, անասնակ, անյագ, գէշ։
Շնաբերան. ա. չարախօս, վայրաշաղ։
Շնագլուխ. ո. Շանագլուխ։
Շնական, ի, ից. ա. 1 շան յատուկ։ — 2 շան նմանո։ — 3 կիւնիկնան վիլիսոփայից տղան.
Շնակատաղի. ա. շան պէս կատաղի։ [դը։
Շնակաթիք, նաց. ա. շան տոք ունեցող։
Շնակերպ, ի, ից. ա. շան նմանո։
Շնամ, ացայ, կամ ացի. չ. 1 շան պէս խառնակիլ օտարի հետ. ՝ գինա էմմէք։ — 2 կուռք պաշտել՝ Աստուծոյ տեղ։ — 3 խաբէութեամբ յափշտակել։ [մագ)։
—Շնացող (էրիկ մագ). շնացնալ (կնիկ
Շնամիտ. ո. Շնաբարոյ։
Շնանուն. ա. գէշ անուն ունեցող, պիղծ, աղտեղաւոր։ [փէչիկ գալմըղը։
Շնաո. ա. գ. շան յափշտակածը. ՝ քէօ.
Շնասէր, սիրի. ա. շան պէս անասնեմ, կամ վայրենաղի։
Շնաստղ. գ. շնիկ աստղը։ [բացո։
Շնաքանք. գ. բնակարան պիղծ աղտեղաւո.
Շնացողական. ա. շնացողի յատուկ։
Շնացողութիւն. ո. Շնութիւն
Շնեղամ. ո. շնեղու բաղձութիւնամ։
Շնեմ, նցի. չ. շան պէս քաւրտիլ։
Շնիկ, շնկան, կունք. գ. 1 պզտի շուն, շնակ. ՝ իմ Ձիկէդ, ֆինօ — 2 աստղ մը։
Շնչակ. ա. շներէ լափած՝ լըցած։
Շնչառող, ող. գ. շանչառող. ՝ իմ՝ քէօ. փէկ իւզիւմիւ։
Շնծնը. գ. շնացող ձնը։
Շնկնձիմ, Ձիմ ի, իմաց. ա. գ. 1 շան քիմ ունեցող — 2 շնակ։ [պաշտօնեմ ի։
Շնմնութիւն. գ. 1 շնութիւն։ — 2 կատ.
Շնչասկ, կամ Շնհաչք. գ. շան մռնակը, կամ վիզը. ՝ իմաամ։
Շնհօտ. գ. (ռմկ.) շանցաւ, կամ քաղցկեղ. ՝ չիրխինճէյ։ [՝ փինճ։
Շնոչի, ի՛ք. ա. գ. անհաւատալուս գաւակ.
Շնորհ, ի, իւ կամ աւ, աց, սք. գ. շնորհք, արդեն՝ մանաւանդ աստուածային և գերբնական, բարիք, ողջմտութիւն. ՝ լուիմի, իշան, նիմէթ, միննէթ, ինայէթ, քէրէմ։ —Շնորհ. 1 շէնք շնորհք, ազնուութիւն, անուշութիւն. ՝ նազըշք, կիւզէլլիք։ —

2 հաձուելիւն. 3 հազ օրհնմասր – 3 արդիւնք։
–Ընորհ. 1 ընորհակալութիւն, գոհութիւն – 2 աւրթ հաղորդութիւն։
–Ընորհս առնեմ. ընորհել, նուիրել. 3 պաղծ լսամագ, խաթիրընը էիմ մէք։
–Ընորհս գտանեմ. հաձոյ՝ սիրելի ըլլալ։
–Ընորհ աւնիմ քեզ. ընորհակալ եմ։
–Ընորհս արկանեմ. նրանտել, ըրածը մեծ բան սեպել։
–Ի ընորհս. Առ ընորհս. մարդահաձութեան համար, երեսպաշտութեան համար. 3 խաթիրը իչին։ [մէք՝ էիմ մէք։
–Ընորհաց տաս. ձրի տալ. 3 ձրապար վէր.
–Ընդ ընորհս ինչ տաս. ընորհք ընելու մը պէս տալ։
Ընորհաբաշխ, ի, աց. ա. ընորհք բաշխող։
Ընորհաբաշխական. նոյն ընգ. վ։
Ընորհաբաշխեմ, իմ. ն. կ. ընորհք բաշխել, ընդունիլ։
Ընորհաբաշխութիւն. գ. 1 ընորհք բաշխելը, բաշխուիլը – 2 ներողութիւն։
Ընորհաբաւձ. ա. ընորհք ունեցող։
Ընորհագիր. ա. ընորհք գրած, հոգեշունչ։
Ընորհագիւտ. ա. ընորհք գտնող, գտած, հաձոյ Աստուծոյ։
Ընորհագոյն. ա. աւելի ընորհքով լեցուած։
Ընորհագործ. ա. ընորհքով եղած։
Ընորհագործեմ. իմ. ն. կ. ընորհքով գործել։
Ընորհագործութիւն. գ. ընորհագործ ըլլալը, հոգևոր վարձատրութիւն։
Ընորհագնաց. ա. Ընորհագործ։
Ընորհագեղ. ա. ապերախտ։
Ընորհալի } ա. ընորհքով լի, հոգևոր և
Ընորհալից } մարմնաւոր կատարելութիւն. ներ ունեցող, առաքինի, օրթր, սիրուն, աղուոր, վայելուչ, պայծառ, փառաւոր, ուրախ, շէն։
Ընորհալոյս. ա. լուսափայլ։
Ընորհախնդիր լինիմ. ընորհք խնդրել։
Ընորհածաւալ. ա. ընորհք սիրող՝ տարածող։
Ընորհակալ, ի, աց. ա. 1 գոհացող, երախտագէտ. 3 շիւքր էտէն, էլլէք սիրնէն – 2 ընորհք մէ առած։
Ընորհակալ լինիմ } 1 ընորհակալ ըլլալ – 2
Ընորհակալեմ, նեցի } գոհանալ, գոհ ըլլալ.
Ընորհակալիմ, նեցայ } 3 շիւքր էիմ մէք, էլլէք իմանալնէ, խօշնաւա օլմագ։
Ընորհակալիք, լեաց, լեաք. գ. 1 ընորհակալութիւն. 3 շիւքր – 2 հաձութիւն. 3 գոհանալութիւն։
Ընորհակալու, ի, աց. 1 ա. ընորհակալ եղող, երախտագէտ։ – 2 գ. հաձութիւն։
–Ի ընորհակալս առնեմ. ա. Ընորհակալ։
Ընորհակալութիւն. գ. գոհութիւն, երախտագիտութիւն, և անոր նշանը։
Ընորհական, ի, աց. ա. ընորհքի, և նոր օրինքի յատուկ։
Ընորհակարգութիւն. գ. աստուածային կարգաւորութիւն։
Ընորհակիր. ա. Ընորհազարդ։
Ընորհակորոյս, բուսի. ա. ընորհքը կորընցընող, ապերախտ։
Ընորհահատոյց լինիմ. 1 ընորհակալ ըլլալ, փոխարէն ընել – 2 վարձատրել։
Ընորհահատուցու լինիմ. նոյն ընգ. վ։
Ընորհաձիր. ա. ձրի տուող, տուած։
Ընորհանորոգ. ա. ընորհազարդ։
Ընորհաշահաւիճ. ա. գնդացիկ ձղնբով։
Ընորհաշատ. ա. ընորհքով լի։
Ընորհաշաւիղ. ա. քաղուածքը ընորհքով։
Ընորհաշուք. ա. ընորհազարդ։
Ընորհապատառ. ա. լի ընորհքով։
Ընորհապատառեմ. ա. ընորհքով պատմած, պատմող։
Ընորհապարգև. ա. ընորհք բաշխող։
Ընորհապարտիւ, իւից. ա. 1 երախտապարտ, երախտագէտ – 2 երախտաւոր, բարեգործապարտ։ [գահաձոյ։
Ընորհափաձառ. ա. 1 սխմնականի – 2 մարդահաձութեամբ։
Ընորհափաձառութիւն. գ. 1 սխմնականութիւն – 2 առանց ընորհաց հանգէս։
Ընորհառատ, ի } ա. ընորհք տուող, պարգևառատ. 3 լուիճ՝ քէրեմ էտիձիր
Ընորհառատող, ի } [տուող։
Ընորհատուր. ա. 1 ձրի տուած – 2 ձրի տուող։
Ընորհատուութիւն. գ. ընորհնել, ընորհք տալը։
Ընորհարար. ա. ընորհք ընող, բարեգործ։
Ընորհաւէտ. ա. Ընորհատուր։
Ընորհաւէտեալ. ա. Ընորհազարդ։
Ընորհաւոր, ի, աց. ա. ընորհալի։
Ընորհաւորագոյն. ա. աւելի ընորհքով։
Ընորհաւորեմ. ն. 1 ընորհնել, ընորհք մը ընել, ընորհքով զարդարել – 2 ընորհաւոր ըլլալ ըսել. 3 էիւլիքիք էիմ մէք – 3 կ. ընորհքով զարդարուիլ, լցուիլ։
Ընորհափառեմ. ն. ընորհքով զարդարել։
Ընորհնեմ, նեցի, յ. 1 ընորհք ընել. 3 քէրեմ էիմ մէք, պահշիշ վէրմէք – 2 նուիրել. 3 պարզեւանագ, աֆիվ էիմ մէք – 3 մարդահաձութիւն ընել. 3 խաթիրը կէօնիւլ պագմագ։
Ընորհընկալ. ա. ընորհք ընդունող, ընորհաց ընդունարան։ [նիլլը
Ընորհիք. գ. 1 ընորհակալութիւն – 2 հաձութիւն. ա. Ընորհակալութիւն։
Ընորհուկս, կամ Առ ընորհուկս առնեմ՝ խօսիմ՝ ասեմ. մարդահաձութիւն ընել. 3 խաթիրը կէօնիւլ պագմագ։

Ընդհունակ. ա. ընդունք ունեցող։
Ընդօր. գ. ազի նման թռչուն։
Ընդունելիւն. գ. 1 շան բնութիւն – 2 շան պէս խառնակութիւն ստացի հետ – 3 կը-ռապաշտութիւն։
Ընչաքեր եղակ. տ. Ընչեղակ։
Ընչաքեղիմ, եցայ. չ. ընչ ունենալ զուկի, չնչաւորիլ. տ նիֆիլէնեմք, Նանլանմագ։
Ընչաքեղութիւն. գ. կենդանութեան սկիզբը։
Ընչաքոյս. ա. գ. բոյս՝ որ ինքիմ կ'աճի կը բուսնի։ – տ. և Կառաքոյս [բուսնի։
Ընչաքուսական. ա. որ ինքիմ կ'աճի կը
Ընչախառն. ա. մ. կէս բերնէ, անսիքու։
Ընչածնականագոյն. ա. աւելի կենսական։
Ընչածնութիւն. գ. կենդանութիւն։
Ընչական, ի, աց. ա. 1 շունչի չատուկ – 2 ընչաւական – 3 շունչ ունեցող, կեն-դանի – 4 ընչաւոր, անբան։ – 5 հոգևա-ւոր, բանական, հոգևոր։
Ընչականապէս. մ. շնչաւոր կենդանիի պէս։
Ընչակապ. ա. շունչը կապուած. տ նիֆիլ-սի ֆռւֆռւզ։
Ընչակապութիւն. գ. միաբռւթիւն։
Ընչակաց } ա. Ընչաւոր։
Ընչակիր }
Ընչակիչ. տ. Համաշունչ։
Ընչակցութիւն. գ. սրտակցութիւն։
Ընչահան, ի, աց. գ. շունչ առնելու տեղ՝ ծակ. տ սօրագլուզ, նէֆիէսիքս։
Ընչահնձոյց. ա. շունչը խզդող, կեանքը վնասող։
Ընչամ. տ. Ընչեմ։
Ընչանամ. չ. ընչաւորիլ, կենդանանալ. տ Նանլանմագ։
Ընչառու. ա. շունչ առնող (քիմ)։
Ընչասպառ. ա. մահկանացու (կենաք)։
Ընչատնակ } ա. գ. 1 շունչի՝ հոգիի նմանո։
Ընչատնիկ } – 2 շունչ։
Ընչատիմ. չ. շունչը կորիլ։
Ընչարգել. ա. շունչը սրգիլած՝ գոցուած. տ նէֆիսի գափանքգ։
Ընչաւթիւն. գ. շունչ տուող, շունչ, հոգի։
Ընչաւոցանամ. ն. շունչ՝ հոգի տալ, կեն-դանացընել. տ Նանլամմագ։
Ընչաւոր, ի, աց. ա. 1 շունչ և հոգի ունե-ցող, կենդանի՝ անբան կամ բանաւոր. տ Նանլը, նէֆիէսիքս – 2 մարմնաւոր. տ տիւ-նէֆիլ։
–Ընչաւոր. բանական հոգի ունեցող, հո-գևոր, անձնաւոր. տ Նանլը, բուհանիս։
–Ընչաւոր գործի. փշրական գործիք։
Ընչաւորական. նոյն։
Ընչաւորակոյս. ա. կենդանի եղջիւրով [նուռ։
Ընչաւորամ, իմ. ն. ակ. շունչ՝ հոգի տալ. ա.
Ընչաւորութիւն. գ. 1 կենդանութիւն – 2 մարմնասիրութիւն – 3 անբանութիւն։
Ընչափոգ, ի, աց կամ ից. և ոյ, ոց. գ. 1 խռչափոչ, խռչակ. տ խրճլաչ։ – 2 հոգի, հոգիին բնութիւն։
Ընչեմ, եցի. ն. 1 փչել. տ իւֆիւրմէք, իւֆ-լէմէք, էամէք, ֆիրլամագ։ – 2 շունչ առ-նել՝ տալ. տ նէֆէս ալըպ՝ վէրմէք։
Ընչեղակ, ի, աց. գ. շունչի Նամրանները՝ և բաները՝ մեծ ու պզտիկ. տ տամար, շահ-տամար, նամէզ։
Ընչեղակական. ա. շնչեղականներու չատուկ։
Ընչեցուցանեմ. ն. փչել տալ. տ էտտիրմէք։
Ընչիւն. տ. Ընչուհի։
Ընչհնձուցիկ. ա. շունչը խզդած, կեանքը վնասուցած։
Ընչոթական. ա. խաթնբայ, խաթէականո։
Ընչուկ. գ. ոգևապահ տարօրինակ. տ նաֆթագատ
Ընչութիւն. տ. Ընչուհի։
Ընչուհի, չմանի. գ. 1 փչելը. տ էամէսի, իւֆ-լէմէսի, ֆիրլայըշ։ – 2 շունչ. տ նէֆէս։
Ընջիւ, իք. գ. Ջրչուն, Ջրիշուն. տ առ. քէօ-փէչի, գըլըը պարագ։
Ընի, կամ Ընուի. գ. շունչ, շնչու։
Ընփին. գ. շան ապր։
Ընփիմ. գ. շան գունչ։
Ընօրօր. տ. Ընորոր։
Շի. տ. Հնր, ։։
Շինչնամ, եցի. չ. ն. վախալ, քմծին տա-կէն մնալամալ. տ ֆիրըլատմագ, մըռըլտա-մագ։
Շինչիւն } գ. փրսրլտաց, մռըլտաց. տ
Շինչուհի, չմանի } ֆիրըլտըր
–Շինչուհի, Շունչ. մազմ Ձայն։
Շուկ. գ. շրշընկոց, իյար անցուդ. տ գա-չապալըգ, գարկաշար։
Շունչ. տ. Շինչիւն։
Շչկատ. տ. Շկատ։
Ող, ոյ. գ. արեւու տաքը (շոգէն՝ շոգիէն), գոլ. տ սրՀնագ։
Ոգաչիք. տ. Ոգոչիւ
Ոգանամ. չ. շոգի գառնալ։
Ոգեակ, ևկի. գ. շոգիւկ. տ պուղուՀնուգ։
Ոգեառնակ. ա. շոգիի նման։
Ոգի, գւոյ, գնաց. գ. 1 գոլշտիք. տ պուղ – 2 շունչ – 3 Հառագայթ։ – 4 ազդե-ցութիւն – 5 առաջին նուրբ մասն։
Ոգիամիգ. ա. խառն միգով մառախղոտ։ տ պուղուլու, տիւմանլը։
Ոգմոգ, իւց. ա. 1 բան խառնող, բամբա-սող, քաղ. տ մլնաֆիզգ, միւրայիւ – 2 երկ-խօս, լեզուն խարդախ. տ իքի տիլլի – 3 շաղրդիմ. տ միւրայիմ – 4 շառաչօտ – 5 գ. շոգմոգութիւն
Ոգմոգեմ, եցի. չ. բան խառնել, քանել փուՀմուՀ խօսիլ. տ ֆիրըլտամագ, լաֆա-

զանազան էմմէքը։

Շողմոգութիւն, գ. 1 բանսարկութիւն, փսիթաց, վնասասիրութիւն. 2 շիջնայէմ, լաճ։ — 2 շողքորթութիւն։

Շոգոլի, լոյ, լուլ, լնաց. գ. 1 գոլորշիւ գոլ, լոշոփք, շոգ, գոլ. 2 պուղուր։ — 2 հնաձանք. 3 աշխոյժ։

Շոգ, ոյ, ոց, և ի, ից. 1 գ. ցամքած լոյս՝ մանր փոշիի պէս, ձնաւազայթ, նշոյլ. 2 շաղիգ։ — 2 ա. լուսատեսիլ տարբ։

Շողագոյ. ա. շող ունեցող, տեղի անուն։

Շողազարդ. ա. նշուլազարդ։

Շողախաղաց. ա. ուսկից որ շող կուգայ։

Շողակաթի, ի. գ. լուսոյ ցամքելը՝ կաթիլը. Լուսաւորչայ տեսած՝ լոյս ինձ տեղը, և յիշատակին հաստատեցաւ նկնդեցոյ տօնը։

Շողաձև. ա. շողի նման, փայլիլուն։

Շողամ, ացայ, կամ ացի. չ. 1 փայլփլիլ, պըլպլալ. 2 փոթլամագ։ — 2 տղալ, լողալ, ճոխտիլ, երևնալ (ծովու, ջրոյ մէջ, աչքին քովերը)։

Շողանամ. չ. շողնալ, կրակ կտրիլ։

Շողանդիգք, կամ Շողանդիգք, Շողանցիկք. գ. փայլակի կամ ճոխտ տատի պէս բան։

Շողանման. ա. Շողաձև։

Շողանչալ. ա. փայլտոգ։

Շողապէս. մ. շողի պէս։

Շողացուն. գ. փայլփլիլը։

Շողացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 շողցընել. տարբերենել՝ կրակ գարձրնել. 2 գրջտրումագ։ — 2 կրակ ճոխտել. 3 ամէն տաչմագ։ — 3 (գինը քը) խաղցընելով փայլփլացընել. 4 նալելը. տամմագ, փայլտատմագ։

Շողաւոր. ա. լոյս ցամքկնցընող։

Շողգամ. ո. Շաղգամ։

Շողիչ. գ. ինձած լոյս

Շողիմ, դնալ. ո. Շողամ։

Շողիւն, դուն, դմնն. գ. 1 գինքի փայլփլելը. 2 փայլայլը։ — 2 կրակ կոփիլը։

Շողիք. գ. ա. Լրձանք, Տոզիք։

Շողշողնի. ա. փայլփլուն։

Շողշողիմ. չ. փայլփլել (լուսոյ, ճրի.). 2 փայլամագ, փայլտատմագ։

Շողմ, մը. ա. գ. 1 քաւրաղ։ — 2 քաւրմիլը։ — 3 կնդաւոր։ — 4 կնդաւորութիւն։

Շողմաթաթ. ա. շողքորթի, մորդաշաձոյ, աղուխաթաթոյ. 2 խոշամէտ, նալթագ։

Շողմամ, նցի. ն. չ. անուշ խօսելով խաբել շողքորթել։ 2 խոշամէտիկ էմմէքը։

Շողմութիւն. գ. շողքորթութիւն. 2 խոշամէտիկը։

Շողուն, գմնն. գ. փայլփլիլը։

Շողուն. ո. Շողիւն, 1։

Շողքորթ, ի, ից կամ ից. ա. անուշ լեզուի կնդաւոր. 2 միւլայիմ, խոշամէտ։

Շողքորթանք. ո. Շողքորթութիւն։

Շողքորթեմ, իմ. ն. չ. քաւրտելով համոզել, պոչ խաղցընել (շան)։

Շողքորթութիւն. գ. անուշ լեզուով խաբեբրել։

Շոմ, ի } գ. սոմի. 2 չամ, չամ ա-
Շոմի, մեոյ, մոյ } դամը։

Շոմք. գ. տաղնը, նաւագործաններ. 2 սարք, օյուն։

Շոմն. ո. Ծոմել։ [չէվիկ։

Շոյա, շուտի, ից, տուվ. ա. շուտ. 2 թիչիկ,

Շոյտ. մ. շուտով, շուտ մը. 2 թիչգէչ։

Շոյտանամ. ո. Շուտանամ։

Շոյտութիւն. ա. Շուտութիւն։

Շոշականոս առնեմ. ալէվլուկ գալ, ինքզինքը ցուցընել. 2 քէսիմ սամմագ։

Շոշիմ, շոշալ. չ. քայքայիլ։ [Նիմ։

Շոշոկամ. չ. ա. Շոշկանոս առնեմ, և Ճօ-

Շոպ, կամ Շոբպ. գ. 1 արևուն տաքէն էլլիլ մրկիլը։ — 2 դեղնացութիւն. 3 սարբըտգ։

Շոպամ, նցի. որ և Շոպշոպամ. ն. ափ ձրգել, փրցընել, քաշել առնել տանիլ. 2 գօփարմագ, ալրմագ, սլրրմագ։

Շոր, ի, ից. գ. լաթ, լաթեղէն։

Շորեմափիմ. չ. զգեստը՝ լաթերը իյնալ։

Շորիմ, նցի. ն. ուրիշի ձեռքէն խլել, փրցընել, յափշտակել. 2 գաւմագ։

Շորիութիւն. գ. փրցընելը, փրթիլը. (մազերուն) ճափիլը։

Շորիկ. ա. խնկոր ժուռ եկած, պարապ ժուռ եկող. 2 պաչտ պօշ։

Շուաբարոյ, կամ Շուաղաբարոյ. ո. Շրդուաբարոյ։

Շուայտ. ո. Շուայտուտ։

Շուայտաբարոյ. նոյն։

Շուայտական. ա. ցոփի, զեղխի։

Շուայտամ. ո. Շուայտիմ։

Շուայտանամ. ո. Շուայտիմ։

Շուայտանք. ո. Շուայտութիւն։

Շուայտասէր. ո. Շուայտուտ։

Շուայտացուցանեմ. ն. աւելորդ կերթալով անառակութեան սիրին ցընել։

Շուայտացութիւն. ո. Շուայտութիւն։

Շուայտիմ, նցայ, ունալ. չ. 1 ուտելու՝ խմելու՝ ցոփութեան տալ զինքը. 2 չիհվէթին իմասի օլմագ, ակֆիհ օլմագ, ակֆայա՝ եէմէյէ իչմէյէ տալմագ։ — 2 (բանի մը) վրան ճափիլ անյագութեամբ։

Շուայտուտ, ի, ից կամ ից. ա. ցոփ, զեղխ, պագշաս. 2 արբեց, բըմբըզ։

Շուայտութիւն. գ. աւելորդ կերթալով, անառակութեի. 2 չիշաօղլաղ ըզ, բըմբըզութ։

Շուառն, ռուն. գ. ան. 2 մըրտագ։

Շուար, կմ՝ Շիւայր, ի. գ. տարակոյս, չորս գին ջուր կարկը, ընելիքը չդիտնալը։

Շուարիմ, նցայ. չ. անձրկիլ։

Շուարումն. ա. Շուար։
Շուբմափ. ա. շուտ մը վազող. ֊ ասէին նիւթիչին։
Շուբմափիմ, նեմ. 1 չ. շուտ շարժիլ, արտոտալ. ֊ թէզ տալըմանագ, կվկթվկ մէք։ – 2 ն. շուտով խաղալով խլել։
Շուբմափուբմիւն. գ. Ճարպկութիւն, շուտ շարժիլը. ֊ չէվիկլիք։
Շուկամէջ, միջի. գ. շուկային միջը. ֊ չարշը օրթասը։
Շուկայ, ի. գ. շուկայ, փողոց. ֊ պազարն եկին, սօգագ։
Շուկատ. ա. վաբի ասաիձանի մարդ, շուկան պտըտող, պարապ, խաբնեբայ։
Շումնայ. գ. վայրենի սամխի. ֊ շիւմլէ, բազիանէ։
Շուն, շան, շանց. գ. 1 հաջող կենդանի. ֊ քէօփէկ, իթի։ – 2 ընիկ. ֊ ֆինօ։ – 3 ա. գ. շնացող արու, շնացնալ կին. ֊ վէդէվէնկ, քահպէ։
Շունչ շնչոյ, ոց, կմ ից. գ. 1 շունչ. ֊ նէֆէս, սօլուգ։ – 2 կեանք, հոգի. ֊ Ձանու – 3 աչքի լրևոյթի, ցնորք։ – 4 ա. փչող, կամ իմնիմ (քամի)։
–Շունչ կենդանի. բանական հոգի։
–Շունչ կլանեմ. շունչ՝ սիրտ առնել. ֊ նէֆէս՝ սօլուգ ալմագ։
Շուշ. ա. Շիշ։ [սիւսէնու
Շուշան, ի, ից. գ. շուշան ծաղիկ. ֊ զամպագ։
Շուշանաբեր. ա. շուշան բուսցընող։
Շուշանաբոյծ. ա. շուշաններու մէջ արծող։
Շուշանագոյն. ա. շուշանի գունով, մանքուր, պայծառ։ [(գալդ)։
Շուշանագոյծ. ա. շուշանի ձևով շինած
Շուշանագոյզ, գեալ. ա. կուսութիւնամէջ զարգացուած։
Շուշանական. ա. շուշանի նմանող։
Շուշանանման. ա. շուշանի նմանող։
Շուշանացեալ. շուշանի պէս եղած, շուշանում լեցուն։
Շուշանափայլ. ա. շուշանի պէս կամ շուշաններով փայլած։
Շուշանք. ա. Օշանք։
Շուշնիմ. չ. ծուխնալ, խուխնալ։
Շուշխիմ. ա. Շոշխի։
Շուշմայ, ի, ից. գ. կնձնիկ. ֊ առւսամի։
Շուշու. ա. տգեղակազմած, նկրքայտոր։
Շուշտակ. գ. 1 թաշկինակ. – 2 մանկտպ. ֊ տաչ պազը – 3 (ամկ.) շուշտակ վարդապետ՝ կինը մեռնելէն ետև երէց եղածին կ'ըսուի։ [տաւ, սկիզի մաքրիչ։
Շուշփայ, կամ Շուշպայ, ի. գ. մաքուր կը։
Շուպնիմ. ա. Շոպնիմ։
Շուռ. գ. (ամկ.) ժուռ գալը, պտըտիլը։
Շուռ. ա. մ. ա. Շոյտ։
Շուռ. գ. ուռնցք մը, պուռ, պուռ պուռ։
Շուռաբան. ա. շուռ շուռ խօսող, լեզուացող։
Շուռագոյն. ա. աւելի շուռ։
Շուռաժիր. ա. խիտ շուռ շարժող։
Շուռախօս. ա. շուռմէ խօսող, յանդուգն։
Շուռահաչ. ա. որ դիւրաւ կը հալի՝ կը մարսուի։
Շուռահաս. ա. շուռ հասնող (ծառ)։
Շուռանամ. չ. արտոտալ, շուռ շարժիլ։
Շուռասպազպ. ա. շուռով սկրտող ինկնող, սնապաշխան։
Շուռափոյթ. 1 ա. արտոտացող. ֊ էվէլէչէնի – 2 մ. շուռով։
Շուռափուբմաշարժ. ա. Արագաշարժ։
Շուռափուբմիւն. ա. Շուբմափուբմիւն։
Շուռով. մ. ա. Փուբմով, Շրջապ։
Շուռուբմիւն. գ. արագուբմիւն, Ճարպկուբմիւն. ֊ չէվիկլիք։
Շուրմն, շրման, շրմունք, թանց. գ. 1 պահունք. ֊ տուտագ։ – 2 լեզու, խօսք. ֊ տիլ, լիսան։
Շուրջ. 1 նխ. բոլորտիքը, քովերը. ֊ էվրաֆընտա, տէվրնտէ։ – 2 մ. չորս դին, ամէն գիտց. ֊ հէր իմ ալրաֆտան։ – 3 ա. բոլորտիքն եղող՝ եղած,
–Շուրջ, կամ Ի շուրջ ածեմ. պտրտցընել. ֊ տօլաշտրմագ։
–Շուրջ կամ Ի շուրջ գամ. Շուրջ անցանեմ. ժուռ գալ, պտրտիլ. ֊ տօլաշմագ։
–Շուրջ առնում. գառնալ. ֊ տէօնմէք։
–Շուրջ արկանեմ կամ պատեմ. տ. Պատեմ; Պաշարեմ։
–Շուրջ տամ. գործընել (գինքը), գառնալը
–Շուրջք. գ. բոլորտիքը եղած բաները։
Շուրջ, կմ Շուրջն. գ. շրջանակ, կամար։
Շուրջաբնակ. տ. Շրջաբնակ։
Շուրջանակաւ. մ. գործուածով. ֊ տօլաշըգ, տէվր իչէ։
Շուրջանակի. 1 մ. չորս դիէն. ֊ տէօրթ իթաֆտան։ – 2 նխ. ա. Շուրջ։
Շուրջառ. տ. Նախորդ և Գալոյիք։
Շուրջափակեմ. տ. Շրջափակեմ։
Շուրջընացուցանեմ. ն. չորս դին անկնել՝ ի քնէ բուացընել։
Շուրջդունեմ. ն. չորս կողմը ընկրկիլ։
Շուրջընթացք. գ. չորս կողմը պտրտիլը, շրջընթացք։
Շուրջնկրանացնալ. ծիրանեաք պատած
Շուրջնանաստարչ, ի, ից. գ. շրջան, շրջաբնակութիւն։
Շուրջունկնութիւն} գ. չորս դին։
Շուրջունտզութիւն}
Շուփ. գ. ա. կատակ, կատակածիլի, խառնակ. ֊ շիւաղէ, շիփճէ, շիփճիլի։
Շուփայ. գ. աչքի դեղ, Հուխի. ֊ սիւրմէ։
Շուք, շքոյ. գ. 1 սուտը, հալանի. ֊ սայէ,

կէօլկէ։ – 2 գլխու ծածք։ – 3 պաշտպանութիւն։ – 4 պատիւ, փառք։ ֊ շան֊շէօկբէմ։

Շլեմ, նգի. չ. սուլելու պէս ձայն հանել։ ֊ ըսլըգ չալմագ։ [֊ ըսլըգ։

Շլիւն, կամ Շլուն, շլման. գ. սուլելը.

Շպար, ի, ացս. գ. 1 լիսի կանանց երեսի ներկը։ ֊ իւսթիւպէճ։ – 2 ծեփ. ֊ սըվաս

Շպարանկալ. ա. երեսը ներկած։

Շպարանք. ս. Շպար։ [Ճր։

Շպարար. ա. գ. ներկող, ծեփող. ֊ սըվաճը

Շպարիմ, եցայ. չ. երեսը ներկել

Շպեռ, ի, ացս. գ. Հոմիւ. ֊ չօպան։

Շպիրիմ. ս. Շպարիմ։

Շպլեզ. գ. պաղել. ֊ շատ։

Շպոիմ. ս. Շպրիմ։

Շռայլ, ի, իցս. ա. մխող, ցոփ. ֊ սէֆիհէ։ – Շռայլք. գ. շռայլութիւն։

Շռայլական. ա. մխողի յատուկ։

Շռայլամիտ. ս. Շռայլ։

Շռայլիմ, եցայ. չ. զեզխել, մխնել, չափը անցնել, ցոփանալ։

Շռայլութիւն. գ. մխողութիւն, անառակութիւն։

Շռատ. ա. ջրախիխ ներդութիւն ունեցող։

Շռինգ. գ. 1 օտար ձայն մը, աղաղակով զոյց մը. ֊ սէս, վըզըլմը, շամանմա։ – 2 մեղուներու վզրտոց։ [Շռնչանք։

Շռինչ. գ. վչելու գործիքի ձայն։ – ան և Շռնիհ՝ } գ. ձեռք լուալու աման. ֊ լէյէն Շռնիհ } ըսլըգ։

Շռնչանք, նաս, նուկ. կամ Շռնչան. գ. գործիք կամ զարդ՝ պտըտելով ձայն հանող. ֊ ֆըրլատագ, չարխ, չարխիֆէլէք։

Շռնչապահ, ի, ացս. գ. ձիու զարդ՝ ձագերի կամ կուրծքի պահպանող։

Շտամբաձայնութիւն. գ. գնաց եղգ, շտապ եղանակ։

Շտապ, ի, առ կամ իս. և ոյ, ովս. գ. 1 յանկարծ արտորանք, հարկ ստիպողականութ. ֊ ամէլէ, զօր, սրզը. որ և Շտապ տագնապի։ – 2 տագնապ։

– Շտապ. ա. արտորցընող։ – 2 մ. արտորնաք, շուտ շուտ։

Շտապանակի. մ. արտորնաք։

Շտապանամ. ս. Շտապիմ։

Շտապել, եցի } ն. ստիպել, արտորցընել. ֊ աճէլէյէ կէթիմէք։

Շտապիմ, եցայ. չ. 1 արտորել. ֊ աճէլէյ՝ շիմդապ էլիմէք։ – 2 նեղը ինկնալ. ֊ զօրա կիմէք։ – 3 շփոթիլ, վախնալ։

Շտապութիւն } գ. արտորցընելը, արտորանք։ Շտապումն, պման }

Շտեմարան, ի, ացս. գ. 1 վարի մնացան՝ պահելու բաներու, խորանակ տեղ. ֊ ամպար, քիլէր։ – 2 ամման, ընդունարան, առեղը. ֊ մէքեան, նէքր։ – 3 նեղքին խուց (մարգարտի)։

– Շտեմարանք հարստ. ս. Մարգարտիք։

Շտեմարանալից. ա. ամպարը լեցընող, լեցած։

Շտեմարանապահ. ս. Շտեմարանապետ։

Շտեմարանապարար. ա. ամպարը լեցընող (բան)։

Շտեմարանապետ. ի, ացս. գ. 1 ամպարի վրայկեցու, ան որ հրոյքը դիզող. ֊ ամպարահարը, քիլէրճի պաշը։ – 2 ամէն բաներ հոգացող՝ կարգաւորող, տէր կենաց՝ Աստուած, բարեխոս Հնորհաց։

Շտեմարանապետութիւն. գ. պաշտօն շտեմարանապետի։ [շտեմարան։

Շտեմարանոփակ. գ. չորս գիրն գոցած

Շտեմարանիմ, եցի. ն. մնացանին՝ ամպարին մէջ ժողվել, դիզել, պահել. ֊ ամպարա՝ խազնէյէ գօմագ, ախճիրիմ սագլամագ։

Շտոգանիմ, եցի. ն. շիտիմել, խառնակել. ֊ գարըշտրըմագ։

Շրէշ կամ Շրէգ, կամ Շրէժ, շրէշտ. գ. սինձ. ֊ չիրիշ, քիրիշ։

Շրմնաշղթայ, կամ այաշտը. ա. եզնրքը շղթայով. ֊ քէնարը զինձիլլէ։

Շրմնաւտ, ի, ացս. ա. պակուճքը կտրած՝ պակասաւոր. ֊ տուտաղը նարըդ՝ քէսիք։

Շրչիւն, կամ Շրշուն, շման. գ. խշտոց, անբնութեան ձայն։

Շրշունջ կամ ուն. ս. Շշունջ։

Շրնգիմ. ս. Շընգիմ։

Շրոշակ. ս. Շուշակ, ի։

Շրփիմ. ս. Տրփիմ։ [փած։

Շրսանգ. գ. խաղողի կուզ՝ հատները իրա-

Շրուշակ, կամ Շրոշակ, ի, ացս. գ. 1 գայլ գործի. ֊ գանճըրմա, քէչէփչէ։ – 2 ձիու քթին շղթաներ – 3 պախուց. ֊ նալար։

Շրուշակ, կամ Շրուշանակ. գ. ծոծրակ. ֊ էնքաք (պազը՝ քիչեաի)։ [խոզ։

Շրջաբան. ա. խօսքը պտըտցընող՝ փոփոխող։

Շրջաբանակ. ա. չորս գին բանակ գրած։

Շրջաբնկութիւն. գ. պարոյկ, պարոյկով ըլլըք ձայներ։

Շրջաբոլոր. ա. բոլորակ։

– Շրջաբերք. գ. շրջաններ։

Շրջաբերական, ի, ացս. ա. 1 պտրտող, մանաւանդ. հոլովական։ – 2 իրաւունքի՝ կնդգակ ընդհանրական, առնչ գին տարածելու։ – 3 աշխարհք պտրտող մարդ, իրատարածական. ֊ ատէոլիկնին։

Շրջաբերականութիւն. ս. Շրջաբերութիւն։

Շրջաբերաձև. ա. բոլորաձև։

Շրջաբերիմ, եցայ. չ. պտրտիլ, ժուռ գալ, մանգալ. ֊ ատէօնմէք, ատէվ օլմագ։

Շրջաբերութիւն. գ. 1 պտրտիլը, պտոյտ. ֊ ատէվ, ատէօնիւմ։ – 2 պտրտցընելը. ֊ չէվիրմէսի։ – 3 հոլով հոլովելու քերականութիւն։

Շրջաբնակ, ի, աց. ա. մնա բնակող, սահմանակից, դրացի։
Շրջաբնակիչ, կչի, չաց. նոյն։
Շրջաբնակութիւն. գ. քովները. ֊ էիթաղի։
Շրջաբոլոր. ա. բոլորակ։
Շրջագայ. դիմազ. մանն կուգայ։
Շրջագայ, ի, ից, կի՛ այց. 1 ա. մանն նկոզ. ֊ կէզչն, ոտլաշանս – 2 գ. շրջան, դարձուածք. ֊ տէվը, տէօնիւմ, չարխ։
Շրջագայաբար. մ. շրջանով. ֊ տէվը իչէ։
Շրջագայական. ա. Շրջագայ. ա։
Շրջագայանամ. ա. Շրջագայիմ։
Շրջագայիմ. ն. չորս դին պատնէլ։
Շրջագայիկ. ա. Շրջագայ. ա։
Շրջագայիմ, նցայ. չ. պտըտիլ, չորս դին քալել, ժուռ գալ, մանն առնուլ. ֊ կէզմէք, տէվը իչէ ոտլաշմագ։
Շրջագայութիւն. գ. 1 ժուռ գալը, պտոյտ. ֊ տէվը, տէօնիւմ։ – 2 Նրբիւնկութիւն։ – 3 նոյն տեղը գառնալը։ – 4 չորս կողմն։ – 5 խօսքը պտըտցընելը։
Շրջագայուն } ա. ժուռ նկոզ, պտըտող,
Շրջագնաց } ապին անդին քալող։
Շրջագնացութիւն. գ. ապին անդին պտըտիլը. թափառականութիւն. ֊ տէտիրկինլիք։
Շրջագրական. ա. 1 պարագրող, նկրշրջանական։ – 2 կանոնափակ։
Շրջագրիմ. ն. չորս դին գծել. ֊ տէօրթի թաքիմը չզմագ։
Շրջագօտի. չ. գօտի կապել։
Շրջագօտ, ի, ից. ա. գ. իր վրայ պտըտող, շրջան։ [պատնէլը, շրջանակը։
Շրջազուրկ. ա. չորս կողմն զուրկ պատած։
Շրջախօշ առնամ. չորս դին պտըտնել։
Շրջածութիւն. գ. 1 ինկարկութիւն չորս դին։ – 2 Նրբիւնկութիւն։ – 3 չորս դին պտըտցընելը։
Շրջածուցիկ. ա. Հանգիստական։
Շրջակ. ա. Գաղտկ։
Շրջակայ, ի, ից. 1 ա. չորս դին կնցողը, մօտակայ։ – 2 գ. պարագայ։
Շրջակայիմ. ն. պատնէլ։
Շրջակայութիւն. գ. չորս դին կնցոզը։
Շրջական. 1 ա. պտըտող, փոխոխող։ – 2 գ. փոխոխութիւն։ [տնէլ։
Շրջակատը առնամ. չորս դին կտրտնէլ, յօ֊
Շրջահայեաց լինիմ. չորս դին նայիլ՝ այդէ անցընելմ. ֊ տէօրթի թաթաքիրնա պազմագ, կէօզէրմէք։
Շրջահայեցութիւն. գ. ապրճանութիւն։
Շրջահայիմ. չ. չորս դին նայիլ, զգոյշ ապրիլ կնալ։
Շրջահնձամ. ն. չորս կողմն տապածնէլ։
Շրջահոսանալ. ամէն կողմէն վազած (ջուր)։
Շրջան, ի, աց. գ. 1 պատուտ. ֊ տէվը, տէօնիւմ – 2 փոխոխութիւն։
–Շրջան մնձ՝ ըսա տուտմրի, հինգհարիւր նրտուն նրկու տարի։
–Շրջան առնուամ. պտըտիլ, պտուտ ընել, մանն գալ. ֊ տօլաշմագ։ [մանակ։
Շրջանաժամ, ու, ուց. գ. պտըտող ժամանակ, հասարակ։
Շրջանակ, ի, աց. գ. 1 պարուրակ, գօտի, կամար – 2 քալելու տեղ։ – 3 ծխնի. ֊ րէզէկ։ – 4 դարձուածք (մզի)։ – 5 փոխոխութիւն։
Շրջանակաւ. մ. 1 չորս դին – 2 շրջանով։
Շրջանակնայ. ա. չորս դին պատող, պտըտող։ [ցընել։ – 2 կ. պտըտիլ։
Շրջանակնամ, նցի. 1 ն. դարձընել, պտըտ֊
Շրջանակի. ա. Շուրջանակի։
Շրջանակութիւն } գ. պտըտիլը։
Շրջանակումն }
Շրջանամանկ. գ. ա. շրջաբերական թուղթ։
Շրջանապատյա } ա. պատուանենցող (ջուր).
Շրջանատյզ } ֊ կիրտասլը։
Շրջանկնալ. դիմազ արձնալ։
Շրջաչափութիւն } գ. շրջապատին չափը, քո֊
Շրջաչափումն } լորտիքը. ֊ պիւթիւն էիթաքիր, տէօնիւմիւս։
Շրջապահ, ի, ից. ա. պահապան անձինն։
Շրջապատ, ի, ից կամ աց. ա. գ. 1 չորս դին պատող։ – 2 բոլորտիքը։
Շրջապատեմ, նցի. ն. 1 չորս դին պատնել. ֊ էիթաքիրնը ապրմագ։ – 2 պաշարել. ֊ մուհասէրէ էիթմէք։ – 3 չ. կ. պաշարուիլ, պահպանիլ – 4 պտըտիլ, բոլորուիլ. ֊ տօլաշմագ։
Շրջապատիկ. ա. չորս դին պատող՝ պատած։
Շրջապատութիւն. գ. շրջապատը. ֊ տէօնիւմիւ։
Շրջապատումն. գ. 1 շրջան։ – 2 պտոյտ խօսք։ – 3 խարդախութիւն։
Շրջապարփակ. ա. գ. չորս դին պատած պարիսպ. ֊ հիսար, սիփար։
Շրջապարսպութիւն. գ. բոլորտիքը բանելը։
Շրջապարսպում, նցի. ն. մէջը առնուլ. ֊ գրվրմագ։ [պետական։
Շրջապետական. ա. իշխանական, տիրա֊
Շրջապէս վարմամ. պտըտցընել. ֊ տօլաշարբմագ։ [բռնել։
Շրջապնդամ, նցի. ն. չորս կողմէն պինդ
Շրջառութիւն. գ. շրջան առնուլը, պտըտիլը։ [կազմել, յարմարցընել։
Շրջասեղծամ, ծուամ. ն. ամէն կերպով
Շրջասեղծութիւն. գ. շտկել շտկուելը։
Շրջարկեմ, կնալ. ն. չորս դին պատնել։
Շրջարկութիւն. գ. 1 հովանաւորութիւն։ – 2 չորս կողմը. բոլորտիքը։
Շրջացանական. ա. չորս դին ցցընդող, ցցընկելով։
Շրջացանութիւն. գ. 1 չորս դին ցցընկե֊

լը։ – 2 յղացնելու գործիք, միտիկ։
Ընդացանք. նոյն։
Ընդաւորութիւն. գ. պարունակելը։
Ընդափակ, ի, ից. ա. գ. 1 չորս դին պատող, պատած։ – 2 շրջապատը։
Ընդափակեմ, նգի. ն. չորս դին պատել՝ գոցել։
Ընդափակութիւն } գ. 1 չորս դին գոցելը։ –
Ընդափակումն } 2 շրջապատը։
Ընդափայլատակեմ. չ. չորս դին փայլել։
Ընդափայլեմ, իմ. ն. չ. կ. չորս դին ցոլքեր փայլել։ [ալ։
Ընդափայլութիւն. գ. չորս դին ցոլքեր լոյս
Ընդնակ. գ. 1 չորս կողմը եղած մեռ տեղերը։ – 2 շրջանակ։
Ընդելաբար. մ. փոփոխելով։
Ընդիմ, նգի. ն. 1 ժուռ տալ, կոծանել, դարձընել, փոփոխել. ֊ տէվ էքեմ, տէվէր. մէք։ – 2 (խոտը) դարձընել – 3 քալցընել, քշել (ոչխարները)։ – կր. 1 գառնալ, փոխուիլ. ֊ տէ՛ն մէք, էքէպիլ օյմաք։ – 2 պատել, չորս կողմն առնել։
Ընդնգուացանեմ, ցուցի. ն. 1 գարնմիշտ կել. ֊ էէվերի վէրմէք։ – 2 ժուռ քալցընել, պտրացընել. ֊ կէզտիրմէք, տօլաշտրմագ։
Ընդհիմ, նգայ. չ. ժուռ գալ, պտրտիլ, քալել տպին անդին. ֊ կէզմէք, կէզինմէք, տօլաշմագ։ – ունա և Ընդնիմ, ջիմ։
Ընդկէն. ա. անդադար պտրտող։
Ընդմղկ. ա. ժուռ կամ խննդի պէս պտրտող, խննդուխնելու։
Ընդնընդիմ, նգի. ն. 1 տպին անդին դարձընել, աչքը պտրտցընել, գոյնը փոխել. ֊ էէվերմէք, ոյնաճմագ, տէյիշմէք։ – 2 քալցընել. ֊ կէզտիրմէք։
Ընդնընդիմ, նգայ. չ. 1 գարնմշտրկիլ, տապրտրկիլ, ծռմռկիլ. ֊ տէ՛ն մէք, չտպտալ նրով չէվելիմէք։ – 2 քաշքշտիլ. ֊ չէքիլմէք։
Ընդնընդիւն } ջմեան. գ. գարնմշտրկելը, իլը,
Ընդնընդումն } փոփոխութիւն։
Ընդնընդուն. ա. որ գիւրաւ կը գառնայ՝ կը պտրտի։
Ընդուած, ոյ. գ. գարձուածք, փոփոխութիւն։
Ընդումն, ջմեան. գ. 1 պտրտիլը, երթալ գալը։ – 2 շրջան։ – 3 փոփոխութիւն։
Ընտուիմ, ունայ, տուցնալ. չ. 1 խոտիլ ուռվը վրը իյնալ, շուարիլ, գինքը կորընցընել. ֊ իւրգմէք, շաշրմագ։ – 2 պուշմալ, աչքը միտքը մթնցնել. ֊ գարտմագ, տիմանլամագ։ [պալ)։
Ընտումն, ումեան. գ. չրանալը (ամէն կնդ.
Ընտուցանեմ, տուցի. ն. 1 խոտեցընել։ – 2 խելքը առնել, շուարեցընել։ – 3 աչքը գունդընել, մթնցընել, գնդրցընել։
Ընթանամ, ացայ. չ. ցոխանալ հպարտա-

թեամբ, պոզ ծռնալ. ֊ սէրպէսթիէնմէք, կիւվէնմէք։
Ընթացութիւն. գ. 1 շինանալը, շրջխոտութիւն, պարծննալը. ֊ քէօխմ։ – 2 խելքը, յանիշտակութիւն։
Ընթեմ, նգի. ն. 1 քանել, քաքրանել, ձգմել, առնել. ֊ օվմագ, օվուշտուրմագ, սիւրմէք, էզմէք։ – 2 մուր քանել, պլըշրկել։
Ընդրխին. ն. շինչիլ, սաչով շինել։
Ընթոխ, ի, ից. և ոյ, ոց. 1 գ. շինութիւն, խառնակութիւն, իրար անցուած, առկնուած ըլլալը. ֊ գարըշտգլօգ։ – 2 ա. խառնակ։ [խօսիլը։
Ընթոխ արանութիւն. գ. խառնակ խօսք,
Ընթոխ արար. մ. խառնիխուռն։
Ընթոխ ական. ա. 1 խառնակ։ – 2 շինած։
Ընթոխ անք. ա. Ընթոխուիլ։
Ընթոխ ապէս. ա. Ընթոխ արար։
Ընթոխեմ, նգի. ն. 1 պղտորել, իրար անցնել. ֊ գարըշմուշ էքմէք, ալճխտտ էքմէք։ – 2 իրարու հետ խառնել, շինել (խօսքը, իրը)։
Ընթոխուիլ, իման. գ. 1 շինելը, իլը։ – 2 խառնակութիւն։
Ընուիլ, չմեան. գ. 1 շինելը, իլը։ – 2 պլըրկիլը։ – 3 ապտ։
Ընքազիր. ա. պատիւ ընդող։
Ընքալից. ա. պատիւը շատ։
Ընքամ, ացայ. չ. պարծննալ, շինանալ, մեծութիւն ծախել։
Ընքայլեմ, նգի. ն. չեզոքուլ քալել, արգիլել։
Ընքաղը. ա. շուքի մէջ չընցուցած, չրցած։
Ընքեզ, ի, ից կամ ից. ա. փառաւոր, պատուաւոր, երեւելի. ֊ միւքէլլէֆ, մէշհուր։
Ընքեզաբար. մ. փառացի, փառաւորապէս։
Ընքեզագեղ. ա. խիստ ազուր։
Ընքեզադոյն. 1 ա. խիստ փառաւոր։ – 2 մ. առաջ փառաջ։
Ընքեզադործեմ. ա. Ընքեզապրեմ։
Ընքեզապրեմ. ա. փառաւոր գործով։
Ընքեզապրեցական. ա. շատ փառաւոր. ֊ չագ միւքէլլէֆ։ [դարձ։
Ընքեզապրեցնեմ. ն. փառաւոր կերպով գործ.
Ընքեզապրեցութիւն. գ. փառաւորութիւն, գեղեցիկ գործարանք։
Ընքեզագեցաց. ա. փառաւոր հագած։
Ընքեզակերպ. ա. փառաւոր տեսքով։
Ընքեզաձախ. ա. պանծալի։
Ընքեզանամ, ացայ. չ. 1 փառաւոր երեւնալ, մեծնալ։ – 2 գովաբանիլ։
Ընքեզաչուք. ա. գեղեցիկ ու փառաւոր։
Ընքեզատեսակ. ա. փառաւոր տեսքով։
Ընքեզացուցանեմ, ցուցի. ն. փառաւորցընել. ֊ մէշհուր էքմէք։
Ընքեզաւոր. ա. սիրուն, փառաւոր։
Ընքեզութիւն. գ. փառաւորութիւն, փառք

ղատիւ. ֊ փայէ, շէօհլէմ։ [սիզուիք։
Ջքմանք. գ. անամօթութիւն. ֊ էտէպ-
Ջքմեմ, ացի } ն. ջուրը խառնել՝ ցամ-
Ջքմեցու ցանեմ } քացընել՝ ցնդել։
Ջքմիմ, ացայ. չ. նրնսին ջուրը վերնալ. ֊ արբզանմագ։
Ջքոզիմ. չ. խիստ անօթի ննալ։
Ջօթ, ի, ից. գ. կաղ մը ապէկ հաց, ձոմ մը, մաս, յօշ. ֊ լօգմա, փիաէ։
Ջօձ. ա. Ջօձի, Սոձի
Ջօշանք. ա. Ջաղխաղխուքիւն։
Ջօշափական, ի, աց. ա. գ. 1 շօշափող։ – 2 շօշափելու – 3 ձեռք, և ամէն մասն մարմնոյ որ կը զգայ։ [նիւթ ոսկան
Ջօշափելի. ա. ձեռքի տակ ընկնող, զգալի,
Ջօշափելիք. լեաց. գ. կարողութիւն և զօրձիք շօշափելոյ, ձեռք։
Ջօշափիմ, եցի. ն. ամէն ձեռքով մատով դպչիլ, անցընել, բռնել. ֊ ուզուելմագ, ոճնէ մէք, եօզլամագ։ [ար։
Ջօշափիւն. գ. ասաւիւն, շչիւն. ֊ ֆըսըլ-
Ջօշափուքիւն } գ. 1 շօշափելը, իւր զգա-
Ջօշափուելն, փման } չելու – 2 շօշափելիք,
Ջօշիմ. կ. նեղուիլ, չարչրկիլ։

Ո

Ո. քսանեւրորդ չորրորդ տառ. Հայոց. Հայ. նաւտր. անունն ալ իրմէն, ո, ոյ, ուս. ուսոի կը գրնէք՝ սիրող, սիրօղ. մարտիք, մըրտիք. քօղ, քօղ։
–Ո. ա. վերջնարկիւրը. վերջաբկիւրծրդ։
Ո, ոյր, ում. ոյք, ոյց. ա. Որ
Ո՛, ոյր. ա. Ո՛վ. և Ո՛ր. ֊ քիմ, հանկրսը։
Ո՛. մ. 1 ովկ. ոհ. ֊ հէյ, նաւ, նաւ հու։ – 2 ահա, ուշ. ֊ պահ պահ, նաղրդ, զանգատ։
–Ո՛ ո, ծ ծ։ [լը, հայ հայ։
Ո՞ ոք. ո՞վ, ո՞ր. ֊ քիմ, հանկրսը։
Ոբօզա, ի. գ. (յ.) զանկ. ֊ մանղըր։
Ոգեբերիմ. չ. շունչ առնուլ։
Ոգեգին. ա. Հոգւով սրբով ոգևորացած։
Ոգեմիամանձ. ա. սրտանց։
Ոգեմիամ լինիմ. ուժէ կորիլ։
Ոգենուաձիմ. չ. մէկ սիրտ մէկ հոգի ըլլալ։
Ոգենուքիւն. գ. հոգևորիլը զաւկի. ֊ Ձանըլամասը։

Ոգեկան. ա. Հոգեկան։
Ոգեկեցոյց. ա. Հոգեկեցոյց։
Ոգեկիր. ա. Հոգեկիր։
Ոգեկործան. ա. 1 հոգւով կործանած։ – 2 սրտակտուր։ [գարող։
Ոգեկորոյս. ա. հոգիին կորուստ բերող՝ խան-
Ոգեհանգիստ. ա. Հոգեհանգիստ։
Ոգեհաշիմ. ա. վատատոզ. ֊ սագատ, Ձանսրզ։
Ոգեզարարբատ. ա. ամուր ձայն ունեցող. ֊ կիւբ՝ էօմէէբ սէօղլ։
Ոգեմ, եցի. ն. բանլ, երգել. ֊ տէմիք, օգուտմագ՝ չաղրմագ։
Ոգենահ. ա. Հոգեշահ։
Ոգենշորհ. ա. Հոգեշնորհ։
Ոգենչունչ. ա. Հոգեշունչ։
Ոգենպահ, ի, իւ, կամ ովկ. ա. գ. ապրելու չափ ուտելիք, կեանք։
Ոգեոդահանջ, ի, ից. ա. Հոգին ուզող առնող՝ հանող. ֊ Ձան ալըձը՝ չրգաբրձը։
Ոգեպարար լինիմ. հոգւոյ՝ արևան պարարտութիւն ըլլալ, արուեստ մանալ։
Ոգեսէր. ա. Հոգեսէր
Ոգեսիրութիւն. գ. Հոգեսիրութիւն։
Ոգեսպան. ա. Հոգին սպաննող՝ սատանայ։
Ոգեսպառ. ա. 1 շունչը կտրած։ – 2 Հոգին կորսնցընող։
Ոգեվարք. ի, աց. 1 գ. Հոգեվարք. ֊ Ձան չէքիշմէսի – 2 ա. Հոգեվարք քաշող. ֊ Ձան չէքիշէն։
Ոգեվարիմ. չ. Հոգեվարք ըլլալ։
Ոգեւոր. 1 ա. Հոգևոր։ – 2 ուժեղ. ֊ զուռվէվէթլի։
Ոգի՛. ան՝ զարգութիւն Ոգի՛. և Հոգի՛։
Ոգի, ոգւոյ, ոգ կամ նաց. գ. 1 կենդանի շունչ, Հոգի հրեշտակային, մարդկային, և ընդհանուր. ֊ Ձան, բուհ, նէֆէս։ – 2 չար ոգի, դև. ֊ Ձիու։ – 3 սիրտ, յօժարութիւն, կեանք։ – 4 հովանի վերնէ. ֊ նէյ էսմէսի, բուղիկնաբ։
–Ոգի առնում. շունչ առնուլ. հանգչիլ. ֊ նէֆէս՝ ասուզ արմագ։ – ան և՛ ի բոյսդ՝ Կլանեմ, Ազատանան լինիմ. Քաւիմ։
–Կրկնեմ զոգի. շունչ առնել։
–Ոգի հարկանեմ. ապաննել. ֊ Ձան բնա գրմագ։
–Հանել ոգւոյն. Հոգին ելլել, մեռնիլ։
–Ոգւոց հանեմ կամ նմանեմ. հառաչել, ախ բնել. ֊ ահիզար չէքմէք։
–Դնեմ զոգի ի բան. ա. Բուռնու
–Ընդ ոգիս ջանամ. Հոգևարքին հնձելը
–Ոգւով չափ. ընչուան ի մահ, կամ մահը աչք առնելով։
Ոգի. գ. վէգ. ֊ աշըգ, զարգ։ [մատաֆը։
Ոգիակոզին, մանս. գ. Հոգւոյն կռիւ. ֊ Ձան
Ոգոբիմ, եցայ. չ. կռապաշտ զինքով ձևացած կռուիլ. ֊ պուդնուզլա տէօչիւ շէքմէք։

Ո՛ և պէտ. սէ՛ ոը ըլլայ. ս քիմ՛ օլուրսա օլ
Ոգն. ա. Ոսկր [սուն
Ոգնի, նւոյ, նեաց. գ. կոզնի, ոզնի. ս քիրփի
Ոգը. գ. Ձգելու կապոցի կապը [պոց
Ոգրած վայտ. ոգրով կապած վայտի կա-
Ոգրածնիծ առնեմ. ծնծնել, չարչարել
Ոգուշ. ա. Թնդան
Ոլեան. ա. Ոլոռ
Ոլիմպիադ. ա. Ոզոմպիադ
Ոլոգ. ա. Ոլոր
Ոլոմպիական. ա. Ոզոմպիական
Ոլոռ, ոլոռան, կամ բան. և Ոլեան, եռան. ոլոռուն՛ք, կի՛ բուն՛ք. եռուն՛ք, ռանց, կամ բանց, կամ ոլռանց. գ. 1 ոլոռ, ոլեռ. ս փաքլա՛. — 2 մանր ու խոշոր տեսակը. ս պուրչակ, ֆասուլ՛. — 3 կլոր Հատ. — 4 պուտ. ս տոպ՛ա. — 5 փայտի որդ
Ոլոռնատէ. ա. ոլոռի ձիով [նել
Ոլոռնատամ, ացայ. չ. կլորիլ, ոլոռի ձև առ-
Ոլոր, ի, կամ ոյ, ից. գ. 1 ոլորք, ոլոած բան, պիրկ հիւսած. ս գրվագլոզ, պիւբիւտի. — 2 պտնդութիւն, ամլութիւն
Ոլորածնեծ. ա. Ոզորածնեծ
Ոլորակ, ի, աց. գ. 1 ոլորք. — 2 ձայնի՝ հընչման աստիճանը, և նշանները՝ շեշտ, բութ, պաթոյկ՛. — 3 Հպարտութիւն, քիմ՛ը մեծ
Ոլորակեմ. ն. ոլորցընել [ըլլալը
Ոլորակութիւն. գ. շեշտելը, բմնելը
Ոլորան, ի, աց. գ. ոլորելու՝ պրկելու գործիք. ս մէնկէնէ՛
Ոլորեմ, եցի. ն. 1 ոլորել, պտրել, փաթթել. ս գրվրմագ, պուրմագ, պիւքմէք. — 2 նուիրել խրկել
Ոլորումն, ոմանց. գ. 1 ոլորք. — 2 մանուածք. — 3 գլորելը, իյնալ [լաման
Ոլորուա. ա. դիւրաւ գլորվող. ս թօփաը
Ոլորտագիր. մ. 1 կլոակըլոը շարունակել. — 2 բոմպոզակելով
Ոլորտածաւալ. ա. պիրքներով ոլորտակած
Ոլորտակիր. ա. աշխարհք բոմպոզակով
Ոլորտանամ, ացայ. չ. 1 չորս գիշեր ամփոփիլ, սահմանի մը մէջ բոլորուիլ՝ բովանդակիլ. — 2 (յիմիքէ) · չամփոփուիլ, դուրս մնալ
Ոլորտապէս. ա. Ոլորտագիր [ըագրեմ՛
Ոլորտացուցանեմ. ա. Պարագրեմ՛, և Տա.
Ոլորտ } գ. 1 բոլորտիք, ամէն
Ոլորտք, տից, տիւք } գիշեր կոզմերը, շրջան. — 2 բոլոր աշխարհք. — 3 պտոյտ, սաստիկ ոլորք
Ոլոր. ի, ից. և ոյ, ոց. ոլորունք, քանց. գ. ոլորներ, ոտից Ձգելը՝ Ձիվերը. ս ինձիզ, վաչա
Ոմ, ի, կամ ոյ. Ոխք, ոխից. գ. ոխակալութիւն, քէն. ս էօՀ՛, զարէզ
Ոխաճաւ լինիմ. ոխը մէկին վրայ թաւիլը
Ոխակ. ա. Ոխակալ
Ոխակալ, ի, աց. ա. քէնոտ. ս քինլի
Ոխակալեմ. չ. ոխ՝ քէն պահել
Ոխակալութիւն. գ. քէն. ս քին թիւթմաը, զարէզ
Ոխամ, կամ Ոխանամ, ացայ. չ. քէն պահել, խոխոջ, մնալ. ս քին թիւթմագ, էօՀ՛ զարէզ սագլամագ
Ոխասէր. ա. Ոխակալ
Ոխատանեմ. ն. յոտնկրութիւն գրգռել
Ոխերիմ } ա. գ. անհաշտ թշնամի, ժանտ,
Ոխերիմաց } դիմացի կռուողը. ս հասիմ
Ոխորիմ }
–Ոխերիմք. գ. քէն, ոխակալութիւն
Ոխորիմք. գ. խաղի մէջ կռուողներ
Ոխտ. ա. Ցոխտ
Ոխտութիւն. գ. 1 ոխ, ոխակալութիւն. — 2 երեսպաշտութիւն
Ո՛Հ. մ՛ջ. ա՛հ, ա՛խ, վա՛խ, վա՛Հ. ս ա՛ւֆ, վայ
–Ո՛Հ թէ. ա՛խ թէ, ա՛ւը է թէ
–Ո՛Հ ո՛Հ. վայ վայ. ս օ՛ օ՛, Հ՛ Հ՛
Ոհմակ. ա. Վրհմակ
Ոզակ. ա. Օզակ
Ոզբ, ոյ, ոց. գ. լաց՝ ոզբ. ս աղլայըշ, ֆիղան
–Ոզբք. եղերերգութիւն
Ոզբաչին. ա. Լալագին
Ոզբալի. ա. լալու, լալ պէտք է
Ոզբալից. ա. մ. 1 ցաւագին. — 2 լալով, արցունքով [կան
Ոզբական. ա. 1 լալու, ցաւագին. — 2 լալ-
Ոզբակից. ա. 1 մէկտեղ լացող, ցաւակից. — 2 ոզբակցելու
Ոզբակցաբար. մ. ցաւակցելով
Ոզբակցեմ, ցի՛մ. չ. մէկտեղ լալ, ցաւակցիլ
Ոզբաձայն. ա. գ. 1 լալու՝ ոզբ ընելու ձայնով. — 2 ոզբ շինող՝ երգող. — 3 ոզբ
Ոզբաձայնեմ. ն. ոզբական ձայնով երգել
Ոզբաձայնութիւն. գ. ոզբի եղանակ, ոզբ
Ոզբամ, ացի, կամ ացայ, բա՛. չ. ն. լալ ու ոզբալ. ս էօքիւբ էօքիւբ աղլամագ
Ոզբանուէր. ա. ոզբի նաւած
Ոզբանք. ա. Ոզբ
Ոզբասէր. ա. ոզբ սիրող
Ոզբարար. ի, աց. գ. ոզբերգակ
Ոզբարկ. ի } գ. ոզբի ձայն ձգելը, ոզբերգու-
Ոզբարկու } թիւն
Ոզբացիկ. ա. ոզբալու (նիւթ)
Ոզբացուցանեմ. ն. լացընել
Ոզբերգագին. ա. լալագին
Ոզբերգակ. ի, աց. ա. 1 ոզբ ընող՝ ու երգող, լալկան. — 2 լալու
Ոզբերգական. ա. 1 ոզբական, լալագին. — 2 լալկան, լացկան
Ոզբերգակեմ. ա. Ոզբերգեմ
Ոզբերգակութիւն. 1 ա. Ոզբերգութիւն. — 2 ոզբ ընելը

Ողբերգակցութիւն. գ. միաբան ողբերգուիս
Ողբերգարկեմ. տ. Ողբերգեմ։
Ողբերգեմ, եցի. ն. ողբ երգել, ողբաձայն ըսել, ողբալ։
Ողբերգութիւն. գ. 1 ողբական երգ, լացս – 2 ողբերգութիւն, ողբական անապատան, խաղ։
Ողբերգէն. մ. ողբալով։ [ցող։
Ողբէլաչիք. գ. 1 ողբալացս – 2 չարաշար լացող
Ողբումն, քանն. գ. լաց, ողբ։
Ողբնձեմ. ն. յորդորել, խրախոյս տալ։
Ողիմբաս, կամ բիաս. գ. (յ.) արևմտեան հով որ Ողիմպոս լեռնէն կը փչէ։
Ողիմպիադ. տ. Ողիմպիոդ։
Ողիմպոս, Ողիւմպոս, Ոլիմպոս. գ. լերան մը անուն, բուս քերթողաց՝ երկինք։
Ողկոյզ, կուզի, աց կամ ից. և ոյ, ոց. 1 գ. խաղողի կամ արմաւի կուզ. ֆ սալգըմ։ – 2 ա. նոր խաղողի նմանն, մանաղ։
Ողկուզաբեր } ա. ազէկ խաղող՝ կուզեր տը-
Ողկուզաբոյծ } ւող, հասցընող։
Ողկուզազարդ } ա. կուզերով զարդարած՝
Ողկուզալի } լեցուն, շատ խաղող բերող։
Ողկուզակ. գ. պզտի կուզ։
Ողկուզական } ա. տ. Ողկուզալի։
Ողկուզաւոր }
Ողկուզուկ. գ. 1 պզտի կուզ, Ձիճ. ֆ Ձըն. կըլլ։ – 2 խոտի մը անուն։
Ողկուզօրէն. մ. խաղողի կուզի պէս. ֆ սալգըմ կիպի։
Ողն, ողին, ղամբ, ունք, անց. գ. 1 կռնակ, քամակ, շալակ. ֆ էնքանէ, արգա, սրբմ։ – 2 ոզնայար՝ մէջը ծուծ լեցուն. ֆ ծնուբղայ – 3 կռնբլին ծուծը. ֆ արգա իլիխ – 4 վէրի կողմը երկինքի, լեռան, նաւուս
–Ողն առնում, Ցողն կամ, կամ անկանիմ, կամ երթամ. 1 կռնակ գառնալ, գլուխ վերցընել – 2 կռնբկի վրայ գալ՝ հանդիպիլ, կռթընիլ. ֆ բահմէլանամագ, էնքանէնէ՝ քէնաթնէ տայանամագ, կիւռէնմէք, նայ կէլմէք, նայանամագ, արգա իւստիւնէ նայմամագ՝ գալմագ, սիք տուբմագ
–Ողն բնկանիլ. քանը բռունիլ, մէջը կոտրիլ, լքանիլ։ [առնուլ
–Ողն առնում՝ ի վշտաց. նեղութենէ հոգի
Ողնաբեկ, բեկնակ. տ. քամակը կոտրած։
Ողնածուծ. գ. ողին մէջն եղած ծուծը։
Ողնայար } գ. 1 կռնբկի մէջինն շարքը՝ ծուծ-
Ողնաշար } ծովը, բոլորին շարունակութիւնը – 2 էնքնին մէջինն գնդանոցները՝ որ ծուծը կը բռնեն։ [ծուէր
Ողնայարական. ա. կռնբկին, քամակին յա-
Ողնաճայտ, ի, ից. գ. 1 նաւուս տակի գնդանը, որուն կպած են կողերը. ֆ կէմի օ. նաւ բռլաը՝ ամպարը – 2 նաւ – 3 սիք խոշոր
Ողնուժնեայ. ա. դէմ, կամ անհոգ կեցող. ֆ տիք։
Ողնիմ, եցայ. չ. պառկած՝ ոզնած ըլլալ։
Ողնշար. տ. Ողնաշար։
Ողնոյց. գ. երդիք, տանիք, գմբէթ։
Ողնու լար. գ. իմ ամբողն ծայրի կաշին որ ձիուն պոչէն կ'անցնի։
Ողնուց. գ. նաւուս փոր, կողք և ոզը։
Ողնանոս, ի. գ. ա. կռնակը քերթիլը, քերթուած. ֆ եաղըր, եաղըրլը։
Ողոգոնան, մնի. գ. (յ.) ծաղկաղարդ, ծառազարդար։ [մէջ խղդուիլը։
Ողող. գ. 1 հեղեղ, ջուր կոխելը։ – 2 ջրին
Ողողակ. ա. գ. 1 ջրի մէջ իմաստուած։ – 2 ջրի մէջ իջնող. ֆ տակըմ։
Ողողականն. գ. հեղեղ։
Ողողանամ. չ. արցունքի մէջ իմաստուիլ, ողիկ ողիկ գալ։ [լուացուիլ։
Ողողանեմ. տ. Ողղեմ։ – կր. իմաստուիլ
Ողողանիմ. տ. Ողողանամ։
Ողողանք, նաց. գ. ողը, լաց, ողիկ ողիկ գալը։ – տե՛ս և Ողող։
Ողողեալ. ա. մըլի, ցանկասէր. ֆ զէմփարէ։
Ողողեմ, եցի. ն. 1 ջուրը կոխել, խոստում իբրև երդել, խղդել. ֆ սէլ պաամագ։ – 2 ջրով ցօղուիլ. ֆ նայգամագ, չալգամագ։
Ողողիչ. ա. խոստում ընող, լուացող։
Ողողմիք } գ. ողողմունք։
Ողողումի }
Ողողումն. տ. Ողող։
Ողոմպիադ, կամ Ոլոմպիաս, ադայ, գաց. 1 գ. Ոլոմպիայ դաշտին մէջ՝ չորս տարին մէկմէկ՝ խաղցուած խաղեր։ – 2 ամբոխ իմաստնոց։ – 3 յաղթանակը։
Ողոմպիական. Ողոմպիացի. ա. Ոլոմպիայի խաղին յատուկ։
Ողոշար. տ. Ողնաշար։
Ողորդ. տ. Ուղղորդ։
Ողորկ, ի, ից. ա. 1 կոկ, լերկ. ֆ իւյսիւզ, սիւմսիւղ։ – 2 կակուղ, ընտիր, վարպետ բան. ֆ հիւսիւնլիւ, նօյլու, ուստա իշի։
Ողորկաբանութիւն. գ. կոկ խօսք։
Ողորկաբար. մ. կակուղ կերպով։
Ողորկագոյն. ա. 1 խիստ կոկ, կրակրլը։ – 2 շատ վարպետ (բան)։
Ողորկական. տ. Ողորկ։
Ողորկակեղև. ա. ողորկ կեղև ունեցող. ֆ սիւզ գապուգրու։
Ողորկակող. տ. կողքը՝ կամարը կոկ, կըսկըլը (ծիրանի գետի)։
Ողորկապատութիւն. գ. 1 փորհարութիւն՝ ա. դիքին չիտակ կենալէն։ – 2 փորհարութեան ցաւը։
Ողորկայօն. ա. ողորկ յօնք ունեցող։
Ողորկանք, նաց. գ. ողորկելը, իւղ։
Ողորկապատեան. ա. ողորկ պատեան ունե-

ցող. ֊ տիւզ՝ կէվլէք գալուգլու։
Ողորկատաբը. ա. շիտակ. ֊ տալըզ պու֊ տագսըզ, տիւզ։
Ողորկատեսակ, սիկ, սիլ. ա. կոկ, մաքուր, փայլուն, պայծառ։
Ողորկաքար. ա. կոկ քար է։
Ողորկիմ, եցի. ն. 1 կոկել, շտկել, դուրսել. ֊ տիւզլեմէք, ձիլալամագ։ – 2 կակղել, շողոքորթել։
Ողորկնցուցանեմ. նոյն։
Ողորկութիւն. գ. 1 կոկութիւն, շտկութիւն, փայլուններութիւն, կակղութիւն, փափկութիւն։ – 2 զարդարանք։
Ողոչեմ. տ. Ուղղեմ։
Ողորմ, ոյ, ով. 1 գ. ողորմութիւն, գութ, ցաւակցութիւն, խղճալը. ֊ բահմէթ, մէրհամէթ։ – 2 ա. խնգ՝ ողորմելի, խղճալի. ֊ ձէյրաձագ, զավալլը, սէֆիլ։ – 3 մ. խնգ՝ կերպով, ազաչելով, ցաւակցելով. ֊ ձէյրաթագ, նալելաթագ. որ և Ողորմաբար։
Ողորմագին. 1 ա. խիստ խնգ՝, խղճալի, ողորմելի, կակծալի։ – 2 մ. խնգ՝ աբար, ողորմելաբար։
Ողորմագոյն. ա. աւելի խնգ՝, ողորմելի։
Ողորմագոչ. ա. խնգ՝ ողորալի ձայնով։
Ողորմած, ի, աց. ա. ողորմութիւն ընող, գթած, բարերար. ֊ բահմանի, բահիմ, մէրհամէթլի, էսիրկէյիճի։
Ողորմածնձ առնեմ. տ. Ողորածնձ։
Ողորմածին. տ. ողորմելի։
Ողորմածութիւն. գ. գթածութիւն, ողորմութիւն։
Ողորմական. տ. ողորմութեան կարօտ։
Ողորմաձայն. տ. մ. ողորմելի ձայնով։
Ողորմագէտ. տ. ողորմելի աղաչանքով։
Ողորմամոհ. տ. խղճալի կերպով մեռած։
Ողորմանք, նաց. գ. ողորմածութիւն, գութ։
Ողորմապէս. տ. Ողորմ. մ։
Ողորմաբաութիւն. գ. ողորմածութիւն։
Ողորմաւոս } տ. մ. ողորմելի կերպ, կեր֊
Ողորմաւոսապէս } պով։
Ողորմայց, նցի, կամ ցոյ. Ողորմեայ փոխը, ու շարականը։
Ողորմելաբար } մ. խնգ՝ աբար, թշուառա֊
Ողորմելապէս } բար։
Ողորմելի, լւոյ, լեաց. ա. խնգ՝, խղճալի. ֊ զավալլը, սէֆիլ։
Ո ղորմիկ. տ. մ. ողորմելի։
Ողորմիմ, եցայ, եայց, կամ եաւ. չ. խղճալ, գութ շարժիլ, ողորմութիւն ընել. ֊ ձէյրմագ, ինայէթ՝ քէրէմ՝ մէրհամէթ էմ մէք. – կր. (յ. սէռով) ողորմութիւն գտնել։
Ողորմիմաձութիւն. գ. կակծելի կերպով մեռնիլը։
Ողորմութիւն. գ. ողորմութիւն, ողորմածութիւն. ֊ մէրհամէթ, սատագա։
Ողորմուկ. ա. խնգ՝, խղճալի։
–Ողորմուկս արկանեմ օձիք. գութ շարժ֊ [ժնել
Ողոց. գ. (ուռկանի) ծայր։
Ողջ, ոյ, ով. գ. 1 ազատութիւն՝ ոտիկ ոտիկ գալով. ֊ նիազ, բիհաճ։ – 2 շողոքորթութիւն։
–Ցողջ կամ Ցողջս անկանիմ, դնեմ. աղաչել. ֊ նալբանդագ։
–Ցողջ առնեմ. հաւնցընել, համոզել. սիրտը շարժել։
–Ողջ. ա. մ. ողջական, անոյշ։
Ողջական. ա. կակուղ, անոյշ, յորդորական, մխիթարական։
Ողջականաբար. մ. սիրտ շարժող ձայնով։
Ողջանք, նաց. գ. անոյշ խօսքեր, յորդորմունք, աղաչանք. ֊ թաաթլը սիլ, նիազ։
Ողջաակը. ա. քաղցրաբարոյ։
Ողջաւոր. ա. աղաչող, աղօթող։
Ողջեմ, եցի. ն. աղաչել, սիրտը առնել, համոզել, երեսաչառութիւն ընել. ֊ նալվարմագ, գըլմամագ, նալիազլամագ, խաթրընը խոշ էթմէք։
Ողջիչ } ա. աղաչող, քաւրտող. ֊ նալ֊
Ողջոյ } թագ։
Ողջոյնք, քանի. ա. Ողջանք։
Ողջ, ոյ, ոց. և ի, ից. ա. 1 ողջ առողջ, կենդանի. ֊ սաղ սէլիմ, տինճ։ – 2 ամբողջ, բոլոր, բովանդակ, կատարեալ. ֊ պիւթիւն, թամամ։ – 3 ողջամիտ, ողջախոհ։
–Ո՛ղջ եր. լի՛ր, լերուք. աղէկ ըռախտ ըլլալ, բարի տնօրանք, բարև. ֊ էյի՛ խոշ՝ սաղ սլամագ, սէլամ, խայր օլա։
–Ո՛ղջ երթ, ողջ նկեր. բարով երթաս, բարով եկար. ֊ ուղուլլար օլա, սէֆա կէլտինիզ։
–Ո՛ղջ մնա. մնաս բարով. ֊ հոշնա գալ, սաղլընաղլա, ալլահա սըմարլատըգ։
–Ո՛ղջ մնացէն. թող տանը մնայ. ֊ գօվէր կիթէ սէն։ [իրի։
–Ողջ ողջ. մ. ամբողջ՝ խաշը (կլլել). ֊ իրի
Ողջաբանութիւն. գ. ամբողջ՝ բոլորը ըսելիքը։
Ողջաբար. մ. ամբողջ։
Ողջաբնեմ. ն. բոլորը բնել։
Ողջագոյն. ա. աւելի առողջ։
Ողջագուբանք. գ. խաբուս փաթթուիլը։
Ողջագուբեմ. եցի. ն. գուլգուլ բարով գիրկը առնել, փաթթուիլ, պրլըտիլ, պագըվիլ, սիրել. ֊ գուճաղլամագ, օգչամագ։
Ողջագուբութիւն. ա. Ողջագուբանք։
Ողջախոհ, ի, աց կամ լոյ. ա. 1 խելացի, միտքը շիտակ. ֊ ագըլլը, ֆիքրի սաղըմ։ – 2 պարկեշտ, ամթի խած, կոյս, և համառ պահպանած. ֊ ըզըչ֊նլի, վաճ, սիքիր։
Ողջախոհաբար. մ. զգաստութեամբ, խնամ֊ [խելացի։
տութեամբ։
Ողջախոհագոյն. ա. խիստ պարկեշտ, կամ
Ողջախոհանամ, ացայ. չ. պարկեշտանալ,

խնձորը գլուխը գալ։
Ողջախոհապէս. ա. Ողջախոհաբար։
Ողջախոհարան, ի, աց. գ. խնձորնաւոր տեղ. ֊ կէտ Հաւիոր։
Ողջախոհացուցանեմ, ցուցի, ցուցանել. պարկեշտացընել, խնձորը գլուխը պահել՝ բերել։
Ողջախոհացուցիչ. ա. զգաստացընող։
Ողջախոհեմ, հնց. ցանեմ. ա. Ողջախոհացուցանեմ։
Ողջախոհիմ, եցայ. ա. Ողջախոհանամ։
Ողջախոհութիւն. գ. 1 զգաստութիւն, խնձորութիւն. ֊ ազգ. ազգ. եօլ էրքնաւ – 2 պարկեշտութիւն, բարեխառնութիւն, կրօնութիւն, մաքրութիւն. ֊ էտեպ, իմիզլիք, փաքլզգ, պիքիրլիք։
Ողջախորհ. ա. Ողջախոհ։
Ողջախորհուրդ. ա. անխարդախ, հաւատարիմ։
Ողջակէզ. ա. ողջ, առողջ։
Ողջակէզ, կիզի, զաց. ա. գ. ամբողջ Աստուծոյ համար էրած զոհ. ֊ պիւրիւն գուրպան։
Ողջակիզաբար. մ. ողջակէզի պէս։
Ողջակիզեմ, եցի. ն. բոլորը էրել՝ Աստուծոյ միայն զոհ ընծայել։
Ողջակիզութիւն } գ. ողջակէզ ընծայ՝ ընծայուած։
Ողջակիզումն }
Ողջահաւատ. ա. հաւատքը ամբողջ, ողջմիտ, անմեղ։
Ողջամարմին. ա. մարմնով ողջ։
Ողջամբ. մ. 1 ողջութեամբ. ֊ սազ սէլիմ, սաղըզըլա – 2 ամբողջ. ֊ պիւրիւն։
Ողջամիտ, մտի, տաց. ա. 1 միտքը ամբողջ՝ շիտակ, խմաստուն, հաւատարիմ։ – 2 ողջախոհ։
Ողջամտութիւն. ա. Ողջմտութիւն։
Ողջանամ, ացայ. չ. ողջընալ, բարձրանալ. ֊ էյի օլմագ, սաղալմագ։
Ողջանդամ, մի. ա. մ. 1 ամբողջ. ֊ պիւրիւն, սագ ասրզգ – 2 ողջ առողջ, անվնաս. ֊ սազ սէլիմ, քէսգինլգ, զարարսըզ։
Ողջանդամութիւն. գ. ամբողջութիւն, ձեռքը՝ ոտքը՝ ուժը տեղը բերելը։
Ողջանման. ա. ողջ ամբողջ երևցած՝ պատկառուր։
Ողջապատում. ա. ողջամիտ բան պատմելը։
Ողջապէս. մ. 1 ողջ մնքով։ – 2 սուրգապէս։
Ողջացուցանեմ, ցուցի, ն. 1 ողջընցընել, առողջացընել, բարձրացընել. ֊ էյի էթմէք, սաղալթմագ։ – 2 ամբողջացընել, շտկել շտկուել. ֊ տիւզէլթմէք։
Ողջացուցիչ. ա. առողջացընող։
Ողջեգալ. 1 չ. բարևելը – 2 գ. բարև. ֊ սէլամ սաղաշ։
Ողջընծայ, ի, ից. ա. գ. ամբողջ ընծայ։
Ողջիկ. ա. մ. ամբողջ. ֊ պիւրիւն, պիր իմամ։
Ողջիմ. ա. Ողջամիտ։
Ողջմտութիւն. գ. 1 մտքի շտկութիւն, արդարութիւն – 2 հաւատարմութիւն։
Ողջնութիւն. գ. (ած.) բարեմաղթի համար առնուն, ձեր կենացը, կենդանութիւն. ֊ սաղ ըղընըղա, էշկինէզ։
Ողջոյն. ա. մ. ամբողջ, բոլոր բովանդակ. ֊ պիւրիւն, իմ էքմիլ, պիր իմամ։
Ողջոյն, ջուն, իւ. գ. 1 բարև, ողջ առողջ ըլլալու բարեմաղթութիւն. ֊ սէլամ, սաղլգ սէլամի օլսուն ան մը սի – 2 խաղաղութիւն՝ առողջ կենաց. ֊ սէլամէի, էյլիք, սաղ ըգ։ – 3 բարևելը։ – 4 մնաս բարով. ֊ ալտհա սըմարլատըգ։ – 5 բանի մը ինձ պէս ըլլալը։ – 6 համբոյր, պագնելը։
–Ողջոյն տամ. 1 բարևել, բարև ընել. ֊ սէլամ վէրմէք, սէլամլամագ։ – 2 պագանել։ ֊ էօփիւշմէք։
Ողջոյնապատում. ա. Ողջունապատում։
Ողջութիւն. գ. 1 առողջութիւն. ֊ սաղլըգ։ – 2 ամբողջութիւն, լրութիւն։
–Ողջութեամբ. մ. ողջ առողջ. ֊ սաղ սէլամէի, սաղ ըմանըլա։
Ողջունաբեր. ա. բարև բերող։
–Ողջունաբեր իմ. բարևագիր։
Ողջունալի իմ } ընդ.
Ողջունական իմ }
Ողջունակ. գ. բարև։
Ողջունապատում. ա. Քրիստոսի խաղաղութիւնը յայտնող։
Ողջունապէս. մ. խաղաղութեամբ։
Ողջունարան, ի, ից. գ. բարևելու՝ հանդիպելու տեղ. նախկապատարանի մէջ. ֊ սէլամլըք։
Ողջունացոյց իմ. բարևագիր։
Ողջունաւանդ. ա. խաղաղութիւն տուող։
Ողջունեմ, եցի. ն. բարևել, անմուխ, սիրել, պագանել, սիրով ընդունել։
ՈՄ, ոյ, ով. գ. 1 ուռձացած բոյս ընդեղենի, եղէգը, հասկը – 2 եղէգէ հիւսած կողով. ֊ սէլէ, սէլէկի, – 3 արտ, օրավար մը։ – 4 ա. Բաղչական։
–ՈՄ. 1 կարգ կանոն, կարգաւորեալ բան՝ դրուածք, կնքալ խօսելու՝ գրելու. ֊ վէՄՆ, իմարզ – 2 կարգ պատմութեան. ֊ սըրա – 3 կրօնքի կարգ, կրօնք. կարգ, օրէնք, վարդապետութիւն. ֊ մէզհէպ. նամուս, դաւանութիւն – 4 վարք, կեանք. ֊ իմալըգ, իմէօրէ։
ՈՄան. ա. Օման։
ՈՄաս. ա. Օմաս։
ՈՄիր, իրք, իրս. գ. 1 չարութիւն, չարիք, վնաս. ֊ նարամազըգ։ – 2 ա. չար, չարաչար, գէշ. ֊ ֆէնա, քէօթի։
ՈՄրագործ. ա. չարագործ։
ՈՄրագործութիւն. գ. գէշութիւն, պղծութիւն։

Ոմքոլմա. գ. (յ.) կառնոլի տակ՝ մուխ խառնած պղտիկ։
Ոմն, ուրուն կամ որուն · ումն, կամ ուրնմն, ոմանք. ոմնոք. անց, ամբք. ա. գ. 1 մեկը, մեկալը. 2 պիր քիմնէ, պիրի. ո պիրիս – 2 մը, մի, ան՝ ան բանը. 3 պիր շէյ, պագի շէյ. շատ, պուռ։
Ոմոխոսն. (յ.) ա. Եմիխոսան։
Ո՛յ. մ՚ջ. ով. Տէյ, վ՚ւյ, վ՚ր՚շ։
Ո յգ կամ Ցոյգ. գ. վէգ. 3 աշըգ, զարհ
Ո յգ. ա. Ուլդ։
Ո յժ, ուժոյ, ով. կամ ի, ից. գ. ուժ, զօրութիւն. 3 գուվվէթ, գաւրէթ, զօր։
–Ց՚ոյժ. ա. Ցոյժ։
–յՈւժոյ. մ. ուժով, սաստիկ։
–Ո յժ. Ձայնի նշան մը։
Ո յծ. 1 ա. պագ. 3 սօռ. գ։ – 2 մ. զատ. 3 այրը։
–Ո յծք. գ. 1 պագիկը, զատուիկը։ – 2 բաց ցուածք, միջոց. 3 արա, արալըգ։
Ո յն, ոյնք. գ. ուժ մը ունենալը, ունեցած կարողութիւնը, բուն զօրութիւնը։
Ոչոլ. ա. մ. առանձին, զատ։
Ոչտութիւն. ա. Չօշտութիւն։
Ո՛ ոք, կամ Ո՛վ ոք. ա. Ո՛, Ո՛վ։
Ո՛չ. մ. 1 չէ, չ. 3 Լօգ։ – 2 մի, մ՚ բսէր, մ՚ ընէր. 3 էլեմէ, ալմա – 3 գ. ոչինչ։ (ալէսպէր ոՀՆԻԸ տե՛ս մեծ Բառգրքին մէջ։) [հայ։
Ո՛չ ապաքէն. մ. չէ՞ մի, մի, մը. 3 մա՛, հայ
Ո՛չ բնաւ. ա. Բնաւ ոչ։
Ոչգիտական պատասխանի. Քրիստոսի ոչ գիտեմ պէնց բանը մեղաւորացա։
Ոչգիտութիւն. գ. չգիտնալը։
Ոչգոյ. ա. Ազոյ։
Ոչգոյութիւն. գ. գոյացած չըլլալը, ոչինչ ըլլալը։
Ոչ եմէկ. շ. չէ մէկ. 3 տէյիլ քի, նօգ քի։
Ոչեղութիւն. ա. Ոչէութիւն։
Ո՛չ նըբէք. մ. ամենևին. 3 հիշ, ասլառ
Ոչ նա. մ. 1 ալ չ՚, միւմալ չէ։ – 2 գնա չ՚։
Ոչէ, ի, ից. գ. ոչինչ, ոչ չկայ, չեղած. 3 հիշ, նօգ, զմանիշ, օլմայան շէյ։
Ոչէանամ. չ. ոչնչանալ։
Ոչէութիւն. գ. ոչնչութիւն։
Ոչիմացական. ա. չիմացած, չգիտցած։
Ոչինչ, ոչընչի, ից. ա. գ. ա. Ոչէ, Ոչնչութիւն։
Ոչնաբ, ի, աց. գ. ոչխար. 3 գոյուն։
Ոչնաբագոյն. ա. գ. ոչխար պահոց. 3 չօպան, գաւասպա։
Ոչնաբազգեստ. ա. 1 ոչխարի մորթի հագած։ – 2 կնդձաւոր՝ գայլը պէս։
Ոչնաբաղնիս, գնուութիւն. գ. ոչխար զոհելը. 3 գուբպան՝ գոյուն պայրամը՝ քէսիմի։
Ոչնաբակ, ի, աց. գ. ոչխրիկ. 3 գոյունձուզ։
Ոչնաբանմանն. ա. ոչխրի նմանութ [լէզ։
Ոչնաբաւանձագ. ա. ոչխար ծախող. 3 ձէ-

Ոչնաբնակ, նոյ, նաց. ա. գ. ոչխրի մորթի։
Ոչնաբուկ. ա. Ոչնաբակ։
Ոչնաբուծութիւն. գ. ոչխրի բնութիւն։
Ոչնչանամ. չ. չգանալ, փճանալ, բանի տեղ չգնալ։ [նել։
Ոչնչացուցանեմ. ն. ոչնչացընել, փճացընել։
Ոչնչաքնայ. ա. Դատարկաքնայ։
Ոչնչութիւն. գ. 1 ոչինչ ըլլալը. – 2 ոչինչ։
Ոչ ոք. և ոշ մեկը. 3 հիշ պիր քիմնէ։
*Ոպեմ, կամ Սոպեմ. չ. համաձայնիլ, իշնել։ [կան ոլմպիադին։
Ոպղիա. ա. գ. (յ.) գէնքով կռուող, կամ
Ոպնիազ. ա. Եբենոս։
Ոպոգոմիկիա. գ. խունկի տեսակ մը։
Ոչխ, ոջոյ, ոց. կամ լի, լաց. գ. 1 ոջիլ. 3 քէհլէյ, պիւճ։ – 2 ցօրնան՝ ընդհանուր և այլն՝ օրդ՝ Ա՚Ա։
Ոջին. գ. կապոց փայտի. 3 տէմ մէյ։
Ոջլակոր. ա. ոջիլ կերող, ոջլէ կերած։
Ոռ, ի, ից. գ. նռռուկ, վարի կողմը, տակ. 3 օվուրաց, տիար [մը։
Ոռնկան. գ. ուրուրի պէս գիշատիչ թռչուն
Ոռի. ա. Ցոռի։
Ոռնամ, ացի, կամ ացայ. չ. վընկվընկալ, պոռալ. 3 ինչէմէք, մալտամագ։
Ոռնացուցանեմ. ն. ուռեցընել։
Ոռոգ. ա. Ռոյդ։
Ոռոգանամ. չ. ուռՀանալ։
Ոռոգանամ ն. ջրել, ջուր տալ. 3 սուլաՀ։
Ոռոգմ, ոց ի մագ։
Ոռոգանամ. չ. վար վազել։
Ոռոգումն, գման. գ. ջրելը, ջուր տալը՝ [տուխլը
Ոռք. ա. Ոռ։
Ոսքն. ա. Ոսկն [ֆագ։
Ոսխ. ա. վտիտ, մանր. 3 խըրտ, ինձէ, ուսկանամ. ա. Ոսկիանամ։
Ոսկեան, ական, կամ նկի. ա. գ. 1 ոսկինկ. 3 ալէճընձըղազ։ – 2 Թագուհիի մը անուն։ – 3 Գանք ոսկւոյ. 3 ալէճան մատնիչ։
Ոսկեանկն, ական. գ. ոսկեգործ. 3 սարը նագոռ։
Ոսկեբերան, ի. ա. բերանը ոսկի. 3 ալէճան տիշ (աղազ). (մականուն տըղոյն Յովհաննու Հայրապետին)։
Ոսկեբեռն. ա. ոսկիով գամած։
Ոսկեբիւրեղ. ա. Ոսկեգոյն [Թա)։
Ոսկեբլուր. ա. ոսկեղէն բլրի նման (Դազդ.
Ոսկեբողբոջ. ա. աշնան ոսկիի նման ծլած (ծնեբեկի պէս)։
Ոսկեբուռն. ա. ոսկի բռնող։
Ոսկեգիտակ. ա. ոսկի մաղով, լըզով. 3 ալէճան սալը, նիւնիւս։ [հելլի։
Ոսկեգիր. ա. ոսկւով գրած. 3 ալէճան նազըլը,
Ոսկեգոյն. ա. ոսկիի գունով։
Ոսկեգործ, ի, ից. գ. 1 ոսկերիչ. 3 գոյում Ձեռ։ – 2 ոսկիէ շինած։

Ոսկեգրած } ած. Ոսկեգիր։
Ոսկեգրեալ }
Ոսկեգօտի. ա. ոսկիէ գօտուով. ՚ս ալեհուն գուշագլը։
Ոսկեզան. տ. Ոսկեհոնաք։
Ոսկեզարդ. ա. ոսկւով զարդարած։
Ոսկեզարդեմ. ն. ոսկւով զարդարել՝ պատակը
Ոսկեզգեաց. ա. ոսկիներ հագած։
Ոսկեզօգ. ա. ոսկւով հիւսած, ոսկեթել։
Ոսկեզօծ. ա. ոսկւով պատած՝ ջրած. ՚ս նալատրզը, ալեհուն գաւխտամա, կլասպատնըը։
Ոսկեթեղան. ա. ոսկիէ թեղանով։
Ոսկեթեղել. ա. ոսկի թեղելով. ՚ս սրբմանը, կլասպատնըը։ [նատոը։
Ոսկեթեղ. ա. ոսկի թեղելով. ՚ս ալեհուն գա.
Ոսկեխառաց. ա. մէջէ մէջ ոսկի խառցուցած։
Ոսկեխառն. ա. ոսկւով խառն, ոսկի ունե.
Ոսկեխնձոր. տ. Ոսկեկմբեայ։ [ցող։
Ոսկեծաղիկ. ՚ ա. ոսկեգոյն ծաղկով։ — ՚ գ. անուն ծաղկի. ՚ս զէբին, (և մարդու անուն. բուս յ. Խոռխատնդոս)։ — ՚ ոսկեփայլ ապա։
Ոսկեծայր. գ. ոսկիէ ծայրով։
Ոսկեծին. տ. Ոսկեհաճին։
Ոսկեծուխ. ա. ոսկի թեղով. ՚ս ալեհուն գօլոը։
Ոսկեծուխթիւն. գ. ոսկեգոյծուխթիւն։
Ոսկեկազմ. ա. ՚ ոսկիէ շինած։ — ՚ ոսկի գաղդելով (ձի)։
Ոսկեկապարճ. գ. ոսկի կապարճ։
Ոսկեկար. ա. ոսկի կարուածքով, ոսկի թելով կարած։
Ոսկեկեղպ. ա. Ոսկեհոնաք։
Ոսկեկերտ. ա. ոսկիէ շինած։
Ոսկեկիզիչ. ա. քուրջը ոսկիէ։
Ոսկեկմբեայ. տ. Ոսկեկմբեայ։
Ոսկեկոկոն. տ. ոսկիէ կոկոնի նմանը։
Ոսկեկուռ. ա. ոսկիէ կռած, կամ՝ ոսկիով շինած։ [խառնուած։
–Ոսկեկուռք. գ. ՚ ոսկիի հանք։ — ՚ ոսկերյի
Ոսկեհան. ի. ա. ոսկի հանող. ՚ս մանկանց՝ ալեհուն չղջաբանը։
–Ոսկեհան անել. Ոսկեհանք. գ. ոսկիի հանք. ՚ս ալեհուն մանկունը։
Ոսկեհանգոյց. տ. Ոսկեկմբեայ։
Ոսկեհանդերձ. ա. ՚ ոսկեղէն լաթեր հագած։ — ՚ ոսկի հագուցած։
Ոսկեհանութիւն. գ. ոսկիի հանք բանելը. ՚ս ալեհուն մանկանց հանքը։
Ոսկեհատ, ի. գ. ՚ ոսկիի հանք. ՚ս ալեհուն մանկունը։ — ՚ ոսկիի կտոր. ՚ս ալեհուն թմանէսի՝ փաղչէսը։ — ՚ ա. ոսկիի կտորի նմանը։
Ոսկեհեր. ա. ոսկիէ մազով. ՚ս ալեհուն սաչը։
Ոսկեհիւսնակ. ա. ոսկիով հիւսած։
Ոսկեհոտ. ա. ոսկի բոլոր։
Ոսկեհոտանք. գ. ոսկի բլենը՝ վաղելը. ՚ս ա. գար ալեհուն, ալեհուն սէրի։
Ոսկեհուռ, հուռն. ա. ոսկեխառն, ոսկիով խառնած՝ կռած՝ հիւսած։
Ոսկեհուռ աղաղդ } ՚նոյն։
Ոսկեհուռնակապ }
Ոսկեհրաշ
Ոսկեձեղուն. ա. ոսկի առիք ունեցող. ՚ս ալեհուն թամանը։
Ոսկեձոյլ. տ. Ոսկեհաճոյլ։ [տան։
Ոսկեղէն, ղինի, նաց. ա. ոսկիէ. ՚ս ալեհուն.
Ոսկեղինիկ. ա. ոսկիի աղտորութիւն ունեցող, պատուական։
Ոսկեճաճանչ. ա. ոսկիի պէս փայլփլուն. ՚ս ալեհուն կիպի փալլագ։
Ոսկեճամուկ. ա. գ. ՚ ոսկւով քանած (լաթ)։ — ՚ ոսկիէ գարդ վրդ։
Ոսկեճեմ. ա. ոսկի վազցնող (աղբիւր)։
Ոսկեմայր. տ. Ոսկեհամայր։
Ոսկեմած } ած. ոսկւով մանած՝ հիւսած։
Ոսկեմանեալ }
Ոսկեմարգարտայայ. ա. ոսկւով մարգրտով քանած։
Ոսկեմոլ. ա. ոսկիի խնդոց. ՚ս ալեհուն ուէլեսի։
Ոսկենեկուկ. ա. ոսկւով նեկուած, ոսկեզօծ։
Ոսկենկար. ա. ոսկւով քաշած՝ գրած, ոսկեմել, ոսկեխառն։
Ոսկենմանի. ա. ոսկիին նման։
Ոսկեշողեմ. յ. ոսկիի պէս փայլիլ։
Ոսկեշուք. ա. ոսկւով զարդարած։
Ոսկեպատ. տ. Ոսկեհատ։
Ոսկեպատանան. ա. ՚ պատանանը ոսկիէ։ — ՚ ոսկւով պատած։
Ոսկեսաղարթ. ա. ոսկի ձեղքով առանձնարան։
Ոսկեսանձ. ա. ոսկի սանձով. ՚ս ալեհուն կէմիր։
Ոսկեսար } ա. ոսկի կազմուածք ունեցող։
Ոսկեսարեան } ՚ս ալեհուն բահճիլը՝ թագմիլը։
Ոսկեսէր, սիրե, բաց. ա. ոսկի սիրող. ՚ս ալեհուն սէվէնը։
Ոսկեսիրութիւն. գ. ոսկի սիրելը, ագահութիւն. ՚ս ալեհուն սէվմասը, թամահ։
Ոսկեվառառութեան արհեստ. սուտ քիմիականութիւն ոսկի շինելու՝ ծախելու։
Ոսկեվարսակալ. ոսկի մազ ունեցող. ՚ս ալեհուն սաչը։ [ալեհուն գաւխտամա։
Ոսկեսահեսակ. ա. ոսկւով պատած. ՚ս ալեհուն։
Ոսկեսոնակ. ա. ոսկիի նման։
Ոսկեսոնակութիւն. գ. ոսկիի պէս երևնալը։
Ոսկեսոսիկ. ա. ոսկիի սոսքով։
Ոսկեսոսկ. ա. սոսկը ոսկի։
Ոսկեսուգ. ա. ոսկիէ սէգով։
Ոսկեսուք. ա. ոսկիի նման։
Ոսկեսուսան. տ. Ոսկեսուսան։
Ոսկեսուսափ. ա. ոսկի ամանով կոչտալ։
Ոսկեսուսան. ա. ոսկի ծայրերով. ՚ս ալեհուն սաչագը՝ փէշլի. գէրնիշանը։
Ոսկեվեմ. ն. ոսկեզօծել։
Ոսկեվիշ. բշի, չաց. ա. գ. ոսկեգործ. ՚ս գուս ասմանա, սէգմէնի, խալչի։

Ոսկերոտի. տ. Ոսկրոտի։
Ոսկերչութիւն. գ. ոսկերչի արհեստ. ՚ս գործ. ուժ Ձուլուգ։
Ոսկեվայլ } ա. ոսկւով՝ ոսկիի պէս փայլուն։
Ոսկեվառ }
Ոսկեվիճաուր. ա. վիճաուրը ոսկիէ։
Ոսկեվոկ. ա. կապերը՝ թիւերը ոսկիէ։
Ոսկեվոզ. ա. վոզը ոսկիէ։ [պէս։
Ոսկեվունջ. ա. ոսկի ծաղկընդերաւ փունջի
Ոսկեքաղ, կի՛ Ոսկեքաղող. ա. գ. ոսկի քաղող՝ քաղած։
Ոսկեքանդակ. ա. ոսկի փորուածքով։
Ոսկեքար. գ. գեղին յակինթի. ՚ս սորը նաև գոյն։
Ոսկեքղանցաւոր. ա. ոսկեզարդ քղանցքով։
Ոսկէ՚. տնտ ՚ի վերը Ոսկե՚։
Ոսկէօձ. տ. Ոսկեզօձ։
Ոսկէօզ. ա. ոսկի օզով. ՚ս ալեհուն Հալգալը։
Ոսկի, կւոյ, ւով. գ. ոսկի. ՚ս ալեհուն, գէր։
–Ոսկի. ա. ոսկեզէն, ոսկիէ. ՚ս ալեհուեցաւ։
–Ոսկի եղէգն. խոտ մը. ՚ս ալեհուն գաւիզ։
Ոսկիաբան. տ. Ոսկեբերան։ (կայ և պնտ. բան ոսկիաբան Հայրապետս)։
Ոսկիազարդ. տ. Ոսկեզարդ։
Ոսկիազէն. գ. ոսկեզէն գէնք՝ սպառազինութիւն. ՚ս ալեհուն սիլահ փուսաւ։
Ոսկիազօծ. տ. Ոսկեզօծ։
Ոսկիախիճ. տ. Ոսկեխիճ։
Ոսկիաճիւն. ա. ոսկիէ ծնած (չաստուած)։
Ոսկիակազմ. ա. ոսկիէ շինուած։
Ոսկիակալ. ա. ոսկին վերը բռնող՝ իր վրայ։
Ոսկիական. տ. ոսկիէ։
Ոսկիակապ. ա. ոսկիով հիւսած։
Ոսկիակառք. ա. կառքը ոսկիէ։
Ոսկիակիճն. տ. Ոսկեկիճն։
Ոսկիակիր. ա. ոսկի ունեցող իր մէջը (աման)։
Ոսկիակուռ } ա. ոսկւով կռած, ոսկիէ շինուած։
Ոսկիակոփ }
Ոսկիահատ. ա. ոսկիի կտոր. ՚ս ալեհուն իմաստնէսի՝ փորձէսի։
Ոսկիահոյլ. ա. ոսկիէ շինուած՝ ծածկուած. ՚ս ալեհուեցաւ ոսկրմէ, սամ ալեհուն։
Ոսկիամայր, մոր. ա. գ. ոսկեզէն մորմէ ևզած. (Աստիճան չաստուածուհի. լատին՝ արուս. քոյր կամ ծնունդ անպուսած)։
Ոսկիայարկ. ա. ծածկը ոսկիէ։
Ոսկիանակ, ի, աց. գ. ոսկի ատակ կամ զարդ։
Ոսկիանամ, ացայ. չ. ոսկի դառնալ՝ ըլլալ՝ կարիլ. ՚ս ալեհուն քէօխլիք։
Ոսկիանկար. տ. Ոսկենկար։
Ոսկիանման. տ. Ոսկենման։ [սիկիկի։
Ոսկիապաշար. ա. ոսկւով շարած. ՚ս ալեհուն
Ոսկիապատ Ձոյ՚. ա. ոսկւով զարդարուած։
Ոսկիապատ, ի, աց. ա. ոսկւով պատած, ոսկեզօծ. ՚ս ալեհուն գաւիզը, Հելլի։
Ոսկիապէս. մ. ոսկիի պէս։
Ոսկիասաղարթ. տ. Ոսկեսաղարթ։
Ոսկիասար. տ. Ոսկեսար։
Ոսկիասեղծ. ա. ոսկւով շինուած (կուռք)։
Ոսկիասիպ. տ. Ոսկեսիպ։
Ոսկիասիպայլ. տ. Ոսկեվայլ։
Ոսկիաքանդակ. տ. Ոսկեքանդակ։
Ոսկիբերան. տ. Ոսկեբերան։
Ոսկիգիսակ. որ և Ոսկեգիսակ, Ոսկեկիճն. (ըստ յ. Ոսկեգեղմն.) ա. ոսկի մազերով կամ բրդով առատապէրճաղ խոյը։
Ոսկիեղէգն. տ. յՈսկի։
Ոսկիծաղիկ. տ. Ոսկեծաղիկ։
Ոսկիկազմ. տ. Ոսկեկազմ։
Ոսկիկմբնայ, կամ գմբնայ, կամ քէ. ա. այն վահանը՝ որուն մէջի պորտը ոսկիէ է։
Ոսկիկուռ. տ. Ոսկեկուռ։
Ոսկիհատ. տ. Ոսկեհատ։
Ոսկիճամուկ. տ. Ոսկեճամուկ։
Ոսկիխարտաշանգ. ա. ոսկի ծածկով կամ կազմածքով (ձի)։
Ոսկիխիճաուր. տ. Ոսկեխիճաուր։
Ոսկը, կնը, երք, երաց. գ. ոսկոր. ՚ս կէսմիք։
Ոսկրաթև. ա. ՚ս ոսկրատները կոտրտող։ –Ջ կոտրտած։ [քը՝ խաղը։
Ոսկրազօղք, գից. գ. ոսկրներուն կցուած։
Ոսկրապատ. ա. ոսկրով պատած։
Ոսկրաքանց առնեմ. ոսկորները խախտել։
Ոսկրեայ. ա. ոսկորէ։ [գաղ։
Ոսկրկուլ. գ. թռչունմը՝ ոսկոր կլլող. ՚ս գարոսկրոտի. գ. ոսկրունքը, ոսկրատունք։
Ոսկրուտ. ա. ոսկրոտ. ՚ս կէսմիքի։
Ոսնիմ, նցայ. չ. Հոսանիլ, ոսին՝ Ձոզած ըլլալ, մէջը պարպիլ։
Ոսոխ, ի, աց. ՚ս ա. գ. գէմ եղող, հակառակ կնցող. ՚ս Հասիմ՝ –Ջ. ոխակալութիւն։ [կիպի։
Ոսոխասէր. մ. թշնամոյ պէս. ՚ս Հասիմ
Ոսոխասէր. տ. Հակառակասէր։
Ոսոխասիրութիւն. տ. Հակառակասիրութիւն։
Ոսոխեմ, նցի } չ. գէմ ելլել, գէմ խօսիլ.
Ոսոխիմ, նցայ } կռուիլ, Ջանալ յաղթել։
Ոսոխութիւն. գ. ՚ս թշնամութիւն՝ –Ջ դառնութեան մէջ Հակառակութիւն։
Ոսպն, պան. գ. ՚ս ոսպ. ՚ս մէրձիւմք՝ –Ջ ոսպնաձև բիծ և ուռեցք երեսի։
Ոսպնաթեան, ի. գ. ոսպէ առուր. ՚ս մէրձիմք չօրպասը։
Ոսպնաչափ. ա. ոսպի մը չափ։
Ոսպնառատ. տ. Ոսպնաթեան։
Ոսպնեայ. ա. ոսպէ շինած՝ եփած։
Ոստ, ոյ, ոց. գ. Ձիւղ. ՚ս տալ։ [սեղի։
–Ոստ. բլուր, քիչ մը բարձր տեղ. ՚ս պայլը,
Ոստաբեկ առնեմ. Ձիւղը կոտրտել։
Ոստազարդ. ա. Ձիւղով զարդարած։
Ոստախառազ չինիմ. վերը ցատքել, Ձիւղէ Ձիւղ ցատքել։

Ոստախտ. ա. Ձիերը շատ. ֊ ոտլը պուտագը։
Ոստակոտոր լինիմ. Ձիերը կոտրտիլ։
Ոստահատեան. ա. ոստ կոտոշ՝ կտրուածք։
Ոստայարձակ լինիմ. Ձիեր ալձրկիլ՝ ուտ֊Ձանալ։
Ոստայն, ի, ից. գ. Ջուլհակի բանուածք. ֊ Ձիւլհակ իշի, տօգուտնուշ պէզ։
Ոստայն ասղի, կամ Սասղի ոստայն. գ. մանուկին բանածը. ֊ Էօրիւմ Ձէք պէզի՝ ասղ՝ էվէ։
Ոստայնագործ. տ. Ոստայնանկ։
Ոստայնագործեմ. տ. Ոստայնանկեմ։
Ոստայնանկ, ի, աց. տ. գ. Ջուլհակ. ֊ Ձիւլհակ, տօգուչուձու։
Ոստայնանկեմ, եցի. ն. Հիւսել. ֊ տօգումագ։
Ոստայնանկութիւն. գ. Ջուլհակութիւն. ֊ Ձիւլհակլըգ, տօգուչու, թէզկնահ իշ֊լէմէսի։
Ոստան, ի. գ. 1 մայրաքաղաք, գաւառ՝ գաւառ՝ երևելի՝ թագաւորական քաղաք. ֊ իւս֊թիւն՝ մէնշուր չէհիր, ասիթանէ։ – 2 տր. քունիք, թագաւորական գանձ. ֊ միրի։
–Ոստան. տ. արքունական, գաւառական։
Ոստանամ, ացայ. չ. Ձղձղիլ, Ձիւղ տա֊բանել. ֊ տոլլանմագ։
Ոստանանայ. տ. Ոստանիկ։
Ոստանիկ, նկի, կաց. տ. գաղտ քաղքէ, գաղտ տնէ, արքունական։
Ոստանիմ, տնայ. տ. Ոստանամ։
Ոստաստաղրմի. ա. ոստերով՝ Ձիւղերով. ֊ տոլլը պուտագը։
Ոստաքանց. ա. Ձղերը քշտած։
Ոստաքանցութիւն. գ. Ձղերուն կոտրտիլը։
Ոստան. տ. Ոստիկ։
Ոստանի, եցի. ն. գործ ցատկցընել։
Ոստանի, Ոստիմ, նցայ, ոտ. չ. գործ, ցատկել
Ոստիկան, ի, աց. գ. վրակնցու, գլխաւոր իշխան. ֊ միւպաշիր, նահըր։
–Կապանք ոստիկանք. պահապաններով քանտ։
Ոստիկանաբար. մ. ոստիկանի պէս։
Ոստիկանութիւն. գ. վրակնցութիւն։
Ոստիւ. ա. 1 ցամաքի, ցամաքային. ֊ գա֊լատաքի, գրստաքի։ – 2 ցամաք, չոր. ֊ գրը, գործ, տուտուզ։ [մաւենի)։
Ոստնակոտոր. ա. Ձղերը կոտրատած (ար֊
Ոստնական. տ. ցամաքային։
Ոստնում, տնայ, տուցնալ. չ. ցատքել, վա֊զել, թռչիլ. ֊ օրչրտամագ, ալէլամագ, ուչմագ։ [մագ։
Ոստոստամ, եցի. չ. ցատքռտել. ֊ օրչրտամագ։
Ոստոստումն, ոստան. գ. ցատքռտելը։
Ոստուին, ոստան. գ. 1 վեր ցատքելը, յան֊կարծ նետուիլը։ – 2 թռչող ոստ։
Ոստուցանեմ, տուցի. ն. ցատքնցընել. ֊ օրչրտամագ։ – կր. տ. Ոստնում։
Ոստչիմ, տնայ. 1 տ. Ոստնում։ – 2 չուզելը յանձն չառնել, վեր վեր ցատքել։
Ոստրէոս, ոստրիք, կամ ոստոիք. գ. (յ.) 1 խեցեմորթ. ֊ ըսարիա, ըսարիտեաւ։ – 2 մորգրտի միտեա։
Ո՛վ, կամ Ո՛. ո՛ք, կամ ո՛վք. ո՛ց, կամ ո՛րք, որոյ. գ. ու. ֊ քիմ, Հանկըսը։
Ո՛վ. մ. ձ, Հձ. ֊ նաւ, հէյ, էյ, աւո։
Ո՞վ ոք. ո՞վ. ֊ քիմ։
Ովան. գ. ծովային գաղան մը։
Ովկիանական կամ Ովկիանեանոս ծով. Ովկիանոս մեծ ծովը։
Ովմպական. տ. Հռոմկական։
Ովսաննայ, ի, ից. գ. (և.) օրՀնութեան ձայն, կնցո ուէր, փրկիա գիմէր։
Ովսաննայարկել. ա. ովսաննայ ձայնը բնդոստ։ [գալելոմ։
Ոտանաւոր, ի, աց. ա. մ. ոտքով քալող։
Ոտանաւոր. ա. գ. ոտքով շինած բան՝ տաղ՝ երգ, տաղաչափութիւն։
Ոտն, ոտին, ոտամբ, ոտք, ոտից. գ. 1 ոտք, տոտիկ. ֊ այագ։ – 2 վերան վարը. ֊ էվէ էկ։ – 3 վանկերու չափ։
–Առնեմ ընդ ոտս. ոտքն տակ առնել, արհամարհել։
–Ոտն հարկանեմ. տ. Ոտնհար լինիմ։
–Ընդ ոտս անկանիլ. ոտքին դիմացը գալ աղաչելը լուալ։
–Ցոտն կամ. ոտք եղնել, կայնիլ։
–Ցոտաց. ոտքի վրայ։
–Ցոտից. ոտքով. ֊ եայեան։
–Սա ոտն, Սա ոտս. մեռ, քովիկը։
–Ոտն ոտն, Ոտն ոտ ոտն, մ. ոտք ոտք, կամաց կամաց։ [նոր գալուն։
–Յոտին իմում, քում, նորա. իմ՝ քու՝ ա֊
Ոտնապրութիւն. գ. ոտք գնելը՝ կոխելը։
Ոտնաւուայ. գ. ոտնլուայ՝ արատոզութիւն աւազ հինգշաբթիին։
Ոտնաւուաց, ցք. գ. ոտք լուալու ամանը։
Ոտնաւուացութիւն. գ. ոտք լուալը։
Ոտնալպիրդ. ա. ոտք սկրծնցընող. ֊ գայտրրչը։
Ոտնակայ. տ. Ոտնկայ։
Ոտնակոպ, ի, ից, օք [գ. ոտքի կապանք,
Ոտնակապանք, նաց [շղկայ. ֊ պռւգաղը, քէօսմէկ։ [լէզ չեղողուլ։
Ոտնակապեմ, եցի, ն. ոտքը կապել, քա֊
Ոտնակառեմ, եցի. չ. կանգ առնել. ֊ տուրուվ գալմագ։
Ոտնակառոյց. ա. կանգ առնող։
Ոտնակացութիւն. գ. ոտքի վրայ՝ կենաղը. ֊ այագառա տուրմասը։
Ոտնակոխաբար [գ. ոտքով կոխելը՝ կոխկրտ֊
Ոտնակոխք [տելը, իլը. ֊ այագ ալէյինտա չըղնամասը, չըղնամասը։

Ոտնակոտոր առնեմ. ոտուընկը չարդել։
Ոտնահար. ա. Ոտնհար։
Ոտնահարական. ա. Նախատական, ծաղր ընելու բան։
Ոտնահարեմ. ա. Ոտնհարեմ։
Ոտնահարութիւն. ա. Ոտնհարութիւն։
Ոտնահետ, ի, ից. գ. ոտքի տեղ. տ իզ։
Ոտնաձայն, ի, ից. գ. ոտքի ձայն. տ այագ սէօխ։
Ոտնամանն. գ. ոտքի ամանն. տ այագ գապը։
Ոտնայինն հնկուռնն. ա. Ոտնակացութիւնն։
Ոտնաշուէ. մ. ոտքով շփելով։
Ոտնաչափ, չափք. գ. ոտքի չափ բնական, կամ արհեստական։
Ոտնապարանջան. գ. ոտքի ապրձան, զարդ։
Ոտնառ. ա. սահուն, լպրծուն։ [գիլզոզ։
Ոտնառական. ա. կանչ առնելու, ոտք արձակելու։
Ոտնառեմ, նցի. չ. 1 սահիլ, սկըրծդիլ. տ գայ. — 2 սահնցընել, կնցընել։
Ոտնառութիւն, ից. գ. սահուն՝ լպրծուն տեղ։
Ոտնառութիւն. գ. 1 ոտքը սկըրծդիլը, գլեզնութիւն. տ նիգրիզ։
Ոտնաւակաս. տ ոտքատա
Ոտնաւոր, ի, աց. գ. 1 ոտքին գրած
քոլ քալող։ — 2 ոտ
Ոտնափշաւ. ա. մ. ոտքով
Ոտնափոխ, կամ Ոտնափոխ լինել
թիւ՝ վնը նշլել. տ առըմ առըմ
մէք՝ չորմագ։
Ոտնափոխեմ. չ. նոյն։
Ոտնափոխութիւն. գ. քալուածք. տ առըմ, նիւրիւթիւշ։
Ոտնաքայլեմ. ա. Ոտնքայլեմ։
Ոտնբնկ. ա. ոտքը կոտրած։ [գոռան։
Ոտնպատոյց. ա. գ. ոտից ոտքնէքը, խոչընդոտ։
Ոտնսխթի, կամ խնթի. մ. կամացուկ ոտքը խոթելով. տ ուտուլ իչէ։
Ոտնկայ, ի, ից. գ. 1 ոտք գնելու տեղ, հանգիստ։ — 2 ոտքի վրայ կայտող ծառայ։
Ոտնկապ. ա. Ոտնակապ։
Ոտնկապեմ. ա. Ոտնակապեմ։
Ոտնկացութիւն, կամ Ոտնկացութիւն. ա. Ոտնակացութիւն։
Ոտնկնկիք. յՈտնկնկեաց. մ. ոտքի վրայ կենալով։
Ոտնկոխ. գ. ոտք գնելու կամ բռնելու տեղ։
–Ոտնկոխ լինեմ. տեղ ունենալ։
Ոտնհար, ի, աց. ա. 1 չարախնդաց, ուրիշի վնասին վրայ խնդացող։ — 2 ոտից կոխան։
–Ոտնհար լինեմ. ոտքով գալնել՝ վար ձգել։
ձիճագիլ ուրիշի խեղճութեան վրայ։ — կր. աքացի ուտել, անարգիլ։
–Ոտնհար լինեմ. ոտքը զարնել սահիլ, սխալիլ։ [ձգել։
Ոտնհարեմ, նցի. ն. աքացի զարնել, վար
Ոտնհարութիւն. գ. աքացի զարնելը, չարախնդացութիւն, անարգանք, հեգնութիւն։
Ոտնոխոխ. ա. Ոտնաոխոխ։
Ոտնքայլեմ. չ. ոտքով քալել։
Որ, որոյ, որում, յորմէ. որք, որոց. կամ ո, ում, ոյք, ոյց. գերան. յատուկերական. որ, ան որ. տ օ քիւ։
–Ո՞ր, որո՞յ. ա. 1 որը. տ Հա՞նկը — 2 ինչ. տ նէ։
–Ո՛ր և. Ո՛ր և իցէ. ոևէ որ որ ըլլայ. տ քիմ քիւ
–Որ ինչ. Որ զինչ և. ինչ որ. տ հէր նէ քիւ
–Որ միանգամ } գ. ոևէ որ. ինչ որ. տ քիմ քի,
–Որ ոք } նէ քի։
–Որ. շ. որպէս զի, զկս. տ քի։
–Որ զի. որպէս զի, որպէս այն ինչ. տ նէ օյնա։
Որակ, ի, աց. 1 գ. որակութիւն, որպիսութիւն, կերպ, գոյն. տ նիշէ՝ նասըլ օլմասը — 2 ա. ինչպէս. տ նէշէքիլ, նէ ինչլիւ։
Որակական. ա. ինչպէս ըլլալը ցուցնող։
Որակայեղծ. ա. շատ կերպ, պէսպէս։
Որականամ, ացայ. չ. ասանկ անանկ ըլլալ, փոխուիլ։ [ծոզ։
Որակապաթ. ա. բան մը որակի վրայ վերա-
Որակացուցանեմ } ն. ասանկ անանկ ընել։
Որակեմ }
ն. կտրած ցորենի կապած
ոչխարի, ոչխարի։
ցորենի կապուցնելին

Որդանոց. ի, աց.
սիւզեանէ։
Որբասէր. ա. որբերու
Որբանոց ցանաց. տ Որբ
Որբար. մ. չ. ինչպէս
Որբութիւն. գ. որբ ըլլալը. տ էօքսի
Որդէն, գնի. տ. Որգան։
Ո՛րգան. մ. չ. ինչպէս. տ նիձէ։
Որդոտտ. գ. շուկայ. տ պազար նէրիւ
Որդուանակ. մ. տ. տ. Ո՛րգան։
Որդ, ի, աց. տ. Ուրդ։
Որդան, ի, աց. գ. կարմիր որդ՝ ազիկ նէրկ կարմիր. տ գըրմըզ։
Որդնակ, զնկի, կաց. գ. սիրելի որդի, մատղաշ զաւակ՝ մանչ և աղջիկ, ձագ. տ էվլատճըգ, օղուլ, եավրում։
Որդնբար. մ. որդիաբար։
Որդնբերութիւն. տ. Որդնծնութիւն։

Որդնգիլ, զբ, գրաց. ա. գ. Հոգնցաւանակ. ՝ օղուլլուգ, Ձան էվլատը։ [կիպի։
Որդնգրաբար. մ. որդնգրի պէս. ՝ օղուլլուգ
Որդնգրական. ա. որդնգրի յատուկ։
Որդնգրապէս. ո. Որդնգրաբար։
Որդնգրել. ՝ ն. որդնգիլ ընել — ՝ կ. որդնգիլ ըլլալ։
Որդնգրութիւն. գ. որդնգիլ ըլլալը։
Որդնգէն. ա. որդին մերձող։
Որդնծին. գ. զաւակ բերող՝ ունեցող։
Որդնծնութիւն. գ. զաւակ բերելը. ՝ էվլատ տօղուրմասը։
Որդնկից. գ. Նոյն ծնողաց որդի։
Որդնկոտոր. ա. գ. զաւկընկերը ջարդուած, ջարդուիլը։
Որդնկորոյս. ա. զաւկընկերը կորսուած։
Որդնհայրութիւն. գ. ազանգ Սաբելի՝ ըստ Հայը ու գՈրդի մէկ անձ սեպհլով։
Որդնպետութիւն. գ. իշխանութիւն որդւոց։
Որդնպէս. ո. Որդնբար։
Որդնսէր, սիրի, բաց. ա. զաւկընկերը սիրող. ՝ էվլատ սէվիճի։
Որդնսիրագոյն. ա. խիստ որդնսէր։
Որդնսիրութիւն. գ. զաւկի սէր։
Որդնսնոյց. ա. զաւկընկերը ապիկ մնծցընող։
Որդնսնութիւն. գ. զաւկընկերը մնծցընելը՝ խնամելը։
Որդնապան, ի, աց. ա. իր զաւակը մնացընող. ՝ էվլատընը էօլտիւրէն։
Որդնապանութիւն. գ. զաւկընկերը սպանանելը՝ զոհելը։
Որդի, դւոյ, ւոց և դեաց. գ. որդի, զաւակ, մանչ՝ կամ նաև աղջիկ զաւակ. ՝ էվլատ, վէլէտ, իմն։
–Որդի Աստուծոյ. Քանն Աստուած. ՝ իմն։
–Որդի. Հոգևոր զաւակ։ [ուլլահ։
–Հազւոյ որդի. որդնգիլը. ՝ Ձան էվլատը։
–Որդի ի հոգե. յաղիորդաբար։
–Որդիք երթից և այլն. Հոգ աման չնող։ ներ. ՝ չէհմէ՛ էհմէնէլէր։
Որդիաբար. ա. Որդնբար։
Որդիագործեմ. ա. Որդնգրեմ։
Որդիական. ա. զաւկի յատուկ։
Որդիակիցք. գ. միևնոյն ծնածներ (հոգևոր բառիս)։ ա. միևնոյն ծնածներ
Որդիակից. ա. կնոջ ու ամն ըլլալ։
Որդիանամ, ացայ. չ. ՝ որդնգիլ ըլլալ — ՝ զաւն Ձէնկինա որդին ըլլալ։
Որդիասէր. ո. Որդնսէր։
Որդիասնոյց. ա. իր զաւակը ասնցող։
Որդիացուցանեմ. ն. զաւկի պէս սնգել, իբրև փեսայացընել։
Որդիութիւն. գ. զաւկութիւն. ՝ էվլատլըգ։
Որդն, դան. գունդ, գանց. գ. որգ. ՝ գուրտ
Որդնալից, կամ լի. ա. որդնոտ, որդնոտած. ՝ գուրտլու, գուրտլանմըշ։
Որդնածին. ա. որդնբար. ծնող՝ մեղուներուն մայրը՝ թագուհին։
Որդնահար. ա. որդը զարկած, Ա՛ՀԻՆ կերած։
Որդնային. ա. որդի՝ Ա՛ՀԻՆ (բան)։
Որդնանման. ա. որդնբու նման։
Որդնապարար. ա. զինքը դիւցընող՝ որ որդներուն կերակուր ըլլայ։
Որդնաբանց լինիմ. որդնելէն կծուիլ։
Որդնեաց. ո. Որդնալից։
Որդնիմ. նացայ. չ. որդնոտիլ. ՝ գուրտլանմագ։
Որդոտաս. ո. Որդոտաս։
Որեանք. ա. Որևաբ։
Որեար, երոյ, կամ նարոյ, ով. որեարք, գբ և որեանք, որեր. գ. այն մարդիկը. ՝ օ ատամլար ։ [կանք, իշխանաւորք։
–Նաւագ որեար կամ Նաւագորեար. աղնուա-
Ո՛րգան. ո. Ո՛րդոն։
Որ զի. Որ զինչ. և այլն. ո. Որ
Որ Ն՛ն. գ. Նաւաւած, ակր։
Որմ, ոյ. ոց. գ. ՝ խաղողի տունկը. ՝ ասմա։ —՝ որմի Ձկնելին չինած կազմ. ՝ քիւչքէ։
Որմ, ու, ուց. գ. Հորմ, մանի, մանիկ. ՝ պուզաղ, տանար
Որմագլուխ, գլխոյ, ոց. կամ խի, խաց. գ. կուռք՝ Հորմու գլխուն նման, Հորմի պէս։
Որմագործութիւն. գ. Հորմու Ձևով կուռք չինելը։
Որմատունկ, անկոյ. գ. որմ. ՝ ասմա։
Որմաւոր. ա. կորով տանող. ՝ քիւչքէլի։
Որմափայտ, ի. գ. որմի փայտ՝ Ձի. գ։
Որմի. ա. Որմի։
Որմկիկ. ա. Որմուկ։
Որմիկ. գ. որմիկն. ՝ տասիլար։
Որմիզարդ, ի, ից. ա. գ. (յ.) ուղղափառ։
Որմիզրդրական. ա. ուղղափառական։
Որմիոց, ի, ից. գ. ՝ էգի — ՝ Հորմիներու տնդ, Հորմինոց։ [նաՀրդ, պուզաղլը։
Որմուկ. գ. Հորմիկ, Հորմուկ, մանիկ. ՝ տասիլար։
Որի, որոյ, ընից. գ. ազատի տեսակ մը։
Որիկ, կամ Որիկն. գ. ըրնձ. ՝ պիրինճ։
Որ ինչ. ո. Որ և Ինչ։
Որիչ. ա. մ. նխ. ուրիչ, զատ. ՝ պաշգա։
–Որիչ որիչ. ուրիչ ուրիչ, զատ զատ. ՝ պաշգա պաշգա։ [բար։
Որիւք. գ. (յ.) էշայծնամեն, կամ միևնոյնը։
Որլոր. կամ Որ լոր. գ. անուն Հաչնոյ։
Ործ, ոյ. գ. ՝ փսխանք. —՝ փսխած նիւթը —՝ չոփիք. ՝ սալեա։
Ործամ, ացայ. չ. ործիալ, շատ ուտելէն՝ սիրտը վեր տալ, սիրտը խառնուիլ. ՝ կէյիմք, գուսմագ։
Ործացուցանեմ. ն. սիրտը խառնել։
Ործացուցիչ. ա. փսխեցուցիչ (գնդ). ՝ գուսմաս։
Ործկամ, Ործկամամ } ա. Ործամ։

Որ կանա. ա. գ. ինչ որ աշխարհս վրայ՝ առ. ջնինա կան։
Որկին. տ. Որդոն։
Որկոր, ոյ, ոց, կամ ից. գ. 1 բնընկեն ներսի կողմը՝ ուտելու խմելու ձանձան. 2 զօրագ, զբաղ։ – 2 որկրամոլութիւն. 3 ևէյնիկ. լիք, շիշպօղալըգ։
Որկրագահ } ա. որկրամոլ. 2 ագմագ ագիլ
Որկրագէտ } մեգ, շիշպօղալը
Որկրագէտութիւն, կամ Գաստութիւն. տ. Որկրամոլութիւն
Որկրամոլ, ի, աց կամ ից. ա. որկրամոլ, անգահ. 2 շիշպօղալ, ան՝ կէօզլիս։
Որկրամոլութիւն. գ. որկրամոլութիւն, անգոհութիւն. 2 ևէյնիկլիք, շիշպօղալըգ, ան՝ կէօզլիսլիք։
Որկրայ. տ. Որկրնայ։
Որկրատ. տ. Որկրուատ։
Որկրնայ, ըի, ից. տ. Որկրամոլ։
Որկրնան. գ. որկրամոլներ։
[illegible] ի. որկրամոլութիւն։
[illegible] ա. անգոհ կերպով. 2 շիշ-
[illegible] Որկրամոլիմ
[illegible] Որկրամոլութիւն
Որկ[illegible]
Որկրատ[illegible] դալ արարիս
Որկրամոլութիւն.
Որկրնայ. տ. Որկրնայ
Որմ, ի, ից. ա. պատ (կենդա[illegible] (Նմանութեամբ որմ և էգ կ'ըսա[illegible] բանելն ալ)։
Որմակուռ առնեմ. մանչ զաւակները ծար.
Որմանալ. տ. Սրտանալ
Որմաքար, ի, աց. ա. գ. որմ՝ պինա քար։
Որմաքարնայ. ա. պինա քարէ։
Որմնէգ. տ. Սրտնէգ։
Որմի. ա. չկրտած, ամբողջ նզոտ։
Որմկամ. տ. Որմամի
Որոյան, կամ Որդին, ղնի, նաւ. գ. (յ.) Որգնին։ [վար։
Որմ, ոյ, ոց, կի՛ որմն, մունք. գ. պատ. 2 ան.
Որմնած, ծք. գ. պատ, ցանկ, պատնէշ։
Որմնածակ. գ. պատի ծակը։
Որմնածնկպք. գ. պատի ձնկքները։
Որմնածութիւն. գ. պատ շինելը. 2 սիմաք. ծելոգ, հաւիրծելոգ։ [լամ ներ
Որմնակալք. գ. պատին վրայ գրած գծերի
Որմնակից, կցի, ցաց. ա. պատակից, գործակից, աշխատակից։
Որմնահատուած. ա. պատը ծակոտ անցնող։
Որմնայնց. ա. գ. պատին կռիները, կըռելընելու։
Որմնաշարժ չինիմ. պատերը խախտիլ։
Որմնաշէն, շինի, նաց. ա. գ. պատ շինող. 2 տիրապետը, հաւիրծնող։
Որմնագնել. տ. չորս պատի մէջ արգիլած, բանտի մէջ փակած։
Որմնագնելոց, ի, աց } գ. 1 պատ, հիւսիք,
Որմնափակ, ի, աց } ցանկ. – 2 պատով փակած՝ փակուղի
Որմնափոր, ի, աց. ա. պատ փորող՝ ծակոտ
– Որմնափոր լինիմ. պատը ծակել։
Որմնափորութիւն. գ. պատ ծակելով գողութիւն։
Որմնի. ն. պատ քաշել. 2 տիրապետ չէքմէք։
Որմնդական. տ. Որմնդ։
Որմ զրմայն. մ. պատէ պատ, առջին անդին զարնուելով գլորտիկնելով։
Որ միանգամ. տ. 'ի բաւն Որ։
Որմիպ, մրպիլ. գ. 1 մարգարէ՝ հիազատրի անուն։ – 2 Աբրահամի հայրուածը, Դիմաս
– Որմնդական. ա. Դիմոյ նուիրած (ուռն՝ խաղ, և այլն)։
– Որմնդական հոտ. կրակապաշտաց իճ կրակը՝ միշտ վառած։
– Որմնդական քաղաք. Դիտապօլիս
– Որմնդատէս խաղ խաղ մը, որ կ'ըլլար 'ի պատիւ Դիմոյ։ [կամ քոյրը։
– Որմնդուհի. Որմնդ հիազատրին ազգիկը
Որմնիկ, մրնկի. գ. (յ.) օղ (քրքիջի կամ անկրնդի)։
Որոգայթ, ի, ից. գ. 1 որսի պէս բանելու ծիք. 2 տուզագ, գահանաձա, իշխք։ – նգ։
[illegible] իր. ա. դարան դնող. 2 տուզագ
[illegible] 2 տուզագ դնելու
[illegible] ա. գ. դարան գնելը.
[illegible] ա ինանգաւոր, 2
Որ[illegible] անկ գործ
[illegible] շարգալ
Որոգայթա[illegible] ի անդ.
2 տուզագ կեղ.
Որոգայթեմ, նցի.
բանալ բանելը–կը. գ.
Որոմ. գ. 1 բուժակ, գոռ
հիներու չափ մը – 2 տ. Ուրդ
Որոմ, ձք. գ. 1 որոմնալը – 2 որ
նալը – 3 միաք, խոցք, գործք։
Որոմնաբար. տ. Որոմնոզարար
Որոմնալից. ա. մ. ապիկ որոմնած, որոմնալից
Որոմնամ. տ. Որոմնի
Որոմնային, չնոյ, ոց. ա. որոմնացող
Որոմնան, անք. տ. Որոմն
Որոմնի, նցի, կամ տի, տցի, կամ Նուցուքանանի, կամ Նիի. ն. յ. Հ. 1 կրկին կրկին ծանալ – 2 տակոտ մտածել. 3 կիվիկը, իմ քը բար չինիկը։
Որոմնոզարար. մ. մանր ծանելով։

Որոնդուխ } գ. 1 որոնելը, որոն։ – 2 մեա-
Որոնդումն } ծութիւն։
Որոմն, մանր. մունք, մանց. գ. որոմ. ֆ տէ-
Որոմնաբար. մ. որոմի պէս։ [ղեմէ։
Որոմնաբեր } ա. որոմ բուսցընող. ֆ տէղի-
Որոմնաբոյս } ճէ պիճի իբէն։
Որոմնախառն. ա. մէջը որոմ խառնուած։
Որոմնակեր. ա. որոմ ուտող՝ կերցընող։
Որոմնաւանակ. ա. որոմի նմանի։
Որոմնացան, ի, ից. ա. որոմ ցանող, սատա-
նայ, և իր հետևողները, և անոնց խօսքը՝
գործքը։
Որոմնացանու. նոյն։
Որոյն. ա. Ուրոյն։
Որոնանամ, ացայ. չ. չորնալ։
Որոնեմ, եցի. ն. 1 փնտռել, պըզտըռել, տըն-
տրդնել, քրքրել, մաղել. ֆ արամագ՝ թա-
քամագ։ – 2 քրքռուել. քրքռըտիլ. ֆ պիճի-
լէնմէք։ [փնտռուելը։
Որոնողութիւն չար. ուրիշի վրայ յանցանք
Որոնչեմ, կամ չեմ. ա. Յօրանջեմ։
Որոշ. ա. Որիշ։ [շում. ֆ արա, պէ օյմէ։
–Որոշ մանաւանդ, Որոշք. միջոց, խորոց, որո-
–Որոշք. գ. սանդուխի ոտքեր։
Որոշաբար. մ. որոշակի, պարզ, զատ զատ։
Որոշական. ա. շարադ. քաժնող։
Որոշակի. ա. Որոշաբար։
Որոշեմ, եցի. ն. 1 սահմանել, ընտրել. ֆ
այրըտ էմէք, սէչմէք։ – 2 զանազանել։
– 3 զատել, միկիի հանել, քաժնել. ֆ այրը-
մագ։ – 4 վճռել–կը. զատուիլ. ֆ այրըլմագ։
Որոշիչ } ա. որոշող, զատող, ընտրող։
Որոշողական }
Որոշութիւն } գ. 1 ընտրութիւն, ըն-
Որոշում } տրութիւն։ զանազանու-
Որոշումն } թիւն։ – 2 կանոն – 3 քա-
ժանումն, զատումն։ [(քանչ)։
–Որոշողութեամբ. մ. որոշ, միկիկ միկիկ
Որոշտակ. (ռմկ.) ֆ ա. Յօրանջեմ։
Որոշտեմ, եցի. ն. չարաչարը որոշել, քակել,
աւրել։ [նուկ. ֆ պաղատանա։
Որոջ, ի, ից կամ ից. գ. գառ, էգ գառ.
Որոջակ } գ. սրտի գառ, սիրուն գառնուկ.
Որոջիկ } ֆ գուլուձուղ։
Որոմայն, ի, ից. գ. փոր. ֆ գարբն։
Որոմայնագնաց. ա. փորու վրայ քսուրտուռ-
ըով քալող։
Որոմայնագնացութիւն. ա. մ. փորու միջ տանող
կամ տարուած։ [միջ տանիլ։
Որոմայնագնացուցանեմ, ցուցի. ն. փորու
Որոմայնամեծութիւն. ա. Որկրամոլութիւն։
Որոմայնակաց. ա. Որոմայնակոչ։
Որոմայնած, ի, ից. ա. փորը քշոտ, փորհա-
րութիւն ունեցող։
Որոմայնածութիւն. գ. փոր քշոտ, փորհա-
րութիւն։ ֆ նիւքէնք սիւրմէսի։
Որոմայնակոչ. ա. փորէն ձայն հանող՝ կա-
խարդ։ [նելը կախարդիս
Որոմայնակոչութիւն. գ. փորէն ձայն հա-
Որոմայնամոլ, ի, աց կամ ից. ա. Որկրամոլ։
Որոմայնամոլագոյն. ա. խիստ որկրամոլ, շա-
տակեր (կէնգանէ)։
Որոմայնամոլիմ. ա. Որկրամոլիմ։
Որոմայնամոլութիւն. ա. Որկրամոլութիւն։
Որոմայնանց. ա. փոր քշոտ, քամի ազատ
ձառոզ (անս)։
Որոմայնապաշտ, ի, աց կամ ից. ա. իր փո-
րուն ծառայ եղած։
Որոմայնապարար, ի, ից. ա. իր փորը տղող,
շատակեր, ձիճ քրտղ։ [քրտղութիւն։
Որոմայնապարարութիւն. գ. որկրամոլու թ, ձիճ
Որոմայնապարտաւան. ա. փորը տղող, ձիճ-
քոտ. ֆ շիշպօղազ։
Որոմայնասէր. ա. Որոմայնապաշտ։
Որոմայնացաւածութիւն. գ. խոտուռուկ.
ֆ սանձը։ [շինելը։
Որոմայնացուցանեմ. ն. մեծ փորով անանձ
Որոմկնաւ. մ. չ. երբոր ասանկ է նէ, ասանկ
ըլլալէն առաջ. ֆ չիւնքի։
Որոտ, ոտ. գ. որոտում, ամպ գոռալը. ֆ
կէօք կիւրլէմէսի։
Որոտագոչ. ա. գոռալու ձայն հանող։
Որոտայիր } ա. մեծ ձայնով։
Որոտաձայն }
Որոտամ, ացի, ոտ. ցող, կամ ոտ. չ. ն. գո-
ռալ, գոռալու ձայն հանել. ֆ կիւրլէմէք։
Որոտոտնիկ. ա. որ կ'որոտայ կամ պիտի
որոտայ։
Որոտընդոստ. ա. մ. գոռալու ձայնով վեր
ցատքեցընող, ցատքելով։
Որոտընդոստական. ա. Որոտընդոստ։
Որոտ ընդ որոտ. ա. գոռացող։
Որոտիւն } տմամբ. ա. Որոտ։
Որոտումն }
Որօր, ի, կամ ոյ. գ. որի ազգաւի նման,
և կամ ուրուր, ցին. ֆ չայլաղ։
Որորան. գ. օրօրոց. ֆ պէշիք, սալընճագ։
Որորեմ, եցի. ն. օրել. ֆ սալլամագ, սալ-
լամիմագ։
Որորոց }
Որոց, ի, աց } գ. ա. Որորան։
Ո՛րչակ } (ռմկ.) ո՛րչափ։
Ո՛րչան }
Ո՛րչափ, ի, ից. և Որչափիք, փնաց. ա. 1 քնչ-
չափ. ֆ նէ գառաք, պէրիւ – 2 ինչպէս։
Որչափ. չ. նէս. չափ. ֆ գառաք։
Որչափ. քանի օր. ֆ նէչէ՞ք։
Ո՛րչափ ևս. Ո՛րչափ ևս առաւել. Հապա ո՛ր-
չափ աւելի, էլ ևս. ֆ նանէ՞ գառաք, պիւ-
աէօնէ՞։
Որչափութիւն. գ. չափը. ֆ էօլչիւճիւ։
Ո՛րչափակ. ա. Ո՛րչան։

Որպէս. ա նման. պէս. ս կիպի, միասլը։ – ձ մ. ինչպէս. ս նիհէ։ – ե երբոր. պէս, ըանչ-ինի. ս հասյան, կիպի, ուէրիքին

Ո՛րպէս. մ. մ՚ջ. ա ինչպէս. ս նէ՛ շէքիլ, նի-հէ։ – ձ ախո, այ՛ ։

Որպէս. մ. շ. ա զոր օրինակ, օրինակ ըլլայ, ինչպէս. ս մ՚ալա, նիհէ։ – ձ որպէս զի, որ. ս քի։

Որպէս զի. ա շ. որ. ս քի։ – ձ մ. անանկ որ. ս էօյլէ քի, ս գաւսալ քի, սան քի։

Ո՛րպէս զի. մ՚ջ. ախո ինչպէս. ս այ՛ նէ գա-ւսալ ։

Որպէս ինէ. շ. իբր ինէ. ս սանքի, կէօյաս

Որպէսութիւն. ա. Որպիսութիւն

Որպէս, Որ պէս, Որ և պէս. ա. ա որ և իցէ։ – ձ ինչպէս ըլլայ նէ. ս լաւսա կէլէ։

Որպիսի, Որպիսի, սւոյ, սնաց. ա. ինչ կերպ, ինչ կերպ որ. ս նէ՛ ինաչգիս, նէ՛ ինիւրլիս, հասրլ ։ [սէլաս

Որպիսի, Որպիսի ինչ. մ. զոր օրինակ. ս մ-ւսւթիւն. գ. ինչպէս ըլլալը, կերպ. ս հաշ, ըէսմ։ [ինագ

ի, ից. գազանի բոյն. ս նաս-ըան մէջ ։

Որջան

Որջաւան

Որջիմ, նցի. չ. ա

Որջիլ. ա. Որջիլ ։

Որջիմ, նցայ. չ. ա. Որջ-

Որջալից. ա. որջով լեցուն ։

Որս, ոյ, ոց. գ. ա որս, բան մը ա-ւլ՝ ձգածը. ս ալ. շիքնար։ – ձ որսի ը-ս նէմ։ [խաբել

Որսաբանիմ. ն. բնչնէն բան որսալ, անանդը

Որսալից. ա. որսի կենդանիներով լեցուն

Որսական, ի, ից. ա. ա որս ընող՝ բանող. ս ավէրը – ձ ձկնորս. ս պալըքչը

Որսակից, կցի, ցաց. ա. միևնոյն որս ընող. ս ուռաշ, այագտաշ, օրիագ ։

Որսակրօս. գ. (յ.) լաւ ևս՝ որ Սակրօս. որձնող ձուկ մը ։

Որսամ, ացայ, կամ ցի. ն. որս բռնել. ս ավլամագ, իմ ուիմագ ։

Որսամանն. գ. որսէն մնաս

Որսայս. ա. Որսայս ։

Որսայսիմ. ա. Որսայսիմ ։

Որսանիմ, որսայ. ա. Որսամ ։ [գործիք

Որսանք, նաց. գ. ա որսալը։ – ձ որսալու գործիք

Որսասէր. ա. որս սիրող ։

Որսասուն. ա. ուր որ որսը շատ է։

Որսասնոյ. ա. որս սիրող ։

Որսարան. գ. որսալու տեղ ։

Որսափոխ լինիմ. որսին տեղը փոխել ։

Որսիկ. գ. պզտի որս։

Որսող, ի, ից. ա, ս որսորդ. ս ավէրը, ավ-լայրճը։ – ձ խաբեբայ։

Որսորդ, ի, ից. գ. կենդանի՝ թռչուն՝ ձուկ որսացող. ս ավէրը, ավլայան։

–Որսորդ բանից. ա. Բանորսակ։

Որսորդաբար. մ. որսորդի պէս. ս ավէրը կիպի։

Որսորդախաբ. ա. որսորդը խաբող. ս ավ-ճրը ալտատան։

Որսորդական. ա. որսորդի, որսորդութեան։

Որսորդութիւն. գ. որս ընելը. ս ավէրլըգ։

Որսոն, ծնաց. գ. որսորդ, և վերակացու որսոց։

Որբան, Որբոց. ա. Որբանոց։

Որբևայր, եցի. ա ն. տեղէն զուրս հանել, վեր-ցընել։ – ձ կ. հալել, ցամաքել ։

Ո՛րքան, նոյ. քանք, կամ՝ քանիք. ա. մ. ա որչափ. ս նէ՛ գաւսալ, նիշէ։ – ձ քանի՞ որ. ս նէ՛ գաւսալ քի ։

Որքանաբար. մ. քանի՞ կերպով։

Որքանի՞. ա. Ո՛րքան. ա։

Որքանիցս անգամ. ա. Քանիցս անգամ։

Որքանութիւն. գ. չափ. ս էօլչիւ, սայը։

Որքին, կամ Որքիւն, քեան. գ. հնդրքուն, քաղցկեղ. ս իէմճէյլի [ճիքլի։

Որքինաւոր. ա. որքին ունեցող. ս իէմճէյլի կի-

Ու. շ. եւ, և. ս իլէ ։

Ուզնիմ. ն. (ա մլ.) ուզել, փնտռել. ս խալէ-ա, արամագ ։

ից. ա. ուխը. ս սէքիզ ։

ա. ուխը մատ ունեցող, ուխը քաշնուած ։

ա. մ. ուխը ոտարուան. ս

կ-

Ուխանդ

Ուխաշխան-կարգով ։

Ուխապատիկ. ա. մ. ուխ-

Ուխեակ ա. ուխը, ուխ-

Ուխերեակ Համմանքը։

–Ուխեակ. ուխը օր ։

Ուխերտգ, ի, ից. ա. ուխերտգը. ս մէ-քիզնէր [քիզի տէ։

Ուխեքեան. իեքին. ա. գ. ուխն ալ. ս սէ-

Ուխեուսան. ա. Ուխուսան։

Ուխեսանամեայ. ա. Ուխուսանամեայ։

Ուխիհևան. ա. ուխը իևով. ս սէքիզ գա-նաալը։ [սէ ֆա,

Ուխիցս. մ. ուխ անգամ. ս սէքիզ քէրէ՛

Ուխկանգնակ. ա. ուխ կանգուն. ս սէքիզ արշին՝ էնտազէ։ [սէքիզ

Ուխուսան, սանք. ա. սատնուխ. ս մա

Ուխտատանամեայ. ա. 1 տանելութիւն տասը տուան. 2 ծն սէքիզ հաշենատ – 2 տանելութիւն տարեւրնէ ի վեր. 2 ծն սէքիզ նուիրատան պէրլու [գր. 2 ծն սէքիզինձի

Ուխտատանելորդ, ի. ա. տանելու[թ]եորդ.

Ուխտատանիցս. մ. տանելու[թ]ի անգամ. 2 ծն սէքիզ քէրէ՛

Ուխտնատամեայ. Ուխտատամեայ. ա. ուխտատուն տարուան. 2 սէքսէն հաշենատ, սէքսէն սէնի սէնէլիք [նինձի

Ուխտնելորդ. ա. ուխտնելորդը. 2 սէքսէ.

Ուխտուն, անի, ից. ա. ուխտուն. 2 սէքսէնի

Ուխտօրնայ, բէի, բնայք, կամ բէք, բէից. ա. ուխտ օրուան. 2 սէքիզ կիւնլիւք

Ուժ. ա. Ոյժ

Ուժաւոր. ա. ուժ տուող

Ուժաւորութի՛ւն. տ. Ուժեղութի՛ւն

Ուժգին. ա. ուժ ունեցող, կարուկ, տաս. տիկ, ծանր. 2 նաւորդ, քէսկին, փէք, չօգ, աղբը

Ուժգին } մ. ուժով, սաստկութի՛ւնով,
Ուժգնով } ամուր՝ պինա կերպով

Ուժգնագոյն. ա. մ. աւելի ուժով, աւելի սաստիկ

Ուժգնակ } ա. մ. տ. Ուժգին. ա. մ.
Ուժգնակի }

Ուժգնահնչակ. ա. բարձր՝ մեծ ձայնով

Ուժգնանամ, ացայ. չ. 1 զօրանալ, սիրկել – 2 սաստկանալ

Ուժգնապէս. տ. Ուժգին. մ.

Ուժգնապիրկ. ա. սաստիկ պիրկ. 2 պրատ բակ, փէք [չարաւոտ

Ուժգնասիրտ, սրտի, ոց. ա. սիրտը ամուր.

Ուժգնացուցանեմ. ցուցի. ն. ուժեղցնել, սաստկացընել

Ուժգնութի՛ւն. ութեան, ոյժ, պիրկ ու ամուր ըլլը. 2 քէսկինլիք, գուվվիկի, փէքլիք [լիկ, զօրնզ

Ուժգնոյց. ա. ուժով, զիմացկուն, կրտ. ր

Ուժգոյն. ա. աւելի ուժով

Ուժեղակ. տ. Ուժեղ

Ուժեղակաբար. մ. կորհնի[թ]եամբ, ուժով

Ուժեղակատութի՛ւն. տ. Ուժեղութի՛ւն

Ուժեղանամ. տ. Զօրանամ

Ուժեղապէս. տ. Ուժեղակաբար

Ուժեղացուցանեմ. տ. Զօրացուցանեմ

Ուժեղնական. տ. ուժի բան

Ուժեղութի՛ւն. գ. զօրնզութի՛ւ, ոյժ, կորըն[թ]եամբ [պիրկ[լիք, տայանմագ

Ուժեմ, եցի. չ. կընալ, զիմանալ. 2 էտէ

Ուժընդակի. Ուժընդի. տ. Ուժգնակի

Ուժման. տ. Օժման

Ուժնդակ, կնմ. տ. Օժանդակ, կնմ

Ուժոլանամ. չ. ուժոլնալ

Ուլ, ու, ուց. կմ՝ ոյ, ոց. գ. 1 այծու ձագ. 2 ուլագ – 2 եղնիկի ձագ. 2 դազէլ

Ուլենի, նոյ, նենաց. գ. ա. ուլու մորթ. 2 օղտագ փօսթու՝ ատրիճ

Ուլիկ. գ. պզտի ուլ. 2 ուլագնըգ

Ուլն, լան. լունք, լանց. գ. վիզ, Ձիու, շրլիք. 2 պօյն, կէրտան

–Ջուլամբ նըմիալ Ձոյ. գլխիվայը գլորիլ

–Ջուլամբ նըմիամ. [թ]ուլու[թ]ի մեղկանալ

–Ուլնառնելու[թ]ի. գ. Ձիուը ուլրիլ և բռնուիլը

Ուլն, ուլունք. գ. 1 չիլուն. 2 լուլու, պօճ. Ձուկ – 2 մարգրիտ

Ուլն, կամ Ուլ. գ. 1 տղոց խաղալու ոսկոր. 2 աշըգ – 2 վիզ. 2 զար

Ուլնախաղացք. ա. քուէ կամ վիզ խաղացող. 2 զար՝ աշըգ օյնայան

Ուլնափող. գ. վիզ, Ձիու

Ուխ. ա. Ուղիւ

Ուխտ Ի, ից. գ. 1 խօսք, կապ, գաշն. 2 աչքի – 2 առաջադրութի՛ւն – 3 խօսք տուած քանը. 2 վաու – 4 կտակ. 2 վասիյէ[թ] – 5 տասանիկ բաղձանք, աղօթք. 2 ալղու, տուա – 6 դիտաւորութի՛ւն. 2 նիյէ[թ]

–Ուխտ. վանք, սուխտի տեղ, միաբանութի՛ւն

–Ուխտ նկենցեայ. քրիստոնեայք նոր ընդունեցեալք

Ուխտաբար. մ. ուխտով, խրթի դիտաւ

Ուխտադիր. ա. 1 ուխտ ընդ. 2 աչքը շարժելը, գալիլէ[թ] – 2 Ընտուծոյ ուխտ գնող, աղօթող, փափաքող – 3 Ընտուծոյ նուիրած մատ

Ուխտադրեմ. ն. ուխտ գնել

Ուխտադրութի՛ւն. գ. ուխտ գնելը

Ուխտագրուժ. տ. Ուխտազանց

Ուխտազանց, ի. ից կամ ից. ա. ուխտը անցնող. 2 շարժընը պօչաւ – 2 ուրացող. 2 մուրթ տատ [տազանց ըլլալ

Ուխտազանցեմ. չ. ուխտը չպահել, ուխտազանցութի՛ւն. գ. 1 ուխտը անցնիլը – 2 ուրացութի՛ւն

Ուխտակալ. ա. խօսքի վրայ կեցող

Ուխտական. ա. 1 ուխտ ունեցող – 2 Հնկեցեալ. 2 նազմելնցի

Ուխտակատար. ա. ուխտը կատարող

Ուխտակից, կցի, ցաց. ա. գաշնակից

Ուխտակցոյց. տ. Ուխտազանց

Ուխտակցութի՛ւն. գ. գաշնակցութի՛ւն

Ուխտանենգ, ի, աց. տ. Ուխտազանց

Ուխտանենգութի՛ւն. տ. Ուխտազանցութի՛ւն

Ուխտապահ, ի, աց. ա. ուխտը պահող, Հաւատարիմ

Ուխտապահութի՛ւն. գ. ուխտը՝ գաշինքը պահելը, Հաւատարմութի՛ւն

Ուխտասէր. տ. Ուխտապահ

Ուխտատեղի. ք. գ. ուխտ երթալու տեղ

Ուխտարան. գ. ուխտին կատարման տեղը

Ուխտապարտ. ա. կամքը՝ վճռակը կատարող։
Ուխտաւոր. ի, աց. ա. գ. 1 ուխտ մը ընող Աստուծոյ։ – 2 Աստուծոյ նուիրած, նազովեցի։ – 3 աղօթքի՝ ուխտի տեղատեղը գնացող, փափաքով խնդրող։ – 4 պաշտօնեայ։ – 5 եկեղեցական։ – 6 վանական, կրօնաւոր։ – 7 հաւատաւոր կոյս։
Ուխտաւորական. ա. ուխտաւորի։
Ուխտաւորիմ, եցայ. չ. 1 ուխտ ընել Աստուծոյ։ – 2 հնաժամրիկ կամաւ։ – 3 կրօնաւորիմ։
Ուխտաւորութիւն. գ. Աստուծոյ նուիրուելը, կրօնաւորութիւն, սրբութիւն։
Ուխտիմ, եցի. ն. 1 հաստատուն խօսք տալ. 2 ակիմ՝ շարիմ՝ գովէ՝ վատ էմ ինձ, ատամիմ։ – 2 հաստատել խօսքով։
Ուխտնկալ. ա. Ուխտակալ։
Ուժակիր. ա. չորակիր։
Ուժականութիւն. գ. չորականութիւն։
Ուժանամ, ացայ. չ. պաղիլ, չորնալ, հնանալ։ [նալ։
Ուժացանիմ. ն. պաղեցընել, հնացընել։
Ուղ. գ. պաղ ըլլալը մկուծ հնան, [Համբայ։
Ուղ. ուխք. կամուրջ, անցք.
Ուղ.
Ուղնգնաց
Ուղնգնացութիւն. գ.
Ուղնդարձ, ի. գ. Համբ
Ուղնկան. ա. անցնող գացող
Ուղնկնալ. ա. Համբի եկած։
Ուղնկից, կցի, ցաց. ա. մէկտեղ Համբ ընող, ընկերը. 2 նպատակ, այգագաղջ։
Ուղնկցիմ, եցի. ն. Համբորդ առնուլ։
Ուղնկցնմ, եցի. } չ. մէկտեղ Համբայ ըն-
Ուղնկցիմ, եցայ. } նել, ընկերը ըլլալ. 2 նպատակ՝ այգագաղջ օրմագ։
Ուղնկցութիւն. գ. 1 Համբոյ ընկերութիւն. 2 այգագաղջութիւն. 2 Համաձայնութիւն, պիրկիք։
Ուղնդ, ղղյ. ա. Ուղիղ. գ։
Ուղնբձ, ի. գ. ընծայ։
Ուղնբձնմ, եցի. ն. 1 ընծայ տալով խընդիրը ընել՝ աղաչել, իրեն ձգել – 2 բան մը իրմէն գուբս տալ։ – կր. օրաւանց յարիլ, ձկտիլ։ – 3 ա. և Ուղնբձնմ։
Ուղնբձութիւն, ձմն. գ. ձկտանքը, ձկտիլը։
Ուղնդր, ի, աց. ա. գ. 1 Համբորդ. 2 նպատակ, Ձեռ։ – 2 Համբայ ցուցընող՝ տանող։
Ուղնդրական. ա. Համբորդի։
Ուղնդրիմ, եցի. ն. 1 առաջնորդել – 2 Համբայ գնալ, Համբնել
Ուղնդրիմ, եցայ. չ. Համբայ երթալ՝ ընել
Ուղնդրութիւն } գ. Համբորդութիւն. 2 նպատ
Ուղնդրութիւն } Ձեռլուգ։
Ուղնգնաց. ա. Ուղնգնաց։
Ուղնչ, կամ Ուղնշ, ի, աց կամ ից. գ. Ձիու, ծառին ծլածը. 2 շախ, տալ։
Ուղնչարձակ. ա. Ձիուներ արձրկած։
Ուղն. ույ. գ. Համբայ, անցք. 2 նպատակ կէտիս։
Ուղիղ, ղղյ, ոց. ա. 1 շիտակ, բղտղ։ – 2 գուբս – 3 արդար, Աշմարիտ, աղէկ. 2 տօղբան, հագ, սատրդ, տիւզ։ – 4 մ. շտկէ շիտակ, շիփշիտակ, աղէկ. 2 ատս տօղբան, –Ուղիղ առնեմ. ա. Ուղղեմ։ [էյին։
Ուղիղ, ղղյ. գ. 1 ըղնդ, գլխի ծուծը, խնդիր. 2 պէյս։ – 2 ակրին մէջի նոր՝ ծուծը, 2 իրիք, էօզ։
Ուղիղհաւատ. ա. Հշմարտութեան հնատող, ուղղադաւան։
Ուղիշարնդ. ա. բարձր Ձիուներուն։
Ուղիցիք. գ. մեռնդիք, (Ուղիղ հղիցին ատոմեն հետ)։
Ուղիւղ. ա. Ուղիղ։
Ուղիս, կամ Ուբիս, ի. մանաւանդ՝ Ուղիսք, ուխք. խից. գ. ձորէն վազող անցնող գետ ու ակ՝ առատ ջուր. 2 սէլ։
Ուղնաձև. ա. ուղիսի նմանութ
Ուղնատարբալ } ա. ջուրը առատ
Ուղնաջուրք } ա. ջուրը առատ
Ուղնաջուրք. գ. ա. Ուղիս։
ան. ա. հնդող հանող։
ա. ջրանցք ունեցող։
կ. ջրերը վազցնել, վազել։
ակի պէս վազող։
ա. չորս մատնաչափ,
ատրբշ, սէրբ։
ակ։
Ուղղաբ
Ուղղաբ
քը շիտակ։
Ուղղաբնդ. ա. որ շ
Ուղղաբնդ. ա. շիփշիտակ սրբրդ կիպի։
Ուղղաբշն. գ. ըղնդի՝ ծուծի
Ուղղագիծ, գծի, ծաց. ա. գծերը
Ուղղագիծ. ա. շիտակ գրած։
Ուղղագնաց. ա. 1 շիտակ անկած գլխով քալող։ – 2 վարքը աղէկ։
Ուղղագնացնալ. վարքը աղէկ։
Ուղղագնացիկ. ա. շիտակ գլխով քալող։
Ուղղագնացութիւն. գ. շիտակ վարք։
Ուղղագոյն. ա. մ. աւելի շիտակ։
Ուղղագործ. ա. բարեգործ, արդար։
Ուղղագրութիւն. գ. շիտակ գրուածք՝ պատմութիւն։

Ուղղագատ. ա. ուղիղ դառաստան ընող, արդար։
Ուղղադատան. ա. 1 ուղղադատ. ։ – 2 ուղղափառական։
Ուղղադիր լինիմ. շիտակ հասնիլ գրած նը-[պատակը
Ուղղադիմ. չ. յարմար գալ։
Ուղղալից. ա. ծուռ ծուռ լնցուն, բոլորը ծուռ, պարարտ, գիրուկ. ֆ իլիքլի, է օղլիս, սէմիզ։
Ուղղախոհ, ի, ից } ա. միտքը շիտակ. ֆ սաղ
Ուղղախորհ } փիքիրլի։
Ուղղախոս. ա. շիտակ խօսող. ֆ տօղրու սէօյլէյէն։ [սուի
Ուղղախոսական. ա. ուր որ ուղիղ կը խոս.
Ուղղախոսեմ, եցի. ն. շիտակ խօսիլ՝ բառերը առանց սխալանքի արտասանելի։
Ուղղախոսութիւն. գ. 1 շիտակ խօսք. – 2 անսխալ խօսիլը՝ քանիւ կամ գրելի։
Ուղղածեմ, եցի. ն. առաջնորդել։
Ուղղածուծ. ա. մ. ըղնգը ծծած՝ քամած։
–Ուղղածուծ առնել ցաւոց զօսկերս. ցաւէն ծուծը դուրս քաշել. ֆ իլիխինի չը-գարմադ։
Ուղղական, ի, աց. ա. 1 շիտակ. ֆ տօղրու։ – 2 անուանական՝ հոլով։ – 3 նաւուղղութեան (արուեստ)։
Ուղղականութիւն. տ. Ուղղութիւն։
Ուղղակարծ, ի, ից. 1 շիտակ կարծուած, ծուռ։ – 2 ուղղափառ։
Ուղղակերպ. ա. կերպարանքը շիտակ։
Ուղղակերպիմ. ն. շտկել։
Ուղղակի. մ. շիտակ, շիփշիտակ. ֆ տօղրու ձա, տօս տօղրու։
Ուղղակշիռ. տ. արդար։
Ուղղակտուր. ա. շիտակ կտրած (Ճամբայ)։
Ուղղակցեմ, եցի. ն. շիտակ նշել միտքը նել։ [թիւն սիրտ։
Ուղղահամբոյր. ա. շիտակ թիւնի Ճշմարտա-
Ուղղահաւատ, ի, ից. ա. ուղղափառ։
Ուղղահաւատութիւն. գ. ուղղափառութիւն։
Ուղղահայեցք. գ. շիտակ արտասանութիւն։
Ուղղահնձիմ, եցի. ն. ուղիղ ձեռով կտրել՝ խոտ, շտկել, տղմկեցնել։
Ուղղահիգ. ա. շիտակ երկնցընող՝ երկնցուցած, քաշող՝ քաշած։ [առագ
Ուղղամիտ, մտի, տաց. ա. միտքը շիտակ՝
Ուղղամտութիւն. տ. Ողջմտութիւն։
Ուղղանկիւն, կնան, նանց } անկիւնները շի-
Ուղղանկիւնի, նեայ, նեաց } տակ, ձև երկարաչափական, և թուաբանական։
Ուղղաշաւիղ. ա. մ. 1 շիտակ քալող. – 2 շիտակ Ճամբով։ [սէնի
Ուղղաշունչ. ա. շիտակ փչող. ֆ տօղրու է-
Ուղղապաշտութիւն. գ. բարեպաշտութիւն։
Ուղղապաշտիմ. ա. շիտակը՝ Ճշմարիտը պաշտող։
Ուղղապնամ, իմ. ն. կ. առաջնորդել, իր
Ուղղապէտ. տ. Ուղիղ. մ. և Ուղղակի։
Ուղղասացութիւն. գ. շիտակ խօսք՝ վարդապետութիւն։
Ուղղասիրտ. ա. սիրտը շիտակ։
Ուղղատոպրած. տ. Ուղղաձիգ։
Ուղղատուն. տ. Ուղղամիտ [դած։
Ուղղատեսակ. ա. շիտակ տնկուած՝ կնդ.
Ուղղատեսութիւն. գ. շիտակ նայուածք։
Ուղղացի. տ. Իրաւացի։
Ուղղաւորիմ, եցի. ն. շտկել, առաջնորդել։
Ուղղաւորիչ. ա. գ. շտկող, ղնկ. ֆ տիւմէնճի, տիւմճի։
Ուղղափաղաս. ա. պոչը տնկած՝ տնկուած։
Ուղղափառ, ի, ից. 1 ա. գ. միտքը՝ հաւատքը շիտակ։ – 2 գ. ուղղափառութիւն։ [փառ
Ուղղափառազոյն. ա. կատարեալ ուղղափառ։
Ուղղափառապէս. մ. ուղիղ դաւանութեամբ։
Ուղղափառիմ, եցի. ն. շիտակը հաւատալ՝ քարոզել։
Ուղղափառհաւատ. տ. Ուղղափառ, 1։
Ուղղափառութիւն. գ. շիտակ հաւատք՝ դաւանութիւն։
Ուղղոտիմ. չ. վարքը փոխել ազէկնալ։
Ուղղաքարոզ. ա. շիտակը քարոզող, քարո-
Ուղղաքնին. ա. իրաւը քննող։ [զող։
Ուղղակ, ղնկի, կաց. գ. ղնկ. ֆ տիւմճի։
Ուղղնգնաց. տ. Ուղեգնաց։
Ուղղնգնացութիւն. գ. ոտկի Ճամբայ քալելը։
Ուղղնդաւան. տ. Ուղղադաւան։
Ուղղնկատար. տ. Ղեկավար։
Ուղղմիմ, եցի. ն. 1 շտկել, ուղղել. ֆ տօղրուլմիմ, տիւզէլմիմ, տիւզմիմ։ – 2 ուղղել. ֆ տիզմիմ։ – 3 առաջ տանիլ. ֆ սիւրմիմ։ – 4 կարգաւորել. ֆ նօրմանա գօմագ։
Ուղղնոր. տ. Ուղնոր։
Ուղղնորիմ. տ. Ուղնորիմ։
Ուղղնշիմ. ա. 1 շիտակ վարդ ունեցող։ – 2 շիտակ նշիմ ալող (Ճամբայ)։
Ուղղող, դնի, չաց. 1 ա. առաջնորդ, կառավար, ղեկավար. ֆ ըչխա։ – 2 գ. ղնկ. ֆ տիւմճի։
Ուղղորդ, ի, աց. 1 ա. շիտակ, շիփշիտակ, տնկած, կանգնած. ֆ տօղրու, տօս տօղրու, տիք, տիքիչի։ – 2 մ. շիտակ, շտկութեամբ. ֆ տօղրուձա, տիքձէ։
Ուղղորդապանութիւն. գ. շիտակ՝ կոկ խօսք։
Ուղղորդաբար. տ. Ուղղորդ. մ։
Ուղղորդաձեռց. տ. գլուխը շտկած քալող, ոտքի վրայ կանգնած։
Ուղղորդաձև. տ. շիտակ ձեռվ, կանգուն։
Ուղղորդապէս. տ. Ուղղորդ. մ։
Ուղղորդութիւն. գ. ըղորդութիւն, շտկութիւն, կանգուն։
Ուղղութիւն. գ. 1 շիտակութիւն, շտկութիւն. ֆ տօղրուլուգ։ – 2 արդարութիւն, Ճշմարտութիւն, բարի վարք։

Ուղն. տ. Ուղնի։
Ուղուկ, դկ. գ. չորս մատի չափ, քիչ մը։
Ուղուղիմ. չ. լողալ։
Ուղտ, ուղտու, կի՛ ըղտու, ուց. գ. ուղտ. ֆ տե՛ւ։ [մէկին։
Ուղտապան, ի, ացւ. գ. ուղտ քշող. ֆ տէ-
Ուղտափուշ, կամ Ըղտափուշ, փշոյ. գ. շատ ծլլվի. ֆ տէվէ տատպանը տիքէնիս
Ուղտաքաղ. գ. շինծու կնդգանի՝ եղջեր-ուաքաղի պէս։
Ուղտնեի, նուոյ, նեաց. ա. գ. ըղտու մորթի։
Ուղտերամանկ, ի, ացւ. գ. ըզանը. ֆ տէվէ սիւրիւսիւ՝ գամէլըդ։
Ուղտինձ. տ. Ընձուղտ։
Ուղփ. տ. Աղուի։
Ուղիտձեմ } ա. լուսաւոր, երկնային։
Ուղիւեան }
Ուժկ, ի, ացւ. գ. տմերքուքն, սիրտ տալնելը, անուշ լինելու։
Ուժկաւոր. ա. բարեբար, արդիւնաւոր։
Ուժդ, զՈւժդ. գ. խաւ, խմելը. [ժոյքի չաստուածը։
Ուժդ և պէտ. ա. անպիտան, փուճ։ դ-
Ուժակ } տ. Ուժակ։
Ուժական } դիմացկուն։
Ուժականամ, ացայ. գ. կան բանի պէս, տաքնել, նալ։
Ուժականութիւն. գ. ունեցածը, ապր։
Ուժականացուցանեմ. ն. բնականի պէս բ-րնել։
Ուժականութիւն. գ. Հաստատ ունեցուածք՝ բ-նութիւն կամ տոհմութիւն։ [և պղնձ։
–Ջիմմանս ունակութիւն. տ. Մխիանս,
Ունայն, ոյ, կամ ի, ից. ա. մէջը բան չու-նեցող, դատարկ, պարապ, փուճ. ֆ պոշ, պիհնուտ։ [սած։
Ունայնաբան. ա. ֆ ի՛նախօսս – 2 փուճ խօ-
Ունայնաբանեմ. ն. չ. փնախօսութի ընել։
Ունայնաբանութիւն. գ. փնախօսութիւն։
Ունայնաբար. մ. փուճ տեղը։
Ունայնաբոյս. ա. փուճ տեղ բուսած. ան-պտուղ։
Ունայնախոհ, կամ խորհ } ա. փուճ բա-
Ունայնախորհուրդ } ներ մտածող, անխելք։
Ունայնակոյզ. ա. փուճ բաները պրպտող։
Ունայնակրօն. ա. փուճ կամ շինծու հա-ւատով։
Ունայնահանգիստ. ա. գործ չունեցող։
Ունայնահաւատ. ա. փուճ հաւատքով, [մնորհաւատ։
Ունայնաձայն բան } գ. փնախօսութիւն,
Ունայնաձայնութիւն } փուճ՝ շինծու վար-դապետութիւն։
Ունայնաձեռն. ա. մ. ձեռքը դատարկ, պա-րապ ձեռքով, ընծայ մը չբերելով. ֆ էլի պօշ, պօշ էլ իյէ։
Ունայնամիտ, մտի, ացւ. ա. անխելք։
Ունայնանամ, ացայ. չ. 1 պարծիլ, փնա-նալ. փուճը ելլել։ – 2 զրնուիլ։ – 3 խա-նարհիլ։
Ունայնապարծ. ա. մեծապարծ։
Ունայնապէս. մ. փուճ տեղ։
Ունայնացման } ա. փուճ՝ փուճ տեղը՝
Ունայնամտաբար } փուճ բանի համար աշ-
Ունայնամտութեան } խատող։
Ունայնասուր. ա. պարապ տեղը սրուած։
Ունայնացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 փնացը-նել – 2 ինքը զինքը խանարհեցնել։
Ունայնացուցիչ. ա. փնացնող. ֆ պօշա չըգտաբան։
Ունայնախառ. տ. Ունայնակրօն։
Ունայնութիւն. գ. 1 փուճ բլլալը – 2 փու-ճի փուճը։ [լը, անախտութիւն։
Ունայնուճն. գ. փուճ բանի համար ընկնա-
Ունգ, ընգոյ, ացւ. գ. մղեղ, մաղուք, փոչի։ Ոզ, թիւյէիւյէզ։
Ունգ, ընգոյ, ացւ. գ. 1 հաւնաւ, ընդեղէն, – 2 սերունդ, զաւակ։
Ունդ. տ. ա. հընտակը. հընտա-
Ունեցող. ա. 1 ունեցող. ֆ էտի-
Ունեւոր.
բաւոր, հարս
Ունեմ, կալայ. հ. 1
մէջ, վար, վարպրլլ –
տէր բլլալ. ֆ ալմազ ։ զարդ
բռանել. ֆ իմ ունիմ զգալ։ – 4 վերջա-
նիլ. ֆ կէօմիւրմէք, իմ աչքս ունի – 5 ըլ-լալ կամ ընելու ըլլալ. ֆ օլանազ էյնէ-ձէք օրմագ – 6 անգել. ֆ սայմագ ։ ճիք բինէ գօմագ – 7 վերաբերութիւն՝ առթի. յուիթիւն ունենալ – 8 կարենալ։
–Ունել ունի. իմ էօլէտ և ունիւ։
–Ունել առ. իւր գիտցուցուբլլի գաղա-նիքը ծածուկ պահել։
–Ունել զսուն. առաքը ոտքի վայ պա-հել, տանը պատիւը պահել։ [Ընորհ։
–Ջզէմս ունիմ. Ընորհ ունիմ. տ. Դէմք։

Ունեղեն. (յ.) գ. ա. Եղինդաքար։
Ունծայ, ի \ գ. նաւկի, ծնձայ, տատուերկու
Ունկի, կւոյ } կամ ուխը տլամ։
Ունկամաքոմ. որ ուզիշն է Անկամաքոմ բառին. տե՛ս։
Ունկն, կան. գ. անկաձ. տ գուլպա։
–Ունկունք. անկդ, Ձանկ. տ գուլի. չէնկէլ։
–Ունկն դնեմ. անկաձ դնել՝ կախել՝ տալ. մտիկ ընել. տ գուլպ գօմագ՝ վէրմէք՝ տամագ, տիրէչմէք։
Ունկնագրութիւն. ա. Ունկնդրութիւն։
Ունկնաբոյր. ա. Ականջալուր։
Ունկնախից. ա. ականջը գոցող։
Ունկնամուռ, մտի, ից. գ. անկամմուռկ. տ մագաղը պէօՃէք։
Ունկնդիր, դրի, դրաց. ա. 1 անկաձ դնող, ուշ դնող – 2 մտող. Ընազանդ։ – 3 լսող։ – 4 աշկերտ – 5 առևան նստող – 6 ապաշխարող՝ եղբայրից կտրված կեցող։
Ունկնդիր լինիմ } յ. ա. Ունկն դնեմ։
Ունկնդրեմ }
Ունկնդրութիւն. գ. 1 անկաձ դնելը, լսելը – 2 մտադրութիւն, Ընազանդութիւն – 3 ապաշխարողի կարգ։
Ունկն և բունկն. ա. ակընկի հասած, անհասառատ, գնչուց մնչուց (խօսք)։
Ունողութիւն. գ. 1 ունենալը, ունակութիւն – 2 բռնելը. իշխանութիւն։
Ունոցնեմ. ա. Ունիմ։
Ունուեն, նմունք. ա. Ունողութիւն։
Ունչ, ունչք, ընչաց. գ. 1 քիթ. տ պուբուռն – 2 պնիս. տ պրտըզ։
–Ունչ կի Ունչս առնեմ, ունիմ, ընկենում կի Ցընչաց քնքնում. քթ. քիթն առկէն ծիծաղել, ապտակել. տ պրտըզ պուրմագ, զէվզէնմէք։
–Ջընչոմ առնեմ. պնիսը չինել քակնել։
Ունչառ. ա. պնչատ, քիթը կտրած. տ պուբնուռ քէսիք, պուբնաուզ։
–Ունչ, ընչոյ, ոց կամ ուց. գ. 1 քունձ, ծարը, տուկը. տ ախտ, պիճու – 2 գնաին, յատակ։
–Ունչ առնիմ. գնաինն անցընել. գնաներ Հաւատարմ ընել։
–Ունչ դնեմ. մնալ, ծուխ. տ խա, խուրտան։
Ունդատ. ա. Ոնդ։
Ունդ, ոյ, ով, ովք. և ի, իւ. գ. 1 յիշողութիւն, միտք, խելք – 2 ուշադրութիւն, զգուշութիւն. տ խոհեմը, ազգլ։
–Ուշ և ուրուշ. գ. խելքը միտքը – ա. և Ուրուշ։
–Ուշ առնեմ, կամ առնուամ, կամ ունիմ, կամ գնեմ, կի կամ. խելք տալ, ապէկ նայիլ, հանէ ինկնալ. ջանալ, զգուշանալ։
–Ուշ ունիմ. Ճնալ. ապասել։ [ցընել։
–Ջուշով, կի յՈւշ ածնեմ. յիշել, յիշ-
–Ուշ ի կուրծս անկանիմ. ա. Կուրծք։
–Ուշ, կամ յՈւշ առնեմ, կի յՈւշ արկանեմ. յիշնցընել, միտքը ձգել։
–յՈւշ բերեմ, միտքը բերել, մտմտալ։
–յՈւշ լինիմ ումեք. միտքը ինկնալ, յիշել։
–Ուշի ուշով, կամ Ուշի մտաք. ապէկ ուշադրութեամբ։
–Ուշ ի կուրծս. մ. ուշադրութեամբ, ապէկ մտածելով։
Ուշ. ա. Ցուշ, Ցուշիկ։
Ուշաբուռն. ա. ուշը վերցնող։
Ուշաբուռնել. ա. 1 մտքին նլածը – 2 խելքը գլխէն դացած։
Ուշաբեր լինիմ. ուշաբերիլ։
Ուշաբերեմ, նեցի. ն. } 1 յիշել, մտմտալ։ –
Ուշաբերիմ, նեցայ. չ. } 2 խելաբերիլ, զգաստանալ։ [մարիլ։
Ուշագնաց լինիմ. ինք զինքը կորնցընել.
Ուշագրեմ, նեցի. ն. չ. 1 ուշ դնելը – 2 խելք տալ. դնել (մէկու մը գլուխը)։
Ուշադրութիւն. գ. ուշ դնելը, զխաելը, զգուշութիւն։
Ուշամոլ, ի, ից. ա. ցնորած։
Ուշամոլ լինիմ } 1 ինք զինքը՝ խելքը
Ուշամոլիմ. նցայ } կորնցընել, փախչիլ նել. տ չելտըրմագ – 2 մոլիլ. տ պոյ ըմագ։
Ուշակալ կամ լու. ա. 1 խելք ուռոց բանին, ջանացող։ – 2 ուշադրութիւն ընող, զգուշաւոր, գիտող։
Ուշակոյս } ա. Ուշամոլ։
Ուշամոլ }
Ուշային. ա. Ուշկոյ։
Ուշանամ, ացայ. չ. (ռմկ.) ա. Ցուշանամ։
Ուշաուռ. ա. խելք տուող՝ ջանացող
Ուշարար, ի, ից. ա. ուշը բանեցընող, ուշագիր։
Ուշաւորութիւն. ա. Ցուշաւորութիւն։
Ուշեղ, ի, ից. ա. խելքը բաց, ապէկ յիշողութեամբ տէր. տ գիհինչի, ալըմլը։
Ուշեղագոյն. ա. աւելի ուշեղ։
Ուշեղապէս. մ. ուշադրութեամբ։
Ուշեղութիւն. գ. խելացութիւն, խելք։
Ուշիմ, շմի, մաց. ա. խելացի, խելօք. տ աչլիմ, իչիմսաւ, ագըլը։
–Ուշիմ լինիմ. խելքը գլուխը ժողվել։
Ուշիմաց. ա. Ուշիմ։
Ուշիմութիւն. գ. խելք։
Ուշին. ա. Ուշիմ։ [ուռուճնաեր։
Ուշմագոյն, գունի, ից. ա. շատ խելացի,
Ուշոգի. ա. Ոշոգի։
Ուշութիւն. գ. ուշադրութիւն, ուշիմութիւն։
Ուսան, Ուսանաւոր, Ուսանի խիմ կամ տակ. ա. Վարդան։
Ուտ, ոյ, ոց. գ. 1 ուտ, Ձիւղ, Ձղնկ. տ առմնս չրպուռուս, ֆիլիս։ – 2 ուտի. տ սէօյխառ – 3 բաղնդի տնասակ մը. տ պաղ գուբ-

տու, սէրէնտ։
Ուսամիջակ. ա. միջակ հասակով։
Ուսան. գ. 1 աշուանակ։ – 2 վաճառուիլ։
Ուսանակ, նկի, կաց. գ. Ձկներով շինած օրորգալիք։
Ուսանամ. ա. Ուսնուիմ։
Ուսանիկ. ա. Ուսի։
Ուսէցի, կամ ուսից, կամ ուցք. ա. Ուսոյց։
Ուսթիանամ. ա. Ուսմնասիրեմ։
Ուսթիմ. ա. Ցուսթիմ։
Ուսթիւն. ա. Օրէնքի [իւսուր
Ուսի, ուոյ, ուաց. գ. ուսի ծառը. տ սէօյ–
Ուսկան, ի, աց. գ. ցանց. տ աղ, ըղըպ, ճօպ։
Ուսկանաբկի,աց ա. գ. ձկնորս. տ ըղըպ.
Ուսկանաւոր ձկը, պալըգձկը։
Ուսկանիմ, նցի. ն. ցանցով բռնել, որսալ։
Ուսկանոս. գ. (լ.) 1 Հնխնատոս, չաստուած Հին և գալբնաց։ – 2 կրակ ըսխոզ լեռ, Եմնա, Վեսուբ, և այլն։
Ուսկաւարդ ա. 1 ուսկեայ, ուսատ, ուսկի, կամ լից զուարճալի։ – 2 լացնալ
Ուսկի, ոյ. է. 1 լեռցուն և ուսատ ի – 2 ծաղկիլ. ծլիլ, զօրանալ սաչագ օվմագ,
1 ուս. տ
Ուսկի ձայ
Ուսնած ի.
Ուսնաւոր ասոլ
լայան։
Ուսնաձև. ա. ուսան ձև ու
Ուսնացնալ. ուսան պէս նկատ
Ուսնուիմ, կամ Ուսչիմ, անոյ, կամ ուցնալ, կի՛ անալ է. 1 ուսիլ, ուսնալ տ շիշմէք, գաղափարագր։ – 2 Հպարտութիւն նամբ լեցուիլ։ [անցք, ուսո
Ուսոյց, ուցի, ցաց. ա. գ. ուսած, ուսուած. Ուսուիմ. իմոյ. գ. 1 ա. Ցուսուիմ։ – 2 կախարդ։ [տ շիշիրմէք
Ուսուցանիմ, ուցի, ուցնալ. ն. ուսանցընել.
Ուսուցիկ. ա. ուսնցուցած, ուսած, լեցուն, փափուկ, ծոմը ուսանցընող։
Ուսուցկոտ. ա. արամութիւնէն ուսող՝ սիրտը գնող։
Ուսուցուկ. նոյն
Ուսուցումն, ցման. գ. 1 ուսանցընելը։ – 2 ուսնալը, Հպարտութիւն
Ուսչիմ. ա. Ուսնուիմ
Ուսք. ա. Ոսկր
Ուս, ոյ. Ուսք, ոց. գ. 1 ուս. տ օմուզ – 2 շալակ, կռնակ. տ սրբի, արգա, նպաստ
–Ուս դնեմ. գլուխ անկել. յամառ կենալ

Ուսած. ա. սորված, վարպետ եղած։
Ուսանիմ, ասյ, սիր. Հ. սորվիլ, սովրիլ. տ է օրէնքմէք, ալըշմագ։
Ուսանող, ի, աց. գ. վակաս. տ նագալըգ։
Ուսանոցակ. գ. ուսի ծածկոց։
Ուսափակեմ. գ. նոյն։
Ուսեմ. (ամկ.) շալակել. շալկել.
Ուսընդանուիմ. մ. մէկ ուսէն մինչև մէկալ ուսին տակը։
Ուսին, Ուսի. ա. Հիւս, ոյ։
Ուսմնասէր. ա. Ուսումնասէր։
Ուսող, ի. աց. ա. գ. 1 ուսանող, սորվող, աշկերտ – 2 մահմետական։
Ուսորմիւն գ. 1 սորվիլը, գիտութիւն.
Ուսումն, սման տ իլիմ. – 2 տեղեկութիւն. սովորութիւն, վարդապետութիւն – 3 կարգ կանոն. տ գանուն։ – 4 կրօնք, ազանդ. տ սին, մէշհէպ [Ջանք։
–Ուսման ձև. արուեստաւորութիւն, բանի
Ուսումնական, կամ Ուսրմնական, ի, աց. ա. 1 ուսման տեղական կամ պատշաճ։ – 2 մահմետական։
–Ուսումնականն. գ. մահմետականութիւն։
Ուսումնականագոյն. ա. աւելի գիտնական։
Ուսումնականութիւն. մահմետականութիւն։
Ուսումնակից, կի՛ Ուսրմնակից, կցի, ցաց. ա. 1 միասին սորված, դասակից, աշակերտակից։ – 2 միասին սորվեցընող։
Ուսումնակցութիւն. գ. ուսումնակից ըլլալը։
Ուսումնապահ լինիմ. սորվածը պահել։
Ուսումնասէր, կամ Ուսրմնասէր, ումնասիրի, բաց. ա. ուսման սէր ունեցող՝ ուսող, գիտնական։
Ուսումնասիրեմ. մ. սիրով գիտութեան ուսման և գրոց [իմ։
Ուսումնասիրութիւն և շիտու
խրատ։
Ուսումնասիրող
Ուսումնասիրութիւն
Ուսումնասուր. ա. և մահմետականի։
Ուսումնուած. գ. մահմետ
Ուսուցանեմ, ուցի, ուսի. ն. սորվեցընել. էօյրէթմէք – կր. սորվիլ։
–Ուսուցանելի, Ուսուցանող. ա. Ուսող։
Ուսուցանողութիւն. գ. վարժապետութիւն
Ուսուցիչ, ցչի, չաց. ա. գ. սորվեցընող, վարպետ, վարժապետ, վարդապետ. տ Հոճա, էօյրէտճի։
Ուսուցող, ի, աց. նոյն
Ուսուցութիւն. գ. ուսմունք [տաքը։
Ուսուցումն, ցման. գ. սորվեցընելը, խրատ
Ուսուցչապետական. ա. Վարդապետական։

Ուսուցչապետութիւն. գ. վարժապետութիւն, վարդապետութիւն։
Ուսուցչութիւն. գ. վարժապետութիւն։
Ո՛ւստա. մ. ուսկից. ս նէ՛րտէն, նէ՛րէտէն։
Ո՛ւստա ուստաք. նոյն։
Ուստանիմ. ա. մ. տեղէ մը, տեղացէ մը. ս պիր նէրտէն՝ սէմմէտէն։
Ուստաք. մ. ա. նոյն։ [պունտան։
–Ուստաք ուստաք. ասկից անկից. ս շուն-
–Ամէնայն ուստաք. ամէն դիակ. ս հէր թա-
[նէրտէն։ [ղրածիտան։
–Ա՛յլ ուստաք. ուրիշ տեղացի. ս պիր գայրը
–Բազում ուստաք. Ցոլով ուստաք. շատ տե-
դաց, շատ տեղ, շատ կերպով։
–Ոչ ուստաք. ամենևին տեղացի մը. ս հիչ պիր նէրտէն։
Ուստի. մ. ուսկից, ուսկէ. ս նէրէտէն, նէրէ-
տէն, քիմտէն, նէտէն։
–Ուստի և. ուսկից որ ըլլայ։
Ուստի, սիոյ, տեաց. ա. գ. ուսկից ըլլալը՝ գալը, մկտեղաց մը նկած։
Ուստի. մ. անտեղէն՝ ուսկից որ. ս նէրէ-
տէն քի։ [էշլէ խէ։
–Ուստի. շ. ուստի, անանկ էնէ. ս իմտի,
Ուսուր, տեր, երաց. գ. մանչ զաւակ, որ-
զան. ս օղլան, օղլու։
Ուտելի, լոյ, լեաց. ա, գ. 1 ուտուելու, ուտելիք. ս նէ՛նիր, նէյէ՛նէք։ – 2 ուտող. կերող։
Ուտեմ, կերայ, եկեր, կե՛ր. ն. 1 ու-
տել. ս նէ՛մէք, թէտամ էյմէ՛մէք։ – 2 Հալել, մաշել, մոխրել։ – 3 ինքզինքը ուտել խրճի-
մտանքով։
Ուտեստ, ի, ից. գ. ուտելիք, ապրուստ, ս նաֆխագա, նէյէ՛նէք։
Ուտիճ, տճի, ճաց. գ. 1 ճանճի կրծող՝ մաշ-
ղող, ցեց. ս կիւվէ, պէ՛ճէկ։ – 2 ժանկ, քաղցկեղ. ս փսու։
Ուտիչ. ա. կերող, ուտող։
Ուտիք, տեաց. գ. պաք չեղած օր։
Ուտճաշտ. ա. ճանճէն կերուած։
Ուտուիլ. գ. ուտելը։
–Ո՛ւբ. մ. ուր տեղ. ս նէ՛րէտէ, նէ՛րտէ։
–Ո՛ւր և. ուր տեղ որ, ուր որ. ս հէր նէրէ-
տէ, հէր նէրէյէ քի։
–Ուր. մ. ուր տեղ որ, ուր որ. ս նէրտէ քի,
նէրէյէ քի։ [տէ քի, իլլու։
–Ուր. մ. շ. երբոր, ուր որ. ս հաչան նէր-
Ուր. . . ուր. տեղ մը։
–Ուր, ուրի. գ. տեղը ցուցընող սաորոգու-
թիւն, ուր ըլլալը։
–Ո՛ւր ուրևիւ. ն. հարը հարը, ճոթով. ս նէ-
տէ՛ն ուզուրա, էյն ուզուտուրա, կիւ՛ճ՛ակլու։
– 2 շատ, սաոտիկ։
–Ո՛ւր ուրնիք. մ. 1 ուր որ ըլլայ։ – 2 քանի՛
որ, երբոր։
Ուրագ, ի, աց. գ. փայտաար, ուռ. ս քէ՛նէր, պալըա։
Ուրախ. ա. շէն, զուարթ. ս շադ, սէվինճլի։
Ուրախ լինիմ. ուրախանալ. ս շադ օլմագ, սէվինմէք։ [տիրմէք։
–Ուրախ առնեմ. ուրախացընել. ս սէվին-
Ուրախարար. ա. ուրախութիւն բերող։
Ուրախագործ. ա. ուրախացընող։
Ուրախալիր } ա. ուրախութեամբ լցուած,
Ուրախալից } լեցընող։
Ուրախախառն. ա. ուրախութեամբ խառնո։
Ուրախական. ա. ուրախութեան։
Ուրախակից լինիմ. 1 մկտեղ ուրախանալ, շնորհաւորել – 2 անդամակից ըլլալ։
Ուրախամիտ. ա. ուրախ սրտով։
Ուրախանամ, ացայ. չ. ուրախ ըլլալ. ս շադ օլմագ, սէվինմէք։ [(յիշատակ)։
Ուրախասպայծառ. ա. ուրախ և պայծառ
Ուրախասիրտ. ա. ուրախ սրտով։
Ուրախարար. ա. ուրախացընող։
Ուրախացուցանեմ, ցուցի. ն. ուրախացը-
նել. ս շադ էյմէ՛մէք՝ էյմէ՛տիրմէք, սէվին-
տիրմէք։
Ուրախացուցիչ } ա. Ուրախարար
Ուրախատիչ }
Ուրախութիւն. գ. 1 ուրախ ըլլալը. ս շա՛դլըղ, սէվինճ՛, սէ՛ֆա։ – 2 տեղան. ս պէ՛ճէքէվի։
Ուրանամ, ացայ. ն. չ. 1 չէ՛ ըսել, տեա-
զուրցել. ս ինքնակը էյմէ՛մէք, Տանչա տէ՛մէք։ – 2 յիշաց տալ. ս քէ՛ֆրը էյմէ՛մէք։ – 3 մկտէ ձգել. ս վազ կէ՛չմէք։ – 4 ետ կենալ։
–Ուրացիալ, Ուրացող. ա. գ. Հաւատքը
փոխող. ս մէ՛ռթէատ [քի։
Ուրբանօր. մ. ուր որ. ս նէրտէքի, նէրէյէ-
Ուրբաստ. գ. ուրբանալը։ [նամի
–Ուրբաստ լինիմ. Ցուրբաստ կամ. ա. Ուրբ-
–Յուրբաստ լինիմ յեղբայրանաց. երեխոխքը մոռնալ՝ ոտքի տակ առնել։
Ուրբաս, ի, աս, կի՛ ուլ. գ. գբի և Ուրբաս (յ.) երկայն կտաւ՝ գօտիի պէս, եկեղեցականի և աշխարհականի՝ պէսպէս կերպով – առն և Փակոցն։
Ուրբասիկն, լոյն, լոամբ. գ. պատկը։
Ուրբացական. ա. 1 բացատական – 2 ուրբա-
նալու նշան – 3 ուրբացող։
Ուրբացող, Ուրբացեալ. ա. Ուրբանամ
Ուրբացողական. ա. ուրբացողի։
Ուրբացութիւն } գ. 1 ուրբանալը. ս ինքնակ –
Ուրբացումն } 2 բացատութիւն։
Ուրբացուցանեմ. ն. ուրբացընել. Հաւատքէ
Ուրբացօրէն. մ. ուրբացողի պէս։
Ուրբամի, ու, ուց. գ. ուրբամի օր, շաբթուն վերջերդ օրը. ս Ճիւմա։
Ուրբամիակէզ, ի, գ. ա. ուրբամի օրուան պարզն աւրնելը, և աւրողը։

Ուրբաթայրք. գ. այրի պէս, տեղի մը անուն ուրբաթի օրուան ազօթքին [լալ։
Ուրբաթացուցանեմ. ն. ուրբաթի պէս ըլլալ ուրիշ օր մ'ալ։
Ուրդ, ի, ից. գ. 1 ջրի հոսանքով պարտէզը ջրելու. տես ակօսել, սրուգ։ – 2 առագաստ։
Ուրդի, չուրդի. (ռմկ.) յորդ կամ շատ կը գըտնուի, չգըտնուիր։
Ուրեմն. շ. անանկ է նէ. տ էօյլէ խէ, մէյէրս
–Ուրեմն. ա-իմն, ինչ, մը, մի. տ պիր, նէմնէ, ֆիլան [չուրջ, գրեթէ։
–Ուրեմն. մ. շ. 1 տեղ մը, նըրեմ։ – 2
Ուրիք. Ոչ ուրիք. մ. տեղ մը, և ոչ մէկ տեղ մը։
–Ուրիք. տ. Ուրեմն։
–Ուրիք. գ. տեղ մը։
–Է ուրիք. Ուրիք Ուրիք. նըրեմն, տեղ տեղ. տ պազի քէրըմ։
–Բազում ուրիք. շատ տեղ։
Ուրիշ. տ. Ուրիշ։
[illegible] ա. [illegible]
[illegible] գ. տ. Ուր, ուրիս
[illegible]. շ. ուրուկ՝ [illegible] [գանազ։
[illegible] [illegible]
[illegible] Գազուր
Ուրկուր
Ուրոյն. մ. [illegible]
–Ուրոյն ուրոյն. [illegible]
պաշտա պաշտա։
Ուրոյն. նխ. 1 [illegible]
ան, սրզ։ – 2 բաց [illegible]
Ուրոյն. տ. իրենը, յատուկ, [illegible]
Ուրոյնանամ. չ. զատուիլ. տ այրըլմագ։
Ուրոյնութիւն. գ. զատուիլ. տ այրըլգա։
Ուրու, ի, ից. գ. երազ, ցնօրք. տ հիւրնաւ
Ուրուագիծ. կ. երազի նըմոյճներէն ցնցիլ՝ զրգռուիլ։
Ուրուական, ի, ից. ա. 1 երազական, աչքի երեցած։ – 2 ցնօրք, չքի պէս բան. տ նէյալ, նէյալ կիպի – 3 կուռք. տ փուխի։
–Ուրուականք. մեռելոց տուներնէն
Ուրուանային Հնչութիւն. տուտումուտ ձայներ։
Ուրուային. տ. Ուրուական։
Ուրուապաշտ. տ. Կռապաշտ։
Ուրուապաշտամ. չքի պէս նմանութեամբ մը։
Ուրուապար. տ. տուտ բաներ երեցընող։
Ուրուկ, ըկի, կաց. և կուռք, կանց. տ. քոթոտ, գոզի, քոտոտ։
Ուրուկանամ. տ. Ուրկանամ։
Ուրուչ. գ. ուշը, խելքը միտքը։
Ուրուր. տ. Ցին։
Ուր ուրեմն. տ. Ուր։
Ուր ուրոյն. տ. Ուրոյն ուրոյն։
Ուրջ. տ. Վերջ։
Ուրջոյ, ըրջոյի, ուաց. գ. խորհի զաւակ (մօր մը). տ էօյէ, էնտէր։
Ուրց. գ. 1 ծակ բին խոտը։ – 2 ուռնցք մը։
Ուխ, ոյ, ոք. գ. խոռոչ, ծակ, փոս. տ չոքգուբ, հաւքիւկ։
Ուխնիհին. (ռ.) պատառոտիկ նետող զօրք. տ ասփանջը ասկէր
Ուխի, իք, փնաց. գ. անպտուղ ծառ մը։
Ուխիակս. ած. գ. (յ.) օձի պէս բիծերով աղնիւ քարի անուն։
Ուք, ուրուք, ումնք, ումանց, ումն և ումն. մէկը, մէկ քանին. տ պիրի, քիմի, պազը, քիմէ։ [քիմնէ։
–Ոչ ոք. Մի ոք. և ոչ մէկը. տ հիչ պիրի, հիչ
Ուքազ. տ. Ակբան։
Ուքազիմ. չ. ժանտանալ. տ քիէրչէնմէք։
Ուքսիմի (յ.) մեղրով քացախով կերակրի համեմունք։
Ուֆրանիմ, կամ Ուխանտ. տ. Օփրանտ։

Զ

[illegible] տատ
[illegible] կարդէն։
[illegible] զբի օքինակ,
[illegible] օրանիկ,
[illegible] և այլն։
–Զ. չ. [illegible]
Զ. մ. ձայն ընդ Ո. [illegible]
էմի մէ, և այլն։
Զազդ, ի, ից. գ. ազգ չու[illegible]
տան՝ ոչինչ՝ գէշ ազգ։
Զազդականութիւն, Զազդակցութիւն, Զազդուականութիւն, Զազդուակցութիւն. գ. երեւելի մարդ, ազգի անուն [illegible] ընտանեաց. տ պայազըլըգ, աշագը էմագըմ։
Զախոժական, Զախոժելի. ա. չախոժելու։ [պէս։
Զակնատ. գ. կէտ՝ բիծ՝ չայ տառին գլխուն
Զաչագին, Զաչաւոր. ա. չեակնատու։ [մուն։
Զաման, ոյ, ովք. գ. բոյս մը. տ չէմէն, քէմ-
Զամբաբատանութիւն. գ. խռնաբշութիւն։

Ձամիչ, մշդ, կամ մչի. ս չորցուցած խաղող. ս գուրս իւզիւմ։ – 2 խաղողին կոխածը, չիւ։ [Ընր, ս։

Ձամչախաւնկ. գ. ս. Ջուկիչը։ – 2 ս.

Ձամչեայ, չէի, իդ [ա. չամիչէ շինած,

Ձամչեղէն, պինի. նաց [չամիչի կուզ։

–Ձամչեայ շերնիվ, կամ Ձամչաշերնիվ. ս չամչա. ս չէմչէ, չամչայ։ – 2 մեծ գդալ։

Ձայլակնկարելութիւն. գ. չիմոխութիւն, չայլա.

Ձայնպիսի. ա. անոր կ՚ընդոդ։ [կնկարիլը

Ձանարգական. ած. որ անարգելու չէ։

Ձանարգազուրգ [ա. վատամարդ, գէշ,

Ձանարգի. Ձանարգ՝ անարժան. ս Ձիւնիւն, ՁԷՆաւն։

Ձանդուրժեմ. ս. Չհանգուրժեմ։

Ձանձնաւոր. ա. անձ՝ հոգի չունցող։

Ձանորգի. ա. անարժան որգի. ա ։՚ի Ձա.

Ձանչագործիք. գ. ա. Ջնգտիւ [նարգի

Ձանաւական. ա. մոխկ չընող։

Ձանաւացութիւն [յ. մոխկ չընելը, անհնա.

Ձանաւութիւն [կանդութիւն։

Ձանցաւոր. ա. որ չանցնիր։

Ձաղնակեմ. ն. ունդը աւրել, ու. կարնաց անդ (չէշմէ) չինել։

Ձաշ, ի, իդ. կամ Ձաչիր. գ. կտրած ՁիւզՀ գաս անկնու. ս չահ, ֆիւռան։

Ձաչդութիւն. գ. ձաւարդութիւն։

Ձասուած, ոյ, ոց. գ. սուս ասուած, կուռք. ս փուճ։

Ձասուածացնալ. ա. ինքզինքը սուս ասուած ըլած։ [հի, կուռք։

Ձասուածաբերի, հնայ. գ. չասուածածուհի։

Ձար, ի, իդ. կամ ոյ, ոի, կամ նաւ. ա. 1 վատ, գէշ. ս քէօֆիւ, ֆինամ – 2 վատ ասած, բանի չնկոդ, անպիտան. ս չիւրնիք չիբրին։

–Ձար. գ. ։ չարութիւն, գէշութիւն, չարիք. պիտա. ս քէօֆ ըլալիք – 2 վնասակար։

–Ձարն. ասպնայ. ս չէլիման։

–Ձարը. կիմ Ձարաւ, Ձարիս, Ձարնաւ, Ձարով. կամ Ձարուն. մ. ։ գէշ կերպով, չարաչար – 2 սասկի (տանջել)։

Ձարաբախտ. ա. Ձարաբասաւ

Ձարաբան. ա. չարախնդու, գէշ խօսող։

Ձարաբանական. ա. գէշ խօսելու։

Ձարաբանիմ ՝ն. գէշ խօսիլ, չարիք խօսիլ

Ձարաբանութիւն. գ. ։ չարախոսութիւն, գէշ խօսք – 2 նախատինք, յիշոդք։

Ձարաբասաւ, ի, իդ. ա. ։ խնդալ, ծիծաւած, գժբախտ. ս ակռիլ – 2 ժանտ, անզգամ. ս գռեհիկ։

Ձարաբասաւութիւն. ա. Ձարագիւութիւն։

Ձարաբար. ա. Ձարաչար. մ։

Ձարաբար, բարբ [ա. բնութիւնքը՝

Ձարաբարոյ, կամ բաւ, ի, իդ] բարքը գէշ. ս պէտի խօսիլը, խօսլուզ։

Ձարաբարաւթիւն. գ. ։ չարաբարոյութիւն, չար սիրտ, անզգամութիւն, տմարդութիւն. ս պէտի խօսլ, քէօֆիւլիւք, տէնկսիզլիք։ – 2 խորամանկութիւն. ս Հիլէպազլըդ։

Ձարաբանկ. ա. Ձարաբանկ։

Ձարաբանաւթիւն. գ. անառանալի բնաւ։

Ձարաբեր. ա. չարիք բնլոդ. ս մուսիպէմլի, ուղուրսուզ։ [լուձ՝ Ձիւ

Ձարագազան. ա. գ. ։ չար գազան։ – 2 չար.

Ձարագան. ա. չարաչար ծնե կնրած։

Ձարագանիմ. չ. ։ չարաչար ծնե ուտել։ – 2 չարիք քաշել։

Ձարագանաւթիւն. գ. չարաչար ծնե ուտելը։

Ձարագաւառնայ. ա. Հայրենիքը անկնան, խնդձ՝ նրկրցիս։

Ձարագնդ. ա. ոգնդ։

Ձարագիւառ. ա. չարիք հնարոդ։ [գլուխ։

Ձարագլուխ, գլխի. ա. չարասիրտ, չարնաց

Ձարագնիմ. չ. չարիք քաշել։

Ձարագոյն, գունի. իդ. ա. ։ աւնլի գէշ, խիստ շատ գէշ, գէշին գէշը։ – 2 գէշ գուշնալ։ – 3 մ. աւնլի գէշ կնլալով։

Ձարագոտ լինիմ. բարկութեամբ արձակ կանչել։

Ձարագործ, ի, աց. ա. ։ չարիք գնող, գէշ (մարդ, կնիկ). – 2 խորամանկ. – 3 գ. չարի գործք։ [վիճակը առ. (ասող)։

Ձարագործաբար. մ. չարագործի պէս։

Ձարագործակիր. լինիմ. գործակից ըլլալ չարութեան, կամ չարեգործ։

Ձարագործնիմ. ։ ն. չարիք ընել, կամ մեծ անել – 2 ն. չնորհնալ։

Ձարագործութիւն. գ. ։ չարիք ընելը, չար գործք – 2 խորհրդանութիւն։

Ձարագոյնդ. ա. Ձարագործ։

Ձարագոյժ. ա. անգութ. ս խիստանկիմ։

Ձարագոյժ. ա. չար բանի դրգռող։

Ձարագաման. ա. խիստ ժանտ։

Ձարագաւան, կամ Ձարագաւ. ա. խիստ չար ու գառն, կամ խորհրդանի։

Ձարագատ. ա. (անկ.) չարաչար աշխատող։

Ձարագաւան. ա. Ձարագիւառ։

Ձարագն, գիւն, գնք. ա. գ. ։ չար սատանայ ունեցող. ս Ձիւնկի – 2 գժբախտ, իմբշուառ. ս սէֆիլ – 3 չար սատանայ. ս չէլիման, Ձիւռ։

Ձարագնութիւն. ա. Ձարագիւութիւն։

Ձարագնի, գնկի, մաց. ա. ժանտանիւն. ս չէ Հրէսիլ։

Ձարագմնայ. ա. գժոդակ։

Ձարագիւակ. ա. սատանայ ունեցող ս Ձիւնկի։

Ձարագիւի, ի, իդ. ա. չարիք հնարոդ՝ կանխդի պէս։

Ձարագիւութիւն. գ. ։ գիւտ չարիքի գործ,

չարութիւն – 2 դժբախտութիւն, թշուառութիւն։
Ձարադրացի. գ. չար գրացի։
Ձարագնալ. ա. Ձարագիր։
Ձարագնացութիւն. գ. չարիք քաշելը։
Ձարագիր, գ.ոյ, գնաց. ա. 1 անպիտան ցնդէ։ – 2 գէշ, տգեղ։
Ձարագինեալ. չարութեամբ կամ սատանայէն գլխուած։
Ձարաղտ. ա. Ճոքը գէշ։
Ձարաթիւն. ո. Ձարաթոյն։
Ձարաթիւր. ա. գէշի ծառայ։
Ձարաթոյն, թ.ոյնի, իգ.ա. ժանտ թիւնով, վնասակար. ֊ գէշիկըն։
Ձարաժանի.ա.ակռանները գէշ՝ պատառոտող։
Ձարաժոզով. ա. գ. չարնչէն ժողված, գէշ ժողովք։ [խօսող։
Ձարաչեղու, ի, ուց. ա. լեզուն չար, չար
Ձարաչից. ա. չար բանելով լցուած։
Ձարաչկեալ. ո. Ձարաչուկ, ի։
Ձարաչուկ. ա. 1 չար բանէ մը բռնուած, ձեռնհասած. ֊ հիւանդ՝ պէրպատ օղմուշ – ֊ չարկող. ֊ փէք էօրեկիէին։
[illegible] չար սատանայէն մոլեկ ը[illegible]ող – 2 գ. չար լեզ[illegible]
[illegible]
Ձար[illegible]
Ձարախո[illegible]
Ձարախո[illegible]
լու։ – 2 անխնայ[illegible]
Ձարախոժակ. ա. չարաչար
Ձարախոյն, ի, ից կամ ուց. ա. մոմատացող – 2 չարագործ։ – 3 անխնայ
Ձարախոյնող. նոյն։
Ձարախոյնութիւն. գ. չարիք մոմատալը։
Ձարախոյնուլգ. ա. 1 միտքը գէշ, անզգամ. ֊ միւֆթու – 2 չար խորհուրդ առուող – 3 չարիք հնարող։
Ձարախոյնդութիւն. գ. չարատեսութիւն, խարդախութիւն. ֊ ֆէնաա, անք։
Ձարախոց. ա. չարաչար խոցուած։
Ձարախտ. ա. Հիւանդ։ [բռնել ը
Ձարախտական. ա. գէշ, վնասակար. ֊ մա֊
Ձարախտականութիւն. գ. չարակրութիւն։
Ձարախտաւոր} ա. խիստ գէշ, անտա֊
Ձարախտաւորը} նելի, դժնդակ – 2 մ. չարաչար։
Ձարախտեան. ո. Ձարախտական։
Ձարախտիտ. ա. 1 չար խրատ առուող – 2 չար խրատ առած։ [առնուլը
Ձարախտուութիւն. գ. գէշ խրատ առնելը՝ Ձարախօս, ի, ուց կամ ից. ա. 1 գէշ խօսող, գռհատող, քամահրող, բամբասող – 2 բամ֊

սարկուն սատանայ։ [կիր
Ձարախօսակից. ա. չարախօսներուն գործա֊
Ձարախօսանք, նաց. ո. Ձարախօսութիւն
Ձարախօսանք, նելի. ն. չ. 1 գէշ խօսիլ ուրիշի վրայ, անունը աւրել. ֊ ֆէնաա սէօյլէմէք – 2 ամբաստանել. ֊ չէքմէ՝ շէքյայէլ էմէք էմէմէք։
Ձարախօսութիւն. գ. 1 բամբասանք, զրպարտութիւն. ֊ զէմմի, իֆթիրա – 2 ամբաստանութիւն. ֊ չէքմէ, շէքյայէլ էմէ։
Ձարախօսք, ից. ո. Ձարախօսութիւն։
Ձարածական. ա. 1 չարիք ընդոծ – 2 չարչին տանող։
Ձարածառայ. ա. գ. չար ծառայ։
Ձարածնեալ. ա. գ. չար ծներ
Ձարածնունդ. ա. գէշ ծնողացմէ ծնած։
Ձարակամ, ի, ուց. ա. չարկամ, սիրաը գէշ։ – Ձարակամք, մաց. գ. չար կամք։
Ձարակամարար. մ. չարութեամբ։
Ձարակամութիւն. գ. անզգամութիւն, չարութիւն։
Ձարակասկած} ա. 1 որ ամէն չերևնար – 2
Ձարակասկած} սուսկից որ չարիք կը կասկածուի [ծող։
Ձարակարծիք. ա. կարծիքը չար, կասկա֊
Ձարակեղ, ի, կամ ոյ. գ. ա. ժանտամահ. ֊ լեւուրբաղ։
Ձարակեղեալ. ա. անունը գէշ եղած։
Ձարակեր. ա. չ. չար ուտող։
Ձարակերութիւն. ա. Ձարակերութիւն։
[illegible], կան, կունք, կանց. ա. աչքիլզ, [illegible]նձուա. ֊ գրազանձ։
[illegible] մ. նախանձելով։
[illegible]
[illegible] 1 աչքիկը, աչք տըն֊
[illegible] – 2 ծուռ նայիլ։
[illegible]
[illegible]
լը։ –
նայուածք։
Ձարակիցա, իոց
Ձարակրծան. ա. չ.
Ձարակրկիծ. ա. խիստ գ
Ձարակտուց. ա. սատկի պէս
Ձարակրութիւն. գ. չարչարութիւն
Ձարաչագաց. ա. շատ չար, վնասակ
Ձարաչալած. ա. չարը՝ չարիքը խմած
Ձարաչամ. ա. համր գէշ. ֊ սատը չէքմիշ ֆէնա։
Ձարաչամբաւ. ա. անունը գէշ եղած։
Ձարաչամբաւ առնեմ} ն. անունը աւրել.
Ձարաչամբաւեմ} ֊ տարնը խոշտանգ։
Ձարաչամբաւութիւն. գ. անունը աւրելը։
Ձարաչամբոյր. ա. գէշ բանի նշան տուող։
Ձարաչանջ. ա. գէշ խրատ տուող։

Ձարահատոյց. ա. չարիք հատուցանող բա-
բնաբին ։ [չի հետ)։
Ձարահարիմ. չ. գէշ սիրով կապուիլ (ուրի-
Ձարահաւ, ի, աց. ա. գ. 1 բուն չար ։ –
2 չարեաց պատճառ ։ – 3 չարէն առաջ
նկած ։ – 4 մ. չարաչար։ [րախտ։
Ձարահաւակ. ա. չարեաց պատճառ, չա-
Ձարահաւան. ա. չարութեան հակամէտ,
չարասէր ։
Ձարահաւանութիւն. գ. չարասիրութիւն։
Ձարահաւատ. ա. չարափառ։
Ձարահաւատութիւն. գ. չարափառութիւն։
Ձարահաւնալ. 1 գէշ սկսած ։ – 2 խանգա-
րած, չարացած ։
Ձարահաւութիւն. գ. ծուռ սիկղբներ ու-
նենալը, նախապաշարում։
Ձարահնար. ա. 1 չարիք հնարող. տ քէօ-
ֆիւրլիք իհնաս էտէն։ – 2 չարաչար հնա-
րած. տ քէօֆիւրլիքէն գուրտարմուշ ։
Ձարահնարութիւն. գ. գէշ հնարք. տ քէօ-
ֆիւ պուլուշ, ֆէնտազլըղ։
Ձարահոտ. ա. գէշ հոտով. տ պէհի գօգուլուս։
Ձարահոտութիւն. գ. գէշ հոտ. տ պէհի գօգուս։
Ձարահոտակ. ա. Ձարահամբաւ։
Ձարաձայն, ի, ից. ա. 1 ձայնը գէշ. տ պէհի
սէսլի – 2 անունը գէշ. տ սոյլ ֆէնաս – 3
հայհոյական ։ [սէսս
Ձարաձայնութիւն. գ. ուղեղ ձայն. տ պէհի
Ձարադանգ, ի, ից. ա. աղանգաւոր. տ քէօ-
ֆիւ մէզհէպլիս [մէզհէպ։
Ձարադանգութիւն. գ. մոլորութիւն. տ պէհի
Ձարադէտ. ա. չարաչար վիշտ տուող ։
Ձարաձ՛ձի, ձ՛ձւոյ, ձ՛ձնաց. գ. ա. չար
գազան, գէշ ձ՛ձի, և անոր նմանողը։
Ձարամահ. ա. մ. 1 չարաչար մահու ար-
ժանի – 2 չարաչար մահ առնել։
–Ձարամահ առնեմ. չարչար ազատանել ։
Ձարամահութիւն. գ. չարչարալ՝ խնդձ մնդ։
Ձարամայր. գ. 1 գէշ մայր – 2 նման գէշ
մայր – 3 չարչարալու մայր նգած ։
Ձարամանկ. ա. խորամանկ։
Ձարամանկութիւն. գ. խորամանկութիւն։
Ձարամարդ. ա. չար մարդիկներով լեցուն
(աշխարհ)։
Ձարամարտ. ա. 1 չար և չարաչար կռուող
– 2 գէշ կռուով լեցուն (աշխարհ)։
Ձարամբներ, կամ Ձարըմբներ. ա. համբերել
չկ գժալ, անտանելի։
Ձարամիտ. ա. 1 չարաչար մտածող ։ – 2 չա-
րաչար մտածելով ։
Ձարամիտ, մտի, տաց. ա. միտքը չար, չար-
սիրտ, նենգաւոր. տ ֆիքրի ֆէնտա, ֆէնտ-
սազ ։
Ձարամիզական. ա. կախարդական։
Ձարամոյն. ա. 1 խնդձ. տ սէֆիլ – 2 հի-
ւանդ, տառապանաց ։
Ձարամտաց. ա. չարիքը մոգցող, անօխա-
կալ ։ [տ ֆէնտազլըգ։
Ձարամտութիւն. գ. չարամիտ ըլլալը.
Ձարայաղթութիւն. գ. չարին յաղթելը։
Ձարայաչող. ա. չար նախանձ ածնցող։
Ձարայոյզ. ա. խռովարար ։
Ձարայուշ, ի, ից. ա. ոխ պահող. տ քին
թութմա ։
–Ձարայուշ լինիմ. ոխ պահել. տ քին թու-
մա ։ [զարնգ։
Ձարայուշութիւն. գ. ոխակալութիւն. տ քին,
Ձարայրք. գ. գէշ մարդ։
Ձարայօժար. ա. չարասէր։
Ձարանախանձ [ա. նախանձոտ. տ գրա-
Ձարանախանձող [գանձ։
Ձարանախանձութիւն. գ. չար նախանձ։
Ձարանամ, ացայ. չ. 1 գէշնալ. տ ֆէնտ-
լանմագ – 2 չարանալ, նախանձիլ, քիմը
կախել. տ կիւձէնմէք, ազմագ, գլուգան-
մագ ։ – ա. Չչարիմ։
Ձարանելիք. ա. մ. հոտած. տ գօգմուշ ։
Ձարանելիք, ի, ից. ա. չարիք մտածող՝ նը-
նարող ։ [ձայն հանելը։
Ձարանուագութիւն. գ. գէշ նգանախով
Ձարանուն. ա. անունը գէշ նգած ։
Ձարաշահութիւն. գ. անիրաւ վարուելակ.
տ խայըրսըզ գաղանձ։
Ձարաշրուկ. ա. 1 խիստ գէշ, շնաորդի, գա-
ժան, գժնդակ ։ – 2 գէշ հանիւսով ։
Ձարաչուկ. ա. Վ. յաչուկ։
Ձարաչունչ. ա. չունչը գէշ՝ ինասակար՝
մեզգնող ։
Ձարաչրուք. ա. գէշ, ժանտ, անողորմ։
Ձարաչար. 1 ա. խիստ գէշ, խիստ գժար.
տ պէկ ֆէնտ ։ – 2 սոսկալի (ապառաժ) ։ –
3 մ. գէշ կերպով։
Ձարաչարչ, ի, ից. ա. 1 չարափառ ։ – 2
կռռապարշտ ։
Ձարաչարչութիւն. գ. չարափառութիւն,
մոլորութիւն, չար ազանգ։
Ձարաչարչուն. ա. կռռապարշտ։
Ձարաչարուհաչ. ա. ձախորդ, վնասակար,
փորձանքաւոր ։
Ձարաչարուիմ. գ. չարաչար պատիմ ։
Ձարաչարուկը. ա. ուղեղ, ձառաղէմ. տ
չիրքինի
Ձարաչէս. մ. չարաչար, գէշ կերպով ։
Ձարաչիզ. ա. գէշ ու պիղծ ։ [սէրտ
Ձարաչ. ա. 1 չարին օրս նգած ։ – 2 չարա-
Ձարաչաց. ա. գէշ խօսող ուրիշի վրայ։
Ձարաչանչիմ. ա. գ. չար զարուակ։
Ձարաչէր, սիրի, րաց. ա. չարութիւն՝ չա-
րիք սիրող՝ ընող ։ չարասիրաւ
Ձարաչիրաւ. ա. գէշ սրտով չար։
Ձարաչիքնեայ. ա. Սկզբնաչար։
Ձարաչունգ. ա. բուն չար՝ ուղեղ ։

Ձարատրաւելիւն. գ. չարատիրտ ըլլալը։
Ձարաւախաշ. ա. խիտ գարշելի մարմնա-պաշտ։
Ձարաւիրագ. ա. խիտ վայրենի, կատաղի։
Ձարաւանջ. ա. խիտ տանջոզ, կամ չար-չըրկած։
Ձարաւանաց. ա. բարեսէր, առաքինի։
Ձարաւես. ա. ամէն բան չար աչքով տես-նոզ։
–Ձարաւես, ոխակ, ոխիլ. ա. ոխոքը գէշ, ազնղ, գարշելի, վախնալու. ֊ չէ՛ն-ըէսիլ, չիւրքին, գօրգուլու։
Ձարաւեցուելիւն. գ. բարեսիրուելիւն։
Ձարարար, ի, աց. ա. չարիք ընող, չարա-Ձարարարեմ. ն. չարիք ընել։ [գործ։
Ձարարարուելիւն. գ. չարիք՝ վնաս ընելը։
Ձարարմատ. ա. արմատը չար։
Ձարարուեստարար. մ. չար հնարքով, մա-լար միջով։ [֊ ֆէնոպագրըզ։
Ձարարուեստուելիւն. գ. խորամանկուելի։
Ձարացատուեմն. ա. սատիկ բարկացող։
Ձարացուցանեմ, ցուցի. ն. ֊ գէշ ընել, – ֊ գրգռել – ֊ կատղեցնել. ֊ գուժուելիմագ, ազգրմադ – ֊ չարչրկել։
Ձարափառ, ի, աց. ա. հաւասարը ծուռ, հնրևոիկոս, աղանդաւոր։
Ձարափառուելիւն. գ. ֊ հնրևոիկոսուելի, մոլորուելիւն, աղանդ։ – ֊ գժրաղդուելիւն։
Ձարասուշ. ա. գէշ վշի նման։
Ձարեացատարատ, ից. ա. չարեաց պատ-րուկան՝ պատճառ՝ գրելու։
Ձարեամ. ն. չար՝ գէշ խօսիլ։
Ձարեաք. մ. խիտ գէշ, չարաչար. ֊ ֆէնա, փէք ֆէնաս։
Ձարըմնելը
Ձարըմնելուելի } ա. Ձարամնելը
Ձարըմնակալ. ա. անգամ, չկշտացող (փոր, կամ գժոխք)։ [նէյլըգ։
Ձարժանիլ, նուոյ, նեաց. ա. անարժան. ֊
Ձարժանաւելիւն. գ. անարժանաւելիւն. ֊ լըզդըզլըգ։
Ձարի, ըւոյ, կամ ըոյ. ա. չար, չարիք։
Ձարիմ. չ. (մէկուն հնաս) ուրս իլ, օրդողիլը
Ձարիմաս } ա. Ձարարուեսաս, և Ձարա-
Ձարիմաց } խորհ, և Ձարաճնարս
Ձարիմացուելիւն. ա. Ձարաճնարուելիւն։
Ձարիք, ընաց, ընաք. գ. ֊ գէշ բան, գէշու-ելիւն, վորձանք, խեղճուելիւն. ֊ ֆէնա-լըգ, մուսիպէթ, ֆէնաթ, գազա, պէլաս – ֊ ախտ, մոլուելիւն։
Ձարխարհրդուելիւն. գ. չարամտուելիւն։
Ձարծաթի սիրուելիւն. գ. ստրկի պէս չունե-Ձարկամ. ա. Ձարակամ [նալը։

Ձարչամբաւ. ա. բօխմալիճ։
Ձարչոտ. ա. Ֆաղցան։
Ձարուեստ. գ. գէշ արուեստ։
Ձարուելիւն. գ. ֊ գէշուելիւն. ֊ քէօթի-լիք – ֊ մոլուելիւն։ [նօղսուզ։
Ձարուտ. ա. անպատշաճ. ֊ թէ՛ օֆմէթի,
Ձարչարական, ի, ացւ. ա. չարչարնքի, կրա-կան, բան քաշող։
Ձարչարակիր. ա. չարչարանք քաշող։
Ձարչարակից, կցի, ցաց. ա. ֊ հնաը չար-չարուող – ֊ ցաւակից։ – ֊ մեզի պէս բան քաշող։
Ձարչարակցիմ. չ. հնաը չարչարուիլ։
Ձարչարակցուելիւն. գ. ֊ խաչակցուելիւն – ֊ ցաւակցուելիւն։
Ձարչարան, ի. գ. տանջանքի գործիք։
Ձարչարանք, նաց. գ. ֊ չարչարիլը, հնը. տանջանք, վիշտ, նեղուելիւն, ցաւ։ – ֊ կիւք, քաշած բանը, ֊ ՆէՖա, էզիէթ, խաքէնՆէ։ – ֊ մարմին, անդամ։
–Ձարչարանքն, Ձարչարանացն. գաոիկ։
Ձարչարաւոր. ա. տանջանք՝ նեղուելիւն տուող։
Ձարչարելի, լւոյ. ա. Ձարչարական։
Ձարչարեմ, եցի. ն. չարչրկել. տանջել. ֊ էզիէթի՝ ախտէթի՝ խաքէնՆէ՝ սըզիէթի վէր-մէք – կը. ցաւ նեղուելիւն քաշել. ֊ աղ-ըը՝ էզիէթի չէքմէք։
Ձարչարիչ. ա. չարչարող։
Ձարչարուելիմ } ա. Ձարչարանք։
Ձարչարուեմն }
Ձարուրք. մ. ա. չարաչար։
Ձաւառաւրիմ. չ. անհաւառալ ըլլալ։
Ձաւառալի, լւոյ, լնաց. ա. չաւառալու, չկալ ծուռած։ [մամագ։
Ձաւառամ, ացեալ. ն. կ. չաւառալ. ֊ ինան-
Ձափ, ոյ, ոց, ով կամ աւ. և ու, ուց. գ. ֊ չափ. ֊ էօլչիւ։ – ֊ չափ մը, ամանի՝ որ այլ չափ կը տանի։ – ֊ ոսանաւորի չափ-մունքը՝ համեմատուելիւնը։ – ֊ կարգ կա-նոն։ – ֊ վարք, վարմունք։ – ֊ պայման, վայելչուելիւն։
–Ի չափ հասանեմ. մարդ ըլլալ. ֊ էֆէօրմէք։
–Ի չափ աւուրց հասանեմ. տարիքն առնել։
–Ի չափու ունիմ զանձն, կամ գիտեմ ըզ-չափ անձին. իր չափը գիտնալ՝ պահել. ֊ համեմունի պիմէք։
–Զ չափ առնուամ. փորձել, քննել. ֊ ոէնէ-մէք. էէՆըւէպէ էմմէք։ [քիչ։
–Չափով. մ. ա. չափաւորապէս, չափաւոր,
Չափ. ա. չափաւոր, վայելուչ։ [լու։
–Չափ հասակաւ. միջահասակ. ֊ օրթա պոյ-
Չափ. նխ. ֊ ինչպան, ինչպան այնչափ, պէս. ֊ թան, գաոատ, տանքի, տալճ, պի-լէ. (զոր օրինակ՝ մահու չափ, արեամբ չափ, ոգւով չափ, քանիք չափ, և այլն. կամ ա-

լնան չափ, առն չափ, հարիւր արանց չափ.) ։ – 2 Երբոր։
– Զոր ինչ, կամ Զոր միայն, կի՛ Զափ որ. այսչափ, այնչափ, ոչ որ ըլլայ։
Զափաբանութիւն. գ. քանաստեղծութիւն, տաղաչափութիւն։
Զափաբար. մ. չափով։
Զափաբեր, ի, ից. ա. 1 չափ պահող, բաբնիառու։ – 2 չափաւոր։
Զափաբերաբար. մ. չափաւորութեամբ։
Զափաբերագոյն. ա. շատ չափաւոր։
Զափաբերական, ի, աց. ա. 1 չափաւոր։ – 2 տաղաչափական, չափած։
Զափաբերանալ. մ. 1 չափ պահելով բան ի բան և բանիցս։ – 2 չափաւորապէս։
Զափաբերիմ. ն. 1 չափով կարգով քն ընել։ – 2 տաղաչափութիւն ընել։
Զափաբերութիւն. գ. 1 չափաւորութիւն, համեմատութիւն։ – 2 ուսմունք չափմանց տաղաչարաչութեանց, ըստ աբանութեանց։
Զափաբերումն, բանն. գ. տաղաչափութիւն։
Զափախօս. ա. չափով խօսող։
Զափածոյ } ա. 1 չափած։ – 2 տաղաչափա-
Զափական } կան։ – 3 Երկրաչափական։
Զափակիր լինիմ. չափ պահել, մէջը կենալ։
Զափակշիռ. գ. մէկ չափ ըլլալը, հաւասարակշռութիւն։ [սիւն, ուղիղութիւն։
Զափակցութիւն. գ. համեմատութիւն. ֆ հիւ-
Զափահատակ. ա. չափահաս։
Զափան, ի, աց. գ. չափ, չափելը։
Զափար. ա. (և.) զօրաւոր, աշխատող։
– Զափար. գ. բակ՝ չորս գլխ պատած։
Զափարան. գ. չափ, չափելը, առած չափը։
Զափաւոր, ի, աց. ա. 1 միջակ չափով, վայելչ։ – 2 չափը պահող, պարկեշտ. ֆ բր. գէ՛ն լիս։ – 3 հաւատս, խոնարհ. ֆ օրհա գաբէր, միջնաբախ՛ելի, նազբշզլը, արդար կէօնիլլիս։ – 4 չափ ունեցող, չափած, տաղաչափական. ֆ հինտէական։
– Զափաւոր մի. քէչ մըն [ջակ, քիչ։
Զափաւորագոյն, գունի, ից կամ աց. ա. մ. Զափաւորական. ա. Զափաւորութ
Զափաւորակից լինիմ. գիջանիլ, յանձն առնուլ, արժան նկատիլ։ [քիչ մըն։
Զափաւորապէս. մ. չափով, միջակ կերպով։
Զափաւորիմ, եցի, ն. չափ դնել, չափաւոր միջ պահել։ – կր. չափաւ տակ մնալ։
Զափաւորիմ. չափաւ միջ մնալ։
Զափաւորութիւն. գ. 1 չափաւ տակ ըլլալը՝ մնալը։ – 2 խոնարհութիւն, հաւատարութիւն։
Զափիմ, եցի, ն. 1 չափել՝ չափչփել։ – 2 հատուցանել։ – 3 քննել։ – 4 չափի մը բերել։ – 5 տաղաչափել։
Զափհատակ } ա. չափահաս, չափահա-
Զափհատականան } տակ։
Զափոխութիւն, գ. 1 չափելը։ – 2 տաղաչափութիւն [բանելը։
Զափոյ, ոյից. ոյից. ա. գ. չափով չափաւոր
Զափոցեմ. ա. Զափեմ։
Զափուածք. ա. գ. չափելը, չափուելը։ ֆ էօչլիս, գաբշլըգ։ – 2 Հատուցումն։
Զափչգիտութիւն. գ. իր չափը չգիտնալը։ ֆ հաճէտինի պիլմէմէսի։
Զաք. (ռմկ.) չափ։
Զբարեզարութիւն. գ. բարեզարութիւն չընելը։
Զբարի } ա. որ ապիկ, կի՛ բարի չէ, գէշ։
Զբարիոք } Զբարկութիւն. գ. չբարկանալը, հեզութիւն։
Զբնական } ա. ինչ որ բնական չէ, բնու-
Զբնաւոր } թենէ դուրս, բնութենէ վեր
Զգազան. գ. որ գազան չէ։ [եղածը։
Զգիտանք. գ. չգիտնալը։
Զգիտաւ } ա. չգիտացող, ագէտ, տխմար։
Զգիտաւն } ֆ պլէմկ, ահմոզ, իլէմսիզ։
Զգիւտ. գ. չգտնուիլը։
Զգոյ, ի, ից. ա. գ. ան որ չկայ. ֆ եօգ։
– Առ՛ի չգոյէ. Առ չգիւտ, Առ՛ի չգիւտից։ Առ չգոյի, Առ չգոյէ. չբլլալէն. ֆ օլմամըշընտան, եօգլուշընտան։
Զգոյութիւն. գ. ազգաւութիւն, կարծութիւն։
Զգուծոյք. գ. բանի չկրկող բան, չգոլծուելու բան։
Զգործու. ա. գործ չանոնող, պարապտիք։
Զնգջ. ա. Ձիգ։
Զնչ. ի, ից. գ. 1 մանրուք, ձեացորդ, գիպտ, չիւլ։ – 2 ծակոտկէն։ – 3 խաղոզի ձգմանը. ֆ Ձիպլէ։ – 4 գաբատակ բՁիՀ։
Զնչաբար. ի. գ. 1 քար ծակ ծակ՝ խորտուբորտ, որ ողորկ չէ։ – 2 քար մը. ֆ փօմզա։
Զնպիսկոպոս. գ. սուտ կամ անարժան եպիսկոպոս։ [նոյ։
Զնրէց. ւիցու. գ. սուտ՝ անարժան քահանայ։
Զև. Զև ևս. մ. դեռ չեղած. ֆ տահա եօգ, օլմամըշ էվվէլ։
– Զև. և ոչ։ [տառաձ։
Զպարկիարչիուն. ա. որ խախտաւ չէ, հաստ։
Զպարզ. գ. սուտ պարզ։
ԶՁ. (բայ) ա. Ձիգ։
Զէ, չէի, ից. և չէոյ, ոց. գ. ան բանն որ չկայ, ոչինչ. ֆ եօգ, եուճ։
Զէական. ա. որ իրմէն չէ եղած։
Զէանամ. չ. չբլլալ։
Զէզոք, ի, աց. ա. գ. 1 որ չէ մէկ մարգուկամ կենդանիի մը պէս՝ ասու կամ էգ. սեռ չունեցող, ներքինի։ – 2 ոչ աս՝ ոչ ան, ոչ սանկ՝ ոչ նանկ. ֆ նէ՛ ս, նէ՛ պուս։ – 3 որ ա. բանական կամ իգական չէ ըստ քերականաց՝ ոչ ներգործական՝ ոչ հիւանդական։
Զէութիւն. գ. ոչնչութիւն, ոչինչ։
Զէ ու չէք. ա. Ձիգ։
Զէրն. ան որ չկայ։

Չէք
*Չէքուչէք չէքեաց, եօք
*Չէք չէք
} գ. ոչինչ, չեղած-նըըր։

Չրոչանալի. ա. չփախչելու, չսխոթժելու։
Չժոդովուրդ. որ ժողովուրդ մը չէ սեպուած։
Չժուժկալի. ա. անտանելի։ [նելը։
Չժուժկալութիւն. գ. ժուժկալութիւն չը-
Չժառիթիւն. գ. չխնդրելը։
Չիզջ, չղջի. գ. չղջիկ, սեկսմուկ. ե հարէ-ոչ, կէնչ գուշու։
Չիմնասուն. ա. ագէտ, անխելք։
Չի մէջ. որ չկայ։
Չինչ, չընչի. ա. գ. ոչինչ, չնչին։
Չիա, չըտի. գ. ծիտ, ձնձուղ. ե սէրչէ-ձիք։
Չիր. գ. չորցուցած պտուղ։
Չիւր. ա. իրենը չէ։
Չիք. (բայ). չկայ, չէ. ե նօդ։
Չիք, չտքի. գ. չըլլալը, չեղած բանը։
–Չիք լինիմ. չբանալ. ե նօղ օլմագ։
–Չիք թէ. չըլլայ թէ։
–Ա՛ռ չիմ. մ. չըլլալէն։
Չլուեալ. չլուած, չլուացած։ [ըսելը։
–Չլուելոյն առնեմ. չսխելու զարնել, չսխեցի
Չլուր. ա. չլուացած։
Չխաղտք. գ. խաղ չսխելու բան, խափանի՝ հարկաւոր բաներ։
Չխանդաղատանք. գ. անմխիթար սուգ։
Չխոտորմանութիւն. գ. չդաւանիլը։
Չկալի, չկք, չկաց. ա. գ. անհետացած, խախտուած։
Չկամութիւն. գ. չուզելը, դժկամը գալը։
Չկայ, ի, իցի. ա. անհետացած, անցաւոր. ե տուրմագ, գալմագ։
Չկենդանի. ա. Անկենդան։
Չկեցու, ի, ացի, ա. գ. տունը կեցող ու չաշխատող, ծոյլ, անպիտան։
Չկեցութիւն. գ. անպիտան՝ ծոյլ կեանք։
Չհամազգի, զ-ոյ, զ-ևաց. ա. որ նոյն ցեղէն չէ, տարբեր։ [չմնացած։
Չհամարեալ յաշխ. Ձիւզաշրութիւնէ մէջ
Չհանդուրժելի. ն. չհամբերելի։
Չհաւանական. ա. անհաւանական։
Չհաւատալի. ա. չհաւատալու։
Չհնդկութիւն. գ. ծուլութիւն չընելը։
Չհոլութիւն. գ. անհնազանդութիւն։
Չհուպ. ա. հեռու։
Չձևացնող. ա. չստիպող։
Չղջիկան, ի, ացի. ա. Չիղջ։
Չղջիկանման. ա. չղջիկի նման։
Չճանապարհ. գ. որ ճամբայ չէ։
Չմարդահաճոյանալ. մարդկան հաճոյ լը-ալու եռանդ չունենալ։
Չմարդի. ա. Չմարդու [չըլլալութիւն։
Չմարդկապէս. մ. ա. ինչ որ մարդու պէս
Չմարդու, Չմարդոյ, կամ Չմարդի. ա. Անմարդի, և Չմարթ ու։

Չմարդութիւն. գ. տմարդութիւն։
Չմարթ ու
Չմարթուն
} ա. անձնասակ, անխելք, տգ-մարդի, անզգամ. ե հէսաւիկ, գաշքմ [գուի։
Չմարթութիւն. գ. անձնասակութիւն, տմար-
Չմեզ. ա. անմեզ, անմիզասուն։
Չմեզազրանք
Չմեզազրութիւն
} գ. անմեզազրութիւն, թո-գրութիւն։
Չմեղ. ա. Ձ-մեզու։
Չմեք. ա. մեք չանգելուս։
Չմիաբանութիւն. գ. անմիաբանութիւն։
Չմնալի. ա. որ մնացական չէ, անցաւոր։
Չմշանջնաւոր, ի, ացի. ա. որ մշանջնաւոր չէ։
Չմնացական. ա. որ չմնացուիր, անտանց։
Չմուշկ. գ. Հոգաթիաւոր։
Չյանցուցեալ. յանցանք չգրած։
Չյաչխոդութիւն. գ. փոյթ չանք։
Չյարութիւն. գ. տուա յարութիւն մը։
Չյուսալի. ա. որուն վրայ յոյս գնել չըլլայ, անհաւատարիմ։
Չնախանձութիւն. գ. նախանձութիւն չընելը։
Չնաշխարհիկ. ա. ե աշխարհս վրայ չէ տես-նուած, չլսուած, չգտնուելու, խելքէ վեր. ե պիտակաւոր, առնայրագ։ – 2 որ նոյն աշ-խարհքէն չէ, օտարական։
Չնչին. ա. Ընչին։
Չնչնան
Չնչին
} չնոյ, ոց. ա. փուճ, անազնուա-ցած, պզտրտրիկ. ե պօչ, նուաֆ, Ճիւզիկ։ [Ճին վուճ։
Չնչնագոյն, կամ Չնչնագոյն. ա. վուճ-
Չոգամ, չոգայ. ա. Ըրթամ, չոգայ։
Չոխակալ. ա. անոխակալ։
Չոխակալութիւն. գ. անոխակալութիւն։
Չողջմանութիւն. գ. ողջմութիւն չընելը։
Չոր, ոյ, ոց. կամ ից. ա. ե չոր, ցամաք. ե գուրու։ – 2 սոսկ. ե սատկ, նաղընըզ
Չորաբեկ. ա. մեռած հացով (կերակուր, սեղան). ե նաւթ-ով, սատկ։
Չորաթուզ. գ. չոր թուզ։
Չորակեաց. ա. չոր բաներով ապրող։
Չորակեր լինիմ. չոր ուտել, չոր պաք բաներ
Չորակերութիւն. գ. չոր պաք։
Չորաձաշակ. ա. չորակեր։
Չորաձաշակութիւն. գ. չորակերութիւն։
Չորայինն, այնոյ, ոց. ա. չոր ցամաք (հող, լեռ, անդ)։
Չորանամ, ացայ. չ. չորնալ. ե գուրումագ։
Չորանուտ. ա. ցամաքուտ, ցամաք։
Չորացուցանեմ, ցուցի. ն. չորցընել. ե գու-րումագ։ [րումմագ։
Չորնակ. ա. Չորնակ
Չորնքաղնան
Չորնքաղի
} ա. գ. չորս ազիքով կամ թելով. ե տէօրթ քիլիքլի թէլլի (ապդ)։
Չորնքաղնայ. ա. չորս ոտանի։

Ձորեքամենայն, ամենան. տ. Ձորամենան։
Ձորեքանիւ. ա. գ. չորս անուամբ. ՚ տէօրթ թէքէրլէկլի։
Ձորեքանկիւն, ի, կամ կնան } ա. չորս
Ձորեքանկիւնի, նոյ, նոցա } անկիւնաւոր. ՚ տէօրթ քէօշէլի, տէօրթ քէօշէ ։ – ՚ գ. քառակուսի՝ ձև, թիւ։
Ձորեքանկիւնենամ. յ. չորսանկիւնի ըլլալ։
Ձորեքանկիւնուիմ. գ. չորս անկիւն ունենալը. ՚ տէօրթ քէօշէլիկիր։
Ձորեքանուեան. ա. չորս անուով ։
Ձորեքաբիւր. ո. Ձորեքհարիւր։
Ձորեքաւուրքը. ո. Ձորեքօրեայ։
Ձորեքգլխեան. ա. չորս գլուխ բաժնուած (բան)։ [բան)։
–Ձորեքգլխեան Աստուածութիւն. չորս աստուած
Ձորեքգրեան, բնի. ա. չորս տառով գրած, ինչպէս անունն Աստուծոյ՝ Որ է՝ ։
Ձորեքգնդեան. ա. չորս գնդով՝ նիզակով բազմած։
Ձորեքգիմեան } ա. չորս դէմքով կերպա-
Ձորեքգիմի } րանքով։
Ձորեքգրամեան. ա. գ. չորս տառի առակ։
Ձորեքեան, կի՝ քին, եցուն. ա. գ. չորսն ալ. ՚ տէօրթիւտէ։ [(աշխարհք)։
Ձորեքկզկրեան. ա. չորս ծայր ունեցող
Ձորեքկերիմարեան. ա. չորս ձիով (կառք)։
Ձորեքմիեան. ա. չորս միով. ՚ տէօրթ գանատլը։ [նեցող (տարի)։
Ձորեքժամանակեան. ա. չորս եղանակ ու-
Ձորեքժամեան. ա. չորս ժամուան։
Ձորեքժաի. ա. չորս կնոջիքով (դուռ). ՚ տէօրթ տէրլի՝ ըկզկլի։
Ձորեքծագեան. ա. չորս կողմ ունեցող (աշխարհք)։
Ձորեքկանջեան. ա. չորս կանգուն. ՚ տէօրթ արշըն, տէօրթ էնաոպէ։ [սրբոյը։
Ձորեքկարգեան. ա. չորս կարգով. ՚ տէօրթ
Ձորեքկկլոպի, կի՝ պի, ոցա } ա. չորս
Ձորեքկկլոպեան, եան, եանց } դէմք կի՝ կերպարանք ունեցող՝ ներցընող. ՚ տէօրթ սիճմաճլը։
Ձորեքկին, կնի, նաց. ա. մ. ՚ չորս կարգ։ – ՚ չորս գիտց։ – ՚ չորս անգամի
Ձորեքկնակի. մ. չորս անգամի
Ձորեքկնեամ, եցի. ն. չորս անգամ կրկնել։
Ձորեքկուզի. ա. չորս հիւսուածքով ծալքով։ [ռակուսի։
Ձորեքկուսի. տ. Ձորեքանկիւնի, և Քառա-
Ձորեքկրկին. ա. չորս անգամ կրկնած՝ ծալած։ [տէօրթի եւուզ։
Ձորեքհարիւր, ոյ, ոց. ա. չորս հարիւր. ՚
Ձորեքհարիւրորդ, ի. գ. չորս հարիւրերորդը. ՚ տէօրթի եիւզիւնճիւ։
Ձորեքհնգեան. ա. չորս հնգամ վանկով։
Ձորեքձայնեան. ա. չորս ձայնով։
Ձորեքձեղուանեայ. ա. գ. չորս յարկով տուն. ՚ տէօրթի գաթի էվ։
Ձորեքմարմին. ա. չորս մարմնով (առաջնելով կենդանի)։
Ձորեքյափք. մ. չորս ոտքի վրայ. ՚ տէօրթ այագլը։ [դրած։
Ձորեքնիւթեայ. ա. չորս տարերքէ բաղա-
Ձորեքշաբաթի, ի, կի ու, ուց } չորեքշաբթի.
Ձորեքշաբաթի, թ ւոյ, թ ւոջ } ՚ չարշամպա
Ձորեքոտանի. ա. չորս ոտքով (չափած տաղաչափութիւն)։
Ձորեքպատիկ. ա. մ. չորս կարգ։
Ձորեքպատկեմ. ն. չորս կարգ ընել. ՚ տէօրթի գաթի էթմէք։
Ձորեքվտակեան. ա. Քառավտակ։
Ձորեքտաւեան. ա. չորս գրքով (աւետարան)։
Ձորեքտասան, անք, նից. ա. ՚ տասնըչորս. ՚ օն տէօրթի ։ – ՚ չորս անգամ տասը՝ քառասուն։ [(գիշերը)։
Ձորեքտասանամեայ. ա. լրացած լուսնի
Ձորեքտասաներորդ, ի, աց. ա. տասնըչորսերորդ. ՚ օն տէօրթունճիւ։
Ձորեքտասաներորդեան. նոյն։
Ձորեքտասանեքեան, քին, եցուն. ա. տասնըչորսն ալ. ՚ օն տէօրթուտէ։
Ձորեքտասանօրեայ. ա. տասնըչորս օրուան (լուսին լրացեալ)։
Ձորեքտարրեան. ա. չորս տարերքի։
Ձորեքօրեայ, ըէ, ից, իք. ա. ՚ չորս օրուան. ՚ տէօրթի կիւնլիք։ – ՚ մ. չորեքորդ օրը։
–Ձորեքաւուրքը. Ձորեքօրիք. մ. չորս օրն անգամ մը. ՚ տէօրթի կիւնտէ պիր։
Ձորին. ա. տ. Ձոր։
Ձորիր. ա. մ. չորրորդ։
Ձորիցս, կամ Ձորիցս անգամ. մ. չորս անգամ. ՚ տէօրթի քէրէ՝ տէֆա։
Ձորութիւն. տ. Ցամաքութիւն, և Երաշտ։
Ձորուտ. տ. Ձոր։
Ձորս, գչորս. տ. Ձորք։
Ձորսակենամ. ա. չորս տեղաց բխող (գետ)։
Ձորսամենան. ա. չորս ամուան. ՚ տէօրթ
Ձորսկոյս. տ. Ձորեքկուսի։ [այլեզ։
Ձորսոտանի. տ. Ձորքոտանի։
Ձորսնակ, նկի, կաց. ա. գ. չորս թիւը, չորս. ՚ տէօրթ
Ձորսնկ, ի. ա. Ձորքոտանի։
Ձորրորդ, ի, աց. ա. ՚ չորրորդը. ՚ տէօրթունճիւ։ – ՚ գ. չորս։
–Ձորից չորրորդաց գինուորք. պահապան գինուորք. ՚ նէօսկէճիլ՝ տէօրթի վազկիմտէ պիր՝ սկեգճի։
–Ձորրորդ տան, տունք. քառատուն։
–Ձորրորդ. գ. չորրորդ մասը, քառորդ. ՚ չէյրէկ։
–Ձորրորդ, կամ Ձորրորդ անգամ. ՚ չորրորդ

անգամուն. ֊ տէօրտունձիւ տէֆթար – 2 չորրորդ՝ որ. ֊ տէօրտունձիւ՝ քիւ
–Չորրորդք. չորրորդ անգամ՝ կարգուիլը, կարգուածը։
Չորրորդագաս. ա. չորս գաւսով՝ կարգով, չորս անգամ՝ առասով. քառասուն։
Չորրորդապատ, ի, աց. գ. 1 երկրին չորրորդ բաժնին իշխան, ծագաւոր – 2 չորս գնդի գլուխ։ [նաց։
Չորրորդատիպ. ա. կնրպ մը առանաւոր ցուց։
Չորրորդնան. գ. չորրորդ անգամ՝ կարգուոր։
Չորրորդութիւն. գ. չորս ըլլալը առարերաց, կամ՝ անձանց՝ բան ումանց հնրնտիկոսաց։
Չորրորդպետութիւն. գ. չորրորդապետի իշխանութիւն [գ. չորս. ֊ տէօրտ։
Չորք, բից, իւք, գչորս, ի չորս. որ և Քառաք.
–Չորք անգամ. մ. չորս անգամ։
–Ի չորս, ի չորից. մ. չորս տարբոլ։
Չորքամեայ. ա. Չորեքամեայ։
Չորքանկիւնի. ա. Չորեքանկիւնի։
Չորքանձնական. ա. չորս անձէ բաղկացած։
Չորք և տասն. ա. տասներչորս։
Չորքձեղուանեայ. ա. Չորեքձեղուանեայ։
Չորքձիք. գ. չորս ձիով կառք. ֊ տէօրտ ալիլը տրատար։
Չորքոտանեայ. ա. Չորքոտանի։
Չորքոտանի, նուոյ, նեաց. գ. չորս ոտքով կնդանի, անասուն. ֊ տէօրտ այագը, հայվան։
Չորքոտն, տին, տամբ. գ. չորս ոտք։
Չու, չուոյ, ոց. գ. 1 տեղէ տեղ երթալը. ֊ կէօչ – 2 Նաւերայ, Նաւերու բաներ. ֊ քէչիան, թէրեմիմիմի։
–Չու առնեմ. ի. չու անկանիմ. տ. Ճանեմ։
Չուական. ա. առաջ քալելու։
Չուան, ի, աց. գ. չուան. ֊ օրղան, իփ. սիճիմ։
Չուանագուիւն. գ. չուան քաշելը։
Չուանաձիան, ի, ից. ա. չուան մանող՝ որ պղ՝ չինող. ֊ իփճի։ [րնկը։
Չուանամանութիւն. գ. չուան մանելը՝ որ
Չուանեայ
Չուանեղէնք } ա. չուանէ. ֊ իփտէն։
Չուառ. ա. Թշուառ։
Չուառագոյն. ա. Թշուառագոյն։
Չուառագոյն. ա. Թշուառութիւն առաջ։
Չուառական. տ. Թշուառական։
Չուառանամ. տ. Թշուառանամ։
Չուառութիւն. տ. Թշուառութիւն։
Չուարարութիւն. տ. Չուշ։
Չուեմ. նցի. չ. 1 տեղէ տեղ երթալ բազմութեամբ և տէրն բանով. ֊ կէօչ էթմէք. կէօչմէք – 2 մեռնիլ։ [նոյ։
Չուխայեղուա. ա. չուխայ՝ բրդեղէն հագ.
Չուխայ. ի, ից. գ. չուխայ. ֊ չոխա, առար
Չուղղամիտ. ա. որ ուղղամիտ չէ։

Չուտ. տ. Հոյն։
Չուչանական. ա. բարբարական։
Չուչնեւոր. ա. աղքատ։
Չուչկնզիր լինիմ. չկնազանդիլ։
Չուտնլի. ա. չուտուելու ըստ օրինաց։
Չուրդի. տ. Ուրդի։
*Չոփայ. գ. կաշի և գլուխ ձիու, որ ծառաց պահուած է։
Չոքայ. տ. Երթամ՝ չոքայ։
Չպահնցողութիւն. գ. պակ չբռնելը։
Չպէտ. ա. անպիտան։
–Չպէտք. գ. պէտ չընելը, անհոգութիւն։
–Չպէտս առնեմ. չհոգալ. անփոյթ ըլլալ։
Չպիտոյ. ա. պէտք չեղած, անպիտան, փուճ։ [բոտիլ։
Չպիտոյանամ. չ. պէտք չունենալ, չկա-
Չսնուցա. տ. բուն չեղող։
Չտնապարծութիւն. գ. չպարծենալը։
Չուտ. տ. Ընտուտ։
Չվնասակար. ա. որ վնաս չունի, անվնաս։
Չվնասակարութիւն. գ. չվնասելը։
Չվշտասէր. ա. աչխատասիրէ փախչող։
Չտեսութիւն. ա. չտեսնող, չտեսնելու պէս։
–Ընդ չտեսս առնեմ. չտեսնելու ձեւնել։
Չփոյթ, չփութոյ. գ. անհոգութիւն։
Չքահանայ, ի, ից. ա. անարժան կամ սուտ քահանայ։ [հանայապետ։
Չքահանայապետ. գ. որ չէ Ճշմարիտ քա-
Չքահանայութիւն. գ. անարժան քահանայութիւն՝ քահանայապետութիւն։
Չքանամ, ացայ. չ. 1 չիք ըլլալ. ֊ նօղ ըլմագ – 2 խաւարիլ լուսնի կամ արեւու. ֊ այ՝ կիւնէշ՝ թութիւտիլմագ։
Չքաստան, ի. գ. կորուելու երկիր. ֊ աոը պաթմաչաք մէմլէքէթի։
Չքաւամ. տ. Չքաւամ՝ [մէք։
Չքացուցանեմ. ն. փճացընել. ֊ նօղ էթմէք։
Չքաւոր, ի, աց. ա. 1 չունեցող, աղքատ։ 2 գուրկ – 3 յիմար – 4 որ չկայ, ոչինչ։
Չքաւորական. ա. նոյն։
Չքաւորացուցանեմ. ն. աղքատացընել։
Չքաւորիմ. նցայ. չ. 1 աղքատանալ, կարօտանալ – 2 զրկուիլ – 3 պակսիլ – 4 չերեւնալ։
Չքաւորութիւն. գ. 1 աղքատութիւն – 2 զրկուիլ։
Չքիմ. նցայ. տ. Չքանամ։
Չքմեղ. ա. անպարտ, անմեղ։
–Ի չքմեղս, ի չքմեղիկս լինիմ. 1 անմեղ ձեւնալ։ – 2 ծածկուիլ։
Չքնաղեղ. տ. Չքնաղագեղ։
Չքնաղ. ի, ից. 1 ա. անմնման, աղուոր. ֊ ինճելէր – 2 մ. սքանչելի կերպով։
Չքնաղագեղ. նոյն։
Չքնաղագիւտ. ա. որ գժար կը գտնուի, չգտնուելու. ֊ պուլունմասը կիւճ, պուլունմազ։

Ձ քնաղադէմ. ա. Ձ քնազ։
Ձ քնաղազարդ. ա. զարդը գնդեցիկ։
Ձ քնաղազգեստ. ա. աղուոր զգեստով։
Ձ քնաղակազմ. ա. ազուր, ազէկ։
Ձ քնաղակերպ. ա. գնդեցիկ։
Ձ քնաղակերտ. ա. վսաւսւոր շինքով. ֆ մխիթ. ։
Ձ քնաղաձև. ա. սիրուն ձևով։
Ձ քնաղաչէն. ա. սիրուն շինած։
Ձ քնաղապէս. մ. վայելչապէս։
Ձ քնաղատունդ. ա. ազէկ սնած՝ մեծցած։
Ձ քնաղատես } ա. ։ սիրուն տեսքով։ – ։
Ձ քնաղատեսիլ } պայծառ, փառաւոր։
Ձ քնաղմանց. ա. զարմանալի։
Ձ քաւի, տ.ոյ, տեաց. ա. չնչին, փուճ, ցած. ֆ նուիճ, պօշ։
Ձ քաւիմ, եցայ. չ. չքանալ. ֆ ակ ֆ օշմոգ օրհ ատան, իսի հ օգուս գալմամոգ։ – տ. և Ձ քանամ, ։։
Ձ քութիւն. գ. ։ չիք ըլլալը, ոչնչութիւն։ – ։ չքաւորութիւն, կարօտութիւն։
*Ձօն. ա. Շօն։

Պ

Պ. պէ. քառանկիւնի ըրջագ տառ Հայոց, բազաձայն՝ նուբբ, բարակ չան ըր, և մետ ՝ի վ։
–Պ. պ. ուղիղ հարթութ. ուղիղ հարթութիւնը։
Պագանիմ, գէս. ն. պագնել, պաշիկ ընել. ֆ էօխմ։ – տ. Ընկէր պագանիմ. և Համբուրիմ։
Պագչատ. տ. Պակչատ։
Պազուք. տ. Պատուք։ [զագ։
*Պաժխտ. գ. (յ.)Թանչոյ ոտգայիմ. ֆ տաւ։
Պալատան. տ. Բալատան, և Մենռան։
Պալատ, ի. մանաւանդ՝ } գ. (լ.) ա.
Պալատն, տան, կամ տին, տանց } պարսից. ֆ տարայ, գնեցագ։
*Պալատատուն, տան. տ. Պալատն։
Պալաւ, ի, աց. գ. ։ բլուխկ, ուռ, ուռնցք. ֆ գաղարնդգ, շիշ – Ձ նշան, տազ։ – տ. և Պաղպաղ։
Պալատաքար. մ. պալարի պէս։
Պալատակատ } ա. զարդարուն (ձի), զար.
Պալատակատած } դարանք ունեցող։

Պալաթանամ. չ. ուռնցք կապիլ, ուռնալ, ուռնցուիլ։
Պալատանալ. ա. զարդարուն։
Պալիտն. գ. (լ.) Մխիթարեան քահանայապետական։
Պալհատիկ. գ. Պարսից կրանք, ազգ մը։
Պախ, ի, ից. ։ գ. խաշած միս. ֆ նախնի, սէօյիւշ – Ձ ա. քաց, արձակ։
*Պախատնէնամ. գ. տղոց խաղալիկ։
Պախալիճ. տ. Գահուիճ։
Պախտականութ. նաց. գ. քահանայութիւն, վկայ ձգած պահանջմունք։
Պախտակնամ, նցի. ն. վրն. զարնել, քամահրել, պակասութիւն դնել. ֆ մահանէ գօմագ, այրպէսմագ։
Պախտակնութիւն. գ. քամահրանք։
Պախտանք. տ. Պախտականք։
Պախեմ. տ. Պախիմ։
Պախեցուցանեմ. ն. վախցընել, լեզապատառ ընել. ֆ գոզգուիմագ, իւրքիւիմ։
Պախիկ. ա. ազէկ խաշած։
Պախիմ, եցայ. չ. ։ խիտ վախնալ, սիրտը վրդիլ, լեզուն պատռիլ. ֆ էօտիւ գօվմագ։ – Ձ Նախիկ, Նախիտռիկ։ – ֆ բորբոքիլ, գրգռիլ։
Պախկատ. ա. վախկոտ [րանք։
Պախնաւանդ. ի. աց. գ. կանանց զարդա-
Պախնամ. տ. Պախիմ, ։։
Պախուիմն, խման. գ. ։ Նախիտիլը, Նախիտռիլը։ – Ձ վախ, լեզուն պատռիլը։
Պախուց, ի, կամ խցոյ. գ. պախուցոյ. ֆ նուլար, ախկին, պաշտոց։
Պախուցամիափ. տ. Սանձակոտոր։
Պախչիմ. տ. Պախիմ, ։։
Պախչէ, ի, ից. գ. ։ տապակ, վոզ – Ձ պաշար. ֆ գախչէ։ – ֆ պախչիկ, պատնար՝ նզ, կով։
Պախչէիկ. գ. քիչ մը տապակ։ [լը։
Պակ, պակգ. գ. (գղ.) կանանց սուգ զարդե-
Պակատ, կամ Պահատ. տ. Տակատ։
Պակատ, ի, ից. ա. կիսատ, անկատար, պակասած, քիչ, կարճ. ֆ էքսիք, գուսուր, քիչ ազ, գրսատ։
Պակատ } մ. պակատ ըլլալով, պակա-
Պակատատրար } տով։
Պակատատանութիւն. գ. կրճատ քիչ խօսելը։
Պակատագոյն. ա. աւելի պակատ։
Պակատաժամանակնոյ. ա. քիչ տեւողութեան։
Պակատական. ա. պակասութիւն մը ցուցնող։
Պակատակողմն. ա. գ. պակատ կողմը (բանելը, բակլը.). ամենէն պակատ։
Պակատահոգ. ա. հոգը քիչ։
Պակատաձևան. տ. Պակատաձևան։
Պակատամտութիւն. գ. մեռածոց պակատ ըլլալը։
Պակատամիտ, մտի, տաց. ա. խելքը պակատ՝ կարճ, անխելք, բամպակը նօսր. ֆ

ագլը էքսիք, սայլաբոլղ, ագրլաբղ։
Պահատամոագոյն. ա. աւելի անխնելքո։
Պահատամոութիւն. գ. անխնելքութիւն. տ ագրլաբղ։
Պահատամնութիւ՛ բուռ. ա. քարց. տ քէսակ։
Պահատապէտ. ո. Սահատապէտ։
Պահատատացութիւն. գ. քիչ բան ունե-
Պահատուր. ա. Պահատ [նալը։
Պահատիմ, եցի, չ. 1 պահիլ. տ էքսիլմէք։
Պահատիմ, եցայ } – 2 բանում իլ (լուսաւո-
Պահատիմ, եցայ } բաց). տ իմուիմութիւն. – 3 մոռնիլ. տ պայ-
ըմնաք։ – 4 մնանիլ. տ էօմէք։
–Պահատնալ՝ի մոաց. խնդիմ. տ ոխմանէ։
Պահատնցուցանեմ. ն. պահպանցընել. տ էք-
սիլմէք։
Պահատնիմաց.ա.ընիմացքը կարճ (լուսին)։
Պահատիմ. ա. Պահատիմ։
Պահատոլգ. ա. Պահատ։
Պահատութիւն. գ. 1 պահատիմ։ – 2 կա-
րօտութիւն. – 3 պահիքը. տ էքսիքլիք, գու-
սուր, իմագսիրաթի։ – 4 (լուսաւորաց) բըռ-
նուիլը. տ իմուիմութիւն։
Պահատուն, ոման. նոյն։
Պահեցուցանեմ. ա. Պահուցանեմ։
Պահնաւ, կնայ, կիր. կուցնալ, կի՛ կնալ, կամ կնցնալ. չ. 1 վախէն ու արմունջէն պղտիլ ջնալ. տ քէնտիանէն չըգմագ, շա-
շըրբի գալմագ։ – 2 դողալ. տ իմիրէմէք։
Պահշեցուցանեմ. ն. զմայլեցընել, աչքը առնել։
Պահչմ. չ. զարնուիլ ունքով. սիրահարիլ։
Պահչտա. ի, ած կամ իգ. ա. գէշ աչք տը-
կող, ցուի, չհագած, երեսը պատռած. տ կէօզ տիրիլ պագան, արբղ, էտէպիզ։
Պահչտաքար. ա. անառակաբար։
Պահչտական. ա. անառակի յատուկ։
Պահչտուեցուցանեմ. ն. ուրիշին աչքը իրեն քաշել։
Պահչտում, եցայ. չ. գէշ աչքով նայիլ, սի-
րահարիլ. տ վուրուլմագ, արբղչանմագ։
Պահչտութիւն. գ. անառակութիւն. տ ար-
բղ։ բղղլղ։
Պահուածն, կմանն. գ. վախ, իրատ։
Պահուցանեմ, կուցի, ցեալ. ն. արմունցընել, վախցընել. տ սէրտ մէրտ էմմէք։
Պահուցանողական. ա. վախ ձգող։
Պահուցուածն, ցման. գ. 1 վախ ձգելը։ – 2 վախնալը։
Պահչիմ, կնայ. ա. Պահնում։
Պահ, ու, ուց, կամ իւ, ից. գ. 1 պահպա-
նութիւն պահապանաց՝վրանի՛ի վրա իրեք ժամը, որ մէկ պահ կ՛ըսուի. տ պէքձիլիք, պէքձի վազիմը։ – 2 առանց. տ նէօպէքի։ – 3 վախ. – 4 պահապան. – 5 աւանդ։
–Պահ. բանաց, պղուշութիւն. տ հախս, կնօզ հախը։
–Ի պահու առնում զոք. մէկը բանա գնել։ [մէր գափու։
–Պահ գուշան. երկաթի՝ ամուր գուռ. տ տէ-
Պահախոյզ. ա. աբմուն պահապան։
Պահակ, ի, ած. գ. ա. 1 պահապան. վրա-
կնցու. տ քեաշնա, ուտտար – 2 պէտ ընող, հիւանդապահ, հոգացող, քովը կեցող մարդ. տ դայըրըմէր, պագան, ձանտան ա-
տամ։ – 3 ունեցող։ [գափու։
–Պահակ գուշան. երկաթի գուռ. տ տէմիր
Պահակ ունիմ, կամ վարձում. անկարիայի բանել. տ սիբթիմիւրմէք։
Պահակապան, ի, ած. գ. 1 վրակնցու. պա-
հապան։ – 2 դպուշութեան տնդ. տ գօրու-
նու, գուշլուգ։
Պահակավար. ա. անկարիայի բանող։
Պահակափոխ լինիմ. ուրիշի կարգը առնել, յաջորդել. տ նէօպէքիմինի ալմագ, եէրի-
նէ կէչմէք օթուրմագ։
Պահակեմ, եցի. չ. (բանի մէջ) նուաէ ըլլալ։
Պահակեր, ի, ած. գ. պահապան. տ պէքձի, կամ օրթա ուտտար։
Պահակից լինիմ. մի կտոր պաք բանել։
Պահակութիւն. գ. 1 պահպանութիւն ը-
նելը։ – 2 անկարիա ծառայութիւն։
Պահայոյզ. ա. գիշերուան պահապան. տ պէքձի։
Պահանդ, կամ Պահանկ. ի, ած. գ. պա-
տին միջի բանող՝ պահոց կապերը։
Պահանգակապ. ա. գ. պատը բանող ներ-
սէն՝ կապող, կապերը։
Պահանդոց, ի, ած. գ. 1 պահապան. տ պէք-
ձի, նէօպէքիլի։ – 2 ա. ըղտապան, ջուն-
պան։ – 3 գ. գմայնկ. տ գամայիլ։
Պահանոց, կամ Պահպանոց. բանա. տ զըն-
տան։
Պահանջանք, նաց. գ. 1 ձիրղ համար, պարտ-
քը վճարելու ստիպելը։ – 2 իմեի առա-
բանջանք։ [տ մէհքէմէ։
Պահանջապան, ի, ած. գ. դատաւորի առն.
Պահանջեմ, եցի. ն. 1 առնելիքը ուզել. ձիրղ համար ուզել. տ կէբի իսթէմէք, իտդիա էմմէք։ – 2 առաջ առնել։ – 3 վրէժ առնել. տ գարէզ ալմագ։
–Պահանջիմ. (կ՛առնէ նաև հյց. խնգ.) կ՛ուզեմ ինձ։
Պահանջիչ. ա. իրաւամբ ուզող։
Պահանջող. հարկապահանջ. տ խարաճ ձիր։
Պահանջութիւն } գ. պահանջելը, իլը։
Պահանջումն, ջման }
Պահանք. գ. բանաարգելութիւն։
Պահապահոյզ. ա. պաքով զգուշացած (ձգնութիւն)։
Պահապան, ի, ած. գ. 1 պահապան. տ պէք-
ձի։ – 2 պահող, պահպանող, վրակնցու-
պաշտպան։ – 3 պահպանութիւն։ – 4 ը-

մայնկ. ֆ համայիլ։
Պահապանապետ, ի, աց. գ. պահապանների գլուխ. ֆ պաշ. պէքձի, ուստա։
Պահապանութիւն. ա. Պահպանութիւն։
Պահարան, ի, աց. գ. բան պահելու տեղ, ամման, գաւազան, գերեզման, և այլն։
Պահարանեմ. ն. ամիսիվիլ, մէջը դնել։
Պահարանիկ. գ. պզտի պահարան։
Պահարկեմ. ն. զգուշութիւնի պահել, պահպանութիւն ընել — տե՛ս և Պահպանկեմ։
Պահաւոր, ի, աց. ա. չոր պաք բռնող, քիչ ուտող. ֆ փէհլիվ՝ օրուձ ֆիւրմանի։
Պահաւորութիւն. գ. չոր ուտելը, քիչ ուտելը։ [մերուն ուշադրութիւն ընող։
Պահաւոյց. ա. գիշերուան պահապան՝ ժամ.
Պահեկ. ա. Պայիկ։
Պահեմ, եցի. ն. 1 պահել, պահպանել։ — 2 ծածուկ պահել. ֆ սազլամազ, կէօզլէմ. մէք, հրթիռ կ՚ըմէք, կիզւի ֆիւրմազ։
— Լաւութիւն պահեմ. լուռ կենալ։
— Պահել զանձն յիմիքէ. զգուշանալ, նտ կենալ։
Պահեմ, եցի. չ. ն. պաք՝ պաս՝ ծոմ բռնել, մէկ ժամ միայն ուտել. ֆ փէհրիվ՝ օրուձ ֆիւրմազ։
Պահեստ, ի, ից. գ. 1 պահելը, զգուշութիւն — 2 պահած պահծու բանը — 3 ա. պահծու։
Պահեստութիւն. ա. Պահակութիւն։
Պահնակ. ա. Պահակ։
Պահնակեմ. ն. պահել, զգուշանալ։
Պահնորդ. ա. Պահանորդ։
Պահող. ա. Պահաւոր։
Պահօրակ. գ. ա. Պահակ գուէն։
Պահուստ, Հատուած. 1 ա. Պահեստ։ — 2 պահուելը, պահուըտիլը։
Պահպան. ա. Պահապան, ըստ նմ նշ։
Պահպանագոյն. ա. մ. ագէկ պահպանած։
Պահպանակ, ի, աց. գ. 1 գինուորին հագած բանը՝ անձին պաշտպանող. — 2 հմայնկ. ֆ համայիլ։
Պահպանական. ա. գ. 1 պահող՝ պահպանող. — 2 հմայնկ. ֆ համայիլ։
Պահպանակից. նոյն ըստ ն նշ։
Պահպանանամ. չ. պահուիլ, պահպանուիլ։
Պահպանապետ. ա. Պահապանապետ, և Մարզպետ։ [պահպանութեան։
Պահպանարան, ի, աց. գ. գործիք և տեղ
Պահպանեմ, եցի ֆ. պահել պահպանողութեան ընել, շուքը վրան ըլլալ։
Պահպանիչ, նոց. ա. պահող պահպանող, վրանկնոց, փրկիչ։
Պահպանողական. ա. պահպանութեան։
Պահպանողականութիւն. գ. պահպանելը։
Պահպանոց. ա. Բանտ։
Պահպանութիւն. գ. 1 պահպանելը, զգուշութիւն, պաշտպանութիւն — 2 ագէկ վերաբերութիւն — 3 հմայնկ. ֆ համայիլ։
Պահպակաց. ա. պաք բռնող։
Պահք, Հոց. գ. 1 պաք, պաս, ծոմ. ֆ փէքհիզ, օրուձ։ — 2 պահելը։
Պաղ, ի, ից. գ. 1 սառ. ֆ պուզ, սոն։ — 2 ա. (ամպ.) ցուրտ, պաղուկ։
Պաղակ. ա. Պաղպաղակ։
Պաղակուտր. ա. Պլակինգի։
Պաղան. գ. (ա.) կորդին, չամեր. ֆ փալան։
Պաղանամ, ացայ. ա. Պաղիմ։
Պաղանաւոր. ա. կորդին ունեցող. բեռնաւոր. ֆ փալանլը, պղըլըգլը։
Պաղանիմ. ա. Համեմիմ։
Պաղանձաւ. գ. քարայր. ֆ մաղարա։
Պաղատանդ } ա. փառաւորութիւն,
Պաղատանդական } փայլուն զարդերով։
Պաղատ, ատն. ա. Պաղատանք, և Պաղատ։
Պաղատախտան. ա. ջնդմեանդ (աղօթք)։
Պաղատան } գ. սրտանց աղօթք, սաստիկ աղաչանք. ֆ սըղը՝ քէսկին տուա, նիյազ։ [նամըր
Պաղատանք, նաց
Պաղատաւոր. ա. աղաչող, բարեխոս. ֆ իլ-
Պաղատիմ, եցայ. չ. սրտանց աղաչել. ֆ նամէ վար նազար օլմազ։
Պաղատիս, տուի, տաց. կամ Պաղատտիկ, տուկի, տակաց. գ. չոր իմուզ. ֆ տիզի՝ տապան ինէիրի։
Պաղատտումն } ա. Պաղատանք։
Պաղէտ }
Պաղնգուցանեմ. տ. Պախնգուցանեմ։
Պաղիմ, եցայ. չ. 1 սառիլ. ֆ սոնմազ։ — 2 ցրտանալ, հովանալ. ֆ սօղումազ։
Պաղլեղ, ի. գ. պաղլեղ. ֆ շապ։
Պաղմնական. ա. գ. գոզբլնող, շարժ։
Պաղտումն. գ. պաղիլը, սառիլը։
Պաղպաղակ, ի, աց. գ. բիւրեղ. ֆ պիլօր։
Պաղպաջ, ոյ. գ. ա. փայլուն բշխիկ՝ քոս. ֆ փարլագ շիշ՝ գապարճըղ՝ սիմիկճիք։
Պաղպաջակ. գ. 1 տ. Պղպջակ։ — 2 անցնող գացող փայլ։
Պաղպաջեմ, եցի. չ. պլպլալ, փարփիլ. ֆ ըշըլ ըշըլ փարլամազ։
Պաղպաջումն. գ. փարփիլը։ [լուգ։
Պաղպաջուն. ա. փայլուն, փարփրուն. ֆ փարլաղ։
Պաղպաջունք. գ. բարձր Հանգստարան՝ փայլիլուն զարդերով, ծածկած կառք. ֆ ֆաէտոնէվան, ֆաէտոն։
Պաճար, ի, աց. գ. պախրել, պախրիք. ֆ սըղըր, էօրիւզ, ինէկ, տաւար, հայվան։
Պաճար, ըց. գ. Ճար Ճարակ, Հնարք. ֆ պէճէրլը։
Պաճարաբոյծ. գ. Հովիւ։
Պաճարական. ա. Պաճարնդէն։

Պաձաղամիտ, մտի, տաց. ա. անատուների պէս (մարդ), անխելք. ֊ գազան։
Պաձաղանք, նաց. գ. 1 ապրուստ, ունեցածը չունեցածը. ֊ կէչխնէ ձէք, նաճա. գաւ – 2 Ձոր Ձաղակ. ֊ հիւնէը, պէձէրիչ։
Պաձաղապէս. մ. անատունի պէս. ֊ Հայվան կիպլի։
Պաձաղատես. գ. հովիւ։ [վան կիպլի։
Պաձաղաւօտ. ա. գ. արծնելու տեղ։
Պաձաղնգաղար. մ. անատունի պէս. ֊ Հայվան կիպլի։
Պաձաղնգէն, նք. ա. գ. 1 անատնեղէն. ֊ Հայվանի – 2 անատուններ. ֊ Հայվանքար
Պաձաղնգուխիւն. գ. անբանութիւն. ֊ Հայվանլըգ։ [Ձէրմէք։
Պաձաղում, նցի. ն. Ձաղել, հնաղել. ֊ պէ֊
Պաձնան. Պաձէն. Պաձիկ. տ. Պատձէն։
Պաձիտակ. ա. գ. աւելորդ (զարդ ապանք կամ կերպուած)։
Պաձոյձ, ոյձք. ա. գ. 1 զարդ ապուն – 2 զարդ ապանք։ [սան։
Պաձուձաբան. ա. Ձոռմաբան, Ձաղաս֊
Պաձուձաբանեմ. ն. յ. Ձոռմաբանել։
Պաձուձաբանութիւն. գ. Ձոռմաբանութիւն։
Պաձուձաբար. մ. զարդ ապանքով։
Պաձուձագեղ. ա. զարդ ապանքներով ա֊ զուրցուցած։
Պաձուձապարդ } ա. Ձիձի պիձի զարդ֊
Պաձուձալի } բով։
Պաձուձան. մանաւանդ՝ } գ. աւելորդ զարդ,
Պաձուձանք, նաց } զարդ ապանք. ֊ տիւզէն, քէսիմ։
Պաձուձապատանք, նաց. գ. շինծու պա֊ տանք, խաւնաձիկ. ֊ պէպէկ, գուզլա։
Պաձուձատէր. ա. զարդատէր։
Պաձուձնեմ, նցի. ն. 1 Ձիձի պիձի՝ գուն զգուն զարդարել, տազել, շինծու բանե֊ րով ապուր երևցընել. ֊ պէզէմք, տիւզ մք, տօնամիմագ – 2 սուտ անուն տալ։ – կը. պարծնուիլ։
–Պաձուձնալ. պաձուձապան, խօսքը տե֊ ղը. ֊ էլքիսը տիւզ։
–Պաձուձնալ կերակուր. Համեմներով պատրաստած կերակուր։
Պայ, ի, ից. գ. չնգած գերազոյն մարդ՝ ա֊ ռաւօտեւնալ նոյնպատուաքաղի պէս. ֊ Ձէն, վէրի, տէվ։
Պայազատ, ի, ից. գ. ազատ մարդու կամ իշխանի և իշատուրի զաւակ, յաջորդ, տե֊ ղապահ. ֊ նէչրնէ՝ փոսատնա կէչէն, խալխէչ, ասրլ ասյ, էվլատ, Ձինա, ասյգա֊ տէ, քիչիգատէ։
Պայազատաբար. մ. յաջորդ նատելով։
Պայազատում, նցի. ն. յ. 1 տեղը անցնել, յաջորդել. ֊ Ձնալիւս էմ մէք, նէրնէ կէչ֊ մէք – 2 տիրել, իշխել. ֊ զապտ էմ մէք։
Պայազատութիւն. գ. 1 յաջորդութիւն – 2 զաւակ երևելի ցեղի։
Պայազն, զին, զանց. ա. գ. մնծի ցեղէ, իշ֊ [խան։
Պայակ. տ. Պայիկ։
Պայեկնեմ, կնալ. յ. 1 ապատել, մնալ։ – 2 ծառայել։
Պայեմար. տ. Պայտար։
Պայեմ, նցի } ն. տ. Պայեցուցանեմ։
Պայեցուցանեմ }
Պայեմնեմ, նցի. յ. } Ձաճիլ՝ պատուիլ. ֊ փաճ֊
Պայեմիմ, նցայ. յ. } լամագ, Ձաճլամագ։
Պայեմիմ. սատիկ ուզիլ Հայրատուճի։
Պայեմիւն. տ. Պայեմուն։
–Պայեմիւն երկինից. որատուն։
Պայեմիք. գ. Ձաճելով պատուելը, կամ ու֊ նել ու Ձճկիլը – տ. Ա֊յտիք։
Պայեմնուիմ. տ. Պայեմիմ։
Պայեմոսիմ, նցայ. յ. Ձաճըտիլ։
Պայեմուն, ճման. գ. 1 Ձաճիլը. ֊ փաճ֊ լայըշ։ – 2 Ձաճելու ձայն. ֊ փաճըրտըր։
Պայեմուցանեմ, ծուցի. ն. Ձաճեցընել, Ձդել. ֊ փաճլամմագ։
Պայիկ, պայկի, կաց. կամ Պայակ, ի, աց. գ. պահակ կամ պահապան, սպասաւոր ոտքի վրայ. ֊ փէչիք։
Պայլ. (գլ. խո.) Հիւպատոսի պէս կամ գնապանի պէս իշխան. ֊ պալճօզ։
Պայծառ, ի, աց. ա. լուսաւոր, յստակ, փայլուն, երևելի, փառաւոր, յայտնի, զարդարուն։
Պայծառաբան. ա. Ձոռմ, Ձաղաս֊ տան։
Պայծառաբանեմ. ն. յ. Ձոռմաբանել։
Պայծառաբանութիւն. գ. Ձոռմաբանութիւն։
Պայծառաբար. տ. Պայծառապէս։
Պայծառաբերիմ. յ. աղէկ պատուհանքով զարդարուիլ։
Պայծառաբոլորք. ա. պայծառ վառած։
Պայծառագնդ. ա. երևելի տնաքով. ֊ կէօա֊ լէ էրչի. ի, [գնդկութիւն (սատեղաց)։
Պայծառագնդաւորութիւն. գ. փայլուն գն֊
Պայծառագոյն. ա. 1 աւելի պայծառ։ – 2 պայծառ գունով։
Պայծառագործեմ. ն. պայծառացընել։
Պայծառագունիմ. յ. գունալի գոյն առնել։
Պայծառագունութիւն. գ. պայծառ գոյներ։
Պայծառազարդ. ա. պայծառ զարդով։
Պայծառազարդեմ. ն. պայծառացընել։
Պայծառազարդութիւն. գ. պայծառ զարդ, զարդարանք։
Պայծառազգեաց, զգեցի, ից. ա. պայծառ կամ Ձերմակ հագած, գնդեցիկ, փառաւոր։
Պայծառազգեաց լինիմ } պայծառ հագ֊
Պայծառազգենում, գնցայ } նիլ, լուսաւո֊ րուիլ, պայծառանալ։
Պայծառազգեստ, ի, ից. ա. Պայծառա֊ զգեաց։ [նալ։
Պայծառազգեստիմ, ստեցայ. յ. պայծառա֊

Պայծառազգեստութիւն } գ. լուսաւորութիւն,
Պայծառազգեցութիւն } հրաշալեղց։
Պայծառազուարձ. ա. պայծառ ու ջուարճ. Ձաղի։
Պայծառաբոյծ. ա. գեղեցիկ յատկութեամբ։
Պայծառաբեմ. ա. փայլուն թևերով վիճակ (սիրամարգ)։
Պայծառալոյս. ա. Լուսապայծառ։
Պայծառախօս. ա. յստակ ու գեղեցիկ խօսող (Ոսկերերան)։
Պայծառականն. ա. Պայծառ։
Պայծառակացուլդ, ցրդի, ից. գ. Հանգիստուղ տօն։ [Նոյ, պայծառանալ։
Պայծառակերպեմ, իմ. ն. կ. պայծառացը.
Պայծառակերպութիւն. գ. ։ պայծառութիւնն։ — ։ Վարդավառ։
Պայծառակերտ. ա. մեծաշէն, փառաւոր։
Պայծառակշիռ. ա. Համեմատ, չափակցեալ։
Պայծառահրաշ. ա. Խիստ հիանալի։
Պայծառաձև. ոյ. գ. լուսաւորուած կերպարանք։
Պայծառայարդար. ա. Պայծառակերտ։
Պայծառայլին. ա. Պայծառ։
Պայծառանամ, ացայ. չ. պայծառ փայլիլ, զարդարուիլ, փառաւորիլ։
Պայծառանշան. ա. ։ Նշանաւոր — ։ Երեւելի հրաշքով։
Պայծառանշոյլ. ա. պայծառ լուսով։
Պայծառաչէն. ա. Պայծառակերտ։
Պայծառաչինութիւն. գ. ազէկ շինուածք։
Պայծառապանձոյճ. ա. պայծառ զարդարուած։
Պայծառապարծ. ա. պանծալի։
Պայծառապակ. ա. պայծառ կերպարով, առօք փառօք։ [Թագաւորական։
Պայծառապատակ. ա. պայծառ պատկով,
Պայծառասէր. ա. պայծառութիւն սիրող։
Պայծառասլայերուչ. ա. գեղեցիկ, Ձիւնանակ՝ մարգարէ։
Պայծառատարած. ա. լոյս տարածող։
Պայծառատեսիլ } ա. պայծառ տեսլով,
Պայծառատիպ } փայլուն, գեղեցիկ։
Պայծառաւարար. ա. լոյս տուող։
Պայծառացուցանեմ, ցուցի. ն. պայծառացընել, լուսաւորել, շինցընել, փառաւորցընել։ [սուրբ։
Պայծառափայլ. ա. պայծառ՝ փայլուն՝ լու-
Պայծառերանգ. ա. պայծառ գունով։ ֆ կիրճ, ձէ, ըն՝նկիր։
Պայծառերես. ա. դէմքը՝ աչքը պայծառ։
Պայծառհաւատ. ա. ուղիղ՝ լուսաւոր հաւատքով։
Պայծառութիւն. գ. փայլունութիւն, լուսաւորութիւն, փառաւորութիւն։
Պայծառուհի, ոհւոյ. Նոյն։
Պայծառկնութիւն. գ. գէշ ազանդ՝ մեռութիւն սիրող, կեւրութիւն։

Պայդակուհի, կնոջ. գ. լուսէն ձեռաւոյլը կուրնալը. ֆ զամաշմամբ, քեօրէնմէօ։
Պայման, ի. ացս. գ. ։ գաշն, գրած խօսք, կանոն, չափ. ֆ ուշտ, չարթի, գավէ, վիճումն — ։ խօսք դնելը, որշած առեւրը. ֆ վաճառ, մէօհլէթ։
—Պայման նամակ. գաշանց գիր։
Պայմանաւոր } ա. ։ վճռական. ֆ չարթի-
Պայմանաւորական } լը։ — ։ չափաւոր — ։ թէական։ [գօմաղ, փէյլէմէք։
Պայմանեմ, եցի. ն. խօսք՝ գաշն դնել. ֆ սէօզ
Պայուասիկ. (կայ նաեւ Պայասիկ). գ. դրամի կշիռք մը՝ չափ մը՝ յիսուն լիտր։
Պայուսակ. ի. ացս. գ. պարկ, քսակ, տոպրակ. ֆ քիսէ, տաղարձրգ։
Պայտիք, ա.ներց. գ. Նետին վարի ծայրը՝ Ձեղքը, ուր ապրիշին լարին կը կռթընի. ֆ օղ կէզլի. քէրթիկ։
Պայտաւոր, ի. գ. (պ.) Հինգուն ոտքը երկաթի գլխով, կամ Հի գամմամով. ֆ նալբանտ։ [ֆ գավկա, նիքտ։
Պայքարտ, ի, ացս. գ. (պ.) վէճ, կռիւ.
Պայքարեմ, եցի. չ. } վիճիլ, կռուիլ. ֆ նիզալմագ։
Պայքարիմ, եցայ. }
Պան, ի. ից. գ. ։ կլորակ հաց. ֆ սօմուն, էքմէք — ։ մեզրի քանիներ — ։ խոտ մը. ֆ պան օղիու։ — ։ բառերու վերջը (տես. և պ.) պահապան, գլխաւոր. զոր օրինակ՝ դռնապան. ֆ տէրպան — ։ այգեպան. ֆ պաղպան, և այլն։
Պանդանդ. տ. Պատանդ։
Պանդանդեմ. ա. Պատանդեմ։
Պանդեմի. (յ.) բոլոր ժողովրդական տօն՝ հնէիանոսաց ժամանակը։ [կիպիր։
Պանդխտաբար. մ. Նժդեհի պէս. ֆ գաբիպ
Պանդխտագոյն. ա. խնդձ, Նժդեհ։
Պանդխտական. ա. Նժդեհական. ֆ գաբիպի։
Պանդխտակից. ա. Նժդեհի ընկեր։
Պանդխտանամ, ացայ. տ. Պանդխտիմ։
Պանդխտանոց, ի, ացս. գ. Նժդեհներու տեղ. ֆ խան։
Պանդխտացուցանեմ, ցուցի. ն. զուրիշը օտար տեղ բնակեցընել։
Պանդխտիմ, եցայ. չ. երկրէն զուրս երթալ, օտար տեղ բնակիլ. ֆ գաբիպ ըլմագ, գաբիպլիք էքմէք։ [թնպլիք։
Պանդխտութիւն. գ. Նժդեհութիւն. ֆ գա-
Պանդոկ. ի. մանաւանդ } գ. (յ.) իջևան. ֆ
Պանդոկի. կոյ. ւոջ } խան, գօնաղ։
Պանդոկապան. տ. Պանդոկապետ։
Պանդոկապետ, ի, ացս. գ. պանդոկի տէրը՝ պահապանը. ֆ խանճը, գօնաղ սահոպը։
Պանդոկապետութիւն. գ. իջևան դարձընելը. խանճլըղ, միւխանէճիլիք։
Պանդոյր, Պանդուրս. ա. անխնայ։
Պանդուրութիւն, Պանդուրտութիւն. գ.

անխնայութիւն։
Պանդուխտ, գիտի, տաց. ա. գ. դրանցի, տարտական. ֆ գարիպ, նատանձր։
Պանդխտիմ. ն. Ձիւղը թափել հողի տակ. ֆ տալարբմագ, տալտրբմիս էթմէք։ [մաս
Պանդրի. գ. տաշտաթմագ ընելը. ֆ տալտրբ-
Պանդրուտու. ա. Պանդուտի։
Պանթեոն, ոյ. գ. (յ.) ա. Ցուվազ։
Պանիր, նրոյ, կամ նրի. գ. պանիր. ֆ փէչ-նիր։ [կիձ։
Պանծաբան. ա. Ձոռամ. ֆ էլճաղը, պէլ-
Պանծագոյն. ա. մ. աւելի ազէկ։
Պանծալի, լւոյ, լեաց. ա. պարծանքի արժանի, գովելի. ազէկ, ընտիր։
Պանծամ, ացի, ծաւ } յ. իր վրայ յոյս գը-
Պանծանամ, ացայ, ցիր } նել, մեծ Համարում ցուցընել, պարծենալ. ֆ կիւվէնմէք։
Պանծանք, նաց. գ. պարծանք, փառաւորութիւն, գովեստ։
Պանծապատիւ. ա. բարձրապատիւ։
Պանծացուցանեմ, ցուցի. ն. գովաբեմամբ Հռչակել, մեծցընել, բարձրացընել։
Պանծութիւն. ա. Պանծանք։
Պանկըատ, ի } գ. (յ.) ամէն ուժը ցուցընե-
Պանկըատիան } լու խաղ, յաղթութիւն։
Պանձամ. ա. Պանծամ։
Պանդ, ի. գ. բարձր տեղ, բեմ։
Պանտանդ. ա. Պատանդ։
Պանտա 'ի պանտէ. ա. Պատ 'ի պատէ։
Պանրանամ. յ. պանիր կտրիլ՝ գործանալ, Համանձրանալ. ֆ փէնիրլէնմէք։
Պանրաւոր, ութ. գ. պանիր ուտելու շաքարեղէն Ցունաց, մրկրտուր։
Պաշար, ի, ացի, կի՛ ոյ, ոց. գ. Համբառ պաշար, կերակրելիք. ֆ զաղըխ, նօր խարձըղը։
Պաշարապահ. ա. պաշար տանող. ֆ զաղըխ կէօմիւրճիլ։
Պաշարագիր. գ. գրուած պաշար։
Պաշարապինդ. ա. պաշարը շատ. ֆ զաղըրէլի։
Պաշարեմ, ացի } ն. չորս գին պատել՝ բանել. ֆ գուշեմմագ, մուհասրէք էթմէք։ [ազէկ գիտցող։
Պաշարիչ. ա. քաղաք պաշարել ու առնուլ
Պաշարումն, ման. գ. պաշարելը, իլը։
Պաշպաճ. գ. ուռկանք. ֆ շիշ։
Պաշտակ. ա. Պաշտօնեայ։
Պաշտամունք. ա. Պաշտօն։
Պաշտաւտական, ի, ացի. գ. Հարիւրն բնդած բանկերը. ֆ Ձիւհէզ, Ձէհիզ։
Պաշտգամ. ա. Պատգամ։
Պաշտելութիւն. ա. Պաշտօն։
Պաշտեմ, ացի. ն. 1 պատանց պատուել՝ յարգել՝ երկրպագել, ծառայել. ֆ իմտիմագ, սէհնէք գըլմագ։ 2 աղօթք ընել — 3 տաճարի՝ ժամու բաններըը կատարել։ 4 պէտ ընել, հոգալ. ֆ խըզմէթի էթմէք, պագմագ՝ գայըլմագ։
–Պաշտեմ զծառայութիւն. ծառայութի ընել։
–Պաշտիմ, ացայ. չ. 1 բանեցընել, բանիլ. ֆ գուլլանմագ, գուլլանըլմագ, օլմագ։ — 2 սովրեցութիւն ընդալ։
Պաշտուն, ման. ա. Պաշտօն։
Պաշտպան, ի, ացի. գ. 1 վրակիցս՝ պահպանող, պաշտպանող, օգնական, ջատագով. ֆ մուհաֆըզ, սագլայան, էսիրկէյճի։ — 2 որ կերպով մը կը ծառայէ, պաշտօնեայ, գործիք։ [ւորի։
Պաշտպանագք. գ. ծառայութիւն թագաւ-
Պաշտպանեմ, ացի. չ. տր. խնդ. 1 պահել պահպանել, իր շքին տակը առնել, կռնակ կենալ. ֆ սիփէր օլմագ՝ էթմէք, արգատուրմագ, գօբուրմագ։ — 2 պէտ ընել, հոգալ, ծառայել։
–Պաշտպանիմ չ. տպաւորիլ, դիմել։ [տուկ։
Պաշտպանողական. ա. պաշտպանողի յա-
Պաշտպանողօրէն. մ. պաշտպանի պէս
Պաշտպանութիւն. գ. 1 պաշտպան ըլլալը, հովանաւորութիւն, օգնութիւն, ջատագովութիւն — 2 ծառայութի մը, պաշտօն։
Պաշտօն, տանման. մունք, մանց. գ. 1 զԱստուած պաշտելը արտով երկրպագութիւն՝ բարի գործքով, աղօթք, ժամերգութիւն, պատարագ, սարկաւագութիւն. ֆ սէճտէ, իթաաթէ, խաատէթ։ — 2 ծառայութիւն եկեղեցի, գործք, ատիճան. ֆ խըզմէթ, զիմմէթ, մանալը, փայէ։ — 3 չաստուածանալու — 4 մուրհակագրութիւն, հաստատական բան մը. ֆ խաթըր կէօնիւլ սայմասը՝ պագմասը, գըրըմագ։
–Պաշտօն տանիմ. ծառայել։
Պաշտօնական, ի, ացի. ա. 1 պաշտօնի բան։ — 2 պաշտօնեայ, ընող։
Պաշտօնակից, կցի, ցաց. ա. 1 պաշտօնին ընկեր։ — 2 ծառայակից։
Պաշտօնամատոյց. ա. պաշտող։
Պաշտօնապայծառ. ա. պաշտօնը փառաւոր ընող (նրգիչ)։
Պաշտօնասէր, սիրի, բաց. ա. Ջնդմեռանգ. ֆ սօջուս։ [յող։
Պաշտօնատար, ի, ացի. ա. պաշտող, ծառայող։
Պաշտօնատարութիւն } գ. ծառայութիւն։
Պաշտօնատուրութիւն }
Պաշտօնարան. ա. աղօթք ընելու տեղ։
Պաշտօնարար. ա. Պաշտօնատար։
Պաշտօնարկ, ի. ա. գ. 1 պաշտող։ — 2 պաշտօն։
Պաշտօնաւոր. ա. 1 պաշտող։ — 2 կառապաշտ։
Պաշտօնեայ, նէի, իցք. գ. ա. պաշտող, սպասաւորը, ծառայ՝ Աստուծոյ, եկեղեցւոյ, եկեղեցականի, աշխարհի մեծերու, առտուածապաշտ, Ջնդմեռանդ, հրեշտակ, սարկաւագ, փոքրաւոր, Ձօրա. ֆ խըզմէթ-

քնար, իշէրի, մանրպտ սահապը, նամագ։
Պաշտօնեանոց. տ. Պաշտօնարան։
Պաշտօներդութիւն. գ. 1 ժամերգութիւն։ – 2 պատարագ։
Պաշտօնէական. տ. Պաշտօնական։
Պաշտօնուկք. տ. Ընորհուկ։
Պապ, ի. կմ՝ ու, աց. գ. 1 մեծ Հայրը, պապ, Հօրը կամ մօրը Հայրը, ջոջպապ. 2 պէտրիք պապա, տէտէ։ – 2 Հոգևոր Հայրը մեծ, փաղ, Հայրապետ, պատրիարգ։
Պապահեմ. ն. խաշել, խաբշատել։
Պապակ. ի. գ. սատիկ ծարաւ։
Պապակիմ, եցայ. չ. չարաչար ծարուիլ, ջրի փափաքիլ, էրիլ տալորիլ. 2 տուտուզլուգուան նանմագ՝ գաղտուկմագ։
Պապակիչ. տ. տալորցընող։
Պապակուկն. գ. տալորը։ [ժանիր
Պապանձական. ա. պապանձեցընելու արժ.
Պապանձեմ, եցի } ն. պապանձեցընել.
Պապանձեցուցանեմ } 2 աղջրնը իջըցամագ՝ գաւիամագ՝ պաղլամագ։
Պապանձիմ, եցայ. չ. պապանձիլ. 2 տիլի իջուիջուլմագ, աղջը գաւիանմագ։
Պապանձուկն, ձմեռ. գ. պապանձիլը։
Պապաչեմ, կմ՝ չեմ, եցի. չ. ն. ձայն հանել կապկի՝ այծի. 2 մէչմէք, փէչփէչէմէք։
Պապաս. գ. (յ.) տէր տէր. 2 փափագ։
Պապենի. ա. պապենական։
Պապկայ, ի, ից. գ. իջուիջակ. 2 փափաղան, տուտաւ գուշու։
Պապուենիմ. գ. նրիցուկ. 2 փափաիջնա չի. չէչի, պապուենէ, գոյուն կէօգիւ։
Պապչնակ, չնկի, կաց. գ. 1 պապաչող այծ։ – 2 այծեղջիւր։
Պառաբատոս. տ. Պառաւատոս։
Պառակ, ի, աց. գ. 1 ոչխրի բակ, փարախ, և ծօտ. 2 գոյուն նամիաղը՝ սիւրիսիս, մանտրա – 2 խոզի ազգը կամ կով (որուն վրայ կը պառակի)։ [բիւ սիւրիս։
–Պառակ պառակ. մ. խումբ խումբ. 2 սիւ–
–Պառակ. պառակած։
–Ի պառակ դնեմ. քիչ մը պառակած կնը. արվ դնել անկնգի Ճիւղը։
Պառակական. ա. տ. Պառական։
Պառակամայր, մնր. գ. կով Հորթ ներս մայր, կամ կովէ ծնած ձագ։
Պառական, ի, աց. գ. որթ չներ։
Պառակատիմ. կ. պառակտիլ, մէկմէկէ բաժնուիլ։
Պառակիմ, եցայ. չ. 1 պառկիլ. 2 նամագ – 2 խումբ խումբ բաժնուիլ՝ ցրուիլ որպէն նանէն։
Պառակտեմ, եցի. ն. մէկմէկէ բաժնել, քայքայել։ – 1 կր. բաժնուիլ։ – 2 խումբ խումբ ըլլալ։
Պառակտեցուցանեմ. նոյն։
Պառակտումի } գ. 1 բաժնուիլը։ – 2 հեր–
Պառակտումն } ձուած։
Պառամատոս. (յ.) ուխտազանց, ուրացող (Ցուդիանոս)։ [2 գօձա գալը։
Պառաւ, ոյ, ունք, ւանց. գ. ծեր կնիկ.
Պառաւական. ա. պառաւու (խօսք)։
Պառաւիմ, եցայ. չ. 1 պառաւիլ. 2 գօձամագ։ – 2 հնանալ. 2 էսկիմէք։
Պառաւորդի. ա. գ. պառաւ մօրմէ ծնած հրաշքով. (Յովհաննէս Մկրտիչ)։
Պառաւուհի. գ. պառաւութիւն։
Պառիկնցուցանեմ. ն. պառկեցընել։
Պառիկիմ. կնմ. չ. պառկիլ։
Պառպի, կամ ոյ ծաղիկ. պղպեղի բոյս։
Պառպիկ. գ. պղպեղիկ. 2 պիպէրձիք.
Պաս. (ռմկ.) իբր Պահք, պաք, պահ։
Պասնք. տ. Պատքա, Ջատիկ։
Պասնքաշաբաթի. գ. պատքի շաբաթի, առաջ շաբաթի։
Պասնքատօն, ի } գ. Ջատիկ։
Պասնքատօնակ }
Պասկական, կմ՝ Պասկական հաւ. իջոչնոյ մը անուն. 2 միսը իջուածուղու, Ճաւճաւ։
Պասկուձ. տ. Կորձ։
Պատուք, պրոյ, կմ՝ ու. գ. 1 սատիկ ծարաւ, պապակ. 2 հէրսրիքի – 2 ցամքած, չոր։
Պատատա, ի, աց, կամ ռունք, ւանց. գ. 1 փռոց. 2 տէօշէմ, տէօշէք։ – 2 լաթի կտոր. 2 փարչա պէզ։ [շէմլի։
Պատատաւլի, կամ լիր. ա. փռոցով. 2 տէօ.
Պատատակ, ի, աց. գ. պղտի պատատա. 2 տէօշէձիք. պէզձիչէզ, խաւիր։
Պատատակալ, ի, աց. 1 գ. բարակ կտաւ, փռոց, պատանք. 2 չարշաֆ, պէզլ – 2 ա. պատատաւլիր, փռոցով զարդարած։
Պատատակալեմ. ն. պատնել. 2 քչֆիճլէմէք։
Պատքա, այի. կմ՝ Պասնք, ի. գ. (և.) 1 անցք՝ Ջատիկ, տօն Հրէից Եգիպտոսէ ելլելուն, մեզի՝ տօն յարութեանն Քրիստոսի – 2 պատնք կ՝ըսուի զատկական գառն ալ։
Պատքատարաւ. գ. սատիկ ծարաւ։
Պատքատարաւի. ա. սատիկ ծարուած։
Պատքնամ. տ. Պատքիմ [ւեցընել։
Պատքնցուցանեմ, ցուցի. ն. սատիկ ծարաւ.
Պատքիմ, եցայ. չ. 1 սատիկ ծարուիլ, պապակիլ – 2 չորութենէ ցամքիլ։
Պատքութիւն } գ. պապակիլը, սատիկ
Պատքուն, քմանի } ծարուիլը, ծարաւ։
Պատքուտ. ա. չորութենէ ցամքած։
Պատ, ի, ից. գ. 1 պատ, օրմ – 2 շէնի տեղ՝ չորս դիէն պատած։ – 3 պատոյտ, կաթ՝ (օձի)։ – 4 ա. իբր վատ, ծոյլ։
–Պատ առնում. 1 շրջան ընել, մանգալ։ – 2 գալարիլ օձի։
–Պատ ՚ի պատ. Պատ ՚ի պատէ, կամ Պատ

'ի պատուհ. պատուհ բան, կամինջ ունեցող, խրճիթ։ [նեցող. ֆ նիգրիզիա։
Պատագլոս, ի, ած. ա. (յ.) ածի ցաւ ունեցող։
Պատահ, ի, ից. գ. պատահար, պատահմունք, դիպուած, բախտ. ֆ արիզէ, վտանգաւոր, բաստ։
Պատահար, ի, ած կամ ից. գ. նոյն. և փորձանք։ ֆ գազա, պէլա [նեմ։
Պատահացուցանեմ. տ. Պատահեցուցանեմ, Պատահեմ, եցի } ն. Հանդիպեցընել, Պատահեցուցանեմ } յարմարեցընել. ֆ բաստ կէլիլմէք, օղրամմագ։
Պատահեմ, եցի } է. Հանդիպիլ, գլխուն Պատահիմ, եցայ } գալ, դիմացը՝ դէմը ելլել, դալկի գալնել՝ գալուիլ. ֆ բաստ կէլմէսի, գարշելամաղ։ – 2 դիպուած. ֆ պուշխ, վագաս։
–Պատահումն. (բստ արամաբանից), գոյացութիւնն վայ եկած բանը, պարագայ, անհական բառ։ [ֆ տարտագալը։
Պատագուր. ա. արգելք նղող, գժուարին.
Պատադիմ. տ. Պատագիմ։
Պատադիմ. գ. 1 բաղնել. ֆ սարմաչըգ։ – 2 ամէնայն բոյս որ կը պլլուի բանի մը վրայ։ – 3 որթի ծիղ. ֆ սամա ֆիլիսի։
Պատադիմ, էցայ. է. զբաղիլ. ֆ իշէ տալմագ, գոյուլմագ։
Պատադիչ. ա. զբաղեցընող։ [տագա։
Պատադումն, դմեան. գ. զբաղմունք. ֆ տագա։
Պատան, ի, ած. գ. 1 փաթիթելու լաթ, կապ. ֆ սարըչ, պագ։ – 2 մեռելի պատանք. ֆ քէֆին, տէֆին։
Պատանական. ա. կորձի բան։
Պատանդ, ի, ած կամ ից. գ. գրաւի պէս տուած անձ մը, և բուն գրաւ. ֆ իմանաթ, բէրիմ, կիրլիվ։
Պատանդեմ, եցի. 1 ն. կապել կաշկանդել. ֆ իմանաթի սարմագ՝ պագլամագ։ – 2 կ. զբաղիլ, պաշարուիլ կապուիլ. ֆ տալմագ, իմանաթլամագ։
Պատանդիչ. ա. կապկրպող։
Պատանդումն. գ. պատանդ ևրթալը. ֆ իմանաթլուգ։
Պատանեակ. տ. Պատանի, և Պատանեկ։
Պատանեկագիտուն. տ. Մանկատափուհի։
Պատանեկանամ. գ. 1 կորձանիմեան հասնիլ, չափահասի պէս ըլլալ։ – 2 տղայութիւն գառնալ։
Պատանեկատափն. տ. Մանկատիւ։
Պատանեկիկ. գ. տղայ։
Պատանեկութիւն. տ. Պատանութիւն։

Պատանի. նւոյ, նենց. և Պատանեակ, եկի, կաց. գ. 1 մեծցած տղայ, կորիճ, մանչ, Ադամ, ուրբշի ձևոքին տակ եղող. ֆ իչիտ, Ադիման, տէլի գանլը։ – 2 ազտիկ տղայ. ֆ օղլանձիգ, չօճուգ։
Պատանութիւն. գ. պատանիի հասակը։
Պատառ, ոյ, կամ ի, ած. գ. Հացի կտոր, բրդած կտոր. ֆ լօգմա, տիլիմ, փարչէ։
–Պատառ պատառ. կտոր կտոր։
Պատառաբոյծ. ա. Հացկատակ, անկոչ բազմական. ֆ տալգաուզ։
Պատառած. տ. Պատառուած։
Պատառապատիր. ա. Հացէն ու կտոր մը բանէն կամ կաշառքէն խաթրուած։
Պատառատուն. ա. պատառուած՝ կարկրտած, բզիկ բզիկ. ֆ նըրթիըգ, ֆիլիմ իլ ֆիլիմիլ։
Պատառաքաղ, ի, ած կամ ից. գ. պատառ քաղելու գործիք. ֆ չաթալ։
Պատառեմ, եցի. ն. 1 պատռել, Ադթել, կտրել, բանալ, բզբտել. ֆ նըրթմագ, նազմագ, աչմագ, փարալամագ։ – 2 կտոր կտոր ընել։ – 3 սպաննել [չէՆիք։
Պատառիկ. գ. կտորիկ. ֆ լօգմաձիգ, փարչէ։
Պատառատրութիւն. գ. բզբտող բլալը. ֆ փարալայըՆը իմանիլիմ։
Պատառատում. ն. պատռտուիլ։
Պատառատոհ, կի ոտուն. տ. Պատառատուն։
Պատառուած, ոյ, ոց. գ. պատռուածք, Ադէք. ֆ պալըգ, գովուգ։
Պատառումն, ռման. գ. պատռելը, իլը։
Պատառուն. ա. պատռուած։
Պատասխան. տ. Պատասխանի։
Պատասխանաբանութիւն. տ. Պատասխանատուութիւն։
Պատասխանական. ա. պատասխանի (գիր)։
Պատասխանատու, ի, ած. ա. պատասխան՝ Համար տուող։
Պատասխանատուութիւն. գ. 1 պատասխան, Համար։ – 2 Ջատագովանք. ֆ Ադվաթ, Ադուրաթ։
Պատասխանատում. եցի. ն. 1 պատասխան տալ. ֆ Ադվաթ վէրմէք։ – 2 Հաշիւ տալ. ֆ հիսապ վէրմէք։ – 3 իրաւունքը ցուցընել. ֆ Հագգը խաթաթի էյմէք։
Պատասխանատուութիւն. գ. 1 պատասխան. ֆ Ադվաթ – 2 իրաւունքը ցուցընելը. ֆ Հագգըն խաթաթը։
Պատասխանարան. գ. լեզու։
Պատասխանեմ. եցի. և Պատասխանիմ, եցայ. տ. Պատասխանի տամ։
Պատասխանի, նւոյ, նենց. գ. 1 պատասխան. ֆ Ադվաթ։ – 2 Ջատագովութիւն, խօսքով դէմ դնելը. ֆ խաթաթ։ – 3 Համր. ֆ հիսապ։ [լամ։
–Չըտանն պատասխանւոյ. պատգամ. ֆ քի–
–Պատասխանի տամ. Տամ պատասխանի.

1 պատասխանել. ֊ Ձեվալ վերմէք։ – 2 արդարացընել, չմատադովել։
–Պատասխանի առնեմ, կամ Առնեմ պատասխանի. պատասխանել. ֊ Ձեվալ եմ֊մէք։ [տուբլիւն
Պատասխանուբիւն. ա. Պատասխանատ֊
Պատատ, ի, ած. գ. պըլլած փախիմած բան, կապացբեա. ֊ սարմա, ուէնկ, նիւք, սէմ֊քր
Պատատանք, նաց. գ. կապ, ծրար. ֊ պաղ, սալրը, չղջըն։
Պատատել, եցի. ն. փախիմել, պլլել. ֊ սարմագ։ – կր. փախիմուիլ, պլլըւիլ. ֊ սարբրմագ։
Պատատուկ, տկի, կաց. գ. բաղնդ. ֊ սար. մաշրգ. ա. Պատաղիձ բսա ամ նշ։
Պատատուիմ, տմանն. գ. փախիմելը, փախիմուիլը։ [լիւն։
Պատար. գ. լնցուածուիլիւն, կատարելու֊
Պատարագ, ի, ած. գ. 1 ընծայ Աստուծոյ՝ կենդանի, կամ բուսած բան, զոհ. ֊ գուբպան։ – 2 տուրբ պատարագ, քահանայապետութիւն մարմնոյ և արեանն Քրիստոս։ – 3 ընծայ մարդու. ֊ արմտացան, փինշկէշ, հէսիկ, արբ։ – 4 կաշառք. ֊ պուտիկեմ։
Պատարագարարձ. ա. ընծայ բերող. ֊ փինշկէշի կէշի կեմիրկեն։
Պատարագարուն. ա. ընծայ՝ տուրբ տուող։
Պատարագագործութիւն. գ. զոհ ընելը։
Պատարագաղօհ օրինք. հին օրինք։
Պատարագակից. ա. գործակից տուրբ պատարագի, պաշտօնակից։
Պատարագամատոյց, տուցի, ցաց. ա. գ. 1 պատարագիչ, զոհ ընող։ – 2 պատարագ լինելը, պատարագին բանալը։ – 3 պատարագի դիրք, խորհրդատեղը։ – 4 պատարագ ընելու։
Պատարագարան, ի, գ. խորան, սէր սեղան։
Պատարագեմ, եցի. ն. ընծայել Աստուծոյ, զոհել, նուիրել։ – կր. ընծայով պատուիլ։
Պատարագընկալ, ի. ա. պատարագը ընդունող (Աստուած)։ [հանապ։
Պատարագիչ, գչի. ա. գ. ժամադպող՝ քահանայ։
Պատարագիք, գնաց. գ. ընծայ՝ նիւթ պատարագի, զոհի։ [պատարագիս
Պատարագուհի. գ. 1 պատարագ։ – 2 նիւթ
Պատարեմ, եցի. ն. 1 լնցուն ընել, առատացընել. ֊ թաշրմագ։ – 2 կատարել. ֊ պիճի իրմէք։ – կր. լնցուիլ. ֊ թաշրմագ։
Պատարուածն, բանն. գ. լնցուածուիլի, կատարելութիւն։
Պատարուն. ա. լնցուն, լիակատար. ֊ տօղ ազգ, պիչ իմամ։
Պատգահիկ. ա. հանդարտ, մեղմ (ձայն)։
Պատգամ, ի, ած. գ. 1 աստուածային հրամանն, պատուէրք. ֊ այէի, քէլամի – 2 իմաստասիրական հրամանն, վէճիա, ծնողաց և իմաստնոց խրատք. ֊ էմի, ֆէրմանն, նասահաթ։ – 3 իմաց տուած բան. ֊ խապէր, տույ։ – 4 բան, իր։
–Ի պատգամն անկանիմ. լուր հասցընել. ֊ խապէրլէշմէք, տէօզ պիրլիկի էմմէք։
Պատգամաւորել, ի, ած. ա. գ. գնապան. ֊ էլչի, խապէր կէմիրկեն։
Պատգամաւորիկ. ա. պատգամի գրող։
Պատգամագիր. գ. վէճիա։
Պատգամագնաց լինիմ. մարդ խաւրել՝ խօսելու համար։
Պատգամագնացուբիւն. գ. մարդու ձեռքով խօսք խաւրելը, զանն գնելը։
Պատգամագրաբար. մ. գրած պատգամի կերպով։
Պատգամագրուբիւն. գ. գրած պատգամ։
Պատգամախօս, ի, ած. ա. Աստուծոյ. կամ ուրիշի կողմն խօսք խօսող։
Պատգամանձին. ա. ուսկից պատգամը կ'ելլէ (տուբը Գիրք)։
Պատգամաձայն. ա. պատգամ խօսող։
Պատգամանի. գ. պատգամներ։
Պատգամաւոց. ա. լուր բերող՝ տանող։
Պատգամաւոր. ա. Աստուծոյ հրամանը խօսող։
Պատգամաւոր, ի, ած. ա. գ. 1 պատգամ բերող, հրնշտակ, մարգարէ, առաքեալ. ֊ էլչի. – 2 լուր բերող։
–Պատգամաւոր լինիմ. լուր բերել՝ տանիլ. ֊ խապէր վերմէք. խապէրլէշմէք։
Պատգամաւորիմ, եցայ [ընել. ֊ էլչիլիք էմմէք, խապէր կէմիրմէք, կէօնիւլ իւրմէք։
Պատգամաւորուբիւն. գ. 1 պատգամաւոր ըլլալը, հրնշտակուբիւն, առաքելուբիւն։ – 2 լուր խաւրելը, մարդու ձեռքով խօսք դնելը։ [լանգի. ֊ թէֆհիմ։
Պատգարակ, ի, ած. գ. գահաւորակ հիւ֊
*Պատգոս. գ. պատգամաւոր կամ գօրավար։
Պատեան, տանի, ից. գ. 1 թրի տանի. ֊ գրնի, գուպուբ։ – 2 դրսի պինտ կեղև (պտղի, ժամանակի). ֊ գապուգ։ – 3 տանի. ֊ գապ։ – 4 զրահ. ֊ զրէհ։
Պատեղէն. ա. Պատանեղէն։
Պատելի. գ. ա. Պատանի։
Պատեհ, ի, ից. ա. պատշաճ, յարմար, արժանի. ֊ ուչկուն, մինասիպ։
–Պատեհ է. ի պատեհ լինիմ. յարմար գալ. ֊ ուչար, նասիպ։ [նսլանձնա։
–Ի պատեհ. մ. կարգով, պատշաճութիւն. ֊
–Ըստ պատեհի. կարելի եղածին չափ, գրեթէ. ֊ օլտուգճա, հէմէն, տանըն։
Պատեհաբար. մ. յարմար կերպով. պատշաճաբար. ֊ ուչկունճա, միւնասիպէթլի։
Պատեհագոյն. ա. խիստ պատշաճ՝ յարմար։
Պատեհապէս. ա. Պատեհաբար։

Պատահաճութեամբ. ն. պատշաճ սեպել, յարմար գնել։
Պատահութիւն. գ. 1 պատշաճաւորութիւն։ – 2 դիպուած։ – 3 յարմարութիւն. տ ֆըբ. ամնա, միւնասիպէթիւ։
Պատեղիճ. ա. Պատապճ։
Պատեմ, եցի. չ. 1 չորս դիին մէջը առնել, փակել, վրայէն ծածկել, պատնել. տ գուշեմ, ապրամ, գափլամագ, էօրթ. մէք, քէ ֆինէլէմ. – 2 պատրաստել. տ կէզ. ութիմ, ազաշարդմագ։ – կը. պատիլ, փակիլ. տ ազաշամագ, սարդմագ։
Պատենագործ. ա. վրան գործ անցուցած։
Պատենագին. ա. զգաշաւոր. տ զգուլը։
Պատենաձև. ա. 1 ծեւերը պինա բանով պատած։ – 2 պինա կնգեւով։
Պատենաւոր, ի, աց. ա. կնգեւոտ. տ գաղուլը։
Պատենիկ, նկան, կունք, կանց. գ. պզտի կնգեւ. տ գաղուգ Էրդագ։
Պատեպատմ, մի, մունք, մաց. գ. դիմացէ դիմաց կրնալի կուիւ. տ Ջէնկ, սէֆէլը – Տամ պատերազմ. պատերազմիլ։
Պատերազմագլուխ. գ. կռուին գլխաւորը։
Պատերազմազգեստ, ա. կռիւ զգեստ, խաղաղաւոր։
Պատերազմական, ի, աց. ա. 1 պատերազմի բան. տ Ջէնկէ՝ սէֆէլէ միւհտալիգ։ – 2 զինուոր. տ Ջէնկէճի, սէֆէլլի։
Պատերազմականագործ. ա. կռիւ զինուոր. տ կիւտ Ջէնկէճի։
Պատերազմակից, կցի, ցաց. ա. 1 կռուի ընկեր. տ նօքառ։ – 2 օգնական. տ նաթրամ Ջի։ – 3 դիմացի կռուողը, իմշամի. տ հասիմ։ [տուիլ։
Պատերազմակալ. ա. յաղթական կոր-
Պատերազմակցութիւն. գ. միկտալ պատերազմիլը։ [ըազմիլը։
Պատերազմայաղթ. ա. յաղթող՝ ի պատերազմական. ա. 1 պատերազմ սիրող, կռուիճ։ – 2 կռուասէր, չարսիրա՝ պատանայ։
Պատերազմանաց. ա. վախճոտ։
Պատերազմատու. ա. իմշամի։
Պատերազմափորձ. ա. կռուի փորձ նգած, յաղթող։ [գինեալ։
Պատերազմեցուցանեմ. ն. կռուեցընել, գէմ
Պատերազմիկ. ա. Պատերազմական։
– Պատերազմիկ նաւ. պատերազմի նաւ. տ չէքտէրը։
Պատերազմիմ, եցայ. չ. կռուիլ, գէմ գնել Ջգնիլ. տ սէֆէլը՝ Ջէնկ էմմէքտ – կը. պատերազմ քաշել։ [տ հասիմ։
Պատերազմիչ. ա. 1 կռուող։ – 2 իմշամի.
Պատերազմող, ի, աց. ա. գ. 1 զինուոր. տ Ջէնկէճի, սէֆէլլի։ – 2 հակառակ, նեղուիլն առնող. տ սըզընմիշ վէրմէն։ – 3 գէմ կեցող, իմշամի. տ հասիմ։
Պատերազմական. ա. պատերազմող։
Պատերազմողութիւն. գ. պատերազմող ըլլալը. տ Ջէնկէճիլիք։
Պատերնիչան, կամ Ձան. ա. Պատմիչան։
Պատժագործ. ա. պատժող։
Պատժական. ա. 1 պատժելու, պատիժ տալու (բան)։ – 2 պատժելի, պատժապարտ։
Պատժականութիւն. ա. Պատժապարտութիւն։
Պատժակից. ա. նոյն պատժոյ արժանի։
Պատժահատած լինիմ. պատիժը իրմէն հեռացընել, պատժէ վախնալ։
Պատժանակ. գ. բաժակ, մեծ բաժակ։
Պատժապարտ, ի, ից կամ աց. ա. գ. յանցաւոր՝ պատժոյ արժանի. տ գազապէճլը, գազէպէ վաճիալ։ [պէս։
Պատժապարտապէս. մ. պատժապարտի
Պատժապարտում. եցի. ն. դատապարտել, պատժել։
Պատժապարտութիւն. գ. յանցաւորութիւն, դատապարտութիւն։
Պատժասէր. ա. պատժել սիրող, անողորմ։
Պատժարան, ի. գ. պատիճ՝ տանջանքի տեղ՝ գոլնիք (խաչն)։
Պատժարար. ա. պատիճ տուող։
Պատժաւոր, ի, աց. ա. 1 պատիճ քաշող։ – 2 պատժապարտ. – 3 պատժողական։
Պատժաւոր, բական. ա. Պատժական։
Պատժեմ, եցի. ն. պատիճ տալ, չնեղել. տ գազէպէլէմէք, հազգընտան կէլմէք, թազին կէմմէք։ [ուղող։
Պատժողական. ա. պատժելու կարողութեան։
Պատժողութիւն. գ. պատժելը, պատիժ։
Պատիճ, տժոյ, ոց. գ. պատիճ, տանջանք, յանցանքին հատուցմունք, վրէժ. տ գազէպ, Ջէզա
– Պատիճս տամ. պատժուիլ։
Պատիճ, տճոյ, ոց. գ. 1 փղի ներկայն քիթը. քնճռնոց. տ խօրթում, տուժ։ – 2 ցրնելի կամ պատոյ կնգեւ. տ գապուգ։
*Պատիճնոտ. ա. պղտուած, ոլորտկած։
Պատիճ. ա. Պատեմ։
Պատմնձան, կամ Պատմնձան. գ. 1 պատմնձան. տ փամբըձնձան, պատրնձան։ – 2 պատուղ մը Հնդստանու, անոյ, անոյ, պատիպատ. ա. Պատ [ամպատ։
Պատիր, ըր. 1 ա. խաթէական, ուտո և խաբեղ (բան մը). տ ալտատըրը, տօլայըձը, նալանը։ – 2 գ. խորէութիւն. տ ալտամմատ, նալանձիլըգ։
Պատիւ, տուոյ, կամ տուի, տուոց. գ. 1 փառք պատիւ, պարծանք, մեծ անուն և պատիւնձան. տ իզզէթի, իբրամ, ըրդ, փայէ, մանաբատ։ – 2 պարգեւ, ընծայ. տ փէշքէշ։ – 3 պատուոյ տեղ՝ աթոռ։ – 4 ա. պատուական։

–Պատիւ՝ ըստ քերականաց, որ է աս (ա—)։
Պատկական. ա. տեսակ տեսակ։
Պատկան, ի, ից. ա. պատշաճ. ֆ Հոյիզ, միւնասիպ։
–Պատկան գործան. ո. Պատկանեզարան։
*Պատկան. գ. պոզի գրսի կնդիւ։
Պատկանաբար. մ. պատշաճ կերպով, ազէկ, ինչպէս որ պէտք է։
Պատկանագիր. ա. Ձամբով գրած։
Պատկանագրութիւն. գ. ազէկ գրուածք։
Պատկանակիր. ո. Պատկանաւոր։
Պատկանապէս. ո. Պատկանաբար։
Պատկանառնակ. ա. վայելուչ։
Պատկանաւոր, ի, աց. ա. պատշաճաւոր, յարմար. ֆ միւնասիպ, նօյու։
Պատկանաւորաբար. ո. Պատկանաբար։
Պատկանաւորեմ, նեցի. ն. յարմարցընել. ֆ ուչկուն կէթիրմէք – կը. յարմար գալ. ֆ ուչկուն կէլմէք։ [կապակցութիւն։
Պատկանաւորութիւն. գ. յարմարութիւն,
Պատկանդարան, ի. գ. նետդնելու յարմար տեղ, կապարձ. ֆ թիրքէշ, թիրտան։
Պատկանեմ, նեցի. ն. յարմարցընել, յարմար բնել, կցել, կապակցել – կը. յարմարիլ, յարմար գալ։
Պատկանութիւն } գ. յարմարութիւն, յար-
Պատկանումն } մարիլը։
Պատկառ. գ. ա. 1 պատկառանք, ամօթ, խիղ. ֆ աբ, հիմնազ։ – 2 ա. ամօթխած. ֆ արկը, հիմնազը։
–Պատկառ կամ պատուով ուշ դնել՝ պատրաստ բլլալ, ջանալ՝ եւոկ ինկնալ, զգուշանալ. ֆ մուզայէտա օլմազ, ազբլ վէրմէք, գայբէթմ էմմէք, սագընմազ։
Պատկառական. ա. խայնելու։
Պատկառանամ. ո. Պատկառ կամ։
Պատկառանք, նաց. գ. 1 գովելի ամօթ, խիղ, Հանգստութիւն, յարգութիւն. ֆ աբ, հիմնազ, էտէպ, ըրզ – 2 ամօթոյք. ֆ այբազ։
Պատկառասնակ. ա. պատկառելի։
Պատկառելի, լւոյ, լնաց. ա. 1 պատուելի, խայնելու։ – 2 պատկառող, ամօթխած։
Պատկառեմ, նեցի } ն. 1 խայնիլ, քաշուիլ,
Պատկառիմ, նցայ } ամչնալ. ֆ աբ՝ հիմնազ էմմէք, ուշ անմազ՝ ըլլանմազ։ – 2 զգուշանալ. ֆ սագընմազ։
Պատկառեմ, նեցի } ն. ամչցընել, յան-
Պատկառեցուցանեմ } դիմանել. ֆ աբ էմմէք, ուշ անազըրմազ, այբազլամազ։
Պատկառեցուցիչ. ա. ամչցնող, պատկառելի, պատուական։
Պատկառիմ. ո. Պատկառեմ. ն։
Պատկառկոտութիւն. գ. ամչկոտութիւն։
Պատկառոտ, ի, աց. ա. ամչկոտ, խայնկոտ. ֆ ուշ անկան, արկը։
Պատկառութիւն. ա. Պատկառանք։
Պատկառուկս արկանեմ. խայնեցընել, վախցընել։
Պատկառումն. ո. Պատկառանք։
Պատկերը, ի, աց. գ. 1 օրինակած նմանութիւն, քաշուածք, արձան. ֆ սուրէթ, թաասիր – 2 օրինակ. ֆ էօրնէք – 3 կերպարանք, ձեւք. տեսք. ֆ նիւզ, կէօսթերիշ – 4 տանը Ձիւզ, պորտ. ֆ կէօսէկ – 5 անձ. ֆ վիճուտ, սրճաճի – 6 խամսայիկ. ֆ գուգլու։
–Պատկեր աւուր. ամսուն կամ շաբթուն օրը. և օրուան շաբաթը։
Պատկերագիր, գրի, բաց. ա. գ. 1 պատկեր գրող՝ քաշող. ֆ թաասիրճի – 2 քաշած պատկեր, տեսք, գոյն. – 3 գրոշմ՝ կնիք ոսկւոյ. ֆ մէքթէ։
Պատկերագործ, ի, աց. ա. գ. 1 արձան շինող – 2 պատկեր քաշող, պատկերահան։
Պատկերագործութիւն. գ. 1 պատկեր կամ արձան շինելու – 2 Աստուծոյ զմեզ ստեղծելը ի պատկեր իւր – 3 պատկեր՝ որ հոյլերի մէջ կ'երևնայ։
Պատկերագրեմ. ն. 1 պատկերը քաշել, փորել – 2 ձևացընել. օրինակ մը ցուցընել, նշանակել։
Պատկերագրութիւն. ա. Նկարագրութիւն։
Պատկերագեղեցիկ լինիմ. նմանիլ։
Պատկերահազմ. ա. գ. պատկերահան։
Պատկերահանելը. ա. պատկերքի պէս՝ նմանութիւն։
Պատկերակերից. ա. նման կերպարանքով, կերպարանակից։
Պատկերակուռ. ա. արձան շինող։
Պատկերակերպութիւն. գ. կերպարանակցութիւն, նմանութիւն։
Պատկերահան, ի, աց. գ. պատկերք քաշող. ֆ թաասիրճի եազան՝ չզրպարտիս։
Պատկերահաւանութիւն. գ. պատկերք մը՝ նմանութիւն մը ձևացընելը։
Պատկերահանիս. ա. փառաւոր դէմքով։
Պատկերահամարտ, ի, ից կամ աց. ա. գ. հնութիւնս՝ աւերք պատկերներուն հիշատակի։
Պատկերահամարտութիւն. գ. մոլորութիւն պատկերահամարտից։
Պատկերահանեմ, ացայ. ն. նմանիլ։
Պատկերապաշտ, ի, աց. ա. 1 կաց պատկերքը՝ կուռքը պաշտող – 2 առանց պատիւ տալու, սրբոց՝ նիւթական քաշուածքը պաշտող։
Պատկերապաշտութիւն. գ. կառապաշտութիւն։
Պատկերասէր. ա. կուռքներուն պատկերը սիրող։
Պատկերատիպ. ո. Պատկերակերպ։
Պատկերացուցանեմ. ն. նմանցընել, արձատրել։
Պատկերաւոր. ա. նոյն կերպարանքով։
Պատկերեմ, նեցի. ն. նմանցընել, ձևացընել։

ռազաւորել։ – կը. նմանիլ, ձեւանալ։
Պատկերութիւն, լմունք. գ. 1 նմանութիւն, ձեւ։ – 2 երեւակայութիւն։
Պատկին կամ Ի պատկին կեամ. պատրաստիլ։
Պատկինեմ, իմ. ն. կ. պատրաստել, իր. տ աշխատանք, աշխատութիւն։ [լը՝ առ։
Պատկուելիւն. գ. կրկնութիւն, վրայ գնել։
Պատնաւ. ի, կի՛ ոյ. մանաւանդ՝ պատնաւ, ա, ացի։ գ. 1 սկիզբն և պատճառ, ընել տուող, ընկալ տուող, և վախճանը. տ սէպհէպ, ասըլ էաէն, էքմ տիրէն։ – 2 առիթ. տ ֆըրսանթի, գուրի։ – 3 պատճառանք. տ մանհանա։ – 4 Հնարք։ – 5 միտս, յանցանք. տ սուչ, գապահաքի։ – 6 կնդիր, ձեացընելը։
–Ի պատճառս, կամ Պատճառաւ, և այլն. Համար. տ սէպէպլինաէն, իչին։
–Պատճառ լինիմ. ձեացընել, կնդնել։
Պատճառաբան, ի, ից. ա. պատճառ կամ պատճառանք բերող։ [նող։
Պատճառաբանական. ա. պատճառը յայտնող։
Պատճառաբանութիւն. գ. պատճառ բերելը, յայտնելը։
Պատճառաբար. մ. բարիք ընելու Համար։
Պատճառագոյն. ա. գլխաւոր պատճառ նղող։ [րնել։
Պատճառագրիմ, եցի. ն պատճառներ բերելով։
Պատճառագրութիւն. գ. պատճառանք, հնարք։ [հնարք փնտռող։
Պատճառախնդիր, դրի, բաց. ա. պատճառ՝ պատճառական, ի, ից. ա. գ. 1 նպատ, տեղծուած։ – 2 պատճառանք բերելու (բան)։–3 պատճառ նղող։–4 գ. պատճառ։
Պատճառականապոյն. ա. բուն պատճառող (աստուածային միտք)։
Պատճառակից, կցի, ցաց. ա. պատճառ նղելին գործակից։
Պատճառակցութիւն. գ. գործակցութիւն։
Պատճառանք, նաց. գ. 1 հնարած պատճառներ, գրած երևոյթը. տ մանհանա. փիչ. սիլէ։ – 2 պատճառ, միջնորդ. տ սէպէպ։
–Պատճառանօք. մ. վերի՛ի վերոյ. տ էյրէքթի՛։
Պատճառասէր, սիրի, բաց. ա. պատճառանք սիրող, պատճառներ փնտռող. տ վէրսիլէ՝ մանհանա արայան։
Պատճառաւոր, ի, ից. ա. 1 առջի պատճառէն նղած՝ առնղծած, առնղծուած։ – 2 պատճառ տուող, յանցաւոր։ – 3 հնարած պատճառներով (խօսք)։
Պատճառաւորիմ. ն. պատճառ մը առնուլ։
Պատճառեմ, եցի. ն. տրուիլ՝ գտնել՝ բերել. տ վէրսիլէ պուլմագ։ – 2 ձեացընել. տ ուչտուրմագ, կէօսթէքմէք։
–Պատճառիմ. ձեանալ։
Պատճեան, ա. Պատճէնի

Պատճենաբեր. ա. բարեագիր բերող. տ սայլը։
Պատճէն, ենի, ից. գ. (գրի և Պատճեան, Պատճենան) · Թղթի օրինակ, բարեագիր. տ սուրէթ, էօրնէկ, նամէ։
Պատճիկ, կամ Պաճիկ. նոյն։
Պատմաբան, ի, ից. ա. գ. պատմիչ, պատմող։
Պատմաբանեմ. ն. 1 պատմել՝ ձառել։ – 2 քարոզել, հաչակել։
Պատմաբանիչ, կամ նոզ. ա. Պատմաբան։
Պատմաբանութիւն. գ. պատմութիւն, ձառ։
Պատմագիր, գրի, բաց. ա. գ. պատմութիւն գրող. տ թէէվարիխճի։
Պատմագով. ա. գովեստով պատմելիք։
Պատմագրական. ա. պատմական։
Պատմագրապէս. մ. պատմագրութիւն ընելով։
Պատմագրեմ. ն. պատմութիւնը գրել։
Պատմագրող. ա. Պատմագիր։
Պատմագրութիւն. գ. 1 պատմութիւն գրելը։ – 2 գրած պատմութիւն, պատմագիրք։
Պատմագրութիւն. նոյն։
Պատմանդ. գ. պատմութիւն։
Պատմանկից. ա. նման պատմող։
Պատմաբան, ի, ից. գ. յիշատակարան, պատմագիրք։
Պատմաւոր. ա. պատմող, քարոզիչ։
Պատմեմ, եցի. ն. պատմել խօսքով կամ գրքով. յայտնել, Հակըցընել. տ նագլ էքմէք, խաթէրը վէրմէք։ [նող։
Պատմիչ. ա. պատմող, կարդացող ու մեկ։
Պատմող, ի, ից } պատմող. տ խաթէրը վէրբէն, կէքիրէն։
Պատմոզաբար. մ. 1 պատմելով։–2 մեկնելով։
Պատմոզական. ա. պատմողինը, պատմութիւն։
Պատմուական. ա. Պատմոս կղզիին։
Պատմութիւն. գ. 1 պատմութիւն՝ բերնով կամ գրով. ձառ, զրոյց. տ խաթէր, թաբիա, նագլ։ – 2 մեկնութիւն, բացատրութիւն. տ թաւջիհ։ [պատմել։
–Ի պատմութիւն արկանեմ. մեկիկ մեկիկ
Պատմուձակ, ի, ից. գ. վրակեցու լաճենփնտաց։ [րու տեղ։
–Տուն, կամ վանք պատմուճակաց. լաճենի։
Պատմուճան, ի, ից. գ. կապոյ, լաճի, Հագուստ. տ գաֆթան, էսվապ։ [ռնել։
Պատմուճանապատում. լինիմ. կապան պատռնել։
Պատմուճանաւոր. ա. պատմուճանով։
Պատմուճանեալ. Հագուած սգուած. տ կէսնէպ գուչանըփ։
Պատնէշ, նիշի, կամ նէշի, շաւ, կամ շիւ, շաց, շըք. գ. մանանաւոր քաշած պատ. տ թաապիա, մէթէրիա։
–Պատնէշ անեմ, կամ արկանեմ, կամ կանգնեմ, կամ պատեմ. պատով պատել։
–Պատնէշ պաշարուիմ. պատ շինելով պատռնել։
Պատնչան. ա. Պատճենան։ [շարելը։
Պատշաճ, ի, ից. 1 ա. պատշաճ, յարմար,

վայելուչ. տ միւնասիպ, ձայիլ – 2 գ. յարմարութիւն. տ նագըշգը – 3 մ. ադէկ. տ նօլ լուձան։ [է. տ ձայիլ տիր։

–Պատշաճ է, Պարտ և պատշաճ է. յարմար

Պատշաճաբար. մ. ադէկ, յարմար կերպով. տ նօլլուձա, ուչկունձա։

Պատշաճագեղ. ա. ազուշ. տ նագըշգըլը։

Պատշաճագոյն, գունի, ից. ա. աւելի կամ խիստ պատշաճ, յարմար։

Պատշաճագործ. ա. մ. իրաւամբք. տ հագձա, շէրիճէ։

Պատշաճական. տ. Պատշաճ։

Պատշաճակերտ. ա. ադէկ շինող, շինած։

Պատշաճահնչեմ. ա. ազուշ՝ յարմար նիւթեմ երգով։

Պատշաճապէս. ա. Պատշաճաբար։

Պատշաճաւոր. ա. Պատշաճ – 2 մերձաւորք, իր մարդիկը. տ էվրաճի։

Պատշաճեմ, նցի Պատշաճեցուցանեմ } ն. ա յարմարցընել. տ ուղտաւրմագ։ – 2 շտկել շտկոտել. տ տիւզմէք, տիւզէլմէք։

Պատշաճիմ, նցայ. կ. չ. ա յարմարցուիլ. տ ուղտաւրուլմագ։ – 2 յարմարիլ. տ ուղմագ, ուչկուն կէլմէք, միւնասիպ գտնմագ։

–Պատշաճի. պատշաճ է։

Պատշաճող Պատշաճողական } տ. Պատշաճ։

Պատշաճողութիւն Պատշաճութիւն Պատշաճութեամբ } գ. յարմարութիւն, վայելչութիւն. տ ուչկունլուգ, նագըշլըգ։

Պատշգամ, Պատշգամբ Պատշկամ, Պատշկամբ } ի, ած. գ. ա տատրան կամ խուցիկն ի վեր յարկի, և անոր մէկ մասը դէպ՝ ի դուրս երկնցած. տ քէօշք, շահնիշինի։ – 2 լուսկ. տ հայաթի։ [լիս, շահնիշինլիկ։

Պատշգամալ. պատշգամ ունող. տ քէօշքլը։

Պատչէկ, կամ Պատչէն. գ. շոր, ձառանջ, ձառագայթ. տ շարկ։

Պատչիկ, կամ Պատչիկն. տ. շոր, ձառանջ, ձառագայթ. տ շարկ։

Պատչիկ, կամ Պատչիկն, տրշլի, բաւ. գ. դաշինքի վաւերական գիր. տ խուէյ, ահտի, շարթի, ակրապի։ [խոսիկ։

Պատուաբանեմ. ն. չ. պատուոյ գովեստով

Պատուաբար. մ. պատուով։

Պատուաբեր. ա. պատուելի, պատկառելի։

Պատուադիր, գրի, բաց. ա. պատիւ ընող, մեծարող, փառաւորընող։

Պատուաւորութիւն. գ. մեծարանք, պատիւ։

Պատուաւոր. ա. պատիւը շատ, մեծ։

Պատուած, ոյ, ոց. գ. պատրոյգ, ծլորք, կրակիճ, խոշոր։

Պատուածեմ. ն. վրայէ վրայ ընել, պատ

Պատուածոյ, ի, ից. ա. պատրուած, ոլուած։

Պատուածօղին. մ. պատուով, խրճիթին խոստքով։

Պատուական. ա. պատուոյ արժանի

Պատուական, ի, աց. ա. 1 սիրուական, փառաւոր, ազէկ. տ էյի, ազիզ, գլխիճի – 2 գնով, տուր. տ փահալը։

–Պատուականք. գ. պատուաւորք, մեծերը։

Պատուականագիւտ. ա. ազնիւ, տուր. տ գլխիճի, փահալը։

Պատուականագոյն. ա. 1 աւելի կամ շատ պատուական, խիստ ազէկ – 2 գնով։

Պատուականանամ. չ. պատուականանալ։

Պատուականութիւն. գ. 1 պիտուականութիւն, ազէկութիւն. տ գլխիճի, գլխիճիլիք – 2 ազնուութիւն, ազնուականութիւն. տ քիպարլըգ, չէլէպիլիք, ազիզլիք – 3 պատիւ. տ բըզ։

–Պատուականութիւն յաչս անձին. Հպարտութիւն. տ քիպիրլիք, քէօխի

Պատուակից. ա. Հաւատոյ պատուով, փառակից։

Պատուակցութիւն. գ. Հաւատոյ պատիւ, նոյն պատիւը ունենալը, փառակցութիւն։

Պատուամատոյց. ա. Պատուադիր։

Պատուանդան, ի, ից. գ. ոտքի տակի աստիճան. տ պատամտագ։ [նելու Հատնող։

Պատուապարգև. ա. պատուաւոր պարգև

Պատուասէր, սիրի, բաց. ա. 1 պատիւ փառք սիրող՝ ուզող – 2 իր պատիւը պահել ուզող, պարկեշտ, Համեստ – 3 ուրիշի պատիւ ընել ուզող, մարդասէր, առատ. տ ձէօմերտ, ալիճէնապ։

Պատուասիրաբար. մ. մեծարելով, առատաձեռնութեամբ, պատուով. տ իզզէթի՝ իքրամ իլէ։

Պատուասիրագոյն. ա. մ. աւելի պատուով

Պատուասիրական. ա. մեծարելու։

Պատուասիրասէր. մ. 1 սիրով, պատուով – 2 փառասէր կերպով։

Պատուասիրեմ, նցի. ն. 1 սիրով պատուել, մեծարել. տ իզզէթ իքրամ էմմէք – 2 փառք պատիւ սիրել՝ ուզել. տ քիպարլըգ՝ քիպիրլիք սաճմագ։

Պատուասիրութիւն. գ. 1 պատիւ, մեծարանք – 2 մտասիրութիւն, փառասիրութիւն

Պատուատար, ի, ից. գ. 1 պատկին, պատրաստ. տ աշ, աչըմա։ – 2 կապ, օգնութիւն. տ պադ, պիճիճլիմէ, նաթարմ – 3 յառնղուած, վերադիր, կարկատանի պէս. տ իլաւէ, էքլէմէ։

–Պատուաստիւ որդի. որդեգիր. տ օղուլլուգ

Պատուաստատապատ. ա. տախտակ տախտակի հետ կապած (լաստ չինած)։ [մըշ

Պատուաստակիր. ա. պատրուաստ. տ աշյամ

Պատուաստաշէն. ա. պատուաստով առաջնուած։

Պատուաստեմ, նցի. ն. 1 պատկինել, պատրաստել. տ աշ էքմէք, աչըմագ։ – 2 կցել, կպցընել, կարկատել. տ էքլէմէք, պիճիճմէք։

Պատուաստութիւն, գ. պատուաստելը, իւղը։
Պատուաստուկ, գ. պատուաստանելը, իւղը։
Պատուասիրութիւն, գ. մեծարանք։
Պատուար, ի, աց. գ. 1 պատ. ֊ տիխարս։ – 2 տախտակէ ծածկ։ – տե՛ս և Պատնէշ։
Պատուարաւոր. ա. տախտակէ ծածկով։
Պատուարկել. ն. պատով պատել։
Պատուաւոր, ի, աց. ա. գ. 1 պատուաւորելի, ազնուական, մեծամեծք. ֊ ասպետ, քիչվատ, ալիչվատ։ – 2 պատուաւորի, յարգելի։ – 3 պատուական, ազնիւ։
Պատուաւորագոյն. ա. աւելի պատուաւոր։
Պատուաւորութիւն. գ. 1 մեծարելի. ֊ վայել, պէշլիւքլիւք։ – 2 պատիւ, մեծարանք. ֊ իշխ. զէմի իջնում։
Պատուել, եցի. ն. 1 պատիւ ընել, յարգել, մեծարել. ֊ իգէմի՝ իքրամ էմի մէք։ – 2 մեծ սեպել։ – 3 պատուով պահել, ծառայել։
–Յառաջ պատուել. նախապատիւ սեպել։
Պատուէր, էրք. գ. հրամանն, կարգադրութիւն. ֊ պուէյուրուդ, էմիր։
–Պատուէր տալ՝ դնել. հրամմել, պատուիրել, ապսպրել։ ֊ էմիր էմի մէք, սըմանըլամագ։
Պատուիչ. ա. պատուող։
Պատուիրազանցութիւն. ա. Պատուիրանազանցութիւն։
Պատուիրակ, ի, աց. գ. հրամանը հրատարակող, լուր տանող, դիւռող։
Պատուիրակութի. գ. պաշտօն պատուիրակի։
Պատուիրան, ի, աց. գ. Աստուծոյ հրամանը՝ խօսքը, կամ նաև մեծի մը ապսպրած բանը. ֊ իմէմնիճ, էմիր։
Պատուիրանագլուխ, ի, ոց. գ. պատուիրանքի գլուխը։ [(ձած),
Պատուիրանադիր. ա. պատուիրան դնող։
Պատուիրանադրել. ն. պատուիրան դնել, պատուիրել։
Պատուիրանադրութիւն. գ. պատուիրան դնելը, գրած պատուիրանը։
Պատուիրանազանց, ի, ից. ա. պատուիրանը աւլող։
Պատուիրանազանցութի. գ. պատուիրանքէն անցնիլը, հրամանը կոտրելը. ֊ իմէմ պէնի պօզմասը՝ գըբմասը։
Պատուիրանական. ա. պատուիրանքի։
Պատուիրանակատար. ա. պատուիրանքը կատարող։ [նազանցութիւն։
Պատուիրանահատութիւն. ա. Պատուիրապատուիրանապահ, ի, աց. ա. պատուիրանքը պահող։ [պահել։
Պատուիրանապահել. ն. պատուիրանքը
Պատուիրանապահութիւն. գ. պատուիրանք պահելը։
Պատուիրանասէր. ա. պատուիրանքները սիրով պահող։
Պատուիրանատու. ա. պատուիրող։
Պատուիրանաւանդութիւն. գ. պատուիրանք աւրելը։
Պատուիրապահ. ա. Պատուիրանապահ։
Պատուիրել, եցի. ն. պատուէր տալ, հրամմել, սահմանել, ապսպրել. ֊ իմէմնիճ էմի էմի մէք, պուէյուրմագ, սըմանըլամագ։
Պատուհան, ի, ից կամ աց, նոք, կամ նովք. գ. 1 լուսամուտ. ֊ փէնճէրէք, պաճառ։ – 2 զդայարանք։ – 3 խորշ. ֊ հիւանդի, տըղասպ, կէօզ։ – 4 ծխանք. ֊ օճաղ։
Պատուհաս, ի, ից. գ. 1 պատիժ. ֊ գազէպ։ – 2 չնչին. ֊ չըգըշ, ոպարտ։ – 3 չարիք, յանցանք. ֊ աղբր առէյ, գապահամ։
Պատուհասագոյն, Պատուհասալից, Պատուհասական } ա. սաստիկ չնչին, ըպատճառական, անհագին. ֊ էօբդիլու։
Պատուհասակիր լինիմ. չնչին կամ պատիժ ընդունիմ։
Պատուհասակրից լինիմ. մի կանոն պատժուիլ։
Պատուհասական առնեմ. չնչնել, ոպատճառել. ֊ չըգըշ՝ իմպիը էմի մէք, էօրփ իլէ իւսթէ վարմագ։
Պատուհասապարտ. ա. պատժապարտ։
Պատուհասասաք. ա. սաստիկ սպառնալեօք վրայ եկած։
Պատուհասասաղ. ա. պատիժ կրող։
Պատուհասեմ, եցի. ն. 1 պատժել. ֊ գազէպէ մէք – 2 սաստիկ չնչնել. ֊ աղաչելմագ։
Պատուհասիչ, սչի, չաց. ա. գ. պատժող, պատուհասու. ֊ զապիթ, իմէֆիմիշէհի։
Պատուհասողական. ա. յանդիմանութեան։
Պատուիճ, ոճան. գ. 1 փամփեղէնի, փամփուշտու իքը. ֊ ասրմասը, ասրըլմասը։ – 2 պատնէշելը. ֊ քէֆինճէ մէխ։ [իկաց քան։
Պատուոգական. ա. պատուելու վերաբեր։
Պատուոտակ. ա. Պատատուակ։
Պատապարան, ի, աց. ա. 1 ապաւինելու տեղ, ապաւէն, օգնական. ֊ սիփէր, սըղընաճագ նէյր։ – 2 ագատող. ֊ գայըրճը։
–Պատապարան լինիմ. պաշտպանել. ֊ կէ իմէ մէմագ, գայըրմագ։
Պատապարանեմ. ա. Պատապարեմ։
Պատապարեմ, եցի. չ. 1 շքին տակը առնել, շուքը վրան ըլլալ, պաշտպանել. ֊ էօրկէ մէք, գայըրմագ։ – 2 իր տեղը զարձընել, հանդիսնցընել։ – 3 չորս դիէն պատել, ամփոփել։ – 4 մխիթարել։ [բանալ։
Պատապարելացուցանեմ. նոյն։
Պատապարիմ, եցայ. չ. 1 ապաւինել. ֊ սըղընմագ։ – 2 զօրանալ՝ ուշ նլլել. ֊ գուվվէթի ալըպ ձանլանմագ, գալդմագ, տավլամագ։

Պատապարութիւն. գ. պաշտպանութիւն,
Պատարագ. ա. Հոդմավարդ։ [այժ մը։
Պատարաճառան. ա. մ. խաբխրբող, խաբխրբ-
Պատրած. ա. խաբուած։ [բնլոլի
Պատրական. ա. Պատիր։
Պատրանք, նաց. գ. խաբէութիւն. ֊ ֆիչնա, աչսաթիմագ, աչսանմագ։ [բնլը
–Ի պատրանս արկանեմ՝ մատու ցանեմ։ խա-
–Ատենք պատրանաց. մոլորականներ։
Պատրաստ, ի, ից. ա. 1 պատրաստ. ֊ հազը։ – 2 ձեռքը նպածը. ֊ էլտէքի, հազըր-տաքի։ – 3 զգուշաւոր, հնաոս. ֊ հազըր տուբուի սագըն օլան, ուզագ, նրրագ։
–Պատրաստ առնեմ. ա. Պատրաստառնեմ։
–Պատրաստ կամ. ա. Պատկառ կամ։
–Պատրաստ. մ. հանդարտ. ֊ նախճար։
–Ի պատրաստի ունիմ. պատրաստած պա-հել, պատրաստ ըլլալ։
Պատրաստ. գ. ինչք, կարասիք։
Պատրաստաբան. ա. պատրաստ պատաս-խան գոնող՝ տուող. ֊ հազըր Ջէվապ։
Պատրաստաբանութիւն. գ. շուտով բան մը գուբցնելը. ֊ թէչ էլտէն պիր սէօզ։
Պատրաստարար. մ. 1 պատրաստ պատով, յօժարութիւն։ – 2 զգուշութիւն։ – 3 դիւրաւ։
Պատրաստարբեր. ա. մ. բնբելու պատրաստ։
Պատրաստաբնակութիւն. գ. ապահով կամ պատրաստ բնակելու տեղ։
Պատրաստագոյն. ա. ամենապատրաստ. ֊ համր հազըր։
Պատրաստակ } ա. Պատրաստ։
Պատրաստական }
Պատրաստապէս. ա. Պատրաստաբար։
Պատրաստանմ, նցի. ն. պատրաստել, շինել, կռկռել. ֊ հազըրլամագ, հազըր էլմէք։
–Պատրաստանմ բանս 'ի բերան ուրուք. մէ-կուն բերանը խօսք դնել։
–Պատրաստանմ. զգուշանալ. ֊ սագընմագ։
Պատրաստանցուցանեմ. ն. պատրաստել։
Պատրաստիչ. ա. պատրաստող։ [տալ։
Պատրաստուիթիւն. գ. 1 պատրաստ ըլլալը. ֊ հազըրլըգ, թէչտաբիք։ – 2 կամ կարասիք. ֊ աղըրլըգ։ – 3 զգուշութիւն։
Պատրնմ. նցի. ն. 1 խաբել. ֊ ալտատիմագ։ – 2 խենթէ հանել. ֊ այարէմագ։
Պատրիարգ կամ արքե, ի, արգք, կամ գունք, գաց. գ. (յ.) հայրապետ. ֊ փամբիքը։
Պատրիարգանոց, ի } գ. 1 հայրապետանոց.
Պատրիարգարան } ֊ փամբիքխանէ։ – 2 կամ ոզիկոսարան։
Պատրիարգութիւն. գ. 1 իշխանութիւն պատրիարգի։ – 2 կամ ոզիկոսութիւն։
Պատրիկ, բկի, կաց. գ. (լ.) իշխան, մեծ. ֊ պէյ, փաշա, բինալ։
Պատրիչ. ա. 1 խաբող։ – 2 խաբէական։
Պատրկութիւն. գ. իշխանութիւն. ֊ պէյ-լիք, փաշալըգ։
Պատրող. ա. Պատրիչ։
Պատրողաբանութիւն. գ. խաբէական խօսք։
Պատրողաբար. մ. խաբխրբելով։
Պատրողական. ա. խաբէական։
Պատրողութիւն. գ. խաբէութիւն, խաբէ-բայութիւն։
Պատրոյգ } ուզի, կի. աւ. կամ իւ կամ ովկ. ագ.
Պատրոյկ } գ. Ձիապին պատրոյկը. ֊ ֆիխիլ։
Պատրուակ, ի, ից. գ. 1 պատրակ, քող, դիմակ. ֊ էօրթիւ։ – 2 ծածկոց. ֊ փէրտէ։ – 3 պատճառանք. ֊ մահանա։
–Պատրուակ ի դղեակ. բարեագործն եղեսը, հասցէն։
Պատրուակեմ, նցի. ն. եղեսը ծածկել, մէկ բանը գոցել, դրսէն չերևցընել. ֊ էօրթմէք։
Պատրուիթիւն. տ. Պատրողութիւն։
Պատրուճակ, ղուճակի, կամ բճակի, կաց. գ. մորթի եղուս՝ փշնլուս՝ ուտելու կնդանի։
Պատրումն. գ. խաբելը, խաբուիլը։
Պատրուս. (ռմկ.) տ. Պատուաստ։
Պատրուսեմ. (ռմկ.) տ. Պատուաստեմ։
Պար, ու, կամ ի, ուց. գ. 1 պար բռնելը, և բռնողները. ֊ խօրան, բագա, սէմաւ։ – 2 բազմութիւն, խումբ, հանդէս. ֊ սիւրիւ, պէշլիք, ալայ։ – 3 կարգ աստեղաց։ – 4 մեր-ուց խումբը։ – 5 բանելու շարքը. ֊ տիւխի։ [նակել։
–Պար առնեմ. 1 պար բռնել։ – 2 պարու-
–Պար, կամ ի պար անցանեմ. Պար, կի ի պարու գամ. Պար յօրինեմ՝ բոլորեմ՝ խըմ-բեմ. Պարս տամ. պար բռնել, պարել։
–Պար արկանեմ. չորս դիէն պատել։
–Պարս տամ. հաւաքուիլ. պատել։
–Պար. մանրիկ բաղադրական՝ օրպէս հյ. շուրջ։ [տրմագ։
Պարարառնամ, բարձի. ն. վերցընել. ֊ գալ։
Պարաբերեմ. ն. պարագրընել։ – 2 պատել։
Պարաբերութիւն. տ. Շրջաբերութիւն։
Պարաբնակ. ա. շրջակայ։
Պարարուեմ. ն. չորս գին քուրել։
Պարագայ, ի, գայց, կամ գայից. ա. գ. 1 շուրջ կացող, շուրջ նկող. ֊ էմ բաֆտա-քի, տօլաշան։ – 2 շրջան. ֊ տէվր։
–Պարագայից առնք. շատ տարբերով. ֊ չօգ նրլլարրլա։
–Պարագայք. լատ փիլիսոփայից և քերակա-նաց՝ հանգամանք, հնոանք։
Պարագայական. ա. շատ շրջաններով։
Պարագայեմ. տ. Շրջագայեմ։
Պարագայութիւն. տ. Շրջագայութիւն։
*Պարագացնալ. չորս գին առած՝ պատած։
Պարագիծ, գծի. գ. չորս գին քաշած գիծ մը։
Պարագլուխ, գլխոյ, կամ խի. գ. խուճքին, պարին գլուխը՝ մեջը. ֊ պէօլիք պաչը։
Պարագծեմ. ն. չորս կողմը գծել։

Պարագրծանմ, եցի. ն. հնտաքրքրել ։
Պարագրական. ա. բոլմանդակած, բոլմանդակող ։
Պարագրադէս. մ. բոլմանդակելով ։
Պարագրնմ. եցի. ն. 1 պարունակել, ամփոփել, բոլմանդակել, գծի մէջ առնուլ ։ – 2 չորս դիէն պատել ։ – 3 տարագրել, նկատագրել ։ [– 2 նկարագրութիւն ։
Պարագրութիւն. գ. 1 բոլմանդակութիւն ։
Պարագօտիմ. չ. գօտի կապել մէջքը ։ [գած ։
Պարագատական. ա. ծուռ դատմունքով և.
Պարագիպիմ. չ. չորս կողմէն պաշարուիլ ։
Պարագիտեմ. ն. չորս դիէն նայիլ, աչքէ անցընել ։
Պարագատեմ. ն. բոլորովին ազատ ընել ։
Պարագաբդեմ. չ. չորս դիէն զարդարել ։
Պարագուարձ. ա. մ. զուարճալի պարով ։
Պարաչնուամ. ն. բոլոր լեցընել ։
Պարաճմբիմ. չ. չորս դին պատիլ՝ ժողովուիլ ։
Պարաճնդութիւն. գ. պարով ուրախութիւն ։
Պարաճածկեմ. ն. չորս դիէն ծածկել՝ պատել, գոցել ։
Պարաճածկոյթ } գ. չորս կողմէն ծածկուիլ ։
Պարաճածկուի } լը ։
Պարակ, ի, աց. ա. Պարիկ ։
Պարականոն. ա. կանոնէ գուրս, անտեղի ։
Պարակարգութիւն. գ. ապիկ կարգաւորութիւն ։
Պարակից լինիմ } չ. մեկտեղ պարել, զա.
Պարակցեմ, իմ } սակից ըլլալ ։
Պարակտեմ. ն. չորս կողմէն կտրել ։
Պարակրճութիւն. գ. ապիկ կրճութիւն ։
Պարակցութիւն. գ. զատկցութիւն ։
Պարահայեաց. ա. շրջահայեաց ։
Պարահայիմ. չ. չորս դին նայիլ ։
Պարահատուցմն. գ. չորս կողմէն կտրելը ։
Պարահամեմ. ն. միաւորել ։
Պարաձգական. ա. չորս դին տարածած ։
Պարաձև. ա. բոլորած ։
Պարամոլորիմ. չ. բոլորովին մոլորիլ ։
Պարայածիմ. չ. պարտիլ. տ տօղաշմագ ։
Պարայածուցմն. գ. շրջաբերութիւն ։
Պարայաղճութիւն. գ. կատարեալ յագութիւն ։ [գրուած ։
Պարայարմար. ա. մ. կարգաւ եւոնէ եւոն
Պարան, ի, աց. գ. չուան. տ իմ, սիձիմ ։
Պարանեմ, իմ. ն. կ. եւտ քաշել, քաշուիլ ։
Պարանեսպաց. ա. չուանի վրայ խազգող ։
Պարանեսպացութի. գ. չուանի վրայ խազելը ։
Պարանոց, ի, աց. գ. վիզ, ձիու. տ պօյուն, պօզագ ։
–Պարանոց ծռիւռ. կիրճ, և երկայն ցամաք ։
Պարանոցաճեայ. ա. ինչուան ձիաը ճաղուած ։ [նայելէն) ։
Պարանոցասանջ. ա. վիզը ցաւցընող (վիզ
Պարանոցուռ. ա. ծռիւռ կրձին նմանը ։
Պարանցիկք. գ. պար ։

Պարաչրջիմ. չ. չորս կողմը պտըտիլ ։
Պարաչ. ոյ, պք. գ. 1 պարապութիւն, միջոց. տ ամարաչք, արաչք ։ – 2 ազէկ առնն. տ էյի վագիմ, ֆըլասմէ ։
–Պարաչ առնուամ. առնն գանել, հանգչիլ ։
–Պարաչ բերեմ, կամ տամ, կամ լինիմ. Պարաչ կացուցանել զինքն. բանի մը հետ ըլլալ ։ [գտնելով ։
–Պարաչով. մ. յարմար առնելով, առնն
Պարաչ. ա. 1 պարաչ կեցող, և պարաչ բան. տ ամարա, պօշ – 2 դատարկ ։
–Պարաչ առնեմ. պարպել ։
–Պարաչ ժամ. միջոց ։
Պարաչագոյն. ա. աւելի յարմար, աւելի ազատ (ժամանակ) ։
Պարաչական. ա. նտեմ ըլլալու, զբաղելու ։
Պարաչահպանեմ. ն. չորս կողմէն պահպանել ։
Պարաչանամ. չ. պարաչ կենալ ։
Պարաչատեմ. ն. չորս դիէն պատել ։
–Պարաչատիմ. 1 փաթթիլ ու – 2 ձաչկըտիլ, ձգտիլ. տ կէրիլմէք ։
Պարաչեմ, եցի } չ. 1 բան գործ չունենալ.
Պարաչիմ, եցայ } նալ. տ պօշ գալմագ ։ – 2 բանի մը հետ ըլլալ, զբաղիլ. տ պիր իշէ տալմագ ։ [լիւկ պաշը ։
Պարաչնտ, ի, աց. գ. գլխաւորը. տ պէօ.
Պարաչնտութիւն. գ. գլխաւորութիւն ։
Պարաչնցուցանեմ. ն. 1 զբաղեցընել, վարժեցընել. տ իշէ գօշտուրմագ, ալըշտրմագ, էօյրէթմէք ։ – 2 պարպել. տ պօշալթմագ ։ – 3 հնազանդեցնել. տ կէրի էթմէքմէք ։
Պարապիմ. ա. Պարաչեմ ։
Պարապնդեմ, եցի. ն. կապկըպել ։
Պարապչդ, ի, աց. ա. պարապ, բան գործ չունենցող. տ պօշ, ամարաւ ։
Պարապութիւն. գ. 1 պարապ գտնուիլը, բան չունենալը. տ իշսիզլիք, պօշլուգ ։ – 2 զբաղումն, բանի հետ ըլլալը. տ իշէ տալմագ ։ – 3 ազէկ՝ ազատ առնն ։
–Պարապութեի իրաց. բանին յաջողիլը՝ յաջ.
Պարապուն, պմանն. գ. նոյն ։ [մարիլը ։
–Պարապուն, պմունք. ծանուցումն, գիտնալիք. տ իշարէթի, իֆատէ ։ [նել ։
–Պարապուն առնում. պարապ առնն գրա
Պարապուսակիմ. չ. պարպել ։
Պարսաբար. մ. 1 շուրջանակի ։ – 2 բոլորը մեկտեղ առնելով ։
Պարսաական. ա. բոլմանդակող ։
Պարսաաչ. ա. գ. գլխաւոր. տ էլ պաշը, փիլ.
Պարսաաւոր. ա. չորս կողմէն պատոզ ։
Պարսաեղութիւն. ա. Պարսաութիւն ։
Պարսաեմ. եցի. ն. 1 պարունակել, բոլմանդակել ։ – 2 չորս դիէն պատել ։ [տիլ ։
Պարսաոցեմ. ն. չ. չորս բոլորը պատել. պոր.
Պարսաու. ա. բոլմանդակող ։

Պարապուհիւն. գ. 1 ամէն բան մէջը առնելը, բովանդակութիւն – 2 շրջան, պտոյտ – 3 պարակցութիւն – 4 մէկտեղ առնուելը ձայնաւորը ու բաղաձայն տառից։

Պարապահմանեմ. ն. 1 սահմանի մէջ վազելը – 2 արտասահմանել, արտրել։

Պարապօղեմ. տ. Պարածածկեմ։

Պարապանեմ. տ. Պարադիտեմ։

Պարար. ա. 1 բուռն, գիրցուցած, պարարտ – 2 գ. տ. Պարարուհի։

Պարարակ. ի, ած. ա. բուռն, գիրուկ. տ սէկսէլի, սէմիրմիշ, ըպլըգ։

Պարարեմ, եցի. ն. բռնել, գիրցընել. տ սէմիրեմ։ – կր. գիրնալ. տ սէմիրմէք։

–Պարարեմ զբնելիս. զմայլեցընել զսրիշը։

–Պարարեալ ձևութեամբ, շատ ճերպացած, պարարեցուցանեմ. տ. Պարարեմ։

Պարարկեմ. չ. մէկտեղ ձգուիլ։

Պարարուհի. գ. բռնելը, իլը։

Պարարուն. ա. գիրուկ, լեցուն։

Պարարտ, ի. Պարարտք, կամ տունք, տաց, կամ տից. ա. 1 գէը, գիրուկ, եղտո, մնուտ, տ սէմիլ, նաղլը – 2 բարկերը – 3 գ. գէը բաներ, գիրուցք։

Պարարտաբերը, Պարարտաբոյս } ա. բերդը՝ բոյսը պարարտ։

Պարարտագոյն. 1 ա. աւելի կամ շատ պարարտ – 2 մ. լեցուն կերպով։ – 3 երկայն բարակ, անձն՝ ի տեղը։

Պարարտահամ. ա. Համով. տ նաղլը պալլըր։

Պարարտամարմին. ա. մնուտ, գիրուկ։

Պարարտանամ, ացայ. չ. պարարտանալ, գիրնալ. տ սէմիրմէք։

Պարարտաբոյս. ա. 1 ազէկ արծնելու տեղ ունեցող։ – 2 գիրուկ։

Պարարտացուցանեմ. ն. պարարտացընել, գիրցընել. տ սէմիրեմ։

Պարարտեմ. տ. Պարարեմ։

Պարարտութիւն. գ. 1 գիրութիւն. տ սէմիզլիք – 2 գիրուցք. տ նաղլ, էօզ։

Պարաւագ. գ. պաշտօնարանի գրութիւն։

Պարաւանդ, ի, ած. գ. կապ, կապանք, շղթայ, չուան։

Պարաւանդանք. նոյն ընդ վ։

Պարաւանդեմ, եցի. ն. 1 կապել, կապկպել. տ պաղլամաղ – 2 արգիլել։

Պարաւոր, ի, ած. ա. գ. 1 պար բռնող։ – 2 բոլորած։

Պարաւորակ. ա. պարի մէջ մննող։

Պարաւորիմ. չ. ժողվիլ իբրև պարի մը։

Պարաւորութիւն. գ. 1 Նանդէս բազմութիւնան։ – 2 պար, գաւ, գաւակցութիւն։

Պարափակեմ. ն. չորս դիէն փակել։

Պարբեկութիւն. գ. ոլորակ ձայնիւ

Պարբերեմ. տ. Պարաբերեմ։

Պարբերութիւն. գ. շրջան. տ սէվըր։

Պարգեւ. մնանաւանգ՝ } գ. 1 ընծայ. տ պաշ-
Պարգեք, գեաց } շիշ – 2 ընդհանք. տ փէշկէշ – 3 վարձք. տ հագը թայինն։ – 4 Աստուծոյ շնորհքը։ [ռատառաձեռնել։

–Պարգեաւ առնեմ զբք. պարգեւ տալ, ա-

Պարգեւաբաշխ. ա. պարգեւ բաշխող. տ պախշիշ վէրիճի, տազըարճը։

Պարգեւաբաշխեմ. ն. շնորհել։

Պարգեւաբաշխութիւն. գ. առատաձեռնութիւն։

Պարգեւաբեր. ա. պարգեւ բերող՝ իր կամ ուրիշի կողմանէ։

Պարգեւագիւտ. ա. պարգեւ գտնող։

Պարգեւալից առնեմ. շնորհքով լեցընել։

Պարգեւախնդիր. ա. պարգեւ կամ պարգեւի տեղ խնդրող, խնդրած։

Պարգեւական, ի, ած. ա. պարգեւի տեղ ա-ռած, ձրի, կամ վարձքի տեղ։

Պարգեւաձիր. ա. պարգեւ բաշխող։

*Պարգեւամոիկ. ա. մեծատուն։

Պարգեւաշատ. ա. պարգեւը առատ։

Պարգեւասէտ, ի, ած. գ. պարգեւ բաշխող, գանձապետ. տ փէշկէշ աղասը, խազնատար։

Պարգեւատ, կամ ատու, ի, ած. ա. պարգեւ

Պարգեւատէր. ա. առատասիրտ [առնող։

Պարգեւասիրագոյն. ա. աւելի առատասիրտ։

Պարգեւասիրութիւն. գ. առատասրտութիւն։

Պարգեւատու, ուի. ա. 1 պարգեւ տուող. տ պախշիշ վէրիճի – 2 վարձք տուող։

Պարգեւատուութիւն. գ. առատաձեռնութիւն։

Պարգեւատուր. ա. պարգեւ տուող՝ տուած։

Պարգեւատրեմ. ն. առատաձեռնել։

Պարգեւատրութիւն. գ. պարգեւ տալը։

Պարգեւարան, ի. գ. պարգեւին տեղը (նկեղեցի)։

Պարգեւեմ, եցի. ն. 1 ձրի տալ, շնորհել. տ Աստա՝ պախշիշ՝ փէշկէշ վէրմէք – 2 Հարատացընել, լեցընել։ [դունիէ։

–Պարգեւիմ. չ. պարգեւ՝ շնորհք՝ վարձք ըն-

Պարգեւընկալ. ա. պարգեւ ընդունող, ձրի

Պարգեւիչ. ա. պարգեւող։ [առած։

Պարգեւութիւն. տ. Պարգեւ։

Պարեգօտ, ի, ից. գ. կապոյ. տ էնթարի, գաֆթան։ [տ գաֆթանը։

Պարեգօտահանդերձ. տ. կապոյ հագած.

Պարեգօտաւոր. ա. եկեղեցական, կրօնաւոր։ [տանձրք։

Պարեգօտիկ, ոկունք. գ. կապոյիկ. տ գաֆ-

Պարեգօտիմ. չ. կապան հագնիլ։

Պարեկ, ի, ից կամ ից. գ. ժայռ, լեռան ցցուած մնուք, քարուտ տեղուանք։

Պարեկ. տ. Պարիկ, և Պայիկ։ [ձի։

Պարեկապան, ի, ից. ա. պահապան. տ պէք-

Պարեհնակ. գ. կարճ՝ խնդ՝ պարեգօտ։

Պարեմ, եցի. ն. 1 պար բռնել. տ Հօբա թէկմէք – 2 մէկտեղ խառնել խնդալ։

Պարենապահ. ա. ուտելիքի պահապան։

Պարենաւորիմ. չ. ուտելիք գտնել՝ ուտել. ս. ԱԷՄԼԷՆՄԷՔ։
Պարենիկ. գ. քիչ մը ուտելիք։
Պարեոտ. տ. Պարէտ։
Պարերգակ, կամ գող. ա. պարի ատեն երգող, կամ երգելու։
Պարերգուհի՛ւն. գ. երգով պար։
Պարզ, ց, կամ ի. գ. պարզկայ. ս. այազ, զուարճ Տավա։
–ի պարզոյ, մ. պարզկայի մէջ, բաց օդը. ս. աչերգ Տավատաս, այազատաս [լատին
Պարզոյ, կամ զու. գ. ա. ծառաս, և ծառ
Պարզ, ի, ից. ա. 1 չխառնած, չքաղաքրած, սոսկ մէկ կարգ. ս. հարընգամբ։ – 2 զուտ, յստակ, զտած. ս. սաֆի, սաստ։ – 3 առանց կեղծաւորութեան, Տամարձակ։ – 4 միամիտ, պարզ մտքով խօսքով. ս. տօս տօզ
րու, հիւրէսիզ։ – 5 բաց, յայտնի. ս. աչերգ, պայան էշկնարէ։ – 6 լոկ, սոսկ. ս. հարըներգ, սաղ։
Պարզ. մ. 1 յայտնապէս, բաց կերպով. ս. աչերգտան աչերգաս։ – 2 սոսկապէս. ս. պայաղընԱս։ – 3 չիտակ. ս. տօս տօզրու։
–Պարզ ուղիղ. չիտակ, շտկէ չիտակ. ս. տօս տօզրու։
Պարզաբան. ա. մ. յստակ խօսող, խօսելով
Պարզաբանեմ. ն. մեկնել,
Պարզաբար. մ. 1 առանց բազդատութեան։ – 2 յայտնապէս։ – 3 սոսկապէս, առանց բարակ մտածելու. ս. սաղ, իմէվէքէլի։ – 4 Տամարձակ. ս. սէրպէսիմ ՏՂ։ – 5 մէկ խօսքով, վերջապէս. ս. խիւլասէի քէլամ։
Պարզաբարոյ. տ. Պարզամիտ։
Պարզագոյն. ա. աւելի կամ խիստ պարզ։
Պարզախօս. ա. յստակ խօսող։
Պարզական, ի, աց. ա. 1 ամենևին պարզ, խառնուրդ չունեցող. ս. սառէ, սամ սաֆի, գարըշդըզըզ – 2 դիւրին. ս. գօլայ։
Պարզամիտ, մտի, տաց. ա. 1 միտքը՝ սիրտը պարզ՝ յստակ. ս. սաֆտէլտուն։ – 2 միամիտ. ս. պէՏն։
Պարզամտաբար
Պարզամտածաբար } մ. բարակ չմտածելով։
Պարզամտութի՛ւն. գ. պարզամիտ ըլլալը։
Պարզանամ. չ. պարզ կամ ընդհանրական ըլլալ։
Պարզապէս. տ. Պարզաբար։ [տօմար
Պարզատուումար, ի. գ. պարզ ու Տամառօտ
Պարզատրագոյն. ա. պարզին ալ պարզը։
Պարզեմ, եցի. ն. 1 մերկանալ զգնել, քանդել. ս. էվէնմիզ փաք էվիմէք, սիւզմէք։ – 2 ամանէ աման լեցընել՝ խառնել։ – 3 բանալ, տարածել, վռնել. ս. այմագ, նոյմագ, սէրմէք։ – 4 երկնցընել. ս. ուզաթմագ։ – 5 մեկնել, բացատրել. ս. մանա վէրմէք։
–Պարզիմ մեկնեմ. քաշուիլ. ս. չէքիլմէք։
–Պարզիլ ոգւոց. հոգի շաւնչը Տանիլ, Տո
գին փչել. ս. ասն նէֆՏէսաէ օլմագ, Ձան վէրմէք։ [ագ։
Պարզկալես. ա. մ. երեսը Ձերմակ. ս. նիւզիւ
Պարզկայ, ի
Պարզկային օդ } տ. Պարզ. գ. ս այազ։
Պարզմիտ. տ. Պարզամիտ։
Պարզմտութի՛ւն. տ. Պարզամտութի՛ւն։
Պարզպրտաս. ա. բաց օդին գոռացող։
Պարզրտաս. տ. Պարզ ըստ ք՛նշ։
Պարզուած, ոյ. գ. 1 Ձգուածք, տարածութի՛ւն – 2 Ջրերու տարածուիլը։
Պարզութի՛ւն. գ. 1 պարզ օդ։ – 2 անխառնութիւնը – 3 յստակութի՛ւն, անկեղծութի՛ւն։
Պարզուղող
Պարզուղող } տ. պարզասիրտ։
Պարզուղող. տ. ՛ի Պարզ։
Պարզուռճ. տ. Պարզուածք։
Պարզունակ, ի, աց. գ. դրան փակ. ս. սիւրգիւ, սիւրգմէ։ – 2 շինուածքի մը փայտէ կազմուածքը. ս. չաֆՏը, պինաս – 3 տ. Նիգ. 2։
Պարզուտ, ի. գ. 1 քամելու գործիք. ս. քէֆկիւ։ – 2 Նաղ լեցընելու գործիք. ս. նաղ գաապը՝ նըպրըգ, խուՏի։
Պարկէն, ենի, ից. գ. ապրուստ, ուտելիք. ս. կէչինէՃէք, նաՃիագաս [տ. ԼէյկՃէյլիս
–Աւուրեան պարկէն. օրական ուտելիքը. ս. կիւնլիք
Պարկտ, բեան, կամ բիտ, տաց. գ. վերակենցու խչման, նայող. ս. նազբը՝ կէօզՃիս։
Պարկնեմանամ. չ. չորս կողմը վազել։
Պարմեւ. Պարմեւաձն, կամ զեան. Պարմեւածին. Պարմեւական. ա. Ընդակուռի՝ հին ցեղէ Պարթից՝ Հայոց՝ Մարաց։
Պարմեւանամ. չ. Պարմեւի պէս ըլլալ. Պարմեւի լեզուով խօսիլ։
Պարմեւաբէն. մ. Պարմեւաց լեզուով։
Պարմիա, իւ, տց. գ. փառց, խօսիր. ս. խալէ, Տասըբ։
Պարմիկ, կաց. գ. առատապէսալ կնիկ զանի. ս. Ձինի, Տիւրմւ, փէչիւ
Պարմիչ. ա. գ. պարտ բռնող, կաքաւոր։
Պարմոպ, բոպի, պաց. գ. քաղքի պատը, բարձր պատ՝ չորս դիմի պատող. ս. պէՏէն, Տիսար։
Պարմուրց. խրցոյ, կամ ցի. գ. և Պարմրայիս, կամ Պարմրցի. գ. ա. Հիւսիսային պատ քամի աշնան՝ տերևները թափող. ս. պէՏքրիպան, պէՏքրիպի։
Պարծ. ա. պարծանաք՝ Տամարձակ (քալլող). ս. սէրպէսիմ։
Պարծակաս. ա. պարծելու արժանի։
Պարծանամ. չ. պարծենալ։
Պարծանք, նաց. գ. 1 պարծիլը. ս. էօյիւնիւշ – 2 պարծելու բան։ – 3 փառք պատիւ. ս. իՃիմիսաբ։ – 4 մեծութիւն ծանեալը, մեծ մեծ խօսիլը իր վրայ. ս. քէօխմ, Տօբառամ, չէօՏրիմէմ։

Պարծենալութիւն } գ. պարծենկոտութի՛ն,
Պարծենողութիւն } անառպարծութիւն։
Պարծեցուցանեմ. ն. փառաւորցընել. ս շէօհրէմի վէրմէք։ [կիւվէնմէք։
Պարծիմ, եցայ. չ. պարծենալ. ս էօյիւնմէք,
Պարծուկ, կամ Պարծոյկ. ա. պարծենկոտ։
Պարծուն. գ. պարծիլը, պարծանք։
Պարծունակ. ա. պարծանք ունեցող։
Պարկ, ի, աց. գ. տոպրակ, խուրձ. ս թիւալըճ, թօղար, հէյպէ։
Պարկացիր. ա. անտառի մէջ ցրցնկոտ։
Պարկնշտ, ի, ից կամ աց. ա. 1 աւելորդ բանէ ետ կեցող, չափ պահող, համառ, պատկառելի, յարգելի. ս էտէպլի, էրքնանլը, իմի իպարլը, նօլըս, նիզամլը, քնամլը։ — 2 մաքուր, սուրբ. ս թէմիզ, փաք։ — 3 զնդեցիկ։
Պարկնշտաբան. ա. քիչ խօսող։
Պարկնշտաբանութիւն. գ. Համբոյ խօսք։
Պարկնշտաբար. մ. պարկնշտ կերպով։
Պարկնշտագնդ. ա. պատկառելի գնդեցկութիւնամբ, ազուոր՝ ամնմի խառն։
Պարկնշտագոյն. ա. աւելի պարկնշտ (ամէն կերպով)։ [լով (կուսանքներով)։
Պարկնշտաժողով. ա. պարկնշտ ընկերներ։
Պարկնշտախօսութի՛ւն. գ. Համեստ խօսուածք։
Պարկնշտական. ա. պարկնշտներու, պարկնշտութեան։
Պարկնշտակրօն. ա. վարքը պարկնշտ։
Պարկնշտամիտ. ա. պարկնշտ մտքով։
Պարկնշտանամ, ացայ. չ. չափաւորը ըլլալ՝ ուտելու, հագուելու, և այլն։
Պարկնշտանոց. ի, աց. գ. վանք, աշխարքէ քաշուածներու տեղ։
Պարկնշտասէր. ա. պարկնշտութի՛ւն սիրող։
Պարկնշտասնունդ } ա. պարկնշտ սնած՝ մեծ-
Պարկնշտասուն } ցած, [նած։
Պարկնշտաբար. ա. պարկնշտութի՛ւն պատ-
Պարկնշտացուցանեմ. ն. չափաւորութիւն, համեստութիւն, ամնմի խառնութիւն. ս էր-քնան, էտէպ։ — 2 պատկառելի վայելչութիւն. ս քնամլութիւն, հիմնապ, նազըշդ, տիւզկիւնլիւք։
—Պարկնշտութեամբ. մ. պարկնշտաբար. ս էրքնանլըձա, նօլըսձա։
Պարկնշտուհի, հւոյ. գ. պարկնշտ կոյս կամ կին։ [տէք։
Պարկէն, կենի, աւ, ից. գ. խրամ. ս խէն-
Պարկուկ. ա. Ծիլան։ [ս գապուգ։
Պարկուճ, կճոյ. գ. զրահ կեղև՝ պարկի պէս։
Պարկնեմ. ա. Պահնեմ։
Պարկք. ա. Պահք։
Պարմայեմ, եցի. ն. (ոչ.) փորձել, անսո-

ղել. ս նօզլամագ. կէօրմէք։
Պարմանդ, ի. կամ Պարմանի, նւոյ, նեաց. գ. կտրիճ՝ հասուն տղայ։
Պարշար, բևմ. ա. Պաշար, բևմ։
Պարտզութիւն. գ. շրջան։
Պարոյճ. ա. գ. կլորաձև, կլորութիւն։
Պարոյկ, բուկի, կաց. գ. ոլորակ՝ աւելի պլըպատ, շնչուկն բուխէն ձնացած։
—Պարոյկ անուն. ա. Ճանգապարոյկ։
Պարոյր. գ. 1 շրջան, պտոյտ — 2 հանդէս, ժողովուրդ. ս հալգ։
—Պարոյրք. կնրխուեմ, ինձնոյք, պոր։
Պարոն, ի, բանք. կամ նայք, նաց. գ. իշխան, տէր, գլխաւոր. ս աղա, պէյ, պէյզատէ։ [լութի։
Պարոնութիւն. գ. իշխանութի՛ւն, գլխաւորութիւն։
Պարսանդ. ա. Պարսանդ։
Պարսիայ, ի, ից. գ. 1 ժողովուած բան, խուրձ։ — 2 գրաւոր հաւաքածոյ, խմբագրութիւն։
Պարսիմ. ն. ժողվտել։ [գիր։
Պարսուկ. ա. Պուրակ։
Պարսկանամ } չ. պարոյկով ոլոիլ, ձայնիլ։
Պարսկիմ }
Պարսումն. գ. պարնլը, պար։
Պարսունակ, ի, աց. ա. գ. 1 բոլորը իր մէջը առնող — 2 կամաց, շրջան։ — 3 խուզիր, բազմութիւն։
—Պարսունակ բան. շրջաբանութիւն։
—Պարսունակաց գիրք. որ և Պարսունակախօսք. սրբոյն Նալիփանու գիրքը ընդդէմ ամենայն հերձուածոց։ [հանրապէտ։
Պարսունակաբար. մ. բոլորը մէկտեղ, ընդ-
Պարսունակագոյն. ա. ընդհանրագոյն։
Պարսունակաբնեմ. ա. Թևաւոքնեմ։
Պարսունակախօսք. ա. Պարսունակ։
Պարսունակական. ա. 1 պարսունակող — 2 շրջաններու։ — 3 պարսունակաց գիրք։
Պարսունական, ի, աց. ա. բոլորեզակող, պատող, մէջը առնող։
Պարսունականապէս. ա. Պարսունակաբար։
Պարսունականութիւն. չ. ամիսփուխ տեղ մը։
Պարսունակեմ, եցի. ն. 1 չորս դիէն մէջը առնուլ, բոլանդակել, պատել, ամիսփուխը — 2 կապել կապկըռնել. ս իչինէ սրզըրմագ, թօփլամագ, գուշխմագ։ — 3 մէկդի ընել. ս պիր թէարաֆա կէօմիւլմէք. կէրի էմմէք։
Պարսունակութիւն. գ. պարսունակութիւն, իր։
Պարսունող. ա. պարսունակող։
Պարսուս, ի } գ. 1 սէղէ հիւսած չուան,
Պարսուան, ի } սիրայ։ — 2 (ուզտին) պատուրը։
Պարսուտակ, ի, աց. գ. 1 բարակ մաշկ։ — 2 ըղնդի խնձապատակ. ս փէրտէ, զար։
Պարսուտակաւ. ա. մաշկը ծայրը կտրած։
Պարսուտակիմ. չ. փաթթուիլ։

Պարուր. տ. Բարուր։
Պարուրաձև. ա. կլոր ձևով։
Պարուրափակ. ա. շրջափակ։
Պարուրել, եցի. ն. 1 պարուրանակել։ – 2 ծածկել։ – 3 ժողվըտանել։ – 4 քաշկըռտուել, պատռել։
–Պարուրեմ, կամ ի բաց պարուրեմ. չորս դիէն կտրտել, հեռացընել։
Պարուրումն. գ. 1 պարուրելը, իլը։ – 2 կապոց. տ ուխտ։
Պարպատեմ, եցի. ն. } լսելիքն ընել՝ ըլ-
Պարպատիմ, եցայ. չ. } լալ, տկտիկ, ձաղ ձաղիկ, ձաղ ռաղիկ. տ ուօխտօղու էմ մէք, լէպ պէր լէպ տօղտուրմագ, տօղմագ, փոխ լամագ։
–Պարպատեմ. պլլել. տ գուշակմագ։
Պարպատեցուցանեմ. ն. լսելիքն ընել, ձաղ ելընել։
Պարպատիւն } ումն. գ. 1 պարպատելը,
Պարպատումն } իլը։ – 2 չարաչար լեցընելը, լեցուիլը։ – 3 ձաղիլը, պատռիլը։ – 4 ա. հագին ձայն մը։
Պարս, ի, ից. գ. պարսէտ. տ սափան։
Պարս, ասս. գ. մեղուաց խումբը։
Պարս, Պարսք. գ. 1 Պարսիկ, Պարսիկը. տ Ֆարս, ամէմ, գըզըլպաշ։ – 2 Պարսկաստան. տ Ֆարսիստան, ամէմիստան։
Պարսայակ, ի, ացի } գ. պարսէտ. տ սա-
Պարսատակ, ի, ացի } փան։ – ա. Պարսկական։
Պարսաւ, ի, ից. 1 գ. անաբզանք, նախատինք, վար գալնելը, գէշ խօսիլը, խօսք նեուելը. տ գէմի, գընամագ, խօր պագմագ, իմաչուածմագ։ – 2 ա. վար գալնելու, նախատուածմագ։
Պարսաւաբախտութիւն. գ. իր բախտը վար գալնելը, ժժգոհութիւն։
Պարսաւագէտ, դիտի, տաց. ա. վար գալնելու նայող, մեղադրող։
Պարսաւագիտութիւն. գ. մեղադրութիւն։
Պարսաւագիր, գրի, գրաց. ա. մեղադրող, պակասութիւն դնող։
Պարսաւական. ա. մեղադրական։
Պարսաւանք, նաց. 1 ա. Պարսաւ, 1։ – 2 պարսաւելու արատ, պակասութիւն։
–Պարսաւանս դնեմ. պարսաւել։
Պարսաւասէր, սիրի, բաց. ա. վար գալնել սիրող, բամբասող։ [դրել. տ խօսքմագ։
Պարսաւեմ, եցի. ն. վար գալնել. մեղադրել։
Պարսաւոր, ի, աց. ա. պարսաւիկ գործածող. տ սափանձի։
Պարսաքար, ի, ից կամ աց, կամ անց. գ. պարսաւիկի քար. տ սափան քիաչը։
Պարսաքարեմ, եցի } ն. պարսաւով գալնել,
Պարսեմ, եցի } քարտնել. տ սափան-ըլա քիաչտմագ։
Պարսեմ, եցի. չ. վար գատքել, նեստուիլ. տ սրչըրտմագ, ափլամագ։
Պարսէտ, կամ ետ, ի, իւ, կամ ովք, օք. տ. Պարս, Պարսատիկ։
–Ոլորուն պարսետից. պարսէտ գործածելը. տ սափան գուլըանմասը։
Պարսիկ, սկի, կաց, 1 գ. Պարսից ազգէն. տ Ֆարս, ամէմ, գըզըլպաշ։ – 2 ա. Պարսից (բան). տ Ֆարսի։
Պարսիմ. տ. Պարսամ. չ։
Պարսկաբարոյ } ա. մ. Պարսկի բնու-
Պարսկաբարոյական } թիւն ունեցող. տ ա-ձէմ թաղիէմի, փիւրա մնալը։
Պարսկադէն. ա. գ. Պարսից օրէնք, գիրք. տ աձէմ մէգիէպի՝ քիմ ապը։
Պարսկական. ա. Պարսկի. տ Ֆարսի։
Պարսկակրօնեայ. ա. Պարսից յաղթող։
Պարսկային. տ. Պարսկական։
Պարսկանամ. չ. Պարսիկ մը երևնալ, պարսկերէն խօսիլ։
Պարսկապան. տ. Պարեկապան։
Պարսկասպան. ի. գ. Պարսից երկիրը. տ Ֆարսիստան, աձէմիստան։
Պարսկերէն. մ. Պարսից լեզուով. տ Ֆարսիձէ։ [գուհին. տ արըլար անասը։
Պարսմայր, մօր. գ. մեղուներու մայրը՝ իմա-
Պարսպագոյն. ա. ամուր պարսպով, աղէկ ամուր։
Պարսպահատ գող. պատ ծակող գող։
Պարսպաձև. ա. պարսպի ձևով։
Պարսպամնատ. ա. պարսպի վրայ նկող, պաշարող, կռուող՝ առնող։
Պարսպամնատիկ. ա. գ. պարիսպ՝ քաղաք առնելու միջնայ։ [նելը։
Պարսպաշինուի. գ. պարիսպ շինելը՝ կոնգ
Պարսպապահ. ա. պարսպի պահապան։
Պարսպաւոր. տ. պարսպապատ. տ հիասլը։
Պարսպաւորեմ. տ. Պարսպեմ։ [ախմալը։
Պարսպափակ. տ. Պարսպաւոր։
Պարսպեմ, եցի. ն. 1 պարսպով պահել, ամրացընել – 2 պահել պահպանել – 3 պարսպի պէս կեցընել (ձուրը)։
–Պարսպեմ, կամ ի բաց պարսպեմ. որշնել, պատռել, հեռացընել։
Պարսպեցուցանեմ. ն. պարսպի տեղ ընել զուրիչը իրեն. տ պէնտ էմ մէք։
Պարսպաւոր. տ. Պարսպաւոր։
Պարտ, ոյ, պարտք, տուց. գ. պարտք, տա-
–Պարտք տուած փոխը, առնելիք. տ ալա-
–Պարտոյ տէր. պարտատէր, առնելիքի տէր. տ ալաձագը։ [ձագ։
Պարտ. ա. 1 պարտական. տ պօրձելու։ – 2 չարեացպարտ. տ կենդանի առասը։
Պարտ. ա. պատշաճ, արժան. տ հանգ, տիւ-
–Պարտ վարկանիմ. պարտական ընդել, իրա-
–Պարտ է, էր. դիմազ. պէտք է, կ'ինտայ,

կը վայլէ. ֊ զօրաւ տուբր, լաւագոյն տղբր։
–Պարտ և պատշաճ է } նոյն բնդ վ։
–Պարտ ու պատշաճ է }
Պարտական. գ. 1 ա. Պատրուակ։ – 2 վարագոյր։ – 3 ապգևյք մը գիմացը։ – 4 իմաստ բանակի. ֊ մէմէքիս, չատգըՔիէլէք։ – 5 բանակ, զօրք։ – 6 պարտ – 7 ա. պարտրկան։
Պարտականն, ի, աց. ա. 1 պարտրկան, պարտատուն. ֊ զօրաւոր։ – 2 մեզապարտ, պատժոյ արժանի. ֊ գազապահ էլլը, սուչլու, գազէպէ վրձինով, մուռճ ահագ։ – 3 պէտք և. զանձ, պարտք սնապատճ. ֊ լայըգ, լաւագոյն, ձայիզ օրէն, տիւշէր։
Պարտականութիւն. գ. յանցաւորութիւն։
Պարտականիմ, նեցի. ն. պարտրկիլ. ֊ գանձանմագ, էօրէմ մէք։
Պարտակից. ա. պարտքի ընկերը։
Պարտաճատոյց. ա. պարտատէնտր. ֊ զօրաւ էօտէյէն։
Պարտաճատուրիւն. գ. պարտքէն կորնչը, գոզուէիւն։
Պարտանք. գ. կախարդի պարտակ կամ ծը.
Պարտապահանջաւէ. գ. առնելիքը ուզելը։
Պարտապան, ի, աց. ա. 1 պարտքի տէր. ֊ զօրաւ տահատը, զօրաւէլու։ – 2 պարտաւորը, վնասատարտ – 3 պէտք եղած։
Պարտապանաքար. մ. պարտապանի պէս։
Պարտապանութիւն. գ. պարտրկանութիւն, պարտք, յանցանք։
Պարտառու, ի, աց. ա. փոխ առնող. ֊ էօտիւնձ՝ զօրաւ աղտն։
Պարտասիմ, նեցի } ն. խիստ յոգնելը։
Պարտատեցուցանեմ } նել. հոգէն հանել. ֊ հէլլաք կիմ մէք։
Պարտատիմ, նեցայ. յ. խիստ յոգնիլ, ուժէ կտրիլ, հիւանդանալ. ֊ հէլլաք օշմագ, հիագէիմ գալմամագ։
Պարտատվճար. ա. Պարտատէտոյց։
Պարտատէր, տնտաձ, տնտանց, կամ տիրոջ, բաց. գ. առնելիքի տէր. ֊ մալ տահատը, ալաձագըր։ [լու, գազապահ էլլը։
Պարտաւոր, ի, աց. ա. մեղապարտ. ֊ սուչլու
–Պարտաւոր առնեմ. յանցաւոր ցուցընել գտատապարտել։ [֊ սուչլու կիպի
Պարտաւորաբար. մ. մեղապարտի մը պէս.
Պարտաւորական. ա. մեղապարտական։
Պարտաւորապէս. մ. մեղապարտի՝ յանցաւորի պէս։
Պարտաւորիմ, նեցի } ն. 1 յանցաւոր ցուցընել՝ ձգել։ – 2 գտատապարտել. ֊ սուչլու չըգտմագ, այըպլամագ, գազէպլէմէք։ – կր. յանցաւոր գտնուիլ. ֊ սուչլու պուլունմագ։
Պարտաւորութիւն. գ. 1 մեղապարտութիւն. ֊ սուչլու լուգ, գազապահ։ – 2 յաղթաւիլը։
Պարտաքաշիի, կամ Պարտ քաշիի. գ. տա-

լու տուբր, հարկ. ֊ վէրկի, պաձ։
Պարտեմ, նեցի. ն. յաղթել, տակը առնել, վրայ գլլել. ֊ նէնմէք. հագզընաան կէլմէք։ – կր. յաղթուիլ. ֊ նէնիլմէք, ալեծ օլմաք։
–Պարտեմ զչարչարանս. չարչարանքէն վնը
–Յափշտակեմ պարտեաւ (պարտեացաւ). խոջայ նեղաւ. ֊ ըէգիլ օլտաւ։
Պարտեղք. ա. Պարտք։
Պարտեցուցիչ. ա. վրայ գլլող հիշտամի։
Պարտէզ, տիզն, զաց. գ. դլեախտի պէս տնկ. ֊ պաղ, պաղէչ, պօսճան։
Պարտիզագործութիւն. գ. պարտէզը աշխատիլը, պարտիզպանութիւն։ [տիզպան։
Պարտիզական. ա. 1 պարտեզի։ – 2 պարտ.
Պարտիզայարբ. ա. պարտիզի կից։
Պարտիզանամ. չ. ծիլ ծաղկիլ։
Պարտիզապան. ա. Պարտիզպան։
Պարտիզապանական. ա. պարտիզպանի։
Պարտիզարար. ա. պարտիզպան։
Պարտիզքաթ. գ. տնտակ մը քար, լաւգարդի քար։ [չէնիք, պօսճանձըգ։
Պարտիզիկ, զկան. գ. ազգի պարտէզ. ֊ պաղ.
Պարտիզպան, ի, աց. գ. պարտիզպան. ֊ պաղչէպան, պօսճանձը։
Պարտիմ, տիս, տի, տէի, տէիր, տիցիմ, տնցնեալ, տնզի. չ. 1 պարտրկան եմ. ֊ զօրաւ նամ վար, զօրաձըլ-յում, և այլն։ – 2 պէտք է որ. ֊ լաւգմ տըր, իգիմիզա է տէր։
Պարտիք, տնաց. ա. Պարտ, պարտք, տուգ. ֊ զօրաձ։ [փող։
Պարտոխաճափ. ա. սրտին ոնը դուրս եմա.
–Պարտոխաճափ լինիմ. ոնը եմափել։
Պարտոյ, ոյք, ոյից. ա. գ. 1 պարտք նեցած՝ հարկաւոր քան։ – 2 պարտք։
Պարտուիմիւն. գ. 1 յաղթուիլը. ֊ նէնիլմէսի, ալեծ օլմասը։ – 2 պատշաճ ըլլալը։
–Ի պարտուիմիւն մատնեմ, իմ. յաղթել, յաղթուիլ. ֊ ալեծ էմմէք, օլմագ։
–Պարտուիմիւն խոստովանիմ. յաղթուեցայ ըսել. ֊ էյվալլահ՝ հագզընի վար տէմէք։
Պարտուկ. ա. պարտրկոզ, նենգաւոր։
Պարտուկիմ, տմնեմ. ա. Պարտուիմիւն։
Պարտուպատաշաձ. ա. Պարտ. ա։
Պարտուպատրաստիք. գ. պարտուպատաշաձ մեծարանք։
Պարտք, տից. ա. Պարտուիմիւն, 1։
Պարտք, տուց. ա. Պարտ, ոյ. գ։
Պարտքաշ, կամ Ամպարտքաշ. գ. Պարսից գլխի կամ աղանդի անուն։
Պարսիկ. ա. պաշտպան, հովանի։
Պարսիկարան. ա. Պատապարան։
Պարսիկանամ, նեցի. ն. 1 չորս գիւղն պատել, մէջը առնել, պաշարել. ֊ գուշամմագ իչինէ տմմագ։ – 2 ամփոփել. ֊ իմ օրլամագ։ – 3 դուրս հանել, ազատել։

Պարփակութիւն } գ. 1 պատուար, պլուզածք։
Պարսպակուռն } – 2 չորս դիէն միջը առնուը՝ մնալը։
Պաքար, բայք. տ. Պախրէ. (ևգ, կով)։
Պաքսիմաս } ի, ից. գ. չորցուցած հաց. ֆ
Պաքցամաս } փէքսիմէթ։
Պեգաս. տ. Պիգասոս։
Պեկար. տ. Բենկար։ [կերակուր
Պեհիաբան. գ. վայրի խոտ՝ պատուղ, խոզի
Պեղազոս, ի, ից. գ. (յ.) խոր ծով, անդունդ. ֆ ոչինչ օրհնասը, ոչերևոյ։
Պեղական. տ. Թանձր։
Պեղեմ, եցի՛ն. 1 փորել, հանել. ֆ գաղջերի չըգարմաց։ – 2 չըհոր՝ փոս բանալ. ֆ աչ մաց, գաղջմաց։ – 3 կրնչ. համբերել։
Պեղիս. գ. (յ.) բաժակ, սկաւառակ։
Պեղուճն. գ. փորելը։
Պենսաթէլըս, ի. գ. հինգ կերպով խաղ ղոմպիակաս։
Պենսակոսաէ } ի, ից. գ. յիսնեղոյզ օր՝ զատ.
Պենտեկոստէ } կէն ետև, Հոգեգալուստ, և մէջը չիւնացը։
Պեռնեկեմ՛ }
Պեռնեքեմ՛ } տ. Փեռնեկեմ։
Պետ, ի, ից. գ. գլխաւոր իշխան, գլուխ, առաջնորդ. ֆ պաշ, փիր։
Պետաբար. մ. իշխանաբար։
Պետագոյն. տ. Գլխաւորագոյն։
Պետական, ի, ից. տ. 1 իշխանական։ – 2 գլխաւոր – 3 ինքնիշխան, ամենիշխան, աստուածային։
Պետականութիւն. գ. գլխաւորութիւն։
Պետանամ. յ. իշխել, տիրել։
Պետաբար, ի. տ. իշխանութիւն տուող՝ Աստուած, թագաւոր թագաւորաց, և տէր տերանց։
Պետաւոր. տ. գլխաւոր։
Պետաւորութիւն. գ. իշխանութիւն։
Պետմիզ. գ. մոգպետաց ազանգ մը, և գիրքը։
Պետութիւն. գ. 1 գլխաւորութիւն, իշխանութիւն, տէրութիւն, թագաւորական կամ դասաւորական։ – 2 հրնչտակաց մէկ դասի մը անուն։
– Հոգևոր պետութիւնք. ևկեղեցական իշխանք, եպիսկոպոսութիւնք. և այլն։
Պետրեան, Եանք } տ. գ. 1 Պետրոս ա-
Պետրոսեան, Եանք, նց } ռաքեալն։ – 2 սքէն Պետրոս, և իրեն ընկերքը, և յաջորդքը։
Պետրոսքէն. մ. Պետրոսի պէս։
Պերնատաս. (յ.) վրակեցու, տեռուչ, և պեկտոպոսքէն ու քրնապիկոպոսքէն ետև։
Պերնեմիմ. չ. Հագուիլ սրգուիլ։
Պերնեշաք, ոից. կամ Պերնէշաք. 1 գ. պեխեր և պեխերու տեղը։ – 2 մօրուքի հիւսուած գանգուրներ։
Պերպերմնեխաս. (յ.) Ցաղագս մեկնութեան, Աբիսոտէլի մէկ դիրքը՝ քերականութեան վրայ։
Պերպիպատետիկեան } տ. գ. (յ.) Ան-
Պերպիպատիկեան, Եանք, նց } մական, մականուն Հետեողաց Արիստոտէլի։
Պերքէն. (յ.) տ. Կշռապանակ։
Պերճ, ի, ից. տ. 1 բարձր և պանծալի, վառացի, անուանի, մեծ, տէկին ազէկը. ֆ միւքէլէֆ, ուլու, ալա – 2 զարդարուն, օրինեալ, փառաւոր. ֆ քէսիմի, թաճքալը։
– Պերճ, պերճս. մ. փառաւոր կերպով. ֆ եօրտուլըճա։
– Պերճք, ձից. տ. Պերճութիւն։
Պերճաբան. տ. Հռետոր. ֆ էրճաղը տիւզ։
Պերճաբանեմ. ն. չ. Հռետորաբանել։
Պերճաբանութիւն. գ. Հռետորաբանութիւն։
Պերճաբարբոյ. տ. պերճ, փառաւոր. (սիրատարբոյ). ֆ քէսիմլի։
Պերճագոյն. տ. աւելի պերճ։
Պերճազարդ. տ. գեղեցիկ զարդով։
Պերճալի } տ. պանծալի. ֆ ձոճձոճլը,
Պերճական } տիւզկիւն։
Պերճանամ, ացայ. չ. պարծենալ, բան ծախել. ֆ էօյիւնմէք։
Պերճանք, նաց. գ. 1 պարծանք, փառաւորութիւն. ֆ քէսիմ, եօրտամ – 2 կանացի զարդարանք – 3 բան ծախելով խօսիլը։
Պերճապանծոյն. տ. գեղեցիկ և փառաւոր զարդարանքով։
Պերճապանծառ. տ. պանծալի և պայծառ։
Պերճապատկ. տ. փառաւոր պատկով զարդարուած։ [սիրող։
Պերճասէր. տ. զարդարանք ու պերճութիւն
Պերճատօտորդ. տ. վիզը փառաւոր, կամ փառաւոր խրխնջացող (ձի)։
Պերճացուցանեմ, ցուցի. ն. փառաւորցընել, պանծալի ընել։ [ծանք. ֆ քէսիմ
Պերճութիւն. գ. փառաւորութիւն, պարզ
Պերզ } գ. լաչակ, և գօտի, վզի վարշա-
Պերզոտ } մակ։
Պեւեկնապայծառ. տ. Ջահարտրքար։
Պեւեսկի } գ. (յ.) առնի, մասխի ձիւղ՝
Պեւկէ, կեաւ } վառած։
Պէգասոս. տ. Պիգասոս։
Պէզէնգուզ. տ. Բենգէբուզ։
Պէչասպիկ. գ. 1 պզտի ձի – 2 քալուկ ձի. ֆ չափկըն – 3 քալուկ ձիու վրայ հնծնող։
Պէս. նեմ. նոյն ընդ ամ. նախընթեմաց խընդրով. զոր օրինակ Ձկանց պէս, Գնոյց պէս, Ջուր պէս. ձկնելու՝ գետի՝ քեզի պէս. ֆ կիպի, միօալը։
– Պէս գունակ. նմանու։
– Պէս զայս օրինակ. մ. այսպէս։
– Պէս. չ. գրնեմ է. ֆ սանքի։
Պէսպէս. տ. 1 զանազան. ֆ Թի իւրքիւ Թիւր լիւ – 2 գունդգունդ, խառնուփիկ. ֆ կէչմէ

կէօն, ալաձա – 3 գնոջ. 5 վահալը։
Պէտ, զպէտ, 'ի պէտ. գ. պիտոյք, պիտոյ-
ից համար [5 գայտ էթմէք։
–Պէտ առնեմ. հոգ տանիլ, պէտ ընել.
–Պէտ լինել. հոգ տարուիլ։
–Պէտ է. պէտք է. 5 լազըմ տըր։
–Ինձ ոչ է պէտ զայնմանէ. փոյթս չէ. 5 հա-
ձելըմ տէյիլ, գայտ էթմէմ։
–Ո՛րչափ պէտ. որչափ կ'ուզես նէ՝ կամ
պէտք ըլլայ նէ։
Պէտք, կամ Պէտս. (պիտոյից.) զպէտս, պի-
տոք. գ. 1 պիտանաւորութիւն, պէտք և-
ղած բանը, պիտոյքը. 5 լազըմը, իգիւ-
զաբը – 2 գործածութիւն, բանեցընելը։
–Պէտք մարմնոյ. կարիք, հարկաւորութի-
ւն. 5 գազայի հաձէլի։
–Պէտք յանձին ունիմ. պէտ ընել, հոգալ։
–Պէտս ունիմ զիմեքէ. հանէ ըլլալ։
–Պէտս առնեմ, կամ Պիտոք վարիմ. գոր.
ծածնել, բանեցընել։
–Պէտք ևն, կամ Պէտք է. կամ 'ի Պէտս է.
պէտք է. 5 կէրէք, իգիւզալ էտէր։
–Պէտք, պիտոյից. գ. վճռական իսօք, հե-
տևելու բան, ընելու գործ պիտանի։
Պէրէզատ } տ. Պերոզ։
Պէրոզ }
Պժգամ, ացայ, կամ ացի. չ. ամեհի սևակե-
լով նետ քաշուիլ, զգուիլ։
Պիգասօս, կամ Պէգասօս, ի. (յ.) առաս-
պելեալ ձիաւորը ձի Պերսէոսի։
Պիզմ. գ. հակառակութիւն. 5 խրխըրը։
Պիէ-տիս, Պիիտէս. տ. Պուետէս։
Պիլիզագործանք. տ. Պիւլիզագործականք։
Պիլիզագործ, գ. Պիւլիզագործ վճիռնիտ-
փայինն հնտնող կնիկ։
Պիլիթիա. տ. Պիւլիթիա։
Պիլօր. տ. Պլօր։
Պին, Պիւճ. տ. փին։
Պինձակ, ի, աց. գ. պինձնկ. 5 էչէկ ալրըը,
ամի ալրըը, նապան ալրըը։
Պինձակահար. տ. 1 պինձակ զարնուած։ –
2 պինձակի պէս խայթոց։
Պինչ. տ. Պաբէնու
Պիղծ, պղծոյ, կամ ծի, ծոց. տ. 1 պիղծ, գար-
շելի, ապականի. 5 միւրտար, նապիաք, մէք-
րուհ։ – 2 խառնակ, Հրէից ուտելու ար-
գիլած. 5 խըրզըճար
–Պիղծ դրամ. սուտ կամ գէշ ստակ։
–Պիղծ առնեմ. գարշելի անպիլ։
Պին, այ } գ. (յ.) ծուխ ժամանակ. 5 փի-
Պինայ, ի, ից } նէզ։
Պինասապաս, ի, ասից } գ. մանր խեչա-
Պինասապանակ, նկի, կաց } փառ պինայի ըն-
կեր. 5 փինէզ պէշաձէլի։
Պինգ, պնդոյ, ոց. կամ պնդի, գաց. տ. մ.
1 պինտ, ամուր, հաստատ. 5 փէք, սրգ,
գաւիճ, սրգրձար։ – 2 տակուն։
–Պինդ ունիմ. պինտ՝ ամուր բռնել. 5 գաւիճ՝
սրգը՝ խուճմագ, սրգմագ։ [մագ։
–Պինդ կամ. հաստատ կենալ. 5 գաւիճ տուր-
Պիննայ, կամ Նեակ, կամ Նոս. տ. Պինայ։
Պինչ, կամ Պինջ, պնջի, ջաց. գ. բինձ,
քիթին ծակերը, և քովերը գլխին։
Պինչ ունիմ. տ. Պինտմ։
Պիռհան. տ. Պիւռհան։ [քոս. 5 պէնկ։
Պիսակ, ի, աց. գ. պուտ պուտ նշան, բիծ,
–Պիսակ. տ. 1 պուտ պուտ բան. 5 պէնք-
լի, ալաձա, խըրտ – 2 բորոտ, քոռոտ. 5
Պիսակացնամ. տ. Պիսակ. առ [Չիւռամ։
Պիսակոտ, ի, աց. տ. Բորոտ։
Պիսակոտիմ. չ. տ. Բորոտիմ։
Պիսակուիլ }տ. Բորոտութիւն։
Պիսակութ }
Պխխդան, ի. գ. (յ.) չնճ ծռմռուք, ծռմռ։
Պխխդանացնամ. ծռմռ գործածմ։
Պիստ. տ. Կուստ [փիսակ։
Պիտակ. գ. (յ.) փառուղ. 5 ֆըստըղ։
Պիտակ, ի, աց. տ. 1 խորխ, օտար. 5 փիճ։
– 2 շինծու բան. 5 գալպ, սիւզմէ։
–Պիտակ 'ի պարտուց. անպարտ։
–Պիտակ. պիտանի։
–Պիտակ. մ. տ. Պիտակաբար։
Պիտակ, ի, աց. գ. խղճիկ, խուղճ. 5 քնա-
զըտ, պիճի։
Պիտակաբար. մ. տակ անուշով, անյատակա-
պէս, պէտք չեղած տեղը, չարաչար։
Պիտականամ, ացայ. չ. օտար ներնել՝ սե-
պուիլ. 5 փիճ տայըլմագ։
Պիտականուշութիւն. գ. փուճ անուն մը։
Պիտականէս. տ. Պիտակաբար։
Պիտակութիւն. գ. փուճ ըլլալը, օտարութի-
Պիտամ, ացայ, կամ ացի. չ. պէտք ունե-
Պիտան. տ. Պիտանի։ [նալ, կարօտիլ։
Պիտանաբար. մ. պիտանի կերպով։
Պիտանագոյն. տ. աւելի կամ շատ պիտա-
նի, օգտակար։
Պիտանական. տ. Պիտանի։
Պիտանամ, ուացայ. չ. 1 պէտք ունենալ, կա-
րօտնալ – 2 պէտք ըլլալ, բանի գալ։
Պիտանանամ, նացայ. 1 չ. նոյն՝ բան կրկին նէ։
– 2 բանի բերել. գործածել։
Պիտանացու, ի, ից. 1 տ. պէտք ըլլալու,
բանի նկոզ, ադէկ. 5 լազըմ, նարաբ, էյի։
– 2 գ. պէտք եղած՝ հարկաւոր բաներ։
Պիտանացուցանեմ. ն. պիտանի ընել՝ կրև-
Պիտանաւոր. տ. Պիտանի։ [ցընել։
Պիտանաւորութիւն. տ. Պէտք։
Պիտանի, նւոյ. նանց. տ. 1 պէտք եղած
կամ ըլլալու, ադէկ, բանի նկոզ, հարկա-
ւոր. 5 իգիւզալը, լազըմ, նարաբ։ – 2 օգ-
տակար. 5 ֆայտալը։ – 3 բնաիւր (վարք)։
– 4 օրինական. 5 նարտըմ ձէյ։

Պիտանութիւն. գ. պիտանի ըլլալը, օգտակարութիւն, բանի գալը, գործածութիւն։
Պիտապէս. մ. պէտք եղածին պէս, ազէկ. ՙ վաՃիպինՃ ։
Պիտառ. ա. պիտանի, բանի նկատ։ – 2 պէտք եղած՝ օգտակար բանը ըսող, շահաւոր բան հրամմով՝ հնդինակարար։ – 3 վկայ։
Պիտառագոյն. ա. աւելի շահաւոր և պիտանագոյն։ [կան։
Պիտառական. ա. հնդինակաւոր, վաւերական։
Պիտառեմ; եցի. ն. 1 հրաման հանել, Աստուծոյ կողմանէ խօսիլ, Աստուծոյ վկայութիւնը մէջ բերել, վկայել, հաստատել։ – 2 գործածել։
Պիտառեցեմ: նոյն – կր. բանի պէտք ըլլալ։
Պիտառութիւն. գ. 1 պատգամ, վկայութիւն, հաստատուն բան, պիտանի Ճառ։ – 2 բանի բերելը։ – 3 պէտք եղած բան։
Պիտարկեմ: չ. բանի գալ։ [նարար։
Պիտաւոր. ա. պիտանի. ՙ կէրէքլի, լազըմ,
Պիտաւորապէս. մ. Պիտառապէս։
Պիտաւորիմ, եցայ. չ. 1 պէտք ունենալ, կարօտանալ – 2 պէտք ըլլալ – 3 բանի ընդունիլ
Պիտաւորութիւն. գ. 1 բանի մը կարօտութիւն։ – 2 պիտանութիւն։ – 3 պիտառութիւն։
Պիտի, պիտէր, տեղայ, տիլի, տեղեալ, տելի, դիմագ. 1 պէ՛տք է. ՙ կէրէքէ, լազըմ տըր։ – 2 պիտուաւոր է. ՙ իդիմիզա տըր, լազըմիզը տըր։
–Տակաւիկ ինչ պիտեցաւ. քիչ մնաց որ, մազ մնաց որ [լուվ. վարելով։
–Պիտեցեալ. 1 կարօտացած։ – 2 բանեցընել.
Պիտոյ. ա. 1 պէտք եղած, պիտանի. ՙ լազըմ, իդիմիզալը։ – 2 պատշաճ. ՙ ույկուն։ – 3 կարօտ։ – 4 գ. պէտք։
–Պիտոյ է. դիմագ. պէտք է, պատշաճ է. ՙ լազըմ տըր, կէրէք։
Պիտոյք. (բստ գրոց աւելի պէտք, պիտոյից, իւք.) գ. պիտանաւորութիւն, պահանջմունք, կարօտութիւն, պէտք եղած բանները. ՙ իգիմիզալը, էքսիքլիք, էհտիաՃլըգ։
–Պէտք. Ճարտասանական առածներ. ինչպէս Պիտոյից գիրքը Խօսքնացուոյն։
Պիտոյաբար. տ. Պիտառապէս։
Պիտոյական. ա. պիտառաւոր, պիտուական. ՙ իգիմիզալը։
Պիտոյանամ; ացայ. չ. 1 պէտք ունենալ, կարօտանալ. ՙ լազըմը օլմագ, էհթիաՃ օլմագ։ – 2 իրեն պիտոյքը լեցընել։
Պիտոյանայ, ացաւ. դիմագ. պէտք ըլլալ. ՙ լազըմ օլմագ, իգիմիզա էհմիքը։
Պիտոյի. ա. պիտանի։
Պիտոյութիւն. տ. Պիտանութիւն։
Պիտուկ. տ. Պուտուկ։
Պիտուս. գ. (յ.) թենզօշ ծառը, սարոյ։
Պիւրամիդ. տ. Պիւրամիդ։
Պիրկ. տ. մ. պերկ. ՙ սրգը, գըլլոգ։
–Պիրկ ձգեմ: սաստիկ ուժով քաշել. ՙ սրգը սրգը կէրմէք։ [լու գիրք։
Պիւմագիր. տ. գ. Պիւմիայի պատգամներ, կամ բայք, կամ բնանք, գ. Պիւմագրաց վիրկասիայինն հնտեղծնը ։
Պիւմի, իպիւմիոջ \ գ. Ոլիմպիական խաղ
Պիւմիա. Պիմիադ \ ի պատիւ Ապողոնի պիւմեանն. ուստի և Պիւմիա պատգամախօսը՝ Դելփիս քաղաքը՝ Ապողոնի մեհենին մէջ ։
Պիւմեան կամ Պիւմիան. գ. Հարցուկ դև, պատգամ խօսող դև մը Ապողոնի բերնէն։
Պիւծ, Պիւղծ. տ. Փիծ, Պիղծ։
Պիւռան, ի. (յ.) կլակաւուն Պաբսից, աղբաւշան ։
Պիւրամիդ, կամ միտ. գ. (յ.) 1 բուրգն, բրգունք Եգիպտոսի. ՙ տիքկի լմաչ, հէրկմի – 2 բուրգի նման ձև երկրաչափական։
Պիւրամիդս. (յ.) բուրգի կամ բլրի ձև ունեցող։ [Պղակունգա։
Պլակինդի, Պլակունտա. տ. Պղակունգ,
Պլատան. տ. Պղատան։
Պլղամ; ի. գ. մազաս. ՙ պալղամ։
Պլուգ. ա. պզոիկ։ – 2 կապուտիկ։
Պլօր. (տ.) գ. ՙ պիլօր։ – տե՛ս և Բիւրեղ, Պաղպաղակ ։
Պղակունգ, կամ կունտա \ գ. (յ.) բոկեզ.
Պղակունգա, կի կունտոր \ ՙ պօզայա։
Պղակունտրագործ. ա. բոկեզ չինող. ՙ պօզայաչը։
Պղատան. գ. (յ.) մայրի պէս ծառ մը։
Պղատունական, անք \ ա. գ. Պղատոն
Պղատունեան, տունիկեան \ փիլիսոփայի բան, և իր հետեւողները ։
Պղեմբատի, իցի. գ. (լ.) 1 կապարէ գունտ։ – 2 կապարի գունտով ծեծ։
Պղերգ, ի, իցկի աց. տ. ծոյլ. ՙ իմմպէլ։
Պղերգաբար. մ. ծուլութեամբ։
Պղերգաբերիմ: չ. ծոյլ կերպով չարժիլ։
Պղերգագոյն. ա. աւելի ծոյլ
Պղերգանամ: ացայ. չ. ծուլնալ, թուլնալ, անհոգանալ, տեղնալ. ՙ կ՚ընդլըգ էիմմէք, իչչինմէք։
Պղերգանք. տ. Պղերգութիւն։
Պղերգիմ: եցայ. տ. Պղերգանամ.
Պղերգութիւն \ գ. ծուլութիւն, անհոգութիւն.
Պղերգութիւն \ ՙ կ՚ընդլըգ, իմմպէլիք։
Պղինձ, պղնձոյ. ոց. գ. պղինձ. ՙ պագըր, փիրինՃ, թռուՃ։
–Պղինձ ծխնալ. ակնապղինձ։ [գէվգէտ։
–Պղինձ արՀնատական. տալղուն. ՙ իմէլք։
–Պղինձ. տապակ. ՙ ագՃէՃ, մանղըր։
Պղծագան. ա. պիղծ խօսքերով. ՙ սէօյիւպ սայաբաղ։

Պղծաբանութիւն. գ. պիղծ խօսքեր, յիշեցք. ֊ սէօյիւշ սայըշ, քիւֆիւր
Պղծաբարբառ. ա. մ. գէշ խօսքով։
Պղծաբարոյ. ա. բարքը պիղծ։
Պղծագոյն. ա. աւելի պիղծ։
Պղծագործ, ի, աց. ա. պիղծ բան ընող։
Պղծագործախօս. ա. յիշողատու. ֊ քիւֆիւրպազ։ [բապղծութիւն։
Պղծագործութիւն. գ. պիղծ գործ, և որը.
Պղծագուշակ. ա. գէշերով հաւաքուած։
Պղծագործան. ա. պիղծ օրէնք ունեցող։
Պղծագոյն. ա. գոյնը պիղծ։
Պղծալեզու. ա. լեզուն պիղծ, սատանայ։
Պղծալից. ա. բոլորովին պիղծ, պղծութիւն լեցուն։ [ւող։
Պղծալուր. ա. պիղծ խօսքերու անկաձ որ.
Պղծախառն. ա. պիղծ. ֊ փիս։
Պղծախօս. ա. պիղծ բաներ խօսող։
Պղծակեցնալ. պիղծներու մէջ կեցած։
Պղծահաւաքութիւն. գ. պիղծ հաւաքք ունենալը։
Պղծամոլոյց. ա. պիղծ կերպովլեղած (զոհ)։
Պղծանոց, ի. գ. 1 պիղծ տեղ։ – 2 կառաուն։
Պղծանուն. ա. պիղծ անուն ունեցող։
Պղծանք, նաց. ա. պղծութիւն։
Պղծապղծիմն. ա. պղծութիւնքը անմաքուր։
Պղծասէր. ա. պիղծ բան սիրող։
Պղծեմ, եցի. ն. 1 մաքուր ու սուրբ չպահել, աղտոտել. ֊ իմ էնձի, էմ մէջ։ – 2 պիղծ անել, գործել. ֊ մուրտար՝ իմ գլխուս մէջ։ – 3 ապականել. ֊ ըզգինա կէշէ մէջ։ – 4 մալակոնել, պղծորկել. ֊ միւլլէմ մա էմ մէջ, պուլաշըրմադ։
Պղծիչ. ա. պղծող։
Պղծութիւն. գ. 1 պղծելը, պղծիլը։ – 2 ա. պականութիւն, անմաքրութիւն, գէշութիւն։ – 3 պիղծ բաներ։
Պղծուած. ա. պիղծ։ [գամնած։
Պղնձագամ. ա. պղինձ ագուցած, պղնձով
Պղնձագոյն. գ. ագնիւ քար մը։
Պղնձագործ, ի, աց. 1 պղնձի գործին. ֊ չէլէնկիր, պագըրձը։ – 2 պղնձէ չինած. ֊ պաղըրձան՝ փիրփինչտէն՝ թուձեռան նաւխմար։
Պղնձագործութիւն. գ. գործութիւն. ֊ չէլէնկիրլիք։
Պղնձալից } ա. պղինձ խառնած. ֊ պաղնձախառն } գրըլա գարըշդ։
Պղնձախանձ. ա. գ. պղնծով ու կապով չինած (քաղաք)։
Պղնձակապ. ա. պղինձ պատած։
Պղնձակերտ. ա. պղնձէ չինած։
Պղնձակուռ } ա. պղնձէ կռած՝ մուր.
Պղնձակռածոյ } ձով ձեռնարով չինած։
Պղնձաչանք, նաց. գ. պղնձի հանք. ֊ պաղրը մնաէնի։
Պղնձաչաւ, ի, հաւք, տիւ. գ. 1 նոյն ընդ
ել – 2 աքսորանք՝ մեռը աշխատելու։
Պղնձահիւթ. ա. Պղնձահիւթ։
Պղնձաձայն. ա. պղնձի ձայն ունեցող։
Պղնձաձոյլ. ա. պղնձէ թուածիծ. ֊ թուձեռան ակօքմէ։
Պղնձանամ, ացայ. չ. պղնձի պէս պնաշնալ երկնիլ, ու անձրև չգալ։
Պղնձանիգ. ա. պղնձէ նիգելով ծխնիներով։
Պղնձանիւթ, կամ հիւթ. ա. պղնձէ. ֊ պաղրըտան, փիրփինչտէն։
Պղնձապատ. ա. պղնձապատ, պղնձէ։
Պղնձափորանոց. ա. պղնձի հանք ունեցող։
Պղնձաքար. ա. Տալաշիտ։ [(Լրկիր)։
Պղնձեան } ա. պղնձէ. ֊ պաղրըտան,
Պղնձեղէն } պաղրը։
Պղնձի, ձւոյ }
–Պղնձիք. պղնձէ առաններ. պղնձեղէններ։
Պղնձոտ. ա. պղնձի գունով։
Պղպեղ, ի. գ. պղպեղ. ֊ պիպէր։ [պօլ։
Պղպզուն. ա. լնփլնցուն, խիտ. ֊ տօփտօլու։
Պղպջակ, ի, աց. գ. պըճնպըճ, բշտիկ, ուռնցք ջրի՝ խմորի, և այլն. ֊ սու գապարճըղը, գապարագ։
Պղպջակաձեւ. ա. պղպջակի ձեւով։
Պղպջակեմ, եցի. չ. պըճնպըճալ. ֊ գայնամագ։ [քնցընել։
–Ի բաց պղպջակեմ. (բնբնէն) դուրս ցատ.
Պղպջակիչ. ա. պըճնպըճցընող։
Պղպջաձիգ. ա. պըճնպըճալով բնած (արցունք)։
Պղպջամ } ի. ա. Պղպջակեմ – 2 ուռիլ։
Պղպջանամ }
Պղպջուն, ջման. գ. պըճնպըճալը։
Պղտոր, ոյ. ա. պղտոր. ֊ պուլանըգ։
Պղտորագոյն. ա. աւելի պղտոր։
Պղտորական. ա. Պղտոր։ [խմցընելը։
Պղտորարբութիւն. գ. պղտոր բան խմելը
Պղտորեմ, եցի. ն. պղտորցընել, խառնել, խառնակել, շփոթել, տակնուվրայ ընել. ֊ պուլամտրըմագ, գարըշարըմագ, չալգամըմագ, ալճիւսեմ էմ մէջ։
Պղտորիչ, իչի. ա. պղտորող։
Պղտորութիւն. գ. պղտորիլը, խառնակութիւն, շփոթութիւն. ֊ պուլանմը։
Պռնգն, պռնգան, գունք, գանց, Պռնգ կամ Պռնգ. գ. պռնգ, ատքին կռնչը, ատք. ֊ չիվ. ֊ թմօւուգ, փաչա, պչագ։
Պռնիք, նից. գ. գարգ, գարգարանք։
Պռնչաւոր, ի, աց. ա. գ. երկայն հագուստ ինչուան կռնչը. ֊ ուզուն էտվաղ, սաչագը, փիւսկիւլլիւ։ [գուած։
Պռնչաւորագեստ. ա. պռնչաւոր հագ.
Պռնագնկաղ. ատչուր գարգարուած։
Պռնագարգ. ա. ատչուր գարգելով։
Պռնագարգեմ. ն. խիստ գարգարել. ֊ սօնամմագ։ – կր. գարգարուիլ. ֊ սօնամմագ։

ՊՆ՛նագեհատեմ, խմ. նոյն ընդ վ.։
ՊՆ՛նայարմար. ա. 1 զարդարուն, սիրուն. 2 սիւզէնդիլ – 2 շինծու՝ 3 սիւզմէ։
ՊՆ՛նայօրէն. ա. ազուոր շինած, օրինած։
ՊՆ՛նանք, նաց. տ. ՊՆ՛նուիթիւն։
ՊՆ՛նաւաձոյՆ՛. ա. Ինձի պիտի զարդարուած, հագուած կազուած։
ՊՆ՛նաւայծառ. ա. ազուոր, զարդարուն։
ՊՆ՛նապէս. մ. զարդարուած լլլալով։
ՊՆ՛նասէր. ա. զարդարանք սիրող (սիրամարգի պէս)։
ՊՆ՛նաւոր. ա. զարդարուած։
ՊՆ՛նաւորեմ. տ. ՊՆ՛նագարդեմ։
ՊՆ՛նեմ, եցի. ն. Ինձի պիտի զարդարել. 3 ուսնամիմագ, սիւզմէքը – կը. զարդարուիլ. 3 ուսնամիմագ։
–Պիտի պՆ՛նեի. ա. Պիտի ծխեալ։
ՊՆ՛նող. ա. զարդարող, հագուիլ սրդուիլ սիրող։
–ՊՆ՛նող անուն. պատուանուն։
ՊՆ՛նողական. ա. զարդարանքի վերաբերեալ բան. 3 քէսիմլի։
ՊՆ՛նողութիւն. գ. զարդասիրութիւն։
ՊՆ՛նում } գ. զարդարանք. զարդ։
ՊՆ՛նում։ ն. 1 ա. Պատեմ – 2 (քնարին) ձեռ. լերը զարնել։ [նեղ՝ չէ բանալու համար։
–2. յոնս 'ի վեր պՆ՛նեմ. յօրքը վեր վերցը.
Պնակ, ի, աց. գ. (յ.) ափսէ. 3 ճէկփսի, սաՀան, ճաղագ, չանագ։
Պնակաձև. ա. պնակի ձեւով։
Պնակիա, կաի, կամ կիսի, սիւ, տաց. գ. (յ.) տաւիակ տաւատակ՝ տղոց կարդալու գրելու, բան քաչելու։
Պնդաբար. տ. Պնդագոյն։
Պնդագոյն. ա. 1 խիտ պինա, հաստատ և ուժով. 3 վէրք, մի՛ հքէմի – 2 շատ փոյթ և ջանք ունեցող. 3 գայրէ ճիլու – 3 մ. ուժով.
Պնդագօսի. տ. Գօտի պինդ։ [սրտանց։
Պնդագնացան. գ. վազելով գնացող լուր տանող. 3 մինզիլ, շամիլը, չափըն։
Պնդակազմ. ա. 1 կոլիճ, սրտաս. 3 խիտ – 2 ամուր, հաստատ, պինա, կարծր. 3 գաւ վի, վէրք։ [պինա։
Պնդակազմագոյն. ա. աւելի ամուր, շատ
Պնդակազմիմ. եցի. ն. 1 սիրտ տալ, զօրացընել – 2 խիտ կապել, միացընել։
Պնդակազմութիւն. գ. կարձութիւն, գիմացկունութիւն։
Պնդական. ա. 1 պինա, կարծր – 2 գիմացկուն, առաքինի։
Պնդակապ. ա. պինա կապող, կապած։
Պնդակերպ 'ի վերս. խիտ վերք ունեցող։
Պնդակցորդ. ա. պինա փակած՝ կցած։
Պնդահաւատ. ա. հաւատքին վրայ ամուր։
Պնդաձիգ. ա. պինա քաշող (ազեղը)։
Պնդանամ, ացող. չ. 1 պինանալ – 2 ձեռքը պինա ըլլալ. 3 նէքքէս պուլունմագ։
Պնդապարանոց. ա. պինա գլուխ. 3 պաշը փէք, կէմի կէլմէզ։
Պնդապէս. մ. 1 պինա կերպով, ուժով. 3 սրտը սրտը – 2 կոլճի պէս. 3 խիտձէ։
Պնդապրանեմ. տ. Սրտապնդեմ։
Պնդափակ. ա. ամուր գոցած։
Պնդաքարշ. ա. ձիգ քաշած (աղեղ)։
Պնդեմ, եցի. ն. 1 պնդացընել. 3 փէքլէյիմ. մէք, գամիլէյիմ.մէք – 2 կապկըպել. 3 սրտը սրտը պաղատանոց, պիմիշիրիմէք, սրտմագ – 3 սատակացընել. 3 սրտըլամագ – 4 սրխմել. 3 սրտմագ – 5 կապոց կապկը – 6 զօրացընել, սիրտ տալ – 7 ինքը զինքը բռնել – 8 նեղը խոմիլ զուրիշը – 9 (գմիջա, գգօտի.) օգնամուխ. 3 գուշանմագ։
–Պնդել ցրտոյ, պաղոյ. փատացընել։
–Պնդիմ. 1 յամառիլ, պինա կենալ. 3 ինատ էյիմէք, գամի տուրմագ – 2 հնդիլ. 3 գաշմէյիմ չէքմէք – 3 վազել. 3 սէյիրմիմէք։
Պնդոց. տ. Պնդութիւն։
Պնդութիւն. գ. 1 պնտութիւն. 3 փէքլիք, սրդրլըգ, գամիլիք – 2 հաստատ միաք՝ սիրտ, սյժ, կորձութիւն – 3 ջանք, ձիգնութիւն. 3 գայրէմ, զաշմէյ – 4 կըծծութիւն. 3 նէքքէ սէք։
Պնչատ, ի, աց. ա. քիմը կտրած՝ կարձ. 3 պուլունուզ։
Պնչատեմ. ն. քիմը կտրել։
Պնչեմ, Պնչեմ. տ. Պնչուտի [(աչք)։
Պնչական. ա. զարմանքէն ձիգ ձիգ նայող
Պնչուտի, պչեայ, պչուցնալ. չ. պուշ պուշ նայիլ, ձիգ ձիգ՝ պատած նայիլ։
Պչուտն, պչմանս. գ. պչնիկը։ [տալ։
Պչուցանեմ, ուցի. ն. զարմացընել՝ նայիլ
Պչրակ. ա. Պըշակ։
Պչրիմ. չ. աչքը մեծացնել։
Պոզիրի. (յ.) պՆ՛նաւոր՝ երկայն հագուստ։
Պոպան. գ. նպիւրընալ. 3 պօյնուզլայ։
Պոկ. գ. երբեմն հնչի նգնգէ փողը։
Պոկզակ. ա. Պոպզակ։
Պոպնի. ա. Պուզնի։
Պոզնպոզ, կամ զէս. (յ.) շատ ատքերով կենդանի մը. 3 ըշտաֆօլ։
Պոզպատ. մանաւանդ } 1 գ. պողպատ. 3 չէ-
Պոզպատ, ոյ, կամ ի լիք – 2 ա. պողպատէ. 3 չէլիքատէն [նկրտուկ։
Պոզպատակ. (ամկ.) գ. մամլոյ պուռն ակռա.
Պոզպատապնդիչ. ա. պողպատակով պնդող՝ սխմող։ [տաշած։
Պոզպատատաշ. ա. պողպատէ գործիքով
Պոզպատիկ. ա. պողպատէ. 3 չէլիքատէն, արմըշդը (գըլըձ՝)։
Պոզպատ } գ. 1 լայն ձամբայ,
Պոզպատայ, իից, կամ այց } հրապարակ. 3 կէ-

նիշ օգագ, մէյտան։ –2 Ձուռաչ Ձամբայ. տ ուղու նօր, Ձուռատէ, տիվան նօրու։
Պոզպատ. ա. Պոզվատ։
Պոմանե, մանի, կամ մնի. գ. պայմանե, և գիր պայմանի՝ դաշն. տ գավլ։
Պոմանեմ. ն. դաշն գնել, ձեռք դնել։
Պոմպիլոս. (յ.) Ձկան մը անուն։
Պոյա, պուտոյ. ա. Պոյան, և Պուտ։
Պոյան, պուտան, տուն, տանց. գ. պուտկ, պուտուկ. տ չէօլմէք, չէօմլէք։ –2 ա. Պուտ
Պոչ, ոչ. գ. 1 պոչ. տ գուլբուգ։ –2 անդամ. տ այրպ։ –3 անդամին ծայրը գոցող մորթի։
Պոչիւն. գ. նգան պոռալը։
Պոչուն. ա. պոռացող (նգ)։
Պոպշակ կամ զաք. գ. (յ.) խուռ մը. տ բիւմ մանրիւթի էնհար, սարը քանթարնօն։
Պոպակ գ. (ռմկ.) փեռնկ, ընկուզի կեղև։
Պոռնիկ, նկի, կաց. ա. գ. բոզ, դէշ կնիկ կամ մարդ. տ գահփէչ, ֆահշէչ, զանի, զէմփարէ։
Պոռնկագոյն. ա. աւելի պոռնիկ։
Պոռնկախառնիչ. գ. կաւատ։
Պոռնկական. ա. պոռնկի, պոռնկութեան։
Պոռնկակերպ. ա. պոռնկի նման։
Պոռնկայոյզ. ա. պոռնիկներու վրակեցու։
Պոռնկանամ. ա. Պոռնկիմ։
Պոռնկանոց, ի, աց. գ. պոռնիկներու տեղ, բոզանոց։ [տանող։
Պոռնկասպասիկ. ա. խարեբայ գէշութեան
Պոռնկասէր. մ. պոռնիկի պէս։
Պոռնկասէր. ա. պոռնիկ սիրող։
Պոռնկատուն. ա. Պոռնկանոց։
Պոռնկարան, ի, աց. ա. Պոռնկանոց։
Պոռնկիմ, կի՛ կնցուցանեմ. ն. 1 գէշ Ձամբու պատճառ ըլլալ, թուլցընել – 2 կառպաշտ ընել։ [տութիւն ընել։
Պոռնկիմ. չ. պոռնկութիւն կամ կառպաշտ
Պոռնկոտ. գ. անհարազատ. տ փինՁ
Պոռնկոց, ի, աց. ա. Պոռնկանոց։
Պոռնկութիւն. գ. 1 պոռնկիլը։ – 2 կառպաշտութիւն։
Պոռոչիւն. գ. պոռչալը։
Պոռոտ
Պոռոտախօս } ա. խոշոր Ձայնով խօսող, մեծ
Պոռոտոտ } խօսող. տ փաֆ փուֆ՝ էօրֆլիւ
Պոռոտ } ևիւ սէօյլէյէն։
Պոռոտաբան }
Պոսխրան. ա. Պիսիկօն։
Պոտաղրաս. ա. Պատաղրաս։
Պոր. գ. փոր իմ ձգումը, կարապ։
Պորնիմ. ա. Փորնի՛ [տ պուրուչմագ։
Պորտիմ. չ. փոխոխիլ՝ փոխուտլ լեզուի.
Պոտու, ոյ, կամ ի, ոց, կի՛ ից. գ. 1 փորուն մէջ տեղը, փոր. տ կէօպէք, նաֆէյ։ – 2 տեղուանք։ – 3 գմբէխիը բանող քար։
–Պօրտ՛ի վէր. Պորտ յորտայս. փորը վեր,
կանըկի վրայ. տ արդա իւսթիւնէ։
Պորտաքոյծ } ա. որկրամոլ. տ չիշ պօզազ։
Պորտապարար }
Պուեստական. ա. քանաստեղծական։
Պուեստեմ. ն. քանաստեղծութիւն ընել՝ շինել։
Պուեստէս, տի, տեայք } (յ.) 1 քնբճող, քանաստեղծ. տ շաիր։ – 2 խմաստասէր։
Պուեստիկոս, ի, աց }
Պուեստիկոսաբար. մ. քանաստեղծի պէս։
Պուեստիկոսական } ա. քանաստեղծական։
Պուեստիկոսեան }
Պուեստիկոսեմ. ա. Պուեստեմ։
Պուեստիկոսութիւն. գ. քանաստեղծութիւն։
Պուէտ. ա. Պուեստէս։
Պուլ. գ. (լ.) կնդակ պապիւն։
Պուկ. ա. Պօկ։
Պուղեմ, եցի. ն. մէկդի ընել, ցրուել։
Պուտ. գ. ծաղկի անուն, պոյտ, պուտուկ կոտրուկ, ծաղիկոտրուկ, կակաչ, Ձալանուկ. տ լալէ ինէման, կէլինՁիկ չիչէյի, չանագ չէօմլէգ գըրըդը։
Պուտանարդ. գ. կատոպ, տաշտ, աւազան։
Պուտուկ, տկի, կաց, տկունք, կանց. գ. պրտուկ. տ չէօմլէՁիք, չէօլմէքՁիք, թէյնՁիրկ։
Պուրակ. գ. անտառ. տ օրման։
Պուրակացիր. ա. Պարկացիր։
Պուրջան. ա. Բուրջան։
Պուրճ. ա. Բուրգն։ [կեղտոտ։
–Պուրճ, պրճնը. զոդիակոսի կնդանաց.
Պչրակ. ա. Պըշակ։
Պչրանք, նաց. գ. 1 աւելորդ զարդ կանանց։ – 2 ցոփութիւն։
Պչրեմ } չ. 1 տնմտուելու Համար զարդ-
Պչրիմ, եցայ } գարիլ, շփանալ – 2 գէշ ապրիլ – 3 աղմամբ կեղտոտ ընել։ [2 գէշ նպատակ։
Պչրութիւն. չ. 1 չըլթախի զարդարանք։
Պպլուկ. (ռմկ.) բոլորտ. տ ֆիլիզ։
Պռաստ. ա. Պրաստ։
Պռնիւն, ի, ից. գ. արու՝ վայրի ծիծեռնիկ։
Պռնատր. գ. (յ.) տաք քամի մը։
Պռստեմ. ա. Պռատեմ։
Պռզոզ. ա. ծիշնամի, հակառակորդ։
Պռիմիկուռ. (լ.) մեծ իշխան, կամ առաջնորդ։
Պռիմն. ա. Պիւռիմն։ [նախապէս։
Պռոմեն, կամ Պռոմենտիոս. (յ.) առաջադիմութիւն, վէրնա, պայմանն։
Պռոյգ, պռուգի, գաց. գ. սմիտ. տ Ձիրնէգ։
Պռոտաբան. ա. Պռոտոտախօս։
Պռոտան, կի՛ տին. (յ.) առջինը (զառաջին)։
Պռոտոնպատրիկ. գ. մեծ պատրիկ։
Պռոտոպապ. (յ.) գ. քահանայապետ։
Պռոտոպարատոս. (յ.) գ. զօրապետ չիաւորաց։
Պռոտոֆբօնդէս. (յ.) գ. մեծ վարժապետ։

Պռուգան. ա. օժտաւոր. ֊ Ձիհէղլի։
Պռուգում, եցի. ն. օժտել. ֊ Ձիհէղլէմէք, տնաբէմէք։
Պռատեմ, եցի. ն. քամահրել, չտեսնել, քիմ ու պէշ ընել։
–Պռատեմ գլծես, կամ յունաք. ընդունելը ժողվել. ֊ գաշ չեմ մոգ։
Պռատպատ. տ. Պռատռպատ։
Պռատուկուրատպատատ. (լ. Խոզոյ) գ. առաջ ջնե՝ գլխատոր կուրատպատատ։
Պռօսխուսմէ. (յ.) ուշ դնելը, մտիկ ընելը։
Պսակ, ի, ից. գ. 1 պսակ. ֊ Թաճ, Թիճան։ – 2 փեսին ու հարսին գլխի զարդը, և օրհնութեի պսակմանց տեղա. ֊ խոմիճան։
–Պսակ 'ի վրայ. փուշպսակ (Յիսուսի)։
–Պսակ արեգական. արեւուն բակը կամ մանր.
–Պսակ. շրջանակ (անգանոյ)։ [մինը։
–Պսակ (դպրաց). կուլակ, դպիր։
–Պսակ տարւոյ. տարիին շրջանը։
Պսակաբաղձիկ. ա. պսակի բաղձացող։
Պսակաբանութիւն. գ. տարւոյն աղէկ բանբերը ըլլալը։ [կուսած՝ շրջապատած։
Պսակազեղ. ա. գեղեցկութեամբ պսակած։
Պսակաղիչ. ա. 1 պսակ տուող յաղթողին։ – 2 պսակող քահանայ։
Պսակաղիչս առնեմ } ն. պսակ դնել, պսակ
Պսակաղրեմ } օրհնել, պսակել։
Պսակաղրութիւն. գ. պսակելը։
Պսակազարդ } ա. պսակաւոր, պսակով
Պսակազգեցաց } զարդարած, պսակ առած.
Պսակազգեստ } ֊ բառիճանը, Թաճը։
Պսակազարդիմ. չ. պսակով զարդարուիլ։
Պսակազգեցութիւն. գ. պսակով զարդարութիւնը։
Պսակակալ. գ. գլխոյ զարդ՝ որու վրայ պսակը կը հաղցուի։ [գլխոյ։
Պսակակապ. ա. պսակով զարդարած, զարդ.
Պսակակիր. ա. պսակ ունեցող։
Պսակակից. ա. նոյն պսակի արժանի եղած։
Պսակահամբար կէտ } այն տեղն որ գրած
Պսակահաս կէտ } է պսակ՝ յաղթողին
Պսակահիւս. ա. պսակաւոր։ [տալու։
Պսակամէտ. ա. պսակի ձեռք։
Պսակայարմար. ա. պսակ յարմարցընող՝ պատրաստող։ [Ստեփաննոս։
Պսականուն. ա. որուն անունն է Պսակ.
Պսակապաճոյճ. տ. Պսակազարդ։
Պսակապարգև. ա. պսակ տուող, վարձատրող։ [Թուխմանեան։
Պսակառ, կի՛ ռու. ա. պսակ առնող յաղթող։
Պսակակէր. ա. սէր ունեցող իր պսակածին։
Պսակատու. ա. Պսակապարգև։ [հետ։
Պսակաւոր, ի, աց. ա. պսակ ունեցող, օրպէս յաղթող, մարտիրոս, Թագաւոր, հայրապետ, հարս ու փեսայ։
Պսակաւորիմ. չ. պսակ առնուլ պսակուիլ։
Պսակաւորութիւն. գ. պսակ ունենալը։
Պսակդրամ. գ. պսակի համար առնուած տուակ։
Պսակիմ, եցի. ն. 1 պսակ տալ՝ դնել։ – 2 վարձատրել։ – 3 զարդարել, փառաւորցընել։ – 4 պսակ օրհնել, հարս փեսայ ընել։ – 5 բոլորել չորս դիէն։ – 6 լճացընել։
Պսակիչ. ա. 1 որ կը պսակէ, վարձատրող։ – 2 լճացընող։
Պսակուձն, կմանս. գ. պսակուիլը։
Պսակմ. (կամ թէ Պսակն) գ. վարդի փուշը։
Պսակն. գ. պզտի փարչ։
Պտնդն, պտղան. գ. բոլի մատը և ցուցամատը, անոնց ծայրը՝ փափուկ միսը, և անոնց բան մը բռնելը կամ առնելը։
Պտխիմ, եցայ. չ. մտմտնալ, ձեռք զարնել, ինքզինքը բանի մը տալ։
Պտկիմ, եցի } չ. պտուկները տալ, ծիլ. ֊
Պտկիմ, եցայ } ճիլիճլէնմէք։
Պտուկնք. տ. Պտուկ։
Պտղաբերը, ի, աց կամ ից. ա. 1 պտուղ տուող, բարեբերը. ֊ մէյվէլլի, մահսուլլու։ – 2 ընծայ տուող ժամու։
Պտղաբերիմ, եցի. ն. 1 պտուղ տալ. ֊ մէյվէ վէրմէք։ – 2 օգուտ մը ընել։ – 3 պտուղ մը քաղել։ – 4 ընծայ տալ Աստուծոյ։ – 5 պտղաբերը ընել։
Պտղաբերիմ, եցայ. չ. պտուղ տալ։
Պտղաբերիչ. ա. 1 պտուղ տուող։ – 2 ընծայաբեր։
Պտղաբերութիւն. գ. 1 պտուղ տալը, բարեբերը ըլլալը, առատութիւն։ – 2 ընծայաբերութիւն։ [նաղ. Հատուցած։
Պտղագոյ. ա. պարտական պտուղ Հասցընող։
Պտղագործ. ա. պտուղ տուող։
Պտղազարդ. ա. պտղով զարդարուած։
Պտղազարդիմ. չ. պտղով զարդարուիլ։
Պտղազուարճ. ա. պտղով ուրախացած։
Պտղաճաշ. ա. պտուղը Թափած, Թափող։
Պտղալի. ո. Պտղալից։
Պտղալիութիւն. գ. առատութիւն։ [չօգ։
Պտղալից. ա. շատ պտղով. ֊ մէյվէսի պէս,
Պտղալուծ, լծոյ. գ. պտուղ վերցընելու ձող։
Պտղախակ. ո. Պտղախուն։
Պտղախայծ. ա. պտուղը շատ՝ հասնելու մօտ։
Պտղախայծութիւն. գ. պտղի շատութիւն ու հասունութիւն։ [պտուղ, և ծաղ։
Պտղախուն. գ. խնկահոտ՝ անուշահոտ
Պտղածին. ա. 1 պտուղ տուող։ – 2 ծնող։
Պտղածնիմ, եցայ. չ. պտուղ տալ։
–Պտղածնող. պտղաբեր ընող։
Պտղածնութիւն. գ. 1 պտղաբերութիւն։ – 2 ծնողութիւն։ – 3 բանի շատ։
Պտղական. ա. ուր որ պտուղ կայ։
Պտղակն. ա. բժտոտ կամ տկար աչքով, բիբը աւրած։

Պտղակորոյս. ա. պտուղը կորնչընող, չըհասցընող։
Պտղակորուստութիւն. գ. պտղին կորուիլը՝ փճանալը։ [պտղի հասունութիւն։
Պտղահասութիւն. գ. պտուղը հասցընելը, պտղահատ. ա. պտուղ կտրող ծառէն։
Պտղածին. ա. պտուղը առաջ։
Պտղապարգև. ա. Պտղատու։
Պտղան. ա. Պտեղն։
Պտղատածոյ. ա. Պտղաբոյծ։
Պտղատհմանկան. ա. ազէկ պտղաբեր։
Պտղատու. ի, աց. ա. 1 պտուղ տուող։ – 2 բարեգործ։ – 3 բարեաց, կամ պտղուպատճառ։
Պտղատուիմ, եցայ. չ. պտուղ տալ
Պտղատուութիւն. գ. պտուղ տալը։
Պտղարար. ա. պտուղ տուող։
Պտղաւէտ. ա. պտուղը շատ։
Պտղաւէտանիմ, եցի. ն. բարեբերը ընել։
Պտղաւէտութիւն. գ. առատութիւն։
Պտղաւոր. ա. պտուղը շատ։
Պտղաւորիմ, եցի. ն. բարեբերը ընել, բարիքը վայելել։
Պտղաքաղ առնեմ՝ ն. պտուղը քաղել, մը-
Պտղաքաղիմ՝ նացած պտուղը ժողվել. ֊ մկրճէ տէօշիւրմէք, աղաձի՝ պտղը պօղմագ։
Պտղաքանդ՝ ա. ուր որ պտուղներ քա-
Պտղաքանդակ՝ շած՝ փորած կան։
Պտղեղ, ի, աց. ա. առատ պտղով, բարեբերը. ֊ մկրճէի պօղ. Հասրլաճիք չօղ։
Պտղեղութիւն. գ. առատութիւն։
Պտղի. գ. (յ.) կնձնի. ֊ գալա ազաձ։
Պտղիմ, եցայ. չ. պտուղ բուսանիլ՝ քաղուիլ։
Պտղնաւէտ. ա. Պտղաւէտ։
Պտղոմին. մ. պտղոմը մկտող։
Պտոյտ, պտուտ՝ գ. պտուտ ջրի. ֊ կիր. Պտոյտք, պտուտից՝ տալ։
Պտուկ, պտկոյ, ոց. կամ պտկունք, կանց. գ. 1 ծառի պտուկ, ձոմ. ֊ ֆիլիզ – 2 ծծին ծայրը. ֊ մէմ էմչէկի։ – անա և պուտուկ։
Պտուղ, պտղոյ, ոց. գ. 1 պտուղ, բնդք. ֊ եէմիշ, մէյվէ։ – 2 ծնունդ՝ ծնածը. ֊ հատ, արդ. մահուղ – 3 ընծայ. ֊ իւրըճանտա, հէնիչ։
*Պտուղ իմ՝ եղբոնս՝ մասին ծայրը։ [նմանո
–Պտուղ խոնկ. կլոր խոնկ՝ մասի ծայրին
–Պտուղ աչաց. բիբ. ֊ պէպէկի։
Պտուտաքաղ. մ. պտուտ ընելով, պտրտելով։ [զուի իմոմավիլ։
Պտուտանամ. չ. 1 պտրտիկ, ոլորիլ – 2 լե-
Պտուտանմ, եցի. ն. } պտրտցընել, պտր-
Պտուտիմ, եցայ. չ. } տիլ. ֊ տէվր էմմէք՝ սլմագ, տօլաշմագ, ալիւսմի էմմէք՝ օլմագ, չալղանմագ, տօլանմագ։
Պտուտիկ, տկաց. գ. պտուտք. ֊ չալգանը, կիրտաք։
Պտուտկեմ, կիմ. 1 ա. Պտուտանմ, տիմ – 2 գլուխը պտրտիլ։ [տակը։
Պտռանմ, եցի. ն. պրպտել, փնտռել Հողին
Պտռգեմ, կամ Պտռկեմ, եցի. չ. վեր վեր ընկնիլ տղոց մօրը գիրկը, ցաւիկտիկ կենդանիներուն։
Պրաւել. տ. Պրաւ։ [ծառնոց։
Պրակ, ի. կք. կի՝ կունք, կաց. գ. անտառ,
Պրակ, պրակք. (յ.) 1 գործք (գրուած)։ – 2 գիրք գործոց առաքելոց։ – 3 գլուխ և յօդուած գրքի, ձառ։
–Պրակաւաքիմայք. կամ Պրակաւքիմայք, քիմայք. (յ.) գործք նոցա, պատմութիւք առաքելոց վրայ՝ որ գրքին գրուած՝ անվաւերը։ [տիրուն զարդարած։
Պրակազարդ. ա. ծառերով կանանչնեղած
Պրակապատումն. ա. գրած պրակներով գլուխներով։ [ձի։
Պրակտոր. գ. (յ.) գործակալ. ֊ խապարձի։
Պրանս, ի, ից. կամ Պրասխ. գ. (յ.) բոյս մը. ֊ վրասաս։
Պրասխ, կամ Պրասխի, կի՝ Պրասխ. գ. ուրիշ խոտ մը. ֊ ֆիքրասխյուն, չինար։
Պրատ, ի՝ գ. (յ.) քաղքի կամ գեղի ծայրը. ֊ վայրէ։
Պրենտել. տ. Պռենտել։
Պրեսուղ, ի, աց. գ. (յ.) մեծ գառաւուղ, և գառաւուղի տղայութիւնը. ֊ հաքիմ գնաղը, տէվէյի մեքենան։
Պրիմն, պրիմնէ. (յ.) սղոց, սղոցաձեւին. ֊ իմէսատէրէ պռլըղը։
Պրիսակ, պրըսկի. գ. խոտ մը՝ տամիի նման. ֊ տէրնաս. Հինճիուն։
Պրիսմեզին. տ. Սպրըմեզին։
Պրիսատէ. (յ.) սղոցաձեւին. ֊ իմէսատէրէ պռլըղը։
Պրծանիմ, ծայ, կամ ծնայ. չ. 1 պրծիլ՝ խալըսիլ. ֊ գուրթուլմագ, խլցաս օլմագ՝ – 2 իմոմվաւիլ, իմափիմ ըսիլ. ֊ տէրթիւլմէք՝ –Պրծանիլ յուշոյ. մոքէն ելլել։
Պրծեմ, եցի. ն. խալըսնել. ֊ գուրթարմագ՝
Պրկանոց. տ. Պրկոց։
Պրկանք, նաց. գ. կապկըպնելը։
Պրկեմ, եցի. ն. 1 պրկի կապել, կապկըպել՝ քաշկըռտել. ֊ կէրմէք։ – 2 քաշքշելով երկնցընել. ֊ կէրկիչէյի ուզամմագ։
–Ջ. յօնս ի վեր պրկեմ. ընդունելը վեր լաթել. ֊ գաշլարը չամմագ։
Պրկոց. ի, աց. գ. գործի տանջանաց՝ կապկրպելու քաշկրտտելու։
Պրկուիմ, կմանս. գ. պրկելը, պրկիլը. ֊ կէրմէխ, կէրկիչէխ։
Պրծներ. տ. Պուրձ։
Պրծուկ. գ. Ջիղ։

Պըշակ, ի, աց. գ. տան ծածքը՝ տախտակ-
նելը, գերաններըը. ձեղունին գերաննե-
ըուն վրայ տախտակամած կամ նկա-
ըուած գաբգելը. ձեղուն։
Պըոպոսիգոսութիւն. գ. (լ.) վրակնցու-
վրակնցութիւն։
Պըուս, տուոյ, կամ ուի, ոց. գ. նրկայն
բարակ եղէգ՝ լայն եղէգի տեղն՝ հիւսե-
լու, գրելու. ֆ սազ, հասըր գամշըր, քնա-
ղըո եաիլըաղը։
Պըուսամած. ա. եղէգ հիւսած ու կպրած։
Պըուսնայ, էի, նայք կամ էք, նայց կամ էից
Պըուսնէղէն, ղէնի, նաց } ա. պըը-
ուսէ չի-
նած. ֆ
սազանան, հասըրանան, գամշըրանան։ — 2 գ.
խրսիր. ֆ հասըր։
Պըուսէ. ա. Պըուսնայ, 2։
Պըրի. գ. չուտ, գողալ. ֆ գըզըլէնիգ։
Պըքէ. գ. (ար.) ջրի վրա կամ աւազանի։
Պրծն, ի, ից. գ. այծու մազէ բուրդ. ֆ իճ-
իճիք։
Պրծնագործ. ա. բուրդ բանող. ֆ իճիճիք
էրկիճի, շալճի, սօֆճի, պըլաճի։
Պրօսխուտ. ա. Պաօսխուտ։
Պուէտ, Պուեաէս. ա. Պուեաէս։
Պօզ } ա. գ. բաց կանանչ. ֆ պօզ ըչն-
Պօզլախ } կի։
Պօղիպոդէս. ա. Պօղիպոդ։
Պօղոսեան, կամ Պաւղոսեան, եանք. ա.
գ. 1 Պօղոս առաքելոյն (քանը)։ — 2 Պօղոս
իր ընկերներովը։
Պօսպօսող. (ամ.) կնգծաւոր, քրսուըռող։
Պօտուռաւոր. (բառ. Կիլիկեցւոց.) իճէաա-
ըուն, ծածուկ տեղ։

Չ

Չ. չէ. քսանեըորդ եօթնեըորդ տառ Հայ-
ց. բաղաձայն։
– Էնդրդ է Ձ, ու նաև չ գրելուն հետ, իրը
միջակ ձայնով։
– Չ. չ. իննհարիւր. իննհարիւրերորդ։
Չաբրիկ. ա. Չափա։
Չաբրան, կամ բուն, ի, ից. գ. (գէղ.) վե-
ղար, գլխարկ. ֆ պաշլըգ։ [տու
Չաբրնաւոր կամ բռնաւոր. ա. վեղարա-
Չալական. ա. Չայլականի [հանդէտ
Չալհանք, անց. գ. հնէիանոսական տոնի
Չալուս, ի, ից. գ. ձեծի գործիք՝ պէտպէս-
ֆ սօփա, զէռուէ սաէ. – տմ և Ըրչառա-
չիլ. Քուք։
Չախնէմ, կամ Չաղնէմ, եցի. ն. ամուր
գարնել՝ պատռել, կտորել, փշրել. ֆ եաբ-
մագ, գըբմագ, էզմէք։
Չախուէն, լոնաց. գ. Չախնելը, իրը։
Չախչախ, կամ Չաղչախ. ա. 1 կտորատած.
ֆ գըբըգ, չամիլագ։ — 2 ցոփ՝ ափեղբփնեղ
(խօսք)։
Չախչախանք, նաց. գ. 1 կտորած, Չախչա-
խուէ։ — 2 ցոփութիւն, Ճարպութիւն։
Չախչախէմ, կամ Չաղչախնէմ, եցի. ն.
կտորել, կտորտել. Ճախճեցընել. ֆ գըբմագ,
էզմէք, չամիլամիլմագ։
Չախչախիւն, կամ խիք, կամ խուէն. գ. 1
խորտակելը, իրը։ — 2 կտորած, արիւն։
Չախչախուն. ա. Չախչախ։
Չահ, ի, ից. գ. վառած ըոյն՝ պայծառ բո-
ցով. ֆ մաշալա, նէլ մումու։
Չահաբաշ. ա. Չահ կրող։
Չահաբորբոք. ա. Չահի պէս վառած։
Չահաբուն. գ. աշտանակ։
Չահագործութիւն. գ. պայծառութիւն։
Չահագործել. ն. պայծառացընել։
Չահագնաց, եցի, ից } ա. 1 լուսով զար-
Չահագնատ, ի, ից } զարուած, լուսա-
պայծառ։ — 2 ձեռքը վառած մատ ունեցող։
Չահագնատուն. ա. Չահագնատ։
Չահալից. ա. պայծառ լուսով։
Չահալուսութիւն } գ. պայծառութիւն, լու-
Չահալուցութիւն } սաւորութիւն։
Չահակալեմ. ա. Չահընկալեմ։
Չահակապիմ. ա. 1 ուսակապիմ։
Չահակիր. ա. Չահ ունեցող։
Չահակից. ա. ուրիշի հետ Չահ քաղող։
Չահանամ. չ. պայծառանալ։
Չահանման. ա. Չահի պէտ
Չահապայծառ. Չահի պէս պայծառ
Չահավառ. ա. Չահի պէս վառած, լուսա-
փայլ։ [ծառանալ։
Չահավառեմ, իմ. պայծառացընել, պայ-
Չահավառութիւն. գ. լուսաւորութիւն,
պայծառութիւն։
Չահաւոր. ա. 1 ուսաւոր։ [ացընել։
Չահացուցանեմ. ն. լոյս ցոլմունք, պայծա-
Չահացուցիչ. ա. լոյս տուող։
Չահաւոր, ի, աց. ա. 1 լուսաւոր, պայծառ։
– 2 ձեռքը Չահ քաղող։
Չահաւորական. ա. 1 լուսաւոր։ — 2 յայտնի։
Չահաւորեմ, եցի. ն. լուսաւորել, պայ-
ծառացընել։
Չահաւորութիւն. գ. լուսաւորութիւն։
Չահափայլ. ա. լուսափայլ։

Ջահափայլեալ. նոյն։
Ջահափայլութիւն. գ. լուսափայլութիւն։
Ջահել, նգի. կամ իմ, նցայ. ն. չ. լոյս տալ, ցաքիլ. լուսաւորիլ, իվ։
Ջահեցուցանեմ. տ. Ջահացուցանեմ։
Ջահընկալ. ա. գ. 1 Ջահ բռնող, լոյս արձակող – 2 լուսաւոր – 3 սարկաւագի Ճրագնկիր վառող, մատ բռնող։
Ջահընկալեմ, կամ Ջահակալեմ, նգի. ն. 1 Ջահընկալի պէս ընել – 2 ասուղքը ըստ ոտից ծնել։
Ջահընկալութիւն. գ. 1 Ջահընկալի պաշտօն – 2 լոյս տալը – 3 Ճրագ բռնելը – – 4 Ճրագալոյց։
Ջահլուցութիւն. տ. Ջահալուցութիւն
Ջաղաց, ի
Ջաղացանի, նոյ
Ջաղացք, ացաց կամ գաց
գ. (իբր ռմկ.) Ջուաղացք. տ տիւրմէն։ – տե՛ս և Ըզօրիք, և Երկան։
Ջազը, ի, իից
Ջազագոյն շիմք
ա. գ. տատիկ անձրև. տ տազանագ։
Ջազմ. ն. ուժովցնել։ [Ջախեմի
Ջախեմ, Ջաղջախեմ. տ. Ջախեմ, Ջախ-
Ջամբ. գ. 1 ոտից տալու ուտելիք – 2 կենդակուր, ուտելիք։ [կ'ուտէ։
Ջամբակեր. ա. ոգան՝ որ ուրիշի ձեռքով
Ջամբար. տ. Ճամբար [խմցընել,
Ջամբեմ, նգի. ն. Ջամբ տալով կերցընել
Ջամբեցուցանեմ. նոյն։
Ջամբիակ. տ. Ջուխտակ։ [գիւանն։
Ջամբռ. գ. (գգ.) կամրջով խուց, արքունի
Ջամբռչյն. գ. (գգ.) անանկապան իմացա-
Ջամուկ. տ. Ջատուկ [ւորիւ
Ջամս. տ. Ջամբռ
Ջայլ, ի, իից, կամ Ջայլի, լոյ, լեաց. գ. 1 բազմութիւն. տ սիւրիւ – 2 լալկաններու – 3 բազմութեամբ լաց, ողբ – 4 կենդանիներու [2 լալկանի (ձայն)։
Ջայլական. ա. 1 ուր կայ բազմութիւն – Ջայլականեմ, իմ. ն. չ. 1 ձնծնալ – 2 ձնծ ուտել – 3 լալ, ծնծղուիլ։
Ջայլամն, լամանն, Ջայլեամն, եմանն, մունք. գ. Ջայլամ. տ տէվէ գուշու։
Ջայլանք, նաց. գ. բազմութեամբ լաց, ողբ։
Ջայլեմ, լիմ. չ. մէկտեղ գալ՝ լալ, բոլորուիլ լալկաններու։
Ջայլոս. տ. Ջալոս
Ջան, ի, ից. և ոյ, ու, ուց. գ. Ջանք, աշխատանք. տ Ճէհտ, Հավէս
– Ջան գնեմ, կամ տանիմ, կամ յանձին ուղեմ. Ջանալ։
Ջանաբար. մ. Ջանք ընելով։
Ջանալի. ա. աշխատալի։
Ջանակից լինիմ. մէկտեղ աշխատիլ։
Ջանահնար լինիմ. Հար ձարտակ ընելու նայիլ։

Ջանամ, ացայ, կամ ացի, նաւ, կամ ացիր. չ. Ջանալ՝ աշխատիլ. նաեւ ընկնալ. տ Ճահտ՝ գայրէթի էլիմէք։
Ջանասէր, սիրի, բաց. ա. աշխատասէր, ուսումնասէր. տ գայրէթլի։
Ջանասիրութիւն. գ. փոյթ. տ գայրէթ։
Ջանաւատակ. ա. Ջանքով աշխատած։
Ջանացուցանեմ. ն. արտորցընել։
Ջանգ. ա. Հիւանդոտ, ապուշ. գողդըղացող, պակասաւոր. տ չալըգ, չարփըգ։
Ջանգհնծ. ա. պակասաւոր (լուսին)։
Ջանոտ, ի, ից, կամ ացաց. ա. Ջանասէր. տ գայրէթլի։
Ջանջիլ. ա. ամենէ մեծքուր (կաւէ)։
Ջաչանք, անց. տ. Ջաշհանք։
Ջաւք. գ. կաճառք, կամ շորք։
Ջաւմ. գ. եղջերուաքաղ, շինծու հնարած բան. տ փէրփի, խոմի վար՝ Ճիամի եօգ։
Ջատագով, ի, ից կամ ից. ա. գ. 1 դատաստանի պաշտպան, փաստաբան, տէր կայնող. տ գօրուճու, իթարաճըտար, մուհաճիզ, հիմայէթճի, արզաւ – 2 դատախազ, ամբաստանող. տ հասխմի
Ջատագովեմ, նգի. (ար. խնգ.) ն. Ջատագով ըլլալ, մէկին կողմը բռնել։
Ջատագովութիւն. գ. պաշտպանութիւն, արդարացընել Ջանալը։
Ջատակիմ. կ. հիմնարկուիլ, պինդ յատակէ վրայ շինուիլ։
Ջատուկ, ոկի, կաց. ա. խաբէքայ՝ կախարդի պէս, և կախարդ. տ սահըր, սահըրպազ, այնաճի, պիւյիւճու։
Ջարգած, ի. ա. կոտրատած։
Ջարգեմ, նգի. ն. 1 կոտրտել, Ճարգել, Ջարգուբուրդ ընել. տ գըրմագ, նարմագ, փալ փարչ էլիմէք – 2 ազատնել, սատկեցընել։
Ջարգումն. գ. Ջարգելը, կոտրտելը։
Ջարգոց, ի, աց. գ. կոտրած, Ջարգ։
Ջափու
Ջափրի
գ. ծաղիկ մը։
Ջեղ. տ. Ջիլ
Ջեռանիմ. տ. Ջեռնուտ, Ջերմանիմ։
Ջեռացուցանեմ. ն. տաքցընել։
Ջեռխ. տ. Ջեռնուտ
Ջեռլի, լիք, լեաց. գ. տաքցող. տ ըսրնաճը
Ջեռնուտ, ոայ, ռնալ, կամ ռուցնալ. չ. 1 տաքնալ. տ ըսրնմագ – 2 կրակ կտրիլ (սրտով) – 3 արևը բարձրանալ – 4 հասունն իմխսլը։
Ջեռուման, ռմանն. գ. տաքնալը։
Ջեռուցանեմ, ուցի, ուցնալ. ն. տաքցընել. տ ըսրճմագ. գըսրըմագ։
Ջեռուցանօգական. ա. որ կընայ տաքցընել
Ջեռուցիչ. ա. գ. 1 տաքցնող – 2 բան տաքցընելու ատեն։

Ջերոյ, ոց. կմ՛ի, ից. 1 գ. տաք՝ իբր տաքութիւն օդոյ. 2 սրձագ, հէրը։ – 2 ա. տաք. 2 բսբրձագ, սրձագ։

Ջերոյ. 1 գ. բարեխառն օդ, պարզ պայծառ՝ հանդարտ օդ։ – 2 ա. բաց. 2 ֆէբուար, սէրին։

Ջերմանիմ, բայ, բեալ, կմ՛ բանեալ. չ. խիստ տաքնալ, հիւրընդնալ, ախտաւոր բլլալ հոգւով կամ մարմնով. 2 գըզմագ, գըզըմագ, հէրարկիթիչնէնէք,

– Ջգուն մահու ջերմանիմ. մռնիլ։

Ջերաջկերմ. ա. Ջերմաջկերմ։

Ջերացուցանեմ. ա. Ջեռուցանեմ։

Ջերի. գ. մոլորակի մը անուն։

Ջերիմ. ա. Ջերմանիմ։

Ջերին. ա. 1 տաք. 2 սրձագ։ – 2 զով. բաց. հանդարտ. 2 սէրին, ֆէբուար, սիւռ իլիման։

Ջերմ, ոյ, ոց, կամ ի, ից. ա. տաք, տաքուկ. 2 սրձագ։

– Ջերմ. գ. 1 ջերմութիւն, տաքութիւն։ – 2 խիստ ընտանի՝ սիրելի։ – 3 մտերիմ ազգական։ – 4 տաք կերակուր։

– Ջերմ ժամանակ. զով ու հանդարտ բարեխառն օդ։

Ջերմաբար. ա. Ջերմապէս։

Ջերմագոլ. գ. տաք գոլ. շոգ։

Ջերմագոյն, գունի, ից. ա. 1 աւելի տաք։ – 2 Ջերմեռանդ։ – 3 մ. տաք կերպով սրտով։

Ջերմագոյն. ա. 1 խիստ գիժած, գուրգուրացող։ – 2 Ջերմեռանդ։

Ջերմագոյութիւն. գ. տաքութիւն՝ տաք Ջրերու համար, Թերմոմէթրէ։

Ջերմախառն. ա. տաք, տաքուկ։

Ջերմակ. ա. տաքուկ։ [2 սրձագ։

Ջերմակալ, ի, աց. ա. Ջերմէ բռնուած.

Ջերմական. ա. տաք, տաքուկ։

Ջերմականութիւն. գ. տաքութիւն բան մը։

Ջերմաջուր. գ. տաք Ջուր։

Ջերմակիծ. ա. կէնդ տաք։

– Ջերմակիծ առնեմ. տօչորիլ։

– Ջերմակիծս. մ. տաքուկ տաքուկ։

Ջերմահոլիս. ա. տաք գոլո՝ ձոր։

Ջերմահոտ. ա. խիստ տաք։

Ջերմահաճոյ. ա. տաք սիրոյ Ջայնով։

Ջերմայիս. ա. տաք. 2 սրձագ։

Ջերմայութիւն. գ. Ջերմ. 2 սրձագ։

Ջերմանամ, ացայ. չ. 1 տաքնալ. 2 բռնիմագ. – 2 Ջերմանալ, տանջիլ. 2 սրձագ։

Ջերմանդամ. ա. մարմինը տաք՝ տաքցած։

Ջերմապէս. մ. տաք կերպով՝ սրտով, տաքութենով։

Ջերմաջկերմ. 1 ա. խիստ տաք. 2 գայլէյ սրձագ։ – 2 մ. տաք տաք. 2 սրձագ սրձագ։

Ջերմաջուր, Ջուրք. գ. 1 տաք Ջրեր, բաղնիք. 2 իլիճէ, գափըճա, համամ։ – 2 տաք Ջրով։

Ջերմանա. ա. տենդոտ. 2 սրձագ։

Ջերմացու ցանեմ. ն. տաքցընել։

Ջերմաւոր. ա. տաքութիւն ունեցող։

Ջերմեռանդ } ա. 1 խիստ տաք, տաքուկ։
Ջերմեռանդն } – 2 մտաւոած սիրով, սրբոտութեց բխած. 2 սրտիզ պիւհիւնէ։

Ջերմեռանդութիւն. գ. Ջերմեռանդ բլլալը, տաքութիւն։ [2 սրձագ։

Ջերմիկնկալ, կմ՛ Ջերմընկալ. ա. Ջերմոտ.

Ջերմիկ. գ. 1 տաք բան մը ուտելու կամ խմելու։ – 2 ոչեռի տեսակ մը։

Ջերմին. ա. 1 տաք, տաքուկ. 2 սրձագ, սրձաձիգ։ – 2 կրակոտ. 2 աշխէչլի։

Ջերմիչ. ա. Ջերմոտ։

Ջերմիլ, մնեմ, մնայ, կամ մի, մաս. գ. 1 Ջերմ. 2 սրձագ։ – 2 տաքութիւն։

Ջերմնակալ. ա. Ջերմոտ։

Ջերմնական. ա. Ջերմի։

Ջերմնաջկերմ. ա. Ջերմաջկերմ։

Ջերմնաւա. ա. Ջերմոտ. 2 սրձագ։

Ջերմնաւադէպ. ա. Ջերմով ընդառաջող։

Ջերմնեակ. ա. տաքուկ (բարեկամ)։

Ջերմնոտ } ա. 1 տենդոտ. 2 սրձագ,
Ջերմոտ, ի, ից } հիւմմալը։ – 2 տաք. 2 սրձագ։

Ջերմնութիւն } գ. 1 տաքութիւն. 2 սրձագ,
Ջերմութիւն } սրձագելը։ – 2 տենդ. 2 սրձագ։ – 3 գործունէութիւն։

Ջերմնուկ, մուկք, մկաց. ա. Ջերմաջուրք։

Ջերոտ. ա. տաքուկ, բարեխառն։

Ջերց, ի, ից. գ. տաքուկ կմ՛ բարեխառն։

Ջերուձն. ա. Ջեռուձն։ [տեղ։

Ջէ՛ք, կամ Ջի՛ք. մջ. 1 ո՛չ, ծ. 2 փի՛չ փի՛չ։ – 2 ա. փանմ, գերազանց։ – 3 ուրախալի։

Ջէլ, Ջիլ. Ջաց. կամ Ջիլ. գ. 1 Ջիլ, Ջգեղ. 2 ոչխէր։ – 2 ոյժ, զօրութիւն։ – տե՛ս և Աջիաւաջիլ։

Ջէն, Ջնի, Ջնաց, Ջնօք. գ. ծեծելու գաւազան, Ջաղկիչ. 2 չխպուկ, տայագ։

Ջինջ. ա. յատակ, մաքուր, փայլուն, պայծառ, պարզ, զուտ։

Ջիտ. ա. Ճիտ։ [նակ. իժիք։

Ջիւղ. ա. մ. 1 Ճիղ, խնամքով։ – 2 շարուածք։

Ջիք. գ. արևու մօտ տեղաւանք երկինքը։

Ջլանգ. ա. Ջգնըը պիւրկ. 2 օինէրի կէրիլմիչը։

Ջլապինդ, և Ջլապնդնալ. ա. Ջղերը պինդ, ուժով։

– Ջլապինդ առնեմ. զօրացընել։

Ջլաուռ. ա. Ջիղ որ առուծ՝ Ճապխայ է ոգիները։

Ջլատեմ, նջի. ն. Ջղերը կորըտնել, ուժաթափ՝ արտաքսափ ընել։

Ջլացու ցանեմ. ն. պնդացընել, զօրացընել։

Ջլնայ. ա. Ջղէ, Ջղոտ։

Ջլեմ. ա. Ջլացու ցանեմ։

Ջլուտ. ա. գ. Ջղոտ, Ջղային։

Ջղալուծ. ա. Ջղերը պրկող դործիք։

Ջաչխոտ. ա. Դաղտիկուբ։
Ջաչկապ. ա. Ջղերով կապած։
Ջապինգ. ա. Ջլապինգ։
Ջառնեմ. ա. Ջլառնեմ։
Ջդահեցակ. ա. Ջղի նմանո։
Ջզեայ. ա. Ջլեայ։
Ջզուռ. ա. Ջլուռ։
Ջղջ, Ջրղջ (եվ ներևս Ջիղջ կամ Ջուղջ.) ա. իմաց. ցնկոտա. ֆ չղջ։
Ջղջիկան. գ. չղջիկ. ֆ կէՀէ գուշտ։
Ջնար. ա. Փնար։
Ջնարակ, կամ Ճնարակ. գ. խառ մը ուսկից կ'ելլայ կարմիր ներկ փայլուն. ֆ սէնտէրաս, սէնտէլլաս։ [նով։
Ջնարակագոյն. ա. փայլուն՝ Ճնարակի գոյն։
Ջնարահար } ա. Փնարահար։
Ջնարաւոր }
Ջնեմ, եցի. ն. Ջինով գաւազանով ծեծել։
Ջնիբայ. (ար.) գ. կորիճ՝ Ձի երկրորդական. ֆ Հէտէք սէմ։
Ջնջագիր. ա. գիրը Ջնջած՝ աւրած։
Ջնջակ. ա. Ջնջուած, մաքուր։
Ջնջական. ա. որ պիտի Ջնջուի։
Ջնջան, ի, աց. ա. գ. 1 Ջնջող, մաքրող, սրբիչ, քաւիչ։ – 2 Ջնջոց, սրբելու լաթի կտոր։ – 3 Ջնջուելու բան։
Ջնջաւան. նոյն։
Ջնջիմ, եցի. ն. 1 Ջինջ ընել, մաքրել, սրբել, քաւել։ – 2 աւրել, վնասել, ապականել։ ֆ օրթասան գալարմագ, պազմագ, երգմագ։
Ջնջիչ. ա. Ջնջող։
Ջնջոց, ի. աց. գ. 1 Ջնջան, մաքրիչ։ – 2 մաքրութիւն, բժշկութիւն։ – 3 գնդ։ – 4 նուէրք. ֆ փէշկէշ։
Ջնջուիլ, Ջնջմանիլ. գ. Ջնջուիլը, Ջնջուիլը։
Ջշագաբար. ա. Պատրիզագաբար։
Ջոլիր, լրի, բաց. գ. բոլոցած բազմութիւն՝ անասնոց, ձիշտամաց, գիւաց, և այլն. ֆ սիւրիւ, հէրկէլէ։
Ջոլոլիմ, եցի. ն. Ժողվել Ժողվուիլ. ֆ Հաւքամագ։ – կը՝ ոլորիլ, կապուիլ սիրով։
Ջոլորիք } ա. Ջոլիր։
Ջոլորք } [րիւ։
Ջոլտաբար. մ. խառն խառն. ֆ սիւրիւ սիւրիւ։
Ջոխ, ոյ, կամ ի. գ. գաւազան. ֆ չըպուգ, ասկէնէկ [ֆ պէօյիւք, սիւրիւ, Հինտ
Ջոկ, ոյ, ոց. և ի, ից. գ. Ջոկած խառն մը։
– Ջոկ առ Ջոկ. մ. խառն խառնուր։
– Ջոկ. ներկու քաժնուած մագ։
– Ջոկս առնեմ. ներկայացուցիչն՝ քաժանուելու Ձգել։
Ջոկագաւակարգութիւն. գ. կարգ կարգ շարուիլը։
Ջոկագիր. ա. 1 Ջոկող բերող, կարգադրող – 2 ըստ քերականաց՝ բաղդած, բարդ։
Ջոկագրեմ, եցի. ն. գաս գաս շարել տնդաւորել։
Ջոկամանր, ի, ից. ա. Ջոկածները միացընող, որ է շաղկապ՝ ըստ յհունաց Բաղխիւսական բառածը։
Ջոկամանեմ. ն. իրարու հետ կապել։
Ջոկանամ, ացայ. չ. Ժողվուիլ։
Ջոկատ, ի. գ. խառն մը Ջոկած՝ զատուած։
Ջոկատրեմ. տ. Ջոկագրեմ։
Ջոկատրութիւն. գ. զատուրութիւն, դասակարգութիւն։
Ջոկարան, ի, աց. գ. Ժողովարան (կենդանանոց, տապան Նոյի)։
Ջոկեմ, եցի. ն. զատել, միկդի գնել, որոշել։ [չել։ ֆ այրըմագ։
Ջոհար. տ. Գոհար
Ջոչիր, կամ Ջոխիր. գ. կինամանի՝ կամ պէնքուս խոտին հիւթը։ [նոտար։
Ջոջ. (ռմկ.) մնձ. ինչպէս՝ Ջոջ պապ, Ջոջ
Ջոլ, ոյ, կամ ու. գ. ուռ Ճաշած Ձիւղ. ֆ չախ, տալ, չըպուգ։ [Ձրկել։
Ջոլանամ. ացայ. չ. ուռ Հանալ, Ճղել պէս։
Ջոլի. գ. (ռմկ.) Ճղերով աւել՝ կաթսայ մաքրելու։
Ջորդան, կամ Ջորդան. գ. խողովակ տանելոց կամ Հնձանի, Ճոպատան։
Ջորնակ, ակի, կաց. գ. մալախի տնասակ Ճրագի մը բոյսերը չորցնող. ֆ Ճէլատա, Ճիւրատէմ, չէֆիրկէ։
Ջորնան. գ. Ջորիք, Ջորիններ։
Ջորնաւոս, ի, աց. ա. Ջորիններ Հոգացող, Ջորնապան։
Ջորնբոյծ. ա. Ջորի մեծցընող՝ պահող։
Ջորնհանգիստ. ա. Ջորին Հանգչած (տեղը յատուկ անուն)։
Ջորի, ըւոյ, բնաց. գ. Ջորի. ֆ գաթըր։
Ջուաղ. (Բ.) պատասխան. ֆ Ճէվապ, Ճուաբ։ [վապ։
Ջուաբ. տ. Ջոհար, Գոհար
Ջուխակ, ի, աց. գ. քնարի տնասակ մը. ֆ քէմանչէ։ [մէնչէ։
Ջուլհակ. տ. Ոստայնանկ։
Ջուխտակ. գ. Ջուխտ մը. ֆ պիր չիֆթի։
Ջուր, Ջրոյ, ուլ, կամ Ջուրք, Ջրաց, կամ Ջուրց. գ. 1 Ջուր. ֆ սու։ – 2 Ջրի պէս բան։
– Ճանեմ Ջուր. Ջուր քաշել. ֆ սու չէքմէք։
– Ծամ Ջուր. Ջրել. ֆ սուլամագ։
– Ջուր Հնդուտ, Ճանեմ Ջուր. Ջրվաքիլ. ֆ սու ատմագ։
Ջուրաւթիէք, էից. գ. Ջրով կախարդութիւն։
Ջուրաւթոյշ. իմաստի, ցաց. ա. գ. Ջրով կախարդութիւն եւ սուտ գուշակութի ընող։
Ջրաբաթ, կամ բաբոյ. գ. Ջրկտուած. ֆ սու իչէրէսի. – և ուրիշ խառներ [խզդուիլը։
Ջրաբաժ, ժք. ա. գ. Ջուրը խզդուած, Ջրաբաժին. ա. Ջրերը միկդէկ բաժնող։
Ջրաբաշխ, ի, ից. և խիք, խնաց. գ. 1 Ջրերը բաժնելը, բաժնելու տեղ. ֆ իմաքսիմ – 2 Համաստանգութիւնան անուն։

Ջրաբաշխութիւն. նոյն բան ա՛ն՝նշ։
Ջրաբեր. 1 ա. Ջրբերու – 2 Ջրէ եկած։
Ջրաբոյս. ա. Ջրի մէջ բուսած։
Ջրաբուղխ. 1 ա. Ջրբուղխու – 2 Ջուր բերող, Ջրառ (տեղ)։
Ջրագնաց. գ. Ջրի Ա՛մէնայն, առու, Ջրգնաց։
Ջրագողնալ. ա. Ջրգողնալ։
Ջրագողութիւն. գ. Ջրգողութիւն։
Ջրագոյն. ա. Ջրի գունով։
Ջրագործ, ի, ից · գ. Ջրի պատճաք, ծաց, վիս, առու։
Ջրամաշ ամաշ. ա. խխուտ, քոլոր ըլլցած։
Ջրամոլոտ. ա. Ջուրը մէջը ժողվող (աւազան)։
Ջրալից. ա. Ջրառ. տ առուլու, առուլագ։
Ջրախառն. ա. Ջուր խառնած։
Ջրախողխող. ա. Ջրահեղձ։
Ջրախոտ. գ. 1 Ջրկոտեմ. տ առ իմէրէսիս – 2 Ջրոտ խոտ։ [բղխող։
Ջրածին. ա. 1 Ջրի մէջ ծնած։ – 2 Ջուր Ջրածնական. Ջրէ հանած (Մոսէս)։
Ջրածնուող. ա. 1 Ջրէ ելած։ – 2 Ջրէ ելած (Յունան)։
Ջրածոյց. ա. Ջրէ անցնող։
Ջրածուփ. ա. Ջրի մէջ աշխատող (Հնոցա). տ առ իչինակ չալգանըվի չալըշանն։
Ջրական. ա. 1 Ջրի մէջ եղած։ – 2 Ջրի, Ջրային (գետ, առու)։
Ջրակարիճ. գ. Ջրի կանաչ մոզէս։
Ջրակուժ. ա. որ Ջուր կը կարծուի։
Ջրակիր. ա. 1 Մէջը Ջուր ունեցող։ – 2 Ջրըկիր. տ սագառ։
Ջրակոյա, կուսի, տաց, կամ տից · 1 գ. Ջուր ժողված տեղ, լիճ։ – 2 ա. Ջուրը շատ։ – 3 Ջրի մէջ ժողված։
Ջրակուլ. ա. Ջուր կլլող։
Ջրակուռակ. ա. Ջուրը դիզուած, շատցած։
Ջրահեղ. ա. 1 Ջրսլամէնելու։ – 2 յորդ Ջրի պէս վազած։ [լոց, 2։
– Ջրահեղ կամ Ջրհեղ մարմին. ա. Վա-
Ջրահեղեղ. 1 ա. Հեղեղի պէս։ – 2 գ. Ջրհեղեղ։
Ջրահեղձ
Ջրահեղձիկ
Ջրահեղձուց } ա. Ջրի մէջ խղդած։
– Ջրահեղձ առնել, լինիմ. Ջրի մէջ խըղդել, խղդուիլ. տ առաս պազմաղ, պազուլմագ։
Ջրահոս. ա. ուր որ Ջուր կը վազէ։
Ջրահուր. հրոյ. գ. Ջուր ու կրակ միասնող, (Հզիայի ոգեակէզին առնուը)։
Ջրաղաց, ի, ցաց, կամ ցից, ցեաց. գ. Ջաղացք. տ ոէխիրմէն։
Ջրաղացապան, ի, աց · գ. Ջաղացպան, Ջաղացպան. տ ոէխիրմէնճի։
Ջրամած. ա. Ի ան՛ձրացած՝ առած Ջրի նը-ման (նրկինք)։ [չիմէն։
Ջրամարգք. գ. Ջրոտ դաշտ. տ սուլագ չայըր
Ջրամբար, ըք. ա. գ. 1 ուր որ Ջուրը ժողված կը մնայ։ – 2 Ջուր ժողված տեղ։
Ջրամոհոս. գ. Ջրի Ա՛մէնայն։
Ջրայարկ. ի. գ. ա. 1 Ջրէ ծածք (նրկինք)։ – 2 ծածքը Ջուր։
Ջրայեղց. ա. Ջրով լեցուն։
Ջրային, ինոյ, ոց. ա. գ. 1 Ջրի մէջ եղած բան։ – 2 անձրև բերող քամի մը։
Ջրայոյզ. ա. Ջրի մէջ բան փնտռող (ձրկնորս)։
Ջրանամ, ացեալ. չ. Ջրասիլ, Ջրջրկիլ։
Ջրանոց. ի, ից. գ. Ջրին տեղը, ծով. տ առ մէքենանը, տէնիզ։
Ջրանցիկ. գ. Ջրի անցք, գետ. տ ակ։
Ջրաշէնջ, կամ շիջ, ի, ից, կամ ից · գ. 1 Ջուր ժողված տեղ, առու, գետ, ծով։ – 2 Ջրի պէս դիզուած (մեզք)։
Ջրաչաչուր. ա. Ջրով տանջուող՝ տանջուած։
Ջրաչափ. ա. Ջրերը չափող՝ մանր մունր իմա։
Ջրապատ. ա. Ջրով պատած։
Ջրաստ. ա. Ջուրը տեսող։
Ջրաուիթիւն. գ. տեղ մը Ջուր առնուլը։
Ջրաուք. գ. Ջրաւորնի, ծածքին կղմինորբնակը՝ որ անձրևին Ջուրը վար կը վազցընէ։
Ջրաքր. ա. Ջուր սիրող (ծառ)։
Ջրասոյզ. ա. Ջրի մէջ ընկղմած։
– Ջրասոյզ առնել. լինիմ. ընկղմել, խղդել, խղդուիլ. տ առյա պաճըրմագ, պաճմագ, պազմագ, պօղուլմագ։
Ջրասուզակ. ա. Ջրին տակը մննող. տ առյա պաճող, տալըճ։
Ջրասուղիմ. ընկղմիլ. տ առյա պաճմագ։
Ջրասուն. ա. Ջրով սնած։
Ջրասնակ. ա. տեղը Ջրի նման. տ առյա պէնզէր։ [Ջրհոր։
Ջրատուն, տան. գ. Ջուր դիզուելու տեղ, Ջրաք, ի, աց կամ ից · գ. 1 Ջուր խմելու կամ խմցընելու տեղ – 2 Ջուր խմող։
Ջրարբնացութիւն. գ. 1 Ջուր խմելը։ – 2 Նաւին Ջուր առնելը։
Ջրարբի, բուց, բնաց · ա. Ջուր շատ ծծող, Ջրառ. տ առլու, առլագ։
Ջրարբիմ. Ջուր ծծել, Ջրիլ. տ առլանմագ։
Ջրարբութիւն. գ. տակ Ջուր խմելը։
Ջրացանութիւն. գ. Ջուր ցանելը, ցրցընելը։ տ առ սէրփմէսիս [տ ըսլանմըշ։
Ջրացիր. ա. Ջուր ցանած, Ճաց, Ճրջած.
Ջրաւոր, ի, աց · ա. 1 Ջուր ունեցող – 2 Ջուր Հանող՝ բերող. տ առ չէքիի կէմիրէն։
Ջրափակ. ա. Ջրով պատած։
Ջրբեր, ի, աց · ա. գ. Ջուր բերող. տ առ կէմիրէն, սագառ։
Ջրբուղխ, բղխի, լաց · գ · աղբիւր, առա-

զան. ս չէշմէ, հաւուզ։
Ջրգնա, ոյ. գ. Ջրի գնաւ։
Ջրգնաց. ա. Ջրագնաց։
Ջրգող, ի, ից կամ աց. ա. գ. Ջրի հիւանդութիւն. ս սրսգա՝ սրսգալըգ։
Ջրգողական. ա. Ջրգողի կամ Ջրգողութեան։
Ջրգողաալ. ա. Ջրգող։ [յատուկ։
Ջրգողացուցանեմ. ն. Ջրգող ընել։
Ջրգողիմ, եցայ. չ. Ջրգող ըլլալ. ս սրսգա օլմագ։
Ջրգողութիւն. գ. Ջրգողի հիւանդութիւն. ս սրսգալըգ, խոխխագա։ [մէք։
Ջրդնդիմ. ն. Երկրքի Ջուր տալ. ս չէլկկէ։
Ջրդիմ, եցայ. չ. շաւաւնակել, խժիր աշխատիլ։ [գոյն։
Ջրեղէն, ղինի, նաց. ա. Ջրէ, Ջրային, Ջրաեմ; եցի } ն. Ընդնել, աւրել. ս պօզմէք։
Ջրեցուցանեմ } մաք, սիկմէք։
–Ջրեմ. Ջուր տալ – կը. Ջրտալ։
Ջրէջք. գ. Ջրի Ճամբայ։
Ջրըմնդու. ա. տոկ Ջուր խմող։
Ջրըմնդութիւն. գ. 1 տոկ Ջուր խմելը – 2 Ջուր ծծնելը (արմատին)։
Ջրընկէց. կամ Ջրընկէց տնդի. գ. Ջուր դուրս տուող (նկիր). ս տուլագ, Ճիմ Ճիմ։
–Ջրթափ. ա. Կարաւանդ։
Ջրթափիմ. ն. սկսիլ սկսմ դուրս հանել, մնծնալ ոչխար։
Ջրժողով. ի, ից. գ. Ջուր ժողված տեղ։
Ջրի. ա. Ջրտա, Ջրկրկած, անհամ. ս տուչու։
Ջրիկ. ա. քիչ մը Ջուր, գոտա մը Ջուր. ս տուճրղագ։
Ջրինդիր. ա. Ջուր ուզող, ծարաւ։
Ջրհատ, ոյ. ա. Ջրկոտնէին։
Ջրհոց, ի, աւ. գ. Ջրգողութիւ տեսակ մը։
Ջրկայ. գ. ա. կնցած Ջուր։
Ջրկիր, կրի, բաց. գ. Ջրբեր. ս տու թիաշըյան, սապատ։
Ջրկոտնէին, կամ Ջրկոտիմ. գ. Ջրկոտիմ. ս տու թէբէխի։ [քէնի։
Ջրհան, ի, ած. ա. Ջուր քաշող. ս տու չէ.
Ջրհանութիւն. գ. Ջուր քաշելը։
Ջրհեղ. գ. 1 Ջրվաթի, գոգ։ – 2 Ջրհեղեղ։
–Ջրհեղ մըրմին. ա. Ջրահեղ։
Ջրհեղեղ, ի, ած. գ. Ջուր կոխելը ամէն տեղ. ս տու թիաչիանը, սէլ։
Ջրհեղեղակուռ, կամ կուռ. ա. Ջրհեղեղի խղդուած։
Ջրհեղեղեալ. Ջրի տակ ճնացած։
Ջրհեղէ. ա. Ջրահեղէ։ [պի անուն։
Ջրհոս, ի. գ. անձրեւ գնդող՝ կնդանակներ.
Ջրհոր, ոյ. ոց. գ. Հոր. ս գուլյու։
Ջրխմամ, եցի. ն. Ջուրը խմիլ. ս տուլյա սօգմագ՝ տալըրմագ։ [ծարաւ։
Ջրմայր, մնբի. ա. Ջուր մնբացող, խխան
Ջրմուղ, մղի, ած կամ ից. գ. Ջրի Ճամբայ. ս տու Լօլու։
Ջրշեղէ, կամ չիղէ. տ. Ջրաշեղէ։
Ջրտհոս. տ. Ջրհոս։
Ջրտղող. ա. Ջուրը խղդուած։
Ջրտղան. տ. Ջրղան։
Ջրուռը, ի, ած. գ. Ջուր քաշող. ս տու չէքէն։ [զող)։
Ջրչկուկ. ա. Ջրչկած, Ջրտա, ժուռ (խաՋրվիժ. տ. Կարաւանդ։
Ջրտար. ա. Ջուր տանող։
Ջրտուն. գ. 1 ուր որ Ջուր կայ։ – 2 Ջրվաթիներու տեղ. ս չէշմէ։
Ջրօրհնէք, նեաց. գ. Ջրօրհնէնքի հանդէս։
Ջօշ, կամ Ջաւշ. տ. Ճօշ։

Ո

Ո. ոա, կամ ոայ. քանի՛ երրդ ութերորդ տառ Հայոց, բազմաձայն, երբ կրկին ը, ոչ անոր հետևողը. ինչպէս՝ Ջեռնուտ, Ջեռանիմ. ոաքրի, բաբունի. ձմեռն, ձմեռան։
–Ո. ո. Հազար. Հազարներորդ։ – Բառին սկիզբը մը լեզուին դուրս է։
Ոաքրի, իք. գ. (ս.) վարդապետ, տէր։
Ոաքրունի. գ. իմ վարդապետս, տէր իմ։
Ոաքունայ. տ. Ոքունայ։
Ոազմ, ի, ից, կամ մունք, մանց. գ. (պ.) տ. Պատերազմ, Բանակ, Ճակատ։
Ոազմահատ. տ. յաղթող, զիմացինները ձգող՝ վռնտող։
Ոազմամուռ. տ. պատերազմ ելած մուած, փորձ (ձիաւոր, ձի)։
Ոազմուռ. տ. պատերազմական. ս Ճինկէօ
Ոազմիկ. տ. պատերազմող. ս Ճինկճի։
Ոազմիմ. չ. պատերազմիլ։ [նորդ։
Ոախտունակ. գ. Ճամբայ ցուցընող, առաջՈակայ. տ. (ս.) խնդ. ս ազբրաթգ։
Ոամ, ի, ից. գ. (պ.) Ճամբայ. ս Լօլ։
Ոահատուն. գ. աղքատութեան դառը բաժին՝ վիճակակալ (Պետրոս)։
Ոահնկան. տ. Ճամբու վերաբերեալ։
Ոահնկից. տ. Ճամբու ընկեր. ս Լօլտաշ։
Ոահտորդ. տ. 1 Ճամբորդ. ս Լօլճու։ – 2 Ճամբայ բացող. ս գըլաւուզ։
Ոահան, ի, աւ, կամ օվ. գ. ահեղ խաՈ՝ ծաղիկը. ս ֆէսլիէն։

–Սուտ ուռհան. բոյս մըն է. ֊ նապաստ ֆէս֊ լիսէնի, տուլման օթու։
Ուահնէմ. չ. Համբայ ընել։
Ուահնեսասով. ա. Համբան խառնակ՝ ա֊ չէկոծեալ (ծով)։ [դնելը
Ուահոդնեմ կամ Ուահ հոդնեմ. Համբայ
Ուահվիբայ. գ. Համբայ բացող։
Ուամ. ա. Ուամիկ, և Համ։
Ուամկարկի արուեստ. (իբր ռմկ.) գ. ուե֊ սակ մը կախարդութիւն. ֊ խոթիչքաձ։
Ուամիկ, մկի, կաց. գ. ա. 1 Հասարակ՝ վա֊ ըի մարդիկ. ֊ պայազը աստամ, Հալեց։ – 2 իբր բամիկ, խուճը։
Ուամիկապաս. ա. զօրքին սպասաւորը։
Ուամկական, ի, աց. ա. Հասարակ, վարդ։
Ուամկավար. ա. գ. ժողովրդոց կառավարո։
Ուամկավարեա, ի, ացի. գ. բոլոր ժողովուրդի կառավարը։
Ուամկապէս. մ. ռամկի պէս։
Ուամկութիւն. գ. 1 ռամկի ձեռքը եղած կառավարութիւն։ – 2 Հասարակ մարդ մը ըլլալը։ [թեան նշան. ֊ պայրագ։
Ուայ, ի, ից. գ. (պ.) գրաշարկ, յաղթու֊
Ուահիմ. գ. (և.) սուրհանդակներու գի֊ նուորական գունդ։
Ուասա. գ. (պ.) 1 յաջողու – 2 թանձր ամպ։
Ուատ. (պ.) բանիբուն, պատուաւոր, գի֊
Ուատիսէ. ա. Ուեսիս։ [տուն։
Ուափիկ. (ռմկ.) ա. ընկերը, բարեկամ. ֊ ռէֆիգ։
Ուաքիա. գ. (յ.) 1 ալիքի պատռիլը ծով֊ եզրի զարնելով։ – 2 տեղատուութիւն։
Ուբունայ. ա. Աստուածայ։
Ունկ, ի, ացի. գ. (յ.) 1 պատառուածք, Ձեղ֊ քուածք. – 2 գործած ու կտրտած ալիք։
Ունամակալ. ա. Ուխտակալ։
Ունամն. գ. գրաւ. ֊ ըհՀին։
Ունա. ա. Ուեսիս։
Ունասական. ա. Ուեսիսական։
Ունեսն, սնի, իւ. կամ Ունան, սին, ասաց. գ. (յ.) 1 խէժ, խունկ, պալասան։ – 2 գրաւ. ֊ ըհՀին, փէշ։
Ունեսնական. ա. ունանի նմանո։
Ունեսը. ա. Հունեսը։
Ուժդութիւն. ա. Ուշտութիւն։
Ուխմ. գ. չարութիւն, քէն։
Ուխմակալ. ա. սխտակալ։
Ուխմն. ա. Ունամն։
Ուչա, ուշի, ուայ, կամ ուաց. ա. ոխժդ, Ձիշդ, կծծի, ագահ. ֊ նէքէս, խըսխըսո։
Ուչուսը, ի, ացի. ա. գ. ձեռքը գինք՝ իշ֊ խանի սպասաւորը, փաստաբը. ֊ Հասաս, մէզ֊ բաղը։
Ուչուքաբ. ի, իւ, ացի, կամ բամբ, բամբք. գ. ա. 1 ձեռքով նետելու քար։ – 2 քար ձգող գործիք կամ մարդ։
Ունգեղջիւր. ա. Ընդունգեղջիւր։
Ունգնաւար լինիմ. քիով ասդին անգին Հասու բռնալ։
Ունդունք. գանց, կի՛ ունգք, ունգաց. գ. քիմ. ֊ պուրուն – ա. Ընդունգունք։
Ունչանամ. չ. ագահանալ։
Ունչութիւն. գ. ագահութիւն, կծծութիւն, Ձշդութիւն՝ բան ասելու. ֊ նէքէսլիք։
Ունձկ, Ձկի, կաց. գ. (պ.) աւուրչէք, ու֊ տելիք, Թոշակ. ֊ կիւնելիք, նաՖագա, էս֊ չէՖէ, վազըՖէ։ [լի. Թայինլէ
Ունձկակալ. ա. ռունձկ առնող. ֊ էօչէՖէ֊
Ունչնարանութիւն. գ. յայտնի՝ պալագ զուրցուածք։
Ունչնական. ա. լուսաւոր, պայծառ, ան֊ խարդախ. ֊ լուչէն, լուչանըգ։
Ունչնութիւն. գ. պայծառութիւն, յատակ սիքսա. ֊ լուչանըգ։
Ունմ, արմի, բաց. գ. նետելու քաջ, գունտ, նետ, և այլն։
Ունդն, կամ Ունկն, արնգան, ամբ. գ. քիմ. ֊ պուրուն։
Ունպ. գ. (ար.) չորրորդ մասը. ֊ բուպ։
Ունփ, կամ Ունփին. կամ Ունպ, Ունա֊ պին. գ. Թանձրացած կիմ, մածուն, և֊ փած քացրու. ֊ բէնիպ, փէքմէզ, չըբօպ։
Ունչնա, կամ Ունչինա. գ. լուսոյ քար, գայլախառզ. ֊ չագմագ Թաշը։

Ս

Ս. ակ. քառնեղորդ իննեղորդ տառ Հայ֊ ոց, բազմաձայն։
–Ի ծորդ է շ գրին Հետ. ինչպէս՝ աստիճան, աշխիճան. սամսրացի, շամխուացի։ Իսկ Ջգալ՝ և Սգալ, չխոխ կը գրուի Հին գր֊ ըոց մէջ։
–Մխակնոպ կը գրուի, սատճել, տատճել. պօղել, քօղել. սատչին, տատչին։
–Բառին սկիզբը Ձայն կը Հանէ երբեմն բա, երբեմն պ։ինչպէս սկիզբն, մնունգ, և այլն։
–Ս. ա. երկու. Հազար. երկու Հազարերորդ։
–Ս. իբրև Ք. պահն, պահք. իրագ, իրգի. Հայրենիս, Հայրենիք, և այլն։
Ս. յօդ. իբրև այս, սա, սոքա, նս. զոր օրի֊ նակ. այրս (այս). որ զանգիտէս (ասս՝ որ կը

վախէ). զոր տեսանելնս (զոր ասանք կը տես-
նեմ). տէրս և վարդապետս (ես). զոր ա-
սեմն (ես՝ հիմա կ'ըսեմ). և այլն։
Սա, սոքա, սմա, սոսա. սոքա, սոցա, սո-
քոք. գնդան. սոխակ, սոսնք. տ պուս,
պուճուր։
–Սայք, սայց. սոսնք, սոսնց։
Սալ սուսիկ. տ. Սասուսիկ – մ. չ. ահա հի-
մա, բայց հիմա։
Սաբա. ս. գ. ծնր, մեծ. տ գօհա, չէյլա։
Սաբակ, կամ բաք. գ. (և.) վանդակի պէս
աչք աչք հիւսած բան. տ գաճէլի։
Սաբայեան. ա. Սաբայի
Սաբաւոթի, կամ օթի, այ. (և.) զօրուքեանց,
սպայից, հնձելոց։
Սաբեհաբար. մ. Սաբէլ հերետիկոսին պէս,
որոյ հետևողքն կ'բսուին՝ Սաբելականք,
Սաբելացիք, Սաբելիանոսք։
Սաբեկ, այ. (և.) ծառի անուն, որ պէս-
պէս կը մեկնուի։
Սագ, ի. ած. գ. սագ. տ գազ։
–Սագ վայրի. հնօրօր, սագի ձևով կարմիր
թռչուն. տ նիհամ։
Սագաշէն. ա. տափակ քարաշէն։
Սագուենակ. տ. Ա յսագուենակ։
Սագա, կամ Սագդայ, ի. (և.) ամենաբա-
նական (Աստուած)։ [ևանց գլուխը։
Սագայէլ. (և.) հակառակ Աստուծոյ, դի-
Սագերսվեմ. (և.) գ. մեջտեղի սրահ։
Սագիր. տ. Ծոռթոր։
Սագուկեցիք. ցեղ. գ. հրեայ ազանդաւորք։
Սադրանք, նաց. գ. գէշ խրատ, խարէութի։
Սադրեմ, եցի. ն. 1 յորդորել՝ աւելի ծուռ
խրատ տալով, տուն տալ. դրդել – 2 օգ-
նել, ջանալ – 3 յանձնել, ապսպրել։
Սադրիչ. ա. գրդող։
Սաթ, ի, ից. գ. 1 ևլևքտրօն. տ քէհրի-
պար – 2 բուսատ. տ մէյնան – տե՛ս Սոմ և
Սաթնուկ. տ. Սպունգ։ [սաթ,
Սալ, ի, ից. գ. 1 պինդ քար կամ երկաթի՝
գարբինևերուն առջևը. տ էօրս. և ինչ որ
անոր նման է։ – 2 քարի կամ երկրէթի տախ-
տակ – 3 տափակ կտոր ուրիշ հանգերուս։
Սալա. գ. (թ.) կոզով. տ սէլէ։
Սալաղցգ. զուգի, գաց. ա. գ. կոզով հիւ-
ռոց. տ սէլէնի։
Սալակապ. տ. Սալայատակ։
Սալամանդր. տ. Սազամանդր։
Սալամ
Սալամբ, ի, ից
Սալամունք, մանց
գ. թռչնոյ անուն. տ սա-
լամ, գէհուէ, չիլ։
Սալայատակ. ի, ից. ա. քարայատակ. տ
թաշ տէօշէմելի, գալարըրմ։
Սալայարկ. տ. Սալարկ։
Սալանամ, ացայ. չ. քարանալ, քար կամ
սառ կտրիլ։
Սալասմբակ, ից. ա. ոտքին տակը քարի
Սալար. տ. Սաղար [պէս պինաս։
–Սալարանի. տ. Սաղարանք։
Սալարիմ, նգայ. չ. ծածկուիլ, թևևին տա-
կը պահուիլ. ապաւինիլ. տ կիզլէնմէք,
սազլանմագ, սըղընմագ։
Սալարկ, կի՛ կած
Սալարկեայ
ա. գ. սալըրկած. տ գալ-
սրըրմ, տէօշէմելի։
Սալարկեմ, եցի. ն. քարայատակ չինել. տ
թաշ ըլա տէօշէմէք. գալարըրմ նամմագ։
Սալաքար. ի. գ. սալքար. տ գայա։
Սալէմին. գ. խոտի մը անուն։
Սալնայ. գ. խոտի մը անուն։ [խած։
Սալոն, ի. (յ.) ազուաշ, խնդուկ, քա-
Սալսվայ. տ. Սիզըբայ։
Սալը, ոյ, կամ ի. գ. սալը. տ էրիք։
Սալուա. ա. քարուտ, քարացած, պինաս։
Սալրկած. տ. Սալարկ։ [լով։
Սախտեմ. ն. (ռմկ.) ձին թամբել սախտե-
Սակ. ի, աւ, կամ ովք. ից. գ. որոշած կրա-
պած՝ գրած՝ կարգ, պայման՝ չափ՝ թիւ,
օրինք, գաշ, կերպ. տ հալ, միևվալ, թէր-
թիթ. գաւիթ, շարիմ, քէսիմ, սըրատ։
–Սակ արկանեմ. գին կտրել, գաշ գնել. տ
գաւիթ էթմէք, ուզլաշմագ, պարըշմագ։
–Առ սակ սակ. մ. ըստ տեղւոյն, ըստ առ-
թիւն, կարգաւ։ [կէրիտ։
–Սակ. գ. որոշեալ տուրք, եկամուտ. տ վէրկի,
Սակամոնի, կամ մունի. գ. (յ.) բժշկա-
կան խոտ մը և հիւթ. տ սաքմունիա, ևն-
թիագի, մահմուտիէ։
Սակայն. շ. բայց՝ այսու պայմանով. տ
լաքին, ամմա։
Սականջևեմ. տ. Շականջևեմ։
Սակաւ, ի, աց
Սակաւի, աւոյ, աւաց
գ. կոզով. տ սէփէթի,
քիւճիկ։
Սակաւ. (ռմկ.) հիւանդ. տ սագատ. – կամ
թևևիս՝ խնդատատուակ։
Սակաւ, ու, ուց. ա. 1 չափաւոր, քիչ, քիչ-
ուր, պակաս, կարճ. տ ազ, ազըրդ, գրիմ,
գրատա, ձիւրկի – 2 մատ, մերձաւոր։
–Սակաւ, Սակաւ ինչ, Սակաւ մի, Սա-
կաւս, Սակաւուք, առ. Սակաւ մի. քիչ
մի. տ պիր ազ, ազագընդ։
–Սակաւ սակաւ. Առ սակաւ սակաւ. Ըստ
սակաւ սակաւ. մ. քիչ քիչ. տ ազազ ազազ։
Սակաւաբան. ա. քիչ խօսող։
Սակաւաբանութիւն. գ. 1 կարճ խօսիլը
– 2 (յ. ոճով) ձղդութիւն. տ նէքլիլիք։
Սակաւաբան. ա. քիչ խօսող։
Սակաւաբարբառ. ա. թևևի և ձայնով։
Սակաւաբնակ. ա. մեղը քիչ (տեղ)։
Սակաւաբոց. ա. քիչ բոց հանող. տ ալէ-
ճի ազ։
Սակաւաբուղխ. ա. որ քիչ կը բխէ։
Սակաւագիծ. ա. համառօտ գրուածք։

Սակաւագին. ած. Դիւրագին։
Սակաւագնաց. ա. Ձամբորդը՝ անցուորը քիչ. ֊ իշէք օրմեայն։
Սակաւագնի. մ. ած։
Սակաւագոյն. ա. մ. Խիստ քիչ։
Սակաւագոյն. ա. գումը քիչ։
Սակաւագրաւակ. ա. գաւակը քիչ։
Սակաւազօր. ա. քիչ զօրք ունեցող։
Սակաւաթիւ. ա. 1 քիչերու – 2 կարճ։
Սակաւաժամանակ, կամ կեայ, կամ կեան. ա. քիչ աւելնուան։ [աւելնուան։
Սակաւաժամանակագոյն. ա. աւելի քիչ
Սակաւախնամ. ա. շատ խնամք չուզող։
Սակաւախօս. ա. քիչ խօսող։
Սակաւակեաց. ա. 1 քիչ ապրող, քիչ ա֊ւելնուան. ֊ էսմ֊իւ ապ, գըսսաւ – 2 քիչ բանով ապրող։ [սրնդ։
Սակաւակեցութիւն. գ. քիչ ապրիլը, քիչ
Սակաւահամբոյր. ա. Համբուրուքիւը կարճ. ֊ սապը ապ։
Սակաւահանգերձ. ա. զգեստը քիչ՝ թեթեւ։
Սակաւահաւատ. ա. թերահաւատ։
Սակաւահաւատութիւն. գ. թերահաւատութիւն։
Սակաւահնչիւն } ա. մեղմ ձայնով։
Սակաւաձայն }
Սակաւաձեռն. ա. քիչ, քիչերը, չափաւորը.
Սակաւամանանայ. նոյն։ [֊ ապ։
Սակաւամանանութիւն. գ. չափաւորութիւն։
Սակաւամտօրդ. ա. մտրդը քիչ։
Սակաւամտօրդութիւն. գ. քիչերութիւն. ֊ ապրդ. գրիլդ։
Սակաւամեան, մենի, նից. ա. մատղաշ, պզտի տարիքով։
Սակաւամեղ, ի, ից. ա. մեղքը քիչ. ֊ կիւ֊նասը ապ։ [ինք զինքը։
Սակաւամեռութիւն. գ. քիչ մահացընելը
Սակաւամիտ. ա. պակասամիտ։
Սակաւամտութիւն. ա. քիչ մտաք ունենալը (օդոյն)։
Սակաւանամ. չ. քիչերը ձեռլ. ֊ ապաղմագ։
Սակաւանախատ. ա. դիւրքը՝ տեղը քիչ, պըղտիկ (ծուլ)։
Սակաւանշան. ա. թեթեւ՝ պզտիկ ախնաբ. կութեամբ. ֊ ապաձըգ իշարկեթիլ։
Սակաւաշխատութիւն. գ. քիչ մտրդով կատարուքիւն։
Սակաւապէտ. ա. քիչ բանով գոհ եղող. ֊ ապա գանասաթ կէտ֊ն։
Սակաւապետութիւն. գ. քիչ բանով ապրիլը, քիչով գոհ ըլլալը։
Սակաւապատուղ. ա. պտուղը քիչ։
Սակաւաջան. ա. քիչ աշխատանքով եղող։
Սակաւավախճան. ա. քիչ ապրող։
Սակաւատար. ա. քիչ բան մէջը առնող. ֊ չօգ չէյ ալմագ։
Սակաւատեսիլ. ա. գ. քիչ մը տեսնելով։
Սակաւատեսութիւն. գ. կարճատեսութիւն (մտքի)։
Սակաւատոյժ. ա. քիչ գինով եղող։
Սակաւատուն. ա. տնեքը՝ տղեքը քիչ։
Սակաւացուցանեմ, ցուցի. ն. քիչցընել, պակսեցընել. ֊ ապալեմագ։
Սակաւաւոր, ի, աց. ա. քիչ, քչուոր, ցանցառ. ֊ ապ, ապբդ, սէյրկ։
Սակաւաւորակի. մ. քիչ տեղ, քիչ ամգամ. ֊ սէյրեքճէ։
Սակաւաւորութիւն. գ. քիչերութիւն. ֊ ապբդ։ [բոլ։
Սակաւերամ. ա. խուռմբը քիչ, պզտիկ խուռմ։
Սակաւերեւեցաց. ա. քիչ տեսնուած։
Սակաւժամանակեայ, կամ կեան. ա. Սակաւաժամանակ։
Սակաւիկ. կի՛ Սակաւիկ ինչ, Սակաւիկ մի. ա. մ. քչիկ, քչիկ մը. ֊ ապաձըգ, պիր ապ։
–Սակաւիկ սակաւիկ, Եա սակաւիկ սակաւիկ. քչիկ քչիկ. ֊ ապաբ ապաբ։
Սակաւիկ մի և, կամ եա և, կամ միւս եա և. Սակաւիկ ինչ պիտոյ՝ և. մ. քիչ մնաց որ, մազ մնաց որ. ֊ ապ գալաբ քի, հէմէն ֆա՝ սայ քի։ [լուեթ եանա։
Սակաւիմանական. ա. քիչերուն կառավարական։
Սակաւուան. ա. քիչ ատքով։
Սակաւութիւն. գ. քիչութիւն, քիչերութիւն. ֊ ապբդ։
Սակաւունակ. ա. քիչ բան ունող։
Սակաւուք. ա. Սակաւ։ [լիւք։
Սակաւօրեայ. ա. քիչ օրուան. ֊ ապ կիւնաչ։
Սակեալ. ի կարգը կանոնը պահելով – 2 սահմանեալ, որոշեալ։
Սակը, հրք, բաց, բօք. գ. (լ.) սրբազան անպուսած գիր թղաւորի, կայսեր. ֊ խաթթի հիւմայիւն, սահ։
Սակմամ. չ. յոգնիլ, զազրիլ, թռչնալ։
Սակուզայուր. գ. խոտի մը ծուծ։
Սակուր, կրի. բաւ, կուրք, կրաց, կրօք. գ. տապար. ֊ թէ֊պէր, իքի հիւզրիւ պալթա, փալա։
Սակս. յոգն. Սակաւք. գ. տապարի պէս գիրով թռչուն, ագռաւի տեսակ, հառաչուս։
Սակս. Ի սակս. նխ. Համար. ֊ իչիւն։
–Ցոր սակս. Սակս ի՛ր.ինչու. Համար. ֊ նիչիւն։
–Ցայն սակս. Սակս այս.անոր՝ասոր Համար։
–Սակս՝ զի. վասն զի. ֊ զիւա։
Սակր, կեր, կերք. կամ կրալ, կերք, կերաց, կամ կրաց, կերօք, կամ կրօք. գ. տապար. ֊ պալթա, սահերը, փալա։
Սակր. ա. Սակեր։
Սակրապետ, ի, աց. գ. գլխաւոր իչխան։
Սակրաւոր, ի, աց. ա. տապարաւոր. ֊ պալ֊

ք֊ալը, պալճաՀը, փալալը։
Սահ. գ. սահիլը։
Սահ. գ. գունդ գօրաց։
Սահանաբաց. ա. սահանքը բաց։
Սահանալից. ա. լեցուն յորձանքով։
Սահանախաղաց. ա. յորձանքի պէս։
Սահանական. ա. յորձանքի նման վազող անցնող։ [նող։
Սահանակարկաջ. ա. յորձանքի ձայն հա֊
Սահանահոս. ա. յորձանքի պէս սահող անցնող։
Սահանասոյզ. ա. ջրհեղեղի փորձանքով։
Սահանասոր. ա. յորձանքի պէս վազուկ։
Սահանաւէժ֊ա.ջրով վնաս ընող՝ խղդող։
Սահանք,նաց.գ. 1 վերէն վար ջրին սաստիկ վազելը. 2 տե՛ս սէլ ազմնաբ. – 2 ջրանցք. 3 սէլետ, տաւլաբ քէսէնկի, տամա գաֆուս, գաՀէս։
Սահապետ. գ. գլուխ, իշխան, նահապետ։
Սահարկիմ. չ. վար սահիլ։
Սահաւոր. ա. սահուն, անհատատաս։
Սահաւորութիւն. գ. սահիլը։
–Ի յետ սահաւորելի. ետ տանելը (զՀկը)։
–Սահնակ տատ. տուպ։
Սահնկի. ա. անցաւոր (կեանք)։
Սահեմ. ն. չ. սահեցընել, սահիլ (գրոց ո. ձով)։ [ջը մանելը. – 2 փորձանք։
Սահեցուածք, ցմանց. 1 քաշուիլ անցնիլը. մ֊
Սահեցուցանեմ, ցուցի. ն. գաթուելաբ քըշել տանիլ, տպիս անջին քաշքշել։
Սահեցուցիչ. ա. միտքը տարտղնեցընող։
Սահիմ, եցայ. չ. վազել անցնիլ (ջրի պէս, ջրի վրայ), տատանիլ, ծռիլ. 3 նիւթ֊ի֊ք՝ վըշտամբ՝ կէչաՀք, տալչանմագ, ազմագ։
Սահման, ի, աց. գ. 1 որոշեալ չափ տեղութիւ, սկիզբը՝ մէջը ու ծայրը. 3 արևըբը, սէնօր. – 2 չափ ի նպատակ ամէն բանի, կարգ կանոն, վՀկ. 3 նիՀայէՀմ, ք֊Հէօրէ, քանոն։ – 3 խորց. 3 պէօլմէ։
–Սահման. 1 բոտ փիլհոսկայից՝ վՀաճական բաղաձայնութիւնն քան իրին։ – 2 քառ, նգր տրամաբանական, խոսքին նրկու ծայրը։ – 3 բանական պատճառ։
Սահմնադարձ. մ. վՀաճաբար, որոշակի։
Սահմնադրութիւն. չ. սահմանի ծայրը. 3 սէր֊ Հատուած, սահլուած։ [(ձով)։
Սահմնադրող. ա. նգիրքը խօսնցընող
Սահմնադրութիւն. ա. Սահմնադրութիւ
Սահմնադիր. ա. կարգ կանոն դնող։
Սահմնադրեմ, նցի. ն. կարգ կանոն դընել, վՀաճել. 3 նատպ էՀմՀբ։
Սահմնադրութիւն. գ. 1 կարգաւորութիՀ, վՀկ. – 2 պատուէր։
ՍահմնաՀմաբոյց. ա. սահմանի՝ չափի մէջ քամանդակուած։
Սահմնած. ա. որոշուած։
Սահմնական, ի, աց. ա. գ. 1 սահմանի մը վրայ գրուած իշխան։ – 2 ինչ որ կայ սահմանին մէջ։
Սահմնական. ա. 1 վՀաճական, որոշող, քանազդող։ – 2 չափաւոր, հնազանդ։ – 3 եղանակ մը բայի։ [3 սինօրտաշ։
Սահմնականիք, կցի, ցաց. ա. նրկրի դրացիք
Սահմնականորմ. ա. գ. նոյն ընդ. վ։
Սահմնաչափութիւն. գ. որոշ չափ։
Սահմնապահ, ի. աց. ա. գ. սահմանը կնցող՝ պահող, իշխան, ու զօրքը։
Սահմնարկու. ա. սահման դնող։
Սահմնաւոր. ա. սահմանի մէջ վակուած։
Սահմնափոխ լինիմ. գրած սահմանէն փոխուիլ։ [փոխելը։
Սահմնափոխութիւն. գ. գրած սահմանը
Սահմնանամ, նցի. ն. 1 որոշել, վՀանել, կարգաւորել, չափու մէջ պահել։ – 2 վերջը հասցընել, վերջացընել – 3 վՀաճաբար բացատրել ըստ փիլհոսկայից։ – 4 դադրեցընել (պատիժը)։
–Յառաջագոյն, կամ Յառաջ սահմանել. նախասահմանել Աստուծոյ։
–Սահմանեմ անդր քան. աքսորել։
Սահմանիմ, եցայ. չ. ծայրը՝ եզրը հասնիլ, վերջանալ։
Սահմանիչ. գ. հոլիգոն. 3 խաՀֆիգ։
Սահմանորդ. ա. սահմանակից։
Սահմանութիւն. գ. որոշելը, որոշուիլը։
Սահմանօրէն. տ. Սահմանաբար։
Սահմն. գ. նրբորգ ամիս Հայոց։
Սահուկ. (ռմկ.) լպրծուն։
Սահուն. ա. անհատատաս, փոփոխական, ֆափաՀական. 3 ոէֆորկին։
Սաղամանգը, ի, աց. կամ գրայ. ի, ից. գ. (յ. լ.) մուկի նման կնդանի, որ քիչ մը կրակի մէջ կը գիմանայ։
Սաղալ. ա. ՀօՀացող, անհատատաս. 3 սալլանան։ [գլին անդին ուշանալը։
ՍաղալաՀեմ, ի, իւ. գ. անտրնալը, աս֊
Սաղալեցուցանեմ. ն. խոտորցընել։
Սաղալիմ, եցայ. չ. բանի մը հետ ըլլալ՝ մէջը ուշանալ, կրճուիլ։
Սաղալուիմ, պիմն. գ. բանի պարտալը, կրճուիլը։
Սաղար, ի, աց. գ. զօրագլուխ, վրակնցուղլուխ. 3 սիփահ սալար, պինպաշը։ – տ. Սպասալար։
Սաղարանք, կամ բանի. գ. զօրավարնը, ան գունդն ունակից զօրավարք կ'ընտրուին
Սաղարդ, ու, ուց, կամ ի, ից կամ աց. կամ Սաղարիմ. գ. 1 Ճիւղ տերևով, կամ նանչ տերև. 3 տալլը հասիրագ։ – 2 նրկրնցած մազ։ 3 տաչ։
Սաղարիմաթեր. ա. տերև՝ Ճիւղ տրէրկոզ
Սաղարիմագեղ. ա. մ. սիրուն Ճղերով, կա֊

նանչ տեսնելով։
Սաղարթազարդ } ա. Ձղերով տերևնե-
Սաղարթազուարթ } րով ուռնձացած՝ զար-
Սաղարթազուարճ } դարած. ֊ տոլիք պուտ-
տագը, սալգրմ սպաղ։
Սաղարթամեամբ. ա. տերևամեամբ։
Սաղարթալի } ա. կանանչ տերևով Ձղե-
Սաղարթախիտ } րով լեցուն։
Սաղարթածաղիկ. ա. ուռնձացած՝ ծաղկած։
Սաղարթածաւալ. ա. Ճիւղերը արձրկած՝ տարածած։
Սաղարթաձև. տ. Սաղարթազուարճ։
Սաղարթաձևմամբ. ա. տերևներով Ձղերով զարդարուած։
Սաղարթաձև. տ. Սաղարթալի։
Սաղարթանամ, ացայ. ֊. ծլիլ ծաղկիլ, Ձղեր տերևներ արձրկել։
Սաղարթապատ } ա. տերևով պատած։
Սաղարթապատուած }
Սաղարթատունկ. գ. կանանչ ծառ։
Սաղարթարկու. ա. տերևով գինքը պատող։
Սաղարթաւոր, ի, աց. ա. Ձղերով տերևներով զարդարած, ծլած ծաղկած։
Սաղարթաւորիմ, ևցայ. տ. Սաղարթանամ։
Սաղարթափթիթիմ. ա. տերևները դուրս տուած, ծլած։
Սաղարթիմ, ևցայ. տ. Սաղարթանամ։
Սաղարթնատաք. ա. Ճիւղ արձրկած (ծիլ)։
Սաղարթուն. գ. ծլիլը։
Սաղարթուն. տ. Սաղարթալի։
Սաղարտութիւն. գ. առաջնորդութիւն, վարկեցութիւն։
Սաղարտար, կամ վարտ, ի, ից. գ. ֊ 1 գըլխու ծածք՝ գինուորի, երկրիմէ. ֊ տէմիր պաշտպ, քիւրահ, թաւզուղլար֊ ֊ 2 քահանայի հմած՝ նման ձևով։
Սաղարտարտուր. ա. սաղարտար հագած. ֊ պաշտպ։
Սաղարտառնամ, ևցի. ն. սաղարտար հագցընել֊ կը. հագնիլ։ [տերը։
Սաղմնոցին միանք. ծնելու զաւկինշապիկը՝
Սաղմն, մին. կամ Սաղմ, ի, ից. գ. ծնելու զաւակը, չծնած տղան. ֊ ալգ, սէմբրիմ։
Սաղմնաբար. մ. սաղմի պէս։
Սաղմնագնաց լինիմ. սաղմն ըլլալ։
Սաղմնանամ. տ. Սաղմնառնամ։
Սաղմնանկար. ա. ծնելու մօտեցած։
Սաղմնառնամ, կամ մնառնամ. ն. ծոցէորիլ, յղանալ֊ կը. ծնանելու ըլլալ։
Սաղմնառնցուցանեմ. ն. յղացընել։
Սաղմնառութիւն } գ. յղութիւն։
Սաղմնաբերութիւն }
Սաղմն, ի, աց, կամ ից, իւք. գ. (յ.) նրգ, քնար Դաւթի, և գիրք օրհնութեանց նրա. ֊ գէպուր։
Սաղմնաբանեմ. ն. սաղմոս չինել, նրգելը

Սաղմոսական. ա. սաղմոսի։
Սաղմոսակից. ա. մէկտեղ սաղմոս ըսող, աղօթակից։
Սաղմոսանուագ. ա. 1 սաղմոս նրգող, մանաւանդ Դաւթի մարգարէն ֊ 2 սաղմոսական։
Սաղմոսասաց. ա. սաղմոս ըսող։
Սաղմոսասացութիւն. գ. սաղմոս ըսելը։
Սաղմոսարան, ի, աց. գ. տասը լարով քանոն Դաւթի, և գիրք սաղմոսաց նորա։
Սաղմոսարար. ա. սաղմոս՝ նրգ շինող։
Սաղմոսաւիոն, ի, ից. գ. սաղմոսի վոհ։
Սաղմոսաքաղ. ա. սաղմոս քաղելու, սաղմոսէն քաղած։
Սաղմոսեմ, նցի. ն. ֊. սաղմոս ըսել։
Սաղմոսերգ, ի, աց կամ Սաղմոսերգիչ, կամ գող, կամ գու, ուի, աց. ա. սաղմոս նրգող՝ ըսող, Դաւթի, և ղևտացիք, նրգիչ, գպիր, փոխասաց։
Սաղմոսերգեմ. ն. սաղմոս նրգել։
Սաղմոսերգութիւն. գ. սաղմոս նրգելը, նրգ սաղմոսաց։
Սաղմոսիկ, սկուն. գ. սաղմոս գիրք՝ պզտիկ։ ֊ Սաղմոսկուն. քիչ՝ կարճ սաղմոսներ։
Սաղմոսողգ. գ. սաղմոսասաց։
Սաղմոսողգութիւն. գ. պաշտօն սաղմոսասաց գպրի։
Սաղմոսողութիւն. գ. սաղմոսելը։
Սամայէլ. գ. (Ա.) սատանայէլ։
Սամանաւի, հւոյ. ա. գ. սամանացի կինը։
Սամանտիկոս. ա. բարբարոսական։
Սամոս } գ. սամոսիք, սա-
Սամոսէ, տէք, կամ տայք } մոխ նկը. ֊ սէմէգ
Սամոսի, սիք } խիի, պղոյնանու-
ղաց պաղը։
Սամխաջուր. գ. սամխի ջուր։
Սամխ. տ. Սամիք։
Սամխիմ, մխի, կամ խայ, կամ խայ. գ. ֊ 1 սամխիմ. ֊ ըսգնէ, ըսգնանէ ֊ ֊ 2 հոտամ սամխիմ. ֊ սուրագ, կամ սուրագ օխտու, խէրէ օխտու, չէօրէք օխտու։
Սամիք, մնաց. գ. ֊ 1 սամխ, մանկեռ, մանկաւ. ֊ պղոյնանուրագ ֊ ֊ 2 նմանութիւն՝ նաւին վնասի դնկը. ֊ տիւմն։
Սամոյր, մուրի, րաց. գ. աքիսի ու կուզի նման կնդանի, և իր մորթը՝ փայլուն սև. ֊ սամուր, սամուր քիւրք։
Սամոսիք. տ. Սամոսիք։
Սամուրենի, նւոյ, նենց. գ. սամուրի մորթի. ֊ սամուր քիւրք։ [նելով։
Սամսարեմ. ֊. կոտրատուիլ՝ ծռմռկիլ քա-
Սամսի. թ նեւնա՝ բոզ [լէ, պէօյլէնէ։
Սայապէտ. մ. ատոր պէս, սատանկ. ֊ պէօյ-
Սայթաք. ա. 1 սահող՝ սկզող՝ ինկնող. ֊ գայթ։ ֊ 2 փոփոխամիտ։ ֊ 3 խառնուած, վաղուկ. ֊ սամխ, նիւբիւք։ ֊ 4 արագաշարժ։

Սայթաքեմ, եցի | Սայթաքուցանեմ | ն. 1 սահեցընել, սկըռեցընել. 2 գայթագիմ։ – 2 քովէն անցնիլ. 3 սըրբըվիլ կէշմէք։

Սայթաքեմ, եցի | Սայթաքիմ, եցայ | չ. սահիլ, սկըռիլ, գլորիլ, տակտակիլ. 2 սայլանմագ, գայթագ։

Սայթաքութի | Սայթաքումն | գ. 1 ոտքը սկըռիլը, մոքով տատանիլը։ – 2 խաւսրումն, սխալանք։

Սայլ, ի, ից, կամ ոց, ով, օք. գ. 1 սայլ, բևեռն կառք. 2 նիւք արագասը, գօշու։ – 2 նմանութեամբ՝ սայլ, սայլք. հիւսիսային եօթը աստղը, Արկու կարգ՝ մեծ ու պզտիկ, որուն ծայրինը բևեռ կ'ըսուի. 3 Նէտի Արեւելք, Նէտի գարնաշրջ։ – 3 Արկինից առանցքը։ – 4 լիսեռ։ – 5 հիւսիս.

Սայլաձի. տ. Սայլ. 2։ [սայլին կողմն։

Սայլակ, ի, ից. գ. սայլիկ. 2 արագաձիգ։

Սայլակառք. տ. Սայլ։

Սայլակնկալ առանցք. տ. Սայլ, 2։

Սայլավառակ. տ. սայլ կրող։

Սայլառունք, կամ տուք. տ. գ. որոնք սայլի մէջ կը բռնակին։

Սայլացից, ցցի. գ. սայլէն Արկային փայտը։

Սայլիկ. տ. Սայլակ։

Սայլիտ. գ. աձիոտ, գահ։ [Ձի։

Սայլորդ, ի, ից. գ. կառք քշող. 2 արագաձիգ։

Սայր, ի, ից. գ. 1 քիրճն ծայրը՝ բևեռանը. 2 գլուխ՝ ոզդու – 2 տնտ Սար։

Սայրագիր. նոյն բան ու նշ։

Սայրատուր. տ. բևեռանը՝ Ջօթը բարակ, տուր, սրած. 2 քէօկին, պիլէնճիշ։

Սայրուց. գ. նաւուն նկատի սրաձև մասը։

Սայք. գԱր. տունք. 2 պունդար։

Սան, ի, ից. գ. կատաղ՝ մեծ ու պզտիկ. 2 գազան, թիւնաձիւք։

Սան, ու, ուց. գ. 1 ձնոքին տակը մնած՝ մեծցուցած ոզդ, զաւկի պէս. 2 չըրագ։ – 2 կնքահօր կնքածը։

Սանական. տ. զաւակ սնուցած, տան։

Սանակիցք, կցաց. գ. սանեզքարը, նոյն կնքահօր սանները։

Սանահայր. Ջօր. գ. սանտհար։

Սանամայր, մօր. գ. սանտմար։

Սանայիրանալիր. տ. Սանայիրվեցը բուսած։

Սանգատակ | Սանգատական, ի, ից | գ. Ջիմուքրուժուր ծնունդ, ծուխնտ, քշտկըր։ – Սանգատական. տ. խնդուկ ծառայ. 2 շատոր օղլանը։

Սանգ, ի, ից. գ. անկան. 2 համան, տիպէք։

Սանդալ, ի, կամ ոյ. գ. սանտալ, ոտքի սանտին. 2 սէնտէլ, նէմէնի։

Սանդալակօշիկ. նոյն։

Սանդալաւոր. տ. սանտալ հագած։

Սանդալիկ. գ. անգարդ հողմամոլ. 2 փաւլ պուճ Ջրդազ։

Սանդահարեմ, եցի. ն. սանդի մէջ դնելով ծեծել. 2 համատատ՝ տիպէքտէ՝ տէյմէք էզմէք։

Սանդատուն. տ. Սանդխոտուն։

Սանդարամեմ, ի, մեաք, տաց կամ տից. գ. 1 հողին տակը, գեանին խորունկը՝ ինչուան դժոխքը. 2 նէր ալեմը՝ տիպի, Ջ'կ'իննէմ։ – 2 դժոխքին իշխանը՝ սադայէլ։ – 3 տ. սանդարամեան։

Սանդարամեան, ի, աց. տ. 1 հողին՝ գետնին տակը նզոզը, վարիւնները, գերեզմանի Թաղուած մեռելները, անդնդայինք։ – 2 դժոխքի չաստուածը։

Սանդարամեանային. նոյն։

Սանդարամեատակետ | Սանդարապետ, ի | գ. 1 հողի չաստուածուհին Դեմետրէ, որ է Արկիր։ – 2 գերեզմաններու պահապան կամ հողին մէջ սեպուած չաստուածները։ – 3 դժոխքին իշխանը՝ սադայէլ։

Սանդխոտուն, ոխի, ոանց. գ. սանդի կոթ. 2 տիպէք Թօզմադը, էլլի։ [նած։

Սանդղակառոյց. տ. սանդուխի պէս կանգ-

Սանդղաձև. տ. սանդուխի ձևով. 2 միջտիվէն պիշիմի, տէրէՋէլի։

Սանդղամասն, տունք. գ. առաիՋան. 2 միջտիվէն այգագը, տէրիՋէ, պաստամագ։

Սանդղատեսակ. տ. Սանդղաձև։

Սանդուղք, դղոց, կամ դուխք, դխոց. գ. 1 սանդուղ, սանդուխ. 2 միջտիվէն – 2 աստիՋան. 3 միջտիվէն այգագլորը։

Սանդր. տ. Սանտր։ [մը խնկեղէն։

Սանդրատարազ. գ. սանտրի ձևով տետակ

Սանեզբայր. տ. Սանտակիցք։

Սանձ, ի, ից, կամ ուց, աւ, օք, կամ իւք. գ. լիամ. 2 կէմ, հաւլար, տիզկին։

Սանձաբեկ առնեմ. տ. Սանձահարեմ։

Սանձակալ, ի, ից. տ. սանձը բռնող։

Սանձակոճ առնեմ, լինիմ | Սանձակոճեմ, ծիմ | ն. կ. տ. Սանձահարեմ, իմ։

Սանձակոտոր, ի, ից. տ. սանձը կտրտող. 2 կէմ գրպան։

Սանձահարեմ, եցի. ն. սանձել, Հնազանդեցընել. 2 տիպկինինի չէքմէք՝ չարխմագ, զսպել կէմէք։

Սանձահարիչ. տ. սանձող։

Սանձահարութիւն. գ. սանձելը։

Սանձաբարակապն. գ. սանձ չինելու արհեստ. 2 կէմ նախմասը, հաւլարձիլըգ։

Սանձարկու. տ. սանձող։

Սանձաքաշակ. տ. սանձը ետեւդ, անսանձ։

Սանձեմ, եցի. ն. 1 ձիուն բերանը սանձ դնել. 2 կէմ իւչ զսպել կէմէք – 2 զսպել։

Սանձուկն. գ. սանձելը, իլը։

Սանջախ. (ք.) տ. Դրօշ։

Սառնոր, բոյ, ոց, կմ՛ բի. կամ տեր, տերք. գ. սառնոր. ֊ թ արագ։ [֊ թ արտոմագ։

Սառնարեմ, կամ դրեմ, եցի. ն. սառնարել.

Սառատ, ի, ից, կմ՛ ուց } գ. կոզով. ֊ սէփէթ, սէփէթՃէնիք։

Սառատատոր, ի, ից. ա. արկղ ունեցող. ֊ սառնարգլը՝ փէշխախտալը (պագիրկեան)։

Սառատողն, դին, դանց. ա. կառնակը ուռած, կուզ. ֊ գամնուր։

Սառնէնէթ. ա. Պրակտատէթայք։

Սառէս. մ. սառնակ. ֊ պուռնա քէզալիք։

Սառպար. (թ.) հաշմ ոսիւք, կաղ. ֊ սառգատ, քէօթիւմ։

Սառն. ա. ՕՃառ։

Սառռ. ա. Հարուէ։

Սառ, ի. ա. Սառն։

Սառամանիք. ա. Սառնամանիք։

Սառայածին. ա. Սառայէն ծնած։

Սառի, եցայ. ա. Սառնում։

Սառն, ռին, ռանց. 1 գ. սառ. ֊ պուզ, ոռն։ – 2 ա. սառած, պաղ. պաղուկ. ֊ պուզ կիպի – 3 (յ. ոՃով) նաև բիւրնեղ. ֊ պիլլը։

Սառնաբեր } ա. սառնցընող (հով)։
Սառնագործ }

Սառնալիճ, լճի. գ. սառած լիճ։

Սառնախառն } ա. սառած, սառնցընող։
Սառնակառն }

Սառնակառոյց. ա. Սառնասառոյց։

Սառնակնքալ. ա. սառի կմ՛ բիւրնեղի նմանիլ։

Սառնակոյտ. ա. սառ դիզած։

Սառնահալ. ա. սառը հալած (գնետ)։

Սառնահար. ա. ցրտէն զարնուած։

Սառնահրգնէ. ա. ուր որ կրակ ու սառ կայ (դժոխք)։

Սառնառէն. ա. Սառնակերպ։

Սառնամած, ծնալ. սառի հետ խառնուիլ

Սառնամանի, նւոյ } գ. պաղ, պաղած օդ
Սառնամանիքն, նեաց } և հով, սառոյց, սառ. ֊ չիտուէթլի սօուգ, պուզ։

Սառնամանուտ, կամ Սառամանուտ. ա. խառն պաղ, սառած, սառնցընող։

Սառնամնաձին. ա. որ սառ կամ ցուրտ առաջ կը բերէ, կամ ցրտէն գոյացած։

Սառնայինն. ա. 1 պաղուկ։ – 2 թ ափանցիկ։

Սառնանամ, ացայ. չ. սառ կոբիլ, պաղիլ։ ֊ պուզ քէսիլմէք, սօուդմագ։

Սառնանման. ա. սառի կմ՛ բիւրնեղի նմանիլ։

Սառնաչէն. ա. սառով չինած (պատ)։

Սառնապաղ. ա. սառի պէս պաղած կամ պաղ։

Սառնապատ. ա. սառով պատած՝ գոցած։

Սառնասառոյց. ա. սառի պէս պաղնցընող, սառած, սառուկ պաղ։

Սառնասեր. ա. բնութեամբ պաղ։

Սառնասոյզ. ա. սառուկ պաղ։

Սառնասուզիմ, զեալ. չ. սառի մէջ ընկղմիլ

Սառնասոյզ. ա. Սառնասոյզ։

Սառնատես } ա. 1 սառի պէս, բիւրնեղի
Սառնատեսակ } պէս։ – 1 բիւրնեղ. ֊ պէկզօր։ – 3 թ ափանցիկ։

Սառնացուցանեմ. ն. սառնցընել։

Սառնացրտութիւն. գ. սառնամանիք։

Սառնեղէն. ա. սառէ, բիւրնեղէ. ֊ պուզտան, պիլլըրտան։

Սառնոլակ. ա. սառի՝ բիւրնեղի նմանութիւն։

Սառնութիւն. գ. սառի բնութիւն, և ցրտութիւն։

Սառնում } ռնայ, ռուցեալ. չ. սառիլ, սառչիմ } կապկպ. պաղիլ. ֊ սոնմագ։

Սառոյց, ուցք. ա. գ. 1 սառած։ – 2 սառուն, ռմանն. գ. սառիլը, պաղիլը։

Սառուցանեմ, ուցի. ն. սառնցընել, պաղեցընել. ֊ սոնտուրմագ։

Սառչիմ. ա. Սառնում։

Սառսուռ. ա. Սարսուռ։

Սասան. գ. ա. 1 դող, դողալը. ֊ սարսըլըշ։ – 2 դողցնող. ֊ սարսՃը։

Սասանական, կամ նեան. ա. Սասանայ պարսկին ցեղէն։

Սասանեմ, եցի } ն. դողացընել, խախ-
Սասանեցուցանեմ } տել, թօթուել. ֊ սարսմագ, սալլամմագ։

Սասանիմ, եցայ. չ. դողալ, երերալ, խախտիլ. ֊ սարսըլմագ, սալլանմագ։

Սասանիչ. ա. դողցնող։

Սասանոտ, կամ նուտ. ա. երերուն։

Սասանութիւն. գ. դող, տակնուվրայ ըլլալը, շարժ. ֊ սալլընթը, սարսըլըշ, ալեխառն օդմամբ, զէլզէլէ։

Սասանուն. նոյն։

Սասս, ի, ից. գ. 1 սաստիկ և աշաւոյ յանդիմանութիւն, չնչին. ֊ չըգրչ, ազաբ, սիթ էմ, էօրՃի։ – 2 արգելման հրամանն։

Սաստաչէց } ա. խիստ սաստիկ՝ վախցը-
Սաստական } նող. ֊ էօրՃիլու։

Սաստարար. ա. չնչող. ֊ սիթէմկէր։

Սաստեմ, եցի. չ. 1 վրայ քալել, չնչել. ֊ չըգրչ էթմէք։ – 2 սաստկութեամբ հրամայել տալ։ – 3 արգելման հրաման տալ, արգիլել։

Սաստիկ, ական, իւ, օք. ա. մ. 1 կտրուկ, խիստ, շատ. ֊ քէսկին, նամուզ, իՃբաճի։ – 2 սաստիկ կերպով. ֊ նամուզՃա, քէսքինՃէ։

Սաստիկաշունչ. ա. ուժով շունչ առնող։

Սաստիչ. ա. յանդիմանող։ [բար։

Սաստկաբար. մ. սաստիկ կերպով, վհատ-

Սաստկաբուռութիւն. ա. սաստիկ բուռնելը։

Սաստկագին } ա. մ. խիստ սաստիկ. ֊ վէ-
Սաստկագոյն } քէսկին։
Սաստկական }

Սատկախօս. ա. սատիկ ձայն հանող (թռչուն)։
Սատկակօծ. ա. մ. 1 սատիկ ծնծկուելու, ծնծկուելով։ – 2 չարաչար չնեղելով։
–Սատկակօծ առնեմ, լինիմ. սատիկ չեղնել՝ ծնծղալ, չնեղ լսել՝
Սատկակուկիծ. ա. շատ կակծոտ։
Սատկահարուած. ա. սատիկ ծեծ կերած։
Սատկաձայն. ա. քարձր ձայնով։
Սատկայաղեմ. ա. Ինքնայաղեմ։
Սատկանամ, ացայ. չ. 1 սատիկ ըլլալ։ – 2 շատնալ, աւելնալ. ֊ ազմագ։ – 3 սատիկ քարկանալ։
Սատկանդամ. ա. Յաղեմանդամ։
Սատկաշունչ. ա. սատիկ՝ գեշ փչող։
Սատկապահանջ. ա. Ինքզ, խիստ։
Սատկապատիժ. ա. պատիժը մեծ։
Սատկապէս. մ. 1 սատիկ կերպով, չարաչար։ – 2 չնեղնելու կերպով։
Սատկաջինջ. ա. Ինքնաջինջ։
Սատկատատոյց. ա. Սատնամանուտ։
Սատկափէնը. 1 ա. վէրքը սատիկ։ – 2 մ. չարաչար։
Սատկատանակ. ա. ահաւոր։
Սատկացուցանեմ, ցուցի. ն. սատկացընել, ուժասպրնել, վնաս տալ։
Սատկութիւն. գ. 1 ուժգնութիւն, խրտուիլութիւն, չնեղ. ֊ քէսկինչիք, նաւելգլուգ, չիտուէթ, գուվլէթ, հիւթ, էօրֆ։ – 2 շատնալը, շատութիւն. ֊ ազկընդգ, ազմասը։
Սատոզական. ա. Սատոկական։
Սատուճան. գ. 1 սատկելը։ – 2 սատկուիլ։
Սատակ. ա. մ. (թ.) պարզ, զուտ, անպարդ, պարզուկ, սոսկ. ֊ սատ, պայազը, նաքընդգ։ [մահուամբ։
Սատակամահ. ա. մ. չարաչար մեռնող, կամ
Սատակեմ, եցի. ն. 1 ինչուան յատակը հասցընել, աւերել, ջնջել, կորնցընել։ – 2 սատկեցընել, չարչար սպանել՝ կտրել. ֊ պօզմագ, օրթատան գալարքմագ, էօղութքմէք, գըրմագ, կէպէրմէք։ – կր. սատկիլ. ֊ կէպէրմէք։
Սատակիչ, կչի, չաց ա. գ. կորնցընող, սատկեցընող, չարաչար մեռցընող։ [մահ։
Սատակուիլ, կման. գ. կտտրած, չարաչար
Սատակչական. գ. մեռցընող, մեռնելու։
Սատայէլ. ա. Սատայէլ։ [պատճառ։
Սատան, ի, իւ. ա. գ. 1 հակառակ կնդող. ֊ զըմի, հասխ։ – 2 սատանայ. ֊ չէյթան։
Սատանայ, ի, իւ. գ. 1 սատայէլ, դիւանց գլուխը. ֊ չէյթանլարըն փիրի։ – 2 բանսարկու, չարախօս։ – 3 սատան, զէմ կնդող. ֊ զըմի։
Սատանայապզեաց. ա. սատայէլի հետևող։
Սատանայապէն. ա. սատայէլէն դրդուած։
Սատանայախառն. ա. սատանան մէջը խառնուած։
Սատանայախօս. ա. սատանայի հետ խօսող։
Սատանայածին. ա. սատանի ծնունդ սերունդ։ [կան։
Սատանայական. ա. սատայէլական, դիւա֊
Սատանայակիր. ա. սիրտը՝ փորը սատանայմուած. ֊ Ինքնիր։
Սատանայակուր. նոյն։ [մանուհի։
Սատանայամիսս. ա. չարամիտ՝ սատանի նը֊
Սատանայապաշտ. ա. սատանայ պաշտող՝ պաշտելու։
Սատանայասէր. ա. սատանայ սիրող։
Սատանայացեալ. սատանայ մը դարձած. ֊ չէյթան կիսլի սլմուշ։ [ընել։
Սատանայացուցանեմ. ն. սատանայի նմանեցընել։
Սատանայաւոր. ա. դիւականաւոր։
Սատանային. ա. սատանայի։
Սատանայինք. գ. սատանի բանները։
Սատանայոտ. ա. կատաղի, բարկասիրտ։
Սատանայութիւն. գ. սատանութիւն. ֊ չէյթանլըգ։ [֊ սէտէֆ։
Սատապ կամ տափ, ի. գ. (ռմկ.) սատափ.
Սատար, ի, աց. գ. 1 գործաւոր, բանւոր, մշակ։ – 2 ջուլհակ. ֊ ջուլքճա, թէկկեաճՆր։ – 3 օգնական, գործակից. ֊ նարտըմՆր։ – 4 օգնութիւն։ – 5 պատնէշ։
Սատարեմ, եցի. չ. օգնական գործակից ըլլալ, օգնել. ֊ նարտըմ էթմէք։
Սատարութիւն. գ. 1 օգնականութիւն, գործակցութիւն։ – 2 բանիլը, աշխատանք։ – 3 ջուլհակութիւն. ֊ ջուլքճալըգ, թէկկեաճՆրլըգ։
Սատեր, ի, աց. կամ Սատր. տես. գ. (յ.) գրամի կշռոք մը՝ չափ մը, չորս տրէմի կամ վեց տրէմի չափ. որ և Զորնքգրամանոց, Դիդրաքմայ, Սիկղ, և այլն։
Սատկանամ. չ. մեծութեան՝ իշխանութեան հասնիլ։ [կամ Սակուր։
Սատիր. կամ Սատուր. (ռմկ.) ա. Սակր։
Սատիր. (յ.) անեղեւս կապիկ։
Սատրական. ա. (յ.) միմոս՝ որ զուրիշները կը ծաղրէ։
Սատան. (յ.) տ. Մաղ, Գրիւ։
Սատր, ի, կամ ոյ. գ. կտաւ. ֊ պէզ, թէկկեահՆոտ պիճի միշ թօփ։ – 2 սեղանի սրբիչ. ֊ փէշկիր։ – 3 նաստարան. ֊ սէտիր։
Սատրապ, ի, ից գ. նախաթոռ, աւագանի։
Սատրապետ ֊ ֊ ֊

կենք, պարագայք. ս աչքեր, վուսաս, ըսխեր, թաղրմ։ [տեք թէչկէլին։
Սարաբարձր. ա. բարձր գագաթով. ս ևիւք-
Սարած ամեն. ապիկած անօթի. ս սրտիս գառ։
Սարակ. գ. 1 պզտի լեռ։ – 2 լերան տա-
վարակ գագաթ։ – 3 էգ ձի. ս գըրագ։
Սարահարթ. ա. լերան վերի կողմը՝ տափակ,
հովտաձև։ [ժայռը գալ, չկրնալ քաշել։
Սարանալ. չ. բարձրանալ մուրք՝ սրտիս, գը-
Սարաշուշ. ա. Կնկուղ։
Սարաւելու. գ. գլխաւորը, իշխանը։
Սարաւ, ի, իդ, կի՛ ոյ. գ. կերպ, եղանակ. ս
թարգ, թաւիւր [օրմագ։
Սարաւիլ. չ. կերպ մը ըլլալ. ս պիրը թարգ
Սարաւոակ. գ. լերան թռչուն մը։
Սարաւոան. (աբ.) ա. Խնեցգնեին։
Սարաւունդ, ի, ից. գ. } գուբս ցցուած սար,
Սարաւունդակ. գ. ա. } երկընցած բարձր
տեղ՝ ծովու կողմերը։ [կանգնել։
Սարաւունդեմ, եցի. ն. բարձր տեղ (անչառ)
Սարաւունդիմ. չ. 1 բարձր տեղ նստիլ – 2
քուն հին ցեղե ըլլալ։ [սարայ։
Սարաւոյմ. գ. բարձր պալատ. ս ևիւքեր
Սարբնայ, կի՛ Սարբինայ. (ռմկ.) խեչակ.
ս տայագ, տամղօգ։
Սարդ, ի, իդ. գ. ծառի անուն, գաւնի,
կամ նոճ, և այլն։
Սարդ. գ. կենդանւոյ անուն, մոմուկ, մա-
նոզակ. ս էօրիւմՃէր
Սարդ. 1 թռչնոյ անուն. ս ալա սրդըրՃէգ։
– 2 ա. Տարմահաւ։
Սարդանկաւ. ա. մոմուկի հիւսուածքի պէս,
բարակ թևերով։ [գաւնով։
Սարդնգուռնդն. գ. սարդիան քար՝ բրընկի
Սարդնեանք. ա. գաւնիի տեսակ. ս թէչ-
նէաէնւ
Սարդնենան } ա. գաւնիի. ս թէչքնէ, թէչ-
Սարդնիի } նէաէնւ [ազաձր։
Սարդի, դւոյ. գ. սարդ ծառը. ս թէչքնէ
Սարդխատնակ գ. ա. սարդի ծառը։
Սարդխոն, ի, իւ, ից. գ. (յ.) ամենւ քար
մը. ս սէչեան, նէչենի
Սարդխոսայն, ի, իդ. գ. մոմուկի թև՝
հիւսածը՝ բոյնը. ս էօրիւմՃէր
Սարեակ, կամ բնկ, եկի, կաց. գ. 1 տարմ.
ս սրդրՃէգ։ – 2 սարիկ թռչունը. ս գարա
թաւուգ։ [տեղ։
Սարեան. ն. Համարձակիկ, ազատասէր, սաս-
Սարեւանդակ. ա. Սարաւանդակ։
Սարիկ. ա. Սարեակ։
Սարխախ. ա. Խարխախ։ [կապ։
Սարկ, բեաց. գ. սիրայ, չուան, շղթայ,
Սարկաբան. ա. Խառնարան, ։։
Սարկաւագ, ի, ագունք, կամ ագք, ագաց.
գ. պաշտօնեայ սուրբ սեղանոյ, ազատաւոր
քահանայի կամ եպիսկոպոսի. ս չէմմաս։

Սարկաւագական. ա. սարկաւագի։
Սարկաւագակից. ա. պաշտօնակից։
Սարկաւագանոց, ի, ից. գ. սարկաւագաց
ժողովելու տեղը, աւանդատուն, պահա-
րան, տաճար։
Սարկաւագապետ, ի, ից. գ. աւագ սար-
կաւագ, սարկաւագաց գլուխը։
Սարկաւագատուն, տան } գ. ա. Սարկաւա-
Սարկաւագարան, ի, ից } գանոց։
Սարկաւագնմ, եցի. չ. ն. սպասաւորել,
ծառայել. ս իոմՃէի էթմՃէք։
Սարկաւագութիւն. գ. պաշտօն սարկաւա-
գի, սպասաւորութիւն։
Սարկաւագուհի, հւոյ, հաց. գ. 1 կա-
նան՝ որ կը ծառայէ եկեղեցւոյ բաներուն։
– 2 կուսանաց վանքին մայրը։
Սարկեաւաւոք կամ Սարկեաւոք. գ. թռչուն
նոց բրունկին ձանկերը. ս սէրփէնՃէ,
գրմագ։ [ձի տեսակ, և այլն։
Սարոյ, ի, իդ. գ. թևղօշ կի՛ գի ծառ, նո-
Սարօտանիք կամ տանեայք, կամ Սարբս-
տանիք. գ. լեռնցիք։ [գրմ։
Սարուած, ոյ, ից. գ. սար, գործիք. ս թա-
Սարուիթիւն. գ. կազմած, հանգամանք։
Սարսափարիթայ. նոյն։
Սարսատնգուցանեմ, ցուցի. ն. խիստ չար-
ցընել, ցաւեցընել. ս գուբսուիմագ։
Սարսատիմ, եցայ. չ. չդնալ՝ ցաւելիլ քո-
ղոքելին. ս գուբսումագ։
Սարսատումն. գ. ցաւելիք։
Սարսարակ, ի. գ. թռչուն մը։
Սարսափ. գ. դող, վախ։
Սարսափածին. ա. ահագին։
Սարսափելի. ա. սոսկալի։
Սարսափիմ, եցի. չ. սարսափիլ, սոսկա-
կիլ. ս գօրգուտան սարսրլմագ, ալեհիւսիճ
օմմագ, էչինագչին գալմագ, թիլիճկմէք։
Սարսափեցուցանեմ. ն. սարսափելցընել,
գողցընել։
Սարսափիմ, եցայ. տ. Սարսափիմ։
–Սարսափիմ ՚ի ցրտոյ. ցրտէն գոդըզգալ։
Սարսափիւն } գ. ահ ու գող, սար-
Սարսափումն, փման } սափ, սոսկակիք. ս
սարսրլըշ, սրսրբամա։
Սարսեղ. ա. Սարսափելի։
Սարսեմ, եցի. չ. սարսիլ, վախնալ, քաշուիլ.
ս սարսրլմագ, գօրգմագ, չէքիլմէք։
Սարսեցուցանեմ. ն. սարսեցընել, գոզաց-
նել. ս սարսմագ։
Սարսիմ, եցայ, սեալ. Սարսնում կամ
Սարսիմ. տ. Սարսեմ։
Սարսումն. գ. սարսիլը։
Սարսուռ, սառոյ. գ. գող՝ ցրտէ, տենդէ
ու վախէ, գոզալը. ս թիլիճկէյիշ, սրսրբը,
սարսրլըշ։
Սարսաքնը. ա, գող բերող, քաշող։

Սարսափին } ա. 1 սաստիկ դողով. դողա-
Սարսուռի } լու, դողընող, խիստ ցուրտ
Սարսափից } – 2 խիստ վախնողու, վախ-
ցող։

Սարսաւամ, ացայ, ցեալ. և Սարսափամ, եցայ, եալ. չ. սրբսրբալ, գողալ, գողդողալ, խիստ մրսիլ, կամ վախնալ. ֊ զընկերը զընկերը թիւիլ֊ի՛ն֊ք, սրբսրբամագ, սարսրլմագ։

Սարսաւակը, կամ սեր. ա. սրսաւալ սիրող, երևրուն։

Սարսաւացուցանեմ. ն. դողցընել. ֊ թիւիմ֊ք։

Սարսաւելի. տ. Սարսափելի [ամ։

Սարսաւեմ, կամ ափ, կի ուս. տ. Սարս֊

Սարսաւուռ. ա. սարսուռը՝ դողը շատ։

Սարսնուամ, կամ Սարսչիմ, տնայ, տուցնալ. չ. խրտչիլ, վերը ցատքել, վախչիլ. ֊ իւրքմ֊ք, պիր թ֊ատրաֆա սրչրրամագ։

Սարսուցանեմ, ուցի. ն. խրտնցընել. ֊ իւրքիւիմ֊ք։

Սարսուցիչ. ա. արիւ ընցընող՝ ցատքնցընող։

Սարսիննայ. տ. Սարբնայ։

Սաւան, ի, աց. գ. պատուա. ֊ չարչաւ֊ – ա. Պատուաւակալ, և Տնու։

Սաւառնազարդ, ա. գնալ. թևերով վեռուընընով սերևով պատած։

Սաւառնաթև, թևնալ. ա. թևները բացած. ֊ գանատլարը նայմիշ՝ նայըլմիշ, սավառուսի։

Սաւառնաձայն, նեալ. ա. թևնրուն ձայնը հանող՝ հանելով։

Սաւառնանամ. տ. Սաւառնիմ

Սաւառնապատ. ա. թևնլով գոցած։

Սաւառնատարած. ա. թևնլը բացած։

Սաւառնիմ, եցայ. չ. թևները բանալ՝ թըռչիլ. ֊ գանատլարը նայմագ՝ սավռըմագ։

Սաւառնումն. չ. թռչիլը։

Սաւորգ. գ. վերի կողմը, ծայրը. ֊ թէփէ, պայըր։

Սաւուզարար. մ. Սաւուզի պէս։

Սափսաւատ. ա. յայտնի սուտ [լի։

Սափաբայ. գ. սաճապայ. ֊ չղըրթմա, սիկ։

Սափիրայ. տ. Շափիւղայ։

Սախոր, ոյ, ոց. գ. փորով աման ջրի, գինիի, ձէթի, փարչ. ֊ պարտագ, թէտախ։

Սափրական արհեստ, վարսավիրայի արհեստ. ֊ պէրպէրլիք, ձէրրահլըգ։

Սափրեմ, եցի. ն. ածիլել. ֊ թրաշ էթմ֊ք։

Սափրիչ, փրչի, չաց. գ. ածիլող. ֊ պէրպէր։

Սափրոցական. գ. տ. Սափրական արհեստ։

Սաքափաճանք. գ. ձեռնածուներու խաղերը, որ կը ձեռացընուին թէ սուտ կամ գիր կը խոթեն մարմինին մէջ։

Սաքիաքեմ. տ. Սայիաքեմ. չ։

Սաքուայ. ի, իւ, կամ սլ. գ. մեծ գաւակ, վերաբ, գլմի։

Սաքըեմ, եցի. չ. } քաշուիլ, պահուըտիլ. ֊
Սաքրիմ, եցայ. չ. } սաքին օլմագ, չէքիլմէք։

Սբաղիմ. տ. Ջբաղիմ

Սբուժեմ. տ. Սպուժեմ։

Սբօյայիդէ. տ. Խաբոյայիդէ։

Սբօսանք. տ. Ջբօսանք։

Սգագործ. ա. սուգ պատճառող։

Սգազգած, կամ զգեցաց. ա. սուգերու մէջ մնած։

Սգամտիմ. չ. սուգը մէկզի գնել։

Սգածիմ. չ. սուգ մնալ, սգալ։

Սգակից լինիմ } հնաը սուգ մնալ, լալ,
Սգակցիմ } ցաւակցիլ։

Սգամ, ացայ, կամ ացի. ն. չ. սուգ մրմնել, լալ, ողբալ. ֊ նատա կիրմէք, նաս չէքմէք, – տա՛ և Ջգամ։

Սգայական. տ. Ջգայական։

Սգայութիւն. տ. Ջգայութիւն։

Սգայուն. տ. Ջգայուն։

Սգապատ. ա. սգաւոր։

Սգասէր. ա. սուգ սիրող։

Սգասիրեմ. գ. չափէ դուրս սուգ սիրելը, [կան։

Սգաստ. տ. Ջգաստ։

Սգաստնական, սիկ. ա. սգոյ նշան, տրտմա֊

Սգացուցանեմ. ն. ախրնցընել։

Սգաւոր, ի, աց. ա. սուգ մնած. ֊ նատը։

Սգաւոր, և Սգաւորական. տ. սգոյ բաներ, տրտմնական։ [֊ նատա կիրմէք։

Սգաւորիմ. նցայ. չ. սուգ մնալ, տրտմիլ։

Սգաւորութ. գ. սգաւորը ըլլալը, տրտմութիւն։

Սգենում. տ. Ջգենում։

Սգեռ. տ. Ջկեռ։

Սգումն, ոյմանց. գ. 1 սգալը, սուգ. – 2 (Ընդումն) զգալը, զգածիլը։

Սգօն. տ. Ջգօն։

Սեամք, սեմից. գ. չհմ. ֊ էշխի։

Սեաւ, սեւոյ, ոց, կի սեւի, ից. 1 ա. սև. ֊ սիյահ, գարա – 2 գ. թմանաք։

Սեաւական. ա. սև, մուխ։

Սեաւամազութիւն. տ. Սեամազդութիւն։

Սեբաստաս, կի Սեաստաս. ի. Սերաստէ. գ. (յ.) 1 կայսր, կայսրուհի։ – 2 փառաւոր իշխան։ [արմաւի տերևէ հիւսած։

Սեբենի, կի Սեւնի, Սեբին, և այլն. (յ.)

Սեգ. տ. Սէգ։

Սեգութիւն. տ. Սիզութիւն։

Սեմեւեմ, ոյ, կի ի, ից. գ. ա. աւելորդ զարգ, շինուած. ֊ սիւզմէ։

Սեմենեմաբար. մ. շինուած խօսքերով։

Սեմենեմանք. գ. աւելորդ զարդարանք։

Սեմենեմեմ. ն. աւելորդ բաներով զարդարել. ֊ սիւզմէք, ույտուրմագ։

Սեղան. Սեղք. (յ.) գ. թռչող ասուղ. ասուպ. ֊ շիհապ։

Սելէ, Սելին. գ. (լ.) աքեռ, գահ։

Սեխ, կամ Սեղխ, ի, կամ ոյ. գ. սեխ.

գավաւն։
Սեխասուան, ի, աց. և Սեխասուանի, նոյ, նեաց. գ. սեխի պատուէդ. տ գաւաւն գաւ. փուղ պօսխանըր։ [տեղը։
Սեխենի, նոյ, նեաց. գ. սեխի բոյսը, և Սեկ, ի, կամ ոյ. գ. կոկած մորխ՝ կաշի. տ տէրի, մէշին, սահսիան։
Սեկաիներխ. գ. կաշիի կտոր։
Սեկունդիկուա. գ. (լ.) պրիմիկուային երկրորդը, երկրորդ նստար՝ իշխան։
Սեկոտմիներ. ա. Սեպտեմբեր։
Սեղակ. գ. (յ.) մեծ ձկներ՝ որ պարզ մաշկ ունին առանց թեփի։
Սեղան, ոյ, ոց. գ. 1 կերակուր ուտելու տախտակ, կամ շէնք. տ սուֆրա։ — 2 կերակուր — 3 գրամափոխի տախտակը — 4 զօհ ընելու տեղը։ — 5 խորան, բեմ, տուրք սեղան պատարագի, և տուրք խաչին Քրիստոսի։
Սեղանաբոյծ } ա. անկոչ բազմական. տ տաՍեղանաբուա } գաւաւգ։
Սեղանաբուա. ա. սրբատիզ։
Սեղանակազմ, ի. ա 1 սեղան շտկող ծառայող։ — 2 Հարուստ մարդ՝ իր սեղանը փառաւոր զարդարող։ 3 զոհարան շինող։
Սեղանակապուա, պոմ, ից. ա. սրբազան տեղը կողոպտող, սրբատիզ գող։
Սեղանակից, կցի, ցաց. ա. մէկտեղ սեղան նստող։
Սեղանակողոպտուա. ա. Սեղանակապուա։
Սեղանակողոպտուխիւն. գ. սրբազան տեղը կողոպտելը, սրբապղծութիւն։
Սեղանակցեմ, ցիմ. չ. սեղանակից ըլլալ։
Սեղանակցութիւն. գ. սեղանակից ըլլալը։
Սեղանամնձար. ա. ուրիշի սեղանին նաւիլ յանձն առնող։
Սեղանապարգաւ, բի, բաց } ա. սեղան չբռ.
Սեղանապօրէն, բէնի, նաց } կող. տ սուֆրա գօյան՝ տիւզէն։
Սեղանանամ. չ. սեղան սեպուիլ սէր խաչը։
Սեղանաննենգ. ա. կերած հացին կամ սեղանին ապերախտ։ [խուժ սիրող։
Սեղանասպաս. ա. սեղանը փառաւորող, կերակրող։
Սեղանաւաճառ } գ. գրամափոխ. տ սաՍեղանաւոր, իս, ացի } րաֆ։
Սեղանաւուն. գ. կերակուրի տեղ։
Սեղանաւորեմ, ևցի. ն. սեղան՝ կերակուր տալ։ — կը. ուտել։
Սեղանոցդ. ա. Սեղանակից։
Սեղեխ, կամ Սիղեխ, ի, աց. ա. գ. սիրտ, հնաց. շնաց. շնացեալ։
Սեղեխաբար. մ. սեղեխի պէս։
Սեղեխասպանուիլ. գ. սեղեխը սպանուելը։
Սեղև. ա. Սեխ։ [սէրմ։
Սեղմ, ի. ից. ա. կաթը, պինդ. տ փէք.
—Սեղմիւ. մ. պինդ կենալով։
Սեղմնական, ա. քիչ խօսող։
Սեղմնամամ, ացայ. չ. սրխմիլ, պինդ ըլլալ։
Սեղմնապէս. մ. սրխմած։
Սեղմաւոր. ա. Սեղմ։
Սեղմիմ, եցի. ն. սրխմել, ամրցընել, միացընել. տ սրգրլամագ, թըզամագ, եսղուրմագ։
Սեղմուխիւն. գ. խռուխիւն, պնաուխիւն։
Սեմագիր, գրի, րաց } ա. գ. (յ.) շուտ գրող
Սեմիար, ի, ացի } գրագիր՝ շղագիր նշանագրիմ. տ նազբձրու։
Սենատոր, ի, աց. գ. (լ.) խորհրդական. տ տիման սղաւոր։
Սենգելոս, կամ Սիւնկելոս. (յ.) գպրապետ նախկապօսի։
Սենեակ, եկի, կաց. գ. 1 խուց. տ օտա, օթեագ, եամագ օտասր։ — 2 պահեստ քաՍենեակ տեղ, գանձատուն, մառան. տ խազնէ օտասը, քիլէրը — 3 հարս. տ կէլին։
Սենեկագործ. ա. շատ խուցեր շինող։
Սենեկակից. ա. նոյն խուցի մէջ միասեղ կեցող։
Սենեկամեա. ա. խուցը քաշուած։
Սենեկապան } ի, ացի. գ. խուցի պահապան.
Սենեկապետ } տ օտա պաշը։ [տօնի
Սենեկապետութիւն. գ. սենեկապետի պաշ.
Սենեկաւոր, ի, ացի. ա. գ. մինաւոր խուց նստող, Ճգնաւոր։
Սենեկիկ. գ. խցիկ. տ օտաձըգ։
Սեպ, ոյ, ոց. կամ ի, ից. գ. ա. ցցուած քարաժայռ, շեպ տեղ. տ սիլէի էֆվէ, ուչուրում, սարպ, տիբ։ [լուխ. տ չիմի։
Սեպ. գ. սրածայր փայտ կամ երկաթի, մասեպամամ. չ. ցցուիլ։ [քէզ պարզող։
Սեպհան. գ. (յ.) սիւսկա ձուկը. տ միւրէճ.
Սեպհականի, ի, ացի. ա. իր յատուկ բանը, քոնը, ազատ, հօրենական. տ ասլ. քէնտինիքի, մահսուս։
—Սեպհականք. գ. յատուկ ընտանի ծառաներըը, ընտանիները։
Սեպհականաբար. մ. իր բանին պէս։
Սեպհականագոյն. ա. ուելի ընտանի։
Սեպհականապէս. ա. Սեպհականաբար։
Սեպհականացուցանեմ } ն. 1 իրեն յատուկ
Սեպհականիմ, եցի } ընել. տառնաղ.
Սեպհականեցուցանեմ } ժառանգել։ — 2 մէկին առանձին տալ։
Սեպհականութիւն. գ. 1 յատկութիւն — 2 իր յատուկ բանը — 3 ժառանգաւորութիւն — 4 ազատութիւն։
Սեպուհ, պհի, պհոյ, կամ պուհաց. գ. ա. 1 ազատ ձիաւոր, ազնուական զինաւոր, հարկերը մարդ, իշխանաւոր։ — 2 անուն լիներ [մեկնեցող՝ մարդէն սկսեալ։
Սեպտեմբեր. գ. եօթներորդ ամիս Հռոմ.
Սեռ, ի, ից. գ. 1 ազգ, ցեղ. տ օսլ. պօլ, պագիճ։ — 2 կազմուածք, խառնուածք

մալմնոյ։ – 3 ըստ արամաբանից՝ առջի ընդհանուրը։ – 4 ըստ քերականաց՝ ա. նուան և բայի տեսակներ։

Սեռաբար. մ. սեռօրէն, ընդհանրապէս։

Սեռազգային, յնոյ, ոց. ա. նոյն ազգէն։

Սեռական, ի, ացւ. ա. 1 ընդհանրական, նոյն ցեղ բաներուն համարակ անունը։ – 2 սեռական հոլով՝ որուն ըլլալը ցուցընող նոյն ցեղ բաներն. տ առլիւ։

Սեռականագոյն, գունի, ից. ա. ընդհանրագոյն, գոլորակաւ։

Սեռականապէս. ս. Սեռաբար։

Սեռականառն. ա. ձևովը ամէն դին նայող, չորս դին տարածեալ (աուրը խաչ)։

Սեռակոտոր. ա. սեռով բաժնուած՝ տեսակ տեսակ։

Սեռառն. ա. գոլորակ, և գուէի ձևով. ա. մէն դին մէկ։ – տես և Սեռականառն։

Սեռանամ. չ. սեռ ըլլալ։

Սեռաւորեմ. ս. Սերաւորեմ։

Սեռեմ, իմ. ն. չ. պնդացընել, պնդանալ, ամրնալ, տոգորուիլ։ [սեռ. տ միլ։

Սեռն, ռին. գ. սայլի սեռ, սեռնակ, լի.

Սեռն. ա. բուն և պարզ, յատակ, գուտ. տ առլ, ասլ, էօզ։

Սեռնիմ. չ. ընցուիլ, խառնուիլ։

Սեռնուիթիւն. ա. յատակութիւն։

Սեռաւիթիւն. գ. տգուիթիւն։

Սեր, ի, ից. գ. 1 սեռ, ցեղ, գասակ. տ Ազնուա. – 2 ըստ քերականաց Ցունաց՝ վերջաւորուի արական և իգական բառած բառերուն։

Սեր. գ. պատարտուիլի կաթին. տ գայմագ։

Սերական, ի, ացւ. ա. գ. 1 որդւոց որդի՝ յաջորդական։ – 2 որդուամ արուի իգի։ –Սերականք. գ. ծնանելու գործարանք։

Սերանամ. ս. Սերիմ։ [ծնիլ։

Սերաւորեմ. ն. շաղցընել, մէկ սեռի վերա.

Սերաբիւ. ա. Սէրաբիւ։

Սերաբիմ. ա. Սերովբէ։

Սերեկ. գ. 1 ա. Սեկ։ – 2 կաշիէ խուփ։

Սերենկեմ, նցի. ն. ամանին բերանը սերենկով գոցել՝ կապել։

Սերեմ, նցի. ն. } ազգ քշել, օրդւոց օրդի

Սերիմ, նցայ. չ. } շաղցընել, շաղանալ. տ Ազնա սերմիք, սերբիլիք։

Սերկ. մ. աս ցորեկ, աս օր։

Սերկածին. ա. աս օրուան ծնած։

Սերկեան. ա. մ. 1 աս օրուան. տ պուկիւնեան – 2 աս օր. տ պուկիւնեան։

Սերկեւիլ, ւլի, կի՛ ւիլի՛ գ. սերկեւլի ծառ

Սերկեւլի, լւոյ, լեաց } ու պտուղ. տ այվա, ալվա ազաձր

Սերմ. ա. Սերմն։ [ալվա ազաձր

Սերմաբանեմ. ս. Սերմնաբանեմ։

Սերմաբոյս. ա. Հունտէ բուսած։

Սերմակերութիւն. ա. Սերմնակերութիւն։

Սերմակրեմ. ն. յղանալ։

Սերմահեղձութիւն. գ. սաղմը խղդել։

Սերմանական. ւ ա. Սերմնական։ – 2 սերմով ծնած։

Սերմնակօրոյս. ա. սերմը կորնչընող (արկիը). տ թօշումս զայ էօյն։

Սերմնահան, ի, ացւ. ա. գ. ցանող. տ էքին, էքինճի։

Սերմնահանութիւն. գ. ցան. տ էքին։

Սերմնամատոյց. ա. սերմ տուող։

Սերմնանման, ացայ. չ. հունտի նըմանիլ. տ թօխումլանմագ։

Սերմնարկու. ա. հունտ ձգող։

Սերմնացան. ա. Սերմնահան։

Սերմնացու. ա. ցանելիք, ցնգելիք։

Սերմնատուր. ա. հունտ ունեցող՝ տուող. տ թօհումլու։

Սերմնաքաղ. ա. ւ ցանածը ժողվող՝ բերչուն։ – 2 Անմիւռ վերայ ընկածը առնող՝ աղքատ. – 3 բաներ փնտռող, խոյք խառնող, փնախօս։ [քիլէճք, թօհումլուք։

Սերմնելի. ա. ցանելու. ցանուելու. տ էքինելի։

Սերմնեմ, նցի. ն. ւ ցանել, վարուցան ընել. տ էքմէք, էքին՝ թօխում էքմէք։ – 2 ազգ քշել, ծնանիլ։

Սերմնիչ. ա. ցանող։

Սերմնիք. ա. Սերմն։

Սերմնող. գ. ծնող, հայր։

Սերմնուիլ. գ. ցանելը։

Սերմնահիմ. ս. Սերմնահիմ։

Սերմնիքիթիւն. գ. երազափորձութիւն։

Սերմն, ման, մունք, կամ մնունք, մնունգ. և Սերմնիքք, նեաց. գ. 1 սերմ, հունտ. տ թօխում։ – 2 սերունդ. զաւակ։

Սերմնաբանեմ. ն. խօսք ցանել, փնախօսութիւն ընել, բան խառնել։

Սերմնակալ, ի. ա. ցաւագար՝ որ բնութիւը չկրնար բռնել։

Սերմնակալութիւն. գ. ախտ սերմնակալի։

Սերմնական. ա. հունտի. տ թօհումս տալիր։

Սերմնակեր, ի, ացւ. ա. հունտ կերող (մըգուն, հաւ)։

Սերմնակերութիւն. գ. ւ հունտ՝ սերմ ուտելը։ – 2 զաւակաց կորուստը։

Սերմնահան. ա. Սերմնահան։

Սերմնահեղութիւն. ա. Սերմնիքիթիւն։

Սերմնանամ. ս. Սերմնանամ։

Սերմնապէս. մ. հունտի պէս։

Սերմնասիմ. չ. յղանալ, ծոցտիլ։

Սերմնաւորութիւն. գ. ծոցտուիլ։

Սերմնավարութիւն. գ. վարուցան։

Սերմնարկեմ, նցի. ն. ցանել։

Սերմնարկութիւն. գ. ւ հունտ ձգելը, բերնելը։ – 2 յղութիւն։

Սերմնացան. ա. Սերմնացան։

Սերմնաքաղ. ա. Սերմնաքաղ։

Սերմնելիութիւն. ա. Սերմնիքիթիւն։

Սեհմերկալ. ա. ծոցւոր։
Սեղբիմ, ացւ. գ. սեղբէք։
Սեղբիմ. ա. Սղբիմ։
Սեղբուն. ա. Սեղբունդ։
Սեղբուն. ա. բնդնաւոր. ֊ պէղբէքէմլի։
Սեղբունդ, ըընդնան, կամ ըընդոյ, ոց. գ. 1 ցնդ. քշելը։ – 2 ցնդ. զաւակ։ – 3 ծնող։ Հայր։
Սեղբ, ի, ից. ա. 1 խիտ, կաած, ոխած, կոխած. ֊ սըգը, ֆիրգը։ – 2 բուն, Հպարտ, ձէմարիտ։ – 3 լեցուն, առատ։ – 4 Հաստատուն։ – 5 սրտակից, սիրելի. ֊ սըգ։ – 6 բուն լաւ, բուն ընտիր։
Սեղբտագոյն. ա. աւելի Հաստատ։
Սեղբտանամ. տ. Սեղբտիմ։
Սեղբտացնել. ա. Հաստատուն. ֊ գալիս։
Սեղբտիմ, նցի. ն. 1 պնդացընել, Հաստատուիլ. ֊ փէքլէթմէք, գաւիլէթմէք։ – 2 պինդ՝ անշարժ ըլլալ, սրբտալ կապուիլ. ֊ փէքլէնմէք, գավիլէնմէք։
Սեղբուիլ. մ: Հաստատ, բոլոր պնդացեր. ֊ սըգը, սրգրձա։
Սեղբտութիւն. գ. Հաստատութիւն։
Սեղբ. տ. Սեղբ։
Սեղագիր, գրոյ. 1 գ. ֆանաքր։ – 2 ա. ան. ֆիա. նաքով գրած։ [ւակ։
Սեղագոյն. ա. ան գունով, աւելի ան, անոր.
Սեղագործ. ա. անգրնող։
Սեղագրշ. ա. ֆիխագոյն։
Սեղագունդ. ա. գ. 1 ան գնդով։ – 2 ան գունդ։
Սեղգեղ, ոյ. գ. ֆանաք. ֊ միւրէքքէպ։
Սեղգէմ, գիմի, մաց. ա. գէմքը ան, աներես տատանայ։ [Հագր։
Սեղգցած. 1 ա. աներ Հագած, ագաւոր. ֊
Սեղգեցաւ. 1 ա. նոյն ընդ վերնոյն։ – 2 գ.
Սեղեիլը
Սեղեոյը
Սեղեոմի } ա. ան գունով, մազի։ [ան զգեստ
Սեղակ, ի, աւ. ա. Սեղգեղ։
Սեղակոշտակ. ան կոշտացած Հող։
Սեղամղձ. տ. Մաղձ։
Սեղամղձակայ. ա. մաղձոտ, մաղձահար։
Սեղամղձոտիթիւն. գ. մաղձոտուիլ. ֊ գարա սէվդա [տիպի սիյահ. (Հերակլէս).
Սեղայտակ. ա. տակը մաղերով անցած. ֊
Սեղին. ա. Սեղաւ։
Սեղնամ, ացայ. ֊. անալ. ֊ սիյահլան. մագ, գալարմագ։
Սեղնեղիկ. ա. ան նեղկով գունով։
Սեղատոս. տ. Սեղբատոս։
Սեղատուիթի. գ. կոմսուիթի, տապետուիթի։
Սեղատեակ. ա. անագոյն։
Սեղացանեմ } ն. անգրնել, մրտալ. ֊ սիյ.
Սեղեմ, նցի } աչքանարբմագ։
Սեղա, ի, ացկամ ից. գ. բեղա, գամ, գաձը. փակցընելը։

Սեղագոյն } ա. պինդ գամած, փակած,
Սեղագակած } Հաստատուն։
Սեղագպինդ }
Սեղագպէս. մ: պինդ, Հաստատուն։
Սեղեամ, եցի, ն. գամել, կպցընել, փակցընել։
Սեղեուի } գ. գամուածք, պնդուիթի։
Սեղեուիմ }
Սեղբամ, մի. տ. Սեղագունդ։
Սեղբեղս. ա. (ամի.) անբեղս. ֊ եիւզիւ գաբա, պէթնամ։
Սե և մուր. ա. սեւամուր, մուրի պէս սեւ, մուխի ողորմելի (աշխարհք)։
Սենի. ա. Սեբենի։
Սեռան, տին, կամ տան. ա. ոտքը սեւ կախարդ մը, (Մելանկոս)։
Սեոլակ. ա. սեագոյն։ [էր սեռբուկ։
Սեոզիք. գ. ցեղի մը անուն, որուն Հայրն
Սեուխիւն. գ. սեւ ըլլալը. ֊ սիյահլըգ։
Սեուկ. ա. սեռբուկ։
Սե սաթ. տ. Սաթ։ [կան։
Սեփական, կամ Սեփհական. ա. Սեպհական։
Սեփականաբար. ա. Սեպհականաբար։
Սեփականագունդ. ա. յատուկ գունդ։
Սեփականեմ. տ. Սեպհականեմ։
Սեփականուիթիւն. տ. Սեպհականուիթիւն։
Սէ, սելա. (իգ.) տ. Սա, սորա։
Սէգ, սիգի, գաց. ա. ամբարտաւան, բան ձախող. ֊ քէսիմլի, նսրատմլը, քիպար, քիպիր։
–Սէգ առնում. տ. Սիգամ, ճեմիմ։
Սէգ, սիգոյ. գ. կանանչ խոտ. ֊ չայըր չիմէն, օմլուգ։ – 2 գէշ՝ վնասակար խոտ։
Սէր, սիրոյ. գ. 1 սէր, բարեկամութիւն, Հաձութիւն, սրտի կապ, յաժարութիւն. ֊ սէվկիս, սէվիչ, սէվուա, մուհապպէթ։ – 2 գէմքի սիրելի գեղեցկութիւն։ – 3 համբոյր,
–Սէր կանանց. տ. Համբ. [պագնելը։
Սէրբափի. կամ Սերբափի. գ. 1 սերմէք։ – 2 սիրոյ վառարան։ [ցընող։
Սէրանսիրտ. գ. պաղուկ քամի՝ սիրտ զովացընող։
Սէրսէրիմ. (և.) նրգ նրգոց գէրգը
Սիմաւ. գ. փառց (Հին)։
Սիմաւեմ. ն. Հին վրայ փառց դնել։
Սիմափ. 1 ա. քունը՝ գինին Հափշտած, խելքը գլուխը, արիւնն, գլաստա, զուարթ, ուժով. ֊ այրգ, տիրու. – 2 մ. շռտով։
Սիմափական. ա. զուարճացընող։
Սիմափեմամ. տ. Սիմափիմ։
Սիմափանցկ. ա. Թմափանցկ։
Սիմափանք, նաց. գ. արիւնուիթի, զուարթուիթիւն, գլօսանք։
Սիմափաուիմ. տ. Թմափաուիմ։
Սիմափիմ, իմ. տ. Թմափիմ, իմ։
Սիմափիմ, նցի } ն. Հիմնուիթիւնը Հիմնա-
Սիմափեցուցանեմ } վել. արիւնցընել,

զուարթացընել։
Սիմափիմ. եգայ. չ. քունը՝ գինին թմրիլ, արբշընալ, խելաթևրիլ, զուարթանալ, հոգի առնել. ֊ այրգլանմագ, այրլմագ։
Սիմափութիւն } գ. զգաստութիւն, զգօ-
Սիմափուիլ. վ. } ւանք։
Սիմեր. գ. վայրի նարգիս։
Սիբիղղայ, ի. ից. գ. (յ.) հին առունի քա-նատեղծ կնիկ՝ աղջիկ, մարգարէուհի սե-պուած, [պարկ կամ քսակ։
Սիբինկան կամ Սիբինկան. գ. (յ.) խոզի մորթէ
Սիգ. ա. Սիք։
Սիգաձնամ. ա. Սիգաքայլ.
Սիգամ, ացայ, կամ ացի. չ. ա քան ծախել, պարծանք ցուցընել. ֊ ալէօպուրչնամք։ – 2 ծամանիլ չըլնաի կնըպով։
Սիգանձն. ա. մեծսիրտ. ֊ քիպիր։
Սիգանք. գ. քան ծախելը. ֊ քէսիմ, իւնամ։
Սիգաշարժ. ա. Հանդարտ քամիով շարժած։
Սիգասանձ. ա. քան ծախելով. ֊ քէսիմլի, նօրտամլը։
Սիգաստար. ա. փառաւոր կազմածով (ձի)։
Սիգաւոր. ա. Հպարտ (ձի)։
Սիգաքայլ. ա. կոտրտուելով պարծենկո-տութեամբ քալող։
Սիգդ, սիգեզ. ացի. օք. գ. ա ճինգդ, ղարդ ազատուայ. – 2 կնիք. – 3 սինկդ, ծամու շուներ. – 4 կնըքելոս նրանք գլխով շուներ։
Սիգնան, ի. Սիգնացք, այից. գ. (լ.) նշան, դրօշ. ֊ նիշան, սանձագ։
Սիգոգաձնամ. ա. Սիգաքայլ։
Սիգութիւն. գ. ա մեծսրտութիւն. ֊ քիպիր, քէպիրլիք. – 2 իւրամնրթութիւն, կնա-տութիւն. ֊ սայէլիք, սէհիլիք։
Սիգուն. ա. Սնդան։
Սիզաբերիմ. չ. սէգի պէս առատ բուսնիլ։
Սիզաբոյս. ա. սէգի պէս բուսած։
Սիզական, ի, աց. ա. սէգի վերաբերեալ։
Սիզուտ. ա. սէգը շատ։
Սիլլաբայ. ա. Սիղղբայ։
Սիկ. սկոյ, կամ սկի. գ. լզուս, ցեխ. ֊ չա-մուր, պաճագ. – տե՛ս և Սիք։
Սիկաձան. ա. (լ.) սրիկայ, աւազակ։
Սիկղ, սկեղ, գց. (ս.) չասի կշռագին և սուր-կի, իբր չորս սրկմ։
Սիղնդ. ա. Սկզնխ։ [չինած հաց։
Սիղիձն. գ. (յ.) բարակ ալիւր, և անկից
Սիղիձն. ա. Կաթմնադեղ, չ։
Սիղղբայ, ի, ից. գ. (յ.) փոզաուութիւն, վանկ, հնդ։ [լզոյ։
Սիմէտ. գ. (լ.) գահնկանի կէսը. ֊ նաբըմ։
Սիմինդը } ի, ացի. գ. (յ.) շարմագուշ ա.
Սիմինտը } լիւր. ֊ սիմիճի ուռնու։
Սիմնական, կամ Սիմնացի, և Սիմնական. ա. Սիմոն կախարդին հետևող, կաշառք տուող՝ առող՝ հոգևոր բանի համար։
֊Սիմնական, կամ Սիմնական ախտ. սի-մնականութիւն։
Սին. ա. Սուտ. գ. [ևուշ։
Սին, մնոյ. ա. գարտակ, պարապ, փուչ. ֊
֊Սին ի մնոյ. ա խիտ մնատիւ – 2 նո թա-ղած՝ ձգած։
Սին. գ. սէն պատուղը. ֊ իւվէղ։
Սինդոն. ա. Սնդոն։
Սինեալ. մ. Ջը պարապ. ֊ իչի պօշ։
Սինչքնալ, նչոյ, ոց } ա. սինչիքը, նո թա-
Սինչքոր, ի, աց } ղած՝ ձգած. ֊ ոէօքիւն-սիւ, սնոգարտը, պայազը թագըմ։
Սինկիտոս. ա. Սինկիթաս։
Սինկ. ա. Սիգղ, ֊ և ֊։ [վան ազատը։
Սինկիտիկոս. ա. գ. խորհրդական. ֊ սի-
Սինկիտոս, ի, աց. գ. (յ.) ա ծերակոյտ, մեծնըս ատեան. ֊ սինան ազալարը։ – 2 սինկիտիկոս, խորհրդական։
Սինկիտոսութիւն. գ. աւագութիւն։
Սինձ, սընձոյ. գ. ասինձ, կպցրնող նիւթ, կուպր. ֊ թռուիթգալ, մալէգ չիրիշ։
Սինձ. գ. ա անուշ պտուղ, և անուշենդէն պտղոց. ֊ մուրապա։ – 2 փշատ. ֊ խտէ։
Սինտենկոս. (յ.) որդիակից, ինչպէս կընք-քահայը և իր սանր։
Սինօս, ի. գ. (ա մլ.) սահման, պայման։
Սիպէ. ա. Սևական։
Սիսեան, սիսական, կամ սիսեական. գ. սի-սեաց. ֊ նօհուտ։
Սիտղ. գ. (լ.) ջրի աման, դոյլ. ֊ սիքիր։
Սիր. գ. թագուութիւն, ցօղսխատն մնալ օգ։
Սիր. ա. կանացի, չըլնաի։
Սիր. գ. (գղ.) արքայ, թագաւոր, իշխան։
Սիրաբան. ա. Խանատէր։
Սիրաբալ. մ. սիրով։
Սիրաբոզջ. ա. ի սիրոյ առաջ նկած։
Սիրաբուրբր. ա. սիրով բորբոքած։
Սիրաբուղխ. ա. ի սիրոյ բխած – 2 բըղ-խոզ սիրոյ։
Սիրագնեան. ա. որուն բունը՝ արմատը սէր է։
Սիրագնեղ. ա. սիրով լի։
Սիրագնեալ. ա. Սիրաչախուր։
Սիրալի } ա. ի սիրով լի. ֊ գայէթի մուհաղ-
Սիրալիր } պէթլի – 2 սրտանց. ֊ Հանտաան։
Սիրալրական. նոյն։
Սիրականութիւն. ա. Լաւականութիւն։
Սիրական, ի, աց. ա. ի սիրոյ նշանով, քա-ղնկամական, սիրալիր։ – 2 (ա մլ.) սիրուն, սիրալիր։
Սիրակարկաչ. ա. Սիրաձայն։ [սիրնկի։
Սիրակից. ա. սրտակից։
Սիրահամբոյր. ա. սիրոյ համբուրիւ։
Սիրահարուած. ա. սէրը շատ, սիրալիր։
Սիրաձայն. ա. ձայնը՝ անունը սիրուն։
Սիրամայր. գ. ա. ի սիրոյ մայր, սիրոց մայրա – 2 մորը սիրնկի։

Սիրամարգ, ի, աց. գ. Թռչուն մըն է. տ Թաւուս գուշտ։ [կայ։
Սիրամարգաշատ. ա. ուր որ սիրամարգ շատ կայ։
Սիրայ, ի, կամ յոյ, ից. գ. (յ.) շուան, սա-ղիք, շղթայ, արմաւենիի տերեւէ խառկ՝ սեղի՝ մազէ Հիւսած։
–Սէր ի սիրայէ. շարքով, կամ հիւսուածքով։
Սիրայարմար. ա. սիրելու յարմար, ախորժելի։
Սիրայեղց. ա. սիրով խղդուած, լեցուած։
Սիրայօն, յնոյ. ա. սիրական, սիրելի, սիրուն, սիրով վառած։
Սիրայիմաստուն. տ. Սիրամտուն։
Սիրայորդոր. ա. սէրը շատ։ [Հրեաները։
Սիրաշարժ. ա. ի սիրոյ շարժեալ, կամ ան-Սիրառատար. տ. Սիրալիր։
Սիրառատուհի. ն. պատուասիրել։
Սիրասէր. ա. սիրով Ջանքով եղած։
Սիրատաց. ա. սիրով Հիւսած։
Սիրատուն. ա. սիրով տնած՝ մեծցած՝ սա-նի կամ զաւկի պէս։
Սիրատուր. ա. սրամիտ սիրով։
Սիրատուհմնեալ. սիրով ծլած։
Սիրտ. ա. (յ. ոմով) սիրելի Ստուածոյ։
Սիրատուրի } տ. Սիրալիր։
Սիրատուհակ }
Սիրատուն. ա. սիրով տնկած, սէրը պըտուղ տուող։
Սիրարկու. ա. մէկուն վրայ սէր Հզոզ։
Սիրափափագ. տ. Սիրալիր։
Սիրելցոն. գ. (յ.) ընդունելութեան, պատուոյ, տուման։
Սիրելութիւն. տ. Սիրաբար։
Սիրելագոյն. ա. աւելի սիրելի։
Սիրելագործութիւն. գ. սիրելոյն գործելու։
Սիրելական. տ. բարեկամական, սիրական։
Սիրելապէս. տ. Սիրաբար։
Սիրելի, լոյ, լեաց. ա. սիրելին և սիրազդ. տ սէրելիս լիս, միւհիպպ։
Սիրելութիւն. գ. սէր, ընտանութիւն, բարեկամութիւն։ [էմիք։
Սիրեմ, եցի. ն. սիրել. տ սէվմէք, Հազգ
Սիրեցեաց. ա. սիրով կապուած։
Սիրիչ } տ. սիրող։
Սիրող }
Սիրոզաբար. տ. Սիրաբար
Սիրողական }
Սիրողային } տ. Սիրական։
Սիրոզանամ. չ. սէր կապել։
Սիրոզապէս. տ. Սիրաբար։
Սիրոզուհի } տ. Սիրելութիւն։
Սիրուհի }
Սիրուն. ա. ի սիրելի, ընդունելի, Հաճոյական։ –2 սիրող։ [գալոյ։ –2 միտք։
Սիրտ, սրտի, ից. գ. 1 սիրտ. տ նիւբէք, գլխի բերանը նկած։
–Ի սրտէ, կամ Յամենայն սրտէ. և Սրտի մտօք. սրտանց. տ Ջանասէր, պիւթիւնեիւլէքքէնէ։
–Առ սրտի. մ. կըքէն, բարկութենէն։
Սիւգնոն. տ. Սիգնոն։
Սիւղդայ } տ. Սիղդըդայ։
Սիւղդայ }
Սիւն, սեան, սեանց. գ. սիւն. տ տիրէք։
Սիւնագլուխ. գ. սեան գլուխը զարդուխ։
Սիւնակ, ի, ացի. գ. պզտիկ սիւն. տ տիրէք-Սիւնական, ի, ացի. տ. Սիւնակեաց։ [Հիք։
Սիւնակապնալ. ա. սիւնի պէս իրարու կապուած։ [Ջգնաւորս։
Սիւնակեաց, կեցի. ա. սիւնի վրայ բնակող՝
Սիւնաձև. ա. սիւնի ձեւով։
Սիւնամուտ, մտի, իցի. տ. Սիւնակեաց։
Սիւնանման. ա. սեան նման։
Սիւնառնսիլ. տ. Սիւնաձև։
Սիւնբոլոն. (յ.) Հանգանակ, Հաւաստամքը։
Սիւնէքրսական. (յ.) շարունակ (անդ)։
Սիւնկղեսա. տ. Սիւնկղեսոս։
Սիւնհոգոս, ի, ացի. գ. (յ.) ժողով։
Սիւնհոգոսական. տ. ժողովքի։
Սիւռնաբ. տ. Սուռնաբիայ։
Սիւրբալխաւր. գ. Ստուրոց երկրի կարաս, հինգմաննոց. տ պէշ փարմագ։
Սիք, սրբոյ, ոց, կամ սրբի. որ և Սիւք, Սիգ. տ Հովիկ, բարակ ու անոյշ Հով. տ լաֆիֆի նէյլ. Հնչմա, բիւզկեարձըգ։ –2 որ և իցէ օդ՝ քամի։
–* Սիք. երաժշտական գործիք մը։
Սլանամ, ացայ. չ. Թռչիլ (նետի պէս), վազել (վերէն վար, վարէն վեր, վրան)։
Սլացուիմ } գ. Թռչիլը, վազելը։
Սլացուիւն }
Սլացուցանեմ. ն. վեր Թռցընել։
Սլացք, ցից. տ. Սլացուիմիւն։
Սլաք, ի, ացի. գ. 1 նետին՝ Թրին՝ սուր ծայրը, բերանը։ –2 նետ. տ օգ, մըզդագ։
Սլաքալեզու. ա. լեզուն սուր։
Սլաքապինդ. ա. սլաքը պինա՝ զեմացկուն։
Սլաքաթգել. ա. սլաքը նետս մեռցած (խոցուած)։
Սլաքեալ. ա. սրած, սուր։
Սլևին, կամ Սլևհ. (ռմկ.) գինք. տ սլահ։
Սլեմ. տ. Սուլեմ։
Սխալ. 1 գ. սխալանք, պակասութիւն. տ Եանգլըշ, Թագսիրաճ։ –2 ա. սխալ. տ Եանգլըշ, Եանգլըշլը, գուսուր
Սխալաբար. մ. սխալ կերպով։
Սխալագիր. ա. սխալ գրող՝ գրած։
Սխալագոյն. ա. աւելի անհաստատ, շատ սխալական։
Սխալագործ. ա. անկարգ։
Սխալակ. ա. 1 երերուն՝ ինալու պէս եզող (գինովութենէ)։ –2 սխալ, սխալական։

Սխալական. ա. 1 պակասաւոր, շատ սխալ-
ղող – 2 յանցաւոր, անկարգ։
Սխալականութիւն. գ. սխալական ըլլալը։
Սխալակիմ, եցայ. չ. գինովութենէ գլուխը պտրտիլ. ֊ պաշը ափցնիլ։
Սխալախութի՝ } գ. գինովութիւն, հարբե-
Սխալախումն՝ } նալը. ֊ սարսօղութ։
Սխալանք. նաց. գ. սխալմունք, պակասու-
Սխալաւոր. ա. Սխալական։
Սխալեմ. եցի. չ. } մոլորիլ, սահիլ. ֊ նազ-
Սխալիմ, եցայ. չ. } նըշմարդ։
Սխալնեմ. ն. պակսեցընել։
Սխալնցուցանեմ. ն. սխալցընել։
Սխալոտ, ի, աց. ա. Սխալական։
Սխալուիմ՝ } ա. Սխալանք։
Սխալումն՝ }
Սխալ, բեմ. ա. Ազատ, բեմ։
Սխաւր. ա. Շանսխաւր։
Սխտոր. ա. Խաւոր։
Սխրագործ. ա. Հրաշագործ։
Սխրալի. ա. Հրաշալի, հիանալի։
Սխրանամ, ացայ. չ. արմրմնալ, տպչիլ
ինալ. ֊ թաւալ էմիք, մաճ գալ-
մագ։
Սխրաւորաց՝ } ա. Հրաշալի, հիանալի, ապ-
Սխրաւանիկ՝ } շնորհ։ [ապշեցընել։
Սխրացուցանեմ, ցուցի. ն. զարմացընել,
Սխրացուցիչ. ա. զարմացընող։
Սխրաւոր. ա. Հիանալի։
Սխրիմ. չ. պաշարուիլ, նեղիլ, կամ ան-
ընդունակ ակարանալ, մարմրիլ։
Սխրումն. գ. արմանք, զարմանալի բան։
Սկաջն. ա. Սկայազն։
Սկալիմ. չ. չոր ցեխի պէս ճաքռտիլ։
Սկալենան. ա. (յ.) սանդուխի ձևով. ֊
խոքէլէ՝ մէրտիվէնն միասլու։ [մուրդ։
Սկախաւն. ա. ցեխոտ, տղմոտ, ջրոտ. ֊ չա-
Սկահ, ի, ից կամ աց. ա. սկիհ, մեծ գաւաթ։
Սկահաձև, ի, ից. ա. գաւթի ձևով բան. ֊
քնաւոյ, թաս պիչխմի։
Սկայ, ի, ից. ա. գ. հսկայ, Հայկ, քաջ. ֊
արգմանդ, տիվ, պատապան, գահնյատնու։
Սկայաբար. մ. հսկայի պէս։
Սկայագործ. ա. մեծաչէն ու ամուր։
Սկայազն, կամ զուն, զին, կամ զնի, զունք,
զանց. ա. հսկանմանութեան ցեղէն։
Սկայազօր. ա. հսկայի պէս ուժով, յաղթող։
Սկայաձև. ա. հսկայի ձևով, քաջ։
Սկայամարտութիւն. գ. հսկայ հսկայի հետ
կռուիլը։
Սկայանման. ա. հսկայի նման։
Սկայացափ. ա. հսկայի չափ։
Սկայընթաց. ա. հսկայի պէս վազող։
Սկայութիւն. գ. հսկայի ոյժ, բռնաւորութիւն։
Սկանամ, ացայ. չ. տղմոտիլ, ջրով տոդո-
բիլ, խոտում ըլլալ. ջրին տակը մաղ կապել։
Սկանջնեմ, կամ ջնեմ. չ. անկաճ դնել։
Սկաւ. գ. խոսի կտոր։
Սկաւառակ, ի, աց. գ. կլոր ափսէ ուտելու
և բան խմելու համար. ֊ թասակ, սահան,
թաս, քեասէ։
–Սկաւառակ գլխոյ. ըղեղին ամանը։
Սկիմ, եցի. չ. հսկել, արթուն կենալ, ու-
դնել, խելք տալ։
Սկիմ, եցի. ն. } սրկել, սրկիլ, գիրտ կա-
Սկիմ, եցայ. չ. } պըլը – ա. Սկանամ։
Սկիւռ. ա. Ջկիւռ։
Սկիստւր. սրի, բաւ, կամ բիւ, աց, օք. գ.
կնստւր. ֊ գայնատատ
Սկնսրայր, առն, կի՝ այրի } գ. կնսրայր. ֊ գայ-
Սկնսրնայ, բէի, ից } նեմայ
Սկնտայ. գ. (յ.) վոկ, կաչիէ խաթաղան։
Սկզբմունք. ա. Սկզբումն։
Սկզբնաբան լինիմ } ն. նախնեաց վայ լաս-
Սկզբնաբանիմ } սիլ, հին ոճով գրիլը
Սկզբնաբար. մ. սկսելով ի ժամանակէ։
Սկզբնաբոյս. ա. առաջուց բուսած։
Սկզբնագոյն. ա. առնչի հին, և գլխաւոր.
(գրի և Սկզբնագոյն)։
Սկզբնականութիւն. գ. առաջնութիւն, հնու-
Սկզբնապատիզ. ա. առաջուց պարզարած։
Սկզբնազօր. ա. առջի զօրաւորը։
Սկզբնամիւռ. ա. առջի համեստածը։
Սկզբնաժառանգ. ա. ի սկզբան բուն ժա-
ռանգ։ [առնեան լոյս աուղ։
Սկզբնալոյս, լուսի. գ. ա. առջի բուն լոյս,
Սկզբնածին. ա. 1 առջի ելածը – 2 առջի-
նակ ծնածը – 3 առաջին պատճառ։
Սկզբնակ. ա. սկիզբ, առջի (տղը)։
Սկզբնական. ա. 1 առջի, գլխաւոր, բուն,
նախնի – 2 սկիզբ ունեցող. եղած նը։
Սկզբնականն. գ. սկիզբն, գլուխ։
Սկզբնականագոյն. ա. գլխաւորագոյն։
Սկզբնականապէս. մ. գլխաւորաբար։
Սկզբնականիմ. չ. սկսանիլ։
Սկզբնականալ. առաջուց կապուած։
Սկզբնակնդան. ա. կնդանութիւն սկիզբ։
Սկզբնակից. ա. սկիզբը միասնդ։
Սկզբնահայր, հօր. գ. 1 նախահայրն Ադամ
– 2 առջի հնդիւնակ՝ գանող. առջինը։
Սկզբնահաւ. նոյն։
Սկզբնաձևն. ա. գ. առջի ձևուք զարկածը։
Սկզբնաձևագոյն. ա. առջի ձևացածը կամ
ձևացուցիչը։ [հրիւ
Սկզբնաձիւ. ա. առջի տուող, կամ տուած
Սկզբնամոյր, մօր. գ. 1 նախամայրն Եւայ
– 2 առջի եղջը մէկ կարգի մէջ։
Սկզբնամորգ. ոյ. գ. առջի մորգը՝ Ադամ
Սկզբնամեծար. ա. Նախամեծար։
Սկզբնանամ, ացեալ. չ. սկսիլ։
Սկզբնանեղբակ. ա. առջի դէմ կնցող՝ ա-
պրատամբ, տատանայ։

Սկզբնաւորիչ. տ. Նախաշաւիղ։
Սկզբնաշնորհ, ի, ից. ա. առաջ տրուած, տուղ։ [տանայ և իր նմանները։
Սկզբնաչար, ի. ա. գ. Չարենց գլուխ, սա-
Սկզբնապատիւ. տ. Նախապատիւ։
Սկզբնապատճառ, ի. գ. առջի պատճառ։
Սկզբնապար. տ. Պարագլուխ։
Սկզբնապետագոյն. տ. մ. } բուն առջինը,
Սկզբնապետապէս. մ. } գլխաւորաբար։
Սկզբնապետութիւն. գ. վիճակագոյն գասա- կարգութիւն։ [ֆանտաս։
Սկզբնապտուղ. գ. առջի պտուղ. ֊ իմուր.
Սկզբնասեր, բնաբ. տ. առջի առաջ եկածը։
Սկզբնատեղծ. տ. Նախատեղծ։
Սկզբնատիպ, տպի. ից. ա. գ. Նախատիպ, առջի և բուն օրինակ։
Սկզբնատուփ. Կ՚տպաւորութիւն. Նոյն։
Սկզբնարար. տ. Հնդինակ։
Սկզբնաւոր, ի, աց. ա. 1 սկիզբն ունեցող՝ իրեն արարած։ – 2 բղխելով առաջ եկած՝ անեզական ուրբ Հոգի։ – 3 սկզբնական, գլխաւոր, առջի։
Սկզբնաւորագոյն. տ. Սկզբնագոյն։
Սկզբնաւորական. ա. սկող. գլխաւոր։
Սկզբնաւորեմ. ն. կ. սկսիլ, ամենէն առաջ ընել. բլալ։
Սկզբնեղագոյն. ա. բուն առջի, գլխաւոր։
Սկզբնեղութիւն. գ. բուն նախ եղած առնելը։
Սկզբնեմ. տ. Սկզբնաւորեմ։
Սկզբնութիւն } գ. սկիզբ, սկսիլը,
Սկզբումն, սկզբմունք } սկզբնաւորութիւն։
Սկէ ծածկոց. գ. սկիհի ծածկոց։
Սկի, սկոյ, կամ սկոյ, սկեաց. գ. սկիհ. բա- ժակ, գաւաթ. ֊ գաւաթ, քեասէ, թաս։
Սկիզբն, սկզբան, բուն, բանց. գ. (գրի և Խսկիզբն, Խսկզբան.) 1 սկիզբ. ֊ էվվէլ. իպ- թիտա, պաշ։ – 2 պատճառ պատճառագոր- – 3 պատճառ պատճառանալ – 4 սկզբնա- ւորութիւն գրոց – 5 առիթ. ֊ վէսիլէ։
Սկիզբն առնեմ, կամ առնում, կամ ունիմ։ սկսիլ։ (կ՚առնէ նաև որ. խնգ.)։
–Ի սկզբանէ կամ Սկզբանէ, կամ Ի սկզբ նուստա. մ. առաջուց, էն առաջ. ֊ իլք էվ- վէլ. սալընսան։
Սկիզբն. տ. Սկիսին։ [գրծիք մը։
Սկիթաւն. գ. (յ.) տատեղաբաշխական
Սկիհ. տ. Սկի։
Սկիմ. տ. Սկնմ. իմ [չիտակ ինջած։
Սկիպտոս. (յ.) կայծակ՝ գաւազանի պէս
Սկիսին, սկսանն. գ. սկսուելն, սկիզբ։
Սկիսթա. տ. Սկնտա։
Սկիւղ. (յ.) գ. տ. Ապուռ գազան։
Սկնդնալ. գնտացնալ. կամ կնգած։
Սկնդիկ, կամ Սկնգուկ, գկի, կաց. գ. որ- բնվարի կամ գաւակ չունեցած կնիկ։
Սկունգ, սկնդի, գաց. գ. շուն, շնիկ. ֊ քէօ- փէք. քէօվէչիք։
Սկուռ. (լ.) գ. գահիճ, կամ տապարաւոր։
Սկտեղ, սկտեղ, կամ սկուտեղի, եղամբ, եղաց, եղոք. կամ Սկտեղ, եղի, եղը, եղաց, եղբ, եղոք. գ. 1 պնակ. ֊ թեաղագ, թէչ- պի։ – 2 բոլորակ, գունտ, անիւ։ – 3 մեռ- գմայ։ – 4 արեգական մարմինը։
Սկանմ. ն. խզդել։
Սկասկան. տ. սկսած։
Սկատիմ, սկսայ, սկսիր, սկսաւեաք, սկսոյ. հ. 1 սկսիլ, կցել. ֊ պաշլամագ։ – 2 յ. սկիզբ
Սկսանում. նոյն ընդ վ, 1։ [ըլլալ։
Սկսնագոյն. տ. Սկզբնագոյն։
Սկսնական. տ. Սկզբնական։
Սկսնաւոր. տ. Սկզբնաւոր։
Սկնակ, ի, աց. ա. գ. սկսող, նոր սկսած՝ աշկերտ, նորընծայ կրօնաւոր. ֊ նէչնի պաշ-
Սկնում. տ. Սկսանիմ [լայանա
Սկսուած, ոյ, ոց } գ. սկսիլը, սկզբնաւորութ-
Սկսուն, սկսման } թի. ֊ պաշլանկըմ, պաշ- լայըշ, սիֆթիա՜։
Սկտեղ. տ. Սկուտեղ։
Սկտեղաձև. ա. ափսէի ձեռվ (պնակ)։
Սհակ. գ. աշտարակ։
Սպաթար. մ. 1 կամաց կամաց. ֊ ագոր ա- գոր – 2 քիչ անգամ. ֊ ազ ազ ճար
Սպագոյն, գունի, ից. ա. խիտ քիչ, պըզ- ուիկ՝ կարճ, քիչ (պիտոյք)։
Սպական. տ. Սուղ։
Սպակի. տ. Սպաթար։
Սպառաձայն. ա. ձայնը քիչ՝ բարակ։
Սպառաձայնութիւն. գ. ձայնի բարակութիւն։
Սպառնապատգոյն. ա. քիչ առնող։
Սպառնամ, ացեալ. չ. բարակ՝ կարճ ըլլալ պիլ ձայնիւ
Սպառազն կամ կն, գան. գ. 1 պատնէշ, զրե- ւանդ. ֊ զէլբաւէնտ։ – 2 խոտ և ծաղիկ ծանրաշոտ, դեղ և դեղձաւի։
Սպառիչ. տ. Սպաթար։
Սպառնաձայն. ա. (ռմկ.) սուղ ծախող. ֊ փա- ղալը սաթմաս։
*Սպառուղ. ա. բարակ լսելութիւն տացած։
Սպառ. ի, կամ ոյ. (ռմկ.) պաշարումն, նե- ղութիւն. ֊ սկիր, մուհասէրէ։
Սպառնամ. ն. պաշարել, նեղը խոխել. ֊ մու- հասէրէ էթմէք. [ձնել, տիարացընել
Սպառուցանեմ, ցուցի. ն. քիչցընել, կաց-
Սպեմ. տ. Սպառնամ։ [չով։
Սպոխ, կամ Սպոխ, ի, ից. ոց և Սիք. մեղմ
*Սպոխ. սաճի կտոր։
–Սպոխք ալևաց. ալիքներուն ծալ ծալ շար- ժիչն ու մեղմ հովն ուսիլը։
Սպոսկիմ. տ. Սոպոսկիմ։
Սպց. ի, աւ, կամ իւ, աց. գ. 1 սպց. ֊

թէ սթէ էրէ։ – 2 ձուկ մը. ֊ ոչսթէ էրէ պա-
լըզը։ [ցոզ։
Սզոցաբերան. ա. սզոցի պէս բերան ունե-
Սզոցաձև. ա. սզոցի նման։
Սզոցաձուկն, ձկան. գ. մեծ ձուկ, որուն
քիմքը սզոցինման է. ֊ ոչսթէ էրէ պալըզը։
Սզոցեղջիւր, ջնը. գ. գազան՝ միեղջերուի
նման, սզոցի պէս կոտոշով։
Սզոցիմ, նցի. ն. սզոցով կտրել. ֊ ոչսթէ-
ըէլլէ քէսմէք։
Սզոցի, ցւոյ, ցնայ. գ. վայրի կաղնի՝ ան-
լոյր սզոցի ձևով. ֊ փալամուտ ագաճը։
Սզոցումն. գ. սզոցելը. իրը։
Սզոցուք. գ. սզոցած փշուրք։
Սղուխիւն. գ. քիչ ու խանկ ըլլալը. ֊ ազ-
լըգ, փահալըլըգ, գրիմլըգ։
Սմբակ, ի, ից. գ. ձիու և ուրիշ անասնոց
ոտքին տակը՝ ըղընգով. ֊ զուգիր, իրըննագ,
տապան։
Սմբակագնաց. ա. ոտքի տակ կոխկրտուած։
Սմբակակոխ առնեմ, լինիմ [ն. կ. ոտքի տակ
Սմբակակոխեմ, իմ [կոխել, կոխոտիլ
Սմբակահամ. ա. ոտքով պղտորած ջրի
համ ունեցող։ [(ոտք)։
Սմբակաւոր. ա. սմբակ ունեցող, կճղակով
Սմբատակ. ա. Սմբակ։
Սմբուլ. գ. ծաղիկ մը. ֊ գիւմպիւլը
Սմեղկիմ. ա. Մեղկիմ։
Սմին իրի [մ. ասոր համար, ուստի. ֊ պու-
Սմին վասն [նուն իշին, իմաի։
Սմնակ. գ. ծաղիկ մը։
Սմնպատակ, ի. գ. փոքր ձաքար. ֊ սիւմպա-
ռէ, մէկ էկ նիկ իրաչը։ [նել։
Սմքեցուցանեմ. ն. սմքեցընել, ցամքեցը-
Սնաբանութիւն. գ. փիճախօսութիւն։
Սնակուշտ, կշտի, ից. գ. կշտին վարի կող-
մը՝ կողերէն ետև. ֊ պօշ պէօվրէք։
Սնամանակ } ա. առանց վարձքի փուճ աշ-
Սնամանիկ } խատող, պարապ նկատը։
Սնամէջ. ա. մէջը պարապ. ֊ իչի պօշ։
Սնանամ, ացայ. չ. պարպիլ. ֊ պօշալմագ։
(պրմանան Սին),
Սնանիմ, անայ, անիր. չ. (պրմանան Սանն.)
ձերիլ, մեծնալ. ֊ պէսլէնմէք, պէօյիւմէք,
իրէրլիլէ՝ փէրվէրան օլմագ։
Սնապարծ, ի, ից. ա. փուճ պարծեցող,
հպարտ, մեսփառ։
Սնապարծ, և Սնապարծիկ. ա. սնապար-
ծական, մեսփառական։
Սնապարծիմ. չ. փուճ փուճ պարծենալ,
ինք դինքը գովել։
Սնապարծութիւն. ա. Սնափառութիւն։
Սնափառական. ա. փուճ աշխատող, աշխա-
տասէր։ [խատիլ
Սնափառականամ, նցի. չ. փուճ տեղը աշ-
Սնափառականութիւն. գ. պարապ՝ փուճ աշ-
խատանք։
Սնար, ի } գ. գլխին կողմը, գլխին ետևը.
Սնարք, ից } ֊ պաշ իմ ար ասիքը, էնքսէ։
– Սնարք. գլխի բարձ, կամ փափաճ բան պատ-
կելու, անկոզին։
– Սնարք. (լնբան) ծայր, գլուխ։
Սնացուցանեմ. ն. փիճացընել
Սնափառ, ի, աց կամ ից. ա. փուճ փառք
փնտռող, հպարտ։ [պէս։
Սնափառաբար. մ. փուճ փառք փնտռողի
Սնափառական. ա. սնափառութեան վե-
րաբերեալ։
Սնափառամիտ, նցի } չ. փուճ փառքի ետևէ
Սնափառիմիտ, եցայ } ինկնալ, սնապարծիլ։
Սնափառացուցանեմ. ն. փուճ փառքի ե-
տևէ իյնալ տալ՝ կամ ձգել։
Սնափառութիւն. գ. չնչին փառքի մոլու-
թիւն, հպարտութիւն, մեծ անուն ուզե-
լը, սնապարծութիւն։
Սնդուլ. ա. Սմբուլ։
Սնգիմ. չ. ձիու փռնգալ՝ խխնջալ։
Սնգոյր, գուրի, կամ ըոյ, բաց. գ. մկուր և
բնի նման. ֊ գրկըլ, սիւլիմէն, բասթըգ։
Սնգուր կամ Սնգնգուր. գ. տնտակ մը ձուկ։
Սնգուրիմ, բիմ. ն. կ. մկուրով նեղկիլ՝
նեղկուիլ։
Սնդիկ, դկի. գ. մնտիկ. ֊ ժիվա։
Սնդիկնոս. ա. Սրնտիկնոս։
Սնդմայ, ի, ից. գ. (յ.) կապ, կապանք։
Սնդան, ի. գ. (յ.) 1 բարակ կտաւ, փռոց,
պատանք. – 2 մանրմնամասն։
Սնդու, կամ Սնդոյ, կամ Սնդուս. գ. մե-
տաքսէ կտաւ. ֊ սիպա։
Սնդուկ, գուկի, կամ դկի, կաց. գ. (ամկ.)
սրնտուկ. ֊ սանտըգ։
Սնիկոն. տ. Սննիկոն։
Սնին. ա. Սին, և Ոսին։
Սնկեցող, Սնկող. ա. ագբրացած, ագբատ։
Սնկիմ, նցայ, կող, կամ կեցող. 1 փոքր
մնդանալ. ֊ գապզ օլմագ։ – 2 նեղու-
թիւն, չքաւորութիւն քաշել. ֊ սրգընմէք
չէքմէք։ [քաւորութիւն։
Սնկուիմիւն. գ. 1 փոքի մնդուիմիւն – 2 ագ-
Սնձնի, կամ Սնձննի. գ. խէժ ունեցող
ծառի անուն. ֊ սագըզ կամ չամ ագաճը։
Սննդաբոյս. ա. ազէկ սնունդով բուսած։
Սննդագործ, ծոց. ա. սնունդ տուող։
Սննդական, ի, աց. ա. 1 սնունդ տուող,
և առողջ – 2 մնկական։
Սննդականութիւն. գ. սնունդ առնելը։
Սննդակից. ա. 1 մկտեղ մնած՝ մեծցած,
ընտանի – 2 բնական։
Սննդակցիմ. չ. մկտեղ մնանիլ՝ մեծնալ։
Սննդակցութիւն. գ. բուն ընտանութիւն։
Սննդապէս. մ. սնունդի համար։
Սննդարար. ա. սնունդ տուող։

Մանիկոն, կոնք. գ. կախարդութիւն՝ գալի ձգելով, գալեղիմաւթիւն։
Մնող. տ. Մնուցիչ։
Մնոպար, ի. գ. տաքցընող նիւթ մը, [պէս գինձը։
Մնոտէփառ լինիմ } տ. Մնափառիմ։
Մնոտէփառիմ }
Մնոտի, ուոյ, ոնաց. ա. փուճ, պարապ. ֊ պօշ։ [փուճ՝ առղ. ֊ պօշ, նաղիլէ։
–Մնոտի, կամ ի մնոտիս. մ. պարապ տեղ,
Մնոտիաբարուր. ա. փուճ պատճառանքով, շինծու։ [մուտ (կուգքը)։
Մնոտիագործ. ա. փուճ հնարած, ստուտ։
Մնոտիաժողով. ա. փուճ տեղը ժողված։
Մնոտիախոչոր. ա. փուճ բան մտածող։
Մնոտիախօս. ա. փնթախօս։
Մնոտիապատիր. ա. խաբէական։
Մնոտիապատուաստ. ա. փուճմուճ խօսքերով կշտած։
Մնոտիաջան. ա. փուճ ջանքով եղած։
Մնոտիասէր. ա. փուճուճմուճ բաներ սիրող։
Մնոտիմ; նցայ. չ. փնթանալ։
Մնոտիմաց. ա. փուճ (խորհուրդ)։
Մնոտութիւն. գ. ունայնութի, փուճ ըլլալը։
Մնութիւն. գ. անպտղութիւն։
Մնուղ, մնդեան, նաց, կամ մնդի, գոց. գ. մնուցանելը, մնանիքը։
Մնուցանիմ, ուցի. ն. մեծցընել կերցընելով պահել՝ կրթել զաւակը, ան. ֊ ակէն էմէք։
Մնուցանողական. տ. Սննդարար։
Մնուցիչ } մնուցանող, ֊ պէսէչէն։
Մնուցող }
Մնուցողաբոյն. ա. աղէկ մնուցանող։
Մնուցողական. տ. Մնուցանողական։
Մնոփկ. տ. Մնդկ։
Մնփարա. գ. ամպատակ. ֊ զըմփարէ թաշը։
Մոգոմական } ա. գ. Մոգոմացւոց ակաը՝
Մոգոմեական } մեղքը։
Մոգոմապէս. մ. Մոգոմացւոց պէս։
Մոխի, Մուխի, կամ Մոխի և սոխի, կամ Մուխի և սոխի, Մոխմոխի. ա. կապած, կռիսած, պինա, խիտ.խիտ. ֊ սըգ,փէք։ – 2 ֆիանձր,
Մոխի. տ. Մօխի։ [ֆիաւ։
Մոխմաչնը. ա. մռացները խիտ։
Մոխիմ; Մուխիմ; չ. կապած և կարծը ըլլալ։
Մոխոտիմ. (ռմկ.) ժողվիլ, ամիսիլ։
Մոխ, ոյ, ոց. կամ ի, ից. գ. ոսխ. ֊ ոզան։
Մոխակ, ի, ից. գ. 1 ծիծառնուկ. ֊ պիւլ պիւլ – 2 ջրասէր ֆիաչուն՝ կալմիր կոտոյով ու ոտքով, ծիրանիկ։
Մոկրատիկոս. ա. սոկրատեան, Սոկրատայ աշկերտ եղած։ [ղայ։ – 3 մ. սողելով։
Մող, սողք. 1 գ. սողիլը։ – 2 ա. որ կը սողայ։
Մողաբար. մ. սողելով։
Մողամ, ցի
Մողանամ, ացայ } տ. Սողիմ։
Մողնցուցանիմ. ն. սողացընել։
Մողիմ; նցայ. չ. 1 սողալ, գետինը քաշելով շարժիլ։ – 2 ֆիաչնոց ֆիաչիլը, և ձըկանց լողալը։ – 3 առտնուրս շարժիլը։ – 4 խոտորիլ (ուղիղ չնամիէ)։
Մողկաշնաց. ա. սոզոսկելով քալող, հոգին երեսը բուսած։ [լու վնասաբերեալ։
Մողկական, ի, ից. ա. սոզելու, սոզոսկե֊
Մողմիմ; չ. սպզդիլ սոզելով մնանել։
Մողնակ, ի, ից. 1 ա. որ կը սողայ – 2 գ. դրան պալզուընակը։ – 3 դրան քալլիքի
Մողնական. ա. ինչ որ կը սողայ։ [ծակը։
–Մողնական ախտ. ցաւ մը, կամ քաղցկեզ. ֊ երլանձրզ, կամ չիբխիչնէչ։
Մողոբայ. տ. Սիղոբայ։
Մողոխ. տ. Սղոխ։
Մողոմնական } ա. Սոզոմեան խմաստնոյն յա֊
Մողոմնեան } տուկ։
Մողոպուռն, պմեան. գ. սկըզբիլը, ինկնալը։
Մողոսկ. տ. Սողուսկ։
Մողոսկանք. տ. Սողոսկուռն։
Մողոսկիմ; նցայ. ն. սկըզբնցընել։
Մողոսկիմ; նցայ. չ. սրբլստիլ, սկըզբիլ, սահիլ ինչալ, լաթիլ, խոխռուիլ. ֊ գայմագ, սիւշմէք, սիւրմիւլմէք, սօղուլմագ, կիր֊
Մողոսկիչ. ա. սկըզող։ [մէք։
Մողոսկոս. ա. Սողոսկուս։
Մողոսկուռն, կման. գ. սկըզբիլը, լաթիլը։
Մողոսկուս. ա. սկըզող, լաթող։
Մողուն, դնոյ. ոց. գ. ա. 1 զեռուն՝ Ա՛Ա՛ի՝ ոտ֊ք֊օձ ինչ որ սոզալով կը քալէ։ – 2 կաղ՝ սպզդող։ – 3 սատանայ՝ օձը քալող։
Մողուսկ, կամ Մողուկ. ա. սկըզբող, լաթըծուռն։
Մոձի, Ձւոյ, Ձնաց. գ. վայրի ծառ մը. ֊ չամ. շամ ադաձը, ֆըստըղ ադաձը։
Մոմնխոխ. (յ.) սոմնաձի կինը։
Մոյզ, սոյզ. գ. խոր տեղ, գետնի տակ, հողի ծակ, և անանկ տեղ մտնելը, անեբևոյմ ըլլալը։
Մոյն, սոբին, կամ սոբուն, սմին, սոբին, սաբին, կամ սոբունց. գերբ. ա. աս, սոյնը. ֊ պէս՝ շատ քէնտի։ [տեսինը։
–Ջսոյն Հետայն. մ. ա. սատ, նատէն, և
–Ի սոյն. մ. մէկէն։
Մոյնգուռնակ } մ. սատնկ. ֊ պէսչէչէ։
Մոյնպէս }
Մոյնպիսաբար. մ. ա. սատնկ, այսպիսի։
Մոյնպիսի. տ. Ասյպիսի։
Մոյնսրին. մ. սասր. ֊ պուէկիւն։
Մոյնօրինակ. մ. ա. սոյնպէս, և սոյնպիսի, սատնկ. ֊ պէսչէ։
–Մոյն օրինակ... սոյն օրինակ. քիչպէս որ... անանկ ալ։
Մոնեմ. տ. (ռմկ.) բաժնուած, կտրած։
Մոնիմ. տ. Աբշնդնել։

Սոնոպլի. գ. փատուղ. ֊ ակնէվլիուշամ ֆըլա. տղըդ։

Սոնք. ա. 1 գիրուկ, հաստ, ծանրաշարժ։ – 2 նեռավանկ բառ՝ որ ամէն վանկը երկար է։

Սոնքաձև. ա. անկուսած հաստ (կտուց)։

Սոնքանամ, ացայ. չ. 1 գիրնալ, հաստըննալ, ուռննալ. ֊ թաւլամնագ, գաւգաւդ. մագ, շիշմէք։ – 2 բորբոքիլ, սաստկանալ։

Սոս, ի, ից. գ. ըստ քաղդէացւոց՝ վեմ ժայռ տարուան միջոց։

Սոսինձ, սոսնձոյ. գ. սինձ. ֊ թաւլթգալ, քիսիշ, չիսիշ։

Սոսկ, օյ, կմ՝ ի. ա. 1 լրկ, միայնակ, պարզ, հասարակ, զտրտակ, անպտուղ, անշահ. ֊ սալճ, նալընըզ, սաաճ, սաճի, պայազը, պոշ։ – 2 հնաւսակ, ամլիկ. ֊ նայաւ – ֊ բարակ ձայնով, նշան սաոգանութեանն։

–Սոսկ. մ. չ. 1 միայն. ֊ սալճ, պայազըձնաւ։ – 2 պարապ տեղը, անիրաւ տեղը։

Սոսկ. 1 գ. սոսկութիւն։ – 2 ա. սոսկալի։

Սոսկաբար. մ. 1 սոսկ։ – 2 նիւթապէս, ամլի պէս։

Սոսկագոյն. ա. խիստ պարզ. ֊ փէք պայազը։

Սոսկալի, լ-օյ, լ-ացս. ա. սոսկալու, փշաքաղելու։

–Ա՛ՀծաւՍոսկալնօք. հիանալով։

Սոսկական, ի, ացս. գ. 1 գեղջուկ, ամլիկ։ – 2 հնաւսակ. ֊ պայազը՝ պայազը թագըմ; նայաւ – ֊ սոսկալի, ահաւոր. ֊ գօրգուլու, էօրֆլիւ։

Սոսկամ, ացայ, կա՛, կամ կացիր. չ. գրգռալ, սարսափիլ։

Սոսկանամ, ացայ, ցիր. չ. 2 բարակ ձայն աւնննալ սաաճին։ – 2 մերկանալ, աւնլըդ բաննըը վըայէն ձգել։

Սոսկասէս. մ. 1 լրկ, պարզասէս, խոհապէս։ – 2 սոսկալի կերպով։

Սոսկաւիճի խաթ. ա. ահռելի հսկայ։

Սոսկացուցանեմ. ն. խիստ վախցընել։

Սոսկաւոր. ա. Սոսկալի։

Սոսկութիւն. գ. ամէն բանը թօթվելը, աղքատ կեանք։

Սոսկումն, կմանս. գ. ահաւորագ. ֊ թիթիրէչիլ

Սոսնձանմ. ն. փակցընել կպցընող բանով։

Սոսնձումն. գ. կպընլը. ֊ գալաֆաճի։

Սոսոր
Սոսորդ, ի, կամ ոյ
Սոսր
գ. 1 կոկորդին ծակը, խռչակ. ֊ խրբրճագ։ – 2 լնդուսակ. ֊ տիլճիք։ – 3 կոկորդ։ – 4 կզակ. ֊ չէնէ։

Սոսորդնմ. ն. կատկատ ընել։

Սոսոփիմ. ա. Սոսոփիմ։

Սով, ոյ, ովի՛ ի սովի. գ. անօթութիւն, քաղց, սովութիւն. ֊ ակնըզագ, գրճլըզագ։

Սովաբնակ
Սովալուկ
Սոված, ի, ացս
ա. անօթի մնացող, խիստ քաղցած. ֊ ակնըզագան էօլէնէ՝ էօլէձնէք։

–Սովաբնակ առնեմ. անօթութիւն չարչարել։

Սովագնիմ, նեալ. տ. Սովիմ։

Սովածաբար. մ. խիստ քաղցածի պէս։

Սովական. ա. քաղցած. ֊ առ։

Սովամահ, ի, ացս. ա. մ. անօթի մնալով, մնալնելով, մնացընելով։

Սովամահ լինիմ
Սովամահիմ
չ. անօթի մնալով մեռնիլ։

Սովամարդիմ. չ. սովի մնալ։ [կած։

Սովամեղ. ա. մեղքով անօթութիւն մէջ ընկած։

Սովանամ. ա. Սովիմ։

Սովաւութիւն, կամ Սովաձուութիւն. գ. 1 անօթութիւն. – 2 գ. անգամհութիւն, ագահութիւն։

Սովասանջ առնեմ, լինիմ. սովով չարչարել, իլ։

Սովացուցանեմ
Սովնցուցանեմ
ն. անօթի թողուլ՝ պահնիլ, սովով տանջել։

Սովիմ, նացայ. չ. խիստ անօթնալ, քաղցած ծարաւի մնալ. ֊ փէք աչրգմագ, գրճլըզագ չէքմէք։

Սովոր, ի, ից. ա. 1 սոված, սորված. ֊ աչրմիշ, ալըշագ։ – 2 սովորական, հասարակ. ֊ սաէճի օրմուշ. պէչէի։

–Սովոր եմ, նէք. էր, և այլն. 1 սովորութիւն ըլլալ. ֊ սաէճի օրմագ։ – 2 սորվեր եմ, սորված չեմ. ֊ սաէճիմ տէր։

Սովորաբար. մ. հասարակօրէն, շատ անգամ. ֊ սաէճէդ, չօգ տէֆա, չօգաւ։

Սովորակ
Սովորական
ի, ացս. ա. 1 սովորութիւն եղած, հասարակ, ընտանեաւ – 2 սովորած. – 3 ծանօթ, տեղեակ։

Սովորականութիւն. գ. 1 սովորական ըլլալը, սովորութիւն ընելը։ – 2 սովորական կերպ։ [բական։

Սովորակի. 1 տ. Սովորաբար։ – 2 ա. սովո-

Սովորեմ, նցի. չ. ա. Սովրիմ։

Սովրեցուցանեմ. ն. սովրեցընել, սորվեցընել. ֊ ալըշտրմագ։

Սովրիմ, նցայ. չ. սովիլ, սորվիլ. ֊ ալըձմագ, սաէճի էմմէք։

Սովրոյթ, ուրթի, ից. գ. սովրիլը, սովորութիւն։

Սովորութիւն. գ. սովրիլը, սովրած բանը, կարգ մը, կերպ մը, օրէնք՝ ընութիւն և դած. ֊ սաէճի, ալըշագլըգ. եոլ. իէօրէ։

Սովորք, բից. գ. սովորութիւն։

Սովրէք. ա. Սորնկ։

Սոր, ոյ, ոց. գ. խռոչ, ծակ, անցք ջրի և ուրիշ բաներու գէպ՝ի խորը. աղնոց՝ իրենց նոց՝ գազանաց ծակերը. ֊ աչիքք. իշ, մաղարաւ [նատագ (ձգնաւորաց իջուածն)։

Սորամուտ, մտի, ացս. ա. ծակ մը մտնող

Սորայ, ոյ, այք. ա. գ. սասրը, սասր բաններըը։

Սորային. ա. սասրը։

Սորկ. կամ Սորնկ, Սորկէք. 1 գ. (և.) ազնիւ՝ բնտիր օրթի, որուն խաղողին գոյնը սահոկի սև կ՝ըլլայ – 2 ա. աղնիւ (պտուղ)։

Սրնեմ, հցի. չ. 1 ջրի պէս վազել. ս ագ-
մագ – 2 ծակ մը մտնել – 3 աչքին ջուրը՝
լացը պակսիլ, աչքը դուրս ինկնալ։
Սրբեցուցանեմ. չ. ջրի պէս վազցընել. ս ա-
Սրսոր. ա. Սոր։ [գրեմագ։
Սրսորեմ. չ. 1 ջրի պէս վազել, քամուիլ,
քակուիլ, թորթորիլ, որդերը վխտալ. ս
սու կիպի ագմագ, սիւզիւմք, սրզրմագ,
գայնամագ։ – 2 բաժնուիլ, ցրուիլ (մէ-
կէ մը)։ [անցը. ս պուղտրնքի։
Սօցայ, օյ, ույք, այց, կամ այոց. ա. գ. ա-
Սուաղիմ. չ. անօթեմիմնէ մարմրիլ։
Սուաբիմ. (և.) ժամատ, գէշ, տհաս (թրքերը)։
Սուբատ. գ. կնդպանի մը։
Սուգ, սգոյ, օգ, ի սգի. գ. ողբ, լաց, սրբա-
մուխիւն. ս հաս։
–Սուգ առնում, ունիմ. ա. Սգամ։
Սուդաբ, ի, բունք. (լ.) 1 քրտնքի թծաշ
կինակ։ – 2 լաչակ։
Սուզական. ա. ընկղմած, անկրնոյթ։
–Սուզականն, կամ Սուզական կէտ. մեր
ոտկը շիտակ բնկած կողմն երկինից, հա-
ւասարն բևեռը՝ որ մեզ չերևնար։
Սուզականու ի. գ. (լուսնի) մասիւը, պակսիլը։
Սուզանում; սուզի, սույզ } ն. 1 ընկղմիլ։ – 2
Սուղում; եցի, եա } թաղիլ, ծածկիլ.
ս պահել բրմագ տէրինէ սօգմագ, կնաթիմք։
Սուխ. ա. Սոխ, և Սօխ։ [լակ։
Սուխիմ. չ. միաձոյլ կաած ու կարծը ըլ-
Սուկն, սրունկ. գ. 1 ոտք, սուր կամ ձան-
կաւոր երկաթի՝ ձողի կամ նետի ծայրը. ս
զրպզնն, սիւնկիւ։ – 2 ա. Ելէքթրճէնի։
Սուկնաւոր. ա. տիզաւոր. ս զրպզնկը, մըզ-
լագը, խրշտը։
Սուկում, եցի. ն. չ. անորոշ ձայն մը հանել՝
կէս բերնով. ս ըղրգ չամագ։
Սուկիչ. ա. սուկելով ձայն տուող։
Սուկումն, լմնս. գ. սուկելը. ս ըղրգ, ֆըս-
լայըշ։ [իշեանց։
Սուլտան. (Թ.) սուլթան, թագաւոր, մեծ
Սուլտանանամ. չ. թագաւորել, իշխան ըլլալ
Սուղ, սղի, ից. ա. 1 նուազ, քիչ, պզտիկ,
նուրբ, բարակ, կարճ. ս ազ, ձիւզի, գըս-
սու։ – 2 (ռմկ.) թանկ. ս փահալը։
–Սուղ վանկ կամ տառ. կարճ՝ երկարին
նեղհնակը։
–Սուղ ինչ, կամ Սուղ իմն, կամ Սուղ
մի. քիչ մը. ս պիր ազ, ազաձրգ։
Սուղ. գ. երաժշտական խազ մը։
Սուղաբար. ա. Սղաբար – չաւոտվ։
Սուղական. ա. նուրբ, բարակ։
Սուղանուրջ նինջ. մրափ մը՝ նրաղով։
Սուղտակաւ. ա. քիչ մը քիչ՝ պակաս։
Սուղեմ. ա. Սուլեմ։
Սուղ իշխանու ի } գ. քիչ իշխաննեբով կա-
Սուղ իշխանք } ռավարութիւն։

Սուղբայ. տ. Սիղղբայ։
Սումբուլ. տ. Սմբուլ։ [ւակ։
Սուն, սընոյ. գ. 1 մնունդ։ – 2 սան, զա-
Սուն. ա. } քչիկ, քիչ մը. ս ազ պուչուգ,
Սուն մի. մ. } ազաձրգ։
Սունակ, կամ Սընակ, ի, ացւ. գ. սուին
փոքրիկ, կարճ տէգ. ս խրշտ։
Սունակոթ, կամ Սընակոթ. գ. տէգի կոթ։
Սունայնեմ. չ. հառաչել, ախուվախ ընել.
Սունաւոր. տ. Սուինաւոր։ [ս ինչէ մէք։
Սունի, իք. տ. Սուին։
Սունկ, սընկոյ } գ. 1 սունկ. ս մանեմաք։
Սունկն, սընկան } – 2 ուռեցք սունկի պէս,
բշտած տեղ։
–Սունկն. գ. բոյս մը։
Սուռնաբ, Սուռնաբայ, Սուռնափայ, կամ
Սիւրնապ, այ. (և.) իշխան մահու, սա-
տանայ, սագայէլ։
Սուսնը, ի, ացւ. գ. սուր, թուր. ս գրլըճ։
–Ի սուր սուսերի, կամ Ի սայր սուսերի. մ.
թրի բերանը՝ բևեռով։
Սուսերակաց } ա. զէնք կրող. ս սիլիհտար։
Սուսերակիր }
Սուսերակաւոր. ա. թրով շինած։
Սուսերահար առնեմ, լինիմ. թրով մեռցը-
նել, մեռնիլ։
Սուսերահարիգ. ա. թուր քաշող. ս գրլըճ
չէքէն՝ սալտայան, տալ գրլըճ։
Սուսերամանեայ, ի, ից. ա. թրով կռուող։
Սուսերամարկ. տ. Սուսերահարիգ։
Սուսերաւոր, ի, ացւ. ա. թուր բանեցընող.
ս գրլըճլը (ասկէր). [լիւկէչ, սուրնու։
Սուտ, ի. գ. նենգ կարմիր հողային. ս սիւ-
Սուտ, ստոյ, ոց. և սոխ, ից. ա. 1 նեղհակը
ստոյգ բառին և ձշմարտին – 2 սուտ խա-
սող՝ խաբեբայ, կամ անհիմն (խօսք). ս կա-
ղան, կանղըշ, ալտատըճլը, այնաճլը, խի-
լաֆ։ – 3 գ. տուխիւն։ – 4 մ. տուխիչ,
փուճ տեղ։ [հանել։
–Սուտ առնեմ, կամ Ի սուտ հանեմ. սուտ
Սուտակ. ա. տոսխաօս. ս եալանճը։
Սուտակ. ի. գ. կայծ քարը, կաղկանձ, ամե-
թիստ։ [ւոր, քաւբառող, խաբեբայ։
Սուտակատպաս, ի, ացւ կամ ից. ա. կեղծա-
Սուտակատպատաւոր. նոյն։
Սուտակատպատաւորութիւն. տ. Սուտա-
կատպատութիւն։
Սուտակատպանեմ. չ. կեղծաւորիլ։
Սուտակատպատաւ. տ. Սուտակատպատ
Սուտակատպատութիւն. գ. կեղծաւորու-
թիւն, քաւբառիլը, մարգահաճութիւն. ս
եալանճլըգ։
Սուտակն, կան. տ. Սուտակ։
Սուտամեռուկ. ա. սուտ մեռած։
Սուտանուն. ա. սուտ անուանով։
Սուտապատում. ա, սուտամոնա քաննը

պատմող ։
Սուտերդմնութիւն, տ. Տուերդմնութիւն։
Սուտերդումն, տ. Տուերդումն։
Սուտխօսութիւն, գ. տատխօսութիւն։
Սուտկերպարանեան, ա. շինծու, ձևացած։
Սուտմուտ, ա. սուտուսմուտ. տ նայնտօ-
լան։ [սուտ մեհեաններ։
Սուտպրիստաք, գ. նեռան կարապետները,
Սուր, սրոյ, սուրք. գ. 1 թուր. տ գրլըձի
– 2 դանակ, կտրոց, ածելի, զինկին. տ պը-
չաք, ուստուրա, գալէմթրաշ – 3 տիգի
ծայրը – 4 նմանութեամբ՝ ժանտախտ. տ
ֆաուուն, եուսուրձաղ։
Սուր. ա. 1 կարուկ, աղէկ սրած. տ քէսկին,
պիչկնմիշ – 2 վազուկ. տ նիբրիւք, չուտա
– 3 նուրբ՝ բարակ՝ ուժով (ձայն). տ ինձէ,
զիլ – 4 սաստիկ – 5 գ. սրութիւն։
–Սուր. մ. սրուի (աչքի, մտքի, անկառքի)։
–Սուր. գ. երաժշտական լատ մը։
Սուրաքէն. գ. սուրի պէս սրած գինք։
Սուրակն. ա. Սրակն։
Սուրակոխ. ա. Սրակոխ։ [սալ էթմէք։
Սուրամ, ացայ. կամ ացի. չ. վազել. տ սիւր.
Սուրբ, սրբոյ, ոց. ա. 1 մաքուր, յատակ,
անարատ. տ ֆէյմիզ, փաք – 2 սրբազան,
աստուածայինն – 3 անմեղ, պարկեշտ, ար-
գար – 4 երանելի. տ ազիզ, չէրիֆ։
–Սուրբ. մ. սրբութեամբ։
Սուրբընկալ. ա. սուրբը մէջը դնելու
(արկղ)։
Սուրբմաց. ա. բարակամիտ։
Սուրբման
Սուրբմանամ } ա. Սուրամ։
Սուրբմանդակ, ի, աց. գ. ա. վազուզ, թուղթ՝
լուր տանող՝ ծառայ. տ սէյիրտիճի, սայըր,
շաթըր։
Սուրբմանդակութիւն. մ. թղթատարի պէս։
Սուրբնալ. ա. տեսակ մը հով։
Սուփնաս, կամ ոէս, կամ ոսս, ի, ից կամ
ից. գ. (յ.) խմասակ, բան գիտցող կամ
ծանող. հնարատու. տ պիլկիճ։
Սուփնասութիւն. գ. խմասակութիւն։
Սուփնը, ի, ից կամ ից. գ. (և.) գիր, գը-
լատած, գրեանք։
–Գոկի Սուփնըայ. Սուփնը երկրի ընակիչ ու-
կին. որ և Սուփնրական ակի։
Սուփէ, ի, ից. գ. գիր, տառ։
Սչարիմ. ա. Ջչարիմ։ [պահնապետ։
Սպաթաը, ի, ց. (յ.) թրատուր վրակեցու,
Սպահ. ա. Սպայ, Սեղուհի։
Սպահական. ա. զգուտական։
Սպահապետ. ա. Սպարապետ։
Սպայ, ի, ից. գ. սենեակ. սպասի զինուոր,
ձիաւոր զօրք. տ սիփահի, ասկէր, սէֆէրլի։
Սպայազօր, ուս. գ. գունդ զօրաց։
Սպայակոյտ, ա. բոլոր զօրքով։
Սպայապետ. ա. Սպարապետ։
Սպայասպալար. ա. Սպասպալար։
Սպանախ, ի, ից. գ. ուսելու բանջարեղէն
մը. տ սիսնախ, բսիսաննախ։
Սպանակ. գ. չափ և երկրաչափական կա-
նոն Եգիպտացւոց՝ Նեղոս գետի պատճա-
առ, որ կոչի՝ սպանուքիւն չըլլայ։
Սպանանիմ, սպանի, սպան. ն. սպաննել,
մորթել, մահցընել, զօհել. տ պօղազլամագ,
գաթլ էթմէք, գըլըձտան կէչիրմէք։
Սպանդ, ի, ից. գ. 1 զօհ, զոհելը – 2 ըս-
պաննելը – 3 մորթելը, մորթած։
Սպանդ. գ. խաս մը. տ մախմուր չիչէյի,
հէրմէլ։
Սպանդագործ. ա. մորթող. տ գասապ։
Սպանդագործանիմ. ն. մորթել, զոհել։
Սպանդատեղ. ի, ից. գ. կենդանիներ մոր-
թելու տեղ, խոշտակելի խանութ. տ գաս-
սափանէ, սալախանէ, աշճի տիւքեանը։
Սպանդարամեան, ի. գ. կերուխուսի չա-
տուածը՝ Դիմիթիոս, Բաքոս։
Սպանդարամեական. ա. դիմիթեական, բա-
քոսեան (կատաշանները բարկենդանքը)։
Սպանդարան, ի. գ. զոհարան, սէֆ սեղան։
Սպանդունիք, նեաց. գ. այն ցեղը նախա-
պարութեան՝ որ վրակեցու էր կենդանիներ
մորթելու. տ գասապ պաշը։
Սպանեմ. տ. Սպանանիմ։
Սպանիչ, նչի, չաց } ա. սպաննող, մորթո-
Սպանող, ի, ից } ղ, տ գանըճը։ [լոր. տ գանըճըլարըն գանըճըսը։
Սպանողագոյն. ա. արուեստէրնելու գլուխ։
Սպանողական. ա. մահցընելու կամ մահ-
նողի վերաբերեալ։
Սպանողութիւն. գ. սպանութիւն։
Սպանոս, ի, ից. ա. գ. սպանիացի. տ սպա-
նեալը։
Սպանութիւն. գ. սպանութիւն. մորդ սպան-
նելը, արուեստը ըլլալը, ջարդ. տ ատամ
էօլմէ իմէսի, գանըճլըգ, գըրկընը։
Սպանումն, նմանի. նոյն։
Սպառ, ի սպառ. գ. 1 բոլորովին հատնիլը,
լմընալը, վախճան – 2 վերջ – առ՛ի ի
Իսպառ, Սպառասպառ։
Սպառազէն, զինի, նաց, կամ նուց. ա. գ.
բոլոր զինեալ ամէն բանով զինուորը. տ սի-
լահլը փուսաղը՝ ձէնկէճի, ասգէր – 2 ա.
Սպառազինութիւն [զինութիւն։
Սպառազէնք, զինուց, նուք. ա. Սպառա-
Սպառազինական. ա. 1 զինուորական – 2
սպարտուր. տ գալգանլը։
–Սպառազինականն. գ. վահան զօրծածե-
լը. տ գալգան գուլլանմասը։
Սպառազինապէս. մ. կարճ՝ զինուորի պէս։
Սպառազինեմ, նցի, ն. } բոլոր զինք հագ-
Սպառազինիմ, նցայ, չ. } ցընել, հագնիլ։

ս սիրտ փուսատլա գուշաքմամբ, գուշանմամբ։
Սպասապետութիւն. գ. բոլոր զէնքը զարդը. ս սիրտ փուսատ, թէքմիլ թագըմ։
Սպասածախ լինիմ. հաւանիլ։
Սպասական. ա. հաւանող։
Սպասացեալ. բոլորը հաւած։
Սպասաւորիչ. ա. Սպասիչ։
Սպասել, եցի. ն. հաւցընել, դադրեցընել, լինցընել. ս թիւքէմ մը, ջայ էմ մը, թէէնֆ էմ մը։
Սպասընթաց, կամ Սպասընթացք. գ. բոլանգակ վարմունքը՝ կեանքը։
Սպասիչ. ա. հաւցընող։
Սպասնաբար. մ. սպասնալով։
Սպասնալից. ա. բարկանալով եղած. ս էօրֆլու։
Սպասնալիք, լեաց. գ. սպասնացում, չնխ. ս սոփարքմա, էօրֆ։ [չնխող։
Սպասնական. ա. սպասնացող, սաստիկ
Սպասնամ, ացայ. չ. պատիժ խոստանալ, վրայ քալել, չնխել, վախ տալ. ս սոփարքմա վէրմէք, էօրֆիւլէ չըզրշ էմ մը։
Սպասնանկատ. ա. սպասնալիքով նայող։
Սպասնացում. գ. սպասնալը, բարկանալը։
Սպասնութիւն
Սպասնումն, ման. } գ. ա. Սպասնալիք։
Սպասուած, ոյ, կամ ի. գ. ծայրը, վախճան. ս ուճ, սօն։
Սպասումն, ման. գ. հաւանիլը. ս պէյի մէօթ
Սպասպուռ. կամ Սպասուռ. ի սպասուռ. ի սպասպուռ. ի սպասուռ. մ. ա. բոլորովին, ամենևին, բոլորական. ս պիւսպիւթիւն, ձիւթ։ [քողջ (գին)։
–Սպասպուռ. ա. լեցուն, առատ, ամբ
Սպաս, ու, ուց. գ. 1 կահ կարասի, աման, գաւաթ, զարդ, հանդէս. ս էմտզըմ, ալէթի, գաղգանձագ, գաւուճ, քէնաէ։ – 2 սեղան, կերակուր. ս գիյաֆէթի։ – 3 պաշտօն, ծառայութիւն. ս խըզմէթի։
–Սպաս ունիմ, կամ տամ, կամ ի սպասու կամ. ծառայել, պաշտել, աղաչութիւն ընել, հոգալ, ալէտ ընել, սպասել. ս խըզմէթի էմ մէք։
–Սպաս առնեմ. աղէկ նայիլ, պահել։ – 2 տիրի գտնալու սպասել։ – 3 խնամքի՝ հոգ տանիլ։ – 4 չորթըմի եղ։
Սպասալար, ի, աց. գ. ա. սպայից սպասը, զօրավար. ս սիրէճի սպասը, սէրտարներ
Սպասալարութիւն. գ. զօրավարութիւն
Սպասաւոր. ա. ծառայող
Սպասաւորութիւն. գ. ծառայութիւն
Սպասակից. ա. Պաշտօնակից
Սպասասիրկեմ; իմ. չ. ծառայել. ս խըզմէթի էմ մէք։ [խզմէթի։
Սպասասիրկութիւն. գ. ծառայութիւն. ս

Սպասասաք. ա. ծառայելու խրիւաձ։
Սպասասու. ա. ուրիշներէն պահիւ առնող։
Սպասասութիւն. գ. ծառայութիւն ուրիշի։
Սպասասարութիւն. գ. ծառայելը. ս խըզմէթի էմ մէք։
Սպասատուն. ա. Սարկաւագանոց։
Սպասալար. ա. ծառայող, հոգացող։
Սպասաւոր, ի, աց. գ. 1 ծառայ, գործակալ, պաշտօնեայ, սարկաւագ. ս խզմէթքեար, գուլ, գուլլուգճի, վալէ, վէքիլ, չէմմաս. – 2 միջնորդ, պէտ ընող. ս միանձը, իշ կէօրէն։ [պէտ։
Սպասաւորաբար, կամ սպէս. մ. ծառայի
Սպասաւորակ. ա. ծառայող, սպասաւորող։
Սպասաւորական. ա. 1 սպասաւորի, սպասաւորութեան։ – 2 սպասաւոր։
Սպասաւորականագոյն. ա. աղէկ ծառայող։
Սպասաւորակից. ա. Պաշտօնակից։
Սպասաւորապէս ա. Սպասաւորաբար։
Սպասաւորիմ; եցի. ն. չ. 1 ծառայել, պէտ ընել, հոգալ։ – 2 կարգաւորել։
–Սպասաւորիմ հրամանի. հրամանը կատարել։
–Սպասաւորիմ. չ. ծառայ ըլլալ։ [տարել։
Սպասաւորութիւն. գ. ծառայութիւն, ծառայելը. ս խզմէթ։
–Սպասաւորութիւն հարկանեմ, կամ մատուցանեմ, կամ կատարեմ, կամ ընեմ. ծառայութիւն ընել։
Սպասաւորուհի. գ. աղախին։
Սպասեակ, եկի, կաց. ա. գ. 1 մեծամեծաց ծառայող, հոգացող, սպասաւոր։ – 2 գոյեակ, պահապան, դիտող, նայող, սպասող։
Սպասեկ. նոյնն։
Սպասեմ, եցի. չ. ն. 1 կենալ նայիլ, յուսալ մը համբերել, պահել. ս պէքլէմէք։ – 2 սպասաւորել, ծառայել։ [կուն)։
–Սպասեմ. պահուած ըլլալ (բան մը մէ.
Սպասելի. ա. կերակուր եփող. ս աշճը։
Սպասիկ, սկի, կաց. ա. Սպասեակ։
Սպասիչ. ա. սպասող։
Սպասկապետութիւն. գ. մեծամեծներու ծառայից գլխաւորը ըլլալը։
Սպասումն, ման. գ. 1 սպասելը։ – 2 յոյս։
Սպասուազան, նաց. գ. (յ.) փափկութիւն. ս սէճա, զարիմլիք։
Սպար. ա. Սպառ։
Սպարակ. գ. ծառ, որու փայտը նետով կ՚ըլլայ. ս գէրատէչօվի, նարաշան, զարիր։
Սպարակիր. ա. գ. 1 սուպայ կրող, վահանաւոր։ – 2 վահանով չորս գիւղ գացած։
Սպարագնա, ի, աց. գ. սպայից գետ, զօրավար. ս սէրասգէր։ [բերնաց։
Սպարապետական, ա. սպարապետի վերաբ.
Սպարապետութիւն. գ. զօրավարութիւն. ս սէրասկէրլիք։
Սպարափակ առնեմ. ի սպայութեանը վա

Համեմատով պատել։ – 2 ապահեղով՝ ազատ ձիուընկերով պատել։ [(ձևք)։
Սպեղանապատ. ա. վերքն դեղով պատած
Սպեղանիմ, նեղ. ն. սպեղանի դնել, բժշկել
Սպեղանի, նոյ, նեաց. գ. սպի գնդ. ՝ ս մ՝ հլէմ, մլղէմ։
Սպետափառ. ա. փառաւոր, կամ պայծառ։
Սպեւուտ. ա. սպի ունեցող։
Սպէտ. գ. ՝ ս սէվէլէմ, սահմանել։
Սպի, սպւոյ, սպեաց. գ. 1 վէրքի բիծը՝ նշանը. ՝ պէրէ, նաև նիշանը։ – 2 վէրքը [էմ՝ քը։
Սպիանամ, ացնալ. չ. սպի գառնալ, սպին
Սպիացուցանեմ. ն. սպի՝ բիծ ընել. ՝ լէքէ-
Սպին. ա. Սնապահ։
Սպիտակ, ի, ից. ա. Ճերմակ, Ճերմկեկ, յոտակ, պայծառ. ՝ ագ, պէյազ, պէյազձիա։
–Սպիտակ. գ. Ճերմակ ներկ՝ Ճերմկեցնող։
–Սպիտակ. գ. Ճերմակ տուակ։
Սպիտակագիր, գրոյ. գ. Ճերմակագոյն կամ բացագոյն գիր։ [Ճերմակ գունով։
Սպիտակագոյն. ա. 1 աւելի Ճերմակ։ – 2
Սպիտակազարդ, զարդեալ. ա. պայծառ։
Սպիտակագգեաց} ա. 1 Ճերմակ հագած։
Սպիտակագգեստ} – 2 պայծառ։
Սպիտակամիճերմեան. ա. Ճերմիկը Ճերմակ։
Սպիտակամոյր } ա. գոյնը՝ Ճերմակ։
Սպիտակամորմի }
Սպիտակայլիք. գ. Ճերմակ մազ, Հալւոց բուհիւն։
Սպիտակահայեայ. ա. պաւա պաւա Ճերմակ։
Սպիտակահատանեալ. ա. Ճերմակ ընկած, Ճերմկիլ սկսած. ՝ խրը, գրը։
Սպիտակածղի. ա. ծղիքը՝ Ճիւղը Ճերմակ։
Սպիտակակիպն. ա, Ճիպ Ճերմակ բըզոտ։
Սպիտակահանդերձ. ա. Ճերմակ հագուստաւոր։
Սպիտակահնը. ա. մազերը Ճերմկեցած։
Սպիտակաձի. ա. Ճերմակ ձիաւոր։
Սպիտակաձիգ ջրիք. Ճերմակ ջրիները՝ կաքի լճած, քաշող։
Սպիտակամազ. ա. Ճերմակ մազերով։
Սպիտակամորմին. ա. մորմինը Ճերմակ՝ պայծառ։ [սէյազ։
Սպիտակայեղց. ա. Ճիպ Ճերմակ. ՝ պէմ
Սպիտականամ, ացայ. չ. Ճերմկինալ. Ճերմկիլ, ՝ ազալմագ։ [(գառնուկ)։
Սպիտականդամ. ա. մորմինը Ճերմակ
Սպիտականիշ. ա. Ճերմակագոյն։
Սպիտականապատուհասա. ա. Ճերմակախառն։
Սպիտականաւ. ա. սեւուկ. ՝ էմթը։
Սպիտականալուք. գ. Ճերմակ մազեր։
Սպիտականօրան, կամ Սպիտականօրեան. ա. Ցաղդազ։
Սպիտականորաբ. ա. Ճերմկեցնող։
Սպիտականացուցանեմ, ցուցի. ն. Ճերմկեցընել. ՝ ազալթմագ։
Սպիտականափայլ. ա. Ճերմակ փայլուն, պայծառ, մաքուր։
Սպիտականփառ. ա. Ճիպ Ճերմակ կտրած (ւևաը ձիւնով, ծովը ալիքով, ծնը մրուքով մազով)
Սպիտակնկրամ. ա. Ճերմակ (ազատնինել)։
Սպիտակնկրանգ. ա. Ճերմակ գունով։
Սպիտակիմ, նցայ. չ. Ճերմկիկիլ։
Սպիտակութիւն. գ. Ճերմակութիւն, Ճերմկութիւն. ՝ պէյազլըգ։
Սպիտակուց, ի, ից. գ. 1 Ճերմկուց՝ հաւկըթի, աչքի. ՝ եուէմիւրթա ագը, կէօզ ագը։ – 2 (բորին) Ճերմակ նշանը։
Սպնդագոյն } ա. սպունգի պէս։
Սպնդաձեւ }
Սպուդ, սպղդոյ. գ. (ւլ) կերակուր մը, կնը. ՝ եէմէգ, եէմի – տա և Սպուդ։
Սպուդէք, էից. ա. գ. (յ.) Ջանացող՝ եւ բնելի կրօնաւորք, Ճգնաւորք։
Սպուժիմ, նեղ. չ. ն. անտրնալ, ուշացընել, յուզել ընել. ՝ իւշէնմէք, օյալանմագ, ուզամմագ։
Սպուժուն. գ. անհոգութիւն։
Սպունգ, սպունգի, կամ սպնգի կամ սպընգոյ. գ. սպունկ. ՝ սիւնկէր։
–Ընդ սպնգով կամ Սպընգով ծածկիմ զերկմի, ընտ. վարպետութեամբ խրատել կամ յորդորել։
Սպուռ. ա. Սպառապուռ, և Սփիւռ։
Սպտուր, տրոյ, կամ Սպրտուր. գ. սպրտուք, սպատը, կլորակ քակոր ըզտուր՝ այծի՝ ոչխարի։
Սպղդանամ. ա. Սպղդիմ
Սպղդիմ, նեղի. ն. կամացուկ ներս խօսիլ, սպղդընել։
Սպղդիմ, նեցի } չ. ներս սկրտուիլ՝ խօսուիլ
Սպղդիմ, նեցայ } իւ. ՝ կիսխէմք, սիմլէմք, սօգուլմագ։
Սպղդուածն. գ. կամացուկ ներս իյնալը։
Սպղկիկ, Սպղկիկ } ա. սրբիկ, մաքուր, փայլուն, օղղկ, կոկ. ՝ իճմիշ, փաք, փարլագ։
Սպղկուկ }
Սպինչք. գ. որ և Սաինչք, Սաիչք, Ըսինչ, անորոշ ձայն մի՝ առլելու, փչելու. իբրև նոց երգը, և այլն [ամանք աչխլքին։
Սռնակ, ի, ից. գ. լսանա անիւի, և այլն։
Սռնակալ, ի. գ. ա. Ելենկաոն։
Սռնապան, ի, ից կամ ից. գ. զննուօրէն սրունքը պատող քան՝ կոշկի ու երկայն գուրպայի նման. ՝ տիզլիք, Թօզլուգ։
Սռնչանք կամ Ջանք. գ. 1 ա. Սաինչք. – 2 ձայն Հանող խազալիկ։
Սա. ա. Ըսաո։
Ստաբան, ի, ից. ա. ստախաս. ՝ նալանձիր։

հազան սէօյլէյիճի։
Ստաբանական. ա. ստախօսի յատուկ։
Ստաբանիմ. ն. սուտ խօսիլ։
Ստաբանութիւն. գ. 1 սուտ խօսիլը, սուտ խօսք. 2 նալանձիլը, նալան։ – 2 խօսքին սուտ կլլելը։
Ստաբար. մ. սուտ խօսքերով։
Ստագիր. ա. սուտ գրած։ [չկայ։
Ստագոյ, ի. գ. սուտ՝ շինծու բան, որ իրօք
Ստագոյն. ա. 1 աւելի՝ յոյժ սուտ։ – 2 սուտ խօսող։
Ստագործ. ա. 1 սուտ գործող։ – 2 սուտ խօսող գործաւորի առջև։
Ստագին, ի, ց կամ ից. և Ստագ, ի, ինք. գ. (յ.) 1 վազելու կամ խաղալու հրապարակ. 2 մէյտան։ – 2 չափ ստպարիզի՝ 600 մանաչափ, կամ 128 քայլ։
Ստալեզու. ա. Ստաբան։
Ստախօս, ի, ց. ա. Ստաբան։
Ստախօսութիւն. ա. Ստաբանութիւն։
Ստածիմ. ա. Տածիմ։
Ստածին. ա. սուտ իւն ծնող։
Ստածումն. ա. Տածումն։
Ստակարծ, ծոց. ա. սուտ կարծիք ունեցող, սուտ իմաստ կարծող։
Ստակարծութիւն. գ. սուտ կարծիք։
Ստակցիմ. յ. մէկուն տակ, սուտ ելլել։
Ստահակ, ի, ց. ա. խեղ, անկարգ. 2 ոչնչութիւն. նարամազ։
Ստահակապէս. մ. անկարգութեամբ։
Ստահակիմ, եցի. չ. գլուխ քաշել, անկարգանալ։ [իմանալ պատճառ կ՚ըլլայ։
Ստահակեցուցիչ. ա. որ ուրիշին անկարգութեան
Ստահակոտ. ա. զէմ ելլող, խօսք չմտող։
Ստահակութիւն. գ. խեղութիւն, անկարգութիւն, ապստամբութիւն։
Ստահամբաւ. ա. ուր որ սուտ համբաւ կայ։
Ստապագակ. ա. փուճ տեղ կանչող։
Ստամբակ. ի, ց. ա. 1 խիտ, դաժան, յանդուգն. 2 նամուշ, քէսկին, նօլտուշ։ – 2 ապստամբ. 3 զօրապետ։
Ստամբակաբար. մ. դաժան՝ յանդուգն կերպով։ [քաշել, իմօթվել։
Ստամբակիմ, եցի. չ. ապստամբիլ, գլուխ
Ստամբակնկլիճ. մ. ա. ապստամբ, գլուխ քաշող։
Ստամբակութիւն. գ. ապստամբութիւն, յանդգնութիւն. 2 ոչնչախիզախ, զօրապետ։
Ստամիք, ի, ց
Ստամիքն, ի
Ստամիքք
փոր։ } գ. (յ.) 1 կերած խմած բաներուն մարսելու տեղը. 2 միտ։ – 2 կուրծք։
Ստամիքացու
Ստամիքացու } ի, ց կամ ից. գ. ա. 1 ստամիքի ցաւ։ – 2 ստամիքին ցաւ ունեցող։
Ստայօղ, ի, ից կամ ից. ա. 1 սուտ շինած քովէն. 2 նախմա, ախտմէ, ույտուբա։ – 2 սուտ բան հնարող. 3 նալանձոտ – 3 մ. սուտի համար. 4 նալանձօրէն։
Ստայօղութիւն. գ. սուտի, կեղծաւորութիւն։
Ստանամ, ացայ. ն. չ. (կր. նաև՝ ստանիմ, ստացանիմ.) 1 վաստկիլ, շահիլ, ունենալ, գնել. 2 էխտիմէք, մալիք օլմագ, գազանմագ, սաքըն օլմագ։ – 2 ստեղծել, լինել։ – կր. ըլլալ, ծնանիլ։
Ստանձնեմ. ա. Ըստանձնեմ։
Ստանուէր. ա. սուտ (քահանայ)։
Ստանուն. ա. Սուտանուն։
Ստանուանաբար. մ. սուտ անուամբ։
Ստաչխն, խին. կամ Ստաչխ, ի, ից. գ. (յ.) ազնիւ խունկ, զմայի ծառին խէժը կամ ևղը. 2 պուխուր, գարա քիւնիւք։
Ստապաճոյճ. ա. սուտ մուտ։
Ստապանծ. ա. փուճ տեղ պարծող։
Ստապատիր. ա. 1 սուտ։ – 2 խաբէբայ, խաբէական։
Ստապատում. ա. սուտ պատմող, պատմած։
Ստապարծ. ա. Սնապարծ։
Ստապէր. ա. սուտը սիրող։
Ստացական, ի, ց. ա. 1 վաստկած, ձեռքէն ձեռք բնած՝ ընկած, յաւելուած. 2 անընտանի էխինիմիչ, գազանըլմըշ, իւլամէ։ – 2 ստեղծական, եղական. 3 նարատըլմըշ, օլմուշ։
Ստացականութիւն. գ. հոգէն ունենալը։
Ստացիչ, ցչի. գ. 1 մէկ բանին տէրը. 2 էստացող. ի խոհեմին, սահապ։ – 2 ստեղծող. 3 նարատըմիչ։
Ստացողապէս. մ. իբրև ստեղծող։
Ստացուած, ոյ, կի՛ ի, ոց. գ. 1 իր ունեցածը՝ վաստկածը, իր բանները կամ իր տան բանները. 2 միւլք, մալ, էմլաք, զապթ, նեաբա։ – 2 ստեղծուած։ – 3 ստացական։
Ստացուածաշատութիւն. գ. շատ բան ունենալը, հարստութիւն։
Ստացուածատէր. ա. ագահ։
Ստացուածաւոր. ա. ունեւոր։
Ստացուածութիւն. գ. հարստութիւն։
Ստացուցանեմ. ն. տալ տանիլ։
Ստացուցանեմ. ն. սուտ հաներ, փնացընել, խարդախել։
Ստացք. ցից. գ. ստանալը, ստացուած։
Ստափաւ. ա. կերպիքը սուտ։
Ստափաւութիւն. ա. մոլորութիւն։
Ստաքսիկ. ա. Ստաչխն։
Ստգիտեմ. ա. Ըստգտանեմ։
Ստգիւտ. ա. գ. ա. Ըստգիւտ։
Ստգտանեմ. ա. Ըստգտանեմ։
Ստգտանք. ա. Ըստգտանք։
Ստէն. ա. Սէն։
Ստեղագունդ. գ. անուաւոր գործիք՝ որուն մէջ տղաքը կը գնեն՝ քաշել սովրելու

համար։
Ստեղանամ, ացայ } չ. տեղաւորուիլ, ինչ-
Ստեղիմ } պէս մը ձգուելուն ձիւղի վրայ։ } տեղ ծալ։
Ստեղեմ. ն. տեղաւորել, հանգչեցընել,
Ստեղէն գունդ, կամ գինդ. տ. Ստեղա-
գունդ։ } ծանը եղանակով է։
Ստեղի. գ. այն շաբաթանի՝ որ երկայն ու
Ստեղծ բանի. գ. բանաստեղծ. ֊ շայիր։
Ստեղծաբանեմ. ն. բանաստեղծի պէս խօս-
քերը յարմարցընել։
Ստեղծաբանութիւն. գ. 1 բանաստեղծու-
թիւ, Հարատասանութիւն – 2 շինծու խօսքեր։
Ստեղծագործ } ա. ստեղծող։
Ստեղծագործական }
Ստեղծագործեմ. ն. ստեղծել, Հնարել,
Հարատարել, } 2 Հնարք, գիւտ։
Ստեղծագործութիւն. գ. 1 ստեղծուածը –
Ստեղծագրել. վարձեալ գրած։
Ստեղծագրութիւն. գ. շինծու բան, ամ-
բաստանութիւն։
Ստեղծադիր. ա. 1 ստեղծմանէն ի վեր
կամ սկզբանէ հնտէ գրուած։ – 2 ստեղծող,
Հարատարող։
Ստեղծական, ի, աց. 1 ա. ստեղծած։ – 2
երեւակայական։ – 3 գ. արարած։
Ստեղծականութիւն. գ. արուեստ շինելու
արհեստ։ } – 2 նմանիլ։
Ստեղծակից լինիմ. 1 միասին գոյատեւիլ։
Ստեղծանեմ. ծխ. ն. 1 ստեղծել, յաչչէ
ընել զարարածս, գոյացընել. ֊ եւրաքի-
մագ, վար էքմէք – 2 շինել, Հնարել, կեղ-
ծել, երեւակայել. ֊ եւափմագ, իհատ էքմէք,
տիւզմէք։
Ստեղծասէր. ա. ստեղծել սիրող։
Ստեղծասեռակ. ա. ոչնչէ եղած։
Ստեղծիչ. ծչի, չաց. ա. 1 ստեղծող, արա-
րիչն Աստուած։ – 2 բան Հնացընող, շի-
նող, քանդակող, բանաստեղծ։
*Ստեղծնեմ. ա. Սառածեմ։
Ստեղծուած, ոյ, ոց. գ. 1 Աստուծոյ արա-
րածքը – 2 մարդու գիւտ եւ շինք։
Ստեղծուածագործ. ա. արարչութիւն ե-
րած (առնէն)։ } ֊ եափմաս
Ստեղծուածոյ, ծոյք, ծոյց. ա. շինծու։
Ստեղծութիւն. ա. Ստեղծուիլ։
Ստեղծում, ծխ. ա. Ստեղծանեմ։ } լը։
Ստեղծումն. ծմանց. գ. ստեղծելը, ստեղծուիլ։
Ստեղն, դան, կամ դին, զունք, զանց. գ.
քուն՝ եղէգը՝ ծառոց եւ բուսոց, Հիւղ. ֊ ոտաց
փքուած, շտկ։
–Ստեղն. ստեղն շաբաթան։
–Ստեղն. եւ ամէնէն բան, որու առջի վանկն
է երկար, երկու վերջինները սուղ։
Ստեղնաձիգ. ա. Հիւղը երկնցուցած։
Ստեղնաչիտակ. ա. Հիւղը շիտակ վեր եղած։
Ստեղնաչափութիւն. ա. ստղաչափութիւն՝
աւելի սուղ վանկերով շուտ անցնելով։
Ստեղնատունկ. գ. անկած Հիւղ, ծառ։
Ստեղնաւոր. ա. Հնաւոր, Հիւղ Հիւղ
եղած։ } եղլել։
Ստեղնիմ, եցայ. չ. Հղի պէս բռնուիլ՝ վեր
Ստեմ, եցի. չ. ն. տուտ խօսիլ, խաբիքնել
խարդախութիւն ընել. ֊ եաման սէօյլէ-
մէք, ալտաթմագ։
–Ստեմ ուխտի. գաղինքը չպահել։
Ստեպղին, գնոյ. կամ գնի. գազար. ֊ Հա-
փուն։ } պղոյ քէօքիւ։
–Ստեպղին վայրի. նեղկի բոյս մը, տորմն. ֊
Ստեպղ. ա. Ստեպջ։
Ստեպղութիւն. գ. 1 տուտ երդում։ – 2
երդումը չպահելը։
Ստեպղումն, գմանց, գմունք, մանց. ա. 1
տուտ երդուող։ – 2 երդումը չպահող։ – 3
գ. տուտ երդում։
Ստեպիւր, կամ Ըստեպիւր. ա. ծուռ, ծռ-
ուած, Համիկ եղած։
Ստեպիւրեմ, եցի. ն. ծռել, մղկրցընել,
խանկրկել. ֊ էյմէք։ } մագ։
Ստեպիւրիմ, եցայ. չ. ծռիլ, խոտորիլ. ֊ սաւ-
Ստեպիւրութիւն. գ. խոտորիլը, խոտորցընելը։
Ստեպջ, ի, կամ ոյ. ա. 1 ամուլ՝ ինչուան
առն մը, ծնդվնէն սխալած։ – 2 նմա-
նութեամբ՝ չոր (ամպ)։
Ստեպջանամ, ացայ } չ. զաւակ չբերել։
Ստեպջիմ, եցայ }
Ստև, ոյ. գ. ծնասնոց մազը՝ բուրդը, մա-
նաւանդ ըղուտ. ֊ թիւյ, գըլ։
Ստևագիսակ. ա. մազը փափուկ՝ բրդի պէս։
֊ էթիֆաթքլու։ } գնդէն։
Ստևեղէն, դինի, նաց. ա. մազեղէն, բըր-
Ստէծ. գ. ջուլհակին քաշի գործիքը՝ գոր-
ծածը գործընելու կամ պրկելու։
Ստէպ, ոտիպոյ, ովք կամ աւ. գ. արտորանք։
– տնա և ճնալ, Շառաւ։
–Ստիպատ, կամ Ստիպով. մ. արտօնաք։
֊ ահնէլէ, գայրէթի իլէ, հավէս իլէ, էվէք-
լէյէրէք։
Ստէպ. ա. 1 եռեւէ եռեւ՝ շարունակ. ֊ սըգ
– 2 յոգնիլ չգիտցող. ֊ գայրէթլի։
–Ստէպ. մ. անդադար, շուտով. ֊ սըգ սըգ,
թէզէ։
–Ստէպ կամ մէկ բանին եռեւէ իրենով շա-
րունակել. ֊ պիր տիւրլիւ էքմէք, տայա-
նըպ տուրմագ։
–Ստէպ ստէպ. մ. շարունակ, շուտ շուտ։
֊ սըգ սըգ, թէզ թէզ։
Ստէքլըմէն. ա. Ստիքլըմէն։
Ստի, տուոյ կամ տուոյ. գ. պատիւ, բա-
րեկրթութիւն։
Ստին, տանան, ինք, նանց. գ. ծիծ. ֊ մէմ։
–Եռաք տանանց. ծիծերը կամ բնկը

Ստիպաբար, Ստիպագոյն, Ստիպապէս. ած. Ստէպ. մ
Ստիպաւ. ած. Ստէպ [կատարիլը
Ստիպիմ. նեղի. ն. արտօրցընել։ – կր. Հար.
Ստիպեցուցանեմ. նոյն։
Ստիպուածն, պմութ. գ. ստիպելը, իլը։
Ստիւբակ, և Ստիւբակեայ. գ. ա. (յ.) շեր, ծաձի և իւնկի անուն. ֆ գալա պուհուր։
Ստիւք, քիք, քեաց. ած. Ստիք. ։։
Ստիւքիք. գ. տարերը, արարածք։
Ստիք, Ստիքս. գ. (յ.) ։ տալը, տաւ, կէտ, նշան, բիծ։ – ։ շարք, ոտանաւորի տող։
Ստիքնոյն կամ քիրն, կամ Ստիւքիրն, ի, աց. գ. (յ.) ոտանաւոր, տող տող գրած բան։ [չինել
Ստիքամ. նեցի. (յ.) ոտաոտել, ոտանաւոր
Ստկանք. ած. Սուտակատպաութիւն։
Ստկամ. նեղի. ն. շղոդրդրիմել. շնիմել
Ստնահատոյց. ած. ծծէ կտրած։
Ստնանեմ. նեցի. չ. բան մը կալնալ ընել, վնասել. ֆ պիր չէյ կոտ պիչմէք։
Ստնդամ. չ. ջղերը քաշերտիլ. հոգնիլերք քաշիլ. ֆ սինիրկերի չէքիլմէք. հան չէքիշմէք։
Ստնգեայ, կամ նաց, Ստնգի, կամ դիայ, Ստնգիացիկ, և այլն } ած. ծիծ ուտող, կաթ ուտող. ֆ էմիձի, մէ. մէ օղլանը։
Ստնգիմ. նեցի. ն. ծիծ՝ կաթ ուտել։
Ստնտուռ, ի, աց. ած. կաթ՝ ծիծ տուող, մայր կամ գայլէկ։
Ստոզոգի, իք. կի Ստոզոգիական տաղմոք. գ. (յ.) տուն տուն տաղմնեղերգութիւն՝ ոզ բառնայն և ուրախական, կցուրդ, առաւօտուս երգ։
Ստոմ. գ. (յ.) թթի բնբան։
Ստոման, ի, աց. կամ նի, նիք, նեաց. գ. (յ.) տաքութ, կուժ, բզուկ. ֆ թէհտի, պաբուտա։
Ստոյա, այ. գ. (յ.) սրահ, ուսարի Ստոյիկեանք, ցեղ մը փիլիսոփայից։
Ստոյգ, տուգի, գաց. ած. ։ տոյգ, ձիշտ, մարիա, հաստատուն. ֆ տահիհ, հագ. – ։ ձիշտ մարիան Աստուած արդար. ֆ հագ թէաալէ։ – ֆ արդար (մարդ)։ – ֆ անաչառ։
–Կամ՝ ի տուգոյ վերայ. ձշմարիտին խմանալու [հին, կէրչէք։
–Տոյգ. մ. ձշմարտապէս. ֆ թէահգիճ, տա.
Ստոր, ի տոր, ի տորէ, յատրա, ի տրէից. գ. ած. մ. նախ. ։ վար, վարը, տակը. ֆ աշաղա, աշաղը։ – ։ մեծ. ֆ նագրին։
Ստորաբաժանեմ. ն. բաժնածը նորէն բաժանել։ [նաւիլը։
Ստորաբաժանութիւն. գ. նորէն նորէն բաժանել։
Ստորաբեր. ած. Վայրաբեր։
Ստորաբերիմ. ած. Վայրաբերիմ։
Ստորաբնակ. ած. վարը բնակող։
Ստորագաւառ. ած. երկրի բնակիչ, աշխարհացի։
Ստորագիր, գրոյ, կամ գրի. գ. մէկ բանին տակ գրած գիր։
Ստորագրեմ. ն. վարը գրել, կարգաւ երկայն գրել՝ բացատրելու նշանակելու, ընծայելու, տալու։
Ստորագրութիւն. գ. ։ գծագրութիւն, ընդարձակ տահման, բացատրութիւն։ – ։ ձեռք դնելը գրի, հաւանութիւն։
Ստորագրաս. ած. յետագրաս, նահէն գրած։
Ստորագրական. ած. ։ վարինը, տողինը։ – ։ նշանակ բայի թէականու։
Ստորագրամ. նեցի. ն. ։ վարը՝ տակը գնել, յետագրել. շարագրել։ – ։ տակը առնել։
Ստորագրութիւն. գ. յետագրելը։
Ստորագիր. ած. ։ նահէն գրած։ – ։ խազ մը երաժշտական։
Ստորագնիմ. չ. վար գրուիլ։
Ստորագրական. ած. թէական, ենթագրական, մտքով ընդունած, յանձն առած։
Ստորագրեմ. նեցի. ն. ։ ենթագրել։ – ։ տակը կամ առջևը դնել։
–Ստորագրեալ. առջինը, ենթակայ։
Ստորագրութիւն. գ. ։ ենթագրութիւն, դիտաւորութիւն։ – ։ առջինբանը, ենթակայ։
Ստորաթծրիմ. չ. վար վազել՝ կամ իլը։
Ստորաթծրումն. գ. վար վազելը։
Ստորախոշորումն. գ. ցած տեղ ժողվիլը։
Ստորախուզեմ. իմ. ն. կ. տակէն կտրել, կտրուիլ։
Ստորածածկեմ. ն. բանի մը տակ ծածկելը։
Ստորածորելի. ած. վար վազելու, ապականելու (նիւթ)։
Ստորածորեմ. ած. Ստորաթծրիմ։
Ստորակախեալ. վերէն վար կախուած։
Ստորակայ, ի, ից. ած. ։ տակը՝ վարը եղածը, երկրաւոր։ – ։ հպատակ, ծառայ։ – ։ ենթակայ, առարկայ, առաջնիկայ։
Ստորակայիմ. չ. ։ տակը ըլլալ։ – ։ վար ինկնալ։
Ստորակայութիւն. գ. վար ըլլալը՝ կենալը։
Ստորական, ի, աց. ած. վարի բան։
Ստորակաց. ած. Ստորակայ։
Ստորակացեալ. վար կեցած։
Ստորակացութիւն. ած. Ստորակայութիւն։
Ստորակէտ, կետի, տաւ, կամ տոմ. գ. այն կէտը՝ որ կիսատ խօսքին ետև կը գրուի, որ է այս (;)։
Ստորակրծանեմ. ն. վար ձգել, կործանել։
Ստորակտուր առնեմ } ն. տակէն կտրել.
Ստորակտրեմ } ֆ ախպատէն քէսմէք
Ստորահակեմ. ն. վար ծռել։
Ստորահատեալ. տակը տեղատուրած։
Ստորահարկանեմ. ն. (ոտքը) գետնիէ

զարնել։
Ստորահեղուկ. ն. կ. 1 վար վազցնելով լնցընել – 2 վար իջնալ բաղմելի եւ ամբո– 3 բանի մը տալ գինքը անկարգարար։
Ստորահոսական. ա. վերէն վար վազող (ջուր)։ [գետ։
Ստորահոսեմ, իմ. ն. չ. վար վազցընել. վա–
Ստորամոյծ. ա. խոշոր մուռծ։
Ստորային, չնոյ, ոց. ա. վարինը, ներկրաւորս
Ստորանախանձ. տ. Գետանախանձ։
Ստորանիզեմ. ն. կարգի տակ դնել։
Ստորանկ, ի. ա. վար ընկած։
Ստորանկիմ, կեաց. չ. վար ինկնալ, տակը ինկնալ, մնալ, շարկնալ, հալտտակիլ։
–Ստորանկեալ. ենթակայ, առարկայ, ա–
Ստորանշանակեմ } ն. 1 վարը նշանել։ – 2
Ստորանշանեմ } ստորագրել, ձեռք դնել
Ստորանոտիմ. չ. վարը նստիլ։
Ստորաչափեմ. ն. տեղն ի տեղը չափել։
Ստորաջնջեմ. ն. բոլորովին ջնջել
Ստորաձգեմ. ա. վերէն վար խուժել
Ստորատական, ի, աւ. ա. Հաւնելու, յանձն առնելու։
Ստորատացութիւն. տ. Ստորաւթիւն
Ստորատեմ, եցի. կամ ացի, ացեալ. ն. այո ըսել, Համաձայնել։
Ստորատոյզ, ոյզք } ա. խոր տեղուանք, խո–
Ստորատուզական } րունկը եղածը, ընկըղմած։
Ստորատուզեմ, իմ. ն. ընկղմել, իյլ
Ստորատութիւն. գ. 1 այո, ատ ատանկ ը ըսելը, և բան բանի – 2 խօսուածք, Ձառ։
Ստորատնդական. ա. Հոդնդիկն.
Ստորատ, ի, ից. ա. գ. 1 վարի կողմն եղածը՝ որ մեջի չնկնար – 2 ստորակէտ։
Ստորակեմ. ն. գինի Հանել։
Ստորակեմ. ն. 1 գէպ ի վար լնցընել – 2 վարը՝ եռանկիւն դնել։
Ստորացուցեմ. ն. վերէն վար ցոգել։
Ստորափայլեմ, եցի. ն. վարէն վեր փայլել։
Ստորաքարշ, ի, ից. ա. 1 վայրաքարշ, վար՝ երկրի հետ կապուած։ – 2 վար քաշող։
Ստորաքաշեմ. ն. վար քաշել։
Ստորաքաշիչ. ա. վար քաշող։
Ստորաքաշութիւն } գ. վար քաշելը, քաշուի–
Ստորաքաշումն } լը։
Ստորաքոս. ա. Սոխրակ, Շնլր։ [բաներ։
Ստորնաչք, բեխից. գ. լուսնկն վար եղած
Ստորնեղեալ. վարը գրած։
Ստորնկնկեալ, եալք, եալց. ա. գ. 1 գետնին տակը եղածը։ – 2 երկրաւոր, երկրաքարշ։
Ստորնաւ, ի ստորնաւ } մ. գ. ա. 1
Ստորև, ի ստորև զատ. ելեա } վարը, վարը – 2 վարի, եզրի տեղ։
Ստորնագոյն. ա. աւելի վար, վարի։
Ստորնեմ, իմ, էջ, կամ իջանք. ա. գ. վար իջնալը, իջնալը։ [նոզ։
Ստորնկալող. ա. պէտք եղածին պէս ընդու–
Ստորնկեց. մ. վար ձգելով։
Ստորնկղմեմ. ն. վար քաշել՝ ընկղմել։
Ստորի, բոյ, բեաց. գ. ջուրի տակին առջևի փայտը՝ որու վրայ գործած կտաւը կը փաթթեն։ տ ատլին։
Ստորիմանամ. ն. ադեկ ըմբռնել։
Ստորին, չնոյ, ոց. ա. 1 վարի, տակի. տ ա. շաղթի, ալեծաւթի, տիպատէքիւ – 2 վար տեղուանք – 3 բնակիչք երկրի – 4 վարի գաղը հրեշտակաց։
–Ի ստորինս մնանել. (արևը) մարը մնանել
Ստորիջանեմ, իջեմ, եալ. չ. վար իջնալ
Ստորիջանք. տ. Ստորիջք։
Ստորիջոյց. ա. վար իջնցընող։
Ստորիջուցանեմ. ն. վար իջնցընել
Ստորհասիմ, տեալ. չ. վարի գլխի գրաւիլ
Ստորհնդուամ. տ. Ստորահնդուամ
Ստորմնկնդպ. ա. մուխի, խառնակ։
Ստորմիք, միս. գ. մուխի խորշեր, ծակուծուկ տեղուանք։ [նակող։
Ստորոքնակ, ի, ացի. ա. վարի կողմն բնակիչ։
Ստորնապոյն, գունի, իցի. ա. աւելի վարինը, տակինը։ [շապիկ, բաճկոն։
Ստորնակ, ի, ացի. գ. տակէն Հագնելիք
Ստորնական } ա. Ստորին։
Ստորնային }
Ստորնաստէր. ա. Երկրաւոր բաներ տիրող։
Ստորնաքարշ. տ. Ստորաքարշ։ [ընայք։
Ստորնեայ, այք, այց. ա. Ստորին, և Ստո–
Ստորոգած. տ. Ստորոգութիւն
Ստորոգական. ա. ստորոգութեան կամ ստորոգելու վերաբերեալ։
Ստորոգեալ } ան բառը՝ որ ուրիշի վրայ ը–
Ստորոգելի } տուգապէս կ՚ըսուի, նախադասութեան երկրի բառը։
Ստորոգեմ, եցի. ն. 1 ստորանել՝ յարմարցընել մէկ բանը մէկ ուրիշ բառի վրայ – 2 (յ. ոՀով) չարախօսել։ ֆիլիքրա էքմէք։
Ստորոգիչ. ա. չարախօս։
Ստորոգութիւն. գ. 1 յարմար ստորադասութիւն, խօսուածք, Ձառ։ – 2 բանալը, ըսուիլը – 3 չարախօսութիւն։
–Տանն ստորոգութիւնք Աբիսաուէլի. գոյացական և պատահական ընդհանուր բան գտալի Հակաց։
Ստորոգումն, գման. գ. ստորադութիւն։
Ստորոմնեմ. տ. Ստոհի։
Ստորոտ, ի, ից կամ ոյ, ոց. գ. լերան կամ Հագուստի՝ տակին կամ վարի կողմն. տ էքէկ, փէշ։
–Ստորոտ. վերջ։ [կը քաւի։
Ստորոտաբարչ. պ. որուն ստորոտը գետինը
Ստորուտեմ. ա. Ստորատեմ։

Ստորուտ. մ. վարէն, տակէն. ՚ս աշագ-
ման, ալճաման։
Ստորք, բից. տ. Ստորատ
Ստուար, ի, աց. ա. 1 հաստ, հաստատուն,
թանձր, պինտ, գիմացկուն. ՚ս գալըն,
գա-
վի – 2 թ տւ (ձայն), հաստրկնկ. ՚ս գաղատ
– 3 առատ, մեծ, շատ։
Ստուարագոյն. ա. տ. ելի հատ. ՚ս գալըն ձան։
Ստուարածոռ. ա. հաստ խոշոր ծառերով։
Ստուարակարկատ. ա. հաստ ու խոշոր քա-
րերով կանգնած։
Ստուարաձայն. ա. հաստրկնկ ձայն հանող։
Ստուարամած. տ. թանձրամած։
Ստուարամտութիւն. գ. մտածոցը հաս-
տութիւն, թանձրութիւն։
Ստուարանամ, ացայ. չ. հաստընալ, ուռ-
նանալ, մեծնալ, հարբռանալ։
Ստուարապատ. ա. հաստ
Ստուարաստուր. ա. հաստ ու սրածայր
(գամ)։ [լով։
Ստուարաստանդն. ա. հաստ և խոշոր ձիղ.
Ստուարացուցանեմ. ն. մեծցընել (գնաց,
խօսքերը)։
Ստուարութիւն. գ. հաստութիւն, թանձ-
րութիւն. ՚ս գալընդրգ։
Ստուգաբան, ի, ից. ա. 1 ստոյգը խօսող։
– 2 ստոյգ խօսած։
Ստուգաբանաբար. մ. ստոյգ խօսակցով։
Ստուգաբանեմ, նգի. ն. 1 ստոյգ ու ճիշդ
խօսիլ։ – 2 նշկայն ու մութ բառերուն
ստոյգ արմատը փնտռել գտնել։
Ստուգաբանութիւն. գ. 1 ստոյգ ու ճիշդ
խօսք։ – 2 բառերուն մեստունքը ստոյգ քըն-
նութեամբ գտնելը։ [նայելով։
Ստուգաբանօրէն. մ. ստուգաբանութեամբ
Ստուգաբար. տ. Ստուգապէս
Ստուգաբարբառ. ա. ճշմարիտ խօսող։
Ստուգագէտ. ա. ստոյգը գիտցող։
Ստուգագիր. տ. ստոյգ գրած։
Ստուգագիւտ. ա. ստոյգը գտնուած։
Ստուգագոյն. ա. մ. աւելի ստոյգ։
Ստուգագործ. ա. 1 ստուգող – 2 ստուգած։
Ստուգագործուիլ. գ. ալգալ գաստատուիլ։
Ստուգագրեմ, նգի. ն. ստոյգը գրել, վե-
կայել գրով։
Ստուգագրութիւն. գ. ստոյգ գրուածք։
Ստուգագիր. տ. ստուգութեամբ աւանդող
կամ ուսուցիչ։
Ստուգախօս. ա. ստոյգ խօսող, խօսած։
Ստուգախօսութիւն. գ. ստոյգ խօսիլը։
Ստուգական. ա. ըստ, ճշմարիտ։
Ստուգակիցն. տ. ստոյգ կէտած։
Ստուգահմուտ. ա. իրաւցընէ տեղեակ,
վարժ (բժիշկ)։ [մած։
Ստուգահմուտամ. տ. ստոյգ պատռող, պատ-
Ստուգապէս. մ. 1 ստոյգ՝ ճիշդ կերպով է.
բաւցընէ, հաստատ – 2 ստուգաբանելով։
Ստուգաստեղծութիւն. գ. արարչութիւն։
Ստուգեմ, նգի. ն. ստոյգը ճիշդ փնտռել՝
գտնել, քննել, իմանալ, տեղեկանալ։
Ստուգիւ. մ. ստուգապէս, ստոյգ, իրաւ. ՚ս
սահիկ, թահկիկ։
Ստուգն, ստրգան, գամբ. գ. կոկորդին կամ
ծծերու ճամբան, կոկորդ։
Ստուգութիւն. գ. 1 ստոյգը, ճշմարտու-
թիւն. ՚ս սահիկիլիք։ – 2 շիտակ իմանալը, հա-
ւատարմութիւն, արդարութիւն. ՚ս սաար-
գանէլիք։ – 3 անաչառութիւն։ – 4 Սա-
ստուած. ՚ս հագ թաալէ։
–Ստուգութեամբ. մ. ստուգապէս
Ստուեր, ի, աց կամ ից. գ. շուք. ՚ս կէօլկէ,
քէօրկէ։ [խօսիլ։
Ստուերաբանեմ. ն. նմանութեամբ մը մութ
Ստուերաբանութիւն. գ. մութ խօսք, կեղ-
ծաւորութիւն։
Ստուերագոյն. ա. շուքին առաջ նկած
(մութ)։ [նած։
Ստուերագիծ. ա. շուքի պէս գծած՝ նշա-
Ստուերագիր, գրի, բաց. ա. 1 չքի պէս նը-
մանութիւն մը գրող՝ պատկերը քաշող։ –
2 չքի պէս գրած՝ քաշած։ – 3 գ. ստուե-
րագրութիւն, նախագիծ. ՚ս մլուեագիր։
Ստուերագոյն. ա. մթնագոյն։
Ստուերագրեմ, նգի. ն. շուքի պէս քան մը
գրել՝ քաշել, նմանութիւն մը ցուցընել։
Ստուերագրութիւն. գ. շուքի պէս գրուածք՝
քաշուածք, օրինակ մը, նմանութիւն՝ և
ոչ կատարեալ կերպարանք։
Ստուերագիր. ա. 1 շուքի նման։ – 2 հին
օրէնքին առնչը գրած՝ որ նոր օրէնքին
շուքն էր։
Ստուերագրեմ. տ. Ստորագրեմ։
Ստուերածոս ածեմ. շուք ձգել, մթընցընել։
Ստուերական, ի, աց. ա. 1 ուր որ շուք մը
կայ, կամ նմանութիւն և օրինակ, մութ,
հին (օրէնք), չքի նման։ – 2 չքի պէս փո-
փոխական։ – 3 չքի մէջ՝ մութ տեղը նստող
Ստուերականութիւն. գ. մութ բլլալը։
Ստուերակերպ. ա. չքի նման, օրինակի պէս,
մութ և անցաւոր։ [թընանալ։
Ստուերակնկպեմ. չ. շուքի նման բլլալ, մը-
Ստուերակնկպութիւն. գ. չքի նման բլլալը,
տակ նմանութիւն, այլքի նրնգածը։
Ստուերաձաղած. ա. շուքը՝ մութը փարա-
տող։ [տացող։
Ստուերաձաղձատ. ա. մութ տեղը չրմբըր-
Ստուերամած. ա. մթամած պատած։
Ստուերամատոյց, կամ տիկ լինիմ. ա. մութ
տեղը կտուիլ։
Ստուերամատուութիւն. գ. մութ տեղը՝
փուչ տեղը կտուիլը։
Ստուերային. տ. Ստուերական։

Ստուերանամ, ացայ. չ. 1 շքի պէս մթնանալ, շքի մէջ՝ մուխը՝ ձուալ։ – 2 շքի պէս բան մը եփնալ։

Ստուերախիտ, նստի, տաց. ա. մուխ տեղ նստած. որ և Ստուերանստակալ։

Ստուերաշունչ. ա. շունչ ձգող, որ երբեմն կը մթննայ։

Ստուերապաշտօն. ա. հին օրէնքի ծառայող։

Ստուերապատ, եալ. ա. շքով մթով պատած։

Ստուերապէս. մ. շքի պէս։

Ստուերավայր. ա. մուխ տեղ։

Ստուերատեմ. ն. մթնցնել։

Ստուերատեսակ. ա. շքի նման, մուխ, մթնցած։

Ստուերացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 շունչ ձգել. մթնցնել, ծածկել, գոցել – 2 քաշուածքի շունչ տալ – 3 աչքին ծորիր քաշել։

Ստուերիւն. գ. 1 սուտ խօսք, ստախօսութիւն – 2 խաբէութիւն, խարդախութիւն. ՏՆԱՀԱՆ, ԱԼԱՆՁՐԱՆՔ։

Ստուկ. ա. 1 ստախօս, սուտկ. ՏՆԱԼԱՆՁԸ – 2 ծառայի պէս ինքզինքը բանի մը տուած, քծնող, շողոքորթ։

Ստուման. ո. Ստամանի։

Ստունգանեմ, կամ Ըստունգանեմ, եցի. ն. չ. 1 անկաճ չդնել, մէկ անկրձէն մըտնել՝ մէկալէն ելլել. մնիկ չընել, չմնալ, սուտ խուլ ըլլալ. համբերել, չանգիլ. ՏԳՈՒՅԱԳ ԱՍՄԱՄԱԳ. տրնչիլ մէկէն, սայմամագ։

Ստունգանողութիւն, Ստունգանութիւն, Ստունգանումն } գ. անկաճ չդնելը, անհնազանդութիւնն։

Ստաորիլօս, կամ Ստրուվիւզ. գ. (յ.) 1 պատյան, վոհմորիկ. ՏԳԱՅԻ – 2 տղոց խաղալիկ՝ պատրոյղ. ՏՖՐՐԼԱԳ։

Ստրատ. գ. (յ.) զօրքի (գլուխ), զօրավար։

Ստրատելատ, ի, ից. գ. (յ.) զօրագլուխ, սպարապետ. ՏԱՐԱՔՆԵՐ։

Ստրատելատութիւն. գ. զօրավարութիւն, սպարապետութիւն։

Ստրատիչին, կամ գիան. գ. (յ.) զօրավարին տեղը. ՏԱՐԱՔՆԵՐ ԳՕՆԱՂԸ, ՉԱՏՐԸ։

Ստրկագոյն. ա. վարի ծառայ, անարգ, անխելք։

Ստրկածին. ա. ազախինէ ծնած։

Ստրկամիծար. ա. Աշնարգամիծար։

Ստրկային. ա. ծառայական։

Ստրկանամ, ացայ. չ. ծառայ՝ գնչի ըլլալ. ՏԳՈՒՂ ՔՕՂՔ ՕՂՄԱԳ։

Ստրկանք, նաց. ո. Ստրկութիւն։

Ստրկապէս. մ. ծառայաբար։

Ստրկացուցանեմ. ն. ծառայեցընել։

Ստրկեմ. չ. գնչի ըլլալ. գնրութիւն ընել։

Ստրկից. ա. նման՝ մէկուն՝ մէկուն պէս գնչի նման։

Ստրկութիւն. գ. ծառայութիւն, ազախնութիւն, գնրութիւն. ՏՔՕՂՔՆԵՐ։

Ստրօթոգոն. ի. գ. (յ.) սոճի, վայրի փրսուտղի ծառ։

Ստրոմ. գ. (յ.) խնցեմբէմ՝ պատուաստ

Ստրոմբիւղ. տ. Ստռոբիլօս։

Ստրուկ, սարկի, կաց. ա. գ. 1 սոբին ծառայ, գնչի, հպատակ. ՏԳՈՒՂ, ՔՕՂՔ, ՆՎԻՐ, բայէ, խոզմիքեաբ, ուշագ, օղլան – 2 ծառայ։

Ստրսիւմ. ն. կլոր պարտցընելով շարժել, կամ վար զարնել, գնռին զարնել։

Ստրջանամ, ջացայ. չ. 1 նոքէն զդջալ, ցաւիլ, սիրտը էրիլ. խղխղալ. ՏՓԻՇՄԱՆ՝ ՆԱՄԻՄ ՕՂՄԱԳ. ՔՆԱՀԻՆԻ ՆՎԻՔ – 2 նոյ քաշուիլ. ՏՉԷՔԻՄՔ – 3 սիրտը նեղանալ, դժուարիլ. ՏՆԻՒՀԻՆՄՔ։

Ստրջանք, նաց. գ. զդջալը, ցաւիլը. ՏՓԻՇՄԱՆՔ, Ստրջումն, ջման } նաղիմիկ, նատխմիկ։

Ստրջացուցանեմ, ցուցի. ն. զդջացընել։

Ստրթնրան. ա. սուր բնընով (գործիք)։

Ստրագլուխ. ա. 1 գլուխը գէպ՝ ի վեր սուր – 2 յանգուգն – 3 քաջ – 4 սրամիտ։

Ստրագնաց. ա. վազուկ։

Ստրագոյն, գունի, ից. ա. 1 սուր բնընով ծայրով – 2 սրընթաց – 3 սրաունս – 4 սրամիտ։

Ստրագործ. ա. սուր գործիքով բանած։

Ստրագործութիւն. գ. 1 սուր գործիքով վիրաբուժութիւն – 2 սրով վիրաւորելը, վիրաւորիլը։

Ստրագաբձ. ա. շուտով վազելով դարձող։

Ստրագած. ա. սուր առնող։

Ստրագէն, գինեալ. ա. սուր գործիքով բարկութեամբ գինեալ։

Ստրամճ. ա. 1 սրամճիչ – 2 մեր բարակ։

Ստրամճիչ. ա. սուր՝ սատուկ մոչող։

Ստրանց. ա. սուր բաներով լեցուն (անուր)։

Ստրաչուր. ա. անկաճ սուր։

Ստրախոզող. ա. մէրով սպաննած՝ մեռած։

Ստրախոզոցեմ. ն. մէրով մեռցընել։

Ստրախոց լինիմ. ա. մէրով խոցուիլ՝ մեռնիլ։

Ստրածնծ. ա. Թրածնծ։

Ստրածութիւն. գ. ժանտախտ, ժանտամահ. ՏՆՈՒՄՈՒՐՃԱԳ, ՄԱՒՈՒՆ։

Ստրական. ա. մռոչող գացող, վոխշող։

Ստրակն. ա. աչքը սուր։

Ստրակնագոյն. ա. սատուկ սուր աչք ունեցող։

Ստրակնութիւն. ա. սրատեսութիւն։

Ստրակոխ. ա. մեռուր կոխելով. ՏԳԼՈՒՔ ՊԱՏԱՐԱԳ։

Ստրակոծութիւն. գ. ինքզինքը սրով ծնծլել։

Ստրակոտոր. ա. մէրով ջարդուած։

Ստրակուց. ա. քիմը սուր (մռոչուն)։

Ստրաչ, ի, ից. գ. 1 բակ. ՏԱՒԼԻ, ՍՈՒՓԱ, ԽԱՍ ՕՍԱՍԵՐ, տխմանխանէ – 2 առագաստ, վարագոյր, զարդ պատուելու՝ սրաչի. ՏՍՈՒ-

Ճա փէրսէխ։
Սրահակ, ի, աց. գ. 1 պզտիկ բակ։ – 2 վաղագոյր, պատերու զարդ, առագաստ. ՚ֆէնթէէ, փէրսէխ, Ֆիպլինլիք ։
Սրահակաձև. ա. վարագուրի նման։
Սրահականք. գ. ստոյիկեան փիլիսոփայք։
Սրահաձեզուն. ա. գմբէթեաւոր։
Սրահայեաց. ա. աչքը սուրբ։
Սրահայեցութիւն. գ. սրատեսութիւն։
Սրահանգ. գ. 1 տ. Սրահակ, 2։ – 2 տ.
Սրահատեմ. ն. թրով կտրել։ [Սրիկայ։
Սրահատութիւն. գ. սուր գործիքով կտրելը, կտրուիլը ։
Սրահար. ա. սրով զարնող սպաննող ։
Սրամ. չ. բերանաբաց բաղձալ, բերնին ջրերը վազել, փառաքաղ քանին կարօտութենէ նեղուիլ ։
Սրամահ առնեմ. թրով մեռցընել ։
Սրամահիմ. չ. թրով մեռնիլ ։
Սրամահութիւն. գ. թրով մեռնիլը ։
Սրամիրկ. ա. մ. մերկ թրով. ՚ս տալ գրլըձլաւ
Սրամէտ. ա. 1 որ քանի կ'երթայ՝ սուր կըլլայ։ – 2 սաստիկ խայթող (ցուրտ)։
Սրամիտ. ա. միտքը սուր։
Սրամխեալ. աղէկ ջուր առած (գէնք)։
Սրայարձակ. ա. պատեան ։
Սրայօրդոր լինիմ. աղէկ յորդորուիլ ։
Սրանամ. ագոյ. չ. 1 սուր ըլլալ, սրուիլ. ՚ս պիչէնմէք – 2 սրածայր ցցուիլ։ ՚ս սիվրիլէնմէք – 3 սկսայ սրել, սրդոիլ։ ՚ս ազմագ։
Սրանամ. չ. վազել, թռչելու պէս երթալ, փախչիլ։ ՚ս սէչիրթմէք. գաչմագ, ուչմագ։
Սրանկիւն. ա. անկիւնը սուր (ձև)։
Սրաշարժ. ա. սրընթաց։
Սրատէս. մ. շատսով մը, վազելով ։
Սրափաթ. ա. 1 սրախոհ, սրընթաց։ – 2 վեր՝ ի վերոյ։
Սրափարիմ չ. շուտ երթալ՝ վազել, փախչիլ։
Սրափորութիւն. գ. սրագութիւն։
Սրատես, ի, աց. ա. 1 աչքը սուր։ – 2 բառկամիտ։
Սրատեսեմ. ն. աղէկ տեսնել։
Սրատեսիկ }
Սրատեսիկ } ա. Սրատես։
Սրատեսութիւն. գ. սրութիւն աչքի, մտքի։
Սրաբերեցուցանեմ. ն. գինովցընել, խենդցընել։
Սրաբերիմ. չ. գինովնալ, խենթենալ ։
Սրացուցիչ, ցուն. գ. շուտ վազել փախչիլը։
Սրաւրհնալ. թրով գինեալ ։
Սրախոցոտ. ա. թրով սպաննած։
Սրափուչ. գ. սուր փուչ։
Սրբաբան, ի, ից. ա. *1 սուրբ սուրբ ըսող, փառաբանող Աստուծոյ։ – 2 յաւակախօս։
Սրբաբանեմ. ն. 1 օրհնել զԱստուած՝ սէր աչքը ընկլալ։ – 2 գլուխը սրբագրել՝ շտկել ։
Սրբաբանութիւն. գ. փառաբանութիւն Աստուծոյ։
Սրբաբար. մ. մաքուր վարքով՝ փայլելով
Սրբաբեհնդ. ա. մաքուր կատէ։
Սրբաբերան. ա. սուրբ բերնով, մաքուր խօսող ։
Սրբագիր, գրի, գիրք, գրաց. ա. գ. 1 սրբագրեալ գրիչ։ – 2 սուրբ գիրք։
– Սրբագիրք. մասնաւոր գրչեր՝ ի կարգի աստուածաշնչին։ [քուր։
Սրբագոյն, գունի, ից. ա. աւելի սէր և մաքրութեամբ
Սրբագործ. ա. մաքուր։
Սրբագործեմ. ն. սուրբ ընել, մաքրել։
Սրբագործութիւն. գ. սուրբ գործ աստուածային, քահանայական պաշտօն։
Սրբագումար. ա. սուրբերով՝ սուրբ բաներով մէկտեղած։
Սրբագունդ. ա. որոնց խումբը սուրբ է։
Սրբագրեալ, կամ Սրբագրեցեալ գիրք. ա. Սրբագիրք։ [կող ։
Սրբագրիչ, գրչի. ա. մաքուր գրող՝ օրինակ գրող։
Սրբագրութիւն. գ. մաքուր՝ աղէկ գրուած, օրինակ գրած։
Սրբադեղ. ոյ. գ. մաքրողական դեղ ։
Սրբազան, ի, ից. ա. բան մը ցնծալի կարգով, հոգեսէր, աստուածային, եկեղեցական, քահանայական, պատուական։
– Սրբազան ցաւ. տ. ՚ի ցաւ։
Սրբազանաբար. ա. Սրբազնաբար։
Սրբազանագոյն. ա. աւելի սրբազան, գեղեցկագոյն։
Սրբազանագործեմ. ա. Սրբազնագործեմ։
Սրբազանագրութիւն. տ. Սրբազնագրութիւն։
Սրբազանեմ, նցի. ն. 1 նուիրել, սրբազան բաներու կարգը սեպել։ – 2 չաստուածներու կարգը դասել։ [քուրմ կոչ։
Սրբազանիչ. ա. 1 նուիրող, քահանայ։ – 2
Սրբազանութիւն. տ. Սրբազնութիւն։
Սրբազնաց } ա. սրբազան (անձ), սրբակրօն։
Սրբազնական }
Սրբազնատութիւն. գ. սրբութիւն, մաքրութիւն։
Սրբազնաբանեմ. ն. սուրբ բաներ ընել, երգել, օրհնել։
Սրբազնաբանութիւն. գ. 1 սուրբ խօսքեր՝ կարգացմունք՝ օրհնութիւններ։ – 2 սէր գիրք։
Սրբազնաբար. մ. սրբազան կամ սէր կերպով։
Սրբազնագոյն գոհութիւն. տ. սրբութիւն, սրբութիւն։
Սրբազնագործ. ա. սրբազան ընող, սրբող՝ մաքրող հոգւով։
Սրբազնագործեմ. ն. սրբազան պաշտօն կատարել, քահանայի գործք ընել, սէր խօսքերնիս մտածակարարել։
Սրբազնագործութիւն. գ. սրբազան գործ և խորհուրդ, նուիրում, պատարագելը։
Սրբազնագրական, ի, աց. ա. սուրբ գրոց

վերաբերեալ [ցաւոցը
Սրբազնագրեմ. ն. սրբազան կերպով բա-
Սրբազնագրութիւն. գ. սրբազան բացա-
տրութիւն, խորհրդաւոր նմանութիւն։
Սրբազնագրութիւն. գ. սրբազան կարգա-
ւորութիւն՝ դրութիւն։
Սրբազնազարդ } ա. Սրբազան։
Սրբազնական }
Սրբազնակատար. ա. սրբազան պաշտօն ու-
նող, սուրբ վարդապետ կամ
հայրապետ։
Սրբազնապէս. ա. Սրբազնաբար։
Սրբազնասեղծ. ա. սրբազան կերպով ձեւա-
ցուցած, խորհրդաւոր [նմանութիւն։
Սրբազնասեղծութիւն. գ. խորհրդաւոր
Սրբազնավայելուչ } ա. սրբազան, սուրբ
Սրբազնատիպ } և վայելուչ։
Սրբազնութիւն. գ. 1 սրբազան ըլլալը, գե-
րագոյն կարգ և պաշտօն, հոգևոր ազնուա-
կանութիւն – 2 սուրբ գիրք։
–Սրբազնութիւն. բարձր տիտիճան եկե-
ղեցականաց տրուած պատուանուն։
Սրբալոյս. ա. որու լոյսն է սուրբ՝ հոգևոր,
լոյս տուող հոգւոյ։
Սրբախօսութիւն. գ. սրբազան խօսակցու-
թիւն՝ գրուածք։
Սրբական, ի, աց. ա. 1 սուրբ, սրբազան,
անարատ, մաքուր – 2 սրբարար։ – 3 սրբ-
ութիւն։
Սրբականութիւն. գ. 1 սուրբ ըլլալը և ընե-
լը, մաքրութիւն – 2 սրբարանութիւն։
Սրբական } ա. սուրբ վարքով, սրբակաց,
Սրբականաց } կրօնքը՝ կարգը սուրբ։
Սրբականց
Սրբակցող. ա. սուրբ բանի՝ սրբութեան
մասնակից։
Սրբահամ. ա. մաքուր՝ ազէկ համով
Սրբահայեաց. ա. յառակ աչքով
Սրբահառաչ. ա. սուրբ հառաչանքով
(աղօթք)։
Սրբահեաս. ա. կոխած անգը սուրբ։
Սրբահոգի. ա. սրբակաց։
Սրբահաճելի. ն. սուրբ սուրբ երգելը
Սրբահիգ. ա. երկայն ծոմ պահոդ։
Սրբամանութիւն. գ. իր մասամբը սուրբ
ըլլալը, սրբազանութիւն։
Սրբամասոյց. ա. 1 սրբութեանմէ նուիրած
(աղօթք, պատարագ)։ – 2 սրբութեան մա-
սուորը, սուրբը։
Սրբամաքուր. ա. մաքուր, վայելուն։
Սրբամիտ. ա. միտքը սուրբ՝ մաքուր։
Սրբամտանալ. չ. սուրբ միտք ունենալ։
Սրբամտութիւն. գ. սուրբ միտք, անարատութիւն։
Սրբայեղն. ա. Սրբակեաց։
Սրբան, ի. գ. նստարան. ։ օթոցարգ։
Սրբանալ, բացնալ. չ. 1 սուրբ ըլլալ, նուի-

րիլ – 2 արդարանալ – 3 ծոմ՝ պաք բռնելը
Սրբանոթագ. ա. սրբութեամբ նորոգած։
Սրբանուագ. ա. որ կերպով երգող՝ երգած։
Սրբանուէր. ա. սրբազան։
Սրբանք, նաց. գ. սրբելու ազդ և հիւթ։
Սրբաշէն. ա. մաքուր շինած։
Սրբապահ. ա. գ. 1 սրբ բանի պահպանող – 2
աղէկ ծոմ՝ պաք պահող – 3 խիստ պահք,
ծոմապահք։ [ծոմ, ծոմապահութիւն։
Սրբապահութիւն. գ. 1 խիստ պահք։ – 2
Սրբապէս. մ. սրբութեամբ, մաքուր և ա-
նարատ կերպով։
Սրբաջինջ } ա. ամենասուրբ, ամենամա-
Սրբաջունջ } քուր. ։ փիլիփաքս – ա. Ինա-
ջինջ։ [նարան եղած։
Սրբասահման. ա. սրբութեան տեղ՝ ընդու-
Սրբասաց. ա. սուրբ սուրբ բառ՝ երգող։
–Սրբասացք. գ. սրբասացութիւն։
Սրբասացութիւն. գ. 1 սուրբ սուրբ սուրբ
բանը սերովբէից, և հինգերորդ – 2 մաս-
ուոր երգ դպրաց ընծայաբերութեան ա-
ւետնոյ։ [մաքրասէր – 2 սիրող սրբոց։
Սրբասէր, սիրի, բաց. ա. 1 աղջախոհ, սէր,
Սրբասիրութիւն. գ. սէր աղջախոհութեան,
առաքինութեան։
Սրբասիրտ. ա. սիրտը սուրբ։
Սրբասնեալ, նլոյ. սրբութեամբ մնած, սրբ-
բազան, սուրբ։
Սրբասնունդ. նոյն։
Սրբավայելուչ. ա. սուրբերու յարմար, սէր։
Սրբավայելչապէս. մ. ինչպէս որ սրբոց կը
վայլէ։ [վայլուն։
Սրբատաշ. ա. մաքուր տաշած՝ կոկած։
Սրբատեսիլ. ա. յառակ տեսնող, պայծառ։
Սրբատուն. տան. գ. վանք, հայրապետոա-
նոց. մանաւանդ՝ սարկաւագանոց որ կ'ր-
սուի պահարան, աւանդատուն, տաճար։
Սրբարան, ի, աց. գ. 1 սուրբ տեղ, եկեղե-
ցի, խորան, տաճար սրբութեան – 2 առիթ
քաւութեան, սրբոց, սրբարար, քաւիչ։
Սրբարար, ի, աւ. ա. 1 պատճառ սրբու-
թեան միոյ՝ շնորհատու հոգին սուրբ – 2
առիթ սրբութեան՝ սրբազան քան միւս – 3
մաքրող։ [կան
Սրբարարական. ա. սրբական, սրբարանա-
Սրբափայլ. ա. սրբութեամբ փայլած, սէր,
մաքուր [քար։
Սրբաքար. ի, իւ, կի՛ով. գ. մաքուր տաշած
Սրբաքերթ. ա. մաքուր քերած՝ կոկած։
Սրբաքերեմ. ն. կոկել, մաքրել։
Սրբան, բնի. ա. սուրբ, նուիրած։
Սրբանմ, եցի. ն. 1 սուրբ ընել, մաքրել, հա-
գեցնել և մարմնով. արդարացընել – 2 նուի-
րել։ – 3 ջնջել։ – 4 կորնթով մաքրել։ – 5
կրակով փորձել – 6 քահ (յեսանին վայ)։
– 7 ածխելը – 8 քաշելը

Սբբևբգնան, ենի, ից. ա. գ. տուբը տուբը եբդող, և եբգը։
Սբբևբգնուքիւն. գ. տե՛ս տե՛ս եբգևլը և եբգը։
Սբբևբգուքիւն. նոյն։
Սբբևցողական. ա. մաքրող, տուբը ընող։
Սբբևցողուքի } գ. սբբևլը, սբբիլը, սբբուքիւն,
Սբբևցուքիւն } նուիրատ։
Սբբիկ. ա. սպիկիկ, կոկիկ, ագէկուկ։
Սբբիչ, բչի, չաց. ա. սբբող, մաքրող։
Սբբիչ. գ. ածելի. տ ուստուբար։
Սբբկկը. ա. չորակկը. տ ասֆնա փէբչիկ իմուքեան։
Սբբուքիւն. գ. 1 տուբը բլլալը, անմեղուքիւն։ – 2 սբբևլը, սբբիլը։ – 3 նուիրատուն։ – 4 բնակ. Աստուծոյ։ – 5 տուբը խոբան։ – 6 սբբուքիւն սբբոյ։ – 7 տե՛ս Հազբբգուքիւն։
Սբբուհի, հւոյ, հևաց. ա. գ. 1 ամենասբ Կոյս։ – 2 տուբը ագչիկ, տուբը կնիկ։
Սբբուևն, բաս. գ. սբբևլը, իլը։
Սբևան, նբ. գ. սբևբ. տ գբլբևշլար։
Սբևգչիւբ. ա. կոտոշը տուբ։
Սբեմ, եցի. ն. 1 սբևլ, սբցընևլ. տ պիէմէբ։ – 2 գբգաևլ. տ ֆիբմէյէմէբ։ [չափբգ։
Սբընեմացս. ա. վազուկ, չուստ. տ նիւբիւբ,
Սբընեմացուքիւն. գ. ալագուքիւն։
Սբեմաւ. չ. հնաչ։
Սբիկ. ա. ձայնը տուբ. տ զիչ սէչիկ։
Սբիկայ, ի, ից. ա. գ. գող աւազակ՝ սրաւոբ կմ գաւառկաբտուտ, ցած. տ պաշը պոշ, Հայաուտ, Հօվարաւ։
Սբիկուն. գ. ամենևնևբկ մբ՝ նօքէն հանած։
Սբինգ, սբնգի, գաց. գ. փչևլու գործիք. տ զուռնա, ուիւուիւկ, պօբու, նէյ, մբգաչ։
Սբնգահար. գ. սբինգով նբգող։
Սբնգական. ա. սբնգի։
Սբնգեմ. չ. 1 սբինգ չալել, փչելով ձայն հանել, չռնչել, զուռ։ – 2 պարի մէջ սբունքնևլով ցատկտևլ։
Սբոհունգ. գ. խոտի մբ անուն։
Սբովէք, կամ Անբովէք, ի, ից. գ. (ե.) վերին դաս հրեշտակաց՝ առաջին կմ նրկբորդ։
Սբովէականք } ա. ուբ են սբովէքք։
Սբովէագաւքիւն }
Սբովէագող. ա. սբովէքից ձայնավոր։
Սբովէագուհիք } ա. սբովէնևրէն մէկտև-
Սբովէագունդ } ցած, իբենց բազմուքիւնբ։
Սբովէախումբ } [ծուկ։
Սբովէածածուկ. ա. սբօրէնևրէն ալ ծածկած։
Սբովէական. ա. սբովէքիւր։
Սբովէամաքուր. ա. սբովէքի պէս մաքուր։
Սբովէանուն. ա. սբօրէի նման։
Սբովէանշան. ա. սբօրէի նշանով։
Սբովէապահ, կամ պահակ. ա. սբովէևնևրէն պահպանած։
Սբովէաջոկ. ա. ուբ է բաժնուքիւն սբօրէիցս
Սբովէասարսափ. ա. սբօրէի նման։
Սբովէասարսափ. ա. սբօրէից սարսափելի։
Սբովէասացիկ. ա. սբօրէնևրէն զուբցուած՝ կանչուած։
Սբովէասպան. ա. որուն սբօրէք կը ծառայեն՝ իբ կառքը քաշելով։
Սբովէաուս. ա. 1 սբօրէն առնող (Եսայի)։ – 2 սբօրէի տնտքով (Մևսբոպ)։
Սբովէափոխ. ա. սբօրէի նման։
Սբովէաուոչար. ա. սբովէնևրէն էրող։
Սբովէափակ. ա. սբօրէնևլով պատած՝ գոցած։
Սբուակ, ի, ից. գ. 1 եղև չիշէ կմ կտաշէ ամանս։ – 2 տղուկ դնելու գործիք, վառած բամբակով կպցընելու շիշէ։
Սբուքիւն. գ. տուբ բլլալը՝ Հոգի, ձայնի, և այլն. սբընեմացուքիւն, կարուկ բլլալը, բարակուքիւն, բարկուքիւն. տ քէսկինլիք, էնձէլիք. չափբգլըգ։
Սբուկ. ա. քիչ մբ տուբ, բարակուկ։
Սբուն. գ. ա. Սբունք։
Սբունկն. ա. անկամբ տուբ։
Սբունք, նից, կամ սրանց, կամ սբուանց. և Սբունգն, կն, պնկուունք, կանց. կամ Սբունգ, կամ նկ. գ. Հիմ. տ ինձիգ, պա-
Սբսացեալ. ա. տուբ (փուշ). [Հատ։
Սբսկապան, ի, ից. գ. նևբսի խուց՝ վարագուբով պատած. տ Հիալինկ, չադրատ, կէբսէք [բիւնը սբսկլբու։
Սբսկսբան, ի, ից. գ. մնծ Հաս՝ զօհի ա-
Սբսկեմ, եցի. ն. ցբցնքևլ, ցանկլ. տ աչբվ-մէք։ – 2 կ. ցատքևլ. տ Ֆբշգբբմագ։
Սբսկոզագոյն. ա. աղէկ մաքրող՝ սբբող ցանկլով։
Սբսկուեմ, կմամ. գ. ցօղևլը՝ ցանկլը, իլը։
Սբտաբախ, ի, ից. ա. 1 սիբտը նետող։ – 2 սիբտը կոտրած։ [Հած։
Սբտաբևկ. ա. սիբտը կոտրած՝ կտրած, փբբ-
Սբտաբևկևմ, կիմ. ն. չ. սիբտը կտրևլ, իլ-վախցընևլ, վախնալ։ [– 2 ահ ուգող։
Սբտաբևկուքիւն. գ. 1 սբտակտբուքիւն։
Սբտաբոբբոք. ա. Ջնջմևանգ։
Սբտագիտ, գիտի. ա. գ. սբտևլնիս գիտցող՝ ծածկագէտ Աստուած։
Սբտագին. ա. մ. սբտանց. տ Հանտաս։
Սբտագոչ. ա. սբտանց կանչող։
Սբտագուքիւն. գ. յօժար սիբտ։
Սբտագուբք. գ. սբտին բնբանքը՝ քովերը, կամ գբան գին. տ Հան էվի, տէբտուն։
Սբտամած. 1 ա. Սբտաբևկ. – 2 սիբտը ևլած, կոբծտած։ – 3 գուխը շարժած։
Սբտամածուեն. ա. Սբտաբևկուքիւն։
Սբտամունգ. ա. սիբտը Հունգ ևլած՝ (վախէն)։
Սբտալիբ ա. չի սբտով, ուբախական։
Սբտախոց լինիմ. սիբտը վիբտաւորուիլ։

Սրտախոցեալ. սիրտը վիրաւորած, ցաւա-
Սրտակեղ. ա. կարօտած։ [գին։
Սրտակալօտ. ա. կարօտած՝ մաշած սրբ.
Սրտակէզ. ա. սիրտը էրած։ [տուվ։
Սրտակէտ. ա. կէս սրտով. կիսասիրտ։
Սրտակիզեմ. ն. սիրտը էրել՝ խշխըշցընել։
Սրտակտոր. ա. սիրտը՝ ազիքը կտրատած, կտոր կտոր ըլլալով։
Սրտակտուր. ա. Յրտաբեկ։ [մաշկը։
Սրտակրանք. գ. սիրտը պատող բարակ
Սրտահաճոյ. ա. սրտին ուզածը՝ սիրածը։
Սրտահաճութիւն. գ. սրտին հաճոյքը՝ ի-
րին կամ ուրիշին։
Սրտահաճուկ լինիմ. երեսպաշտութիւն ընել։
Սրտահանութիւն. գ. սիրտը խշխըշցընելը, սիրտը դող կամ լաց հանելը։
Սրտահատաչ. ա. մ. սրտանց հառաչող,
Սրտահնշոտ. ա. ուրախ։ [հառաչելով։
Սրտահնշոտացուցանեմ, ցուցի. ն. սիրտը ուրախացընել։
Սրտահմլեալ. մաշած սրտով, սիրտը ևլած։
Սրտահմլիկ. ա. սիրտը հմլող՝ հմլած։
Սրտայօժար. ա. յօժար սրտով։
Սրտանաման, ացայ. չ. սիրտ առնուլ հիսալ։
Սրտապախ առնեմ, լինիմ. սաստիկ վախ-
ցընել, սիրտը փրթիլ, խիստ վախնալ, հո-
գևվարք քաշել։ [րիհ։
Սրտապինդ. ա. սիրտը ամուր, սրտոտ, կըտ-
Սրտապնդեմ, ացի. ն. սիրտ տալ, զօրացը-
նել – չ. յամառիլ – կը. զօրանալ։
Սրտառիմ, ռևալ. չ. սրդոլիլ, որ և սրտա-
տիլ. ֆ տառապանգ։
Սրտառութիւն. գ. սրտի ցաւ՝ վիշտ, խոշ-
խորշալը. վիրապական գրած՝ Սրտառութի։
Սրտառուչ. ա. 1 սիրտը նեղացած։ – 2 սիր-
տը կտրած։ – 3 կարօտած, փափաքող։
Սրտառուս. ա. 1 սրտագէտ։ – 2 կարօտ քա-
շող։ [կամ կարօտով։
Սրտատրոփ. ա. սիրտը ինունդ ևլած՝ վախով
Սրտացաւ. ա. սիրտը ցաւոց, ցաւագար,
կամ ցաւակից։
Սրտացաւաբար} մ. ցաւակցելով, խղճա-
Սրտացաւութիւն} լով, ընտանի կերպով։
Սրտացաւութիւն. գ. սրտի ցաւ։
Սրտացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 սիրտ տալ, զօ-
րացընել, ուրախացընել – 2 կարօտ քաշել
տալ, կամ սիրտը կսկծցընել։
Սրտացուցիչ. ա. սիրտ տուող։
Սրտնայ. ա. սրտոտ, կտրիճ. ֆ նիւրկքլի,
Ձանձը. իլիա։
Սրտեռանդն. ա. ջերմեռանդ։
Սրտիբնեան. ա. ի Սիրտ։
Սրտի գիւր. ա. Դիւր։
Սրտի մոգք. ա. ի Սիրտ։
Սրտկեղ. ա. սրտին վէրք տուող։
Սրտնեղութիւն. գ. սրտի Հանգիստ։

Սրտմտական, ի. ա. գ. կարողութիւն կամ
կերք բարկութեան։
Սրտմտեմ, ացի} չ. սրդոլիլ, բարկանալ,
Սրտմտիմ, ացայ} բարկութիւն շարժիլ. ֆ
Հօվքէլէնմէք, տաղըլմագ։ [էօրքէ։
Սրտմտութիւն. գ. բարկութիւն. ֆ էօվքէ,
Սրտնական. ա. Սրտմտական։
Սրտնեզիմ. ա. Նեղասրտիմ։
Սրտնեղութիւն. ֆ ա. Նեղասրտութիւն։ –
Սրտնիմ. ա. Սրտմտիմ։ [– 2 մաղմտուք։
Սրտնութիւն. ա. Սրտմտութիւն։
Սրտնում. ա. Սրտմտիմ։
Սրտուկ. գ. բուսոց՝ անկոց ծուծը։
Սրտցաւութի. ն. ա. Սրտացաւութիւն։
Սփածանանլի, լ-ոյ. լնաց. գ. մէջք կապե-
լու լաթ. ֆ փէշթիմալ։
Սփածանանմ. ն. ուրիշի մէջքը բան մը կա-
պել. ֆ գուշամմագ։
Սփածանիմ, ածայ. չ. 1 իր մէջքը կապել՝
փաթթել. ֆ գուշանմագ։ – 2 հագնիլ. ֆ կի-
Սփածնում. ն. ա. Սփածանանմ։ [նմէք։
Սփածուածն, ծման. գ. փաթթելը։
Սփարիմ. ա. Փարիմ։
Սփնա. (յ) գունտ։
Սփռա} 1 ա. սփռած, տարածած, ցիրու-
Սփիւռ} ցան։ – 2 մ. չորս գին։
–Սփռա. ա. թևեվ, անօսր. վեր՝ի վերոյ։
–Սփռոք. Սփիւռք. գ. 1 չորս գին ցրուիլը, ցրուած ազգ։ – 2 ընդարձակութիւն։
Սփրփրիչ. ա. Սփրփուր։
Սփռփ. ա. Սփռփանք։
Սփռփական. ա. մխիթարող։ [տուող։
Սփռփականագոյն. ա. շատ մխիթարանք
Սփռփանք, նաց. գ. մխիթարանք, սիրտը
բացուիլը, գոսանք, առողջութիւն. ֆ թէ-
սէլլի, նիւրէք աչըլմասը. ֆէրահլըգ։
Սփռփիմ, ացի. ն. 1 մխիթարել, ցաւը փա-
րատել. սիրտը պարշրկցընել. ֆ թէսէլլի
էլմէք, խօշհաթըրմագ, ակֆալանըրբ-
մագ։ – 2 ամփոփել. ժողվել։
Սփռփութիի} ա. Սփռփանք։
Սփռփութիւն}
Սփռում, ացի. ն. 1 չորս գին տարածել, ցա-
նել, սփռել. ֆ նայմագ, սէրփմէք, սէրմէք,
սաֆրմագ, սաչմագ։ – 2 սիրտը բանալ՝
ադաչել, խնդիրքը առջևը դնել։
–Սփռիմ. փարատիլ, ցրուիլ։
Սփռիչ. գ. երկայն կռնակ՝ թևի ալա ձը-
գած. ֆ չափրասեմ, գօլ, զինձիլլամ։ – 2
տես Նիգ, 2։
Սփռուածն. ա. սփռելը։
Սփրփուր, կամ Ըսփրփուր. խպի, գաց, կի՛ գոց,
գ. (յ.) խոխր, գամիիուղ. ֆ զէմզիլլ, սէ-
փէմ, սէլէ։
Աքախառն. ա. Հանգարտ օգով։
Աքանչական. ա. Աքանչելի։

Աքանչանամ, ացայ. չ. ապշիլ, հիանալ, ապշիլ ինալ, մայլիլ. ֊ շաշմագ, թաաձ. Ձիւալ էլեմ Ձէք, Ձէյրան օլմագ։

Աքանչանայ } կր. կրզարմացուիլ, կր զոլուիլ
Աքանչանի } իբրև աքանչելի։

Աքանչանք, նաց. գ. արմանք, զարմանք։

Աքանչառես. տ. Աքանչելառեսիկ։

Աքանչացած. ա. զարմացած, կամ զարմանալի գանուած։

Աքանչացուձն. տ. Աքանչանք։

Աքանչացուցանեմ. ն. 1 զարմացընել։ – 2 գովիլի ցուցընել՝ քաջագնել

Աքանչացուցիչ. ա. զարմացընող։

Աքանչելաբար. տ. Աքանչելապէս։

Աքանչելագնդ. ա. խիստ գնդացիկ, հիանալի։

Աքանչելագոյն. ա. շատ զարմանալի, խնդիք գործ՝ վերբ։ [հրաշագործ։

Աքանչելագործ. ա. հիանալի բաներ ընող։

Աքանչելագործեմ, եցի. ն. հրաշք կամ հրաշքով ընել։ [ընելը։

ԱքանչելագործուԹիւն. գ. հրաշք, հրաշք

Աքանչելագրեմ, իմ. ն. աքանչելի անպակ, անպուճ։

Աքանչելալսօր. ա. աքանչելի գօրութեամբ։

Աքանչելալուր. ա. լսելու արժանի (ձայն)։

Աքանչելախառն. ա. մ. Հնոց հրաշքներ ալ։

Աքանչելածին. ա. հրաշքով ծնանող։

Աքանչելական. տ. Աքանչելի։

Աքանչելակերպ. ա. մ. 1 աքանչելի։ – 2 աքանչելի կերպարանքով, կերպով։

Աքանչելահրաշ. ա. գերահրաշ, խնդիք վերբ։

Աքանչելանայ, նամ. տ. Աքանչանի։

Աքանչելապատ } ա. մ. 1 փառաւորբ –
Աքանչելապայծառ } 2 մեծ պատուով։

Աքանչելապէս. մ. 1 հիանալի կերպով, հրաշքով։ – 2 փառաւորապէս։

Աքանչելառես. ա. 1 աքանչելի տեսքով։ – 2 աքանչելիք տեսնող։

Աքանչելառնական, կամ սիլ, կամ սիկ. ա. տեսքով աքանչելի, խիստ ազուր։

Աքանչելաստիպ. ա. հիանալի։

Աքանչելաստուածի. ա. 1 բան աքանչելիք ընող՝ Աստուած, և նմանալին զօրուի։ – 2 հիացընող։

Աքանչելաստուածեմիւն. գ. 1 աքանչելիքը ընելը։ – 2 բրած աքանչելիքը։ [նելի։

Աքանչելասփռատ. ա. օրէն արմատն է աքան.

Աքանչելասուեստ. ա. հիանալի՝ հրաշալի։

Աքանչելացուցանեմ. ն. աքանչելի ցուցընել։

Աքանչելափառ. տ. Հրաշափառ։

Աքանչելի, լսոյ. ա. 1 արմիւնալու, խնդիք վերբ. ֊ եմաաձ Ձիւալ էակ Ձէք, ահագիպ։ – 2 սուրբ, պըրազան, նուիրած։ – 3 աստուածային։

Աքանչելիք, լսաց. գ. 1 հրաշք. ֊ միւձիւզամ։ – 2 մեծ զարմանք. ֊ եմաաձ Ձիւալ։

ԱքանչելուԹիւն. գ. 1 զարմանալի բլլալը, հիանալի բան։ – 2 զարմանք, հիացում։

Աքանչելուդէշ. ա. աքանչելի ձեւերով։

Աքանչուձն, չման. տ. Աքանչանք։

Աքանչք, չից. գ. աքանչելիք, հրաշք. ֊ միւձիւզամ։

Աքեմ, ի, աւ, կամ ովի. գ. (յ.) կրծնաւորբին վրան ունեցած հագուստը (որ ըստ Հյ. Ձև կ'ըսուի)։

Աքեմաձև. տ. Աքեմաւոր։

Աքեմակէք. գ. սրճնուիմիւն գեղստ առնելու կրծնաւորին։

Աքեմաւոր, ի, աց. ա. 1 կրծնաւորի ձև հագած, աբեղայ։ – 2 հաւատաւոր կուսան։

Աքեմաւորիմ, նցայ. չ. կրծնաւորի գեղստ հագնիլ։ [ունենալը։

ԱքեմաւորուԹիւ. գ. գեղստ հագնիլը՝ վրան

Աքինոս, ի. գ. (յ.) պրտու, ուռ անկէ չինած չուան. ֊ սազ, սազուան խիլիկ։

Աքոզ, ի. գ. 1 Երեսի քօղ։ – 2 հագուստ։

Աքոզաստիկոս, ի, աց. ա. գ. (յ.) գպրոցը սորված, հանասր, խմաստասէր։

Աքոզարկեմ. տ. Ծոզարկեմ։

Աքոզեմ, կի՝ Աքօզեմ, եցի. ն. քօղ ձգել. ֊ էօրԹիմէք, էօրԹիւլմէք։

Աքոզումն, զմանց. գ. ծածկելը, խլը։

Աքոզ. Աքօզարկեմ. տ. Աքոզ, Աքոզարկեմ։

Սօխ. գ. ծուձ, սլատուկ, բուսոց՝ անկոց հիւթ մինդուկը։ [ռաքի ամանի։

Սօլեր, կի՝ Սօլէր, ի կի՝ Նլոյ, աց. գ. (գլ.)

Սօնապալնի. տ. Սոնապրի։

Սօս, ի, իւ. սօսոյք } գ. 1 բարտի, Ձեռմակ
Սօսի, սւոյ, սեաց } կապամախ. ֊ պէյազ՝ ագՃա գաւազ, սիպիլյատար, չընար – 2 ուրիշ ծառեր։ [փառաւոր, պայծառ։

–Սօս. ա. 1 Հպարտ, պէգ։ – 2 սօսի ծառի պէս

Սօսանուէր. ա. սօսի ծառոյ նուիրած։

Սօսառարտ. ա. 1 սօսի պէս։ – 2 սօսով զարդարած։

Սօսաւիւն } գ. 1 տերեվի՝ օդու ձայն, գու.
Սօսափիւն } շակուիմեան նշան սնպատած, որ և սոսկում ու սարսափ կը բերէ. ֊ փըսլիքը, խըշլիքը, հարբլիքը, էօրՃիւնը սէ. տատ – 2 իմ եղբայրս ձայն։ – 3 ազազակ, շշնկոց. ֊ չամանիմատ։

Սօսափիմ. չ. սարսափիլ։

Սօսի. տ. Սօս։

Սօսիւն. տ. Սօսաւիւն։

Վ

Վ, վեւ. երեսնեւրորդ տառ Հայոց, բառա. ձայն՝ և ընդ հվ. ը։
–Լծորդ ընդ ե. ու. պ. զանազան ազգաց.
–Վ. վ. երեք հազար. երեք հազարնորդ։
Վագիմ. ա. Վռագիմ, Վագեմ՝ ի։
Վագերաձի. գ. վագրի պէս ձի խառուտիկ։
Վագր, գեր, երաց. գ. ընծու. ու յոմազի նման գազան. տ գաիլան, փէլէնկ։
Վագրակերպ } ա. վագրի կամ անոր մը.
Վագրակերպանան } ձի կերպով. վագրի կերպարանք ունեցող (սոզաւարտ)։
Վազ, վազք, զեց, իւք. գ. վազելը՝ ցամքելը՝ կենդանեաց և ջրոց. տ սրչրբանիս, ամէլայըշ, սէլիւթիշ։
–Վազս առնուիմ. վազել, ցամքիլ։
–Ի վազ. Վազ առ. վազ. մ. վազելով։
–Վազ, կմ՝ Վազք սրտի և ծովու. գրփռաց, գրփ գրփ՝ գռրփ գռրփ նետելը. տ նէւրէնք ամէմասը, օյնամասը։
–Վազ, վազք. ա. վազայ վազող, խնդնդող։
Վազիմ, եցի. չ. ի վազել, ցամքիլ, վազայ քալել, ցամքըտնել. տ գօշմագ, սրչրամագ։ – 2 կարգէն գուրս երթնալն անց. նել՝ անցընել։ – 3 ապատամբիլ։ – 4 գանց ընել, ցամքիլ բան մը։ – 5 գռրփ գռրփ նետել (սրտի). տ օյնամագ։
Վազեցուցանեմ. ն. վազցընել։
Վազումն. գ. վազելը։
Վազվազեմ. չ. վազվզել, ցամքըտնել։
Վազք. ա. Սահանք. ի։
Վեմասիմ. ա. Վասիմասիմ, Վ եմասիմ։
Վեմասիկ. ա. Վասիմասիկ։
Վեմիմ. ա. Վ յեմիմ։ [չաի։
Վեմնականցնանան. ա. վեմասուն կանգնոց
Վեմնամեան, ենի, ից. ա. վեմասուն սա. բուան՝ սարնկան. տ ալեմբը էաչընսա, ալեմբը ակնէլիք։
Վեմնասուր. ա. վեմասուն հոսով։
Վեմնենակ, ենկի, կաց. ա. գ. վեմասուն։
Վեմնեղբդ. ա. վեմասունեղբդ. տ ալեմ. մըչընձի։
Վեմասուն, ենի, ից. ա. վեմասուն. տ ալեմբը
Վեմասունամեայ, մեան. ա. Վեմնամեան։

Վախ, խ, ից. գ. վախնալու տեղ քարձը. տ ուչուրում՝ նէրս [բում։
–Վախ՝ ի վախէ. գահավէժ տեղ. տ ուչուրում։
Վախեմ, եցի } չ. վախել, վախնալ, խըրտ.
Վախիմ, եցայ } ուիլ. տ գօրգմագ։
–Վախող. ա. վախկոտ։
Վախեցուցանեմ. ն. վախցընել։
Վախկոտ. ա. երկչոտ։
Վախճան, ի, ից. գ. վերջ, կատարած, ձեռ. բը, նպատակը, գիտուրբիւն, հատ. նելը, լմընալը. միհ. տ սօն, ախըր, ագըպէթ, նիհայէթ, ուճ, վէջհ, էնճամ; թէ. լէֆ, էօղրում։
–Վախճան. մ. վերջապէս, էն նոքը։
–Ցմահ վախճան. մ. երկար աւուն։
Վախճանական. ա. ի վերջի, նոքին – 2 վերջ [ուենեցող։
Վախճանաւոր. նոյն
Վախճանեմ, եցի. ն. 1 լմընցընել. տ պի. թիրմէք։ – 2 հատցընել. տ թիւքէմմէք։ – 3 մեռցընել. տ էօլտիւրմէք։
Վախճանեցուցանեմ. ն. մեռցընել։
Վախճանիմ, եցայ. չ. մեռնիլ. տ էօլմէք։
–Վախճանեալ. մեռեալ, ննջեցեալ. տ էօլմիւշ, կէչմիշ։
Վախուտ. ա. գահավէժ. տ ուչուրում, սարփ։
Վախվախեմ. չ. վախվըխել։
Վականակ, ի, ից. ա. հատուն (ցորեն), անցնելու վայր. տ օլմազ, վագիմը կէչմիշ։
Վակաս, ի. գ. 1 վրդն կամ ուսի ծածկոց՝ քահանայինն. տ նագա, նագալըգ։ – 2 կըրծանոց քահանայապետի. տ կէօնսլիք։
–Վակաս լանջանոց. ուրար սարկաւագի։
Վակասակիր. ա. վակաս ունեցող՝ (քահանայ, քահանայապետ, և շուրջառ)։
Վակասաւոր. նոյն։
Վակասիր. ա. կապող։
Վակժոյժ լինիմ } չ. վակչիլ, պինտ բռնել,
Վակժուժեմ, իմ } ուրիշի վայ զօրանալ. տ նագալամագ, գոլօսմագ։ [բար)։
Վա՛հ. մ. վախ, վախ վախ. տ օ՛ օ՛. (հնգնա.
Վահագն, ի. քաջ ի հեթանոսս Հայոց, որ՝ի հեթրգմանութիւնս գնի որպէս յիւ. Հերա. կլէս և Ապոլոն։
Վահան, ի, ից. գ. վահան. տ գալգան։
Վահանագրօշ. ա. Վահանաւոր։
Վահանակ. գ. 1 պզտիկ վահան։ – 2 գձանակ նոյն ձեռով։
–*Վահանակ երեսաց. զգաստ դիմակ՝ երեսը ծածկելու համար։
Վահանակիր. ա. Վահանաւոր։
Վահանակից. ա. 1 զինաւորակից։ – 2 ա. նիզակակից։ [վահանով։
Վահանակցութիւն. գ. քովէ քով կենալը
Վահանամարտութիւն. գ. վահան ունեցողներու կռիւ։
Վահանազարդ. ա. վահանով զոցուած։

Վ աֆանաւոտ. ա. վահանով զինած։
Վ աֆանաւոր, ի, աց. ա. վահան ունեցող՝ բանեցընող. ֊ գալգանդր։
Վ աֆանաւորիմ, նցայ. չ. վահան առնուլ ձեռքը կամ կռնակը։
Վ աֆանափակ, ի, աց. ա. գ. վահանով չորս դին գոցած, և գոցելը։
Վ աֆանընկէց լինիմ. վահանը վար ձգել։
Վ աղ. ա մ. առաջուց, կանուխկեն, շատոնց։ – 2 շուտով. ֊ չօգտան, հայլը գէմնատան, իմէզէ։ – 3 ա. կանուխ, հին, վաղուց։
Վ աղ. զոյ. գ. վաղուան օրը։
–Վ աղ. մ. վաղը, գալ առաւ. ֊ էրքէն, նա. ըրն՝ առաջէլայրն։
Վ աղաբաբրաս. ա. հնաւց զուրցուած։
Վ աղագոյն. մ. ա. ա առնէլի շուտ, շուտով։ – 2 շատոնց, հնուց։ – 3 հին։
Վ աղաղնկոյց. տ. Վանխաղնկոյց։
Վ աղաղրաւ. ա. շուտով լմընցող՝ մեռնող։
Վ աղամէաւամ } ա. Դի իմէաւամ։
Վ աղամէաղամ }
Վ աղակ. ա. Վ աղակաւոր, ։
Վ աղակաւոր, կամ րսկան. ա. գերակատար (ժամանակ բայի ըստ իր)։
Վ աղակարծ. տ. Ճանկարծ։
Վ աղակարծնիմ. չ. կասկածիլ։
Վ աղակաւոր, ի, աց. գ. ։ կարճ իմաւ. ֊ փալատ – 2 իմաւոր։
Վ աղահաս. ա. ։ շուտ վրայ հասնող։ – 2 կանուխ հասած՝ նզած պատուղ. ֊ իմաւորճանաս. – 3 խամ կտրած. ֊ խամ։
Վ աղահասիկ } ա. նոյն։
Վ աղահասուկ }
–Վ աղահասուկ. ։ տղու խնկով, իմէմեա. միտ – 2 հասնաբաժակ, յանդուգն։
Վ աղահասուիմիւն. գ. շուտ հասնիլը, հասունցնալը։
Վ աղահոգակ. ա. կանուխ մտածող՝ հոգացող։
Վ աղահաւտ. ա. շուտ, շուտով վրայ եկող։
Վ աղամնդ. ա. ։ շուտ մեռնող, փիլ. ապրող։ – 2 շուտ մեռած։
Վ աղամնդուկ } նոյն։
Վ աղամնդ }
Վ աղամնդիկ }
Վ աղամնդուկ }
–Վ աղամնդուկ լինիմ. շուտ մեռնիլ։
Վ աղամնդուկ. գ. խոտ մը. ֊ ամէխաբ։
Վ աղամնունիկ բարք, բուց. գ. կանուխ կծգունելու հատկ. նզող բնութիւն։
Վ աղայ. ա. Վ այ։
Վ աղայագ } ա. շուտ կշտացող, նա կնցող.
Վ աղայագուս } ֊ ս քի իմէզ ուշաբ՝ պլղագ՝ պլեղէր։
Վ աղայայոյց լինիմ. կանուխ նլնել առաւ. ֊ ան. ֊ էրքէն գալդմագ։
Վ աղանջնիմ. չ. նրկար կենալ, աշխատիլ։
Վ աղանցուկ. ա. շուտ անցնող՝ մարող։
Վ աղաչէջ. ա. շուտով մարող։
Վ աղաչաչափ. ա. շուտով խարուող։
Վ աղաւտաւանական. ա. շուտ մը խախտած՝ կործանած։
Վ աղաւախձան. տ. Վ աղամնդ։
Վ աղաւր. տ. Վ նղաւր։
Վ աղաւէր. ա. ։ շատոնց կամ շուտով կրծծանած։ – 2 շուտ մը ապրող։
Վ աղաւէտ. ա. շուտ նզած (վէճ)։
Վ աղաւխուսկ. ա. որ շուտ կը փոխուի, կամ կը մեռնի։
Վ աղաւխուլ. ա. շատոնց՝ շուտ մը փրած։
Վ աղաւխուտ. ա. շուտ մը փտտող (բոյս)։
–Ի Վ աղնաց հնուէ. տ. Վ աղուց, ։
Վ աղնիմ. ա. հին, հնուց։ [(պատուղ)։
Վ աղնիւնաց. ա. շուտ հասած՝ հասնող
Վ աղ ընդ փոյթ. մ. շուտ մը։ [հինի
Վ աղժամանակեան. ա. շատ առնուամբ,
Վ աղիւ, ղուի, ղուէ. ։ գ. վաղուան՝ այգուց օրը, առաւտն. ֊ նաբրն տագաղ, նաբրնքի կիւնի – 2 ա. վաղուան։ – 3 մ. առաւտոնց. ֊ առագէլայրն։
Վ աղկաւուկ. ա. Վ աղագհաւուկ։
Վ աղնան. ա. Վ անձնան։
Վ աղմնաւուկ. ա. Վ աղամնաւուկ. գ։
'Ի Վ աղնջնուկ հնուէ, Վ աղնջուց, 'ի Վ աղնջուց, 'ի Վ աղնջուց հնուէ. ա. Ի վաղուց։
Վ աղնջուց, ուցք. ա. հին։
Վ աղորգայն, նի կամ նոյ. գ. ։ վաղուն օր։ – 2 առաւօտ։ – 3 մ. վաղը, վաղը առաւօտ։ [մէն առաւօտ։
–Ի Վ աղորգայնէ մինչ ի վաղորգայն. ա.
Վ աղուկան. ա. վաղուան։
Վ աղուկան. ա. ։ վաղուան. ֊ նաբրնքի։ – 2 հնուս առնուան. ֊ պիր ղամանքներ։
–Վ աղուննել 'ի վաղիւ առնել. օրէ օր ձգել։
Վ աղուս ևս. Վ աղ ուրնէն } մ. ։ շատոնց, շատ
Վ աղուց. Ի վաղուց. Ի վաղուցուս } ։ շատոնցմէ, հին առ
Վ աղուց հնուէ. Ի վաղուց հնուէ. Ընդ վաղուց } նէն 'ի վեր. ֊ չօգտան, չօգտան պէրլու։ – 2 ա. վաղուց, հին, հնուց։
–Ի վաղուց հնուէ. վաղուընէ ևս։
Վ աղվաղ. ։ մ. շուտ շուտ. ֊ իմէզ իմէզ։ – 2 ա. քիչ առնուամբ։
Վ աղվաղակ. նոյն։
Վ աղվաղակիւ. մ. շուտով, խակոյն, նոյն ատեն. ֊ իմէզ. իմէզէ, չափըզ, անիսէ։
Վ աղվաղայ. տ. 'ի Վ այ։
Վ աղվաղաւոս. ա. շուտով առնող։
Վ աղվաղաւոր. ա. շուտով շարժող, շուտաշարժ։
Վ աղվաղիմ. նցի. չ. արտրալ. ֊ էվէմէլէմք, ամէլէ էմէմք։
Վ աղվաղնկէց. ա. շուտով դուքս ձգող։
Վ աղվաղէ. ա. Վ աղվաղակիւ։

Վ ափլաղկոտ, ի, ացի. ա. արտրացող, փուխ, ացող, անհամբեր, սանձն ելու, փոփոխամիտ. ՝ էվէխ էյիէն։
Վ ափլաղութիւն. գ. շուտութիւն։
Վ ափլաղուկ. ՝ ա. Վ ափլաղկոտ։ — 2 մ. արտոնք. ՝ աձէլէ ։
Վ ափլաղումն. գ. շուտով հաճնիլը։
Վ ափլաղուն. ա. Վ ափլաղկոտ։ [նենը։
Վ ապս, պը, պըը. ա. Վ ապակաւոր՝ ըստ
Վ ապաւոր. ա. Վ ապակաւոր՝ ըստ ին։
Վ ապցաուիմն, ամուք, մանց. ա. շուտով բարկութիւն չարժող ։
Վ ապքոջ. ա. ՝ի Վ։
Վ ա՛ձա, ի, կամ ոյ, ացի. և ու, ուց. գ. ՝ 1 առուտուր. ՝ ալըշվէրիչ։ — 2 ծախելը. ՝ սաֆըչ, տէյիչ — 3 առնելու բանը. ՝ մալ, մահ։ — 4 գաշն. ՝ գաւէ, չարիճ։ — 5 վաճառի տեղ. ՝ չարչը պազար։ — 6 գնելը. ՝ սաֆըն ալմասը։
Վ ա՛ճառախաբութիւն. գ. խորտախաւութիւն։
Վ ա՛ճառական, ի, ացի. գ. ա. ՝ 1 բան ծախող, գնող. ՝ պազիրկեան։ — 2 առուտուր. ՝ պազարկեան, վէգիլեաբէ։
Վ ա՛ճառականաձև. մ. վաճառականի պէս
Վ ա՛ճառականութիւն. գ. բան ծախելն ու գնելը, առուտուր ընելը. ՝ պազիրկեանլըգ։
Վ ա՛ճառակից, կցի, ցաց. ա. խանութի ընկեր. ՝ օրթագ, ախ֊քանատաշ ։
Վ ա՛ճառակուր. ա. ՝ 1 վար գնալ ծախող։ — 2 ծախելու գնելու։ [առնել։
–Վ ա՛ճառակուր առնեմ. ծախել, (գերի)
Վ ա՛ճառակցութիւն. գ. ՝ 1 առուտուր. ՝ ալըշվէրիչլըգ։ — 2 առուտուրի ընկերութիւն. ՝ օրթագլըգ։
Վ ա՛ճառաչօրէն. ա. Վ ա՛ճառաօրէն։
Վ ա՛ճառաձմման. ա. մ. վաճառքի նման։
Վ ա՛ճառաձող, ի, ացի. գ. առուտուր ընելու տեղ, շուկայ. ՝ պազար եէրի, չարչը պազարը
Վ ա՛ճառաշահ. ա. ՝ 1 առուտրէն վաստկող։ — 2 առուտրի (քազաք). ՝ պազիրկեան նահանգը ։
–Ի վաճառաշահ արկանեմ. կամ Վ ա՛ճառաշահիկ լինիմ. բանեցընելով շահիլ։
Վ ա՛ճառաշահութիւն. գ. ՝ 1 վաստակ. ՝ քնարո — 2 վաստրկելու ձամբայ, տեղ ։
Վ ա՛ճառասպան, ի, ացի. գ. ՝ 1 վաճառականներու գլխաւորը. ՝ պազիրկեան պաշի ։ — 2 վաճառքի տէր. ՝ մալ սահիպը։ — 3 գանձապետ. ՝ խազընէտար։ — 4 վարպետ. ՝ քնարճա, ուստա պաշի։
Վ ա՛ճառասէր. ա. վաստրկի խնդ։
Վ ա՛ճառասիրութիւն. գ. առուտրի սէր։
Վ ա՛ճառատեղի, ղւոյ, ղեաց. ա. ՝ 1 առուտրի տեղ. ՝ պազար՝ ալըշվէրիչ եէրի, չարչը պազարը։ — 2 քաղաք ծովեզերեայ, ՝ սալ. գիրկեան նահանգը։
Վ ա՛ճառատուն. գ. վաճառքի խանութ։
Վ ա՛ճառատուն, ի, ացի. գ. ՝ 1 առուտրի տեղ. ՝ չարչը պազար, պազար եէրի։ — 2 խանութ. ՝ տիւքքեան։
Վ ա՛ճառաւոր. ա. Վ ա՛ճառական։
Վ ա՛ճառափող, ի, ացի } գ. շուկայ, հրապարակ. ՝ չարչը, մէյտան, պազար եէրի։
Վ ա՛ճառափողոց, ի, ացի }
Վ ա՛ճառեմ, եցի. ն. ծախել. ՝ պազարա չը գարմագ, սաֆմագ։ [՝ սաֆլըգ։
Վ ա՛ճառիկ. ա. ծախու, գնծու, ծախուած.
Վ ա՛ճառաօրէն, կամ առաօրէն, բխի, նաց, կամ նից. գ. վարպետ. շուկայինն ընդ. ՝ ուստա պաշը, չարչը քնահնաբը։
Վ այ. մ. ափսոս. ՝ նազըգ, ուհ, օհ։
–Ի՛նի՛ Վ այ ինձ, Վ այ գիս, Վ այ գինև. վայ գլխուս. ՝ վայ պաշըմա։
–Ա՛յ վայ. այ ուհ։
–Վ այ վաղայ. իբր՝ վայ վայի վրայ։
Վ այ, ի, ից. կամ ոյ, ոց. գ. ՝ 1 խեղճութիւն, ողբ, լաց. ՝ սէֆիլէ իք, պէլա։ — 2 ա. խեղճ. ՝ սէֆիլ։ [նութիւն։
Վ այաւացութիւն. գ. վայ ըսելը, ողբ, խնդ֊
Վ այել, եալ, եալից. գ. վայելելը, վայելչըբան. ՝ սէֆա, զէֆք։
Վ այելալից. ա. զուարճալի. ՝ սէֆալը։
Վ այել է, են, կամ Վ այելէ. լեր. գիմազ. կը վայէ, յարմար է, կ՚ինկնայ, կ՚իյնայ. ՝ նազըշը, տիւշէը։ [լու բանելը։
Վ այելելի, իք. ՝ ա. վայելուչ — 2 վայելելու։
Վ այելեմ, եցի. ն. վայելել. ՝ սէֆալամամագ։
Վ այելեցուցանեմ, ցուցի. ն. ՝ վայելել տալ մանուկից ընել։ — 2 վայելչացընել, զարդարել։
Վ այելեցուցիչ. ա. վայելել տուող ։
Վ այելուած, ոյ, ոց. գ. վայելելը։ [լելը։
Վ այելուչ. գ. ՝ 1 վայելել, վայելածը, պատուր, սիրուն, օրինաց, շատ յարմար. ՝ նազըշլը, ուշխուն, նազըշդելը։ — 2 բարիքը վայելել։ — 3 մ. վայելչապէս ։
Վ այելչաբան, ա. կարգաւորեալ խօսող. ՝ էլճազը տիւզ։
Վ այելչալար. մ. վայելուչ կերպով, պատշաճաբար, վայլածին պէս, շատ ազէկ։
Վ այելչագեղ. ՝ ա. շատ գեղեցիկ, պատուր։ — 2 գ. գեղեցկութիւն, գարդ։
Վ այելչագոյն, կանագոյն, դունի, ից. ա. աւելի կամ շատ վայելուչ, ազէկ։
Վ այելչագունեղ. ա. աւելի վայելուչ։
Վ այելչախառակ. ա. բաբձրահասակ. ՝ պոյլու պօյու։
Վ այելչալարգ } ա. գարգարուն, գեղեցիկ. չինքով շնորհքով. ՝ նազըշլը, փէնք կիւզել։
Վ այելչալարգնաց }
Վ այելչալի, լից }

Վայելչածաղիկ. ա. ծլած ծաղկած։
Վայելչակազմութիւն. ա. ազուր շինք։
Վայելչական, ի, աց. տ. Վայելուչ։
Վայելչականաբար. տ. Վայելչաբար։
Վայելչականագոյն. ա. աւելի վայելուչ։ – տ. Վայելչագոյն։
Վայելչականութիւն. գ. վայելչութիւն, յարմարութիւն, ազուրութիւն։
Վայելչակերպ. ա. վայելուչ կերպով։
Վայելչակերպութիւն. գ. վայելչութիւն։
Վայելչակի. մ. վայելչաբար։
Վայելչակից. ա. 1 նոյնպէս վայելուչ – 2 միկտեղ վայլող։ [(կրգ)։
Վայելչահիւս. ա. ազուր հիւսած, շինած
Վայելչանամ, ացայ. չ. 1 զարդարուիլ – 2 վայլել։
–Վայելչանայ. դիմազ. կը վայլէ։
Վայելչանք. գ. վայելչութիւն։
Վայելչաշուք. տ. Վայելչահիւս։
Վայելչաշէն. ա. ազուր շինած։
Վայելչապանծ. ա. փառաւոր։
Վայելչապէս. տ. Վայելչաբար։
Վայելչասաղարթ. ա. ծլած ծաղկած։
Վայելչասէր. ա. ազուր բան սիրող։
Վայելչավայր. ա. տեղը ազուր։
Վայելչավառ. ա. վառվռուն։
Վայելչավառած. ա. ազուր կերպով առաւածուած։
Վայելչաւոհաւակ. ա. ազուր, սիրուն։
Վայելչաւորել. ա. Վայելչազարդել։
Վայելչափառ. տ. Վայելչազարդ։
Վայելչացուցանեմ. ն. 1 գեղեցկացընել, զարդարել – 2 վայլել տալ։ ֊ Հոչչանաբերմագ։
Վայելչաւոր. տ. Վայելուչ։ [գուշի)։
Վայելչափայլ. տպայծառ, փառաւոր (լմա֊
Վայելչափառ. ա. խիստ փառաւոր։
Վայելչութիւն. գ. 1 վայելուչ ըլլալը, փառաւորութիւն, ազուրութիւն, տեսք։ – 2 ազուր բաներ։ – 3 վայելք, զուարճութիւն, երջանկութիւն։
Վայելչօրէն. տ. Վայելչաբար։
Վայելք. տ. Վայել, եղր։
Վայեմ, եցի. չ. 1 վայ կանչել, Ձեռալուայ ողբալ։ ֊ Նայողաբար գոփարմագ։ – 2 վայ տալ ուրիշի, խնդմ տեսնել։
Վայեմեմ, եցի. ն. վայեմել, վայեմել, պարպել։ ֊ պօշալեմագ, տէաքմէք։
Վայուձն. գ. վայելը, Ձեռալը։
Վայր. ի, ոց. կամ ից. ուց. գ. 1 տեղ, միջոց, ու և Վայրք. ֊ Նէր. ատա, ատաղեզ։ – 2 զուրս տեղ, դաշտ, վարուցանելի տեղ։ ֊ ոտշաբերու, նապատ, չիճիճիք։
–Վայր մի, կամ Մա վայր մի. մ. քիչ մը. ֊ պիր տեղ։
–Ընդ վայր. մ. ա. փուռ տեղը, փուռ. ֊ պօշ Նէրէ, նաճիլէ, պօշ։
–Ընդ վայր հարկանեմ. նեսի վայ թողուլ։
–Ի վայր. մ. վար, դէպ ի վար ֊ աշաղա,
–Ի վայր. ստորին, յետին։ [աշաղը։
–Ի վայր հարկանեմ, և արկանեմ. վար զարնել, ինկնցընել. ֊ աշաղը վուրմագ, էնտիրմէք։ [դիս անգին։
–Ջվայրագ. մամ. պղտիկ, ժուռ. գալ ատ֊
Վայրաբան. ա. փնախօս։ [տեղ։
Վայրաբար. մ. 1 վար կերպով։ – 2 փուռ
Վայրաբեր. ի, աց կամ ից. ա. 1 ինքիմքի վար ելլող, ծանր։ – 3 աչխարհք սիրող։
Վայրաբերականութիւն. տ. Վայրաբերութիւն։
Վայրաբերիմ, իմ. ն. չ. 1 վար բերել – 2 դէպ ի վար երթալ։
Վայրաբերութիւն [գ. դէպ ի վար իջնալը՝
Վայրաբերումն [կրծանիքը, ծոիքը։
Վայրաբնակ, ի, ից. ա. 1 զուրս տեղ քնակող, տուն չունեցող – 2 վայրենի, վայրի։ – 3 անբնակ, անապատ։ [հորիք։
Վայրաբնակագոյն. ա. աւելի վայրենի, անհոգ։
Վայրաբնակիմ. չ. վայրաբնակ ըլլալ։
Վայրաբնակութիւն. գ. զուրս տեղ ըլլալը։
Վայրագ. ի, ից. ա. 1 բացօթեայ կեցող։ – 2 վայրենի, լեռնցի, կոպիտ, անգութ. ֊ նապանի, նօզուն, խիչանէքի։
Վայրագաբար. գ. գազանի պէս։
Վայրագագոյն. ա. վայրենագոյն։
Վայրագամիտ. ա. կոպիտ, անխելք։
Վայրագայիմ. չ. վար գալ։
Վայրագանամ, ացեալ. չ. վայրենանալ, լեռնցիի կերպ ըլլալ։ [վայրենի։
Վայրագաւուն. ա. զուրս տեղ մեծցած,
Վայրագաւիթ, ւթի. ւթից. գ. վարի՝ դէպի բակը. ֊ աշաղթի աւլուս։
Վայրագիմաստ. տ. Վայրագամիտ։
Վայրագնաց. կամ ցեալ. ա. գազանը պատող, բարբարոսական։
Վայրագութիւն. գ. գեղացութիւն, կոպտութիւն, տմարդութիւն, գազանութիւն։
Վայրագտանիմ. ն. վարի կարգը դնել։
Վայրագիեմ. չ. Թռչիլ դէպ ի վար։
Վայրագոյն. ա. Ժանտ իմիաստով, վհատակար։
Վայրախոտ լինիմ. փուռ բաներ պղպտիլ։
Վայրախուզութիւն. գ. փուռ բաներ հնտաքրքրիլը։
Վայրախօսութիւն. գ. փնախօսութիւն։
Վայրած. ա. Ընդվայրած։
Վայրածնամ. տ. Վայրաբերիմ։
Վայրածուծն. գ. վար տեղ քնակիլը։
Վայրակ. գ. անձրևին վար իյնալը։
Վայրական. ա. տեղական։
Վայրակաց. ա. Վայրակեաց։
Վայրակացութիւն. գ. դիւք. փնակ։
Վայրակեաց. ա. 1 զուրս տեղ կեցող։ – 2 անգործական։

Վայրակնեալ. կամ նացեալ. 1 վար նայող։ – 2 աչեաբջիք սիրող։ [գան, նայամազ։
Վայրահայեաց. ա. վար նայող. ֊ երկիր պա.
Վայրահար. ա. 1 ցած. աշխարհահաչիւ – 2 փուճ պարտող, փուճ խօսող։
Վայրահիգ. ո. Վայրագեր։
Վայրայածիմ. չ. գուբար պորտիլ։
Վայրայինն. ա. դրսի. ֊ նապանի։
Վայրանկեալ. վար ընկած։
Վայրանցեալ. վար անցած, ընկած։
Վայրապար. մ. փուճ տեղ, վնր ի վերանց. ֊ նաՓիլէ, ի վէրքէդ։
Վայրապար. ի, ած. ա. 1 փուճ, ընդու. նայն – 2 փուճ մարդ, փուճ բաներ հետաքրքրող. ֊ պօշ, անարժան, պարզ պօշ։
Վայրապարաբանեմ. փուճ տեղը խօսիլ։
Վայրապարաբանութիւն. գ. աւելորդաբանութիւն։
Վայրապարագոյն. ա. մ. ամենեին փուճ։
Վայրապարագործ. ա. աւելորդ գործ սիրող։
Վայրապարախօս. ա. փնաՓօս։
Վայրապարացանութիւն. ա. փուճ տեղը բարկացող։
Վայրապետ. գ. մէկ տեղի իշխան։
Վայրասուն. ա. գուբար մնծցած։
Վայրավատիմ. ա. Վայրավատնիմ։
Վայրավատին. ա. տեղէն շարժած, խարխլած, ցրուած, ցրցնքած. ֊ տարտաղնի, տաղնապ, խուրտուխաշ։
Վայրավատնեմ. ն. մնխել, փնացընել, տարտաղնել։ [դին ցրուիլ։
Վայրավատնիմ. չ. տարտղնիլ, տագին անվայրավատուն, կամ տնուն. գ. մնխումութիւն։ [դուբս ձգող։
Վայրարկու. գ. նատուկ տեղը, աւելորդը
Վայրացածու. ա. չորս դին պարտող՝ նայող (աչք)։
Վայրացան. ա. ցիրուցան։
Վայրացուցանեմ, կամ ի վայրացուցանեմ. ն. վար բերել, ցածցընել։
Վայրափակ. ա. ուր որ արևը մտնէ գացուած պահած կը նշանակ՝ արևմտեան ինչուան արևելք։
Վայրագործ. ա. 1 վար քաշող – 2 գէպ ի վար գացող, երկիրը սիրող։
Վայրագործութի \ գ. գէպ ի վար երթալը,
Վայրագործումն \ սէր աշխարհի։
Վայրգնիմ. ա. Վայրագնիմ։
Վայրգնումն. ա. Վայրագնութիւն։
Վայրկութիւն. գ. գալուստ գալը։
Վայրմ, նգի. ն. վար ձգել, ցանել – կր. վար իջնալ, ցնդիլ։
Վայրնագար. մ. 1 կատագարար – 2 վայրենի կերպով։ [ընի, կատագրի։
Վայրնագնոյ, կամ բու, ի, ից. ա. վայրնագնակ. ա. գուբս տեղ բնակող, վայրենի։ [խոտ գեղջուկ։
Վայրնագոյն. ա. 1 աւելի վայրենի։ – 2
Վայրնական, ի, աց. ա. 1 վայրենի։ – 2 բարբարոսական։
Վայրնակեր. ա. գրսի օրսով ապրող։
Վայրնամիտ, մտի, տաց. ա. 1 կատագրի։ – 2 բիրտ, կոպիտ։
Վայրնամտութիւն. գ. կատագրութիւն։
Վայրնանամ. ացեալ. չ. կատզիլ, գազանի կամ բարբարոսի պէս ըլլալ, մարդկութենէ գուբս ելլել։
Վայրնապէս. ա. Վայրնաբար։
Վայրնատուն. ա. Վայրատուն։
Վայրնացուցանեմ. ն. կատղեցընել, մարդկութենէ հանել։
Վայրնելեւս. ա. այլանդակ։
Վայրնի. նոյ, նեաց. ա. 1 վայրի, դրսի, լեռնցի, կատագրի. ֊ նապանի, գրբատքի, եաուզ։ – 2 ցամաքային։
Վայրննիմ. բնենալ. ո. Վայրնանամ։
Վայրնութիւն. գ. գազանութիւն, կատաղութիւն, ամարդութիւն, գեղացութիւն։
Վայրջիք. գ. վար իջնալը։
Վայրի. ա. Վայրնի։
Վայրիկ. ա. Վայրկեան։ [ազ։
Վայրիկ մի. մ. պահնկ մը, քիչ մը. ֊ պիչ –Վայրիկ մի ևս՝ և. մ. քիչ մնաց՝ որ. ֊ ազ
Վայրիմ. ա. Վայրեմ, իմ։ [գալտը՝ քի։
Վայրիջանեմ, ջնաց \ չ. վար իջնալ, վար
Վայրիջիմ, իջնալ \ գալ։
Վայրիջիչ. ա. վար ընդող կամ ընդնցընող։
Վայրկեան, կենի, ից կամ ից \ ։ գ. վայրիկ
Վայրկենի, նւոյ, նեաց \ կամ պահնկ ժամու. րոպէ, ակնթարթ. ֊ տագրդի։ – 2 մ. պահնկ մը. ֊ պիչ ազ։
՛ի Վայրուտ. մ. վարէն. ֊ աչագտան։
Վայրվիճագ. ա. աշխարհքիս մէջ բնակող։
Վան. գ. վանտնլը։
Վան, ի. գ. բնակարան, քաղաք, վանք։
Վանագոյն. ա. ակն վանիի գունով։
Վանական, ի, աց. գ. 1 վանք նստող, կրնուսուր – 2 վանահայր, աբբայ։
Վանականութիւն. գ. 1 կրօնաւորութիւն։ – 2 վանահայրութիւն։
Վանակից. ա. միկտեղ բնակող։
Վանակն. ա. Վանի ակն։
Վանակրեայ, կամ Վանհանակրեայ. գ. մնծ կրիայ, կղզեի պէս։ [բանկրան։
Վանապան, ի, աց. գ. պահապան բանակի
Վանասուս, ի, աց. ա. գ. հիւրի տեղ տուող։
Վանասուր. նոյն. (Աբրամեզեայ մնկա. [նուն)։
Վանասուն, տան. գ. վանք։
Վանասրնեմ. ն. նկողին բնակուե տեղ տալը
Վանասրութիւն. գ. հիւրասիրութիւն։
Վանացնիչ. ա. Վանընդէց։
Վանասուր. ա. հիւր. ֊ միւսաֆիր։

Վանգ, կամ Վանկ, ի, ից. գ. 1 ձայն. 2 սուտ, սէտ – 2 հնգ. 3 հէնէ, սիւգիւն – 3 նղանակ. 4 գայեակ։

Վանգ. գ. երաժշտական խազ մը։

Վանգանամ. յ. վանկ մը շինել՝ ըլլալ։

Վանգաչափութիւն. գ. վանկերու չափը՝ ժամանակը։

Վանգասէն. մ. վանկի պէս, հնգով։

Վանգեմ. ն. վանկ մը՝ հնգ մը շինել։

Վանգիւն. գ. ձայն մը։

Վանդակ, ի, ից. գ. 1 վանդակ. 2 գաճէա, փաթմոգլը. – 2 ցանց. 3 ծոր, ագր – 3 կոակարայ. 4 բակարաւ. 5 սէվիէ, քիւճէ – 6 պատշգամ. 7 քէշքը։

Վանդակագործ, Վանդակակոփ, Վանդակակերտ } ա. վանդակով շինուած, վանդակաւոր, վանդակի նմանո։

Վանդակապան, ի. գ. վանդակի տեղ. 2 գաճէլիք, գաճէտ։

Վանդակապատ, ի, ից կամ ից. ա. 1 վանդակով պատած – 2 վանդակաւոր տեղ։

Վանդակեմ. ն. 1 հակակապել, կապոց ընել – 2 ժողվել, գումարել (զօրք)։

Վանդանակ. գ. ա. Վանդակ։

Վանդեմ, եցի. ն. կապել կաշկանդել պատշարել, յօդիճել աւելի։

–Վանդիմ. պղպեղկիլ (ժանտախտով)։

Վանդուճն. գ. աւերել քանդելը, իյր։

Վանեայ, նայք. յց. ա. ամէն վանէին շինուած։

Վանեալ, նալ. գ. վանքեր։

Վանեմ, եցի. ն. 1 քշել, վռնտել, փախցնել, զրնել, յաղթել. 2 սիւրմէք գօվմագ, գօվալամագ, վուրմագ գըրմագ. աղի էշմէք, հագցնաման կէլմէք – 2 մէկուն հետ խնդալ, փորձել. 3 առաջմագ, ձէնկլէշմէք. պէչ էլէ տիւշմէք։ [նախաննել։

Վաննալ, այ, ով. կամ աւ. գ. վանքեր, վանեցի։

Վաննայք. նոյն։

Վաննըճց, ըիցաւ. գ. վանքի՝ տան գործակալ, կամ հիւրընկալ. 2 քնահեղ, օտար։

Վաննցի. ա. վանքցի, վանական։ [պաշը։

Վանկ, կամ Վանի վանի, ակաձ վանի. գ. քիւրեղ. 2 մատէն պիլլօտ, պիւլլուր։

Վանկի. ա. Վանկուկք։

Վանկիչ. ա. վռնտող. 2 հագցնաման կէլէին։

Վանկ. ա. Վանգ, և այլն։

Վանկուկք, կանց, կամ կաց. գ. քառակարան փոքրիկ, խուց։

Վանօթայ, կամ օտայ, այ, ով, այք, այց. կամ Վանօրնայ և օրնայք, կի օրնայք, ըէ՛ից. կի՛ եաց. գ. վանքեր, վանքցիներ. 2 մանուշն. գ. վռնտելը։ [նախիրըլլալը։

Վանք, նաց կամ նից, կամ նաւ. գ. տեղ մը՝ բնակելու՝ ի՛նամալու՝ նստելու, տուն. 2 օճախ. գօնագ, էվ։

Վանք. գ. մենաստան, միաբան կրօնաւորաց, արհզայից տեղ. 2 մանաստիրը։

–Վանք կանանց. կուսանաց վանք։

Վայ, Վայ վայ, մխ. ծխ ծխ, ինչ ազէկ, սիրուն. 2 փէհ փէհ, օ օ, նէ կիւզէլ

–Վայ և յայ կարգամ. ծաղր ընել։

Վայելակ. ա. վայ ըսելու, ախորժելու, ադեկ, գովելի։

Վայելչ, ի, իցք, կամ ու, ոյ, ուց. գ. անիրաւ շահ փոխ առած էն. 2 մամիլէ, մաւամիլէ։

Վայելաժողով, ի, աց. ա. վայելչ ժողովոյ գիտցող։

Վայելաժողովութիւն. գ. վայելաւորութիւն։

Վայելակեր, Վայելաւոր, Վայելամիտ } ա. վայելաւոր. 2 մամիլէ-ձի։

Վայելաւոր, ուի, աց. ա. վայելչ առնող. 2 մամիլէձիլիք։

Վայելաւորութիւն. գ. վայելչ առնուլը, 2 մամիլէձիլիք։

Վայելասէր, Վայելավճառ, Վայելաւոր } ա. վայելչ սիրող. 2 չիւրիւք մամիլէձի։

Վայելեմ, եցի. չ. ն. վայելով փոխ առալ. 2 մամիլէ իրէ ագռէ վէրմէք։

Վայելիք. գ. վայելներ։

Վայ վայ. ա. Վայ։

Վայր, ի, իցք, կամ ու, ուց. գ. խումբ մը զոյք՝ մէկ գլուխակի տակ. 2 պէօլիւք, պայրագլըզ, պայրագ։ [լուխ։

Վայրանամ. ացեալ. չ. խումբ խումբ որոլ։

Վայրենի, ակի, կաց, Վայրակական, Վայրակաւոր, ի, ից } գ. առանց խմբի զնուսը, կորիճ զօրք։

Վայրենութիւն. գ. կորճուխիւն։

Վայր, ի, իցք } գ. 1 սայլ, սայլի ծածք. 2 ա. Վայրի, իցք } թառա էօրմիւնիւ, չատըրը։ – 2 սայլ՝ վրան մօրմով գոցած։

Վայրաւոր. ա. սայլի մէջ՝ վրանի տակ քնակող (Սկիւթացիք)։

Վայր. 1 ա. վառած, փայլիլուն – 2 գ. վառուիլ, պայծառութիւն։

Վայր, ի, իցք. գ. 1 բարակ լայն, կամ բառնած զարդ՝ թաղաւորի և իշխանի հագուստի. 2 սիւլէկնար, պիւրիւնձիւք, սանսալ, ճէրմանէ, ջար. – 2 զրօշակ. 3 պայրագ, սանձագ. – 3 խաչվառ. 4 հաշալէմ։

Վայր. ա. ձանր. որ է շարականն գկ։

Վայրապան. ա. Վարագանակ։

Վայրապան, ի, աց. գ. կրակարան, Ջրագարան։ [քիչ մը մնծցած. 2 փիլիճ։

Վայրենի, կամ Վայրուկ. գ. Հաւու ձագ՝

Վայրեմ, եցի. ն. կրակ կամ կրակով վառել, բռընկցընել. 2 նագմագ, թիւմիւզ առնմագ։

Վայրեմ, իմ. ն. չ. 1 զինք հագցընել, հագնիլ, յորդորել պատրաստել՝ ի պատերազմ, և յորգորուիլ. 2 սիլահլանորըմագ, գուշանմագ։ – 2 զարդարել, լուիլ – 3 սիրաը

գրգռել, գրգռութիւն։ [կեղ
–Վաեմ գլխոյս. գլխոյնդը բանալ՝ արձը–
–Վաեվլիք. զէնք, զրահ։
Վաեցուքն. տ. Վաեուքն։
Վաեցուցանեմ. տ. Վաեմ. ես, ի։
Վաեիչ. ա. վաեող։
Վաե 'ի վաե
Վաե 'ի վաեեալ
Վաե 'ի վաենալ } ա. վաելքաուն, պայ–
ծառ. տ փայլուն։
Վաեուած. տ. Սպառազինուած։
Վաեուքն. գ. վաեուիլը կրակի, ձրագի, աստղերու փայլիլը։
Վաեվաեիչ. չ. վաեելօրէն։
Վաեվաեուկ, կամ Վաեվաեուկ. գ. խոտ մը՝ կաւոյած շան դեղ, իշաքեղ, բահնան. տ աչխուժ, դուռուզ օձու, հաշիշ ըլ քէլայ։
Վասնմ. տ. Վասնմ։
Վասիլիսկոյ, ոս. գ. արքայիկ օձ, քարբ։
Վասն. նխ. 1 համար. որ և ի վասն. տ իչխեն։ –2 ձևաքրմը, միջնորդութեամբ. տ խաղիը իչխեն։ –3 փոխանակ։
–Վասն մեղացն. զոհ՝ որ մեղքը քաւելու համար է։ [համար։
–Վասն այն. իբր Վասն այնորիկ. մ. անոր
–Վասն զի. չ. 1 ասոր համար՝ որ. տ զէրէն։ –2 որպէս զի։
–Վասն է՞ր, կի՞մ ոյր. ինչո՞ւ համար. տ նիչեն։
–Վասն որոյ. որու համար, ուստի։ –2 անոր համար որ։
Վաստակ, ոյ, ոց, և ի, աւ. գ. 1 աշխատանք, ծառայութիւն, գործք, բանիլը. տ զահմէթ, էմէկ, իշ. չալըչմա։ –2 յոգնութիւն. տ եօրկունլօգ։ –3 շահ, պտուղ։
–Վաստակ. ա. յոգնած դաղրած. տ եօրկուն, հեզլագ։
–Վաստակ առնեմ. աշխատցընել։
–Վաստակ լինիմ. աշխատիլ։
Վաստակաբեկ. ա. յոգնեցընող, ծանր։
–Վաստակաբեկ առնեմ. յոգնեցընել. տ հեզլաք էմէկը։
Վաստակակից. ա. աշխատանքի գործակից։
Վաստականուէր. ա. աշխատանքը նուիրող՝ նուիրած։
Վաստակասէր, սիրի, բաց. ա. աչխատասէր, յոգնիլ չսիրեցող։ [լ։
Վաստակասիրաբար. ա. աշխատասէր ըլլալ։
Վաստակասիրութիւն. գ. աշխատասիրութիւն։
Վաստակաւոր, ի, աց. ա. 1 աշխատանք՝ արգիւնք ունեցող. տ չալըշկան, էմէկցաւր։ –2 երկրագործ. տ չիֆճիէն։ –3 յոգնած, տ եօրկուն։ [լէմէքը։
Վաստակեմ, եցի. ն. բանիլ, դատիլ. տ իշ–
–Վաստակեմ, կիմ. (ամկ. ոձով) վաստըկիմ. տ գաղանմագ, էարինմէքը։
Վաստակեմ, եցի } չ. 1 աշխատիլ, տառա–
Վաստակիմ, եցայ } պիլ. ջանալ։ –2 յոգնիլ
Վաստակութիւն. գ. աշխատութիւն։
Վաստակութիւն. տ. Վաստակասիրու ի։
Վաչաչ. տ. Վաւաչ։
Վատ, ի, աց կամ ից. ա. 1 ծոյլ. տ թէմպէլը. 2 վախկոտ. տ գօրգագ։ –3 ինաս, գէշուի։
–Վատ. (ամկ.) ա. մ. վատթար, գէշ. տ պէթի, պէթիէր։
Վատաբախտ, ի, ից. ա. խեղճ, դժբախտ. տ թալէհսիզ, ուղուրսուզ, մեռքին, սէֆիլ։
Վատաբախտիմ, եցայ. չ. խեղճ ըլլալ. բստ յ. նաև գիւահարիլ։ [դև։
Վատաբախտիկ. տ. Վատաբախտ, և Ձարա.
Վատաբախտութիւն. գ. խեղճութիւն, դրժբախտութիւն, փորձանք։
Վատաբաստիկ. տ. Վատաբախտ։
Վատաբարոյ. ա. չարաբարոյ։
Վատաբարոյութիւն
Վատաբարութիւն } գ. չարաբարոյութիւն։
Վատագոյն. տ. գէշ գունալ։
Վատագրոհութիւն. գ. ցեղին ցածութիւնը։
Վատագի. տ. ցած՝ անընշան ցեղէ. տ պայաղը սոյտան, սօյտուզ։
Վատագրութիւն. տ. Վատագրոհութիւն։
Վատախաձն. ա. 1 խաղնուածքը վատ։ –2 օղը գէշ։
Վատախաձնութիւն. գ. 1 խաղնուածքին վատութիւնը։ –2 օդոյ գէշութիւնը։
Վատախնդիր, դրի, դրաց. ա. 1 ուրիշի գէշ ուզող։ –2 գէշ (կնիկ)։
Վատախորհուրդ. ա. 1 միտքը՝ օրրտը գէշ։ –2 անխելք, անխոհեմ։
Վատախորհրդութիւն. գ. անմտութիւն։
Վատախտակ. ա. որպէս թէ աստղ՝ գէշ բշուառ, չարաբախտ։
–Վատախտակ առնեմ. նեղը խոթել, տակն ու վրայ ընել։ [կամ՝ առնող՝
Վատախրատ, ի, ից. ա. գէշ խրատ տուող
Վատախոս. ա. չարախոս, բնքռանը գէշ։
Վատախոսութիւն. գ. չարախոսութիւն։
Վատակնչպ, ի, կամ՝ ոյ. ա. ոգևղ։
Վատահաձոյ. ա. անհաձոյ։
Վատահամ. ա. անհամ։
Վատահնչող. ա. գէշ՝ անհամաձայն ձայն հանող (քնարի թել)։
Վատահոտ. ա. հոտը գէշ։
Վատաձայն. ա. ձայնը անչահ։
Վատաձի, ոյ, ոց. ա. ձին անպիտան։
Վատաղութիւն. գ. ապիքի վատութիւն, պնդութիւն որովայնի։ [մեռած։
Վատամահ. ա. չարաչար մահով մեռնելիք։
Վատամարմին. ա. տկար մարմնով։
Վատամիտ, մտի, մտաց. ա. 1 չարամիտ։ [ըլլալ։
–2 անմիտ։
Վատամոնամ. չ. անխնայութիւն ընել ցած
Վատամտութիւն. գ. անխնայութիւն։
Վատայոյս. ա. յուսահատած։

Վատանախանձ. ա. Զարհանախանձ։
Վատանալ, ացայ. չ. ծուլնալ, անճանալ, վախվխել։
Վատանիլեմ. ա. վատաճ, տկար։
Վատանչան. ա. վատիճար, վատանուն։
Վատանուանութիւն. գ. գէշ անուն ունենալը։ [նամի։
Վատանուն. ա. անունը գէշ եղած. ֊ պէտ.
Վատաչնորհ, ի-ից կամ աց. ա. 1 անշնորհք։ – 2 ապերախտ։
Վատաչուէր. ո. Վատշուէր։
Վատաւորջ. ա. 1 տկար, հիւանդոտ։ – 2 ինոս բնթող առողջութեան, ինոսական։
Վատաւորջութիւն. գ. տկարութիւն։
Վատաւոր, ի, աց. ա. բիճամիտ։
Վատասիրտ, սրտի, տաց. ա. վախկոտ, խրթնաման. ֊ գօրգագ, ձանտրզ։
Վատասրտեմ, եցի } չ. վախվխնել, թուլ-
Վատասրտիմ, եցայ } նալ։
Վատասրտութիւն. գ. վախկոտութիւն. ֊ գօրգագլըգ, ձանտրզլըգ։
Վատաւալը. ա. վատը անչահ։
Վատատոհմիկ } ա. վատ՝ անպիտան ցեղէ-
Վատատոհմիկ } ցած. ֊ սօյատզ, ազնագ։
Վատարի. ո. Անարի, 1։
Վատացի. մ. վատութեամբ։
Վատափառ, ի, աց. ա. 1 անհնչեան, վատանուն։ – 2 չարափառ։
Վատափառութիւն. գ. վատանուանութիւն։
Վատեմ, եցի } չ. տկարանալ, աչքին լու-
Վատիմ, եցայ } սը պակսիլ՝ ծնրոց, զժալ անելնելը։
Վատիմաբ, ի, աց. ա. անարգ, անպիտան, աւելի գէշ, անկարգ, մեղ. ֊ պէմէէր, պէտ-էէր, ազնագ, մէքթուճ։
Վատիմաբարոյն. գունի, ից. ա. չատ վատ՝ գէշ, աւելի ցած՝ վար. ֊ փէնք ազնագ, քէօ-էի, էմնա, տահա պէմէէր, պէմէին պէ-էի [կարգ։
Վատիմարագործ, ի, աց. ա. չարագործ, անկարգ։
Վատիմարագործութիւն. գ. չարագործութիւն։ [֊ փիճի։
Վատիմարազաւակ. գ. անպիտան զաւակ։
Վատիմարազնաց, գնցի, ից. ա. ցած անէ։
Վատիմարագնի, գաց, գնաց. ա. 1 ցած անէ։ – 2 անարգ, անվայել (բան)։
Վատիմարական. ո. Վատիմար։ [խնդիճ։
Վատիմարանք. ա. կեանքը անշահ, վատիմարանամ, ացայ. չ. 1 գէշնալ, գէշ եղնալ։ – 2 յաղթուիլ, խոզք ըլլալ։
Վատիմարագիտ. մ. գէշ կերպով։
Վատիմարատեսիլ, աց. ա. նայուածքը գէշ։
Վատիմարացուցիչ. ա. խանգարող։
Վատիմարեմ. եցի. ն. 1 տկարացընել, անպիտանացընել։ – 2 խոզք ընել, սրմընդնել։ – կը. տկարանալ, խոզք ըլլալ, սրմ. քիլ, սրսուրիլ։
Վատիմարիկ. ա. անպիտան, չնչին։
Վատիմարութիւն. գ. 1 վատութիւն, անպիտանութիւն, տկարութիւն, պակսութիւն։ – 2 խոզքութիւն։ – 3 նուաստանալը, խոնարհիլը։
Վատիմարուեմ. գ. վար զարնելը, նուիլը։
Վատիմ, եցայ. ո. Վատեմ, տիմ, Վատա-
Վատիս. ո. Վտիտ։ [նամի։
Վատնական. ո. Արդ վատնական։
Վատնեմ, եցի. ն. 1 փճացընել, ուտելով մաշելով ըլլալով, մսխել, տարտղնել. ֊ գայ՝ խրտճ՝ թխլիճ ելմէք։ – 2 ապականել։ – Վատնեալ յաչաց. աչքը աւրուած։
Վատնիչ. ա. փճացընող, մսխող, տկարացը-
Վատնչան. ո. Վատանչան [նող։
Վատնութիւն } գ. փճացընելը, փճանալը,
Վատնումն } և այլն։
Վատշուէր, ուիրի, րաց. ա. չար, անզգամ, ժանտ, անբնական։
Վատոյժ. ա. Վատուժ։
Վատոտ. ա. 1 ոտքը գէշ. ֊ այաղը ուղրըսուզ։ – 2 բաղդը գէշ։
Վատութիւն. գ. 1 ծուլութիւն։ – 2 վախկոտութիւն։ – 3 անկարգութիւն, չարութիւն։ – 4 ապերախտութիւն։ – 5 տկարութիւն, անպիտանութիւն։
Վատուժ. ա. (ոմից.) տկար (մարդ, շէնք, գետին, և այլն)։
Վատուսումն. ա. տգէտ։
Վատատոհմակ, իկ. ա. Վատատոհմակ, իկ։
Վար, վարք. գ. 1 վարուցան, երկիր վարելը՝ ցանելը։ – 2 վարած տեղ։ – 3 եզանց երկիր վարելը, լծի տակ մնալը։ – Վարս վարեմ՝ հարկանեմ՝ ցնորեմ՝ կակզեմ. երկիր հերկել։
Վար. գ. գործածութիւն, բանիլը, արդիւնք։ – Ի վար արկանեմ. գործածել, բանեցընել։ – Ի վար առնուն, կամ տամ. գործածելու համար բան մը առնել՝ տալ։
Վարագ. գ. իբր վայրագ, վայրի կնճռանիւ։
Վարագոյր, գուրի, րաց կամ րից. գ. վարագուր. ֊ փէրտակ, էօրթիւ։
Վարագոյրաձիգ, կամ գուրաձիգ. գ. 1 վարագուր ձգելու տեղ։ – 2 նեղուի խուց։
Վարագուիթիւն. ո. Վայրագութիւն։
Վարագուրեմ, եցի. ն. վարագուրի նման պատել, գոցել, ծածկել։
Վարագ, ի, աց. գ. 1 վայրի խոզ՝ արու, մնձ ակռայով. ֊ էրքէկ՝ նապանի ոսմուզ։ – 2 ի բարգութիւնս՝ իբր մնձ. ֊ պէօյուք, նաժուզ։
Վարագաբար. մ. վայրի խոզի պէս։
Վարագագիր. ա. վարագի տեսքով դրած՝ ինքած, ինքող (մատնի)։
Վարագաղեմք, ի, ից. գ. խոշոր ինեակ

ֆռնչող։
Վ արագահասն. մ. սաստիկ կնըգով. ֆ նա-
Վ արագակնըգ. ա. խոզի ձևով։
Վ արագանամ. յ. գազանանալ։
Վ արագանմանն. ա. խոզի նմանո։
Վ արագաոէն. ա. Վ արագաքար։
Վ արագաջնդք. գ. Հատա ջղերը։
Վ արագաուեսակ, ի, ացք. ա. խոզի նմանո։
Վ արագացուցանեմ. ն. կատաղի խոզի պէս
ընել։
Վ արագափողոցք. գ. լայն փողոցներ։
Վ արաքնկագագիր. ա. Վ արագագիր։
Վ արագօրէն. ա. Վ արագաքար։
Վ արակ, ի, ացք. գ. ասո, կապ, ոլորք. ֆ պու-
տագ, պօղում, տիւֆիւմ։
Վ արակեմ, նցի } ն. չորս դին առնել,
Վ արակնցուցանեմ } բռնել, փակիմել. ֆ
սարմագ, պլուքմէք։ – կր. բռնուիլ, զգա-
ծիլ, կապկըպիլ. ֆ ֆռուֆռուլմագ, պուլշը-
մագ։ [դուշլու։
Վ արակուռ. ա. ոսատաւոր. ֆ պուտագլը, պօ-
Վ արակուռն. գ. վարակիչը։
Վ արան, ի, բանք, նաց կամ նից. գ. տա-
րակուսանք. չորս գին ջուր կորիկը, շուա-
լուռ, հոգ՝ մոմնուռք. ֆ գասէվէմ, ֆիէս-
ֆիէսէ։ [քի, շուարած։
Վ արանական. ա. տարակուսելու, մոմնուռ-
Վ արանակից. ա. մի կտոր հոգ ընող։
Վ արանանամ. ո. Վ արանիմ։
Վ արանեմ, նցի } ն. 1 չորս գիէն պաշա-
Վ արանեցուցանեմ } րել, նեղը ձգել, մար-
մնուռք խոխմել։ – 2 հոգ ընելով ձեռ վրն-
արձակել։
Վ արանիմ, նցայ. չ. 1 անհնկիլ, շուարիլ,
նեղը ինկնալ, մոմնուռլ։ – 2 ապին անգին
քաշքշուիլ, պատաղիլ։ – 3 զարանիլ, չա-
փիք մոմնուռլ։ – 4 բռնուիլ, կապկըպիլ,
պաշարուիլ։
Վ արանուն. գ. վարանիքը։
Վ արաչան, ի, ացք. գ. անասունի բնբնի
կապ, պանուրց. լծկամ. ֆ կէմ, նաւլար,
պաշլըգ, քէմինաս – ան և Վ առաջան։
Վ արաչանակ, ի, ացք. գ. գինուորական վե-
րարկու. ֆ քէրաքէ, մինթան։
Վ արաւական, ի, ացք. ա. իր երկրէն դուրս
ընկած՝ քշած, բաղթատական։
Վ արաւեմ, նցի. ն. քշել, ցրուել, քամ՝նել.
ֆ սիւրմէք, տաղըմագ, այրըմագ։
Վ արաւնցուցանեմ. նոյն։
Վ արաւուն, ամն. գ. ցիրուցան բլլալը.
ֆ տարտարաքն օլմասը։
Վ արաւ, ի, ից կամ ացք. ա. կին կամ էգ կեն-
դանի՝ արուին նաեւէ ընկնող։
Վ արարեմ, կամ իմ. չ. ցոփանալ։
Վ արաւանդ. գ. ձիու իջանի կամ պարա-
ւանդ, սանձ, կազմածք։

Վ արաւանդասպառ. ա. ձիապան, ձիու
կազմածները նայող. ֆ սէյիս, ալէ օղլանը։
Վ արդիմ, նցայ. չ. վազել. ֆ սէյիրմէմ-
գօշմագ։
Վ արդիչ. ա. վազող, սրընթաց։ [կիւչ։
Վ արդ, ի, կամ ոյ, ից կամ ուց. գ. վարդ. ֆ
Վ արդաբերը. ա. 1 վարդ բուսցընող – 2 վարդ
բերող ամանով մը։
Վ արդաբուդիս. ա. վարդ բուսցընող։
Վ արդագեղեալ. ա. վարդի նման ազուր։
Վ արդակին } ա. վարդի գունով. ֆ կիւլ-
Վ արդագոյն } կիւլիւ։
Վ արդաթմուխ, իթիոյ. գ. վարդենի։
Վ արդահոտ. ա. վարդի հոտով։
Վ արդամանան. ա. մեծ վարդի նման (Հե-
րա, և Ամատհան՝ ըստ քերթողաց)։
Վ արդայատակ. ա. յատակը վարդով զար-
դարած։
Վ արդապայ քաղ. (Հնչեա Ա արդապայ
քաղ). գ. նորնետաքաղ, շինծու կնդանի։
Վ արդապետ, ի, ացք. գ. 1 վարժապետ, ու-
սուցիչ, Ռաբունապետ, վարդապետ, և վարպետ.
ֆ ուստատ, հոճաս – 2 աղանեսաւորաց
գլխաւոր։
Վ արդապետախոտ. ա. բան վարդապետու-
Վ արդապետական. ա. վարդապետի, կամ
Վ արդապետանոց } ի, ացք. գ. 1 դպրոց. ֆ մէք-
Վ արդապետարան } թէպ – 2 բան ասրվե-
լընող՝ իբր ազիւր վարդապետութեան։
Վ արդապետասէր. ա. վարդապետը սիրող։
Վ արդապետեմ, եցի. ն. ասրվեցընել, կըր-
թել, քարոզել. ֆ էօյրէթմէք։
Վ արդապետիմ, նցայ. չ. (յ. ոձով) ասրվիլ։
Վ արդապետոց. գ. դպրոց։
Վ արդապետութիւն. գ. 1 ասրվեցընելը. –
2 ուսումն – 3 խրատ, քարոզութիւն, պաշ-
տօն վարդապետի – 4 վարդապետք։
Վ արդապետուհի, Հոյ. գ. ասրվեցընող կը-
նիկ. ֆ ուստա գադըն։
Վ արդապետօրէն. մ. վարդապետի պէս։
Վ արդաջուր, ջոյ. գ. վարդենջուր, վարդի
ջուր. ֆ կիւլ սույու։
Վ արդաւառ, ի. գ. վարդեվառ, այլակեր-
պութիւնն տօն։
Վ արդատես } ա. 1 վարդի նման։ – 2
Վ արդատեսակ } վարդագոյն։
Վ արդատիպ }
Վ արդատիպիմ. ա. վարդի պէս բացուիլ
սկսած։
Վ արդենի, ոյ, նեաց. գ. վարդի տունկը։
– Վ արդենիք. վարդի պարտէզ. ֆ կիւլխանա։
Վ արդնջուր. ա. Վ արդաջուր։
Վ արդիձէմ, կամ Վ արդիւղ. գ. վարդի
ձեթ. ֆ կիւլ եաղը։
Վ արդուս. ա. վարդի անկոչ ընծան։

Վարնիք, լեաց. տ. Վարժեալք։
Վարնիլ, եցի. ն. վարուցան ընել, բանիլ, բանեցընել, ցանել. ֊ չիջիտ սիբմիք, էքմիք, սէրմիք։
Վարնիմ. ն. տանիլ բնթնել, առաջ տանիլ, քշել. ֊ կէօհիւրմիք, օրայա պուրայա սիբմիք։ [զամա գօմագ։
Վարնիմ. ն. կառավարել, կարգ դնել. ֊ նիւ.
Վարնիմ. ն. խոմիլ, նեղս հնել. ֊ սօգմագ։
Վարնիմ, բմի. ն. չ. 1 գործածնել։ — 2 կեանքը անցընել. բանեցընել, վարուիլ, շարժիլ. ֊ գուլլանմագ, կէշինմէք, նիւթիմէք, գըմիլըտանմագ։
–Վարնել գալ. յաջողագործ գալ հանիլ։
Վարոգ. տ. Վարոց. 1. և Բարամունք։
Վարժ, ի, ից. գ. վարժութիւն, կրթութիւն, վարձ, ուսում, ջանք. ֊ իմալիմ, իմէրպիէ, գայրէթ։
–Ի վարժ կացուցանիմ. վարժել, կրթել։
Վարժ. ա. 1 վարժած, տրված, բանիքաւն. ֊ էօրէնմիշ, ալըշգագ, աշնա։ — 2 կըրթած (ձի)։
Վարժագանութիւն. գ. վարպետ խօսք։
Վարժական. ա. ուսուցնական. ֊ իմալիմի։
Վարժակից. ա. միևնոյն վարժած։
Վարժանոց. տ. Վարժարան։
Վարժանք. տ. Վարժ. գ։
Վարժապետ, ի, աց. գ. 1 վարպետ. ֊ ուստա, հոճա։ — 2 ձեռնահասութիւն տուվնցընող. ֊ վէրհիմանըզդ ուստաղ։
Վարժապետական. տ. Վարդապետական։
Վարժապետութիւն. գ. վարպետութիւն. ֊ ուստալըգ, հոճալըգ։
Վարժարան. տ. Ուսուցնարան։
Վարժարան, ի, աց. գ. 1 գպրոց։ — 2 կըրթարան։ — 3 Ձգնարան։
Վարժաւոր. տ. աշկերտ։
Վարժեալ. գ. վարպետանալը, գպրոցնալը։
Վարժելիք, լեաց. գ. վարժելու գործիք, սանձ. ֊ կէմ, տոպկին։ [֊ ալըշտըրմագ։
Վարժեմ, եցի. ն. վարժեցընել, կրթել.
Վարժեցում. տ. Վարժիմ։
Վարժեցուցանեմ, ցուցի. ն. վարժեցընել, սովրեցընել։
Վարժիմ, եցայ. չ. տրվիլ. ֊ էօրէնմէք։
Վարժիչ. ա. 1 վարժեցընող, վարպետ։ — 2 Ձգնող, զինքը կրթող։ [շակ)։
Վարժանականիչ. ա. իմանչայ նչանով (գրո-
Վարժապետ. տ. Վարժական։
Վարժապետանոցին. ա. ամենավարժ, ա. ղեկ տալող։
Վարժոց, ի, ից. տ. Վարժարան։
Վարժութիւն. գ. կրթութիւն, ուսում. ֊ իմէրպիէ, վարժաւնի իսլէ, իմալիմ։
Վարժուն. տ. Վարժ. ա։
Վարժք. տ. Վարժ. գ։
Վարիմ. տ. Վարեմ, իմ։
Վարիչ, չի, չաց. տ. գ. 1 կառավար՝ որ և է կերպով. ֊ հէօքիմմուար։ — 2 քշող (ի գնդութիւն)։ — 3 մեկը վարնող։ — 4 բանեցընող, վարող։
Վարիչ. գ. քշելու գործիք. ֊ չըսպուգ, գամչը։
Վարկ, ի, իւ, ից կամ աց. գ. 1 համարում, կարծիք, հաշիւ, ոլորմունք, վճիռ. ֊ սայ, գըյաս, հիսապ, գըյմէթ, պէհաէ, իլամ, սիձիլ, հէօձ ձէմի, հիւքմի չէքի։ — 2 փո-
Վարկաղրեմ. ն. սեռնել։ [խարէն։
Վարկածք. տ. Վարկ։
Վարկանեմ. տ. Վարակեմ։
Վարկանիմ, կայ, կիր, կուցնալ. չ. 1 սեպել, կարծել, խնդրը կարնել. խնդիրը չափվել. ֊ սանմագ, սայմագ, զանն էմմէք։ — 2 Համրնել։
Վարկանութիւն. գ. կարծիք. ֊ իմանմին։
Վարկեմ. տ. Վարակեմ։
Վարկատրեմ. ն. քաջութնել։
Վարկիմ. տ. Վարկանիմ, 1։
Վարկապարագիտ. մ. ա. 1 վեր ի վերոյ, ինչպէս որ հանդիպի, առանց զարդի, առանց մոմեցուցի. ֊ իմէվէքէլէ իս — 2 իմէնի, դիւրին, յեսին, հնչին, փուճ. ֊ պիր շէյ սայըլմագ, հիչտէն, նուճ։
Վարձ, ու, ուց. և ոյ, ավ. ձուք, կմ ձիւք. գ. վարձք. ֊ հագ։
–Ի վարձս ունիմ, առնում, տամ. վարձքով բանիլ, վարձքի տալ. ֊ քիրայա՝ քիրայէ իմանմագ՝ սպմագ, վէրմէք։
–Վարձս արկանեմ, կամ դնեմ. գանձագրել. ֊ ուզաչմագ։
Վարձաբեր. ա. վարձ տուող. ֊ քիրաձր, քիրա վէրիճի, կէմիրէն։
Վարձախնդիր. ա. վարձք ուզող։
Վարձակ, ի, ից. գ. նրբագոյ՝ խաղցող կինիկ (վարձած, կամ վարժած). ֊ հանէնամ գաբը։
Վարձական, ի, ից. ա. գ. 1 վարձկան նա-
ւու. ֊ իմայիսու — 2 վարձքով ծառայող — 3 գուսան. ֊ հանէնամ (գաբը, էրբէկ)։
Վարձահատոյց, տուչի. ա. 1 վարձք հատուցանող — 2 պարգև տուող — 3 վարձատրական։
Վարձահատու. տ. Վարձահատոյց։
Վարձահատուիլիւն. գ. վարձահատուցութիւն, վարձատրութիւն։
Վարձահատուցիչ. տ. Վարձահատոյց։
Վարձային. տ. Վարձական։
Վարձան, ի. տ. Վարձ։
Վարձանակ. գ. վարձ, պատկ։
Վարձանք, նաց. գ. 1 հարսի ընծայ՝ փեսեն տանին. ֊ ձէհիզ, ալըվըրըզ։ — 2 կապիճք, գէշ կնկան վարձ։
Վարձաւորութիւն. գ. վարձ առնելը։

Վարձաւոր, կամ տուր. ա. վարձաւորող։
Վարձաւորական. ա. ուր որ վարձ կայ։
Վարձաւորեմ, եցի. ն. վարձ՝ փոխարէնս տալ աշխատանքիւն։
Վարձաւորութիւն. գ. վարձ, պարգեւ։
Վարձաւոր, ի, աց. 1 գ. վարձուոր. 2 քիւրաձիր – 2 ա. ինչ որ վարձով կ՚ըլլայ։
Վարձաւորական. ա. վարձի ակնկալութիւն ունեցող։
Վարձաւորեմ. ն. վարձքով բանել. 2 քիւրայ լա թուխմագ։ [առնել
Վարձաւորիմ. չ. արդիւնաւորիմ, վարձք
Վարձաւորութիւն. գ. վարձաւորութիւն. 2 քիւրաձիրլըգ։
Վարձեմ, եցի. ն. 1 վարձքով ըստրկով բերել. 2 օժիտով առնուլ (կին). 3 ձի հիզէ ալմագ. – 3 փոխարինի տեղ առնուլ. 2 իւձիրէմ նէրինէ ալմագ։
– Վարձիմ զարծախ՝ զքանքար. բանեցրնել. լով շահիլ. 2 գուլայնմագ՝ գազանմագ։
Վարձկան, ի, աց. գ. 1 ըստկով բանած ծառայ, վարձաւոր, բանուոր. 2 քիւրաձիր. բրզամէ. – 2 բազ. 2 գաշկէ։
Վարձկան. ա. ծախու. 2 սաթլըգ։
Վարձկանագրիչ, գրչի, չաւ. գ. վարձաւոր գրագիր։
Վարձկանական. ա. վարձաւորի։
Վարձկանեմ, եցի. ն. վարձել։ – կր. վարձաւոր ըլլալ։
Վարձկանութիւն. գ. 1 վարձաւորութիւն. – 2 վարձաւոր գործք, վաթսուր։
Վարձնատ. գ. վաղնատ, պանդխտական։
Վարձում. ն. վարձքի տալ. 2 քիւրայա վիր.
Վարձուոր. ա. Վարձաւոր, 1։ [մէք
Վարձոխ կամ ոզ. ա. Վարձկան։
Վարձոխաւ. ա. լի վարձողով։
Վարմ, ի, աւ, կամ իւ, ից կամ աց. գ. որս բռնելու գործիք. 2 աղ, իծու։
Վարմարկեմ. ն. որսը բռնել։
Վարնկենի, կամ Վարնգենի. գ. վարունկի բոյսը. 2 խխտրլըգ։
Վարշամակ, ի, աց. գ. 1 թաշկինակ, սրբիչ, կտաւի կտոր. 2 հաղլըգ, մաքրելու. – 2 գլխու ծածք. 2 սիւլսկնտ, խաւլու, էօրթիւ, նաշմագ, պարլըգ, սաղրգ։
Վարշամակապատ, ի, աց. ա. թաշկինակով
Վարշամակեայ. ա. կտաւէ։ [պատած
*Վարոյ. (՚ի Վար, բոյ.) վարուցան ընելու։
Վարց, ի, աւ, կամ իւ, կամ ով. աց, ք, կամ իւք. գ. 1 քշելու գործիք, գաւազան. 2 չուպուգ, ակիւնկ. – 2 ձուձ, անդամ։
Վարցաւոր, ի, աց. գ. փայտուոր. 2 տկիւնէկլի, սօփալը։
Վարցեմ. ն. գաւազանով ծեծելը
Վարութիւն. գ. 1 ձի՝ կառք քշելը. – 2 կառավարութիւն։
Վարուժան, ի, աց } գ. վարուժնակ, սրուակ
Վարուժանակ } թռչուն, որուն էգը կ՚ըսուի մարիւ։
Վարուն. գ. տևելը, շարունակութիւն։
Վարուն. բուն. ք. ա. բանուկ, գուբ, գուբան. 2 իղլիք, ուլու։
Վարունկ, ընկոյ, կամ կի. գ. 1 վարունկ. 2 խխտրլը, խրտրլը։ – 2 կիսրմն։ – 3 հատուն պտուղ աշնանային։ [վարութիւն
Վարչական. ա. գ. 1 կառավարը – 2 կառավարութիւն։
Վարչահարութիւն. գ. գաւազանաւ զարնելը, ծեծ։
Վարչաւոր. ա. Վչկատուն։
Վարչութիւն. գ. կառավարութիւն։
Վարս, ի, իւ. վարք, սից, իւք. գ. 1 մազ գլխու՝ երկնցած. 2 սաչ, վէրչէմ։ – 2 նրմանութեամբ՝ առտուղաց ձագանչը, ծառի տերև՝ ճղով։ [ձղերով
Վարսագեղ. ա. գեղեցիկ մազերով, լուսով,
Վարսագեղեալ. ծլած ծառկած։
Վարսագեղութիւն. գ. վարսագեղ ըլլալը։
Վարսաձիտակ. ա. ձագանչաւոր։
Վարսալից. ա. մազերը շատ։ [լաճի
Վարսակ, ի, կի՛այ, աց. գ. վարձող. 2 նուաստ, ստոր, ծառայ, վարձաւոր, բանուոր. 2 քիւրաձիր. բրզամէ. – 2 բազ. 2 գաշկէ։
Վարսակալ, ի, աց. գ. ծամակալ, կապ ի զարդ մազի գլխուն, մանաւանդ հին իշխանները. 2 քիւսմէ էկ, սաչ պաղը։
Վարսական. ա. մազի, մազերու։
Վարսաձև. ա. Վանաչաձև։
Վարսամ. գ. 1 գիսաւոր աստղ. 2 գուլրաւոր երկրագունդ. – 2 ախտ խնդացնօրութեամբ։ – 3 գաւազան. 2 չըպուգ։
Վարսանիահարք. գ. խնդացնօրութիւ ախտ
Վարսանիահար. ա. խնդացնօրութեամբ հիւանդացող։
Վարսավիրայ, կամ ւիրայ, ի, ից, կի՛այք, այց կամ աց. գ. սափրիչ. 2 պէրպէր, գերփերճ։
Վարսաւոր, ի, աց. ա. գ. 1 ամբողջ մազով ուխտաւոր նազովնեցի. – 2 մազը առատ. – 3 գիսաւոր աստղ։ – 4 տերևը ձուղը շատ (ծառ)։ – 5 լուսաւոր (օդ)։
Վարսաւորական (մարգարիտ). մարգրտի շարք. 2 իւսի իննձի։
Վարսաւորեմ. ն. ա. Վարսեմ։
Վարսաւորիմ. չ. տերևով զարդարիլ ծառոց։
Վարսաւորութիւն. գ. վայելչութիւն ծառոց։
Վարսեալ. իբր վարսաւորեալ։
Վարսեմ, եցի. ն. գեղեցիկ խոհել ուժով, պատին գամել. 2 ագմագ, սափլամագ։
Վարսավէնդ. գ. մազկապ։
Վարսք. ա. Վարս։
Վարսիք, ոնաց. գ. մէջքէն վար հագուստը. 2 տիպիք, ոճն։
Վարտ, բուց, բուք, կամ իւք, ովք. գ. 1

վարելը, բանեցընելը. գործածութիւն. ս գու լանմասը։ – 2 մանաւանդ՝ կենցաղավարութիւն, վարուիլը, կեանք անցընելը, վարմունքը՝ կացքը՝ ընթացքը. ս նաշամասը, էօմիւրսիլմէսի, կէչինմէսի։

Վաղքայ, ի, ից. գ. նաւ, նաւակ։

Վաւաշ, կամ Վավաշ, ի, ից կամ ացց. ա. հնչառատ, բոչխոհ, վաղքը պիղծ, ցոփ։

Վաւաշալից
Վաւաշական
Վաւաշամիտ } նոյն։

Վաւաշանամ
Վաւաշնամ, իմ } չ. գէշ ձամբու ծառայել։

Վաւաշոտ. ա. Վաւաշ։

Վաւաշոտաբար. մ. ցոփաբար։

Վաւաշոտական. ա. ցոփական։

Վաւաշոտանամ. ա. Վաւաշնամ։

Վաւաշոտութի
Վաւաշութիւն
Վաւաշոտիմ } գ. հնչառատութի, բզզոտութիւն, ցոփոհոգութիւն, պղծութիւն։

Վաւաշունչ. ա. Վաւաշոտական։

Վաւը
Վաւերական } ա. հաւատալու, ընդունելի, հաւատարիմ; սոյգ, ապահով. ս սահիհ, սաղ, էմին։

Վաւերականն. գ. մատնի՝ նշան իշխանութեան, կնիք գալնելու. ս նիշանի։ [մէէմուրի

–Վաւերական մատանի. կնիք. ս մէօհր, խաթեմ։

Վաք. գ. աստղ կամ հանդիսաւորութիւն մը։

Վախ, ի, ից. ա. 1 մնոյ ու բարձր, պատուոյ իշխանութեանէ՝ ազկութենէ վեր. ս իւսա, իւսութիւն – 2 երկնային, վերին։

–Վախք. 1 հրեշտակք։ – 2 ըստ հնէ ճանապարհ՝ չաուշածնեալ, կէս չաուշածնեալ, և անոնց նմանները։

–Վախն. բարձրնալն՝ ձայ հնչմարիտ, որ էն։

Վախագոյ. ա. բարձր, վեր։

Վախագոյն, գունի, ից. ա. վերնագոյն, գերագոյն, գերազանց. ս չօք իւսուրլու։

Վախագործութիւն գ. մնծագործութիւն, սքանչելի գործք։

Վախագունանամ. ա. աւելի վերնագոյնս։

Վախագունութիւն. գ. գերազանցութիւն, մնծութիւն, ազկութիւն, բարձրութիւն։

Վախագոյն. ա. Վախագոյն։

Վախան, գին, գինք, կամ գունք, գանց. ա. մնծ ցնորք, ազնուական. ս քիւլիաէ, քիպար։

Վախական
Վախային } ա. Վախ։

Վախանամ. չ. բարձրնալ։

Վախանձն, ձին, ձունք. ա. գ. 1 ազնուական, – 2 մնծերը. ս բիձալ քիպար։

Վախանման. ա. աստուածանման, դիւցազնական։

Վախապատիւ. ա. գերապատիւ։

Վախապետ, ի, ից. ա. գ. մնծերուն մնծը, գլխաւորը. ս վէքիլ։

Վախապետ. մ. էւնլօք։

Վախճայր. ա. Աստուծոյ և հրեշտակաց յատմամբ (տեղ, տաճար)։ [մնծցընել։

Վախճացուցանեմ. ն. բարձր պատուի հասնել, մնծցընել։

Վախճացուցիչ. ա. մնծցընող։

Վախճան. ա. միջտ վերն։

Վախճոտ. ա. մնծաճոխ, գերագոյն։

Վախին, ի, ից, կամ ոյ, ոց. ա. վախկոտ, անձրկած, ծոյլ։

Վախկոտ, նի
Վախկոտեմ, իմ
Վախկոտիմ նայ } չ. վախկոտել, վախնալ, ծուլնալ, ծուլնալ, նահատիկ։

Վախկոտ. ա. Վախկոտ։

Վախկոտութիւն. գ. վախկոտութիւն, անձրկածութիւն։

Վախկոտ, ի, ից. ա. Վախկոտ։

Վախկոտեմ. ա. Վախկոտեմ։

Վախկոտութի
Վախկոտութիւն } գ. վախկոտութիւն, վախկոտութի։

Վախճաց. ա. բարձր բաներ ըմբռնող։

Վախճանեմ. ա. վերջանալ տեղ, կամ վերջանալ գործերով։

Վախճան. ա. բարձր տեղ նորդ՝ նշոյլ։

Վախճան, ի, աւ, կամ. գ. կնիկ, գլխուն։

Վախճապատիկ. ա. մ. վեց կարգ։ [ծածք։

Վախճոտան, ի, ից. ա. տանջուիլ։ ս ծն ալճըր։

Վախճոտանամ. ա. տանջուիլ տարեկան

Վախճոտանալոյզ. ա. տանջուիլ տարեկանը. ս ծն ալճըն։ [ս ծն ալճը կիւնլիք։

Վախճոտանօրեայ. ա. տանջուիլ օրուան։

Վախ. ա. խեռ. ս նարամազ։

Վախտ. ա. Վախտ։

Վախտարխ. (յ. Լ.) հանդերձապետ։

Վախր. ա. Վախր։

Վախր 'ի վեր. մ. վեր, դէպ 'ի վեր, բարձր, գուրս. ս նօքարը, նիւքսէյէ, իւստէ, ըրչարը։

–'ի Վախր. 1 վերը. ս նօգարտա, նիւքսէքը – 2 գրուանց, երևնէն. ս ըրչարտան։ – 3 անկից 'ի վեր. ս օնտան պէրի։

'ի Վախր. նխ. վեր. ս իւստիւն։

–'ի Վախր. չատ վեր, գերազանց։

–Հինն 'ի վեր. հինանց. ս քիչքինտէն։

–'ի Վախր և 'ի վեր. նխ. 1 անկից 'ի վեր. ս օնտան պէրի – 2 անկից վեր, դէպ 'ի վեր. ս օնտան նօգարը։ [գիտաէ։

–'ի Վախր քան. նխ. աւելի վեր. ս իւստիւն,

–'ի Վախր և 'ի խանարչ. մ. վեր՝ վար, անդադար. ս նօգարը աշադը, իքիտէ պէր։

Վախր 'ի վայր, կամ 'ի վեր և 'ի վայր. մ. 1 վեր վար, վերուվար, ապրին անդին, տակնուվայր. ս նօգարտա աշադտա, ալճիւստա – 2 վեր վար. ս իքիտէ պէր։

Վախր 'ի վերոյ. մ. ա. 1 վեր 'ի վերանց, ընանց, դրէն. ս նիւքսէն, ըրչարտան, իւստիւն քէօյիւս – 2 անհաստատ, անհիմն. ս թէմէլսիզ, սիւզմէ։

–Վեր ՝ի վերոյ երևումն, մակերևոյթ։
Վերաբազմիմ. չ. վերը նստիլ։
Վերաբախիմ. չ. զարնուիլ, չարչրկուիլ։
Վերաբադեցուցանեմ, ցուցի. ն. նորէն միացընել։
Վերաբանական. ա. ներման, համեմատ։
Վերաբանութիւն. գ. 1 համեմատութիւն, և բարձր գիտութիւն։ – 2 վերջաբանութիւն, բովանդակութիւն։
Վերաբացութիւն. գ. յայտնաբանութիւն, պարզաբանութիւն։
Վերաբերական ա. 1 դէպ ՝ի վեր դիմող, բարձր։ – 2 դէպ ՝ի վեր հանող։
Վերաբերապէս. մ. վեր բերելով, համեմատ.
Վերաբերիմ, եցի, եալ ըմ, բերել. ն. վեր հանել։ – կր. վեր երթալ։
–Վերաբերիմ. բանը գուրս հանել, յայտնել, իրմէ գուրս հանել, բղխել, բուսցընել։ – կր. վրան պատրիլ. վրան գալ։
–Վերաբերիմ. 1 ապտաքերել, Ջնաւել – 2 ի պարզմանել – 3 ընծայ տանիլ, ընծայել՝ յարմարցընել։ – 4 համեմատել։ – 5 կե. բաջը վեր ասել։
Վերաբերիչ, կամ բող. ա. բանը գուրս հանող։
Վերաբերձ. ա. վերաբերը, վերամբարձ։
Վերաբերութիւն գ. 1 դէպ ՝ի վեր երթալը։ – 2 համեմատութիւն։ – 3 ընծայաբերութիւն։ – 4 անմաքրութիւն։
Վերաբղխեմ. ն. դէպ ՝ի վեր բղխել։
Վերաբղխուն, բղխմունք. գ. վեր բղխիլը։
Վերաբնակեալ. վերը բնակած։
Վերաբնակող. ա. վերը՝ վրան բնակող։
Վերաբորբոքեմ. ն. նորէն բորբոքել։
Վերաբուսեալ. վերը աճեցուցուած։
Վերաբուսանիմ, ասյ, անալ. չ. նորէն բուսանիլ, բղխիլ։
Վերաբուսուցանեմ. ն. նորէն բղխել։
Վերագալաւատ. գ. վերայ յարձակիլը։
Վերագամ } չ. վերէն վար գալ, վրան
Վերագայիմ } գալ։
Վերագայուն. գ. վերայ գալը։
Վերագանչուն. գ. դէպ ՝ի վեր գոչելը։
Վերագիտութիւն. գ. ազէկ հմուտ ըլլալը։
Վերագիր, գրոյ, կի գրի. գ. 1 վերնագիր։ – 2 հասցեագուն գիր։
Վերագլխեմ, կամ խաւրեմ. ն. լինցընել։
Վերագլխութիւն. գ. բովանդակութիւն։
Վերագնաց. ա. վեր գնացող՝ ելլոզ։
Վերագնացութիւն. գ. վեր երթիլը՝ ելլելը։
Վերագոյն, գունի, ից. ա. 1 վերնագոյն, գերագոյն. 2 իւսաբուն, փայլուն պէսպիսի։
–Վերագոյն, կամ Ի վերագոյն, գոյնս. մ. վերը՝ քիչ մը առաջ. 2 նոքաբուս։
Վերագոչեմ, եցի. ն. չ. դէպ ՝ի վեր պոռալ։
Վերագովեմ. ն. կրկին գովել։
Վերագուշեմ. գ. վերը ըլլալը պատուով։
Վերագուշակեմ. ն. առաջուց գուշակել։
Վերագուշակիչ. ա. առաջուցէ գուշակող։
Վերագրեմ, եցի. ն. 1 վերնագիր դնել – 2 գրել, Ջնաւել – 3 գծագրել – 4 ձեռք գրենք։ – 5 վրան գծել։ – 6 վերը՝ քիչ մը առաջ գրել։ – 7 ընծայել, սեպել։ – 8 ընել, Հանել, տանիլ։
Վերագրութիւն. ա. Վերագիր։
Վերագտանամ. ա. Վերագտնիմ։
Վերագտանմ. ն. 1 վերը գտած ուրիլ – 2 շտացընել – 3 շտնիլ։
Վերագտնիմ, ի, գ. նորէն գտանելը։
Վերագտնիմ. չ. նորէն գտանալ։
Վերագտնութիւն գ. 1 վերագտնիմ։ – 2 յաւելուած։ – 3 սրբութիւն նոր գալը, և տիրքը վեր գտնելը։
Վերագտնուցանեմ. ն. նորէն գտընել։
Վերադէտ, գիտի, տաց. ա. Վերադիտող։
Վերադիտեմ. ն. 1 վեր նայիլ – 2 ազէկ մը նայիլ՝ քննել։
Վերադիտող, ի, աց. ա. գ. 1 եպիսկոպոս, անուշ, այցելու, դիտապետ, հայրապետ։ – 2 վրակեցու։
Վերադիտողութիւն. գ. Քննիչ կամ գաւառի մը առաջնորդ ըլլալը։
Վերադիր, գրի, րաց. ա. գ. 1 վրայ գրած, յաւելուած։ – 2 աւելցընելը։ – 3 նուիրած, բարձր տեղ դրած։ – 4 մականուն։ – 5 յօդ, ս, դ, նւ։ – 6 տաւմոլական էնելլուք օգուտ, ամուսն։ – 7 խաղ մը նուաճ շահած։
Վերադնեմ. ն. վրան դնել։
Վերադրական. ա. 1 վրայ գրած մականուն։ – 2 գնդագրական։ – 3 գրական, առարատական։
Վերադրեմ, եցի. ն. 1 վրան՝ կամ վեր դնել, էնելլընել։ – 2 ընծայել։ – 3 վեր Հանել։
Վերադրուատուիմ. ն. գովել, Հռչակել։
Վերադրութիւն. գ. 1 բարձրութիւն։ – 2 յաւելուած։ – 3 ընծայ Աստուծոյ՝ երևելի տեղ տաճարի մէջ կախած։
Վերադնեուիմ, զդնցայ. ն. վրան Հագնիլ, նորէն միացը բնիլ։
Վերաձնեմ. չ. վեր ելնել։ – 2 վեր ելցընելը։ – 3 դէպ ՝ի վեր երթալ։
Վերաձուիմ. ն. վերէն վար Համբուլ
Վերաձիչ. ա. վեր՝ բարձր ելոզ։
Վերաձուցանեմ. ն. վեր ելցընել
Վերաձոչիմ, ելանայ, ելուցանել. չ. վեր՝ բարձր՝ վերէն ելոչիլ
Վերաժամանեմ. չ. վերը Հասնիլ։
Վերախառնիմ. չ. միանալ (Հոգւով)։
Վերախնդրեմ. ն. վերէն խնդրել, կամ նորէն խնդրել։ [նորէն խօսիլ
Վերախօսիմ. չ. վերէն խօսիլ, կամ
Վերածագեմ. ն. չ. 1 վերէն կամ նորանոյ

ծագել – 2 լուսոյ պէս ցոլմնել։
Վերածագումն. գ. նորէն ներնաւել, ծագելը։
Վերածածկիմ. ն. պատել։
Վերածածկեմ, կուբի, ից. գ. վերմակ. ս նօթան։ [ս զարդ
Վերածածկութիւն. գ. վրան պատող մաշկ.
Վերածական. ա. վեր հանող։
Վերածադիմ. չ. նորէն ծագիլ։
Վերածայրեալ. գերածայրեալ, ամենաբարձր։ [րութիւն
Վերածապէս. մ. վեր հանելով, յարաբե.
Վերածեմ, ծի, կամ ծեցի. ն. 1 վեր հանել – 2 վեր քաշել – 3 վրան բնել։
Վերածիչ. ա. վեր հանող։ [ցնդիլը
Վերածխեմ. ն. ղէպ ի վեր ծխել, բուրել։
Վերածխութիւն. գ. արտաշնչութիւն, գոլշիք. ս պուղոս։ [սութիւն
Վերածնեմ, իմ. ն. կ. նորանց ծնանիլ ցիրը.
Վերածնութիւն. գ. 1 ապրուստ – 2 յարութիւն
Վերածոցական. ա. Վերածական։
Վերածու. ո. Վերածիչ։
Վերածումիւն. գ. վեր քաշելը։
Վերակամ. կացի. չ. գետնի վրայ կենալ։
Վերակայ, կայք. ա. գ. 1 գերակայ։ – 2 քարը տեղ։
Վերականգնեմ. ն. նորէն կամ վեր կանգնել, յարութիւն տալ։
Վերականգնումն. գ. վեր կանգնելը։
Վերականգնիմ. ն. վրան կազդել։
Վերականգնում. ն. բոլոր լիովցընել։
Վերակարգեմ. ն. դնել, նստեցընել պատուով։ [րէն օգնութիւն ուզել։
Վերակարգալ. ն. ղէպ ի վեր կանչել, վերակացնալ. վրան կնցած։
Վերակացու, ի, ից. գ. 1 վրակնկած, գրել տուող. ս իւսուէ տուրան, ուտուա, միւպաշիր, ոստր – 2 վեր տեղ կնցող – 3 հիւս վրայ նստած։
Վերակացութիւն. գ. վրակնկածութիւն, հոգաբարձութիւն, պաշտպանութիւն։
Վերակացումն. գ. նոյն. կամ ձեռքը վեր քաշելը։ [մը ցուցընել՝ ձեռացընել։
Վերակենդանագործ. ն. առաջուց օրինակ
Վերակենդանանամ. չ. նորէն առողջանալ։
Վերակենցաղիմ. չ. յարութիւն առնուլ, հոմիտառնալ։ [նուած։
Վերակերպակալ. նորէն կերպարանքը փոխ.
Վերակերցնալ. վերը նկինքը կնցած։
Վերակնարկեմ, կնդիմ. չ. վեր նայիլ, աչքը վեր վերակնեմ, նեցի. վերցընել։
Վերակնքեմ. ն. նորէն կնքել։
Վերակոխեմ. ն. նորէն կոխել։
Վերակոչեմ, նեցի. ն. 1 վեր կանչել, մեծարել, նորոգել, փոխել։ – 2 անուն դնել, անուանել։ – 3 օգնութիւն կանչել։ – 4 նոր կանչել

Վերակոչութիւն. գ. անուանագրութիւն։
Վերակոչումն. գ. վեր կանչելը, և այլն։
Վերակորեմ, նեցի. ն. բոլորովին կտրել
Վերահամիմ. չ. ախկ հաւնիլ
Վերահայեաց, ա. 1 վեր նայող, խորունկ
Վերահայեցիկ, մտածող։ – 2 վրակնկած,
Վերահայեցող, աչքը վրան, դիտող։
Վերահայեցողութիւն, կամ ցուցիւն. գ. վեր նայիլը. խորունկ մտածութիւն։
Վերահայիմ. չ. վեր նայիլ
Վերահայող. գ. տեսուչ։
Վերահայցեմ. ն. վերէն ուզել։
Վերահանգչիմ. չ. վրան նստելով հանգչիլ։
Վերահանգուցանեմ. ն. ի հանգիստ դարձնել։
Վերահանեմ. ն. վեր հանել։ [ձընել։
Վերահասու լինիմ. ախկ մը հասկընալ. տեղեկանալ. ս վերագոյն օրինաց, անղեմանաց։
Վերահաւաքեմ. ա. Հաւաքեմ։
Վերահնչեմ. ն. ղէպ ի վեր կանչել, նեցի. չ. ձայն մը ելլել – 2 չ. ձայն մը ելլել։
Վերահնչակեմ, նեցի. ն. գովեստով իմացընել, հռչակել։
Վերահայն, ա. մ. 1 բարձր ձայնով։
Վերահայնաբար, – 2 նորանց կանչելով։
Վերահայնեմ, նեցի. ն. 1 ամենը կանչել։ հռչակել, օրհնել, քարոզել։ – 2 անուանել։ [ի վեր երգելը։
Վերահայնութիւն. գ. բարձր ձայն, փոխ
Վերահգեմ. ն. 1 վեր քաշել՝ հանել – 2 ղէպ ի վեր անկել – 3 վերը՝ վրանէ տալ։
Վերահեռնեմ. ն. չ. ելլուստ ձեռք տալ։
Վերահպազակեմ. չ. ղէպ ի վեր պռատալ։
Վերահայեմ. չ. վերվեր ցաքիլ։
Վերահառաքար. մ. նորէն կրկնելով։
Վերահառնել. ն. 1 նորանց ըսել – 2 վերը իմացընել։
Վերահառութիւն. գ. բացատրութիւն։
Վերահնումն. գ. գարգացումն։
Վերահատուցանեմ. ն. վեր տալը։
Վերահարկ. ա. օգնական պատերազմի։
Վերահաքրեմ. ն. նորէն մաքրել։
Վերահեաձամ, բարձի. ն. վրան կրել, վերցընել։
Վերահեաձամ, բարձայ. չ. 1 վեր ելլել, բարձրանալ. գերազանցել – 2 հպարտանալ։ – Վերահեաձնեալքն. (որպէս յ.) ինչ որ վերի օդը կամ երկինքը կան։
Վերահեաձք, ի, ից. 1 ա. բարձր, երկնային, օդային – 2 մ. երկրէս վեր ելլելով, վեր վերցընելով։
Վերահեաձեալ լինիմ ընդ այլոյս. ուրիշի մը հետ միանալ երկինք երթալ։
Վերահեաձագոյն. ա. բարձրագոյն [րութ
Վերահեաձական. ա. բարձր, բարձրանա-

Վերամբարձական. ա. դէպ՝ի երկինքը հաՏող։
Վերամբարձեալ, կամ Ցու. ա. վերները պարտող, աստղաբաշխ, մետէորայից վերայ խօսող։ [գերազանցութիւն
Վերամբարձութիւն. գ. բարձրութիւն,
Վերամիմ. ն. վերջին վար ձգել։
Վերամնամ. չ. յոյսառնել։
Վերամփոփիմ. ն. ժողվըռնել։
Վերայ, ՚ի վերայ, ՚ի վերայք, այց. ա. վերայ, վրան։
–ի վերայ. նխ. ս. 1 վրան. ՏՏ իւսաիւնէ, իւսաիւնաէ, իւզէրինէ, իւզրէ, ուղղուներա, հագգընա, իշին, գըշտա, քէնարըներա – 2 նաքը։
–ի վերայ կամ, կամ հասանիմ. խանդալ. Տ վուգուջ օլմագ, անղլամագ։
Վերայազգեական. ա. Ցաղեական։
Վերայայտիմ. ն. բացայայտել. յայտնել, երևցընել,
Վերայայտնութիւն. ա. Ցայտնութիւն։
Վերայարուցումն, ցման. գ. վերայ յարձրկիլը
Վերայիմ կամ Վ իրայիմ. ա. Վիրամ։
Վերանամ, ացայ. չ. 1 վեր երևել. Տ եօգաբը չըգմագ։ – 2 վերնալ. Տ գալգմագ։
Վերանայիմ. չ. վերջին նայիլ։
Վերանկատամ. ա. Վերակնիմ։
Վերանկարմ. ն. նորէն նկարել, գրել։
Վերանորոգիմ. ա. Նորոգել։
Վերանուագ. ա. բարձրաձայն։
Վերանուագիմ. ն. բարձր երգել։
Վերանուանիմ. ն. կանչել, մականուն դնել։
Վերանուիրիմ. ա. Նուիրիմ։
Վերանցնալ. իբր՝ գերազանցնալ։
Վերանցոտիմ, ացայ. չ. 1 վրան նստիլ։ – 2 հնծնիլ։
Վերաշարժական. ա. վեր շարժելու կարող։
Վերաշարժիմ. չ. դէպ՝ի վեր շարժիլ։
Վերաշնչիմ. չ. շունչ առնել՝ ապ։
Վերաշնչութիւն | գ. 1 շնչառութիւն. Տ օդուդ։
Վերաշնչումն | – 2 հոգին փչելը. Տ էամէին։
Վերաշրջական. ա. վերը քալող, վերնաձևի։
Վերաշրջութիւն. գ. վեր վար պտրտիլ։
Վերաչափութիւն. գ. օդոյ՝ կլիմայի՝ չափ, աստիճան։
Վերչուիմ. չ. դէպ՝ի վեր նրբիլ։
Վերապատիւ. առնեմ. վեր սնանիլ։
Վերապատմիմ, ացի. ն. քարոզել, հռչակել. ձառել։
Վերապատուիմ, ացի. ն. մեծարել, յարգել, մեծցընել, փառաւորել։
Վերապատուութիւն. գ. մեծարանք։
Վերապարեմ, իմ. չ. հրեշտակաց հնար պարել։
Վերապարձիմ, զեալ. չ. վրան տարածուիլ, պառկիլ։
Վերապատկեմ. ն. վառքով կի՚նորէն պրսակել։
Վերառաքեմ. ն. 1 դէպ՝ի վեր խաւրել, ընծայել. – 2 վերէն վար խաւրել։
Վերառնամ, ացի, նալ | ն. 1 վեր առնուլ,
Վերառնում, առի | վերընդնել։ – 2 իրեն
Վերառացեմ, ացի | առնալ, ընդունիլ.
Տ գալտըրմագ, ալմագ, էտինմէք. – 3 ձիխալ. Տ շազ օլմագ, գայնամագ։
Վերառութիւն. գ. 1 իրեն առնուլը. – 2 [նի երկերը։
Վերառատ. ա. Շէշտ
Վերառատեմ. չ. բարձրացածը սատակով վար ինջևցընել։
Վերառատեղ. վերի բաժը։
Վերառատութիւն. գ. կարգադմունք։
Վերառլանամ. չ. Ճռչիլ։
Վերառլացիկ. ա. վեր Ճռչող։ [րել։
Վերառատանամ, ատացայ. ն. նորէն ձևոք բե-
Վերատեղծական. ա. ինքնահնար, մոտացածին։
Վերատեղծեմ. ծնցի, կամ ծի. ն. նորէն ստեղծել, նորոգել. հնարել, ձևացընել։
Վերատեղծիչ. ա. նորէն ստեղծող։
Վերատեղծութիւն. գ. 1 նորոգելը, իրը – 2 մեքի շինք։ – 3 համանութիւն։
Վերատեղծում. ա. Վերատեղծեմ։
Վերատեղնեալ. նորէն Ճիւղ տուած։
Վերատրեմ. ն. նորէն մաքրել։
Վերատրօղեմ. ն. ծածկել, պատել։
Վերաւարհանակ. գ. պաշտպան։
Վերաւառակ. ա. կառոյց մէջ առջինը նղոզ։
Վերաւկայիմ. ն. առաջուցմէ վկայել։
Վերաւանող. ա. իր վրայ կամ վեր տանող։
Վերաւաւիմ. չ. գլուխ։
Վերաւաւութիւն. ա. Վերաւաւութիւն։
Վերաւեմ, ացի. ն. նորէն կամ կանուխ տնտնալ։
Վերաւեսութիւն. գ. մտաւոր տեսութիւն։
Վերաւեսուչ. գ. 1 նպիսկոպոս. – 2 վարկեցու. – 3 հոգաբարձու. – 4 կարգաւորող։
Վերաւեչութիւն. գ. վրակեցութիւն։
Վերաւուեալ. ա. նուիրած։
Վերաւտապատրեմ. ն. նրևակայել։
Վերաւտական. ա. առածը տուող, բարեխոսող։
Վերաւտրեմ. ն. 1 վեր տալ, բնել. – 2 ուռՀանալ։
Վերաւորհնեմ. ն. բաժին բաժին՝ զատ զատ վերաւաքել (օրհնութիւն)։
Վերաւորութիւն. գ. 1 ուժով վեր տալը՝ բնելը՝ ցամքելը. – 2 սատկութի ձայնի։
Վերաժամանացուցանեմ. ն. արժանի ընել։
Վերաբծարծեմ. ն. կենդանութիւը նորոգել։
Վերաբծարծիչ. ա. մխիթարիչ, նորոգիչ։
Վերարկ, ի, ացի. գ. 1 ծածք, ծածկոց, – 2 վերարկու։
Վերարկեմ, ացի. ն. վրան ձգել՝ պատել՝

հագցընել, ծածկել, գոցել։
Վ երարկու, ի, աց. գ. 1 վրայի լաթի, հագուստ. ս էվառպ, Հիւպպէ, պինիչ – 2 գրլխոց. ծածք. – 3 փառց, վերմակ. ս էօրթմէ, Հօրդան. – 4 անասնոց մորթը։
–Վ երարկու լինիմ. Հովանի ըլլալ։
Վ երարկուած. ն. պատել։
Վ երարկութի } վրան ձգելը, պատելը, ծածկելը. ս էօրթմէ։
Վ երարկումն }
Վ երարկուցնել. վրան հագցընելով։
Վ երարձակութիւն. գ. դէպ 'ի վեր նրլնելը։
Վ երարտափայլեմ. չ. սաստիկ պայծառանալ։
Վ երարփնեի. ա. Վ երարփի։
Վ երացնալ, ցնլոյ, ացւ. ա. բարձր։ – (գ. բառերն որ կը վերջանան 'ի ութիւն)։
Վ երացոլանամ. չ. վեր ցոլալ։
Վ երացումն, ցման. գ. 1 Համբարձումն։ – 2 վերացման նաչ։
Վ երացուցանեմ, ցուցի. ն. վերցընել, բարձրացընել. ս գալարցմագ։
Վ երացօղեմ. չ. վերէն շատ ցրցքնել։
Վ երափայլեմ. ն. չ. պայծառացընել, պայծառանալ. ս փարլամմագ, փարլամագ։
Վ երափոխեմ. նցի. ն. 1 վերը՝ երկինքը տանիլ։ – կր. երթալ – 2 տեղէն փոխել։ – կր. անցնիլ։
–Վ երափոխեմ զգիրս. օրինակել։
Վ երափոխումն, խման. գ. վերը երկինքը երթալը (Ս. Աստուածածնայ)։
Վ երափչմունք. գ. կրակ բխելը լեռներէն։
Վ երաքարոզ լինիմ } ն. քարոզելով Հռչակ
Վ երաքարոզեմ } կել՝ գովել։
Վ երբանամ, բացի. ա. Բանամ։
Վ երբանութիւն. ա. Վ երաբանութիւն։
Վ երբերական. ա. վերաբերական։
Վ երբերեմ. ա. Վ երաբերեմ։
Վ երբերիչ. ա. վրան ունեցող։
Վ երբերութի } ա. Վ երաբերութիւն (բառ
Վ երբերումն } առնական նշ)։
Վ երբուսուցանեմ. ն. վերը Հանել, բուսցընել
Վ երգրկաբարձիկ. ա. գիրկը առած. ս գուՀագամիշ։ } ս իւսիւնաէքի
Վ երելակ, ի, ացւ. գ. վրան նստողը, հեղողը։
Վ երելական. ա. գ. նոյն։
Վ երելակեմ. չ. 1 վրան երթալ՝ նստիլ։ – 2 տեղէն վեր երթալ։
Վ երելեակ. ա. 1 վրան նստող, հնձնող։ – 2 վեր թռչող (հրեշտակ)։
Վ երելութի } գ. 1 վեր երթալը։ – 2 վեր երթ
Վ երելումն } ալու Համբայ՝ աստիճանք։ – 3
Վ երելք } երկինք երթալը։
'ի Վ եր երթ }
Վ երկութիւն. գ. վերէն վրան գալը։
Վ երնեակ. ս. Ա՛ակնեակ։
Վ երներգակ. ա. բարձր Ձանով կամ աստիՁանով երգելիք։
Վ երներգեմ. ն. բարձրաձայն երգել՝ օրՀնելը 'ի Վ երև. նխ. մ. վերը, վեր։
Վ երներևակացեալ. վեր կեցած։
Վ երներևեցուցանեմ. ն. վեր Հանել՝ ցուցընել։
Վ երներիմ. չ. յայտնուիլ։ } բառ
Վ երներեոյթ. ա. մ. դրաւանց, երևութա
Վ երներևութիւն. գ. 1 դրսի երևոյթը՝ երևոյթ։ – 2 մակերևոյթ։ } նակ։
Վ երներմամ. չ. դէպ 'ի վեր երթալ, բարձրանալ։
Վ երրմբնթրթիկ. ս. Վ երամիրուձ։
Վ երրմբնթրնաւատ. մ. վերէն։
Վ երրընդունակ. ս. Վ երրնկալ։
Վ երրընդունիմ. ս. Ընդունիմ։
Վ երրնեմ ատամ. չ. դէպ 'ի վեր վազել։
Վ երրնեմացս. ա. 1 վեր վազող – 2 վեր երթալու (Ձամբայ)։
Վ երրնեմացութիւն. կամ Ի վեր ընթացութիւն. գ. 1 դէպ 'ի վեր վազելը – 2 Ջնջելու կամ քաշուիլը, անդամութիւն։
Վ երրնեմ երջող. ա. կարդացող։
Վ երրնծայեմ. ն. դէպ 'ի վեր ընծայել։
Վ երրնկալ. ա. 1 ընդունարան, ընդունակ՝ արժանաւոր, բուն տեղը – 2 յաջորդ, տեղը բռնող։
Վ երրնկալու չ. նոյն։ } գուիլ։
Վ երրնկէց լինիմ. վեր՝ դուրս նետուիլ, ձրնգալ։
Վ երրնձիւղեմ. ն. բուսցընել։
Վ երրնձիւղիչ. ա. բուսցընող։
Վ երրնձիւղութիւն. գ. ուռճանալը։
Վ երժամանեմ. չ. վեր Հասնիլ՝ բարձրանալ։
Վ երխնաստ. ա. խնաստուն։
Վ երին, ընոյ, ոց. ա. 1 վերի, վեր եղողը, բարձր, վեր. վերէն եկող. ս նօգաբոտաքի, իւստիւստաէքի, նիւքսէք – 2 դրսի երևոյթ։
Վ եր 'ի վայր. ս. Վ եր։
Վ երխայեմ. ն. վեր վար խաղցընել։
Վ երլուծական. ա. տեղն 'ի տեղ բացատրող, մեկնողական։ } գրքին։
–Վ երլուծականք. անուն Աբիսաուէլի մէկ
Վ երլուծանեմ, լուծի. ն. 1 մէկիկ մէկիկ բացատրել՝ մեկնել – 2 քայքայել։
Վ երլուծութիւն. գ. 1 բոլոր բանի մը 'ի մասունս իր որոշելը, օրոշութիւն – 2 մանրամասն բացատրութիւն՝ մեկնութիւն։
Վ երծանական. ա. կարդացուելու յարմար։
Վ երծանեմ, նցի կամ ծանեայ. ն. կարդալ. ս օգուստագ։
Վ երծանող, ի, ացւ. ա. գ. ընթերցող, գրագիր, գրականզաց, և մեկնիչ։
Վ երծանութիւն. գ. ընթերցութի, կարգացմունք, միտք առնելով կարդալը։
Վ երծխութիւն. ս. Վ երաձխութիւն։
Վ երկարդամ. ս. Վ երակարդամ։
Վ երհամբառնամ. ս. Վ երամբառնամ։
Վ երհամբարձ. ս. Վ երամբարձ։
Վ երհամբարձապոյն. ա. շատ վեր։

Վ երհամբառնամ. ն. քարոզել։
Վերհայհոյութիւն. ա. Վերահայհոյութիւն։
Վերհառաչութիւն. ա. Վերահառաչութիւն։
Վերհնչմամբ. չ. Թռչել։
Վերմակ, ի, աց. գ. Ծածկարան անկողնոյ, զոր ի վեր ի վայ առնեն ի քնանալն. ֊ ներքան։
Վերմիք. գ. բարձր տեղութիւն։
Վերյարուցանեմ, ցուցի. ն. վեր վերացընել։
Վերուղարկեմ. ն. վերէն խաւրել։
Վերնաբերդ, ի. գ. վերի բերդ. ֊ իշ գալէ։
Վերնաբնակեալ, ներ, ոց. վերը կամ երկինքը բնակող։
Վերնագաւառ, ի, աց. գ. երկինքի վերի կողմերը. ֊ նոցա երկի վերայ էին, իւրա վերայէն։
Վերնագիր, գրոյ, ոց. կամ գրի, բաց. գ. ֊ 1 գլխին սկիզբը գրած, կամ գլխին վերայի բանը։ – 2 շինքի մը վրայ գրած յիշատակը։
Վերնագնաց. ա. դէպ ի վեր գնացող, ծառ։
Վերնագնացութիւն. գ. դէպ ի վեր երթալը, երթալը։
Վերնագոյն, գունի, իցս. ա. աւելի վերինը, բարձր, ծայրագոյն։
Վերնագրեմ. ն. վերնագիր դնել, մէկին ա. նուն կամ անուանը գրել։
Վերնագրութիւն. ա. Վերնագիր։
Վերնագիր. գ. վրան գրածը վերնագրի պէս։
Վերնադուռն, դրան. գ. ֊ 1 վերի դուռը. ֊ նոցա գալը գարձու։ – 2 վերէն բացուելու դուռ, ֊ քէվէնկ, սամա քէվէնկ։
Վերնազարդ. ա. զրեէն՝ վրայէն զարդարած։
Վերնագետնա. ա. Վերարկու։
Վերնահմիչ. ա. Վերահմիչ։
Վերնաոյս. ա. լոյսը երկինքէն։
Վերնախաղ. գ. շարականի խազ մը։
Վերնախաբխս. գ. սիւնի գլուխ։
Վերնախնամ. ա. Առաւօտյ խնամքով։
Վերնախոսան, ի. գ. ա. վերին խոսան։
Վերնական, ի, ից. ա. գ. ֊ 1 վերին, երկնային։ – 2 հրեշտակ։
Վերնականագոյն. ա. առնէն վերինը։
Վերնակառոյց. ա. երկինքը շինած։
Վերնակառք, ռից. գ. հրեշտակք։
Վերնականցած. ա. հրեշտակային վարքով։
Վերնակոդմն. գ. վերի կողմ։
Վերնակրօն. ա. հրեշտակային վարքով։
Վերնահայեցա. ա. Վերահայեցա։
Վերնահոս. ա. վերէն վազած։
Վերնաձեղուն. գ. վերի յարկ։
Վերնաձանապարհորդեմ. չ. վերանալ, համբառնալ։
Վերնամարտ. ա. Առաւօտյ զէմ կռուող։
Վերնամարտութիւն. գ. Առաւօտյ զէմ կռիւ։
Վերնամրցանակ. ա. վերի մրցանակներու վերաբերեալ։
Վերնայարկ, ի, ից. գ. ֊ 1 վերի յարկ, երդիք, ծածկ. ֊ իւրա՝ նոցա որը գալի, քէօշկ, չարաճակ, ասամ, թռաման իչի, էօդեթիւ։ – 2 բերդին վերը քիմքը. ֊ տամախ, տրմադ։ – 3 ա. վերի յարկը նստածը, բարձը։
Վերնային, ինոյ, ոց. ա. Վերնական։
Վերնանշոյլ. ա. լոյսը երկնայինը։
Վերնաշարժ. ա. վերնաձեմ։
Վերնաշաւիղ. ա. Ճամբան դէպ ի վեր երթալու։
Վերնապար. ա. վերը պտրտող, երկնային։
Վերնապարգև. ա. Առաւօտյ տուածը։
Վերնաջուրք, ջուրց. գ. վերի ջրերը։
Վերնատաք. ա. Առաւօտյ խրկածը։
Վերնատաք, ռից. գ. հրեշտակք։
Վերնատիրան. գ. վերին Սիոնը, արքայութիւն։
Վերնատուն, տան. գ. ֊ 1 տան վերի յարկը, վերի մեծ սենեակը։ – 2 բարձր տեղ, կառուցուած։ – 3 բերդի վերի քիմքը. ֊ տամախ։
–Երկրորդ վերնատուն. տանը երկրորդ յարկը։
Վերնատունկ. ա. երկնային տունկ։
Վերնատուրդ, ի. ա. գ. վերէն տուրդ, Առաւօտ պարգևատու։
Վերնատուր. ա. երկնատուր։
Վերնավանդակ, ի, իցս. գ. վրան վերի կամարակապ տանիք։
Վերնավաքարք, ի. գ. երկինքը քաղաքը։
Վերնավաքարքամայր. գ. նոյն։
Վերնվերնեմ ած. գ. Ճամբան վերի կողմը։
Վերնտո, ի, ից. ա. ֊ 1 վերը պտրտող, օդը նստած (դիւանք)։ – 2 լուսնտո. ֊ սարալը։
Վերշարժիկ. ա. Վերաշարժական։
Վերշարժիմ. ա. Վերաշարժիմ։
Վերշնչութիւն. ա. Վերաշնչութիւն։
Վերոյ. ֊ 1 ա. վերի, վերէն։ – 2 մ. վերը, առաջ, վերէն։ – 3 նախ. վեր, աւելի վեր։
–Ի վերոյ. մ. նախ. ֊ 1 վերը, վերէն, վրայէն, վրան։ – 2 աւելի։
–Վերոյ գրեալ. վերը գրած։
Վերոտնեմ. չ. դէպ ի վեր քալել։
–Ի վերուստ. մ. վերէն։
Վերուղեչ. ա. Առաւօտուղեչ։
Վերուղղեմ. ն. դէպ ի վեր շտկել։
Վերուսեալ. ածէկ տրված։
Վերուստ. ա. վերի, վերէն։
–Վերուստ ի վայր. մ. վերէն ի վար։
ի Վերուստ. մ. ֊ 1 վերէն։ – 2 երկնքէն. ֊ նոցա պատասխան։ – 3 վրայէն։ – 4 առաջուց. ֊ սոյնպիսի, էվվէլքիներէն, թէմելքիներէն։
Վերջ, ի, կի ոյ, վերջք, ջից. գ. ֊ 1 ներքի, հետի ծայր, վախճան. ֊ ֆէյբհամ, էնճամ, ուճ, արտ։ – 2 արշ. ֊ գուլբուզ։ – 3 բանակին հետի մեծ։
–Վերջք. ծայրի զարդ երը. ֊ սաչագ, սալդըմ սաչագ, գընձէֆ, շէլիտ, գինձիրլամէ, փիւսկիւլ։
–Ի վերջէ, կի ի վերջոյ, կի ի վերջ. վերջէն, հետքէն, էն հետը. ֊ սոնրատան, ոսնրա, արտոտա։

–Ի վերջէ. Ի վերջին. (իբր 'ի յերջէ, կամ ոչ յանուրջս.) արմուն ըլլալով, քանն չեղած։
–Ի վերջ կոյս գնամ. եւս եւս երթալ։
Վ. Երջաբուսակ. ա. մ. Տոքէն բուսած, նոր եղած։
Վ. Երջագոյն. ա. Տոքի, Տեսն Մեացած։
Վ. Երջագտանել. ա. վարի կարգի, խնդիր։
Վ. Երջագտանիմ. ն. Տես ձգել։
Վ. Երջագտարձիմ. չ. Տես դառնալ։ [եղած։
Վ. Երջածին, ծնիցեալ. ա. վերջէն ծնած,
Վ. Երջակալութիւն. գ. վերջը պաշտօն առնելը։ [շուկը։
Վ. Երջակացութիւն. գ. Տես կենալը, քա-
Վ. Երջակոչիմ. գ. Տոքի կոչում։
Վ. Երջահաս. ա.ուշ Հասած (պտուղ). ֆ ասն Թուրքահասաս։
Վ. Երջահասութիւն. գ. լրբենալիքը՝ մանրիքը ժողրլալը, վերջերը Հասնիքը։
Վ. Երջահարիմ. ա. Յազթահարիմ։
Վ. Երջահաց, ի. ած. ա. գ. Տեսէն Մեացածը, գեռ կենդանի ազգականները, չաղջկանը, իր Տոքիններըր՝ Տեսիններըր։
Վ. Երջահացութիւն. գ. մեռնողներէն Տես կենդանի մնալը։
Վ. Երջամուռ. ա. Տոքէն մնած։
Վ. Երջայք, չայս. գ. ի կենաց Տոքի օրերը, –Ջ չայծօրեայ Տեսը։
Վ. Երջանահանջ լինիմ. Տես քաշուիլ։
Վ. Երջանամ, ացայ. չ. ի Տես՝ Տես մնալ. ֆ կնկի գալմագ, առլմագ – Ջ Տես քաշուիլ. ֆ կնկի չէքիլմէք – Ֆ վախնալիլ. ֆ կէչին. մէք, էօլմէք։
Վ. Երջապահ, ի, ած. ա. գ. բազմութեան Տոքի Տուրքը, խնդրին վրակեցուն։
Վ. Երջապատուկ. ա. Տոքը պլող։
Վ. Երջապակաս. գ. ա. Թաղցուր [կայն։
Վ. Երջասանջ. ա. իրենքին վերջի վանկը երբ
Վ. Երջասանական տօն. նոր կիրակէ։
Վ. Երջացու ցանկիմ, ցուցի՛ն. Տես քաշել. ֆ կնկի տուբատրմագ։
Վ. Երջաւոր, ի, ած. ա. գ. ի շուրջը ունեցող. ֆ գլունէ ֆիլի – Ջ շուրջը. ֆ գլունէ ֆիլի
–Վ. Երջաւոր բառք. միակնոյ վերջացած բառերը։ [ութացութիւն։
Վ. Երջդարձութիւն. գ. ի Տես գառնալը. – Ջ
Վ. Երջնանք. Ի վերջնանոն. գ. մ. ուշ ատեն, Տոքերը, Տոքը. ֆ նէյտէն ատեդրան։
Վ. Երջնիմ, Տեմ. ն. Տես ձգել, զբաղեցընել խօսքով. ֆ օյալանարբմագ։
Վ. Երջի ֆէն. ա. Վ. Երջ։
Վ. Երջին, ջնոյ, օց. ա. ի Տոքի, Տոքինը. ֆ ասն, ասնուդքի, ասնդրագքի – Ջ վարի. ֆ էն աղչաք – Ֆ ծայրագոյն. ֆ էն Տաւուզ, ասն տէրէձէյտէ։
Վ. Երջնագոյն}
Վ. Երջնական} ա. էն Տոքինը, վերջինը։

Վ. Երջնանահանջ. ա. Վ. Երջանահանջ։
Վ. Երջնապահ. ա. Վ. Երջապահ։
Վ. Երջնատիմ. ա. Վ. Երջանիմ։
Վ. Երջոյ. ի մ. Տոքէն. ֆ ասնդրատան – Ջ նէյ. Տուէն. ֆ ատրընատան։
Վ. Երջոտիմ. չ. Տես քաշուիլ, Տես մնալ։
Վ. Երջոտիմ. գ. Տես մնալը։
Վ. Երջուատ. Ի վերջուատ. ա. մ. ի Տոքի կողմ – Ջ Տուսի կողմէն։
Վ. Երջատատիմ. չ. շեշտիլ։
Վ. Երջատատութիւն. գ. ուժգնութիւն։
Վ. Երջատատութիւն. գ. շեշտելը։
Վ. Երջանայ, յք. ա. վերը յիշածը։
Վ. Երջանին. Ի վերջանին. մ. Տորանց, մէյմալ. ֆ Թէքրար, կինէ։
–Վ. Երջանին. Ի սկզբանէ, առաջուցմէ։
Վ. Երջա. ա. շրջայի պէս Հիւսած. ֆ գլունճիլի, գլունճիլեմէ։
Վ. Երջա. գ. շրջան, պտոյտ։
Վ. Երջատատանամ. չ. ի առջի տարիքրը գառնալ։ – Ջ Տորգութիլ, միանալ։
Վ. Երջատատեմ. ն. ի առջի տարիքրը գարձնել – Ջ Տորգել։ [թութիւն։
Վ. Երջատատութիւն. գ. ի Տորգութիւն – Ջ յա-
Վ. Երջատատրեմ. ն. զօրացընել, ամրացընել։
Վ. Երջատիմ, Տեմ. չ. } ի շրջայի պէս շարժիլ,
Վ. Երջատիմ, Տեմայ. } պտրիլը – Ջ վերա՝ Հիւսած գլուխ Հագնիլ։
Վ. Երջորշնեմ. ն. ի քարչը ձայնով կամ երգով օրշնել – Ջ քարոզել։
Վ. Ես, ի, ից. ա. վեց ֆ ալթը, շէշ։
Վ. Եցաբար. մ. վեց կնրօվ։ [անկիւնով։
Վ. Եցանորչ, ի, ից. ա. վեց խորշով կամ
Վ. Եցակ }
Վ. Եցակի} ա. Վ. Եցնակ։
Վ. Եցակուսի. ա. ի վեցանկիւնի – Ջ վեց կնրօք։
Վ. Եցամեայ. ա. վեց ամուսն. ֆ ալթը այլոց։
Վ. Եցանկիւնի, կնան, կնանց } ա. գ. վեց անկիւնի, նոյ, նանց } կիւնով՝ ձև, Թիւ. ֆ ալթը քէօշէ՝ քէօշէլի։
Վ. Եցանձնական. ա. վեց Հատ [ութ։
Վ. Եցաչափք, փից. ա. գ. վեց ոտքով ատանա-
Վ. Եցաչիք, իրը Վ. Եցաչայք. ա. վեց աչքով։
Վ. Եցաքանակ. ա. վեց չափով։
Վ. Եցաքնան. ա. վեց քիլ. ֆ ալթը սէրէ։
Վ. Եցդանգնան. ա. որ կշռէ կամ կ'ածէ վեց ըսական։ [տարու (առանն)։
Վ. Եցդարնան. ա. վեց գարու, վեց Հազար
Վ. Եցնակ. ցնկի, կաց. ա. գ. վեց Թիւը, վեցերորդը, (ասի և Վ. Եցնկի, Վ. Եցնկին).
Վ. Եցերնակ. նոյն ընդ վ։
Վ. Եցնլրիլ. մ. վեցերորդ անգամ։
Վ. Եցնլորդ, ի, ած. ա. ի վեցերորդը. ֆ ալթրնէր։ – Ջ վեցերորդ մասը. ֆ ալթրնէրը

վրա ը՝ հիասէսի [աղ. ս ալէքսըտար
Վ ևցնքեան, կ՚քին, եցունց. ա. գ. վեցն
Վ եցքևեան, եանք. ա. վեց թևով. ս ալէք
գանտարը. (սերովբէք 'ի տեսլեան Եսայ-
եայ)։
Վ եցհիւնանք. ա. գ. աստուածաշունչի օրի-
նակ՝ վեց էջ գրած զատ զատ լեզուով։
Վ եցիը. ա. վեցերորդ։
Վ եցիցս. մ. վեց հնդ. ս ալէք քէրբէ։
Վ եցկանգնեան. ա. վեց կանգուն եղող։
Վ եցկին. ա. մ. վեց կարգ. ս ալէք գաթ.
ալէք թիւրլիւ։
Վ ևց հազար. ա. վեց հազար. ս ալէք պին։
Վ եցհազարակ.ի } 1 վեց հազար տարուս ա.
Վ եցհազարնակ } տնու – 2 արուեստ վեց-
հազարնկին – ա. Եօթնագրեանք։
Վ եցհազարտանեան } ա. վեց հազար տա-
Վ եցհազարնան } րուան, վեց զարու։
Վ եցհարիւր, ոց. ա. վեց հարիւր. ս ալէք
նիւզ [թը նիւզնէնէ։
Վ եցհարիւրորդ. ա. վեց հարիւրերորդ. ս ալ-
Վ եցձևանի, իք. ա. վեց ձևագ ունեցող։
Վ եցմատեան } ա. վեց մատ ունեցող։
Վ եցմատնի,իք }
Վ եցոտեան. ա. վեց ոտքով (ձրագ)։
Վ եցոտանի, իք } ա. վեց ոտքով (կենդա-
Վ եցոտնեայ, յք } նի, և ոտանաւոր). ս ալ-
թը այաճլը։
Վ եցոց. գ. 1 վեց թիւր – 2 վեցնոց։
Վ եցտասան. ա. Վ եշտասան։
Վ եցօրնայ, ըէի, ից. ա. գ. 1 վեց օրուան ս
ալէք կիւնլի։ – 2 օրըմն Բաթալի գիրքը՝
աշխրքի սահմանի վրայ՝ վեց աւուր մէջ։
Վ եցօրնակք, ացս. ա. Վ եցիհնանք։
Վ ցան. ա. 1 վիզը անկած. ս տիք պաշլը։ –
2 յառնուած։
Վ ցանիմ. չ. վիզը անկնել. ս տիք տուրմագ։
Վ ցանոց, ի, ացս. գ. վզնոց. ս կէրտանլըգ։
Վ ցանութիի } գ. պնդագլխութիւն, հպար-
Վ ցանութիւն } տութիւն. ս տիք՝ վէք պաշ
Վ ցանուտ. ա. Վ ցան։ [լըլըգ։
Վ ցնան կամ Վ ցնն, վցննի, իցս. գ. ցնան,
ցնն. ս ցիյան, Ձէրիմ, խալձ, մնսրաֆ։
Վ ցննակ. ի, ացս. գ. 1 ծախք. ս մնսրաֆ։
– 2 տուգանք. ս Ձէրիմ։
Վ ցննակալ. գ. վնաս ունեցող՝ կրող։
Վ ցննկնցուցանեմ. ն. 1 վճռնկնցընել. ս
Ձէրիմիչէ օզրաթմագ։ – 2 վնասել. ս ցիս-
ան վէրմէք։
Վ ցննկիմ, եցայ. չ. տուգանք՝ զնոը քա-
շել. ս Ձէրիմիչէ օզրամագ, զարարընը չէք.
Վ ցնմ. ա. Ընդվզիմ։ [մէք։
Վ ցուզկ, կամ Վ զգուկ, վզուկ. ա. մնոտ,
մեծամնտք. ս վէղիր վիւզէրտա
Վ էգ, վիզի, գաց. գ. վէձ, կռիւ. ս գաւկա։
– ի Վ էգ գամ. դէմ կենալ. հակառակիլ։
Վ էգ. գ. կռա. ս աշըգ, տօպառձ։
Վ էժ. տ. Բէժ, Վ իժակ։
Վ էձ, վիձի, կամ Ձոյ, Ձից. գ. կռիւ. ս
գավկա, նիզա, միւձառէլէ։ [ս գայտ։
Վ էմ, վիմի, մաց կամ մոց. գ. քար կարծր։
Վ էմատաշ. տ. Վ իմատաշ։
Վ էպ, վիպի, պաց. գ. հին պատմութիւն.
ս թմարիա, նագլ, խապէր։
Վ էս, վիսի, սաց. ա. վզան, պնդագլուխ,
ինքնագլուխ. ս եաման, տէնկսիզ, պաշը
Վ էսական. ա. յանդգնական [փէք։
Վ էսութիւն. գ. ինքնահաւանութիւն։
Վ է սա, կամ Վ եսա, ի, ից կամ աց. ա. ա-
զատ, իշխան. ս սոյգատէ, քէչխզատէ։
Վ էտ, վէտք. գ. ա. 1 ջուր շարժուն, պըճ-
պըճացող, զնգզնգալը. ս մէվշ, տաղտար տաղ-
դա, մէվշիւ – 2 ծակ մը բացած – 3 մարմ-
նոյ վրայ նշան ծակծրկած. ս հաձի, նաղ
Վ էր, վիրի, բաց. գ. խոխռուածք, վէրքի նը-
շան. ս եարա, պէրէ։
Վ էր, կամ Վ էր. գ. վէրքին հիւթը՝ արիւ-
նոտ թարախոտ։
Վ թար. գ. վնաս մը, վատթար բան մը, ա-
ւերութիւն, որտակոտրութիւն, վհատու-
թիւն. ս քէտէր։
Վ թարանամ. տ. Վ թարիմ։
Վ թարեմ, եցի. ն. աւերել, վնասել։
Վ թարիմ, եցայ. չ. աւերուիլ, վնասուիլ։
Վ թարութի } գ. վնաս, աւեր, ապակա-
Վ թարումն } նութիւն։
Վ թիկ. գ. պզտի վիթ, այծնամի կամ եղ-
նիկի ձագ, Հոլթիկ. ս զազէլ տանասը՝ նաւ-
բուտս։ [կիցս
Վ իգ. գ. օգնական, թև թիկունք, գործա-
Վ իգն կամ Վ իկն. գ. վիգ, վիկը, վայրի ո-
ղոզ. ս պուրչագ, քէչինէ, քիւշնէ, քիսա։
Վ իզ, և Վ իզն. տ. Վ իմ, Վ իկ։
Վ իզ, վզի. գ. Ձիա, շինիք, շուիք. ս պօյուն,
պօղազ, կէրտան։
Վ իմ, վեմի, կամ Վ իմն. գ. այծնամ
կամ յամնոյը. ս նազան քէչիսի։
Վ իմխար. Վ իմխարանալ. Վ իմխարա-
ցնալ. տ. Վ իմխարի։
Վ իմխարի, բուց, բնաց. ա. մեծգլի, հըպ-
կայ, խոշոր, անձնանի. ս ազըմ, էնկին,
որզման։
Վ իմխարութիւն. գ. անձնանի մեծութիի
Վ իմնակ, նակայ. տ. Պիւթմոն
Վ իժած, ի, ացս. գ. անցուցած՝ ձգած ար-
զայ. ս տիւշիւք, վագթինակն էվվէլ տօզ-
մուշ։
Վ իժածական. ա. վիժածի նմանո
Վ իժակ, ի, ացս. գ. 1 ջրին քիմլը՝ վագելը
ս ազըշ։ – 2 ցրցնքած շատրուանի պէս ծած.
կոց. ս էօրթիւ՝ փիւսկիւլլիւ, սաչտգլը,
ասգը՝ սու ազըշը կիպի։

–Վ. իժակ գինուց. գէնքի տեսակ. ս գլուխ
Վ. իժանուտ. ա. ջրի պէս վազող՝ անցնող
Վ. իժանք, նաց. գ. ջրին վրէն վար վազելը. ս ֆըշըր ֆըշըր՝ հուռ հուռ ազմասը։
Վ. իժաբանիմ. չ. քթոնքը թռուիլ, արուն քթոնիլ։
Վ. իժեմ; եցի. ն. չ. 1 վրէն վար վազցընել՝ վազել ինկնալ, վար՝ դուրս ձգել, գահավիժել – 2 քար նետուիլ – 3 զաւակը անցընել – 4 քթոնքը՝ արցունք՝ աւելորդը թափիլ։
Վ. իժեցուցանեմ. նոյն։ [պէս
Վ. իժում. չ. վրէն վար վազել, ինկնալ
Վ. իժումն, ժման. գ. վիժելը, իջը
Վ. ինկն. ա. Վ. իջն
Վ. ինչ, վրէին, ացկամ ից. գ. 1 խորունկ տեղ քացուած, մեծ փոս, անդունդ. ս ոչխրին խնճոտիկ, չուգուր – 2 խրամ. ս հէնոտիկ – 3 գերեզմանի – 4 գիժութիւն – 5 մեծ միջոց՝ տարբերութիւն. ս արա, ֆարգ – 6 ա. խոշին. ս ոչխրին։
Վ. ինձաբան. ա. հակաճառող
Վ. ինձաբանագոյն. ա. աւելի քան հակաճառող։
Վ. ինձաբանիմ, եցի } չ. վիճիլ, հակաճա-
Վ. ինձաբանիմ, եցայ } ռիլ. ս միաձայնէլ էթիւնք։ [թիւն. ս միաձայնէլ, նիզա
Վ. ինձաբանութիւն. գ. վէճ, հակաճառու-
Վ. ինձաբար. մ. վիճելով։
Վ. ինձագոյն. ա. շատ վիճող
Վ. ինձողութիւն. գ. գիմողութիւն
Վ. ինձնեցնիլ ընիմ. վիճել
Վ. ինձակ, ի, ացք. գ. 1 վէճի տակ ինկնալու քանին որոշում՝ վէգով կամ քաէվ. ս պէշէգ, աշգ, քիւրէ – 2 բախտ, Աստուծոյ կալգաւորութիւնը. ս պախտ, թալէհ, գամէթ – 3 մէկին ընկած բաժինը. ս փայ, հիսէ – 4 իշխանութենան տակը, թեմ – 5 կալուածք, գեօղ, արտ – 6 նկնեցականն պաշտօն։ [տոզ
Վ. ինձակակալ. ա. յաջորդ, նոյն սեռուընդ.
Վ. ինձակակալութիւն. գ. ժառանգութիւն
Վ. ինձակակից. ա. մասնակից, ընկեր
Վ. ինձակահալիմ. չ. վիճակէ դուրս ինկնալ
Վ. ինձական. ա. վիճի բան։
Վ. ինձակա, ի, ացք. ա. գ. սուտ վիճակ հանող, գուշակող. ս ֆալճը
Վ. ինձակաուութիւն. գ. իրէն տրուած վիճակ՝ ժառանգութիւն
Վ. ինձակաւոր, ի, ացք. ա. գ. 1 նկնեցական վիճակ ունեցող, ժառանգաւոր, և յն. ձայնիւ՝ կղերիկոս – 2 վիճակակից, մասնակից [պէս
Վ. ինձակաւորապէս. մ. վիճակով ասածի
Վ. ինձակաւորիմ; եցայ. չ. վիճակով ունենալ, ժառանգել – կո, բաժին ըլլալ, վիճակիլ։

Վ. ինձակաւորութիւն. գ. 1 ժառանգութիւն – 2 ժառանգաւորութիւն, կղերիկոսութիւն
Վ. ինձակիմ; եցի. 1 ն. վիճակով տալ, ժառանգացընել – 2 կ. վիճակի մը հասնիլ, կարգ մը մնալ, – 3 (բուս յն. ոձոյ) բանի մը հասնիլ, ժառանգել, ձեռք բերել, գտնել
Վ. ինձակեցուցանեմ. նոյն բան ու նշ
Վ. ինձակընկալ. ա. իշխանութիւն՝ թեմ մը ունեցող։
Վ. ինձակրօրդութիւն. գ. մասնակցութիւն
Վ. ինձակութիւն գ. ժառանգութիւն
Վ. ինձաօէր. ա. կռուասէր
Վ. ինձեմ; եցի. ա. Վ. ինձիմ
Վ. ինձիլ. (լտ.) հսկում, ծոմ։
Վ. ինձիմ, եցայ, եալ. չ. վէճ ընել, հակաճառիլ. ս միւհաուէլէ՝ նիզա էթմէք։
Վ. ինձոզաբար. մ.
Վ. ինձոզագոյն. ա.
Վ. ինձոզասէր. մ. } վիճելով, պնդելով։
Վ. ինձոզական. ա. վէճի վերաբերեալ
Վ. ինձուիթի
Վ. ինձումն } ա. Վէճ։
–Վ. ինձումն. առարկութիւն
Վ. ինթաքեր. ա. քարի յատկութիւն ունեցող։
Վ. ինթաբախ. ա. քարկ բխած։
Վ. ինթազբումն, զբման. գ. քար կլտորցընելը։
Վ. ինթազարան. ա. քարերու մէջ ապրելը-ուած։ [է։
Վ. ինթազական. ա. որուն հիմը քարի վրայ
Վ. ինթախառն. ա. քարուտ։
Վ. ինթախառիսխ. ա. քարի վրայ հաստատած։
Վ. ինթածին. ա. 1 ծնող վիմին՝ լեառն՝ իսկ լեան Դանիէլի, տուրբ Աստուածածնին։ – 2 վիմէ ծնած՝ բխած (ջուր յանապատի)։
Վ. ինթական. ա. 1 խիտ կարծր, քարի պէս – 2 քարերու մէջ բնակող։
Վ. ինթակառոյց. ա. վիմէ շինած։
Վ. ինթակարծր. ա. վիմի պէս կարծր։
Վ. ինթակարկառ. ա. գիպած քարերով։
Վ. ինթակերտ. ա. վիմէ շինած։ [կով։
Վ. ինթահատակ. ա. բարձր քարերու հատակ։
Վ. ինթահատ. ա. վիմէն կտրած։
Վ. ինթահօսիլ. ա. քար կլտորցընելով եղած։
Վ. ինթահօս. ա. Վ. ինթաբուխ
Վ. ինթաձև. ա. քարի պէս
Վ. ինթաձօնձ. գ. ժայռ։
Վ. ինթաձօնձական. ա. ժայռոտ։
Վ. ինթամէջ, մէջք. գ. քարերու ծակերը։
Վ. ինթայատակ. ա. յատակը քարէ։
Վ. ինթանամ; ացայ. չ. 1 քարանալ – 2 Պետրոս առաքեալը վէմ՝ քար կոչուիլ՝ ի Հրիստոսէ։
Վ. ինթաշէն. ա. քարէ կամ քարի վրայ շինած. ս գայատան՝ գայա իւստիւնէ նահիրը։
Վ. ինթասոյզ. ա. քարերու մէջ մնած, ս գայա

իշխել ազգության՝ սրզնան։
Վ. խմաստաչ. ա. քարէ տաշած։
Վ. խմաստանամ. ն. քարացընել։
Վ. խմաստնական. ա. քարի նման։
Վ. խմաստիպ. ա. քարի վրայ գրած։
Վ. խմաքգել. ա. քարերու մէջ ապրիլած։
Վ. խմարդ, Վ. խմարդեայ, Վ. խմարդեան } ա. քարեղէն. ե գայաւոան, ճաշ պինայ։
Վ. խմարդեանամ. ն. քար դարձընել։
Վ. խմափակ. ա. քարով պատած (կամուրջ), քարաշէն [օյմեա – 2 գ. քարտկոխ։
Վ. խմափոր. ա. 1 քարէ փորած. 2 գայաւոան։
Վ. խմափուլ. ա. վրան քարին տակը ձմլած։
Վ. խմեզէն. ա. քարէ. ե գայաւոան։
Վ. խմուա. 1 ա. քարուտ. 2 գայալոգ. – 2 գ. քարուտ տեղ։ [անասակ։
Վ. ին, ինի, ած. գ. որ և Գաւիին. քնարի։
Վ. իշած, ի, ած. գ. 1 մենծ օձ, մանաւանդ ջրի. – 2 մենծ ձուկ. 3 ուժգնոր. – 3 ուռած ձայն. – 4 վիշապի ձեւով քանդար. – 5 վոխիրկի. կամ ճամբուս. 6 խորհուրդ. – 6 աստղաստուն վիշապի, կամ օձակաղի։
Վ. իշապարար. մ. վիշապի պէս։
Վ. իշապագելուխ. ա. օձի գլխու նման։
Վ. իշապաջն, Վ. իշապաջունք, գանց. գ. Ամէն ազգակայ Մարաց իշապաջերին ցնդէին։
Վ. իշապաջոր. ա. օձի ուժով։
Վ. իշապակ, ի, ած. գ. վիշապի ձագ, պրզտիկ օձ. ե ապուրձիք։
Վ. իշապական. ա. վիշապի, օձի։
Վ. իշապաձայն. ա. օձի ձայնով։
Վ. իշապաձեւ. ա. օձի ձեւով։
Վ. իշապաձուկն, ձկան. գ. 1 մենծ ձուկ, կէտ, լեխաթան. – 2 Դագանի չափուած՝ նոյն ձեւով։
Վ. իշապամարդ. գ. կէսը վիշապ կէսը մարդ։
Վ. իշապամարտ. ա. օձերու կռիւ կռտոզ։
Վ. իշապամուխ. ա. օձի արտնով ջուր ուռած (երկաթի). [ե ապուրդիմամբ։
Վ. իշապանամ. ածեալ. չ. վիշապ դառնալ։
Վ. իշապապանչ. ա. 1 օձի պէս վշտոզ. ե ապուրձ նէ ճէպին. – 2 ժանտ, աղնոզ
Վ. իշապապատիճ. ա. առջի օձին խարէուծ. [մնաքէ չինած։
Վ. իշապաւիծ. գ. խառնակ կնոգանի՝ Վ. իշապաւոան, կամ աուան, ապուանք. ա. օձի պոչին նման. ե ապուրձ գուլգուլգու։
Վ. իշապաքող. ա. վիշապին գլխնարը քաղոզ, հիզրան ապանոզ (Հերակլէս՝ Վ. ահագին)։
Վ. իշապիկ. ա. Վ. իշապակ։
Վ. իշապոան, ապուանք, ապանց. ա. քարքի կամ մոզեսի տաք ունեցոզ։
Վ. իշապօրէն. ա. Վ. իշապաբար։
Վ. իշտ, վշտի, ած, իւ, ով. ապց. ից. օք. գ. նեղութիւն, տառապանք, ցաւ, ձգնուխ, վհի, վտանգ, վտարանք. ե Հէգիա, սրգրիվ, սրգլէվ, ակէտա, ակէտա, ֆէտաա, էվէհ. լիքէ, զահմէվ, առ՝ր. սրզը, ապզը. զօր։
– Վ. իշտք առնլոտացց. մէրնկ, խառնուէիւն օգոց։
Վ. իպագիր. դրի, բաց. ա. գ. պատմութիւն գրոզ՝ տրձակ կամ ապանաւոր. ե էիաբիին՝ էիէվորիին նազան։ [մէյր
Վ. իպագօրծ, ի, ած. ա. բանաստեղծ պատ.
Վ. իպագրեմ, եցի. ն. պատմութիւն գրել։
Վ. իպագրութիւն. գ. պատմութիւն գրելը։
Վ. իպական. ա. պատմելու արժանի։
Վ. իպապատում, տի, մաց. ա. 1 պատմիչ։ – 2 պատմական։
Վ. իպասան, ի, ած. 1 գ. պատմիչ՝ տրձակ կամ ապանաւոր։ – 2 ա. պատմական։ – 3 մեկնիչ։
Վ. իպասանաբար. մ. պատմաբար։
Վ. իպասանական. ա. 1 պատմական։ – 2 բանաստեղծական։
Վ. իպասանեմ. ա. Վ. իպագրեմ։
Վ. իպասանութիւն. գ. հին պատմուէի, պատ.
Վ. իպասանուէիւն. գ. նոյն [մագրութիւն։
Վ. իպասեմ. ա. Վ. իպագրեմ։
Վ. իպեմ, եցի. ն. պատմել, պատմուէի գրել։
Վ. իր, Վ. իրն, Վ. իրոն. գ. վերարկու, փիլոն։
Վ. իրաբոյ. ա. վէս, վզանուտ, գոտոզ։
Վ. իրանամ, ացայ. չ. գոտոզանալ, հագուտանալ։
Վ. իրացուցանեմ } ն. հագուտացընել։
Վ. իրեցուցանեմ }
Վ. իրի էիւն. ա. Վ. էսութիւն։
Վ. իրթերան. գ. վէրքին բերանը, ուսկից տաք արիւնը կ՝երգէ։
Վ. իրաւ, ի, ած. ա. գ. իրը վայրագ, վայրենի, կատաղի, բռնաւոր։
Վ. իրագային. ա. գազանային, կատաղի։
Վ. իրագութիւն. գ. գազանութիւն։
Վ. իրախց. ա. վէրքերով լցուած. ե նարալը, ոչխրէ, ածիլը։ [լանմիշ։
Վ. իրած. ա. վիրաւոր. ե վուրկուն, նարա.
Վ. իրական. ա. վէրքի։ [գերը կալել։
Վ. իրամ, ացայ. կամ ացի. ն. ածիլել մա.
Վ. իրապ, ի, ած. գ. Հոր առանց ջրի, գուբ տեղ. ե գուբ, գանդ գուբ։
Վ. իրապընկէց լինիմ. վիրաւոր ընտուիլ։
Վ. իրաւնուի. գ. խոցնլը, խոցուիլը, վէրք։
Վ. իրաւոր, ի, ած. ա. վէրք առած, խոց ունեցոզ. ե նարալը պէրէլի, վուրկուն։
Վ. իրաւորիմ, եցի. ն. խոցել, զարնել. ե նարալամագ, պէրէլէմիք, վուրմագ. – կրզարնուիլ. ե վուրուլմագ։
Վ. իրաւորիչ. ա. խոցոզ։
Վ. իրաւորութիւն. գ. 1 խոցնլը, խոցուիլը, վէրք. ե նարար – 2 պատառուածք (օգոյ ձայնէն). ե նարբլմաբը։

Վ.Իբգ, վիբգք. գ. 1 նետելու քար, քարի կռոր. – 2 փայտի կտոր, գաւազան. ֊ սօխտ
Վ.Իբգահան, գ. քար նետելու, կամ քար կարելու գործիք։
Վ.Իբեմ. տ. Վ.Իբաւորեմ։
Վ.Իբժեմ. տ. Վ.Իժեմ։
Վ.Իբկ. տ. Վ.Իկ։
Վ.Կաբանութիւն. տ. Վ.Կայաբանութիւն։
Վ.Կայ, ի, ից. գ. 1 տեսածը լսածը՝ սոյգ հաստատող. – 2 Աշխարհութիւը գաւանող՝ արիւնը եմպլելով, մարտիրոս. ֊ տանըգ, շահատ, շահիտ, կիւանդ։
Վ.Կայաբանութիւն. գ. 1 վկայութիւն բնելը։ – 2 մարտիրոսներու պատմութիւն։
Վ.Կայաբեր. ա. մարտիրոսները քաւոցընող (ծառ՝ սուրբ Սահականոս)։
Վ.Կայական. ա. 1 վկայի տուող (իրաւքի, երդում). – 2 մարտիրոսական։
Վ.Կայակից. ա. 1 միևնոյ վկայող։ – 2 նա. Հաւատակակից։
Վ.Կայակցութիւն. գ. 1 միաբան վկայութիւն։ – 2 միևնոյ մարտիրոսանալը։
Վ.Կայանոց, ի, ից. տ. Վ.Կայարան։
Վ.Կայասէր, սիրի. ա. մարտիրոսներուն սէր, ունեցող, վարքերնին գրող, մատուռները ժողվող, և ջնջեռանդը։
Վ.Կայարան, ի, ից. գ. մարտիրոսանոց, մատուռ՝ մարտիրոսաց անուանը՝ իրենց կատարման տեղը, մատուռներին գրած տեղը՝ շինած։
Վ.Կայեմ, եցի. չ. ն. 1 վկայ ըլլալ. ֊ շահատ ըլմագ։ – 2 խոստանալ։ – կր. վկայութիւն աւանդալ։ [ըլմագ։
Վ.Կայեմ, իմ. չ. կ. մարտիրոսանալ. ֊ շէհիտ
Վ.Կայեցուցանեմ. տ. վկայել տալ։
Վ.Կայութիւն. գ. 1 վկանելուն ըսածը, հաստատութիւնը. – 2 ուխտ և խոստումն Աստուծոյ, օրէնքը՝ իրաւունքը. – 3 խորանը, տապանակը. ֊ շահատէթ, շահատլը, աշխատ, վատ. – 4 մարտիրոսութիւն, և վարք մարտիրոսաց։ [կամ կինւ
Վ.Կայուհի, հւոյ, հնաց. գ. մարտիրոս կոյս,
Վ.Կայումն. գ. վկայելը, իրը։ [իրլալով։
Վ.Կայօրէն. մ. մարտիրոսի պէս, մարտիրոսական։
Վ.Կանդեմ, եցի. ն. յաղթել, տիրել։
Վ.Հաս. ա. անսիրտ, անձրկած, վախկոտ։
Վ.Հատագոյն. ա. խիտ անձրկած։
Վ.Հատական. ա. սիրտ կտրտիլ, վհատելու (բան)։
Վ.Հատեմ, եցի. ն. սիրտը կտրել։
Վ.Հատեմ, եցի. չ. սիրտը կտրիլ, վախվըռնել, անձրկիլ։
Վ.Հատիմ, եցայ. [
Վ.Հատեցուցիչ. ա. վախցընող։
Վ.Հատկա. տ. Վ.Հնկրատ։
Վ.Հատութիւն. գ. վախկոտութիւն, թուլութիւն, անձրկածութիւն։
Վ.Հկահարցու, կամ ցուկ. գ. կախաղդ, վհուկ. ֊ պաղըձը, պիւլիւհիւ։
Վ.Հկութիւն. գ. կախարդութիւն. ֊ պիւլիւ։
Վ.Հուկ, վհկի, կաց. ա. գ. կախարդ՝ մարդ կամ կին. ֊ պիւլիւճի, պուղուճի, պաղըձը։
Վ.Հաւ. գ. 1 վնաս, լմընցնալ գաղրիքը. ֊ ուհ։ – 2 որոշում, վհիա. ֊ իհրա, պիճմէտ։
–Վ.Հաւ. վաւհ, փոխարկին, Հաստուցում. ֊ իւճրէթ, կիւզաբ, պէտէլ։
Վ.Հաւագոյն. ա. Հարկաւոր։
Վ.Հաւական. ա. լմընցնալու, անցաւոր։
Վ.Հաւանք. տ. Վ.Հաւումն։
Վ.Հաւեմ, եցի. ն. [1 լմընցնել, գլուխ հա-
Վ.Հաւիմ, եցայ. չ. [նել. ֊ իհրա էթմէք. – 2 կնանքը լմընցնել. – 3 վախճանիլ. ֊ էօմրիւնիւ պիճիրմէք, կէշինմէք, էօլմէք։
–Վ.Հաւիմ, իմ. 1 Հաստուցանել, Հաստուցում ընդունիլ. ֊ պէտէլինի էթմէք, արմագ. – 2 խալրսիլ. ֊ խէյտա սըմագ, գուրթուլմագ։ – 3 վերցընել, ազատել (բանէ մը). վհաւիլ արգիլել. ֊ եասագ էթմէք։
Վ.Հաւումն, լման. գ. վհաւելը, իրը. ըսած ամենայն նշ։
Վ.Հիա, վհոյ կամ վհաան, ոյ, ոց. և ոի, ական. գ. 1 որոշումն գատաստանի, օրէնք, հրամանք. ֊ հիւքմիչէրի, հէօքմիչիթ, էմր, իւքմ. – 2 վերջ. [ատ, և այլն. վհանալ
–Վ.Հիա. Հատանեմ, ի վերայ ածեմ, դնեմ,
–Վ.Հիա. տ. կտրուկ, Համառօտ [րու)։
Վ.Հիան. գ. Ձերմերը ձայն (ծիծառնուկին
Վ.Հիանաձայն. ա. Ձերմերը ձայն Հանող։
Վ.Հիա, վհոի. ա. մաքուր, զուտ, պարզ, պայծառ. ֊ թէմիզ, փաք։
Վ.Հաական. ա. վհոի՝ վհաած քան։
–Վ.Հաականք. գ. վհաուլ որոշուած չափ-ցածքնները։
Վ.Հաաձեռաչէս. մ. Հատուտ կերպով։
Վ.Հաեմ, եցի. տ. Վ.Հիա Հատանեմ։
Վ.Հաական. տ. Վ.Հիատ
Վ.Նատ, ու, ուց, կամ ի, ից. գ. 1 զնան, զնում. ֊ զիման, զարար, քէտէր։ – 2 անհրաժեշտութիւն, յանցանք, չարիք. ֊ զառաՀանի, առչ։ – 3 յանցանքը գլուխն վայ գրած. ֊ եասիճմատ – 4 ամբաստանութիւն։
Վ.Նատատանեմ, եցի. ն. ինատակաւ՝ յանցաւոր ցուցընել։
Վ.Նատարար. տ. ինատակաւ։
Վ.Նատալի, լից. ա. սատիկ ինատակաւ։
Վ.Նատախօտ. ա. չարախօսող։
Վ.Նատակօր, ի, ից. ա. զնի տուող, գէշ. ֊ զիանքնօր, զիանող, զարարող։
Վ.Նատակատագոյն, գունի, ից. ա. սէ ինատակաւ, աւելի յանցաւոր։
Վ.Նատակտութիւն. գ. 1 ինատակաւ ըլլալը։ – 2 տ. Վ.Նատ՝ բան ամենայն նշ։
Վ.Նատահատութիւն, գ. ինատ ընդը Հկնիւ։

Վ ՝նատամնուքիւն. գ. 1 խնդքի պակասութիւն՝ խանգարում։ – 2 միտք մը վնասակար կար-
Վ ՝նատանի. գ. վնասներ։ [ծուած։
Վ ՝նատապարտ. ա. յանցաւոր։
Վ ՝նատապարտեմ. ն. մեղադրեմ։
Վ ՝նատապարտութիւն. գ. յանցանք։
Վ ՝նատասէր. ա. չարասէր։
Վ ՝նատատնաց. ա. բարեսէր։
Վ ՝նատատու. ա. վնաս տուող։
Վ ՝նատարար. ա. վնաս ընող։
Վ ՝նատացու. ա. ապականացու։
Վ ՝նատեմ, նեղ. ն. զնե տալ. տ զնան՝զարար՝ քէտէր վէրմէք։
Վ ՝նասիչ. ա. վնասող։
Վ չագօրծ. գ. վուշը մանող։
Վ չկատարի կամ Վ չկատարիք, նաց. գ. կատարիք Գ.ժողոց։
Վ չտաբնակ. ա. խիստ չարչրկող։
Վ չտաբնր. ա. Վ չտացընող։
Վ չտաբներութիւն. գ. բան քաշելը, վիշտ։
Վ չտագին. ա. 1 ցաւագին։ – 2 կսկծցընող։ – 3 դառն, գժնդակ։
Վ չտագնելի. ա. շատ կսկիծ։
Վ չտագնեմ, նեղ. ն. չարչրկել։
Վ չտագնիմ, նեցյ. ա. Վ չտանալ։
Վ չտագնութիւն. գ. նեղութիւն։
Վ չտագոյն. ա. 1 Վ չտակի։ – 2 աւելի աշխա.
Վ չտագգնաց. ա. Վ չտակիր։ [տալի։
Վ չտալի | ա. լի վշտով՝ տառապանօք
Վ չտալից | (կեանք, աշխարք), ցաւալից, աղէտալի։
Վ չտածին. ա. մորը վտանգով ծնած։
Վ չտածնութիւն. գ. ցաւով զաւակ բերելը։
Վ չտական. ա. արտեական։
Վ չտակեաց. ա. նեղութեամբ ապրող, վշտաւոր կեանք անցընող։
Վ չտակեցութիւն. գ. Ճգնութիւն։
Վ չտակիր. ա. 1 վիշտ քաշող։ – 2 ցաւալի։
Վ չտակից. ա. 1 մանկակից վշտաց։ – 2 ցա. – Վ չտակից լինիմ. ցաւակցիլ։ [ւակից։
Վ չտակուռա. ա. վշտով լեցուն (չարչարանք)։
Վ չտակրութիւն. գ. վիշտ քաշելը, տառապանք։ [չէրնէք։
Վ չտակցարար. մ. ցաւակցելով։ տ տէրտէ-
Վ չտակցագոյն. ա. աւելի կսկծացող (մկրը)։
Վ չտակցեմ, նեցի | յ. ցաւակից ըլլալ, ո-
Վ չտակցիմ, նեցայ | գրմիլ, լացնալ, օգնել։ տ տէրտէլէմէք, տէրտինէ տէրման արամագ։
Վ չտակցութիւն. գ. ցաւակցութիւն։
Վ չտանան. ա. 1 ինքնիրեն վիշտ հնարող. տ քէնտինէնտինէ պէլա արայան։ – 2 կամաւոր Ճգնող։ տ բահալըզտան գայան։
Վ չտահար. ա. վշտով ծնծկուած, սգաւոր, արտեական։ [վշտալի։
Վ չտամբեր. ա. 1 նեղութիւ համբերող։ – 2
Վ չտամբերութիւն. գ. 1 Ճգնութիւն, նեղութիւն, չարչարանք։ – 2 մեծ համբերութիւն։
Վ չտանամ, ացայ. յ. բան քաշել, տառապիլ, չարչրկիլ, ցաւիլ, նեղիլ, տ տէրտ՝ զահմէթ՝ էզիէթ չէքմէք։
Վ չտանկամ. նոյնն։
Վ չտաչատ. ա. Վ չտալից։
Վ չտաչարչար. ա. Վ չտակիր։ [շող։
Վ չտաւի (կամ Վ չտաւին). ա. վիշտ քա-
Վ չտասէր. ա. 1 չարասէր։ – 2 վիշտ՝ նեղութիւն սիրող։
Վ չտասես, ի, ացի. ա. վիշտ նեղութիւն ունեցող, խեղճ. տ տէրտլի, սէֆիլ։
Վ չտասեսութիւն. գ. վշտակրութիւն։
Վ չտասրաբ. ա. վշտացընող։
Վ չտացած. ա. վշտացեալ։
Վ չտացուցանեմ, ցուցի. ն. չարչրկել, Ճնշել. տ էզիէթ՝ զահմէթ վէրմէք։
Վ չտըմբեր. ա. Վ չտամբեր։
Վ չտոմիմ. յ. սաստիկ վշտանալ։
Վ օհմակ, ի, ացի. գ. անբանից՝ գազանաց խուռմ. տ սիւրիւ։
Վ օհուկ. ա. Վ հուկ։
Վ օռէ, ի, ից, կամ Վ օռէաս. գ. (յ.) հիւսիս, հիւսիսային հով. տ փօրնազ, պօրա։
Վ ժռ ժռ, ուք, ուս. մ. գ. ազաւնիի ձայն։
Վ րէզ, ի, կամ ոյ, ով. գ. (յ.) 1 պղպջակի պէս ուռեցք։ – 2 կոպէա (ուռած). տ գօփ-
ջա։ – 3 կնքի նշանաբ. տ նաֆթէֆ, մէօհր – Ա կնքով կնոջակ. տ նամէ։
Վ րէշ, ժշոյ. որ և Բնկնզ. գ. 1 բարակ քերթուած։ – 2 կանանչի խոշտուբ, և կապոց. տ իւսթէխիւթիւ։
Վ րէա, կամ Վ իա, վ ոց. ա. Ուռնի։
Վ ռամնկան կրակ. չատուած հինպարսից՝ միշտ վառելի կրակ։ [տամի։
Վ ռզող. ա. խնդրէ նշած, յանդուգն, ապըս-
Վ նամ, կամ Վ նեամ | ա. 1 բարձր, գերա-
Վ նեմ, ի, ից | զանց, վերին, սրբազան, փառաւոր. տ ազամ, ազիզ, իւսուիւն, մէնզուր, միւքէդդէզ։ – 2 գլխաւոր։
Վ նամնքանութիւն } գ. պանծալի գովեստ։
Վ նեմնքանութիւն }
Վ նեմնագոյն, կամ Վ նամնագոյն. ա. բարձրագոյն։ [քահանայապետել։
Վ նեմնագործեմ. ն. վեմի կերպով գործել։
Վ նեմնագործիմ, ի, ից. ա. բարձր տեղ, երկնային (հրեշտակք)։
Վ նեմնախոհ, կամ Վ նամնախոհ. ա. բարձր ու բարակ մտածող, իմաստուն, իմաստնական։
Վ նեմնախոհութիւն. գ. իմաստութիւն, խելք։
Վ նեմնական, կամ Վ նամնական. ա. Վ նեմի։
Վ նեմնականութիւն. գ. վեմի ըլլալը, վսեմութիւն, պատուանք։
Վ նեմնակերտութիւն. գ. վեմի գործք։
Վ նեմնամիտ. ա. Վ նեմնախոհ։

Վ ընմնամ, կամ Վ ամնամ, ածայ. չ. վերևեմ ըլլալ, ծայրանալ։

Վ ընմնապետ, կամ Վ ամնապետ. գ. վսեմ պետ, իշխան, կամ քահանայ, քահանայապետ, իշխանապետ։

Վ ընմնապետական. ա. սրբազան, քահանայական։

Վ ընմնապետութիւն. գ. վեհապետութիւն, սրբազնապետութիւն։

Վ ընմնապէտ. մ. ա. ծայրագոյն։

Վ ընմնորիի. ա. Գերարժէք։

Վ ընկը. գ. վէմ վիսուիթիւ, յանդգնութիւն։

–Վ ընկը, կամ Ի վանը գտ. 1 յանդգնիլ, ոգորիլ, մեծամտորիլ։ –2 դէմ կենալ, հակառակիլ։ [–2 թշուառ, դժբաղդ։

Վ ընկ. ա. 1 վէմ, վառչուկը, յանդուգն, լկրը։

Վ ընկական
Վ ընկամիտ
Վ ընկային
} նոյն։

Վ տահ. ա. 1 անվախ, համարձակ, հաւատքով և յուսով զօրաւոր, ապահով, ազատ. ֆ սկզբնատ, քիւտախ։ –2 գ. վստահութիւն։

–Վ տահ առնեմ. քաջալերել, յոյս տալ։

–Վ տահ լինիմ. համարձակիլ, հաստատ յոյս ունենալ։ [ձակ կեղծել։

Վ տահարար. մ. յոյս ունենալով, համարձակ։

Վ տահալից. ա. յուսալից։

Վ տահանամ, ածայ. չ. ն. 1 անձի մը կամ բանի մը վրայ յոյս դնել, ապահով ըլլալ, ապաւինիլ, կախիլ, յանդգնիլ։ ֆ կենդանի, ապայտմագ, սկզբնատ օրհագ, ումմագ։ –2 մէկ բանը մէկի մը հաւատալ, ձեռքը տալ, յանձնել։ ֆ ինանմագ, էհէլիմ էհէմէք, օրխարըշ էհէմէք։ –3 յուսալ։

Վ տահապէտ. ա. Վ տահարար։

Վ տահարան, ի, ացս. գ. ապաւինելու տեղ։

Վ տահացուցանեմ, ցուցի. ն. վստահացընել, ապահովցընել։

Վ տահաւատ. ա. վստահացող։

Վ տահեմ, ևցի
Վ տահիմ, ևցայ
} չ. ա. Վ տահանամ։

Վ տահութիւն. գ. 1 անվախ համարձակութիւն, յոյս, ապաւինութիւն։ –2 մէկին ձեռքը բան մը հաւատալը։

Վ տակ, ի, ացս. գ. բնած ջուր մը, ջրի ձուղ, առու. ֆ ըրմագ, կիւլէ։

Վ տակարար. ա. Վ տակօրէն։

Վ տակաւոր. ա. ջուրը առած։

Վ տակաճաղաց
Վ տակաճաս
Վ տակայեղց
Վ տակային
} ա. 1 առած վազդ։ –2 առուն բերէն եկած։

Վ տականամ, ածայ. չ. ջուր բնել՝ վազել։

Վ տականի. գ. վտակներ։

Վ տակաշարժ. ա. Վ տակահոս։

Վ տակաւալայր. գ. առուներու տեղը։

Վ տակարբու. ա. ջրաբեր։

Վ տակիմ, ևցայ. ա. Վ տականամ։

Վ տակուռն. գ. ջուր բռնողը՝ վազելը։

Վ տակօրէն. մ. առուի պէս. ֆ սկզկիսլու։

Վ տանգ, կամ Վ տանկ, իւ, աւ, ից. գ. 1 գէշ բանի մը մէջ ինկնալու կասկած, փորձանք, նեղութիւն, վիշտ, նեղը ինկնալը. ֆ էհէնլիքէ, մուխամէլատ, պէլա, սըգլէմէ։ –2 յանցանք ու պատիժ։

Վ տանգագործ
Վ տանգալի
Վ տանգալից
Վ տանգական
} ա. փորձանքաւոր։

Վ տանգակիր. ա. վիշտ քաշող։

Վ տանգակից. ա. Վ շտակից։

Վ տանգաւոր. ի, ացս. ա. 1 ուր որ վտանգ մը՝ վախ մը կայ։ –2 տաժանելի, չարաչար։ –3 վտանգ քաշող, վշտացնալ։ [լր։

Վ տանգաւորութիւն. գ. վտանգաւոր ըլլալը։

Վ տանգեմ, կամ կեմ, ևցի. ն.
Վ տանգիմ, կամ կիմ, ևցայ. չ.
} վտանգ կամ նեղը ինկնալ, չարչրկիլ, նեղը ինկնալ. ֆ հէլլաք էհէմէք, օշմագ, զօրա՝ սըգլէհէմ ոզամագ, կիրմէք։

Վ տանգեցուցանեմ. ն. նոյն։ [

Վ տանգեցուցիչ. ա. նեղիչ։

Վ տանգուիթի
Վ տանգումն
} գ. վտանգիլը, փորձանք։

Վ տառ, ի, ացս. գ. 1 բառմութիւն կնդաձևաց և ձկանց (վտակի պէս վազող). ֆ սիւրիւ, կէլէ, պէօլիւկ։ –2 փարախ կենդանեաց։ –3 պատառուածք՝ ձեղք՝ ծակ, ծակտիք, ուսկից մորմինը դուրս կու տայ ա։

Վ տառանք, նաց. գ. նոյն։ [ւելըզլը։

Վ տառապահ, ի, ացս. գ. փարախի պահապան։

Վ տառ. ա. Վ տառ՝ ըստ ք նշ. և Օտար։

Վ տարակ. ա. դուրս քշած. ֆ սիւրիւլմիւշ։

Վ տարական. ա. դուրս քշող. ֆ սիւրէնէ։

–Վ տարական լինիմ. քշուիլ. ֆ սիւրիւլմէք։

Վ տարանդեմ, ևցի. ն. 1 դուրս քշել, օտարացընել։ –2 մոռնալ, մոռնայլ։ –կր. 1 օտարանալ։ –2 տարտնապիլ։

Վ տարանդի, գ.ոյ, գ.ևաց. ա. վարած քշած. ֆ սիւրկիւն, նէրխնաէն այբըլմիշ, տափրկին։ –2 տարակուսական, տագին անդին քաշքշած։ [քր տալ։

–Վ տարանդի տամ (այլուս). օտարին ձեռքը։

–Վ տարանդի առնեմ (զոք). խաբել ընկնցնել։

Վ տարանդիկ. ա. Վ տարանդի, 1։

Վ տարանդիք, գ.ևաց, գ.եաց կամ գ.իք. գ. պանդխտութիւն, նեղութիւն, տագնապ։

Վ տարանգուիթի
Վ տարանգումն
} գ. պանդխտութիւն, օտարութիւն։

Վ տարանջեմ, ևցի. չ. գլուխ քաշել՝ թօթվել՝ ապստամբիլ. ֆ պաշ չէքմէք, կէլի աւելմագ, տաշ էհէմէք։

Վ տարնամ, եցի. ն. տեղէն հանել, օտարացընել, դուրս քշել. ֊ սիւրմէք – կր. օտարանալ։ [հանել. ֊ չէքիլի արմուք։
Վ տարնամ. ն. իրեն քաշել, ուրիշի ձեռքէն
Վ տարնցուցանեմ. նոյն ըստ ն։
Վ տարողական. ա. Վ տարական։
Վ տարութիւն. ա. Վ տարանգութիւն։
Վ տաւակ, ի, աց. գ. 1 տակի հագուստ, շապիկ, բաճկոն, կապայ։ – 2 վերարկու։ – 3 վակաս։
Վ տաւան, ի, աց. գ. չափ ձիու մը վազելու, կամ նետ մը ձգելու։
Վ տաւատ. գ. Հագուստ, կապայ. կամ հագուստին ծայրը։
Վ տիտ, վտտի. ա. վատուժ, պզտիկ, մանրիկ, ձոգած։ ֊ զայիֆ, զապուն, խրատ։
Վ տոտանամ, ացայ. ա. Վ տտիմ։
Վ տտեմ, եցի. ն. } 1 տկարացընել – 2 տրՎ տտիմ, եցայ. չ. } կարտնալ։
Վ քայ. ա. Վ նքայ։ [չէրկի, օթաղ։
Վ քան, ի, աց. գ. վքան, խոքան. ֊ չատրը, Վ քանաքնակիչ, կչի, չաց. ա. վքանի մէջ քնակող. ֊ չատրըլը։ [նստող։
Վ քանակիչ. ա. նոյն վքանին մէջ կամ մօտ
Վ քանայարկ. գ. վքանին ներսի կողմը։
Վ քանանման. ա. վքանի նման։
Վ քանապահ. ա. վքանի պահապան. ֊ չարչըձի պահը։
Վ քանատանգ, դաց. գ. վքաններու տեղը։
Վ քանեայ. ա. վքանով շինած (խոքան)։
Վ քացակեմ. ա. վքացայ։ [տանը։
Վ քացեկէն. ա. Վ քաց կնդուն. ֊ կիւրձիի լիւ
Վ քացի, իք. ա. գ. 1 Վ քաց ազգէն. ֊ կիւրձի. կիւրձիի – 2 վքացական։
– Վ քացի կոմ. ա. Ընդհանուր։
– Տարազ վքացի կոմական. ծաձի տուն. ֊ զալփգուն, կարիճ, մանեմար։
Վ քգատ. ա. քարտաս։ [խառնուքիւն։
Վ քգով, ի, ից. գ. շփոթ, խառնակութիւն, Վ քգովքից. ա. խառնակիչ։
Վ քգովչան. ա. խառնաստէր։
Վ քգովիմ, եցի } ն. տակնուվրայ ընել, Վ քգովեցուցանեմ } խախտել – կր. շփոթիլ, խառնիլ. ֊ ալէհիւսո էֆեմէք, օլմար։
Վ քգովութիւն } ա. Վ քգով։
Վ քէժ, վքժոյ, ուց. գ. 1 սրտի վատութիւն հիշատակի գէմ, քէն, ոխ. ֊ զարէզ, քին, էօհ։ – 2 վրէժխնդրութիւն, պատիժ, զատաստան, խրատ։
– Վ քէժ խնդրեմ, կամ պահանջեմ, կի՞ հանեմ. վրէժ առնուլ. ֊ հագդընատո կէլմէք։
– Վ քէժ տամ, կամ լուծանեմ, կամ պահանջիմ. պատիժը քաշել. ֊ ձէզասընը՝ զատդինի չէքմէք։
– Վ քէժ. 1 չարիք, յանցանք. – 2 պատիժ։
– Վ քիժուց խնդրութիւն. վրէժխնդրութիւն։
Վ քէժաուութիւն. տ. Վ քիժաուութիւն։
Վ քէժինդիր. ա. վրէժ խնդրող՝ առնող։
– Վ քէժինդիր լինիմ. վրէժ առնուլ։
Վ քէժինդրութիւն. գ. վրէժ առնուլը, հատուցում ընելը՝ և գանելը։
Վ քէպ. ա. 1 խառնած, սխալած, ծուռ։ – 2 խալթած, վուձ եկած։
Վ քէպ, պք. գ. 1 սխալմունք, խոտորում։ – 2 վնաս։
Վ քիժաբար. մ. վրէժի՝ պատժի կերպով։
Վ քիժաբեր. ա. պատժող։
Վ քիժագործ, ի, աց } ա. չարագործ, չարեաց
Վ քիժագործակ } պատճառ. ֊ պէլասըղը արայան, քէօթիւ, միւսիւպէթ։
Վ քիժագործութիւն. գ. չարագործութիւն։
Վ քիժախնդիր. տ. Վ քէժինդիր։
Վ քիժախնդրական. ա. վրէժ խնդրելու։
Վ քիժակ, ի, աց. ա. գ. 1 վրէժ խնդրող – 2 գործիք և գինք՝ չինծու կամ ընտիանի։
Վ քիժակազէն. գ. վրիժու գինք (բարկուի)։
Վ քիժակեմ, եցի. ն. գինք բանեցընել. նոտ՝ քար նետել հետաւէն։
– Վ քիժակեմ զրք. գինքով սպանանել։
Վ քիժապահանջ. ա. Վ քէժինդիր։
Վ քիժապարտ, ի, ից. ա. վնասապարտ, պատժապարտ։ [թիւն, յանցանք։
Վ քիժապարտութիւն. գ. պատժապարտուՎ քիժառու. ա. վրէժ առնող, ոխը հանող։
Վ քիժառութիւն. տ. Վ քէժինդրութիւն։
Վ քիպագործիմ. չ. աւերուիլ, խանդարիլ։
Վ քիպագործիմ. ա. գործը անհատատա։
Վ քիպագրեմ. ն. սխալ գրել։
Վ քիպալար. ա. սխալող լսելու առնն, սխալ բաներ հակրցող։
Վ քիպած. ա. գ. սխալած, սխալմունք։
Վ քիպակ, ի, աց. 1 գ. սխալմունք. ֊ նանդլըշլըղ – 2 դիպուած. ֊ գազա – 3 ա. սխալական, ծուռ, անհատատա, անյաջող։
Վ քիպական. նոյն։ [կանութիւն։
Վ քիպականութիւն. գ. սխալանք, սխալ-
Վ քիպակընտիր. ա. դատմունքը սխալ։
Վ քիպակութիւն. գ. 1 սխալմունք – 2 գիպուած։
Վ քիպամիտ. ա. մտամոլոր։
Վ քիպանուն. ա. առա անուանով, չինծու։
Վ քիպանք, նաց. գ. 1 սխալ, սխալանք, մոլորութիւն, յանցանք։ – 2 վուձ եկնիլ, անյաջողութիւն։
Վ քիպաչէր. ա. մոլորցընող (գէշ)։
Վ քիպարհնատ. ա. արհնաստը սխալական (բժիշկ)։
Վ քիպեմ, եցի } ն. 1 սխալցընել, մոլոր-
Վ քիպեցուցանեմ } ցընել, խաբել. ֊ նալըրըմագ, ալդադմագ – 2 գլխել. ֊ մոլորում էֆեմէք։

Վ֊բիպեմ, եցի. չ. } 1 սխալիլ, ծռիլ, խո-
Վ֊բիպիմ, եցայ. } տորիլ, մոլորիլ։ – 2 մե-
ղանչել – 3 խաբուիլ, զկուիլ, վուձ՝ ել-
լել պակսիլ. տ եանըլմագ, ալտանմագ, կէ-
բի գալմագ։
–Վ֊բիպիլ ՝ի մեաց. մոգէն ելլել։
Վ֊բիպիչ. ա. վխտացընող, զկող։
Վ֊բիպուքի }
Վ֊բիպուքն } գ. 1 սխալիլը – 2 զկուիլը։
Վ֊ընկի. ա. պզտիկ։
Վ֊ընջատպաչեակ, չակ. ա. այծու պէս
պապաչելով խինջացող, խինջալու պէս
պապաչող։
Վ֊ընջեմ, եցի. չ. խինջալ. տ քիշնէ֊մէք։
Վ֊ընջիւն, կամ Ջուքն, Ջման. գ. խինջա-
լը. տ քիշնէյիշ։
Վ֊ընջոզական. ա. խինջական։
Վ֊ընջուքիւն. ա. Վ֊ընջիւն։

Տ

Տ. տիւն. երևոյթը, առաջնեկորդ տուա-
Հայոց. բառաձայն՝ անձայն։
–Ի֊Տօրդ է զ գրին հնա. զի նոյն են ընտել,
ընդել. տրամ. զբամ. և այլն։
–Բառից կարգին մէջ կը առտակացընէ ա-
նունց նշանակութիւնը. ինչպէս, բնկանել,
բնկանել. քակել. քակտել. ոլորք, ոլորտք։
–Բառերուն սկիզբը ունի զօրութիւն պակա-
սութեան կամ բացատութեան. ինչպէս,
տգեղ, տմորդի, տքնութիւն։
–Տ. ա. չորս հազար. չորս հազարնորդ։
Տաբատ. ա. Սեղրատպատիք։
Տաբևուն֊ք. տ. Խստաբևութիւն։
Տաբիրան. ա. Գահաւանդ։
Տաբուն. ա. բնակութիւնէ գուբա։
Տաբը. ա. Դաւիր։
Տագնապ, ի, աւ, կամ ովկ. գ. տրտաղդող.
նեղութիւն, շուտաւում, արտրանք, հոգ,
հոգեվարք. տ սրդէմի, սրդընձիը, դամ, զօր,
չապալանմա, գալատիմի։
–Տագնապաւ. որ և Տագնապով, Տագնա-
պաբար. մ. տրտագդով, արտրնաք. տ ա.
Ձէլէ, Էվէմի էդէբէբ, Հարպիձէ։
Տագնապաբեր. ա. տագնապ բերող։
Տագնապանք. ա. Տագնապ։

Տագնապափոյթ. ա. արտորալու։
Տագնապեմ, եցի } ն. նեղը խոթել, աղ-
Տագնապեցուցանեմ } տուցընել. տ զօրա
տագմագ, զօրլամագ։
Տագնապիմ, եցայ. չ. պաշարուիլ, տակնու-
վրայ ըլլալ, արտորալ, նեղը ինկնալ, չար-
չըրկիլ. տ սրդէմի չէքմէք, զօրա կիրմէք,
չապալանմագ։
Տագնապիչ. ա. տագնապող։
Տագնապուքի }
Տագնապուքն } ա. Տագնապ։
Տագր, գեր, երք, երաց. գ. փեսին եղբայրը
տագր կ'ըսուի Հարսին, էրկանը ախպարը.
տ գայրն։
Տաժան, ի. ա. տաժանող, ծշտուտ։
Տաժանաբար. մ. տաժանելով։
Տաժանագոյն. ա. տաժանելի։
Տաժանագործ. ա. տաժանող։
Տաժանալից }
Տաժանական } ա. տաժանելի։
Տաժանական. ա. ողբալի։
Տաժանաշատ }
Տաժանատեսիլ } ա. գժնդակ, անտանելի։
Տաժանաւոր. ա. տաժանելի։
Տաժանագայլ. ա. տաժանելի չարչուածքով։
Տաժանել, լուոյ, լեաց. ա. 1 աշխատալի,
դժար. տ զահմէքիլի, տղբը, կիւչ՝ – 2 տա-
ժանող, յոգնող։
Տաժանեմ, եցի. ն. յոգնեցընել. տ էօրմագ։
Տաժանիմ, եցայ. չ. տառապիլ, յոգնիլ. տ
պէրթատ՝ հէլլաք օրմագ, եօրուլմագ։
Տաժանիք, նեաց } գ. տառապ աշխատանք,
Տաժանութիւն } տառապանք, յոգնելը. տ
Տաժանք, նաց } զահմէքի։
Տալ, ի, ից. գ. փեսին քուրը տալ կ'ըսուի
Հարսին, էրկանը քոյրը. տ կէօրիւմ ՀՀ։
Տալի, լուոյ, լեաց. ա. գ. 1 տալու – 2 առըք-
– 3 առուոյ։ [կոյտ
Տալիճայ, այ, կամ այի. գ. (ե.) աղջիկ,
–Տալիճայ սալկաւագ. սալկաւագուհի։
Տախտ, ի, ից. գ. սեղոտ, նստարան։
Տախտակ, ի, ից. գ. 1 փայտէ և ուրիշ քա-
նելէ տափակ բան. տ ֆահտա, ֆէյնատ.
ֆտապտա, տտապտա – 2 պատկերքի՝ քա-
շուածքի տակը եղած բան – 3 գիր գրելու
տակի բանը, պնակիտ – 4 գիրք, ֆուդեֆ։
Տախտակագործ. ա. տախտակ շինող (նաւ.)։
Տախտակամած. ի, ից, իւք. կամ ոք. 1 ա.
տախտակով պատած՝ կպուցած – 2 գ.
տախտակ շինած. տ չաֆֆը, մադտալամա։
Տախտակաշար. ա. տախտակէ։
Տախտակափակ } ա. տափակ երկրաչով կամ
Տախտակնաձ } պղնձով պատած (զրահ)։
Տախտակնայ. ա. տախտակէ. տ ֆահտա-
ման, տտաւնտան։

Տախտաձև. ա. տախտի ձևով։
Տախտապատել, եցի } ն. փռել. ֊ սկը-
Տախտապատ արկանել } մէք, նայմագ։
Տած, ի, ից. գ. հոգ, պէտ. ֊ թիմար։
Տածել, ծի, կամ ծեցի. ն. հոգալ, պէտ ընել. ֊ թիմար կեմէք։
Տածիչ, ծչի. ա. պէտ ընող, վրակեցու, հոգ
Տածոցական, ի, աց. նոյն։
Տածոցուի }
Տածուելի } գ. պէտ ընելը, հոգ, խնամք։
Տածուելն }
Տակ, ի, ից. կամ աց. ուց. գ. 1 տակը, արմատը. ֊ ալեաց, ոխայ. – 2 յատակ. – 3 ցեղ. ֊ սոյ. – 4 շաբք, կապոց. ֊ ոխայ, թուելեամ։
–Խոռոչ տակաւ. պետի նշանակէը՝ խոռոչը արմըտով, բայց մէտ բանին է՝ աղէկ կը-ըտիւը։
–Տակ առնում. արմատ ձգել. հաստատուիլ։
Տակահիլ առնում. արմըտէն խլել։
Տակահատոր խլում, կամ առնում. նոյն։
Տակառ, ի, աց. գ. գինիի կարաս. ֊ քիւսի, փըչը։
Տակառապետ, ի, աց. գ. գինիի վրակեցու. ֊ շէրաթատոր, գաուէ հիւնար, տագը։
Տակառապետում. ն. խմելիք տալ։
Տակառապետութիւն. գ. տակառապետի պաշտօն։
Տակառ. մ. գեռ, ալ. ֊ տահա։
Տակառ. Տակառ տակառ. մ. կամաց կամաց, տակէն, մէկ գիէն, արագէն. ֊ նաւաշ նաւաշ, կիմ տիքձէ։
Տակաւին. Տակաւին նա. մ. 1 գեռ, ինչուան հիմա. ֊ տահա, շիմտիէտիքը։ – 2 ալ. ֊ պիէէ, պու. ձիւմլէ իլէ։
–Ծակաւին. կամաց կամաց, քանի կ'երթայ նէ. ֊ կիմ տիքձէ։
Տահի, ախք. Տահիէ կամ իչ, ացր. (ամե.) արմատին թիւելը, մոզմըտկը. ֊ քէօքիւն տիպի, տաչտը, թիւելէբի։
Տահուձ. ա. Դահուձ։
Տալ, ի, ից. գ. երգ, ուրով բան, տուն տուն կարգալիք՝ կանչելիք. ֊ շիւ.թիւրքիւ։
Տաղ. գ. տաղելով՝ փորելով եղած նշան։
Տազաբանութիւն. գ. նոյն։
Տաղախ. ա. Շաղախ։
Տաղական. ա. Ներբողական։
Տաղանդ, կի՝ Տաղանտ, ոյ, ոց. կի՝ ի, աց. գ. (յ.) 1 արծրվի կամ ոսկի կշիռք՝ 125 լիտր, և այլն. – 2 նմանութեամբ, ձիրք բնութեան կամ շնորհաց։
Տաղանդան. գ. տաղանդներ։
Տաղանդապատ. ա. առած բարկին պարտական եղած։ [դանդ առնող։
Տաղանդառութ. ա. քանի՞ դրամի՞ տաղանդ եղայ։
Տաղանդեայ. ա. տաղանդի մը չափ։
Տաղաչափական. ա. ուրով շինած (քան)։
Տաղաչափեմ. ն. ոտանաւոր շինել։
Տաղաչափութիւն. գ. 1 արհեստ ոտանաւոր շինելու. – 2 ոտանաւոր, տաղ։
Տաղասաց, ի, ից. ա. տաղ ըսող՝ երգող՝ շինող։
Տաղասացութիւն }
Տաղասութիւն } գ. ա. Տաղաչափութիւն։
Տաղատարափ. ա. Տեղատարափ։
Տաղարան, ի, աց. գ. տաղի գիրք։
Տաղաւար, ի, աց. գ. Ճղելով՝ խոտերով շինած բնակարան, տնակ, խուց. ֊ չամբը, գուլիպէ, թիվարէ. (նմանութեամբ շատ բանի կ'ըսուի)։
–Տաղաւար. թիատրոնի շէնք։
–Տաղաւար. փեքեզնկի խանութ. ֊ չէրկի։
Տաղաւարակ. ա. Տաղաւարիկ։
Տաղաւարական. ա. տաղաւարի։
Տաղաւարակից. ա. միկոնզ բնակող։
Տաղաւարահարք, րաց } գ. 1 տնակ կամ
Տաղաւարահարութիւն } վրան կանգնելը.
Տաղաւարաշինութիւն } ֊ չատրը չամբը գուբմասը. – 2 տաղաւարաց ան. ֊ գամբէ պայրամը։
Տաղաւարանամ. ա. Տաղաւարիմ։
Տաղաւարեմ. եցի. չ. } տաղաւարի մէջ նըս-
Տաղաւարիմ. եցայ. } տիլ, բնակիլ, շուք տնդ հանգչիլ. (իրաք կամ նմանութիւն)։
Տաղաւարիկ. գ. խուց. ֊ խօլխվաձրգ։
Տաղնամ. եցի. ն. այրել. ֊ տաղտամագ։
Տաղնդութիւն. ա. Տաղաչափութիւն։
Տազմանան. ա. Պազմանան։
Տաղտկամ. ն. ժոդվիլ. ֊ տէօշիւմք։
Տաղտ. գ. ձանձրութիւն, յղի կանանց հիւանդութիւն։
Տաղտազտ. ա. ձանձրալի։
Տաղտաղտիմ. ա. Տաղտկամ։
Տաղտապեմ. եցի. ն. նեղիլ, զկիլ։
Տաղտապիմ. եցայ. չ. նեղիլ, գժտիլը գալ, նեղասրտիլ։
Տաղտաբաւ. ա. Տեղատարափ։
Տաղտկազազդական. ա. գայրկելի։
Տաղտկալի } ա. զզուելու, գանելիք, գայ-
Տաղտկալից } շելի, ծանրը, ձանձրալի. ֊ խրբէնճ ձէք, իգրահ էտէձէք, պէկար օղուռնահաձ, աղըր։ [ձրացող լսելու մէջ։
Տաղտկարուր. ա. գժտասրտ լսող, ձանձրացող լսելու մէջ։
Տաղտկամ } ացայ, կամ, կի՞ կացիր. չ. ։
Տաղտկանամ } գանիլ, քաշուիլ, ձանձրանալ, գժտիլը գալ. ֊ պէկար օղմագ, իրէկնմէք, օսանմագ. – 2 ծուլանալ, վհատիլ՝ – 3 զզուելի՝ ձանձրալի ըլլալ։
Տաղտկանք, նաց. գ. զզուանք, ձանձրութիւն. ֊ իգրահ, օսանճ։ [մեալ։
Տաղտկապիմ. չ. ձանձրութենէն կաքուիլ
Տաղտկատեսակ. ա. գայրկելի։

Տաղտկացուցանեմ, ցուցի. ն. գանգցընել, զզուեցընել, ձանձրացընել. տ իզրահ էմ-տիրմէք, օսանտըրմադ։

Տաղտկացուցանողական. ա. գանգցընելու, սիրտ խառնելու։

Տաղտկեմ. ա. Տաղտկամ։

Տաղտկոտ. ա. նոտ քաշուռդ, ձանձրացկոտ։

Տաղտկութիւն. գ. զզուեցում, ձանձրութիւն, նզուիթիւն. տ իզրահ, օսանձ, սրգընթիր։

Տաղտուկ. ո. Տաղտկալի, Տաղտկոտ, և Տաղտկութիւն – վախկոտ, վատ։

Տաճար, ի, աց. գ. 1 տուն Աստուծոյ, ժամ. տ քիլիսէ։ – 2 կռատուն։ – 3 պալատ։ – 4 Տալկինք. տ զիաֆէթի։ – 5 սեղանատուն։ – 6 խորհրդատուն։ – 7 վանք։ – 8 հիւրանոց. տ միսաֆիրխանէ։ [րնել։

Տաճարապարզևմն. Աստուծոյ բնակարան

Տաճարախիտ. ա. բնակարանները շատ։

Տաճարակատարուած, պոմ, ոից կամ ոց.ա. սրբագործ գող, ժամու քան հալտզ։

Տաճարակատարութիւն. ո. Սեղանակատարութիւն։

Տաճարակիտ. ա. տաճարի պէս շինած։

Տաճարակից. ա. սեղանակից։

Տաճարակոզոպատուա. ա. Տաճարակապատուած

Տաճարակոզոպատութիւն. ո. Սեղանակապատութիւն։

Տաճարակրութիւն. գ. տաճարի նմանութիւնն ունի զԱստուած իր սրտին մէջ ունենալը։

Տաճարապարզաւ. ա. քուրմ, աստ գուշակ կռատուն։ [յարմար։

Տաճարպարմանը. ա. տաճարին ծառայելու

Տաճարանամ, ացայ. չ. Հոգւոյն սրբոյ բնակարան ըլլալ։

Տաճարաշէն. ա. տաճարը շինող (Սողոմոն)։

Տաճարապետ, իւ, ից. գ. 1 տաճարի վարկեցու. տ քահանայ, սյլագձը պաշտ, մէծ ելս քահանասը։ – 2 քահանայապետ։ – 3 Քրմապետ, քրմուհի։ – ան և Տակառապետ։

Տաճարասուն. ա. տաճարը մեծցած։

Տաճարասպասական. ա. տաճարի պաշտօնեայ։ [նել Աստուծոյ։

Տաճարացուցանեմ, ցուցի. ն. տաճար ը-

Տաճիկ, Ճկի, կաց. գ. 1 վեցուկ ազգ, որ և Աբաքացի, Սարակինոս, Հագարացի։ – 2 ա. վագուկ, չուստ (կենդանի, շուն, Ճի, ընտ. անասկ). տ թիկզ, չափուգ գօշան, սէյիսդին։

Տաճկական. ա. տաճկի։

Տաճկաբեր. ա. տաճիկներուն սիրող։

Տաճկի ասոբի } ա. քանանացի, փիւնիկ
Տաճկաստոբի, ըոյ } ասոբի։

Տաճկաստանեայք, կամ տանք. գ. ասոբացիներ, քանանացիները, ասորիները։

Տաճկինակ, կի՝ Տակճինակ, Տակինակ, ի, աց. գ. 1 թակելու գաւազան. տ տէկէնէկ։ – 2 ծնծ. տ տայագ։

Տաճկութիւն. գ. տաճիկ ըլլալը։

Տամ, նտաս, տուր, տուեալ. ն. ձեռքը տալ, յանձնել, պարգեւել. հատուցանել. տ վէրմէք, թէսլիմ էմէք։ [տնել։

–Ձեռն տալոյ (այսինքն տալոց). տալու պէս

–Տամ շատ բաւի քով կը գանես, զբօրծնակ, Հրամանն, կամ Պատուէր տամ. Գոյժ Աւետիս տամ. Թոյլ Տնդի տամ. և այլն։

–Տամ ածել, կամ բերել, կամ տանել. ղրկել։ [ցընել։

–Տամ ծանօթս, կամ տեղեկութիւն. տեղեկացընել։

–Տամ. մատնել. յանձն առնուլ, դնել։

–Տամ. սեպել։

–Տամ. ընել։

–Տամ ի մտանել. դրել։

–Քարամբք տամ. զարնել։

–Դէպ տալ. բան մը պատահիլ։

Տամոլ, ոյ } գ. տանիք, երդիք. տ
Տամուխ, լւոյ, կամ լոյ } տամ։

Տամբիոն կամ Տամբիրոն. տ. Գահաւանդ։

Տամկ, Տամուկ. ա. թաց. տ նէմ։

Տամկանամ, ացայ. չ. թաց ըլլալ, թրջուիլ. տ ըսլամմագ, նէմլէնմէք։ [նալ։

Տամկաւանակ. ա. թաց. տ նէմլագ, ըսլագ,

Տամկացելի. (յ. ոձոյ) թաց տեղ՝ ծակը՝ գնաը՝ նաւակ երթալու է, լողալու է։

Տամկացութիւն. գ. կարելութիւն նաւելու, լողալու. կամ թացութիւն քայքայումն։

Տամկացուցանեմ, ցուցի. ն. թրջել, խոտ ընել. տ ըսլամմագ, սուլամմագ։

Տամկութիւն. գ. թացութիւն. տ նէմլիք։

Տամնջէլ. (գ.) տամնէլ, տմնաւոլել աղջիկ ազնուական, օրիորդ։

Տամուժէլ. նոյն։

Տամուկ. ո. Տամկ։

Տայգը. ա. Տազը։ [մնաւ

Տայեցի, ցւոյ. ա. Տայոց աշխարհին՝ Վանայ

Տաննատան, ի, աց. գ. տանիք, կամ տներ։

Տաննելս. գ. տան վրայի երեսը, տանիքը. կամ պատին դրսի երեսը։

Տանիմ, տարայ, տար, ընալ, նել. չ. 1 տանել. տ կէօթիւրմէք։ – 2 կընալ մէջը ընդունել՝ առնել։ – 3 գլխանալ, քաշել, համբերել։ – 4 գլուխ տանիլ, կատարել։

–Ցինքն տանիմ. տիրել, յափշտակել։

–Ընդ միտ տանիմ. 1 գժտիլը գալ, սիրտը գնել։ – 2 միտքը պահել։ – ան և Պահ առն, Սպաս, Խնամ, Փոյթ, և այլն։

–Տանիմ և առնամ ինչ. հաշակել, հրատարակել։

–Ի բաց տար. քաւ լեցի. տ հայու։

Տանիք, նեաց. գ. երդիք. տ տամ, կէվնէչմէք։

Տանձ, ի, ից. գ. տանձ. տ էմիւտ, արմուտ։

Տանձի, ձեոյ, ձեաց. գ. տանձն ծառ. ս արմուտ ազգ[ը]։
Տանձիկ. գ. պզտի տանձ։
Տանողական. ա. տանող։
Տանուտէր, տեառն, տիրանց, կամ տէրոց կամ տերից. գ. 1 տանուէր. ս էվ տահապր։ — 2 ցեղապետ, նախարար։
–Տանուտէր տալոյ. մէկ կընդդմնակելոյ մը՝ մէյմէկ տարուս վրայ բաժնած։
Տանուտէրարար. ա. տանտիրոջ պէս, հնդհնական։
Տանուտէրական. ա. 1 ցեղապետական։ — 2 հայրենական։ — 3 քնդհանրական։
Տանուտէրացոյց. գ. տուժարի մանր տարբ. տանուտէրը ցուցընող։
Տանուտէրութիւն. գ. 1 ցեղապետութիւն։ — 2 իշխանութիւն մը մըրցակից իրաւ տուր։
Տանջական. ա. տանջարար։
Տանջականական. ա. տանջականի։
Տանջանակից. ա. պատժակից։
Տանջանալ, ի, աց. գ. 1 տանջելու գործիք, տանջանք։ — 2 տանջելու տեղ։
Տանջանաւոր, ի, աց. ա. 1 տանջաւոր, պատիժ քաշող։ — 2 տանջող դահիճ։ — 3 տանջանքով, չարաչար։
Տանջանք. նաց. գ. ծեծուփնտռ, պատիժ. ս էզաբ, իրքնՀՀ։
Տանջեմ, եցի. ն. չարչարել, պատժել. ս խաչհնՀՀ՝ սխատիմ՝ էզիհիմ՝ վէրմիք։
–Տանջելիք. տանջողներ։
Տանջիչ. ա. տանջող։
Տանջողական. ա. տանջել կրցող, տանջող։
Տանջողութիւն. գ. տանջելը։
Տանջուիլ, ջման. գ. 1 տանջաւիլը։ — 2 տանջելը։ — 3 տանջանք։
Տանջք. ա. Տանջանք։
Տանտալական } ա. Փոխաբերող Տանտա-
Տանտալական } ղոս թագաւորինը։
Տանտէր. ա. Տանուտէր։
Տանտիկին, տիկնոջ, կնայք, այց, կամ անց. կամ աց. գ. 1 տան խոհարար, տանտիրոջ կնիկը, խոհարար. ս գաղրն, քէբաս — 2 տան վարակեցու կնիկ։
Տանտիկնանալ. հ. տանտիկնութիւն ընել, տալն հոգալ։ [նը. ս գաղրնըզգ։
Տանտիկնութիւն. գ. տանտիկնոջ պարտ.
Տաչ. գ. տաշելը և տաշիլը, տաշելու բանս։
Տաշածոյ, ի, ից. ա. տաշած կտոր. ս նտ. նուելմուշ։
Տաշահոս. ա. տաշելով կտկնելով վար թափուած։ [ս թափաշ, փալչէ։
Տաշեղ, կամ Տաշիղ, ի, աց. գ. տաշուք.
Տաշնամ, եցի. ն. կոտրտանքը կարել մաքրել, կտկել. ս նամնագ, ըչնտէչմիք։
Տաչխ, ի, ից. կամ Տաշխն. խին, խանց. ա. Ս տաշխին։

Տաշտ, ի, ից. գ. 1 գաւաթ. ս քնտաչխ[թ]ան։ — 2 խնկաման. ս պուհրտան։ — 3 կոնք. ս թէքնէ, լէչէն։ — 4 պտղոյ տապան. ս սէփիթ։ — 5 մնկած որթի ձիւղ։
Տաշտագէղ. ա. գնդնցիկ Ձղնրտով։
Տաշտագուրան. ա. Դաշխտուրան։
Տաշտախիլ լինիմ. Ձղնրտով խրտիլ։
Տաշտակ, ի, աց. գ. պզտի տաշտ, գաւաթ. ս քնտաչձիգ, թտան։
Տաշտաւոր. ա. տղէկ որթ[ի]տով (էգի)։
Տատ, ոյ, ոմ. գ. 1 տատրտիւն (գրսի կամ նախի). ս հնդտրէթ։ — 2 (յ. ոձնմ) ծոռ. ևս նի նրտնը, ալէկծուիթիւն։
Տատագին. ա. խիտ տաք, էրտղ։
Տատալ. ա. մ. իրը թտաւալ, թտատրտրկած. ս տէվիրմիշ։
Տատալած, ի. գ. ինկնտլը, կործանում։
Տատալական. ա. թտատրտրկող, հոլտված։
Տատալիմ, եցի. ն. թտատրել, թտատրտրկել. ս տէվիրմէք։
Տատալեցու ցանիմ. նոյն։
Տատալի, իք. գ. ա. Տատրկ։
Տատալիչ. ա. աւրող։
Տատալուիլ, լման. գ. 1 գլորնլը, գլորտլը. ս տէվիրմէտի, տէվիրմէտիր — 2 աւնրում։ — 3 հոլտվումն անասնից, և խոնարհումն բայից։
Տատախտան } ա. խիտ տաք։
Տատախտանի }
Տատախտանութիւն. գ. տաքութիւն։
Տատախտաղ տանիմ. լինիմ. էրնել մրկնլ իր
Տատակ, ի, կամ ոյ. գ. 1 ձկջը բան տատկնլու տանու. ս թտախտ — 2 պզտի վահան, վահանի ձեռ գործ։
Տատական. ա. տաք. էրտղ։ [մէք։
Տատակեմ, եցի. ն, տատկել. ս թտախտ էթ-
Տատակէզ. ա. խիտ տաք (օր)։
–Տատակէզ լինիմ. տաքէն էրել։
Տատակիմ. կր. խորտիլ էրտիլ (ծառաւէն)։
Տատակուիլ. գ. տատկիլը։
Տատպոլ. ա. Տատկղ. 2։
Տատպոյեղջ. ա. խիտ՝ խղդուկ տաք։
Տատան, ի, աց. գ. 1 մուռուկ. ս տանտրգ։ — 2 Ղոյայ նաւբր — 3 թտաղնլու մնռուկ. ս թտաղուտ։ — 4 գնրնցման. ս թտխրտիչ, մէջտղ։
Տատանագործ. ա. տատան չինող, չինելու։
Տատանագործութիւն. գ. տատան չինելը (Ղոյի)։
Տատանակ, ի, աց. գ. 1 պզտի տատան, մրնռուկ. ս տանտրգ։ — 2 Ծառուծոյ տապանակը, կամ ուխտի տեառն Ծառուծոյ. ու և Արկղ կտակարանաց։ — 3 Նմանութիւն՝ տուրբ կոյսի, և խաչին։ — 4 տատան Ղոյի։ — 5 Նմանութիւնամբ՝ մարմին մարդոյ։ — 6 դանձանակ։

Տապանակակիր. ա. 1 ուխտին տապանակը շալկող տանող քահանայք։ – 2 տապանակին մէջ գրուած բաներըր։

Տապանակութիւն. գ. տապանի մը մէջ ըլլալը, ինչպէս Յովնան՝ ի փոր կիտին։

Տապանաձև. ա. սրնարկի ձեւով։

Տապանամ, ացայ. չ. տաքով՝ նեղիլ, տաքնալ, տոչորիլ, տենդիլ, պապակիլ. ֊ գրգռմագ, եռմեռագ։

Տապանափայր. ա. գերեզմանի տեղ։

Տապանատեղ. գ. գերեզմանատ

Տապանատուն. գ. գերեզմանատուն։

Տապանափակ. ա. տապանին մէջը փակուած՝ ամփոփած։

Տապանափորած. ա. գերեզմանի ձեւով փորած (քար)։

Տապանեմ, նցայ. կ. թաղուիլ։

Տապակ, իկ գ. 1 էրոց ախոռ։ – 2 եաք բոստոստ րուելեան ալէս։ – 3 ժանտախտ. ֊ տապալոտ։

Տապատ. գ. ա. փռոց, փռած լաւճ, խոշիր. ֊ սէտանատէ, սէրկի։

–Տապատ անկանիմ. փրռուիլ, մեռնիլ. ֊ զէրզէպիլ սիւշմէք՝ սէրիլմէք։

–Տապատ արկանեմ. գետինը ձգել՝ փռել, սպաննել. ֊ եէրէ սիւշիւրմէք, երգմագ, սէրմէք, էօլտիւրմէք։

Տապատակ, իկ, ացք. գ. սեղան ծառելու համար փռած բան. ֊ սէտիր, միւռեէր։

Տապատափ. չ. փռուիլ, մեռնիլ։

Տապարի, ի, ացք. գ. կացին, փէտաւռ. ֊ պալթա, նաձագ։

Տապարահատ. ա. կացնով կտրած։

Տապարատաշ. ա. կացնով տաշած։

Տապարաւոր, իկ, ացք. ա. կացին բանեցնող. ֊ պալթաջը, պալթաձը։

Տապացուցանեմ, ցուցի. ն. տաքցընել՝ էրկել. ֊ գրգռտրմագ, եռեցմագ։

Տապացուցիչ Տապանն } ա. տաքցընող, էրոց։

Տապեղ. գ. (լ.) 1 տախակ տախտակ կամ տեզ՝ տղոց խազալու։ – 2 տապեղ. ֊ թռավլու։

Տապեղուլունք. գ. տապեղի նախուր. ֊ ա. շոգ. գաբ։

Տապեռանդն. ա. տաստիկ տաքցընող՝ էրոց։

Տապիղ. ա. (ամկ.) գէշ մարդ, պիղծ։

Տապիմ, նցայ. չ. չալասալար տաքնալ, տենդիլ։

Տապնակ, ի. գ. 1 փռոց։ – 2 ձիու վրայ փռած տապուռն. գ. տաստիկ տաքնալը՝ էրկիլը։

Տար, ի, իցք. գ. 1 տարը՝ սկիզբն զգալի նիւթոց. ֊ իւնտիւլ, սիփշղ։ – 2 տարը հնչման ղէտ, դիր հնչելի, նիւթ վանկի՝ բառի և բանի, դիր. ֊ նապը, հարգ. հուրուֆ։ – 3 բարնագիր. ֊ մէքթուպ։ – 4 գիրք. ֊ քիթապ։ – 5 տաստաձաշունչ տուրք դիրք։ – 6 կանոն տուրք ժողովոց։

Տառագծական. ա. տառերով գծագրած, [գրաւոր։

Տառադան, ի, ացք կամ իցք. գ. տախտակ. ֊ սէֆիլճէք։

Տառաձամ. տ. Տարբանամ։

Տառապ. գ. տառապանք։

Տառապագին. ա. ցաւագին։

Տառապական. ա. ցաւալի։

Տառապանամ, ացայ. տ. Տառապիմ։

Տառապանք, նաց. գ. նեղութիւն, խեղճութիւն. ֊ սարըդ, սրգչէք, տէրտ։

Տառապեալ, եղոյ, ացք. ա. խեղճ ողորմելի. ֊ սէֆիլ, զաւալլը։ [հոգ ունենալը։

Տառապելոխոհութիւն. գ. խեղճերու վայ

Տառապելապահ. գ. յետին աչքատ, խեղճ ողբելարի։ [ցիլէէ։

Տառապելապէտ. մ. խեղճ կերպով. ֊ սեֆ

Տառապելութիւն. տ. Տառապանք։

Տառապիմ, եցի }ն. 1 չարչրկել. ֊ էգիլ վէրմէք, – 2 ապրկանել գկոյս։

Տառապեցուցանեմ }էմ վէրմէք, – 2 ապրկանել գկոյս։

Տառապեցուցիչ. ա. չարչրկող։

Տառապիմ, նցայ. չ. խեղճութիւն քաշել, չարչրկիլ, ախուվախ ընել։

Տառապումն. տ. Տառապանք։

Տառատիպ. ա. գրած, և գրոց։

Տառատոկ, ի, ացք. գ. գինեվաճառական վերաբերութ. ֊ եամուրնճա, քէվէնէկի։

Տառատպեալ. գրած։

Տառատպութիւն. գ. գրութիւն։

Տառեխ, կամ Տարեխ, ի, ացք կամ իցք. գ. տառեխ բուտած ձուկը, Գինայ ծամուն։

Տառեղն, դան. գ. 1 արադիլ. ֊ լէյլէկ – 2 Նոյ. ֊ մոբիլը, պալըգչիլ։

Տառխակառ Տառատոկ } տ. Տառատոկ։

Տառատակ } տ. Տառատոկ։

Տառանոտ, ի, ացք. գ. տասը մատին մէկը. ֊ ծնոտալըգ, էշխըր։

Տառանոտեմ. նցի. ն. տառանոտ տալ, և առնուլ. ֊ իւշխին վէրմէք, արմագ։

Տառանոտիչ. ա. տառանոտ ժողովող։

Տառանոտութիւն. տ. Տառանոտ։

Տառն, սին, տունք, տանց, կամ տնից. ա. 1 տասը. ֊ օն, – 2 տասնեակ։

–Տառն անգամ. մ. տասը անգամ. ֊ օն քէրէէ՝ տէֆտ։ [քէր։

Տառնապանեայ օրինք. տասը պատուիրան.

Տառնազգամեան. ա. տասը ըտարկի. ֊ օն ազգիկ։

Տառնաճիւռ. ա. տասը ճիւռ։ [նոտ։

Տառնաժողով. ա. Հարիւրին տասը վարիչ առ.

Տառնահատուած. ա. տասը պատուժով եղած (Եգիպտոսի պատուհասը)։

Տառնապնայ Տառնապին, դեայ, դնաց } ա. գ. տասը ապիկ քսիլ քնար կամ տաղնապարան Վաւելիս։

Տատամնանոց· ա. տասը մատով (կո-
կու ձեռք կամ ոտք)։
Տատնամեայ, մէի, ից } ա. տասը տարեան.
Տատնամեան, ենի, ից } ս ծն հաշտնատա, ծն
եղբ. եղ։ [ս ծն այլեղ։
Տատնամենայ, սէի, ից. ա. տասն ամու.
Տատնայարկ. ա. տասը յարկով. ս ծն գամ եղ։
Տատնապատիկ. տ. Տասնապատիկ։
Տատնապատկեմ. ն. մէկը տասը ընել։
Տատնասլանա, ի, ացի. գ. տասը մարդու վրա
կնցու. ս ծն պաշտ։
Տատնեանեայ, կամ նան. 1 ա. Տասնեա-
նեայ (օրէնք), – 2 տասը կամ տասուներ-
կու մասունք Հաւատոյքին։
Տատնեակ, նկի, կաց. ա. գ. 1 տասն, և տաս-
նեղոջ (մի բը), – 2 տասանոջ։
Տատնեան } ա. տասն. տասնաւոր, տասն
Տատնեկի } տասն։
Տատնեկին. մ. տ. Տատնապատիկ։
Տատնեքնակ, նկի, կաց. գ. տասնեղոջը։
Տատնեքիր. մ. տասնեղոջ անգամ։
Տատնեղոջ, ի, ացի. 1 ա. տասնեղոջը. ս
ծնուն Հոգ։ – 2 գ. տասնեղոջ մասը։ – 3
մ. տասնեղոջ անգամ։
Տատնեքնան, կամ քին, եցուն, կամ ցուն,
եքուքք. ա. տասն ալ. ս ծնու տաս։
Տատնիցս. մ. տասն անգամ։
Տատնկանգնեայ, նէի, ից. ա. տասը կան-
գուն. ս ծն տղջն, ծն կնտաղէ։
Տատնհազար. ա. Բիւր։ [Հարուած։
Տատնհարուածնեայ, կամ նան. տ. Տատնա-
Տատնհրամանեան. ա. տասն մատով (վրէ
գասնաւորի Հաւատոյ ի Հաւատամքին)։
Տատնոլանակեան. ա. տասը աւանակով
(կառք)։
Տատնաւորին. գ. տասն մի բը։
Տատնապատգամեան. տ. Տատնապանեայ։
Տատնապատիկ. ա. մ. տասն անգամ կրկնած՝
կրկնելով. ս ծն գամ։
Տատնապատկեմ. ա. մէկը տաս ընել։
Տատնապատուիրանեայ. տ. Տատնապատնեայ։
Տատնվեղկեան. ա. տասը կող ծաձկո-
ցով վարպետութ։
Տատտակ. տ. Տախտակ։
Տատա. գ. (ա.մկ.) պապա, այսինքն Հայր։
Տատամնագոյն. ա. Հոգի՝ տարակոյսը շատ։
Տատամնեցին. ա. մտմտալու, Հոգ ընելու։
Տատամնիմ, եցայ. չ. մտմտալ, Հոգ ընել։
Տատամնուրիւն. գ. Հոգ, մտմտուք. ս ի մատա։
Տատան, ի, ացի. 1 գ. տ. Տատանուիլ։ – 2
Ձիղջ։ – 3 ա. տատանեալ։
–Տատան առնեմ. Ձիղջել։
Տատանական. տ. տատանելու պատճառ։
Տատանեմ, եցի. ն. տզին անդին տանիլ,
շարժել, եղերգընել, տատանեցընել. ս տալ
լսիմ մագ, ալիուսի էմ մէջ։
Տատանիմ, եցայ. չ. եղերալ. ս տալտանմոգ։
Տատանուածն, նման. գ. 1 եղերանք, զոզ.
ս տալ ընիմ։ – 2 եղերցընելը։
Տատաչ, Տատաչկ. տ. Տատատկ։
Տատատկ, ի, ացի. գ. 1 խոշոր փուշ՝ որ մար-
մին կը քերծէ. ս խատխաշ, ուէմիր մի-
քէնի։ – 2 եղկամի գործիք տանջանաց։
Տատատկաբեր } ա. տատատկ բուսող.
Տատատկածին } նող։
Տատատկածնուեղ }
Տատատկամած. ա. մէջը տատատկ կալած։
Տատատկանտատ. ա. տատատկնեղուած։
Տատատկացան. ա. տատատկ ցանող։
Տատատկնալ, կամ Տատրեկնալ. մէջը փուշ
փուշ եղկամի խոմած. իրեք տուր ծայր
ունեցող տատատկի պէս։
Տատրակ, ի, ացի. գ. 1 տատրակ. ս գում-
բուս։ – 2 քանջար մի։
Տալ. ա. Հնուս, Հնաւոր, օտար։
–Տալ աչխարհ Հատանիմ, կամ Հարկանիմ.
Երթամ ի տալ աչխարհ. ի տալ աչխարհս
ընիմ անամ, կամ անցանիմ. պանդխտու-
թիի քաշել. ս ըստ թէ ի չըգմաց՝ կէզմէք։
–Ի տալ աչխարհէ գամ. Հնուս Ձամբէ
դառնալ։
Տատրատամանիմ. չ. քամնուիլ ու Հնուս
տեղ եղիմալ։ [զրկող։
Տատրատամին. ա. իր քամնէն զրկուած, և
Տատրատան. ա. անբանաւոր։
Տատրատագոյն. ա. անտեղի։
Տատրատանութիւն. ա. Տատրատնութիւն։
Տատրատած. ա. պակաս։
Տատրատնական. ա. քարձուած։
Տատրատնիմ. չ. 1 քամնուիլ – 2 զանա-
զանիլ։
Տատրատնութիւն. գ. տարբերութիւն։
Տատրերը } ա. տարբեր, անմման, պէս-
Տատրերական } պէս։
Տատրերեմ, եցի. ասդին անդին տանիլ՝
քշել, վռվռանել։
Տատրերիմ, եցայ. չ. 1 տատանիլ, ալէկո-
ծիլ – 2 տարակուսիլ, Հոգ քաշել – 3
տարերերիլ, զանազանիլ։
Տատրերութիւն. գ. 1 տատանում։ – 2
տարերերութիւն, զանազանութիւն։ – 3 զա-
լուստ օրգռոյն Աստուծոյ յիսկնից յիսկիր։
Տատրերումն. գ. տարերերութիւն, զա-
նազանութիւն։
Տատրնակ, ի, ացի. ա. 1 Հայրենիքէն հե-
ռացած. ս խոտիկ – 2 բուն տարերեր։
Տատրնակ լինիմ } 1 տաս աչխարհ եր-
Տատրնակիմ, եցայ } թամ բնակիլ։ – 2
մեղանալ օրգռոյն Աստուծոյ։
Տատրնակութիւն. գ. 1 պանդխտութիւն։
– 2 Հնուս բնակութիւն։

Տարբնութիւն. գ. օտար բնութիւն։
Տարբերուն. ա. 1 անբնական։ – 2 տեղէն հեռու եղած։
Տարբերութիւն. կամ Տարբերանութիւն. գ. օտարութիւն, անտեղութիւն. (ըստ յ. փոքրութիւն, կամ կնդաւորութիւն)։
Տարագիծ. ա. բուն գծէն դուրս։
Տարագիր. ա. 1 գրով զատատանի վաճառած քշած, արտրած։ – 2 օտար – 3 ժառանգութենէ հանած։
Տարագնալ. գ. հեռանալ։
Տարագնաց } ա. հեռու տեղ գացած,
Տարագնացեալ } իր երկրէն հեռացած։
Տարագնացութիւն. գ. հեռանալն, խոտորիլն։
Տարագոյն. ա. հեռու գրուած։
Տարագործ. գ. ա. օտար՝ անպիտան՝ վնասակար եղած գործ։
–Տարագործ առնեմ. փուճը հանել։
Տարագրական } տ. Տարագիր։
Տարագրիկ }
Տարագրեմ, եցի. ն. 1 վռնտով տարութել՝ քշել հեռու տեղ։ – 2 գլխել։ – 3 վանտել։ տ սիւրմիք, գօմմագ, բ.տատ էմմիք։
Տարագրիչ. ա. վարող քշող։
Տարագրութիւն. գ. 1 տարութիւնք։ – 2 վռնտելը, իլը։ – 3 հեռանալը։
Տարագուտ. ա. տարբեր դատաստանով գտուած։ [րել։
Տարաշատեմ. ն. դատելով որոշել, տարբեր-
Տարադէմ գնամ. գլուխը քաշել երթալ, հեռանալ, օտար երկիր քաշուիլ։
Տարադէպ, Ի տարադէպս. ա. մ. 1 անդէպ, անվայել։ տ նօթատ, նապըշգոտ։ – 2 չկարծած. տ ֆիգիլտէն կէշմէմիշ։
Տարադիմիկ. ա. հեռու տեղ գացող։
Տարադիմութիւն. գ. հեռու ձգտելութիւն։
Տարադրական. ա. առանց յարմարութեան կամ վայելչութեան խոտորած։
Տարազ, ու, ուց, կամ ոյ, ոց. կամ ի, ից. գ. կերպ, եղանակ, ձև. տ իտարլը, պիչիմ։
–Տարազ կամ Գործ տարազու. վարպետ բանուածք. տ ուստա իշի։
Տարազագործ, ի, ից. ա. գ. բանող, վարպետ. տ իշէի, ուստա։
Տարազագործութիւն. գ. բղխեղէն գործելը, մանելը։
Տարազարդ. ա. անպարդ, անշնորհք։
Տարազարդութիւն. գ. տգեղութիւն։
Տարազգակից. ա. հեռու ազգակից։
Տարազգեաց. ա. մերկ։
Տարազեմ. ն. ձևացընել։
Տարաժամ, ու. 1 ա. առանձ դուրս. տ վաղվաղմով – 2 գ. անյարմար առնել, իրկունը կխառն։ – 3 մ. ուշ կամ կանուխ, յանկարծ. տ կէշ, էրքէն, գաճիլ։

–Տարաժամ հասակաւ. դեռահասակ։
Տարաժամաբար. տ. Տարաժամ. մ։
Տարաժամիլ աւուր. օրը անցնիլ սկսիլ. տ աչշամլամագ, վազրիմ կէշ՝ օլմագ։
Տարաժամուն. մ. առաւնէն դուրս։
Տարաժամութիւն. գ. 1 անյարմարութիւն առաւնի՝ տեղւոյ։ – 2 իրիկուն ըլլալը։
Տարալանեմ. ն. Հալածել։
Տարալեզուութիւն. գ. լեզուներու տարբերութիւն։
Տարալուծական. ա. քակուած բաղադրեալ։
Տարալսեմ. ն. մոխիկ չընել, չտել, արհամարհել։
Տարալսութիւն. գ. անհնազանդութիւն։
Տարախիկ. ա. անդէն խլած։
Տարախոհ, կամ խորհ, ի, ից. ա. օտար քան մտածող, անխորհուրդ։
Տարախոհական. նոյն։
Տարախոհութիւն } գ. անպիտան մտածու-
Տարախոհումն } թիւն։ [չխօսող։
Տարախօս. ա. տղի պէս խօսող, շիտակ
Տարախօսեմ. ն. իմիմալ։
Տարախօսութիւն. գ. ծուռումուռ խօսիլը։
Տարած, ի, ից. ա. 1 տարածած, բաց. տ նայըլմըշ նայկըն, աչըգ։ – 2 անօսր, պարզ (հոգի)։
–Տարածք. գ. տարածումն։
Տարածարար. մ. տարածելով։
Տարածածք. գ. տարածումն։
Տարածական. ա. 1 որ կը տարածուխ – 2 ընդարձակ նշանակութեամբ։
Տարածանեմ } ն. 1 տարածել, տիեզ, ել-
Տարածեմ, եցի } կընցընել. տ նայմագ, սէբմէք, այմագ, ուզաթմագ, կէլմէք։ – 2 ցրուել, հալածել։
Տարածանք, նաց. գ. տարածումն։
Տարածատիւս. ա. մ. տիտած տարածած։
Տարածատակ. ա. տակի արմատները տապածած։
Տարածեմ. տ. Տարածանեմ։
Տարածոց, ի, ից. գ. տարածած բանը, գիզած բանները։
–Տարածոց արկանեմ. տարածել, փռել։
Տարածութիւն. գ. 1 ընդարձակութիւն – 2 պարզութիւն հոգեկենաց և արտաքին։
Տարածումն, ծման. գ. տարածելը, տապածուխը։ [տ կէլմէմէշ։
–Տարածմունք. հիւանդ մարմնոյ ձկտիլը.
Տարածուն. ա. որ դիւրաւ կը տարածուի, ծաւալական (ոսկի)։ [կընցընել։
Տարակայացուցանեմ. ն. բացը կամ հեռուն
Տարակայիմ. չ. հնի ըլլալ։
Տարականամ, ացեալ. չ. առանձին կերպով բաղկանալ տարտղն քանակի։
Տարակասկած. ա. 1 կասկածանքէ ազատ։ – 2 անկարծելի։

Տարակարծ. ա. անկարծելի, նոր և զար-
մանալի, խնդքէ դուրս
–Տարակարծ լինիմ. շուարիլ։
Տարակարծանալ } նոյն ընդ վ։
Տարակարծնալի }
Տարակաց } ա. մ. հնաւ. կեցած, հե-
Տարակացեալ } ռաւոր, օտարացեալ։
Տարակացութիւն. գ. հնաւորութիւն։
Տարակացուցանեմ. ն. 1 հնաւացընել զ – 2
բանը մ'ինձ ցընել։
Տարակոյս, կուսի, ից. գ. 1 տարակոյս, տա-
րակուսանք, հոգ, մտմտուք. ֊ իշխիլ, շիւղ
հէ, ֆէօֆիէտ։ – 2 դժար ու մեծ բան՝
քննութեան կամ մեկնութեան կարօտ –
3 կարօտութիւն, չքաւորութիւն, խնդ-
հութիւն, անկոյս մնալը. – 4 մլաւ կոմ,
մլաւրութիւն [լու, անկարծելի։
–Տարակոյս. ա. տարակուսելու, հոգ ընել։
Տարակորզեմ. ն. խլել փրցընել։
Տարակուսագոյն. ա. որ աւելի տարակոյս
կը բերէ։ [լու, մտմտալու, դժար։
Տարակուսական, ի, աց. ա. տարակուսան.
Տարակուսանամ. ո. Տարակուսիմ։
Տարակուսանք. ո. Տարակոյս։
Տարակուսեմ, եցի. ն. յ. ա. Տարակուսե-
ցուցանեմ, Տարակուսիմ։
Տարակուսեցուցանեմ, ցուցի. ն. հոգ՝ մըտ-
մտուք բերել։
Տարակուսիմ, եցայ. յ. 1 անձկիլ, ծփալ,
հոգ ընել, շուարիլ. ֊ շիւղհէլինէմ, գա-
ռամիլեմ էմ մէք։ – 2 տարակուսիլ, երկու
մտքի երթալ. ֊ ֆիքրի չամի ալանմազ։ – 3
չորչկիլ՝ տառապիլ աչքառութիւն, կամ
հիւանդութեամբ։
Տարակուսութիւն } գ. 1 տարակուսիլը, տա-
Տարակուսումն } րակոյս – 2 ձեռնարկու-
թիւն, տարբերութիւն։
Տարահալած տանեմ } ա. Տրտահալածեմ։
Տարահալածեմ }
Տարահանձնելի. ա. անհանձն։
Տարահանգիստ. ա. անհանգիստ։
Տարահասակ. ա. տարիքը պզտիկ։
Տարահաւանութիւն. գ. անհնազանդութիւն։
Տարահնչող. ա. որ հնաւ անկոր ալ ին-
չուան կը հնչէ։
Տարաձայնեմ, եցի } յ. չհամաձայնիլ, ան-
Տարաձայնիմ, նցայ } համաձայն գտնուիլ
–Տարաձայնող է. անհամաձայնութիւն կայ։
Տարաձայնութիւն. գ. անհամաձայնութիւն։
Տարաձգութիւն. գ. 1 երկնցընելը. ուշա-
ցընելը։ – 2 երկայնութիւն, տարածութիւն։
Տարաձն. ա. անձև. ֊ պիչիմսիզ։
Տարաձեւութիւն. գ. ձեւութիւն. ֊ պի-
չիմսիզլիք։
Տարաձիգ. ա. 1 հնաւ՝ երկայն ձգած։ – 2
հնաւանց ներուած։
Տարամերժ, ի. ա. երեսէ ձգած, հնաւ մեր-
ցած։
Տարամերժեմ, եցի. ն. վռնտել, հնաւցը-
նել, զատել, դուրս հանել, երեսէ ձգել։
֊ գօմմագ, այրըմագ։
Տարամիտ. ա. անմիտ, անխելք։
Տարամոտածական. ա. անխոհեմ։
Տարամտութիւն. գ. անխելքութիւն։
Տարամտիմ. չ. հնաւ և մտա ըլլալ։
Տարայ, ի. գ. ջրելէն բանելու աման, ձա-
րայ. ֊ իճասի, պաթաղ։ [նուած։
Տարանջատական. ա. զատուած, բաժ-
Տարանջատում. ն. զատել, որոշել։
Տարաշխարհ. գ. հնաւ աշխարհք՝ տեղ։
Տարաշխարհ } ա. հնաւորը, հնաւ
Տարաշխարհական } աշխարհքի, օտար, օ-
Տարաշխարհեայ } տարական, դրսենցի,
Տարաշխարհիկ } դրսէն փախած եկած.
֊ նրբաց, իմպրայր, ոէֆիլիկճի։
Տարաշնորհ. ա. անախորժ, ձանձ։
Տարատապումն. ա. չարչէ դուրս։
Տարատաչա, ի, ից. ա. օտար՝ ծուռ հա-
ւատք ունեցող, անհաւատ, ամպարիշտ։
Տարատապուկան. ա. Համբէ դուրս։
Տարատարշակ վարեմ. փուճ տեղը ու ան-
վարձ աշխատցընել. ֊ անկարիայա սիւր-
մէք, սիւրմէք։
Տարատարատ. Ի տարատարատ. ա. մ. փուճ,
պարապ չնշած՝ պէտք չնշած. ֊ նաֆիլէ,
պօշ սվարա, նէֆհագ։
Տարատարտարօտ. ա. փուճ բանը ալծոզ։
Տարատարտուղ. Ի տարատարտուղ. մ.
փուճ տեղը, դուրս. ֊ նաֆիլէ, նէֆհագ նէ-
րէ, իմէմէքէլլի։ – 2 ա. Տարատարտ։
Տարատահմանեմ. ա. մ. կարգէ կանոնէ դուրս։
Տարատահմանանձնեմ } ն. 1 քշել. ֊ սիւր-
Տարատահմանեմ, եցի } կիւն էմ մէք։ – 2 իր
խնդքովը որոշել։
Տարատահմանութիւն. գ. քշելը, ազատելը։
Տարատուղեալ. խիստ խորը ընկղմած։
Տարատարափ. ա. անձրևի պէս ցրցնցած՝
ցրուած։ [դուրս հանելը։
Տարատուղումն, զմամն. գ. տոզէն, կարգէն
Տարատրոհեմ. ն. զատել, որոշել։
Տարաւժան, ի } ա. անաւժան։
Տարաւժանի, նոյ }
Տարացոյց, ցուցի. ից կամ աց. գ. յայտնի
կամ հնաւոր ցուցմունք, օրինակ, նմա-
նութիւն։
Տարացուցաբանութիւն. գ. յայտնի խօսքով
կամ օրինակով բացատրելը։
Տարացուցական. ա. օրինակական։
Տարացուցումն, ցման. գ. օրինակով ցու-
ցընելը։
Տարացուցօրէն. մ. օրինակով մը։
Տարափ, պ, ոց. գ. առատ ու շատ եկած

անձրև, ձիւն, ցօղ. ֊ սաղանագ։
Տարափախչիմ. չ. հնուս փախչիլ։
Տարափանման. ա. տարափի պէս։
Տարափառութիւն. գ. պատիւ փառք չունենալը։ [ռաա ինչ ենալը
Տարափիմ, նալ. չ. անձրև՝ ձիւն՝ ցօղ ա֊
Տարափոխ. ա. փոխոխական։
Տարափոխիմ. չ. փոխուիլ, տարբերիլ։
Տարափոխութիւն. գ. փոփոխութիւն։
Տարաւուն, փմունք. գ. անձրևի պէս թա֊փիլը (քարկրան մը Սահմանոյ վրայ)։
Տարաքաղիմ. ն. քաշքշել, քաշկռտուլ։
Տարբաղմնատ, ի, ից. ա. կրկին բազկացեալ (շաղկապ ինչպէս բաղմատ են, պի, քան, թէ. և տարբաղմնատ՝ քանզի, վասնզի, որ պէս թէ, քան թէ)։
Տարբերուն. ա. խորհուրդ։
Տարբերը, ի, ից կամ աց. ա. հեռացած, զա֊տած, զանազան, որոշած, անմանն. ֊ այլ֊կա, այլը, այլնդիմիգ։
–Տարբերբ գ. տարբերութիւն։
Տարբերական. ա. 1 տարբեր, անմանն. – 2 տպին անգին գոցած, տատանելով։
Տարբերապէս. մ. տարբեր կերպով։
Տարբերեմ, եցի. ն. որոշել, զանազանել. ֊ ՃարգմնաՀարմագ։
Տարբերեմ, եցի Տարբերիմ, եցայ } չ. տարբեր ըլլալ, որ֊շանիլ, զանազանիլ. ֊ այլըլմագ, այլչա պուլունմագ։
–Տարբերիմ. տպին անգին շարժիլ, տատա֊նիլ. ֊ տալանմագ, չալգանմագ։
Տարբերութիւն. գ. 1 զանազանութիւն։ – 2 զանազանող բանը, ինչպէս բանականը և անբանը կը տարբերին զկենդանիին։
–Տարբերութիւն. տատանիլը, ալէկոծիլը։
–Տարբերութիւն. շրջան լուսատուին։
Տարբերումն. նոյն ընդ ել. բան ամենայն նչ։
Տարգալ կամ Տրգալ. գ. դրգալ, գգալ. ֊ գաշտգ։
Տարեգլուխ, գլխոյ. գ. կազանգ։
Տարենի. ա. Տառևի։
Տարենական, ի, աց. 1 ա. տարուան։ – 2 գ. եղևնի տան տարուէ տարի։ – 3 տարի։ – 4 ան Հոմն որ մանաւոր առևն կը փչէ. ֊ մուսում, մէլեՀմ։
Տարեմուտ, մտի. գ. կազանգ։
Տարեցական. ա. Տարեկան։
Տարեշղող. գ. տարբեր ձայնով երգող։
Տարեւոր, ի, աց. 1 ա. տարուան, մէկ տա֊րուան. ֊ եղեալգ. սէնէկիք։
–Տարեւոր Հոմն. մանաւոր առևն փչող Հով. ֊ մուսում, մէլեՀմ։
–Տարեւոր. մ. տարի մը։
Տարեւորական. ա. ինչ որ կ'ըլլայ տարուէ տարի. ֊ Հէր սէնէկիք։
Տարընկղմեալ. ա. Տարառուզնալ։
Տարեշոգական. գ. քանգալ մը։
Տարժան ա. անտարժան։ [Տաժանի
Տարժան, ոյ, կամ՝ Տարժանի, նւոյ. ա. Տարժանաբար, Տարժանագոյն. ա. Տաժա֊նատար, Տաժանագոյն։
Տարժանալից } ա. Տաժանալից։
Տարժանակիր }
Տարժանակոծ. ա. Տաժանակոծ։
Տարժանամեղ. ա. մեղքով տանջուած։
Տարժանապէս. մ. դաժան կերպով։
Տարժանառնչիլ. ա. Տաժանառնչիլ։
Տարժանացնալ. ցնչ. տչխատած։
Տարժանաւոր. ա. Տաժանաւոր։
Տարժանագայլ. ա. Տաժանագայլ։
Տարժանելի. ա. Տաժանելի։
Տարժանիմ. ա. Տաժանիմ։
Տարժանութիւն. ա. Տաժանութիւն։
Տարժանումն. ա. Տաժանումն։ [սէնէկ։
Տարի, լւոյ, լիք, լեաց. գ. տարի. ֊ Նրկ։
–Տարւոյ տարի. Տարւոյ տարւոյ մ. տարեէ տարի. ֊ Նրկաւն Նրկաւ
Տարիմիւրկ. (պ.) գ. դուռն օրինաց։
Տարիշ. ա. օտար Նրկիր Հալածող։
Տարուծումն. գ. քակուիլը, ապականուիլ։
Տարմ, ի, ից. գ. տարեկ. ֊ սրդըմնիգ, պո֊ղոտիմագ։
Տարմ. գ. խումբ (մանչաց, և ուրիշ կենդա֊նեաց). ֊ սիւրիւ։]սիւրիւ
–Տարմ տարմ. մ. խումբ խումբ. ֊ սիւրիւ
Տարմաքանչ, նից. ա. շատ Հոգի մէկտեղ
Տարմաքար. մ. խումբուիւ։ [խոսոգ։
Տարմալ } գ. 1 տոպրակ. ֊ մը օրգան, տա֊
Տարմալակ, ի } ղարձրգ։ – 2 գրպանակ կամ գըր֊
Տարմաղակ } պան. ֊ վէշ, ձէպ։
Տարմահաւ, ու, ուց. գ. տարմ մանչուն՝ խումբով քալող. ֊ սրդըմնիգ։
Տարմանամ, ացեալ. չ. խմբիլ. ֊ սիւրիւ օլ֊մագ, պիրիգմիգ։
Տարմանջուր, ջրոյ. գ. տարմին սիրած ջուրը։
Տարմատարմ. մ. խումբ խումբ. ֊ սիւրիւ սիւրիւ։ [նոգ, ընդունագ։
Տարող, ի, աց. ա. տանող, կրող, վերցը֊
Տարողութիւն. գ. կարողութիւն տանելու, կրելու, ընդունելու։
Տարտիղ. ա. Տարտղոչ։
Տարտղոչ, ի, ից. ա. իրարմէ բաժնուած, զա֊տուած, զատ. ֊ այլը, այլըմըշ։
Տարտղոչաբար. մ. զատաբար։
Տարտղոչական. ա. զատուած։
Տարտղոչիմ, եցի. ն. զատուիլ որոշուիլ. ֊ այլը֊մագ, այլըտ էնմիգ։
Տարտղոչութիւն } գ. 1 որոշումն, զանազանու֊
Տարտղոչումն } թիւն. – 2 գործս Հանուիլ֊լը. քշուիլը։
Տարուբեր, ի, աց կամ ից. 1 ա. որ կ'երթայ կուգայ։ – 2 գ. երթալ գալը։ – 3 երկու֊

կոչմէն իջուցու վերայ յարձակիլը՝ պատեհապաշտիլը։ – 4 Նաւ կամ վաճառականի՝ եկող գացող։

Տարուբերիմ, եցի. ն. 1 Նոյն բանը կրկնել, պրպտել. – 2 կ. Ծփալ, տատանիլ – 3 երթալ գալ, շարժիլ – 4 դէնպանուելի կամ առուտուր ընելը

Տարուէն, լման. գ. տանիքը։

–Քանտեղի տարուէն. ձեռնարկուելնամէն զէմ խօսքը նեղը խոթելը։

Տարտամ, ի, աց կամ ից. 1 ա. Ծանր շարժող, ծոյլ. 2 երկմիտ, աղբը, կէտ։ – 2 գ. տարտամութիւն։ [դադկոտ

Տարտամագոյն. ա. խիստ ծանրաշարժ, դանդ

Տարտամական. տ. Տարտամ։

Տարտամապէս. մ. ծանր շարժելով։

Տարտամիմ, եցայ. չ. Ծանր շարժիլ մարմնով կամ միտք, երկուքալ, ցնդիլ, ցաւագնիլ։ [երկուն, ծուլութիւն

Տարտամութիւն. գ. ուշ շարժիլը, երկուքալ

Տարտամուելիւն. տ. Տարտամութիւն

Տարտարոս, ի, աց. գ. գժոխք, անգունդք, սառնամանիք, խաւար արտաքին։

Տարտարոսային. ա. տարտարոսի տանջանաց նման։

Տարտարոսային. ա. տարտարոսը քննող՝ զողացընող [կան։

Տարտարոսական. ա. գժոխային, անգնդա.

Տարը, րնը, րնդը, նդց, կամ նդաց. և տարբի, ից. գ. 1 Նիւթ ղեալի բաներու, ինչպէս հող, ջուր, օդ, հուր. և անոնցմով բաղադրած բան մը, բնութիւն մը, մարմին, և խառնութիւն իրաց, բուսոց. 3 իւնսիւք, ասիք, էօշ – 2 ամենայն էակք մինչև առաջ։ – 3 տառ, մանրիկ, յօդ բոլ քնքականաց։

Տարբաբար. մ. Նիւթապէս [տառական։

Տարբական. ա. Նիւթական զգալի։ – 2

Տարբանամ, ացայ. չ. քնահանի պէս հատուածուն ըլլալ, միանալ, տպաւորիլ, արմատանալ զօրանալ. խորտնկը մնալու

Տարբապաշտ, ի, ից. ա. Նիւթապաշտ, կառ

Տարբապէս. տ. Տարբաբար [պաշտ։

Տարբատպութիւն. գ. սէր Նիւթականաց։

Տարբացողական. ա. Հատուածող, հիմն և արմատ նեղող։

Տարբացուցանեմ, ցուցի. ն. Հատուածել, մասնաւորել. ընել գնել

Տարբաւոր. տ. Տարբնդէն

Տարբաւորութիւն. գ. Նիւթականութիւն

Տարբնդէն, զինի, նաց. տ. Ի տարբերաց հազած, նիւթնդէն, հոդեղէն, մասնաւոր, երկբաւոր, զգալի։

Տարբնեմ. տ. Տարբացուցանեմ։

Տարբիչ. տ. Հատուածող, ընող։

Տարբութիւն. գ. 1 զգալի բան մը – 2 սկիզբ բունք կամ տարբերք գիտութիւն։

Տարբունի, րման. գ. բաղկանալը, տպաւորութիւն, տառ տառի հետ կապուիլը։

Տարի, ոյ, կամ ի. գ. տ. 1 փափաք. 3 աշք, հասկիմ – 2 փափաքելի. 3 արդուլայաձագ։

Տարփալի. տ. փափաքելի, սիրելի։

Տարփածու. տ. սիրով կապած. 3 աշքը, աշքերը։

Տարփական. ա. սիրոյ, սիրելու։

Տարփամ, ացայ. չ. փափաքիլ, սիրով վառուիլ. 3 արդուլամաղ, հասկիմ չէքմէք, աշղդ օշմադ։ [րէմ, արդուլ, աշք։

Տարփանք, նաց. գ. փափաք, սէր. 3 Հատ.

Տարփատենչ. տ. խիստ սիրող, սիրած։

Տարփագուցանեմ. ն. սիրեցընել. 3 սէրմէքմէք, Հօշանտրմադ։

Տարփաւոր, ի, աց. ա՛. սիրող, սիրահար. 3 աշղդ, աշղդը։

Տարփելի
Տարփենական
Տարփենաւոր } տ. Տարփալի։

Տարփիմ. տ. Տարփամ։

Տարփող, ի, աց. ա. փափաքող. 3 արդուլ, հասկիմ չէքէն, աշղդ։

Տարփոցաբար. մ. սիրով։

Տարփոցական. ա. սիրալիր։

Տարփոցիմ, եցի. ն. չ. ամուր ձայնով իմաց տալ, աւետանել, քարոզել. Հաչակել։

Տարփութիւն
Տարփումն, փման } գ. սիրելութիւն, ցանկութիւն, սէր, փափաք։

Տարօրէն. 1 մ. տառ յօրինաց, անօրէն, անկարգ, և օրինակէ զուրս, անասելի։ – 2 մ. օրէնքէ՝ կանոնէ զուրս։

Տարօրինութիւն. գ. անօրէնութիւն, անկարգութիւն։

Տարօրինակ. ա. օրինակը չկայ, անմման։

Տարօրինապէս. տ. Տարօրէն. մ։

Տարօրինեմ. չ. օրէնքէ զուրս ելլել։

Տարօրինութիւն. տ. Տարօրինութիւն։

Տաւտիմ, եցի. գրի և Տաւտլիմ. ն. ժողվել՝ հանգչեցընել զրաւածները – կր. ժողվիլ՝ հանգչիլ։

Տաւիղ, ւղի, ղաց. գ. 1 քնար Դաւթի։ – 2 երգեհոն, և ուրիշ քնարներ. 3 սազ։

Տաւիղապիհ. ա. քնարին ինքնը զարնող։

Տաւղաքարող. ա. քնարով քարոզող՝ քարոզած։ [դող երգել, երգ շինել։

Տաւղեմ, եցի. ն. տաւիղ զարնել, տաւիղել։

Տաւուղ, ի, աց. ա. Տաւիղ։

Տափ, տափք, կամ տափնը. 1 գ. տափակ տեղ, դաշտ։ – 2 ա. Տըրմի, տափարակ, շիտակ. 3 հասարակ, տիւզ։

Տափակատեսակ. ա. տափակ ձևով, տափկաձև։

Տափակոպիմ. գ. տափակ տեղ, կողմ։

Տափան, ի, աց. գ. տափաններու գործի նշանակուած ցաքո։

Տափանամ, ացայ. չ. տափկիլ, տփկիլ։
Տափարակ, ի, աց. ա. գ. տափակ, գուբ, դուբան տնդ. ֆ նաստը, տիւզ, հայլա, օվա, մկլտան։
Տափարակաձև. ա. տափակ ձևով։
Տափարակեմ, եցի. ն. տափկնցընել, տրփկնցընել։
Տափարակութիւն. գ. տափակութիւն, տրփկածութիւն. ֆ նաստրլգ։
Տափափուշ, փշոյ, ոց. գ. տնասկ մը փուշ տափակ տերևներով։
Տափաքիմ, քիմի, քիմաց. ա. քիմը տափակ՝ տրփկած. ֆ նաստը պտրսունելու։
Տափնեմ, եցի. ն. հնրկած նրկրին կշտակրը տափկնցընել տափանով ցաքով։
Տափնը. տ. Տափ։
Տափնըական. ա. գ. կամրջին տափակ ծայրը, որու մէջ տեղն բարձր է։
Տափընչութիւն. գ. քիմի տափկածութիւն։
Տափողն. փողին. գ. կռնրկին տափակ տեղ. ֆ տրզա օրիմաս, տրրիմ։
Տարը. տ. Դարը։ [Ձագ։
Տաք, ի, ից. ա. նոյն և ռմկ. ֆ ըսրձագ, տրձագ։
Տաքացուցիչ. ա. տաքցրնող։
Տաքդիկին. տ. Տիխտիկոն։
Տաքիմ, եցայ. չ. տաքնալ։
Տաքութիւն. գ. ջնրմութիւն. ֆ տրձագլըգ։
Տաքումն, քման. գ. տաքնալը։
Տաքսատ. գ. (յ.) դաս, խումբ զօրաց։
Տաքսիմատ. տ. Պաքսիմատ։
Տգեղ, ի, ից կամ ից. ա. գեղեցկութիւն չունեցող, անշնորք, անվայել, գէշ. ֆ չիբքին։
Տգեղաբան. ա. գէշ խօսող։
Տգեղագոյն, գունի, ից. ա. աւելի կամ խիտ տգեղ. — ձ մ. անշնորք կերպով։
Տգեղանամ, ացայ. չ. տգեղնալ. ֆ չիբքինչէնմէք։ [ֆ չիբքինչէնմէք։
Տգեղացուցանեմ, ցուցի, ցնի, տգեղցընել.
Տգեղացուցիչ. ա. տգեղցընող։
Տգեղծ. ա. տ. Տգեղ և Տխեղծ։
Տգեղութիւն. գ. տգեղ բլլալը, անշնորքութիւն, անկարգութիւն. ֆ չիբքինլիք։
Տգէտ, տգիտի, տաց. ա. բան չգիտցող, անփորձ, անտեղեակ. ֆ գաղա, պէխաալէը, առէլմի։
Տգէտախորհուրդ. ա. տմամբ, տգէտ ֆ պէօնո։
Տգիտաբար. մ. տգէտի պէս, անխելքաբար։
Տգիտաբարոյ, ի, ից. ա. բան տգիտլլօք անհոգ բնութեամբ։
Տգիտագոյն. ա. աւելի տգէտ։
Տգիտագործ. ա. տգիտութիւն եղած (գործ)։
Տգիտախոհեցող. ա. տգէտներուն հոգին սպաննող։
Տգիտական. ա. տգէտներու (բան), տգէտ։
ՏգիտաՀալած. ա. տգիտութիւն Հալածող։
Տգիտանամ, ացայ. չ. ն. տգէտ գտնուիլ, չմտմտալ, գիտնալ չուզել։
Տգիտանք, նաց. տ. Տգիտութիւն։
Տգիտութիւն. գ. տգէտ բլլալը, անխելքութիւն։
Տգոյն, գունի, ից կամ աց. ա. տժգոյն, գունաթափ. ֆ պօղուգ։
Տգունիմ. տ. Ախլագունիմ։
Տգնութիւն. գ. գունոյ աւրածութիւն։
Տնանգ. տ. Տնդ։
Տեառնաբար. գ. Քրիստոսի օրինակին պէտ։
Տեառնաբարբառ. ա. Քրիստոսի ըսածը։
Տեառնագալուստ. ա. գ. Քրիստոսի վերջի գալուստը։ [տոսէ Հրամայածս։
Տեառնագիր. ա. 1 խաչակնքած։ — 2 Քրիս-
Տեառնագրեմ, եցի. ն. երևսը խաչ Հանել, օրհնել՝ վրան խաչ Հանելով, կամ սուրբ խաչով։
Տեառնագրութիւն. գ. խաչակնքելը, կնիք և օրհնութիւն նշանի խաչին։
—Տեառնագրութիւն կնքոյ. մկրտութիւնն, հնութիւնը։ [ված, տնտակաս, Հոգևոր։
Տեառնաժողով. ա. Առաւծոյ Համար ժողովական, ի. 1 գ. ազգատոհ և քահանայից Համար նուիրած ընծայ։ — 2 ա. աստուածայինս։
Տեառնակոզմն, ման } գ. Առաւծոյ կոզմը,
Տեառնակոզմն կոյս } կամ Հրամանը։
Տեառնակոյս կոզմն }
Տեառնամայր, մօր. գ. տիրամայրն՝ սուրբ կոյս Աստուածածինն։
Տեառնամուխս. ա. Աստուծոյ գամուած։
Տեառնանախատ. ա. Աստուծոյ նետած (տեղը)։
Տեառնանման խաչ. բուն խաչափայտն Քրիստոսի։
Տեառնեղբայր, բօր. գ. Յակոբ՝ եղբայրը տեառն, որդի Կղէոպասյ եղբօր սրբոյն Յովսեփայ։
Տեառնընդառաջ, ի. գ. քառասնօրեայ գալուստ Քրիստոսի ի տաճարն։
Տեառնորդի, գ.ոյ. գ. 1 Քրիստոս որդի Աստուծոյ։ — 2 տիրոջ որդի։
—Տեառնորդիք. էշխանները։ տղաք։
Տեղևան. (յ.) կատարումն, և նուիրագործութիւն, և նուիրական ոգի։
Տեղ, ոյ. գ. առատ անձրև. ֆ գամիը նազմուր, սէլ սաղանագ։
Տեղ, ոյ, ից, օք. գ. նոյն ընդ Տեղի, տեղւոյ։
—Ցամաքային տեղ. մ. ամէն տեղ, միշտ։
—Ի տեղ. փոխանակ, տեղը. ֆ նէրբէնէ։
Տեղաբար. մ. տեղին կողմանէ, տեղով։
Տեղագրեմ. ն. գծել՝ նշանել մէկ բանին տեղը։ [աչխարհագրութիւն,
Տեղագրութիւն. գ. մանաւանդ տեղերու
Տեղագրական. ա. մէկուն մը գրուելու՝ կամ կապուելու։ [քը նշանակէր
Տեղազրեմ. ն. տեղ մը դնել, տեղւոյն գիր-

Տեղազնդ } ա. բան մեղէն խախտած՝
Տեղազնդեալ } եղած. ս Եէրմիտէն նուբ.
առնաան այրըմիրը։
–Տեղազնդ առնեմ } 1 մեղէն հանել – 2
–Տեղմեաի առնեմ } յափշտակածը փրը.
ցնել՝ առնել։
Տեղալի. ա. առատ անձրևով։
Տեղածու. ա. առատ անձրև բերող։
Տեղակալ. ա. մ. իբր բան մեղը հատատ
քաշող։
Տեղակալ. ի, ած. գ. 1 մէկ մեղի մը իշլատն.
ս պէչ, փոշայ։ – 2 փոխանորդ։
Տեղակալութիւն. գ. տեղապահութիւն։
Տեղակայ. ա. մէկտեղ մը կեցած։
Տեղական, ի, ած. ա. ինչ որ կը պատշաճի
մէկ տեղի մը։
Տեղակացութիւն. գ. տեղ մը կենալը։
Տեղակից. ա. նոյն տեղացի։
Տեղահաս. ա. Տեղհաս։
Տեղամ, ացի, ա՛. և Տեղնամ, տեղում, Տե-
ղնմ, ղնայ. ն. անձրև բերել, անձրևի պէս
իջափել. ս եառաջրմունք։
–Տեղայ, ան, ած. կամ եաց, ացին. դիմաղ.
չ. 1 անձրև կու գայ՝ կ'իջնայ. ս եաղաք։ –
2 անձրևի պէս կը իջափի. ս աաշըլըր, սէլ-
փիչիր։
Տեղանք. գ. իբր տեղիք, տեղուանք։
Տեղաշարժել, եալ. չ. տեղէն շարժիլ։
Տեղապահ, ի, ած. գ. 1 տեղը պահող՝ բըռ-
նող՝ յաղջրդի պէս։ – 2 մէկտեղի մը իշ-
խանի՝ իշափոլի պէս։ ս պէչ, փոշայ։
Տեղապահութիւն. գ. իշխանութիւն, յա-
ջողութիւն, ամեաանակալութիւն։
Տեղապէս. ա. իր տեղը սիրող, անշարժ, հաս-
տատուն։
Տեղատարափ, օյ, ած. գ. առատ անձրև
կամ ձիւն. ս սաղանագ, գաղիը եաղմուր,
գուշ պաչը գալ։
–Տեղատարափ խառամ. անձրևի՝ հեղեղի
պէս վազել՝ վազ եկեմալ։
Տեղատու. ա. տեղ տուող, հիւրասիրու-
թիւն ընող։
Տեղատուութիւն. գ. ջրին քաշուիլը։
Տեղափան. գ. տեղ։ [պէս գալը։
Տեղացումն, ցման. գ. անձրև կամ անձրևի
Տեղատու. ա. Տեղական։
Տեղափոխ լինեմ. տեղը փոխել, տեղէ տեղ
փոխուիլ։
Տեղափոխեմ, եալ. ն. փոխադրել։
Տեղափոխելական. ա. տեղայ փոփոխուելու
Տեղափոխութիւն. գ. 1 տեղը փոխելը, փո-
Տեղափոխումն } խադրելը – 2 ուրիշի տեղ
փոխանորդութիւն։
Տեղեամ. ա. Տեղամ։
Տեղեակ, եկի, կաց. ա. տեղեկութեամբ գիտ-
ցող. ս գագըճի, վուգուճի, աշնաւ
Տեղեակ. գ. տեղիկ. ս եէրձիյէզ։
Տեղեկագոյն. ա. Տեղեկագոյն։
Տեղեկաբար. մ. տեղեակ ըլլալով։
Տեղեկագոյն, գունի, ից. 1 ա. աւելի կամ
ապէկ տեղեակ։ – 2 մ. հաստատ, ստոյգ։
Տեղեկագիրք. գ. քննչին աստիճաններուն
տեղուանքը։
Տեղեկայիմ, յեալ. չ. նոյն տեղը կենալ։
Տեղեկայութիւն. գ. նոյն տեղը մնալը։
Տեղեկանամ, ացայ. չ. ն. տեղեակ ըլլալ,
իմանալ. հասկընալ. առուգնել. ս վուգուճ
օրմագ։
Տեղեկացուցանեմ, ցուցի. ն. տեղեկացը-
նել, հասկըցընել. ս անդլամագ։
Տեղեկիկ. գ. պզտիկ տեղ մը։
Տեղեկութիւն. գ. տեղեակ ըլլալը. ս վու-
գուճլուք։
Տեղեմ, եցի. ա. Տեղամ։
Տեղեսէր. ա. Տեղասէր։
Տեղի, տեղւոյ, կամ տոյ, տոյէ, ղեաց. գ.
1 տեղ, տեղը. ս եէր, մէքեան։ – 2 միջոց,
առիթ։ – 3 վիճակ։ [տեղ։
–Ի տեղի, կամ ի տեղւոյ. նես. փոխանակ,
–Ըստ տեղւոյն. մ. քիչ մը առնն, նոյն ա-
տենն։ [զամեաան տեղերըս։
–Ի տեղս տեղիս, կամ Տեղեաց տեղեաց.
–Տեղի տամ իմիք կամ ուժիք. իծող տալ,
նեղել, մոխի ընել։
–Տեղի տամ յիմիքէ, կամ յուժիքէ. քա-
շուիլ, կզնալ. ս չէքիլմէք. սաւսշմագ։
–Տեղի առնեմ ուժիք. մէկուն վրէն տեղը
տալ։ [նիլ, կենալ, դադրիլ։
–Տեղի առնուամ, կամ ունիմ, կալայ. կայ-
Տեղիասիրութիւն. գ. իր տեղը սիրելը։
Տեղիապան. ա. Տեղի։ [գետին։
Տեղհաս. ա. երկայն (զգեաա) քնչուան՝ ի
Տեղմ. ա. Տիզմ։
Տեղում. ա. Տեղամ։
Տեղուձի, դման. ա. Տեղացուձիւ։
Տենդ, ի, ից, կամ ոյ, ոլ. գ. տենդ, ջերմ.
ս սրճմա։
Տենդոտիմ. չ. ջերմոտիլ, ջերմի պէս տաք
քաշել։ [զու։
Տենչ, ի, ից. գ. փափաք. ս Համբէճ, ար-
Տենչագիտակ. ա. տեսիլքով փափաքելի։
Տենչալի, լւոյ, լեաց. ա. փափաքելու, ցան-
կալի, սիրելի, քաղձալի։
Տենչական. ա. նոյն։ [պնցիկ։
Տենչահասակ. ա. Համակամ ցանկալի՝ գե-
Տենչամ, կամ Տենչանամ, չացայ, չաւ, կամ
չացիք. չ. փափաքիլ, սիրտը ուզել, սիրա-
հարիլ. ս ալաջ՝ Համրէճ չէքմէք, Հանը
իսճէ էմէք, ամէ ըլմագ, աշըգ օլմագ։
Տենչանախառն. ա. սիրալիր։
Տենչանք, նաց. ա. Տենչ։
Տենչասիրեմ. ա. Տենչամ։

Տեսչասպիտակ. ա. աղուոր Հերմիկուիֆիս։
Տեսչիմ, չեցայ, չտես. ա. Տեսչամ։
Տեսչող. ա. տեսչացող, փափաքող։
Տեսչողաբար. մ. պտանց, փափաքով։
Տեսչուիֆիւն
Տեսչուշն, չմանն } գ. փափաքիլը, փափաք։
Տեսչամ. ա. Տեսչամ, և այլն։
Տեսչական
Տեսչականաստան } ա. ցանկալի, փափաքելի։
Տեսնա. ա. Տեսող։
Տես, ի, ից. գ. գլխու լաչակ, և մլոյկ բարակ լաթի կանանց. ֆ չալորը, Ջաթ, Էօրթիւ, ուրլպէնա, և այլն։
Տես, օգ. գ. տեսուիլը կաշխին՝ քոս կապկը քերթուած տեղուն։
Տեսաղերծ, ի, աց. ա. 1 մերկացընող, չապագործ (գև)։ — 2 խիպ չունեցող, անամեթ։
Տեսաղերծ առնեմ
Տեսաղերծնամ } ն. մերկացընել, թաղլել։ ֆ ապմագ, չբլ չբպլագ պրագմագ։
Տեսական. ա. Տես։
Տեսասես, ի, ից կամ աց. ա. ամենակարելի նեղուիֆիւն քաշող կնիկ. ֆ գան կնօրէն, հայրդ։
Տեսասեսուիֆիւն. գ. ախտ կամ ցաւ տեսա-
Տեսեմ, եցի. ն. քեղերթիլ, քոս կապել։
Տես, ոյ, ով. ովք, ի տեսս. գ. 1 տեսնելը, տեսնուիլը. ֆ կէօրիւշ — 2 կերպարանք, տեսք, ձեւ — 3 Հանդէս, տեսարան. ֆ սէյիր, սէյրանս — 4 Հիւանդանոց. ֆ գիսաբէմ։
–Տես առնեմ (ի բանակն). լաւես խորհիլ։
Տեսաբար. մ. աչքին գիմացը։
Տեսագործեալ, եղոյ. բոլորովին յայտնուած։
Տեսակ, ի, աց. գ. 1 տեսք, կերպարանք — 2 իսկական նմանուիֆիւն — 3 Երեւցած նմանուիֆի մը — 4 Հագուստ, ձեւ. ֆ գըյաֆէֆէ — 5 կերպ, նըմանակ. ֆ իմալզ իմէօբէ — 6 ցեղ մը բան, որ անձին տակն է, և ինքն ալ անհատներ ունի. ինչպէս մարգն է տեսակ կենդանւոյ, բոյս բանական. ֆ ասյ, նէվ, էնմա, պրագէմ — 7 կերպը կմ ձեր՝ որ գնուիլը կը կատարէ. ֆ չէքըլ — 8 մարգով ըմբռնած գաղափար մը, իգէա — 9 նախագաղափար կամ ամենացական բլլալը բաներ։
–Տեսակ. ա. 1 տեսնելու, երեւելի — 2 պէս, տեսակագոյն. ա. աւելի մանաւանդ ի տեսակս, յատկագոյն։
Տեսակագործեմ. ն. կատարելագործել, բ-
Տեսակագործուիֆիւն. գ. կատարելագործուիֆիւն, կատարելուիֆիւն։
Տեսակակից. ա. նոյն միտք՝ նոյն իգէա ունեցող։
Տեսական, ի, աց. ա. 1 մտաք տեսնելու, իմանալի — 2 հոգեւոր, հոգեւոր — 3 աքսիոմ, տեսական, երեւելի, գեղեցիկ — 4 մանաւանդ և նեղքին (ոչ տեսական, և ոչ նիւթական)։
Տեսականագոյն. ա. Տեսակագոյն։
Տեսականամ, ացայ. չ. 1 կերպարանք մը՝ ձեւ մը առնուլ, երեւելի բլլալ — 2 տեղին տակը տեսակ բլլալ։
Տեսականեմ. եցի. ն. երեցընել։
Տեսականուիֆիւն. գ. տեսքը, տեսուիֆիւնը, միտքը։
Տեսականաւոր. գ. գլուխ ամենայն իգէայից։
Տեսակարար, կմ արարու. ա. տեսակ ընդ տարբերուիֆիւն տուող։
Տեսակարարեմ, եցի ն. 1 ձեւացընել, ընել, տեսակացուցանեմ } տեսակ տեսակ որոշել — 2 տեղծնել, գոյացընել։
Տեսակարարուիֆիւն. գ. տեսակ և տարբերուիֆիւն։
Տեսակարարու. ա. Տեսակարար։
Տեսակաւոր. ա. 1 մանաւանդ տեսակ ունեցող, յատուկ — 2 նշանաւոր, երեւելի։
Տեսակուիֆիւն. գ. տեսք։
Տեսանելի, լոյ, լեաց. ա. 1 աչքի տակ ընկած, երեւելի, գեղեցիկ. ֆ կէօրիւնիւր — 2 տեսնող. ֆ կէօրէն։
–Տեսանելիք. գ. աչք. ֆ կէօզ։
Տեսանեմ, տեսի, տես. ն. 1 տեսնել. ֆ կէօրմէք, պագմագ — 2 գիտել, քննել — 3 պէտ ընել, նայիլ — 4 զգոյշ կենալ, ապէկ նայիլ. ֆ էյի պագմագ — 5 Հանդէս — 6 գտնել։
–Ջուռն տեսանեմ. ուռնը հոգալ, տանտիկնուիֆիւն ընել։
–Տեսանելով. տեսքով։
Տեսանող, կամ տեսող, ի, աց. 1 ա. տեսնող. ֆ կէօրէն — 2 գ. մարգարէ. ֆ փէյղամպէր։
Տեսանողագոյն. ա. աւելի ապէկ տեսնող։
Տեսանողազուրկ. ա. մարգարէէն գուրս կուտած։
Տեսանողական, ի, աց. 1 որ կրնայ տեսնել, տեսնող — 2 աչքը — 3 մարգարէական։
Տեսանողականագոյն. ա. մ. աւելի ապէկ տեսնող։
Տեսանողուիֆիւն. գ. 1 տրտեսուիֆիւն — 2 հոգետեսուիֆիւն — 3 մարգարէուիֆիւն։
Տեսասէր, սիրի, լաց. ա. սիրող տեսուիֆիւն հոգեւոր կամ մարմնաւոր բաներ։
Տեսաբան, ի, աց. գ. 1 բան մը տեսնելու տեղ. ֆ սէյրանկեահ՝ մէյտան — 2 տեսնելու բան — 3 բարձր տեղ՝ գիտելու — 4 Հանգիստ մէջ ամէն տեսնողներուն իրենք խոյտառակ երեւնալը — 5 տեսնելու զօրաւոր աչք։
Տեսաբանական. ա. տեսնելու, տեսնող. ֆ սէյիրջի։
Տեսաբանեալ տիրելը։
Տեսաբանեալգիտուիֆիւն. գ. յաղիտուիֆեամբ

Տեսաբանեմ, նեցի. ն. քաղմութեան առջև խօսատանակել։
Տեսաւոր, ի, ած. ա. աչքի ազէկ երևցած։
Տեսաւորիմ, նցայ. չ. տեսնուիլ, երևնալ։
Տեսաւորիչ. ա. մեջնորդ։
Տեսաւորութիւն. գ. 1 տեսնող բլլալը աչքով կամ մտքով։ – 2 աչքը – 3 յայտնութիւն նեբքին, խորհուրդ։
Տեսիլ, սլեան, եանց. գ. 1 տեսք, երես, կերպարանք, պատկեր, նմանութիւն։ – 2 տեսիլք, յայտնութիւն – 3 երազ, աչքի երևցածը – 4 տեսարան, հանդէս. 5 սէր – 6 աչքի տեսութիւնը, տեսած բանները – 6 մտաց տեսութիւն, խելքի քննութիւնը – 7 գաղափար, իդէա։
–Տեսիլ լինել. տեսնուիլ։
Տեսիլահոյզ. ա. հրաշալի տեսքով։
Տեսլական. ա. մտնաւոր։
Տեսլատէր. ա. Տեսատէր։
Տեսլարան. 1 ա. Տեսարան։ – 2 մտքի կամ մարմնոյ աչք։
Տեսլարանական. ա. իմաստնական։
–Տեսլարանական ցոյցք. իմաստուն։
Տեսլարանաձև. ա. ամիլիմէտարնի կամ չջմանակի ձևով։
Տեսողագոյն. ա. օրամիտ, նրբամիտ։
Տեսողական, ի, աց. ա. 1 աչօք կամ մտօք՝ տեսնել կարող։ – 2 մտաւոր, խորհրդական։
Տեսողականութիւն. գ. 1 կարողութիւն աչքի կամ մտքի։ – 2 հայեցողական կեանք։
Տեսողակրական. ա. յայտնի տեսող։
Տեսողութիւն. գ. 1 տեսնելու զորութիւն՝ աչք կամ մտքով։ – 2 հայեցողութիւն, մտք. գործունեութիւն։
Տեսողունակ. ա. մտքգործական։
Տեսուած, ոյ, ոց. գ. մտաւոր տեսութիւն, կարծիք, միտք, խմացուած։
Տեսութիւն. գ. 1 աչքով տեսնելը – 2 տեսիլք, յայտնութիւն – 3 այցելութիւն – 4 ապագոյց։ – 5 մտաւոր նայուածք, բմբռնումն – 6 յափշտակութիւն մտաց – 7 քննութիւն, մտածութիւն – 8 գիտութիւն, միտք։ – 9 ուսում, խելք։ – 10 մտքգործութիւն։
Տեսումն, ամաս. նոյն ընդ վ։
Տեսուն. ա. որ կը տեսնուի, երևնալի։
Տեսուչ, սչի, չաց. ա. գ. 1 վրակնկռտ, դիտող, կարգաւորող. 2 կէօզճի, կէօզէտկն, գայլբաներ – 2 նախախնամիչն Աստուածոյ։ – 3 եպիսկոպոս – 4 սրատես, ազէկ տեսնող։
Տեսչական. ա. տնօրինական։
Տեսչաւորեմ. չ. պէտ բնել։
Տեսչութիւն. գ. 1 նախախնամութիւն Աստուծոյ, վերին կարգաւորութիւն – 2 տնօրինութիւն, տնտեսութիւն, մտքգործութիւն որդւոյն Աստուծոյ։ – 3 վրակնկռտութիւն, հոգաբարձութիւն։ – 4 տեսնելը, աստղաբաշխութիւն։
Տետր, ի. Տետրեայք, Տետրիկ. և Տետրակ, ի, աց. գ. (յ.) չորս ծալքով թուղթ, գրքուկ չորս անկիւնով։
Տետրաակն, ի, ած. գ. (յ.) չորս ոտքով յինսարան, որ մազմայլ վերայ կը դրուի բան Ցաւնաց։ [բագ։
Տերև, ոյ, ոց. գ. տերև, տ եափրագ, վա-
Տերևաբեր. ա. 1 տերևներ դուրս տուող (ծառ)։ – 2 տնդաց մը տերև բերող (աղաւնի)։ [տևն՝ գարունը)։
Տերևաբուղխ. ա. տերև դուրս տալու (ա-
Տերևալարդ } ա. տերևով զարդարած, տե-
Տերևազգեաց } րևները բուսած. տ եափրագ-
Տերևազգեստ } լը, եչխիլ
Տերևախիտ. ա. 1 տերևը խիտ ածած (ծառ)։ – 2 խիտ տերև (քամի)։
Տերևալի } ա. տերևով լեցուն. տ եափրագ-
Տերևալից } լա տօրէս։ [լագլը
Տերևախիտ. ա. տերևը շատ. տ սլգ եափ-
Տերևակոյտ. գ. դիզած չոր տերև։
Տերևամած } ա. Տերևախիտ
Տերևատատ }
Տերևաշարժ. ա. ուր որ տերևները կը շարժին ծառի վրայ (բարձր լեռ)։
Տերևապատ. 1 ա. մէջքը տերև պատած։ – 2 գ. մէջքը տերևով պատելը։
Տերևապատարիճ. ա. ոտ ու տերև բերող՝ տ տալը եափրագլը։
Տերևատ. գ. խոտ մըն է, ըստ Ցաւնաց՝ գետնամէխ ենի. տ մազաբին, շուլտատ
Տերևընկէց. ա. Տերևաթափ։
Տերևիմ, նցայ. չ. տերև արձակել. տ եափրագ աչմագ՝ տալը վիրմէր։
Տերևուկ } գ. խոտ վայրի և բնաւանի, մնծ
Տերուկ } ու պզտիկ։
Տերուկ }
Տերունի. ա. Տէրունի։
Տես. գ. դիմանալը. տ տայանալի տուրմաբ՝ –Ի տես երեմտ, Ի տես պահիմ. դիմանալ՝ յարատևելը։
Տեսական. ա. դիմացկուն. տ տայանըգլը։
Տեսականութիւն } գ. դիմացկունութիւն. տ տայ-
Տեսակութիւն } անըգլըգ։
Տեսեմ. նցի. չ. 1 դիմանալ, կենալ. տ տայանալ, մտք, սիրտ։ – 2 կարենալ դէմ գնել, համբերել. տ տայանապիմէք, տաղտ եմէք։ – 3 համբերութիւն զգուիլ (բանէ մը)։
Տեսիէդէս. գ. (յ.) կազամալ ձուկն. տ միւրէքքէպ պալըղը, տաւպիա տայու։
Տեսիմ, նցայ. ա. Տեսեմ։
Տեսողագոյն. ա. աւելի դիմացկուն։
Տեսողական. ա. Տեսական։
Տեսողի } գ. դիմանալը, դիմացկունու-
Տեսութիւն } թիւն. տ տայանըշ, տայանըգ-
Տեսումն } լըգ, տուրուի գալմասը։

Տզզամ, կմ՝ Տրզզամ, ած. ա. չ. որզ որզ ձայն հանել. բզզալ ձանձիից՝ մեղուաց։
Տզզկաձև. ա. ազգուկի ձեռվ. ֆ սիւլիւգ պիչիմինաէ։
Տզզուկ, բկի, կաց. գ. տզզուկ. ֆ սիւլիւք։
Տզզուկ. ա. Բզզուկ։
Տզօր. ա. անզօր, տկար։
Տէգ, տիգի, գաց. գ. 1 տէգ. ֆ մըզզագ։ – 2 շամփուր. ֆ շիշ։
–Տէգ կամ Տէգք մըրուաց. նոր բուսած մըրուք. ֆ իմ ազէ սագալ, նիւզ իմիչնէկին։
Տէգընկէց. ա. ազէկ տէգ ընտագ, քաջ կամ ուիշ բան վրը նետող ու բռնող՝ նետզալով։
Տէր, տնաուն, տերամբ, տնալք, տերանց, կամ տնալց. գ. իշխան ծառայից կամ իր բանեցուն. ֆ սահապ, ագա, էֆէնտի։
–Ասուած՝ ամէնուն տէրը, որ էն, տէր իմ. ֆ ալլահ, բէյզպի իմասնէ։
–Տէր՝ 'ի հին օրէնս ունկի կ'բուսի Հայր Աստուած, և 'ի նոր օրէնս՝ Քրիստոս որդին Աստուծոյ։
Տէրութիւն. գ. 1 տէր ըլլալը, իշխանութիւն, իրաւունք։ – 2 իմ ագաւորութիւնս, և իր սահմանը։
–Տէրութիւք. ինն գասուց հրեշտակաց մէկը։
Տէրունագոյն. ա. աւելի սրբազան՝ ձեռայինս։
Տէրունական, ի, աց. ա. տնաուն Աստուծոյ, ձեռայինս, սրբազան, տուրք. քրիստոսական։
–Տէրունական տուն. նկեղեցի։
Տէրունամայել. ա. որ Աստուծոյ կը վայլէ։
Տէրունասուր. ա. Աստուծոյ տուածը։
Տէրունեան } ա. Տէրունական։
Տէրունի }
–Օր տէրունի. կիրակի։
–Տէրունի (տուն). նկեղեցի։
–Տէրունիս. Տէր Յիսուս, և Տիրամայրը Կոյս։
–Տէրունիք. գ. սրբազան պաշտօն, տուրք, և տիրոջը բաները. ֆ աղաչիրն չէյի՝ մալը։
Տէրունուտ. ի տէրունուտս. մ. Աստուծոյ կողմանէ։ | Տուն, և այլն։
Տըախպ, Տըտուն, և այլն. ա. Տախպ։
Տժգին. ա. իմանկ գինուընցող կամ գնող, ցած, կծծի։
Տժգնամ. ն. գինը ցած ընել կծծութեամբ։
Տժգոհ, ի, աց. ա. Ձղոհ։
Տժգոհ լինիմ } չ. Ձղոհալ, տուտալ, մրմռալ։
Տժգոհիմ } մրմռալ
Տժգոյն. ա. գունը աւրած։
Տժգունեմ, եցի. ն. գունը աւրիլ – կր. գունը աւրուիլ։
Տժգունութիւն. գ. գունին աւրածութիւնը։
Տի, տիոջ. մնտաւանդ՝ Տիք, տիոջ. գ. տանչիքը, հասակը, տանները. ֆ նաշ, պոյ։
Տի. մ. Տնայս. ֆ ազ, տէ, տէյինէ։
Տի. չ. իբր՝ խակ, և, նս, այլ. ֆ տէ, տաւ
Տի՛նա. կամ Տի՛նա տէա. Տի՛նա առաւել. Տի՛նա և ոչ. չ. ալղէն, մնտաւանգ. ֆ տէ, տէ՛ հա, ալիչէ, իլլա։
Տիամիկ. գ. (յ.) կռակ. ֆ վաչէչքի։
Տիբերական } ա. Տիբերը ծովուն յատուկ։
Տիբերային }
Տիբս, կամ Տիբ. գ. (ար.) առուի. ֆ փէքմէզ, խուրմա փէքմէզի։
Տիգաբուղխ, կմ՝ բուխ. ա. տէգի զգնուած ծով բնած՝ վազած։
Տիգաբուն, բնոյ. գ. տէգի կոթ։
Տիգախոց. ա. տէգով խոցած։
Տիգակալ. ա. Տիգաւոր։
Տիգահարնալ. ա. տէգով զարնուած։
Տիգահաս. ա. Տիգաբուղխ։
Տիգանք. գ. արմատներ։
Տիգաւոր, ի, աց. ա. տէգ ունեցող։
Տիգնալ նոր բուսած (մըրուք)։
Տիգոզ, ի. ա. տէգով զալնող։
Տիգք, տգաց. գ. ծղիք, իմ. ֆ գօլ։
Տիեզերաբազձ. ա. բոլոր աշխարհի բազձալի։
Տիեզերաբնակ. ա. բոլոր մարդկան ժողովուրդ տեղ (պատասխ)։
Տիեզերագործ. ա. որ ձայնը բոլոր աշխարհք կը հանեի։
Տիեզերագոչ. ա. որ ձայնը բոլոր աշխարհք տիեզերագոյ. ա. ամէն տեղ գոված։
Տիեզերագումար. ա. ամէն տեղից ժողոված։
Տիեզերագրաւ. ա. բոլոր աշխարհը լեցընող՝ բռնող։
Տիեզերագրութիւն. գ. աշխարհագրութիւն։
Տիեզերադատ. ա. վերջին դատաստանին։
Տիեզերադաշ. ա. աշխարհի վրն տուող։
Տիեզերաժողով. ա. Տիեզերագումար։
Տիեզերալոյս. ա. աշխարհի լոյս տուող։
Տիեզերալուր. ա. ամէն տեղ լսուող։
Տիեզերախօսիկ. ա. Տիեզերագումար։
Տիեզերախօս. ա. որուն խօսքը բոլոր աշխարհք հասած է։
Տիեզերածագ. ա. ամէն տեղ լոյսը ցամքած։
Տիեզերածաւալ. ա. ամէն տեղ տարածուած։
Տիեզերածաւալութիւն, լմնոյ. գ. ամէն տեղ տարածուիլը, սփռուիլը։
Տիեզերակալ, ի, աց. ա. գ. աշխարհի մէջ մեծին տիրող. ֆ Ադիհանքիր։
Տիեզերակալեմ, եցի. չ. աշխարհի տիրել, իմ գաւառելը | մեծ իմ ագաւորութիւնս։
Տիեզերակալութիւն. գ. ինքնակալութիւն։
Տիեզերական, ի, աց. ա. 1 բոլոր աշխարհի, բոլոր աշխարհով. ընդհանրական, կաթոլիկէ. ֆ իւմումի, ալէմսէվիէ։ – 2 կայսերական, իմ ագաւորական։ – 3 ընդհանուր։
Տիեզերակնցոյց. ա. աշխարհը ապրնցընող՝ փրկող։
Տիեզերակոծ. ա. բոլոր աշխարհի սգով։

Տիեզերակոյտ. ա. Տիեզերագումար։
Տիեզերակոչ. ա. բոլոր աշխարքը իրեն կանչող։ [անզ. Ժողովրդ։
Տիեզերակոչումն. գ. բոլոր աշխարհք միկ
Տիեզերակործան. ա. 1 աշխարհք կործանող, աշխարհաւեր։ – 2 ամենքը վհատացնող։
Տիեզերահամբաւ. ա. համբաւը աշխարհք տարածած։
Տիեզերահաւաք. ա. Տիեզերագումար։
Տիեզերահին. ա. աշխրքիս հառաչել սուղ։
Տիեզերահնձոյց. ա. զաշխարքը խղդող։
Տիեզերահոն. ա. բոլոր երկիրը լեցնող։
Տիեզերահոչակ } ա. ամէն տեղ հրա-
Տիեզերահռչակեալ } տարակուսած։
Տիեզերահրաշ. ա. բոլոր աշխրքի զարմանալի։
Տիեզերամասուսք Տիեն. գ. բոլոր աշխրքի հետ կռիւ ընելը։ [Թոռիկ։
Տիեզերապարկ. ա. ամէնուն բնակարան, կա-
Տիեզերապատ. ա. բոլոր աշխարհքը պատող։
Տիեզերապատիւ. ա. աշխարք խաբող։
Տիեզերապետ. ա. աշխրքի տէր։
Տիեզերապետութիւն. գ. աշխրքի վրայ իշխանութեամբ տիրելը։
Տիեզերասահման, կամ Տիեզերասահմանակ. ա. սահմանապատ բան (քարոզ). ֆ սահմանաւոր։
Տիեզերատատան. ա. աշխրքի վախ ձգող. ֆ ա. [նող էմն էսքիլիւս։
Տիեզերատեսիլ. ա. աշխարքը ջրի տակ տեսնող։
Տիեզերատեսիլ } ա. Տիեզերածաւալ։
Տիեզերատեսչական } ա. ամենուն տեսնելի։
Տիեզերատիրակալ. ա. Տիեզերակեցոյց։
Տիեզերատիրող. ա. Տիեզերակեցոյց։
Տիեզերափաքաղող. ա. բոլոր աշխարհք քարոզուած, քարոզող։
Տիեզքերք, բաց. գ. բոլոր աշխարհք, աշխրքիս բոլորտիքը, բոլոր երկիրս՝ ու բոլոր մարդիկ. ֆ պիւթիւն տիեզեան, Ինձան, ալէմ տիեզեան։
Տիզ, տզի, կամ տրզոյ, տց. գ. ոչխրի և ուրիշ կենդանեաց մկիլ։ ֆ կէնէ։ [լուսի
Տիկ, տկի, տկաց. գ. տիկ, տկձոր. ֆ թուր։
Տիկին, կնոջ, նամբ, կամ նաւ, նայք, այց. կամաց, կամանց, նամիք, կամաք. 1 գ. մեծի մր տանտիկին, գլխոյ. ֆ խոհեուն, գաղտն, աւելորդաբար – 2 ա. տէր, իշխան (կնիկ)։ –Վանաց տիկին. աբբատուհի։
–Տիկին երկնից. լուսին։ [գրզ։
Տիկնակիւ. գ. կանանց ծամելու կիւր. ֆ տա.
Տիկնութիւն. գ. պատիւ տանտիկնոջ, թագուհութիւն։
Տիկնոջի. ա. տիկնկի, գլխոյ։ [Հարէմ։
–Տիկնոջի տպարանք. կանանց կոմը. ֆ
–Տիկնոջի գունդ. կանանց խումբ։
Տիկտեսակ. ա. տկի պէս. ֆ թուլամ կիպիս
*Տիղ. ա. Տզիղ։

Տիղմ, տղմոյ, կամ տղմի. գ. տիղ, ցեխ. ֆ չամուր, պալչըգ։
Տի՛նա. ա. Տի՛։
Տինամամ. չ. (յ.) ձկտիլ (անդամը)։
Տիոլ, տոլի, աւ, աց, օք, կամ՝ոյ, ոց, ովք. գ. (յ.) 1 կնքոյ նշան, օրինակ, նմանութիւն, կերպ, ձև. ֆ մէօհիւր պատմիւ, սիքքէ, տամգա, պատմա, էօրնէկ, նիշան, աղամէթ։ – 2 կնքպատանք, պատկեր – 3 նախագտափար։ – 4 նշանակ. ֆ թարզ։ – 5 կնիք կուստիթեան, և բոլոր անդամը, պուդ։
Տիպաեւոակ. ա. օրինակի նման։
Տիպար, կամ Տիփար, ի, աց. գ. կաղապար.
Տիս. գ. ոլակ ծիծ, ատինք։ [ֆ գալըպ։
Տիսան, ի, աց, կամ Տիսանիք, նաց. գ. ծծմոր. ֆ սատա, սիւսանա։
Տիսան, այ, ի, նանք, նաց, կամ տիսանանան, նանք, կամ տիսանացիք, ցուց. (յ.) հսկայ, հսկայք. ինչպէս Գամ, մանաւանդ իր Գողիաթ Գեթացի կամ Բէլ, Գանանացիք, և Ամորհացիք, և Գնդ. և հսկայք՝ շինողք աշտարակին։
Տիսանիմ, կամ նմ. չ. հսկայանալ։
Տիսեան, ական. գ. 1 կոխոտիչ։ – 2 մղեսի կամ կրիայի տեսակ մը։
Տիսեանական. ա. տիսեանի։
Տիտղոս, կամ Տիտլոս, ի, աց. գ. (լ.) 1 մեկադրութիւն, վերնագիր, արձանագիր, գլուխ գրոց։ – 2 մեկանուն, անուն պատուոյ։ – 3 տախտակ, կամ թիթեղն։
Տի՛ր. մ՚ջ. ա. Տի՛։
–Տի՛ր ծո՛ւ անդր. Տի՛ր ծո՛ւ ի բաց տար. մ. քաւ լիցի. ֆ Հայհա, տէ՛ Հայտէ։ [խօսիր
Տիրաբանեմ, ացի. ն. չ. Հատատա և Ձիշտ
Տիրաբար. մ. 1 իբրև տէր, իշխանաբար, հնդինակաբար։ – 2 յատկապէս, խնամքով։
Տիրաբնակ. ա. Աստուծոյ բնակարան եղած։
Տիրագէտ. ա. զԱստուած Ճանչցող։
Տիրագիծ } ա. Աստուծոյ գրածը։
Տիրագիր }
Տիրագլուխ. ա. մ. ինք իր գլխուն. ֆ քէնդի պաշխնաւ
Տիրագոյ. ա. Տիրաբնակ։
Տիրագոյն, գունի. 1 ա. գլխաւորագոյն, խոկագոյն։ – 2 մ. յատկապէս, խնամքով։
Տիրագունդ. ա. մեծամեծներէ ժողովուած (զօրք)։
Տիրագրեմ, եցի. ն. Ճիշդ ուղղագրել։
Տիրադաւ. ա. տիրոջը զէն տուող։
Տիրադրուժ. ա. ապստամբ, անհաւատարիմ, ուրացող։
Տիրազօր. ա. զօրաւոր Աստուծոյ։
Տիրախիղ. ա. Տարախիղ։
Տիրախնամ. ա. Աստուծմէ խնամուած։
Տիրախնդիր. ա. զԱստուած խնդրող։
Տիրախոս. ա. Աստուծոյ խօսածը։

Տիրածին, ա. տուրբ Աստուածածնին։
Տիրական, ի, ից. ա. 1 տեսակն Աստուծոյ, կամ Քրիստոսի տեսակն մեզոյ. ֊ բազպատնի – 2 իշխանական, ազատական ։ – 3 խոհական, բուն, յատուկ ։ – 4 տիրոջ, տէր, գլխաւոր ։ – 5 գ. նրկիր տէրութեան, իշխանութիւն։
Տիրակալ, ա. տուտ տէր կամ իշխան։
Տիրակից, գ. տիկին, տանտիրոջ կնիկը։
Տիրակից, ա. ընակակցան Աստուծոյ։
Տիրակից, ա. էակից, փառակից։
Տիրակոյս, ա. իշխանանելէն ժողված։
Տիրակօրոյս, ա. իր տէրը կորանցընող։
Տիրակցութիւն, գ. փառակցութիւն։
Տիրահաստատ, ա. Աստուծոյ հաստատածը։
Տիրահաւաք, ա. Աստուծով ժողված։
Տիրահօրդ, ա. Աստուծոյ բացած (հանձնան)։
Տիրահրաւէր, ա. Աստուծմէ հրաւիրած։
Տիրաձիր, ա. Աստուծոյ տուածը։
Տիրահան, ա. 1 իր տէրը հանդցող՝ տիրոզ – 2 սիրուն տէր։
Տիրամայր, մոր. գ. տուրբ Աստուածածնին։
Տիրամոռնիչ, ա. իր տէրը մոռնող։
Տիրամտաւորի, գ. Աստուծոյ գէմ կռուիլը։
Տիրամեծար, ա. պատիւ գտած յԱստուծոյ։
Տիրանամ, ացայ. չ. տէր ըլլալ, տիրել – կը. ուրիշի տէրութեան տակ ինկնալ։
Տիրանարգ, ի, ից. ա. անարգանք տուող Քրիստոսի։ [ընող։
Տիրանենգ, ի, ից. ա. տիրոջը նենգութիւն
Տիրանման, ա. մ. Քրիստոսի նման։
Տիրանուէր, ա. Աստուծոյ նուիրած։
Տիրանուն, ա. Դերանուն։
Տիրաշօշափ, ա. զԱստուած շօշափող (հաղորդութեան մէջ)։
Տիրապատիժ, ա. պատիժ գտած յԱստուծոյ։
Տիրապատճառեմ, ն. պատճառներ բերել Աստուծոյ առջեւ։ [(պատկ)։
Տիրապատուաստ, ա. Աստուծոյ հիւսուածը
Տիրապատուիմ, ն. իսկապէս պատուել
Տիրապատուէր, ա. յԱստուծոյ պատուիրած։
Տիրապարգեւ, ա. յԱստուծոյ պարգեւած։
Տիրապետական, ա. աստուածպետական։
Տիրապետեմ, ացի. չ. 1 տիրել – 2 տիրութիւն ընել, հոգալ։
Տիրապետութիւն, գ. ինքնիշխանութիւն։
Տիրապէս, ա. Տիրաբար – 2 ա. յատուկ, իսկական, բուն։
Տիրասէր, սիրի, բաց. ա. իր տէրը սիրող, հաւատարիմ. ֊ ազատքնը՝ սահմանքնը անվնաս։
Տիրասիրութիւն, գ. սէր առ տէր իւր։
Տիրատուն, ա. ազատ մնծցած, ազէկ կրթուած։
Տիրապան, ի, ից կամ աց. ա. 1 իր տէրը պահպանող – 2 գՔրիստոս տէրն մեր ըսպահպանող։
Տիրապահու. նոյն ընդ վ։
Տիրապաշտաւ. ա. իր տէրը ծառայող։
Տիրատեաց. ա. իր տէրը ատեցող՝ չուզող։
Տիրատիպ. ա. աստուածային։
Տիրարար. ա. որ գմեզ տէր կամ իշխան կ'ընէ։
Տիրացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 տիրեցընել, իշխան ընել – 2 հաստատել, կատարել։
Տիրացուցիչ. ա. տէր ընող։
Տիրաւանդ. ա. յԱստուծոյ աւանդած։
Տիրաւօրհնեալ. ա. գլխաւօրհնեալ։
Տիրափառական. ա. ինչ որ տիրոջը փառաց կը վայլէ։ [քանները։
Տիրաքաղաք. ա. քաղաքավարութեան սնալհական
Տիր դիք. գ. Հերմէս՝ գիտութեց չաստուածը։
Տիրեմ, եցի. չ. ն. 1 տէր ըլլալ, իր ձեռքի տակը առնուլ. ֊ տահաւ օրհոգ, զապիխ էքեմ։ – 2 տեղիք գտնել, գօրանալ, սատկանալ. ֊ նէր էքեմ, ազմագ ։ – 3 կր. ուրիշի տակ ինկնալ։
Տիրեցուցանեմ. տ. Տիրացուցանեմ։
Տիրողաբար. տ. Տիրաբար։
Տիրոզութիւն } գ. տիրելն, տէրութիւն, իշ-
Տիրութիւն } խանութիւն։
Տիրուհի, հւոյ. գ. Տիրամայր կոյս, Թագուհի, գլխոյ եկնկի և եկնկաբ։
–Տիրուհի, իք. որ և է տիկին, խաթուն, խաթունաց։
–Տիրուհի. (ըստ յ.) հոգի՝ տիրող մարմնոյ։
–Քաղաք տիրուհի. Թագաւորական քաղաք։
Տիրսի. տ. Տրսի։
Տիրօրէն. տ. Տիրաբար։
Տից. գ. նոր բուսած բան, կամ ծիլ։
Տիւ, տուընջեան, կամ ջնեի. Ի տուէ, կամ արեւընջենէ, ջնամէ, կամ արեւմ. գ. ցօրեկ. ֊ կիւնտուզ։
Տիւր գիք. տ. Տիր գիք։ [գայ։
Տիւփոն. գ. (յ.) վոմիօրիկ. ֊ Թուֆան.
Տիփար. տ. Տիպար։
Տիփտիկոն, ի. գ. (յ.) նրկիջեան, կամ նրկու ծալած ցանկ անուանց՝ յիշատակ աւագութեանց, և յիշելիք՝ ի պատարագի. ֊ տէքեմէր, իշարեմ։
Տիք. տից. տ. Տի. տիք։
Տլեամ. տղամ. գ. (ամկ) տ. Թլեր։
Տղամ. եցի. ն. տղորել. Ձգմել։
Տղիին. տ. Դղիին։
Տհաստանք, նաց. գ. տգամութիւն, տուգ։
Տհաստիմ, եցայ. չ. տուգ մնալ, սև հագնիլ, տգամիլ։
Տհեզ, ի, ից. ա. 1 պակասաւոր, տգեղ մարմնով կամ հոգւով, տխուր ու աւեր – 2 մանաւանդ՝ անկատար և տհաս, պզտիկ, տխմար. ֊ Ձահիլ, կէնձ, մահսըմ։
Տհեզանամ. չ. խանգարիլ
Տհեզութիւն. գ. անկատարութիւն, տը-

հատուկ իւն։
Տկամոլ, ի, աց. ա. տկամ մարդով կամ հա-
սակով. տգէտ, անփորձ, բան չտրուած.
ֆ զառան, պէշ։
Տկամարաբար. մ. տգիտաբար։
Տկամարգոյն. ա. ալ տգէտ։
Տկամարութիւն. գ. տգիտութիւն, անու-
սումնութիւն, տկամամտածութիւն. ֆ գա-
պալըգ, ագըլըըգ։
Տկար, տխրոյ, կամ րի. ա. 1 եղնսը կախ,
տրտում. – 2 տրտմալի, անմխիթար. ֆ գա-
ռամկիլի, մահդուն իառալը, եառլը։
Տխրաբար. մ. տխուր կերպով։
Տխրաքնը. ա. տխրութիւն քնըդալ [մուխ։
Տխրագոյն. ա. 1 խիտ տրտում. – 2 սեւ.
Տխրագոյն. ա. տխուր, տրտում։
Տխրալի, կամ լեց. ա. լի տրտմութեամբ,
խիտ տրտմական։
Տխրական. ա. տրտմական։
Տխրականութիւն. գ. տրտմութիւն։
Տխրանամ. չ. փոխել ի տրտմութիւն։
Տխրանք, նաց. ա. Տխրութիւն։
Տխրատեսակ
Տխրատեսիլ } ա տրտմական. – 2 սեւամուխ։
Տխրատես. ա. տրտմութիւն քնդալ։
Տխրատր. ա. տրտում, տրտմական։
Տխրելի. ա. տխուր, մուխ։
Տխրնդանգ. ա. տխուր գոռալով սեւ։
Տխրնցուցիչ. ա. տրտմացընող։
Տխրիմ, նցայ. չ. տրտմիլ, տուգ մնալ, կ.
բնաք կախել. ֆ զառկիլի չէքմէք, մահ-
զուն օլմագ։
Տխրութիւն. գ. տրտմութիւն, տուգ, տրտա-
կոտրութիւն. ֆ հիւղն, իառատ, գատաիկիմ։
Տկար, ի, աց. ա. 1 տկար, վատոյժ, ան-
ձառակ, խեղճ. ֆ գուվէթսիզ, զայիֆ. –
2 հիւանդ, ցաւագար. ֆ խաստամ. – 3 միա-
քը տկար, միամիտ, դիւրաւ խաբուող. –
4 չնչին և անպիտան (բան), անարդ։
Տկարաբանութիւն. գ. վհնախօսութիւն,
անհիմն խօսք։
Տկարաբար. մ. տկար կերպով։
Տկարագոյն, գունի, ից. ա. աւելի տկար,
անարդ, վատասած։
Տկարամիտ. ա. իմաստ տկար։
Տկարանան. ա. տկարը։
Տկարաձայն. ա. ձայնը տկար։
Տկարամիտ, մտի, տաց. ա. 1 միտքը տկար,
տխմար. – 2 իմոյզ տրտում։
Տկարամտութիւն. գ. 1 տկարութիւն մտաց.
– 2 իմբեցնաւատութիւն։
Տկարանամ, ացայ. չ. 1 ուժէ ինկնալ, վա-
տուժնալ, անձրկիլ, հիւընդնալ. ֆ զայ-
իֆլանմագ – 2 զայիֆ ակլիլ – 3 անկարող
ըլլալ, չկարենալ [նար ըլլալ։
–Տկարանայ. գիմալ. անկարելի է, չի կըր-

Տկարանոց. ա. Հիւանդանոց։
Տկարատեսիլ. ա. նիւթը տկար։
Տկարացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 տկարաց-
նել. ուժամէ ամլ ընել – 2 տկար անել։
Տկարացուցողական. ա. տկարացընող։
Տկարութիւն. գ. 1 անկարութիւն, անձրը-
կածութիւն. ֆ գուվէթսիզլիք, զայիֆլիք։
– 2 հիւանդութիւն. ֆ խաստալըգ. – 3 մուքի
տկարութիւն, դիւրաւ գայիֆակիլը։
Տկնգտ. ա. տղայամիտ, խակ։
Տկնդ. ա. Տիկ. – 2 գանխ. ֆ հօդնատ
Տկուտ. ա. ցած, գէպ ի տակը ինկած, վար
Տհալ. ա. չհնացած, անմնաց (տեղ)։
Տհաճ. ա. տժգոհ. ֆ թիֆիղ, քէֆքլի։
Տհաճ լինիմ
Տհաճնամ, կամ ձիմ } ն. կր. տհաճիլ. ֆ հաղ
մէք, պէյէնմէ-
մէք [տժգոհութիւն։
Տհաճութիւն. գ. 1 անհաճոյ կերպ։ – 2
Տհաս, ի, ից. գ. 1 չհասած, չեղած, խակ։
ֆ խամ. – 2 մանաւանդ՝ հասակը պզտիկ,
տղայ, տղայամիտ, տգէտ, անտեղեակ։
Տհասութիւն. գ. պզտիկութիւն, տղայութիւն։
Տհեղծ. ա. Տխեղծ։
Տձև, ի, ից. ա. մ. անձև, անշնորհ, անվայել։
ֆ պիչիմսիզ, եօլսան տրշաղը, օրանսըզ։
Տձևանամ. չ. անշնորհք բան ընել, անշնորհք
երեւնալ։
Տձևութիւն. գ. տգեղութիւն։
Տղաբարու. տ. Տղայաբարոյ։
Տղայ, ոյ, ոց, կամ ի, ից. գ. ա. 1 տղայ
նոր ծնած կամ չծնած, մանուկ, պզտիկ։
ֆ չօճուգ, մնհասամ. – 2 քիչ մը մեծցած,
տասիքը քիչ. ֆ ուշագ. – 3 պատրաստիտ, տը-
գէտ. ֆ տգէտ էրմէկ։
Տղայաբար. ա մ. տղի պէս. ֆ չօճուգ կիսլի։
– 2 ա. տղայական։
Տղայատարոյ, կամ բու, ի, ից. ա տղի խնդ-
քով, սիրաւոր, տգէտ, տղայ. – 2 տղայա-
կան։ [նի գիտուն։
Տղայաբոյս. ա. նոր բուսած, մանուկ. ֆ նէ-
Տղայագոյն. ա. խիտ պզտիկ կամ տխմար։
Տղայագիտակ, ի, աց. ա. մանուկ հասա-
կով։
Տղայախմաղ, ի
Տղայախմաղութիւն, դման } գ. պզտիկ տղոց
խմաղութիւն, խմաղ-
ման կարգը։
Տղայախնդք. ա. Տղայամիտ։
Տղայախոտիտող. ա. անմեղ մանկունքը ջար-
դող (Հերովդէս)։
Տղայական, ի, աց. ա. տղի, տղայութեան.
ֆ չօճուգա մահսուս։ [սի)։
Տղայակիզ լինիմ. տղոց կարգ մանել (Քիսու-
Տղայակոտոր, ա. տղաք ջարդող (Փարա-
ւոն, կամ իր հրամանը)։
Տղայահանդէս. ա. Տղայամիտ։
Տղայահասակ. ա. պատանի, երիտասարդ։

Տղայահնդէս. ա. տղաքը իրի մէջ խզդոզ։
Տղայամիտ, մեծ, ուաց. ա. տղի խելք ու. նեցող. ֊ չօձուգ ագըլը։
Տղայանամ, ացայ. չ. 1 տղայ ըլլալ, մանուկ ըլլալ (Ցխուսի). ֊ մանկամ օլմագ։ – 2 տղի պէս ըլլալ՝ անմեղութիւնամէ կամ տխմարութիւնամէ. ֊ չօձուգ կիպի օլմագ։ – 3 մեղաշնալ, կարճնալ. ֊ ոխնձկինմէք, կէնձկինմէք։
Տղայապէս. ու. Տղայաբար։
Տղայասէր. ա. տղաքը սիրող։
Տղայասպան, ի. ա. 1 տղաքը՝ անմեղ մանկոնքը սպաննող։ – 2 գ. տղայ սպաննելը։
Տղայատեսակ. ա. տղայ նմանի։
Տղայացուցանեմ. ցուղի. ն. տղայ գարձնել, մեղաշրջընել, նորոգել։
Տղայաւուրց. ա. քիչ տարիք ունեցող։
Տղայնեամ. ա. տղայ խառնիմով։
Տղայիկ. գ. մեղաշ տղայ։
Տղայութիւն. գ. 1 տղայութիւ. ֊ չօձուգ. լուգ, ձահիլիք։ – 2 մեղաշութիւն։ – 3 անխնդրութիւն։
Տղայօրէն. մ. ա. 1 տղի պէս։ – 2 տղայաբար։
Տղմի, ղեմ. սկսիլ կամ ուզենալ շարժիլ։
Տղմնդել, կամ տնը, նրբ. ա. փորկոր, փորը դուրս ընկած՝ ուռած՝ տկուած տիկի պէս։
Տղմոտ, ղմի, ից. գ. քամուք, գիրս. ֊ թիլգ, թէլգ։
Տղմնաշնակ. ա. ցեխի մէջ բնակող։
Տղմնաշնակութիւն. գ. ցեխի մէջ կենալը։
Տղմագին. ա. տղմով խառն։
Տղմախմաւ. ա. ցեխը թաւխառն։
Տղմախմաւալ. ա. ցեխի մէջ թաւրլտրկող։
Տղմալից. ա. Տղմախմաւ։
Տղմախառն. ա. ցեխառ. ֊ չամուրլու։
Տղմախառն. ա. ուր կայ խոր ցեխ։
Տղմածնունդ. ա. տղմէ ծնած։
Տղմական. ա. Տղմայինս
Տղմակերպ. ա. տղմոտ, տղմառ։
Տղմաձայն. գ. խոզ, որ՝ի բնութենէ ցեխ կը սիրէ։
Տղմային, յնոյ, ոց. ա. ցեխառ, տղմոտ, գալշեղի. ֊ չամուրլու, քիրլի, փիս։
Տղմնամ, ացայ. չ. ցեխ գառնալ, ցեխոտիլ. ֊ չամուր օլմագ։
Տղմասէր, սիրի, բաց. ա. 1 ցեխ սիրող (խոզ, գոլա). – 2 մեղք սիրող։
Տղմասիրկ, կամ սիգ. ա. Սկախառն։
Տղմաստղ. ա. ցեխը խրած. ֊ չամուրլու պատ[ճառ։
Տղմաստղած. ա. ցեխը շատ
Տղմաստեսակ. ա. ցեխի նմանո։
Տղմատիպ. ա. ցեխի նմանո, ցեխոտ, տղտեղի։
Տղմացուցանեմ. ն. ցեխոտնալ։
Տղմաւոր. ա. Տղմայինս։
Տղմիա
Տղմիւտ } ա. ցեխոտ. ֊ չամուրլու։
Տղորտնալ. (ռմկ.) լղրձուիլ։
Տմխիղ. մ. յօժարութեամբ։
Տմնահնամ. չ. անմահնալ։
Տմարդի, գործ, գնաց. ա. տմոզ, անշնորհք, տպեխտոտ, անգութ. ֊ տէնկսիզ, իշանորզ, խիտնէխ, գալըմ։
Տմարդիկ. նոյն։
Տմարդութիւն. գ. անշնորհքութիւն, մեղգոտ չվայլած գործ, անգթութիւն. ֊ իզանորզլըգ, խիտնէխլիք։
Տմիմ. ա. Մմիմ։
Տմոյն. ա. ոչ մոյն կամ բարեմոյն չէ, տրժգոյն, գունատ, աւրած, գէշ։
Տմուներութիւն. գ. տժգունութիւն, աւրածութիւն։
Տնաբաժին. ա. անատող (կէտ)։
Տնագիտականն. գ. կախարդութիւն՝ տան գիտուածները գուշակելու։ [լը։
Տնազ. գ. (ռմկ.) այծի՝ կատակ, ծաղր ընե-
Տնակ, ի, աց. գ. անիկ, բնակարան. ֊ էվ, ձիէզ. խանէձիք։
Տնակալ. ի, աց. ա. գ. տան տէր։
Տնակալուչ. ա. Տնկալուչ։
Տնական. ա. տանը, ընտանի, նըբոխ։
Տնակից, կցի, ցաց. ա. 1 նոյն տանիս, միևնոյն նատող նստող, ընտանի, կնակից։ – 2 պատակից, զրացի։
Տնակոզմն. գ. տան կողմը։
Տնակցութիւն. գ. միևնոյն բնակիլը, ընտանութիւն, յարակցութիւն։
Տնահատ. ա. Ախանահատ, ի։
Տնահատեմ. ա. Ախան հատանեմ։
Տնահարկ, ի, աց. գ. տան վարձքը. ֊ էվ քիրասը։
Տնանկ, ի, աց. ա. աղքատ՝ մնծութենէ ընկած, խեղճ, կարօտ. ֊ տիւշկիւն, ֆագըր։
Տնանկաբար. ա. աղքատօրէն։
Տնանկագոյն. ա. խիստ աղքատ։
Տնանկական. ա. Տնանկ։
Տնանկանամ, ացայ. չ. 1 աղքատնալ։ – 2 տուն տեղ չունենալ։
Տնանկանոց. ա. Աղքատանոց։
Տնանկացուցանեմ. ն. աղքատցընել։
Տնանկիմ. նցայ. ա. Տնանկանամ։
Տնանկութիւն. գ. աղքատութիւն։
Տնանկօրէն. մ. ա. աղքատօրէն։
Տնաշէն, շինի, նաց. գ. տուն շինող. ֊ նաֆըճր, տիվարճր, մէյմար։
Տնաշէն. ա. տունը շէն պահող։
Տնաշինութիւ. գ. տուն շինելը. ֊ մէյմարլըգ։
Տնաշինութիւ. գ. տունը շէն պահելը, տան բարեկարգութիւնը։
Տնապան. գ. անաշէն խոմուն. ֊ էվձիմէն։
Տնապանութիւն. գ. տուն նստիլ սիրելը, տնական կեանք։ [տակելը։
Տնառութիւն. գ. ուրիշին տունը յափշ-

Տնատուն } ա. տունը մնծցած. ս էվ-
Տնատպատակ } ոէ պէօյիւմիւշ։
Տնաքաշ, ի, աց. ա. տունը հոգացող՝ շէնն պահող, մնաշէնն խանձուն։
Տնաքաշութիւն. գ. տունը շէնն պահելը։
Տնարգել. ա. տունը կեցած՝ նստած։
Տնաւեր. ա. տունը ուրիշէն աւրած. (իսկ ամ. նաև՝ տուն աւրող)։
Տնիկ, անկան, անկունք, կանց. գ. 1 անակ, պզտիկ տուն. ս էվճիկը։ 2 բոյն. ս նուվա։
Տնկաբար. մ. անկի պէս։
Տնկաբեր. ա. բուսցընող։
Տնկագործ. ա. 1 տունկերը հոգացող, տընկոզմչակ։ 2 տանեզող բոլորից՝ Աստուած։
Տնկագործական, ի, աց. ա. անկագործի յատուկ։ [աները՝ պարտէզը հոգալը
Տնկագործել, եցի. ն. անկել, մշակել, ծառ-
Տնկագործութիւն. գ. մշակութիւն, պարտիզպանութիւն, իւնամբ անկոց։
Տնկալուչ. ա. անաշէն տանտիկին, տունը պահողը։ [բոլ. կամ՝ ձգնըռվի։
Տնկախիտ. ա. տունկը շատ, շատ ծառեր։
Տնկածոց. ա. Տնկաբեր։
Տնկածոյ. ա. անկուած։
Տնկական, ի, աց. ա. 1 անկոց և բուսոց պատշաճ, ինչ որ կ՚աճի։ 2 բնական։ 3 տոհմական։
Տնկակերպ. ա. անկած բանի նմանո։
Տնկակից, կցի, ցաց. ա. 1 հնաբ անկած, միևնոյն բուսած։ 2 բնական։
Տնկակոտրութիւն. գ. ծառերու ջարդ։
Տնկակցութիւն. գ. անկակից ըլլալը։
Տնկահատ, ի, աց. ա. տունկը՝ ծառը կտրող։
Տնկատեղաբեմ. ա. ազէկ ծագկած։
Տնկատէր. ա. ծառերու տէր ունեցող։
Տնկարան. գ. տեղի անկոց, պարտէզ։
Տնկարարութիւն. տ. Տնկագործութիւն։
Տնկարկ, ի, աց. ա. անկող, մշակ։
Տնկարկեմ. ն. անկել։
Տնկարկութիւն. գ. անկելը։
Տնկաւէտ. ա. Տնկախիտ։
Տնկաւոր. ա. Տնկական։
Տնկաւորիմ. չ. ուռճանալ։
Տնկեմ, եցի. ն. 1 ծառեր անկել, պարտէզ՝ էգի շինել. ս տիքմէքը։ 2 բան մը շինել, բնել, հաստատել, գնել։
Տնկեցութիւն. գ. մկտուն կենդանը (հոգւոյ և մարմնոյ)։
Տնկիճագործ. ա. Տնկագործ։
Տնկիչ. ա. անկող. ս տիքէչն։
Տնկից. ա. գ. մկտուն եղող, էրիկ՝ կնիկ։
Տնկուած, ոյ, ոց. գ. տունկ, անկած բան։
Տնկուեմ, կմայ. գ. անկելը, իլը։
Տնպահ, ի, ից կամ աց. ա. 1 տունը պահող։ 2 տանտիկին։

Տնտես, ի, ից կամ աց. գ. տան վրայկեցուն՝ ամէն բանը հոգացող, մանաւանդ, կարգաւորող. ս նազըր, քնահնա, վէքիլհարճ։
Տնտեսաբար. մ. 1 Աստուծոյ կարգաւորութեամբ։ – 2 մարդկեղութեան խորհրդով։
Տնտեսական. ա. 1 հոգաբարձական, մնաստկան, խոհեմական։ – 2 անտեսութեի գիտցող։ [գիտնալը
–Տնտեսականն. գ. տան կառավարութիւն
–Տնտեսական. ա. անօրինական, ինչ որ Աստուծոյ կարգաւորութեամբ կամ խորհրդով մարդկեղութեան եղած է։
Տնտեսականութիւն. գ. 1 անտեսութիւն։ – 2 մարդկեղութիւն Քրիստոսի։
Տնտեսավարեմ. ն. կառավարել։
Տնտեսայք. գ. անտեսութիւն։
Տնտեսեմ, եցի. ն. անտեսի պէս ամէն բանը հոգալ, կարգաւորել, տրամադրել, մանակարարել, բաշխել, կառավարել (Աստուծոյ կամ մարդու, հոգևոր կամ մարմնաւոր բաներու մէջ). ս իտալ էմմէք, պազմագ։
Տնտեսող. ա. տունը շէնն պահող՝ նայող։
Տնտեսութիւն. գ. 1 տան կառավարութիւն, խոհեմական կարգաւորութիւն, մանակարութիւն. ս իտարէ, էմէտպիր, վէքիլհարճլըգ։ – 2 Աստուծոյ նախախնամութիւնը։ – 3 մարդկեղութեան խորհուրդը։
Տնտեսօրէն. տ. Տնտեսաբար։
Տնտիմ. չ. ուռիլ։
Տնօրէն, բինի, նաց. ա. գ. տան օրէնք՝ կարգ կանոն դնող, և ամէն բանը հոգացող, ամէն պէտք եղածը բաշխող, ևս առնել Աստուած՝ կառավար բոլոր աշխարքիս տանը, և ամէն բարիք տուող և ընող։
Տնօրէնք. գ. ս. Տնօրէնութիւն, 2. և Տնօրինականք։
Տնօրէնութիւն. գ. 1 կարգաւորութի՝ աստուածային կամ մարդկային։ – 2 խորհուրդ մարդկեղութեան, կամ խոնարհելն և մարդանալն օրկուոյն Աստուծոյ։
Տնօրինաբար. մ. 1 իմաստուն խորհրդով անտեսութեան, Աստուծոյ կարգաւորութեամբ։ – 2 խորհրդով մարդկեղութեան, խոնարհելով Աստուծոյ մեզի համար։
Տնօրինական, ի, աց. ա. 1 անտեսական, խոհեմական։ – 2 մարդկեղութեան, քրիստոսական։
–Տնօրինականք. գ. տնօրէնութիւնք Քրիստոսի, գործք մարդկեղութեան։
Տնօրինականութիւն. գ. անտեսութիւն, և տնօրէնութիւն Քրիստոսի։
Տնօրինակութիւն. գ. յօժար ըլլալը Քրիստոսի չարչարանքներուն։
Տնօրինապէս. տ. Տնօրինաբար։
Տնօրինարան, ի, աց. գ. չարչարանքներու

տեղ ու գործիքները։
Տնօրինեմ, նգի, ն. ամառանալ, կարգաւորել, մատակարարել, հոգալ, յարմարցնել, նախանձախնդրութեամբ և խնայողութեամբ։
–Տնօրինիլ. Ինքիստոսի, յանձն առնուլ մեզի համար զամենայն մարդկային կիրս առանց մեղաց։
Տնօրինիչ. ա. կարգաւորող։
Տոգիմ, տոգեալ. չ. խիստ բազձալ, կամ տոգորիլ, և այլն։
Տոգոր, ըի, իից. գ. 1 թաթխուիլը. մալա-կանիլը, նեղկուիլը։ – 2 աղէկ տօրինիլը, հմտութիւն։
Տոգորեմ. ն. թաթխել, թրջել, նեղկել։
Տոհղուք. գ. խմորնզէն մը։
Տոնիկ. խմոր մնծիկ, մնծակ։
Տոկ, պ. գ. տոկալը, դիմացկունութիւն. ֊ տայանորդլոգ։
–Տոկ ունիմ. դիմանալ։ [երկնցընել։
–Ի տակ անկանիմ, կամ ձգեմ. երկընցնալ,
–Ի տակ կառնեմ, կամ տանջեմ. դիմանալու չափ չարչարիլ։
–Տոկ. ա. դիմացկուն. ֊ տայանորդլոգ։
Տոկամ, ացի. չ. դիմանալ. ֊ տայանումագ։
Տոկացուցանեմ, ցուցի. ն. դիմացընել. ֊ տայանորդումագ։
Տոկոս, ի, ից կամ ացս. տ. Տոկոսիք։
Տոկոսագործ. տ. Վաշխառու։
Տոկոսառ, ի. տ. Վաշխառու։ [ուզել։
Տոկոսեմ, նգի. ն. վաշխի տակ ձգել, վաշխ
Տոկոսիք, սեաց. գ. (յ.) 1 ծնունդ։ – 2 չար ծնունդ փոխոյ, անիրաւ շահ. ֊ մատիչ, մուատիչ։ – 3 պարտք, վէրժ։ [նրգլը։
Տոկուն, ի, ից. ա. դիմացկուն. ֊ տայա.
Տոհմ, ի. իս., կամ աւ. ից կամ ացս, իւք. գ. ազգի Ձիւղ, ցեղ. ֊ սոյ, Ձինս, սինսիկ։
Տոհմագիւք. տ. Տոհմաբեր։
Տոհմագլուխ. գ. տոհմի գլուխ, նահապետ։
Տոհմաբեր. գ. Ձիւղագրութիւն. ֊ բէս. մի սիկսիէ, սոյ տէֆթէրի, ալ։
Տոհմական, ի, ացս. ա. 1 ազգային։ – 2 ազգական։ – 3 ամենուսական։
Տոհմական, անք. գ. 1 ազատ բնիք ձրկրի. ֊ պոլ Հասլամի։ – 2 աւելի շահ. ֊ ֆայ. տէ, ֆայիզ։ [– 2 պատպանութիւն։
Տոհմանութիւն. գ. 1 ամենուսականութիւն։
Տոհմակից, կցի, ցաց } ա. ազգային, ազգա-
Տոհմային, յնոյ, ոց } կից. ֊ խրսրմ, ազբա-
–Տոհմային. գ. ազատ բնիք։ [պատ։
Տոհմապետ, ի, ացս. գ. ցեղապետ։
Տոհմաւոր. ա. մեծաւոր. ֊ խրսրմ։
Տոհմաւորութիւն. գ. ամենուսականութիւն. ֊ տօրէզատիլիք։
Տոհմիկ, մկի, կաց. ա. 1 ամենուսական. ֊ սոյ. զատէ։ – 2 ազգակից։ – 3 ազգային։
Տոհմիմ, մնալ. չ. նոյն ցեղէն իմնալ. ֊ ս սոյսան կէլմէք։
Տոհմորոշ առնեմ. ցեղի որոշումն ընել։
Տոհմութիւն. գ. ազգականութիւն։
Տոհոլակեմ. չ. նազելով քալել, ուսուցնելը կերպով մը շարժել։
Տոզ, ի, ից. գ. միպգիծ շարք, կարգ տա-ւիից, ոսանաւորաց, մարգրտի, շղթայիկ, մարդկան, կենդանեաց. ֊ ոխղի, սրրատ, սա-թիրը, սէրքի, սարջի, շիր։
Տոզաբան. ա. շառաւոտ։
Տոզաբար. մ. կարգով։
Տոզադիր. ա. տոզի մէջ դրած։
Տոզադրեմ, նգի. ն. շարել. ֊ ոխղմէք։
Տոզական. ա. կարգաւորեալ. ֊ ոխղիլի, սը-
Տոզան, ի. գ. տոզ, շարք։ [րալը։
Տոզանի, իք. 1 ա. յաջորդական, շարած։ – 2 կարգաւորեալ։ – 3 մ. կարգով, տոզի պէս, հետզհետէ, յաջորդաբար։
Տոզանիմ. չ. շարուիլ, կարգաւ գալ։
Տոզաչափութիւն. գ. գրուածք շարադրելը։
Տոզեմ, նգի. ն. շարել, հիւսել, դիզել. ֊ ոխղմէք, սրրալամագ։
Տոզիք, զեաց } գ. շղթայ, թել, պլեղամ. ֊ սալեա, սալիյար։
Տոզուկք, զկաց }
Տոզունք, նից }
Տոզուք }
Տոզք, զից }
Տոմ, ի, իս. ա. Տոմն. Տոմար։
Տոմար, կամ Տուման, ի, ացս. գ. (յ.) 1 հաշուեյարդ, հաշուր, գիրք, թուղթ, կոնդակ. – 2 մանաւանդ (ըստ Հյ.) ցուցակ հաշուի, ժամանակագրութիւն, աստղաբաշխութիւն, թուական, ամենացոյց, օրացոյց։ [զևակ։
Տոմարագէտ, գիտի, տաց. ա. տոմարի տեր։
Տոմարական. ա. տոմարի։
Տոմն, ի. ից. գ. (յ.) թուղթ, թերթ թղթոյ, տետրակ, մագաղաթ։
Տոյժ, ուժի. մանաւանդ՝ Տոյժք, տուժիւ. որ և Տուգանք. գ. վնասուն վճարելը, պատիժ, ծախք. ֊ Ձէրիմէ։
Տոյլի. (կամ Տելի, Տոլը.) գ. խաղողի ողկոյզ տունկը։
Տոչկեմ, նգի. ն. տոչկել, չարչրկել, մաշել։
Տոչոր. գ. տ. Տոչորութիւն։
Տոչորական } ա. տոչորող, չրող։
Տոչորակէզ }
Տոչորեմ, նգի. ն. } 1 չարաչար չրել, բը-
Տոչորիմ, նգայ. չ. } րընկցընել, բռընկիլ. ֊ չայըր չայըր նագմագ, թռուխռուշտաք-մագ, նամամագ, թռուխռուշմագ. – 2 վառուիլ սրտի, վարսաքիլ, ծարխիլ ոգւով։ – 3 կրակի պէս չորս դին քանել։ – 4 բորբոքիլ, տաստկանալ, տարածուիլ (մրրուա-
Տոչորնցուցանեմ. ն. խանձրել։ [թեան)։
Տոչորիչ. ա. չրող մրկող։

Տոչորումն, ման. գ. տոչորելը, իլը։
Տոճական, կամ Տաւրիկեան. ա. Խրիմու Լրկրին ։
Տոճն, ոին, առնք, ոանց. գ. չուան . ֆ իմ։
–Տոճն սանդի. տ. Սանդխոռան։
Տոճնիմ, եցայ, եալ. չ. չընտոլ կապուիլ . ֆ իմ իրէ՝ պագ ըլա պաղանմագ։
Տոռամ, ոյ. գ. բանելու տեղ ։
Տոլմար. ա. Տոմար։
Տօրբանական. ա. մուխի՝ Լրկայն բան։
Տօրբանիմ. ն. մուխի՝ Լրկայն խօսիլ ։
Տօրգ, ի. գ. մամուկի հիւսուածք։
Տօրմիզ, նաւաց. նաւերու հանդէս. ֆ տօնանա, տրմառա ։
Տօրմիցուցանիմ. ն. ուռեցընել (մարմինը)։
Տօրմիմ, եցայ. չ. ուռիլ մարմնոյ, տրտիլ, ապականիլ . ֆ չիշմէք, գասպրմագ։
Տօրն, կամ Տօրուն. գ. նեղկ մը. ֆ գլղղել պըյա, քէօք պըյասը ։
Տօրփիմ. տ. Տրտիմ։
Տօրր, ի, ից. կամ լնր, լաց. գ. Ձիւղ՝ մանաւանդ տրխի. ֆ չքսուգ ։
Տօրրական. ա. կաթը, Հաստատուն (տունկ)։
Տօրրանոց, ի, աց. գ. էգի, ծառնոց։
Տօրրիմ, կամ բիմ. չ. Ձղնը արձկիլ ։
Տուայտ. ա. ուռած ջլտղլի պէս, կի՛ Հալած մարդ ։
Տուայտանք. նաց. գ. տառապանք , վիշտ, նեզուխիւն՝ Հալող մարդ ։
Տուայտիմ, նցի. ն. Տուայտիմ, եցայ. Ձ՛նչիլ , մաշիլ , տառապիլ, Հաշիլ մաշիլ, քաշուիլ , Ձգղիլ ։
Տուայտուխիւն. տ. Տուայտանք։
Տուայր. յրի կամ արի, յրից կամ արից. գ. օժիտ՝ էրկընէն տրուած. ֆ Ձ՛ղիվ։
Տուար. իր իմ. տաւարք. տ. Դուարը
Տուարած. գ. 1 Հօվիւ. – 2 արծնելը։
Տուարածական. ա. արծող, Հօվիւ։
Տուարածոյ տափ, կամ Տուարածատափ. գ. տափակ տեղ արծնելու. (տեղւոյ ա. նուն ՝ի Հայս)։
Տուբիղ, կամ Տուբի. գ. ամիս Եգիպտացւոց՝ իբր Դեկտեմբեր և Յունուար ։
Տուգան, ի. կամ Տուգանք, նաց. գ. նոյն ընդ Տոյժ, տոյժք. ֆ Ձ՛ղրիմ, մուգտղիչ։
Տուգանիմ, նցի. ն. տուժի տակ Ձգել , Ձնասել ։
Տուգանիմ, նցայ. չ. Ձնասուիլ ։
Տուգատ, կամ Տուկատ. ա. վատուժ, տըկար, փտատած։
Տուժանք. տ. Տուգանք։
Տուժապարտ. ա. պատժապարտ։
Տուժիմ, նցի. ն. տուժի տակ Ձգել, վճառել տալ, կկլքընել, պահանջել. ֆ իմ գլխմիմագ։
Տուժիմ, նցայ. Հ. տուգանքը քաշել, վճարել
Տուժինք. գ. տուժ, տուգանք։
Տուժումն, ժման. գ. տոյժ, գրկանք։
Տուիչ, տրուչի. չաց. ա. տուող. ֆ վէրկէն, վէրկէի ։
Տուկ, ի, ից. որ և Դուքս. գ. (լ.) առաջնորդ, իշխան, զօրավար. ֆ պէյ, փաշայ, տոժ, սէրասկէր։
Տուկատ. տ. Տուգատ։ [ֆ կիւլհանի էմ։
Տուղտ, տրղտոյ. գ. բոյս և ծաղիկ , տեղտ.
Տուղտայ, ի, իւ. գ. (ռմկ.) նշանագիր իմաստասիրի. ֆ իմաստրա, իմաստրա
Տումար. տ. Տոմար։
Տուն, տան. տամի. տունք, տանց, տամիք. գ. 1 տուն, բնակարան . վանք , տաղաւրանք, տաճար. ֆ էվ, խանէ. – 2 տան մարդկութ. ֆ տայիլէ. – 3 վրանին մէկ կողմը։
–Տուն խորհրդոյ, կամ գանձուց, կի՛ գանձու գլոց, կամ մատենագրաց, կամ շտեմարանաց, կամ ըմպելեաց. խորհրդարան, գանձատուն, գլխատուն, մատան, պահեստուն ։
–Տուն. 1 տան բնակիչքը, ընտանիք, ազգականք. – 2 բոլոր ազգ մը ։
–Տուն Պղատոնեայ. Պղատոնի վարժարանը, կամ աշակերտքը՝ հետեւողքը։
–Տուն տաղմոսաց, կամ բանից. տուն մը կամ տող մը բան ։
–Տունք. տանեաւոր. և Տունք չափով . տանեաւոր տող ։ [իմ տանուտէր։
–Ա՛ռ տունն. Ըստանան կոյս՝ քըմուհի հնի.
Տունկ, տընկոյ, կամ կի, կոց. գ. 1 մնկած ծառ. ֆ աղաչ, տիքիք. – 2 մնկելը. ֆ տիքմէքի ։ [2 ա. ցօրնկուտան։
Տունջնան, ջնոնի, ջնանէ. 1 գ. ցօրնկ, օր –
Տունջնանական } ա. (իմա Տունջնանական.)
Տունջնային } ցօրնկուտան. ֆ կիւնտիւզ.
Տունջին } լինք ։
Տուողութիւն } գ. տալը, և տրուիլը։
Տուումն, տրւմանն }
Տուչութիւն. գ. (կարդա Տրչութիւն.) 1 տալը, պարգեւելը. – 2 տուածը, շնորհք, պարգեւ. – 3 առանգութիւն ։
–Տուչութիւն հոգեմանութենից. Ստուածաշնչի հոգեմանութենից իմարգմանութիւնը։
Տուռէճ. տ. Սալամէ. և Դուռէճ։
Տուռն. գ. դէզ. ֆ նըղըն։
Տուռախ. տ. Տօսախ։
* Տուտ. գ. Ձիւղ ։
Տուտն, տրտան. լաւ ևս Տուն, տրտնոյ. գ. 1 նրկնցած ծայր, վերջք. ֆ ուչ, վէչ, տաչագ. – 2 պոչ. ֆ գուչլուգ. – 3 իմ և. ֆ գօլ։ գանատ ։
Տուր, տրոյ, ով. մանաւանդ՝ Տուրք, տրոց, ոմբ. կամ տրից, իւք. գ. 1 տալը, տուած կամ տալու բանը . ֆ վէրիչ, վէրկի ։ – 2 մանաւանդ՝ ընծայ, նուէրք, պարգեւ, կա-

շաագ, Տալիկ, ողորմութիւն, շնորհք։ ֊ Հեծիյէ, փիչքէչ պահշիշ, սատապան։

Տուրնաւ, ի, ից. գ. 1 առուտուր. ֊ ալիշվէրիշ – 2 կենակցութիւն, իրարու հետ առնել տալը, մկտուղ ելլել նստիլը. ֊ գնաուշմա – 3 խնամութիւն, – 4 որ և իցէ բան առնել տալը։ [սօլուգ։

–Տուրնաւ շնչոյ, շնչառութիւն. ֊ նէֆֆէս, Տուրնաւ } ա. 1 առուտուր – 2 առնելու Տուրնաւիկ } տալու (չունչ)։ – 3 փոխոխ։

–Տուրնաւիկ. գ. 1 առուտուր – 2 ծախող՝ գնող։ [առութիւն։

Տուրնաւուքիւն. գ. 1 առուտուր – 2 շնչառ.

Տուրժ, ի, ից. և Տուրժիմ. ա. Տոյժ, Տուրժիմ։ [Կիլիկեցւոց)։

Տուրսուութիւն. գ. առուք տալը. (քան Տուրք. ա. Տուր, լր։

Տուրի, տրփոյ, կամ տրփի, ոց. գ. 1 իննակամներ – 2 խուրի ունեցող տունն. ֊ գուխուս – 3 արնտրկիկ. ֊ տանտրգնաւ – 4 գըրի կողք. ֊ գըրքի – 5 տղիւտակներու խոշրը, աչքը. ֊ խանէ։ [փառ. ֊ քիօգաշ։

Տուխան, ի, ից. գ. թոռ, լաթի ծնծղալու

Տուխնի, եցի. ն. 1 թոռով լաթը ծնծղալ – 2 մէկ բանը ուրի տակ կոխկռտել։

Տուխիչ, փչի, չաց. ա. Տուխան։

Տուխիւն. գ. ծնծ՝ կոխոց տալու ձայն։

Տրքտական գնդ. թոյն. ֊ զէհիր։

Տպագրեմ, եցի. գ. 1 գծագրել իրրև օրինակ – 2 տպաւորել, տնել։

Տպագրութիւն. գ. տպագրելը, իմն։

Տպագ. ա. Տպաղիան։

Տպաղպղութիւն. գ. զրպարտուն տիպ՝ տպաւորութիւն։

Տպաղիան, կամ տպիա, ի, աց կամ ից. գ. (յ.) պատուական քար. ֊ թիօպաձ։

Տպանամ, ացայ. չ. 1 գծագրիլ իրրև օրինակ – 2 տպաւորիլ, նեբոր Տաատատուիլ։

Տպաուանդուութիւն. գ. ձեռակերպութիւն, նմանութիւն։

Տպացուցանեմ. ն. ձեռագրնել։

Տպաւոր. ա. 1 յարմար, նման։ – 2 կնքած, կնքի գրոշմ ունեցող. ֊ սիք քէչի – 3 գուա, բուն։

Տպաւորաբար. մ. խորհրդաւոր օրինակով։

Տպաւորագոյն. ա. 1 աւելի նման։ – 2 խագոյն։ [նշանակող։

Տպաւորական. ա. օրինակի պէս ձեռացած՝

Տպաւորապէս. ա. Տպաւորաբար

Տպաւորեմ, եցի. ն. 1 ձեռագրնել, նմանցնել, օրինակով յուշրնել – 2 տպել, կոխել. կնքել. ֊ պատմագ՝ սիք քէ նազը մի. Տպաւորնցուցանեմ. նոյն։ [տալը

Տպաւորութիւն. գ. 1 տպաւորելը, իրր։ – 2 տիպ, կնիք, նմանութիւն, ձև, օրինակ։

Տպաւորուն. նոյն

Տախտն. գ. (յ.) երբրդ, իբրև եաբնայ

Տախիք, տափիճ. տ. Տափանք։ [ջնեմ։

Տաճառու. ա. տառուած կամ տնառուած, քոռ կապած. ֊ նասրը պաղտամըշ. – կամ մանուածդ՝ ուռած ու երկնցած։

Տափական. ա. 1 ցանկական։ – 2 սիրողական։ – 3 ցանկասէր։

Տափականագոյն. ա. սատիկ ցանկալի։

Տափականութիւն. գ. ցանկութիւն։

Տափամ, կամ տնամ, ացայ. չ. ցանկալ, վառուիլ մարմնաւոր կամ հոգևոր։

Տափանք, նաց. գ. ցանկութիւն, սէր սատիկ՝ մարմնաւոր կամ հոգևոր. ֊ աշք, հասրէմ։ [– 2 չատուած սիրոյ։

Տափաւոր, ի. ա. գ. 1 ցանկացող. ֊ աշքը։

Տափելի. ա. ցանկալի, փափաքելի։

Տափիմ, նցայ. ա. Տափամ։

Տափող. ա. ցանկացող։

Տափոգաբար. մ. սատիկ սիրով։

Տափոտ. ա. մոլի ցանկացող։

Տափութիւն } գ. ցանկութիւն, փափաք, սաս-
Տափումն } տիկ սէր՝ մարմնաւոր, կամ հո-
Տատակ. ա. Տրցակ։ [գևոր։

Տատաղեղն, ղան, ղունք. գ. թռչուն մը. (պոչը ադեղնատեն)։

Տատիպ, տրտպի, կամ պոյ. ա. մլմլուկ, բնբանը շպղող, փսիաստող. ֊ պաւրուշտուբան, պիւզէր։ [լուս

Տանաւոլ, ի, աց. ա. պոչաւոր. ֊ գուլլուզ

Տատց կամ Տրատց. գ. տրտաքնող. ֊ քէնէֆ։

Տատն. ա. Տուտն

Տատատեսակ } ա. Տատիպ։
Տատատեսիլ }

–Տատատեսիլ. խնամ, դառն, դժուարին (հիւանդութիւն)։

Տատեմ. իմ. տատիպ ընել, ըլլալ։

Տատութիւն. գ. տատիպ համ։

Տաքանք. Մեղր տաքանաց. տեսակ մը առիւծամոմ մեղր։

Տաքնմ, եցի. չ. ախտժիլ, սիրել։

Տբա. ա. Տբատկ։ [տակ։

Տբակ, ի, աց. գ. տնտրակ, թզենիկ, տամ

Տբական. ա. 1 տալը նշանակող (հոլով)։ – 2 մարդկային տեսանդութեամբ նկած։

Տբակից. ա. միատեղ տուող՝ բաշխող։

Տբամ, ի, ից. ա. ամուր, պինա, կռնելով պնտացած, հաստատուն (գետին). ֊ փէք։

–Տբամ. մասնիկ բաղադրութեան՝ ստղին անդին՝ կամ երկու կողմի բանը նշանակող։

Տբամաբան, անք. ա. գ. 1 ստղին անդին մտմտալով կշռող՝ խօսող – 2 երկու մարդու մէջ խօսակցութիւն։

Տբամաբանաբար. մ. տրամաբանելով, քննական պատճառներով։

Տբամաբանակ } ա. 1 տրամաբանից՝ կամ դի-
Տբամաբանական } մողէմ խօսողաց պատ-

շաձ՝ 1 – 2 բնական պատճառով մոռացու-
թեամբ եղած՝ 3 տրամաբան մոլոր, և
տրամաբանութիւն։
Տրամաբանեմ, եցի՛ն. } (յ. ոձով) բանա-
Տրամաբանիմ, եցայ. յ. } կանի պէս մտմ-
տալ ու խօսիլ, ձևանարկել, բան բանէ
մակաբերել, վիճաբանիլ, խօսակցիլ։
Տրամաբանութիւն. գ. բանական գիտու-
թիւն՝ կարծիք կամ զրոյցք գիմագիմ
պատճառաբանելով խօսակցութիւն։
Տրամաբնակ. ա. ուր որ հաստատուն գե-
ղին կայ բնակելու։
Տրամագիծ, գծի, ծաց. ի ա. շրջկոնակ գը-
ծած, հատատուն և համեմատ։ – 2 գ.
կանոն, որշումն – 3 գիծն՝ որ բոլորակը կը
կիսէ, կամ քառանկիւնը կը կորէ անկիւնէ
անկիւնու – 4 համեմատական թիւ։
Տրամագիր, գրի, բաց. նոյն ընդ ել։
Տրամագծութիւն. գ. գծագրութիւն հա-
մեմատական։ [րնել, որոշել։
Տրամագրեմ, եցի՛ն. յարմար կերպով գը-
Տրամագրատական. ա. որոշողական։
Տրամագրատութիւն. գ. որոշողութիւն, ըն-
տրողութիւն, դատումն, կարծիք։
Տրամագրական. ա. յարմար, կարգաւորեալ։
Տրամագրեմ, եցի՛ն. ի կարգաւորել, պատ-
րաստել. յարմարցընել – 2 շարագրել,
տպաւորել, խորհուրդ հաստատել։
Տրամագրութիւն. գ. ի կարգաւորութիւն,
պատրաստութիւն, յարմարութիւն, յօժա-
րութիւն։ – 2 փոխոխական որպիսութիւն
մի՝ որ ուշադրութիւն չէ եղած։ – 3 բայև-
րուն սեռ։ [ւորութիւն։
Տրամագրողութիւն. գ. գեղեցիկ կարգա-
Տրամադաբ, ի, իւ. գ. չարիլոյ չուան, որ
նագիրներու կամ հիւանդաց քանոնը։
Տրամադրեմ, ծի՛. ն. ամէն կողմէն
քակել։
Տրամախոհ, ի, ից. ա. չորս դին նայելով
ազէկ մտմտացող, խոհեմ, խելացի։
–Տրամախոհք. ա. Տրամախոհութիւն։
Տրամախոհական. ա. ի խոհեմական։ – 2
խոհեմ։ – 3 տրամախոհութիւն։
Տրամախոհիմ, եցայ. հ. ազէկ մտմտալ
տրամաբանելով, քննել, գատել, մտքով
որոշել։
Տրամախոհութիւն. գ. ազէկ մտածութիւն,
խորհուրդ, միտք, նկատի բան, որուն
միջոցին է խօսքը, խնամ, գատումն,
որոշումն։
Տրամախորհիմ. ա. Տրամախոհիմ։
Տրամախոսութիւն. գ. խօսակցութիւն եր-
կուքի մէջ։
Տրամակամ, կացնալ } չ. տրամադրիլ.
Տրամակայանամ, ացնալ } յարմարիլ. ա.
Տրամակայիմ, եցայ, նալ } անկ անանկ կե-
նալ, ըլլալ։
Տրամակայութիւն } ա. Տրամադրութիւն։
Տրամակայումն }
Տրամամիտ. ա. Տրամախոհ։
Տրամանալի, ացնալ չ. պիտի գիտին ըլլալ։
Տրամանկիւն, կնան } ա. գ. քառանկիւն՝
Տրամանկիւնի, նւոյ } որոյ մէջ գծած է խո-
ստումնական տրամագիծ անկիւնէ անկիւնու։
Տրամանցանակ բանք. Ճառ, պատմութիւն,
պէսպէս գիտելիք։
Տրամաշրջիմ, եցայ. չ. չորս դին քալել,
պտրտիլ. ֊ կէզմիք։
Տրամաչափ, չափք. ա. գ. միջոցը չափող՝
տրամագծի պէս, շիտակ իրարու դիմաց։
Տրամաչափական. ա. Ճիշդ չափած, իրա-
րու դիմաց նկած։
Տրամաչափող. Ճիշդ չափող։
Տրամասանակութիւն. ա. Տրամախոսութիւն։
Տրամատական. ա. բաժնելու։
Տրամատեմ, եցի. ն. հատաբ կոբել, բաշ-
խել, բաժնել, որոշել։
Տրամատութիւն. գ. հատաբ բաժնելը։
Տրամատպատուրեմ, եցի. ն. ազէկ դիտելով
տպաւորել։
Տրամատպատուրուն. գ. ազէկ տպաւորուն։
Տրամորոշեմ. ն. որոշել, գատել։
Տրամորոշողութիւն } գ. մտքի գատաստան,
Տրամորոշութիւն } ընտրութիւն, որոշումն,
կարծիք։
Տրամիկ, կամ իք. ա. Տրամի
Տրապիզ, ի, ից. գ. (յ.) սեղան, սեղանի
տախտակ. ֊ սուֆրա, Մահտա։
Տրապիզիա, ի, ից. գ. (յ.) ի սեղանա-
ւոր. ֊ սարրաֆ։ – 2 սեղան նստող, սեղա-
նակից։
Տրապիզնատացի. ա. տրապիզնցի։
Տրատէր. ա. ողջմտած, առատաձեռն. ֊ Ձէօ-
Տրատէր. գ. խունկի տեսակ։ [մէրտ
Տրգալ, ի, ից կամ ից. գ. գգալ. ֊ գաշըգ։
Տրեխ, ի, ից կամ ից. գ. տրեխ, կօշիկ.
֊ չարըգ։
Տրեխաւորիմ, եցայ. չ. տրեխ հագնիլ։
Տրէ, ի. գ. Հայոց չորրորդ ամիսը։ [րիզ։
Տրէզ, տրէզի. գ. ծայրի կարուածք. ֊ քիմ-
Տրիբուն, ի, կամ ոյ, ից կամ ից. գ. (յ.)
ցնգապետ, ազգապետ, հազարապետ մե-
զրվզեան կամ զօրաց։ [տի պալըոզ։
Տրիգոն, ի. գ. (յ.) կատուաձուկն. ֊ քէ-
Տրիէր, ի. ա. գ. (յ.) իրեք կարգ քիով
նաւ, ցնկանաւ. ֊ չէքթիրէ, գալիըոզ։
Տրիվղոն. գ. (յ.) սկաւառակ։
Տրիտուր. գ. փոխարէն տուրք, հատու-
ցումն. ֊ մուգաթէլէ, պէտէլ
Տրիփ, կամ Տիրփ, տրփի. գ. ա. տատիկ
սէր, և սիրոյ։
Տրմիս, մեսի, կամ միսի, տց. գ. (յ.) նը-

ըսղջ բաժին՝ մեծ կամ պզտի բաժնիկ։
Տրմզուխիւն. գ. տրմուզ՝ անվայրժ ըլլալը։
Տրմուզ, տրմիւ. ա. անվայրժ (անառարտ), որ չէ բանեցուած։
Տլոհ, ի, ից. գ. բաժանումն, որոշումն։
Տրոհակ, ի, ացց. գ. նշան բաժանման՝ կար. գալու, գրելու։
Տլոհական. ա. ուր կայ բաժանումն։
Տլոհարկիմ. ա. Տրոհիմ։
Տլոհիմ, եցի. ն. բաժնել, զատել. ֊ պէտ. մէք, պղրմագ։
Տրոհուխի } գ. բաժնելը, բաժնուիլը, որո.
Տրոհումն } շում, զանազանութիւն։
Տլոյական. գ. տլոյական խաղերը։
Տլորիմ, եցայ. չ. փտիլ, քայքայիլ, հիւծ վազել. ֊ չիւրիւմէք, ագմագ։
Տլորումն. գ. տլորկը։
Տլուպ, տլպի, տլաց. ա. 1 պզտիկ, նոքինը, վարինը. ֊ ալէյագ, ֆագըը։ – 2 պզտիկ, խնդմ, չնչին։
Տլոփական. ա. ֆնդական։
Տլոփիմ, եցի. ն. չ. կոխկռտուիլ. գիշատոց՝ շինկոց հանել՝ նկլելը
Տլոփիւն } գ. կոխկռտուելու ձայն, գը.
Տլոփումն, փմանն } իբրառոց, ֆնդում. ֊ այագ փամբըտրըը։
Տլոքիլտս. (յ.) ֆռչուն մը։
Տլոպագոյն. ա. խիտ տրուպ, պզտրտիկ, նուաստ, չնչին։
Տլպանամ. չ. պզտիկ գոնուիլ։
Տլոմնալար. մ. տլոտում կնբպալ։
Տլոմնագին. ա. մ. 1 խիտ տլոտում, տրբտ. մեական։ – 2 տլոմնուխիւնեամբ։
Տլոմնագոյն. ա. աւելի տլոտում, տլոմնական, ցաւալի։
Տլոմնագնաց. ա. 1 տլոտում տխուր։ – 2 տլոմնուխիւն կրող և բերող։
Տլոմնագնատ } ա. նոյն։
Տլոմնագնատալ }
Տլոմնալի } ա. լի տլոմնուխիւնեամբ, տխուր,
Տլոմնալից } պատճառ. տլոմնոյց։
Տլոմնածին. ա. տլոմնուխիւն բերող։
Տլոմնածնուխիւն. գ. կնոջ տլոմնուխիւնեամբ ազգ բերելը։
Տլոմնական, ի, ացց. ա. ուր որ տլոմնուխիւն կայ. ֊ աձրլը, տէրտլն։
Տլոմնակից լինիմ. ցաւակցիլ. ֊ տէրտլէշմէք։
Տլոմնակցուխիւն. գ. ցաւակցութիւն։
Տլոմնահալած. ա. տլոմնուխիւնը փախցրած՝ հնազանդող } անդ, ցաւագին։
Տլոմնահատ. ա. տլոմնուխիւնը հնտը մէկ.
Տլոմնասէր. ա. տլոմնուխիւն սիրող։
Տլոմնաւոր. ա. տլոմնոյցնող։
Տլոմնաւոր. ա. Տլոմնական։
Տլոմնիմ, եցի. ա. Տլոմնեցուցանեմ։
Տլոմնեցուցանեմ, ցուցի. ն. տլոմնոյցնել. ֊ սիրտը ցաւցընել. ֊ աձրխիմագ, մէլուլ՝ մահզուն էխիմէք, ինձխիմէք։
Տլոմնեցուցիչ. ա. տլոմնոյցնող։
Տլոմիմ, եցայ. չ. տլոմիլ, ցաւիլ, նեղը կալնել, նեղտնալ. ֊ աձրմագ, ինձխիմէք, մահզուն օլմագ։
Տլոմնոզական. ա. տլոմնոյցնող։
Տլոմնուխիւն. գ. տլոմիլը, ցաւ, նեղուխիւն, հոգ, տլոմնալի բան. ֊ մահզուն. լուգ, աձր, գասալխիւ։
Տլոնոյական. ա. ուր որ տլոտունջ մը կայ։
Տլոնոյամ. ա. Տլոնոյնմ։
Տլոնոյանք, նաց. ա. Տլոտունջ։
Տլոնոյնմ, եցի. չ. տուտուալ, մրմնալ, գանգրտիլ, ձշգռհալ. ֊ տլոտրըլանմագ, մրբրըտումագ, շիքայէխ՝ շէքվա էխիմէք։
Տլոնոյիւն
Տլոնոյոտխիւն
Տլոնոյումն
Տլոնոյումն.ջմանն } գ. ա. Տլոտունջ։
Տլոտում. ա. 1 տխուր, տլոտմած, երեսը կախած. ֊ մէհզուն, գասէվէխիլի, տէլտլու – 2 տլոտմական։ – 3 մ. տլոտմուխիւնեամբ։
Տլոտունջ, տլոտունջոց, ով. գ. տուտուալը քրքիթն տակինը, գանգատ, ձշգռհանք. ֊ շիքայէխիմ, գէմմի [կան։
–Տլոտունջ. ա. տլոտունջոց, ձշգռհ, տլոտունջա.
–Տլոտունջ առնեմ. ժժգռհ ընել։
–Տլոտունջ լինիմ (զուտքէ). տլոտունջալ։
Տրցակ, ի, ացց. գ. կապոց. ֊ տէխմէք, տէմէք, իմուխտ։ [լէմէք։
Տրցակեմ, եցի. ն. կապոց ընել. ֊ տէմէք.
Տրփական. ա. Տափական։
Տրփամ. Տրփիմ. ա. Տափամ։ [նել տալը
–Տրփամ. (ռմկ.) սիրտը շարժիլ, շունչ առ.
Տրփանք. ա. Տափանք։
Տրփուխի } ա. Տափուխիւն, Տարփուխիւն։
Տրփումն }
Տցակ. գ. (ռմկ.) 1 ա. Տրցակ։ – 2 քսակ. ֊ իմօրպա։
Տփիկ. գ. խոտ մըն է բոզգոտ տերևներով։
Քթնատար տանիմ. ա. Տարտպորհակ վարեմ. ֊ անկաբիայա սիրտիմք։
Քթնական. ա. քուն չնպած։
Քթնասէր. ա. 1 արթուն կեցող, ակուժնատնելուն կարգին։ – 2 արթուն կենալ սիրող
Քթնիմ, եցի. չ. ա. Քթնիմ
Քթնեցուցանեմ, ցուցի. ն. չթողուլ որ քունանայ, արթուն պահել։
Քթնիմ, եցայ. չ. քուն չըլլալ, արթուն կենալ. հոկել. ֊ այրգ տուրմագ։
Քթնոզական. ա. մ. քուն չնպած։
Քթնուխիւն. գ. քուն չըլլալը, հոկում, արթնութիւն. ֊ այրգլըգ։
Օզտոքան. ա. Խաստքան։
Օրի, ոյ. գ. շոշ, ամբառան տաքը. ֊ տը.

Ձագ հավա, գըզկընըզգ։
–Տօխ. ա. խիստ տաք. ֊ փէչ սրձագ։
–Տօխոյ. մ. տաքին, տաքուն. ֊ սրձագուտ։
Տօխաձին. ա. խիստ տաք. ֊ փէչ սրձագ։
Տօխաժամ; ու. գ. տաք առնն։
Տօխաժամանակը. նոյն։
Տօխախառն. ա. սաստիկ տաք։
Տօխախտը, տօխակէզ, տօխահար՝ ա. տաքէն խաշած՝ էրած՝ զարնուած ֊ սրձագուտն նան. մ. շ. վաղուըմուընը
Տօխային. ա. Տօխաձին։
Տօխանամ; ածայ. չ. շոգին էրիլ մըկնիլ. ֊ սրձագուտն նանմագ, սրձագուտն վաղուիլ.
Տօխանք. ա. Տօխուխիւն։
Տօխացուցանեմ. ն. էրել մըկնել։
Տօխուխիւն. գ. սաստիկ տաքուխիւն։
Տօմար. տ. Տոմար։
Տօն, ի, ից. գ. տօն, տկուտ օր, ցնծուտ. ֊ նօրհնուտ, աղօր կիւն, պայրամ, շինչիք, [գինուէխ։
Տօնաբար. մ. Հանդիսով։
Տօնախմբական. ա. տօնական։
Տօնախմբեմ, նցի. ն. տօնել, Հանդիսով կատարել։
Տօնախմբութիւն. գ. Հանդիսով տօն։
Տօնախուռճ, խմբի. գ. նոյն։
Տօնական, ի, աց. ա. տօնելու, Հանդիսական, ուրախական։
–Տօնական գիրք. ա. Տօնամակ, և այլն։
Տօնականութիւն. գ. տօն։
Տօնակարգ, ի. գ. կարգ տօնից։
Տօնակարգեմ. ն. տօն սահմանել՝ գնել։
Տօնակից լինիմ. մէկտեղ տօնել՝ ուրախանալ՝ ցնծուտ ընել։
Տօնակցաբար. մ. մէկտեղ տօնելով։
Տօնակցութիւն. գ. մէկտեղ տօնելը, Հանգիսական տօն միասին։
Տօնահմայ. գ. Հմայութիւնան տօն։
Տօնահրամանն կարգ. կարգաւորութիւն տօ. նից՝ յԱստուծոյ, և յեկեղեցւոյ։
Տօնամատոյց, ի, աց. գ. տարեկան տօնից կարգ և կարգացմունք, տօնացոյց, Հնաշրջ գիրք։
Տօնամիջ օր, աւուրք. տօնը մնացած օրերը։
Տօնանամակ, ի, աց. և Տօնապատմական, կամ Պատմական տօնից. գիրք Հնից և մեկնութիւնից տօնական օրերու վրայ։ – տ. և Տօնամատոյց։
Տօնապետ, ի, աց. գ. ։ վրակնցու տօնականն Հանդիսին. – ։ կոչնատէր, Հարկինք ընող։
Տօնապետական. տօնով վարուելու։
Տօնասէր, սիրի, բաց. ա. տօն օրերու չըսիրեանց՝ Հոգևոր պէտ։
Տօնասիրական. ա. տօնասէր ըլլալու (նշան)։
Տօնասիրութիւն. գ. սէր տօնից։
Տօնավաճառ, ի, աց. գ. մեծ առուտուր Հանդիսական. ֊ փանայիր։
Տօնատեղի. գ. Հանդիսի՝ տօնի տեղ։
Տօնացոյց, ցուցի, ից. գ. ցանկ տարեկան տօնելու։ [և վարուց սրբոց։
Տօնացուցակ. նոյն ընդ. վ. կի՝ գիրք տօնից
Տօնեմ, նցի. ն. տօն կատարել, ուրախութիւնամբ Հաչակել։
Տօնընծայք, յից. գ. տօն օրը իրարու խաւրած ընծաներ, մանաւանդ կազանդին։
Տօնուտ, ի, ից. ա. տօնական, Հանդիսական, ուրախական։
Տօսախ, ի, ից. կամ իք, նաց. գ. տօսախի ծառ կամ թուփ. ֊ շիմշիր։
Տօսախի. ա. տօսախէ չինած. ֊ շիմշիրէն։

Ր

Ր. րէ. Երևոյթը երկրորդ տառ Հայոց. բաղաձայն՝ կիսաձայն. կակուղ ձայի պէտ։
–Լծորդ է ո գրին հետ, ձմեռն, ձմերամ. առնեմ, արարի. յառնեմ; արի. առաքին, արի. և այլն։
–Նաև լ կի՝ ղ գրերուն հետ. արատամ, սատնամ։ բերիտաբ, բատ այլոց՝ պէրիտալ – ասկ. տեսնել կի՝ տեսեր եմ; բաեր կամ տալ եմ
–Նաև յ գրին հետ. անեղկբար, անեղկբայր. Երկկոր, երկկոյ. անդորր, անգոյր։
–Ր. Ի արմատաւոր՝ զարգի Համար. բաժանեմ, բարժանեմ։ տաժանիմ, տարժանիմ։ տուժիմ; տուրժիմ։
–Սակը բառերուն սկիզբը չկայ, հազանելու ալ կամ Համառօտանալ, և կամ այլազգական բառեր են։
–Ր. բ. հինգ Հազար. հինգ Հազարերորդ։
Րաբայական. տ. Րաբունական։
Րաբբունի. ա. Րաբունի։
Րաբուն, ի, ից. գ. (և.) վարդապետ իմ՝ ակը իմ՝ նոճ իմ՝ ֊ բաղապի, նաև բէպպի։
–Րաբուն. ածբի, վարդապետ, վարժապետ, ուսուցիչ, դաստապետ։
Րաբունաբար. մ. վարդապետաբար, սիրաբար, վարդապետութիւնամբ Քրիստոսի։
Րաբունական. ա. վարդապետական, սիրական, աստուածպետական։
Րաբունապետ, ի, աց. գ. գլուխ վարդապետաց, Հայրապետ, աստղնորզ։
Րաբունարան, ի. գ. եպիսկոպոսարան, Հայ-

բապետանոց ։
Բաբունեմ, եցի. ն. վարդապետել ։
Բաբունի, նոյ. գ. վարդապետ իմ, տէր իմ. ։ նոյ բէպպիմ. – որ և է վարդապետ, Հայբապետ, աբբեի
Բաբունօրէն. ա. Բարեհաճաբար
Բագարդ, ի, ից. ա. Հրաշագործ, կամ Հրաշ-
Բախ. ա. ուրախ, խրախ [շագործ ։
Բախտաւորէ. ա. խրախտաւորեմ ։
Բախտալի. ա. ուրախալի ։
Բախտական. ա. ուրախական ։
Բախտակից. ա. ուրախակից ։
Բախտաձեմ. ա. ուրախ գուարթեմ ։
Բախտանամ. ա. ուրախանալ, Հնաց ։
Բախտաբար. ա. ։ ուրախաբար – ։ գլուխ, գոտեպնդ ։
Բախտացուցիչ. ա. ուրախացընող ։
Բախճական. ա. խրախճանական, սիրով կանչող՝ ճնճղուկ ։
Բախճան. ։ գ. խրախճան, ճնճղուկ, ուրախութիւն. ։ տաւիղի. – ։ ա. ուրախ ։
Բախճանաբար. ա. Բախճանապէս ։
Բախճանագոյն. գ. աւելի ուրախ գուարթ ։
Բախճանակ. ա. ուրախ [խալիկ ։
Բախճանական. ա. խրախճանական, ուրախ-
Բախճանամ. չ. ուրախանալ ։
Բախճանապէս. մ. խրախճան երթալու պէս, ուրախութեամբ ։
Բախճանարան. գ. ուրախութեան տեղ ։
Բախճանիմ. ա. Բախճանամ ։
Բախճանութիւն. գ. ուրախութիւն ։
Բակերպանալ. Հրակերպանալ, լուսաւորւ
Բակերտ. ա. Հրակերտ, Հրաշակերտ, նոր ու զարմանալի ։
Բակերտեմ. ն. Հրաշալի կերպով շինել, ստեղծել, ընել [տաչ ։
Բահնա. գ. արահետ, բաց Համբայ. ։ Ճա-
Բահիրաբ. մ. երագ, վաղվիւ ։
Բամ. ։ գ. երամ. ։ սիւրիւ. – ։ ա. ժողովոդ ։
Բամնայն, ի, ից. ա. Համայն երամով, Համբուրէն, բոլորը միկէն [ատանա ։
Բամնալնա. գ. ։ գլուխ բազմութիւն. – ։ գա-
Բամնաւ. ն. ժողվիլ ։
Բամկական. ա. երամական, բոլորական ։
Բամնրէն. մ. ա. Համբուրէն, բովանդակ ։
Բանալնա. ա. Բամնալնա ։
Բապէս. մ. սիրապէս, Հրաշափառապէս ։
Բաւդոս. (յ.) ։ գաւազան, ցուպ. – ։ չի տակ երկնցած լոյս մը ։
Բենական, կամ Բէնական. ա. ճնճայինի ։
Բենամիարձ. ա. սիմոս աստուածայինի ։
Բենաոնես. ա. աստուածատես, Իսրայէլ ։
Բնամ. ն. կառք՝ նաւ վարել, և այլն ։
Բնաոր. ա. Հեռատես ։
Բոպ, ի, ից. գ. ։ թոպէ, աւուն. – ։ շրջանակ, բոլորակ, օրբոր ։

Բոպէ, էի, ից. (յ.) ։ գ. նետուածք, ձըգուածք, մէտ կշռոյ. – ։ ակնթարթի, վայրկեան, աւուրն սպրիկ մասը. ։ պիր տէմ, տագրդէ, թիագիթէ ։
– Բոպէ. տիեզերք, շրջան աշխարհի, ամէն ժամանակ, բոլոր աշխարհք ։
– Բոպէ. Եւրոպէ, Եւրոպիա [լոդ ։
Բոպէահամար ա. տանէնր՝ վայրկեանը համ.
Բոտեմ, եցի. ն. ։ ժողվել, միաբանել, կըցնել. – ։ խնդրել, Հայցել. – ։ հեռացընել, փարատել ։
Բոտին. ա. նուաստ, տրուպ ։
Բոտուն. գ. ։ բոտելը, տիրը (բոտ ամէ նչ.), – ։ օրոտուն, սրտի դող ու վեր ցատքելը ։
Բոտ. ա. Տրուպ ։

Ց

Ց. ցոյ. երեսներորդ երբորդ տառ Հայոց. բազաձայն՝ կիսաձայն, կրկնակ, իբր դ, զ, ձ ։
– Ի ծորդ է երբեմն գ գրին Հետ. փուլզանել, փուլցանել, ընդերզանել, ընդերցանել [կեցցէք, կեցցիք ։
– Նաև ջ գրին Հետ. առնիցէք, առնիցիք.
– Ց. ց. վեց Հազար. վեց Հազարերորդ ։
Ց. նախդիր. ’ի, յ. առ, մինչև ’ի
Ցաբի. բոյ. գ. առնակ մը ։
Ցախ, ոյ. կամ ի, ից. գ. ։ Ճիւղ, ոստ, ցախ. ։ չալը չբրիլը – ։ ծառ մը. ։ տիշպուտագ ակնեականեր – ։ թուփ մը, ուսոի կ’ըլլայ ցախ աւել. ։ չալը – ։ աւելնակ եղած (մնջուք). ։ քէչէլէնմիշ (սազաչ) ։
Ցախեայ. ա. ցախէ շինուած ։
Ցախեմ, եցի. ն. ցախով շտկել վարած երկիրը, ցաքել [անկէ շինածը ։
Ցախճան, ի. գ. ցախ ծառի փայտ, և Ցախճապնկ, ի. գ. սալնկ ցախերու՝ թմփերու. ։ չալը պիւլպիւլիւ ։
Ցած, ոյ, կամ ի, ից. ա. ։ հմուկ, հնդ, խնդարդ. ։ ալչագ կէնիւլլիւ, մազրում – ։ կամաց (ձայն). ։ նուաղ – ։ գինը՝ ասոր Հանը վար, ցած. ։ ալչագ, գլխիմիզ ։
– Ցած. մ. դէպ ’ի վար (նայուածքով), պարկեշտաբար ։
Ցածագնաց. ա. կամաց քալող ։

Յաճագոյն. ա. աւելի վաղ՝ յած. ֆ ալէաձրգ։
Յաճախօս. ա. կամաց խօսող, մեղմ ձայնով խօսող։
Յաճախում, ացայ. չ. յաճախել. ֆ աչագա
Յաճիկ. մ. յած ձայնով։
Յաճնագոյն. ա. աւելի յաճուն՝ պարկեշտ։
Յաճնում, ծնայ, ծիր, ծուցնալ կամ ծնալ. չ. 1 յաճնալ, իջնալ. ֆ էնմէք – 2 սիրտը իջնալ, կակղնալ. ֆ ոխնչէնմէք, նուիմշամագ, վազ կէշմէք՝ կէշմէք – 3 խնդրքնալ. ֆ ագրչանմագ։
Յաճոգի. ա. խնամարհամիտ։
Յաճուխիւն. գ. 1 չափաւորութիւն, պարկեշտութիւն, խնդք. ֆ նոյ էրքնան, ագրէլըլագ – 2 հանդարտութիւն, հնդութիւն, խոնարհութիւն. ֆ ալէագ կէօնիլ – 3 անիրաւ յաճուի, յած քնութիւն. ֆ ալէագլըգ։ – 4 տնտեսագ յաճուխիւն։
Յաճուն, ծնան. գ. 1 յաճնալը – 2 հանգստութիւն։
Յաճուն, ծնոյ, ոց. ա. 1 պարկեշտ, խոնարհ, հանդարտ – 2 խնդրք – 3 խոհեմական – 4 յաճկուկ, վարի. ֆ ալէաձրգ, աչագը։
Յաճուցանեմ, ծուցի, ծո. ն. 1 յաճցընել, ինջնցընել, վար դնել. ֆ էնաիրմէք, պատարըմագ – 2 կակղցընել, հանգստացընել. ֆ նուիմշամիմագ – 3 հաշտեցընել, քաւել. ֆ նիւրէչինի ալմագ։
Յաճուցիչ. ա. յաճցընող, խնդրքցընող։
Յակամանեմ, կամ իմ, նալ. չ. ազգատ՝ խնդձ՝ անձնապակ մնալ, կատաղանալ. ֆ սէֆիլ՝ սաքիլ՝ ֆագըր՝ գիւղիւղ գալմագ, էհիմձ՝ օղմագ։ [ցընել, չարչրկել։
Յակամանցուցանեմ. ն. խնդձութիւն հատ.
Յակն, կան, կամք. գ. խնդձութիւն, տապատանք. ֆ սէֆիլիք։
Յամանք, ի. ած. ա. չոր. ֆ գուրու։
Յամանք, գ. յամանք նրկիր, հող. ֆ գաբա, գէմին, թօփրագ։
–Յամանքաւ (նրճամ, անցանեմ). յամանքով, յամանքէն. ֆ գաբատան։
–Յամանք ծաղուղ. պտղակիկը։
Յամանքաբնակ, ի, ած. ա. յամանք նրկիր բնակող. ֆ գաբատա՝ գրըտա էյլէնէն։
Յամանքանիւ, իւ ա. ա. չիրչան իւ նիւթով, անվնաս, անվտանգ։ [բնակող։
Յամանքական. ա. 1 յամանքի – 2 յամանքը
Յամանքակէտ, կիտ. գ. ծակիզ. ֆ գլըր։
Յամանքային, յնոյ, ոց. ա. 1 յամանք նրկրի կնդանի, բան, բնակից. ֆ գաբատագի, – 2 չորեզէն. ֆ գուրու, գուրուձան։
Յամանքանամ. ա. Յամանքիմ։
Յամանքաչափութիւն. գ. յամանք նրկրի նը կշռչափութիւն։ [յամնիլ։
Յամանքիմ, նցի. 1 ն. յամնցընել – 2 չ.
Յամանքնցուցանեմ, ցուցի. ն. յամնցընել, չորցընել. ֆ գուրութիմագ։
Յամանքնցուցիչ. ա. յամնցընող, չորցընող. ֆ գուրուտար։
Յամանքընթաց. ա. յամանքէն գնացող։
Յամանքիմ, նցայ. չ. 1 յամնիլ. չորնալ. քաշիլ. ֆ գուրութիմագ, չէքիլմէք – 2 պատակիլ. ֆ սուսամագ – 3 ամնիլ (մարդու)։
–Յամանքիմ յոգւոց. մնունիլ։
–Յամանքնալ գօտի. այրնցած գօտի, արնուն տաքէն էրած մրկած կողմերը։
Յամանքիչ. ա. Յամանքնցուցիչ։
Յամանք կղզի. յամանքակղզի, ինքակղզի։
Յամանքատ. ա. Յամանքուտ։
Յամանքութիւն. գ. չորութիւն. ֆ գուրութլուգ, գուրագլըգ։
Յամանքուն. գ. 1 յամնիլը – 2 պատակիլը։
Յամանքուտ. ա. անջուր, չոր (տեղ)։
Յայգ, ոյ. (Ա.յգ բառէն.) գիշեր, իրկունէ մինչև առաւօտ ատենը։
–Ջայգ. մ. գիշերը, գիշերով. ֆ կէձէ, կէձէլէյին։
–Յայգ. մ. ինչուան առաւտ։
Յայգագնաց. ա. գիշերը պտրտող (կնդանի)։ [գնել։
–Յայգագնացս առնեմ. գիշերով ձամբայ
Յայգակրիւ մարտ. գիշերուան կռիւ։
Յայգանոց հանգստիճ. գիշերուան հագուստ. ֆ կէձէ բուգասը, կէձէլիք։
Յայգապահ, ի, աց. ա. գիշերուան պահապան, արթուն կնցող։
Յայգապաշտօն, տանէն, անց. գ. գիշերային ժամերգութիւն, կիրակամուտի հրաւէրն։
Յայգագնող. ա. երազատես։
Յայգութիւն. գ. 1 գիշեր տևողը. ֆ կէձէ – 2 գիշերը նոյն բան, երազատիրապետութիւն։
Յայգօթ, կամ Յայգ օթ առնեմ. գիշերը գուրս մնալ կամ թափառել։
Յայգ վայր. մ. ինչուան հող, տապան. ֆ պուրայատաք, շուգատաք։
Յայթեմ, նցի } ա. Յայտնեմ – 2 յաթնել,
Յայթիմ, նցայ } ծագել։
Յայթնցուցանեմ. ն. յաթնկնցընել, վազցընել. ֆ սրչաթմագ, ագատրմագ։
Յայժմ. մ. ինչուան հիմա. ֆ չիմիքիչէտէր
Յայլք, կամ Յայլգ. գ. ագռամէջ, առնուկ։
Յայն. մ. այնչափ, այնանկ. ֆ օ գատար։
Յայնժամ } մ. ինչուան այն ատեն. ֆ օ պա-
Յայնվայր } տանատաք։
Յայնքան. մ. այնքան. ֆ օ գատար։
Յայսվայր. մ. ինչուան հոս։
Յայս յայն. մ. այսքան՝ այնքան։
Յայսքան. մ. այսչափ, ինչուան հոս։
Յայսօր. մ. ինչուան այս օրս. ֆ պու կիւնէկէ։

Յայտ. գ. պատ, ցանկըստուք։
Յայտամ, եցի. ն. } 1 ցանկանցընել, ցանկալ
Յայտամ, եցայ յ. } (ջրի, արևան). 2 սէրմիմ-
քը, սաչրմագ։ – 2 լոյս ցանկալ, շնորհք
ցանկալ – ա. Ծատգամ։
Յայտուկ, ուկք } գ. ցանկըստուք. 2 սէր-
Յայտուիմ } փինդի, սէրմիլմսին։
Յայտք }
Յան. ի, ից, կի՛ ու, ուց. գ. ցանք. 2 էքմին։
–Յան. ա. մ. ցանած, ցրուած։
–Յան ասա անդ Հարցանեմ. ասդիէն՝ ան-
գիէն՝ ցանկըստուք Հարցընել (աշակերտին Համարը)։
–Յան և ցիր. ա. մ. ցիրուցան, տարտղնած. 2 տարամասացն, տարբերուած։
Յանգ, Յանգամ։ ա. Յանկ, Յանկամ։
Յանգամ, եցի. ն. 1 անդրանալ, ցանել. 2 էքմէք – 2 ցանել, սփռել. 2 սէրմիմքը – 3 ցանել, ցրուիլ. 2 սէրմիմք, սաչմագ։
Յանկ. կի՛ Յանգ, ոյ, ոց. գ. Հղելուկ պատ. 2 չիմ, չարտան փէրտէ։
Յանկ, ցանկք. գ. ցուցակ գլխոց գրքի, Համառօտ քաղուած։
Յանկ. ա. Յանկուիմ։
Յանկ. գ. արգանդի ազդ, ազգ չափիկը։
Յանկ, կամ Յանգ. մ. միշտ, ամէն իմիսի. 2 տայմա, Հէր տայիմ։
Յանկագոյն. ա. 1 յատնակ, շատ – 2 աւելի ցանկալի, Հաճոյ։ [տրկոգ։
Յանկամաւոր. ա. միշտ Համատող՝ գլուխ-
Յանկալի, լոյ, լեաց. ա. փափաքելի, ա-
խորժելի, սիրելի. 2 արգու լայատնագ, մագ-
–Յանկալիք. ուզած բանները։ [պուլ։
Յանկալից. ա. շատ փափաքելի, լեցընող բաղձանքը։
Յանկած. ա. փափաքող, ցանկացած։
Յանկական. ա. 1 գործական ցանկութիւնն
– 2 ցանկալի։
–Յանկականն. գ. բաղձալու կարողութիւն։
Յանկակատար. ա. պատր շատ բարձր։
Յանկակարկած. ա. պատած պատր կաթկրտող։
Յանկամ, կի՛ Յանկանամ, ացայ, կաս, կամ կացիր. յ. բաղձալ, սիրտը ուզել, կարօտնալ, աչք Հգել. 2 արգուլամագ, Համէտ էմիմք, Հաւրէմ չէրմիք, աչդ օլմագ։
Յանկամոլ. ա. մոլի ցանկացող։
Յանկանալի. ա. Յանկալի։
Յանկանանամ. ա. Յանկանամ։
Յանկապատ. ա. ցանկով պատած. 2 չիմիլի։
Յանկապատած. ա. ցանկը պատուող, կաթգիր կանոնը խանգարող։
Յանկապատամ. ն. ցանկով պատել։
Յանկոխան. ա. միշտ Ջանացող։
Յանկասէր, սիրի, բաց. ա. Հնշատասէր, մարմնասէր։

Յանկասիրամ. յ. սիրով փափաքիլ։
Յանկասիրութիւն. գ. 1 Հնշատասիրութիւն, մարմնասիրութիւն – 2 չափէ դուրս փափաք որ և է բանի։
Յանկատիւռ. ա. տարածուած (ցանկուիի)։
Յանկատարած. ա. միշտ բազկատարած. (կամ Յայգատարած. գիշերը բազկատարած).
Յանկատեսակ. ա. տեսքը սիրուն։
Յանկարաբ. ա. փափաքը չարժող։
Յանկարգել. ա. ցանկով պատած։
Յանկարկամ. ն. ցանկով պատել՝ պահել։
Յանկացած. ա. փափաքող։
Յանկացողական. ա. Յանկական։
*Յանկացող. ա. ցանկացող։
Յանկացուցիչ. ա. փափաքը շարժող։
Յանկափակ. ա. ցանկով գոցած. 2 չիմիլի։
Յանկամ, կամ գամ, եցի. ն. ցանկով պատել. պատ քաշել։
–Յանկամ գՀամարս ատեց. իմիւերով առնելը իրարմէ որոշել։
Յանկիչ. ա. ցանկով ամրացընող։
Յանկոտ. ա. Յանկաւէր։
Յանկորդ, կամ Յանգորդ. 1 ա. Հանապատորդ. մ. ատ – 2 Հետևող, ցանկացող, նմանող։
Յանկորդեմ, եցի } ն. յ. շարունակել, յա-
Յանկորդիմ, եցայ } Հաճել։
Յանկութիւն, կամ գութիւն. գ. 1 բաղձանք, փափաք, սէր. Հաճոյք. 2 արգու, Հաւրէմ, Հաւէս, աշգ. – 2 Հնշատասիրութիւն, Հնշատութիւն։
Յանկութիւնատէր. ա. Յանկատէր։
Յանկուեմ. գ. ցանկալը։
Յանուեմ. գ. ցանկալը, իլը։
Յանց, ի, ից, կի՛ ոյ. գ. ձուկ և ուրիշ կենդանի բռնելու Համար հիւսած բան. 2 ազ, թօս։
Յանցաւ. ա. (ռմկ.) միջոցով, քիչ մը Հնարու (ցանցի պէս), նման. 2 սէյրէգ, պատրեգիլ։ [սէյրէգչէնմէք։
Յանցաւանամ, Յանցաւիմ. յ. Նմանիլ. 2
Յանցաւրկ. ա. գ. ցանց ձգելը, կի՛ ձգողը։
Յանցեմ, եցի. ն. 1 ցանցով պատել՝ պատել բռնել։ – 2 ցնցելով ազիս անդին զար-
Յանցիչ. ա. որսացող։ [նուիլը
Յանցորդ, ի, ից. գ. Հինգօր, որարդ. 2 պալըգ Հի, ամՀի։
Յապաք. ա. Ապաքէն ցապաք։ [քէլի։
Յապոտ, ի, ից. ա. բարկասիրտ. 2 Հօվ-
Յապոտութիւն. գ. բարկացողութիւն։
Յապշնալի. ա. բարկութեամբ լցուած։
Յապշնական, ի, ից. ա. գ. կարողութիւն և կերպ բարկութեան, սրդոզելու. 2 Հօվքէչ՝ տարկընդգդա միւթայիգ։
Յապշնահար. ա. Ատաւծոյ բարկութեա-

նը Հանդիպած։
Յաւմնաւոնակ. ա. Յաւմնական–2 ծանր բազաբոյ, սրատ, կորիճ։
Յաւմնական. ա. Յաւմնականեր։
Յաւնուիմ, սնայ, սիր, տուցնալ. չ. բարկանալ, սրդոդիլ, նեղանալ, չնիսել. ֆ տարբերմագ, էօվքէչէնմէք. խըշմ էթմէք։
Յաւոյթ. ա. գ. սրդոդած կամ սրդոդիլը։
Յաւոյց. ա. սրդոդած։
Յաւուէն, սման. գ. բարկութիւն, տատկութիւն, չնիս. ֆ էօվքէ, տարկինլըգ, խըշմ, էօրճ։ [գոդցընել. ֆ տարբերմագ։
Յաւուցանեմ, տուցի. ն. բարկացընել, սրբ.
Յաւչիմ, սնայ. տ. Յաւնուիմ։
*Յաւնդի. գ. կէտ. ֆ նօգթաւ։
Յարաւի, տոյ. գ. մանր անբոսվ թօւփ, ուակից աւել կ'ըլայ։
Յարդ. Յարդ ևս. մ. ինչուան հիմա, դևռ. ֆ չհմոխէտէք, տահա։
Յաւ, ոյ. մանաւանդ՝ Յաւք, ւոց. գ. 1 կակիծ մալմոյ և սրտի, վիշտ, չարչարանք, տանջանք, և անոնց կիզքը. ֆ առը, սրզը, տէքտ–2 ակռայիներուն ռանեզը. ֆ գամաշմագ։
–Յաւ. ախտ, հիւանդութիւն. ֆ մնրագ, հոտոտելը։
–Յաւ սրբազան. գլխու ցաւ, և լուսնոտութիւն ունեցող. ֆ պաշ ազրըը, հէվալէ։
–Յաւ է, (կամ Յաւէ) ինձ, քեզ. կը ցաւի իմ. ֆ առըրըմ։
Յաւագնր } ա. ցաւ բնդող, ինտատ.
Յաւագնրական } կար. ֆ առը՝ ազրը վիրէն, զարդրը։ [մինազ։
Յաւագաբ, ի, աց. ա. հիւանդոտ. ֆ հասթա
Յաւագին. ֆ ա. ցաւոտ, ցաւալի, դժար. ֆ տէքտլի, առըրը։–2 մ. ցաւալի կերպով, սատկի ցաւով։
Յաւագնագոյն. ա. խիստ չարաչար։
Յաւագնական. ա. Յաւագին։
Յաւագնեմ, նցի } չ. ցաւ քաշել, ցաւիլ.
Յաւագնիմ, նցայ } հիւանդանալ, կակծալ, տրտմիլ. ֆ տէքտ չէքմէք, առըմագ։
Յաւագնաւ, ի, աց. ա. ցաւագաբ, ցաւոտ. ֆ տէքտլի։
Յաւագնաւնամ, տիմ. չ. ա. Յաւագնիմ։
Յաւագնութիւն. գ. ցաւ, վիշտ, սրտի ցաւ, ցաւակցութիւն։
Յաւալից. ա. լի ցաւօք։
Յաւալուկ. ա. ցաւոտ, հիւանդոտ։
Յաւած, ի, աց. ա. ցաւոտ, հիւանդոտ. ֆ մնրագլը։
Յաւածութիւն. գ. հիւանդութիւն, ցաւ։
Յաւական. ա. ցաւ տուող։
Յաւակիր. ա. ցաւ քաշող։ [–2 ցաւոդ։
Յաւակից. ա. 1 ցաւակցող. ֆ տէքտլէչէն։
–Յաւակից լինիմ. ցաւակցիլ. ֆ տէքտլէշմէք, առըմագ։
Յաւակցաբար. մ. ցաւակցելով. ֆ տէքտլէշէրէք։
Յաւակցագոյն. ա. սատիկ ցաւոդ։
Յաւակցեմ, նցի } չ. ցաւակից ըլլալ. ֆ
Յաւակցիմ, նցայ } տէքտլէշմէք։
Յաւակցութիւն գ. ցաւակից ըլլալը։
Յաւահաչած. ա. ցաւը փարատող. ֆ տէքտի տէֆ էտիճի։
Յաւանակիմ, նցայ. չ. պիմանալ, քշնել այլայլած առնն. ֆ սիւրմէք, տոյամմագ։
Յաւաակը. ա. ան որ կը սիրէ ուրիշներուն ցաւակից ըլլալ։ [ընել, Ձղբտանել։
Յաւաանամ, նցի. ն. ծուռանալ, բզկիլ բզկիլ
Յաւաց ածոյց. ա. ցաւը իջնցընող։
Յաւացաւած, ի, կամ ոյ. գ. ցաւ։
Յաւնցաւանեմ, ցուցի. ն. ցաւցընել. ֆ առընմագ, ազբրմագ։
Յաւնցուցիչ. ցաւցընող։
Յաւէ, նն, նաց, նցին, նացէ. դիմաց. 1 ցաւիլ. ֆ առընմագ, առը տուդմագ։–2 ցաւակցիլ, կսկիծալ. ֆ տէքտլէշմէք։–3 զրժարը գալ. ֆ կիւճիւնէ կէլմէք։
Յաւիմ, նցայ. չ. 1 ցաւիլ. ֆ առընմագ։–2 ցաւ քաշել. ֆ ազբրմագ։–3 կսկիծալ։–կր. կսկիծ ըլլալը
Յաւոզական. ա. ցաւելու նշան։
Յաւոտ, ի, աց. ա. ցաւագաբ, հիւանդոտ։
Յաւոտնալ. նոյն։
Յնեմնալ. ցամաձ, ցաւաքած։
Յնլնմ, նցի, լնա } ն. պատռանել, Ձղքել. ֆ
Յնլում ցնլի, ցնլ } նարմագ, ընբրմագ։
–կր. պատռիլ. ֆ ընբրմըլմագ։
Յնլումն, լման. գ. պատռուածք։
Յնխ, ոյ. ա. Յնխ։
Յնխամխամխա. ա. ցնխոտ։
Յնխիք ձնռալաւայի. լաւալիք, պղտեզի ջուր։
Յնծ, ի, կամ ոյ. գ. ինձչուն Եգիպտոսի, քսիշահաւ։
Յնդ. ի, ից. գ. ազգի Ձիւղ. ֆ սոյ։
–Յնդից ցնդից. ցնդ ցնդ. ֆ սոյ սոյ, պապակի պապակի, ինիւրնիւ ինիւրնիւ։
Յնդակարգութիւն. գ. կարգ և ոլորմունք ցնդերու։
Յնդակից, կցի, ցաց. ա. նոյն ցնդէն. ֆ օ սօյտանն [տաշլագ։
Յնդակցութիւն. գ. ազգակցութիւն. ֆ սօյ.
Յնդապետ, ի, աց կամ ից. գ. ցնդի գլուխ, նահապետ. ֆ սոյուն փիրի։
Յնդապետական. ա. ցնդապետի։
Յնդապետեմ, նցի. ն. ցնդի գլուխ ըլլալ–կր. ցնդ կապել։
Յնդապետութիւն. գ. նահապետութիւն։
Յնդացնդ } գ. ա. մ. ցնդեր, ցնդ ցնդ.
Յնդ և ցնդ } ֆ սոյ սոյ, ինիւրնիւ ինիւրնիւ։
Յնդընտիր. ա. ցնդով որոշած։
Յնդընտիր առնեմ, կամ լինիմ. որոշմունք

բնել կամ ըլալ ցնդերու։
Ցնդընտրութիւն, գ. ցնդի տարբերութիւնն եւ ընտրողութիւնը։
Ցնփիմ, նցայ. չ. ցնդ կապիլ՝ քշիլը
Ցնզուցնզ. ա. Ցնզացնզ։
Ցնո. ա. Ձնաւ
Ցնքը, կի՛ Մինչեւ ցնքը, կի՛ Մինչեւ յնքը. մ. Ինչուան նքը, քանի մը. ֊ Նէչէյ՛ տէք, նէ չէ՛ պիտ։
Ցնրնակ } գ. մ. 1 ցօրնկ. ֊ կիւն, կիւնաթիւզ
Ցնրնկ } – 2 ցօրնկը. ցօրնկուան առնելը. ֊ կիւնաթիւթիւն։ – 3 ինչուան իրիկուն. ֊ ազշամառաք։
–Ձ.ցնրնակ. Ձ.ցնրնկ. մ. բոլոր ցօրնկը. ինչուան իրիկուն. ֊ պիւթիւն կիւն, կիւնաթիւթիւն, ազշամառաք։
Ցնրնկապահ, ի. ած. ա. գ. ցօրնկուան պահպանող. ֊ կիւնաթիւզ պէքնիսի
Ցնրնկութիւն. գ. ցօրնկ. ֊ կիւնաթիւզ
Ցնց, ոյ, ոց. գ. ցնց. ֊ կիւմէ։
Ցնցակնը. ա. ցնցը կնքած, ցնցուած. ֊ կիւմէվկէնմիշ. կիւմէվուէն պէրպատ օլմուշ
Ցնցակնքիմ. կր. ցնցի կնքուիլ
Ցնցամիչ. ա. 1 ցնցուած։ – 2 վատուցընող
Ցէ՛ն. ա. Ցնն։
Ցիխ, ցխոյ. գ. ցեխ. ֊ չամուր, պռլըզ։
Ցիւն, ցնոյ. գ. ուրուր. ֊ չոլլաց։
Ցինգ, կի՛ Ցինկ, ցնկոյ, կի՛ կին. գ. գնդին ծայրի՛կ զաշտի, կամ գնտի քով։
Ցիւս, ցոյ, կամ աւս, ուց. գ. վայրի էշ. ֊ նապատ էշի՛ն։
Ցիր, ցրի, ցրիւ, ցիրք. ա. 1 ապրին անդին ցրուած, ցիւռցան տարածուած. ֊ նայրէ՛ մինչ, նայրէյրու – 2 իմ տիրապետութեան։
–Ցիր. 1 տեղերու գիրքը՝ տարածութիւն, ընդարձակ տեղ. ֊ նայէ՛ա, օվատ – 2 ցիրուցան տարածուած բաներ։
–Ցիր և ցան. ա. Ցան և ցիր։
–Ցիր ընդ ցիր լինիմ. ցրուիլ։
Ցիրապահանգ. գ. չորս գին ցրուած պահպանները։
Ցիրգ. ցրգի, կի՛ գոյ. և Ցրգի. գ. ոյ, կամ գ՛ոյ. գ. 1 ցրգի. ֊ տախտակաղաշէրը, մէքվէմ, չալը չրթիրու – 2 տ. Գիւ։
Ցից. հզական բառին Ցցուածք. տես։
Ցից. ցցոյ. գ. 1 ցից, կռնգ. ֊ գաշտզ, գաշտզնգիզ. – 2 սեպ ֊ չիվի։
Ցից. 'ի ցից. ա. մ. ցրտած, ցցուած, չիտակ տնկուած. ֊ տիք։
Ցիւ, ցուոյ, ոց. գ. տան ծածք. ֊ քիրէմիտ։
Ցիւռկիմ. ա. Ցռկիմ. (լոյսը) ցրուցընդիլ
Ցլագլուխ, գլխոյ. որ և Ձ.ուռլակագլուխ. ա. հզան գլուխ տնեցող՝ Հէքիաթզրի՛ն ֊ պրոցը պահլը։
Ցլաձև. ա. հզան ձեւով [ցան մը։
Ցլափիլ. փլի. գ. ցլու ու փղի նման գալ
Ցլիկ, ցլկան, կամ ցլկի. գ. 1 պզտի ցուլ. – 2 մեկանուն ուժով մարդու մը։
Ցխատեսակ. ա. ցեխի նման. ֊ չոզ չամուր միասլը, ոտրմուլու։
Ցխոտ. ա. ցեխոտ, ապռոտ
Ցխոտիմ, նցայ. չ. ցեխոտիլ։
Ցմախ, ի. գ. անպտուղ իմուփ մը, որուն տերիը բարակ է ու խիստ լեզին
Ցմախատակ. գ. ցմախի արմատ։
Ցնզարար. մ. ցրիւ. ֊ տարընդգ։
Ցնզական. ա. Ցնզլին
Ցնզամիմ, ցնզայ. ա. Ցնզիմ
Ցնզլին. ա. ինչ որ դիւրաւ կը ցընզի կ՛անցնի։
Ցնզում, նցի. ն. տարտրինել, դուրս տալ, ցրցընդել, լլոնել, հովի տալ. ֊ սէրմիչք, նայմագ, տաշմագ, տաղըմմագ, տոմուրմագ։
Ցնզիմ, նցայ. չ. տարտրինիլ. ֊ տաղըմագ, փիւսկիւրմէք, ֆըշդըրմագ, ագմագ, զոյ՛ իմիլիֆ օլմագ։ [լը։
Ցնզուռն, ցնզման. գ. 1 ցնզիլը – 2 ցաթիւ
Ցնծաբեր. ա. ուրախականը [բախալը։
Ցնծալի. լ.ոյ. լնաց. ա. ուրախանալու, ուրախալը։
Ցնծալից. 1 ա. լի ուրախութիւնամբ, ուրախալի։ – 2 մ. ուրախութիւնամբ։
Ցնծամ, ացայ, կամ ացի, ծա. չ. խնդալ, ուրախանալ ցնծութիւն, Ձիալ, ուրախութիւնն ցուցընել. ֊ զրխանմագ, շազ օլմագ։
Ցնծաուետակ. ա. ուրախականը [մագ։
Ցնծացած. ա. մ. 1 ուրախացած։ – 2 ուրախանալով։
Ցնծացուցանեմ, ցուցի. ն. խնդացընել, ուրախացընել. ֊ շազ իմիմիք։
Ցնծացուցիչ. ա. ուրախացընող։
Ցնծաւէտութիւն. գ. 1 մեծ ուրախութիւն։ – 2 պատճառ ուրախութեան։
Ցնծութիւն. գ. ուրախութիւն, ցնծալը. ֊ շազլըգ, շէնլիք։
Ցնծում, ծման. նոյն։
Ցնկնիմ, նցայ, կամ նայ. չ. ցկնիլ, ծնանիլ անբանի կամ անբանօրէն։ [նոզ։
Ցնոտաւոր. ա. հիւանդին խնդ՛ չլաճ հագ.
Ցնոր, ի. մնաւոյնպէս՝ Ցնորք, բից. որ և
Ցնորական պատճառանք. գ. երեւակայութիւն, երեւակայական կամ ցնդած բան, փուճուտիւճ՛ խնդուտիննդ մտածմունք. ֊ խէչալ, հիւբեան։
–Ցնոր. ա. փուճ, երեսպանման (խոսք)։
Ցնորախօս. ա. փուճուտիւճ՛ խօսող։
Ցնորական. ա. երեւութական, երեւակայական, փուճ, երեսփ նման։
Ցնորական առնեմ, կի՛ լինիմ. 1 երեւակայութիւնամբ տանջվիլ կամ տանջուիլ – 2 անոր բաներով զբաղեցընել, զբաղիլ։
Ցնորեմ, նցի } ն. ցնդեցընել, խելքը
Ցնորեցուցանեմ } առնել, խենդեցընել։

մալբրջընալ. ֊ ագլնըբչէլմէք, պու լանտըրմագ, չըլտըրմագ։
Ցնծալի, ներայ. չ. խնդացնտիլ, խնդքը տարբղնիլ՝ թռչիլ, իմմ գուբս նլլնլ, շուարքիլ. ֊ շաշըրմագ, չըլտըրմագ, քէնտինտէն չըգմագ։
Ցնծութիւն. գ. ցնտիլը, ցնտքը։
Ցնուա. ա. Ցնտաւոր։
Ցնցնմ. ո. Ցուղ տամ, և Ցանցնմ։
Ցնցղաձև, կամ Ցնցղկաձև. ա. ցնցուղին նըմանն ծակ ծակ։
Ցնցղանամ, կամ Ցնցղկանամ. չ. ցաքիկնլ ջրոյ կամ արևան, բխնլ. ֊ փըշըրըմագ։
Ցնցոտաւոր. ա. քուրջ մը հագած։
Ցնցոտնլ, նցի. ն. քուրջնլով կարկըտնլ։
Ցնցոտի, տւոյ, տևաց. ա. ֊ 1 հինուժին, կարկտած. ֊ էսկի պիւռկիւ, եամաղը, պէզ փաչտաբը. ֊ 2 գ. քուրջ, շոր։
Ցնցոտիկ } նոյն ընդ վ։
Ցնցոտուն }
Ցնցուղ, ցնցղոյ. գ. ցնցուխ, փոզբակ, խոզակնման ան֊ցք հիւթնծրուս. ֊ ալուզ, պօքուս։
Ցնցուղ. գ. ցաւակըտուք (ջրոյ, արևան, լուայ), գուբս տալը՝ բխնլը. ֊ փիւռկիւ ըմէ, ֊ սէլփէ։
Ցնցուտ. ա. Ցնցոտաւոր։ [ներ։
Ցնցտնմ. ո. Ցանցնմ, 2։
Ցօղ. ա. Ցօղը։
Ցօղական. ա. ցաքոզ։
Ցօղանամ, ացայ. չ. գուբս ցաքիլ, վնր ցաօքնլ (լուայ, բոցոյ, և այլն)։
Ցօղացուքիւն } ա. Ցօղումն։
Ցօղացումն }
Ցօղնմ, նցի. չ. ո. Ցօղանամ։
Ցօղումն, լման, մունք. գ. շօղալը, ցաքնլը՝ ցաօքնլը՝ շօղ պէս վաստիլը. ֊ շաֆգ։
Ցօղք. նոյն ընդ վ։
Ցոզ. գ. ցօրնի ցօղումն։
Ցոզամ. ո. Հոզամ։
Ցոզկ. գ. բաղմոստանի պղտի ձըմէ՝ դեզ֊նաշրմի. ֊ գըրգայագ։
Ցոզուն. ո. Ցօղուն։
Ցոյց, ցուցի, ցոյցք, ցուցից. գ. 1 գրաչն նրնցընելը՝ ցուցընելը. ֊ կէսմի էրիշ։ ֊ 2 նշան մը. ֊ նիշան, իշարէթ։ ֊ 3 խազգուքիւ. ֊ բնդկիկիք, ձնրիսիք. ֊ 4 ապացոյց, ցուցմունք. ֊ խապաճ։ ֊ տե՛ս և Ցուց։
Ցուլան, բնոյ, ոց. գ. ցօրնն. ֊ պուզայ։
Ցուկ. ո. Ցնբնկ։
Ցուկնան. ա. ցօրնկուստն։
Ցուն֊նաբաշխ. ա. ցօրնն բաշխող (Ցամէսի)։
Ցուն֊նաքնը, ի, ից. ա. ցօրնն բուսացընող՝ ունեցող։ [տայիւ
Ցուն֊նագոյն. ա. ցօրնի գոյնով, ֊ պուզ֊
Ցուն֊նախատ, ի, ից կամ ից. գ. ցօրնի հատ. ֊ պուզայ իմանէսի։
Ցոյ ենամբրճ. ա. կաչին ցօրնի գունով։
Ցուն֊նաշահ, ի, ից. ա. ցօրնէն վաստակ ընող. ֊ պուզայնքի։
Ցուն֊նաչատ. ա. ցօրնը շատ։
Ցուն֊նաձառ, ի, ից. ա. ցօրնն ծախող. ֊ պուզայ պազիրկեանքի։
Ցուն֊նաձառութիւն. գ. ցօրնն ծախելը։
Ցուն֊նատարազ. ա. ցօրնի նման շատ։
Ցուն֊նատու. ա. ցօրնն տուող՝ բաշխող։
Ցուն֊նաւէր. ա. ցօրնը տբրող (օրամ, որամ ցանող). [իմաքի։
Ցօրժամ. մ. ինչուան ան տանն՝ որ. ֊ իմ, ֊ Ցուրժամ. ինչուան ուր տանն. ֊ նէ՛ զամանատք։
Ցօրչափ. մ. քանի որ. ֊ նէչի՛ քիր [տանս
Ցօր վայր. մ. ինչուան ուր, ինչուան որ ա֊
Ցօրքան. մ. որչափ տանն, որչափ որ, քանի՛ որ, ինչուան ուր. ֊ նէ՛ գլտաւ քիր, մատամ՛ քիր։
֊ Ցուրքան ժամանակս. նոյն է։
Ցուլ, ցլոյ, կամ ցլի, ուց. գ. 1 նր. ֊ տըղբր, էօքիւզ, պուղա։ ֊ 2 կնդանականքի մր անուն. ֊ սէվր։
* Ցուղ. ա. Ցնցուղ, և Ցօղ։
Ցումկմ Ցումն. գ. փտտած հիւթի մարմնոյ։
Ցունց տամ. շարժլնլ, թօրթվլնլ, ցնցնլ. ֊ սիլքմէք։
Ցուպ, ցպոյ. գ. 1 գաւազան. ֊ չըպուգ։ ֊ 2 օգի մէջ շիտակ լոյս մր։ [նօզ։
֊ Ցուպ հնդիկ. ան փայտ, եբնոս. ֊ ապատ֊
Ցուրտ, ցըտոյ, կամ սի. ա. 1 պաղուկ, պաղ. ֊ սօուգ, սէբրին։ ֊ 2 անհամ, անշնորհք, պաղ (բան)։
֊ Ցուրտ. գ. պաղութիւն, պաղ, ցուրտ առնն. ֊ սօուգլըգ, սօուգ, պայազ։
Ցուց, ցցոյ, ցուցք, ցցոց. գ. ցնծութիւն ձայն, ուրախութիւնն երգ, խաղ կանչելը, խաղը, հանդէս. ֊ թիւրքիս, ալայ, հէնկնամ, գինեկիր, չալգը։
Ցուցակ, ի, ից. ա. գ. 1 ցուցընող՝ նշան մը, սրինակ։ ֊ 2 ցանկ գրոց։ ֊ 3 մաշտոց գիրքը։
Ցուցական, ի, ից. 1 ա. ցուցընող, երևցընող։ ֊ 2 նշանաւոր, հիանալի։ ֊ 3 գ. նշան, ապացոյց։ [խապաճ էթմէք։
֊ Ցուցական առնեմ. փաստով ցուցընել. ֊
֊ Ցուցական մնան. բան էն ևտև մնալը, որով մէկ բանը կը ցուցընենք ուրիշի։
Ցուցական. ա. խազի՝ երգի վերաբերեալ. ֊ մանիէ միւմալիք։
Ցուցականապէս. մ. քան ծախելով ցուցընելով. ֊ էտա իլէ։ [բևելի։
Ցուցականութիւն. գ. ցուցումն, տեսք և֊
Ցուցակութիւն. գ. ցոյցը, երևման յայտնի ընելը՝ ըլլալը. ապացոյց, նշան։
Ցուցանակ. գ. նշանակ։

Ցուցանեմ, ցուցի, ցույց. ն. 1 ցուցընել. 2 կէօսէ էլմէք։ — 2 ընել, հասցընել (մէկու
Ցուցանողական. ա. Ցուցողական [մը)։
Ցուցիչ. ա. ցուցընող, յայտնող։
Ցուցողական, ի, աց. ա. ցուցընող, նշանակող, նշանակող։
Ցուցունի, ցմանի. գ. ցուցընելը, ցուցումը, նշան, օրինակ, ապացոյց։
Ցուցող, կամ ոդ, ի, աց. ցուցընող։
Ցոխ, ի, իդ. ա. խուռն բազ. շոշխոտ, շփացած, ամենդգիտեղ, խնճնասլիկ. 2 աչօգ, սէգիհ, սաֆուր սուֆուր։
Ցոխաբան. ա. անհամ՝ անշնորհք ու վուա բանը խօսող։ [ֆազանլըգ։
Ցոխաբանութիւն. գ. անհամ խօսք. 2 լա
Ցոխաբար. մ. խոյլ ու անպարկեշտ կերպով։
Ցոխաբերան. ա. Ցոխաբան։
Ցոխագնաց. ա. խուլամարխի։
Ցոխագնացութիւն } գ. խոյլ վարք. խուլամար
Ցոխագնացք } խութիւն. 2 աչօգ մէշէպ, սէգիհլիք։
Ցոխախօսութիւն. ա. Ցոխաբանութիւն։
Ցոխամիտ, մտի, ած, կամ տից. ա. խոյլ միտք, խուլտիրա, շոլղխոտ։
Ցոխանիտ. չ. մեծ մեծ պարծենալ։
Ցոխանք. ա. Ցոխութիւն։
Ցոխասիրտ. ա. Ցոխամիտ [շփացընել
Ցոխացուցանեմ, ցուցի. ն. խուլցընել, ցոխացընել։
Ցոխացուցիչ. ա. խուլցնող։
Ցոխինաչնեմ. ա. շատ խօսիլ։
Ցոխինընթացք. ա. շատ վազելով (քա
լուածք)։ [2 կէվշէկ։
Ցոխոգի, գւոյ, գեաց. ա. խուլամարխի. 2
Ցոխութիւն. գ. խուլամարխութիւն, ա
նառակութիւն, շփածութիւն, խնճնա
ւթիւն. 2 կէվշէկլիք, պօրտղլըգ։
Ցոնակաթեալ. քիմէն վար վազելով կամ վազցընելով (խմած ջուրը)։
Ցոնչ. ա. Ցիռ։
Ցոնկապ, ոյ. գ. քիմի կապ, պախուրց. 2 գանգրբան, կէմ։ [պախուրցով
Ցոնկապիմ. կ. քիմը՝ ցոնկը կապուիլ
Ցոնկող. ա. գոնչը խոշոր։
Ցոնկիմ, եցայ. չ. ցոնկի պէս գէպ ի գուրս երկրնալ, պօռթքալ, ցնցոնկել, ցրցնքիլ
Ցոնկ, ցոկի, կամ կոյ. գ. քիմի, քիմքի, գոնչ, պոկունք։
–Ցոնկ հարկանեմ (ի ջուրն). քիմը բնբանը ջրի մէջ խոթել։
Ցոնմ, եցի } ն. ձդբտել, բզբքանել, ծեծ
Ցոմմ, եցայ } կուիլ՝ պատրաստելով գինքը, արիւնռանել, փեռատուիլ. 2 չըզմագ, փոքա
լանմագ, հօլուանմագ։ [մագ։
Ցոռումն. գ. ցոռալը, խլել, բզբքտուելը. 2 նօղ
Ցրան, ի, գ. ցրցնքիլը։

Ցրգնի } գ. ա. Ցիրգ։
Ցրգի }
Ցրնամ, նցի. ն. ցրտնել, փձացընել. 2 սաղրմնագ. պօղմագ։
Ցրիչ. ա. ցրտող, աւրող։
Ցրիւ. մ. ցրուած, ցրտնելով, ասդին անդին, — Ցրիւ արկանեմ. ցիրուցան ընել։
Ցրուած. ա. ցրտնալ. 2 տաղընթրգ։
Ցրուական. ա. տարտարղնած. 2 տաղընթրգ։
Ցրուանմ, նցի. ն. տարտարղնել. 2 տաղընթմագ. սէրփմէք։
Ցրուիչ. ա. ցրտող։
Ցրուման. ցրմանի. գ. ցրտնելը, իջը։
Ցրտուիմի } նոյն։
Ցրտումն }
Ցրտաբան. ա. պաղ բանելը խօսող։
Ցրտաբանանմ. չ. պաղ պաղ խօսիլ։
Ցրտաբանութիւն. գ. պաղ խօսքեր։
Ցրտարեկ. ա. Ցրտահար։
Ցրտարեկութիւն. ա. Ցրտահարութիւն։
Ցրտաբեր. ա. պաղընցնող, սառնցնող։
Ցրտաբուղխ, կամ բուխ. ա. պաղուկ. 2 սուռնաճագ։
Ցրտագին. ա. սառուիկ պաղ՝ պաղնցնող։
Ցրտագոյն, գունի. ից. ա. մ. 1 աւելի պաղ՝ ցուրտ — 2 գաղջ. — 3 անհամ։
Ցրտական. ա. պաղ, պաղնցնող։
Ցրտակէզ. ա. Ցրտահար։
Ցրտահար. ա. ցրտէն՝ պաղէն գալնուած, վնասուած. 2 սօսգ վնասիլ՝ տօղանմըշ։
Ցրտահարիմ. չ. ցրտէն գալնուիլ. 2 սօսգ տան վնասուիլմագ։
Ցրտահարութիւն. գ. ցրտէն գալնուիլը. 2 սօսգ վնասկունէ։
Ցրտամ. ա. Ցրտանամ։
Ցրտամիտ. ա. ցուրտ բարքով, անհամ։
Ցրտային. ա. ցուրտ, պաղ։
Ցրտանամ, ացայ, չ. 1 մնիլ, պաղիլ. 2 խնշիմէք, սօսումագ։ — 2 անհամնալ, պաղ պաղ խօսիլ. 2 տաքի սըզլանմագ, ագըլըզ չէյ սէօյլէմէք։
Ցրտաշունչ. ա. պաղ փչող. 2 սօսգ էսկէն։
Ցրտատատիմ. նցայ. չ. պաղիլ, սառիլ
Ցրտատատն. ա. սառի պէս պաղ։
Ցրտատատոյց. ա. ցրտէն սառած։
Ցրտացուցանեմ, ցուցի. ն. պաղնցընել. 2 սօսումագ։ [ուզ ալմասը։
Ցրտրմպութիւն. գ. պաղ առնելը. 2 սօ
Ցրտին. ա. պաղ, պաղած, մնած. 2 սօսգ, սօսնմագ, իւշխէրէք։
Ցրտութիւն. ա. Ցուրտ. գ։
Ցրցուն. ա. ցրցնքած, պատատած։
Ցրցունմ. ն. քաշքրշել՝ պատրաստելով։
Ցրնք. նից. գ. 1 ցրտիլը. — 2 տեղի անուն՝ ցրտնելէն առած։
Ցցապատնէշ, նիշի, շաց. գ. ցցերով քա

բով քաշած պատ. ՝ խաշար։
Յցասաց. ա. խաղ կանչելով աշխարհօրէն բռնած. ՝ թիւրքիւ մխալը։
Յցասացութիւն. գ. խաղ կանչելը։
Յցեմ, նցի. ն. ցցի պէս գալնել, ցցել, խոթել, խրել, անկել. ՝ սափլամագ, սօգմագ, տիքմէք։
Յցիմ։ ՝ ցիցի պէս անկած անշարժ կենալ։
Յցուամ, նցի } ՝ ծլիլ՝ գուրս անկուիլ ծայր
Յցուիմ, նցայ } տալ՝ երևնալ. ՝ տիքիլմէք. ֆըշղըմագ, պիխմէք։
Յցուն, ցցման. գ. ցցելը, ցցիլը։
Յցունազարգ. ա. ցցունքի պէս զարդարուած (պարտէզ՝ ծառ). ՝ սալդըմ ռաչագ տօնանմըշ։
Յցունքնից. գ. մազերու դարդը՝ հիւսուածքը. ՝ քեաքիլ փէրչէմ։
Յցուսթի, կամ Յցուսթի. գ. ցցուիլը, ծլիլը։
Յփսի, սւոյ, սեաց. ա. գ. այծու մազէ հիւսուած. ՝ գաղա սոյ չադի, խարսար, չատը։
Յքի, ցքւոյ. գ. օղի. ՝ բագը։
Յօզ, ոյ. գ. 1 շաղ. ՝ չիղ, նէմի – 2 զուարցընող բան – 3 ցօղի պէս իջած՝ կաթած։
Յօզաքնը. ա. Յօզագին։
Յօզաքուչիս. ա. ցօղ՝ անձրեւ բչխող։
Յօզագին. ա. մ. շաղի պէս, պաղուկ, պաղշորկոտ. ՝ սէրսին։ [լէմմէք։
Յօզագնեմ, նցի. ն. պաղշորկել. ՝ սէրսին-
Յօզաղաքնութիւն. գ. պաղուկ ըլլալը։
Յօզազարգ. ա. շաղով ուռճացած։
Յօզամօրիմ. չ. շաղի պէս կաթիլ
Յօզալի } ա. 1 շաղով անձրեւով լըցուած, խնաւսէ – 2 պաղուկ։
Յօզալից } ՝ սէրսին։
Յօզախառն }
Յօզածին. ա. 1 շաղ՝ անձրեւ բերող – 2 շաղէ՝ անձրեւէ ծնած։
Յօզածու. ա. շաղ՝ անձրեւ բերող։
Յօզակերպ. ա. մ. շաղի պէս։
Յօզակիր. ա. պաղուկ. ՝ սէրսին։
Յօզահաւ. ա. վրան շաղ իջած։
Յօզահաս. ա. Յօզաբուղխ։
Յօզաձիւն. ա. ձիւնի պէս իջած։
Յօզամասոյց. ա. շաղը՝ անձրեւը անպակաս։
Յօզանամ, ացայ. չ. 1 զովանալ. ՝ սէրսինլէնմէք – 2 շաղ իջնալ. ՝ չիղ էնմէք։
Յօզասարսափ. ա. մ. շաղի նման։
Յօզասնակ. ա. շաղի պէս։
Յօզարկեմ, նցի. ն. 1 ցօղել, ցրցընքել – 2 զովացընել, պաղշորկել։
Յօզացայտ. ա. Յօզածու։
Յօզացուցանեմ. ն. պաղշորկել, ցօղել։
Յօզաւոր. ա. պաղուկ. ՝ սէրսին։
Յօղեմ, նցի. ն. շաղ կամ շաղի պէս կաթիլ ընել, ցրցընել, ցրցընքել, ծիրկել. ՝ չիղ էնտիրմէք, տամըճմագ, սէրսիմէք, ըպաշմագ։

Յօղիկ. գ. շաղիկ, անոյշ ցօղ։
Յօղումն, դման. գ. ցօղելը, իլը։
Յօղուն, դնոյ, կամ դուան. գ. բուսոց բռնը՝ հիղկը՝ ծիղը։
Յօղուն. ա. շաղով ուռճացած։

Ի

Ի. հին. կամ իւն. երևանըսրդ չորրորդ տառ. Հայոց, երբեմն ձայնաւոր նշանաբառ՝ իբր ևու, իյու. և երբեմն հապաձայն՝ օրպէս մեզմ իմ. ուսոի կը գրուի, Ընդիպատոս, Ընդիպատոս, Եդեպատոս. կիրակէ, կիւրակէ, կուրակէ, և այլն. և օծմեան, օծմեման. վաւաշ, վավաշ, և այլն։
–Բառից սկիզբը չկայ Հայերէն, այլ առ Հարկի գրած է. ուսոի նոյն են իւն և հիւն, իւծ և հիւծ, իւսում և հիւսեմ, և այլն։
–Ի. ս. Օծմեան Հազար. Օծմեհազարեակրդ։
Ի. շ. ևս, և, ու։
Ի. նախդիր, անսովոր՝ իբր 'ի, յ։
Իխանամ. ա. Հխանամ։
Իխանդ. գ. Հիւանդ։
Իխիմ. գ. Հիւմ։
Իխիմական. ա. Հիւմական, Նիւմական։
Իխիմանիւմ. ա. Հիւմանիւմ։
Իխիմեղէն. ա. Հիւմեղէն։
Իխիմեղէնազուարճ. ա. Հոգեղէն և զուարճ։
Իխծեալ. ա. Հիւծեալ։ [ծուն։
Իխծուիմ. գ. Հիւծուիմ։
Իխղէնի. ա. Հիմնի։
Իխին. գ. Հիւն ասաը, ս։
Իխին. (յ) իմոյն. և ժանկ։
Իխուն անգր. մ. ա. Օն անգր։
Իխս. գ. Հիւս։
Իխսակ. գ. Հիւսակ։
Իխսապայծառ. ա. Հիւսամբ պայծառ։
Իխսապսակ. ա. Հիւսապսակ։
Իխսեմ. ն. Հիւսել։
Իխսուիմ. գ. Հիւսուիմ։
Իխր. խր։
Իսվիս. գ. Հոմիս։

Փ

Փ. փիւռ. երեսներորդ հինգերորդ տառ Հայոց. քառաձայն, որպէս բ՝, կամ ֆ՝ ածանձը վ. ւ, մեա՛ի Փ. վասն որոյ ուրիշ ներուն Փ գիրը ՚ի մեզ կը փոխուի վ։

–Ինչ անգամ լծորդ է փ. բ, կամ պ գրելուն հետ. փաղաքուճիւն, բաղաքաւճիւն. պայքար, փայքար. դներփնել, գներբնել. կապար, կաբափ. պոր փոր. անփակաձ, անպակաձ, կամ անփչակաձ։

–Փ. փ. ուճ հազար. ուճ հազարերորդ։

Փագրան, ի, աց. գ. (յ.) մեծ ձուկ մը Նեղոս գետոյ։

Փադամ } գ. վրայի լոճ՝ կամ ճաշկենակ
Փադան } գլխոյ կանանց, կողպատ. ՚ս նաշմանգ։ ՚ս ոսկեմանգ։

Փախճեմ, եցի. ն. փախճել, պրկել։

Փախանք } գ. կծիկ, կապոց. ՚ս պղինձ,
Փախնճք } պղնձիւ, պաղ։

Փախնջակ առնում } չ. այթիկել. նայուած-
Փախնջակիմ } քով վերատուիլ. ՚ս նազար առնուց, պնիւլիւնմէք։

Փախոյճ, կամ Փախուճ. գ. շաքարանի խազ մը փախուճած։

Փախուճեմ. ա. Փախճեմ։

Փալանգ. ա. Փաղանգ։

Փալանիկ. ա. Անդրուազ. ։

Փալկան. (լ.) ։ բազէի ցեղ – ՚ս չնճճ Սիկիլիացւոց։

Փախ. գ. փախչիլը։

–Փախ ՚ի փախ. մ. Հետեւ փախչելով։

Փախաուուած. ա. մ. փախուստ առուոց, փախչելով։

Փախնուած, խնայ. ա. Փախչիմ։

Փախուստ, խաուեան, կամ խաուիւ. գ. փախչելը. ՚ս գաչմագ, գաչճմագ։

–Փախուստ առնում. ի. փախուստ գառնամ. փախչիլ։

–Ի փախուստ դարձուցանեմ. փախցընել։

Փախուցանեմ, ուցի. ն. փախցընել ՚ս գաչուցմագ։

Փախուցիչ. ա. փախցընող։

Փախչիմ, խնայ, խիր, խաուցնել չ. փախչել, վազել՝ տեղ մը ինկնալ ՚ս գաչմագ, գաչճմագ, ձիրար էմէք, սըղճմագ։

Փախչելի. ա. ։ փախչելու։ – ՚ս (յ. ոՀով) անցաւոր, անհաստատ։

Փախչկոտ, ի, աց. ա. Փախստական։

Փախչողական. ա. ի լաց փախչոտական։

Փախչուճիւն. ա. Փախուստ։

Փախստակ. ա. փախստական։

Փախստական, ի, աց. ա. ։ փախչող. ՚ս գաչճան, գաչկըն։ – ՚ս անցաւոր։

–Փախստական առնեմ, կամ արկանեմ, կամ հանեմ, կամ վարեմ, կամ տամ. փախցընել։

–Փախստական լինիմ, կամ գնամ, երթամ, դառնամ, անկանիմ, դիմեմ. փախչիլ, ապաւինիլ։

Փախստականուճիւն. գ. փախուստ։

Փախստակից. ա. փախստական։

Փախստոյ, տէի, ից. ա. Փախստական։

Փախստուճիւն. գ. փախուստ։

Փածանելի, նիմ. ա. Սփածանելի, նիմ։

Փածուցանեմ. ն. վասն լոճ պլլել։

Փակ, ի, կամ ոյ, ից. գ. ։ գոցելը։ – ՚ս գոցելու գործիք, կղպակ, ախլակ. ՚ս քիլիտ, սիւրկիւ։

–Փակ. ա. գոցած, գոց. ՚ս գափալը։

Փակ. գ. գաւազան, բակուղ։

Փակաբար. մ. չորս կողմէն գոցելով։

Փակած. ա. գոցած։

Փականակալ, ի, աց. գ. բալէիքի տէր, բացող գոցող (ակներեւնայ, աբքայուճեանց գրան՝ սէնն Պետրոս)։ – ան և Փականագակ։

Փականակալուճիւն. գ. բալէիքի սիրոջը պաշտօնն ու իշխանուճիւնը։

Փականագակ, ի, աց. գ. գրան փակը. ախլակ, կղպակ. ՚ս քիլիտ, սիւրկիւ, մանտալ։

Փականագական. ա. ախլակի նման. ՚ս քիլիտ միատլը։

Փական, ի } գ. փականագակ, կղպակ. ՚ս
Փականք, նաց } քիլիտ։

Փականք, նաց. գ. բալէիք. ՚ս անախճատ։

Փականոսակալ. ա. Փականակալ։

Փականդուբակ, այ. կմ Փանդուբակ. գ. յաուակ անուն հին հնդեւրոպական գէշ մարգագետ. բատ այլոց՝ հիւսն. ՚ս սիւրկէր։

Փակնդն, դան. գ. փակճելու կամ փակճուելու լոճ ճաշկենակ, վակաս, ուրար, վնդար, փիրան ։ [լաչակը։

–Փակնդն, նգունք. կանանց և կուսանաց

Փակնմ, նցի. ն. ։ գոցել. ներքը պահել, կապ դնել. ՚ս գափամագ, գափաճմագ, էօրճմէք, քիլիտլէմէք։ – ՚ս լմընցընել (խօսքը)։ [մեռ չտալու

–Փակնմ ինչ յաւելեաց. արգիլել, հրամ.

Փակնուտ, փակնայ. չ. գոցուիլ։

Փակոց, ի, աց. ա. Փականագակ։

Փակուտ, փակի, փակ. ն. գոցել։

Փակումն, կման. գ. գոցելը, գոցուիլը։

Փակուցանեմ, ուցի, կ՚ն. փակցընել, կըպցընել. ֊ եաւիշտոլըմագ։
Փակչուտ. ա. կպչուն։
Փահլ. գ. ապուռ ձի։
Փաղ, ի, ից. գ. ճոչնոյ մը անուն։
Փագ. ա. փուգձ, գիւրաւ փխրելի։
Փագ. մասնիկ, որպէս բաղ, համ, կից, շար, շազ. ֊ պիլէ, պիլիքտէ։ [լող։
Փաղակաւորական. ա. իշխանութեան կառա.
Փաղակնոց. ա. համանկնոյ։
Փաղաղական. տ. Փաղղական։
Փաղաղեմ, նցի. ն. 1 չարաչար ուտել՝ լափել, մաշել, բզբտել – 2 բռցակիզելչտոց չոքել, էքել մրկել։
Փաղաղէչ. ա. լափող։
Փաղաղութիւն. գ. ուչտրուելիս։
Փաղանգ, ի, անգը, գաց. գ. (յ.) 1 գունդ զօրաց, լեգէոն. ֊ ասքէր, պէշլիկ, նոյան ասքէր – 2 (կենդանեաց) խումբ։
Փաղանդաման շկ. գ. 1 մու շկի տեսակ – 2 խոտ մը, ձաբիսատ։
Փաղանուն, անուան, ուանք, կամ նուանք. ա. գ. 1 անուանակից – 2 այն անունը որ շատի վրայ կ՚բաւի, ինչպէս՝ կենդանիս – 3 զանազան անուններ՝ որ նոյն բանը կը նշանակեն, ինչպէս՝ սուր, իմուր, բազում, յոյլ, և այլն. որ և նոյնանշան կ՚բաւին, համանուն։
Փաղանուանարար } մ. փաղանուն կերպով
Փաղանուանակի } (բուս կրկին նշանակաւ
Փաղանուանապէս } իմանալ ալ)։
Փաղաս. ա. Փաղաստիթիւն։
Փաղաստեմ, իմ. ն. կ. տասերը ծկտող տա՚նուլ՝ վանկ շինելու համար։
Փաղաստիթի. գ. ծկտող տասը տասերը, որով կ՚բլլայ վանկ, հնգ. ֊ հէձէ։
Փաղասեա. տ. Համասեա։
Փաղաւիկ. գ. փաղ իմաստներ։
Փաղաքչարան. ա. շոյտքոմի։
Փաղաքչարար. մ. գութդութալով, սիրելով։
Փաղաքչական. ա. 1 գութդութալու՝ փայփայելու՝ սիրելու նման, համոզելու՝ շողոքորթելու։ – 2 անոյշ խօսքերով խաբող. ֊ նաղլ ըլալի իմի, խաղի ըլնիւմազ – 3 փաղաքչական մանիկը. իմ. ուկ. ակ. ֊ Ձրգ, Ձիգ, Ձուգ. (Հոյրիկ. մայրիկ, մանկիկ, գառնուկ, ոչխարիկ. ֊ անասնոցմ. էվլատ Ձրգ, գուզուձուգ)։
Փաղաքչանք. նոյ. գ. գութդութալը, կամ՝ անոյշ խօսքեր, քծնիլը. ֊ խոշ ոկօշ. պէմի, էգիքլիք։
Փաղաքչեմ, նցի. ն. յ. } ակը ցուցընել, շողոքորթել, անուշ խօսքեր ընծեռել, գովեստ ընել. ֊ օղշամագ, գըլըմագ, նալբեաղանմագ։
Փաղաքչոտ. ա. շատ փաղաքչող։
Փաղաքչութիւն. տ. Փաղաքչանք։
Փաղաքուշ. 1 ա. շատ քուրսող, անուշ լեզու, խաբեբայ. ֊ նալճագ – 2 փաղաքչական – 3 գ. փաղաքչանք։
Փաղեմ, նցի. ն. միացընել։
Փաղերութիւն. գ. փխուրի պէս ձերմուկի։
Փաղիժ, իժի, ից. գ. տեսակ մը ծառատոհ մանուկ։
Փաղղական. ա. էրող լափող, ցանկական։
Փաղղոս. գ. (յ.) պոչ, ամօթը։
Փաղութիւն. գ. կապ. ֊ պաղ։
Փաղփ, փաղփը, փից, իւք. գ. փաղփելը. ֊ փաղլոյշ։
Փաղփաղիմ, նցայ. չ. փաղփելի պէտքալ։
Փաղփաղող. ա. ձայն հանող պաղ, պաղ, պաղպաղող, մնամաղող։
Փաղփաղուն. տ. փաղփլուն. ֊ փաղլաք։
Փաղփնցուցանեմ. ն. փաղփլցընել. ֊ ըշըտամիմագ։ [լամագ, ըշըլտամագ։
Փաղփիմ, նցայ. չ. փաղփլիլ, պէտքալ. ֊ փաղ.
Փաղփիւնաւոր } ա. փաղլուն, փաղփլուն,
Փաղփիւնափայլ } պաղծառ։
Փաղփուն, կամ Փաղփիւն, փման. գ. փաղփլիլը. պէտքալը։
Փաղփուն, փնոյ. ա. փաղփլուն. ֊ փաղլաք։
Փամփուշտ. փշտի. գ. 1 փամփուշտ, պատրաստ գդում. ֊ գալափուշտ, գիւլլասան, գաւուզ, գաղագ։ – 2 մեղքի ընդունայնութեան։
Փայաւական. ա. ուրք գպչելու՝ սկզբելու։
Փայաւութիւն. գ. ուրքը գպչիլը՝ սկզբիլը։
Փայեմոն, ի, իւ, կամ աւ. (յ.) 1 հրափայլ լուսափայլ – 2 իմաստասէր Եգիպտոսի, որուն աման մեծ կրակ եղած է. – 3 արեգակ. – 4 լուսնիմաց։
Փայիկ. գ. (ամբ.) ուրքով վաղող. ֊ շաիճրը։
Փայլ, ի, ից. գ. ա. 1 փայլիլը – 2 փայլուն. –Փայլ գիփայլե տամ՝ փայլիլ, փարիլիլ։ –Փայլ՚ի փայլ սատիկ փայլող, փայլուն։
Փայլադունեմ. չ. խիստ փայլիլ, պայծառանալ։
Փայլածագեմ, նցի. չ. պայծառ ցոլմիլ։
Փայլածեմ, ի. չ. վառվռիլ։
Փայլածող. ա. Փայլածու։
Փայլածու, ուի. գ. արեւուն մտիկ մերթապիկը՝ փայլկտող, և Հերմէս չաստուածը. ֊ ուխմարիա, դիր, տիպիր։
Փայլածումն, ծման. գ. փայլումն։
Փայլածուն. ա. փայլփլուն, պայպղուն. ֊ փարլաձրգ։
Փայլակաթար. տ. Փայլակնաթար։
Փայլական, անի. գ. բուրգ, անկած քար։
Փայլակեմ, նցի. չ. ն. փայփլիլ, կածկըլտալ. ֊ փարլամագ, փարլըտամագ։
Փայլակնոյ. ա. պայծառ, լուսաւոր։
Փայլակնոյանամ. ն. պայծառացընել։

Փայլակեցուցանեմ. ն. փալփլըցնել, լոյս ցոլեցընել։
Փայլակիր. ա. փայլուն, պայծառ։
Փայլակն, ական. գ. 1 փայլակ, 2 շիմշէք, շէօշէ։ – 2 կայծ։ – 3 Հառագայթ, լոյս, փայլիլը։
Փայլակնագոյ. մ. փայլակի պէս։
Փայլակնաձեւ. ա. 1 փայլակ՝ կայծակ հաներ։ – 2 փայլակի պէս հատնող։
Փայլակնաթռչուն. ա. փայլակի պէս վազուն, լուսաւոր։ (նետ).
Փայլակնագէտ. ա. փայլակի նման երեցած
Փայլակնածագուն. գ. փայլակի նման լոյս հանելը։ ցընող։
Փայլակնակայծակ. ա. փայլակներ ցատքող.
Փայլակնակերպ, կամ՝ կերտ. ա. փայլակի նման։
Փայլակնահար. ա. կայծակի պէս զարնող։
Փայլակնահլաշ. ա. հրաշափայլ. փայլակի
Փայլակնաձեւ. ա. փայլակի նման։ պէս։
Փայլակնաձեւամ, ացեալ. չ. փայլակի պէս ցոլեցնել։
Փայլակնանման. ա. փայլակի նման։
Փայլակնանշոլ. ա. փայլակի պէս լոյս ունեցող։ ծառ։
Փայլակնապայծառ. ա. փայլակի պէս պայ.
Փայլակնատարած. ա. 1 փայլակներ սրփռող։ – 2 փայլակի պէս ահաւոր։
Փայլակնատնխիլ. ա. տնաքը՝ երեսը փայլակի պէս։
Փայլակնացած. ա. յանկարծակի ծագող։
Փայլակնացայլի } ա. փայլակներ ցոլեցող՝
Փայլակնացայտ } ցատքռտըն։
Փայլակնաւազ. ա. փայլակ՝ կայծակ հաներ։
Փայլակնեամ. ա. Փայլակեմ՝ ։ նող։
Փայլակնընթաց. ա. փայլակի պէս վազող։
Փայլակուձեւ, կամ. գ. կայծկլտալը, փայլակ, փայլիլը. վառվռիլը։
Փայլակուն. ա. փայլուն։
Փայլատակեմ, եցի. չ. կայծկլտալ, փայլփլիլ։ շիմշէք չագմագ, նետաղրատանագ։
Փայլատակեմ, եցի } ն. փայլակներ
Փայլատակեցուցանեմ } ցատքեցընել, ցոլեցնել, ցոլեցընել։
Փայլատակն, ական. գ. 1 փայլակ. շիմշէք – 2 կայծ, և կայծակ։ – ան և Փայլատակուն։
Փայլատակուիծն. ա. Փայլատակուձեւ։
Փայլատակուձեւ. կամ, անգ. գ. 1 փայլատակիլը, կայծկլտալը։ – 2 փայլակ։ – 3 լոյս մը. շիմշէք։ – 4 կայծակ. նետաղրատ։
Փայլատակուձք, կամց. գ. (յունականէն բառիւ Փայլատակն, և Փայլակն.) 1 փայլակներ. շիմշէքներ։ – 2 փայլած լոյս, կայծկլտուք, կայծեր. գրեթէ նշմարիտ։ – 3 կայծակներ։ նետաղրատ։
Փայլեալ, եղոյ. գ. ա. Փայլածու։
Փայլեմ, եցի. չ. 1 փայլիլ, փալփլիլ, պըլպղալ։ փալատագ։ – 2 լուսի պէս բնել. Հառագայթել։
Փայլեմ, եցի } ն. փայլեցընել. փալատագ։
Փայլեցուցանեմ } լոյսմագ։
Փայլենազարդ. ա. Ձարդ ափայլ։
Փայլեցուցիչ. ա. փայլեցընող։
Փայլիմ, եցայ. ա. Փայլեմ. չ։
Փայլիւն, լման. գ. փայլիլը, փայլուն բան. փալատագ։
Փայլող, ի. 1 գ. փայլածու մոլորակը – 2 ա. փայլող։
Փայլողական. ա. փայլող։
Փայլողապէս. մ. փալփլած նման։
Փայլուխիւն } գ. ա. Փայլիւն։
Փայլուած } գ. ա. Փայլիւն։
Փայլուձն, լման } գ. ա. Փայլիւն։
Փայլուն, ընոյ. ա. փալփլուն. փալատագ։
Փայլունակ. ա. փալփլունիկ, փայլունիկ, փայլելու պէս։ յոշ։
Փայլփայլուձն. գ. փալփլիլը. նալպըրտա.
Փայծաղն, ղան. գ. փայծնող. տալագ։
Փայծաղնացաւ, ի. ց. ա. փայծնդան ցաւ ունեցող. տալագլը։
Փայծաղնացաւ, ոյ } գ. փայծնդան ցաւ. տալագ ազբոյը։
Փայծաղնացաւուիւ }
Փայծաղոտ, ի, աց. ա. Փայծաղնացաւ. ա։
Փայծնդն, նդան կամ փայծզան. ա. Փայծաղն։
Փայկոբ. ա. Պայքար։
Փայտ, ի. ից. գ. 1 փայտ, փէտ. տաուն։ – 2 ծառ. տ ագաճ։ վինակը փորձելու։
–Փայտ լնկենալ. փայտ նետել՝ քաշտը
Փայտագործ, ի, ից. ա. փայտ բնող՝ կրող՝ շինող. տ տաուն իմաստով։
Փայտագործ } ա. փայտէ շինած. փայտէ. տ
Փայտակերտ, ի } տաուենաւ, իմաստասէր։
Փայտակերտ. գ. փայտէ՝ տախտակէ շինք. տ իմաստ պինա, իմաստ իշխ։
Փայտակերտիկ. գ. փայտի կտորաւանդով շինած բոյն. տ չալըշըմըշը իշխ, նեւմա։
Փայտակիր, կրի, բաց. ա. Փայտաբեր։
Փայտակոյտ, կուտի, ից. գ. դիզած փայտ. տ տաուն նրգնըր։
Փայտակոտոր, ի, ից. ա. փայտ կտրող. տ տաուն հաւ. տաուն քէսէն, տաուն նարըն։
Փայտակոփ. նման։
Փայտահատ, ի, աց. ա. 1 փայտ կտրող (մարդ)։ – 2 մանաւանդ՝ փայտ կտրելու գործիք, փայտատ, փէտատ, կացին. տ պալթա։
Փայտահար, ի, աց. ա. փայտերը՝ ծառերը զարնող կտրող՝ (մարդ). տ տաուն՝ ագաճ գրեան։ իմա։
–Փայտահար. գ. փայտատ, կացին. տ պալ.
Փայտամած. ա. փայտելով կատարած (նաւ)։
Փայտայարկ, ի, աց. 1 ա. ծածկը փայտէ՝

տախտակէն։ – 2 գ. փայտէ ծածկ։
Փայտայարմար. ա. փայտէ շինած։
Փայտանամ, ացայ. չ. 1 փայտանալ, փատկուիլը – 2 անշարժ կենալ կռչիլ անդ մը։
Փայտաշէն. ա. փայտէ շրջած՝ շինուած։
Փայտապահ, ի, ից. ա. փայտէ կուռք կամ ծառ պաշտող։
Փայտապաշտութիւն. գ. փայտերը պաշտելը։
Փայտատ, ի. առ., ացի. օք. կի՛ ոյ, ովք. գ. 1 կացին, փէտտա. 2 պալիտա – 2 հող փորելու գործիք. 3 գաղմա։
Փայտաւէտ. ա. փայտը շատ։
Փայտագործ, ի, ից. ա. գ. փայտ կամ փայտի կտորներ ժողվող՝ բնտրող։
Փայտերը. ա. Փայտատները։
Փայտեայ. ա. փայտէ։ – ա. և Փայտեղէն։
Փայտեղէն, ղինի, նաց. ա. փայտէ, տախտակէ. 3 տաւնտան, թաղտատան։
Փայտէպարիսպ. գ. փայտէ պարիսպ։
Փայտիկ. գ. չնչին փայտ։
Փայտփոխութիւն. գ. փայտ կոփելը, փայտէ բան շինելը։
Փայտատան, տին, տանք, տանց, տանիք. 1 գ. փայտէ տաք։ – 2 ա. փայտէ ոտք ունեցող։
Փայփայանք, նաց. գ. փայփայելին։
Փայփայում, եցի. ն. քանդանոյշ մեծցընել, փէհ փէհ ընելով գուբգուբալ. 3 էյլի պաղ, մագ, օգշամագ։
Փայքար. ա. Պայքար։
Փայքարիմ. ա. Պայքարիմ։
Փանաք, ի. ա. Փանաքիւ։
Փանաքապէտ. մ. մեր աղքատ մուքովը։
Փանաքի, քւոյ, քեաց. ա. չնչին, նուաստ, ազքատ, պզտիկ, տկար, խեղճ, յետին, անպիտան. 3 Հիւղի, Ֆագըր, էվենատ։
Փանաքիմաց. ա. միջոցը տկար։
Փանաքիմացութիւն. գ. տկար միտք։
Փանաքութիւն. գ. տկարութիւն, յետնութիւն, նուաստութիւն, պզտիկութի, Հրաշաժութիւն։
Փանդամ. ա. Փաղամ։
Փանդանդնեմ. ն. փաթթել պաշարել։
Փանդանեմ. ն. 1 կարը կտոր սպաննել, պատռել. 3 փարաքամագ։ – 2 ա. Փանդանդնեմ։
Փանդեռն, դեան. ա. Փանդխռն։
Փանդեռնաձոր. ա. Փանդռնաձոր։
Փանդեռնաձորութիւն. գ. քնար զարնելը, ու երգելը։
Փանդեռնաձոյ. ա. քնարի ձայն սիրող։
Փանդեռներգութիւն. գ. քնար զարնելով երգել։
Փանդխռ, դռի, ռաց } գ. քնար, նուագա-
Փանդխռն, դռան, նաց } բան. 3 տազ, տաղիւթիւն, թամպուր։
Փանդուրակ. ա. Փակղուրակ։
Փանդռնաձոր, ի, աց. ա. գ. քնար զարնող։
Փանդռներգակ. նոյն։ [նող և երգող։
Փանտխռ. կամ ռն. ա. Փանդխռ, ռն։
Փաշ. ա. Խաշ։
Փաշամանն. գ. կիրք սրտի՝ մտքի խառնութիւն, մեղադրութիւն, յանդիմանութիւն, վիշտ, փորձանք, չարիք։
Փապ. ա. Փապար։
Փապար, ի, աց. գ. 1 ծակ, Ձնդք. 3 գալարք, տէլիքի – 2 ա. Ձնդք Ձնդք, աւերակ։
Փապարապատնէշ. գ. ծակատմուկ տեղատանք գետնելու։
Փապարիմ, եցի. ն. } կոչկռիլ, կռչտ կապել,
Փապարիմ, եցայ. չ. } վէրք բացուիլ, քերերբիլ։ [նախատանակի կրտուիլ։
Փառ, փառը. գ. փառք տալու մեղեդի,
Փառ. գ. բարակ մաշկ կամ շապիկ, տղու շապիկ, տղու տղու. 3 կէսմէկ, տուվազ։
Փառաբան, ի, ից. ա. փառաբանող Աստուծոյ։ [նուիրեան յատմար։
Փառաբանական. ա. Աստուծոյ փառաբանակից, կցի, ցաց. ա. 1 միաբան փառաւորող, ձայնակից, երգակից։ – 2 մէկտեղ փառաւորեալ, փառաւորակից։
Փառաբանարան. ի, աց. գ. գործի փառաբանելոյ (լեզու)։
Փառաբանաւոր. ա. մ. մէկտեղ երգող։
Փառաբանեմ, եցի. գ. 1 փառաւորել, օրհնել, բարեբանել, մեծացուցանել (զԱստուած, և զԱստուածածինն)։ – 2 (յ. ոմէ) սեպել, կարծել, գտնել։
Փառաբանիչ, նչի, չաց. ա. փառաբանող, օրհնաբանող Աստուծոյ։
Փառաբանութիւն. գ. փառք տալով գովեստ և օրհնութիւն Աստուծոյ։
Փառաբաստութիւն. գ. փառաւոր բանաւոր բարեբանութիւն, երգանկութիւն. 3 իմաչհ, ահվէխ։
Փառաբեակ. ա. Հաչակաւոր բնակարան։
Փառազարդ. ի, ից. ա. փառք զարդարած, փառաւոր։
Փառազարդեմ, եցի. ն. փառօք զարդարել, ազուր և պանծալի ընել։
Փառազարդութիւն. գ. փառաւոր և զարդարուն գործ, փառաւորութիւն։
Փառազնաց. ա. փառաւոր տեղով։
Փառաշնաստեակ. ա. աշխուական, փառացի։
Փառաշնատ, կամ Փառաշնորհ. գ. վառաւոր մոլորակներուն մէկը (Հրատ)։
Փառախնդիր, գրի, գրաց. ա. փառք փընտռող, փառամոլ, անափառ։
Փառախնդրութիւն. գ. փառք փնտռելը։
Փառականն. ա. լերանց սառնան եղած։
Փառակենցաղ. ա. փառաւոր կենաց (տեղ, ղրախտ)։

Փառակից, կցի, ցաց. ա. Նոյն փառքը ունեցող (ընդ Հօր՝ Որդի և սուրբ Հոգի). լայնաբար՝ փառակից հրեշտակաց կ՚ըսուի ուրիշ սուրբերը։

Փառակցութիւն. գ. Նոյն փառքը ունենալը։

Փառահեղ. ա. ահեղ փառօք. կամ դուրս ալ ելնելիս ունեցողին իր փառքը։

Փառամոլոյց. ա. Ինչ որ փառք ու պատիւ կը բերէ ունեցողին։

Փառամոլ, ի, ից կի՚ աց. ա. Մոլի կերպով փառքին նուիրեալ ընկնող։

Փառամոլիմ, եցայ. չ. 1 փառքի համար ըլլալ – 2 ինծիփառիլ։

Փառամոլութիւն. գ. անկարգ փառասիրութիւն։

Փառապարգեւ. ա. փառք պատիւ պարգեւող արժանաւորաց։

Փառասէր, սիրի, րաց. ա. 1 փառք պատիւ սիրող – 2 փառասիրական։

Փառասիրիմ. ն. չ. փառք սիրել՝ փնտռտիլ, ախորժիլ։

Փառասիրութիւն. գ. սէր փառաց և պատուոյ, փառամոլութիւն։

Փառատենչիկ. ա. Փառասէր։

Փառատուողի. ա. փառք տուող՝ պարգեւող։

Փառաբանական. ա. փառաբանութեան բան։

Փառաբանիմ, եցի. ն. փառք տալով Աստուծոյ՝ գովել, գոհաբանել։

Փառաբանողական. ա. փառաբանելու բան։

Փառաբանութիւն. գ. փառք տալը, փառաբանական, օրհնաբանութիւն։

Փառացական } ա. փառաւոր, պանծալի։
Փառացի }

*Փառաւոգեան. ա. մեծ ցնծի, փառաւոր, խնճանազուն։

Փառաւոր, ի, աց. ա. փառք պատիւ ունեցող. հռչակաւոր, մեծ, ազնուական, ազէկ, բարւոք, մեծանուն. 2 ուրախ, նիւհէ, պիւհիւք, ալա, սալեհանոմիլը, մէչհուր։

–Փառաւոր առնիմ, կամ լինիմ. փառաւորել, իլ։

Փառաւորաբար. ա. Փառաւորապէս։

Փառաւորագոյն. ա. աւելի կամ խիստ փառաւոր։

Փառաւորական. ա. Փառաւոր։

Փառաւորակից. ա. Փառակից, և Փառաբանակից։

Փառաւորապէս. մ. առաք փառաք։

Փառաւորիմ, եցի. ն. 1 փառաք և պատուով մեծարել – 2 անուանը մեծցընել. հռչակել։

Փառաւորութեան բանիմ. ն. փառաւորցընել։

Փառաւորչական. ա. փառք ընդունելու արժանի։

Փառաւորիչ, ըչի, չաց. ա. փառաւորող։

Փառաւորութիւն. գ. 1 փառք, մեծարանք, փառաւոր բաներ, մեծութիւն – 2 փառաբանութիւն։

–Փառաւորութեամբ. մ. առաք փառաք։

Փառապատ. ա. փառք օրհնացող, փառասէր։

Փառունակ. ի, աց. ա. արժանի փառաւորութեան։

Փառք, ռաց. գ. 1 մեծ անուն և պատիւ, վարկում, մեծարանք – 2 վայելչութիւն, մեծութիւն – 3 մեծութեան նշան. 4 չան չէօհրէմ, իզզէթ, իքրամ, զինեէթ, տէվլէթ, սալեհանոմ, խանում, խիմէթ։

–Փառք. փառաբանութիւն, գոհաբանութիւն, փառաւորելը զԱստուած։

–Փառք. փառք հօր ընկալը. որ և Փառ։

Փառօք. մ. փառքով պատուով. առաք փառ[աօք։

Փաս. գ. փուչ։

Փասեան, կամ Փասիան. գ. Թռչուն՝ որ Փասիս գետին մօտ շատ կ՚ըլլայ. 2 փեյլիւն, թէկլէվ։

Փաստ, ի, ից. գ. պատճառ, իրաւունք, ապացոյց. 2 սէպէպ, հազզ. տէլիլ։

Փաստաբանական. ա. պատճառով խօսուած, խօսելիք. բանաւոր. 2 հազ։

Փաստաբանիմ. ն. պատճառով խօսիլ՝ ցուցընել։

Փաստաբանութիւն. ա. Փաստ։

Փաստական. ա. 1 բանաւոր։ – 2 հայցականն ծղրիդ։ [խօսքականն

Փաստապատիր. ա. տուտ պատճառներով։

Փաստասէր. ա. պատճառ՝ պատճառանք փնտռտող. 2 մանանա՝ վէմիվէմ արտայտ։

Փաստաւոր. ա. պարտաւոր գտուած. 2 մուհթաճաղ։

Փաստաբանական. 1 տ. Փաստաբանականն – 2 պատճառական շաղկապ. զի, վասն զի, [վասն որոյ։

Փասր. գ. Հովի տեսակ։

Փաթթաւս. ա. փափաքալով քաւութիւն ընդուղ, բամբասող. 2 ֆալ էտիէն, ֆըսրլատայան։

Փաթթամ, եցի. չ. ն. բամբասանք, փափաք։ 2 ֆալ էթմէք։ [տրանք

Փաթաթուածամ. ն. չորս դիւին վերցընել՝ կը-

Փաթաթաձուութիւն. գ. չորս դիւին պակասցընելը։ [

Փաթագ. տ. Փաթաք։

Փաթագեական. ա. պաթագեական։

Փաթագիմ. ն. չորս դին գնալ։

Փաթագութիւն. գ. չորս դին գնալը։

Փաթաղնոտի. տ. Փառաղնոտի։

*Փաթաղուն. գ. (ս.) չէն գնդերը, աւանք. կամ հզօք. ձնհաք։

Փաթալի. ա. Փաթիլի (տանձ)։

Փաթախ, ի, ից կամ աց. գ. 1 ոչխարներու գոմ. 2 մանդրա – 2 նմանութեամբ՝ անկեղծի, վանք. իմնիվան։

Փաթախապետ, ի, աց. գ. վանահայր, աբբայ, առաջնորդ։ [բահսը։

Փաթախիմ. նցի. ն. ոչխարները ժողվել փա-

Փաթայ, կամ Փառայ. գ. խոտ մէ՝ մոլոշին

Փաթատ. ա. զառուած, հնձուած։ [գլգեխէ

Փարատեմ, եցի. ն. 1 հեռացընել, վերցը-
նել, ցրուել. 2 ապրեցնել, ազատել. 3 ան-
ցուցանել. 4 ջնջել, ոչնչացնել. 5 ան-
ցանել, ոչնչանալ. 6 ցրուիլ. 7 ան-
ցանել, ոչնչանալ:
Փարատանցուցանեմ. տ. Փարատեմ. ն:
Փարատանցուցիչ } ա. հեռացընող, ցրուող.
Փարատիչ } ս ոչնչացնող:
Փարատումն, ման. գ. փարատելը, իր:
Փարատազեմ, եցի } ն. մխիթարել, սիրտը
Փարատազուսամ } զովացընել. ս ցնծալ
Փարատեմ, կամ արձեմ. տ. Փերծանիմ:
Փարատնակերպ. ա. Փարատնոյն ձևով:
Փարաք. գ. 1 բարակ, որսորդ կամ ըրդուց
շուն. 2 ա. Վատար:
Փարաքուճն, քան. գ. քծնիլը՝ շան պէս,
անամօթութիւն:
Փարգամատ. մ. քաւ լիցի. ս Հայտ:
Փարելի. ա. 1 ոգեզատուելի, սիրելի. 2
խանդավառական, գուրգուրալով, աղա-
չելով:
–Փարելի ասեմ, կամ առնեմ. աղաչել խան-
դավառելով կամ մխիթարելով. ս ևարկայ
եղաբար սիրագ:
Փարելի. գ. Ջնջման՝ Ջնջուց, որ կը փարի սրբ-
բելու բանին, կամ ազատ կը փարատի:
Փարեմ, եցի. ն. 1 պահել, պարտկել,
պահնել. 2 չորս դին պարտցընել. 3 իր
վրայ ունենալ:
–Փարեմ. չ. տ. Փարիմ:
Փարիմ, ի. գ. 1 գիրուց՝ Ճարպ փորու. 2
ա. Փաղիրիմ, զրհի:
Փարիմամ, ի, ացայ. ա. 1 Հարուստ. ս զէն-
կին. 2 առատ. ս պօղ:
Փարիմամագոյն. ա. աւելի՝ շատ Հարուստ:
Փարիմամանալ. ա. առատ, շատ:
Փարիմամանամ, ացայ. չ. Հարստանալ, մեծ-
նալ. ս զէնկինելէնութիւն, պէսպիսութիւն:
Փարիմամապէս. ա. առատապէս. ս Ճէօ-
մերտ:
Փարիմամապէս. մ. Հարուստ կերպով, ա.
Փարիմամացուցանեմ, ցուցի. ն. Հարստա-
ցընել, ամէն բարիքով լեցընել:
Փարիմամացուցիչ. ա. Հարստացընող:
Փարիմամութիւն. գ. Հարստութիւն, մե-
ծութիւն. ս զէնկինիլիք. մալ մէլալ, տէվլէթ:
Փարիմ. չ. գոնէ. ս պարէ:
Փարիմ, եցայ. չ. 1 փոխհարիլ, պլտիլ սի-
րով. յարիլ՝ միանալ գուրգուրալ, խանդա-
վառիլ. ս սարըլմագ, գուռ Ճագլամագ, օգ-
շամագ, սէվմէք. 2 մեծ առնուլ:
Փարիմարար. մ. Փարիմանցի պէս:
Փարիմանան. ա. Փարիմանցւոց յատուկ:
Փարշմանի. տ. Փաշամանի:
Փարուազ. (ար.) գ. քղանցք, փէշ. ս էմէք:
Փարուճն, ման. գ. փաթթիմուիլը, պատուելը:
Փարչ. կամ Փարչ. գ. փարչ. ս պարտագ:
Փարախ. տ. Խրատախ:
Փարտ. ա. կոճառ. ս իմէք:
Փարտայ. (ռմկ.) վարագոյր. ս փէրտէ:
Փարփառ. ա. վառվռուն՝ գունարիմ՝ անուշ
աչուի:
Փարփար. գ. Հառաչուն (կամ խռնմր):
Փափագ } գ. բաղձանք, կարօտ պապակե-
Փափաք } լու պէս, սէր, ախորժ. ս Հաս-
րէմ, արզու. Հավէս. իշտահ:
Փափագադոյն. ա. աւելի փափաքելի:
Փափագակից. ա. նոյն փափաքով նամանա-
ձակից:
Փափագանք, կամ քանք. տ. Փափագ:
Փափագասունչ } ա. խիստ ցանկալի, շատ
Փափագասուն } գեղնցիկ:
Փափագելի. ա. ցանկալի:
Փափագեմ, կամ քեմ. եցի, եա, եցէք, կամ
եցարուք. չ. փափաքիլ. սրտանց ուզել. ս
Հասրէմ՝ արզու չէքմէք. խեճ էմէք, սէվ-
մէք, ցընել, յօժարցընել
Փափագեցու ցանեմ, ցուցի. ն. փափաքե-
Փափագողական. ա. փափաք բերող:
Փափագութիւն } գ. փափաք, փափաքիլը:
Փափագումն }
Փափկագոյն. ա. աւելի փափուկ:
Փափկախօս. ա. անույշ խօսող:
Փափկականի. տ. Փափուկ:
Փափկակեաց, կեցի, ցոց. ա. 1 փափուկ
ապրող. 2 տկար (ձևը):
Փափկակերպութիւն } գ. փափուկ ունելը,
Փափկակեցութիւն } փափուկ մնծնալը. ս
Նազիքլիք, քիպարլըգ:
Փափկաձայն. ա. ձայնը փափուկ:
Փափկամարմին. ա. մարմինը կակուղ:
Փափկանամ, ացայ. չ. 1 փափկութիւն տալ
ինքը. վայլել. ս սէֆայանմագ. 2 փա-
փուկնալ, կակղնալ. ս նումշամագ. 3
անուշ գալ. ս Հոշ կէօրիւնմէք:
–Ցմն փափկացնալ. սուրբ պահած տմնի
Փափկանք, նաց. գ. փափկութիւն:
Փափկասաց. ա. Ճեմուկ՝ անուշ ըսուած,
սիրտը Ճուլցնող (ձայն):
Փափկասէր, սիրի, բաց. ա. փափկութիւն
սիրող, հնչասէր:
Փափկասիրութիւն. գ. սէր փափկութեան
Փափկատոյց. ա. փափուկ մնծցնող:
Փափկատուն } ա. փափուկ մնծցած, փա-
Փափկասուն } փուկ պահած. ս նազիք:
Փափկավանկ. ա. ձայնը՝ վանկը փափուկ:
Փափկափաթ. ի. ացայ. ա. փափուկ պահուն-
լու կարօտ (ձևը):
Փափկացուցանեմ, ցուցի. ն. փափկաց-
նել, փափուկ պահնել. ս սէֆայանմագ,
Հոշլանմագ, նազիք նազուր իմանմագ:
Փափկացուցիչ. ա. փափկացընող:

Փափկեցնել, ի, ից. ա. բերանը կակուղ (չի), համուկ, մաղ, մոխկ ընող. ֊ կէմ կէլիլ, միայիմ, ուտիլ։
Փափկեցնելիւթիւն. գ. համուկութիւն։
Փափկութիւն. գ. փափուկ կերակուր. ֊նը ուտիլը։
Փափկիկ } ա. մատղաշ. ֊ քէօփէկ, իմազէ։
Փափկին }
Փափկութիւն. գ. 1 զուարճութիւն. ֊ զէֆք, սէֆա – 2 փափուկ ըլլալը, կակղութիւն, մատղաշութիւն. ֊ նազիքլիք, իմազլիք։
–Օր փափկութեան, փափուկ ու տըբ պատհելու ատեն։
Փափուկ, փխկի, կաց. ա. 1 կակուղ, մատղաշ. ֊ քէօփէկ, նուշաղ, միւլայիմ, իմազէ։ – 2 փափուկ մնծցած. ֊ նազիք։ – 3 իմոյլ. ֊ կէվշէք։ [գանանց)։
Փաքամ. չ. շատ փառնալ կամ հագալ (կնոջ)։
Փեքլուպրան. գ. (լ.) փետրուտը, ամէն հովմայնցուց։
Փեղանայ } ի, ից. գ. 1 տատափ. ֊ սէտէֆ ը-
Փեղճնայ } լմուս – 2 վայրկին կ'ըսուի. ֊ մոխ-մուր չիշէլիս։ [֊ գօվա, գօվանս։
Փեխմակ. ի, աց. գ. մեղուներուն առուրը.
Փեղ. ա. Փիղ։
Փեղկ, ի, ից կամ աց. գ. 1 վարագուրի՝ լոյսի կամ կաշի, կտպան, փռոց. ֊ Չալը, պէզ. չատրը փէլտէսի, փէշ – 2 լերան վարի կողմը. ֊ էմէկ։
Փեղկիմ. կ. երկու բաժնուիլ։
Փեղմնի, կամ Փէլմնի, կամ Փէլմնի. գ. (քաղդ.) աս կամ ան մեղրը, տեղը. ֊ Ֆիլանի։
Փենճկ, կամ Փենճակ, ի, կամ ց. գ. ներսի և դրսի կէնագ. ֊ գաղաւգ։
Փենճակիմ. ն. կէնագը հանել։
Փեննա. (պ.) գ. զատ շաքար։
Փեննայ, այի. գ. (յ.) ծաղիկ պէսպէս խառնելու, որ քամին կը քշէ կը տանի։
Փեշաւոր. ա. (ամկ.) յարմար՝ նման բանի, վարպետ բանի։
Փեռնկիմ, նցի. ն. բաժնել, պատռել, ձղռել, բզբզել. ֊ նարմագ, փարչալամագ, փարալամագ։
–Փեռնկիմի. բաժնուիլ, երկպառակիլ։
Փեռնկուռն, կտոր. գ. պատռուած, ձեղք։
Փեռնկոտիմ. ա. Փեռնկիմ։
Փեռաձու. ա. Փեռայաձու։
Փեռաճրաւէր. ա. Փեռաւէր։
Փեռայ, ի, ից. գ. 1 փետայ. ֊ կիւվէչի։ – 2 (աննըշ ու զրքանչի). ֊ տամատ։ – 3 քլոջն էրիկը։
Փեռայաթար. մ. փետի պէս. ֊ կիւվէչի հիպի։
Փեռայապհնաց. ա. փետի պէս հագած։
Փեռայապհնաս առնել. Հարան ու փետան հագցընել զարդարել։
Փեռայաձին, ձնի. ա. երկնաւոր փետայինձնող. սիրամայր կոյս։
Փեռայաձու, ի, աց. ա. գ. փետան հաբանին տանող, հաբը փետին բերող. ֊ սարտըճ, այլագձը։
Փեռայաձութիւն. գ. փետան տանիլը։
Փեռայական. ա. փետին, փետայութենան։
Փեռայանամ, ացայ. չ. փետայ ըլլալ. ֊ կիւվէչի՝ տամատ ըլլագ։
Փեռայանանն. մ. փետի նման։
Փեռայանուէլք. գ. Հարմնիք։
Փեռայապէս. մ. փետայի պէս։
Փեռայարան, ի. գ. 1 Հարմնից տուն։ – 2 Հաբանի փետի տեղեակ։
Փեռայացուցանում. ցուցի. ն. փետայ ընել. ֊ կիւվէչի՝ տամատ էրիմէք։
Փեռայիմնցայ. չ. փետայանալ, կարգուիլ։
Փեռայութիւն. գ. փետութիւն. ֊ կիւվէչիլիք։
Փեռայօրէն. մ. ա. փէտի պէս։
Փեռաւէր, էրկի, կամ էրկի, կամ էրկիցաց. գ. փետի բարեկամ, Հաբանից գլուխ. ֊ այլագձը պաշը։
Փեռանջայլ. գ. փետին նշտայրը, կամ նշտայր պէս բարեկամը։
Փետ, ի, ից. գ. փետուելը, փետուիլը. ֊ նօրմատ, նօրմնմատ։
Փետամ, նցի. ն. 1 փետուել. ֊ նօրմագ – 2 տափնապղընել, վախցընել։
Փետուն } գ. փետուելը, փետուիլը։
Փետուռն, տման }
Փետուր, տրոյ, ոց. գ. թռչնոտ. ֊ թիւր։
Փետռատ. ա. Փետռոտ։
Փետռոտ. ա. թռչնոտ. ֊ գուշ թիւրիւ (նասիհզդ, տէօշէկ)։ [(պաքաղագ)։
Փետռոտամրուս. ա. թռչնոտի մօտ։
Փետրիկ, տրկի, կամ կան. գ. մանր թռչնոտ։
Փետռուտ. (լ.) ա. Փերբուտիա։
Փերեզակ, ի, աց } գ. մանր մանր բաներ
Փերեզիկ, զկի, կաց } ծախող. ֊ չէրչի, պազարճի։
Փերեհզեմ, կամ թեմ, նցի. ն. չ. ինքը զինքը փերեհզեմ, Փերեհզեռտեմ } քը փայփայել, Հագուիլ սրգուիլ. ֊ տեզէն կիմէք, քեսմէ իւնէվան տաճմագ, սրլընկ պրլընկ կէզնէմէք։
Փերիմ, ի, ից. գ. կտոր. ֊ փարչէ։
Փերիմամ, նցի. ն. պատռուիլ, կտոր կտոր ընել, ձղռտուիլ. ֊ փարալամագ։
Փերփեռ քաբի. բոյս մի է. ֊ գայա գօբուղաւ։
Փերփեռան. գ. խոտ մը՝ որ ակռայ առաջին գեղ կ'ըլլայ։
Փեցի, ցուոյ, ցեաց. գ. ա. ձեռքը՝ մեռը կտրած. ֊ սագատ, չօլագ, քէսիք։
Փէք. ա. խիստ խեղճ, իմշուտա։
Փիմիազարզ. ա. ծլած ծաղկած։
Փիմիազարզնամ. ն. բացուած ծաղիկներով զարդարուիլ։

Փթթեմ, ևցի. ն. կոկոն կամ ծաղիկ բա-
Փթթիմ, ևցայ. Նաև, բացուիլ, բուս-
ցընել, բուսնիլ, ծլիլ. ծաղկիլ. ֊ չիչէք այ-
մագ, այլմագ, պիճի մէք. Ֆիլիզ սալմագ։
Փթթիւնազարգ. ա. Փթթազարդ։
Փթթիք, փթթիլի, ից. գ. ա. 1 բացուածք
– 2 բացուած, ծլած ծաղկած։
Փթուր. գ. (գրի և Փթուղ, Փթուխ.)
մ Ն հր. փոշի. փշուր. (կակ ամկ. Փթիլ՝ ի
թէզէք)։
Փթրանք. գ. փրթած մասը, փշրանք։
Փթրիմ, ևցայ. չ. փխրիլ, փշրիլ։
Փթրուկ. ա. փուխր, որ դիւրաւ կը փշրի։
Փիլ. ա. Փիղ։
Փիլակէ. գ. (յ.) բանտ։
Փիլաք ի (յ.) գ. 1 պահապան – 2 ասոնց
Փիլաչա պաշտպանը կամ պահապանը, Հայկ։
Փիլիկոն, կամ Փիլիկուան, ի. գ. (պ.) մեծ
պատրատիկ, բաբան։
Փիլիպան, կամ պան. նոյն ընդ վ։
Փիլիսափայ, ի, ից. ա. գ. (յ.) խնամատա-
րիչ. ֊ Ֆիլիլէսուֆ։
–Փիլիսափայ. նրգիչ հինդեցական։
Փիլիսափայագոյն. ա. աւելի բարձրագոյն,
աւելի փիլիսափայական։
Փիլիսափայական. ա. խնամատարական։
Փիլիսափայիմ, իմ. չ. 1 խնամատարել – 2
Հարատանել. գիտութիւններ սորվիլ. –
3 հոգևոր խնամատարեամբ քաղաքավա-
րիլ, առաքինանալ։
Փիլիսափայութիւն. գ. 1 խնամատարութիւն
– 2 գիտութեանց ուսումնասիրութիւն – 3 առաքինի կեն-
ցաղավարութիւն։
Փիլիսափայական. գ. փիլիսափայութեան գործ։
Փիլիսոփա, ի, ից. ա. Փիլիսոփայ։
Փիլլն, ի. գ. (յ.) 1 վերարկու. ֊ Հարմանիի
– 2 քահանայի կամ սարկաւագի փիլոնը։
Փիլոնաւոր. ա. փիլոն՝ վերարկու հագած։
Փիղ, փղի, կամ փղոյ. ա. սպիղծ. ապուռ՝
մարմնով կամ հոգւով. փղոյն։
Փիղ. փղի, փղոց. գ. խոշոր կենդանի կամ
գազան. ֊ Ֆիլ։
Փիղիսափայ, կամ փոս. ա. Փիլիսոփայ։
Փիճի, Ճոյ. գ. փիճի. ֊ չամ ապտակ։
Փին. գ. ապր։
–Փին բնկնել կամ գալ ընդ բնբանին, ապիրի
գառնալը, ոգորմելի ըլլալ հիւանդութիւն։
Փինատ. ա. (յ.) խնդիր՝ ոգորմելի՝ ապրատ։
* Փից. ա. Փիճ։ |փուլ։ – 3 բանտ։
Փիւզ. գ. 1 փիղ – 2 խոշոր ծնեի ձկանց. ֊
Փիւզակէ. գ. (յ.) բանտ։
Փիւնիկ. նկի, կամ նկան. գ. (յ.) 1 սր.
մանուկ. ֊ խուբիաս – 2 արմատ ծառերու. –
3 Փիւնիկներուց ազգը և երկիրը։
Փիւսիկեան, կամ Փիւսկեան. (յ.) բնա-
կան, բնաբանութիւն սորված։
Փիւրիդ. կի Փիւրիա. փիւրեան, ի փիւր-
եանել. փիւրեանք. (յ.) սիրիդ, զամ-
բիւղ. ֊ սէ փիւրիդ. զէմալիլ։
Փլած, ի. գ. փլած տեղ, աւերակ։
Փլանամ, նիմ. չ. լուսնին պակասիլը՝ մաշիլը։
Փլանիմ, փլայ, փլնալ, կամ փլուզնալ. չ.
փլչէիլ. ֊ երգըրմագ։
Փլատ. ա. փլիփկոտ։
Փլատակ. ի, ից. գ. փլած տեղ։
Փլիճ. ա. ծոյլ. ճոյլ. ֊ թէզմպէլ։
Փլիմ. ա. Փլանամ։
Փլուզանեմ, զի. ա. Փլուցանեմ։
Փլուզումն, զման
Փլուծն, փլման } գ. փլչիլը. ֊ երգըրմասը։
Փլուցանեմ, ուցի, փլի. ն. 1 փլցընել. աւեր-
նել. ֊ երգմագ, պօզմագ – 2 ֆիշտամին
խորտակել. ֊ պօզմագ, երգմագ։
Փխրան, ի, ից. գ. 1 փշուր. փշրանք փը-
սորսորանք – 2 ա. փխրուն։
Փխրելի. ա. փխրուն։
Փխրեմ, ևցի. ն. 1 խորհիլ. ֊ գաւրցմագ
– 2 փշրել, քաղքայել. ֊ ուֆալեմագ։
Փծանք. ա. Փծուխիւն։
Փծեմ. ն. պղծել. ապտակել. ֊ փիսլէմէք։
Փծիկ. ա. փիճ. ֊ փիս։
Փծկեմ կի Փցկեմ. ն. աւրել, ապտկանել։
Փծկեմ, Փծկիմ. չ. պղծիլ. ֊ փիսլէնմէք։
Փծուխիւն. գ. պղծութիւն. ֊ փիսլիք։
Փծուն, փծնոյ. ա. ապտակ, անպիտան. ֊
Փձեցուցանեմ. ա. Փչեցուցանեմ. |փիս։
Փղակոյտ. ա. շատ փղերով։
Փղաչնծանալ. գ. փղի վրայ հնծած պիտուր։
Փղապան |ի. ագ. գ. փղերու վրակացու. ֊
Փղապետ |Ֆիլէնի, Ֆիլէնի պաշը։
Փղաքաղ. գ. չինծու կենդանի՝ փղէ ա-
ռաջ խաղալ. |տինացիք։
Փղիշտ. գ. Փշտացուց ազգը, հին Պարսիկ։
Փղծկեմ. ն. պղծել աւրել։
Փղծկիմ. Փղծուկ. ա. Փղձկիմ, Փղձուկ։
Փղձկալի. ա. Նեղութեամբ լեցուած.
Փղձկամ, ացայ, ցնալ |չ. փղծկիլ, սիրտը
Փղձկիմ, ևցայ, կնալ |ելլել՝ լեցուիլ, լալ
գալ, խեղդիլ։
Փղձկումն, կման
Փղձուկ, ուկք } գ. փղծկիլը։
Փղձուք
–Փղձուկ. սրտին մէջ գիշած բարկու-
թիւնը։
Փղոմա. գ. (յ.) խոտ մը, և արմատ՝ պէպ-
սը, ազանիւտաթազ. արգոլ գուլգուդու։
Փղոսկր. կնը, կամ կրի, ոյ. գ. փղի ակրը,
մեծ ակռան. ֊ Ֆիլ սիկի։
Փղոսկրայ |ըէի. իւ, կամ նաւ, իք, ըէից.
Փղոսկրնայ |կամ ընայց. կամ ընաց. նօք.

1 ա. վրի ոսկրէն. 2 ֆիլ. տիշիաէն, ֆիլ տիշի։ – 2 գ. փղոսկրս։
Փղոսկրի. գ. փղի ձագ. 2 ֆիլ. նաւկուտու։
Փղփջանամ. ա. Պզպջանամ։
Փնոք. ա. Փնձնկ։
Փնգնաձ, գաուռք. ա. Բնգնաձ։
Փնգռամ. ն. (ռմկ.) փնտռել. 2 ապտռտգ։
Փնչի. ա. (ռմկ.) ազատ, ազատեղի. 2 փիա, մուբատար։
Փնչիմ, նեցի. Փնչիմ. չ. քթէն ձայն հանել, փռընչել, մռմռալ։
Փշաքնը. ի, ից կամ ացւ. ա. 1 փուշ բուսցընող։ – 2 փշոտից, փշատ։
Փշաքնուիմ իւն. գ. փուշ բուսցընելը։
Փշաթոյտ. ա. փուշ բուսած, կամ բուսացած, փշոտ։
Փշաթորթոք. ա. փշով թորթոքող կամ թորթոր.
Փշագնոնա ուր որ գնոնները փուշ կրնկրէ։
Փշագաժան. ա. գաժան փչելով (մրնչի).
Փշագնած } ա. փշով պատած, փշոտ. 2 տի.
Փշագնատ } քէնդի։
Փշալի } ա. փշնրով լեցուն, փշոտ. 2 տի.
Փշալից } քէնդէ տօղս. թիքէնդի։
Փշամիլ. ա. մ. փուշը խլող կամ խլելով։
Փշածիս. ա. փուշ բուսցընող։
Փշակնթատ. ա. փշի նման։
Փշահիւսակ. ա. փշէ հիւսած։
Փշամիլ } ա. փշոյից. ուր որ փուշը տիրեր
Փշոյնգոց } է, փշնրս ձկ֊ խզզած։
Փշային. ա. փշոտ։
Փշանամ, ացայ. չ. փշոտիլ ձեալ, փուշ գտանել, փուշ փուշ ըլլալ, փշաքաղիլ։
Փշանիւթ. ա. փշէ. 2 տիքէնոմէն։
Փշանման. ա. փշի նման։
Փշատ, ի, ից. գ. փշատ, պատուղ մը. 2 իւղ, իկոէ, գաւպչկէ։
Փշատեսակ. ա. փշի նման, փշատ։
Փշատի, ուոյ. գ. փշատի ծառ. 2 իւղէ ա. պաչը։
Փշաքաղ. ա. փշերը քաղող՝ խլող։ (Իսկ ռմկ. Փշաքաղիչ. ա. Քատաճխիմ)։
Փշեայ } ա. 1 փշէ. 2 տիքէնտէն. – 2 վըր.
Փշնդէն } շատ. 2 տիքէնդի։
Փշիկ, փշկան. գ. պզտիկ փուշ, կամ անոր նման բան և գիծ։ [պըր։
Փշոտ, փշոի. գ. պզտի տատակ. 2 փուղ, մանր.
Փշուտ, ի, ից. ա. փշատ։
Փշտիպան. ա. Փուշտիպան։
Փշուան } գ. փշուր, փշտատք, փտը.
Փշուանք, նաց } տանք, թատիմ ըսիտք. 2 խուտակ, էգմէք ուռֆազը։
Փշնիմ, նեցի. ն. փշրել, լտանել, ջախջախանել. 2 ուռֆտիմագ, փարէ փարէ էմմէք, էգմէք։
Փշուանն, լման. գ. փշնելը, իլը։
Փոթ, ի, ից. գ. ծալք, կռնիէ։ [մլոտիկ։
Փոթիմ, նցայ. չ. փոթ փոթ ըլլալ, կռնիէ

Փոխոմ. կ՚ Փոդոչ֊ի֊ից } ա. փոխ տոզ֊փրմ֊
Փոխոմ տահամ } տահամ. 2 պաւ֊
Փոխոմ տային } լուշտու բան։
Փոխոմտուիմ իւն. գ. փոխոմ տհամ ըլլալը. 2 պաւտուշտու բնաւը։
Փոխոր. գ. տ Սառոտիլա, 2։
Փոխորակ ա. Փոխորիկ։
Փոխորնամ, նցի. ն. ադոց խաղալկի պէն պատրաստնել։ [րիկ. 2 գայ։
Փոխորիկ, րկի, կաց. գ. պատա քամի, մրրիկ.
Փոխորկամ, ացնալ } չ. փոխորկի պէս
Փոխորկիմ, նցայ, կնալ } գալ՝ փաղնել, պըտատակիլ։
Փոխոտուն. ա. պատատկած. խոբին։
Փոխոտած, ոյ, ոց. գ. փոխ՚ փոխիկ ըլլալը՝ նղածը, ծալտածք, կռնիէ. 2 պիւրիւմ, ատ րիւմ, պատրաստուելու գլուխ։
Փոխոտիւն. նոյն։
Փոխ, ոյ, ոց կամ ի, ից. գ. 1 փոխ. 2 էտ տիւնէ, էմանէթի. – 2 փոխարէն։
Փոխ. գ. 1 փոփոխ ազգնա տուն առ տուն։ – 2 ազգնսի սկիզբ՝ կցորդէն առաջ։
–Փոխ առ. փոխ. փոփոխակի։
Փոխաբաշխամ, նցի. ն. նորէն բաշխել, նորէն վճարել։
Փոխաբերնամ, նցի, կամ բի, բեաւ. ն. 1 փոխել. գարձընել. 2 չէմիրճէք. ատճոխիրճէք. – 2 յաջորդել, անոր անցնիլ. 3 նէրնիկ կէշամէք. – 4 հատուցում ընել. 5 պէտէլ էմէք։
Փոխաբերութի } գ. փոխելը, իլը, այլափա.
Փոխաբերութիւն } ուութի, նմանութիւն։
Փոխաբնակ. ի, ից. ա. տեղէն փոխուած՝ նկած, գրանցի՝ բնակիչ նղած։
Փոխաբնակեցուցանեմ. ն. փոխադրել՝ ուրիշ տեղ նատեցընել։
Փոխաբնակիմ. չ. տեղէն փոխադրիլ։
Փոխաբնակութիւն. գ. փոխադրութիւն։
Փոխաբուսանիմ. չ. բնութիւնը փոխել։
Փոխագնացութիւն. գ. Փոխադրութիւն։
Փոխագրծնամ, նցի. ն. նմանը շինել՝ օրինակելով։ [նակելը։
Փոխագրծութիւն. գ. նմանը ընելով օրի.
Փոխագրնամ, նցի. ն. օրինակել։
Փոխադասամ. նցի. ն. ուրիշ տեղ փոխել ու կարգաւորել։
Փոխադարձ, ի, ից. գ. Հատուցում. 2 մեզադաչէլ, պէտել։
Փոխադարձաբար. մ. անոր՝ անոր՝ նման։
Փոխադարձամ, նցի. ն. 1 հատուցանել. – 2 գարձընել. – 3 փոխել. – կր. զաճանալ – 4 աշխարհ նլրել, վախճանիլ։ [խազ։
Փոխադարձիչ. ա. (կշռի) գարձընող, փո.
Փոխադարձութիւն. ա. Փոխադարձ։
Փոխադրադէտ. մ. նմանութեան։
Փոխադրնամ, նցի. ն. տեղէն փոխել. ուրիշ

անդ։ – 2 կ. ասս աչխարքէն նըշմալ։
–Փոխադրեմ. 1 վիճակը փոխել, դարձընել – կը. գառնալ, շարժիլ – 2 փոխել, փոխուիլ – 3 օրինակել – 4 թարգմանել – 5 փոխանակել։
Փոխադրութիւն. գ. 1 փոխադրելը, իր, բան աննոյն նշ. – 2 փոխարկիլը, այլայլութիւն – 3 նմանութիւն, այլաբանութիւն – 4 հակադարձութիւն։
Փոխադրեալ. գ. փոխած հագուստ։
Փոխաթարգմանեմ, նգի. ն. թարգմանել։
Փոխածեմ. ն. փոխադրել։
Փոխակազմեմ, նգի. ն. ստրջընել կազմուածքին յարմար։
Փոխակայիմ. չ. փոխադրիլ։
Փոխակայութիւն. գ. փոխադրութիւն։
Փոխական. ա. Փոխոխական։
Փոխակարգեմ. ն. փոխադրել։
Փոխակերպեմ, նգի. ն. 1 կերպը՝ կերպարանքը փոխել։ – 2 փոխոխել – 3 նորոգել։
Փոխակերպութիւն. ա. Այլակերպութիւն։
Փոխակերտեմ. ն. ուրիշ կերպով փոխել։
Փոխակոչեալ. աշխարհքէն բամնուած՝ Առուծոյ ուզելովը։
Փոխահատոյց լինիմ, կամ գառնամ. 1 հատուցանել։ – 2 վճռատրել։
Փոխաձայնք, նիդ. գ. կռուիլ, փոխ։
Փոխահանեմ. ա. Փոխակերպեմ։
Փոխահանութիւն. գ. այլափոխութիւն։
Փոխամանաւութիւն. գ. անհատ առարուքի կամ այլափոխութիւն մանրիկներու։
Փոխամբաձանալ. նկրիք փոխադրած։
Փոխայարմար. ա. ուրիշ տեղ յարմարած։
Փոխայեղեմ. ա. Ցնդափոխեմ։
Փոխայեղյեզեմ. ն. փոխադարձել, անդրադարձնել։
Փոխայեղութիւն. գ. փոխոխութիւն։
Փոխան, ի. ա. գ. փոխանորդ. ֊ վէրքիլ։
Փոխան. նխ. մ. փոխանակ, տեղը. ֊ նէրնէ, պէտէ։
Փոխանակ, ի, աւ. գ. ա. 1 փոխանորդ. ֊ վէրքիլ։ – 2 յաջորդ. ֊ խալիֆ։
Փոխանակ. գ. փոխարէն, տուրք. ֊ տէյիշ, գարշըլըգ, պէտէլ, մուգապէլէ։
Փոխանակ Հանդերձից, Պատմութեան փոխանակաւ. փոխանորդ լսիմ. ֊ նէտէկի –Փոխանակաւ. մ. փոխն՝ի փոխ. ֊նէտէպէմ իլէ։ [պէտէլ, իշխին։
Փոխանակ. նխ. տեղը. Համար. ֊ նէրբինէ, –Փոխանակ զի շարժմունեան տեղը. ֊ չինէքին։
Փոխանակաբանեմ. զէմը առնելով խօսիլ։
Փոխանակաբար. մ. անոր տեղ։
Փոխանակալ. ա. Ցանգակալ։
Փոխանակաւորութիւն. գ. փոխարէնին բուն Հատուցումը՝ վարձք կամ պատիժ։
Փոխանակաւորութիւն. գ. փոխարէն, հատուցումն։
Փոխանակաւոր. ա. Փոխանակ։
Փոխանակ բղեշխի. անմիխիթարապատ. ֊ փաշա վէրքիլ։
Փոխանակեմ, նգի. ն. 1 տեղը՝ գիմացը ուրիշ բան տալ, առնել, իրարու հետ փոխել. ֊ տէյիշմէք, նէրբինէ վէրմէք, արմագ։ – 2 տեղը նստիլ՝ անցնիլ՝ բռնել, փոխն՝ի փոխ բան մը ընել՝ րլլալ. ֊ արտաքսեալ օձութեամբ. նէօպէհի կիրմէք՝ կէչմէք։ – 3 նուիրել, տալ [յուցանեմ։
Փոխանակնշացանեմ. տ. Փոխաբնակնշացանեմ։
Փոխանակ զի. ա. Փոխանակ։
Փոխանակորդ. ա. փոխն՝ի փոխ նզած։
Փոխանակութիւն. գ. յաջորդութիւն։
Փոխանորդ, ի, աց. գ. 1 տեղը բռնող. ֊ վէքիլ, վէգիլ, գայմագամ։ – 2 տեղը անցնող՝ նստող. ֊ խալէֆ, խալիֆէ։ – 3 փոխարկէն, տուածին տեղը. փոխնորդ. ֊ պէտէլ։
Փոխանորդաբար. մ. ուրիշի տեղ, անոր կողմանէ։
Փոխանորդեմ, նգի. ն. յ. 1 յաջորդել, տեղը անցնիլ՝ նստիլ. ֊ նէրբինէ կէչմէք, նէրբինի թագութեամբ, խալիֆ օլմագ։ – 2 հատուցանել – 3 մանակցել իրարու – 4 անդիի աշխարհ երթալ [խալիֆութիւն
Փոխանորդութիւն. գ. 1 յաջորդութիւն – 2 փոխ.
Փոխանուն } գ. ա. Դնբանուն, Դնբանունութիւն
Փոխանունութիւն }
Փոխանցաբար. մ. 1 անցնելով, փոխուելով – 2 նմանութեամբ։
Փոխանցական. ա. անցնող. փոխուող։
Փոխանցեմ, նգի. ն. 1 անցընել, աւանդել. ֊ կէչիրմէք, թէսլիմ էթմէք – 2 յ. անցնիլ. ֊ կէչմէք, կէչի վէրմէք։
Փոխանցութիւն. գ. փոխոխութիւն։
Փոխաշարժիմ. չ. փոխուիլ։
Փոխաչջեմ. ն. փոխել, դարձընել։
Փոխապարտ, ի, ից. ա. գ. տալիք ունեցող. ֊ պօրճլու. վէրձէնէլի։
Փոխառու, ի, աց. ա. փոխ առնող. ֊ էօտիւնճ՝ ալան։
Փոխառանդձակնշեմ } տ. Փոխակերպեմ
Փոխառանդձեմ }
Փոխառանդձիչ. ա. կերպարանքը փոխող։
Փոխառանդեմ. տ. Ցնդափոխեմ։
Փոխառաձառութիւն. գ. առուտուր. ֊ տլճշ վէրիշ։
Փոխառատ, ի, աց. գ. փոխ տուող. ֊ էօտիւնճ՝ վէրիճի, մալ սարճապր
Փոխառատեմ. տ. Փոխառնեմ։
Փոխառատութիւն. գ. փոխ տալը, փոխ. ֊ էօտիւնճ՝ վէրմէք, էօտիւնճ՝։
Փոխառարձակ. մ. փոխագործ մանանման [լուս
կցելով։
Փոխառական. ա. իրարու տալու առնելու

Փոխադրեմ, եցի. ն. 1 փոխարկէն տալ, հատուցանել. 2 ետաձգել, երկրնել վէրքեր – 2 փոխադրել, փոխել. համեմատել. 3 տկարութիւն, չէվիրմէք։

Փոխատուր. գ. 1 փոխարկէն, հատուցումն – 2 համեմատութիւն, կապակցութիւն – 3 փոխադարձ հաղորդութիւն յատկութեանց ի քրիստոս – 4 հակադրութիւն – 5 փոխատուութիւն։

Փոխարկէն, բնի, նաց. գ. 1 փոխարկէնք, փոխադարձը, հատուցումն. 2 մուգ ապրանք, պէտէլ, գարշելագ։ – 2 յաջորդ։

Փոխարկէն. մ. նխ. ա. Փոխանակ։

Փոխարկէնատուրիւն. գ. վարձատրութիւն։

Փոխարկնեմ, եցի. ն. Հատուցանել։

–Փոխարկնոք. մ. փոխադարձ։

Փոխարկոտրաբ. մ. 1 փոխուելով. 2 ետիպիւ օտարագ։ – 2 անդրադարձութեամբ. 3 գարշելագ։ օտարագ։

Փոխարկական. ա. փոխուած, փոխոխական։

Փոխարկում, եցի. ն. 1 փոխել, դարձընել. 2 ետիպիւ էվիմէք, չէվիրմէք։ – 2 փոխարկէն ընել։

Փոխարկում 'ի խնդից. խնդնեցնալ։

Փոխարկութիւն } գ. փոխարկնելը, իր, փոխ-
Փոխարդում } խութիւն.

Փոխաւորում, կամ րիմ. ն. փոխ առնուլ։

Փոխաքանդակում. ա. Քանդակում։

Փոխնեցանում. յ. խնդագ իրենց խօսիլ։

Փոխնեցնում, ացայ. յ. խնդագարիլ. խնդքը փոխցընել. 2 չըլարմագ։

Փոխնեցնում. յ. իրենէն նկնել։

Փոխնեցապատառա լինիմ. փուռ պատառանել ընել։

Փոխնեցութիւն } գ. խնդագութիւն, խնդագութիւն. 2 տէլիքէք, տիմանէլիքէք, չըկընդագ։

Փոխնեմ, եցի. ն. 1 փոխել, դարձընել. 2 ետիպիւ էվիմէք, տէլիչէք, չէվիրմէք – 2 փոխադրել – 3 յաջորդել – 4 հաւգամանել – 5 փոխով պատասխան տալ

–Փոխիմ. կր. 1 փոխուիլ, դառնալ – 2 անդրի աչխարհք երթալ – 3 անդ անդ տեղ երթալ։

Փոխընդհանայք. գ. խարկած աչխարհով շինուած ուտելիք, ինչպէս խաւիծ։

Փոխինդ, խնդոյ, ոց. գ. 1 խարկած աչխարհ – 2 եղով մղրալ շինած ուտելիք։

Փոխոզ, ի. ած. կամ Փոխոզի, գ.ոյ. գ. 1 ոտկան, ծնունդ փոխոյ. 2 մանկէ։ – 2 փոխարկէն։ [անդութիւն։

Փոխոզութիւն. գ. իրարու անցընելը, ա.

Փոխոզէն. ա. Փոխարկէն։

Փոխուէն, խման, գ. 1 փոխելը, փոխուիլը։ – 2 վախճանիլը, երկինք երթալը։ – 3 վերափոխուէն։

Փոխփոխ. ա. Փոփոխ։

Փոխոզնեմ. ն. պղտորել։

Փոկ, ոյ, ոց. կամ ի, ած. գ. 1 երկայն կաշի. 2 գոյրշ – 2 կօշիկ ձաղկիչ. 3 գըդպաձ, գամչը – 3 ա. կաշիէ։

Փոկ. (յ.) ծովու հոլմ։

Փոկակապ. ա. կաշիով կապած։

Փոկահանութիւն. գ. կաշեգործութիւն. 2 տէրձիլիք. մչինձիլիք. ա. և Փոկահանութիւն։ [գամչը քէօմէչիւ։

Փոկահարութիւ. գ. կաշիով ծեծ. 2 գոյրշ

Փոկահան. գ. կաշի կտրող՝ կտրող, կաշիէ վրան շինող. 2 չաուրձի։

Փոկահանութիւն. գ. կաշի կտրելու՝ կտրելու արհեստ, կօշկակարութիւն, վրանագործութիւն։

Փոկնոյ. ա. կաշիէ. 2 գոյրշատան, տէրձիէ։

Փոկոտ, ոտութ կամ անեայք. ա. ոտքը կաշիի նման, կամ փոկ կենդանւոյ ոտքին նման։ [ղագ, պօյուն։

Փոզ, ի, ից. գ. կոկորդ, վիզ. Ձիու. 2 պօ–

–Փոզք, փոզոց. քիմին երկու ծակը։

Փոզ, ի, ից. գ. 1 փոզոց, պոզատոյ. 2 օճագագ. – 2 սրաշ. 3 ուռիա, էվ իչինէքի նալլար՝ կէշիշէր։

Փոզ, ոյ, ոց. գ. 1 փոզ. 2 պօրու, զուրնա, ուիւսիւք, նէյ, գաւալ – 2 քարոզիչ աւետարանի կամ աւետեաց, առաքեալ։

–Հովուի փոզ. խոտ մը, ծոզիկ մը։

Փոզ, ոյ. գ. խոզոմակ. 2 օլուգ։

Փոզ, ոյ, ոց. գ. 1 փուռ. 2 ֆուռ, ֆիւռ, լիւզ – 2 տապակ. 3 ագչէ, մանկըր։

Փոզաբար. մ. փոզի պէս։

Փոզագոյ. ա. փոզի ձայնով։

Փոզակ, ի, ից. գ. 1 ընչափոզ – 2 երկայն բարակ տուփ նշխարաց սրբոց։

Փոզական. ա. փոզ չալելու կերպ։

Փոզակապոյց. ա. փոզով ձայն առուոզ։

Փոզակցութիւն. գ. մէկտեղ փոզ չալելը։

Փոզաչոր, ի, ից. գ. փոզ զարնող՝ չալող. 2 պօրու՝ զուրնա՝ ուիւսիւկ չալան, պօրուզչին, զուրնաչի։

Փոզահատակաձև. ա. փոզահաբի (քան)։

Փոզահատութիւն. գ. փոզ չալուիլը, չալելը։

Փոզածև. ա. փոզի՝ կոկորդի նման։

Փոզոյր. ա. Փոզահար։

Փոզանշան, ի, ից. գ. նշան տալու փող, կամ փողով արուած նշան։

Փոզապատ, ի, ից. գ. փոզապատ, վիզնոց։

Փոզատեսակ. ա. փոզի պէս ծակ։

Փոզոր, ի, ից. ա. Փոզահար։

Փոզորական. ա. Փոզահարական։

Փոզացու, ոյ. կամ ի. գ. 1 կոկորդի ցաւ. 2 հիւանդագ։ – 2 կոկորդը ցաւող. 3 հիւանդագ։ [չնճը)։

Փոզաւոր. ա. չատակնը. (Ղ-իմնիսա՝ Բաքուս

Փողանն. գ. փողնը, դրամներ։

Փոդիմ՝ նեղ. ած. 1 փոդ չափել, նշան տալ – 2 քարոզել – 3 վեր ցատքել՝ ցաքել – 4 երկաթի բարակ գաւազանաձև լոյս մլտ. նաչ – 5 ո. Ընդհարուածանիմ. 1։

–Փոդիմ. փոդի պէս երկընդնալ՝ առաջ վազել անցնիլ, նշան տուողին նուիէն երթալը

Փոդնբակ, ի, աց. գ. կոկորդ, շնչերակ։

Փոդնբգեմ. ա. Փոդիմ

Փոդնոց. գ. վզի զարդ։

Փոզոշ. գ. մանրենա ձուկը։

Փոզոշուկ. գ. կանանց մազին զարդ մը։

Փոզոտեմ, նեղ. ած. Ձիոջ՝ շնիկը գաղնել, գլուխը կտրել, մորթել, խղդել. ֆ պոզաղ, լամազ, պօշնուն. մուրմագ, պօղմագ։

Փոզոտիչ. ա. սպաննող։

Փոզոտուիլ. գ. մորթել ըլլը։

Փոզոլակ. ա. Փոզոլակ [լուխիւն

Փոչոլատագուխիւն. գ. փոդի պէս ձև՝ կո-

Փոդոց, ի, աց. գ. Ձամբու բնական, քաղքի Ձամբան՝ հրապարակը. ֆ ոզագ – 2 Նեղ Երկայն ուրտ։ [Ձամբայ բանալ

–Փոզոց տամ, կտրեմ, կազմեմ, հոդուեմ.

Փոզոց. գ. վէնոց. ֆ կէբատանդզագ։

Փոզոցաձև. ա. փոդոցի նմանու։

Փոզոցամէջ, միջին. գ. փոդոցի մէջ տեղը, հրապարակ։

Փոզոցայարդար. ա. Ձամբայ Ձամբայ շինեցած՝ օրաւնեցրով (ապաքանք)։

Փոզոլատ. ա. Փոզոլատ։

Փոզրակ, մանաւանդ՝ Փոզրակ, ի, աց. գ. ջրի անցք, առուակ գետնի տակ. ֆ օղուգ, քիւնակ։

Փոդփոդիմ. ն. չ. 1 փալփլդդընել, փայլփլալ. ֆ շաղ վէրմիք, նալպրբատմագ – 2 փոդշուկին պէս հիւանդ. ֆ էօրմէ՝ գըվըրմա՝ թեթև փուղու էթմէք, օրմագ։

Փոդփոդնէնէ. ա. փալփլուն ինչուածքով շող ցաքուածի պէս։

Փոդփոդշաձև. և Փոդոդշաձևաբար, կամ Փոդոդաձևաբար. փոդի պէս, փոդի ձևով։

Փոձնակ. ա. Փեձնակ։

Փոձնակիմ. ա. Փեձնակիմ։

Փոյեմ, փուեմոյ, կ՚իմի, թեալ, փոյիք, ՚ի փոյեա. 1 ջանք, հոգ՝ պէտ ընելը. ֆ Ձահմեմ, գայրեմ – 2 փուեալը, արտարանք. ֆ թեէգ տաւրանըշ, չափուգուդ, զօր։ Նել։

–Փոյեմ առնում կամ ունիմ. ջանալ, հոգ ը-

–Փոյեմ տանիմ. հոգալ, պէտ ընել։

–Փոյեմ է. գիմազ. հոգն է, հոգ ունի. ֆ վազիքէսի տիր։ [լէմլի, Ձամլէսիի։

–Փոյեմ, փուեմի, ից. ա. աշխատասէր. ֆ գայ-

–Փոյեմ. կ՚ Ընդ փոյեմ. Փոյեմ ընդ փոյեմ. Փոյեմ փոյեմ. Փոյեմ ՚ի փուեմոյ. մ. շուտալ. ֆ թեէգ թեէգ, հէմէն, Ձարպիձէ։

Փոյեմագոյն. ա. Փուեմագոյն։

Փոյեմաշագ. ա. շուտ. ֆ թեէգ չափըգ։

Փոյեմեւանգն. ա. ջերմեռանդ, արամեց. ֆ սրտագլը։

Փոյեմընեմաց. ա. շուտ վազող։

Փոյեմուեմիւն. ա. Փուեմուեմիւն։

Փոշահոդ. ա. Հողը փոշիի պէս

Փոշաջուր. գ. փոշոտ ջուր։

Փոշեգգած. ա. փոշոտ. ֆ թեօղըս։

Փոշելից } ա. փոշիով լեցուն։
Փոշելխառն }

Փոշեհոդ. ա. գ. Հող ու փոշի խառնած։

Փոշենտեակ, ի, աց. ա. փոշիի նման, մանր։

Փոշենտեակուեմիւն. գ. փոշիի նման բան, շամանդաղ, չոր։

Փոշէջուր. գ. ջրի մէջ խառնած գաւիթի աղիւր (Ձաւելու կերակուր)։

Փոշի, շոյ, շնաց. գ. փշրած Հող մանր, մանրիկ կտրած բան. ֆ թեօզ թեօփրագ։

Փոշիաձև } ա. Փոշենտեակ։
Փոշիատեակ }

Փոշիանամ. չ. փոշի գառնալ։

Փոշիացուցանեմ. ն. փոշի գործընել։

Փոշիմանուեմիւն. գ. (ամկ.) զղջալու. ֆ փիւշմանըլըգ։

Փոշիչ. գ. 1 փուրիչ, քննուեմիւն դատաստանի – 2 անմեղադրուեմիւն – 3 պատ. Ձառ, առիթ, օգնուեմիւն։

Փոշկացնեալ. ա. մարգածը փոշիի պէս եղած, ծիրա գործած։

Փոշոտ. ա. փոշիոտ. (կամ գրելի էր՝ Կոշտ)։

Փոշոտիմ, նցայ. չ. փոշիով լցուիլ

Փոշտ, ի, ից կամ աց. գ. Ձուանքին քաշկը. ֆ քէսէ, գասըգ։

Փոշտանկ, ի, ից. ա. գ. 1 ապիքը վար իջած. ֆ ատպազէ – 2 ապեմատուեմիւն. ֆ ատպազիլիք։

Փոշտանկաւոր. ա. Փոշտանկ։

Փոս, ոյ, ոց կամ ի, ից. գ. 1 փոս տեղ, փորած հող. ֆ չուզուր – 2 ջրի անցք. ֆ խնդանկ։

Փոսաձևրձ. ա. փոսի պէս պատուած։

Փոսացուցանեմ } ն. փոսցընել, փոս բա-
Փոսափորեմ } նալ. ֆ չուզուր աչմագ։
Փոսեմ, նեղ

Փոսաւոյ, ի, ից. գ. (յ.) պոչը լուսաւոր Ձանձիկ, կանաթիկ. ֆ ոմէ էշ պէօձէյի։

Փոսո. գ. չափ մը, սափորին տասներորդ մասը։

Փոր, ոյ, կամ ի. գ. 1 մարմնոյն մէջ տեղը՝ դուխն ներքինը. ֆ գարն, բասմ – 2 նման. նուեմի՝ փոր նաւի կամ տնեի կամ տանիի – 3 կոզք, կողմ – 4 ընդունակուեմի տանիի։

Փոր. ա. գ. 1 փորած, գաբարկած, գաբատակ – 2 փորուածք։

Փոր. գ. ա. Բաւա։

Փոր. գ. պոր, կարապ թռչունը։

Փոր. գ. սկօտիա բառած ձուկը։ [լինել՝

Փորագործեմ. ն. փորել, կամ մեծ փորով

Փորագրեմ, նեցի. ն. փորելով գրել՝ քարի տախտակի վրայ. ս գաղտնագ՝ նազմագ՝

Փորած, ի, կամ ոյ. գ. փորուած տեղ, փոս

Փորածոյ, ի, ից. ա. փորած։

Փորակ. գ. ձորիկ, գոգ տեղ։

Փորահան. ա. մորը փորէն հանած՝ ձեռքելով (Ցաւելու կայսերը մանանուն)։

Փորամոլ. ա. ներսը ծածուկ բան պահել չկրցող, անգուման բերան։

Փորանկած } ա. միակտուր հիւսած (հո-
Փորանկեալ } գուստ, Քրիստոսի պատմուձանը)։

Փորանց, ի. գ. փորհարութիւն. ս խոհալի

Փորասեմ. ա. Փորսամ։

Փորացաւ, ի, ից } գ. փորու ցաւ, խոս-
Փորացաւութիւն } տուկ. ս սանձը։ — ա. խիմք. [վոյս ծոխի

Փորացուցանեմ (զանձն). ինքն իր փորուն

Փորափորոց. ա. փորած ձամբանելով (աշատարակ Խարբերդի)։

Փորեմ, նցի. ն. 1 փոս բանալ։ — 2 ծակել — 3 կռիւ կռիւել. ս գազմագ, տէլմէք, ոյժագ, աշմագ, քէամէք — 4 աչքը փորել՝ հանելու — ա. Իրեմ։

Փորիբաց, կամ Փոր 'ի բաց. ա. փորին կողմը բաց (չուլջաս)։

Փորիչ, ըչի, չաւ, կամ չով. գ. ասկեակաձեւ բաւա Խրիչ. ս գազմաւ

Փորձ, ոյ, կամ ի. գ. 1 փորձելը՝ փորձիքը, քննութիւն, ցուցումն. ս իմէնիւպէ, խապամի, իմաստիչ։ — 2 փորձառութիւն, փորձանք. ս գազա, իմէնիլիքէ։ — 3 ապացոյց։ — Ձփորձ առնում. փորձել, փորձով հասկընալու [ձնել՝ նայիլ։

— Ի փորձ առնում, կամ մատուցանեմ. փոր-

— Ի փորձ արկանեմ. չարչրկել։

— Ընդ փորձ անցանեմ. կամ ի փորձ մտանեմ; գամ. փորձ մտնել, փորձել. փորձելի, գլխէն անցնիլ, քաշելու

Փորձ. ա. փորձ եղած, նեխուն, բանիքանուն, տեղեակ, ընտիր գտնուած փորձառութեան մէջ. ս փիչկին, իշ կէրի, ալա, էյի

Փորձաբար. մ. փորձ մը բնելով։

Փորձագոյն. ա. ազնիկ փորձ եղած՝ նեխած, ազնիկ տեղեակ։

Փորձագործութիւն. գ. փորձառութիւն։

Փորձագրեալ. փորձուած, փորձէ անցած։

Փորձական, ի, աց. ա. 1 փորձող — 2 փորձուած։ — 3 փորձով տեղեակ։

Փորձակից. ա. նոյն բանին փորձ եղած, նոյն բանը քաշած։

Փորձան, ի, աւ. ա. Փորձ. գ։

Փորձանաձկից. ա. Փորձակից։

Փորձանաւար, ի, աց. ա. 1 փորձուած։ — 2 փորձութիւն կամ փորձանք քաշող։

Փորձանք, նաց. գ. փորձութիւն, նեղութիւն, չարչարանք, պատիժ. ս մէշագգաթի, տէրթ, պէլա, գազա։

Փորձապետ, ի. գ. բան փորձողը՝ սատա-նայ, Սատայէլ։

Փորձասէր, սիրի. նոյն։

Փորձառու առնեմ. փորձ տեսանել, փորձ ընել, փորձել՝ նայիլ։

Փորձարկութիւն. գ. փորձելը, իլը։

Փորձեմ, նցի. ն. 1 փորձել. ս սընամագ, ոէնէմէք։ — 2 հետաքրքրել, տուգանել, տեղեկանալ։ — 3 քննելով ընտրել, հաւնիլ. ս իմէնիւպէ էտիլ պագմագ, պէյէնմէք։

— Փորձիմ, նցայ. հ. (յ. օձով) ձեռք զարնել բանի մը, ջանալ, փորձ մը ընել՝ նայիլ, կռիւ ընել։

Փորձնացուցանեմ. ն. փորձել, փորժնցընել։

Փորձիչ, ձչի } ա. փորձող, փորձութիւն բե-
Փորձող, ի } ղող, աստանայ։ — 2 ծոխու առաջակ. (նոյն իմաստն ի արգմանութեան)։

Փորձողական. ա. փորձելու (բան)։

Փորձութիւն. գ. 1 փորձելը, իլը, փորձանք, մտանգ։ — 2 փորձանքաւոր տեղ, ուր որ ծոխու աւազակները կան։ — 3 գլխու եկած փորձանք։ — 4 փորձով տեղեկութիւն։

Փորձումն, ձման. գ. փորձութիւն, փորձելը։

Փորձպետ. տ. Փորձապետ։

Փորոգ. տ. Փորոք։

Փորոն, ի. գ. (յ.) հրատարակ. ս մէյատան։

Փորոտամ } յ. ֆիշալ, գոռալ, պոռալ, մը-
Փորոտեմ } մռալ։

Փորոտի, ուոյ, տեաց, տեօք. գ. 1 փորուն մէջի մատուածները, աղիքը. ս գալին իչէ, պաղըրը։ — 2 միջուկ, ծուծ, կաւու

Փորուած, ոյ, կամ ի. գ. 1 փորուածք, փոս. ս գովուգ, գալին։ — 2 փորուած ծակ։

Փորուածոյ, ի, ից. ա. փորած. ս գազըլմըշ, օյմա։

Փորումն, ըման. գ. փորելը, իլը։

Փորոք, ի, ից. գ. փորուածք, փոս, ծակ։

Փորչէ. տ. Սիկղ։

Փութ. մ. (ա մկ.) իմէ, իմի, փիւհ։

Փուխի, փուխ. մ. փուխով շուտով։

— Փուխի փուխ պուս պուս. ս կարա պէրէկ։

Փուխուրան. ա. շուտ շուտ խօսող, էփը-
սոցող [սիլը։

Փուխուրանեմ. ն. չ. լիրտալ, շուտով խօ-

Փուխուրար. մ. 1 շուտով։ — 2 փոյթ ընելով, ուշ դնելով։

Փուխուրեր. ա. փոյթ ունեցող. ս գայրէքլի։

Փուխուգնաց. ա. շուտ գացող, վազուկ։

Փուխուգոյն. ա. 1 աւելի ջանք ցուցընող. ս փէք գայրէքլի։ — 2 մ. խիստ շուտով. ս իմէկնէ։ [ընկնալու

Փուխուալի, լւոյ, լնաց. ա. ուզելու, նանէ

Փուխուալոյր. ա. շուտով լուր հասկըցող։

Փուխուակամ. ա. ջանքուննցող. ս գայրէքլի

Փուխ ածախսիկ. ա. շուտ հանողու
Փուխ ածեմ. ա. շուտ քալողը
Փուխ ամ, ացայ, ա, կամ ացիր. չ. վոյնի ունենալ, շուտ շարժիլ, շուտ բնել, արտրալ. ֆ թխկ էխմ ք, էվէխկէմ ք, գայլէխմ էխմ ք։
Փուխ ամնահ. ա. մանկը շուտ բերող։
Փուխ ամոտց. ա. մոտացկոտ։
Փուխ այրգրգր. ա. սիրով յոժարած։
Փուխ անակի. ա մ. շուտով, շուտ մը, արտոյնագ. ֆ թխկ, թխկձէ, ածխկէ։ – 2 ա. շուտ, չուտ, ֆ չափուգ։
Փուխ անամ. ա. Փուխ ամ։
Փուխ անցուխիւն. գ. շուտ անցնիլը։
Փուխ աշարժ. ա. շուտ շարժող։
Փուխ ապատաւ. ա. մկկէն պատաղ։
Փուխ ապէս. մ. 1 շուտով, շատ չանցած, մտածելը – 2 հոգ տանելով։
Փուխ առիրա. ա. 1 անհամբերու – 2 փուխ ա. ջան. ֆ համաչափ։
Փուխ առվհա. ա. շուտով վհիւ տուող։
Փուխ ատար. ա. վոյնի տանող։ [կէմիլու
Փուխ ացողացոյն. ա. ջանք ունեցող. ֆ գայ.
Փուխ ացողութիւն } գ. փուխ ալը. ֆ հա.
Փուխ ացուձն, ցմանն } վիւ, գայլէխմ։
Փուխ ացուցանել, ցուցի. ն. փուխ ացը. նել, արտոյցընել, յոդդոյցընել
Փուխ ացուցիչ. ա. փուխ ացընող։
Փուխ աւոր, ի, աց. ա. վոյնի՝ ջանք ունեցող, ձգնաւոր. ֆ գայլէխիլու
Փուխ ընխաց. ա. շուտ վազող։
Փուխ կոտ, ի, աց. ա. արտոյացող։
Փուխ ոզ, ի, աց. ա. չուտ, շուտ ընող. ֆ գայլէխիլու
Փուխ ով. մ. շուտով, շուտ մը։ [կէմիլու
Փուխ ոտ, ի, աց. ա. վոյնի ունեցող. ֆ գայ.
Փուխ ուխ. գ. վոյնի, հոգ, ջանք. ֆ գայլէխմ։
–Փուխ ուխ ամբ. մ. ջանքով։
Փուխ, Փուխ. գ. վչչիլը, վշտաակ։
–Ի փուխ գամ. վչչիլ։ [նաու
–Փուխ. լուանի պակսիլը՝ մաչիլը լուանին
Փուխոս. (յ.) 1 ծուխ, մուխ – 2 ծուխ հաղող, մխոտ։
Փուխ } ա. վուխ, փուխա, որ գիւրաւ կը
Փուխր } փշրուի՝ կը վշրի։
Փուխտ. ա. Թոյլ, լոյծ, խոնաւ։
Փունգ. գ. առնուն մը, չափ մը։
Փունջ, փնջի. գ. 1 ասմաս, բուն. ֆ ախյտիք, պիւն։ – 2 խուրձ, կապոց. ֆ ոէ մէմ, Թուխմամ։ [քէնու
Փուշ, փշոյ, ոց. գ. փուշ, և փշոտ բոյս. ֆ որ.
–Գաւակ՝ ի փշոց. և Փուշ պատակ. փշէ չինած պատակ Ցիսուսի։
Փուշ. գ. երաժշտական խաղ մը։
Փուշտիպան, փշտիպանի կամ փուշտիպանի, աց. ա. գ. (պ.) Թիֆնապահ, զբաղխին քով կեցող զինուոր։
Փուռն, փռան. գ. փուռ. ֆ ջուբրուն։
Փուռ, փռոյ, կամ ի, ից. գ. փռուխիւն, փռուած մասը, փռուածը. ֆ չիւրիւքչիւքը, չիւրիւչիւ։
Փուռ. ա. 1 փռուած. ֆ չիւրիւք – 2 փուճ, անպիտան։ – 3 փուղձ, փխրուն, Թոյլ։
Փուռկոյ կամ Փուխկոյ. գ. կարաւանի իջեան. ֆ քէրվանսէրոյ։
Փուրծ. գ. 1 փրխիլը։ – 2 փրխած կտոր, մանրուք (բրդոյ, կտաւի), մազմզուկ։
Փուրխիշ. գ. (պ.) Տարբ փոշ, քննուխիւն գատաստանի։ [խաղող։
Փուրխուզնոյ. գ. (իբր ածկ.) տեսակ մը
Փուք, փքոյ. ոց. գ. 1 փչելը, քամի. ֆ եէյ, նէֆխ։ – 2 փչելով ուռեցնելը, փքացուխիւն հպարտութենան կամ բարկութենան։ – 3 փորու քամի, փուքս։
Փուք, կամ Փուք. գ. փչելու գործիք կրակի, փուքս. ֆ քէսրիւք։
Փուք. գ. փչելու տեղ. ֆ Թուխում, կայատ
Փուք. գ. ընդհանուր պարկը. ֆ քէօխ, գաւ.
Փոխոգանք. ա. Սխափանք։ [պուք
Փոխոգիմ. ա. Սխափիմ։
Փոխոխ. մ. ա. փոխան՝ ի փոխ, զէմաղէմ. ֆ գարշրլըգիլը, պատ պատաս։
Փոխոխական, ի, աց. ա. 1 որ չուտ կը փոխուի անհաստատ – 2 փոխադարձական։ – 3 այլաբանական։
–Փոխոխական յորդորգուխիւն. այլաբանութիւն։ [խիլ։
Փոխոխակից լինիմ. հետը ծոխախէտ փոխ.
Փոխոխեմ. նգի. ն. } փոխոխել, իլ, զարձը.
Փոխոխիմ. նցայ. չ. } նել, գառնալ. ֆ Թէպսիլ էխմ ք՝ օրմագ, չէվիրմ ք, տէօնմ ք։ – տե՛ս և Փոխեմ։ [նրխալ։
–Փոխոխեմ. տեղը փոխել, տեղէ տեղ
–Փոխոխելի, կամ Ընտ՝ որ փոխոխելով իյնի. փոխադրական. ֆ պուլաշդագ։
Փոխոխիչ. ա. որ կը փոխոխէ, կամ կը փոխարկէ։
Փոխոխուիլ. մնաւ. անդ՝ } գ. 1 փոխոխելը,
Փոխոխուձն, խման } իլը, ուրիշ կերպ ըլլալը, փոխադրիլը, փոխադրելը, այլայլութիւն, այլաբանութիւն – 2 գանազանութիւն, տեսակ տեսակ ըլլալը – 3 գանազան տարւոյ, արևագարձ. ֆ էյնամ։
–Փոխոխուձն անուանց. այլաբանութիւնն
Փոքր, քու, քուէ, քունք, քունց, քումբք. ա. 1 պզտիկ. ֆ քիւչիւք – 2 քիչ. ֆ ազ, ձիւզիւ [ազամնըզ։
–Փոքր ին. Փոքր ինչ. մ. քիչ մը. ֆ պիր ազ։
–Փոքր ին ևս. և. Փոքր միւս ևս. Փոքր ինչ, և. մ. քիչ առնէն, քիչ մըաց ըր. ֆ պիր ազտան, Թէ մէն, ազ գալսը քի։
–Փոքր'իշատէ. մ. շատէ քչէ, քիչ մը, նուազ

ժը, ձևաք կաւ. տայ. տ ազատան չօգտանը, էրի էյի, պիր ազ, հայլըձա։
–Փոքու իմն. մ. քիչ բանակ։
–Ցնա փոքու. Չկնի փոքու ինչ. Ցնա փոքր ինչ. մ. քիչ մը նման։
–Փոքր փոքր. Առ փոքր փոքր. Առ փոքր փոքր մի. Առ 'ի փոքր փոքր. Լատ փոքու փոքու. մ. քիչ քիչ, կամաց կամաց. տ աղար ազար։
–Փոքուտա, Փոքրուտա. պզտրկուց։
–Ի փոքուտա. պզտիկ բանէ մը։
Փոքրաբան, ի, ից. ա. 1 փնթաբոս – 2 խըրնայելով վախվխելով խոսող. տ Ձրդըզ։
Փոքրաբանիմ. ն. 1 քիչ բան մը խոսիլ – 2 նուաստացընելով խոսիլ։
Փոքրաբանութիւն. գ. նուաստ և նուազ քան զարժանն խոսիքը։
Փոքրաբար. մ. քիչ մը։
Փոքրագին. ա. գինը քիչ, աժան. տ ուձուզ։
Փոքրագլուխ. ա. գլուխը կմ սկիզբը պզտիկ
–Փոքրագլուխ մնրաք կարճ, քարձ. տ քէօսէ։
Փոքրագոյն, գունեփց. ա. աւելի կամ լման պզտիկ. տ քիչփնիք, ազատըզ։
Փոքրակերպիմ. չ. նուաստակերպիլ։
Փոքրակերպութիւն. տ ուֆքաղ կէօզլիւ։
Փոքրահամարիմ. ն. պզտիկ սնալ։
Փոքրահասակ. ա. կարճահասակ. տ պօտուր
Փոքրահոգի. ա. վատ, սիրտը պզտիկ, նեղսիրտ, անհամբեր։
Փոքրահոգութիւն. գ. անհամբերութիւն։
Փոքրամասն. ա. քիչ տարուան, քիչ տևողութ։
Փոքրամեղ. ա. մեղքը պզտիկ՝ քիչ։
Փոքրամիտ, եցի. չ. նեղսրտիլ, նեղմտալ, չհամբերիլ։
Փոքրամտութիւն. գ. անհամբերութիւն։
Փոքրանամ, ացայ. չ. 1 պզտիկնալ, նուազանալ – 2 իմպիհնալ, քիչնալ։
Փոքրանձնութիւն. գ. նեղսրտութիւն, անհամբերութիւն։
Փոքրանց. ա. գ. անցքը նեղ. տ տար կէչխաւ
Փոքրավայելուչ. ա. նուաստ, անպատշ։
Փոքրավայելչութիւն. գ. նուաստութիւն։
Փոքրատուր. ա. քիչ բան տանող մէջը, պզտիկ (տանձ)։
Փոքրատուակ } ա. պզտիկ տնտրմէ ձևով
Փոքրատնիկ } չափով. տ քիչչիւկ պէր չէր։
Փոքրացուցանիմ. տ. Փոքրկացուցանիմ։
Փոքրկիմ, եցի. ն. 1 մնալը կտրել. խուզել. տ զբրփնագ – 2 ածիլել. տ իմրաշ էմէ՛ք։
Փոքրընկալ. տ. Փոքրատար։
Փոքրժամանակեան. տ. կարճ տևողութեան։
Փոքրիկ. քրկան, կունք, կանց. տ. պզտիկ, պզտրտիկ. տ քիչչիւք, քիչչիւձիւք։
Փոքրխմաց. ա. խմատար քիչ, ուր որ շատ բարակ միրք չկայ։
Փոքրկանամ, ացայ. չ. պզտիկնալ, տ քիչչիւլմէք։
Փոքրկապէս. մ. պզտիկ կերպով, քչէ սկզբ։
Փոքրկացուցանիմ, ցուցի. ն. պզտրկցընել։ տ քիչչիւլմէք։
Փոքրկութիւն. գ. պզտրկութի. տ քիչչիւք։
Փոքրհոգութիւն. տ. Փոքրահոգութիւն։
Փոքրոգիմ } ն. թևիմ ացընել։
Փոքրոգեցուցանիմ }
Փոքրոգի, գոյ, գնաց. ա. 1 թևիմ. տ խաֆլիֆ։ – 2 թևիմամիտ, անհամբեր։ – 3 ծոյլ։
Փոքրոգութիւն. գ. թևիմամտութի, անհամբերութիւն։
Փոքրութիւն. տ. Փոքրկութիւն։
Փշացնալ. ուռած, փչած։
Փչիմ. եցի. ն. չ. 1 շունչ տալ, փչել, հով հանել՝ նրլել. տ իւ փչէմէք, փիւսկիւրմէք, էամէք – 2 հոգին տալ, մեռնիլ։ – 3 մէկու մը կարծիքին չգնել։
Փչեցուցանիմ. ն. փչել ուռեցընել,
Փչիմ. չ. ուռիլ։
Փչուքն, փչման. գ. փչելը։
Փչուչ. գ. փչելու գործիք։
Փչոք. տ. Փնչակ։
Փառանգ, կամ Փառանկ, ի, աց. գ. (յ.) առատ ազգ Եւրոպացւոց, որ աւելի՝ բուսեր Գերմանացւոց, Հռոմ՝ Գաղղիացւոց՝ և առնոյն Լատինացւոց, նաև Փռիւգացիք
Փառատը, ի, աց. (յ.) գործակալ։
Փառեմ. տ. Սփառեմ։
Փառնիա, ի, աց. գ. ա. (յ.) խնդագործութիւն, խնդացնորութիւն։
Փաթթատամ. չ. սատիկ պարծենալ՝ քամահել՝ ապառնալ։
Փռիւգացի քար. Փռիւգիա երկրէն գտած քար։ [լուսնաքար։
Փաշապան, ի, աց. գ. Հացագործ. տ ֆուրնագի։
Փաշգալիք. ա. շատ փռնգացող։
Փռնգամ, ացի } չ. 1 փռընգոտալ. տ անկարը.
Փռնչեմ, եցի } մագ։ – 2 խորշ հազալ՝ խօսիլ՝ ապառնալ, քամահել, փափաք, պարծանել։
Փսալմա. տ. Սաղմոս [
Փսալտ } ի, աց. (յ.) սաղմոս ըսող՝ երգող,
Փսալտ } դպիր։
Փսալտութիւն. գ. դպրութիւն։
Փսննաս. գ. (յ.) թզենիի ձառի կամ մը ժանեւ և փշէն, կամ ձառը արու թզենւոյ կամ արմատնուոյ, որ կը ցանուն կամ կը կախուն էգ բուսած ծառին վրայ։
Փսխիմ. գ. (յ.) խոփը. տ Հասըր։
Փսխութեան. ա. խորհ. տ Հասրլուտան։
Փսխիմիւն. գ. խոչիկ. տ Հասրլըձըգ։
Փսխած, ի, ած. գ. փսխուք, փսխուէք. տ խիֆիֆըգաղ, գուսաղ։ [գուսմագ։
Փսխնմ, եցի. ն. սիրտը նա գալ, փսխել. տ Փսաղաղիկ. ա. ցնոր փիսիկ՝ լնգուի ծայրով կամ փսաղելով խօսուած։

Փսրայ, յի, յից· ա. Փրխայ։
Փսռական, ի, աց· ա. փսռաելու, փսռած։
Փսռանամ· ա. Փսիմ։
Փսռնեմ, նցի· ն. 1 փսռանցընել· 2 չհուսիմ, չհուսիմ։
Փսռնի, նցայ· չ. մէք։ – 2 փսռիլ· 3 չհուսիմ։
Փսղնեմ· ն. պռնգով մատի ծայրով ձգմել պտուղը՝ հասնիլը հասկընալու համար։
Փսռուիմն· ա. Փսուռ· գ։
Փսռանգ· ա. Փռանգ։
Փսղունգ· գ. (պ.) զաւակ, տղայ։
Փրխած· ա. Փրխուած։
Փրխանիմ, իայ, իուցնել· չ. փրխիլ, պրծիլ, խաղրսիլ· 3 գօսմագ, գուրխուելմագ։
Փրխուած, ի, կամ օյ· գ. փրխած բանը
Փրխուցանեմ· ն. 1 ընել՝ որ փրխի նրխայ (նեսը), փրխնցընել· 2 գօսիսուրս վէրքէ, սրչքսիմագ, ամիմագ։ – 3 փրցընել· 4 գօսիսմագ։
Փրխայ, ի, ից· գ. (յ.) չորցած խոտ, ձիւղ· 2 գուրս օխլուգ, առանց չուպուրս, չէօրչէօփ։
Փրծանիմ· ծայ, ծնալ, կամ ծուցնել· չ. պրծիլ, խաղրսիլ, ձորալ ազատիլ· 3 գօ. փուռ գուրխուելմագ, խէլաս օլմագ։
Փրծուցանեմ, ուցի, ուցնալ· ն. պրծնցընել, խաղրսնել· 2 գուրխուսմագ, խէլաս էխմէք։
Փրկաթաթ· մ. փրկարար կնքուիլ։
Փրկագործ, ի· ա. 1 փրկիչ· – 2 փրկական։
Փրկագործակ, Փրկագործական} ա. նոյն։
Փրկագործեմ, նցի· ն. 1 փրկել· – 2 կնունգանացընել։ [փրկուիմն։
Փրկագործուիմն· գ. փրկուիմն, գործ
Փրկական, ի, աց· ա. 1 փրկուիմն պատճառ, կնունգաթար։ – 2 առողջարար, գօրա-
–Փրկականք· ա. Փրկանք։ [ցընող։
Փրկականացիլ· ա. մ. փրկական կնքուիլ։
Փրկան, ի· ա. Փրկանք։
Փրկանակ, ի· ա. իր անձը տուող՝ ուրիշնիրը փրկելու համար, փրկուիմն պատճառ՝ առիթ՝ գործիք։
Փրկանաւոր· ա. նոյն։
Փրկանաւորիմ, նցի· ն. գինը վճարելով փրկել՝ ազատել։
Փրկանաւորուիմն· գ. գինը տալով ազատելը, ազատուիմն։
Փրկանիւիմ· ա. փրկուիմն նիւթ և գործիք նգած (սուրբ Խաչ)։
Փրկանք, նաց· գ. խոյտնելու գինը՝ գնելը՝ խաղրսնելը· 2 պահա, պէտիլ, խէլաս։
Փրկարան, ի, աց· գ. փրկուիմն տեղ՝ գործիք՝ միջոց։
Փրկաւէտ, ւեաի, ատց· ա. խնամակալ փրկող, փրկարար, կենարար, կենաց պատճառ։
Փրկիմ, նցի· ն. ազատիլ, խալտնել, փրցընել· 2 սխալմիմէ չզգալումագ, գուրխուելմագ, խէլաս էխմէք, նախլաս ընկնագ։
Փրկիչ, կչի, չաւ· ա. գ. 1 փրկող, խաղրսող, ապրնցընող (Ցիսուս)· 2 գուրխուրձը, խէլաս էսիձի, նաշատորձը։ – 3 լայնարար կ'բուսի և մարդու վրայ։
Փրկող, ի· նոյն բնդ վ։
Փրկողարար· մ. փրկարար կնքուիլ։
Փրկուիմնագործ· ա. Փրկուիմնագործ։
Փրկուիմնական· ա. փրկչին Ցիսուսի (Աստուքը)։
Փրկուիմնակից· ա. փրկուիմնան գործիք (խաչ)· կամ խաչափայտի մաս ընդող։
Փրկուիմն, գ· 1 ազատուիմն, խաղրսուիմն, կնունգանուիմն· 2 գուրխուլուշ, խէլասլուգ, սազլուգ· – 2 փրկիչ· – 3 փրկանք։
–Ջոհ փրկուիմնան, կամ Փրկուիմնիք, Փրկուիմնիւն, Փրկուիմնանցն· գոհ խաղրսնան կամ խաղրսուիմնան համար։
Փրկուիմնարար· մ. ա. փրկարար կնքուիլ։
Փրկուիմնարար· ա. փրկուիմն ընդող, փրկարար։ [տար, կենդանարար։
Փրկուիմնագործ· ա. փրկարար, կենա-
Փրկուիմնատէր· ա. փրկուիլ ուզող։
Փրկումն, կման· ա. Փրկուիմն։
Փրկչաբար· մ. իբրև փրկիչ, փրկարար կնքուիլ։ [նան փրկուիմնան։
Փրկչական· ա. 1 փրկչի, Ցիսուսի – 2 պատ-
Փրկչապէս· ա. Փրկչաբար։
Փրկչավայելուչ· ա. փրկչին յարմար։
Փրփուր, փրփրոյ, փրփուրք, կամ փրփրունք, բանց· ա. գ. 1 պղպջած մասը ջրի կամ գինւոյ· 2 քէօպիւք, քէֆ· – 2 բնական շղիք· 3 քէօփի բիւշ։
Փրփրաթէր} ա. փրփուրը դիպած, փրփուրի
Փրփրագէզ} պէս ուռած· 2 քէօփիքլիւ, տարտղնը։
Փրփրածին, ծնի· ա. փրփուրէ ծնած (Ափրոդիտէ անուանն բնաբանութիւնը)։
Փրփրական· ա. փրփուր կազած, փրփուրի պէս ուռած· 2 քէօփի քլիւ։
Փրփրամ, բեամ, ացայ} չ· փրփրիլ· 2 քէօփրանամ, ացնալ} փիւրմէք։
Փրփրանոցակ· ա. փրփուրի նմանն։
Փրփրոցիչ, իւր· ա. կոտորը փրփուրի պէս։
Փրփրում, նցի} չ· ա. Փրփրամ։
Փրփրիմ, նցայ}
Փրփրում, նցի· ն. փրփուրը գուրս տալ։
Փրփրում, ի· գ. փնրփնրան, փաթաթ· 2 սէզ միզ օխտ։
Փրփրնախ· ա. քնրանը փրփրած։
Փրփրնցուցանեմ, ցուցի· ն. փրփրցընել· 2 քէօփիւրմէք։

Փըջամ. ած., կամ ած. ս. չ. Ջուր փչել դրիին չկան՝ քթէն. ֆ փխակիւրմէք։
Փցկամ. տ. Փծկամ։
Փցկամ. տ. Փծկամ։
Փցնութիւն. գ. անպիտանութիւն, քոտոտութիւն (ծառոց)։
Փցուն, փցնոյ. ած. ֆ անպիտան, պակասաւոր, կաճկոր. ֆ չոլիսա – 2 փուտած, քոսոտ (ծառ)։
Փքաբնը. ա. քամի բնդող, քամիի պէս նկողմ։
Փքագոյն. ած. փքով ուռած, ֆիւֆիւ։
Փքաղիք, ղնաց. գ. ֆիւք, շնչնքակք։
Փքամ. չ. շնչել փչել, փշալ (օձի)։
Փքամ } ած., կամ ած. ս, կամ ածիր,
Փքանամ } ածկալ. չ. փքով՝ քամիով լցուիլ ուռիլ. ֆ ի-ինչ մէք, փըչլամագ, զապարմագ, պէօղլուլչնմէք։
Փքանք, նոց } գ. ուռնալը, հպարտութիւն
Փքացութիւն } տութիւն։
Փքացումն, ցման }
Փքացուցանեմ. ն. ուռեցընել, հպարտացընել։
Փքացուցիչ. ած. ուռեցընող։
Փքին, փքնի, աւ., ած. գ. նեռ. ֆ օգ։
Փքնուտ, փքայ. տ. Փքամ։
Փքոցուռոյց, կամ Փքուռոյց. ած. քամիով ուռած. ֆ նիկ իկ զապարմըշ, շիշմիշ։
Փքումն, փքման. ած. Փքանք։

Ք

Ք. քէ. բաղաձայն՝ երեսուն և վեցերորդ տառ. կամ վերջին գիր մեծատառ։
–Ք. ընդդէ ֆ գ, կ, իս գրեբուն հետ. ինչպէս, հէք, հէգ. թագչել, թագչել. ծաքել, ծանկել. պագիլ, պանկիլ. Աքսաբ. Ախսաբ. Հառախաբ, Հառնքեր։
–Ք. ք. ինն հազար. ինն հազարնորդ։
Քալ. Քալեմ. (ռմկ.) տ. Քայլ, Քայլեմ։
Քալա, ծալա. (կոչական ռմկ.) քա (ազջկի), ձա (մանչ). ֆ ուլան, պրէ։
Քալաք. գ. երկնքի պարունակ։
Քած, ի, ից. գ. ֆ էգ շուն կամ ուրիշ կենդանի. – 2 Սկիզբ բուսած ժայռ։
Քածաւարտ, ի, ած. տ. կատած, կատ. ֆ քէսիլմիշ։
Քածբոր, ոյ. գ. շան պէս բորոտութիւն. ֆ իմ ուլուզլուղս։
Քակ, քակք. տ. գ. ֆ քակած, զատած. – 2 քակուածք, զատուածք, բաժանմունք. ֆ այրը, այրը սէչի։
Քակեմ. եցի. ն. ֆ քակել աւրել, փշացընել. ֆ երգմագ, պօղմագ, սէօքմէք, խաթալ՝ պէչօլատ էթմէք։ – 2 բաժնել. զատել. ֆ այրըմագ։ – 3 վերցընել. ֆ օրթատան գալըրըմագ։
Քակիչ } տ. աւրող, բաժնող։
Քակողական }
Քակոր, ոյ, կամ ի. գ. թրիք՝ չորցած, ածիր. ֆ իճլա, իճկէք։
Քակուած, ոյ, կամ ի. գ. Հնդք. ֆ նարըզ։
Քակումն, կման. գ. քակելը, իլը։
Քակուտ. տ. խորխրատ։
Քակտական } տ. որ կը քաչքային, աւրուե-
Քակտելի } լու. ֆ երգըլըը, պօղուլատնագ։
Քակտիմ. եցի. ն. ֆ խախտել, քայքայել աւրել. ֆ երգմագ, պօղմագ։ – 2 բաժնել. ֆ այրըմագ։
Քակտիչ. ած. աւրող, փշացընող։
Քակտութիւն } ֆ աւրելը, աւրուիլը։ – 2 վերցընելը, փշացընելը։
Քահանայ, ի, ից. գ. ֆ սրբազան պաշտօնեայ Աստուծոյ՝ քաւիչ և հաշտեցընող ժողովրդեան՝ պատարագով, կամ զոհ ընելով հին առնեբ։ – 2 առաջ քահանայ, քուրմ կոչ։
Քահանայագոյն. ած. սրբազնագոյն։
Քահանայագործ. ած. պատարագող։
Քահանայագործեմ, եցի. ն. ֆ քահանայութիւն ընել, պատարագել, Նաւիրել. – 2 քահանայ ձեռնադրել։ – 3 սրբազան բան մը ընել։
Քահանայագործութիւն. գ. ֆ որ և է գործ քահանայութեան։ – 2 զոհ։ – 3 քրմութիւն։
Քահանայապարգ. ած. սրբազան։
Քահանայապետ, ի. գ. կարգ Թագաւոր քահանայի։
Քահանայական. ած. քահանայի, քահանայութեան (բան), աւրբ, սրբազան։
–Քահանայականք. գ. զասք քահանայից։
Քահանայակից, կցի, ցաց. ած. զասակից քահանայից, Եպիցակից։
Քահանայաձև. ած. քահանայի ձեւով։
Քահանայանամ, ացայ. չ. ֆ քահանայ ըլլալ. – 2 քահանայութիւն ընել։
Քահանայապետ, ի, աց կամ ից. գ. ֆ գլուխ քահանայից՝ ըստ հին կամ նոր օրինաց, գլուխ քահանայութեան՝ Երբեմն տէրմէն, հայրապետ, եպիսկոպոսապետ, պապ. – 2 դասապետք հրեշտակաց, գլխաւոր սրբազան կարգի. – 3 քրմապետ։
Քահանայապետաբար. մ. քահանայապե-

տի պէս։
Քահանայապետագոյն. ա. գերագոյն ի սրբազան կարգի։ [տի պատշաճ։
Քահանայապետական. ա. քահանայապետ.
Քահանայապետապէս. մ. բուն քահանայապետի պէս։
Քահանայապետեմ, նեի. ն. չ. 1 քահանայապետութիւն ընել – 2 քահանայապետ ըլլալ։
Քահանայապետութիւն. գ. 1 պաշտօն և պատիւ քահանայապետի – 2 սրբազան գաւազանութիւն հրեշտակաց։
Քահանայապէս. մ. քահանայի պէս։
Քահանայարարութիւն. գ. քահանայական պաշտօն և գործ։
Քահանայարան, ի, ից. գ. եկեղեցի, խոյր, սրբազան բանի տեղ։
Քահանայացուցանեմ. ն. քահանայ ընել։
Քահանայեմ, նեի. չ. քահանայութի ընել։
Քահանայութիւն. գ. 1 քահանայ ըլլալը, կոչ և պաշտօն քահանայի – 2 գաւազանի քահանայից – 3 քահանայապետութիւն – 4 գաւազանութիւն հրեշտակաց – 5 քրմութիւն՝ արանց և կանանց հեթանոսաց։
Քահանայուհի, հւոյ. գ. 1 կին քահանայի՝ հին առնելու – 2 իշխկին։ – 3 քրմուհի։
Քահանայօրէն. մ. ա. 1 քահանայի պէս – 2 քահանայական։ [ւել։
Քահնեմ, նեի. ն. 1 վարել, շարժել – 2 քաշ
Քաղ, ի, ից կամ ից. գ. արտ, այծ, ջոչ, ոխտագ. ֆ երբեկ թէրէ, նիհազ։
Քաղ. գ. 1 քաղելու խոտ անպիտանի – 2 անպիտան՝ կորսնցնելու չհիւղը։
Քաղ հանեմ, կամ Քաղհանեմ, և Քաղահան առնեմ. ն. 1 քաղհընել, գէշ խոտերը քաղել խլել – 2 քաղելով ուզածը ժողվել
Քաղադէր, դրի \ գ. խրոխր. ֆ հասըլ – կամ
Քաղադրեմ } իրևևս անկողնի կազմածք։
Քաղադր. ա. Քաղադր [քաղուածք։
Քաղածոյ, կամ ծու. ա. գ. 1 քաղած – 2
Քաղակ, ի, ից. գ. քաղիկ, քօշիկ։
Քաղաքան. ա. Քաղ։
Քաղաքնեզծոյց լինիմ. գէշ խոտերով փչել խղդուիլ։
Քաղաք, ի, ից. գ. քաղաք. ֆ շէհիր։
–Մայր քաղաքաց. մայրաքաղաք։
–Թագաւորելոյ քաղաք. Հռոմ, և Կոստանդնուպոլիս [քօրէն։
Քաղաքաբաշխ, ի, ից կի ից. ա. Քաղաքաբարոյ. ա. քաղաքավար։
Քաղաքաբնակ, ի, ից. գ. բնակիչ կամ բնակիչներ քաղաքի [նատիկ։
Քաղաքաբնակ լինիմ. քաղաքը բնակիմ։
Քաղաքագիւղ, կամ գիղ, ի, ից. գ. գեղաքաղաք. ֆ գասապա
Քաղաքագրեմ, իմ. ն. կ. քաղաքացի գրուիլ։
Քաղաքաժողով. ա. բոլոր քաղքոյ բազմութիւնք։
Քաղաքական, ի, ից. ա. 1 քաղքի յարմար. ֆ շէհիրի – 2 քաղքացի, քաղքի բանից տեղեակ – 3 քաղաքավարական – 4 քաղաքավարութիւն – 5 գրող և գրուածք քաղաքական կարգաւորութեան վրայ։
Քաղաքականագոյն. ա. մ. աղէկ քաղաքավար, քաղաքավարութեամբ։
Քաղաքականութիւն. գ. 1 քաղքի վերաբերեալ գիտութիւն – 2 քաղքի կառավարութիւն – 3 առաքինի քաղաքավարութի՝ ինչպէս քաղքացիներուն կը վայլէ։
Քաղաքակից. կցի, ցից. ա. նոյն քաղքէն, քաղքացի. ֆ շէհիրլի, հէմշէհրի։
Քաղաքակցիմ, ցնալ. չ. քաղքացի ըլլալ՝ գրուիլ։
Քաղաքակցութիւն. գ. քաղաքացի ըլլալը։
*Քաղաքահնեզծոյց. ա. Քաղահնեզծոյց։
Քաղաքամոյր, մոր. գ. մայրաքաղաք, վերին Երուսաղէմ, սրբայութիւն։
Քաղաքամարտութիւն. գ. քաղքի կամ քաղաք քաղքի հետ կռիւ։
Քաղաքամէջ, միջի, ջից. գ. քաղքի մէջ. ֆ մէյտան, օրթա [ցած քաղաք։
Քաղաքամուր, ուրք. գ. ամուրկամ ամրոց
Քաղաքայարդար. ա. քաղքի պէս շինած՝ զարդարած։
Քաղաքային, ինոյ, ոց. ա. 1 քաղաքական – 2 քաղաքավարական – 3 քաղքցի։
Քաղաքանամ, ացնալ. չ. 1 քաղքի պէս շինուիլ. ֆ շէհիրլէնմէք։ – 2 քաղաք տեղ ժողովիլ։
Քաղաքանի, նւոյ. գ. քաղքընակ. ֆ շէհիրլէր։
Քաղաքանիաւ. ա. քաղքի ձեռք։
Քաղաքաշինութիւն. գ. քաղաք շինելը՝ շէնցնելը։ [պան։
Քաղաքապահ, ի, ից. ա. քաղքի պահա-
Քաղաքապետ, ի, ից. գ. քաղքի իշխան՝ վրակնդուս. ֆ շէհիր քեհեանասը՝ նահապետ։
Քաղաքառու. ա. քաղաք առնող։
Քաղաքասէր. ա. իր քաղքին սէր ունեցող։
Քաղաքավարք. գ. քաղքին մէջ առնուածքը՝ կոդմերը։
Քաղաքավար, ի, ից. 1 ա. քաղքին կարգը կանոնը պահող, մարդավար – 2 գ. քաղքի կառավար։
Քաղաքավարական. ա. 1 քաղաքավարին դուր յարմար – 2 քաղքի մէջ մնացած։
Քաղաքավարեմ, նեի. ն. 1 քաղաք կառավարել – 2 քաղաքավար կենակ անցընել։
Քաղաքավարեմ, նեի. չ. \ քաղաքական կեր-
Քաղաքավարիմ, նցայ. \ պով վարուիլ, ա. ղէկ կենցաղավարիլ, առաքինի կեանք ունենալ։
Քաղաքավարութիւն. գ. 1 քաղքի կառա-

վարութիւն – 2 մարդավարութիւն, դո. վիճի կենցաղավարութիւն, բարի վարք, առաքինութիւն, հնութիւն։

Քաղաքասուր. ա. քաղաքը տուող, մատնիչ։

Քաղաքացի, ցւոյ, ցւոց, կամ ցեաց. ա. գ. քաղքցի. ֊ հին հին, կիսի հետ։

–Երկնից քաղաքացի. ա. Երկնաքաղաքացի։

Քաղաքացուցանեմ, ցուցի. ն. նոր քաղաք հինել։ [կրգան։

Քաղաքաւէր. ա. քաղաքը աւերող. ֊ հին հին

Քաղաքավարութիւն. գ. 1 քաղաքավարութիւն։ – 2 առաքինութիւն

Քաղաքիկ. գ. քաղքիկ, պզտիկ քաղաք. ֊ հին հինիկ։ [հինիկքէր։

Քաղաքինեալ, ներոյ. գ. քաղքիներ. ֊ հին

Քաղաքովին. մ. ամրողջ քաղաքով։

Քաղաքոյին. մ. ամրողջ քաղաքով։

Քաղաքոյն, ոյ, կամ ի. գ. 1 քաղքի պատ, պարիսպ. ֊ տիմար, հինար։ – 2 պարսպի մէջ եղած տեղը։

Քաղաքօրհն. մ. ա. քաղքի նմանո։

Քաղաքօրհն, բինի, նաց. ա. գ. օրէնք՝ կարգ կանոն դնող քաղքի, քաղքի վրակնդու՝ կառավար։

Քաղան, ի, աց. գ. (յ.) ծառի մէջ խէժ՝ ծխանելի, խնկի տեսակ. ֊ քանի, քէֆնի։

–Քաղան եղինձի. Թ ափսնցիկ քաղան։

Քաղղայ, դէի, ից. ա. գ. քաղդէացի առաջաշէ, գուշակ, ախտար. ֊ միւնէձիմ։

Քաղդէական. ա. քաղդէացւոց։

Քաղդէադանդ. ա. քաղդէից աղանդով։

Քաղդէարէն, կամ դիւրէն, կամ դէացերէն. մ. ա. քաղդէացւոց լեզուով. ֊ քիլտանէնա, քիլտանի։

Քաղդէացի, ցւոյ, ւոց. ա. գ. հին ազգ մը. ֊ քիլտանի։ – տե՛ս և Քաղդեայ։

Քաղդէութիւն. գ. քաղդէից ուսմունքը, սխտաբը. ֊ միւնէձիմլիք։

Քաղեան. ա. քաղէ ծնած։

Քաղեմ, եցի. ն. քաղել, ժողվըռնել, փըրցընել. ֊ տէվշիրմէք, դօփարմագ, սէօքմէք։

–Քաղեմ զչունչ. Հոգին հանել։

–Քաղեմ օձիրս. քիմուիլ։

Քաղեռնաւոր, ի, աց. ա. Թլուատաւոր, կաւազ։

Քաղեռնաւորութիւն. գ. Թլուատաւորութիւն։

Քաղիբեմ, զբեմ, Թաց. գ. մեծ պարկ փոքու կնգանոյն. ֊ Թափան, իչկէմնիկ։

–Քաղիբեմ, զբեման. յատուկ անուն մարդու և ազգի Համայէացւոց. որ և կ՚ըսուին Քաղեմացիք, Քաղեմաձեռնք, Քաղեմաձեռնեցիք ժողովուրդ։

Քաղհանեմ. ա. Քաղ հանեմ։

Քաղց, ի. գ. Հայոց հինգերորդ ամիսը։

Քաղուածոյք. գ. քաղուած, Համառօտութիւն, ժողովածու բաններ։

Քաղուիմ, դմամ. գ. քաղելը, իլը։

Քաղքան, կի՛ Քաղքայ. գ. պնակ. ֊ չանագ։

Քաղքեմական, և այլն. տ. Քաղքեմ։

Քաղքեմեղ, ի, աց. ա. փորը մեծ՝ դուրս ուռած։

Քաղց, ոյ, կի՛ ի. գ. անօթութիւն. ֊ աչքզգ։

–Քաղց. ա. քաղցած, անօթի. ֊ աչ։

Քաղցական. ա. ուր որ քաղց կայ։

Քաղցանամ. տ. Քաղցնուիմ։

Քաղցաւոր. ա. քաղցած. ֊ աչ։

Քաղցելաբար. մ. քաղցածի պէս։

Քաղցեմ. տ. Քաղցնուիմ։

Քաղցենամ, եցայ. տ. Քաղցնուիմ։

Քաղցննի. տ. Քաղցաւննի։

Քաղցեցուցանեմ, ցուցի. ն. անօթի պահել՝ որ ուզենայ ուտել։

Քաղցկեղ, ի. գ. 1 կերցաւ. ֊ չիրխիկնէչ։ – 2 նագ. ֊ Թէմմիչի, կիմիք, գըմիչ։

Քաղցնուիմ, ցեայ, ցնալ. չ. 1 անօթիանալ. ֊ աչըգմագ։ – 2 կարօտիլ. ֊ Հասկեմ չէք։ [նի. ֊ չըրա, չիրնէ։

Քաղցու, ցուոյ. գ. խաղողի ջուր, նոր գինի։

Քաղցուալից. ա. նոր գինի շատ խմած։

Քաղցուային, ֆնոյ
Քաղցուայնի
Քաղցուանի
Քաղցուենի, նւոյ } ա. քաղցրիկ, անուշ։

Քաղցուիմ } գ. քաղց. անօթութիւն. ֊ աչ։
Քաղցուեմ } լըգ, աչըգլըգ։

Քաղցուցանեմ. ն. անօթեցընել։

Քաղցր, ցու, կամ ցուի, ու. ցունք, ցունց, ուք. ա. քաղցր, անուշ. ֊ Թաթլը, տատլը։

–Քաղցր. ցու. գ. քաղցրութիւն, մեզը։

–Քաղցր. ցունս. մ. անուշ անուշ. ֊ Թաթլը։ [ղող)։

Քաղցրաբաժակ. ա. անուշ գինի բնդող (խաղ

Քաղցրաբան, ի, ից. ա. անուշ լեզու. ֊ Թաթլը սէօյլէր։

Քաղցրաբանեմ. չ. անուշ խօսիլ։

Քաղցրաբանութիւն. գ. 1 անուշ խօսք՝ լեզու։ – 2 անուշ եղանակ, մեղեդի։

Քաղցրաբար. մ. անուշութեամբ։

Քաղցրաբերբառ. ա. մ. 1 ձայնը անուշ – 2 անուշ ձայնով։ [լը Թապիէթլի։

Քաղցրաբոյր. ա. բնութիւը անուշ. ֊ Թաթլը։

Քաղցրաբուրութիւն. գ. հնգութիւն։

Քաղցրաբնդուն } ա. 1 անուշ բնդք՝ պղտուղ տուող։ – 2 անուշ
Քաղցրաբնդ } շուքթիւն ունեցող։ [գէթլի։

Քաղցրաբոյս. ա. բոյն անուշ. ֊ ասլը լէզ։

Քաղցրաբուղխ, կամ բուխ. ա. քաղցրութիւն բխող, քաղցը բխած։

Քաղցագեղ. ա. անուշ տղութութեամբ։

Քաղցլացկին. ա. շատ անուշ։

Քաղցլացկին, գունի, իցկ. ա. ա. աւելի քաղցրը, խիստ անուշ։ – 2 մ. շատ քաղցրութիւնի։

Քաղցրագործ. ա. անուշ բան շինող, մեղր գործող (մեղու)։

Քաղցրագործակ. ա. սիրտը անուշ
Քաղցրագիտակ. ա. անուշ ունք ունեցող
Քաղցրաղուաքն. ա. անկրկին ախորժածը
Քաղցրալից. ա. լի քաղցրութեամբ
Քաղցրալուր. ա. 1 սիրով լսող՝ մտիկ ընող՝ հնազանդ. – 2 սիրով լսելու, ակընդիր ախորժելի [ս միլայիմ, եաւաշ
Քաղցրախաղաց. ա. հնդիկ քաղցր՝ շարժող
Քաղցրախառն. ա. մ. քաղեխառն. ս հաղիմ
Քաղցրախառնութիւն. գ. քաղեխառնութիւն օդոյ. ս հաղիմ հաւա
Քաղցրախորժ, Քաղցրախորժակ, Քաղցրախորժելի } ա. անուշ, ախորժելի, ս թամիլը, խօշ
Քաղցրախորժիմ. չ. շատ ախորժիլ
Քաղցրախօս. ա. խօսքը՝ ձայնը անուշ. ս թամիլը ակայէյէն, ակսի թամիլը, կիւզել էօթէլը
Քաղցրախօսակ, Քաղցրախօսիկ } նոյն
Քաղցրածաղիկ. ա. ծաղիկը անուշ՝ աղուոր
Քաղցրածաւալ. ա. անուշ ոգեաւած՝ շրթունքին մեղմով իջած (ցօղ)
Քաղցրածոր. ա. անուշ վազած (բան)
Քաղցրականն. ա. Քաղցր
Քաղցրակարկաջ. ա. անուշ ձայն հանող
Քաղցրահամ. ա. համը անուշ, համով. ս թամիլը, լէզզէմլի
Քաղցրահամբոյր. ա. անուշ, ախորժ, քաղցրութիւն բուրող
Քաղցրահամութիւն. գ. համեղութիւն
Քաղցրահայեաց. ա. 1 անուշ աչքով նայող, հնդ, գթած. – 2 աչքն ազէկ երևցող, զուարճալի, գեղեցիկ
Քաղցրահանդարտ. ա. անուշ ու հանդարտ
Քաղցրահնգ. ա. քաղցր ու հնդ
Քաղցրահնչեմ. չ. անուշ չարկել, կամ անուշ ձայնով երգելը
Քաղցրահնչակ, Քաղցրահնչիւն } ա. ձայնը անուշ, ուր որ ազէկ ձայնները կը լսուին
Քաղցրահոս. ա. 1 անուշ բխած. – 2 անուշ հոսութեամբ վազցնող. – 3 անուշ փչող. ս թամիլը էսէն
Քաղցրաձայն. 1 ա. անուշ ձայն կամ եղանակ ունեցող. – 2 գ. անուշ ձայն՝ եղանակ
Քաղցրաձայնական. ա. անուշ ձայնով
Քաղցրաձայնեալ. անուշ ձայն հանելով եղանակելով [նակ
Քաղցրաձայնութիւն. գ. անուշ ձայն՝ եղանակ
Քաղցրադոլ. ա. լաբը՝ իմկը՝ անուշ ձայն հանող (նուագարան)
Քաղցրաձաձանչ. ա. աղուոր լուսով
Քաղցրաձաշակ. ա. համեղ. ս թամիլը, լէզզէմլի
Քաղցրայարմար. ա. ազէկ յարմար
Քաղցրային. ա. Քաղցր

Քաղցրանամ, ացայ. չ. 1 անուշնալ. ս թամիլլամմադ. – 2 հնդ ըլլալ, անուշ նայիլ
Քաղցրանինջ, Քաղցրանիրհ } ա. անուշ քուն (քուն), ս թամիլ (ուչգու)
Քաղցրանշոյլ. ա. Քաղցրաձաձանչ
Քաղցրանոյշ. ա. քաղցր ու անուշ
Քաղցրանուագ. ա. եղանակը՝ ձայնը անուշ յարմար, համահաւա, զուարճացընող
Քաղցրաշարժութիւն. գ. հանդարտութիւն
Քաղցրաչնչական. ա. անուշ փչող (հով)
Քաղցրաչունչ. ա. անուշ փչող. ս թամիլը էսէն, խօշ, միւլայիմ
Քաղցրապատիր. ա. անուշութեամբ խաբող
Քաղցրապարող. ա. անուշ ու յստակ (աչք)
Քաղցրապէս. մ. անուշութեամբ, սիրով
Քաղցրապիտակ. ա. քաղցր և պիտանի
Քաղցրապտուղ. ա. պտուղը քաղցր
Քաղցրասիք, կամ Քաղցրասիք. ա. Քաղցրաշունչ
Քաղցրատոյց. ա. փափուկ մեծցած
Քաղցրաստաձոյ. ա. 1 քաղցր բաներ ծախող. – 2 խաբող
Քաղցրասանձ. ա. անուշ հնչմունք ունեցող, անուշ (երգ) [մունք
Քաղցրասարսուխիւն. գ. անոյշ՝ մտերմասէր
Քաղցրասէգ. ա. պատմելը ախորժելի
Քաղցրատենչ. ա. անուշ ու ցանկալի
Քաղցրատես. ա. Քաղցրահայեաց
Քաղցրատես, Քաղցրատեսակ, Քաղցրատեսիլ } ա. անուշ տեսքով, գեղեցիկ, աղուոր. ս շիրին, կիւզել, տիլպէր
Քաղցրատուր. ա. սիրով տուած
Քաղցրարար. ա. քաղցր բան չխնող՝ բղխող ունեցող [նել, անուշցընել
Քաղցրացուցանեմ, ցուցի. ն. քաղցրացընել – Քաղցրացուցանեմ ինչ ՚ի կամն ուրուք. բան մը մէկու մը հաւնեցընել
Քաղցրացուցիչ. ա. անուշցընող
Քաղցրաւենի, նւոյ, նեաց. ա. գ. քաղցրկերակ, անուշկերակ. ս թամիլը
Քաղցրաւոր. ա. Քաղցր
Քաղցրաքուն. ա. Քաղցրանինջ
Քաղցրնամ, նեմ. չ. քաղցրանալ
Քաղցրննի. ա. Քաղցր [(տաւիղը)
Քաղցրնուագանամ. չ. անուշ ձայն հանել
Քաղցրնուագութիւն. գ. քաղցր երգ, մեղեդի, ալէլուս
Քաղցրնիկ. 1 ա. անուշիկ (զաւակ, ծնող, ձայն, օդ). ս թամիլը էնըդազ. – 2 մ. ա նուշ. ս թամիլը էնամ
Քաղցրնկեղ. գ. ա. Քաղցնկեղ
Քաղցրոտղամ. ա. օգտամած ու անուշ
Քաղցրոյթ, ուեթ, թիւ. գ. քաղցրութիւն
Քաղցրոտակ. ա. անուշ, համով
Քաղցրութիւն. գ. 1 քաղցր ըլլալը, քաղցր բան, անուշութիւն, համեղութիւն. ս թամիլ

լալը։ – 2 անուշ քնութիւն, հնզութիւն, գունթ, մեղրասիրութիւն, բարիք։

–Քաղցրութեամբ. մ. անուշութեամբ, սիրով, ախորժելով։

Քաղցրունակ, ի, ից. ա. Քաղցրրակ։

Քաղցրուտցիկ. ա. 1 անուշ կերպով ախորժելի. ցընոր։ – 2 ախորժելով ախորժելիք։

Քամ, ոյ. գ. քամուք, քամուածք։

–Ի քամ. մ. քամելով, կամաց կամաց։

Քամակ, ի, ից. գ. կռնակ. ֊ արգա, արդի։

Քամնակաքեակ } Քամնակակատոր } Քամնակակոր } ա. 1 մ. ջ. քր՝ սիրտը կատած, ծռած. ֊ պէտի գըլուխ։ – 2 խաղք եղած։

Քամնհաբար. մ. բանի տեղ չդնելով, չանպէտելով. ֊ ապրմոյաթագ։

Քամնհակառն. ա. չանպէտիք։

Քամնհանք, նաց. գ. 1 քամնհրանք, աղհամարհանք։ – 2 անհոգութիւն։

–Քամնհանոս առնեմ. ա. Քամնհանեմ։

Քամնհարևմ. ա. Քամնհանեմ։

Քամնհանեմ, նգի. ն. (հյ. և պարսկ. խնդր.) քամնհրել, քամարհել, չանպել, իմպիտվել. ֊ ապրմամագ, խոշտամագ, պղտրգ պուր մագ։

Քամնհիչ. ա. քամնհրող։

Քամամ, նգի. ն. 1 քամել, սրխմել. ֊ արգամագ, սիւզմէք։ – 2 ակնել, բոլորը խմել՝ պարպել։ մ. ջ բան չթողուլ. ֊ ախպինէ ուբ իմ քէք, պօշալեմմագ։

Քամամ. ն. քամիի տալ, երնել։

–Քամամ. ուռիլ։

Քամի, մ. ոյ, կամ մոյ. գ. (ռմկ.) հողմ, հով, փուք. ֊ նէլ։

–Խորշ քամի. խորշակ։

Քամուք, ուքք, քս } Քամուած, ծք } գ. քամածին ամենայն, քամուիլը. ֊ սիւզնէնին տիպի, սիւզնիւթիւ։

Քայլ, ի, ից. գ. քալուածք, քայլ մը. ֊ ա. արմ, ամբան։ [տէյլմէք։

–Քայլը փախնամ. քալել. ֊ ատամ ալմագ՝ Ըսա քայլ քայլ. ամէն մէկ քայլին. ֊ հեր ալիր ատրմէնտատ։

–Հազար քայլ (բան երկրաչափից, որ հազար քայլի կրկինն է), կ՚ընէ մէկ մղան տանդ։

Քայլարանք. գ. ոտքեր, քալուածք։

Քայլափոխ, ի. գ. ա. Քայլ։

Քայլափոխամ. ա. Քայլեմի։

Քայլափոխութիւն. ա. Քայլ։

Քայլեմ, նգի, չ. 1 քալել. ֊ նիւթիւմէք։ – Քայլը վերցընել ու դնել։

Քայա, ի, ից } Քայաամանանակ, նեկի } գ. վշնոց, վիրը կանչելու զարդ. ֊ գալէմի։

Քայքայանք, նաց. ա. Քայքայութիւն։

–Քայքայանք. խնդիր ու խնդրոյ մտածութիւն, շփոթութիւն մտաց։

Քայքայեմ, նգի. ն. խախտել, զատել, քաժնել։

–Քայքայիմ (յոբ). խնդիր ոչինչ մի կամ իմանալ իմանալ։

Քայքայիչ. ա. խախտող։

Քայքայութիւն } Քայքայումն } գ. քայքայելը, իրը։

–Քայքայութիւն. իմութիւն։

Քայքայուն. ա. քայքայած, իմոյ. անառակ։

Քան. նխ. 1 է. ևս կամ պակաս քան զմեկալը, անկից վնր կամ վար. ֊ գիտակ, իւրեմ, ազ, էքսիկ, պէմէ է։ – 2 չափ. ֊ գատարը, գըտարը. – 3 քան, քան իմ է. ֊ նիշէ քի, նէ իմ է քի, քի։ – 4 առաջ։

–Քան տակաւ. Քան զի. Քան չև. Քան ոչ. մ. մտածելը, քանի որ չէ. ֊ օլմատան, օլմամիշ իգէն։

–Քան եմէ. Քան իմ է, Քան զի. կամ Քան. աւելի՝ քան, միայն, որչափ. ֊ նէչէքի, նէ գատարքի, նա տալէ։

–Քան զ. . . դուրս [լիւ։

Քանաբար. մ. քանի կերպով. ֊ գաչ իմութ։

Քանակ, ի, ից. գ. չափը, որչափ ըլլալը. ֊ էօչիւն, միգտար, գատար։

Քանակաբար. մ. չափով. ֊ պիր ազ։

Քանակագէտ. ա. չափը՝ որչափ ըլլալը գիտցող։

Քանականամ, ացայ } Քանակաւորիմ, եցայ } չ. չափ ունենալ, չափուիլ, չափի տակ ինկնալ. ֊ էօլչիւյէ կէլմէք, էօլչիւս ալքընա կիրմէք։

Քանակեմ, նգի. ն. չափել, ամփոփել, յարմարցընել. – կը. ա. Քանականամ։

Քանակի. մ. քանի կերպով։

Քանակիչ. ա. չափող։

Քանակութիւն. գ. չափ, քանակ, որչափութիւն։ [կրկին՝ ազգէնտ։

Քանանիա. ա. Քանանացի, Քանանու երկրի, հնոյ. ա. գ. Քանանացի կին։

Քանասար } Քանասարեան } Քանասարիկ } ա. արաբացի գայլու պէս, վագուկ, յարիշտակոզ, վրեժնաստակար։

Քանգ. գ. փոքուածք։

Քանդակ, ի, ից. գ. փորուածք, տաշուածք. ֊ օյմա, եօնմա, գալէմքնար իշի։

–Քանձր քանդակ. դուրս ցցուած փորուածք։ [լով տաշելով եղած բան։

Քանդակագործ, ի, ից կամ ից. գ. փորձ։

Քանդակագործեմ. ա. Քանդակեմ։

Քանդակագործի, ծւոյ, ծւոջ. գ. քանդակելու գործիք. ֊ գալէմի։

Քանդակագործութիւն. գ. 1 քանդակելը։ – 2 քանդակած գործք։

Քանդակածոյ, ի, ից. ա. քանդակած։

Քանդակակերպ. ա. քանդակի պէս։

Քանդակեմ, նգի. ն. փորել՝ քանիլ՝ փայ-

ախ, քարի, պղնձի, ոսկիի, գոհարի վաճառ. տ ծամագ, ծծմնագ, գալէնեաը իշի իլէմիէր։
Քանդակիչ. ա. քանդակող։
Քանդակուած, ոյ, ում. գ. փորուածք։
*Քանդանդակ. ա. Քանդակ։
Քանդիմ, նցի. ն. 1 աւրել, վիրաւորել. տ նրդմագ, պօղմագ։ — 2 քանդել, չարչրկել։ — 3 փորել, քանդակել։
Քանդիչ. ա. աւրող, քանդող։
Քանդուած, ոյ, ոց. ա. փորուածք. տ գաղէմքնաը իշի։
Քանդուկ, դկի, կաց. գ. կաւէ կարասի պէս ամպոր՝ ցորեն և ուրիշ բան պահելու, քնդուկ։
Քանդումն, դմանի. գ. քանդելը, իլը։
Քանընբ՞ղ, ի, աց. ա. քանինբղ. տ գաչընձ՞։
Քանդի. շ. 1 (յետադաս.) վասն զի. տ զիբաւ — 2 (նախընթեմաց.) որովհետև. տ չիւնքի — ան՛ս և Քան զի, Քան եմէ, և այլն։
Քանընեցնալ. ս. Քանոնեմ։
Քան եմէ. տ. Քան։
Քանի, նւոյ, կամ նոյ. նիք, նեաց. ա. քանի՞ հատ, ո՞րչափ. տ գա՞չ, նէ՞ գաւառ։
—Քանի. ա. գ. որչափ, որչափուհետիւն։
—Քանի՞. մ. ա. որչափ, ինչպէ՞ս, շատ, խիստ. տ նէ՞ գաւառ, նէ՞, նիՀէ, նամրէ, մնչ ալ էսի, ամմա նիՀէ։
—Քանի անգամ. Քանի առաւել. Քանի նս. մ. որչափ առաւելի՝ էնելըք. տ նէ՞ գաւառ զիսաւէսի իշէ։ [ազ
—Քանի մի. ա. մէկ քանի. տ պիր գաչ, պիր
Քանիուհետիւն. գ. 1 որքանուհետիւն — 2 քանակուհետիւն
—Քանիուհետմէ. մ. չափով մը, ըստ իմիքի։
Քանի չափ. մ. որչափ նս առաւել։
Քանիպատիկ. ա. մ. քանի՞ անգամ, քանի՞ աւելի։
Քանիմս } մ. քանի՞ անգամ աւելի։
Քանիցս }
Քանիցս անգամ. մ. քանի՞ անգամ. տ գաչ քէրէ, գաչ տէֆա։
—Քանիցս անգամ. քանի օր, քանի անգամ որ. տ նէ՞ գաւառ քի, Հայաստ քի։
Քանիսն, կամ Քանիսն. ա. որքան, ո՞րչափ։
—Քանիսն. Քանիսն ևս. Քանիսն առաւելել. մ. քանի՞ աւելի. տ Նա նէ՞գաւառ զիսաւէսի իշէ։ [քանորդ։
Քանիսնուհետիւն. գ. որչափուհետիւն, չափ,
Քանի՞ օրինակ. մ. քանի՞ կերպով։
Քանինակ. գ. քանինակ, տարատակ։
Քանինատար. ա. Քանեատար։
Քանոն, կամ Քանոնի, քանոնի, կամ քանոնոյ, ովի. գ. (յ.) 1 կանոն, կանոնի, չափ տափակ տախտակ։ — 2 կարգ կանոն, չարք, օրինակ։
Քանոնական գիծ. չիտակ գիծ։
Քանոնեմ, քանոնեցնալ. կամ նըքնեցնալ. ա. Կանոնեմ, կանոնեալ։
Քանոնիկոն. (յ. ռՀով) կանոնական։
Քանուհիւն. ա. Քանիսնիւն։
Քանուն, քանոյ, քանընոյ. ա. Քանոն.
Քանցանք. ա. Քանցումն։ [Կանոն։
Քանցնեմ, նցի. ն. քաշկրատել, պատրաստել, կատարել, բզբտել. քաշել փրցընել
Քանցումն, ցմանի } գ. քանցելը, իլը։
Քանցք }
Քանքատեմ. ա. Գանգատիմ։
Քանքար, ի, կամ ոյ, ոց. կամ աց, ովք, կամ օք. գ. տարադեղ և մեսուր։
Քանքարաշնորհնեմ. ն. գովեստ՝ վերցընել այսչափ սահակ։
Քանքարաքիմաքոյց. ա. առած քանքարը ծածկող՝ ծոյլ և ապերախտ (Ծառայ)։
Քանքարաւոր. ա. 1 քանքար ունեցող — 2 քանքարի չափ։
Քանքարտատ. ա. Գանգատիմ։
Քաղ, քաշք. գ. մսակուշտ։
Քաղ. գ. բառնալու վրայ քաշած պատիճ։
Քաղ. ա. Քարշ, ըստ կրկին նշ։
Քաղ. ա. Կեչտ (գեն Պարսից)։
Քաղեմ. ա. Քաթշեմ։ [ուէն
Քաղկագործ. ա. թաղիքէ գործած. տ քէչէքաղկէն. գ. գաբէհաց։
Քաղմ. ա. Կապնդեղ։
Քաղտուհի. ա. Քաղցուհի։
Քաղտի, ից. գ. (պ.) նաւ. տ կէմի։
Քաղտիկ. գ. նաւ շինող։
Քաղպցան. գ. կառպաթ. տ քէպէնէկ։
Քաջ, ի, աց. ա. 1 ուժով, կարնէ, կըռտուկ. տ գուվվէթլի, քէսքին, քէլէշ, խիստ — 2 մնետաւանդ՝ ազէկ. տ էյի, նէյ։ — 3 առաքինի, քաջուհետմէ և առաքինուհետիւն նշանակելի, դիւցազն։ — 4 Ո՞իշտ։
—Քաջ. քաջա. դիք, ցնորք, օգիք, դև. տ Ո՞ին, խէյալ, սիվ։
—Քաջ արանց, քաջի արանց. կայտ, մեծ թագաւոր, մեծ իշխան։
—Քաջ. մ. ազէկ, ազէկ մը. տ փէք էյի, էկ էյի, էյիՀէ։
—Թէ քաջ, Եմէ նս քաջ, Թէնէնս քաջ. չատ շատ՝ ըլլայ նէ. տ չօգ չօգ ոէյէլիմ։
—Քաջ ՚ի բաց. մ. 1 շատ մը հեռու. տ Հայլըձա ուզագ։ — 2 շատ, առատիկ։
—Կարի քաջ. մ. խիստ, շատ. տ Հայ հմի, օնա սէօզ նօգ։
—Վաղ քաջ. խիստ կանուխ։
—Քաջ քաջ. մ. 1 երկու գիտց անյապճելի մեծով։ — 2 շատ, առատիկ։ — 3 գլխէն գլիբ էյէ. տ հէմՁնէ։
Քաջարան, իւից } ա. Ճարպիկ խօսող, Ճարտասան, լեզուանի, բանի-
Քաջարանիկ }

քուն, համառձակախոս. ս հլիքազը տիւզ, ալիմ, սէրպէսի։

Քաջաբանութիւն. գ. 1 Ձարտարաբանութիւն – 2 խելացութիւն – 3 քաղաքավարութիւն, օրհնութիւն։

Քաջաբաստիկ. ա. բարեբախտ։

Քաջաբար. մ. կորձի պէս, աղէկ. ս իյիտ կիպլի, էյիձէ։

Քաջաբարձր. ա. շատ բարձր։

Քաջաբարոյապէս. մ. աղէկ բնաւորեալ։

Քաջաբարութիւն. գ. 1 աղէկութիւն, լաւութիւն, աղէկ բնաւորութիւն – 2 բարեբախտութիւն։

Քաջաբեր. ի, ից. ա. բերքը աղէկ։

Քաջաբերիմ, նցայ. չ. աղէկ բերք բերել։

Քաջաբերութիւն. գ. առատ պտղաբերութիւն։

Քաջաբերուն. ա. Քաջաբեր։

Քաջաբերրի. ա. Քաջաբեր։

Քաջաբնակագոյն. ա. աւելի բնական։

Քաջաբնութիւն. մ. աղէկ բնութիւն կերպով։

Քաջաբոլոր. ա. կըսկըր։

Քաջաբոյս. ա. 1 բուսը աղէկ։ – 2 բարեբերը, առատ։ – 3 խնձացու – 4 կորձ, ազգ. ս պիճիմի էյի։

Քաջաբուղխ. ա. Բարեբուղխ։

Քաջաբուն. ա. Բարեբուն։

Քաջաբուն. ա. քաջ և զօրաւոր։

Քաջաբուսիկ. ա. Քաջաբոյս։

Քաջաբուսութիւն. գ. բոյսը՝ արմատը աղէկ ուժով բլլալը։

Քաջաբուտ. ա. աղէկ մնուցած։

Քաջագանգուր. ա. աղէկ գառուզ. ս գըվըձըզ սաչը։

Քաջագեղեցիկ. ա. խիստ գեղեցիկ։

Քաջագեղեցկութիւն } գ. շատ գեղեցկու-
Քաջագեղութիւն } թիւն։

Քաջագնաց. ա. քաջընկ, վազուկ։

Քաջագոյն. գ. 1 աւելի կորձութեամբ։ – 2 խիստպէս, ամ. աղէկ, [պէս։

Քաջագօսի. ա. օսլամուած, ժիր կորձի։

Քաջագրամն. ա. աղէկ պէտ բրած։

Քաջադէտ, դիտ, տաց. ա. աղէկ նայող, աչքաբաց։

Քաջադիպութիւն. գ. աղէկ յարմարութիւն։

Քաջադիր. ա. աղէկ կարգի դրած։

Քաջադրեմ. ն. աղէկ կարգի դնել։

Քաջադրան. ա. քաջ։

Քաջադրդ. ա. Առաքինազարդ։

Քաջադրդիմ, ի, ից. ա. աղէկ՝ ազնիւ ցեղ. ս ասըլզատէ, օջլու։

Քաջադրդայութիւն. գ. աղէկութիւն ներքին և արտաքին զգայութեանց, աղէկ բնաւորութիւն։

Քաջադրդայուն. ա. աղէկ զգացող՝ բնաւորեալ։

Քաջադրդի, գ. ոյ, գ. ա. Քաջադրդիմ։

Քաջադրդութիւն. ա. Քաջադրդութիւն։

Քաջադրկ. ա. խիստ յայտնի. ս պէլլի։

Քաջադրն. ա. աղէկ վիճակ, գօրաւոր։

Քաջադրնակ, նէի, ից. ա. Քաջադրուն։

Քաջադրուածք } ա. ուռճացած, ծլած ծաղ-
Քաջադրուարձ } կած։

Քաջադրութիւն. գ. աղէկ յարմարութիւն։

Քաջադրուն, գնոյ, կամ նի, գունք, գանց. ա. աղէկ ու կորձ ցեղէ։

Քաջադօր. ա. խիստ զօրաւոր։

Քաջադօրութիւն. գ. ուժգնութիւն։

Քաջախոյր, ախոյրս. ա. մ. աղէկ գունած։

Քաջախոտ. ա. խիստ սեւ։

Քաջախոտ. ա. սեւ խոտ։

Քաջաժիր. ա. խիստ ժիր։

Քաջաժուժկալութիւն. գ. փոյթ պնդութեան, ջանք։

Քաջալ. (ասկ.) կունտ. ս քէլ, տազ։

Քաջալանջ. ա. կուրծքը սնկած՝ կորձի պէս (ձի)։

Քաջալաւ. ա. աղէկ՝ բարի։

Քաջալաւագոյն. ա. աղէկին աղէկը։

Քաջալաւացնալ. ո. Քաջալաւ։

Քաջալաւութիւն. գ. 1 աղէկութիւն – 2 առաքինութիւն։

Քաջալեզու. ա. Ձարտասան։

Քաջալեր. լերք. 1 գ. քաջ լեր բանալ, զբացընելը, սիրտ տալը – 2 սիրտ առնելը, վստահութիւն – 3 ա. միխիթարական։

Քաջալերաբար. մ. սիրտ տալով, սիրտ առնելով, համարձակ։

Քաջալերագոյն. ա. անվախ։ [(խօսք)։

Քաջալերական. ա. սիրտ տուող՝ տալու

Քաջալերեմ, նցի } ն. զօրացընել, սիրտ
Քաջալերե ցուցանեմ } տալ, յորդորել։

–Քաջալերիմ. չ. սիրտ բնել։

Քաջալերիմ, նցայ. չ. 1 զօրանալ, սիրտ, ուժ՝ հոգի առնել։ – 2 հպարտանալ։

Քաջալերիչ. ա. սիրտ տուող։

Քաջալերութիւն. գ. 1 ուժ՝ սիրտ տալը, և առնելը – 2 վստահութիւն, համարձակութիւն. ս գուվվէթ, նէրկէ, սէրպէսթլիք։

Քաջալուր. ա. մեծ. ս միւեճճէ։

Քաջախառնութիւն. ո. Բարեխառնութիւն։

Քաջախելագ, ի, ից. ա. կորիճ, օրտաս։

Քաջախնամող. ո. Բարեխնամ։

Քաջախոհ
Քաջախոհագոյն
Քաջախոհական
Քաջախոհեմ } ա. խոհեմ, խելացի. ս ա-
գըլը։

Քաջախոտ. ա. խոտաւէտ։ [բին։

Քաջախոտ. ա. խիստ խոտաւունկ. ս չէկ օտ-

Քաջախոտնակ
Քաջախոտնուկ } ա. Քաջախոհ։

Քաջախոհութիւն. գ. խոհեմութիւն, խելացութիւն։

Քաջախոտաւուն. աղէկ խոտաւուած, խելացի։

Քաջախօս
Քաջախօսնակ } ա. Քաջաբան։
Քաջախօսութիւն. գ. Ճառամաքանութիւն։
Քաջածախիկ. ա. ագէկ ծախկած։
Քաջածանօթ. ա. ագէկ տեղեակ։
Քաջածաւա. ա. ագէկ ծաւերով։
Քաջածեր, ոյ, ոց. գ. 1 բարի ծեր – 2 խիտ ծեր, հաղնոր
Քաջածերութիւն. գ. ագէկ ծերութիւն։
Քաջածնութիւն. գ. շատ զաւակ կամ պըտուղ ունենալը։
Քաջածնունդ. ա. 1 բազմածին – 2 բարեբեր – 3 գ. ագէկ բերք։
Քաջակազմ. ա. 1 ագէկ պատրաստուած։ – 2 ամուր, պինդ։
Քաջակազմութիւն. գ. ագէկ կազմուած։
Քաջակալ, լ, ից. ա. գիւտահար։
Քաջակարգութիւն. գ. բարեկարգութիւն։
Քաջակարծագոյն. ա. անյաղթելի։
Քաջակերտ. ա. տեսքով, տպաւոր
Քաջակերտութիւն. գ. գեղեցկութիւն։
Քաջակիրթ. ա. ագէկ կրթուած։
Քաջակորով. ա. ուժով, կորիճ. տ զուարճկեցիկ, կենդ։
Քաջակրօն. ա. 1 բարեկրօն – 2 գիւրաւարտալի, ուրիշի նանկն գացող։
Քաջահաճոյ. ա. խիտ հաճոյական. տ փէք մնգպուլ։
Քաջահաճութիւն. ա. 1 ընդունելի ըլլալը՝ գործով, խօսքով – 2 հաւանութիւն։
Քաջահամար
Քաջահամարելի } ա. գովելի, օրհնելի։
Քաջահայեաց. ա. յառակ տեսնող։
Քաջահայր, հօր. ա. որ և Հօրաքոյր (Անտիոքոս), իրբ թէ ագէկ հօր ագէկ զաւակ։
Քաջահանդէս. ա. շատ յարմար։
Քաջահանճար. ա. շատ խելացի։
Քաջահաս. ա. 1 ագէկ հասուն՝ բարձր (ծառ)։ – 2 ագէկ յարմար։
Քաջահասակ. ա. հասակը երկայն. տ պըղտու զօտեր։
Քաջահասակ. ա. հասկը ագէկ, ցորնեղը շատ։
Քաջահատ. ա. կտրուկ (խօսք). տ քէսկին։
Քաջահամբակ. ա. համարձակ, անամչա։
Քաջահաւ, ուս, ուց. գ. 1 արագիլ ցեղ՝ յԵգիպտոս. տ գարա լէյլէք։ – 2 ցիւն. տ չայլաղ։
Քաջահաւան. ա. հմուտ, մաղ։
Քաջահաւանութիւն. գ. կամակցութիւն։
Քաջահաւատ. ա. զօրաւոր հաւատքով, վստահ. տ պտգր պիւթիւնու [ւսար։
Քաջահաւատութիւն. ա. Հաստատուն հաւ.
Քաջահմուտ. ա. ագէկ տեղեակ, վարպետ. տ գայէթ վարգուճ, ուսմամբ
Քաջահմտագոյն. ա. աւելի տեղեակ։
Քաջահմտութիւն. գ. վարպետութիւն։

Քաջահնար. ա. շատ հնարագէտ՝ խմաստուն։ [վոյթը ու չանքը իմաթիլ։
–Քաջահնար լինիմ. չանալ հնարքով, ամէն
Քաջահնչեալ. հնչակուած։
Քաջահնչող. ա. ձայնը ուժով զօրաւոր։
Քաջահոգի. ա. մեծահոգի, զուարթ։
Քաջահոգիութիւն. գ. 1 մեծահոգութիւն – 2 շունչի զօրաւորութիւն – 3 զուարթութիւն։
Քաջահող. ա. հողը պարարտ։
Քաջահով. ա. պատրաստ։ տ ակբին։
Քաջահոտութիւն. գ. անուշահոտութիւն։
Քաջահրահանգ. ա. ագէկ կրթուած։
Քաջաձայն. ա. ձայնը ուժով, ագէկ։
Քաջաձայնագոյն. ա. ձայնը աւելի ուժով՝ ագէկ։
Քաջաձայնապէս. մ. բարձր ձայնով։
Քաջաձայնութիւն. գ. զօրաւորը և ագէկ ձայն։
Քաջաձև. ա. վայելուչ։ [կառավարող։
Քաջաձի. ա. ագէկ ձի ունեցող, և ագէկ
Քաջաձիգ. ա. ուժով նետող՝ նետաձիգ։
Քաջաղեղն. ա. ագեղը զօրաւոր. տ նաւուզ նայլը. նայձը, օգձու։
Քաջաձուն. ա. որ ագէկ կ'աձի։
Քաջամանկութիւն. ա. ագէկ զաւկընեղբու տէր ըլլալը։
Քաջամանն. ա. բարեբախտ։
Քաջամանութիւն. գ. յաջողութիւն։
Քաջամատան. ա. Հարատար մատուցընելով։
Քաջամարմին. ա. 1 առողջ՝ ուժեղ մարմնով։ – 2 մատաղ։
Քաջամարտ. ա. Քաջամարտիկ։
Քաջամարտիկ, տկի, կաց. ա. կորիճ զինուոր. տ նաւուզ ճէնկճի։
Քաջամարտութիւն. գ. կորճութիւն. տ խխտլիք։
Քաջամիտ. ա. 1 արթմիտ, խելացի – 2 հաւատարիմ։ [– 2 դիմացկուն։
Քաջամուխ. մ. 1 խորունկ մտնող՝ մտած։
Քաջամուղ. ա. 1 առաջ նետուող, առաջ տանող։ – 2 ագէկ կրթուած (ձի)։
Քաջամտութիւն. գ. 1 խելացութիւն, իմաստութիւն – 2 հաւատարմութիւն։
Քաջայաղմ
Քաջայաղմող } ա. յաղթող, քաջ, կորիճ։
Քաջայաղմութիւն. գ. 1 նրնելը յաղթութիւն – 2 պնդութեան կառավարութիւն։
Քաջայայտ. ա. խիտ յայտնի, նրնելի, հռչակաւոր. տ պէլլի, պէշնուր
Քաջայանգուգն. ա. վստահ, համարձակ. տ սէրպէսթ։
Քաջայարմար. ա. մ. շատ յարմար։
Քաջայարմարագոյն. ա. աւելի յարմար։
Քաջայարմարութիւն. գ. 1 ագէկ յարմարութիւն, վայելչութիւն – 2 համեմատութիւն, ձայնակցութիւն. տ ուչխունուզ, ուսուլ։ [պիւթիւն
Քաջայայտ. ա. բարեյոյս, վստահ. տ սրտգը

Բաջայտրդող. ա. յօժար
Բաջայուշ. ա. խնդքը գլուխը
Բաջայուսութիւն. գ. հաստատուն յոյս
Բաջայօժար. ա. խիտ յօժար, պատրաստ, ըստ սրտի ։
Բաջանամ. աջայ. չ. կորիւ ըլլալ, կորիւ նալ, սիրտ առնել՝ ունենալ ։
Բաջանայեաց. ա. աղէկ նայող ։
Բաջանաւահանգիստ. ա. ապահով նաւահանգիստ ունեցող. ֆ էյի խիմանդր։
Բաջանձն. ա. մ. կարիւ, կորնւթիւնամբ։
Բաջանուատ. ա. խիտ նուաստ, ցած։
Բաջանուն. ա. աղէկ անուն ունեցող, մեծանուն, նշանաւոր։
Բաջանուներէն. գ. կորնւթիւն համբաւ։
Բաջաշառաւիղ. ա. Ճգնիքը՝ բոլանքը աղէկ
Բաջաշինութիւն. գ. բարեզարդութիւն։
Բաջաշնորհ. ա. 1 շնորհալի – 2 բարեաց պատճառ – 3 գ. յաջողութիւն։
Բաջաշնորհութիւն. գ. յաջողութիւն գործոց։
Բաջաշնչեմ. չ. աղէկ բուրել ։
Բաջաշնչութիւն. ա. աղէկ բուրելը։
Բաջաշունչ. ա. աղէկ հոտ բուրող ։
Բաջաւաւութիւն. ա. Բաջաւաւիմն։
Բաջապատառ. ա. ուր որ աղէկ կենդանին նը կ՚ըլլայ ։
Բաջապատառաւ. ա. աղէկ պատրաստ. ֆ հոմ. հագալ։ [հագալ։
Բաջապահանեմ. նեղի. չ. աղէկ խլնալ, աղէկ
Բաջապերձ. ա. պանծալի։
Բաջապէս. 1 մ. կորնի պէս, կորնւթեամբ, աղէկ. ֆ խիտէ, էյիէ։ – 2 յոտակ (անանել)։ – 3 ա. գոբաւոր։
Բաջապլինգ. 1 ա. ամուր, դիմացկուն, հաստատուն, պինդ, սրտոտ – 2 մ. ուժով, ամուր [ու օգտակար։
Բաջապնդատար. ա. խիտ Հարկաւոր
Բաջապնդապոյն. ա. աւելի ամուր՝ դիմացկուն։ [պատուհիթիւն։
Բաջապնդութիւն. գ. դիմացկունութիւն,
Բաջապղտիթի. գ. առատ պտղաբերութիւն
Բաջապուղ. ա. բարեբեր, պտուղը առատ
Բաջաջուր. ա. ջուրը շատ ու աղէկ. ֆ տուղդ ։
Բաջառատ. ա. առատաձեռն. ֆ Ձէօմերատ
Բաջառնապար. մ. կորիւ մարդու պէս։
Բաջառողջ. ա. Բաջողջ ։
Բաջառողջութիւն. ա. Բաջողջութիւն։
Բաջառոյգ. ա. աղէկ ուռճացած։
Բաջառու. ա. սրամիտ, ուշիղ, որ աղէկ կ՚ըմբռնէ տրմածը։
Բաջասէր. ա. խիտ սէր։
Բաջասիրտ. ա. Ճշմարիտ սիրտ ։
Բաջասիրտ. ա. 1 կորիւ սրտով – 2 մանաւանդ՝ քաջասրտական, արիակաձ։ – 3 մ. Համարձակ, անվախ։

Բաջասլաց] ա. Համարձակ վազգելիքը-
Բաջասլացիկ] ղոզ ։
Բաջասնոյց. ա. աղէկ մնուցած (ձի)։
Բաջասնութիւն. գ. աղէկ մնունդ, առողջութիւն, ուռճանալը։
Բաջասնունդ. ա. գիրուկ, լեցուն։
Բաջասնուցանեմ. ն. աղէկ մեծցընել, սընուցանել ։
Բաջասոսկ. ա. աղէկ սուր, սրած. ֆ պիլէնմիշ, քէսկին։ [կէյլի։
Բաջասուսկ. ա. աղէկ շուք ընող. ֆ քէօր-
Բաջասրտաբար. ա. կորիւ սրտով, համարձակ. ֆ իչտէդ, սէրպէսթի։
Բաջասրտագոյն. ա. մ. 1 խիտ քաջասիրտ – 2 կորնաքար։
Բաջասրտասպէս. նոյն։
Բաջասրտանամ. իմ. չ. քաջասլնիլ ։
Բաջասրտութիւն. գ. կորնւթիւն, սրբատութիւն, համարձակութիւն. ֆ իչտիլիք, սէրպէսթլիք ։
Բաջավաչիկ. ա. աղէկ վազող, վազուկ. ֆ նիւրիւք, չաբուքճու ։
Բաջավայելուչ. ա. սիրուն, բաւնա, պատուական, օրինած. ֆ գայէթի նագրըզդալը, փէք կիւզէլ ։
Բաջավայելչաբար] մ. խիտ վայելուչ
Բաջավայելչագոյն] կերպով ։
Բաջավայելչապէս]
Բաջավայելչութիւն. գ. բարեձեւութիւն, գեղեցկութիւն։ [նազ ։
Բաջավաստակ. ա. աղէկ աշխատող՝ յոգ-
Բաջավար. ա. Ճամբալ. ֆ նօլլու։
Բաջավարժ. ա. փորձ, յաջողակ։
Բաջավիժակ. ա. առատիկ վրէժ առնող ։
Բաջահաստութիւն. գ. աղէկ ամրնալը, ձնրնրը աղէկ պահնլը ։
Բաջահոնդակ. ա. աղէկ անդրանկ։
Բաջահոս. ա. պատահս։
Բաջահոսիլ. ա. տնդրը պատուր։
Բաջահոսիկ. ա. Բաջահոս։
Բաջահոսութիւն. գ. սուր աչք ունենալը։
Բաջահոսուց. ա. աղէկ հոգացող ։
Բաջահոգիւիլ] ա. աշնուական, և կըտ-
Բաջահոգիկ] լիւ՛, առաքինի. ֆ ասըլ-զատէ, օսլզատէ, մսլը էյիտ։
Բաջահոգութիւն. գ. աշնուականութիւն։
Բաջ արանց. ա. Բաջ ։
Բաջարի] ա. քաջ, առաքինի։
Բաջարիագոյն]
Բաջարիապէս. մ. կորնաբար։
Բաջարկութիւն. գ. աղէկ ձգուածք, գեղեցիկ կապ ։
Բաջարշաւ. ա. աղէկ վազող ։
Բաջարուհատ, ի, ից. ա. Հարատար, վարպետ, ամենագործ ետ Հարատարապետն (Ածատած), հնարագիտաց ։

Քաջարութիւն, գ. արիութիւն:
Քաջարփի, ա. լուսափայլ:
Քաջացուցանեմ, ն. զօրացընել:
Քաջաւէտ, ա. արիակատ:
Քաջափայլ, ա. պանծալի, փառաւոր:
Քաջափայլութիւն, գ. պայծառութիւն:
Քաջափառ, ա. փառացի, բարեփառ:
Քաջափառազոյն, ա. մեծափառ:
Քաջափառութիւն, գ. 1 բարեբախտութիւն – 2 անուանը պայծառութիւն:
Քաջափրկեմ, ա. շատ ֆրկուսա:
Քաջափրկիչ, ա. ժիր, հնարգիկ:
Քաջափրճ, ա. ազէկ փրճ (մարդ):
Քաջաքաղաղ, ա. ազէկ քարոզիչ:
Քաջքանակութիւն, գ. 1 հանգիստ բնաւորութիւն – 2 ազէկ խօսուածք:
Քաջնան, ա. քաջի գաւակ:
Քաջնեաց, ա. տաք տաք, պնդնդացող:
Քաջնրնազոյն, 1 ա. պինտերնս – 2 մ. անեղնաբար:
Քաջնիւ առնեմ, ազէկ նկատել:
Քաջէրէ, բէք, էս. ա. ուր որ ազէկ տեսի կենդանիք շատ կան [ժանտհաւատ
Քաջընդունելի, ա. զիւրաւ ընդունելի, արժանաւոր:
Քաջընկեաց } 1 ա. վաղուկ, քաղուկ, ա-
Քաջընկեացիկ } ջող. 2 նիւթիք, չափուդ – 2 գ. աւրհնանդակ. 3 շանկրտ
Քաջընկալ, ա. Քաջընդունելի
Քաջընտիր, ա. կտրիճ և ընտիր:
Քաջընտրաբար, մ. որոշ կերպով:
Քաջընտրութիւն, գ. որոշութիւն:
Քաջ 'ի բաց, տես 'ի Քաջ:
Քաջիկ, ա. մ. ազէկ մը. 2 էյիհէ:
Քաջիմաստութիւն, գ. շատ խելացի ըլլալը:
Քաջիմաց, ա. արամիտ:
Քաջիմացաբար, մ. ազէկ հանկերնալով:
Քաջհաճոյ, ա. Քաջահաճոյ:
Քաջհմտութիւն, ա. Քաջամտութիւն:
Քաջհաւանգիտ, ա. Քաջհամաւանգիտ:
Քաջհափայլ, ա. Քաջափայլ:
Քաջոլոգ, ա. Քաջօրհնեալ:
Քաջօրհնեալ, ա. ազգու եղանակով բաւուած:
Քաջօրհնակ } մ. զուարթ ձայնով երգ-
Քաջօրհնակի } ել. 2 ուրախալի նմանակով, ուժգնի. 3 սիրի սիրելի
Քաջօրհնել, ո. Քաջօրհնակի [ասել:
Քաջօրհնութ, ա. ազէկ պիտի ըլլալ ըսած, պիտի հիւանդանալ:
Քաջոգեկոյզ, ա. կուգիդը ազէկ:
Քաջոգի, ա. ազգ առազգ. 2 ազգ:
Քաջոգիական, ա. առազգ, անուանական:
Քաջոգիանամ, յ. ազէկ առազգ ըլլալ:
Քաջոգիանք, գիանաց, ա. Քաջոգիութիւն, 1:
Քաջոգիութիւն, գ. 1 կատարեալ առազգութիւն – 2 ազգմանութիւն, առաքինութիւն:
Քաջորդի, գէոյ, էսց. 1 ա. ազէկ զաւկը-

նէրու տէր – 2 գ. ազէկ մարգու զաւակ, ազէկ զաւակ [ունենալը
Քաջորդութիւն, գ. ազէկ՝ շատ զաւակ
Քաջորնար, նրոյ, նարք. գ. կտրիճ մարդիկ. 2 իյիտ ատամլար
Քաջորկորութիւն, գ. շատակերութիւն. 2 շիշպօղազըդ:
Քաջութիւն, գ. 1 կորձանութիւն, 2 խելք – 2 առաքինութիւն, ազէկութիւն. 3 էյիլիք:
–Քաջուկ առնեմ, սիրտ ընել, արիանալ:
Քաջուղէշ, ա. ազէկ ձիերով:
Քաջուղիղ, ա. ազէկ զնկավար, կառավար:
Քաջուղիղ, դէի, չաց. նոյն:
Քաջունակութիւն, գ. աջողակութիւն:
Քաջուշ } ա. 1 օրամիտ, յաջողա-
Քաջուշեղ, ի, աց } միտ, ազէկ ուշ գնող՝ միտք առնող: – 2 յիշողամիտ:
Քաջուշեղանամ, մ. ազէկ ուշ գնելով:
Քաջուշեղութիւն, գ. խելացութիւն, առաջադրութիւն, արամտութիւն:
Քաջուշիմ, ա. խելօք. 2 փէք ուսող:
Քաջուշութիւն, ա. Քաջուշեղութիւն:
Քաջուսումնի, ա. Քաջուսումնութիւն:
Քաջուսումն, սմունք, ա. 1 ազէկ սորված – 2 սորվելու՝ կրթուելու յարմար:
Քաջուսումնաբար, մ. ազէկ սորված կերպով:
Քաջուսումնութիւն, գ. 1 ազէկ սորվածութիւն կամ վարժածութիւն – 2 ուսումնասիրութիւն:
Քաջվայելչութիւն, ա. Քաջալայլչութիւն:
Քաջօրէն, մ. ա. 1 կորձաբար – 2 օրինաւոր, կարգաւորեալ – 3 ազէկ պահող օրէնքը՝ կարգը կանոնը:
Քաջօրհնագոյն, ա. զգուշաւոր, նրկիւղած:
Քաջօրհնութիւն, գ. բարեկարգութիւն:
Քառ, ի, ից կամ աց, կամ աց. ա. չորս. 2 տետրեմ:
Քառաբամ } ի, ից. ա. չորս քաժնուած
Քառաբաշխ } (գրամատի գետ):
Քառաբղեանան, ա. Քառաբուղխ:
Քառաբնութիւն, գ. չորս տարրերք:
Քառաբուղխ, ա. չորս կողմէ բխած (գրամատի գետ): [բուղխ:
Քառաբուբեան, ա. չորս կերպ անուշ ֆար
Քառագիր, գրի, գրաց. ա. չորնգրեան. չորս տառով գրած անուն ոնչ (բան և. Որ էնր. և առ անուններուն, Հայր. Որդի, Հոգի):
Քառագլուխ, ա. չորս գլխով (գիրք), չորս աւետարան: [(գետերը):
Քառագետեան, ա. Եդեմի՝ Եդեմայ չորս
Քառագէմ, գիմի, մաց } ա. չորս դէմքով
Քառագիմեակ, ի, աց } կամ կերպարան-
Քառագիմի, մեոյ, մեաց } քով. անսիկ կառացն Աստուծոյ, յօրինակ չորս աւետարանչաց, և աւրքն խորհի ի մեներգուն

Բառապիր. ա. բառաբեմ (խաչ)։
Բառապրութիւն. գ. բառաբեմ ըլլալը։
Բառաբեմ, ի. ա. գ. չորս թեւով կոշտով, խաչ։
Բառաբեմնեայ } նոյն։
Բառաբեմնեան }
Բառաբեմ, բեմոյ. ա. գ. չորս։
Բառաբեմուհի. նոյն։
Բառաժանիք, նոյ. ա. չորս սկաւարով կեռուած ձանկով։
Բառալծորդ. ա. չորքը մէկտեղ։
Բառաձրագիծ. ա. չորս գծած, քառաբեմ։
Բառակ, ի, ից. ա. գ. չորս։
Բառակաբար. ա. Բառակին
Բառականգնեայ } ա. չորս կանգուն. ֆ
Բառականգուն } ոէօրիմ արշին։
Բառակարգեան. ա. չորս կարգ։
Բառակերպ, ի, ից. ա. գ. չորքկերպեան, քառագէմ և քառաբեմ։
Բառակերպնալ, եայ, եան. նոյն։
Բառակին. ֆ մ. չորս կերպուիլ. – 2 ա. չորս։
Բառակղեան. ա. Ձորեքկուղի։
Բառակոզմ, կամ ձև, մեան } ա. չորս կոզմ.
Բառակոզմեան, նոյ } ֆ ոէօրիմ քմ.
Բառակոզմեայ, կամ եան } րաջիլը, ոէօրիմ քէօշէ։
Բառակոզմիւ. գ. չորս դիւն։
Բառակոյս, կուսի } ա. նոյն ընդ իւ։ – 2
Բառակուսեան } մ. չորս կողմէն, չորս
Բառակուսի } դիէն։
Բառահնաւ. ա. ֆ չորս ոտքով գացողը – 2 մ. չորս ոտքով երթալով։ [տող։
Բառահոլով. ա. չորս կերպ՝ չորս դիէն պտըտ.
Բառահնաւ. գ. չորս պոչով ծուռ կենդանի։
Բառահաւ. ա. քառաբեմ, քառակուսի։
Բառահի, ոյ, ոց. ա. չորս հիով (կառք)։
Բառամանեակ. ա. չորս ժամանակ ունեցող (քառ)։
Բառամանեակ. ա. Բայամանեակ։
Բառամանեայ. ա. չորս մատով՝ կոշտով։
Բառամեայ. ա. Ձորեքամեայ։
Բառայարոյց. ա. չորս գիէն ելլելը կանգնած։
Բառանիւեի, ոյ } ա. գ. ֆ չորս տա.
Բառանիւեեայ, եայց } րերը. – 2 չորս նիւեով, չորս կոշտով, չորս ոէմքով։
Բառանկիւն, կեան } գ. ա. ֆ չորս
Բառանկիւնի. նոյ, կի նոյ } անկիւն ունեցող. ֆ ոէօրիմ քէօշէլի, ոէօրիմ քէօշէ. – 2 ձև երկրաչափական, և համեմատութիւն թուաբանական։
Բառանման. ա. Բառաձև։
Բառանուն. ա. չորս անուամբ։
Բառաշուրթն. ա. չորս ծայրով։
Բառատակը. ա. չորս գէմքով։
Բառատեսակ. ա. չորս գիէ ըլլալ՝ վճռոցիւ
Բառաքահնան, ա. չորս գիւն ըլլալ ատեղ։

Բառատոգ } ա. չորս ատոքք ունեցող
Բառատոքնայ } (դրախտին գետը, և տուբք խաչ)։
Բառատոյր, ի } ա. չորս տուբ բերան ու.
Բառատոյրեան } նեցող. (տէգ, և այն
Բառատոյրի, ուոյ } ձեով իրերու, տե խաչ)։
Բառատնաեմիւ. ա. քառատուն իրուով։
Բառատնակատար պահք. մեծպաք։
Բառատնակատարութիւն. գ. մեծպաք։
Բառատնաշատակ. ա. քառատուն հատկով (ցորեն)։
Բառատնապի. ա. քառատուն իրելով (քնար)։
Բառատնատնայ, մէի, ից } ա. քառատուն տա.
Բառատնատնեան, մենի, ից } րուած. ֆ գլըխ սէնէչիք, գլըխ նաշխնատ։
Բառատնատնոյ. ա. քառատունը նոյն չծին տակ մնած միաբան։ [հատակ։
Բառատնատնութիւն. գ. քառատուն տարուան
Բառատնաչատատիւղ. ա. քառատուն ձէղով։
Բառատնաչատ. ա. քառատունը կարգատ շրած։ [պահող։
Բառատնատպահ, ի, ից. ա. մեծպաքը պահ
Բառատնատպատակ. ա. մ. քառատուն պատկով։
Բառատնաջահ. ա. քառատուն ջահով։
Բառատնաջիւղ. ա. քառատուն ձէղով։
Բառատննակ, նկի, կաց. գ. ա. ֆ քառատուն իրիւր. – 2 քառատուն օր։ – 3 քառատուն օ.
Բառատննայ. ա. քառատուն։ [րուան։
Բառատննկի, կամ կին. ա. Բառատննակ։
Բառատննելնակ, ընկի, կաց. ա. Բառատնակ, և Բառատնոզք։
Բառատննելորդ, ի, ից. ա. ֆ քառատունելորդ. ֆ գլըխ ընձիւ. – 2 քառատուն օրուան (պահք)։ – 3 գ. մեծպաք։
Բառատննելորդք. գ. ֆ մեծ պաք. ֆ պէօյ. իւք օրուան։ – 2 յիւնանց միջոցը։
Բառատնեքնան, կի քին, նեցուն. ա. գ. քառատունն ալ. ֆ գլըխ տան։
Բառատնոստ. ա. քառատուն ձէղով։
Բառատնորդ, ի. ա. } ֆ քառատունելորդ։
Բառատնորդք, դց. գ. } – 2 քառատուն օ. րուան պահք՝ բակլայ խորանէն ինչուան ծագկաթորդի շաբաթը, մեծ պաք, պահքը։
Բառատնուհիւն. գ. մեծպաք։
Բառատնօր, ի, աւուրք, ըց. գ. քառատուն օր. ֆ գլըխ կիւն։
Բառատնօրնայ, ընի, ից. ֆ ա. քառատուն աւուրք օրուան. ֆ գլըխ կիւնլիւք։ – 2 մ. քառատուն օրով։
Բառատուն, տնի, ից. ա. քառատուն. ֆ գլըխ։
Բառատունինինկանգնեան. ա. քառատունուհին կանգուն բարձր. ֆ գլըխ տօգուզ արշին (նխ. քէքլիք)։ [վանկով՝ հնգով։
Բառատանկ, կամ վանգ, ի, ից. ա. չորս
Բառատատակ, ի, ից } ա. Բառատաքաժ։
Բառատատակնալ }

Քառատարբևան. ա. չորս տարբերքի։
Քառատեսակ, ի, ց. ա. քառակերպ, քառաձև, քառանկիւն, չորս ծալքաձ։
Քառատեսլեան. տես։
Քառափոգառական, ի, ց. ա. չորս բանը մէկտեղ առող, իր տակը ունող։
Քառաքայլ. ա. Չորքոտանի։
Քառաքանակեան. ա. 1 չորս չափով՝ դէպ 'ի լոյն, ներկայն, բարձր, խոր – 2 ամէն գինն [տ տէօրտ այագլը
Քառաքեաց, քեցի, ցաց. ա. չորս ոտքով.
Քառանակ, նկի, կաց. ա. գ. չորս։
Քառանամ, զքառանամ, 'ի քառանամ. գ. մ. 1 չորս տարի. տ տէօրթ տէնէ, տէօրթ նըլ։ – 2 չորրորդ տարին. տ տէօրտունճիւ տէնէ։
Քառանաւակ. ա. չորս անգամ իրենք, իրենք անգամ չորս, ժը։
Քառանգեաց. ա. չորս գունով։
Քառանիմաց. ա. 1 չորսը մէկտեղ վազող։ – 2 չորս ոտքով։ [գժոխքի մէջ։
Քառանկն. գ. (յ.) առատապէսով նուաւարտ
Քառաոտանի, նոյ, նեաց. ա. գ. չորս ոտքով, չորքոտանի։
Քառապտ. ի, ց. 1 ա. չորրորդ, չորս։ – 2 մ. չորրորդ։ – 3 չորս անգամ։
Քառապտութիւն. տ. Չորրորդութիւն
Քառասունակ. ա. չորս։
Քառասայրևան. տ. Քառասայրևան
Քառասիւ. գ. տեսակ մը հով։
Քառասրևայ. տ. Չորեքսրևայ։
Քառատղի. գ. տղով չորեքը։
Քառաքանեմ, նիմ } չ. 1 զարհուրիլ, քաշուիլ,
Քառաքնեմ, նեցի } փշաքաղիլ, քաշուիլ, խիզ-
Քառաքնիմ, նցայ } խուիլ, նահատիլ. տ նէզքէ-մէք, կինդիլէնմէք։
Քառաքնելի. ա. զարհուրելի։
Քառաքնեցուցանեմ. ն. 1 քաշուեցընել, խրտնցընել։ – 2 խիղճ ուեցընել (նեռը)։
Քառաքնեցուցիչ. ա. խրտնցնող։
Քառասակ. ի, ց. գ. նմանութիւն, ձև, ս. բինակ, համեմատութիւն։
Քառասկապէս. մ. նրբանման։
Քառասկեմ, նցի. ն. նմանցընել, ձևացընել, յարմարցընել, համեմատել – կր. նը. մանիլ, համեմատիլ։
Քառասկութիւն. գ. նմանութիւն, յարմարութիւն։
Քառ, ի. իւ, կի՛ բաժ, բինք, բանց, ամբ. գ. 1 քար. տ թաշ, գայա – 2 ակն պատուական, գոհար. տ Ճէվհէր։
Քարաբլուր. գ. ապառաժ լեռնակ։
Քարաբուլեա. ա. քարէ բնաձև։
Քարագագաթն. ա. վերի գլուխը քարէ։
Քարագիր. ա. քարէ փորած։
Քարագիւտ. ա. ուր որ քար կը գտնուի։
Քարագլուխ. տ. Քարագագաթն։
Քարագնաց. ա. քարերու վրայ քալող։
Քարագործ, ի. ց. ա. 1 քարգործ. տ թաշ Ճի – 2 քարէ շինած։
–Քարագործ. գ. միջարգելու թիւն։
Քարագէզ. գ. դիզած քար։
Քարագը. ի. գ. (յ.) թռչունի՝ բուի տեսակ։
Քարագլոշ, ի, ից. ա. քարէ պատկերը ձևացընող։
Քարաթմոշ կամ թոշ, ի. ից } գ. քարթմոշ, քար-
Քարաթոթմոշ } թոշիկ. քարթմո-
թոշիկ, մողէսի ցեղ. տ սիմլի սըչան, քէլէ-թէն քէլէ։
Քարաժայռ } ի, ից. գ. ա. ակռայի պէս
Քարաժեռ } ցցուած ապառաժ քար. տ սիվրի գայա, գայալըգ։
Քարալեառն, լերին, բինք, բանց. գ. քարէ լեռ, ապառաժ. տ գայա։
Քարալեռնակ, ի. գ. քարէ լեռնակ։
Քարալից. ա. քարով լցած։
–Քարալից առնեմ. քարով լեցընել։
Քարախաչ, ի. գ. քարէ շինած խաչ։
Քարախառն. ա. Հնոտ քար խառնած։
Քարախիտ. ա. ուր որ քար շատ կայ։
Քարախուն, խնկոյ. գ. քարի պէս պինդ խունկ. տ պէնճ, մնգլ։ [կած։
Քարածեծ. ա. քարով ծեծած, քարի զարկ.
Քարածեղ. ա. խոռոչաւոր քար։
Քարածեղք. գ. 1 քարի՝ լեռան՝ խոռոչ, ծակ վիմաց. տ մաղարա՝ – 2 քարի ձեղք։
Քարակ, ի, ց. գ. (յ.) ցանց այգւոյ. տ խարաշ, խաշար։
Քարակաշկառ. տ. Քարակարկառ։
Քարակարկառ. գ. ա. 1 դէզ քարանց։ – 2 քարերով դիզած, քարի պէս դիզած։
Քարակերտ. ա. քարաշէն։
Քարակիր, կրի, ցաց. ա. քար կրող. տ թաշ թաշչըլար։
–Քարակիր. քարովս կիրով շինած. տ քնար, կիր, քնավկիր։
Քարակոկոս, կուսի, ից. գ. դիզած քար։
Քարակոշկոճ. ա. քարով ծեծկուած։
–Քարակոշկոճ առնեմ. քարկոծել։
Քարակոշտ. գ. քարի կշտեր, կոշտ քարեր։
Քարակուռ. ա. 1 քարէ կոփած՝ շինած, քարով ու կիրով շինած. տ քնարկիր։ – 2 քարակոփ (մետղ), քարահատ։
Քարակոփ, ի, ից կամ ից. ա. 1 քարէ կոփած՝ տաշած. տ թաշտան քէսմէ՝ նախիտ – 2 քար կոփող, քարահատ. տ թաշչի։
Քարակոփութիւն, գ. քարկոփութիւն. տ թաշչըլըգ։
Քարակտուր. ա. քարէ կտրած՝ շինած։ տ թաշտան քէսմէ։
Քարահատ, ի, ց. 1 գ. քար կտրող. տ թաշ Ճի – 2 ա. քարէ կտրած։
–Քարահատ. գ. քար կտրելու տեղ. տ թաշ ըաղըմը՝ մաւնէնի։

Քարահար, ի, աց. ա. քար՝ խիճ ունեցող հիւանգ, միզարգել եղած։
Քարահգութիւն. գ. քար նետելը. ս թիաշ ախմամբ, թիաշյամբ։
Քարահգել, ի, աց. ա. գ. քար նետել, քար. կոծոգ. ս թիաշ ախման, թիաշյան։
–Քարահիգք. գ. քար նետելը։
–Քարահիգ լինիմ, Քարահիգ կամ ձիգս առնեմ. քանդակել, քարկոծել. ս թիաշ ախմագ, թիաշյամագ։
–Քարահիգ, ձիգք. գ. քար նետելու չափ տեղ. ս պիր թիաշ ախմբմբ։
Քարամանն, ի, իւ. գ. քարմանն, բուրգ կամ ջուան մանելու ոլորելու գործիք խաչաձև փայտի վրայ. ս պիւքէնէք։
Քարամէջ, մէջի. գ. քարին մէջը։
Քարամուտ. ա. քարերու մէջ մտնող։
Քարայ. ա. Քարակ։
Քարայատակ. ա. քարէ յատակ, յատակած քարէ։
Քարայարկ, ի, աց. ա. քարէ ծածկոյթ։
Քարայրն, կամ Քարայուն. ա. քարուտ։
Քարայր, ի, ից. գ. քարէ այր. ս մաղարա, գօվլուգ։
Քարայրեայ. ա. քարէ փորած շինած։
Քարանամ, ացայ. չ. քար դառնալ՝ կոթիլ. ս թիաշ քէսիլմէք։ [Քարաժայռ։
Քարանձաւ, ի, աց. ա. գ. ո. Քարայր, և
Քարանձաւամուտ. ա. այրի մէջ ձգնող։
Քարանձաւեայ. ո. Քարայրեայ։
Քարանմանն. ա. քարի նման։
Քարանձաւիկ. գ. վայրի անասունի. ս նաշան նամնխի։
Քարաչէն. ա. քարէ. ս քեարկիբ։
Քարաշաշտ. ա. քար պաշտող։
Քարաշաշտութիւն. գ. կռապաշտութիւն։
Քարաշաւաւ. ա. քարէ պատով. քարէ պատի պէս։
Քարաջարդ. ա. քարով ջարդուած։
Քարաձայնիկ. գ. քաջաւա անգի խոտ մը՝ Հունտը կարծր՝ կոկնի չափ։
Քարատիպ. ա. խոտատիպ։
Քարատապան. ա. քարով մեռած, մեռցընող։
Քարատաղգ. բարձրէն ինկնած ջուր, ջրվէժ։
Քարատիժ. ա. մ. քարաժայռէ վար ձգած, քարի գլորած։
–Քարատիժ առնեմ, լինիմ. քարի գլորել՝ գլորուիլ՝ վերէն վար ձգելով։
–Քարատիժ առնեմ. ս վրան քար նետել– ձ սոխելի, սատիկ վրայ տալ։
Քարատիժ. ս քարով ծեծկուած, քարկոծած, – ձ քարի նետուածք։
Քարատիժեմ, իմ. քարատիժ՝ գահավիժ ընել՝ ըլլալ։
Քարատիժութիւն. գ. ս գահավիժութիւն, – ձ գարուվար տեղ. ս ուչուրում։
Քարատիժ. ա. գ. ս վրէժ առնելու համար քար նետելը, քարկոծելը. – ձ քարկոծուած։
Քարատիժութիւն. ա. Քարատիժութիւն։
Քարատուշ. ա. քար տուղող, քարակոփ։
Քարատնտակ. ա. քարի նման։
Քարատոզ. ա. քար քարի վրայ դիզած։
Քարատրոցանեմ, ցուցի. ն. քարացընել։
Քարատուն, փին, փունք, փանց. գ. քարաժայռի լեռան վրի ծայրը, և վրի կողմը։
Քարափոր. ա. ա. Վիմափոր։
Քարաքաղ. ա. ուսկից որ արգելք ընդ քարերը վերցուած են։
Քարաքիւ. ա. Քարաքուխ։
Քարաքոտ, ի. գ. ս քարի քոտ, մամուռ. ս – ձ Ջրմուկցած քոտ մարմին։
Քարաքուխ. գ. քարայր, քարէ քիւ ունեցող տեղ։
Քարբ, ի, ից կամ աց. գ. վիշապ օձ՝ պէս պէս գունով և մեծութիւն. ս սաղըր ևըլան, քահքահան։
Քաւթանունդ. ա. քարէ ծեած, չար զաւակ չար ծնողի (Հնլոմգիագա)։
Քարբնկ. գ. խոտի անուն, քարերու մէջ բուսած, գնդ քարի նըմիկամանց։
Քարգոնական, կամ Քարգոնեական. ա. ս թագաւորական։ – ձ չորս տարեկան։
Քարգործ. ա. Քարագործ։
Քարեայ } ա. քարէ. ս թիաշան,
Քարեղէն, էնի} թիաշ։
Քարենաւ կամ քէնաւ, ու, կամ ի. գ. կապառ, Հնձան, քարէ շինած նաւակ։
Քարեկարկաւ. կոփ, իւ. գ. քարէ կարկաւ։
Քարընդոան լինիմ. ոտքը քարին դպչիլ։
Քարընդոանեմ, նցի. ն. ոտքին տակը քար գնելով վար ձգել։
Քարընկէց, նցի, ցաց. ս ա. քար նետող. – ձ նախատական (խօսք). – ճ գ. քար նետելը (նախատանօք)։ – ձ քար նետելու գործիք. ս տափան. – ձ քարի մը նետուածքի չափ. ս պիր թիաշ ախմբմբ – ճ քար ձգելով գիւթիաթիւն, գիւթ. ս պիւյիւ, պիւյիւձի։
–Քարընկէց առնեմ. գահավիժելը։
Քարընկէցութիւն, կամ նցութիւն. գ. քար նետելը, քարկոծումն։
Քարընջուանեմ, նջի. ն. ոտքին տակը քար գնելով վար ձգել։
Քարընկէց, նցի, ցաց. ս ա. քար նետող. – ձ նախատական (խօսք). – ճ գ. քար նետելը (նախատանօք)։ – ձ քար նետելու գործիք. ս տափան. – ձ քարի մը նետուածքի չափ. ս պիր թիաշ ախմբմբ – ճ քար ձգելով գիւթիաթիւն, գիւթ. ս պիւյիւ, պիւյիւձի։
–Քարընկէց առնեմ. գահավիժելը։
Քարընկէցութիւն, կամ նցութիւն. գ. քար նետելը, քարկոծումն։
Քարընջուանեմ, նջի. ն. ոտքին տակը քար գնելով վար ձգել։
Քարիզ, կամ իւրգ, ի. գ. վանգաւոր նետուց Սիկիլիոյ. ս կիրատոզ։
Քարիկ. գ. պզտի քար։
Քարխոտ, ոյ. գ. Համեղ խոտ մը՝ քարերու մէջ բուսած, մեծ հոտվազ. ս սիմգիրի։
Քարծկկոզ. ո. Քարցկկոզ։
Քարկաուամ. ո. Քարտակաուամ։
Քարկոխոզ. ա. Ոտխոզ։
Քարկոծ. ա. քարկոծած, քարկոծելով։

–Քարկոծ առնեմ. քարկոծել։
Քարկոծանք. ա. Քարկոծուիլ։
Քարկոծեմ. նեղ. ն. քարուռել, քարկոծել. ֊ ֆ֊ աշխատանք։ [լայտան։
Քարկոծիչ. ծչի, չաց. ա. քարկոծող. ֊ ֆ֊ աշ֊
Քարկոծուիլ } գ. քարկոծելը, իլը։
Քարկոծումն }
Քարկուռ, կռի. ա. Քարակուռ։
Քարկոփ. ա. քարաշէն։
Քարկոփ, ի, ից } ա. գ. ֊ քարակոփ.
Քարկոփիչ, փչի, չաց } ֊ ֆ֊ աշխ ֊ 2 քար բանող. ֊ ձէվահիրճի։
Քարհատ, ի. գ. մուրճ քարահատի. ֊ չէ֊ քիճ. քիւնկ։
Քարձ, կամ Քարց, ի, կամ ու, ից. ա. ֊ մօրուքը կարճ. ֊ քէօսէ։ – 2 կարճահասակ. ֊ գրասա պոյլու, պօտուր։ – 3 կարճ բուսած խոտ, մանր։
Քարձաքիճ. ա. խիտ կարճ մօրուք, անմօրուս. ֊ ֆիւյսիզ։
Քարձիգ. ա. Քարաձիգ։
Քարձուկ. ա. Քարձ։ [սագ։
Քարձնիկ, ձկի. գ. Հաւու քարձիկ. ֊ գուրգ֊
Քարմաջցանկ, կամ Քարմիջցանակ. գ. միւռեռնէնկ բուսած քարը։
Քարշ. ֊ի քարշ. գ. մ. քաշկռտիլ, քաշքշտիլ ֊ի քաշ. ֊ չէքէրէք. սիւրիւէրէք։
Քարշ. գ. քաշ, խոզի մի անուն։
Քարշած, ոյ, կամ ի } գ. օձին քալած հետքը՝
Քարշահետ } նշանը. ֊ ևրլան իզի։
Քարշանք, նաց. գ. քաշքրշտելը, չարչրկելը։
Քարշեմ. նեղ. ն. քաշել. քաշքրշել, քաքշանել. ֊ չէքմէք, սիւրիւմէք. սիւռմէք։
–Քարշել յինքն. իւրն քաշել իր կողմը ձգել. ֊ ձէրպ էյիմէք։
–Ցամաստաւս քարշեմ. արգուհքը չարժելը։
–Քարշեմ. անունը քաշքրշել. ֊ ֆալ էյիմէք. գէմմ էյիմէք։
–Քարշիմ. ևրկրնալ։
Քարշհետ. գ. ֊ ա. Քարշահետ. – 2 հոգին վայրկ֊ քաշած բանին իմաստ հետքը։
Քարշոգական. ա. իւրն քաշող։
Քարշութիւն, կամ ֊ յանձն քարշութիւն. գ. առագր. ֊ սիւրիւմէ։
Քարշում, չման. գ. քաշելը. քաշքրշելը՝ իր։
Քարոզ, ի. ից կամ ից. գ. ֊ բարձր ձայնով հրատարակող՝ Աստուծոյ կամ տէրութեան հրամանը, մէնաճիկ. քարոզիչ. ֊ իմէլլէ։ – 2 էզգին, չարմի (չաղրըմ֊ը)։ – 2 բան չաղոց, նուագածու։
–Քարոզ. ֊ ա֊ ֊ ֊

պով ջրով խմելիք։
Քացախեմ, նեցի } ն. քացխեցընել։ ֊ էք֊
Քացախեցուցանեմ } շխմ մէք ։ — կր. քացխել։ ֊ էքշիմէք։
Քացախիկ. գ. քիչ մը քացախ։
Քացախութիւն. գ. քացխութիւն։
Քացախուտ. ա ա. քացախոտ, քացխած, աւրած ։ — 2 գ. քացխութիւն, ապականութիւն։
Քաւ. ֊ Քաւ քեզ, ՚ի քէն. և Քաւ լիցի. ֊ Քաւ, մի լիցի. մ. շ. Հեռի ըլլայ, Աստուած պահէ, Աստուած չընէ։ ֊ Հայհոյ, ալլահ սպլաստրն, ալլահ կէօմէրմէսին, թէօպէ։
֊ Քաւ (՚ի). բաց ՚ի, առանց, ի՛նչ։ ֊ մատէ, [գայըր
Քաւաթէր. ա. քաւող
Քաւարան, ի, ոց. գ. քաւութեան՝ թողութեան տեղ՝ գործիք, նկեղեցի, խաչ, պըտազան տեղ, և հին տաճարը, որ քաւութիւն ալ կ՚ըսուի
֊ Քաւարան. ֊ տէր քաւութեր, Աստուած քաւիչ։ — 2 միջնորդ և առիթ քաւութեր, տիրամայրն, քահանան, սրբերը, ապդատանները, ապաշխարութիւնն, Հոգւոյն թիւնն։
֊ Քաւարան, մաքրարան, սրբազան տնջեղեցը մաքրելու տեղը կամ վիճակը
Քաւարար. տ. Քաւիչ։
Քաւդ, ի, ից. գ. մոգերէն չինուած բանները
Քաւղեայ, զէի, եայց. տ. Քազդեայ։
Քաւղէութիւն. տ. Քազդէութիւն։
Քաւեմ, նեցի. ն. մաքրը սրբել՝ ջնջել, հաշտուիլ Աստուծոյ մեզի հետ, հաշտեցընել քահանայի զմբռիկ Աստուծոյ հետ, նեղել, թողութիւն շնորհել. ֊ քէֆարէթի վէրմէք, թազփիր էթմէք։
֊ Քաւեմ. ֊ Հաճելցընել, կամքը կատարել — 2 օրէնութեամբ սրբել մէկ տեղը։ — 3 անպատուել, արգահացընել զմեկը, ջահագովիլ։ — 4 քաւ լիցի ընել, խնայելով ետ քաշել։
֊ Քաւեալ եմ. Քաւեալ լինիմ. անպատուըլալ՝ ամօթ։
Քաւիչ, ւչի. ա. քաւող։
֊ Քաւիչ լինիմ. ֊ քաւելու — 2 միջնորդ ըլլալ քաւութեան։
֊ Քաւ լիցի. տ. Քաւ։
Քաւութիւն. գ. ֊ քաւելը, քաւելու գործ, թողութիւն, սրբութիւն։ — 2 տեղ քաւութեան, սրբութիւն սրբոց, կափարիչ տապանակի։ — 3 զոհ քաւութեան։ — 4 մեծ և փոքր քաւութիւ, տաճարին գաւիթներըն
Քաւութիւնաբերք. ա. քաւութ պատարագ։
Քաւչական. ա. քահանայական։
Քաւչականա. գ. քահանայապետ։
Քաւչականաբար. մ. քահանայապետի պէս։ [կան։
Քաւչականական. ա. քահանայապետա-
Քաւչականեմ. չ. քահանայութիւն կամ քահանայապետութիւն ընել։
Քափուր, ի. գ. խէժ ծառոյ՝ ի Հնդիկս՝ կնդու անանուխի հոտով. ֊ քնաֆիւր, քնաֆուր։
Քաքայեմ. տ. Քայքայեմ։
Քաքաղ, ի, ոց. գ. խմորնդէն, կարկանդակ. ֊ չէօրէք, պէօրէք, պըզաչա, քնահիւ։
Քզակ զամբնզայ. գ. գաւակ, զոմփ։
Քնաա. տ. Քայա։
Քնգի. տ. Քմի։
Քնզէն } մ. ֊ քնզնէ, քնզմէ, դու քնզի,
Քնզոյն } դուն քնզ. ֊ քէնտինն, քէնտի քէնտինէ, սէն քէնտին քէնտինէ ։ — 2 քնզի, քու. ֊ սանա, սէնինն։
Քնծ. ա. Թոյլ, տկար։
Քնզակաբաա. գ. վայրի կատու. ֊ եաբայա քէրէվիզկի. մազոտնոտ։
Քնզանամ, ացայ. չ. դնկավարտուիլ
Քնզավար. տ. դնկավարնալ (նաւ)։
Քնզաւոր, ի. ա. դնկունեցող (նաւ). ֊ տիւմընլի ։
Քնզի. քնզոյ, դնաց. գ. դնկ. ֊ ափեմէն։
Քնզոյ սերմ. տ. Կասընզնդ ։
Քնմեա. տ. Քիմեա։
Քնմիտական. ա. կաշխէ, մագաղաթի։
Քնմիտագատա. ա. կաշիով պատած։
Քնմուխտ, մխտոյ, կմ տի. գ. կաշի. ֊ սախթիյան, կիւտէրի։
Քննի, նեւոյ. գ. քննի, հարցմն քոյրը՝ քննի կ՚ըսուի փնտրն. ֊ պալարզ։
Քնշակարկատ. տ. Քէշակարկատ։
Քնտական. տ. Հուրական։
Քնտայը, տաւն. գ. քրոջ էրկիր. ֊ էնիշտէ։
Քնտամնտակ. տ. Քայտամնտնակ։
Քնտի, ուոյ, ուտաց. գ. մրնդքայը, քնտի. ֊ տայի ։
Քնտիտաս. տ. Քնտրտն։
Քնտրզնակ. տ. Քնտրզի։
Քնտրզի, զուոյ, ուոց. գ. քրոջզրզի, քրոջը զաւակը. ֊ նէկէնն։ [֊ նաքզ։
Քնտայ, ի. գ. (արբ.) գինի, փորտածք. ֊
Քնտագամնլի } գինտագ փորտագրնլի է. գրնքնտքերնլի } լուծ է ֊ գագրմայը՝ նաղմնալը՝
Քնտուբաժին } ա. Քնտու բայէն ծնած, որ
Քնտուբական } վնջցին կ՚իկ էր Աբրահամու, պարքնական՝ արնակնան ազգ։
Քնր. գ. քնրած՝ գրած բան։
Քնրած, ոյ. գ. քնրուածք։
Քնրածոյ, ի, ից. ա. քնրած։
Քնրական, ի, աց. ա. գ. ֊ գրական, քնրականութեի տրված գրամատիկա. ֊ էչչի իշմի տարբ, նահվի։ — 2 քնրականական, քնրիզոգական, վարպետաբար։ — 3 քնրածոյ, քանդակած։
֊ Քնրականն. քնրականութիւն
Քնրականագոյն. ա. աւելի գրական։

Քերականեմ. ն. վարպետ կերպով գրել՝ քերել՝ սրբել։
Քերականութիւն. գ. գրականութիւն, գրոց լեզուի ուսումն. ՝ տարբ, իւրի տարբ, նահվ
Քերանք, նաց. գ. 1 քերելը՝ գրելը զմոբիթը՝ տանջելու համար։ – 2 քերոց, քերելու գործիք։
Քերդած, Քերդող. տ. Քերթած, Քերթող, և Կերտող։
Քերեւիթն. (ա.) ազեղնաւորք։
Քերեմ, եցի. ն. 1 քերել՝ քերթելել. ՝ գազդմամբ, սրբրմամբ։ – 2 զրել մարմինը տանջանօք։ – 3 մաքրել սրբել. հեռացընել – 4 կոկել [տալ. ՝ պրպրգ պուրմամբ։
–Քրինաց քերեմ. բանի տեղ չդնել, խրճ.
Քերեմ. ն. գրել, փորագրել։
Քերեմ (առ տեղեաւ). չ. քովընտի քաուելով անցնիլ. ՝ չբզը վէրիպ կէշմէք։
Քերթած. ծք, ծաց. տ. Քերթուած։
Քերթածութիւն. գ. շարադրութիւն։
Քերթաքող. ա. գ. քերթելով ծոդված բան։
Քերթեմ. եցի. ն. քերթել. քերդել. ՝ տէրիսխնի չբգաբմամբ։ – տես և Տեսեմ։
Քերթեմ. չինել, ոտանաւոր շարադրել, բանաստեղծութիւն ընել։
–Քերթեալ, կամ Քերթողեալ. ըստ ձայնին յարմարեցուցած բառ. ինչպէս՝ կո. փիւն, խոխոջիւն, բոմբիւն, և այլն։
Քերթող, կամ օղ, ի, աց. ՝ վարպետ բանի, մանաւանդ ոտանաւոր շինող, բանաստեղծ. ՝ պէյիթի նազան, շայիր. Հաջըզ – 2 գրամատիկա, քերականութ։
Քերթողաբանեմ. չ. բանաստեղծութիւն ընել։
Քերթողական, ի, աց. ա. ՝ բանաստեղծական։ – 2 քերականական։ – 3 բանաստեղծ։
Քերթողականութիւն. գ. բանաստեղծութիւն։
Քերթողահայր, հօր. գ. Մովսէս խորենացի՝ բանաստեղծից և քերականաց ազգիս գլուխը. կ'բսւի և Քերթող։
Քերթողապէս. մ. բանաստեղծի կամ քերականի պէս։
Քերթողութիւն. գ. ՝ բանաստեղծութիւն. ՝ շայրըլըդ, իւրի շիր. իւրի աբուզ – 2 քերականութիւն։
Քերթուած, ոյ, ոց. գ. բանաստեղծական շինք՝ բան, ոտանաւոր պատմութիւն։ [թուած։
Քերթութիւն. գ. քերթողութիւն, և քերթուած։
Քերթուծ. նոյն։
Քերիչ, ըչի, չաց. գ. քերող, քերելու գործ. ՝ գաշտաղը։
Քերծէ, էոյ. գ. որարգ չուն՝ բարձր ոտանաւոր. ՝ իմացը։ [ձևմ։
Քերծուած, ծի, կամ Քերծեմ. եցի. տ. Գերծուած։
Քերողութիւն. գ. ՝ քերթողութիւն ՝ – 2 քերականութիւն։

Քերուկ, կամ Քերոց, քերուց, ի, Քերուկէ, Քերոցէ, Քերուկէ, ի, Քերուկիմ, Քերոցիմ, իմք, իմաց (ա.) զատ վերին հընչականներուն՝ որոնցմէ առաջինը ունի, քառակերպեան և քառաձեւ, և բազմաչեայ տեսիլքով երևցած. և նոյն ձևով գրուածք՝ փորուածք, մանաւանդ տապանակին վրայ։
Քերուկէական, կամ Քերուկէական. ա. ինչ որ քերթէից կը վերաբերի։
Քերուկէօրէն, կամ Քերուկէօրէն. մ. քերթէից պէս։
Քերող, ի. աւ կամ ողի. տ. Քերիչ։
Քերուած, ոյ. գ. քերուածք, քերուք։
Քերուեմ, ցաւն. գ. քերելը, իւր։
Քերսոն, կամ Քեռսոն, ի, ից. գ. (յ.) ՝ չոր ցամաք. ՝ գըր – 2 ցամաքակղզի։
Քերքեմ, եցի. ն. 1 գուրս հանել, հեռացընել, մերժել – 2 քշտել, քշտել։
Քերքնշեմ. ն. չարաչար քերել։ – կր. վիրաւորել, վէրք բացուիլ։
Քերքէշ, կամ էս. գ. խոտ մը. ՝ էկիր օթ։
Քերց. ա. քերեալ, զատած։
Քերցեմ, եցի. ն. զատել, հեռացընել, կըտրել. ՝ այրըմագ, քէսմէք։
Քերցուածն, ցմանն. գ. քերցելը, իւր։
Քերցուածն, ցմանն. գ. քայ քայ ծիծաղ։
Քերցուտ, կամ ուրգ. գ. կերածին կուրծ կուրգ վեր ածելը. ՝ կէյիրմէ սի։
Քերքրատ. չ. քերքրտալ. ՝ կէյիրմէք, պէօյի ըմէք։
Քէն, քինու, կամ նոյ, կամ նի. գ. ոխ, քինախնդրութիւն, նախանձ, և վրէժ։
Քէնաճատոյց. տ. Քինաճատոյց։
Քէնեմ. ա. գ. (ամկ.) քած՝ շուն, կատու. ՝ գանձրգ, քէտիձիք։
Քէշ, ի, ից. գ. (պ.) կրանք, գեն, ապանդ. ՝ մէզհէպ, այն։
Քէշտակարկատ, կամ Քէշտակարկատ. ա. կցկցելով կարկատելով՝ ապանդ հնաբոյզ, ապանդի գլուխ։
Քիամ. գ. քիամ. ՝ քէքէն պէկի։
Քիամ անապգնատ. ա. քիամանէ զգեստ հագած։
Քիամանեայ. ա. քիամանէ։
Քիամանոց. Քիամոցանի, Քիամոցնի. գ. ձէքիամի քամոցը (քիամոցի պէս հիւսած)։
Քիամփոդք. զաց. գ. քիամի ծակերը։
Քիամեմ, ի, կամ ոյ, ոց. գ. քիամանէ չուան։
Քիանը, ոյ. գ. պտղոց քիմը՝ ծայրը։
Քիմքիկ, ական. ՝ աչքի քիմիմ, քիաբքի, քիաբքիկը, ակնքիաբքի. ՝ կէօզ գըրփըմը։ – 2 բոպէ, վայրկեան. ՝ տագըգէ։
–Քիմքոց. նայնցող։
Քիմքիկիք, Քիմքուածն, Քիմքիմ } գ. նոյն ընդ ք. ըստ ՝։
Քիմի. գ. ծաղիկ մը։

Քիմոց, ի, ովք. գ. կիմոց. ս ակիւիմ, քիւֆէ։
Քիմուեմ, եցի, ն. մանը բանելը վերառեալ քաղել, ոչիլ մաքրել։ – ա. Կատեմ։
Քիմ, քիմի, քիմք, քիմաց. գ. ուշնջք, ընդունք, ցուռկ կենդանեաց. ս պուրուն, կենդ, էնֆ։
–Ջ քիմս ՚ի վեր տանիմ. հպարտանալ։
Քիչ, քլի, քլաւ. գ. քուլի մատին ու ցուցամատին բացուածքին չափը. ս սէրէ, տիսիմ։
Քիչ, կամ Քիւղ. ա. մատնիչ, բանսարկու, քսու, բան խառնող. ս իֆիմիրաձը, պիւհթամանձը, դամմազ։
Քիպոս, ի, իւ. գ. (յ.) խիւս, ուտելիքին հոյզը, ազէկ կնբակուր։
Քիմնա } (յ.) շինծու կնդանի, նզջիկ։
Քիմնա } բուաքազ։
Քիմնաւոն. (յ.) ձմեռնային, ցրտային գործի աշխրքի, հիւսիսի կողմն։
Քիմիա. գ. (յ.) կրակով փորձ բնական նիւթերու, որով ֆիզիկական և բժշկական բաներու տեղնկութիւն կ՚ելլէ։
Քիմիաբաս. ա. քնաղդ. ս քիմիաձը։
Քիմք, քմանդ. գ. 1 քիմք, բնքնին վերի կողմն. ս տամագ, քրմագ, կենդ – 2 հատ առնելու զգայարանք։
–Ընդ քիմս ժպտիմ. քիմին առակէն խնտալ։
–Ի քմանդ. իւ գլխէն։
Քինախազոյց. ա. ոխակալ։
Քինախնդիր. ա. վրէժխնդիր. ս գրազանձ։
–Քինախնդիր լինիմ, կամ եմ. ոխ՝ վրէժ առնել. ս էօՀ՝ արմագ։
Քինախնդրութիւն. գ. վրէժխնդրութիւն՝ մանաւանդ չար նախանձով։
Քինակալութիւն. գ. ոխակալութիւն, քէն։
Քինահան, ի, ացս. ա. վրէժ հանող։
Քինահանութիւն. ա. Քինախնդրութիւն։
Քինահատոյց. ա. Քինահան։
Քինամ, կամ Քինանամ, ացայ. չ. ոխալ, հինհինալ. ս քին՝ զուրգ իմանգմագ։
Քինայոյզ. ա. Քինախնդիր։
Քինանախանձ, կամ ձու. ա. նախանձաժոյզ. վրէժխնդիր։
Քինանամ. ա. Քինամ։
Քինապահութիւն. գ. ոխակալութիւն։
Քինաւոր. ա. ոխակալ։
Քինաւորութիւն } գ. ոխակալութիւն, չար նա-
Քինութիւն } խանձ։
Քիչ. (պ.) առկաւ. ս ազ։
Քիս, քսոյ. գ. քանդու բան պնակիտի վրայ, կաւ. ս քիկ։
Քիսաւն, մանր. գ. վայրի ոշոռ. ս ազ պուրճ, քիւշէ։
Քխուեմայ. ա. Քուսիմայ։
Քխտ, քտի, կամ ոյ. գ. ցորենի հատկին վրան մացը. ս քիս, գըլէնճգ։
Քիւրան, քրտան, տուընք կամ տինք, տանջ. գ. 1 քրտինք. ս թէր – 2 ծանր աշխատանք, ջանք. ս զահմէթ, էմէկ։
Քիւ, քուոյ, կամ քուի. գ. շէնքի եզր՝ շուք ընող, մանաւանդ քարայրի. ս սիփէր, սաչագ։
Քիւսիմն, լման. ա. Քուսիմայ։
Քծինք. գ. 1 քծնիլը, քրտնրտիլը, փոխիմաւիլը. ս նալիմագլըգ։ – 2 իմացիկ՝ կատուղ խօսք։ [Քծնիմ։
–Քծինս տամ, ի քծինս Հարկանիմ. ա.
Քծնաբան. ա. շողոքորթիմաւիթիւն ընող։
Քծնի, նւոյ. ա. քծնող, քրտնրտող. ս նալիմագ։ [մագ, իմիլքիկնմէք։
Քծնիմ, եցայ. չ. քրտնրտիլ. ս նալիմագլըն-
Քծնողական. ա. քծնողի։
Քծնուիմի } ա. Քծինք։
Քծնուիմն } ա. Քծինք։
–Քծնուիթիւն. գ. շողոքորթիմաւիթիւն, քրտնրտիլը. ս նալիմագլըգ։
Քծուաւր, կի Քձուաւր, ի, ացս. 1 գուշակ, քուց. ս քիւլիւչէ։ – 2 կտուր. ս փարչէ։
Քղամիդ, միդի, կամ մղի. գ. (յ.) վերարկու. ս մինթան, քէրպէք։
Քղանցաւոր. ա. դրօշակաւոր, շուրջք ունեցող. ս փէչէլի, զինձէֆլի։
Քղանցք, ցից. գ. հագուստին վերը կախած ծայրերը, շուրջք. ս փէշ, էթէկ, սայադ, զինձէֆ, իփրազ։
Քնճնեմ. ն. բզիկ բզիկ ընել։
Քմազարդ, ի, ից. ա. 1 քմաց յարմարը, ըստդին ախորժելի. ս քէֆինէ։ – 2 քմէն՝ խըմխրամ կևրպով նրգած։
Քմազարդութիւն. գ. քմէն կամ քմաց յարմար նրգ՝ խօսք։ [(ձայն)։
Քմակից. ա. խրմիրմ նլած կամ Հանած
Քմին, քմինք. (պ.) գ. 1 գաբան. ս փուսու։ – 2 ա. գաբան նստող։ [ծաղրել։
Քմծաղնիմ. ն. քմին առակէն ծիծաղելով
Քնալից. ա. քունը շատ՝ կոխած։
Քնած, ի, ից } ա. ա. Քնէած։
Քնածնայ, էի, ից }
Քնածուն, ի, ացս. ա. 1 քուն քնղող – 2 քնատ։
Քնածուիթիւն. ա. Քնէուիթիւն։
Քնակից լինիմ. մէկտեղ քուն մտնել։
Քնահատ, ի, ացս. ա. քունը չառնող, քունը փախած, քնատ։
Քնասէր. ա. քուն սիրող։
Քնար, ի, ացս. կամ ից, օք, կամ իք. կամ ովք. գ. նուագարան՝ իմ նվելով, պէսպէս ձևով. ս սանթուր, քէմանի, իմամզուր։
Քնարական. ա. 1 քնարի բան – 2 կարգաւորեալ նուագարանի նման։
Քնարահար, ի, ացս. ա. գ. քնար զարնող, միանգամայն երգող. ս սազէնտէ՝ հանէնտէ։

Քնարահարու. նոյն
Քնարահարութիւն. գ. քնար զարնելը՝ զարնելու արհեստը
Քնարաձայն. ա. քնարի ձայնի պէս՝ անուշ
Քնարան, ի, ց. գ. 1 քնանալու տեղ. 2 տէօշէկ, սէդիք. – 2 մանաւանդ՝ գլխադիր
Քնարաւոր. ա. Քնարահար
Քնարգել. ա. քունը արգելող
Քնարեմ, կամ Քնար եմ. քնար զարնել
Քնարերգ
Քնարերգակ
Քնարերգող
} ի, ց. ա. գ. ա. Քնարահար
Քնարերգութիւն. ա. Քնարահարութիւն
Քնարուկ. գ. ծաթի ու պտղոյ անուն
Քնեայ. ա. Քնէաձ
Քնեմ. ա. Քունեմ
Քնէաձ, ի, ից կամ ց. ա. քնոտ, քնասէր, մեափող, լեմզող
Քնէութիւն. գ. լեմզութիւն
Քնիմիմ. չ. քիմիը բերանը շարժել՝ ուտելու ատեն
Քնիճնոց, ի, ց. գ. օձին ու փղի քիմին կոխեն՝ կոխեն ըլլալը
Քնիճնոցութանեմ. ն. քիմիը ատիս անգին գործընել
Քնին, 'ի քնին, 'ի քննէ. գ. քննութիւն
– Ի քնին արկանեմ, առնում, կամ մտանեմ, գամ, անկանիմ. քննել. քննութիւն
Քննադան. ա. քննող բանից
Քննադանեմ, նիմ. ն. կ. քննել, քննութիւն
Քննախնդիր. ա. քննող, փնտռտուն
– Քննախնդիր ազատոյ, պակասելի փընտռտուն. տ լէկէ ազայան, մահանաձր
Քննախոհութիւն. գ. բնազդնութիւն
Քննական, ի, ց. ա. 1 քննողական, հարցողական, փիլիսոփայական. – 2 քննելի. – 3 քննող
Քննակից. ա. մէկտեղ քննող
Քննայոյզ լինիմ. կամ խնդրեմ. քննել, պըրպտել. տ ալամագ, լեմպամագ
Քննաչէր. ա. հետաքրքիր
Քննաչրեմ. ն. հետաքրքրել
Քննաչրութիւն. գ. հետաքրքրութիւն
Քննաւոր. ա. քննող
Քննեմ, նցի. գ. 1 փնտռալ, փնտրտալ, պրպտել. տ ալամագ, լեմպամագ, լեմէֆիմ էմ ֆէ. – 2 (ար. խնդր.) հետաքրքրքրութիւն ընել
Քննիկան. գ. 1 ա. Բրոնիկոն, 2. – 2 տուֆանգը, տուֆանգաթիրը
Քննի, կամ Քննին. ա. Քնին
Քննիչ, նչի, չաց. ա. քննող
Քննող. ա. հետաքրքիր
Քննողական. ա. Քննական
Քննողահրաշ. ա. հրաշալի, հիանալի
Քննողութիւն. ա. Քննութիւն
Քննութիւն
Քննուիլ
Քննումն
} գ. 1 քննելը, քննուիլը, հարց փորձ. տ լէ ֆիմիշ. – 2 հետաքրքրութիւն. – 3 խորհուրդ. տ մուշավէրէ
Քնու, Քնուկ. ա. Քնէաձ
Քնցատեմ. չ. ա. Քնդնիմ
Քնցնող, նդ. գ. 1 քուց, հողի կտոր. – 2 անբնութեան կատակի խօսք նետելը
Քնքշական. ա. Քնքուշ
Քնքշամ, ացայ, կամ ացի. չ. խեղճնալ, շփանալ. տ էզիքլէնմէք
Քնքշանք, նաց. գ. 1 փայփայուածն, խաղաղասիրտ. տ օդշամասը. – 2 լեմնոզլիկութիւն. տ էզիքլիք
Քնքշեմ, նցի. չ. ն.
Քնքշենամ, նցայ. չ.
} ա. Քնքշեցուցանեմ, և Քնքշամ
Քնքշեցուցանեմ, ցուցի. ն. փայփայել, փափուկ պահել
Քնքշիմ, նցայ. ա. Քնքշամ
Քնքշութիւն. ա. Քնքշանք
Քնքուշ, քնքըշի, շաց. ա. փափուկ, փափկասուն, լեմզամոզլի. տ նազիք, նազլը
Քշեմ, նցի. ն. քիշ քիշ ընել, քշել, վազեցնել, առաջ քշել. տ գովմագ, սիւրմէք
Քշոց, ի, ից, իք
Քշոցանի
} 1 քշելու գործիք, հովանի, հրիչ, ձանձառման. տ եէլէփազէ, սիւնէքլիք. – 2 ժամու՝ պատարագի քշոց՝ զարգարուն և ձայն հանող, որ սարկաւագները կը շարժեն
Քշտեմ, նցի. ն. 1 ձգելը կտրտել. – 2 հնձուռ
Քո. 1 ա. Դու, քո. – 2 գ. քուր. տ սէնինն
Քո, կամ Քոյ, քոյոյ, քուայ, կամ քոյուայ, 'ի քուայմէ, 'քոյով, կամ քով, քոյք, քոյոց, կամ քոց. ա. քու, քուկին. տ սէնինքի
Քոագին, գին, կամ զան. ա. քու ազգականդ
Քոհամանակ, ի, ից. գ. 1 քեհանէ լսել. տ քէհէնէ պէզ. – 2 շաղիկ, վալտիք, բահիրան, պատմուճան, ոսկեձանելի, դինջակ
Քոզ, կամ Քօզ, ոյ. գ. քօղք, ծածք. տ տուվագ, էօրթիւ, պիւրթիւնճիլիք
– Քոզ Հարսանեաց. Հարսի քօղը
Քոզաբօրբ, կամ – բօրբանալ. ա. կնքալով մը ծածկուած
– Քոզաբօրբ. եռամանի բառ, միջին վանկը սուղ
Քոզազարգ. ա. քօղքով զարդարած (նոր հարս)
Քոզամենալ. գ. քեհանաքօղնալ
Քոզանդգեմ. ն. 1 քօղքի տակ եղածը փնտռալ, բանալ, յայտնել. – 2 քօղքի տակ ձգել
Քոզածածուկ. ա. քօղքով ծածկած
Քոզածածկեմ. ն. կնքալով մը ծածկել
Քոզաձիգ. ա. 1 գլուխը քօղք ունեցող (հարս). – 2 վարագոյր քաշող (սարկաւագ)
Քոզազատ, ի, ից. ա. եռամանի բառ, առջի և վերջի վանկը սուղ

Քողապատում. ա. Քողակնդրեմ, 1։
Քողանոց. գ. քող գլխոյ, զարդ պարկեշտութեան, [կել։
Քողաստւգեմ. ն. քողի տակ պահել, ծածկել։
Քողարկեմ, եցի. ն. քող կամ վարագոյր ձգել, գոցել, մէջնցընել. ֊ էօրմիւ՝ վէրտէ չէքմէք։
Քողարկութիւն. գ. քող ձգելը. ծածկելը։
Քողաւոր. ա. քող ունեցող. ֊ տուվաղը։
Քողնայ. տ. Քօղէք։
Քողընծայ. ա. քողի պէս ընծայ տրուած։
Քողընկէց. ա. գլուխը մերկ, խիպ չունեցող. ֊ արծրդ։
Քողոսիկոս. տ. Աքողոսիկոս։
Քողուձն. տ. Քող։
Քոյ. տ. Քու։
Քոյական. ա. Քոյինը։
Քոյային, նոյ. ած. ա. քուկինդ։
Քոյին, ինք. ա. 1 քոնը, քուկինը. ֊ սէնինքի – 2 տ. Քեզէն, 1։
Քոյինագործ. ա. քու ըրածդ՝ անկածդ։
Քոյինագին. ա. քեզի գինք եղած։
Քոյինակրօն. ա. քու գրածդ՝ կարգի կանոնի պէս։
Քոյինահրամանն. ա. քու հրամայածդ։
Քոյինանիւթ. ա. քու տուրբ մարմնոյդ նիւթեղած, քեզմէ պատրաստած։
Քոյինաշուէնչ. ա. քեզմէ շնչեալ՝ ազդեալ։
Քոյինայեան. ա. քու չանգոմդ եղած։
Քոյինատեղծ. ա. քու ստեղծածդ։
Քոյինատուր. ա. քու տուածդ։
Քոյր, քեռ կամ քոր, քօր, քելբ, քորք կամ քեռք, քերդ. գ. քուբ, քուբիկ. ֊ գըզգաստաշ, հէմխիրէ։
Քոյրագիր } գ. հօրեղբօր կամ հօրաքեռ
Քոյրամիւս } աղջիկ, քոյր սեպուած, քոյր
Քոյրգիր } գրուած։
Քոյրատեաց. ա. քուբը ատող։
Քոչքան, եցի } ն. Անապրծիլ, ձկտիլ, յօրանջել, քնըմշտրկնել. ֊ կէբիլ-
Քոչքիմ } մէք, գաշընտագ։
Քոչքոտանիմ } ն. Քոչքոտանցուցանեմ, ցուցի. ն. ինքիր գինքը քաշկրտտել, քնըմշտրկնել. ֊ կէբմէք, գաշընտրմագ։
Քոչքոտանցուցանեմ, ցուցի. ն. ինքիր գինքը քաշկրտտել, քնըմշտրկնել. ֊ կէբմէք, գաշընտրմագ։
Քոչքոտիմ. տ. Քոչքոտանիմ։
Քոռ, ի, ից. գ. (և.) չափ ցորենոյ՝ գարեւոյ և այլն, իրր տասն արդու, կամ նշանաւն գրիւ. ֊ քիլէ, սօմար։
Քոռ, ոյ, ոց. գ. գուբս տուած կնգնի պէս չոր բոր. ֊ կէբլիք, կէբ, ձէրէպ։
Քոռատ, ի, ից. ա. քոռ ունեցող բոլտակի պէս. ֊ կէբլի, կէբտաբ, էձէրէպ։
Քոռատիմ, եալ. չ. քոռ կապել, քոռատնալ։
Քոռութիւն. գ. քոռ, քոռատութիւն։
Քոսիմ, ոյ, կի } գ. (և.) սիւնին վերնա-
Քոսիմատակ, ի, ից } խարիսխը՝ գլուխը։
Քոսիմն. տ. Քոյինը։
Քորեմ, եցի. ն. քերել՝ շփել ճոք նկատ ընդ, քերմշտրկնել. ֊ գաշընտագ։
Քորեպիսկոպոս, ի. ից. գ. գեղերու՝ գաւառի տեսուչ՝ քահանայ կամ եպիսկոպոս, առաջնորդին փոխանորդը։
Քորեպիսկոպոսաձոկ. ա. քորեպիսկոպոսներու բաղմութեամբ։
Քորեպիսկոպոսութիւն. գ. պաշտօն եպիսկոպոսի, քորեպիսկոպոս։
Քորիպիսկոպոս. տ. Քորեպիսկոպոս։
Քորոդի. տ. Քեռորդի։
Քուական. ա. քուէի. ֊ զարէ մախսուտ
Քուահարցութիւն. գ. քուէ ձգելով տեսակցութիւն. ֊ ֆալ։
Քուայ. տ. Քուեայ։
Քուաւոր. ա. քիւ ունեցող տեղ. ֊ սաչագը, քեօրկէլի։
Քուաքաւականիմ. ն. քուաւոր ընել։
Քուեայ, կամ Քբեայ, կամ Քուէ, էի, ից, կամ եայց. գ. (յ.) 1 քուայ, կիսով, խորանարդ ձև կամ իմիւ. ֊ զարէ – 2 բախտի նշան, վիճակ. – 3 խաղալու ոսկոր՝ քար. ֊ զարէ, աշըգ, իմալէ։
Քուեբորդի. տ. Քեռորդի։
Քուեբք. տ. Քոյր։
Քուեզայ. տ. Կապիճ։
Քուէ. տ. Քուեայ։
Քուելմէյ } ա. Կուելիքայ։
Քուելիպա }
Քուզ, քղոյ. գ. ոլրած գնբձան, բարակ չուան. ֊ իփլիկ, սիձիմ։
Քուճապ. գ. անչնորհ խուզ [ըոլ։
Քուճայիմ. ած. գ. խարտիշ շինգոյն. ֊ գուճ
Քուն, քնոյ. գ. 1 քուն. ֊ ուչգուր – 2 ևբազ, տնսիլ – 3 մահ։
–Քուն լինիմ. կամ Ի քուն լինիմ, կամ մտանեմ, կամ նրձամ. Ձքնոյ անկանիմ. Կնոյ տամ զանձն. պառկիլ, քնանալ, քուն ըլլալ. ֊ նաիմագ, ույումագ։
–Ի քուն առնեմ. քնացընել. ֊ ույումագ։
–Երբեք քուն ընդ արձունս լինիմ. կէս քուն կէս արձուն ըլլալ։
Քուն, քունք. գ. քնընբ. ֊ չէյնէկ պոչը, գուլագ իմպուր։
Քունանիմ, եցի. չ. 1 քնանալ, քնիլ – 2 ուբիչի հնտ պառկիլ։
–Քունանել ընդ հարս. վարձանիլ, մեռնիլ։
Քունանցուցանեմ. ն. քնացընել։
Քուշանաքար. մ. իմ ամիսի պէս։
Քուշկէն. գ. ուրար (սարկաւագութեն կոչանաց)։
Քուշնայ, կամ Գուշնայ. ի. գ. սև հաւնամբ. ֊ քիչնիչ։ [ըմիչ։
Քուշրնգիր կամ Քուշանգուբ. գ. (պ)
Քուպիճ. գ. արու շահէնի։

Քուռ, գ. 1 ա. Քոռ։ – 2 ա. Քուռակ։
Քուռամէ, կամ Քուռաթէ, կամ Քուռաւէ, ի. գ. պլաս. ֊ քիւրըշ, փրատա։
Քուռակ, ի, աց. գ. 1 Ձիու՝ իշու ձագ. ֊ քիւրըկ, քիւրըկՆ, ֆոլ, սրիտա – 2 Ձի։
Քուռէ. գ. Նոյն։
Քուռխէմայ, ի, ից. գ. գտակ՝ վերգալ՝ կըն. կուզ աբեղայի։
Քուրբան. ա. քրոջը, կամ՝ լուսնի՝ որ արև. գակաև քոյր կ՚ըսէին Հնէմանոք։
Քուրայ, ի, ից. գ. քրայ. ֊ օձագ, վոսէա, ֆաւրաւն։ [միջի սէրը։
Քուրաթիրուէճի. գ. քուէրց կամ կուտանաց
Քուրգամըրճով սիկ, կամ՝ Քուրգաչէն. ա. քուրտի շինք՝ տիկնոջ կամ մորճով ամանի։
Քուրձ, քրձի. գ. մազեղէն, խորգ. ֊ խա. բար, չուալ, չուվալ։
Քուրմ, քրմի, մաց. և քրմունք, մանց. գ. կառապաշտից չքահանան։
Քուրջ. ա. Քուրձ։
Քուց, կամ Գուց. ա. Գուղձ։
Քուք, քքոյ, քուքք, քքոք, կամ քքոմք. գ. փշոտ գաւազան ծեծելու, որ կարիճ ալ կ՚ըսուի։
Քուք, կամ Քոքք. գ. քուքալը, ողիկ ո. ղիկ գալը, ոգը, ծեծկուիլը, ախուվախ. ֊ աշխալը, ֆիղան, ֆիլնատ։
Քուքամ, կամ Քոքամ, ացայ, կամ ացի. չ. Կառաչել, կողկողիլ։
Քուֆայ. գ. (ամկ.) իբր տՆ. քիւֆէ, և քէօֆտէ։
Քչչելմ. ա. ԽՆքՆիմ։ [Կոտ
Քաահոտ, ոյ. գ. ա. քուռ Կոտ, և գարշահոտ
Քաթիննաւոր, ի, աց. ա. Քուրմ՝ կամ քահանայ ծան Կազնող։ [գարշահոտ
Քաի, քաւոյ. քանաց, կամ քահց. ա. քուռ, Քաննատ. ա. Քնքոյն։
Քաասամ գյոնա. ընքուինքը վնը տանիլ Կալատ կնկպով. ֊ գաշ չամիազ։
Քաակ, ի, աց. գ. 1 քսակ. ֊ քէսէ։ – 2 Ծրար. ֊ չըգըն։
Քաակագին. ա. չատ տրկով գնուած. ֊ չօգ քէսէ իլէ սաթըն ալընմիշ։
Քաակակալ, ի, աց. ա. գ. գործակալ. ֊ քէ. ախատը, վէքիլխարճ։
Քաակահատու. ա. գ. գող. ֊ նան քէսիՉի։
Քաան, ի, ից. ա. Նկու անգամ տատը. ֊ նիրմի։
Քաանական. ա. քսան Հատ։ [Հիւր։
Քաանահինգերորդ, ի, աց. ա. քսանըՀինգ
Քաանամակ, կամ Նէմմակ. նկի. գ. քսանէնորդ տարին իշխանուհեան, ցնծուէմ օր. ինչպէս տասնըերդ՝ նրնունէնորդ տարին ալ։
Քաանամեայ, մէի, ից ֆ. քսան տարուան
Քաանամեան, մենի, ից ֆ կամ տարեկան. ֊ նիրմի տարեկանաց, նիրմի ախնէլիք։
–Ի քսանամենից. մկ. քսան տարուան և. զած մինչոցը։ [կիւնալ։
Քաանանիսա. ա. քսան Նստուածքալ անՔաաննամակ. ա. Քաանամեակ։
Քաաննամեան. ա. Քաանամեան։
Քաաննըորդ, ի, աց. ա. քսաներորդ. ֊ նիրմինՉի։ [Հինկ տարուան։
Քաաննհինգամեան, ենի, ից. ա. քսանըՔաաննուհիմամի. ա. քսաներուիմ տարուան։
Քաաննգեան } եցունց, նգուէմք. ա. քսանն
Քաաննգին } ալ. ֊ նիրմիսի տէ։
Քաաոգնայ. ա. քսան օրուան։
Քանալ, նցի. գ. քսել, քսուիքիւն ընել, քան խառնել, մնուր քանլ։ [չէմչէ։
Քանատ, ի, ից. գ. (յ.) փարչ. ֊ պարտագ,
Քանատուիքիւն. ա. Քսուիքիւն։
Քանին. գ. խոսի անուն։
Քանչ, կամ Քանիչ. ա. Քսուր։
Քանփիւէ. գ. (յ.) 1 Իրաւունքն. ֊ գըլըՉ պալըղըր – 2 տատնղատուն։ – 3 գիտուր տատղ։
Քանիք, քանաց. ա. Քսուիքիւն։
Քանիմ. ա. Քաանիմ։
Քանոս, ի, աց. 1 ա. քսուր մուռ՝ քան խառնող, բանսարկու, գըգռող։ – 2 գ. ա. Քսուիքիւն։
Քանոսնմ. ա. Քսնմ։
ՔանոսախօսուիՉ } գ. ա. Քսուիքիւն
Քանոսուիքիւն }
Քանոտ, ի, աց. ա. Քանոս
Քսու, ի, աց. ա. քսող, խոսք խառնող, որ ուիսացան բանսարկու, մտանիչ. ֊ գամազ։
Քսուիքիւն. գ. քսուիքի, բանսարկուիքիւն, չարախօսուիքի, մտանուհի. ֊ գամազլըգ։
Քսուկ. գ. փշոտ քոյս մը։
Քսնմ. Քսուիքիւն. ա. Քսնմ, Քսուիքի։
Քսաննաձածան. ա. փուշ փուշ ըլլալով շարժող (ջուր ծռմռ.) ։ [փշելով։
Քսաննախուչ. ա. փշաքաղելու, կամ սաբ
Քսաննելի, լւոյ, լնաց. ա. 1 փշաքաղելու, խրտնելու, վախնալու – 2 Հիանալի։
Քսաննեցուցանել. ն. վախցընել։
Քսաննեմ, նցի. չ. } փշաքաղիլ, փուշ փուշ
Քսաննիմ, նցայ. չ. } ըլլալ, գողդրդալ, ար. մըննալ, տատանիլ ծածանիլ ջրի։
Քսաննուէն } գ. փշաքաղուէն։
Քսաուէն, ամունք }
Քսախաւ. ա. գ. 1 փարչուս, քսմոս, քան. սարկու։ – 2 քանսարկուիքիւն։
Քրայ. ա. Քուրայ։
Քրայական. ա. Հալելիք, Հալած, Հեռիծուս։
Քրևւս, ի. գ. կարոս. ֊ քէրէվիզ։
Քրիչական, ի, աց. ա. 1 Հանքայքին, Հանքա. – 2 Հանքի ուեղի պատշաճաւոր, Հանքի ուեղոյն մէջ եղած. ֊ մատէն օձաղընա

միւթաալիզ։ – 3 Հանքի տեղը աքսորելու արժանի, ծանր մեղքի պարտական՝ Առաւելոյ կամ տէրութեան գէմ, չարաչար (մեղք)։

Քրէիքուր. ա. քրէական յանցաւոր, վատթար, գէշ, օսար. գարշելի, աղտոտ։

Քրեմաքաղ. ա. Հնքրեմաքաղ։

Քրեմանիչանք. ո. Քրեմանիչիւն։

Քրեմանիչնամ, նգի. չ. տրտնջալ, տառապել. ։ տրրտրրլանմագ, մրրլտամագ։

Քրեմանիչնիւն, չիւան, չանէ, կամ չինէ. և Քրեմանիչնուանն, չիման, չիմանց. գ. տրտունջ, տառապ, մռմռոց։

Քրեսպրաս, կամ առս. գ. (յ.) ոակիի ու պրասի գունով խառն՝ քար. ։ փէրիւզէ։

Քրիսթիանոս, ի, ից. ա. Քրիստոնեայ։

Քրիստոնասէր. ա. Քրիստոնէասէր։

Քրիստոնեայ, նէի, ից. ա. գ. ։ քրիստոնէ. ։ քրիստիան, մէսիհի – 2 Քրիստոսի հետեւող, գՔրիստոս պաշտօղ, քրիստոնական։

Քրիստոնեայասէր. ա. Քրիստոնէասէր։

Քրիստոնէաբար. մ. քրիստոնէի պէս։

Քրիստոնէական. ա. ։ քրիստոնէի՝ քրիստոնէութեան բան։ – 2 քրիստոնեայ։

Քրիստոնէամիտ. ա. աստուածապաշտ։

Քրիստոնէագէս. ա. Քրիստոնէաբար։

Քրիստոնէասէր. ա. քրիստոնէից բարեկամ։

Քրիստոնէացուցանեմ. ն. քրիստոնէ ընել։

Քրիստոնէութիւն. գ. ։ քրիստոնէից հաւատքը՝ կարգը կանոնը։ – 2 ազգ քրիստոնէից։

ՔՐԻՍՏՈՍ, ի, իւ. գ. (յ.) Օծեալ, մեսիա, տէր և գլուխ ամենայն օծեալից՝ թագաւորաց, մարգարէից, քահանայից, օրդի Աստուծոյ մարգացեալ. ուստի մարդկութիւն իւր կ՚ըսուի օծեալ իր ննջումէն։

–Սուտ քրիստոսք. նեռն, և նենան կարապետները։

Քրիստոսաբար. մ. Քրիստոսի տեսակ մեծ օրինակին պէս։

Քրիստոսաբնը. ա. Քրիստոսի մեղի բնութիւն։

Քրիստոսագեղ. ա. Քրիստոսի հաճոյական։

Քրիստոսագործ. ա. Քրիստոսի ըրածը։

Քրիստոսագուշակ. ա. Քրիստոսի ժողմած նշանը։

Քրիստոսագաւառան, ի, ից. ա. քրիստոնէ, խաչապաշտ։

Քրիստոսադէտ. ա. Քրիստոսի բանին ուշիմ։

Քրիստոսադիր. ա. Քրիստոսէ գրուած։

Քրիստոսազբաղ. ա. Քրիստոսի կնիքը ունեցող։

Քրիստոսազարդ. ա. ։ Քրիստոսէ զարդարուած։ – 2 Քրիստոսի զարդ եղած։

Քրիստոսազարդնալ. նոյն։

Քրիստոսազգնաց } ա. գՔրիստոս կրող յին.
Քրիստոսազգնատ } քնան, և յատուկ ա. նունս Քրիստոսափոր։

Քրիստոսազգնատիմ. ն. մկրտել։

Քրիստոսազօր. ա. ։ Քրիստոսիւ զօրացեալ։ – 2 Քրիստոսի զինուոր գրուած (կրօնաւոր)։

Քրիստոսամէն. ա. Քրիստոսիւ վնը ըմացող։

Քրիստոսաժողով. ա. Քրիստոսի համար ժողմած։ [ցած։

Քրիստոսախառն. ա. Քրիստոսի հետ միա-

Քրիստոսախօրատ. ա. Քրիստոսի տուած (խրատը)։ [գոս)։

Քրիստոսախօս. ա. Քրիստոսիւ խօսող (պօ-

Քրիստոսածանօթ. ա. քրիստոնէ։

Քրիստոսածին. ա. մայր Քրիստոսի, որպէս Աստուածածին. (Թակ ։, եւստոր կ՚ըսէը որպէս մարդածին, որ է Հայհոյութիւն)։

Քրիստոսականջ. ա. ։ Քրիստոսի, և քրիստոնէից – 2 քրիստոնէ։

Քրիստոսակերգ. ա. ՚ի Քրիստոսէ կարգնալ։

Քրիստոսակեցոյց. ա. Քրիստոսիւ կենդանի։

Քրիստոսակիր. ա. Քրիստոսազգնաց։

Քրիստոսակոչ. ա. ՚ի Քրիստոսէ կոչուած։

Քրիստոսակրօն. ա. ։ քրիստոնէ։ – 2 Քրիստոսի համար Ջգնող։

Քրիստոսահաճոյ. ա. Քրիստոսի հաճոյ։

Քրիստոսահայր. որ և Աստուածահայր. ա. Քրիստոսի պատ եղած՝ (Աբրահամ, Դաւիթ)։

Քրիստոսաձիր. ա. ՚ի Քրիստոսէ ընտրեալ։

Քրիստոսամանան. ա, ա. Քրիստոսազօր, ։։

Քրիստոսամարտ, ի, ից. ա. Քրիստոսի հետ կռուող, Քրիստոսի աստուածաւիթիւնը ուրացող. (Աբիոս, Հրէայք)։

Քրիստոսամարտաւիթիւն. գ. Քրիստոսի աստուածաւիթիւնն ուրանալը։

Քրիստոսամիծար. ա. ։ ՚ի Քրիստոսէ պատիւ առած։ – 2 Քրիստոսի պատիւ ընող։

Քրիստոսամիտ. ա. Քրիստոսի մտաւոր։

Քրիստոսամիւռ գալուստ. Քրիստոսի առջին և երկրորդ գալուստը։

Քրիստոսայինն. ո. Քրիստոսական։

Քրիստոսանկոր } ա. Նմանող Քրիստոսի։
Քրիստոսանմման }

Քրիստոսանմանութիւն. գ. Քրիստոսի նըմանելը։ [աւրը խաչ։

Քրիստոսանշան. ա. Քրիստոսի նշան եղած,

Քրիստոսանոտոգ. ա. Քրիստոսիւ նորոգուած։

Քրիստոսանուէր. ա. Քրիստոսի նուիրած, աստուածայինն, սրբազան։

Քրիստոսապահ. ա. Քրիստոսի անունով մեռնելու շահ փնտռող։

Քրիստոսապարծ. ա. ՚ի Քրիստոսէ՝ Քրիստոսիւ շարժեալ։ [հաւած։

Քրիստոսապահնատ. ա. Քրիստոսիւ պա-

Քրիստոսապաշտ, ի, ից. ա. գՔրիստոս պաշ-

տող, քրխտունէ, խաչապաշտ։
Քրխտոսապատուհ. ա. 1 Քրխտոսէ պատ-
ւած՝ քարոզած, – 2 զՔրխտոս պատմող՝
քարոզող։
Քրխտոսապատակ
Քրխտոսապատակեալ } ա. Քրխտոսէ պատակ՝
Թագ առած (Թա-
գաւոր, խաչ, եկեղեցի)։
Քրխտոսառաք. ա. Քրխտոսէ խրկուած։
Քրխտոսասէր, սիրի, բաց. ա. սիրող Քրխ-
տոսի, նմանասէր, բարեպաշտ քրխտոնէ։
Քրխտոսասիրաբար. մ. Քրխտոսասէրի
պէս։
Քրխտոսասիրութիւն. գ. սէր առ Քրխ-
տոս, աստուածասիրութիւն։
Քրխտոսատապան, ի, ից. ա. զՔրխտոս մեռ-
ցընող, խաչ հանող։ [նելը։
Քրխտոսատապանում. գ. զՔրխտոս սպան-
Քրխտոսատվաճառ. ա. զՔրխտոս ծախող
(Ցուդա, Սիմոնականք)։
Քրխտոսատեաց, եցի, ցաց. ա. Քրխտո-
սի ատելոց։
Քրխտոսատեացական. ա. քրխտոսանմանի։
Քրխտոսատեցութիւն. գ. Քրխտոսի զէմ
ատելութիւն։
Քրխտոսատուն. ա. Քրխտոսէ անկած։
Քրխտոսատուր. ա. Քրխտոսէ տրուած, է
և յատուկ անուն, ինչպէս Աստուածա-
տուր։ [անկուած։
Քրխտոսարկու. ա. Քրխտոսէ դրուած՝
Քրխտոսաւանդ. ա. 'ի Քրխտոսէ աւան-
դեալ։ [ուացեալ։
Քրխտոսափայլ. ա. Քրխտոսիս պայծա-
Քրխտոսափոխան. ա. գ. Քրխտոսի փո-
խանորդ։
Քրխտոսանան, նանք, նանց. ա. գ. 1 անունք
որ Քրխտոսի են – 2 քրխտոնէ, քրխ-
տոսական։ [քրխտոնէի կերպով։
Քրխտոսանէրէն, էնք. ա. մ. Քրխտոսի և
Քրխտոսընկալ. ա. զՔրխտոս ընդունող։
Քրխտոսմանաս. ա. Քրխտոսի մօրքին հե-
ւանող։ [քրխտոնեայք։
Քրխտոսինք, քրխտոսիք. գ. քրխտոսեանք,
Քրխտոսուանակ. ա. զՔրխտոս ունող, Քր-
խտոսի հաւս եղած (կուռանք)։
Քրխտոսուրաց. ա. ուրացող Քրխտոսի
(Ցուլիանոս, և անոր նմանները)։
Քրխտոսօրէն. մ. Քրխտոսի նման, Քրխ-
տոսի վարանորդ։
Քրխտոնէական. ա. Քրխտոնեայ։
Քրծէ, էի. ա. Հնծէ։ [ձգած։
Քրձագած. ա. մ. քուրձ հագած, վրան
–Քրձագած լինիմ
Քրձագածիմ } քուրձ հագնիլը
Քրձագածութիւն. գ. քուրձ հագնիլը։
Քրձագեաց
Քրձագեալ
Քրձագեցեալ } ա. Քրձագած։

Քրձակ, Քրձիկ. գ. պզտի քուրձ։
Քրձանոր. ա. նոր քուրձէ շինուած։
Քրձեայ, ձէի, իք } ա. գ. խորգէ, քրը-
Քրձեղէն, ղինի, նաց } ջէ, քրջեղէն. ֊ չուլ-
տան։
Քրձիկ. գ. պզտի քուրձ։
Քրմաժողով. ա. քրմերը մէկտեղ եկած։
Քրմակին, կնոջ. գ. քրմի կնիկ, չքահա-
նայուհի։
Քրմանամ. չ. կուռքի քահանայ ըլլալ։
Քրմանոյշ, նուշ. գ. քրմի աղջիկ կամ կնիկ։
Քրմապետ, ի, ից. գ. քուրմերու գլուխ,
չքահանայապետ։
Քրմուղի, գւոյ, ւոց. գ. քրմի տոհմ։
Քրմութիւն. գ. պաշտօն և իշխանութիւն քրմի։
–Մեծ քրմութիւն. քրմապետութիւն։
Քրմուհի, հւոյ, կամ հոյ, հաց. գ. կնիկ
քուրմ, քրմի կնիկ։
Քրմուհութիւն. գ. քրմուհիի պատիւ։
Քրոբէ. ա. Հնբոմբէ, և այլն։
Քրոնիկոն, ի, ից. ա. գ. (յ.) 1 ժամանա-
կական – 2 ժամանակագրութիւնն գիրք։
Քրոնոգրաֆիա, կամ Քրոնոգրափիա. (յ.)
ժամանակագիր։
Քրոմբէ. ա. Հնբոմբէ։
Քրոմբէաբնակ. ա. ուր են քրոմբէք։
Քրոմբէազգամար. ա. քնըրբէնըրէն ժող-
ված։ [րամայր)։
Քրոմբէամիոռ. գ. ամիոռ քնըրբէական (ա-
Քրոմբէական. ա. Հնբոմբէական։
Քրոմբէանիւթ. ա. քնըրբէնըրէն կազմած։
Քրոմբէանկաբ. ա. քնըրբէի նման քաշուած։
Քրոմբէապէս. ա. Հնբոմբէ օրէն։
Քրոմբէաստղոր. ա. քնըրբէնըրը վառող։
Քրոմբիմ. ա. Հնբոմբիմ։
Քրոսանի. ա. Խոսանի։
Քրտապանգ. ա. Քրտնագանգ։
Քրտանեմ, կամ իմ. ա. Քրտնիմ։
Քրտիկաբ. գ. ա. հին Պարսից մէջ պաշտօն
մը և պաշտօնեայ հատատարիմ՝ նեղոխ-
տուղ։ [թիւրէն։
Քրտնաբեր. ա. քրտինք բերող. ֊ թէր կէ-
Քրտնագին. ա. խիտ քրտնած։
Քրտնագանգ
Քրտնագանգուած } ա. քրտինքով շաղած
(հագ). ֊ թէր իլէ նը-
զուրտմուշ։
Քրտնաթոռուա. քրտինք թափելով եղածը՝
Քրտնալի
Քրտնալիր } ա. քրտինքով լի, շատ աչխա-
տանքով. ֊ թէր իլէ տօլու,
Քրտնալից } զահմէթլի,
Քրտնախոնջ. ա. քրտնելու չափ յոգնած։
Քրտնածին. ա. քրտինք ծնած։
Քրտնակայլակ. ա. քրտինքի կաթիլներով։
Քրտնակնդրուկ. ա. քրտինքով նուիրած
անոյշ խնկի պէս։
Քրտնաչաղ. ա. 1 քրտնած։ – 2 քրտնցընող։

Քրտնամ. տ. Քրտնիմ։
Քրտնաջան. ա. քրտնելու չափ չանքով։
Քրտնացուցանեմ. ն. քրտնեցընել. ֊ իմ էջեմ ինչ։
Քրտնեմ, եցի } չ. քրտնել, քրտինք իմա-
Քրտնիմ, եցայ } փել. քրտինքի մէջ լողալ, յոգնիլ. ֊ իմ էջեմ ինչ։
Քրտնուիմի. գ. քրտինք իմափելը, քրտինք։
Քրտնուիմ, ունայ. տ. Քրտնիմ։
Քրտուն. ա. գ. պաշտօնեայ, Հոգաբարձու։ – տե՛ս և Քրտիկար։
Քրտուանք. գ. քրտինք։
Քրքանք, նաց } գ. քըր քըր՝ քաղ քաղ ձի-
Քրքիջ, քրքջիւ } ծաղ. ֊ սէրպէսիի կիւլիւշ զէնճք։
–Քրքիջ. ա. ծաղրելի։
Քրքիր. ա. քրքրած, փխրուն։
Քրքմատնակ, կամ սիկ. ա. քրքումի գոյն, կարմրուկ։
Քրքմացան. ա. մ. քրքում ցանած՝ սիգաած։
Քրքմաւէտ. ա. ուր որ քրքում շատ կ՚ըլլայ։
Քրքմեղ. գ. ծաղիկ մը. տ. Խաւրկ։
Քրքում, եցայ. չ. 1 Հագուիլ սրգուիլը ախորժիլ։ – 2 Հաւնիլ, պարծենալ, ուրախանալ, խնամալ։
Քրքում, քրքմոյ, կամ քրքմի. գ. ծաղիկ անուշահոտ՝ գրսի կողմը մանուշակագոյն, ներսը իրիք բարակ իմ և գեղին. ֊ զաֆրան։
Քրքջամ. տ. Քրքջիմ, 1։
Քրքջիմ, եցի. չ. 1 քրը քրը՝ քաղ քաղ խընդալ – 2 նաք ինկնալ, սատիկ կծիծաղիլ։
Քրքռացուցանեմ } ն. դիպչել, վրայէ վրայ
Քրքռեցուցանեմ } դնել, հասուրցընել։
Քրքրանք, նաց. գ. քրքրիլը, քայքայիլը, իմուլիմիւն, մեղկութիւն, ցոփութիւն։
Քրքրեմ, եցի. ն. քրքրել, փխրել, քայքայել և զզուիլ, պզպտել, տնտղել. ֊ աբամազ իմ ալամագ, գալըշտրմագ, իմ էվրէմիմ։
–Քրքրեմ գխաս. 1 արիւնցընել. ֊ օյանտրմագ։ – 2 զզուիլ, յոդրոքել, քրքրիլ. ֊ ախրիմիմ։
–Քրքիմ. 1 իմուլնալ, ցոփանալ։ – 2 արիւնալ, վիր ցաւքիլ։
Քրքրեցուցանեմ. ն. զզուիլ, զզուիլ կակըծնցընել։
Քրքրութիւն. տ. Քրքրանք։
Քրմնիկոն, կի՛ Քրաւնիկոն. տ. Քրմնիկոն։
Քցեմ. տ. Քնցեմ։
Քցիմ. գ. բղտնգին քովի ևլած միսը. ֊ չէլեթան իմ ըլլնաղը։
Քուայ, Քուեայ, Քուէ. տ. Քուեայ։
Քքուանք. նաց. գ. 1 ախուէմախ, կողկողանք. նեղութիւն՝ վիշտ՝ խառնակութիւն. ֊ վայնասէ։ – 2 ինքն իրեն հաւնիլը, պարծենալը։

Քքուիմ. չ. 1 հառաչել. փղձկիլ։ – 2 չփոթիլ, խառնիլ, տակնուվրայ ըլլալ։ – ֊ տ. Քրքուիմ. և Քրքջեմ, 1։
Քքուիմն, քքմանն. տ. Քքուանք, 1։
Քօգնայ. տ. Քաւդնայ, և Քաղդեայ։
Քօգէուիմիւն. տ. Քաւդէուիմիւն։
Քօզ, զնբ. տ. Գոտ։
Քօղ. տ. Քող։
Քօղնայք } գ. 1 իմնի զարգ. ֊ զօլշագ։ – 2
Քօղէք } տ. Ոտնապարանջան։
Քօղնիմ. տ. Աքողնիմ։
Քօշ, ի, ից. գ. արտ այծ, խոյ, նոխազ. ֊ նիհոազ զօշ, քէչի։
–Քօշք. լեռնականաց սուրբ Սուքիասեանք։ – տե՛ս և Գոշ։
Քօշանման. ա. քոշի նման։
Քօշնիմ. տ. Գօշնիմ։
Քօշուիմն. գ. քոշի վաղելը՝ գօշնելը։

0

0. Ա՝ ձայնաւոր գիրս Ցունաց և Լատինացւոցմէ մեր մէջ մուտ ժէ գտեր են եւս, գիւրաւ գրելու կարգալու համար. առ ինչն որ տեղ կը գրէին աւ, ինչպէս փոխանակ ըսելու օր, հօր, մօր, օրհնել, օգնել, կը գրէին աւր, հաւր, մաւր, աւրհնել, աւգնել։
Օգն, յօգն. գ. օգնութիւն։
–Ցօգն հասանիմ. օգնութիւն հասնիլ։
–Ցօգն կոչիմ. օգնութիւն կանչել։
Օգնագնդ. տ. Օգտագնդ։
Օգնական, ի, աց. ա. 1 օգնող. ֊ նարտըմ Ձր։ – 2 օգտակար։
Օգնականիմ, եցի. տ. Օգնիմ։
Օգնականութիւն. գ. օգնութիւն. ֊ նաքսըմ, խնամատարութիւն, նպաստ։
Օգնիմ, եցի. չ. օգնութիւն ընել. ֊ նաքսըմ՝ խնամատար էիմ։
–Օգնէ, դիմագ. օգուտ է, կ՚օգտէ. ֊ նարտու։
Օգնութիւն. տ. Օգն, Օգնականութիւն։
Օգոստա. ա. գ. որ պիտի գրուի Աւգոստա, մայր կամ կին կայսեր, դչխոյ։
–Օգոստա տիրուհի. աւրբ Աստուածածնին, դչխոյ երկնի և երկրի։
Օգոստաբնակ. ա. կայսերական (պալատ)։

Օգոստական· ա· կայսերական։
–Օգոստականք· գ· կայսերք։ [նեցող։
Օգոստափառ· ա· կայսերական փառք ու-
Օգոստոս, ոսի, կամ ոսի, կմ ոսայ· ա· գ· 1 Ե· գոստոս, ինքնակալ կայսր՝ պատուոյ անուն Հռոմայեցւոց։ 2 Նոյն անունով ամիս մը Հռոմայեցւոց։
Օգուտ, օգտի· ի·ց· գ· օգուտ, շահ, պըտուղ· ֆ Ֆայտա, Հասիկ։
–Օգուտ ա· 1 օգտակար, պիտանի։ – 2 շատ, խնդ մը, հնրիք· ֆ Հայլը, էվ էյի, պիր էզ։
–Օգուտ է· Յօգուտ է· Օգտի է, ևն· դի· մազ· ազէկ է· ֆ էյի տիր, նարթա։
–յՕգուտ արկանեմ (ինչ)· բանի բերել, ծառայեցընել (բան մը)։
Օգտաբան· ա· խօսքը օգտակար։
Օգտաբար· մ· օգտակար կերպով։
Օգտաբեր· ա· շահաւոր։
Օգտագոյն· ա· օգտակարագոյն։
Օգտագործ, ոյ, ոց· գ· օգտակար դնել։
Օգտաժողով· ա· շահասէր, ստակ դիզող։
Օգտալից· ա· շատ օգտակար։
Օգտանկերք· ա· իր շահը փնտռող։
Օգտածաւալ, կմ ւի, ի, ից, կմ ւոյ, եաց· ա· խիստ շահասէր՝ ծալուած կերպով։
Օգտածաւալութիւն· գ· սաստիկ շահասիրութիւն։
Օգտակար, ի, աց· ա· օգուտ բնող՝ բերող, շահաւոր· ֆ Ֆայտալը, Հասիկլի։
Օգտակարագոյն· ա· աւելի օգտակար։
Օգտակարապէս· մ· օգտակար կերպով։
Օգտակարարել· բ· օգտակար գտնուիլ։
Օգտակարութիւն· գ· օգտակար ըլլալը, շահ, օգուտ։
Օգտամասոյց· ա· օգուտ բնող։
Օգտապէս· մ· օգտակար կերպով։
Օգտասէր, սիրի, ց·աց· ա· իր օգուտը սիրող։
Օգտացոյց· ա· օգուտ մը ցուցընող։
Օգտացուցանեմ· ա· Օգտեցուցանեմ։
Օգտեմ, եցի· բ· ն· օգուտ բնել կամ ըլլալ· ֆ Ֆայտա էմ ինձ՝ օլմազ, նարտմազ։ – ա· և Օգտիմ։
Օգտեցուցանեմ, ցուցի· ն· օգուտ բնել ուրիշի շահ բնել իրեն կամ նմրօրը։
Օգտեցուիչ· ա· օգուտ բնող, միտդադաշահ։
Օգտիմ, եցայ· բ· կ· օգտիլ, շահիլ· ֆ Ֆայտա պուլմազ, նարտմազ, գազանմազ։
Օգտիք } գ· օգուտ, օգտակարութիւն,
Օգտուիթի } շահ։
Օգ, ի, ից· և ոյ, ոց· գ· ոսքի աման, հոգեմաշ, տրնիս, կօշիկ· ֆ փապուճ, չարըգ, փօտալ, գունտուրա, չիզմէ։
Օգ, ոյ, ոց, և ի, ից· գ· 1 օդ· ֆ Հալաւ – 2 Հով· ֆ լուգինկաւ – 3 անուշ՝ մեղմ հով։ – 4 ընչաւութիւն, կամ շունչ· ֆ
Օզ· ա· Ցօշ։ [նէֆէս

Օգաբան· 1 ա· փէնախօսու – 2 արագ խօսող։ – 3 գ· փէնախօսութիւն։
Օգաբեր· ա· զբսէն նետս օդ կամ Հով բերող (գուռ)։ [Ֆռէչող։
Օգաճնաց, ի·ից կմ ացի· ա· օդոյ մէջ քալող՝ Ֆռէչող։
Օգագոյն· ա· 1 նրկնագոյն, Ֆռէվանկիկ, քարթըր· ֆ Հէվայի։ – 2 աւելի նօսր՝ Ֆռէ Ֆռէ՝ նուրբ։
Օգագործ, ի, ացի· ա· գ· ուսից աման կապող· ֆ փապուճ՝ չի, էօկիճ։
Օգագիւր· ա· վոխոհական։
Օգաֆռէ } ա· 1 արաֆռիլ։ – 2 օդոյ մէջ
Օգաֆռիչ } Ֆռէչող· ֆ Հալաւա ուչան։
Օգաֆռաչ }
Օգախառն· ա· ուր որ օդ կայ։
Օգախիտ· ա· օդով խտացած։
Օգախուռեալ· ա· Ֆռաց օդէն Ֆռուլցած։
Օգածարաւի· ա· Օգատածարաւ։
Օգական, ի, ացի· ա· 1 օդային։ – 2 օդոյ մէջ Ֆռէչող։
Օգակագոյց· ա· Եֆեկտական։
Օգակերպ· ա· Օգագոյն։
Օգակուռը } ա· օդը պատռող՝ Ճղող։
Օգահատակ }
Օգահնձիկ }
Օգահոս, ոյ· գ· գոլորշիք, արտաշնչութիւն։
Օգաձևութիւն· գ· կօշկակարութիւն· ֆ վապուճ՝ չութլուգ։
Օգամանուած· ա· բարակ հիւսուած։
Օգամաքուր· գ· օդը մաքուր տնող։
Օգամուտ· ա· ուսկից որ օդը կը մտնէ (գուռ, պատուհան)։
Օգայած· ա· օդի մէջ ժուռ նկող։
Օգայատակ· ա· ոտքին տակը օդ։
Օգային, ինոյ, ոց· ա· 1 օգական, օդոյ նմանութիւն – 2 օդոյ մէջ Ֆռէչող։
Օգանման· ա· օդոյ նման· ֆ Հէվայի։
Օգանուագ· ա· օդոյ մէջ ձայն հանող։
Օգաշունչ· ա· օդէն փչած· ֆ Հալաւան էսէն։ [չափնելը։
Օգաչափուիլ· գ· չիտակ գծով օդին միջոցը
Օգաչու· ա· օդի մէջ Ֆռէչող (նետ)։
Օգապատառ· ա· Օգահնձիկ։
Օգապատիկ· ա· օդը պատող։
Օգապար, ի, իցի· ա· օդի մէջ ժուռ նկող։
Օգապարիկ } Ֆռէչող, արաֆռիչ։
Օգառ լինիմ· օդէն վնասուիլ· ֆ Հալաւմազ՝ չալմազ։
Օգասիլ, կամ ուլ, սլի, ից· օդի մէջ վազող (Ֆռէչուն)։
Օգասլաց· ա· օդուն մէջ Ֆռէչող։
Օգաւաբ· ա· օդի մէջ լողացող։
Օգաւարիմ· չ· օդի մէջ խաղալ։
Օգաւարութիւն· գ· աստղաց քալուածքը երկինքը։
Օգաստրած· ա· 1 ուր որ օդը ստրածած

է։ – 2 օդը բացող՝ պատառող։
Օդատնակ. ա. օդոյ նմանո։
Օդաւոր. ո. Օդային։
Օդափառ. ա.գ.ուրքի ամանի կաշիի պէս։
Օդեայք. ո. Օդիք։
Օդեղէն, դինի, նաց. ա. օդոյ բան։
Օդենի,նւոյ,նաց. ա. գ. ոչխարի բան, մորթ։
Օդընկալ. ա. օդ առնող մէջը։
Օդի. գ. ոչխար. տե՛ս և Օդիք։
Օդիկ. օդկի, կամ օդկան. գ. ոչխարի մորթ, ոչխարի կամ գառան մորթէ մեւշտակ։
Օդինատիպ. ա. օդի նման։
Օդիք, օդեաց. գ. ոչխարք, գառինք. ֊ զգեստ, գուգազ սիւրիւսիւս։
Օդոյի. գ. չնծուհի օդոյ, Հնար, Հեռայ։
Օդոց. գ. օդի պէսպիսութիի, ադկ՝ գէշ օդ։
Օի, ի, ից. գ. 1 տեղ մը իջնալը իրիկուան. ֊ գօնմասր – 2 օիեան. ֊ գօնագ։ – 3 իրիկուն. ֊ նամիսր։
–Առ օի գագաթում ուլիք. իրիկուննելը տեղ մը իջնալ։
Օիագայանում, կամ ագիում, կամ իմ
Օիագան լինիմ } ձ. իջնալ, գիշեր ընել, պատկիլ, ձեալ. ֊ գօնմագ,
Օիագանամ
Օիագանիմ, գայ, գնալ
Օիակայիմ } խանատ՝ չատրըտա՝ գըլուտանամ֊ մագ, կէՀէկէմ֊ մէջ, գալմագ։
Օիակից լինիմ. մէկտեղ ձեալ ուրիշի Հետ։
Օիանում. ո. Օիագայանամ։
Օիանոց, ի, աց.գ.ձեալու՝ պատկելու տեղ. ֊ գօնագ, օիագ, նամիագ, օտաո
Օիապան. նոյն ընդ վ։
Օիեակս առնեմ. ո. Օիեմ։
Օիեգանամ. ո. Օիագայանամ։
Օիեկ } ա. օիեկի, մէկալ օտուրնէ մը֊
Օիեկան } նացած, Հին. ֊ պայամի, խաբիի, գալիի։
Օիեմ, եցի. չ. օիեվան մը իջնալ՝ Հանգ֊ նիլ. ֊ գօնագ էիմէջ, նամիագ։
կամ Օիեւան, ի, ից կամ ից֊ լու տեղ, իջեւան, պանդոկ – 2 ն. ֊ գօնագ, գօնագլըգ, օիագ, պատան Համայ իջեւանէ իջեւանո – 4 հիւրընկալ, տուն տեղ տուող։
–Օիեվնս առնեմ, կամ առնում, կամ ունիմ. ո. Օիեմ։
Օիեվանոց. ա. Համբոյրի տեղ տուող. ֊ գօնագապահպան։
Օիեվանիմ, եցի. ն. հիւրը ընդունիլ. ֊ գօնագ վրամէջ միւսաֆիրէն։
Օիեվանիւ եցայ } չ. իջնալ՝ Հանգչիլ. ֊ գօնմագ, միւսաֆիր օլմագ։
Օիիմ, եցի
նամիմագ։ – տե՛ս և Օիեմ։
Օիոց, ի, ոց. գ. պատկելու տեղ՝ խուց. ֊ գօնագ, նամիագ օտասը։

–Օիոց. գ. անկողնի ծածք. ֊ նօրգան, էօրիիւ, խալխ, փէօտէքի։
–Օիոց.գ.վնաս առնելիք.վնասլկու,զգնաո. ֊ բուպա, կիյէՀէք, էօրիիւլէՀէք։
Օժանդակ, ի, ից. ա. օգնական, ձեռք տուող, գործակից. ֊ նարտըմ՝Հր, իմուատ – 2 ա. տուրՀանդակ. ֊ միւհսիւր, շաիըր – 3 գ. տ. Օժանդակութիւն։
Օժանդական. նոյն բան տե՛ս նշ։
Օժանդակեմ, եցի. չ. ն. տե՛ս օգնել, ուժ կամ ձեռք տալ. ֊ նարտըմ՝ իմուատ էիմէջ – 2 զօրացընել, առաջնորդել. սիրտ տալ – կը. պաշտպանութիւն գտնել, ապաւինիլ. ֊ իմուատ պուլմագ, սրդընմագ։
Օժանդակութիւն. գ. օգնութիի, նպաստ. ֊ նարտըմ, իմուատ։
Օժընդակ. տ. Օժանդակ։
Օժընդական. տ. Օժանդական։
Օժընդակեմ. տ. Օժանդակեմ։
Օժընդակութիւն. տ. Օժանդակութիւն։
Օժիտ, օժտի, ից կամ ից. գ. Հարսնացուին տունէն ընծայ վճարիլ. ֊ ՀէՀկ։ – 2 ընծայ, պարգև, տուրք. ֊ էիմ, Հիտիյէ, արմաղան։
Օժնգակ. կուիի. տ. Օժանդակ. կուիի։
Օժտարեր. ա. ընծայ բերող, ընծայի բան։
Օժտապարգև. ա. ընծայ տուած։
Օժտեմ, եցի. ն. ընծայել։
Օժտութիւն. գ. օժտելը, օժիտը։
Օծ. գ. ա. 1 օծելը։ – 2 օծելու եղը – 3 օծող։ [ական։
Օծական. ա. 1 օծման բան։ – 2 քրիստո֊
Օծակից. ա. մանուակից Ֆրիսաոսի օծելոյն։
Օծանեմ, օծի, օծ. ն. օծել, եղ քսել. ֊ նաղդամագ, նաղ սիւրմէք, մէօհ էիմէք։
–Օծանել.պատել (ոսկւով և այլն). ֊ գաիլամագ, նախորդամագ։
–Օծեալ. օծած՝ քահանայ, Թագաւոր։
–Օծեալն, կամ Օծեալն Աստուծոյ, կամ Օծեալն տէր. ա. Ֆրիսաոսն։
Օծանութիւն } ա. Օծութիւն։
Օծելութիւն }
Օծեմ, եցի. ա. Օծանեմ։
Օծիչ, օծչի. ա. օծող, ձեռնադրող։
Օծումի } գ. 1 օծելը, օծութիլը – 2 օծելու
Օծումն } եղը – 3 օծուածին իշխանութիւնը – 4 օծեալը։
Օծող. ա. Օծիչ։
Օ՛Հ. ա. Ո՛Հ։
Օձ, ի, ից. գ. 1 օձ. ֊ երկայն – 2 ատամնայ՝ որ օձին բերնէն խօսնցուց։
–Օձ ատամակ. ատամնայ, բանսարկու։
Օձաբար. մ. օձի պէս։
Օձաբոյծ, կամ բու. ա. խորամանկ։
Օձաբնակ. ա. ուր որ օձեր կան։
Օձաբոյր. ա. օձով լեցուն։

Օձաքիւն, կամ Օձաքոյն. ա. օձի պէս քիւնաւոր։
Օձախած. ա. օձէն խայթած։
Օձախաղաց. ա. օձ խաղցընող, օձի հետ խաղցող. ֊ արհեստագէտ։
Օձախառն. ա. Օձաբնակ։
Օձակալ. ի. ա. օձը բռնող, Ասկղեպիոս բժշկապետ՝ աստղաց կարգը դրած։
Օձակերպ. ա. օձի նմանող։
Օձակոխ. ա. օձի գլուխը կոխող։
Օձակոյ. ա. օձերը կանչող, քիմիչ. ֊ արհեստագէտ։
Օձահալած. ա. օձերը հալածող։
Օձահոտ. ի, ած. ա. օձէ գարնուած։
Օձահարութիւն. գ. օձէ գարնուիլը։
Օձաձև. ա. մ. օձի ձևով. օձանմանի։
Օձաձաշակ սոդնակ. Ուռա որ սոդնակի նըմանն գայթութիւնեամբ շարժեցաւ օձին խրատովը պատուղը ուտելու։
Օձամաքառ, ի, ից. 1 ա. օձի քիշնամին (նեղնիկ)։ – 2 գ. մարախի կամ միջատ տեսակ մը՝ որ կոկորդիլոսի քիշնամի է։
Օձամարտուհ խրատ. օձին հետ կռուելու հնարք՝ խելք։
Օձանամ, ացնալ. չ. օձ գառնալ (գաւազանին Մովսեսի)։
Օձանմման. ա. օձի նմանի։
Օձաշունչ. ա. առջի օձէն քիւնաւորուած։
Օձապաշտ, ի. ած կամ ից. ա. օձ պաշտող. ֊ երկրպագող։
Օձապաշտութիւն. գ. ուխիտանան ազանդ, կամ օձախաղաց մարդկանց արհեստը։
Օձապատիր. ա. 1 օձէն խոցոտուած։ – 2 ապականեալ խարէութեամբ եղած։
Օձոյամբ. ա. օձին խրատովը կերտուած (արգելնալ պատուղը)։
Օձաչան. ա. առջի օձին ջանքովը եղած։
Օձասանջ. ա. օձէ տանջուած։
Օձատեսակ. կամ տեսիլ. ա. օձի նմանի։
Օձացու. գ. տեսակ մը ցաւ։
Օձաքիմ. ա. քիմքը օձիս
Օձի գլուխ. խոտի անուն. ֊ կիւշատ, Ճըճիմիյանա։
Օձինաշարժ. ա. օձէն շարժած։
Օձիք, օձևաց. գ. Հագուստին վերի մասը. ֊ եզոտ։
Օձոտակեր. ա. մ. 1 օձի պէս փորու վրայ քալող, Ծոց ուտող. – 2 օձի նմանի։
Օձութիւն. գ. օձի բնութիւն. ֊ նըլանդրգ։
Օձուտ. ա. 1 ուր որ շատ օձ կայ։ – 2 օձայինն, օձանմանի։
Օձտնիմ, կամ Օցտնիմ, նցի. ն. ֊ դուրս քաշել, քաշքրշել, գառնել, բաժնել, ցրուել, քանդանել. ֊ չէջմէք, այրըմագ, տաղտկացուցանել։ – 2 ձիերուն խառնիխուռն ուզած նուն պէս վազել, անոնձ նրճալը։
Ձառուկն, կամ Օցառուկն. գ. ցրուիլը, քայքայիլը։
Օզ. ի. ից. և ոյ, ոց. գ. մանեակ՝ մեծ կամ պզտիկ, օղ, օղակ. ֊ Հալգատ։
Օզալամբ, ի, ած. գ. օզակի մէջ անցընելի ձող. ֊ Հալգա սրըրզը։
Օզաձև. ա. օղի ձևով։
Օզամանեակ. նկի. կաց. գ. օզակ. ֊ Հալգա։
Օզեմ. ա. Ցօզեմ։
Օզնբձ, ձեմ. ա. Ուզնբձ, ձեմ։
Օզի. օզոյ. գ. բարկ ոգի՝ խմիչք, ցքի. բուհ. բագը։
Օզուն. ա. կըրպակ, կատարեալ ձևով, կամ հարբեցընող։
Օձան, ի, աւ, ից. գ. 1 օգնութիւն, նպաստ մը. ֊ նարտրմ, խմոտաւ. – 2 հնարք, դարմանի. – 3 նեղութիւն, հոգութիւն տալը. – 4 բարիք, նրատաիք. ֊ էյլիք. – յաջողութիւն. ֊ ֆըրսանտա, խլինի. – 6 խանութիւն. – 7 հոգլոտութիւն, հնդամանի. ֊ բուղամի։
–Առնուլ օձան. (գառաստանը) շահիլ։
Օձառ, ի, աւ, կի՝ ով, ած. օք, կի՝ ովք. օձան մը կամ օժիտ մը, զարդ, հանդերձանք. – 2 առիթ, պատճառ, նիւթ, գործիք։
Օձառ. գ. 1 առառ, օշնան. ֊ սապոն, չէօյէնի. – 2 առառ, կռնուկ, կռնիկ։
Օձիք, կամ Օձիճ. ա. Ոձիր։
Օն. գ. խրախոյս, քաջալերութիւն։
–Օն առնուլ. խրախոյս առնել, քաջալերուիլ։
Օ՜ն. մ. Հանգամ. ֊ ակ՛. տէ՛ հ. տէ՛ինտի, Հայտակ
Օ՜ն անդր. մ. Հեռի բլայ, քանի լեցի, հանի կեցիր, մի կդիր. ֊ Հայտա, ակ՛ Հայտա վայր իշնել, օրմնել։
–Օ՜ն անդր. կամ Օ՜ն հակ. մի կիչն հիմն առնդ. ֊ իշտէ, իլլա։
Օ՜ն և օ՜ն. մ. առանկ անանկ (ըլլալ, ըլլալ), տանկուտանկ (ընէ ինձի Աստուած)։
–Օ՜ն և օ՜ն, կամ Օ՜ն օ՜ն. այո, տանկ է, անշուշտ. ֊ Հայ Հայ, Հէլպէթի։
–Ոչ թէ օ՜ն, թէ օ՜ն. թէ՛ տանկ ըլլ անանկ
Օ՜չ թէ, կամ Օ՜չ. մ. Երբեմն, երբեմն թէ։
Օչ կամ Օչակ, կամ Ուչակ. խէժ ա. ֊ վաշտան
Օչառեմ. ա. Ցօչառեմ։
Օչարակ, ի, ած. գ. անուշ ջուր. ֊ շէրպէթ, առիճուճ։
Օչեմ. ա. Ցօչեմ։
Օչինդր, կամ Օչինար, կամ Ուչինդր, ընդհանր, կամ գրի. գ. ափսինդ. ֊ վէրլին։

Օշնայ, յիշ. գ. կաղնի ծառին բուրդը։
Օշնան, ի. գ. տապան, տապնի պէս փըռ-
վող մաքրող՝ խոտ. տ Չէօյէն, շուշնէ։
Օշտամ. ա. Ըօշտամ։
Օշ. օշ. ա. Ըօշ յօշ։
Օտարդ. ա. Աւտարդ։
Օտիւ, կամ Աւտիւս. ա. Ոտիւս։
Օտար, ի, աց. ա. 1 գըսր, հեռաւոր, ուրիշ,
տարբեր. 2 էլ. այբր, գայրը, սայիր, խա-
բէպ, իրագ։ — 2 անծանօթ, գօրկի. — 3 նոր,
նախէ վէր։
Օտար. գ. օտարական, դրանցի, հիւր. տ
գործիք, նապանձը, միւսաֆիր։
Օտար. մ. անիրաւ կերպով, փուճ տեղը։
Օտարք. դրսի փիլոսոփայք։
Օտարաբար. մ. օտար կերպով, պանդրիա-
ւէհամէ։
Օտարարարք. ա. օտար բնութեան տէր։
Օտարարեր. ա. օտար տեղ քշած, կամ
պանդակ։
Օտարարերութիւն. գ. պանդակութիւն։
Օտարձնակ | ա. բուռը՝ բնութիւնը օտար.
Օտարուն | տ պէտը թապիէթի, եօլտան
շարը։ [մունը։
Օտարագնացութիւն. գ. ծուռ ուղղութիւն։
Օտարագոյ. ա. գոյացութիւնը տարբեր։
Օտարագոյն. ա. շատ տարբեր, անծանօթ,
ասկը։
Օտարագոյութիւն. գ. Համագոյութիւն հակա-
Օտարգործութիւն. գ. օտար գործք։
Օտարդէմ. ա. պանդակ։
Օտարէտ. ա. Օտարաճաշուէշ։
Օտարգին, գէոյ. գնաց. ա. ուրիշ ազգէ.
ազգի. տ նապանձը, էՀՆէպսի — տան
Օտարարուն
Օտարն, ի, ից. նոյնս
Օտարնալու, ի, աց. ա. լեզուն օտար. տ
ի՝ լիսանը պէտը
Օտարհաւան, անց. ա. գ. 1 օտարի հնա
ձնած։ — 2 օտարի հէ— խոտանգէտը
Օտարհոգ. ա. Անլափառ։
Օտարհիւ. ա. օտար ու խորհի (գաւառ)։
Օտարծին, ծնի, նաց. ա. Օտարազգի։
Օտարկալութիւն. գ. գրսի մարդու գալը
Օտարն, ա. 1 գրանցի — 2 օտար
Հիւրանալը, պէտը միւ-
[մանալ։
Օտարկ
Օտարկերպ. ա. օտար կերպով
Օտարկերպ. ա. անծանօթ,
Օտարկնդակ։
Օտարկերպութիւն. գ. [թիւն։
Օտարկողմն կոյս. հեռա
Օտահալածութիւն. գ. օտար կանչ նրան
պէտը. տ միւսաֆիր գաղալ էմմէ՛ջ սրտ
Օտաձայն, ի, ից. ա. 1 լեզուն օտար —
2 խօսքը՝ միտքը կարգէ գուրս — 3 ան-
միաբան։
Օտարաձայնութիւն. գ. 1 լեզուի՝ բառի
տարբերութիւնը — 2 անմիաբանութիւն։
Օտարաձև. ա. նորաձև։
Օտարամարհ լինիմ. օտար տեղ մնաձիլ։
Օտարամերժ. ա. օտարը մերժող, հիւր չընդ-
դունող։ [քի տէր։
Օտարամիտ. ա. անհաւատարիմ, ուրիշ խնդ-
Օտարանուա. ա. գրանէն մտած։
Օտարանամ, ացայ. չ. 1 հեռու նրթալ՝
փախչիլ. պանդխտիլ — 2 անծանօթ ըլլալ,
հեռանալ։
Օտարանշան. ա. նոր տեսակ, այլանդակ։
Օտարանոց. ի, աց. գ. օտարները ընդու-
նելու տեղ. տ միւսաֆիր խանէ։
Օտարաշարժ. ա. գրսէ՝ ուրիշէ շարժած։
Օտարաշխատասէր | ա. օտար աշխատիլ՝ նր-
Օտարաշխատենայ | կրէ, գրանցի, գրսի. տ
Օտարաշխատասիրիկ | նապանձը, ինաշխատող։
Օտարաշխատասիրիկ նրթանամ. պանդուխտ
ըլլալ։ [անցնող։
Օտարապարտ. ա. օտար՝ ծուռ հաւատք
Օտարապէս. մ. նոր կերպով։
Օտարասնեա | ի, ից. ա. 1 ուրիշ ազգէ՝ ցե-
Օտարտակր | զէ, այլազգի — 2 այլազգ։
Օտարաստեմ | ուրիշ կերպ։
Օտարատէր, սիրի, բաց. ա. գրանէն
սէր ցուցնող։ հիւրատէր. տ միւսաֆիր
սէվիճէն, գնուզ։
Օտարատիրապէտ. ա. տ. Օտարսիրապետ։
Օտարատիրական. ա. օտարատէրի սեր
Հակաս։
Օտարատիրամ. ն. օտարը սիրով ընդունիլ
Օտարատիրութիւն. գ. հիւրասիրութիւն,
մարդատիրութիւն. տ գնուզլուգ, միւսաֆ-
իր ալմասր, միհմանտարլըգ։
Օտարատան, ի. 1 հիւրը տանիննալ — 2 իր
Հանդիսաւորը գոհ ընել տուող (Խփիւգենիա)։
Օտարատանութիւն. գ. հիւրասիրութիւն։
Օտարատան. ա. Օտարանոց։
Օտարատեաց. ա. Օտարամերժ։
Օտարատեսակ. ա. օտար, անծանօթ, անսովոր։
Օտարատեսութիւն. գ. 1 ուրիշի բանին աչք
տնկելը — 2 հիւրասիրութիւն։
Օտարատեսուչ. ա. 1 ուրիշի բանին աչք տնկող, աչքածակ, նախանձոտ — 2 կախարդ։
Օտարատեղութիւն. գ. օտարները առնելը,
ամրոցութիւն։
Օտարատուն. ա. Օտարանոց։
Օտարատունկ. ա. վայրի. տ նապանէ։
Օտարացեղ, ի, ից. ա. 1 օտար ցեղէ՝ ազ-
գէ. — 2 բուռը օտար։ — 3 այլանդակ. տ
նապանձը։ [հրլըգ։
Օտարացեղութիւն. գ. օտարութիւն. տ նապան-

Օտարացուցանեմ, ցուցի. ն. 1 հեռացընել, խրտնցընել – 2 օտար ցուցընել, օտարի անցընել։

Օտարացուցիչ. ա. 1 հեռացընող – 2 ապշեցընող, նոր բան մը։

Օտարաւուր. ա. Օտար։

Օտարափառ. ա. Ա֊յլափառ։

Օտարափառութիւն. ա. Ա֊յլափառութիւն։

Օտարափոխ. ա. օտար կերպով փոխ առած, իրեն անպիտանացած։

Օտարբնակ. ա. Հիւրընկալ։

Օտարբնակեմ. ա. Հիւրընկալեմ։

Օտարբնակութիւն. ա. Հիւրընկալութիւն։

Օտարին. ա. ուրիշի (բանը)։

Օտարիա. ա. Փայլածու։

Օտարոտի, տւոյ, տւոց. ա. 1 օտարական, դրսի, դրսեցի. 2 նորամանր, լմաշխալը – 2 օտար՝ առտ առտուանց. չնճք. դիք. կուռք – 3 օտար բանէր, կարգէ դուրս, անսովոր – 4 անհարազատ, խորթ։

Օտարութիւն. գ. 1 հեռանալը, երես դարձնելը. 2 նորամանրութիւն, տարբերութիւն – 3 պանդխտութիւն. 4 զարխոյնիք – 4 աչերքէ հեռաժպիտը, կքա. նուազութիւն։ – 5 արտաքոյ կարգի բան։

Օտարուհի. ա. գ. օտարական կնիկ։

Օտարուսումն, սմունք. ա. օտար բան սորվեցընող, նոր վարդապետութիւն ընող։

Օտարուսումնական, բ, աց. ա. այլափառ, անհաւատ։ [տնդաց։

Օտարուտ, յօտարուտ. մ. գրեթէ, ուրիշ

Օտարսիրապոյն. ա. շատ հիւրասէր։

Օտարսիրելութիւն } ա. Օտարասիրութիւն
Օտարսիրութիւն }

Օտարտարանութիւն. գ. մարդատարանութիւն – ան և Օտարատարանութիւն։

Օր, կամ Աւր, աւուր, յօրէ, աւուրբ, աւուրք, ուրց, ուրբք. գ. 1 ամբողջ ցերեկ ու գիշեր [illegible] 2 ցերեկ՝ մինչեւ մութ կամ մինչեւ գիշեր – 2 տասկ ցերեկը՝ տատուկներու ժամ։ 3 կիւնամուզ – 3 լոյնաբար՝ տարի, տարի։

–Ձաւուրս. օրերով, շատ օրեր։

–Օր մի. մ. օր մը, այսինքն՝ յաւուր միում։

–Օր աւուր, կամ աւուր աւուր, կամ աւուրց յաւուրս, աւուրն կամ յաւուրն. մ. 1 օրէ օր. 2 կիւնամէն կիւնակ։ – 2 ամէն օր. 3 հէր կիւն՝ արտ արտաւ։

–Օր բան օրէ. ա. 1 օրըստօրական, ամէն օրուան – 2 անցաւոր (կեանք)։

–Օր յօրէ. օր օրէն նոր ձգելով՝ խաթելով։

–Օր՝ ի յօր առնեմ, կամ յերկարաձգեմ. օրէ օր ձգել. 3 կիւնամէն կիւնակ պրագմագ։

–Օր ընդ օրն. և Օր ընդ միջ. 1 երբեմն երբեմն միայն օր ըստ օրէ։ – 2 օր մը միջոց տալով։

–Ամի օր, կամ Ձամի օր. մ. ամի օրը. 3 կիւնամ։ [3 պուկիւն

–Այս օր, կամ Ձայս օր. այսօր, առ օրս։

–Որ օր. ոյր օրն որ. 3 օ կիւնամ քի։

–Նոր օրինաց. մ. նոյն օրը։

–Ձօր ամենայն. մ. օր ըստ օրէ։

–Մի՛ով օրով. մ. մէկ օրով առաջ կամ ետև։

–Օր քան զօր. մ. օր աւուր վրայ. 3 կիւնամէն կիւնամէ։

–Օր հատարակ. օրհատակ, կէսօր։

–Ձօր հանապազ. անո՛ր ի տասն Ձ։

Օրաբեր. ա. օր բերող (արեգակը՝ լոյսը)։

Օրաբնակ լինիմ. օր մը անցընել մէկուեղ մ։

Օրագիշեր. ոյ. գ. ցորեկ գիշեր մը։

Օրագիւտ առնեմ. շաբթուան օրը գտնել հօմանեցնելով։

Օրագնաց. ցք. ա. գ. օրուան Ճամբայ։

Օրամիւթ, թմուխ. գ. 1 մէյ մէկ օր շաբթի մէջ կարգաւ ծառայութիւն ընելը, տաբուշն պահը։

Օրանգիր լինիմ. օրերուն մէջ ագէկը գ նայիլ, ինչպէս կ՚ընեն պառաւները։

Օրական. ա. օրուան. 3 պիր կիւնչիւք։

Օրակիր. ա. օրը կշռող (արեգակ)։

Օրակուռ. ա. օրը կամ ցորեկը կլլող (գիշ

Օրահաս. ա. Օրհաս [կամ խորա

Օրահմայք. գ. օրուան վրայ կախարդա

Օրաճգտիչք, տչաց. գ. Եբրայեցիք ապ դաւորք՝ ամէն օր ծլտալ կամ լուան ուզողներ։

Օրամուտք. մտից. ա. Օրաթիւ։

Օրան, ի, ից. գ. 1 օրանելու դէզ՝ օրով կտրած դիզած՝ ցորենը կամ Համար։ [պա

Օրաչար, ի. գ. ախտաբեկութեան դէշ օր

Օրապակաս. ա. առնելէն մէկ քանի օր կաս։

Օրապահ } ի, աց. գ. ցորենկուան պա
Օրապահի } պան. 3 պէքճի

Օրապահիկ } ա. գ. օրուան ուտելիքը՝ կ
Օրապահիկ } պահելու չամփ. 3 նամ կիւնամէն կիւնակ նէյկէնէք։

Օրապարկէն, ենի, իք. ա. աւուրցէքով՝ լոզ. 3 կէյնիկ կէյնիմէք։

Օրաս. գ. (յ.) 1 մէյնչաղ լոյս. 3 լը շաւգ – 2 մոլորակներու [տես

Օրասլաց. ա. Սրասլաց։

Օրացի. ա. օրական, ամենօրեայ։

Օրացոյց. ա. օրերէ առաջ սկսած և լոյ տեղ։ [3 պիր գաշ կիւնի

Օրաւոր. ա. [illegible]ական, քանի մը օր

Օրաւորակ. [illegible]ց. ա. գ. օրամիւթ մ դը. 3 նէյտիկիլի։

Օրերը, իրը Աւուրբ. (ասկ. ոՀով) ա Ուրբաթ, ուրբաց։

Օրնդք, բաց. գ. անէծք, նզովք, նախատինք, յիշոցք, հոյհրամանք։
Օրէն, օրինի. մանաւանդ | գ. 1 կարգ կանոն՝ Օրէնք, օրինաց | նաեւ այլն կամ մարդկային սահմանք, կրօնք, հաւատք, դէն, աւանդութիւն, իրաւունք, պատուիրանք, արարողութիւն. ՚ն նամուս, քանոն, այն, չէր — 2 գիրք օրինաց. ՚ն Թէվրաթ — 3 օրէնք, սովորութիւն. ՚ն սահման։
–Օրէն աւետաց, աւետարան. ՚ն մուժ. տէրիք։
–Օրէնք. (բաց համաձայնաւորեան յ.) ՚ն գաւառ, նահանգ. ՚ն էյալէթ, մէմլէքէթ, գաւառապետ, փաշալըգ։ — 2 բարեսիրութիւն։
–Օրէնք. սուրբ Հաղորդութիւն, հաղորդ. սրբութիւն։
–Օրինաց, կամ Ըստ օրինաց. և Ըստ օրինի. մ. կարգով կանոնով. ՚ն նօրմէ։
–Օրէն է. դիմաց. արժան է, կը վայլէ. ստոյգ է. ՚ն Հայիզ՝ հագ՝ տահմ սիրտ
Օրէնագիր. ա. Օրէնսդիր
Օրէնագրական. ա. Օրինագրական
Օրէնագրեմ. ո. Օրինագրեմ։
Օրէնագրիչ. գրչի. ա. Օրէնսդիր
Օրէնագրութիւն. ա. Օրինագրութիւն
Օրէնազանցութիւն } ա. Օրինազանցութիւն
Օրէնազանցութիւն }
Օրէնատու. ա. իր ազգին օրէնք տուող։
Օրէնագէտ. ա. Օրինագէտ
–Օրէնագէտ առնեմ. ազէտը տրվնցընել՝ կրթել, լուսաւորել (օրէնքով)։
Օրէնադիր. դրի. բաց. ա. գ. օրէնք դնող Աստուած, և մարդ՝ Աստուծոյ կոմանէ։
Օրէնադրական. ա. Օրինադրական
Օրէնադրակից. ա. մէկտեղ դնող նոյն օրէնքը
Օրէնադրեմ. ո. Օրինադրեմ։
Օրէնադրիչ. դրչի. չաց. ա. Օրէնսդիր
Օրէնադրութիւն. գ. 1 օրէնք դնելը — 2 դրած օրէնքը։
Օրէնազան. ա. Օրինազան
Օրէնազանցութիւն. ա. Օրինազանցութիւն
Օրէնախոտոր. ա. Օրինազանց
Օրէնահատիչ. ա. օրէնք հաստատող։
Օրէնաւուրց. ա. 1 ուսուցիչ և վարդապետ օրինաց — 2 վարդապետական
Օրէնապահ. ա. Օրինապահ
Օրէնապահանձ. ա. օրէնքի վրէժխնդիր
Օրէնաբեկն, բեկնք. մ. ա. 1 հին օրէնքին կնդրկիչ — 2 օրէնքի հնազոյն։
Օրընթերցիք. գ. 1 մանաւանդ օրուան մեծ ուրան՝ ըսլոր օրը. ՚ն գիաճէթ, սէր սուգ քան պիր իշխանիկին — 2 օրական նկամուտ. ՚ն կէլիր, իրատ
Օր բաց օրէ. ա. Օր
Օրբատօրնայ. կամ բէ, էի, ից. ա. օրըստօրական, ամէն օրուան

Օրբի, օրբիւ, կամ Որբի, իւ. (յ.) ա դնդ. այսինքն կանգուն շինակ կայենցի որ աւետարանին ուշ դնէր։
Օրբնաբար. մ. օրէնքի՝ կանոնի պէս։
Օրբնագէտ, գիտի, ացաց. ա. 1 օրէնք գիտցող սորված՝ սորվնցընող — 2 օրէնք պահող
Օրբնադիր. դրի. բաց. ա. Օրէնսդիր
Օրբնադրական. ա. 1 օրէնքի բան — 2 հին օրէնքին, մոմսիական։
Օրբնադրեմ. ն ցի. ն. օրէնք դնել, կարգ կանոն սահմանել։
Օրբնադրութիւն. ա. Օրէնսդրութիւն
Օրբնազանց. ի. ից. ա. օրէնքը անցնող՝ սորի տակ առնող։
Օրբնազանցութիւն. գ. 1 օրէնքը՝ պատուիրանքը կոխել անցնիլը, մեղք — 2 տգրտամբութիւն — 3 հին օրէնքի սովորութիւնը վերցընելը։
Օրբնակ. ի. ացաց. գ. 1 օրինակ. ՚ն թղթէթ, նուսխա — 2 գաղափար. ՚ն բէամ — 3 առակ, նմանութիւն. ՚ն մէսլ, մէսէլ — 4 և դանակ, ցուցումն. ՚ն կէօսթէրիչ, խոտաթ — 5 գրքի կամ թղթի օրինակ՝ հանած. ՚ն սուրէթ — 6 նգտնակ, կնրպ. ՚ն իմպզ, կիպլի — 7 բուն, նոյն ընդ Չմարտութիւն. ՚ն սալը, սորվ ծուռն կիպլի։
Օրինակ. նախ. մ. նման, պէս. ՚ն կիպի, միտալը։
–Օրինակ դայս. Զօրինակ դայս. Զայս օրինակ. Օրինակ այս. սանկ, աս կնրպով. ՚ն այս իմպզ, ալէյլէ, շէյլէ։
–Զայն օրինակ. Զնոյն օրինակ. այնպէս, նոյնպէս, միակնրպ։
–Յօրինակ. մ. նման։
–Զմի օրինակ. տես՝ ի կարգի Զ տառի։
–Օրինակ իմն. ըսանք, գրնմէ. ՚ն մէսէլա, սէյլէմ ֆօ | իմ նամբ մը։
Օրինակաբարմ. օրինակի կնրպով. նմանութեամբ։
Օրինակաբեր. ա. օրինակ տուող։
Օրինակագիծ. ա. գիրք օրինակող։
Օրինակագիր. գրի. բաց. ա. գ. բուն առած օրինակը գրողը, գիրք շարադրող, պատմագիր։
Օրինակագրութիւն. գ. գիրք շարադրելը. պատմագրութիւն։
Օրինակական. ա. այլաբանական։
Օրինական, ի. ից. ա. գ. 1 օրինաց վարդապետ. քարբի — 2 օրէնքի բան, հին օրէնքի — 3 օրինաւոր։
Օրինականագոյն. ա. աւելի ազէկ, անդնակ, օրէնք կանոն պահող։
Օրինակապէս. ա. Օրինակաբար
Օրինակաստեղծ. ա. ընելը, բանին մէկ նմանութիւնը (ինչպէս մամ) ձնացընող։
Օրինակաստար. ա. կատարիչն օրինաց՝ Քրիստոս։ | Նգած (պատկ)։
Օրինակկրգ. ա. օրէնքով հաստատուած՝

Օրհասական. ա. 1 մահին օրուանը, պատճառ մը մահուան, մահաբեր, յանկարծական (վախճան)։ – 2 որուն մահը մօտենցեր է, մեռնելու, հոգեվարքը։

–Օրհասականն. գ. օրհաս, մահ։

Օրհասարար, կի. ա. Օր։

Օրհն, ի, օրհնք, ից. գ. օրհնութիւն, օրհնէնք, օրհնէք։

Օրհնաբան, ի, նից. ա. 1 Աստուծոյ օրհնութիւն տուող՝ երգող։ – 2 օրհնաբանական։ – 3 օրհնաբանանալ, օրհնաբանել մի։

Օրհնաբանականքն. գ. երգք օրհնութեան։

Օրհնաբանեմ, եցի. ն. գԱստուած օրհնել, փառաբանել, հաչակել գովութեամբ, քարոզել, երգել։

Օրհնաբանիչ. ա. օրհնաբանող։

Օրհնաբանութիւն, Օրհնաբանումն } գ. փառաբանութիւն։

Օրհնաձայն. ա. օրհնելու ձայնով։

Օրհնանուն. ա. ինքն ալ՝ անունն ալ օրհնելի և օրհնելի յատկութեան։

Օրհնառաք. ա. դէպ՝ ի վեր օրհնութիւն երգող։

Օրհնեալ, եալոյ, ից. ա. 1 միայն և միշտ օրհնեալ ամէն կրնալով (Աստուած)։ 2 միապարկեաց, պարիս։ – 2 արժանի եղող օրհնութեան, օրհնած։ – 3 Աստուծոյ նուիրած օրհնութեամբ, աւրբ, սրբազան։

Օրհնեմ, եցի. ն. 1 բարեբանել, գովել։ – 2 օրհնել Աստուծոյ զվեղ, բարիք խոստանալ, պարգեւել, սուրբ ընել։ – 3 օրհնել միր զԱստուած, փառք տալ, գոհանալ, երգով փառաւորել։ – 4 օրհնել մարդու գմարդ, բարիք մաղթել, ազկութիւնը խնդրելնել։ – 5 օրհնել նկնդեցական կարգով, սրբագործել, սրբել, Աստուծոյ նուիրել, ձեռնադրել։ – 6 օրհնել (հնգնաթաթ.) անիծել, հայհոյել, վայ տալ։

Օրհնելգաթաթ. մ. օրհնելգութեամբ, հռչակելով։

Օրհնելգական. ա. օրհնելգութեան բան։

Օրհնելգնէի. ա. օրհնելգութեան արժանի։

Օրհնելգու, ի, աց. կամ Օրհնելգող. ա. օրհնութիւն երգող։

Օրհնելգութիւն. գ. երգ օրհնութեան։

Օրհնընկալ. ա. օրհնութիւն ընդունող։

Օրհնիչ, նչի, չաց. ա. օրհնող, որ կ՚օրհնէ (բան ամենայն նշ)։

Օրհնութիւն. գ. 1 օրհնելը, օրհնիլը (ամէն կերպով), օրհնելու խօսքը և գործը։ – 2 օրհնելգութիւն։ – 3 օրհնութեան նշան մը, ընծայ, պարգեւ։ – 4 բարիք, բերք։ 5 պէրճանքէի։ – 6 գործիք օրհնութեանց, նուագարան։ – 6 գիշերային ժամուն մասը,

ակբսի աս. Եբգոմս, Օբշնևսցուք ըզ-
– 7 քահանայապետութիւն, Հա-
ուին – 8 աւելը մասր, որ պարզ օբշ.
Նամն մը կը բաժնուի ժողովրդեան
Տաւնք կամ նչխարք սրբոց, և ու-
իշատակ մը անոնց գնրնգմանելն։
ութիւն օբշնութեանց. գիրք Եր-
Եբգոյն։
ւթիւնաբեր. ա. օբշնութիւն բե-
կամ պարունակող։
ւթիւնսրբկարու. ա. օբշնութեան
նակ՝ արժանի։
կամ Օբօրց. ա. Որոգան։
կամ Աւրուկ, օրկի, կուռք, կանց.
ո. Աւրուկ – ջ ազգաստ։
ա. Որոջ։
է. ա. Օրիորդ։
գ. մր մր Եբգը մնր՝ զաւակը քնա-
լու Համար. տ նէ՛նին։
մ, Օցաուծն. ա. Օձուեմ, Օձուծն։

Օփրանտ, կամ Օֆրանթ, կմ՛ Օֆռանթ.
գ. (զգ.) ընծայ, նուէր պատարագի, ժա-
մուց, յիշելիք։

Ֆ

Ֆ. ֆէ. ուրիշ լեզուի տառ է, որ մեր լե-
զուին մէջ չկայ. միայն աշխարհաբառ
գործ կ՛ածուի, ուր որ գրաբառ կը գրուի
փ, վ, զոր օրինակ Ֆարսանգ, փար-
սախ. Ֆարա, փարա. Ֆիզիկայ, Ֆիզիկա-
կան, փիւսիկան, բնական գիտութիւն.
Ֆռանգ, Ֆրանկ, փռանկ, Ֆռանգէս, գաղ-
դիացի. Ֆրնգր, կամ Ֆռնգր, փրնգր, որ է
եղջայր։

ՀՍՍՌ ԳՐՔԱՐԱՐՈՒ
Гос. Библиотека
ZUBI-Арм.ССР
Ա. ԱԱՐԱ. Ирасинаван
ՄԱՍՆԻՑԱՆ ԱՆ

$$\frac{\frac{3}{4}}{\frac{5}{6}} = \frac{3}{4} \div \frac{5}{6} = \frac{3}{4} \times \frac{6}{5} = \frac{18}{20} = \frac{9}{10}$$

$$\frac{\frac{2}{5}}{\frac{7}{8}} = \frac{2}{5} \div \frac{7}{8} = \frac{2}{5} \times \frac{8}{7} = \frac{16}{35}$$

$$\frac{\frac{5}{6}}{\frac{3}{4}} = \frac{5}{6} \div \frac{3}{4} = \frac{5}{6} \times \frac{4}{3} = \frac{20}{18} = 1\frac{2}{18} = 1\frac{1}{9}$$

$$\frac{\frac{7}{8}}{\frac{2}{5}} = \frac{7}{8} \div \frac{2}{5} = \frac{7}{8} \times \frac{5}{2} = \frac{35}{16} = 2\frac{3}{16}$$

مولوی